

T. C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

***PAZAR POSTASI*'NİN TÜRK EDEBİYATINDAKİ
YERİ VE ÖNEMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ferhat KORKMAZ

Danışman
Doç. Dr. Alâattin KARACA

VAN – 2007

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu çalışma jürimiz tarafından **TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI, YENİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan:

Üye (Danışman):

Üye:

Üye:

Üye:

ONAY: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu
Onaylarım.

..... / / 2007

.....

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	IV
KISALTMALAR	VIII
GİRİŞ	1
1950-1960 Yılları Arasında Siyasî ve Sosyal Ortam	1
1950-1960 Yılları Arasında Sanat-Edebiyat Ortamı	7
1950-1960 Yılları Arasında Sanat-Edebiyat Dergileri	11

I. BÖLÜM

PAZAR POSTASI'NIN İNCELENMESİ

A. PAZAR POSTASI'NIN TARİHÇESİ	14
B. PAZAR POSTASI'NIN YÜZLEM DÜZENİNİN ÖZELLİKLERİ	20
C. PAZAR POSTASI'NIN SİSTEMATİK DİZİNİ	33
C. 1. Kronolojik Dizin	33
C. 2. Yazar Soyadına Göre Dizin	190
C. 3. Türlerle Göre Dizin	406
C. 3. 1. Şiir	406
C. 3. 2. Eleştiri	628
C. 3. 3. Makale	877
C. 3. 4. Deneme	1055
C. 3. 5. Tartışma	1231
C. 3. 6. Soruşturma	1339
C. 3. 7. Röportaj	1376
C. 3. 8. Öykü	1389
C. 3. 9. Tefrika Romanlar	1435
C. 3. 10. Anı	1459
C. 3. 11. Bibliyografya Çalışmaları	1468
C. 3. 12. Biyografi ve Otobiyografi	1470
C. 3. 13. Eser Tanıtımları	1504

C. 3. 14. Gezi	1513
C. 3. 15. Günlük	1515
C. 3. 16. Konferans	1519
C. 3. 17. Mektup	1521
C. 3. 18. Mizah	1547
C. 3. 19. Nekroloji	1570
C. 3. 20. Oyun	1581
C. 3. 21. Açık Oturum	1582
C. 3. 22. Haber	1591

II. BÖLÜM

PAZAR POSTASI'NIN TÜRK EDEBİYATINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ

A. PAZAR POSTASI'NIN SİYASAL TAVRI	1635
B. PAZAR POSTASI VE İKİNCİ YENİ	1648
B. 1. Türk Şiirinde (1951-1952 Yılları Arasında) Yeni Arayışlar	1650
B. 2. İkinci Yeni Hareketinin Başlaması	1654
B. 3. İkinci Yeni'yle İlgili İlk Yazılar	1660
B. 4. İkinci Yeni Soruşturması	1673
B. 5. İkinci Yeni Şiirleri	1688
B. 6. İkinci Yeni Soruşturmasından Sonra	1696
B. 7. İkinci Yeni'ye İlişkin Son Yazılar	1730
B. 8. İkinci Yeni'yle İlgili Tartışmalar	1759
C. PAZAR POSTASI VE ÖYKÜ	1803
D. PAZAR POSTASI VE ROMAN	1831
E. PAZAR POSTASI VE TÜRK DİLİ	1845
F. PAZAR POSTASI VE TİYATRO	1865
G. PAZAR POSTASI VE SİNEMA	1901
H. PAZAR POSTASI VE RESİM	1918
I. PAZAR POSTASI VE MÜZİK	1930

SONUÇ	1938
KAYNAKLAR	1946
ÖZET	1950

ÖN SÖZ

Edebiyat ortamının gelişmesi ve yeni yazarların ortaya çıkmasında dergi ve gazetelerinin önemi büyüktür. Türk edebiyatının tarihsel gelişimi dikkate alındığında, Tanzimat döneminden itibaren bütün edebî hareketlerin ortaya çıkmasında, dergi ve gazeteler birer platform görevi görmüşlerdir.

Kurtuluş Savaşı'nın sona ermesiyle, Atatürk'ün özellikle üzerinde durduğu konulardan biri de kültürel alanda yapılacak devrimlerdir. Devrimlerin aydınlar ve halk tarafından benimsenmesi yolunda, basına büyük görevler düşmüştür. Bu yönüyle gazete ve dergiler, kültür aktarımını sağlayan iletişim araçları olarak Cumhuriyet tarihinde devrimlerin aydın çevrelere ve halka anlatılmasında önemli bir görevi yerine getirmişlerdir. Özellikle Garip ve İkinci Yeni şiirinin Türk edebiyatındaki devrimci niteliğinin ortaya çıkışını büyük oranda dönemin süreli yayımlarına bağlamak gerekmektedir.

Haftalık olarak çıkartılan *Pazar Postası*, yenilikten yana, entelektüel çevrelerin buluştuğu, Atatürkçü, devrimci, Cumhuriyet değerlerini özümsemiş, sanat ve edebiyata duyarlı bir gazete olarak yayımını sürdürmüştür. Cumhuriyetle birlikte doğmuş ve Cumhuriyet kültürüyle yetişmiş olan ilk genç neslin etrafında toplandığı bir gazete olarak *Pazar Postası*'nın incelenmesinin kültür ve edebiyat tarihimize katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Yeni oluşmaya başlayan Cumhuriyet kültürünün sonraki kuşaklara aktarılmasında etkili olan ve birçok tartışmaya ev sahipliği yapan *Pazar Postası*'nın Ankara'da yayım hayatını sürdürmesi son derece dikkat çekicidir. Tanzimat, Servet-i Fünûn, Fecr-i Âtî hatta Milli Mücadele dönemi edebiyatları, İstanbul'da, 'İmparatorluk' kültürünün merkezinde ortaya çıkan hareketlerdir. Garip ve *Pazar Postası*'nda ifadesini bulan İkinci Yeni hareketinin genç Cumhuriyetin merkezi olan Ankara'da ortaya çıkması ve Türk edebiyatına yeni bir çehre kazandırması, Cumhuriyet değerlerinin eski değerlerin yerini almaya başlamasının ilk kanıtlarıdır.

Ankara'da *Pazar Postası*'yla koştut olarak yayımlanan *Türk Dili, Varlık, Seçilmiş Hikâyeler* gibi dergilerin aylık yayım yaptığı düşünüldüğünde, okur; sanat ve edebiyatla ilgili gelişmeleri *Pazar Postası* sayfalarından sürekli ve daha az bekleyerek takip etmiş, yazar ve şairler ise yazı ve şiirlerinin yayımlanması için bir

ay beklemek zorunda kalmamışlardır. Bu anlamda, *Pazar Postası*, yayımlandığı 1950’li yıllarda sanat ve edebiyat ortamına hareketlilik kazandırmıştır. *Pazar Postası*’nın her türden yazar ve şaire sayfalarını açmayı ilke edinmesi de, incelediğimiz tüm sayılardaki kültürel yoğunluk ve zenginliğin esas kaynağıdır.

Pazar Postası, Türk edebiyatında adından en çok söz ettiren gazetelerin başında gelir. Türk şiirinde önemli bir dönüşüm ve gelişim noktasını oluşturan İkinci Yeni hareketinin *Pazar Postası* sayfalarında geniş olarak tartışılması ve bu konuyla ilgili kimi tartışmaların günümüze kalması gazetenin önemini ortaya koymaktadır.

Gazetenin yayımlandığı süreç, 31 Ağustos 1952’den 1 Ocak 1956’ya kadar kesintiye uğrasa da inceleme sırasında ele alınan dönem, Türkiye’de sosyal, siyasal ve sanatsal alanlarda önemli değişim ve dönüşümlerin yaşandığı bir zaman dilimini kapsamaktadır. *Pazar Postası*’nın tüm sayılarının çok partili hayata geçişin ilk yıllarından itibaren yayımlanmış olması ve 1959 yılının ortalarına kadar sürmesi ilk çok yönlü demokratik sistem denemelerine tanık olmasını sağlamıştır. Gazetenin hüviyetinin yayım hayatı boyunca günlük siyasetin dışında tutulmaması, bize dönemin sanatsal ortamının yanı sıra sosyal ve siyasal ortamını inceleme olanağını da sağlamıştır.

Pazar Postası’nın Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatı, kültürü ve sanatına farklı bir ışık tuttuğu inancını taşıyoruz. Bu amaçla, “*Pazar Postası*’nın Türk Edebiyatındaki Yeri ve Önemi” adlı çalışmamızı ortaya koyduk. Çalışmamızda, tarih, sosyoloji, psikoloji, felsefe gibi alanlarda yazılan makalelerin de incelenmiş olması dönemin sosyal ve düşünsel ortamı hakkında araştırmacılara kaynaklık edecektir.

Yaptığımız çalışmada, *Pazar Postası*’nın yayımlanan sayıları ele alınmıştır. Çalışmamızda, gazetede gündelik siyaset dışında yayımlanan tüm yazılar incelenmiştir. Ancak günlük siyasete değgin yazılar da toplu olarak gözden geçirilmiştir. İncelenen yazılar, kronolojik ve alfabetik olarak dizilmiş; bu yazıların içerik bilgileri hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur. İkinci Yeni hareketiyle ilgili birçok tartışmanın bu gazetede yapılmış olmasından, bu konuyla ilgili makale, deneme, tartışma ve soruşturmalara özel önem verilmiştir. Tiyatro, sinema, resim ve müzik gibi sanatlarda yaşanan gelişmeler de çalışmamız içerisinde ele alınmıştır. Bu yönüyle Türk edebiyat, sanat ve kültür tarihinin önemli bir kırılma noktasına ev

sahipliği yapan *Pazar Postası*'nın incelenmesinin, hem o dönemden günümüze kalan pek çok tartışmaya açıklık kazandıracağını hem de Türk edebiyatında süreli yayım sayfalarında unutulup gitmiş pek çok edebî metni edebiyat ve kültür çevrelerine yeniden sağlayacağını umuyoruz.

Pazar Postası gazetesinin incelenmesinde özellikle edebî türlere ilişkin yazılara, bu yazılar içerisinde de belirttiğimiz gibi İkinci Yeni tartışmalarını içerenlere daha fazla ağırlık verilmiştir. Gazetede inceleme yapılırken tarihe de dikkat edilmiş; böylece değerlendirmelerde zaman boyutunun da göz önünde tutulması sağlanmıştır. Ele alınan her yazı özet biçiminde değerlendirilmiş ve yazı içinden kimi alıntılara yer verilmiştir. Özellikle İkinci Yeni tartışmalarını ilgilendiren ve günümüz sanat-edebiyat ortamına etkisi olduğu düşünülen yazılarda ayrıntılar üzerinde daha çok durulmuştur. İncelenen şiirlerin ise ilk iki dizesine yer verilmiş ve şiirler hakkında genel bir bilgi veren değerlendirmelerde bulunulmuştur. Gazetede yazılardan alıntı yapılırken alıntı yapılan yerler özgün imlâsına bağlı kalınarak verilmiştir.

Çalışmamızın Giriş bölümünde 1950-1960 yılları arasında siyasî, sosyal ve edebî ortam incelenmiştir. Bu dönemin sosyal, siyasal ve edebî özellikleri ile ilgili olarak o dönemin ön plâna çıkan gelişmelerine göz atılmıştır. Yine Giriş bölümünde, *Pazar Postası*'yla eş zamanlı olarak yayım hayatını sürdüren dergiler hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Birinci bölümde, ilk olarak *Pazar Postası*'nın monografik özellikleri analiz edilmiştir. Burada *Pazar Postası*'nın tarihçesi ve yüzlem düzeni ele alınmıştır. Ayrıca gazetenin yazı işleri müdürü, sahibi, fiyatı, yazar kadrosu gibi konular da incelenmiştir. Birinci bölümde ikinci olarak, *Pazar Postası*'nın sistematik dizinine yer verilmiştir. Sistematik dizin içinde, öncelikle *Pazar Postası*'nda yayımlanan tüm yazıların yazar adı, başlığı, yayım tarihi ve türüyle birlikte sınıflandırılması yapılmıştır. Yine sistematik dizin içinde yazıların, yazar soyadına göre alfabetik dizini verilmiş ve her yazara ait olan yazılar ayrı ayrı gruplandırılmıştır. Yazar soyadına göre alfabetik dizin içinde, yazılar başlığa göre yine alfabetik olarak dizilmiştir. Birinci bölümde son olarak türe göre dizin verilmiş ve burada *Pazar Postası*'nda yayımlanan tüm şiir ve yazıların içerik bilgilerine yer verilmiştir. Şiirlerin ilk iki mısrası alıntı olarak sunulmuş ve tema bakımından incelenmesi

yapılmıştır. Yazılar ise, türe göre dizin içinde kronolojik olarak dizilmiş; eleştiri, makale, deneme, tartışma, soruşturma, röportaj, öykü, tefrika roman, anı, bibliyografya çalışmaları, biyografi ve otobiyografi, eser tanıtımı, gezi, günlük, konferans, mektup, mizah, nekroloji, oyun, açık oturum ve haber adları altında sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmayla birlikte her yazının içerik bilgileri kimi alıntılarla desteklenerek sunulmuştur. Her edebî türün sonunda, *Pazar Postası*'ndaki bütün yayımları ele alınarak genel bir değerlendirme de yapılmıştır.

İkinci bölüm, “*Pazar Postası*’nın Türk Edebiyatındaki Yeri ve Önemi” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, *Pazar Postası*’nın siyasal tavrı incelenmiş ve dönemin siyasal yapısı içerisindeki yeri geniş olarak değerlendirilmiştir. Özellikle *Pazar Postası*’nın İkinci Yeni hareketi açısından önemi üzerinde durulmuş, öykü, roman ve dil tarihimizdeki yeri ele alınmıştır. *Pazar Postası*’nın Türk edebiyatındaki öneminin yanı sıra bu bölümde, tiyatro, sinema, resim ve müzik sanatları açısından önemi üzerinde de durulmuştur.

Sonuç kısmında ise tez boyunca yapılanlar toparlanmış ve gazetenin Türk edebiyat ve sanat tarihi açısından önemi vurgulanmıştır.

Çalışmanın yapılmasında emeği geçen ve öncülük eden danışman hocam Doç Dr. Alaattin KARACA’ya, araştırmalar sırasında değerli vakitlerini çalışmama ayıran Sayın Muzaffer İlhan ERDOST’a; *Edebiyat-Eleştiri* dergisinin Genel Yayın Yönetmeni Sayın Ahmet YILDIZ’a; her türlü desteğini her zaman sunan annem babam ve ağabeyime çok teşekkür ediyorum.

KISALTMALAR

AA	: Anadolu Ajansı
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
a. g. e.	: Adı geçen eser
a. g. m.	: Adı geçen makale
Ank.,	: Ankara
AÜ	: Ankara Üniversitesi
AÜTB	: Ankara Üniversitesi Talebe Birliği
bibl.	: Bibliyografya
BM	: Birleşmiş Milletler
byg.	: Biyografi
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
CIA	: Central Intelligent Agency
cm	: Santimetre
d.	: Deneme
DP	: Demokrat Parti
DT	: Devlet Tiyatrosu
DTCF	: Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi
e.	: Eleştiri
hbr.	: Haber
İETT	: İstanbul Elektrik Tünel ve Tramvay İşletmeleri
İst.	: İstanbul
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
İÜ	: İstanbul Üniversitesi
KTB	: Kültür ve Turizm Bakanlığı
m.	: Makale
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
mktp.	: Mektup
MTTB	: Millî Türk Talebe Birliği
mzh.	: Mizah

NATO	: North Atlantic Treaty Organisation
nek.	: Nekroloji
otobyg.	: Otobiyografi
öyk.	: Öykü
PP	: Pazar Postası
rom.	: Roman
röp.	: Röportaj
SBF	: Siyasal Bilgiler Fakültesi
sor.	: Soruşturma
SSCB	: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
ş.	: Şiir
t. y.	: tarih yok
tart.	: Tartışma
TDK	: Türk Dil Kurumu
TTK	: Türk Tarih Kurumu
üniv.	: Üniversitesi
USA	: United States of America
USSR	: United States of Soviet Republic
vb.	: ve benzeri
vs.	: ve saire
yay.	:Yayınları
YKY	: Yapı Kredi Yayınları

GİRİŞ

1950-1960 Yılları Arasında Siyasî ve Sosyal Ortam

14 Mayıs 1950’de yapılan genel seçimlerle iktidara gelen DP’nin, ordunun yönetime el koyduğu 27 Mayıs 1960’a kadar ülkeyi yönettiği döneme “DP Dönemi” denir.¹ Bu dönem, 10 yıllık bir süreci kapsamaktadır.

1950-1960 yıllarının en önemli olayı, şüphesiz ki DP’nin 27 yıllık CHP yönetimine son vererek iktidara gelmesidir. 14 Mayıs 1950’de yapılan seçimler sonucunda oyların yüzde 53,3’ünü alan DP, çoğunluk sisteminin de esas alındığı seçim yasası neticesinde 408 milletvekili sandalyesi kazanmıştır.²

14 Mayıs 1950 seçimleri, 21 Temmuz 1946 genel seçimlerine göre, demokratik bir havada gerçekleştirilmiştir. DP’nin iktidarı elde etmesinden sonra, 3 Eylül 1950’de yerel seçimlere gidilmiş ve DP büyük bir çoğunlukla yerel yönetimleri de kazanmıştır. Adnan Menderes seçim sonuçlarını, “Türk milleti Halk Partisi’ni 14 Mayıs’ta iktidardan tasfiye etmişti, 3 Eylül’de de muhalefetten tasfiye etti.”³ şeklinde değerlendirmiştir. Bu görüş, daha sonra Türkiye’deki muhalefetin baskı altına alınması yolunda yapılacak eylemler açısından son derece önemlidir.

DP’nin iktidara gelmesi, CHP ve Millî Şef’in bütünleşen politikaları neticesinde oluşan baskı ortamının son bulacağı ümidiyle, Halk tarafından büyük bir coşkuyla karşılanmıştır. DP iktidarı, İkinci Dünya Savaşı sırasında, varlık ve toprak mahsulleri vergisinin alındığı İsmet İnönü döneminin baskı ortamının sona ermesini sağladığı için halk tarafından desteklenmiştir.⁴

CHP’nin Cumhuriyet tarihinde ilk defa bu dönemde muhalefete düşmesi, Türkiye’de alışlagelen birtakım olguların (hayat pahalılığı ve CHP’nin katı Devletçi politikaları gibi) değişeceği izleniminin uyanmasını sağlamıştır.⁵ Seçim propagandalarında, DP hatipleri ezanın Arapça okunacağını vaat etmiş ve kurulan

¹ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.80

² *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.164

³ *a.g.e.*, s.165

⁴ Kemal H. Karpat, *Türk Demokrasi Tarihi, Sosyal, Ekonomik, Kültürel Temeller*, Afa Yay., İstanbul, 1996, s. 202

⁵ Bernard Lewis, *Modern Türkiye’nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.316

hükûmetin iktidardaki ilk icraatı ezanın Arapça okunmasını sağlamak olmuştur.⁶ DP'nin yaptığı bu ilk icraat, CHP iktidarlarının ortaya koyduğu kimi yasaklamaların kaldırılacağı kanaatlerini güçlendirmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle başlayan soğuk savaş sonucunda, Rusya'nın öteden beri süregelen yayılmacı politikası nedeniyle kendini güvence altına almak isteyen Türkiye, ABD'yle yakınlık kurmaya başlamıştır. ABD ise, İngilizlerle paylaştıkları Orta Doğu petrollerine Rusya'nın yönelmesini önlemek ve Komünist blokun genişlemesini durdurmak amacıyla Rusya ile bu bölgeler arasında tampon bir bölge kurma ihtiyacı içinde bulunmuştur. Fahir Armaoğlu, Türkiye'nin yürütmek istediği yeni dış politikanın oluşumunu şöyle açıklar: "... Sovyet Rusya karşısında Birleşik Amerika'ya dayanma ve Birleşik Amerika'da bir destek bulma imkânlarını aramaya başlamışlardır. Birleşik Amerika, 1945-1946 yıllarında Sovyet Rusya tehlikesinin ve milletlerarası komünizm emperyalizminin niteliğini ilk önce kavrayamamıştır. Fakat sonra, 1946'da İran'ı Sovyet Rusya'ya karşı savunduğu gibi, Türkiye ve Yunanistan'ı da 1947 yılından itibaren desteklemeye karar vermiştir. Bu olay Birleşik Amerika'nın bir destek ve dayanak unsuru olarak Türk dış politikasına girmesinin başlangıcını teşkil eder."⁷

Birleşmiş Milletler Anayasası'nın kabul edilmesi sonucunda uygun siyasi ortam oluşunca (sosyal ve kültürel dinamiklerin itmesi sonucunda), CHP'den ayrılan kimi milletvekilleri DP'yi kurmuştur.⁸ Böylelikle Türkiye'de, 1946 yılında çok partili demokratik yaşama geçilmiştir.⁹ Demokratik yapısını yeniden düzenleyen Türkiye, 25 Temmuz 1950'de Kore'ye asker gönderme kararı almış ve 1 Ağustos 1950'de NATO'ya baş vurmuştur. Türkiye 18 Şubat 1952'de NATO'ya üye olarak alınmıştır.¹⁰

Bu gelişmeler gösteriyor ki, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, Türk dış politikası, millî çıkarlar gereği batılı ülkelerin politikalarıyla çakışmaya başlamıştır.¹¹ Fahir Armaoğlu, Türk dış politikasının yeni şeklinin nedenini, "Avrupa'daki Sovyet yayılma ve emperyalizmine karşı 1949 yılında Atlantik İttifakı (NATO) kurulduktan

⁶ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.168

⁷ Prof. Dr. Fahir Armaoğlu, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi Cilt 1-2*, Alkım Yayınevi, İstanbul, t.y., s.49-50

⁸ Kemal H. Karpat, *Türk Demokrasi Tarihi, Sosyal, Ekonomik, Kültürel Temeller*, Afa Yay., İstanbul, 1996, s. 128-129

⁹ Karpat, *a.g.e.*, s.135

¹⁰ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.204

¹¹ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.312

sonra 1952 yılında Türkiye de bu ittifaka dahil olmuş ve ancak bu suretle Sovyet Rusya karşısında güvenliğini sağlayabilmiştir.”¹² şeklindeki sözlerle açıklar. Özellikle Türkiye’nin NATO’ya kabulüyle, Sovyet blokuna karşı etkin mücadele içine girilmiş ve yabancı sermayeye bel bağlanmıştır. Tevfik Çavdar da, bu gelişmeyi şöyle değerlendirir: “Böylece Türkiye soğuk savaştaki konumunu belli ederek pekiştirdi.”¹³

ABD ile Türkiye arasındaki yakınlaşmalar sonucunda, Türkiye, bu ülke tarafından ilk olarak İsmet İnönü döneminde Truman Doktrini ile desteklenmiştir.¹⁴ Daha sonra Marshall Plânı kapsamına alınan Türkiye, DP döneminde de Marshall Plânı’ndan yararlanmayı sürdürmüştür.¹⁵ Batılı ülkelerle de ilişkilerin artması sonucunda, kredi arzı genişlemiş, Türkiye’de özellikle tarım ve sanayi sektörlerinde makineleşme sağlanmış, iç piyasalara canlılık gelmiştir.

1950-1960 yılları arasındaki 10 yıllık DP iktidarı döneminde, ulaşım politikasına önem verilmiş, söz ettiğimiz Marshall Plânı sayesinde ve batılı ülkeler ile ilişkilerin gelişmesi sonucunda kredi arzının artmasıyla Türkiye’de araç sayısında belirgin bir artış gözlenmiştir. DP döneminde Türkiye’nin yeniden imarına önem verilmiş ve bu amaçla pek çok yol inşa edilmiştir. Köyleri kentlere bağlayan karayollarının inşasıyla Türkiye’de her türden kesimi önemli ölçüde etkileyen köyden kente göç dalgası ortaya çıkmaya başlamıştır.¹⁶

Marshall yardımları, dış borçlanmanın sağladığı ekonomik rahatlama ve zirai üretimde üreticilere sağlanan imkânlar¹⁷, tarımda makineleşmeyi getirmiş ve köyden kente göç hızlanmıştır. Şehirleşmeyle birlikte okur-yazar oranında da hızlı bir artış olmuştur.¹⁸

2 Mayıs 1954’te yapılan genel seçimler sonucunda yine çoğunluk sisteminin esas alınması ile DP, meclisteki 541 milletvekilliğinden 503’ünü kazanmıştır.¹⁹ 1954 seçimlerine koşturarak DP politikaları sertleşmeye başlamıştır. Baskı politikaları

¹² Prof. Dr. Fahir Armaoğlu, *20. Yüzyıl Siyasî Tarihi Cilt 1-2*, Alkım Yayınevi, İstanbul, t.y., s.50

¹³ Tevfik Çavdar, *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1950’den Günümüze)*, İmge Kitabevi, İstanbul, 2004, s.34

¹⁴ Faruk Sönmezoğlu, *Uluslararası İlişkiler Sözlüğü*, Der Yayınları, İstanbul, 1996, s.430

¹⁵ Sönmezoğlu, *a.g.e.*, s.314

¹⁶ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.171-172

¹⁷ Faruk Sönmezoğlu, *Uluslararası İlişkiler Sözlüğü*, Der Yayınları, İstanbul, 1996, s.314

¹⁸ Bernard Lewis, *Modern Türkiye’nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.309

¹⁹ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.204

sonucu, başta Hüseyin Cahit Yalçın olmak üzere Bedii Faik ve Ali İhsan Göğüş gibi önemli pek çok gazeteci cezaevine konulmuştur.²⁰

Yeri gelmişken, Türkiye’de 1950-1960 yılları arasında sendikal faaliyetlerden söz etmek gerekir. 20 Şubat 1947 tarihinde TBMM’nin İşçi ve İşveren Sendikaları ve Sendika Birlikleri Hakkında Kanun’u oylamasından 5 yıl sonra, yani 1952’de Türkiye’de ilk sendikal konfederasyon olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) kuruldu.²¹ Ancak işçilerin grev ve diğer sosyal hakları düşünüldüğünde söz konusu konfederasyon gerçek işlevlerini ancak 1960’lı yıllardan sonra yerine getirebilmiştir.²²

27 Ekim 1957 tarihinde yapılan genel seçimlerde, kan kaybeden DP yine de oyların yüzde 47.26’sını alarak tek başına iktidar olmuştur.²³ Muhalefet partilerinin DP’nin toplam oy oranından fazla alması azınlık iktidarı konusunu gündeme getirmiş ve hükûmeti düşürmek amacıyla çalışmalar sürdürülmüştür. 1957 seçimlerinden sonra DP iktidarına karşı toplumsal ve siyasal muhalefet şiddetlenerek artmıştır. Tevfik Çavdar 1957 seçimleri neticesinde Türkiye’de ortaya çıkan siyasal ortamı şöyle özetlemektedir: “1957 seçimleri Demokrat Parti’nin iktidarı altında, gittikçe sertleşen bir siyasal ortamda yapıldı. 1950’de büyük bir çoğunlukla iktidarı alan DP, bu kez muhalefet yıllarında çok yakındığı antidemokratik yollara kendisi başvurmaya başlamıştı. Bir yandan kamu personeline, özellikle yargıçlara ve üniversite öğretim üyelerine yönelik bir sindirme politikasını yürütmeye çalışırken, bir yandan da basını, mevcut yasaları daha da ağırlaştırarak baskı altında tutmaya çalışıyordu. Resmi ilanların dağıtım biçimiyle bir kısım gazetecileri kayırıp (bunlar kendi politikasını izleyen yayın organlarıydı), diğerlerini aynı ekonomik yöntemle sindirmeye gayret eden DP iktidarı, bu yöntemin yarar sağlamadığı durumlarda, gazeteciler üzerinde hapishane olgusunu bir tazyik yolu olarak kullanmaktaydı.”²⁴

Şüphesiz ki DP’nin iktidardaki yerini iki seçim sonucunda sağlamlaştırmasıyla doğru orantılı olarak basın ve muhalefet üzerindeki baskısını artırması, dönemin dikkat çeken en önemli olaylarından birisidir. Basının DP’yi

²⁰ Alpaz Kabacalı, *Türk Basınında Demokrasi*, KTB Yay., Ankara, 1994, s.239

²¹ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.208-209

²² a.g.e., s.209

²³ Tevfik Çavdar, *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1950’den Günümüze)*, İmge Kitabevi, İstanbul, 2004, s.69

²⁴ Çavdar, a.g.e., s. 62-63

eleştirmesini önlemek amacıyla 7 Haziran 1956'da Basın Kanunu ve 27 Haziran 1956'da ise muhalefeti tamamen ortadan kaldırmak amacıyla Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kabul edilmiştir.²⁵

DP'nin girdiği son seçim olan 1957 seçimlerinden ordunun yönetime el koyduğu 27 Mayıs 1960 yılına kadar geçen üç yıllık süre zarfında DP'nin baskı politikaları artmış, siyasal ve toplumsal muhalefet her geçen gün etkisini hissettirmeye başlamıştır.²⁶

1958 ve 1959 yıllarında Türkiye'de yaşanan ekonomik bunalımlarla dış borç hacmi genişlemiştir. Alınan yeni kredilerle ise geçici bir moral düzelmesi olur.²⁷ Ancak baskıların artması huzursuzluğu artırır.

1959'da yapılan CHP kurultayında özgürlüklerin genişletilmesi ve baskının kaldırılması amacıyla kabul edilen bildirge son derece önemlidir.²⁸ Kurultaydan sonra şiddetlenen toplumsal muhalefet, şekillenerek üniversiteler ve orduda destek görmeye başlamıştır. Özellikle CHP ve DP üyeleri arasında Kayseri ve Yeşilhisar'da çıkan olaylar sonucunda, basının ve muhalefetin yıkıcı faaliyetlerini inceleme amacıyla, muhalefet partilerinden herhangi bir üyeye yer verilmeden salt DP vekillerinden kurulan Tahkikat Komisyonu iktidar karşıtı gösterilerin artmasına neden olmuştur.²⁹ 1960 yılının başlarından itibaren hız kazanan üniversite gösterileri ve öğrenci olaylarından sonra ordu, 27 Mayıs 1960'ta yönetime el koymuştur.³⁰

İkinci Dünya Savaşı'nın savaşa katılan ülkelerin yanında katılmayan ülkeler üzerinde yarattığı dolaylı etkilerin tümü Türkiye'ye de yansımıştır. Erkek nüfusun savaşın bitimine kadar silah altına alınması, ülkedeki nüfus artışını düşürmüş, savaş sonrasında terhisle birlikte nüfus patlaması olmuştur. Çok partili hayata geçiş ve CHP dönemi baskısının sona ermesi, yaşanan göreceli özgürlük ortamıyla³¹ Türkiye'deki sosyal yaşama bir canlılık getirmiştir. Avrupa ülkelerinde ise savaşın ortaya çıkmasıyla insanların yaşadıkları travma savaş sonrasında da etkisini sürdürmüş ve insanlar Modernizm'e olan inançlarını yitirmişlerdir.³²

²⁵ Alpay Kabacalı, *Türk Basınında Demokrasi*, KTB Yay., Ankara, 1994, s.251-252

²⁶ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikasi*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.82

²⁷ *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960*, YKY, İstanbul, 2003, s.338

²⁸ a. g. e., s.354

²⁹ a. g. e., s.380

³⁰ a. g. e., s.381

³¹ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.317

³² Andre Siegeried, "Dünyanın Yeni Çehresi", (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.3

1950-1960 yıllarında şüphesiz ki en önemli olguları, kentleşme, makineleşme ve liberalleşmedir.³³ Atatürk döneminin ihtiyaçlar sonucu yürütülen Devletçi politikaları, İkinci Dünya Savaşı'nın etkisiyle İnönü döneminde sürdürülse de 1950'den sonra terk edilmeye başlanmış ve batılı ülkelerle yakınlaşma sonucunda Kapitalist ekonomik model benimsenmiştir.³⁴ Tarımda makineleşme, kırsal kesimlerde iş gücü fazlalığına neden olmuştur. Ayrıca kentlerde dış kredilerle sağlanan imkânlarla artan istihdam olanakları³⁵, eğitim ve genel toplumsal eğilimler gibi nedenler de hesaba katıldığında, köylerden kentlere doğru bir iç göç dalgası başlamıştır. Böylelikle Türkiye'de kırsal nüfus, kentli nüfusa göre hızla azalmıştır.³⁶

Göç, eğitimsiz köylü nüfusun modern kentlere uyum sağlaması sorununu ortaya çıkarmıştır. Kentlerin kenarlarına doğru itilen köylü nüfus, çarpık kentleşmeye neden olmuş, Türkiye'de köy azmanlarının ortaya çıkmasını hızlandırmıştır. Özellikle köylü nüfusun sosyo-psikolojik, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik bağlamlarda yaşadığı değer çatışmaları, 1950'li yılların esas bunalım kaynağını oluşturur. Milî Şef döneminin baskı ortamının sona ermesi ve Türkiye'de ilk defa geniş olarak yaşanan demokratikleşme olgusunun yarattığı sancı, beraberinde ideolojik kamplaşmayı ortaya çıkarmış ve ideolojik çatışmalar 1950-1960 döneminin önemli olgularından biri olmuştur. Bu çatışmalar özellikle milliyetçi-muhafazakâr ve devrimci-yenilikçi çevreler arasında yaşanmıştır. İnönü döneminde milliyetçi-muhafazakâr çevreler üzerindeki baskı, DP döneminde yerini milliyetçi-muhafazakâr çevrelerin devrimci-yenilikçi çevreler üzerindeki baskısına bırakmıştır.³⁷

Türkiye'de 1950-1960 yıllarının sosyal, siyasal ve ekonomik yaşamı, daha sonraki yıllardaki çehrenin ilk çizgileridir. Köylerden kentlere yapılan göç, Sovyetlere karşı Amerika Birleşik Devletleri'nin yanında yer alışı ve dış krediler, Türkiye'nin son yarım yüzyılının en önemli olaylarıdır.

³³ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.82

³⁴ Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.80

³⁵ Kemal H. Karpat, *Türk Demokrasi Tarihi, Sosyal, Ekonomik, Kültürel Temeller*, Afa Yay., İstanbul, 1996, s. 331

³⁶ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.83

³⁷ Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.82

1950-1960 Yılları Arasında Sanat-Edebiyat Ortamı

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız sosyal ve siyasal ortamın etkileri, 1950-1960 yılları arasında sanat ve edebiyata da yansımıştır. Halkevleri ve Köy Enstitüleri'nde yetişen yeni aydınlar, Cumhuriyet dönemindeki hamasi millî duygulanmalarını bir tarafa bırakmış ve ülkenin kalkınması için pozitif yöntemlerin benimsenmesi gerektiğine inanmışlardır.³⁸

Makineleşmenin yarattığı sorunlar ve köyden kente göç olgusu, 1950'li yılların sanat ve edebiyatına yansımış ve eserlerde ön plâna çıkan temel temalar olarak edebiyat ve sanat tarihimizdeki ifadesini bulmuştur.

Dönemin kimi edebî eserlerinde toplumsal gerçekçilik benimsenmiş ve eserler bu fikre uygun olarak meydana getirilmiştir. Mahmut Makal'ın *Bizim Köy*, Talip Apaydın'ın *Sarı Traktör* adlı romanları köy gerçekliğini sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel ve sosyo-psikolojik bakımlardan yansıtan romanlar olmuştur. Köyden kente göç ve makineleşme olgularını ele alan kimi romanlarda, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişin ilk sancıları işlenmiştir. Nitekim Orhan Kemal'in *Bereketli Topraklar Üzerinde* adlı romanı bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Söz konusu temalar, şiir ve öykülere de yansımıştır.³⁹ Şiirlerde ve öykülerde, köyden kente göç, kentleşmenin yarattığı bunalım, sıkıntı, yalnızlık, değer çatışmaları gibi konular işlenilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra canlılık kazanan sinema sanatımızda, başta, Osman F. Seden'in *Bir Avuç Toprak*⁴⁰ ve Atıf Yılmaz'ın *Gelinin Muradı*⁴¹ adlı filmlerinde köyden kente göçün yarattığı sıkıntılar nedeniyle ortaya çıkan değer çatışmaları işlenilmiştir. Tiyatro sanatında, bu dönemde, batı tiyatrosu takip edilmiş ve Türkiye'nin sosyo-kültürel ortamına ilişkin temalar pek işlenmemiştir.⁴² Bu dönemde, tiyatromuzda özellikle epik ve soyut tiyatronun etkileri söz konusudur. Eugene Ionesco, Bertholt Brecht, Samuel Beckett gibi önemli tiyatro sanatçılarının

³⁸ Cevat Dursunoğlu, "Kuruluşlarının On Sekizinci Yıl Dönümü Dolayısıyla: Köy Enstitüleri", *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.2

³⁹ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.83

⁴⁰ Tarık Kakinç, "Gördüklerimiz: Bir Avuç Toprak", *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.9-11

⁴¹ Kakinç, "Gördüklerimiz: Gerçek Türk Sinemasına Doğru", *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.9

⁴² Özdemir Nutku, "Ulusal Tiyatro Kavramı Tiyatro Sanatını sınırlandırmaz mı?", *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.8

eserleri çevrilmiş ve bu eserler hem profesyonel hem de amatör tiyatrolarca sahnelenmiştir. Resim sanatında, Sürrealist ve Kübist eğilimlerden söz etmek daha doğru olacaktır.⁴³ Millî motiflerin resme yansıtılması düşüncesi bu dönemde resim sanatında pek ilgi görmemiş ve sanatçılar daha çok soyut resme yönelmiştir. Müzikte de alaturka müziğe karşı batı müziği temel alınmaya çalışılmıştır.⁴⁴

İkinci Dünya Savaşı'nın etkileri bakımından Türkiye ile batı ülkelerini karşılaştırdığımızda, Türkiye'de batı ülkelerine oranla çok daha az olumsuzlukla karşılaşmıştır. Türkiye'de iç göç nedeniyle yaşanan kentleşme sürecinin ortaya çıkarttığı bunalımlar söz konusudur. Bu anlamda, batı sanatındaki bunalım, İkinci Dünya Savaşı'nın etkileri iken; Türkiye'de kentleşme olgusunun yarattığı bunalım sanata yansımıştır.⁴⁵

1950-1960 yıllarında, Türk sanatı ve edebiyatında işlenen bunalım, değer çatışmaları, yalnızlaşma, karamsarlık gibi temaların esas kaynağını DP baskısına bağlamak haksızlık olacaktır. İnönü döneminde de var olan baskı ortamı sanat ve edebiyata yansımış, sanatçılar yine de toplumsal konuları işlemeyi sürdürmüşlerdir. Attilâ İlhan ve Asım Bezirci'nin eserlerinde ifadesini bulan ve Garip'in İnönü diktası, İkinci Yeni'nin de Menderes diktası ürünü oldukları söylemi bu anlamda salt gerçeği yansıtmamaktadır. İnönü döneminde siyasal anlamda ülkenin kalkınma probleminin ön plânda tutulduğu resmi ideolojiden kaynaklı olarak sanat ve edebiyat eserlerine yansıtılan toplum sorunları, kalkınma problemleri gibi toplumsal konular tek yönlü ve tek tipçi olarak kalmış ve eserlerde tekrarlanmıştır. Bu anlamda, sanatçıların işlediği temaların bireysel olmasında, yaşanan değer çatışmasının etkili olduğu savunulabilir. Türk toplumunda yaşanan ve dolayısıyla sanata yansıyan değer çatışmalarından bir diğeri de otokratik devlet yapısından demokratik sisteme geçilmesidir. Bu durum, toplumsal değer yargıları arasında bir çatışma halinde süregelmiştir.

Tüm bunlarla birlikte, CHP politikalarının resmi ideoloji olarak görülmesi aydınların sınırları belirlenmiş toplumsal temaları işlemelerinde etkili olmuştur. İkinci Yeni hareketinin suçlandırıldığı ve baskı ortamı neticesinde sosyal konulardan

⁴³ Mete Şar, "Yenilik Resim Üzerine Konuşular 1: Yenilik Resmin Gerçeği", *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7

⁴⁴ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.436

⁴⁵ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.82

kaçtığı yönündeki eleştiriler de hatırlandığında, dönemin sanat ve edebiyatında işlenen konular toplumsallığını yine de korumuş ve DP iktidarına yönelik eleştiriler ve kimi toplumsal sorunlara yönelik araştırmalar sanat eserlerindeki ifadesini bulmuştur.

1950-1960 dönemi sanat ve edebiyat ortamını değerlendirirken batı sanatının etkilerini unutmamak gerekir. 1940 yılların sonlarında, Hasan Ali Yücel'in Milli Eğitim Bakanlığı döneminde çoğu klasik eserlerin Türkçeye çevrilmesi kültürel bir kalkınmayı beraberinde getirmiş ve her türlü toplum kesiminin batı sanatını tanıması sağlanmıştır. Batıda İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkımlar sonucunda inançsızlık, güvensizlik, karamsarlık, bunalım gibi temalar sanattaki ifadesini bulmuştur.⁴⁶ Sanat ve edebiyatımızda ise, şiir, öykü, tiyatro, resim ve romana yansıyan Egzistansiyalist felsefe söz konusudur. Bu bağlamda, Lautréamont, Camus, Sartre, Beckett, Ionesco, Picasso, Miro, Char ve Schaeffer'in etkilerinden söz etmek mümkündür.

Sanat dallarının birbirine olan etkisi de düşünüldüğünde 1950'li yılların başından 1950'li yılların sonuna doğru Türk sanat ve edebiyatının genel olarak modernleşme sürecini ilk defa bu dönemde tamamladığı savunulabilir. Romancılığımızda ise, Joyce, Kafka, Sartre etkisinin 60'lı yıllara, yani Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam*'ına kadar herhangi bir etkisinin olmaması Türkiye'de daha önemli olan kentleşme ve kalkınma sorunlarının ortaya çıkardığı sancıların işlenmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Türk edebiyatı ve sanatında, 1950-1960 yılları arasında genellikle soyut ve kapalı bir anlatımın seçilmesini, yukarıda da belirttiğimiz gibi salt baskı ortamına bağlamak doğru olmayacaktır. Türk edebiyatında ve sanatında Tanzimat döneminden beri süregelen batılılaşma serüveni, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kitle iletişim araçlarının yaygın olarak kullanılması nedeniyle batı sanatı eş zamanlı olarak takip edilebilme olanağına kavuşarak son bulmuş ve süreç tamamlanmıştır. Bu anlamda sanatçıların kapalı ve soyut bir anlatımı seçmelerini dönemin baskı koşullarından çok yaşanan değer çatışmalarını açıkça sergilemek istemeyen sanatçıların tavrına⁴⁷ ve batı sanatının etkilerine bağlamak gerekmektedir. Türk edebiyatı ilk defa, Garip

⁴⁶ Pierre de Boisdeffre, "1940'dan Bu Yana Fransız Yazını: Çağdaş Fransız Yazınının Bir Bilânçosu", (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.9

⁴⁷ Orhan Duru, "Kısaca: Aydınlarımız İçin", *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.6

hareketi de dikkate alınırsa, İkinci Dünya Savaşı yıllarından sonra benliğini bulmaya başlamış ve taklitçi yönünü bir tarafa bırakarak modernleşme ve özgünleşme sürecine tüm yönleriyle girmiştir.

1950-1960 yılları arasındaki sanat ve edebiyatımız her yönüyle değerlendirildiğinde, dönemin sanat yapıtlarının biçimini ve özünü yalnızca DP döneminin baskısı ile açıklamak yanıltıcı olacaktır. Sonuç olarak Türk edebiyatı ve sanatının 1950-1960 yılları arasındaki gelişim, değişim ve modernleşme sürecini; toplumsal, siyasal ve ekonomik olguların yanında batı sanatının etkilerine bağlamak en doğru çıkarım olacaktır.

1950-1960 Yılları Arasında Sanat-Edebiyat Dergileri

Türk edebiyatındaki tüm dönüşüm hareketleri öncelikle sanat ve edebiyat dergilerinde ifadesini bulmuştur. Tanzimat döneminin *Tercüman-ı Ahvâl*'i ve *Tasvir-i Efkâr*'ı, Servet-i Fünûn döneminin *Servet-i Fünûn*'u, Millî Edebiyat'ın *Genç Kalemler*'i, Garip'in *Yaprak*'ı ve daha bir çok hareket ve dergi düşünüldüğünde, dergiler daima bir platform görevi üstlenmişlerdir. İkinci Yeni adıyla özdeşleşen *Pazar Postası* da bu yönüyle edebiyat tarihimizdeki ifadesini bulmuştur.

Matbaanın Türkiye'de etkili kullanımı sancılı bir süreç sonrasında mümkün olmuştur. Basım alanında, Osmanlı döneminin çağın gereklerine ayak uyduramayan inançları⁴⁸ Cumhuriyet'le birlikte inanç sistemindeki tutarlılığını yitirmiştir.⁴⁹ Matbaanın etkili kullanımı, Cumhuriyet'in getirdiği inanç ve değerler sistemi sonucu kültürel kalkınmanın temel niteliklerinden sayılmıştır.⁵⁰ Cumhuriyet döneminde Latin harflerinin kabulüyle⁵¹ de okur-yazar oranında büyük bir artış olmuş; böylelikle Cumhuriyet'in temel önceliklerinden olan kültürel kalkınmanın önemli adımlarından biri atılmıştır.⁵² Özellikle güncel baskı teknolojilerinin takip edilmesi sayesinde, dergi ve gazeteler, geniş kitlelerin kimi gelişmeler hakkında bilgilendirildiği, sanat ve edebiyat olaylarının duyurulduğu ve edebî eserlerle buluştuğu en önemli kitle iletişim araçları haline gelmiştir.

1950-1960 döneminde dergicilik üç büyük şehrin dışına taşmış ve Anadolu'nun kimi ücra kasabaları ve köylerinde (Dinar gibi) dahi yapılmaya başlanmıştır.⁵³

1950-1960 döneminde yayım hayatını sürdüren veya belirli bir zaman diliminde yayım yapan dergilerin genel dökümü TABLO 1'de verilmiştir:

⁴⁸ Bkz., Niyazi Berkes, Türkiye'de Çağdaşlaşma, YKY, İstanbul, 2003, s.55-63

⁴⁹ S. N. Özerdim "Kitaplar Kütüphaneler: 1729-1928 ile 1928-1958", *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.12,

⁵⁰ Talip Apaydın, "Orta Çağa Doğru", *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.4

⁵¹ İ.Nafiz, "Harf Devrimi", *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.4

⁵² Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000, s.309

⁵³ A. (Nurullah Ataç), "Dergiler arasında", *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7-11

DP iktidarının günlük yayım yapan gazeteleri, Basın Kanunu ve resmi ilan uygulamalarıyla mali baskı altında tutmuş olması⁵⁴, dergiciliği toplumsal muhalefetin ifadesini bulduğu önemli platformlardan en önemlisi haline getirmiştir. Bu dönemde yayımlanan dergilerde dikkati çeken en önemli özellik, dergilerin ideolojik bölünmenin de etkisiyle milliyetçi-muhafazakâr (*Hisar* gibi) ya da devrimci-yenilikçi (*Yeditepe* gibi) anlayışlarla yayımlarını sürdürmesidir.⁵⁵

Pazar Postası'nda 1956 yılının başlarından itibaren yayımlanan "Dergiler arasında" adlı köşede, dönemin dergileri takip edilmiş, değerlendirilmiş ve okuyucunun bu dergiler hakkında bilgi sahibi olması sağlanmıştır.

Pazar Postası ile birlikte yayımlanan pek çok dergi vardır. Bu dergilerden en belli başlı olanlarını Tabo 1'de ifade ettik. Ortaya koyduğumuz çalışmalar sonucunda, 1950-1960 yılları arasında dergicilik alanında önemli bir canlılığın hakim olduğunu gördük. Bu yönüyle, 1950-1960 yılları arasında, yazar ve okur her türden edebî dergiyi takip etme olanağına kavuşmuştur. *Pazar Postası* da, bir gazete olmasına karşın dergicilik alanından önemli bir konuma sahip olarak aranılan önemli bir yayım niteliğinde kendini kabul ettirmiştir.

⁵⁴ Orhan Koloğlu, *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın*, İletişim Yay., İstanbul, 1992, s.69

⁵⁵ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yay., Ankara, 2005, s.88-89

I. BÖLÜM

PAZAR POSTASI'NIN İNCELENMESİ

A. PAZAR POSTASI'NIN TARİHÇESİ

Pazar Postası, ilk defa Cemil Sait Barlas tarafından 4 Şubat 1951'de haftalık bir gazete olarak yayımlanmaya başlamıştır. *Pazar Postası*, adından da anlaşılacağı gibi yayım süresi boyunca her haftanın Pazar günü çıkartılmıştır.

Haftalık çıkan ve siyasi değerlendirmelerin yer aldığı bir gazete olmasına rağmen, *Pazar Postası*, sanat-edebiyat alanındaki çalışmalarıyla adını duyurmuştur.

Pazar Postası, kimi kaynaklarda gazete kimilerinde ise dergi olarak anılmaktadır. Böyle bir ikilem, *Pazar Postası*'nda sanat ve edebiyat sayfalarına geniş yer ayrılmasının yanı sıra *Pazar Postası*'nın adını bu alandaki çalışmalarla duyurmuş olmasından kaynaklanmaktadır.

Pazar Postası'nın gazete şablonunda çıkması onun gazete olarak anılmasının daha doğru olduğu kanaatini güçlendirmektedir. Çünkü *Pazar Postası*'nın 40x57 cm olan şablonu, yalnızca gazetelerde kullanılmış ve bu yönüyle dönemin dergi baskısı şablonu olan 25x35 veya 28,5x41 cm ebatının dışında kalmıştır. *Pazar Postası*'nın türünü gazete olarak belirlememizde, *Pazar Postası*'nda güncel siyasetle ilgilenilmiş olması ve Türkiye'de ortaya çıkan siyasal ve sosyal alandaki gelişmelerle ilgili haberlere yer verilmesi de etkilidir.

Pazar Postası'nın türünü gazete olarak dile getirmemizin önemli nedenlerinden bir diğeri, kimi yazarların türü ile ilgili değerlendirmelerinde gazete olarak söz etmiş olmasıdır. Falih Rıfkı Atay, *Pazar Postası*'nın çıkan ilk sayısında, “Benim bildiğime göre Pazar Postası bir fikir gazetesi olarak çıkıyor. Böyle bir gazeteye ihtiyaç var.”⁵⁶ diyerek tür hakkındaki değerlendirmelerini de ortaya koymuştur. Ahmet Hamdi Tanpınar da *Pazar Postası*'nı çıkaran Cemil Sait Barlas'ı kutlamak için kaleme aldığı mektubunda, “... gazetenin programı hoşuma gitti. Her şeyden azat edildiğin bir anda üzerine birtakım mesuliyetler alıyorsun. Bu elbette güzel bir şeydir. Bence insan her şeyden evvel mesuliyet duygusudur. İnsan olmak

⁵⁶ Falih Rıfkı Atay, “Savaşımız”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.1

itibariyle bütün kâinattan mesulüz; nerede kaldı yakınlarımızdan mesul olmayalım. Nihayet gazetenin haftalık olması, pazar sabahları dediğimiz o boşluğu doldurmak için çıkması geliyor.”⁵⁷ şeklindeki düşünceleriyle *Pazar Postası*’nın türünden gazete olarak söz etmiştir.⁵⁸

Pazar Postası’nın türünü gazete olarak ifade etmemizin başka bir nedeni de 1951-1952 yılları arasındaki 79 sayılı yayımında logonun hemen altına çekilen paralel ve siyah çizgilerle ayrılmış satırda, “Haftalık Siyasî Gazete” ibaresinin yazılmış olmasıdır. Ayrıca *Pazar Postası*’nın 20 Nisan 1958 tarihli sayısından itibaren logonun altındaki mavi şeridin içine “Devrimci Gençliğin Gazetesi” ibaresi yazılmıştır.

Görüldüğü gibi, yayım döneminde, *Pazar Postası*’nın türsel tanımlamalarında gazete ifadesi kullanılmıştır. Bu bağlamda, *Pazar Postası*’nın türünün gazete olarak mülahaza edilmesinin daha doğru olacağı düşüncesini taşıyoruz.

Cemil Sait Barlas gazetenin çıkış amacını ilk sayıda yayımlanan “Pazar Postası niçin çıkıyor?” başlıklı makalesinde şöyle ifade etmektedir:

“Avrupa’da hâkim olan ve birbiriyle boğuşan iktisadî ve içtimaî fikir cereyanları memleketimize de aksetmektedir. Bundan da tabii bir şey olamaz. Bizim kanaatimize göre bu fikir hareketlerine karşı memleketin mukavemet kaabiliyetini artırmak, bunları doğuran âmilleri bilmek ve önleyici tedbirler almakla mümkün olur. Bunun için her şeyden evvel sosyal ve ekonomik cereyanları, memleketimizdeki iktisadî hareketleri ilmî metotlarla tetkik etmek ve sistemleştirmek lâzımdır. O vakit görülecektir ki (devletçilik) dediğimiz iktisadî hareket memleket için tek koruyucu ve kurtarıcı yoldur. Bidayette (devlet tarafından fabrika kurmak) mânasına gelen bu mefhum, tatbikatta içtimaî unsurları da bünyesinde toplayarak olgunlaşmış tıpkı liberalizm, marksizm gibi bir doktrin haline gelmiştir. Bu yolda esaslı ve metotlu olarak çalışmak lâzım geldiğine kaniiz. Hiçbir iktisadî doktrinden haberi olmayan veya öyle görünen, (devletçilik) i, haksız yere kasden hususî teşebbüsün ve milliyetçiliğin düşmanı gösteren bazı fikir ve sermaye

⁵⁷ Ahmet Hamdi Tanpınar, “Pazar Postasına”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.3

⁵⁸ Nurullah Ataç; Falih Rıfkı Atay ve Ahmet Hamdi Tanpınar’ın görüşlerinin aksine *Pazar Postası*’ndan dergi olarak söz etmiştir: “... severim bu dergiyi, severim bu mektupları, bunları yazmamak kendimi en büyük zevkimden mahrum etmek olacak.” (Nurullah Ataç, “Okuruma Mektuplar: Öz ile biçim”, *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.2).

spekülâtörlerinin tezvirlerinden kurtarmak gerektiğine inanıyoruz. Bundan başka yine yukarıda da dediğimiz gibi genç Türkiye Cumhuriyetini yaratan ve ortaçağ zihniyetinden bu cemiyeti kurtaran (inkılâpçılık) prensiplerinin müdafaası lâzım geldiği fikrindeyiz. Bunun yapılabilmesi için de inkılâbın sebeplerini araştırmak ve (tez)leştirmek zarureti vardır. Çıkmağa başlayan (Pazar Postası) bu yolda memlekete ufak bir hizmet ederse gâyesine erişmiş olacaktır.”⁵⁹

Görülüyor ki *Pazar Postası*’nın sahibi ve başlangıçta idaresini bilfiil yürüten Cemil Sait Barlas, gazeteyi batıdan gelen zararlı fikir hareketlerine karşı halkı bilinçlendirmek, Atatürk’ün Devletçilik ilkesinin yerleşmesini sağlamak ve savunmasını yapmak, genç Cumhuriyet’in ön gördüğü çağdaş yaşamın korunmasını ve Atatürk’ün İnkılâpçılık ilkesinin sistemleştirilmesini sağlamak amacıyla çıkarttığını dile getirmektedir. Gazetenin ilk çıkan sayısında da “Haftalık Siyasî Gazete” ibaresinin olması, *Pazar Postası*’nın yayım hayatına tamamen siyasal amaçlarla katıldığı ve bu alanda bir kimlik oluşturmak istediğinin kanıtıdır.

Gazetenin siyasal amaçlarla çıktığını, yine gazetenin yayım hayatı boyunca yazar kadrosu arasında bulunan Tevfik Çavdar da savunmaktadır. Tevfik Çavdar, 1950’li yıllarda muhalefette bulunan CHP’nin yeni arayışlar içinde girdiğini ifade ederek Cemil Sait Barlas’ın *Pazar Postası*’nda yapmak istediklerini şöyle aktarmaktadır: “Bunlardan önde geleni Cemil Sait Barlas’ın CHP’ye ılımlı bir sosyalist parti niteliği kazandırma yönündeki gayretleridir. Cemil Sait Barlas bunu, çıkardığı haftalık Pazar Postası dergisinde yazdığı yazılarla ortaya koymuştur.”⁶⁰

⁵⁹ Cemil Sait Barlas, “Pazar Postası niçin çıkıyor”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.1

⁶⁰ Tevfik Çavdar, *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1950’den Günümüze)*, İmge Kitebevi, İstanbul, 2004, s.64

Cemil Sait Barlas, siyasî kimliği ve görüşleriyle DP dönemi muhalefетinin önemli isimlerinden biri olmuştur. Barlas, 1907’de doğmuş, İstanbul Erkek Lisesini bitirdikten sonra İstanbul Hukuk Fakültesi’ne girmiştir. Buradaki eğitimini tamamlayan Barlas, Almanya’ya gitmiş ve Heidelberg Üniversitesinde hukuk doktorası yapmıştır. Almanya’daki eğitiminden sonra ülkeye dönen Barlas, bir süre Etibank’ın hukuk müşavirliği görevinde bulunmuştur. 1943 seçimlerinde Gaziantep milletvekili olarak meclise giren Barlas, Ticaret ve Devlet Bakanlıkları görevlerinde bulunmuştur. 1950’de yapılan seçimi kaybeden Barlas ara seçimlerde Denizli’den milletvekili adayı olmuş ancak seçimi yine kaybetmiştir. Cemil Sait Barlas, bu tarihten sonra *Son Havadis* ve *Pazar Postası* gazetelerinin sahibi olarak muhalefетini parlâmento dışından yürütmeye başlamıştır.⁶¹

Özellikle *Pazar Postası*’ndaki başyazılarıyla DP iktidarına karşı etkin bir muhalefet yürüten Barlas, 27 Ekim 1957 tarihinde yapılan genel seçimlerde Gaziantep’ten aday olmuş; seçimi kaybedince de tutuklanarak cezaevine konmuştur.

Millî Kütüphane, Beyazıt Devlet Kütüphanesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kütüphanesi’nde yaptığımız araştırmalar sonucunda, *Pazar Postası*’nın 253 sayısına ulaştık. Ancak *Pazar Postası*’nın toplam yayım sayısı 255’tir. Yaptığımız araştırmalar sonucunda, *Pazar Postası*’nın adı geçen üç kütüphane dışında nüshalarına herhangi bir yerde ulaşamadık.

Pazar Postası’nın 4 Şubat 1951’den 31 Ağustos 1952’ye kadar toplam 79 sayısı yayımlanmıştır. 31 Ağustos 1952’den 1 Ocak 1956’ya kadar yaklaşık üç buçuk yıl ara veren *Pazar Postası*, 1 Ocak 1956’da yeniden yayımlanmaya başlamıştır. *Pazar Postası*’nın 1956 yılında 53, 1957 yılında 50, 1958 yılında 52 ve 1959 yılında 21 sayısı yayımlanmıştır. *Pazar Postası*, 26 Temmuz 1959 tarihinde çıkan 21. sayıyla yayım hayatına son vermiştir.

Pazar Postası’nın yayımlarını iki dönem altında ele almak gerekmektedir. 4 Şubat 1951 tarihinde yayımlanan ilk sayısından 79. sayısının yayımlandığı 31 Ağustos 1952’ye kadar dönemi birinci dönem olarak kabul edebiliriz. 1 Ocak 1956 tarihinden gazetenin kapatılarak *Son Havadis* adı altında yayımının sürdürüldüğü 1959 yılı ortalarına kadar olan dönemi ikinci dönem olarak adlandırabiliriz. Çünkü 31 Ağustos 1952’den 1 Ocak 1956 tarihine kadar yayımına ara veren *Pazar Postası*

⁶¹ İsimli, “Cemil Sait Barlas”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.5

ikinci yayım döneminde okurun karşısına farklı niteliklerle çıkmaya başlamıştır. Bu tarihten itibaren *Pazar Postası*'ndaki siyasal kimlik arka plâna itilmiş ve sanat-edebiyat sayfaları ön plâna çıkartılmıştır. Buna kanıt olarak gazetenin sanat ve edebiyat sayfalarının sayısındaki artış ve adının yazılı olduğu klişenin altındaki “Haftalık Siyasî Gazete” ibaresinin kaldırılmış olması gösterilebilir.

B. PAZAR POSTASI'NIN YÜZLEM DÜZENİNİN ÖZELLİKLERİ

Pazar Postası, 4 Şubat 1951'de çıkmaya başlamış, 26 Temmuz 1959'da çıkan son sayıyla yayım hayatına son vermiş bir gazetedir. *Pazar Postası*'nın yayımlanan tüm sayıları 40x57 cm ebatlarında çıkmıştır.

Pazar Postası'nın ilk yayımlandığı 4 Şubat 1951'den 4 Mart 1951 tarihli sayısına kadar toplam 4 sayısı 8 sayfa olarak çıkmıştır. 4 Mart 1951 tarihinden itibaren sayfa sayısını 12'ye çıkaran *Pazar Postası* yayımının çoğunu 12 sayfalık haftalık bir gazete olarak sürdürmüştür. Yani 4 Mart 1951'den 20 Nisan 1958'e kadar yayımlanan *Pazar Postası*'nın toplam 193 sayısı 12 sayfa olarak çıkmıştır. 20 Nisan 1958'de sayfa sayısı 14'e çıkartılan *Pazar Postası*'nın 2 Kasım 1958 tarihine kadar çıkan toplam 28 sayısı 14 sayfa halinde yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nın 2 Kasım 1958 tarihli sayısından 26 Temmuz 1956 tarihli sayısına kadar toplam 30 sayısı 16 sayfa halinde çıkmıştır.

Pazar Postası gazetesi haftalık bir gazete olduğu için her yeni yılın başında sayı numaraları başa alınmış ve numaralandırma buna göre yapılmıştır. Ancak 1951-1952 yıllarında yayımlanan tüm sayılar ardışık olarak verilmiş ve 31 Ağustos 1952'de çıkan son sayı 79 rakamını almıştır. 1956 yılına gelindiğinde yeniden yayım hayatına atılan *Pazar Postası*'nın çıkan ilk sayısı 1 rakamıyla numaralandırılmıştır. 23 Aralık 1956'ya kadar hafta sayısı esas alınarak numaralandırılan *Pazar Postası*'nın 1956 yılı için 52 sayısının dolması üzerine 30 Aralık 1956'da 1957 yılı düşünülerek 1. haftadan başlanmış ve bu tarihte çıkan sayı 1 rakamıyla numaralandırılmıştır. 29 Aralık 1957'de 51. sayısı çıkan *Pazar Postası*'nın yeni yayım yılında tekrar hafta sayılarının başına dönmüş ve 5 Ocak 1958 tarihli sayı 1 numarasını almıştır. 1958 yılı için de aynı durumun söz konusu olduğu *Pazar Postası*'nın bu yıldaki son sayısı 28 Aralık 1958 tarihli 52. sayısıdır. *Pazar Postası*'nın 1959 yılındaki sayılarında da başa dönmüş ve 4 Ocak 1959 tarihli sayısı 1. sayı olarak adlandırılmıştır.

Pazar Postası'nın logosu, mavi el yazısıyla çıkan "Pazar Postası" tam adıdır. *Pazar Postası* adının yazımı küçük harflerle yapılmış; ancak bu ad baş harfleri büyük olacak şekilde ve italik olarak dizilmiştir. Gazetenin yayım hayatı boyunca, bu logo,

değiştirilmemiş ve son sayıda da aynen yayımlanmıştır. Ancak *Pazar Postası*'nın 1956 yılından sonra yayımlanan sayılarında logonun altına kalın punto ile oluşturulmuş mavi bir şerit çizilmiştir. Böylece oluşturulan satır uzun bir müddet boş kalmış, 20 Nisan 1958 tarihli sayıda genişletilmiş ve bu şeridin içine “Devrimci Gençliğin Gazetesi” ibaresi yazılmıştır. 27 Nisan 1958 tarihli sayıdan itibaren de bu satırda Atatürk'ün “Türk genci rejimin ve inkılâpların sahibi ve bekçisidir.” şeklindeki sözüne yer verilmiştir. 1959 yılından sonra çıkan sayılarda ise bu satırda “Amacımız sosyal güvenliktir.” ifadesi bulunmaktadır.

Pazar Postası'nın 1951-1952 yılları arasındaki 79 sayılı yayımında logonun hemen altına çekilen yatay ve siyah çizgilerle ayrılmış satırda, “Haftalık Siyasî Gazete” ibaresi yazılmıştır. Yine bu satırın içinde, gazetenin basım yeri olan Ankara ifadesi, yayım tarihi, sayısı, yılı ve fiyatı da yer almıştır. Gazetenin 1956 yılından sonraki yayımında ise bu satırdaki “Haftalık Siyasî Gazete” ifadesi kaldırılmıştır.

Pazar Postası'nın ilkin tamamen siyasal amaçlarla çıktığını belirtmiştik. 1951 yılının başlarında yayımlanan yazıların pek çoğu günlük siyasete ilişkindir. Bu da bize gazetenin belirttiğimiz kaygılarla yayımlandığı gerçeğini verir. *Pazar Postası*'nda biçimsel yönden dikkat çeken yön ise DP iktidarının baskı politikalarının artmasına koşut olarak sayfa sayısı artırılmış; ancak bu artırımın çoğunlukla sanat ve edebiyat sayfalarına katkıları olmuştur. Başka bir deyişle, *Pazar Postası*'nı çıkaranlar, gazetede önemli bir muhalefet etkinliğini ön görmüş; ancak baskı ve sindirme politikalarının artmasıyla sanat ve edebiyata daha fazla yer vermeye başlamışlardır. Böylelikle *Pazar Postası*, gerçek kimliğine kavuşmuş ve sanat-edebiyatla ilgili çalışmalarıyla anılagelmiştir.

Pazar Postası'na ilk defa 25 Mart 1951 tarihli sayıda “Sanat-Edebiyat” sayfası eklenmiştir. İlk sanat edebiyat sayfası, bu sayının 5.sayfasında yayımlanmıştır. “Sanat-Edebiyat” ifadesi siyah olarak en üstte dizilmiştir. Kullanılan yazı büyük ve düz karakterlerden oluşur. Belirli bir süre 5. sayfada ve kimi zaman düzensiz olarak farklı sayfalarda verilen sanat-edebiyat sayfası, 19 Ağustos 1951 tarihinden itibaren düzenli olarak 6. ve 7. sayfalarda yayımlanmaya başlamıştır. “Sanat-Edebiyat” ifadesi biçimsel olarak değiştirilmemiştir. Fakat bu defa 6. sayfada “sanat”, 7. sayfada ise “edebiyat” yazısı sayfaların en üstüne büyük ve düz karakterlerle yazılmıştır. *Pazar Postası* gazetesinin sanat ve edebiyat sayfalarıyla

anılması bu tarihten sonradır. Çünkü bu tarihten sonra *Pazar Postası*'nda düzenli olarak yayımlanan bir sanat-edebiyat sayfası yer almaktadır.

Pazar Postası'nın üç buçuk yıllık aradan sonra yayımlanan 1 Ocak 1956 tarihli ilk sayısında, sanat-edebiyat sayfası yine 6. ve 7. sayfalarda yer almıştır. Yine sayfalar çift taraflı kullanılmış, 6. sayfaya “sanat”, 7. sayfaya ise “edebiyat” ifadesi en üstte duracak şekilde dizilmiştir. Fakat *Pazar Postası*'nın 1951-1952 yıllarındaki sayılarına göre sanat ve edebiyatın yazımında, yazı karakteri ve biçiminde değişiklik yapılmıştır. Bu defa sanat ve edebiyat ifadeleri logoda kullanılan el yazısıyla ve italik olarak dizilmiş ve baş harfler büyük olacak şekilde siyah küçük karakterler kullanılmıştır. *Pazar Postası*'nın 13 Mayıs 1956 tarihli sayısından itibaren de sanat ve edebiyat sayfasındaki başlıklar mavi renkle dizilmeye başlanmış ve yayımın sonuna kadar böyle devam edilmiştir. *Pazar Postası*'nın sayfa sayısının 14'e yükseltildiği 20 Nisan 1958 tarihinden itibaren “sanat” ve “edebiyat” ifadeleri ayrı sayfalardan alınarak yalnızca 7. sayfada başlık olarak kullanılmıştır. Sayfa sayısının 16'ya yükseltilmesinde sonra da başlık 9. sayfada yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nın sanat-edebiyat sayfasının yüzlem düzeni kapanıncaya kadar bu şekilde yapılmıştır.

Pazar Postası 4 Şubat 1951'de yayımlanan ilk sayısından 31 Ağustos 1952 tarihli sayısı da dahil olmak üzere 25 kuruştan satılmıştır. Başlangıçta 8 sayfa olarak çıkan *Pazar Postası*'nın daha sonra 12 sayfaya yükseltilmesi fiyata yansıtılmamıştır. *Pazar Postası*'nın verdiği aranın ardından 1 Ocak 1956'da çıkan ilk sayısı 30 kuruşa satılmıştır. 20 Nisan 1958 tarihli sayıya kadar aynı fiyattan satılan *Pazar Postası*, bu tarihten itibaren sayfa sayısının 14'e yükseltilmesiyle 50 kuruştan satılmaya başlanmıştır. 2 Kasım 1958'de sayfa sayısı 16'ya yükseltile *Pazar Postası*'nın fiyatına zam yapılmış, bu defa da okuyucuya 75 kuruştan satılmıştır. Artan enflasyon nedeniyle, *Pazar Postası*'nın fiyatına 1959 yılının hemen başlarında sayfa sayısında değişiklik olmamasına rağmen zam yapılmış ve kapanmasına kadar gazete okura 100 kuruş ederiyle satılmıştır.

Pazar Postası'nda iki türlü yazı tipi kullanılmıştır. Bunlar “times new roman” ve “arial”dır. Kimi zaman bu yazı fontlarının italik ve kalın biçimleri de kullanılmıştır. Yazıların başlıkları zaman zaman küçük zaman zaman da büyük karakterlerle dizilmiştir. Bu başlıklardaki ortak nokta ise, daima kalın dizilmiş olmasıdır. Sürekli çıkan köşeler ve aynı başlıkla uzun süreli yayımlanan yazıların

temel başlıkları için siyah gölgelendirme yapılmış ve yazı beyaz olarak bu gölgelendirmenin içine yazılmıştır.

Pazar Postası'nın künyesi belirli olarak herhangi bir sayfada yayımlanmamış; yayımlanması zorunlu olan künyeye farklı sayfalarda yer verilmiştir. Kimi zaman da bu künyenin yayımı unutulmuş gazete sayfalarına konulmamıştır. Ancak tüm bunlara rağmen künye genellikle son sayfada yayımlanmıştır. Yayımlanan künyelerden edindiğimiz bilgiye göre, *Pazar Postası*'nın ilk sayısının çıktığı 4 Şubat 1951'den 79. sayısının çıktığı 31 Ağustos 1952'ye kadar "İnkılâp Sokak No:4" olarak verilen adreste idare edilmiştir. Gazete, 4 Şubat 1951'de çıkan ilk sayısından 13 Temmuz 1952'ye kadar Ulus Müessesesi'nde, 13 Temmuz 1952'den 31 Ağustos 1952'ye kadar Yeni Matbaa'da basılmıştır. Yayımına 31 Ağustos 1952'den 1 Ocak 1956'ya kadar ara veren *Pazar Postası*'nın 1 Ocak 1956'dan itibaren yeni idare yeri, "Rüzgârlı Sokak, Ovehan, Kat: 2" olmuştur. Gazete, 1 Ocak 1956 tarihinden 27 Ocak 1957'ye kadar Son Havadis Matbaası'nda basılmıştır. 27 Ocak 1957'de çıkan sayıdan itibaren *Pazar Postası*, Kültür Matbaası'nda basılmaya başlanmıştır. *Pazar Postası*'nın 18 Ocak 1959 yılına kadar idare ve baskı yeri olan Ankara'dan İstanbul'a taşınmasıyla hem idare hem de baskı yeri değişmiştir. Bu tarihten itibaren *Pazar Postası*'nın idare yeri, "Cağaloğlu, Nuruosmaniye Caddesi 9/2 Yavuz Ap. No: 787 İstanbul" şeklindeki adres olmuştur. Gazete, kapanıncaya dek İstanbul'da Gediz Matbaası'nda basılmıştır.

Pazar Postası'nın yayım süresi boyunca Cemil Sait Barlas sahibi olarak kalmış ve *Pazar Postası* bu bakımdan el değiştirmemiştir. Ancak Yazı İşleri Müdürü olarak pek çok isim *Pazar Postası*'nda çalışmıştır. 4 Şubat 1951'de çıkan gazetenin künyesinde Yazı İşleri Müdürünün ismi belirtilmemiş; ancak künyede "Sahibi ve Neşriyatı Fiilen İdare Eden" ibaresinin altında Cemil Sait Barlas adı geçmiştir. Yazı işleri ve sahibinin birleştirildiği ibareden Cemil Sait Barlas'ın 16 Aralık 1951'e kadar Yazı İşlerini yönettiğini görmekteyiz. 16 Aralık 1951'den itibaren sahiplik ve neşriyatı fiilen idare etme görevlerinin ayrıldığı *Pazar Postası*'nda, 2 Mart 1952'ye kadar "Neşriyatı Fiilen İdare Eden" ibaresinin altında Cüneyt Arcayürek ismi geçmektedir. *Pazar Postası*'nın 2 Mart 1952'den 31 Ağustos 1952 tarihli sayısı da dahil olmak üzere "Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden" ibaresinin altında ise Altan Öymen ismine rastlamaktayız. 1 Ocak 1956'da yeniden yayımına başlayan *Pazar*

Postası'nda bu tarihten 16 Haziran 1956'ya kadar Yazı İşleri Müdürü olarak Baki Kurtuluş görev yapmıştır. 16 Haziran 1956'dan 15 Mart 1959'a kadar *Pazar Postası*'nın en uzun süreli Yazı İşleri Müdürlüğü görevini yürüten Muzaffer Erdost'tur. *Pazar Postası*'nın idarehanesinin Ankara'dan İstanbul'a taşınması sonucunda bu görevinden ayrılan Erdost'un yerine gazete kapanana dek Mahir Kaynak getirilmiştir.

Bu bölümde, *Pazar Postası*'nda yapılan dizgi hatalarından da söz etmek yerinde olacaktır. Nurullah Ataç'ın 1951 yılının başlarından itibaren gazetenin 2. sayfasında yayımlanan "Okuruma Mektuplar" adlı köşesinde *Pazar Postası*'nda yapılan dizgi yanlışlıklarının yazılarının özünü bozduğu gerekçesiyle şikâyet etmiştir. Nurullah Ataç, *Pazar Postası*'ndaki dizgi yanlışlıklarından, "Bir daha haftaya bu sayfada mektup bulamazsanız, şaşmayın, bu yazıma da öyle yanlışlar karışırsa bırakacağım artık, içim kanıyarak bırakacağım, çünkü severim bu dergiyi, severim bu mektupları, bunları yazmamak kendimi en büyük zevkimden mahrum etmek olacak. Ama ne yapayım? o zevkimin dizgi yanlışlarıyla bana zehir edilmesine katlanamıyorum, bana ölmeyi dinletiyor onlar. (...) Dilerim, bu yazımda dizgi yanlışları olmasın da size mektup yazmak zevkenden mahrum kalmıyayım, benim sevgili okurum"⁶² şeklindeki görüşlerle yakınmıştır. Metin And da *Pazar Postası*'nda kendisi hakkında ileri sürülen görüşleri çürütmek için katıldığı tartışmada kendisi hakkında yazı yazan imzayı dizgi yanlışlıklarından ötürü bulamadığını şöyle anlatmaktadır: "Pazar Postasının son baskı dizgi tekniği gereğince hoplayıp zıplayan satırlar arasında imza da uçup gitmiş diye düşündüm."⁶³

Pazar Postası içerik yönünden daima zengin bir gazete olarak anılmıştır. Bu zenginliğin esas nedeni, gazetede yapılan güncel siyasal değerlendirmelerin yanı sıra sanat ve edebiyat sayfalarının durumudur. *Pazar Postası*'nın içerik yönünden yüzlem düzeninin incelenmesi, gazetenin içeriği ve sürekli devinim içindeki yazar kadrosu hakkında bilgi sağlayacaktır.

İlk sanat-edebiyat sayfasının eklendiği tarih olan 25 Mart 1951'den sonra gazetenin iki bölümde incelenmesi gerekmektedir. Bunlar, güncel siyasetin konu edinildiği sayfalar ve sanat-edebiyat sayfalarıdır. Bununla birlikte, *Pazar Postası*'nın

⁶² Nurullah Ataç, "Okuruma Mektuplar: Öz ile biçim", *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.2

⁶³ Metin And, "Geç Osa da", *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.6

içerik yönünden yüzlem düzeninin 1951-1952 dönemi ile 1956 yılı sonrası dönem arasında önemli farklılıklar göstermesi nedeniyle çalışmamızda, gazeteyi iki ayrı dönem halinde ele alıp inceleyeceğiz. Gazetenin 4 Şubat 1951’de yayımlanan ilk sayısından 31 Ağustos 1952’de yayımlanan 79. sayısına kadar olan dönemi ilk dönem ya da 1951-1952 dönemi; 1 Ocak 1956’dan 26 Temmuz 1956’ya kadar yayımlanan dönemine ise ikinci dönem ya da 1956 sonrası dönem olarak adlandıracağız.

Pazar Postası’nın 4 Şubat 1951 tarihli ilk sayısında, Cemil Sait Barlas, Falih Rıfkı Atay, Nurullah Ataç, A. H. Selgil, A.B.C., Mecdut Mansuroğlu, Nermin Abadan, Harmon Coxe, Memduh Şevket Esendal adlarına rastlanılmaktadır.

Pazar Postası’nın 1951-1952 yayım döneminde Cemil Sait Barlas’ın düzenli olarak yazdığı ve birinci sayfada çıkan yazılar, güncel siyasal değerlendirmeleri içermektedir. Bu başyazılar, gazetenin kapatılmasına kadar genellikle düzenli olarak yayımlanmış ve birinci sayfadan okura sunulmuştur. Falih Rıfkı Atay’ın da gazetenin ilk yayımından itibaren ilk sayfada güncel siyasi değerlendirmeleri yer almış ve 3 Şubat 1952 tarihli 52. sayısına kadar düzenli olarak yayımlanmıştır. Bu tarihten sonra *Pazar Postası*’nın kimi sayılarında, Sami Çelenk, Baki Kurtuluş, Sıddık Tümerkan, H. Bornovalı, Kasım Gülek ve Attilâ İlhan’ın birinci sayfada güncel siyaseti konu edinen yazılarıyla karşılaşmak mümkündür.

Pazar Postası’nda sanat ve edebiyat sayfasının oluşturulmasından önce, yazılar içeriğine bakılmaksızın karışık olarak verilmiş ve genellikle belirli bir düzenleme olmadan yayımlanmıştır. Gazetede sanat ve edebiyat sayfası oluşturulduktan sonra, yazılar içeriğine göre ayrı yerlerde yayımlanmaya başlanmıştır. Sanat ve edebiyat yazıları 1951-1952 yayım döneminde genellikle 6 ve 7. sayfalarda yayımlanmıştır. Gazetenin 6. sayfasına kadar olan bölümünde ise güncel siyasî değerlendirmeler ve kimi kuramsal makalelere yer verilmiştir.

Pazar Postası’nın çıkan ilk sayısında “Okuruma Mektuplar” köşesi ikinci sayfada yayımlanmış ve 31 Ağustos tarihli 79. sayısına kadar genellikle düzenli olarak bu sayfada çıkmıştır. Bu köşede, Nurullah Ataç’ın denemeleri yayımlanmıştır. Nurullah Ataç’ın söz konusu denemeleri, edebiyat yazıları olmasına rağmen gazetenin ara verdiği tarih olan 31 Ağustos 1952’ye kadar sanat ve edebiyat sayfalarına aktarılmamış ve daima ikinci sayfada yer almıştır.

Pazar Postası'nın 1951-1952 yayım dönemindeki ilk beş sayfasında, “Her Pazar”, “Arada Sırada”, “Bir Bakıma”, “Yoldan”, “Haftadan Haftaya” adlı köşeler, değişik zamanlarda çıkan köşelerdir. Bu köşelerde, kimi zaman farklı isimler tarafından kimi zaman da imzasız olarak genellikle güncel siyasî değerlendirmeler yapılmıştır. Yine bu dönemde, “Yurttan Haberler” ve “Dünyadan Haberler” bölümünde yurt içi ve dışında gündemde olan haberlere yer verilmiştir. İlk beş sayfada yayımlanan ve güncel siyasî değerlendirmeleri içeren yazılarda çoğunlukla; Cevat Dursunoğlu, Süha Kavafoğlu, Ali Gümrükçü, A. B. C., Yusuf Mardin, A. H. Selgil, Vildan Aşır Savaşır, Nevin Arıcan, Nermin Abadan, Malik Aksel, Mustafa Emil Elöve, Ömer Ünsal, Murat Öner, Turgut Dedeşen, Faruk Taşkiran, Yaşar Yula, Salim Çardaklı, Selâhattin Turan, İstiklâl Gökçer, Kalafaka Kömürçüsü, Ali Fuskoğlu, M. Menderes, Nihat Doğangüneş, Füzuan Hüsrev Tökin, Ayten Sayman, Cahit Güçbilmez, Cevat Geray, Cami Demli, Özdemir Çobanoğlu'nun adlarına rastlamak mümkündür.

1951-1952 döneminde Harmon Coxe'un *Bir Gemi Üç Ölü* adlı romanı tefrika edilmiş ve genellikle 6. ve 7. sayfalarda yayımlanmıştır. Yine bu dönemde, Irving Stone'un *Vincent Van Geogh'un Hayatı* ve Attilâ İlhan'ın *Sokaktaki Adam* adlı romanları da sanat-edebiyat sayfalarından sonraki sayfalarda yayımlanmak suretiyle tefrika edilmiştir.

1951-1952 yıllarındaki yayımda, sanat-edebiyat sayfalarında pek çok imza ile şiir, makale, deneme, eleştiri vb. yazılar yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nın 1951-1952 yayım döneminde sanat ve edebiyat sayfalarında en çok yazı ve şiirleri çıkan yazar ve şairler şunlardır: Mecdut Mansuroğlu, Nurettin Sevin, Yusuf Mardin, Can Yücel, Bülend Ecevit, Mazaffer Tayyip Uslu, Suat Taşer, Füzuan Hüsrev Tökin, Ömer Faruk Toprak, İlhan Usmanbaş, Sami Çelenk, Muzaffer Uyguner, Baki Kurtuluş. Bu kadro, bu dönemde sanat ve edebiyat sayfalarının yürütücüleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

1956 yılından sonra da sanat-edebiyat sayfasında önemli bir köşe olarak *Pazar Postası*'nda kendine yer bulan “Dergiler arasında” ilk defa 2 Mart 1952'de yayımlanmıştır. Bu köşenin 1951-1952 dönemi yazarlığını yalnızca Baki Kurtuluş yapmıştır.

Pazar Postası'nın "Ciddiyet" adlı 12. sayfasında yayımlanan bölümünde özellikle DP iktidarı mizahî bir üslupla eleştirilmiştir. Bu bölüm ilk defa *Pazar Postası*'nın 7 Ekim 1951 tarihinde yayımlanır. Toplam 18 sayıda yayımlanan "Ciddiyet" in yayımına 3 Şubat 1952'de son verilir. Söz konusu köşeyi Çetin Altan ve Bülend Ecevit hazırlamışlardır.

Pazar Postası'nın 1951-1952 yayım döneminde yayımlanan öyküler ise, sanat-edebiyat sayfalarının dışında yayımlanmış ve genellikle 9., 10. ve 11. sayfalarda çıkmıştır. Bu dönemde *Pazar Postası*'nda, çoğunlukla Memduh Şevket Esendal, Orhan Barlas, İlhan Tarus, Rukiye Ermumcu, Seyfettin Turhan, Süleyman Ege, Kemal Bekir Manav ve Cahit Alp'in öyküleriyle karşılaşmak mümkündür.

Pazar Postası'nın 1 Ocak 1956'dan 19 Temmuz 1959'a kadar çıkan bütün sayılarının yayımlandığı dönemi ikinci dönem olarak adlandırdık. Önceki döneme göre biçimsel yönden yüzlem düzeninin pek değişmediği *Pazar Postası*'nda, gazetedeki tüm yazılar toparlanmış ve belli yerlerde yayımlanmaya başlamıştır. Örneğin güncel siyasî değerlendirmeler bu dönemde, 6. sayfadan sonrasına taşırılmamış⁶⁴ ve *Pazar Postası*'nın içerik yönünden yüzlem düzeni önemli oranda şekillendirilmiştir.

1 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın ikinci yayım döneminin ilk sayısında, Cemil Sait Barlas, Baki Kurtuluş, Alain Decau, Emre Eren, Doç. Dr. İlhan Vidinel, İsmail N. Alkan, Nurullah Ataç, Faruk Taşkiran, Kemal Özer, Ömer Ünalın, Muzaffer Erdost, Nurettin Sevin, Sabahattin Teoman, M. Jean Richer, Tarık Kakınç, Pear Bearn (A. Rıza Yalt'ın çevirisiyle), H. Fallada ve A. B. C. adlarına rastlanılmaktadır. Bu sayıdan itibaren *Pazar Postası*'nın 1956 sonrası dönemi için genel bir içerik yüzlem düzeni oluşturulmuştur. İlk sayfa başyazıya ayrılmıştır. Başyazının olduğu birinci sayfada, Baki Kurtuluş'un başyazıya oranla daha kısa ve siyasî konuları içeren makalesine de yer verilmiştir. 2. ve 3. sayfalarda "Haftanın Olayları" başlığı altında yurt içi ve dışında gelişen güncel haberlere yer verilmektedir. 4. ve 5. sayfada genellikle sosyoloji, tarih, ekonomi, felsefe, psikoloji gibi insanî bilimlerde yazılmış kuramsal makaleler yer almaktadır. 6., 7., 8. ve 9.

⁶⁴ *Pazar Postası*'nın sayfa sayısı 12 iken böyledir. Sayfa sayısı 14 ve 16'ya yükseltildiğinde, sanat-edebiyat sayfası 9. sayfaya götürülmüş ve söz konusu yazılar 9. sayfadan önceki sayfalarda yayımlanmıştır.

sayfalar ise tamamen sanat ve edebiyata ayrılmıştır. Sanat ve edebiyat da bu sayfalar içinde tasnif edilmiştir. 6. ve 7. sayfalar şiir, makale, deneme vb. türlere; yani bütünüyle edebiyata ayrılmıştır. 8. sayfa ise tiyatroya ayrılmıştır. Bu sayfada yayım döneminin sonuna kadar genellikle Özdemir Nutku ve Güner Sümer eleştiri, makale, deneme, haber ve tartışmalar yayımlamışlardır. 9. sayfada yayımının sonuna kadar genellikle Tarık Kakinç'ın sinema hakkındaki değerlendirmelerine ve yurt içi ve dışından sinema dünyasından derlediği haberlere yer verilmektedir. Ayrıca bu sayfada, kimi zaman Muzaffer A. Esin ve Aslan Ebiri'nin değerlendirmeleri de yer almaktadır. 10 ve 11. sayfalarda, genellikle önceki sayfalarda yayımlanan yazıların devamına yer verilmiş; zaman zaman bu sayfalarda öyküler de yayımlanmıştır. 12. sayfa, "O Mahiler ki" adlı ve isimsiz olarak yayımlanan bölüme ayrılmıştır. Burada, aktüel değerlendirmelere yer verilmektedir. Zaman zaman 12. sayfada kimi reklamlara da yer verilmiştir.

Pazar Postası'nın 1956 sonrası yayım döneminde, ilk beş sayfada yer alan siyasî değerlendirmeler ve insanî bilimlerle ilgili kuramsal yazılarda çoğunlukla; İffet Aslan, Will Durant, M. Aydın, Cevat Dursunoğlu, Aneurin Bevan, Emre Eren, Tevfik Çavdar, Baki Kurtuluş, Sami Çelenk, Nihat Doğangüneş, Baha Galip Tunalıgil, Mustafa Cura, B. Öngün, İsmail N. Alkan, Refika Esmer, İlhami Soysal, Dr. Hakkı Demirel, Doğan Avcıoğlu, Seyfettin Başçılar, İhsan Atar, A. Necati, Vedat Üretürk, Halis Cinlioğlu, M. Hadi İlbaş, A. Rıza Yalt, Ali K. Rodoslu, T. Cemal, M. Aydın, James Michener, Erdoğan Tamer, Mustafa Karataş, A. Korkut (Korkut Boratav), A. Turgut (Turgut Uyar), Ali İhsan Göğüş, Andre Siegeried ve Prof. Dr. Yavuz Abadan adlarıyla karşılaşmak mümkündür.

1957 yılının başında "Haftanın Olayları" bölümü kısılarak 2. veya 3. sayfada küçük bir bölüm olarak yayımlanmaya başlanmıştır. Bu tarihlerden sonra 1956 yılında 4. ve 5. sayfaların içeriği genişletilerek aynı konular 2. ve 3. sayfada da yayımlanmaya başlar.

Pazar Postası'nın 1956'dan sonraki yayımında çıkan sanat ve edebiyat sayfaları yazar kadrosu ve içerik bakımından değişime uğramış ve her türden yazar ve şairin uğrağı haline gelmiştir. *Pazar Postası*'nın ilk yayım döneminde genellikle siyasî değerlendirmeler yapan Cemil Sait Barlas, Tevfik Çavdar, Nihat Doğangüneş, Sami Çelenk ve Cevat Dursunoğlu ikinci yayım döneminde yazmayı

sürdürmüşlerdir. Sanat ve edebiyat sayfalarına baktığımızda ise, birinci yayım döneminde sanat ve edebiyat sayfalarını yürüten pek çok ada ikinci yayım döneminde pek rastlanılmadığı ortaya çıkmaktadır. *Pazar Postası*'nın ikinci yayım döneminde, Muzaffer Erdost, Baki Kurtuluş, Halis Acarı (Asım Bezirci), Hüseyin Cöntürk, Turgut Uyar, Cemal Süreya, Tarık Kakıncı, Özdemir Nutku ve Güner Sümer sanat ve edebiyat sayfalarının yönlendirilmesinde etkili olmuşlardır. Bu saydığımız isimlerle birlikte, Sezai Karakoç, Ferit Edgü, Aziz Nesin, Mete Şar, Mustafa Şerif Onaran, Orhan Duru, Sami N. Özerdim, Erol Aksoy, Atilâ Alpöge, Aslan Ebiri, Ömer Atilâ Sav, Alim Atay, Ece Ayhan, Tevfik Çavdar, Sami Çelenk, Seyfettin Başçılar, Cevat Dursunoğlu, Metin Eloğlu, Muzaffer A. Esin, Bedri Gider, Fethi Naci, Ahmet Oktay, Erdal Öz, Kemal Özer, Demir Özlü, Suat Taşer, Ülkü Tamer, Faruk Taşkıran, Nevzat Yıldırım, Can Yücel ve Nihat Ziyalan *Pazar Postası*'nın 1956 sonrası sanat ve edebiyat sayfalarında önemli yer edinmişlerdir.

Nurullah Ataç, *Pazar Postası*'nın yeniden yayımına başlamasıyla gazete kadrosunda yer almış ve “Konuşu” adlı köşede deneme ve eleştirilerine yer vermiştir. Nurullah Ataç, köşede ancak beş sayı boyunca yazabilmiş ve köşe 5 Şubat 1958'deki yazıyla kapanmıştır.

16 Mart 1958 tarihinde *Pazar Postası*'nda ilk defa, “PP'den Mektup” adlı imzasız olarak çıkan köşe yayımlanmaya başlanır ve gazetenin yayımının sonuna kadar çoğu sayısında çıkar. Burada, okurların mektupları yanıtlanır veya okurların gazeteye gönderdikleri şiir ya da öyküler değerlendirilir. Bu köşe, isimsiz olarak okurun karşısına çıkmış; ancak Turgut Uyar tarafından hazırlanarak yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nda bu dönemde yayımlanan başka bir köşe de “Küçük Oda Konuşmaları” adını taşımaktadır. Bu köşe ilk defa 16 Aralık 1956'da yayımlanmıştır. Burada değişik tarihlerde Muzaffer Erdost'un kimi eleştiri ve anıları yayımlanmıştır. Bu köşe, zaman zaman okurun karşısına imzasız olarak da çıkmıştır.

“Okurken” adlı köşe ilk defa 9 Şubat 1958'de çıkmış ve burada Mustafa Şerif Onaran'ın denemeleri yayımlanmıştır. Bu köşe, düzenli olarak yayımlanmamıştır.

“Dergiler arasında” adlı köşe 1951-1952 yılı yayım döneminde ilk defa Baki Kurtuluş imzasıyla çıkmıştı. 1956 sonrası yayım döneminde de bu köşenin yayımı sürdürülmüştür. Bu dönemde bu köşe ilk defa A. imzasıyla 8 Ocak 1958'de Nurullah Ataç tarafından yazılmıştır. *Pazar Postası*'nın daha sonraki yayımında, bu

köşede, İlsoy (İlhami Soysal), A. B., İmzasız, A. Z., M. Rana (Muzaffer Erdost) ve Aydos Minos adlarına rastlanılmaktadır. Bu köşe 1958 yılı başlarında “Dergilerde” olarak değiştirilmiş ve bu tarihten sonra burada A. Turgut (Turgut Uyar) yazmıştır. Bu köşede, yayımlanan sanat ve edebiyat dergilerinin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Pazar Postası’nda “Büyük Filozoflar” adlı bir yazı dizisi yayımlanmış ve Aristo, Platon, Kant, Nietzsche vb. filozofların biyografileri yayımlanarak felsefi görüşleri hakkında değerlendirmelere yer verilmiştir. Yazı dizisi, ilk defa 8 Ocak 1958’de çıkmış ve 14 Nisan 1957’ye kadar yayımlanmıştır. “Büyük Filozoflar”, Cami Demli tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Cami Demli tarafından Türkçeye çevrilen başka bir yazı dizisi de Karl Diehl tarafından yazılan “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”tir. Bu yazı dizisi ilk defa, 27 Nisan 1952’de yayımlanmıştır. Ancak *Pazar Postası*’nın 1951-1952 yayımında bu yazı dizisi son 15 sayıda yayımlanmıştır. 1956’dan sonra da “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, 2 Kasım 1958’den sonra tekrar yayımlanmaya başlamıştır.

1956 sonrası yayım dönemine başladıktan sonra *Pazar Postası*’nda yine tefrika romanlar da çıkmaya başlamış ve ilk defa 1 Ocak 1956’da H. Fallada’nın *İnsan Bir Kere Düşmeye Görsün* adlı romanı tefrika edilmiştir. Romanın kimin tarafından çevrildiği belirtilmemiştir. Bu dönemde, Aziz Nesin’in *Savaş ve Barış* adlı romanı da tefrika edilmiş ve romanın ilk tefrikası 11 Mayıs 1958’de yayımlanmıştır.

Sinema ile ilgili değerlendirme ve haberlerin yer aldığı sayfalarda, “Gördüklerimiz” adlı bir köşe yayımlanmış ve burada yerli yönetmenler tarafından çevrilen filmler hakkında değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu köşede ilk defa, 8 Nisan 1956 tarihinde Tarık Kakıncı ismine rastlanılmaktadır. Yayım sonuna kadar genellikle düzenli olarak çıkan bu köşede Tarık Kakıncı adının yanı sıra, Muzaffer A. Esin adıyla da karşılaşılmaktadır. Sinema sayfasında, çıkan başka bir köşe de “İstanbul Sinemalarında” adını taşımaktadır. Bu köşe, yalnızca Aslan Ebiri tarafından kaleme alınmış ve köşede İstanbul sinemalarında gösterimde olan yerli ve yabancı filmler hakkında değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu köşe, ilk defa, 10 Şubat 1957’de yayımlanmış ve 1957 yılı ortalarına kadar düzenli olarak çıkmıştır.

Pazar Postası’nın 1956 yılı sonrası yayım döneminde düzenli olarak çıkan köşelerinden biri de “Kitaplar Kütüphaneler” başlığını taşımaktadır. Bu köşede,

dönemin Milli Kütüphane Müdürü Yardımcısı olan S. N. Özerdim'in kütüphane dünyasına ilişkin kimi değerlendirmelerine ve denemelerine yer verilmiştir. Yine bu köşede genellikle N. Duranoğlu tarafından derlenen bibliyografya çalışmalarına da yer verilmiş, haftanın kütüphane olayları haber olarak sunulmuştur. Bu köşe ilk defa, *Pazar Postası*'nın 16 Mart 1958 tarihli sayısında imzasız olarak çıkmış; ancak daha sonra S. N. Özerdim tarafından yazılmıştır. "Kitaplar Kütüphaneler" köşesinin 1959 yılı başlarına kadar yayımı düzenli olarak sürdürülmüştür.

Pazar Postası, içerik bakımından son derece zengin bir gazetedir. Yayım hayatı boyunca *Pazar Postası*'nın sayfalarında, Türk edebiyatında görüşleri ve sanatlarıyla ön plâna çıkmış pek çok yazar ve şaire ait yazı ve şiirler yayımlanmıştır.

***Pazar Postası*'nda Kullanılan Başlıca Müstear İsimler**

A.	: Nurullah Ataç
A. E.	: Aslan Ebiri
A. Ö.	: Altan Öymen
A. Korkut	: Korkut Boratav
A. Turgut	: Turgut Uyar
Alpertunga	: Turgut Uyar ⁶⁵
Anıl Meriçelli	: Anıl Boduroğlu
B. K.	: Baki Kurtuluş
Bozbekiroğlu	: Yahya Bozbekiroğlu
Bumin Gaffar	: Fikret Hakan
Cami Demli	: Cami Demli, Cemil Sait Barlas ⁶⁶
Er-Tok	: Erdoğan Tokmakçioğlu

⁶⁵ *Pazar Postası*'nın 1956'dan 1959 yılına kadar Yazı İşleri Müdürlüğünü yapmış olan Muzaffer Erdost ile yaptığımız görüşmede, Turgut Uyar'ın Alpertunga adlı bir oğlunun olduğunu ve bu ismin Uyar tarafından kullanılabileceğini belirtmiştir.

⁶⁶ Ece Ayhan, Cami Demli'nin Cemil Sait Barlas olduğunu, "Büyük Filozoflar başlığıyla yayınlanan ve o zamanlar hiçbir alanda yol-yordam bulunmadığı için belirli bir yöntemden yoksun (adeta İktisadi Doktrinler Tarihi olan) dizinin derleyeni Cami Demli gerçekte C. S. Barlas'tı" ("*Pazar Postası* ve Mahşerin Dört Atlısı", *Bir Şiirin Bakır Çağı, Dipyazılar*, YKY, İstanbul, 2002, s.21) şeklindeki sözlerle dile getirir. Ancak Muzaffer Erdost ile yaptığımız görüşmede, Cami Demli'nin Etibank'ta çalışan ve yabancı dil bilen gerçek bir kişi olduğunu dile getirmiştir. Erdost, söz konusu ismin müstear olarak kullanılmadığını ifade etmiştir.

G. P.	: Gaetan Picon
H. A.	: Asım Bezirci
Halis Acarı	: Asım Bezirci
İ. S.	: İlhami Soysal
İdris D.	: Ece Ayhan
İdris Damsarsar	: Ece Ayhan
İlsoy	: İlhami Soysal
K.	: Tarık Dursun K.
M. E.	: Muzaffer Erdost
M. Rana	: Muzaffer Erdost
M. Ş. E.	: Memduh Şevket Esendal
O. A.	: Orhan Aktürel
Osman Mazlum	: Cemal Süreya
S. N. Ö.	: Sami N. Özerdim
T. K.	: Tarık Dursun K.
Yılmaz Güney	: Yılmaz Pütün

C. PAZAR POSTASI'NIN SİSTEMATİK DİZİNİ

C. 1. Kronolojik Dizin

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 1, 4 Şubat 1951**

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Giriş”, s.2, (d.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü” (Çev. İsimsiz), s.4, (rom.)
 Esendal, Memduh Şevket, “Hikâye: Hanife”, s.6-8, (öyk.)
 Mansuroğlu, Mecdut, “Türkçe Anlayışımız”, s.3, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 2, 11 Şubat 1951**

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Kitap”, s.2, (d.)
 Birsell, Salâh, “Şiir Üzerine Düşünceler”, s.3, (e.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev.İsimsiz), s.4-5, (rom.)
 Dursunoğlu, Cevat, “Bizde vatandaş telâkkisinin oluşu”, s.8, (m.)
 Tanpınar, Ahmet Hamdi, “Pazar Postasına”, s.2, (mktp)
 Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, (Çev.İsimsiz), s.6, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 3, 18 Şubat 1951**

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hürriyet Şairi”, s.2, (d.)
 Baydar, S.Y., “Dilde Zevk”, s.7, (d.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, s.4-5, (rom.)
 Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 2: İki Proje”, s.3, (m.)
 Tanpınar, Ahmet Hamdi, “Pazar Postasına”, s.2, (mktp.)
 Valery, Paul, “Paul Valery’den Fıkralar”, (Çev.İsimsiz), s.3, (d.)
 Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, (Çev.İsimsiz), s.6, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 4, 25 Şubat 1951**

- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyetliğe Dair”, s.4, (m.)
 Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Daldan Dala”, s.2, (d.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, s.4, (rom.)

İsimsiz, “Bugünkü İngiliz Edebiyatından: Parkın Gediklisi Kanbur”, s.5, (byg.)
 Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, (Çev.İsimsiz), s.6, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 5, 4 Mart 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kara Sevdalı Melek”, s.2, (d.)
 Ataç, Nurullah, “Monsieur Gide”, s.4, (nek.)
 Barker, Dorothy C., “Bir Rejisör Temsil Dersi Veriyor”, (Çev: Nureddin Sevin),
 s.10, (byg.)
 Cox, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
 Ecevit, Bülend, “Ferdîyetçilik ve liberalizm”, s.8, (m.)
 Faulkner, William, “ Bugünün Yazarından Beklenenler”, (Çev.İsimsiz), s.6,
 (konferans)
 Gökberk, Macit Prof. Dr., “Dilimizdeki Huzursuzluk”, s.2, (d.)
 İsimsiz, “Eski Yunanistan’dan Fıkralar”, (Çev.İsimsiz), s.5, (mzh.)
 İsimsiz, “Özdeyişler”, s.3, (d.)
 İsimsiz, “Siyasî lûgatten: Aristo”, s.7, (byg.)
 Özerdim, S. N., “İsimsiz”, , s.11, (eser tanıtımı)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 6, 11 Mart 1951

Alain (Emile-Auguste Chartier), “Alain’dan Parçalar: Uzağa bak”, (Çev. İsimsiz),
 s.10, (d.)
 Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yalnızlık”, s.2, (d.)
 Cox, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6, (rom.)
 Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 3: İki
 Proje”, s.5, (m.)
 Esendal, Memduh Şevket, “Hikâye: Bekir Usta”, s.9, (öyk.)
 Foldes, Lili, “Finlandiya’nın en büyük musikişinası Jean Sibelius”, (Çev.
 İsimsiz), s.8, (byg.)
 Mansuroğlu, Mecdut, “Tarihimizde Türkçe Meselesi”, s.5, (m.)
 Mardin, Yusuf, “Bu...”, s.8, (ş.)
 Thomas, Dylan, “Yeşil Fitilden doğru”, (Çev. Can Yücel), s.8, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, SAYI: 7, 18 MART 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene Yalnızlık”, s.2, (d.)

Kavafoğlu, Süha, “İşsiz Münevver”, s.4, (d.)

Mansuroğlu, Mecdut, “Gelişmiş Türkçe”, s.9, (m.)

Maugham, W. Sommerset, “Hikâye: Bilgiç”, (Çev. Sıddık Tümerkan), s.10, (öyk.)

Moltke, V., “Türkiye’den Mektuplar”, (Çev. İsimlessiz), s.4, (mktip.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 8, 25 Mart 1951

A. B. C., “Zavallı Sosyoloji”, s.4, (d.)

Akses, Necil Kâzım, “Halkın musiki terbiyesinde Folklor ve Bale’nin önemi”, s.5, (m.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bahar”, s.2, (d.)

Barlas, Orhan, “Hikâye: Bir yılbaşı hikâyesi”, s.10, (öyk.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimlessiz), s.6-7, (rom.)

Moltke, V., “Türkiye’den Mektuplar II”, (Çev. İsimlessiz), s.8, (mktip.)

Omay, Hikmet, “Marmara’da”, s.5, (ş.)

Sevin, Nurettin, “Bir tiyatro eseri hakkında”, s.5, (d.)

Thomas, Dylan, “Çıra Görük”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 9, 1 Nisan 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Denen Güzel”, s.2, (d.)

Birsel, Salâh, “Şiir ve Hayat”, s.5, (d.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimlessiz), s.6-7, (rom.)

Mardin, Yusuf, “Gündönümü Şiirleri”, s.3, (mktip.)

Sevin, Nurettin, “Tiyatro İlmi”, s.5, (m.)

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, s.11, (Çev. İsimlessiz), (öyk.)

Thomas Dylan, “Gayri Hükümsüz Kalacak Ölüm”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 10, 8 Nisan 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şöyle Perişan”, s.2, (d.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimlessiz), s.6-7, (rom.)

Esendal, Memduh Şevket, “Hikâye: Bekir Usta”, s.9, (öyk.)

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimisiz), s.10, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 11, 15 Nisan 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Karaca Oğlan”, s.2, (d.)

Auden, Wystan Hugh, “İsimisiz”, (Çev. Can Yücel), s.4, (ş.)

B.H. Dr., “ Çok para kazanan fakir adam”, s.4, (byg.)

Buruşuk, N., “Musiki bâbında”, s.11, (d.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, s.6-7, (rom.)

Çınar, Ö., “Jean-Paul Sartre”, s.10-11, (byg.)

Ecevit, Bülend, “Hasan Kaptan”, s.5, (d.)

Hataylı, Aşık Hacı, “ Halk şiirlerinden”, s.3, (ş.)

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimisiz), s.10, (öyk.)

Sevin, Nurettin, “Tiyatro Eseri Yazmak İçin”, s.5, (m.)

Yücel, Can, “Modern İngiliz Edebiyatından: W.H.Auden”, s.4, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 12, 22 Nisan 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Ömrünün Bütünü...”, s.2, (d.)

Auden, Wystan Hugh, “Mülteci dert yanmakta”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimisiz), s.6-7, (rom.)

İsimisiz, “Köy Enstitüleri”, s.2, (m.)

Mansuroğlu, Mecdut, “Batı klasik dillerinden alınma terimlerimiz”, s.5, (m.)

Mardin, Yusuf, “ Söylemeden Söylemek”, s.4, (e.)

Maugham, W.Sommerset, “Hikâye: Muhtaç Bir Arkadaş”, (Çev. Sıddık Tümerkan),
s.11, (öyk.)

Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde başlıca unsurlar”, s.5, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 13, 29 Nisan 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Sevmek”, s.2, (d.)

Auden, Wystan Hugh, “Alla’sen söyle nedir aşkın aslı astarı”, (Çev. Can Yücel),
s.5, (ş.)

- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, s.6-7, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, s.4, (e.)
- Maugham, W. Sommerset, “Cemiyetteki değişimleri dikkatle takip etmeliyiz”, , (Çev. Sıddık Tümerkan), s.11, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Dramatik Form”, s.5, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 14, 6 Mayıs 1951

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Var Olmak”, s.2, (d.)
- Auden , Wystan Hugh, “İlk fasıl: Yedi Belâ”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, s.6-7, (rom.)
- Mikszath, K., “Hikâye: İhtiyar Kont”, (Çev. Sami N. Özerdim), s.11, (öyk.)
- Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde ölçüye örnek (Life With Father)”, s.5, (m.)
- Toksöz, Ömer, “Öğretmenlik mesleği: Ahlâk terbiyesi kongresinin ışığı altında”, s.4, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 15, 13 Mayıs 1951

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Eleştirmeci ”, s.2, (d.)
- Auden, Wystan Hugh, “XXVI”, (Çev. İsimsiz), s.9, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir fikir adamının romanı: Ziya Gökalp”, s.3, (m.)
- Göyceli, “Şiir”, s.9, (ş.)
- Göyceli, “Yalnızlık”, s.9, (ş.)
- Maupassant, Guy De, “Hikâye: İltimasçı”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 16, 20 Mayıs 1951

- Akses, Necil Kâzım, “Musikide tenkid ve tenkidçi”, s.5, (m.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yaşamak”, s.2, (d.)
- Auden, Wystan Hugh, “Palais des beaux artes”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)
- Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi?”, (Çev. Özer Çınar), s.3, (m.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Kavafoğlu, Süha, “Atatürk ve Millet”, s.2, (m.)
- Rey, Cemal Reşit, “Falso Oryantal”, s.5, (d.)

Rey, Cemal Reşit, “Les Jeunesses Musicales mi? Sütü Börek mi?”, s.2, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 17, 27 Mayıs 1951**

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hulyaya Davet”, s.2, (d.)
 Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? II”, (Çev. Özer Çınar), s.5, (m.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
 Eliot, Thomas Stearns, “Aşk türküsü”, (Çev. Can Yücel), s.12, (ş.)
 Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, s.8, (m.)
 Maurois, André, “Hikâye: Kıt imanlı adamlar”, (Çev. Y.Z.), s.11, (öyk.)
 Pasquier, Albert, “Klasik Kapitalizm”, (Çev. İsimsiz), s.9-12, (m.)
 Persian, Walter, “Komünizm ve Budizm”, (Çev. İsimsiz), s.5, (m.)
 Toksöz, Ömer, “Din ve ahlâk terbiyesi”, s.4, (m.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 18, 3 Haziran 1951**

- Aksel, Malik, “Resim ve Tılsım”, s.5, (m.)
 Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Canım”, s.2, (d.)
 Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? III”, (Çev. Özer Çınar), s.4-5, (m.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
 Eliot, Thomas Stearns, “Mecusilerin yolculuğu”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)
 Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, s.8, (m.)
 Laski, Herold, “Düşünme Hürriyeti”, (Çev. Y.Z.), s.3-4, (m.)
 Mardin, Seniha, “Hikâye: Sınır”, s.11, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 19, 10 Haziran 1951**

- Akses, Necil Kâzım, “Musikide izah ve izahçı”, s.5, (m.)
 Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Sayıklama”, s.2, (d.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
 Çağlar, Behçet Kemal, “Öksüz yeğenler”, s.5, (d.)
 Eliot, Thomas Stearns, “Marina”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)
 Lewis, Sinclair, “Hikâye: Saf Adam”, (Çev. Özer Çınar), s.11-12, (öyk.)
 Mardin, Yusuf, “Can Bâbında”, s.9, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 20, 17 Haziran 1951

- A.B.C., “Fikir mücadelesinde kültür”, s.3, (m.)
- Aksel, Malik, “Yarının Modelleri”, s.5, (açık oturum)
- Arıcan, Nevin, “Cemiyet telâkkilerimiz”, s.9, (m.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Darmadağın”, s.2, (d.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.5, (m.)
- Maurois, André, “Gizli Hazine”, (Çev. Y.Z.), s.8, (d.)
- Saroyan, William, “Sevgili ile mülâkat”, (Çev. Seza Köksal), s.11, (öyk.)
- Saroyan, William, “İspanyadaki harp”, (Çev. Seza Köksal), s.11, (öyk.)
- Wegeul, Willi, “İspanya’ya Ait Bir Hikâye: Son Gece”, (Çev. Sevim Budak), s.3, (öyk.)
- Yeats, W. B., “Kyle-No-No’daki Sincaba”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)
- Yeats, W. B., “Tayin”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 21, 24 Haziran 1951

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Öz ile Biçim”, s.2, (d.)
- Broomfield, Louis, “Hikâye: Mary Carlin’in hikâyesi”, (Çev. Özer Çınar), s.11-12, (öyk.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.4, (m.)
- Sevin, Nurettin, “İstanbul Türkçesi nereye gidiyor ”, s.5, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 22, 1 Temmuz 1951

- Barlas, Orhan, “Hikâye: Yağmurda”, s.11, (öyk.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Gölge, “Ankara’da Bir Tiyatro ve Müzik Festivali”, s.5, (d.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.9, (m.)
- Masefield, John, “Batı Yeli”, (Çev. Halim Yağcıoğlu-Ömer Hatipoğlu), s.5, (ş.)
- Maurois, André, “Bir iktisadî rölâtivizm tasavvuru”, (Çev. İsimsiz), s.9, (d.)
- Melior, Dr., “Tarihî dört yanlış hüküm”, (Çev. Mehmet Kırmacıoğlu), s.8, (m.)

Mühlen, R., “Amerikan kapitalizminin merkezi Wallstreet’in kudret ve efsanesi”,
(Çev. İsimless), s.10-12, (m.)

Yeats, W. B., “Duni köyünün kemençecisi”, (Çev. Can Yücel), s.3, (ş.)

Yeats, W. B., “Göğün kaftanlarında gözü”, (Çev. Can Yücel), s.3, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 23, 8 Temmuz 1951

Aksel, Malik, “Bir sanatkâr keşfedildi”, s.8, (öyk.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.6-7, (rom.)

Gümrükçü, Ali, “Kin Edebiyatı”, s.2, (e.)

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.9, (m.)

İsimless, “Eyüboğulları Yazma Sergisi”, s.12, (hbr.)

İsimless, “Yahya Kemal ve Peyami Safa”, s.12, (hbr.)

Mansuroğlu, Mecdut, “Tutulan ve tutulmıyan sözler”, s.6, (m.)

Maurois, André, “Bir İktisadî Rölâtivizm Tasavvuru”, (Çev. İsimless), s.9, (d.)

Maurois, André, “Sonsuzluk Çarpımları: Kadın ‘Allah’ın mimarisi güzeldir
diyor”, (Çev. Y.Z.) s.10, (d.)

Murat, Vildan, “Edebiyat Dersleri ve Şiir Günleri”, s.12, (e.)

Nichols, William I., “Mânâsı değişen kapitalizm”, (Çev. İsimless), s.10, (m.)

Sevin, Nurettin, “Sanat ve Taassup”, s.5, (m.)

Rameau, Jean, “Hikâye: Talih”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arkadaşlık”, s.12, (ş.)

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arzu”, s.12, (ş.)

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Avadoksiya”, s.12, (ş.)

Yağcıoğlu, Halim, “Çiçek”, s.12, (ş.)

Yağcıoğlu, Halim, “Unesco”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 24, 15 Temmuz 1951

Baum, Vicki, “Hikâye: Macera kadını”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)

Cansever, Edip, “Görüş”, s.12, (ş.)

Cansever, Edip, “Pencere”, s.12, (ş.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.6-7, (rom.)

Derbil, Süheyla Prof., “Düşünceler: Alain’in Cenneti”, s.4, (eser tanıtımı)

- Hüsnü, A. Sabahattin, “Ömer Hatipoğlu Resim –İş Sergisi”, s.12, (d.)
- Gümrükçü, Ali, “Millî Şef”, s.2, (e.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.10, (m.)
- Maclean, Fritolay, “Semerkand’a Seyahat”, (Çev. C.D.), s.8, (gezi)
- Maurois, André, “Ferdî Dünyalar”, (Çev. Y.Z.), s.5, (d.)
- Murat, Vildan, “Bir Doçentin Kadirşinaslığı”, s.12, (e.)
- Sevin, Nurettin, “Dine vurulan sanat aşısı ve Avrupa medeniyeti”, s.5, (m.)
- Şendil, Sabih, “Elde Kalan”, s.12, (ş.)
- Şendil, Sabih, “Kıskançlık”, s.12, (ş.)
- Şendil, Sabih, “Sonuç”, s.12, (ş.)
- Uslu, Mazaffer Tayyip, “İstanbul’a hasret”, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Dora”, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Kum-Yang-Yang’da”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 25, 22 Temmuz 1951

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Dönüş”, s.2, (d.)
- Baum, Vicki, “Hikâye: Macera kadını”, (Çev. Özer Çınar), s.10-11, (öyk.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)
- Dökmeci, Avni, “Oyuncak”, s.12, (e.)
- Jasper, Karl, “Hürriyet Hakkında I: Hürriyeti ortadan kaldırma temayülleri”,
(Çev. İsimsiz), s.4, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Gençlerimizin Türkçesi”, s.2, (m.)
- Maurois, André, “Kış gün dönümü”, (Çev. Y.Z.), s.8, (d.)
- Murat, Vildan, “sanat ve Matematik”, s.12, (e.)
- Özakman, Turgut, “Pembe evin kaderi için”, s.12, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 26, 29 Temmuz 1951

- A. B. C., “Aydınlara mesuliyeti”, s.2, (m.)
- Ermumcu, Rukiye, “Prospektüs”, s.4, (anı)
- İsimsiz, “Karl Jasper Kimdir?”, s.5, (byg.)
- İsimsiz, “Sayın Şekip Tunç’a Armağan ediyoruz”, s.8, (e.)
- Jasper, Karl, “Hürriyet hakkında II: Hürriyetin elde edilebilmesi imkânları”,

(Çev. İsimsiz), s.5, (m.)

Mansuroğlu, Mecdut, “Orta öğretim terimleri”, s.2, (m.)

Mardin, Seniha, “Hikâye: Yargıç Balıkesirliydi”, s.7, (öyk.)

Murat, Vildan, “Yahya Kemal Beyatlı İçin”, s.8, (e.)

Tarus, İlhan, “İlhan Tarus’un Bir Hikâyesi: Kese”, s.8, (öyk.)

Yağcıoğlu, Halim, “Uzaktaki Tümsek”, s.8, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 27, 5 Ağustos 1951

Arıburnu, Orhan, “Sulh”, s.12, (ş.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kendini Beğenmek”, s.2, (d.)

Bonnard, Abel, “Aşka ve dostluğa dair düşünceler”, (Çev. Y.Z.), s.2, (d.)

Buruşuk, Nihat, “1950-51 mevsiminde İstanbul’un sanat olayları”, s.10-11, (hbr.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)

Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Doğum Sancısı”, s.11, (öyk.)

Sisson, Edgar Grant, “Jack London”, (Çev. Y.Z.), s.9, (byg.)

Superville, Jules, “Alevin gözü”, (Çev. Can Yücel), s.12, (ş.)

Şendil, Sabih, “Bilinen”, s.12, (ş.)

Tarus, İlhan: “İlhan Tarus’un Bir Hikâyesi: Kese”, s.12, (öyk.)

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Gece”, s.12, (ş.)

Uyguner, Muzaffer, “Fırat Kenarında”, s.12, (ş.)

Üstün, Nevzat, “Yağmurun içindeki Hürriyet”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 28, 12 Ağustos 1951

Berk, N. İlhan, “Gecenin içinden bitkilere, hayvanlara sesleniş”, s.12, (ş.)

Buruşuk, Nihat, “Konser Salonları”, s.8, (d.)

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.6-7, (rom.)

Ecevit, Bülend, “Satranca davet”, s.12, (ş.)

Gogh, Vincent van, “Van Gogh’un bir mektubu”, (Çev. Can Yücel), s.12-9,
(mktp.)

Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve karakter”, s.10, (m.)

Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), s.8, (m.)

Köksal, Ahmet, “Bugünkü Şiirlerimizde Türkiye”, s.5, (m.)

- Taşer, Suat, “Sanat-fikir ve basın”, s.12-9, (e.)
 Traz, Robert de, “Medeniyet ve inanç”, (Çev. Y.Z.), s.4, (m.)
 Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev.Özer Çınar), s.11, (öyk.)
 Yeats, W.B., “İçine Doğmuş İrlandalı Tayyarecinin”, (Çev. Can Yücel), s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 29, 19 Ağustos 1951

- Akyelli, Gökhan, “Yazarıma Mektup”, s.2-12, (mktp.)
 Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İstanbul”, s.2, (d.)
 Cox, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.10-11, (rom.)
 Dökmeci, Avni, “Sultanı şiir veya Saltanat”, s.7, (ş.)
 Ecevit, Bülend, “Beyaz derililer”, s.7, (ş.)
 Eluard, Paul, “Yâr”, s.6, (ş.)
 Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Zamanın örümceği”, s.7, (ş.)
 Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), s.8, (m.)
 Jung, Carl G., “Şair”, (Çev. İsimless), s.6-9, (m.)
 Laski, Herold, “Hürriyet müdafaası”, (Çev. Y.Z.), s.5, (m.)
 Özer, N., “Sanat Üzerine Filimler”, s.7-12, (m.)
 Taşer, Suat, “Bir Teklif”, s.7-12, (e.)
 Tokin, Füzûzan Hüsrev, “Tesir Üzerine”, s.6, (m.)
 Usmanbaş, İlhan, “25 senelik müziğimiz ve Bestecilerimiz”, s.6, (e.)
 Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), s.10-11, (öyk.)
 Yücel, Can, “Başkalaşma”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 30, 26 Ağustos 1951

- Arısoy, M. Sünullah, “Walt Whitman ve Çayır yaprakları”, s.7-12, (m.)
 Baudelaire, Charles, “Kalabalıklar”, (Çev. Can Yücel), s.6, (d.)
 Cox, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.8-9, (rom.)
 Ecevit, Bülend, “Palyaço”, s.7, (ş.)
 Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Uyanış”, s.7, (ş.)
 Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), s.8, (m.)
 İsimless, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.7, (hbr.)

- Kemal Mehmed, “Barba Tanaş”, s.7, (ş.)
- Mosca, Gaetano, “Seçim hakkı ve sosyal kuvvetler”, (Çev. İsimless), s.2-3, (m.)
- Özer, N., “Amerikan ‘Neo-Realizm’i”, s.7-12, (m.)
- Taşer, Suat, “Toplum önünde okuma”, s.6-12, (d.)
- Tokin, Füzuzan Hüsrev, “Yeni Sanat Üzerine”, s.6, (m.)
- Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 31, 2 Eylül 1951**

- Arısoy, M. Sünullah, “Münekkid yokluğu”, s.7-12, (d.)
- Buruşuk, Nihat, “Musiki Bâbında İkinci Yazı”, s.10, (m.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.10-11, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “Brancusi”, s.7-12, (d.)
- Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Kapı Kapandı”, s.11, (öyk.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), s.7-12, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.8, (d.)
- İsimless, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- Prevert, Jacques, “Taraflarından”, (Çev. Can Yücel), s.7, (ş.)
- Taşer, Suat, “Aktörün Sahnedeki Yeri”, s.6-12, (m.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, SAYI: 32, 9 EYLÜL 1951**

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene İstanbul”, s.2, (d.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), s.8-9, (rom.)
- Fırat, Ertuğrul, “Fikir Esareti”, s.7, (d.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10, (d.)
- İsimless, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)
- Prevert, Jacques, “Üçümüz de”, (Çev. Can Yücel), s.7, (ş.)
- Usmanbaş, İlhan, “Yanlış Kullanılan Bir Tabir: Halka İnme”, s.7, (m.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 33, 23 Eylül 1951**

- Arısoy, M. Sünullah, “Güz”, s.7, (d.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz),s.10-11, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, s.7-12, (byg.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel),
s.6-12, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10, (d.)
- İsimsiz, “Bir Japon Şiiri”, (Çev. Suat Taşer), s.7, (ş.)
- Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), s.11, (öyk.)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Bülent Ecevit), s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Bu Toprakların Şarkısı”, s.6, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Zanaatım Yani Bizim Huysuz Sanat”, (Çev. Can Yücel), s.7,
(ş.)
- Tökin, Füzruzan Hüsrev, “Yine Dil Üzerine”, s.6, (d.)
- Usmanbaş, İlhan, “İcralarımız Sorumsuz mudur?”, s.6, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 34, 30 Eylül 1951

- Apaydın, Talip, “Bekçi”, s.6, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz),s.10-11, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, s.7-12, (byg.)
- Ermumcu, Rukiye, “Kaygı”, s.11, (öyk.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel),
s.6, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10, (d.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.6, (hbr.)
- Taşer, Suat, “Müellif, Aktör, Rejisör”, s.6-12, (m.)
- Thomas, Dylan, “Çatıdaki Kulaklara”, (Çev. Can Yücel), s.7, (ş.)
- Tökin, Füzruzan Hüsrev, “Yalnızlık Üzerine”, s.6, (d.)
- Uçarı, Ercüment, “Çıplak, Balık, Elma”, s.7, (ş.)
- Usmanbaş, İlhan, “Musiki yahut beraber çalışma zevki”, s.7, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 35, 7 Ekim 1951

- Altan, Çetin, “Ciddiyet: Nokta: Demokrasinin nimeti”, s.12, (mzh.)

- Aydoğan, Turan, “İnsan”, s.6, (ş.)
- Bayraktaroğlu, Tosun, “Elbiseye Şiir”, s.7, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, s.7, (byg.)
- Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, s.7, (m.)
- Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Durak”, s.11, (öyk.)
- Gauguin, Paul, “Gauguin’den Strindberg’e Mektup”, (Çev. Bülend Ecevit), s.7, (mktp.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, s.10-11, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bu akşamki radyo programından”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil Sünnetli mi? İmamlığı da ortaya atılıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Güler Yüzlü İdare Yaratımı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İrtica yoktur: İleri’nin beyenatı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kayıp”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Maria Montezin ölümü”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Stalin’in Demeci: Tek emelimiz sulh”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.6, (hbr.)
- Kırıntı, Sedat, “Tanıdıklarım”, s.6, (ş.)
- Nietzsche, F. W., “Okumaya ve yazmaya dair”, (Çev. İsimsiz), s.6, (d.)
- Noyes, Alfred, “Zafer Dansı”, (Çev. Bülend Ecevit), s.7, (ş.)
- Parcell, Viktor Prof. Dr., “Asyada İnkılâp”, (Çev. İsimsiz), s.2, (m.)
- Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimsiz), s.8, (m.)
- Tokin, Füzruzan Hüsrev, “Sofokles ve aile nizamı”, s.6, (m.)
- Usmanbaş, İlhan, “Kişi Eğitiminde Güzel Sanatlar”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 36, 14 Ekim 1951

- Altan, Çetin, “Ankara Sahneleri: Miras”, s.6-9, (e.)
- Altan, Çetin, “Ciddiyet: Nokta: Son Durum ”, s.12, (mzh.)
- Barlas, Fatma, “Caldwell Erskine”, s.11, (byg.)
- Caldwell, Erskine, “Hikâye: Zavallı Kız”, (Çev. Fatma Barlas), s.11, (öyk.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.8-9, (rom.)

- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, s.10-11, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Millî Servetimiz Artıyor Yeni Para Baskı Makinaları Gelince Daha da artacak”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’ye Gaipden Gelen Ses”, s.12, (mzh.)der Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10-11, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kayıp”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kurtbek’in Tamimi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Resmî ilân İki Tarihî Kumandan aranıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tek Kurtuluş Yolu Faredir”, s.12, (mzh.)
- Kırıntı, Sedat, “Nostalgia”, s.7, (ş.)
- Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Küçük Sahne ve Yarış”, s.7-9, (e.)
- Roussell, Bertrand, “Ferdî ahlâkla sosyal ahlâk arasındaki mücadele hakkında”, (Çev. Gökhan Ayelli- Oğuz Öngürer), s.8-9, (m.)
- Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimsiz), s.4, (m.)
- Taşer, Suat, “Besbelli”, s.6, (ş.)
- Tokin, Füzruzan Hüsrev, “Epik Şiir Üzerine”, s.6, (m.)
- Uçarı, Ercüment, “Karıncı”, s.7, (ş.)
- Usmanbaş, İlhan, “Besteci ve dinleyicilerin arası açılıyor mu?”, s.7, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 37, 21 Ekim 1951

- Altan, Çetin, “Ciddiyet: Özür”, s.12, (mzh.)
- Arısoy, M. Sünullah, “Okumak”, s.6, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kış”, s.2, (d.)
- Beethoven, Ludvig Van, “Beethoven Kendi Kendine”, (Çev. İlhan Usmanbaş), s.7, (günlük)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Dökmeci, Avni, “Gaipden sesler”, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, s.10, (m.)
- Halil, İlyas, “Sokak Kızı”, s.7, (ş.)
- İmamoğlu, İsmet, “Hikâye: Tanrının üvey kulları”, s.11, (öyk.)
- İsimsiz, “Kitaplar Der”, s.9, (d.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanla Özyörük arasında telgraflar Plâka özyörükte kalıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Beyaz Kitap”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir Cevher”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bradley Newyork basın konferansı yapmadı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kadirşinas Resmî makamların dikkat nazarına”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Muhip Yüce Divanda”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Peron diktatör olamaz: Çünkü güler yüzlüdür Yalman bu kanaatte”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Valinin Beyanatı: Ezilirsem diye korktum”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir hastalık”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- Tagore, Rabindranath, “Gîtancali: 3”, (Çev.Bülend Ecevit), s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Türkülerin iki gözü iki çeşme”, s.6, (ş.)
- Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Uşak (La Maison Thüringer)”, s.7, (m.)
- Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Sanat Adamı üzerine”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 38, 28 Ekim 1951

- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Ecevit, Bülend, “Radyo ve Şiir”, s.6, (d.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10, (m.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Benderlioğlu da çam deviriyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Cemiyet Hayatı: Teşekkür”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi niçin kazıklıyorum”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Forklar Sütunu:Kadifeli Gelin”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Havada Fırtına Dinmedi:üçüncü safranın da atılması bekleniyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’nin iddiası teyit olunuyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Haberler”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Memurların günahı niçin affedilmiyor”, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Sadak’ın Hatası”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tasfiye başladı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tervik İleri inkâr ediyor”, s.12, (mzh.)
- Özgüç, Tahsin Dr., “Arkeoloji: Kültepe Kazıları”, s.7-9, (m.)
- Taşer, Suat, “Yürek İster”, s.6, (ş.)
- Tokin, Füzuran Hüsrev, “Bir Filozof Bekliyorum”, s.6, (d.)
- Tokin, Füzuran Hüsrev, “Bizde Cumhuriyet Fikrinin Tarihçesi”, s.2-3, (m.)
- Twain, Mark, “Hikâye: Bir ortaçağ hikâyesi”, (Çev. Sıddık Tümerkan), s.11, (öyk.)
- Usmanbaş, İlhan, “Musiki: Musiki Hakkında”, s.7, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 39, 4 Kasım 1951

- Aldanır, Selâhattin, “Gün Dönümü”, s.6, (ş.)
- Bayraktaroğlu, Tosun, “Sıcağa şiir”, s.7, (ş.)
- Charteris, Leslie, “Hikâye: Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), s.9, (öyk.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Çalımsız, Hüseyin, “Kırlar, Köyler”, s.7, (d.)
- Çapman, Nedim, “Bir şey vardı”, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, s.10, (m.)
- Hoshi, Saigyo, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil’in Yalmana Mektubu:Kabinede Bakanlık teklif , ediliyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Piyangosu çekildi: Kazananları bildiriyoruz”, s.12,, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. 954 listesi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Hangi şarkıları söyler ve severler”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede değişiklik”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Orhan Seyfi’nin vasiyeti bulundu! Metnini aynen neşrediyoruz”, s.12, (mzh)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tavsiye”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yaşasın Menderes”, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir Türk filmi”, s.12, (mzh.)
 Semimaru, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), s.7, (ş.)
 Sutoku, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), s.7, (ş.)
 Tokin, Fûruzan Hüsrev, “Divan Edebiyatı Üzerine”, s.6, (d.)
 Tonguç, Saim, “Tenkit ve Münekkit”, s.7, (d.)
 Toprak, Ömer Faruk, “Ersine Caldwell’in Hayatı”, s.6, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 40, 11 Kasım 1951

- Aldanır, Selâhattin, “Pazar Tatili”, s.7, (ş.)
 Charteris, Leslie, “Hikâye: Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), s.9, (öyk.)
 Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
 Çapman, Nedim, “Mustafa Kemal”, s.6, (ş.)
 Çavaş, Doğan, “Oyun”, s.7, (ş.)
 İlhan, Attilâ, “Sinemanın Ehemmiyeti”, s.7, (d.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Ahmet Haşim’den: Merdiven”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Atlantik Bakanlığına kim gelecek”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Cevat Üstün’ün Demeci”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Başkanı ile Başbakan arasındaki Tebrik Telgrafları”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Teşkilâtı ayakta kalacak”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Kaynak”, s.6, (hbr.)
 İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler: Atatürk Diyor ki”, s.6, (eser tanıtımı)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Niçin D.P. liyim?”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Pul Serisi”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bütçe”, s.12, (mzh.)
 İsimsiz, “Ciddiyet: Ziya Gevher Anadolu Etili Ajansı”, s.12, (mzh.)
 Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Lorca ve kanlı düşün temsili”, s.7, (e.)
 Öner, Murat, “Düşünceler:Ziraatimizde Ağalık Rejiminin Yıkılması”, s.8, (m.)
 Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Atatürk”, s.6, (m.)
 Usmanbaş, İlhan, “Osmanlı-Türk musikisinin inandırma gücü”, s.11, (m.)
 Uyguner, Muzaffer, “Manisa Ovasında”, s.6, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 41, 18 Kasım 1951**

- Aksel, Malik, “Hoca, muallim, mürebbi, öğretmen”, s.2, (m.)
- Arcayürek, Cüneyt, “Orhan Veli’nin Kabri İçin”, s.6, (nek.)
- Ayelli, Gökhan, “Mahpuslar”, s.7, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Elöve, Mustafa Emil, “Dünün Heyûlası:Hürriyet ve Hürriyetsizlik”, s.3, (m.)
- Giray, Fethi, “Ölümünün birinci yıldönümünde Orhan Veli”, s.6, (nek.)
- Hodeir, Andri, “Caz müziği”, (Çev. İsimsiz), s.7, (d.)
- İsimsiz, “Beş Sanat”, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir maç tafsilatı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Celal Yardımcının Teklifi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü:Habu diyor, Habu diyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazeteciler Sovyet dış bakana gülüyor: Vişinski bıyık bıraktı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Her iktidarın adamıyım”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan, gazeteciler yeni kolaylık buldu: M.vekillerinin faaliyetlerini tetkik için bir pencere açıldı”, s.12, (mzh.)
- Kanık, Adnan Veli, “Kardeşinin gözü ile Orhan Veli”, s.7, (anı)
- Kanık, Orhan Veli, “Deniz özliyenler için”, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “ölüme yakın”, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “Kapalı Çarşı”, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “Delikli şiir”, s.6, (ş.)
- Maugham, Sommerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, s.9, (öyk.)
- Neveux, Georges, “Dertler”, (Çev. Gökhan Ayelli), s.7, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Erzurum”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 42, 25 Kasım 1951**

- Abe No Hironawa, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)

- Arcayürek, Cüneyt, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, s.6, (d.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Çelenk, Sami, “Tiyatro Dili”, s.7, (d.)
- Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyet ve Particilik”, s.3, (m.)
- Hitomaro, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Enteresan Fıkralar”, s.5, (mzh.)
- İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler: ‘İstiklal Savaşı’”, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan’ın nutku: Bizim Demikrasimiz patlıcanlar gibi olgun domatesler gibi kızarmıştır”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bütçe hazırlanıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinenin yeni şekli”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: Sol, sağ ve ileri”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Nihayet istifa etti”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tekrar dönüyorum”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tevfik İleri için: Nefes”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bir Bayram: Samet kına yakıyor”, s.12, (mzh.)
- Kırıntı, Sedat, “Meyvalar Olgunlaşıyor”, s.7, (ş.)
- Kırıntı, Sedat, “Ona”, s.7, (ş.)
- Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimsiz), s.9, (öyk.)
- Maugham, Sommerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), s.10, (öyk.)
- Narihira, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Nayır, Yaşar Nabi, “Bir Tavzih”, s.6, (e.)
- Öymen, Altan, “Büyükler ve Klasikler”, s.7, (d.)
- Steinbeck, John, “Roman-Piyes tarzına dair”, (Çev. İsimsiz), s.6, (d.)
- Taira No Kanemon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Todamine, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Tsurayuki, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), s.6, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Bahçemde akşam”, s.7, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Uykusuz bir gecenin sabahında”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 43, 2 Aralık 1951**

- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), s.10-11, (rom.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Sıtmalılar”, s.6, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Sayın Ataç’a Mektup”, s.7, (mktp.)
- Giray, Fethi, “Kitapsızlık”, s.6, (d.)
- Hermens, F. A., “İngiltere’de partiler”, (Çev. Cami Demli), s.2, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Fu-Hi-Çen: Ufak pirinç tüccarı”, s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: ‘Aşk’ Ceza kanunu Tadil ediliyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Dertliyim”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazetemizin büyük fedakârlığı: Sürprizimizi bildiriyoruz”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: İstifa ettim, diyorum, ve edeceğim”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Samet sülâlesini İskan etme Bakanlığı kuruluyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Zafer mahzenlerinde yeni bir yazı serisi ”, s.12, (mzh.)
- Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimsiz), s.9, (öyk.)
- Maugham, Somerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), s.10, (öyk.)
- Öymen, Altan, “Niçin ‘Kadının Fendi’”, s.6, (e.)
- Taşkıran, Faruk, “Bir akşam manzarası”, s.7, (ş.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir üzerine”, s.7, (d.)
- Turhan, Seyfettin, “Köy ve köylüye dair”, s.11, (e.)
- Vardar, Celâl, “Ciddi”, s.6, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 1, Sayı: 44, 9 Aralık 1951**

- Aksel, Malik, “Sanatta Geçimsizlikler”, s.2, (d.)
- Çelenk, Sami, “İstanbul Şehir Tiyatrosunun Bir Azizliği”, s.6, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Sinemanın püf noktası-II”, s.7, (m.)
- İsimsiz, “Bilinmeyen tarafları ile Ahmet Rasim”, s.2, (byg.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. pahalılık vaatlerini yerine getiriyor”, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Hikâyeler:Değişenler”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Köprülü’nün yeni elbisesi ve paraya kıyması”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: İsimsiz Hikâye”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Maliye Bakanı ile Mülâkat”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Sempatik ve antipatik ”, s.12, (mzh.)
- Maugham, Sommerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), s.10, (öyk.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “En tanınmış şair”, s.7, (d.)
- Neyzi, Ali, “Cakomino”, s.6, (e.)
- Özdemir, Emin, “Bir köy öğretmenine mektup’lar”, s.8, (mktp.)
- Taşkıran, Faruk, “İkinci perde”, s.7, (ş.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Asfalt”, s.10, (öyk.)
- Uçarı, Ercüment, “Alaceli Bulacalı”, s.7, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Bir Kasabanın Kara Günleri”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 45, 16 Aralık 1951

- Arcayürek, Cüneyt, “Ciddiyet: Bunlara Sakın ‘Olamaz’ Demeyin!... ”, s.12, (mzh.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar:Aylardan Sonra”, s.2, (d.)
- Hermes, F. A., “Üçüncü Cumhuriyette Fransa’nın Hükûmet Sistemi”, (Çev. Cami Demli), s.8, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Fotoğraf ve Sinema-III”, s.5, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bilmece ”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ciddiyet’in müjdesi:Yeni Yazı Serimizi Bekleyiniz!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede Gedik”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Millet bu cambazların numaralarını yutmuyor!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tevfik İleri Susuyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Rejide seyircinin önemli ve sayın A. Schröder’den bi dilek”, s.6, (d.)
- İsimsiz, “Sanat ve Edebiyat’ın Müsabakası”, s.6, (hbr.)
- Kuyumcu, İbrahim, “iki Robenson”, s.7, (ş.)
- Spinoza, Baruch der, “Devlet Hakkında”, (Çev.Orhan Remzi Yüreğir), s.2, (m.)

Taşer, Suat, “Üç Duvarlı Dünya’dan”, s.7, (m.)

Taşkıran, Faruk, “Korkuyorum”, s.7, (ş.)

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir Dili”, s.6, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 46, 23 Aralık 1951

Aksel, Malik, “Sanatımızda İkilik”, s.4, (d.)

Aldanır, Selâhattin, “Yekpâre”, s.7, (ş.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: En Derin Yaram”, s.2, (d.)

Çelenk, Sami, “Üç Duvarlı Dünya”, s.6, (eser tanıtımı)

İsimsiz, “Ciddiyet: Fıkra: Tatbikat”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Horoz dövüşü”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: irtihal”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Milletlerarası yan ve yol kesiciler federasyonu açıldı”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Pek Muhterem Samet Ağaoğlu’nun Tercüme-i Hali”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu’nun Beyanâtı”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Şiir”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Yahya Kemal döndü”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir gazete”, s.12, (mzh.)

İsimsiz, “ ‘Sanat ve Edebiyat’ ın Müsabakası”, s.6, (hbr.)

Lagerkvist, Pär, “Bodrum”, (Çev. Özer Çınar), s.10-11, (öyk.)

Lütfî Paşa, “Vezir-i âzamın (Başbakan) ahlâk adabı nasıl olmalı”, (Çev.Emin Soysal), s.2-5, (m.)

Öymen, Altan, “Bir Mektup”, s.6, (mktp.)

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Gerçek”, s.7, (d.)

Taşkıran, Faruk, “Şükür Allah’a”, s.7, (ş.)

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Birbirinin Hürriyeti”, s.9, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 47, 30 Aralık 1951

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar:Gün Dönümü”, s.2, (d.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Çam Sakızı XIII”, s.6, (ş.)

- Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, s.11, (öyk.)
- Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Konservatuvar Konserleri”, s.3-10, (e.)
- Giray, Fethi, “Düdüklü Tencere”, s.6, (e.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Fadime Bacı”, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Bulvardia”, s.6, (ş.)
- İlhan, Cengiz, “Hani”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Bir okuyucunun isteği üzerine: Mistisizm”, s.6, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir deha bulduk”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.nin bir kongresi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Demokrat Partinin Piyangosu”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Fevzi Lütüfî sınırı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazeteler müşkül vaziyette”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İştah kapama ilâcı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük tiyatrodaki yeni temsil”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Pakistan’dan memleketimize öğrenci geliyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Saçma”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu külliyesi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Verem Haftası münasebetiyle Verem savaşı hızlandırıldı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir mükâfat ihdas edildi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir roman”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir tayin”, s.12, (mzh.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Fikir ve sanat eserleri kanununa bir bakış”, s.7, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 48, 6 Ocak 1952

- Aksel, Malik, “Sanatın Kaderi”, s.4, (d.)
- Aldanır, Selâhattin, “Naşiri Efkar”, s.6, (ş.)
- Altan, Çetin “Ciddiyet: Sana ne”, s.12, (mzh.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yeni Yıl”, s.2, (d.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, s.9, (öyk.)
- Eloğlu, Metin, “Xavier Cugat”, s.7, (ş.)

- Elöve, Mustafa Emil, “İktidar-Muhalefet Mücadelesi”, s.3, (m.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Uyan Oğlum”, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Sinema Doğuyor”, s.7, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu:Büyük Tiyatro”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu:Küçük Tiyatro”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Dranas’ın yeni buldukları”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Pacos Bill ve Bizimkiler”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Siyasi lûgatten: Samedodinasti”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tapulama kanununda değişiklik yapılacak”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Veremle savaş haftası sona erdi”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir vesika ele geçirdik”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir film:Allahaismarladık”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Yılın Birinci Haftası”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Dergiler”, s.6, (e.)
- Karaçan, Nazif, “Olmaz Efendiler”, s.7, (ş.)
- Kemal, Mehmed, “Çare”, s.6, (ş.)
- O. B., “Otuzüç yıllık bir sanatkârla mülâkat”, s.6, (röp.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar”, s.4-9, (mktp)
- Saverbruch, Ferdinand, “Profesör Ferdinand Saverbruch ve Beşinci Sultan Mehmet Reşat”, (Çev. İsimsiz), s.5-9, (anı)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Taşer, Suat, “Ses”, s.6, (ş.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Ahmet Mitat”, s.6, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 49, 13 Ocak 1952

- Arif, Celâdet, “Bizim Yılbaşı”, s.7, (ş.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiirin Sesi”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Dört Beşlik”, s.6, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Bu musiki Türkün ruhunu ifade edemez”, s.7, (d.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, s.11, (öyk.)
- Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Bn. Selçuk Armaner’in Konseri”, s.4, (e.)

- Giray, Fethi, “Kitaplar: Güzel aydınlık”, s.6, (m.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: “Bir nutukta neler vardı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir ses”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi mutbuata sevdirmeye tasarısı hazırlandı”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Diyor ki Mertlik”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gözümüze işenler:Bulduk!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Haftanın Vecizeleri”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İki muhalefet”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabineye tabanca hediye ediliyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Korkaklar”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Koraltan’a dair”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni basketbol takımımız”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir telefon rehberi hazırlanıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri ”, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “ Her Pazar: Bir kitap üzerine”, s.3, (e.)
- M. A., “Görüp-Duydukça:Tekel”, s.6, (e.)
- Sarıyücel, Hasan Latif, “Hikâye:Çamaşır Günü”, s.7, (öyk.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Kurtardık-Kurtaramadık”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 50, 20 Ocak 1952

- Altan, Mehmet, “Alın Yazısı”, s.6, (ş.)
- Anadol, Selahattin, “Hikâye:Hürriyet”, s.7, (öyk.)
- A. Ö. (Altan Öymen), “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, s.7, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kar Yağarken”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Aşk Üstüne”, s.7, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Tiyatro: Öteye Doğru”, s.6, (e.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanlık Sekreter Arıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir mizah üstadına dair!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Büyük bir Tiyatro münekkidimizin yazısından”, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Değişen mısralar”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: “Edebiyat Sayfasından:Eşref Demiş ki!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü:Yürük Abdüssamet”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Okuyucu Mektubu: Refik Koraltan; Sanki neden muzlardan bahsetmedin”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Radyoda Meclis saatinin yeni şekli”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir hastalık bulundu”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir şiir”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Müsabakamız sona erdi:Neticeyi Bildiriyoruz”, s.6, (hbr.)
- Karaçam, Nazif, “Köyü tanımak üzere”, s.5-8, (e.)
- Kemal, Mehmed, “Bir Öğretmen”, s.6, (ş.)
- Lassalle, Ferdinand, “Mülkiyet hakkının tarihi tekâmülü”, (Çev. Y.Z.), s.2, (m.)
- Öcal, Şevki, “Hikâye: iriyarı adam”, s.9, (öyk.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar III”, s.8-9, (mktp)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, s.6, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Yeni Hayat”, s.7, (ş.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Düşünceler:Devlet Adamı filozof olabilir mi?”, s.6, (d.)
- Ünsal, Ömer, “İlk Öğretim Davaında Köy enstitüleri”, s.5, (m.)
- Vardar, Celâl, “Sevda”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 51, 27 Ocak 1952

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Üzerine”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Of De!”, s.6, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Öteye Doğru”, s.6-8, (e.)
- Gedikoğlu, Şahabettin, “Ayrılvırdık”, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Sende bir şey var Güzelim”, s.7, (ş.)
- Gökçer, İstiklâl, “Güzellik ve gerçeklik kavramlarının tiyatrodaki yeri”, s.6-7-8, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Anlatmak ve anlatmak”, s.7, (d.)
- İmamoğlu, İsmet, “Hikâye:Alınyazım”, s.9, (öyk.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Allah kimseyi cahil etmesin”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir devri saadette Fethi’nin atlatması”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bizdeki siyasî münakaşa”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Çekilen Nutuk”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazete başlıklarından çıkanlar”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan ses çıkarmadan konuştu:O Ne Nutuk O!...”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ne çıkar”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Neleri Severler”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni zamlar”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, s.7, (hbr.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Genç bir şaire mektup”, s.6, (mktp.)
- Turhan, Seyfettin, “Hasta”, s.4, (öyk.)
- Vardar, Celâl, “Paramparça”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 1, Sayı: 52, 3 Şubat 1952

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Şiir”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Canlar Bitti”, s.7, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Devlet Tiyatrosu Gelişme Yolunda mıdır?”, s.6, (e.)
- Ecevit, Bülend, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri:Leyla Gamsız”, s.7, (e.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz Toprağın insanları IV”, s.8, (öyk.)
- Gedikoğlu, Şahabettin, “Yaşamak”, s.6, (ş.)
- İlhan, Cengiz, “zaman”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Hükûmetin gazetemize ihsan ettiği ilanları koyacak yer bulamadığımız için Gazetemizi kapatmağa karar verdik”, s.12, (mzh.)
- Karaca, Metin, “Üniversite ve Tiyatro”, s.7, (d.)
- Köksal, Yaşar, “Memleketimin Şarkısı”, s.6, (ş.)
- Kurtuluş, Baki, “Genç Bir Şaire Mektup”, s.6, (mktp.)
- Neruda, Pablo, “Manuel Rodriguez”, (Çev. Attilâ İlhan), s.7, (ş.)

Özdemir, Emin, “Beğenmezliğe Dair”, s.6, (d.)

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11,
(rom.)

Tekelioğlu, İbrahim, “Mavi”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 53, 10 Şubat 1952

Aksel, Malik, “Her şey yeni başlıyor”, s.5, (e.)

Apaydın, Talip, “Dünya”, s.6, (ş.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Çürüten Hayranlık”, s.2, (d.)

Bayraktaroğlu, Tosun, “Zaman”, s.7, (ş.)

Bölükbaşı, Coşkun, “Posta Pulu”, s.9, (öyk.)

Çelenk, Sami, “Cyrano’nun Sevdığım Tarafı”, s.6, (d.)

Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyette: Bir Tadil Teklifi”, s.5, (m.)

Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Gelmem ki...”, s.6, (ş.)

Gider, Bedri, “Aydın Kişiye Memiş’in Mektubudur”, s.6, (ş.)

Kurtuluş, Baki, “Bir Dergi Kapanırken”, s.6, (e.)

Nayman, Oğuz Bülent, “Üniversite Tiyatrosu I”, s.11, (m.)

Öymen, Altan, “Tiyatro Herkese Hitabeder”, s.7, (e.)

Seyirci, “Ayağına Göre Yorgan, Kadroya Göre Eser”, s.7, (e.)

Soysal, Emin, “Bir Hatıra: Atatürk Harf İnkılabında”, s.4, (anı)

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11,
(rom.)

Taşer, Suat, “Okul ve Tiyatro”, s.6, (m.)

Tekelioğlu, İbrahim, “İlki”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2 Sayı: 54, 17 Şubat 1952

Aras, Feridun, “Hülya”, s.6, (d.)

Arif, Celâdet, “Koltuk Meyhanesi”, s.7, (ş.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Erişilmez Rahatlık”, s.2, (d.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Emanet”, s.7, (ş.)

Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Kara Toprak”, s.6, (ş.)

Groth, John, “İkinci Dünya Savaşında: Ernest Hemingway”, (Çev. Halûk

Tuncalı), s.9, (anı)

İlhan, Attilâ, “Kaptan 1”, s.7, (ş.)

İsimsiz, “Öteye Doğru”, s.6, (d.)

Kurtuluş, Baki, “Dinci Dergiler”, s.7, (e.)

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), s.5, (m.)

Seyirci, “Yarasa’nın Gala Gecesinde Bulunanlar Söyledi”, s.6, (e.)

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)

Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davâmız Bakımından Okul Tiyatroları”, s.6, (d.)

Taşer, Suat, “Salim Şengil’e Mektup”, s.7, (mktp.)

Taşkıran, Faruk, “Tatlı Aydınlık”, s.7, (ş.)

Tekelioğlu, İbrahim, “Leyleğin Fıkrası”, s.6, (ş.)

Yurdabak, Metin, “Zam”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 55, 24 Şubat 1952

Elöve, Mustafa Emil, “Millî Kütüphane”, s.2, (m.)

Ersöz, Ahmet Lâçin, “Anlatamadığım”, s.7, (ş.)

Gedikoğlu, C. Şahabettin, “Taşıkardı”, s.7, (ş.)

Giray, Fethi, “Seferberlik Türküsü”, s.6, (ş.)

Gökçer, İstiklâl, “Gordon Graig, aktörü ve aktörlük sanatını inkâr ediyor”, s.6, (d.)

Hemingway, Ernest, “Hikâye: Küçük bir Sorgu”, (Çev.Halûk Tuncalı), s.10, (öyk.)

İlhan, Attilâ, “Görmek ve Görmek”, s.3, (e.)

Mahmut, K., “ Cesaretli bir irtihal”, s.7, (e.)

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), s.5-11, (m.)

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)

Şimşek, Refref, “Yılbaşı”, s.7, (ş.)

Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davâmız Bakımından Amatör Okul Tiyatrolarının önemi”, s.6, (d.)

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Bahçenin İnsanları”, s.9-12, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 56, 2 Mart 1952

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Adsız Mektup”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, s.6, (ş.)
- İlhan, Cengiz, “Hikâye: Yağlı Boyoz”, s.11, (öyk.)
- İlhan, Cengiz, “İzmarit”, s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Cassanova (Kazanova) kimdi”, s.4, (byg.)
- İsimsiz, “Köy Enstitüleri ve Kemalizm”, s.8-9, (m.)
- Kalafka Kömürçüsü, “Millî Roman”, s.6, (öyk.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Türk Kültür eserleri Serisinin ilk kitabı”, s.7, (e.)
- Rimbaud, Arthur, “Tufandan Sonra”, (Çev. Can Yücel), s.6, (d.)
- Rostand, Edmond, “Şapka”, (Çev. Sabri Esat Siyavuşgil), s.7, (ş.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Tuncer, Ahmet Ziyaettin, “Şiirimizde Nesiler”, s.7, (m.)
- Taşkıran, Faruk, “Korede ismini bilmediğim genç kız”, s.7, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Söylemişim”, s.6, (ş.)
- Topçu, Halis, “Yapabildiklerim”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 57, 9 Mart 1952

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Süslenmek”, s.2, (d.)
- Can, Şevki Ö., “Çağdaş pedagoji gözü ile Köy Enstitüleri”, s.10-11, (m.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar II”, s.7, (ş.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Röportaj Gibi”, s.9, (öyk.)
- Elöve, Mustafa Emil, “Kütüphanelerimize umumî bir bakış”, s.2, (eser tanıtımı)
- Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Öylesine...”, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran: Kültürsüz hikâye”, s.6-8, (e.)
- K., Mahmut, “Devlet Tiyatrosu Dergisi”, s.7, (e.)
- Kemal, Mehmet, “Hava cıva”, s.7, (ş.)
- Kurt, Ali, “Köy davamız ve Köy Enstitüleri”, s.4, (m.)

- Kurtuluş, Baki, “Beyaz Zambaklar Memleketi”, s.7, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, s.7, (e.)
- Özcan, Fatma, “Kimya Dersinde”, s.6, (ş.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar IV”, s.4, (mktp)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Ünsal, Ömer, “Köy öğretmeni sırtını devlete inanarak ve güvenerek dayamalıdır”, s.5, (d.)
- Yazıkuşu, N., “Bu Vatanda”, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Şehir Uyurken”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 58, 16 Mart 1952

- Alp, Cahid, “İkisi”, s.6, (ş.)
- Bozkır, Tefik, “Dereden Tepeden”, s.7, (e.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar III”, s.7, (ş.)
- Çelenk, Sami, “Lisan-ı Türki”, s.2, (d.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Röportaj Gibi”, s.11, (öyk.)
- İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran: Eski kafa, eski kılık”, s.6-12, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, s.7, (e.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, s.10, (öyk.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Roman ve Kaderimiz”, s.7, (eser tanıtımı)
- Özdemir, Emin, “Sam Amcayı okurken”, s.6, (e.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Şimşek, Refref, “Yalan söylemiyelim”, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Miladın 1952inci senesi”, s.4, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Bu şiir adını kendi söyler”, s.7, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Yollar Var...”, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Özlem”, s.7, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Gece Yarısı”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 59, 23 Mart 1952

- Çoban, Argun, “Hürriyet Âşıkı Beethoven”, s.7, (byg.)
- Geray, Cevat, “Tiyatro ve Gençlik”, s.7, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- K., Mahmut, “Bugünkü”, s.6, (e.)
- Köksal, Yaşar, “Mahpusane Türküsü”, s.7, (ş.)
- Kurtuluş, Baki, “Unutulmayan Şiir”, s.6, (d.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye:Bakkal Topal Mustafa”, s.10-11, (öyk.)
- S-Ed., “Bu kadarına lâübalilik derler”, s.7, (e.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Taşer, Suat, “Kuşluk Vakti”, s.6, (eser tanıtımı)
- Taşkıran, Faruk, “Panço Villa”, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Yarın”, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Bekleyiş”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 60, 30 Mart 1952

- Aldanır, Selâhattin, “Kış”, s.6, (ş.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Beyit”, s.2, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, s.7, (ş.)
- Daloğlu, Osman, “Çocuk Tiyatrosu ve ‘Karagöz Amca’”, s.7, (e.)
- Gider, Bedri, “Ahlat Ağacı-ökse otu”, s.6, (ş.)
- Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, s.6,(e.)
- İlhan, Attilâ, “Kaptan II”, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- İsimsiz, “Sinek küçük ama...”, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Suat Taşer’in Konferansı”, s.7, (hbr.)
- Kurtuluş, Baki, “Şundan Bundan”, s.6, (e.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, s.10-11, (öyk)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar ”, s.11-12, (mktp.)
- S. Ed. (Sanat-Edebiyat), “Hata İçinde: Frak’a, tuvalete, Beethoven’e Dair”, s.7, (e.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11,

(rom.)

Thurber, James, “Amerika’nın Mizahından Örnekler: Karyolanın Çöktüğü Gece”,

(Çev. Halûk Tuncalı), s.4, (öyk.)

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Beethoven”, s.6-8, (byg.)

Yula, Yaşar, “Tetkikler: İkinci Kitabı”, s.2, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 61, 6 Nisan 1952

Aksel, Malik, “Masallar, Aşıklar”, s.2, (m.)

Barlas, Orhan, “Franz Liszt”, s.6, (byg.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Varan Bir”, s.7, (ş.)

Engin, Sabahattin, “Ölümünün 125inci yıl dolayısıyla: Büyük Bestekâr Beethoven”,
s.7, (byg.)

Gökçer, İstiklal, “Tiyatroda Pasif Unsur”, s.3, (d.)

Göktürk, Mümtaz, “Bürokrasi Hikâyeleri: Hastalık”, s.10, (öyk.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

Kemal, Mehmet, “Kuşluk Vakti”, s.7, (e.)

Pamirli, Osman Turgut, “Giderken”, s.7, (ş.)

Seuphor, Michel, “Piet Mondrian ve Neo-Plastizm”, (Çev. G.G.), s.7-11, (byg.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11,
(rom.)

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, s.6-12, (konferans)

Vardar, Celal, “İyimser”, s.6, (ş.)

Yazıkuşu, N., “Severim yürümeği”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 62, 13 Nisan 1952

Aksel, Malik, “Üsküdarlı Ressamlar”, s.2, (m.)

Gider, Bedri, “Zordu Topraksız Yaşamak”, s.7, (ş.)

Göktürk, Mümtaz, “Hikâye: Dünya Vatandaşı”, s.10-11, (öyk.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Munis Faik’ten Hikmetler”, s.7, (d.)

İsimsiz, “Yüksek Okullarda Müzik Hareketleri”, s.7, (hbr.)

Kazar, C., “A.Hâmid’den Külebiye”, s.7, (tart.)

Kurtuluş Baki, “Dergiler Arasında: Orhan Veli’nin hatırasına Hürmet edelim-Bir cevap”, s.6, (e.)

Ozansoy, Haydar, “Hikâye”, s.6, (ş.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, s.6-12, (konferans)

Taşkıran, Faruk, “Köy dediğin nedir ki”, s.7, (ş.)

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, s.7, (eser tanıtımı)

Yazıkuşu, N., “Haydi sizinle bir köy gezelim”, s.5, (gezi)

Yıldırım, Nevzat, “Baharın Gelişi”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 63, 20 Nisan 1952

Aksel, Malik, “Yeşil renkler”, s.2, (d.)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Başka Bahar”, s.2, (d.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Bu dağın ardı selâmet”, s.7, (ş.)

İlhan, Attilâ, “Muhteva Ne?”, s.6-12, (d.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

Gazimihal, Mahmut N., “Kompozitörlerimizi niçin dinlemiyoruz?”, s.7, (e.)

Gürkan, Turhan, “Aşağı Yukarı”, s.6, (m.)

Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, s.7, (e.)

Nayman, Oğuz Bülent, “Nezihe Meriç”, s.7, (d.)

Saroyan, William, “Hikâye: Bir Seyahatin Hikâyesi”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (öyk.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)

Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprak”, s.7, (ş.)

Topçu, Halis, “Köy, Köylü ve Mücadelemiz”, s.11-12, (m.)

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Bekleyiş”, s.6, (ş.)

Yazıkuşu, N., “Bir dert”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 64, 27 Nisan 1952

Çelenk, Sami, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, s.6, (d.)

- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4-12, (m.)
- Emre, S. Başaran, “Eğisteli Deli Mustafa”, s.6, (ş.)
- Hünalp, Ayhan, “Yakub Kadri Karaosmanoğlu’nun hikâyelerinde başarısızlık-Başarı”, s.7-8, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- Jacob, Max, “Adamına Göre, Japon Ailesi”, (Çev. Can Yücel),s.6, (d.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Âşık Veysel Gecesi”, s.7, (d.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “23 Nisan”, s.7, (ş.)
- Topçu, Halis, “Bilirsin”, s.6, (ş.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, s.6, (eser tanıtımı)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Dede”, s.10-11, (öyk.)
- Yazıküşu, N., “Bir gün anlıyacaksın”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 65, 4 Mayıs 1952

- Aksel, Malik, “Hatıralar arasında”, s.2, (m.)
- Akyürekli, Memduh, “Çamur Ali”, s.7, (ş.)
- Alp, Câhid, “Hikâye: Tahsin”, s.10, (öyk.)
- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Komünist Devlet”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Gider, Bedri, “Atatürk Yolunda”, s.6, (ş.)
- Güler, Erdoğan, “Tiyatromuz Kimlerin Elinde”, s.7, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- Kandemir, Demir, “Şehit”, s.6, (ş.)
- Karaman, Alâeddin, “Ne Demeli”, s.7, (e.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy Öğretmenine Mektuplar”, s.5, (mktp.)
- Rimbaud, Arthur, “Cehennemde Bir Mevsim”, (Çev. Can Yücel), s.6, (d.)
- Sonsoysal, İ., “Bahara övgü”, s.11, (d.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
- Taşer, Suat, “600.000 Amatör Tiyatro”, s.6, (d.)

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Klasik Kùltürün Kaynağı anadolu”, s.6, (m.)
Yıldırım, Nevzat, “Hep böyle”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 2, SAYI: 66, 11 MAYIS 1952**

Aksel, Malik, “Sanattan Şöhrete”, s.2, (d.)
Alp, Câhid, “Hikâye: Birisi”, s.10, (öyk.)
Başgöz, İlhan Dr., “Karacaoğlan”, s.6-7-9, (e.)
Daloğlu, Osman, “Alın Yazısı”, s.7, (e.)
Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalist Devlet”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
Ersöz, Ahmet Lâçin, “Arzu”, s.7, (ş.)
Gider, Bedri, “Atatürk”, s.6, (ş.)
İlhan, Attilâ, “Hareketçi Bir Realizm” s.6, (d.)
İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
İsimsiz, “Sanat Haberleri”, s.12, (byg.)
Menderes, M., “Yetişkin Halkın Eğitimi”, s.3-11, (m.)
Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)
Sevin, Nurettin, “Bizim Carl Ebert’e Tekrar kavuştuk”, s.7-12, (d.)
Şimşek, Refref, “Küçük Ulan”, s.6, (ş.)
Tekelioğlu, İbrahim, “Günlerden Bir gün”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 2, Sayı: 67, 18 Mayıs 1952**

Akınsal, B.Fahri, “Düşündükçe: Özenti”, s.7, (d.)
Aksel, Malik, “Kilim ve Resim”, s.2, (m.)
Aktürel, O.(Orhan), “Bir Gün”, s.6, (ş.)
Alp, Câhid, “Hikâye: Elveda II”, s.6, (ş.)
Arık, M.Arif, “Yollar”, s.9, (ş.)
Cotter, Joseph Seamon, “Amerikan Nigro Şairlerinden bir örnek”, (Çev. İsimsiz), s.7, (ş.)
Cüceoğlu, İbrahim, “Matbuat Hatıraları”, s.7, (ş.)
Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Çiftçi Sosyalistliği”, (Çev. Cami

Demli), s.4, (m.)

Ergüven, Jülide Gülizar, “Uzun Kavak”, s.9, (ş.)

Güler, Erdoğan, “Köşebaşı”, s.7, (e.)

Gürkan, Turhan, “Gelen şey”, s.7, (ş.)

İlhan, Attilâ, “Kaptan III”, s.7, (ş.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Gençlik: Yüksek Tahsil Gençliğinin Sayfası: A. Ü. T. B. Şiir Yarışması”, s.9, (hbr.)

Kurtuluş, Baki, “Gene Hâmid”, s.6, (tart.)

O. A., “Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası”, s.6, (e.)

Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), s.10, (öyk.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)

Şimşek, Refref, “Toprak”, s.6, (ş.)

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “İstanbul Üzerine”, s.9, (ş.)

Yıldırım, Nevzat, “Gidelim”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 68, 25 Mayıs 1952

Akınsal, Bülent Fahri, “Ayaklı Sefalet”, s.7, (d.)

Barlas, Cemil Sait, “Memduh Şevket Esendal’ın Ölümü”, s.4, (nek.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Uyanın”, s.7, (ş.)

Çelenk, Sami, “Alın Yazısı”, s.6, (e.)

Doğangüneş, Nihat, “Çocuk”, s.6, (ş.)

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri”, s.2, (m.)

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Arkadaşlarım: Muzaffer”, s.6, (ş.)

Gülek, Kasım, “Memduh Şevket Esendal”, s.1, (nek.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İlhan, Attilâ, “14 Mayıs Yazısı”, s.3-5, (d.)

Kurtuluş, Baki, “Bakla”, s.2, (e.)

Esendal, Memduh Şevket, “Haydar beyin sakalı”, s.5-9, (öyk.)

O. A., “Bir Resital Dolayısıyla”, s.7, (e.)

Pamirli, Osman Turgut, “Sanat: Halk Sanatı”, s.6, (d.)

Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), s.10, (öyk.)

- Selgil, A.H., “Her Pazar: Esendal İçin”, s.3-4, (nek.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “İleri Musiki mi, Köhne Musiki mi?”, s.7, (e.)
- Vardar, Celâl, “Çare”, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Çiçekçi Kız”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 69, 1 Haziran 1952

- Alp, Cahid, “Şıngırlı Şiir”, s.7, (ş.)
- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Anarşistlik Nazariyesi”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Deli Dumrul”, s.6-7, (ş.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri: Türkiye bir şahsiyettir”, s.5, (m.)
- Güçbilmez, Cahit, “Neden ve nasıl Paris: Bir Konuşma”, s.5, (röp.)
- Gürkan, Turhan, “Telgrafhane”, s.6, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- Kalafka, “Köy Sohbetleri: Toprak-Nüfus-Gurbet”, s.7, (d.)
- Kocebekir, Refet Ali, “Bir yel eser”, s.7, (ş.)
- Kurtuluş, Baki, “Mürşit”, s.2, (e.)
- Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), s.10-11, (öyk.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprağın Akşamları”, s.6, (ş.)
- Uğur, Ayşe, “Kötü Niyeti”, s.7, (ş.)
- Yağmur, Mahmut, “Karakoyunun karaciğeri”, s.7, (öyk.)
- Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 70, 8 Haziran 1952

- Aktürel, O.(Orhan), “Yıllar Boyunca”, s.7, (ş.)
- Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Cevap”, s.2, (d.)
- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Öfkeli Arslan”, s.7, (byg.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri: Türkiye bir şahsiyettir”, s.5-10, (m.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Gülelim”, s.9, (mzh.)

Kurtuluş, Baki, “İthaf”, s.7, (e.)

O. A., “Dönem Bitiminde Dağınık Düşünceler”, s.6-12, (e.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)

Yıldırım, Nevzat, “Bahar Şiiri”, s.7, (ş.)

Yurdabak, Metin, “Yolculuk”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 71, 15 Haziran 1952

Aksel, Malik, “İki İstanbul”, s.2, (d.)

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalistliğin evlilik karşısında durumu”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Doğangüneş, Nihat, “Tenkit”, s.7, (e.)

Doğangüneş, Nihat, “Türk Devrim Ocakları”, s.2, (m.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Gülelim”, s.9, (mzh.)

Kuyumcu, İbrahim, “Sıkıntı”, s.7, (ş.)

O. A., “Büyük Tiyatronun 51-52 Dönemi”, s.6-10, (e.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.10, (rom.)

Saroyan, William, “Bütün İstedığımız Aşk ve Paradır”, (Çev. Halûk Tuncalı), s.7, (ş.)

Taşer, Suat, “Bir hamle”, s.6-10, (e.)

Yıldırım, Nevzat, “Dinle”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 72, 22 Haziran 1952

Aksel, Malik, “Sanat ile Fayda”, s.2, (d.)

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalistliğin devlet, milliyet ve ihtilâl karşı vaziyeti”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmde sınıflar ve partiler”, s.3, (m.)

Gider, Bedri, “Atatürk: Hür ve Aydınlık Türkiye”, s.6, (ş.)

Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, s.7, (e.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Gülelim”, s.9, (mzh.)

- İsimsiz, “Şopen, meşhurmaterem marşını nasıl bestelemişdi?”, s.5, (m.)
- Kalafka, “Köy Sohbetleri: Cihan Mezardan Çıktı”, s.6, (öyk.)
- Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), s.7, (öyk.)
- Régnier, Pierre de, “Ayda yerleşmek istediği için kendini deli sanan hanıma”, (Orhan Aktürel), s.7, (ş.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)
- Taşer, Suat, “Halkımızın Sanat Dehâsı”, s.6-7, (anı)
- Yıldırım, Nevzat, “Her gece”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 73, 13 Temmuz 1952

- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem”, s.6, (ş.)
- Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, s.9, (m.)
- Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris?” Avni Arbaş Konuşuyor”, s.10, (röp.)
- Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: ‘Kapital’ Müellifin Milletlerarası Sosyalist Hareketteki Rolü”, (Çev. Cami Demli), s.4-5, (m.)
- Gider, Bedri, “Bir Aşkın Sonu”, s.7, (ş.)
- Gürkan, Turhan, “Bir Dergi üzerine...”, s.7, (e.)
- Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), s.7-10, (öyk.)
- Sayılgan, Aclan, “Yıldırım Kemal”, s.6-7, (ş.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Gemiciler”, s.6, (ş.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Sessiz Film”, s.8, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 74, 20 Temmuz 1952

- Aksel, Malik, “Eski Kahve Resimleri”, s.2, (d.)
- Alp, Cahit, “Hikâye: Mustafa”, s.10, (öyk.)
- Buğra, Mehmet Emin, “Esendal ve Türklük”, s.6, (m.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem II”, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem III”, s.6, (ş.)
- Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, s.9, (m.)

Gider, Bedri, “Bu Bahar”, s.7, (ş.)

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Cumhuriyet’in Şiir Yarışması”, s.6, (e.)

M. A., “Kısa İnceleme: İmrahor Ocaklarında”, s.8, (m.)

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), s.7-9, (öyk.)

Soran, Sabri, “Hikâye: Hür Ufuklara Doğru”, s.5, (öyk.)

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), s.11, (rom.)

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Deli Mehmet”, s.7, (ş.)

Yıldırım, Nevzat, “Sorma”, s.6, (ş.)

Yıldırım, Nevzat, “Yağmurdan Sonra”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 75, 27 Temmuz 1952

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Doğangüneş, Nihat, “Bebek”, s.6, (ş.)

Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, s.9, (m.)

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Akasya”, s.7, (ş.)

Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris: Neticeler”, s.5, (d.)

Gürkan, Turhan, “En Güzel Şiir”, s.7, (e.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

Karaahmetli, C., “Faydasız Sanat”, s.6, (e.)

Kocabekir, Refet A., “Bu Dünya Başka Dünya”, s.7, (ş.)

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Yeditepe – İnkılâp Gençliği”, s.6, (e.)

Özdemir, Numan, “Hikâye: Sekreter”, s.10, (öyk.)

Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)

Tekinalp, Azmi, “Düşündüm Memleketi”, s.7, (ş.)

Yıldırım, Nevzat, “Parkdaki Adam”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 76, 3 Ağustos 1952

Çelikkan, Ali İhsan, “Devrimler ve Biz”, s.7, (d.)

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Doğangüneş, Nihat, “Günümüzün Tartışmaları”, s.6, (e.)

E. B., “Bir Şiir Yazmak İstiyorum”, s.6, (ş.)

Gürkan, Turhan, “Serseri”, s.7, (ş.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8-9, (rom.)

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Ufuklar Dergisi”, s.6, (hbr.)

Uçar, Ercüment, “Bir Kadına Dörtlükler”, s.7, (ş.)

Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 77, 10 Ağustos 1952

Arıkanlı, Oğuz, “Çınar ve Fidan”, s.7, (ş.)

Aykut, Neyir, “Keyfimce”, s.7, (ş.)

Bayur, Özdemir, “Hikâye: Huzur”, s.10-11, (öyk.)

Çubukçu, Orhan, “Hikâye: Grev”, s.10, (öyk.)

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev.

Cami Demli), s.4, (m.)

Doğangüneş, Nihat, “Esere, Eleştirmeciye Dair”, s.6, (m.)

Gürkan, Turhan, “Sanatta İkilik ”, s.7, (e.)

Heredia, José Maria de, “Kartalın Ölümü”, (Çev. İsimsiz), s.7, (d.)

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)

İsimsiz, “Edebiyatta duygusallar”, s.6, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Yenilerde Roman”, s.6, (e.)

Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), s.11, (rom.)

Yıldırım, Nevzat, “Dünyanın Hali”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 78, 24 Ağustos 1952

Battaloğlu, Cemal, “Karanlık ve Aydınlık”, s.6, (ş.)

Cüceoğlu, İbrahim, “Söz mü Söz”, s.7, (ş.)

Çobanoğlu, Özdemir, “Anadolu’nun Şiiri”, s.7, (e.)

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev.

Cami Demli), s.4, (m.)

Doğangüneş, Nihat, “Sanatkârın Vazifesi”, s.6, (e.)

Gürkan, Turhan, “Yeni Bir Dergi ”, s.7, (e.)

- Fuskoğlu, Ali, “Sosyolojik araştırmalar: Kitab-ı Dede Korkut”, s.9, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Kemalist Aydının Sorumluluğu”, s.2, (d.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- M.A., “Köy İlköğretiminde Gerilemeler”, s.3, (m.)
- O. K., “Geçmiş Nasıl Unutulur?”, s.5, (e.)
- Soran, Sabri, “Atom Devri”, s.6, (ş.)
- Soran, Sabri, “Hikâye: Köstebekler ve İnsan”, s.10, (öyk.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)
- Yıldırım, Nevzat, “Alabalık”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 2, Sayı: 79, 31 Ağustos 1952

- Danışman, Bedrettin, “Artist”, s.10, (d.)
- Diehl, Karl, “Sosyalistlik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Sanattan Anlamak”, s.6-11, (d.)
- Günel, İbrahim, “Ne Demeli”, s.6, (eser tanıtımı)
- Gürkan, Turhan, “Dergiler: Türk Tiyatrosu ”, s.6, (e.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, s.8, (rom.)
- İsimsiz, “Mizah”, s.9, (mzh)
- Kalafaka Kömürçüsü, “Hikâye: Ekmek Kokusu”, s.9, (öyk.)
- Karaahmetli, C., “Armağanlar Edebiyatı”, s.6, (d.)
- Koylan, Nevzat, “Hikâye: Kravat”, s.10, (öyk.)
- Prevert, Jacques, “Çiçekçi Dükkânında”, (Çev. Turhan Doyran), s.7, (ş.)
- Soran, Sabri, “Beynimin İçinde”, s.7, (ş.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), s.11, (rom.)
- Yıldırım, Nevzat, “Başboş”, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Çevre Üzerine”, s.7, (eser tanıtımı)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 1, 1 Ocak 1956

- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı?”, s.6-11, (tart.)
- Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, (Çev. İsimsiz), s.9, (öyk.)
- Erdost, Muzaffer, “K.nın Ettiği”, s.7-11, (e.)

- Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- İsimsiz, “Charles Laughton Rejisörlük Yapıyor”, s.8, (hbr)
- Kakınç, Tarık, “Sinema mı, Tiyatro mu?”, s.8, (m.)
- Özer, Kemal, “Terleyen Gece”, s.6, (ş.)
- Richer, M. Jean, “Bugünkü Fransız Şiirinin Yaratıcıları”, s.7-11, (d.)
- Sevin, Nurettin, “San’at gelişigüzelle bağdaşamaz”, s.7-11, (m.)
- Taşkıran, Faruk, “Sus Masalı”, s.6, (ş.)
- Teoman, Sabahattin, “Damar Gürültüsü”, s.7, (ş.)
- Ünalın, Ömer, “Taraf Tutmak”, s.6-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 2, 8 Ocak 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı II”, s.6-11, (tart.)
- Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, s.9, (Çev. İsimsiz), (öyk.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 1”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Bilimin sonuçlarını kullanmak”, s.5, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Deney Dilekleri”, s.7, (e.)
- Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- Kakınç, Tarık, “Yerli Filmciliğimizde Sinemayı Ciddiye Almak”, s.8, (e.)
- Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, s.6, (ş.)
- Maurois, André, “Medenilik şuuru”, (Çev. İsimsiz), s.4-10, (m.)
- Sümer, Güner, “Birisine hikâye”, s.7-11, (öyk.)
- Süreya, Cemal, “Oktay Rifatın Şiirinde Fırsat Rantı”, s.7-11, (e.)
- Ufuk, Adnan, “Kamerasız Film, Aletsiz Müzik”, s.8-11, (m.)
- Tunalıgil, Baha Galip, “Gözlerin”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 3, 15 Ocak 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Aksoy, Erol, “Okuma Tiyatroları”, s.8, (m.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı III”, s.6-8, (tart.)
- Başçılar, Seyfettin, “Çirkin, Güzel”, s.7-11, (d.)
- Dr. M., E., “Müzikle tedavi”, s.9, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 2”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “İstatistikçi Bay And”, s.6, (tart.)
- Esin, Muzaffer A., “Lütfü Akad’a Övgü”, s.8, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Ölümsüz Yazar mı?”, s.7-11, (d.)
- Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, s.10, (rom.)
- Giray, Fethi, “En Büyük Millî Mücadeleci”, s.7, (ş.)
- Kakıncı, Tarık, “Dalavereciler Kralı”, s.8, (e.)
- Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, s.7, (ş.)
- Yücel, Can, “Karasaban”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 4, 22 Ocak 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken”, s.6-10, (d.)
- Çelenk, Sami, “Yalnız bir düşünce mi?”, s.7-11, (tart.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 3”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Arpa Boyu”, s.6, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir avuç yazarın derdi”, s.7-8, (tart.)
- Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, s.10, (rom.)
- Haydar, “Cezayirli bir şairden: Cezayir Örtüsü”, (Çev. Ferit Edgü), s.7, (ş.)
- Hemingway, Ernest, “Hikâye: Kızılderililer mahallesi”, (Çev. Mete Akyol), s.9-11, (öyk.)
- Karahun, Teoman, “Serzeniş”, s.7, (ş.)
- Sevin, Nureddin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade”, s.10, (e.)
- Tsa-O Sung, “Chi-En-Fu’ların Altmışınıcı Saltanat Yılında Şairin Canına Tak Dedi (879)”, s.6, (Çev. Can Yücel), s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 5, 29 Ocak 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 2”, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Soru”, s.6, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Erdemli Ayıp”, s.7, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)

- Kakıncı, Tarık, “Sinemada yaratıcı kişi: Rejisör”, s.8, (e.)
 Nutku, Özdemir, “Eliot’un Şiir Tiyatroları”, s.7-11, (m.)
 Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Ölümler”, s.7, (ş.)
 Sevin, Nureddin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade II”, s.8-11, (e.)
 Yücel, Can, “Vatandaş”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 6, 5 Şubat 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
 Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 3”, s.6-11, (d.)
 Başçılar, Seyfettin, “Eleştirmecinin İşi”, s.7, (d.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 5”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Erdost, Muzaffer, “İkili”, s.7, (tart.)
 Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
 Görür, Kubilay, “Cahit Sıtkı’ya”, s.6, (ş.)
 Haydar, “Cezayirli bir şairden: Mahpus”, (Çev. Ferit Edgü), s.7, (ş.)
 İ. S. (İlhami Soysal), “İnce Memed”, s.6-11, (e.)
 Kakıncı, Tarık, “Bizim Filmlerimizden: Kanları ile Ödediler”, s.8, (e.)
 Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Sinema ve Tiyatro Üzerine Konuşuyor”, (Çev. M.Ali Tok), s.8, (konferans)
 Maurois, André, “Zorunlu Erdemler: Tehlikeyi Göze Almak”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (d.)
 Sümer, Güner, “Dördüncü Hanri”, s.8, (e.)
 Yalt, A.Rıza, “Uydurma”, s.6, (e.)
 Yücel, Can, “Basmacı Dükkânı”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 7, 12 Şubat 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
 Ataç, Nurullah, “Konuşu: Varlık Yayınları”, s.6-11, (tart.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 6”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Erdost, Muzaffer, “Yanlış Anlaşılan”, s.7-11, (tart.)
 Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
 Lorca, Federico Garcia, “Şarkı”, (Çev. Necah Dura), s.7, (ş.)

- Soysal, İlhami, “Dört Kİtap”, s.6-9, (e.)
 Sümer, Güner, “Tiyatro: Derin Mavi Deniz”, s.8-11, (e.)
 Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Bildığım Bir Şarkı Var”, s.7, (ş.)
 Tunalıgil, Baha Galip, “Düşünceler: Fikir Tartışmasında Suçlamak”, s.7-11, (d.)
 Yücel, Can, “Haikai”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 8, 19 Şubat 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Anlamamışım”, s.6, (tart.)
 A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
 Ataç, Nurullah, “Konuşu: Derin derin”, s.6-11, (tart.)
 Brougher, W. E., “Pantolu Düşük”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.8-11, (anı)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 7”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Erdost, Muzaffer, “Dörüt Gerçeği”, s.7, (d.)
 Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
 Giray, Fethi, “Daireyi Faside”, s.7, (ş.)
 İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Batı Edebiyatından Seçme Metinler”, s.9, (eser tanıtımı)
 M. A., “A. Benk veya A. Yedidağ üzerine”, s.7-11, (e.)
 Soysal, İlhami, “Yaşasın Şiirimiz”, s.6, (e.)
 Sümer, Güner, “Tiyatro: Dünkü Çocuk”, s.8-11, (e.)
 Yücel, Can, “Palas Pandıras”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 9, 26 Şubat 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
 Ataç, Nurullah, “Konuşu: Antoloji”, s.6-11, (e.)
 Çelenk, Sami, “Ataç Ustamıza”, s.7-11, (mktp.)
 Doğangüneş, Nihat, “Sen ve Ben”, s.6, (ş.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 8”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Duru, Orhan, “Yazarlar Yazarının Yazarı”, s.6-9, (tart.)
 Edgü, Ferit, “Hikâye: Kötü”, s.8-11, (öyk.)
 Erdost, Muzaffer, “Öcüler”, s.7-11, (tart.)
 Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
 İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Mevlânâya Eskişehirden Sesleniş”, s.8, (eser tanıtımı)

Pojon, Turgut, “Bereket”, s.6, (ş.)

Yücel, Can, “Müdür Beyin Karısı”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 10, 4 Mart 1956

A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Yazmak”, s.6-11, (tart.)

Can, Hasan, “Armonize”, s.7, (ş.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 9”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Ercan, İsmet, “Festival”, s.6, (e.)

Erdost, Muzaffer, “Varlıkçı Okul İçin”, s.7-8, (e.)

İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, s.8, (eser tanıtımı)

Lorca, Federico Garcia, “Gül Kasidesi”, (Çev. Necah Dura), s.6, (ş.)

Sümer, Güner, “Tiyatro: Yeni”, s.8-11, (e.)

Y. G., “İspanyol Edebiyatının durumu”, (Çev. Şerif Hulusi), s.7-10, (m.)

Yücel, Can, “Yedi canlı”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 11, 11 Mart 1956

A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası-I”, s.6-11, (d.)

Apollinaire, Guillaume, “Bağlar”, (Çev. Ferit Edgü), s.6, (ş.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 11”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Duru, Orhan, “Hikâye: İkinci Sanık”, s.8, (öyk.)

Ercan, İsmet, “Yaban Mahallesi”, s.7-11, (e.)

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz) s.10, (rom.)

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)

Tunalıgil, Baha Galip, “Öz Dilimize Yönelme”, s.7-11, (d.)

Ütük. Etem, “Ataç usta ve yeni dergiler”, s.6-11, (e.)

Yücel, Can, “Sabah Ezanı”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 12, 18 Mart 1956

A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası II”, s.6-11, (d.)

- Çelenk, Sami, “Düşünebilmek, konuşabilmek”, s.7-11, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 12”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Kule Savaşçıları”, s.7-11, (e.)
- Esmer, Levent N., “Eski Hamam Eski Tas”, s.7, (ş.)
- Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasında: Roman-Sinema İlişkisi”, s.8-10, (m.)
- Mercanlıgil, M.D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Soğuksulu, Mehmet, “Sinema Sevgisi”, s.6, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Son Durak”, s.8, (e.)
- Yücel, Can, “Pembe Hanım”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 13, 25 Mart 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası III”, s.6-9, (d.)
- Başçılar, Seyfettin, “Âsû”, s.6-8, (e.)
- Doğangüneş, Nihat, “Freud: Cinsel hayatımızı değıtiren adam”, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 13”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “İkili Düşünü”, s.7, (tart.)
- Esmer, Levent N., “Daüssıla”, s.7, (ş.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- Kakınç, Tarık, “1955 Yılı: Batı sinemasına toplu bir bakış”, s.8-10, (hbr.)
- Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Soğuksulu, Mehmet, “Amerikan Sinemasında Kriz”, s.7, (m.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Nora”, s.8, (e.)
- T. K., (Tarık Kakınç), “Shakespeare Sineması”, s.8-11, (e.)
- Yücel, Can, “Kar Havası”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 14, 1 Nisan 1956

- A.(Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası ”, s.6, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 14”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- France, Anatole, “Jessy”, (Çev. Vedat Üretürk), s.8-11, (öyk.)
- Erdost, Muzaffer, “Yayılmalar Bütünü”, s.7-11, (e.)

- Esmer, Levent N., “Yeşil-Mavi Gözlü Deniz”, s.6, (ş.)
- Kakınç, Tarık, “Senaryo’nun Yeri”, s.8, (d.)
- Kocabekir, Refet A., “Cüceler Çarşısında Gezerken”, s.6-11, (e.)
- Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (bibl.)
- Oktay, Ahmet, “Çağrı”, s.7, (ş.)
- Onay, A., “Edebiyatta Miğde”, s.7, (e.)
- Rim, Carlo, “Sinema Üzerine”, (Çev. İsimless), s.8, (d.)
- Pojon, Turgut, “Recep”, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Kutu kutu içinde”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 15, 8 Nisan 1956

- Bertan, Mehmet, “Tinsel”, s.7, (ş.)
- Brachefeld, Oliver, “Psikoloji bakımından: III. Reichstag’ın doğuşu ve yıkılışı”,
(Çev. S. Odabaşı), s.5, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 15”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Canlı Geçmiş”, s.6-11, (d.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless), s.10, (rom.)
- Görür, Kubilây, “Alinyazım”, s.6, (ş.)
- Kakınç, Tarık, “Cocteau ve Atom Filmi”, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Meçhul Kadın”, s.8, (e.)
- Kösemihal, B. - Nurettin, Şazi, “Ataç’ı dinlerken”, s.6-11, (e.)
- Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor II: Sanat Filmleri Uğrunda”, (Çev. Ali
M. Tok), s.8-11, (konferans)
- Kocabekir, Refet A., “Özdemir Asaf’ın Şiirleri”, s.7-11, (e.)
- Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Reverdy, Pierre, “Başka Bir Gök”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), s.6, (ş.)
- Sümer, Güner, “Maça Kızı”, s.8-11, (e.)
- Taşan, Berin, “Doğudan Haber”, s.7-11, (gezi)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 16, 15 Nisan 1956

- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası IV”, s.6-11, (d.)
- Doyran, Turhan, “Le Theatre En Rond”, s.8-11, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 16”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Açık-Seçik”, s.6-11, (d.)
- Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, s.6, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Aynalı Kapı”, s.7-11, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless), s.10, (rom.)
- Gruda, Yılmaz, “Eyûb’un Mektubu”, s.7, (ş.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Kalbimin Şarkısı, s.8-11, (e.)
- Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Pojon, Turgut, “Toprağın Derdi”, s.6, (ş.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Notlar”, s.8, (hbr.)
- Taşan, Berin, “Doğuda Yirmi Aydın”, s.7-11, (gezi)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 17, 22 Nisan 1956

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 17”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, s.6, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Soyutlamadan Önce”, s.7-11, (e.)
- İ. S. (Soyal İlhami), “Dergiler arasında”, s.6-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Aşk Hikâyesi-Tuş”, s.8, (e.)
- Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor IV: Rejisör-Prodüktör”, (Ali M. Tok), s.8, (konferans)
- Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Oktay, Ahmet, “Gerçeküstüne kapalı yorumlar”, s.7-11, (tart.)
- Reverdy, Pierre, “Paris-Noel”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), s.6, (ş.)
- Saroyan, William, “Telgrafhane”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.10-11, (öyk.)
- Soyal, İlhami, “Ataç Şiir’den Anlar mı?”, s.6, (e.)
- Ziyalan, Nihat, “Uykulu Dönemeçler”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 18, 29 Nisan 1956

- A. B., “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- Aksoy, Fahir, “Hikâye: Resim Sergisi”, s.8-11, (öyk.)
- Dil, Şahinkaya, “Gerçeğin Övgüsü”, s.7, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 18”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

- Eloğlu, Metin, “İlk Sergisi Dolayısıyla Metin Eloğlu’nun Konuşması”, s.6-11, (konferans)
- Eloğlu, Metin, “İnat”, s.6, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Rmv2e”, s.7-11, (d.)
- Esmer, Levent N., “Romantik Sonnet”, s.6, (ş.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- Kakıncı, Tarık, “Batı Sinemasının 4 Büyüğü”, s.8-11, (e.)
- Pojon Turgut, “Mehmet’e Öğüt”, s.7, (ş.)
- Pulur Hasan N., “Sardoşa”, s.6, (ş.)
- Soysal, İlhami, “Dost Ver Düşman Var ve Bir Kitabın Eleştirmesi”, s.6-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Trafik Cezası”, s.8-11, (tart.)
- Şar, Mete, “Yeni Gerçek Üzerine”, s.7, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 19, 6 Mayıs 1956

- Bertan, Mehmet, “Ay Arısı”, s.7, (ş.)
- Brachfeld, Olivier, “Sosyal aşağılık duygusu”, s.5, (m.)
- Çelenk, Sami, “Hürriyet Üzerine”, s.5, (m.)
- Dil, Şahinkaya, “Susuk Mavi”, s.6, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 19”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Gerçeklik Üzerine”, s.6, (e.)
- Ercan, İsmet, “Muzaffer Buyrukçu ve Katran”, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Soyut”, s.6-11, (d.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- İsimsiz, “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Maurois, André, “Zorunlu Erdemler: Dikkat”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.8-11, (m.)
- Reverdy, Pierre, “Anı”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), s.6, (ş.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Merakî ve Zor Nikâhı”, s.8, (e)
- Yalt, A. Rıza, “Dil Konusunda: Kayıtsızlık”, s.7, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 20, 13 Mayıs 1956

- A. Z., “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Sanat Üçgenindeki Yerimiz”, s.7-11, (m.)

- Çelenk, Sami, “Gene hürriyet üzerine”, s.4, (m.)
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü, “Ağıt”, s.6, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 20”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, s.10, (m.)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Türk Medenî Hukuku”, s.9-11, (eser tanıtımı)
- Erdost, Muzaffer, “Bay Baylar”, s.7, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- Göksel, H. A., “Vido”, s.7, (ş.)
- Görür, Kubilây, “Yankı”, s.6, (ş.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları: Gerard Philippe ve Sinema”, s.8-11, (hbr.)
- Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor V: Tiyatro ve Genç Oyuncular Peşinde”, (Ali M. Tok), s.8, (konferans)
- Lorca, Federico Garcia, “Ağıt”, (Çev. Necah Dura), s.6, (ş.)
- Yalt, A. Rıza, “Dil Köşeciği: Örneğin”, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “İki Yıl Olmuş”, s.6, (nek.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: İki Başlı Kartal”, s.8-11, (e)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 21, 20 Mayıs 1956

- Atalay, Besim, “Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt’a”, s. 6-11, (tart.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 21”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Antoloji”, s.7, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Bay Baylar”, s.7-11, (e.)
- Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı”, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, s.10, (m.)
- İsimsiz, “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Kâtibim”, s.8, (e.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar: Basın ve yayın tarihi”, s.9, (eser tanıtımı)
- Soysal, İlhami, “Sanat Dergilerinin Çocukluğu”, s.6, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Bileşim Oyuncuları”, s.8, (e)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 22, 27 Mayıs 1956**

- Apollinaire, Guillaume, “Alay”, s.7, (ş.)
- Bertan, Mehmet, “Dörütte Bilinç ve Bilinç Altı”, s.6, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Öteki Ayaklar”, s.7-11, (e.)
- Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı: Şeytancıl Şiir”, s.6, (ş.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları: Gerçeğin Gerçeği”, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “1955-56 Sinema Mevsimi Bitiminde: Yerli filimciliğimiz”, s.8-11, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Divan Şiirinin Değeri” s.6, (e.)
- Sümer, Güner, “Hikâye: Sait”, s.10, (öyk.)
- Yaşar, Muammer, “Beş Kuruş”, s.8, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 23, 3 Haziran 1956**

- Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçı Tutkuları”, s.6-11, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 22”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Yetenek”, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Halka Yönelmek”, s.7, (e.)
- Dr. M. E., “Tıp Konuları: Sigmund Freud”, s.9-11, (m.)
- İlsoy, “Dergiler arasında”, s.7-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor”, s.8-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları”, s.8, (hbr.)
- Oktay, Ahmet, “Yanlış Yorumlanan Bir Yazı Üzerine: Açık Mektup”, s.6-11, (e.)
- Saroyan, William, “Fakir İnsanlar”, (Çev. Enis Turgut), s.10-11, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: L’arlézienne”, s.8-10, (e.)
- Süreya, Cemal, “Kanto”, s.6, (ş.)
- Üstün, Nevzat, “Çukurova”, s.7, (ş.)
- Yalt, A. Rıza, “Dil Köşeciği: Bay Besim Atalay’a”, s.6-11, (tart.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 24, 10 Haziran 1956**

- Bertan, Mehmet, “Sekizden Dokuza”, s.6, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 23”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Oyun Biçimi”, s.6, (tart.)
- Ertop, Konur, “Bay Orhan Duru’ya Yanıt”, s.7-11, (tart.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimlessiz), s.10, (rom.)
- Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, s.6, (ş.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- İsimlessiz, “Sinema Notları”, s.8-11, (hbr)
- Kakıncı, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor II: Haldun Taner’in Dedikleri”, s.8, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Halk Şiirinin Değeri”, s.6-11, (d.)
- Sevin, Nureddin, “Bir San’at Hâdisesi”, s.7-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Havadan Sudan”, s.10, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Kapandı”, s.8, (e.)
- Üstün, Nevzat, “Ufaktım”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 25, 17 Haziran 1956

- Bertan, Mehmet, “Gerçek Anlayışı Üzerine Düşünüler”, s.6-11, (d.)
- Çehov, Anton, “Zamanı Geçirmek İçin”, (Çev. Vedat Üretürk), s.8-11, (öyk.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sana sarılan bağlar”, s.6, (ş.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Uykusuz Kalmış mektup”, s.7-11, (e.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 24”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Tavşana kaç, Tazıya tut”, s.7, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “Anı”, s.6, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Dolu-Boş”, s.7-11, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimlessiz), s.10, (rom.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Beyaz zambaklar memleketi”, s.1, (d.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, s.6, (e.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, s.6, (eser tanıtımı)
- Sümer, Güner, “Hikâye Gibi: Bir şehir için prolog”, s.10, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 26, 24 Haziran 1956**

- Arısoy, M. Sünullah, “Her Ülkede Aynı Derd”, s.6-11, (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Türkiye’de Muhaceret Meselelerine bir bakış”, s.5, (m.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sumutlu dönmek bu kentten”, s.7, (ş.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema”, (Çev. Ali M. Tok), s.8-11, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 25”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Eloğlu, Metin, “İstanbul”, s.7-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Boş Kavga”, s.7-11, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimli), s.10, (rom.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Düşman”, s.1, (d.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Hikâye: Aktör Sâdi’nin Evreni”, s.10, (öyk.)
- Tamer, Erdoğan, “Bir Salyangoz Sevdim Oyun etti”, s.6, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 27, 1 Temmuz 1956**

- Bertan, Mehmet, “Şair Şiiri Sevmeli”, s.6. (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, s.5, (m.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema II: Sanat Sineması”, (Çev. Ali M. Tok) , s.8, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 26”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Tutanak”, s.6-11, (tart..)
- Eloğlu, Metin, “Beni Âdem”, s.6, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “İki Bir”, s.7-11, (e.)
- İlsoy, “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasında: Yıldız Yaratmacılığı, s.8, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Yol”, s.1, (d.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, s.8-11, (eser tanıtımı)
- Ölmez, Ümit, “Yenilik Şiirinin Değeri, s.7, (m.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Yeni Biçimler Aramak”, s.8-10, (tart.)
- Üstün, Nevzat, “Çember”, s.7, (ş.)
- Üretürk, Vedat, “Hikâye: Diş”, s.10-11, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 28, 8 Temmuz 1956**

- Arısoy, M. Sünnullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, s.10, (öyk.)
- Claudel, Paul, “Balad”, (Çev. İlhan Berk), s.6, (ş.)
- Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, s.5, (m.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema III: Yenilik”, (Çev. Ali M. Tok) s.8, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 27”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Prospero ile Caliban”, s.7-8, (d.)
- Eluard, Paul, “Marc Chagall”, (Çev. Ferit Edgü), s.7, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Topal Koşma”, s.6-11, (e.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Bilmece”, s.1, (d.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, s.8-11, (e.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, s.9, (eser tanıtımı)
- Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumluları 1: Öğretiler”, s.6-11, (m.)
- Özlü, Demir, “Düşünceye Dayanan Edebiyat”, s.7-12, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Bizim Kuşak Tiyatroya”, s.8, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 4, Sayı: 29, 15 Temmuz 1956**

- Arısoy, M. Sünnullah, “Dilimizi Araştıralım Derken”, s. 6-11, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, s.10, (öyk.)
- Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, s.5, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 28”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “İç İçe”, s.6-11, (tart.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
- İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Soruşturma”, s.7-11, (sor.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları”, s.8, (hbr.)
- Kurtuluş, Baki, “Haa, evet...”, s.1, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosundan Beklediğim”, s.7-11, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumluları 1: Öğretiler”, s.6-11, (m.)

Sümer, Güner, “Tiyatro: Eugène Ionesco”, s.8, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 30, 22 Temmuz 1956

- Arısoy, M. Sünullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, s.10-11, (öyk.)
 Çavdar, Tefik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, s.5, (m.)
 Çelenk, Sami, “Aynştayn’ın Başı Zora Aganın Yaşı”, s.4, (e.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 29”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Erdost, Muzaffer, “Eleştirme”, s.6-11, (e.)
 Ertop, Konur, “İkinci Yanıt”, s.6, (tart.)
 Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)
 İlsoy (İlhami Soysal), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
 İsimsiz, “İlhan Berk ile Ayaküstü”, s.7-11, (e.)
 Kakinç, Tarık, “Berlin Festivali ve Hititlerin Güneşi”, s.8-11, (d.)
 Kurtuluş, Baki, “Kadın Denen”, s.1, (d.)
 Nutku, Özdemir, “Hesap Makinesi”, s.6-8-11, (m.)
 Oktay, Ahmet, “Ağlayan Ayva”, s.7, (ş.)
 Sümer, Güner, “Öykü: Yalnızlığın Övgüsü”, s.7-11, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 31, 29 Temmuz 1956

- Ayhan, Ece, “İbraniceden çizmek”, s.7, (ş.)
 Bumin Gaffar, “Mektup: Neye Niyet, Neye Kısmet”, s.8-11, (mktp.)
 Ceyhun, Demirtaş, “Batılılık-Doğululuk”, s.7-10, (d.)
 Çavdar, Tefik, “İnsan Hakları ve İktisadi Bağımsızlık”, s.5, (m.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 30”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Erdost, Muzaffer, “İlhan Berk”, s.7-12, (e.)
 İsimsiz, “Bedava”, s.6-11, (e.)
 Kakinç, Tarık, “Sinema Notları”, s.8, (hbr.)
 Kurtuluş, Baki, “Hasta Adam mı”, s.1, (d.)
 Nutku, Özdemir, “Gerçek Üzerine Çeşitlemeler”, s.6-10, (d.)
 Özlü, Demir, “Hürriyet Meselesi Karşısında”, s.6-11, (e.)
 Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
 Sümer, Güner, “Yanıt”, s.8-11, (tart.)

Uyar, Turgut, “Üçyüzbin”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 32, 5 Ağustos 1956

Brecht, Bertholt, “Anı”, (Çev. Özdemir Nutku), s.7, (ş.)

Bumin Gaffar, “Mektup: Ak Altın Yüreğinde Kişinin”, s.8-11, (mktp.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede İşbirliği”, s.6-11, (m.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 31”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Erdost, Muzaffer, “Boş Çağrı”, s.7, (e.)

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, s.10, (bibl.)

İsimsiz, “Kim Kime Düşman”, s.6, (d.)

Kakınç, Tarık, “Kirli Yüzlü Melekler”, s.8, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Okumak denilen”, s.1, (d.)

Nutku, Özdemir, “Tiyatroda Hareket mi Söz mü”, s.8-11, (d.)

Oktay Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 2: Öğretiler ve Edebiyat”, s.6, (m.)

Peyami, Safa, “Kim Kime Düşman”, s.6, (d.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 1: Yenilik Resmin Gerçeği”, s.7-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 33, 12 Ağustos 1956

Ayhan, Ece, “Cambazlar Çadırı”, s.6, (ş.)

Atay, Falih Rıfkı, “Ayın En İyi Makalesi: Türklüğün Şerefi”, s.10, (m.)

Berk, İlhan, “Ayın En Güzel Şiiri: Sokak”, s.10, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, s.6, (m.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 32”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Erdost, Muzaffer, “Millî İstihsal mi?”, s.7-11, (e.)

Kakınç, Tarık, “Sinema Üstüne: Notlar”, s.8-11, (d.)

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Ayın En İyi Makalesi: Türk Gerçekleri”, s.10-11, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Niçin”, s.1, (d.)

Nutku, Özdemir, “Tiyatromuz ve Yerli Oyun Yazarlarımız”, s.8, (e.)

Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 2: Öğretiler ve Edebiyat”, s.6-11, (m.)

Öz, Erdal, “Bir Yan Tutmak”, s.7-11, (d.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, s.7, (e.)

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 2: Yenilik Resimde Konu”, s.7-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 34, 19 Ağustos 1956

Bozbekiroğlu, Yahya, “Yan Oda”, s.7, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, s.6-11, (m.)

Çavdar, Tevfik, “Süveyş-Londra”, s.5, (m.)

Çelenk, Sami, “Yıldız İstemiyoruz”, s.4, (d.)

Eluard, Paul, “Şiir”, (Çev. Cemal Süreya), s.6, (ş.)

Erdost, Muzaffer, “O Konu”, s.6, (e.)

İsimsiz, “Uluslar Arası Başarımız”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, s.10, (bibl.)

Kakınç, Tarık, “Sinema Üstüne: Notlar”, s.8, (d.)

Kurtuluş, Baki, “Ne Vardı ki?”, s.1, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, s.3-10, (m.)

Nutku, Özdemir, “Godot Kimdir”, s.8-11, (m.)

Öz, Erdal, “Topal Koşma’nın Özü”, s.7-11, (e.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, s.7, (e.)

Sümer, Güner, “Burası İstanbul”, s.6-11, (d.)

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 3: Yenilik akımlarının Evrensel Görüşü”, s.7-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 35, 26 Ağustos 1956

Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, s.6-11, (m.)

Çavdar, Tevfik, “Türk Toplumunda Beliren Kalıplaşmış Kişiler”, s.5-11, (m.)

Çelenk, Sami, “Asıl Dert”, s.4-11, (m.)

Erdost, Muzaffer, “Artı Bir”, s.7-9, (e.)

Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, s.7, (ş.)

İsimsiz, “Okurların da Bir Diyeceği Var”, s.10-11, (mktp.)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Bir Yıldönümü: O Mustafa Kemal’di”, s.1-12, (m.)

- Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, s.3-10, (m.)
 Nutku, Özdemir, “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses Tonu”, s.8-11, (m.)
 Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Kaygı Çağı”, s.7-11, (e.)
 Sümer, Güner, “Burası İstanbul II”, s.6-11, (d.)
 Râna, M., “İlgisizlik”, s.6, (e.)
 Yerdelen, Nureddin, “Yeşil”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 36, 2 Eylül 1956

- Ayhan, Ece, “Akdeniz Pencereleeri: Babil Öküzleri”, s.6, (ş.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, s.6-11, (m.)
 Çavdar, Tevfik, “Güven Yoksunluğu ve Eşitlik Üstüne Konuşu”, s.5, (m.)
 Çelenk, Sami, “Çin’in Düşündürdükleri”, s.4, (m.)
 Edgü, Ferit, “Hikâye: Düş”, s.9, (öyk.)
 Erdost, Muzaffer, “Erdem Diploması”, s.7-11, (e.)
 İsimsiz, “Bertholt Brecht Öldü”, s.7, (byg.)
 İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, s.10, (bibl.)
 İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, s.10, (bibl.)
 Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8-11, (m.)
 Kurtuluş, Baki, “Son devir edebiyatımıza toplu bir bakış 1: Önce”, s.3, (d.)
 Nutku, Özdemir, “Yeni şiir belirsiz mi?”, s.6-11, (m.)
 Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Ereke”, s.7, (e.)
 Soysal, İlhami, “Dyeni Çağın Eşiğinde: Biz İnkılâp Yobazları Değiliz”, s.4, (m.)
 Sümer, Güner, “Tiyatroda Biçim”, s.8, (d.)
 Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular: Yenilik Resmin Dili”, s.7-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 37, 9 Eylül 1956

- Ayhan, Ece, “Çocukların ölüm şarkıları”, s.6, (ş.)
 Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? I”, s.4, (m.)
 Dursunoğlu, Cevat, “Eski bir teklifin gerçekleşmesi: Alp Arslan Anıtı”, s.3, (d.)
 Edgü, Ferit, “Hikâye: Düş”, s.9, (öyk.)
 Erdost, Muzaffer, “Okul”, s.6-11, (e.)
 İsimsiz, “C. Sıtkı Viyana’ya Götürüldü”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Tembellik”, s.7, (e.)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Kemal, Yaşar – Coşar, Ömer Sami, “Röportaj: Köy köpekleri bile kaçan düşmana yetişemiyorlardı”, s.10-11, (röp.)

Kurtuluş, Baki, “Ne Oluyor Bu İhtiyarlara”, s.1, (e.)

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, s.8-11, (m.)

Ölmez, Ümit, “Gerçeküstü ve Ötesi”, s.7-11, (d.)

Öztürk, H.Nimetullah Prof. Dr., “Aydın Seçmeleri Makale: Bir Gericilik Örneği”, s.10, (e.)

Râna, M., “Fikirsiz Kalkınma”, s.5, (d.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nerelerdesin Âkif”, s.7-11, (e.)

Sümer, Güner, “Önce Edebiyat”, s.8, (d.)

Şar, Mete, “Eleştirmenin Önemi”, s.7-11, (d.)

Yerdelen, Nureddin, “Bir”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 38, 16 Eylül 1956

Aksoy, Erol, “Sahne Gerçeği: Sahnedeki Ses”, s.8-12, (tart.)

Ariel, Fikret, “Kitaplar arasında: Danişmend’in Klavuz’u üstüne”, s.10-11, (e.)

Çavdar, Tevfik, “Siyah çocuk sana okul yok”, s.5-11, (m.)

Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? II”, s.4-11, (m.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 33”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

İsimsiz, “Leyla Gencer Amerika’da”, s.6, (hbr)

İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)

Javfferov, Alain, “Yeni Bir Sevgi Dolayisiyle: Henri Matisse’in Evreni”, (Çev. İsimsiz), s.7-11, (d.)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Karamanbey, Çetin, “Bir Cevap”, s.9, (mktp.)

Kurtuluş, Baki, “Aydın Kişinin Çilesi”, s.1, (d.)

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, s.8-12, (m.)

Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, s.7-11, (tart.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Kendini Aratan Dergi”, s.7, (e.)

Sümer, Güner, “Batı Özlemi”, s.6, (d.)

Uyar, Turgut, “Yakında Bitiririm”, s.6-11, (d.)

Ziyalan, Nihat, “Devinmesiz Sakıncamalı Kişilerle İpek Merdiven” s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 39, 23 Eylül 1956

Arıkanlı, Oğuz, “Yılmaz Gruda II”, s.7, (ş.)

Çavdar, Tevfik, “Bilimsel Gerekcilik ve Karamsarlık”, s.5-11, (m.)

Çelenk, Sami, “Keykâvustan bu güne”, s.4, (m.)

Çiyiltepe, Asaf, “Kahrolsun umutsuzluk” s.6, (ş.)

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Tarihin Cilveleri”, s.3, (m.)

Duru, Orhan, “Görüp Göreceğimiz”, s.6-11, (d.)

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), s.10, (öyk.)

İsimsiz, “Konya’da Devlet Tiyatrosu”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 2: Önce’den Sonra”,
s.6-11, (d.)

Kurtuluş, Baki, “Tehlikeli Yol”, s.1, (d.)

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, s.8-11, (m.)

Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, s.7, (tart.)

Sümer, Güner, “Üniversiteliler Tiyatro Festivali”, s.8, (d.)

Soysal İlhami, “Dergiler arasında: Bizde Dergicilik”, s.7, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 40, 30 Eylül 1956

Bozbeiroğlu, (Yahya), “Nasılsınız Raoult Dufy”, s.7, (ş.)

Ceyhun, Demirtaş, “Kitaplar Arasında”; s.10-11, (e.)

Çavdar, Tevfik, “Günümüzün Tarih Görüşü”, s.5, (m.)

Çelenk, Sami, “Turizmin Kökleri”, s.4, (m.)

Çiyiltepe, Asaf, “Gerçek Kişiler İçin Sanat” s.7-11, (tart.)

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Güven Kaynağı”, s.3, (m.)

Esmer, Refika, “Paul Valery”, s.5, (byg.)

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), s.10, (öyk.)

Güngör, Yaşar, “Hikâye: Sinemalar”, s.9-11, (öyk.)

İsimsiz, “Dil Bayramı”, s.3, (hbr.)

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 3: Namık Kemal”, s.6-11, (d.)

Nutku, Özdemir, “Sahne Ses Ölçüsü”, s.8, (tart.)

Oktay, Ahmet, “Charles Chaplin”, s.6, (ş.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Seçilmemiş hikâyeler”, s.7, (e.)

Duru, Orhan, “Kısaca: Aydınlarımız İçin”, s.6, (d.)

Özlü, Demir, “Kurama Bağlanmak”, s.7-11, (d.)

Uyar, Turgut, “Eski Kırık Bardaklar”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 41, 7 Ekim 1956

Çavdar, Tevfik, “Eski Bir İnsan Yeni Bir Durum”, s.5, (m.)

Çelenk, Sami, “Gene Turizm s.4, (m.)

Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), s.10, (öyk.)

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), s.9, (öyk.)

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, s.7 (Çev. Alaeddin Bilgi), (m.)

Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet”, s.7, (ş.)

Hızlan, Doğan, “Yanıt Ya da Doğrulama”, s.6-11, (e.)

İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)

Korkut, A., “İnsan Tükenmez”, s.7-9-11, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Devlet Tiyatrosu Yanlış Yoldadır”, s.1, (tart.)

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 4: Abdülhak Hâmid”, s.6-11, (d.)

Nutku, Özdemir, “Finten”, s.8-11, (e.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Yenilik ki Yenilik”, s.7, (e.)

Sümer, Güner, “Orhan Asena’nın Korkusu”, s.8-11, (tart.)

Süreya, Cemal, “Türkü”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 42, 14 Ekim 1956

- Aksoy, Erol, “Yazarına göre ‘korku’”, s.9-11, (röp.)
- Ayhan, Ece, “Kambiyo”, s.7, (ş.)
- Einstein, Albert, “Eğitim özgürlüğü hakkında Gumbel konusu üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), s.3, (m.)
- Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), s.10, (öyk.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, s.7 (Çev. Alaeddin Bilgi), (m.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)
- Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8-12, (m.)
- Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 5: Servet-i Fünuncu’lar”, s.6-11, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Korku”, s.8-10, (tart.)
- Öz, Erdal, “Korkak Kuşak”, s.6-11, (tart.)
- Simonov, “Bekle beni”, (Çev. A.T.), s.6, (ş.)
- Sümer, Güner, “Yaz Bekârı”, s.8-11, (e.)
- Şar, Mete, “Çağdaş Heykel Sanatı”, s.7-11, (d.)
- Tamer, Erdoğan, “Athelia”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 43, 21 Ekim 1956

- Çavdar, Tevfik, “Televizyonun Daralttığı Dünya”, s.5-11, (m.)
- Çelenk, Sami, “Tarancı’nın Ardından”, s.7-11, (nek.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 35”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Cahit Sıtkı”, s.6, (nek.)
- İsimsiz, “Cahit Sıtkı Tarancı”, s.6, (byg.)
- İsimsiz, “Cevap”, s.1-11, (tart.)
- İsimsiz, “Ne Diyorlar”, s.7-9, (nek.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)
- Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, s.8, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Korku”, s.10, (tart.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Berrak Gökyüzü Güneşi”, s.7-11, (nek.)

Soysal, İlhami, “Neylersin Ölüm Herkesin Başında”, s.6-11, (nek.)

Sümer, Güner, “Elence İçin Tiyatro”, s.8-11, (e.)

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Ölümden Sonra”, s.6, (ş.)

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Sanatkârın Ölümü”, s.7, (ş.)

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Zaman Bir Kuşak gibi”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 44, 28 Ekim 1956

Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara”, s.5, (m.)

Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, s.7-9, (tart.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 36”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Duru, Orhan, “Azra Erhat ile Bir Konuşma”, s.7-11, (röp.)

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, s.10 (Çev.

AlaeddinBilgi), (m.)

Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet 2”, s.6, (ş.)

Hmeros, “Birinci Şarkıdan Bir Parça”, (Çev. Azra Erhat-A.Kadir), s.7, (ş.)

İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Nice nice yıllara”, s.1, (m.)

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 6: Tevfik Fikret”, s.6-

11, (d.)

Moravia, Alberto, “Gölgede Kalan Sanatçı”, (Çev.Fikret Ariel), s.8-11, (d.)

Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, s.8, (e.)

Soysal, İlhami, “Bedavacılar Müjde”, s.7-11, (e.)

Steinbeck, John, “Aldığım Mektuplar”, (Çev. D.A.), s.6-11, (d.)

Ziyan, Nihat, “Cahit Sıtkı Tarancı”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 45, 4 Kasım 1956

Aydoğan, M., “Kitap Eleştirmesi: Yeşilkaya Savcısı”, s.10, (e.)

Brown, Sterling A., “Taş Kıran Zencinin Türküsü”, (Çev. İsimsiz), s.7, (ş.)

Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara II”, s.5-11, (m.)

Çelenk, Sami, “Kadın Asalak Olmamalıdır”, s.4, (m.)

Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, s.7-11, (tart.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 37”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)
- Hızlan, Doğan, “Anzelha”, s.10, (e.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8-11, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Kahire Bombalanırken”, s.1, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Deceptio Visus”, s.6, (ş.)
- Sümer, Güner, “Ölü Evi”, s.6-11, (e.)
- Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, s.6, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Peer Gynt”, s.8, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 46, 11 Kasım 1956

- Ayhan, Ece, “Okarina”, s.6, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 38”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ün Adları”, s.3, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), s.9, (m.)
- France, Anatole, “Bitkilire bahçesinde yalnızlık köşesi”, (Çev. Vedat Üretürk), s.10, (öyk.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.8, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Bir Mustafa Kemal”, s.1, (m.)
- Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 7: Hüseyin Rahmi Gürpınar”, s.6-11, (d.)
- Neruda, Pablo, “Cueca”, (Çev.Ferit Edgü), s.6, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatromuzun devrimizdeki yeri”, s.8-9-11, (m.)
- Oktay, Ahmet, “Hasan ile Senem”, s.7, (ş.)
- Sümer, Güner, “Eski”, s.8-11, (e.)
- Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, s.6-11, (m.)
- Ünal, Vedat, “Bonjour Tristesse”, s.7, (e.)

Ziyalan, Nihat, “Soruntusuz Cendere”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 47, 18 Kasım 1956

Arısoy, M. Sünullah, “Şiirimize bir kuş bakışı”, s.6-9-11, (d.)

Akdağ, Tefik, “Az Kesit”, s.6, (ş.)

Ayhan, Ece, “Bir Elişi Tanrısı İçin”, s.6, (ş.)

Başçılar, Seyfettin, “İlk Eğitim Üzerine”, s.4, (m.)

Çavdar, Tefik, “Velhasıl İnsanoğlu Öleceksin”, s.5-11, (m.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 39”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Esin, Muzaffer A., “Filmlerden: Of The Waterfrot ‘Rıhtımlar Üzerinde’”, s.10, (e.)

Esmer, Levent N., “Öldürülmeyen”, s.7, (ş.)

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), s.9, (m.)

İsimsiz, “Notlar”, s.10, (hbr.)

Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, s.8-11, (m.)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.10, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Ölmeyen”, s.1, (m.)

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 8: Millî Edebiyatçılar”, s.6-11, (d.)

Ölmez, Ümit, “Dökme Sözler Toplayıcısına Açık Beti”, s.7, (e.)

Sümer, Güner, “Oyun Yazarı”, s.8-11, (e.)

Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği”, s.7, (m.)

Yerdelen, Nureddin, “Kapı”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 48, 25 Kasım 1956

Ayhan, Ece, “Babilden Bir Piçin Propagandası”, s.6, (ş.)

Başçılar, Seyfettin, “Yıllar Sonra”, s.3, (m.)

Cinlioğlu, Halis, “Dil devrimini nasıl yürütebiliriz”, s.3-11, (d.)

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, s.6-11, (m.)

Çavdar, Tefik, “Gurbet Vardı Adamlara III”, s.5, (m.)

Demirel, Hakkı Dr., “Kullandığımız Kelimeler”, s.3-11, (d.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 40”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

- Esin, Muzaffer A., “Filmler’den: Zeyneb’in İntikamı”, s.9-11, (e.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), s.10, (m.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, s.10, (eser tanıtımı)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.9, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Hasret Duyulan”, s.1, (m.)
- Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 9: Mehmet Akif”, s.6, (d.)
- Moulodji, “Bir gün Göreceksin”, (Çev. Adalet Ağaoğlu-Güner Sümer), s.7, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Bir mektup ve bir yanıt”, s.8-11, (e..)
- Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, s.8, (m.)
- Prevert, Jacques, “Bu Aşk”, (Çev. Vedat Üretürk), s.7, (ş.)
- Sümer, Güner, “Tahta Çanaklar”, s.8-11, (e.)
- Ziyan, Nihat, “Üstüne’nin Üstüne”, s.7, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 49, 2 Aralık 1956

- Aksoy, Erol, “Mahir Canova’ya göre ‘Finten’”, s.8-11, (röp.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, s.6, (m.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Gülümseyeceksin”, s.7, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 41”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Salgın”, s.1, (m.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Üç Yetimin ıstırabı”, s.9-11, (e.)
- Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet III”, s.6, (ş.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), s.10, (m.)
- Halûk, Oğuz, “Rock and Roll”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.9, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, s.10-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Yağmur Bekliyenler”, s.8-12, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Öznellik”, s.6-11, (d.)

Saroyan, William, “Burun üzerine bir konuşma”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.7, (öyk.)

Sümer, Güner, “Yağmur bekliyenler”, s.8-12, (e.)

Ziyalan, Nihat, “Merihliye Ağır basınçlı güldürü”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 50, 9 Aralık 1956

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, s.6-9, (m.)

Çavdar, Tefik, “Pioner olabilmek”, s.5, (m.)

Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız”, s.5, (d.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Duru, Orhan, “Hikâyeciliğimiz”, s.7, (e.)

Eren, Selim, “Ezgi”, s.6, (ş.)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Cihan Köprüsü”, s.9, (e.)

Gruda, Yılmaz, “Mavi Perde Üzerine Yazdıklarım”, s.8, (d.)

İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)

İsimsiz, “Yeditepe’nin Yeni Üç Kitabı”, s.6, (hbr.)

Headens, K., “Roman ve Romancı”, (Çev. İsimsiz), s.6-11, (d.)

Kafka, Franz, “Kanun Kapısı”, s.7, (Çev. İsimsiz), (öyk.)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.9-11, (m.)

Nutku, Özdemir, “Tahta Çanak”, s.8-10, (e.)

Saroyan, William, “Bütün Dünya Beni Kıskanacak”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.7-11, (öyk.)

Sümer, Güner, “Başka Gece”, s.8, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 51, 16 Aralık 1956

Ayhan, Ece, “Deniz Kızı Eftelya”, s.7, (ş.)

Bilgi (Alaeddin), “Batıdan sinema haberleri”, s.9, (hbr.)

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, s.6-12, (m.)

Çavdar, Tefik “S.E., ev yok. Ne yapalım”, s.5, (mktp.)

Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız II”, s.4, (d.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 43”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Dursunoğlu, Cevat, “Reşat Nuri Güntekin”, s.3, (nek.)

- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Kolaya Kaçmak”, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiir diline doğru”, s.6-12, (tart.)
- Ertuğrul, Fikret, “Festivalden ne haber”, s.8-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Sazlı Damın Kahpesi”, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Reşat Nuri Güntekin 1892-1956”, s.6, (nek.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.9, (m.)
- Laurence, William l., “3. Dünya savaşı niçin mümkün değildir”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.4-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, s.8-10, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Büyük yaşantı”, s.7-12, (d.)
- Sümer, Güner, “Nasıl gerçek”, s.8-11, (d.)
- Şar, Mete, “Existentializme için Edebiyat”, s.7, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 4, Sayı: 52, 23 Aralık 1956

- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, s.7-11, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Otomobili ölü gençlik üzerine pavan”, s.5-11, (d.)
- Çelenk, Sami, “Zamaneler”, s.3, (d.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 44”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: Kafadan Bacaklılar”, s.10-11, (öyk.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir şey söylemiyen şiir”, s.6-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Ticari ölümler”, s.7, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Büyük sır”, s.9, (e.)
- İnce, Özdemir, “Kararmış Gümüş Köstekli Saatler Yarışı”, s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Britanya’nın yenilmez ihtiyar adamı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.3, (byg.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (mzh.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, s.9, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Çalışan Kadınların Özlemi”, s.1, (d.)
- Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 10: Ahmet Haşim”, s.7, (d.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sokak Ortasında”, (Çev. Fikri Kadran), s.7, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, s.8-10, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Öykü üzerine”, s.7-11, (d.)

Sümer, Güner, “Nasıl gerçek II”, s.8, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 1, 30 Aralık 1956

A. Korkut, “Süveyş’in ettiği”, s.5, (d.)

Ayhan, Ece, “Kanlı Nigar”, s.7, (ş.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 45”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Ecevit, Bülent, “Siyaset ve edebiyat”, s.1, (d.)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Bir Kırık Çizgi”, s.7-11, (e.)

Erdost, Muzaffer, “Toplum Zoru”, s.7-11, (d.)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Aşıklar Kâbesi”, s.9, (e.)

İsimsiz, “Geçen yıl için soruşturma”, s.6-11, (sor.)

İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)

Kakıncı, T., “Sinemada 60 Yıl: Thomas Harper Ince”, s.9, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Anlamadığımız”, s.1, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 11: Yahya Kemal”, s.6, (d.)

Nutku, Özdemir, “Bir Tiyatro Fakültesi kurulmalıdır”, s.8-11, (m.)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Hoş Bulduk”, s.7, (e.)

Sümer, Güner, “O’Neill’in Kişileri”, s.8-11, (tart.)

Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi”, s.7-11, (e.)

Yücel, Can, “Bulanık suda balık avlamak”, s.6-10, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 2, 6 Ocak 1957

Çavdar, Tefik, “Yazar ile İşçi Bağıntısı”, s.3-11, (tart.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 46”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)

Erdost, Muzaffer, “Gülüyorum,öyleyse...”, s.6-7, (tart.)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: İntikam Alevi”, s.9, (e.)

Günçe, Engin, “Yanlış bir anlayış”, s.7-11, (tart.)

İsimsiz, “Dehşete Teslim Olan Memleket Çin”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.9, (m.)

İsimsiz, “Notlar”, s.9, (d.)

- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu”, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Savunulamıyanlar”, (Konuşanlar Demir: Özlü, Hilmi Yavuz, Asaf Çiyiltepe) *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-11, (açık oturum)
- Kakıncı, T., “Sinemada 60 Yıl: İnce’den Sonrası”, s.9, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Meselelerimiz”, s.1, (e.)
- Nutku, Özdemir, “O’Neill’in kişileri üzerine bence”, s.8-11, (tart.)
- Sümer, Güner, “Oyunda Konu”, s.8-11, (d.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Soruşturma sonrası”, s.7, (e.)
- Yücel, Can, “Yazar İşçidir”, s.6-10, (tart.)
- Ziyalan, Nihat, “Karanlık Kapılar Uç Uca”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 3, 13 Ocak 1957**

- Atar, İhsan, “Eski Yunanda Düşün ve Söz özgürlüğü”, s.3, (m.)
- Brecht, Bertholt, “Okuyan Bir İşçinin Soruları”, (Çev.TEO), s.7, (ş.)
- Çavdar, Tefik, “Günaydın Ali Rıza Bey”, s.3, (e.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 47”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum III ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir artı daha”, s.6-11, (tart.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kara Çalı”, s.9, (e.)
- İlhan, Attilâ, “Pazar Postası Gazetesine”, s.6, (tart.)
- İsimsiz, “İstanbul Cep Tiyatrosundan haber”, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “1900-1914 Yılları”, s.9, (m.)
- Kaner, Rıza, “Ankara Müzik Festivali”, s.10, (hbr)
- Kurtuluş, Baki, “Nazar Değmesin”, s.1, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatroda Neo-Realizm”, s.8-11, (m.)
- Sümer, Güner, “Yanlışlıklar komedisi”, s.8-10, (tart.)
- Şar, Mete, “Gerçek resmin evrimi”, s.7, (m.)
- Yücel, Can, “Valse Davet”, s.6-12, (e.)
- Yücel, Can, “Yazar İşçidir”, s.6-10, (tart.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 4, 20 Ocak 1957**

- Çavdar, Tevfik, “Gerekli olan”, s.3, (d.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Küçük olaylar önemli sonuçlar”, s.2, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum IV ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Tuzak Oteli”, s.9, (e.)
- Holroyd, Stuart, “Modern şiir ve Metafizik”, (Çev.Ülkü Başsoy), s.6-7-10, (m.)
- Kakınç, T., “1915-1917”, s.9, (m.)
- Kaner, Rıza, “Festival Başladı”, s.8-9-11, (hbr)
- Nutku, Özdemir, “Dön baba dönelim”, s.8-10, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Sevgi Bu Yarın Gelecek”, s.7, (ş.)
- Özlü, Demir, “Yanlış Taklitçilik”, s.6-7, (e.)
- S., Ömer Atılâ, “Yazarın İşçiliği”, s.7-11, (tart.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Dışı ile içi”, s.6, (e.)
- Yücel, Can, “Yeşil Perçemli Ozan”, s.6, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 5, 27 Ocak 1957

- Çavdar, Tevfik, “Devrimlerin Bütünlüğü Sorunu”, s.3, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 48”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir Hizmetin Anısı”, s.2, (nek.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum V ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Görünmeyen Adam İstanbul’da”, s.9-11, (e.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, s.6-7-10-11, (sor.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Made in U.S.A.”, s.9, (m.)
- Kaner, Rıza, “Festival Olayları”, s.8-10, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, s.8-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Fuzuli’yi Anlamak”, s.6, (e.)
- Sümer, Güner, “Bir küçük not: Hacı baba”, s.8, (tart.)
- Yücel, Can, “Aktöre Karatöre”, s.6-11, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 6, 3 Şubat 1957

- Aksoy, Erol, “O’Neill’in Tiyatroculuğu”, s.8-10, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Yo hoho bir de rom şişesi”, s.3, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 49”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İnsan ve Kalkınma”, s.2, (m.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 6 ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Tartışma yanıtları”, s.6, (tart.)
- Finkelstein, Sidney, “T.S.Eliot Üzerine”, (Çev. Alaeddin Bilgi), s.7-11, (m.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, s.6-7-11, (sor.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Kakıncı, T., “İngiliz Sineması 1914-1918”, s.9, (m.)
- Kaner, Rıza, “Steber-Festival”, s.8-9-10, (e.)
- Kaner, Rıza, “Toscanini”, s.9-11, (nek.)
- Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, s.8-11, (e.)
- Özlü, Demir, “İkinci Yeni Üzerine”, s.6-7-11, (tart.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nice Yıllar”, s.6, (e.)
- Yücel, Can, “Sanat Karakolu”, s.6, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 7, 10 Şubat 1957

- A. E. (Aslan Ebiri), “Sinema Dünyası”, s.8-11, (hbr.)
- Çavdar, Tevfik, “Toplum Gerçeğine Doğru 1: Allons, Enfants de la Patrie....”, s.3, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 50”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir Kitap Üzerine”, s.2, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9, (e.)
- Ebiri, Aslan, “Sanki Fragman seyrediyoruz”, s.9, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 7”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Zar Tutan Kazanıyor mu?”, s.7-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiirden çok şey beklemeyelim”, s.6-11, (tart.)
- Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, s.6-7, (ş.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, s.7-11, (sor.)
- Kaner, Rıza, “Asıl Saygısız Kim?”, s.8, (e.)
- Kaner, Rıza, “Müzik-Müzik”, s.10, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Bir temenni ki...”, s.1, (d.)

- Mollem, Guy, “Antlaşmaların Hastalağı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.5, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu”, s.8-11, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Tek ayak üzerindeki Erdost”, s.7-10, (tart.)
- Sel, Mehmet, “Tiyatronun Yazarı”, s.8-11, (tart.)
- Seren, Tuğrul, “Ankara Sinemalarında: Haftanın Filmleri”, s.9-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Eyvallah”, s.6, (e.)
- Yücel, Can, “Yenicii!Yeniler Alayım!”, s.6, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 8, 17 Şubat 1957

- A. E. (Aslan Ebiri), “Sinema Dünyası”, s.9, (hbr.)
- A. Korkut, “Anlaşılmak Zorunluluğu”, s.6-11, (d.)
- Akdağ, Tevfik, “Oynaklı Pazar”, s.7, (ş.)
- Char, Rene, “Türeticiler”, (Çev. Can Yücel), s.6, (ş.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Tanımlama”, s.6-7-10, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Cezayir’in Yolları Kara”, s.3, (m.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Bileşim Yapmak”, s.7-11, (tart.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 51”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9, (hbr.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 8”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5-10, (d.)
- Esin, Muzeffer A., “Gördüklerimiz: Zeki Müren + Kazanç-Seden=Berduş”, s.9-11, (e.)
- İlhan, Attilâ, “Prolog”, s.3, (ş.)
- İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.5, (m.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, s.6-7, (sor.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Tufan”, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Bellac Apollonu”, s.8-11, (e.)
- Safa, Peyami, “Beden ve Ruh Çıplaklığı”, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “İstanbul Sahnelerinde”, s.8, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 9, 24 Şubat 1957

- Ayhan, Ece, “Kanto Ağacı”, s.6, (ş.)
- Aytekin, Halil, “Kitap Eleştirmesi: Teneke”, s.10-11, (e.)
- Çavdar, Tevfik, “Mağlup edilmeyenler”, s.3, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 52”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Hizmet ve kadirbilirlik”, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Leyla, “Görünmez hükümdarlar I”, s.5-11, (m.)
- Ebiri, Aslan, “George Stevens”, s.9, (m.)
- Ebiri, Aslan, “Sinema Dünyası”, s.9, (hbr.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 9”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Yeni bir kelime anlayışına doğru”, s.6, (d.)
- Esin, Muzeffer A., “Akad’ın Tuttuğu kuş”, s.9, (e.)
- İnce, Özdemir, “Sarkaç”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor II”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.4-11, (m.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Nutku, Özdemir, “Çöpçatan”, s.8-11, (e.)
- S., Ömer Atılâ, “Türk Hukuku Bakımından Yazar”, s.7-12, (tart.)
- Sümer, Güner, “Noktasız Tufan”, s.8-10, (e.)
- Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi II”, s.7-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 10, 3 Mart 1957

- Çavdar, Tevfik, “İnsanları da mı satın alacaksınız?”, s.4-5, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Doldurulmayan bir boşluk”, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Leylâ, “Gizli Derneklerin Dünyayı Saran Ağları Görünmez hükümdarlar Masonlar Gerçekte Oldukları Gibi I”, s.4-11, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-10, (e.)
- Eliot, T., S., “Marina”, (Çev. Ülkü Tamer), s.6-7, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Üç Ayaklı Masa ”, s.6-7-11-12, (tart.)
- Esin, Muzeffer A., “Gördüklerimiz: Sinemanın Kara Bahtı”, s.9-11, (e.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9-11, (hbr.)
- Oktay, Ahmet, “Ninni”, s.7, (ş.)

- Ölmez, Ümit, “Çeviri Yöntemi Konusunda”, s.6-8, (m.)
 S., Ömer Atılâ, “Tiyatroda Cesaret”, s.6, (e.)
 S., Ömer Atılâ, “Türk Hukukuna göre yazar”, s.6, (tart.)
 Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.10, (öyk.)
 Sümer, Güner, “İstanbul’da Oyunlar”, s.8, (e.)
 Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi III”, s.7, (m.)
 Whitman, Walt, “Oy Reis Koca Reis”, (Çev. Can Yücel), s.5, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 11, 10 Mart 1957

- Aytekin, Halil, “Sağırdere”, s.10, (e.)
 Brecht, Bertholt, “Su Çarkı”, (Çev.TEO), s.6, (ş.)
 Çavdar, Tefik, “Eğilmesini Bilmeyen Çocuk”, s.3, (m.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 53”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-11, (e.)
 Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 10”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
 Erdost, Muzaffer, “Özleşme, mutlu çoğunluk, bitli azınlık konusu değildir ”, s.6-11, (d.)
 Hughes, James Langston, “Özlem”, (Çev. Fatma Özcan), s.6-7, (ş.)
 İsimsiz, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu”, s.8, (hbr.)
 İsimsiz, “Gördüklerimiz: Ters Gerçekler”, s.9, (e.)
 İsimsiz, “Notlar: Fazlası Göz Çıkarır”, s.9, (hbr.)
 Nutku, Özdemir, “Cleopatra e i Suoi Amanti”, s.7, (ş.)
 Nutku, Özdemir, “Ronald Duncan: Mezara Buradan Gidilir”, s.8-11, (e.)s
 Özlü, Demir, “Daha mutlu yaşanabilir”, s.6-7, (tart.)
 Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), s.10, (öyk.)
 Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi II”, s.7-11, (d.)
 Ünal, Vedat, “Tiyatro Dünyası”, s.8-12, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 12, 17 Mart 1957

- Aytekin, Halil, “Sağırdere”, s.10, (e.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmenin üç yönüsü”, s.6, (m.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 54”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-11, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 11”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Ercan, İsmet, “Halikarnas Balıkçısı’nda İnsan ve Tabiat”, s.10-11, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük cari hesaplar”, s.6-10, (mktp.)
- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu Konya’da”, s.8, (hbr.)
- Kaner, Rıza, “İzmir’den Haber”, s.9, (hbr.)
- Kaner, Rıza, “Van Gogh= op.2”, s.9-11, (e.)
- Lefebvre, Henri, “Devlet ve Sosyalizm”, (Çev. İsimsiz), s.4, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Mezara Buradan Gidilir”, s.8-11, (e.)
- Rimbaud, Arthur, “Şiir Üstüne”, (Çev. A. Necati), s.7, (d.)
- Rodoslu, Ali K., “Orta-Doğunun kalkınma plânları”, s.5, (m.)
- Su Tung-p’o, “Oğlunun Doğumu Dolayısıyla”, (Çev. Can Yücel), s.7, (ş.)
- Sümer, Güner, “Perşembeli Yağmur”, s.6-7, (öyk.)
- Ünal, Vedat, “Kolay Eleştirme”, s.8, (e.)
- Yavuz, Hilmi, “Birsen Çilek Kovalarında”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 13, 24 Mart 1957

- Aksoy, Erol, “Havva’nın Karısı”, s.8-12, (m.)
- Ayhan, Ece, “Kınar Hanım’ın Taneleri”, s.7, (ş.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi I”, s.8-11, (m.)
- Bhatihari, “Bhatihari’den Şiirler”, (Çev. İsimsiz), s.7, (ş.)
- Bhatihari, “Bhatihari’den Şiirler: Dilem”, (Çev. İsimsiz), s.7, (ş.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 55”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir aşağılık duygusu”, s.2, (d.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-11, (e.)
- Edgü, Ferit, “Gidenler”, s.6-7, (öyk.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 13”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Ercan, İsmet, “Halikarnas balıkçısında insan ve tabiat”, s.10, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Nane Mollaları”, s.6-7-11, (tart.)
- Gabran, Cüneyt, “500’ler”, s.5, (m.)
- Hughes, James Langston, “Paris’te Bir Çalgıcı”, (Çev. Fatma Özcan), s.6, (ş.)
- İsimsiz, “İstanbul Teknik Üniversite Tiyatro çalışmaları”, s.8, (hbr.)

- Kaner, Rıza, “İki Genç Sanatçı”, s.9-11, (e.)
 Nutku, Özdemir, “Panorama”, s.8-11, (e.)
 Ölmez, Ümit, “Tilcik Ya da Anlamsız Yenilik”, s.7-11, (d.)
 Özlü, Demir, “Eski Yıkılmış Duvar”, s.6-10-11, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 14, 31 Mart 1957

- Aksoy, Erol, “Batılı oyuncular”, s.8, (m.)
 Ayhan, Ece, “Ecegiller”, s.7, (ş.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Yeni şiir ve yeni müzik”, s.6-7-11, (m.)
 Çavdar, Tevfik, “Bohawani istasyonu yol vermedi reis”, s.3, (m.)
 Durant, Will, “Büyük Filozoflar 56”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
 Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-11, (e.)
 Edgü, Ferit, “Gidenler”, s.7-11, (öyk.)
 Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 14”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
 Ercan, İsmet, “Şu Babamın İşleri”, s.10, (e.)
 Gökalp, Ziya, “Ziya Gökalp’i anıyoruz: Ağa”, s.3, (ş.)
 İsimsiz, “Bolluk Tanrısına Övgü”, s.6, (ş.)
 Kaner, Rıza, “Van Gogh Tartışması-Viyolonist Ricci”, s.9, (e.)
 Kurtuluş, Baki, “Tarihten...”, s.1, (m.)
 Maurois, André, “Ev”, (Çev. Coşkun Arda), s.10, (öyk.)
 Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri”, s.6-8, (m.)
 Özlü, Demir, “Aralık Kapı”, s.6-7, (mkt.)
 Sümer, Güner, “Seyirciyi güldürmek”, s.8, (d.)
 Ziyalan, Nihat, “Tuzlu Bastoncuk”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 15, 7 Nisan 1957

- Akpınar, Ünal, “Öykü: Göç”, s.7-11, (öyk.)
 Aksoy, Erol, “Konuşmalar 1: Müşfik Kenter”, s.8-10, (röp.)
 Başçılar, Seyfettin, “Şiirin Faydası”, s.7, (d.)
 Bozbeiroğlu (Yahya), “Paul Gauguin”, s.7, (ş.)
 Çavdar, Tevfik, “Devrim Konuları: Yeni bir anlayış”, s.2, (m.)
 Çavdar, Tevfik, “Dikkat Cezayir, Mustafa Kemal Konuşuyor”, s.3, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 57”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Boş”, s.3, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, s.9-11, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 15”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5-11, (d.)
- Esmer, Levent N., “Köprüleri Atan Sensin”, s.7 (ş.)
- İnce, Özdemir, “Karanlık Kapılara Çıkartma”, s.6, (ş.)
- Kaner, Rıza, “Yeni La Traviata”, s.9, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dinci Dergiler”, s.1, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri II”, s.6-11, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Acun Yırına Doğru”, s.6-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Misafir”, s.8-11, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Walter Mitty Yergisi”, s.6,(ş.)
- Varda, Aydın, “Et Reçeli”, s.7-11, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 16, 14 Nisan 1957

- Aksoy, Erol, “Konuşmalar: Yalın Tolga”, s.8-12, (röp)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi II”, s.8-10, (m.)
- Ayhan, Ece, “Ölü Bütün”, s.7, (ş.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Egemenlik Kimde?”, s.7-11, (tart.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 58”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Gima ve Hatıra”, s.1-11, (m.)
- Duru, Orhan, “el Yordamıyla Yürüyen Sanat”, s.6, (d.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Bir sanat, iki iş filmi”, s.9-11, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 16”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erdem, Özdelek, “Çağrı”, s.7, (ş.)
- Ernart, Ege, “Cüzzamlı Kralın Taracası”, s.6-7, (ş.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Gene Partilere Dair”, s.2, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri III”, s.6, (m.)
- Özlü, Demir, “Parça: Altın Cedvelli Saat”, s.7-11, (d.)
- Özsu, M. Necati, “Öksürük”, s.9-11, (öyk.)
- S., Ömer Atilâ, “Alafranga Falcılar”, s.3, (d.)
- Yerdelen, Nureddin, “Ak Güvercin”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 18, 28 Nisan 1957

- Atay, Alim, “Feriştah”, s.6, (ş.)
- Balaban, “David Oistrakh”, s.8-11, (byg.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Bağımsızlık”, s.6-11, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Sağlam bir dünya görüşü üstüne”, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İki dünya görüşü”, s.1, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Fiyasko”, s.9-11, (e.)
- Ernart, Ege, “Dalay-Lama Burcu”, s.7, (ş.)
- Erturan, Gökalp, “Popüler Bir Tanrı İçin Sofra”, s.7, (ş.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kırmızı Gül”, s.9-11, (e.)
- Gönenç, Turgay, “Cumalar Korkusunda Yadsınan”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu Kırıkkale’de”, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “ ‘Arslan Yürekli Richard’ ile Gül Dikenleri”, s.9, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri V”, s.6-11, (m.)
- Serpente, Haldun, “Batılılaşan Orkestra”, s.6, (m.)
- Sümer, Güner, “İkili Sistem üzerine”, s.8, (e.)
- Yerdelen, Füzulan, “Ondine”, s.6-11, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 19, 12 Mayıs 1957

- Aksoy, Erol, “Antigone”, s.8-11, (e.)
- Alpöge, Atilâ, “Ionesco Efsanesi”, s.8-10, (m.)
- Aykın, Cemalettin, “Bizde Çocuk Tiyatrosu”, s.8, (d.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmecinin Bağımsızlığı”, s.7-12, (m.)
- Çelenk, Sami , “İnsan Sevgisi”, s.4-11, (d.)
- İdris D. (Ece Ayhan), “Yeni Perspektifler”, s.6-11, (tart.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 40”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Kültür Konuları: Bir anlaşma üzerine”, s.2, (m.)
- Duru, Orhan, “Bir Karşı Koyma”, s.6-11, (tart.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Talihsiz Bir Rejisör Aldrich”, s.9-10, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 17”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erturan, Gökalp, “Kolomb’un Yumurtası”, s.6, (ş.)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Çizgi içi”, s.9, (e.)

İnce, Özdemir, “Soyut Belma”, s.7, (ş.)

İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)

İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, s.9, (sor.)

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, s.7, (öyk.)

S., Ömer Atılâ, “Yuhalı Uyarma”, s.8, (e.)

Ziyalan, Nihat, “Manastır Eli”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 20, 19 Mayıs 1957

Aksoy, Erol, “Bir Soruşturma”, s.8, (hbr.)

Cöntürk, Hüseyin, “Yapıt: Metafiziksel Varlık”, s.6-7-10, (tart.)

Çavdar, Tevfik, “İngiliz Muhiplerinde Metin And Beyefendiye”, s.6-7-11, (tart.)

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 41”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Wyler’in Kişisel Heyecanı”, s.9-11, (e.)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 18”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)

Erdost, Muzaffer, “Ataç Öldü”, s.6-11, (nek.)

Esin, Muzaffer A., “Paramount ile Yedi Yolcu Cengi”, s.9-11, (hbr.)

İsimsiz, “Pulitzer Armağanını O’Neil aldı”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Sait Faik Armağanı”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, s.9, (sor.)

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, s.8, (sor.)

Kurtuluş, Baki, “Ataç İçin”, s.1, (nek.)

Özgen, Seyfi, “Genç Amatör-Genç Rejisör”, s.8-11, (e.)

Sümer, Güner, “Ondine”, s.8-11, (e.)

Tamer, Ülkü, “Viva Le Kırıl”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 21, 26 Mayıs 1957

Akol, Güneşi, “Ataç’ın yolunda, daha hızlı”, s.6, (e.)

Ataç, Nurullah, “Günce: Eleştirmeci”, s.5, (d.)

Başçılar, Seyfettin, “Ataç’la bir konuşma”, s.6-7-11, (röp.)

Bilgi, Alaeddin, “Sabrina’nın İkinci Defa Gösterilişi üzerine”, s.9, (e.)

Çavdar, Tevfik, “Kitle eğitiminin meselesi”, s.3, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Gönüldeşim Ataç”, s.1-11, (nek.)
- Duru, Orhan, “Ataç İçin”, s.6, (nek.)
- Erdost, Muzaffer, “Halk şiiri üzerine bir konuşma”, s.5-11, (d.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Acımak”, s.9-11, (e.)
- İsimsiz, “Ne Dediler”, s.6, (nek.)
- İsimsiz, “Ataç İçin Ne dediler”, s.5, (nek.)
- İsimsiz, “Ne Dediler”, s.7-10, (nek.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, s.8, (sor.)
- Kakıncı, Tarık, “Başka Cevat Fehmi’ler yok mu?”, s.9, (e.)
- S., Ömer Atılâ, “Ataç’a ağıt”, s.7, (nek.)
- S., Ömer Atılâ, “Üniversiteliler tiyatrosu”, s.8-11, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Ataç ve Gençlik”, s.5-11, (nek.)
- Sümer, Güner, “Perdeler Kapanıyor”, s.8, (d.)
- Tamer, Erdoğan, “Ataç’tan Sonra”, s.7-11, (nek.)
- Varda, Aydın, “Ataç’ın Önemi”, s.6, (nek.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 22, 2 Haziran 1957

- Alp, Musikâr, “Yadsınan Gerçekler”, s.9, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Onun Ardından”, s.6, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Savaş, Barış ve Führer’in Ekmeğine Dairdir”, s.3, (m.)
- Çetinkaya, Orhan, “XVIIIci Devlet ve heykel sergisi”, s.7-11, (e.)
- Doğangüneş, Nihat, “Samsun’a Çıktım”, s.2, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Genç kuşakların sesi”, s.1, (d.)
- Duru, Orhan, “Sırası Gelmişken”, s.6-11, (e.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 20”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Bu kadar da mı düşülecekti?”, s.9, (e.)
- Gençer, Ercüment, “Ataç”, s.6, (e.)
- Gül, Günseli, “Vatan Yahut Silistre”, s.8-11, (e.)
- İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, s.9, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, s.8, (sor.)

Kakıncı, Tarık, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”, s.9-11, (e.)

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, s.7-12, (öyk.)

MacLeish, Archibald, “İnsan Sırrı”, (Çev. Vedat Üretürk), s.7, (ş.)

Oğuztaş, Argun, “Ulusal Tiyatromuz”, s.8-11, (d.)

Sümer, Güner, “Bölge Tiyatroları”, s.8-11, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 23, 9 Haziran 1957

Akpınar, Ünal, “Göç II”, s.7, (öyk.)

Aksoy, Erol, “Saklanbaç oyunu”, s.8-11, (tart.)

Cöntürk, Hüseyin, “Kelimeden Biçneye”, s.6, (m.)

Çavdar, Tevfik, “Bombalara Küçük, adama ve başkalarının dünyasına dair”, s.3, (d.)

Çetinkaya, Orhan, “Abaç’ın Sergisi”, s.6, (e.)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5-11, (d.)

Erturan, Gökalt, “Dost Yaşantının Çarkı”, s.7, (ş.)

Gürgen, Erdoğan, “Ataç’tan Kalan”, s.6-10, (nek.)

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, s.8, (sor.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”,
(Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (öyk.)

Ölmez, Ümit, “Abaç ve Resimde Yogicilik”, s.7, (e.)

Özsu, A. Necati, “Köy Yolları: Denizcinin Hikâyesi”, s.9-10, (anı)

S., Ömer Atılâ, “Açık hava söyleşileri”, s.8-10, (açık oturum)

S., Ömer Atılâ, “Yaşasın Eğitim”, s.8, (e.)

Sümer, Güner, “Amatör tiyatro sorunu”, s.8-9, (d.)

Taygan, Ali, “Sahil Çocuklarının Rüyası”, s.6, (ş.)

Üretürk, Vedat, “İorama” s.7, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 24, 16 Haziran 1957

Ağaoğlu, Adalet, “Bertholt Brecht”, s.8, (m.)

Alpöge, Atılâ, “İonesco Efsanesi: Jacques ya da itaat”, s.8-11, (m.)

Bozbekiroğlu (Yahya), “Gene de”, s.6, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Dilde İçne”, s.6-7-11, (m.)

Çehov, Anton, “Bir kadının intikamı”, (Çev. M.Kırmacıoğlu), s.7-11, (öyk.)

- Duru, Orhan, “Armağan Derken”, s.6-12
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”,
(Çev. A.Rıza Yalt), s.4-10, (öyk.)
- S., Ömer, Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri”, s.8-9-11, (açık oturum)
- Sümer, Güner, “Şehir Tiyatrosu garipliği”, s.8, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Kalde Suyu”, s.7-10, (öyk.)
- Üretürk, Vedat, “Iorama” s.6-7, (byg.)
- Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), s.9-11, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 25, 23 Haziran 1957

- Ağaoğlu, Adalet, “Dünya Tiyatrosunun Yarını”, s.8, (m.)
- Alp, Musikâr, “Tiyatromuzdaki Bakus”, s.8-9-11, (tart.)
- Alpöge, Atılâ, “İonesco Efsanesi 5: Ödev Kurbanları”, s.8-10, (m.)
- Atay, Alim, “Okaşama Gecesi I”, s.6, (ş.)
- Çavdar, Tefvik, “Hürriyetin diyeti Cezayir’de kan olmuş”, s.2, (e.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Dikkatsizlik-Ölçsüzlük”, s.1, (e.)
- Duru, Orhan, “Gereği...”, s.6, (m.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22 ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5-11, (d.)
- Farrell, T., “Sabun”, (Çev.Gencay Sav), s.7-10, (öyk.)
- Gür, Yusuf, “Cangama Bitti”, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor”, s.8, (hbr.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”,
(Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (öyk.)
- Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosunun Dönemediği Köşe”, s.6-7-11, (m.)
- Tahsuğ, Suat, “insanlar, heykeller ve böcekler”, s.9-11, (d.)
- Tolungüç, Tuncay, “Beyaz ve Bir tutam Mutluluk”, s.7, (ş.)
- Üretürk, Vedat, “Iorama” s.6-7, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 26, 30 Haziran 1957

- Cöntürk, Hüseyin, “Bir Teknede Yoğurmak”, s.6-7-11, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Quo Vadis”, s.3-11, (m.)

- Dursunoğlu, Cevat, “Bir İnceleme-Bir Ders”, s.1, (m.)
- Duru, Orhan, “Gereği II”, s.6, (m.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 24 ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- Erturan, Gökalp, “Babil Kulesi”, s.6-7, (ş.)
- France, Anatole, “Üzüm Salkımı”, (Çev. Vedat Üretürk), s.9-11, (öyk.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü IV”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (öyk.)
- Ölmez, Ümit, “Yüzlem düzeni”, s.7-10, (d.)
- Prevert, Jacques, “Ağır Hava Öğretmen”, (Çev. Vedat Üretürk), s.6, (ş.)
- S., Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri III”, s.8-11, (açık oturum)
- Yurdusev, Hüsnü, “Eski, Yeni...”, s.7, (e.)
- Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), s.9-11, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 27, 7 Temmuz 1957

- And, Metin, “Geç olsa da”, s.6-7-11, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Yeniler,Eskiler”, s.6-12, (tart.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Dil Kurultayı”, s.1, (m.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü VII”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (öyk.)
- Nutku, Özdemir, “Modirn Tiyatroda Estetik”, s.9-11, (m.)
- Poe, Edgar Allen, “Gölge”, (Çev.Vedat Üretürk), s.9-11, (öyk.)
- S., Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri IV”, s.8, (açık oturum)
- Tamer, Ülkü, “Des Taureaux Du Dauphin”, s.7, (ş.)
- Yurdusev, Hüsnü, “Şiirin Tanımı Üzerine”, s.6, (d.)
- Ziyalan, Nihat, “Şah”, s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 28, 21 Temmuz 1957

- Atay, Alim, “Okşama Gecesi II”, s.6, (ş.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Bir de Çevrin”, s.6-7-11, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir Mukaddesat Satıcısı”,s.1, (nek.)s

- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), s.5-11, (d.)
- İsimsiz, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu Gitti”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor: Atılâ Alpöge’nin Anlattıkları”, s.8, (sor.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Ağa Han”, s.5, (nek.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 8”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.4, (öyk.)
- Ölmez, Ümit, “Türk Dilinin Geleceği”, s.6-7-9, (m.)
- S., Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri V”, s.8, (açık oturum)
- Sünter, Muhteşem, “Üstünsüz”, s.7, (ş.)
- Üretürk, Vedat, “Aşk güzel şeydir”, s.9, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Bir betiğin üç çevirisi”, s.6-10, (m.)
- Ütük, Etem, “Ataç’ın Ardından”, s.7, (nek.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 29, 28 Temmuz 1957

- Cöntürk, Hüseyin, “Dil de deformasyon gerekliliği”, s.6-10, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Hâlâ Susmayan Bir Ağız Varsa...”, s.3, (byg.)
- Duru, Orhan, “Gereği”, s.6-10, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “Roman mı Hikâyeci mi”, s.7-10, (d.)
- İsimsiz, “Birkaç Söz”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Bize Gelen Kitaplar”, s.8, (bibl.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Berlin Film Festivali”, s.9-10, (e.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 9”, (Çev. A.Rıza Yalt), s.5-10, (öyk.)
- Nutku, Özdemir, “Japon Tiyatrosu Üzerine”, s.8, (m.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Günaydın”, s.7, (e.)
- Üretürk, Vedat, “Eleştirme Sorumluluğu ”, s.7-11, (tart.)
- Ütük, Etem, “Okumak Üzerine”, s.7, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 30, 4 Ağustos 1957

- Çavdar, Tevfik, “Bütün Savaş Kara Altın İçin”, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrimlerin Dış Etkileri”, s.1, (m.)
- Duru, Orhan, “Gereği IV”, s.6-11, (m.)
- Erdost, Muzaffer, “K.da yeni bir şey yok”, s.7, (e.)
- İsimsiz, “İki Ruhlu Adam”, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Kalkınan Türk Sineması”, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Sacha Guitry öldü”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Yılmaz Gruda’nın Anlattıkları”, s.8, (sor.)
- Kakınç, Tarık, “Berlin Film Festivali”, s.9-11, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Samur Kürk”, s.1, (e.)
- Muzaffer, Mustafa, “Bir Yanılma”, s.6-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Japon Kukla Tiyatrosu”, s.8, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Yırda Öz”, s.6-11, (d.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Yeni olmak”, s.7-11, (e.)
- S., Ömer Atılâ, “Hukuk Dilimizde Devrim”, s.2, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 31, 11 Ağustos 1957

- Acarı, Halis, “Dışarda Sanat Haberleri: Fransa’da dağıtılan Sanat armağanları”, s.8, (hbr.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Parçalı Düşünme”, s.6-10, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Minareden at beni, in aşağı tut beni”, s.3-10, (e.)
- Gabran, Cüneyt, “Karikatür üzerine deneme”, s.6-10, (d.)
- Huyghe, Rene, “Yabancı Basından Özetler-kısaltmalar: Sanat ve İnsan”, s.7-11, (d.)
- İsimsiz, “Bize göre de...”, s.8, (mktp)
- İsimsiz, “Sinema Üzerine Notlar”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Yaşıyanların konuşması” (Çev. Halis Acarı), s.7, (röp.)
- Kakınç, Tarık, “Festival sonuçları”, s.9, (e.)
- Muzaffer, Mustafa, “Kitaplar: İyi bir girişme”, s.7-10, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Gene Japon Tiyatrosu”, s.8, (m.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Yarışa Çıkan Uluslar”, s.7, (e.)
- Tamer, Erdoğan, “Doğu ve Atatürk üniversitesi”, s.5-11, (m.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 32, 18 Ağustos 1957**

- Acarı, Halis, “Tek Camlı Gözlük”, s.6-11, (e.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, s.7-11, (tart.)
 Çavdar, Tefik, “Viva Liberta Popular”, s.3-1, (m.)
 Edgü, Ferit, “Hikâye: Karanlık bir adım ilerimde”, s.10-11, (öyk.)
 Gabran, Cüneyt, “Karikatür üzerine deneme”, s.6-11, (d.)
 İsimsiz, “Aziz Nesin Bu Yıl da Bİrinci”, s.2, (hbr.)
 İsimsiz, “Bize Göre de...”, s.9, (mktp.)
 İsimsiz, “Kazan’ların okulu”, s.9, (m.)
 İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
 İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Curzio Malaparte”, (Derleyen ve
 Çev. Halis Acarı), s.8, (nek.)
 Kakinç, Tarık, “Asıl zorunlu olan...”, s.9, (e.)
 Parry, Gisele, “Malaparte ile konuşma”, (Çev. Halis Acarı), s.8, (röp.)
 M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)
 Yurdusev, Hüsnü, “Sanat Konuşmaları: Başka Olmak...”, s.7-11, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 33, 25 Ağustos 1957**

- Acarı, Halis, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar”, s.7, (d.)
 Çavdar, Tefik, “Gereğine Dokunu”, s.6-12, (tart.)
 Çavdar, Tefik, “Küçük güneşler artık birer birer uyanın”, s.3, (m.)
 Duru, Orhan, “Hikâye: Gökyüzünden Geçen Kamyonlar”, s.10-11, (öyk.)
 Edgü, Ferit, “Güvensizlik mi?”, s.6-9, (d.)
 İsimsiz, “Amerikan sinemalarının öldürdüğü adam”, s.9, (byg.)
 Kakinç, Tarık, “Köy filmleri dramı”, s.9, (e.)
 Karakoç, Sezai, “Balkon”, s.6, (ş.)
 M. E. (Muzaffer Erdost), “Orah Duru”, s.10, (d.)
 Nutku, Özdemir, “Japon tiyatrosu üzerine son yazı”, s.8, (m.)
 M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
 S., Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri”, s.8, (açık oturum)
 Verlaine, Paul, “Güz Şarkısı”, (Çev. Cemal Süreya), s.6, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 34, 1 Eylül 1957**

- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-I-“, s.7-11, (m.)
- Acarı, Halis, “Dışardan Sanat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk devrinden hatıralar”, s.2, (anı)
- Çavdar, Tevfik, “Ankara’nın Taşına Bak”, s.3, (m.)
- Duru, Orhan, “Bu da Gerekıyor”, s.6-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Düdük Çalmak”, s.10-12, (e.)
- İsimsiz, “ ‘New-york’ da bir kral’ Chaplin’in Yeni Filmi”, s.9, (e.)
- K., Tarık Dursun, “Hikâye: Ak Sandalya Kara Sandalya”, s.10-11, (öyk.)
- Kakınç, Tarık, “ ‘Sinema-Konusu’ üzerine”, s.9, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Aydınlarm günlerin ilki”, s.1, (m.)
- M. E, (Muzaffer Erdost), “Tarık Dursun K.”, s.10, (d.)
- Mazlum, Osman, “Ömer Haybe”, s.6, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Ulusal Tiyatro Kavramı Tiyatro Sanatını sınırlandırmaz mı?”, s.8, (m.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.7-11, (e.)
- Ronsard, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), s.6, (ş.)
- Sav, Ergun, “Tiyatroda Dikta Rejimi”, s.8, (e.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Kapalı Kedi”; s.6, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 35, 8 Eylül 1957**

- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-II: Kalıcılığın Dayanakları nelerdir?”, s.7, (m.)
- Atay, Alim, “Üçüncü Koşma”, s.7, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiirin yapamadığı”, s.7, (d.)
- Gürler, Galip, “yüzüstü bırakılan bir kültür müessesesi: Köy Enstitüleri”, s.2, (m.)
- H. C. (Halis Cinlioğlu), “Dışardan sanat haberleri”, s.6, (hbr.)
- Heredia, Jose Maria de, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), s.6, (ş.)
- İsimsiz, “Bize göre de”, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “İş-Bankasının yeni kitapları”, s.7, (bibl.)
- İsimsiz, “Yerli Filmciliğimiz Yeni İnkışafalar Kaydetti: Adliye Önünde Cinayet”, s.9,

(hbr.)

İsimsiz, “Yeni mevsime girerken”, s.9, (e.)

İsimsiz, “Üniversiteli genç oyuncular derneği kuruldu”, s.8, (hbr.)

Kakınç, Tarık, “Yerli sinemamız üzerine: Notlar”, s.9, (e.)

M.E, (Muzaffer Erdost), “Güner Sümer”, s.10, (d.)

Marcabru, Pierre, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Eleştiri

Boğuluyor! Kurtuluş Yolu Nedir? II Tiyatro Alanında Genel provalardan
kurtarın bizi”, s.8-11, (e.)

M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.7-12, (e.)

S., Ömer Atılâ, “Eski Yeniler”, s.7-11, (e.)

Sümer, Güner, “Hikâye: Kavga Kaçağı”, s.10-12, (öyk.)

Sümer, Güner, “8. dünya üniversite tiyatroları festivalinden notlar:1”, s.8-11, (hbr.)

Tamer, Erdoğan, “Bu Yoldan dönmek lâzım”, s.2-11, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 36, 15 Eylül 1957

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-3: Konunun yeri ve değeri”, s.7-11, (m.)

D’Alayer, Michel, “Günde 600 resim! Kolay mı incelemek”, (Çev. Halis Acarı), s.6-11, (d.)

Herrisse, Marc, “Bir Tiyatro Ansiklopedisi”, (Çev. Ömer Atıla S.), s.8, (e.)

İsimsiz, “Amerikan sinemasına karşı”, s.8, (röp.)

İsimsiz, “Bu sayfa için”, s.10, (hbr.)

İsimsiz, “Turgut Uyar Pazar Postası’nda”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Yeni Mevsime Girerken: İkinci liste”, s.9-11, (hbr.)

Kakınç, Tarık, “ ‘Yeni Ufuklar’ mış”, s.9-11, (e.)

Oktay, Ahmet, “Demir Özlü”, s.10, (e.)

Özlü, Demir, “Hikaye: Güniz”, s.10-12, (öyk.)

Pound, Ezra, “Canto XVII” , (Çev.Ülkü Tamer), s.7, (ş.)

M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: En Kolayı”, s.6-11, (e.)

Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar II”, s.8, (hbr.)

Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak I”, s.6, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 37, 22 Eylül 1957**

- Acarı, Halis, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine”, s.7-11, (mktp.)
- Atay, Alim, “Perşembe”, s.10, (ş.)
- Aydın, M., “Okumak Bakımından Hür müyüz”, s.5, (m.)
- Ayhan, Ece, “Gül Gibi Kanto”, s.10, (ş.)
- Bozbekiroğlu (Yahya), “Auschwitz”, s.10, (ş.)
- Edgü, Ferit, “Bir büyük tedirgin Lautrémont”, s.6-12, (m.)
- İnce, Özdemir, “Pergamum”, s.10, (ş.)
- İsimsiz, “Venedik Festivali”, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gerekli mi? Gereksiz mi?”, s.9, (e.)
- Lautréamont, Comte de, “Moldoror’un Şarkıları’ndan”, (Çev. İsimsiz), s.7, (d.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sonnet”,(Çev. Cemal Süreya), s.10, (ş.)
- S., Ömer Atila, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı”, s.8-12, (m.)
- Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar III”, s.8-12, (hbr.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak II: Ufak özler biçimin içindedir”, s.6, (d.)
- Tamer, Ülkü, “Oh”, s.10, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Dikiş Payı”, s.6-11, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 5, Sayı: 38, 29 Eylül 1957**

- Acarı, Halis, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine II”, s.7, (mktp.)
- Akdağ, Tevfik, “Akdenizce”, s.6, (ş.)
- Bourgeois, Jacques, “Eleştiri Boğuluyor: Kurtuluş Yolu Nedir? IV Müzik Alanında”,
(Çev. HalisAcarı), s.8-11, (m.)
- Cendrars, Blaise, “Karşıt”, (Çev. Ferit Edgü), s.7, (ş.)
- Çavdar, Tevfik, “Vüs’at O. Bener Yeni Yaşamalar Peşinde”, s.10-11, (röp.)
- Duru, Orhan, “Mektup”, s.6-12, (mktp.)
- H. A. (Halis Acarı), “Dışardan Sanat Haberleri”, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Festivalin Sonuçları”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Laf mı Yani”, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Bir ‘Zoraki Münekkit’ ”, s.9, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Deniz”, s.6, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Yoktur Gölgesi Türkiye’de”, s.6, (ş.)

- Öz, Erdal, “Vüs’at O. Bener’de ‘Korku Çizgisi’”, s.10-11, (e.)
 S., Ömer Atila, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı II”, s.8-11, (m.)
 Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar IV”, s.8, (hbr.)
 Uyar, Turgut, “Ölçüler eskidi”, s.6, (d.)
 Taşan, Berin, “İsa Şiranda Bir Kayanın İçinde”, s.5-12, (gezi)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 39, 6 Ekim 1957

- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-4: Biçimce olgunluk ve özce değerlilik”, s.6-11, (m.)
 Berk, İlhan, “Galile Denizi Baladı”, s.6-7, (ş.)
 Çavdar, Tefik, “Yaşamazsınız Yitik İnsanları”, s.7, (e.)
 İsimsiz, “Karlovy Vary”, s.9-11, (hbr.)
 Kakinç, Tarık, “Suç Kimin ”, s.9, (e.)
 Mazlum, Osman, “Toplumcılaştıramadıklarımızdan”, s.6-11, (tart.)
 Nutku, Özdemir, “Alman Tiyatörleri Yeni Döneme Hangi Oyunlarla Giriyorlar”, s.8-11, (hbr.)
 Öz, Erdal, “Ülkü Tamer”, s.10, (e.)
 (S.), Ömer Atila, “Bireycinin Halkçılığı”, s.7, (e.)
 Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar V”, s.8, (e.)
 Tamer, İlhan, “Kalde Suyu 2: Elam Heykelleri”, s.10, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 40, 13 Ekim 1957

- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-5: Millî olmanın ikinci yolu çağının meselelerini karşılamak”, s.7-12, (m.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, s.7-11, (m.)
 Duru, Orhan, “Kelimeler Deyimler”, s.6-11, (d.)
 İsimsiz, “Asya Festivali”, s.9, (hbr.)
 İsimsiz, “Bize göre de...”, s.9, (mktp.)
 Kakinç, Tarık, “Şenlik Başlıyor”, s.9, (e.)
 Nadeau, Maurice, “Yeni bir yazar, Yeni bir eser: Bağımsız Yazar Daniel Anselme’in İlk Romanı: İzin ‘La Permission’”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), s.10-11, (e.)
 Nutku, Özdemir, “Tiyatro Konusunda Ulusallaşma”, s.8, (m.)

Pons, Maurice, “Daniel Anselme İle Bir Konuşma”, (Çev. Halis Acarı), s.10-11, (röp.)

Sarikâhya, Teoman, “Mavi Bulut”, s.7, (ş.)

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti I”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), s.5-11, (m.)

Süreya, Cemal, “Bun”, s.6, (ş.)

Tamer, Ülkü, “Kavaklık”, s.7, (ş.)

Uyar, Turgut, “Her Çağda Yenilenen”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 41, 20 Ekim 1957

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-6: Gene Millî Olmak Üstüne İnsanı Toplumdaki Yerine Oturtmak”, s.7, (m.)

Bozbekiroğlu, (Yahya), “İsa”, s.7, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, s.7-11, (m.)

Disney, Walt, “ ‘Canlı resimler’in işi”, (Çev. İsimsiz), s.9-11, (d.)

Güvenç, Fevzi, “Hikâye: Ay Bulvarı”, s.10-11, (öyk.)

İsimsiz, “Bize göre de...”, s.9, (mktp.)

İsimsiz, “Hüseyin Cahit Yalçın Öldü”, s.1, (hbr.)

Kakıncı, Tarık, “Eğri Çizgili”, s.9-11, (e.)

Karakoç, Sezai, “Pergünt Üçgeni”, s.6-11, (d.)

Redden, Doris, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Ümit Alev- Anıl Boduroğlu), s.8, (m.)

Süreya, Cemal, “Pencere: Öz konuyu aşar parantezi”, s.6-11, (e.)

Tamer, Ülkü, “Hikâyede Yeni Bir İmza: Fevzi Güvenç”, s.10, (d.)

Taşan, Berin, “Vatanın Bu Yanı”, s.7, (ş.)

Uyar, Turgut, “Telefonda iyi loş oda” s.6, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 42, 27 Ekim 1957

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-7: Millî Olmanın Son Şartı Çağının Meselelerini Karşılama”, s.7-10, (m.)

Alpöge, Atilâ, “Ionesco Efsanesi”, s.8-10, (m.)

Aragon, Louis, “Gözyaşları Birbirine benzer”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12, (ş.)

Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, s.12, (ş.)

- Char, Ren , “Gerçekler H rriyeti Getirecek”, ( ev. Halis Acarı), s.12, ( .)
-  avdar, Tevfık, “D v şenler Yahut K lelerin İsyanı”, s.4-5, (m.)
- Duru, Orhan, “İkinci Meslek”, s.6, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “ iirimizi g t renler”, s.6, (d.)
- İsimsiz, “Sinema’da M zik”, s.9-10, (m.)
- K., “Hayırlı Olsun”, s.9, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Bu kadarı da...”, s.9-10, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Sabun”, s.12, ( .)
- Lewis, C. Day, “ l nceyedek”, ( ev. Anıl Boduroğlu), s.12, ( .)
- Mazlum, Osman, “Artıra Artıra Rimbaud”, s.6, (d.)
- Redden, Doris, “ a da  Amerikan  iri”, ( ev. Anıl Boduroğlu- mit Alev), s.7, (m.)
- (S.), Ömer Atilâ, “Nesnel Eleştiri Konusunda”, s.7-10, (d.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti II”,( ev. Selâhattin Odabaşı), s.5, (m.)
- Sümer, Güner, “Anne Frank’ın Hatıra Defterinden”, s.8, (e.)
- Tamer,  lk , “Kırallar Türküsü”, s.12, ( .)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 43, 3 Kasım 1957

- Acarı, Halis, “Açıklama”, s.7, (hbr.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatı Yarına Kalmak Meselesi-8: Özde değeriğinin
ikinci özelliğı: insanlıcıl olmak”, s.7-11, (m.)
- Çelikten, Cengiz, “ ‘Yaralı hayvan’ ın dili”, s.7-11, (e.)
- Duru, Orhan, “anlamak güçlüğü”, s.6-10, (d.)
- İsimsiz, “Albert Camus”, s.12, (byg.)
- İsimsiz, “Destan Kışi: ‘Şarlo’”, s.9-10, (m.)
- İsimsiz, “Nobel Armağanını Camus Aldı”, s.12, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Gerçek Türk Sinemasına Doğru”, s.9, (e.)
- Picon, Gaetan, “Albert Camus”, (Çev. Halis Acarı), s.12-11, (e.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.6, (e.)
- S., Ömer Atılâ, “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”, s.8-10, (m.)
- Sılacı, Ferhat, “Cahit Sıtkı Tarancı’nın Bibliyografyası”, s.7, (e.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti III’”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), s.5-11, (m.)

Sümer, Güner, “Samanyolu”, s.8-10, (e.)

Uyar, Turgut, “Şiirdekiler I”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 44, 10 Kasım 1957

A. Korkut, “Atatürk ve Türk devrim hareketi”, s.4, (m.)

A. Turgut, “Devrimleri sevmek”, s.6, (m.)

Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk Devrinden Hatıralar: Şeref”, s.5, (anı)

Atay, Falih Rıfkı, “Güçlükler”, s.7, (anı)

C. O., “Atatürk Filmini Biz Çevirmeliyiz”, s.9, (d.)

Çavdar, Tevfik, “Beldemin Tok Sözlü Türküleri”, s.6-11, (m.)

Dağlarca, Fazıl Hüsnü, “Atatürk”, s.10, (ş.)

Duru, Orhan, “Atatürk’ü yeniden okumak”, s.7, (m.)

Kakınç, Tarık, “Yılan Hikâyesi ‘Atatürk Filmi’”; s.9, (e.)

M. E., (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, s.7, (e.)

Ütük, Etem, “Atatürkçülük”, s.7, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 45, 17 Kasım 1957

A. Korkut, “Aydınlara yergi I: Anlamı belirsiz bir kelime”, s.4, (m.)

Aksoy, Erol, “Sahne öncesi çalışma”, s.8-11, (e.)

Atay, Alim, “En İyi Kızlar Sonesi”, s.7, (ş.)

Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”; s.3-11, (m.)

Bourin, Andre, “Yabancı Sanatçıları Tanıyoruz: Sagan ile Konuşma”, (Kısaltarak
Çev. Halis Acarı), s.12, (Röp.)

Cöntürk, Hüseyin, “Yeni Şiire Karşı Ödevlerimiz”, s.6, (d.)

Duru, Orhan, “İrfan Gelen”, s.10, (e.)

Erdost, Muzaffer, “Uzaktan Orhan Veli’ye bakmak”, s.6-11, (d.)

Gedikoğlu, Cenap Ş., “Şairce düşündüğüm: Büyük insan ve fikir adamı”, s.5, (nek.)

Gelen, İrfan, “Hikâye: Göl Masalı”, s.10, (öyk.)

İlhan, Attilâ, “Osman Mazlum’a karşı Ömer Haybo”, s.7, (tart.)

İsimsiz, “Alfred Weidenmann”, s.9, (byg.)

İsimsiz, “Bize göre de...”, s.9, (mktp.)

Kakınç, Tarık, “Hayırlı işler”, s.9, (e.)

Nutku, Özdemir, “Ulusal tiyatro konusunda üçüncü yazı”, s.8-11, (d.)

M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Dereden Tepeden”, s.7, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 46, 24 Kasım 1957

A. Korkut, “Aydınlara yergi II: Yeni bir ‘Aydın’ tanımı”, s.4-11, (m.)

Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”; s.3, (m.)

Berk, İlhan, “Sonnet”, s.6, (ş.)

Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan’ın Filmleri”, s.12, (m.)

Duru, Orhan, “Basamaklar”, s.6, (d.)

İnce, Özdemir, “Dar”, s.7, (ş.)

İnce, Özdemir, “Yılmaz Pütün”, s.10, (e.)

İsimsiz, “Jules Dassin: En çok sözü edilen adam”, s.9, (byg.)

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: 36 Kısım Tekmili birden”, s.9, (e.)

Karakoç, Sezai, “Pergünt Piramidi”, s.6-11, (d.)

Nadeau, Maurice, “Sagan Üstüne”, (Çev. Halis Acarı), s.8, (e.)

(Nayman), Oğuz Bülent, “Bir kültür haftası ya da yanlışlıklar Komedyası”, s.7-11, (e.)

Pütün, Yılmaz, “Hikâye: Ona”, s.10-11, (öyk.)

M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Bir kefaretçi ve iki molla”, s.7-12, (e.)

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti IV”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), s.5, (m.)

Taşan, Berin, “Zor”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 47, 1 Aralık 1957

A. Korkut, “Aydınlara yergi III: Aydın ve Halk”, s.4-11, (m.)

Atay, Alim, “Okşama Gecesi III”, s.6, (ş.)

Basho, “Japon Şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), s.7, (ş.)

Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan’ın Filmleri”, s.8-11, (m.)

Cansever, Edip, “Ey”, s.12, (ş.)

Çavdar, Tevfik, “Halk için yazmak”, s.5, (d.)

Çavdar, Tevfik, “Makamlardan Bestenigâr”, s.7-11, (e.)

Edgü, Ferit, “Hikâye: havana”, s.10-11, (öyk.)

- Gotoba, “Japon Şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Satyajit Ray”, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Usis’in İşleri”, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Çelebi böyle olur”, s.9-11, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Pergünt Heykeli”, s.6, (d.)
- Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı? yansıtmak zorunda mı? I”, (Çev. HalisAcarı), s.7, (sor.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Yerçekimli Karanfil”, s.12, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Kız”, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Şiirdekiler II”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 48, 8 Aralık 1957

- Atay, Alim, “Şiirlerime”, s.7, (ş.)
- Erturan, Gökalt, “Hikâye: Çaresiz”; s.10, (öyk.)
- İsimsiz, “Akira Kurosawa: Doğuyu Batıya Getiren Adam”, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Benjamino Gigli Öldü”, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- K., “Usis Başka Ne Yapar”, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Dört ölü var...”, s.9-11, (e.)
- Karasu, Bilge, “Bay Süreya’nın ‘Tehlikeli Alakalı’ı”, s.6-11, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “O Saltanat Ergeç Yıkılacaktır”, s.3-11, (m.)
- Mazlum, Osman, “Ömer Heybe”, s.7, (tart.)
- Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı? Yansıtmak zorunda mı? II”, (Çev. HalisAcarı), s.7, (sor.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti V”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), s.5, (m.)
- Sümer, Güner, “Goldoni’nin Çocuklarına Selâm”, s.8, (e.)
- Süreya, Cemal, “Sirk”, s.6-11, (tart.)
- Tamer, Erdoğan, “Usis’in İşleri: Bu müdahale haksızdır”, s.12, (e.)
- Taşan, Berin, “Sözleşme Serbestisi ve USİS”, s.12, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 49, 15 Aralık 1957

- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği I: Ülkülü Dönem”, s.7-11, (e.)

- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 7: Bundan Nasıl Kurtulmalı?”, s.8-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, s.6, (tart.)
- Duru, Orhan, “Deneme: Eşyalar”, s.6-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiir üzerine ileri geri”, s.10-11, (tart.)
- İsimsiz, “Gecikmiş Liste”, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Yaşasın Ticaret Yaşasın Türk Filmciliği”, s.9-11, (e.)
- Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı? Yansıtmak zorunda mı? III”, (Çev. HalisAcarı), s.12-11, (sor.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Yeditepe Ayıp Etmiş”, s.7-11, (e.)
- Süreya, Cemal, “Bun”, s.10, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kuğuda Gül Gülde Kuğu”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 50, 22 Aralık 1957

- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedrginliği I: Ülkülü Dönem”, s.7-11, (e.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 8: İonesco ve Çevresi”, s.8-11, (m.)
- Apaydın, Talip, “Sığ”, s.12, (ş.)
- Aslanbey, Doğan, “Üç Damla Karanlık”, s.12, (ş.)
- Atay, Alim, “İbrahim”, s.6, (ş.)
- Bozbekiroğlu, (Yahya), “Yaşasın Ay Tutulacak”, s.12, (ş.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, s.7, (tart.)
- Çulha, Ali, “Endimiyon Düşü”, s.12, (ş.)
- Gelen, İrfan, “Hikâye: Kötülükler geliyor”, s.10, (öyk.)
- İnce, Özdemir, “Korlangıç Doksandokuz”, s.12, (ş.)
- İsimsiz, “Jacques-Yves Cousteau: ‘Denizler Büyücüsü’”, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Yapıyorlar”, s.9-11, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bacak-Mevlut-Ezan: ölüm-Gözyaşı”, s.9-11, (e.)
- Mills, Mary, “Taş Duvarlarda Saklı”, (Çev. Anıl Boduroğlu), s.12, (ş.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: Bir Ozan, Bir Düzen ve Atış Poligonu”, s.6-11, (e.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti VI”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), s.5, (m.)

Sümer, Güner, “Anne Frank’ı Oynamak Bir Borçtur”, s.8-11, (d.)

Uyar, Turgut, “Şiirdekiler III”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 5, Sayı: 51, 29 Aralık 1957

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Aydın ve Sorumluluğu”, s.1, (m.)

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği II: Ülküsüz Dönem”, s.7-11, (e.)

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 9: İonesco ve Temleri”, s.9-11, (m.)

Ayhan, Ece, “Çapalı Karşı”, s.6, (ş.)

Baydar, Mustafa, “Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, s.12, (m.)

Berk, İlhan, “Yeni Şiirin İlkeleri”, s.6-11, (d.)

Çavdar, Tefik, “Bırak dizinde ağlıyayım”, s.7-10, (e.)

Duru, Orhan, “Hikâye: adam-ev”, s.10, (öyk.)

Göğüş, Ali İhsan, “Gaziantep Kurtuluş Yıldönümü Münasebetiyle: Bir Kanlı Bayrak
Şahin Bey”, s.4, (m.)

Karakoç, Sezai, “Şiirde İnsan”, s.6, (d.)

Oktay, Ahmet, “Öncesi”, s.8, (d.)

Sümer, Güner, “Amatörlerimiz”, s.8, (e.)

Tamer, Erdoğan, “Toplumumuz Varoluş Şartını Anlamıştır”, s.3, (m.)

Taşan, Berin, “Şiir Üzerine Tartışmalar: Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle
Karanlıkta Vuruşanlar”, s.8-11, (tart.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 1, 5 Ocak 1958

A. Korkut, “Hafif Sanayi mi?”, s.1, (m.)

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği II: Ülküsüz Dönem”, s.7-11, (e.)

Baykurt, Fakir, “Hikâye: Para dalgası”, s.10, (öyk.)

Berk, İlhan, “Bu Karanlık Böyle Yalnız Kalmayalım”, s.6, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Tanımlamların Kurulması”, s.6, (m.)

Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, s.6, (ş.)

İsimsiz, “Stanley Kubrick: Sinemanın Harika Çocuğu”, s.9-11, (byg.)

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: 57’den Kalan”, s.9-11, (e.)

M. H., “Davalarımız: Orman Davası”, s.5, (m.)

- Oktay, Ahmet, “Kötülükler Sokağındaki Çalgıcı”, s.7, (ş.)
 M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında ”, s.7, (e.)
 Sümer, Güner, “Hafta Başı”, s.8, (e.)
 Tamer, Erdoğan, “Atatürk’ün Ankara’ya Gelişi”, s.3, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 2, 12 Ocak 1958

- A. Korkut, “Boş Meydanda At Oynatmak”, s.2, (m.)
 Abadan, Yavuz Prof Dr., “Aydınlar ve Demokrasi”, s.2, (m.)
 Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği”, s.6-11, (e.)
 Akçam, Dursun, “Türk Dili Dergisi”, s.7-11, (e.)
 Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme”, s.8-11, (d.)
 Ayhan, Ece, “Çocukların Ölüm Şarkıları”, s.6, (ş.)
 Baykurt, Fakir, “Hikaye: para dalgası II”, s.10-11, (öyk.)
 Bozbekiroğlu (Yahya), “1940 Kuşağının Hik Deyicileri”, s.7-11, (e.)
 Duru, Orhan, “57’de Hikâyeciliğimiz”, s.6, (d.)
 Gabran, Cüneyt, “Küçük Sahnede Kamp 17”, s.8-11, (e.)
 İsimli, “Lamoris Sechan: Kırmızı Balon’un Kahramanları”, s.9, (byg.)
 İsimli, “Sahne Z Gençlik Tiyatrosu”, s.8, (hbr.)
 Kakinç, Tarık, “Gördüklerimiz: Ölüler Sineması”, s.9, (e.)
 M. Rana (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında: İğne ile Çuvaldız ”, s.6, (e.)
 Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti: VII”, (Çev. Salâhattin Odabaşı), s.4-11, (m.)
 Sümer, Güner, “Oyun Seçmek”, s.8-11, (d.)
 Tamer, Ülkü, “Çok Yönlü Kıral Hazretleri”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 3, 19 Ocak 1958

- A. Korkut, “Kadınlar Partisinin Düşündürdükleri”, s.3, (m.)
 Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği”, s.7-12, (e.)
 Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme, Tiyatro Pazarı”, s.8-11, (m.)
 Atay, Alim, “Birinci Yeşil”, s.7, (ş.)
 Duru, Orhan, “Başkaları”, s.6-11, (d.)
 İsimli, “Luigi Comencini İtalyan Esprisi”, s.9, (byg.)
 Kakinç, Tarık, “Gördüklerimiz: Nice Boy, isn’t he?”, s.9-11, (e.)

Kocataş, Ünal, “İkinci Yeniyi Seviyoruz Yahut Savunma”, s.7, (tart.)

Oktay, Ahmet, “Aralık”, s.7, (ş.)

Sartre, Jean Paul, “Tarihsiz Yaprak”, (Çev. Vedat Üretürk), s.6-11, (rom.)

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimisiz), s.3, (m.)

Sümer, Güner, “Hikâye-Oyun: iki kişilik oyun”, s.10-11, (öyk.)

Sümer, Güner, “Tiyatroyu Tanıtmak”, s.8, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 4, 26 Ocak 1958

A. Korkut, “Halkın, Halk Tarafından Halk İçin İdaresi”, s.2, (m.)

Başçılar, Seyfettin, “Y”, s.8, (ş.)

Bozbekiroğlu, “Hazret-i Nuh”, s.8, (ş.)

Char, Réne, “A”, (Çev. Ferit Edgü), s.7, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Karıştırım”, s.6-10, (m.)

Çumralı, Celal, “Açık Mektup”, s.7-11, (mktp.)

Dursunoğlu, Cevat, “Neden Yabancı Kalıyoruz”, s.1-11, (m.)

Edgü, Ferit, “Réne Char”, s.7, (byg.)

Eliot, T. S, “Magi’lerin Yolculuğu”, (Çev. Ülkü Tamer), s.8, (ş.)

Erturan, Gökalp, “Eğri Çengel”, s.8, (ş.)

İsimisiz, “George Stevens, Beş Büyüklerden Biri”, s.9, (byg.)

Kakınç Tarık, “Gördüklerimiz: Ölmeyen Moda: “Köy Filmi”, s.9-10, (e.)

Kuyucak Prof. Dr., “Demokrasi”, s.12-11, (m.)

M. H., “Davalarımız: Köy Davası”, s.4, (m.)

Miller, Arthur, “Amerikan Yazarlar Birliğinin Yıllık Toplantısında Arthur Miller’in

Yaptığı Bir Konuşma”, (Çev. A.B), s.7-10, (açık oturum)

Onaran, Mustafa Şerif, “Ataç’a Saygı”, s.6, (d.)

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimisiz), s.5, (m.)

Sümer, Güner, “Hikâye: iki kişilik oyun”, s.10, (öyk.)

Uyar, Turgut, “Ozanın İşi”, s.6-11, (d.)

Ziyalan, Nihat, “Çoktansılar”, s.8, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 5, 2 Şubat 1958

A. Korkut, “Saltanatın Kaldırılması”, s.3-11, (m.)

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme III: Bölge Tiyatroları”, s.8-11, (m.)

Ceyhun, Demirtaş, “vay kurban”, s.10-12, (öyk.)

Duru, Orhan, “Fazla Duygulu”, s.6-11, (d.)

Edgü, Ferit, “Kuzgun Bur Kurtuluş Günü”, s.7-11, (d.)

Gruda, Yılmaz, “evet adam yahut ‘l’homme qui objet trouvé’”, s.6, (ş.)

İlbaş, M. Hadi, “Garcia’ya Güldürecek Mektup”, s.5-11, (d.)

İldeniz, Türkân, “İlkel Çıplaklığında Örtülü Havva”, s.7, (ş.)

İsimsiz, “Andre Cayatt: ‘Hepimiz Kaatiliz’”s.9, (byg.)

İsimsiz, “Beşinci Sinema Sanat Sineması”, s.9, (hbr.)

İsimsiz, “fikir Ahlâkı Konusunda Mektup”, s.7, (mktp.)

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri: Sahne Z Perdesini Açtı”, s.8-11, (hbr.)

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Parça Daha Umut”, s.9, (e.)

Onaran, Mustafa Şerif, “Yenilik Anlayışı”, s.6, (d.)

Rimbaud, Arthur, “güneş daha sıcaktı”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12-11, (d.)

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), s.5-11, (m.)

Sümer, Güner, “Ayyar Hamza”, s.8-11, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 6, 9 Şubat 1958

A. Korkut, “Çalışma Hakkı”, s.3, (m.)

Abadan, Yavuz Prof Dr., “Siyaset İlmi”, s.2, (m.)

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme: Üç Kollu Tiyatro”, s.8, (m.)

Berk, İlhan, “Sonnet”, s.6, (ş.)

Cummings, E.E., “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), s.7, (ş.)

Çavdar, Tevfik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, s.8, (e.)

Demir, Özlü, “Kış Yazıları”, s.6-11, (d.)

İsimsiz, “Değişen Sansür Maddeleri”, s.9, (hbr.)

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları”, s.7-11, (e.)

İsimsiz, “Robert Aldrich ‘Hollywood’a Karşı”, s.9-11, (byg.)

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Yerinde Saymak”, s.9-12, (e.)

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın gözü ile Albert Schweitzer”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.7, (anı)

- M. H., “Davalarımız: Köy Enstitüleri”, s.2-11, (m.)
 Mazlum, Osman, “Buyrukçu’nun Acısı”, s.12, (e.)
 Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Anadolu”, s.6-12, (e.)
 Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), s.5, (m.)
 Sümer, Güner, “Erdoğan Tokmakçioğlu”, s.10, (e.)
 Sümer, Güner, “Perdenin Gerisi”, s.8-11, (d.)
 Süreya, Cemal, “Pencere: Şiir Adamı Rahatsız Etmeli”, s.6-11, (d.)
 Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: tren düdükleri”, s.6, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 7, 16 Şubat 1958

- A. Korkut, “Dinlenme Hakkı”, s.2, (m.)
 Atay, Alim, “Bey Perşembe”, s.7, (ş.)
 Çavdar, Tevfik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, s.8-11, (e.)
 Duru, Orhan, “İzlenimler”, s.7-11, (d.)
 Edgü, Ferit, “Ahlâk, Ahlâk, Ahlâk...”, s.7-11, (d.)
 İsimsiz (Muzaffer Erdost), “Küçük Oda Konuşmaları: Üvercinka ile Gelenler”, s.12-11, (e.)
 İsimsiz, “Notlar”, s.9, (hbr.)
 İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
 İsimsiz, “William Wyler ‘Hayatımızın En Güzel Yılları’”, (Çev. İsimsiz), s.9-11, (byg.)
 Kakinç, Tarık, “Gördüklerimiz: Tamburem Çu Guyem”, s.9-11, (e.)
 Kaner, Rıza, “Müzik: istanbul’da son yıllar”, s.10, (e.)
 Kaner, Rıza, “Pazar Konseri”, s.10, (e.)
 Karadede, Ali, “Ölüm Gemisi”, s.12, (eser tanıtımı)
 Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Acı’ya Değgin”, s.6-11, (e.)
 Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Jakop Epstein”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.7, (anı)
 Lesoualch, Theo, “Bir Tiyatro Yolcusu”, (Çev. İlhan Berk-Halis Acarı), s.8, (otobyg.)
 Mazlum, Osman, “Duru Gök”, s.6, (e.)
 (Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Eskiye”, s.6, (d.)

Sümer, Güner, “Yeni Devlet Tiyatrosu”, s.8-11, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 8, 23 Şubat 1958

Cöntürk, Hüseyin, “Türlerin Karıştırılması”, s.7-10, (d.)

Güden, F., “Ali Büyükhelvacı’nın Resimleri Ya da Paul Klee’ye Selam”, s.10, (d.)

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: İngilizce Merhaba”, s.12-11, (anı.)

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar”, s.9, (m.)

İsimsiz, Rouault Öldü”, s.6, (hbr.)

Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Hadrionus’un Andaçları’ndan”, s.6-11, (eser tanıtımı)

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Ernest Hemingway”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.7, (anı)

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Yama Üstüne Yama”, s.9, (e.)

Lesoualch, Theo, “Tiyatro ve Geleceği”, (Çev.Halis Acarı), s.8, (d.)

(Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Açıkça”, s.6, (d.)

Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, s.7-11, (gezi)

Sayın, Günel, “Gidiş”, s.7, (ş.)

Sümer, Güner, “Kraliçe ve Asiler”, s.8, (e.)

Süreya, Cemal, “Pencere: Chagall’ın Şiirleri”, s.6, (d.)

T. B., “Eleştirmede Yeni Bir Şey Var”, s.12, (eser tanıtımı)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 9, 2 Mart 1958

A. Korkut, “Bilimsel Gelişmenin Doğurduğu Meseleler”, s.2-3, (m.)

Ayhan, Ece, “Put Zangalak Ağacı Saffet Nezihi Şener Zincifre Ölüm”, s.7, (ş.)

Duru, Orhan, “Deneme: Akış”, s.6-11, (d.)

Eliot, T.S., “La Figlia Che Piange”, s.7, (ş.)

Er-Tok (Erdoğan Tomakçioğlu), “Sahne Z ve Ionesco”, s.8, (e.9)

Gaureschi, Giovanni, “ve ...tanrı kadını yarattı”, (Çev. İsimsiz), s.10, (öyk.)

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Basın Denen Kutsal ve Resim Altları”, s.12, (anı.)

İsimsiz, “Ödemişli Öğrencilerin Örnek Hareketi”, s.7, (hbr.)

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)

- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Avuç Toprak”, s.9-11, (e.)
- Karasu, Bilge, “Kazanılmış Mavinin Duruluğu İçinde”, s.6, (ş.)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Martha Graham”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.7, (anı)
- M. E. (Muzaffer Erdost), “Havadan Sudan Ya da Yanlış Mücadeleler”, s.12, (d.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Çalışmak”, s.6-11, (d.)
- Oktay Ahmet, “Kule”, s.7-11, (d.)
- Sümer Güner, “Çöl Faresi”, s.8-11, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 10, 9 Mart 1958

- Akdağ, Ferit, “Yeşil Fal”, s.6, (ş.)
- Baranus, Osman Numan, “Durum”; s.10, (ş.)
- Bialik, Hayim-Nahmane, “La Zahiti Ba or Min A Efker”, (Çev. E. Mizrahi), s.10, (ş.)
- Edgü, Ferit, “hayırlama ve olumlamalar”, s.6, (d.)
- Günçe, Ergin, “Şapkamda Yağmur”, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “99 Güvercin Bir Güneş”, s.10, (ş.)
- İsimsiz, “Aç Bezirgânbaşı, Aç, Aç, Aç...”, s.7, (mktp.)
- İsimsiz, “Fransız Kültür Merkezinin Çalışmaları”, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Pazar Postasından Mektup”; s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “Tekzip idim Yazdılar”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Çırpıştırmanın İyisi”, s.9-11, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Festival”, s.7, (ş.)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Pablo Casals”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.7, (anı)
- Mazlum, Osman, “Yeditepe Armağanı Dolaylarında”, s.12, (d.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Ölüm”, s.6, (d.)
- Pound, Ezra, “Bir Antlaşma”, (Çev. Anıl Boduroğlu), s.10, (ş.)
- Pound, Ezra, “Papirüs”, (Çev. Ülkü Başsoy), s.10, (ş.)
- Sayın, Günel, “Halimli Süheyla Tutkusu”, s.10, (ş.)
- Sümer, Güner, “Festival Modası”, s.8, (d.)
- Uyar, Turgut, “Yenide Aranması Gereken”, s.6, (d.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 11, 16 Mart 1958**

- A. Korkut, “Açık Oturum: Sömürgeciliğin Faydaları Üzerine Tartışma”, s.2-3, (açık oturum)
- A. Turgut, “Dergilerde”, s.7, (e.)
- Duru, Orhan, “Üvercinka”, s.12-11, (e.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Tam Bir Kral Gibi Rahat”, s.10-11, (anı.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.10-11, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Gidiyorum İşte Gör Hayalde Düşte Gör”, s.9, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Şiir ve Mantık”, s.6-11, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Acı”, s.7, (ş.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Korku”, s.6, (d.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları: Ahlâk”, s.7-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Yeniden Ugo Betti”, s.8-11, (e.)
- Thomas, Dylan, “Ölüm Kuramıyacak Ülkesini Aramıza”, (Çev. Ülkü Tamer), s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Yorgundum Yoktum”, s.6, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 12, 23 Mart 1958**

- A. Korkut, “Açık Oturum: Kutsal Batı”, s.2-3, (açık oturum)
- A. Turgut, “Dergilerde”, s.7-11, (e.)
- Aydın, Kemal, “Cep Tiyatrosu Dört Yaşında”, s.8, (e.)
- Ernart, Ege, “Gülcan Grota Yalım”, s.7, (ş.)
- G. P. (Gaetan Picon), “Eleştirmede Çözümleme Metodu”, (Çev. Halis Acarı), s.6-11, (m.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.10, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar”, s.9, (m.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Arpa Boyu”, s.9, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Kutsal At”, s.6, (ş.)
- M. E., (Muzaffer Erdost), “Üvercinka’nın İlk Noktasında Tartışma”, s.12, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, s.6, (eser tanıtımı)

- Özerdin, S.N., “Millî Kütüphaneye Yardım Derneği”, s.12-11, (d.)
 Örkün, İlginç, “Matine Mizahı Ya da Ayağa Giden Sanat”, s.10, (e.)
 Özlü, Demir, “Atılmış”, s.7-11, (öyk.)
 Sümer, Güner, “Elde Kalem”, s.8, (e.)
 Taşan, Berin, “Korku”, s.7, (ş.)
 Uyar, Turgut, “Çağını Yitirmek”, s.6-11, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 14, 6 Nisan 1958

- A. Korkut, “Açık Oturum”, s.2, (açık oturum)
 A. Turgut, “Dergilerde:Gençlik Gazetesi”, s.7, (e.)
 Aksoy, Erol, “İki Yiğit Meydana: Bir Hesaplaşma”, s.17, (tart.)
 Avcioğlu, Hamdi, “Atatürk Köşesi: Devrimleri Savunacak Genç Kuşak Nerede”, s.3, (m.)
 Duru, Orhan, “üvercinka hariç değil”, s.12, (tart.)
 Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, s.5, (mktp.)
 Genç, Ercüment, “Ionesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”, s.14, (tart.)
 Gündüz, Okan, “Duraklama Devri”, s.6, (d.)
 İsimsiz, “Delinin Zoru”,s.9, (hbr.)
 İsimsiz, “İzmir Özel Türk Kolejini Bitirenler Cemiyeti Hikâye Yarışması Açtı”, s.10, (hbr.)
 İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, s.12, (d.)
 İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)
 İsimsiz, “Yabancılar Akını”,s.9, (e.)
 İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.11, (mktp.)
 Kakinç, Tarık, “Ya Öbürü?”, s.9, (e.)
 Karataş, Mustafa, “Oniki Yılın Hikâyesi”, s.4, (m.)
 Mazlum, Osman, “Şairin Kendini Tanıması”, s.6, (e.)
 Nesin, Aziz, “Bir Küçük Açıklama”, s.10, (e.)
 Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, s.6, (d.)
 Örkün, İlginç, “Elemtire Fiş”, s.10, (d.)
 Öz, Erdal, “Karşı Durulmayan”, s.7, (d.)
 Özer, Kemal, “Leyla”, s.7, (ş.)

Süreya, Cemal, “Eskizler: Gazel”, s.6, (ş.)

Süreya, Cemal, “San”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 15, 13 Nisan 1958

A. Korkut, “Açık Oturum: Sinema, reklam ve hürriyet üzerine konuşma”, s.2, (açık oturum)

A. Turgut, “Dergilerde: Yenilik’e Ağıt”, s.7, (e.)

Acarı, Halis, “Şair ve Şiir Üstüne”, 7, (d.)

Akçam, Dursun, “Sarı Traktör”, s.12, (eser tanıtımı)

Apaydın, Talip, “İsimsiz”, s.12, (otobyg.)

Inge, William, “Tiyatro Yazarı ve Görevi”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), s.8, (d.)

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, s.12, (hbr.)

İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.11, (mktp.)

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.8, (hbr.)

İsimsiz, “Ülkücü Başyazarla Eleştirmeciler”, s.9, (anı)

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Vur Beline Kazmayı”, s.9, (e.)

Kaner, Rıza, “Müzik: Bir Piyanist Bir Konferans”, s.10, (hbr.)

Nesin, Aziz, “Gık!..”, s.4-11, (e.)

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: İnanmak”, s.6, (d.)

Selçuk, Turhan, “Mizah: kem gözlere şiş..”, s.10, (e)

Sümer, Güner, “Zavallı Küçük Sheba”, s.8, (e.)

Tamer, Erdoğan, “Atatürk Köşesi: Laikliğin 30. Yılı”, s.3, (m.)

Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları: Çin Çocuk”, s.7, (ş.)

Uyar, Turgut, “Anlamak mı?”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 16, 20 Nisan 1958

A. Turgut, “Dergilerde: Küçük Dergilere Çağrı”, s.8, (d.)

A. Korkut, “Doğu-Batı”, s.4, (açık oturum)

Acarı, Halis, “Konuşma: üvercinka dedi ki...”, s.14, (röp.)

Akçam, Dursun, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Enstitüleri”, s.5, (m.)

Aksoy, Erol, “Açık oturum”, s.12, (tart.)

Çineli, Ö. A., “Atatürk Köşesi: Bir Devrim Düşmanı”, s.3, (m.)

- Dursunoğlu, Cevat, “Kuruluşlarının On Sekizinci Yıl Dönümü Dolayısıyla: Köy Enstitüleri”, s.2, (m.)
- Duru, Orhan, “ölük”, s.10-11, (öyk.)
- İsimsiz, “Kısa Sanat Haberleri”, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, s.9, (bibl.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.11, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şadan Kâmil Okulu ”, s.13, (m.)
- İsimsiz, “S. B. F. Fikir Klubünün Konferansı”, s.11, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: İyi Niyetli Peynir Gemisi”, s.13, (e.)
- Karasu, Bilge, “Derinde Kör Balık Mavisî”, s.8, (ş.)
- Nesin, Aziz, “Benim Bacım”, s.4, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Cemal Süreya’da Bir Mısra”, s.9, (mktp.)
- Öz, Erdal, “Hikâyenin Kovaladığı Şiir”, s.8, (m.)
- Redif, “Manevî Faiz”, s.9, (tart.)
- Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”,(Çev. İsimsiz), s.6, (m.)
- Süreya, Cemal, “Eskizler: Sürek Avı”, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Eskilerle Anlaşalım”, s.6, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 17, 27 Nisan 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili”, s.11, (e.)
- Atar, İhsan, “Dil Devrimi Nereye Gidiyor”, s.3, (m.)
- Atkinson, Brooks, “Soyut Tiyatro”, (Çev.Oğuz Bülent Nayman), s.12, (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”, s.14, (açık oturum)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Döngüler 1”, s.8, (ş.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: 17 Nisan Unutulmaz”, s.5, (m.)
- İsimsiz, “Adnan Özyalçın İçin”, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Dostoyevski Bibliyografyası”, s.9, (bibl.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Çetin Karamanbey Okulu”, s.13, (m.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.11, (mktp.)
- K., “Bay Arpad Üzerine Duyuru”, s.12, (e.)
- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: İnsanlık İçin Kuduz”, s.13, (e.)

- Kansu, Ceyhun Atuf, “Üvercinka, Soylu Uygarlığın Şiiri”, s.7, (öyk.)
- Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, s.8, (tart.)
- Mazlum, Osman, “Şiirin Sefaleti”, s.8, (e.)
- Mazlum, Osman, “Yabancı Dergiler: Unamuno Baylan’a Karşı”, s.11, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Politika Korkusu”, s.3, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Sığınak”, s.10, (ş.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “ Bir Sanat Gecesi”, s.9, (e.)
- Özerdim, S.N., “Dertler Dilekler: Trampetli Kütüphane”, s.9, (e.)
- Özyalçın, Adnan, “Hikâye: Kırık”, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”, (Çev. İsimsiz), s.6, (m.)
- Sümer, Güner, “Kolay Yazı”, s.12, (tart.)
- Şimşek, Salâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Günün Getirdiği”, s.5, (m.)
- Uyar, Turgut, “Ne Söylenmişse Sevmek”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 18, 4 Mayıs 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Gaziantep Kültür Dergisi”, s.11, (e.)
- Arifoğlu, “Orada Bir Köy Var Uzakta: Köy Okulunda Bahçe”, s.6, (m.)
- Atay, Alim, “Gül Gül”, s.9, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Ut”, s.7, (ş.)
- Çoruh, Hakkı Şinasi, “Atatürk Köşesi: Atatürk ve Sonrası”, s.3, (m.)
- Edgü, Ferit, “Henri Michaux”, s.8, (byg.)
- Ernart, Ege, “Güner’e Sevi”, s.11, (d.)
- Esmer, Mithat, “Bilimin Bir Başarısı”, s.6, (m.)
- Işık, Adnan, “Ey Benim Dev Memelerinde”, s.14, (d.)
- İsimsiz, “Einstein ile Freud’un Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), s.5, (mktp.)
- İsimsiz, “Münih’te Türk Halk Motifleri”, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “Nasıl Başladılar”, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Hüseyin Peyda Okulu”, s.13, (m.)
- Kafka, Franz, “Galerideki Seyirci”, (Çev. Arif Gelen), s.10, (öyk.)

- Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Sinemasız Sinema”, s.13, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, s.7, (tart.)
- Michaux, Henri, “Deneyler, Tılsımlar’a Önsöz”, (Çev. Ferit Edgü), s.8, (d.)
- Michaux, Henri, “Lazare”, (Çev. Ferit Edgü), s.8, (d.)
- Özer, Kemal, “Laleli”, s.9, (ş.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler”, s.9, (d.)
- Özlü, Demir, “Feuillet”, s.10, (günlük.)
- Shakespeare, William, “İsimsiz”, (Çev. Bilge Karasu), s.8, (oyun)
- Sümer, Güner, “Ionesco Anlamsız mı?”, s.12, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları”, s.7, (ş.)
- Tunalı, Muzaffer, “Albert Einstein”, s.5, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 19, 11 Mayıs 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Anadolu’daki Dergiler”, s.11, (e.)
- A. Korkut, “Açık Oturum: Demokrasi üzerine konuşma”, s.2, (açık oturum)
- Apaydın, Talip, “Köylü”, s.9, (ş.)
- Arseven, Veysel, “Müzik Eğitiminde İkilik”, s.12, (e.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Esendal’dan Anılar”, s.7-14, (anı)
- Erdost, Muzaffer, “Afedersiniz”, s.9, (tart.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine 2 Hafta Sonra Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Einstein ile Freud’un Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), s.4-5, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Sait Faik Hikâye Armağanı”, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Armağan Üzerine Soruşturma”, s.11, (sor.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şakir Sırmalı Okulu”, s.13, (m.)
- K., Tarık Dursun, “Yazarın Rahatlığı”, s.8, (e.)
- Kakıncı, Tarık, “Birinci Toplama Doğru”, s.13, (e.)
- Kaner, Rıza, “Beethoven ve Beş Solist”, s.12, (e.)
- Karaosmanoğlu, Yakup, “Garp Medeniyeti ile neden bağdaşamıyoruz”, s.1, (m.)
- Necatigil, Behçet, “İsimsiz”, s.7, (ş.)

- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış Ses Geliyor mu?”, s.6, (rom.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “ Uzaktan Sait Faik”, s.10, (anı)
- Otyam, Fikret, “Orahn’dan Bir Anı”, s.10, (anı)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler”, s.9, (d.)
- Şendil, Sabih, “Atatürk Köşesi: Kıyafet Kanunu”, s.3, (d.)
- Tunalı, Muzaffer, “Sigmund Freud”, s.5, (byg.)
- Üretürk, Vedat, “İnanmamak”, s.8, (d.)
- Zeren, Yıldırım, “Ninette de Valois’in Gelmesiyle: İngiliz Balesi Üzerine”, s.12, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 20, 18 Mayıs 1958

- A. Turgut, “Ataç’ın Ölüm Yıldönümü: Şiirle Ataç”, s.7, (m.)
- Ağaoğlu, T., “Şiir”, s.9, (ş.)
- Aksoy, Erol, “Haldun Dormen Yahut Tiyatro”, s.12, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Günce: Uyku”, s.9, (d.)
- Duru, Orhan, “Alışkanlıktan Yana”, s.8, (d.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde”, s.9, (d.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, s.5, (m.)
- Gruda, Yılmaz, “Biraz Su Vermez misiniz Sigara İçevectim”, s.8, (ş.)
- Güçbilmez, Erdoğan, “Atatürk Köşesi: Niçin Devrim”, s.3, (d.)
- Günenç, Fevzi, “Oh Sonumutya”, s.10, (öyk.)
- İsimsiz, “17 Mayıs 1957 Saat 14.45’de”, s.7, (nek.)
- İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Bu Okulun Adı Yoktur”, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Yurt’dan Sanat Haberleri”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Kılavuzu Karga Olunca...”, s.13, (d.)
- İsimsiz, “Yabancı Dergilerde: Hemingway’le Bir Konuşma”, (Çev. Mazlum Osman, s.11, (röp.)
- Kakınç, Tarık, “Birinci Toplam”, s.13, (e.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aman Yavaş Mareşalım”, s.6, (rom.)

- Özertim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri I”, s.11, (d.)
 Özlü, Demir, “Politikacılar Zümresi”, s.3, (m.)
 Sümer, Güner, “Küçük Sahne Ankara’da: Kamp 17”, s.12, (e.)
 Tuncer, Oktay, “Ayla”, s.10, (ş.)
 Yüce, Ali, “Bekirlik Zor”, s.11, (ş.)
 Yüce, Ali, “Kahverengi Sevda”, s.11, (ş.)
 Yüce, Ali, “Kukuriku”, s.11, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 21, 25 Mayıs 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Çağrı-Acıpayam”, s.11, (e.)
 Arifoğlu, “Atatürkçü Olam Gerek”, s.3, (m.)
 Arioğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: İlköğretmen Okullarına Dair”, s.5, (d.)
 Arseven, Veysel, “Sanatta İrtica”, s.10, (e.)
 Atar, İhsan, “Atatürk Köşesi”, s.3, (m.)
 Atay, Alim, “Bey Perşembe: II”, s.9, (ş.)
 Aykın, Cemalettin, “Cemalettin Aykın”, s.10, (otobyg.)
 Aykın, Cemalettin, “Hikâye: Geceleyin”, s.10, (öyk.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Şiirin İki Türüsü”, s.8, (d.)
 Çineli, Ömer, “Eğitimde Özgürlük”, s.5, (m.)
 Duru, Orhan, “Tekdüze”, s.7, (d.)
 Erdost, Muzaffer, “Atatürk’ün Sözlerini Anlamadım”, s.2, (e.)
 Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydutun Dönüşü”, s.8, (ş.)
 İsimisiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, s.14, (hbr.)
 İsimisiz, “Mevsimin Yabancı Filmleri”, s.13, (e.)
 İsimisiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırlıyorlar”, s.13, (m.)
 İsimisiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
 Kakinç, Tarık, “Akad’ın Ettikleri”, s.13, (m.)
 Nayman, Oğuz Bülent, “Alaylı Oyuncuları Uyarı”, s.12, (e.)
 Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış”, s.6, (rom.)
 Öz, Erdal, “Aşk İdi Beni İten”, s.9, (d.)
 Özer, Kemal, “Gül Yordamı”, s.7, (ş.)

- Özertim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri II”, s.11, (d.)
- Özlü, Demir, “Feuillets”, s.11, (günlük)
- Sakıp, Ömer, “Basınımızın Hali”, s.4, (açık oturum)
- Sayılğan, Aclan, “Hititsi Sevi”, s.10, (ş.)
- Sayın, Günel, “Ayışığı”, s.9, (ş.)
- Sümer, Güner, “Bir Yıl Daha”, s.12, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Yabancı Dergilerde”, s.8, (e.)
- Teo, “Madonna”, s.9, (ş.)
- Toprak, Ö.F., “İlkin Uygar Kişi Olmalı”, s.7, (e.)
- Uçarı Ercüment, “Horoz”, s.9, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 22, 1 Haziran 1958

- A. Kadir, “Tekbaşına düşündüğüm Şarkılar: Doyasıya”, s.9, (ş.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Garp Cephesinde yeni bir şey yok”, s.11, (e.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Batı Düşüncesi”, s.2, (m.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy okuluna devam”, s.6, (m.)
- Atay, Alim, “Geyik”, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Koro”, s.8, (ş.)
- Aykın, Cemalettin, “Atatürk Devrimleri”, s.3, (m.)
- Cansever, Edip, “Bir Ay Aldım Diyarbakırdan Tokatta Biri Öldü O Zaman”, s.7, (ş.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde II”, s.8, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Toplum zoru mu?”, s.7, (e.)
- Hisarlı, Lütfü, “Eğitim Meselesi: Amerikan Öğretiminin İçinde Bulunduğu Durumu”, s.4-5, (m.)
- İnce, Özdemir, “Milâd”, s.10, (ş.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Savaş ve Barıştan Sonra Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Festival Sularında”, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Neler Hazırlıyorlar: Ötelerden Sesler”, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Yurt’dan Sanat Haberleri”, s.14, (hbr.)

- Kakıncı, Tarık, “Üçüncü Toplam”, s.13, (e.)
- Kaner, Rıza, “Müzik: Tzipine, Sarıca, Wiesbaden’liler”, s.12, (d.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Günlük”, s.8, (d.)
- Özer, Kemal, “Yorgo”, s.8, (ş.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri: Süreli Yayınlar”, s.11, (d.)
- Özlü, Demir, “Feuillet”, s.9, (günlük)
- Sümer, Güner, “Bu Yılın Yenileri”, s.12, (e.)
- Sünter, Muhteşem, “Gizli Bekleşi”, s.11, (ş.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “artık hava kararmıyacak”, s.10, (öyk.)
- Toprak, Ö. F., “Sarı Traktör”, s.10, (e.)
- Üretürk, Vedat, “Oturanya Cumhuriyeti ve Lafalonya Gençliği”, s.9, (e.)
- Yüksel, Turan K., “Atatürk Düşmanlığının Düşünce Alanı”, s.3, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 23, 8 Haziran 1958

- Ağaoğlu, Tektaş, “Ak Akıntılar İçinde Olta”, s.8, (ş.)
- Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: İnsanları Sevmek”, s.5, (açık oturum)
- Arzak, Aydın, “Festival Hangisi Bir Anlasak...”, s.13, (d.)
- Atkinson, Brooks, “Beşi Birden: Arthur Miller Kendini Eleştiriyor”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), s.13, (m.)
- Ayhan, Ece, “Apaş Paşa Şapa Oturdu”, s.8, (ş.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Düşünceler”, s.11, (ş.)
- Dilmen, Dünder, “Atatürk Köşesi: Atatürk Devrimlerinin Anlamı”, s.3, (d.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde”, s.7, (d.)
- Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Kavga başlamıştı”, s.5, (d.)
- Işık, Adnan, “Kısa Hikâyeler: Gölgesiz”, s.10, (öyk.)
- İsimsiz, “Erdek tiyatro şenliği ve kültür bayramı”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Haberler: Siyasal Bilgiler Fakültesinde Resim Sergisi”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Mevsim Kahramanları”, s.13, (e.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- Kakıncı, Tarık, “İkinci Toplam”, s.13, (e.)

- Karasu, Bilge, “Yazgı Tutsaklığında Özgür”, s.7, (ş.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bayon Muyuşak konuşmaya başladı”, s.6, (rom.)
- Öz, Erdal, “İçkilerle aşkla da gelen”, s.8, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: Katalog İşleri”, s.10, (d.)
- Sümer, Güner, “Onikinci Gece”, s.12, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Denizle Başlıyan Duvarlar”, s.9, (ş.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Kısa Hikâye Buhranı”, s.11-12, (d.)
- Tunalı, Muzaffer, “Arşimed”, s.4, (byg.)
- Türker, Doğan, “Kısa Hikâyeler: Beklerken”, s.10, (öyk.)
- Yaşar, İ., “Kısa Hikâyeler: Telefon, Bir Kız, Akşam”, s.10, (öyk.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 24, 15 Haziran 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Sanat Sayfaları”, s.11, (e.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hümanist Düşüncenin Karakteri”, s.2, (m.)
- Akın Cankoçak, Gülten, “Sorumlu Kadın”, s.8, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Cezayir”, s.9, (ş.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Genç Ökeler”, s.9, (tart.)
- Çelikten, Cengiz, “Gülen”, s.10, (ş.)
- Duru, Orhan, “Bıktım Şiirden”, s.7, (e.)
- Erbil, Leyla, “Hikâye: incik boncuk”, s.10-14, (öyk.)
- Gör, Sıtkı Salih, “Lidya II”, s.11, (ş.)
- İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırlıyorlar?”, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Ünlü Senaryocular”, s.13, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Festival Festivalleri”, s.13, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Telefon Farkı”, s.7, (ş.)
- Naci, Fethi, “Özgür Düşünüyorlarmış”, s.8, (e.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Savaş savaş savaş”, s.6, (rom.)
- Oktay, Ahmet, “Eski Bakır”, s.9, (ş.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Havasında Olmak”, s.8, (d.)

Ölmez, Ümit, “Eleştirmeden Önce”, s.14, (e.)

Özer, Kemal, “Meryem”, s.8, 8ş.)

Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: İstifade İşleri”, s.11, (d.)

Sümer, Güner, “Oyuncuda Bilincin Önemi”, s.12, (d.)

Tökin, Füzüzan Hüsrev, “Atatürk ve Batı Kültürü”, s.3, (m.)

Uyar, Turgut, “Büyük Kavrulmuş...”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 25, 22 Haziran 1958

Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: batı sokaklarında serbestçe öpüşülen ülke”, s.4-5, (açık oturum)

Arseven, Veysel, “Atatürk Köşesi: Atatürk ve Yeni Türk Müziği”, s.3, (m.)

Duru, Orhan, “Madam Frenkestein”, s.7-8, (öyk.)

Edgü, Ferit, “Açık-KApalı”, s.8-9, (öyk.)

Gelen, İrfan, “Mutlu Günler Türküsü”, s.9-10, (öyk.)

İsimsiz, “Doğumunun 200. Yılında: Robespierre”, s.2, (byg.)

K., Tarık Dursun, “Bıkkınlar Sokağı”, s.10, (öyk.)

M. E. (Muzaffer Erdost), “Bir Açıklama ve Bir Fark”, s.9, (e.)

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Yapmayın Etmeyin Savaşmayın”, s.2, (rom.)

(Onaran), Mustafa Şerif, “Hikâyede”, s.7, (e.)

Öz, Erdal, “Yorgunlar babamdı”, s.11-12, (öyk.)

Özyalçiner, Adnan, “peştamal”, s.13-14, (öyk.)

Sümer, Güner, “Hasan Ahmet Bir de Ben”, s.12-13, (öyk.)

Tokmakçioğlu Erdoğan, “Hikâye üzerine konuşmalar”, s.11, (açık oturum)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 26, 29 Haziran 1958

A. Turgut, “Dergilerde: Hamsi ve Ötesi”, s.11, (e.)

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyetlik Prensibi”, s.2, (m.)

Ağaoğlu, T., “Deli”, s.8, (ş.)

Alleg, Henri, “La Question”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.6, (d.)

Atay, Alim, “Tink”, s.9, (ş.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eylemlerde Karıştırım”, s.9-10, (d.)

- Erdost, Muzaffer, “Bir Hikâye Anatomisi Kurmak”, s.8, (e.)
- Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut’un Öyküsü”, s.8, (ş.)
- Güner, İ. Safa, “İlk Okuma Kitapları”, s.4-5, (m.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi”, (Çev. Teo), s.13-14, (d.)
- İnce, Özdemir, “Alırsa Babam Bana Piştov”, s.11, (ş.)
- İsimsiz, “İlk Yıllarında Hollwood: Griffith’in Serüvenleri”, s.14, (byg.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Kanunu Nerde?”, s.14, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Dişimizin Zarı”, s.7-8, (d.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ayrılış”, (Çev. Mehmet Turçin), s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Nergis”, (Çev. Mehmet Turçin), s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sevilla”, (Çev. Mehmet Turçin), s.10, (ş.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Hikâye: Dağınık düşleri kendimin”, s.12-13, (öyk.)
- Oktay, Ahmet, “Ay Vura”, s.7, (ş.)
- Özer, Kemal, “Kadın Yakınlaşması”, s.9, (ş.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VI: Bibliyografya ve Biyografya Araştırmaları”, s.12, (d.)
- Passo, John dos, “Yenilgiden Sonra”, (Çev. A. Korkut), s.11-12, (rom.)
- Sinopluoğlu, Behzat, “Atatürk Köşesi: Atatürk’e Karşı Ödevlerimiz”, s.3, (m.)
- Sümer, Güner, “Yayılan Tiyatro”, s.13, (d.)
- Turçin, Mehmet, “Federico Garcia Lorca”, s.10, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 27, 6 Temmuz 1958

- Alpertunga, “İdam”, s.11, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Buğdaysı”, s.10, (ş.)
- Bosquet, Alain, “Rijeka’da yapılan II. şiir Festivali Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.9, (d.)
- C. Ç.(Cevat Çapan), “Wallace Stevens”, s.8, (byg.)
- Erdost, Muzaffer, “Akis Yazarının Adı Yok”, s.9-10, (e.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Sinema: Mario Monicelli”, s.13, (byg.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, s.12, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Atatürk Filmi’nin Tuzu Biberi”, s.13, (e.)

- Kaner, Rıza, “Müzik: Üç Betik”, s.14, (eser tanıtımı)
- Karakoç, Sezai, “Cemal Süreya’nın Çıkışı”, s.7-8, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Nokta-Eleştirmeciler: Vesikalar”, s.11, (tart.)
- Naci, Fethi, “Bir Şiir”, s.7, (e.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Nutuk Nişanlarımı Ver...”, s.6, (rom.)
- Oktay, Ahmet, “Şiir ve Madde”, s.11-12, (d.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneleri”, s.11, (d.)
- Stevens, Wallace, “Tanrı İyi Güzel Bir Gece”, (Çev.Cevat Çapan), s.8, (ş.)
- Stevens, Wallace, “Yeniden Aşk Demek”, (Çev.Cevat Çapan), s.8, (ş.)
- Sümer, Güner, “Sahne Yeni Düzenler”, s.12, (d.)
- Tathoğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, s.5, (m.)
- Tunalı, Muzaffer, “Ebül Vefa”, s.4, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 28, 13 Temmuz 1958

- A. Turgut, “Gene Halk Şiiri”, s.11, (e.)
- Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: Ekmek, Ruh ve Özgürlük”, s.4-5, (açık oturum)
- Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Fakir Baykurt’a Övgü”, s.5, (byg.)
- Atar, İhsan, “Kitaplar: Karapürçek”, s.12, (eser tanıtımı)
- Atay, Alim, “Su İçinde Bacakları”, s.8, (ş.)
- Bosquet, Alain, “Çevirmenlerin Acıklı Durumu”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.13, (e.)
- Çavdar, Tefik, “Neden Toplumdan Kaçmak”, s.11-12, (e.)
- Eliot, T.S., “Growltiger’in Kedisi”, (Çev. Aslan Ebiri), s.9, (ş.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi II”, (Çev. Teo), s.13-14, (d.)
- İsimsiz, “Sinema: Brüksel Festivali”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Soyut Sanat”, s.9, (d.)
- Nesin, Aziz, “sanat hikâyesi”, s.7-8, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Telefon”, s.7, (ş.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VIII: Çeşitli İşler, Şube Kütüphaneleri”, s.12, (d.)
- Özlü, Demir, “kış yazıları”, s.10, (d.)
- Sayın, Günel, “Geniş Su”, s.8, (ş.)

- Tamer, Ülkü, “Karakoç’un Yanıldığı”, s.10, (tart.)
 Tathioğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, s.5-6, (m.)
 Yüce, Ali, “Öpüşme Burcunda Dudaklara Zam”, s.10, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 29, 20 Temmuz 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Salkım”, s.11, (e.)
 Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Anadolu’da Yaşamak”, s.5, (d.)
 Apollinaire, Guillaume, “Loreley”, (Çev. İlhan Berk), s.8, (ş.)
 Bekir, Kemal, “Oyun Yazarı Konusunda”, s.9-10, (e.)
 Çağatay, İlker, “Atatürk Köşesi: Ordu Yaratmakla Kalmadı, Ulus Yarattı...”, s.4-5, (m.)
 İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.13-14, (mktp.)
 İsimsiz, “Sinema: Festival Filmleri”, s.13, (hbr.)
 Kakinç, Tarık, “Sinema: Eleştirmecilerin Listesi”, s.12-13, (e.)
 Müdüroğlu, Ülker, “Ezra Pound”, s.10, (byg.)
 Naci, Fethi, “İşin Kolayına Kaçmak”, s.9, (d.)
 Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Listede Adı Var...”, s.6, (rom.)
 Ölmez, Ümit, “Günlük Yazmak”, s.11, (tart.)
 Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IX: Yapılacak İşler”, s.12, (d.)
 Pound, Ezra, “Akr Çaar’daki Türbe”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), s.10, (ş.)
 Pound, Ezra, “Dönüş”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), s.10, (ş.)
 Russell, Bertrand, “Batılı Aydınlara Çağrı”, (Çev. Murat Aldeniz), s.3-4, (m.)
 Sümer, Güner, “Tiyatro: Broadway’de Sezon Sonu”, s.12, (d.)
 Tamer, Ülkü, “Saklı Kuş”, s.9, (ş.)
 Uyar, Turgut, “Anlam Sancısı”, s.7-8, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 30, 27 Temmuz 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Tutumlar-Tartışmalar”, s.11, (e.)
 Ağaoğlu, T., “Şiir”, s.8, (ş.)
 Alleg, Henri, “Gerçek İlacı”, (Çev. Alaeddin Bilg), s.5-6, (anı)
 Arseven, Veysel, “Rüya Gibi”, s.10, (hbr.)

- Atay, Alim, “Geyik II”, s.8, (ş.)
- Cansever, Edip, “Acı Bahriyeli”, s.7, (ş.)
- Çavdar, Tevfik, “Zeytindağında Barışı Dinledim”, s.10-11, (tart.)
- Ergöktaş, Faruk, “İçi”, s.11, (ş.)
- Ergöktaş, Faruk, “İçin”, s.11, (ş.)
- Ergöktaş, Faruk, “Siz”, s.11, (ş.)
- Işık, Rüçhan, “Allahaismarladık”, s.5, (d.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Yaprak Dökümü: Amerikan Sinemasına Geline”, s.13, (e.)
- Kakıncı, Tarık, “Sinema: Listelere Karşı”, s.13, (e.)
- Kipöz, Tekin, “Öyle Bir Balad”, s.9, (ş.)
- Köksal, Ahmet, “Erdek Şenliği ve Eksikleri”, s.12, (e.)
- Kutlugil, Orhan, “Asalaklar”, s.8-9, (e.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Parmak Savaşı Çok Yakında”, s.6, (rom.)
- Özlü, Demir, “Günlük”, s.7-8, (e.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri X: Sonuç ”, s.12, (d.)
- Sayiner, Artuğ, “I. Erdek ve Bandırma Tiyatro Şenliği ve Kültür Bayramı”, s.12-13, (hbr.)
- Şevket, Halûk, “Kendikendimizden”, s.11, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Bir Açıklama”, s.13, (e.)
- Vexliard, Alexandre, “Yirminci yüzyıla özgü bir sosyalizm”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.4, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 31, 3 Ağustos 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, s.11, (e.)
- Cummings, Edward Estlin, “Hep Sesinden Önce Ruhum”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), s.9, (ş.)
- Çelen, Meral, “Hikâye: Uzakta Kalan”, s.12-13-14, (öyk.)
- Ege, Süleyman, “Ezra Pound Anlamlı”, s.4, (d.)
- F., S., “Halkın Selameti En Büyük Yasa Olsun”, s.4-5, (m.)
- Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut Üzerine Saga”, s.8, (ş.)

- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi IV”, s.13, (d.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Meriçelli, Anıl, “Ezra Pound Anlamlı”, s.8, (m.)
- Müdüroğlu, Ülker, “E. E. Cummings”, s.9, (byg.)
- Naci, Fethi, “Sarı Traktör’ün Düşündürdükleri”, s.7-8, (e.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bütün Elini Isır”, s.6, (rom.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Gene Günlük”, s.10-11, (tart.)
- Özer, Kemal, “Ağıt”, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Kralın Adamları”, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Mermerleri Günümüze Kalan Kadınlar”, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Ölü İçin Şafak”, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Perçem”, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Sonuna Kadar Gitmek İstiyorum adamı”, s.10, (ş.)
- Özertim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Erdoğan Özeren ”, s.12, (nek.)
- Özeren, Erdoğan, “Türkçemizi Zenginleştirmek”, s.11-12, (d.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, s.9, (d.)
- Sümer, Güner, “Çirkine Yasak”, s.13, (d.)
- Yücel, Can, “Kalisperanın Kalimerası”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 32, 10 Ağustos 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Dil Konusu”, s.11, (e.)
- Ai Tsing, “İlkbahar”, (Çev. VED), s.8, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “İbrahim Eşittir İbrahim”, s.7, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İtbükü”, s.4, (öyk.)
- Arsan, Atılay, “Güzelleme”, s.11, (ş.)
- Arsan, Atılay, “Masal Sonu”, s.11, (ş.)
- Aykın, Cemalettin, “Sanat ve Toplum”, s.9, (d.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Türkiye Ziyareti Dolayısıyla Masoi Mori ile Konuşma”, s.5, (röp.)
- Demirhan, Hüseyin, “Sinema: Büyük Bir Sinema ve Yazın Olayı: Kafka’nın ‘Şato’su Filme Alınıyor”, s.13, (hbr.)
- Edgü, Ferit, “Nato Mermer”, s.10, (e.)

- İnce, Özdemir, “La Pleiade”, s.9, (ş.)
- İsimsiz, “Hızlı Japonlar: Japon Sineması”, s.14, (d.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Karakoç, Sezai “Noktalar: Tilki”, s.7-8, (tart.)
- Nasuh Ali, “Bir Çift Giderayak”, s.10, (ş.)
- Nasuh, Ali, “Düşünen Kamış”, s.10, (ş.)
- Nasuh, Ali, “Günebakan”, s.10, (ş.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: 1729-1928 ile 1928-1958 ”, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “Susanlar”, s.13, (d.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: Adam”, s.11-12, (öyk.)
- Uygar, Filiz, “Atatürk Köşesi: Devrimlerimiz ve Düşünme Yönü”, s.3, (d.)
- VED, “Ai Tsing”, s.8, (byg.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 33, 17 Ağustos 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Yeni Bir Dergi, Köprü”, s.11, (e.)
- A. U., “Zincir”, s.7, (d.)
- Ağaoğlu, T., “Masal”, s.9, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Yüzük”, s.9, (ş.)
- Acarı, Halis, “Bir Materyalist Şair”, s.10-11-12-13, (tart.)
- Arseven, Veysel, “Şair İlhan Berk”, s.9, (anı)
- Ataman, Yekta, “Carl Sandburg”, s.8, (byg.)
- B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Okulculuk”, s.5, (anı.)
- Cummings, Edward Estlin, “Falan Filanım Benim”, (Çev. Can Yücel), s.7, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “güldal”, s.10, (ş.)
- Duru, Orhan, “İsimsiz”, s.8, (e.)
- Edgü, Ferit, “Tiyatronun Dönüşü”, s.13, (e.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Naci, Fethi, “Gerçeği Zorlamak”, s.7, (tart.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Buyurun Efendim”, s.6, (rom.)
- Özbilir, Selâmi Tahir, “Atatürk Köşesi: İrtica Karşısında”, s.3, (m.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır I ”, s.12, (d.)
- Sandburg, Carl, “Bir Pencere”, (Çev. Yekta Ataman),s.8, (ş.)

- Sandburg, Carl, “Cadenza”, (Çev. Yekta Ataman), s.8, (ş.)
- Sandburg, Carl, “Fabrika Kapıları”, (Çev. Yekta Ataman), s.8, (ş.)
- Sandburg, Carl, “İspanyol”, (Çev. Yekta Ataman), s.8, (ş.)
- Sandburg, Carl, “Tek Düze”, (Çev. Yekta Ataman), s.8, (ş.)
- Şimşek, S., “Orda Bir Köy Var Uzakta: Seksenlerin Suçu”, s.5, (m.)
- Tuncer, Oktay, “Günlük”, s.10, (ş.)
- Ullmo, J., “Modern Bilimde Aklın Serüveni”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.2, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 34, 24 Ağustos 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Konu Kıtılığı”, s.8, (e.)
- Alpertunga, “Kapı”, s.10, (ş.)
- Alpertunga, “Oda”, s.10, (ş.)
- Alpertunga, “Pencere”, s.10, (ş.)
- Apollinaire, Guillaume, “10 Nisan 1915”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.9, (ş.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmenlerinin Kaygıları”, s.5, (m.)
- B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Öcü Müfettiş”, s.5, (m.)
- Çelikten, Cengiz, “Üvercinka ağzına bakışım”, s.11, (e.)
- Çivici, Senih, “Ionesco Düşmanlığı ve Erdeğin Öğrettikleri”, s.12-13, (e.)
- Eluard, Paul, “Şiirin Bamteli”, (Çev. Vedat Üretürk-Ümit Ölmez), s.11, (ş.)
- G., Asena, “Aşklara”, s.10, (ş.)
- İsimsiz, “Paul Neff Kitabevi Bir Seri Hikâye Antolojisi Yayımlayacak”, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “Sinema: Yabancı Filmler Konusunda”, s.13, (e.)
- Kakıncı, Tarık, “Sinema Kanunu mu?”, s.13, (e.)
- Korkut, Ersun, “El”, s.10, (ş.)
- Neret, Lucien, “Hayatın Kaynakları Üzerine Araştırmalar”, s.2, (m.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aynalar Fora”, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Varlık Dergisi ve Karikatür”, s.8-9, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Mektuplar”, s.7, (ş.)
- Özerdim, S. N., “Bir Genç Derginin Dilde Gericiliği”, s.7, (e.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır II”, s.12, (d.)
- Seyda, Mehmet, “İlle Beni”, s.9, (öyk.)

- Süreya, Cemal, “Şiiri Unutanlar”, s.7, (tart.)
 Sümer, Güner, “Tiyatro: Ölü Mevsim Üzerine Notlar”, s.12, (d.)
 Tamer, Ülkü, “Karakoç kendine karşı”, s.11, (tart.)
 Tarus, İlhan, “O Mahiler ki... Teşekkür Ederim”, s.14, (e.)
 Tatlıoğlu, Güran, “Mari”, s.10, (ş.)
 Toprak, Ömer Faruk, “Destan Diline Yatan Roman”, s.10, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 35, 31 Ağustos 1958

- Auden, Wystan Hugh, “Şarkı”, (Çev. Ülkü Tamer), s.11, (ş.)
 B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var uzakta”, s.6, (d.)
 Başçılar, Seyfettin, “Onları”, s.8, (ş.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Dergileri Okurken: Bir eleştirel usul”, s.9, (tart.)
 Gelen, İrfan, “Hikâye: Receb’in Gözleri”, s.11-12, (öyk.)
 Gruda, Yılmaz, “İkinci O”, s.7, (ş.)
 Güven, Ferit, “Osmanlı İmparatorluğunun Birinci Dünya Savaşında Ayağı Nasıl Kaydırılmıştı”, s.4, (m.)
 Işıksağan, Doğan, “Aylâyla”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Boya”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Çağrışım”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Çıkıcı Olalım Diye”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Düzlükte”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Oyuncak Güneşler”, s.10, (ş.)
 Işıksağan, Doğan, “Uyma”, s.10, (ş.)
 Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi V”, (Çev. TEO), s.12-13, (d.)
 İsimli, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
 Kakinç Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Notlar”, s.13-14, (anı.)
 Kipöz, Tekin, “Erken Çiçekçi”, s.9, (ş.)
 Naci, Fethi, “Kemal Tahir’le Konuşma”, s.8, (röp.)
 Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Çekil Karşımdan”, s.6, (rom.)
 (Onaran), Mustafa Şerif, “Bir Demette: Doğan Işıksağan”, s.10, (d.)
 Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır III ”, s.11, (d.)
 Seyda, Mehmet, “Köy Edebiyatı, Şehir Edebiyatı”, s.7-8, (d.)

Sümer, Güner, “Tiyatro: Muhsin Ertuğrul’un Görevinden Alınması Üzerine: Sahipsiz Tekne”, s.12, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 36, 7 Eylül 1958

A. Turgut, “Dergilerde: ‘Muamma’ya Saygı”, s.10-11, (e.)

A. U., “Antoloji”, s.7, (e.)

Atay, Alim, “Şey”, s.9, (d.)

Barker, George, “Aşk Şiiri”, (Çev. Ülkü Tamer), s.8, (ş.)

Barker, George, “Balıklar Sonesi”, (Çev. Ülkü Tamer), s.8, (ş.)

Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Halk Aydınları”, s.5, (m.)

İlbaş, M. Hadi, “Akçakoca”, s.6, (gezi)

İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktup.)

Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Senaryo Yazarlarımız”, s.14, (d.)

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Benim Toz Bombalarım”, s.6, (rom.)

Oktay, Ahmet, “Galile Denizi”, s.11-12-13, (e.)

(Onaran), Mustafa Şerif, “Türkçe Düşünmek”, s.8, (d.)

Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır IV ”, s.10, (d.)

Şevket, Halûk, “Kova Burcundaki Cambaz”, s.9, (ş.)

Tamer, Ülkü, “Çadır”, s.9, (ş.)

Toprak, Ö. F., “Umutlu Ay”, s.7, (ş.)

Üretürk, Vedat, “Godot Geldi”, s.9, (d.)

Yüce, Ali, “Bereketli İp”, s.10, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 37, 14 Eylül 1958

A. Turgut, “Dergilerde: Ölü Mevsim Biterken”, s.10, (e.)

Ataman, Yekta, “James Langston Hughes”, s.9, (byg.)

Atay, Alim, “Adam I”, s.8, (ş.)

Baranus, Osman Numan, “İlhan Berk’in Güzel İşi”, s.8, (e.)

Başçılar, Seyfettin, “Türkü”, s.8, (ş.)

Güney, Yılmaz, “İyi Günler Pazarı”, s.12-13, (öyk.)

Habora, Bülent, “Evde Giyinen Kızlar”, s.11, (ş.)

- Hughes, James Langston, “Hoşgörü”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “İki Aykırı Özdeyiş”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Kaçak”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Mulatto”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Ölmeden Önce Dilek”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Son Yakarış”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Sonuncu Köşe”, (Çev. Yekta Ataman), s.9, (ş.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi ”, (Çev. TEO), s.13, (d.)
- İnan, Taşkut, “M Balâdı”, s.11, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Köprüdeki Adam”, s.13-14, (anı)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Değişim”, s.7, (ş.)
- Naci, Fethi, “Bir Autocritique denemesi”, s.7-8, (tart.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kitap Tekeli ”, s.11, (d.)
- Pound, Ezra, “Seninle Kalır Neyi Seversem”, (Çev. Anıl Meriçelli), s.11, (ş.)
- Sinopluoğlu, Behzat, “Devrimlere Saygı Gerek”, s.6, (m.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Küçük Yanıt”, s.13, (e.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Sanat Hikâyesi ve gerekli bir açıklama”, s.10-11, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 38, 21 Eylül 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Yeditepe”, s.10, (e.)
- Ağaoğlu, T., “Bizans”, s.8, (ş.)
- Atar, İhsan, “Havada Bulut Yok”, s.9, (e.)
- Ayhan, Ece, “Uzak Hala”, s.7, (ş.)
- Başaran, “Maçın”, s.12, (ş.)
- Baudelaire, Charles, “Journaux Intimes’ten Çınlıçıplak Yüreğim”, (Çev. Ferit , Edgü), s.10, (d.)
- Bayet, Albert, “Yirminci Yüzyılda Hür Düşünce”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.2, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Anlam üstüne: genel sunu”, s.7, (d.)
- Cinlioğlu, Halis, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köyün, Köylünün Üç Derdi”, s.6, (d.)

- Dirikoğlu, Beşir, “Düğümler”, s.9, (ş.)
- Işık, Adnan, “Hikâye: Düşsel”, s.12, (öyk.)
- İsimsiz, “İstanbul’dan Tiyatro Haberleri”, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: İki Aradaki Adam eleştirmeci”, s.14, (d.)
- Kocataş, Ünal, “Toprak Evin Penceresi”, s.9, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatro eleştirmesi üzerine”, s.13, (d.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Olması Gereken”, s.8, (tart.)
- Önal, Uğur, “Elmira”, s.9, (ş.)
- Önal, Uğur, “Hep Seni Düşündüm”, s.9, (ş.)
- Önal, Uğur, “Yalnız”, s.9, (ş.)
- Öngören, Ferit, “sanat olmıyan mizah”, s.10-11, (e.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Boş Kağıt ”, s.12, (d.)
- Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız”, s.3-4, (açık oturum)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Açılırken”, s.13, (e.)
- Yücel, Can, “Belkim Bir Kertenkeleydim”, s.7, (ş.)
- Yükselen, Halil Mete, “Öğle Üzeri Güvensizliği”, s.9, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Şiirde Evrensel Olmak”, s.10, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 39, 28 Eylül 1958

- Ağaoğlu, Tektaş, “Bizans”, s.12, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Kısaca”, s.10, (tart.)
- Aykın, Cemalettin, “Düğüm”, s.13-14, (öyk.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Bitmeyen Uğraş”, s.11-12-13, (e.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yenileşen Şiirimiz”, s.9, (m.)
- Demirhan, Hüseyin, “Gittikçe günlük hayata giren bir bilim”, s.6, (m.)
- Gruda, Yılmaz, “Bir Mektuplara Mektuplar”, s.9, (ş.)
- Günçe, Ergin, “Göl”, s.10, (ş.)
- Hisarlı, Lütfü, “Birleşik Devletlerin Tarih ve Ekonomisinde: Zenci Meselesi”, s.5, (m.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Eleştirmecilerin Seçtikleri”, s.14, (m.)

- Meriçelli, Anıl, “Anı”, s.10, (ş.)
 Nesin, Aziz, “Doğulu Yazar”, s.8, (e.)
 Nida, Ömer, “Yok”, s.10, (ş.)
 (Oğuzcan), Ümit Yaşar, “Sanatoryum”, s.10, (ş.)
 Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ”, s.10, (d.)
 Sartre, Jean Paul, “Yükümlü Edebiyat Üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), s.11, (d.)
 Tamer, Ülkü, “Uzak Ev”, s.9, (ş.)
 Uyar, Turgut, “O Zaman Av Bitti”, s.7, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 40, 5 Ekim 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili ile Ruhbilim”, s.11, (e.)
 Atay, Alim, “Üç Yedi Yirmi Bir Elde Var İki”, s.9, (ş.)
 Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, s.8, (ş.)
 Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, s.8, (günlük)
 Boisseffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını: Çağdaş Fransız Yazınının Bir Bilânçosu”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.9, (m.)
 Buyrukçu, Muzaffer, “Mızıka çalan tahtakuruları”, s.12-13, (öyk.)
 Cinlioğlu, Halis, “Atatürk’ün ışığı altında yeni bir <<dava>> ya ihtiyacımız var”, s.5, (m.)
 Dessaignes, G. Rimbemont, “G. Rimbemont Dessaignes’in François Mauriac ile yaptığı görüşme”, (Çev. Muzaffer Tunalı), s.8, (röp.)
 Edgü, Ferit, “Aldatmalar karşısında”, s.10, (e.)
 Halûk, Oğuz, “Üçüncü Adam”, s.12, (tart.)
 İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
 Kansu, Ceyhun Atuf, “Seven Kadın Tüter Sıcacık”, s.7, (ş.)
 Karakoç, Sezai, “Anneler ve Çocuklar”, s.7, (ş.)
 Kipöz, Tekin, “Kuş”, s.10, (ş.)
 Makal, Mahmut, “Perşembenin Gelişi”, s.3, (anı)
 Nesin, Aziz, “Genç Hikâyeci”, s.7, (e.)
 Oktay, Ahmet, “Çıkma”, s.11, (e.)
 Özer, Kemal, “Perçem”, s.8, (ş.)

- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ”, s.10, (d.)
 Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız II”, s.3-4, (açık oturum)
 Sümer, Güner, “Tiyatro: Akçesiz Tiyatrolar”, s.13, (d.)
 Şimşek, Selâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: ‘Köylü Edebiyat’”, s.6, (e.)
 Üretürk, Vedat, “Mizah Üzerine”, s.14, (röp.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 41, 12 Ekim 1958**

- Ağaoğlu, Tektaş, “Şiirimizin bir efsanesi”, s.9-10, (d.)
 Aragon, Louis, “Ne Kötü Benim İçin”, (Çev. Alev Güçlü),s.11, (ş.)
 Arnaoud, Georges, “Oyun: Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.12-13, (oyun)
 Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.11-12, (m.)
 Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”, s.7, (günlük)
 Cöntürk, Hüseyin, “Deformasyonu Haklı Kılan”, s.8-9, (m.)
 Diego, Gerardo, “İspanyol Şiiri: Tahtaravalli”, (Çev. Ahmet E. Işık), s.11, (ş.)
 Erdost, Muzaffer, “Bay Agâh Sırrı Levend”, s.13, (e.)
 Erdost, Muzaffer, “Bir bay Yazara”, s.13, (e.)
 Hisarlı, Lütfü, “Zenci Sanatı, Kültürü ve Türküleri”, s.10, (m.)
 İsimli, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
 Kakinç, Tarık, “Sinema: Geri Kalanı”, s.14, (m.)
 Kocakurt, Hüseyin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Eğitim Gücü”, s.4, (d.)
 Kutay, Doğan, “Eğitim Problemleri: Okul Programlarından Avrupa Tarihini Kaldırmalı mıyız?”, s.5, (m.)
 Lorca, Federico Garcia, “Saçma Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin),s.9, (ş.)
 Naci, Fethi, “Gerçeklik üzerine”, s.7, (tart.)
 Özer, Kemal, “Geçki”, s.8, (ş.)
 Uyar, Turgut, “Kankentleri”, s.7, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 42, 19 Ekim 1958**

- A. Turgut, “Dergilerde: ‘Tahta At’ mı?”, s.11, (e.)
 Ağaoğlu, Tektaş, “Çocuk”, s.9, (ş.)
 Arnaoud, Georges, “Oyun: Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), s.12-13-14, (oyun)

- Arsan, Atılay, “Hasan Karaya Ağıt”, s.11, (ş.)
- Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçılık Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.3-4, (m.)
- Cunbur, M., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Soyadsız Yazarlar”, s.11, (d.)
- Erturan, Gökalp, “ ‘Ayrık Otları’sız Tarla”, s.10, (e.)
- İsimsiz, “Asaf Halet Çelebi Öldü”, s.7, (nek.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.14, (mktp.)
- Kakıncı, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Sinek”, s.14, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Varan Üç: Mösyö İstatistik”, s.7-8, (tart.)
- Naci, Fethi, “Gerçeklik Üzerine II”, s.9, (tart.)
- Nafiz, İ, “Hüseyin Cahit Yalçın”, s.2, (byg.)
- Oktay, Ahmet, “Tarih”, s.9, (ş.)
- Özerdim, S.N., “Din Sorunu”, s.3, (m.)
- Tamer, Ülkü, “Kıral Ağladı”, s.8, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 43, 26 Ekim 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Kızmamak”, s.10, (e.)
- And, Metin, “Dışardan Birisi”, s.7-8, (tart.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Ege’ye Mektup”, s.5, (d.)
- Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), s.11, (m.)
- Bozбекіroğlu, (Yahya), “Leyla ile Mecnun”, s.8, (ş.)
- Cummings, E. E., “Kim Olsa Yaşardı Güzel Nasıl Şehrinde”, (Çev. Anıl Meriçelli), s.11, (ş.)
- Duranoğlu, N., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Tanrı korusun”, s.9, (d.)
- Elâgöz, Tekin, “Yalın Kan”, s.12, (ş.)
- Güneş, Uygur, “Hem Aziz Nesin’e Hem Üretürk’e Mektup”, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “Ingoratio Flenchi”, s.8-9-10, (tart.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Yaşayan Ağaç”, s.7, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Deniz Suyu Baladı”, (Çev. Ergin Günçe), s.7, (ş.)
- Sungur, Orhan, “Soyut Çocuklar”, s.12, (ş.)
- Sümer, Güner, “Öfkeli Adamlar”, s.13, (e.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 44, 2 Kasım 1958**

- A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, s.13, (e.)
- Avcıoğlu, Doğan, “Sosyalizmin Bugünkü Meselesi”, s.4, (m.)
- Ayhan, Ece, “Neyyire Hanım”, s.10, (ş.)
- Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), s.12, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirme Konusu”, s.10, (e.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.5, (m.)
- Duru, Orhan, “Kadınlar Ölüsü”, s.13-14, (öyk.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Emperyalizm”, s.6, (m.)
- Kakıncı, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden”, s.16, (d.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Gün Batısı Güzel Olan”, s.10, (ş.)
- Karakoç, (Sezai), “Sorumlu”, s.9, (tart.)
- Lorca, Federico Garcia, “Salyangoz”, (Çev. Mehmet Turçin), s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Yarım Ay”, (Çev. Mehmet Turçin), s.11, (ş.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Nelerle Uğraşıyoruz”, s.5, (d.)
- Nasuh, Ali, “Gündelikçi”, s.15, (ş.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Ve Değirmen dönerdi ya da yenilmişlerin türküsü”, s.15, (e.)
- Nesin, Aziz, “Asaf Halet Çelebi”, s.11, (nek.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Okuyucu! ”, s.11, (d.)
- Pasiner, Sunuk, “İdil Biret ile Konuşma”, s.14-15, (röp.)
- Süreya, Cemal, “Kız Kulesi Senaryosu”, s.9, (ş.)
- Tekin, Talât, “Dinde Reform Şarttır”, s.6, (m.)
- Uyar, Turgut, “Hızla Eskiye”, s.9-10, (e.)

***Pazar Postası*, Yıl: 6, Sayı: 45, 9 Kasım 1958**

- Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Gericilik”, s.4, (anl.)
- Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyenin Öğeleri”, s.12, (d.)
- Başçılar, Seyfettin, “Batı Kapısı”, s.11, (ş.)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, s.9, (ş.)

- Beyatlı, Yahya Kemal, “Erenköyde Bahar”, s.9, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “İtrî”, s.13, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “Mehlika Sultan”, s.13, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “Yol Düşüncesi”, s.13, (ş.)
- Camus, Albert, “Sanat ve Başkaldırma”, (Çev. Ergin Günçe), s.11, (d.)
- Cinlioğlu, Halis, “Bir Kurtarıcı İhtiyacı”, s.3, (m.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.6, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ten Anılar: İlk Günlerden”, s.2, (anı)
- Griffin, John ve Alice, “Tiyatro: Cadı Kazanı”, (Çev. Mahmut T. Öngören), s.15, (e.)
- İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), s.12, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Kapitalizm”, s.6, (m.)
- Kakıncı, Tarık, “Sinema: Karar ertesinde durum”, s.15-16, (m.)
- Nafiz, İ., “Harf Devrimi”, s.4, (m.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Yahya Kemal Beyatlı”, s.12, (nek.)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: İthal Taleplerine Ait Bedellerin Önceden Yatırılması”, s.5, (m.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Atatürk ve Biz ”, s.10, (d.)
- Seuphor, Michel, “Soyut Resim Çağımızın Bir Gereği mi?”, (Çev. Osman Mazlum), s.10, (d.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Ateş Gülü”, s.10, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Önce Aruz Öldü”, s.9, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 46, 16 Kasım 1958

- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “İki Devrim Anlayışı”, s.2, (m.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Dergilerde Atatürk”, s.12, (e.)
- Atay, Alim, “Kikulata”, s.10, (ş.)
- Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), s.15, (m.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Japon Edebiyatından Notlar: İshikawa Takuboku”, s.11, (byg.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Duranoğlu, N., “Kitaplar Ve Kütüphaneler: İsimsiz Çeviriler”, s.13, (e.)

- İnce, Özdemir, “Operet Mareşali”, s.10, (ş.)
- İpekdağ, Zeki, “Ben Şimdi”, s.15, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktup.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Manzimi Giuseppe”, s.5, (byg.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Melodram Başlıyor”, s.16, (e.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Ay Gemisi”, s.9, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Kuş II”, s.15, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ok Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin), s.12, (ş.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmeni Bin Veli Sarı”, s.7, (anı.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Daha ‘Bravo’ Değil”, s.14, (e.)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Devletin Fiyat Teşekkülüne Müdahalesi”, s.6, (m.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Dokuz Kuşağın Emeği”, s.14, (m.)
- Sayın, Günel, “Denizin Ortası Ehram”, s.12, (ş.)
- Şeref, Muvaffak, “İnsan Tükenmez”, s.9-10, (tart.)
- Tahsuğ, Suat, “Mara”, s.12, (Günlük)
- Tamer, Ülkü, “İstanbul”, s.11, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Ak Kuru’nun Altında: Under Milkwood”, (Çev. Tektaş Ağaoğlu), s.13-14, (oyun)
- Uyar, Turgut, “Sigma”, s.9, (ş.)
- Yıldız, İbrahim, “O Hasan Öyle Hasan”, s.15, (ş.)
- Yücel, Can, “İzin Kıravatı”, s.2, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 47, 23 Kasım 1958

- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Siyaset ve Güzellik Ülküsü”, s.4, (m.)
- Ağaoğlu, T., “Rembrandt I”, s.10, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “Gevşek Mavi Kıravatlı”, s.9, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Fayton”, s.9, (ş.)
- B., Mehmet, “Türkiye Köy Enstitüleriyle Bir Kat Daha İftihar Edebilirdi”, s.6, (d.)
- Baudelaire, Charles, “Sarhoş Olun”, (Çev. Ferit Edgü), s.13, (d.)
- Brecht, Bertholt, “Kırallık Fizikçisi Bay Galileo Galile’nin Dehşet Verici Sistemi ve Korkunç İnançları”, (Çev. Alev Güçlü), s.10, (oyun)

Cengiz, Halil Erdoğan, “Japon Edebiyatından Notlar 2: Takuboku’nun Şiiri”, s.12, (m.)

Cöntürk, Hüseyin, “Büyük Çerçeve”, s.11, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)

Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Aynı Yolda aynı Emek”, s.6, (d.)

Einstein, Albert, “Kara Sorun”, (Çev. E. Güner), s.8, (d.)

Erturan, Gökalp, “Sendika Adam”, s.14, (ş.)

Huxley, Julian, “İnsanın Doğadaki Yeri”, (Çev. Ergin Günçe), s.7, (m.)

İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)

Makal, Mahmut, “Pirzola Göbek ve Ötesi”, s.5, (d.)

Meriçelli, Anıl, “Çılgın Çıkmazı”, s.11, (ş.)

Naci, Fethi, “Düşünmek Üstüne”, s.9, (e.)

Nutku, Özdemir, “Tiyatro Yırı Üzerine”, s.15-16, (m.)

(Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Yahya Kemal’i Beğenirken”, s.10, (d.)

Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Kalkınmanın Ölçüsü”, s.3, (m.)

Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: Öfkeli Gençler mi?”, s.14-15, (e.)

Özerdim S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu ”, s.12, (d.)

Özsezgin, Kaya, “Resim: Sergiler”, s.14, (hbr.)

Tokmakçıoğlu, Erdoğan, “Ayşe”, s.13, (öyk.)

Yüce, Ali, “İdentiklik”, s.11, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 48, 30 Kasım 1958

A. Turgut, “Dergilerde: Şölen-Meşale”, s.12, (e.)

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hürriyet Kahramanı”, s.3, (m.)

Ağaoğlu, Adalet, “Amerika’dan Mektup”, s.15, (mktp.)

Apaydın, Talip, “Orta Çağa Doğru”, s.4, (anı.)

Ayhan, Ece, “Nereden de andım şimdi”, s.9, (tart.)

Cinlioğlu, Halis, “Köy Sosyal Hastalıklardan Kurtulmalıdır”, s.6, (anı)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.7, (m.)

El-Haydarî, Bülent, “Çağdaş Arap Şiirinden Örnekler”, (Çev. Ergin Günçe), s.12, (ş.)

Gruda, Yılmaz, “Harlem Noktrün”, s.11, (ş.)

İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)

- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Mutlakiyet- Solcu Partiler- Devalüasyon”, s.5, (m.)
- Kafka, Franz, “Akbaba”, (Çev. İsimsiz), s.12, (öyk.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Kızıoğlu İstasyonu”, s.9, (ş.)
- Karasu, Bilge, “Doğu-Batı”, s.9, (ş.)
- Macgowan, Kenneth, “Tiyatro: Türk Tiyatrosu”, (Çev. İsimsiz), s.14-15, (d.)
- Miller, Arthur, “Tanrılar Dile Geldi”, (Çev. İsimsiz), s.13-14, (byg.)
- Nida, Ömer, “Büyük Değişim”, s.12, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Bunaltı’nın Çevresinde”, s.10, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Sözden Söze”, s.11, (açık oturum)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Nisbi Fiyatlar ve Son Zamlar”, s.2, (m.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu”, s.13, (d.)
- Sümer, Güner, “Festivalden Notlar”, s.15, (d.)
- Tamer, Ülkü, “O Eski Bir Güvercindi”, s.10, (ş.)
- Toros, Aydos, “Orda bir köy var uzakta: Köy Eğitim Merkezleri”, s.6, (m.)
- Yücel, Can, “Ne Yerdedir Ne Gökte”, s.3, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 49, 7 Aralık 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Yeni bir dergi”, s.12, (e.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Liberalizm ve Hürriyet”, s.2, (m.)
- Akutagawa, Ryunosuke, “Raşomon”, (Çev. Bilge Karasu), s.13-14, (öyk.)
- Atay, Alim, “İki Siyah Kıravat”, s.10, (ş.)
- Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçilik Üzerine II”, (Çev. Hüseyin Demirhan) s.8, (m.)
- Bozbekiroğlu, “Kötü Bir Aşk Şiiri”, s.10, (ş.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.6, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir kültür çıkmazı”, s.1, (m.)
- Gör, Salih Sıtkı, “Kına Gecesi”, s.12, (ş.)
- Guillen, Nicolàs, “Küba Şiiri: İki Çocuk”, (Çev. Ahmet E. Işık), s.11, (ş.)
- Güner, E., “Niçin Sosyalizm”, s.2-8, (m.)
- Habora, Bülent, “Devrik Kişi”, s.12, (ş.)
- Habora, Bülent, “Görüntü”, s.12, (ş.)
- Habora, Bülent, “Kıyı”, s.12, (ş.)
- Hakan, Memlûk, “Bir Devrimcinin Mektubu: Gençlik nereye gidiyor?”, s.7, (mktp.)

- İnce, Özdemir, “En”, s.12, (ş.)
- İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), s.14, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Lenin Wladimir Iljitsch”, s.6, (byg.)
- Kafka, Franz, “Köprü”, (Çev. İsimsiz), s.10, (öyk.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Matematik Öğretisi”, s.9, (ş.)
- Metin, Feridun, “-İ- Ben Hiç Güzel Olmadım Sahi”, s.11, (ş.)
- Naci, Fethi, “Eleştiri: Gün Görmeyen Sokak”, s.9-10, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Nirvana”, s.10, (öyk.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: ‘Koskoca bir hiç’”, s.11, (açık oturum)
- Öngören, Mahmut Tali, “Kral Lear”, s.15, (m.)
- Özer, İsmet, “25 Yaş Yalnızlığı”, s.12, (ş.)
- Özer, Kemal, “Halklı”, s.10, (ş.)
- Özerdin, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: ‘Kültür’ dediğin”, s.13, (d.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Bir ‘Fauve’ Öldü”, s.16, (nek.)
- Prevert, Jacques, “Hür Alay”, (Çev. Alev Güçlü), s.14, (ş.)
- Şevket, Halûk, “Yanık Görüntü”, s.12, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Prodüktivite çalışmaları ve memleketimizdeki durumu”, s.5, (m.)
- Üretürk, Vedat, “Gerçek Küfü”, s.14-15, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 50, 14 Aralık 1958

- Ağaoğlu, Tektaş, “Kırlangıç”, s.11, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İlköğretim Dâvası”, s.4, (m.)
- Char, René, “Jacquemard ile Julia”, (Çev. İlhan Berk), s.9, (d.)
- Çelikten, Cengiz, “Görmeyeli”, s.13, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Özgürlük Alanı”, s.13, (ş.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.7, (m.)
- Duru, Orhan, “Lök”, s.14-15, (öyk.)
- Gogus, “Lenin’i Ziyaret”, s.6, (röp.)
- İnce, Özdemir, “Şano”, s.11, (ş.)
- İsimsiz, “Kitaplar”, s.13, (eser tanıtımı)

- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- Kafka, Franz, “İsimsiz”,(Çev. Aydın Varda),s.11, (öyk.)
- Korkut, Ersan, “Üzümlü Meyhane”, s.14, (ş.)
- Naci, Fethi, “Bilgiden Öte”, s.10, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Duvarların Ötesi”, s.15, (e.)
- Özer, Kemal, “Kıyı”, s.11, (ş.)
- Özertim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Yahya Kemal Beyatlı’nın Kitapları”, s.14, (d.)
- Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12, (günlük)
- Sıtkı, Şahap, “Resim: Elderoğlu Resim Sergisi”, s.16, (e.)
- Tamer, Erdoğan, “Şiddet Hal Çaresi Değildir”, s.3, (m.)
- Tamer, Ülkü, “Dokuma”, s.9, (ş.)
- Türeyen, Ayhan, “Bilgiden Öte”, s.10, (tart.)
- Uyar, Turgut, “Bir Yanıt”, s.9, (tart.)
- Yüce, Ali, “Yakup Nerdesin”, s.11, (ş.)
- Yücel, Can, “Bir Devrimcinin Mektubu: Bir Destan Çağının Arifesinde”, s.2, (mktp.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 51, 21 Aralık 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Dünyayı Koruyanlar”, s.13, (e.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Gün”, s.10, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Fayton”, s.10, (ş.)
- B., Mehmet, “Köy çocuğunun okuyabilmesi mucizeye bağlıdır”, s.5, (anı)
- Bilgi, Alâeddin, “Diego Rivera”, s.11, (nek.)
- Char, René, “Kara Geyikler”, (Çev. Ülker Müdüroğlu-Özdemir İnce), s.11, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Kız”, s.10, (ş.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.3, (m.)
- Duru, Orhan, “Çıkamaz”, s.10, (d.)
- Einstein, Albert, “Aydınlara Bir Bildiri”, (Çev. E. Güner), s.6, (mktp.)
- G., Asena, “Ay Işıklı Ablam”, s.12, (ş.)
- Gani, Sedat, “Hikâye: Çember”, s.15, (öyk.)
- Habora, Bülent, “Değişik”, s.15, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)

- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Makyavel”, s.3, (byg.)
- Kafka, Franz, “Sınav”, (Çev. Aydın Varda), s.14, (öyk.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Ağıt”, s.9, (ş.)
- Karataş, Mustafa, “Yalnız Zenciler mi?”, s.2, (m.)
- Kipöz, Tekin, “Çok Güneşler”, s.10, (ş.)
- Lawrance, D.H., “D.H. Lawrence’ın Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), s.12, (mktb.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Çıkmaza Giren Köy Eğitimi”, s.5, (d.)
- Nida, Ömer, “Görünü”, s.15, (ş.)
- (Onaran), Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Türkçesi”, s.11, (açık oturum)
- Öngören, Mahmut Tali, “Tiyatro: Seyirci, Tiyatro tenkitçisi ve Shiffrin”, s.16, (e.)
- Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12, (günlük)
- Süreya, Cemal, “Dünyayı Seviştik Az Yaşadıysa da...”, s.9, (ş.)
- Toros, Aydos, “Devletçi Eğitimde Krizler”, s.7, (m.)
- Uyar, Turgut, “Kısır Döngüde”, s.9, (tart.)
- Uyguner, Muzaffer, “Orhan Veli ve Dil”, s.13-14, (m.)
- Yücel, Can, “İnsan Hakları Üstüne Mesaj”, s.4, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 6, Sayı: 52, 28 Aralık 1958

- A. Turgut, “Dergilerde: Eleştirmede Kalıp”, s.12, (e.)
- Apaydın, Talip, “Uğurlamaca”, s.10, (ş.)
- Asayasu, “Taksi”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Baydar, Mustafa, “Şehit Edilmesinin Yıldönümü Dolayısıyla: Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, s.8, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yetkin ve Montaigne”, s.10, (e.)
- Çelikten, Cengiz, “Dünya Açıklarında”, s.12, (ş.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), s.4, (m.)
- Dil, Şahinkaya, “Toplum ışığı yahut gerçek bir eleştirmede aradığımız nitelikler”, s.15, (e.)
- Duru, Orhan, “Büyük otobüsteki küçük adam iki defa büyük otobüsteki küçük adam”, s.14, (öyk.)
- Faulkner, William, “New Orleans Çizgileri: Varlıklı Yahudi”, (Çev. Ülkü Tamer), s.14, (d.)

- Hitamaro, “Gemicik”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Allen V. Dulles”, s.4, (byg.)
- Jomei (İmparator), “Yalnız Erkek Geyik”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Kafka, Franz, “Bir melezleme”, (Çev. Aydın Varda),s.15, (öyk.)
- Kocakurt, Hüseyin, “Orda bir köy var uzakta: Uyuyabilirsen uyu”, s.5, (d.)
- Korkut, Ersun, “Spleen”, s.12, (ş.)
- Metin, Feridun, “-E- Akşama Ölme”, s.12, (ş.)
- Mitsukuni, “Çiğler”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Naci, Fethi, “Dünya Görüşü”, s.7, (e.)
- Naoyashi, “Güzel Gece”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Kral LEar”, s.15, (m.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Cemil Eren”, s.16, (m.)
- Sıtkı, Şahap, “Bir Resim Sergisi”, s.16, (e.)
- Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı”, (Çev. Bilge Karasu), s.11-12, (d.)
- Tabito, Otomo, “Minume Burnu”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Din derslerinden sonra lâyük eğitim”, s.5, (m.)
- Tungar, “Kitaplar”, s.13, (eser tanıtımı)
- Uyar, Turgut, “Kanada menekşeli iyi uzun balkon”, s.7, (ş.)
- Yakamochi, Otomo, “Ay Gezisi”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.13, (ş.)
- Yücel, Can, “Özçoban Meselesi”, s.2, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 1, 4 Ocak 1959

- A. Turgut, “Dergilerde: Yahya Kemal”, s.12, (e.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Kedi”, s.11, (öyk.)
- Atay, Alim, “Çay”, s.9, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Akvaryum Kadınları”, s.10, (ş.)
- Bozbeiroğlu, “Havva’sız Ademler”, s.11, (ş.)
- Cummings, E.E., “Hiç Gezmediğim Bir Yer”, (Çev. Ali Yüce),s.12, (ş.)
- Duru, Orhan, “Çıkamaz II”, s.9, (d.)
- El-Haydari Bülent, “Kibir”, (Çev. H. Bedha Dinç), s.12, (ş.)

- Hızlan, Doğan, “Bir Anışın Düşündürdüğü”, s.11, (e.)
- İsimsiz, “Faulkner Japonya’da”, (Çev. Fethi Naci), s.10, (röp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
- (K.), Tarık Dursun, “Halkla Olmaktan Uzak”, s.4, (m.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Fadik Kadın”, s.9, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Sorgu”, s.11, (öyk.)
- Öngören, Mahmut Tali, “İstanbul’da üç oyun”, s.16, (e.)
- Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı II”, (Çev. Bilge Karasu), s.14-16, (d.)
- Sümer, Güner, “Brecht’in Tiyatrosu”, s.15, (e.)
- Şimşek, Selahattin, “orda bir köy var uzakta: Günaydın Çocuklar II: Hacer”, s.6, (anı)
- Tekin, Talat, “‘Sis’ şiiri ve Şairi”, s.10, (m.)
- Toros, Aydos, “Türk Harflerinin 30. Yılında Kitapçılığımız”, s.5-8, (m.)
- Tungar, “Kitaplar: Günlerin Götürdüğü’ne ek”, s.13, (e)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 2, 11 Ocak 1959

- A. Turgut, “Dergilerde: Bir Toplum Işığı”, s.12, (e.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Gerçekli Armut”, s.9-10, (e.)
- Akçam, Dursun, “Geriye I”, s.5, (d.)
- Apaydın, Talip, “Şükrü Dayıya Selâm”, s.5, (anı)
- Arsan, Atılay, “Hikâye: Kaçaklar”, s.15, (öyk.)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, s.9, (ş.)
- Bozkurt, Gökbörü, “Gerekçesiz Bildiri”, s.11, (ş.)
- Camus, Albert, “Seçmek”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12, (gezi)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “‘Anlam’ Üzerine”, s.14-16, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Tartışmanın Bu Denlisi”, s.5, (d.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik: Çiftçi Sosyalistliğinin Tenkidi”, (Çev. Cami Demli), s.5, (m.)
- İsimsiz, “Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız”, (Çev. Ferit Edgü), s.10, (sor.)
- Lawrance, D., H., “D.H. Lawrence’in Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), s.11, (mktp.)
- Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Nurettin Artam’ın Kitapları”, s.13, (d.)

- Özsezgin, Kaya, “Ağaoğlu”, s.16, (e.)
 Rimbaud, Arthur, “Şimşek”, (Çev. Ferit Edgü), s.10, (d.)
 Sıtkı, Şahap, “Tektaş Ağaoğlu’nun Düşündürdükleri”, s.16, (e.)
 Tekin, Talât, “Tilcikli Türkçe”, s.11, (tart.)
 Tungar, “Kitaplar: Saklı Kilise”, s.13, (e)
 Yıldız, İbrahim, “Bakma”, s.12, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 3, 18 Ocak 1959

- Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyede Süre”, s.11-12, (m.)
 Aytekin, Halil, “orda bir köy var uzakta: Derekızık Köyü Öğretmeni Hüseyin Naz”, s.4, (d.)
 B., Mehmet, “Kahveler”, s.4, (m.)
 Basho, “Capon İşi”, (Çev. Tarık Dursun K.), s.10, (ş.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Yapıtları Büyük Yapan”, s.9-10-11, (e.)
 Duru, Orhan, “Hikâye: Darağacı Arayan Adam”, s.11, (öyk.)
 Gruda, Yılmaz, “Mr. Blues”, s.9, (ş.)
 İsimlessiz, “PP’den Mektup”, s.16, (mktp.)
 Kuyumcu, İbrahim, “Bir avuç toprak için”, s.4, (m.)
 Mazlum, Osman-Tungar, “Kitaplar”, s.14, (e.)
 (Onaran), Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Okumak”, s.13, (d.)
 Süreya, Cemal, “Anılar”, s.9, (e.)
 Simenon, Georges, “ Tanrıların Efsanesinin Yarattıktan Sonra, Kişioğlu Kendi Romanını Yazıyor III ”, (Çev. Bilge Karasu), s.14-16, (d.)
 Taşan, Berin, “Bir Sayın Baya Kapalı Mektup”, s.13, (mktp.)
 Tuncer, Oktay, “Masal”, s.13, (ş.)
 Uyguner, Muzaffer, “Racine ve Davacılar için”, s.14-15, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 4, 15 Mart 1959

- Aydoğan, M., “Kitap Fiyatları”, s.14, (e.)
 Cengiz, Halil Erdoğan, “Biraz ciddileşelim mi?”, s.14, (tart.)
 Cöntürk, Hüseyin, “Aynalar”, s.11, (e.)
 Hızlan, Doğan, “Şiirimizde insan kavramı”, s.16, (m.)

İsimsiz, “Yunan Güldestesi epigramından: Dört Mezar Yazıtı”, (Çev. Bilge Karasu), s.11, (d.)

İsimsiz, “Pasternak’ın Bugünkü Hayatı”, (Çev.İsimsiz), s.13, (röp.)

Kansu, Ceyhun Atuf, “Anadolu Treni”, s.10, (ş.)

Kaufmann, Helen L., “Tarihin en büyük 100 bestekârı”, (Çev. Fatma Barlas), s.8-9, (byg.)

Naci, Fethi, “Bunalan genç aydınlar”, s.9-10, (d.)

Pasternak, Boris, “Tan”, (Çev.Alev Güçlü), s.12, (ş.)

Perruchot, Henri, “Blaise Cendrars ile Konuşma: Kader kapınızı ne zaman çaldı?”, (Çev. Fethi Naci-Orhan Duru) s.12, (röp.)

Selçuk, Füzûzan, “Hikâye: Telefon”, s.15, (öyk.)

Süreya, Cemal, “Jüri”, s.10, (d.)

Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Öğretmenin Türkiye’si”, s.8, (m.)

Uyar, Turgut, “Akabakan”, s.9, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 5, 22 Mart 1959

Atay, Alim, “Balkonlarda”, s.10, (ş.)

Aybar, Kemal Yılmaz, “Bir Takım Yazarlar”, s.13, (e.)

Beauvoire, Simone de, “İkinci Eşem’den”, (Çev. İsimsiz), s.11, (m.)

Glazer, Mark, “Existentializm ve Kirkegaard”, (Çev.İsimsiz), s.9, (m.)

Göçmen, Çetin, “Her hafta bir hikâye: Cennette bir yabancı”, s.15, (öyk.)

İsimsiz, “Seçme Sözler”, s.12, (d.)

Kaufmann, Helen L., “Tarihin En Büyük 100 Bestekârı: Johann Sebastian Bach”, (Çev. Fatma Barlas), s.8-9, (byg.)

Kutlugil, Orhan, “Kitaplar arasında: Dünyanın en güzel arabistanı”, s.10-16, (e.)

Lehman, Leonard, “Çağdaş Kahramanlar”, (Çev. Zeynep Güre), s.10, (d.)

Nida, Ömer, “Çıplaklığım Çoğalıyordu”, s.11, (ş.)

Neruda, Pablo, “Amerika Sevgisi ‘1400’”, (Çev. Alev Güçlü), s.12, (ş.)

Oryas, K., “Çevirmen, çevirmen beni de üğüt”, s.12, (e.)

Örten, Yavuz, “Kara İşima”, s.12, (ş.)

Özkan, Refet, “orda bir köy var uzakta: ilk eğitim ilkin gerçekleşmelidir”, s.8, (m.)

Pasternak, Boris, “İyilik Savaşı”, (Çev.Fatma Barlas), s.12, (ş.)

- Sander, Ergun, “Beyaz Çiçek”, s.11, (ş.)
- Seyda, Mehmet, “San’atçı’nın Yayılması”, s.15-16, (m.)
- Tekin, Talat, “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler”, s.16, (tart.)
- Üretürk, Vedat, “Sanat Konuları: Günlerin götüremediği”, s.14, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 6, 29 Mart 1959

- G., Asena, “Ay Işığı Fareleri”, s.13, (ş.)
- Halûk, Oğuz, “Abanoz”, s.12, (ş.)
- İsimsiz, “Rejisörler Konuşuyor”, (Çev. Ayhan Yılmaz), s.14, (açık oturum)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı 3: Carl Emmanuel Bach”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)
- Kipöz, Tekin, “Kral Olan Amcam”, s.12, (ş.)
- Sakıp, Ömer, “Bunalan Genç adamlar’ın Yanılgısı”, s.9, (e.)
- Simenon, Georges, “Roman Kahramanı Arayan Bir Kuşak”, (Çev. Bilge Karasu), s.13-16, (d.)
- Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Misafir Leylek”, s.12, (öyk.)
- Tekin, Talât, “Tasfiyeciliğin Sınırları”, s.13, (tart.)
- Thomas, Dylan, “Hikâye: Fuardan Sonra”, (Çev. Ülkü Tamer), s.15, (öyk.)
- Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Öğretmen Hürlüğü”, s.8, (m.)
- Ünüvar, M. Başaran, “Bir Eğitim Savaşı”, s.8, (m.)
- Üretürk, Vedat, “Bir İstanbul Aranıyor”, s.10-16, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Çöl Tanrıları”, s.10-15, (d.)
- Ütük, Etem, “Köye yararlı olmak”, s.8-14, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 7, 5 Nisan 1959

- Bofilli, Fernando, “Sinema Dünyası: Federico Fellini Sinemaya Gitmiyor”, (Çev. Dikmen Turgut), s.10, (röp.)
- Deniz, F., “İlk Öğretmen Okullarında Olup Bitenler”, s.7, (m.)
- (Derleyen)Dikmen, Turgut, “Jerry Lewis Sütçüsüne Hayran”, s.10, (hbr.)
- (Derleyen)Dikmen, Turgut, “Marilyn Monroe’yi Kocasını Arthur Miller Anlatıyor”, s.10, (hbr.)
- Gelen, İrfan, “Hikâye: Kavga”, s.15, (öyk.)

- İ. K., “Köyümden Anılar”, s.13, (anı)
- İsimsiz, “Bölge Kalkınma Programları ve Köy Enstitüleri”, s.8, (m.)
- İsimsiz, “Meksika’nın Sanat eserleri çalınıyor”, (Çev. Deniz Tanca), s.11, (hbr.)
- Karaçam, Nazif, “orda bir köy var uzakta: Açık Mektup”, s.8, (mktp.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Samuel Barber”, (Çev. Fatma Barlas), s.14, (byg.)
- Kozlu, Abdullah, “Hasan Oğlu Veli”, s.14, (ş.)
- Kutlugil, Orhan, “Kitaplar: Köyün Kamburu”, s.12, (e.)
- Maupassant, Guy de, “Vandetta: Öc alma”, (Çev. Deniz Tanca), s.15-16, (öyk.)
- Muller, Robert, “Sinema Dünyası: Vittorio De Sica Kendini Herkesten Aşağı Görüyormuş”, (Çev. Turgut Dikmen), s.10, (röp.)
- Naci, Fethi, “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı”, s.9-16, (tart.)
- Nida, Ömer, “Fransız Şapkalı Dedem”, s.13, (ş.)
- Nida, Ömer, “Derken Cuma Gelir”, s.13, (ş.)
- Oryas, K., “Dergiler: Yeni Bir Dergi”, s.12, (e.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Can Kentim”, s.11, (ş.)
- Üretürk, Vedat, “Fincanı Taştan Oyarlar”, s.14, (d.)
- Ütük, Etem, “Ataç’ı Okurken”, s.11, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 8, 19 Nisan 1959

- B., Mehmet, “Tohum Eken Heykel”, s.8-14, (öyk.)
- Başaran, “Yaman Vuruldu Yazmalar”, s.8, (ş.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçının Kahramanlığı”, s.9-14, (d.)
- Çetin, Yalçın, “Karikatür Mektubu: Havaya Asılı aşamalar”, s.11-16, (m.)
- Ergöktaş, Faruk, “Peçeli”, s.10, (ş.)
- Ergöktaş Faruk, “Sorumusuz Eleştirmen”, s.9-16, (d.)
- Günenç, Fevzi, “Hikâye: Z. Sonrası”, s.15-16, (öyk.)
- Güney, Oben, “Kör Tayfa”, s.11, (ş.)
- Güney, Oben, “Misis İfezna”, s.16, (ş.)
- Karaçam, Nazif, “Zeka ve Sevgi”, s.10, (d.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Bela Bartok ”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)

- Kemal, Yaşar, “La Question Üstüne Amerikalı Yazar Eduard Roditi ile Bir Konuşma”, s.12-13, (röp.)
- Malik, Ahmet, “Örnek Bir Ders Üzerine”, s.8, (m.)
- Oryas, K., “Dergiler”, s.12, (eser tanıtımı)
- Pound, Ezra, “Göl Adası”, (Çev. Ülkü Tamer), s.9, (ş.)
- Steinbeck, John, “Kahvaltı”, (Çev. Fatma Barlas), s.15-16, (anı)
- Şevket, Haluk, “Tiyatro: Satıcının Ölümü”, s.14, (e.)
- Ütük, Etem, “İyiki Böyle Oldu”, s.8, (öyk.)
- Yükselen, Mete H., “Uzun Bakır Saçlı Kızlar Korosu”, s.16, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 9, 26 Nisan 1959

- Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, s.9-13, (m.)
- Gelen, İrfan, “Hikaye: Sarı Kadın Masalı”, s.15, (öyk.)
- Gruda, Yılmaz, “Manzume”, s.12, (ş.)
- Güney, Oben, “Mavi Yazıt İfezna I”, s.16, (ş.)
- Habora, Bülent, “Kitaplar: Bırakılmış Biri”, s.12, (e.)
- İsimsiz, “Federico Garcia Lorca”, (Çev. Yekta Ataman), s.11, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ludvig Van Beethoven”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)
- Kutlugil, Orhan, “Kınar Hanım’ın Denizleri”, s.12, (e.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sessizlik”, (Çev. Yekta Ataman), s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Yolculuk”, (Çev. Yekta Ataman), s.11, (ş.)
- Maugham, W., Sommerset, “Yara İzi”, s.15-16, (Çev. İsimsiz), (öyk.)
- Sezer, Baykan, “Sinema: İyi Ekip İyi Film: Sen Bir Melektin”, s.14-16, (e.)
- Şimşek, Selahattin, “17 Nisan Yazıları”, s.13, (anı)
- Toros, Aydos, “Bir Işık Sönüyor”, s.8, (m.)
- Üretürk, Vedat, “Ya Gelinir Ya Gelinmez”, s.10, (d.)
- Ütük. Etem, “Köy Postası: Adı Bile Anılmaz”, s.8, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 10, 3 Mayıs 1959

- Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, s.11-16, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, s.9, (m.)

- Faulkner, William, “Kundura Tamircisi”, (Çev. Ülkü Tamer), s.13, (d.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alban Berg ”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)
- Kemal, Yaşar, “Bir Evlenme”, s.13, (öyk.)
- Nida, Ömer, “İki Çağ Kırıntısı”, s.11, (ş.)
- Oryas, K., “Kitaplar: Durum”, s.12, (e.)
- Saraycıklı, Alev, “Biraz da Bizi İnceleyin Bizi”, s.8, (m.)
- Şevket, Haluk, “Olumlu”, s.12, (ş.)
- Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Tokat Yazması”, s.15, (öyk.)
- Toros, Aydos, “Kadillaklı Evliyalılar”, s.8, (m.)
- Üretürk, Vedat, “Beni Öldürmeğe Fermanın mı Var?”, s.10-16, (d.)
- Valcroze, “Sinema: Visconti ile Konuşma”, (Çev. Erdoğan Tokmaklı), s.14, (röp.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 11, 10 Mayıs 1959

- A. Turgut, “Bir Şiiri Anlamak”, s.11, (e.)
- Arif, Ahmet, “Suskun”, s.11, (ş.)
- Caldwell, Erskine, “Yalnızlık”, (Çev. Fatma Tanoğlu), s.15, (öyk.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, s.16, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Aylak Adam Romanı Üzerine Tartışma”, s.12, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Evet Doğru”, s.9, (d.)
- İnce, Özdemir, “Pofuduk Pumpkin”, s.10, (ş.)
- Faulkner, William, “Magdalen”, (Çev. İsimless), s.12, (d.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Hector Berlioz”, (Çev. Fatma Barlas), s.13, (byg.)
- Kutlugil, Orhan, “Kitaplar: Körfez”, s.15-16, (e.)
- Naci, Fethi, “Kitap Eleştirisi”, s.10, (e.)
- Özer, Kemal, “Sargınız Biragızdan”, s.9, (ş.)
- Sezer, Baykan, “Sinema Yayınları”, s.14-16, (e.)
- Shakespeare, William, “İsimless”, (Çev. Ülkü Tamer), s.12, (ş.)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), s.12, (ş.)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), s.12, (ş.)
- Tamer, “Uzun Parmaklı Silahlar”, s.10, (ş.)

- Topçu, Halis, “Neden Köy Enstitüsü”, s.8, (m.)
 Uyar, Turgut, “Yasaklar Konusunda”, s.9, (tart.)
 Üretürk, Vedat, “Ayağına Giymiş Sedef Nalini”, s.13-14, (d.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 12, 17 Mayıs 1959

- Arif, Ahmet, “Diyarbakir Kalesi”, s.10, (ş.)
 Atay, Alim, “Ceylan mı Sandınız”, s.11, (ş.)
 Ataç, Nurullah, “Günce: Para İçin”, s.9, (d.)
 Çetin, Yalçın, “Maça Kedisi Sinek İkilişi”, s.14, (e.)
 Erdost, Muzaffer “Öfkeli Ataç”, s.9, (nek.)
 Erdost, Muzaffer, “Şiir Kendini Eskitir”, s.10-16, (d.)
 Faulkner, William, “Gezi”, s.12, (gezi)
 G., Turan Ceyhun, “İncelemeler: Modern Hikâye Üzerine”, s.13, (d.)
 İsimsiz, “Ölümünün 5inci Yılında Sait Faik İçin Ne Dediler ki”, s.13, (nek.)
 Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Leonard Bernstein”, (Çev. Fatma Barlas), s.12, (byg.)
 Kemal, Orhan, “Sinema: Olmayan”, s.15, (d.)
 Lorca, Federico Garcia., “Ay”, (Çev. Yekta Ataman), s.14, (ş.)
 Lorca, Federico Garcia., “Geçtikten Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), s.14, (ş.)
 Lorca, Federico Garcia., “Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), s.14, (ş.)
 Lorca, Federico Garcia., “Şaşkın”, (Çev. Yekta Ataman), s.14, (ş.)
 Mrozek, Slawomir, “Hikâye: Arslan”, (Çev. Alev Güçlü), s.14, (öyk.)
 Naci, Fethi, “Kitaplar ve Eleştirmeler”, s.10, (e.)
 Oryas, K., “Dergiler: Töre”, s.15, (e.)
 Özlü Demir, “Babil Kralı”, s.12, (e.)
 Saraycıklı, Alev, “Kördüğümlerimiz”, s.8, (d.)
 Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, s.8, (m.)
 Tuna, Alper, “Ece Ayhan ile Fayton”, s.11-16, (m.)
 Uyar, Turgut, “Yavaşça Oluyor Ellerime”, s.9, (ş.)
 Üretürk, Vedat, “Giden Gelmiyor”, s.13, (d.)
 Yordam, Ergun, “Godo Öldü”, s.15, (öyk.)

***Pazar Postası*, Yıl: 7, Sayı: 13, 24 Mayıs 1959**

- Apasarayıcılı, Alev, “Memleketin Efendileri”, s.8, (d.)
- B., Mehmet, “Düşmanlık havasını çözümleme cesareti gösterilmeli”, s.8, (m.)
- Canpolat, Müşür Kaya, “Yenilgiyi Savunuyorum”, s.11, (d.)
- Güney, Oben, “Bitmemiş Sonnet”, s.15, (ş.)
- İsimsiz, “Kenter Kardeşlerle Konuşma”, s.11, (röp.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Georges Bizet”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)
- Kemal, Orhan, “Notlar: Eleştirme Üzerine”, s.9, (e.)
- Kemal, Orhan, “Yazar Üstüne”, s.12-15, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Dilin Evrimi”, s.9-15, (m.)
- Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: On İki Öfkeli Adam”, s.12, (e.)
- Örten, Yavuz, “Boşlukta Duran Tadımlar”, s.15, (ş.)
- Özkan, Hakkı, “Rıfat Ilgazla Bir Konuşma”, s.10-11, (röp.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Ange”, s.b14, (öyk.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Sinema: 1958-59’da Yerli Filmler”, s.13-16, (e.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Öykü: Üşümek”, s.14, (öyk.)
- Üretürk, Vedat, “Uzun Olur Gemilerin Direği”, s.13-14, (d.)
- Zengin, Coşkun, “Ağıt”, s.11, (ş.)

***Pazar Postası*, Yıl: 7, Sayı: 14, 31 Mayıs 1959**

- Arif, Ahmet, “Ay Karanlık: Maviye”, s.12, (ş.)
- Aykın, Cemalettin, “Bırakılmış Biriyle Gelenler”, s.11-16, (e.)
- Breton, Andre, “Odun Saçlı Kadınım”, (Çev. Alev Güçlü), s.13, (ş.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Birinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), s.10-14, (mktp.)
- Damar, Arif, “Sular Yerde Akıyor”, s.10, (e.)
- Güney, Yılmaz, “Hikâye: Karanfil”, s.14, (öyk.)
- Halûk, Oğuz, “Artık Hep O Aşk Var”, s.9, (ş.)
- Karahan, Edip, “Gece”, s.16, (d.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ernest Bloch”, (Çev. Fatma Barlas), s.11, (byg.)

Kutlugil, Orhan, “Kaçkınlar”, s.15, (e.)

Naci, Fethi, “Aydınlarımızın Haline Doğru”, s.9, (e.)

Sartre, Jean Paul, “Varoluşçuluk Nedir?”, (Çev. İsimsiz), s.11-16, (m.)

Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, s.13, (tart.)

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, s.8, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 15, 7 Haziran 1959

Apasaraycıklı, Alev, “Biraz Zor Durdurursunuz”, s.8, (m.)

Cengiz, Halil Erdoğan, “Geceleri Okumayınız”, s.14, (tart.)

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: İkinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), s.12-15, (mktp.)

Cılızoğlu, Tanju, “Boşluk Yenilikleri”, s.13, (öyk.)

Dirikol, Beşir, “<<F>>”, s.16, (ş.)

Dirikol, Beşir, “<<N>>”, s.16, (ş.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Luigi Boccherini”, (Çev. Fatma Barlas), s.10, (byg.)

Nesin, Aziz, “Tiyatroda Gerilim”, s.10, (e.)

Nihat, Süleyman, “<<Karşı Koyan>> Eleştirmeci”, s.11-15, (e.)

Ölez, Ş.Avni, “Mai Chung Tsu Kaki”, s.10, (ş.)

Ölmez, Ümit, “Yazı Parası”, s.9, (d.)

Öngören, Mahmut T., “Shakespeare’in ‘Onikinci Gecesi’”, s.11-16, (e.)

Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, s.12, (tart.)

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, s.8, (m.)

Tulgay, Tahir, “Ördek”, s.14, (öyk.)

Verdet, André, “Gece-Ana ve Çocuk”, (Çev. İsimsiz), s.8, (ş.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 16, 14 Haziran 1959

Alberti, Rafael, “Gerenadaya Gitmemiş Kişinin Baladı”, (Çev. Alev Güçlü), s.10, (ş.)

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), s.13, (mktp.)

Cengiz, Halil Erdoğan, “Geceleri Okumayınız”, s.13, (tart.)

Göçmen, Çetin, “Okur Soruları”, s.9-14-15, (açık oturum)

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, s.9, (sor.)

- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alexander Borodin”, (Çev. Fatma Barlas), s.11, (byg.)
- Kwang-su, Lee, “Dostlara Özlem”, (Çev. Coşkun Zengin), s.12, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia., “Çeşitlemeler”, (Çev. Ülkü Tamer), s.9, (ş.)
- Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, s.10, (e.)
- Necmi, Ahmet, “Hikâye: Dam”, s.15, (öyk.)
- Ölmez, Ümit, “Hiçlik”, s.11, (d.)
- Öztürk, Hüseyin, “Viva Zapata”, s.14, (rom.)
- Prevert, Jacques, “Ay Çiçeği”, (Çev. Vedat Üretürk), s.9, (ş.)
- Sezgin, Ergin, “Sinema: Olup Bitenler”, s.12, (e.)
- Şevket, Haluk, “İkinci Gece”, s.15, (ş.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Karanfil”, s.15, (ş.)
- Timuçin, İsmail Afşar, “Baharat Yolu”, s.10, (ş.)
- Topkan, Refik, “Kütahya Anıları”, s.12, (ş.)
- Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, s.8, (m.)
- Türker, Doğan, “Uygar Taşlarına Çıkış”, s.13, (ş.)
- Üren, İhsan, “Mefistonun Pazarları”, s.11, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Günlük veya Gecelik”, s.10, (günlük)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 17, 28 Haziran 1959

- Ceyhun, Demirtaş, “Aylak Adam”, s.13, (tart.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Üçüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), s.11-16, (mktp.)
- E.,T., “Sinema: Cannes”, s.12-13, (hbr.)
- Habora, Bülent, “Hikâye: Sinek Ya da Put Perisi”, s.14, (öyk.)
- İsimsiz, “Beş Büyük Film: Altın Palmiye”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Yılın En iyi On Filmi”, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, s.10-11, (sor.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Max Bruch”, (Çev. Fatma Barlas), s.11, (byg.)
- Malik, Ahmet, “Sayfa ve Sütunlar Arasında”, s.8, (d.)
- Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, s.14-16, (e.)

- Tamer, “İntihar Antlaşması”, s.9, (ş.)
- Tanebe, Taşihro, “Taşihro Tanebe’den bir şiir”, (Çev. Alev Güçlü), s.9, (ş.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Üç Arkadaş İçin”, s.12, (e.)
- Türker, Doğan, “Kırkikindiler Geçidi: Bir Kuzey Dönencesinde Şafak”, s.14, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, s.9, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 18, 5temmuz 1959

- Acarı, Halis, “Türk Dilinde ve Başka Dillerde Özleşme”, s.11-14, (m.)
- Atay, Alim, “Babilin o asma bahçelerinde”, s.9, (ş.)
- Başaran, M., “Köy Enstitüleri ve Halk Eğitimi”, s.8, (m.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Dördüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), s.13, (mktp.)
- Damar, Arif, “Boşta”, s.9, (ş.)
- Damar, Arif, “Sunu”, s.9, (ş.)
- Çetin, Yalçın, “II. Erdek Şenliği Başlıyor”, s.9, (hbr.)
- Desnos, Robert, “Uysal bir adam”, (Çev. Alev Güçlü), s.9, (ş.)
- Ilgaz, Rıfat, “Çarşaf”, s.16, (mzh.)
- Ilgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, s.16, (mzh.)
- Ilgaz, Rıfat, “Görülmemiş İndirme”, s.16, (mzh.)
- İsimsiz, “Bronte Kardeşlerin Garip Hayatı”, s.15, (byg.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, s.10-11, (sor.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Anton Brnckner”, (Çev. Fatma Barlas), s.14, (byg.)
- Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, s.13, (e.)
- Sezer, Baykan, “Berlin Film Festivali Başladı”, s.12, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Festivalin tarihçesi”, s.12, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Sinema Haberleri”, s.12, (hbr.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor”, s.12, (m.)
- Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, s.14, (e.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 19, 12 Temmuz 1959

- Baykurt, Fakir, “İrazca ananın şikâyetidir”, s.8, (rom.)

- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), s.13, (mktp.)
- Çetin, Yalçın, “Erdek’te Şenlik Başladı”, s.11, (hbr.)
- Damar, Arif, “Karşıda Çardak Lâpseki”, s.9, (ş.)
- Damar, Arif, “Metin Eloğlu ‘Hasanlı Eşik’te”, s.11, (e.)
- Ilgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”,s.16, (mzh.)
- Ilgaz, Rıfat, “Hırsız Türleri”,s.16, (mzh.)
- Ilgaz, Rıfat, “Zil”,s.16, (mzh.)
- İsimsiz, “Beat Generation Yılgın Kuşak”, s.12-13, (m.)
- İsimsiz, “İtalyan Sinemasının iki büyüğü yeni gerçekçiliğin bilançosunu yapıyor”,(Çev. İsimsiz), s.13, (röp.)
- İsimsiz, “Sanatçılar arasında”, s.11, (mzh.)
- İsimsiz, “Türk Edebiyatçılar Birliğinin Sergisi”, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, s.10, (sor.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Johannes Brahms”, (Çev. Fatma Barlas), s.14, (byg.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor”, s.13, (m.)

Pazar Postası, Yıl: 7, Sayı: 20, 19 Temmuz 1959

- Çetin, Yalçın, “Erdek’te Şenliği Bitti”, s.9, (e.)
- Ilgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”,s.16, (mzh.)
- Ilgaz, Rıfat, “Mizah mı?”, s.16, (d.)
- İsimsiz, “Beat Generation Yılgın Kuşak”, s.12-13, (m.)
- İsimsiz, “Bir Örnek: ‘Le Bel Age’”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Cocteau’nun Vasiyetnamesi”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Moskova festivali”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Rene Clair’in kitabı: ‘Comedi et Commantaire’”, s.14, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Sinema Haberleri”, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “Sovyetler Amerikan Filmi alıyor”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Sovyetlerin ilk ‘Suspense’ filmi”, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, s.10, (sor.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Carlos Chavez”, (Çev. Fatma Barlas), s.14, (byg.)

Oktay, Ahmet, “Kartpostal”, s.11, (ş.)

Oktay, Ahmet, “Sığ Deniz”, s.11, (ş.)

Oktay, Ahmet, “Sunu”, s.11, (ş.)

Sezer, Baykan, “Berlin Festivalini de Genç bir Fransız Kazandı”, s.13, (hbr.)

Toros, Aydos, “Okuma bilmeyenler çoğalıyor”, s.8, (m.)

Üretürk, Vedat, “Dergiler arasında”, s.11, (e.)

B. 2. Yazar Soyadına Göre Dizin

- A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Anlamamışım”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.6, (tart.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.7-11, (e.)
- A., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- A. Z., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.7, (e.)
- A. B., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.7, (e.)
- A. B. C., “Aydınların mesuliyeti”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.2, (m.)
- A. B. C., “Fikir mücademesinde kültür”, *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.3, (m.)

- A. B. C., “Zavallı Sosyoloji”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.4, (d.)
- A. E. (Aslan Ebiri), “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- A. E., “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (hbr.)
- A. Kadir, “Tekbaşına düşündüğüm Şarkılar: Doyasıya”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.9, (ş.)
- A. Korkut (Korkut Boratav), “Açık Oturum: Sömürgeciliğin Faydaları Üzerine Tartışma”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.2-3, (açık oturum)
- A. Korkut, “Açık Oturum: Demokrasi üzerine konuşma”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.2, (açık oturum)
- A. Korkut, “Açık Oturum: Kutsal Batı”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.2-3, (açık oturum)
- A. Korkut, “Açık Oturum: Sinema, reklam ve hürriyet üzerine konuşma”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.2, (açık oturum)
- A. Korkut, “Açık Oturum”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.2, (açık oturum)
- A. Korkut, “Anlaşılmak Zorunluluğu”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.6-11, (d.)
- A. Korkut, “Atatürk ve Türk devrim hareketi”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.4, (m.)
- A. Korkut, “Aydınlara yergi I: Anlamı belirsiz bir kelime”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.4, (m.)
- A. Korkut, “Aydınlara yergi II: Yeni bir ‘Aydın’ tanımı”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.4-11, (m.)
- A. Korkut, “Bilimsel Gelişmenin Doğurduğu Meseleler”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.2-3, (m.)
- A. Korkut, “Boş Meydanda At Oynatmak”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.2, (m.)
- A. Korkut, “Çalışma Hakkı”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.3, (m.)
- A. Korkut, “Dinlenme Hakkı”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.2, (m.)
- A. Korkut, “Doğu-Batı”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.4, (açık oturum)
- A. Korkut, “Hafif Sanayi mi?”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.1, (m.)

- A. Korkut, “Halkın, Halk Tarafından Halk İçin İdaresi”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.2, (m.)
- A. Korkut, “İnsan Tükenmez”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.7-9-11, (e.)
- A. Korkut, “Kadınlar Partisinin Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.3, (m.)
- A. Korkut, “Saltanatın Kaldırılması”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.3-11, (m.)
- A. Korkut, “Süveyş’in ettiği”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.5, (d.)
- A. Korkut, “Aydınlara yergi III: Aydın ve Halk”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.4-11, (m.)
- A. Ö.(Altan Öymen), “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.7, (e.)
- A. Turgut (Turgut Uyar), “Ataç’ın Ölüm Yıldönümü: Şiirle Ataç”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.7, (m.)
- A. Turgut, “Bir Şiiri Anlamak”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: ‘Muamma’ya Saygı”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.10-11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: ‘Tahta At’ mı?”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Anadolu’daki Dergiler”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Bir Toplum Işığı”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Çağrı-Acıpayam”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Dergilerde Atatürk”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Dil Konusu”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Dünyayı Koruyanlar”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.13, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Eleştirmede Kalıp”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Garp Cephesinde yeni bir şey yok”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Gaziantep Kültür Dergisi”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.11, (e.)

- A. Turgut, “Dergilerde: Gençlik Gazetesi”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.7, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Hamsi ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.13, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Kızmamak”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.10, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Konu Kıtlığı”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.8, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Küçük Dergilere Çağrı”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.8, (d.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Ölü Mevsim Biterken”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.10, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Salkım”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Sanat Sayfaları”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Şölen-Meşale”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Tutumlar-Tartışmalar”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili ile Ruhbilim”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Yahya Kemal”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Yeditepe”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.10, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Yeni Bir Dergi, Köprü”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.11, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Yeni bir dergi”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde: Yenilik’e Ağıt”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.7, (e.)
- A. Turgut, “Dergilerde”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.7, (e.)

- A. Turgut, “Dergilerde”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.7-11, (e.)
- A. Turgut, “Devrimleri sevmek”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.6, (m.)
- A. Turgut, “Gene Halk Şiiri”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.11, (e.)
- A. U., “Antoloji”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.7, (e.)
- A. U., “Zincir”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.7, (d.)
- Abadan, Yavuz Prof Dr., “Aydınlar ve Demokrasi”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof Dr., “Siyaset İlmi”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Aydın ve Sorumluluğu”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.1, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Batı Düşüncesi”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hümanist Düşüncenin Karakteri”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hürriyet Kahramanı”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.3, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “İki Devrim Anlayışı”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyetliğe Dair”, *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.4, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyetlik Prensibi”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Liberalizm ve Hürriyet”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.2, (m.)
- Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Siyaset ve Güzellik Ülküsü”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.4, (m.)
- Abe No Hironawa, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Acarı, Halis (Asım Bezirci), “Açıklama”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.7, (hbr.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-3: Konunun yeri ve değeri”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.7-11, (m.)

- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-4: Biçimce olgunluk ve özce değerlilik”, s.6-11, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-5: Millî olmanın ikinci yolu çağının meselelerini karşılamak”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.7-12, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-6: Gene Millî Olmak Üstüne İnsanı Toplumdaki Yerine Oturtmak”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.7, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-7: Millî Olmanın Son Şartı Çağının Meselelerini Karşılamak”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.7-10, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-8: Özde değerliliğin ikinci özelliği: insanlıcılık olmak”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.7-11, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-I-“, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.7-11, (m.)
- Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-II: Kalıcılığın Dayanakları nelerdir?”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7, (m.)
- Acarı, Halis, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine II”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.7, (mktp.)
- Acarı, Halis, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.7-11, (mktp.)
- Acarı, Halis, “Bir Materyalist Şair”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.10-11-12-13, (tart.)
- Acarı, Halis, “Dışarda Sanat Haberleri: Fransa’da dağıtılan Sanat armağanları”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.8, (hbr.)
- Acarı, Halis, “Dışardan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.7, (hbr.)
- Acarı, Halis, “Dışardan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.7, (hbr.)
- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.6-11, (e.)
- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.7-12, (e.)

- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği I: Ülkülü Dönem”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.7-11, (e.)
- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği I: Ülkülü Dönem”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.7-11, (e.)
- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.7-11, (e.)
- Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedriginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.7-11, (e.)
- Acarı, Halis, “Konuşma: üvercinka dedi ki...”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.14, (röp.)
- Acarı, Halis, “Şair ve Şiir Üstüne”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.7, (d.)
- Acarı, Halis, “Tek Camlı Gözlük”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.6-11, (e.)
- Acarı, Halis, “Türk Dilinde ve Başka Dillerde Özleşme”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.11-14, (m.)
- Acarı, Halis, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.7, (d.)
- Ağaoğlu, Adalet, “Amerika’dan Mektup”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.15, (mktp.)
- Ağaoğlu, Adalet, “Bertholt Brecht”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.8, (m.)
- Ağaoğlu, Adalet, “Dünya Tiyatrosunun Yarımı”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.8, (m.)
- Ağaoğlu, T.(Tektaş), “Bizans”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.8, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Deli”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Masal”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Rembrandt I”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Şiir”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Şiir”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Ağaoğlu, T., “Yüzük”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Ak Akıntılar İçinde Olta”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.8, (ş.)

- Ağaoğlu, Tektaş, “Bizans”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.12, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Çocuk”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.9, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Gerçekli Armut”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.9-10, (e.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Gün”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Kedi”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.11, (öyk.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Kırlangıç”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Kısaca”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (tart.)
- Ağaoğlu, Tektaş, “Şiirimizin bir efsanesi”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.9-10, (d.)
- Ai Tsing, “İlkbahar”, (Çev. VED), *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.8, (ş.)
- Akçam, Dursun, “Geriye I”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.5, (d.)
- Akçam, Dursun, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.5, (m.)
- Akçam, Dursun, “Sarı Traktör”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.12, (eser tanıtımı)
- Akçam, Dursun, “Türk Dili Dergisi”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.7-11, (e.)
- Akdağ, Ferit, “Yeşil Fal”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.6, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “Akdenizce”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “Az Kesit”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “Gevşek Mavi Kıravatlı”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “İbrahim Eşittir İbrahim”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.7, (ş.)
- Akdağ, Tevfik, “Oynaklı Pazar”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.7, (ş.)
- Akın Cankoçak, Gülten, “Sorumlu Kadın”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.8, (ş.)

- Akınsal, B. Fahri, “Düşündükçe: Özenti”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (d.)
- Akınsal, Bülent Fahri, “Ayaklı Sefalet”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.7, (d.)
- Akol, Güneşi, “Ataç’ın yolunda, daha hızlı”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.6, (e.)
- Akpınar, Ünal, “Göç II”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.7, (öyk.)
- Akpınar, Ünal, “Öykü:Göç”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.7-11, (öyk.)
- Aksel, Malik, “Bir sanatkâr keşfedildi”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.8, (öyk.)
- Aksel, Malik, “Eski Kahve Resimleri”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.2, (d.)
- Aksel, Malik, “Hatıralar arasında”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.2, (m.)
- Aksel, Malik, “Her şey yeni başlıyor”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.5, (e.)
- Aksel, Malik, “Hoca, muallim, mürebbi, öğretmen”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.2, (m.)
- Aksel, Malik, “İki İstanbul”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.2, (d.)
- Aksel, Malik, “Kilim ve Resim”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.2, (m.)
- Aksel, Malik, “Masallar, Aşıklar”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.2, (m.)
- Aksel, Malik, “Resim ve Tılsım”, *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.5, (m.)
- Aksel, Malik, “Sanat ile Fayda”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.2, (d.)
- Aksel, Malik, “Sanatımızda İkilik”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, s.4, (d.)
- Aksel, Malik, “Sanatın Kaderi”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.4, (d.)
- Aksel, Malik, “Sanatta Geçimsizlikler”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.2, (d.)
- Aksel, Malik, “Sanattan Şöhrete”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.2, (d.)
- Aksel, Malik, “Üsküdarlı Ressamlar”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.2, (m.)

- Aksel, Malik, “Yarının Modelleri”, *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.5, (açık oturum)
- Aksel, Malik, “Yeşil renkler”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.2, (d.)
- Akses, Necil Kâzım, “Halkın musiki terbiyesinde Folklor ve Bale’nin önemi”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.5, (m.)
- Akses, Necil Kâzım, “Musikide izah ve izahçı”, *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.5, (m.)
- Akses, Necil Kâzım, “Musikide tenkid ve tenkidçi”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.5, (m.)
- Aksoy, Erol, “Açık oturum”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.12, (tart.)
- Aksoy, Erol, “Antigone”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)
- Aksoy, Erol, “Batılı oyuncular”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.8, (m.)
- Aksoy, Erol, “Bir Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.8, (hbr.)
- Aksoy, Erol, “Haldun Dormen Yahut Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.12, (d.)
- Aksoy, Erol, “Havva’nın Karısı”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.8-12, (m.)
- Aksoy, Erol, “İki Yiğit Meydana: Bir Hesaplaşma”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.17, (tart.)
- Aksoy, Erol, “Konuşmalar 1: Müşfik Kenter”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.8-10, (röp.)
- Aksoy, Erol, “Konuşmalar: Yalın Tolga”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.8-12, (röp.)
- Aksoy, Erol, “Mahir Canova’ya göre ‘Finten’”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.8-11, (röp.)
- Aksoy, Erol, “O’Neill’in Tiyatroculuğu”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.8-10, (tart.)
- Aksoy, Erol, “Okuma Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.8, (m.)
- Aksoy, Erol, “Sahne Gerçeği: Sahnedeği Ses”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.8-12, (tart.)
- Aksoy, Erol, “Sahne öncesi çalışma”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.8-11, (e.)
- Aksoy, Erol, “Saklanbaç oyunu”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.8-11, (tart.)

- Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme III: Bölge Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (m.)
- Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme, Tiyatro Pazarı”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.8-11, (m.)
- Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme: Üç Kollu Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.8, (m.)
- Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (d.)
- Aksoy, Erol, “Yazarına göre ‘korku’”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.9-11, (röp.)
- Aksoy, Fahir, “Hikâye: Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (öyk.)
- Aktürel, O. (Orhan), “Bir Gün”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Aktürel, O., “Yıllar Boyunca”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Akutagawa, Ryunosuke, “Raşomon”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.13-14, (öyk.)
- Akyelli, Gökhan, “Yazarıma Mektup”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.2-12, (mktp.)
- Akyürekli, Memduh, “Çamur Ali”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Alain, Emile-Auguste Chartier, “Alain’dan Parçalar: Uzağa bak”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.10, (d.)
- Alberti, Rafael, “Gerenadaya Gitmemiş Kişinin Baladı”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.10, (ş.)
- Aldanır, Selâhattin, “Gün Dönümü”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Aldanır, Selâhattin, “Kış”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Aldanır, Selâhattin, “Naşiri Efkar”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Aldanır, Selâhattin, “Pazar Tatili”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Aldanır, Selâhattin, “Yekpâre”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: batı sokaklarında serbestçe öpüşülen ülke”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.4-5, (açık oturum)

- Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: Ekmek, Ruh ve Özgürlük”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.4-5, (açık oturum)
- Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: İnsanları Sevmek”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.5, (açık oturum)
- Alleg, Henri, “Gerçek İlacı”, (Çev. Alaeddin Bilg), *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.5-6, (anı)
- Alleg, Henri, “La Question”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.6, (d.)
- Alp, Câhid, “Hikâye: Birisi”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)
- Alp, Câhid, “Hikâye: Elveda II”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Alp, Câhid, “Hikâye: Tahsin”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)
- Alp, Cahid, “İkisi”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Alp, Cahid, “Şıngırlı Şiir”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Alp, Cahid, “Hikâye: Mustafa”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.10, (öyk.)
- Alp, Musikâr, “Tiyatromuzdaki Bakus”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.8-9-11, (tart.)
- Alp, Musikâr, “Yadsınan Gerçekler”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.9, (tart.)
- Alpertunga, “İdam”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.11, (ş.)
- Alpertunga, “Kapi”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Agustos 1958, s.10, (ş.)
- Alpertunga, “Oda”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Agustos 1958, s.10, (ş.)
- Alpertunga, “Pencere”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Agustos 1958, s.10, (ş.)
- Alpöge, Ailâ, “İonesco Efsanesi: Jacques ya da itaat”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.8-11, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.8-10, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.8-10, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 5: Ödev Kurbanları”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.8-10, (m.)

- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 7: Bundan Nasıl Kurtulmalı?”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.8-11, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 8: İonesco ve Çevresi”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.8-11, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 9: İonesco ve Temleri”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.9-11, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi I”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.8-11, (m.)
- Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi II”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.8-10, (m.)
- Altan, Çetin “Ciddiyet: Sana ne”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- Altan, Çetin, “Ankara Sahneleri: Miras”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.6-9, (e.)
- Altan, Çetin, “Ciddiyet: Nokta: Demokrasinin nimeti”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- Altan, Çetin, “Ciddiyet: Özür”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- Altan, Çetin, “Ciddiyet:Nokta: Son Durum ”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- Altan, Mehmet, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Anadol, Selahattin, “Hikâye: Hürriyet”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.7, (öyk.)
- And, Metin, “Dışardan Birisi”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.7-8, (tart.)
- And, Metin, “Geç olsa da”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.6-7-11, (tart.)
- Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Apasaraycıklı, Alev, “Biraz Zor Durdurursunuz”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.8, (m.)
- Apasaraycıklı, Alev, “Memleketin Efendileri”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.8, (d.)
- Apaydın, Talip, “Bekçi”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.6, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Buğdaysı”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.10, (ş.)

- Apaydın, Talip, “Dünya”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Apaydın, Talip, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.12, (otobyg.)
- Apaydın, Talip, “Köylü”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Fakir Baykurt’a Övgü”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.5, (byg.)
- Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İlköğretim Dâvası”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.4, (m.)
- Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İtbükü”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.4, (öyk.)
- Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Anadolu’da Yaşamak”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.5, (d.)
- Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Gericilik”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.4, (anı.)
- Apaydın, Talip, “Orta Çağa Doğru”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.4, (anı.)
- Apaydın, Talip, “Sığ”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)
- Apaydın, Talip, “Şükrü Dayıya Selâm”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.5, (anı)
- Apaydın, Talip, “Uğurlamaca”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Apollinaire, Guillaume, “Bağlar”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.6, (ş.)
- Apollinaire, Guillaume, “10 Nisan 1915”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- Apollinaire, Guillaume, “Alay”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.7, (ş.)
- Apollinaire, Guillaume, “Loreley”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Aragon, Louis, “Gözyaşları Birbirine benzer”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)
- Aragon, Louis, “Ne Kötü Benim İçin”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.11, (ş.)
- Aras, Feridun, “Hülya”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (d.)
- Arcayürek, Cüneyt, “Ciddiyet: Bunlara Sakın ‘Olamaz’ Demeyin!...”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

- Arcayürek, Cüneyt, “Orhan Veli’nin Kabri İçin”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (nek.)
- Arcayürek, Cüneyt, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (d.)
- Arıburnu, Orhan, “Sulh”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Arıcan, Nevin, “Cemiyet telâkkilerimiz”, *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.9, (m.)
- Ariel, Fikret, “Kitaplar arasında: Danişmend’in Klavuz’u üstüne”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.10-11, (e.)
- Arık, M. Arif, “Yollar”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)
- Arıkanlı, Oğuz, “Çınar ve Fidan”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Arıkanlı, Oğuz, “Yılmaz Gruda II”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.7, (ş.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Dilimizi Araştıralım Derken”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s. 6-11, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Güz”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.7, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Her Ülkede Aynı Derd”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.6-11, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.10, (öyk.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.10, (öyk.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.10-11, (öyk.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Münekkid yokluğu”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Okumak”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.6, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Şiirimize bir kuş bakışı”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.6-9-11, (d.)
- Arısoy, M. Sünnullah, “Walt Whitman ve Çayır yaprakları”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)
- Arif, Ahmet, “Ay Karanlık: Maviye”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.12, (ş.)
- Arif, Ahmet, “Diyarbakır Kalesi”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.10, (ş.)

- Arif, Ahmet, “Suskun”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.11, (ş.)
- Arif, Celâdet, “Bizim Yılbaşı”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Arif, Celâdet, “Koltuk Meyhanesi”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Arifoğlu, “Atatürkçü Olam Gerek”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.3, (m.)
- Arifoğlu, “Orada Bir Köy Var Uzakta: Köy Okulunda Bahçe”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.6, (m.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Ege’ye Mektup”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.5, (d.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy okuluna devam”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.6, (m.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmenlerinin Kaygıları”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.5, (m.)
- Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: İlköğretmen Okullarına Dair”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.5, (d.)
- Arnaoud, Georges, “Oyun: Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.12-13, (oyun)
- Arnaoud, Georges, “Oyun: Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.12-13-14, (oyun)
- Arsan, Atılay, “Güzelleme”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.11, (ş.)
- Arsan, Atılay, “Hasan Karaya Ağıt”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.11, (ş.)
- Arsan, Atılay, “Hikâye: Kaçaklar”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.15, (öyk.)
- Arsan, Atılay, “Masal Sonu”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.11, (ş.)
- Arseven, Veysel, “Aatürk Köşesi: Atatürk ve Yeni Türk Müziği”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.3, (m.)
- Arseven, Veysel, “Müzik Eğitiminde İkilik”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Arseven, Veysel, “Rüya Gibi”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.10, (hbr.)
- Arseven, Veysel, “Sanatta İrtica”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.10, (e.)
- Arseven, Veysel, “Şair İlhan Berk”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.9, (anı)

- Arzak, Aydın, “Festival Hangisi Bir Anlasak...”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.13, (d.)
- Asayasu, “Taksi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Aslanbey, Doğan, “Üç Damla Karanlık”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)
- Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Cevap”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Günce: Eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.5, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Günce: Para İçin”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.9, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Günce: Uyku”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.9, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı II”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.6-11, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı III”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.6-8, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı?”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.6-11, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Antoloji”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.6-11, (e.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası ”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.6, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası I”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.6-11, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası II”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.6-11, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası III”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.6-9, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası IV”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.6-11, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Derin derin”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.6-11, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 2”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.6-11, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 3”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.6-11, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.6-10, (d.)

- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Varlık Yayınları”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.6-11, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Konuşu: Yazmak”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.6-11, (tart.)
- Ataç, Nurullah, “Monsieur Gide”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.4, (nek.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Adsız Mektup”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Aylardan Sonra”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bahar”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Başka Bahar”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Şiir”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Canım”, *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Çürüten Hayranlık”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Daldan Dala”, *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Darmadağın”, *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Dönüş”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Eleştirmeci ”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: En Derin Yaram”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Erişilmez Rahatlık”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S.7, 18 Mart 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Giriş”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gün Dönümü”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.2, (d.)

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hulyaya Davet”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hürriyet Şairi”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Beyit”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Kitap”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İstanbul”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kar Yağarken”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kara Sevdalı Melek”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Karaca Oğlan”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kendini Beğenmek”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kış”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Ömrünün Bütünü...”, *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Öz ile Biçim”, *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Sayıklama”, *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Süslenmek”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Denen Güzel”, *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Sevmek”, *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Üzerine”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiirin Sesi”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şöyle Perişan”, *Pazar Postası*, S.10, 8 Nisan 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Var Olmak”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.2, (d.)

- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yaşamak”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.2, (d.)
- Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yeni Yıl”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.2, (d.)
- Atalay, Besim, “Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt’a”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s. 6-11, (tart.)
- Ataman, Yekta, “Carl Sandburg”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (byg.)
- Ataman, Yekta, “James Langston Hughes”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (byg.)
- Atar, İhsan, “Atatürk Köşesi”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.3, (m.)
- Atar, İhsan, “Dil Devrimi Nereye Gidiyor”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.3, (m.)
- Atar, İhsan, “Eski Yunanda Düşün ve Söz özgürlüğü”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.3, (m.)
- Atar, İhsan, “Havada Bulut Yok”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (e.)
- Atar, İhsan, “Kitaplar: Karapürçek”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.12, (eser tanıtımı)
- Atay, Alim, “Adam I”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Babilin o asma bahçelerinde”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “Balkonlarda”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.10, (ş.)
- Atay, Alim, “Bey Perşembe: II”, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “Bey Perşembe”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.7, (ş.)
- Atay, Alim, “Birinci Yeşil”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.7, (ş.)
- Atay, Alim, “Ceylan mı Sandınız”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.11, (ş.)
- Atay, Alim, “Çay”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “En İyi Kızlar Sonesi”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.7, (ş.)

- Atay, Alim, “Feriştah”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.6, (ş.)
- Atay, Alim, “Geyik II”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Geyik”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Gül Gül”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “İbrahim”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.6, (ş.)
- Atay, Alim, “İki Siyah Kıravat”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Atay, Alim, “Kikulata”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Atay, Alim, “Koro”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Okşama Gecesi I”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.6, (ş.)
- Atay, Alim, “Okşama Gecesi II”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.6, (ş.)
- Atay, Alim, “Okşama Gecesi III”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.6, (ş.)
- Atay, Alim, “Perşembe”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- Atay, Alim, “Su İçinde Bacakları”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Atay, Alim, “Şey”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.9, (d.)
- Atay, Alim, “Şiirlerime”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.7, (ş.)
- Atay, Alim, “Tink”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “Üç Yedi Yirmi Bir Elde Var İki”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.9, (ş.)
- Atay, Alim, “Üçüncü Koşma”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7, (ş.)
- Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk Devrinden Hatıralar:Şeref”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.5, (anı)
- Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk devrinden hatıralar”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.2, (anı)

- Atay, Falih Rıfkı, “Aydın En İyi Makalesi: Türklüğün Şerefi”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.10, (m.)
- Atay, Falih Rıfkı, “Güçlükler”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.7, (anı)
- Atkinson, Brooks, “Beşi Birden: Arthur Miller Kendini Eleştiriyor”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.13, (m.)
- Atkinson, Brooks, “Soyut Tiyatro”, (Çev.Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.12, (d.)
- Auden, Wystan Hugh, “Alla’sen söyle nedir aşkın aslı astarı”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.5, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “İlk fasıl:Yedi Belâ”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.5, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “İsimsiz”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.4, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “Mülteci dert yanmakta”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.5, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “Palais des beaux artes”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.5, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “Şarkı”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.11, (ş.)
- Auden, Wystan Hugh, “XXVI”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)
- Avcıoğlu, Doğan, “Sosyalizmin Bugünkü Meselesi”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.4, (m.)
- Avcıoğlu, Hamdi, “Atatürk Köşesi: Devrimleri Savunacak Genç Kuşak Nerede”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.3, (m.)
- Aybar, Kemal Yılmaz, “Bir Takım Yazarlar”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.13, (e.)
- Aydın, Kemal, “Cep Tiyatrosu Dört Yaşında”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.8, (e.)
- Aydın, M., “Okumak Bakımından Hür müyüz”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.5, (m.)
- Aydoğan, M., “Kitap Eleştirmesi: Yeşilkaya Savcısı”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.10, (e.)
- Aydoğan, M., “Kitap Fiyatları”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.14, (e.)
- Aydoğan, Turan, “İnsan”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (ş.)

- Ayelli, Gökhan, “Mahpuslar”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Akdeniz Pencereleri:Babil Öküzleri”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Apaş Paşa Şapa Oturdu”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Babilden Bir Piçin Propagandası”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Bir Elişi Tanrısı İçin”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Cambazlar Çadırı”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Çapalı Karşı”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Çocukların Ölüm Şarkıları”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Çocukların ölüm şarkıları”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Deniz Kızı Eftelya”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Ecegiller”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Fayton”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Fayton”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Gül Gibi Kanto”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- Ayhan, Ece, “İbraniceden çizmek”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Kambiyo”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Kanlı Nigar”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Kanto Ağacı”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Kınar Hanım’ın Taneleri”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Nereden de andım şimdi”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.9, (tart.)

- Ayhan, Ece, “Neyyire Hanım”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Okarina”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Ölü Bütün”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Put Zangalak Ağacı Saffet Nezihi Şener Zincifre Ölüm”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Ut”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.7, (ş.)
- Ayhan, Ece, “Uzak Hala”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.7, (ş.)
- Aykın, Cemalettin, “Atatürk Devrimleri”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.3, (m.)
- Aykın, Cemalettin, “Bırakılmış Biriyle Gelenler”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.11-16, (e.)
- Aykın, Cemalettin, “Bizde Çocuk Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.8, (d.)
- Aykın, Cemalettin, “Cemalettin Aykın”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.10, (otobyg.)
- Aykın, Cemalettin, “Düğüm”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.13-14, (öyk.)
- Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyede Süre”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.11-12, (m.)
- Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyenin Öğeleri”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.12, (d.)
- Aykın, Cemalettin, “Hikâye: Geceleyin”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)
- Aykın, Cemalettin., “Sanat ve Toplum”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.9, (d.)
- Aykut, Neyir, “Keyfimce”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Aytekin, Halil, “Kitap Eleştirmesi: Teneke”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.10-11, (e.)
- Aytekin, Halil, “orda bir köy var uzakta: Derekızık Köyü Öğretmeni Hüseyin Naz”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.4, (d.)
- Aytekin, Halil, “Sağırdere”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.10, (e.)
- Aytekin, Halil, “Sağırdere”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.10, (e.)

- B. H. Dr., “ Çok para kazanan fakir adam”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.4, (byg.)
- Balaban, “David Oistrakh”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.8-11, (byg.)
- Baranus, Osman Numan, “Durum”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Baranus, Osman Numan, “İlhan Berk’in Güzel İşi”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.8, (e.)
- Barker, Dorothy C., “Bir Rejisör Temsil Dersi Veriyor”, (Çev: Nureddin Sevin), *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.10, (byg.)
- Barker, George, “Aşk Şiiri”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.8, (ş.)
- Barker, George, “Balıklar Sonesi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.8, (ş.)
- Barlas, Cemil Sait, “Memduh Şevket Esendal’ın Ölümü”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.4, (nek.)
- Barlas, Fatma, “Caldwell Erskine”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.11, (byg.)
- Barlas, Orhan, “Franz Liszt”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.6, (byg.)
- Barlas, Orhan, “Hikâye: Bir yılbaşı hikâyesi”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.10, (öyk.)
- Barlas, Orhan, “Hikâye: Yağmurda”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.11, (öyk.)
- Basho, “Capon İşi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.10, (ş.)
- Basho, “Japon Şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.7, (ş.)
- Başaran, Mehmat, “Maçın”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.12, (ş.)
- Başaran, Mehmet “Yaman Vuruldu Yazmalar”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.8, (ş.)
- Başaran, Mehmet, “Köy Enstitüleri ve Halk Eğitimi”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.8, (m.)
- Başçılar, Seyfettin, “Akvaryum Kadınları”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.10, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Âsû”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.6-8, (e.)
- Başçılar, Seyfettin, “Ataç’la bir konuşma”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.6-7-11, (röp.)

- Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.3-11, (m.)
- Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.3, (m.)
- Başçılar, Seyfettin, “Batı Kapısı”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Cezayir”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.9, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Çirkin, Güzel”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (d.)
- Başçılar, Seyfettin, “Eleştirmecinin İşi”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.7, (d.)
- Başçılar, Seyfettin, “İlk Eğitim Üzerine”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Başçılar, Seyfettin, “Onları”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.8, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.8, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Şiirin Faydası”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.7, (d.)
- Başçılar, Seyfettin, “Türkü”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.8, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Y”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)
- Başçılar, Seyfettin, “Yıllar Sonra”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.3, (m.)
- Başgöz, İlhan Dr., “Karacaoğlan”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.6-7-9, (e.)
- Battaloğlu, Cemal, “Karanlık ve Aydınlık”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.6, (ş.)
- Baudelaire, Charles, “Journaux Intimes’ten Çırlıçılak Yüreğim”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.10, (d.)
- Baudelaire, Charles, “Kalabalıklar”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.6, (d.)
- Baudelaire, Charles, “Sarhoş Olun”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.13, (d.)
- Baum, Vicki, “Hikâye:Macera kadını”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.11, (öyk.)

- Baum, Vicki, “Hikâye:Macera kadını”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.10-11, (öyk.)
- Baydar, Mustafa, “Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.12, (m.)
- Baydar, Mustafa, “Şehit Edilmesinin Yıldönümü Dolayısıyla: Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.8, (m.)
- Baydar, S.Y., “Dilde Zevk”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.7, (d.)
- Bayet, Albert, “Yirminci Yüzyılda Hür Düşünce”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.2, (m.)
- Baykurt, Fakir, “Hikâye: Para dalgası”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.10, (öyk.)
- Baykurt, Fakir, “Hikaye: para dalgası II”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.10-11, (öyk.)
- Baykurt, Fakir, “İrazca ananın şikâyetidir”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.8, (rom.)
- Bayraktaroğlu, Tosun, “Elbiseye Şiir”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.7, (ş.)
- Bayraktaroğlu, Tosun, “Sıcağa şiir”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Bayraktaroğlu, Tosun, “Zaman”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Bayur, Özdemir, “Hikâye: Huzur”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.10-11, (öyk.)
- Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.9, (öyk.)
- Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.9, (öyk.)
- Beauvoire, Simone de, “İkinci Eşem’den”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.11, (m.)
- Beethoven, Ludvig Van, “Beethoven Kendi Kendine”, (Çev. İlhan Usmanbaş), *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.7, (günlük.)
- Bekir, Kemal, “Oyun Yazarı Konusunda”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.9-10, (e.)
- Berk, İlhan, “Ayın En Güzel Şiiri:Sokak”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.10, (ş.)

- Berk, İlhan, “Bu Karanlık Böyle Yalnız Kalmayalım”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.6, (ş.)
- Berk, İlhan, “Galile Denizi Baladı”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.6-7, (ş.)
- Berk, İlhan, “Gecenin içinden bitkilere, hayvanlara sesleniş”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.8, (günlük)
- Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.7, (günlük)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.9, (ş.)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.6, (ş.)
- Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.6, (ş.)
- Berk, İlhan, “Yeni Şiirin İlkeleri”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.6-11, (d.)
- Bertan, Mehmet, “Ay Arısı”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.7, (ş.)
- Bertan, Mehmet, “Dörütte Bilinç ve Bilinç Altı”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.6, (d.)
- Bertan, Mehmet, “Düşmanlık havasını çözümleme cesareti gösterilmeli”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.8, (m.)
- Bertan, Mehmet, “Gerçek Anlayışı Üzerine Düşünüler”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.6-11, (d.)
- Bertan, Mehmet, “Kahveler”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.4, (m.)
- Bertan, Mehmet, “Köy çocuğunun okuyabilmesi mucizeye bağlıdır”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.5, (anı)
- Bertan, Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Öcü Müfettiş”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.5, (m.)
- Bertan, Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Okulculuk”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.5, (anı.)
- Bertan, Mehmet, “Orda Bir Köy Var uzakta”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.6, (d.)
- Bertan, Mehmet, “Sekizden Dokuz”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.6, (ş.)

- Bertan, Mehmet, “Şair Şiiri Sevmeli”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.6. (d.)
- Bertan, Mehmet, “Tinsel”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.7, (ş.)
- Bertan, Mehmet, “Tohum Eken Heykel”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.8-14, (öyk.)
- Bertan, Mehmet, “Türkiye Köy Enstitüleriyle Bir Kat Daha İftihar Edebilirdi”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.6, (d.)
- Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçılık Üzerine II”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.8, (m.)
- Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçılık Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.3-4, (m.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “Erenköyde Bahar”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “İtrî”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “Mehlika Sultan”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)
- Beyatlı, Yahya Kemal, “Yol Düşüncesi”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)
- Bhatrihari, “Bhatrihari’den Şiirler: Dilem”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Bhatrihari, “Bhatrihari’den Şiirler”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Bialik, Hayim-Nahmane, “La Zahiti Ba or Min A Efker”, (Çev. E. Mizrahi), *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Bilgi, Alaeddin, “Batıdan sinema haberleri”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.9, (hbr.)
- Bilgi, Alâeddin, “Diego Rivera”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.11, (nek.)
- Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan’ın Filmleri”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.12, (m.)
- Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan’ın Filmleri”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.8-11, (m.)
- Bilgi, Alaeddin, “Sabrina’nın İkinci Defa Gösterilişi üzerine”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.9, (e.)
- Birsel, Salâh, “Şiir Üzerine Düşünceler”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.3, (e.)
- Birsel, Salâh, “Şiir ve Hayat”, *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.5, (d.)

- Bofilli, Fernando, “Sinema Dünyası: Federico Fellini Sinemaya Gitmiyor”, (Çev. Dikmen Turgut), *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.10, (röp.)
- Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını: Çağdaş Fransız Yazınının Bir Bilânçosu”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.9, (m.)
- Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.11-12, (m.)
- Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.11, (m.)
- Bonnard, Abel, “Aşka ve dostluğa dair düşünceler”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.2, (d.)
- Bosquet, Alain, “Çevirmenlerin Acıklı Durumu”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.13, (e.)
- Bosquet, Alain, “Rijeka’da yapılan II. şiir Festivali Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.9, (d.)
- Bourgeois, Jacques, “Eleştiri Boğuluyor: Kurtuluş Yolu Nedir? IV Müzik Alanında”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.8-11, (m.)
- Bourin, Andre, “Yabancı Sanatçıları Tanıyoruz: Sagan ile Konuşma”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.12, (röp.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “1940 Kuşağının Hık Deyicileri”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.7-11, (e.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Auschwitz”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Gene de”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.6, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Havva’sız Ademler”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.11, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Hazret-i Nuh”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

- Bozbekiroğlu, Yahya, “İsa”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.7, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Kötü Bir Aşk Şiiri”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Leyla ile Mecnun”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.8, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Nasılsınız Raoult Dufy”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.7, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Paul Gaugin”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Yan Oda”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.7, (ş.)
- Bozbekiroğlu, Yahya, “Yaşasın Ay Tutulacak”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)
- Bozkır, Tevfik, “Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (e.)
- Bozkurt, Gökbörü, “Gerekçesiz Bildiri”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.11, (ş.)
- Bölükbaşı, Coşkun, “Posta Pulu”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.9, (öyk.)
- Brachefeld, Oliver, “Psikoloji bakımından: III. Reichtag’ın doğuşu ve yıkılışı”, (Çev. S. Odabaşı), *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.5, (m.)
- Brachfeld, Olivier, “Sosyal aşağılık duygusu”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.5, (m.)
- Brecht, Bertholt, “Anı”, (Çev. Özdemir Nutku), *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.7, (ş.)
- Brecht, Bertholt, “Kırallık Fizikçisi Bay Galileo Galile’nin Dehşet Verici Sistemi ve Korkunç İnançları”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.10, (oyun)
- Brecht, Bertholt, “Okuyan Bir İşçinin Soruları”, (Çev.TEO), *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.7, (ş.)
- Brecht, Bertholt, “Su Çarkı”, (Çev.TEO), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.6, (ş.)
- Breton, Andre, “Odun Saçlı Kadınım”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.13, (ş.)
- Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.12, (m.)

- Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.15, (m.)
- Broomfild, Louis, “Hikâye: Mary Carlin’in hikâyesi”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.11-12, (öyk.)
- Brougher, W. E., “Pantolu Düşük”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.8-11, (anı)
- Brown, Sterling A., “Taş Kıran Zencinin Türküsü”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Buğra, Mehmet Emin, “Esendal ve Türklük”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.6, (m.)
- Bumin Gaffar, “Mektup: Neye Niyet, Neye Kısım”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.8-11, (mkt.)
- Bumin Gaffar, “Mektup: Ak Altın Yüreğinde Kişinin”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.8-11, (mkt.)
- Buruşuk, Nihat, “1950-51 mevsiminde İstanbul’un sanat olayları”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.10-11, (hbr.)
- Buruşuk, Nihat, “Konser Salonları”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.8, (d.)
- Buruşuk, Nihat, “Musiki Bâbında İkinci Yazı”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.10, (m.)
- Buruşuk, Nihat, “Musiki bâbında”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.11, (d.)
- Buyrukçu, Muzaffer, “Mızıka çalan tahtakuruları”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.12-13, (öyk.)
- C. O., “Atatürk Filmini Biz Çevirmeliyiz”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.9, (d.)
- Caldwell, Erskine, “Hikâye:Zavallı Kız”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.11, (öyk.)
- Caldwell, Erskine, “Yalnızlık”, (Çev. Fatma Tanoğlu), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Birinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.10-14, (mkt.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Dördüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.13, (mkt.)
- Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: İkinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.12-15,

(mktp.)

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Üçüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.11-16, (mktp.)

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.13, (mktp.)

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.13, (mktp.)

Camus, Albert, “Sanat ve Başkaldırma”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.11, (d.)

Camus, Albert, “Seçmek”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.12, (gezi)

Can, Hasan, “Armonize”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.7, (ş.)

Can, Şevki Ö., “Çağdaş pedagoji gözü ile Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.10-11, (m.)

Canpolat, Müşür Kaya, “Yenilgiyi Savunuyorum”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.11, (d.)

Cansever, Edip, “Acı Bahriyeli”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.7, (ş.)

Cansever, Edip, “Bir Ay Aldım Diyarbakırdan Tokatta Biri Öldü O Zaman”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.7, (ş.)

Cansever, Edip, “Ey”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.12, (ş.)

Cansever, Edip, “Görüş”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

Cansever, Edip, “Pencere”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? II”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.5, (m.)

Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? III”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.4-5, (m.)

Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi?”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.3, (m.)

Cendrars, Blaise, “Karşıt”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.7, (ş.)

Cengiz, Halil Erdoğan, “‘Anlam’ Üzerine”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.14-16, (tart.)

- Cengiz, Halil Erdoğan, “Biraz ciddileşelim mi?”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.14, (tart.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Bitmeyen Uğraş”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.11-12-13, (e.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Geceleri Okumayınız”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.14, (tart.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Geceleri Okumayınız”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.13, (tart.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Japon Edebiyatından Notlar 2: Takuboku’nun Şiiri”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.12, (m.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Japon Edebiyatından Notlar: İshikawa Takuboku”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.11, (byg.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.11-16, (tart.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.16, (tart.)
- Cengiz, Halil Erdoğan, “Türkiye Ziyareti Dolayısıyla Masoi Mori ile Konuşma”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.5, (röp.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Aylak Adam”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.13, (tart.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Batılılık-Doğululuk”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.7-10, (d.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Genç Ökeler”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.9, (tart.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Kitaplar Arasında”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.10-11, (e.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Sanat Üçgenindeki Yerimiz”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.7-11, (m.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçı Tutkuları”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (d.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçının Kahramanlığı”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.9-14, (d.)
- Ceyhun, Demirtaş, “Uykusuz Kalmış mektup”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- Ceyhun, Demirtaş, “vay kurban”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.10-12, (öyk.)
- Char, René, “A”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.7, (ş.)
- Char, René, “Gerçekler Hürriyeti Getirecek”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

- Char, René, “Jacquemard ile Julia”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.9, (d.)
- Char, René, “Kara Geyikler”, (Çev. Ülker Müdüroğlu-Özdemir İnce), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Char, René, “Türeticiler”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.6, (ş.)
- Charteris, Leslie, “Hikâye:Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.9, (öyk.)
- Charteris, Leslie, “Hikâye:Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.9, (öyk.)
- Cılızoğlu, Tanju, “Boşluk Yenilikleri”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.13, (öyk.)
- Cinlioğlu, Halis, “Dışardan sanat haberleri”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.6, (hbr.)
- Cinlioğlu, Halis, “Atatürk’ün ışığı altında yeni bir <<dava>> ya ihtiyacımız var”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.5, (m.)
- Cinlioğlu, Halis, “Bir Kurtarıcı İhtiyacı”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.3, (m.)
- Cinlioğlu, Halis, “Dil devrimini nasıl yürütebiliriz”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.3-11, (d.)
- Cinlioğlu, Halis, “Köy Sosyal Hastalıklardan Kurtulmalıdır”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.6, (anı)
- Cinlioğlu, Halis, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köyün, Köylünün Üç Derdi”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.6, (d.)
- Claudel, Paul, “Balad”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.6, (ş.)
- Cotter, Joseph Seamon, “Amerikan Nigro Şairlerinden bir örnek”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü” (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.4, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.4-5, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.4, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.6, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.6-7, (rom.)

- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.10, 8 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.6-7, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.10-11, (rom.)

- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.8-9, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.8-9, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.8-9, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.10-11, (rom.)
- Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.4-5, (rom.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Anlam üstüne:genel sunu”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.7, (d.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Aynalar”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.11, (e.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.9-13, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.9, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Bir de Çevrin”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.6-7-11, (m.)

- Cöntürk, Hüseyin, “Bir Teknede Yoğurmak”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Büyük Çerçeve”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.6, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.7, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Deformasyonu Haklı Kılan”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.8-9, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Dergileri Okurken: Bir eleştirel usul”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.9, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Dil de deformasyon gerekliliği”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Dilde İçne”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Egemenlik Kimde?”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.7-11, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirme Konusu”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.10, (e.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmecinin Bağımsızlığı”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.7-12, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede İşbirliği”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Tanımlama”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.6-7-10, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.7-11, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmenin üç yönü”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Eylemlerde Karıştırım”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.9-10, (d.)

- Cöntürk, Hüseyin, “Kelimeden Biçneye”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Onun Ardından”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.6-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Parçalı Düşünme”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.6-10, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Bağımsızlık”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Karıştırım”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.6-10, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Şiirin İki Türüsü”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.8, (d.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tanımlamların Kurulması”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.6-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.6, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.6-9, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.6-12, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Türlerin Karıştırılması”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.7-10, (d.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yapıt: Metafiziksel Varlık”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.6-7-10, (tart.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yapıtları Büyük Yapan”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.9-10-11, (e.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yeni şiir ve yeni müzik”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.6-7-11, (m.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yeni Şiire Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.6, (d.)
- Cöntürk, Hüseyin, “Yenileşen Şiirimiz”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.9, (m.)

- Cöntürk, Hüseyin, “Yetkin ve Montaigne”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.10, (e.)
- Cummings, Edward Estlin, “Falan Filanım Benim”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.7, (ş.)
- Cummings, Edward Estlin, “Hep Sesinden Önce Ruhum”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- Cummings, Edward Estlin, “Hiç Gezmediğim Bir Yer”, (Çev. Ali Yüce), *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.12, (ş.)
- Cummings, Edward Estlin, “Kim Olsa Yaşardı Güzel Nasıl Şehrinde”, (Çev. Anıl Meriçelli), *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.11, (ş.)
- Cummings, Edward Estlin, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.7, (ş.)
- Cunbur, M., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Soyadsız Yazarlar”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.11, (d.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Aşk Üstüne”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Bu dağın ardı selâmet”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Canlar Bitti”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Çam Sakızı XIII”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Dört Beşlik”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Emanet”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Matbuat Hatıraları”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Of Del!”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem II”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem III”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Sıtmalılar”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)

- Cüceoğlu, İbrahim, “Söz mü Söz”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Uyanın”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Varan Bir”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar II”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar III”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Çağatay, İlker, “Atatürk Köşesi: Ordu Yaratmakla Kalmadı, Ulus Yarattı...”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.4-5, (m.)
- Çağlar, Behçet Kemal, “Öksüz yeğenler”, *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.5, (d.)
- Çalımsız, Hüseyin, “Kırlar, Köyler”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (d.)
- Çapan, Cevat, “Wallace Stevens”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.8, (byg.)
- Çapman, Nedim, “Bir şey vardı”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Çapman, Nedim, “Mustafa Kemal”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Çavaş, Doğan, “Oyun”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Çavdar, Tevfik “S.E., ev yok. Ne yapalım”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.5, (mktp.)
- Çavdar, Tevfik, “Ankara’nın Taşına Bak”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Beldemin Tok Sözlü Türküleri”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.6-11, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Bırak dizinde ağlıyayım”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.7-10, (e.)
- Çavdar, Tevfik, “Bilimsel Gereircilik ve Karamsarlık”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.5-11, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Bohawani istasyonu yol vermedi reis”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.3, (m.)

- Çavdar, Tevfik, “Bombalara Küçük, adama ve başkalarının dünyasına dair”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.3, (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Bütün Savaş Kara Altın İçin”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Cezayir’in Yolları Kara”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Devrim Konuları: Yeni bir anlayış”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.2, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Devrimlerin Bütünlüğü Sorunu”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Dikkat Cezayir, Mustafa Kemal Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Dövüşenler Yahut Kölelerin İsyanı”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.4-5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Eğilmesini Bilmeyen Çocuk”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Eski Bir İnsan Yeni Bir Durum”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Gereğine Dokunu”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.6-12, (tart.)
- Çavdar, Tevfik, “Gerekli olan”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.3, (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara II”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.5-11, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara III”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Günaydın Ali Rıza Bey”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.3, (e.)
- Çavdar, Tevfik, “Günümüzün Tarih Görüşü”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Güven Yoksunluğu ve Eşitlik Üstüne Konuşu”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tevfik, “Hâlâ Susmayan Bir Ağız Varsa...”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.3, (byg.)
- Çavdar, Tevfik, “Halk için yazmak”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.5, (d.)
- Çavdar, Tevfik, “Hürriyetin diyeti Cezayir’de kan olmuş”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.2, (e.)

- Çavdar, Tefik, “İngiliz Muhiplerinde Metin And Beyefendiye”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.6-7-11, (tart.)
- Çavdar, Tefik, “İnsan Hakları ve İktisadi Bağımsızlık”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “İnsanları da mı satın alacaksınız?”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.4-5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Kitle eğitiminin meselesi”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Küçük güneşler artık birer birer uyanın”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Mağlup edilmeyenler”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Makamlardan Bestenigâr”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.7-11, (e.)
- Çavdar, Tefik, “Minareden at beni, in aşağı tut beni”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.3-10, (e.)
- Çavdar, Tefik, “Neden Toplumdan Kaçmak”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.11-12, (e.)
- Çavdar, Tefik, “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.14, (açık oturum)
- Çavdar, Tefik, “Otomobili ölü gençlik üzerine pavan”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.5-11, (d.)
- Çavdar, Tefik, “Pioner olabilmek”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Quo Vadis”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.3-11, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Sağlam bir dünya görüşü üstüne”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Savaş, Barış ve Führer’in Ekmeğine Dairdir”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefik, “Siyah çocuk sana okul yok”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.5-11, (m.)

- Çavdar, Tefvik, “Süveyş-Londra”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Tartışmanın Bu Denlisi”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.5, (d.)
- Çavdar, Tefvik, “Televizyonun Daralttığı Dünya”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.5-11, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Toplum Gerçeğine Doğru 1: Allons, Enfants de la Patrie....”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Türk Toplumunda Beliren Kalıplaşmış Kişiler”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.5-11, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Türkiye’de Muhaceret Meselelerine bir bakış”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.5, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.8, (e.)
- Çavdar, Tefvik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.8-11, (e.)
- Çavdar, Tefvik, “Velhasıl İnsanoğlu Öleceksin”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.5-11, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Viva Liberta Popular”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.3-1, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Vüs’at O. Bener Yeni Yaşamalar Peşinde”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.10-11, (röp.)
- Çavdar, Tefvik, “Yaşamamızın Yitik İnsanları”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.7, (e.)
- Çavdar, Tefvik, “Yazar ile İşçi Bağıntısı”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.3-11, (tart.)
- Çavdar, Tefvik, “Yeniler,Eskiler”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.6-12, (tart.)
- Çavdar, Tefvik, “Yo hoho bir de rom şişesi”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.3, (m.)
- Çavdar, Tefvik, “Zeytindağında Barışı Dinledim”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.10-11, (tart.)
- Çehov, Anton, “Bir kadının intikamı”, (Çev. M.Kırmacıoğlu), *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.7-11, (öyk.)
- Çehov, Anton, “Zamanı Geçirmek İçin”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.8-11, (öyk.)
- Çelen, Meral, “Hikâye: Uzakta Kalan”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.12-13-14, (öyk.)
- Çelenk, Sami , “İnsan Sevgisi”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.4-11, (d.)

- Çelenk, Sami, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.6, (e.)
- Çelenk, Sami, “Asıl Dert”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.4-11, (m.)
- Çelenk, Sami, “Ataç Ustamıza”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (mktp.)
- Çelenk, Sami, “Aynştayn’ın Başı Zora Aganın Yaşı”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.4, (e.)
- Çelenk, Sami, “Bu musiki Türkün ruhunu ifade edemez”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.7, (d.)
- Çelenk, Sami, “Cyrano’nun Sevdığım Tarafı”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (d.)
- Çelenk, Sami, “Çin’in Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Devlet Tiyatrosu Gelişme Yolunda mıdır?”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (e.)
- Çelenk, Sami, “Düşünebilmek, konuşabilmek”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.7-11, (d.)
- Çelenk, Sami, “Gene hürriyet üzerine”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Gene Turizm”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? I”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? II”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.4-11, (m.)
- Çelenk, Sami, “Hürriyet Üzerine”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.5, (m.)
- Çelenk, Sami, “İstanbul Şehir Tiyatrosunun Bir Azizliği”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.6, (d.)
- Çelenk, Sami, “Kadın Asalak Olmamalıdır”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Keykâvustan bu güne”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız II”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.4, (d.)
- Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.5, (d.)
- Çelenk, Sami, “Lisan-ı Türki”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.2, (d.)

- Çelenk, Sami, “Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6-8, (e.)
- Çelenk, Sami, “Sayın Ataç’a Mektup”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.7, (mkt.)
- Çelenk, Sami, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.6, (d.)
- Çelenk, Sami, “Tarancı’nın Ardından”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.7-11, (nek.)
- Çelenk, Sami, “Tiyatro Dili”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (d.)
- Çelenk, Sami, “Tiyatro:Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (e.)
- Çelenk, Sami, “Turizmin Kökleri”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Çelenk, Sami, “Üç Duvarlı Dünya”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.6, (eser tanıtımı)
- Çelenk, Sami, “Yalnız bir düşünce mi?”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.7-11, (tart.)
- Çelenk, Sami, “Yıldız İstemiyoruz”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.4, (d.)
- Çelenk, Sami, “Zamaneler”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.3, (d.)
- Çelikkan, Ali İhsan, “Devrimler ve Biz”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.7, (d.)
- Çelikten, Cengiz, “ ‘Yaralı hayvan’ın dili”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.7-11, (e.)
- Çelikten, Cengiz, “Dünya Açıklarında”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Görmeyeli”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “güldal”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Gülen”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.10, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Kız”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Özgürlük Alanı”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Çelikten, Cengiz, “Üvercinka ağzına bakışım”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.11, (e.)

- Çetin, Yalçın, “Erdek’te Şenliği Bitti”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.9, (e.)
- Çetin, Yalçın, “Erdek’te Şenlik Başladı”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.11, (hbr.)
- Çetin, Yalçın, “II. Erdek Şenliği Başlıyor”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.9, (hbr.)
- Çetin, Yalçın, “Karikatür Mektubu: Havaya Asılı aşamalar”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.11-16, (m.)
- Çetin, Yalçın, “Maça Kedisi Sinek İkilişi”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (e.)
- Çetinkaya, Orhan, “Abaç’ın Sergisi”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.6, (e.)
- Çetinkaya, Orhan, “XVIIIci Devlet ve heykel sergisi”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.7-11, (e.)
- Çınar, Ö., “Jean-Paul Sartre”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.10-11, (byg.)
- Çineli, Ömer, “Atatürk Köşesi: Bir Devrim Düşmanı”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.3, (m.)
- Çineli, Ömer, “Eğitimde Özgürlük”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.5, (m.)
- Çivici, Senih, “İonesco Düşmanlığı ve Erdeğin Öğrettikleri”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.12-13, (e.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Bileşim Yapmak”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.7-11, (tart.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Gerçek Kişiler İçin Sanat”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.7-11, (tart.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Gülümsiyeceksin”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Kahrolsun umutsuzluk”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.7-9, (tart.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.7-11, (tart.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sana sarılan bağlar”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.6, (ş.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Döngüler 1”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.8, (ş.)
- Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Düşünceler”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.11, (ş.)

- Çiyiltepe, Asaf, “Sumutlu dönmek bu kentten”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.7, (ş.)
- Çoban, Argun, “Hürriyet Âşıkı Beethoven”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.7, (byg.)
- Çobanoğlu, Özdemir, “Anadolu’nun Şiiri”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.7, (e.)
- Çoruh, Hakkı Şinasi, “Atatürk Köşesi: Atatürk ve Sonrası”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.3, (m.)
- Çubukçu, Orhan, “Hikâye: Grev”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)
- Çulha, Ali, “Endimiyon Düşü”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)
- Çumralı, Celal, “Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.7-11, (mktp.)
- D’Alayer, Michel, “Günde 600 resim! Kolay mı incelemek”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.6-11, (d.)
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü, “Atatürk”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.10, (ş.)
- Daloğlu, Osman, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- Daloğlu, Osman, “Çocuk Tiyatrosu ve ‘Karagöz Amca’”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)
- Damar, Arif, “Boşta”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)
- Damar, Arif, “Karşıda Çardak Lâpseki”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.9, (ş.)
- Damar, Arif, “Metin Eloğlu ‘Hasanlı Eşik’te”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.11, (e.)
- Damar, Arif, “Sular Yerde Akıyor”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.10, (e.)
- Damar, Arif, “Sunu”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)
- Danışman, Bedrettin, “Artist”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.10, (d.)
- Demirel, Hakkı Dr., “Kullandığımız Kelimeler”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.3-11, (d.)
- Demirhan, Hüseyin, “Gittikçe günlük hayata giren bir bilim”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.6, (m.)

Demirhan, Hüseyin, “Sinema: Büyük Bir Sinema ve Yazın Olayı: Kafka’nın ‘Şato’su Filme Alınıyor”, *Pazar Postası*, S.32, 10

Ağustos 1958, s.13, (hbr.)

Deniz, F., “İlk Öğretmen Okullarında Olup Bitenler”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.7, (m.)

Derbil, Süheyla Prof., “Düşünceler: Alain’in Cenneti”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.4, (eser tanıtımı)

Desnos, Robert, “Uysal bir adam”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)

Dessaignes, G. Rimbemont, “G. Rimbemont Dessaignes’in François Mauriac ile yaptığı görüşme”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.8, (röp.)

Diego, Gerardo, “İspanyol Şiiri: Tahtaravalli”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.11, (ş.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik: Çiftçi Sosyalistliğinin Tenkidi”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.5, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.5, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.6, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.7, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalistlik Komünistlik Anarşistlik: ‘Kapital’ Müellifinin Milletlerarası Sosyalist Hareketteki Rolü”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.4-5, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalistlik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalistlik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz

1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalslik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalslik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalslik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalsliğin evlilik karşısında durumu”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalsliğin devlet, milliyet ve ihtilâle karşı vaziyeti”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Anarşistlik Nazariyesi”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Çiftçi Sosyalsliği”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Komünist Devlet”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.4, (m.)

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Sosyalist Devlet”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.4, (m.)

- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.4-12, (m.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalslik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.6, (m.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalslik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.7, (m.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalslik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.3, (m.)
- Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalslik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.4, (m.)
- Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalslik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.4, (m.)
- Dikmen, Turgut, “Jerry Lewis Sütçüsüne Hayran”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.10, (hbr.)
- Dikmen, Turgut, “Marilyn Monroe’yi Kocası Arthur Miller Anlatıyor”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.10, (hbr.)
- Dil, Şahinkaya, “Gerçeğin Övgüsü”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.7, (ş.)
- Dil, Şahinkaya, “Susuk Mavi”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Dil, Şahinkaya, “Toplum ışığı yahut gerçek bir eleştirmede aradığımız nitelikler”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.15, (e.)
- Dilmen, Dünder, “Atatürk Köşesi: Atatürk Devrimlerinin Anlamı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.3, (d.)
- Dirikoğlu, Beşir, “Düğümler”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Dirikol, Beşir, “<<F>>”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.16, (ş.)
- Dirikol, Beşir, “<<N>>”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.16, (ş.)
- Disney, Walt, “ ‘Canlı resimler’in işi”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.9-11, (d.)
- Doğangüneş, Nihat, “Bebek”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Doğangüneş, Nihat, “Boş”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.3, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Çocuk”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

- Doğangüneş, Nihat, “Esere, Eleştirmeciye Dair”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.6, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Freud: Cinsel hayatımızı değitiren adam”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.4, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Günümüzün Tartışmaları”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.6, (e.)
- Doğangüneş, Nihat, “Öfkeli Arslan”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.7, (byg.)
- Doğangüneş, Nihat, “Samsun’a Çıktım”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.2, (m.)
- Doğangüneş, Nihat, “Sanatkârın Vazifesi”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.6, (e.)
- Doğangüneş, Nihat, “Sanattan Anlamak”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.6-11, (d.)
- Doğangüneş, Nihat, “Sen ve Ben”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.6, (ş.)
- Doğangüneş, Nihat, “Tenkit”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.7, (e.)
- Doğangüneş, Nihat, “Türk Devrim Ocakları”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.2, (m.)
- Doyran, Turhan, “Le Theatre En Rond”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.8-11, (m.)
- Dökmeci, Avni, “Gaipen sesler”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.6, (ş.)
- Dökmeci, Avni, “Oyuncak”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.12, (e.)
- Dökmeci, Avni, “Sultanı şiir veya Saltanat”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema II: Sanat Sineması”, (Çev. Ali M. Tok) , *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.8, (d.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema III: Yenilik”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.8, (d.)
- Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.8-11, (d.)
- Duran, Will, “Büyük Filozoflar 9”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.4, (m.)
- Duranoğlu, N., “Kitaplar Ve Kütüphaneler: İsimsiz Çeviriler”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.13, (e.)
- Duranoğlu, N., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Tanrı korusun”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.9, (d.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 1”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 11”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 12”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 13”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 14”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 15”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 16”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 17”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 18”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 19”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 2”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 20”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 21”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 22”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 23”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 24”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 25”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 26”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 27”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 28”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.4, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 29”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 3”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 30”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 31”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 32”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 33”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 35”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 36”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 37”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 38”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 39”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 40”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 40”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 41”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 41”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 43”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 44”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.4, (m.)

- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 45”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 46”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 47”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 48”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 49”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 5”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 50”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 51”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 52”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 53”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 54”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 55”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 56”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 57”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 58”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 6”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 7”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.4, (m.)
- Durant, Will, “Büyük Filozoflar 8”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.4, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ten Anılar: İlk Günlerden”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.2, (anı)
- Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ün Adları”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.3, (m.)

- Dursunoğlu, Cevat, “Bir fikir adamının romanı: Ziya Gökalp”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir İnceleme-Bir Ders”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir Kitap Üzerine”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir kültür çıkmazı”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Bir Mukaddesat Satıcısı”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.1, (nek.)s
- Dursunoğlu, Cevat, “Bizde vatandaş telâkkisinin oluşu”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.8, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir aşağılık duygusu”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.2, (d.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir Hizmetin Anısı”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.2, (nek.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Doldurulmayan bir boşluk”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Güven Kaynağı”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İki dünya görüşü”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İnsan ve Kalkınma”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Tarihin Cilveleri”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Küçük olaylar önemli sonuçlar”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.2, (d.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Devrimlerin Dış Etkileri”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Dikkatsizlik-Ölçsüzlük”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.1, (e.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Dil Kurultayı”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Esendal’dan Anılar”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.7-14, (anı)
- Dursunoğlu, Cevat, “Eski bir teklifin gerçekleşmesi: Alp Arslan Anıtı”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.3, (d.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Genç kuşakların sesi”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.1, (d.)

- Dursunoğlu, Cevat, “Gima ve Hatıra”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.1-11, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Gönüldeşim Ataç”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.1-11, (nek.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Hizmet ve kadirbilirlik”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Kuruluşlarının On Sekizinci Yıl Dönümü Dolayısıyla: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Kültür Konuları: Bir anlaşma üzerine”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.2, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 2: İki Proje”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.3, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 3: İki Proje”, *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.5, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Neden Yabancı Kalıyoruz”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.1-11, (m.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Reşat Nuri Güntekin”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.3, (nek.)
- Dursunoğlu, Cevat, “Salgın”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.1, (m.)
- Dursunoğlu, Leylâ, “Gizli Derneklerin Dünyayı Saran Ağları Görünmez hükümdarlar Masonlar Gerçekte Oldukları Gibi I”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.4-11, (m.)
- Dursunoğlu, Leylâ, “Görünmez hükümdarlar I”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.5-11, (m.)
- Duru, Orhan, “57’de Hikâyeciliğimiz”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “Açık-Seçik”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Alışkanlıktan Yana”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.8, (d.)
- Duru, Orhan, “anlamak güçlüğü”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.6-10, (d.)
- Duru, Orhan, “Antoloji”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.7, (tart.)
- Duru, Orhan, “Armağan Derken”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.6-12

- Duru, Orhan, “Arpa Boyu”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.6, (e.)
- Duru, Orhan, “Ataç İçin”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)
- Duru, Orhan, “Atatürk’ü yeniden okumak”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.7, (m.)
- Duru, Orhan, “Azra Erhat ile Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.7-11, (röp.)
- Duru, Orhan, “Basamaklar”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “Başkaları”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Bıktım Şiirden”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.7, (e.)
- Duru, Orhan, “Bilimin sonuçlarını kullanmak”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.5, (m.)
- Duru, Orhan, “Bir Karşı Koyma”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.6-11, (tart.)
- Duru, Orhan, “Bu da Gerekıyor”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.6-11, (tart.)
- Duru, Orhan, “Büyük otobüsteki küçük adam iki defa büyük otobüsteki küçük adam”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.14, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Canlı Geçmiş”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Çıkmaz II”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.9, (d.)
- Duru, Orhan, “Çıkmaz”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.10, (d.)
- Duru, Orhan, “Deneme: Akış”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Deneme:Eşyalar”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “el Yordamıyla Yürüyen Sanat”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “Fazla Duygulu”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Gerçeklik Üzerine”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.6, (e.)

- Duru, Orhan, “Gereği II”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.6, (m.)
- Duru, Orhan, “Gereği IV”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (m.)
- Duru, Orhan, “Gereği...”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.6, (m.)
- Duru, Orhan, “Gereği”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)
- Duru, Orhan, “Görüp Göreceğimiz”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: adam-ev”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.10, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: Darağacı Arayan Adam”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.11, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: Gökyüzünden Geçen Kamyonlar”, s *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.10-11, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: İkinci Sanık”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.8, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Hikâye: Kafadan Bacaklılar”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.10-11, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Hikâyeciliğimiz”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.7, (e.)
- Duru, Orhan, “İkinci Meslek”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “İrfan Gelen”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.10, (e.)
- Duru, Orhan, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (e.)
- Duru, Orhan, “İstatistikçi Bay And”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.6, (tart.)
- Duru, Orhan, “İzlenimler”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.7-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Kadınlar Ölüsü”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.13-14, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Kelimeler Deyimler”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.6-11, (d.)
- Duru, Orhan, “Kısaca: Aydınlarımız İçin”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “Lök”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.14-15, (öyk.)

- Duru, Orhan, “Madam Frenkestein”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.7-8, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Mektup”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.6-12, (mktip.)
- Duru, Orhan, “ölük”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.10-11, (öyk.)
- Duru, Orhan, “Prospero ile Caliban”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.7-8, (d.)
- Duru, Orhan, “Sırası Gelmişken”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.6-11, (e.)
- Duru, Orhan, “Soru”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.6, (d.)
- Duru, Orhan, “Tavşana kaç, Tazıya tut”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.7, (ş.)
- Duru, Orhan, “Tekdüze”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.7, (d.)
- Duru, Orhan, “Tutanak”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.6-11, (tart..)
- Duru, Orhan, “üvercinka hariç değil”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.12, (tart.)
- Duru, Orhan, “Üvercinka”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.12-11, (e.)
- Duru, Orhan, “Yazarlar Yazarının Yazarı”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.6-9, (tart.)
- Duru, Orhan, “Yetenek”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- E. B., “Bir Şiir Yazmak İstiyorum”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.6, (ş.)
- E. T., “Sinema: Cannes”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.12-13, (hbr.)
- Ebiri, Aslan, “George Stevens”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.9, (m.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Bir sanat, iki iş filmi”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Fiyasko”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Wyler’ın Kişisel Heyecanı”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Talihsiz Bir Rejisör Aldrich”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.9-10, (e.)

- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.9-10, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.9-11, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.9, (e.)
- Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- Ebiri, Aslan, “Sanki Fragman seyrediyoruz”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.9, (e.)
- Ebiri, Aslan, “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- Ecevit, Bülend, “”Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.4, (e.)
- Ecevit, Bülend, “Beyaz derililer”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)
- Ecevit, Bülend, “Brancusi”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (d.)
- Ecevit, Bülend, “Ferdietçilik ve liberalizm”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.8, (m.)
- Ecevit, Bülend, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri:Leyla Gamsız”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.7, (e.)
- Ecevit, Bülend, “Hasan Kaptan”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.5, (d.)
- Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.7, (byg.)
- Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.7, (m.)
- Ecevit, Bülend, “Palyaço”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)
- Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.7-12, (byg.)

- Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.7-12, (byg.)
- Ecevit, Bülend, “Radyo ve Şiir”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.6, (d.)
- Ecevit, Bülend, “Satranca davet”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Ecevit, Bülend, “Siyaset ve edebiyat”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.1, (d.)
- Edgü, Ferit, “Açık-KApalı”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.8-9, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Ahlâk, Ahlâk, Ahlâk...”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.7-11, (d.)
- Edgü, Ferit, “Aldatmalar karşısında”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.10, (e.)
- Edgü, Ferit, “Bir büyük tedirgin Lautrémont”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.6-12, (m.)
- Edgü, Ferit, “Gidenler”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.6-7, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Gidenler”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.7-11, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Güvensizlik mi?”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.6-9, (d.)
- Edgü, Ferit, “hayırlama ve olumlamalar”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)
- Edgü, Ferit, “Henri Michaux”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.8, (byg.)
- Edgü, Ferit, “Hikâye: Düş”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.9, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Hikâye: havana”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.10-11, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Hikâye:Düş”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.9, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Hikâye:Karanlık bir adım ilerimde”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.10-11, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Hikâye:Kötü”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.8-11, (öyk.)
- Edgü, Ferit, “Kuzgun Bur Kurtuluş Günü”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.7-11, (d.)
- Edgü, Ferit, “Nato Mermer”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.10, (e.)

- Edgü, Ferit, “R  ne Char”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.7, (byg.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in   vresinde II”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.8, (d.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in   vresinde”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.9, (d.)
- Edgü, Ferit, “Sait Faik’in   vresinde”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.7, (d.)
- Edgü, Ferit, “Tiyatronun D  n    ”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Agustos 1958, s.13, (e.)
- Ege, Süleyman, “Ezra Pound Anlamlı”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Agustos 1958, s.4, (d.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.11, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye: Röportaj Gibi”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.11, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye:Boz Toprağın insanları IV”, *Pazar Postası*, S.52, 3   ubat 1952, s.8, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye:Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.9, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye:Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.11, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Hikâye:Röportaj Gibi”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.9, (  yk.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: 17 Nisan Unutulmaz”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.5, (m.)
- Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Aynı Yolda aynı Emek”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.6, (d.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Halk Aydınları”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.5, (m.)
- Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Kavga başlamıştı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.5, (d.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.5, (mktp.)
- Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.5, (m.)
- Einstein, Albert, “Aydınlara Bir Bildiri”, (  ev. E. Güner), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.6, (mktp.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (  ev. Vedat   ret  rk), *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.5, (d.)

- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.5-11, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 10”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 11”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 13”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 14”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 15”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.5-11, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 16”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 17”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 18”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 20”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.5-11, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.5-11, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 24 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 6 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 7”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 8”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.5-10, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 9”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum III ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.5, (d.)

- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum IV ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum V ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.5, (d.)
- Einstein, Albert, “Eğitim özgürlüğü hakkında Gumbel konusu üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.3, (m.)
- Einstein, Albert, “Kara Sorun”, (Çev. E. Güner), *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.8, (d.)
- Elâgöz, Tekin, “Yalın Kan”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.12, (ş.)
- El-Haydari Bülent, “Kibir”, (Çev. H. Bedha Dinç), *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.12, (ş.)
- El-Haydarî, Bülent, “Çağdaş Arap Şiirinden Örnekler”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.12, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Aşk türküsü”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.12, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Growltiger’in Kedisi”, (Çev. Aslan Ebiri), *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.9, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “La Figlia Che Piange”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Magi’lerin Yolculuğu”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Marina”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.5, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Marina”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.6-7, (ş.)
- Eliot, Thomas Stearns, “Mecusilerin yolculuğu”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.5, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “Anı”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.6, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “Beni Âdem”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.6, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “İlk Sergisi Dolayısıyla Metin Eloğlu’nun Konuşması”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.6-11, (konferans)
- Eloğlu, Metin, “İnat”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)

- Eloğlu, Metin, “İstanbul”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (d.)
- Eloğlu, Metin, “Xavier Cugat”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Elöve, Mustafa Emil, “Kütüphanelerimize umumî bir bakış”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.2, (eser tanıtımı)
- Elöve, Mustafa Emil, “Dünün Heyûlası:Hürriyet ve Hürriyetsizlik”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.3, (m.)
- Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyet ve Particilik”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.3, (m.)
- Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyette: Bir Tadil Teklifi”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.5, (m.)
- Elöve, Mustafa Emil, “İktidar-Muhalefet Mücadelesi”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.3, (m.)
- Elöve, Mustafa Emil, “Millî Kütüphane”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.2, (m.)
- Eluard, Paul, “Marc Chagall”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.7, (ş.)
- Eluard, Paul, “Şiir”, (Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.6, (ş.)
- Eluard, Paul, “Şiirin Bamteli”, (Çev. Vedat Üretürk-Ümit Ölmez), *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.11, (ş.)
- Eluard, Paul, “Yâr”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.6, (ş.)
- Emre, S. Başaran, “Eğisteli Deli Mustafa”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Engin, Sabahattin, “Ölümünün 125inci yıl dolayısıyla:Büyük Bestekâr Beethoven”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.7, (byg.)
- Erbil, Leyla, “Hikâye: incik boncuk”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.10-14, (öyk.)
- Ercan, İsmet, “Festival”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.6, (e.)
- Ercan, İsmet, “Halikarnas Balıkçısı’nda İnsan ve Tabiat”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.10-11, (m.)
- Ercan, İsmet, “Halikarnas balıkçısında insan ve tabiat”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.10, (m.)

- Ercan, İsmet, “Muzaffer Buyrukçu ve Katran”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)
- Ercan, İsmet, “Şu Babamın İşleri”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.10, (e.)
- Ercan, İsmet, “Yaban Mahallesi”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- Erdem, Özdilek, “Çağrı”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Erdost, Muzaffer, “Güner Sümer”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.10, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Orhan Duru”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.10, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Öfkeli Ataç”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.9, (nek.)
- Erdost, Muzaffer, “Afedersiniz”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.9, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Akis Yazarının Adı Yok”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.9-10, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Artı Bir”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.7-9, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Ataç Öldü”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.6-11, (nek.)
- Erdost, Muzaffer, “Atatürk’ün Sözlerini Anlamadım”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.2, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Aylak Adam Romanı Üzerine Tartışma”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.12, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Aynalı Kapı”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bay Agâh Sırrı Levend”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.13, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bay Baylar”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bay Baylar”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir Açıklama ve Bir Fark”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.9, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir artı daha”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.6-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir avuç yazarın derdi”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.7-8, (tart.)

- Erdost, Muzaffer, “Bir bay Yazara”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.13, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir Hikâye Anatomisi Kurmak”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.8, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Bir şey söylemiyen şiir”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.6-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Boş Çağrı”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Boş Kavga”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Cahit Sıtkı”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.6, (nek.)
- Erdost, Muzaffer, “Deney Dilcikleri”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Dolu-Boş”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Dörüt Gerçeği”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.7, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Düdük Çalmak”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.10-12, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Eleştirme”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Erdem Diploması”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Erdemli Ayıp”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Evet Doğru”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.9, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Gülüyorum,öyleyse...”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.6-7, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Halk şiiri üzerine bir konuşma”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.5-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Halka Yönelmek”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Havadan Sudan Ya da Yanlış Mücadeleler”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.12, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “İç İç”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.6-11, (tart.)

- Erdost, Muzaffer, “İki Bir”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “İkili Düşünü”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.7, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “İkili”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.7, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “İlhan Berk”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.7-12, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “K.da yeni bir şey yok”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “K.nın Ettiği”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Kule Savaşçıları”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük cari hesaplar”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.6-10, (mktp.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Bir Kırık Çizgi”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Kolaya Kaçmak”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Tartışma yanılmaları”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.6, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Ticari ölüler”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Yeni bir kelime anlayışına doğru”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.6, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Zar Tutan Kazanıyor mu?”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.7-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Millî İstihsal mi?”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Nane Mollaları ”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.6-7-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “O Konu”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.6, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Okul”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.6-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Oyun Biçimi”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.6, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Öcüler”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (tart.)

- Erdost, Muzaffer, “Ölümsüz Yazar mı?”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Öteki Ayaklar”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Özleşme, mutlu çoğunluk, bitli azınlık konusu değildir”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.6-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Rmv2e”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.7-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Roman mı Hikâyeci mi”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.7-10, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Soyut”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.6-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Soyutlamadan Önce”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiir diline doğru”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.6-12, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiir Kendini Eskitir”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.10-16, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiir üzerine ileri geri”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.10-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiirden çok şey beklemeylem”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.6-11, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiirimizi götürenler”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Şiirin yapamadığı”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Tarık Dursun K.”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.10, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Topal Koşma”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Toplum zoru mu?”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.7, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Toplum Zoru”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Uzaktan Orhan Veli’ye bakmak”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.6-11, (d.)
- Erdost, Muzaffer, “Üç Ayaklı Masa”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.6-7-11-12, (tart.)
- Erdost, Muzaffer, “Üvercinka’nın İlk Noktasında Tartışma”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.12, (e.)

- Erdost, Muzaffer, “Varlıkçı Okul İçin”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.7-8, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Yanılmalar Bütünü”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.7-11, (e.)
- Erdost, Muzaffer, “Yanlış Anlaşılan”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (tart.)
- Eren, Selim, “Ezgi”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.6, (ş.)
- Ergöktaş Faruk, “Sorumsuz Eleştirmen”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.9-16, (d.)
- Ergöktaş, Faruk, “İçi”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)
- Ergöktaş, Faruk, “İçin”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)
- Ergöktaş, Faruk, “Peçeli”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.10, (ş.)
- Ergöktaş, Faruk, “Siz”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)
- Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı:Şeytancıl Şiir”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.7, (ş.)
- Ergüven, Jülide Gülizar, “Uzun Kavak”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)
- Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Kapı Kapandı”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.11, (öyk.)
- Ermumcu, Rukiye, “Hikâye:Doğum Sancısı”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)
- Ermumcu, Rukiye, “Hikâye:Durak”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.11, (öyk.)
- Ermumcu, Rukiye, “Kaygı”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.11, (öyk.)
- Ermumcu, Rukiye, “Prospektüs”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.4, (anı)
- Ernart, Ege, “Cüzzamlı Kralın Taracası”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.6-7, (ş.)
- Ernart, Ege, “Dalay-Lama Burcu”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Ernart, Ege, “Gülcan Grota Yalım”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.7, (ş.)

- Ernart, Ege, “Güner’e Sevi”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.11, (d.)
- Ersöz, Ahmet Lâçin, “Anlatamadığım”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Ersöz, Ahmet Lâçin, “Arzu”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Er-Tok (Erdoğan Tokmakçioğlu), “Sahne Z ve Ionesco”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.8, (e.)
- Ertop, Konur, “Bay Orhan Duru’ya Yanıt”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.7-11, (tart.)
- Ertop, Konur, “İkinci Yanıt”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.6, (tart.)
- Ertuğrul, Fikret, “Festivalden ne haber”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.8-11, (e.)
- Erturan, Gökarp, “ ‘Ayrık Otları’sız Tarla”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.10, (e.)
- Erturan, Gökarp, “Babil Kulesi”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.6-7, (ş.)
- Erturan, Gökarp, “Dost Yaşantının Çarkı”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.7, (ş.)
- Erturan, Gökarp, “Eğri Çengel”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)
- Erturan, Gökarp, “Hikâye: Çaresiz”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.10, (öyk.)
- Erturan, Gökarp, “Kolomb’un Yumurtası”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.6, (ş.)
- Erturan, Gökarp, “Popüler Bir Tanrı İçin Sofra”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Erturan, Gökarp, “Sendika Adam”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.14, (ş.)
- Esental, Memduh Şevket, “Haydar beyin sakalı”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.5-9, (öyk.)
- Esental, Memduh Şevket, “Hikâye: Bekir Usta”, *Pazar Postası*, S.10, 8 Nisan 1951, s.9, (öyk.)
- Esental, Memduh Şevket, “Hikâye: Bekir Usta”, *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.9, (öyk.)
- Esental, Memduh Şevket, “Hikâye: Hanife”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.6-8, (öyk.)
- Esin, Muzaffer A., “Filmler’den: Zeyneb’in İntikamı”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.9-11, (e.)

- Esin, Muzaffer A., “Filmlerden: Of The Waterfrot ‘Rıhtımlar Üzerinde’”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.10, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kırmızı Gül”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.9-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Acımak”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.9-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Aşıklar Kâbesi”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Bu kadar da mı düşülecekti?”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Büyük sır”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Cihan Köprüsü”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Çizgi içi”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Görünmeyen Adam İstanbul’da”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.9-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: İntikam Alevi”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kara Çalı”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Sazlı Damın Kahpesi”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Tuzak Oteli”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Üç Yetimin ıstırabı”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.9-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Lütfü Akad’a Övgü”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.8, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Paramount ile Yedi Yolcu Cengi”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.9-11, (hbr.)
- Esin, Muzaffer A., “Akad’ın Tuttuğu kuş”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.9, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Sinemanın Kara Bahtı”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Zeki Müren + Kazanç-Seden=Berduş”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.9-11, (e.)
- Esmer, Levent N., “Daüssıla”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.7, (ş.)

- Esmer, Levent N., “Eski Hamam Eski Tas”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.7, (ş.)
- Esmer, Levent N., “Köprüleri Atan Sensin”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.7 (ş.)
- Esmer, Levent N., “Öldürülmeyen”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Esmer, Levent N., “Romantik Sonnet”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Esmer, Levent N., “Yeşil-Mavi Gözlü Deniz”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Esmer, Mithat, “Bilimin Bir Başarısı”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.6, (m.)
- Esmer, Refika, “Paul Valery”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.5, (byg.)
- F. S., “Halkın Selameti En Büyük Yasa Olsun”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.4-5, (m.)
- Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.10, (rom.)

- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.10, (rom.)
- Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.10, (rom.)
- Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.10, (öyk.)
- Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.10, (öyk.)
- Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.9, (öyk.)
- Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.10, (öyk.)
- Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.10, (öyk.)
- Farrell, James T., “Sabun”, (Çev. Gencay Sav), *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.7-10, (öyk.)
- Faulkner, William, “Bugünün Yazarından Beklenenler”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.6, (konferans)
- Faulkner, William, “Gezi”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.12, (gezi)
- Faulkner, William, “Kundura Tamircisi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.13, (d.)

- Faulkner, William, “Magdalen”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.12, (d.)
- Faulkner, William, “New Orleans Çizgileri: Varlıklı Yahudi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.14, (d.)
- Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Uyanış”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)
- Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Zamanın örümceği”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)
- Fırat, Ertuğrul, “Fikir Esareti”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (d.)
- Finkelstein, Sidney, “T.S.Eliot Üzerine”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.7-11, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.7, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.7, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.10, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.9, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.9, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.9, (m.)
- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.10, (m.)

- Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.10, (m.)
- Foldes, Lili, “Finlandiya’nın en büyük musikişinası Jean Sibelius”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.8, (byg.)
- France, Anatole, “Bitkilire bahçesinde yalnızlık köşesi”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.10, (öyk.)
- France, Anatole, “Jessy”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.8-11, (öyk.)
- France, Anatole, “Üzüm Salkımı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)
- Fuskoğlu, Ali, “Deli Dumrul”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.6-7, (ş.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmde sınıflar ve partiler”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.3, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri:Türkiye bir şahsiyettir”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.5, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri:Türkiye bir şahsiyettir”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.5-10, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.2, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Sosyolojik araştırmalar:Kitab-ı Dede Korkut”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.9, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.9, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.9, (m.)
- Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.9, (m.)
- G., Asena, “Aşklara”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- G., Asena, “Ay Işığ Faleleri”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.13, (ş.)
- G., Asena, “Ay Işıklı Ablam”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- G., Turan Ceyhun, “İncelemeler: Modern Hikâye Üzerine”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.13, (d.)
- G. P., “Eleştirmede Çözümleme Metodu”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.6-11, (m.)

- Gabran, Cüneyt, “500’ler”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.5, (m.)
- Gabran, Cüneyt, “Karikatür üzerine deneme”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.6-10, (d.)
- Gabran, Cüneyt, “Karikatür üzerine deneme”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.6-11, (d.)
- Gabran, Cüneyt, “Küçük Sahnede Kamp 17”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (e.)
- Gani, Sedat, “Hikâye: Çember”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.15, (öyk.)
- Gauguin, Paul, “Gauguin’den Strindberg’e Mektup”, (Çev. Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.7, (mktp.)
- Gaureschi, Giovanni, “ve ...tanrı kadını yarattı”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.10, (öyk.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (m.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.6-12, (m.)
- Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.6, (m.)
- Gazimihal, Mahmut N., “Kompozitörlerimizi niçin dinlemiyoruz?”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.7, (e.)
- Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Bn. Selçuk Armaner’in Konseri”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.4, (e.)
- Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Konservatuvar Konserleri”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.3-10, (e.)
- Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Gelmem ki...”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Kara Toprak”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Öylesine...”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Taşıkardı”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Gedikoğlu, Cenap Ş., “Şairce düşündüğüm: Büyük insan ve fikir adamı”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.5, (nek.)
- Gedikoğlu, Şahabettin, “Ayrılıverdik”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Gedikoğlu, Şahabettin, “Yaşamak”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)

- Gelen, İrfan, “Hikâye: Göl Masalı”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.10, (öyk.)
- Gelen, İrfan, “Hikâye: Kavga”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.15, (öyk.)
- Gelen, İrfan, “Hikâye: Receb’in Gözleri”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.11-12, (öyk.)
- Gelen, İrfan, “Hikaye: Sarı Kadın Masalı”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.15, (öyk.)
- Gelen, İrfan, “Hikâye:Kötülükler geliyor”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.10, (öyk.)
- Gelen, İrfan, “Mutlu Günler Türküsü”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.9-10, (öyk.)
- Gençer, Ercüment, “Ataç”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.6, (e.)
- Gençer, Ercüment, “İonesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.14, (tart.)
- Geray, Cevat, “Tiyatro ve Gençlik”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.7, (e.)
- Gider Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.10-11, (m.)
- Gider, Bedri, “Ahlat Ağacı-ökse otu”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Atatürk Yolunda”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Atatürk:Hür ve Aydınlık Türkiye”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Atatürk”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Aydın Kişiye Memiş’in Mektubudur”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Gider, Bedri, “Bir Aşkın Sonu”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Gider, Bedri, “Bu Bahar”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.10-11, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.10-11, (mzh.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.10, (m.)

- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.10, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.10, (m.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.10, (d.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.8, (d.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.10, (d.)
- Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.10, (d.)
- Gider, Bedri, “Sende bir şey var Güzelim”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Gider, Bedri, “Zordu Topraksız Yaşamak”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Giray, Fethi, “Daireyi Faside”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.7, (ş.)
- Giray, Fethi, “Düdüklü Tencere”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.6, (e.)
- Giray, Fethi, “En Büyük Millî Mücadeleci”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.7, (ş.)
- Giray, Fethi, “Kitaplar:Güzel aydınlık”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.6, (m.)
- Giray, Fethi, “Kitapsızlık”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.6, (d.)
- Giray, Fethi, “Ölümünün birinci yıldönümünde Orhan Veli”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (nek.)
- Giray, Fethi, “Seferberlik Türküsü”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Glazer, Mark, “Existentializm ve Kirkegaard”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.9, (m.)
- Gogh, Vincent van, “Van Gogh’un bir mektubu”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.12-9, (mktp.)
- Gogus, “Lenin’i Ziyaret”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.6, (röp.)
- Gotoba, “Japon Şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.7, (ş.)
- Göçmen, Çetin, “Her hafta bir hikâye: Cennette bir yabancı”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.15, (öyk.)

- Göçmen, Çetin, “Okur Soruları”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.9-14-15, (açık oturum)
- Göğüş, Ali İhsan, “Gaziantep Kurtuluş Yıldönümü Münasebetiyle: Bir Kanlı Bayrak Şahin Bey”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.4, (m.)
- Gökalp, Ziya, “Ziya Gökalp’i anıyoruz: Ağa”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.3, (ş.)
- Gökberk, Macit Prof. Dr., “Dilimizdeki Huzursuzluk”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.2, (d.)
- Gökçer, İstiklâl, “Gordon Graig, aktörü ve aktörlük sanatını inkâr ediyor”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.6, (d.)
- Gökçer, İstiklâl, “Güzellik ve gerçeklik kavramlarının tiyatrodaki yeri”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6-7-8, (m.)
- Gökçer, İstiklal, “Tiyatroda Pasif Unsur”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.3, (d.)
- Göksel, H. A., “Vido”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.7, (ş.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Akasya”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Arkadaşlarım:Muzaffer”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Fadime Bacı”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Göktürk, İbrahim Şinasi, “Uyan Oğlum”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Göktürk, Mümtaz, “Bürokrasi Hikâyeleri: Hastalık”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.10, (öyk.)
- Göktürk, Mümtaz, “Hikâye:Dünya Vatandaşı”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.10-11, (öyk.)
- Gölge, “Ankara’da Bir Tiyatro ve Müzik Festivali”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.5, (d.)
- Gönenç, Turgay, “Cumalar Korkusunda Yadsınan”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)
- Gör, Salih Sıtkı, “Kına Gecesi”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Gör, Sıtkı Salih, “Lidya II”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.11, (ş.)
- Görür, Kubilây, “Alınyazım”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.6, (ş.)

- Görür, Kubilây, “Cahit Sıtkı’ya”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.6, (ş.)
- Görür, Kubilây, “Yankı”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Göyceli, “Şiir”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)
- Göyceli, “Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)
- Griffin, John ve Alice, “Tiyatro: Cadı Kazanı”, (Çev. Mahmut T. Öngören), *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.15, (e.)
- Groth, John, “İkinci Dünya Savaşında:Ernest Hemingway”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.9, (anı)
- Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Bir Mektuplara Mektuplar”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Biraz Su Vermez misiniz Sigara İçevectim”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.8, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet 2”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet III”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.6-7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “evet adam yahut ‘l’homme qui objet trouvé””, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Eyûb’un Mektubu”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Harlem Noktrün”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “İkinci O”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.7, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut Üzerine Saga”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

- Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut’un Öyküsü”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydutun Dönüşü”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.8, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.6, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Manzume”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.12, (ş.)
- Gruda, Yılmaz, “Mavi Perde Üzerine Yazdıklarım”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.8, (d.)
- Gruda, Yılmaz, “Mr. Blues”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.9, (ş.)
- Guillen, Nicolàs, “Küba Şiiri: İki Çocuk”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris: Neticeler”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.5, (d.)
- Güçbilmez, Cahit, “Neden ve nasıl Paris: Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.5, (röp.)
- Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris?” Avni Arbaş Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.10, (röp.)
- Güçbilmez, Erdoğan, “Atatürk Köşesi: Niçin Devrim”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.3, (d.)
- Güden, F., “Ali Büyükhelvacı’nın Resimleri Ya da Paul Klee’ye Selam”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.10, (d.)
- Gül, Günseli, “Vatan Yahut Silistre”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (e.)
- Gülek, Kasım, “Memduh Şevket Esendal”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.1, (nek.)
- Güler, Erdoğan, “Köşebaşı”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- Güler, Erdoğan, “Tiyatromuz Kimlerin Elinde”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- Gümrükçü, Ali, “Kin Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.2, (e.)
- Gümrükçü, Ali, “Millî Şef”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.2, (e.)
- Günçe, Engin, “Yanlış bir anlayış”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.7-11, (tart.)

- Günçe, Ergin, “Göl”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)
- Günçe, Ergin, “Şapkamda Yağmur”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Gündüz, Okan, “Duraklama Devri”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.6, (d.)
- Günel, İbrahim, “Ne Demeli”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.6, (eser tanıtımı)
- Günenç, Fevzi, “Hikâye: Ay Bulvarı”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.10-11, (öyk.)
- Günenç, Fevzi, “Hikâye: Z. Sonrası”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.15-16, (öyk.)
- Günenç, Fevzi, “Oh Sonumutya”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)
- Güner, E., “Niçin Sosyalizm”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.2-8, (m.)
- Güner, İ. Safa, “İlk Okuma Kitapları”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.4-5, (m.)
- Güneş, Uygur, “Hem Aziz Nesin’e Hem Üretürk’e Mektup”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.12, (mktp.)
- Güney, Oben, “Bitmemiş Sonnet”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.15, (ş.)
- Güney, Oben, “Kör Tayfa”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.11, (ş.)
- Güney, Oben, “Mavi Yazıt İfezna I”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.16, (ş.)
- Güney, Oben, “Misis İfezna”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.16, (ş.)
- Güney, Yılmaz, “Hikâye: Karanfil”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)
- Güney, Yılmaz, “İyi Günler Pazarı”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.12-13, (öyk.)
- Güngör, Yaşar, “Hikâye:Sinemalar”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.9-11, (öyk.)
- Gür, Yusuf, “Cangama Bitti”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.7, (ş.)
- Gürgen, Erdoğan, “Ataç’tan Kalan”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.6-10, (nek.)
- Gürkan, Turhan, “Aşağı Yukarı”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.6, (m.)

- Gürkan, Turhan, “Bir Dergi üzerine...”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.7, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Dergiler: Türk Tiyatrosu ”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.6, (e.)
- Gürkan, Turhan, “En Güzel Şiir”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.7, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Gelen şey”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.6,(e.)
- Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.7, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.7, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Sanatta İkilik ”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.7, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Serseri”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Gürkan, Turhan, “Telgrafhane”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.6, (e.)
- Gürkan, Turhan, “Yeni Bir Dergi ”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.7, (e.)
- Gürler, Galip, “yüzüstü bırakılan bir kültür müessesesi:Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.2, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.8, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.8, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.5, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.4, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.9, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.9, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.10, (m.)
- Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.10, (m.)

Güven, Ferit, “Osmanlı İmparatorluğunun Birinci Dünya Savaşında Ayağı Nasıl Kaydırılmıştı”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.4, (m.)

Habora, Bülent, “Değişik”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.15, (ş.)

Habora, Bülent, “Devrik Kişi”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

Habora, Bülent, “Evde Giyinen Kızlar”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)

Habora, Bülent, “Görüntü”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

Habora, Bülent, “Hikâye: Sinek Ya da Put Perisi”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.14, (öyk.)

Habora, Bülent, “Kıyı”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

Habora, Bülent, “Kitaplar: Bırakılmış Biri”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.12, (e.)

Hakan, Memlûk, “Bir Devrimcinin Mektubu: Gençlik nereye gidiyor?”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.7, (mktp.)

Halil, İlyas, “Sokak Kızı”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.7, (ş.)

Halûk, Oğuz, “Abanoz”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.12, (ş.)

Halûk, Oğuz, “Artık Hep O Aşk Var”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.9, (ş.)

Halûk, Oğuz, “Rock and Roll”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)

Halûk, Oğuz, “Üçüncü Adam”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.12, (tart.)

Hataylı, Aşık Hacı, “Halk şiirlerinden”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.3, (ş.)

Haydar, “Cezayirli bir şairden: Cezayir Örtüsü”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.7, (ş.)

Haydar, “Cezayirli bir şairden: Mahpus”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.7, (ş.)

Headens, K., “Roman ve Romancı”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.6-11, (d.)

Hemingway, Ernest, “Hikâye:Kızılderililer mahallesi”, (Çev. Mete Akyol), *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.9-11, (öyk.)

- Hemingway, Ernest, “Hikâye:Küçük bir Sorgu”, (Çev.Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.10, (öyk.)
- Heredia, José Maria de, “Kartalın Ölümü”, (Çev. İsimisiz), *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.7, (d.)
- Heredia, José Maria de, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.6, (ş.)
- Herisse, Marc, “Bir Tiyatro Ansiklopedisi”, (Çev. Ömer Atila S.), *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.8, (e.)
- Hermens, F. A., “İngiltere’de partiler”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.2, (m.)
- Hermens, F. A., “Üçüncü Cumhuriyette Fransa’nın Hükûmet Sistemi”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.8, (m.)
- Hızlan, Doğan, “Anzelha”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.10, (e.)
- Hızlan, Doğan, “Bir Anışın Düşündürdüğü”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.11, (e.)
- Hızlan, Doğan, “Şiirimizde insan kavramı”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.16, (m.)
- Hızlan, Doğan, “Yanıt Ya da Doğrulama”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.6-11, (e.)
- Hisarlı, Lütfü, “Birleşik Devletlerin Tarih ve Ekonomisinde: Zenci Meselesi”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.5, (m.)
- Hisarlı, Lütfü, “Eğitim Meselesi: Amerikan Öğretiminin İçinde Bulunduğu Durumu”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.4-5, (m.)
- Hisarlı, Lütfü, “Zenci Sanatı, Kültürü ve Türküleri”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.10, (m.)
- Hitamaro, “Gemicik”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Hitomaro, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Hodeir, Andri, “Caz müziği”, (Çev. İsimisiz), *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (d.)
- Holroyd, Stuart, “Modern şiir ve Metafizik”, (Çev.Ulkü Başsoy), *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.6-7-10, (m.)
- Homeros, “Birinci Şarkıdan Bir Parça”, (Çev. Azra Erhat-A.Kadir), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.7, (ş.)

- Hoshi, Saigyo, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Hoşgörü”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “İki Aykırı Özdeyiş”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Kaçak”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Mulatto”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Ölmeden Önce Dilek”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Özlem”, (Çev. Fatma Özcan), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.6-7, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Son Yakarış”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Sonuncu Köşe”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Hughes, James Langston, “Paris’te Bir Çalgıcı”, (Çev. Fatma Özcan), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.6, (ş.)
- Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.8, (m.)
- Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.8, (m.)
- Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.8, (m.)
- Huxley, Julian, “İnsanın Doğadaki Yeri”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.7, (m.)
- Huyghe, Rene, “Yabancı Basından Özetler-kısaltmalar: Sanat ve İnsan”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.7-11, (d.)
- Hünalp, Ayhan, “Yakub Kadri Karaosmanoğlu’nun hikâyelerinde başarısızlık-Başarı”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.7-8, (e.)
- Hüsni, A. Sabahattin, “Ömer Hatipoğlu Resim –İş Sergisi”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (d.)
- İlgaz, Rıfat, “Çarşaf”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- İlgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

- İlgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- İlgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- İlgaz, Rıfat, “Görülmemiş İndirme”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- İlgaz, Rıfat, “Hırsız Türleri”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- İlgaz, Rıfat, “Mizah mı?”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.16, (d.)
- İlgaz, Rıfat, “Zil”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)
- Inge, William, “Tiyatro Yazarı ve Görevi”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.8, (d.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi ”, (Çev. TEO), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.13, (d.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi II”, (Çev. Teo), *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.13-14, (d.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi IV”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.13, (d.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi V”, (Çev. TEO), *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.12-13, (d.)
- Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi”, (Çev. Teo), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.13-14, (d.)
- Işık, Adnan, “Ey Benim Dev Memelerinde”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.14, (d.)
- Işık, Adnan, “Hikâye: Düşsel”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.12, (öyk.)
- Işık, Adnan, “Kısa Hikâyeler: Gölgesiz”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)
- Işık, Rüçhan, “Allahaismarladık”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.5, (d.)
- İşıksaçan, Doğan, “Aylâyla”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İşıksaçan, Doğan, “Boya”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İşıksaçan, Doğan, “Çağrışım”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İşıksaçan, Doğan, “Çıkıcı Olalım Diye”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

- İşıksaçan, Doğan, “Düzlükte”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İşıksaçan, Doğan, “Oyuncak Güneşler”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İşıksaçan, Doğan, “Uyma”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- İ. K., “Köyümden Anılar”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.13, (anı)
- İdris D. (Ece Ayhan), “Yeni Perspektifler”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.6-11, (tart.)
- İlbaş, M. Hadi, “Akçakoca”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.6, (gezi)
- İlbaş, M. Hadi, “Garcia’ya Güldürecek Mektup”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.5-11, (d.)
- İldeniz, Türkân, “İlkel Çıplaklığında Örtülü Havva”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “14 Mayıs Yazısı”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.3-5, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Anlatmak ve anlatmak”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.7, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Bulvardia”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.6, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Fotoğraf ve Sinema-III”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.5, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Fu-Hi-Çen: Ufak pirinç tüccarı”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Görmek ve Görmek”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.3, (e.)
- İlhan, Attilâ, “Hareketçi Bir Realizm” *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.6, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran: Eski kafa, eski kılık”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.6-12, (e.)
- İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran:Kültürsüz hikâye”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6-8, (e.)
- İlhan, Attilâ, “Kaptan I”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Kaptan II”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Kaptan III”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

- İlhan, Attilâ, “Kemalist Aydının Sorumluluğu”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.2, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Muhteva Ne?”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.6-12, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Osman Mazlum’a karşı Ömer Haybo”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.7, (tart.)
- İlhan, Attilâ, “Pazar Postası Gazetesine”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.6, (tart.)
- İlhan, Attilâ, “Prolog”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.3, (ş.)
- İlhan, Attilâ, “Sinema Doğuyor”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.7, (m.)
- İlhan, Attilâ, “Sinemanın Ehemmiyeti”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.7, (d.)
- İlhan, Attilâ, “Sinemanın püf noktası-II”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.7, (m.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.8, (rom.)

- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.8-9, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam: ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.8, (rom.)
- İlhan, Cengiz, “Hani”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- İlhan, Cengiz, “Hikâye:Yağlı Boyoz”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.11, (öyk.)
- İlhan, Cengiz, “İzmarit”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)
- İlhan, Cengiz, “zaman”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- İmamoğlu, İsmet, “Hikâye:Alınyazım”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.9, (öyk.)
- İmamoğlu, İsmet, “Hikâye:Tanrının üvey kulları”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.11, (öyk.)
- İnan, Taşkut, “M Balâdı”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)
- İnce, Özdemir, “99 Güvercin Bir Güneş”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Alırsa Babam Bana Piştov”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.11, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Dar”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.7, (ş.)
- İnce, Özdemir, “En”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

- İnce, Özdemir, “Karanlık Kapılara Çıkartma”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.6, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Kararmış Gümüş Köstekli Saatler Yarışı”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.6, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Korlangıç Doksandokuz”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)
- İnce, Özdemir, “La Pleiade”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Milâd”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Operet Mareşali”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Pergamum”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Pofuduk Pumpkin”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.10, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Sarkaç”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.7, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Soyut Belma”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.7, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Şano”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- İnce, Özdemir, “Yılmaz Pütün”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.10, (e.)
- İpekdağ, Zeki, “Ben Şimdi”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)
- İsimsiz (Muzaffer Erdost), “Küçük Oda Konuşmaları: Üvercinka ile Gelenler”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.12-11, (e.)
- İsimsiz, “17 Mayıs 1957 Saat 14.45’de”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.7, (nek.)
- İsimsiz, “Aç Bezirgânbaşı, Aç, Aç, Aç...”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.7, (mktp.)
- İsimsiz, “Adnan Özyalçiner İçin”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Akira Kurosawa: Doğuyu Batıya Getiren Adam”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Albert Camus”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.12, (byg.)
- İsimsiz, “Alfred Weidenmann”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.9, (byg.)

- İsimsiz, “Amerikan sinemalarının öldürdüğü adam”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Amerikan sinemasına karşı”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.8, (röp.)
- İsimsiz, “Andre Cayatt: ‘Hepimiz Kaatiliz’”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu Gitti”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Armağan Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.11, (sor.)
- İsimsiz, “Asaf Halet Çelebi Öldü”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.7, (nek.)
- İsimsiz, “Asya Festivali”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Ataç İçin Ne dediler”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.5, (nek.)
- İsimsiz, “Ayağına Göre Yorgan, Kadroya Göre Eser”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin Bu Yıl da Bİrinci”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.2, (hbr.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine 2 Hafta Sonra Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Savaş ve Barıştan Sonra Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz:Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz:Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.10, (m.)
- İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.10, (m.)
- İsimsiz, “Beat Generation Yılgın Kuşak”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.12-13, (m.)

- İsimsiz, “Beat Generation Yılgın Kuşak”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.12-13, (m.)
- İsimsiz, “Bedava”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)
- İsimsiz, “Benjamino Gigli Öldü”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Bertholt Brecht Öldü”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.7, (byg.)
- İsimsiz, “Beş Büyük Film: Altın Palmiye”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Beş Sanat”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Beşinci Sinema Sanat Sineması”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Bilinmeyen tarafları ile Ahmet Rasim”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.2, (byg.)
- İsimsiz, “Bir Japon Şiiri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- İsimsiz, “Bir okuyucunun isteği üzerine: Mistisizm”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.6, (m.)
- İsimsiz, “Bir Örnek: ‘Le Bel Age’”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Birkaç Söz”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Bize Gelen Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.8, (bibl.)
- İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.8, (mktp)
- İsimsiz, “Bize Göre de...”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “Bize göre de”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.9, (mktp.)
- İsimsiz, “Bolluk Tanrısına Övgü”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.6, (ş.)

- İsimsiz, “Bölge Kalkınma Programları ve Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.8, (m.)
- İsimsiz, “Britanya’nın yenilmez ihtiyar adamı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.3, (byg.)
- İsimsiz, “Bronte Kardeşlerin Garip Hayatı”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.15, (byg.)
- İsimsiz, “Bu kadarına lâübalilik derler”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Bu sayfa için”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Bugünkü İngiliz Edebiyatından: Parkın Gediklisi Kanbur”, *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.5, (byg.)
- İsimsiz, “C. Sıtkı Viyana’ya Götürüldü”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Cahit Sıtkı Tarancı”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.6, (byg.)
- İsimsiz, “Cassanova (Kazanova”) kimdi”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.4, (byg.)
- İsimsiz, “Cevap”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.1-11, (tart.)
- İsimsiz, “Charles Laughton Rejisörlük Yapıyor”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: ‘Aşk’ Ceza kanunu Tadil ediliyor”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ahmet Haşim’dan:Merdiven”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Allah kimseyi cahil etmesin”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Atlantik Bakanlığına kim gelecek”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanla Özyörük arasında telgraflar Plâka özyörükte kalıyor”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanlık Sekreter Arıyor”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Benderlioğlu da çam deviriyor”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Beyaz Kitap”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bilmece ”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir Cevher”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir deha bulduk”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir devri saadette Fethi’nin atlatması”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir maç tafsilatı”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir mizah üstadına dair!...”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir nutukta neler vardı, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bir ses”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bizdeki siyasî münakaşa”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bradley Newyork basın konferansı yapmadı”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bu akşamki radyo programından”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Bütçe hazırlanıyor”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Büyük bir Tiyatro münekkidimizin yazısından”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Celal Yardımcının Teklifi”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Cemiyet Hayatı:Teşekkür”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Cevat Üstün’ün Demeci”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ciddiyet’in müjdesi:Yeni Yazı Serimizi Bekleyiniz!...”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Çekilen Nutuk”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil Sünnetli mi? İmamlığı da ortaya atılıyor”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil’in Yalmana Mektubu:Kabinede Bakanlık teklif ediliyor”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. 954 listesi”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Başkanı ile Başbakan arasındaki Tebrik Telgrafları”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. pahalılık vaatlerini yerine getiriyor”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Piyangosu çekildi: Kazananları bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Teşkilâtı ayakta kalacak”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.nin bir kongresi”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi mutbuata sevdirmeye tasarısı hazırlandı”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi niçin kazıkliyorum”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Değişen mısralar”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Demokrat Partinin Piyangosu”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Dertliyim”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu:Büyük Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu:Küçük Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Diyorki Mertlik”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Dranas’ın yeni buldukları”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Edebiyat Sayfasından: Eşref Demiş ki!...”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Fevzi Lütüfî sınırı”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Fıkra:Tatbikat”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Forklar Sütunu:Kadifeli Gelin”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazete başlıklarından çıkanlar”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazeteciler Sovyet dış bakana gülüyor:Vişinski bıyık bıraktı”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazeteler müşkül vaziyette”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gazetemizin büyük fedakârlığı:Sürprizimizi bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Gözümüze ilişenler:Bulduk!...”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Güler Yüzlü İdare Yaratımı”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Haftanın Vecizeleri”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü:Habu diyor, Habu diyor”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü:Yürük Abdüssamet”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Hangi şarkıları söyler ve severler”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Havada Fırtına Dinmedi:üçüncü safranın da atılması bekleniyor”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Horoz dövüşü”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Hükûmetin gazetemize ihsan ettiği ilanları koyacak yer bulamadığımız için Gazetemizi kapatmağa karar verdik”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İki muhalefet”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’nin iddiası teyit olunuyor”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’ye Gaipten Gelen Ses”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İrtica yoktur:İleri’nin beyenatı”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: irtihal”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: İştah kapama ilâcı”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede değişiklik”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede Gedik”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinenin yeni şekli”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kabineye tabanca hediye ediliyor”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kadirşinas Resmî makamların dikkat nazarına”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kayıp”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kayıp”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Haberler”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Hikâyeler:Değişenler”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan ses çıkarmadan konuştu:O Ne Nutuk O!...”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan, gazeteciler yeni kolaylık buldu:M.vekillerinin faaliyetlerini tetkik için bir pencere açıldı”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan’ın nutku: Bizim Demikrasimiz patlıcanlar gibi olgun domatesler gibi kızarmıştır”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Korkaklar”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Köprülü’nün yeni elbisesi ve paraya kıyması”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Kurtbek’in Tamimi”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: İsimsiz Hikâye”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: İstifa ettim, diyorum, ve edeceğim”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: Sol, sağ ve ileri”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük tiyatrodaki yeni temsil”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Maliye Bakanı ile Mülâkat”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Maria Montezin ölümü”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Memurların günahı niçin affedilmiyor”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Koraltan’a dair”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Pacos Bill ve Bizimkiler”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Millet bu cambazların numaralarını yutmuyor!...”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Milletlerarası yan ve yol kesiciler federasyonu açıldı”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Millî Servetimiz Artıyor Yeni Para Baskı Makinaları Gelince Daha da artacak”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Muhip Yüce Divanda”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ne çıkar”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Neleri Severler”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Niçin D.P. liyim?”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Nihayet istifa etti”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Okuyucu Mektubu: Refik Koraltan;Sanki neden muzlardan bahsetmedin”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Orhan Seyfi’nin vasiyeti bulundu! Metnini aynen neşrediyoruz”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Pakistan’dan memleketimize öğrenci geliyor”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Pek Muhterem Samet Ağaoğlu’nun Tercüme-i Hali”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Peron diktatör olamaz:Çünkü güler yüzlüdür Yalman bu kanaatte”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Pul Serisi”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Radyoda Meclis saatinin yeni şekli”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Resmî ilân İki Tarihî Kumandan aranıyor”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Saçma”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Sadak’ın Hatası”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu külliyyatı”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu’nun Beyanâtı”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Samet sülâlesini İskan etme Bakanlığı kuruluyor”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Sempatik ve antipatik ”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Siyasi lûgatten: Samedodinasti”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Stalin’in Demeci:Tek emelimiz sulh”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Şiir”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tapulama kanununda değişiklik yapılacak”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tasfiye başladı”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tavsiye”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tek Kurtuluş Yolu Faredir”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Tekrar dönüyorum”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tefk İleri için:Nefes”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tefk İleri inkâr ediyor”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Tefk İleri Susuyor”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Valinin Beyanâtı:Ezilirsem diye korktum”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Verem Haftası münasebetiyle Verem savaşı hızlandırıldı”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Veremle savaş haftası sona erdi”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yahya Kemal döndü”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yaşasın Menderes”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni basketbol takımımız”, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bir Bayram:Samet kına yakıyor”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir film:Allahaismarladık”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir gazete”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir hastalık bulundu”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir hastalık”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir mükâfat ihdas edildi”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir roman”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir şiir”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir tayin”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir telefon rehberi hazırlanıyor”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir Türk filmi”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir vesika ele geçirdik”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bütçe”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Yılın Birinci Haftası”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni zamlar”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Zafer mahzenlerinde yeni bir yazı serisi ”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Ciddiyet: Ziya Gevher Anadolu Etili Ajansı”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Cocteau’nun Vasiyetnamesi”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Değişen Sansür Maddeleri”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Dehşete Teslim Olan Memleket Çin”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.9, (m.)
- İsimsiz, “Delinin Zoru”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)
- İsimsiz, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Dergiler”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (e.)
- İsimsiz, “Destan Kişi: ‘Şarlo’”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.9-10, (m.)
- İsimsiz, “Dil Bayramı”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.3, (hbr.)
- İsimsiz, “Doğumunun 200. Yılında: Robespierre”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.2, (byg.)
- İsimsiz, “Dostoyevski Bibliyografyası”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.9, (bibl.)
- İsimsiz, “Edebiyatta duygusallar”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.6, (e.)
- İsimsiz, “Einstein ile Freud’ün Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.5, (mktp.)

İsimsiz, “Einstein ile Freud’un Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.4-5, (mktp.)

İsimsiz, “Enteresan Fıkralar”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.5, (mzh.)

İsimsiz, “Erdek tiyatro şenliği ve kültür bayramı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.14, (hbr.)

İsimsiz, “Eski Yunanistan’dan Fıkralar”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.5, (mzh.)

İsimsiz, “Eyüboğulları Yazma Sergisi”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (hbr)

İsimsiz, “Faulkner Japonya’da”, (Çev. Fethi Naci), *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.10, (röp.)

İsimsiz, “Federico Garcia Lorca”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.11, (byg.)

İsimsiz, “Festival Sularında”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.13, (m.)

İsimsiz, “Festivalin Sonuçları”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.9, (hbr.)

İsimsiz, “Fikir Ahlâkı Konusunda Mektup”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.7, (mktp.)

İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.12, (ş.)

İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.14, (ş.)

İsimsiz, “Fransız Kültür Merkezinin Çalışmaları”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.8, (hbr.)

İsimsiz, “Gecikmiş Liste”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.9, (e.)

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.10, (bibl.)

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.10, (bibl.)

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.10, (bibl.)

İsimsiz, “Geçen yıl için soruşturma”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.6-11, (sor.)

İsimsiz, “Gençlik:Yüksek Tahsil Gençliğinin Sayfası:A.ÜT.B. Şiir Yarışması”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.9, (hbr.)

- İsimsiz, “George Stevens, Beş Büyüklerden Biri”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Gördüklerimiz: Ters Gerçekler”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.9, (mzh.)
- İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.9, (mzh.)
- İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.9, (mzh.)
- İsimsiz, “Haberler: Siyasal Bilgiler Fakültesinde Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri ”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.7, (hbr.)
- İsimsiz., “Hata İçinde: Frak’a, tuvalete, Beethoven’e Dair”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Her iktidarın adamıyım”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)
- İsimsiz, “Her Pazar: Bir kitap üzerine”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.3, (e.)
- İsimsiz, “Hızlı Japonlar: Japon Sineması”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.14, (d.)
- İsimsiz, “Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.10, (sor.)
- İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.5, (m.)
- İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor II”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.4-11, (m.)
- İsimsiz, “Hüseyin Cahit Yalçın Öldü”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.1, (hbr.)
- İsimsiz, “Ingoratio Flenchi”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.8-9-10, (tart.)
- İsimsiz, “İki Ruhlu Adam”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.6-7-10-11, (sor.)

- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.6-7-11, (sor.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.7-11, (sor.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.6-7, (sor.)
- İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “İlhan Berk ile Ayaküstü”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)
- İsimsiz, “İlk Yıllarında Hollwood: Griffith’in Serüvenleri”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.14, (byg.)
- İsimsiz, “İskanbul Cep Tiyatrosundan haber”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “İstanbul Teknik Üniversite Tiyatro çalışmaları”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “İstanbul’dan Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “İş-Bankasının yeni kitapları”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7, (bibl.)
- İsimsiz, “İtalyan Sinemasının iki büyüğü yeni gerçekçiliğin bilançosunu yapıyor”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.13, (röp.)
- İsimsiz, “İzmir Özel Türk Kolejini Bitirenler Cemiyeti Hikâye Yarışması Açtı ”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Jacques-Yves Cousteau: ‘Denizler Büyücüsü’”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Jules Dassin: En çok sözü edilen adam”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Kalkınan Türk Sineması”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Karl Jasper Kimdir?”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.5, (byg)
- İsimsiz, “Karlovy Vary”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.9-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Kaynak”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Kazan’ların okulu”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.9, (m.)

- İsimsiz, “Kenter Kardeşlerle Konuşma”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.11, (röp.)
- İsimsiz, “Kılavuzu Karga Olunca...”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.13, (d.)
- İsimsiz, “Kısa Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Kim Kime Düşman”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.6, (d.)
- İsimsiz, “Kitaplar Der”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.9, (d.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.12, (d.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.9, (bibl.)
- İsimsiz, “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.13, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler: ‘İstiklal Savaşı’”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler: Atatürk Diyor ki”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.6, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Konya’da Devlet Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Köy Enstitüleri ve Kemalizm”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.8-9, (m.)
- İsimsiz, “Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.2, (m.)
- İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Basın Denen Kutsal ve Resim Altları”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.12, (anı.)
- İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: İngilizce Merhaba”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.12-11, (anı.)
- İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Tam Bir Kral Gibi Rahat”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.10-11, (anı.)
- İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.7-11, (e.)
- İsimsiz, “Laf mı Yani”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.9, (e.)

- İsimsiz, “Lamoris Sechan: Kırmızı Balon’un Kahramanları”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Leyla Gencer Amerika’da”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.6, (hbr)
- İsimsiz, “Luigi Comencini İtalyan Esprisi”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Meksika’nın Sanat eserleri çalınıyor”, (Çev. Deniz Tanca), *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “Mevsim Kahramanları”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.13, (e.)
- İsimsiz, “Mevsimin Yabancı Filmleri”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.13, (e.)
- İsimsiz, “Mizah”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.9, (mzh)
- İsimsiz, “Moskova festivali”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Munis Faik’ten Hikmetler”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (d.)
- İsimsiz, “Münih’te Türk Halk Motifleri”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “Müşabakamız sona erdi:Neticeyi Bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “Ne Dediler”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)
- İsimsiz, “Ne Dediler”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.7-10, (nek.)
- İsimsiz, “Ne Diyorlar”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.7-9, (nek.)
- İsimsiz, “Neler Hazırlıyorlar: Ötelerden Sesler”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “New-york’da bir kral Chaplin’in Yeni Filmi”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.6, (sor.)
- İsimsiz, “Nobel Armağanını Camus Aldı”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.12, (hbr.)

- İsimsiz, “Notlar:Fazlası Göz Çıkarır”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.9-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.9, (d.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.10, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.9, (mzh.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Okurların da Bir Diyeceği Var”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.10-11, (mktp.)

- İsimsiz, “Ödemişli Öğrencilerin Örnek Hareketi”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Ölümünün 5inci Yılında Sait Faik İçin Ne Dediler ki”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.13, (nek.)
- İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırlıyorlar?”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırlıyorlar”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Yapıyorlar”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.9-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (d.)
- İsimsiz, “Özdeyişler”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.3, (d.)
- İsimsiz, “Pasternak’ın Bugünkü Hayatı”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.13, (röp.)
- İsimsiz, “Paul Neff Kitabevi Bir Seri Hikâye Antolojisi Yayımlayacak”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Pazar Postasından Mektup”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.10-11, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.10, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.11, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.11, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.11, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.11, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)

- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.12, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.13-14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.14, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.16, (mktp.)

- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.16, (mktp.)
- İsimsiz, “Pulitzer Armağanını O’Neil aldı”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Rejide seyircinin önemli ve sayın A. Schröder’den bi dilek”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.6, (d.)
- İsimsiz, “Rejisörler Konuşuyor”, (Çev.Ayhan Yılmaz), *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.14, (açık oturum)
- İsimsiz, “Rene Clair’in kitabı: ‘Comedi et Commantaire’”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Reşat Nuri Güntekin 1892-1956”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.6, (nek.)
- İsimsiz, “Robert Aldrich ‘Hollywood’a Karşı”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.9-11, (byg.)
- İsimsiz, “Rouault Öldü”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “S. B. F. Fikir Klubünün Konferansı”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.11, (hbr.)
- İsimsiz, “Sacha Guitry öldü”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Sahne Z Gençlik Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Sait Faik Armağanı”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Sait Faik Hikâye Armağanı”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.10, (hbr.)

- İsimsiz, “Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.12, (byg.)
- İsimsiz, “Sanat ve Edebiyat’ın Müsabakası”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat ve Edebiyat’ın Müsabakası”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanatçılar arasında”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.11, (mzh.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Satyajit Ray”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.9, (byg.)
- İsimsiz, “Savunulamıyanlar”, (Konuşanlar Demir: Özlü, Hilmi Yavuz, Asaf Çiyiltepe) *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-11, (açık oturum)
- İsimsiz, “Sayın Şekip Tunç’a Armağan ediyoruz”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.8, (e.)
- İsimsiz, “Seçme Sözler”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.12, (d.)
- İsimsiz, “Sinek küçük ama...”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Sinema Haberleri”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.8-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Sinema Üzerine Notlar”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)

- İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.9, (sor.)
- İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.9, (sor.)
- İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.9, (sor.)
- İsimsiz, “Sinema: Brüksel Festivali”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Sinema: Festival Filmleri”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.13, (hbr.)
- İsimsiz, “Sinema: Mario Monicelli”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.13, (byg.)
- İsimsiz, “Sinema: Yabancı Filmler Konusunda”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.13, (e.)
- İsimsiz, “Sinema’da Müzik”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.9-10, (m.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Allen V. Dulles”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.4, (byg.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Emperyalizm”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.6, (m.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Kapitalizm”, s.6, (m.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Lenin Wladimir Iljitsch”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.6, (byg.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Makyavel”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.3, (byg.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Manzimi Giuseppe”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.5, (byg.)
- İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Mutlakiyet- Solcu Partiler- Devalüasyon”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.5, (m.)
- İsimsiz, “Siyasî lûgatten: Aristo”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.7, (byg.)
- İsimsiz, “Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.7-11, (sor.)
- İsimsiz, “Sovyetler Amerikan Filmi alıyor”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Sovyetlerin ilk ‘Suspense’ filmi”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Soyut Sanat”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.9, (d.)

- İsimsiz, “Stanley Kubrick: Sinemanın Harika Çocuğu”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.9-11, (byg.)
- İsimsiz, “Suat Taşer’in Konferansı”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Şopen, meşhurmaterem marşını nasıl bestelemişdi?”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.5, (m.)
- İsimsiz, “Tekzip idim Yazdılar”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Tembellik”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.7, (e.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri: Sahne Z Perdesini Açtı”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.8, (hbr.)

- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.8, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.8, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.8, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.8, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor: Attilâ Alpöge’nin Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.8, (sor.)
- İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Tufan”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.8-11, (e.)
- İsimsiz, “Turgut Uyar Pazar Postası’nda”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.7, (hbr.)
- İsimsiz, “Türk Edebiyatçılar Birliğinin Sergisi”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar ”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.9, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Bu Okulun Adı Yoktur”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Çetin Karamanbey Okulu”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Hüseyin Peyda Okulu”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şadan Kâmil Okulu ”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şakir Sırmalı Okulu”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.9, (m.)
- İsimsiz, “Uluslar Arası Başarımız”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.7, (hbr.)

- İsimsiz, “Usis’in İşleri”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Ülkücü Başyazarla Eleştirmeciler”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.9, (anı)
- İsimsiz, “Üniversiteli genç oyuncular derneği kuruldu”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu Kırıkkale’de”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu Konya’da”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.8, (hbr.)
- İsimsiz, “Ünlü Senaryocular”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.13, (m.)
- İsimsiz, “Venedik Festivali”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “William Wyler ‘Hayatımızın En Güzel Yılları’”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.9-11, (byg.)
- İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Curzio Malaparte”, (Derleyen ve Çev. Halis Acarı), s *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957,.8, (nek.)
- İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Yaşıyanların konuşması” (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.7, (röp.)
- İsimsiz, “Yabancı Dergilerde: Hemingway’le Bir Konuşma”, (Çev. Mazlum Osman), *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.11, (röp.)
- İsimsiz, “Yabancılar Akını”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Yahya Kemal ve Peyami Safa”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (hbr)
- İsimsiz, “Yaprak Dökümü: Amerikan Sinemasına Geline”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)
- İsimsiz, “Yarasa’nın Gala Gecesinde Bulunanlar Söyledi”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (e.)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.10, (eser tanıtımı)

- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeditepe’nin Yeni Üç Kitabı”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.6, (hbr.)
- İsimsiz, “Yeni Mevsime Girerken:İkinci liste”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.9-11, (hbr.)
- İsimsiz, “Yeni mevsime girerken”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.9, (e.)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Batı Edebiyatından Seçme Metinler”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Mevlânâya Eskişehirden Sesleniş”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.8, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar:Türk Medenî Hukuku”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.9-11, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.8, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.10, (bibl.)
- İsimsiz, “Yerli Filmciliğimiz Yeni İnkışaflar Kaydetti: Adliye Önünde Cinayet”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.9, (hbr.)
- İsimsiz, “Yılın En iyi On Filmi”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.12, (hbr.)
- İsimsiz, “Yılmaz Gruda’nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.8, (sor.)

- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.9, (sor.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.10-11, (sor.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.10-11, (sor.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.10, (sor.)
- İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.10, (sor.)
- İsimsiz, “Yunan Güldestesi epigramından: Dört Mezar Yazıtı”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.11, (d.)
- İsimsiz, “Yurt’dan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Yurt’dan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.14, (hbr.)
- İsimsiz, “Yüksek Okullarda Müzik Hareketleri”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (hbr.)
- İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Jacob, Max, “Adamına Göre, Japon Ailesi”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.6, (d.)
- Jasper, Karl, “Hürriyet Hakkında I: Hürriyeti ortadan kaldırma temayülleri”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.4, (m.)
- Jasper, Karl, “Hürriyet hakkında II: Hürriyetin elde edilebilmesi imkânları”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.5, (m.)
- Javfferov, Alain, “Yeni Bir Sevgi Dolayisiyle: Henri Matisse’in Evreni”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.7-11, (d.)
- Jomei (İmparator), “Yalnız Erkek Geyik”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Jung, Carl G., “Şair”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.6-9, (m.)

- K.(Kakınç), Tarık Dursun, “Bay Arpad Üzerine Duyuru”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.12, (e.)
- K., Tarık Dursun, “Hayırlı Olsun”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.9, (d.)
- K., Tarık Dursun, “Usis Başka Ne Yapar”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.9, (e.)
- K. Mahmut, “ Cesaretli bir irtihal”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.7, (e.)
- K. Mahmut, “Bugünküler”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.6, (e.)
- K. Mahmut, “Devlet Tiyatrosu Dergisi”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (e.)
- Kafka, Franz, “Akbaba”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.12, (öyk.)
- Kafka, Franz, “Bir melezleme”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.15, (öyk.)
- Kafka, Franz, “Galerideki Seyirci”, (Çev. Arif Gelen), *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)
- Kafka, Franz, “İsimiz”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.11, (öyk.)
- Kafka, Franz, “Kanun Kapısı”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.7, (öyk.)
- Kafka, Franz, “Köprü”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.10, (öyk.)
- Kafka, Franz, “Sınav”,(Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.14, (öyk.)
- Kakınç, Tarık, “ ‘Arslan Yürekli Richard’ ile Gül Dikenleri”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “ ‘Sinema-Konusu’ üzerine”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “ ‘Yeni Ufuklar’mış’”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “1900-1914 Yılları”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “1915-1917”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “1955 Yılı:Batı sinemasına toplu bir bakış”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.8-10, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “1955-56 Sinema Mevsimi Bitiminde: Yerli filmciliğimiz”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.8-11, (e.)

- Kakınç, Tarık, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Akad’ın Ettikleri”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.13, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Asıl zorunlu olan...”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Atatürk Filmi’nin Tuzu Biberi”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor II: Haldun Taner’in Dedikleri”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.8-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Başka Cevat Fehmi’ler yok mu?”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasında: Roman-Sinema İlişkisi”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.8-10, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasında:Yıldız Yaratmacılığı”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasının 4 Büyüğü”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Berlin Festivali ve Hititlerin Güneşi”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.8-11, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Berlin Film Festivali”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.9-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Berlin Film Festivali”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Bıkkınlar Sokağı”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.10, (öyk.)
- Kakınç, Tarık, “Bir ‘Zoraki Münekkit’ ”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Birinci Toplam”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Birinci Toplama Doğru”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Bizim Filmlerimizden:Kanları ile Ödediler”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Bu kadarı da...”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.9-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Cocteau ve Atom Filmi”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.8, (m.)

- Kakınç, Tarık, “Dalavereciler Kralı”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Eğri Çizgili”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Festival Festivalleri”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Festival sonuçları”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gerekli mi? Gereksiz mi?”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: 57’den Kalan”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bacak-Mevlut-Ezan: ölüm-Gözyaşı”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Arpa Boyu”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Aşk Hikâyesi-Tuş”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Avuç Toprak”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Parça Daha Umut”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Çırpıştırmanın İyisi”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Dört ölü var...”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Gerçek Türk Sinemasına Doğru”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Gidiyorum İşte Gör Hayalde Düşte Gör”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: İnsanlık İçin Kuduz”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: İyi Niyetli Peynir Gemisi”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Kalbimin Şarkısı”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.8-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Kâtibim”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Meçhul Kadın”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.8, (e.)

- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Nice Boy, isn’t he?”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Ölmeyen Moda: “Köy Filmi”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.9-10, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Ölüler Sineması”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Sinemasız Sinema”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Tamburem Çu Guyem”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Vur Beline Kazmayı”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Yama Üstüne Yama”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Yaşasın Ticaret Yaşasın Türk Filmciliği”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Yerinde Saymak”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.9-12, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz:36 Kısım Tekmili birden”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz:Çelebi böyle olur”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.9-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Halkla Olmaktan Uzak”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.4, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Hayırlı işler”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Hikâye: Ak Sandalya Kara Sandalya”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.10-11, (öyk.)
- Kakınç, Tarık, “İkinci Toplam”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “İngiliz Sineması 1914-1918”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Kirli Yüzlü Melekler”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Köy filmleri dramı”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Made in U.S.A.”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Senaryo’nun Yeri”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.8, (d.)

- Kakınç, Tarık, “Shakespeare Sineması”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.8-11, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Kanunu mu?”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Kanunu Nerde?”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.14, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema mı, Tiyatro mu?”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları: Gerard Philippe ve Sinema”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.8-11, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları: Gerçeğin Gerçeği”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.8, (hbr.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Üstüne:Notlar”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.8-11, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema Üstüne:Notlar”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.8, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Notlar”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.13-14, (anı.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Köprüdeki Adam”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.13-14, (anı)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Senaryo Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.14, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Eleştirmecilerin Seçtikleri”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.14, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Geri Kalanı”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.14, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: İki Aradaki Adam eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.14, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Karar ertesinde durum”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.15-16, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.16, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Sinek”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.14, (d.)

- Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.16, (d.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Eleştirmecilerin Listesi”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.12-13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinema: Listelere Karşı”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl: Ince’den Sonrası”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl: Thomas Harper Ince”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.8-11, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.8-12, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.8-11, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.8, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.10, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.9-11, (m.)

- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.9, (m.)
- Kakınç, Tarık, “Sinemada yaratıcı kişi:Rejisör”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Suç Kimin ”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Şenlik Başlıyor”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Üçüncü Toplam”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.13, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Ya Öbürü?”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Yazarın Rahatlığı”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Yerli Filmciliğimizde Sinemayı Ciddiye Almak”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.8, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Yerli sinemamız üzerine:Notlar”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.9, (e.)
- Kakınç, Tarık, “Yılan Hikâyesi ‘Atatürk Filmi’”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.9, (e.)
- Kalafka Kömürcüsü, “Hikâye:Ekmek Kokusu”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.9, (öyk.)
- Kalafka Kömürcüsü, “Millî Roman”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (öyk.)
- Kalafka, “Köy Sohbetleri:Cihan Mezardan Çıktı”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.6, (öyk.)
- Kalafka, “Köy Sohbetleri:Toprak-Nüfus-Gurbet”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (d.)
- Kandemir, Demir, “Şehit”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Kaner, Rıza, “Ankara Müzik Festivali”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.10, (hbr)
- Kaner, Rıza, “Asıl Saygısız Kim?”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.8, (e.)
- Kaner, Rıza, “Beethoven ve Beş Solist”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Kaner, Rıza, “Festival Başladı”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.8-9-11, (hbr)

- Kaner, Rıza, “Festival Olayları”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.8-10, (e.)
- Kaner, Rıza, “İki Genç Sanatçı”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Kaner, Rıza, “İzmir’den Haber”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.9, (hbr.)
- Kaner, Rıza, “Müzik: Bir Piyanist Bir Konferans”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.10, (hbr.)
- Kaner, Rıza, “Müzik: İstanbul’da son yıllar”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.10, (e.)
- Kaner, Rıza, “Müzik: Tzipine, Sarıca, Wiesbaden’liler”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.12, (d.)
- Kaner, Rıza, “Müzik: Üç Betik”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.14, (eser tanıtımı)
- Kaner, Rıza, “Müzik-Müzik”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.10, (e.)
- Kaner, Rıza, “Pazar Konseri”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.10, (e.)
- Kaner, Rıza, “Steber-Festival”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.8-9-10, (e.)
- Kaner, Rıza, “Toscanini”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.9-11, (nek.)
- Kaner, Rıza, “Van Gogh Tartışması-Viyolonist Ricci”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.9, (e.)
- Kaner, Rıza, “Van Gogh= op.2”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.9-11, (e.)
- Kaner, Rıza, “Yeni La Traviata”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.9, (e.)
- Kanık, Adnan Veli, “Kardeşinin gözü ile Orhan Veli”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (anı)
- Kanık, Orhan Veli, “Delikli şiir”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “Deniz özliyenler için”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “Kapalı Çarşı”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Kanık, Orhan Veli, “ölüme yakın”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.9, (ş.)

- Kansu, Ceyhun Atuf, “Anadolu Treni”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.10, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Ay Gemisi”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Değişim”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.7, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Fadik Kadın”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.9, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Gün Batısı Güzel Olan”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Kızıoğlu İstasyonu”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Matematik Öğretisi”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.9, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Seven Kadın Tüter Sıcacık”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.7, (ş.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Üvercinka, Soylu Uygarlığın Şiiri”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.7, (öyk.)
- Kansu, Ceyhun Atuf, “Yaşayan Ağaç”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.7, (ş.)
- Karaahmetli, C., “Armağanlar Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.6, (d.)
- Karaahmetli, C., “Faydasız Sanat”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.6, (e.)
- Karaca, Metin, “Üniversite ve Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.7, (d.)
- Karaçam, Nazif, “Köyü tanımak üzere”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.5-8, (e.)
- Karaçam, Nazif, “Olmaz Efendiler”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Karaçam, Nazif, “orda bir köy var uzakta: Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.8, (mktp.)
- Karaçam, Nazif, “Zeka ve Sevgi”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.10, (d.)
- Karadede, Ali, “Ölüm Gemisi”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.12, (eser tanıtımı)
- Karahan, Edip, “Gece”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.16, (d.)
- Karahun, Teoman, “Serzeniş”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.7, (ş.)

- Karakoç, Sezai “Noktalar: Tilki”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.7-8, (tart.)
- Karakoç, Sezai, “Anneler ve Çocuklar”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.7, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Balkon”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.6, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.8, (tart.)
- Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.7, (tart.)
- Karakoç, Sezai, “Cemal Süreya’nın Çıkışı”, s.7-8, (e.)
- Karakoç, Sezai, “Deniz”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Dişimizin Zarı”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.7-8, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Festival”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Kutsal At”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.6, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Nokta-Eleştirmeciler: Vesikalar”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.11, (tart.)
- Karakoç, Sezai, “Pergünt Heykeli”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.6, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Pergünt Piramidi”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.6-11, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Pergünt Üçgeni”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.6-11, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Sabun”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Sorumlu”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.9, (tart.)
- Karakoç, Sezai, “Şiir ve Mantık”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.6-11, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Şiirde İnsan”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.6, (d.)
- Karakoç, Sezai, “Telefon Farkı”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.7, (ş.)
- Karakoç, Sezai, “Varan Üç: Mösyö İstatistik”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.7-8, (tart.)

- Karakoç, Sezai, “Yoktur Gölgesi Türkiye’de”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)
- Karaman, Alâeddin, “Ne Demeli”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- Karamanbey, Çetin, “Bir Cevap”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.9, (mktp.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Ağa Han”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.5, (nek.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Ayın En İyi Makalesi: Türk Gerçekleri”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.10-11, (m.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Garp Medeniyeti ile neden bağdaşamıyoruz”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.1, (m.)
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Gene Partilere Dair”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.2, (d.)
- Karasu, Bilge, “Bay Süreya’nın ‘Tehlikeli Alakalı’ı”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.6-11, (e.)
- Karasu, Bilge, “Derinde Kör Balık Mavisi”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.8, (ş.)
- Karasu, Bilge, “Doğu-Batı”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Karasu, Bilge, “Kazanılmış Mavinin Duruluğu İçinde”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.6, (ş.)
- Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Acı’ya Değgin”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.6-11, (e.)
- Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Hadrius’un Andaçları’ndan”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.6-11, (eser tanıtımı)
- Karasu, Bilge, “Yazgı Tutsaklığında Özgür”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.7, (ş.)
- Karataş, Mustafa, “Oniki Yılın Hikâyesi”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.4, (m.)
- Karataş, Mustafa, “Yalnız Zenciler mi?”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.2, (m.)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın gözü ile Albert Schweitzer”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.7, (anı)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Ernest Hemingway”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.7, (anı)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Jakop Epstein”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.7, (anı)
- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Martha Graham”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.7, (anı)

- Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Pablo Casals”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.7, (anı)
- Kaufmann, Helen L., “Tarihin En Büyük 100 Bestekârı: Johann Sebastian Bach”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.8-9, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Tarihin en büyük 100 bestekârı”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.8-9, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı 3: Carl Emmanuel Bach”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.10, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alban Berg ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.10, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alexander Borodin”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.11, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Anton Brnckner”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.14, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Bela Bartok ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.10, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Carlos Chavez”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.14, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ernest Bloch”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.11, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Georges Bizet”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.10, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Hector Berlioz”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.13, (byg.)
- Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Johannes Brahms”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.14,

(byg.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Leonard Bernstein”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.12, (byg.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ludvig Van Beethoven ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.10, (byg.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Luigi Boccherini”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.10, (byg.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Max Bruch”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.11, (byg.)

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Samuel Barber”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.14, (byg.)

Kavafoğlu, Süha, “Atatürk ve Millet”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.2, (m.)

Kavafoğlu, Süha, “İşsiz Münevver”, *Pazar Postası*, S.7, 18 Mart 1951, s.4, (d.)

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.7, (öyk.)

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.7-12, (öyk.)

Kazar, C., “A.Hâmid’den Külebiye”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (tart.)

Kemal, Mehmed, “Barba Tanaş”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

Kemal, Mehmed, “Bir Öğretmen”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)

Kemal, Mehmed, “Çare”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (ş.)

Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.6, (ş.)

Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.7, (ş.)

Kemal, Mehmed, “Hava cıva”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)

- Kemal, Mehmed, “Kuşluk Vakti”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.7, (e.)
- Kemal, Orhan, “Notlar: Eleştirme Üzerine”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.9, (e.)
- Kemal, Orhan, “Sinema: Olmayan”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.15, (d.)
- Kemal, Orhan, “Yazar Üstüne”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.12-15, (d.)
- Kemal, Yaşar – Coşar, Ömer Sami, “Röportaj: Köy köpekleri bile kaçan düşmana yetişemiyorlardı”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.10-11, (röp.)
- Kemal, Yaşar, “Bir Evlenme”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.13, (öyk.)
- Kemal, Yaşar, “La Question Üstüne Amerikalı Yazar Eduard Roditi ile Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.12-13, (röp.)
- Kırıntı, Sedat, “Meyvalar Olgunlaşıyor”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Kırıntı, Sedat, “Nostalgia”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.7, (ş.)
- Kırıntı, Sedat, “Ona”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Kırıntı, Sedat, “Tanıdıklarım”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Çok Güneşler”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Erken Çiçekçi”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.9, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Kral Olan Amcam”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.12, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Kuş II”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Kuş”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.10, (ş.)
- Kipöz, Tekin, “Öyle Bir Balad”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.9, (ş.)
- Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.9, (öyk.)

- Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.9, (öyk.)
- Kocabekir, Refet Ali, “Bu Dünya Başka Dünya”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Kocabekir, Refet Ali, “Cüceler Çarşısında Gezerken”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.6-11, (e.)
- Kocabekir, Refet Ali, “Özdemir Asaf’ın Şiirleri”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.7-11, (e.)
- Kocakurt, Hüseyin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Eğitim Gücü”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.4, (d.)
- Kocakurt, Hüseyin, “Orda bir köy var uzakta: Uyuyabilersen uyu”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.5, (d.)
- Kocataş, Ünal, “İkinci Yeniyi Seviyoruz Yahut Savunma”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.7, (tart.)
- Kocataş, Ünal, “Toprak Evin Penceresi”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Kocabekir, Refet Ali, “Bir yel eser”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Korkut, Ersun, “El”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Korkut, Ersun, “Spleen”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Korkut, Ersun, “Üzümlü Meyhane”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.14, (ş.)
- Koylan, Nevzat, “Hikâye: Kravat”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)
- Kozlu, Abdullah, “Hasan Oğlu Veli”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.14, (ş.)
- Köksal, Ahmet, “Bugünkü Şiirlerimizde Türkiye”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.5, (m.)
- Köksal, Ahmet, “Erdek Şenliği ve Eksikleri”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.12, (e.)
- Köksal, Yaşar, “Mahpusane Türküsü”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Köksal, Yaşar, “Memleketimin Şarkısı”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Kösemihal, B. - Nurettin, Şazi, “Ataç’ı dinlerken”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.6-11, (e.)
- Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor II: Sanat Filmleri Uğrunda”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956,

s.8-11, (konferans)

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor IV: Rejisör-Prodüktör”, (Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.8, (konferans)

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor V: Tiyatro ve Genç Oyuncular Peşinde”, (Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.8, (konferans)

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Sinema ve Tiyatro Üzerine Konuşuyor”, (Çev. M.Ali Tok), *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.8, (konferans)

Kurt, Ali, “Köy davâmız ve Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.4, (m.)

Kurtuluş Baki, “Dergiler Arasında: Orhan Veli’nin hatırasına Hürmet edelim-Bir cevap”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.6, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Bir Mustafa Kemal”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.1, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Hasret Duyulan”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.1, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Kahire Bombalanırken”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.1, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Ölmeyen”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.1, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Anlamadığımız”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.1, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Ataç İçin”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.1, (nek.)

Kurtuluş, Baki, “Aydın Kişinin Çilesi”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.1, (d.)

Kurtuluş, Baki, “Aydınların günlerin ilki”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.1, (m.)

Kurtuluş, Baki, “Bakla”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.2, (e.)

Kurtuluş, Baki, “Beyaz zambaklar memleketi”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.1, (d.)

- Kurtuluş, Baki, “Beyaz Zambaklar Memleketi”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Bilmece”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Bir Dergi Kapanırken”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Bir temenni ki...”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Bir Yıldönümü: O Mustafa Kemal’di”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.1-12, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Çalışan Kadınların Özlemi”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Cumhuriyet’in Şiir Yarışması”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Ufuklar Dergisi”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.6, (hbr.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Yeditepe – İnkılâp Gençliği”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Devlet Tiyatrosu Yanlış Yoldadır”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.1, (tart.)
- Kurtuluş, Baki, “Dinci Dergiler”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.1, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Dinci Dergiler”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Düşman”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Genç Bir Şaire Mektup”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (mktp.)
- Kurtuluş, Baki, “Gene Hâmid”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (tart.)
- Kurtuluş, Baki, “Haa, evet...”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.1, (d.)

- Kurtuluş, Baki, “Hasta Adam mı”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “İthaf”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Kadın Denen”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Meselelerimiz”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.1, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Mürşit”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.2, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Nazar Değmesin”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.1, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Ne Oluyor Bu İhtiyarlara”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.1, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Ne Vardı ki?”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.1, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Nice nice yıllara”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.1, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Niçin”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “O Saltanat Ergeç Yıkılacaktır”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.3-11, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Okumak denilen”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Samur Kürk”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.1, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Son devir edebiyatımıza toplu bir bakış 1: Önce”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.3, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 10: Ahmet Haşim”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.7, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 11: Yahya Kemal”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.6, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 2: Önce’den Sonra”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 3: Namık Kemal”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 4: Abdülhak Hâmid”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 5: Servet-i Fünuncu’lar”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.6-11, (d.)

- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 6: Tevfik Fikret”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 7: Hüseyin Rahmi Gürpınar”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 8: Millî Edebiyatçılar”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.6-11, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 9: Mehmet Akif”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.6, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Şundan Bundan”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.3-10, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.3-10, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Tarihten...”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.1, (m.)
- Kurtuluş, Baki, “Tehlikeli Yol”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.1, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Türk Kültür eserleri Serisinin ilk kitabı”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.7, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Unutulmayan Şiir”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.6, (d.)
- Kurtuluş, Baki, “Yenilerde Roman”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.6, (e.)
- Kurtuluş, Baki, “Yol”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.1, (d.)
- Kutay, Doğan, “Eğitim Problemleri: Okul Programlarından Avrupa Tarihini Kaldırmalı mıyız?”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.5, (m.)
- Kutlugil, Orhan, “Asalaklar”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.8-9, (e.)
- Kutlugil, Orhan, “Kaçkınlar”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.15, (e.)
- Kutlugil, Orhan, “Kınar Hanım’ın Denizleri”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.12, (e.)
- Kutlugil, Orhan, “Kitaplar arasında: Dünyanın en güzel arabistanı”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.10-16, (e.)

- Kutlugil, Orhan, “Kitaplar: Körfez”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.15-16, (e.)
- Kutlugil, Orhan, “Kitaplar: Köyün Kamburu”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.12, (e.)
- Kuyucak Prof. Dr., “Demokrasi”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.12-11, (m.)
- Kuyumcu, İbrahim, “Bir avuç toprak için”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.4, (m.)
- Kuyumcu, İbrahim, “iki Robenson”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.7, (ş.)
- Kuyumcu, İbrahim, “Sıkıntı”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Kwang-su, Lee, “Dostlara Özlem”, (Çev. Coşkun Zengin), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.12, (ş.)
- Lagerkvist, Pär, “Bodrum”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.10-11, (öyk.)
- Laski, Herold, “Düşünme Hürriyeti”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.3-4, (m.)
- Laski, Herold, “Hürriyet müdafaası”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.5, (m.)
- Lassalle, Ferdinand, “Mülkiyet hakkının tarihi tekâmülü”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.2, (m.)
- Laurence, William I., “3. Dünya savaşı niçin mümkün değildir”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.4-11, (m.)
- Lautréamont, Comte de, “Moldoror’un Şarkıları’ndan”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.7, (d.)
- Lawrance, D. H., “D. H. Lawrence’in Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.11, (mktp.)
- Lawrance, D. H., “D. H. Lawrence’in Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.12, (mktp.)
- Lefebre, Henri, “Devlet ve Sosyalizm”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.4, (m.)
- Lehman, Leonard, “Çağdaş Kahramanlar”, (Çev. Zeynep Güre), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.10, (d.)
- Lesoualch, Theo, “Bir Tiyatro Yolcusu”, (Çev. İlhan Berk-Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.8, (otobyg.)
- Lesoualch, Theo, “Tiyatro ve Geleceği”, (Çev.Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.8, (d.)

- Lewis, C. Day, “ölünceyedek”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)
- Lewis, Sinclair, “Hikâye:Saf Adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.11-12, (öyk.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ağıt”, (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ayrılış”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Deniz Suyu Baladı”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.7, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Gül Kasidesi”, (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.6, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Nergis”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ok Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.12, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Saçma Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.9, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sessizlik”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sevilla”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sokak Ortasında”, (Çev. Fikri Kadran), *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.7, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Sonnet”, (Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Şarkı”, (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.7, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Yarım Ay”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Yolculuk”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Salyangoz”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Ay”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Çeşitlemeler”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.9, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia, “Geçtikten Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)

- Lorca, Federico Garcia., “Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)
- Lorca, Federico Garcia., “Şaşkın”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)
- Lütfî Paşa, “Vezir-i âzamın (Başbakan) ahlâk adabı nasıl olmalı”, (Çev.Emin Soysal), *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.2-5, (m.)
- M. A., “A. Benk veya A. Yedidağ üzerine”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.7-11, (e.)
- M. A., “Görüp-Duydukça:Tekel”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.6, (e.)
- M. A., “Kısa İnceleme:İmrahor Ocaklarında”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.8, (m.)
- M. A., “Köy İlköğretiminde Gerilemeler”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.3, (m.)
- M. E. Dr, “Müzikle tedavi”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.9, (m.)
- M. E. Dr., “Tıp Konuları: Sigmund Freud”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.9-11, (m.)
- M. H., “Davalarımız: Orman Davası”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.5, (m.)
- M. H., “Davalarımız:Köy Davası”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.4, (m.)
- M. H., “Davalarımız:Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.2-11, (m.)
- M. Rana (Muzaffer Erdost), “Berrak Gökyüzü Güneşi”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.7-11, (nek.)
- M. Rana, “Dergiler arasında: Bir Ozan, Bir Düzen ve Atış Poligonu”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.6-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında : Yeditepe Ayıp Etmiş”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.7-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında : Bir kefaretçi ve iki molla”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.7-12, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında ”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.7, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında: Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.7, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında: Günaydın”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.7, (e.)

- M. Rana, “Dergiler arasında: İğne ile Çuvaldız ”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.6, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında: Yarışa Çıkan Uluslar”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.7, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında: Yeni olmak”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.7-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında:En Kolayı”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.6-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.7, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.7-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.7-11, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7-12, (e.)
- M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.6, (e.)
- M. Rana, “Fikirsiz Kalkınma”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.5, (d.)
- M. Rana, “İlgisizlik”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.6, (e.)
- M. Rana, “Soruşturma sonrası”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.7, (e.)
- M. Rana, “Yerçekimli Karanfil”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.12, (e.)
- Macgowan, Kenneth, “Tiyatro: Türk Tiyatrosu”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.14-15, (d.)
- Maclean, Fritolay, “Semerkand’a Seyahat”, (Çev. C.D.), *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.8, (gezi)
- MacLeish, Archibald, “İnsan Sırrı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.7, (ş.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmeni Bin Veli Sarı”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.7, (anı.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Nelerle Uğraşıyoruz”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.5, (d.)
- Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Çıkmaza Giren Köy Eğitimi”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.5, (d.)
- Makal, Mahmut, “Perşembenin Gelişi”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.3, (anı)

- Makal, Mahmut, “Pirzola Göbek ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.5, (d.)
- Malik, Ahmet, “Örnek Bir Ders Üzerine”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.8, (m.)
- Malik, Ahmet, “Sayfa ve Sütunlar Arasında”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.8, (d.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.10, (öyk.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye:Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.10-11, (öyk.)
- Manav, Kemal Bekir, “Hikâye:Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.10-11, (öyk.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Batı klasik dillerinden alınma terimlerimiz”, *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.5, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Gelişmiş Türkçe”, *Pazar Postası*, S.7, 18 Mart 1951, s.9, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Gençlerimizin Türkçesi”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.2, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Orta öğretim terimleri”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.2, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Tarihimizde Türkçe Meselesi”, *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.5, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Tutulan ve tutulmıyan sözler”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.6, (m.)
- Mansuroğlu, Mecdut, “Türkçe Anlayışımız”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.3, (d.)
- Marcabru, Pierre, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar:Eleştiri Boğuluyor!Kurtuluş Yolu Nedir?II Tiyatro Alanında Genel provalardan kurtarın bizi”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.8-11, (e.)
- Mardin, Seniha, “Hikâye: Yargıç Balıkesirliydi”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.7, (öyk.)
- Mardin, Seniha, “Hikâye:Sınır”, *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.11, (öyk.)
- Mardin, Yusuf, “Söylemeden Söylemek”, *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.4, (e.)
- Mardin, Yusuf, “Bu...”, *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.8, (ş.)
- Mardin, Yusuf, “Can Bâbında”, *Pazar Postası*, S.19, 10 Haziran 1951, s.9, (e.)

- Mardin, Yusuf, “Gündönümü Şiirleri”, *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.3, (mktp.)
- Masefield, John, “Batı Yeli”, (Çev. Halim Yağcıoğlu-Ömer Hatipoğlu), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.5, (ş.)
- Maugham, W. Sommerset, “Cemiyetteki değişimleri dikkatle takip etmeliyiz”, (Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.11, (m.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye: Bilgiç”, (Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S.7, 18 Mart 1951, s.10, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.9, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.10, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.10, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye:Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.10, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Hikâye:Muhtaç Bir Arkadaş”,(Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.11, (öyk.)
- Maugham, W. Sommerset, “Yara İzi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.15-16, (öyk.)
- Maupassant, Guy de, “Hikâye:İltimasçı”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)
- Maupassant, Guy de, “Vandetta: Öc alma”, (Çev. Deniz Tanca), *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.15-16, (öyk.)
- Maurois, André, “Bir iktisadî rölâtivizm tasavvuru”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.9, (d.)
- Maurois, André, “Bir İktisadî Rölâtivizm Tasavvuru”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.9, (d.)
- Maurois, André, “Ev”, (Çev. Coşkun Arda), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.10, (öyk.)
- Maurois, André, “Ferdi Dünyalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.5, (d.)
- Maurois, André, “Gizli Hazine”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.8, (d.)
- Maurois, André, “Hikâye:Kıt imanlı adamlar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)
- Maurois, André, “Kış gün dönümü”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.8, (d.)

- Maurois, André, “Medenilik şuuru”, (Çev. İsimisiz), *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.4-10, (m.)
- Maurois, André, “Sonsuzluk Çarpmaları: Kadın ‘Allah’ın mimarisi güzeldir’ diyor”, (Çev. Y. Z.), *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.10, (d.)
- Maurois, André, “Zorunlu Erdemler: Dikkat”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.8-11, (m.)
- Maurois, André, “Zorunlu Erdemler: Tehlikeyi Göze Almak”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.4, (d.)
- Mazlum, Osman (Cemal Süreya), “Artıra Artıra Rimbaud”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)
- Mazlum, Osman, “Buyrukçu’nun Acısı”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.12, (e.)
- Mazlum, Osman, “Duru Gök”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.6, (e.)
- Mazlum, Osman, “Ömer Haybe”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.6, (tart.)
- Mazlum, Osman, “Ömer Heybe”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.7, (tart.)
- Mazlum, Osman, “Şairin Kendini Tanıması”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.6, (e.)
- Mazlum, Osman, “Şiirin Sefaleti”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.8, (e.)
- Mazlum, Osman, “Toplumculaştıramadıklarımızdan”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.6-11, (tart.)
- Mazlum, Osman, “Yabancı Dergiler: Unamuno Baylan’a Karşı”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.11, (e.)
- Mazlum, Osman, “Yeditepe Armağanı Dolaylarında”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.12, (d.)
- Mazlum, Osman-Tungar (Turgut Uyar), “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.14, (e.)
- Melior Dr., “Tarihî dört yanlış hüküm”, (Çev. Mehmet Kırmacıoğlu), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.8, (m.)
- Menderes, M., “Yetişkin Halkın Eğitimi”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.3-11, (m.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.6, (e.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.8-11, (e.)

- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar:Basın ve yayın tarihi”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.9, (bibl.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.6, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.8-11, (eser tanıtımı)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.8-11, (e.)
- Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.9, (eser tanıtımı)
- Meriçelli, Anıl, “Anı”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)
- Meriçelli, Anıl, “Çılgın Çıkmazı”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Meriçelli, Anıl, “Ezra Pound Anlamalı”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.8, (m.)
- Metin, Feridun, “-E- Akşama Ölme”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Metin, Feridun, “-İ- Ben Hiç Güzel Olmadım Sahi” , *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Michaux, Henri, “Deneyler, Tılsımlar’a Önsöz”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.8, (d.)
- Michaux, Henri, “Lazare”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.8, (d.)
- Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran

1957, s.4, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.4-10, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.4, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü IV”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.4, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü VII”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.4, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 8”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.4, (öyk.)

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 9”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.5-10, (öyk.)

Mikszath, K., “Hikâye:İhtiyar Kont”, (Çev. Sami N. Özerdim), *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)

Miller, Arthur, “Amerikan Yazarlar Birliğinin Yıllık Toplantısında Arthur Miller’in Yaptığı Bir Konuşma”, (Çev. A. B), *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.7-10, (açık oturum)

Miller, Arthur, “Tanrılar Dile Geldi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.13-14, (byg.)

Mills, Mary, “Taş Duvarlarda Saklı”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.10, (e.)

Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.14-16, (e.)

- Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.13, (e.)
- Mitsukuni, “Çiğler”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Mollem, Guy, “Antlaşmaların Hastalağı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.5, (m.)
- Moltke, V., “Türkiye’den Mektuplar II”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.8, (mktp.)
- Moltke, V., “Türkiye’den Mektuplar”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.7, 18 Mart 1951, s.4, (mktp.)
- Moravia, Alberto, “Gölgede Kalan Sanatçı”, (Çev. Fikret Arıel), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.8-11, (d.)
- Mosca, Gaetano, “Seçim hakkı ve sosyal kuvvetler”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.2-3, (m.)
- Moulodji, “Bir gün Göreceksin”, (Çev. Adalet Ağaoğlu-Güner Sümer), *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Mrozek, Slawomir, “Hikâye: Arslan”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)
- Muller, Robert, “Sinema Dünyası: Vittorio De Sica Kendini Herkesten aşağı Görüyormuş”, (Çev. Turgut Dikmen), *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.10, (röp.)
- Murat, Vildan, “Bir Doçentin Kadirşinaslığı”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (e.)
- Murat, Vildan, “Edebiyat Dersleri ve Şiir Günleri”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (e.)
- Murat, Vildan, “sanat ve Matematik”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.12, (e.)
- Murat, Vildan, “Yahya Kemal Beyatlı İçin”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.8, (e.)
- Muzaffer, Mustafa, “Bir Yanılma”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (e.)
- Muzaffer, Mustafa, “Kitaplar:İyi bir girişme”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.7-10, (e.)
- Müdüroğlu, Ülker, “E. E. Cummings”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.9, (byg.)
- Müdüroğlu, Ülker, “Ezra Pound”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.10, (byg.)
- Mühlen, R., “Amerikan kapitalizminin merkezi Wallstreet’in kudret ve efsanesi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz

1951, s.10-12, (m.)

Naci, Fethi, “Aydınlarımızın Haline Doğru”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.9, (e.)

Naci, Fethi, “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.9-16, (tart.)

Naci, Fethi, “Bilgiden Öte”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.10, (e.)

Naci, Fethi, “Bir Autocritique denemesi”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.7-8, (tart.)

Naci, Fethi, “Bir Şiir”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.7, (e.)

Naci, Fethi, “Bunalan genç aydınlar”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.9-10, (d.)

Naci, Fethi, “Dünya Görüşü”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.7, (e.)

Naci, Fethi, “Düşünmek Üstüne”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.9, (e.)

Naci, Fethi, “Eleştiri: Gün Görmeyen Sokak”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.9-10, (e.)

Naci, Fethi, “Gerçeği Zorlamak”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.7, (tart.)

Naci, Fethi, “Gerçeklik Üzerine II”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.9, (tart.)

Naci, Fethi, “Gerçeklik üzerine”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.7, (tart.)

Naci, Fethi, “İşin Kolayına Kaçmak”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.9, (d.)

Naci, Fethi, “Kemal Tahir’le Konuşma”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.8, (röp.)

Naci, Fethi, “Kitap Eleştirisi”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.10, (e.)

Naci, Fethi, “Kitaplar ve Eleştirmeler”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.10, (e.)

Naci, Fethi, “Özgür Düşünüyorlarmış”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.8, (e.)

Naci, Fethi, “Sarı Traktör’ün Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.7-8, (e.)

Nadeau, Maurice, “Sagan Üstüne”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.8, (e.)

- Nadeau, Maurice, “Yeni bir yazar, Yeni bir eser: Bağımsız Yazar Daniel Anselme’in İlk Romanı: İzin ‘La Permission’”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.10-11, (e.)
- Nafiz, İ., “Hüseyin Cahit Yalçın”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.2, (byg.)
- Nafiz, İ., “Harf Devrimi”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.4, (m.)
- Naoyashi, “Güzel Gece”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Narihira, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Nasuh Ali, “Bir Çift Giderayak”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Nasuh, Ali, “Düşünen Kamış”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Nasuh, Ali, “Gündelikçi”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.15, (ş.)
- Nasuh, Ali, “Günebakan”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Nayır, Yaşar Nabi, “Bir Tavzih”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Alaylı Oyuncuları Uyarı”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Âşık Veysel Gecesi”, s.7, (d.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Bir kültür haftası ya da yanlışlıklar Komedyası”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.7-11, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Duvarların Ötesi”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.15, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Hikâye: Dağınık düşleri kendimin”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.12-13, (öyk.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Kral LEar”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.15, (m.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Nezihe Meriç”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.7, (d.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Roman ve Kaderimiz”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (eser tanıtımı)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Daha ‘Bravo’ Değil”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.14, (e.)

- Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Ve Değirmen dönerdi ya da yenilmişlerin türküsü”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.15, (e.)
- Nayman, Oğuz Bülent, “Üniversite Tiyatrosu I”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.11, (m.)
- Necatigil, Behçet, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.7, (ş.)
- Necmi, Ahmet, “Hikâye: Dam”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.15, (öyk.)
- Neret, Lucien, “Hayatın Kaynakları Üzerine Araştırmalar”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.2, (m.)
- Neruda, Pablo, “Amerika Sevgisi ‘1400’”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)
- Neruda, Pablo, “Cueca”, (Çev.Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Neruda, Pablo, “Manuel Rodriguez”, (Çev. Attilâ İlhan), *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Nesin, Aziz, “Asaf Halet Çelebi”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.11, (nek.)
- Nesin, Aziz, “Benim Bacım”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.4, (e.)
- Nesin, Aziz, “Bir Küçük Açıklama”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.10, (e.)
- Nesin, Aziz, “Doğulu Yazar”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.8, (e.)
- Nesin, Aziz, “Genç Hikâyeci”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.7, (e.)
- Nesin, Aziz, “Gık!..”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.4-11, (e.)
- Nesin, Aziz, “sanat hikâyesi”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.7-8, (d.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış Ses Geliyor mu?”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aman Yavaş Mareşalım”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aynalar Fora”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bayon Mıyışak konuşmaya başladı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Benim Toz Bombalarım”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.6, (rom.)

- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Buyurun Efendim”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bütün Elini Isır”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Çekil Karşımdan”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Listede Adı Var...”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Nutuk Nişanlarımı Ver...”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Parmak Savaşı Çok Yakında”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Savaş savaş savaş”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Yapmayın Etmeyin Savaşmayın”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.2, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.6, (rom.)
- Nesin, Aziz, “Tiyatroda Gerilim”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.10, (e.)
- Nesin, Aziz, “Varlık Dergisi ve Karikatür”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.8-9, (e.)
- Neveux, Georges, “Dertler”, (Çev. Gökhan Ayelli), *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Neyzi, Ali, “Cakomino”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.6, (e.)
- Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Küçük Sahne ve Yarış”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.7-9, (e.)
- Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Lorca ve kanlı düğün temsili”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.7, (e.)
- Nichols, William I., “Mânâsı değişen kapitalizm”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.10, (m.)
- Nida, Ömer, “Büyük Değişim”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.12, (ş.)
- Nida, Ömer, “Çıplaklığım Çoğalıyordu”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.11, (ş.)
- Nida, Ömer, “Derken Cuma Gelir”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.13, (ş.)
- Nida, Ömer, “Fransız Şapkalı Dedem”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.13, (ş.)

- Nida, Ömer, “Görünü”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.15, (ş.)
- Nida, Ömer, “İki Çağ Kırıntısı”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.11, (ş.9
- Nida, Ömer, “Yok”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)
- Nietzsche, F. W., “Okumaya ve yazmaya dair”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (d.)
- Nihat, Süleyman, “<<Karşı Koyan>> Eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.11-15, (e.)
- Noyes, Alfred, “Zafer Dansı”, (Çev. Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.7, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Alman Tiyatroları Yeni Döneme Hangi Oyunlarla Giriyorlar”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.8-11, (hbr.)
- Nutku, Özdemir, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Bellac Apollonu”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Bir mektup ve bir yanıt”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.8-11, (e..)
- Nutku, Özdemir, “Bir Tiyatro Fakültesi kurulmalıdır”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.8-12, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Cleopatra e i Suoi Amanti”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Çöpçatan”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Deceptio Visus”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.6, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.8, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.8, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Dön baba dönelim”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.8-10, (tart.)

- Nutku, Özdemir, “Eliot’un Şiir Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.7-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Finten”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.10-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.8-10, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.8-10, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Gene Japon Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Gerçek Üzerine Çeşitlemeler”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.6-10, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Godot Kimdir”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Hesap Makinesi”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.6-8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Japon Kukla Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Japon tiyatrosu üzerine son yazı”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Japon Tiyatrosu Üzerine”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Korku”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.8-10, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Korku”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.10, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri II”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.6-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri III”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.6, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri V”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.6-8, (m.)

- Nutku, Özdemir, “Mezara Buradan Gidilir”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Modirn Tiyatroda Estetik”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.9-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “O’Neill’in kişileri üzerine bence”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.8-11, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses Tonu”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Panorama”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Ronald Duncan: Mezara Buradan Gidilir”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.8-11, (e.)s
- Nutku, Özdemir, “Sahne Ses Ölçüsü”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.8, (tart.)
- Nutku, Özdemir, “Sevgi Bu Yarın Gelecek”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.7, (ş.)
- Nutku, Özdemir, “Tahta Çanak”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.8-10, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatro eleştirme üzerine”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.13, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatro Konusunda Ulusallaşma”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatro Yırı Üzerine”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.15-16, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatroda Hareket mi Söz mü”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.8-11, (d.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatroda Neo-Realizm”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.8-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatromuz ve Yerli Oyun Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.8, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Tiyatromuzun devrimizdeki yeri”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.8-9-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosundan Beklediğim”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosunun Dönemediği Köşe”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Ulusal Tiyatro Kavramı Tiyatro Sanatını sınırlandırmaz mı?”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.8, (m.)
- Nutku, Özdemir, “Ulusal tiyatro konusunda üçüncü yazı”, *Pazar Postası*, S.45, 17 Kasım 1957, s.8-11, (d.)

- Nutku, Özdemir, “Yağmur Bekliyenler”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.8-12, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.8-11, (e.)
- Nutku, Özdemir, “Yeni şiir belirsiz mi?”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.6-11, (m.)
- O. A., “Bir Resital Dolayısıyla”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- O. A., “Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (e.)
- O. A., “Büyük Tiyatronun 51-52 Dönemi”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.6-10, (e.)
- O. A., “Dönem Bitiminde Dağınık Düşünceler”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.6-12, (e.)
- O. B., “Otuzüç yıllık bir sanatkarla mülâkat”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (röp.)
- O. K., “Geçmiş Nasıl Unutulur?”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.5, (e.)
- Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Bildiğim Bir Şarkı Var”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.7, (ş.)
- Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Ölüler”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.7, (ş.)
- Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Sanatoryum”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)
- Oğuztaş, Argun, “Ulusal Tiyatromuz”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (d.)
- Oktay Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 2: Öğretiler ve Edebiyat”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.6, (m.)
- Oktay Ahmet, “Kule”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.7-11, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Acı”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Ağlayan Ayva”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Aralık”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Ay Vura”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.7, (ş.)

- Oktay, Ahmet, “Bunaltı’nın Çevresinde”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.10, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Charles Chaplin”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Çağrı”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Çıkma”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.11, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Demir Özlü”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.10, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Eski Bakır”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.9, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Galile Denizi”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.11-12-13, (e.)
- Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumluları 1: Öğretiler”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.6-11, (m.)
- Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumluları 1: Öğretiler”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.6-11, (m.)
- Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumluları 2: Öğretiler ve Edebiyat”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)
- Oktay, Ahmet, “Gerçeküstüne kapalı yorumlar”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.7-11, (tart.)
- Oktay, Ahmet, “Hasan ile Senem”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Kartpostal”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Kötülükler Sokağındaki Çalgıcı”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Mektuplar”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Ninni”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Nirvana”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.10, (öyk.)
- Oktay, Ahmet, “Öncesi”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.8, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Politika Korkusu”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.3, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Sığ Deniz”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)

- Oktay, Ahmet, “Sığınak”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.10, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Sorgu”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.11, (öyk.)
- Oktay, Ahmet, “Sunu”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Şiir ve Madde”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.11-12, (d.)
- Oktay, Ahmet, “Tarih”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.9, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Tek ayak üzerindeki Erdost”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.7-10, (tart.)
- Oktay, Ahmet, “Telefon”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.7, (ş.)
- Oktay, Ahmet, “Yanlıı Yorumlanan Bir Yazı Üzerine: Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (e.)
- Omay, Hikmet, “Marmara’da”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.5, (ş.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “ Bir Sanat Gecesi”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.9, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “ Uzaktan Sait Faik”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.10, (anı)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Ataç’a Saygı”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Bir Demette: Doğan Işıksaçan”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.10, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Havasında Olmak”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.8, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Hikâyede”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.7, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: ‘Koskoca bir hiç’”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.11, (açık oturum)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Sözden Söze”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.11, (açık oturum)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Türkçesi”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.11, (açık oturum)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Okumak”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.13, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Açıkça”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.6, (d.)

- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Anadolu”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.6-12, (e.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Cemal Süreya’da Bir Mısra”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.9, (mktp.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Çalışmak”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.6-11, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.6, (eser tanıtımı)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eskiye”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Gene Günlük”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10-11, (tart.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Günlük”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.8, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: İnanmak”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Korku”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Ölüm”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Yahya Kemal’i Beğenirken”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.10, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Olması Gereken”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.8, (tart.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Türkçe Düşünmek”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.8, (d.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Yahya Kemal Beyatlı”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.12, (nek.)
- Onaran, Mustafa Şerif, “Yenilik Anlayışı”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.6, (d.)
- Onay, A., “Edebiyatta Miğde”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.7, (e.)
- Oryas, K., “Çevirmen, çevirmen beni de ügüt”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.12, (e.)
- Oryas, K., “Dergiler: Töre”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.15, (e.)
- Oryas, K., “Dergiler: Yeni Bir Dergi”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.12, (e.)

- Oryas, K., “Dergiler”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.12, (eser tanıtımı)
- Oryas, K., “Kitaplar: Durum”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.12, (e.)
- Otyam, Fikret, “Orahn’dan Bir Anı”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.10, (anı)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Devletin Fiyat Teşekkülüne Müdahalesi”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.6, (m.)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Nisbi Fiyatlar ve Son Zamlar”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.2, (m.)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi:İthal Taleplerine Ait Bedellerin Önceden Yatırılması”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.5, (m.)
- Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi:Kalkınmanın Ölçüsü”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.3, (m.)
- Ozansoy, Haydar, “Hikâye”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Öcal, Şevki, “Hikâye:iriyarı adam”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.9, (öyk.)
- Ölez, Ş. Avni, “Mai Çung Tsu Kaki”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.10, (ş.)
- Ölmez, Ümit, “Abaç ve Resimde Yogicilik”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.7, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Acun Yırına Doğru”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.6-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Ataç ve Gençlik”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.5-11, (nek.)
- Ölmez, Ümit, “Büyük yaşantı”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.7-12, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Çeviri Yöntemi Konusunda”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.6-8, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Dilin Evrimi”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.9-15, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Divan Şiirinin Değeri” *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.6, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Dökme Sözler Toplayıcısına Açık Beti”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.7, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Eleştirmeden Önce”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.14, (e.)
- Ölmez, Ümit, “Gerçeküstü ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (d.)

- Ölmez, Ümit, “Günlük Yazmak”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.11, (tart.)
- Ölmez, Ümit, “Halk Şiirinin Değeri”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.6-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Hiçlik”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Öykü üzerine”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.7-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Öznellik”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.6-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Tilcik Ya da Anlamsız Yenilik”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.7-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Türk Dilinin Geleceği”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.6-7-9, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Yazı Parası”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.9, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Yenilik Şiirinin Değeri”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.7, (m.)
- Ölmez, Ümit, “Yırda Öz”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (d.)
- Ölmez, Ümit, “Yüzlem düzeni”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.7-10, (d.)
- Önal, Uğur, “Elmira”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Önal, Uğur, “Hep Seni Düşündüm”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Önal, Uğur, “Yalnız”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Öner, Murat, “Düşünceler:Ziraatimizde Ağalık Rejiminin Yıkılması”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.8, (m.)
- Öngören, Ferit, “sanat olmıyan mizah”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.10-11, (e.)
- Öngören, Mahmut T., “Shakespeare’in ‘Onikinci Gecesi’”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.11-16, (e.)
- Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: On İki Öfkeli Adam”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.12, (e.)
- Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: Öfkeli Gençler mi?”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.14-15, (e.)
- Öngören, Mahmut T., “İstanbul’da üç oyun”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.16, (e.)

- Öngören, Mahmut T., “Kral Lear”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.15, (m.)
- Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: Seyirci, Tiyatro tenkitçisi ve Shiffirin”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.16, (e.)
- Örkün, İlginç, “Elemtere Fiş”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.10, (d.)
- Örkün, İlginç, “Matine Mizahı Ya da Ayağa Giden Sanat”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.10, (e.)
- Örten, Yavuz, “Boşlukta Duran Tadımlar”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.15, (ş.)
- Örten, Yavuz, “Kara Işıma”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)
- Öymen, Altan, “Bir Mektup”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.6, (mktp.)
- Öymen, Altan, “Büyükler ve Klasikler”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (d.)
- Öymen, Altan, “Niçin ‘Kadının Fendi’”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.6, (e.)
- Öymen, Altan, “Tiyatro Herkese Hitabeder”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.7, (e.)
- Öz, Erdal, “Aşk İdi Beni İten”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.9, (d.)
- Öz, Erdal, “Bir Yan Tutmak”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (d.)
- Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.7-11, (tart.)
- Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.7, (tart.)
- Öz, Erdal, “Hikâyenin Kovaladığı Şiir”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.8, (m.)
- Öz, Erdal, “İçkilerle aşkla da gelen”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.8, (d.)
- Öz, Erdal, “Karşı Durulmayan”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.7, (d.)
- Öz, Erdal, “Korkak Kuşak”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.6-11, (tart.)
- Öz, Erdal, “Topal Koşma’nın Özü”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)
- Öz, Erdal, “Ülkü Tamer”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.10, (e.)

- Öz, Erdal, “Vüs’at O. Bener’de ‘Korku Çizgisi’”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.10-11, (e.)
- Öz, Erdal, “Yorgunlar babamdı”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.11-12, (öyk.)
- Özakman, Turgut, “Pembe evin kaderi için”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Temmuz 1951, s.12, (m.)
- Özbilir, Selâmi Tahir, “Atatürk Köşesi: İrtica Karşısında”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.3, (m.)
- Özcan, Fatma, “Kimya Dersinde”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Özdemir, Emin, “Beğenmezliğe Dair”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (d.)
- Özdemir, Emin, “Bir köy öğretmenine mektup’lar”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.8, (mktp.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar ”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.11-12, (mktp.)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar III”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.8-9, (mktp)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar IV”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.4, (mktp)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.4-9, (mktp)
- Özdemir, Emin, “Bir Köy Öğretmenine Mektuplar”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.5, (mktp.)
- Özdemir, Emin, “Sam Amca’yı okurken”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.6, (e.)
- Özdemir, Numan, “Hikâye: Sekreter”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.10, (öyk.)
- Özer, İsmet, “25 Yaş Yalnızlığı”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Özer, Kemal, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Geçki”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.8, (ş.)
- Özer, Kemal, “Gül Yordamı”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.7, (ş.)
- Özer, Kemal, “Halklı”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Kadın Yakınlaması”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.9, (ş.)

- Özer, Kemal, “Kıyı”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Özer, Kemal, “Kralın Adamları”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Laleli”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Özer, Kemal, “Leyla”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.7, (ş.)
- Özer, Kemal, “Mermerleri Günümüze Kalan Kadınlar”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Meryem”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Özer, Kemal, “Ölü İçin Şafak”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Perçem”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Perçem”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.8, (ş.)
- Özer, Kemal, “Sargınız Biragızdan”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.9, (ş.)
- Özer, Kemal, “Sonuna Kadar Gitmek İstiyorum adamı”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Özer, Kemal, “Terleyen Gece”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Özer, Kemal, “Yorgo”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)
- Özer, N., “Amerikan ‘Neo-Realizm’i”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)
- Özer, N., “Sanat Üzerine Filimler”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)
- Özerdim S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.10, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Nurettin Artam’ın Kitapları”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.13, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: ‘Kültür’ dediğin”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.13, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır III”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.11, (d.)

- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IX: Yapılacak İşler”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Yahya Kemal Beyatlı’nın Kitapları”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.14, (d.)
- Özerdim, S. N., “Bir Genç Derginin Dilde Gericiliği ”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.7, (e.)
- Özerdim, S. N., “Dertler Dilekler: Trampetli Kütüphane”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.9, (e.)
- Özerdim, S. N., “Din Sorunu”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.3, (m.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: 1729-1928 ile 1928-1958 ”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Atatürk ve Biz ”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.10, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır I ”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır II ”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır IV ”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.10, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Boş Kağıt ”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Erdoğan Özeren ”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.12, (nek.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kitap Tekeli ”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri I”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri II”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: Katalog İşleri”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.10, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: İstifade İşleri”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VI: Bibliyografya ve Biyografya Araştırmaları”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.12, (d.)

- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VIII: Çeşitli İşler, Şube Kütüphaneleri”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri X: Sonuç ”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.12, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri:Sürelî Yayınlar”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.10, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Okuyucu! ”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu ”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.13, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.9, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.9, (d.)
- Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneleri”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.11, (d.)
- Özerdim, S. N., “Millî Kütüphaneye Yardım Derneği”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.12-11, (d.)
- Özerdim, S. N., “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S.5, 4 Mart 1951, s.11, (eser tanıtımı)
- Özeren, Erdoğan, “Türkçemizi Zenginleştirmek”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.11-12, (d.)
- Özgen, Seyfi, “Genç Amatör-Genç Rejisör”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)
- Özgüç, Tahsin Dr., “Arkeoloji: Kültepe Kazıları”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.7-9, (m.)
- Özkan, Hakkı, “Rıfat Ilgazla Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.10-11, (röp.)
- Özkan, Refet, “orda bir köy var uzakta:ilk eğitim ilkin gerçekleştirmelidir”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.8, (m.)
- Özlü, Demir, “Aralık Kapı”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.6-7, (mktp.)
- Özlü, Demir, “Atılmış”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.7-11, (öyk.)
- Özlü, Demir, “Babil Kralı”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.12, (e.)

- Özlü, Demir, “Daha mutlu yaşanabilir”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.6-7, (tart.)
- Özlü, Demir, “Düşünceye Dayanan Edebiyat”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.7-12, (e.)
- Özlü, Demir, “Eski Yıkılmış Duvar”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.6-10-11, (e.)
- Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.10, (günlük.)
- Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.11, (günlük)
- Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.9, (günlük)
- Özlü, Demir, “Günlük”, s.7-8, (e.)
- Özlü, Demir, “Hikaye:Güniz”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.10-12, (öyk.)
- Özlü, Demir, “Hürriyet Meselesi Karşısında”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)
- Özlü, Demir, “İkinci Yeni Üzerine”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.6-7-11, (tart.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları: Ahlâk”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.7-11, (d.)
- Özlü, Demir, “kış yazıları”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.10, (d.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.9, (d.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.6-11, (d.)
- Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.7-11, (gezi)
- Özlü, Demir, “Kurama Bağlanmak”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.7-11, (d.)
- Özlü, Demir, “Parça:Altın Cedveli Saat”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.7-11, (d.)
- Özlü, Demir, “Politikacılar Zümresi”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.3, (m.)
- Özlü, Demir, “Yanlış Taklitçilik”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.6-7, (e.)
- Özsezgin, Kaya, “Ağaoğlu”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.16, (e.)

- Özsezgin, Kaya, “Resim: Bir ‘Fauve’ Öldü”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.16, (nek.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Cemil Eren”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.16, (m.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Dokuz Kuşağın Emeği”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.14, (m.)
- Özsezgin, Kaya, “Resim: Sergiler”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.14, (hbr.)
- Özsu, A. Necati, “Köy Yolları: Denizcinin Hikâyesi”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.9-10, (anı)
- Özsu, M. Necati, “Öksürük”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.9-11, (öyk.)
- Öztürk, H. Nimetullah Prof. Dr., “Ayın Seçmeleri Makale: Bir Gericilik Örneği”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.10, (e.)
- Öztürk, Hüseyin, “Viva Zapata”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.14, (rom.)
- Özyalçınar, Adnan, “Hikâye: Kırık”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.10, (öyk.)
- Özyalçınar, Adnan, “peştamal”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.13-14, (öyk.)
- Pamirli, Osman Turgut, “Giderken”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Pamirli, Osman Turgut, “Sanat: Halk Sanatı”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.6, (d.)
- Parcell, Viktor Prof. Dr., “Asyada İnkılâp”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.2, (m.)
- Parry, Gisele, “Malaparte ile konuşma”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.8, (röp.)
- Pasiner, Sunuk, “İdil Biret ile Konuşma”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.14-15, (röp.)
- Pasquier, Albert, “Klasik Kapitalizm”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.9-12, (m.)
- Passo, John dos, “Yenilgiden Sonra”, (Çev. A. Korkut), *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.11-12, (rom.)
- Pasternak, Boris, “İyilik Savaşı”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)
- Pasternak, Boris, “Tan”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.12, (ş.)
- Perruchot, Henri, “Blaise Cendrars ile Konuşma: Kader kapınızı ne zaman çaldı?”, (Çev. Fethi Naci-Orhan Duru), *Pazar Postası*,

S.4, 15 Mart 1959, s.12, (röp.)

Persian, Walter, “Komünizm ve Budizm”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.5, (m.)

Peyami, Safa, “Kim Kime Düşman”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.6, (d.)

Picon, Gaetan, “Albert Camus”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.12-11, (e.)

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? I”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.7, (sor.)

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? II”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.7, (sor.)

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? III”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.12-11, (sor.)

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.7, (öyk.)

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.7-10, (öyk.)

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.7-9, (öyk.)

Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Poe, Edgar Allen, “Gölge”, (Çev.Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.9-11, (öyk.)

Pojon, Turgut, “Bereket”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.6, (ş.)

Pojon, Turgut, “Mehmet’e Öğüt”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.7, (ş.)

Pojon, Turgut, “Recep”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.6, (ş.)

Pojon, Turgut, “Toprağın Derdi”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.6, (ş.)

- Pons, Maurice, “Daniel Anselme İle Bir Konuşma”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.10-11, (röp.)
- Pound, Ezra, “Akr Çaar’daki Türbe”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.10, (ş.)
- Pound, Ezra, “Bir Antlaşma”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Pound, Ezra, “Canto XVII” , (Çev.Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.7, (ş.)
- Pound, Ezra, “Dönüş”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.10, (ş.)
- Pound, Ezra, “Göl Adası”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.9, (ş.)
- Pound, Ezra, “Papirüs”, (Çev. Ülkü Başsoy), *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Pound, Ezra, “Seninle Kalır Neyi Seversem”, (Çev. Anıl Meriçelli), *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Ağır Hava Öğretmen”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.6, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Ay Çiçeği”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.9, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Bu Aşk”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Çiçekçi Dükkânında”, (Çev. Turhan Doyran), *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Hür Alay”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.14, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Taraflarından”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- Prevert, Jacques, “Üçümüz de”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- Pulur, Hasan N., “Sardoşa”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Pütün, Yılmaz, “Hikâye: Ona”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.10-11, (öyk.)
- Rameau, Jean, “Hikâye: Talih”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.11, (öyk.)
- Redden, Doris, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Anıl Boduroğlu-Ümit Alev), *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.7, (m.)
- Redden, Doris, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Ümit Alev- Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.8, (m.)

- Redif, “Manevî Faiz”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.9, (tart.)
- Régnier, Pierre de, “Ayda yerleşmek istediği için kendini deli sanan hanıma”, (Orhan Aktürel), *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Reverdy, Pierre, “Anı”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.6, (ş.)
- Reverdy, Pierre, “Başka Bir Gök”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Reverdy, Pierre, “Paris-Noel”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Rey, Cemal Reşit, “Falso Oryantal”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.5, (d.)
- Rey, Cemal Reşit, “Les Jeunesses Musicales mi? Sütlü Börek mi?”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Mayıs 1951, s.2, (d.)
- Richer, M. Jean, “Bugünkü Fransız Şiirinin Yaratıcıları”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (d.)
- Rim, Carlo, “Sinema Üzerine”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.8, (d.)
- Rimbaud, Arthur, “Cehennemde Bir Mevsim”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.6, (d.)
- Rimbaud, Arthur, “güneş daha sıcaktı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.12-11, (d.)
- Rimbaud, Arthur, “Şiir Üstüne”, (Çev. A. Necati), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.7, (d.)
- Rimbaud, Arthur, “Şimşek”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.10, (d.)
- Rimbaud, Arthur, “Tufandan Sonra”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (d.)
- Rodoslu, Ali K., “Orta-Doğunun kalkınma plânları”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.5, (m.)
- Ronsard, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.6, (ş.)
- Rostand, Edmond, “Şapka”, (Çev. Sabri Esat Siyavuşgil), *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Russell, Bertrand, “Batılı Aydınlara Çağrı”, (Çev. Murat Aldeniz), *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.3-4, (m.)
- Russell, Bertrand, “Ferdî ahlâkla sosyal ahlâk arasındaki mücadele hakkında”, (Çev. Gökhan Ayelli- Oğuz Öngürer), *Pazar Postası*,

S.36, 14 Ekim 1951, s.8-9, (m.)

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.5, (m.)

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.5-11, (m.)

Safa, Peyami, “Beden ve Ruh Çıplaklığı”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.12, (d.)

Sakıp, Ömer, “‘Bunalan Genç adamlar’ın Yanılgısı”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.9, (e.)

Sakıp, Ömer, “Basınımızın Hali”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.4, (açık oturum)

Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız II”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.3-4, (açık oturum)

Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.3-4, (açık oturum)

Sandburg, Carl, “Bir Pencere”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

Sandburg, Carl, “Cadenza”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

Sandburg, Carl, “Fabrika Kapıları”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

Sandburg, Carl, “İspanyol”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

Sandburg, Carl, “Tek Düze”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

Sander, Ergun, “Beyaz Çiçek”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.11, (ş.)

Saraycıklı, Alev, “Biraz da Bizi İnceleyin Bizi”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Saraycıklı, Alev, “Kördüğümlerimiz”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.8, (d.)

Sarıkâhya, Teoman, “Mavi Bulut”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.7, (ş.)

Sarıyücel, Hasan Latif, “Hikâye:Çamaşır Günü”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.7, (öyk.)

Saroyan, William, “Burun üzerine bir konuşma”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.7, (öyk.)

Saroyan, William, “Bütün Dünya Beni Kıskanacak”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.7-11, (öyk.)

- Saroyan, William, “Bütün İstedığımız Aşk ve Paradır”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Saroyan, William, “Fakir İnsanlar”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.10-11, (öyk.)
- Saroyan, William, “Hikâye: Bir Seyahatin Hikâyesi”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.10, (öyk.)
- Saroyan, William, “İspanyadaki harp”, (Çev. Seza Köksal), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.11, (öyk.)
- Saroyan, William, “Sevgili ile mülâkat”, (Çev. Seza Köksal), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.11, (öyk.)
- Saroyan, William, “Telgrafhane”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.10-11, (öyk.)
- Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.10, (öyk.)
- Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.10-11, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.12, (günlük)
- Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.12, (günlük)
- Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.11, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.10, 8 Nisan 1951, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.10, (öyk.)
- Sartre, Jean Paul, “Tarihsiz Yaprak”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.6-11, (rom.)
- Sartre, Jean Paul, “Varoluşçuluk Nedir?”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.11-16, (m.)
- Sartre, Jean Paul, “Yükümlü Edebiyat Üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.11, (d.)
- Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.6, (m.)

- Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.6, (m.)
- Sav, Ergun, “Tiyatroda Dikta Rejimi”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.8, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri III”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.8-11, (açık oturum)
- Sav, Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri IV”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.8, (açık oturum)
- Sav, Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri V”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.8, (açık oturum)
- Sav, Ömer Atılâ, “Açık hava söyleşileri”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.8-10, (açık oturum)
- Sav, Ömer Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri”, *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.8, (açık oturum)
- Sav, Ömer Atılâ, “Alafranga Falcılar”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.3, (d.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Ataç’a ağıt”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.7, (nek.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Bireycinin Halkçılığı”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.7, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı II”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.8-11, (m.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.8-12, (m.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Eski Yeniler”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.7-11, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Hukuk Dilimizde Devrim”, *Pazar Postası*, S.30, 4 Ağustos 1957, s.2, (m.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Nesnel Eleştiri Konusunda”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.7-10, (d.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.8-10, (m.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Tiyatroda Cesaret”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.6, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Türk Hukuku Bakımından Yazar”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.7-12, (tart.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Türk Hukukuna göre yazar”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.6, (tart.)

- Sav, Ömer Atılâ, “Üniversiteliler tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Yaşasın Eğitim”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.8, (e.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Yazarın İşçiliği”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.7-11, (tart.)
- Sav, Ömer Atılâ, “Yuhalı Uyarma”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.8, (e.)
- Sav, Ömer, Atılâ, “Açık Hava Söyleşileri”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.8-9-11, (açık oturum)
- Saverbruch, Ferdinand, “Profesör Ferdinand Saverbruch ve Beşinci Sultan Mehmet Reşat”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.5-9, (anı)
- Sayılğan, Aclan, “Hititsi Sevi”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.10, (ş.)
- Sayılğan, Aclan, “Yıldırım Kemal”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.6-7, (ş.)
- Sayın, Günel, “Ayışığı”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Sayın, Günel, “Denizin Ortası Ehram”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.12, (ş.)
- Sayın, Günel, “Geniş Su”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Sayın, Günel, “Gidiş”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.7, (ş.)
- Sayın, Günel, “Halimli Süheyla Tutkusu”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)
- Sayiner, Artuğ, “I. Erdek ve Bandırma Tiyatro Şenliği ve Kültür Bayramı”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.12-13, (hbr.)
- Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.8, (m.)
- Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.4, (m.)
- Sel, Mehmet, “Tiyatronun Yazarı”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (tart.)
- Selçuk, Füzûzan, “Hikâye: Telefon”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.15, (öyk.)
- Selçuk, Turhan, “Mizah: kem gözlere şiş..”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.10, (e)

- Selgil, A. H., “Her Pazar:Esendal İçin”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.3-4, (nek.)
- Semimaru, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Seren, Tuğrul, “Ankara Sinemalarında:Haftanın Filmleri”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.9-11, (e.)
- Serpente, Haldun, “Batılılaşan Orkestra”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.6, (m.)
- Seuphor, Michel, “Piet Mondrian ve Neo-Plastizm”, (Çev. G.G.), *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.7-11, (byg.)
- Seuphor, Michel, “Soyut Resim Çağımızın Bir Gereği mi?”, (Çev. Osman Mazlum), *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.10, (d.)
- Sevin, Nurettin, “Bir San’at Hâdisesi”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- Sevin, Nurettin, “Bir tiyatro eseri hakkında”, *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.5, (d.)
- Sevin, Nurettin, “Bizim Carl Ebert’e Tekrar kavuştuk”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.7-12, (d.)
- Sevin, Nurettin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade II”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.8-11, (e.)
- Sevin, Nurettin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade”, *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.10, (e.)
- Sevin, Nurettin, “Dine vurulan sanat aşısı ve Avrupa medeniyeti”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Dramatik Form”, *Pazar Postası*, S.13, 29 Nisan 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “İstanbul Türkçesi nereye gidiyor ”, *Pazar Postası*, S.21, 24 Haziran 1951, s.5, (d.)
- Sevin, Nurettin, “San’at gelişigüzelle bağdaşamaz”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Sanat ve Taassup”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Tiyatro Eseri Yazmak İçin”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde başlıca unsurlar”, *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde ölçüye örnek (Life With Father)”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.5, (m.)
- Sevin, Nurettin, “Tiyatro İlmi”, *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.5, (m.)

- Seyda, Mehmet, “İlle Beni”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.9, (öyk.)
- Seyda, Mehmet, “Köy Edebiyatı, Şehir Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.7-8, (d.)
- Seyda, Mehmet, “San’atçı’nın Yayılması”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.15-16, (m.)
- Sezer, Baykan, “Berlin Festivalini de Genç bir Fransız Kazandı”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.13, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Berlin Film Festivali Başladı”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Festivalin tarihçesi”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Sinema Haberleri”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)
- Sezer, Baykan, “Sinema Yayınları”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.14-16, (e.)
- Sezer, Baykan, “Sinema: İyi Ekip İyi Film: Sen Bir Melektin”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.14-16, (e.)
- Sezgin, Ergin, “Sinema: Olup Bitenler”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.12, (e.)
- Shakespeare, William, “İsimsiz”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)
- Shakespeare, William, “İsimsiz”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.8, (oyun)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Bülent Ecevit), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.6, (ş.)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)
- Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)
- Sılacı, Ferhat, “Cahit Sıtkı Tarancı’nın Bibliyografyası”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.7, (e.)
- Sıtkı, Şahap, “Bir Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.16, (e.)
- Sıtkı, Şahap, “Resim: Elderoğlu Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.16, (e.)
- Sıtkı, Şahap, “Tektaş Ağaoğlu’nun Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.16, (e.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti I”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.5-11, (m.)

- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti II”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.5, (m.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti III”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.5-11, (m.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti IV”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.5, (m.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti V”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.5, (m.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti VI”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.5, (m.)
- Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti: VII”, (Çev. Salâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.4-11, (m.)
- Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.3, (m.)
- Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.5, (m.)
- Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.5-11, (m.)
- Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.5, (m.)
- Simenon, Georges, “ Tanrıların Efsanesinin Yarattıktan Sonra, Kişioğlu Kendi Romanını Yazıyor III ”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.14-16, (d.)
- Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı II”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.14-16, (d.)
- Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.11-12, (d.)
- Simenon, Georges, “Roman Kahramanı Arayan Bir Kuşak”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.13-16, (d.)
- Simonov, “Bekle beni”, (Çev. A.T.), *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Sinopluoğlu, Behzat, “Atatürk Köşesi: Atatürk’e Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.3, (m.)
- Sinopluoğlu, Behzat, “Devrimlere Saygı Gerek”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.6, (m.)
- Sisson, Edgar Grant, “Jack London”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.9, (byg.)
- Soğuksulu, Mehmet, “Amerikan Sinemasında Kriz”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.7, (m.)

- Soğuksulu, Mehmet, “Sinema Sevgisi”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.6, (d.)
- Sonsoysal, İ., “Bahara övgü”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.11, (d.)
- Soran, Sabri, “Atom Devri”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.6, (ş.)
- Soran, Sabri, “Beynimin İçinde”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Soran, Sabri, “Hikâye: Hür Ufuklara Doğru”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.5, (öyk.)
- Soran, Sabri, “Hikâye: Köstebekler ve İnsan”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)
- Soysal İlhami, “Dergiler arasında: Bizde Dergicilik”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.7, (e.)
- Soysal, Emin, “Bir Hatıra: Atatürk Harf İnkılabında”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.4, (anı)
- Soysal, İlhami, “Ataç Şiir’den Anlar mı?”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Bedavacılar Müjde”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Dışı ile içi”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Erek”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Eyvallah”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Fuzuli’yi Anlamak”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Hoş Bulduk”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Kaygı Çağı”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Kendini Aratan Dergi”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nereledesin Âkif”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nice Yıllar”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Seçilmemiş hikâyeler”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.7, (e.)

- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Yenilik ki Yenilik”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.6-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.7-10, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.7, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dost Ver Düşman Var ve Bir Kitabın Eleştirmesi”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.6-11, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dört Kıtıp”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.6-9, (e.)
- Soysal, İlhami, “Dyeni Çağın Eşiğinde: Biz İnkılâp Yobazları Değiliz”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.4, (m.)
- Soysal, İlhami, “İki Yıl Olmuş”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.6, (nek.)
- Soysal, İlhami, “İnce Memed”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.6-11, (e.)

- Soysal, İlhami, “Neylersin Ölüm Herkesin Başında”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.6-11, (nek.)
- Soysal, İlhami, “Sanat Dergilerinin Çocukluğu”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.6, (e.)
- Soysal, İlhami, “Yaşasın Şiirimiz”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.6, (e.)
- Spinoza, Baruch der, “Devlet Hakkında”, (Çev.Orhan Remzi Yüreğir), *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.2, (m.)
- Steinbeck, John, “Aldığım Mektuplar”, (Çev. D.A.), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.6-11, (d.)
- Steinbeck, John, “Kahvaltı”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.15-16, (anı)
- Steinbeck, John, “Roman-Piyes tarzına dair”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (d.)
- Stevens, Wallace, “Tanrı İyi Güzel Bir Gece”, (Çev.Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Stevens, Wallace, “Yeniden Aşk Demek”, (Çev.Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.8, (ş.)
- Stone ,Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.10, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.11, (rom.)

- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.10-11, (rom.)
- Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.10-11, (rom.)
- Su Tung-p’o, “Oğlunun Doğumu Dolayısıyla”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.7, (ş.)

- Sungur, Orhan, “Soyut Çocuklar”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.12, (ş.)
- Superville, Jules, “Alevin gözü” (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Sutoku, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar II”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.8, (hbr.)
- Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar III”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.8-12, (hbr.)
- Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar IV”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.8, (hbr.)
- Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar V”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.8, (e)
- Sümer, Güner, “8. dünya üniversite tiyatroları festivalinden notlar:1”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.8-11, (hbr.)
- Sümer, Güner, “Amatör tiyatro sorunu”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.8-9, (d.)
- Sümer, Güner, “Amatörlerimiz”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Anne Frank’ı Oynamak Bir Borçtur”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Anne Frank’ın Hatıra Defterinden”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Ayyar Hamza”, *Pazar Postası*, S.5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Başka Gece”, *Pazar Postası*, S.50, 9 Aralık 1956, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Batı Özlemi”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.6, (d.)
- Sümer, Güner, “Bir küçük not: Hacı baba”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.8, (tart.)
- Sümer, Güner, “Bir Yıl Daha”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “Birisine hikâye”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Bölge Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S.22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Brecht’in Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.15, (e.)

- Sümer, Güner, “Bu Yılın Yenileri”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “Burası İstanbul II”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.6-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Burası İstanbul”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.6-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Çirkine Yasak”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.13, (d.)
- Sümer, Güner, “Çöl Faresi”, *Pazar Postası*, S.9, 2 Mart 1958, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Dördüncü Hanrı”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Elde Kalem”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Elence İçin Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Erdoğan Tokmakçioğlu”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.10, (e.)
- Sümer, Güner, “Eski”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Festival Modası”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Festivalden Notlar”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.15, (d.)
- Sümer, Güner, “Goldoni’nin Çocuklarına Selâm”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Hafta Başı”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Hasan Ahmet Bir de Ben”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.12-13, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Havadan Sudan”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.10, (e.)
- Sümer, Güner, “Hikâye Gibi: Bir şehir için prolog”, *Pazar Postası*, S.25, 17 Haziran 1956, s.10, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Hikâye: Aktör Sâdi’nin Evreni”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.10, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Hikâye: iki kişilik oyun”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.10, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Hikâye: Kavgı Kaçağı”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.10-12, (öyk.)

- Sümer, Güner, “Hikâye: Sait”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.10, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Hikâye-Oyun: iki kişilik oyun”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.10-11, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Ionesco Anlamsız mı?”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “İkili Sistem üzerine”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “İstanbul Sahnelerinde”, *Pazar Postası*, S.8, 17 Şubat 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “İstanbul’da Oyunlar”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Kolay Yazı”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.12, (tart.)
- Sümer, Güner, “Kraliçe ve Asiler”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Küçük Sahne Ankara’da: Kamp 17”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “Maça Kızı”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Misafir”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Nasıl gerçek II”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Nasıl gerçek”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Noktasız Tufan”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.8-10, (e.)
- Sümer, Güner, “O’Neill’in Kişileri”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.8-11, (tart.)
- Sümer, Güner, “Ondine”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Onikinci Gece”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “Orhan Asena’nın Korkusu”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.8-11, (tart.)
- Sümer, Güner, “Oyun Seçmek”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Oyun Yazarı”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.8-11, (e.)

- Sümer, Güner, “Oyuncuda Bilincin Önemi”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “Oyunda Konu”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Öfkeli Adamlar”, *Pazar Postası*, S.43, 26 Ekim 1958, s.13, (e.)
- Sümer, Güner, “Ölü Evi”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.6-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Önce Edebiyat”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Öykü: Yalnızlığın Övgüsü”, *Pazar Postası*, S.30, 22 Temmuz 1956, s.7-11, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Perdeler Kapanıyor”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Perdenin Gerisi”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Perşembeli Yağmur”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.6-7, (öyk.)
- Sümer, Güner, “Sahne Yeni Düzenler”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “Samanyolu”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.8-10, (e.)
- Sümer, Güner, “Seyirciyi güldürmek”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Susanlar”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.13, (d.)
- Sümer, Güner, “Şehir Tiyatrosu garipliği”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Tahta Çanaklar”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Akçesiz Tiyatrolar”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.13, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Bileşim Oyuncuları”, *Pazar Postası*, S.21, 20 Mayıs 1956, s.8, (e)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Bizim Kuşak Tiyatroya”, *Pazar Postası*, S.28, 8 Temmuz 1956, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Eugène Ionesco”, *Pazar Postası*, S.29, 15 Temmuz 1956, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: İki Başlı Kartal”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.8-11, (e)

- Sümer, Güner, “Tiyatro: Küçük Yanıt”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.13, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: L’arlézienne”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.8-10, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Merakî ve Zor Nikâhı”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.8, (e)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Muhsin Ertuğrul’un Görevinden Alınması Üzerine: Sahipsiz Tekne”, *Pazar Postası*, S.35, 31 Ağustos 1958, s.12, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Nora”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Notlar”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.8, (hbr.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Ölü Mevsim Üzerine Notlar”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Açılırken”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.13, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Kapandı”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Son Durak”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.8, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Trafik Cezası”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (tart.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Yeni Biçimler Aramak”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.8-10, (tart.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro:Derin Mavi Deniz”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro:Düinkü Çocuk”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro:Yeni”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Tiyatroda Biçim”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro:Yeni Tanıtmak”, *Pazar Postası*, S.3, 19 Ocak 1958, s.8, (d.)
- Sümer, Güner, “Tiyatro: Broadway’de Sezon Sonu”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.12, (d.)
- Sümer, Güner, “Üniversiteliler Tiyatro Festivali”, *Pazar Postası*, S.39, 23 Eylül 1956, s.8, (d.)

- Sümer, Güner, “Yağmur bekliyenler”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.8-12, (e.)
- Sümer, Güner, “Yanıt”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.8-11, (tart.)
- Sümer, Güner, “Yanlışlıklar komedisi”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.8-10, (tart.)
- Sümer, Güner, “Yayılan Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.13, (d.)
- Sümer, Güner, “Yaz Bekârı”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Yeni Devlet Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S.7, 16 Şubat 1958, s.8-11, (d.)
- Sümer, Güner, “Yeniden Ugo Betti”, s.8-11, (e.)
- Sümer, Güner, “Zavallı Küçük Sheba”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.8, (e.)
- Sünter, Muhteşem, “Gizli Bekleş”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.11, (ş.)
- Sünter, Muhteşem, “Üstünsüz”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.7, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Anılar”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.9, (e.)
- Süreya, Cemal, “Bun”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.6, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Bun”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.10, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Dünyayı Seviştik Az Yaşadıksa da...”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.9, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Eskizler: Sürek Avı”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.7, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Eskizler:Gazel”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.6, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Jüri”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.10, (d.)
- Süreya, Cemal, “Kanto”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.6, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Kız Kulesi Senaryosu”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Oktay Rıfatın Şiirinde Fırsat Rantı”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

- Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak I”, *Pazar Postası*, S.36, 15 Eylül 1957, s.6, (d.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak II: Ufak özler biçimin içindedir”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.6, (d.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Chagall’ın Şiirleri”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.6, (d.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Kapalı Kedi”, *Pazar Postası*, S.34, 1 Eylül 1957, s.6, (d.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Öz konuyu aşar parantezi”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.6-11, (e.)
- Süreya, Cemal, “Pencere: Şiir Adamı Rahatsız Etmeli”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.6-11, (d.)
- Süreya, Cemal, “San”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Nisan 1958, s.12, (ş.)
- Süreya, Cemal, “Sirk”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.6-11, (tart.)
- Süreya, Cemal, “Şiiri Unutanlar”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.7, (tart.)
- Süreya, Cemal, “Türkü”, *Pazar Postası*, S.41, 7 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Şar, Mete, “Çağdaş Heykel Sanatı”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.7-11, (d.)
- Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.6, (m.)
- Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.6-11, (m.)
- Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.7, (m.)
- Şar, Mete, “Eleştirmenin Önemi”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (d.)
- Şar, Mete, “Existentializme için Edebiyat”, *Pazar Postası*, S.51, 16 Aralık 1956, s.7, (m.)
- Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi II”, *Pazar Postası*, S.9, 24 Şubat 1957, s.7-11, (m.)
- Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi III”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.7, (m.)
- Şar, Mete, “Gerçek resmin evrimi”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.7, (m.)
- Şar, Mete, “Yeni Gerçek Üzerine”, *Pazar Postası*, S.18, 29 Nisan 1956, s.7, (d.)

- Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 1: Yenilik Resmin Gerçeği”, *Pazar Postası*, S.32, 5 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)
- Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 2: Yenilik Resimde Konu”, *Pazar Postası*, S.33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)
- Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 3: Yenilik akımlarının Evrensel Görüşü”, *Pazar Postası*, S.34, 19 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)
- Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular: Yenilik Resmin Dili”, *Pazar Postası*, S.36, 2 Eylül 1956, s.7-11, (m.)
- Şendil, Sabih, “Atatürk Köşesi: Kıyafet Kanunu”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.3, (d.)
- Şendil, Sabih, “Bilinen”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Şendil, Sabih, “Elde Kalan”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Şendil, Sabih, “Kıskançlık”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Şendil, Sabih, “Sonuç”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Şeref, Muvaffak, “İnsan Tükenmez”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.9-10, (tart.)
- Şevket, Haluk, “İkinci Gece”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.15, (ş.)
- Şevket, Halûk, “Kendikendimizden”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)
- Şevket, Halûk, “Kova Burcundaki Cambaz”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Şevket, Haluk, “Olumlu”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.12, (ş.)
- Şevket, Haluk, “Tiyatro: Satıcının Ölümü”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.14, (e.)
- Şevket, Halûk, “Yanık Görüntü”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)
- Şimşek, Refref, “Küçük Ulan”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Şimşek, Refref, “Toprak”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Şimşek, Refref, “Yalan söylemiyelim”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

- Şimşek, Refref, “Yılbaşı”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Şimşek, Salâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Günün Getirdiği”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.5, (m.)
- Şimşek, Selahattin, “17 Nisan Yazıları”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.13, (anı)
- Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Misafir Leylek”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.12, (öyk.)
- Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Tokat Yazması”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)
- Şimşek, Selâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: ‘Köylü Edebiyat’”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.6, (e.)
- Şimşek, Selahattin, “orda bir köy var uzakta: Günaydın Çocuklar II: Hacer”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.6, (anı)
- Şimşek, Selahattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Seksenlerin Suçu”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.5, (m.)
- T. B., “Eleştirmede Yeni Bir Şey Var”, *Pazar Postası*, S.8, 23 Şubat 1958, s.12, (eser tanıtımı)
- Tabito, Otomo, “Minume Burnu”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Tagore, Rabindranath, “Gîtancali:3”, (Çev.Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.6, (ş.)
- Tahsuğ, Suat, “insanlar, heykeller ve böcekler”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.9-11, (d.)
- Tahsuğ, Suat, “Mara”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.12, (Günlük)
- Taira No Kanemon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Tamer, “İntihar Antlaşması”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.9, (ş.)
- Tamer, “Uzun Parmaklı Silahlar”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.10, (ş.)
- Tamer, Erdoğan, “Ataç’tan Sonra”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.7-11, (nek.)
- Tamer, Erdoğan, “Atatürk Köşesi: Laikliğin 30. Yılı”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.3, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Atatürk’ün Ankara’ya Gelişi”, *Pazar Postası*, S.1, 5 Ocak 1958, s.3, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Athelia”, *Pazar Postası*, S.42, 14 Ekim 1956, s.7, (ş.)

- Tamer, Erdoğan, “Bir Salyangoz Sevdim Oyun etti”, *Pazar Postası*, S.26, 24 Haziran 1956, s.6, (ş.)
- Tamer, Erdoğan, “Bu Yoldan dönmek lâzım”, *Pazar Postası*, S.35, 8 Eylül 1957, s.2-11, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Doğu ve Atatürk üniversitesi”, *Pazar Postası*, S.31, 11 Ağustos 1957, s.5-11, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Şiddet Hal Çaresi Değildir”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.3, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Toplumumuz Varoluş Şartını Anlamıştır”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.3, (m.)
- Tamer, Erdoğan, “Usis’in İşleri: Bu müdahale haksızdır”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.12, (e.)
- Tamer, İlhan, “Kalde Suyu 2: Elam Heykelleri”, *Pazar Postası*, S.39, 6 Ekim 1957, s.10, (öyk.)
- Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları: Çin Çocuk”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Bir Açıklama”, *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)
- Tamer, Ülkü, “Çadır”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Çok Yönlü Kıral Hazretleri”, *Pazar Postası*, S.2, 12 Ocak 1958, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Denizle Başlıyan Duvarlar”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.9, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Des Taureaux Du Dauphin”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Dokuma”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.9, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Hikâyede Yeni Bir İmza: Fevzi Günenç”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.10, (d.)
- Tamer, Ülkü, “İstanbul”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kalde Suyu”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.7-10, (öyk)
- Tamer, Ülkü, “Karakoç kendine karşı”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.11, (tart.)
- Tamer, Ülkü, “Karakoç’un Yanıldığı”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.10, (tart.)

- Tamer, Ülkü, “Kavaklık”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kıral Ağladı”, *Pazar Postası*, S.42, 19 Ekim 1958, s.8, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kırallar Türküsü”, *Pazar Postası*, S.42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kız”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Kuğuda Gül Gülde Kuğu”, *Pazar Postası*, S.49, 15 Aralık 1957, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “O Eski Bir Güvercindi”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Oh”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Saklı Kuş”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.9, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Uzak Ev”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Viva Le Kıral”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Mayıs 1957, s.7, (ş.)
- Tamer, Ülkü, “Walter Mitty Yergisi”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.6,(ş.)
- Tamer, Ülkü, “Yabancı Dergilerde”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.8, (e.)
- Tanebe, Taşihiro, “Taşihiro Tanebe’den bir şiir”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.9, (ş.)
- Tanpınar, Ahmet Hamdi, “Pazar Postasına”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951,s.2, (mktp)
- Tanpınar, Ahmet Hamdi, “Pazar Postasına”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951,s.2, (mktp.)
- Tarancı, Cahit Sıtkı, “Ölümden Sonra”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Tarancı, Cahit Sıtkı, “Sanatkârın Ölümü”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.7, (ş.)
- Tarancı, Cahit Sıtkı, “Zaman Bir Kuşak gibi”, *Pazar Postası*, S.43, 21 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Tarus, İlhan, “O Mahiler ki... Teşekkür Ederim”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.14, (e.)
- Tarus, İlhan: “İlhan Tarus’un Bir Hikâyesi: Kese”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.8, (öyk.)

- Tarus, İlhan: “İlhan Tarus’un Bir Hikâyesi: Kese”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (öyk.)
- Taşan, Berin, “Bir Sayın Baya Kapalı Mektup”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.13, (mktp.)
- Taşan, Berin, “Doğuda Yirmi Aydın”, *Pazar Postası*, S.16, 15 Nisan 1956, s.7-11, (gezi)
- Taşan, Berin, “Doğudan Haber”, *Pazar Postası*, S.15, 8 Nisan 1956, s.7-11, (gezi)
- Taşan, Berin, “İsa Şiranda Bir Kayanın İçinde”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.5-12, (gezi)
- Taşan, Berin, “Korku”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Taşan, Berin, “Sözleşme Serbestisi ve USİS”, *Pazar Postası*, S.48, 8 Aralık 1957, s.12, (e.)
- Taşan, Berin, “Şiir Üzerine Tartışmalar: Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar”, *Pazar Postası*, S.51, 29 Aralık 1957, s.8-11, (tart.)
- Taşan, Berin, “Vatanın Bu Yanı”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.7, (ş.)
- Taşan, Berin, “Zor”, *Pazar Postası*, S.46, 24 Kasım 1957, s.7, (ş.)
- Taşer, Suat, “600.000 Amatör Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.6, (d.)
- Taşer, Suat, “Aktörün Sahnedeki Yeri”, *Pazar Postası*, S.31, 2 Eylül 1951, s.6-12, (m.)
- Taşer, Suat, “Besbelli”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Bir hamle”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.6-10, (e.)
- Taşer, Suat, “Bir Teklif”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.7-12, (e.)
- Taşer, Suat, “Bu Toprakların Şarkısı”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Halkımızın Sanat Dehâsı”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.6-7, (anı)
- Taşer, Suat, “Kuşluk Vakti”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.6, (eser tanıtımı)
- Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davamız Bakımından Amatör Okul Tiyatrolarının önemi”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.6, (d.)

- Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davamız Bakımından Okul Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (d.)
- Taşer, Suat, “Müellif, Aktör, Rejisör”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.6-12, (m.)
- Taşer, Suat, “Okul ve Tiyatro”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.6, (m.)
- Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Salim Şengil’e Mektup”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (mktp.)
- Taşer, Suat, “Sanat-fikir ve basın”, *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.12-9, (e.)
- Taşer, Suat, “Ses”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.6-12, (konferans)
- Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.6-12, (konferans)
- Taşer, Suat, “Tiyatro ve Gerçek”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.7, (d.)
- Taşer, Suat, “Toplum önünde okuma”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.6-12, (d.)
- Taşer, Suat, “Türkülerin iki gözü iki çeşme”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.6, (ş.)
- Taşer, Suat, “Üç Duvarlı Dünya’dan”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.7, (m.)
- Taşer, Suat, “Yürek İster”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.6, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Bir akşam manzarası”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “İkinci perde”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Korede ismini bilmediğim genç kız”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Korkuyorum”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Köy dediğin nedir ki”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (ş.)

- Taşkıran, Faruk, “Miladın 1952inci senesi”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.4, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Panço Villa”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Sus Masalı”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Şükür Allah’a”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Tatlı Aydınlık”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)
- Taşkıran, Faruk, “Yeni Hayat”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.7, (ş.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Karanfil”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.15, (ş.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Ange”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Can Kentim”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.11, (ş.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.5, (m.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.5-6, (m.)
- Tatlıoğlu, Güran, “Mari”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Taygan, Ali, “Sahil Çocuklarının Rüyası”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.6, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “23 Nisan”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprağın Akşamları”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.6, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprak”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Bu şiir adını kendi söyler”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Gemiciler”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Günlerden Bir gün”, *Pazar Postası*, S.66, 11 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “İlki”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.7, (ş.)

- Tekelioğlu, İbrahim, “Leyleğin Fıkrası”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Mavi”, *Pazar Postası*, S.52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)
- Tekelioğlu, İbrahim, “Söylemişim”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Tekin, Talat, “‘Sis’ şiiri ve Şairi”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.10, (m.)
- Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.13, (tart.)
- Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.12, (tart.)
- Tekin, Talat, “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.16, (tart.)
- Tekin, Talât, “Dinde Reform Şarttır”, s.6, (m.)
- Tekin, Talât, “Tasfiyeciliğin Sınırları”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.13, (tart.)
- Tekin, Talât, “Tilcikli Türkçe”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.11, (tart.)
- Tekinalp, Azmi, “Düşündüm Memleketi”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Teo, “Madonna”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Teoman, Sabahattin, “Damar Gürültüsü”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.7, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Ak Kuru’nun Altında: Under Milkwood”, (Çev. Tektaş Ağaoğlu), *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.13-14, (oyun)
- Thomas, Dylan, “Çatıdaki Kulaklara”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Çıra Görük”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.8, 25 Mart 1951, s.5, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Gayri Hükümsüz Kalacak Ölüm”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.9, 1 Nisan 1951, s.5, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Hikâye: Fuardan Sonra”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.15, (öyk.)

- Thomas, Dylan, “Ölüm Kuramıyacak Ülkesini Aramıza”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.7, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Yeşil Fitilden doğru”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.6, 11 Mart 1951, s.8, (ş.)
- Thomas, Dylan, “Zanaatım Yani Bizim Huysuz Sanat”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- Thurber, James, “Amerika’nın Mizahından Örnekler:Karyolanın Çöktüğü Gece”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.4, (öyk.)
- Timuçin, İsmail Afşar, “Baharat Yolu”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.10, (ş.)
- Todamine, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.12, (m.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Temmuz 1959, s.13, (m.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Sinema: 1958-59’da Yerli Filmler”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.13-16, (e.)
- Tokatlı, Erdoğan, “Üç Arkadaş İçin”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.12, (e.)
- Tokmakçioğlu Erdoğan, “Hikâye üzerine konuşmalar”, *Pazar Postası*, S.25, 22 Haziran 1958, s.11, (açık oturum)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “artık hava kararmıyacak”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.10, (öyk.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Ayşe”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.13, (öyk.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Deli Mehmet”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: Adam”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.11-12, (öyk.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: tren düdükleri”, *Pazar Postası*, S.6, 9 Şubat 1958, s.6, (öyk.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “İstanbul Üzerine”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Kısa Hikâye Buhranı”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.11-12, (d.)
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Öykü: Üşümek”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)

- Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Sanat Hikâyesi ve gerekli bir açıklama”, *Pazar Postası*, S.37, 14 Eylül 1958, s.10-11, (e.)
- Toksöz, Ömer, “Din ve ahlâk terbiyesi”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Mayıs 1951, s.4, (m.)
- Toksöz, Ömer, “Öğretmenlik mesleği: Ahlâk terbiyesi kongresinin ışığı altında”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.4, (m.)
- Tolungüç, Tuncay, “Beyaz ve Bir tutam Mutluluk”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.7, (ş.)
- Tonguç, Saim, “Tenkit ve Münekkit”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.7, (d.)
- Topçu, Halis, “Bilirsin”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Topçu, Halis, “Köy, Köylü ve Mücadelemiz”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.11-12, (m.)
- Topçu, Halis, “Neden Köy Enstitüsü”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.8, (m.)
- Topçu, Halis, “Yapabildiklerim”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Topkan, Refik, “Kütahya Anıları”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.12, (ş.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Ateş Güllü”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.10, (ş.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Destan Diline Yatan Roman”, *Pazar Postası*, S.34, 24 Ağustos 1958, s.10, (e.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Ersine Caldwell’in Hayatı”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.6, (byg.)
- Toprak, Ömer Faruk, “İlkin Uygar Kişi Olmalı”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.7, (e.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Sarı Traktör”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.10, (e.)
- Toprak, Ömer Faruk, “Umutlu Ay”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.7, (ş.)
- Toros, Aydos, “Bir Işık Sönüyor”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Devletçi Eğitimde Krizler”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.7, (m.)
- Toros, Aydos, “Kadillaklı Evliyalar”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.8, (m.)

- Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mayıs 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Okuma bilmeyenler çoğalıyor”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Din derslerinden sonra lâyük eğitim”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.5, (m.)
- Toros, Aydos, “Orda bir köy var uzakta: Köy Eğitim Merkezleri”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.6, (m.)
- Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Öğretmen Hürlüğü”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Öğretmenin Türkiyesi”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.8, (m.)
- Toros, Aydos, “Türk Harflerinin 30. Yılında Kitapçılığımız”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.5-8, (m.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Ahmet Mitat”, *Pazar Postası*, S.48, 6 Ocak 1952, s.6, (byg.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Atatürk ve Batı Kültürü”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.3, (m.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Atatürk”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.6, (m.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Beethoven”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.6-8, (byg.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Bekleyiş”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Bir Filozof Bekliyorum”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.6, (d.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Bizde Cumhuriyet Fikrinin Tarihçesi”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.2-3, (m.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Divan Edebiyatı Üzerine”, *Pazar Postası*, S.39, 4 Kasım 1951, s.6, (d.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Düşünceler: Devlet Adamı filozof olabilir mi?”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (d.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Epik Şiir Üzerine”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.6, (m.)
- Tökin, Füzuzan Hüsrev, “Genç bir şaire mektup”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6, (mktp.)

- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Klasik Kültürün Kaynağı anadolu”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.6, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Peer Gynt”, *Pazar Postası*, S.45, 4 Kasım 1956, s.8, (e.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Sanat Adamı üzerine”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.6, (d.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Sofokles ve aile nizamı”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Tesir Üzerine”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.6, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Uşak (La Maison Thüringer)”, *Pazar Postası*, S.37, 21 Ekim 1951, s.12, s.7, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yalnızlık Üzerine”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.6, (d.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.7, (eser tanıtımı)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.6, (eser tanıtımı)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yeni Sanat Üzerine”, *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.6, (m.)
- Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yine Dil Üzerine”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.6, (d.)
- Traz, Robert de, “Medeniyet ve inanç”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.4, (m.)
- Tsa-O Sung, “Chi-En-Fu’ların Altmışınıcı Saltanat Yılında Şairin Canına Tak Dedi(879)”, s.6, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.4, 22 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Tsurayuki, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Tulgay, Tahir, “Ördek”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.14, (öyk.)
- Tuna, Alper, “Ece Ayhan ile Fayton”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.11-16, (m.)
- Tunalı, Muzaffer, “Albert Einstein”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.5, (byg.)
- Tunalı, Muzaffer, “Arşimed”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.4, (byg.)
- Tunalı, Muzaffer, “Ebül Vefa”, *Pazar Postası*, S.27, 6 Temmuz 1958, s.4, (byg.)

- Tunalı, Muzaffer, “Sigmund Freud”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.5, (byg.)
- Tunalıgil, Baha Galip, “Düşünceler:Fikir Tartışmasında Suçlamak”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (d.)
- Tunalıgil, Baha Galip, “Gözlerin”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Tunalıgil, Baha Galip, “Öz Dilimize Yönelme”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.7-11, (d.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “En tanınmış şair”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.7, (d.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Fikir ve sanat eserleri kanununa bir bakış”, *Pazar Postası*, S.47, 30 Aralık 1951, s.7, (m.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “İleri Musiki mi, Köhne Musiki mi?”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.7, (e.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir Dili”, *Pazar Postası*, S.45, 16 Aralık 1951, s.12, s.6, (e.)
- Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir üzerine”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.7, (d.)
- Tuncer, Ahmet Ziyaettin, “Şiirimizde Nesiler”, *Pazar Postası*, S.56, 2 Mart 1952, s.7, (m.)
- Tuncer, Oktay, “Ayla”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.10, (ş.)
- Tuncer, Oktay, “Günlük”, *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.10, (ş.)
- Tuncer, Oktay, “Masal”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.13, (ş.)
- Tungar, “Kitaplar: Günlerin Götürdüğü’ne ek”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Ocak 1959, s.13, (e)
- Tungar, “Kitaplar: Saklı Kilise”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.13, (e)
- Tungar, “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (eser tanıtımı)
- Turçin, Mehmet, “Federico Garcia Lorca”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.10, (byg.)
- Turhan, Seyfettin, “Hasta”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.4, (öyk.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Birbirinin Hürriyeti”, *Pazar Postası*, S.46, 23 Aralık 1951, s.9, (öyk.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Dede”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.10-11, (öyk.)

- Turhan, Seyfettin, “Hikâye:Asfalt”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.10, (öyk.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye:Bahçenin İnsanları”, *Pazar Postası*, S.55, 24 Şubat 1952, s.9-12, (öyk.)
- Turhan, Seyfettin, “Hikâye:Sessiz Film”, *Pazar Postası*, S.73, 13 Temmuz 1952, s.8, (öyk.)
- Turhan, Seyfettin, “Köy ve köylüye dair”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.11, (e.)
- Türeyen, Ayhan, “Bilgiden Öte”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.10, (tart.)
- Türker, Doğan, “Kırkikindiler Geçidi: Bir Kuzey Dönencesinde Şafak”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.14, (ş.)
- Türker, Doğan, “Kısa Hikâyeler: Beklerken”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)
- Türker, Doğan, “Uygar Taşlarına Çıkış”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.13, (ş.)
- Twain, Mark, “Hikâye: Bir ortaçağ hikâyesi”, (Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.11, (öyk.)
- Uçarı Ercüment, “Horoz”, *Pazar Postası*, S.21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)
- Uçarı, Ercüment, “Alaceli Bulacalı”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.7, (ş.)
- Uçarı, Ercüment, “Bir Kadına Dörtlükler”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Uçarı, Ercüment, “Çıplak, Balık, Elma”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.7, (ş.)
- Uçarı, Ercüment, “Karınca”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.7, (ş.)
- Ufuk, Adnan, “Kamerasız Film, Aletsiz Müzik”, *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.8-11, (m.)
- Uğur, Ayşe, “Kötü Niyeti”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Ullmo, J., “Modern Bilimde Aklın Serüveni”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.33, 17 Ağustos 1958, s.2, (m.)
- Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arkadaşlık”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arzu”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Uslu, Mazaffer Tayyip, “Avadoksiya”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

- Uslu, Mazaffer Tayyip, “Gece”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Uslu, Mazaffer Tayyip, “İstanbul’a hasret”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Usmanbaş, İlhan, “25 senelik müziğimiz ve Bestecilerimiz”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.6, (e.)
- Usmanbaş, İlhan, “Besteci ve dinleyicilerin arası açılıyor mu?”, *Pazar Postası*, S.36, 14 Ekim 1951, s.7, (d.)
- Usmanbaş, İlhan, “İcralarımız Sorumsuz mudur?”, *Pazar Postası*, S.33, 23 Eylül 1951, s.6, (m.)
- Usmanbaş, İlhan, “Kişi Eğitiminde Güzel Sanatlar”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.6, (d.)
- Usmanbaş, İlhan, “Musiki yahut beraber çalışma zevki”, *Pazar Postası*, S.34, 30 Eylül 1951, s.7, (m.)
- Usmanbaş, İlhan, “Musiki:Musiki Hakkında”, *Pazar Postası*, S.38, 28 Ekim 1951, s.7, (d.)
- Usmanbaş, İlhan, “Osmanlı-Türk musikisinin inandırma gücü”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.11, (m.)
- Usmanbaş, İlhan, “Yanlış Kullanılan Bir Tabir: Halka İnmek”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (m.)
- Uyar, Turgut, “Akabakan”, *Pazar Postası*, S.4, 15 Mart 1959, s.9, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Anlam Sancısı”, *Pazar Postası*, S.29, 20 Temmuz 1958, s.7-8, (d.)
- Uyar, Turgut, “Anlamak mı?”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Bir Yanıt”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.9, (tart.)
- Uyar, Turgut, “Büyük Kavrulmuş...”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Haziran 1958, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Çağını Yitirmek”, *Pazar Postası*, S.12, 23 Mart 1958, s.6-11, (d.)
- Uyar, Turgut, “Dikiş Payı”, *Pazar Postası*, S.37, 22 Eylül 1957, s.6-11, (d.)
- Uyar, Turgut, “Eski Kırık Bardaklar”, *Pazar Postası*, S.40, 30 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Eskilerle Anlaşalım”, *Pazar Postası*, S.16, 20 Nisan 1958, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Her Çağda Yenilenen”, *Pazar Postası*, S.40, 13 Ekim 1957, s.6, (d.)

- Uyar, Turgut, “Hızla Eskiyeen”, *Pazar Postası*, S.44, 2 Kasım 1958, s.9-10, (e.)
- Uyar, Turgut, “Kanada menekşeli iyi uzun balkon”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Kankentleri”, *Pazar Postası*, S.41, 12 Ekim 1958, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Kısır Döngüde”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.9, (tart.)
- Uyar, Turgut, “Ne Söylenmişse Sevmek”, *Pazar Postası*, S.17, 27 Nisan 1958, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “O Zaman Av Bitti”, *Pazar Postası*, S.39, 28 Eylül 1958, s.7, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Ozanın İşi”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.6-11, (d.)
- Uyar, Turgut, “Ölçüler eskidi”, *Pazar Postası*, S.38, 29 Eylül 1957, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Önce Aruz Öldü”, *Pazar Postası*, S.45, 9 Kasım 1958, s.9, (e.)
- Uyar, Turgut, “Sigma”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.9, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Şiirdekiler I”, *Pazar Postası*, S.43, 3 Kasım 1957, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Şiirdekiler II”, *Pazar Postası*, S.47, 1 Aralık 1957, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Şiirdekiler III”, *Pazar Postası*, S.50, 22 Aralık 1957, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Telefonda iyi loş oda”, *Pazar Postası*, S.41, 20 Ekim 1957, s.6, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Üçyüzbin”, *Pazar Postası*, S.31, 29 Temmuz 1956, s.6, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Yakında Bitiririm”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.6-11, (d.)
- Uyar, Turgut, “Yasaklar Konusunda”, s.9, (tart.)
- Uyar, Turgut, “Yavaşça Oluyor Ellerime”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.9, (ş.)
- Uyar, Turgut, “Yenide Aranması Gereken”, *Pazar Postası*, S.10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)
- Uyar, Turgut, “Yorgundum Yoktum”, *Pazar Postası*, S.11, 16 Mart 1958, s.6, (ş.)

- Uygar, Filiz, “Atatürk Köşesi: Devrimlerimiz ve Düşünme Yönü”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.3, (d.)
- Uyguner, Muzaffer, “Bahçemde akşam”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Bir Kasabanın Kara Günleri”, *Pazar Postası*, S.44, 9 Aralık 1951, s.6, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Erzurum”, *Pazar Postası*, S.41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Fırat Kenarında”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Manisa Ovasında”, *Pazar Postası*, S.40, 11 Kasım 1951, s.6, (ş.)
- Uyguner, Muzaffer, “Orhan Veli ve Dil”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.13-14, (m.)
- Uyguner, Muzaffer, “Prodüktivite çalışmaları ve memleketimizdeki durumu”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.5, (m.)
- Uyguner, Muzaffer, “Racine ve Davacılar için”, *Pazar Postası*, S.3, 18 Ocak 1959, s.14-15, (e.)
- Uyguner, Muzaffer, “Uykusuz bir gecenin sabahında”, *Pazar Postası*, S.42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)
- Ünal, Vedat, “Bonjour Tristesse”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.7, (e.)
- Ünal, Vedat, “Kolay Eleştirme”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.8, (e.)
- Ünal, Vedat, “Tiyatro Dünyası”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.8-12, (e.)
- Ünalan, Ömer, “Taraf Tutmak”, *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.6-11, (m.)
- Ünsal, Ömer, “İlk Öğretim Davaasında Köy enstitüleri”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.5, (m.)
- Ünsal, Ömer, “Köy öğretmeni sırtını devlete inanarak ve güvenerek dayamalıdır”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.5, (d.)
- Ünüvar, M. Başaran, “Bir Eğitim Savaşı”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.8, (m.)
- Üren, İhsan, “Mefistonun Pazarları”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.11, (ş.)
- Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi II”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mart 1957, s.7-11, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (e.)

- Üretürk, Vedat, “Aşk güzel şeydir”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.9, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Ayağına Giymiş Sedef Nalini”, *Pazar Postası*, S.11, 10 Mayıs 1959, s.13-14, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Beni Öldürmeğe Fermanın mı Var?”, *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.10-16, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Bir betiğin üç çevirisi”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)
- Üretürk, Vedat, “Bir İstanbul Aranıyor”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.10-16, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Çöl Tanrıları”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.10-15, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S.20, 19 Temmuz 1959, s.11, (e.)
- Üretürk, Vedat, “Eleştirme Sorumluluğu”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.7-11, (tart.)
- Üretürk, Vedat, “Fincanı Taştan Oyarlar”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.14, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Gerçek Küfü”, *Pazar Postası*, S.49, 7 Aralık 1958, s.14-15, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Giden Gelmiyor”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.13, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Godot Geldi”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.9, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Hikâye: Dış”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.10-11, (öyk.)
- Üretürk, Vedat, “İorama”, *Pazar Postası*, S.23, 9 Haziran 1957, s.7, (byg.)
- Üretürk, Vedat, “İorama”, *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.6-7, (byg.)
- Üretürk, Vedat, “İorama”, *Pazar Postası*, S.25, 23 Haziran 1957, s.6-7, (byg.)
- Üretürk, Vedat, “İnanmamak”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.8, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Mizah Üzerine”, *Pazar Postası*, S.40, 5 Ekim 1958, s.14, (röp.)
- Üretürk, Vedat, “Oturanya Cumhuriyeti ve Lafalonya Gençliği”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.9, (e.)
- Üretürk, Vedat, “Sanat Konuları: Günlerin götüremediği”, *Pazar Postası*, S.5, 22 Mart 1959, s.14, (e.)

- Üretürk, Vedat, “Uzun Olur Gemilerin Direği”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.13-14, (d.)
- Üretürk, Vedat, “Ya Gelinir Ya Gelinmez”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.10, (d.)
- Üstün, Nevzat, “Çember”, *Pazar Postası*, S.27, 1 Temmuz 1956, s.7, (ş.)
- Üstün, Nevzat, “Çukurova”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.7, (ş.)
- Üstün, Nevzat, “Ufaktım”, *Pazar Postası*, S.24, 10 Haziran 1956, s.7, (ş.)
- Üstün, Nevzat, “Yağmurun içindeki Hürriyet”, *Pazar Postası*, S.27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Ütük, Etem, “Ataç usta ve yeni dergiler”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.6-11, (e.)
- Ütük, Etem, “Ataç’ı Okurken”, *Pazar Postası*, S.7, 5 Nisan 1959, s.11, (d.)
- Ütük, Etem, “Ataç’ın Ardından”, *Pazar Postası*, S.28, 21 Temmuz 1957, s.7, (nek.)
- Ütük, Etem, “Atatürkçülük”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.7, (m.)
- Ütük, Etem, “İyiki Böyle Oldu”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.8, (öyk.)
- Ütük, Etem, “Köye yararlı olmak”, *Pazar Postası*, S.6, 29 Mart 1959, s.8-14, (m.)
- Ütük, Etem, “Okumak Üzerine”, *Pazar Postası*, S.29, 28 Temmuz 1957, s.7, (d.)
- Ütük, Etem, “Köy Postası: Adı Bile Anılmaz”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Nisan 1959, s.8, (e.)
- Valcroze, “Sinema: Visconti ile Konuşma”, (Çev. Erdoğan Tokmaklı), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mayıs 1959, s.14, (röp.)
- Valery, Paul, “Paul Valery’den Fıkralar”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.3, (d.)
- Varda, Aydın, “Ataç’ın Önemi”, *Pazar Postası*, S.21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)
- Varda, Aydın, “Et Reçeli”, *Pazar Postası*, S.15, 7 Nisan 1957, s.7-11, (tart.)
- Vardar, Celâl, “Ciddi”, *Pazar Postası*, S.43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Çare”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

- Vardar, Celâl, “Gece Yarısı”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Vardar, Celal, “İyimser”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Kurtardık-Kurtaramadık”, *Pazar Postası*, S.49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Paramparça”, *Pazar Postası*, S.51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Sevda”, *Pazar Postası*, S.50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)
- Vardar, Celâl, “Yarın”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.6, (ş.)
- VED, “Ai Tsing”, *Pazar Postası*, S.32, 10 Ağustos 1958, s.8, (byg.)
- Verdet, André, “Gece-Ana ve Çocuk”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S.15, 7 Haziran 1959, s.8, (ş.)
- Verlaine, Paul, “Güz Şarkısı”, (Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S.33, 25 Ağustos 1957, s.6, (ş.)
- Vexliard, Alexandre, “Yirminci yüzyıla özgü bir sosyalizm”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S.30, 27 Temmuz 1958, s.4, (m.)
- Waro, Julian, “Hikâye:Okyanustaki adam”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)
- Waro, Julian, “Hikâye:Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.10-11, (öyk.)
- Waro, Julian, “Hikâye:Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S.30, 26 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)
- Wegeul, Willi, “İspanya’ya Ait Bir Hikâye:Son Gece”, (Çev. Sevim Budak), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.3, (öyk.)
- Whitman, Walt, “Oy Reis Koca Reis”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.10, 3 Mart 1957, s.5, (ş.)
- Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaşı”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.2, 11 Şubat 1951, s.6, (öyk.)
- Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaşı”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.3, 18 Şubat 1951, s.6, (öyk.)
- Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaşı”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.6, (öyk.)
- Y. G., “İspanyol Edebiyatının durumu”, (Çev. Şerif Hulusi), *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.7-10, (m.)

- Yağcıoğlu, Halim, “Çiçek”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Dora”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Kum-Yang-Yang’da”, *Pazar Postası*, S.24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Unesco”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)
- Yağcıoğlu, Halim, “Uzaktaki Tümsek”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Temmuz 1951, s.8, (ş.)
- Yağmur, Mahmut, “Karakoyunun karaciğeri”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (öyk.)
- Yakamochi, Otomo, “Ay Gezisi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)
- Yalt, A.Rıza, “Dil Konusunda: Kayıtsızlık”, *Pazar Postası*, S.19, 6 Mayıs 1956, s.7, (tart.)
- Yalt, A.Rıza, “Dil Köşeciği: Bay Besim Atalay’a”, *Pazar Postası*, S.23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (tart.)
- Yalt, A.Rıza, “Dil Köşeciği: Örneğin”, *Pazar Postası*, S.20, 13 Mayıs 1956, s.6, (e.)
- Yalt, A.Rıza, “Uydurma”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.6, (e.)
- Yaşar, İ., “Kısa Hikâyeler: Telefon, Bir Kız, Akşam”, *Pazar Postası*, S.23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)
- Yaşar, Muammer, “Beş Kuruş”, *Pazar Postası*, S.22, 27 Mayıs 1956, s.8, (öyk.)
- Yavuz, Hilmi, “Birsen Çilek Kovalarında”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Bir dert”, *Pazar Postası*, S.63, 20 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Bir gün anlıyacaksın”, *Pazar Postası*, S.64, 27 Nisan 1952, s.7, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Bu Vatanda”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Haydi sizinle bir köy gezelim”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.5, (gezi)
- Yazıkuşu, N., “Severim yürümeği”, *Pazar Postası*, S.61, 6 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Yazıkuşu, N., “Yollar Var...”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.6, (ş.)

- Yeats, W. B., “Duni köyünün kemençecisi”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.3, (ş.)
- Yeats, W. B., “Göğün kaftanlarında gözü”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.22, 1 Temmuz 1951, s.3, (ş.)
- Yeats, W. B., “İçine Doğmuş İrlandalı Tayyarecinin”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)
- Yeats, W. B., “Kyle-No-No’daki Sincaba”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.5, (ş.)
- Yeats, W. B., “Tayin”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S.20, 17 Haziran 1951, s.5, (ş.)
- Yerdelen, Füzüzan, “Ondine”, *Pazar Postası*, S.18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (öyk.)
- Yerdelen, Nureddin, “Ak Güvercin”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Nisan 1957, s.6, (ş.)
- Yerdelen, Nureddin, “Bir”, *Pazar Postası*, S.37, 9 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Yerdelen, Nureddin, “Kapı”, *Pazar Postası*, S.47, 18 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Yerdelen, Nureddin, “Yeşil”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Alabalık”, *Pazar Postası*, S.78, 24 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Bahar Şiiri”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Baharın Gelişi”, *Pazar Postası*, S.62, 13 Nisan 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Başiboş”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Bekleyiş”, *Pazar Postası*, S.59, 23 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Çevre Üzerine”, *Pazar Postası*, S.79, 31 Ağustos 1952, s.7, (eser tanıtımı)
- Yıldırım, Nevzat, “Çiçekçi Kız”, *Pazar Postası*, S.68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Dinle”, *Pazar Postası*, S.71, 15 Haziran 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Dünyanın Hali”, *Pazar Postası*, S.77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Gidelim”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

- Yıldırım, Nevzat, “Hep böyle”, *Pazar Postası*, S.65, 4 Mayıs 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Her gece”, *Pazar Postası*, S.72, 22 Haziran 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Özlem”, *Pazar Postası*, S.58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Parkdaki Adam”, *Pazar Postası*, S.75, 27 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, *Pazar Postası*, S.69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Sorma”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Şehir Uyurken”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)
- Yıldırım, Nevzat, “Yağmurdan Sonra”, *Pazar Postası*, S.74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)
- Yıldız, İbrahim, “Bakma”, *Pazar Postası*, S.2, 11 Ocak 1959, s.12, (ş.)
- Yıldız, İbrahim, “O Hasan Öyle Hasan”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)
- Yordam, Ergun, “Godo Öldü”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)
- Yula, Yaşar, “Tetkikler:İkinci Kitabı”, *Pazar Postası*, S.60, 30 Mart 1952, s.2, (e.)
- Yurdabak, Metin, “Yolculuk”, *Pazar Postası*, S.70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)
- Yurdabak, Metin, “Zam”, *Pazar Postası*, S.54, 17 Şubat 1952, s.12, (ş.)
- Yurdusev, Hüsnü, “Eski, Yeni...”, *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.7, (e.)
- Yurdusev, Hüsnü, “Sanat Konuşmaları: Başka Olmak...”, *Pazar Postası*, S.32, 18 Ağustos 1957, s.7-11, (d.)
- Yurdusev, Hüsnü, “Şiirin Tanımı Üzerine”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.6, (d.)
- Yüce, Ali, “Bekirlik Zor”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)
- Yüce, Ali, “Bereketli İp”, *Pazar Postası*, S.36, 7 Eylül 1958, s.10, (ş.)

- Yüce, Ali, “İdentiklik”, *Pazar Postası*, S.47, 23 Kasım 1958, s.11, (ş.)
- Yüce, Ali, “Kahverengi Sevda”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)
- Yüce, Ali, “Kukuriku”, *Pazar Postası*, S.20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)
- Yüce, Ali, “Öpüşme Burcunda Dudaklara Zam”, *Pazar Postası*, S.28, 13 Temmuz 1958, s.10, (ş.)
- Yüce, Ali, “Yakup Nerdesin”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)
- Yücel, Can, “Aktöre Karatöre”, *Pazar Postası*, S.5, 27 Ocak 1957, s.6-11, (tart.)
- Yücel, Can, “Basmacı Dükkânı”, *Pazar Postası*, S.6, 5 Şubat 1956, s.7, (ş.)
- Yücel, Can, “Başkalaşma”, *Pazar Postası*, S.29, 19 Ağustos 1951, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Belkim Bir Kertenkeleydim”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.7, (ş.)
- Yücel, Can, “Bir Devrimcinin Mektubu: Bir Destan Çağının Arifesinde”, *Pazar Postası*, S.50, 14 Aralık 1958, s.2, (mktp.)
- Yücel, Can, “Bulanık suda balık avlamak”, *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.6-10, (tart.)
- Yücel, Can, “Haikai”, *Pazar Postası*, S.7, 12 Şubat 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “İnsan Hakları Üstüne Mesaj”, *Pazar Postası*, S.51, 21 Aralık 1958, s.4, (d.)
- Yücel, Can, “İzin Kıravatı”, *Pazar Postası*, S.46, 16 Kasım 1958, s.2, (d.)
- Yücel, Can, “Kalisperanın Kalimerası”, *Pazar Postası*, S.31, 3 Ağustos 1958, s.7, (ş.)
- Yücel, Can, “Kar Havası”, *Pazar Postası*, S.13, 25 Mart 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Karasaban”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Kutu kutu içinde”, *Pazar Postası*, S.14, 1 Nisan 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Modern İngiliz Edebiyatından: W.H.Auden”, *Pazar Postası*, S.11, 15 Nisan 1951, s.4, (byg.)
- Yücel, Can, “Müdür Beyin Karısı”, *Pazar Postası*, S.9, 26 Şubat 1956, s.7, (ş.)

- Yücel, Can, “Ne Yerededir Ne Gökte”, *Pazar Postası*, S.48, 30 Kasım 1958, s.3, (m.)
- Yücel, Can, “Özçoban Meselesi”, *Pazar Postası*, S.52, 28 Aralık 1958, s.2, (d.)
- Yücel, Can, “Palas Pandıras”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Pembe Hanım”, *Pazar Postası*, S.12, 18 Mart 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Sabah Ezanı”, *Pazar Postası*, S.11, 11 Mart 1956, s.7, (ş.)
- Yücel, Can, “Sanat Karakolu”, *Pazar Postası*, S.6, 3 Şubat 1957, s.6, (e.)
- Yücel, Can, “Valse Davet”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.6-12, (e.)
- Yücel, Can, “Vatandaş”, *Pazar Postası*, S.5, 29 Ocak 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Yazar İşçidir”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.6-10, (tart.)
- Yücel, Can, “Yazar İşçidir”, *Pazar Postası*, S.3, 13 Ocak 1957, s.6-10, (tart.)
- Yücel, Can, “Yedi canlı”, *Pazar Postası*, S.10, 4 Mart 1956, s.6, (ş.)
- Yücel, Can, “Yenicii!Yeniler Alayınım!”, *Pazar Postası*, S.7, 10 Şubat 1957, s.6, (tart.)
- Yücel, Can, “Yeşil Perçemli Ozan”, *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.6, (e.)
- Yüksel, Turan K., “Atatürk Düşmanlığının Düşünce Alanı”, *Pazar Postası*, S.22, 1 Haziran 1958, s.3, (m.)
- Yükselen, Halil Mete, “Öğle Üzeri Güvensizliği”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)
- Yükselen, Halil Mete, “Uzun Bakır Saçlı Kızlar Korosu”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Nisan 1959, s.16, (ş.)
- Zengin, Coşkun, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mayıs 1959, s.11, (ş.)
- Zeren, Yıldırım, “Ninette de Valois’in Gelmesiyle: İngiliz Balesi Üzerine”, *Pazar Postası*, S.19, 11 Mayıs 1958, s.12, (m.)
- Ziyalan, Nihat, “Cahit Sıtkı Tarancı”, *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.6, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Çoktansılar”, *Pazar Postası*, S.4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

- Ziyalan, Nihat, “Devinmesiz Sakıncamalı Kişilerle İpek Merdiven”, *Pazar Postası*, S.38, 16 Eylül 1956, s.6, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Günlük veya Gecelik”, *Pazar Postası*, S.16, 14 Haziran 1959, s.10, (günlük)
- Ziyalan, Nihat, “Karanlık Kapılar Uç Uca”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.7, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Merihliye Ağır basınçlı güldürü”, *Pazar Postası*, S.49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Soruntusuz Cendere”, *Pazar Postası*, S.46, 11 Kasım 1956, s.7, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Şah”, *Pazar Postası*, S.27, 7 Temmuz 1957, s.6, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Şiirde Evrensel Olmak”, *Pazar Postası*, S.38, 21 Eylül 1958, s.10, (d.)
- Ziyalan, Nihat, “Tuzlu Bastoncuk”, *Pazar Postası*, S.14, 31 Mart 1957, s.7, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S.17, 28 Haziran 1959, s.9, (e.)
- Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S.18, 5 Temmuz 1959, s.14, (e.)
- Ziyalan, Nihat, “Uykulu Dönemeçler”, *Pazar Postası*, S.17, 22 Nisan 1956, s.7, (ş.)
- Ziyalan, Nihat, “Üstüne’nin Üstüne”, *Pazar Postası*, S.48, 25 Kasım 1956, s.7, (e.)
- Ziyalan, Nihat, “Manastır Eli”, *Pazar Postası*, S.19, 12 Mayıs 1957, s.7, (ş.)
- Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), *Pazar Postası*, S.24, 16 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)
- Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), *Pazar Postası*, S.26, 30 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)

C. 3. Türlerle Göre Dizin

C. 3. 1. Şiir

Mardin, Yusuf, “Bu...”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.8, (ş.)

“Zamanı geldi artık
Yoklansın hafızalar” (s.8)

Türk İnkılâbının getirdikleri ve Devrimlere sahip çıkma konusu işlenilmektedir.

Thomas, Dylan, “Yeşil Fitilden Doğru”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, (Çev. Can Yücel), s.8, (ş.)

“Yeşil fitilden doğru çiçeği koşturan o güç,
Koşturur benim yeşil çağımı; ha ağacın köklerini kavuran” (s.8)

Gençlik, tabiat, aşk, ıstırap ve zamanın geçişi konularına yer verilmektedir.

Omay, Hikmet, “Marmara’da”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.5, (ş.)

“Sıcak temmuz gecesi...
Deniz... Gemimiz” (s.5)

Deniz, mutluluk, yaşama sevinci ve hayal temalarına yer verilmektedir.

Thomas Dylan, “Çıra Görük”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.5, (ş.)

“Çıra körük kâğıt kibrit
Ne hikmetse yaş çıkıyor” (s.5)

Aşk, mutluluk ve yaşama sevinci konularına yer verilmektedir.

Thomas, Dylan, “Gayri Hükümsüz Kalacak Ölüm”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.5, (ş.)

“Gayri hükümsüz kalacak ölüm
Kaynaşacak aybatısı gündeğusu insanıyla” (s.5)

İnsanlığın çalışma azmi ve ölümsüzlük konuları işlenilmektedir.

Auden, Wystan Hugh, “İsimsiz”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.4, (ş.)

“Yoo! Bu ne gelemem hanım;
Kelim kızmadan kes şu yaygarayı”

Karı koca arasındaki ilişki, yitirilen mutluluk ve aşk konuları işlenilmektedir.

Hataylı Aşık Hacı, “ Halk şiirlerinden”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.3, (ş.)

“Sabahınan bir taş attın
Kırdın belimi belimi”

Şiirde aşk temine yer verilmektedir. Semai nazım şekliyle yazılmıştır.

Auden, Wystan Hugh, “Mülteci dert yanmakta”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.5, (ş.)

“Bu şehirde hiç diyemedin on milyon kişi var;
Kimi bunun kâşanelerde kimi inlerde yaşar.” (s.5)

Gurbet, vatana duyulan özlem konularıyla birlikte İkinci Dünya Savaşı'nda ölen ve yurdundan edilen insanlar ele alınmaktadır.

Auden, Wystan Hugh, “Alla’sen söyle nedir aşkın aslı astarı”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.5, (ş.)

“Kimine göre ufak bir çocuktur aşk
Kimine göre bir kuş” (s.5)

Aşk konusunun ele alındığı şiirde aşkın ne olduğu sorusuna yanıt aranmaktadır.

Auden, Wystan Hugh, “İlk fasıl: Yedi Belâ”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.5, (ş.)

“Siz şehirsenez, biz de saatız
Biz kale kapısında muhafız” (s.5)

Ölüm ve savaş konularına yer verilmektedir.

Auden, Wystan Hugh, “XXVI”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)

“Vurdum kapıyı, indim bir akşam
Bristol caddesinden aşağı” (s.9)

Aşk, zamanın geçiciliği ve iyilik konuları işlenilmektedir.

Göyceli, “Şiir”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)

“Bir yağmur sonu ısıltısı

Hayran kaldığım gözlerinde...” (s.9)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Göyceli, “Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.9, (ş.)

“Kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerdesin,
Su olsan kimse içmez” (s.9)

Yalnızlık, şanssızlık ve çaresizlik konuları işlenilmektedir.

Auden, Wystan Hugh, “Palais des beaux artes”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.5, (ş.)

“Acıyı ele alsın da kabil mi hiç yanılsın
Eski zaman ustaları; öyle hakkiyle anladıkları onun” (s.5)

Tabiat, yaşam ve mucize konuları ele alınmaktadır.

Eliot, Thomas Stearns, “Aşk türküsü”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.12, (ş.)

“Gel gidelim beraberce,
Akşam gelip göğün üzerine serilince’

Şair yaşamını, aşkını, kadınları ve çevresini konu edinmektedir.

Eliot, Thomas Stearns, “Mecusilerin yolculuğu”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.5, (ş.)

“Soğuktan açıldı bahtımız
Bula bula senenin en olmadık mevsimini” (s.5)

Yolculuk, ölüm ve yaşam süreci anlatılmaktadır.

Eliot, Thomas Stearns, “Marina”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.5, (ş.)

“Denizler mi kurulur mı boz kayalar, adalar mı,
Puruvayı yalayan sular mı dersin” (s.5)

Ölüm, yaşamın güçlüğü ve tabiatın insan üzerindeki yok edici etkisi işlenilmektedir.

Yeats, W. B., “Kyle-No-No’daki Sincaba”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.5, (ş.)

“Gel de oynyalım kardeş;
Ne var sanki seğirtecek” (s.5)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Yeats, W. B., “Tayin”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.5, (ş.)

“Devlet kapısından sıyrılmış sıtkım
Elime geçirdim bir kuru deynek” (s.5)

Tayin konusu ele alınmaktadır.

Masefield, John, “Batı Yeli”, (Çev. Halim Yağcıoğlu-Ömer Hatipoğlu), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.5, (ş.)

“Batı yeli, sıcak rüzgâr, kuş sesleriyle yüklü

Duymadım bu rüzgârı, fakat sızar kirpiğimden” (s.5)

Pastoral yaşam ve tabiat sevgisi konuları işlenilmektedir.

Yeats, W. B., “Duni köyünün kemençecisi”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.3, (ş.)

“Gıy etse kemençem Duni köyünde
Horana varır halk dalgalar gibi” (s.3)

İyilik ve mutluluk kavramları işlenilmektedir.

Yeats, W. B., “Göğün kaftanlarında gözü”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, “s.3, (ş.)

“Benim olsaydı göğün sırmalı kaftanları,
O kâh altın, kâh gümüş ışıklarla dolmuş” (s.3)

Tabiata duyulan hayranlık, hayal ve yoksulluk konuları işlenilmektedir.

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arkadaşlık”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Şiirler söylemek istemiyorum size
En tatlı ümitler içinde” (s.12)

Yalnızlık, aşk, sıradan insanın yaşamı ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Arzu”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Bir güzele

Güzelliğini söylemek isterdim” (s.12)

Aşk ve güzellik konuları işlenilmektedir.

Uslu, Mazaffer Tayyip, “Avadoksiya”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“İnkâr etmiyorum ki
Öpmesine öptüm Evadoksiya’yı” (s.12)

Aşk konusu ele alınmaktadır.

Yağcıoğlu, Halim, “Çiçek”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Hangi rüzgâr attı seni al çiçek
Fecre yakın aydınlıklar içinde” (s.12)

Vatan sevgisi ve Mehmetçiğin kahramanlığı konuları işlenilmektedir.

Yağcıoğlu, Halim, “Unesco”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Hani nasıl dalından düşer de yaprak
Alışamazsa rüzgâra” (s.12)

Yaşama isteği, aşk ve yalnızlık temalarına yer verilmektedir.

Cansever, Edip, “Görüş”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Büyümüş bir göz koca caddeyi içine almış
Bir helvacı dükkânı köşede” (s.12)

Sıradan insanın yaşamı konu edinilmektedir.

Cansever, Edip, “Pencere”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12,
(§.)

“Pencere pencere pencere
Sokak bütün pencere” (s.12)

Umut konusuna yer verilmektedir.

Şendil, Sabih, “Elde Kalan”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12,
(§.)

“Hey gidi güzel günler
Dört nala geçip gittiniz” (s.12)

Mutlu günlere duyulan özlem konusu işlenilmektedir.

Şendil, Sabih, “Kıskançlık”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12,
(§.)

“Mesafeler boyu sürükleniyor
İnsanların muhabbeti” (s.12)

Yaşama sevinci ve tabiat sevgisi konuları işlenilmektedir.

Şendil, Sabih, “Sonuç”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (§.)

“Herkes bir şeyler umdu:
Köylü-Öküzüme eş bulabilirim” (s.12)

Hayal ve gerçeklik konuları ele alınmaktadır.

Uslu, Mazaffer Tayyip, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, “İstanbul’a hasret”, s.12, (ş.)

“İstanbul’un bir başka hatırası
Sigara dumanı dolu kahve” (s.12)

İstanbul’a duyulan sevgi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Yağcıoğlu, Halim, “Dora”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Bir kurşun yağmuru bir kurşun yağmuru ki
Kar soğuk alabildiğine karanlık içinde” (s.12)

Türk milletinin Ergenekon’dan çıkışı anlatılmaktadır.

Yağcıoğlu, Halim, “Kum-Yang-Yang’da”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (ş.)

“Han nehrinin o eski ahengi nerde
Kiraz çiçeklerini uçuran rüzgâr” (s.12)

Kahramanlık temi ile Kore Savaşı’na giden Mehmetçik’in öyküsüne yer verilmektedir.

Yağcıoğlu, Halim, “Uzaklardaki Tümsek”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.8, (ş.)

“Ağlama
Beni ağlatırsın güzel kadın” (s.8)

Gurbet konusuna yer verilmektedir.

Arıburnu, Orhan, “Sulh”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Süt liman olunca ortalık
Sulhu götürenler sulh getirince” (s.12)

Barış konusu işlenilmektedir.

Superville, Jules, “Alevin gözü” (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Kendini bildi bileli
Mum ışığında okumaktı” (s.12)

Ölüm ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Şendil, Sabih, “Bilinen”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Bilirler Türkiye’de,
Okur yazarlardan bir kısmı” (s.12)

Sıradan insanın yaşamı konu edinilmektedir.

Uslu, Mazaffer Tayyip, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, “Gece”, s.12, (ş.)

“Geceyi kapımda bekletmem
Ya içeri odama almalıyım” (s.12)

Gece ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Uyguner, Muzaffer, “Fırat Kenarında”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Dağın doruğundan görünür Fırat
Dönemeç-dönemeçtir yol yamaçta” (s.12)

Fırat nehrine ait imajlara ve tabiatın güzelliğine yer verilmektedir.

Üstün, Nevzat, “Yağmurun içindeki Hürriyet”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Birden açtım pencereleri
Dışarda yağmur yağıyordu” (s.12)

Özgürlük konusu ele alınmaktadır.

Berk, N. İlhan, “Gecenin içinden bitkilere, hayvanlara sesleniş”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Biz yaşayanlar ayrı değiliz birbirimizden
Önce bunu söylemeliyim size” (s.12)

Dostluk, sevgi ve iyilik konuları işlenilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Satranca davet”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Tarlalar ıslanmamış olsun, ağaçlar kısır
Başaklar kuruluştan sarı, sevdikler ölmüş” (s.12)

Yokluklara ve umutsuzluklara karşı mücadele isteği işlenilmektedir.

Yeats, W. B., “İçine Doğmuş İrlandalı Tayyarecinin”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.12, (ş.)

“Aklım kesti, orda ecelim gayri
Bulutlara komşu, yukarda bir yer” (s.12)

Yaşam ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Dökmeci, Avni, “Sultanı şiir veya Saltanat”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Sen oturacak değilsin ya
A Sultanım efendim” (s.7)

Otorite konusu işlenilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Beyaz derililer”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Kızıldan sarıdan siyahdan
Kadınlar daha da mahzun beyaz derili” (s.7)

Aşk ve kadın konuları işlenilmektedir.

Eluard, Paul, “Yâr”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.6, (ş.)

“Diz çökmüş gözkapaklarım üstüne;
Saçlarım içindedir saçları” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Zamanın örümceği”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Ellerinde mineler saklı
Gözlerin sedften daha nem” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Başkalaşma”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.6, (ş.)

“Oyun bozan bir akşamın altında
Elinde bir yoyo gibi benliğin” (s.6)

Şiirde aşka ironik bir yaklaşımla açıklama getirilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Palyaço”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Acının sevgiden bükülüğü
Gölgelerle derin...” (s.7)

Acıma ve sevgi konuları işlenilmektedir.

Fırat, Ertuğrul Oğuz, “Uyanış”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Müphem uyanışında tenimizin ve ateşin
Titreyen gölgeleri vardır munis rüyalardan” (s.7)

Yaşama sevinci, dostluk ve mutluluk konuları ele alınmaktadır.

Kemal, Mehmed, “Barba Tanaş”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7, (ş.)

“Sen, gün görmüş Barba Tanaş
Anlat bana her halini” (s.7)

Sıradan insan ve aşkı ele alınmaktadır.

Prevert, Jacques, “Taraflarından”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Günlerden Cuma aylardan şubat bir öğleden sonra
Dörde doğru saat”(s.7)

Yoksulluk ve dışlanmışlık konuları işlenilmektedir.

Prevert, Jacques, “Üçümüz de”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Eşek kral ve ben
Sabaha sağ çıkmayacağız” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

İsimsiz, “Bir Japon Şiiri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Çünkü mesele şu
(Her) yaşayan insan” (s.7)

Neşe ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Bülent Ecevit), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.6, (ş.)

“Bahtsız ruh, çekirdeği bu günahkâr bedenin
Kuşandığın asi kudretlere kanıp da” (s.6)

Dünya hayatının geçiciliği ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Taşer, Suat, “Bu Toprakların Şarkısı”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.6, (ş.)

“Severim bu toprakları
gözyaşı ve alın teriyle yuğurulmuştur” (s.6)

Vatan sevgisi işlenilmektedir.

Thomas, Dylan, “Zanaatım Yani Bizim Huysuz Sanat”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Zanaatım yani bizim huysuz sanat
İşbaşı gecenin süt limanında” (s.7)

Şair, şiir yazma amacını söz konusu etmektedir.

Apaydın, Talip, “Bekçi”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6, (ş.)

“Varzıl köyünün bekçisi
(on beş senedir bekçi)” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı ele alınmaktadır.

Thomas, Dylan, “Çatıdaki Kulaklara”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Çatıdaki kulaklara çalınır:
Eller tırmalar kapıyı,” (s.7)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Uçarı, Ercüment, “Çıplak, Balık, Elma”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.7, (ş.)

“Çıplak dedim
Durdum düşündüm” (s.7)

Aşk ve cinsellik konusu işlenilmektedir.

Aydoğan, Turan, “İnsan”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Boyumun şu ağaçtan küçük oluşuna bakmayın,
İstesen yıldızlara değerim” (s.6)

İnsanın gücü ve üstünlüğü konusu işlenilmektedir.

Bayraktaroğlu, Tosun, “Elbiseye Şiir”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.7, (ş.)

“İsmarlama
Kolunu koluma denk yap” (s.7)

Elbisenin yapılışı ve insan üzerinde duruşu anlatılmaktadır.

Kırıntı, Sedat, “Tanıdıklarım”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Bir genç tanırım, talebe
Kendi halinde, ders üdevrinde” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı konu edinilmektedir.

Noyes, Alfred, “Zafer Dansı”, (Çev. Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.7, (ş.)

“Ziller çarpar,
Ve dans edilir” (s.7)

Hiçbir şeyin kaygısını duymadan eğlenen insanlar ve bu insanların gerçekte ölü oldukları anlatılmaktadır.

Kırıntı, Sedat, “Nostalgia”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.7, (ş.)

“Yeşil boyalı bir sıra olsam;
Tahta.” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Taşer, Suat, “Besbelli”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Bak hele
gün karşı dağa vurdu” (s.6)

Ölüm teması işlenilmektedir.

Uçarı, Ercüment, “Karınca”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.7, (ş.)

“İşte şöyle
Hikâyeye başladım” (s.7)

Doğa konusu ele alınmaktadır.

Dökmeci, Avni, “Gaip ten sesler”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Şehirlerden öte bir şehir
Ki ikinci bir dünya içinde” (s.6)

Cennet konusu işlenilmektedir.

Halil, İlyas, “Sokak Kızı”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.7, (ş.)

“Sevdim seni
Sokak kızı” (s.7)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Tagore, Rabindranath, “Gîtancali:3”, (Çev.Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Tanımadığım nice insan tanıttın
nice evlerde bana da verdin bir köşe” (s.6)

Dostluk konusuna yer verilmektedir.

Taşer, Suat, “Türkülerin iki gözü iki çeşme”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“Göz değil uçurum
duvar dibinde” (s.6)

Yalnızlık, hasret ve gurbet konusu işlenilmektedir.

Taşer, Suat, “Yürek İster”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.6, (ş.)

“En üstte mavi
sonra bulut” (s.6)

Korku, ümit ve yiğitlik konuları işlenilmektedir.

Aldanır, Selâhattin, “Gün Dönümü”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Ben değil miydim o kadar ümit içinde
Bu ağaç bu yük değişsin diye bekliyen” (s.6)

Bir şey yapamamanın üzüntüsü işlenilmektedir.

Bayraktaroğlu, Tosun, “Sıcağa şiir”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Kanı başına vurdu yaradanın
Kanı kızdı, kanında kızdırdı damgasını” (s.7)

Sıcaklık konusu işlenilmektedir.

Çapman, Nedim, “Bir şey vardı”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Tanıdım, hiç yadırgamadan
Bu ılıcak yağmurlarla geleni” (s.6)

Aşk, tabiat ve ayrılık konularına yer verilmektedir.

Hoshi, Saigyo, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Bilinmiyen bir kadere doğru
Aynı limandan” (s.7)

Ölüm konusuna yer verilmektedir.

Semimaru, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Bu dünyada
Ha şu, ha da bu yol” (s.7)

Ölüm ve hiçlik konularına yer verilmektedir.

Sutoku, “Japon Şiirleri”, (Çev. Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Çiçekler ağacın köküne
Kuşlar eski yuvalarına” (s.7)

Baharın sona ermesi anlatılmaktadır.

Aldanır, Selâhattin, “Pazar Tatili”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Kim çıkarmış bu Pazar tatilini
Hiç kale almadan can sıkıntısını” (s.7)

Can sıkıntısı ve yalnızlık konuları ele alınmaktadır.

Çapman, Nedim, “Mustafa Kemal”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Karnında taşırken beni anam
Seni Bandırma Vapuru” (s.6)

Mustafa Kemal Atatürk’e duyulan sevgi dile getirilmektedir.

Çavaş, Doğan, “Oyun”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Çocuklar,
Bu da oyun öyle mi” (s.7)

Cehalet konusu işlenilmektedir.

Uyguner, Muzaffer, “Manisa Ovasında”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“İşte doğanın eteğine kadar uzanan
Bağlar, Pamuk tarlaları” (s.6)

Köyde yaşayan insanların toprağı işlemesi anlatılmaktadır.

Ayelli, Gökhan, “Mahpuslar”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Yirmişer otuzar oradalar
Uyumayıp” (s.7)

Hapishane hayatı ve ıstırap konularına yer verilmektedir.

Kanık, Orhan Veli, “Deniz özliyenler için”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Gemiler geçer rüyalarımda

Allı pullu gemiler, damların üzerinden” (s.6)

Aşka, hayal ve hasret konularına yer verilmektedir.

Kanık, Orhan Veli, “ölüme yakın”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Akşam üstüne doğru, kış vakti;

Bir hasta odasının penceresinde; ” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı, yalnızlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Kanık, Orhan Veli, “Kapalı Çarşı”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Giyilmemiş çamaşırlar nasıl kokar bilirsin

Sandık odalarında” (s.6)

Kapalıçarşı anlatılmaktadır.

Kanık, Orhan Veli, “Delikli şiir”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Cep delik, cepken delik

Kol delik, mintan delik” (s.6)

Aşk ve yoksulluk konuları işlenilmektedir.

Neveaux, Georges, “Dertler”, (Çev. Gökhan Ayelli), *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Aman bu dertler!

Diyordu otelci karı” (s.7)

Dert ve şansızlık konuları işlenilmektedir.

Uyguner, Muzaffer, “Erzurum”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Erzurum dağları
Durmaz akar çayları” (s.7)

Erzurum’a duyulan sevgi ele alınmaktadır.

Abe No Hironawa, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Yıllar yılı
Ekmek verdim” (s.6)

Umulanın gerçekleşmesi, emek ve doğa konuları işlenilmektedir.

Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Bahar günlerinin
Uzun düşünceleri” (s.6)

Özlem konusu işlenilmektedir.

Anon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Bu dünyada

Kağnı” (s.6)

İnsanı sıkran düşüncelerden kurtulma konusu işlenilmektedir.

Hitomaro, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Gökyüzü deryasında
Kabaran bulut dalgaları arasında” (s.6)

Doğaya ait gözlemlere yer verilmektedir.

İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Yaban kazları geçiyor
Sisli gökyüzünden” (s.6)

Doğaya ait gözlemlere yer verilmektedir.

İzumi No Shikibu, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Gözlediğim erkek
Ya geliverirse (şimdilik)” (s.6)

Hayal ve, aşk ve umut konuları işlenilmektedir.

Kırıntı, Sedat, “Meyvalar Olgunlaşıyor”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Toprakta tohum

Dölyatağında çocuk” (s.7)

Bahar ve doğum konuları işlenilmektedir.

Kırıntı, Sedat, “Ona”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Nefesim adınla yüklü
Bakışlarımda sen varsın” (s.7)

Aşk konusu ele alınmaktadır.

Narihira, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Tut ki ay yoktur
Bahar da yoktur” (s.6)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Taira No Kanemon, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“İstediğim kadar gizliyeyim
Sevgim” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Todamine, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Rüzgâr esince
Dağın tepesinde” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tsurayuki, “Japon Şiirleri”, (Çev.Suat Taşer), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (ş.)

“Dünyadaki vardığım
Suya varan” (s.6)

Var oluş konusu işlenilmektedir.

Uyguner, Muzaffer, “Bahçemde akşam”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Ağaçların gölgelediği bahçem
Islak toprağın taze kokusu” (s.7)

Doğadaki değişim ele alınmaktadır.

Uyguner, Muzaffer, “Uykusuz bir gecenin sabahında”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (ş.)

“Bu gece rahat-rahat uyuyanlar,
Mahmurluk içinde gerinmektedir” (s.7)

Sabahın gelişi ve yaşamın yeniden başlaması işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Sıtmalılar”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“İçtiler...
karınlarınca, midelerince içtiler...” (s.6)

Sıtmalı insanların ölümü işlenilmektedir.

İlhan, Attilâ, “Fu-Hi-Çen: Ufak pirinç tüccarı”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“Bir kahveye oturmuşum; sırtımı cama vermişim:
Bir Çinli gelmiş oturmuş: herifde surat beş karış” (s.6)

Çinli insanın yaşamı ve sıkıntısı konu edinilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Bir akşam manzarası”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Böyle bir bir okuyup kitapları
ve insanları tanıyıp teker teker” (s.7)

Yoksulluk, zamanın bozulması, insanların birbirine yabancılaşması ve yardımseverliğin yok olması işlenilmektedir.

Vardar, Celâl, “Ciddi”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“Güler yüzünü evinde bıraktı
Taktı çatık kaşını” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “İkinci perde”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Söndü pembe aydınlık
Yakıldı yeşil” (s.7)

Türkiye’de fakir ve zengin diye ayrılan iki kesimin karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

Uçarı, Ercüment, “Alaceli Bulacalı”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Bakın bakın
Kirli bir ışıık gördünüz” (s.7)

Değişim ve geçim konuları ele alınmaktadır.

Uyguner, Muzaffer, “Bir Kasabanın Kara Günleri”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“Bir Tüfek sesi yırttı sabahın bekâretini
Şaşkın şaşkın uçtu dallardan kuşlar” (s.6)

Esaret, zulüm ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Kuyumcu, İbrahim, “iki Robenson”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951,s.7, (ş.)

“Büyük şehirlerden uzak
Durağımız” (s.7)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Korkuyorum”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951,s.7, (ş.)

“Saçlarınla oynayan rüzgâra

Düşmanım, ” (s.7)

Kıskançlık konusu işlenilmektedir..

Aldanır, Selâhattin, “Yekpâre”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Osman,

Sırtında şu bütün memleketi ısıtan” (s.7)

Sıradan insanın yaşamı işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Şükür Allah’a”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Kar yağar,

Örter beyazlar şehrimizi” (s.7)

Allah’a şükretme, mevsimler, savaş ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Çam Sakızı XIII”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“Düşün ki

bir ormandayız” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Fadime Bacı”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“ ‘Yatmaya değmez’ derdi böylesi ağırlar

Aspirinden” (s.7)

Fadime adlı kadının kenar mahalledeki yaşamı ve ölümü anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Bulvardia”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.6, (ş.)

“Bugün ayın on dördü-ortalık gün gibi maşallah:

Paris’in üstüne kırk yıldız doğmuş, kırk-bir buçuk, ” (s.6)

Şair, Fransa’daki yaşamını anlatmaktadır.

İlhan, Cengiz, “Hani”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.7, (ş.)

“Hani balıklar diri diri

Hani ıslak ıslak yapraklar” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Aldanır, Selâhattin, “Naşiri Efkar”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“İşte bundan benim bütün iştahsızlığım

Her işi yarıda bırakmam arada bir” (s.6)

Yaşar Nabi Nayır’ın kurduğu düşünülen yayıncılık tekeli eleştirilmektedir.

Eloğlu, Metin, “Xavier Cugat”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Amma da yaptın şıllık kız,

Dağlıysak insan değil miyiz yani? ” (s.7)

Batılılaşma merakı ve lüks özentisi işlenilmektedir.

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Uyan Oğlum”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Senden sonra yürüyenler aştı menzili
Uyan oğlum” (s.7)

Şiirde, tembellik eleştirilerek çalışmanın gerekliliği konusu ele alınmaktadır.

Karaçan, Nazif, “Olmaz Efendiler”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Bu hal nedir böyle efendiler?
Ne bitmek bilmiyen pazarlık bu” (s.7)

İnsanın kaderini kendisinin çizmesi ve yaşam konusu ele alınmaktadır.

Kemal, Mehmed, “Çare”, s.6, (ş.)

“Ankara nire,
Zara nire; ” (s.6)

Gurbet konusuna yer verilmektedir.

Taşer, Suat, “Ses”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Bir ses işitiyorum
Uzaktan uzağa” (s.6)

Yalnızlık ve boşluk duyguları ele alınmaktadır.

Arif, Celâdet, “Bizim Yılbaşı”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Tahta köprü
Karanlık sokak” (s.7)

Yılbaşı ve yaşam konuları ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Dört Beşlik”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Gözbebeğim,
çekirdek kesildim yolunda” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Kızın gözleri yeşildi
Saçları bir kucak duman” (s.6)

Aşk ve yalnızlık konusu ele alınmaktadır.

Vardar, Celâl, “Kurtardık-Kurtaramadık”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“En yorgun günümüzde
Ankara’dan Akdenize dek” (s.6)

Türkiye’nin kurtarılması ve gericilik konuları ele alınmaktadır.

Altan, Mehmet, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Onun da şehzadeler var rüyalarında,
Onun da penceresinde ay doğuyor,” (s.6)

Hayal, yoksulluk, yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Aşk Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Bir kızım var
Yakar beni içimden” (s.7)

Geçim sıkıntısı ve aşk konuları ele alınmaktadır.

Kemal, Mehmed, “Bir Öğretmen”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Evvela Bakanlık emrine alındı,
Öyle yaşadı bir müddet;” (s.6)

Genç kızların hayalleri üzerinde durulmaktadır.

Taşer, Suat, “Oldu Bir Kere”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Kızın gözleri yeşildi
saçları bir kucak duman” (s.6)

(Şiirin 13 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 49.sayısında eksik olarak çıktığı ve asıl şekliyle yeniden yayımlandığı bildirilmektedir.)

Aşk ve yalnızlık teması ele alınmaktadır.

Taşkıran, Faruk, “Yeni Hayat”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Muhteşem Ulus Meydanından yürü.

Etrafını Burla Biraderler” (s.7)

Mehmet’in Yeni Hayat adlı meyhanesi anlatılmaktadır.

Vardar, Celâl, “Sevda”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Yaklaş, pencereye yaklaş

Toprak kokusunu duymuyor musun? ” (s.6)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Of De!”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Of de babam, of de,

yıkılmış başına dünyalar” (s.6)

Sıradan insanın çektiği sıkıntılara ve yaşam kavgasına yer verilmektedir.

Gedikoğlu, Şahabettin, “Ayrılıverdik”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Ne de güzel konuşurduk

Önceleri” (s.6)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Gider, Bedri, “Sende bir şey var Güzelim”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.7, (ş.)

“Kurtulacağım N...

Uzak yakın bütün düşüncelerden” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Vardar, Celâl, “Paramparça”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6, (ş.)

“Bakma

Aşk şiirleri yazdığımı” (s.6)

Geçim sıkıntısı konusuna yer verilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Canlar Bitti”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Canlar yaktın

Canda saklı kızım” (s.7)

Yaşam ve tüketiş konuları ele alınmaktadır.

Gedikoğlu, Şahabettin, “Yaşamak”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Bak bakabildiğin kadar kardeşim

Gökyüzüne” (s.7)

Yaşama sevinci konusu işlenilmektedir.

İlhan, Cengiz, “zaman”, s.7, (ş.)

“Bir yıl daha

Bu gecenin sabahında” (s.7)

Zamanın geçişi işlenilmektedir.

Köksal, Yaşar, “Memleketimin Şarkısı”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“İstemem böyle şarkılar kızım
Bana gülün” (s.6)

Anadolu’ya duyulan sevgi işlenilmektedir.

Neruda, Pablo, “Manuel Rodriguez”, (Çev. Attilâ İlhan), *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Hani rivayet böyle Senyora
rivayet böyle neylersin” (s.7)

Savaş, ölüm ve ıstırap konuları ele alınmaktadır.

Tekelioğlu, İbrahim, “Mavi”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Gök mavi
Deniz mavi” (s.6)

Tabiat sevgisi konusu işlenilmektedir.

Apaydın, Talip, “Dünya”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Yahu dünya dağlardan ibaret
Çıkın bir tepeye bakın” (s.6)

Tabiat sevgisi konusu işlenilmektedir.

Bayraktaroğlu, Tosun, “Zaman”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Kadınlarımla olduğum zaman kadıncığım
Bakıp da etrafıma tanıdığım zaman tanıdığım” (s.7)

Kadın ve aşk konuları işlenilmektedir.

Gedikoğlu, C. Şahabettin, “Gelmem ki...”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Kimi ekmek parasını düşünür
Kimi rakı, kimi kadın” (s.7)

Hayatın geçiciliği ve değeri ele alınmaktadır.

Gider, Bedri, “Aydın Kişiye Memiş’in Mektubudur”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Önce selâm ederim
Selâmını al, kabullen” (s.7)

Köylünün yoksulluğu konusu ele alınmaktadır.

Tekelioğlu, İbrahim, “İlki”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Kaderimizi, sevgimizi,
Biz insanlar, bölüşmüşüz her şeyimizi...” (s.6)

Kardeşlik, insaniyet ve sevgi konuları işlenilmektedir.

Arif, Celâdet, “Koltuk Meyhanesi”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Bakırını kaynak yapan işçi
Sabahtan akşama kadar” (s.7)

Sıradan insanın yaşamı ve üzüntüleri işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Emanet”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Bir tanem
dumanlı bir kışta,” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Kara Toprak”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Sıtmadan gitti Ülumbüş’ün Memet
O gün mezarını kazdılar” (s.6)

Yoksulluk, cehalet, hastalık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

İlhan, Attilâ, “Kaptan 1”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Eflâtun gözlerin olduğunu bilmiyordum
Gece yarısını yaşamaktan yorgunum” (s.7)

Aşk temasına yer verilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Tatlı Aydınlık”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Bana bir hayal gibi geliyor
İçimde bu tatlı aydınlık, ” (s.7)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Leyleğin Fıkrası”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Akşamları, güney rüzgârları eserdi;
Huyunca sıcak, serin... ” (s.6)

Akdeniz kıyılarında yaşam ve tabiat konuları işlenilmektedir.

Yurdabak, Metin, “Zam”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.12, (ş.)

“Suya zam, kömüre zam
Yiyeceğe zam, giyeceğe zam” (s.12)

Hayatın pahalılığı konusu işlenilmektedir.

Ersöz, Ahmet Lâçin, “Anlatamadığım”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Bir şey var, anlatamadığım bir şey,
Yaşamak kadar güzel” (s.7)

Aşk ve yaşam konuları ele alınmaktadır.

Gedikoğlu, C.Şahabettin, “Taşıkardı”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Yanıyor içim doktor
Sevdalıyım yine bu gün” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Giray, Fethi, “Seferberlik Türküsü”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.6, (ş.)

“Anam
Bir seferberlik türküsü söyler” (s.6)

Gurbet, savaş ve ölüm konusu işlenilmektedir.

Şimşek, Refref, “Yılbaşı”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.7, (ş.)

“Kötü şeyler geldi aklıma,
Hasret kalışım babama, ” (s.7)

Yoksulluk konusu işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Hoşça kal,
Sevdalarımın şehri hoşça kal... ” (s.6)

Ankara sevgisi ve Ankara’dan ayrılma konuları işlenilmektedir.

İlhan, Cengiz, “İzmarit”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Sigaranın izmariti,
Yağmurla sırlıslık izmarit” (s.6)

Yalnızlık konusuna yer verilmektedir.

Rostand, Edmond, “Şapka”, (Çev. S.Esat Siyavuşgil), *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Seni hep aynı yere koyardı, görürdüm ben
Çünkü 20 yıl önce burada otururken,” (s.7)

Büyüklik ve yüceliğin sembolü olan şapka konusu işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Korede ismini bilmediğim genç kız”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Şimdi sen
Yarım kalan bir şarkıda hatırlayacaksın” (s.7)

Kore Savaşı ve insanların hürriyet mücadelesi konusu ele alınmaktadır.

Tekelioğlu, İbrahim, “Söylemişim”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Seni sarmışım güzelim,
Sana söylemişim; ” (s.6)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Topçu, Halis, “Yapabildiklerim”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Esef etme kardeşim
Parasız da durabilirim ben” (s.6)

Yoksulluk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar II”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Bir köylü geldi, oturdu,
Selam verdi, ” (s.7)

Yoksulluk konusu işlenilmektedir.

Gedikoğlu, C. Şahabettin, “Öylesine...”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Ben yeşili severim
Bahar boyunca kardeşim” (s.7)

Yaşama sevinci ve tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Kemal, Mehmet, “Hava cıva”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Bu uyuyan çocuk
Bu düşünen kadın” (s.7)

Halkın yoksulluğu işlenilmektedir.

Özcan, Fatma, “Kimya Dersinde”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Karbon atomundan hayat

Dört koldan bağı” (s.6)

Yaşam ve bilim konuları işlenilmektedir.

Yazıkuşu, N., “Bu Vatanda”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Birer birer doğduk bu vatanda
Kimimiz sarayda, kimimiz çardak altında” (s.6)

Vatan sevgisi konusuna yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Şehir Uyurken”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Geceleyin herkes yorgundur.
Derin uykusuna dalmıştır şehir” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Alp, Cahid, “İkisi”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Gece babası gezerdi,
Gündüz de oğlu;” (s.6)

Yoksulluk konusu işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve insanlar III”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Amasya’dan aşağıda, ovada
toprak damlı yalnız bir köy...”

Köy insanının tarlayı işlemesi konusu ele alınmaktadır.

Şimşek, Refref, “Yalan söylemiyelim”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Değmez yalan söylemek,
Değmez dostum” (s.7)

Doğruluk, geçim kaygısı ve aşk konuları işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Miladın 1952inci senesi”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.4, (ş.)

“Meydanlarda tiyatro artistleri gibi
Kır saçları biryantinli” (s.4)

Şiirde, Demokrat Parti icraatları eleştirilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Bu şiir adını kendi söyler”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Gök, yıldız, yıldız...
Yıldızlar, umut umut” (s.7)

Memleket özlemi işlenilmektedir.

Yazıkuşu, N., “Yollar Var...”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Bilirim tekin değil şu dağların ardı!
Boz ovalar uzar gider köyler ardında” (s.6)

Yalnızlık konusu ve yol düşünceleri işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Özlem”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Başımı alıp gitmeliyim buradan
Bir sabah ortalık ışımadan çıkmalıyım yola” (s.7)

Yalnızlık ve şehir hayatına duyulan özlem işlenilmektedir.

Vardar, Celâl, “Gece Yarısı”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Aç kapıyı çiçekçi başı
Bu gece çiçek almak isterim” (s.7)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Köksal, Yaşar, “Mahpusane Türküsü”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Bir genç vardı hapiste
Gözleri ıslıl ıslıl” (s.7)

Hapishane yaşamına yer verilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Panço Villa”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Seni bir sinemanın beyaz perdesinde tanıdım
Yağmurlu bir mart akşamı” (s.6)

Meksika’da İspanyol sömürgeciliğine karşı hürriyet mücadelesini örgütleyen Panço Villa’nın öyküsüne yer verilmektedir.

Vardar, Celâl, “Yarın”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Bulut

Başımızda değil” (s.6)

Çalışma azmi ve kalkınma umudu ele alınmaktadır.

Yıldırım, Nevzat, “Bekleyiş”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Bir akşam geleceksin biliyorum

Bir ilkbahar akşamı” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Aldanır, Selâhattin, “Kış”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Var olsun

Kuşlar kediler tavuklar çiçekler” (s.6)

Evcil ve yabani hayvanların kışı nasıl geçirdikleri ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Yollar ve İnsanlar”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Gece geçtik Kayseri’den;

Vakit yatsı sularıydı henüz” (s.7)

Erciyes ve Kayseri’den geçen yolculuğa yer verilmektedir.

Gider, Bedri, “Ahlat Ağacı-ökse otu”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6, (ş.)

“Ahlat ağacının kış ortasında
Yetmiş üzüntüsü, ” (s.6)

Doğada yaşam konusu ele alınmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Kaptan II”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (ş.)

“Bu geminin yelkenlerine herifin biri Paris yazmış.
Luxemburg Garı’nın dirseğindeki çiçekçiye bileceksin” (s.7)

Aşk ve Fransa’da yaşam konuları ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Varan Bir”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Ağaçlar yeşiller içinde
Yeşilliğe doğru;” (s.7)

Ölüm konusuna yer verilmektedir.

Pamirli, Osman Turgut, “Giderken”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Hangi meltem rüzgârları düşünülür,
Ben dünya işlerinde yanan” (s.7)

Zamanın geçişi, yalnızlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Vardar, Celal, “İyimser”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Kara yosun şyeşerdikçe
Kara kara düşünemem” (s.6)

İyimserlik ve umut konuları işlenilmektedir.

Yazıkuşu, N., “Severim yürümeği”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Severim yürümeği dostlar!
Canına yandığının dünyasında” (s.6)

Çalışma ve kararlılık konuları işlenilmektedir.

Gider, Bedri, “Zordu Topraksız Yaşamak”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Topraksızlardan biri
Yani Kara Halil” (s.7)

Toprağın işlenmesi ve geçim konusu ele alınmaktadır.

Ozansoy, Haydar, “Hikâye”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Yapraklarımın üstü, kaygan yeşil
Yapraklarımın altı pamuklu” (s.6)

Kavak ağacının öyküsüne yer verilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Köy dediğin nedir ki”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Köy dediğin nedir ki
8 inekle 40 eşek, bir o kadar da öküz” (s.7)

Köyün sorunlu ve bu sorunlara karşı iktidarın ilgisizliği ele alınmaktadır.

Yıldırım, Nevzat, “Baharın Gelişi”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Bu gök gürültüsü
Düşen yıldırım” (s.6)

Baharın gelişi ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Bu dağın ardı selâmet”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Bir otobüste 43 yolcuyduk;
bir otobüste 43 yolcu” (s.7)

Yolculuk konusu işlenilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprak”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Burası Adana ovası
Pamuk ovası” (s.7)

Yurt sevgisi, insanların yaşama sevinci ve toprağın bereketi ele alınmaktadır.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Bekleyiş”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Savaş biteli şu kadar yıl oldu
Hâtırası var hâlâ yüreğimizde” (s.6)

Ölüm ve savaş konuları işlenilmektedir.

Yazıkuşu, N., “Bir dert”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Bir dert saklı içinde

Bir dert ki; dünya kadar eski” (s.6)

Yaşama sevinci konusuna yer verilmektedir.

Emre, S. Başaran, “Eğisteli Deli Mustafa”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Eğişte deresi bir yaman uçurumdur

Kış yaz salavatla geçilir”(s.6)

Eğişte Köprüsü’nün yapımında çavuşluk yapan Deli Mustafa’nın öyküsüne yer verilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “23 Nisan”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“23-Nisan-1920

Gününle mukaddes, ”(s.7)

Ulusal egemenlik ve Atatürk sevgisine yer verilmektedir.

Topçu, Halis, “Bilirsin”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.6, (ş.)

“Aramızdak imesafe uzun,

Kilometreler eklenmiş birbirine”(s.6)

Geçim derdi, aşk ve gurbet konuları işlenilmektedir.

Yazıkuşu, N., “Bir gün anlıyacaksın”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.7, (ş.)

“Bir gün anlıyacaksın; kömür gözlüm
Bu dert bende niçin?..(s.7)

Aşk, ayrılık, özlem ve gurbet temaları ele alınmaktadır.

Akyürekli, Memduh, “Çamur Ali”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Tokmaklının Çamur Aliw
Agop’un viran meyhanede” (s.7)

Çamur Ali’nin yaşamına yer verilmektedir.

Gider, Bedri, “Atatürk Yolunda”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Atatürk öğretti bana seni
- Şu yobazdır, dedi, ” (s.6)

Atatürk sevgisi, devrimlere sahip çıkma isteği ile Atatürk’ün görüşlerine yer verilmektedir.

Kandemir, Demir, “Şehit”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Doğmanı bekliyemedi gitti
Sabırsız baban” (s.6)

Vatan sevgisi ve şehit olma konusuna yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Hep böyle”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Yıllar, yılı kovacak
Sen yine aklıma düşeceksin” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Ersöz, Ahmet Lâçin, “Arzu”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“bir sevdiğim olsun isterdim
Gençlik Parkında buluşmaya akşamları” (s.7)

Aşk, arzu, sevgi ve hayal konuları işlenilmektedir.

Gider, Bedri, “Atatürk”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Yazık, bilemiyeceksin O’nu
Tarihlere bakmadan” (s.6)

Atatürk sevgisi işlenilmektedir.

Şimşek, Refref, “Küçük Ulan”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Adını sokakta öğrenmişti ‘Küçük’ , ‘Ulan’
Tanımazdı anasını babasını” (s.6)

Sokak çocuğunun sefaletine ve ölümüne yer verilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Günlerden Bir gün”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Günlerden bir gün
Aklıma eserse” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Aktürel, O., “Bir Gün”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Bir akşam...
Bu akşam da” (s.6)

Aşk temasına yer verilmektedir.

Alp, Câhid, “Hikâye:Elveda II”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Usandık artık bu gürültüden,
Bırakalım şu şehri sevenlerine, ” (s.6)

Şehirden kaçma isteği ve kır hayatına duyulan özlem konu edinilmektedir.

Arık, M.Arif, “Yollar”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)

“Yollar var hayat çıkar
güle ağlaya” (s.9)

Hayatın geçiciliği ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Cotter, Joseph Seamon, “Amerikan Nigro Şairlerinden bir örnek”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Kardeşler, gelin!

Allah’ımızın huzuruna çıkalım.” (s.7)

Zencilere yapılan haksızlık ve zulümlere yer verilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Matbuat Hatıraları”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Ne yazsak ki gönlümüzce olsun;

Kafa tutmaz bu saatte, ” (s.7)

Matbaadaki çalışmalar anlatılmaktadır.

Ergüven, Jülide Gülizar, “Uzun Kavak”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)

“Her şey hür olsun isterdi kavak

Bulutlar, yıldızlar misâli” (s.9)

Özgürlük temasına yer verilmektedir.

Gürkan, Turhan, “Gelen şey”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Yağmur sana doğru geliyor

Su sesi sana doğru geliyor” (s.7)

İnsanın yaşamı ve tabiatın insana sundukları ele alınmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Kaptan III”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Yalnkılıç Kasım sabahını Paris’te yaşadım
Sokaklarda sonbahar şiirleri salkım salkım” (s.7)

Yalnızlık, korku ve aşk konularına yer verilmektedir.

Şimşek, Refref, “Toprak”, s *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952,.6, (ş.)

“Cömert davranırsa toprak eğer,
Toprak cömert davranırsa” (s.6)

Toprak ve kıtlık konuları işlenilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “İstanbul Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.9, (ş.)

“Ev var sahile bakar
Sahil var eve bakar” (s.9)

Sıradan insanın yaşamı, acıları ve kıskançlığı ele alınmaktadır.

Yıldırım, Nevzat, “Gidelim”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Batıya gidelim sevgilim batıya
Paletini, fırçanı topla. ” (s.6)

Sanat aşkı ve kaçış konuları ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Uyanın”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Uyanın insan kardeşler, uyanın
uzun sürdü bu uyku” (s.7)

Çalışmaya ve çevrede olanları fark etmeye davet konusu işlenilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Avuçların kan içinde
Gözlerin aydınlık” (s.6)

Çağın bunalımları; ölüm, savaş ve sevgisizlik konuları işlenilmektedir.

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Arkadaşlarım:Muzaffer”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“-Muzaffer-
Çocukluk günlerimin yoldaşı Muzaffer” (s.6)

Çocukluk günlerine duyulan, özlem dostluk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Vardar, Celâl, “Çare”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.7, (ş.)

“Kunduracı pabuç yapar
İnce deriden” (s.7)

Yoksulluk konusuna yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Çiçekçi Kız”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.6, (ş.)

“Canım çiçekçi kız
Bana bir demet yap bahar çiçeklerinden” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Alp, Cahid, “Şingirli Şiir”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Zor bir dünyada yaşıyoruz besbelli
Şingir da şingir” (s.7)

Yaşam ve bilim konusu ele alınmaktadır.

Fuskoğlu, Ali, “Deli Dumrul”, s *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952,.6-7, (ş.)

“Dadaloğlu
Kaypak Osmanoglu haraca kesmiş” (s.6)

Deli Dumrul’un öyküsü anlatılmaktadır. (Manzume, yazarın *Deli Dumrul* adlı eserinden alınmıştır.)

Kocebekir, Refet Ali, “Bir yel eser”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Bir yel eser anam-babam
Bir yel eser; ” (s.7)

Aşk ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Ak Toprağın Akşamları”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.6, (ş.)

“Akşamları olur ak toprağını, akşamların.
Gün kadar taze” (s.6)

Memleket özlemine yer verilmektedir.

Uğur, Ayşe, “Kötü Niyeti”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Cahil diye ayıpladılar,
Okuma yazma öğrendi.” (s.7)

Okuma konusu ile toplumun okumaya karşı tutumu işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Odam, cadde, sesler
Hepsine de o kadar alıştım ki” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Aktürel, O., “Yıllar Boyunca”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Ayaklarımda yolların,
Dört mevsim kanımda” (s.7)

Sevgi, dostluk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Bahar Şiiri”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Bahar geldi
İlk keleşbeği gördüm” (s.7)

Baharın gelmesi ve tabiatın canlanması ele alınmaktadır.

Yurdabak, Metin, “Yolculuk”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Sanki devrilmiş gölgeler
İğri büğrü yollara” (s.7)

Aşk ve kahramanlık konularına yer verilmektedir.

Kuyumcu, İbrahim, “Sıkıntı”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Şubat içinde bahar
Benim içim sıkıntı” (s.7)

Gurbet ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Saroyan, William, “Bütün İstedığımız Aşk ve Paradır”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Kız, isminiz nedir? Dedi
Çocuk, Joe, diye cevap verdi. Dün akşam” (s.7)

Para kazanma isteği ve aşk konuları ele alınmaktadır.

Yıldırım, Nevzat, “Dinle”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.6, (ş.)

“Uzat elini bana
Seni uzaklara götüreyim” (s.7)

Aşk ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Gider, Bedri, “Atatürk:Hür ve Aydınlik Türkiye”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.6, (ş.)

“Atatürk’üm
Hürriyet kadar güzel ve aydın yüziyle” (s.6)

Atatürk sevgisi ve Atatürk’ün çağdaş bir Türkiye için yaptıkları ele alınmaktadır.

Régnier, Pierre de, “Ayda yerleşmek istediği için kendini deli sanan hanıma”, (Çev. Orhan Aktürel), *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.7, (ş.)

“Niye hiç de deli değilsin, hayır...
Gerçekten ay güzel bir ülkedir.” (s.7)

Aşk ve kaçış konularına yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Her gece”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.6, (ş.)

“Ne yapsam boş artık
Unutamam seni” (s.6)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Ağlamak istiyorum;
Bu gece vakti ağlamak istiyorum. ” (s.6)

Dostluk ve özlem konuları işlenilmektedir.

Gider, Bedri, “Bir Aşkın Sonu”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Fakirlerin aşkları da fakir olur sanma kardeşim,
Sen de her şeyi anladın belki” (s.7)

Aşk ve hatıra konuları işlenilmektedir.

Sayılgan, Aclan, “Yıldırım Kemal”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.6-7, (ş.)

“25-26 Ağustos 1927 gecesi.
‘Konya Askerî Hastanesi’nde firarı” (s.6)

Yunanlılara karşı verilen kurtuluş mücadelesi ve kahramanlık konuları işlenilmektedir.

Tekelioğlu, İbrahim, “Gemiciler”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Gemiler gelir,
Güvercin kanatlı gemiler. ” (s.6)

Özgürlük, kardeşlik ve dostluk konuları işlenilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem II”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“İşçileri özlüyorum, en çok işçileri
O sabahlara dek” (s.6)

Güzel günlere duyulan özlem ve işçinin yaşamı ele alınmaktadır.

Cüceoğlu, İbrahim, “Özlem III”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Şiire dair konuşmak istiyorum.
Gelsin yanıma Vecihi” (s.6)

Mutluluk ve yaşama sevinci konuları işlenilmektedir.

Gider, Bedri, “Bu Bahar”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Mavisi daha parlak baharın
Yeşili daha parlak” (s.7)

Baharın güzelliği işlenilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Deli Mehmet”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Deli Mehmedi
Bir akşam üstü” (s.7)

Deli Mehmet’in öyküsü anlatılmaktadır.

Yıldırım, Nevzat, “Sorma”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Hep böyle gelecek akşamlar
Gece yerli yerinde bulacak her şeyi” (s.6)

Aşk ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Yağmurdan Sonra”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Yağmurlu bir geceden sonra
Pırıl pırıl doğdu güneş” (s.7)

Baharın gelmesi ve tabiatın güzelliği işlenilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Bebek”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Ne iyi ettin, ne iyi ettin bebek
Sabahı beklediğine” (s.6)

Doğum konusu işlenilmektedir.

Göktürk, İbrahim Şinasi, “Akasya”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Hep bu mevsimde açar
Ve imtihan kokar şu akasya” (s.7)

Tabiat sevgisi, aşk ve gençlik konularına yer verilmektedir.

Kocabekir, Refet A., “Bu Dünya Başka Dünya”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“Yıldızlar bizi seyredebilir
İnanma dilleri yoktur.” (s.7)

Yaşama sevinci ve aşk konularına yer verilmektedir.

Tekinalp, Azmi, “Düşündüm Memleketi, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.7, (ş.)

“İstasyonun yanındaki arsada
Uykusuz geçer geceler,” (s.7)

Memleket sevgisi işlenilmektedir. (Şiirin *Cumhuriyet* gazetesinin açtığı şiir yarışmasında birinciliği kazandığı bildirilmektedir.)

Yıldırım, Nevzat, “Parkdaki Adam”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.6, (ş.)

“Havuza karşı oturmuş
Parmakları arasında” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı, yoksulluk ve cehalet konuları işlenilmektedir.

E. B., “Bir Şiir Yazmak İstiyorum”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.6, (ş.)

“Bir şiir yazmak istiyorum
Koklanmamış çiçek kadar saf” (s.6)

Mutluluk, özlem ve hayal konularına yer verilmektedir.

Gürkan, Turhan, “Serseri”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Deli misin
Oturur biteviye” (s.7)

Sanatçının üzüntüsü ve var olma mücadelesi işlenilmektedir.

Uçarı, Ercüment, “Bir Kadına Dörtlükler”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Siz güzelsiniz
Bir başka dünyada” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Sesler”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Odam, cadde, sesler
Hepsine o kadar alıştım ki” (s.7)

Aşk ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Arıkanlı, Oğuz, “Çınar ve Fidan”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Ben, günlerin silkelediği çınar ağacı
Medarlar içinde kalın, küt ve yapraklı” (s.7)

Ayrılık konusuna yer verilmektedir.

Aykut, Neyir, “Keyfimce”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Keyfimce yaşıyacağım artık
Güller açacak artık keyfimce” (s.7)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Dünyanın Hali”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Her şey yerli yerinde yaratılmış
Bahar güneşi altında kıvranan” (s.7)

Tabiat ve çalışma sevgisi anlatılmaktadır.

Battaloğlu, Cemal, “Karanlık ve Aydınlık”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.6, (ş.)

“Birden değişir gün;
Uçarsın kanatlarında sevincin, ” (s.6)

Ölüm konusuna yer verilmektedir.

Cüceoğlu, İbrahim, “Söz mü Söz”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.7, (ş.)

“Artık sevinebilirsiniz dostlarım,
Bu dünya evine” (s.7)

Aşk ve dostluk temaları işlenilmektedir.

Soran, Sabri, “Atom Devri”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.6, (ş.)

“Taş devri, cilâlı taş devri
Demir devri, tunç devri” (s.6)

Modernizmin yıkıcılığı ve ilkel çağların güzelliği işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Alabalık”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.7, (Ş.)

“Bir yumurtaydı ilkin
Yosun yığını arasında” (s.7)

Yaşam sirkülasyonu işlenilmektedir.

Prevert, Jacques, “Çiçekçi Dükkânında”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, (Çev. Turhan Doyran), s.7, (Ş.)

“Çiçekçi dükkânına bir adam giriyor
Çiçek seçiyor” (s.7)

Aşk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Soran, Sabri, “Beynimin İçinde”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.7, (Ş.)

“Gece
Gök, bulutla örtülü” (s.7)

Yaşamın sıkıntılı yanı ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Başboş”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.6, (Ş.)

“İçim içime sığmıyor yine
Yağmur yağsa da bir yağmasa da” (s.6)

Yalnızlık konusuna yer verilmektedir.

Özer, Kemal, “Terleyen Gece”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Işık söndü bıyıklarım karardı
Bıyıklarım şıpır şıpır terliyor” (s.6)

Aşk, ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Taşkıran, Faruk, “Sus Masalı”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Hay Allah müstehakını versin
Memiş oğlu memiş” (s.6)

Sıradan insanın baskı altında olması ve sömürülmesi anlatılmaktadır.

Teoman, Sabahattin, “Damar Gürültüsü”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“En çok sabahları ararım seni
Erimiş, nemli yumuşak” (s.7)

Aşk ne acı konuları ele alınmaktadır.

Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“I
Sen bir ocak başında doğurmuşun beni
Ayaklarını ateşe vermişler,” (s.6)

Şiirde köylü öykü kahramanının doğumu ve şehri görmesi anlatılmaktadır.

Tunalıgil, Baha Galip, “Gözlerin”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Senin gözlerin yok mu,
O en etkili karanlıktan almış karanlığı,” (s.6)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Karasaban”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Sabahı arıyor bir Sirkeci köpeği
Çöp kutularında” (s.8)

Uykusuzluk ve ülke sorunlarına karşı duyarlık konuları ilenmektedir.

Giray, Fethi, “En Büyük Millî Mücadeleci”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“Alkış, merasim, nutuk, istemez!
O’nu bir bayrağa sarın...” (s.7)

Atatürk sevgisi konusu işlenilmektedir.

Kemal, Mehmed, “Dere Köyün Çimenleri”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“Dereköy’den Boyalıka gidiyorduk.
Atın üstünde babam” (s.7)

Köyde yetişen şiirdeki öykünün kahramanının babasının ölmesi anlatılmaktadır.

Haydar, “Cezayirli bir şairden: Cezayir Örtüsü”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“Sen kara topraksın
Ben seni kayaların ve çamurların içinde arayacağım” (s.7)

Şiirde vatan sevgisi işlenilmektedir.

Karahun, Teoman, “Serzeniş”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“İki elim kanda olsa geleceğim
Salt da bana, çaresizliğim büyüdü” (s.7)

Aşk ve özlem konuları ele alınmaktadır.

Tsa-O Sung, “Chi-En-Fu’ların Altmışınca Saltanat Yılında Şairin Canına Tak Dedi (879)”, s.6, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Çukur ovanın tepelerini düzlerini
Yangın yerine çevirdiniz” (s.6)

Haksızlık, zulüm ve savaş konuları işlenilmektedir.

Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Ölüler”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.7, (ş.)

“Siz ölüler ne yaparsınız toprağın altında?
Canınız sıkılmaz mı?” (s.7)

Ölüm ve kadın konuları ele alınmaktadır.

Yücel, Can, “Vatandaş”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.6, (ş.)

“Koçan gibi oturuyorsun içinde reis
Ne topraksın sen ne gök ne bulut” (s.6)

Sıradan insanın yaşamı, yoksulluğu ve ezilmişliği işlenilmektedir.

Görür, Kubilay, “Cahit Sıtkı’ya”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6, (ş.)

“Hani nerde
Günlerin getirdiği güzellikler” (s.6)

Mutsuzluk ve yaşama dair umutsuzluk konuları işlenilmektedir.

Haydar, “Cezayirli bir şairden: Mahpus”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Kışın mahpusların
Daracık pencerelerde ” (s.7)

Kahramanlık, zulüm, sömürü ve işgale başkaldırı konusu işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Basmacı Dükkânı”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Babalar baba değil çocuklar çocuk
Yurdu var insanı yok” (s.7)

Toplumdaki bireysel çözülme işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Şarkı”, (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Defne dallarında
İki koyu güvercin gördüm” (s.7)

Ölüm ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Oğuzcan Ümit Yaşar, “Bildiğim Bir Şarkı Var”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Merhametsiz karanlıklar içindeyim
Ne zaman güneş çıkacak bilmiyorum” (s.7)

Aşk ve yalnızlık temleri işlenilmektedir.

Yücel Can, “Haikai”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.6, (ş.)

“ I
Sen gideli hastalar oldu liman
Karantinalara girdi” (s.6)

Aşk ve ayrılık konuları ele alınmaktadır.

Giray, Fethi, “Daireyi Faside”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Ne bu ev,
Senin bildiğin ev;” (s.7)

Şairin yaşamı ve sanatı konusu işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Palas Pandıras”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.6, (ş.)

“Selma diye bir kız vardı aklımda
Şen Bar’da çalışırdı” (s.6)

Selma adlı kadının yaşamı ve aşkı anlatılmaktadır.

Doğangüneş, Nihat, “Sen ve Ben”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.6, (ş.)

“Sen ve Ben vardık ilkten
Ve yukarıda Rab Allah” (s.6)

Yaratılış ve aşk konuları işlenilmektedir.

Pojon, Turgut, “Bereket”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.6, (ş.)

“Havaların maşallahı var bu sene
Yağmursa yağmur” (s.6)

Şiirde yoksulluk ve ağalar tarafından halkın sömürülmesi anlatılmaktadır.

Yücel, Can, “Müdür Beyin Karısı”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.7, (ş.)

“Bir su gördüm soyunmuş yeşile
Gece uyur gündüz deli” (s.7)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Can, Hasan, “Armonize”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.7, (ş.)

“Yağız atlar kişnedi
hi hi hi ” (s.7)

Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Han Duvarları" adlı şiiri ile alay edilerek kafiyeli ve ölçülü şiire karşı durulmaktadır.

Lorca, Federico Garcia, "Gül Kasidesi", (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.6, (ş.)

"Gül
Şafağı aramadı"

Güzel ve değerli olanın güzeli seçmemesi konusu üzerinde durulmaktadır.

Yücel, Can, "Yedi canlı", *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.6, (ş.)

"Yıldızımız barışmadı bir türlü
Benimki Büyük Ayı seninki Robert Teylor" (s.6)

Kadın teması işlenilmektedir.

Apollinaire, Guillaume, "Bağlar", (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.6, (ş.)

"Çılgınlardan yapılmış işler
Avrupayı dolaşan çan sesleri"

Dostluk ve birlik (Avrupa'nın birleşmesi düşüncesi) konuları işlenilmektedir.

Yücel, Can, "Sabah Ezanı", *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.7, (ş.)

"Horozun birine bir tramuray sattım
Karaborsacılara nispet" (s.7)

Sıradan insanın yaşamı ve duyguları işlenilmektedir.

Esmer, Levent N., “Eski Hamam Eski Tas”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.7, (ş.)

“Yılı belirsiz eski çağlar
Bir Âdem var, bir de Havva”

Aşk konusu işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Pembe Hanım”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.6, (ş.)

“Fakülteye koptu geldi bir âfet
Yüzüne bakarsa ne büyük devlet” (s.6)

Aşk ve kadın konuları işlenilmektedir.

Esmer, Levent N., “Daüssıla”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.7, (ş.)

“Saat on ikiyi geçince,
Bir şişe rakıyı içince,” (s.7)

Çocukluk ve hayal konuları işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Kar Havası”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.6, (ş.)

“Şehir demir almış bir gemi gibi
Kalktı kalkacak” (s.6)

Aşk ve ayrılık temleri işlenilmektedir.

Esmer, Levent N., “Yeşil-Mavi Gözlü Deniz”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Yeşil – mavi bir rengi vardı
körfezde denizin” (s.6)

İntihar konusu işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Çağrı”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.7, (ş.)

“Seni çağırmak için kalktılar gece yarısında
Soğuk ay ışığına durdu Tahitili bir kadın” (s.7)

Aşk, yalnızlık ve ayrılık konuları ele alınmaktadır.

Pojon, Turgut, “Recep”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Bizim mahallede bir Recep var
Fakir mi fakir” (s.6)

Emek harcayarak kazanma isteğine ve yoksulluk konusuna yer verilmektedir.

**Yücel, Can, “Kutu kutu içinde”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.6,
(ş.)**

“Karısıyla bir yastıkta başları
Usul bir ışık düşmüş ayakuçlarına” (s.6)

Hapishane hayatı ve hayal konuları işlenilmektedir.

Bertan, Mehmet, “Tinsel”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.7, (ş.)

“Senin gözlerin damarlarımda atan iki damla kara umut
Sen vur benim beynime şemrah şemrah” (s.7)

Aşk konusu ele alınmaktadır.

Görür, Kubilây, “Alınyazım”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Bir bıçak kesti kesecek damarlarımı
Kan boşandı boşanacak”(s.6)

Yalnızlık ve ölüm konuları işlenmektedir.

Reverdy, Pierre, “Başka Bir Gök”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), s.6, (ş.)

“N’olmamı istiyorsun
Ölümü duyuyorum ölümü görmüyor musun” (s.6)

İstirap, yalnızlık, gurbet ve umutsuzluk konuları işlenmektedir.

Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Perde inikti Açtık
Cam Bulanık Hohladık Sildik” (s.6)

Mutluluk konusu işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Eyûb’un Mektubu”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.7, (ş.)

“Günler uzuyor artık
yani bir bahar daha senden uzağım” (s.7)

Aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Pojon, Turgut, “Toprağın Derdi”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Toprağın canına tak etmiş
Yahu dedi” (s.6)

İnsanlar arasındaki çatışmalar ve kıyamet konusu işlenmektedir.

Eloğlu, Metin, “Yolculukta”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Perde inikti Açtık
Cam Bulanık Hohladık sildik” (s.6)

Mutluluk konusu işlenmektedir. (Önceki hafta yayımlanan bu şiirin dizgi yanlışlığı nedeniyle yeniden yayımlandığı bildirilmektedir.)

Reverdy, Pierre, “Paris-Noel”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Mont Blanc’a kar yağıyor
Ve çan çalıyor kocaman” (s.6)

Paris’te Noel gecesi anlatılmaktadır.

Ziyalan, Nihat, “Uykulu Dönemeçler”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.7, (ş.)

“Süngü uçlarından bir ışıltı düştü kanla kinle yoğrulmuş
Ancak etrafımızı aydınlatıyordu” (s.7)

Aşk ve yaşamak için katlanılan zorluklar işlenilmektedir.

Dil, Şahinkaya, “Gerçeğin Övgüsü”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.7, (ş.)

“Yapma diyorum
Etme diyorum” (s.7)

Aşk ve aşkın sürmesi isteği konusu işlenmektedir.

Eloğlu, Metin, “İnat”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Hâlâ sağ mısın ulan
Hâlâ yaşamak üzerine mi” (s.6)

İnsan hayatına savaş, zehir, idamla sürekli kastedilmesi; ancak inadına yaşamın sürmesi konusu işlenmektedir.

Esmer, Levent N., “Romantik Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Neler neler söyleyecektim sana
Ne hayaller kurmuştum günler boyunca” (s.6)

Aşk, sevgi ve kavuşma konuları işlenilmektedir.

Pulur, Hasan N., “Sardoşa”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6, (ş.)

“Yetişmişti zamanına hiçliğin,
Karanlık korkunç korkunç soluyordu.” (s.6)

Savaş ve ölüm konuları işlenmektedir.

Bertan, Mehmet, “Ay Arısı”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.7, (ş.)

“Aldırma. Ellerim küskün. Boynumda zenciler olsa da
Senin yıktığın bir kişiyim. N’olsa iyiyim” (s.7)

Aşk, ömrün tükenişi ve mutsuzluk konuları işlenilmektedir.

Dil, Şahinkaya, “Susuk Mavi”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“I
Ak ellerin yüreğime girmiş
Bir koyu karanlık değil sabah sabah;” (s.6)

Aşk konusu işlenmektedir.

Reverdy, Pierre, “Anı”, (Çev. Abdullah Rıza Ergüven), *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Bir dakikaya varmaz
Ben dönerim” (s.6)

Mutluluk ve iyi bir dünya kurmaya dair umut konuları işlenmektedir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Ölmüş salt
Deniz mavisinden erken” (s.6)

Ölüm konusu işlenmektedir.

Göksel, H.A., “Vido”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.7, (ş.)

“Seni çatal dilli seni
Zehirine güvenirsin değil mi”

Yaşama sevinci işlenmektedir. (s.7)

Görür, Kubilây, “Yankı”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Çalmak diyordu kötü şey
Ayıplıyordu bir hırsızı” (s.6)

Aşk konusu işlenmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Ağıt”, (Çev. Necah Dura), *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Penceremi kapattım
Ağlamayı işitmek istemiyorum çünkü” (s.6)

Hüzün duygusuna yer verilmektedir.

Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.7, (ş.)

“-Büyük dağları kaplar oldu öksüzlüğüm-
Daha neler söyleyecektim aşk üzerine ” (s.7)

Aşk, ayrılık ve yalnızlık konuları işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Sen hep böyle ansızın gelirdin
böyle kendi kendime buğulanırken yalnızlığımda” (s.6)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Apollinaire, Guillaume, “Alay”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.7, (ş.)

“Ters yönde uçan kuş durgun kuş
Havada yuva kuran” (s.7)

Yurt sevgisi, iyilik, yalnızlık, yabancılaşma ve din konuları işlenilmektedir.

Ergüven, Abdullah Rıza, “Acımsı: Şeytancıl Şiir”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.6, (ş.)

“Kanımda ateş var biliyorum
Kanıma kurşun sıkmalıyım” (s.6)

Yalnızlık ve ıstırap konularına yer verilmektedir.

Süreya, Cemal, “Kanto”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Ben nerde bir çift göz gördümse
Tuttum onu güzelce sana tamamladım” (s.6)

Aşk konusu işlenmektedir.

Üstün, Nevzat, “Çukurova”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.7, (ş.)

“Bu ne büyük yaşamak böyle
Ansan acuna akıyor nehirler” (s.7)

Çukurova’da yaşam ve Çukurova’ya duyulan özlem konuları işlenmektedir.

Bertan, Mehmet, “Sekizden Dokuza”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Ben sekizinci gecedir uyku tutmaz bir düşünü
Tutup seni asıl kanılmaz doyulmaz seni gövdenden ayırıp” (s.6)

Aşk ve cinsellik konuları işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Merhaba
Karanlığı tanıdın mı – camlardaki karanlığı” (s.6)

Aşk ve yaşama ağrısı konu edinilmektedir.

Üstün, Nevzat, “Ufaktım”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.7, (ş.)

“Ufaktım
Bindiğim dal dal da ufaktı” (s.7)

Çocukluk ve yalnızlık konuları işlenmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Sana sarılan bağlar”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Her kapı çaldığında geldin sanıyorum
Olacak iş değil bilmiyorum” (s.6)

Şiirde yalnızlık konusunu işlenmektedir.

Duru, Orhan, “Tavşana kaç, Taziya tut”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7, (ş.)

“Bir akşam kalkıp yürüdüm böyle
Bu işi uzun boylu düşündüm” (s.7)

Şiirde intihar etmek isteyen birinin şakadan intiharını anlatmasına yer verilmektedir.

Eloğlu, Metin, “Anı”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Ölürüm de unutmam
İçin için sözleştik, hiç unutmuyum” (s.6)

Şair, sevgiliyi ve sevdiği her şeyi unutmayacağını anlatmak istemektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Sumutlu dönmek bu kentten”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.7, (ş.)

“Yorgun yenik dönüyorum
Savaşlardan gelen askerler gibi” (s.7)

Şiirde umut, sevgiliye duyulan sevgi ve özgürlük konusu üzerinde durulmaktadır.

Tamer, Erdoğan, “Bir Salyangoz Sevdim Oyun etti”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.6, (ş.)

“Bir büyük dünya yapmışım seni
O beyaz o kaygan o tümsekli göğsün” (s.6)

Sevgiliye duyulan sevgi anlatılmaktadır. Şiirdeki “krom”, “platin”, “Aynştayn”, “kobalt”, “izafiyet teorisi” gibi ifadeler dikkat çekicidir.

Eloğlu, Metin, “Beni Âdem”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.6, (ş.)

“O ne biçim Âdem beylik öyle
O İsmail, yahu o ne biçim işçi öyle” (s.6)

Şiirde insanlığın Adem’den bu yana çalışma ve para kazanma isteği anlatılmaktadır.

Üstün, Nevzat, “Çember”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.7, (ş.)

“Büyüdü
Daha irice büyüdü” (s.7)

Şiirde, yaşamının ağır ve sıkıntılı yanları anlatılmak istenmektedir.

Claudel, Paul, “Balad”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.6, (ş.)

“Haydın vakit artık, yol göründü, tamamınız, hep tamamınız değil mi çocuklar,

Herşeyinizi, pabuçlarınızı, paltomuzu, aklınızı aldınız mı? Dışarısı bildiğiniz gibi değil”(s.6)

Şiirde, bir peygamberin, insanları Tanrı’nın yolunda çağırması ve onlara Tanrı’nın büyüklüğü anlatmasına yer verilmektedir.

Eluard, Paul, “Marc Chagall”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.7, (ş.)

“Zaman uzundu tarih kısa
Sonsuzluk sınırlar saatçileri sevindirdi.”(s.7)

Şair, Marc Chagall’a seslenmekte ve aynı güzellik ülküsüne bağlı olduğunu dile getirmektedir.

Okta, Ahmet, “Ağlayan Ayva”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.7, (ş.)

“Akşamları,
gelmiyecekmiş gibi kimseler bir daha” (s.7)

Yaşamı istemenin ve yaşama umutla bağlanmanın ve bunun Anadolu insanındaki yansımaları işlenmektedir.

Ayhan, Ece, “İbraniceden çizmek”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7, (ş.)

“Bacakların uzun
nereye gitsem uzun” (s.7)

Ölüm ve intihar konusu işlenmektedir.

Uyar, Turgut, “Üçyüzbin”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.6, (ş.)

“Bu kıvırcık ateşten yalanlar 3000.000
Kimi sularca inanıyorum kimi zulüm yakıcı” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Brecht, Bertholt, “Anı”, (Çev. Özdemir Nutku), *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7, (ş.)

“Geldi durdu aramızda
Sarma o kadını n’olmuş netmiş sorma” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Cambazlar Çadırı”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.6, (ş.)

“Sazların arasında bir asya
su kuşu iniltili ayna” (s.6)

Su kuşu ile sembolleştirilen mutluluğun geçmişten bugüne gelerek sona erdiği anlatılmaktadır.

Berk, İlhan, “Ayn En Güzel Şiiri:Sokak”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.10, (ş.)

“Çok oldu, bir akşam, beni sıkıverdi etin türküsü
Ön kapıdan bir adım attım doğru o karanlık” (s.10)

Aşk ve kadın konusu işlenilmektedir. (Şiirin, gazete ve dergilerin yapılan seçmeler sonucunda birinci olduğu ve ilk yayımının *Yeditepe* dergisinin 111. sayısında gerçekleştirildiği bildirilmektedir.)

Bozbekiroğlu, Yahya, “Yan Oda”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7, (ş.)

“Kalktım odaya geçtim

Odanın bir yanı pencere bir yanı deniz” (s.7)

Şair elinde denizin olduğunu dile getirerek pencerelerini ittiğini ifade etmektedir.

Eluard, Paul, “Şiir”, (Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.6, (ş.)

“Yavrum bu senin gülüşünün ardında

Bütün sevda kelimeleri çırılçıplak” (s.6)

Şiirde aşk ve cinsellik konusu işlenmektedir.

Gruda ,Yılmaz, “L’Homme Qui Fume”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.7, (ş.)

“biz taksimli ahmediz demiştik

ama biz sadece taksimli ahmed değiliz”(s.7)

Şiirde, Anadolu’lu bir insanın İstanbul’un aldatıcı güzelliklerini sorgulamasına yer verilmektedir.

Yerdelen, Nureddin, “Yeşil”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.6, (ş.)

“Ben seni milyonca yerinden aldım

Öpülmemiş yerlerini – ellenmemiş – koklanmamış” (s.6)

Şiirde aşk konusu ele alınmaktadır.

Ayhan, Ece, “Akdeniz Pencereleeri:Babil Öküzleeri”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“Açın pencereleeri açın
Akdenizde sabah oluyor” (s.6)

Akdeniz’de sabah olduğu belirtilerek dinsel efsanelere ve doğanın mutluluk veren yanı üzerinde durulmaktadır.

Ayhan, Ece, “Çocukların ölüm şarkıları”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“1- Pazar Günleeri Berthold Brecht
Sokaklarda”s.6

Şiirde ölüm konusu işlenilmektedir.

Yerdelen, Nureddin, “Bir”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“Zamanların koşuştuğu denizleeri ellenmemiş
Aklarını verdiği o canım kayaları” (s.6)

Ayrılık konusu işlenmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Devinmesiz Sakıncamalı Kişileerle İpek Merdiven” *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“Dışında kaldığımız töreydi bu giden bu koşar adım
Dönüp arkasına bakan dönüp işi bitik bir gıcırdayla”(s.6)

Yaşama sevinci işlenilmektedir

Arıkanlı, Oğuz, “Yılmaz Gruda II”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.7, (ş.)

“Ağladın bile bile yüzüne bakmıyorum
Çünkü ağlamak yok, çünkü ağlamak yasak” (s.7)

Şiir Yılmaz Gruda’ya yazılmıştır. Şiirde yaşama sevincine ve karamsarlığa karşı koymaya yer verilmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Kahrolsun umutsuzluk” *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“Neyin varsa getirip önüme koydun
Kimse böylesine birlik olmadı benle” (s.6)

Şiirde umut konusu ele alınmaktadır. Şair, her türlü yokluğuna rağmen karamsarlığa kapılmadan yaşadığını ifade etmektedir.

Bozbekiroğlu, “Nasılsınız Raoult Dufy”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.7, (ş.)

“alıp getiriyorlar mermer dört kişilik soğuk soğuk
nicedir yıkanmamış gerçeğe dayanıksız nedir ışıksız” (s.7)

Şiirde, dostluk ve güven konusuna yer verilmektedir. Şair, sevgilisine her türlü imkânı sunarak ondan kendisine güvenmesini istemektedir.

Oktay, Ahmet, “Charles Chaplin”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“İşte baston diye bağırdı çocuklar,
İşte diye bağırdı uyuyan geyikler ile orman” (s.6)

Şiirde Charles Chaplin anlatılmaktadır. Chaplin'in filmlerinde verdiği mesajlar ve işlediği konular anlatılmak istenmektedir.

Uyar, Turgut, “Eski Kırık Bardaklar”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.6, (ş.)

“İşte bu ellerimle yalnızım bu inanmazsan bak
Bu saçlarımla bu iyi giyimlerimle paralarım” (s.6)

Şiirde, yaşama ağrısı ve yalnızlık işlenilmiştir. Şair, “kırık bardaklar” (s.6) dediği kötü yaşantılarından kurtulmak istemektedir.

Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.7, (ş.)

“kitaplar eylemler susuyorsa susmak kim
bu betonlar demir çubuklar dişliler namlulara oturmuş kim”(s.7)

Şiirde, İkinci Dünya Savaşı'nın getirdiği yıkıntıların içinde aşk konusu anlatılmaktadır.

Süreya, Cemal, “Türkü”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“Bir sürü çiçek ama saydırmaya kalkma
Ayrı ayrı kadınlardan koparılmış” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Kambiyo”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.7, (ş.)

“İstemiyorum biliyorsun

geceleeri kapkara, düşünceli, şapkasız” (s.7)

Şiir dövülen bir kadın üstüne yazılmıştır. Kadının dövüldüğünü anlatan şair, kendisinin de dövülmesini istemektedir.

Simonov, “Bekle beni”, (Çev. A.T.), *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“Geleceğim bekle beni
Bütün gücünle bekle” (s.6)

Kavuşma umudu ve aşk konusu işlenilmektedir.

Tamer, Erdoğan, “Athelia”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.7, (ş.)

“Yeni saçların güneş rengi duyorum- yeni ellerin tüysüz yeni memelerin
ineklerle yarışa girmiş (cidden)
Gel beni sev” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Ölümden Sonra”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“Öldük ölümden bir şeyler umarak,
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü” (s.6)

Şiirde, ölüm konusu işlenilmektedir.

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Sanatkârın Ölümü”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.7, (ş.)

“Gitti gelmez bahar yeli;
Şarkılar geride kaldı” (s.7)

Şiirde ölüm konusu işlenilmektedir.

Tarancı, Cahit Sıtkı, “Zaman Bir Kuşak gibi”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“Karanlıklarla kardeş
Bahtım bir türlü ateş” (s.6)

Şiirde, yalnızlık ve zamanın sıkıntılı geçişi anlatılmaktadır.

Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet 2”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“Sonra oturup gidenleri İbrahimi düşündük
İbrahim dediğim herkeslersi bir adam” (s.6)

Şiirde İbrahim söz konusu edilerek, savaş, aşk ve devrim konuları ele alınmaktadır.

Hmeros, “Birinci Şarkıdan Bir Parça”, (Çev. Azra Erhat-A.Kadir), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.7, (ş.)

“Khryses kurtarmak için Akhaların elinden kızını
bir yığın kurtulmalıkla gelmişti tez giden gemilerine kadar” (s.7)

Şiirde, Khreyses’in Akhaların elinden güzel kızını kurtarmak için Agamemnon’a yalvarması işlenmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Cahit Sıtkı Tarancı”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.6, (ş.)

“-çıkış-
en kuvvetli olduğum zaman saat yirmibeşlerdir
beyaz çökmüş dört yana can sağlığına beyaz” (s.6)

Şiirde, Cahit Sıtkı’dan söz edilmektedir.

Brown, Sterling A., “Taş Kıran Zencinin Türküsü”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Salla şu bolyosu hıh –
Ağır ol.” (s.7)

Şiirde, zenci insanın çektiği sıkıntılara ve karşılaştığı ayrımcılığa yer verilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.7

“bir çağ gelip durmuş hayın bir nice gelip durmuş
doruktan düze akbabalar seviler günyüzleri haram” (s.7)

Şiirde, XIII. yüzyılda Gıyasettin II’ye baş kaldıran Baba İshak’ın öyküsüne ve düşüncelerine yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Deceptio Visus”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.6, (ş.)

“Sokaklar geçtik
sen susuyorsun -ve damlar altında kaçak bir güvercin” (s.6)

Şiirde, tabiat sevgisi ve çocukluğa duyulan özlem işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Okarina”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.6, (ş.)

-Ölü bir Macar Cambazın şiiri-
Bin yılları katran ağaçları altında
akdeniz dudaklı penceresiz sancılı bir çocuk” (s.6)

Şair çocukluk günlerini anlatmaktadır. Söz konusu günlerin acılı ve ıstıraplı geçtiği anlatılmak istenmektedir.

Neruda, Pablo, “Cueca”, (Çev.Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.6, (ş.)

“Hayat
Senora, söyleniyor
Söyleniyor anam, ona söylüyorlar” (s.6)

Şiirde, bir çeteci olan Manuel Rodriguez’in öldürülmesi anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Hasan ile Senem”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Yılda bir civan ömrüm
yılda bir
Süphan’da” (s.7)

Şiirde, Süphan’da yaşayan Senem ve Hasan’ın aşkı anlatılmaktadır.

Ziyalan, Nihat, “Soruntusuz Cendere”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Küreği kumla doldurduk
Yerçekimi önce hık mık derken” (s.7)

Şiirde, köyden kente göç eden insanların dramına yer verilmektedir.

Akdağ, Tevfik, “Az Kesit”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.6, (ş.)

“-Ege Denizi’nde deli şey kuşağını yaşıyor.
Ege denizi bu çok biri alafranga ” (s.6)

İzmir’e ve Ege Denizine duyulan sevgiye yer verilmektedir.

Ayhan, Ece, “Bir Elişi Tanrısı İçin”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.6, (ş.)

“Peki nasıl oldu da hatırladı denizde boğulduğunu
nasıl oldu da peki anlatamıyorum biliyorsun” (s.6)

Şair, bilinçaltısının etkisiyle çocukluk günlerini anlatmaktadır.

Esmer, Levent N., “Öldürülmeyen”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Kuruldu kurulu dünya
İlk insandan bu yana ” (s.7)

Şiirde, insanlığın özgürlük sevdası ve aşkı işlenmektedir.

Yerdelen, Nureddin, “Kapı”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Gözlerime çöken solukların
O diz verişin döşeklere” (s.7)

Şiirde aşk konusu işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Babilden Bir Piçin Propagandası”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.6, (ş.)

“Daha çizilmemiş bahçeleri içinde hiç yaşamamış
bir ölümcül bir kırmızımsı kiremitleriyle akdenizin” (s.6)

Şiirde, toplumsal düzen eleştirilmektedir. Şair, kendi çocukluğundan gelen sorunlarına sistemin neden olduğunu ileri sürmektedir.

Moulodji, “Bir gün Göreceksin”, (Çev. Adalet Ağaoğlu-Güner Sümer), *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Neresi olursa, nerede olursa olsun göreceksin
kaderin ardına takılıp geleceğiz” (s.7)

Şiirde aşk konusuna yer verilmektedir.

Prevert, Jacques, “Bu Aşk”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.7, (ş.)

“Bu aşk
öyle derin” (s.7)

Şiirde aşk temasına yer verilmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Gülümsiyeceksin”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“Hiçbir zaman kazanamazsın böyle

Yorgunsun, üzüntülüsün, açsın biliyorum” (s.7)

Şiirde, aşk işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Çarmıhtaki Yeni Mehmet III”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.6, (ş.)

“- <<Aşıktır bir büyük kocaman hiçbir şey >>-
denmemiş değerli bir x di adam nereye baksa matematik bir zavallılık
gazetelerin iş alanlarını okur her sabah deniz çiğnediği genç dişlerini
ansırın”(s.6)

Şiirde, sıradan bir insan olan “Mehmet”in geçim kaygısını işlemektedir. Şair Mehmet’in çektiği sıkıntıları çarmıha gerilme olarak anlatmak istemektedir.

Halûk, Oğuz, “Rock and Roll”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“ – Demir Özlü’ye –
Sesten hızlı yaşıyoruz seveleri it
soluksuz seveleri it- olumsuz düşleri ağır ezgin yaşamaları-“ (s.7)

Şiirde yaşama sevinci konusu işlenilmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Merihliye Ağır basınçlı güldürü”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“- Orhan Çetinkaya’nın <<Çifte Yalnızlık>> Tablosuna –
ardışık pamuk koparan yayın sesi radyonun
çat çat çat çivinin başına inen” (s.7)

Şiirde, çalışan insanın her türlü çabasının geçim için olduğu ve her türlü sıkıntıyı bu yüzden çektiği anlatılmak istenmektedir.

Eren, Selim, “Ezgi” , *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.6 (ş.)

“Koyu maviliğince bir gök ki. Bu kapanıklık üstümüze
Dağ çığlıkları var uca değin tutuklu” (s.6)

Şiirde, yaşama karşı verilen savaş ele alınmaktadır.

Ayhan, Ece, “Deniz Kızı Eftelya”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“Neden üç aylar girerken kurşun harflerle salılara
hiç soyutlanmamış ırmaklarda boğuluyor İbrahim” (s.7)

Şiirde, medeniyetin ve Cumhuriyet’in manevi değerleri maddeleştirdiği anlatılmak istenmektedir.

İnce, Özdemir, “Kararmış Gümüş Köstekli Saatler Yarışı”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.6, (ş.)

“Yorgun değilim bu yolları yürümekten yorulmadım zor sunmadım
serüvensiz yaşamının önemi yoktu ilkin göz kapaklarına abanmıştı sorular”
(s.6)

Şiirde, her şeyi umutla gören çocukların zamanla hayatlarının karartılması ve umudun yok edilmesi anlatılmaktadır.

Lorca, Federico Garcia, “Sokak Ortasında”, (Çev. Fikri Kadran), *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“Ölmüş o, bir hançer saplanmış göğsüne,
kalıvermiş sokaklarda, yalnız” (s.7)

Şiirde, sokakta yalnızlık içinde terk edilen bir insan anlatılmaktadır. Yalnızlık ve ölüm işlenilmektedir.

Ayhan , Ece, “Kanlı Nigar”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7, (ş.)

“Düşünmek istemek pera’da
goygoycularla düşünmek istemek” (s.7)

Şiirde, şair çocukluğundan gelen bilinçaltına yer vermektedir. Şair, ablasının çektiği sıkıntıları, sorunları anlatmaktadır.

Ziyan, Nihat, “Karanlık Kapılar Uç Uca”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.7, (ş.)

“aralayıp usulca duvarları yabanların karşısına
aralayıp bir başıma giysilerinin yumalarından” (s.7)

Şiirde, Anadolu insanın sıkıntı dolu yaşamı anlatılmak istenmektedir.

Brecht, Bertholt, “Okuyan Bir İşçinin Soruları”, (Çev.TEO), *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.7, (ş.)

“Kim kurdu yedi kapılı Tebai kendini
Betiklerde kralların adları yazılı.” (s.7)

Şiirde, uygarlıkların ortaya koyduğu anıtların, yapıların yalnızca kralları anlattığını; ancak bu anıt ve yapılarda halkın emeğinin de olduğu anlatılmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Sevgi Bu Yarın Gelecek”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.7, (ş.)

“bütün yenilgiyi gören evler
bu yıkılmışlar üstüne sokaklarda” (s.7)

Şiirde, geleceğin sevgi ve umut dolu olacağı bildirilmektedir. Şair, geleceğe umut ve sevgi ile bakmaktadır.

Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6-7, (ş.)

“Yine mi o güneş o hiç kimselerin yaşadığına şimdi
gitmek o varmak o ben o” (s.6)

Şiirde, Anadolu insanının duyguları ve yaşamasına yer verilmektedir.

Akdağ, Tevfik, “Oynaklı Pazar”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.7, (ş.)

“Ben senli olmya alıştım belli oluyor
Daha fazla bir kez hiç ayıp değil”(s.7)

Aşk konusu ele alınmaktadır.

Char, Renè, “Türeticiler”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6, (ş.)

“Sükun etti öte dağın ormancıları yabandan inip kafa tutanlar töremize
Bir değil iki değil üç değil”(s.6)

Şiirde huzur içinde yaşayan insanların doğal afet nedeniyle mutsuz olmaları anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Prolog”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.3, (ş.)

“Sen bakma bulutlandığıma on sekiz
S.O.S. ne demek biliyorum, unutmadım”(s.3)

Şiirde, Cezayir halkının Fransızlara karşı verdiği özgürlük mücadelesi anlatılmaktadır.

Ayhan, Ece, “Kanto Ağacı”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (ş.)

“bir pandomima olarak düşünüyorum korkunç bir pandomima
türkçe cumartesilerle gelen türkçe cumartesileri” (s.6)

Halkın düzenden yana çektiği sıkıntılar anlatılmak istenmektedir.

İnce, Özdemir, “Sarkaç”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.7, (ş.)

“ağırca en uzun müzik varmak bağ bozumunun
daha sığ yerlerinden iyi kötü her ikisi” (s.7)
Aşk konusu işlenilmektedir.

Eliot, T., S., “Marina”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6-7, (ş.)

“Hangi denizler, kıyıları, hangi boz kayalar, hangi adalar
Hangi sular puruvaları aşan”(s.6-7)

Şiirde, kaçış temasına yer verilmektedir. Şair, yaşadığı yerde her şeyin amacının ölüm olduğunu, bu nedenle denizlerin ardına her türlü güçlüğü yenerek gitmek istediğini anlatmaktadır.

Oktag, Ahmet, “Ninni”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.7, (ş.)

“Yağmur vurur camlara inceden
durmadan ağırım yağmura” (s.7)

Şiirde yoksul halkın çektiği sıkıntılar işlenilmektedir.

Whitman, Walt, “Oy Reis Koca Reis”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.5, (ş.)

“Oy reis! Koca reis! Alnımızın akıyla döndük seferden
savuşturup onca belâ fırtınayı, sonunda murada erdin” (s.5)

Şiirde, denize ve deniz yolculuğuna duyulan sevgi ile reisin ölümü ardından duyulan üzüntü anlatılmak istenmektedir.

Brecht, Bertholt, “Su Çarkı”, (Çev.TEO), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.6, (ş.)

“Bu toprağın büyüklerini
Anlatır bize koçaklamalar” (s.6)

Şiirde, hakim güçlerin halkı çağlar boyunca yönlendirmesi; ancak sonunda halkın kendi kendini özgürlüğe kavuşturup hegemonyadan kurtulacağı anlatılmak istenmektedir.

Hughes, James Langston, “Özlem”, (Çev. Fatma Özcan), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.6-7, (ş.)

“Demiryolu köprülerinde
İçime acısı dolar bir türkünün” (s.6-7)

Şiirde, vatana duyulan özlem işlenilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Cleopatra e i Suoi Amanti”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.7, (ş.)

“açtı perdeleri çekti
sonra bu kapıları saray bekçi” (s.7)

Şiirde modern çağda kadın ve aşk konusu işlenilmektedir.

Su Tung-p’o, “Oğlunun Doğumu Dolayısıyla”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.7, (ş.)

“ana baba çocuğu doğurduğu zaman, âdet,
Akıllı olsun ister” (s.7)

Akıllı olmanın insan üzerinde yarattığı sıkıntılar işlenilmektedir.

Yavuz, Hilmi, “Birsen Çilek Kovalarında”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.7, (ş.)

“Bu bir kovadır eski zaman kovası
Bu bir yalnızlıktır evet beraber büyüdük” (s.7)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Kınar Hanım’ın Taneleri”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)

“bir çakıl taşları gülümseyişi ağlarmış karafaki rakısıyla
şimdi dipsiz kuyulara su olan kınar hanım’dan”(s.7)

Kınar Hanım’ın yaşamına, üzüntü ve umutsuzluklarına yer verilmektedir.

Bhatrihari, “Bhatrihari’den Şiirler: Dilem”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)

“Köpek var taş yok
Taş var köpek yok” (s.7)

Kralların baskısı anlatılmaktadır.

Bhatrihari, “Bhatrihari’den Şiirler: Kapamaca”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.7, (ş.)

“Kapı Kapamaca
Yeşil kapı aralık” (s.7)

Gizem konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Paris’te Bir Çalgıcı”, (Çev.Fatma Özcan), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.6, (ş.)

“Çal, arkadaş,
Çal...”(s.6)

Şiirde, müziğin evrensel olduğu anlatılmak istenmektedir.

Ayhan, Ece, “Ecegiller”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.7, (ş.)

“Sam yeli de dalgınlıklarla bir çocukmuş
iğilip barışlıklar çizermiş evler üzerine” (s.7)

Çocukluk günlerine duyulan özlem işlenilmektedir.

Gökalp, Ziya, “Ziya Gökalp’i anıyoruz: Ağa”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.3, (ş.)

“-Baba! Niçin bu hürriyet çıkalı
Ağaların kapıları kapalı?”(s.3)

Hürriyet ve halka hizmet konusu işlenilmektedir.

İsimsiz, “Bolluk Tanrısına Övgü”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.6, (ş.)

“Akçıl fasulyasıyla batının
Bir olur kocaman ekmek çiçekleri” (s.6)

Şiirde batının her türlü nimete sahip olması nedeniyle Tanrı’ya şükredilmektedir. (Şiirin bir Kızılderili Türküsü olup Navajo Oymağında derlendiği bildirilmektedir.)

Ziyan, Nihat, “Tuzlu Bastoncuk”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.7, (ş.)

“bir çıktım kendimi atıverdim yol ortalarına
uzanıverdim kaçanları kalkınca durduracağım” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Bozbeiroğlu, “Paul Gauguin”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7, (ş.)

“O ay hazır diyor ben demli aya girmiş
girmiş ve çıkmamış” (s.7)

Paul Gaugin’ın *Tahitili Kadınlar* adlı tablosu söz konusu edilmektedir.

Esmer, Levent N., “Köprüleri Atan Sensin”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7 (ř.)

“Bir gece dönerken yatağında
Beni hatırlayıp, arayacaksın” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Karanlık Kapılara ıkartma”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.6, (ř.)

“eğilmiş yıkıntıya değin gün batımı üç-buçuk eski ev
bu kadınsı gece; demek başlıyor özlem” (s.6)

Karamsarlığa ve umutsuzluğa karşı mücadele isteğine yer verilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Walter Mitty Yergisi”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.6,(ř.)

“Yetişkin bir oğlan gibi flüt almaktadır
Öte yanda bildiğimiz duyular kahır-gidiş” (s.6)

Mutsuzluk ve karamsarlık konuları işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Ölü Bütün”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7, (ř.)

“harmonie’lerle çekilmiş orospular gibi kantoları
o kantoları soyutlanmış ırmaklarda kantocu peruz’un” (s.7)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Erdem, Özdilek, “Çağrı”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7, (ş.)

“Çatal ağızlarda sizi bekliyorum
Amazon’da, Nil’de, Sarısu’da” (s.7)

Umut ve kararlılık konuları işlenilmektedir.

Ernart, Ege, “Cüzzamlı Kralın Taracası”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.6-7, (ş.)

“cüzzamlı kral cüzzamlı kral suçlusun
bir toprak taraçada girtlağı üç-buçuk-milyar soğum” (s.6-7)

Sömürüye karşı koyma isteğine yer verilmektedir.

Yerdelen, Nureddin, “Ak Güvercin”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.6, (ş.)

“gecelerimi piç etti bit yeniği bir orospu ılık elinde
bir aşağı bir yukarı şimdi sokaklarda İstanbul’u İstanbul yapan” (s.6)

İstanbul ve aşk konuları işlenilmektedir

Atay, Alim, “Feriştah”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6, (ş.)

“İşte bak Zühranım gene geldim
Her gece her gece sana geldim”(s.6)

Şiirde, aşk konusu ele alınmaktadır.

Ernart, Ege, “Dalay-Lama Burcu”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)

“O köşeyi dönseydim belki kurtulurdum-kurtulamadım
dalay-lama burcunda şimdi ya da sonra broki sefal lamalar”(s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Erturan, Gökalp, “Popüler Bir Tanrı İçin Sofra”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)

“Domatesle salçalanmış bir dilim rosto
Şişko bir domuzun sağ arka bacağı hem de yağlı”(s.7)

Kral-Tanrı için kurulan sofranın özellikleri anlatılmaktadır.

Gönenç, Turgay, “Cumalar Korkusunda Yadsınan”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.7, (ş.)

“hep yedisinde dedikleri öyle cumaların, kesik ve ıslak
öyle ki yedisinde, dedikleri cumaların selamsız ve demirli”(s.7)

Korku konusu işlenilmektedir.

Erturan, Gökalp, “Kolomb’un Yumurtası”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.6, (ş.)

“Solundan kalkmış evrenci bir Cuma kutsallık suçlu
Ve yasak susmaklar varken salt bağırmaclar gemide”(s.6)

Umut konuna yer verilmektedir.

İnce, Özdemir, “Soyut Belma”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7, (ş.)

“eski çağda sürünge soluklu yüzey bir
tükenince şaşırarak arakesite düzlemer beyazladı” (s.7)

Sıradan insan anlatılmaktadır.

Ziyalan, Nihat, “Manastır Eli”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7, (ş.)

“gayetleyn az güzel gülmekler bilmiyorum kabuk söküyor manastırmızda
bırakın kızıl denizi asıp baştanbaşa bir el baştanbaşa ellerleyn altında üç çatal
kadın” (s.7)

Ortaçağ Avrupası anlatılarak ölüm ve karanlık konularına yer verilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Viva Le Kırıl”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.7, (ş.)

“Kırılın içinde eski aslan benzeri
Ya da bir kürk kendisine-öyle sansın” (s.7)

Kendisine işkence eden yöneticileri halkın yarattığı anlatılmak istenmektedir.

MacLeish, Archibald, “İnsan Sırrı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.7, (ş.)

“Bize söyleyen değildi Tanrı. Biliyorduk

Önce, çok önce, nice, nice zaman önce” (s.7)

Savaşın biteceği ve güzel günlerin geleceği umudu işlenilmektedir.

Erturan, Gökalp, “Dost Yaşantının Çarkı”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7, (ş.)

“humanite-humanite biliyorsun son kalıntımızda pek yorulmuştuk
dolaylı tümcelerın verdiği yepyeni bir işitim duygusu dimi erek” (s.7)

Küçük insanın bunalımı ve dostluk konusu işlenilmektedir.

Taygan, Ali, “Sahil Çocuklarının Rüyası”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6, (ş.)

“Gemiler görürüm kaptan rüyalarımda
Gemiler ki” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Bozbekiroğlu, “Gene de”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.6, (ş.)

“bir sabah
ama hiç ummadığın bir sabah” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Okaşama Gecesi I”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6, (ş.)

“Gün doğup doğup batıyordu doğuyordu
Vardım vardım göğe kötü göğe baktım” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Gür, Yusuf, “Cangama Bitti”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.7, (ş.)

“Gözleri devrik dişilerden döndüm yöreme
Dikizlerde uyaklı dudaklar mor” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tolungüç, Tuncay, “Beyaz ve Bir tutam Mutluluk”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.7, (ş.)

“Çevrem karanlık mı, karanlık oysa benim avuçlarımda
dışarda ağaçlar ve yapraklar, dışarda ölüm gecesi” (s.7)

Yalnızlık ve karamsarlık konuları işlenilmektedir.

Erturan, Gökalp, “Babil Kulesi”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6-7, (ş.)

“Bu kaçınıcı katlar ölmeklere benziyordu Davy’lerin ışığında
Ya da İncil taşıyan bir bitik İncil’deki Babil öyküsüne” (s.6-7)

İnsanlığın yalnızlığı, çağlar boyunca yaşamı ve totaliter baskılara karşı direnmesi ele alınmaktadır.

Prevert, Jacques, “Ağır Hava Öğretmen”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6, (ş.)

“Öğrenci: Hamlet

Öğrenci Hamlet (sıçrayarak) Hı!.. Ne... Afedersiniz... Ne oluyor... Ne var...
Bu da ne böyle?..” (s.6)

Var olma konusu ele alınarak insanların olmamaları gereken yerde oldukları
dile getirilmektedir.

**Tamer, Ülkü, “Des Taureaux Du Dauphin”, *Pazar Postası*, S. 27, 7
Temmuz 1957, s.7, (ş.)**

“Yeni bir biçim hem de görülmedik bir örnekle bir başka benzer getirdiler
Sular hep yeni yeni yetişmişti, ah siz hiç bilmediğiniz bilmezler yaşadınız”
(s.7)

Kralın oğlunun öyküsüne yer verilmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Şah”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.6, (ş.)

“-güzel nasıl şehrinde herkes yaşardı
havadan süzülen öylesine güzel çanlarla” (.6)

Şiirde kraliyet konusu ele alınarak bilinçaltı sayıklamalarına yer
verilmektedir.

**Atay, Alim, “Okşama Gecesi II”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957,
s.6, (ş.)**

“Sen İstanbul kaçkını büyük kaçkın
Gözlerini, gözlerini yeşil gözlerini öperim” (s.6)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Sünter, Muhteşem, “Üstünsüz”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.7, (ş.)

“Seven kendini üstün tutar ötekileri hiç
Seni bir sarışında ezilir içimde bir nokta” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Balkon”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.6, (ş.)

“Çocuk düşerse ölür çünkü balkon
Ölümün cesur körfezidir evlerde” (s.6)

Kentleşme ile ortaya çıkan ev yapıları eleştirilmektedir.

Verlaine, Paul, “Güz Şarkısı”, (Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.6, (ş.)

“Uzun hıçkırıklarla kemanların
Kemanlarının” (s.6)

Zamanın geçişi, geçmişin verdiği mutsuzluklar ve çaresizlik konuları işlenilmektedir.

Ronsard, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6, (ş.)

“Senin için dikiyorum bu kibel ağacını
Ününü sonsuz kılacak bu çamı sana” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Üçüncü Koşma”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7, (ş.)

“Bir ağaç durdu durdu baktı öteki ağaçlara
Sonra gitti göğe alıp başını göğe gitti” (s7)

Aşk ve tabiat konuları işlenilmektedir.

Heredia, Jose Maria de, “Sonnet”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.6, (ş.)

“Eskiden niceleri Burgonya bahçelerinde
Adlarını kazıdılar ağaçlara sevdiklerinin” (s.6)

Ölüm ve dünya hayatının geçiciliği konuları işlenilmektedir. Ayrıca, Ronsard’ın Seine ve Loire’deki sıradan insanları şiirleriyle ölümsüz kıldığı bildirilmektedir.

Pound, Ezra, “Canto XVII” , (Çev.Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.7, (ş.)

“Parmaklarımdan asmalar fırlıyor artık
Arılar daha bir yüklü çiçek özleriyle” (s.7)

Antik Yunan tanrılarının öyküsüne yer verilmektedir.

Atay, Alim, “Perşembe”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“Gözerlimi oyduklar
Gözlerim Sudanlı” (s.10)

Şiirde, Afrika’daki sömürgecilik faaliyetleri nedeniyle insanlık tragedyasına dikkat çekilmektedir.

Ayhan, Ece, “Gül Gibi Kanto”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“dipsiz kuyularda analırının kahır
azalmış Galata’da iki deli çocuk” (s.10)

Kimsesiz olan iki deli çocuğun öyküsü anlatılmaktadır. Şiirde, acıma duygusu ön plâna çıkartılmaktadır.

Bozbekiroğlu, “Auschwitz”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“Selâmlamakla deliyim profesör Carl seni
Sonra kadınlar gelsin” (s.10)

Şiirde, Auschwitz toplama kampındaki tragedyaya dikkat çekilmektedir.

İnce, Özdemir, “Pergamum”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“bunlarmış o arenalarda o çocuk gözlü ölümlerde kimbilir
bir sigara içimli dişi kulları tanrının tek ayak gemilerinde” (s10)

Şiirde, eski çağlar anlatılmaktadır.

Lorca, Federico Garcia, “Sonnet”,(Çev. Cemal Süreya), *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“Korkuyorum kaybetmekten o yavuz
Ama ne kadar korkuyorum gözlerini” (10)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Oh”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10, (ş.)

“Çarşılarda çiçekler kokluyorlar uygarlığın bu yanına
Kapalı yerlerden bunalıp aydınlığa çıkıyorlar çok iyi” (s.10)

Aşk, cinsellik ve kadın konuları işlenilmektedir.

Akdağ, Tevfik, “Akdenizce”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)

“Benim bir huyum var bilmezsin aşırı Akdenizli
Boyuna seni görmek istiyor gerekçesiz” (s.6)

Cezayir’de yaşanan Fransız terörü ele alınarak Akdeniz insanı anlatılmaktadır.

Cendrars, Blaise, “Karşıt”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.7, (ş.)

“Şiirimizin pencereleri ardına kadar açık bulvarın üstünde
Ve onun camında” (s.7)

Fransa sevgisi, Fransız insanı ve yaşama sevinci konuları işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Deniz”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)

“Balkona çıkarız geceleri
Denize bakarız uzun uzun” (s.6)

Ölüm ve bekleyiş konuları işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Yoktur Gölgesi Türkiye’de”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6, (ş.)

“Sabahları gün doğmadan uyanırsız
Dilini yutacak olur içi kanlanır” (s.6)

Türk kadını ele alınmaktadır.

Berk, İlhan, “Galile Denizi Baladı”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.6-7, (ş.)

“O kadın Yunanlıydı ama Fenike soyundandı o gece ilk geliyordu ilk
görüyoruz daha

Geçmiş ne korkunç yollardan bir onları anlattı durdu bütün gece bütün
sabahlara” (s.6-7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Sarıkâhya, Teoman, “Mavi Bulut”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.7, (ş.)

“Uykumu kaybettim
Sizin evden” (s.7)

Doğa sevgisi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Süreya, Cemal, “Bun”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6, (ş.)

“Elim geçiyor aptaldan
Kapital” (s.6)

Aşk konusuna yer verilerek Amerika’daki zenci ayrımı işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Kavaklık”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.7, (ş.)

“Köprülerden geçen adam şarkılara benziyor
Bir de dalların aydınlık dolaşması çiçeğe” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Bozбекiroğlu, “İsa”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.7, (ş.)

“bundan şu kadar yıl öncesi Nuh’un
ya da sonrası değişmez” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Taşan, Berin, “Vatanın Bu Yanı”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.7, (ş.)

“Vatanın her köşesi aziz
Çamlıca Erenköy Maçka” (s.7)

Vatan sevgisi işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Telefonda iyi loş oda” *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.6, (ş.)

“sizin loş evlerinize bayılıyorum akşam gibi-
loş bir şeyler bekler gibi öyle loş” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Aragon, Louis, “Gözyaşları Birbirine benzer”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Şu kül rengi göğünde fayanstan gereçlerin
Boğuk hıçkırıkların şu kül rengi göğünde” (s.12)

Almanların Fransa’yı işgal etmesiyle duyduğu üzüntüyü dile getiren yazar vatan sevgisini vurgulamaktadır.

Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Susmuş bütün maviler, bütün yeşiller
Duadadır bâkire kızların hepsi. ” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Char, Renè, “Gerçekler Hürriyeti Getirecek”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Gecesi sen, lâmbasın;
Bu baca görmen için” (s.12)

Özgürlük konusu işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Sabun”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Kadın azaltır çocukları için
kullanmasını yabancıları genç gördükçe” (s.12)

Ölüm ve mutsuzluk konuları işlenilmektedir.

Lewis, C. Day, “ölünceyedek”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Denizin dibini boyladı yüzlercemiz

Yüzlercemiz göklerden düştü” (s.12)

İnsanlığın savaşlarla yok edilmesi konusu ele alınmaktadır.

Tamer, Ülkü, “Kırallar Türküsü”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12, (ş.)

“Kâğıt çiçekler yapıyorlar köşelerinde
Politika peygamberleri, yaşlar için derlenmiş” (s.12)

Şiirde totaliter yönetimlerin halka mutluluk getirmediğı konusu üzerinde durulmaktadır.

Dağlarca, Fazıl Hüsni, “Atatürk”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.10, (ş.)

“Duyuyor musun, kaç yıl oluyor,
Yiğit göklerimizden, köpürmüş sularımızdan” (s.10)

Atatürk’ün kahraman kişiliğı üzerinde durularak ölümünden duyulan üzüntü dile getirilmektedir.

Atay, Alim, “En İyi Kızlar Sonesi”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7, (ş.)

“Bu bir kahbecik gecenin gülleri
Sen esma gözlü kara sevda mısın” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.6, (ş.)

“Ben senin kırallığın ÷lkene yetiştim
Kaldım gölge tanımıyan güzelliğınle” (s.6)

Aşk, kadın ve İstanbul sevgisi işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Dar”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.7, (ř.)

“iyi okşadınız da dizleriniz sofalara açıldı içinde
uzun gölgeli kandilleri çünkü gecenizde hep derin” (s.7)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Taşan, Berin, “Zor”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.7, (ř.)

“Rüzgar çakmaktan ne koparacak
Et üstüne vardıkça şaha kalkıyor” (s.7)

Aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

**Atay, Alim, “Okşama Gecesi III”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6,
(ř.)**

“Bu şe dudağın yakıyor öpölpeğ
İyisin ya işte umduğumuz iyilerden” (s.6)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

**Basho, “Japon şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 47, 1
Aralık 1957, s.7, (ř.)**

“Uzaklara baktığım zaman

Buğulu kıvrımları dağların” (s.7)

Doğa sevgisi ve yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Cansever, Edip, “Ey”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Bu böyle kimin gittiği? Sen dur ey

Belki de ellerimiz mi? Biraz ince, biraz da çok kelimesi” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Gotoba, “Japon Şiirleri”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.7, (ş.)

“Yakında biter ilk yaz

Gözleri yaşlıyken bildiklerin” (s.7)

Doğa sevgisi işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Kız”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.7, (ş.)

“En güzelsin tıkr tıkr bir yağmura çarşılarda

Dağlardan kaçıp çiçeğe sığındığın” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Atay, Alim, “Şiirlerime”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.7, (ş.)

“A’ya baktım çocuklar oluyor

Gözleri Manisada” (s.7)

Türkiye manzaralarına ve aşk konusuna yer verilmektedir.

Süreya, Cemal, “Bun”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.10, (ş.)

“Elim geçiyor aptaldan
Kapital” (s.10)

Aşk konusuna yer verilerek Amerika’daki zenci ayrımı işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Kuğuda Gül Gülde Kuğu”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.7, (ş.)

“Sabahleyin bir gül açar işte onun gölgesi
O yalın durumuna yakıştırdığım” (s.7)

Yaşama sevinci, doğa sevgisi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Apaydın, Talip, “Sığ”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Bir yamaca çıkıp baksanız
Sular millerce sığ” (s.12)

Hüzün ve şanssızlık konuları işlenilmektedir.

Aslanbey, Doğan, “Üç Damla Karanlık”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Ankara’lar hep akşamlara akşamlara yürürken
Acunlar aylara yıldızlara doğru” (s.12)

Yalnızlık, sevgi, umut ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Atay, Alim, “İbrahim”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.6, (ş.)

“Tutup bir gün meyhanesinde içtiğim tutup
Bir kadının leblebi yer gibi öpüşmesi” (s.6)

Kadın ve aşk konularına yer verilmektedir.

Bozbekiroğlu, “Yaşasın Ay Tutulacak”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“benim gözüm kimi görür çoğalırsa insanlar gelen yeli
hiçe sayıp gün aşırı sokaklarda” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Çulha, Ali, “Endimiyon Düşü”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Anlatısız sevilerde bulurdunuz seleneleri öyle iyi
Nasıl hafıftı elleriniz ışırdı ülkem o kez” (s.12)

Aşk, cinsellik ve hayal konuları işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Kırlangıç Doksandokuz”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Bardaklara varıyor elim kaldırılıyorsunuz ya güzel başınızı
Hele bir damla bulut akıyor canlı siyahlarda iyi evlerde” (s.12)

Umut, mutluluk ve beklentiler işlenilmektedir.

Mills, Mary, “Taş Duvarlarda Saklı”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12, (ş.)

“Güneş kör eder o pencereleri bir vuruşla
hem de nasıl aynası bir aklın” (s.12)

Karamsarlık, düş, zamanın geçişi işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Çapalı Karşı”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.6, (ş.)

“kollarında eski balık dövmeleri
teodor kasap perhiz ahâli içmez” (s.6)

Karamsarlık ve mutsuzluk konuları işlenilmektedir.

Berk, İlhan, “Bu Karanlık Böyle Yalnız Kalmayalım”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.6, (ş.)

“Ur alfabesine vuran yüzünüz Mısır’da en
Çok Mısır’da bizim en çok olduğumuz sabah” (s.6)

Aşk ve tarih konuları işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.6, (ş.)

“Gitmek onlar, varmak onlar dediydik:
cehennemli Cabbar, yaba, İlyas, Recep II” (s.6)

Şiirde yalnızlık ve umut konularına yer verilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Kötülükler Sokağındaki Çalgıcı”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.7, (ş.)

“Uyandırdı kış gecesini altın sesli şarkıcılar

acı çiçek demetleri dağıtılarak” (s.7)

Şiirde, tabiat, kadın, aşk konuları işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Çocukların Ölüm Şarkıları”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6, (ş.)

“Lağım yollarından girdi metropollere
uyandırdı türkçeledi barok bilincini” (s.6)

Şiirde düzen karşıtlığı savunularak düzenin yetiştirdiği çocuk prototipi üzerinde durulmaktadır.

Tamer, Ülkü, “Çok Yönlü Kral Hazretleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.7, (ş.)

“Çok yönlü kral hazretleri özel bahçelerde
Açılın yahu hiç uygarlık bilmezler benzeri dolaşmayın”(s.7)

Şiirde krallık konusu işlenilmektedir. Şair, Kralın sözünde durmadığını ve devrilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Atay, Alim, “Birinci Yeşil”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7, (ş.)

“Sabah güneşisin gibisin İstanbul’dan bir
En Aytenli her öpüşün daha pek çocuk”

Şiirde, aşk, umut ve sevgi konuları işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Aralık”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7, (ş.)

“Karda yürü bir akşam üzgün, hafif içkili
Ucuz basma giyimli nice sıkıntılardan” (s.7)

Şiirde, yalnızlık ve yaşama sevgisi işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Y”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

“Suya, çiçeğe toprağa ilk aşkımız
önce her şey çocuksu, her şey iyi”(s.8)

Şiirde aşk konusu işlenilmektedir.

Bozbekiroğlu, “Hazret-i Nuh”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

“ne vardı ki daha önce insanlardan sen misin buyur gel
sesi bile yeşildi kurbağanın sen misin buyur gel” (s.8)

Şiirde aşk konusu işlenmektedir.

Char, Réne, “A”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.7, (ş.)

“Sen benim aşkımsın yıllar süren
Çok bekleyişler karşısında bu bunaltım benim” (s.7)

Şiirde, tarih ve umut konusu işlenmektedir.

Eliot, T.S, “Magi’lerin Yolculuğu”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

“Soğuklar yakındı, biliyorduk,
En kötü zamanıydı yılın, biz çıkarken” (s.8)

Şiirde, yolculuk, hayatın amacı, ölüm, doğum, Tanrı konuları işlenmektedir.

Erturan, Gökarp, “Eğri Çengel”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

“Beni kocaman Zonguldak çağırıyor belki giderim
Neredeyim bilmiyorum gözlerim yağmura set çekiyor” (s.8)

Şiirde aşk, yalnızlık, tabiat konuları işlenmektedir.

Ziyan, Nihat, “Çoktansılar”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8, (ş.)

“Cascavlak istediğinizle yenicilikten kaytarmış
kaplumbağaların sırtında olabildiğine mutlak” (s.8)

Şiirde aşk ve kadın konuları işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “evet adam yahut ‘l’homme qui objet trouvé”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.6, (ş.)

“Bir şey tükendim benden habersiz, bir boşluğu boyuyorum asyada, afrikada
Bilsem ki benim, senin, o amerikalarda, avrupada” (s.6)

Aşk, sevgi, ayrılık ve yalnızlık konuları işlenmektedir.

İldeniz, Türkân, “İlkel Çıplaklığında Örtülü Havva”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.7, (ş.)

“Ben bunu önceden söylemişim
Kanım Havva’nın kanı, ettim afsundur diye” (s.7)

Şiirde aşk ve günah konusu işlenmektedir.

Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6, (ş.)

“Sahi siz mi geldiniz saksılarım ııııı
Güzel ağzın belli çarşılarından geçmiııııı” (s.6)

Şiirde, yalnızlık konusu işlenmektedir.

Cummings, E. E., “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.7, (ş.)

“dünya nasıl yönetilir başlıklı sone)
A arada değil zaten B böyle şey olmaz
(cebinde mi gölgesi D dosyasına içerken” (s.7)

Şiirde, yaşam ve yaşamın ardından bırakılanlar işlenmektedir.

Atay, Alim, “Bey Perşembe”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.7, (ş.)

“Yurduma döneceğim cuma
Gül gül dikeceğim bütün ormanlara” (s.7)

Şiirde memleket özlemi ve gurbet konuları işlenmektedir.

Sayın, Günal, “Gidiş”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7, (ş.)

“Bak bugün bir avuçsun gülüm aşk
Duvarlara çizildi bak yasemin gülüşlerin” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Put Zangalak Ağacı Saffet Nezihi Şener Zincifre Ölüm”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.7, (ş.)

“benim hiç çin’de bir ablam olmamış korkunç hû
gecelelerin ilerlemiş saatlerinde tramvaya binen” (s.7)

Ölüm ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Eliot, T. S., “La Figlia Che Piange”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.7, (ş.)

“A quam te memorem virgo
En üst basamağında dur merdivenin” (s.7)

Tabiat, umut ve yaşam konuları ele alınmaktadır.

Karasu, Bilge, “Kazanılmış Mavinin Duruluğu İçinde”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.6, (ş.)

“Cimri güneşler gibi değiştirdim rengini saçlarının
yangından kavurtudan saf altınlığına” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Akdağ, Ferit, “Yeşil Fal”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.6, (ş.)

“Yaşamaya hükümlüsün sen ortanca enayi
Zayıf halkları gibi her tarafın” (s.6)

Yaşama zorunluluğu konusu ele alınmaktadır.

Baranus, Osman Numan, “Durum”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“Seni kanda görüyorum
Kendimi dudaklarımda” (s.10)

Aşk, endişe ve karamsarlık konuları işlenilmektedir.

Bialik, Hayim-Nahmane, “La Zahiti Ba or Min A Efker”, (Çev. E. Mizrahi), *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“Nurumu almadım hiçbir şeyden
Babamdan miras değil bu” (s.10)

İstirap konusu işlenilmektedir.

Günçe, Ergin, “Şapkamda Yağmur”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“Şapkamdan yağmur içli bir şarkı söylüyor
Nasıl da söylüyor dudaklarıyla” (s.10)

Mutluluk konusu işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “99 Güvercin Bir Güneş”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“kararan saçlarıyla korkmuş nasıl güvercinleri
bırakırsanız taşımak için kısa bir denizin” (s.10)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Festival”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.7, (ş.)

“Ölümler ve fareler artar

Evlerin kahverengi sevinçlerinde” (s.7)

Ölüm ve insanlık konuları işlenilmektedir.

Pound, Ezra, “Bir Antlaşma”, (Çev. Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“Seninle bir antlaşma yapalım Walt Whitman
Yeter derecede iğrendim senden” (s.10)

Şair, Walt Whitman’ın kendi şiirine olan etkisini anlatmaktadır.

Pound, Ezra, “Papirüs”, (Çev. Ülkü Başsoy), *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“İlkyaz..
Fazla uzun” (s.10)

Mutluluk konusu işlenilmektedir.

Sayın, Günal, “Halimli Süheyla Tutkusu”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“O kimdir diyelim portakal görünümlü bir Süheylâ
Her karanlık bir nilüfer konusunda yaşamaktan” (s.10)

Halim ile Süheylâ’nın aşkına yer verilmektedir.

Yükselen, Mete, “Tanrılar Güçlerini Yitirdi”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10, (ş.)

“Kimsesizliğim öyle bir yalnız yeşilsiz

Dalları Tanrıya uzanmış” (s.10)

Yalnızlık ve din konuları işlenilmektedir.

Okday, Ahmet, “Acı”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.7, (ş.)

“Usandım taş basması günler yaşamaktan
Karanlığımı büyütüyorum korkunç” (s.7)

Aşk, ıstırap ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Thomas, Dylan, “Ölüm Kuramıyacak Ülkesini Aramıza”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.7, (ş.)

“Ölüm kuramıyacak ülkesini aramıza
Hep birleşecek çıplak ölümler” (s.7)

Aşk, sevgi ve iyilik konuları işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Yorgundum Yoktum”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.6, (ş.)

“Yorgundum yoktum inip çıkardım denizlerde sabahlara göre değil siz gelene
değin

Güçsüzdüm isteksizdim kötülüklerle ölümle adamlarla güçsüzdüm
savaşmaya” (s.6)

Zaman ve insan konuları işlenilmektedir.

Ernart, Ege, “Gülcan Grota Yalım”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.7, (ş.)

“geceniz aydın olsun Gülcan Grota’m
ve doğu’lu dağların çıban çiçekleri” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Kutsal At”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.6, (ş.)

“Cezayirin atları
Sever çılgınca Tanrıyı ve insanı” (s.6)

Fransa’nın Cezayir’de estirdiği terör ve Cezayir halkının acıları ele alınmaktadır.

Taşan, Berin, “Korku”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.7, (ş.)

“Acı bir firen sesi duymıyayım korkuyorum
Sen akşamları geç çıkıyorsun yorgun oluyorsun” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Leyla”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.7, (ş.)

“taşlığına uzanmış zayıf terliklerimin Leylâ
ay gibi Leylâ gibi ay gibi Leylâ” (s.7)

Sokak kadını olan Leyla’nın yaşamı anlatılmaktadır.

Süreya, Cemal, “Eskizler:Gazel”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6, (ş.)

“Ben nice gözle nice denizle nice gazelle
Rimle gördüm rimle bildim rimle yaşadım seni” (s.6)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Süreya, Cemal, “San”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.12, (ş.)

“Kırmızı bir kuştur soluğum
Kumral göklerinde saçlarının” (s.12)

Aşk ve cinsellik konularına yer verilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları: Çin Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.7, (ş.)

“Bu ne kadar büyük bir Asya
Eski hanlarla inen ellerime dağlardan” (s.7)

Çocukluk hatıraları ve çocuklukta duyulan mutluluklar ele alınmaktadır.

Karasu, Bilge, “Derinde Kör Balık Mavisi”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.8, (ş.)

“Ben deniz balıklarının yüzüşünde kör dalgın
Yaşamlara sürünen karnımın arıklığı içinde onların” (s.8)

Umutsuzluk ve karamsarlık konuları işlenilmektedir.

Süreya, Cemal, “Eskizler: Sürek Avı”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.7, (ş.)

“Çarşı lâfını ilk ve en çok karşılayan hayvan
Hayvan mı değil mi orası pek belli değil” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Döngüler 1”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.8, (ş.)

“Natalya Begoviç benim gibi sokağı seviyor
Esmer üzgün saat dokuzlu yarı yarıya geceli” (s.8)

Aşk ve kadın konuları işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Sığınmak”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.10, (ş.)

“Kaçıp sana saklanıyorum akşam oldu mu
Sen dokununca mı denizleşiyor masa” (s.10)

Çocukluk ve aşk konuları işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Ne Söylenmişse Sevmek”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.7, (ş.)

“Ne söylenmişse sevmek üstüne sanki sizedir
Bütün güzel şiirlere en uygun her yeriniz” (s.7)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Atay, Alim, “Gül Gül”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Kaç mektup yolladımsa güvercin gagasından
Günaydın saçınıza bir top gül”

Şiirde aşk ve kadın konuları işlenmektedir.

Ayhan, Ece, “Ut”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.7, (ş.)

“rakı içilir mi hiç çiçeksiz
çiçeksiz ölürüm dukkânları” (s.7)

Şiirde, ölüm konus hakim olmakla birlikte yeni düzenin (Cumhuriyet) in eleştirisi yapılmaktadır.

Michaux, Henri, “Lazare”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.8, (d.)

“Sinir harbi
toprağın” (s.8)

Savaş, yoksulluk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Laleli”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“kimseye aldırıldığı yok
şapkalardan bir şapka” (s.9)

Umursamazlık konusuna yer verilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Asya Şarkıları”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.7, (ş.)

“Birdenbire ne çok saçlar oldun Asya’da
Şahların köprülerinden geçtin ellerime benim” (s.7)

Asya kıtasının güzelliğine yer verilmektedir.

Apaydın, Talip, “Köylü”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Ben de tutup ekiyorum madem öyle
Bir gün biçerim yüzüme gülersin” (s.9)

Köylünün üretim sorunu ele alınmaktadır.

Necatigil, Behçet, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.7, (ş.)

“Yastıklarda göz yaşları mı var yaş
sağlam duvar tepserir güherçile yaş” (s.7)

Şiirde ömrün geçişi işlenmektedir.

Ağaoğlu, T., “Şiir”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Ağaç diyordu ki
Kabuklarımın kaygan sızısı”(s.9)

Şiirde, ıstırap ve umut konuları işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Biraz Su Vermez misiniz Sigara İçvektim”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.8, (ş.)

“-Peki
Bir beyaz boşluğunda durur buldular şah ve siyah
-upuzun bir çırılçıplak”(s.8)

Şiirde, ulusal sorunlar ve aşk konuları işlenmektedir.

Tuncer, Oktay, “Ayla”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.10, (ş.)

“Şimdi belki oralarda güneşler yoktur

Şimdi belki oralarda denizler martılar” (s.10)

Şiirde aşk konusu işlenmektedir.

Yüce, Ali, “Kahverengi Sevda”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)

“Gün iyice pazar saat iyice on iki
Ben iyice Aliyim balkonda olarak” (s.11)

Şiirde aşk konusu işlenmektedir.

Yüce, Ali, “Kukuriku”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)

“Çivilerin ucu yırtıldı masa dizinde romatizma
Bekleyen gözleri kahve kapısı yapıyorlar” (s.11)

Şiirde aşk konusu işlenmektedir.

Yüce, Ali, “Bekirlik Zor”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11, (ş.)

“Bu bir Bekir
Her gün her gün Bekir” (s.11)

Şiirde kendinden kurtulma ve bıkkınlık konularına yer verilmektedir.

Atay, Alim, “Bey Perşembe: II”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Bir güle baktım gül güneştir
Ben sana kızlığımı verdim şiir”(s.9)

Şiirde, umut ve çocukluk konuları işlenmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydutun Dönüşü”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.8, (ş.)

“Deniz bağırıyorum bir nehir odasında
Ve ben neden burdayım” (s.8)

Şiirde, yalnızlık ve aşk konuları işlemektedir.

Özer, Kemal, “Gül Yordamı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.7, (ş.)

“herkesin başladığı onlar için bir gün
uzatılmış bütün iskemlelerden ayakları” (s.7)

Korku, kadın ve savaş konuları işlenilmektedir.

Sayılgan, Aclan, “Hititsi Sevi”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.10, (ş.)

“Hiç korkma kalmayacak bu mezarlıklar da
N’oluyorsa sana oluyor miyop sularında yeşilin” (s.10)

Aşk ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Sayın, Günal, “Ayışığı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Duymadınız oysa büyük bir gürültüyle geldim size
Bütün o güneş yalnızlığınıza gözlerinizden çiçekli” (s.9)

Aşk, yalnızlık ve umut konuları işlenilmektedir.

Teo, “Madonna”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Ben ne diyorsam yüreğimin üstündekini diyorum
Evire çevire usun süzgecinden geçirerek” (s.9)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Uçarı, Ercüment, “Horoz”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9, (ş.)

“Gökyüzünden biraz daha resimli horoz
Somut bir horoz oval bir horoz”(s.9)

Yaşama sevinci ve aşk konuları işlenilmektedir.

A. Kadir, “Tekbaşına düşündüğüm Şarkılar:Doyasıya”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“Ha burama geldi be, öf be,
bu kahır ne be, ” (s.9)

Yaşama sevinci konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Geyik”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“Her gece ne oluyor Eskişehir’de
-Bir kadın soluyor ince soluklu” (s.8)

Kadın ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Koro”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“En gonca gül pek Ayten
Kadifesi mor hele” (s.8)

Yurt sevgisi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Cansever, Edip, “Bir Ay Aldım Diyarbakırdan Tokatta Biri Öldü O Zaman”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.7, (ş.)

“Tokatlı diyorlar, ya da bir atın başlangıcı
Eğilmiş, sakın, içkiler alıyor kalabalıktan” (s.7)

Anadolu insanının umudu, yalnızlığı ve yaşamı işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Milâd”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.10, (ş.)

“soyulmuş bulutları takma gözleriyle ölünce yatakta
muz yiyen büyütmelede su geçitleri gibi ekvatorda” (s.10)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Yorgo”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“gözlerini kutsalsız bıraktı başkası görmeyeli
hıncı tüter bakireliğin meryem ana’dan” (s.8)

Yorgo adlı kişinin aşkı olan Helena anlatılmaktadır.

Sünter, Muhteşem, “Gizli Bekleşi”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.11, (ş.)

“Gizli bir şarkıdır içimizde büyüyen
Ayıpların kötülerin güldüğü” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Ak Akıntılar İçinde Olta”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“Hayatı süzüyorum ak akıntılar içinde
Yeşil derinliklerde yoğunlaşan gümüş arzu” (s.8)

Zamanın geçişi ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Apaş Paşa Şapa Oturdu”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“merhaba diyoruz ölü teyzelerimize çocuklar
merhaba diyorlar o şiirlerimizin eşikleri” (s.8)

Yalnızlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Sıkıntılı Lâternalar İçin Düşünceler”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.11, (ş.)

“Bu masanın çevresine oturduk
Bir içtik bir önümüze baktık” (s.11)

Aşk ve sevgi konuları işlenilmektedir.

Karasu, Bilge, “Yazgı Tutsaklığında Özgür”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.7, (ş.)

“Kanın akıyordur bir yerlere şimdi / geçilmemiş
kapıların aşılmamış eşik-” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Denizle Başlıyan Duvarlar”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“Avuçlar Cezayir
İsa Kudüs’lü bir oğlan” (s.9)

İstirap, din, özgürlük, baskı konuları işlenilmektedir.

Akın Cankoçak, Gülten, “Sorumlu Kadın”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“Yüzünle bir olmaz hatırlıyorum sen kimsin
Bir yanından öbür yanın görünüyor bomboş” (s.8)

Kadın konusu ve kadının çektiği acılar işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Cezayir”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“Bir dilim Cezayir masamda ekmek yerine
Geçmiş günlerin Cezayir’i bu ondan böyle güzel” (s.9)

Cezayir’deki zulüm ve Cezayir halkının özgürlük mücadelesi işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “Gülen”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.10, (ş.)

“Siz ne güzel pencerelerde öyle çağrılara duruk
Apak dişleriniz nedense gülen ağzından belli” (s.10)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Gör, Sıtkı Salih, “Lidya II”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.11, (ş.)

“Sen hiç biliyor muydun böyle iri saçlarını
Ortasına gül diken ezber çiçeklerinin”(s.11)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Telefon Farkı”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.7, (ş.)

“Ah benim devrimim çiçek örneği
Çarpılmışların kinini yeniler” (s.7)

Devrim konusu işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Eski Bakır”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“Bir çılgılığın içinde yakalıyorum seni kaç kez
kaç kez İstanbulsu” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Meryem”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“meryem üçüncü kadın sağdan girince
kudüs’ten beri ateşli ağzında sigara” (s.8)

Kadın ve saflık konusu işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Büyük Kavrulmuş...”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.7, (ş.)

“Büyük, kavrulmuş soy kırlar gelir aklıma hep hep tükenmez insan dayanıklılığım

Ağır bakır kalkanlarımızla, demir kargılarımızla döğüşüp döğüşüp geri çekilince” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Deli”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“Bembeyaz sakalının dağılgın telleri

Yuvarlanan incilerle havuza yeğni” (s.8)

Deli olan birinin fiziksel ve ruhsal nitelikleri anlatılmaktadır.

Atay, Alim, “Tink”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“Lokantada üç kadar adam

Üçünün de gözleri ne kadar Süleyman” (s.9)

Üç adamın aynı kadına mektup yazması anlatılmaktadır.

Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut’un Öyküsü”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.8, (ş.)

“Döndüm

insanı yağmurda unutmuşlar çürüyor” (s.8)

Yaşama sevinci, aşk ve umut konuları işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Alırsa Babam Bana Piştov”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.11, (ş.)

“gecedir bir pencere ve saksı titrer
en gizli saklanmış aynamda benim günlerine duyulan özlem” (s.11)

Çocukluk ve çocukluğa özlem konusu işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Ayrılış”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.10, (ş.)

“Ölürsem
Açık koyun balkonumu” (s.10)

Vatan sevgisi ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Nergis”, (Çev. Mehmet Turçin), s.10, (ş.)

“Nergis
Senin kokun” (s.10)

Doğa sevgisi ve aşk konusu işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Sevilla”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.10, (ş.)

“Sevilla bir kuledir
Usta okçularla dolu” (s.10)

Sevilla ve Kurtuba şehir sevgisi işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Ay Vura”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.7, (ş.)

“Üstüme büyüsün karanlık
Kendini tanımıyor ellerim suya bakınsa” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Kadın Yakınlaması”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.9, (ş.)

“ateşine tutmuş bakılanları
bir camın ardında kadın” (s.9)

Aşk ve kadın konusu işlenilmektedir.

Alpertunga, “İdam”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11, (ş.)

“Kelepçeli ellerinde saçların
Deniz tuttu başım dönüyor” (s.11)

Aşk ve sabır konuları işlenilmektedir.

Apaydın, Talip, “Buğdaysı”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.10, (ş.)

“Kafası tıraşlı bir de Eti işi alını
Bir de parlar donuk donuk” (s.10)

Sıradan insanın fiziksel özellikleri üzerinde durulmaktadır.

Stevens, Wallace, “Tanrı İyi Güzel Bir Gece”, (Çev.Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Bak çevrene, kahverengi ay,
Kahverengi kuş uçmadan önce” (s.8)

Doğa sevgisine yer verilmektedir.

Stevens, Wallace, “Yeniden Aşk Demek”, (Çev.Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Kendi türkülerinden habersiz gece
Ben nasıl bensem, o da o:” (s.8)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Su İçinde Bacakları”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Bir kızın saçları dün gece kıpkırmızı
Dün gece tanıdım onu pek öpüşken” (s.8)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Eliot, T.S., “Growltiger’in Kedisi”, (Çev. Aslan Ebiri), *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.9, (ş.)

“Haydut bir kediymiş Growltiger, bir mavunada yaşardı:
Hergelenin biriydi gerçekten, yelkenini pupaya açardı.” (s.9)

Growltiger’in etrafı saran üzü, saldırganlığı korku ve öldürülmesi işlenilmektedir.

Oktay, Ahmet, “Telefon”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.7, (ş.)

“Çocuklar denize uzuyor rengârenk
gemilerden öte gidebilir onlar” (s.7)

Çocukluk, aşk, özgürlük, masumiyet ve hüznün konuları işlenilmektedir.

Sayın, Günal, “Geniş Su”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Titreten uykularımı ya da alıp götüren
Yılanlarla başlayan bu ormanın gecesinde” (s.8)

Aşk ve tabiat konuları işlenilmektedir.

Yüce, Ali, “Öpüşme Burcunda Dudaklara Zam”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.10, (ş.)

“Sığmadığınız bir yerden geliyorum şimdi
kollarıma rüzgarlar yağıyor giymediğiniz kumaşlardan” (s.10)

Cinsellik konusu işlenilmektedir.

Apollinaire, Guillaume, “Loreley”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Bacharach’da sarışın bir büyücü kadın vardı
Sıradan kırar geçirirdi sevdadan adamları” (s.8)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Pound, Ezra, “Akr Çaar’daki Türbe”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.10, (ş.)

“Ben Nikoptis ruhunum senin. Gözetledim

Bu beşbin yılları ve ölü gözlerin” (s.10)

Pound, Ezra, “Dönüş”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.10, (ş.)

“Bak, dönüyorlar işte; hey, bak bu denenen
Kıpırdanışlara ve ağır ayaklara” (s.10)

Dönüş konusu işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Saklı Kuş”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.9, (ş.)

“Saçlarından bir tavşan geçiyor
Aşka uzamış ayakları” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Şiir”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Günahkâr kapıların güneşe açılışı mı
Geceyle gelen çiçeklerin ak sızıntısı” (s.8)

Aşk ve doğa konuları işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Geyik II”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.8, (ş.)

“Geyik sesi duydum gene akşam oldu
Seni istemediğim halde tutup öptüm” (s.8)

Aşk ve cinsellik konusu işlenilmektedir.

Cansever, Edip, “Acı Bahriyeli”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.7, (ş.)

“Binlerce geyik ya da binlerce kuşun beraberliği
Aşk, o benim en güzel hayvanımdır” (s.7)

Aşk, ölüm ve yaşam konuları işlenilmektedir.

Ergöktaş, Faruk, “İçi”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)

“Güneşli aydınlık yüzün
Bir kez bunlarla tutabilsem seni” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ergöktaş, Faruk, “İçin”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)

“Şimdi sen büyüyorsundur
Sen dedim de benimçin sen gözlerin saçların yanı” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Ergöktaş, Faruk, “Siz”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)

“Ben nerden bu geceler
Bir öyle denizlerdeydim ki bir korktum” (s.11)

Yaşama isteği işlenilmektedir.

Kipöz, Tekin, “Öyle Bir Balad”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.9, (ş.)

“Ben oyum ya böyle aşk konusunda ellerini tutuyorum
gece-gündüz demiyorum sana gelmelerim denizlerde su oluyor” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Şevket, Halûk, “Kendikendimizden”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.11, (ş.)

“Tam burada ayrıldık
Titrek bir kandil yanıyor hani” (s.11)

Aşk ve cinsellik konusu işlenilmektedir.

Cummings, Edward Estlin, “Hep Sesinden Önce Ruhum”, (Çev. Ülker Müdüroğlu), *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“Hep sesinden önce ruhum
güzel değil o çokça ve pek soytarı” (s.9)

Aşk, korku ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Kara Şapkalı Haydut Üzerine Saga”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Ansızın bütün limanlarda birden görünecek
Bir beyaz kalyonlu” (s.8)

Umut ve bekleyiş konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“annem mi bir kadın

geciken bir kadın gece yatısına” (s.10)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Kralın Adamları”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“siz bir kraldınız nasıl hatırlamam
koyacak yer bulmayan ellerine” (s.10)

Baskı ve özgürlük konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Mermerleri Günümüze Kalan Kadınlar”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“gül kokan odalarda aynalara karşı
hakkını vermişler beyazın” (s.10)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Ölü İçin Şafak”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“kuş mu uçarlar o çıplaklığın üstünde şimdi
neler katan neler sürdüren en kanatlı sözleri” (s.10)

Kader ve ölüm konusu işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Perçem”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“bakmalarla kıskandırmış gemici ateşlerini
gidip gidip bakmalar iskele ucundan” (s.10)

Yalnızlık ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Sonuna Kadar Gitmek İstiyorum adamı”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“adımını atar atmaz <<kurtuldum sokağı>>
ilişkin bir gülmektir gözlerine” (s.10)

Sıradan insanın aşkı ve yaşamı işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Kalisperanın Kalimerası”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.7, (ş.)

“Erken bunamış akşam
Lâterna sanıyor kendini” (s.7)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Ai Tsing, “İlkbahar”, (Çev. VED), *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“İlkbahar bu.
Lunghualı balıkçılar mutlu” (s.8)

İnsanların geçimleri için doğayla girdikleri amansız savaş üzerinde durulmaktadır.

Akdağ, Tevfik, “İbrahim Eşittir İbrahim”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.7, (ş.)

“Gittim neden mi siz sorun diye

Gördüm görülecek şey mi sanki aptallık” (s.7)

Cumhuriyetin önemi ve savaş karşıtlığı konuları işlenilmektedir.

Arsan, Atılay, “Güzelleme”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.11, (ş.)

“size ne aydınlık bunca erkek kıtlığında
çoğul renginden belli dört yanınız” (s.11)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Arsan, Atılay, “Masal Sonu”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.11, (ş.)

“aydınlığa uzanmış bir Leyla yüzlü kadın
kaldelerden bir kadın gözleri elâm örneği” (s.11)

Kadın konusu işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “La Pleiade”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“kumrular mı uçuyor bil ki paskalya
bakıyorum her eylül seni gölgeleyen şeyi” (s.9)

Çocukluk günlerine duyulan özlem ve anne sevgisi işlenilmektedir.

Nasuh, Ali, “Bir Çift Giderayak”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Liygit sisli bahar başı sandık

Usanç uyardı ikimizi de” (s.10)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Nasuh, Ali, “Düşünen Kamış”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Çekeceğim suların, iplik iplik
Tam düşüncelerimden düşsüzlüğü” (s.10)

Umut, inanç ve mücadele konuları işlenilmektedir.

Nasuh, Ali, “Günebakan”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Dünya evinde iki kara zeytine fitti
İmce sıralarla fitne fücür” (s.10)

Sıradan insanın yaşamı işlenilmektedir.

Ağaoğlu, T., “Masal”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“En olgun meyvesine akşamın erişir sular
Akıntılar akışında güneşin nefes nefes” (s.9)

Şiirde tabiat ve şehir sevgisi söz konusu edilmemektedir.

Ağaoğlu, T., “Yüzük”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“Arınmış aynasında özlemlerin belirtisiz
Saklı çiçekleri gecenin usul usul beyaz” (s.9)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Cummings, Edward Estlin, “Falan Filanım Benim”,(Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.7, (ş.)

“Bir tanem iki tanem falan-filanım beni
Lucy halam geçen büyük” (s.7)

Kadın ve aşk konuları işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “güldal”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Deniz çiçek kadınım aşk sabahın
En uysal giyimidir güldal yatak sonrası” (s.10)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Sandburg, Carl, “Bir Pencere”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Açlık verin bana,
Ey Tanrılar! Durduğunuz yerden” (s.8)

Aşk, yalnızlık ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Sandburg, Carl, “Cadenza”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Dizleri
Bu onurlu kadının” (s.8)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Sandburg, Carl, “Fabrika Kapıları”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Geri gelmeyeceksin asla.

Elveda diyorum sana, kapıdan çıktığını görünce” (s.8)

Aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Sandburg, Carl, “İspanyol”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Ayırma benden kara gözlerini

Bir şey sormuyorum sana” (s.8)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Sandburg, Carl, “Tek Düze”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Yaşanacak bir milyon yaşamım olsa,

ölünecek bir milyon ölümüm” (s.8)

Monotonluğu kırma isteği işlenilmektedir.

Tuncer, Oktay, “Günlük”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Üşürse soğuktan hani o resimler üşürse

Evlerin içindeydi güneşler odaların içinde” (s.10)

Fedakârlık konusu işlenilmektedir.

Alpertunga, “Kapı”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Belli yerlerinin tomurcuk kanatları
Horoz vakti uçuştular üstümüzden” (s.10)

Yaşama konusu işlenilmektedir.

Alpertunga, “Oda”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“-İşlemeli gelin yastığı gülüyordu-
Oysa zorlanmış yüzükler geliyor” (s.10)

Cinsellik ve evlilik konusu işlenilmektedir.

Alpertunga, “Pencere”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Bir gülüşün tül perdelerin ağlayışı
Çarşafarla başlayan dört duvar sancısı” (s.10)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Apollinaire, Guillaume, “10 Nisan 1915”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“Gökte yıldız yıldız saçılıyor Alman bombaları
Bir balo veriyor yaşadığım şu güzelim” (s.9)

Savaş, aşk, umut ve hayal konuları işlenilmektedir.

Eluard, Paul, “Şiirin Bamteli”, (Çev. Vedat Üretürk-Ümit Ölmez), *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.11, (ş.)

“Ateş uyandırmada ormanı

Kütükler yürekler eller yapraklar” (s.11)

Şiirin ilham kaynakları ve şairin ölümü üzerinde durulmaktadır.

G., Asena, “Aşklara”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Hep böyle yıldızleyin cepleri elli kaç kimse senin
Sevda mıydı ne bir uzak kelimedede ismini yürüyordu” (s.10)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Korkut, Ersun, “El”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Ah ahlarla doluysa hahambaşı çıra ah
Ahsılarda bütünlüğüyle dolu çıplak süt ah” (s.10)

Aşk, pişmanlık ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Okta, Ahmet, “Mektuplar”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7, (ş.)

“Uzanıp kalmışım ranzada
Sağ yanım üç gündür sızı” (s.7)

Türkiye’nin köylerinde çekilen sıkıntılar ve yoksulluk konusu işlenilmektedir.

Tathoğlu, Güran, “Mari”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“atlarımız rüyalarım dek koşup gittiler
tırnakların küçüldü yok oldu” (s.10)

Aşk ve yoksulluk konuları işlenilmektedir.

Auden, Wystan Hugh, “Şarkı”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.11, (ş.)

“Ilıktır durulmuş uzaklıklar, talihle yüklü,
Uzanır beyaz kıyıları özlemin” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Onları”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.8, (ş.)

“Onları pek sevdim, küçücük ellerini
Bütün saatlerin vurduğu yerde” (s.8)

Aşk, yalnızlık ve çocukluk günlerine duyulan özlem işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “İkinci O”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.7, (ş.)

“N’olduysa kentlerde oldu
Bir kendime baktım” (s.7)

Köylünün sıkıntısı ve göçün köylü üzerindeki etkisi işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Aylâyla”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Ne zaman birlikte çıksak
biri bizi görür Samatya’da” (s.10)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Boya”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Koca bir varil devrildi geç kaldınız
İnce bir yağ sızdı betonun üstüne” (s.10)

İstirap konusu işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Çağrışım”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Dağ başından kopup gelen rüzgârla
Yönleri kopmuş caddelerde akşamüstü” (s.10)

Kır yaşamına duyulan özlem konusu işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Çıkıcı Olalım Diye”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Berbat bir bulut havada gözleri
Dokunsam yağacak” (s.10)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Düzlükte”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Kestane ağaçları sonbahara girmiyordu
İki kere ısırılmış bir simit yere atılmıştı” (s.10)

Kadın teması işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Oyuncak Güneşler”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Şimdi burda durur benim söylediğim
Okul çocuklarının ellerine kuşlar gibi konar” (s.10)

Zamanın değişmesi ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Işıksaçan, Doğan, “Uyma”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (ş.)

“Nerden çıktıysan çıktın yelesinde bulutların
Uyuyorum sana ellerimin türküsü bu değil” (s.10)

Aşk, tabiat ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Kipöz, Tekin, “Erken Çiçekçi”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.9, (ş.)

“(kral çiçeği)
bu aşk kralların تنها çiçeği” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Barker, George, “Aşk Şiiri”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.8, (ş.)

“Yelkenlerimi indirip geleceğim
Körfezde dinlenen bir gemi gibi” (s.8)

Deniz sevgisi ve aşk konusu işlenilmektedir.

Barker, George, “Balıklar Sonesi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.8, (ş.)

“Balıklar, kanatlarla parıldayan bir gökten
Damlıyor sabah saklanmış ağılarıyla, nasıl parlak” (s.8)

Ölüm, yalnızlık ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Şevket, Halûk, “Kova Burcundaki Cambaz”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Burada olduğumu gördün
Görme olduğumu... ” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Çadır”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Ceviz sabahlarına uzanmak bir adanın
Yerli kadınlarını bırakmak bir kolyeye” (s.9)

Deniz sevgisi, ölüm, yolculuk konuları işlenilmektedir.

Toprak, Ö.F., “Umutlu Ay”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.7, (ş.)

“Bilmediğim bir kenti anlatıyor bana
Üç şişe Vermut Köylü cıgaraları parmaklarımızda” (s.7)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Yüce, Ali, “Bereketli İp”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.10, (ş.)

“Çevremiz öyle kalabalık öyle sıkışık
Sanki hiç yokmuş gibi” (s.10)

Sıradan insanın yaşamına yer verilmektedir.

Atay, Alim, “Adam I”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.8, (ş.)

“-Jimnastik

Bu kadar ay ışığındayken” (s.8)

Aşk ve cinsellik konuları işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Türkü”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.8, (ş.)

“Üç bölük kuş meydanlarda

Meydanlarda üç bölük kuş” (s.8)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Habora, Bülent, “Evde Giyinen Kızlar”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)

“izin vermeyen analar babalar

yatak odasının perdesini açtırmadılar” (s.9)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Hoşgörü”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Allah’ım, sonsuz usundan

Çok düşmedi kısmetime” (s.9)

Talihsizlik konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “İki Aykırı Özdeyiş”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Ey, tozun, renkli-gökkuşağının Allah’ı
Kolla bizi” (s.9)

Yakarış ve günah konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Kaçak”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Şafak vaktinin çocuğu
Sırta kadem bastı!” (s.9)

Kaçış ve çaresizlik konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Mulatto”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Ben senin oğlunum, beyaz adam!
Georgia karanlığı” (s.9)

Zenci ayrımı konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Ölmeden Önce Dilek”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Ne bırakacağım oğluma
Ölüp yok olunca” (s.9)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Son Yakarış”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Baktım da uzaklara
Şaşırayazdım yolumu” (s.9)

Acziyet ve Tanrıya yalvarma konusu işlenilmektedir.

Hughes, James Langston, “Sonuncu Köşe”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Direğin kolunda
Asılı duran sokak feneri” (s.9)

Yalnızlık ve din konusu işlenilmektedir.

İnan, Taşkut, “M Balâdı”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)

“Hovardaca bir gidişti seninki
Böyle yapmalıydın ayıp M” (s.11)

Aşk, ayrılık ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Değişim”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.7, (ş.)

“İlk eylül rüzgâriyle üç sarı yaprak
Üç sarı kurak yaprak” (s.7)

Sonbahar konusu işlenilmektedir.

Pound, Ezra, “Seninle Kalır Neyi Seversem”, (Çev. Anıl Meriçelli), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.11, (ş.)

“Seninle kalır neyi seversem gerisi boş
Neyi seversen alınamaz elinden” (s.11)

Doğru yaşam ve benlikten kurtulma öğütlenmektedir.

Ağaoğlu, T., “Bizans”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.8, (ş.)

“Kubbeleri denizi içinlemiş
Bir şehir bu” (s.8)

Bizans döneminde İstanbul şehri anlatılmaktadır.

Ayhan, Ece, “Uzak Hala”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.7, (ş.)

“Kalkıp pencereyi açıyorsun operet
denizlere çıkan uzak hala” (s.7)

Ölüm konusu işlenilerek Neyyire Hanım adlı kadının işgalci güçleri desteklemesi anlatılmaktadır.

Başaran, “Maçın”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.12, (ş.)

“O söylenenler var ya
Tümü yalan” (s.12)

Maçın halkının sıkıntıları anlatılmak istenmektedir.

Dirikoğlu, Beşir, “Düğümler”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Hiçbir dilenciliği karanfillerini ama hiçbir
Gülüşün yaklaşık Kadıköy denizi yine yükselmiş denizle” (s.9)

Aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Kocataş, Ünal, “Toprak Evin Penceresi”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“At sürüşü, çimenler, demetle eflâtun
akşam gölgelerinde yüce yalnızlığınız” (s.9)

Yalnızlık, kadın ve eşkiyalık konuları işlenilmektedir.

Önal, Uğur, “Elmira”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Baharda
Senin en güzel saçların hangi rüzgârlarla böyle” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Önal, Uğur, “Hep Seni Düşündüm”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Hangi martılı sabahları vardı unutulmuş bir kıyıda
O sultan gözlerinle daha bir mavi” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Önal, Uğur, “Yalnız”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Artık hangi karanlığımı kaldırsan o güneşler yok

Ben ne yaptımsa ellerimle yaptım suçum ne” (s.9)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Yücel, Can, “Belkim Bir Kertenkeleydim”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.7, (ş.)

“Belkim bir kertenkeleydim
piç edilmiş bir yağmurun serini” (s.7)

Varoluş konusu işlenilmektedir.

Yükselen, Halil Mete, “Öğle Üzeri Güvensizliği”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Akşamları güneş batımında duyguların
Öğle sularında halka halka koyu bir zehir yeşili” (s.9)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Bizans”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.12, (ş.)

“Kubbeleri denizi içinlemiş
Bir şehir bu” (s.12)

Bizans dönemindeki İstanbul şehri anlatılmaktadır. (Şiirin, 21 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 38. sayısında kimi yanlışlıklarla çıktığı ve yeniden yayımlandığı bildirilmektedir.)

Gruda, Yılmaz, “Bir Mektuplara Mektuplar”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.9, (ş.)

“Hep aynı sıkıntı diyeceğim ilkin
İnsan” (s.9)

Yalnızlık ve aşk konularına yer verilmektedir.

Günçe, Ergin, “Göl”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)

“Gölü turnayla doldurunca batı yeli
Yüzün daha bir yüz oluyor kavaklarda” (s.10)

Aşk ve özlem konuları işlenmektedir.

Meriçelli, Anıl, “Anı”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)

“Serin sulara bakardınız uyanınca
kumral çıplaklığına uzanıp” (s.10)

Yaşama sevinci işlenilmektedir.

Nida, Ömer, “Yok”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)

“Çıldırıldık karanlıklar bizi sevmez biz maviydik çıldırdık
şarkılarım odalarda seni bin yıl güzelledim kendimden” (s.10)

Aşk konusu işlenmektedir.

Oğuzcan, Ümit Yaşar, “Sanatoryum”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (ş.)

“Milletin derdi başından aşkın
Padişah dersin eteğine düşkün” (s.10)

Padişahın sefahati ve halkın yoksulluğu anlatılmak istenmektedir.

Tamer, Ülkü, “Uzak Ev”, s *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958,9, (ş.)

“Çocuk kemikten atıdır ölümün
En korkak silâhı yangın” (s.9)

Yalnızlık, çocukluk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “O Zaman Av Bitti”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.7, (ş.)

“Öyle çalıştılar ki bir kadını hak ettiler şuralarda buralarda
Sıcağıyle bir kadını, elleri ayakları doğurganlığıyle تنها” (s.7)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Üç Yedi Yirmi Bir Elde Var İki”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.9, (ş.)

“biz on kardeşiz beşimiz yıldız
gözlerimiz yaprak yeşili” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8, (ş.)

“Severdiniz tanısaydınız beni
Sizin içindi ey iyi dileklerim” (s.8)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Seven Kadın Tüter Sıcacık”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.7, (ş.)

“Hey benim evim evimin direği
Çiçeği gecelerimin” (s.7)

Aşk ve kadın konuları işlenmektedir.

Karakoç, Sezai, “Anneler ve Çocuklar”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.7, (ş.)

“Anne öldü mü çocuk
Bahçenin en yalnız köşesinde” (s.7)

Anne sevgisi işlenmektedir.

Kipöz, Tekin, “Kuş”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.10, (ş.)

“kuş oldukça belki saksılarda gülüşen
en iyisi kardeşimdir çoğul bir karanfil” (s.10)

Yaşama sevinci ve aşk konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Perçem”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8, (ş.)

“açılmış bir uykudur masada gözleri
çocuğun böyle baktığı harita” (s.8)

Çocukluk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Aragon, Louis, “Ne Kötü Benim İçin”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.11, (ş.)

“Yokluğun başlangıcında yırtılan yürek gibi
Kırık bir lüks gürültüsüyle” (s.11)

Fransa’nın işgali, savaş ve vatanseverlik konuları işlenilmektedir.

Diego, Gerardo, “İspanyol Şiiri: Tahtaravalli”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.11, (ş.)

“Acunun ekseninde ata biner gibi
Bir dalgacı sallandı evet ve hayır tarafında” (s.11)

Ayrılık konusu işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Saçma Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.9, (ş.)

“Anne
Ben gümüş olsam” (s.9)

Anne sevgisi işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Geçki”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.8, (ş.)

“öpüşlerimiz mi oluyor o çocuk
geliyor yaz günleri bulvara” (s.8)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Kankentleri”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.7, (ş.)

“Kan akıyor penceresi karanlık evlerden

Ölü kadınların üstüne tuğlaların üstüne” (s.7)

Istırap, karamsarlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.9, (ş.)

“Yalınayak seslere uzuyor yalnızlığı
Uzakta mavi aydınlığa sapan yolda” (s.9)

Istırap, yalnızlık ve umut konuları işlenilmektedir.

Arsan, Atılay, “Hasan Karaya Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.11, (ş.)

“tükenmez gözlerle seni aradım bir nicedir
kandırallı kara hasan oğlu hasan kara” (s.11)

Hasan Kara adlı kişinin ölümü ve bu ölümden duyulan üzüntü anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Tarih”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.9, (ş.)

“Ceketini çıkarınca
kayalar uykudan hafif” (s.9)

Sıradan insanın yaşamı ve mücadelesi anlatılmaktadır.

Tamer, Ülkü, “Kıral Ağladı”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.8, (ş.)

“İyice belirgin oluyor bu ay saray karanlıklarında,
Kadınlarım, döşemelerime uzanan ve sanki sulara.” (s.8)

Kralın yaptığı kötülükler ve baskı işlenilmektedir.

Bozbekiroğlu, “Leyla ile Mecnun”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.8, (ş.)

“8
bir olsam” (s.8)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Cummings, E.E., “Kim Olsa Yaşardı Güzel Nasıl Şehrinde”, (Çev. Anıl Meriçelli), *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.11, (ş.)

“kim olsa yaşardı güzel nasıl şehrinde
(yukarıya süzülen öylesine çanlarla)” (s.11)

Zamanın geçişi ve tabiattaki değişim işlenilmektedir.

Elâgöz, Tekin, “Yalın Kan”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.12, (ş.)

“Kan çanakları sallıyor yeşil yapraklar
Kamçılı durumların güneşe kan” (s.12)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Yaşayan Ağaç”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.7, (ş.)

“Maviyi koy ardına Tanrı direği maviyi
Aradığın bir maviyi saat dört mavisini” (s.7)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Deniz Suyu Baladı”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.7, (ş.)

“Deniz

Ta uzakta gülümser” (s.7)

Tabiat sevgisi, deniz ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Sungur, Orhan, “Soyut Çocuklar”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.12, (ş.)

“Uzaklara kaçacakmış gibi bakarlar insana

Değersiz sokakların en olmayacak yerinde durup” (s.12)

Kadın, aşk ve insanlığın yaşadığı yıkımlar işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Neyyire Hanım”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“Taşınmış şemsiyeleri belki de küsmüştür

bir yalnızlığa gitmiştir ki Neyyire Hanım” (s.10)

Yalnızlık ve çocukluk konuları işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Gün Batısı Güzel Olan”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“Ne güzel dünyadır o gün batısı

Yüreğinde ev özlemi çocukların” (s.10)

Köy yaşamı işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia,, “Salyangoz”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Bir salyangoz verdiler bana
Türküsünü söyler içten içe” (s.11)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Yarım Ay”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Ay gezer su üstünde
Gök süt liman...” (s.11)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Nasuh, Ali, “Gündelikçi”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.15, (ş.)

“Güneşe takılı çamaşır bulut
Yeşilce düşünen dünyaya dönük” (s.15)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Süreya, Cemal, “Kız Kulesi Senaryosu”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Sonra o gider sesinin yıkardı
Telefonda saatlerce seviştiğinden” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Batı Kapısı”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Batılarda gençliğimiz iki kere az
Düğünlerden kaçıyoruz Ahmet’in gelinleri” (s.11)

Ayrılık, yalnızlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Berk, İlhan, “Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Güneşler, Bütün o, durdum bir denizde
Bir Ağa Sabahta Menelas gibiyim” (s.9)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Beyatlı, Yahya Kemal, “Erenköyde Bahar”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Cânan aramızda bir adındı
Şirin gibi hüsnü âne ünvan” (s.9)

İstanbul sevgisi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Beyatlı, Yahya Kemal, “İtrî”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)

“Büyük İtrî’ye eskiler derler:
Bizim öz mûsikimizin pîrî” (s.13)

Millî müzik konusu işlenilmektedir.

Beyatlı, Yahya Kemal, “Mehlika Sultan”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)

“Mehlikâ Sultan’a âşık yedi genç
Gece şehrin kapısından çıktı: ” (s.13)

Mehlikâ Sultan’a âşık yedi genin öyküsü anlatılmaktadır.

Beyatlı, Yahya Kemal, “Yol Düşüncesi”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.13, (ş.)

“Bu def’a farkına vardım ki ihtiyarlamışım
Hayâtı bir camın ardında gösteren tılsım” (s.13)

Tarihe özlem, vatan sevgisi ve yaşlılık konuları işlenilmektedir.

İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.12, (ş.)

“Belirsiz kukkuu, kukuu, sesleri ıraklarda;
Saima Gölü kıyısında” (s.12)

Tabiat sevgisi, aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Toprak, Ömer Faruk, “Ateş Gülü”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“Yüzünün bir yanı bizim köylü Mustafa
Saçları kıvrıcık Kuzey Afrikalı gibi birşey” (s.10)

Özgürlük için verilen mücadele anlatılmaktadır.

Atay, Alim, “Kikulata”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“üçüncü yılında hamit
simitçi maskarası hiç” (s.10)

Sıradan insanın gündelik yaşamına yer verilmektedir.

İnce, Özdemir, “Operet Mareşali”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“bakarsa karanlık nasıl şahmeran
açıyor kapısını titrek köşeye” (s.10)

Yalnızlık ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

İpekdağ, Zeki, “Ben Şimdi”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)

“Aşk inançsızlığımı doğruyor çekip kaçışım var
Damarlarımı keselim yani ama anlatamıyorum ki” (s.15)

Aşk, ıstırap ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Ay Gemisi”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Ay gemisi geldi seferden
İssız tepelerden, mazotlu çin denizlerinden” (s.9)

Aşk, ayrılık ve doğa sevgisi işlenilmektedir.

Kipöz, Tekin, “Kuş II”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)

“sabahlarım gül-suları belki de yağmur
güzel oluyorlar çoğu bir kuş soluyorlar” (s.15)

Doğa sevgisi işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Ok Türküsü”, (Çev. Mehmet Turçin), *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.12, ,(ş.)

“Kara kara okçular
Yaklaşır Sevilla’ya” (s.12)

Vatan sevgisi işlenilmektedir.

Sayın, Günel, “Denizin Ortası Ehram”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.12, (ş.)

“Susun bırakın en yeni bir ehramdayız
Saçlarını tararken işbaşı saçlarını” (s.12)

Doğa sevgisi ve aşk konuları işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Kadın ölür hiç bırakılmadığı kalabalıklardan
Saçlarına gelip gelip kumrular konar ve” (s.11)

Şehir insanın yaşamı ve ölüm konusu işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Sigma”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Yaşatan gücünü seven ellerini ayırdetmiş durmadan
Parklardan boşalan, fabrikalardan ve lokantalardan” (s.9)

Yaşam ve aşk konuları işlenilmektedir.

Yıldız, İbrahim, “O Hasan Öyle Hasan”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.15, (ş.)

“İpıslak aydınlıklar var bahçelerde
Çocuk gözlerinde irilir bir zaman” (s.15)

Aşk, cinsellik ve yaşam sevinci konuları işlenilmektedir.

Ağaoğlu, T., “Rembrandt I”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“Açıldı dudaklarında güneş
Gürültüsü aç taşlar” (s.10)

Kıyamet ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Akdağ, Tefik, “Gevşek Mavi Kıravatlı”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Atlas bıyıklarını bırakmış
Kanunsuz korsan yelkenleri gibi” (s.9)

Şehir insanının yaşamı işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Fayton”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“O sahibinin sesi gramofonda çalınan şey
İncecik melankolisiymiş yalnızlığının” (s.9)

İntihar ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Brecht, Bertholt, “Kırallık Fizikçisi Bay Galileo Galile’nin Dehşet Verici Sistemi ve Korkunç İnançları”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.10, (ş.)

Bertholt Brecht’in *Puntila Ağa ve Uşağı Matti* adlı oyunundan çevrilen bir manzumeden ibarettir. Manzumede, Galileo’nun dünyanın yuvarlak olduğunu iddia etmesi ve görüşleriyle İncil’e ters düşmesi anlatılmaktadır.

Erturan, Gökalp, “Sendika Adam”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.14, (ş.)

“Artık kanını yorgunluktan gelen toksinlerle zehirleyen
Atlas denizlerinde birkaç daha silik kalacaktı birkaç daha zengin” (s.14)

İşçi ve halkların sömürüye karşı koymaları işlenilmektedir.

Meriçelli, Anıl, “Çılgın Çıkmazı”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Güzelliğime sığmıyorum sabahları
Adınızı anmış gibi yalnızlığa” (s.11)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Yüce, Ali, “İdentiklik”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“Aynanın içinde bir hayli toplu iğne
bir kışlık urbanın provasını yapıyor şimdi” (s.11)

Ayrılık konusu işlenilmektedir.

El-Haydarî, Bülent, “Çağdaş Arap Şiirinden Örnekler”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.12, (ş.)

“Hep aynı sokak
Hep aynı evler birbirine geçmiş” (s.12)

Yaşamın tekdüzeliği ve umut konusu işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Harlem Noktrün”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.11, (ş.)

“-a-
Sevmek bir yerlerdeki sabah galiba” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Kızıoğlu İstasyonu”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Kızıoğlunda uyumadım da yıldızları gördüm
Anam gözü iri salkım yıldızları” (s.9)

Anadolu insanının yaşamı anlatılmaktadır.

Karasu, Bilge, “Doğu-Batı”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.9, (ş.)

“Üçlü sabah
Ne güzeldin giderken kanım can parçam benim” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Nida, Ömer, “Büyük Değişim”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.12, (ş.)

“Buruştuk elimizde eski dudaklarımız
gene sensin güzel eden kanaryaları” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tamer, Ülkü, “O Eski Bir Güvercindi”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.10, (ş.)

“O eski bir güvercindi, gittikçe hatırlanan
O eski bir güvercindi, uçması da iyiydi bana kalırsa” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “İki Siyah Kıravat”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“Bu adam ne arıyor öyleyse Kurbağada
Ve baktık ve gördük vişne bahçeleri dünyada” (s.10)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Bozbekiroğlu, “Kötü Bir Aşk Şiiri” , *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“kimdi o geçen yıl bir yerlerinde yüzümüzün
bütün kuşları bırakıp göğü merdan kılmıştı” (s.10)

Aşk ve çocukluk yıllarına ait hatıralar işlenilmektedir.

Gör, Salih Sıtkı, “Kına Gecesi”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Seni bir kelebek uçuşlu çarşıda sevdim bir seni bir ellerini
Uzak yığınlar gölündeydi orda İstanbul daha” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Guillen, Nicolàs, “Küba Şiiri: İki Çocuk”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“İlk çocuk, kötülük ağacının aynı dalında,
Bir kapı önünde, bunalıcı gecede” (s.11)

Yoksulluk konusu işlenilmektedir.

Habora, Bülent, “Devrik Kişi”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Cenevremsi kadınlardan bıktım artık
Toprak kokanlar gerek ordakilere” (s.12)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Habora, Bülent, “Görüntü”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Bakışlı kızlar değişmiş süresiz
Buz gibisiniz derinlerde neden içli” (s.12)

Kadın ve sevgi konusu işlenilmektedir.

Habora, Bülent, “Kıyı”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Bir genç tarla açıldı ölümsüz upuzun
Ne var ki öncü kişiler beğenmezdi onu” (s.12)

Tutsaklık ve sonsuzluk konuları işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “En”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“inirse cânım efem o korkunç öykülü dağdan
ıslak gözünde büyüyen incecik orman” (s.12)

Ölüm ve egzotizm konuları işlenilmektedir.

İsimsiz, “Fin Halk Türküsü”, (Çev. Ahmet E. Işık), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.14, (ş.)

“Gökler mavi ve beyazdır
Ve yıldız doludur” (s.14)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Matematik Öğretisi”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.9, (ş.)

“Diyelim ki bir okulsun, köy okulu O ve saray
Serpilmiş belirsiz ışıklardan biri Anadolu’da” (s.9)

Anadolu’da yaşayan insanın içinde bulunduğu durum anlatılmaktadır.

Metin, Feridun, “-İ- Ben Hiç Güzel Olmadım Sahi” , *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“Kahvesinde uzun akşam bulutları vardı
Bir de kırmızı gemici kiremitleri” (s.11)

Aşk ve yaşama ağrısı işlenilmektedir.

Özer, İsmet, “25 Yaş Yalnızlığı”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Müzikle birlikte sonbahar kokuları uzaklardan
Mevsim değişiyor düşüncelerde zaman” (s.12)

Aşk, yalnızlık ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Halklı”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“Çizdim yalnızlığıma bir koyu halk getiren
en acı gözleriyle duvara o aslanı” (s.10)

Afrika’da yaşayan insanların sömürülmesi konusu işlenilmektedir.

Prevert, Jacques, “Hür Alay”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.14, (ş.)

“Kepimi tıktım kafese
Başıma geçirdim kuşu” (s.14)

Zamanın geçişi işlenilmektedir.

Şevket, Halûk, “Yanık Görüntü”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Orada olmak için geçtim
Daha dün geçtim” (s.12)

Boşluk ve ıstırap konuları işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Kırlangıç”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“Romalıları yenildiler
İnsanları çok bu şehrin karanlığı” (s.11)

Yalnızlık, karanlık, umutsuzluk ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “Görmeyeli”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Siz ne güzel çocuklara gebe bir kadınsınız
Gebesiniz bütün anlamıyla kadınsınız bu yüzden” (s.13)

Kadın konusu işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “Özgürlük Alanı”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“At sürülür bu geniş düzlüklerde zalım yar
Ata çıplak binen çocuklar uzayıp giden” (s.13)

Anadolu’daki insanın yaşamı ve doğa sevgisi işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Şano”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“böyle değildi eskiden yazım
tırnakların bitmiş silâhlarında” (s.11)

Aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Korkut, Ersun, “Üzümlü Meyhane”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.14, (ş.)

“Gökte mavi tencere eviydi
Tuttum güldüm amma güldüm” (s.14)

Kadın ve içki konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Kıyı”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“İlerleyen o ilerleyen onun akşamı
haliç’te bir adam ve bir kayıkta” (s.11)

Sıradan insanın yaşamı ele alınmaktadır.

Tamer, Ülkü, “Dokuma”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.9, (ş.)

“Mekik yerine mızrağımı kullanırdım
Geçerdi sırmalardan ıssız ormanıma” (s.9)

Makineleşme ve sanayileşme ile insanın kendine yabancılaşması konusu işlenilmektedir.

Yüce, Ali, “Yakup Neredesin”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.11, (ş.)

“Sayın bay dünya diyorum dişi bir zarfın üstüne
bir kuyunun ağzına göre yakup nerdesin” (s.11)

Cumhuriyetin kurulması ve Cumhuriyetle gelen değişimler işlenilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Gün”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“Bir esir pazarı gürültüsünde oyuncaksız
Ölüm çizgisi akrebin ateşten çizdiği” (s.10)

İstirap ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Ayhan, Ece, “Fayton”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“o sahibinin sesi gramofonlarda çalınan şey
incecik melânkolisiymiş yalnızlığının” (s.10)

İntihar konusu işlenilmektedir.

**Char, René, “Kara Geyikler”, (Çev. Ülker Müdüroğlu-Özdemir İnce),
Pazar Postası, S. 51, 21 Aralık 1958, s.11, (ş.)**

“Sular fısıldıyordu göğün kulağına
Geyikler, binyılların uzayını aştınız” (s.11)

Tabiat sevgisi ve yaşama sevinci işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “Kız”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“Tutup el ediyorsun Elenisa tutup göz ediyorsun
Yudumluyorsun iri portakal dilimi dudakların” (s.10)

Cinsellik ve aşk konuları işlenilmektedir.

G., Asena, “Ay Işıklı Ablam”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“O eski bahçeler oluyor kalbim akşam saatleri
En kuytu yerlerinde habersiz sellukolar açan” (s.12)

Şiirde, şair bir ablasının olmasını istemektedir.

Habora, Bülent, “Değişik”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.15, (ş.)

“Tüm sokaklar bulanık artık
Görünü” (s.15)

Sıradan insanın yaşamı işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.9, (ş.)

“Adım neydi? Düpedüz Rıza idi, Irıza,
Bilinen köylü adlarından kolay” (s.9)

Sıradan insanın yaşamı işlenilmektedir.

Kipöz, Tekin, “Çok Güneşler”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“ne güzel denize vuran ellerinle çarşılarındayız
çoğul çarşılardayız bir geyiğin kovaladığı” (s.10)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Nida, Ömer, “Görünü”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.15, (ş.)

“Rüzgâr çiçeklerde konukluğumuz tükenecek yaşamaktan
erkek portakallar güney gecesi sessiz uykulu” (s.15)

Tabiat sevgisi ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Süreya, Cemal, “Dünyayı Seviştik Az Yaşadıksa da...”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.9, (ş.)

“Ben kibriti çaktığım zaman
Her şey kırmızıydı yüzün olarak” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Apaydın, Talip, “Uğurlamaca”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.10, (ş.)

“Canavar düdüklerinden kuş tüyü yastık
Adam oturmuş esmer” (s.10)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Asayasu, “Taksi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Gümüştül çiğler sonbaharda
Taksi olur dizi dizi” (s.13)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Çelikten, Cengiz, “Dünya Açıklarında”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Sonra yeniledin alıp gözlerimden onu
Ortalara saldın yağmurlara rüzgâra” (s.12)

Tabiat sevgisi, aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Hitamaro, “Gemicik”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Gökyüzü denizindeki
Bulutların köpürmüş dalgacıklarında” (s.13)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Jomei (İmparator), “Yalnız Erkek Geyik”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Her ikindi başlar
Gece durmaz çağrışır” (s.13)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Korkut, Ersun, “Spleen”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Kargı ucunda ay çengel karası
Kararmış uzayın tespih böcekleri” (s.12)

Kadın, cinsellik ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Metin, Feridun, “-E- Akşama Ölme”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.12, (ş.)

“Ne korkunç bir yalnızlıktır o kadın
Ne korkunç bir yalnızlık bütün kedilerinde” (s.12)

Kadın ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Mitsukuni, “Çiğler”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Kızıntemler üzerinde
Taptaze durur” (s.13)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Naoyashi, “Güzel Gece”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Karanlıkta ışılar ateş böcekleri
Ayışığı olmayınca” (s.13)

Geçmişe duyulan özlem işlenilmektedir.

Tabito, Otomo, “Minume Burnu”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Karımla ikimiz geçmiştik
Güzelim Minume burnundan” (s.13)

Ayrılık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Kanada menekşeli iyi uzun balkon”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.7, (ş.)

“Aklım hep geçmiş yazlara değiniyor <<sis basmış kıyılarda
parlak, garip, beyaz çiçekler>> bir yer baktım” (s.7)

Modern Çağ kentlerinin boğuculuğu ve sıkıntı ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Yakamochi, Otomo, “Ay Gezisi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (ş.)

“Shibutani’ye dek bütün kıyı boyunca
Nasıl tad verirdi ayışığı dupduru” (s.13)

Tabiat sevgisi işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Çay”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.9, (ş.)

“Üç ayaklı falan fotoğraf makinası
Tutup resim çektiirmek hiç ağlamadan” (s.9)

Yalnızlık ve kaçış temalarına yer verilmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Akvaryum Kadınları”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.10, (ş.)

“Onlardı en güzel akvaryum kadınları
Doğrusu Lui kızları, portakalsı” (s.10)

Aşk ve kadın konularına yer verilmektedir.

Bozбекiроđlu, “Havva’sız Ademler”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.11, (ş.)

“biraz ucundan akıyor ellerinin Kızılırmak
onunla büyüyor her şey” (s.11)

Aşk, bekleyiş ve yalnızlık temalarına yer verilmektedir.

Cummings, Edward Estlin, “Hiç Gezmediğim Bir Yer”, (Çev. Ali Yüce), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.12, (ş.)

“hiç gezmediğim bir yere, sevinerek uzak
herhangi bir anı, senin gözlerinde onların sessizliği var” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

El-Haydari Bülent, “Kibir”, (Çev. H. Bedha Dinç), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.12, (ş.)

“Sen kim anlayamazsın
ne istediğimi, ” (s.12)

Aşk, ayrılık, mutsuzluk ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Fadik Kadın”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.9, (ş.)

“Fadik kadın, Yıldızeli köylerinden
Fadik kadın dal çiçekli al etekli, ” (s.9)

Köylü kadının yaşamı ele alınmaktadır.

Berk, İlhan, “Sonnet”, s.9, (ş.)

“Troie’da siz sözü güzeldi eskiden,
Baktım öpüşündü duran, baktım bungun.” (s.9)

Yalnızlık ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Bozkurt, Gökbörü, “Gerekçesiz Bildiri”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.11, (ş.)

“ben olsam
ellerinde bayram sabahı” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Yıldız, İbrahim, “Bakma”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.12, (ş.)

“Siz yapıyorsunuz bu sabahlar doğurgan
yüzlerinizde iyilik, yalnızlık, sevgi” (s.12)

Yalnızlık ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Basho, “Capon İşi”, (Çev. Tarık Dursun K.), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.10, (ş.)

“Kahkaha çiçekleri
İşte kahkaha çiçekleri” (s.10)

Tabiat ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Mr. Blues”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.9, (ş.)

“Şimdi ne yapalım Mr. Blues
Yolun sonuna geldik” (s.9)

Mutlu ve sade bir yaşam isteği dile getirilmektedir.

Tuncer, Oktay, “Masal”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.13, (ş.)

“Büyü
Siyah tüyleri beyaz mermerlerin” (s.13)

Aşk, yalnızlık ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Anadolu Treni”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.10, (ş.)

“Bir daha sevdim Anadolu’yu
Sivas yaylâsına çıktım da,” (s.10)

Yurt sevgisine yer verilmektedir.

Pasternak, Boris, “Tan”, (Çev.Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.12, (ş.)

“Olamazdı sen olmadan alın yazım
Savaş koptu derken, yıkım koptu” (.12)

Aşk, ayrılık, savaş ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Uyar, Turgut, “Akabakan”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.9, (ş.)

“Unulmaz

Derin, mavi gözlerdi bütün akabakan. Ak, büyük avcılardan gözlenmiş bir geyikti. ” (s.9)

Şehir ve tarih konusu işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Balkonlarda”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10, (ş.)

“Çiçekler güller karanfiller bulunur burda
Ve balıkçı şarkıları pul pul balıklarda” (s.10)

Doğa ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Neruda, Pablo, “Amerika Sevgisi ‘1400’”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)

“Peruklardan önce, kaputlardan önce
nehirleri vardı, atar damar gibi nehirler” (s.12)

Tarih ve savaş konularına yer verilmektedir.

Nida, Ömer, “Çıplaklığım Çoğalıyordu”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.11, (ş.)

“karanlık karanlık bir yanıyla beyaz gelişini buluyorum, dilimde yüreğim hep
o sokak

başlarında kusmakla tam da rezil bir akşam yanıma oturuyor, ben
oturuyorum” (s.11)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Örten, Yavuz, “Kara Işıma”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)

“Gözleri yeşil sessizliğin sonsuz
Sularına yelin üfördüğü” (s.12)

Aşk, yalnızlık, günah ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Pasternak, Boris, “İyilik Savaşı”, (Çev.Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12, (ş.)

“Kısıtılmış bir hayvan gibi şaşkınlık ben
Bir tarafta insanlar, hürriyet ve ışık” (s.12)

İyiliğin kötülüğü yenmesine yer verilmektedir.

Sander, Ergun, “Beyaz Çiçek”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.11, (ş.)

“Bir büyük anıttır gecemizde
Anlatılır masalları yüzyıllardır” (s.11)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

G., Asena, “Ay Işığı Fareleri”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13, (ş.)

“Hiç bu kadar bahçesiz kalmadık gittiğinden bu yana ablam
Eylüller giyinmiş deniz çıkarken sabahlara” (s.13)

Ölüm konusuna yer verilmektedir.

Halûk, Oğuz, “Abanoz”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.12, (ş.)

“Yalnızlığı her kapı açılışında kocaman
Issız Erenköy gözü gözleri” (s.12)

Hayat kadının dramı ve yalnızlık konusu işlenmektedir.

Kipöz, Tekin, “Kral Olan Amcam”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.12, (ş.)

“Kral dönerse gemilerde herhalde amcam
Erzurum’un sokaklarına beni bulmağa geliyor” (s.12)

Özlem ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Kozlu, Abdullah, “Hasan Oğlu Veli”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.14, (ş.)

“Yılan dilli bir Bursa bıçağı başlangıçta
dinmemiş kan uykular, tozlu göz yaşlarımız;” (s.14)

Sıradan insanın yaşamına ve acı konusuna yer verilmektedir.

Nida, Ömer, “Fransız Şapkalı Dedem”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.13, (ş.)

“Ansıdığım gençliğin ıslak
ağzına kumlar” (s.13)

Çocukluğa ait hatıralara yer verilmektedir.

Nida, Ömer, “Derken Cuma Gelir”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.13, (ş.)

“Adamları severdim uzatsam ellerimi ayçiçekleri
bir görme nereye gider şaşkın ördek sularında” (s.13)

Yalnızlık konusu işlenilmektedir.

Tathoğlu, Güran, “Can Kentim”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.11, (ş.)

“Ben seni güzellemek fukarasıyım birden ikiye ikiden bire
yolunda ufalandım can-kentim bu kaç kere” (s.11)

Kent sevgisi, zamanın geçişi yalnızlık, ve ölüm konularına yer verilmektedir.

Başaran, “Yaman Vuruldu Yazmalar”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.8, (ş.)

“İrgat Osman duramadı yerinde
İçinde bir köz vardı” (s.8)

Köylünün çalışma azmi işlenilmektedir.

Ergöktaş, Faruk, “Peçeli”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.10, (ş.)

“Yoksul odalarda yağ kokuları yalınayak çocuklar
Büzülür akşamınan sofrası” (s.10)

Yoksulluk konusuna yer verilmektedir.

Güney, Oben, “Kör Tayfa”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.11, (ş.)

“Hani nasıl söylerse dilsizler sevdiğini kelimelerden uzak
El yordamı bir dünya benimki işte böyle, şekin mor derilisi” (s.11)

Aşk, yalnızlık ve ayrılık konularına yer verilmektedir.

Güney, Oben, “Misis İfezna”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.16, (ş.)

“Ben varsam öpüşlerinden beri bu
Tanrı dudaklı Misis” (s.16)

Kadın, hayal ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Pound, Ezra, “Göl Adası”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.9, (ş.)

“Ey Tanrım, ey Venüs, ey Mercury, hırsızlar kralı,
Son günlerimde, n’olursun, bir küçük tütüncü dükkânı ver bana” (s.9)

Kaçış, sıradan bir meslek isteğine ve yazarlıktan bıkma konusuna yer verilmektedir.

Yükselen, Halil Mete, “Uzun Bakır Saçlı Kızlar Korosu”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.16, (ş.)

“Hep seni arıyorum yılgın tanrı suları gördüğümde
İçi dolgun kadınsı kırmızı güller olurdun” (s.16)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Manzume”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12, (ş.)

“Kapıları kapatıp gül-gülistandır yaşanan dedim
fesleğenler dedim kuşkonmazlar dedim, pencereme, olmadı” (s.12)

Yalnızlık konusuna yer verilmektedir.

Güney, Oben, “Mavi Yazıt İfezna I”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.16, (ş.)

“(rastlantı)

O bile çok bana bir küçük umut için,” (s.16)

Aşk ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Sessizlik”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.11, (ş.)

“Duy sessizliği, yavrum.

Dalga dalga bir sessizliktir o” (s.11)

Matem ve savaş konularına yer verilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Yolculuk”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.11, (ş.)

“Nereye gidiyor

yas tutan yüz atlı” (s.11)

İspanya’daki iç savaş anlatılmaktadır.

Nida, Ömer, “İki Çağ Kırıntısı”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.11, (ş.)

“Kara gecenin yanık düdüklerinde yüreksiz

kaldırımlarda bir parıltı birkaç değil onca kolların” (s.9)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Şevket, Haluk, “Olumlu”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.12, (ş.)

“Öyle bir rüzgâr
Kahkahalarla gülen bir kız gibi” (s.12)

Tabiat ve yalnızlık konularına yer verilmektedir.

Arif, Ahmet, “Suskun”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.11, (ş.)

“Sus, kimseler duymasın,
Duymasın, ölürüm ha, ” (s.11)

Aşk, yalnızlık ve gurbet konuları işlenilmektedir.

İnce, Özdemir, “Pofuduk Pumpkin”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.10, (ş.)

“Sen yürürken büyüsün baştan başa
Uzayın uzaklaşan kemanlarında” (s.10)

Aşk ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

Özer, Kemal, “Sargınız Biragızdan”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.9, (ş.)

“Sargınız birağızdan çünkü aşk uğrağına
Çünkü ödemek onu bilmediğimiz bir ağı” (s.9)

Kahramanlık konusu işlenilmektedir.

Shakespeare, William, “İsimsiz,” (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)

“Karşılaştırır mıyım bir yaz günüyle seni?
O çevrende dolaşan daha sıcak bir hava,” (s.12)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)

“Güçlü satırlarımı geçemiyecek yaşça
O yaldızlı anıtlar, isterse bitsin zaman” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Shakespeare, William, “Sone”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12, (ş.)

“Daldığım zamanlarda sessiz düşüncelere
bencecik bir fidanken, geride bıraktığım” (s.12)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Tamer, “Uzun Parmaklı Silahlar”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.10, (ş.)

“Nedendir her zaman silâhları getiriyor
Göge kanla çisziilmiş bir aydan gece; ” (s.10)

Korku, yalnızlık ve kaçış konuları işlenilmektedir.

Arif, Ahmet, “Diyarbakir Kalesi”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.10, (ş.)

“varamaz elim,
Ayvasına, narına can duymazken” (s.10)

Gurbet, zulüm ve aşk konuları işlenilmektedir.

Atay, Alim, “Ceylan mı Sandınız”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.11, (ş.)

“Ceylan mı siz bu hayvanı
o benim en eski hüznümdür Ceylan” (s.11)

Aşk, hayal ve çocukluk konuları işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia., “Ay”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)

“Düşürüyor çığlık
esen yele” (s.14)

İç savaş konusu işlenilmektedir.

Lorca, Federico Garcia., “Geçtikten Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)

“Bakıyorlar çocuklar
uzak bir yere” (s.14)

Umut konusuna yer verilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Sonra”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)

“Yok oluyorlar
zamanla doğmuş” (s.14)

Güzelliğin sona ermesi ve hüznün konularına yer verilmektedir.

Lorca, Federico Garcia, “Şaşkın”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (ş.)

“Sokakta bırakılmış ölü
göğsünde bir hançerle.” (s.14)

İç savaş ve insanların ölmesine yer verilmektedir.

Uyar, Turgut, “Yavaşça Oluyor Ellerime”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.9, (ş.)

“Susuz bir aklık başlayımınca aramızda
yavaşça oluyor ellerime bulaşması” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Güney, Oben, “Bitmemiş Sonnet”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.15, (ş.)

“Her akşam şarkıya koşulu gelir Misis
Karanlık kısrakları gözlerinizin” (s.15)

Aşk, yalnızlık ve ölüm konuları işlenilmektedir.

Örten, Yavuz, “Boşlukta Duran Tadımlar”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.15, (ş.)

“Susuz bir karanlıkta kuşluk vakti
Can yaprağından ak gülümseyişle” (s.13)

Hüzün, aşk ve ayrılık konuları işlenilmektedir.

Zengin, Coşkun, “Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.11, (ş.)

“Şöyle bir salınmış büyük sokaklara deli-dolu
Ellerinde çırılçıplak bir dokunuşla sevisi” (s.11)

Çocukluk ve mutluluk konusu işlenilmektedir.

Arif, Ahmet, “Ay Karanlık:Maviye”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.12, (ş.)

“Maviye çalar gözlerin
Yangın mavisine” (s.12)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Breton, Andre, “Odun Saçlı Kadınım”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.13, (ş.)

“Odun ateşli saçlı kadınım
Ateş kıvılcımı düşünceli” (s.13)

Aşk ve kadın konuları işlenilmektedir.

Halûk, Oğuz, “Artık Hep O Aşk Var”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.9, (ş.)

“Yasemin benizli bir aydınlıksa o sıcak upuzun gözleri var
Her kadehle bakışlarını bir yudumda isteğim” (s.9)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Dirikol, Beşir, “<<F>>”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.16, (ş.)

“Tam yanıma oturmuyor mu gül gibi kan
İnanmanın gül çağında gül gibi kan” (s.16)

Aşk ve içki konuları işlenilmektedir.

Dirikol, Beşir, “<<N>>”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.16, (ş.)

Nasıl mı sevdiği bir gökyüzüdür
Korkulu bulutlarla sevindiren ve ağlatan” (s.16)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Ölez, Ş.Avni, “Mai Çung Tsu Kaki”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.10, (ş.)

“Çinli kızın adı
..... ” (s.10)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Verdet, André, “Gece-Ana ve Çocuk”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.8, (ş.)

“Çocuk öksürüyor diyorum sana
Sana çocuk öksürüyor diyorum” (s.8)

Hastalık, masumiyet ve şefkat konuları işlenilmektedir.

Alberti, Rafael, “Gerenadaya Gitmemiş Kişinin Baladı”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.10, (ş.)

“Öylesine uzak ovalar, dağlar, denizler ötesinde
Başka güneşler bakmada şimdi ak saçlarıma” (s.10)

Esaret ve savaş konuları işlenilmektedir.

Kwang-su, Lee, “Dostlara Özlem”, (Çev. Coşkun Zengin), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.12, (ş.)

“Oy kardeşlerim benim
İşitir misiniz işitir misiniz” (s.12)

Özlem konusuna yer verilmektedir.

Lorca, Federico Garcia., “Çeşitlemeler”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.9, (ş.)

“Duru suları havanın
yakınının dalı altında” (s.9)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

Prevert, Jacques, “Ay Çiçeği”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.9, (ş.)

“Kışın olsun, güzün olsun
Bütün günlerinde haftanın” (s.9)

Aşk ve güzellik konuları işlenilmektedir.

Şevket, Haluk, “İkinci Gece”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.15, (ş.)

“Beni kim kurtaracak
Burada” (s.15)

Ayrılık konusuna yer verilmektedir.

Tathoğlu, Güran, “Karanfil”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.15, (ş.)

“güneşlemek pazarına hoşgeldiniz, gözlerinizden anlıyorum içiniz
milyonlarca güneş
bakın, elleriniz ne güzel mimoza kokuyor.” (s.15)

Felsefi yalnızlık, aşk ve yabancılaşma konularına yer verilmektedir.

Timuçin, İsmail Afşar, “Baharat Yolu”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.10, (ş.)

“Baharat yolunda süzgün gemiler
Bir tanyeri süresince zencefil koka koka” (s.10)

Egzotizm ve tair konularına yer verilmektedir.

Topkan, Refik, “Kütahya Anıları”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.12, (ş.)

“Karşı karşıya üç dükkân
İçinde duman görünüşlü beş kişi” (s.12)

Sıradan insanın yaşamına yer verilmektedir.

Türker, Doğan, “Uygar Taşlarına Çıkış”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.13, (ş.)

“geniş ovalardan göksel sulardan ayrılmıştık hava bozuyordu
üç beş kişiydik bir o kadar gülüşte hiçbirimiz yoktuk” (s.13)

Bekleyiş konusu işlenilmektedir.

Üren, İhsan, “Mefistonun Pazarları”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.11, (ş.)

“İlk göz salkımları adım adım
Gürültü ısmarlar okkalı bir” (s.11)

Zamanı zevk ile geçirme konusu ele alınmaktadır.

Tamer, “İntihar Antlaşması”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.9, (ş.)

“Karanlık vurunca gemileri kıyıya
Açarım kapını, kurur mercan” (s.9)

Ölüm ve intihar konuları işlenilmektedir.

**Tanebe, Taşihıro, “Taşihıro Tanebe’den bir şiir”, (Çev. Alev Güçlü),
Pazar Postası, S. 17, 21 Haziran 1959, s.9, (ş.)**

“İnsanoğlu umutsuzca yaşar gider
Unutulmuş gitmiş köşede” (s.9)

Yalnızlık ve umut kodnuları işlenilmektedir.

**Türker, Doğan, “Kırkikindiler Geçidi: Bir Kuzey Dönencesinde Şafak”,
Pazar Postası, S. 17, 21 Haziran 1959, s.14, (ş.)**

Selamsız sabahsız sabahlarıma aceleden soluksuz
Uzun yüzyıllar yenisi sen bir solukta en güzellenip” (s.14)

Aşk konusuna yer verilmektedir.

**Atay, Alim, “Babilin o asma bahçelerinde”, Pazar Postası, S. 18, 5
Temmuz 1959, s.9, (ş.)**

“Bunlar bunlar şarap içme şölenleri
Bunlar ki olmuyor sadece şarap içmek” (s.9)

Aşk konusu işlenilmektedir.

Damar, Arif, “Boşta”, Pazar Postası, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)

“Mavi zambak dereotu yağmur bulutu
Tarlakuşu ak gül” (s.9)

Yazın sona ermesi ve sonbaharın gelmesine yer verilmektedir.

Damar, Arif, “Sunu”, Pazar Postası, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)

“Kendimi onun yerine koydum da düşündüm
Gökyüzünün yerine koydum da düşündüm” (s.9)

Aşk ve mutluluk konuları işlenilmektedir.

Desnos, Robert, “Uysal bir adam”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.9, (ş.)

“Elini yataktan dışarı uzatınca şaşırdı Plume duvara rastlamamaktan
<<Vay canına, heerhalde karıncalar yedi>> düşündü ve yine uyudu. ” (s.9)

Evi soyulan, karısı öldürülen ve idama mahkûm edilen adamın umursamazlığı ve uykusuna devam etmesi anlatılmaktadır.

Damar, Arif, “Karşıda Çardak Lâpseki”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.9, (ş.)

“Göçmen diye belledik erkekleri kadınları
Çocuklar çocuktu bizler gibi” (s.19)

Çocukluk günleri anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Kartpostal”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)

“Parklarda yalnız gezinir bir delikanlı
Oyuncakçı dükkânlarının önünde tuhaf” (s.11)

Yalnızlık ve çocukluk konularına yer verilmektedir.

Okday, Ahmet, “Sığ Deniz”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)

“Çiçeklerin türküsü yok, tekneler kırık dökük
Aldatıp gitmiş ayak izlerini ölüm” (s.11)

Ölüm konusu işlenilmektedir.

Okday, Ahmet, “Sunu”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.11, (ş.)

“Yenilgiden, korkudan uzak
Görür kendi ölüsünü insan” (s.11)

Ölüm ve yalnızlık konuları işlenilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası her ne kadar şiirdeki tartışma, soruşturma ve eleştirilerden ötürü söz konusu edilirse de bu gazetede yayımlanan şiirler son derece önemlidir. Gazetede yayımlanan şiirlerle değişen şiir anlayışı arasında paralellik bulmak zor olmayacaktır.

Pazar Postası gazetesi sayfalarında yayımlanan şiirlerde genellikle, aşk, özlem, ölüm, yaşama sevinci, yalnızlık, kadın ve cinsellik gibi bireysel temalar işlenilmiştir. Ancak bireysel temaların yanında kimi toplumsal konular da şiirlere konu olmuştur. İşlenen belli başlı toplumsal konular ise, ülkenin kalkınması, devrimlere sahip çıkma, yoksulluk, makineleşmenin getirdiği sorunlar ve savaştır.

Çalışmamızda, yaptığımız incelemeler sonucunda *Pazar Postası*’nda toplam 895 adet şiire rastladık. *Pazar Postası*’nda 1951 yılında, 120; 1952 yılında, 155; 1956 yılında, 127; 1957 yılında, 104; 1958 yılında, 303 ve 1959 yılında ise 86 tane şiir yayımlanmıştır. Görüldüğü gibi *Pazar Postası*’nın en çok 1958 yılında şiir yayımlanmıştır. İkinci Yeni tartışmaları ortaya çıktıktan sonra, şiir ortamında bir

hareketlilik yaşandığı ve yeni anlayışa uygun şiirlerin hızla yayıldığı ortadadır. İkinci Yeni şiirinin belirmesiyle birlikte, şiirde devrim gerçekleştirilmiş, kelimeler deformasyona uğratılmış ve yayımlanan şiirler, kapalı ve soyut bir niteliğe bürünmeye başlamıştır. Bu yüzden Türk şiirindeki belirgin değişime *Pazar Postası* sayfalarından gözlemlemek mümkündür.

Pazar Postası'nda yayımlanan ilk yerli şiir, Yusuf Mardin'in "Bu..."⁶⁷ adlı şiiridir. İlk çeviri şiir ise, Dylan Thomas'ın Can Yücel tarafından Türkçeye çevrilen "Yeşil Fitilden Doğru"⁶⁸ adlı şiiridir. *Pazar Postası*'nda en az bir şiiri yayımlanan Türk şairler şunlardır: Yusuf Mardin, Hikmet Omay, Göyceli, Hataylı Aşık Hacı, Sabih Şendil, Mazaffer Tayyip Uslu, Yağcıoğlu, Halim, Edip Cansever, Orhan Arıburnu, Nevzat Üstün, İlhan Berk, Bülend Ecevit, Avni Dökmeci, Ertuğrul Oğuz Fırat, Can Yücel, Mehmed Kemal, Suat Taşer, Ercüment Uçarı, Turan Aydoğan, Tosun Bayraktaroğlu, Sedat Kırıntı, İlyas Halil, Selâhattin Aldanır, Nedim Çapman, Doğan Çavaş, Muzaffer Uyguner, Gökhan Ayelli, Orhan Veli Kanık, İbrahim Cüceoğlu, Attilâ İlhan, Faruk Taşkiran, Celâl Vardar, İbrahim Kuyumcu, İbrahim Şinasi Göktürk, Cengiz İlhan, Metin Eloğlu, Nazif Karaçan, Celâdet Arif, Mehmet Altan, Cenap Şahabettin Gedikoğlu, Bedri Gider, Yaşar Köksal, İbrahim Tekelioğlu, Talip Apaydın, Metin Yurdabak, Ahmet Lâçin Ersöz, Fethi Giray, Refref Şimşek, Halis Topçu, Fatma Özcan, N.Yazıkuşu, Nevzat Yıldırım, Cahid Alp, Osman Turgut Pamirli, Haydar Ozansoy, Füzuran Hüsrev Tökin, S. Başaran Emre, Memduh Akyürekli, Demir Kandemir, O.Aktürel, M.Arif Arık, Jülide Gülizar Ergüven, Turhan Gürkan, Erdoğan Tokmakçioğlu, Nihat Doğanüneş, Ali Fuskoğlu, Refet Ali Kocebekir, Ayşe Uğur, Aclan Sayılğan, Azmi Tekinalp, E.B., Neyir Aykut, Cemal Battaloğlu, Sabri Soran, Kemal Özer, Sabahattin Teoman, Baha Galip Tunalıgil, Teoman Karahun, Ümit Yaşar Oğuzcan, Kubilay Görür, Turgut Pojon, Hasan Can, Levent N.Esmer, Ahmet Oktay, Mehmet Bertan, Yılmaz Gruda, Nihat Ziyalan, Şahinkaya Dil, Hasan N.Pulur, Fazıl Hüsnü Dağlarca, H.A Göksel, Abdullah Rıza Ergüven, Cemal Süreya, Asaf Çiyiltepe, Orhan Duru, Erdoğan Tamer, Ece Ayhan, Turgut Uyar, Yahya Bozbekiroğlu, Nureddin Yerdelen, Oğuz Arıkanlı, Cahit Sıtkı Tarancı, Özdemir Nutku, Tevfik Akdağ, Oğuz Halûk, Selim Eren, Özdemir İnce, Hilmi Yavuz, Ziya Gökalp, Ülkü Tamer, Özdelek Erdem, Ege Ernart, Gökalp

⁶⁷ Mardin,Yusuf, "Bu...", *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.8

Erturan, Turgay Gönenç, Ali Taygan, Yusuf Gür, Alim Atay, Tuncay Tolungüç, Muhteşem Sünter, Sezai Karakoç, Teoman Sarıkâhya, Berin Taşan, Seyfettin Başçılar, Doğan Aslanbey, Ali Çulha, Türkân İldeniz, Günel Sayın, Bilge Karasu, Ferit Akdağ, Osman Numan Baranus, Ergin Günçe, Behçet Necatigil, Tektaş Ağaoğlu, Oktay Tuncer, Ali Yüce, Teo, A. Kadir, Gülten Akın Canköçak, Cengiz Çelikten, Sıtkı Salih Gör, Alpertunga, Faruk Ergöktaş, Tekin Kipöz, Halûk Şevket, Atılay Arsan, Ali Nasuh, Asena G., Ersun Korkut, Güran Tatlıoğlu, Doğan Işıksağan, Ömer Faruk Toprak, Bülent Habora, Taşkut İnan, Ceyhun Atuf Kansu, Beşir Dirikoğlu, Ünal Kocataş, Uğur Önal, Halil Mete Yükselen, Anıl Meriçelli, Ömer Nida, Tekin Elâgöz, Orhan Sungur, Yahya Kemal Beyatlı, Zeki İpekdağ, İbrahim Yıldız, Feridun Metin, Gökbörü Bozkurt, Yavuz Örtten, Ergun Sander, Abdullah Kozlu, Oben Güney, Ahmet Arif, Coşkun Zengin, Beşir Dirikol, Ş. Avni Ölez, İsmail Afşar Timuçin, Refik Topkan, Doğan Türker ve Arif Damar. Ayrıca, *Pazar Postası*'nda imzasız olarak çıkan bir şiir de bulunmaktadır.

Yine *Pazar Postası*'nda en az bir şiiri çevrilen yabancı şairler ise şunlardır: Dylan Thomas, Wystan Hugh Auden, Thomas Stearns Eliot, W.B.Yeats, John Masefield, Jules Superville, Paul Eluard, Jacques Prevert, William Shakespeare, Alfred Noyes, Rabindranath Tagore, Saigyo Hoshi, Semimaru, Sutoku, Georges Neveux, Abe No Hironawa, Anon, Hitomaro, İzumi No Shikibu, Narihira, Taira No Kanemon, Todamine, Tsurayuki, Pablo Neruda, Edmond Rostand, Joseph Seamon Cotter, William Saroyan, Pierre de Régnier, Tsa-O Sung, Haydar, Federico Garcia Lorca, Guillaume Apollinaire, Pierre Reverdy, Paul Claudel, Bertholt Brecht, Simonov, Homeros, Sterling A.Brown, Moulodji, René Char, Walt Whitman, James Langston Hughes, Su Tung-p'o, Bhatr Hari, Archibald MacLeish, Paul Verlaine, Ronsard, Jose Maria de Heredia, Ezra Pound, Blaise Cendrars, Louis Aragon, C. Day Lewis, Basho, Gotoba, Mary Mills, Edward Estlin Cummings, Hayim-Nahmane Bialik, Henri Michaux, Wallace Stevens, Ai Tsing, Carl Sandburg, George Barker, Gerardo Diego, Bülent el-Haydarî, Nicolàs Guillen, Asayasu, Hitamaro, İmparator Jomei, Mitsukuni, Naoyashi, Otomo Tabito, Otomo Yakamochi, Boris Pasternak, Andre Breton, André Verdet, Rafael Alberti, Taşihito Tanebe ve Robert Desnos. Ayrıca *Pazar Postası*'nda imzasız olarak çıkan ve Suat Taşer tarafından Türkçeye

⁶⁸ Thomas, Dylan, "Yeşil Fitilden Doğru", *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, (Çev. Can Yücel), s.8

çevrilen bir Japon şiiri ile Ahmet E. Işık tarafından Türkçeye çevrilen iki Fin Halk Türküsü'ne de yer verilmiştir.

C. 3. 2. Eleştiri

Birsel, Salâh, “Şiir Üzerine Düşünceler”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.3, (e.)

Yazıda yenilik simsarlığı yapan çevreler eleştirilmektedir. Kötü şiirin iyi şiiri kovduğu dile getirilmektedir. Yazar, edebiyatta da kartel ve trust'ların kurulabileceğini savunmaktadır. Yazara göre, şiire zekayla yaklaşmak güçtür. İnsanlar duygu ve zevklere akılla yaklaşılmayacağı ön yargısını taşımaktadır. Şiir ancak akılla kavranır, daha sonra duygular zekanın düzen yaratıcı ışığı altında ele alınmalıdır.

Yazara göre, şiire bir yoldan değil, bir çok yoldan yaklaşılmalıdır. Şiire giden yolların çetin ya da belirsiz olması, şiirin değerini artırır. Bunu ancak usta sanat anlayıcıları algılayabilir. Kolay yazılmış gibi görünen şiirler gerçekte büyük bir emekle dokunmuşlardır yazara göre. Birsel, burada Dıranas'ın “Atlı Karınca” şiirini savlarına örnek olarak vermektedir.

Mardin, Yusuf, “ Söylemeden Söylemek”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.4, (e.)

Yazıda, Tosun Bayraktaroğlu'nun *Söylemeden Söylemek* adlı şiir kitabının eleştirisine yer verilmektedir.

“Tosun Bayraktaroğlu'nun ‘Söylemeden Söylemek’ adlı şiir kitabını elime alıp sayfalarını çevirdikçe aklıma T. S. Eliot'un şu sözleri geliverdi: ‘İnsanlar anlayamadıkları şiire karşı tahammülsüz, kolayca anladıklarına karşı ise istihfakârdır.’ Hakikaten daha az bir zaman evvel, ‘Şairâne’ olmıyan kelime ve buluşların şiirde kullanılması zannolunuyordu. Süleyman Efendi nasırını, rahmetli Orhan Veli vesikalı yârini nereye saklıyacağını bilemiyordu. Hele rakı şişesi

içerisindeki balık, Melih Cevdet’le Oktay Rifat’ın ağaca atmış oldukları taş üzerine düşer endişesiyle sağa sola yalpalıyor, gizlenecek bir köşe arıyordu. Nihayet bunlara da alışıldı. Nasıl ki bir zamanlar Divan Edebiyatının ‘Servi simin, mihrabı niyar, hançeri elmas, halkai zülfü siyah’ mazmunlarına alışılmıştı.” (s.4) Yazar şiir hakkındaki görüşlerini şu şekilde sürdürmektedir: “...hâlâ kompleks, anlaşılması zor cümlelerle örülmüş şiire cephe alan yaygaracı bir grup vardır. Bunlar karanlık ve anlaşılmazlıkla şiiri itham ederler. Bu belki kendi anlayış kabiliyetlerinin kifayetsizliği için bir mazerettir. Yalnız şurası teslim olunmalıdır ki şiir, onu okumağı tahsil etmiş olanlara kapılarını açan bir iklimdir. Ve şiir yazmak için ne kadar maharet lazımsa, şiir okuyup anlamak için de o kadar maharet lâzımdır.” (s.4) Bu ifadeler İkinci Yeni şairlerinin genel olarak şiirde anlam konusuyla ilgili belirtikleri görüşlere paralellik arz etmektedir.

Yusuf Mardin, *Söylemeden Söylemek* adlı eserin eski şiir anlayışından sıyrılarak okunması durumunda okuyucuyu sevindireceğı görüşünü dile getirmektedir. Tosun Bayraktaroğlu’nu her ne kadar ahengi elde edememişlikle eleştirse de kelime seçimi yönüyle övgüye değer olarak bulmaktadır: “ ‘Söylemeden Söylemek’i okurken Kelime Heykelcikleri arasında dolaşıyormuş gibi bir his geliyor insana. ‘Nasihatı pederâne, zarf ve mazruf, mel’anet, bahrı gam, içtinab, Sâdâbâd ve Bâsübâdelmevt’ten tutun da ‘Üçbin beşyüz bir’de doğan Anzora Vatman değil de – Boşluk olmak istedi çocukluğunda-’ gibi en modern bir anlayışa ve kelimelere rastlamak mümkündür.” (s.4)

Yazar, şairin ‘cinsellik’ temi üzerinde durmasına geniş yer ayırmaktadır: “Tosun Bayraktaroğlu’nun şiirlerinde, hakikaten (sex) duygusu hiç de küçümsenemeyecek bir mevki işgal ediyor. ‘En yakın şey dışarımda yani vücudum’ diye başlayan şair ‘Tek bir vücutta yaşamının âzâbını’ hissederek (Bomba) gibi patlıyan şu şiirine geçiyor: ‘Ve dişilerin dişsiz ağızları gibi kaniyan- Rahimleri etrafında, aç hadım erkeklerin, Ağızlarında salyalar akıyor- Bacaklarının erişemediğı yere’” (s.4) diyen yazar, “... şair, D. H. Lawrence’in ‘The Tortoise Shout’ ve ‘The Elephant is slow to mate’ şiirlerini andıran (Solucan ve Bekaret) adlı manzumesinde ise sex duygusunu ifade bakımından heyecanın son zirvesine ulaşmaktadır: ‘Suçlu kanla paslanmış-Ehli şeytanların-Ucu sivri kuyruğu-Daracık ve karanlık-Cehennemin içinde-Uzaya kısala..’ Lawrence bunu ‘Ve derin, gizli, herşeyi delen

kuyruk- Dıvarları altında kıvrılmış-Uzaniyor, daha uzaniyor.’ şeklinde ifade eylemişti.” (s.4) gibi görüşleri dile getirmektedir.

Yusuf Mardin aslında Sürrealizme meyleden şaire de bir yandan bu eğilimini sürdürmesini öğütlemektedir: “Tosun Bayraktaroğlu için, belki münekkitler, Ezra Pound ve onun çığırında yürüyenleriyle D. H. Lawrence’in şiirlerini iklimleştirmiştir, diyeceklerdir. Belki de Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Orhan Veli ve arkadaşlarının yolunda yürümüştür damgasını basacaklardır. Bu görüşlerin her ikisinde de hakikat payı bulunabilir. Diğer eskiye, klasik şekle bağlı münekkitler ise, ‘aklın vücudu terk ettiği bir anda yazılmış parçalar’ şeklinde mütaalar yürütecek, ‘vezin, kafiye ve iç ahenkten mahrum seçme saçmalar’ gibi tavsifler yapacaklardır. Ama, şair bundan müteessir olmasın.” (s.4)

Ecevit, Bülend, “Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.4, (e.)

15 Nisan 1951 günü Ankara’da açılan XII. Devlet Resim ve Heykel Sergisi’nin değerlendirmesine yer verilmektedir. Yazar, sergide yer alan ressamların tablolarını eleştirmektedir. Olumsuz değerlendirmelere yer veren yazar, bazı ressamların sergiye birtakım anlaşmazlıklar nedeniyle katılmadığını vurgulamaktadır. Genç ressamların da tanıtıldığı yazıda, Leyla S. Gamsız, Nedim Günsür, Nejad Gönenç, Azra İnal gibi ressamların tablolarına ait eleştiriler yapılmıştır.

Mardin, Yusuf, “Can Bâbında”, *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.9, (e.)

Yazı, Nurullah Ataç’ın *Pazar Postası*’nın 3 Haziran 1956 tarihli 18. sayısında yayımlanan “Canım” adlı denemesindeki görüşleri eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Ataç’ın ‘ruh’ kelimesi yerine ‘can’ kelimesini koyma gayreti eleştirinin asıl konusudur. Yine yazı, bu anlamda Yahya Kemal’in şiirlerinin savunusu; yeni şiirin eleştirisi özelliğini de kazanmaktadır. “...mısralarındaki ‘ruh’ kelimesini takip eden sesli harfler kelimeyi öyle yumuşatmış, öyle mânâlandırmıştır ki buraya ‘can’ kelimesini ikame etmek şiiri canevinden vurmak olur.” (s.9) diyen yazar, “Yahya Kemal’in ‘Bir ruh o derin bahçede bir def’a kendi hesabına yaşarsa...’ mısraında ben

kendi hesabıma ‘def’a’yı hoş görmüyorum. Ama bir tek kelime için o eşsiz mimariyi kötölemeye çalışmaktan, daha doğrusu hayranlığıma su karıştırmaktan çekiniyorum. Düşünün bir kere, Sayın Ataç, bunca yıl Yahya Kemal’in şiirlerini övmüş ve gençleri o yolda yürümeğe teşvik eylemiş olsaydı, şiirimiz bugünkü kararsız duruma düşer miydi? Dikkat buyurdunuzsa, sadece ‘kararsız’ dedim. Halbuki birçokları ‘mânâsız’, ‘saçma’ gibi sözler sarfediyorlar... Ataç, bu gençlerle canciğer olsaydı, ve onlar da kendisini can kulağı ile dinleselerdi Yahya Kemal’in yolunda yürümeleri için hiçbir sebep yoktu.(...) Yahya Kemal’in tutmuş olduğu cana yakın, cana can katıcı yol sayesinde bugün şiirimiz bambaşka bir veçhe arzuleyecekti. Ama sayın Ataç böyle yapmadı. Ruh kelimesini bayağı bulan üstad, Süleyman Efendi’nin nasırını övdü; vesikalı yârini göklere çıkardı. ‘Aynada başka güzelsin-yatakta başka- beytini Türk şiirinin can damarı telakki etti ve böylece, gene bazı kimselere göre, Türk şiirinin canına okudu.” (s.9) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Gümrükçü, Ali, “Kin Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.2, (e.)

Yazı, Orhan Seyfi Orhon’un *Gençlere Açık Mektup* adlı küçük kitapçığı üzerine kaleme alınmıştır. Orhan Seyfi, bu kitapçığında İsmet İnönü’yü yermektedir. Yazar da, Orhan Seyfi Orhon’un İsmet İnönü’yü eleştirmesini konu edinmiştir. Orhon’un İnönü’ye yönelttiği tüm eleştirilerini Cumhuriyet Halk Partisi’nin iktidarı kaybetmesinden sonra yaptığını belirten yazar, Orhan Seyfi’yi iki yüzlülükle suçlamaktadır. Ayrıca Orhan Seyfi Orhon’un İnönü’yü hicveden şiirler yazdığı bildirilmektedir.

Murat, Vildan, “Edebiyat Dersleri ve Şiir Günleri”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (e.)

Yazı, *Varlık* dergisinin Temmuz 1956 tarihli sayısında yayımlanan ve Yaşar Nabi Nayır’ın “Edebiyat ve Edebiyat Dersleri” ile Muhtar Körmükçü’nün “Edebiyatın Mevkii” adlı yazıları üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, bu yazılardan hareketle edebiyat ve Türkçe derslerini ele almaktadır. Necmettin Halil Onan, Ali Canip Yöntem, Agâh Sırrı Levend ve M. Nihat Özön’ün hazırlamış oldukları edebiyat ders kitaplarının eski zevke uygun olarak oluşturulduğu ve yeniyi

yansıtmadığı bildirilmektedir. Türkçe telaffuzun öneminden de söz eden yazar, edebiyat öğretmenlerinin şiveleriyle konuşmalarından yakınmaktadır.

Gümrükçü, Ali, “Millî Şef”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.2, (e.)

Yazıda, Orhan Seyfi Orhon’un *Gençlere Açık Mektup* adlı kitapçığında Millî Şef (İsmet İnönü)’e yönelik eleştirileri ele alınıp çürütölmeye çalışılmaktadır.

Murat, Vildan, “Bir Doçentin Kadirşinashğı”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (e.)

Yazıda, İsmail Ali Sarar adlı bir genç şairin hazırladığı *Yeni Şiir Antolojisi* için Mehmet Kaplan’ın yazdığı “Birkaç Söz” başlıklı eleştirisi ele alınmaktadır. Mehmet Kaplan’ı bu yazısı nedeniyle eleştiren yazar, Mehmet Kaplan’ın kalburüstü şairleri desteklediğı ve yeni şairlere hayat hakkı tanımadığı iddiasını ileri sürmektedir.

“İsmail Ali Sarar adında bir genç şairin hazırladığı antoloji elbette tam mükemmeliyete ermiş bir durumda değil. Bu noktada Dr. Mehmet Kaplan’a hak vermemek insafsızlık olur. Fakat asıl mesele antolojinin tertibinden ziyade sayın Dr.un şiiri ve sanatçılarımızı kırıcı bir dille suçlandırmasıdır. <<Hayatı sathında yaşıyan ve tesadüfen bir araya gelmiş kahve adamlarından şahsiyet çıkmasına imkân yoktur. İnsanın sürüden ayrılarak şahsiyet haline gelmesi siyasî ve içtimaî şartlara bağlıdır.>>” (s.12) diyen Mehmet Kaplan’ın görüşlerini yazar şu şekilde eleştirmektedir: “Şu satırları okurken sanatçılarımıza karşı sayın edebiyat doçentine insafsız davrandığını, kahve adamları ve sürü zihniyetinden uzak elit bir sanatçı topluluğunun var olduğunu hatırlatmak isteriz. Temenni ederiz ki Bay Kaplan’ın sözlerini ‘Ahmet Muhip, Cahit Sıtkı, Ziya Osman, Bedri Rahmi, Fazıl Hüsnü, Orhan Veli, Oktay Rifat, Melih Cevdet, Baki Suha, Behçet Necatigil, Cahit Külebi, Necati Cumalı, Salah Bırsel, N. İlhan Berk, Sabahattin Kudret, Attila İlhan v.s.’ okumamış olsunlar. Yeni Türk şiirine şahsiyetini kazandıran onu basma kalıplıktan, ölçü esaretinden kurtarıcılara karşı kullanılan yukarıdaki anlayışı Mehmet Kaplan’ın olamaz diye düşünmek istiyoruz.” (s.12)

Yazının devamında Kaplan'ın çeşitli görüşleriyle çelişkiye düştüğü belirtilerek onun fikirlerine itimat etmemek gerektiği savunulmaktadır: “ ‘Bu şiirlerin diğer hususiyeti de minyatür, nakış, oyma vesair eski sanatlarımızda hakim olduğunu gördüğümüz teferruat zevkine fazla kapılmış olmasıdır.’ Bu hüküm kadar tuhaf ve yeni Türk şiiriyle taban tabana zıt bir hükmü Dr. Mehmet Kaplan'ın mantık ve kültüründen ummazdık.” (s.12)

Dökmeci, Avni, “Oyuncak”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.12, (e.)

Yazıda, Hakkı Bigeç'in Küçük Tiyatro'da sahneye konan *Oyuncak* adlı piyesi ele alınmıştır. Bir çocuk oyunu olan *Oyuncak*'ı çok beğenen yazar, oyunda geçen kimi diyaloglara da yer vermektedir.

Murat, Vildan, “sanat ve Matematik”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.12, (e.)

Yazar, matematiğin hayatın her alanıyla iç içe olduğunu çeşitli örneklerle açıkladıktan sonra “Dün lise sıralarında cebirden üstüste sınıf dönen bir öğrenciyi bir kompozitör olarak karşımızda görünce hayret ediyoruz!.. Musiki matematikten başka şey midir?” (s.12) der. Yazar, matematiğin öğretilmemesini matematik öğretmenlerine bağlamaktadır. Matematik öğretmenlerinin matematiği sevdiremediğini savunan yazar, birtakım kuru formüllerin matematiği öğretmeye yetmeyeceğini vurgulamaktadır.

İsimsiz, “Sayın Şekip Tunç’a Armağan ediyoruz”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.8, (e.)

Yahya Kemal'e ait üç beytin de yer aldığı yazıda Şekip Tunç'a yönelik olarak sarfedilmiş “Sanat Sayfası” imzalı şu ifadeler yer verilmektedir: “Büyük milletimizin timsali Mehmetçik ve Mustafa Kemal adlarını şiirine sokamamış olan Bay Beyatlı'nın “Şanlı Kavaklıdere” adlarına karşı gösterdiği dikkat ve hassasiyeti Sayın Şekip Tunç acaba hangi psikolojiyle izah edebilir, merak ediyoruz.”(s.8)

Murat, Vildan, “Yahya Kemal Beyatlı İçin”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.8, (e.)

Yazı, 8 Temmuz 1951 tarihli *Pazar Postası*’nda isimsiz olarak yayımlanan “Yahya Kemal ve Peyami Safa” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda Şekip Tunç ve Ziyaettin Fahri Fındıkoğlu eleştirilmektedir. Öğretmen de olan bu kişilerin basını takip etmedikleri için yanlış çıkarımlarda bulundukları belirtilmektedir. Ayrıca tartışmanın çıkış noktası Yahya Kemal üzerinedir. Yahya Kemal’in eskiyi yansıttığı savunulmaktadır.

Taşer, Suat, “Sanat-fikir ve basın”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.12-9, (e.)

Yazının tümünde, ülkemizde sanat ve fikir olaylarına ilgisiz kalınması eleştirilmektedir. Özellikle en büyük eleştiri basına yapılmaktadır. Çünkü yazara göre, basın, at yarışları ve futbola geniş yer ayırırken kültür ve sanatı arka plâna atmaktadır. Yazının devamında Türkiye ile Avrupa, sanata verilen değer bakımından karşılaştırılmaktadır.

Taşer, Suat, “Bir Teklif”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.7-12, (e.)

Yazıda sanata ve sanatçıya olan ilgisizlikten yakınılmaktadır. “Bir yıl içinde çıkabilen sanat-fikir eserlerinin sayısını, memleketimizdeki aydın veya yarı aydın okuyucu sayısı ile karşılaştırınca ileriye alacakaranlık değil, zifiri karanlık görmekten başka çare kalmıyor” (s.7) diyen yazar, dergilerin pek çok güçlkle yayımlandığını; ancak yine de kimsenin ilgi gösterip bu yayımları almadığını vurgulamaktadır. Yazarın teklif olarak sunduğu ise bir sanatçılar birliğinin kurulmasıdır. Zira yazara göre bu birlik, sanatı ve sanatçıyı koruyup geliştirecektir. Ayrıca yazar, magazin ve spora olan yoğun ilgiden de yakınmaktadır.

Usmanbaş, İlhan, “25 senelik müziğimiz ve Bestecilerimiz”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.6, (e.)

Yazar, Türk besteciliğinin iyice gelişmemesinden yakınmaktadır. Ayrıca Türkiye’de bir nota matbaasının olmayışı da eleştirinin bir diğer konusudur.

Altan, Çetin, “Ankara Sahneleri: Miras”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.6-9, (e.)

Yazı, Yıldız Akçan’ın sahneye koyduğu *Miras* adlı oyun üzerine kaleme alınmıştır. *Miras*’ın Henry James’in *Washington Meydanı* adlı eserinden Türkçeye uyarlandığını belirten yazar, oyunun öyküsüne yer vermektedir. Ayrıca oyunun temsilinde görev alan Şahap Akalın, Nihat Aybars, Yıldız Akçan ve Cüneyt Gökçer’in sahne performansları değerlendirilmektedir.

Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Küçük Sahne ve Yarış”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.7-9, (e.)

Yazı, J. C. Holm ve G. Abbott tarafından yazılan *Yarış* adlı oyunun Küçük Sahne’de temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. At yarışlarını konu edinen piyesin öyküsüne yer veren yazar, piyesin temsilinde görev alan Asuman Korad, Nevin Akkaya, Mücap Ofluğlu, Agâh Hün, Cahit Irgat, Münir Özkul, Heyecan Başaran, Saim Giray, Osman Alevoğlu, Lale Ortaoğlu, Şahin Tek, Neriman Esen ve Sadri Alışık adlı oyuncuların performanslarını değerlendirmektedir.

Neyzi, Ali, “İstanbul Sahneleri: Lorca ve kanlı düğün temsili”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.7, (e.)

Yazıda Federico Garcia Lorca’nın *Kanlı Düğün* adlı eseri ele alınmaktadır. Eserden kısaca söz eden yazar, piyesi çok beğendiğini dile getirmektedir. Yazar, piyesin sahneye konuluşunu beğendiğini dile getirir. Ancak yazar, oyuncuların iyi performans sergileyemediğini ifade etmektedir. Yazara göre, oyuncular, Lorca’nın üslûbu dikkate alındığında ya silik kalmışlar ya da ifadeyi yakalayamamışlardır. Oyunun temsilinde İspanyol havasının yakalanamadığına vurgu yapan yazar, yine de Sadri Alışık ve Lale Oraloğlu’nun oyun performanslarını beğendiğini vurgular.

İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler: ‘İstiklal Savaşı’”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (e.)

Yazıda, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın dokuzuncu kitabı olan *İstiklâl Savaşı* adındaki destan denemesi ele alınarak eleştirilmektedir. Yazar, eseri “...Türk

hamasetini dile getirmek amacıyla yazılmış, daha doğrusu çiziktirilivermiş...” (s.7) şeklinde değerlendirerek “Hamasi atmosfere intibak edememiş, ezilmiş kalmış bu ağırlığın altında.” (s.7) der.

Nayır, Yaşar Nabi, “Bir Tavzih”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (e.)

Yazı, Cüneyt Arcayürek’in *Pazar Postası*’nın 18 Kasım 1951 tarihli 41. sayısında yayımlanan “Orhan Veli’nin Kabri İçin” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Arcayürek’in “Bir mecmuanın birtakım paralar topladıktan sonra, ölümünün birinci yılında hiçbir şey yapmaması karşısında bütün münevverlerin birlikte yapacakları iş bu olmalıdır.” (s.6) şeklindeki ifadeleri dolayısıyla yanıt hakkını kullanan Nayır, Orhan Veli’nin kabri için toplanan paraların ailesine verildiğini ve kabrinin inşaatının 4 ay önce başladığını dile getirmektedir.

Öymen, Altan, “Niçin ‘Kadının Fendi’”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.6, (e.)

Yazı, Küçük Tiyatro sahnesinde uzun bir süreden beri oynanan ve Somerset Maugham’ın *Kadının Fendi* adlı oyunu üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun komedi türünde yazıldığını belirten yazar, İngiliz espri anlayışını ve kültürünü yansıtmayı yönüyle oyunun Türk seyircisine izlettirilmesini eleştirmektedir. Ayrıca yazar, *Kadının Fendi* adlı piyesin reklam afişlerinde kullanılan tanıtım ifadelerini de beğenmediğini dile getirmektedir.

Turhan, Seyfettin, “Köy ve köylüye dair”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.11, (e.)

Yazıda, *Bizim Köy* romanının yazarı Mahmut Makal’ın hayatının magazinleştirilmesi eleştirilmektedir.

Neyzi, Ali, “Cakomino”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.6, (e.)

Yazıda, Luigi Pirandello’nun Devlet Tiyatrosu’nda oynanan *Cakomino* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Reji Süavi Tedü’nün oyunu düzenlemesini eleştiren yazar, oyunun sahneye konmasında görev alan Mahmut Moralı, Hadi Hün, Müfit

Kiper, Jeyan Mahfi Ayrar ve Kani Kıpçak adlı oyuncuların sahne performanslarını da değerlendirmektedir. Ayrıca yazıda, *Cakomino* piyesinin konusuna ve öyküsüne de yer verilmektedir.

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir Dili”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.6, (e.)

Yazı, İsmail Hami Danişmend’in *Milliyet* gazetesinin 29 Kasım 1951 günlü sayısında yayımlanan “Şiir Dilinin Ölümü” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. İsmail Hami Danişmend, söz konusu yazısını, Ankara Lisesi Edebiyat Öğretmeni Şevket Bohça’nın kendisine gönderdiği *Köpük* adlı şiir kitabı üzerine kaleme almıştır. Şevket Bohça, eserinde yer alan şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmıştır. İsmail Hami Danişmend ise Şevket Bohça’nın aruzla şiir yazmasından hareket ederek, Türk şiirinde, aruz ölçüsü, hece ölçüsü ve serbet ölçünün birbirine karıştığını ve bir karmaşanın hakim olduğunu dile getirmektedir. Bu eleştiri yazısını kaleme alan Tuncar, İsmail Hami Danişmend’in yeni şiire yönelik sarf ettiği görüşleri çürütmeye çalışmaktadır: “Asıl gayesi konuşma dilini benimsemek ve böylece ifade imkânlarını genişletmekle temayüz etmiş olan yeni şiirin eski şiirle ne umumi ve müşterek dili ne de milli ve umumi bir tekniği olmadığını söylemekle beraber yazısının aşağı taraflarında –zaten yeni aruz, hece ve vezinsiz şiir çığırının yegâne müşterek hususiyeti işte bu noktada gösterilebilir – şeklinde, konuşma dilinin her üç tarz şairin müşterek dili olduğunu da söyleyen üstat kendi kendini naksettiğinin farkına varamamıştır.” (s.7)

Yazar, yeni şiiri vezinsizlik, kafiyesizlik, ahenksizlik ve mânâsızlıkla suçlayan İsmail Hami Danişmend’in görüşlerinde ön yargılı olduğunu savunarak şu düşüncelere yer vermektedir: “Yeni şiir eski yeknesak ve sıkıcı şiiri çoktan yıkmış, şiir için temel unsur sanılan vezin, kafiye, teşbih v.s.yi atarak asıl şiirin bunların olduğunu ispatlayarak kendini kabul ettirmiştir.” (s.7) (Burada önemli bir noktayı vurgulamak gerekir. *Pazar Postası*’nın 1951-1952 yıllarında çıkan sayılarında çoğunlukla Birinci Yeni savunulmuştur. Ancak *Pazar Postası*’nın 1956 yılından sonra çıkan sayılarında İkinci Yeni’nin doğuşu hızlandırılmıştır. 1952’den 1956 yılına kadar *Pazar Postası*’nın çıkmadığı zaman aralığını hariç tutarsak denilebilir ki; *Pazar Postası* Birinci Yeni ile İkinci Yeni arasında bir köprü işlevi üstlenmiştir.)

Yazının devamında, bazı fonoloji uzmanlarının şiir dile konuşma dili arasındaki farkı vurgulamaları ve bu ikisinin iç içe geçmesinin şiir dilinin ölümü olarak yorumlamasını eleştiren yazar, bunun şiir dilini kısıtlayabileceğini; ancak şiir dili ile konuşma dilinin iç içe olması durumunda şiirin geniş kitlelere ulaştırılabileceği görüşünü dile getirmektedir.

Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Konservatuvar Konserleri”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.3-10, (e.)

Yazı, Ankara’da gerçekleştirilen konservatuvar konserleri nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, konservatuvar konserlerini değerlendirmektedir.

Giray, Fethi, “Düdüklü Tencere”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.6, (e.)

Yazı, Metin Eloğlu’nun *Düdüklü Tencere* adlı ilk şiir kitabının yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda eleştirmenin üsûlüne de yer veren yazar, Metin Eloğlu’nun şairliği ve eseri hakkında, “Rahmetli Orhan Veli ile birlikte Eloğlu’nun ilk şiirlerinden birini okuduğumuz zaman Orhan kendine mahsus bir anlayış içinde <<İş var bu delikanlıda>> demişti. Sonradan Metin’in şiirleri <<Yaprak>> dergisinde yayınlanınca Orhan’ın bu sözlerindeki isabeti öğrenmiş oldum. (...) Görünüşte halk deyimlerinden fazlasıyla istifade ettiği zannedilen Eloğlu, şiirlerini bu motiflerle tam bir anlayış havası içinde işlemektedir. Bu yüzden ta Osmanlı paşasının debdebeli, uşaklı konağından, kenar mahalledeki sevgilisine yazdığı açık ve realist aşk mektubu aynı incelik ve ustalıkla şiir potasına döküyor. Metin Eloğlu, sağlam bir şiir anlayışını geniş bir kültür seviyesine ulaştırmış bir sanatkârdır bence. Kitabını bütün aydın ve şiirsever kişilere hararetle tavsiye ederim. ” (s.6) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

İsimsiz, “ Dergiler”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6, (e.)

Yazıda, *Varlık* dergisi eleştirilmektedir. Derginin yayımlanan son sayısında, Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Sait Faik Abasıyanık’ın şiir ve yazılarından başka kayda değer bir şey bulunmadığı ifade edilmektedir. *Varlık*’ın ay başına yetiştirilmesi endişesiyle dergide gelişigüzel yazılar yayımlandığı savunulmaktadır. Yazının

devamında, *Yeditepe*'nin günden güne bir olgunlaşma içinde olduğu belirtilerek bu dergi okuyuculara tavsiye edilmektedir.

Gazimihal, Mehmet Ragıp, “Bn. Selçuk Armaner’in Konseri”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.4, (e.)

Yazıda, Selçuk Armaner'in 30 Aralık 1951'de Cebeci Salonu'nda verdiği konserin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “ Her Pazar: Bir kitap üzerine”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.3, (e.)

Yazıda, İsmail Hikmet Ertaylan'ın *Sultan Cem* adlı eserinin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Eserde, kaldırılan kimi unvanlara yer verilmesi, Fransızca ve Farsça ifade ve beyitlerin Türkçelerinin verilmemesi, bilinmedik imlâ işaretleri kullanılması eleştiri konusu edilmektedir.

M. A., “Görüp-Duydukça:Tekel”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.6, (e.)

Yazıda, “Vatan Şairliği”nin Mehmet Âkif Ersoy, Ziya Gökalp ve Namık Kemal gibi birkaç şairin tekeline verilmesi eleştirilmektedir. “Vatan Şairliği” kavramını açıklayan yazar, “kalın fesli” (s.6) olarak ifade ettiği bir kişinin “Mehmet Âkif”i beğenmiyen, onun bayrak adam olduğunu takdir etmiyen milli mefahire küfretmiş sayılır. Mehmet Âkif’i sevmiyen alçaklar...” (s.6) şeklinde sözler sarf ettiğini belirtmektedir. Yazarın bu sözlere cevabı, “Onun için, zorla da olsa, sevmeli, benimsemelisiniz Mehmet Âkif’i... Şiirlerini ezberlemeli, arada sırada bağıra çağıra okumalısınız. Bunları yapmadınız mı, vatan haini, millet düşmanı, alçak vs. olacaksınız kalın sesli adamın ve onu alkışlayanların gözünde. Vatan şairliğini niçin birkaç kişinin tekeline alırlar bilmeyiz. İlla ki bir <<vatan şairi>> <<vatan şairi olmayan şair>> diye tefrik yapmak gerekiyorsa, vatan şairi şiirlerinde bilmem şu kadar (vatan) kelimesi kullanan adamdır, gibi bir zihniyetle hareket edileceği yerde, şöyle denilmesi daha doğru olmaz mıydı: Vatan şairi, vatan denilen topraklar üzerinde yaşayan insanların dertlerini, ihtiyaçlarını aksettiren, vatan üzerindeki adaletsizliklerle, müsavatsızlıklarla mücadele eden şairdir. Bize böylesi daha uygun

geliyor. Böyle düşünöldüğü takdirde vatan şairliği vasfı kaldırımlarda yalınayak karamela satan çocukların, hayvanıyla beraber yatan köylünün, atelyede 14 saat çalıştırılan işçinin derdini duyan ve ifade edenlere ait olması gerekmez miydi?” (s.6) şeklindedir.

A. Ö. (Altan Öymen), “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu Rejisörü Arnulf Schröder’in söyledikleri ve *Barbaros Hayrettin* adlı film eleştiri konusu edilmektedir. Arnulf Schröder’in Siyasal Bilgiler FakölteSi Salonu’nda verdiği konferansta şu ifadeleri kullandığı belirtilmektedir: “Modern insanın fikri varlığı tehlikedeymiş. Çünkü insanın fikri varlığı tehlikedeymiş. Çünkü insanlar dinden uzaklaşıyorlar, manevî değerlere bağlanmayı ihmal ediyorlarmış. Din şuuru insanlarda ölecek olursa, insanın ahlakî değerleri yok olacak, dolayısıyla insanlık mahvolacakmış. İşte zamanımızda tiyatronunun vazifesi insan neslini terbiye etmek, insanları Tanrı hizmetinde birleştirmek, onlara güldürerek veya ağlatarak Tanrıyı tanıtmakmış.” (s.7) Yazar, Schröder’in söylediklerinin gerıcılık olduğı, dinin tiyatroyla bir ilişkisinin olmadığı ve tiyatroyu hayatın takip ettiğı, tiyatronunun hayatı takip etmediğı şeklindeki görüşlerini dile getirir. Yazının devamında *Barbaros Hayrettin* adlı filmde hamaset yapıldığını ve filmlere aşırı biçimde yansıtılan hamasî duygular nedeniyle Türk sinemasının gelişemediğı savunulmaktadır.

Çelenk, Sami, “Tiyatro:Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (e.)

Yazıda, İngiliz Oyun Yazarı Sutton Vane’nin *Öteye Doğru* adlı eserinin Devlet Tiyatrosu’ndaki temsilinin değerlendirmesine yer verilmektedir. Eseri Devlet Tiyatrosu’nda Suat Taşer ve Nazım Ergin sahneye koyduğunu belirten yazar, *Öteye Doğru* adlı oyunun konusuna ve özetine yer vermektedir. Ayrıca eserin ele aldığı felsefî endişe ve öteki dünya konusuna da değinilmektedir.

Karaçam, Nazif, “Köyü tanımak üzere”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.5-8, (e.)

Yazıda, aydın ve yazarların köyü daha iyi tanımaları gerektiği üzerinde durulmaktadır. Köy gerçeklerine yabancı kalan aydın ve köyü gerçekçi bir biçimde yansıtmayan eserler eleştirilmektedir.

Çelenk, Sami, “Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6-8, (e.)

Yazıda, Sutton Vane’nin *Öteye Doğru* adlı oyunun Devlet Tiyatrosu’ndaki temsili değerlendirilmektedir. Oyunun bir dram olduğunu belirten yazar, oyunu sahneye koyan Saim Alpago ve Suat Taşer’i değerlendirdikten sonra oyunun temsilinde oyuncu olarak görev alan Oğuz Bora, Tekin Akmansoy, Umran Uzman, Meliha Ara, Macide Birmaç, Ahmet Evintan, Haşim Hekimoğlu’nun sahne performanslarını ele almaktadır.

Çelenk, Sami, “Devlet Tiyatrosu Gelişme Yolunda mıdır?”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (e.)

Yazı, Demokrat Parti iktidarının Millî Eğitim Bakanı’nın Mecliste Devlet Tiyatrosu’nun düzene girdiğini savunması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Millî Eğitim Bakanı’nın ifadelerinin doğru olmadığını; o yıl temsil edilen oyunların bir önceki seneden az olduğunu, kimi oyunların temsilinin sürekli tehir edildiğini ve Devlet Tiyatrosu’nda tercüme sıkıntısının yaşandığını savunmaktadır.

Ecevit, Bülend, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri: Leyla Gamsız”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Leyla Gamsız’ın resim sanatı ele alınmaktadır. Leyla Gamsız’ın Matisse ve Gauguin’inkine benzer bir sanat anlayışı içerisinde eserler verdiğini dile getiren yazar, Leyla Gamsız’ı özellikle Matisse ile karşılaştırmaktadır. (Yazının *Ulus* gazetesinden alındığı bildirilmektedir.)

Aksel, Malik, “Her şey yeni başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.5, (e.)

F. Mualla ve S. Mualla'nın Türk resim sanatında iki kadın olarak çalıştıklarını dile getiren yazar, ikisinin de megalomanik tavırlar içinde olduklarını ve 'cyniste' bir eğilim ortaya koyduklarını ifade etmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Bir Dergi Kapanırken”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (e.)

Yazı, *Orkun* dergisinin kapanması nedeniyle kaleme alınmıştır. *Orkun* dergisinin kapanmasını haklı ve gerekli bulan yazar, derginin yayımı sırasında Irkçı-Turancı bir görüşü benimsediğini, Atatürk'e dil uzattığını dile getirmektedir. “Bir derginin kapanması, biz yazı yazarları tabii olarak üzer. Ama aynı zamanda biz yazı yazarlara bir ibret dersi de verir. Gençlik bizi beğeniyor, tutuyor diye birtakım iri iri lakırdılar edersiniz; bir de bakarsınız ki okuyucusuzluktan ziyan ediyorsunuz.” (s.6)

Orkun dergisinin hamasî milliyetçilik yaptığını dile getiren yazar, dergiyi çıkaranları Alman Nasyonal-Sosyalistleriyle de karşılaştırmaktadır: “Derginin yazarlarının temel olarak kabul ettikleri, lüzumsuzluk ve zararları üzerinde artık münakaşa kabul etmiyecek kesin hakikatlerin belirttiği Irkçılık-Turancılık üzerinde durmayacağız. Hatta bir nevi aşağılık duygusu neticesi olarak ‘Dalkavuklar Gecesi’nde ve müteaddit yazılarda Atatürk'e dil uzatmalarını hatırlamayacağız.” (s.6) “Sırası gelince yine, fazla konuşmadan kanlarını da akıtmasını bilirler, ve aile sevgisi, vatan sevgisi, millet sevgisini, süslü süslü kelimeler kullanmadan da ifade edebilirler. Bu gerçekleri görmiyerek ikide bir yorgunluklarından bahisle veda eden mürşitlere kendilerini irşat edecek istirahatı bulmalarını mı temenni edelim?” (s.6)

Öymen, Altan, “Tiyatro Herkese Hitabeder”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7, (e.)

Yazı, Devlet Tiyatro'sunun yeni aldığı iki karar üzerine kaleme alınmıştır. Bu kararlar, “1. Opera ve operet temsillerinin bilet fiyatları eskisinin iki misli olacak.” (s.7) ve “2. Bundan sonra sahneye konulan temsillerin ilk gecelerine yalnız frak ve tuvalet sahipleri gidecek.” (s.7) şeklindedir. Yazar, Devlet Tiyatrosu'nun bu kararların tiyatroyu halka yayma amacından uzaklaştıracağını savunarak tiyatronun ticarî kaygı içerisinde olmaması gerektiğini ifade etmektedir.

Seyirci, “Ayağına Göre Yorgan, Kadroya Göre Eser”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7, (e.)

Yazıda, *Cyrano de Bergerac* piyesi temsil edilirken ortaya çıkan bir aksaklık nedeniyle kaleme alınmıştır. Nuri Altınok adlı oyuncunun hastalanması nedeniyle piyesin temsil edilememesini eleştiren Seyirci, oyuncuların dublörlerinin olmayışını sorgulamaktadır. Piyenin temsilinde 80 kişinin rol aldığına ifade edildiğini belirten Seyirci, altından kalkılamayacak nitelikteki eylemlerin de içinde olunmaması gerektiğini vurgulamaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Dinci Dergiler”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (e.)

Yazıda “Dinci” (s.7) olduğu belirtilen dergiler eleştirilmektedir. “Dinci Dergiler” (s.7)in eski yazıyı kullandıklarını, hurafeleri konu edindiklerini ve din ticareti yaptıklarını savunan yazar, bu tür yayınların insana 20. yüzyılda yaşadığını unutturduğunu vurgulamaktadır.

Seyirci, “Yarasa’nın Gala Gecesinde Bulunanlar Söyledi”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (e.)

Yazıda, Refik Koraltan’ın “Yarasa” üvertürü başladıktan sonra konser salonuna perdeyi aralayarak girmesi eleştirilmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanı ve Fransız Büyükelçisinin de konsere geç kaldıkları için ilk bölümü kaçırdıkları bildirilmektedir.

İlhan, Attilâ, “Görmek ve Görmek”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.3, (e.)

Yazı, Nurullah Ataç’ın *Pazar Postası*’nın 6 Ocak 1952 tarihli 48. sayısında yayımlanan “Okuruma Mektuplar: Yeni Yıl” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç’ın, hikâyecilerimizin eksik ve doyurmayan bir tarafının bulunduğu yönündeki görüşlerine katıldığını belirterek hikâyeciliğimizin bir “körlük” (s.3) ve “buhran” (s.3) içinde olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, Türk öykücülüğünü Realizmin ele geçirdiğini; fakat yine de Realizmin tam bilinmediğini dile getirerek süregelen “Memleketçilik” (s.3) anlayışını eleştirmektedir. “..görmek

mesesiyle realizm arasındaki ilgiye ilişmek fikrim var. Realizm'in en aptalca tarifi 'realiteyi vermek'tir. Ve hemen hemen, bizim hikâyemizde, bu böylece vardır. Realite'yi vermek için, onu göreceksin. Eh, Ahmet veya Abdurrahman da ne görürse onu yazıyor. Ve realist hikâyeci oluyor. Ve hele üstelik gördüklerini biraz da içinden gödmüşse, hani biraz da sefalet çekmişsi filan yok mi ya, realistin önde geleni. ” (s.3) diyen yazar, Köy Gerçekçiliğinin aşıldığını ve Mahmut Makal devrinin kapandığını dile getirmektedir. Yazar, sanatçı görüşünün sıradan insanın bakış tarzından ayrıldığına dikkat çekerek “Sanatçı da kendinden evvelkiler gibi aynı realitenin içinde yaşadığı ve aynı realiteye baktığı haldegörüş tarzı öteki lerin ikisinden ayrıdır. Sanatçı realiteyi estetik olarak görür.: İmajlar, tablolar halinde. Ve eserine aksettirir. Onun görüş tarzı objektif dünyanın objektif izahından ziyade objektif dünyanın artistik şekiller içerisinde, subjektif akislerini verir. ” (s.3) şeklindeki ifadeleri kullanmaktadır. Ayrıca yazar, Türk edebiyatında birkaç hikâyeciyi istisna olarak kabul ederek sanatçı görüşüne sahip öykücünün bulunmadığını vurgulamaktadır.

Mahmut, K., “ Cesaretli bir irtihal”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.7, (e.)

Yazı, Salim Şengil'in çıkardığı *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin ilk sayısında Şahap Sıtkı imzalı olarak yayımlanan “İnsanlar ve Kuklalar” adlı öykü üzerine kaleme alınmıştır. “Kuklalar” adlı öykünün Saltıkov Şçedrin'e ait olduğunu ve intihal ile “İnsanlar ve Kuklalar” adıyla Şahap Sıtkı imzalı olarak yayımlandığını ifade eden yazar, Saltıkov Şçedrin'in yazdığı öykü ile Şahap Sıtkı imzalı olarak yayımlanan öykü arasındaki benzerlikleri her iki öyküden yaptığı alıntılarla gözler önüne sermektedir. “Hikâye ilk okuduğum zaman güzeldi. Çünkü o zaman hikâyenin daha güzel olan aslını görmemiştim. Aslı, klasik eserler arasında çıkan Saltıkov-Şçedrin'in ‘Büyükler İçin Masallar’ adlı iki ciltlik eserinin birinci cildindeki ‘Kuklalar’ adlı hikâyedir. Şahap Sıtkı bu hikâyeyi kendine mal etmeden tercüme etseydi daha büyük bir hizmette bulunmuş olurdu. ” (s.7)

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (e.)

Yazıda, *Beş Sanat*, *İslamiyet* ve *Hisar* dergileri ele alınmaktadır. *Beş Sanat*'ta İsmail Habip Sevük için yazılmış bir yazıda onun mazi özlemini eleştiren yazar,

edebiyatımıza bir katkısının olmadığını dile getirmektedir. *İslamiyet* adlı dergiyi de dinci olduğu gerekçesiyle eleştiren yazar, bu dergideki her yazının başlığının “Ey hakikat yolcusu” olduğunu belirtmektedir. *Hisar* dergisinde yayımlanan ve Munis Faik Ozansoy’un “Bütün bir sene içinde kafamın herhangi bir fikir ve sanat davası düşündüğünü ispat edecek bir eser gösterebilir misiniz? ” (s.6) şeklindeki görüşlerine katıldığını belirtmektedir yazar.

Kurtuluş, Baki, “Türk Kültür eserleri Serisinin ilk kitabı”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazı, Lütfü Erişçi’nin *Yeryüzü* dergisinde yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. MEB Türk Kültür Eserleri Bürosu tarafından ilk eser olarak yayımlanan Ahmet Hikmet Müftüoğlu’nu konu edinen derleme bir eser Baki Kurtuluş’un Lütfü Erişçi’yi eleştirmesini başlıca nedenidir. Lütfü Erişçi söz konusu yazısında eserin derleme olduğunu savunmaktadır. Yazar ise, olanakların azlığı nedeniyle derleme bir eser yazıldığını belirterek eserin yazarı Dr. Fethi Tevetoğlu’nu savunmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran:Kültürsüz hikâye”, *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6-8, (e.)

Yazıda, Türk öykücülüğü hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, öykücülüğümüzde tenkit yokluğundan yakınlıkla tenkitsizliği bilgisizlik olarak değerlendirmektedir. Sanat eserinin bir metodunun olması gerektiğini ifade eden yazar, sanatçının methodsuz olması durumunda piyasadaki fikirlere kapılıp gideceğini belirtmektedir. Sanatçının bir fikir disipliniyle hareket etmesi gerektiğini vurgulayan yazar, bir çok Türk öykücüsünün olduğunu; fakat bunlardan hiçbirinin kaydadeğer eser vermediğini savunmaktadır. “Hikâyemiz ve hikâyecilerimizin bir fikri disiplini yoktur.” (s.6) diyen yazar, kimi sanatçıların kurmaya çalıştıkları fikir disiplininin sanat eserine sanatçı kaygısıyla yansıtılmadığını ifade etmektedir.

K., Mahmut, “Devlet Tiyatrosu Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazıda, *Devlet Tiyatrosu Dergisi* çeşitli bilgi ve dil yanlışlıkları nedeniyle eleştirilmektedir. Yazara göre, derginin çıkış amacı ile içeriği birbirine uymamaktadır. Dergide yayımlanan ve Adalet Sümer'in Feyha Talay Konseri hakkındaki yazısının kimi bilgi yanlışlıkları nedeniyle eleştirisini yapan yazar, “viyolonist” şeklindeki sözcüğün “viyolenselist” biçiminde olması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca yazar, aynı yazıda Mozart'ın *Saraydan Kız Kaçırma* adlı eserinin viyolensel için yazılan bir üvertür olduğu yönündeki yanlışla da dikkat çekmektedir. Yazının devamında dergi, dil yanlışları nedeniyle eleştirilmektedir. Yazar, yapılan çevirilerde çok ağır bir dil kullanıldığını, yazıların gramer yanlışlıklarıyla dolu olduğunu ve dergiyi çıkaranların dil devriminden haberlerinin olmadığını belirtmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazıda, kimi dergilere ilişkin tanıtım ve değerlendirilmelere yer verilmektedir. Yeni yayımlanmaya başlayacak olan “Dergiler Arasında” adlı köşede yeni çıkan dergilerde yayımlanacak yazılarla ilgili değerlendirmelere yer verileceğini bildiren yazar, *Varlık* dergisinde, Cahet Tanyol'un; *Hisar* dergisinde Munis Faik Ozansoy'un Abdülhâk Hâmid ile ilgili değerlendirmelerine ve *Dünya* gazetesi ile *Yeditepe* dergisinin çıkan son sayıları ile ilgili kimi bilgilere yer verilmektedir.

Bozkır, Tevfik, “Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazı, Akagündüz 'ün Mahmut Makal için “Sözüm ona o, on sekiz yaşında roman yazarlarından” demesi üzerine kaleme alınmıştır. Daha sonra Akagündüz eleştiriliyor: “... Mahmut Makal; bu on sekiz yaşındaki yazarın verdiği eseri, ihtiyarlık çağında verebilmiş mi Akagündüz Edebiyatçı geçinmiş, sohbetçi geçinmiş de ne vermiş toplumuna?.. Laf etmiş.”

Daha sonra yazar, Mahmut Makal'ın köylüyü ve sorunlarını dile getirmedeki ustalığından söz etmektedir. Mahmut Makal gibilerin köylülerin kalkınması için savaşlarını sürdürdüklerini dile getirmektedir.

İlhan, Attilâ, “Hikâyemizin geçirdiği buhran: Eski kafa, eski kılık”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.6-12, (e.)

Attilâ İlhan, bu yazısında şekli işliyor. Her şeklin sanat eserinde çoğu zaman muhtevasını beraberinde getirdiğini belirtmektedir. Cumhuriyet dönemi hikâyesi realizmi işlediği için muhteva da kaba bir realizmdir İlhan’a göre. Cumhuriyet devri hikâyesi şeklini yaratamamıştır. Ö. Seyfettin, H. Koray ancak takip edilmiştir. İlhan’a göre S. Ali fikirsel anlamda (fikir disiplini) her ne kadar muhtevayı değiştirebilmişse de şekilde yenilik yapamamıştır. İlhan’a göre yalnızca Sait Faik şekilde yeniliğe varabilmiştir. Sait Faik’in yeniliğe varmasında öyküyü ruhi ve maddi realitenin temas yerlerine kaydırabilmesi etkilidir. Fakat İlhan’a göre, sıradan insanı işlemesi bakımından Sait Faik’in etkisi (şekil bakımından) Garip hareketinin şiirdeki tesiri kadar değildir. Yine İlhan’a göre Sait Faik’in yaptığıının batıda âlâsı da yapılmıştır. İlhan Türk öyküsünde Ömer Seyfettin’den bu yana şekil bakımından köklü bir değişiklik yapılamadığını ve tüm öykücülerin birbirini andırdığını dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (e.)

O. Yüksel Serdengeçti’nin *Oğuz* dergisine ‘Yerli Ruh’ diye bir yazı göndermiştir. Bu yazıda topraklar fetheden Türk – İslam ruhundan söz ediliyor. Yazar da bu dergi çevresine 20. asırda olduğumuzu hatırlatıyor.

Eleştirilen ikinci yazı Mehmet Kaplan’ın *Mücadele* dergisinde yayımlanan yazısıdır. Kaplan, Atatürk kültürünün dinin yerini tutamayacağını ve eski kültüre dönülmesi gerektiğini ile ilgili çeşitli fikirler beyan etmiştir. Yazar da Kaplan’ın Kurtuluş Savaşı’nı, inkılapları, Cumhuriyet Türkiyesini inkâr ettiğini dile getiriyor ve bunun sıklıkla yapıldığını belirtiyor.

Son bölüm Peyami Sefa’nın *Hafta* dergisinde “Konuşmak ve Yazmak” adlı yazısı üzerine. Sefa, bu yazısında konuşma ve yazma dillerinin ayrı olması gerektiği görüşünü savunuyor. Yazar da Sefa’nın gençlikten böyle bir şey beklemenin zor olduğunu dile getiriyor. “...üstat gençlikten Matmazel Norolya’nın Koltuğu gibi bir eser mi bekliyor?”(s.7)

Özdemir, Emin, “Sam Amca’yı okurken”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.6, (e.)

Yazıda, Samim Kocagöz’ün öykücülüğü ve öyküleri ele alınmaktadır. Kocagöz’ün köy insanına çok iyi tercüman olduğunu belirten yazar, köylülerin onu ilgiyle dinlediğini vurgulamaktadır.

Geray, Cevat, “Tiyatro ve Gençlik”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazı, Devlet Tiyatrosu’nun öğrenci indirimini kaldırması üzerine kaleme alınmıştır. Yazara göre, indirimin kaldırılması zaten Türkiye’de yeni olan tiyatroya karşı olan ilgiyi azaltacaktır. Yazar, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cevat Memduh Altar’ı da eleştirmektedir. “...tiyatro bütçesinde bir tasarruf sağlamak isteniyorsa, sayın idarecilere başka rasyonel malî tedbirler tavsiye edebiliriz. Bazı lüzumsuz masraflar kısılabılır meselâ, Sayın Müdür Bey kendi makamına binlerce liralık teşrifat masrafı yapmıyabilirdi. ” (s.7) Yazar, öğrencilere yönelik indirimin kaldırılmasıyla gençlerin tiyatro yerine sinemaya yönlenebileceğini de vurgulamaktadır.

K., Mahmut, “Bugünküler”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.6, (e.)

“Bütün inkârlara rağmen yeni bir edebiyatın doğmakta olduğu belli bir gerçektir.” (s.6) diyerek sözlerine başlayan yazar, yeni bir edebiyatın varlığının inkâr edildiğini dile getirmektedir. “Onlara göre <<Türk şiirinin son sözcüsü Yahya Kemal’den sonra şiirimiz tarihe karışacaktır.>> Onlara göre şiir vezinle, kafiyeyle işlenen özel konular demektir. Şiirde bu konuların dışına çıkılamaz.” (s.6) Bu görüşleri eleştiren yazar, şiirin hem konu hem de biçim olarak özgür olması gerektiğini vurgulamaktadır: “Şu halde gerçek şiirde iki önemli nokta var demektir: 1. Şairin işlediği konu (başka deyimle şiirin mânâsı); 2. Şairin deyiş şekli (yeni şiirin işçilik kısmı). Bu iki noktayı gerçekleştiren şiir iyi şiirdir, güzeldir, yaşamağa hak kazanmıştır. ” (s.6)

S-Ed., “Bu kadarına lâübalilik derler”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazı, Beethoven’ın 125. ölüm yıl dönümü nedeinle Devlet Tiyatrosu’nun hazırladığı anma programının başlığı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar “Beethoven’ın 125inci ölüm yıl dönümü kutlama haftası” (s.7) başlığını kullanan Devlet Tiyatrosu’nun “anma” ifadesi yerine “kutlama”yı kullandığını ve bunun yanlış olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca *Pazar Postası* gazetesi, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü ile sorun yaşamaktadır. *Pazar Postası*’nın Devlet Tiyatrosu’nu sürekli eleştirmesinin nedeni olarak Genel Müdür Memduh Altar ile bir sorunun olmasıdır. Fakat bu yazının hemen üstünde Argun Çoban imzalı olarak yayımlanan “Hürriyet Âşıkı Beethoven” adlı yazıda “anma” yerine “kutlama” sözcüğü kullanılmıştır: “Bugün ölümünün 125inci yılını kutlayan dünya, ebediyete kadar gidecek yıllarda, onun hürriyet aşkını daima hatırlayacaktır.” (s.7) Yazar isi program başlığı nedeniyle şu görüşlere yer vermektedir: “Bizim Devlet Tiyatrosu idaresi ise, Türkçeden mi nasipsizdir, Beethoven’i beşeriyet için muzır mı telakki eder bilinmez, doğum günü kutlar gibi Beethoven’ın ölüm gününü kutluyor. Ne diyelim Allah akıllar versin!.. ” (s.7)

Daloğlu, Osman, “Çocuk Tiyatrosu ve ‘Karagöz Amca’, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Çocuk Tiyatrosu’nun yanlışlıkları ele alınmaktadır. Çocuk Tiyatrosu’nun çocukların psikolojisine uygun eserler sunmadığını ifade eden yazar, Karagöz oyunun yanlış yazıldığını ve çocuklar üzerinde olumsuz etkiler bırakabileceğini dile getirmektedir. Ayrıca yazıda, Çocuk Tiyatrosu’nun kimi teknik niteliklerinin çocukların seviyesine uygun olmadığı vurgulanmaktadır.

Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6,(e.)

Yazıda iki konu ele alınmaktadır. *Cumhuriyet* gazetesinin bir doktorun hatıralarının 1000 Lira’ya almasını haksız bulan yazar, 30 yılın emeğinin küçük bir paraya karşılık bulunmasını ve telif hakkının daha yüksek verilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Yazının devamında Adalet Cimcoz’un *Yeditepe* dergisinin 1 Mart 1952 tarihli sayısında aynı sahne hareketleri ile ilgili yayımlanan yorumunun bir maç yorumundan farksız olduğu dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Sinek küçük ama...”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Beethoven’ın Devlet Tiyatrosu’nca temsil edilecek *Fidelio* operasının afişleri eleştirilmektedir. Devlet Tiyatrosu’nun bastırdığı bu afişte Beethoven ve Rejisör Vedat Gürten’in isimleri yazılıdır. Fakat Gürten’in ismi Beethoven’inkinden 3 kat daha büyük yazılmıştır. Yazar bu tutumun yanlış olduğunu belirterek “Bundan, Devlet Tiyatrosu’nun kendi rejisörünü, Beethoven’dan daha büyük telakki ettiği neticesi çıkarılamaz tabii. Ancak bu gibi dikkatsizlikler, biraz çirkince kaçıyor; ona işaret etmek isteriz. ” (s.7) der.

Kurtuluş, Baki, “Şundan Bundan”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6, (e.)

Yazıda, Türk Dil Kurmu’nun Anayasa’nın dili üzerine yayımladığı bildiri eleştirilmektedir. Söz konusu bildiri de Anayasa’nın dilinin konuşma ve yazma diline aykırı olmadığının savunulduğunu dile getiren yazar, Anayasa’da yabancı sözcüklerin var olduğunu ve ve Anayasa’nın dilinin konuşma diline yaklaştırılması gerektiğini ifade etmektedir.

S. Ed., “Hata İçinde:Frak’a, tuvalete, Beethoven’e Dair”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nun Beethoven’ın ölümünün 125. Yıldönümünde düzenlediği anma programına frak ve tuvaletli kutailmanın zorunlu tutulması eleştirilmektedir. “Bu gala gecelerinin seyirci ve dinleyicinin sanatkâra saygı göstermesini sağlamak için ihdas edildiği ileri sürülüyor. Bizce, sanatkâra gösterilecek saygının kıyafetle değil, hareketle, fiile ilgisi vardı. ” (s.7) Ayrıca yazıda, Beethoven’ın *Fidelio*’sunun oynandığı ve 9. *Senfoni*’sinin çalındığı bildirilmektedir.

Yula, Yaşar, “Tetkikler:İkinci Kitabı”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.2, (e.)

Yazıda, Mahmut Makal'ın *Bizim Köy* romanı ile Anadolu'daki köy gerçekliklerine ışık tuttuğu ve yeni yayımlanan *Köyümden* adlı eseriyle bu tutumunu sürdürdüğü ifade edilmektedir.

Kemal, Mehmet, “Kuşluk Vakti”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Avni Dökmeci'nin *Kuşluk Vakti* adlı şiir kitabının değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, Avni Dökmeci'nin eserde yer alan şiirlerini genel olarak beğenerek okuduğunu; ancak yer yer iyi olmayan şiirlerinin de var olduğunu dile getirmektedir.

Kurtuluş Baki, “Dergiler Arasında: Orhan Veli'nin hatırasına Hürmet edelim-Bir cevap”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.6, (e.)

Yazıda, *Varlık* dergisinin Orhan Veli hayattayken basılmamış şiirlerini; Orhan Veli'nin ölümünün ardından yayımlaması eleştirilmektedir. *Varlık* dergisinin bu tutumunu saygısızlık olarak değerlendiren yazar, Orhan Veli'nin hayattayken kimi özel nedenlerle yayımlamadığı şiirlerini kitabının yeni baskısında yayımlamanın daha doğru olacağı kanaatini taşımaktadır. Yazının devamında *Hisar* dergisinde O. Fehmi adlı bir yazarın *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Dergiler Arasında” adlı köşeyi eleştirmesine cevap verilmektedir. Ayrıca yazar, Abdülhak Hâmid için söylediklerini savunduğunu vurgulamaktadır.

Gazimihal, Mahmut N., “Kompozitörlerimizi niçin dinlemiyoruz?”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.7, (e.)

Yazıda, yerli kompozitörlerin eserlerinin programlarda çalınmaması eleştirilmektedir. Yerli kompozitörlerin eserlerinin de icra edilmesi gerektiğini anlatan yazar, batıda hazırlanan programlarda Cemal Reşit Rey ve Adnan Saygun gibi yerli kompozitörlerin eserlerinin icra edildiğini bildirmektedir.

Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.7, (e.)

Yazı, Şahap Sıtkı'nın Samim Kocagöz'ün *Sam Amca* adlı eserini eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda ayrıca *Dünya* dergisinde açılan öykü yarışması da eleştirilmektedir.

Hüenalp, Ayhan, “Yakub Kadri Karaosmanoğlu'nun hikâyelerinde başarısızlık-Başarı”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.7-8, (e.)

Yazıda, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun İlteşim Yayınları arasında çıkan *Millî Savaş Hikâyeleri (1947-1965)* adlı eserinin değerlendirmesine yer verilmektedir. Eserde 35 adet öykünün yer aldığını ifade eden yazar, Yakup Kadri'nin çalakalem yazdığını belirtmektedir. Ayrıca yazar, yazısında Yakup Kadri'nin söz konusu eserinde yaptığı dil ve mantık yanlışlıklarını alıntılarla ispat etmek istemektedir.

Güler, Erdoğan, “Tiyatromuz Kimlerin Elinde”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu tarafından yayımlanan *Devlet Tiyatrosu Dergisi* eleştirilmektedir. Bu dergide yayımlanan ve Şahap Akalın'a ait bir yazıyı eleştiren yazar, bu dergide yazan Saim Alpago ve Cüneyt Gökçer'in de en az Şahap Akalın kadar niteliksiz yazılar yazdıklarını savunmaktadır.

Karaman, Alâeddin, “Ne Demeli”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Niyazi Gözenoğlu'nun *Ne Demeli* adlı şiir kitabına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Eserden çeşitli alıntılar yapan yazar, Gözenoğlu'nun Halk ve Garip şiiri karıştı bir tarzla şiir yazdığını vurgulamaktadır.

Başgöz, İlhan Dr., “Karacaoğlu”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.6-7-9, (e.)

Yazı, Ahmet Adnan Saygun'un *Karacaoğlu* adlı eserinde Karacaoğlu'nın kimi şiirlerinde bilgi yanlışlıkları olduğu gerekçesiyle kaleme alınmıştır. Yazar, eserde Karacaoğlu'nın şiirleri olarak verilen kimi şiirlerin gerçekte Ali İzzet tarafından yazıldığı ya da başka şairlere ait olduğu görüşünü dile getirilmektedir.

Daloğlu, Osman, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazıda, Türkiye’de tiyatro alanındaki telif eserlerin azlığından yakınılmaktadır. Ortaya konan telif eserlerin ise millî sanat zevkini ve kültürünü yansıtmadığını ve Klasik Fransız tiyatrosunun etkisi altında olduğunu dile getiren yazar, telif eser veren Sabahattin Kudret ve Reşat Nuri’nin dahi Klasik Fransız tiyatrosunun etkisinden kurtulamadığını dile getirmektedir. Yeni yetişen gençlerin de bu kültürün ve etkinin altında kaldığını savunan yazar, Nahit Sırrı Örik’in *Alın Yazısı* adlı eserini eleştirmektedir. Örik’in eserinin Klasik Fransız tiyatrosunun etkisi altında kaldığını anlatan yazar, işlenen konunun roman türüne daha uygun oylduğunu vurgulamaktadır: “...düşünüyorum da, Nahit Sırrı neden bir roman yazmamış? Piyesinde ele aldığı konuyu roman olarak işleseydi daha çok isabet ederdi. Roman, konuları kaldırır, hazmeder, tiyatro ise kusar.” (s.7)

Güler, Erdoğan, “Köşebaşı”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazı, Ahmet Kutsi Tecer’in *Köşebaşı* adlı eserinin Büyük Tiyatro sahnesinde oynanması üzerine kaleme alınmıştır. Yerli olduğu için oyunu beğenen yazar, oyuncuların oyunu çok iyi sahnelediğini vurgulamaktadır.

O. A., “Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.6, (e.)

Yazı, William Shakespeare’in *Bir Yaz Dönümü Gecesi* adlı eserinin Büyük Tiyatro sahnesinde oynanması üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun sahneye konuluşunu beğenen yazar, oyun çok masraf yapılması nedeniyle eleştirmektedir.

Çelenk, Sami, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.6, (e.)

Yazıda, Nihat Sırrı Örik’in *Alın Yazısı* adlı eseri ele alınmaktadır. Yazar, Örik’in söz konusu eserini eleştirerek oyunda olayların birbirine bağlanmadığını dile getirmektedir. Oyunun uygun olmayan bir yerde kesildiğini ifade eden yazar, eserde kullanılan dilin sahne dili olmadığını belirtmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Bakla”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.2, (e.)

Yazıda, Necip Fazıl'ın *Büyük Doğu* dergisinde yayımlanan bir yazısında dile getirdiği ve Kanuni Sultan Süleyman'dan bu yana Türk inkılâp hareketinin gerçekleştirilemediği yönündeki görüşleri eleştirilmektedir.

O. A., “Bir Resital Dolayısıyla”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazı, 19 Mayıs 1952 gününde, Büyük Tiyatro sahnesinde Soprano Şadan Candar ve Bass Hilmi Girginkoç'un sundukları şan resitali üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, yaptığı eleştirilerle birlikte resitali övölmeye değer bulduğunu belirtmektedir.

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “İleri Musiki mi, Köhne Musiki mi?”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.7, (e.)

Yazar, Türk musikisindeki makamların Türklere ait olmadığını belirterek klasik Türk musikisini eleştirmektedir. Yazar, bilimsel ve edebî alanlarda gelişmeye ayak uyduramayan, uydurmak istemeyen Türk musikisinin gerilediğini dile getirmektedir. Yazara göre, Türk musikisinin aletleri darbuka, def, nısıfiye gibi aletler değildir. Yine yazara göre, radyolarda çalınan güftelerin çoğu köhne sözcüklerden oluşmaktadır.

Gürkan, Turhan, “Telgrafhane”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.6, (e.)

Resmin günlük hayata indiği ve edebî türlerle kullanılmaya başladığını ifade eden yazar, şiirlere ve şiir kitaplarına konulan resimlerin uygun olup olmadığını ele almaktadır. Oktay Rifat'ın *Aşağı Yukarı* adlı şiir kitabını bu açıdan değerlendiren yazar, Füreyâ Kılıç'ın resimlerinin ve eserde yer alan şiirlerin uygun düşmediğini dile getirmektedir. Yazar, Melih Cevdet Anday'ın *Rahatı Kaçan Ağaç* ve *Telgrafhane* adlı şiir kitaplarını resimlendiren Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun şiirlerle resim arasındaki uyumu yakaladığını vurgulamaktadır. Yazar, *Telgrafhane* adlı eserle hem Melih Cevdet'in hem de Bedri Rahmi'nin sanatlarını bulduklarını ifade etmektedir. Ayrıca yazar, Melih Cevdet'in şiirlerini konuşma diliyle yazdığını dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Mürşit”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.2, (e.)

Yazıda, Necip Fazıl’ın “aksiyoncu mütefekkir” (s.2) tanımlaması eleştirilmektedir.

O. A., “Dönem Bitiminde Dağınık Düşünceler”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.6-12, (e.)

Yazı, Devlet Tiyatrosu’nun 31 Mayıs 1952 tarihinde son temsillerini vererek 1951-1952 tiyatro mevsimi için perdelerini kapatması üzerine kaleme alınmıştır. Küçük Tiyatro’nun sunduğu repertuarın doyurucu olmadığını anlatan yazar, temsil edilen oyunların eleştirisine yer vermektedir. Ayrıca yazar, *Cyrano de Bergerac*, *Köşebaşı*, *Bir Yaz Dönümü Rüyası* gibi oyunlara yapılan masrafı gereksiz bulmaktadır.

Doğangüneş, Nihat, “Tenkit”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.7, (e.)

Yazı, İlhami Berk’in *Yeditepe* dergisinde yayımlanan “Türk Sanat Tenkidçileri Birliği” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. İlhami Berk’in “Mânâsı üzerinde anlaşılamadığımız bir kıymet var. O da –tenkid!- Tenkid bizde, ne bahasına olursa olsun kusur bulma, baltalama, ipe çekmedir.” (s.7) şeklindeki sözlerini eleştiren yazar, İlhami Berk’in son iki-üç yılda tenkidin övme ya da vurma şeklinde olduğu ve Türkiye’de objektif eleştirinin olmadığı şeklinde görüş belirttiğini dile getirmektedir. Yazar, İlhami Berk’in kuruluşunu haber verdiği Türk Sanat Tenkidçileri Birliği’nde kimlerin olduğunu ve objektif eleştirinin olmadığını savunulmasına rağmen burada yer alacak eleştirmenlere nasıl itimat edilebileceğini sormaktadır.

O. A., “Büyük Tiyatronun 51-52 Dönemi”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.6-10, (e.)

Yazar, *Pazar Postası*’nın 8 Haziran 1952 tarihli 70. sayısında yayımlanan “Dönem Bitiminde Dağınık Düşünceler” adlı yazısında, *Cyrano de Bergerac*, *Köşebaşı*, *Bir Yaz Dönümü Rüyası* gibi oyunlara yapılan masrafı gereksiz bulduğu

yönündeki görüşüne yapılan eleştirilere yanıt vermektedir. Ayrıca, 1951-1952 tiyatro mevsiminde Büyük Tiyatro sahnesinde temsil edilen eserlerin eleştirisine yer verilmektedir.

Taşer, Suat, “Bir hamle”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.6-10, (e.)

Yazı, 07.06.1952 gününde Ankara Kız Koleji öğrencilerince Eugene Labiche’in *Gösteriş Budalaları* adlı eserinin sahnelenmesi üzerine kaleme alınmıştır. Amatör tiyatroların seviyelerine uygun eserleri sahnelemeleri gerektiğini vurgulayan yazar, Labiche’i kısa bir sanat hayatına yer vermektedir. Yazar, oyunun temsilini yorumlarıyla başarılı bulduğunu ifade etmektedir.

Gürkan, Turhan, “Gözümüze İlişenler”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.7, (e.)

Yazı, *Yeditepe* dergisinin Stockholm’deki İsveç Akademisi Nobel Kütüphanesi’ne modern Türk edebiyatını temsil etsin diye Yeditepe Yayınları arasında çıkmış 12 kitap ve birkaç sanat-edebiyat dergisi göndermesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, bu kütüphanede, Türk edebiyatına ayrılan bir bölümün oluşunu sevindirici bulmaktadır. Ancak yetkililerin, resmi makamların bu işle ilenmediği belirten yazar, “ Saat çalıp memleketin yüzünü ağartmak için şu yukarıda bahsettiğimiz İsveç’e güreşçi göndermekle bir... Bir de kütüphane direktörlüğünün Yeditepe’de yayımlanan teşekkür maktubunu bir kayıtsızlıkla okumakla... o da okurlarsa tabii!” (s.7) şeklindeki görüşlerine yer vermektedir.

Gürkan, Turhan, “Bir Dergi üzerine...”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.7, (e.)

Yazı, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin Mayıs 1952 tarihli 4. sayısının çıkması üzerine kaleme alınmıştır. Derginin içeriği hakkında bilgiye yer veren yazar, Fazıl Hüsnü’nün “Akdeniz Şiirleri” adlı şiiri, “Hamdi Olcay’ın “Ana Kadın”, Vüs’at O. Bener’in “Kibrit” adlı öyküleriyle ve Nezihe Meriç’in adı verilmeyen bir öyküsü hakkında değerlendirmelere yer vermektedir.

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Cumhuriyet’in Şiir Yarışması”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.6, (e.)

Yazının ilk bölümünde, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin Memduh Şevket Esendal için özel bir sayı yayımlaması konu edinilmektedir. “Seçilmiş Hikâyeler” dergisinin bu sayısını tanıtan yazar, Memduh Şevket Esendal’dan çeşitli anekdotlar aktarmaktadır.

Yazının ikinci bölümünde, *Cumhuriyet* gazetesinin açtığı şiir yarışması konu edinilmektedir. Yazar, *Cumhuriyet* gazetesinin, yarışmaya gönderilen eserlerin önce küçük jüri tarafından değerlendiriliceğini ve burada seçilen eserlerin büyük jüri tarafından değerlendirilip yarışmanın sonuçlandırılacağını ilân ettiğini belirtmektedir. Büyük jürinin şiirler üzerinde değiştirme hakkının da bulunduğu *Cumhuriyet* gazetesince ilân edildiğini ifade eden yazar, “...bir roman yazacaksınız, kahramanlarınızın, olur ya öleceği tutar ama büyük jüri, yaşamasına karar kılarsa, orasını çıkartıverir.” (s.6) der.

Gürkan, Turhan, “En Güzel Şiir”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.7, (e.)

Yazının ilk bölümünde, *Cumhuriyet* gazetesinin açtığı şiir yarışması eleştirilmektedir. Yazar, şiir yarışmasını başarısız bulduğunu dile getirmektedir.

Yazının ikinci bölümünde, Münih Üniversitesi’nde araştırmacı olan Eric Von Rummel’in çağdaş Türk şiirini tanıtmak şekli eleştirilmektedir. Yazar, Rummel’in çağdaş Türk şiirini tanıtırken yalnızca edebiyat kitaplarına baş vurduğunu ve bu kitaplarda yer alan eski şairlere yer verdiğini ifade etmektedir.

Karaahmetli, C., “Faydasız Sanat”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.6, (e.)

Yazı, Mehmet Kaplan’ın *Hisar* dergisinde yayımlanan “Sanat Düşmanlığı” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Mehmet Kaplan’ın, yazısında, sanatın amacının güzellik olması gerektiğini, sanatta fayda estetiğin görüşünün sanatın düşmanlığı olduğunu dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, Mehmet Kaplan’ın verilen görüşlerini eleştirerek sanatta toplumsal fayda beklentisi içinde olmanın doğal olduğunu ifade etmektedir. Sanatta toplumsal fayda estetiğini

gözetmeyen sanat eserinin işlevini yerine getiremeyeceğini savunan yazar, “<<Musiki ruhun gıdasıdır>> sözü –diyor Kaplan, ‘gülünç bir lâftır. Ruhun ne midesi, ne de barsakları vardır.- tut kelin perçeminden... Musikiyi yemek için mideye ve barsaklara ne ihtiyaç yok Bay Kaplan. Onu kulaklarınızla ve beyninizle anlayacaksınız. Ama siz bu işi midernize yaptırıyorsanız bir diyeceğim yok. Sonra gıda besleyici unsurdur ruhu musiki besler, geliştirir demiş Orhan Veli ama sizin tepeniz neye atar bilmem, ya bu lafı pek sevgili Yahya Kemal söylediye, beş sütunluk medhiye yazardınız. (...) Yazınızın sonlarına doğru, fayda, güzel ve doğrunun ayrı ayrı olduğunu söylüyorsunuz. Halbuki biz işi tamamen tersinden alıyoruz. Sanat faydalı, güzel ve doğru olan şeydir.” (s.6) şeklindeki görüşlere yer vermektedir. (Burada dikkat çeken, *Pazar Postası* gazetesinin Yahya Kemal ve Devlet Tiyatrosu’ndan sonra başka bir eleştiri odağı olarak Mehmet Kaplan’ı seçmesidir. Aylarica eski musiki ve dil yoğunlukla eleştirilen konulardandır.)

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Yeditepe – İnkılâp Gençliği”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.6, (e.)

Yazıda, *Yeditepe* ve *Varlık* dergilerinde yayımlanan kimi yazılarda ifade edilen ve edebiyat ders kitabının eski örneklerle dolu olması nedeniyle öğrencilerin edebiyattan soğuduğu yönündeki görüşler ele alınmaktadır. Yazar, söz konusu görüşlere katıldığını belirterek edebiyat ders kitabının yenilenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazının devamında, *İnkılâp-Gençliği* adlı derginin tanıtımına yer verilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Günümüzün Tartışmaları”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.6, (e.)

Sanat çevrelerinde yeniden alevlenen “ileri- geri” (s.6) tartışmalarına değinen yazar, edebiyat dünyasında da çeşitli tartışmaların süregeldiğini belirtmektedir. Yazara göre edebiyat dünyasındaki tartışmalar şunlardır:

“1.Tenkidçi yokluğu, 2.Sanat ve edebiyat dergileri için okuyucu yokluğu, 3.Aydınların sanat eserlerine ilgisizliği, 4.Faydalı-faydasız sanat tartışmaları.” (s.6) Yazar, yukarıda verilen tartışmalar hakkında görüşlerini dile getirmektedir.Yazara göre, objektif tenkidçi yokluğu en çok *Yeditepe* dergisinde savunulmaktadır. Yazar,

Yeditepe dergisinde büyük sanat eserinden söz edilmediğini belirterek büyük tenkidçinin büyük sanat eseri olmadan ortaya çıkamayacağını dile getirmektedir. Okuyucu yokluğunu yeni yetişen neslin kültürsüz yetişmesine bağlayan yazar, yeni nesle aile içinde bu anlamda eğitim verilmediğini dile getirmektedir. Aydınların sanat eserlerine olan ilgisizliğinin magazin haberlerinden kaynaklandığını dile getiren yazar, aydınların magazine ilgi duyduğunu ifade etmektedir.

Gürkan, Turhan, “Sanatta İkilik ”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7, (e.)

Türkiye Turizm Kurumu’nun düzenlediği gezilerin sonuncusunun İzmit Körfezi Gezisi adıyla yapılmış, gezide yer alan müzik ve şiir sunumları yazının kaleme alınmasında etkili olmuştur. Akile Artun’un şarkı söylemesi sırasında yağmur yağmasına karşın hem iskeleye biriken beş yüz kişiden hem de geziye katılanlar tarafından büyük alkış almıştır. Ancak Konsetvatuvar Birliği’nin verdiği caz konseri sırasında yuhalamaların olduğunu ifade eden yazar, Türkiye’de sanatın alaturka ve yeni sanat diye ikiye ayrıldığını belirtmektedir. Ayrıca gezide düzenlenen şiir programında Yahya Kemal, Behçet Kemal gibi şairlerin şiirlerine yer verilmesini yazar, eskiye bağlılık ve yenileşme karşıtlığı olarak değerlendirmektedir. Batı zevkinin yeteri kadar savunulmadığını ifade eden yazar, sanatta ikilik’e devletin tasarruflarının neden olduğunu belirtmektedir. Yazara göre, devlet batı sanatlarına yer vermemektedir.

İsimsiz, “Edebiyatta duygusallar”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.6, (e.)

Yazı, Ahmet Kabaklı’nın *Hisar* dergisinin 28. sayısında yayımlanan “Edebiyatta Saygısızlar” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Ahmet Kabaklı’nın edebiyatta saygı ve edep davetinin olumlu karşılandığı yazıda, söz konusu yazısının sonunda üslubunu bozması eleştirilmektedir. Kabaklı’nın eleştiriye neden olan ifadeleri şunlardır: “Bir güruh serseri şöhret” (s.6), “Şu sahipsiz edebiyat çayırındır ki ayağını basan dahi kesilir” (s.6), “Üç beş yeni çıktı” (s.6), “Çocuk ağızlarında sakız” (s.6). Yazıda, saygıya davet eden Kabaklı’nın kendi çağrısına uymadığı dile getirilmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Yenilerde Roman”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.6, (e.)

Yazı, Tarık Buğra'nın 2 Ağustos 1952 günlü *Son Haber Gazetesi*'nde yayımlanan “Yenilerde Roman” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Tarık Buğra'nın eski ve yeni konulu roman görüşlerini eleştirmektedir. Tarık Buğra, söz konusu yazısında, Yakup Kadri'nin, Halide Edip'in ve Reşat Nuri'nun son eserlerinde dillerini arıklaştırdıklarını, kendilerini aştıklarını ve konularında yerlileştiklerini belirtmektedir. Eskileri bu şekilde değerlendiren Buğra, yeniler içinse “Roman konusunda nerelerinin yeni olduğu pek anlaşılmayan yenilerin, eskileri okumayışlarını, basımevi bulamayıp yakınmalarını, ithal malı büyük cümleler kullanmalarını belli başlı üç kuvvetleri olarak görüyor.” (s.6) şeklindeki görüşleri dile getirmiştir. Yazar, okunan bir romancının eski ya da yeni olarak nitelendirilmesinin anlamsız olduğunu belirterek okunan her romancının yeni kaldığını ifade etmektedir. Ayrıca romancının dilinin arıklaşması konusunda yazar, eser veren her romancının dönemine uyan bir dil kullanmasının zorunlu olduğunu belirtmektedir.

Çobanoğlu, Özdemir, “Anadolu'nun Şiiri”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.7, (e.)

Yazıda, yeni şiire yapılan eleştirilere yanıt verilmektedir. Yeni şiirin memleket sorunlarını işlediğini savunan yazara göre, eski şiir toplumun sorunlarına duyarsız kalmıştır. Onu ancak üç-beş kişi anlar, fakat yeni şiiri herkes anlar. Yeni şiir halkın malıdır, gerçekte Anadolu insanını anlatmaktadır. Yeni şiirin anlaşılmadığını ifade edenlere yanıt veren yazar, bu görüşü savunanların önyargılı olduklarını ve eskiyi diriltmek istediklerini belirtmektedir. Yazara göre, yeni şiiri benimseyenler Atatürk devrimlerine inanmış kişilerdir.

Doğangüneş, Nihat, “Sanatkârın Vazifesi”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.6, (e.)

Yazı, Munis Faik Ozansoy'un *Hisar* dergisinin 28. sayısında yayımlanan “Sanatkârın Vazifesi” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Munis Faik

Ozansoy'un eleştiriyeye neden olan ifadeleri şunlardır: "Sanatkârın kendisinden başka gayesi yoktur. (...) Sanatın, mücerret güzelin dışında bir şeye sizi inandırmak isteyen eserlerin sanatla alakası olamaz. (...) Bu sıfatların en yenisi de –galiba- inkılâpçılık, onların ağzıyla devrimciliktir. Dudak bükmeyin! Bu vasıf o kadar lüzumlu imiş ki, Yahya Kemal üstadımız ondan mahrum bulunduğu için, kırk yıllık şairliği bir kalemde sıfıra indirildi. Bu kelimeden kastettikleri mânâyı da ben pek anlayamadım. Aradıkları şey, inkılâp yapmış olmak mı? Birincisi devlet adamlarının işidir, ikincisi de dalkavukların. İctimaî vazifeleri birbirine karıştırmayalım. Herkes yerinde gerek. Şairin ikisi eli de bir münasebeti yoktur. " (s.6)

(Burada dikkat çeken, bu yıllarda *Pazar Postası*'nda yayımlanan pek çok eleştirinin *Hisar* dergisinde yayımlanan yazılara ve burada yazan yazarlara yönelik olmasıdır.)

Yazar, sanatın bir faaliyet olması nedeniyle bir gayeye yöneldiğini belirtmektedir. Yazara göre, sanatın gayesi kendisiyse bu yine bir gayedir. Sanatın mücerret güzele inandırması konusunda da yazar, bununla sanatın bir araç haline geldiğini belirterek bu durumda bir gayesinin olamayacağını ifade etmektedir. Çünkü yazara göre, sanat ancak bir araç konumunda kalır. Munis Faik Ozansoy'un belirttiği görüşlerle çelişkiye düştüğünü ifade eden yazar, İnkılâpçılık konusunda ise, "İnkılâp, dalkavuk değil, inanmış adam ister. İnanmış adam da ifade eder üstat! Bu tıpkı din gibidir. Yoksa siz büyük dinlerin inandığını ifade etmiş gerçek ulu sanatkârlarda birer mürayi sanatı, birer dalkavuk şahsiyeti mi müşahade etmektesiniz. İnkılâbı anlayan, ona inanan insan evvelâ şahsiyet sonra sanatçıdır. Bana kalırsa meddahlık ve dalkavukluk sanatçının değil, içinde yaşadığı zamana ayak uyduramayanın, beyninde gerinin hasreti ve istikbâlin korkusu çöreklenen unutulmuşun geçim vasıtasıdır. Çünkü gerçek sanat kavuklu değil, fötr şapkalıdır. " (s.6) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Gürkan, Turhan, "Yeni Bir Dergi ", *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.7, (e.)

Yazı, *Doğu-Batı* dergisinin çıkması üzerine kaleme alınmıştır. Dergiyi Celal Sılay'ın çıkardığını belirten yazar, Celal Sılay'ın Necip Fazıl'ın etrafında olduğunu ifade etmektedir. Derginin dil devrimine inanmadığını anlatan yazar, dergide

“müselles, mecmua, musiki, maarif, sükut” (s.7) gibi pek çok eski kelimenin kullanılmasını bu görüşüne dayanak olarak kabul eder. Adil Arzal’ın dergide yayımlanan “Müsellesler” başlıklı yazısını eleştirisinin temeline koyan yazar, “Dergide tutulacağım daha çok şey var. Değil her yazı, her paragrafta pot kıvırmış, hikmet savurmuş yazarları, istese özdeyişlerden yüzlerce çıkarır insan. ” (s.7) şeklindeki görüşü dile getirmektedir.

O. K., “Geçmiş Nasıl Unutulur?”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.5, (e.)

Yazıda, Fuat Köprülü’nün dil konusundaki görüşleri eleştirilmektedir. Köprülü’nün Atatürk döneminde millî bir dili savunduğunu ve Öz Türkçeye önem verdiğini ifade eden yazar, Demokrat Parti ile meclise girdikten sonra görüşlerinin tam tersini savunmaya başladığını ve geri bir dil anlayışına taraf olduğunu dile getirmektedir. Yazar, dil konusunda Atatürk’ün görüşlerinin temel alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Gürkan, Turhan, “Dergiler: Türk Tiyatrosu ”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.6, (e.)

Yazının birinci bölümünde, İstanbul Şehir Tiyatrosu’nun Müdürü Orhan Hançerlioğlu’nun önderliğinde çıkartılmaya başlanan *Türk Tiyatrosu* dergisi tanıtılmaktadır. Dergide yer alan yazıları ve bu yazıların yazarları hakkında bilgi veren yazar, bir tiyatro haberine dikkat çekmektedir. Devlet Bakanı Samet Ağaoğlu, Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri ve Başbakan Adnan Menderes’in tiyatro alanındaki destek çalışmalarında bulundukları şeklindeki haber eleştiri konusu edilmektedir. “Devlet adamlarının sanat faaliyetlerimize bu ilgileri iyi, hoş şeyler. Yalnız insan, bunların sanat mükâfatlarını kaldıran, halkevlerini kapatan, klâsiklerin yayımını durduran kişiler olduğunu işitmemiş olsa”

Yazının ikinci bölümünde Halide Edip Adıvar’ın Hindistan’ın bağımsızlığını kazanmasının yıl dönümünde yaptığı konuşma eleştirilmektedir. Yazar, Halide Edip’in ne dediğini bilmediğini savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “K.nın Ettiği”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Yazıda Tarık Dursun K.’nın *Hasangiller* adlı eseri ele alınarak kimi ifadeleri değerlendirilmektedir. *Hasangiller* adlı eserinin orijinal olduğu, yeni ifadeler taşıdığı belirtilmektedir. Ancak yazıda çoğunlukla eleştiri hakimdir. Tarık Dursun K.’nın eserinin daha çok romana benzediğini ifade edilmektedir. Tarık Dursun’un okul sırasında anlatılan klasik hikâye tarzını benimsediği savunulmaktadır.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, *Hisar* dergisini ele almaktadır. Turgut Özakman’ın yazısını irdeleyen yazar, Akif Bey hakkındaki düşüncelerini eleştirmektedir. Yazının genelinde Turgut Özakman *Hisar* dergisinde kullandığı yanlış ifadeler eleştirilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Deney Dilekleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.7, (e.)

Yazar, yazısında yeni kelime kullanmaya ve üretmeye karşı olanları eleştirmekten söz etmektedir. “öykü, oyuncak, uçak”(s.7) gibi kelimeleri kullananların eleştirilmesini anlayamadığını bildirmektedir. Dilde özleşmenin ancak bu tarz yeni kelimeleri kullanmakla mümkün olacağı ifade edilmektedir. Bunu denemekte bir sıkıntı olmaması gerektiği belirtilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Yerli Filmciliğimizde Sinemayı Ciddiye Almak”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.8, (e.)

Lady Godiva filminden Mauren O’Hara ile ilgili olan at-kadın anekdotunu sunarak söze giren yazar, ünlü bir saz şairinin hayatının çekildiği bir filmde sahnelerin ciddiye alınmadığı ifade etmektedir. Yazar, “Kadının saçına kim dikkat edecek?” (s.8) ifadesini çok laubalice bulmaktadır.

Süreya, Cemal, “Oktay Rıfatın Şiirinde Fırsat Rantı”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, yazısında Oktay Rıfat'ın şiirlerini ve şiir sanatını ele alıp değerlendirmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yenilik*'in Aralık 1955 tarihli sayısında Ömer Atilla S.'nin “Yazınımızda Duraklama mı?” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Ömer Atilla S. ise yazısını *Son Havadis*'te İlhami Soysal'ın çıkan bir yazısında ifade ettikleri üzerine kaleme almıştır. Ataç da Ömer Atilla S.' den çeşitli alıntılar yaparak görüşlerini belirtmektedir.

Ömer Atilla S.'nin yazın alanında yayın zenginliğini olumlu bulmasını eleştiriyor Ataç. Ne kadar yayın olursa, o kadar özensiz yazarın ortaya çıkacağını belirten Ataç, “O güçlerin özenini kırmak gerektir, yazı acunu her gelene kolayca açılırsa değersizlerle dolar, o değersizler de giderek küstürür değerlileri.” (s.6) der.

Ömer Atilla S., yeni şiir üzerine şunları ifade etmektedir: “Gözükün (bugünkü şiirlerimizde gözükün) bir ilerleme ya da bir gerilemeden çok, bir değişme, bir evrimdir. Asıl önemlisi Biçim, öz yönünden bir değişim, evrim. Asıl önemlisi dil yönünden bir evrim. Bugünkü şiirimiz bilinçli olarak dilini yaratma yolundadır. Şiirin en önemli ögesini dil olduğu düşünülürse bu gelişme anımsanamaz.” (s.6) Ataç da bunlara karşılık “Doğrusu bugünkü şiirimizde <<biçim, öz yönünden bir değişim , evrim>> olduğunu ben pek göremiyorum.” (s.6) der. Ataç bu konudaki görüşlerini şöyle sürdürmektedir:

“Tersine, yeni yetişen ozanlarımız eskiyi, yıllardır alışmış sözleri söylüyorlar gibi geliyor bana.” (s.7)

Dil konusunda ise Ataç, gençlerin Arapça, Farsça ve Öz Türkçe sözcükleri yan yana kullandıklarını belirterek bunun bir yenilik olmadığını vurgular. Ataç'a göre, bu durum, dilde gerçek yenilik sayılamaz; gerçek yeniliğin Öz Türkçe bir dil kullanmaktan geçmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Lütfü Akad’a Övgü”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.8, (e.)

Lütfi Ömer Akad'ın yönetmenliğini yaptığı, Fikret Hakan, Ruth Elizabeth, A. Tarık Tekçe, Selahattin Karakaya, Settar Körmükçü ve Hasan Ceylan'ın oynadığı Beyaz Mendil adlı filmin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Filmin sinematografik yönlerini de ele alan yazar, *Beyaz Mendil*'i başarılı bulmaktadır. Yazıda filmin köyde geçen bir kız alıp verme ve bunda doğan kötü olaylar konulu öyküsüne de yer verilmektedir. Yazar Türk yerli filmciliği hakkında şu görüşleri de dile getirmektedir: “Türk sinemasının çilesi şu: Kendine öz bir problemi, kendine öz bir kişilik yok. Beyaz perdeye aktarılan olaylar, kişiler bizim kendi toplumumuzun olayları kişileri değil. Hollywood taklidi, uydurma doğrucası yamama oluyor. Toplumumuzda kötü kişiler, hain babalar, üvey analar, düşmüş kadınlar yok mu? Var. Ama bunları beyaz perdeye aktarırken o denli olumsuz bir yol tutuyoruz. O denli gerçeğin dışına çıkıyoruz ki, seyirci ister istemez garipsiyor dudak büküp geçiyor.” (s.8)

Kakınç, Tarık, “Dalavereciler Kralı”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.8, (e.)

Yönetmenliğini Nuri Akıncı'nın yaptığı; Mahmut Arseven, Nurhan Tüzükan, Ayten Güvenç, Muzaffer Nebioğlu, Ali Korkut'un oynadığı *Dalavereciler Kralı* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin, bir komedi filmi olduğunu anlatan yazar, Türk komedi filminde köyden şehre gidip başlarına türlü komik olaylar gelen “iki safça hacı ağa”(s.8)nın öyküsünün anlatıldığını belirtmektedir. Filmin para kazanmak amacıyla sanat endişesinden yoksun olarak çevrildiğini dile getiren yazar, filmi başarısız bulmaktadır. Yazıda, oyuncu ve yönetmen eleştirisine de yer verilmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Dinar'da yayımlanan *Şairler Yaprağı* adlı bir dergide yayınlanan soruşturma üzerine kaleme alınmıştır. “Birkaç sayıdır süren soruşturması var o derginin. 1956 sayısında, on kişiden aldığı yanıtları koymuş: Bay Mehmet Çınarlı, Bay Bekir Sıtkı Erdoğan, Bay Oğuzcan, Bay O. Fehmi Özçelik, Bay Ünsal Özmen, Bay Gültekin Samanoğlu, Bay Halis Tapan, Bay Enis Turgut, soruşturmasının

dördüncü sorusu şudur: <<Nurullah Ataç şiirden anlar mı?>> Bana dokunduğu için önce o soruya verilen yanıtları okudum. Bay Bekir Sıtkı Erdoğan, Bay Ünsal Özmen, Bay Gültekin Samanoğlu <<Anlamaz>> diye kesip atmışlar. Bir diyeceğin yok onlara. Bay Ümit Y. Oğuzcan <<Anladığı vehmi içindedir.>> demiş. Bu da doğru olabilir. Yalnız şunu söyleyeyim: Benim o sanıma, O <<vehm>>ime eskiden – pek de eskiden değil, bundan daha bir yıl öncesine değin – Bay Ümit Y. Oğuzcan da katılırdı: Şiirlerini getirmişti bana, beğenip beğenmediğimi sormuştu. Beğendiğimi görünce o kurtuldu sanısından, benimki ise bir kat daha pekişti. Ona da bir diyeceğim yok. Gelelim Bay Mehmet Çınarlı ile Bay İlhan Geçer’in yanıtlarına. Birincisi <<Anlar ya, yazı ve sözlerinde çok defa samimi değildir.>> İkincisi de >>Anlarda her zaman düşündüğünü söylemez.>> buyurmuşlar... Ne demek olduğunu anladım sanıyorum. Bu sözlerini ikincisi de <<Bizim yazdığımız şiirleri güzel olduğunu bilir ya, gizler gerçek kanısını.>> demek ister. Onlar da o kanı içinde yaşasın... Onlara da şunu söyleyeceğim: Dedikleri beni yalancı saydıklarını gösterir. Ben de beni yalancı sayanlara konuşmak istemem. Kendileri ile öyle çok konuştum, sonra o selamı vermekten kurtuldum demektir. İnan olsun ki sevindim buna.” (s.7)

Ataç, soruşturmada üzerinde durulan diğer sorulara da değiniyor. Bu sorular: “Evliliğin şiir üzerinde menfi tesiri var mıdır?” (s.11), “Yenilikten ne anlıyorsunuz?” (s.11) dır. Birinci soruyu Ataç, anlamsız bulur. İkinci soru için de yazarların verdiği cevapları tek tek değerlendirir:

“Birinci soru <<Yenilikten ne anlıyorsunuz?>> Bakın, bu dördüncü ile beşinci gibi değil, önemli bir soru. Ancak ayak üstü yanıtlanacak sorulardan değil. Bay Gültekin Samanoğlu <<Zamanın İnsafsız tesiri altında dahi eskimeyiş demiş>>, Bay Enis Turgut da bunu daha güzel söylemiş: <<Zaman aşındırmadığı>> Bu yanıtların ikisi de birken niçin ikincisini daha güzel buluyorum? Kısaca söylemiş de onun için. Bay Samanoğlu/nun yanıtında bir görmüksülük (theatral), iri lakırdıya bir özenme var. <<Zamanın insafsızca tesiri altında>> Neyse? İkisi de iyidir diyelim. Diyelim ya: bilmem doğru mu? ‘Eskimeyiş’ derken ne anlıyoruz onu da belirtmek gerek. Bir takım şiirler var. Belki yüzyıllardan beri okunmuyor. Bir gün biri açıyor onları pek beğeniyor. Vuruluyor. Sanki onlar da günümüzün şiir anlayışına uygun bir öz buluyor ortaya çıkarıyor. Gene diriliyor o şiirler, sonra gene unutuluyor. Demek ki zaman gösteriyor etkisini. Bir takım şiirlerde var büsbütün unutulmuyor edebiyat

meraklıları içinde bir kaç şü mutlu azınlık denilen kimseler hep okuyor onları gene de bir çoğu benimsetemiyor. Yenilik nedir? Kolay değil şudur budur dedik mi, gene de sorunu çözümlayemediğimizi gösteren, dediğimizi çürüten bir yığın oluyor, düşünceler geliyor, düşüşüyor usumuza” (s.11).

“Bay Mehmet Çınarlı <<Sanatın ana çerçevesi dışına çıkmadan o ona kadar kullanılmamış bir şekil ve muhteva ile yazılabilmek>> demiş. Bu bilinmeyen bir şeyi gene bilinmeyen başka bir şeyle anlatmağa kalkmak olmuyor mu? <<Sanatın ana çerçevesi>> ne demektir? <<Şimdiye değin kullanılmamış başka bir biçim, bir öz..!>> Bay Çınarlı şimdiye değin kullanılmamış bir biçim kalmadığını savunuyor? Bilmediklerimiz vardır sonra... Bir şair çıkıyor. Bilinen biçimleri bilinen özlari kullanıyor gene bakıyorsunuz, bir başkalık katabilmiş dediklerine bir yenilik vermiş. Aramakla olmaz kimseye benzemek, özgünlük (originalite). (...) Ancak <<Güçlü kişilik nedir?>> diye sorulabilir. Onu yanıtlamağa çalışalım: <<Güçlü bir kişiliğin belirmesi demek bizim ummadığımız, düşünmediğimiz yapıtlar verip de onlarla bize kendimizi sezdirebilen bir dürtmenin doğması demektir.>> Ummayız, düşünmeyiz onun yapıtlarını. Düşünebilseydik umsaydık kendimiz yapardık onun yaptığını. Bunun içindir ki yeniliğin ne olduğu anlatılmaz. Bakarsınız o yeni dörütmen, Bay Çınarlı’nın söylediği çerçevenin dışına çıkar, çıkar o çerçeveyi gene de büyüleyiverir bizi.” (s.11)

“Bay Fehmi Özçelik <<Bu soruya cevap veremem yalnız verilmiş eserler üzerinde tartışılabilir.>> diyor. Bay Sabutay Karahasanoğlu da böyle düşünüyor ki hangi şairlerde yenilik bulduğunu, hangilerinde bulmadığını söylüyor. En doğrusu da budur sanırım” (s.11)

“Bay İlhan Geçer <<şekilde ve bilhassa özde dünü tekrardan kurtulmak>> diyor. Öyle şiirler var ki biçimleri de ilk bakışta eskiden kalmış olanlara benzemez gene de eskidir, eski düşünüşün eski şiir anlayışının ürünleridir. Bana öyle geliyor ki İlhan Geçer de istediğince yenilik aramaz, çünkü şiir anlayışından bir türlü silkinmiyor. Ben de bunun için beğenemiyorum, sevemiyorum onun şiirlerini...” (s. 11).

Sevin, Nureddin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.10, (e.)

Yazıda, Musahipzade Celal’in *Genç Osman* adlı piyesinin Devlet Tiyatrosu’daki temsili eleştirilmektedir. Yazar, Musahipzade’nin yazmaktan dolayı pişman olduğunu söylediği eserin, “onca iyi eseri dururken”(s.10) Devlet Tiyatrosu’nca oynanmasını eleştirmektedir. Özellikle Arapça asıllı sözlerin doğru telaffuzunun yapılmadığını ifade eden yazar, Devlet Tiyatrosu’nun bu hataya düşmesini kabul edilemez olarak değerlendirmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.7-11, (e.)

Nurullah Ataç, yazısının ilk bölümünde *La Revue de Paris* adlı dergide yayımlanan ve Edouard Rist’e ait bir yazıyı ele almaktadır. Bu yazıda, XVIII. yüzyılda hastaların nasıl tedavi edildikleri anlatılmaktadır.

Yazının ikinci bölümünde, yeni çıkmaya başlayan *Arık* adlı dergiye ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Ataç, dergide gençlerin neden kendilerinin yazmayıp yaşlılara yer verdiğini sormaktadır. Afif Obay’ın yazısından alıntı yapan Nurullah Ataç, bu yazının şiirsel bir dil taşıdığını ve bu tarzda yazılan nesri sevmediğini belirtmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Erdemli Ayıp”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.7, (e.)

Yazı, *A* dergisinde kendisiyle röportaj yapılan İlhan Berk’in bir soruya verdiği yanıt üzerine kaleme alınmıştır. Soru ve İlhan Berk’in cevabı şu şekildedir:

“Şiirlerinizi hep aynı kelimelerle kuruyorsunuz, niçin?” (.7) İlhan Berk ise soruya şu şekilde cevap vermiştir:

“İnsanlara yararlıkları olacağını bilsem, ölüm’ü, yalnızlığı, umutsuzluğu da severim. Bu kelimeleri seviyorsam onlarda insanları yücelten bir şey bulmadığım içindir.” (s.7)

“Hep kötüyü iyi yapmaktır benim çabam. Köroğlu en yakını.” (s.7) diyen İlhan Berk’in aynı sözcükleri kullanmasını, çıkmaza götüreceğini belirtilmektedir. Muzaffer Erdost, bu konudaki görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir:

“Bizim ozanlarımızın çoğunda, bir sıralama yapılırsa, şairlerinde birleşen diltiklerin olduğunu açıkça görürüz. Ziya Osman, Fazıl Hüsnü, Cahit Sıtkı, İlhan Berk denince, okurlarının kolaylıkla sayacağı beş-on diltik hemen hemen o ozanların bütün şiirlerinin ortak noktalarını verir. Dolayısıyla bu diltikler ozanı belirli kavramlara bağlar.” (s.7)

“Ozanların aynı diltikleri çekinmeden sık sık kullanmaları onları kısırlaştırır, ama öyle sanıyorum ki, ozanın da bunda bir çıkarı vardır. Daraldığı yerde, kendisi için pek kolay olan alıştığı diltikleri, kavramları bir bağ doku gibi kullanacaktır; bu da kolay iştir. Bunun için İlhan Berk’in yanıtını, tutumunu doğrulayan bir yanıt diye değil de, ayıbını örtmeye uğraşan bir yanıt diye karşıladım.” (s.7)

Kakınç, Tarık, “Sinemada yaratıcı kişi:Rejisör”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.8, (e.)

Yazı, Atıf Yılmaz’ın yönetmenliğini yaptığı ve senaryosunu Esat Mahmut Karakurt’un yazdığı *İlk ve Son* adlı filmde oyuncu Cahide Sonku’nun rejisöre müdahale etmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yerli filmcilikte rejisöre yeterli önemin verilmediği ve saygının gösterilmediği belirtilmektedir. Oyuncunun daha fazla ön plânda tutulduğu belirtilmektedir.

Ayrıca Andre Cayette’in, yönetmenliğini Rene Clair’in yaptığı ve Türkiye’de gösterimde olan bir filminin afişlerinde aktörün isminin büyük yazılmasını eleştirmesi de anlatılmaktadır.

Sevin, Nureddin, “D. Tiyatrosunda Musahipzade II”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.8-11, (e.)

Yazar, önceki hafta aynı başlıkla yayımlanan yazısında işlediği konuyu ele almaya devam etmektedir. Musahipzade Celal’e ait *Genç Osman* piyesinde doğru Türkçe konuşulmadığı gerekçesiyle eleştirilere yer verilmektedir. Reji Şahap Akalın’ın *Genç Osman*’ı sahneye koyması, baştan sona eleştirilmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yücel* dergisinin Ocak 1956 sayısında “Fikir ve Sanat Dergisinin Çilesi” başlıklı açılış yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Ataç, bu yazıdan çeşitli alıntılar yaparak görüşlerini ortaya koymaktadır. Bu baş yazıda sanat ve edebiyat dergilerine gönderilen yazıların ayaküstü karalandıklarından ve bir sorumluluk duyulmadan yazıldığından yakınılmaktadır. Ataç da, bu yakınmanın haklı olduğunu dile getirerek, bu yüzden yazınımızda istenen gelişmenin sağlanmadığını ifade etmektedir: “Bana öyle geliyor ki bütün kötülük bizim yazın anlayışımızdan, dörit anlayışımızdan doğuyor. Sanıyorum ki güzel yazmak birtakım cicili – bicili tilcikleri kullanmaktır.” (s.7)

İ. S. (İlhami Soysal), “İnce Memet”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Yaşar Kemal’in Azra Çaplı ile *İnce Memet* hakkında yaptığı röportaj üzerine kaleme alınmıştır. Yaşar Kemal’in bu röportajda ortaya koyduğu görüşlerin eleştirisi yapılmaktadır yazıda.

Yaşar Kemal, röportajda İnce Memet’in romanda yaptıklarında halkın zorunun, baskılarının rol oynadığını, Anadolu kadının bu ramanda tam olarak anlatıldığı ve yazarın romanda lirizme kaçmasını, romanın destana benzemesini olumsuz bulduğunu belirtmesi yapılan eleştirilerin temel konusudur.

Yazar, halkın baskısının İnce Mehmet’in yaptıklarında etkili olduğu meselesinin romanda yeteri kadar anlatılmadığını hatta bunun tersinin var olduğunu belirtmektedir. İkinci eleştiri konusu Anadolu kadınının Yaşar Kemal’in belirttiği gibi tam olarak anlatılmadığı konusudur. Son eleştiri de, Yaşar Kemal’in lirizmi olumsuz görmesidir. Yazara göre bir romandaki lirizm, destansılık ona güç kzandırır.

Kakınç, Tarık, “Bizim Filmlerimizden: Kanları ile Ödediler”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.8, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Osman F. Seden’in yaptığı; Eşref Kolçak, Neriman Köksal, Kenan Pars, Talat Artemel ve Mualla Kaynak’ın oynadığı *Kanları ile Ödediler* adlı film özellikle senaryo yönünden eleştirilmektedir. Yazar, filmin, batının avantürye filmlerinin etkisiyle hazırlanan kötü bir taklit olduğunu

savunmaktadır. Senaryonun dağınık olduğu, yersiz dekorların yapıldığı belirtilmektedir. Yazar, son olarak oyuncuları değerlendirmektedir

Sümer, Güner, “Dördüncü Hanri”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.8, (e.)

Yazı, Luigi Pirandello’nun *Dördüncü Henry* adlı piyesinin Küçük Tiyatro’da oynanması üzerine kaleme alınmış bir eleştiri yazısıdır. Yazıda, piyesin özeti verilmektedir. Küçük Tiyatro sunumunda rejî Cüneyt Gökçer’in oyunu başarılı bir şekilde ortaya koyduğu anlatılmaktadır. Ayrıca piyeste rol alan Ziya Demirel, Nermin Akagündüz, Asuman Korad, Suna Sirmen, Nihat Aybars, Ekmel Hürol, Çetin Köroğlu, Gürbüz Bora ve Haldun Marlalı adlı oyuncular da değerlendirilmektedir.

Yalt, A. Rıza, “Uydurma”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6, (e.)

Yazı, Sabri Esat Siyavuşgil’in 8 ocak 1956 tarihli *Yeni Sabah*’taki “Vardaisme” başlıklı yazısı üzerine kaleme lınmıştır.

Sabri Esat, bu yazısında “Bir iktisadi tabir icat ettim: Vardaisme... İstilâh, Türkçe <<varda>> kelimesiyle, Fransızca <<isme>> lahikâsından yapılmıştır. Bunu Vardacılık şekline çevirmek mesuliyetini Öz Türkçecilere bırakırım, çünkü uydurmacılığın ihtira beratı onlardadır.” (s.6) demiştir. Yazar da bu sözlerle karşılık, ‘varda’nın İtalyanca olduğunu belirtmiştir. Yazar, Öz Türkçecilerin uydurmacılıkla suçlanmasını eleştirerek, Sabri Esat ve benzerlerinin aslında dili soysuzlaştırdığını savunmuştur.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yeditepe* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında Burhan Arpad ile yapılan bir röportaj üzerine kaleme alınmıştır. Ataç, Arpad’ı öykünün sosyal meselelerle uğraşması gerektiği yönündeki görüşleri nedeniyle eleştirmektedir. Yazıda söz konusu edilen bir diğer eleştiri de Burhan Arpad’ın yazarı dil meseleleri dışında tutmasıdır.

Soysal İlhami, “Dört Kitap”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.6-9, (e.)

Yazar, eleştirisinin temeline çok şairin olduğu; fakat iyi şiirin yazılmadığı görüşünü koymaktadır. Yazarın bu konudaki görüşlerini “Evet kabul etmek gerek. Günümüzde bir şair bolluğu var hemen her aklına gelen şiir yazıyor. Ama bu, doğrusu bizce, şiirimizin bir altın çağı yaşadığının belirtisi değildir. Bilakis tam tersine şiirde bir duraksamanın, hatta bir gerilemenin belirtisidir. Yıllar var ki şöyle dört başı mamur şiir pek az yazılıyor. Hele beş – on yıl öncesine göre hemen yok denecek kadar az yazılıyor. Ortılığı kaplıyan ise bir kuru kalabalık.” (s.9) şeklinde dile getirmektedir.

Yazar, yazısına dayanak olabilecek dört eseri ve bunların eleştirisiyle birlikte örnekleri sunmaktadır. Sözü edilen dört şiir kitabı, Tuna Arkun’un *Komşunun Kızı*, Ümit Ölmez’in *Tahtaravalli*, Mehmet Salihoğlu’nun *Ağacın Derdi*, Nedret Gürcan’ın *Festival* adlı eserleridir. Fakat yazar, sayılan eserlerden sonuncusunu “ehven-i şer” (s.6) olarak değerlendirmektedir. Yine de Nedret Gürcan şu şekilde eleştirilmektedir:

“Gel gelelim, Gürcan’ın bir zayıf tarafı var. Biraz deli bozuk, uçarı yazıyor. Şiirin bir uğraş işi olduğunu, yalnız heyecanlarla, duyularla değil, biraz da kafa yorarak, olaylar üzerinde eğilerek yazılacağına inanmıyor gibi. Her aklına geleni şiirleştirmek kaygısında. İnsan bu kaygıya düşünce de gerek şiiri yitiriyor. Belki bir şiir havasını veriyor ama, şiir veremiyor.” (s.9) Söz konusu ifadeler, İkinci Yeni şairlerimizin görüşlerine yakındır.

Sümer Güner, “Tiyatro:Derin Mavi Deniz”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Terence Rattigan’ın Küçük Tiyatro’da oynanan *Derin Mavi Deniz* adlı piyesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, oyunun kişiye bir yaşama sevinci aşıladığını belirttikten sonra kısa bir özetini yapmaktadır. Oyunun rejiliğini yapan Cüneyt Gökçer başarılı bulunuyor. Yazar, yazısının devamında bu piyeste çeşitli rollerle sahneye çıkan Mediha Gökçer, Ekmel Hürol, Çetin Köroğlu, Salih Canar, Asuman Korad, Haldun Marlalı, Suna Sirmen ve Nermin Akagündüz adlı oyuncularını değerlendirmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Hisar* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında Tamer Baybars’ın “Parçalanmış Şiir” başlıklı yazısından hareketle kaleme alınmıştır. Baybars, yazısında özetle, bir şairin şiirlerinin başka bir dile tam olarak çevrilemeyeceğini ve T. S. Eliot’un Türkçeye çevrilen şiirlerinde sanat niteliğinin kaybolduğu görüşlerini savunmaktadır. Ataç da bu görüşlere katıldığını; ancak Baudelaire’nin şiirlerinin Swinburne tarafından İngilizceye, Stefan George tarafından Almancaya çok iyi çevrildiğini belirtmektedir. Ataç eleştirisinde iyi çeviri olabileceğini, bunun çeviri yapan kişinin ve eserlerinin çevirisi yapılan şairin sanat anlayışının aynı olması şartıyla mümkün olabileceğini dile getirmektedir.

Yazının ikinci bölümünde ise yine *Hisar* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında Ümit Yaşar Oğuzcan’ın Behçet Necatigil’e sorduğu “Kaç defa âşık oldunuz, En sevdiğiniz üç şey nedir, Hiç intihar etmeyi düşündünüz mü?” (s.11) tarzındaki sorular eleştirilmektedir. Necatigil’e sorulması gereken soruların onun eserleriyle ilgili olması gerektiğini savunan Ataç, Necatigil’i de bu sorulara cevap verdiği için eleştirmektedir.

M. A., “A. Benk veya A. Yedidağ üzerine”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, Adnan Benk’in sanatın her alanında eleştiri yazdığını belirtmektedir. Adnan Benk’in kendine has bir tenkit üslûbunun ve dilinin olduğu belirtilen yazıda, Adnan Benk’in kendisine ‘tenkitçi’ dediği için eleştirmen olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca yazıda Adnan Benk’in eleştiri yöntemlerine ve okuyucu tarafından ilgiyle okunmasına yer verilmektedir. (A. Benk ve A. Yedidağ aynı kişilerdir.)

Soysal, İlhami, “Yaşasın Şiirimiz”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.6, (e.)

Yazı, yayımlanan antolojileri eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, adı duyulmamış şairlerin antolojilere alınmasını “ünlü şair” liğe ulaşmanın kestirme

yolu olarak değerlendirir. Ayrıca hazırlanan antolojilerin gerçek şiirimizi yansıtmadığı dile getirilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro:Dünkü Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Üçüncü Tiyatro’da oynanan ve Garson Kanin’e ait *Born Yesterday-Dünkü Çocuk* adlı piyes üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun satir olduğu belirtilmektedir. Oyunun özetinin de verildiği yazıda, Çevirmen Leyla Erduran’ın başarılı olduğu belirtilmektedir. Ayrıca oyunun rejisi Gökçen Hıdır ve Müşfik Kenter, Nuri Altınok, Şeref Gürsoy ve Saim Alpago adlı oyuncularını değerlendirilmektedir.

Yazının ikinci bölümü, *Zafer* dergisinde *Born Yesterday - Dünkü Çocuk* üzerine eleştiri yazan Turhan Dilligil’e bir mektuptan oluşmaktadır. Bu mektupta, Dilligil’in tiyatrodan anlamadığı, Türkçe bilmediği ve düşünme gücünün olmadığı çeşitli örneklerle savunulmaktadır. Yazar, Dilligil’den tiyatro eleştirmenliğini bırakmasını istemektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (e.)

Nurullah Ataç, *Sanat Yolu* adlı derginin Şubat 1956 tarihli sayısında, Sanat Yolcusu müstear ismiyle yazı yazan bir yazarın “Ne kalır?” adlı yazısı üzerine görüşlerini sunmaktadır. Sanat Yolcusu adlı yazarın eleştiriye neden olan ifadeleri ise şunlardır:

“Sanat dergilerinden birinin Ocak sayısında bir yazar şair dostunun son yayınladığı şiir kitabını tanıtan yazısında <<Şiirde kelimelerin imtizacından doğan ahengi, vezni, kafiye atarsak geriye lâf u güzaftan gayrı ne kalır ki...>> diyor. Lâf u güzaf değil de ne mi kalır? Söyleyeyim: Şiirin kendisi!..” (s.7)

Ataç, Sanat Yolcusu ile aynı görüşü paylaştığını, kendisinin de âhenk, vezin ve kafiyesiz şiiri uzun süre düşünemediğini; ancak gerçek şiirin serbest tarzda yazılan şiir olduğunu dile getirmektedir. Yazar dergide yayımlanan birkaç yazının da adını ve yazarlarını verdikten sonra, derginin yeni sayısını ilgiyle beklediğini bildirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Antoloji”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.6-11, (e.)

Yazar, ‘antoloji’ sözcüğünü sevmediğini, bu sözcüğün ne Türkçe ne de Fransızca olduğunu ve bu sözcüğü kullananların bilgiçlik taslamak istediğini belirttikten sonra Hüseyin Karakan’ın hazırladığı Antoloji’yi eleştirmektedir. Ataç, yapılan şiir seçmelerinin göreceli olduğunu ve gerçek şiirimizi yansıtmadığını savunmaktadır.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Şairler Yaprığı* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında yayımlanan ve Oktay Rifat’ın “Şairin düşünürlüğü” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Ataç, Oktay Rifat’ın görüşlerini şiir dışında bir şeylerle açıkladığını savunmaktadır. Yazının içindekilerle başlığını arasında bir bağlantının olmadığını savunan Ataç, “Şiirin tekniğine sen etmedin tenezzül” ifadesini Oktay Rifat için kullanmaktadır. (Söz konusu ifade bir şairin (belirtilmemiş) başka bir şaire yazdığı övgüden ibarettir.)

Yazının devamında derginin açtığı soruşturmada “1955 yılında yayımlanmış en beğendiğiniz Roman, hikaye ve Şiir kitabı hangisidir” ifadesi dil yanlışlığı nedeniyle eleştirilmektedir. Ataç’a göre yapılan dil yanlışlığı ‘hangileri’ sözcüğünün yerine ‘hangisi’ sözcüğünün kullanılmasıdır.

Erdost Muzaffer, “Varlıkçı Okul İçin”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.7-8, (e.)

Muzaffer Erdost, yazıyı, çeşitli yazarların ‘Egzistansiyalizm’i eleştirmek amacıyla belirttikleri görüşlerin yanlışlığını ortaya koymak için kaleme almıştır. Eleştiri, *Kaynak* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında Osman Oğuz’un Sartre’dan, Camus’dan, Proust’tan çeşitli cümleler alarak söz konusu akımı “... bir bilgiç çalımıyla yere batırmaya özenmesi” (s.7) şeklindeki ifadeleri nedeniyle yazılmıştır. Erdost, Fransa’da pek çok tartışma yaratan ‘egzistansiyalizm’in Türkiye’de de bilinmesi ve Türk okuyucunun “bunak”, “alık” yerine konmaması gerektiğini savunmaktadır. Erdost, Sartre’i , Camus’yü bilmenin okur için bir doğal hak

olduğunu belirtmektedir.. Erdost, yazının devamında yukarıdaki görüşler ışığında Oğuz'un görüşlerini çürütmeye çalışmaktadır.

Ercan İsmet, “Festival”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.6, (e.)

Yazı, Nedret Gürcan'ın *Festival* adlı şiir kitabını tanıtmak ve değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Söz konusu eserin dış biçimi anlatıldıktan sonra, eserde yer alan şiirlerde ele alınan temalara yer verilmektedir.

Sümer Güner, “Tiyatro:Yeni”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, İstanbul Teknik Üniversitesi Tiyatrosu'nun Sanat Sevenler Kulübü'nde sunduğu Eugene Ionesco'nun *Ders* ve Elmar Rice'ın *Hesap Makinası* adlı piyeslerini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi Tiyatrosu'nu olumlu olarak eleştiren yazar, Devlet Tiyatrosu'nun gençleri örnek alması gerektiğini ifade etmektedir. Bu gençlerin tiyatrodaki yeni olmayı başardıklarını dile getiren yazar, oyunun temsilini gerçekleştiren rejisör ve oyuncularını değerlendirmektedir. Yazının devamında, Eugene Ionesco'nun *Ders* ve Elmar Rice'ın *Hesap Makinası* adlı oyunların özeti verilmektedir. Ayrıca Eugene Ionesco'nun *Ders* oyununun rejisi Ergün Köknar ve oyuncularını Attilâ Alpöge, Ergün Köknar, Gökçin Caner ile Elmar Rice'ın *Hesap Makinası* oyununun rejisi Attilâ Alpöge ve oyuncusu Beyhan Törer hakkında çeşitli değerlendirmelere de yer verilmektedir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Hisar* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında yayımlanan ve İlhan Geçer'in “Bir yazı münasebetiyle” adlı yazısında Ataç'ı eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. İlhan Geçer'in eleştiriye neden olan ifadeleri şunlardır:

“Verdiğiniz hükümlerde çok defa samimi değilsiniz. Bir yazıda bir iki defa fikir değiştirdiğiniz, dün göklere çıkardığınızı, ertesi gün yediğiniz bir çok örneklerle ortadadır. Yenilik, orjinalite olsun diye bir takım saçma sapan şiirleri ve tekerlemeleri güzeldir diye kabul ettirmeye az mı çalıştınız?” (s.7)

“Siz istediğinizi suçlandırır, karalarsınız. Oysa sizin için ufak bir şey söylendimi kızar, gazabınızı yağdırmaya başlar, hatta mahkemeye başvurmaya kalkarsınız. Kuzum siz dokunulmaz bir kişi misiniz?” (s.11)

Ataç, İlhan Geçer’in *Şairler Yaprığı*’ndaki soruşturmada kendisi için “Şairden anlar da her zaman düşündüğünü söylemez.” dediğini hatırlatarak, kendisini yalancılıkla suçladığını ifade etmektedir.

Ataç, bu eleştirilere yazısının devamında cevap verir. Ataç, bir konudaki yargısının değişebileceğinin normal olduğunu belirtmektedir. Eleştirinin bir üsûlü olduğunu dile getiren Ataç, kendisini yalancılıkla ve samimiyetsizlikle suçlayanlara karşı sessiz duramayacağını ifade etmektedir.

Ercan İsmet, “Yaban Mahallesi”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, M. Sünnullah Arısoy’un *Yaban Mahallesi* adlı şiir kitabını değerlendirmek amacıyla yazıyı kaleme almıştır. Yazıda, söz konusu eserden çeşitli şiir alıntılarına da yer verilmiştir. Yazar eserle ilgili şu yargıyı dile getirmektedir:

“Şairin dili kullanmakta; işlemekte bir özelliği yok, alışageldiğimiz bir yazış şekliyle kurmuş yapıtını.” (s.7)

Ütük Etem, “Ataç usta ve yeni dergiler”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.6-11, (e.)

Yazar, Ataç’ın yeni edebiyatçılara, gençlere olan desteğinden söz etmektedir. Ataç’ın genç yazarlara ait eserleri objektif bir biçimde değerlendirdiğini ifade eden yazar, *Ulus* gazetesinde yayımlanan bir röportajını ele almaktadır. Söz konusu yazı, Ataç’ın gençlerin kendilerini geliştirmeleri ile ilgilidir.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yeditepe*’nin 1 Mart sayısında yayımlanan Burhan Arpad’a ait *Bir cevap* başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Arpad’ın yazısı da Ataç’ın *Pazar Postası*’nın 12 Şubat 1956 tarihli sayısında “Dergiler Arasında” adlı köşede kendisine eleştiri yapılmasındadır.

Ataç, Arpad'ın dilde önderlik ettiği şeklindeki ifadelerine cevap vererek, kendisinin doğru bildiğini, dil devrimini savunduğunu ve kendisiyle gelenleri kovamayacağını dile getirir. Arpad'ın eleştiriye neden olan diğer sözleri "... cevaplarımın içinde geldiği kadarını alıp bozan bir cümleyi, bozanda bir paragrafı atarak görüşünü (...) bir temel hazırlamak ustalığını da beceriyor. *Yeditepe*'deki metin elde olmasa, ben bile onu haklı, kendini yazılmış sanacağım."s.7

Yazar, Adnan Ufuk'tan yaptığı bir alıntıya gerçek sinema adamını ortaya koymaktadır.

"... anlatacak bir şeyi olup da, bunu şiir, hikaye, roman, resimle değil de sinemayla anlatan adam gevşek sinema adamıdır."s.6

Erdost, Muzaffer, "Kule Savaşçıları", *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, sanatkârları, sanatı bir amaç ya da bir araç olarak kullanmalarına göre sınıflandırmaktadır. Erdost, yazıyı bir derginin Mart 1956 sayılı (isim verilmemiş) nüshasının baş yazısında odasına kapanan sanatkârların yüzü ağaçtan sanatçılar olduğu vurgulanmakta, diğerinin de göz kararı olduğu. Yazar bu düşünceden hareketle birincilerin san'atı bir amaç ikincilerin ise bir araç olarak gördüklerini belirtir. Erdost, yazıda "yüz karası" olarak nitelenen sanatçılardan yana olduğunu dile getirmektedir.

Sümer, Güner, "Tiyatro: Son Durak", *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.8, (e.)

Yazı, Garan adlı yazarın yazdığı *Son Durak* piyesinin Devlet Tiyatrosu sahnesinde oynanması üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu oyunun yazarının tiyatrodan anlamayan bir hevesli olduğu ve ortaya koyduğu eseriyle Namık Kemal ve Şinasi'nin bile gerisine düştüğü savunulmaktadır. Devlet Tiyatrosu'nun bu nitelikteki bir oyunu sahnelemesini eleştiren yazar, oyunun özetine yer vermektedir. Ayrıca Oyunu sahneleyen rejisör Mahir Canova ve oyunun temsilinde görev alan Ahmet Evintan, Meral Gözendor, Turgut Okutman ve Muammer Esi adlı oyuncular değerlendirilmektedir. Yazar, oyunun tezli bir oyun olduğunu ve nutuk çekmeden ibaret olduğunu vurgulamaktadır.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.7-11, (e.)

Ataç, yazısını Yozgat'ta Mart 1956 tarihinde yayımlanan *Dulda* dergisi üzerine kaleme almıştır. Ayrıca Ataç, aydınlatmak istediği bir kaç noktaya da değinmektedir.

Dulda dergisi, baş yazısı nedeniyle eleştirilmektedir. *Dulda* dergisinin Antoloji hakkında söylediklerine katıldığını ifade eden Ataç, söz konusu derginin 1956 yılı Antolojisi için “İsteyenlerin kısa birer biyografileriyle üç şiirini gazetemiz idarehanesine göndermeleri rica olunur.” (s.11) şeklindeki ilanını eleştirerek “Oh! Oh! Duldacılar evlerinde bir iki gün oturup betikleri, dergileri karıştırmadan da <<antoloji>> yapmanın yolunu bulmuşlar.” (s.11) demektedir.

Ataç, yazısının devamında Etem Ütük'ün *Pazar Postası*'nın 11 Mart 1956 tarihinde yayımlanan sayısında çıkan “Ataç usta ve yeni dergiler” başlıklı yazısında kendisi ile ilgili söylediklerine katılmadığını belirtmektedir. Ütük'ün kendisine “usta” dediğini fakat kendisinin kimsenin ustası olmadığını, gençlerden ya da yaşlılardan yana olmadığını dile getirmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Âsû”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.6-8, (e.)

Yazı, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın *Âsû* adlı şiir kitabını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Eser, beş başlık altında inceleniyor: öz, biçim, anlam, ses, toplumsal işlemi ve sonuç. Ayrıca, söz konusu kitaptan çeşitli mısralar aktarılmıştır.

Dağlarca, söz konusu eserinde, öz olarak metafizik endişe, aşk, ölüm gibi konuları ele almıştır. Biçim ve özü kaynaştırdığı savunulan Dağlarca'nın zaman zaman doldurma deyişlerden kurtulmadığı belirtilmektedir. Anlam konusunda Dağlarca'nın kapalılığı seçtiği ifade edilmektedir. Ses konusunda Dağlarca'nın karanlık ve bozuk düzen deyişlerinin yanında uyumlu parçalar da oluşturduğu belirtilmektedir. *Âsû*'nun toplumsal yönden eksik kaldığı belirtiliyor, bu durumun nedeni ise eserin kapalı olmasından ileri geldiği savunulmaktadır.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Nora”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.8, (e.)

Yazı, Devlet Tiyatrosu’nun sahnelediği ve Henrik Ibsen’in *Nora* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, oyunun eski bir oyun olduğunu, ayrıca günümüze uyarlanması gerekmektedir. Çünkü oyunun ağır temposu vardır, oyunun yazılmasından (19. yy) bugüne dek bir çok şey değişmiştir tiyatrodaki. Yazar, bu yüzden oyunun günümüz seyircisine uygun olarak sahneye konulmadığı belirterek rejisör Dr. Rolf Roenneke’yi eleştirmektedir. Ayrıca oyunun 1,5 saatlik iki uzun bölümden oluşması, seyirciyi sıkması yönünden eleştirilmektedir. Yazar, yazısının devamında temsilde görev alan Macide Tanır, Şahap Akalın, Yıldırım Önal, Haluk Kurdoğlu, Handan Uran adlı oyuncularını değerlendirmektedir.

T. K., (Tarık Kakıncı), “Shakespeare Sineması”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.8-11, (e.)

Yazar, Shakespeare’in oyunlarını sinemaya uygulayanların ikiye ayrıldığını dile getirmektedir: Bunlardan birincilerin, yalnızca konuyu ve metni sinemaya uygulayanlar, ikincilerin ise Shakespeare’in bütünü sinemaya uygulayanlar olduğu belirtilmektedir. Birincilerin Shakespeare’i değiştirdikleri, ikincilerin de Shakespeare’e tamamiyle sadık kaldığı ifade edilmektedir. Yazar, birincilere örnek olarak, Orson Welles’i; ikincilere de, Castellani ve Olivier’i örnek göstermektedir.

Yazar, daha sonra Olivier’in Shakespeare’den *IV Henri* ve *Hamlet*’i sinemaya aktardığını belirterek 1955 yılında çevirdiği *Richard III* filmi üzerinde durmaktadır.

A. (Nurullah Ataç), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Kaynak* dergisinin Mart 1956 tarihli sayısında yayımlanan ve Fethi Naci imzalı “Yol Göstermek” adlı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Ataç, Fethi Naci’nin kesin konuştuğunu, bir katılığının olduğunu; ancak Fethi Naci’de bir dil duygusunun olduğunu dile getirmektedir.

Fethi Naci, yazısında sanatçıya ne telkin edilirse edilsin, bunun sanatçıya yol göstermek olduğunu, bunun aynı zamanda sanatçının özgürlüğünün kısıtlanacağı anlamına geldiğini belirtmektedir. Naci, Ataç’la ilgili olarak yazısında “... Bay Ataç

çıkar da şairler <<günümüzün aşk şiirini bulmağa çalışsın>> buyruğunu verirse, (...)” demiştir. Ataç da bu sözlere karşılık olarak sanatçılara yön vermeye çalışmadığını, sanatın salt toplumcu ya da bireyci olmasına karşı olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Yanılmalar Bütünü”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *A* dergisinin 3. sayısında yayımlanan ve Erdal Öz’e ait “Halka Yönelmek” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır.

Erdost, Erdal Öz’ün yazısında salt dış gerçeğe bağlananların, sanatı salt araç olarak düşünenler olduğunu belirtmek istediğini dile getirmektedir. Yine Erdost’a göre Erdal Öz, yazısında “Öyleyse, yazınızda bir eksiklik varsa, bugün karanlık yazarları kınayan varsa, suçu dörütün halka yönelmesini isteyenlerde aramalıdır.” (s.7) demek istemiştir.

Erdost, Öz’ün yazısında, sanatçının amacının insan gerçeğini vermek çabası olduğunu, bunun dışında sanatı bir amaca yönlendirmenin sanatçıyı düşünür olmaya götüreceğini dile getirmek istediğini belirterek “Bu sözlerde içli bir çelişki var.(...) Erdal Öz, bir insan gerçeği üzerinde duruyor. Bu gerçeği dörütmenin yeryüzü anlayışı, gerçek anlayışı içinde değerlendireceğini söylüyor. Amaç bu olunca dörütü başka amaçlara araç kılmayı kötülüyor, kınıyor. Tümcedeki birinci <<amaç>>ile ikinci <<amaç>> arasında iyice düşünürsek yüzde yüz bir eşitlik var. Çünkü birinci <<amaç>> sözü dörütmenin yeryüzü anlayışı kavıyor, öyle olunca da ikinci <<amaç>> sözü boşlukta kalıyor.” (s.7) demektedir.

Kocabekir, Refet A., “Cüceler Çarşısında Gezerken”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.6-11, (e.)

Yazar, N. Üstün’ün Oktay Rifat’ın izinde yürüdüğünü dile getirmektedir. N. Üstün’ün Anadolu insanını işlediğini fakat genelde bunu başaramadığını dile getirmektedir. N. Üstün’ün çeşitli kelime oyunları ile şiirin özünden, yapısından ayrıldığı belirtilmektedir. Yazar, tek olumlu eleştirisini söz konusu eserde ses üstünlüğünün var olduğunu dile getirerek yapmıştır.

Onay, A., “Edebiyatta Miğde”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.7, (e.)

Yazıda, yayımlanan dergilerin ya para kazanmak ya da meşhur olmak kaygısıyla yayımlandığı dile getirilmektedir. Yazara göre, “Birkaç kuruş kazanmak, isim yapmak, meşhur olmak sevdasıyla” (s.7) gazete ve dergiler çıkmakta ve batmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Meçhul Kadın”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.8, (e.)

Lütfi Ö. Akad’ın yönettiği, senaryosunu Dr. Alşavir Alyanak’ın yazdığı ve Lale Oraloğlu, Hayri Esen, Kemal Edige, Muazzez Arçay, Hasan Ceylan’ın oynadığı *Meçhul Kadın* adlı filmin değerlendirmesine yer verilmektedir.

Filmin senaryosunu mantıklı bir biçimde yazılmadığı gerekçesiyle eleştiren yazar, filmde bir melodram havasının hakim olduğunu ifade etmektedir. Yine de yönetmenin senaryoyu kötü bir melodrama kaçmaktan kurtardığını belirten yazar, filmde görev alan oyuncuların performanslarını değerlendirmektedir.

Kösemihal, B. - Nurettin, Şazi, “Ataç’ı dinlerken”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Ataç’ın 5 Mart 1956 gününde Devrim Ocakları’nın Tel Sokağında bulunan il merkezinde dil konusu üzerinde verdiği konferans üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Ataç’ın batı medeniyetine girmeye çalıştığımız için Grekçe ve Latince’den sözcük alma yönündeki fikri eleştirilmektedir. Yazarlara göre, bu dillerden alacağımız sözcüklerle ortaya çıkacak Türkçenin Osmanlıcadan pek farkı kalmayacak, Türkçede Osmanlıcadan ileri gelen sorunların benzerleri yaşanacaktır. Bu yüzden yazarlar, Öz Türkçeciliği savunmaktadır. Ayrıca Ataç’ın Öz Türkçecilik konusunda çelişkiye düştüğü savunulmaktadır.

Kocabekir, Refet A., “Özdemir Asaf’ın Şiirleri”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Özdemir Asaf’ın Yuvarlak Masa Yayınları tarafından 1955 yılında yayımlanan *Dünya Kaçtı Gözüme* adlı şiir kitabı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda Özdemir Asaf’ın titiz; fakat karamsar olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Asaf’ın

şiiirlerinden çeşitli örneklere de yer verilmiştir. Yazıya genelde bir övgü havası hakimdir.

Sümer, Güner, “Maça Kızı”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Oğuz Arıkanlı’nın *Maça Kızı* adlı şiir kitabını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, şairin ‘namus’ konusunu işleyişini çeşitli örneklerle anlatarak toplumsal bozukluklara işaret eden çeşitli şiirlerinden alıntılar yapmaktadır. Oğuz Arıkanlı’nın karamsar bir şair olduğunu savunan yazar, “Karamsarlığının ve iç güdülerinin etkisiyle kapıldığı image boğuntusundan ve soyutlamalardan zamanla kendisini kurtarması iyi olacaktır sanındayız.” (s.11) der. Yine de yazar, Oğuz Arıkanlı’nın Türk şiirine yenilikler getirdiğini iu ifadelerle dile getirir:

“Şiirini kuruşunda bir arayış, yeni bir yön var ki bu da genç bir şair için az şey değil. Piyasayı hala Fazıl Hüsnü, Cahit Sıtkı taklitçilerinin doldurduğu şu günlerde Arıkanlı kendi çabasıyla yeni ışıklar getiriyor.” (s.11)

Erdost, Muzaffer, “Aynalı Kapı”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Yaşar Nabi Nayır’ın *Varlık* dergisinin Nisan 1956 tarihli sayısında yayımladığı “Edebiyatçının Sorumluluğu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yaşar Nabi’nin ‘sorumluluk’ anlayışı yazı içerisinde eleştirilmektedir. Yaşar Nabi’nin eleştiriye neden olan ifadeleri de şunlardır: “Edebiyatçı mısın, istediğini yazamazsın. Yazdıkların insanlığın hayrına olacak. Ama insanlığın hayrından ne anlamak gerektiğini belirtmek sana düşmez. O işin yetkili kişileri vardır, onlara danışıp öğrenecek, nasıl ve niçin yazdığını onlara soracaksın.” (s.7) Yaşar Nabi’nin bu ifadeleriyle sorumlulukla güzel güzel eğlendiğini, bu kavramı “tiksinilir, iğrenilir” (s.7) bir kavram gibi göstermeye çalıştığını savunan Erdost, bu tür yaklaşımların karmaşıklaşmasına yol açacağını belirtmektedir. Yazının devamında, Yaşar Nabi’nin sanatla düşünüy arasında bir ilginin olmadığını savunduğu belirtilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Kalbimin Şarkısı”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.8-11, (e.)

Lütfi Ö. Akad'ın yönettiği, senaryosunu Sadık Şendil'in yazdığı ve Sezer Sezin, Münir Özkul, Kenan Artun, Deniz Tanyeli, Altın Karındaş, Nubar Terziyan'ın oynadığı *Kalbimin Şarkısı* adlı filmin değerlendirmesine yer verilmektedir.

Lütfi Ö. Akad'ın bu filmiyle, *Meçhul Kadın*'daki hataları tekrarlamadığı ve batı sinemasına yakın bir film tarzını yakaladığı belirtilmektedir. Bu tür filmlerin Türk sinemasını geliştireceği ifade edilmektedir. Filmin senaryosu, tesadüflerin abartılı olması nedeniyle eleştirilmektedir. Yazının devamında filmde görev alan oyuncular değerlendirilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Soyutlamadan Önce”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yücel* dergisinin son sayısında Ferit Edgü'nün, Muzaffer Erdost'un 19 Şubat 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Dörüt Gerçeği” adlı yazısını değerlendirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Erdost'a göre, Ferit Edgü kendi yazısı hakkında “Ben ‘Dörüt Gerçeği’ adlı yazımda, soyutlamayı önemsemiş, yeni dörüt gerçeklerinin geçiş kapısı olacağını yazmıştım. Ferit Edgü, önce beni ‘kafa yormakla’ kınadıktan sonra, soyutlamanın kişi oğlundan yüzde yüz bir uzaklaşma olduğunu söylemiş, örnekler vermiş, yazının bazı yerlerini kendine göre düzenliyerek bir güzel eğlenmiş benimle. Ben: ‘Kertenkele ilk var olduğunda acunda nasıl bir gerçek var olmuşsa, dörüt de kendi gerçeklerini var eder, bize yeni gerçekler kazandırır.’ (s.7) demişim. Ferit Edgü yormuş kafasını, demiş ki: “Şimdilerde – sanat kertenkele değildir – gibi süzme sözlerle sık sık karşılaşmamız mümkündür.” (s.7)

Erdost, yazarlara birbirleriyle eğlenmelerinin değil, düşünürler üzerinde tartışması gerektiğini dile getirmektedir. Erdost, yazısının devamında Ferit Edgü'nün soyutlamayı geriye dönüş olarak nitelendirmesini eleştirmektedir. Erdost, sanatın soyutlamaya yöneldiğini savunmuştur. Ayrıca “Arayış” dergisinin Ataç – Erdost polemiğine kendisine pay çıkarmak için yer verdiğine değinmektedir.

İ. S., (Soysal, İlhami), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.6-11, (e.)

Yazıda, yeni çıkan üç dergi tanıtılmaktadır. Birinci dergi *Arayış* dergisidir. Yazar, bu dergiyi başyazısı nedeniyle eleştirmektedir.

Tanıtilan ikinci dergi Gaziantep'te yayımlanan *Martı* dergisidir. Bu dergi baskı nedeniyle eleştiriliyor. Aynı zamanda başyazı da dili nedeniyle eleştirilmektedir.

Son dergi *Esi* dergisidir. Tiyatro ile ilgi olan sanatsever insanların bu dergiyi çıkardığı bildirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Aşk Hikâyesi-Tuş”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.8, (e.)

Şadan Kamil'in yönettiği, senaryosunu Haldun Taner'in yazdığı ve Münir Özkul, Muallâ Kaynak, Kemal Ergüvenç, Sadettin Erbil'in oynadığı *Bir Aşk Hikâyesi-Tuş* adlı filmin değerlendirmesine yer verilmektedir.

Haldun Taner'e ait senaryoyu beğenen yazar, söz konusu senaryonun Türk sinemasını ticari meta olmaktan çıkarıp sanata dönüştürme gayretlerinden biri olduğunu belirtmektedir. Yönetmen Şadan Kamil'in 'kamera' dışında iyi bir performans sergilediği ifade edilmektedir. Münir Özkul'un filmde gösterdiği performans da yazarca beğenilmektedir.

Soysal, İlhami, “Ataç Şiir'den Anlar mı?”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.6, (e.)

Yazı Nurullah Ataç'ın, 22 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın “Dergiler arasında” başlıklı yazısında yaptığı bir eleştiri üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu eleştiri, Dinar'da yayımlanan *Şairler Yaprağı* dergisinin Ocak 1956 tarihli sayısındaki soruşturmada sorulan “Nurullah Ataç, şiirden anlar mı?” sorusu üzerine kaleme alınmıştır. (Bu soruya: Mehmet Çınarlı, Bekir Sıtkı Erdoğan, İlhan Geçer, Subutay Karahasanoğlu, Ümit Y. Oğuzcan, O. Fehmi Özçelik, Ünsal Özmen, Gültekin Samanoğlu, Halis Topçu, Enis Turgut cevap vermiştir. Soruşturmanın dördüncü sorusudur.)

Yazar, günümüz edebiyatında bir duraklamanın yaşandığına dikkat çekmektedir. Söz konusu durgunluk içinde bu tür soruların yersiz ve gereksiz olduğunu savunan yazar, edebiyatta duraklama yaşandığı yönündeki eleştirilere şu şekilde cevap vermektedir:

“<<...benim edebiyatımızda duraklama var>> sözünü ederken en çok katılmak istediklerim dünden bugüne kalanlar, Orhan Veli’nin, Sait Faik’in gününden beri şiir yazarlar, hikaye yazarlar. O günlerin, adına umut bağlanmış şairleri, hikâyecileri... Asıl duraklama onlarda. Yoksa bu günküler daha tam derlenip toparlanıp kendilerini bulamadılar ki; tutup da onlara edebiyatımızdaki duraklamanın sorumlusu sizsiniz diyelim.” (s.6)

Yazar, söz konusu soruyu her ne kadar gereksiz de bulsa, yazısının sonlarında bu soruya kendi cevabını verir: “İki kere iki, dört mü eder, beş mi? Ataç’ın şiirden anlayıp anlamadığı sorusu da bizce en azından bu kadar boş bir soru... Bizce Ataç, yeni şiiri kimsenin bu şiirden anlamadığı günlerde anlamış, o günden bu güne o şiirin elinden tutmuş, onun gelişmesine yardım etmiş bir eleştirmendir. Şair olmadığı halde yeni şiirimize onun kadar emeği geçen azdır.” (s.6)

A. B., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Hisar* dergisinin Nisan 1956 tarihli sayısında Ozansoy’un “Sanata Samimilik” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Ozansoy’un “Büyük yazarları hakiki çehreleri ile hatıralarında değil, romanlarında bulabilirsiniz. Kendi fikirlerini başkasına söyletmek daha rahat, daha tehlikesiz bir yoldur.” şeklindeki ifadeleri eleştirilmektedir. Buna örnek olarak günlüğünü gösterir. Yazarın söylediklerine göre, büyük romancıların iki yüzlü olmaları gerekir.

Kakıncı, Tarık, “Batı Sinemasının 4 Büyüğü”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (e.)

Batıda, aynı adlı romanlardan sinemaya aktarılan *From Here To Eternity*, *East of Eden*, *Robinson Crusoe* ve *Der Angast* adlı filmlerin eleştirisi yapılmaktadır.

İlk olarak John Steinbeck’in aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan *East Of Eden* filminden söz edilmektedir. Yönetmen Elia Kazan başarılı bulunuyor. John Steinbeck’in *East Of Eden* romanını sinemaya uyarlayan Paul Osborn’dur. Osborn da başarılı bulunuyor.

Yazının devamında James Jones’un aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan *From Here To Eternity* filminden söz edilmektedir. Filmin yönetmeni Fred

Zinnemann'dır. Romanı sinemaya uyarlayan Daniel Taradash'tır. Film, hem senaryosu hem de yönetmeni bakımından başarılı bulunuyor.

Daniel Defoe'nun aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan *Adventures of Robinson Crusoe* filminden söz edilmektedir. Yönetmen Luis Bunuel başarılı bulunuyor. Roman, P. Roll ve Luis Bunuel tarafından ortaklaşa sinemaya uyarlanmıştır.

Son olarak Rosellini'nin yönetmenliğini yaptığı ve Stefan Zweig'in aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan *Der Angst* filminden söz edilmektedir. Film ve senaryo başarılı bulunuyor. Roman, Sergio Amidei ve Franz Groftreuberg tarafından senaryolaştırılmıştır.

Soysal, İlhami, “Dost Ver Düşman Var ve Bir Kitabın Eleştirmesi”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, M. Sünnullah Arısoy'un *Yaban Mavis*i adlı şiir kitabını eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu eserde 53 şiirin olduğunu dile getirmektedir. Arısoy'un yarına kalabilecek bir şiir havası yaratmadığı belirtilmektedir. Kitabın rastgele ve tıka – basa doldurulduğunu belirten yazar, Arısoy'un eserinde 1947'den 1955 yılına kadar yazdığı şiirlere yer verdiğini ifade etmektedir. Yazar, 1947'den 1955'e, Arısoy'un şiirinde bir gelişme, dilinde bir arıklaşma olduğunu vurgulamaktadır. İlk şiirlerinin Ceyhun Atuf Kansu, Cahit Sıtkı Tarancı ve Fazıl Hüsnü Dağlarca gibi şairlerin etkisinde olduğu; fakat Arısoy'un zamanla bu etkiden kurtulduğu dile getirilmektedir.

Duru, Orhan, “Gerçeklik Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.6, (e.)

Yazı, Demir Özlü'nün *A* dergisinde yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazara göre Demir Özlü, toplumculuk ve gerçekçiliği birbirine karıştırmıştır. Orhan Duru, yazısında toplumculuk ve gerçekçiliğin ayrı şeyler olduğunu çeşitli yazarlardan örnekler vererek açıklamaktadır.

Ercan, İsmet, “Muzaffer Buyrukçu ve Katran”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Muzaffer Buyrukçu'nun çeşitli dergilerde yayımladığı hikâyelerini *Katran* adı altında kitaplaştırması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Buyrukçu'nun "Sevinci Yok Eden Gerçek" adlı öyküsünü özetledikten sonra Buyrukçu'nun öykü sanatını değerlendirmektedir.

Yazar, Buyrukçu'nun Öz Türkçe yazdığını belirtmekten hikâyecilik tekniğinin iyi olduğu ifade etmektedir.

İsimsiz, "Dergiler arasında", *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)

Yazının ilk bölümünde, *Varlık* dergisi eleştirilmektedir. *Varlık* dergisinin eski günlerinden çok uzakta olduğu bildirilmektedir. Eski yazar ve şairlerin getirdiği yenilik fikirlerinin artık bu dergide olmadığı ve derginin sıradan bir yapıya ulaştığı savunulmaktadır.

Yazının ikinci bölümünde ise *Şairler Yaprığı* dergisinin hemen başlığının altında yazılan "Türkiye'nin tek şiir dergisi" ifadeleri eleştirmektedir.

Sümer, Güner, "Tiyatro: Merakî ve Zor Nikâhı", *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.8, (e)

Yazı, Devlet Tiyatrosu'nu eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Devlet Tiyatrosu'nda oynanan çağdaş oyunların yanı sıra Ahmet Vefik Paşa'ya ait Moliere adaptasyonlarının oynanması eleştirilmektedir. Yazar, söz konusu eserin ne dilinin ne de olduğu dönemin şartlarının günümüze uyduğunu belirterek halen oynanmasını doğru bulmadığını ifade etmektedir.

A. Z., "Dergiler arasında", *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.7, (e.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin Şubat 1956 tarihli sayısında yayımlanan "Konuşu" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Yazıda, Ataç'ın gençlere yönelik, bilmemeyi bir erdem saymaları şeklindeki iddiası eleştirilmektedir. Yazar, bu genellemenin yapılmasının doğru olmadığını dile getirmektedir. Ataç, söz konusu yazısında pek çok gencin "abuk-sabuk ve eciş bücüş"(s.7) yazdığını belirtmektedir. Yazar, Ataç'a çoğunlukla katıldığını; ancak Ataç'ın bu yargısını genellemesini kabul edemeyeceğini dile getirmektedir.

Ayrıca yazar, Nezihe Meriç'in söz konusu dergide yayımlanan "Susuz III" adlı öyküsünü değerlendirilmektedir. Yazar, Nezihe Meriç'in bu öyküyle *Boz Bulanık* adlı kitabındaki öykülerine göre daha başarılı olduğunu vurgulamaktadır.

Erdost, Muzaffer, "Bay Baylar", *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.7, (e.)

Muzaffer Erdost, Tahsin Yücel'in *Varlık* dergisinin son sayısında kendisi hakkında "vatandaş" (s.7) ifadesini kullanmasını eleştirmektedir Erdost, Tahsin Yücel'in bu ifadeyle kendisini küçümsemek istediğini belirtmektedir. Erdost, Tahsin Yücel'in, kendisinin 15 Nisan 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Aynalı Kapı" adlı yazısından, yazarın sorumluluğu konusu ile ilgili alıntılar yaptığını ifade etmektedir. Erdost, kendisi ile Yaşar Nabi arasındaki tartışmada, Tahsin Yücel'in kendisinde söz hakkını "Varlık Hikâye Ödülü"nü kazanmasından dolayı bulduğunu savunmaktadır.

Yalt, A. Rıza, "Dil Köşeciği: Örneğin", *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6, (e.)

Yazı, Melih Cevdet Anday'ın 15 Nisan 1956 tarihli *Yeditepe* dergisinde yayımlanan "Örneğin demek doğru mu?" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Melih Cevdet, söz konusu yazısında "örneğin" (s.6) sözcüğünün gramer bakımından yanlış kurulduğunu, bunun yerine "örnekin" (s.6) biçiminde kurulmuş sözcüğün kullanılması gerektiğini savunmaktadır. Yalt ise, yazısında yanlış olsa bile "örneğin" sözcüğünün kullanmayı yeğlediğini belirtmektedir: "Yanlış olduğunu bile bile <<örneğin>> olarak kullanmağı yeğinlerim." (s.6)

Sümer, Güner, "Tiyatro: İki Başlı Kartal", *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.8-11, (e)

Yazı, Devlet Tiyatrosu'nda oynanan ve Jean Cocteau'nun yazdığı *İki Başlı Kartal* adlı oyun üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu oyun, Mahir Canova tarafından sahneye konulmuş ve Muazzez Lutas, Müşfik Kenter, Haldun Marlı, Handan Uran tarafından temsil edilmiştir. Yazar, Cocteau'yu sanatsal gücü bakımından değerlendirdikten sonra oyunun konusuna ve özetine yer vermektedir.

Daha sonra yazar, oyunun Devlet Tiyatrosu'ndaki temsiline değinerek bu oyunda görev alan oyuncuların eleştirisini yapmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Bay Baylar”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, 13 Mayıs 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Muzaffer Erdost, Tahsin Yücel'in kendisinin ifadelerini çarpıttığını savunmaktadır. Tahsin Yücel'in 'sorumluluk' konusunda ileri sürdüğü görüşler çeşitli örneklerle çürütülmeye çalışılmaktadır.

İsimsiz, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.7, (e.)

Yazının birinci bölümü, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisi ile ilgilidir. Derginin 12. cildinin 50. sayısı tanıtılmaktadır. Ayrıca bu dergide yayımlanan ve Güner Sümer'in Nurullah Ataç'la yaptığı röportajdan da söz edilmektedir.

Yazının ikinci bölümü, Ankara'da yeni yayımlanmaya başlayan; ancak ismi verilmeyen bir dergi ile ilgilidir Suut Kenal Yetkin'in bir konuşmada söyledikleri eleştirilmektedir. Suut Kemal'in yaşayan şairler içinde Yahya Kemal'i beğenmesi eleştiri konusudur.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Kâtibim”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.8, (e.)

Şinasi Özönük'un yönettiği, senaryosunu Oğuz Özdeş'in yazdığı ve Abdurrahman Palay, Hümaşah Hican (Göker), Turgut Özatay, Settar Körmükçü, Muazzez Arçay'ın oynadığı *Kâtibim* adlı filmin değerlendirmesine yer verilmektedir.

Yazıda, *Kâtibim* filminin yaygın bir şarkının adından yararlanılarak yapıldığı ve ticari kazanç kaygısıyla sanattan uzak bir biçimde çevrildiği savunulmaktadır. Yazar, filmde ölüm teminin abartılı olduğunu ve aşk konusunun çok bilindik şekliyle işlendiğini belirtmektedir.

Soysal, İlhami, “Sanat Dergilerinin Çocukluğu”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.6, (e.)

Yazar, sanat dergilerinin fazlasıyla yayımlandığını ve bu durumun olumsuz yanlarının olduğu kadar faydalı yönlerinin olduğunu belirtmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Bileşim Oyuncuları”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.8, (e)

Amatör olarak tiyatroyla ilgilenen Bileşim Oyuncuları’nın (Arman Göran, Ayşe Kantar, Yüksel Karaburçak, Oktay Korman, Turgut Övünç, Ertuğrul Özakdemir, Coşkun Özyol, Aysun Sakol, Ozan Sungur, Nihat Türkmen) ortaya koydukları *Bellac Apollonu* adlı oyun eleştirilmektedir. Bileşim Oyuncuları’nın salt estetik form kaygısını tiyatroya uygulamak istemelerini eleştiren yazar, tiyatronun bir sentez sanatı olduğu ve salt estetik formun baleye uygulandığı görüşünü savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Öteki Ayaklar”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, Tahsin Yücel’i eleştirmektedir. Erdost, Tahsin Yücel’in Gustave Flaubert üzerine ileri sürdüğü görüşlerden ötürü ‘kaderci’ bir anlayışa sahip olduğunu savunmaktadır. Muzaffer Erdost, Tahsin Yücel’in “...Erdost gibi aydın vatandaşlar” (s.7) ifadesini tartışma ahlâkına uygun olmadığı gerekçesiyle eleştirmektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.7, (e.)

Yazının birinci bölümünde, Kırıklareli’nde yayımlandığı bildirilen *Özveri* adlı dergiden söz edilmektedir. Söz konusu dergi “...yaşıyan Türkçe denilen Osmanlıca” (s.7) ifadesinin başyazıda yer alması nedeniyle eleştirilmektedir.

Yazının ikinci bölümünde, İstanbul’da yayımlandığı bildirilen *Galeri* adlı dergiden söz edilmektedir. Dergi kısaca tanıtıldıktan sonra “bir köy öğretmeni” (s.7) imzalı “Ataç, usta değil hastadır.” (s.7) başlıklı yazı eleştirilmektedir. Yazar, söz konusu eseri kaleme alan kişinin toy ve aceleci olduğunu savunmaktadır. Ataç’ın Türk edebiyatına pek çok katkısının olduğunu anlatan yazar, söz konusu dergide yayımlanan şiirlerin yabancı isimlerle dolu olduğunu ve bunun son dönem Türk şiirinde bir hastalık haline geldiğini belirtmektedir.

Kakıncı, Tarık, “1955-56 Sinema Mevsimi Bitiminde: Yerli filmciliğimiz”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.8-11, (e.)

Yerli film üretiminin azaldığını belirten yazar, 1955 – 1956 sinema mevsiminde yapılan filmlerin ve bu filmlerin rejisörlerinin isimlerine yer vermektedir. Prodüksiyon şirketlerinin filmlerini de belirten yazar, en başarılı iki filmin Lütfi Ömer Akad’ın *Beyaz Mendil* ve Şadan Kâmil’in *Tuş – Bir Aşk Hikâyesi* adlı filmleri olduğunu ifade etmektedir. Bu filmin tanıtımına da yer veren yazar, yerli filmciliğimizin kişiliği olmadığını, zaman zaman Arap, İtalyan ve Hint filmlerini taklit ettiğini savunmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Divan Şiirinin Değeri”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.6, (e.)

Yazar, Divan şiirini eleştirmektedir. Divan şiirinin, gerçekten kopuk, zengin çevrelere ait bir taklit edebiyatı olduğu ve dilinin anlaşılır olmadığı savunulmaktadır. Divan şiirinin 10’a yakın kişinin dışında unutulmaya mahkûm olduğunu savunan yazar, bu isimleri ve usta oldukları yönlerini şöyle ifade eder: Baki, gazel; Fuzûlî kaside; Nef’î kaside ve taşlama; Bağdatlı Ruhi, terkîb-i bend ve terci-i bend; Nedim, şarkı ve Lale devrini vermesi; Şeyh Galip, benzetme; Yahya Kemal de müziğe yaklaşan ses birliği yaratması bakımlarından öne çıkmaktadır. (s.6)

Duru, Orhan, “Yetenek”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Yaşar Kemal’in, Orhan Duru’nun *Pazar Postası*’nın 6 Mayıs 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Gerçeklik Üzerine” adlı yazısı nedeniyle Orhan Duru’ya yönelttiği “Bizi Niçin Osmanlı buluyorsun? sorusu üzerine kaleme alınmıştır. Yaşar Kemal’in, nedenini belirtmediği ve yargısını öyle verdiğini belirtmesi üzerine Orhan Duru, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal’in neden ‘Osmanlı’ olduğunu açıklamaktadır. Yazar, her iki yazarın da gerçekliği Hüseyin Rahmi Gürpınar ve Ömer Seyfettin gibi algılayıp yansıttıklarını, romanlarındaki kişilerin tek yönlü olduklarını ifade etmektedir. Her iki yazarın ele aldıkları kahramanların batılı bir insan tipinden uzak olduğunu savunan yazar, her iki romancının günün okuyucusuna hitap etmediğini belirtmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Halka Yönelmek”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.7, (e.)

Yazı, Erdal Öz’ün *A* dergisinde “Halka Yönelmek” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, Öz’ün yazısında “halka yönelmek”, “halka inmek”, “halkın beğendiklerine göre yazmak”, “halk için” (s.7) gibi ifadeleri bir anlam çerçevesinde kullandığını, söz konusu kavramların aynı anlamı taşımadığını savunmaktadır. Erdost, “halka yönelmek” ile “halka inmek” sözlerini ayrı anlamlar taşıdığını belirtmektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.7-10, (e.)

Yazı, *Esin* dergisinin 15 Mayıs 1956 tarihli ikinci sayısı ve *Türk Dili* dergisinin Haziran 1956 tarihli sayısının yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. *Esin*’de yazısı yayımlanan yazarların adı verildikten sonra Nurullah Ataç ve Suat Taşer’in yazıları üzerinde durulmaktadır. Ataç’ın “Biçim” adlı yazısında kitapların dış güzelliğinin içe yansımadığı şeklindeki görüşleri eleştirilmektedir. Ataç’ın yayımlanan kitaplarının çoğunun dış güzelliğinin olmadığı savunulmaktadır. Yazar, imkânlar nedeniyle kötü kâğıda basılmış bir eserin içeriğinin de kötü olduğunu söylemesinin doğru olmadığını dile getirmektedir. Suat Taşer’in “Korkalım” başlıklı yazısında insanların bilme konusundaki durumları ele alınmıştır. Yazının son bölümünde ise *Türk Dili* dergisinin sanat bakımından bir değerinin olmadığı savunulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.8-10, (e.)

Yazı, *Yeni Ufuklar* dergisinin sinema konulu bir soruşturma açması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, aydınların sinemayla ilgilenmelerini olumlu bulduğunu dile getirmektedir. Yazar, Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat ve Haldun Taner’in verdiği yanıtlar üzerinde durmaktadır.

Sabahattin Eyüboğlu’nun sinemasının devletleştirilmesi gerektiği görüşü eleştirilmektedir. Azra Erhat’ın Türk sinemasının gerilediğini savunmasına

katıldığını belirten yazar, Haldun Taner'in de yazısında ifade ettiklerini benimsediğini dile getirmektedir yazar.

Oktay, Ahmet, “Yanlış Yorumlanan Bir Yazı Üzerine: Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Demirtaş Ceyhun'un *Pazar Postası*'nın 13 Mayıs 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Sanat Üçgenindeki Yerimiz” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Ceyhun'un söz konusu yazısında Ahmet Oktay'ı dayanak olarak gösterdiği tutumsal bir öğretiye hemencecik bağlananlarla sanattan önce yapılacak işleri olanları bir tutması görüşü eleştirilmektedir. Oktay, sözlerinin yanlış yorumlandığını, her sanatçının yansıttığı gerçekleri kendi düşünce süzgecinden geçirmesi gerektiğini belirterek sanatçının bir görüşünün bulunması gerektiğini savunmaktadır. Yazar,

“... bir yazarın (...) toplumsal bir öğretiyi de içine alan aydın bir dünya görüşüne sarılması gereklidir.” (s.6) şeklindeki görüşü de dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: L'arlézienne”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.8-10, (e.)

Yazı, Alphonse Daudet'nin *L'Arlézienne* oyununun Semih Sergen tarafından Sanat Sevenler Kulübü'nde sahneye konulması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, genç oyuncuların avagard tiyatrodan uzaklaşıp eski bir oyunun seçmesini eleştirmektedir. Daha sonra yazar, oyunda görev alan Yalın Tolga, Baykal Saran, Semih Sergen, Suzan Untan, Ertekin Atakan, Gülyüz Şenler, Türkân Bora, Osman Daloğlu adlı oyuncuları değerlendirerek, *L'Arlézienne* adlı oyunun sahneye konuluşunu ele almaktadır.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.7, (e.)

Yazıda üç dergi ele alınmıştır. Bilecik'te yayımlanan *Sanat Yolu* adlı dergi tanıtıldıktan sonra, A. Rıza Yalt'ın bu dergide yayımlanan “Dil Köseciği” adlı köşesinde yayımladığı “Duygu – Us” başlıklı yazısı üzerinde durulmaktadır.

Yazının devamında, Ankara'da yayımlanan *Arayış* ve İzmir'de yayımlanan *Meşale* adlı dergilerin tanıtımı yapılarak bu iki dergide de kayda değer bir yazının bulunmadığı savunulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor II: Haldun Taner’in Dedikleri”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.8, (e.)

Yazı, 3 Haziran 1956 tarihli *Pazar Postası*’da yayımlanan “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor” başlıklı yazının devamıdır. Yazar, *Yeni Ufuklar* dergisinde yayımlanan sinema ile ilgili soruşturma hakkında bilgi vermeye devam etmektedir. Yazar, yerli sinemanın gelişmesinin çabayla ve edebiyatçıların, yeni nesil sanatçıların, aydınların sinemayla ilgilenmesiyle mümkün olacağını dile getirdikten sonra Haldun Taner’in söz konusu soruşturmada ifade ettikleri üzerinde durmaktadır. Yazar, Taner’in soruşturmaya en güzel cevapları verdiği belirtildikten sonra, bu soruşturmada ifade ettiği görüşlerine yer vermektedir.

Sevin, Nureddin, “Bir San’at Hâdisesi”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Fenmen Bale Stüdyosu’nun 26 Mayıs 1956 tarihinde Üçüncü Tiyatro’da verdiği bir temsil üzerine keleme alınmıştır. Yazar bale gösterisini başarılı bularak Mithat Fenmen ve Miss Beatrice Appleyart’ın, temsili, disiplinli bir çalışma sonucunda ortaya koyduklarını dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Havadan Sudan”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.10, (e.)

Yazı, Tahsin Yücel’in 1956 yılında *Haney Yaşamalı* adlı eseriyle Sait Faik Hikâye Armağanı’nı kazanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazı, Asaf Çiyiltepe, Ahmet Oktay ve Güner Sümer arasında geçen diyaloglardan oluşmaktadır. Söz konusu konuşmalarda, Yücel’in hikâyeciliği üzerinde durulmaktadır. Tahsin Yücel’in, başarılı bir öykücü olmadığı, öykülerinde gelenekçi olduğu, eskimiş sürprizlere yer verdiği ve kıssadan hisseden çıkarıp vaazlar verdiği, öykülerinin bitmesi gereken yerde başladığı savunulmaktadır. Ayrıca, devrimci bir nitelik taşıdığı savunulan Sait Faik Hikâye Armağanı’nın gelenekçi bir yazara verilmiş olması eleştirilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Kapandı”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.8, (e.)

Yazı, Devlet Tiyatrosu’nun Büyük Tiyatro’da sahneye koyduğu ve Schiller’e ait *Haydutlar* adlı piyesinden sonra 1956 yılı tiyatro sezonunun kapanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar *Haydutlar* hakkında kısa bir değerlendirmede bulunduktan sonra sezon içinde oynanan piyesleri başarılı olup olmadıklarına göre sınıflandırmaktadır.

Demirtaş, Ceyhun, “Uykusuz Kalmış mektup”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, toplumcu sanatçıların birleştirme düşüncesini eleştirmektedir. Yazar, Ahmet Oktay’ın kendisini yanlış anladığını, toplumcu sanat hakkındaki görüşlerini yanlış yorumladığını dile getirmektedir. Yazıda, Ahmet Oktay’ın ne dediğinin belli olmadığı savunulmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Dolu-Boş”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, Sait Faik’in ölümü üzerine *Seçilmiş Hikayeler* ve *Mavi* dergilerinin soruşturmalar açtığını belirterek *Mavi* dergisinde yayımlanan soruşturmaya yanıtlarıyla katıldığını ifade etmektedir. Yazar, *Mavi* dergisindeki görüşlerinde, Sait Faik’in yaşanılan zamanın en iyi öykücüsü olduğunu; ama usta bir öykücü olmadığını dile getirdiğini ifade etmektedir. Yazar, *Mavi* dergisinin kendi söylediklerinin sonuna “Üzüntümüz büyüktür, açtığı boşluğu doldurmak kolay olmayacak” (s.7) şeklindeki ifadelerin eklendiğini, söz konusu ifadelerin kendisine ait olmadığını ve bu ifadelere katılmadığını dile getirmektedir. Erdost, Sait Faik olmasaydı bunun bir eksiklik olmayacağı görüşünü savunmaktadır. Yazar, Sait Faik’in ölmesiyle bir boşluk oluşmadığını, yeni öykücülerin onu taklit etmesinin edebiyatımıza bir şeyler katmayacağını dile getirmektedir. Yeniliğin ancak yeni anlayışlarla eserler ortaya koymak olduğunu savunan Erdost: “İyi olan, doğru olan şey; yenilerin, onun gibi yazamayacakları. Sait Faik’ten sonra yazılması gereken öyküyü yazacaklardır. Bu da Sait Faik’in boşluğunu doldurmak değildir.” (s.11) demektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Seçilmiş Hikayeler* dergisinin Nisan 1956 tarihli sayısının çıkması üzerine kaleme alınmıştır. Derginin söz konusu sayısında yazısı ve şiiri olanların isimleri verildikten sonra Nurullah Ataç’ın “Konuşu” adlı yazısı üzerinde durulmaktadır. Ataç, yazısında şiirden anladığını söyleyenlere, şiirden anlamadığını söyleyenlerden daha çok öfkelenildiğini ifade etmektedir. Yazar, Ataç’ın öfkelenmesine rağmen onun bu konuda usta olduğunu dile getirmekten kaçınmayacağını ifade etmektedir. Ayrıca Can Yücel’in söz konusu dergide yayımlanan ve içinde yabancı sözcükler olan “Go Home Hacı Go Home” adlı şiiri eleştirilmektedir.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.6, (e.)

Yazar, Mehmet Salihoğlu’nun *Ağacın Derdi* adlı şiir kitabını tanıtarak çeşitli yönleriyle eleştirmektedir. Yazar, Salihoğlu’nun Öz Türkçe sözcüklerle şiir yazmasını beğenirken şairin ilk kitabı olması dolayısıyla tek ve kararlı bir şiir anlayışının özelliklerinin olmadığını dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Boş Kavga”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazı M. Sünnullah Arısoy’un *Rapor* dergisinin 5. sayısında yayımlanan “Bitmeyen Kavga” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Arısoy, söz konusu yazısında kuşak kavgasından söz etmektedir. Arısoy, genç ve yaşlı kuşak diye iki ayrı sınıflandırma yaparak genç kuşağı eleştirmektedir. Gençlerin bir lidere ihtiyacı olduğunu savunan Arısoy’u eleştiren Erdost, kuşak kavgalarının sanata ve sanat eserine bağlı olmadığını, bunun bir boşluk ve dedikodu havası içinde geliştiğini savunmaktadır.

Genç kuşağın toplumcu görüntüsünün yalnızca bir dış görünüş olduğunu belirten Erdost, karşı çıktıkları eski kuşaktan daha bireyci olabileceklerini dile getirmektedir:

“Genç kuşağın tuttuğu yazarlar var ki bunlar karşı oldukları yazarlardan kimi zaman daha çok bireycidirler, kimi zaman daha çok dış yaşantılardan, dış gerçeklerden kopmuşlardır. Örnek mi? İlhan Berk’in son yırları... Örnek mi? Cemal Süreyya, Turgut Uyar, Attilâ İlhan...” (s.7)

Genç öykücülerin kendi işlerine, kendi karanlıklarına yöneldiğini ifade eden Erdost, Oktay Akbal’ın eski kuşağa mensup olmasına karşın daha gerçekçi olduğunu belirtmektedir. Yazar, gençlerin toplumcu, eskilerin bireyci olarak gösterilmelerinin doğruyu yansıtmadığını belirterek, gerçek guruplaşmanın eski-yeni şeklinde değil, fikir guruplaşması şeklinde olduğunu dile getirmektedir:

“.... bizdeki bu ikilik nerden geliyor: Bence bu ikilik, belli bir düşünüy ayrılığının sonuçları değildir. Gençlerin alışılmışı karşı olan tepkisidir. Bizden önceki kuşağın getirdiği yenilik, bugün <<alışılmış>>ın kendisidir. Genç kuşak, işte bu alışılmışı karşı duruyor, sanıyorum. Bunun için de, bizdeki kuşak kavgası, salt eski-yeni kavgası olmaktan kurtulamıyor.” (s.7)

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (e.)

Yazıda, Ahmet Arif’in *Şairler Yaprağı* dergisinin Mayıs-Haziran 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Şairin Güçsüzlüğü” başlıklı yazısı eleştirilmektedir. Ahmet Arif’in daha önce söz konusu dergide Oktay Rifat’ın şairin düşünürlüğü ve kahramanlığı konusundaki görüşlerini eleştirdiğini dile getiren yazar, Arif’in bencilce davrandığını, kendisini kahraman olarak gösterdiğini, şairi kahraman olarak değerlendirdiğini belirtmektedir. Ahmet Arif’in bu yaklaşımlarını eleştiren yazar, Oktay Rifat’ın Şairin hem düşünür hem Şair olması yönünde görüş belirttiğini dile getirmektedir. Yazar, artık kahramanlık çağının geçtiği savunmaktadır.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Ağacın Derdi”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.8-11, (e.)

Yazının, *Pazar Postası*’nın 17 Haziran 1956 tarihli 25. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamı olduğu belirtilmektedir. Mehmet Salihoğlu’nun *Ağacın Derdi* adlı şiir kitabının tanıtımına devam edilerek kimi şiirlerinden örnekler sunulmaktadır. *Ağacın Derdi*’nde milletin sorunlarının ve çağdaşlaşma konusunun

işlendiğini dile getiren yazar, Salihoğlu'nun Realist ifadelerle şiirler yazdığını, aydınlık bir dil kullandığını, yer yer beylik deyişlere yer verdiğini, eserin ilk şiir kitabı olması nedeniyle kusurlarının olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “İki Bir”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, M. Sünnullah Arısoy'un *Rapor*'un 7. sayısındaki bir yazısında Muzaffer Erdost'un 24 Haziran 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 26. sayısında yayımlanan “Boş Kavga” adlı yazısı üzerinde durması nedeniyle kaleme alınmıştır. Erdost, Arısoy'un kendisini “buyurgan”(s.7) sözü için eleştirdiğini, “önder”le “buyurgan” ın aynı anlama gelmediğini belirttiğini dile getirmektedir. Erdost, buna cevap olarak, amacının dil olmadığını, görüşünü ifade etmek olduğunu belirtmektedir. Daha sonra, yeni oluşumlarda bir önderin olması gerektiği görüşü üzerinde duran Erdost, önderin gerekmediğini; ancak bunun daha sonra ortaya çıkabilecek bir sonuç olduğunu dile getirmektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)

Yazının ilk bölümünde *Yenilik* dergisinin 43. sayısının Haziran (9. cildin ilk sayısı) sayısından söz edilmektedir. Yazar, derginin dış biçiminde çok değişiklik yapıldığını belirterek bunun bir karara bağlanmasını istemektedir. Yazara göre, derginin son sayısında en dikkate değer yazı, Özcan Ergüder'in “Ötesi” başlıklı öyküsüdür.

Yazının ikinci bölümünde *Esin* dergisinin üçüncü sayısından söz edilerek derginin gittikçe kimliğini bulduğu belirtilmektedir.

Yazının üçüncü bölümünde ise, Ankara'da yeni yayımlanmaya başlayan *Objektif* adlı dergiden söz edilmektedir. Dergide Yusuf Mardin'in “Eleştirme” başlıklı yazısı, kullanılan yabancı kökenli kelimeler nedeniyle eleştirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Batı Sinemasında: Yıldız Yaratmacılığı, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.8, (e.)

Yazıda, Hollywood'un yıldız yaratmacılığı üzerinde durulmaktadır. Yazar, Sophia Loren, Marilyn Monroe, Gina Lollobrigida gibi sinema oyuncularının sansasyonel yaşamları üzerinde durmaktadır. batıdaki yıldız yaratmacılığının sinemayı çıkmaza sürükleyeceği savunulmaktadır.

Yazar, Hollywood'un ayakta kalışını yıldız yaratmacılığına bağlarken, İtalyan sinemasının ayakta kalışını Fellini, Zavattini, ve Lattuada gibi sanat yönü ön plânda olan sanatçılara bağlamaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Topal Koşma”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Nezihe Meriç'in *Topal Koşma* adlı öykü kitabını eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Erdost, Meriç'in kişileri bütünüyle değil ancak kendisinin tanıdığı kadar işlediğini belirtmektedir. Yazar, öyküyü genel olarak başarılı bulduğunu vurgulamaktadır.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)

Yazıda, *Türk Dili*, *Sanat Yolu* ve *Kıraç* dergilerine ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, *Türk Dili*'nin Temmuz 1956 tarihli sayısında yayımlanan tüm şiirlerin miskince olduğunu savunmaktadır. Bilecik'te yayımlanan *Sanat Yolu*'nun Temmuz 1956 tarihli sayısının bastırılması sırasında yaşanan güçlükler anlatılmaktadır. Yazar, Van'da yayımlanan *Kıraç* dergisinin 15 Haziran 1956 tarihli sayısını ele alarak bu sayının derginin son sayısı olduğunu ve yalnızca şiire yer verdiğini bildirmektedir.

Özlü, Demir, “Düşünceye Dayanan Edebiyat”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.7-12, (e.)

Yazı, Attilâ İlhan'ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde yayımlanan “Bilmem Siz Ne Dersiniz?” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, özetle Attilâ İlhan'ın düşüncelerinin şu yönde olduğunu ifade etmektedir: “Öncüler kendilerinden önce gelenlere yok demekle onları ortadan kaldırmazlar.” (s.7) Demir Özlü, Attilâ İlhan'ın yalnızca “yok” (s.7) demekte olduğunu belirterek, edebiyatın bir düşünce ürünü

olduğunu, eskiler, öncüler ve yeniler arasında kümülatif bir bağ aramanın yanlış olduğunu savunmaktadır. Özlü’ye göre, öncülerin ortaya çıkması için kendilerinin öncekilere ihtiyaç duymaz, ne de yeniler ortaya çıkmak için öncülere ihtiyaç duyar.

“A. İlhan <<Peki yeniler nereden çıkıyor?>> diye soruyor. (İşte bütün espri bu soruda) Yeniler havadan inmiyor tabii. Hür olma çabası gösteren her iki kişi gibi, kendilerini tanımlamada, toplumu, toplumsal kurumları çözümlemede çağların ileri düşünlerine bağlıdır. O düşüncelerden çıkıyorlar işte. Edebiyatı oluşturan düşüncedir, özdür. Özde, bizdeki bu adlandırılış edebiyatlarda, birinden birine geçmemiş, evrimleşerek günümüze kadar gelmemiştir.”(s.7) diyen Özlü, ortaya çıkan şiir hareketlerinin hiçbir şekilde kendisinden öncekilerden kaynaklanmadığını, bunun yalnızca düşünceden ötürü ortaya çıktığını ifade etmektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.7, (e.)

Yazının ilk bölümünde, *Başkent-Ankara* adlı dergiden ve onun içeriğinden söz edilmektedir. Derginin (Haziran Temmuz 1956) bu sayısında yayımlanan “son yirmi yılın en güzel şiirleri”(s.7) bölümünde seçilen şiirlerin bu güçte olmadığını dile getirmektedir.

Yazının ikinci bölümünde, İzmir’de yayımlanan *Posta* adındaki haftalık siyasi derginin 5. sayısından söz edilmektedir. Orta sayfanın sanat sayfası olduğunu belirten yazar, burada yayımlanan şiirlerin sanat değerinin olmadığını dile getirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosundan Beklediğim”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)

Türk tiyatrosunun olumlu bir gelişme içinde olduğunu belirten yazar, Türk tiyatrocuların Avrupa ülkelerinin tiyatrocuları ile kıyaslanabilecek bir nitelik kazandığını belirtmektedir. Alman tiyatrosunun örnek alınmasını olumlu karşılayan yazar, Türk tiyatrosunun özellikleriyle Alman tiyatrosuna daha yakın olduğunu dile getirmektedir. Fakat yazar, bunun Türk tiyatrosunun kişiliğinin oluşmasına engel olacağını ve Türk tiyatrosunun bir taklit durumunda kalacağını savunmaktadır. Tiyatronun ve Türk oyuncusunun daha özgür olması gerektiğini savunan yazar, Devlet Tiyatrosu’nun Carl Ebert’in kölesi durumuna düştüğünü dile getirmektedir.

Amatör tiyatrolara daha çok destek verilmesi gerektiğini belirten yazar, Devlet Tiyatrosu'nun uygulamalarını eleştirmektedir.

Çelenk, Sami, “Aynştayn’ın Başı Zora Aganın Yaşı”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.4, (e.)

Yazıda, gazetelerde fikir sayfalarının olmaması ve toplumun hastalık derecesinde futbola ilgi duyması eleştirilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Eleştirme”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Hüseyin Cöntürk'ün *Kaynak* dergisinin 113. sayısında yayımlanan “Eleştirmede Taylorizme Doğru” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, Cöntürk'ün yazısında R. P. Blackmur, T. S. Eliot, C. T. Glicsberg, S. T. Hyman ve J. C. Ransom'un sözlerine dayanarak eleştirmede işbirliğinin olması gerektiğini, eleştirmeyi bilimin bir dalı olarak görülmesi gerektiğini ifade etmektedir. Erdost, eleştirmede işbirliğinin olamayacağını, sanat yapıtının göreceli olduğu görüşüyle savunur. Sanatın bir zanaat dalı olmadığını savunan Erdost, eleştirinin belli bir ölçüm aracının olmadığını belirtmektedir. Ayrıca, Erdost, öznel ya da ortaklık kuran eleştirmeden yana olmadığını dile getirmektedir.

İlsoy, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Varlık* dergisinin 15 Temmuz 1956 tarihi 434. sayısıyl 24. yılına girmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, *Varlık* dergisini ve Yaşar Nabi Nayır'ı kutlamaktadır. Yazar, *Varlık*'ın yeni edebiyatta Servet-i Fûnûn'ün kendi döneminde yaptığı etkinin benzerini gerçekleştirdiğini; ancak donuklaşmaya başladığını savunmaktadır.

Yazının ikinci bölümünde *Sinema* dergisinden söz edilmektedir. Derginin 5. sayısını çıkarıldığını belirten yazar, dergiyi sinemayla ilgilenlere tanıtarak tavsiye etmektedir.

İsimsiz, “İlhan Berk ile Ayaküstü”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, İlhan Berk'in *Son Havadis*'te yazdığı "Pazartesi Konuşmaları" başlıklı köşesinde yayımlanan "Yarına Kalmak" adlı yazısında, yarına kalmanın şairin nihai hedefi olduğu yönündeki görüşlerini eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, yarına kalmanın, gününü iyi bilmekle ya da yaşadığı güne seslenmekle mümkün olacağını savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, "İlhan Berk", *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7-12, (e.)

Yazar, İlhan Berk'in yeniliğe son şiirlerindeki (üç şiir) değişiklikler ve mısralarındaki değişimlerle vardığını dile getirmektedir. "Şiiri önce mısra mısra düşünmek, mısralardan bütüne varmak, ozanı değişik bir takım sonuçlara götürdü sanıyorum."(s.7) İlhan Berk'in şiiri kurmasını, yenilik olarak değerlendiren Erdost, bunun yeni mısra şekliyle sağlandığını ifade etmektedir:

"Bir şiirde mısralar üzerinde iyice durmak ayrı bir şey. İlk mısralardan işe başlamak, mısraları ayrı ayrı bulmaktır ki, bu, mısraları bir çeşit bağımsızlığa götürüyor. Bir mısranın kapsayacağı (içine alacağı) düşünceler, duygular, yaşantılar, ne kadar yerleştirildiği bir şiirde altındaki, üstündeki mısralarla bağlar kuruyorsa da bunların bütünü bir olayı belirli bir düzeyde anlatmayırlar." (s.7)

Yazar, yeni bir şiirin geliştiğini şu sözlerle ifade etmektedir: "Bugün Orhan Velilerin, Fazıl Hüsnülerin, Behçet Necatigil'in ilerisinde yeni bir şiirimiz var mıdır? Yeditepe Dergisini okuyanlar, orada İlhan Berk'i, Turgut Uyar'ı, Cemal Süreyya'yı, Tevfik Akdağ'ı, Yılmaz Gruda'yı, bunlarla birlikte ayrı bir şiirin gün geçtikçe geliştiğini görmüşlerdir. Acaba bu şiir neleriyle yenidir, bu gidişin geleceği nedir?" (s.7) yazar, İlhan Berk'in "Paul Klee'de Uyanmak", "Ağır Ot" ve "Sokak" adlı şiirlerinden yola çıkarak yeni şiirin dayanaklarını anlatmak istemektedir. Yazar, biçim yönünden şiirde artık bir yeniliğin yapılamayacağını, Garip hareketinin aruz ve heceyi kırarak en büyük yeniliğe imza attığını dile getirmektedir. Orhan Veli ve arkadaşlarının özde de benzer bir yeniliği gerçekleştirdiğini ifade eden yazar, şiirde gizli kalmış, el değmemiş bir şeyin kalmadığını savunmaktadır.

İsimsiz, "Bedava", *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, *New Chronicle* dergisinde yayımlanan bir yazı üzerine kaleme alınmıştır. *New Chronicle*'da, Hollanda'da, fikir ve sanat eseri ortaya koyanlara devletin yardım ettiği ve fikir ve sanat eserlerini kütüphaneye aldığının bildirildiği ifade edilmektedir. Yazar, bu yazıdan hareketle Türkiye'de fikir ve sanat eseri ortaya koyanlara yardım edilmediğini ve sanatçıya yeterli önemin verilmediği ifade etmektedir.

Özlü, Demir, “Hürriyet Meselesi Karşısında”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.6-11, (e.)

Yazar, toplumun kalkınmasını özgürlük ve eşitliğe bağlamaktadır. Toplumsal sorunların eşit özgürlük hakkıyla çözümlenebileceğini dile getiren yazar, Attilâ İlhan'ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde yayımlanan “Toplumcu ve Gerçekçi Sanat Geleneğine Saygı” başlıklı yazısında, Türkiye'de halkçı ve toplumcu bir sanat geleneğinin var olduğunu savunduğunu dile getirmektedir. Yazar, Türkiye'de toplumcu ve halkçı bir sanat geleneğinin kurulmak istendiğini; ancak özgürlük sorunu nedeniyle çalışmaların başarısız olduğunu bildirmektedir.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7, (e.)

Yazıda, *Şairler Yaprığı* ve *Yeni Yayınlar* adlı dergilerin tanıtım ve eleştirmesine yer verilmektedir. *Şairler Yaprığı*'nın Temmuz 1956 tarihli sayısından söz eden yazar, derginin üçüncü yayım yılına girdiğini bildirmektedir. Derginin eski güzelliğini yitirdiğini belirten yazar, Ahmet Arif'in bu dergide yayımlanan bir yazısından da söz etmektedir. Yazının devamında, *Yeni Yayınlar* dergisinin yaptığı bibliyografya çalışmalarından söz edilmektedir. Yazar, derginin bibliyografya alanındaki boşluğu dolduracağını ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Boş Çağrı”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7, (e.)

Yazı, Oktay Akbal'ın *Varlık*'ta yayımlanan “Kendi İçin Yazmak” ve “Çağın Beğenisine Kapılmamak” yazıları üzerine keleme alınmıştır. Muzaffer Erdost, Akbal'ın bu yazılarında şu görüşleri dile getirdiğini belirtmektedir: “İki yazı da aynı

kökte, aynı düşüncede birleşiyor. Oktay Akbal << yarına kalacak, gelecek çağlara ıslık tutacak yazarlar çağının beğenisine kapılmayan yazarlardır.>> diyor. Bu düşünüyü okuru hiçe saymak değildir. Okura yeni değerler getirebilmek için okurun bugünkü isteklerini hiçe saymak, ona <<Sen bilmezsin, bak ben sana ummadığın neler getireceğim.>> demektir. ” (s.7) Erdost, Akbal’ın üstünkörü düşündüğünü, değişen toplum ve değer yapısının Sthendal’ın *Kırmızı ve Siyah* gibi yapıtlarını keşfettiğini, kendi döneminde anlaşılmayan bir eserin geleceğe kalacak olmasının garanti edilmesinin mümkün olmadığını dile getirmektedir. Zamanın değiştiğini dile getiren Erdost, çağının beğenisine kapılmamak gerektiği yönündeki çağrılarını “boş çağrı” (s.7) olarak nitelemektedir.

Gelecek kuşaklara kalmanın belli bir ölçütünün olamayacağını savunan Erdost, geleceğe kalmanın; ancak o zamanki değer sistemi ile ilgili olduğunu dile getirmektedir: “Oktay Akbal, <<Çağımızın beğesine kapılmayınız, yoksa yeni olanı bulamayacaksınız>> diye boşuna yakınıyor. Çağımız ileriye atılanı, bir adım öne çıkanı alkışlamaya hazır bekliyor. İş, çağımızın istediği şeyi yazarlarımız verebilseler. ” (s.7)

Kakıncı, Tarık, “Kirli Yüzlü Melekler”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.8, (e.)

Yazıda, Amerikalı bir psikanalizci olan Warren J. Barker’in kovboy filmlerinin kötü muamele gören ve ana sütü emmeyen çocukların komplekslerini karşıladığı yönündeki görüşlerine yer verilmektedir. Ayrıca gazete, dergi ve afişlerde yapılan sinema filmi tanıtımlarının abartıldığı ve gerçeği yansıtmadığı belirtilerek kimi filmlerde tanıtım fragmanlarından örnekler sunularak eleştiri yapılmaktadır. Yazının devamında ise, sinema dünyasında yaşanan kayıplara yer verilmiştir. Trask Landers ve Jean Hersholt’un öldüğü bildirilmektedir.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, Türk edebiyatında ilerlemenin olmadığını, bir gerileme içinde olduğunu ya da duraklama içinde olduğunu savunmaktadır. Yayınlanan bir-iki roman ya da öykünün bu yönde bir teselli olduğunu vurgulayan yazar, iyi şiir ve oyunun

yazılmadığını belirtmektedir. Sanat dergilerinde şiir diye nitelenemeyecek manzumelerin yayımlandığını belirterek bunlara şiir denmesini eleştiren yazar, *Yeditepe*'yi örnek göstererek dergide yalnızca kayda değer üç şairin (İlhan Berk, Tevfik Akdağ, Ercüment Behzat) şiirinin şiir sayılabileceğini, bu durumun yetersiz olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Millî İstihsal mi?”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Mehmet Kaplan'ın *Türk Yurdu* dergisinde yazdığı bir yazıda, Öz Türkçe kullananları ve Türk Dil Kurumu'nu eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, Kaplan'ın Öz Türkçeyi savunanları bir kenara koyarak onların yaşama tarzını eleştirdiğini savunmaktadır. Erdost, Kaplan'ın Öz Türkçecileri, “1- Para kuvvetiyle yaşamaktadır. 2- Dinsizdir. 3- Çoğunluğu solcu ve aşırı solcudur.” (s.7) şeklinde eleştirdiğini belirterek, söz konusu iddialara yanıt vermektedir. Erdost, Kaplan'ın ülküsünü ortaya koymaktan çok kişilere eleştiri yaptığını belirterek bunun bir acziyet olduğunu dile getirmektedir. Öz Türkçeyi kullananların, para kazanmak amacıyla olmadıklarını, Atatürk devrimlerine sahip çıktıkları için solcu olarak nitelendirdiklerini savunmaktadır. Konunun dinsizlikle bir ilgi olmadığını belirten Erdost, Atatürk devrimlerin bir ögesinde dil devrimi olduğunu vurgulamaktadır. Erdost, “Bay Mehmet Kaplan, milli damgasını bastığınız istihallerden biz bıktık, usandık artık” demektedir.” (s.11)

Nutku, Özdemir, “Tiyatromuz ve Yerli Oyun Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.8, (e.)

Devlet Tiyatrosu'nun başına getirilen Muhsin Ertuğrul'un isabetli bir seçim olduğunu savunan yazar, yine de Devlet Tiyatrosu'nun popülist politikalar yürüttüğünü savunmaktadır. Yazara göre Devlet Tiyatrosu'nun para kazanma amacı, onun sanat yönünden zayıf oyunları uzun süre gösterimde tutmasına neden olmaktadır. Tiyatronun salt izleyiciye ve gişeye endekslendiğini savunan yazar, bu nedenle Türk tiyatrosunda yenileşmenin sağlanmadığını belirtmektedir. Türk tiyatrosunun eski telif eserlerden kurtulması gerektiğini ileri süren yazar, halkı bir tiyatro zevkine vardırmak için iyi eserlerin oynanması gerektiğini vurgulamaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7, (e.)

Yazar, yazının ilk bölümünde *Sanat Dünyası* adlı derginin Temmuz ve Ağustos 1956 tarihli sayılarından söz etmektedir. Yazar, derginin içeriğinde kayda değer bir yazı ya da şiirin olmadığını savunmaktadır.

Türk Dili’nin Ağustos 1956 tarihli sayısından bahseden yazar, derginin söz konusu sayısında Nurullah Ataç’ın yazısının bulunmadığını belirten yazar, *Türk Dili*’nin Türkiye’de en geniş imkânları olan; fakat en boş dergi olduğunu dile getirmektedir. Yazar, Seferhisar’ın Ulaşmış köyünde *Nasır* adlı bir derginin çıkmaya başladığını, biçimce *Kaynak*’ı andırdığını belirterek, dergiye uzun ömürler dilemektedir.

Erdost, Muzaffer, “O Konu”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.6, (e.)

Yazar, Hüseyin Cöntürk’ün *Pazar Postası*’nın 5 Ağustos 1956 tarihli 32. sayısında yayımlanan “Eleştirmede İşbirliği” adlı yazısını ele alıp eleştirmektedir. Erdost, eleştirmenin Cöntürk’ün belirttiği gibi bir tıp konusu olmadığını, dolayısıyla eleştirmede işbirliğine gidilmeyeceğini savunmaktadır. Eleştirmenin bir bilim dalı olmadığını ifade eden yazar, yasalarının da konamayacağını ifade etmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Ne Vardı ki?”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.1, (e.)

Yazı, Yakup Kadri’nin *Tercüman* gazetesinde yayımlanan “Ne kaldı ki” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Yakup Kadri’nin yazısında, genç neslin edebiyatı yaratamadığını ve güçlü olan eski edebiyatı sürdüremediğini savunduğunu belirtmektedir. Yazara göre, eskiler yenilere bir şey bırakmamıştır. Yeniler kendi gerçeklerini yaratmaktadırlar.

Öz, Erdal, “Topal Koşma’nın Özü”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)

Topal Koşma adlı öykü kitabında Nezihe Meriç'in romana yöneldiğini dile getiren yazar, *Topal Koşma* ismi yerine 'Susun' başlığının öykü kitabına daha çok yakışacağını belirtmektedir. Öykü kitabındaki kahramanları değerlendiren yazar, kişilerin tedirgin olduğunu belirterek Meli kişiliği üzerinde durmaktadır.. Meli'nin yaşadığı toplum-birey çatışmalarına değinen yazar, Meli'nin tedirgin olduğunu savunmaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7, (e.)

Yazı, Tarsus'ta yayımlanan *Özgörü*'nün Haziran-Temmuz 1956 tarihli sayısında çıkan ve Şahinkaya Dil'in “Genç şairin çilesi ve eleştirmeciliğimiz” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Şahinkaya Dil'in, Öz Türkçecilik konusunda, devletin şairlere ve yazarlara ödenek ayırmasını savunması ve genç şairlerin sayısının artışının olumlu bulması konularında ne demek istediğinin anlaşılmadığını belirtmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Artı Bir”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.7-9, (e.)

Muzaffer Erdost, yazısını İlhami Soysal'ın 5 Ağustos 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 32. sayısında yayımlanan “Dergiler Arasında” adlı köşesinde iyi şiirin birkaç örnek dışında yazılmadığı yönündeki görüşleri üzerine kaleme almıştır. Muzaffer Erdost, yeni şiirin kurulduğunu ve böyle bir iddianın temelsiz olduğunu dile getirmektedir.

“İlhami Soysal, geçen yazısından birinde günümüz şiirinin duruklaştığını, giderek kötüleştiğini yazıyordu. Bilmem İlhami Soysal, şiirimizin ikinci bir yeniliğe girdiğinin farkında değil mi? Çünkü başka yazılarda da günümüz şiirinin güngüne kötüleştiğini yazarken, hep Fazıl Hüsnülerin, Attilâ İlhanların, Cahit Sıtkıların bazı şiirlerini örnek vererek <<Böyle şiirler yazılıyor mu?>>” diye soruyor. Yeni bir şiirin sessiz sessiz gelmekte olduğunu bilse böyle bir yargılama yapmaz, son günlerin şiirini, bir önceki şiir tutumuyla, beğenisiyle değerlendirmez, sanıyorum” (s.7)

Erdost, yeniliğe itiraz edenlerin “Gençler, yeniler diyorsunuz, hani onlar bir Orhan Veli bir Fazıl Hüsnü yetiştirdiler mi?” (s.7) dediklerini belirterek “Kafa

tutanlar hep bu çeşit düşünüler ileri sürüyor. Oysa bu kuşak, ya da bu akım Orhan Veli'yi yetiştirmeyecektir. Bu kuşakla, bu akımla Turgut Uyar, Cemal Süreyya gelecektir. Biz çıkıp da <<Sizin Turgut Uyar'ınız var mıydı?>> diyor muyuz? Orhan Veliler, divan şiirini savunanlara <<Evet bizim Fuzulimiz yok, ama onların Orhan Velileri var mıydı?>> dediler mi?" (s.7) şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Devrimci akımla gelişen şiirin iki kola ayrıldığını belirten Erdost, bunları şu şekilde açıklamaktadır. "Biri, bu güne kadar gelen şiiri devam ettirenler, ustalar. Ötekiler –ki daha yenidir –kolay şiire, ustalığa başkaldıranlardır." (s.7)

İşin kolayına gidenlerin öncülerin şiirlerini bir masalın, bir esprinin, bir düşüncenin üzerine kurduklarını belirten Erdost, bunların şiirin olanaklarını bir düşünüyü sınırlandırıldığını şöyle dile getirmektedir: "İ. Berk, T. Uyar, C. Süreyya, T. Akdağ, Ece Ayhan, Y. Gruda (Çoban ateşi adlı şiirleriyle) gibi ozanlar şiiri artık başka çeşit düşünüyorlar. Bu başka çeşit düşünme, birkaç yıldır sessiz sessiz gelişen akımın özelliklerinden biridir. Bizde başlayan ilk yenilik hareketi daha çok, doğasal gerçeği, gerçekliğe elinden geldiği kadar bağlı kaldı. Şiirin dili, mısra yapısı konuşma diline iyice yaklaştı. Bugünkü akım yıllardır süregelen gerçekliğin, şiir dilinin sınırlarını zorluyor. Bir kere mısra yapısı, konuşma dilinden giderek ayrılıyor. Bir şiir dili kuruluyor. İkincisi, doğasal gerçeği yer yer yıkan bu şiir, yeni bir evreni, ancak düşüncede var olabilecek bir evreni koruyor."(s.9)

"Şiir böyle bir gerçek açısından düşününce, şiir mısra yapısıyla, dilyle, özüyle yeni olanaklara (imkânlarla) kavuşacak, yeni bir yola girecektir. Hatta yoluna girmiş gibidir de..." (s.9)

Soysal, İlhami, "Dergiler arasında: Kaygı Çağı", *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.7-11, (e.)

Yazıda İstanbul'da 8 aydır yayımlanan *Esi* adlı dergiden söz edilmektedir. Derginin yayımlanan dergiler içinde en güzel biçime sahip olduğunu dile getiren yazar, tashih hastalarının bu nitelikte çıkan bir dergiye yakışmadığını bildirmektedir. Yazar, dergide yayımlanan ve Leyla Kara'nın bir yazısını ele alıp değerlendirmektedir. Leyla Kara, yazısında çağımızın "kaygı çağı" (s.7) olduğunu savunmaktadır.

Râna, M., “İlgisizlik”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.6, (e.)

Yazıda, nitelikli okurun azlığından yakınılmaktadır. Edebiyata ilginin arttığını belirten yazar, bunun okur ilgisi olmadığını daha çok edebiyatı kendisine iş edinenlerin ilgisi olduğunu savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Erdem Diploması”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.7-11, (e.)

Bir eleştirmenin Türkçeden başka dil bilmediği için iyi şiirden anlayamayacağı yönündeki eleştirilerine cevap veren Erdost, iyi şiiri yazabilmek ya da şiirden anlayabilmek için yabancı dil bilmek gerekmediğini savunmaktadır. Erdost’a göre bir çok yabancı dil bilen profesörün iyi şair diye Yahya Kemal’i gösterdiğini, bu kalıbın dışına çıkmadığını belirtmektedir. Ayrıca söz konusu eleştirmenin Fazıl Hüsnü ve Turgut Uyar’a iyi şairler dediğini hatırlatan Erdost, eleştirmenin kendisiyle çelişkiye düştüğünü ifade etmektedir. Kendisinin de yabancı dil bilmediğini vurgulayan Erdost, batıda gelişen hareketlere dudak bükmediğini ve iyi bir çeviriyle Türk okurunun da batılı sanatçıları bilebileceğini savunmaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Erek”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.7, (e.)

Yazıda, Eskişehir’de ilkinin Ağustos 1956 tarihinde yayımlandığı bildirilen *Erek* dergisinden söz edilmektedir. Dergide şiir diye yayımlanan yazıların şiirden çok uzak olduğunu dile getiren yazar, derginin yalnızca kişisel tatmin amacıyla çıkabileceğini savunmaktadır. Yazar, dergideki tek kayda değer yazının Cengiz Çelikten’in *Varlık* dergisinin okuyucuları arasında yılın en iyi sanatçıları ve denemecileri kimlerdir, şeklindeki soruşturması üzerine yazdığı yazı olduğunu belirterek Cengiz Çelikten’in okuyucuların bu sorularla yönlendirildiği yönündeki görüşlerini doğru bulmamaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Okul”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.6-11, (e.)

Edebiyatta okul kurmanın bir özleyişten ibaret olduğunu vurgulayan yazar, Servet-i Fûnûn, Fecr-i Ati ve Yedi Meşalecilerin bir özentisi sonucu kurulduğunu savunmaktadır. Yazar, kendi çağında da böyle bir özentisi olduğunu belirterek, okul

oluşturmanın sakıncalarından söz etmektedir. Yazar, okul kurmanın düşüncede durağanlığa yol açacağını, bağnazlığa neden olduğunu ve okulun nitelik değil de niceliğe bağlandığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Tembellik”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.7, (e.)

Yazıda, edebiyatçıların, özellikle de genç kuşağın ürün vermemelerinden yakınılmaktadır. Ürün verilmeyişi tembelliğe bağlanmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Ne Oluyor Bu İhtiyarlara”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.1, (e.)

Yazıda, Mehmet Kaplan’ın gençlerin maziyle bağlarının koptuğu ve Fikret’le Haşim’in okunmadığı yönündeki görüşleri ile Ahmet Kabaklı’nın gençlerin okunmadığı yönündeki görüşleri eleştirilmektedir. Yazar, Atatürk devrimlerinin yetiştirdiği gençler olarak yeni değerlere sahip olduklarını ve buna göre kendilerini geliştirdiklerini dile getirmektedir.

Öztürk, H. Nimetullah Prof. Dr., “Ayn Seçmeleri Makale: Bir Gericilik Örneği”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.10, (e.)

Yazıda, Mehmet Kaplan’ın *Türk Dili*’nin Mayıs 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Osmanlıca, Türkçe, Öztürkçe” başlıklı yazısı eleştirilmektedir. Mehmet Kaplan’ın Osmanlılık özlem duyduğu, dil devrimine aykırı görüşler ileri sürdüğü, Türk Dil Kurumu üyelerini ağır sözlerle itham ettiği savunulmaktadır. Mehmet Kaplan’ın söz konusu görüşleriyle “gericilik” (s.10) yaptığını ve “cehalet” (s.10) içinde olduğunu savunmaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nerelerdesin Âkif”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, birçok dergide yayımlanan ve hiçbir konuyu açıklamayan, lüzumsuz yazıların yalnızca kâğıt israfına neden olduğunu dile getirmektedir. Yazar, bu savına örnek olarak *Türk Düşüncesi* dergisinde, İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun “İnsan ne zaman öleceğini bilir mi” ile Adil Başal’ın “Hiçbir meta bu kadar soysunlaştırıcı ve

yıkıcı olamaz” ve *Türk Dili*’nde Salahattin Batu’nun “Güven Duygusu” başlıklı yazılarında gereksiz şeyler üzerinde durduğunu ileri sürülmektedir.

Ariel, Fikret, “Kitaplar arasında: Danişmend’in Klavuz’u üstüne”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.10-11, (e.)

Yazıda, İsmail Hami Danişmend’in Fransızca – Türkçe sözlük olarak hazırladığı *Büyük Dil Kılavuzu* eleştirilmektedir. Yazar, eserin sözcük sayısı bakımından zengin olmadığını, kitaptaki bildiriye aykırı olarak kelimelerin şive özelliklerine yer verilmediğini ve bilimsel deyimleri kapsamadığını kimi örneklerle ifade etmektedir. Ayrıca yazar, eserde, düzenli bir dil birliğinin olmadığını, birleşik sözlere az yer verildiğini ve bazı kelimelere yanlış karşılıklar verildiğini çeşitli örneklerle açıklamaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Kendini Aratan Dergi”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Hisar* dergisinin Ağustos sayısının çıkmaması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar *Hisar* dergisinin 7 yıl boyunca aralıksız çıktığını, aynı çizgide kaldığını, savundukları görüşlerinde samimi olduğunu dile getirmektedir. Ağustos sayısının çıkmayıp, derginin eksikliğinin hissedilmesine neden olmuştur yazara göre. Eylül sayısının çıkması yazarı sevindirmektedir. Yazar, yazısının sonunda Cahit Öztelli ile *Hisar*’ın Eylül sayısında yapılan konuşmadan söz etmektedir. Söz konusu konuşma halk şairleri ile ilgilidir.

Soysal İlhami, “Dergiler arasında: Bizde Dergicilik”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.7, (e.)

Yazıda, *Önüç* dergisinde yayımlanan “Okuyuculara” başlıklı yazıdan söz edilmektedir. Söz konusu yazıda, dergi yayımlamanın zorlukları ele alınmaktadır. Ayrıca, yazıda, “Okuyuculara” adlı yazının bir bölümü alıntılanmıştır.

Ceyhun, Demirtaş, “Kitaplar Arasında”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.10-11, (e.)

Yazıda, Şükran Kurdakul'un *Giderayak* adlı şiir kitabının tanıtımına ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Eserden çeşitli dizeleri alıntıl原因 yazar, kitap için şu görüşleri dile getirmektedir.

“Şiirlerinde toplum gerçeklerinden zorla kaçmağa çalışan bir insanın psikolojisi var. Yaşamının güçlüğü ve bozuk düzen karşısında bir başka dünya bulmağa çalışıyor. Çalışıyor ama, zamanımızda bu kadar olumsuz yollarla insanı mutluluğa kavuşturabileceğini sanan bir düşüncenin karşısında insan hayretlere düşmekten kendini alamıyor.” (s.10)

“Şair, mısra kurmasını iyi biliyor. Şiirimizde pırıl pırıl bir hayat ışıldamakta. Kendi için de yarattığı insanlarla yaşamının verdiği zevk coşturmuş, söyledikçe söylüyor. Tertemiz bir baskısı var kitabın. Dili biraz eskiyse de, şiirlerinin hepsi aynı güzellikte. Çoktandır okuyamadığımız şiirleri okuyoruz, güzel şiirler okuyoruz.” (s.11)

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Seçilmemiş hikâyeler”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.7, (e.)

Yazıda, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin aylık olmasına rağmen yayınını sürekli aksatması, belirtilen tarihlerden sonra çıkması eleştirilmektedir. Yazar, Sabih Şengil'den bu konuda daha duyarlı olmasını istemektedir. Dergide, Çetin Altan'ın “Furya” başlıklı bir yazısının olduğunu, yazının güzel olduğunu; fakat bu dergide yer almasının yadırgatıcı olduğu da belirtilmektedir.

Hızlan, Doğan, “Yanıt Ya da Doğrulama”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Orhan Duru'nun 23 Eylül 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 39. sayısında yayımlanan “Görüp Göreceğimiz” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Orhan Duru'nun yazarların okunmamasından, sanatçıların ilgi görmemesinden yakındığını belirterek Orhan Duru'nun öncelikle ortada iyi eserin olmaması üzerinde durması gerektiğini savunmaktadır. Yazar, Duru'nun okunmamanın, ilgi görmemenin esas nedeni olarak halkın cahilliğini, okuma yazma bilmemesini neden gösterdiğini ; ancak bunun tersi durumda, yani iyi eserin olmayışının beraberinde ilgisizliği getireceğine değinmediğini dile getirmektedir. Duru'nun sanatçının çok yönlü olması

gerektiğini savunduğunu belirten yazar, Tanzimat edebiyatçıları örnek göstererek çok yönlülüğünün yüzeyde kalmaya neden olduğunu ileri sürmektedir. Duru'nun aydın kimliği ile sanatçı kimliğini karıştırdığını dile getiren yazar, pek çok düşüncesinde çelişkiye düştüğünü vurgulamaktadır.

A. Korkut, “İnsan Tükenmez”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.7-9-11, (e.)

Yazı, Fethi Naci'nin *İnsan Tükenmez* adlı kitabını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, sanatçılarımızın toplumcu sanatı savunduklarını; ancak bunu eserlerine yansıtmadıklarını belirtmektedir. Bunun nedeninin toplumcu sanat nazariyelerini bilmemekten kaynaklandığını ifade eden yazar, Fethi Naci'nin bu alandaki boşluğu kapatacağı ve söz konusu eserin atılmış ilk adım olduğunu dile getirmektedir. Fethi Naci'nin eserinde toplumcu sanata yönelik eleştirilere cevap verdiğini dile getiren yazar, eserden çeşitli alıntılarla yapılan eleştirilere ve Fethi Naci'nin açıklamalarına yer vermektedir.

Eserde çeşitli eksikliklerin olduğunu da belirten yazar, en önemli eksikliğin Fethi Naci'nin toplumcu sanata yalnızca öz olarak yaklaştığını, biçim açıklamaları yapmadığını ifade etmektedir. Ayrıca Naci'nin dil ve üslup konularına girmeyişinin eksiklik olduğu dile getirilmiştir.

Nutku, Özdemir, “Finten”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Hâmid'in *Finten* adlı eserinin Devlet Tiyatrosu'na temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Hâmid'in oyunlarını sahnede oynanmak için yazmadığını, sırf anlatımını güçlendirmek için diyaloglardan yararlandığını dile getirmektedir. *Finten*'in Shakespeare etkisi altında yazıldığını belirten yazar, eseri *Macbeth* ile karşılaştırmaktadır. Finten'i ile *Othello* ile de karşılaştıran yazar, Shakespeare'in kurduğu karakterler arasındaki benzerlikleri ortaya koymaktadır. *Finten*'in kişilerinin istikrarlı olduğunu, Hâmid'in karakterlerini başarıyla işlediğini dile getiren yazar, oyunun sahnelenmesi bakımından elverişli olmadığını savunmaktadır. Ancak, oyunun Devlet Tiyatrosu'ndaki temsilini başarılı bulan yazar, Mahir Canova ve Ahmet Muhip Dıranas, sahnelenme sırasında emeği geçen oyuncularını kutlamaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Yenilik ki Yenilik”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Yenilik* dergisinin Eylül-Ekim 1956 tarihli 45. sayısının çıkması üzerine kaleme alınmıştır. *Yenilik*’in sürekli biçimde değişikliğe gitmesinin okuyucuyu yordugunu belirten yazar, uzun bir süre yayım hayatını sürdürmesini başarılı bulduğunu bildirmektedir. Yazar, derginin yeniliğe özgü görüşler ortaya koyamadığını da sözlerine eklemektedir.

Sümer, Güner, “Yaz Bekârı”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Axelrod’un Üçüncü Tiyatro’da sahnelenen *Seven Years Itch-Yaz Bekârı* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun güldürü niteliğinin yanında taşlama yönünün de olduğunu belirten yazar, Amerikan tiyatrosu hakkında bilgi vermektedir. Oyunun öyküsüne de yer veren yazar, sahneye koyucu Suat Taşer ve Asuman Korad, Meral Gözendör, Süreyya Taşdemir, Tekin Akmansoy, Muammer Esi, Esin Sinanoğlu, Suzan Ustan, Leyla Erduran adlı oyuncuların sahne performansını değerlendirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.8, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nun tiyatroyu bir eğlence ve para kazanma aracı olarak gördüğü konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, Devlet Tiyatrosu’nun tiyatronun bir kültür kurumu olmasına yönelik bir çalışmasının olmadığını, oynanan oyunların tiyatrodaki sanat anlayışı dışında komedi oyunları olduğunu ifade etmektedir. Devlet Tiyatrosu’da temsil edilen oyunların *Finten*, *Korku*, *Bir Yastıkta* ve *Yaz Bekârı* adlı oyunlar olduğunu dile getiren yazar, söz konusu oyunların sanat zevkinden yoksun olduğunu ve yalnızca tiyatro salonunu doldurmak amacıyla hazırlandığını savunmaktadır.

Sümer, Güner, “Eğlence İçin Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.8-11, (e.)

Yazar, tiyatronun bir eğlence aracı olmadığını, bir kültür aracı olduğunu dile getirmektedir. Türk toplumunda tiyatronun eğlence olduğu yönünde bir ön yargının oluştuğunu dile getiren yazar, tiyatro sahnelerinin bu ön yargıyı yıkmakla yükümlü olduğunu belirtmektedir. Devlet Tiyatrosu'nun Oda Tiyatrosu adı altında yeni bir sahne açtığını, bu tiyatrodaki ilk oynanan oyunun Jan de Hartog'un *Bir Yastıkta* adlı eser olduğunu belirtmektedir. Söz konusu oyun, altı tablolu bir güldürüdür. Yazara göre, Oda Tiyatrosu'nun perdesini söz konusu oyunla açması, tiyatro ile ilgili ön yargılara destek vermektedir. Yazar, Türkiye'de bu tarz oyunların sahnelenmesinin tiyatroyu bir kültür aracı konumundan alıkoyduğunu savunmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.8, (e.)

Finten gibi oyunlarının oynanmasının çok güç olduğunu belirten yazar, sanat yönünden zayıf oldukları gerekçesiyle harcanan çabanın gereksiz olduğunu savunmaktadır. Devlet Tiyatrosu'nun amacının para kazanmak olmadığını, sanat yönünden güçlü eserleri temsil etmesi gerektiğini belirten yazar, adı sanı duyulmamış oyun yazarlarının eserlerini hazırlamasının yanlış olduğunu dile getirmektedir. İstanbul'da yapılacak olan amatör tiyatro festivalinde Brecht, Maxwell, Williams, Eliot, Lorca gibi oyun yazarlarımızın eserlerinin tüm imkânsızlıklara rağmen temsil edileceğini vurgulayan yazar, Devlet Tiyatrosu'nun imkân bolluğuna rağmen basit oyunlara yer vermesini eleştirmektedir.

Soysal, İlhami, “Bedavacılar Müjde”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.7-11, (e.)

Yazı, Ekim 1956'da iki aylık aradan sonra yeniden çıkmaya başlayan *Şairler Yaprığı*'nin 26.sayısı üzerine kaleme alınmıştır. Derginin iki ay çıkmaması üzerine meraklandığını belirten yazar, derginin kâğıt bulamayışı nedeniyle çıkmadığını belirtmektedir. Derginin çıkmak ve çıkmamak arasında bir farkının olmadığını dile getiren yazar, kâğıdın boşa kullanıldığını savunmaktadır. Derginin söz konusu sayısında kayda değer bir yazı ya da şiirin bulunmadığını savunan yazar, serlevhâda ifade edilen “Türkiye'nin tek şiir dergisi” şeklindeki ibarenin çıkartılmasını olumlu karşıladığını vurgulamaktadır.

Aydoğan, M., “Kitap Eleştirmesi: Yeşilkaya Savcısı”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.10, (e.)

Yazı, İlhan Tarus’un *Yeşilkaya Savcısı* adlı romanını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Olayların Cumhuriyet dönemi Türkiye’inde geçtiğini belirten yazar, Yeşilkaya’ya atanan bir savcının etrafında geliştiğini dile getirmektedir. Romandaki olayların özetine yer veren yazar, eserin okunması gerektiğini ifade etmektedir. Kitapta imlâ ve noktalama yanlışlıkları olduğunu belirten yazar, kullanılan dilin zaman zaman ikircikli olduğunu, kimi zaman sözcüklerin aynı pasaj içinde hem Öz Türkçesinin hem de eski biçiminin kullanıldığını örneklerle ifade anlatmaktadır.

Hızlan, Doğan, “Anzelha”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.10, (e.)

Yazı, Halim Yağcıoğlu’nun *Anzelha* adlı şiir kitabını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yağcıoğlu’nun anlamda ve şiir yapısında eksik kaldığını, dilinin dikkatsiz olduğunu belirten yazar, sanat gücünden önce uyaklara önem verdiğini dile getirmektedir. Yağcıoğlu’nun şiirlerinden kimi örneklerle yer veren yazar, Orhan Veli, Cahit Sıtkı, Tevfik Fikret gibi şairlerin etkisinde olduğunu savurak uzun şiirlerini kısa şiirlerine göre daha başarılı bulduğunu ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Ölü Evi”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.6-11, (e.)

Yazı, Cahit Sıtkı’nın ölümünün ardından yazılan yazılar üzerine kaleme alınmıştır. Edebiyat dergilerinin ölü evinden farkı kalmadığını savunan yazar, ölümün sıradan bir konu olduğunu, sürekli bir sanatçının ölümünden söz etmenin doğru olmadığını dile getirmektedir. Orhan Veli ve Sait Faik’in ölümünden sonra da sanat dergilerinin ölü evine döndüğünü hatırlatan yazar, sanatçının ölümüne duygusal yaklaşımdan çok, eserlerini ele alıp sanatçıya tarafsız eleştiriler yapmak gerektiğini dile getirmektedir. Cahit Sıtkı’nın şiirlerini sevmediğini ve “Otuz Beş Yaş” şiirini de beğenmediğini dile getiren yazar, bir sanatçının ölümü üzerine duygusal yazılar yazmanın, duygusal konuşmalar yapmanın sanata bir katkısının olmayacağını ifade etmektedir.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Peer Gynt”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.8, (e.)

Yazı, Henrik Ibsen’in Peer Gynt adlı eserinin İstanbul Şehir Tiyatrosu’nda ikinci defa sahnelenmesi üzerine kaleme alınmıştır. Ibsen’in yaşam öyküsüne yer veren yazar, yaşadığı dönemin toplumunu benimsemediğini ve toplumu yıkmak yerine yenisini kurmak gerektiğine inandığını savunduğunu dile getirmektedir. Ibsen’in sanat yaşamından da söz eden yazar, onun sanat yaşamına şiirle başladığını; ancak daha sonra modern dramın temsilcisi olduğunu ifade etmektedir.

Ibsen’in ölümünün 50. yıldönümü nedeniyle İstanbul Şehir Tiyatrosu’nun Peer Gynt adlı eserini sahnelediğini ifade eden yazar, ancak eserin temsiline teknik yönden yetersiz bir biçimde gerçekleştirildiğini vurgulamaktadır. Yazar, eserin sahnelenişini başarısız bulduğunu belirterek, oyuncuların yapmacık davrandığını sizlerine eklemektedir.

Sümer, Güner, “Eski”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.8-11, (e.)

Yazıda, Namık Kemal, Abdülhâk Hâmid gibi tiyatro yazarlarının eserlerinin Devlet Tiyatrosunca oynanması eleştirilmektedir. Akif Bey, Genç Osman, Finten gibi oyunların oynatılmasını doğru bulmayan yazar, söz konusu eserlerin kendi çağları içerisinde öncü olduklarını; ancak günümüzde sahnelenmemesi gerektiğini savunmaktadır. Tiyatro anlayışı olarak söz konusu eserleri pirimitif olarak değerlendiren yazar, yerli tiyatroyu tanıtmak için konferans verilmesinin daha uygun olacağını belirtmektedir. “...bizdendir diye içinde en ufak bir değer görmediğimiz bu oyunları büyük yatırımlarla sahnelerimize koyarak kabul ettirmeye çalışmak bana biraz şovence bir çaba gibi geliyor.” (s.8-11)

Ünal, Vedat, “Bonjour Tristesse”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.7, (e.)

Yazıda, François Sagan adlı genç bir felsefe bölümü öğrencisinin yazdığı Bonjour Tristesse adlı romanının pek çok ülkede en çok satılan kitaplar arasında yer alması üzerine kaleme alınmıştır. Romanın öyküsüne yer veren yazar, Sagan’ın bu eseri sayesinde zengin olduğunu dile getirmektedir. Türkiye’deki sanatçılarla

Avrupa’da yaşayan sanatçılar arasında maddi varlık açısından bir karşılaştırma yapan yazar, Türkiye’de sanata ve aydına olan ilgisizlikten yakınmaktadır.

Esin Muzaffer A., “Filmlerden: Of The Waterfrot ‘Rıhtımlar Üzerinde’”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.10, (e.)

Yazıda, Elia Kazan’ın yönetmenliğini yaptığı ve Marlon Brando, Karl Malden, Lee J. Cobb, Rod Steiger, Eva Maric Saint’in oynadığı *On The Waterfrot-Rıhtımlar Üzerinde* adlı film değerlendirilmektedir. Yazar, filmin öyküsünü verdikten sonra, birkaç sahnesiyle gerçeklikten uzaklaştığını ve tepkiler aldığını belirtmektedir.

Ölmez, Ümit, “Dökme Sözler Toplayıcısına Açık Beti”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.7, (e.)

Yazı, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin Kasım 1956 tarihli 55.sayısında yayımlanan “Dökme Sözler” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu yazının kendisinin *Pazar Postası*’nın 9 Eylül 1956 tarihli 37. sayısında yayımlanan “Gerçeküstü ve Ötesi” adlı yazısı üzerine yazıldığını ve kimliğine saldırıldığı dile getirilmektedir.

Yazar, Gerçeküstücü şairlerin var olduğunu dile getirdiğini; ancak Seçilmiş Hikâyeler’deki yazıda ise kendisinin bu kanısının doğru olmadığını savunulduğunu dile ifade etmektedir. “...gerçek üstüne karşı olduklarını söyleyenler içinde bile ister istemez gerçek üstü imgelere ürünlerinde bol bol kullananlar vardır. Bu savımı savunmak üzere örnek veriyorum: Attilâ İlhan, Yahya Bozbekiroğlu, Özdemir Nutku, Yılmaz Gruda ve daha birçokları.” (s.7)

Sümer, Güner, “Oyun Yazarı”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.8-11, (e.)

Yazının ilk bölümünde tiyatro ve sinemanın olanakları karşılaştırılmaktadır. Sinemada ve tiyatrodan senarist ile oyun yazarlığı üzerinde duran yazar, her iki sanatçının yükümlülüklerinden söz etmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Filmler’den: Zeyneb’in İntikamı’”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.9-11, (e.)

Yazıda, Memduh Ün’ün yönettiği, senaryosunu Nejat Saydan ve Muharrem Gürses’in ortaklaşa yazdığı, Eşref Kolçak, Muhterem Nur, Orhan Elmas, Nevin Aypar ve Muzaffer Nebioğlu’nun oynadığı *Zeyneb’in İntikamı* adlı filmin eleştirilerine yer verilmektedir. Filmde zengin bir çiftlik sahibinin aşağılık bir hayat sürmesine yer verildiğini belirten yazar, filmin öyküsünü anlatmaktadır. Yazının devamında film senaryo bakımından değerlendirilmektedir. Ayrıca oyuncu ve diğer teknik konularda da eleştiri yapılmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Bir mektup ve bir yanıt”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.8-11, (e..)

Yazı, 13 Kasım 1956 günlü *Ulus* gazetesinde A. Cemal Arı imzalı “Tiyatro Köşesi”nde yayımlanan yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, yazıyı *Ulus* gazetesine gönderdiğini; ancak yönetmenin yazıyı A. Cemal Arı’ya gösterdikten sonra yayımlanmama kararı aldığını dile getirmektedir. Yazar, bu nedenle yazıyı *Pazar Postası*’nda yayımlatmıştır. Yazıda, Cemal Arı’nın Ankara’da Beşinci Tiyatro’nun kurulmasına korkaklığı nedeniyle şüpheyle yaklaştığını bildirilerek, tiyatro alanındaki özel tesebbüslerin desteklenmesi gerektiği savunulmaktadır.

Sümer, Güner, “Tahta Çanaklar”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.8-11, (e.)

Yazı, Edmund Morris’nin *Tahta Çanaklar* adlı piyesinin Devlet Tiyatrosu’nda temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. *Tahta Çanaklar*’ın öyküsüne yer veren yazar, öyküde gelecek için insanların kendini sınırlayarak kaygı duyduklarını; ancak geleceğin farkına varmadan gelip geçtiğini anlatmaktadır. Yazının devamında, Cüneyt Gökçer’in sahneye koyuculuğu ve Yıldırım Önal, Muazzez Lutas, Haluk Kurdoğlu, Umran Uzman, Ekmel Hürol, Muammer Esi, Cuma Sirmen, Esin Sinanoğlu adlı oyuncuların performansları değerlendirilmektedir. Yazar, oyunu başarılı bulmaktadır.

Ziyalan, Nihat, “Üstüne’nin Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.7, (e.)

Yazı, Turgut Uyar’ın 11 Kasım 1956 günlü *Ulus* gazetesinde kaleme aldığı “Şiir Üstüne” başlıklı yazısı üzerine yazılmıştır. Turgut Uyar’ın eleştiriye neden olan ifadeleri şu şekildedir: “Hikâyemiz, şiirimiz, genel olarak yazınımız, ama özellikle şiirimiz, hikâyemiz (çünkü öbürleri pek yok) son bir iki yıldır iyiden iyiye kişiyi kandırmaz, hattâ çekilmez oldu” (s.7) Söz konusu ifadelerin anlatımının doğru olmadığını, dil yanlışlığının olduğunu ifade eden yazar, Uyar’ın son dönem Türk şiirinde biçimcilik yüzünden bir çok şairin özü ihmal ettiği yönündeki görüşlerine katılmadığını belirtmektedir. Yazara göre, Orhan Veli’nin şiire getirdiği “küçük adam”(s.7)ın işi bitmemiştir. Yazar, şiirde yeniliğe gidildiğini okuyucunun yeni şiire alıştığını belirtmektedir. Yazar, Türkiye’deki okurun sadece İstanbul ve Ankara’dakilerinden ibaret olmadığını vurgulamaktadır.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Üç Yetimin ıstırabı”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.9-11, (e.)

Yazıda, Abdurrahman Palay’ın yönettiği, Abdurrahman Palay, Muzaffer Alçay, Türkân Şamil, Handan Akbaşlı ve Ali Küçük’ün oynadığı *Üç Yetimin İzdirabı* adlı filmin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Filmin konusunun adından da belli olduğunu dile getiren yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Filmde her türlü drama yer verdiğini anlatan yazar, filmi başarısız bulmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Yağmur Bekliyenler”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.8-12, (e.)

Yazıda, Richard Nash’in Devlet Tiyatrosu’nda oynandığı bildirilen *The Rainmaker- Yağmurcu* adlı eserinin temsilinin eleştirisine yer verilmektedir. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, Mahir Canova adlı sahneye koyucu ve Yıldız Akçan, Müşfik Kenter, Şahap Akalın, Çetin Köroğlu, Nihat Akçan, Şeref Gürsoy adlı oyuncuların temsildeki performanslarını değerlendirmektedir.

Sümer, Güner, “Yağmur bekliyenler”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.8-12, (e.)

Yazıda, Richard Nash'ın *The Rainmaker- Yağmurcu* adlı oyununun Büyük Tiyatro'da temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Nash'ın söz konusu oyununda, Materyalizme karşı koyduğunu, iyimserlik ve karamsarlığı çarpıştırarak iyimserliği egemen kıldığını ve toplumsal bir konu uışlediğini ifade etmektedir. Nash'ın oyununun temsilinde “Western” (s.8) türü bir dekor oluşturduğunu belirten yazar, piyesinin öyküsünü hem realist hem de sembolik bakımdan inceleyen yazar, Mahir Canova adlı sahneye koyucu ve Yıldız Akçan, Müşfik Kenter, Şahap Akalın, Çetin Köroğlu, Nihat Akçan, Şeref Gürsoy adlı oyuncuların temsildeki performanslarını değerlendirmektedir. Yazar, oyunun Devlet Tiyatrosu'na gerçek tiyatro yolunda yeni umutlar getirdiğini vurgulamaktadır.

Duru, Orhan, “Hikâyeciliğimiz”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.7, (e.)

Yazar, öykü üzerine yazılan görüş ve eleştirilerin azlığından yakınmaktadır. Öykü yazan yazarların öykü görüşlerini ifade etmediklerini belirten yazar, yapılan eleştirilerde beylik ifadelerinin kullanıldığını ya da batıdaki öykü anlayışlarının savunulduğunu dile getirmektedir. Türk edebiyatında şiir üzerine görüş yazıldığını söyleyen yazar, edebiyatın yalnızca şiirden ibaretmiş gibi görülmesini eleştirmektedir. Ayrıca, yazının devamında, *Seçilmiş Hikâyeler* gibi öykü alanında yayın yapan bir derginin de eleştiri ve görüşlere pek yer vermediği dile getirilmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Cihan Köprüsü”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.9, (e.)

Yazıda, Muharrem Gürses'in yönettiği, Mine Coşkun, Settar Körmükçü, Kenan Pars, A. Tarık Tekçe, Özel Okumuş ve Ayhan Batu'nun oynadığı *Günah Köprüsü* adlı filmin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Duru Film'in bu filmle ticari filmleri iyi filmlere tercih ettiğini belirten yazar, filmin namuslu bir kadının baştan çıkarılmasını konu edindiğini dile getirmektedir. Filmde pekçok mantık hatasının olduğunu ifade eden yazar, Türk sinemasının kanıksanmış çizgilerine yer verildiği bildirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Tahta Çanak”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.8-10, (e.)

Yazıda, Üçüncü Tiyatro’da oynanan *Tahta Çanaklar* adlı oyun üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun yaşlılık konusu ile ilgili olarak Alman folklorunda önemli bir yere sahip olduğunu belirten yazar, bu konuyu Morris gibi, Çehov’un *Vanya Dayı*’sı, Ibsen’in *Yapı Ustası Solness*, Buchner’in *Woyzeck*’i, O’Neill’in *Farklı*’sının aynı konuyu işlediğini belirtmektedir. Vanya Dayı ve Yapı Ustası Solness’ten çeşitli alıntılara yer veren yazar, sahneye koyucu (Cüneyt Gökçer) ve oyuncu (Ayten Kuyulu, Muazzez Lutas, Yıldırım Önal...) eleştirisi yapılmaktadır. Yazar, oyunu başarılı bulmaktadır.

Sümer, Güner, “Başka Gece”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.8, (e.)

Yazı, Reşat Nuri Güntekin’in *Bu Gece Başka Gece* adlı piyesinin Küçük Tiyatro’da sahnelenmeleri üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Reşat Nuri’nin bu eserinin üzerinde durmayacağını, çünkü eserin üzerinde konuşmaya değmediğini ; ancak bir gazetede oyunda oynayan kişinin başka bir adla oyunun başarılı olduğunu, bunun nedeninin oynanması olduğunu dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, böyle bir eleştirmenin batılı anlayışa uymadığını, eleştirmenin en azından susması gerektiğini dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Kolaya Kaçmak”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.7, (e.)

Yazıda, İlhan Berk’in *Yeditepe*’nin son sayısında yayımlanan “M.” adlı şiiri üzerinde durulmaktadır. İlhan Berk’in şiiri bulmak için durmadan bir arayış içinde olduğunu belirten yazar, Berk’in arayışının, beraberinde bir zorlama ya da tükenmeyi beraberinde getirdiği görüşünü savunmaktadır. “ M.” adlı şiirin de bir zorlama ile yazıldığını vurgulayan yazar, “Paul Klee’de Uyanmak” ve “Sokak” adlı şiirlerinin kalıntıları olduğunu dile getirmektedir.

İlhan Berk’in mısraacı olduğunu savunan Erdost; yazının devamında “M.” adlı şiiri şöyle değerlendirmektedir. “<<M.>> şiirinde düşüncelerin, duyguların bir düzensizliği var... Gerçi İlhan Berk belli bir düşünün, daraltılmış bir konunun, (Cahit Sıtkı’da olduğu gibi ya da ölüm, ayrılık, gurbet gibi) şiirini yazmıyor. Bir şiire

kişioğlunun bütün yönleriyle, çoğul yaşamalarıyla koyuyor. Bu ikinci yeni adını verebileceğimiz şiirin önemli özelliklerinden birisidir. (...) Evet, ikinci yeni kişinin beş duyusuyla algıladığı evreni bir bütün olarak düşünüyor.” (s.7)

Ertuğrul, Fikret, “Festivalden ne haber”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.8-11, (e.)

Yazı İstanbul’da 13 ila 20 Kasım tarihleri arasında düzenlenen Milletlerarası Tiyatro Festivali üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Cep Tiyatrosu’nun Bir Evlenme ve Piyer Pathelin adlı piyesleri, Branko Krsmanovic Belgrade –Yugoslav Akademi Tiyatrosu’nun Aryan Caste’nin Hususi Hayatı adlı piyesi ile Süleyman Vasıf tarafından sahneye konan Ders adlı piyesin öykülerine yer verilmektedir. Ayrıca, yazıda, sahneye koyucu ve oyuncu eleştirileri de yapılmaktadır.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Sazlı Damın Kahpesi”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.9, (e.)

Yazıda, Muharrem Gürses’in yönettiği, Muhterem Nur, Gönül Bayhan, Nazım İnan, Muharrem Gürses, Osman Alyanak, Hasan Ceylan ve Atilla Gürses’in oynadığı *Sazlı Damın Kahpesi* adlı filmin eleştirilerine yer verilmektedir. Filmin kıskançlık konusunu ele aldığını belirten yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Filmin öyküsü ve oyuncularının eleştirilerine yer veren yazar, filmde hiçbir şey anlatılmadığını ve filmin sinematografik olarak da bir şey ifade etmediğini dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Ticari ölümler”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.7, (e.)

Yazıda, *Varlık* dergisinin Cahit Sıtkı yaşarken ve öldükten sonra takındığı farklı tutumlar eleştirilmektedir. Yazar, *Varlık* dergisinin Cahit Sıtkı yaşarken elini uzatmadığını, hastalandığında onunla ümitsiz teşhisiyle ilgilenmediklerini anlatarak, Cahit Sıtkı öldükten sonra reklamlarla Cahit Sıtkı’nın eserlerini bastıklarını ve onu çok sevdiklerini ifade ettiklerini dile getirmektedir. *Varlık*’ın bu tutumunun sırf ticari kaygı yüzünden olduğunu, bir edebiyatçının ölümünün ardından derginin “Ölü

Evi”(s.7) ne döndüğünü ifade eden yazar, ölünün adının reklam aracı yapılmaması gerektiği görüşünü dile getirmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Büyük sır”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.9, (e.)

Yazıda, Talat Artemel’in yönettiği, Sadık Şendil’in senaryosunu yazdığı, Cüneyt Gökçer, Cahide Sonku, İ. Galip Arcan, Cahit Irgat ve Mediha Gökçer’in oynadığı *Büyük Sır* adlı filmin eleştirilerine yer verilmektedir. Senaryonun Amerikan filmciliğinde işlene işlene artık önemi kalmayan ve Türk toplumuna eğreti bir biçimde uygulanan western tarzı filmlerden alındığını belirterek, filmde zengin bir kişinin çocuğu olan adamın öğrenim hayatından dönerek servetin yeni üvey babaya ve çocuklarına verilmesi şeklindeki öyküye yer verildiğini ifade etmektedir. Yazının devamında oyuncu, senaryo ve teknik eleştirmeye yer veren yazar, filmi başarısız bulmaktadır.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Aşıklar Kâbesi”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.9, (e.)

Yazıda, Hicri Akbaşı’nın yönettiği, Abdurrahman Palay, Handan Akbaşı, Atıf Kaptan, Toygar Belevi, Hulusi Kentmen, Mümtaz Ener ve Ali Korkut’un oynadığı *Aşıklar Kâbesi-Mevlâna* adlı filmin tanıtım ve eleştirisine yer verilmektedir. Filmde Mevlâna’nın hayatından bir bölümün anlatıldığını dile getiren yazar, filmin kişisel bir hayat hikâyesini konu almakla beraber belirli bir olay ve olay zincirinin olmadığını dile getirmektedir. Behçet Kemal’in iç konuşmanlığının “iç ezici” (s.9) olduğunu belirten yazar, filmde son derece yapay durumların olduğunu filmin ve oyuncuların başarısız olduklarını dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Anlamadığımız”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.1, (e.)

Yazıda, Peyami Safa’nın okurdan aldığı bir mektupla, yeni yazının bir hata olduğunu yönündeki görüşlere katılması eleştirilmektedir.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Hoş Bulduk”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7, (e.)

Yazı, Nurullah Ataç’ın *Seçilmiş Hikayeler* dergisinin Eylül 1956 tarihli 56. sayısında yayımlanan “ Sözden Söze” başlıklı denemesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç’ın söz konusu yazısında, “Özgür Koşuk”(s.7) (serbest şiirin) mutsuz azınlığın sesi olmadığını, yalnızca mutsuz bir azınlığa seslendiğini, yeni şiirde şairlerin ağız birliği etmişçesine tek düzelik içinde olduğunu belirttiğini dile getirmektedir. Ataç’ın bu düşüncelerine katıldığını belirten yazar, tavsiye ettiği çözüme katılmadığını vurgulamaktadır. Ataç’ın, “Ozanlarımızı köglü uyanıklı yırlar (vezinli kafiyeli şiirler) yazmaya çağırmalı.” (s.7) dediğini belirten yazar, önerinin gerçekçi olmadığını ve çağdaş şiirin büyük gerekliliği olmadığını savunmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (e.)

Yazar, çevirinin kolay bir iş olmadığını; fakat Türkiye’de bu şekilde görüldüğünü ve bu yüzden kötü çevrilmiş bir çok eserin ortaya konulduğunu ifade etmektedir. Burhan Felek’in Don Camillo’dan çevirdiği *Küçük Alem* adlı eserinde kötü çeviriyi ortaya koyduğunu, Tahsin Yücel ve Bilge Karasu’nun kötü çevriler yaptığını savunmaktadır. Çevirmenlerin cümleyi nasıl çevireceklerini bilemediğini, Türkçeye çevrilmeyi bekleyen pek çok büyük yapıtın olduğunu dile getiren yazar, iyi çevirinin şu yöntemlerle yapılabileceğini vurgulamaktadır:

“A. Öz tümceyi parçalamak. B. Öz tümceyi, olduğu gibi, ortadan kaldırmak.”
(s.11)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: İntikam Alevi”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.9, (e.)

Osman F. Seden’in yönettiği, Ayhan Işık, Deniz Tanyeli, Kenan Pars, Muallâ Kaynak, Turgut Özatay, Nubar Terziyan’ın oynadığı *İntikam Alevi* adlı filme ait görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Filmin konu bakımından Lütfü Akad’ın *Katil* adlı filmine benzediğini dile getiren yazar; Osman F. Seden’in Lütfü Akad’dan sinematografik çizgi nedeniyle ayrıldığını bildirmektedir. Yazının devamında, filmin öyküsüne ve oyuncu performanslarına yer verilmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Meselelerimiz”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.1, (e.)

Yazıda, Peyami Safa’nın okurdan aldığı bir mektupta, yeni yazının bir hata olduğunu yönündeki görüşlere katılması eleştirilmektedir.

M. Rana, “Soruşturma sonrası”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.7, (e.)

Yazı, 30 Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 1. sayısında yayımlanan “Soruşturma”nın değerlendirmesinden ibarettir. Yazar, ilk soruda, Leyla Genç’ın 8, Turhan Selçuk’un 6, Vedat Günyol’un 5, Eflatun Cem Güney ve İlhan Berk’in 4’er oyla başı çektiğini, ikinci soruda da Nezihe Meriç’in *Topal Koşma*’sının 7, Yılmaz Gruda’nın *Çoban Ateşi*’nin 4, Fethi Naci’nin *İnsan Tükenmez*’inin 4, A. Kadir’in *Bugün Diliyle Mevlâna* ve Cemal Süreya’nın *Üvercinka*’sının 3’er oyla başı çektiğini dile getirmektedir. Yazar, söz konusu seçimlerde, genç yazarların batıda ödül almış eserleri ve sanatçıları ön plâna çıkarttığını savunmaktadır. Yazar, beğenilerin batı etkisinde kalmaması gerektiğini, bu durumun ödüllere bağlanmaması gerektiğini vurgulamaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Günaydın Ali Rıza Bey”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.3, (e.)

Yazıda, eleştirmeci olduğu belirtilen ancak ismi verilmeyen bir eleştirmen eleştirilmektedir. Söz konusu eleştirmen *Varlık*’ta yazmaktadır. Yazar, söz konusu eleştirmeciyi özel bir dil kurduğu için ve kimsenin anlayamayacağı bir dille yazdığı için eleştirmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kara Çalı”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9, (e.)

Sami Ayanoglu’nun yönetmenliğini yaptığı, Yaşar Kemal’in oyunlaştırdığı, Nedret Gürenç, Cahit Irgat, Suai Tedü, Şaziye Moral, Dursune Şirin, İbrahim Delideniz’in oynadığı *Karaçalı* adlı filmin eleştirilesine yer verilmektedir. Filmin Suat Taşer tarafından *Bayırdaki Roman* adıyla Erskine Caldwell’den Türkçeye çevrilen *House in the Uplands* adlı eserin sinemaya uyarlanması olduğu belirtilmektedir. Yaşar Kemal’in eseri, kötü bir adapte ile sinema oyununa

dönüştürdüğünü dile getiren yazar, filmin öyküsüne ve oyuncu performansına yer vermektedir.

Yücel, Can, “Valse Davet”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.6-12, (e.)

Yazı, Bülent Ecevit’in 30 Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 1. sayısında yayımlanan “Siyaset ve Edebiyatçı” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Bülent Ecevit’in, söz konusu yazısında, edebiyatçıların günlük siyasete ilgi göstermediklerini, bunun nedeninin tek parti döneminden kalma bir anlayış olduğunu, bu durumun okurların edebiyata ilgi duymamasıyla sonuçlandığını ifade ettiğini belirtmektedir. Yazar, edebiyatçıların günlük siyasete ilgi duymamalarını, uzun vadeli toplumsal sorunların günlük siyasetle çözülemeyeceğine olan inancına ve yazarların kendilerini günlük siyasetin dar sınırlarında hapsetmek istememelerinden kaynaklanmasına bağlamaktadır. Tek partili dönemde, yazarların günlük siyasetle ilgilendiklerini ve Bülent Ecevit’in bu konuda yanıldığını dile getiren yazar, edebiyatçıların günlük siyaseti işlememelerinin okur sayısını artırdığını vurgulamaktadır.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Tuzak Oteli”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.9, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Aydın Arakon’un yaptığı, Neriman Köksal, Turan Seyfioğlu, Neclâ İz, Rauf Ulukut, Atıf Kaptan, Settar Körmükçü, Feridun Çölgeçen’in oynadığı *Tuzak Oteli* adlı filmin eleştirilerine yer verilmektedir. Filmin konusunun iyi seçilmediğini, Arakon’un serüven filmlerine özendiğini, kötü oyuncuların seçildiğini dile getiren yazar filmin başarısız olduğunu dile getirmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, Settar Körmükçü dışındaki oyuncuların ortanın aşağılarında bir oyun çıkardıklarını savunmaktadır.

Özlü, Demir, “Yanlış Taklitçilik”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.6-7, (e.)

Yazı, Oktay Rifat’ın *Esi* dergisinin 12. sayısında yayımlanan ve Cahit Sıtkı’dan söz ettiği bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Oktay Rifat’ın bu yazısında, etkilenmenin doğal olduğunu, her sanatçının bir çiraklık döneminin

olduğunu ifade ettiğini belirtmektedir. Oktay Rifat'ın "taklit" i olağan bulmasını eleştiren yazar, *Perçemli Sokak*'ın bir taklitçilik örneği olduğunu dile getirmektedir. Yazar, gençlik döneminde taklidin olağan olduğunu belirterek, Oktay Rifat'ın bunu sürekli hale getirmek istemesini eleştirmektedir. Yazar, Oktay Rifat'ın, Cahit Sıtkı'nın gençlik dönemlerinde yaptığı taklitleri sürdürmesiyle de şiirler yazabileceği yönündeki görüşlerini eleştirmektedir.

Soysal, İlhami, "Dergiler arasında: Dışı ile içi", *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.6, (e.)

Yazıda, dergilerde özün (içeriğin) çok özenle hazırlandığı belirtilerek biçime yeteri kadar önem verilmemesinden yakınılmaktadır. *Arayış* dergisinin (sayı ve tarih verilmemiştir.) özentili biçimle okurlara sunulmasını şaşırtıcı bulan yazar, bu defa da içeriğin ihmal edildiğini vurgulamaktadır.

Yücel, Can, "Yeşil Perçemli Ozan", *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.6, (e.)

Yazı, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak* adlı eserini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, güzelliğe özenmenin güzellik getirmeyeceğini, edebiyatta sözün özentiden kurtarılması gerektiğini vurgulamaktadır. Oktay Rifat'ın söz konusu eserinin özentile yazıldığını, eserde güzel ifadeler kurmak için yapaylığa düşüldüğünü dile getiren yazar, "Siz, biz bu sözleri Oktay Rifat'ın <<Perçemli Sokak>> adlı yeni betiği dolayısıyla söylediğimi sanacaksınız. Hakkınız da yok değil, öylesine yakışıyor ki Oktay Rifat'ın yeni yırlarına. Gelgelelim ben söylemedim bu sözleri. Oktay Rifat söylemiş. Yalanım yok. İki gözüm önüme aksın, tanrı her türlü belamı versin ki Oktay Rifat söylemiş. İnanmazsanız <<Yaprak>> dergisinin 15 Mart 1956 günlü sayısına bakın!" (s.6)

"Gene aynı derginin bir önceki sayısında Oktay Rifat'ın <<Şairin Kahramanlığı>> başlıklı bir yazısı daha var. Bir yerinde diyor ki <<Şairler halkın karşısında tıpkı sahnedeki gibi ölçülü biçili hareket etmek gerektiğini bilmiyorlarsa bilsinler. Ama biliyorlar da. Baudelaire saçlarını yeşile boyadığı zaman halkı şaşırtmak istiyordu." (s.6)

"Bakalım Oktay Rifat saçlarını ne zaman yeşile boyayacak!" (s.6)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Görünmeyen Adam İstanbul’da”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Lütfi Ö. Akad’ın yönettiği, Turan Seyfioğlu, Atıf Kaptan, Neş’e Yulaç, Abdurrahman Palay, Muazzez Arçay, Settar Körmükçü, Rıza Tüzün’ün oynadığı *Görünmeyen Adam* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin batı filmlerinin kötü bir kopyası olduğunu belirten yazar, filmin konusunun H. G. Wells’in *The Invisible Man* adlı ünlü romanının 1934 yılında James Whale tarafından sinemaya uyarlanan filminden alındığını ileri sürmektedir. Filmin kısa bir tanıtımına ve öyküsüne yer veren yazar, oyuncu eleştirisi de yapmaktadır.

Kaner, Rıza, “Festival Olayları”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.8-10, (e.)

Yazıda, “Ankara Birinci Müzik Festivali”ne ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, Christoper Fry’ın *Yakılmayacak Kadın* adlı oyunun Ankara Players adlı grup tarafından meydan tiyatrosu şeklinde sahnelenmesi üzerine kaleme alınmıştır. Eserin sahneye konulmasının zor olduğunu anlatan yazar, Türk seyircinin şiir tiyatrosuna alışkın olmadığını ve oyunu seyreden Amerikalıların oyunu anlayacak bilgilerinin olmadığını dile getirmektedir. 20. Yüzyıl insanının bunalımının çeşitli karakterle ortaya koyan oyunun öyküsüne yer veren yazar, Lucia Barber tarafından sahneye konduğunu dile getirmektedir. Oyunun sahneye konmasını değerlendiren yazar, Barber’ı başarılı bulmaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Fuzuli’yi Anlamak”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.6, (e.)

Yazı, M. Faik Ozansoy’un *Hisar* dergisinin Ocak 1957 tarihli sayısında Fuzûlî’nin ölümünün 400. yılı münasebetiyle yazdığı yazı üzerine kaleme alınmıştır. M. Faik Ozansoy’un “Fuzûlî Divanı’nın sayfalarında bizzat dolaşın... Bu gezintiden,

benim gibi siz de, şiirle dopdolu dönersiniz.” (s.6) şeklinde görüş belirttiğini; ancak bu sözlerle katılmadığını dile getirmektedir. Yazar göre, Fuzûlî’nin dilinin günümüz diliyle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Divan şiirini anlayanlar için Ozansoy’un önerisinin isabetli olduğunu vurgulayan yazar, böyle bir önerinin gençler için anlamsız olacağını ifade etmektedir.

Yazının devamında, *Yeni Yayınlar* dergisinin ikinci cildinin Ocak 1957 tarihli sayısında tanıtılan kitapların sayıca az olduğu ve kitaplarla ilgili değerlendirmelere pek az yer verildiğinden yakınılmaktadır. Ayrıca yazar, *Başkent Ankara* dergisinde “son yirmi yılın en güzel şiirleri” (s.6) başlığı altında yayımlanan şiirlerin verilen başlıkla örtüşmediğini ve şiirlerin söz konusu değerlendirmeyi yansıtmadığını belirtmektedir.

Kaner, Rıza, “Steber-Festival”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.8-9-10, (e.)

Yazıda, “Ankara Birinci Müzik Festivali”ne ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Yakılmayacak Kadın”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, 27 Ocak 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 5. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazar, bu yazısında Mrs. Barber’in oyunu sahneye koyuşunu ve oyuncu performanslarını değerlendirmektedir. Yazar, *Yakılmayacak Kadın* piyesinde rol alan Robert McLeod, Gloria Smith, Norman La Jole, Barnhill, Galip Kardam, James Stephenson, Everett Boyd, Lucratia Parsons, Kemal Rastgeldi ve Mr. Mcnamara’nın oyundaki performansları hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Nice Yıllar”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6, (e.)

Yazıda, *Nasır* ve *Sanat Yolu* dergileri ile ilgili değerlendirmelere yer verilmektedir. İzmir’in Seferihisar ilçesinin Ulaşlı köyünde yayımlandığı bildirilen *Nasır* dergisinin 1 Ocak 1957 tarihli sayısı ile 2. yılına girdiğini ifade eden yazar,

dergi çalışanlarına başarılar dilemektedir. *Sanat Yolu* dergisinin 12 Ocak 1957 tarihli sayısının kısa bir tanıtımına yer veren yazar, Ali Rıza Yalt'ın "Öz Türkçe'yi Yaymak" başlıklı yazısına değinmektedir. Yazar, Yalt'ın Öz Türkçe sözcüklerin konuşma diline girmesi gerektiği yönündeki görüşlerine katıldığını ifade etmektedir.

Yücel, Can, "Sanat Karakolu", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6, (e.)

Yazı, Dr. Burhanettin Onat'ın TBMM'nin 22 Ocak 1956 günlü Bütçe Komisyonu Toplantısı'nda modern resim sanatı konusunda dile getirdiği ifadeler nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Dr. Burhanettin Onat'ın modern resmi "soysuz sanat" (s.6) şeklinde nitelendirdiğini, modern resmin Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretilmemesi gerektiğini, Meclis duvarlarını süsleyen modern resimlerin sökülmesi gerektiğini ifade ettiğini çeşitli alıntılarla dile getirmektedir.

Yazar, Avrupa'ya gönderilmiş genç öğretmenlerin bunca maddi kaynak sarf edilerek öğrendikleri resmin "soysuz sanat" (s.6) şeklinde nitelendirilmesini eleştirilmektedir. Yazar, Onat'ın Güzel Sanatlar Akademisi'nin sanatı gözetim altında tutmak isteyenlerin bir karakola dönüştürülme isteğine karşı büyük tepkilerin ortaya konması gerektiği görüşünü dile getirmektedir.

Ebiri, Aslan, "İstanbul Sinemalarında", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.9, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan filmlerin tanıtım ve değerlendirmelerine yer verilmektedir. Yazıda, Meruyn Le Roy'un *Little Caesar-Küçük Sezar*, Gordon Douglas'ın *Sincerly Yours- Kalbimin Sesi*, A. Hitchcock'un *To Catch A Thief- Kelepçeli Aşık*, Nunally Johnson'un *Black Widow- Dişi Örümcek*, Jess Hibbs'in *To Hell And Back- Adsız Kahramanlar* adlı filmlerin tanıtım ve değerlendirmelerine yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, "Sanki Fragman seyrediyoruz", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Richard Fleischer'in yönettiği, senaryosunu Jales Verne'in romanından uyarlayan Earl Felton'un yazdığı *Twenty Thousand Leagues Under The Sea- Deniz Altında Yirmi bin Fersah* adlı filmin tanıtımına yer verilmektedir. Richard

Fleisher'in daha önce İstanbul Sinemalarında oynanan *Violent Saturday-Soyguncular*'ı yönettiğini ve sıkıcı bir film ortaya koyduğunu, bu nedenle deneyim kazanması gerektiğini bildirmektedir. Yazının devamında *Twenty Thousand Leagues Under The Sea- Deniz Altında Yirmi bin Fersah* filminin öyküsüne yer verilmektedir. Yazının devamında filmin kısa bir eleştirisine yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “Asıl Saygısız Kim?”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8, (e.)

Yazıda, Ankara Müzik Festivali'nde Carmen'in yuhalanması sonucunda meydana gelen tartışmalara yer verilmektedir. Yazar, Bedii Sevin'in *Ulus* gazetesinin seyirciyi “yuhalamak” dolayısıyla eleştirdiğini belirterek, salt seyircinin suçlanmasının doğru olmadığını, yuhalama olayının seyircinin hiçe sayılmasına karşı verilmiş bir tepki olduğunu ifade etmektedir.

Kaner, Rıza, “Müzik-Müzik”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.10, (e.)

Yazıda, Ankara Müzik Festivalinde verilen Carmen oyunu eleştirilmektedir. Yazar, Carmen'in kötü bir şekilde sahnелendiğini ve yuhalanmayı hakettiği görüşünü savunmaktadır. Festivalin 27 Ocak 1957 Pazar günü Cumhurbaşkanlığı Armoni Mızıkasının üniversitede verdiği konserle kapandığını belirten yazar, festivalin genel bir değerlendirmesine yer vermektedir.

Nutku, Özdemir, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, Ankara Üniversiteler Tiyatrosu'nun O'Neill'in *Yağ* adlı oyunu sahnelenmesi üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun tek perdelik olduğunu dile getiren yazar, Güner Sümer'in oyunu sahneye koyduğu belirtmektedir. *Yağ* adlı oyunun öyküsüne de yer veren yazar, Güneri Akol, Metin Özdemir ve Mete Polat adlı oyuncularını değerlendirmektedir. Yazar, rejisör Güner Sümer'i de başarısız bulduğunu ifade etmektedir.

Seren, Tuğrul, “Ankara Sinemalarında:Haftanın Filmleri”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.9-11, (e.)

Jean Webster'in aynı adlı romanından uyarlanan, Jean Nagulesco'nun yönetmenliğini yaptığı, başrollerini Fredd Astaire, Leslie Caron, Terry Moore ve Telima Ritter'in paylaştığı *Daddy Long Legs-Sihirli Bacaklar* adlı filmin tanıtım ve değerlendirmesine yer verilmektedir.

Soysal, İlhami, “Dergiler arasında: Eyvallah”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6, (e.)

Yazıda, *Şairler Yaprığı* dergisinin Ocak 1957 tarihli 29. ve 30. sayıları ile Ankara'da yayımlanmaya başladığı belirtilen *Gündem* dergisine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. *Gündem* dergisini kısaca tanıtan yazar, dergide yayımlanan ve Nurullah Ataç'ın üne ulaşmak konulu yazısı hakkında değerlendirmelere yer vermektedir. Yazar, Nurullah Ataç'ın, genç yazarların ünlü olma isteklerini meşru yollardan gidermeye çalışmadıklarını ileri sürdüğünü belirtmektedir. Yazının devamında, Nedret Gürcan, *Şairler Yaprığı* dergisinin baskı ve dizgi kalitesinden ötürü kutlanmaktadır.

Esin, Muzeffer A., “Gördüklerimiz: Zeki Müren + Kazanç-Seden=Berduş”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Osman F. Seden'in yönettiği, Sadık Şendil'in oyunlaştırdığı, Zeki Müren, Turan Seyfioğlu, Deniz Tanyeli, Şaziye Moral, A. Tarık Tekçe, Nubar Terziyan, Kadir Savun ve Feridun Karakaya'nın oynadığı *Berduş* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin Raj Kapoor'un *Avare*'sinden izler taşıdığını, Hugo Haas'ın *Pick Up This Girl* adlı filminden kopyalandığını savunan yazar, filmin kötü bir melodram olduğunu dile getirmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, Seden'in önceki filmlerine göre bir gerileme içinde olduğunu ve ticaret kaygısını ön plâna çıkarttığını ifade etmektedir. Yazının devamında filmde rol alan oyuncular değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “Tufan”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Turgut Özakman'ın *Tufan* adlı oyununun eleştirisine yer verilmektedir. *Tufan*'ın iyi bir oyun olmadığını ve iyi sahnelenemediğini savunan

yazar, oyunda basit bir güldürü yoluna sapıldığını, Nuh tufanının 20. Yüzyıla uygulandığını, kutsal kitapta geçen öykünün değiştirildiğini belirtmektedir.

Nutku, Özdemir, “Bellac Apollonu”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Ankara Üniversiteler Tiyatrosu’nun sahnelediği ve Jean Giradoux’nun *Bellac Apollonu* adlı oyunun eleştirisine yer verilmektedir. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, rejisör Nihat Türkmen ve Güner Sümer, Mete Polat, Yılmaz Deniz, Güneşi Akol, Ercüment Genç, Olcay Özcan adlı oyuncular değerlendirilmektedir. Oyunun amatör oyuncular tarafından temsil edildiğini anlatan yazar, oyunun sahneye konuluşunu başarılı bulmaktadır.

Sümer, Güner, “İstanbul Sahnelerinde”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.8, (e.)

Yazıda, İstanbul Cep Tiyatrosu’nda sahnelenen ve Jean Cocteau’nun *Le Belindffrent-Kaygısız*, Plautus’un *Amphtryon* ve Karaca Tiyatrosu’nda sahnelenen ve Tenesse Williams’ın *The Glass Menagerie* adlı oyunların tanıtım ve eleştirisine yer verilmektedir. Jean Cocteau’nun *Le Belindffrent-Kaygısız* adlı oyununun öyküsüne yer veren yazar, sahneye koyucu Haldun Dormen; Altın Terim, Fikret Hakan adlı oyuncuların sahne performanslarını değerlendirmektedir. Plautus’un *Amphtryon* adlı oyununu Haldun Dormen’in çeşitli değişiklikler yaparak sahneye koyduğunu Altan Erbulak, Yıldız Alpar adlı oyuncuların sahne performanslarını değerlendirmektedir. Tenesse Williams’ın *The Glass Menagerie* adlı oyunun alaturkalık içinde oynandığını belirten yazar, Melih Vassaf, Metin Serpen adlı çevirmenlerin Gülriz Sururi, Turgut Boralı, Adile Naşit Keskiner, Bülent Korel adlı oyuncuların sahne performanslarını değerlendirmektedir.

Aytekin, Halil, “Kitap Eleştirmesi: Teneke”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.10-11, (e.)

Yazıda, Yaşar Kemal’in *Teneke* adlı romanının tanıtımına ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Romanın küçük Anadolu kasabalarından birinin çeltik ekimini işlediğini belirten yazar, romanda anlatılan öyküye yer

vermektedir. Yaşar Kemal'in yarattığı tiplerle Reşat Nuri devrinin tiplerini yansıttığını, tiplerin birbirine benzediğini ve ağız taklidine romanda çokça yer verdiğini dile getirmektedir.

Esin, Muzeffer A., “Akad’ın Tuttuğu kuş”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Lütfi Ö. Akad’ın yaptığı, Çolpan İlhan, Fikret Hakan, Turgut Özatay, Osman Alyanak, Settar Körmükçü, Hayri Esen ve Hasan Ceylan’ın oynadığı *Ak Altın* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Yazar, filmin Amerikan westernlerinden izler taşıdığını, dünya sinemasında sık olarak işlenmiş ve artık bir değeri kalmamış olan altın hırsı konusunu işlediğini belirtmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, yönetmen ve oyuncularını değerlendirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Çöpçatan”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu sahnelerinde oynanan ve Thornton Wilder’ın *The Matchmaker-Çöpçatan* adlı oyunun eleştirisine yer verilmektedir. Devlet Tiyatrosu’nun kötü oyunlar seçtiğini savunan yazar, oyunda akıcılık ve hızın olduğunu; ancak oyunun sahnelenmesi sırasında Thornton Wilder’ın yansıtmak istediği küçük Amerikan şehirli tiplerinin kaybolduğunu ifade etmektedir. Yazının devamında, oyunda görev alan Yalın Tolga, Haydar Ozansoy, Müşfik Kenter, İlyas Avcı, Melek Ökten, Ragıp Haykır, Şeref Gürsoy, Süreyya Taşer, Suna Sirmen ve Nemil Temel ile ilgili değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, oyunun başarısız olarak sahnelendiğini dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Noktasız Tufan”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.8-10, (e.)

Yazıda, Turgut Özakman’ın *Tufan* adlı oyununa ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. *Tufan*’ın konusunun 20. yüzyılda, siyasal ihtirasların getirdiği çöküntü olduğunu anlatan yazar, seçilen konunun yeni; fakat batılı bir biçimde verilemediğini dile getirmektedir. Oyunda beylik espri anlayışına yer verildiğini belirten yazar, seyircinin yersiz sözlerle güldürülmeye çalışıldığını ifade etmektedir. Turgut

Özakman'ın insan sorunlarına olumlu bir açıdan yaklaştığını, oyunun düşündürücü olduğunu belirten yazar, oyun yazarının gelecek için umut vaat ettiğini dile getirmektedir. Yazının devamında, oyunu sahneye koyan Saim Alpago ve oyunda görev alan Ali Algın, Asuman Korad, Coşkun Orhon, Nermin Akagündüz, Ayten Kaçmaz, Gürbüz Bora, Ekmel Hürol, Tekin Akmansoy, Oytum Sonal adlı oyuncuların değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.9-10, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında oynamakta olan iki filmin tanıtım ve eleştirisine yer verilmektedir. Yönetmenliğini Stanley Kramer'in yaptığı, Morton Thompson'un romanından konusunun alındığı ve Alivia De Havilland, Robert Mitchum ve Frank Sinatra'nın başrollerini paylaştığı *Not As a Stranger-Bir Yabancı Gibi* adlı filmin tanıtımına ve eleştirisine yer verilmektedir. Byron Haskin'in yönetmenliğini yaptığı, konusunun Carl Stephenson'un öyküsünden alındığını ve başrollerini Eleanore Parker, Charlton Heston, Abraham Sofaer'in paylaştığı *The Naked Jagle- Vahşi Ormanlar Kraliçesi* adlı filmin tanıtım ve eleştirisine yer verilmektedir. Yazar her iki filmin öyküsüne, rejî ve oyuncu performanslarına da değinmektedir.

Esin, Muzeffer A., “Gördüklerimiz: Sinemanın Kara Bahtı”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Dr. Alşavir Alyanak'ın yönettiği, Abdurrahman Dalay, Nevin Aypar, Atıf Kaptan, Hulusi Kentmen, Muazzez Arçay, Handan Akbaşlı ve Sadri Karan'ın oynadığı *Kara Bahtım* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin “beylik bir aşk hikâyesini”(s.9) anlattığını belirten yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Filmin öyküsünün mantıksız, kurgusunun sağlam olmadığını belirten yazar, Türk filmciliği adına kötü bir deneme olduğunu belirtmektedir.

S., Ömer Atilâ, “Tiyatroda Cesaret”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nun sıradan oyunları sahnelediği gerekçesiyle eleştirisi yapılmaktadır. Pierre Marcabru’nun *Arts* dergisinde yayımlanan “Tiyatroda Cesaret Krizi” adlı yazısında, Camus, Williams, Lorca, Brecht gibi ünlü yazarların halihazırda Fransız tiyatrosunda oyunların sahnelenmesine rağmen Fransa’da tiyatrodaki cesaretin olmadığını ve durgunluk olduğunu dile getirdiğini belirtmektedir. Devlet Tiyatrosu’nun dört sahnede çalıştığını; ancak kayda değer bir-iki oyunun sahnelenmesinin dışında, cesaret ve umut verici oyunlara yer vermemesi eleştirilmektedir.

Sümer, Güner, “İstanbul’da Oyunlar”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.8, (e.)

Yazıda, İstanbul’da Şehir Tiyatrosu’nda oynanan *La Cuisine Des Anges-Benim Üç Meleşim* ve Gençlik Tiyatrosu’nda oynanan *The Rainmaker-Yağmurcu* adlı oyunlara ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Albert Husson’un *Benim Üç Meleşim* adlı oyununun başarılı bir şekilde sahneye konduğu ve temsil edildiği belirtilmektedir.

Aytekin, Halil, “Sağırdere”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.10, (e.)

Yazıda, Kemal Tahir’in *Sağırdere* adlı romanına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, romanın konusunun köy olarak seçildiğini anlatan yazar, romandaki tiplerin görüşlerinin aynı olduğunu, kişiler arası ilişkilerde bir durgunluğun olduğunu, her şeyin bir köy folkloru halinde çözümlenmeden gelip geçtiğini, olayların derinliğine inilmediğini, kişilerin eksik verildiğini dile getirmektedir. Yazara göre, romanda okuyucuyu sürükleyebilecek konu, tez ya da canlı kişiler yoktur. Ayrıca yazıda, romanın öyküsüne de yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan üç filmin tanıtımına ve öyküsüne yer verilmektedir. Yönetmenliğini George Cukos’un yaptığı, başrollerini Ava Gardner, Bill Travers ve Abraham Sofaer’in oynadığı *Bhowani Junction- Hint*

Güneşi; yönetmenliğini Roy Boulting'in yaptığı, başrollerini Richard Widmark, Jane Greer ve Trevor Howard'ın paylaştığı *Run For The Sun-Firariler*, yönetmenliğini Henry Hataway'ın yaptığı ve Kirk Douglas ile Bella Darvi'nin başrollerini paylaştığı, *The Racers-Ölüm Yarışı* adlı filmlere ilişkin tanıtım ve eleştirilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Gördüklerimiz: Ters Gerçekler”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Muharrem Gürses'in yönetmenliğini yaptığı, Eşref Kolçak, Muhterem Nur, Nazım İnan, Hulusi Kentmen, Muharrem Gürses, Sadri Karan ve A. Tarık Tekçe'nin oynadığı *Ceylan Emine* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Vedat Örfi Bengü'nün Mısır filmciliğinin kalkınması için yaptıklarını anlatan yazar, Muharrem Gürses'in Vedat Örfi'ye bağlı olduğunu dile getirmektedir. Ceylan Emine'nin pek çok mantık düzensizliği ile hazırlandığı ve sinematografik yönünün zayıf olduğunu belirten yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Yazar, Gürses'in bu filmiyle Vedat Örfi'yi aratmadığını ifade etmektedir.

Nutku, Özdemir, “Ronald Duncan: Mezara Buradan Gidilir”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, Ronald Duncan'ın *This Way to the Tomb-Mezara Buradan Gidilir* adlı tiyatro oyununu değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Duncan'ın Eliot'tan etkilendiğini, söz konusu oyununu *Eliot'un The Murder in the Cathedral* ve *The Wast Land* adlı eserlerinden esinlenerek yazdığını dile getirmektedir. Duncan'ın söz konusu eserinin birinci bölümüne “Masque”, ikinci bölümüne “Anti-Masque” ismini verdiğini belirten yazar oyunun ifadeci yönünün güçlü olduğunu ifade etmektedir. Yazının devamında *This Way to the Tomb* adlı eserin öyküsüne ve Eliot'un eserleriyle benzerliklerine yer verilmektedir.

Ünal, Vedat, “Tiyatro Dünyası”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.8-12, (e.)

Yazıda, Eugene O'Neill'in *Long Day's Journey Into Night- Uzun Yolculuk* ve Richard Nash'in *Girls of Summer-Yaz Kızları* adlı piyeslerinin tanıtımlarına yer verilmektedir. Yazının devamında Suat Taşer'in *Yeni İstanbul Gazetesi*'nde Bekri

Çiftçi'ye verdiği bir röportajdaki görüşleri eleştirilmektedir. Yazar, Suat Taşer'in Devlet Tiyatrosu'nun iyi oyunlar çıkardığı yönündeki görüşleri ile eleştirmen yokluğundan yakınmasını eleştirmektedir.

Aytekin, Halil, “Sağırdere”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.10, (e.)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 10 Mart 1957 tarihli 11. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazıda, Kemal Tahir'in *Sağırdere* adlı romanına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Roman kahramanlarının çelişkili davrandıklarını, romandaki kurgunun pek sağlam olmadığını savunan yazar, Kemal Tahir'in romanında tek yanlı düşüncelere yer verdiğini ve konuyla ilgisiz pek çok unsura yer verdiğini ifade etmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan üç filmin tanıtımına ve öyküsüne yer verilmektedir. Yönetmenliğini David Miller'in yaptığı, başrollerinde Joan Crawford, Jack Palance, Gloria Grahame ve Bruce Bennett'in oynadığı *Sudden Fear- Çıldırtan Takip*; yönetmenliğini Jean Negulesco'nun yaptığı, başrollerini Fred Astaire, Leslie Caron ve Terry Moore'un paylaştığı *Daddy Long Legs- Sihirli Bacaklar*; yönetmenliğini Burt Lancaster'ın yaptığı ve Burt Lancaster, Dianne Foster ve Diana Lynn'in başrollerini paylaştığı, *Kentuckian- Kentucky Kahramanı* adlı filmlere ilişkin tanıtım ve eleştirilere yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “Van Gogh= op.2”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazı, Nevit Kodallı'nın Van Gogh konulu bir opera bestelemesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu opera ile ilgili değerlendirmelerine yer vermektedir.

Nutku, Özdemir, “Mezara Buradan Gidilir”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 10 Mart 1957 tarihli 11. sayısında aynı başlıklı yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazar, Ronald Duncan'ın *This Way to the Tomb-Mezara Buradan Gidilir* adlı tiyatro oyununu değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Duncan'ın Eliot'tan etkilendiğini, söz konusu oyununu Eliot'un *The Murder in the Cathedral* ve *The Wast Land* adlı eserlerinden esinlenerek yazdığını dile getirmektedir. Yazar, söz konusu öykünün devamına yer vererek eseri Eliot etkileri ve Katolik Hristiyan kültürü açısından değerlendirmektedir.

Ünal, Vedat, “Kolay Eleştirme”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.8, (e.)

Yazıda, tiyatro eleştirilerinin oyun yazarı, sahneye koyucu ve oyuncu açısından etkileri ele alınmaktadır. Yazar, tiyatrocunun çala kalem yazılan eleştirilere kulak asması gerektiğini, “Tiyatro adamı! Eğer ortaya koyduğun eser yarım sütunluk yazılarla eleştiriliyorsa kulak asma... Bir cümlelik yargılara değer verme... Senin kadar çile çekmediğini bildiğin yazarların, eleştirmelerini sadece dudağında küçük bir tebessümle oku.” (s.8)

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan iki filmin tanıtım ve değerlendirmelerine yer verilmektedir. Charlos Vidor'un yönetmenliğini yaptığı, ve konunun France Molnar'ın bir oyunundan alındığı, Grace Kelly, Alec Guinness ve Louis Jourdan'ın başrollerini paylaştığı *The Jwan-Prencesin Aşkı* adlı film ile Robert Webb'in yönetmenliğini yaptığı, Robert Wagner, Debra Paget, John Lund'un başrollerini paylaştığı *White Feather-Namus Borcu* adlı filme ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “İki Genç Sanatçı”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Üniversiteliler Müzik Kulübü'nün sahne gösterisi ele alınmaktadır. Yazar, Gitarist Sigfried Behrend ve Piyanist Barbara Hessebukowska'nın programdaki performansları üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Panorama”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Muhsin Ertuğrul'un Türk tiyatrosuna yaptığı katkılar, Suat Taşer'in *Yeni İstanbul* gazetesine verdiği röportaj ve Freedley-Reevers'in *History of Theater-Tiyatro Tarihi Kitabı* hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Muhsin Ertuğrul'un tiyatronun halka ve Anadolu'ya yayılmasında önemli katkılarda bulunduğunu belirten yazar, Ankara'da bulunan 4 sahneden birini (Oda Tiyatrosu) aydınlara hitap eden oyunların oynanması için ayırdığını dile getirmektedir. Suat Taşer'in *Yeni İstanbul Gazetesi*'ne verdiği röportajda, eleştirmenler için “...desenize başımıza bir de diplomalı ukala yetiştirecekler”(s.8) şeklinde sarf ettiği sözleri eleştirilmektedir. *History of Theater- Tiyatro Tarihi Kitabı*'nın Türk seyircinin kulaktan dolma bilgilerle dolu “soğuk”(s.11) bir eser olduğu yönündeki görüşler eleştirilmektedir.

Özlü, Demir, “Eski Yıkılmış Duvar”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.6-10-11, (e.)

Yazı, Behçet Necatigil'in *Eski Toprak* adlı şiir kitabının eleştirisinden oluşmaktadır. Necatigil'in kuşağının şiirde iki yol seçtiğini belirten yazar, birinin öyküleme ögesi ağır basan duygululuk; diğerinin de aşırı biçimlilik olduğunu dile getirmektedir. Necatigil'in yalın duyguları, olduğu gibi anlatmadığını ifade eden yazar, psikolojik derinliği ile verdiği dile getirmektedir. Necatigil'in kuşağından bu anlamda ayrıldığını ifade eden yazar, “Necatigil günümüz orta halli kişinin acısını, endişesini duyuyor. Kendisine bir çember çizmiş içini dolduruyor. Bulunduğu yerde kuvvetli, psikolojik gerçeklere varmış, hatta psikanaliz gerçekleri yansıtıyor zaman zaman. Şiirleri kırık ve şikâyetçidir çok kere, ama bir gerçeği sınırlıyor, veriyor. O da bugünün insanının içinde bulunduğu durumdur, suç kompleksidir. Bu öz kişioğlu değişmedikçe yaşayacak, sadece çağlara göre duyuluş şekli değişecek. Necatigil, zamanla yerine daha iyi yerleştirilecektir.”(s.11) şeklindeki görüşlere yer

vermektedir. Ayrıca yazıda, eserde yer alan kimi şiirler psikolojik nitelikleriyle birlikte ele alınmaktadır.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan filmere ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yönetmenliğini Herald Braun’un yaptığı, başrollerini Maria Schell, O.W. Fischer, Brigitte Horney’in paylaştığı *As Long As You Are Near Me –Sen Benim Oldukça* adlı, yönetmenliğini Fritz Lang’ın yaptığı, Ann Sothorn, Raymond Burr, Jeff Donnell’i başrollerini paylaştığı *Blue Gardenia-Mavi Bar* adlı filmlere ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Ercan, İsmet, “Şu Babamın İşleri”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.10, (e.)

Yazıda, Filipinli yazar Carlos Bulusan’ın Tarık Dursun K. Tarafından Türkçeye çevrilen *Şu Babamın İşleri* adlı öykü kitabı tanıtılarak eleştirilmektedir. Yazıda, Carlos Bulusan’ın öykücülüğe nasıl başladığını anlatan yazar, söz konusu eserinde küçük insanı her türlü yönüyle anlattığını dile getirmektedir. Eseri genel olarak başarılı bulan yazar, çevirinin de iyi olduğunu ifade etmektedir.

Kaner, Rıza, “Van Gogh Tartışması-Viyolonist Ricci”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.9, (e.)

Yazıda, 26 Mart 1957 gününde Ankara’da Büyük Tiyatro’da verilen müzik dinletisi ile 20 Mart 1957 gününde Sanatsevenler Kulübü’nde Van Gogh üzerine yapılan röportaja ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Müzik dinletisiyle ilgili olarak yazar, Ruggerio Ricci’nin, Gail Kubik’in, Eugenio Bognioli’nin ve Mithat Fenmen’in sundukları dinleti değerlendirilmektedir. Van Gogh hakkında yapılan röportajda ise, Van Gogh’un müziği ile Nevit Kodallı’nın besteciliği üzerinde görüşüldüğü ve sahne düzeni hakkında konuşulduğu belirtilmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan iki filmin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Helmut Kautner'in yönetmenliğini yaptığı, Maria Sechell, Barbara Rutting, Bernhardt Wicki, Carl Moher'in oynadığı ve bir Avusturya-Yugoslavya ortak yapımı olan *Die Letzte Brücke-Son Köprü* adlı film ile Michael Curtiz'in yönetmenliğini yaptığı, Humphrey Bogart, Joan Bennet, Aldo Ray, Peter Ustinov ve Aldo Ray'in oynadığı *We're No Angels-Benim Üç Meleşim* adlı filmin öyküsüne yer verilerek eleştirisi yapılmaktadır.

Kaner, Rıza, "Yeni La Traviata", *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.9, (e.)

Yazı, Verdi'nin *La Traviata* adlı operasının temsili üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu eserin rotüşlerle üçüncü defa temsil edildiğini belirten yazar, *Salome, Die Kluge ve Othello* adlı farklı oyunların temsil edilmemesinden yakınmaktadır. Yazının devamında La Traviata karakterini oynayan Suna Korad, Alfredo karakterini oynayan İsmet Kurt, Germont karakterini oynayan Fikret Kutnay, Rejisör Vedat Gürten ve Yönetmen Ferit alnar'ın eleştirisi yapılmaktadır. Yazar, oyunu başarılı bulunduğunu ifade etmektedir.

Kurtuluş, Baki, "Dinci Dergiler", *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.1, (e.)

Yazıda, "Dinci"(s.1) olduğu savunulan dergilerin çağa uymayan pek çok görüşe yer verdiği ve eski yazıyı gündemde tuttuğu dile getirilmektedir.

Sümer, Güner, "Misafir", *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Üçüncü Tiyatro sahnesinde oynayan ve Fritz Schwiefer'in *Misafir* adlı oyunun değerlendirmesine yer verilmektedir. Oyunun, Devlet Tiyatrosu'nun 1956-1957 sezonunda seçtiği en kötü çeviri-oyun olduğunu savunan yazar, oyunun bir anlam ifade etmediğini dile getirmektedir. Oyunun konusuna ve öyküsüne yer veren yazar, sahneye koyucu Ertuğrul İlgin ve oyuncu Yıldız Akçan'ı da eleştirmektedir.

Ebiri, Aslan, "İstanbul Sinemalarında: Bir sanat, iki iş filmi", *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan üç filmin tanıtımına ve öyküsüne yer verilmektedir. Yönetmenliğini Daniel Mann'ın yaptığı, başrollerinde Anna Magnani, Burt Lancaster ve Marisa Pavan'ın oynadığı *The Rose Tattoo - Kırmızı Gül*; Arthur Lubin'ın yaptığı, başrollerini Stewart Granger, Jean Simmons ve Bill Travers'in paylaştığı *Footsteps in the Fog - Cinayet İzleri*; yönetmenliğini Frank Tuttle'ın yaptığı ve Edmond O'Brien, Brian Donlevy ve Natalite Wood'un başrollerini paylaştığı *A Cry in the Night - Karanlıkta Bir Ses* adlı filmlere ilişkin tanıtım ve eleştirilere yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Fiyasko”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Marcel Carne'ın yönetmenliğini yaptığı, Emile Zola'nın aynı adlı romanından uyarlanan ve başrollerini Raf Vallone, Simone Signoret ve Jacques Duby'nin paylaştığı *Therese Raquin-Kader Değişmez* adlı filminin eleştirisine yer verilmektedir. Marcel Carne'ın filmografisine de yer veren yazar, *Therese Raquin*'den önceki filmlerinde belli bir başarı grafiğini yakaladığını; ancak *Therese Raquin* ile gerilediğini savunmaktadır. Filmin başarısız olduğunu belirten yazar, çeşitli rastlantılar ve romanın filme başarılı bir şekilde uyarlanamaması nedeniyle yerli filmlerimizi hatırlattığını bildirmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Kırmızı Gül”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Daniel Mann'ın yönetmenliğini yaptığı ve Tennessee Williams'ın aynı adlı oyunundan sinemaya uyarlanan ve başrollerini Anna Magnani, Burt Lancaster, Maria Pavan, Ben Cooper'ın paylaştığı *Roose Tattoo - Kırmızı Gül* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin Elia Kazan tarafından sinemaya uyarlanan, Tennessee Williams'ın *A Streetcar Named Desire - İhtiras Tramvayı* adlı eseri ile benzerlikler taşıdığını dile getiren yazar, filmin konusuna ve öyküsüne yer vermektedir. Filmin en büyük kaybının tiyatro eserine sadık kalınması olduğunu ifade eden yazar, yönetmen ve yonucu eleştirisini yaptıktan sonra filmin teknik yönleri üzerinde durmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “ ‘Arslan Yürekli Richard’ ile Gül Dikenleri”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Şakir Sırmalı'nın Alexander Dumas'ın *Kamelyalı Kadın* romanından aynı adla sinemaya uyarladığı film eleştirilmektedir. Şakir Sırmalı'nın kendisine yapılan eleştirileri hiddetle karşıladığını ifade eden yazar, çeşitli örneklerle kendisine yapılan eleştirileri kabullenmediğini gözler önüne sermektedir.

Sümer, Güner, “İkili Sistem üzerine”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.8, (e.)

Yazıda, George Neveaux'nun *System Two - İkili System* adlı oyunun tanıtım ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Neveaux'un Sürrealist ekole bağlı olduğunu, *System Two - İkili System* adlı oyununda Sürrealist ve hayali motifleri gerçeğe uyguladığını ve gerçeği günlük yaşam içinde erittiğini dile getirmektedir. *System Two- İkili System* adlı oyunun insanın kendini tanıması konusu üzerinde duran yazar, oyunun öyküsüne yer vermektedir.

Aksoy, Erol, “Antigone”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)

Yazı, Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümünün Sophokles'in *Antigone* adlı oyununu temsil etmeleri üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, oyunu yöneten Cüneyt Gökçer ve oynayan Tijen Par, Erol Amaç, Tomris Oğuzalp, Üner ilksever, Beyhan Gönenç, Aktan Günalp, Ejder Akışık, Kartal Tibet ve Turgut Sarıgül'ü değerlendirmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Talihsiz Bir Rejisör Aldrich”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9-10, (e.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan, Robert Aldrich'in yönetmenliğini yaptığı, Joan Crawford, Cliff Roberson, Vera Miles, Lorne Green'in oynadığı *Autumn Loves - Son Aşk* adlı filmin tanıtım ve eleştirisine yer verilmektedir. Yazar Aldrich'in güç anlaşıldığını,; ancak sinemada yaptığı işlerin büyük olduğunu belirterek filmin öyküsüne yer vermektedir. Yazının devamında filmin teknik yönü ile oyuncularını değerlendirilmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Çizgi içi”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Muzaffer Aslan’ın yönettiği, Altan Kardeş, Hadi Hün, Fatma Andaç, Muzaffer Aslan, Vedat Özdirik ve Mesut Sürmeli’nin oynadığı *Günah Yolcuları* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Muzaffer Aslan’ın kötü bir yönetmen olduğunu vurgulayan yazar, filmin hem öyküsü hem de oyuncu performansının kötü olduğunu belirtmektedir. Yazar, filmin tipik bir yerli film konseptinin dışına çıkamadığını savunmaktadır.

S., Ömer Atılâ, “Yuhalı Uyarma”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nun Ankaralı seyirciyi ihmal ettiği görüşü savunulmaktadır. Devlet Tiyatrosu’nun Bölge Tiyatrolarını üstlenmesi ve bu nedenle mevsimin büyük bir kısmını Bölge Tiyatrolarına ayırdığını belirten yazar, Devlet Tiyatrosu’nun Ankaralı seyirciyi savsakladığı ve küçümsediği görüşünü dile getirmektedir. Devlet Tiyatrosu’nun bu durumu sürdürmesi halinde *Carmen* ve *Kleopatra* temsillerinde görülen yuhalamalı uyarı biçiminin kökleşebileceğini ve yönetmenler için bu uyarı biçiminin büyük sorunlara yol açacağını dile getirmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında: Wyler’in Kişisel Heyecanı”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, William Wyler’ın yönettiği, Humphrey Bogart, Dewey Martin ve Robert Middlestone’un başrollerini paylaştığı *Desperate Hours - Ümitsiz Saatler* adlı filmin tanıtımına ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Wyler’ın filmografisine yer veren yazar, filmin ticari kaygıyla hazırlanan heyecan dolu bir polisiye olduğunu dile getirmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, filmi teknik yönden ele alarak oyuncu eleştirisini yapmaktadır.

Özgen, Seyfi, “Genç Amatör-Genç Rejisör”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Joan M. Synge'in yazdığı, Saffet Korkut'un Türkçeye çevirdiği, Erol Aksoy'un sahneye koyduğu, Argun Oğuztaş, Ozan Sungur, Yılmaz Deniz ve Güner Sümer'in oynadığı *Dereye Vuran Gölge* adlı tiyatro oyunu ile George Neveaux'nun yazdığı, Adalet Ağaoğlu'nun Türkçeye çevirdiği, Güner Sümer'in sahneye koyduğu, Güneşi Akol, Kadriye Adlığ, Nuri Alan, Güner Sümer, E. Gencer, Mete Polat, Erol Aksoy ve O. Aksoy'un oynadığı *İkili Sistem* adlı tiyatro oyununun tanıtımına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Ondine”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Giraudaux'nun Ahmet Kutsi Tecer tarafından Türkçeye uyarlanan *Ondine-Su Kızı* adlı oyunun eleştirisi yapılmaktadır. Giraudaux'nun eserde insanoğlu ile doğa arasındaki bağıntı üzerinde durduğunu belirten yazar, oyunun gerçeküstücü bir teknikle yazıldığını ifade etmektedir. Oyunun kısa bir öyküsüne de yer veren yazar, Tecer'in oyunu adapte değil de çevirmesi gerektiğini savunmaktadır. Yazının devamında oyunu sahneleyen Cüneyt Gökçer ve oynayan Gökçen Hıdır, Cüneyt Gökçer, Saim Alpago, Ekmel Hürol, Haydar Ozansoy, Haluk Kurdoğlu, Suna Sirmen ve Şükrü Güngör adlı oyuncular değerlendirilmektedir.

Akol, Güneşi, “Ataç'ın yolunda, daha hızlı”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.6, (e.)

Yazı, *Yeni Gün* gazetesinin 19 Mayıs 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Ataç'ın Ardından” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, yazıda kullanılan dilin, Ataç'ın savunduğu ve kullandığı dil olmadığını ve “Ataç öldü, dil devrimi bitti.” (s.6) dendiğini ifade etmektedir. Yazar, Ataç'ın dil devrimi için savunduğu ilkelerden taviz verilmemesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Bilgi, Alaeddin, “Sabrina'nın İkinci Defa Gösterilişi üzerine”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Billy Wilder'in yönettiği, Ray Millan, Humphrey Bogart, William Holden ve Audrey Hepburn'ün oynadığı *Sabrina* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Billy Wilder'ın bu filminin gerçeklere soğuk esprilerle dolu ve

gerçeklere zıt olduğunu vurgulayan yazar, filmin öyküsüne yer vererek oyuncu eleştirisi yapmaktadır.

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Acımak”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Renan Fosforoğlu’nun yönetmenliğini yaptığı *Lokum Sultanı* adlı filmin setinde yaşanan olaylara yer verilmektedir. Yazar, sette yaşanan bir olayla, Türk filmciliğinin sanat kaygısından çok bir ticari kazanç kapısı olarak görülmesine dikkat çekmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Başka Cevat Fehmi’ler yok mu?”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Türk sinemasının mevcut durumu ele alınmaktadır. Yazar, Türk sinemasının düzelmesinin artık mümkün olmadığını, düzelme yolundaki düşüncelerin yerini umutsuzluk ve karamsarlıkların aldığını belirterek yerli sinemaya ilginin az olmasından yakınmaktadır. Yazının devamında, Cevat Fehmi’nin *Cumhuriyet*’te yayımlanan “Aynaya Kızalım” adlı yazılarından birinden alıntıya yer verilmektedir. Cevat Fehmi, yazısında, Cannes Film Festivali’nde başarı sağlayacak önemli bir Türk filminin olmadığını, Cannes’da Türk bayrağının rica ile asıldığını, yerli prodüktörlerin sinemayı ticari bir alan olarak değerlendirdiğini, Türkiye’de sinemanın göbek sahnelerinin uzunluğuyla değerlendirildiğini ifade etmektedir.

S., Ömer Atılâ, “Üniversiteliler tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Üniversiteliler Tiyatrosu’nun sahnelediği J. M. Synge’in *Dereye Vuran Gölge* ve George Neveux’nun *İkili Sistem* adlı oyunlarının eleştirisine yer verilmektedir. Sanatın izleyicinin hoşgörüsüne sığınmayı kabul etmediğini dile getiren yazar, Üniversiteliler Tiyatrosu’nun sahnelediği oyunlarla gelişme yolunda olduğu belirtilmektedir. Yazının devamında *İkili Sistem* oyunun rejisi Güner Sümer ve *Dereye Vuran Gölge* oyununun rejisi Erol Aksoy değerlendirilmektedir. Ayrıca bu oyunlarda görev alan oyuncuların eleştirisi de yapılmaktadır.

Çetinkaya, Orhan, “XVIIIci Devlet ve heykel sergisi”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, 19 Mayıs 1957’de açılan XVIII. Devlet Resim ve Heykel Sergisi nedeniyle kaleme alınmıştır. Sergide, 15 heykel ve 113 ressamın 236 portresinin sergilendiğini ifade eden yazar, sergiyi başarısız bulmaktadır.

Duru, Orhan, “Sırası Gelmişken”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, Yaşar Nabi Nayır’ın *Varlık*’ın 454. Sayısında yayımlanan “Hikâyeciliğimizin Bugünkü Durumu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazının öykücülük eleştirmesinin gelişmesi yolunda önemli olduğunu ifade eden yazar, söz konusu yazıyı kaleme alana Nayır’ın Türk öykücülüğünü küçümsediğini savunmaktadır. Söz konusu yazıdan çeşitli alıntılar yapan yazar, Nabi’nin öykü ve romanın Türk edebiyatının mazisinde olmadığını, genç sanatçıların ileri bir teknik gerektiren romana girmeye cesaret edemediklerini ve küçük öyküye yöneldiklerini; gençlerin küçük öykülerden vaz geçip romana yönelmeleri gerektiğini ifade ettiğini dile getirmektedir. Yazar, Yaşar Nabi’nin söz konusu yazısında ileri sürdüğü düşüncelerini şöyle eleştirmektedir: “... Yaşar Nabi’nin haber verdiği olayın üzerinde durmamız gerek. Yazarlarımız küçük hikâyeleriyle dergi sayfalarına kapanıyorlarsa, bu, onların isteği dışında bir şeydir. Şartlar zorlamasaydı daha güçlü, soluklu şeyler yazmağa gitmiyecekler miydi? Yaşar Nabi’nin sık sık sözünü ettiği Avrupa, bir roman karşılığı yazarının yıllık geçimini sağlayabilecek kadar para verebiliyor. Bizde öyle mi? Yaşar Nabi’ye soruyorum: Kaç lira verebiliyor bir roman yazarına? Onun hiç olmazsa bir aylık geçimini sağlayabiliyor mu? Herhalde <<Hayır>> diyecektir. Sonra ben şartlar elverişli olsa bu ülkede de roman yazılabileceğine inanıyorum. Bu kötü şartlar altında bile tek tük romancı çıkıyor gene de. Yaşar Nabi’nin adını andığı dört başı mamur romancılara gelince-ayrıca onların dört başı mamur oldukları çok su götürür. – onlar başka bir çağın adamlarıydı. Ve öyle sanıyorum ki zengin ailelerin çocuklarıydılar. Roman yazmağı bir zevk işi olarak ele alıyorlardı. Yazdıklarından aldıkları parayla geçindiklerini sanmıyorum” (s.6)

“Bugünkü yazarlarımız, yarın için umutlu olan yazarlarımız ise güç şartlar altındadırlar. Çoğu orta sınıf halk tabakasından gelmekte ve ayrıca bir esas

meslekleri bulunmaktadır. Yalnız yazdıklarıyla geçinseler aç kalcakları ortadadır.” (s.6)

“Hikâyecilerimizin yaptığı <<edebiyatın temel taşı>> hor görmek değil, onları böyle bir suçlama altında bırakmamalıyız.” (s.6)

Esin, Muzaffer A., “Gördüklerimiz: Bu kadar da mı düşülecekti?”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Semih Evin’in yönettiği, Renan Fosforoğlu, Zafer Önen, Tevhit Bilge, Mürüvvet Sim ve Gülderen Ece’nin oynadığı *Yalancının Mumu* adlı filmin eleştirisi yapılmaktadır. Filmin Anadolu’da ticari amaçlarla gezen trupların oyunlarını hatırlattığını ifade eden yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Filmin kötü olduğunu belirten yazar, izleyicinin bilinçlendiğini ve bu tür filmlere artık gitmediğini savunmaktadır. Yazının devamında oyuncu eleştirisi yapılmaktadır.

Gençer, Ercüment, “Ataç”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.6, (e.)

Yazıda, Ataç’ın Türk dili ve edebiyatına yaptığı katkılar anılarak kimi görüşlerine yer verilmektedir. Ataç’ın olumlu yaklaşımlarla anlatan yazar, onun bir denemeci olduğunu ve Türk edebiyatına yol gösterdiğini vurgulamaktadır. Ataç’ın dil devrimine olan bağlılığını anlatan yazar, İzmir’de yayımanan bir dergide kendisiyle tek soruluk bir röportaj yaptığını dile getirmektedir. Röportajda Ataç’a eleştirmeci yönü sorulmuştur. Ataç, eleştirmeyi salt beğenilerine göre yapmadığını; eleştirmede bir çok ilkeden hareket etmediğini, eseri niçin beğendiğini kendisine sorarak ilkelere varmaya çalıştığını ifade etmektedir.

Gül, Günseli, “Vatan Yahut Silistre”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Ankara Koleji öğrencilerinin Namık Kemal’in İngilizce olarak sahneledikleri *Vatan Yahut Silistre* adlı oyununun eleştirisine yer verilmektedir. Oyunun ilgiyle izlendiğini belirten yazar, rejisör Erol Aksoy’un oyunu üç perde olarak sunduğu ve karakterleri eserdekenden farklı olarak yansıttığını ifade etmektedir. Oyunun amatör ölçüler içinde başarılı bir biçimde sahnelendiğini belirten yazar, yazının devamında, oyunda rol alan Ergin Eray, Işık Turan, Ünlen Demir,

Yurdakul Ceyhun, Demir Karsan, Doğan Turtören, Kuthan Fişek, Ömer Demirtaş, Necmi Bozacıoğlu, akın Geveci, Birim Saysug ve Avni El adlı oyuncularını değerlendirmektedir.

Kakınç, Tarık, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, 1956-1957 sinema sezonunda yerli filmcilik ele alınmaktadır. Yazar, 1956-1957 sezonunda da Türk filmciliğinin kendini tekrar ettiğini ve yeni kanunların sinemanın elini kolunu bağladığını dile getirmektedir. Yerli film şirketlerinin birleşmesi gerektiğini anlatan yazar, yazının devamında, Muharrem Gürses’in *Yedi Köyün Zeynebi*, Osman F. Seden’in *İntikam Alevi* ve *Berduş*, Lütfi Ö. Akad’ın *Ak Altın* ve Atıf Yılmaz’ın *Beş Hasta Var* adlı filmlerine ilişkin kısa değerlendirmeye yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Bölge Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Bölge Tiyatrolarının Türkiye’de tiyatronun yayılmasında üstlendiği önemli görev ve Devlet Tiyatrosu sanatçılarının içinde oldukları sıkıntılar ele alınmaktadır. Yazar, Devlet Tiyatrosu sanatçılarının hem Bölge Tiyatrolarında hem de Ankara’daki tiyatrolarda görev yapmalarının zorluğuna dikkat çekmektedir.

Çetinkaya, Orhan, “Abaç’ın Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6, (e.)

Yazı, Nuri Abaç’ın 22 Mayıs 1957’de Mühendisler Birliği’nde açtığı 43 resimlik sergi üzerine kaleme alınmıştır. Abaç’ın sergisinin tanıtımı için bastırıldığı broşürde resim sanatı ile ilgili olarak şu görüşleri ifade ettiği belirtilmektedir: “Biz resim sanatında maddeciliği, eğilmez biçimciliği, kuralcılığı artık bıraktık.” (s.6)

“Madde korkunçtur. Maddenin çizgilerini tuvale geçirirken kenarlarından canhıraş feryatlar sızıyor.” (s.6)

“Dimağımızın şuuraltı refleksleri çaişmaya başlayınca boya selleri tuvale akmaya başlar, birbirini takip eden bu selleri tabiatın yerçekimi yasası yoluna koyuyor...” (s.6)

“Ressam, şairin dimağında beliren, şuuraltında yeşeren kelime yığınlarına karşılık, renk yığınlarına imgeler ve bu saf renk kümelerinden derlediği salkımları o andaki reflekslerine ve yerçekimi yasalarına biçimler ve tuvaline yerleştirir... En güç iş başarılmıştır. Çünkü sanatçı, ancak yogileşme diyebileceğimiz, (şuurlu şuursuzluk) şuur altına inme esnasında, konsantrasyon derecesine göre, en bakir anlamını yaşıyacaktır.” (s.6)

Ölmez, Ümit, “Abaç ve Resimde Yogicilik”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7, (e.)

Nuri Abaç’ın geleneklere karşı olduğunu belirten yazar, yeni arayışı içerisinde olduğunu dile getirmektedir. Türkiye’de “yogi” anlayışına bağlı bir resim anlayışına sahip olduğunu ifade eden yazar, “... resimde yapmak istediğini korkusuzca başarmağa ve salt kendisinin olan yeni bir tin ve biçime varmağa doğru ilerlediği görülüyor. Bilinçaltının zengin kaynaklarından azığılanmaktadır.” (s.7) der. Yazının devamında, Abaç’ın resim sanatına ilişkin bilgiler verilerek resim ile şiiri birbirine yaklaştırdığını şu sözlerle dile getirmektedir: “Bay Nuri Abaç, resim ile yırın yakınlaşmasına parmak basmış, <<Şiirin ve resmin yalnız gereçleri değişiktir.>> diyor. Yırda tilcikle yapıları o boyalarla yapmaktadır. Kendi deyimi ile ilk olarak yer çekimi yasasını resme o yerleştirmiştir. Kendine özgü bir teknik gücü var. İlk bakışta karışık çizgiler ve anlaşılmaz lekeler biçiminde göze çarpan tablolarında çok sağlam bir iç düzen, uyuşum görülüyor. Herhangi bir lekeyi ya da çizgiyi kaldıramıyorsunuz yerli yerinden. Ortaya konulan ürünün bütünlüğünün yaptığı sağlamlık ve öz buna engel oluyor. Biliyorsunuz ki acunda ilk olarak bu düzeni o kurmuştur.” (s.7)

S., Ömer Atilâ, “Yaşasın Eğitim”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.8, (e.)

Yazıda, Ankara Koleji öğrencilerinin Namık Kemal’in İngilizce olarak sahneledikleri *Vatan Yahut Silistre* adlı oyununda, okul yönetiminin oyunu “censure”

(s.8) ederek “seviyorum”(s.8) sözlerini “düşünüyorum” (s.8) şeklinde çevirmesi eleştirilmektedir. Yazar, bu tür bir değişikliğin cinsiyeti geri plâna itmek olduğunu ve batılı eğitim anlayışına uymadığını dile getirmektedir.

Duru, Orhan, “Armağan Derken”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.6-12, (e.)

Yazı, 1957 yılı Sait Faik Hikâye Armağanı’nı Necati Cumalı’nın *Değişik Gözle* adlı eseriyle kazanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Can Yücel’in *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde açılan soruşturmaya verdiği yanıtı alıntıl原因 yazar, Yücel’in armağan karşıtlığına katılmadığını dile getirmektedir. yılı Sait Faaik Hikâye Armağanı’nın gerek mali kaynaklar gerek se de yayınevi tarafından düzenlenmesi nedeniyle bağımsız olmadığını savunan yazar, Sait Faik’in Türk edebiyatına mal olduğunu ve bir yayınevinin yazarı gibi düşünülmemesi gerektiğini ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Şehir Tiyatrosu garipliği”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.8, (e.)

Yazıda, İstanbul Şehir Tiyatroları’nın Ankara’da verdiği temsiller eleştirilmektedir. Yazar, *Benim Üç Meleşim, Üvey Babam, İşte Buna Talih Derler* adlı oyunların Ankara’da kötü bir tarafından temsil edildiğini selirterek İstanbul Şehir Tiyatroları’nın olgunlaşmış Ankara seyircisinin karşısına bu haliyle çıkmasını “kendini bilmezlik” ve “bilgisizlik” (s.8) olarak değerlendirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Hürriyetin diyeti Cezayir’de kan olmuş”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.2, (e.)

Yazı, aydınların Cezayir konusu üzerine takındıkları tavır ele alınmaktadı. Cezayir halkının Fransa’ya karşı bağımsızlık için savaştığını anlatan yazar, Cezayir halkına “tedhişçi”(s.2) gözüyle bakılması eleştirilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Dikkatsizlik-Ölçsüzlük”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.1, (e.)

Yazıda, Ankara’nın tarihsel dokusu ele alınarak Augustus Tapınağı’nın adının Ögüst Mabedi şeklinde deforme edilmesi eleştirilmektedir.

Yurdusev, Hüsnü, “Eski, Yeni...”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.7, (e.)

Yazı, Cehdi Şahingiray’ın 26 Mayıs 1957 günlü *Tercüman* gazetesinde yayımlanan “Bir Gazetecinin Not Defteri” başlığını taşıyan köşesinde öne sürdüğü görüşler nedeniyle kaleme alınmıştır. Cehdi Şahingiray’ın söz konusu yazısında, “Bir ressamımız <<Sanatta fakirizm>> diye yeni bir çığır açıyormuş. (...) Modern namı altındaki resimlere, şiirlere, heykellere bakacak olursak hakikaten sanatta fakirlik var...” (s.7) dediğini belirterek, heykelcilikte uzun bir geçmiş olmasa da resim ve şiirde Türk sanatının ileride olmasa bile batıyla at başı olduğunu vurgulamaktadır.

“Yeni yapıtlarda bir konu, düş (hayal) zenginliği, öz ve biçim sağlamlığı, deyiş güzelliği var. Sadece aşk, doğa (tabiat) gibi şeyler yer almıyor bu yapıtlarımızda. Kişioğlu, kişioğlunun yaşama serüveni, toplum sorunları bütün zenginliğiyle yer alıyor. Bu sanatlarımız değerce de düşük, yoksul (fakir) değildir. Bugünkü şiirimiz dünya şiirinden ileridir belki; fakat geri değildir. Hiç değilse at başı gidiyor. Yeni ressamlarımıza gelince yaptıkları Avrupa sergilerinde ilgi görmekte, beğenilmektedir. Bütün bunları görmemek için kişi gözlerini gerçeğe, güzelliğe ya büsbütün kapamış olmalıdır ya da yeniyi göremeyecek kadar eskiye, geçmişe tutkundur.” (s.7)

Kakınç, Tarık, “Berlin Film Festivali”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.9-10, (e.)

Yazıda, VII. Berlin Film Festivaline ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, Berlin Film Festivalinin Venedik ile Cannes film festivalleri arasında sıkışıp kaldığını, söz konusu festivale katılan ülkelerden sıradan filmlerin gönderildiği dile getirilmektedir. Festivale ilginin az olduğunu ifade eden yazar, birçok önemli yönetmen varken ödülün Comencini adındaki tanınmayan bir yönetmene gittiğini, yine pek çok önemli aktrist varken ödülün Yvonne Mitchell’e gittiğini dile getirmektedir. Festivalde yaşananları kısaca anlatan yazar, Hong Kong, Mısır, Hindistan ve Norveç filmlerini gördükten sonra Türk filmlerinin söz konusu ülkelerde yapılan filmlerden daha iyi olduğunu ve Türkiye’den neden kimsenin

katılmadığını anlamadığını belirtmektedir. Yazının devamında festivalde yer alan jüri üyeleri ve eleştirmenlerin adlarına yer verilmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında: Günaydın”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.7, (e.)

Yazı, *Yeditepe* dergisinin 1 Temmuz 1957 tarihli sayısını değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Necip Alsan’ın “Acun Görüşü”, Turhan Doyran ile Philippe Soupault’un birer konuşmasından ve Mehmet Salihoğlu’nun “Perçemli Sokak”ından söz edilmektedir.

Necip Alsan’ın “Acun Görüşü” adlı yazısıyla uzun bir ara verdiği yazı hayatına yeniden döndüğü anlatılmaktadır. Turhan Doyran’ın Philippe Soupault ile konuşmasında, radyonun şiirin sevdirmesi ve yayılmasında önemli bir araç olduğu üzerinde durulmaktadır. Mehmet Salihoğlu’nun “Perçemli Sokak” adlı yazısında, Oktay Rifat’ın İkinci Yeni’nin doğuşunu sağladığı görüşü savunulmaktadır. Yazar, Salihoğlu’nun yazısından kimi alıntılarla bu görüşü eleştirmektedir. Yazar, “Kitap köşesinde de Mehmet Salihoğlu <<Perçemli Sokak>> ı eleştirirken sonunda da şöyle diyor: <<İkinci yeni>> üzerine söz edenler de, asıl <<ikinci yeni>> yi Oktay Rifat’ın yaptığını bir türlü anlıyamadılar. Onlar, çünkü Oktay Rifat’a karşı çıktıkları için, onun son atılışını ve kendilerinin yapmak istedikleri yeniliği büyük bir ustalıkla sonuna dek yapışını kavrayamadılar da, şaşkına döndüler!” şeklindeki görüşlere yer veren Salihoğlu’na katılmadığını şu sözlerle dile getirmektedir: “Belli ki Mehmet Salihoğlu, İkinci Yeni üzerine yazılanları okumamışa benziyor. İkinci Yeni başlığı altında, bir yehnilik yapılmak istenmedi, şiirimizde başlayan bir yenilik hareketine bu ad verildi., bu ad altında değerlendirmeye gidildi. Doğru değerlendirildi mi, değerlendirilmedi mi? Bu ayrı bir konu. Böyle düşününce sonuç kendiliğinden ortaya çıkıyor: şiirimizde bir yenileşme var. Bu yenileşmeye İkinci Yeni adı veriliyor. Oktay Rifat’ın şiiri de belki yenidir. Ama bu ad altında tutulan şiirle ilgisi yoktur.” (s.7)

Erdost, Muzaffer, “K.da yeni bir şey yok”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.7, (e.)

Tarık Dursun’un *Rıza Bey Aile Evi* adlı romanında, olayları kahramanların ağızıyla aktardığını dile getiren yazar, romanına böyle bir biçim vermekle romanın zayıf yanlarını ortaya koyduğunu savunmaktadır. Yazara göre, Tarık Dursun’un romanda yarattığı kahramanlar kendi damgasını taşıdığı ve tiplerin ancak isimleriyle ayırt edilebilecek nitelikte benzer özellikler taşımaktadır. Yazar, romandaki olayların birbiriyle bağının olmadığını, okuyucunun kendini romandaki olaylara kaptıramadığını, Tarık Dursun’un romanı yazarken kendini ve çevresini aşmadığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “İki Ruhlu Adam”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Şâkir Sırmalı’nın hem prodüktörlüğünü hem de yönetmenliğini yaptığı *Kamelyalı Kadın* adlı film etrafında gelişen tartışmalar üzerinde durulmaktadır. Yazar, Sırmalı’nın film eleştirilerine 14 hafta sonra yanıt verdiğini, bu davranışın ancak ‘Dr. Ceykıl’ ve ‘Mr. Hayd’lığa yorumlanabileceğini belirtmektedir. Yazar, Sırmalı’nın verdiği yanıtlarla ciddiye alınmadığını savunmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Berlin Film Festivali”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Berlin Film Festivalinde gösterilen filmlerin öyküsüne ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Berlin Film Festivalinde gösterilen tüm filmler içinde ancak 5-6 tanesinin iyi olduğunu savunan yazar, Yvonne Mitchell’in en başarılı kadın oyuncu ödülünü aldığı, S. Lee Thompson’ın *The Woman in a Dressing – Gowh- Sabahlıklı Kadın* adlı filmin diğer İngiliz filmlerine iyi olduğunu ifade etmektedir. Jacques Becker’in *Les Aventures D’Arsen*, Arjantin yapımı olan *El Hombre Senalado*, İngiliz yapımı olan *Manuela*, Norveç yapımı olan *Steunemöte med Glemtefir*, Finlandiya yapımı olan *1918-Bir Adam ve Vicdanı*, Danimarka yapımı olan *Seilieb Zumir* ve Dr. Domnick’in yönettiği *Jonus* adlı filmlere ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Samur Kürk”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.1, (e.)

Yazıda, *Time* dergisinin Atatürk ve Türk halkı hakkında yanlış bilgilere yer verdiğini belirten yazar, batının Türk halkını ve Türkiye’yi yeteri kadar ve doğru olarak tanımadığını ifade etmektedir.

Muzaffer, Mustafa, “Bir Yanılma”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, Haldun Taner’in 9 Temmuz 1957 günlü *Yeni Sabah* gazetesinde yayımlanan “Armağan Hastalığı” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Taner’in söz konusu yazısında , Türk Dil Kurumu’nun verdiği ödüllerin miktarının yüksek olduğunu; bu yüksek rakamın aşağı çekilerek tasarruf edilecek kısmının dil araştırmalarına ayrılması gerektiğini ifade ettiği belirtilmektedir. Yazar, Taner’in yüksek bulduğu ödül rakamlarının gerçekte düşük olduğunu, armağan düşmanlığı yaptığını, dağıtılan ödüllerin zaten dilin gelişmesine ve özleşmesine ayrıldığını dile getirmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında: Yeni olmak”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, Yaşar Nabi’nin 1 Ağustos 1957 tarihli *Varlık* dergisinde yayımlanan “Bir Genç Sanatçıya Mektup” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yaşar Nabi’nin söz konusu yazıda, genç bir sanatçıya verdiği cevapta nasıl çalıştığını anlatmaktadır. Yaşar Nabi’nin kitaplara eleştirmeci ve editör olarak bakmasından ötürü farklı yorumlarda bulunduğunu, eleştirmeci gözüyle beğendiği bir eseri editör gözüyle bastırmak için yeterli göremeyeceğini ifae ettiğini belirten yazar, Yaşar Nabi’nin bu yönüyle hem alkışlanabileceğini hem de eleştirilebileceğini dile getirmektedir.

Yaşar Nabi’nin yeniye verdiği destekle Varlık Yayınları’nın okuyucu nezdinde saygın bir yer kazandığını ifade eden yazar, bu yönüyle takdir edilebileceğini dile getirmektedir. Ancak Yaşar Nabi’nin yenilik anlayışının Garip şiir anlayışından öteye geçmediğini savunan yazar, neden “taşa tutulabileceğini” (s.7) şöyle anlatmaktadır: “Bugün Varlık Yayınevi, başlangıçtaki tutumunu göze

alamıyorsa sebebi açıktır. Dergide, sözünü ettiği yeni sanattan habersiz yaşıyor. Bundan on beş yıl önce yayınladığı şiirlerle bugün yayınladığı şiirler arasında bir kıl farkı yoktur. Sanki bu ülkede Cemal Süreya diye, bir Yılmaz Gruda diye, Bir Tevfik Akdağ diye şair yoktur. Sanki Turgut Uyar, <<Türkiyem>> den sonra batmış, denizin dibine gömülmüştür.” (s.11)

“İşte editör olarak duyduğu sorumluluğu, dergici olarak da duysaydı, bugün Varlık, kendisi için pek yeni bulduğu kitapları da basmaktan çekinmiyecekti. Çünkü, Varlık bugün kendisi için yeni bulduğu edebiyatı yaymış, okurlarına sevdirmiş olacaktı. Okurları için o edebiyat pek usandırıcı, pek yorucu olmayacaktı.” (s.11)

Çavdar, Tevfik, “Minareden at beni, in aşağı tut beni”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.3-10, (e.)

Yazıda, Nezihe Araz’ın Suudi Arabistan’dan yazdığı röportajları kesen *Son Havadis* gazetesinin tutumu üzerinde durulmaktadır. *Son Havadis*’te dost ve müttefik Suudi Arabistan’la ilişkilerinin bozulmaması adına röportajların kesildiğini dile getiren yazar, Nezihe Araz’ın gerçekleri yazdığını dile getirilmektir. Sömürüye göz yummayı kınayan yaza, Suudilerin halkı sömürdüğü ve ABD’nin himayesi altında sömürüyü gerçekleştirdiğini ifade etmektedir. Yazar, özellikle sömürgeci devletlerin sömürdükleri ülkeleri yoksullaştırarak kendine bağımlı kıldığı vurgulanmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Festival sonuçları”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Berlin Film Festivalinin sonuçlarına yer verilmektedir. Ayrıca yazar, Domnick’in *Jonas* adlı filmiyle en iyi film ödülünü kazanması beklenirken sürpriz bir şekilde ödülün Sidney Lumet’in yönettiği *Twelve Angry Men-Oniki Kızgın Adam* adlı filmine verildiği bildirilmektedir.

Muzaffer, Mustafa, “Kitaplar:İyi bir girişme”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.7-10, (e.)

Yazıda, Hüseyin Karakan’ın derlediği *Dünya Şiiri* adlı antolojinin eleştirisi yapılmaktadır. Karakan’ın dünya edebiyatına mal olan şiirleri bir kitapta toplamasının öğünülecek bir durum olduğu ifade edilmektedir

Karakan'ın antolojiye aldığı şiir çevirilerinin çoğunun iyi çeviri olmadığını ifade eden yazar, iyi çevrilen şiirlerin ise antolojiye konmadığını belirtmektedir. Yazının devamında Hüseyin Karakan'ın antolojiye koyduğu çeviri şiirlerin isimleri ve çevirmenlerine yer verilerek aynı şiirlerin daha iyi yapıldığı savunulan çevirilerinden de söz edilmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında: Yarışa Çıkan Uluslar”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.7, (e.)

Yazıda, birçok ülkede, sinema, resim, müzik, tiyatro gibi festivallerin düzenlendiği; ancak Türkiye’de herhangi bir sanata ait bir festival düzenlenmemesinden yakınılmaktadır. Ulusların sanatlarını festivallerle dünyaya tanıttığını dünyaya tanıttığını vurgulayan yazar, Türkiye’de de sanatın herhangi bir dalına ait bir festivalin düzenlenmesini istemektedir. Yazara göre, Türkiye’de festival düzenlenmeyişinin nedeni politikacılarıdır.

Acarı, Halis, “Tek Camlı Gözlük”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, Kemal Tahir’in *Göl İnsanları* adlı romanının arka kapağındaki ifadeler nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, romanın arkasında yer alan ifadeleri aktarmaktadır. Kemal Tahir’in gerçekçi Türk romanının “işçimizle köylümüzün realitelerinden” (s.6) doğacağını ifade ettiğini belirten yazar, Türk romanının doğuşunun yalnızca işçi ve köylü realitelerinden değil; toplumun tüm katlarının gerçekliklerinden doğacağını savunmaktadır. Tüm toplum katlarının Türk romanında etkili olması gerektiğini anlatan yazar, toplumun bölünmez bir bütün olduğunu, romancının dar ve belirli gerçekler üzerinde durmasının doğru olmadığını, sanatçının seçme özgürlüğünün kısıtlanmaması gerektiğini, romanın değerinin belli konuları işlemesiyle saptanamayacağını, edebiyatta tekelleşik yaratmanın yanlış olduğunu dile getirmektedir.

Kakınç, Tarık, “Asıl zorunlu olan...”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Adnan Ufuk'un *Ulus*'ta çıkan bir yazısında Halit Refiğ'in *Yeditepe*'de sinema yazılarının olmayışını Türk sinemasının gelişimini engellediği yönündeki görüşleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, *Sinema Dergisi*'nin yayımlandığını; ancak ilgisizlik nedeniyle halk arasında ilgi görmeyene kadar, Türk sinemasının ilerlemesinin hızlanmayacağını savunmaktadır.

M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.7, (e.)

Yazıda. *Yenilik* dergisine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. *Yenilik* dergisinin biçiminde yapılan değişikliklerden sonra, donmuş bir edebiyat dergisi niteliğini kazandığını belirten yazar, Haziran 1957 tarihli sayısının Nurullah Ataç'ı anmaya ayrıldığını ifade etmektedir. Söz konusu sayının Ataç'ı anmak için hazırlandığını; ancak yazıların dergi ve gazetelerden kesilerek yayımlandığını belirtmektedir. Yazar, bu durumu Ataç'a saygısızlık olarak kabul etmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Köy filmleri dramı”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.9, (e.)

Yazıda, yerli filmciliğin eleştirisi yapılmaktadır. Yazar, İstanbul Ticaret Odası'na 1957-1958 yılı için 60 film kaydının yapıldığını, bu filmlerden 50 tanesinin köy filmi olduğunu belirtmektedir. Köy konusunun “işporta” (s.9) malı haline getirildiğini, köy filmlerinde aynı temaların işlendiğini ifade eden yazar, bir-iki yönetmenin yaptıklarının dışında iyi filmin çevrilmediğini belirtmektedir. Yönetmen konusuna da değinen yazar, yönetmenlerin yönetmenlik sanatını bir kaszanç kapısı olarak gördüklerini, sinemayla ilgisi olmayan kimi meslek gruplarından geldiklerini, çoğunun yabancı dil bilmediğini ve sinema dünyasındaki gelişmeleri takip etmediklerini dile getirmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin 65. sayısının yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, dergide imzasız olarak yayımlanan “Yılın en doğru edebî armağanını siyasi bir gazete verdi.” (s.7) başlıklı yazıda savunulanlar

eleştirilmektedir. Söz konusu yazıda, kastedilen gazetenin *Cumhuriyet* olduğu bildirilmektedir. Yazar, armağan alan eserin söz edildiği gibi iyi bir eser olmadığını ifade etmektedir. Eserin Asaf Çiğiltepe'ye ait olduğunu dile getiren yazar, Çiğiltepe'nin *Mavi*'nin kavgacı şairlerinden olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Düdük Çalmak”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.10-12, (e.)

Yazıda, *Yenigün*'de F.Ö. imzasıyla yayımlanan bir yazıda, Erdost'un Orhan Duru için söylediği “sümüklü aşkları” (s.10) ifadesi nedeniyle yayımlanan yazı eleştirilmektedir. F.Ö., bu tür mide bulandırıcı sözcüklerin kullanımını eleştirmektedir. Yazar ise, bu görüşlere yanıt vermektedir.

İsimsiz, “New-york'da bir kral' Chaplin'in Yeni Filmi”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Charlie Chaplin'in *A King in New York- New York'ta Bir Kral* adlı filmine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Chaplin'den çeşitli anekdotlar aktaran yazar, söz konusu filmin öyküsüne yer vermektedir. Yazının devamında, Chaplin'in sekreterinin ağzından filmin kısa bir değerlendirmesine de yer verilmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, *Yeditepe* dergisinin 13 Ağustos 1957 tarihli sayısı nedeniyle kaleme alınmıştır. *Yeditepe*'nin söz konusu sayısının ölü evine döndüğünü dile getiren yazar, Talat Artemel ve Curzio Malaparte hakkında çeşitli yazıların yayımlandığını belirtmektedir. Yazının devamında, Asaf Çiğiltepe'nin “Sevi” (s.7) başlıklı şiiri ve Demirtaş Ceyhun'un “Durum” adlı yazısı ele alınmaktadır. Yazar, Çiğiltepe'nin söz konusu şiirinde geçen iki mısranın zayıf olduğunu dilme getirmektedir. Demirtaş Ceyhun'un, söz konusu yazısında; gerçekçiliğin propaganda ve yenilik aracı olarak kullanıldığını savunduğunu belirten yazar, Yaşar Kemal, Orhan Kemal ve Sait Faik'in eserlerinin yenilik ya da propaganda amacıyla kaleme alınmadıklarını vurgulamaktadır.

Sav, Ergun, “Tiyatroda Dikta Rejimi”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.8, (e.)

Yazıda, rejisörün bir tiyatro eserinde her konuya hakim olması gerektiği görüşü savunulmaktadır. Tiyatro oyununun sahnelenmesinde, yazar, rejisör, dekorcu, sahne müdürü, oyuncu, seyirci ve diğer personelin katkısının olduğunu belirten yazar, herkesin yorumunun farklı olduğunu, tiyatro oyununun tek elden yönlendirilmesi gerektiği görüşü üzerinde durmaktadır.

İsimsiz, “Yeni mevsime girerken”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Mondial Film ve Star Film’in yeni sinema sezonunda gösterime girecek film listesindeki filmlere ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazıda, Robert Resson’un *Alexander The Great*, Stanley Kramer’in *The Pride and the Passion*, Alexander Mackandrick’in *Sweet Smell of Succes*, Ken Hughes’in *Joe Macbeth*, Aldrich’in *The Attack*, Preminger’in *The Man With The Golden Arm*, Billy Wilder’in *Love in the Afternoon*, Kubrick’in *The Killing* ve Hathaway’in *Legand of Lest* adlı filmleri hakkında tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Yerli sinemamız üzerine:Notlar”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, film işletmecilerinin Türk sinemasında belirleyici niteliklerinin olduğu; ancak Türk sinemasının gelişimine katkıda bulunmadıkları görüşüne yer verilmektedir. İşletmecilerin film türlerini halkın isteklerine göre belirlediklerini görüşünün doğru olmadığını belirten yazar, işletmecilerin prodüktörleri yanılttığını dile getirmektedir. Yazının devamında adaptasyon konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, yerli filmcilikte özgün üretimlerin daima adaptasyon filmlerinden iyi olduğunu vurgulamaktadır.

Marcabru, Pierre, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar:Eleştiri Boğuluyor!Kurtuluş Yolu Nedir?II Tiyatro Alanında Genel provalardan kurtarın bizi”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, genel provalar eleştirilmektedir. Genel provaların eleştirmenleri sıkıntıya düşürdüğünü dile getiren yazar, genel prova salonlarının sanata aykırı olduğunu belirterek genel provaların kaldırılması gerektiği görüşünü savunmaktadır.

M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7-12, (e.)

Yazı, *Yeni Ufuklar* dergisinin yayımına verdiği üç aylık aranın ardından sonra üç sayısının birlikte yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, derginin yayımına verdiği üç aylık aranın yayıma son verdiği yorumlarına yol açtığını, derginin yenden yayımlanmasından memnuniyet duyduğunu dile getirmektedir. Yazının devamında, *Yeni Ufuklar* dergisinin kısa bir tarhine yer verilmektedir.

S., Ömer Atılâ, “Eski Yeniler”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, B. Orhan’ın *Havadis* gazetesinde yayımlanan “Öz Türkçe ve Öz Türkçecilere Çatın” (s.6) görüşlerini içeren yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, “yeni dilin genç dergiler tarafından yayıldığını, Esperanto gibi uydurma olduğunu, konuşulmayan bir dil olduğunu savunduğunu dile getirmektedir. B. Orhan’ın görüşlerine katılmadığını ifade eden yazar, yeni dil hakkında savunulan görüşlerin Cenap Şahabettin’in 1915 yılında yayımlanmış *Evrak- Eyyam* adlı eserindeki “Cevabname” başlıklı yazısındaki düşüncelerle aynı olduğunu dile getirmektedir. Yazının devamında Cenap Şahabettin’in Ali Canip Yöntem’e yazdığı “Cevabname” adlı yazının tam metnine yer verilmektedir.

Herisse, Marc, “Bir Tiyatro Ansiklopedisi”, (Çev. Ömer Atila S.), *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.8, (e.)

Yazı, Gilles Queant ve Frederic Towarnicki’nin hazırladıkları *Çağdaş Tiyatro Ansiklopedisi*’nin 1850-1915 yıllarını ele alan ilk cildinin yayımlanması üzerine Marc Herisse’in *Art* dergisinde çıkna yazısının çevirisinden ibarettir. Yazıda,

ansiklopedinin söz konusu cildinin tanıtımına yer verilmektedir. Yazar, Queant ve Towarnicki'nin 1850-1915 yıllarını zaman dilimlerine ayırmadığını ve genel bir panoramaya yer verdiğini belirtmektedir. Ayrıca, yazıda, Fransız tiyatrosunun 1850-1915 tarihleri arasındaki gelişiminden de söz edilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “ ‘Yeni Ufuklar’ mış”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.9-11, (e.)

Yazı, iki eleştirmenin bir film hakkındaki tartışmaları nedeniyle kaleme alınmıştır. Eleştirmenlerden birinin, Fransız lejyonlarında geçen bu filmin Türk sinemasında yerinin olmadığını, diğerinin ise Türk sinemacılığı için bu filmin yeni bir ufuk açtığı yönündeki görüşünü dile getirdiğini belirten yazar, her iki eleştirmenin de filmi izlemediğini ifade etmektedir. Birbirinin taklidi olan pek çok filmin bulunduğunu, film üretiminin taklide dayandığını ifade eden yazar, senaryoların da benzer nitelikler gösterdiğini dile getirmektedir.

Oktay, Ahmet, “Demir Özlü”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.10, (e.)

Demir Özlü'nün kişisel özelliklerini kısaca anlatan yazar, öykülerinin biraz kapalı ve buruk olduğunu dile getirmektedir. Özlü'nün Flaubert gibi Üslûpçu olduğunu, öykülerinde bir aydının tedirginlik ve kuşkularına yer verdiğini dile getirmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında:En Kolayı”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, İlhan Berk'e ait olmayan ancak İ. Berk imzası taşıyan bir şiirin *Yeditepe*'de yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, yeni şiiri yıkmak isteyenlerin bir oyun oynadığını ve bunun ahlâki olmadığını dile getirmektedir. Ayrıca, yazar, *Yeditepe*'nin İ. Berk imzasıyla gönderilen “kötü şiir” (s.6) şiirleri yayımlamaması gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Venedik Festivali”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, 1957 yılı Venedik Film Festivali'ne katılan filmlerin adlarına yer verilmektedir. Avrupa'da Venedik ve Cannes film festivallerinin önemli olduğunu; Edinburg, Berlin, Cork ve San Sebastian gibi kentlerde düzenlenen film festivallerinin gölgede kaldığını savunmaktadır. İngiltere dışındaki ülkelerin festivale iyi filmleriyle katıldığını dile getiren yazar, Amerika'dan Fred Zimmerman'ın *A Hat Full of Rain* ve Richard Brooks'un *Something of Value*, Fransa'dan Andre Cayette'in *Oeil Pour Oeil* ve Nicholas Ray'in *Amore Victoire*, Japonya'dan Tomataka Tasaka'nın *Ubaguruma* ve Akira Kurosawa'nın *Kumoonsojo*, İtalya'dan Cactellani'nin *I Sogni Nei Casetto* ve Visconti'nin *Le Notti Bianche* adlı güçlü filmlerin ödüle aday olduklarını dile getirmektedir.

Kakınç, Tarık, “Gerekli mi? Gereksiz mi?”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Türk sinemasında iyi senaryonu olmadığı görüşü dile getirilmektedir. Yazar, Türkiye'de eleştirmenlerin sinema hakkındaki görüşlerinin dikkate alınmadığını, yabancı bir sinema adamının söylediklerini tartışılmaz bir şekilde doğru kabul edilmesinden yakınmaktadır. Yazar, aynı şeylerin söylendiğini dile getirerek Nicholas Ray'in senaryosunun önemini belirten görüşlerinden kimi alıntılara yer vermektedir.

İsimsiz, “Laf mı Yani”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Vittorio De Sica'nın filmlerinde “yaşlı zampara” (s.9) tipleriyle sürekli aynı temaları işlediği belirtilerek 1957-1958 sinema sezonunda De Sica'nın Türkiye'de *Kaldırım Çocukları*, *Bisiklet Hırsızları* ve *Venedik Altını* adlı üç filminin gösterime gireceği bildirilmektedir. Ayrıca, De Sica'nın Türkiye'de yönetmenlikten çok oyunculuğuyla tanındığı ifade edilmektedir. Yazının devamında De Sica'ya sorulan “Vittorio De Sica olmasaydınız ne olmak isterdiniz?” (s.9) şeklindeki soruya, “Orkstra şefi” (s.9) olmak istediğini cevap olarak verdiği bildirilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Bir ‘Zoraki Münekkit’ ”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.9, (e.)

Yazıda, her gazetenin festivale muhabir ve eleştirmen gönderdiği; ancak bunların çoğunun işin ehli olmadığı savunulmaktadır. Yazar, Zeria Karadeniz, Adnan Tahir, Aydemir Balkan ve Suavu Sonar'ın sinema eleştirisi yapmayı bilmediklerini belirterek *Milliyet* gazetesinin Venedik Film Festivaline gönderdiği Lale Oraloğlu'nun gazetesine gönderdiği mektuplardan alıntılar yapan yazar, Akira Kurosawa'nın filminin Hint filmi olarak tanıtıldığını, önceki yıl Viscontinin yargıcılar kurulunda bulunmasına rağmen jüri başkanı olarak tanıtıldığını ifade etmektedir.

Öz, Erdal, “Vüs’at O. Bener’de ‘Korku Çizgisi’”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.10-11, (e.)

Yazıda, Vüs’at O. Bener’in *Yaşamaz* adlı öykü kitabına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Eserde yer alan öykülerin Çehov’un öykülerine benzediğini dile getiren yazar sürükleyici olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Bener’in kendini okuyucuya benimsetebildiğini, *Dost*’taki öykülerini daha ileri taşıdığını, yer yer işin kolayına kaçtığını, kırık bir anlatıya yer verdiğini dile getirmektedir. Bener’in uzun ve kısa cümleleri birlikte kullandığını, dil üzerinde titizlikle durduğunu anlatan yazar, “İlki” ve “Kan” adlı öyküleri üzerinde durmaktadır. Bener’in denemeleriyle okuyucunun karşısına çıktığını belirten yazar, “korku çizgisini” (s.11) duyumsadığını bildirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Yaşamazın Yitik İnsanları”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.7, (e.)

Yazıda, Vüs’at O. Bener’in *Yaşamaz* adlı öykü kitabı değerlendirilmektedir. Bener’in eserinde yer alan öykülerdeki kahramanların umutsuz olduğunu dile getiren yazar, kitabı okuduktan sonra içinin umutsuzluklarla dolduğunu ifade etmektedir. Yazarın *Dost* adlı öykü kitabında, dünyaya fazla önem vermeyen, boş verici insanların tümünden kaybolduğunu belirten yazar, *Yaşamaz* da yer alan öykülerden kimi örneklerle yer vermektedir. “Acaba Bener gerçekten tüm inançlarını yitirme yolunda, kötümser bir sanatçı mı, yoksa bu kötümserliği olmıyan ergi yolundan olumlu bir sonuca ulaşmak için kullanılan bir yöntem mi? Sonunda Bener’in kitabın gösterdiği kadar olmasa bile, hatırı sayılır kötümser sanatçılarımızdan biri olduğu

kararına vardım. Böyle olmasaydı, bize hikâyelerinde küçük bir umudun ışığını bile göstermez miydi? Okuyucuyu tüm karanlıklar içersinde bırakacağına, çıkar yolun parıltısını hissettirmez miydi? Yapmamış.” (s.7)

Kakınç, Tarık, “Suç Kimin ”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Türk sinemasında, Türkiye’nin yurt dışında tanıtımı için belge ve kültür filmlerinin çekilmemesinden yakınılmaktadır. Yazar, yabancı ülkelerdeki filmcilerin Türkiye’yi tanıtmak için yanlış bilgilerle film çevirdiklerini dile getirerek Türk sinemasının, belge filmlerle Türkiye’yi doğru tanıtmaya sorumluluğunu yerine getirmesini istemektedir.

Öz, Erdal, “Ülkü Tamer”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.10, (e.)

Ülkü Tamer’in Raj Kapoor’a benzediğini, İkinci Yeni tarzı şiirler yazdığını; ancak daha sonra aydınlık şiirler yazarak bu tarzdan vazgeçtiğini anlatan yazar, Ülkü Tamer’in öykücülükte belirli bir kişiliğinin oluşmadığını savunmaktadır.

S., Ömer Atila, “Bireycinin Halkçılığı”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.7, (e.)

Yazı, Samim Kocagöz’ün *Yeni Ufuklar* dergisinin Eylül 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Ataç’dan” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Samim Kocagöz’ün söz konusu yazısında, Ataç’ın en çelişkili yazar olduğunu; görüşlerini kanıtlamak için kimi mülâkat örnekleri verdiğini, Ataç’ın bu mülâkatlardan birinde halkçı ve bireyci olduğunu, bunun da bir çelişme olduğunu dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, bireyciliğin zıttının halkçılık değil; toplumculuk olduğunu savunmaktadır. Samim Kocagöz’ün bu durumu bir çelişki olarak değerlendirmesini eleştiren yazar, “... Ataç belki kimi değer yargılarında çelişmeye düşmekten kaçınmazdı, fakat düşünce bütünü temellerinde, ilkelerinde çelişmeye düşmemeyi en çok başarabilmiş lazarlarımızdan biridir.” (s.7) der.

Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar V”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.8, (e)

Yazıda, 8. Dünya Üniversite Tiyatro Festivalinde dekor, ışık konusu ile festivalin 6., 7., ve 8. gününde oynanan oyunlar hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Festivaldeki dekorların basit yollarla halledildiğini dile getiren yazar, ışıktan psikolojik atmosferi belli etmek için yararlanıldığını ifade etmektedir. Yazının devamında, Zagreplilerin Oto. B. Merin'in *Nevdijiva Kapija*, Kiel Üniversitesi'nin Stig Dagerman'ın *Der Zum To De Verunteilte*, adlı oyunlar ile Oxford Stage Group'un Shakespeare'in *Hamlet* ve Aachenlilerin Brecht'ten oyunlar oynadığını dile getirmektedir. Yazar, festivalin genel kurul toplantısının sona erdiğini ve 1959 yılında Brüksel'de yapılmasına karar verildiğini sözlerine eklemektedir.

Kakıncı, Tarık, “Şenlik Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.9, (e.)

Yazı, 1957-1958 sinema sezonunun açılması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, yerli filmlerde aynı senaryoların olduğunu dile getirerek yeni sezonda çoğu filmde benzer öykülerin anlatılacağını savunmaktadır. Yazar, yeni sezonda Türk sinemasının ileri ve yeni atılımlar gerçekleştirmesini temenni etmektedir.

Nadeau, Maurice, “Yeni bir yazar, Yeni bir eser: Bağımsız Yazar Daniel Anselme'in İlk Romanı: İzin ‘La Permission’”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.10-11, (e.)

Yazıda, D. Anselme'in *La Permission* adlı romanının tanıtımına ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Romanın, Fransa-Cezayir savaşını konu edindiğini belirten yazar, romanın öyküsünün üç arkadaşın izin alarak Paris'e gelmeleri ve burada karşılaştıkları olduğunu dile getirmektedir. Romanın özetine de yer veren yazar, Anselme'in Cezayir'de savaşan 500 bin Fransız gencinin yarattığı etkileri gerçekçi bir şekilde yansıttığını vurgulamaktadır

Kakıncı, Tarık, “Eğri Çizgili”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Cahit Günel'in yaptığı, Abdurrahman Palay, Şadan Adanalı ve Leman Akçatehe'nin oynadığı *Kanlı Çevre-Sönen Ocağ* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Söz konusu filmin bir köy filmi olduğunu dile getiren

yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Yazar, filmde, diyalogların bozuk bir Türkçe ile kurulduğunu, akıl dışı sahneler olduğunu, senaryonun sinema oyunu olmaktan uzak olduğunu ifade etmektedir. Oyuncuların kukla gibi idare edildiğini de belirten yazar, filmin teknik eleştirisine de yer vermektedir.

Süreya, Cemal, “Pencere: Öz konuyu aşar parantezi”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, Orhan Duru’nun 29 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 38. sayısında yayımlanan “Mektup” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, şiirin salt biçimden ibaret olduğu gibi bir görüşü savunmadığını, şiirde ancak biçimin öze göre daha önemli olduğunu anlatmak istediğini ifade etmektedir. Toplumcu şiire özcü şiir adı verildiğini ve geriye kalan şiirin inkâr edildiğini vurgulayan yazar, şiirde dava ve özün karıştırıldığını, dava şiirine aykırı şiire biçimci dendiğini belirtmektedir. Yazar, Orhan Duru’nun “... bir şiirin biçimi onun özü değil midir zaten?” (s.6) şeklindeki sözlerini yadsıdığını dile getirerek Sezai Karakoç’un kendisine yazdığı mektuptaki görüşlerine katıldığını ifade etmektedir.

“<<Biçim anlamak da genel olarak daha doğrusu çok defa haklısın. Ama bugün şiirin özü deyince, eskilerin şiirin fikir yanı, <<mânâsı>> aklımıza gelmemelidir. Şiirin özü şairin bilinciyle biçimlendirdiği, şiir söylemeye ayarlı somnanbül hali, savunma hali, <<tecavüz>> halidir. Yani şiir ne öz, ne biçim, şiirdir. Ama kimi yalnız birini görüyor, buna öz diyor. (Çünkü şiirde bir alay, bir hüzn süresi görüyor) Demek ki özü eskilerin fikir, biçimi eskilerin şekil dedikleri anlamda anlamadıkça iki yan da haklı, iki yan da haksız. Eskiden bilinçaltı olayları şiire <<immédiatement>> giremediği için , şiirin özü nerdeyse fikirden ibaret oluyordu. Biçim de dıştan gidiyordu. (Vezin) Bunun için bu ikisini ayırmak hattâ bunlara bir üçüncüsünü katmak gerekiyordu (mazmunlar, kelime sanatları). Günümüzde şiirin özü fikirden kopmuş. Ayrılmış, yani öz fikirden ayrı, adeta şiirin dışında geçer akça olamayan bir şey olmuştur, bir kelime oyunu yaparsak biçim selleşmiştir. Biçim ne olmuştur? İçten gelen biçim kaygısı, o öz dediğimiz şeyle adeta birleşmiştir. Yani biçim de kaybolmuştur. Kelime sanatlarıysa deformasyona uğrayarak bağımsızlığını kaybetmiş bazen biçime, bazen da öz dediğimiz saydam ve sınırlı ruh haline dönebilecek <<extreme>> noktada durmuştur. Daha kısa bir cümleyle öz, biçim ve

kelime oyunları hep gelmiş, yoğun şiiri kurmuştur. O zaman bir sürü soracaksın: Yeni şiirde biçim yok mu? Yok ya. Yeni şiirde bir bakıma ayrı ayrı biçim de yok, öz de.” (s.11)

Yazar, biçim ve öz ayrımı yapan kişilerin dava ya da konuya her yerde öz dediklerini savunarak şiirin asıl bunlardan oluştuğunu ifade ettiklerini belirtmektedir. Yazar, Orhan Duru’nun kendisini anlamak istemediğini dile getirerek kendisine yapılan eleştiriye yine Sezai Karakoç’un ağzından yanıtlamaktadır. “<<Senin eski adetindir, bir şeyi belirtmek için yazıda ya da konuşmada ağırlık noktasını o şeyin üstünde fazlaca toplayarak başkalarını ihmal edersin. Burada da aşırı gidecek, orijinal cümlelerle topyekûn özü inkâr adacaksın ‘Folklor’ yazında olduğu gibi. Yoksa yine senin dediğin gibi özü şiirden ayırmak imkânsızdır. Ama bu imkânsızlık şiirin özsüz ve sadece biçimden ibaret olduğunu mu gösterir. Bu ayrımayış aynı zamanda şiire öz denebileceğine de imkân hazırlamaz mı? Yoksa sen, T. S. Eliot’un şiirinde biçim kadar koyu has bir özün de bulunduğunu, o uzun manzum şiirler içinde biçimin müthiş yaygın (kaybolacak kadar yaygın) uzamış, yani öze dönüşmüş ve kelimeler üzerinde titizlikle durmaktan başka bir anlamı kalmamış olduğunu bilmez değilsin.>>” (s.11)

Kakıncı, Tarık, “Bu kadarı da...”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.9-10, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Sırrı Gültekin’in yaptığı, Hadi Hün, Bülent Oran, Leyla Altın, Şakir Arseven ve İbrahim Delideniz’in oynadığı *Dertli Gönül- Çıksın Bu Can* adlı filmin eleştirinse yer verilmektedir. Filmin, iş yapması istemiyle melodram tarzında çekildiğini dile getiren yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Mutlu bir ailenin dağılmasına yer verilen filmin iyi olmadığı dile getirilmektedir.

Sümer, Güner, “Anne Frank’ın Hatıra Defterinden”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.8, (e.)

Yazı, Üçüncü Tiyatro’da Cüneyt Gökçer tarafından sahnelenen *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* adlı oyun üzerine kaleme alınmıştır. *Anne Frank’ın Hatıra Defteri*’nin savaş yıllarında Anne Frank adlı Yahudi kızın ve ailesinin hayatını anlattığını dile getiren yazar, Francis Goodrich ve Albert Hackett’in piyes haline

getirdiğini ifade etmektedir. Oyunun öyküsüne de yer veren yazar, sahneye koyucu Cüneyt Gökçer ve Gülgün Kutlu, Yalın Tolga, Nüzhet Şenbay, Muzaffer Gökmen, İlyas Avcı, Mediha Gökçer, Refika Gökmen, Macide Tanır adlı oyuncuların eleştirisine yer vermektedir. Yazar, oyunun başarılı bir biçimde sahnelendiğini dile getirmektedir.

Çelikten, Cengiz, “ ‘Yaralı hayvan’ın dili”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, 1957 TDK sanat armağanını Sabahattin Kudret Aksal’ın *Yaralı Hayvan* adlı öykü kitabının kazanması üzerine kaleme alınmıştır. Eserin dili bakımından armağana layık görüldüğünü belirten yazar, yazısında yalnızca dili üzerinde duracağını belirtmektedir. S. K. Aksal’ın dilinin “arık” (s.7) olduğunu ifade eden yazar, yine de yabancı kökenli sözcüklerin unutkanlık ve dalgınlık sonucu kullanıldığını örneklerle açıklamaktadır. Söz konusu eserdeki kimi tamlama yanlışlıklarına yer veren yazar, S. K. Aksal’ın eserde devrik cümle başarıyla kullandığını dile getirmektedir. Yazının devamında eserde yer alan cümle yanlışlıklarına, konuşma dilinde yer alan sözcüklerin eserde kullanılmış olduğu ve süslü bir dilin kullanıldığı görüşüne yer verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Gerçek Türk Sinemasına Doğru”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Atıf Yılmaz’ın yönettiği, Fikret Hakan, Pervin Par, Settar Körmükçü, A. Tarık Tekçe, Hulusi Kentmen, O. Alyanak, N. Terziyan, S. Erbil ve Cengiz Tuncer’in oynadığı *Gelinin Muradı* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Söz konusu filmin sinematografik olarak büyük bir güç taşıdığını savunan yazar, Atıf Yılmaz’ın bu filmle Türk sinemasındaki yerini sağlamlaştırdığını ifade etmektedir. Kemal Bilbaşar’ın iki öyküsünün senaryolaştırıldığını belirten yazar, filmde, zengin bir ağa kızının kasabaya gelen bir doktora aşık olmasının anlatıldığını bildirmektedir. Filmde, gerçeğe aykırı sahneler bulunmadığını da belirten yazar, filmin teknik eleştirisine yer vermektedir.

Picon, Gaetan, “Albert Camus”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.12-11, (e.)

Yazıda, Camus’nün *La Mythe de Sisyphe* adlı eseriyle kendini tanıttığı ve *La Peste* ile ününü pekiştirdiğini anlatan yazar Camus’nün romansı muhayyileden yoksun olduğunu savunmaktadır. Camus’nün *Yabancı*’sının öykü olduğunu belirten yazar, eserlerindeki konuların birbiriyle aynı olduğunu dile getirmektedir ancak Camus’nün düşünceleriyle kendine özgü olduğunu ve bu anlamda yeni olduğunu vurgulayan yazar, “Düğünler’deki düşüncelerden çok bir üslupçuyu sağlık verir bize. Yabancı, bir romandan ziyade, bir sanatçıyı koyar önümüze. Modern sanatçının dille yaptığı kavgaya boş verir Camus. Ona bakarsanız, yeni bir dil kurmak değildir bahis konusu olan; eski dili bütün olgunluğu içinde kullanmak, onu yeni duyarlık değerlerine bağlamak bahis konusudur. Görüyorsunuz ki isyancı Camus, dil alanında denenmiş aletlerin mirasını bağrına basan bir bilgedir sadece.” (s.12)

“Zaten Camus’nün asıl hüneri klasik biçimin olgunluğunu çok modern bir duyarlıkla beslemesi, birleştirmesidir. Denebilir ki, çağdaş insana sahip olduğu efsüanevi (mythique) anlatışı vermek şerefi ona aittir. (s.12)

M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.6, (e.)

Yazı, Şerif Hulûsi’nin *Dost* dergisinin 2. sayısında yayımlanan “Tarih Dili-Türk Dili” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Şerif Hulûsi’nin yazısında, özleşme ve sadeleşme hareketleriyle Türkçeden atılan Arapça ve Farsça kökenli sözcüklerden sonra, Türkçeye batı dillerinden sözcüklerin girmesinden yakındığını belirtmektedir.. Yazar, Şerif Hulûsi’nin görüşlerini katıldığını dile getirerek, ticarethanelerin adlarının hep batı dillerinden alınma sözcüklerden seçildiğini, Arapça ve Farsça’nın Türkçede yarattığı sorunları şimdi de batı dillerinin yaratmaya başladığını ifade etmektedir. Yazar, batı dillerinden Türkçeye geçen sözcüklere karşılık bulunmasını istemektedir.

Sılacı, Ferhat, “Cahit Sıtkı Tarancı’nın Bibliyografyası”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.7, (e.)

Yazı, Ankara’da yayımlanan *Yeni Yayınlar* adlı aylık bibliyografya dergisinin Cahit Sıtkı’nın bibliyografyasını yayımlaması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu dergide Cahit Sıtkı’nın kitapları anıldıktan sonra “Cahit Sıtkı’nın kitap halinde basılmış hikâyeleri de vardır. Bu hikâyelerden bir kısmı Cevat Sadık takma adıyla yazılmıştır. ” (s.7) dendiğini belirtmektedir. Ayrıca, dergide Güngör Gençsay’ın Tarancı için hazırladığı kitabına, *Cumhuriyet*’te yayımlanmış bir makalesinin dışında başka eserinden söz etmediğini ifade etmektedir.

Yazıda, söz konusu dergide Cahit Sıtkı’nın yayımlanan bibliyografyadaki eksikliklere de değinilmektedir. Yazar, bibliyografyadaki eksiklikleri şöyle dile getirmektedir: “Oysa Cahit Sıtkı’nın bir yönü daha vardır. Ağaç dergisinin kitap, dergi, gazete ve aktüalite haberleri sütunlarında kitap tanıtma yazıları yazmış, batıdaki ilginç sanat olaylarını okuyucuya duyurmuş, resim sergisi eleştirmeleri yapmıştır. Bu yazılardan ilki <<Henri de Regnier Öldü>> başlığını taşımaktadır. Ağaç dergisinin dokuzuncu sayısında çıkmıştır. Derginin onikinci, ondördüncü, onaltıncı, onyedinci sayılarında sırasıyla <<Ankara’da Resim Sergisi>>, <<Küçük Muharrir, Büyük Üslupçu Montherland ve Genç Kızlar>>, <<1926 Mucizesi Sembolizma>>, <<İnhitat Alâmetleri>> başlıklarını taşıyan yazıları çıkmıştır.” (s.7)

Sümer, Güner, “Samanyolu”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.8-10, (e.)

Yazıda, Oda Tiyatrosu’nun sahnelediği ve Karl Wittlinger’in *Samanyolu* adlı oyununun eleştirisine yer verilmektedir. Oyunun öyküsüne de yer veren yazar, oyunun öyküsünün doktor ve deli arasında geçen ve delinin kim olduğunu buldurmaya yönelik bir konudan ibaret olduğunu ifade etmektedir. Yazının devamında, oyunun iki kişiyle oynandığını belirten yazar, sahneye koyucu Saim Alpago ve oyunda görev alan Asuman Korad ve Saim Alpago’nun sahne performanslarını değerlendirmektedir. Söz konusu oyunun Oda Tiyatrosu için bir atmama tahtası olmasını isteyen yazar, yeni avant-garde oyunlar beklediğini dile getirmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Yılan Hikâyesi ‘Atatürk Filmi’”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.9, (e.)

Yazıda, çevrilmesi düşünülen Atatürk'ü anlatan film konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, Adil Özkaptan'ın Atatürk filmi hazırlıklarını uzun zaman boyunca dillendirdiğini; ancak ortaya somut bir şey koymadığını ve seyirciyi oyaladığını ifade etmektedir. Yapılacak bir Atatürk filminin salt biyografiye dayanmasının değil; adından faydalanılarak çevrilmesi gerektiğini dile getiren yazar, örnek olarak John Steinbeck'in senaryosunu yazdığı ve Elia Kazan'ın yönettiği *Viva Zapata* adlı filmi göstermektedir. Atatürk filminin yapımı için Universal-International ile anlaşıldığını, prodüktörlüğünü Aaron Rosenberg'in üstlendiğini, Anthony Mann'ın yönetmenliğini yapacağını, senaryosunu Bordon Chase'in yazacağını dile getiren yazar, ikinci sınıf western filmleri çektiği için filmin söz konusu ekibin işi olmadığını savunmaktadır.

Atatürk filmiyle ilgili pek çok spekülasyonun yapıldığını ve birçok kişinin kendisini Atatürk filminin çekimi için görevlendirildiğini savunduğunu ifade eden yazar, filmin Aaron Rosenberg ekibine teslim edilmesinden önce çevrilmemesinin daha doğru olacağını vurgulamaktadır.

M. E., (Muzaffer Erdost), “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.7, (e.)

Yazıda, 10 Kasım Atatürk'ün ölüm yıldönümü nedeniyle dergilerin devrimlere bağlılıklarını anlattıklarını, onu sevdirmeye çalıştıklarını; ancak daha çok sanat-edebiyat çerçevesi içinde kalarak siyasi ve iktisadi gidişatı değerlendirmediklerini savunmaktadır. Yazara göre, *Pazar Postası*'nın diğer dergilerin yaptıklarını gerçekleştirdiğini belirterek, asıl yapılması gerekeni, “Bugünkü siyasi, iktisadi gidişimize Atatürk ışığını tutmanın, ona aykırı politika davranışları karşısında Atatürk fikrini bir kuvvet olarak çıkartmanın zamanı çoktan gelmiştir. Dergiler bunu yapmalı, bu dağınık yazılara bir düzen vermeli, Atatürk fikrini tarihi eserler sevgisi olmaktan çıkartmalıdır.” (s.7) şeklinde özetlemektedir.

Aksoy, Erol, “Sahne öncesi çalışma”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.8-11, (e.)

Yazıda, Türk tiyatrosunun kurulmasında Devlet Tiyatrosu'nun genç oyun yazarlarını listesine alması gerektiği görüşü eleştirilmektedir. Bu oyunların Devlet

Tiyatrosu'nda temsil edilmesinin sanıldığı gibi Türk tiyatrosunun kurulmasında önemli olduğu yönündeki görüşlerin gerçeği yansıtmadığını belirten yazar, Haldun Taner'in *Dışarıdakiler* ve Çetin Altan'ın *Çemberler* adlı oyunlarında yer alan kimi eksikler ve kusurları dile getirmektedir. Her iki oyunda, diyalogları aksatan yönler bulunduğunu, espri yapma merakıyla diyalogların kesildiğini, ucuz alkışların oyunun gerçek niteliğini göstermediğini, ele alınan temleri geliştirecek kadar güçlü yazarlar olmadığını, yazarların oyundaki gereksiz kısımları çıkarmadığını ifade etmektedir. Yazar, oyun yazarlarına imkân tanınıp tanınmamasının genç oyun yazarlarının yetişmesinde tek yol olmadığını savunmaktadır.

Duru, Orhan, “İrfan Gelen”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.10, (e.)

Yazıda, İrfan Gelen'in öyküyle çokça uğraştığı, haklin izlerini taşıyan öyküler yazdığı, konularını halkın sorunlarından seçtiğini, sorunları ele alması ve anlatmasının farklı olduğu ifade edilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Hayırlı işler”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.9, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Semih Evin'in yaptığı, Eşref Kolçak, S. Erbil ve Ziya Metin'in oynadığı *Öksüz Ayşe* filmine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Filmin, köy konusunu işlediğini belirten yazar, birbirini seven iki gencin kavuşma etrafında geçen öyküsüne yer vermektedir. Yazar, Semih Evin'in *Allah Kerim* adlı filmiyle başarı kazandığını, *Demir Perde* ile düşüşe geçtiğini dile getirerek *Seneka* adlı film şirketini kurduktan sonra tamamen ticari kaygılarla film çekmeye başladığını ifade etmektedir. Yazar, *Öksüz Ayşe* filminin de ticari kaygılarla çevrildiğini dile getirmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında: Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7, (e.)

Yazıda, *Varlık*, *Yeni Ufuklar*, *Petek* ve *Yeditepe* dergilerinde yayımlanan kimi yazı ve şiir değerlendirmelerine yer verilmektedir.

Varlık'ın Kasım 1957 tarihli sayısını Atatürk'e ayırdığını belirten yazar, Atatürk ile ilgili yayımlanan şiirlerin sanatsal bir yönünün bulunmadığını savunmaktadır. Yazar, *Yeni Ufuklar* dergisinde Azra Erhat'ın yayımlanan "Kadınlarımız" ve Sabahattin Eyüboğlu'nun "Can Yücel'in Şiir Çevirileri" başlıklı yazılarına ilişkin kısa değerlendirmeler yapmaktadır. *Petek*'in İ.E.T.T. Yardım Cemiyeti tarafından yayımlandığını belirten yazar, derginin ilerleyen her sayısında kültür ve sanat yazılarına daha çok yer verdiğini ifade etmektedir. Son olarak Tarık Dursun K.'nın *Yeditepe*'de yayımlanan "Denklem" adlı öyküsüne ait değerlendirmelere yer vermektedir. Tarık Dursun'un söz konusu öyküsüyle biçimi ön plâna çıkardığını ve diyaloglara yer vermemesiyle sıkıcı olmaktan kurtulduğu ifade edilmektedir.

İnce, Özdemir, "Yılmaz Pütün", *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.10, (e.)

Yılmaz Pütün ile olan arkadaşlıklarını anlatan yazar, Pütün'ün öykülerinde sıradan ve sıkıntılı kenar mahalle insanını işlediğini ve öykülerinin birbirine benzemediğini dile getirmektedir.

Kakıncı, Tarık, "Gördüklerimiz: 36 Kısım Tekmili birden", *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Selâhattin Burçkin'in yönettiği, Neriman Köksal, Kenan Pars, Atıf Kaptan, Leyla Altın, Kemal Ergüvenç ve İhsan Aşkın'ın oynadığı *Dişi Canavar* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Yazar, yönetmenin ilgi alanının fotoğraf olması, filmin senaryosunun Sadık Şendil'e ait olması ve Neriman Köksal, Atıf Kaptan ve Kenan Pars gibi yeteneksiz oyuncuların olmasının filmi başarısız kıldığını ifade etmektedir. Filmin, Sam Katzman'ın prodüktörlüğünü yaptığı Columbia'nın 36 kısımlık sinyallerini andırdığını ifade eden yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir. Yazar, filmin başarılı bir fotoğraf sergisinden öteye geçmediğini vurgulamaktadır.

Nadeau, Maurice, "Sagan Üstüne", (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.8, (e.)

Yazıda, François Sagan'ın *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanının eleştirisi yapılmaktadır. Yazar, Sagan'ın başarılı olduğunu, yazarlık görevini sürdürdüğünü, kazandığı üne rağmen çalıştığını dile getirmektedir. Yazar, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanda, arı bir anlatımın olduğunu, lüzumsuz ayrıntılara girilmediğini, açık sözlülüğün egemen olduğunu; ancak dar ve sıkışık bir üslûbun hakim olduğunu ifade etmektedir. Yazının “Celine'in Eleştirisi” başlıklı bölümünde Celine adlı eleştirmen, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanın şehvet duygularını anlattığını, güzel olan iki olaya bile yer vermediğini, küçük bir öyküye benzediğini; olumlu yanının ise açık bir dille yazılması olduğunu dile getirmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Bir kültür haftası ya da yanlışlıklar Komedyası”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.7-11, (e.)

Yazıda, Amerikan Kız Koleji Mezunları'nın hazırladığı Çağdaş Türk Kültür ve Sanatını Tanıtma Haftası adlı etkinlik ele alınmaktadır. Yazar, resim, edebiyat, müzik, sinema, tiyatro alanlarında etkinlik düzenlendiğini ifade ederek edebiyat alanında düzenlenen etkinlikler üzerinde durmaktadır. Roman, şiir ve öykü tanıtımlarında birçok ismin unutulduğunu dile getiren yazar, sergide tanıtılan eserlerin Türk edebiyatını yansıtmadığını savunmaktadır. Nermin Streater'in Türk Amerikan Derneği'nde yaptığı konuşmayı da eleştiren yazar, şiir üzerinde yapılan konuşmanın yetersiz olduğunu bildirmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında :Bir kefaretçi ve iki molla”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.7-12, (e.)

Yazıda, Melih Cevdet'in *Tercüman*'da yayımlanan “Bir Yıldönümü” ve “Edebî ahlâk üzerine” başlıklı yazılar üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Melih Cevdet'in “Bir Yıldönümü” adlı yazısında Orhan Veli'nin ölüm yıldönümlerinde artık pek anılmadığını ifade ettiğini bildirmektedir. Melih Cevdet'in görüşlerine katıldığını belirten yazar, Orhan Veli'nin ölüm yıldönümünün ticari olmaktan çıktığını ve *Varlık* dergisinin artık iyi bir biçimde ölüm yıldönümüne yer vermediğini dile getirmektedir. “Edebî ahlâk üzerine” adlı yazıda ise Samim Kocagöz, Tarık Dursun ve Attilâ İlhan hakkında bilgilere yer verildiğini belirten yazar, söyleşiyi yapanların adı geçen yazarların özel hayatlarını bilmediklerini belirtmektedir.

Çavdar, Tefik, “Makamlardan Bestenigâr”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, Oğuz Bülent’in 24 Kasım 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 46. sayısında yayımlanan “Bir kültür haftası ya da yanlışlıklar komedyası” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Amerikan Kız Koleji Mezunları’nın düzenlediği Çağdaş Türk Kültür ve Sanatını Tanıtma Haftası adlı etkinlik için yapılan eleştiriye yanıt vermektedir. Yapılan eleştirilerin kolej kompleksinden kaynaklandığını savunan yazar, etkinliğin Türk kültürü ve sanatını yabancılara tanıtması bakımından takdir edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Türk edebiyatının tanıtılmasında kimi yazar ve şairlerin adlarına yer verilmemesinin önemli olmadığını, bir etkilik çerçevesi içinde Türk bütün yazar ve şairlerin adlarına yer verilemeyeceğini, Nayman’ın adlarını saydığı kişilerin Türk kültür ve edebiyatı tarihinde önemli yerlerinin olmadığını ifade etmektedir. Ayrıca yazar, Nermin Streater’in konuşmasında bir eksiklik olmadığı ve Türk öykücülüğüne katkısının olduğu da dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Usis’in İşleri”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.9, (e.)

Yazıda, Richard Brooks’un *The Blackboard Jungle- Karatahta Cehennemi* adlı filmi, Amerikan eğitim sisteminin bozuk ve aksayan yönlerini ortaya koyması nedeniyle USIS (Amerikan Haberler Merkezi)’in Türkiye’ye getiren şirketin listesinden çıkartması eleştirilmektedir. Türkiye’deki sansür kurulunun yanı sıra Amerikalı bir sansür kurulunun Türkiye’de gösterime girecek filmlere sınırlama getirme yetkisinin tanınmaması istenmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz:Çelebi böyle olur”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Rahmi Kafadar’ın yönettiği, Yılmaz Duru, Gönül Bayhan, Sunay Uslu, Talat Artemel, Hulusi Kentmen, Sadri Karan ve Salih Tozan’ın oynadığı *Beni Şafakta Vurdular* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Rahmi Kafadar’ın ismini ilk defa bu filmin yönetmeni olarak duyduğunu belirten yazar, yönetmenin filmde neyi anlatmak istediğini bilmediğini dile getirmektedir. Filmdeki olaylarda ilgisiz parçaların olduğunu ve filmde bildik bir şehir westernine yer verildiğini ifade eden

yazar, oyuncuların yapmacık davrandığını savunmaktadır. Yazar, filmin Muharrem Gürses'in filmlerinden tek üstünlüğünün Vedat Akdiken gibi bir kamera ustasıyla çalışılmış olmasını göstermektedir.

M. Rana, “Yerçekimli Karanfil”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.12, (e.)

Yazı, Edip Cansever'in *Yerçekimli Karanfil* adlı eserinin yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Kitapta yer alan şiirlerin “bir geçiş, bir değişim çağını”(s.12) izlediğini belirten yazar, eserde yer alan şiirlere “sağlam şiirler”(s.12) gözüyle bakmanın yanlış olduğunu savunmaktadır. Edip Cansever'in şiirlerinde bir zenginlik bulunduğunu dile getiren yazar, bu durumu şiirlerinde denediği yeni imkânlarla bağlamaktadır: “Yeni şiirimizde birçok ozanlar, kavramlar ya da kelimeler dizgisiyle espriye pek çok önem veriyorlar. Bu imkân daha çok kelimelerin soyutlaştırılarak mısra içerisinde dizilmesinden doğuyor. Edip Cansever'in şiirlerinde bol örneklerini gördüğüm bu espriler kimi yerde başarılı, aynı zamanda güzel oluyor, kimi yerde de şiirin dışına taşıyor, şiirden uzaklaşıyor.”(s.12)

“Edip Cansever'in küçük etkileri yanında, daha çok Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat şiirini yürütüyor.”(s.12)

“Orhan Veli üçlüsünün etkileri, daha çok eski şiirlerinde. O şiirin temeline oturtulmuş daha duygulu, bazen çıkışları daha yeni mısralar var. Bunlar kitapta oldukça da bol. Ben bu şiirlere Orhan Veli artığı şiirler diyeceğim.”(s.12)

“Bazen bir fikri söylüyor, ama bu şiirin içinde eziliyor. Edip Cansever bazı şiirlerinin arasına, ya da son mısralarına bir fikri oturtuyor. Ama bu fikir, şiirin altında o kadar eziliyor ki, kimi zaman fikir şiire vasıta olmuş gibi ikinci plânda kalıyor.”(s.12) şeklindeki eleştirileri, kitaptaki kimi şiir ve mısra örneklerini vererek yapmaktadır. *Yerçekimli Karanfil*'in “son zamanların en iyi şiir kitabı”(s.12) olduğunu belirten yazar, yeni şiire ati eserlerin yayımlanmasının Türk şiirinin yolunu açacağını ve yeni şiirin yerinin daha iyi saptanacağını savunmaktadır.

K., “Usis Başka Ne Yapar”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9, (e.)

Yazıda, USIS'ın Brooks'un *Blackboard Jungle* filmini getirtici şirketlerin listelerinden çıkartması eleştirilmektedir. Ankara ve İstanbul'da bulunan sansür

kurullarının bir filmin Türkiye’de gösterilip gösterilmeyeceğine karar vermesi gerektiği, filmin tüm Avrupa ülkelerinde gösterildiği, USIS’in filmi sansürleme hakkının bulunmadığı belirtilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Dört ölü var...”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Nişan Hançer’in yönettiği, Fikret Hakan, Uğur Başaran, Üftade Kimi, Hasan Ceylan, Sadettin Erbil, Salih Tozan ve Adile Naşit’in oynadığı *Kahpe Kurşun* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Türk filmciliğinde köy konusunun belli bir bakış açısıyla ele alındığını ifade eden yazar, *Yosmanın Kızı* adlı film ile izleyicilere derli toplu bir film sunan Nişan Hançer’in *Kahpe Kurşun* ile senaryo yazarı Özdemir Birsel’in kurbanı olduğunu savunmaktadır. Öykünün kuruluşu ve geliştirilmesinin acemice olduğunu ifade eden yazar, filmde her şeyin önceden tahmin edilebildiğini vurgulamaktadır. Filmde bir melodram havasının hakim olduğunu dile getiren yazar, filmin öyküsüne de yer vermektedir.

Karasu, Bilge, “Bay Süreya’nın ‘Tehlikeli Alakalı’r”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6-11, (e.)

Yazı, Cemal Süreya’nın 4 Kasım 1957 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Tehlikeli Alakalar” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Cemal Süreya’nın özetle, şiir öyküden kaçarken öykünün de şiiri kovaladığını, şiirin öyküyü etkilediğini ve şiirdeki deformasyonun öyküde de görüldüğünü dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, Cemal Süreya’nın ifadelerinin genellikle kapalı olduğunu ve neleri kastettiğinin tam olarak anlaşılamadığını ileri sürmektedir. Yazar, Cemal Süreya’nın söz konusu yazısına ilişkin şu görüşlere yer vermektedir: “Hikâye şiiri nasıl kovalıyor? Şiir hikâyeden <<kaçtığından>> onu yakalamak; yeniden kendine bağlamak için mi? Şiir <<hesabını görüp>> bu hesabı bir <<sonuca bağlamak>> için mi? İş böyle olsa, şiiri ilgilendirirdi. Bay Süreya, hikâye şiire özeniyor, şiire öykünüyor demek istiyor anlaşılan, bundan yakınıyor ikinci cümle bu yakınmayı aydınlatmaktadır: <<Genç hikâyecilerimiz, hele en genç bazı hikâyecilerimiz hikâyeyi şiir metodlarıyla ele alıyor, öyle işliyorlarmış.>> mış.... O halde hikâyenin şiiri kovalaması denen şey, genel bir eğilim yahut bütün hikâyecilerimizin, hele en

genç bazı hikâyecilerimizin bir suçu. İlk cümledeki genelleme burada sakatlanıyor” (s.6)

“Aydınlatılması gereken ikinci sorun da <<Şiir Metodları>> nın neler olduğudur. Şiir yöntemlerinin alınıp işlenmesi insanı hikâyeye nasıl götürebilir, anlayamadım doğrusu. Gerçi Bay Süreya da anlamıyor ama ne düşündüğünü bize anlatması için biraz daha açık konuşmağa çalışması gerekirdi diye düşünüyorum. O da bu yöntemlerin hikâyeye götürmediğini anlatmak için yazıyor bu yazıyı, ancak şiir yöntemleri denen nesne nedir? Bana öyle geliyor ki, şiir yöntemleriyle işlenecek bir yazı, iyi yahut kötü bir şiirin meydana getirilmesine yol açacaktır. Bay Süreya, bu yöntemle çalışan hikâyecilerin iyi olmayan bir şey yaptıklarını söylüyor gerçi, ancak bu yapılan, kötü şiir değil de kötü hikâyedir. Nasıl oluyor bu iş? Hem Bay Süreya’nın, hikâyenin sınırları, hikâyenin << hikâye>> liği üzerinde düşündüklerinin de bilinmesi gerekmez mi?” (s.6)

“Gelelim üçüncü cümleye: Bu hikâyecilerin hikâyelerinde, << hikâye birimi olay değil, kelime>> oluyormuş artık; << hikâyeyi götüren, geliştiren sanki sadece kelimelerin isterleri, bağlantıları, çağrışımlarıdır.>> deniyor.” (s.6)

“F. Kayacan’ın, E. Öz’ün, A. Özyalçın’ın hikâyeleri, M. Buyrukçu’nun son hikâyeleri buna örnek gösteriliyor. Şiirin yöntemi buysa, şiir <<bir şeyi>> (Nedir acaba? Hikâye olmadığına göre...) <<sadece kelimelerin isterleri, bağlantıları, çağrışımları>> ile götürmek midir? Birimin <<kelime>> olması mıdır? Bay Süreya, güzel şiirlerini salt kelimeleri birim olarak almakla mı yazıyor? Öyle de değil. Bu hikâyeciler, en son <<deformasyonel, kelimeci>> şiirin yöntemleriyle yazıyorlarmış. Ne olur, bir örnek... Bana kalırsa, F. Kayacan hikâyelerini, bu şiirin yöntemlerine uyarak yazmaktan çok, 35-40 yıl önce Joyce’la geniş, kökten bir değişme geçiren bir anlatım yöntemiyle yazıyor. (Şunu belirtmek isterim; Bay Kayacan’ın hikâyelerine <<Joyce’a özenme>> damgası vurmak istiyorum değilim. Ancak derdimizi birbirimize anlatmaya çalışmalıyız...)” (s.6)

“Bay Cemal Süreya bir şey daha yazıyor: <<Toplumbilimlerde bile kendini gösteren geniş, yaygın deformasyon eğilimlerinin sanatta daha bir hoşgörülle karşılanması gerektiğine herkeslerden çok inanıyoruz.>> Bu herkesler arasında olmayı isterdim doğrusu. Toplumbilimlerde (Durkheim, Science Sociale, Gurvitch) mu? Yoksa toplumsal bilimlerde mi (hoş bu tamlamalar da pek bir şeyi

aydınlatmıyor) bu deformasyon eğilimleri geniş, yaygın olarak kendini gösteriyor? Bilgisizliğim hoş görülsün, gerçekten bunu anlamak isterdim. Bay Süreya bu cümleyi de ulamış ama: <<Ancak bilimde, teknikte olduğu gibi, sanatta da ihtisaslaşma ikinci ve daha esaslı bir bilim olduğunu unutmamalı.>> intisaslaşmanın ikinci bir eğilim sayılması üzücü. Bana kalırsa ihtisaslaşma, sanatçının kendi sanat koluna göstereceği temel saygının belirtisidir. Bay Süreya bir şairdir; böyle anılması, tanınması yazdığı, yazmak istediği, bu kolda ihtisaslaştığı içindir. Ancak <<deformasyon eğilimi>> nin yanında uzmanlaşmasının İkinci - ama daha esaslı, diyor Bay Süreya- bir eğilim olması neden? <<Deformasyon>> uzmanlaşmadan önce mi gelir? Yoksa onu ortadan kaldırır mı? Uzmanlaşma, bu daha esaslı eğilim, Çehof, de Alaroom, Sait Faik, Orhan Kemal'den gelen <<hikâyeci davranışların özünden, hareketinden, cevherinden>> ayrılmamayı mı gerektirebilir? Yeni hikâyecilerimiz <<ihtiyatsızlık, dikkatsizlik>> gösterirken uzmanlaşmayı mı baltalamışlardır? <<Sanatçılar gibi gibi sanatların da birer kişilikleri olduğunu unuttur görün>> mek, uzmanlaşmaya saygı göstermek, yapılan deformasyonların mı sonucudur yoksa kendi sanatları üzerine gerektiği ölçüde düşünmemiş, o sanat kolunu elden geldiğince bir bütün olarak kurmağa çalışmamış kişilerin mi yarattığı bir sonuçtur. Bay Süreya, yazısının sonuna doğru, anlatıtığı olaya birtakım nedenler bulunabileceğini söylüyor: hikâyelerde daha çok kısa cümleler kullanılması, bir kısım hikâyecilerin hikâyeye şiire geçmeleri yahut aynı zamanda şiir yazmaları, <<şiirimizin öbür edebiyatlara göre>> daha <<hâkim ve işlenmiş>> görünme gibi..." (s.6)

"Bay Süreya, hikâyecilerin <<soyutlamayı da, deformasyonu da hikâyeye sanatının kendi öz temelleri üstüne kurmaları gerekmez miydi acaba?>> diyor, öz temeller nedir? Bunların sınırı nedir? Soyutlama ile deformasyonu bu temeller üzerine kurmak yahut kurmamış olmak ne demektir? Bu nokta aydınlanmıyor. <<Hikâyeyi götürenler de bunlar olacaklar belki>> yargısıyla tanımlanan, hikâyeci görünen yazarlar, Bay Süreya'ya göre Özcan Ergüder, Orhan Duru, Tarık Dursun K., Leylâ Erbil... Bunları ötekilerden ayıran özellikler üzerinde uzun boylu durup bu özelliklerin bir çerçevesini çizmeğe çalışmak her iki öbektesayılan hikâyecilere karşı bir boyun borcu, bana kalırsa..." (s.6)

Sümer, Güner, “Goldoni’nin Çocuklarına Selâm”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.8, (e.)

Yazı, İkinci İstanbul Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali’nde İtalyan Cafoscari tiyatrosunun sahnelediği *Venezia di Goldoni- Goldoni’nin Venediği* adlı oyun üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun sahnelenmesini başarılı bulduğunu belirten yazar, oyunun güçlü olmasını Comedie dell’Arte geleneğine bağlı olmasına dayandırmaktadır. Yazının devamında, Türk tiyatrosunda belirli bir geleneğin oluşmadığını savunan yazar, amatör tiyatrocularımızın Türk tiyatrosunu ileri taşıdığını vurgulamaktadır.

Tamer, Erdoğan, “Usis’in İşleri: Bu müdahale haksızdır”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.12, (e.)

Yazıda, USIS’in Richard Brooks’un *Blackboard Jungle* filmini getirtici şirketlerin listelerinden çıkartması eleştirilmektedir. Yasaklamaların Orta Çağ dünyasına ait olduğunu dile getiren yazar, USIS’in Türkiye’de gösterilecek bir filmi yasaklama hakkının olmadığı vurgulanmaktadır.

Taşan, Berin, “Sözleşme Serbestisi ve USİS”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.12, (e.)

Yazıda, USIS’in Richard Brooks’un *Blackboard Jungle* filmini getirtici şirketlerin listelerinden çıkartması eleştirilmektedir. Yazar, USIS’in başka ülkelerdeki özgürlüklere müdahale edemeyeceği savunulmaktadır.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedrginliği I: Ülkülü Dönem”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.7-11, (e.)

Yazar, Ferit Edgü’nün Puşkin ve Peguy gibi sanat hayatının ikiye ayrıldığını belirterek, birinci döneminin ülkülü dönem olduğunu ifade etmektedir. Edgü’nün ülkülü dönemde iyimser olduğunu, mutlu yarınların geleceğine inandığını, hayata ve çevresine bağlı olduğunu, kendisine güvendiğini, daha iyi ve ileri bir toplum düzeninin kurulmasını istediğini, yurdunu ve insanları sevdiğini, eserlerinde halkın yaşayış, inanç, acı ve özlemlerine yer verdiğini, halkçı ve toplumcu bir sanatı hedef edindiğini, bilinçli bir aydın gibi davrandığını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Gecikmiş Liste”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.9, (e.)

Yazı, Lale Film’in 1958-1959 yılı sinema sezonuna ait film listesini yayınlaması üzerine kaleme alınmıştır. Lale Film’in MGM, Columbia ve 20th Century Fox’ın temsilcisi olduğu dile getirilerek söz konusu listenin 60 civarında filmi içerdiği ve bu filmlerin çoğunluğunun “dökme” (s.9) film olduğu savunulmaktadır. yazının devamında listede yer alan filmlerin adlarına yer verilerek kimi filmler hakkında kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Yaşasın Ticaret Yaşasın Türk Filmciliği”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Hicri Akbaşlı’nın yaptığı, Nevşin Aypar, Nebile Teker, Toygar Belevi, Atıf Kaptan ve Hikmet Serçe’nin oynadığı *Ağlayan Kaya* adlı filme ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Türk sinemasının bir boşluk içinde olduğunu savunan yazar, salt ticari kaygılarla yapılan filmlerin izlenmemesi gerektiğini dile getirmektedir. Söz konusu filmin köy filmi olduğunu belirten yazar, filmin gerçeklere tamamen sırt çevirdiğini bildirmektedir. Dekor, kıyafet ve oyuncu tavırlarının köy gerçeklerini yansıtmadığını dile getiren yazar, filmde seyirciyle eğlenildiğini vurgulamaktadır.

M. Rana, “Dergiler arasında : Yeditepe Ayıp Etmiş”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.7-11, (e.)

Yazı, Sabri Esat Siyavuşgil’in *Yeditepe* dergisinin 1 Aralık 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Akademi neye yarar?” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, özetle, Siyavuşgil’in dilin anarşiden ve kültürün uyuşukluktan kurtulması için milli bir akademinin kurulmasını istediğini, CHP iktidarı döneminin dil tutumunun keyfi olduğunu ve bu dönemde yapılan çalışmaların dil bilginlerince yapılmadığını ifade ettiğini ve TDK’nın mevcut durumunu eleştirdiğini belirtmektedir. Yazar, Siyavuşgil’in söz konusu yazısında, “Milletin en gözde söz sanatkârlarını bir araya getirip kurduğu akademi örneği olmaz da, milyonların ağzından düşmiyen Allah kelimesine dahi tahammül edemeyip onun yerine Çalap diyen ve bunu derken gözünün içine sizi yiyecek gibi bakan, ömründe bir güzel

cümlelerin musikisini tatmamış, bir güzel vümlenin mimarisini yaratamamış, hatta bir güzel cümlelerin heyecanını dahi duymamış filolog bozuntusu mu dile karışır, edebiyata hükmeder?” (s.7) şeklinde sözler sarf ettiğini bildirmektedir.

Yazar, Siyavuşgil’in görüşlerini eleştirmeden önce kullandığı dil üzerinde durarak Arapça ve Farsça kelimeleri kullanmaktan çekinmediğini savunmaktadır. Ataç için kullanılan ifadelerin son derece haksız olduğunu belirten yazar, Ataç’ın Türk dilinin gelişmesinde katkısının olduğunu, CHP’nin ise dil bilincini uynadığını bildirmektedir. Yazar, *Yeditepe*’nin Siyavuşgil’in yazısını yayınlaması “Yeditepe, o yazıyı yayınlamakla ayıp etmiş doğrusu...” (s.11) şeklinde değerlendirmektedir.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedrginliği I: Ülkülü Dönem”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.7-11, (e.)

Yazıda, Ferit Edgü’nün Puşkin ve Peguy gibi sanat hayatını ikiye ayrıldığı ifade edilerek, 15 Aralık 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 49. sayısında anlatılan ülkülü döneme devam edilmektedir. Edgü’nün şiir ve öykülerinde kahramanlarını yoksul, dertli kişilerden ve halktan seçtiği, kahramanlarının karamsarlığa kapılmadıkları, mücadele ettikleri, hayata bağlı oldukları ifade edilmektedir. Yazar, Edgü’nün kahramanlarının iyimser ve inançlı olmasını yine Edgü’nün ülkülü dönemini yaşıyor olmasına bağlamaktadır.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Bacak-Mevlut-Ezan: ölüm-Gözyaşı”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.9-11, (e.)

Yazıda, Memduh Ün’ün yönettiği, Talât Artemel, Neriman Köksal, Nazım İnan, Muazzez Arçay, Ayhan Batu, Birsal Kaplangil’in oynadığı *Bir Serseri* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin 1940 yılında Muhsin Ertuğrul tarafından yönetilen ve doğrudan doğruya Almanca’dan çevrilen *Şehvet Kurbanı* adlı filmin re-make’i olduğunu dile getiren yazar, iki film arasında yapılacak karşılaştırmanın Türk sinemasının “...içinde bulunduğu ticaret batağının en açık delili” (s.11) olacağını ifade etmektedir. Filmde, gözyaşı sahnelerinin çok olduğunu, 5 dakikalık ezan, 10 dakikalık mevlit ve 3 dakikalık mezarlık sahnesine yer verildiğini dile getiren yazar,

Neriman Köksal'ın bacak sahneleriyle de seyircinin istismar edildiğini ifade etmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında : Bir Ozan, Bir Düzen ve Atış Poligonu”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.6-11, (e.)

Yazıda, *Varlık* ve *Çağrı* dergilerinde yayımlanan kimi yazılara ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, *Varlık* dergisinde İlhan Demirarslan'ın yeniden şiir yazmaya başladığını ve şiirlerinin eskiye göre daha iyi olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, *Varlık* Yayınları arasında çıkan *Köyümden* ve *Hayal ile Gerçek* adlı kitapların aynı olduğunu belirten bir okurun sorusu üzerine, dergide bir yanıt yayımlandığını ve bu yanıtta kitapların sehven farklı bir şekilde çıktığının ifade edilmesini yazar inandırıcı bulmamaktadır.

Çağrı dergisine ilişkin değerlendirmelerde ise, yazar, “Beğendiğiniz on yeni Türkçe kelime hangisidir?” (s.6) sorulu ankete Behçet Kemal'in verdiği yanıt üzerinde durmaktadır. Behçet Kemal'in “Zorlama ve bir kişi tarafından tek başına uydurma olmayan her yeni kelimeyle dilimiz bir yeni ifade imkânı kazanıyor diye seviniyorum. Böyle yeni kelimelerin hepsini de seviyorum. İşte rastgele on tanesi: Çevre, tutsak, tanık, iyimser, bilgin, esrük, yitik, tedirgin (Yön, yöre, anı... gibi kelimeler de seviyorum amma bizim çocuklar birbirlerinden aşırarak onları o kadar çok kullanıp yıprattılar ki artık yenidirler diyemiyorum.)” (s.6) şeklinde sözler sarfettiğini belirten yazar, “bir kişi tarafından tek başına uydurma” (s.6) sözüyle Nurullah Ataç'ı hedef aldığını belirterek kimi kelimelerin çok kullanıldığı yönündeki görüşlerini doğru bulmadığını bildirmektedir.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.7-11, (e.)

Yazıda, Ferit Edgü'nün sanat hayatında ikinci dönem olduğu bildirilen ülküsüz dönem üzerinde durulmaktadır. 1956'nın Nisan ayından itibaren Edgü'nün ülkülü dönemdeki davranışlarına aykırı bir yol tuttuğunu belirten yazar, karamsarlık ve kötümserliğe gömüldüğünü savunmaktadır. Yazar, Edgü'nün topluma bakışının

inançsız, kötümser ve amaçsız olduğunu, çevresiyle bağlarını kopardığını, aydın bir geleceğe olan inancını yitirdiğini kimi yazı ve öykülerinden örneklerle ifade etmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Bırak dizinde ağlıyayım”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.7-10, (e.)

Yazıda, Yıldırım Keskin’in *Bir Gecenin Beyliği* adlı romanına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Romanın öyküsüne yer veren yazar, romanda mutluluğun arandığını ve bir gecenin beyi olmak düşünün işlendiğini bildirmektedir. Yazar, okura bir gecenin beyi olma düşünün öğütlendiğini ifade ederek, “Tüm umutsuzlukları silmek isteyen, gününü gün eden bir yaşama hayır yazar arkadaş, böyle bir şeyi sağlık veremezsin” (s.10) demektedir.

Sümer, Güner, “Amatörlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8, (e.)

Yazı, Atılâ Alpöge’nin Devlet Tiyatrosu Dergisi’nin 36. sayısında yayımlanan “Yurt Dışından Notlar” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Alpöge’nin söz konusu yazısında, Türkiye’deki gençlik tiyatrolarıyla batıdaki gençlik tiyatrolarını karşılaştırdığı ve Türkiye’deki gençlik tiyatrolarının öncü bir rol üstlendiği görüşünün belirttiği ifade edilmektedir. Yazar, Alpöge’nin görüşlerine katıldığını belirterek Türkiye’deki gençlik tiyatrolarının söz sahibi olması üzerinde durmaktadır. Türkiye’deki profesyonel tiyatroların arayış içinde olmadığını, bu işleci gençlik tiyatrolarının yerine getirdiğini dile getirmektedir. Yazara göre, gençlik tiyatrolarının öne çıkmasında profesyonel tiyatroların görevlerini tam olarak yerine getirmemeleri etkilidir.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedrginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.7-11, (e.)

Yazının birinci bölümünde Ferit Edgü’nün yarattığı kahramanlar ele alınmaktadır. Acarı, bu incelemesinde Ferit Edgü’nün öykülerinin teknik özelliklerini anlatır. Kahramanlar kötümserdir. Buhranlı yaşarlar. Kahramanların umutlarının kalmayışını Acarı, eleştiri konusu yapmıştır. Kahramanların psikolojik

yönden birbirine benzediğini anlatır. Bu yüzden kahramanlarda derinlik yoktur. Kahramanların Edgü'ye tıpatıp benzediğini söyler. Tüm kahramanlar, sonuçta tek kişiye dönüşüyor. Proust'un, Constant'ın, Goethe'nin de kendisini anlattığını belirten yazar, Edgü'nün bunu başarmadığını, yalnızca yanlış düşüncelerini temsil eden kukla kişiler yarattığını belirtir.

Yazının ikinci bölümünde, Edgü'nün eserlerinde gerçeği işleyişi ele alınmıştır. Acarı, yazarın gerçeği kendi görüşlerine göre değiştirdiğini öne sürmektedir.

“Kısacası gerçeği eksik, tek yanlı ve bölük pörçük bir şekilde canlandırıyor. Gerçeği yoksullaştırıyor.” (s.7)

Yazar, kişisel görüşlerini öyküye harmanlayamıyor. Ferit Edgü'nün görüşlerinin doğru olmadığını ifade ediyor yazar. Ferit Edgü'nün öykülerinin soyut olduğunu ve gerçeklikle bağlantısı olmadığını söyler Acarı.

Acarı, yazının üçüncü bölümünde Edgü'nün kullandığı dilden bahseder. Edgü, ülkülü dönemlerinde açık bir dil kullanıyorken ülküsüz dönemlerinde bireyselleşme, soyutlaşmadan dolayı karanlık tıkanık ve ağdalı bir dil kullanmaktadır. Bu yüzden de Edgü'nün dilinin zayıflaştığını söyler yazar.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: 57'den Kalan”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.9-11, (e.)

Yazıda Türk sinemasının neden gelişmediği ele alınmaktadır. Yazara göre, Türk sinemasında, 1957 yılı nerdeyse boş geçmiştir. Türk sinemasının bir takım türedi şirketlerin ve devletin tekeli ile kontürolünden kurtarılmalıdır. Yazar, yapılan filmlerin boş kasetleri doldurmak amacıyla ortaya konduğunu ve. 1957 yılının en önemli filminin Duru Film'in çevirdiği *Gelinin Muradı*'nın olduğunu bildirmektedir. Ancak yazara göre, bir çiçekle bahar gelmesi çağının geçtiğini savunmaktadır.

M. Rana, “Dergiler arasında ”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.7, (e.)

Yazar, yazının girişinde resimli romanların insanın hayal dünyasını baltaladığını ve düşünce gücünü engellediğini söylemektedir. Fakat resimli romanlara olan ilgiye de şaşırarak yazar, yazının ilerleyen bölümlerinde, Anadolu'da çıkan dergilerin sanat gücünden yoksun ve İstanbul'dakilerin Ankara'dakilerin

uydusu olduğunu dile getirmektedir. Ancak içlerinde çok azının okunur nitelikte olduğunu vurgulayan yazar, bununla birlikte çıkan dergilerin baskı kalitesinin de olmadığını belirtmektedir. Yazar, en sonda bu dergileri çıkaranlara, zamanlarını boşa geçirmemelerini önermektedir.

Sümer, Güner, “Hafta Başı”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.8, (e.)

Yazı, J. B. Priestley’in *Hafta Başı* adlı eserinin Devlet Tiyatrosu’nda temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, Priestley’in teknik olarak iyi bir tiyatro ustası olmadığını savunmaktadır. Trüklerin ve diyalogların iyi olmadığını belirten yazar, oyunun “Sanki zaman doldurmak için” (s.8) yazıldığını savunmaktadır.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü’nün Tedirginliği”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6-11, (e.)

Yazar, bu yazısında Ferit Edgü’nün Ülkülü dönemden Ülküsüz döneme geçmesinin sebeplerini arayarak neden çevresiyle bağlarını kopardığını, gelecekte ümit kestiğini, inancını yitirdiğini ve kendi kabuğuna çekildiğini sormaktadır. Yazar, Edgü’nün kimi gazete ve dergilerde yazdıklarından yola çıkarak söz konusu soruları yanıtlamaya çalışmaktadır.

Akçam, Dursun, “Türk Dili Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.7-11, (e.)

Yazara göre, *Türk Dili* dergisi sadeleşme fikrini savunmaktadır. Ancak bu dergide yine sade olmayan kimi sözcüklerin kullanıldığını örneklerle ifade eden yazar, Selahattin Batu’nun *Türk Dili*’nde yazdığı “İhmal Ettiğimiz” adlı yazısında çeşitli Osmanlıca kelimeleri kullanmasını eleştirmektedir. Yazar, karşılığı olan sözcüklerin kullanılması gerektiği söylemini dillendiren derginin kimi yazılarında eski kelimelerin tercih ettiğini belirterek “Bu ne perhiz, bu turşu”(s.7) demektedir.

Gabran, Cüneyt, “Küçük Sahnede Kamp 17”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (e.)

Yazıda, *Kamp 17* adlı tiyatro oyununun eleştirisine yer verilmektedir. Oyunu beğendiğini vurgulayan yazar, eserin özetine de yer verdikten sonra, Haldun Taner'in iyi bir rejisör olduğunu belirtmektedir.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Ölüler Sineması”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.9, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Süha Doğan'ın yaptığı ve senaryosunu Sadık Şendil'in yazdığı *Gelin Ayşem* adlı filmin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, filmde rastlantıların çok olduğunu ifade etmektedir.

M. Rana, “Dergiler arasında: İğne ile Çuvaldız ”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6, (e.)

Yazar, Halis Acarı'nın Ferit Edgü'ye yaptığı eleştirilerle başlıyor yazısına. Öykücülük ve eleştiri konusuna değiniyor. Yapılan eleştirilere mantıklı bir cevap verilemediğinden yakınıyor. Bir çok ozanın ve öykücünün bir şeyleri yazdığını ancak belli bir sanat anlayışından beslenemediklerini ifade etmektedir yazar.

Acarı, Halis, “İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7-12, (e.)

Yazar, Edgü'nün arayış içinde olan bir öykücü olduğunu belirtmektedir. Edgü'nün yeni kuşak için ilgi çekici bir yanının olduğunu belirten yazar, bunda hem onun kişiliği, ülküsüz, umutsuz, kötümser, kaçak bir edebiyatçı topluluğunun gerçeği anlayış ve yorumlayışının etkisinin olduğunu bildirmektedir. Edgü'nün insan oğlu için kurtuluş yoktur, düşüncesini çürüten yazar bu yazısında genellikle F. Edgü'nün düşünce yönünü ele almaktadır. Yazar, toplumsal değişmeden bahseder. F. Edgü'nün toplumun genel olarak aynı kaldığı görüşünü eleştirir.

Kakınç, Tarık, “Gördüklerimiz: Nice Boy, isn't he?”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.9-11, (e.)

Sinemanın ticari bir kaygısının olmasını anladığını belirten yazar, Osman F. Seden'in, Sadık Şendil'in senaryosunda bazı önemli noktalara dikkat etmeden filmi

kameraya alışıını eleştirmektedir. Osman F. Seden, söylemek istediklerini filmleri aracılığıyla ya da kahramanlarına söylettiği için eleştiriliyor. Sadık Şendil, bu senaryosunda da rastlantılara fazlaca yer vermiştir. Z. Müren'in sanki reklamını yapıyor. Her iyi şarkıcı iyi oyuncu olamaz. Yazar buna örnek olarak hem iyi oyuncu hem de iyi şarkıcı olarak Yves Muntand'i gösteriyor. Fakat Müren gibi iyi şarkıcı kötü oyuncular ise: Tino Rossi, Mario Lanza, Elvis Presley'dir.

Kakınç Tarık, “Gördüklerimiz: Ölmeyen Moda: “Köy Filmi”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.9-10, (e.)

Köy filmi olmasına karşılık bir polisiye film olan ve yönetmenliğini Hüsni Cöntürk'ün yaptığı *Kör Kuyu* adlı filin eleştirisine yer verilmektedir. Yazara göre, hem macera hem de köy filmini karıştıran senaryo filmi ikisi de olmaktan çıkarmaktadır.

Kakınç Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Parça Daha Umut”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Lütfü Ö. Akad'ın yönettiği ve Sezer Sezin, Turan Seyfioğlu, A. Tarık Tekçe, Üftade Kimi, Osman Alyanak, Kadir Savun'un oynadığı Meyhaneci Kızı adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Akad'ın sinema sanatı hakkında bilgilere yer veren yazar, filmin öyküsünü anlatmaktadır. Yazının devamında oyuncu ve yönetmen eleştirisine yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Ayyar Hamza”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (e.)

Yazı, Yale Üniversitesinde düzenlenecek olan dünya genç tiyatrocular festivaline, Genç Oyuncular Derneği'nin *Ayyar Hamza* adlı piyesiyle birinci seçilerek gönhdertilme kararının alınması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, oyunculara bir takım tavsiyeler de bulunmaktadır. Milli bir tiyatronun seçilerek festivale gönderilmesini olumlu karşılayan yazar, bunun şovenizme dönüştürülmemesi gerektiğini savunmaktadır. Yazar, yaptığı önerilerle *Ayyar Hamza*'nın daha iyi temsil edileceği ve beğeni kazanacağı inancını taşımaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Tennessee Williams’ın *Sırça Kümesi* adlı oyunun kısa bir öyküsü anlatılmaktadır. Yazar, yazısı boyunca oyundan hatırladığı karelerle duygusallığını birlikte vermektedir. Yazar, eserin üzerinde bıraktığı izlenimlere yer vermektedir.

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.7-11, (e.)

Yazıda, *Dost* dergisinin Şubat 1958 tarihli sayısında Şerif Hulusi’nin “İnkılap ve Devrim Sözlere” adlı yazısında kullandığı dil eleştirilmektedir. Yazar, eleştirisini revolution ve evolution (devrim ve evrim) sözcükleri üzerinde yoğunlaştırmaktadır.

Yazının devamında, Ceyhun Atuf Kansu’nun şairliği ele alınmaktadır. A. Turgut’un *Forum*’da Kansu hakkında yazdığı “Yeni Şiirler 1958 Dolayısıyla” adlı yazısından alıntılar yapan yazar, Kansu’nun Anadolu’yu şiirlerine konu alması üzerinde durmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Yerinde Saymak”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.9-12, (e.)

Yazıda, Şadan Kâmil’in yönettiği ve başrollerinde Leylâ Sayar, Semih Sergen, Sadri Alışık’ın oynadığı *Duvaklı Göl* adlı filmin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Değirmencioğlu’nun senaryosunu yazdığı filmin öyküsüne yer veren yazar, söz konusu öykünün kalıplaşmış olduğunu belirtmektedir. Filmde dublaj hatalarının olduğunu belirten yazar, yönetmen ve oyuncu eleştirisine de yer vermektedir.

Mazlum, Osman, “Buyrukçu’nun Acısı”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Muzaffer Buyrukçu’nun *Acı* adlı öykü kitabının değerlendirmesine yer verilmektedir. Buyrukçu, yazara göre, farklı türlü bir öykücülüğün başlangıcındadır. Buyrukçu’yu Orhan Duru’dan üstün tutan yazar, Buyrukçu’nun öykücülüğü hakkındaki görüşlerine yer vermektedir. “Bastığı yeri yeşerten yaşama sevinciyle Muzaffer Buyrukçu, Adnan Özyalçiner, Tarık Dursun K., Özcan Ergüder,

Bilge Karasu, Vüs'at O. Berver, Leyla Erbil, Nezihe Meriç gibi genç sanatçıların yanında kendine özel bir yer ayırıyor.” (s.12)

(Onaran), Mustafa Şerif, “Okurken: Anadolu”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6-12, (e.)

Yazıda, eserlerde Anadolu'nun hamasi bir şekilde işlenmesi ve kimi yazarların bunu kendine kalkan yapması eleştirilmektedir. Bundan sonra Ceyhun Atuf Kansu'nun yazdığı öyküye geçen yazar, bu öykünün kısa özeti vermektedir. Kansu'nun bu öyküsünün işlediği konu (Anadolu) bakımdan yapmacık olmadığını belirten yazar, sade ve güzel bir dil kullandığını ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Erdoğan Tokmakçioğlu”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Erdoğan Tokmakçioğlu'nun edebiyata şiirle başladığı ve sonra öykücülüğe daha sonra geçtiği, iyi öyküler yazdığı, psikanalize yer verdiği ifade deilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Umurumda mı Paris Kunduraları”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.8-11, (e.)

Yazıda, Tennessee Williams'ın *Sırça Kümes* adlı oyunu değerlendirilmektedir. Yazar bu yazısında duygulanmayı bırakmış. Özet devam ediyor. Ancak yazının sonunda aslında Amerikan Tiyatrosuna eleştiri var. Inge de nasibi bu eleştiriden nasibini alıyor.

“A.B.D.'de T. Williams, W. Inge gibi önde gelen yazarların böylesine dar kalıplar içerisine girmeleri, kendi sanatları adına hayıflanacak noktadadır.”(s.8) Aslında yazar, bir çok kişesel sorunun Freudçu cinsel açıklamalarla ortaya konmasına karşıdır. “Yalnız ne var ki çözüm gözlüğü her zaman Freud yasalarıydı. Cinsel eğilimlerin bir çok meseleleri doğurduğu belli olmuştu. Yalnız bu yol tek ve kesin çözüm yolu değildir. Olamaz da. Ancak gerçek çözüm yanı sıra kullanılabilecek. Toplum düzenindeki bozuk ve sakat davranışları bu şekilde çözümleyecek seyirciyi şartlamak, ileride yeni meseleleri doğuracaktır. Williams'ın umrunda olabilir, fakat biz pek aldırıyoruz Paris Kunduralarına.” (s.8)

İsimsiz (Muzaffer Erdost), “Küçük Oda Konuşmaları: Üvercinka ile Gelenler”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.12-11, (e.)

Yazar, Cemal Süreya'yı anlatıyor. Onunla ilgili hatıraları vs. özellikle şiir sanatından ve onun okunur bir şair oluşundan söz eden yazar, Süreya'nın en dikkate değer yanını şöyle ifade etmektedir: “Pazar Postası'ndaki yazılarımdan dolayı Ataç bana kızgın... Sinirli. Son konuşmamızın son cümlesi Ataç'ındır. Hiç yeri yokken <<Cemal Süreya mıdır nedir (...) bir şair çıkardınız başımıza>> diye ağıza alınmayacak sözler etmişti... Cemal Süreya'nın şiiri ve Ataç'ın küfürü. Elbette Cemal'in şiirini seçiyorduk.” (s.11)

Yazıda yer yer Sezai Karakoç'tan da söz edilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Tamburem Çu Guyem”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.9-11, (e.)

Yazıda, Orhan M. Arıburnu'nun yönetmeliğini yaptığı ve senaryosunu Hasan Kazankaya'nın yazdığı ve Belgin Doruk, Fikret Hakan, Saime Bekbay, Hayri Esen, Orhan Çağrısoy'un oynadığı *Lejyon Dönüşü* adlı filmin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, özellikle filmin senaryosunu eleştirmektedir. Yazar, filmde ışığın ve kameranın kötü kullanıldığı belirtmektedir. Yazının devamında oyuncu eleştirisine de yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “Müzik: istanbul'da son yıllar”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Giuseppe Postiglione'nin verdiği konserlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “Pazar Konseri”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.10, (e.)

Yazıda, İstanbul'da düzenlenen on beş günlük konservatuvar programı çerçevesinde 9 Şubat Pazar sabahı verilen konserlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Acı’ya Değgin”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.6-11, (e.)

Yazıda, Muzaffer Buyrukçu’nun *Acı* adlı öykü kitabının değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazıya, “Acının Bir Anahtarı” serisi öykülerinden bir alıntıyla başlayan yazar, gerçekliğin yazar, gerçekliğin iyi anlatılamadığını belirtmektedir. “Dünya’da Bir Akşam Üstü” ve “Uçtu Uçtu Sinek Uçtu” adlı öyküleri, yazar başka yerlerden okuduğunu düşünmektedir. “... bu hikâyelerinde başkalarını tekrarlamış, başkalarından <<kopya>> çekmiş değil.” (s.6) diyen yazar, Buyrukçu’nun yıllarca kullanılan tiplerin değiştirilmeden aynıyla bu öykülerde de kullanıldığını ifade etmektedir. Yazar, Buyrukçu’nun öykülerini okurken Masefield’i hatırladığını sözlerine eklemektedir.

Mazlum, Osman, “Duru Gök”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.6, (e.)

Yazıda, Sabahattin Kudret Aksal’ın *Duru Gök* adlı şiir kitabının değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, Aksal’ın söz konusu eserine ilişkin şu değerlendirmelerde bulunmaktadır: “Aragon’un <<ben yazarken düşünürüm>> sözünün tam karşıtını Sabahattin Kudret Aksal’ın şiirlerinde buluyoruz. O, düşünürken yazmaktadır.”(s.6)

“... S. Kudret Aksal’da nedense ifade ediş bakımından seçimli olacağı alternatif sayısı azdır. Bütün şiiri bu seçime dayandığından ve bir islenime ya da değişken bir niteliğe sahip olamayan tesbitler, kelimeler arasında bilinçli bir seçimi de güçleştirdiğinden ortaya sürpriz tadını bulamayacağımız, çok olağan, çok görüşlmüş çok ali-veli mısralar çıkıyor.” (s.6)

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Yama Üstüne Yama”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Semih Evin’in yönettiği, Sezer Sezin, Kenan Artun, Müfit Kiper, Atlan Karındaş, Şaziye Moral’in oynadığı ve Güzide Sabri’nin aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan *Ölmüş Bir Kadının Evrakı Metrukesi* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Sinema senaryosunun kimin tarafından hazırlandığının belirtilmediğini ifade eden yazar, senaryo ile orijinal öyküden uzaklaşmış olduğunu

dile getirmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, filmde işlenen kaderin ezici baskınlığı üzerinde durulmaktadır.

Sümer, Güner, “Kraliçe ve Asiler”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Ugo Betti'nin *Kraliçe ve Asiler-La Regie gli Insorti* adlı oyunu üzerinde durulmaktadır. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, Betti'nin Carlo Goldoni ve Luigi Pirandello gücünde bir yazar olmadığını savunmaktadır. *Keçiler Adası*'nın Betti'nin en güçlü yapıtı olduğunu söyleyen yazar, *Kraliçe ve Asiler-La Regie gli Insorti* adlı oyunda diyalog yönünden bir zorlama olduğunu dile getirmektedir. Yazar, oyunun boğucu bir melodrama dönüştüğünü ifade etmektedir. Yazının devamında söz konusu oyunun İstanbul Şehir Tiyatrosu'ndaki temsili eleştirilmektedir.

Er-Tok, “Sahne Z ve Ionesco”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.8, (e.)

Yazı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Ionesco'nun *La Cantatrice Chauve-Kel Şarkıcı* hakkında görüşlere yer verilmektedir. İkinci bölümde, söz konusu oyunu temsil eden Sahne 2'nin temsili başarılı bulunmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Avuç Toprak”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.9-11, (e.)

Yazıda, Osman F. Seden'in yönettiği *Bir Avuç Toprak* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin Amerikan 'western'lerine yaklaştığını ifade eden yazar, öyküsüne yer vermektedir. Filmi senaryo dışında her bakımdan beğenen yazar, senaryonun son derece kötü olduğunu savunmaktadır.

Sümer Güner, “Çöl Faresi”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.8-11, (e.)

Yazıda, Ludislaus Fodor'un Devlet Tiyatrosu'nda kapalı gişe oynayan *Çöl Faresi* adlı oyunun eleştirisine yer verilmektedir. Oyunun öyküsüne de yer veren yazar, oyunun başarılı bir şekilde temsil edilmesini Yıldız Kenter, Müşfik Kenter, Yıldız Akçan ve Çetin Köroğlu'nun başarısına bağlamaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Çırpıştırmanın İyisi”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.9-11, (e.)

Yazıda, Atıf Yılmaz’ın yönettiği, Eşref Kolçak, Çolpan İlhan, Nurhan Nur, Kadir Savun, A. Tarık Tekçe, Kemal Ergüvenç ve Saime Bekbay’ın oynadığı *Bir Şöforün Gizli Defteri* adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin öyküsüne yer veren yazar, filmi başarılı bulmamaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.7, (e.)

Yazar, yayımlanan kimi dergiler hakkındaki görüşlerine yer vermektedir. Seferihisar ilçesinin Ulaş köyünden yayımlanan *Nasır* dergisi üzerinde duran yazar, dergiyi çıkaranları takdir ederek çok şiir yayımlanmasını eleştirmektedir. Yazar, *Dost* dergisi üzerinde de durmaktadır. Günlük bir gazete tarafından *Ayar Hamza* oyunun kostümlerinin geri olarak değerlendirdiğini; ancak *Dost*’un bunu eleştirdiğini belirten yazar, *Dost* dergisinin görüşlerine katıldığını dile getirmektedir.

Duru, Orhan, “Üvercinka”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.12-11, (e.)

Yazıda, Cemal Süreya’nın *Üvercinka* adlı eseri üzerinde durarak şiir sanatı hakkında bilgilere yer vermektedir. Yazar, Cemal Süreya’yı genç ve yeni bir şair olarak tanıtmaktadır. “Bir kuşak şairini arıyordu. Galiba buldu. Belki bunu söylemek doğru değil. Olsun. Şimdi herkes kendi şairini bulduğunu sanacak. Doğrusu da bu. Bileşimci bir şair Cemal Süreya.” (s.12)

Yazının devamında Cemal Süreya’nın kimi şiirlerinden alınma mısralarla onun şairliği ele alınmaktadır. Yazar, Süreya’nın işlediği temaları alıntılıdığı mısralarla açıklamak istemektedir: “Cemal Süreya aşk şiirleri yazmak isteyen bir şairdir. Şiirleri sanki birtakım aşkları anlatmıyor da anlatmak istiyor yalnız.” (s.11)

“Cemal Süreya’nın fantezi düşkünlüğü, alaycı deyişi, okuyucuyu yadırgatmadan, şaşırtmak isteği açıktır. Bunlar da insancıl noktalar bence. İçimizdeki fantezi isteğine karşılık veriyorlar.” (s.11)

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Gidiyorum İşte Gör Hayalde Düşte Gör”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.9, (e.)

Türk sinemasının Alman, İtalyan, Arap, Fransız ve Amerikan sinemasının etkisi altında olduğunu dile getiren yazar, Atıf Yılmaz'ın *Yaşamak Hakkımdır* adlı filmine ilişkin değerlendirmelere yer vermektedir. Söz konusu filmin öyküsünün Fritz Lang'ın *You Only Live Once-Bırakınız Yaşayalım* adlı filminden alındığını belirten yazar, filmi başarılı bulmaktadır. Ayrıca yazıda, filmin öyküsüne de yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Yeniden Ugo Betti”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.8-11, (e.)

Yazıda, Sahne 8 tarafından temsil edilen ve Ugo Betti'nin *Kraliçe ve Asiler* adlı piyesinin eleştirisine yer verilmektedir. Genç tiyatrocuların çalışmalarını beğendiğini ifade eden yazar, onlardan Darülbeyti'den Devlet Tiyatrosu'na değin yerleşen anlayışın dışına çıkmalarını ve avante-garde anlayışa uygun hareket etmelerini istemektedir. Sahne Z'nin Ugo Betti'nin *Kraliçe ve Asiler* adlı oyunun temsilini üzerinde duran yazar, “Sonuç olarak Sahne 8 Kraliçe ve Asiler’de büyük bir başarıya ulaşmıştır diyemeyeceğiz... Ama ortada kişiyi sıkmayan, sonuna kadar götüren bir oyun vardı.” (s.11) demektedir.

A. Turgut, “Dergilerde”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.7-11, (e.)

Yazıda, *Başkent Ankara* ve *Meşale* dergilerine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. *Başkent Ankara* dergisi tanıtıldıktan sonra İsmet Üstek'in “Tanzimat ve ondan sonraki edebî kuşakların çinden çıkıp kişisel çabalarıyla sanat dünyasında yeteri kadar olmasa bile hafif fakat olumlu bir iz bırakmış birkaç sanatçının dış tutulursa başlangıçtan bugüne kadarki Gökçe-yazınımız üstüne pek kısa birkaç satır yazmak yeter sanırım. Birkaç satır şunlar olabilir. Topluma, daha geniş anlamıyla geniş halk kitlelerine hiçbir faydası olmamış ve onlara hiçbir şey söylememiş boş ve kof bir Gökçe-Yazın” (s.7) şeklindeki sözleri eleştiri konusu olmaktadır. Yazar, bu sözleri Divan ve Halk şiirini örnek göstererek eleştirmektedir.

Yazının devamında Gaziantep'te yayımlanan *Meşale* dergisi ele alınmaktadır. Derginin 14. sayısını kısaca tanıtan yazar, Ömer Asım Aksoy'un “Özleştirme” adlı yazısı üzerinde durmaktadır. Gençlerin Osmanlıca'ya yeteri kadar önem vermediğini

belirten Aksoy'a yanıt olarak yazar, gençlerin Osmanlıca öğrenmelerinden çok onlara okumayı öğretmek gerektiğini ifade etmektedir.

Aydın, Kemal, “Cep Tiyatrosu Dört Yaşında”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Cep Tiyatrosu'nda temsil edilen ve William Saroyan'ın *Hey Merhaba* ile Labiche'nin *İki Sıkılğan* adlı oyunlarının eleştirisine yer verilmektedir. Saroyan'ın oyununu baştan sona eleştiren yazar, Cep Tiyatrosu'ndaki temsili hakkında değerlendirmelere yer vermektedir. Labiche'in oyununu her yönüyle beğenen yazar, Cep Tiyatrosu'ndaki temsilini her yönüyle başarılı bulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Bir Arpa Boyu”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.9, (e.)

Yazıda, yönetmenliğini Nejat Saydam'ın yaptığı, Fikret Hakan, Eva Palmer, Hayri Esen, Muazzez Arçay, Reha Yurdakul, Metin Serezli ve Kadir Savun'un oynadığı Son Saadet adlı filme ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Filmin öyküsüne yer veren yazar, filmde hareket yaratmak için olmadık rastlantılara ve mantık hatalarına yer verildiğini savunmaktadır.

M. E., (Muzaffer Erdost), “Üvercinka'nın İlk Noktasında Tartışma”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eserine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. “Yeni şiirimizde espri bir başka düzende gelişiyor. Orhan Veli kuşağında espri bir olaya dayanıyordu. O kuşağın şiirlerinde, bir fıkra vardı. Yeni şiirin esprisi ise, olaya, fıkraya dayanmıyor. Örneğin bir aşkı, bir sevgiyi anlatırken, şiirini <<Biz seviştik Süveyş kanalı kapanmıştı- Ellerimizin balıkları bütün kanallarda>> diye bitiriyor... İlk mısraların alt mısralarla hazırlığı yerine, ilk mısralar okuru bir konu içersinde işliyor, aldatıyor, kandırıyor. Tam kapıdan girerken <<küt>> diye başına bir sopa indiriyor.” (s.12)

Yazar, yeni şiiri Cemal Süreya örneği ile açıkladıktan sonra Nazi Bakan Göbels ile ilgili bir fıkraya yer vermektedir. Daha sonra Cemal Süreya'nın *Üvercinkası*'nda geçen kimi şiirleri (Hür Hamamlar Denizi, Hazma Süiti, Dalga...) ele alan yazar, Orhan Duru'nun 16 Mart 1958 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan

“Üvercinka” başlıklı yazısında ortaya koyduğu görüşlerini eleştirmektedir. “Orhan Duru’ya göre, Süreya <<Bileşimci>> bir ozandır... Yani Cemal Süreya, bir şiirinde bir insanın bütün sorunlarını birleştirmiştir... Oysa, ne Cemal’in şiirinde böyle bir şey vardır, ne de bu gösterilmek istendiği gibi bir erdemdir. Bir kere Cemal, insan üzerinde değil, şiir üzerinde düşünmeyi seçmiştir. (...) Bütün bu gelişmeler, Orhan Duru’nun dediğinin aksine bir <<insan anlayışı>> nda değil de <<şiir anlayışı>> nda oluyor. .” (s.12)

Örkün, İlginç, “Matine Mizahı Ya da Ayağa Giden Sanat”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Robert Koleji’nde yapılan mizah gününde geçeler eleştirilmektedir. Projeksiyon cihazının iyi kullanılmadığını belirten yazar, *Dolmuş* dergisinin Yazı İşleri Müdürü İlhan Selçuk’un karikatür tanımlamalarını eleştirmektedir. Aziz Nesin’i de yaptığı konuşmadan ötürü eleştiren yazar, mizahçıların karikatürü sadece gülme anlamında değerlendirdiklerini ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Elde Kalem”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.8, (e.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 16 Mart 1958 tarihli 11. sayısında yayımlanan “Yeniden Ugo Betti” başlıklı yazının devamından oluşmaktadır. Yazıda, Sahne 8 tarafından temsil edilen ve Ugo Betti’nin *Kraliçe ve Asiler* adlı piyesinin eleştirisine yer verilmektedir. Söz konusu oyunun yönetmeni ile aralarında geçen diyaloglara yer veren yazar, yönetmenin oyun boyunca cehaletini ortaya koyduğunu savunmaktadır: “Avante-garde tiyatro diye bir zırlıttı tutturmuşsunuz... Profesyonel tiyatrolarla bilmem ne yaptırmaya kalkıyorsunuz... Tutmuşsunuz Unesco- bu sanıyorum Ionesco olacak- diye bir adam bulmuşsunuz. Birtakım deli saçmaları... Sakın o adamı bilmediğimi sanmayın... Resimdeki nonfigürasyonu tiyatroya getirmek istiyor... Hepsi bu...” (s.8)

A. Turgut, “Dergilerde:Gençlik Gazetesi”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.7, (e.)

Yazıda, Maraş’ta çıkan *Gençlik* ve Ankara’da çıkan *Çimen* dergileri ele alınarak değerlendirilmektedir. Maraş’ta yayımlandığı bildirilen *Gençlik* dergisinin

tek sayfalık bir dergi olduğunu belirten yazar, söz konusu derginin tek sayfanın kültür sanata ayrıldığını, sıradan olduğunu savunmaktadır. S. Türkan Konuk'un "Günlük"ü üzerinde duran yazar, Alaeddin Özdenören'in şiirinin de yayımlandığını ifade etmektedir. Ankara'da yayımlandığı bildirilen *Çimen* dergisinin ise yazar, ilöğretim öğrencileri arasında bir şiir yarışması düzenlediğini belirtmektedir.

İsimsiz, "Yabancılar Akını", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9, (e.)

Yazıda, yerli filmcilikte çalışan pek çok kişinin yabancı olduğunu bildirilerek Türk sinemacıların önünün açılması gerektiğini ifade edilmektedir. Yazının devamında Oscar ödülleri sonuçlarına yer verilmektedir.

Kakınç, Tarık, "Ya Öbürü?", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Yerli Film Yapanlar Cemiyeti eleştirilmektedir. Yazar, Yerli Film Yapanlar Cemiyeti'nden sonra Türk Film İmalcileri Cemiyeti'nin kurulduğunu belirtmektedir. Av. Feyzi Feyzioğlu'nun Yerli Film Yapanlar Cemiyeti adına yeni kurulan derneğe *Milliyet* gazetesinde yayımlanmak üzere bir tehdit notası gönderdiğini ifade eden yazar, söz konusu cemiyetin bu tutumunu eleştirmektedir.

Mazlum, Osman, "Şairin Kendini Tanıması", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6, (e.)

Yazıda, Fazıl Hüsni ve Oktay Rifat şiirleri bakımından değerlendirilmektedir. Fazıl Hüsni'nün kendini yenileyemediğini belirten yazar, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak* adlı eseriyle kendini yenileyebildiğini dile getirmektedir. İlyas Demirarslan adlı bir şairden de söz eden yazar, söz konusu şairin de kendini yenilediğini savunmaktadır. Yazının devamında şairin kendini nasıl yenilemesi gerektiği ifade edilmektedir: "<<Şair kendini hayatı boyunca yenilemelidir.>> Son sıralar bu laf sık sık edilmeye başladı. Bazı yazarlar, şiirini olduğu gibi sürdüren, şairi kolayca kaçmakla, edindiği ustalığın üstüne yatmakla suçlandırarak, kınayacak kadar işi ileri götürüyorlar. Çoğu zaman bunda haklı oldukları yönler de oluyor, haklı olmadıkları yönlerde." (s.6)

"Şair şiirini yenilerken kendini tanıyarak, bilerek bu işi yapmalıdır. Şair şiirinde ağırlık noktasını meydana getiren şeyi tamamen kaybetmemelidir. Kendine

hiç uymayacak bir şiir türüne el uzatmak iyi sonuçlar vermiyor.” şeklindeki görüşleri desteklemek isteyen yazar, buna örnek olarak Fazıl Hüsnü’nün şiirlerini göstermektedir.

Nesin, Aziz, “Bir Küçük Açıklama”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.10, (e.)

Yazı, “Matine Mizahı ya da Ayağa Giden Sanat” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu yazıda kendisi hakkında söylenenleri ele alarak birçok noktada yanlış anlaşıldığını ve değerlendirmenin buna göre yapıldığını ifade etmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Yenilik’e Ağıt”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.7, (e.)

Yazıda, *Yenilik* ve *Sanat Dünyası* adlı dergiler ele alınarak değerlendirilmektedir. Yazar, *Yenilik* dergisinin yayımlanan 61. ve 62. sayılarından sonra maddi nedenlerle kapatılacak olmasını üzüntüyle karşıladığını vurgulamaktadır. Yazının devamında *Sanat Dünyası* adlı dergide yayımlanan kimi yazılar ele alınarak eleştirilmektedir.

Akçam, Dursun, “Sarı Traktör”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Talip Apaydın’ın *Sarı Traktör* adlı romanına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, romanın öyküsünü anlatmaktadır. Genel olarak yazar, romanı beğendiğini ve romanın her yönüyle iyi olduğunu vurgulamaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Vur Beline Kazmayı”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.9, (e.)

Yazıda, *Çölde Bir İstanbul Kızı* adlı film hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Esat Mahmut Karakurt’un yazdığı senaryoyu gerçek dışı bulan yazar, filmin öyküsüne yer vermektedir.

Nesin, Aziz, “Gık!..”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.4-11, (e.)

Yazı, Fazıl Ahmet Aykaç’ın *Zafer* gazetesinde yayımlanan “Ciddiyet Buhranı” adlı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Aykaç’ın Türkiye’de Demokrat Parti’nin özgürlükleri kısıtlamadığı yönündeki görüşlerini eleştirmektedir.

Selçuk, Turhan, “Mizah: kem gözlere şiş..”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.10, (e.)

Yazı, İlginç Örkün’ün *Pazar Postası*’nın 6 Nisan 1958 tarihli 14. sayısında yayımlanan “Elemtere Fiş” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Örkün’nün söz konusu yazısında, kendisinin İtalya’da Bordighera adlı yarışmayı karikatürcülere bildirmediğini iddia ettiğini dile getirmektedir. Yazar, kendi davetiyesini kaybettiğini; ancak Aziz Nesin’in yarışmadan haberinin olduğunu ifade etmektedir. Yarışmada aldığı ödülü hakkıyla kazandığını dile getiren yazar, davetiyeyi de yayımlanmak üzere *Akbaba* dergisine gönderdiğini ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Zavallı Küçük Sheba”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Küçük Tiyatro’da oynan ve William Inge’nin *Come Back Little Sheba-Dön Bana* adlı oyun hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Inge’nin Broadway’den Hollywood’a geçmek için tiyatroyu bir araç olarak gördüğünü savunan yazar, Freudien olmasını eleştirmektedir. Ayrıca oyunun Küçük Tiyatro’daki temsilinde görev alan oyuncular da değerlendirilmektedir.

Nesin, Aziz, “Benim Bacım”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.4, (e.)

Yazıda, Adviye Fenik’in *Zafer* gazetesindeki yazısında Balıkesirli bir kadınının camiye başı açık gitmesinin sonucunda kovulmasını savunması eleştirilmektedir. Yazar, din istismarının yapıldığını savunmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: İyi Niyetli Peynir Gemisi”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.13, (e.)

Yazıda, İhsan Sedat'ın yönettiği O Günden Sonra adlı filmin eleştirisine yer verilmektedir. Filmin öyküsüne yer veren yazar, filmde şiddetin fazlasıyla işlenildiğini vurgulamaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.11, (e.)

Yazıda, Türk Dili dergisi üzerinde durulmaktadır. Yazar, derginin bilimsel çalışma ve araştırmalara yer vermesi gerektiğini savunarak VIII. Türk Dil Kurultayı'ndan sonra söz konusu yazılara daha çok yer vermeye başladığını bildirmektedir. Dergide yayımlanan, şiir, deneme ve eleştirmelerin bu nedenle azaltıldığını; ancak yayımlanan şiirlerin eski anlayışa bağlı olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Adnan Özyalçiner İçin”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Adnan Özyalçiner'in öykücülükte en iyi yazarlardan olduğu, yazdıklarının bir kitapta toplanmasıyla öneminin daha iyi anlaşılacağı, ilk zamanlarda çağrışımlara göre öykü yazdığı, daha sonra öykülerinde şiirin imkânlarından yararlandığı belirtilmektedir.

K., “Bay Arpad Üzerine Duyuru”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.12, (e.)

Yazı, Burhan Arpad'ın *Yeditepe* dergisinde yayımlanan “Yanlıı Hedef” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Arpad'ın söz konusu yazısında susmayı tercih ettiğini ve artık eleştiri yazmayacağını ifade ettiğini bildirmektedir. Fakat Arpad'ın *Vatan* gazetesinde “Günü Gününe” adlı köşesinde yazı yazmayı sürdürdüğü ve susmadığı bildirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: İnsanlık İçin Kuduz”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Antalya'da bir film şirketi tarafından hazırlanan ve yönetmeliğini Asaf Tengiz'in yaptığı *İnsanlık için Kuduz* adlı filmin değerlendirilmesine yer

verilmektedir. Filmin öyküsüne de yer veren yazar, filmi başarısız olarak değerlendirmektedir.

Mazlum, Osman, “Şiirin Sefaleti”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.8, (e.)

Yazı, Baki Süha'nın Varlık Yayınları tarafından yayımlanan *Karanlıktan Geçen Gemiler* adlı şiir kitabı üzerine kaleme alınmıştır. Kitapta yayımlanan şiirlerde, Cahit Sıtkı, Necati Cumalı, Oktay Rifat, Cahit Külebi'den neredeyse alıntı yapılmış nitelikte benzer dizelerin bulunduğunu dile getiren yazar, söz konusu şairlerin çirkinleştirildiğini ifade etmektedir. “Çirkinle dayanılıyor da, nedense bir şeyin sonradan çirkinleştirilmesine dayanılmıyor. Belki Süha, namuslu ve iyiye yakın bir taklidin bile üstesinden gelememiş.(...) Bir kişiliği, bir değeri olduğunu kendi de savunmaz herhalde.” (s.8)

Eseri yayımlayan yainevinin ve Yaşar Nabi'yi eleştiren yazar, “Ayrıca kitabı sunan yayınevinin şiir görüşü anlayışı,, jürisi üstüne olan düşünceniz de pekişecek. Hem asıl işte bu güvenin, bu düşüncenin pekişmesi için okumamız gerekiyor bu kitabı. (...) Bay Yaşar Nabi elinde bulundurur olduğu bir tekeli niye böyle kötüye kullanmış duruma düşüyor hep. Varlık dergisi dışındaki şiiri kötülerken, küçümserken, sifıra eşitlerken madalyanın öbür yüzünü de düşünmesi, bir <<en az ahlâk düzeyini>> tutturabilmek için bu denli boş eserlere yayınları arasında yer vermemesi gerekmez mi? Oktay Rifat'ın, Melih Cevdet'in, İlhan Berk'in, Attilâ İlhan'ın, Turgut Uyar'ın, Sezai Karakoç'un, Edip Cansever'in, Ahmet Oktay'ın, Metin Eloğlu'nun ve daha nice değerli, soy şairin adını sözlüklerden çizen bir davranışın, tutup Baki Süha gibi şiire uzak birilerini ortaya atması ya da tutundurmaya çalışması acı biraz da güldürücü kıvamında duygular veriyor kişiye.” (s.8) demektedir.

Mazlum, Osman, “Yabancı Dergiler: Unamuno Baylan'a Karşı”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.11, (e.)

Yazıda, Unamuno'nun 1900 yılında bir dostuna yazdığı mektubun İspanya'daki dergilerde yayımlanması üzerinde durulmaktadır. Unamuno'nun söz konusu mektubunda ifade ettikleri üzerinde duran yazar, söz konusu mektupta

gençlerin kültürsüzlükle iç içe olduklarını, Paris’te sürdürülen faydasız tartışmalara kendilerini kaptırdıklarını, kendilerini geliştirmediklerini belirttiğini dile getirmektedir. Yazının devamında, Unamuno’nun *Cahier du Sud* adlı derginin 1953 yılına ait bir sayısında Pierre Reverdy üzerine yazdığı bir denemesinden söz edilmektedir. Yazar, Unamuno’nun söz konusu yazısında savunduğu görüşlerle yazdığı şiirlerinin örtüşmediğini savunmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Bir Sanat Gecesi”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Niğde’de düzenlenen sanat gecesi hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Gittiği Niğde Öğretmenevi’nde düzenlenen sanat gecesine ilişkin izlenimlerini aktaran yazar, gecede şairlerin herhangi bir sanat zevkine uymayan şiirler okuduklarını dile getirmektedir. Yazar, herhangi bir sanat anlayışı olmayan şiirlerin okunmasını eleştirmektedir.

Özerdim, S. N., “Dertler Dilekler: Trampetli Kütüphane”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.9, (e.)

Yazar, kütüphanelerin yakılarında okuyucuyu rahatsız edecek nitelikte gürültü yapılmasından yakınmaktadır. Milli bayramlarda yapılan tören provalarının kütüphanede bulunan okur ve araştırmacıları rahatsız ettiğini dile getiren yazar, bu konuda daha hassas davranılması gerektiğini ifade etmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Gaziantep Kültür Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.11, (e.)

Yazının birinci bölümünde, Gaziantep’te yayımlanan *Gaziantep Kültür Dergisi*’ne yer verilmektedir. Derginin Gaziantep’le ilgili olaylara yer verildiğini; ancak ulusal sorunlara da yer verilmesi gerektiği bildirilmektedir. Dergiye bağlı haftalık “Çocuk Sesi” adlı yayının çocukları zararlı yayınlardan korumak amacıyla çıktığını; fakat tertip bakımından çocukların çekici bulmayacağını dile getirmektedir. Yazara göre “Çocuk Sesi”nin resimlendirilmesi ve çekici kılınması gerekmektedir okumak için. Yazının ikinci bölümünde *Yeni Yayınlar* adlı bibliyografya dergisinin okunması gerektiği belirtilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Gördüklerimiz: Sinemasız Sinema”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Türk sinemasında prodüktörlerin yönetmenlerin işine karışması eleştirilmektedir.

Sümer, Güner, “Ionesco Anlamsız mı?”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Ionesco’nun oyunlarının anlamsız ya da saçma olmadığı savunulmaktadır. Yazar, Mersin’de *Sandalyeler* adlı oyunu oynadıklarını, seyircinin yorumlarının oyunun saçma olmadığı, aksine düşündürücü olduğu yönünde olduğunu ifade etmektedir. Ergun Köknar ve ekibinin Kırklareli’nde aynı oyunu oynadığını, bir de ek olarak *Ders* piyesini oynadığını dile getiren yazar, Avrupa ve Türkiye’de kitlelere hitap eden Ionesco’nun oyunlarının abstre olmadığını savunmaktadır. Oyunu abstre bulanların rahata alışmış, komediyi, basit oyunları seven seyirci olduğunu dile getirmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Anadolu’daki Dergiler”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Genç Kilis*, *Maraş’ın Sesi* ve *Vatandaş* dergileri üzerinde durulmaktadır. Özellikle Adana’da yayımlanan *Vatandaş* dergisine değinen yazar, söz konusu derginin 4 Nisan 1958 tarihli sayısında çıkan ve Turgut Kazan’ın dilde özleşme konusu işleyen yazısına ilişkin değerlendirmelerde bulunmaktadır. Yazar, Kazan’a katıldığını dile getirerek Türkçenin özleşmede kendini bulduğunu savunmaktadır.

Arseven, Veysel, “Müzik Eğitiminde İkilik”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Yazıda müzik eğitimindeki ikilikten yakınılmaktadır. Yazar, milli eğitim sisteminin batının majör ve minör tarz sistemi üzerine müzik eğitimi yaptığını dile getirmektedir. Türk insanının, divan, halk, piyano ve sanat müziğini benimsediğini dile getiren yazar, batı müzik tarzlarından vazgeçilmesi gerektiğini dile

getirmektedir. Öğretmen okullarında halk müziği eğitime başlandığını vurgulayan yazar, orta dereceli okullarda hâlâ batılı tarzlarda eğitim yapıldığını belirterek bu ikiliğin ortadan kaldırılması görüşünü savunmaktadır.

K., Tarık Dursun, “Yazarın Rahatlığı”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Türkiye’de yayımlanan telif eserlerin getirisinin azlığından yakınılmaktadır. Türkiye’de yazarın görevini yaptığını belirten yazar; ancak yeterli sayıda okur kitlesinin oluşmadığını bildirmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Birinci Toplama Doğru”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.13, (e.)

Yazıda, sinema yapımcılarının birleşerek daha güçlü olmaları istenmektedir. Yazar, İstanbul Ticaret Odası’na kayıtlı 150’ye yakın film şirketinin olduğunu ; fakat film yapanların 10 taneden az olduğunu dile getirmektedir. Sinema yapımcılarını birleştirmek için, üç derneğin olduğu (Yerli Film Yapanlar Cemiyeti, Yerli Film İmalcileri Derneği, Türk Film Sanatçıları Derneği) belirtilerek bu derneklerin esasında görevlerini yapmadıkları savunulmaktadır.

Kaner, Rıza, “Beethoven ve Beş Solist”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Yazı, 29 Nisan 1958’de İstanbul Komedi Tiyatrosu’nda verilen müzik dinletisini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Bu dinletide Beethoven yapıtlarının çalındığını belirten yazar, Ferdi Statzer’in *Ay Işığı*’nı, Lili Statzer’in *İlkbahar Sonatı*’nı, Feyha Talay’ın Mozart’ın *Sihirli Flüt*’ünden Bemol Major Varyasyonu’nu çaldığını belirtmektedir. Sanatçıları çeşitli yönlerden eleştiren yazar, “Üç müzikçi, yalnız başlarına yapamadıklarını bir araya gelince başardılar ve yapıt tam bir anlaşma içinde çaldılar.” (s.12) der.

Kakıncı, Tarık, “Birinci Toplam”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.13, (e.)

Yazıda, 1957-58 sinema mevsimi değerlendirilmektedir. Yazar, çevrilen filmlerin iş yaptığını, prodüktörlerine para kazandırdığını ve yoğunluğun köy filmlerinde olduğunu belirtmektedir. Yazar, öne çıkan rejisörlerin Osman F. Seden, Atıf Yılmaz ve Lütfi Ö. Akad olduğunu dile getirerek, seyircinin iyi ve kötü filmi ayırt edemediğini söylediklerine eklemektedir. Ayrıca yazıda, 1957-58 sinema mevsimi filmografisine de yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Küçük Sahne Ankara’da: Kamp 17”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Dormen Topluluğu’nun temsilini verdiği *Kamp 17- Stalog 17* adlı oyun üzerinde durulmaktadır. Dormen Topluluğu’nun söz konusu oyunla Ankara seyircisinin önüne çıktığını belirten yazar, dil sorunu olduğunu, sözlerinin güçlkle anlaşıldığını belirtmektedir. *Kamp 17- Stalog 17* adlı oyununun öyküsüne yer veren yazar, oyunda rol alan oyuncuların (Necdet Aybek, Yılmaz Gruda, Erol Günaydın, Altan Erbulak, Erol Keskin, İlhan Ender, Ersun Kazançel, Ertekin Aykurt, Haldun Dormen) performansını değerlendirmektedir. Ayrıca oyunun sahneye konuşunu da ele alan yazar, oyunun temsilini genel olarak başarılı bulmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Atatürk’ün Sözlerini Anlamadım”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.2, (e.)

Yazı, *Ulus* gazetesinin Atatürk’ün 1933’te Bursa’da devrimci gençliği nasıl anladığını belirten sözlerinin yayımlanması üzerine *Zafer* gazetesi ile bu gazete arasında yaşanan tartışmalar nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, *Zafer* gazetesinin Atatürk’ün sözlerini yanlış yorumladığını bildirmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Çağrı-Acıpayam”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Acıpayam* ve *Çağrı* adlı dergilerden söz edilmektedir. Yazar, *Acıpayam*’ın meslek dergisi olduğunu; ancak dergide yer alan “mesleki” ifadesinin Türkçeye uygun bir kullanım olmadığını; çünkü derginin “öğretim” dergisi olmadığını belirtmektedir. Öğretmenlerin dil konusunda daha duyarlı olması gerektiğini savunan yazar, *Çağrı* dergisinin 6. ve 7. sayılarının birlikte çıktığını

belirterek derginin gereksiz soruşturmalara yer vermediğini dile getirmektedir. Behçet Kemal'in dergide yayımlanan "Yeni Eren" adlı şiiri üzerinde duran yazar, uyakları oluşturan sözcükleri vererek "Bereket, ozanlarımızın çoğu, hele iyileri kafiyei artık böyle anlamıyor." (s.11) demektedir.

Arseven, Veysel, "Sanatta İrtica", *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.10, (e.)

Yazı, Ankara radyosunda, Divan müziğinde söz sahibi olan bir kişinin "Bach, Beethoven bizim nemize gerek, dedelerimiz bize yeter."(s.10) şeklindeki sözleri üzerine kaleme alınmıştır. Yazara göre çağdaş sanatları; müziği, mimariyi, edebiyatı bırakıp Divan edebiyatını, dini mimariyi, divan müziğini savunmak gülünçtür. Bu sanatlar süresini doldurmuştur. Yazar, çağdaş medeniyete ayak uydurmanın şartının sanatta irticacı yaklaşımı bir yana bırakmak olduğunu vurgulamaktadır.

İsimsiz, "Mevsimin Yabancı Filmleri", *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.13, (e.)

Yazıda 1957-1958 sinema mevsiminde gösterime giren filmler ve bu filmlere ait kısa değerlendirmelerle seyirci ilgisine değinilmektedir. Yazar, 1957-1958 sinema mevsiminde, Vittorio de Sica'nın *Bisiklet Hırsızları*, George Stevens'in *Giant-Devlerin Aşkı*, Federico Fellini'nin *Il Bidone* *1-Kalpazanlar Çetesi*, Yves-Cousteau'nun *Sessiz Dünya*, Rene Char'ın *Gece Güzelleri*, Hileli *Aşk*, Kelly'nin *Dansa Davet*, Joshua Logan'ın *Piknik*, Otobüs *Durağı*, King Vidor'ın *Harp ve Sulh*, Mann'ın *Marty*, Clouzot'nun *Şeytan Ruhlu İnsanlar*, Wyler'ın *Ümitsiz Saatler*, Robson'ın *Harder They Fall* adlı filmlerin gösterime girdiği bildirilmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, "Alaylı Oyuncuları Uyarı", *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Yazıda, tiyatrodan dil konusu üzerinde durulmaktadır. Dil devriminin uzun uğraşları sonunda arı bir dilin yerleştiğini belirten yazar, tiyatro yazarları ve oyuncularından Türkçeyi doğru kullanmalarını istemektedir. Yazar, alaylı oyuncu diyerek tiyatronun okul okuyarak değil; salt ilgi duyarak yetişen oyuncuların Türkçeyi doğru kullanacağını vurgulamaktadır.

Sümer, Güner, “Bir Yıl Daha”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.12, (e.)

Mayıs ayının gelmesiyle tiyatro sahnelerinin kapılarına kilit astığını, sezonun böylelikle sona erdiğini belirten yazar, 1957-1958 tiyatro sezonunu değerlendirmektedir. Yazıda, sezon içinde Devlet Tiyatrosu’nun sahnelerinde ortaya konan oyunların ismi verilerek söz konusu oyunlar değerlendirilmektedir. Yazar, yalnızca Wittlinger’in *Saman Yolu*, Hackett ve Goldrich’in sahne adaptasyonu olan *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* ve Todor’un *Çöl Faresi* adlı oyunlarının temsilini başarılı bulduğunu dile getirmektedir.

Tamer, Ülkü, “Yabancı Dergilerde”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.8, (e.)

Yazıda, *East Europe*, *Israel Weekly Digest* ve *Saturday Review* adlı dergilerden alınan kimi haberlere yer verilmektedir. *East Europe* adlı dergide ifade edilen Bulgar yazarların Sosyalist Realizme karşı isyanlarına, *Israel Weekly Digest* adlı dergide Ben Gurion’un yazarların İsrail’e yapılan göçü işlemelerini eleştirmesine ve *Saturday Review* adlı dergide ise genç yazarların Hemingway, Faulkner ve Cummings gibi sanatçılardan etkilenecek hâlâ savaşı anlatmalarının eleştirisine yer verilmektedir.

Toprak, Ö. F., “İlkin Uygar Kişi Olmalı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.7, (e.)

Yazı, Necati Cumalı’nın *Varlık* dergisinde yayımlanan “Olumlu Kişi” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Cumalı’nın yazısında iddia ettiklerini yanıtlamayacağını bildiren yazar, bazı açıklamalarla yetineceğini ifade etmektedir. Türkiye’de öteden beri tartışmaların uygarca yapılmadığını savunan yazar, Cumalı’nın yazısının buna örnek olduğunu belirtmektedir. Cumalı’nın kendisini küçültmeye yönelik deyimler kullandığını ifade eden yazar, edebiyatımızda eskiden beri bazı “ulu kişiler”(s.7)in akıl dağıttığını savunmaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Garp Cephesinde yeni bir şey yok”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.11, (e.)

Yazı, Ünal Boduroğlu’nun *Varlık* dergisinin 15 Mayıs 1958 tarihli 478. sayısında yayımlanan “Şairler İçin” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Söz konusu yazı, Amerikan Koleji Mühendis Mektebi’nde yeni Türkçe ve şiir hakkında yapılan bir ankete binaen kaleme alınmıştır. Söz konusu anketi değerlendiren yazar, ortaya çıkan sonucun Türk şiirinin okur açısından bir gelişme kaydedemediğini savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Toplum zoru mu?”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.7, (e.)

Yazı, Aziz Nesin’in *Garip Şiirler Antolojisi* adlı kitapta yazdığı “Çok Garip” başlıklı yazısında her bir şaire sorduğu sorular üzerine kaleme alınmıştır. Nesin, şairlere, “1- Bu yeni deyişe, biçime sizi götüren öz nedir? 2- Bu özü doğuran, zorunlu bir yaşama değişmesi, toplum değişmesi olmuş mudur?” (s.7) şeklindeki soruları sormuştur. Yazar, Aziz Nesin’in sorularına karşı olduğunu belirterek, sanatın toplum değişmelerinin kaydı altında olmadığını; aksine sanatın toplumdaki değişimleri sağladığını dile getirmektedir. Sanatın toplumu değiştirme gücüne sahip olduğunu kimi örneklerle ispatladıktan sonra dönemin şiirinin toplumla olan ilişkisini şöyle ifade etmektedir: “Günümüz şairi, toplumu değil şiiri izliyor. Fransız şiirinin yanında Çin şiirini inceliyor. Toplamları birbirinden çok ayrı olan şiirlerden faydalıyor. H bombası arıyan bilimeri gibi, onun kafası da bazı şiir bilgileriyle rahatsızdır, onu durmadan başka bir şiire iteliyor, zorluyor. Bu zorlamanın, bu değişmenin bir parçası toplumda ise dokuz parçası onun dışında...” (s.7)

Kakınç, Tarık, “Üçüncü Toplam”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.13, (e.)

Yazıda Atıf Yılmaz’ın *Gelinin Muradı*, *Bir Şoförün Gizli Defteri* ve *Yaşamak Hakkımdır* adlı filmlerin değerlendirmesine yer verilmektedir. Her üç filmin öyküsünü anlatan yazar, oyuncu performanslarını da değerlendirmektedir.

Sümer, Güner, “Bu Yılın Yenileri”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.12, (e.)

Yazıda, 1957-1958 tiyatro mevsiminde Devlet Tiyatrosu dışındaki tiyatroların çalışmalarının genel değerlendirmesine yer verilmektedir. Devlet Tiyatrosu’nun halkın beğeni değerlerini aşamadığını belirten yazar, avangart yazarları tanıtmayı gençlik tiyatrolarının üstlendiğini ifade etmektedir. Yazıda, Ankara ve İstanbul’da yapılan iki tiyatro festivali ile ilgili değerlendirmelerin yanı sıra, Üniversiteliler Tiyatrosu’nun, Ionesco’nun *Kel Şarkıcı*; Sahne Z’nin yine Ionesco’nun *Kel Şarkıcı* ve *Sandalyeler*, William Saroyan’ın *Merhaba Dışardaki*, Molnar’ın *Çocuklar*; Tiyatro Sevenler’in Ghelderode’nin *Escorial*, Duvernois’nin *Yalnız*; Beşinci Tiyatro’nun Tennessee Williams’ın *Sırça Kümes*, G. Vidal’ın *Küçük Dünyamızı Ziyaret*, İbnülrefik Ahmet Nuri’nin *Ceza Kanunu*, Ionesco’nun *Sandalyeler*; Sahne 8’in Ugo Betti’nin *Kraliçe ve Asiler* adlı oyunlarını temsil ettiği bildirilmektedir.

Toprak, Ö. F., “Sarı Traktör”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Talip Apaydın’ın *Sarı Traktör* adlı romanının Türkiye’deki köy gerçekliğinin değişimini dile getirdiğini vurgulanmaktadır. Romanın özellikle köy zemininde kuşak çatışmalarına, üretim ilişkilerine yer verdiğini belirten yazar, romanın öyküsünü anlatmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Oturanya Cumhuriyeti ve Lafalonya Gençliği”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.9, (e.)

Yazıda, gençlik eleştirilmektedir. Hayatın aldatma ve hilelerle dolu olduğunu dile getiren yazar, sanatçı, gazeteci, genç ve her türlü toplum katmanındaki kişilerin söz konusu aldatma çarkının bir parçası olduğunu savunmaktadır.

İsimsiz, “Mevsim Kahramanları”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.13, (e.)

Yazı, 1957-1958 sinema sezonunun sona ermesi üzerine kaleme alınmıştır. Mevsimin en iyi eleştirmecisinin *Milliyet*’ten Tuncan Okan olduğu belirtilerek Yerli Film Yapanlar Cemiyeti’nin *Milliyet*’e gönderdiği nota üzerinde durulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “İkinci Toplam”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.13, (e.)

Yazıda, 1957-1958 sinema sezonunun en başarılı yönetmenleri olarak değerlendirilen Atıf Yılmaz, Lütfi Ö. Akad ve Osman F. Seden’in filmografilerine ve filmleri hakkında kısa değerlendirmelere yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Onikinci Gece”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.12, (e.)

Yazı, William Shakespeare’in *Onikinci Gece* adlı eserinin Büyük Tiyatro sahnesinde temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Eric Bentley’in “Bir oyunun iki görevi vardır. Birincisi toplumun krtığını yapmak, ikincisi de o gece tiyatroya gelmiş olan seyirciye iyi vakit geçirtmek. Ancak bu iki görevi bir arada yapabilen tiyatro yapıtı sağlamdır.” (s.12) sözüyle yazısına giriş yapan yazar, William Shakespeare’in tüm oyunlarının belirtilen niteliklere sahip olduğunu ifade etmektedir. Oyunu sahneye koyan Cüneyt Gökçer’i eleştiren yazar, oyunun Commedie Dell’Arte üslubu ile verildiğini dile getirmektedir. Yazar, oyunda görev alan Muazzez Kurtoglu, Cüneyt Gökçer, Ertuğrul İlgin, Melek Ökten, Şahap Akalın, Yıldız Akçan ve Müşfik Kenter adlı oyuncuların sahne performanslarını da değerlendirmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Sanat Sayfaları”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.11, (e.)

Yazıda, bir zamanlar gazetelerin haftada bir ya da on beş günde bir sayfalarının birini sanat ve edebiyata ayırdıklarını dile getiren yazar, zamanla bu düşüncelerin ve sanat edebiyat sayfalarını kaldırdığını dile getirmektedir. Sanat ve edebiyat sayfalarının çıkmazlarından söz eden yazar, hiçbir şey bilmeyen okuyucunun karşısına Kafka’yı, Lorca’yı çıkarmanın anlamsız olduğunu bir dönem, sanat ve edebiyat sayfalarının yazar mektuplaşmalarına ayrıldığını savunmaktadır. Tercüman gazetesinin yeniden bir sayfasını sanat ve edebiyata ayırdığını belirten yazar, bu gazetenin sanat ve edebiyat sayfasını Ayhan Hünalp’ın hazırladığını ifade

etmektedir. Yazar yine tercüman gazetesinin 3 haziran 1958 tarihli sanat edebiyat sayfasının tanıtımını yapmaktadır.

Duru, Orhan, “Bıktım Şiirden”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.7, (e.)

Yazıda, herkesin şair geçindiğini ileri süren yazar, söz konusu durumdan yakınmaktadır. Edebiyatın daraltılarak yalnızca şiir olarak algılandığını belirten yazar, edebiyatın düz yazısız olamayacağını dile getirmektedir. Türk edebiyatında düz yazının kullanım sıkıntısının olduğunu, bu nedenle düz yazıyla anlatılması gereken duygu ve düşüncelerin manzum bir biçimde yazıldığını ifade eden yazar, bu duruma Fazıl Hüsnü'nün *Batı Acısı* adlı şiirini örnek olarak göstermektedir. İlhan Berk, Cemal Süreya, Turgut Uyar'ın ozanlığını beğendiğini; ancak bu şairlerin düz yazıyı şiir anlayışlarının savaş alanı haline getirdiklerini savunmaktadır. Yazar, ozanların her alanda düz yazı yazmaları gerektiğini sözlerine eklemektedir.

Kakıncı, Tarık, “Festival Festivalleri”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.13, (e.)

Yazıda, uluslar arası sinema festivalleri nedeniyle festivale giden gazetecilerin tutumu anlatılmaktadır. Yazar, 1958 yılında, Brüksel Uluslar arası Fuarı, Cannes Film Festivali, Mannheim Dokümanter ve Kültür Filmleri Festivali, Brüksel Dünya Film Festivali, Karlovy Vary Festivali, Berlin Film Festivali, Stradford, San Sebastian, Kanada, Vancouver, Locarno, Edinburg, Venedik, Leningrad ve Lausanne Festivallerinin yapıldığını; ancak Berlin Film Festivali dışındaki festivallere Türk eleştirmenlerinin çağrılmadığını dile getirmektedir. Yazının devamında, günlük gazetelerin festivallere muhabir gönderdiklerini, muhabirlerin festivaldeki sanat olaylarıyla ilgileneceklerine dedikodular ve magazinsel olaylarla ilgilenmelerini eleştirmektedir.

Naci, Fethi, “Özgür Düşünüyorlarmış”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.8, (e.)

Zaman zaman kimi düşüncelerin ortaya atıldığını ve sanatçıların bu düşüncelere dört elle sarıldığını dile getiren yazar, yaşama sevinci, tevekkül ve insan

sevgisi gibi konuların şiirde moda halini aldığını belirtmektedir. Son dönemlerde özgür düşünme fikrinin ön plâna çıkartıldığını ifade eden yazar, yalnızca ortalık malı olan birtakım düşüncelerin dillendirildiğini savunmaktadır. Özgür düşünmenin yanlış anlaşıldığını belirten yazar, Ataç'ın taklit edildiğini; Ataç'ın özgür düşünmesine karşın onu taklit edenlerin ancak taklit düzeyinde kaldıklarını ileri sürmektedir. “Özgür düşünce ilkesi, düşüncemizi geliştirmekten, zenginleştirmekten çok bilisizliğimizi gizlemek yolunda kullanılıyor.” (s.8)

Ölmez, Ümit, “Eleştirmeden Önce”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.14, (e.)

Yazı, Hüseyin Cöntürk'ün *Eleştirmeden Önce* adlı eserini değerlendirmek amacıyla kaleme almıştır. Cöntürk'ün eleştiri alanında önde geldiğini daha önce tüm yazılarıyla Fethi Naci'nin *İnsan Tükenmez* ve Salâh Birsal'ın *Şiirin İlkeleri* adlı eserlerinin bu alanda yayımlandığını belirtmektedir. H Cöntürk'ün eleştirilerinin bilimsel olduğunu ifade eden yazar, eseri Türk dili bakımından zayıf olduğunu bildirmektedir. Cöntürk'ün bilimsel eleştirmeden yana olduğunu belirten yazar, yazının devamında kitabın içeriğiyle ilgili çeşitli bilgilere yer vermekle beraber, Cöntürk'ün kullandığı kimi yabancı kelimeler nedeniyle eserin eleştirisi yapılmaktadır.

M. E., (Muzaffer Erdost), “Bir Açıklama ve Bir Fark”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.9, (e.)

Sait Faik Hikâye Armağanı'nın verilmesi üzerine *Pazar Postası*'nda açılan soruşturmada, tarafsızlığını kaybetmemek için her yazara soruları eşit şartlarda sorduğunu belirten yazar, soruşturmaya kimi şakaları da ilave ettiğini belirtmektedir. Nezihe Meriç'in söz konusu şakalarının yanlış anlaşılabilirliğini belirtmesi üzerine yazar, “Normal kafalar bu sözlerin şaka olduğunu anlarlar.” (s.9) diyerek bu şakaları yayımlayacağını ifade etmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Hikâyede”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.7, (e.)

Yazıda, Memduh Şevket Esendal'ın öykü ve öykücülüğe bakış açısı ele alınmaktadır. Yazar, M. Sünnullah Arısoy'un Esendal ile yaptığı eski bir konuşmayı okuduğunu belirterek Esendal'ın yalın bir dili tercih ettiğini, sanatçıyı toplumun önünde giden ve topluma ışık tutan diye ikiye ayırdığını ve öykülerinde insanı ele aldığını ifade etmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Hamsi ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Yelken* dergisinin 1958 haziran tarihli 17.sayısı , *Pınar* dergisinin 19 Mayıs 1958 tarihli 1. sayısı ve *İzlerimiz 1958* adlı yıllık derginin 29. sayısı ele alınıp değerlendirilmektedir. *Yelken* dergisinde yayımlanan yazı ve şiirlerin sanat değeri taşımadığını savunan yazar, *Pınar* ve *İzlerimiz 1958* adlı dergilere ait kısa bir tanıtıma da yer vermektedir.

Erdost, Muzaffer, “Bir Hikâye Anatomisi Kurmak”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.8, (e.)

Öykü eleştirmelerinin daha çok öykücünün yaşama sevgisini aşıladıklarını söylemekten ileri geçemediğini söylemekten öteye geçemediğini savunan yazar, öykümüzün eski anlayışından kurtulması gerektiğini dile getirmektedir. “Bir olayın hikâyeye aktarılması, biçimlenmesi, anlatılması hikâyeci için bir özellikten ileriye gidemez. Konu, biçim, deyiş hikâyeyi tanımlayan en gerekli öğelerdir. Oysa biz, hikâye için ortak öğeleri, gerekli öğeleri saymakla, hikâyenin niteliklerini teşhis ettiğimizi sanıyoruz.” (s.8) diyen yazar, öykünün teşhis edilemediğini, öykü çözümlemesinin bunalımda olduğunu vurgulayarak iyi öykü yazılmadan iyi eleştiri yapılamayacağı görüşünü dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Akis Yazarının Adı Yok”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.9-10, (e.)

Yazı, *Akis* yazarının Ercüment Uçarı'nın *Cümbüş Başı* adlı şiir kitabını eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. “Yazar, Ercüment Uçarı'nın şiirleri üzerinde durmuyor, şiirlerini değerlendirmiyor. Kafasından İkinci Yeni şiire değerler çiziyor. Çizdiği değerlere Ercüment Uçarı'nın şiirini oturtup, başlıyor yermeye. Ercüment

Uçarı'nın şiirleri nerde, İkinci Yeni nerde? Akis'in çizdiği İkinci Yeni nerde, bugün savunulan, yürütülen İkinci Yeni nerde?" (s.10) diyen yazar, *Akis* yazarının yazısını aynen alıntılanmaktadır.

Kakınç, Tarık, "Atatürk Filmi'nin Tuzu Biberi", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Ahmet Emin Yalman'ın çevrilmesi düşünülen Atatürk filmi ile ilgili ifadelerine yer verilmektedir. Yalman, Universal-International Film Şirketi'nin sahibi olan senarist Bordon Chase ile görüştüğünü ve onu 50 bin dolar karşılığında Atatürk'le ilgili bir film çevirmeye ikna ettiğini dile getirmektedir.

Karakoç, Sezai, "Cemal Süreya'nın Çıkışı", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.7-8, (e.)

Yazıda, Cemal Süreya'nın şiiri ele alınıp değerlendirilmektedir. Cemal Süreya'nın şiirinin insan şiiri olduğunu belirten yazar, insanı bir ideoloji olarak gördüğünü ifade etmektedir. Cemal Süreya'nın insanı parçalayarak ele aldığını dile getiren yazar, "Modern ressamlar gibi uzuvları işler, değiştirir, kişilendirir. Bir Modigliani boynu, bir Chagall horozu, bir <<işlek ağız>>, bir Picasso gözü belirir şiirlerinde. İnsan adeta bir uzva indirilir. <<Kaçan bir kadın yüzü>> bütün bir kadındır. <<Memelerin kahramandı sonra>>da adeta, aşka cesaretle yürüyen bir kadın görür gibi oluyoruz. Yani oluşlarıyla insan, vücutta yerleştiriliyor." (s.7) demektedir.

Cemal Süreya'nın şiirinin müzik gibi aralıklarla geliştiğini belirten yazar, "Mısra cümleden kesin olarak ayrılır." (s.8) der. Cemal Süreya'nın mısralarının kültür yüklü olduğunu savunan yazar, şiirinin ise savaş sonrası gerçeklerine uygun düştüğünü vurgulamaktadır. Cemal'in, tehlikeli, tartışma götürür, aksiyonu olmayan şeylerden kaçması eleştirmede <<yadırganmaz>>lıkla <<uzlaşmaz>>lıkla açıklandı. Bence değil Cemal uzlaştırıcı olmaktan çok, kuvvetlendiren, kurtaran ve kabul ettirendir. O kadar kabul ettiriyor ki gerçeğini, kendisi kaybolur. Siz öteden beri bir gerçekliği vardı sanıyorsunuz. Yani siz de farkında olmadan yenileniyorsunuz. Şiirin eski oluşundan değil derhal kendini kabul ettirmesi, insanı yenileyen bir yapı, pragmatik bir dünya görüşü taşımasından. Eliot'un düşüncelerinden faydalananarak

söylersek, yeni bir sanat eseri, yalnız geleceği şarlandırılmaz, geçmişi de değiştirir, yeniler. Eserler düzenine katılan yeni bir eser, bütün düzeni yenilerse genel yenilemedir ki eseri kurtarır.” (s.8)

“Cemal bugün üçüncü bin plâni zorluyor. Bu toplumdur. Hürlük, ekmek ve kadın konusunda kişi açısından bir aydınlığı, behavior’u işlerken yakalamışsa da bununla yetinmek istemiyor. Eski bir derdi depresiyor; toplumu bu kadar deneyişten sonra artık toplum olarak verebilmeli insan; der gibidir son şiirlerinde. Toplum problemlerini insanı da unsurlar halinde ele almaktan daha ileri planda ırkların hürlüğü ve tutsaklığına önem verir. (Bun, Sürek Avı). Daha önce birtakım gerçekler bulmuştur bu alanda kadın, yalnız yatakta yatmayı bilmez. Aydınca da düşünür. Kadınla erkeğin bir ve eşit olduğu bir gelecek, apokaliptik bir dille çizilir.” (s.8)

“Şiirinde Cemal’in biçime önem vermesi aydınlanıyor. Jest şiirinin gereği bu. Cemal büyük bir şair. Özünü az az kullanarak gidiyor. Gittikçe formalist bir plâna kaydığını sananlar jest şiirinden çok yavaş da olsa bir üçüncü plâna, toplum katına çıkmağa çalıştığının farkında olmasalar gerek.” (s.8)

Naci, Fethi, “Bir Şiir”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.7, (e.)

Yazı, Başaran’ın *Yeni Ufuklar* dergisinin Haziran 1958 tarihli sayısında yayımlanan “Horozlu” başlıklı şiiri üzerine kaleme alınmıştır. Şiirde beylik ifadelerin kullanıldığını dile getiren yazar, “Başaran belirli bir konuda belirli sözleri sıralamaktan öteye gitmemiş. Şairlerimizde böyle bir eğilim var. Zaman zaman bazı konular önemli sayılıyor, her şair bir kez deniyor bu konuları.” (s.7) demektedir. Öyküde, denemede ve eleştiriye de böyle bir eğilim olduğunu savunan yazar, Divan edebiyatında da benzer bir tutumun var olduğunu belirtmektedir. Başaran’ın şiirinde biçim kaygısının olmadığını ifade eden yazar, söz konusu nitelikteki edebî ürünlerin sanat yönünden yoksun olduğunu vurgulamaktadır.

A. Turgut, “Gene Halk Şiiri”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.11, (e.)

Yazı, Enver Naci Gökşen’in *Türk Folklor Araştırmaları* dergisinin 105. sayısında yayımlanan “Yeni Halk Şiiri ve Şairleri” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. *Türk Folklor Araştırmaları* dergisinin folklor araştırmalarında önemli bir

boşluğu doldurduğunu ve yayım dünyasında önemli bir yerinin olduğunu dile getiren yazar, derginin yazı düzeninin karışık olduğunu belirterek halk şiirinin halk edebiyatı içinde değerlendirilmesi gerektiği görüşünü savunmaktadır. Gökşen'in yazısından kimi alıntılara yer veren yazar, "Halk şiiri de her na kadar bir ozanın yapıtı ise de yukarıda söylediğimiz sebepler onu, ozanın kişiliğini ebağlı olmaktan çıkarır, çoğu zaman E. N. Gökşen'in tanıtmak üzere yazısına eklediği şiirler de, gelenekten hiçbir şekilde kurtulmamış, hiçbir kişilik değeri, özelliği taşımayan, üstelik ozanlarının kentli olmağa özenmesi sebebiyle, halk şiirinde, halk ozanlarında bulup sevdiğimiz içtenlikten, bir bakıma bilisizlikten yoksun şeyler." (s.11) der.

Bosquet, Alain, "Çevirmenlerin Acıklı Durumu", (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.13, (e.)

Yazıda, yayınevlerinin edebi niteliklerine bakmasızın sırf ekonomik kaygılarla basmayı uygun bulduğu çeviri eserlerden yakınılmaktadır. Yazar, çevirinin bağımsız bir meslek olmadığını; ancak edebiyatçıların iyi çeviri yapabileceklerini savunmaktadır.

Çavdar, Tevfik, "Neden Toplumdan Kaçmak", *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.11-12, (e.)

Yazı, Tahsin Yücel'in sanat dergilerinin tekdüze ve duruk olduğu, bunun nedeninin gerçekçi, toplumcu sanat tutumu olduğu yönündeki görüşlerini eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Tahsin Yücel'in toplumcu sanatı eleştirmek amacıyla aynı şeyleri dile getirdiğini, bu durumun artık bıkkınlık yarattığını belirtmektedir. Yazar, toplum sorunlarını işlemenin tekdüzeliğe neden olmadığını ve kişiye daha özgür olma olanağı tanıdığını ifade etmektedir.

A. Turgut, "Dergilerde: Salkım", *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Salkım* dergisinde yayımlanan kimi şiir ve yazılar değerlendirilmektedir. Özdemir İnce'nin bir şiirinden iki mısra; Celal Çumray'ın "Yeni Sözler ve Şiirimiz" ile Hüseyin Cöntürk'ün "Ölü Doğan" adlı yazıları hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir.

Bekir, Kemal, “Oyun Yazarı Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.9-10, (e.)

Yazı, Metin And’ın *Dost* dergisinin Temmuz 1958 tarihli sayısında yayımlanan “Oyun Yazarı- Roman Yazarı” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Metin And, söz konusu yazısında tiyatronun bir edebi tür olduğunu; ancak Türkiye’de roman yazarlarının, oynanmayacağı endişesiyle oyun yazmaya yönelmediklerini ifade ettiğini belirtmektedir. Yazar da, bu görüşlere katıldığını vurgulamaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinema:Eleştirmecilerin Listesi”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.12-13, (e.)

Yazıda, Semih Tuğrul, Tuncan Okan, Halit Refiğ adlı sinema eleştirmecilerinin bir araya gelerek 1957-1958 sinema sezonunun en iyi on filmini seçmesi söz konusu edilmektedir. Buna göre, Stevens’in *Giant*, Rene Clair’in *Les Grandes Manœuvres*, Fellini’nin *Il Bidone*, G. De Santis’in *Roma 11*, Joshua Logan’ın *Picnic*, Nicholas Ray’ın *Bigger Than Life*, King Vidor’un, *War And Peace*, Hitchcock’un *The Wrong Man*, Deibert Mann’ın *Marty*, Clouzet’nin *Les Diabolianes* adlı filmleri sezonun en iyi on filmi seçilmiştir. Yazar, söz konusu seçimin yalnızca yabancı filmler arasında yapılmasını eleştirerek, yerli filmler arasında da bir seçimin yapılabileceğini belirtmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Tutumlar-Tartışmalar”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.11, (e.)

Her derginin bir tutumunun olduğunu belirten yazar, tutumu “..her derginin , yayımladığı şiirlerde, öykülerde, öbür yazılarda değişmeyen bazı değerlere bağlılık, şiirler, öyküler ve öbür yazılar arasında bir uygunluk, bir tutarlık, bir denge, yayımlanan yazıların bütününden, ortalamasından sezilen yön, toplumsal, bireysel görüş, düşünüş, sanat, anlayış.” (s.11) şeklinde tanımlamaktadır. Dergiler arasındaki tutum farkının eskici ya da yenici olmaktan öteye geçmediğini savunan yazar, tutum konusunda yapılacak tartışmaların saygıyla sürdürülmesi görüşünü savunmaktadır.

Yazının devamında Isparta’da yayımlanan *Demet* adlı derginin Mayıs-Haziran 1958 tarihli sayısı tanıtılmakta ve *Varlık* dergisinin son sayısıyla 25. yayım yılını tamamladığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Yaprak Dökümü: Amerikan Sinemasına Geline”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Brüksel Festivalinde Amerika’nın Orson Welles, Edward Dmytryk, Joshua Logan, Michael Curtiz ve John Sturges adlarından oluşan eski ve orta kuşak yönetmenlerince temsil edildiğini; yeni kuşaktan Kubrick ve Brook gibi temsilcilerin bulunmadığını dile getirilmektedir. Yazının devamında, Curtiz’in *The Proud Rebel* ve Sturges’in *The Old Man and the Sea* adlı filmlerinin öykülerine ve değerlendirmesine yer verilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema:Listelere Karşı”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)

Yazı, 20 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 29. sayısında “Eleştirmecilerin Listesi” başlığı altında yayımlanan yazının devamından ibarettir. Yazarın, “Günlük bir İstanbul gazetesinin ikinci sayfasındaki yan boş köşe yazarı” (s.13) dediği kişinin, Semih Tuğrul, Tuncan Okan ve Halit Refiğ’in en başarılı on sinema filmi üzerine yazdığı yazı değerlendirilmektedir. Yazar, söz konusu günlük gazetenin yazarın düşüncelerine katıldığını belirterek, üç kişinin en iyi filmleri belirleme hakkının olmadığını, her şeyin batı özentisiyle yapılmasının doğru olmadığını, yerli sinemanın gelişmesi için de uğraşlar vermek gerektiğini vurgulamaktadır.

Köksal, Ahmet, “Erdek Şenliği ve Eksikleri”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.12, (e.)

Yazıda, I. Erdek ve Bandırma Tiyatro Şenliği’nde gerçekleştirilen sanat olaylarına ve ortaya çıkan aksaklıklara yer verilmektedir.

Kutlugil, Orhan, “Asalaklar”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.8-9, (e.)

Türkiye’de yerli sanatçılara yeterince saygı gösterilmediğinden yakınan yazar, birçok aydının yabancılara daha fazla saygı gösterdiğini dile getirmektedir. “Faulkner’i, Joyce’u, Rene Char’ı, en avante-garde oyun yazarlarını, örneğin Ionesco’yu dikkatle izliyorlar da bize gelince küçümsüyorlar.” (s.8) diyerek Türk yazar ve şair ile batılı yazar ve şair arasında pek fark olmadığını dile getirmektedir. “Bugünün herhangi bir aydın, örneğin Prevert’le Oktay Rifat arasında büyük bir değer oransızlığının bulunmadığını anlayabilir.” (s.8) diyen yazar, Türk şair ve yazarlarına karşı saygı duyulması gerektiğini vurgulamaktadır.

Tamer, Ülkü, “Bir Açıklama”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.13, (e.)

Yazı, Bülent Habora’nın *Sel* dergisinde çıkan yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, kendisini yaranmakla suçladığını belirten Habora’yı eleştirmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Aydın Çağrı* dergisinin 5. sayısı ve *Nasır* dergisinin Haziran-Temmuz 1958 tarihli 29. ve 30. sayıları ele alınmaktadır. *Aydın Çağrı*’nın kısa bir tanıtımını yapan yazar, burada yer alan “Uç Boyutlu Eleştiri” adlı yazı üzerinde durmaktadır. Yazının devamında *Nasır* dergisinin 29. ve 30. sayılarında yayımlanan yazı ve şiirler hakkında bilgi vermektedir.

Naci, Fethi, “Sarı Traktör’ün Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.7-8, (e.)

Yazar, köy romanının yararlı olduğunu belirterek, köy gerçeklerini köyde yetişenlerin en iyi anlatabileceği görüşünü dile getirmektedir. Talip Apaydın’ın dilinin iyi olduğunu belirten yazar, köy gerçeklerini ve sorunlarını da iyi bildiğini vurgulamaktadır. *Sarı Traktör*’ün kısa bir özetine yer veren yazar, söz konusu romanda gerçeğin eksik bir biçimde yansıtıldığını ifade etmektedir. Yazara göre,

roman başarısızdır; çünkü Apaydın, gerçeği olduğu gibi aktarmıştır. Romandaki kişilerin yalnızca ilkel üretimi ya da traktör tutkusunu göstermek amacıyla yaratıldığını, bu yüzden derinliğine bir kişiliklerinin verilmediğini savunan yazar, romancının eserde röportajcı bir eda takındığını ileri sürmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Dil Konusu”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.11, (e.)

Yazıda, Türkçenin sadeleştirilmesi konusu ele alınmaktadır. Yazar, Bilge Karasu’nun *Forum* dergisinin 15 Temmuz 1958 tarihli 104. sayısında Türk Dil Kurumu’nun dilin sadeleştirilmesi konusunda otorite olarak kabul edilmesi gerektiği görüşünü dile getirdiğini ve bu görüşe katıldığını dile getirmektedir. Halis Acarı’nın *Dost* dergisinin Ağustos 1958 tarihli 11. sayısındaki yazısında yabancı sözcüklere Türkçe karşılıklar bulduğunu dile getiren yazar, *Ulus* gazetesinde “Dil Yargıç” başlıklı yazılarda yanlış kullanılan kimi kelimelerin doğru karşılıklarının verildiğini ifade etmektedir.

Edgü, Ferit, “Nato Mermer”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.10, (e.)

Yazı, Tahsin Yücel’in *Türk Dili* dergisinin Ağustos 1958 tarihli sayısında yayımlanan yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Tahsin Yücel’in söz konusu yazısında, “... en büyük yenilikleri onlar getirir, en güzel çevirileri onlar yaparlar. Ülkemizde pek bulunmayan yeni bir yazar buldular mı, onun bir uydusu olurlar hemen, bizim bilmediğimiz ya da bilmediğimizi sandıkları yabancı yazarların düşüncelerini, yöntemlerini, yeniliklerini, kendi buluşlarıymış gibi önümüze sürerler. (...) Pazar Postasını çıkaranlar eksik olmasınlar bu konuda da güzel bir örnek sağlamışlar bize. ” (s.10) şeklindeki görüşleri dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, Yücel’in “Açık- Kapalı” adlı öyküsüyle kendisini Faulkner taklitçisi saydığını ifade ettiğini belirtmektedir. Yücel’in yazısında, Faulkner gibi noktalama işaretlerini kullanmadığı ve özentî içinde olduğu şeklinde iddialar ileri sürdüğünü ifade etmektedir. Bu iddialara yanıt veren yazar, noktasız, virgülsüz, italik harflerle dizilen öyküye Faulkner’dan önce de rastlanıldığını, bunu daha önce Joyce’un denediğini vurgulamaktadır.

“Etki altına girmeyen, girmemeye çalışan sanatçılar güçsüz zavallılardır. Kendilerini dahi sananlar her yenilik karşısında irkilenler, bunlar arasında çıkar. ” (s.10) diyen yazar, alışılmışı yıkmaya çalışan yazarların batılı yazarları takip etmeye çalıştığını ve bunun doğal olduğunu ifade etmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Yeni Bir Dergi, Köprü”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.11, (e.)

Yazıda, *Köprü* ve *Arayış* dergilerindeki kimi yazı ve şiirler hakkında görüşlere yer verilmektedir. Yazar, *Köprü*’nün İstanbul’da yayımlandığını, ilk sayısında Melih Cevdet, İ. Berk, F. Öngören, Ferhat Sılacı, Can Yücel, Kemal Özer, Ülkü Tamer, Bozbeiroğlu, Onat Kutlar, Adnan Özyalçiner, Dylan Thomas ve Pablo Neruda’nın şiir, öykü ve çevirilerine yer verildiğini belirtmektedir. Ayrıca yazar, *Arayış* dergisinde yayımlanan ve M. Deligönül’ün şiir toplantıları hakkında görüş belirttiği yazısı üzerinde de durmaktadır.

Duru, Orhan, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (e.)

Yazı, İlhan Berk’in *Galile Denizi* adlı şiir kitabının yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, İlhan Berk’in şairliği ve şiir görüşü üzerinde durmaktadır. İki türlü ozanın olduğunu söyleyen yazar, birinci türünün yazdıklarının hemen benimsendiğini; ikinci türünün ise alayla karşılandığını, şiirlerinin hor görüldüğünü dile getirmektedir. Berk’in ikinci tür ozanlardan olduğunu savunan yazar, şair hakkında şu değerlendirmelerde bulunmaktadır: “... öz ve biçim bakımından birtakım yenilikler peşinde koşar. Bu durum ozanları kısa zamanda eskitip pabucunu dama atmakta usta edebiyat düşünürlerimizi, sanat dostlarımızı yadırgatır. (...)Çünkü bizde kimsenin -ozanları resmen tasdik edilmiş ozanlar hariç- bu denli inatla, hemen hemen kahramanca şiirle uğraştığı görülmemiştir.” (s.8)

Edgü, Ferit, “Tiyatronun Dönüşü”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.13, (e.)

Yazı, Güner Sümer’in *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Çirkine Yasak” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Sümer’in tiyatrodaki çirkin insanların rol almaması gerektiği ve seyircinin güzel insanları görmek istediği yönündeki

görüşlerini eleştirmektedir. Yazar, tiyatro çalışmalarının salt seyircinin keyfine bağlanamayacağını, tiyatronun her şeyden önce sanatsal bir güzellik yaratma amacıyla olduğunu dile getirmektedir. Yazının devamında, kimi gazete ve dergilerde ileri sürülen ve Ionesco'nun anlamsızlığı, saçmalığı ve umutsuzluğu işlediği yönündeki görüşler de eleştirilmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Konu Kıtılığı”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.8, (e.)

Yazıda, Maraş'ta yayımlandığı bildirilen *Gençlik* adlı tek yapraklık derginin 12 Ağustos 1958 tarihli sayısı değerlendirilmektedir. Yazar, söz konusu dergide yayımlanan ve Rasim Özdenören, Hüseyin Karakan ve Ali Kutluay'ın yazıları üzerinde durmaktadır.

Çelikten, Cengiz, “Üvercinka ağzına bakışım”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.11, (e.)

Yazıda, Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eseri ele alınmaktadır. Yazar, Süreya'nın şiirinin kelimeye dayandığını, günlük konuşma diliyle kurulduğunu, içten bir anlatıma sahip olduğunu, kelimeler arasında anlam ilgisinin olduğunu ve humour değeri taşıdığını vurgulamaktadır.

Çivici, Senih, “Ionesco Düşmanlığı ve Erdeğin Öğrettikleri”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.12-13, (e.)

Yazar, *Karayar Köprüsü*, *Akis* ve *Varlık* dergilerinde Ionesco aliyhine kampanya açıldığını belirterek Ionesco'nun şarlatanlıkla itham edildiğini dile getirmektedir.

İsimsiz, “Sinema: Yabancı Filmler Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.13, (e.)

Yaz mevsiminin sona erdiğini belirten yazar, sinema şirketlerinin yeni sezon listelerini ilan edeceklerini ve iyi film yerine kötü filmlerin listeleri dolduracağını savunmaktadır. Yazının devamında yeni sezonda kimi yabancı filmlere uygulanan sansür nedenleriyle birlikte açıklanmaktadır. Yazar, Brooks'un *The Blackboard*

Jungle, Hitchcock'un *The Men Hwo Knew Too Much*, Jules Dassin'in *Rififi*, Aldrich'in *Attact*, Kubrick'in *The Killing* filmlerine gösterim izni verilmediğini; gerekçe olarak dost bir ülkenin eğitim sisteminin eleştirilmesi, hırsızlık sahnelerinin bulunması, tanınan bir siyasiye suikast girişiminin olması gibi nedenlerin sıralandığını belirtmektedir. Yazar, Kubrick'in *Paths of Glory* ve Aldrich'in *The Big Knife* adlı filmlerinin de sansürleneceğini ifade etmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema Kanunu mu?”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.13, (e.)

Sinemanın batıda Milli Eğitim Bakanlıklarına bağlı ya da özerk çalışan sinema genel müdürlüklerine bağlı olduğunu dile getiren yazar, Türkiye’de sinemanın Polis Vazife ve Selâhiyetleri Kanununa tabi olduğunu ifade etmektedir. Yazar, söz konusu kanunun otuz sekiz maddeden oluştuğunu ve İtalya’dan 1930 yıllarda aynen alındığını belirtmektedir. Yönetmeliğin iki ve yedinci maddelerine yer veren yazar, filmciliğin sansürlendiğini ve bu koşullar altında Türk sinemasının kalkınmasının mümkün olamayacağını vurgulamaktadır.

Nesin, Aziz, “Varlık Dergisi ve Karikatür”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.8-9, (e.)

Yazar, eskilerin birini eleştireceği zaman onu övdüklerini ve buna “Rüşvet-i kelim” dediklerini belirttikten sonra *Varlık* dergisini ve Yaşar Nabi’yi öveceğini belirterek söz konusu derginin ve kişinin Türkiye’de yayıncılık alanında önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmektedir. Yazar, *Varlık*’ın okurlarının sorularına yanıt verdiği köşesinde neden karikatür basılmadığı yönünde sorulan soruya Türkiye’de karikatürün sanat değeri taşımadığı için yayımlanmadığı yönündeki görüşün yanıt olarak verildiğini bildirmektedir. Yazar, Türkiye’de yayımlanan karikatürlerin sanat değeri taşıdığını savunmaktadır.

Özerdim, S. N., “Bir Genç Derginin Dilde Gericiliği ”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7, (e.)

Yazıda, *Akis* dergisinin 16 Ağustos 1958 tarihli 223. sayısında yayımlanan “Bilmece Sevdası” adlı yazıda, *Ulus*’un Öz Türkçeci tutumunun eleştirilmesi söz

konusu edilmektedir. Yazar, devrimci bir dergi olmasına rağmen yeni dili desteklemeyen *Akis* dergisinin yanlış yolda olduğunu vurgulamaktadır.

Tarus, İlhan, “O Mahiler ki... Teşekkür Ederim”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.14, (e.)

Yazı, *Zafer* gazetesinin 30 Temmuz 1958 tarihli sayısından alınmıştır. Yazıda, *Var Olmak* adlı romanın yazarı övülmektedir.

Toprak, Ömer Faruk, “Destan Diline Yatan Roman”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Kemal Tahir’in *Rahmet Yolları Kesti* adlı romanı değerlendirilmektedir. Romanın eşkiyalık konusunu işlediğini belirten yazar, romanda toplum diyalektiğinin bütün yönleriyle ve estetiği bozulmadan yansıtıldığını ifade etmektedir. Romanın gerçekçi olduğunu, bu gerçekçiliğin röportaj gerçekçiliği olmadığını; aksine gerçeklerin sanat potası içinde eritildiğini savunan yazar, Kemal Tahir’in kişilerini iyi kurduğunu ve romanın sürükleyici olduğunu dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Muhsin Ertuğrul’un Görevinden Alınması Üzerine: Sahipsiz Tekne”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.12, (e.)

Yazı, Muhsin Ertuğrul’un Bölge Tiyatroları Genel Müdürlüğü görevinden alınması üzerine kaleme alınmıştır. Ertuğrul’un Darülbedayi, Bölge Tiyatroları gibi yerlerde önemli çalışmalarının olduğunu, söz konusu görevinden alınmasını eleştirmektedir. Yazar, Ertuğrul’un görevine iade edilmesi gerektiğini savunmaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: ‘Muamma’ya Saygı”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.10-11, (e.)

Yazı, Muzaffer Hacıhasanoğlu’nun *Varlık* dergisinin 485. sayısında yayımlanan “Muammaya Saygı” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Hacıhasanoğlu, söz konusu yazısında, ozanların anlaşılacak kaygısı içinde olduğunu, şiirin kişinin duygu ve düşüncelerini ifade etmek anlamına geldiğini savunarak “Şimdikilerin adı şiir (...) Şaşırıyon insan; aklı duruyor. Güzellik mi? Yok.

Fikir mi? Yok. Ne var? Yenilik... Sadece yenilik yazı yazmak, akli almıyor insanın” (s.10) demektir. Yazar, Hacıhasanoğlu’nun belirttiğimiz düşüncelerini yazı boyunca eleştirmektedir.

Hacıhasanoğlu’nun eleştirmecilik ya da denemecilik geçmişinin olmadığını belirten yazar, verdiği yargıların önemsiz olduğunu savunmaktadır. Yazar, Hacıhasanoğlu’nun verdiği şiirlerle “dili zorlamaya” (s.10) ve “dili bozmaya” (s.10) örnek olarak sunduğunu dile getirmektedir. Yazar, yeni şiirin dili zorlamaya ya da bozmaya çalışmadığını; sadece anlamı zorladığını kimi mısralarla ifade etmektedir. “M. Hacıhasanoğlu dikkatli bir şiir okuyucusu olsaydı, hemen her şiirde, ozanın kişiliğinden, kişisel yaşamasından gelen bir <<muamma>> daha doğrusu bir <<anlam güçlüğü>> bulunduğunu bilirdi. Ozanın kendine özgü izlenimleri, duygulanmaları, şiirde ister istemez <<karanlık>> yerler bırakacaktır. Bu önce, her kişinin, olayları, gerçeği kavrayış ve yorumlayış ayrımına dayanmaktadır.” (s.10)

“Bizim şiirimizde hiçbir yenilik gerekçesi ile birlikte gelmemiştir. Bu herşeyden önce, bizim kültür yapımıza, kültür geleneğimize bağlı birşeydir. Haşim’in <<mukaddime>>si bir gerekçe değil bir açıklamadır. <<Garip>> de öyle. Yenilgi tutturana da hiçbir zaman gerekçeleri olmamıştır. Şiirlerin kendisi olmuştur. Bir akımın, bir yeni anlayışın daha başlangıcında, dili yeni imkânlar için zorlamayı, bir deneme, bir arama değil de bir başarısızlık saymak fazlaca taraf tutmak değil mi?” (s.10)

“Bu yeni anlayışı daha başında, bütün değerleri belirmeden, durulmadan, yermeğe kalkışmak, üstelik inandırıcı hiçbir kanıt vermeden, hiçbir ölçüye dayanmadan kalkışmak, sonunda ancak yazarını güç duruma düşürmez mi? Sevmemek, tutmamak, o anlayıştan yana olmamak başka, yermek, kötülemek gene başka.”(s.11)

“Şiirimiz gerçekten, belki de bir çok yönü tutmayacak, bir dirileşme, -bu yenileşmeden çok dirileşmedir- çabasına girişmiştir. Her akımda olduğu gibi bunda da gerçeği ile sahtesi, ılımlısı ile aşırısı yanyana bulunacaktır. O. Veli akımının ilk günlerinde olduğu gibi. Bugün, o günlerin şiir bolluğundan kaç şiir kalmıştır elimizde.” (s.11)

Yazı, Kenan Akyüz'ün *Batı Tesirinde Türk Şiiri* adlı eserini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Kitapta Şinasi'den Necip Fazıl'a kadar şairlerin şiirlerine yer verildiğini bildiren yazar, "Profesör Kenan akyüz'ün, kitabına <<Batı Tesirinde Türk Şiiri>> adını vermesinin nedeni pek anlaşılamıyor. Bu tesirin ölçüleri, açıklamaları da yok. Batı tesiri çok genel bir çıkış noktası olarak alınmış anlaşılan. Neden Necip Fazıl'a kadar. Ondan sonra bu tesir kalmamış mı, belli değil." (s.7) der. Yazının devamında Hâmid, Muallim Naci, Hüseyin Suat gibi şairlerden kimi alıntı dizelere yer veren yazar, Divan şiiri ile Tanzimat sonrası şiirini karşılaştırmaktadır.

Oktay, Ahmet, "Galile Denizi", *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.11-12-13, (e.)

Yazıda, İlhan Berk'in şiir görüşü üzerinde durularak *Galile Denizi* adlı şiir kitabının değerlendirilmesine yer verilmektedir.

A. Turgut, "Dergilerde: Ölü Mevsim Biterken", *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.10, (e.)

Yazı, *Dost* dergisinin 12. sayısında yayımlanan "Zenciler İçin Kılavuz" (Attilâ İlhan) ve "Dergiler Pazarı" (Ömer Haybo) başlıklı yazıları değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır.

Baranus, Osman Numan, "İlhan Berk'in Güzel İşi", *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.8, (e.)

Yazı, Ahmet Oktay'ın 7 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 36. sayısında yayımlanan "Galile Denizi" başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Oktay'ın, İlhan Berk'in *Galile Denizi* kitabındaki şiirler hakkında "... iri-kıyım lakırdılar" (s.8) ettiğini belirten yazar, kitap için sarf ettiği "... etkili olamıyor" (s.8) ifadelerini de eleştirmektedir.

Sümer, Güner, "Tiyatro: Küçük Yanıt", *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.13, (e.)

Yazı, Ferit Edgü'nün 17 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 33. sayısında yayımlanan “Tiyatro Dönüşü” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Edgü'nün “çirkine yasak” (s.13) ifadesiyle ne anlatmak istediğini anlamadığını belirtmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Sanat Hikâyesi ve gerekli bir açıklama”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.10-11, (e.)

Yazı, Aziz Nesin'in 13 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 28. sayısında yayımlanan “Sanat Hikâyesi” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Aziz Nesin'in söz konusu yazısında söz ettiği genç öykücünün kendisi olduğunu belirten yazar, Nesin'le aralarında geçen diyalogun bir dergi idarehanesinde olduğunu ifade etmektedir. Nesin'in genç öykücü demesini tasvip etmediğini dile getiren yazar, yazarları genç, yaşlı, kadın diye nitelendirmeyi doğru bulmadığını vurgulamaktadır. Aziz Nesin'in piyes ve öyküyü birbirine karıştırdığını savunan yazar, sanat öyküsü olarak açıkladığı öykülerin esasında mizah öyküleri olduğunu belirtmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Yeditepe”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.10, (e.)

Yazıda, *Yeditepe* dergisinin 161. ve 162. sayılarının tanıtımına yer verilmektedir. Yazar, *Yeditepe* dergisinin söz konusu sayıların şiire ayrıldığını belirtmektedir. *Yeditepe* dergisinin 161. sayısında yerli şairlerin şiirlerine; 162. sayısında ise yabancı şairlerin şiirlerine yer verildiğini bildirmektedir.

Atar, İhsan, “Havada Bulut Yok”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Cevdet Kudret'in *Havada Bulut Yok* adlı romanının eleştirisi ve tanıtımına yer verilmektedir. Cevdet Kudret'in söz konusu romanında gerçek hayatta görülen kişilere yer verildiğini, bu kişilerin canlı olduğunu vurgulayan yazar, romanda Türkiye'de aydın sorununun işlendiğini bildirmektedir.

Öngören, Ferit, “sanat olmıyan mizah”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.10-11, (e.)

Yazı, karikatürün sanat; karikatüristin de sanatçı olmadığını savunmak amacıyla kaleme alınmıştır. Mektup tarzında yazılan yazı, dört bölümden oluşmaktadır. Yazar, “Kardeşim Cevdet” (s.11) diye seslendiği kişiye görüşlerini iletmektedir. Bu kişiden de kimi alıntılara da yer veren yazar, karikatür ve karikatürist hakkındaki görüşlerini açıklamaktadır.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Perdeler Açılırken”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nda yeni sezonda oynanacak piyeslerin adlarına ve kısa bir değerlendirmelerine yer verilmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Bitmeyen Uğraş”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.11-12-13, (e.)

Yazı, Cevdet Kudret ve Melih Cevdet arasında dil konusu etrafında ortaya çıkan tartışma üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Melih Cevdet’in dil konusundaki görüşlerini eleştirmektedir. Melih Cevdet’in Türkçeden bütün yabancı kökenli sözcüklerin atılması gerektiği görüşüne katılmadığını belirterek söz konusu görüşün gerçekçi olmadığını dile getirmektedir. Melih Cevdet’in söz konusu görüşlerinde referans olarak Ziya Gökalp’i gösterdiğini bildiren yazar, Ziya Gökalp’in dilci olmadığını, bu konuyla ilgili olan bilginlere danışmanın daha doğru olduğunu belirtmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili ile Ruhbilim”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.11, (e.)

Yazı, *Türk Dili* dergisinin 85. sayısının değerlendirilmesinden ibarettir. Derginin önemli bir bölümünü dil bayramına ayırdığını belirten yazar, söz konusu bayram nedeniyle dağıtılan ödüllerin sonuçlarına yer vermektedir.

Edgü, Ferit, “Aldatmalar karşısında”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.10, (e.)

Belirli bir düşünsel temele dayanan bir Türk kültürünün olmadığını ileri süren yazar, eski kuşakların sonraki kuşaklara hiçbir değer bırakmadığını savunmaktadır.

Tüm yazarların, toplumun, sanatçıların bireyin özgürlüğü için çalışması gerektiğini dile getiren yazar, Tanzimat, Servet-i Fünûn ve Fecr-i Âtî edebiyatçılarının gülünç olduğunu iddia etmektedir. Türk şiirinin batı şiiriyle at başı gittiği düşüncesinin aldatma olduğunu belirten yazar, “Bizde batılı bir ekinin olmaması ancak nice yıllar sonra onu şöyle böyle edinmemiz gerçekleri tek bir açıdan görmeye götürüyor bizi. Yaratıcı bir şüpheciliği aşmadan önce inanıyoruz. Bu inançlar da varlıktan uzaklaştırıyor kişiyi. Bir bağınazlığa sürüklüyor. Hoş bu batıda olmuyor değil ya diyen yazarlar, ileri yazarlar çıkıyor. (...) Namık Kemal, Tevfik Fikret örneğinden başka bir şey değil. Biraz daha batılı, biraz daha çağdaş, işte hepsi bu.” (s.10)

“Ama onların da öneminin yalnız tarih içinde olacaklarından korkuyorum. Bunları günümüz yazınında en geniş yer tutan köy romanları, hikâyeleri düşünerek söyledim. Böylesi bir görünüşle batılı bir Türk yazınının kurulacağına inanmıyorum. Bütün bu inançların, beğenilerin dışına çıkabilecek tek-tük yazarlar çıkabilir. Onlar bu kopma içinde tek bir savaşın varlığını, duyularını, sınırsız özgürlüğünü, çevrelerini şaşkına döndüren bir aşırı gerçekçilik içinde yapabilirse, hem zamanları için de bu toplumun özgürlük savaşı içinde kendi kurtuluşlarını gerçekleştirecekler. Bir bölge niteliğinden kurtulacaklar, bir ak töre savaşı açacaklar. Ancak böylesi sanatçıların çoğalmasıyla yazınımız tek düzelikten, bize büyük bir şey kazandırmayan yeniliklerden kurtulmuş olacak.” (s.10)

“Bu yolda ilk çıkış noktası, yazınımızda hemen hiç görmediğimiz cinsel aşk yazını olabilir.” (s.10) demektedir.

Nesin, Aziz, “Genç Hikâyeci”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.7, (e.)

Yazı, Osman Erdoğan Tokmakçıoğlu’nun 14 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 37. sayısında yayımlanan “Sanat hikâyesi ve gerekli bir açıklama” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, eski kuşağın Sait Faik ve Orhan Veli’ye genç dediğini ve bununla sanatçıları küçümsediğini; fakat kendisinin Tokmakçıoğlu’na genç derken yalnızca yaşını kastettiğini ifade etmektedir. Yazar, piyes ve öykünün yazma sırasında aynı olduğunu kastettiğini, esasında yazım sırasında birbirine benzediklerini; yoksa okuyucu karşısındaki durumunu ifade etmek istemediğini belirtmektedir.

Oktay, Ahmet, “Çıkma”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.11, (e.)

Yazı, Osman Numan Baranus’un 14 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 37. sayısında yayımlanan “İlhan Berk’in Güzel İşi” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Baranus’un İlhan Berk ile ilgili yargılarını eleştiren yazar, Berk’in fildişi kulesine kapanan bir sanatçı olmadığını ifade etmektedir. “Yüzü çizgi çizgiymiş İ. Berk’in. İki buçuk sayfalık bir yazının bütün düşünce yüküne, kanıtlarına, yargılarına bundan iyi cevap verilemezdi hani. Yüzü çizgi çizgi ya İ. Berk’in. Entelektüel şairmiş. Bu ne mantıktır. Ye kürküm ye. Neredeyse İ. Berk iyi bir aile babasıdır diyecek. Sanki ben şairi mahkemeye vermişim.” (s.11)

Şimşek, Selâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: ‘Köylü Edebiyat’”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.6, (e.)

Yazı, Orhan Seyfi Orhon’un *Havadis* ve *Yelken*’de yayımlanan yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Orhon’un Yunus Nadi Armağanı’nı Fakir Baykurt’un Yılanların Öcü adlı eseriyle kazanmasını işlediğini bildirerek söz konusu yazıda köy edebiyatının yanlış tanıtıldığını ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Bay Agâh Sırrı Levend”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.13, (e.)

Yazı, *Türk Dili* dergisinde çıkan bir eleştirmede *Pazar Postası*’nda yayımlanan bir yazıdan söz edilirken “İşittiğime göre Mustafa Şerif’in dergi arkadaşları arasında bir hayli baytar varmış...” (s.13) denmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, bu ifadelerin kullanılmış olmasını şöyle değerlendirmektedir: “Atatürk Türk Dil Kurumu’na bağışta bulunurken, hiçbir zaman bu ülkede müsbet bilime dayanan öğrenim ve mesleklere hakaret edilsin, kendi kurduğu müesseselere bir basit espri uğruna küfredilsin diye bağışta bulunmadı. Hatırlatmak isterim.” (s.13)

A. Turgut, “Dergilerde: ‘Tahta At’ mı?”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.11, (e.)

Yazı, Ercüment Uçarı’nın *Köprü* dergisinin 1 Ekim 1958 tarihli 3. sayısında yayımlanan “Tahta At” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Derginin söz konusu sayısının kısa bir tanıtımına yer veren yazar, Uçarı’nın kullandığı başlık ile

yazısında ifade ettikleri arasında herhangi bir bağlantının olmadığını dile getirmektedir. Uçarı'nın şiirde anlam, yeni şiir, Orhan Veli'nin şiiri gibi konulardan bahsettiğini bildiren yazar, ne anlatmak istediğini cümle bozuklukları nedeniyle anlayamadığını dile getirmektedir.

Erturan, Gökalp, “ ‘Ayrık Otları’sız Tarla”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.10, (e.)

Yazı, Halis Acarı'nın *Dost* dergisinde yayımlanan “Ayrık Otları” adlı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Halis Acarı'nın *Pazar Postası*'nda yayımlanan bir şiirinin dizelerini alıntılarla eleştiri yaptığını belirterek Acarı'nın İkinci Yeni şiirine yönelik eleştirilerini yanıtlamaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Kızmamak”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.10, (e.)

Yazı, M. Hacıhasanoğlu'nun *Varlık* dergisinin 488. sayısında yayımlanan “Kızmak” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Hacıhasanoğlu'nun söz konusu yazısında “Muammaya Saygı” adlı yazısına yanıt verdiğini belirterek kendisine yöneltilen suçlandırmalara yanıt vermektedir. Hacıhasanoğlu, Uyar'ın kızdığını, bu nedenle gerçekleri göremez olduğunu, anlam konusunda kısır bir düşünceden yola çıktığını, peşin yargılar verdiğini, yeni şiirin ise kimi şairlerin birbirini taklitten ibaret olduğunu belirttiğini dile getiren yazar, bu iddialara kızmadığını, şairlerin şiirlerinde kişisel yaşam ve yorumdan gelen bir anlam güçlüğü olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Hacıhasanoğlu'nun kendi görüşlerinden çok farklı anlamlar çıkarttığını vurgulamaktadır.

“Ne var ki, bu <<karanlık>> olma halini M. Hacıhasanoğlu başka türlü anlıyor. Ozanın bilerek baş vurduğu bir oyun, bir yol, okuyucuyu hesaba katarak giriştiği bir deneme olarak kabul ediyor. <<A. H. Çelebi, E. B. Lav bu yolu denemişlerdi.>> deyişinden anlıyoruz bunu. Yanılıyor bize kalırsa. Hiçbir ozanın, şiir yazarken <<okuyucuya anlam payı bırakmalı>> diye bir kaygısı yoktur. Şiirini yazarken ozanı yeden, okuyucunun, o şiir için düşünecekleri, o şiirden duyacakları değil, ozanın kendi istekleri, yaradılışı, bilgisi, beğenisidir.” (s.10)

Yeni şiirin taklit olmadığını dile getiren yazar, Hacıhasanoğlu'nun iddialarına göre, başta Divan edebiyatı olmak üzere tüm Türk şiirinin taklit olarak kabul edilmesi anlamına geleceğini belirtmektedir.

Sümer, Güner, “Öfkeli Adamlar”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.13, (e.)

Yazı, John Osborne'un Oda Tiyatrosu'nda temsil edilen *Look Back in Anger-Öfke* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Oyun, 20. yüzyıl insanının isyanının temsil etmektedir. Aydınların burjuvaziye karşı olduklarını belirten yazar, Kapitalizmin robot insan modelini kurduğu, Beckett ve Ionesco'nun burjuvaziye karşı olduğu ve burjuvanın getirdiği ahlâksal tutumun yıkılması gerektiği görüşünü dile getirmektedir. Oyunun kimi alıntılarla öyküsüne yer veren yazar, oyun temsilinin eleştirisini de yapmaktadır. Yazar, oyunu sahneye koyan Yıldız Kenter ve oyunda görev alan Müşfik Kenter, Yıldız Kenter, Şükran Güngör, Suat Taşer, Tomris Oğuzalp adlı oyuncuların sahne performanslarını değerlendirmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.13, (e.)

Yazıda, *Nasır* ve *Çağrı* dergilerine ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. İki derginin kısa tanıtımlarına yer veren yazar, Muzaffer Uyguner'in *Çağrı* dergisinde yayımlanan “İkinci Yeni'ler ve Üvercinka” adlı yazısının üzerinde durmaktadır.

“C. Süreya'nın kitabı ve ikinci yeni üzerine düşündüklerini yazmış Uyguner. İkinci yeni üzerine iyi niyetle eğilmiş olmasına rağmen, bu akımı pek iyi anlamamışa benziyor M. Uyguner. Örneğin şöyle diyor: <<Sözcüklerin çağrışımı ile bir dünya kurmak, gerçek dünyadan uzaklaşmak bu şiirin ilkeleri arasındadır. Bu dünyadan uzaklaşmak, başka iklimlere gitmek çaabsı yeni değildir. Bir zamanın şairleri bizi <<medar iklimlerine>> çağırmışlardı. Şimdikiler ise <<Psikolojik iklim>> çağırıyorlar.>>” (s.13)

“M. Uyguner <<bu şiiri>> gerçek dünyadan uzaklaşır sanmakla yanılıyor ilkin. Tersine <<bu şiir>> gerçek dünyaya varabilmek için yeni imkânlar deniyor bize kalırsa. Aruzun, hecenin ve ondan sonraki şiirin <<gerçek dünyası>> değişmedi

mi? Ayrıca <<bu şiir>> sadece <<sözcüklerin çağrışımına>> dayanmaktadır. Psikolojik etmen olarak çağrışımın büyük büyük yerini yadsımak istemiyoruz bu şiirde. Ama bütün yapılanları çağrışımına bağlamak, bu şiiri biraz <<otomatik düşünmekle>> bir değil midir? Bizi, <<psikolojik iklim>> çağırılar da ilk bu ozanlar değildir. Bu şiir, sadece, bir yeni bir taze anlam peşindedir. ” (s.13)

“Bir de ikinci yeni’nin –artık nasıl olsa tescil edildiği bu ad- en belirsiz özelliği bize göre <<deformasyon>> da değildir. Böylece yerleşen bu yanlış kanının, bir çok genç ozanları da, yanlış yollara götürdüğünü görmekteyiz. Düzeltmek istedik. ” (s.13)

“M. Uyguner bir yerde <<anlamı çıkarmak için bir kuvvet harcayacaksınız. Anlam yok dense de gene var.>> diyor. Bir bakıma doğru söylüyor Uyguner <<anlam>> konusunda. Belki güç bir anlamı var bu şiirin, güç varılır bir anlamı daha doğrusu. Ama aslında bakarsanız, her ozanın, eski yeni her ozanın <<anlamına>> varmak o kadar kolay mı? Ama en çok demek istediğimiz özellikle bu şiir karşısında sık sık tekrarlanan bu <<anlam>> tutkusu. Değişenin anlamla birlikte ondan daha çok <<iletme>> şekli olduğu düşünülse, bu şiiri anlamakla biraz daha kolay varırız sanıyoruz. ” (s.13)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirme Konusu”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.10, (e.)

Yazıda, eleştirme konusu üzerinde durulmaktadır. Yazara göre, eleştirmeyi daha verimli kılmak için, eleştiri yapılacak alanda bilgiye sahip olmak gerekmektedir. Yapıt eleştirisi yapan kimsenin öncelikle nazari bilgiye daha sonra tatbiki bilgiye sahip olması gerektiğini belirten yazar, bu iki bilgi oranının orantılı olmasının lazım olduğunu bildirmektedir. Muzafer Uyguner ve Halis Acarı’nın kimi dergilerde yazdıkları eleştiri yazılarının hayal kırıklığı yarattığını belirten yazar, her iki yazarın da tatbiki bilginin yanında nazari bilgiye de dayanmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Ve Değirmen dönerdi ya da yenilmişlerin türküsü”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.15, (e.)

Yazı, Haldun Taner'in Küçük Tiyatro'da oynanmakta olan *Ve Değirmen Dönerdi* adlı piyesini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, oyunun ve temsilinin başarısız olduğunu belirterek seyredilmesiyle anlaşılmadığını ifade etmektedir. Oyunun mesajının ancak Haldun Taner'in *Devlet Tiyatrosu* dergisindeki yazısından anlaşıldığını ifade eden yazar, "Taner'in oyunu, yaratmayı arzuladığı Küşat tipi gibi ölü doğmuş bir oyundur. Sanatçı diye ele aldığı yanlış tipin üç perdelik acımadan harcanıvermiş zaman ve emek kaybına rağmen hiç ama hiç anlamıyoruz." (s.15) demektedir.

Uyar, Turgut, "Hızla Eskiye", *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.9-10, (e.)

Yahya Kemal'in Türk edebiyatının büyük şairlerinden olduğunu belirten yazar, "... Yahya Kemal'in bu ünü, bu büyüklüğü, şiiri ile, şiirde yaptıkları ile doğru orantılı değildir." (s.9) görüşünü dile getirmektedir. Yahya Kemal'in ününün, şiirinden ileride olduğunu belirten yazar, bunun nedenini, "... ününün, şiirinin, şiirde yaptıklarının dışında olmasıdır. Yaşayışı ile şiirlerini yazmaktaki, yaymaktaki davranışları ile kurduğu <<mythe>>dedir biraz. " (s.9) şeklinde açıklamaktadır. Halkın beğenisinin çoğu zaman belirleyici olduğunu ifade eden yazar, Yahya Kemal'in büyük ozan olarak belellenmesinin ve bu büyüklüğün Ahmet Haşim'e verilmeyişinin nedenini kitlelerin beğenisinde aramak gerektiğini bildirmektedir. Şiirde anlam konusuna değinen yazar, şiiri anlayanlar ve anlamayanlar olarak iki grubun var olduğunu dile getirmektedir. Edebiyat öğretimini yetersiz bulan yazar, şiirle ilgili yanlış kanıların oluşmasını şiirden anlamadıkları halde şiir hakkında görüş belirtme hakkını kendinde bulan birtakım edebiyat öğretmenlerinin varlığına bağlamaktadır.

İnsanlara şiir hakkında yanlış bilgiler verildiğini, halka iyi olmayan şiirlerin sunulduğunu belirten yazar göre, son yıllarda, belki de hiç olmadığı kadar şiddetle duyulmuş, birikmiş bütün sıkıntılar, bıkkınlıklar, birden kendini duyurmuş; bunalımı şiirin yazarına halletmek üzere devredilmesi hiçbir zaman böylesi bilinçli ve kökten bir çabayla mümkün olmamıştır.

Griffin, John ve Alice, “Tiyatro: Cadı Kazanı”, (Çev. Mahmut T. Öngören), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.15, (e.)

Yazının *Theatre Arts* dergisinden alınarak çevrildiği bildirilmektedir. Yazı, Arthur Miller’in *The Crucible* –*Cadı Kazanı* adlı tiyatro eserinin eleştirisinden oluşmaktadır. Yazar, oyunun konusunu anlatarak, Miller’in eseri hakkındaki kimi görüşlerine yer vermektedir. Diabolism’i, “Miller’e göre hasımların hissettiği korku ve nefret... ” (s.15) şeklinde tanımlayan yazar, özellikle bu kavram üzerinde durmaktadır.

Uyar, Turgut, “Önce Aruz Öldü”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.9, (e.)

Yazıda, Yahya Kemal’in şiiri üzerinde durulmaktadır. Yahya Kemal’i “... bir büyük çağın, bir büyük kuşağın ve bir büyük ekinin” (s.9) son büyük şairi olarak değerlendiren yazar, Yahya Kemal’in yeni şiir için bir başlangıç olmadığını, bir dönem şiirinin son temsilcisi olduğunu vurgulamaktadır. Aruzun Yahya Kemal’in ölümüyle dönemini kapadığını blirtten yazar, Yahya Kemal hakkında şu görüşlere yer vermektedir: “Yahya Kemal hiçbir etkiye yer vermeyecek kadar büyük, tek bir ozandı. Yaptığı, yarattığı her güzelliği, değiştirilmez, bir şeyler katılmaz bir kesinlikle yaratıyor, yapıyordu. Bu yüzden şiirimizin batıya doğru gelişmesinde büyük bir yararlığı olmamıştır sanırım. Ardından gelmek isteyen herkes, ancak onun silik, başarısız bir taklitçisi olmaktan öteye geçemiyordu. Türkçeyi, zamanının temiz Türkçesini, şiire en uygun imkânlarıyla kullanan ozan olmak kökenliğini her zaman, başarı ile, şerefle taşıyacaktır.” (s.9)

A. Turgut, “Dergilerde: Dergilerde Atatürk”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.12, (e.)

Yazı, çoğu derginin Kasım 1958 tarihli sayılarını Atatürk’e ayırması üzerine kaleme alınmıştır. Dergilerin sayılarını Atatürk’e ayırmasını sevindirici bulan yazar, Atatürk için yazılmış şiirler üzerinde durmaktadır. Şiirlerin ölçsüzlüklerle dolu olduğunu savunan yazar, şiirlerde beylik ifadelerin kullanıldığını, kullanılan benzetme ve deyimlerin Atatürk’ün büyük kişiliğiyle bağdaşmayacak nitelikte

olduğunu ifade etmektedir. Yazar, yazılan şiirlerin Atatürk'ün büyüklüğüne uygun, yaptıklarına layık ve ölçüsüz olmaması gerektiğini belirtmektedir.

Duranoğlu, N., “Kitaplar Ve Kütüphaneler: İsimsiz Çeviriler”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.13, (e.)

Yazıda, Türkçeye çevrilen yabancı eserlerde çevirmenin adının yazılmamasından yakınılmakta ve bu durumun arşiv çalışmalarında yarattığı sıkıntılardan söz edilmektedir. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16, (e.)

Yazıda, Taksim ve Lale sinemalarında gösterimde olan kimi filmlere ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, Taksim sinemasında Aydın Arakon'un *Gizli El*, Semih Ev'in *Civan Ali*, Hüseyin Örmec'in *Dar Sokaklar* adlı filmlerinin; Lale sinemasında ise, Agâh Hün'ün *Meçhul Kadınlar* adlı filminin perdeye yansıtıldığını ifade etmektedir. Yazar, *Civan Ali*'nin şişirme, *Dar Sokaklar*'ın *Pepe Le Moko*'dan çeviri, *Gizli El*'in dikkatsiz ve baştan savma, *Meçhul Kadınlar*'ın ise hamaset dolu olduğunu bildirmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Tiyatro: Daha ‘Bravo’ Değil”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.14, (e.)

Yazı, Ergun Sav'ın 1 Kasım 1958 günlü *Tercüman* gazetesinde yayımlanan “Bravo” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Sav'ın söz konusu yazısında, Devlet Tiyatrosu'nda temsil edilen bütün oyunları övdüğünü,, hiçbir ayırım yapmadan oyunları alkışladığını ve “Devlet Tiyatrosu'nun bütün elemanlarını, hepsini alkışlamalıyız. ” (s.14) dediğini bildirmektedir. Yazar, Sav'ın kendi adına konuşması gerektiğini, bu yargılarına katılmadığını, belirttiği gibi bütün oyun, sahneye koyucu ve oyuncuların alkışı hak etmediğini vurgulamaktadır.

Naci, Fethi, “Düşünmek Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.9, (e.)

Yazıda, aydın sorunu üzerinde durulmaktadır. Türkiye’de aydınların yeni bir şeyler üretme cesaretini taşımadıklarını; bunun tersine, batıda sanat, bilim alalında söylenmiş sözlerin tekrarının daha az tehlikeli bulduklarını savunmaktadır. Sanat ve edebiyat üzerine yazılan yazılarda bu durumun söz konusu olduğunu, yazılara yorum ve eklemeler yapıldığını belirten yazar, yeni bir şeyler ortaya konamadığını, bilinenlerin tekrar edildiğini ve başkalarının söylediklerinin arkasına gizlendiğini ifade etmektedir. “Neden böyle oluyor, diye düşünüyorum. Neden birtakım bilgilerin dar çerçevesi içine hapsolup kalıyoruz.? Öyle sanıyorum, bu aydınlarımızın hayatla, halka ilişkilerinin kesilmiş olmasından doğuyor” (s.9) diyen yazar, aydınlarımızın yalnızca batıdan alınan fikirlerle beslendiğini, kendi kültürlerinden uzakta olduğunu dile getirmektedir.

Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: Öfkeli Gençler mi?”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.14-15, (e.)

Yazıda, Oda Tiyatrosu’nda sahnelenen *Öfke* adlı piyesin kahramanı olan Jimmy Porter’in yazar Osborne’u temsil etmediği, Osborne’un Jimmy karakteriyle kendini anlatmadığını ifade etmesi üzerinde durulmaktadır. Jimmy’nin James Dean’e benzetildiğini, Müşfik Kenter ve Osborne’un da bu benzetmeye dahil edildiğini belirten yazar, James Dean’ın asi gençliği temsil ettiğini ve tiyatro eserinde geçen hiçbir isimle Dean arasında hiçbir ilginin kurulamayacağını bildirmektedir. Yazının devamında, söz konusu oyunda yer alan karakterler birbirleriyle karşılaştırılmaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Şölen-Meşale”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.12, (e.)

Yazıda, *Şölen* ve *Meşale* dergilerinde yayımlanan iki yazı üzerinde durulmaktadır. Yazar, *Şölen*’in Adana’da yayımlandığını belirterek 15 Kasım 1958 tarihli sayısında çıkış nedeninin ifade edildiği yazıyı ele almaktadır. Yazıyı İbrahim Kuyumcu’nun yazdığını belirten yazar, aydınlarla birlik olma çağrısında bulunmasını eleştirmektedir. *Meşale* dergisinin 19. sayısını kısaca tanıtan yazar, Şahinkaya Dil’in “Toplum ışığı” adlı yazısı üzerinde durmaktadır. Dil’in kimi ifadeleriyle yazısının ciddiyetine gölge düşürdüğünü belirten yazar, toplum ve sanat hakkındaki düşüncelerini eleştirmektedir.

Oktay, Ahmet, “Bunaltı’nın Çevresinde”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Demir Özlü’nün *Bunaltı* adlı eserinin değerlendirilmesine yer verilmektedir. *Bunaltı*’nın bir öykü kitabı olmadığını savunan yazar, eserde olay olmadığı için öykü de olmadığını dile getirmektedir. Demir Özlü’nün söz konusu eserinde olayın, fonun gerilerine düşürülmüş bir gölge olduğunu ifade eden yazar, “Hikâyenin dar çerçevesi içinde, onun gerçekleştirmeye çalıştığı laboratuvar çalışması yürütülemezdi.” (s.10)

“Nietzsche’nin <<Tanrı öldü>> sözüyle yükselişini haber verdiği nihilizmin hiçlik metafiziğine vardığı bu çağ, bir bakıma dünya edebiyatını görülmemiş derecede birbirine benzetiyor. Bütün tehlikeler insanoğlu için ortaklaştı artık. Aydınların toplumsal kuvvetlere lyenildiği an, bu tehlikelerin dili de ortaklaşıyor; yeni zamanların esperantosunu doğuyor: Varlıkçı’lık... Bunaltı Varlıkçılık çizgisi üzerinde bizden birini aydınlatan donuk görünümlü bir ışıktır. Anlamsızlığın bilinci olan bunaltıyı bir tutku haline getiren Demir’in kişisi yine Varlıkçı bir ilişkiyle isyanla doğuya, kendini ayırdığı topluma atılmaya çalışıyor.” (s.10) diyen yazar, eserden yaptığı kimi alıntılarla ifade ettiği görüşleri ispat etmeye çalışmaktadır.

Bunaltı’nın, Jean Paul Sartre’ın romanıyla aynı adı taşımasına rağmen farklı olduğunu dile getiren yazar, “Bunaltı bir özentinin ürünü olmadığı gibi, kötümser ve gerici bir yapıt da değildir. (...) Bunaltı bir düşünme ürünüdür. Bildirisi ve derinliği vardır. Biçimci ve günlük yenilik kaygularından kurtulmuş, sağlam düşünce temellerine, insancı özlere ve çok güzel bir anlatıya yaslanmış bir kitaptır.” (s.10) demektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Yeni bir dergi”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12, (e.)

Yazıda, Adana, Gaziantep ve Maraş illerinde yayımlandığı bildirilen dergilerin sanat ve edebiyat alanında kapalı çevrelere hitap etmedikleri ve günün gereklerine uygun yayın politikası izledikleri bildirilmektedir. Adana’da yayımlanan *Püren* adlı derginin kısa bir tanıtımına yer veren yazar, Tuncer Uçarol’un bu dergide yayımlandığı belirtilen “Katıksız Türkçe” adlı yazısındaki görüşlere katıldığını dile

getirmektedir. Yazının devamında Maraş'ta çıkan *Gençlik* adlı gazetenin tanıtımına yer verilmektedir.

Naci, Fethi, “Eleştiri: Gün Görmeyen Sokak”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.9-10, (e.)

Yazıda, Şahap Sıtkı'nın *Gün Görmeyen Sokak* adlı romanının değerlendirilmesine yer verilmektedir. Romanda şehir ve şehrin insanlarının anlatıldığını ifade eden yazar, Şahap Sıtkı'nın kahramanlarına karşı tarafsız davranmadığını dile getirmektedir. Romanın iç bütünlükten yoksun ve dağınık olduğunu savunan yazar, romanın “hissi bir röportaj”(s.9) havasına büründüğünü belirtmektedir. Romanda gereksiz bölümlerin olduğunu ifade eden yazar, kahramanların çoğunun yalınkat bir niteliğe sahip olduğunu dile getirmektedir. Romanın temiz bir dilinin olduğunu ifade eden yazar, yine de Şahap Sıtkı'nın roman dilini bulamadığını savunmaktadır.

Naci, Fethi, “Bilgiden Öte”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.10, (e.)

Yazıda, Cevdet Kudret'in *Havada Bulut Yok* adlı eseri hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, öncelikle yazıda roman ve gerçeklik hakkındaki görüşlerini ifade etmektedir. Sanatçının toplum gerçeklerini bilmesi, bilimsel gerçekleri esas alan bir dünya görüşüne varması, okuru romanın gerçeklerine katması gerektiğini ifade etmektedir. Romanın yalnızca bir roman olarak ele alınması gerektiğini belirten yazar, Cevdet Kudret'in söz konusu romanında toplum gerçeklerine nüfuz ettiğini; fakat toplum gerçeklerine romancı gözü bakmadığını savunmaktadır. Cevdet Kudret'in romanda gerçeklere dışarıdan baktığını, bu nedenle bir röportaj yazarı gibi davrandığını belirten yazar, romana gerçekçi denemeyeceğini vurgulamaktadır. Romanda kahramanların hazırlanmış düşüncelerin dışına çıkamadığını belirten yazar, romandaki diyalogların önceden belirlenmiş kalıplara göre düzenlendiğini ifade etmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Duvarların Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.15, (e.)

Yazı, Turgut Özakman'ın *Duvarların Ötesi* adlı piyesini değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Eserin öyküsüne yer veren yazar, oyunda nutukların olduğunu ve yerli filmlerde görülen bir melodram havanın egemen olduğunu savunmaktadır. Yazının devamında oyunun temsilinde görev alan, Yıldırım Önal, Tekin Akmansoy, Yalın Tolga, İlyas Avcı, Meral Gözen, Ziya Demirel adlı oyuncuların performansının değerlendiren yazar, sahneye koyucu Ziya Demirel'in eseri sahnelemesini beğendiğini vurgulamaktadır.

Sıtkı, Şahap, “Resim: Elderoğlu Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.16, (e.)

Yazı, Abidin Elderoğlu'nun Amerikan Kültür Derneği'nde açtığı kişisel sergiyi değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazıda, Elderoğlu'nun sanat yaşamına da yer verilmektedir. Henri Michaux'dan kimi alıntılara yer veren yazar, “Tabiatın rastlayışları sanat eserine girmez. Çünkü tabiatın kendini vermek için sonsuz imkânı vardır. Ruhlu bir sanat adamı tabiatsız değildir ama, tabiattan kurtulmuştur. (...) İşte Elderoğlu'nun kimi resimlerinde unutmuş görüldüğü zayıf taraf. Tabiattan kurtulduğu resimlerinde ne kadar canlı, ateşliyse, ötekilerde de o ölçüde zayıf kalmış.” (s.16) demektedir. Yazının devamında, Abidin Elderoğlu ve açtığı kişisel sergi, “Ruhlu bir sanat adamının sergisindeyiz. Böyle bir devrin başındaki ressamı yakından tanımak için, arayış devrelerini de içine alan resimlerini bir arada görmek gerek.” (s.16) şeklinde değerlendirilmektedir.

A. Turgut, “Dergilerde: Dünyayı Koruyanlar”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.13, (e.)

Yazı, Ercüment Uçarı'nın *Köprü* dergisinin 1 Aralık 1958 tarihli 5. sayısında yayımlanan “Merih'ten Saldıranlar” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Uçarı, söz konusu yazısında özetle, Orhan Veli hareketinin eskimediğini ve Orhan Veli'nin şiirine haksızlık yapıldığı görüşünü savunmaktadır. Yazar, Uçarı'nın söz konusu eleştiriyi kendi yazılarından hareketle yazdığını dile getirerek, yapılan eleştirilerin gerçeği yansıtmadığını belirtmektedir.

Öngören, Mahmut Tali, “Tiyatro: Seyirci, Tiyatro tenkitçisi ve Shiffrin”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.16, (e.)

Yazı, Tenkitçi ve Seyirci arasında geçen konuşmalardan ibarettir. Tenkitçi ve Seyirci, Abraham Shiffrin’in *Rehin Sandığı* adlı oyunu üzerinde değerlendirmelerde bulunmaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Eleştirmede Kalıp”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.12, (e.)

Türkiye’de yayımlanan dergilerden pek çoğunun eleştiri yazısı yayımladığını belirten yazar, on-on beş yıl öncesine göre önemli mesafelerin kat edildiğini bildirmektedir. Eleştirinin nicelik bakımından yeterli olmasına karşın nitelik bakımından doyurucu olmadığını ifade eden yazar, eleştiri yazarların çoğunun sanatçı olmasına dikkat çekmektedir. Sanatçının doğası gereği taraf tutma durumunda kaldığını belirten yazar, edebiyatımızda belli eleştiri kalıplarının geliştirildiğini ve her eleştiri yazarının bu kalıplara göre hareket ettiğini dile getirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Yetkin ve Montaigne”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.10, (e.)

Yazı, Suut Kemal Yetkin’in *Günlerin Götürdüğü* adlı eserinde Montaigne ve Anatole France’tan etkilendiğini savunmak amacıyla kaleme alınmıştır. Ancak yazar, söz konusu eserde yalnızca Montaigne etkisi üzerinde duracağını belirtmektedir. Suut Kemal Yetkin’in birçok yazısında Montaigne’den etkilendiğini açıkça ifade ettiğini belirten yazar, *Günlerin Götürdüğü* adlı eserinden kimi örneklerle görüşünü kanıtlamaktadır. “... Yetkin Montaigne’deki bazı özellikleri benimsemekle beraber onları uygulamakta pek başarı gösteremiyor. Ayrıca Montaigne’deki bazı önemli özellikler Yetkin’de hiç izlerini göstermiyor, hatta kendini ters bir tarzda gösterdiği de oluyor.” (s.10)

“Yetkin’in türlü konular üzerindeki düşünceleri ilk bakışta Montaigne’inkileri andırabilir. Fakat biraz kurcalanırsa, Yetkin’in düşüncelerini önceden kabul edilmiş bazı kalıp fikirler etrafında kurduğu, Montaigne gibi şüpheli ve özgür bir düşünme tarzında değil de bir öğrenci gibi tek yanlı düşünmeden zevk aldığı görülür.” (s.10)

Dil, Şahinkaya, “Toplum ışığı yahut gerçek bir eleştirmede aradığımız nitelikler”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.15, (e.)

Yazı, A. Turgut’un *Pazar Postası*’nın 30 Kasım 1958 tarihli 48. sayısında yayımlanan “Dergilerde: Şölen-Meşale” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, kendisinin *Meşale* dergisinde yayımlanan “Toplum Işığı” adlı yazısındaki görüşlerinin A. Turgut tarafından söz konusu yazıda eleştirildiğini hatırlatarak yine A. Turgut’un kimi yargılarında haklı olduğunu; ancak çelişik ifadeler kullandığını vurgulamaktadır.

Naci, Fethi, “Dünya Görüşü”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.7, (e.)

Yazıda, “dünya görüşü” (s.7) sözü üzerinde durulmaktadır. Söz konusu sözün bir yazarı yermek ya da övmek için kullanıldığını, sıkıntıya düşüldüğünde öne sürülen bir ifade olduğunu dile getirmektedir. “Bana öyle geliyor ki düşünmekten, araştırmaktan kaçınmak için, birtakım konulardaki bilisizliğimizi gizlemek için, başvurduğumuz etkili sözlerden biri bilimsel düşünce ise, öbürü de dünya görüşüdür.” (s.7) diyen yazar, eleştiride araştırmadan çok eleştirmecilerin sanatçıları dünya görüşü bakımından değerlendirmelerini yanlış bulduğunu bildirmektedir.

Özsezgin, Kaya, “Resim: Cemil Eren”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.16, (e.)

Yazıda, Cemil Eren’in Türk-Amerikan Derneği’nde açtığı kişisel resim sergisi değerlendirilmektedir. Eren’in sergisinde en belirgin özelliğin ışık olduğunu bildiren yazar, söz konusu resimlerin İyem’in resimlerini hatırlattığını ifade etmektedir. Yazının devamında, yazarın Eren’e yönelttiği kimi sorulara ve bunların yanıtlarına yer verilmektedir. Eren, sorulara verdiği yanıtlarda, soyut resmin çağın bir gereği olduğunu, çağdaş resmin en büyük sorununun renk, biçim ve kişilik olduğunu, resmin evrensel bir dilinin olduğunu dile getirmiştir.

Sıtkı, Şahap, “Bir Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.16, (e.)

Yazıda, Cemil Eren'in Türk-Amerikan Derneği'nde açtığı kişisel resim sergisi değerlendirilmektedir. Eren'in açtığı sergideki resimlerin çok dikkat edilmediği takdirde birbirine benzetildiğini dile getiren yazar, esasında dikkat edildiğinde ayır edilebildiğini ve resimlerde bir kişilik olduğunu vurgulamaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Yahya Kemal”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Ömer Faruk Toprak'ın *Dost* dergisinin Aralık 1958 tarihli 15. sayısında yayımlanan “Şiirimizin Serüveni İçinde Yahya Kemal” başlıklı yazısı üzerinde durulmaktadır. Yazar, Toprak'ın Yahya Kemal'i anlatmadan önce, batı, Divan ve Halk şiirleri hakkında bilgi verdiğini belirterek söz konusu yazıdan çeşitli alıntılara yer vermektedir. Toprak'ın Divan şiiri değerlendirmelerini eleştiren yazar, anlatılanların Yahya Kemal ile ilgi kurulmadan verildiğini ifade etmektedir. Toprak'ın Yahya Kemal'i maddi yönü iyi olduğu gerekçesiyle eleştirdiğini; en iyi şiirlerinin bir meyhanenin güftesi olabileceğini ve bir oratoryoya karşılık gelebilecek güçlü şiirler yazmadığını belirttiğini dile getiren yazar, Toprak'ın bu görüşlerini eleştirmektedir.

Öngören, Mahmut Tali, “İstanbul'da üç oyun”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.16, (e.)

Yazıda, Küçük Sahne'de Andre Rooussin'in *Nina* adlı komedisi, Şehir Tiyatroları Dram kısmında Peter Ustinov'un *Dört Albay'ın Aşkı* ve Yeni Tiyatro'da Refik Erduran'ın *Bir Kilo Namus* adlı eserlerinin eleştirisine yer verilmektedir. *Nina* adlı oyunda oyuncu Ulvi Uraz'ı başarılı olarak değerlendiren yazar, sahneye koyucu Haldun Dormen'in “sense of timing” (s.16) i bildiğini ifade etmektedir. Yazının devamında *Dört Albay'ın Aşkı* ve *Bir Kilo Namus* adlı oyunları değerlendiren yazar; bu oyunların sahneye koyucular ve oyuncular tarafından anlaşılmadığını belirtmektedir.

Sümer, Güner, “Brecht'in Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.15, (e.)

Yazı, İstanbul’da yapılan Üçüncü Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali’nde Alman tiyatrolarının eleştirisinde “Neden hep örneklerinizi Brecht’den veriyorsunuz?” (s.15) sorusunu yanıtlamak amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, bu soruya, Barok üslubunun gösterişli bir sahne anlayışına sahip olduğu, bunun oyunun anlaşılmasını engellediğini dile getirerek Brecht’in sahne dekorlarının gösterişsiz olduğu ve oyunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla kurguladığı şeklinde yanıt vermektedir. Eric Bentley’in *The Stagecraft of Brecht-Brecht’in Sahne Tekniği* adlı yazısından da alıntılara yer veren yazar, Brecht’in sahne tekniğinde oyuncuların duygularına önem vermediğini ve doğal bir biçimde rollerini icra ettiklerini vurgulamaktadır. “<<Mother Garrage-Cesaret Ana>> adlı oyununda CesaretAnanın oğlu askere gitmiş ve ölmüştür. Bu oyun seyirciye şöyle anlatılıyor: Duvarda cephede ölenlerin listesi asılıdır. Cesaret Ana sahneye girer listeyi okurken birden durur. Başını önüne düşer ve dönüp sahneden çıkar. Görüldüğü gibi Ber gerçeği indirect bir ifadeyle, basit ama kesin bir şekilde anlatıyor. Barok tiyatrosundaysa bir ölüm olayı yüzde yüz atılan çığlıklar ve dökülen göz yaşlarıyla anlatılmaktaydı. Aradaki fark oldukça önemlidir.” (s.15)

Tungar, “Kitaplar: Günlerin Götürdüğü’ne ek”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.13, (e)

Yazı, Suut Kemal Yetkin’in 21/12/1958 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Suut Kemal’in kendisini çeşitli görüşleri nedeniyle eleştirdiğini belirterek söz konusu yazısında ifade ettiklerine yanıt vermektedir. Yazar, Suut Kemal’i artık çelişmeye düşmekle suçlamadığını; çünkü onun tamamen bir dönüş içinde olduğunu vurgulamaktadır.

A. Turgut, “Dergilerde: Bir Toplum Işığı”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.12, (e.)

Yazı, Şahinkaya Dil’in 28 Aralık 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 52. sayısında yayımlanan “Toplum ışığı yahut gerçek bir eleştirmede aradığımız nitelikler” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, *Pazar Postası*’nın 30 Kasım 1958 tarihli 48. sayısında yayımlanan “Dergilerde: Şölen-Meşale” adlı yazısında, Şahinkaya Dil’in *Meşale* dergisinde yayımlanan yazısını dilinin açık olmadığı yönünde eleştirdiğini

hatırlatarak Dil'in söz konusu yazısına "Toplum ışığı yahut gerçek bir eleştirmede aradığımız nitelikler" adlı yazısıyla yanıt verdiğini belirtmektedir. Yazar, Şahinkaya Dil'in *Pazar Postası*'nda verdiği yanıtta sözcükleri yanlış kullandığını, kullandığı kimi sözcüklerin anlamlarına uygun olmadığını ve kullandığı dilin açık olmadığını ifade etmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, "Gerçekli Armut", *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.9-10, (e.)

Yazı, Oktay Rifat'ın 22 Aralık 1958 tarihli *Yeditepe* dergisinde yayımlanan "Gerçekçilik" adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, özetle, Oktay Rifat'ın, yeni şiir ile sanatçının toplumsal sorumluluğu arasında bir aykırılık bulamadığını göstermek için öne sürdüğü düşünceler ve sunduğu önerilere yer verdiğini bildirmektedir. Oktay Rifat'ın söz konusu yazısında "Picasso gerçekçi bir sanatçıdır. Ama tasvirici değildir. Gerçeğin dış görünüşüyle yetinmez, resimlerindeki nesneleri gerçekteki nesnelerin yanına koyarsanız, ilk bakışta, bir benzerlik göremezsiniz. Evet, resimdeki elma, ilk bakışta, daldaki elmaya benzemiyor. İyi ama, daldaki elma da, bir gerçek olarak kendi dış görünüşüne benzemez. Gerçeğin bir dış görünüşü, bir de bu görünüşün altında, ilk bakışta kavrayamayacağımız bir varlığı var. Gerçekçi yeni yerim, nesnenin dış görünüşünden çok, asıl varlığına yöneldiği zamandır ki, bu varlığı kavrayabildiği ölçüde, dış görünüşten uzaklaşır. Resim için doğru olan bu olay şiir için de doğrudur." (s.9) şeklinde görüş belirttiğini ifade eder. Yazar, Oktay ifat'ı bu görüşleri nedeniyle şöyle eleştirmektedir: "Görüyoruz ki bu kadar laf arasında Oktay Rifat <<gerçek>>ten ne anladığını bir türlü söylemiyor. Çünkü bilmiyor. Çünkü yazısının başlığı gerçekçilik olduğu halde, düşünmemiş gerçek kavramı üzerinde. Düşünseydi görecekti yeni resmi de, yeni şiiri de açıklayabilmek, soyut resmin ve yeni şiirin toplum içindeki yerini belirtebilmek için, bütün o iç gerçekler, dış gerçekler, gerçeğin üstündeki gerçekler vs. sofizmleriyle birlikte, bu gerçek kavramına başvurmanın ne kadar gereksiz, kısır, üstelik yanıltıcı bir yol olduğunu." (s.9)

Özsezgin, Kaya, "Ağaoğlu", *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.16, (e.)

Yazı, Tektaş Ağaoğlu'nun Türk-Amerikan Kültür Derneği'nde açtığı resim sergisi nedeniyle kaleme alınmıştır. Ağaoğlu'nun, resmi, şiir ve hikâye kadar sevdiğini ifade eden yazar , söz konusu sergide birbirinden belirgin olarak ayırt edilebilen üç tür resme yer verdiği vurgulamaktadır.

Sıtkı, Şahap, “Tektaş Ağaoğlu’nun Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.16, (e.)

Yazı, Tektaş Ağaoğlu'nun Türk-Amerikan Kültür Derneği'nde açtığı resim sergisi nedeniyle kaleme alınmıştır. Dr. Mac Coll'ün bir yazısından da alıntı yapan yazar, Ağaoğlu'nun “... bir renkle ışık düzeni içinde mutlu hayaller” (s.16) yakaladığını, zamana ve topluma bağlı olduğunu, kendisinden beklenenin üslup kazanması olduğunu dile getirmektedir.

Tungar, “Kitaplar: Saklı Kilise”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.13, (e)

Yazıda, Prof. Dr. Mazhar Şevket İpşiroğlu ve S. Eyüboğlu'nun birlikte hazırladıkları *Saklı Kilise* adlı kitap ile Oktay Akbal'ın *Berber Aynası* adlı öykü kitabının tanıtım ve değerlendirmesine yer verilmektedir. *Saklı Kilise*'nin Göreme Kaya Kiliseleri üzerinde yapılan bir çalışmayı içerdiğini dile getiren yazar, kitapta M. Moraux'nun bir incelemesine de yer verildiğini ifade etmektedir. Oktay Akbal'ın *Berber Aynası* adlı eserinde değişik zamanlarda yayımlanan on öyküsünü topladığını ve eserinin öbür öykü kitaplarına benzemekten başka bir şey getirmediğini dile getirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Yapıtları Büyük Yapan”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.9-10-11, (e.)

Yazı, Suut Kemal Yetkin'in çeşitli deneme ve makalelerinde ifade ettiği “Bir yapıtı güzel yapan, büyük yapan” (s.9) nedenler üzerinde durması üzerinde kaleme alınmıştır. Yazar, bir yapıtın neden büyük olarak kabul edilmesi gerektiği yönünde görüş belirten üç farklı anlayışı şu şekilde özetlemektedir: “Birincisinde şiirin kendisi onun güzelliğini, büyüklüğünü tesbit eder. Bu işte araya okuyucu girmez. Şiir (genel olarak edebiyat yapıtı) platonik bir varlıktır. Onun büyüklüğü kendi evreninin,

tabiatının bir sonucudur. Bu tutumda hakim olan ruh <<mutlakçılık>>tır. İkincisinde öznel bir tutum her şeyi avucuna almıştır. Dün değerleri biçilmiş bir yapıtın bugün de mutlaka değerlendirilmesi ve bunun herkes tarafından ayrı ayrı yapılması fikrini savunur. Fakat bu öznel değerlendirmelerin yapıtın kendisi ile bir bağıntı kurmasını gerekli bulmaz. Bu tutumda güzellik her okuyucunun şiirsel yaşantısı sonucu var olan bir şey olduğundan <<görecelik>> hakimdir. Birincisinde okuyucu hiç hesaba katılmamakla bütün okuyucular eşit tutulmuş gibidir: Bütün okuyucuların sanat yapıtı karşısındaki duyarlılığı (sensitivity), ondan zevk alışı aynıdır, çağlar boyunca değişmez. İkincisinde ise, okuyucu duyarlılığının insandan insana ve çağdan çağa değişmesi o kadar dalgalanma gösterir ki yapıtta sarsılmaz ve değişmez bir şekilde varolagelen bir cevherin bulunması mümkün görülemez. Üçüncüsüne gelirsek, bundan bir senteze gidilmiştir. Güzellik yapıtta bulunan bir şeydir. Fakat bu, potansiyel bir haldedir. Ancak onu görebilen için vardır. Yapıt okuyucunun durumuna bağlı olan şartlara göre değerini iletir. Ne okuyucu olan (yani öznel olmayan) bir büyüklük, ne de şiirin kendisinde var olmayan (yani nesnel olmayan) bir büyüklük düşünülemez (E. Vivas, <<objective relativism>>).” (s.9)

Yazar, Suut Kemal Yetkin’in daha çok ilk görüşe yakın olduğunu; ancak kimi yazılarında ifade ettiği görüşlerle her üç görüşü de benimsemiş olduğunu savunmaktadır: “Bu yazımızda, edebiyat yapıtlarının değerini biçerken Yetkin’in ana eğilim olarak mutlakçılığı benimsemiş olduğunu, buna rağmen onda bir de güçlü görececilik eğiliminin bulunduğu, yani onu iki türlü görüş, öyücü kullandığı açıklanmaya çalışılmıştır.” (s.11)

Mazlum, Osman-Tungar, “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.14, (e.)

Yazıda, *Mevsimi Dağıtan Uslu Çiçek*, *Yalnızlar* ve *Yeni Türk Şiiri Antolojisi* adlı üç eserin tanıtım ve değerlendirmesine yer verilmektedir. “Mevsimi Dağıtan Uslu Çiçek” ve “Yalnızlar” başlıklı yazıları Osman Mazlum, “Yeni Türk Şiiri Antolojisi” başlıklı yazıyı da Tungar yazmıştır. “Mevsimi Dağıtan Uslu Çiçek” adlı yazıda, Arif Damar’ın *İstanbul Bulutu* adlı eserinin değerlendirmesine yer verilmektedir. Arif Damar’ın şiirlerini beğendiğini söyleyen yazar, söz konusu eserini İkinci Yeni etkisinde yazdığını ve eserde yer alan şiirlerde Hümanizmin fon

olarak kullanıldığını dile getirmektedir. “Yalnızlar” başlıklı yazıda, Abdullâh Rıza Ergüven’in *Yalnızlar* adlı şiir kitabına ilişkin görüşlere yer verilmektedir. Ergüven’in kötü bir şair olduğunu, şiirin figüranlığını yaptığını, Nihat Sami’nin öğrencisi olduğu için tek tip şiiri benimsediğini ve Fazıl Hüsnü’nün kötü bir “dublör”ü (s.14) olduğu savunulmaktadır. “Yeni Türk Şiiri Antolojisi” başlıklı yazıda ise, *Varlık* dergisinin yayımladığı antolojinin ikinci cildinin tanıtımına yer verilmektedir. Eserde 17 şairin yer aldığı, şairlerin biyografilerinin Ünal Tekinalp tarafından yazıldığı belirtilmektedir.

Süreya, Cemal, “Anılar”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.9, (e.)

Yazı, Turgut Uyar’ın yayıma hazırlanan şiir kitabı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Uyar’ın sanatını *Türkiyem*’le bulduğunu, “Dalga” adlı şiirini Uyar’dan etkilenerk yazdığını, Ataç tarafından “en ilginç şair” (s.9) denilerek onaylandığını belirtmektedir. Uyar’la olan ve öğrencilik yıllarına ait kimi anılarına da yer veren yazar, Uyar’ın şairliğinden ve yeni şiire olan katkılarından şu şekilde söz etmektedir: “... şimdi düşününce bütün bunların dışında yine de o sıralar genç, yeni yetme şairlerin yazdıklarında ağırlık noktasının, Turgut Uyar’ın mısralarında toplandığını görüyorum. Zaman geçince her şey daha iyi anlaşılıyor. Sonra ne oldu? Sonra birkaç yıl geçti. Şiirimiz kendine bulduğu yeni çıkış noktasını işledi. Yeni şiiri yapanlardan biri de Turgut Uyar’dı. Şiirine organik bir yapı kurdu. Bir atmosfer kurdu. Dilin orgasm noktalarının büyüsunü elde etti. Turgut Uyar Türkiye’de şiir beğenisine güvenebileceğimiz birkaç kaşaden biri oldu. Kişiyi yavaş yavaş boğan, alıştıkça kişinin soluğunu kesen bir şey van onun şiirlerinde. Tüylü, ıslak ve değişik şiirler. Dil bir araç olduğu kadar da bir ortam onun en yeni şiirleri için. Hatta daha çok bir ortam. Kelimeler çok kere bağlı oldukları kavramları aşarlar. Düşüncenin – Aristo’dan beri olan malum sebepten – varamadığı nice karlı, nice soyut bölgelere sık sık gidip gelme geleneğidir Turgut Uyar’ın kelimeleri, mısraları.” (s.9)

Uyguner, Muzaffer, “Racine ve Davacılar için”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.14-15, (e.)

Yazıda, Jean Racine’in *Les Plaideurs* adlı eserinin Türkçe çevirisi olan ve Baki Temen tarafından çevrilen eser üzerinde durulmaktadır. Racine’in biyografisine

yer veren yazar, *Les Plaiders*'nin olay örgüsünü anlatmaktadır. Baki Temen'in Türkçe çeviri sırasında karşılaştığı güçlüklerle de yer veren yazar, "Eseri dilimize kazandıran Baki Temen çeviri sırasında pek çok güçlüklerle karşılaşmıştır. Metinde hukuki deyimlerin geçmesi esere bir eksiklik kokusu vermekte olduğundan bunların Türkçe karşılığının aynı ruh içinde bulunması az iş değildir. Böyle olmakla beraber bir tutanak metninden başka bir iki ad eski sözcüklerle çevrilmiştir." Şeklinde eserin çeviri biçimi üzerinde durmaktadır.

Aydoğan, M., "Kitap Fiyatları", *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.14, (e.)

Yazı, 17 Ocak 1959 günlü gazetelerde yayımlanan ve kâğıt fiyatlarının %35-40 oranlarında artırıldığı yönündeki haberler üzerine kaleme alınmıştır. Kitap fiyatlarının yüksekliğinden yakınan yazar, yerli kitaplar ile ithal edilen kitaplar arasında bir fiyat uçurumunun oluştuğunu ifade eden yazar, ithal kitapların yerli kitaplardan daha ucuz olduğunu vurgulamaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, "Aynalar", *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.11, (e.)

Yazar, Suut Kemal'in bir konu üzerinde düşünürken çeşitli ihtimaller üzerinde durmakta, çoğu konularda bunlardan birtanesinin üzerinde durduğunu savunarak bu görüşünü ispatlayıcı örneklerle açıklamaktadır. Suut Kemal'in yazılarında, "Bir sanatçının üslubu, hem kendi kişiliğinin hem de onun yaşadığı toplumun kişiliğinin aynısıdır." (s.11) şeklinde görüş belirttiğini dile getiren yazar,. Birçok görüşü atlayarak bu düşüncede karar kıldığını savunmaktadır. Yazar, çeşitli örneklerle Suut Kemal'in yanıldığını ifade etmektedir: "Bu duruma göre, üslubun insanın kişiliğini yansıtmada iyi bir ayna olmadığını, insanın kişiliğini yansıtmada sadece kaba bir <<indeks>> olduğu söylenebilir. Üslubun toplumun kişiliğini yansıtmada da böyle <<çarpıktır.>> (oblique). Tıpkısına olmaktan uzaktır. Biz kendi hesabımıza yukarıda belirtmeye çalıştığımız üzere, Yetkin ve Mengüşoğlu gibi kimselerin inandıkları aynalardan, <<ayniyle>> gösteren aynaların varlığından şüphe ederiz. Bizim kabul edebileceğimiz aynalar, bire bir değil, çarpık gösteren aynalardır bizi gerekirci etmeyen aynalardır." (s.11)

Aybar, Kemal Yılmaz, “Bir Takım Yazarlar”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.13, (e.)

Yazar, Atatürkçü düşünce ve devrimlere aykırı eden gazete yazarlarını eleştirmektedir. Bazı yazarların, söylediklerinin Atatürk devrimlerine uyup uymadığını düşünmeden dile getirdiklerini, devrim sözünü alaya aldıklarını ve dil devrimine uygun davranmadıklarını ifade ederek bu yazarlara yönelik eleştirisini yapmaktadır.

Kutlugil, Orhan, “Kitaplar arasında: Dünyanın en güzel arabistanı”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10-16, (e.)

Yazıda, Turgut Uyar’ın yeni yayımlanan *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı şiir kitabına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Turgut Uyar’ın Türkiye’de folklor-lirizmi ve bunun sonucu olan şairâneliğin ağır bastığını belirten yazar, yeni eserinde yaşama üstündeki düşüncelerini ağır bastığını belirtmektedir. Bu gelişimin iki yönünün olduğunu ifade eden yazar, bunların “estetik ve öz” (s.10) olduğunu söyler. Uyar’ın şiirlerindeki Halk deyimlerinin verdiği ilkel burukluk ve gariplik duygusunu aştığını, alışılan şiir dilini aştığını ve şiirlerinde etkin olan temanın “aşk-sevişme” (s.10) olduğunu savunmaktadır. Uyar’ın bazı şiirlerinde, eski çağlara olan özleyişini ve Anadolu’nun bir köşesinde yaşayan bir insanın “mythique” (s.10) öyküsünü işlediğini ve zaman zaman çağdaş insanın bunalımına değindiğini belirtmektedir.

Yazının devamında, Kemal Özer’in *Gül Yordamı* adlı şiir kitabına, Tahsin Yücel’in *Düşlerin Ölümü* adlı öykü kitabına, Yusuf Atılgan’ın *Aylak Adam* adlı romanına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, Kemal Özer’in eserinde, günlük yaşamına ait duyarlılığını titizlikle saptadığını, kelimeleri ustalıkla seçip kullandığını ve şiirin biçiminde mükemmele yaklaştığını ifade etmektedir. Tahsin Yücel’in eserinde, yapmacıksız olduğunu, eski kişiliğini sürdürdüğünü, acılı ve duygulu bir anlatımın egemen olduğunu, sosyal eleştiriye ön plânda tuttuğunu bildirilmektedir. Yusuf Atılgan’ın *Aylak Adam*’ının öyküsüne yer veren yazar, romanın, romancılığımızda önemli bir çıkış olduğunu vurgulamaktadır.

Oryas, K., “Çevirmen, çevirmen beni de ügüt”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12, (e.)

Yazı, Behçet Kemal Çağlar’ın *Türk Dili* dergisinin Şubat 1957 tarihli sayısında John Keats’ten çevirdiği “Ode on a Gracian Urn” başlıklı şiir nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Çağlar’ın şiirin adını “Bir Yunan Vazosuna” (s.12) şeklinde çevirdiğini, esasında şiire “Gazel” denilebileceğini belirtmektedir. Yazar, “Ode”nin Türkçede karşılığının olmadığını, “Kaside” diye çevrilmesinin daha doğru olacağını dile getirmektedir. Yazar, Çağlar’ın 52 mısralık şiiri 42 mısra şeklinde çevirdiğini, çevirinin çoğu yerinde yanlışlık yaptığını örneklerle savunmaktadır. Yazar, Çağlar’ın İngilizce bilmediğini ve bu çevirisiyle Keats’ın şiirlerine zarar verdiğini vurgulamaktadır. Ayrıca şiirin söz konusu çeviriyle yayımlanması nedeniyle *Türk Dili* dergisi de eleştirilmektedir.

Üretürk, Vedat, “Sanat Konuları: Günlerin götüremediği”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.14, (e.)

Yazıda, Suut Kemal Yetkin’in *Vatan* gazetesinin 18 Ocak 1959 günlü sayısında yayımlanan “Sanattan Tabiata” başlıklı yazısına ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yetkin’in söz konusu yazısında, 18. Yüzyıla kadar, insanoğlunun tabiattaki güzelliği göremediği yönündeki görüşlerini eleştiren yazar, insanın ilkel dönemlerden modern çağlara kadar tabiatla iç içe olduğunu, ilkel dönemlerde de doğayı resmeden çeşitli sanat eserleri ortaya koyduğunu savunmaktadır. Çin şiirlerinde doğanın güzelliğinin en eski çağlardan beri ön plânda olduğunu vurgulayan yazar, ilkel müziğin doğadan yararlanılarak oluşturulduğunu ifade etmektedir.

Sakıp, Ömer, “Bunalan Genç adamlar’ın Yanılgısı”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.9, (e.)

Yazar, *Forum* dergisinin 119. sayısında yayımlanan “Yanılgı Korkusu” adlı yazısını; Fethi Naci’nin 15 Mart 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 4. sayısında yayımlanan “Bunalan Genç Adamlar” adlı yazısı ve Haldun Taner’in 15 Mart 1959 günlü *Tercüman* gazetesindeki yazısıyla eleştirdiklerini belirterek Fethi Naci ve Haldun Taner’e yanıt vermektedir. Fethi Naci’nin, kendisine yaptığı ve Teoman

Aktürel ve Can Yücel gibi toplumsal sorunlara basit çözümler ürettikleri yönündeki eleştirisini yanıtlayan yazar, söz konusu yazısında, sanatçı tipinin politikacı ile ilişkisini ele aldığı dile getirmektedir. Fethi Naci'nin "Bunalan Genç Adamlar" adlı yazısında sonuç olarak kendisinin savunduğu görüşlere yer verdiğini belirten yazar, Haldun Taner'in söz konusu yazısında, "<<... bizim burada yazdığımız fıkralarıhiç okumadığı, belli>>deyip, <<...öykülerimi, piyeslerimi sevdiğini söylüyor ya, onları da pek alıcı gözüyle okuduğunu, üzerinde biraz düşündüğünü sanmıyorum." (s.6) dediğini belirtmektedir. Haldun Taner'e beğeniyle okuduğunu belirten yazar, söz konusu sözlere kırıldığını dile getirmektedir. Yazar, Fethi Naci için de "... kendine özgü bir araştırma, tüm bellidklerini unutmuş göünüp bizim koşullarımız üstünde bir kez daha sına sına çabası içinde. <<İnsan Tükenmez>>deki kestirip atma'lardan sıyrılmağı deniyor. İyi de ediyor. Ama böyle yaparken, ne de olsa, <<A>> dan başlamıyor. Birtakım <<doğru>>ları toplumumuzu öğrene inceliye, toplumcu görüş süzgecinden geçirip bizim doğrularımıza yanaştırmağa, denk getirmeğe çalışıyor. Yargılamalarımızda tümümüz için aynı yolu salık veriyor. Ama çift yönlü bir çatışmadan kim kurtulmuş ki eleştirmeci kurtulacak? Sanatçılarımızın geçirdiği bunalımları, söz gelişi Fethi Naci'nin kendisi de geçiriyor." (s.6) demektedir.

Kutlugil, Orhan, "Kitaplar: Köyün Kamburu", *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Kemal Tahir'in *Köyün Kamburu* adlı romanın eleştirisine yer verilmektedir. Yazar, romanın *Yedi Çınar Yaylası* adlı eserinde serüvenleri anlatılan kişilerin yeniden işlenmesi sonucunda yazıldığını, Kemal Tahir'in "estetik deformasyon" (s.7) kaygısı olmadan romanı yazdığını, romanın gerçeğin son derece yalın bir anlatımından ibaret olduğunu ve gecikmiş bir Natüralizm anlayışıyla yazıldığını dile getirmektedir. Romandaki kişilerin canlı tipler olduğunu, romandaki olayların ustaca düzenlendiğini, mekâna ait ayrıntılara pek yer verilmediğini ifade eden yazar, yazısının devamında Vedat Üretürk'ün Jean Paul Sartre'dan çevirdiği *Duvar* adlı eseri tanıtarak okuyucuya kitabı okumalarını tavsiye etmektedir.

Oryas, K., “Dergiler: Yeni Bir Dergi”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Adana’da yayımlanmakta olan *Kimsecik* adlı derginin tanıtım ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Derginin ilk sayısını yayımladığını belirten yazar, dergide Faruk Ergöktaş’ın, Ömer Nida’nın şiirleri ile Fevzi Yetiker’in, Özden Özlyen’in, Ömer Nida’nın düz yazılarının olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Fevzi Yetiker’in, Onat Kutlar’ın *A* dergisinde yayımlanan “Yeni Bir Divan Şiiri mi?” başlıklı yazısını eleştirdiğini bildirmektedir. Onat Kutlar’ın söz konusu yazısından alıntılar yapan yazar, Türk şiirinin ortak kişiliğe doğru gittiğini ve şair kişiliklerinin geri plânda kalmaya başladığını ifade ettiğini dile getirmektedir. Fevzi Yetiker’in, Onat Kutlar’ın ifade ettiği görüşleri yanlış anladığını savunan yazar, Yetiker’in Cemal Süreya, Edip Cansever ve Turgut Uyar’ın şiirlerinin Divan şiiri mısralarına öykünme sonucu yazıldığını dile getirdiğini belirtmektedir.

Yazar, *Kimsecik* dergisinde yer alan yazılardan çeşitli alıntılar yaparak derginin düzyazı imkânlarını zorladığını şu şekilde ifade etmektedir: “Kimsecik’te yazarlar şiirden sonra düzyazının da imkânlarını zorluyorlar galiba. Özden Özlen’in <<Donmaya yıkım>> başlıklı yazısından birkaç cümleyi alıyorum: <<Örnek anmaya yok: Sayısız binlerce kalıntı, benzersiz adlanmaz nice kişiler. Değilse şiir için.>> <<Ama güzeli enin.>> <<Hepsileri avuçlamak var mı?>> <<Evet, özgürlüğüdür şiir sözcülüğün.>> Bu düzyazı anlayışının, türkçe anlayışının nereye uzanacağını merak ediyorum doğrusu. Okuyucu ister istemez böyle yazarların türkçe bilmediklerini, kusurlarını örtmek için bu yola saptıklarını sanıyor.” (s.12)

Şevket, Haluk, “Tiyatro: Satıcının Ölümü”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.14, (e.)

Yazı, Amerikan Kız Lisesi öğrencilerinin Arthur Miller’in *Death of Salesman* – *Satıcının Ölümü* adlı eserini sahnelemesi üzerine kaleme alınmıştır. Oyunun temsil edildiği salonun güzel olduğunu, oyun başlamadan önce İstiklâl Marşının okunmasını gereksiz bulduğunu, okulun Edebiyat Öğretmeni Saadet Timur’un sahneye koyucu olarak görev yaptığını belirtmektedir. Yazar, Saadet Timuroğlu’nun öğrencileri ağır bir yük altına koymasına rağmen Binnez Bingöllü, Meral Çelenk,

Yıldız Mertel ve Sevgi Ark adlı kız oyuncuların rollerini iyi çıkardıklarını belirtmektedir.

Habora, Bülent, “Kitaplar: Bırakılmış Biri”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Orhan Duru’nun *Bırakılmış Biri* adlı öykü kitabına ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Orhan Duru’nun öykülerinin çoğunda kısa cümleler kullandığını, öykülerinde ele aldığı konularla bilinen yanlışları düzelttiğini, dil bakımından eski öykülerinden ayrıldığını belirten yazar, öykülerdeki kahramanların birbiriyle çarpıştıklarını, düzgün ve normal olmadıklarını, karmaşa yaşadıklarını; fakat öykülerde kişiler üzerinde önemle durulduğu ifade etmektedir. Yazının devamında, kitapta yer alan “Karabasan”, “Darağacı Arayan Adam”, “Balon Yiyen Köpek”, “Bat”, “Büyük Otobüsteki Küçük Adam”, “Adam-Ev”, “Ölük”, “Kadınlar Ölüsü”, “Madam Frankenstein”, “Elvan Anahtarını Nasıl Düşürdü”, “Yukarıdaki Adam”, “Dörtte Bir”, “Hamza ile İki Arkadaşı”, “Yarı Yarıya”, “Küçük Sinekler”, “Yarık”, “Yenik” ve “Bırakılmış Biri” adlı öykülerinin değerlendirmesi yapılmaktadır.

Kutlugil, Orhan, “Kınar Hanım’ın Denizleri”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabına ilişkin değerlendirmelere ve bu kitabın yarattığı etkiye yer verilmektedir: “Ece Ayhan’ın iki yıldan beri yayınladığı son şiirleri okudukça ilgi topladı. Bir ara onu <<İkinci Yeni>> adı verilen şiir anlayışının yürütücüleri arasında sayanlar oldu. Ece Ayhan’ın bu yorumu bir süre benimsemiş olduğu da söylenebilir. Ama sonra kendisi de böyle bir anlayışla ilgisi olmadığını ilan etti. <<Kınar Hanımın Denizleri>> işte bu devreyi ve daha sonraki şiirlerini kapsıyan bir kitap.” (s.12)

“<<Kınar Hanımın Denizleri>>ndeki şiirlerinin ilk anda kavranmasının güç olduğunu söyleyebiliriz. Sonunda da kavrananın gene o şiirin kendisi olmadığı düşündürüyor kişiyi. Çünkü bu kavranan belki de şiirlerin konularının en kaba çizgileridir. Bunun dışında şiirlerinin estetik kuruluşu üzerinde bazı şeyler söylenebilir. Ece Ayhan şiirlerini küçük masal öğeleri üstüne kuruyor. Ve bu öğeleri

en karakteristik görüntülerle sağlamlaştırmayı deniyor. Bunun için de imajlarını dikkatle seçiyor, onların özgün olmalarını istiyor. Sonuç olarak şiirsel yaşantılarını yani şiir yazarkenki yaşantılarını bazı estetik bozunum'lara uğrattıyor. " (s.12)

"Kitap üstüne şimdilik söylenecek şeyler şunlar olabilir: <<Kınar Hanımın Denizleri>> edebiyatımızda çok ilgi çekici yeni bir kişiliği getiriyor. Değerlendirilmesi güç. Önyargılarla değerlendirilmesi ise yanlış ve tehlikeli olan bir kişiliği, Ece Ayhan'ın en önemli yanı araçsız olarak –mantık v.s. gibi araçların dışında- kavranması gereken şiirler yazmayı denemesidir. Yani imkânsız denemesi. Onu kolayca kaçan İkinci Yenicilerden saymayınız. Ece Ayhan'ı yalnızca Ece Ayhan olarak anlamaya çalışmalı. Gerçek derinlikler –varsa- ancak bu yolla kavranabilir sanıyorum. " (s.12)

Yazının devamında, "İnsan Kurdu" alt başlığıyla verilen bölümde, Tarık Dursun K.'nin *İnsan Kurdu* adlı romanına ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Romanın kısa bir özetine yer veren yazar, romanda daha çok Çağdaş Amerikan romanındaki anlatım tarzının benimsendiğini ve romanın Tarık Dursun K.'ya hiçbir şey kazandırmadığı belirtilmektedir. Romanın uzun öykü tarzında yazıldığını; ancak Türk köy filmleri edasını taşıdığı, gerçekçilere ya da ekspresyonistlere bağlanamayacağını ifade eden yazar, Tarık Dursun K.'nin romanda bazı halk deyimlerini başarıyla kullanmaktan öteye gidemediğini dile getirmektedir.

Sezer, Baykan, "Sinema: İyi Ekip İyi Film: Sen Bir Melektin", *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.14-16, (e.)

Yazıda, René Clement'in yönetmenliğini yaptığı; Maria Schell, François Périer, Jacques Harden, Mathilde Casadessus'un oynadığı *Garvaise – Sen Bir Melektin* adlı filmin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Filmin 1956 yılı Uluslar arası Venedik Film Festivali'nde Eleştirmeciler Ödülünü aldığı, yine aynı festivalde Maria Schell'in En iyi Kadın Oyuncu armağını kazandığı belirtilmektedir. Filmin konusunun, Emile Zola'nın *L'assommoir* romanından alındığını belirten yazar, Fransa'da İkinci İmparatorluk döneminde bir ailenin yaşamını işlediğini dile getirmektedir. Yazının devamında, filmin öyküsüne de yer veren yazar, filmin oyuncularını, yönetmenini ve olay kurgusunu değerlendirmektedir.

Ütük. Etem, “Köy Postası: Adı Bile Anılmaz”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.8, (e.)

Yazıda, ilçede yeni bir ilkokulun açılmasında büyük katkısı olan öğretmenin törenlerde adının anılmaması eleştiri konusu edilmektedir.

Oryas, K., “Kitaplar: Durum”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.12, (e.)

Yazıda, *Durum* dergisinin 3. sayısına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Cemal Hasgör’ün “Ve Değirmen Dönmezdi” adlı yazısında; Lorca’ya , insanın hiçbir soru sormadan, emri kabul ederek mektup götürecek olan kişiyi “örnek insan”(s.12) olarak nitelemesini eleştiren yazar, söz konusu insanın ancak “dalkavuk”(s.12) olduğu için emri yerine getireceğini vurgulamaktadır. *Durum* dergisinde imzasız olarak yayımlanan yazıların, derginin genel görüşü olarak değerlendirilebileceğini, bu yüzden yazıların imzalı olarak yayımlanması gerektiğine işaret eden yazar, dergideki ilk yazının Nihat Sami Banarlı’nın *Hürriyet* gazetesinde çıkan “Kızıl ve Kara” adlı yazısındaki düşüncelere ve suçlamalara yanıt olan “Türk Diline Kara Çarşaf –S.O.S.” adlı yazı olduğunu belirtmektedir.

Yazar, dergide yayımlanan ve İhsan Fikret’in “Allı ile Konuşmalar” adlı yazısının ilgi çekici olduğunu; yazıda batıdaki akımlara ve yazarlara özenen kişilerden söz ettiğini ve pek çok yabancı ismin yanlış yazıldığını belirtmektedir. Dergide, Vedat Üretürk’ün Madelaine Rousseau’dan çevirdiği “Adalarda Sanat ve Felsefe”, Coşkun Zengin’in W.H. Auden’den çevirdiği “Colette’in Beş Romanı” adlı yazılarla Oğuz Alplâçin’in Dylan Thomas’tan çevirdiği “Fistan” adlı öykünün yer aldığı belirtilmektedir. Ümit Ölmez’in çevirisinde yer yer cümle bozukluklarının olduğunu belirten yazar, Oğuz Alplâçin’in İngilizce bilmediğini ve Thomas Dylan’ın öyküsünü bütünüyle yanlış çevirdiğini ifade etmektedir. Yazının devamında, derginin söz konusu sayısında yayımlanan ve Ali Yüce ile Fazıl Hüsnü imzalı şiirlerden alıntılara da yer verilmektedir.

A. Turgut, “Bir Şiiri Anlamak”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.11, (e.)

Yazı, Memet Fuat'ın *Varlık* dergisinin 15 Nisan 1959 tarihli sayısında yayımlanan “Şiir-Şair-Okuyucu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, şairi aynı olan bir şiiri, Kemal Özer ve Memet Fuat'ın farklı değerlendirdiklerini ve yorumladıklarını belirterek şiir açıklamalarının gereksiz olduğunu ifade etmektedir.

“Kişiyi, okuduğu şiirler karşısında uyanık ve anlayışlı olmaya çağıran bu yazı başka şeyler düşündürdü bize. İlkın, bir şiiri anlam bakımından açıklamaya kalkmanın güçlüğü, gereksizliğini. Kemal Özer'in açıklaması, şiirine ayrı bir güç, ayrı bir derinlik, ayrı bir önem kazandırmış mıdır? İki açıklamadan hangisi gerçeğe daha yakın durmaktadır. Sokrates, savunmasında şöyle diyor: <<kendi yazdıkları parçalardan en güzellerini seçerek ne demek istediklerini şairlere sordu. Çoğunun söyledikleri, orada bulunan bir kimsenin söyleyeceğinden farklı değildi.>> ” (s.11)

“Bize göre, bir şiirin altında yatan <<hikâye>> yi öğrenmek, bilmek, açıklamak o şiire ayrıca bir şeyler katmaktadır. Belki tersine şiirin zararına bile olmaktadır. ” (s.11) şeklindeki görüşleri dile getiren yazar, yargısını şu şekilde bağlamaktadır: “Şiiri ille usla çözebileceğimiz bir yere bağlamak. Denebilirsi, nesir düzenine indirgemek. Akla uydurmaya, inanılan duruma getirmeye kalkmak. Ozanlarımızın çoğunun çoktandır karşı durmaya çalıştığı şeylerin tümü yani” (s.11)

“Bize kalırsa – birtakım şiirler dışında – bir şiiri, ozanın yazdığı anlamda, yanılmadan açıklamak, anlamak mümkün değildir. Memet Fuat bunu kendi denemesiyle de ispatlıyor. ” (s.11)

“Bize göre, bir şiirin bir tek <<anlam>, bir tek <<açıklaması>> vardır. O da, o yazılmış, o bitmiş halidir. O kesin biçimdir. O biçimin o bitmişliğin dışında hiçbir anlamı, hiçbir açıklaması olamaz. Kendisini getiren <<hikâye>> ile, yazılmasının gerektiren sebeplerle, ilgisi çoğu zaman o kadar az olabilir ki, ozanın açıklaması bile, artık yazılıp bitmiş, biçimini bulmuş bir şiir karşısında, bir <<vehim>> olmaktan öteye geçemez. ” (s.11)

“Ayrıca, bütün öbür değerleri yanında, bu açıklamalara bağlanmak pek gereksiz görünüyor bize.” (s.11)

Kutlugil, Orhan, “Kitaplar: Körfez”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.15-16, (e.)

Yazıda, Sezai Karakoç'un *Körfez* adlı şiir kitabına ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Kitapta yer alan şiirlerin 1953-1955 ve 1957-1959 yılları arasında yazıldığını ve Sezai Karakoç'un söz konusu tarihsel sınıflandırmayı okuyucunun görmesini sağlayacak biçimde yaptığını dile getirmektedir. Yazar, "Karakoç'un ilk bölümdeki şiirleri için kısaca şunu düşündüm. Bu şiirlerde şairin evren, insanlar, kendi çevresi ve şiiri karşısında değişik konumlardan aldığı <<tavırlar>> var. Evren ve insanlar karşısında doğru düşüncesi ile ilgili bizi <<giz>>lere bağlı bir tavrı var. Ancak bu tavır pasif ve içe-dönük değil, tersine reaksiyonere, dışa dönük, hatta acı bir yergiyi içeriyor. Bu yanı sıra Karakoç'la, kendinde önceki doğucu bir şair arasında bazı bağlar kurmak mümkün. Bazı imaj yakınlıkları da bu kanıyı güçlendiriyor. (ayna, köşe v.s.)." (s.15)

"Şairin ikinci konumdaki tavrı günlük yaşamak ile ilgili. Bunu daha çok şiirlerinde işlediği şevgi, dostluk, günlük küçük yaşantılardan anlıyoruz." (s.15)

"Bu günlük, durumlar, Karakoç'un yukarıda açıkladığımız evren karşısında aldığı yarı-gizemci tavra bütünüyle uzak olmakla birlikte, parçalı bir yaşamın bir başka yanı olarak kendilerini zorla sokuyorlar. Bir bakıma konu, bir bakıma somutlama aracı olarak." (s.15)

"Şairin üçüncü konumdaki tavrı ise şiirin estetik sorunları karşısında. Bu tavır, zaman zaman imajcı bir davranış –batılı bir imaj anlayışı bu- zaman zaman da folklor öğelerinden faydalanan bir yöntemi gösteriyor. Ancak bu bölümdeki şiirlerin estetik kuruluşunun özgün, tutarlı olduğunu söyleyemeyeceğiz." (s.15) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Körfez'in ilk bölümünde yer alan şiirlerin değişik bir karakter taşıdığını ifade eden yazar, ikinci bölümünün daha önemli ve tutarlı olduğunu belirten yazar, ikinci bölümündeki şiirleriyle somut psikoloji ve benzetmeli bir imaj dokusu kurmasıyla Cemal Süreya ve Ece Ayhan arasında bir yer tuttuğunu savunmaktadır.

Karakoç'un *Körfez* adlı eseriyle dikkat çeken bir şair olduğunu vurgulayan yazar, şiirde sıçrama yaptığını belirtmektedir. Yazının devamında "Ahmet'in Kuzuları" adlı başlıkla verilen bölümde, Samim Kocagöz'ün *Ahmet'in Kuzuları* adlı öykü kitabının eleştirisine yer verilmektedir. Yazar, Kocagöz'ün acemi olduğunu ve ödev yapan çocuk edasıyla yazılarını kaleme aldığını savunmaktadır.

Naci, Fethi, “Kitap Eleştirisi”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.10, (e.)

Yazı, Tahsin Yücel’in *Yelken* dergisindeki bir yazısında kitap eleştirmesinin olmadığı yönündeki görüşleri savunması üzerine kaleme alınmıştır. *Yelken* dergisinin sorduğu soruya Tahsin Yücel’in verdiği cevabın tümüne yazısında yer veren yazar, Yücel’in Türkiye’de edebiyat eleştirmesinin olmadığını, eleştirmenlik yapanların çoğunun denemeci olduğunu, *Akis* ve *Kim* dergileri dışında kitap eleştirmelerine ciddiyle eğilen bir yayının olmadığını belirtmekte olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Yücel’in çoğu görüşüne katıldığını; Türkiye’de kitap eleştirmesinin yeteri kadar olmadığını, yapılan eleştirmelerin ticari kaygıyla yapıldığını dile getirmektedir. *Kim* ve *Akis* dergilerinde yayımlanan yazıların eleştiri değil, tanıtım olduğunu anlatan yazar, Vedat Günyol gibi kendi alanında sağlam kitap eleştirileri yapan yazarların var olduğunu belirtmektedir.

Sezer, Baykan, “Sinema Yayınları”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.14-16, (e.)

Yazıda, Türkiye’de sinema üzerine yayımlanan dergiler söz konusu edilmektedir. Türkiye’de sinema yayınlarına yeteri kadar önem verilmediğinden yakınan yazar, mevcut çalışmaların yine de bu alandaki boşluğu kapatmada iş gördüğünü dile getirmektedir. Nijat Özön’ün *Arkın Kitabevi*’nden çıkan *Ansiklopedik Sinema Sözlüğü*’nün tanıtımına yer veren yazar, söz konusu eserin sinema yayınları arasında önemli bir eser olduğunu vurgulamaktadır. Yazının devamında, sinema yayıncılığında süreli yayının önemi üzerinde durularak *Sinema-Tiyatro* ve *Sinema 59* dergilerinin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Çetin, Yalçın, “Maça Kedisi Sinek İkili”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (e.)

Yazı, Ferit Öngören’in *A* dergisinin Nisan 1959 tarihli sayısında yayımlanan “Maça Kedisi” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Öngören’in söz konusu yazısında, görüntü bir toplumculuk yapmak yerine toplumdaki bireyi anlamak gerektiğini bildirdiğini ifade etmektedir. Ancak bu söylemine karşı Öngören’in burjuva kültüründen yararlandığını savunan yazar, “Böylesi san’atçıların

yapıtlarıyla kendiliğinden, o dünya görüşüne yeni bir adım kazandırması yargısı, salt, sorunlarına kesin yanıtlar vermiş, dünya görüşü konusunda toplumsal beraberliğe varmış toplumlarda tartışmasız kabul edilir. Ne ki 1959 yılında, tepemizde sinek ikililer uçuşurken, toplumsal gelişmesizliğimiz doğrusuna karşı, bu denli iyimser uygulayıcılığa, örnek istemek hakkımızdır...” (s.14)

“Toplumcu olmak bir yerde ütöpik bilinci bulmaktan önce, toplum kişisini adam yerine koyup, onun san’atını yapmamızla başlayacak.” (s.14) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Naci, Fethi, “Kitaplar ve Eleştirmeler”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.10, (e.)

Yazıda, eleştirmecilerin sorumlulukları üzerinde durulmaktadır. Yazar, eleştirmecinin yeni yayımlanan eserleri okuması gerektiğini, eleştirmenin yayın dünyasında sürekli bir takibi gerektirdiğini belirtmektedir. Suut Kemal Yetkin’in *Varlık* dergisinin 1 Mayıs 1959 tarihli sayısında yayımlanan bir konuşmasına yer veren yazar, bu konuşmada “Dünyanın En Güzel Arabistanı adıyla yayımladığı son kitabını görmedim. Onun da anlamsızlığa kapıldığını söylüyorlar.” (s.10) dediğini belirtmektedir. Bu sözlerden yola çıkan yazar, Yetkin’i kınadığını dile getirerek Yetkin’in 26 Nisan 1959 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Eleştirmeci Yokluğu” adlı yazısıyla çelştiğini ve bu yazısında eleştirmecinin okuyup araştırması gerektiği yönünde görüş belirttiğini ifade etmektedir.

Oryas, K., “Dergiler: Töre”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.15, (e.)

Yazıda, M.T.T.B. Hukuk Fakültesi Talebe Derneği tarafından yayımlanan *Töre* adlı derginin ilksayısına ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. *Töre*’nin çıkış amacını anlatan yazıdan alıntılara yer veren yazar, Doç. Dr. İsmet Sungurbey, Nuri Pakdil, Hasan Basri Yakupoğlu, Kadir Mısıroğlu adlı yazarların yazılarının ilgi çekici olduğunu dile getirmektedir. Doç. Dr. İsmet Sungurbey’in derginin söz konusu sayısında yayımlanan “Neden <<Hukuk>> değil de <<Töre>>” başlıklı yazısında, Arapça kökenli hukuk sözcüğü yerine töre sözcüğünün kullanılacağını ayrıntısıyla ele aldığını belirten yazar, dergide sade bir Türkçe anlayışıyla yazılar yazıldığını belirtmektedir.

Özlü, Demir, “Babil Kralı”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.12, (e.)

Yazı, Fethi Naci'nin *Dost* dergisinin Nisan 1959 tarihli sayısında yayımlanan “Sözcüklere Sığınmak” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Naci'nin son zamanlarda yayımlanan yazılarda anlatılan düşüncelerin soyut olduğunu, yazarların bilgisiz olduğunu savunduğunu, dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, Fethi Naci'nin kendindeki eksiklikleri başkalarını suçlayarak gidermeye çalıştığını, söz konusu yazısında kullandığı kimi sözcüklerin frekansını yüksek olduğunu ve belirli sözcüklere sarılmaktan öte bir şey anlatmadığını ifade etmektedir. Yine yazar, Naci'nin Muvaffak Şeref'i hazır bilgilere yaslanarak konuşmakla ve kültür mirasyediciliği yapmakla suçladığını; ancak söz konusu suçlamalara Fethi Naci'nin muhatap olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Saraycıklı, Alev, “Kördüğümümüz”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.8, (d.)

Köylerin kalkındırılması ve köylü insanların eğitim üzerinde durularak Köy Enstitülerinin kapatılmasının yanlışlığı vurgulanmaktadır.

Kemal, Orhan, “Notlar: Eleştirme Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.9, (e.)

Yazar, Türk edebiyatında eleştirmecinin olmadığına katılmadığını belirterek nitelikli eleştirmenin yokluğu üzerinde durmaktadır. Eleştirmecilerin bilmedikleri konularda yazdıklarını; ancak nitelikli eleştirmeciye ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir. Türkiye’de eleştirmenin yerme ya da övme şeklinde anlaşıldığını ifade eden yazar, iyi eleştirmecinin azlığından yakınmaktadır. Yazının devamında, Turan Ceyhun’un 17 Mayıs 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 12. sayısında yayımlanan “Modern Hikâye Üzerine” başlıklı yazısındaki görüşlerini eleştiren yazar, Turan Ceyhun’nun çok genç olduğunu, yeni öykü kitabı hazırlığında olduğu için eleştirileri görmezden geldiğini, eyleştirdiği öykülerden kimin önce ya da sonra geldiğini bilmediğini ve yazacağı öykülerle hiçbir yenilik getiremeyeceğini savunmaktadır.

Öngören, Mahmut T., “Tiyatro: On İki Öfkeli Adam”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.12, (e.)

Yazıda, İstanbul Şehir Tiyatroları oyuncularının Reginald Rose’un *12 Öfkeli Adam* adlı eserini Ankara’da sahneye koyması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, seyircinin oyunda sürekli güldüğünü; ancak oyunun ağır başlı bir konuya sahip olduğunu ve gülünecek bir piyes olmadığını belirtmektedir. Oyunun Amerika’da CBS için çevrilen bin televizyon dizisi olduğunu dile getiren yazar, konusunun bir çocuğu yargılayan 12 kişilik bir jürinin çocuk hakkında bir karar vermesi olduğunu ifade etmektedir. Oyunun öyküsünü anlatan yazar, Sahneye Koyucu Müfit Kiper ve Sami Ağaoğlu, Kâni Kıpçak, Kadri Ogelman, Müfit Kiper adlı oyuncuların eleştirisine de yer vermektedir.

Tokatlı, Erdoğan, “Sinema: 1958-59’da Yerli Filmler”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.13-16, (e.)

Yazıda, 1958-1959 sinema sezonunda gösterime giren Türk filmleri hakkında değerlendirmeler yapılarak Türk sineması ile ilgili görüşlere yer verilmektedir. Memduh Ün’ün *Üç Arkadaş*, Atıf Yılmaz’ın *Gelinin Muradı*, *Alageyik* ve *Bu Vatanın Çocukları* Osman F. Seden’in *Gurbet* ve *Berber Ölelim*, Lütfi Ö. Akad’ın *Zümrüt*, Çetin Karamanbey’in *Merhametsiz Gençlik*, Metin Erksan’ın *Hicran Yarısı* adlı filmlerinin genel bir eleştirisini yapan yazar, Yeşilçam’da Muharrem Gürses gibi ticari kaygıyla film yapanların Türk sinemasını geriletliğini, Türk sinemasının ticari amaç ve sansür baskısından kurtulması gerektiğini vurgulamaktadır.

Aykın, Cemalettin, “Bırakılmış Biriyle Gelenler”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.11-16 (e.)

Yazıda, Orhan Duru’nun *Bırakılmış Biri* adlı öykü kitabına ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Duru’nun bu eseriye, gelişim aşamalarını sessizce atladığını ve güven verici bir eser ortaya koyduğunu belirtmektedir. Kitabın on sekiz öyküden oluştuğunu, biçim yönünden çeşitliliğinin kitabı bütünlükten yoksun kıldığını, bölünlü bir düzenin okuyucuyu daha olumlu etkileyeceğini savunan yazar, eser hakkındaki görüşlerini dile getirmektedir. “Bırakılmış Biri kuşağımızın bunaltısını, inançsız kişinin yalnızlığını anlatıyor.

Yazar, düşünsel bir temele dayanmıyor görünse de gerçek böyle. İç yapıları ile hasta, toplumsal sorunlarla ilgisiz, özel tipler yaratma çabasına rağmen sonuçta kitap bütün kişileriyle toplumsal bir anlam kazanıyor.” (s. 11)

“Hikâyelerde genel olarak orta ve alt tabaka kişileri işlenmiş. Çoğu bir toplumun, toplumsal koşulların kişileri olarak değil, iç yapıtlarıyla yaşatılmaya çalışılıyor. Kimi yerde toplumun verdiği bunalım yalnız tipler çizmek için kullanılan bir araç gibi görünüyor. Kişilerin çevreleri iyice belirtilmiyor. Tutkuları, umutları, direnmeleri yok. Toplumla olan bağları örtülü kalıyor. Davranışlarında, çatışmalarında bir kesinlik, yarımlik var. En çok beliren ortak yönleri yalnızlık. Hepsi de birbirinden kopmuş, ayrı ayrı yaşıyorlar. Bir bunaltı havasında, içinden kurtulamayacakları pis bir bataкта kesik kesik çırpıp bocalayıp duruyorlar. Hiçbir şeye sağlamca tutunamıyorlar.” (s.11)

Öykülerdeki kişilerin, Dostoyevski’nin kişilerine benzediğini belirten yazar, Duru’nun kahramanlarına bir çözüm yolu bulmadığını, onları çatışmalarıyla bıraktığını savunmaktadır. Biçim yönünden değerlendirmelerde bulunan yazar, eserde yer alan öyküleri klasik ölçülere uygun olanlar, gerçeküstücü-birleşimci bir anlayışa uygun olanlar ve gerçekçi-gözlemci anlayışa uygun olanlar, şeklinde üç bölümde incalanmaktadır. Ayrıca, yazar, Orhan Duru’nun İkinci Yeni şiiri etkisinde öykü yazdığı görüşünü şu sözlerle reddetmektedir: “Orhan Duru’nun bu yola girişinde şiirimizdeki İkinci Yeni akımının etkisini, hikâyeye uygulanışını arayanlar çıkabilir. Ama hangi noktadan başlanmış olursa olsun, bu hikâyeler İkinci Yenini ilklereyle açıklanamaz. Duru’nun bulduğu yol, usta bir yazarın, toplumcu bir görüşle rahatça yürüyebileceği bir yoldur.” (s.11)

Damar, Arif, “Sular Yerde Akıyor”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.10, (e.)

Yazı, Adnan Benk’in 8 Mayıs 1959 günlü *Dünya* gazetesinde yayımlanan “Yazar Karşı Koyan Kişidir” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Benk’in söz konusu yazısında kendisini kaytarıcılıkla, devrimciliği bilmemekle, toplumsal sorunların bilgisizi olmakla suçladığını belirtmektedir. Yazar, Adnan Benk’in “Yazar Karşı Koyan Kişidir” adlı yazıyı kendisine gönderdiği bir mektup üzerine kaleme aldığını, mektubunda Benk’in bir yazısı üzerine düşündüklerine ve

Yeditepe Armağanı değerlendirmelerine yer verdiğini ifade etmektedir. Yazar, Adnan Benk'in birdenbire devrimci kesildiğini savunarak Nurullah Ataç'ın "Sanat ve Gerçek" adlı yazısından konuyla ilgili kimi pasajlara yer vermektedir.

Kutlugil, Orhan, "Kaçkınlar", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.15, (e.)

Yazıda, Ferit Edgü'nün *Kaçkınlar* adlı öykü kitabına ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Yazar, kitaptan Edgü'nün sanat anlayışını çıkarmanın güç olduğunu, karmakarışık bir kompozisyon düzeninin göze çarptığını, Edgü'nün anlatım dokusunun olmasının güçlükler çıkarttığını belirtmektedir. Bu nedenlerden ötürü, Edgü ile Beckett, Joyce, Woolf arasında benzerlikler arasında benzerlikler kuran yazar, "Anlatım yönünden Beckett'le Edgü arasında yakın ilgiler buldum. Açık bir etkiyi söz konusu etmek istemiyorum, ama kısa, kesik bir çeşit <<iç monolog>>u andırır anlatım çeşidi her iki yazarı eserlerinde belirgin bir nitelikte." (s. 15)

Edgü'nün psikolojisi bozuk olan insanları anlattığını belirten yazar, "...<<Kaçkınlar>> estetik örgüsü yönünden oldukça başarılı, özü yönünden de dağınık ve yanılgılı da olsa değişik bir bakış noktasına varmış bir kişiliğin eseri olarak dikkatle okumak gerektiğine inandığımı söylemek isterim." (s.15) demektedir.

Naci, Fethi, "Aydınlarımızın Haline Doğru", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.9, (e.)

Yazı, Mehmet Fuat'ın *Varlık* dergisinin 15 Mayıs 1959 tarihli sayısında yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Mehmet Fuat'ın kendisinin 15 Mart 1959 tarihli *Pazar Postası*'nın 4. sayısında yayımlanan "Bunalan Genç Adamlar" adlı yazısındaki görüşlerini eleştirdiğini belirtmektedir. Yazar, Mehmet Fuat'ın söz konusu yazısında, genç aydınların bunalımdan kurtulması için bir şey yapmanın gerekmediğini, bir şey yapmayı gerektiren bir tutum içine girmenin, genç aydınları tek bir çeşit düşünmekten kaynaklandığını savunduğunu dile getirmektedir. Yazar, "tek çeşit aydın isteme"(s.9) gibi bir eğiliminin olmadığını ve böyle bir düşünce ileri sürmediğini ifade etmektedir. "Bunalan Genç Adamlar" adlı yazısındaki düşüncelerine açıklık getiren yazar, " <<Fethi Naci'nin bireysel bunalıtıyı

anlatırken çizdiği aydın çeşitleri toplumumuzda yok, demek istemiyorum. Her düşüncenin, her felsefenin züppeleri olduğu gibi varoluş felsefesinin de züppeleri var elbette.>> diyerek genç yazarların yapıtlarına dayanarak söylediklerimi rahatça bire indirgeyen Memet Fuat, bundan sonra kolaylıkla şunları söylüyor: <<Ama bütün genç kuşağı bu züppelik içindeymiş görmek, <<opportunism’e>>, <<cynism’e>> yöneltmiş olduklarını söylemek, bence, korkunç bir yanılmadır, anlayışsızlıktır.” <<Bunalan Genç Adamlar>> yazısını böyle anlayan Memet Fuat, bu sözleriyle belki bir takım gençlere şirin görünebilir, ama tartıştığımız konuya bir şey getirebilir mi? Pek sanmıyorum”(s.9) der.

Yazının devamında şöyle bir düzeltmeye de yer verilmektedir: “... 18 Mayıs 1959 günlü Pazar Postası’nda yayımlanan yazımın başlığı <<Kitaplar ve Eleştirmeler>> değil, <<Kitaplar ve Eleştirmenler>> olacaktı. Bir yerde <<alıklıktan>> demiştim, <<alışkanlıktan>>çıkılmış. Bir paragraftaki bir çok cümlelerin her biri paragrafmış gibi dizilmiş. Can sıkıcı yanlışlar bunlar: oysa kimi zaman dizgi yanlışlarının epey eğlendirici sonuçları oluyor. Örneğin <<Bunalan Genç Adamları>> adlı yazımda <<beat generation>>, <<beast generation>> olarak çıkmıştı. Bu sözü ilk defa duyduğu, yazısına, düzeltmeden, olduğu gibi almasından belli olan bir vatandaş, bu konuda bilmem ne dergisinden aşılammamı salık vererek bizi epey güldürmüştü.” (s.9)

Nesin, Aziz, “Tiyatroda Gerilim”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.10, (e.)

Yazı, Orhan Asena’nın *Sinema-Tiyatro* dergisinde yayımlanan “Tiyatroda Aksiyon” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Asena’nın adı geçen yazısında, aksiyonun hareket olmadığını ve sahnenin hareketi olduğunu dile getirdiğini ifade etmektedir. Yazar, Asena’nın “aksiyon” konusundaki görüşlerine katılmadığını, aksiyonun sahnedeki fizikî her türlü hareket olduğunu belirtmektedir. Asena’nın hareketi sahneye giriş ve çıkış olarak algıladığını belirten yazar, *Öfke* adlı piyesi hareketsiz olarak gösterdiğini dile getirmektedir. Yazar, aksiyon kavramına şöyle açıklık kazandırmaktadır: “Aksiyon, oyunun öğelerinden biridir. Oyun yazarı, seyirciye anlatmak, vermek istediğini aksiyon araçlarından hangisiyle daha iyi gerçekleştirebilirse, onu seçip kullanmalıdır. Bu aksiyon araçları bir anlatıma yarar.

O anlatım, en iyi, giriş-çıkışlarla oluyorsa, yazar oyununda bol giriş-çıkış kullanır. Aksiyon ışıkla sağlanıyorsa, bunu salt ışık değişimleriyle yapabilir. Diyaloglardaki zorluklar, ses iniş-çıkışlarıyla oyun anlatımının aksiyonu sağlanırsa, o zaman bu yolu seçer. Bunlardan hepsi birden gerekirse, hepsi de kullanılır.” (s.10)

Nihat, Süleyman, “ <<Karşı Koyan>> Eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.11-15, (e.)

Yazı, Adnan Benk’in 8 Mayıs 1959 günlü *Dünya* gazetesinde yayımlanan bir yazısında, Arif Damar’ın toplumcu olmadığı ve yalnızca toplumsal sorunlara değinmekle yetindiği görüşlerini belirtmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Adnan Benk’in söz konusu görüşlerinin yanlış olduğunu, Arif Damar’ın *İstanbul Bulutu* adlı eseriyle toplum sorunlarına “mütevekkil” (s.11) bir şekilde yaklaşmadığını ve bilinçli olarak toplum sorunlarını işlediğini ifade etmektedir.

Öngören, Mahmut T., “Shakespeare’in ‘Onikinci Gecesi’”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.11-16, (e.)

Yazıda, William Shakespeare’in İstanbul’da sahneye konulan *Onikinci Gece* adlı eserinin değerlendirmesine yer vermektedir. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, adı geçen tiyatro eserindeki karakterlerin incelemesini yapmaktadır.

Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.10, (e.)

Yazıda, *Varlık* dergisinin 503. sayısı, *Yeditepe* dergisinin 5. sayısı ve *A* dergisinin “Son” (s.10) sayısına ilişkin tanıtım, görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Sıtkı Yırcalı’nın *Varlık* dergisinin söz konusu sayısında yayımlanan şiir üzerine görüşünü belirten yazısını ele alan yazar, her derginin kendi şiir görüşünü yansıtan benzer konuşmalara yer verdiğini, Sıtkı Yırcalı’nın şiir ve politika ilişkisini açıkladığını dile getirmektedir. Yazar, Oktay Rifat’ın *Yeditepe*’nin söz konusu sayısında yayımlanan “Şiir Olmazsa” adlı yazısında, şiirin yokluğu durumunda insanın neler yitireceği konusunu ele aldığını belirtmektedir. Halis Acarı’nın *A* dergisinin söz konusu sayısında yayımlanan “Sanatçıyı Karşılama” adlı

yazısında, Türkiye’deki sanat faaliyetlerini Avrupa’daki sanat faaliyetleriyle karşılaştırdığını ve ortaya çıkan sonuca şaşırdığını dile getirmektedir.

Sezgin, Ergin, “Sinema: Olup Bitenler”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.12, (e.)

Yazı, Gazeteciler Cemiyeti tarafından Saray Sineması’nda düzenlenen Türk Film Festivali’nin sona ermesi üzerine kaleme alınmıştır. Düzenlenen festivale ilişkin haber ve görüşlere yer veren yazar, Atıf Yılmaz’ın 1958-1959 sinema sezonunun en başarılı yönetmeni seçildiğini; ancak yılın en başarılı yönetmeni ödülünün Osman F. Seden’e verilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

En iyi erkek oyuncu ödülünün Sadri Alışık’a verildiğini ifade eden yazar, bu ödülün Salih Tozan ya da Kadir Savun’a verilmesi gerektiğini savunmaktadır. En iyi fotoğraf ödülünün Kriton İlyadis’e, en iyi müzik ödülünün Yalçın Tura ve jüri özel ödülünün Metin Erksan’ın *Dokuz Dağın Efsanesi Çakıcı Geliyor* adlı filmine verildiğini dile getiren yazar, ödül töreninden sonra *Hitit Efsanesi* ve *Dokuz Dağın Efsanesi Çakıcı Geliyor* filmlerinin gösterildiğini; ancak *Hitit Güneşi* adlı filminden bir şey anlamadığını belirtmektedir.

Yazının devamında, 1958-1959 sinema sezonunda sinemayla ilgili olarak *Sinema-Tiyatro*, *Sinema 59* adlı iki derginin ve Nijat Özön’ün *Ansiklopedik Sinema Sözlüğü*, Philippe Soupault’dan Teoman Aktürel’in çevirdiği *Şarlo* adlı iki kitabın yayımlandığını dile getiren yazar, bu dergi ve kitaplara ilişkin kısa değerlendirmelere yer vermektedir.

Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.14-16, (e.)

Yazıda, *Varlık*, *Yeditepe* ve *Yeni Ufuklar* adlı dergilere ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. *Yeditepe*’nin bir yön arayışında olduğunu belirten yazar, son sayısında yayımlanan yazıların en önemli olanlarına yer verilmektedir. *Varlık* dergisinin 504. sayısına ilişkin değerlendirmede, Salahattin Batu’nun “Dağlardaki alacakaranlık” adlı yazısından söz edilmektedir. Yazar, Batu’nun Fazıl Hüsnü’nün şiirlerindeki karanlık bölümleri aydınlığa çıkardığını dile getirmektedir. *Yeni Ufuklar* dergisinin Haziran 1959 tarihli sayısında yayımlanan ve

Samim Kocagöz imzalı “Tekelcilik” adlı yazısından söz eden yazar, yazının dağınık olduğunu ifade ederek Kocagöz’den Orhan Veli ve eski kuşak şiir eleştirmelerinin dışında yeni şiir ile ilgili araştırmaları yapmasını istemektedir.

Tokatlı, Erdoğan, “Üç Arkadaş İçin”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.12, (e.)

Yazıda, Türk Sinema Sanatçıları Derneği’nin Saray Sineması’nda düzenlenen ödül töreninde Memduh Ün’ün *Üç Arkadaş* adlı filmine en iyi film ödülünün verilmeyişi eleştirilmektedir. Yazar, söz konusu filmin gerçekte iyi bir film olmadığını; ancak değerlendirmeye alınan filmler içinde ödüle en layık olan film olduğunu dile getirmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.9, (e.)

Yazıda, Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı eserine ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Eleştirmenlerin Turgut Uyar’ın önemli olan bu eserinin üzerinde durmadığından yakınan yazar, Hüseyin Cöntürk ve Can Yücel’in kitap hakkında bir eleştiri yazısı kaleme almaları gerektiğini vurgulamaktadır. Turgut Uyar hakkında “Yenilik akımlarına karışması, hem çağını izlemesinden hem de kendisinde ötedenberi gördüğümüz ustalaşmak korkusundandır. Deformasyon ya da anlamsızlık diyerek de olsa, kalemini zorlayışı, çıkmaza sokmuştur Bay Uyar’ı” (s.9) şeklinde görüşlere yer veren yazar, Uyar’ın kitabına aktüel bir isim seçtiğini, şiir kitabını “Realist Bölüm”, “Düzyazının Etkenliği” ve “Nominalist Şiir Kıyısında” başlıkları altında üç bölümde incelemektedir.

“Realist Bölüm”de inceleyeceği şiirlerin adlarına yer veren yazar, bölümün sonlarında kitabın, Turgut Uyar’a zorla kabul ettirilen İkinci Yeni şiirinin izini taşıdığını savunmaktadır. Yazar, bu bölüme ilişkin şu görüşlere yer vermektedir: “Objenin artistik durumuna geçerken pek kırıp dökücülüğünü görmeyiz bu bölümde. Çağının diğer ozanlarından epeyce uzaktadır. Seçtiği özler, diğer ozanlarındaki gibi bellidir ama, ustalığını iyi kullanıp, mısra kurumunda, rahat bir espri rahatlığı içinde uyumlar düşürür. biçimi, öz anlatısı özün hizmetindedir. Bu, belirgin bir tahkiye

oluşumuna varmaz. Mısralar arası sıçramalar konuyu dağıtmayacak yumuşak, küçüktür. Bu dar çalışmada, şiir sıkıntısını duyması bir şey kazanamaz. Öncelikli olduğu halde, güzel mısralar verir yer yer. Şairaneliğe varan bir duyarlılığı, anlatılmana sıkı sıkı bağlılığı vardır. Esprisi ise, kendisini şairaneliğe götüren bir duyarlıktan kurtaramaz.” (s.9)

“Düzyazının Etkenliği” adlı ikinci bölümde inceleyeceği şiirlerin adlarına yer veren yazar, şu görüşleri dile getirmektedir: “Konuları yine ölü konular, mısra kurulmaları korkunç bir teksifte, ağrısız akıcıklar kazanır.. ölü konular terimini açıklamamız gerekiyor; Bay Turgut Uyar’da çok küçük, ama zekasını ilgilendiren organik ya da inorganik konular düşünülüp, sınırları çizildikten sonra, yine zekanın durdurmaları, koşturmalarıyla bizi kıvrandırır.” (s.9)

Yazının devamında, yazar Turgut Uyar’ın İkinci Yeni iye ilişkisinin şu şekilde olduğunu savunmaktadır: “Bay Turgut Uyar, yenilik akımlarında söz sahibi bir ozandır. Ama bu, ılımlı bir ozan olmasını kurtaramaz. Köğüklernideki enerjisine, her şeyden önce susturucusunu iyice belletip, ustalık kazandırmaktan sıyrılamaz.” (s.9)

Minos, Aydos, “Dergiler Arasında”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.13, (e.)

Yazıda, *Yelken* ve *Türk Yurdu* dergilerinin tanıtım, değerlendirme ve eleştirilerine yer verilmektedir. *Yelken* dergisinin 29. Sayısında “Eleştirmen Yokluğu Üzerine Konuşu” adlı yazıda, Edip Cansever, Orhan Kemal, Halis Acarı ve Şükran Kurdakul’un görüş belirttiğini dile getiren yazar, Halis Acarı’nın görüşleri üzerinde durmaktadır.

Türk Yurdu dergisinin son sayısında yayımlanan ve Prof. Dr. R. Rahmeti Arat imzalı “En Eski Türk İlahisi” ve Doç. Dr. Nurettin Topçu imzalı “Mukadderatımızın Tohumları” adlı yazılar, kullanılan yabancı asıllı sözcükler nedeniyle eleştirilmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Uyar’ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.14, (e.)

28 Haziran 1959 tarihli *Pazar Postası*'nın 17. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. “Nominalist Şiirin Kıyısında” adlı son bölümde incelenecek şiirlerin adlarına yer veren yazar, şu görüşleri dile getirmektedir: “Her şeyden önce şiir adlarının iyi seçildiğini, soyut bitiştirimler de olsa şiirlerin en candamar sıcaklığını verdiğini görürüz. Hem anatomiye hem de Yunan alfabesinde bir harf olarak geçen sigma'yı örnek gösterelim.” (s.14)

“İstenilen kelimenin alınarak, arkasından geleceklerle de bir anlam rastlantısı içinde, şiire varıldığını savunduğumuz sıralardaki durumumuza bakarak, Bay Turgut Uyar'ı inceleyemeyiz. Geçmişinden kopamıyan mısra kurması, deformasyonla da olsa bizi pek kandıramaz. Kandıramadığı da iyi olur. Ortaya sürülen kurallarla, sözlerini bu dar kalıp içinde düşünmek çok şey kaybettirir Bay Uyar'a. Büyük Kavrulmuş, Kanada Menekşeli İyi Uzun Balkon geçmişini pek silsüpür edememiş. Mısra yapısı, yine Realist Bölümde gördüğümüz kesinliklerle doludur. Kan Kentleri, Sigma şiiri –bir yük değil de bir yükü anlatması bakımından- nominalist şiire çok az yakın buluruz. Ozan'ın ikinci, üçüncü şahısta bulunması, inorganik şiir anlatımına baş vurması, ne değin çokgenlik, mısra-şiir özgürlüğü verse de korkunç kişilikler ortaya koymadığından şiirler hep dolayısıyla kalır.” (s.14)

Yazının devamında, Turgut Uyar'ın kimi şiirlerinin toplumsal, kimilerinin cinsel itilimlerle yazıldığı örneklerle açıklanmaktadır.

Damar, Arif, “Metin Eloğlu ‘Hasanlı Eşik’te”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.11, (e.)

Yazı, Metin Eloğlu'nun *Odun* adlı şiir kitabının yayımlanmasının ardından *Yeditepe* dergisinde yayımlanan “Hasanlı Eşik” adlı ilk şiiri üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu şiire yer veren yazar, Eloğlu'nun bu şiirinin iyi olduğunu dile getirmektedir. Şiirin anlamlı olduğunu, şiirdeki sözcüklerin yerli yerinde olduğunu dile getiren yazar, Eloğlu'yla arkadaş olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca yazar, Sezer Tansuğ'un *Yeditepe* dergisinde Eloğlu'nun *Odun* adlı şiir kitabı üzerine yazdığı eleştirisi üzerinde de durmaktadır.

Çetin, Yalçın, “Erdek'te Şenliği Bitti”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.9, (e.)

II. Erdek Şenliği'nin son erdiğini bildiren yazar, şenlik hakkındaki görüş ve değerlendirmelerine yer vermektedir. Yazar, şenlikte ortaya konan sanat faaliyetlerini ele almaktadır.

Üretürk, Vedat, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.11, (e.)

Yazıda, *Varlık* ve *Dost* dergilerinde yayımlanan çeşitli yazılara ilişkin görüş ve eleştirilere yer verilmektedir. *Varlık*'ın 505. sayısının yayımlandığını belirten yazar, İlhan Tarus'un *Varlık* dergisinde Yaşar Nabi'nin yayımlanan yazılarının toplandığı kitabın tanıtımındaki ifadelerini eleştirmektedir. Yazar, Tarus'un dilinin güzel olduğunu, yabancı sözcüklerin Türkçe okunuşunu, zaman zaman da orijinal yazılışını tercih ettiğini dile getirmektedir. Yaşar Nabi'nin “Yazarın Çilesi” adlı yazısı üzerinde de duran yazar, söz konusu yazıdan eleştirmenlerin çelişkili davrandıkları yönünde görüş bildiren bir alıntı yapmaktadır. *Dost* dergisinde “Dr. İlhan Başgöz'ün MANİLERİMİZDEN Eseri Dost Yayınlarından çıktı. 2 Lira. Okuyucularımıza posta pulu karşılığında gönderilir.” şeklinde bir ilânın çıktığını belirten yazar, bir bakkalın bile malını daha güzel tanıtacağını savunmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesinde, edebî türler içinde en fazla eleştiri türüne yer verilmiştir. *Pazar Postası*'nın dönemin edebiyat ortamına hareketlilik kazandırmasının en önemli nedeni, tartışma yazılarıyla birlikte yayımlanan eleştirilerdir.

Pazar Postası'nda yayımlanan eleştirilerde en çok, Muzaffer Erdost, Tarık Kakıncı, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Sezai Karakoç, Özdemir Nutku, Hüseyin Cöntürk, Asım Bezirci, Muzaffer A. Esin, Suat Taşer, Baki Kurtuluş, Güner Sümer, Nurullah Ataç, Rıza Kaner, Aslan Ebiri, Demir Özlü, Erdal Öz, İlhan Berk, Tevfik Çavdar, Cemalettin Aykın, Kokut Boratav, Vedat Üretürk, İlhami Soysal, Orhan Duru, Sami Çelenk, Nihat Ziyalan, Ömer Atılâ Sav, Atılâ İlhan, Malik Aksel, Sami Çelenk, Seyfettin Başçılar, Aziz Nesin, Fethi Naci, Ahmet Oktay, Ferit Edgü, Erol

Aksoy ve Mustafa Şerif Onaran adlarıyla karşılaşmak mümkündür. Ayrıca *Pazar Postası*'nda Alain Bosquet, Gaetan Picon, Maurice Nadeau vs. yabancı yazarların da kimi eleştirileri yayımlanmıştır.

Pazar Postası her görüşten sanatçıya sayfalarını açmış bir gazete olarak burada yayımlanan eleştirilerde pek çok görüşe yer verilmiştir. *Pazar Postası* gazetesinin zengin içeriğinin önemli bir parçasını oluşturan eleştirilerde, edebiyat, sinema, müzik, tiyatro, opera, heykelticilik, resim gibi güzel sanatların yanında sergi, festival, eser, dergi, ve gazeteler değerlendirilmiştir. Ayrıca, yeni şiir, bu eleştirilerde enine boyuna irdelenmiş ve bu konuda kimi sonuçlara varılmıştır. *Pazar Postası*'nda yayımlanan eleştirilerle, Türk edebiyatının yenileşme sürecinde ortaya çıkan pek çok konu ele alınmış; roman, öykü ve şiir sanatlarının bilinip yerleşmesinde büyük katkılar sağlanmıştır.

C. 3. 3. Makale

Dursunoğlu, Cevat, “Bizde vatandaş telâkkisinin oluşu”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951,s.8, (m.)

Yazıda, “vatandaş” kavramının Tanzimat Fermanı’ndan Cumhuriyetin ilanına kadar olan gelişimi üzerinde durulmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 2: İki Proje”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.3, (m.)

Yazıda, Millî Mücadele öncesinde politik ortam ve Millî Mücadele’nin örgütlenmesi için ortaya atılan fikirler üzerinde durulmaktadır. Ömer Fevzi’nin Erzurum Kongresi’nde Müdafaa-i Hukuk’un bir siyasi parti halinde teşkilatlandırılması da ele alınmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyikliğe Dair”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.4, (m.)

Yazıda, laiklik kavramı, laikliğin tarihi ve Türk inkılabındaki yeri ve önemi anlatılmaktadır.

Ecevit, Bülend, “Ferdiyetçilik ve liberalizm”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.8, (m.)

Entelektüel Ferdiyetçilik ve Liberalizm kavramları üzerinde durulmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Millî Mücadelenin başlangıcında politika fikirleri 3: İki Proje”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.5, (m.)

Yazıda, Süleyman Necati’nin politik kişiliği hakkında bilgilere yer verilerek Erzurum Kongresi’nde Mustafa Kemal’e sunduğu yeni devlet hakkındaki fikirlerini içeren projesine yer verilmektedir.

Mansuroğlu, Mecdut, “Tarihimizde Türkçe Meselesi”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.5, (m.)

Yazıda, Türkçenin Orta Asya’dan Anadolu’ya kadar olan serüveninden söz edilmektedir. Bir zamanlar Türkçenin Arapça ve Farsça dillerinin etkisi altına girdiğini anlatan yazar, Türklerin batı medeniyetini tanıdıktan sonra Türkçenin özleşme hareketiyle yeniden kendini bulduğunu ifade etmektedir. Özleşmede aşırılığın çeşitli memnuniyetsizliklere de yol açtığını vurgulayan yazar, “...halkçılık ve milliyetçilik düşüncelerinin serpildiği topluluğumuzda kurulan millî devlet Türkçeciliği kırbaçladı ve bunun sonunda bazı aşırılıklar oldu. Bugün Türkçeciliğe karşı duyulan memnunsuzluğun bir mühim sebebi işte bu aşırı hareketlerdir.” (s.5) der.

Mansuroğlu, Mecdut, “Gelişmiş Türkçe”, *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.9, (m.)

Yazıda Türkçeye karışmış olan yabancı unsurların arka plânda tutulması gerektiğini, Avrupa dillerinden çeşitli örneklerle anlatan yazar, gelişmiş bir Türkçeye nasıl ulaşılması gerektiği konusu üzerinde durmaktadır.

Akses, Necil Kâzım, “Halkın musiki terbiyesinde Folklor ve Bale’nin önemi”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.5, (m.)

Yazıda, Avrupa müziği ve balesinin folklor değerleriyle Türk halkına sunulması gerektiği belirtilerek halkın sanat zevkinin ancak bu şekilde geliştirilebileceği vurgulanmaktadır. Yazar, Türk folkloru ile modern sanatlar arasında bir bileşim oluşturarak yerli bir sanat zevki yaratılması gerektiğini, “Millî havalarımız, millî dans oyunlarımız, efsanelerimiz, masallarımız ve bunların etrafında millî kıyafetlerimiz, millî dekorlarımız bir kül halinde millî balemizin yaratılmasına çalışmak, halkın musiki terbiyesini sağlamak için yürünecek yolun en esaslısını ve doğrusunu seçmiş olmak demektir.” (s.5) şeklinde dile getirmektedir.

Sevin, Nurettin, “Tiyatro İlmi”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.5, (m.)

Tiyatronun bir bilim dalı olduğunu anlatan yazar, suflör ve rejisörün öneminden söz etmektedir. Amerika’da tiyatro ilminin artık ders olarak okutulduğu fakat Türkiye’de böyle bir anlayışın olmadığı dile getirilmektedir.

Sevin, Nurettin, “Tiyatro Eseri Yazmak İçin”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.5, (m.)

Yazar, kendisine sıklıkla yöneltilen “Tiyatro yazarlığı için ne yapmalı?” (s.5) sorusuna cevap vermektedir. Roman ve tiyatroyu okunma ve izlenme açılarından karşılaştıran yazar, ikisi arasındaki farkları ortaya koymaktadır. Öğretici bir üslupla kaleme alınan yazıda, tiyatro konusunun okul kitaplarında kısa bir bölümle geçirildiği savunularak “Tiyatro bir edebiyat nev’i değildir. Tiyatro başlı başına bir sanat nev’idir. Mektebi de tiyatro fakülteleridir. Onun birinci adımı aktörlük, ikinci adımı rejisörlük, ancak üçüncü adım tiyatro muharrirliğidir. Yani bir tiyatro muharriri evvela aktörün bildiklerini, sonra gayet iyi bir senografi anlayışıyla mücehhez bir rejisörün bütün bildiklerini öğrenmek, nihayet asırlarca taze kalmış tiyatro eserlerini ayakta tutan sırrı gösteren tiyatro tekniğini kavramış olmak, tiyatro mimarisini, karakter mimarisini, armoni kontrast, kontrpuvan tarzlarını ve seyirci psikolojisinin met ve cezirlerini bilmek lazımdır. (...) Tiyatro eseri mevzudan değil, karakterden doğar. ” (s.5) denilmektedir. Yazıda belirtilen fikirleri yazar, Terence

Rattigan adlı yazarın *The Characters Make the Play* adlı eserinden çeşitli alıntılarla güçlendirmektedir.

İsimsiz, “Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.2, (m.)

Köy Enstitülerinin sorunlarının giderilmesi ve gelişimi için yapılması gerekenler anlatılmaktadır.

Mansuroğlu, Mecdut, “Batı klasik dillerinden alınma terimlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.5, (m.)

Yazıda, batı dillerinden alınma terimlerin yerine Türkçelerinin inşa edilmesi gerektiği görüşü dile getirilmektedir. Yazar, özellikle Fransızca hegemonyasına karşı olduğunu vurgulamaktadır.

Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde başlıca unsurlar”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.5, (m.)

Yazar, kendisine sıklıkla yöneltilen “Tiyatro yazarlığı için ne yapmalı?” (s.5) sorusuna cevap vermektedir. Tiyatronun kısa bir tarihine yer veren yazar, müzikle olan ilgisini ele almaktadır. İyi bir tiyatro yazarı olabilmek için yazar, Howard Lindsey’in *Life With Father* adlı oyununun incelenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Maugham, W. Sommerset, “Cemiyetteki değişimleri dikkatle takip etmeliyiz”, (Çev. Sıddık, Tümerkan), *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.11, (m.)

Toplumdaki değişimlerin dikkatle takip edilmesi gerektiği görüşünü dile getiren yazar, bu değişimlerin nasıl takip edilmesi gerektiği sorusuna cevap aramaktadır.

Sevin, Nurettin, “Dramatik Form”, *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.5, (m.)

Yazının başında Norman Twist’in “Sanat vasıtaları ne olursa olsun sanatkarlar için en mühim şey FORM’dur. İster taş yontsun, ister boya sürsün, ister soda ile, ister kelimelerle uğraşsın FORM’un kavranması sanatkarın en büyük

mesalesidir.” (s.5) şeklindeki sözüne yer veren yazar, form konusunu ele almaktadır. Yazıda form şu şekilde tanımlanmaktadır. “FORM sanatkârın fikrine verdiği biçimdir.” (s.5) Yazının devamında dramatik form konusu ele alınmaktadır.

Sevin, Nurettin, “Tiyatro eserinde ölçüye örnek (Life With Father)”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.5, (m.)

Tiyatro yazarı olmak için öncelikle aktörlük yapmak gerektiğini anlatan yazar, aktörlük ve yazarlık ilişkisini açıklamaktadır. Tiyatroda oyun yazarı olmak isteyenlerin Howard Lindsey’in *Life With Father* adlı oyun ve eserini incelemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca yazıda, Howard Lindsey’in eseri nasıl yazdığı konusu hakkında çeşitli alıntılara da yer verilmektedir.

Toksöz, Ömer, “Öğretmenlik mesleği: Ahlâk terbiyesi kongresinin ışığı altında”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.4, (m.)

Yazıda, öğretmenlik mesleğinin ahlakî ve meslekî gereklilikleri üzerinde durulmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Bir fikir adamının romanı: Ziya Gökalp”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.3, (m.)

Yazı, Emin Erişirgil’in *Bir Fikir Adamının Romanı-Ziya Gökalp* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Yazı boyunca Gökalp’in portresi çizilmektedir. Yazıda Ziya Gökalp’in edebî kişiliği, fikir hayatı ve Türk inkılâp hareketindeki yeri ve önemi anlatılmaktadır.

Akses, Necil Kâzım, “Musikide tenkid ve tenkidçi”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.5, (m.)

Yazıda, müzikte de eleştirinin olması ve yapılması gerektiği belirtilmektedir. Eleştirinin sanat eserini mükemmele ulaştıracağı inancını taşıyan yazar, müzik eleştirmeninin en az bir müzisyen kadar teknik bilgiye sahip olması gerektiği görüşünü dile getirmektedir. Müzisyen ile eleştirmeni karşılaştıran yazar, müzisyenin yaratıcı olduğunu; ancak eleştirmenin yaratıcı olmayıp var olandan yola çıktığını anlatmaktadır.

Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi?”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.3, (m.)

Yazı, Alexis Carrel’in *İnsan Denen Meçhul* adlı eserinden alınarak çevrilmiştir. Yazıda, batı toplumunun mutluluğu, modernleşmenin fertler üzerindeki etkisi, batılı insanın düşüncesinin temelleri ve kaynaklarına değinilmektedir.

Kavafoğlu Süha, “Atatürk ve Millet”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.2, (m.)

Yazıda Halide Edip Adıvar’ın inkılâpları tek bir kişinin değil, tüm Türk milletinin gerçekleştirdiği yönündeki görüşleri söz konusu edilmektedir. Atatürk’ün Türk inkılâbını yönetenlerin başında geldiği, Halide Edip Adıvar’ın belirttiği görüşlerin doğru olduğunu; ancak kimi çevrelerce anlaşılmayacağı ve suiistimal edilebileceği bildirilmektedir.

Carrel Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? II”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.5, (m.)

İnsanların doğaya hükmetmeleri, yeni çağın fikir hareketleri ve modern toplum hakkındaki görüşlere yer verilmektedir.

Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.8, (m.)

İnsan yüzü ve karakter arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Pasquier Albert, “Klasik Kapitalizm”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.9-12, (m.)

Yazı Albert Pasquier’in *Les Doctrines Sociales en France, Vingt ans d’Evolution: 1930-1950* adlı eserinden alınarak çevrilmiştir. Yazıda Kapitalizmin genel sorunları ve yetersizlikleri ele alınmaktadır.

Persian Walter, “Komünizm ve Budizm”, (Çev İsimiz), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.5, (m.)

Yazıda, Budizmin tarihsel gelişimi ve Komünist rejimlerin Budizme yönelik yok etme eylemleri anlatılmaktadır.

Toksöz Ömer, “Din ve ahlâk terbiyesi”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.4, (m.)

Yazıda, din öğretimi ve ahlakî eğitim üzerinde görüşlere yer verilmektedir.

Aksel, Malik, “Resim ve Tılsım”, *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.5, (m.)

Resmin doğu toplumlarındaki yeri ele alınmaktadır. Resim sanatının tarihine yer veren yazar, resmi çeşitli inanışlarla ilişkilendirerek gelişimini ele almaktadır.

Carrel, Alexis, “Medeniyetimiz tehlikede mi? III”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.4-5, (m.)

Yazıda, modernleşmenin insanı doğadan koparması, değerlere yabancı kılması, savaşın ve felaketlerin eşiğine getirmesi ele alınmaktadır.

Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve Karakter”, *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.8, (m.)

İnsan yüzü ve karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Laski, Herold, “Düşünme Hürriyeti”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.3-4, (m.)

Yazıda, düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü üzerinde durulmaktadır.

Akses, Necil Kâzım, “Musikide izah ve izahçı”, *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.5, (m.)

Yazar, müzik eleştirmenlerinin var olması gerektiğini ifade ederek bazı eleştirmenlerin yersiz eleştiriler yaptığına dikkat çekmektedir. Yazara göre, sanat eseri ortaya ilk konduğunda genellikle anlaşılamaz. Yazar, Beethoven’ın, Debussy’nun, Wagner’in yapıtlarını ve onlara yapılan eleştirileri örnek olarak

sunmaktadır. Bu yüzden de müzik izahatçısının kendi zamanının sanatkârı kadar bilgi ve yetki sahibi olması gerekmektedir.

A. B. C., “Fikir mücademesinde kültür”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.3, (m.)

“Gerçek” aydın ile “Diplomalı” aydın kavramları arasındaki farkları ele alan yazar, aydın olmada kültürel yoğunluğun önemi üzerinde durmaktadır.

Arıcan, Nevin, “Cemiyet telâkkilerimiz”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.9, (m.)

Türk toplumunda kadın hakları konusu ve kadının yasal durumu üzerinde çeşitli görüşlere yer verilmektedir.

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.5, (m.)

İnsan alını ile karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S. 21, 24 Haziran 1951, s.4, (m.)

İnsan alını ile karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, s.9, (m.)

İnsan kaşları ve karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Melior, Dr., “Tarihî dört yanlış hüküm”, (Çev. Mehmet Kırmacıoğlu), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.8, (m.)

Yazı, İkinci Dünya Savaşı’nda Alman Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Harp Tarihi Şubesi Başkanı Kurt Assmann’ın *Almanya Kadirbilirleri* adlı kitabının İkinci Dünya Savaşı’nda Almanların ve Hitler’in savaşı kaybetmesine neden olan kararlarını ele alan bölümünün özetinden ibarettir.

Mühlen, R., “Amerikan kapitalizminin merkezi Wallstreet’in kudret ve efsanesi”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.10-12, (m.)

Wallstreet’in Amerikan ekonomisindeki yeri ve tarihi üzerinde durularak bu konuyla ilgili çeşitli bilgilere yer verilmektedir.

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.9, (m.)

İnsan gözleri ile karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Mansuroğlu, Mecdut, “Tutulan ve tutulmıyan sözler”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.6, (m.)

Yazar, dil yeniliği hareketinde yabancı asıllı kelimelerin yerine konan bazı kelimelerin tutulup tutulmaması konusu üzerinde durmaktadır. Çeşitli örneklere de yer veren yazar, dile yapılan müdahalelerin dilin önünü kapatacağı endişesi taşıdığını vurgulamaktadır. Yazar, dilin kendi doğal gelişimine bırakılması gerektiğini savunmaktadır.

Nichols, William I., “Mânâsı değişen kapitalizm”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.10, (m.)

Kapitalizmin Komünizme karşı galip gelmesi ve Kapitalizmin Komünizmi neden geride bıraktığı anlatılmaktadır.

Sevin, Nurettin, “Sanat ve Taassup”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.5, (m.)

Yazıda ilk dikkati çeken Hz. Muhammed’in “Eğlenin, safa sürün, zira dinimizde kabalık görünmesinden iğrenirim.” (s.5) hadisinin Arapça aslına yer verilmesidir. Yazar bu sözden hareketle görüşlerini dile getirmektedir. Eski Yunan ve Roma’dan itibaren sanatı anlatan yazar, bu medeniyetlerin ortadan kalkmasından sonra sanatın gerilediğini dile getirmektedir. Yazara göre, Avrupa’da Orta Çağ’da sanat, taassubun etkisiyle geri kalmıştır. Yazının devamında yazar, İslam dininin sanata verdiği değer ile Avrupa’da Orta Çağ’da sanata verilen değeri karşılaştırmaktadır.

Gürtav, Hikmet Dr., “insan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.10, (m.)

İnsan gözü ile karakteri arasındaki ilişki üzerinde durulmaktadır.

Sevin, Nurettin, “Dine vurulan sanat aşısı ve Avrupa medeniyeti”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.5, (m.)

Yazıda, batının taassubu yenmesi, Rönesansın ortaya çıkışıyla güzel sanatların yeniden can bulması anlatılmaktadır.

Jasper, Karl, “Hürriyet Hakkında I: Hürriyeti ortadan kaldırma temayülleri”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.4, (m.)

Özgürlüğün ortadan kaldırılması üzerine çeşitli görüşlere yer veren yazar, özgürlüğün mümkün olmadığını dile getirmektedir. Yazar insanların kandırılarak özgürlüklerinin ellerinden alındığını ve savaşın özgürlükleri ortadan kaldırdığını vurgulamaktadır.

Mansuroğlu, Mecdut, “Gençlerimizin Türkçesi”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.2, (m.)

Gençlerin Türkçe sözcüklerin telaffuzunda sorunlar yaşadığı ve Türkçeyi yanlış konuştukları yönündeki görüşlere katılmadığını belirten yazar, yeni neslin Türkçeyi doğru konuştuğunu dile getirmektedir.

Özakman, Turgut, “Pembe evin kaderi için”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.12, (m.)

Yazı, *Pembe Evin Kaderi* üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, bu oyununda Türk toplumunun doğu ile batı arasında çektiği tercih azabını niçin konu olarak seçtiği üzerinde durmaktadır.

A. B. C., “Aydınların mesuliyeti”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.2, (m.)

Türkiye’de aydın sorumluluğu üzerinde durularak, özgürlüğü kendi emmellerine vasıta etmek isteyenlere karşı mücadele edilmesi gerektiği ve halkın taassuptan kurtarılması fikri açıklanmaktadır.

Jasper, Karl, “Hürriyet hakkında II: Hürriyetin elde edilebilmesi imkânları”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.5, (m.)

Özgürlüğü elde etmeye yönelten nedenleri ele alan yazar, gelecek kaygısı ve savaşa karşı mücadele konuları üzerinde durmaktadır.

Mansuroğlu, Mecdut, “Orta öğretim terimleri”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.2, (m.)

Yazıda, ortaöğretim kitaplarında yer alacak terimlerin Türkçe karşılıkları ile ilgili yaşanan sorunlar ele alınmaktadır. Ders kitaplarına girecek terimleri hazırlayacak heyetin eskileri ortadan kaldırmak için hareket etmemesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Gürtav, Hikmet Dr., “İnsan yüzü ve karakter”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.10, (m.)

Burun şekilleri ile insan karakteri arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.8, (m.)

Toplumların yaşam amacı ve ideal insan teorileri üzerinde durulmaktadır.

Köksal, Ahmet, “Bugünkü Şiirlerimizde Türkiye”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.5, (m.)

Yazıda, son zamanlarda yetişen şairlerin, şiirlerinde Türkiye’yi işlemelerini konu edinilmektedir. Yazar, Attilâ İlhan, İlhan Berk, Talip Apaydın, Halim Yağcıoğlu, Bedri Gider, Cahit Külebi, Ceyhun Atuf Kansu, Adnan Bulak, Necdet Konuk ve Fazıl Hüsni Dağlarca adlı şairlerin şiirlerinden örnekler vererek konuya açıklık getirmektedir: “Türlü yönlerden ve çeşitli duygulanmalardan ele alınan ve ortaya konan, yukarıdan beri verdiğimiz bazı örnekleri birleştiren başlıca özellik;

gerçeklere dayanan bir gözlem ve derin memleket sevgisidir. Memleket sevgisi bugünkü şair neslinde ezbere belenmiş soyut hayallerden, yapmacık ilhamlardan kurtulmak, yaşanılan, elle tutulan gerçeklere yöneltmiştir.” (s.5)

Traz, Robert de, “Medeniyet ve inanç”, (Çev. Y. Z.), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.4, (m.)

Çeşitli fikir hareketleri dikkate alınarak Avrupa, Rusya, Amerika, Asya ve Latin medeniyetlerinin inanç konusu üzerinde durulmaktadır.

Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y. Z.), *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.8, (m.)

Sosyal konuların doğmalarla değil akılla açıklanması gerektiği ve siyasi reformlarda şiddet kullanımının yanlışlığı üzerinde durulmaktadır.

Jung, Carl G., “Şair”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.6-9, (m.)

Yazıda, Freud’un sanat eserini sanatçının şahsi tecrübelerine bağlaması görüşü ele alınmaktadır. Freud’un sanat eserini salt şahsi tecrübelerle bağlamasına katılmadığını belirten yazar, yine de, sanat eserinin yaratımında sanatçının şahsi tecrübesinin etkili olduğunu dile getirmektedir. Yazar, sanat ve şahsi tecrübe konusuna şu şekilde açıklık kazandırmaktadır: “Sanat eserinde esas olan, şahsi hayat çerçevesinin iyice üstüne çıkıp, bir insan olarak şairin ruhundan ve gönlünden doğru insanlığı ruhuna ve gönlüne hitap etmektir. Sanatta şahsi kalmak bir kusur hatta bir günahdır.” (s.6)

“Her yaratıcı bir yandan şahsi hayatıyla bir insan, bir yandan gayri şahsi bir yaratıcı, bir oluşturmaktadır. Onu sanatçı olarak anlayabilmek ancak yansıttığı şeyden doğru mümkün olur.” (s.6)

Laski, Herold, “Hürriyet müdafaası”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, (Çev. Y. Z.), s.5, (m.)

İnsan hürriyetini korumanın önemi ve insan hürriyetinde akıl ve adaletin rolü üzerinde durulmaktadır.

Özer, N., “Sanat Üzerine Filimler”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)

Yazıda, sanat üzerine çevrilen filmler hakkında çeşitli bilgilere yer verilmektedir. Henri Storck’un *Regards sür la Belgique Ancienne* ve *Le Monde de Paul Delvaux*, Charles Dekeukeleire’in *Thèmes d’inspiration*, André Cauvin’in *L’Agneau Mystique* ve *Memling*, Luciano Emmer ve Enrico Grass’in *Storia del Paradiso Terrestre*, *Il Drama di Cristo* ve *La Leggenda di Saint Orsola*, Jean Lods’un *Maillol* ve *Aubusson*, Pierre Cèria’nın *La Provence de Paul Cézanne*, Henri Storck ve Paul Haesaerts’in *Rubens*, Gaston Diehl, Robert Hessens ve Alain Resnais’nin *Milfray* ve *Van Gogh*, Giuliano Betti’nin *Botticelli* ve *La Deposizione di Raffaello Sanzio*, Paolo Vajenti’nin *L’Olimpico*, Reinach’ın *L’Art du Caricature*, Alain Resnais’nin *Gauguin* ve *Guernica*, Haesaerts’in *De Renoir à Picasso* ve *Visite à Picasso*, Gespard Huit’in *La Vie Tragique de Maurice Utrillo*, Jean Grémillon ve Pierre Kast’in *Les Charmes de l’Existence* adlı filmlerinin sanat filmciliğinin gelişimdeki yeri ve önemi üzerinde durulmaktadır.

Tökin, Füzruzan Hüsrev, “Tesir Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.6, (m.)

Yazıda, medeniyet seviyesinin yükselmesi diğer medeniyetlerle olan ilişkileriyle pozitif orantılı olduğu görüşü dile getirilmektedir. Yazar, sanatın tesir altında olmasını, gelişimine katkıda bulunduğu şeklinde açıklamaktadır: “Kültür ve medeniyetler, birbirine bağlı ve birbirinin içinden çıkmıştır.” (s.6)

“André Gide de diyor ki: ‘Sanat yaratmalarının verimli devirleri, en çok tesir altında kalan devirlerdir.’ Bundan böyle, edebiyat, sanat ve fikir çalışmalarında gerçek yaratış, bütün tesirlere kapıları açmakla mümkündür.” (s.6)

Arısoy, M. Sünullah, “Walt Whitman ve Çayır yaprakları”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)

Yazıda, Walt Whitman’ın *Çayır Yaprakları* adlı eserinden söz edilmektedir. Yazar, bu eserde yer alan ve insanlık ile demokrasi konularını işleyen kimi mısralara

yer vermektedir. Walt Whitman'ın 'demokrasi şairi' olarak bilindiğini anlatan yazar, *Çayır Yaprakları* adlı eserini Suat Taşer'in Türkçeye çevirdiğini dile getirmektedir.

Huxley, Aldous, “Gayeler ve Vasıtalar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.8, (m.)

Yazıda, modern devlet kuramı, savaş, silahsızlanma ve ıslahat bakımından ferdi çalışmanın rolü üzerinde durulmaktadır.

Mosca, Gaetano, “Seçim hakkı ve sosyal kuvvetler”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.2-3, (m.)

Seçim, çoğunluk sistemi ve bürokrasi konuları ile bunların devlet yönetimindeki rolü ele alınmaktadır.

Özer, N., “Amerikan ‘Neo-Realizm’i”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7-12, (m.)

Yazıda, Amerikan sinemasında ortaya çıkan ‘Neo-Realism’ akımı ele alınmaktadır. Henry Hathaway'ın *The House on 92'nd Street* ve *13. rue Madeleine*, Elia Kazan'ın *Boomerang* ve *Gentleman's Agreement*, Robert Siodmak'ın *The Killers*, Jules Dassin'ın *Brute Force* ve *Naked City*, Edward Dmytryk'ın *Crossfire*, Robert Rossen'ın *All the King's Men*, Mark Robson'ın *Champion*, Robert Wise'ın *The Set-Up* adlı filmlerini Amerikan Neo-Realizmine örnek olarak sunulmaktadır. Yazar, Amerikan Neo-Realizminin ve adı verilen filmlerin ortak niteliklerini şu şekilde anlatmaktadır:

“Günlük hayatın gerçeklerini olduğu gibi göstermek iddiasıyla ortaya çıkan bu cereyanın, Hollywood'un tarihindeki en büyük buhran devresiyle aynı zamana rastlaması bir tesadüf eseri değildir. Hatta ‘néo-réalisme’ cereyanı en çok buhranı önlemek amacıyla ortaya çıkmıştır.” (s.7)

“...bu yeni hareket az sonra bütün önemini kaybetti. Amerikan sinemacıları bir filmin tabii dekorlar arasında çekilmesinin her şeyi hallettiğini sanarak muhtevaya önem vermiyorlardı. Halbuki muhtevada bir değişiklik olmadıktan sonra bir filmi stüdyo içinde çevirmekle stüdyo dışında çevirmek arasında bir fark yoktur. Hatta baştan sona kadar stüdyoda çevrilmiş bir film, stüdyo dışında çevrilmiş bir

filmden daha gerçek olabilir. Zaten İtalyan sinemasının özelliklerinden yalnız pek az bir kısmını meydana getiren tabii dekor, sırf maddi imkânsızlık neticesi olarak kullanılmıştı.” (s.12)

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Yeni Sanat Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.6, (m.)

Yazıda, yeni sanat anlayışından söz edilmektedir. Yazara göre, değişim esastır. Cemiyetin değişmesi sanatı da değiştirir.

“Bir kıymet esası olan gelenek bağlarından mahrum bir cemiyet yoktur. Fakat, yeni bir dünya görüşü, yeni bir zevk ölçüsü bu geleneği parçalar. Bunu yerine, yeni bir fikir dünyasının düşünce ve görüşü ile canlı ve heyecanlı hisler, sürükleyişler gelir, ki yeni cemiyetin duygularını, iradesini düzenliyen gelenek inkişafını imkân verir.” (s.6)

“Her yeni fikir ve sanat hareketi , yeni bir hayat telakkisinin, yeni bir zevk ölçüsünün mahsulüdür. Bütün yenilik hareketlerinin mânâsı, eski zevki yıkıp, güzel’e yeni bir ifade bulmak ihtirasıdır. Bugün ölmekte olan bir sanat anlayışı ve doğmakta olan bir sanat anlayışı vardır.” (s.6)

“Yenilik hareketleri, daima mânâsızlık ithamlarıyla karşılaşmıştır. Bunu tabii bulmalıyız; hangi sanat adamı, yeni bir görüş ve anlayış getirdiği zaman dışlanmamıştır? Tarihin her devrinde kendi zevk ve ölçülerinin yıkıldığını görenler yaygarayı basmışlar, fakat zamanın seli önünde yıkılıp ezilmişlerdir.” (s.6)

Buruşuk, Nihat, “Musiki Bâbında İkinci Yazı”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.10, (m.)

Yazıda, müziğin belirli zümrelerin egemenliğinden kurtarılıp halka mal etmek gerektiği görüşü savunulmaktadır. Yazar, her türlü müziğin sentezlenerek halk için yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (m.)

Yazıda, Jeunesses Musicale de France- Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı tanıtılmaktadır. Yazar, söz konusu teşkilatın çalışmalarına da yer vermektedir.

Taşer, Suat, “Aktörün Sahnedeki Yeri”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.6-12, (m.)

Yazıda, aktörün sahnedeki yeri ve sahneye koyucu ile yazarın aktörün sahnedeki rolünü belirlemesi konusu üzerinde durulmaktadır.

Usmanbaş, İlhan, “Yanlı Kullanılan Bir Tabir: Halka İnme”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (m.)

Yazıda, halka inmek konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, halka inmeyi “... ne cesareti, ne buluşu, ne mücerred reddetmek olmamalıdır. Bilakis, istidadımızın erişebileceği, cesaret ve sebatımızın varabileceği son noktaya varmak, halk sanatı yapmaktır.” (s.7) şeklinde değerlendirmektedir.

Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.6-12, (m.)

Yazıda, Jeunesses Musicale de France - Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatının amaçları ve çalışmaları üzerinde durulmaktadır.

Usmanbaş, İlhan, “İcralarımız Sorumsuz mudur?”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.6, (m.)

Yazıda, Türk müziğinin kişilik kazanma sorunu üzerinde durulmaktadır. batıdan alınan icraların birebir taklit olduğunu ve milli değerlerin harmanlanıp işlendiği icraların yayılmadığını ifade eden yazar, çağdaş Türk müziğinin kurulması gerektiğini vurgulamaktadır.

Gavoty, Bernard, “Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı”, (Çev. Bülent Arel), *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6, (m.)

Yazıda, Jeunesses Musicale de France- Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatının amaçları ve çalışmaları üzerinde durulmaktadır.

Taşer, Suat, “Müellif, Aktör, Rejisör”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6-12, (m.)

Yazıda, tiyatro eseri yazarı, sahneye koyucu ve oyuncunun bir tiyatro oyunu sırasındaki görevleri konusu üzerinde durulmaktadır.

Usmanbaş, İlhan, “Musiki yahut beraber çalışma zevki”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.7, (m.)

Yazıda, müziğin beraber çalışma açısından sanatçı üzerinde yarattığı tatmin konusu ele alınmaktadır.

Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.7, (m.)

Paul Gauguin’in August Strindberg’e gönderdiği mektup hakkında bilgilere yer verilmektedir. Gauguin’in Strindberg’e mektubu niçin yazdığı anlatılarak Tahitililerin ırkı ve dilleri hakkında verdiği bilgilerin doğru olmadığı ifade edilmektedir.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.10-11, (m.)

Yazıda köy öğretmenlerinin davranışı, sorumlulukları, köylüye nüfuz edebilme yolları ve köylü ile ilişkileri ele alınmaktadır.

Parcell, Viktor Prof. Dr., “Asyada İnkılâp”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.2, (m.)

Asya’nın kalkınma durumu, Asya’ya Avrupa’dan yapılan ithalat, Asya’daki sosyal, siyasal değişimler ve hayat standardı konuları üzerinde durulmaktadır.

Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.8, (m.)

Kapitalizm, Sosyalizm ve demokrasi konuları ele alınmaktadır.

Tokin, Füzûzan Hüsrev, “Sofokles ve aile nizamı”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (m.)

Yazıda eski Yunan medeniyetinde aile kurumu ele alınmaktadır. Yazar, eski Yunan’da siteler kurulmadan önce belli bir aile sisteminin olmadığını belirtmektedir.

Yazara göre, aile kavramı ile sosyal yaşam iç içedir. Kardeşler ve dayı-yeğen arasında evliliklere rastlanılmaktadır. Antik Yunan'da şehir devletlerine geçildiğinde de bu ilkel yaşamın etkileri sürmüştür. Yine bu dönemde aile içi evliliklerle karşılaşmak mümkündür. Grek tarihinden hareket eden yazar, Temisfokles'in kızının, amcası ile evlendiğini ve Sofokles'in *Oidipus* adlı eserini bu çarpıklığa dikkat çekmek için kaleme aldığını dile getirmektedir. Yazara göre, Sofokles, *Oidipus* adlı eserini soyun esas olduğuna ve aile nizamına dikkat çekmek için yazmıştır. Yazar, Freud'un 'Oidip Kompleksi' diyerek açıkladığı görüşleri, Sofokles'in çok önceleri ileri sürdüğünü vurgulamaktadır.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.10-11, (m.)

Köy öğretmenin sorumlulukları ele alınmaktadır. Yazının devamında, Gezici Başöğretmen ile Köy Öğretmeni Selim Şahin arasında köy öğretmenliğinin sorumlulukları hakkındaki konuşmalarına yer verilmektedir.

Russell, Bertrand, “Ferdî ahlâkla sosyal ahlâk arasındaki mücadele hakkında”, (Çev. Gökhan Ayelli- Oğuz Öngürer), *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.-9, (m.)

Bireysel ahlâk ile sosyal ahlâk arasındaki mücadele; bireysel hukuk ve hürriyet konuları ele alınmaktadır.

Schumpeter, “Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.4, (m.)

Kapitalizm, Sosyalizm ve demokrasi konuları ele alınmaktadır.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Epik Şiir Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.6, (m.)

Yazıda, Dünya edebiyatında epik şiir tarihinden söz eden yazar, Türk edebiyatındaki epik şiir konusunu ele almaktadır. Horatius ve Voltaire'in epope tanımlarına yer veren yazar, dünya edebiyatlarında epope türlerini ve gelişimini

anlatmaktadır. Türk edebiyatında epope tarzında eser veren şairlerin adları ve eserleri de yer almaktadır yazıda.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.10, (m.)

Yazıda örnek olaylarla, köy okullarında öğrenci devam sorunu ve ceza konusu üzerinde durulmaktadır.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Uşak (La Maison Thüringer)”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.7, (m.)

Yazar, Panait Istrati'nin *La Maison Thüringer - Uşak* eserini okuduğunu belirterek, yazısında bu eserin üzerinde bıraktığı izlenimlere yer vermektedir. Yazar, romanı çok beğendiğini anlatmaktadır. Yazının ikinci bölümü, “Yeditepe” başlığını taşımaktadır. Burada *Yeditepe* dergisi kısaca tanıtılmaktadır. Orhan Hançerlioğlu'nun *Yeditepe* dergisinin 1 Ekim 1951 tarihili sayısında yayımlanan “Divan Sanatı” adlı yazısından söz edilmektedir. Yazar, Hançerlioğlu'nun söz konusu yazısında, Divan ve Halk edebiyatlarını karşılaştırdığını, Divan edebiyatını anlaşılabilir bulduğunu ve Halk edebiyatını savunduğunu belirtmektedir.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.10, (m.)

Örnek olayla, köylülerin köy okullarına ve kız öğrencilerin devamına karşı tutumları ve öğrencilerin başarı durumları ele alınmaktadır.

Özgüç, Tahsin Dr., “Arkeoloji: Kültepe Kazıları”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.7-9, (m.)

Yazı, *Illustrated London News* dergisinin 6 Ekim 1951 tarihli sayısında yayımlanan bir makalenin kısaltılarak tercüme edilmesinden oluşmaktadır. Yazıda, 3 yıldan beri devam eden Kültepe kazılarında ortaya çıkartılan eserlerden söz edilmektedir.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Bizde Cumhuriyet Fikrinin Tarihçesi”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.2-3, (m.)

Yazıda, Türk toplumunun filozof çıkarabilmesi konusu ele alınmaktadır. Yazar, Türk toplumunda neden bir filozofun çıkmadığını sorarak Osmanlı devletinin felsefeye, müsbet ilimlere ve yeni fikirlere bakışını incelemektedir. Osmanlıların istilâcı ve baskıcı olduğunu anlatan yazar, bu durumun ilmî gelişmeyi engelediğini savunmaktadır. Türk toplumunda doğu–batı çatışmalarına yer veren yazar, Cumhuriyet’in hürriyeti getirdiğini belirterek Türkiye’den çıkacak bir filozof beklediğini dile getirmektedir.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni ”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.10, (m.)

Yazıda, köy okullarının sorunlarına yer verilmektedir. Ayrıca köy öğretmenlerinin sorumluluklarına ve sorunlarına da yer verilmektedir.

Öner, Murat, “Düşünceler:Ziraatimizde Ağalık Rejiminin Yıkılması”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.8, (m.)

Zirai üretimde ağalık sistemi ve köylünün toprak sahibi olması hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Usmanbaş, İlhan, “Osmanlı-Türk musikisinin inandırma gücü”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.11, (m.)

Yazıda, Osmanlı-Türk müziğinin kendini çeşitli tesirlere kapalı tuttuğu, inandırma gücünü yakalayabilmesi için yenilik ve değişmelere açık tutması gerektiği dile getirilmektedir.

Aksel, Malik, “Hoca, muallim, mürebbi, öğretmen”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.2, (m.)

Yazıda Öğretmenlik mesleğinin tanımı, sorumlulukları ve gerekleri üzerinde durulmaktadır.

Elöve, Mustafa Emil, “Dünün Heyûlası:Hürriyet ve Hürriyetsizlik”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.3, (m.)

İkinci Meşrutiyetin ilanına ve Lütü Fikri Bey’in görüşlerine yer verilmektedir.

Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyet ve Particilik”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.3, (m.)

Çok partili rejimin demokratik sistemlerin vaz geçilmez unsuru olduğunu dile getiren yazar, İkinci Meşrutiyet dönemi particiliği üzerinde durmaktadır.

Hermens, F.A., “İngiltere’de partiler”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.2, (m.)

Yazıda, İngiltere’deki siyasal partilerin tarihi geçmişleri ve mevcut durumları ele alınmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Sinemanın püf noktası-II”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.7, (m.)

Yazıda, sinema tekniği konusunu ele alınmaktadır. Sinemada resim tekniği ve resimlerin birleştirilmesini anlatan yazar, sinemanın teknik bakımdan gelişimi üzerinde durmaktadır.

Hermes, F. A.,“Üçüncü Cumhuriyette Fransa’nın Hükûmet Sistemi”,(Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.8, (m.)

Yazıda, Fransa’da Üçüncü Cumhuriyet döneminde hükûmet sistemi ele alınarak Üçüncü Cumhuriyet’te hükûmet sisteminin yanlışlıkları üzerinde durulmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Fotoğraf ve Sinema-III”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.5, (m.)

Yazıda, fotoğrafın icadı konusu anlatılmaktadır. Sinema tekniğinin gelişimini okuyucuya aktarmak isteyen yazar, sinemanın bu anlamdaki tarihsel gelişimine yer vermektedir.

Spinoza, Baruch der, “Devlet Hakkında”, (Çev.Orhan Remzi Yüreğir), *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.2, (m.)

Yazar, devlet, yönetim ve kanunlar hakkındaki görüşlerine yer vermektedir.

Taşer, Suat, “Üç Duvarlı Dünya’dan”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951,s.7, (m.)

Yazı, Suat Taşer’in tiyatroya ait çalışmalarını içeren *Üç Duvarlı Dünya* adlı eserinin satışa çıkması üzerine yayımlanmıştır. Yazıda ise söz konusu eserin “Tiyatro eserinin unsurları” başlıklı bölümüne yer verilmektedir. Bu yazıda, tiyatronun unsurları öğretici bir üslûpla anlatılmaktadır.

Lütfî Paşa, “Vezir-i âzamin (Başbakan) ahlâk adabı nasıl olmalı”, (Çev. Emin Soysal), *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.2-5, (m.)

Yazı, Lütfî Paşa’nın *Asafname* adlı eserinden alınmıştır. Yazıda, Vezir-i Azamin ahlâkı ve davranışları üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “ Bir okuyucunun isteği üzerine: Mistisizm”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.6, (m.)

Yazıda, Mistisizm konusu ele alınmaktadır. Yazıda geçen şu ifadeler, Mistisizm’i özetlemektedir: “Mistisizm, insani kemalin, vecd haline kadar varan bir derunî mürakebeden, bir temaşadan ibaret olduğunu kabul eden metafizik ve dini bir akidedir ki bu vecd ve istiğrak hali, insanı, esrarlı bir şekilde Allah’a vasl eder. ” (s.6)

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Fikir ve sanat eserleri kanununa bir bakış”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.7, (m.)

Yazıda, 8 Mayıs 1326 tarihinden beri yürürlükte olan “Hakkı Telif Kanunu”nun ilga edilip 5 Aralık 1951’de yeni kanunun çıkartılması ele alınmaktadır. Yeni kanunun tüm ayrıntılarına yer veren yazar, fikir ve sanat eserleri sahiplerince olumlu karşılandığını belirtmektedir.

Elöve, Mustafa Emil, “İktidar-Muhalefet Mücadelesi”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.3, (m.)

Yazıda, İkinci Meşrutiyet dönemindeki çok partili hayat ve iktidar-muhalefet mücadelesine yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “Sinema Doğuyor”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.7, (m.)

Yazıda, sinemada fotoğraf konusu ele alınmaktadır. Sinemanın yeni hareketli görüntüsünün fotoğrafçılıktan geldiğini anlatan yazar, kameranın icadını anlatmaktadır. “Ve nihayet Fransa’da (Louis Lumiere: Aralık, 1895). Fakat şurasını işaret düşmek lazım: Lumiere’den önce gelenlerin ortaya koydukları pek derme çatma şeylerdi ve başarı da o derece mahdud oldu. İlk Lumiere sinematografi temsili Paris’te Capucines Bulvarı üzerinde Grand Café’de oldu ve zaferle neticelendi. Bunu temsili bir sanatın ve bir endüstrinin başlangıcı sayabilirsiniz.” (s.7)

Giray, Fethi, “Kitaplar: Güzel aydınlık”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.6, (m.)

Yazı, Necati Cumalı’nın *Güzel Aydınlık* adlı eserinin yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Cumalı’nın şiir sanatını ele alan yazar, eserde yer alan kimi şiirlerden alıntılara da yer vermektedir. Yazar, Cumalı’nın şiir sanatından ve serinden hareketle, “Artık şiir, geçmiş muayyer kalıplaşmış klasik anlamların ötesinde her meseleyi ele alabilen bir san’at koludur. Bunu, Cumalı gibi işleyebilen, san’atlaştıran kişileri nasıl candan tebrik etmeli?2 (s.6) şeklindeki görüşlerini dile getirmektedir.

Lassalle, Ferdinand, “Mülkiyet hakkının tarihi tekâmülü”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.2, (m.)

Yazıda, İlk Çağ, Orta Çağ ve Yakın Çağ’da insanların mülkiyete bakış açısı ve mülkiyetin tarihî evrimi ele alınmaktadır.

Ünsal, Ömer, “İlk Öğretim Davasında Köy enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.5, (m.)

Yazıda, köylü insanın eğitiminde Köy Enstitüleri'nin rolü ve önemi üzerinde durulmaktadır.

Gökçer, İstiklâl, “Güzellik ve gerçeklik kavramlarının tiyatrodaki yeri”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6-7-8, (m.)

Yazıda, tiyatrodaki dekor, dil konuları ele alınarak sahnedeki oyuncunun performansının güzellik ve gerçeklik açısından değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, sanatta güzellik ve gerçeklik konusuna şu şekilde açıklık kazandırmaktadır: “..modern sanat ideal güzelliği değil gerçeğin özündeki güzelliği arar. Bu sebeple yaratmaktan çok bulma keyfiyeti vardır sanatta, gerçeğin özündeki güzellik bulunmadan önce de vardır çünkü.” (s.7)

Elöve, Mustafa Emil, “İkinci Meşrutiyette: Bir Tadil Teklifi”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.5, (m.)

Yazıda, İkinci Meşrutiyet döneminde medenî kanunun yerine kabul edilen “Ahkâm-ı Fıkhiyye”nin çağın gereklerini karşılamadığı bildirilerek Lâzistan Mebusu İbrahim Ferit Bey'in kanunun tadil edilmesi ile ilgili görüşlerine yer verilmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Üniversite Tiyatrosu I”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.11, (m.)

Yazıda, Üniversite Tiyatrosularının başarılı temsiller verdiği belirtilerek kültürel kalkınmanın tiyatro ile mümkün olduğu vurgulanmaktadır. Anadolu insanının içinde bulunduğu karanlıktan tiyatro sayesinde kurtarılmasının mümkün olduğunu anlatan yazar, Üniversite Tiyatrolarının Anadolu'da temsiller vermesinin yararlı olacağını, sanat kaygısından uzak bir biçimde hazırlanan filmlerin Anadolu insanı üzerindeki yıkıcı etkisini engelleyebileceğini dile getirmektedir.

Taşer, Suat, “Okul ve Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (m.)

Yazıda, tiyatronun insanların hayatında birer okul olarak rol aldığını ve insanları eğittiği dile getirilmektedir. İnsanın eğitiminde tiyatronun da işbölümüne

göre bir görev aldığını ifade eden yazar, okullarda tiyatro dersinin konmasını istemektedir.

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.5, (m.)

Yazı, Russel’in *New Hopes For a Chamging World* adlı eserinden alınarak çevrilmiştir. Yazıda, tarih boyunca inanç ve ideoloji konusu ele alınmaktadır.

Elöve, Mustafa Emil, “Millî Kütüphane”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.2, (m.)

Yazıda, kitap okumanın önemi ve kütüphanelerden yararlanmanın gerekliliği üzerinde durularak Millî Kütüphane’nin düzenlenmesi gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

Russell, Bertrand, “İnanışlar ve İdeolojiler”, (Çev. S. Odyak), *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.5-11, (m.)

Yazıda, Komünist ideoloji ve SSCB’deki Komünist sistemin temel görüşleri ele alınmaktadır. Ayrıca Komünist düşüncelerle dinsel inanışlar arasında karşılaştırmalara da yer verilmektedir.

İsimsiz, “Köy Enstitüleri ve Kemalizm”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.8-9, (m.)

Köy Enstitülerinin köylü insanın eğitimindeki ve kültürel kalkınmasındaki yeri ele alınarak Türkiye’de Cumhuriyet’ten bu yana eğitimin genel bir tasvirine yer verilmektedir.

Tuncer, Ahmet Ziyaettin, “Şiirimizde Nesiler”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.7, (m.)

Yazıda, Türk şiirindeki yenileşme hareketleri ele alınmaktadır. Yazar, eski neslin hâlâ kendisini genç olarak tanıtmalarını eleştirmektedir. Yazara göre, eski neslin artık saçları ağarmış ve süresini doldurmuştur. Türk şiirinde muhtevayı yetersiz bulan yazar, artık yeniliğin gerekli olduğunu ve Hece ölçüsünün Türk şiirinin önünü

tıkadığını vurgulamaktadır: “Halbuki çoğunun saçları ağarmış ve yaşları korka varmış veya kırkı aşmasına rağmen genç sayılmaları, kendilerinden sonra gelenlerin önünü kapamakta şiir hamlelerine set çekmektedirler.”(s.7)

“Kütlenin nazarında her gün biraz daha ehemmiyetini kaybeden şiir, yeni yetişenlerin, şiirden uzaklaşıp başka sahalara koşuşmalarını önleyemez bir hale gelmiştir. Belki bu yüzden senelerdir şairler kadrosunda mühim değişiklikler olamıyor. Her ne kadar yeni yeni imzaların bu gruba kandıklarını görüyorsak da bunlar arasında yerini terke hazırlananların mevkiini dolduracak olanları henüz iyice tanımış değiliz.”(s.7)

Yazar, şiirimizdeki nesilleri şu şekilde aktarmaktadır: “Bizde şiir nesilleri hemen hemen onar yıllık fasılalarla doğmuş gibidir. Millî harp yılları, hececilerden sonra gelen ve modern şiiri getiren nesle tesir eden mutavassıt ve oldukça kalabalık bir neslin şiir sahasında görüldüğü, kendini tanıttığı zamandır. Bunlar arasında Yedi Meşaleciler neslinin parlak hareketleri de göze çarpar. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra başlayan inkılâplar sayesinde taasuptan kurtulan okullarda Cumhuriyet kültürünü benimseyerek yetişen ve bugün hâlâ genç nesli temsil ettiğinde ısrar eden nesil 1930 ilâ 1932 yıllarında intişara başlayan Varlık Yücel vs. gibi mecmualarda ilk güzel mahsüllerini vermeğe başlamıştır.”(s.7) Yazara göre son nesil en güzel örnekleri vermiştir. Ayrıca büyük bir okuyucu kitlesine de sahip olmuştur. İnkılâbın getirdiği düşünce biçimiyle yeni düşüncenin bir arada yürümesini mümkün bulmayan yazar, yeni düşüncenin insanî konulara önem verdiğini vurgulamaktadır:

“1938 ilâ 1940 yılları arasında edebiyat sahasında bir tasfiye dalgası hüküm sürmeğe başladı. (...) Yeniler, kendilerinden evvellerinin şekil ve kalıplarının kifayetsizliğini, muhtevada ise insanı tanıma ve tanıtmaya hususundaki acizlerini, bilinen şeyleri tekrarlamakta tek fikir tembelliklerini öne sürdüler, hatta iyice alaya kalkıştılar, sahanın artık kenidlerine terkin istedikler. Eskiler ise, yenilere, tezleriniz varsa bunları eserlerinizle ispat ediniz, diye meydan okumakla kalmadılar, her yenilik gibi şiirdeki yeniliğe hücumla kalktılar. Bu arada bazı ithamlar olmuyor değildi. Bir yanda bu münakaşalar oluşurken bir yandan da eskiler eskiyi ihyaya yeniler de gördükleri yeniliği işlemeğe ve genişletmeğe çalıştılar. Yeniülerin garp dünyasından ileri hamlelerine ayak uydurabilen hamleleri eskilerin selerini kesmelerine ve yavaş yavaş yerlerini yenilerine bırakmalarına imkân verdi. Her

devirde ve her sahada kendilerine evvel geçen tenkit ile bir beğenmezlik hareketi görüleceği gibi bu halin şiirde de görüleceği tabiidir. Aradan pek uzun zaman geçmemiş olmasına rağmen acaba şiirimizde artık yeni bir neslin çıkmasını beklemek zamanı gelmemiş midir? Çoktandır eskilerle yenilerin münakaşaları neticelenmiş olduğuna nazaran şiir sahasındaki mevcut durgunluğun buna hamledilmesi de yerindedir. En son yeni neslin yeni mevzularla münakaşaya girişmesi, şiir sahasını hareketlendireceği muhakkaktır. ” (s.7)

Can, Şevki Ö., “Çağdaş pedagoji gözü ile Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.10-11, (m.)

Yazıda, Köy Enstitüleri’nin eğitim ve öğretimdeki işlevi ele alınarak pedagojik bakımdan değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, Köy Enstitüleri’nin isminin ve mahiyetinin değiştirileceği haberlerini endişe karşıladığını vurgulamaktadır.

Kurt, Ali, “Köy davâmız ve Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Türkiye’de köy davası ve köylünün eğitiminde Köy Enstitüleri’nin önemine yer verilmektedir.

Aksel, Malik, “Masallar, Aşıklar”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.2, (m.)

Yazıda, Halk hikâyelerinde yer alan “âşık” tipinin genel özelliklerine yer verilmektedir.

Aksel, Malik, “Üsküdarlı Ressamlar”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.2, (m.)

Yazıda, Üsküdarlı oldukları bildirilen Ali Rıza Bey, Seyyit Bey, Üsküdarlı Şeker Ahmet Paşa, Turakeş İsmail Hakkı, Muallim Şevket, Üsküdarlı Muallim Ziya Akbulut, Üsküdarlı Asaf, Zekai Paşa, Üsküdarlı Cevad, Üsküdarlı Abdi Bey, Osman Sümbül Efendi, Çamlıcalı Müfide Kadri Hanım adlı ressamların resim sanatlarına ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

Gürkan, Turhan, “Aşağı Yukarı”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.6, (m.)

Yazıda, Oktay Rifat’ın *Aşağı Yukarı* adlı şiir kitabının tanıtımına yer verilmektedir. Kitapta yer alan şiirlerden alıntılar da yapan yazar, Oktay Rifat’ın Türk şiirine getirdikleri ve şiir anlayışına da yer vermektedir. “Şiirin fildişi kulesini ilk yıkan grubun içindeki ‘garip’ kavramındaki şiirlerden âvarelik şiirlerine, ölüm probleminde halk deyimlerine, mânilere, tekerlemelere...”(s.6) şeklinde şiir santına yer verilen Oktay Rifat’ın yeni ve ileri şiire ulaştığı dile getirilmektedir. Ayrıca eseri resimlendiren Füreya Kılıç’ın *Yeditepe* nin gazetelere verdiği reklamda isminin Oktay Rifat’inkinden büyük yazılması eleştiri konusu edilmektedir. “... Yeditepe’nin gazetelere verdiği ilanlarda, Füreya Kılıç’ın adının ilk plânda ve iri puntolarla sırtışını bir türlü anlamadık. Merak ediyoruz, Kitabı Füreya Kılıç mı çıkarıyor yoksa Oktay Rifat mı? ” (s.6)

Topçu, Halis, “Köy, Köylü ve Mücadelemiz”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.11-12, (m.)

Köy Enstitüleri’nin köylünün eğitimindeki önemi üzerinde durularak köylerin kalkındırılması için çalışmaların sürdürülmesi görüşü dile getirilmektedir.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik”,(Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.4-12, (m.)

Yazıda, Sosyalizm, Komünizm ve Anarşizmin temel ilkelerine yer verilmektedir.

Aksel, Malik, “Hatıralar arasında”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.2, (m.)

Yazıda, İslamiyet’in resme bakış açısı ve Osmanlı devletinde resme dair yasaklamalar hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca, Abdülhamit II döneminde resim yasağı üzerinde durulmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik:Komünist Devlet”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.4, (m.)

Komünizmin ilk esaslı görüşlerini, İngiliz Kralı VIII. Hanri’nin boşanmasını hukukî bulmadığı için Thomas Morus’un ileri sürdüğünü vurgulayan yazar, Thomas Morus’un görüşlerine yer vermektedir. Ayrıca, ilk Komünist görüşlere sahip olan Fransız Babeut ve Amerikalı Owen’ın fikirleri de ifade edilmektedir.

Tökin, Füzuan Hüsrev, “Klasik Kültürün Kaynağı anadolu”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6, (m.)

Yazıda, Klasik kültürün kaynağının Anadolu olduğu belirtilmektedir. Yazar, kimi düşünür ve filozofların Anadolu’da yetiştiklerini ifade ederek İlyada’nın Anadolu’da yazıldığını dile getirmektedir.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalist Devlet”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.4, (m.)

Sosyalist devlet anlayışının tarihsel gelişimi ve Sosyalist devletin temel ilkeleri ele alınmaktadır.

Menderes, M., “Yetişkin Halkın Eğitimi”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.3-11, (m.)

Yazıda, Dünyada ve Türkiye’de yetişkin halkın eğitimi konusu ele alınmaktadır.

Aksel, Malik, “Kilim ve Resim”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.2, (m.)

Türk kilimlerinin üzerindeki motiflerle resim sanatını karşılaştıran yazar, Türk kilimciliğinin millî sanatımızdaki yeri ve önemi üzerinde durmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Çiftçi Sosyalistliği”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.4, (m.)

Sosyalist düzenlerde tarıma dayalı üretim, tarımsal üretimde mülkiyet ve toprak mülkiyeti sorunu ve mülkiyet düşüncesinin tarihsel geliş konuları ele alınmaktadır.

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.2, (m.)

Kemalizmin temel ilkesinin işgal ve sömürüye karşı koymak olduğunu anlatan yazar, Kemalizmi Tanzimattan beri gelişen batılılaşma hareketinin bir neticesi olarak kabul etmenin yanlış olduğu görüşünü dile getirmektedir.

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik:Anarşistlik Nazariyesi”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.4, (m.)

Anarşizmin tanımına yer veren yazar, William Godwin, Joseph Proudhon, Marx Stirner, Lev Nikolayeviç Tolstoy ve Friedrich Nietzsche’nin Anarşizm hakkındaki fikirlerine yer vermektedir.

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri:Türkiye bir şahsiyettir”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.5, (m.)

Yazıda, Kemalizmin ırk, kozmopolit yapı, sosyal sınıflar, ekonomi, elitizm ve bağımsızlık konularına bakışı ele alınmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.4, (m.)

Anarşizm kavramı üzerinde durulan yazıda, Proudhon, Stirner, Bakunin ve Prens Krsptokin’in Anarşizm konusundaki görüşlerine yer verilmektedir.

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmin Prensipleri:Türkiye bir şahsiyettir”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.5-10, (m.)

Kemalizmin temel görüşlerine yer verilen yazıda, Sosyalizm ile olan ilişkisi ele alınmaktadır. Yazar, Liberalizmin savunucularının Kemalizmle bir ilişkilerinin olamayacağını vurgulamaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalistliğin evlilik karşısında durumu”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.4, (m.)

Sosyalizmin dine bakışının ele alındığı yazıda, Sosyalist görüşe göre evlilik konusu üzerinde durulmaktadır.

Doğangüneş, Nihat, “Türk Devrim Ocakları”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.2, (m.)

Türk Devrim Ocakları’nın Türk devrim hareketinde ve Türkiye’nin modernleşmesindeki yeri ve önemi ele alınmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Sosyalistliğin devlet, milliyet ve ihtilâle karşı vaziyeti”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Fichte, Marx, Engels, Lassal, Rotbertus ve Jaures’nin görüşleri ışığında Sosyalizmin devlet, milliyet ve ihtilal anlayışı ele alınmaktadır.

Fuskoğlu, Ali, “Kemalizmde sınıflar ve partiler”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün demokrasinin vaz geçilmez unsuru olan partilere bakış açısı ve Cumhuriyet’in kuruluşu ile ortaya çıkan sınıflar ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Şopen, meşhurmaterem marşını nasıl bestelemişdi?”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.5, (m.)

Chopin’in Feliks Zim’in evinde, *Cenaze Marşı*’nı nasıl bestelediği anlatılmaktadır. Yazıda, Chopin’in Feliks Zim’in odasında bulunan iskeletlerden ilhamını aldığına yer verilmektedir.

Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.9, (m.)

Osmanlı toprak sistemini anlatan yazar, daha sonra bu sistemin ağılık rejimine dönüşmesini ele almaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: ‘Kapital’ Müellifin Milletlerarası Sosyalist Hareketteki Rolü”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.4-5, (m.)

Yazıda Karl Marx’ın düşünceleri ve Sosyalizmdeki yeri ele alınmaktadır. Ayrıca yazar, Marx’ın yaşam öyküsüne de yer vermektedir.

Buğra, Mehmet Emin, “Esendal ve Türklük”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.6, (m.)

Yazıda, Memduh Şevket Esendal’ın Türk milliyetçiliğine bakış açısı ele alınmaktadır. Doğu Türkistan eski Genel Muavini ve Milliyetçi Parti Başkanı olan yazar, Esendal’ın Türklük için önemli işler yaptığını belirterek Türk dilini ve tarihini ayrıntılı bir şekilde bildiğini vurgulamaktadır. “Esendal’ın tezi: ‘hiçbir Türk mahvolmasın, her Türk mümkün olan yolu takip ederek dirilsin’den ibaretti. Esendal, Turancılık, Pan-Türkistlik nazariyelerini reddederdi.”(s.6) diyen yazar, Esendal ile Kabil’de tanıştıklarını anlatarak onun bilimsel Türkçülük görüşünü benimsediğini dile getirmektedir. Ayrıca yazar, Esendal’dan ders aldığını da ifade etmektedir.

Diehl, Karl, “Sosyalslik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Fransa’da Sosyalist düşüncenin gelişimi ele alınmaktadır.

Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağalığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.9, (m.)

Yazıda, Osmanlı Devleti’nde toprakların devlet elinden şahıslara intikal etmesi konusu ele alınarak toprak ağalığının ortaya çıkmasının nedenleri ele alınmaktadır.

M. A., “Kısa İnceleme:İmrahor Ocaklarında”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.8, (m.)

Yazıda, Ankara’da İmrahor Tuğla Ocakları’nda çalışan işçiler hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Fransa’daki Sosyalist hareket ve düşüncelerin tarihsel gelişimine yer verilmektedir.

Fuskoğlu, Ali, “Türkiye’de Toprak Ağırlığının Teşekkülü”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.9, (m.)

Yazıda, Osmanlı Devleti’nde toprakların devlet elinden şahıslara intikal etmesi konusu ele alınarak toprak ağırlığının ortaya çıkmasının nedenleri ele alınmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Fransa’daki Sosyalist hareket ve düşüncelerin tarihsel gelişimine yer verilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Esere, Eleştirmeciye Dair”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.6, (m.)

Yazıda, bir sanat eserinin geleceğe kalmasının nedenleri üzerinde durularak onun geçmiş ve gelecek arasında bir köprü kurduğu belirtilmektedir. Yazar, daha sonra eleştirmeci konusu üzerinde durur. Yazar, büyük eleştirmecinin yokluğunu büyük sanat eserinin olmayışına bağlamaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalislik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Yazıda, Fransa’daki Sosyalist hareket ve düşüncelerin tarihsel gelişimine yer verilmektedir.

Fuskoğlu, Ali, “Sosyolojik araştırmalar:Kitab-ı Dede Korkut”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.9, (m.)

Yazıda, *Kitab-ı Dede Korkut*'tan çeşitli alıntılara da yer verilerek Oğuzların devlet yönetimi, ekonomisi ve yaşam biçimleri incelenmektedir.

M. A., “Köy İlköğretiminde Gerilemeler”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.3, (m.)

Yazıda, köy ilköğretim okullarında yaşanan sıkıntılara yer verilmektedir. Okulsuz köylerin okula kavuşturulması, öğretmenlerin problemlerinin üstüne gidilmesi ve öğretmenin kredisinin yükseltilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Diehl, Karl, “Sosyalistlik Komünistlik Anarşistlik: Fransa’da Sosyalistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.4, (m.)

Yazıda, 1938 yılından 1952 yılına kadar Fransa’daki Sosyalist hareket ve düşüncenin gelişimi anlatılmaktadır.

Kakınç, Tarık, “Sinema mı, Tiyatro mu?”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.8, (m.)

Yazar, sinema ve tiyatroyu karşılaştırarak sinema tekniklerinden söz etmektedir. Yazara göre sinemanın tiyatroya göre daha geniş imkânları vardır. Fakat sinema tiyatroyu ortadan kaldıramayacaktır. İkisinin birbirine üstünlük sağlayan yönleri vardır. Yazar bir tiyatro eserini sinemaya uyarlamanın mümkün olduğunu söylemektedir. Bir tiyatro eseri sinemaya istendiği kadar da uyarlanamayabilir. Yazar, William Shakespeare’in *Hamlet*, *IV. Henry*’sinden ve William Wyler’in eserlerinden söz etmektedir.

Sevin, Nurettin, “San’at gelişigüzelle bağdaşamaz”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (m.)

Yazar, metodun gelenekle iç içe olduğu teziyle başlıyor yazısına. Tuluat tiyatrosundan bahsediliyor. Tuluat geleneğimizi oluşturduğu ifade ediliyor. Yazara göre, telif eserlerle batı taklit edilmiş, gelenek bir tarafa bırakılmıştır. Bu yüzden Şinasi ve Namık Kemal’in yazdıkları gelenekten kopuktur. Oysa gelenek ve metodu birleştirmek gerekir. Yazılı-metinli tiyatro eserleri bizde geç oluşturulmuştur. Hem

geleneği hem de metodu kullanan ilk tiyatromuz Muammer Karaca tiyatrosudur. Sanat gelişi güzel bir taklit değildir.

Ünalın, Ömer, “Taraf Tutmak”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.6-11, (m.)

Taraf tutmak konusu ele alınmıştır. Taraf tutmanın ne demek olduğu anlatılmıştır.

Duru, Orhan, “Bilimin sonuçlarını kullanmak”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.5, (m.)

Bilimsel buluş ve deneylerin sonuçlarının yıkıcı yönde kullanılabileceğini anlatan yazar, bilimsel buluş ve deneylerin olumlu kullanılması gerektiğini; olumsuz kullanılması durumunda suçun bilime yüklenemeyeceğini vurgulamaktadır.

Maurois, André, “Medenilik şuuru”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.4-10, (m.)

Yazıda medenilik şuuru, toplumsal düzen ve sorumluluk konuları ele alınmaktadır.

Ufuk, Adnan, “Kamerasız Film, Aletsiz Müzik”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.8-11, (m.)

Yazar, McLaren’in Cannes film festivalinde kısa metrajlı film dalında ödöl almasını konu edinmektedir. McLaren’in hayatından ve sinema sanatından söz edilmiştir. Ayrıca yazıda, canlı-resim tekniğı hakkında bilgi verilmektedir. Canlı resim tekniğinin faydası ile Çinlilere çeşitli gündelik yaşam kurallarını anlatmasına yer verilmektedir.

Aksoy, Erol, “Okuma Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.8, (m.)

Tiyatronun seyircisiz var olmayacağını anlatan yazar, nitelikli seyirci yetiştirmenin zorunluluğı nedeniyle ve tiyatronun geliştirilmesi amacıyla “Okuma

Tiyatroları” (s.8) nın kurulması gerektiği bildirilerek okuma tiyatrolarının yararları ele alınmaktadır.

Dr. M. E., “Müzikle tedavi”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.9, (m.)

Müzikle tedavi konusu ele alınmaktadır. Yazar, çeşitli hastalıkların tedavisinde müziğin etkili olup olamayacağı konusu üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Eliot’un Şiir Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.7-11, (m.)

Yazar T. S. Eliot’un şiir tiyatroları hakkında bilgi vererek bu tiyatroların sanatsal kuruluşlarını anlatmaktadır. Yazar şiir tiyatrosu yazmanın zor olduğunu, bunun çok sesli bir sanat olduğunu; fakat Eliot’un bunu başarıyla ortaya koyduğunu ifade etmektedir. Yazar yazısını devamında Eliot’un çağımızın en güzel şiir tiyatrosunu *The Coctail Party* ile verdiğini belirtmektedir. Fakat Özdemir Nutku, özellikle Eliot’un ilk şiir tiyatro denemesi olan *Murder In The Cathedral* üzerinde durur.

“Murder In the Cathedral şairin istediğini getirmemişti. Sadece güzel bir şiir örneği vermişti. Çünkü bu oyunda hiçbir problem çözülmemiş, dolayısı ile oyun toplumsal işlemden yoksun, ereksiz bir zekâ oyunundan ileri gidememişti. Böyle olmasına sebeplerden biri de Eliot’un tarih olaylarından birini işlerken konusunu çağdaş din gücü ile bağdaştırmak istemesinden ileri gelmişti.” (s.7)

Nutku, Eliot’un bu ilk denemesinde başarısız olmasını, onun tarihsel bir konu seçmesi ve koroya çok yüklenmesiyle açıklar. Nutku, Eliot’un nesre pek yer vermeyişini, onun kolaya kaçmasıyla nedenlemektedir.

Yazar, Eliot’un ikinci oyununda (*The Family Reunion*) çağdaş bir temayı ele aldığını ve koronun kullanılmadığını belirtir. Yazara göre Eliot bununla, dramatik tekniğini artırmıştır. Yazar, bu oyunu *Murder In The Cathetral*’den başarılı bulur. Fakat yazar, iki önemli yanılım nedeniyle oyunun bozulduğunu belirtir. Birinci yanılma, vakit unsurunun iyi kullanılmaması, ikinci yanılma ise çağdaş anlayışla Yunan mitolojisinin bağlanmamasıdır.

Bütün bunlardan sonra yazar, *The Coctail Party*’yi değerlendirir. Bu oyunun çağımızın en büyük edebiyat yapıtı olduğunu vurgular:

“ ‘The Coctail Party’ yukarıda sayılan yanılim ve kusurlardan ırak örnek bir başarıya erişmiştir. Önceleyn ‘Murder In The Cathadral’daki gibi koro, ‘The Family Reunion’daki hayal oyunları (Füriler) yoktur. Tema yönünden gene Yunan anlayışına yakın olduğu halde ustalaşmış tekniği ile bunu saklamayı başarmıştır. Bir kere oyunda tanınmayan misafirin anormal devrimleri (hareketleri) okuyucuya garip gelebilir, fakat Eurupides’in oyunundaki Heraclas’in devimleri anılırsa bu daha normal görülebilir. Eliot’un bu oyununda tiyatroyu şiire feda etmekten kaçınmış, hatta şairane olmaktan kaçınmıştır. Bu oyunun başka yönden başarısı da konuya akıcılık vermek için sık sık olayda değişimlerin yapılmış olmasıdır. Böylece seyircinin devamlı ilgisi sağlanmıştır. ‘The Coctail Party’nin başarılı olması önemli bir etki de perdenin ölçülü olmasıdır ve vakitte yanılima düşmemek için tempo iyi düzenlenmiştir.” (s.11)

Y. G., “İspanyol Edebiyatının durumu”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, (Çev. Şerif Hulusi), s.7-10, (m.)

Yazar, İspanyol edebiyatının iç karışıklık nedeniyle içine düştüğü buhranı tasvir etmektedir. İspanyol edebiyatının Lorca, Unamuno dışında yeni ve güçlü temsilciler çıkaramamasını iç karışıklıklar nedeniyle oluşan baskı ve sansür mekanizmalarına bağlamaktadır. İspanyol edebiyatının sansür nedeniyle içine düştüğü buhrandan kurtulma yollarını sorgulayan yazar, buhrana çözüm olarak edebiyatçıların baskıya karşı durmaları ve kendi zihinlerini hür bırakmaları gerektiği görüşünü ileri sürmektedir. Ayrıca İspanyol edebiyatçılara, eserlerini dışarıda yani ülke dışında bastırabilecekleri önerisini hatırlatmaktadır.

Kakınç, Tarık, “Batı Sinemasında: Roman-Sinema İlişkisi”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.8-10, (m.)

Yazı, roman – sinema ilişkisine dikkat çekmek için kaleme alınmıştır. Sinemanın kısa bir tarihçesi verildikten sonra senaryosu romandan alınan filmlerin adları, yönetmenleri ve oyuncuların isimleri bir monografi halinde verilmektedir. Yazının devamında, sinemaya uyarlanan romanların aslına sadık kalınmadığı ve birçoğunun gerçeğinin aksine “happy – end” lerle bitirildiği ifade edilmektedir. Ayrıca aslında sadık kalan roman – filmlerin isimleri de verilmektedir. Son olarak

yazar, romanın sinemaya uyarlanmasında aslından çok şey kaybedeceği ve roman – okur ilişkisinde olan ayrıntıların anlatılmayacağı dile getirilmiştir.

Doğangüneş, Nihat, “Freud: Cinsel hayatımızı değitiren adam”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.4, (m.)

Sigmund Freud’un psikanaliz metoduna ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

Soğuksulu, Mehmet, “Amerikan Sinemasında Kriz”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.7, (m.)

Yazı, Amerikan sinemasında yaşanan kriz nedeniyle kaleme alınmıştır. David Wark Griffith’in *Intolerance*’ı çevirdiği zamanları Amerikan sinemasının altın çağı olarak değerlendiren yazar, teknik gelişmelerin de krizin ortaya çıkmasında etkili olduğunu dile getirmektedir. Endüstrinin sinemaya hükmetmeye başlamasından sonra Amerikan sinemasını sanatsallağından koparmıştır yazara göre: “Vasatın altında standartlaşan bir seyirci çoğunluğu, sinemasının yeni şaheserlerini meselâ Orson Welles’in bir ‘Citizen Kane’cini anlamaz oldular. Sansürün gayretkeşliği, politik nosyonların en kaba hatları ile sanatçıya müdahalesi, Amerika’da sinemayı içi boş süslü naylon ambalaj kutularına benzetti.” (s.7)

Amerikan sinemasının İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra girdiği krizin bir diğer nedeni de ekonomik sıkıntılardır. Yazar, krizin nedeninin televizyonun ve Avrupa sinemasının gelişmesi olduğunu savunmaktadır.

Brachefeld, Oliver, “Psikoloji bakımından: III. Reichtag’ğn doğuşu ve yıkılışı”, (Çev. S. Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.5, (m.)

Yazı, Brachefeld’in *Les Sentiments d’Inferiorite* adlı eserinden alınmıştır. Yazıda, Hitler’in psikopatolojik sorunları ve Alman ırkının aşağılık duygusunun neden olduğu sonuçlar ele alınmıştır.

Kakınç, Tarık, “Cocteau ve Atom Filmi”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.8, (m.)

Yazıda, Cocteau'nun Türkiye'de yakın bir zamanda gösterime girecek *Atom* filminin kısa bir tanıtımı yapılmıştır. Cocteau'nun filmde Atom'la ilgili çeşitli özel deyimlerine ve açıklamalarına yer verilmiştir.

Doyran, Turhan, “Le Theatre En Rond”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.8-11, (m.)

Yazının girişinde Le Theatre En Rond kavramının tanımı yapılmaktadır: “<<Le Theatre en rond>> sahnenin seyirci içine girmesi, seyircinin sahneyi, ister yuvarlak, ister bir başka şekilde kuşatması ile meydana gelen tiyatro şeklidir.” (s.8)

Yazar yeni geliştirilen bu sahne türünün tiyatronun seyir imkânını güçlendireceği görüşünü savunmaktadır.

Brachfeld, Olivier, “Sosyal aşağılık duygusu”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.5, (m.)

Çalışan sınıflarda sosyal aşağılık duygusunun nedenleri ve giderilme yolları üzerinde durulmaktadır.

Çelenk, Sami, “Hürriyet Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.5, (m.)

Siyasi ve felsefi hürriyet konuları üzerinde durulmaktadır.

Maurois, André, “Zorunlu Erdemler: Dikkat”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.8-11, (m.)

Modern iletişim araçlarının ve teknolojinin insanın dikkati üzerindeki olumsuz etkileri ele alınmaktadır.

Ceyhun, Demirtaş, “Sanat Üçgenindeki Yerimiz”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.7-11, (m.)

Yazar, “toplumsal meselelere yönelmek veya yönelmemek” (s.7) tartışmasının gereksiz olduğunu dile getirmektedir. Bunun batıda yıllar önce aşıldığını dile getiren yazar, Türkiye'deki sanatın plânını bir üçgen olarak

değerlendirmektedir. Üçgenin bir köşesinin “toplumsalcılar”, bir köşesinin “bereyciler” diğer köşesinin de “duygucular” olduğunu belirtmektedir.

Çelenk, Sami, “Gene hürriyet üzerine”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.4, (m.)

Siyasî ve felsefî hürriyet konusu üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.10, (m.)

Yazıda, Arnold Tonybee’nin bir seri konferansta sömürgeci devletler ve istiklâl mücadelesi veren uluslar ile ilgili olarak verdiği bir konferansta dile getirdiği görüşlere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Batı’nın Suçu mu?”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.10, (m.)

Yazıda, sömürgeci devletlere karşı yürütülen kurtuluş savaşlarının haklılığı üzerinde durulmaktadır.

Dr. M. E., “Tıp Konuları: Sigmund Freud”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.9-11, (m.)

Freud’un kişisel ve akedemik özellikleri ile çeşitli görüşlerine yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Türkiye’de Muhaceret Meselelerine bir bakış”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.5, (m.)

Yazıda, iç ve dış göç konusu ele alınarak göçün nedenleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca yazıda bu konuyla ilgili çeşitli istatistiksel bilgilere de yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.5, (m.)

Yazıda, Kapitalizmin kaynakları üzerinde durulmaktadır. Mülkiyetin kısa bir tarihsel gelişimine yer veren yazar, Kapitalizmin ilk kurucuları olan Bartolus ve Wyclff'in görüşlerine yer vermektedir.

Ölmez, Ümit, “Yenilik Şiirinin Değeri, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.7, (m.)

Yazar, Tanzimat'tan yaşadığı güne kadar olan şiirde yenileşme hareketlerini ele alarak Türk şiirinin tarihsel gelişimine dikkat çekmektedir. Cumhuriyet'le birlikte, özellikle dilde sadeleşmeyle yeni şiirin kurulduğunu belirten yazar, Tanzimat, Servet-i Fünûn gibi hareketlerin nitelik olarak düşüncede yeni, dilde ise Osmanlı olduklarını ifade etmektedir. Ayrıca yazar, bu dönemde yetişmiş iki önemli ozanın Tevfik Fikret ve Ahmet Haşim olduğunu belirtmektedir. Yazıda Türk şiir tarihine kısaca değinilmiştir.

Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.5, (m.)

Yazıda Kapitalizmin kaynakları üzerinde durulmaktadır. Kapitalizmin Rönesans ile birlikte doğduğu, daha sonra Liberalizm adıyla anıldığı bildirilerek Kapitalizmin ortaya çıkmasında etkili olan gelişmeler üzerinde durulmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 1: Öğretiler”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.6-11, (m.)

Yazar, toplumu değiştirmek için sanatçının, sinemanın kuralları dışında dünya görüşünü de oturtması gerektiğini ifade etmektedir. Oktay'a göre, toplumu esenliğe ulaştırmak ve değiştirmek isteyen sanatçı, hem tutumsal bir öğretiyeye (düşünceye) hem de toplumbilim öğretisine bağlanmak zorundadır.

Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.5, (m.)

Yazıda, Kapitalizmin doğuşuna etki eden faktörler üzerinde durulmaktadır. Yazıda, Rasyonalizmle birlikte nüfus artışları, servetin artması, merkezileşme ve matbaanın bulunması üzerinde durularak Kapitalizmin doğuşu anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 1: Öğretiler”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.6-11, (m.)

Yazar, her üretim tarzının beraberinde yönetim biçimini de getirdiğini belirtmektedir. Yazar, öğretilerin yeni düşüncelerin edebiyata doğrudan değil dolaylı olarak etki ettiğini dile getirmektedir. Yazar, toplumsal düşüncelerin, fikir akımlarının, edebiyatçıların edebiyatçının geçeğe bakış açısının düzenlediğini ve sanat yapıtında öz olarak bulunduğunu dile getirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Kapitalist Zihniyetin Menşei”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.5, (m.)

Kapitalizmin diğer düşünce biçimleri gibi çok nedenli olduğunu anlatan yazar, Merkantalizmin doğuşu ve Merkantalizmin doğuşunda etkili olan faktörler üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Hesap Makinesi”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.6-8-11, (m.)

Yazar, Elmar Rice’ın *The Adding Machine - Hesap Makinesi* adlı oyunundan söz etmektedir. Bu oyunun yeni gerçek anlayışına uygun olduğunu dile getiren yazar, yeni gerçekliğin dış davranışların gösterisinden çok, iç dünyanın bir izlenimi olarak değerlendirmektedir. Bu gerçekliğin ilk temsilcisinin Eugene O’Neill olduğunu belirten yazar, tiyatrodaki ise Elmar Rice’ın temsilcisi olduğunu vurgulamaktadır.. Daha sonra, oyunun makinalaşan insanı anlattığını belirten yazar, söz konusu oyunun öyküsüne yer vermektedir.

Çavdar, Tevfik, “İnsan Hakları ve İktisadi Bağımsızlık”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.5, (m.)

Yazıda, insan haklarının gerekleri, fertlerin iktisadi bağımsızlığı ve sosyal güvenlik konuları üzerinde durulmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede İşbirliği”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)

Yazı, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nın 22 Temmuz 1956 tarihli 30. sayısında yayımlanan "Eleştirme" başlıklı yazısında, Cöntürk'ün eleştirmede işbirliği olması gerektiği yönündeki görüşlerini eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Hüseyin Cöntürk, gittikçe iş bölümünün ve alanında uzmanlaşmasının geliştiği modern dünyada, eleştirmede de iş bölümünün olması gerektiğini savunmaktadır. Cöntürk'e göre, edebiyatçının eserinin ruhbilim, toplumbilim, tarihbilim, ve istatistik bakımından, ayrı ayrı bu alanda uzman olan eleştirmeciler tarafından incelenmesi daha doğru olacaktır. Cöntürk, eleştirmecinin Türkiye'de mühendislik ve dokturlukta olduğu gibi her türlü mühendislik ve doktorluk yapılması olması gerektiğini savunmaktadır. Cöntürk, batıda böyle bir eleştirme anlayışının var olduğunu belirtmektedir.

Oktaç Ahmet, "Gerçekçiliğin Sorumluları 2: Öğretiler ve Edebiyat", *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.6, (m.)

Yazar, sanat yapıtı, sanatçı ve toplum açısından gerçeklik sorununa değinmektedir. Yazara göre, toplumda oluşan gerçeklikler, fikir çatışmalarından kaynaklanmaktadır. Gerçeğin bu açıdan değişen bir nitelikte olduğuna vurgu yapan yazar, sanatçının eserini meydana getirişinde toplum gerçeklerinden bağımsız olamayacağını dile getirmektedir. Sanatçının toplum gerçeklerine etki edebileceğini, onları değiştirebileceğine değinen yazar, edebiyatın salt bireysel bir duygulanma olmadığını savunmaktadır.

Şar, Mete, "Yenilik Resim Üzerine Konuşular 1: Yenilik Resmin Gerçeği", *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)

Yazar, resmin tarihsel gelişimi üzerinde durarak yeni resim anlayışı üzerinde durmaktadır. Yazar, resmin uzun çağlar boyunca yalnızca doğayı taklit ettiğini; fakat zamanla kişinin iç gerçeğini daha iyi yansıtmak için yeni biçimler kurduğunu dile getirmektedir.

"İlk bakışta Doğa'ya aykırı gibi gelen yenilik dediğimiz çeşitli akınların gerçeği küçümsedikleri sanımlanabilirse de, aslında sanatçı yapıtında, gerçeği sınırsızcasına genişletip kişiyle doğayla daha bir içten kaynaştırmışlar." (s.7)

Yazar, resim sanatında insanın kendini anlatırken iki yol benimsediğini; ancak bu yollar farklı ve birbirinden uzak olsa da birbirini tamamladıklarını, insanı anlatma amacıyla olduklarını dile getirmektedir. Yazar, söz konusu iki yolu şu şekilde anlatmaktadır.

“Sanatçı ilk kendisine ya da çevresine bakarak doğa gerçeğine yöneliyor demiştik. Sanatçının gerçeği bu ilk görüşte; doğanın gözle görülür, elle tutulur, şekillerinde araması sanat yapıtına ölçülü bir plâstik yapı, daha doğrusu bir soğukkanlılık verdi. Resmi, salt birkaç ölçüye dayanan tasvirici bir yapıt olarak düzenledi.” (s.7)

“Bir takım sanatçılar kendi duyularını, bu doğa varlıklarının dış kalıbıyla birleştirip, daha doğrusu şekillerin dış görünüşlerini parçalayarak; algılarını izlemlerini doğaüstü bir şekilde vermeğe başladılar. Böylece önlerine, gerçeği içten arama yolunda geniş ufuklar açılmış oldu.” (s.7)

Yazar daha sonra, Kübizm ve Empresyonizmin resimde yenilik yaptığını ve gerçeği iç gerçeklikle birleştirerek verdiğini dile getirmektedir.

“Yenilik resimde aşırı bir ferdiyetçilik göze çarpıyor. Bu ferdiyetçiliği, yenilik sanatçının yerilmekten çekilmeden doğadaki şekilleri parçalayıp doğaya kendi kişiliğini katarak, yeni bir biçimler düzeniyle ortaya koyması doğuruyor. Daha sonra doğayı silip doğrudan doğruya kendisini ortaya koyması yapıyor bunu. Böylece gerçek en açık tarifiyle, gizli kapaklı bir yanı kalmadan, salt bugüne dek görmediğimiz biçimler olarak çıkıyor karşımıza.” (s.11)

Atay, Falih Rifki, “Ayn En İyi Makalesi: Türklüğün Şerefi”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.10, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün gerçekleştirdiği devrimlerin doğu ülke ve kültürlerine örnek olduğu anlatılmaktadır. (Yazının, gazete ve dergilerin yapılan seçmeler sonucunda birinci olduğu ve ilk yayımının 5 Ağustos 1956 günlü *Dünya* gazetesinde gerçekleştirildiği bildirilmektedir.)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.6, (m.)

Türk edebiyatında eleştiri yazılarının arttığını belirten yazar, bu durumun yeni neslin önceki nesle göre buna daha fazla önem vermesinden ileri geldiğini belirtmektedir. Fakat eleştirilerin gerçek eleştiri değerinde olmadığını savunan yazar, gerçek eleştirme için “Eleştiriler davranışlarımızda daha dikkatli olmak, Eleştirel bilgimizi artırmak” (s.6) gerektiğini belirtmektedir. Yazar, eleştirel bilginin artırılması için, eleştiri eğitimi almak, bilimsellikten ve toplumbilimden uzaklaşmamak gerektiğini dile getirmektedir.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, Ayın En İyi Makalesi: Türk Gerçekleri”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.10-11, (m.)

Yazı, *Tercüman*’ın 26 Temmuz 1956 günlü sayısından alınmıştır. Yazar, ilmi gerçeklerin bile ülkeden ülkeye, milletten millete değişebildiğini dile getirerek Anadolu insanının yıllarca batılı gözüyle tanındığını ve bilim adamlarının Anadolu’yu yeni yeni tanıma ihtiyacı içinde bulunduklarını ifade etmektedir.

Oktay, Ahmet, “Gerçekçiliğin Sorumları 2: Öğretiler ve Edebiyat”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)

Sanatçı ve toplum ilişkisini ele alan yazar, sanatı “Öz, bir hayat sürecidir ki, insan onun yardımı ile savaş ve zıtlıkların bileşimine ulaşır. Dörüt yapısının biçimi, bu savaş karşıtlıkları açıklayan bir artistik karayış ve kontrolü deyimler, yeni dörütmen, bir bütün içinde gelişen deneysel karşıtların birbirleriyle çarpışmasını kavramak için çalışır ve bunu başardığı anda, o karşıtlar bütünü somut imajlar yoluyla açıklar.” (s.6) şeklinde ifade etmektedir.

Yazar, bir sanatçının toplum katmanlarında savunulan düşüncelerin tümünü eserine alması gerektiğini, bir kahraman yaratarak, bu düşünceleri çarpıştırarak okuyucuya sunması görüşünü savunmaktadır.

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 2: Yenilik Resimde Konu”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)

Leger’in “Empresyonistler renge özgürlüğü getirdiler. Biz tutup çizgiyle biçimi de tutsaklıktan kurtardık. Hele aynı şeyi konuda da yapınca büsbütün özgürdük. ” (s.7) şeklindeki sözlerine yer veren yazar, yeni resmin plastik sanatlar

içinde yer aldığını, doğada benzeri olmayan biçimler yarattığını savunmaktadır. İlk insanın, mağara duvarına resim çizen kişi ile Rönesansta kutsal şeyleri resmine konu alan sanatçının da gerçeği değiştirerek ele aldığını, yenilik resminde de bu değişimin yapıldığını belirtmektedir. Yazara göre, konu yeni biçimler için yalnızca araç olmalıdır, bunun için de konunun yeni resimde bir önemi kalmamıştır. Bunun her çağda böyle olduğunu savunan yazara göre, yenilik resmi boya, çizgi ve konudan bağımsızdır.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Eğitim”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 12 Ağustos 1956 tarihli 33. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazar, eleştirmenin eğitimle öğrenilebilecek bir alan olduğunu dile getirmektedir. Eleştirmenin sanat gibi bir yaratma dalı olmadığını, teknik bir alan olduğunu ifade eden yazar, eleştirmen olacak kişinin konu ile ilgili tüm bilgileri ve ilkeleri öğrenerek yola koyulması gerektiğini ifade etmektedir. Tamamıyla nesnel bir eleştirinin olmayacağını dile getiren Cöntürk, özelliğin en aza indirgenebileceğini belirtmektedir. Nesnel bir eleştirmenin ilkelerinden de söz eden yazar, eleştirmenin eğitimle mümkün olabileceğini vurgulamaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Süveyş-Londra”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.5, (m.)

Yazıda, İngiltere – Mısır arasındaki Süveyş Kanalı sorunu üzerinde durulmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.3-10, (m.)

Yazıda, Mussollini'nin İkinci Dünya Savaşı sırasında mecliste İtalya'nın durumu hakkındaki konuşması ele alınarak savaş sırasında Führer'in muhalifleri bertaraf etmesine örnek olarak General Von Dahnwitz ve Von Stetten arasında geçen olaya yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Godot Kimdir”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.8-11, (m.)

Yazar, Samuell Beckett’in *Godot’yu Beklerken* adlı eserindeki sembolik değerleri açıklamaktadır. Yazar, Godot’nun Tanrı olduğunu, Vladimir ve Estragon’un kurtarılmayı bekleyen insanlar olduğunu, Pozzo’nun maddi gücü ve iktidarı temsil ettiğini, Lucky’nin de insanlığı temsil ettiğini savunmaktadır. Yazar, eserden yaptığı kimi alıntılarla savunduğu tezi açıklamaktadır.

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 3: Yenilik akımlarının Evrensel Görüşü”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7-11, (m.)

Rönesansa kadar olan dönemde, resimlerde doğanın aynen yansıtıldığını belirten yazar, resmin doğa biçimlerine sıkı sıkıya bağlı olduğunu ifade etmektedir. Yeni sanatçının doğa biçimlerinden düşünce ve arzusıyla ayrıldığını dile getiren yazar, doğa biçimlerini işleyen sanatçıyı unutmadığını dile getirmektedir. Yeni sanatçının, eski sanatçıya bakışını yazar şu şekilde değerlendirir: “Onları kendi anlayışlarına göre, yeniden değer süzgecinden geçiriyorlar. Onların evrene açılışlarını tutup daha ileri götürecekler. Böylece eski resimde evrene açılış gelişirken; diğer yönleri sınırlamışken; bugünün sanatçısı hem evrensel görüşünde geniş bir ufuk doğuyor, hem de biçimlerinde renklerinde özgürleşiyor.” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.6-11, (m.)

Yazar, öznel eleştiri ile nesnel eleştiriye karşılaştırmaktadır. Öznel eleştirinin salt bir duyuyu, beğeni işi olduğunu vurgulayan yazar, nesnel eleştirinin temel niteliklerini anlatmaktadır. Yazara göre, nesnel eleştirmede, ortak ölçüt, dil kullanılmalıdır. Yine yazara göre, nesnel eleştirme yapan kişi tarih, toplumbilim, istatistik gibi bilim dallarından yararlanmalıdır.

Çavdar, Tevfik, “Türk Toplumunda Beliren Kalıplaşmış Kişiler”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, Türkiye’deki çeşitli toplum katlarındaki durağan düşünce ortamları eleştirilerek, düşünce hareketliliği yaratmak için sabır ve metotla çalışma gereği vurgulanmaktadır.

Çelenk, Sami, “Asıl Dert”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.4-11, (m.)

Yazıda, eğitim sorunu üzerinde durulmaktadır. Yazar, her türlü toplumsal kurumun ülkedeki kültürel kalkınmayı sağlamak için işbirliği yapması gerektiğini dile getirmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.8, (m.)

Yazıda, sinemanın ilk gösteriminden bugüne 60 yılın geçtiğini, bu nedenle *Observer* öncülüğünde Londra’da “Başlangıçtan Bugüne Dediğin Sinema” adıyla bir serginin açıldığı bildirilmektedir. Yazar, bir yazı dizisi şeklinde sinemanın 60 yılını anlatacağını bildirmektedir. Rene Clair’in sinemanın toplum sanatı olduğu yönündeki görüşlerine yer veren yazar, sinemanın tarih öncesine kadar bir geçmişinin olduğunu dile getirmektedir. Yazar buna delil olarak Altamira ya da Lascaux taşı üzerine çizilmiş desenleri sinema dilinin ilk belirtileri olarak gösterir.

Kurtuluş, Baki, “Bir Yıldönümü: O Mustafa Kemal’di”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.1-12, (m.)

Yazıda, Mustafa Kemal Atatürk’ün öncülüğünde gerçekleştirilen Büyük Taarruz anlatılmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Tarih Denilen: Dört Hikâye Ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.3-10, (m.)

Yazıda, Rusya’da bir suçlu ile bir sorgucu arasında geçen diyaloglarla, suçsuzların ihtilalde işkence gördükleri belirtilmektedir. Yazının devamında, Mustafa Kemal’in Büyük Taarruz’dan hemen sonra meclise girmesini engellemek için verilen kanun teklifine yaptığı itiraz konuşmasına yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses Tonu”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.8-11, (m.)

Refik Halit’in *Karagöz* oyununda ses ile ilgili görüşlerini alıntıl原因 yazar, tiyatrodaki ses konusu üzerinde durmaktadır. Sesin oyun ile özdeşleştiğini belirten yazar, diksiyona yeterince önem verilmesi gerektiğini savunmaktadır. Örnek olarak Yıldırım Önal’ı veren yazar, bu oyuncunun mübalağalı, yapay bir tonla konuştuğunu; ancak Saim Alpago’nun doğal olduğunu dile getirmektedir. Aktörün sahnede doğal olması gerektiğini savunan yazar, oyuncunun kişiliğini hissettirmesi gerektiğini görüşünü savunmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Öznel Eleştirmeden de Kötüsü”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.6-11, (m.)

Yazar, eleştirmede bilimsel ölçütlerin kullanılması gerektiğini konusunda düşüncelerini ifade etmektedir. Eleştirmede iş bölümünün artmasını, nesnel eleştirinin gelişmesiyle paralel bulan yazar, eleştirme ölçütlerinin de bilimsel araçlar gibi geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bir eleştirmenin bir eser karşısında beğenisini bildirirken nedenlerini de ortaya koyması gerektiğini savunan yazar, bir çok eleştirmenin yargısı karşısında okuyucunun doğruyu bulacağını dile getirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Güven Yoksunluğu ve Eşitlik Üstüne Konuşu”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.5, (m.)

Yazıda, güvenlik, eşitlik ve demokrasi konuları üzerinde durulmaktadır.

Çelenk, Sami, “Çin’in Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.4, (m.)

Yazıda, Latin alfabesinin çeşitli sesleri karşılamadığı yönündeki görüşler eleştirilerek Çin’in de Latin alfabesini kullanmaya başlayacağı ifade edilmektedir. Ayrıca doğu ve batının sentez edilmesi fikri de eleştirilerek medeniyetin bir bütün olduğu görüşü dile getirilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.8-11, (m.)

Sinema tarihini çeşitli sanatlarla benzerliğinden dolayı tarih öncesine kadar götüren yazar, resimde geçerli olan bütün kuralların sinemada da geçerli olduğunu dile getirmektedir. Resimdeki ışığın ayarlanmasının sinemada da olduğunu belirten yazar, sinemada kullanılan görüntü araçlarının bir resim tekniği olduğunu vurgulamaktadır. Ressamın hareketi resme aktarmasını sinemayla ilişkilendiren yazar, sinemanın hareketten oluştuğunu dile getirmektedir. Yazara göre resimde tek bir hareket varken, sinemada hareketin sayısı sınırlıdır.

“İşin doğrusu isterseniz her sanat sanat çabasının başlangıcı birdir: ressam, tablosunun elemanlarını toplar, ışığı renkleri bağdaştırır; tualde bir dünya yaratır. Bu, sinemada da böyledir. Sinemada da, o yollardan gidilerek bir dünya yaratılır, gözümüze sunulur. (...) Sinemanın, mimari ve müzikle olan yakınlıklıkları düşünülürse şu sonuca varılır: Sinemanın başlıca meselelerinden bir kaçı; sanatçıları yüzyıllardır düşündüren ana meselelerdir. Böylece, meselelerin ortak oluşu da sinema ile güzel sanatların bir kadere bağlı olduklarını ortaya koyar.” (s.11)

Nutku, Özdemir, “Yeni şiir belirsiz mi?”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.6-11, (m.)

Yazar, yeni şiirin belirsiz olduğu görüşlerine yanıt vermektedir. Şairi yaşadığı devrin ilerisinde kabul eden yazar, şiirin değerlendirilişinde yazıldığı dönemin iyi bilinmesi gerektiği tezini savunmaktadır. Yazar, yeni şiirin belirsiz olarak nitelenmesini, okurun onu algılayışına bağlamaktadır. Yazara göre, böyle bir kanının oluşmasında okurun şiiri ve şairi kendinin dışında düşünmesinden kaynaklanmaktadır.

“<<Belirsiz>> adı takılan şiirler, <<belirsiz>> adını takan herhangi bir kimsenin verileriyle ortaya çıkmaktadır; yani şiire belirsiz diyen bir kimse kendi için de belirsiz demiş olmaktadır. Tıpkı yankı gibi bir nen, <<delisi diye bağırıp, az sonra <<deli>> diye aynı yanıtı almaya benziyor.” (s.11)

Soysal, İlhami, “Yeni Çağın Eşiğinde: Biz İnkılâp Yobazları Değiliz”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.4, (m.)

Yazıda, İttihat ve Terakki Partisi'nin 1926 yılında idam edilen Yenibahçeli Nail, Maliye Nazırı Cavit, Dr. Nazım, Ardahan Milletvekili Hilmi Bey adlı üyeleri için Dr. Fahri Can'ın mevlit töreninde, söz konusu kişilerin adli hata ile idam edildiğini ileri sürerek “İnkılap yobaz”(s.4)larının her türlü devrimi haklı gördüğü yönündeki görüşleri eleştirmektedir. Yazar, Cumhuriyet tarihinin yetişen nesle atfedilmeyeceğini, kendilerinin “İnkılap yobaz”(s.4)ı olmadığını, Cumhuriyet'in ihtilalle kurulduğunu ve idamların olmasının normal olduğunu dile getirmektedir.

Şar, Mete, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular: Yenilik Resmin Dili”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.7-11, (m.)

Yenilik resminde dil konusu üzerinde duran yazar, her ressamın özel bir dili olduğunu ve izleyicisini bu dile alıştırması gerektiğini belirtmektedir. Okuyucunun sanatçının dilini öğrenmesinde, en önemli görev yazara göre, eleştirmene düşmektedir. İzleyicinin amacının sanatçının anlatmak istediklerini algılamak olduğunu belirten yazar, resimdeki her türlü unsurun bir anlatım olduğunu vurgulamaktadır.

Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? I”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.4, (m.)

Yazıda, toplum içerisinde yaşayan bireylerin haklarının kimi görevleri doğurduğu ifade edilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.8, (m.)

Resimdeki Ekspresyonizm akımının sinemaya etki ettiğini çeşitli örneklerle açıklayan yazar, siyah – beyaz filmlerde ışığın kullanılışını resim tablolarından esinleme olarak açıklamaktadır. Sinemanın bütün sanat dallarının toplamı olduğunu görüşünü savunan yazar, kimi filmlerin bazı sahnelerinin ressamların tablolarına benzetilerek yapıldığını belirtmektedir.

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.8-11, (m.)

Yazıda, Bertholt Brecht'in Baroque hüznü oyunu ile destan tiyatrosunu birbirine bağladığı ifade edilmektedir. Brecht'in üserlerinde hüznün ve karamsarlığın hakim olduğunu bildiren yazar, *Hauspostille* ve *Baal* adlı oyunlarından örnekler sunmaktadır. Yazar, daha sonra Brecht'in tiyatro tekniği üzerinde durmaktadır. Tiyatro oyunlarının yeni oyun şekli ve didaktik anlatım etkisiyle destan tiyatrosu şeklini aldığını belirten yazar, Brecht'in aktörün yerine “konferans veren bir öğretmen” (s.8) koyduğunu vurgulamaktadır. Ancak yazar, Brecht'in ne öğreteceğini bilmediğini savunmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Siyah çocuk sana okul yok”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, ABD'deki zenci sorununun tarihsel gelişmesine yer verilerek insanlar arasında yapılan ayrımlar hakkında bilgi verilmektedir.

Çelenk, Sami, “Hak mı Vazife mi? II”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.4-11, (m.)

Yazıda, “hak” ve “görev” kavramlarının Türk toplumundaki anlaşılma biçimi üzerinde durulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.8, (m.)

Yazar, sinema – müzik ilişkisini ele almaktadır. Yazara göre, sinemada dramatik müzik; senaryo, fotoğraf ve oyuncu gibi temel öğelerden biridir. Yazar, Jaques Bourgeois'e göre, çağdaş dramatik müziğin yaratıcısının Richard Wagner olduğunu belirterek, sinemanın Wagner'i estetik mirasına sahip çıktığını dile getirmektedir.

“Wagner'in müziğinde esas konu; senfoni – dram'dır. Bu senfoni – dram'da baş oyuncu orkestradır. Sinemada <<image>>, müzikten doğar. Ama Müzik, <<image>> ın basit bir yorumcusu değildir, elbette. İşte bu yönden Wagner, bugünkü sinema müzikçilerinden de ileri sayılıyor.” (s.8)

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.8-12, (m.)

Yazıda, Bertholt Brecht’ten önce Alman tiyatrosunun “Baroque” nitelikte olduğu; fakat Brecht’in bunu durdurduğu belirtilmektedir. Yazıda Brecht’in sahne tekniği üzerinde de durulmaktadır. Brecht’in sahne tekniğinin modern sahnenin Natüralist ve Sembolist düzenleri arasında bir yerde olduğu ifade edilmektedir. Brecht’in sahne düzeninin Natüralist düzendeki gibi gerçekçi ve Sembolist düzendeki gibi ifadeci olmadığı belirtilmektedir. Brecht’te sahne düzeni, yazara göre, dekorun hem gerçeği andırması hem de sembol olduğuna dikkat çekmek için sahneye nasıl konduğunun seyirciye anlatılması gerekmektedir.

“Brecht’in sahne tekniğinde herhangi bir nen realist yönden ifade edilmezse sembolik düzen kullanılabilir; örneğin güneş için yuvarlak bir kontrplâk kesip boyamak gerekmektedir. Fakat bu güneş sembolünü kullanırken bunun bir sembol olduğu unutulmamalı, yuvarlak ve boyalı kontrplâk güneş olarak değil ancak güneş yerine kullanılmış bir sembol olarak düşünülmelidir. Bunun için de bu yuvarlak biçimi görünmez bir telle değil, gözle görünür bir zincirle asmak şarttır.” (s.8)

Yazara göre, Brecht tiyatrosunda ışık oyunları yapılmaz. Brecht ne Natüralistler gibi sahne ışığı doğal ışık anlaşılсын diye, ne de Sembolistler gibi ayrı renkteki ışıklarla hoş ortam yaratmaktadır. Brecht’e göre seyircinin gözü, aktörün üzerindedir. Sahneyi karartmak yalnızca oyundur. Bunun için Brecht tiyatrosunda bütün ışıkları açmak gerekmektedir.

Yazar, Brecht tiyatrosunda seyirciyle aktörün birbirine yaklaştırılmadığını belirtir. Yazara göre, seyircinin aktöre kapılması, Brecht tiyatrosunun “düşünsel yargı” (s.12) niteliğinin kaybolacağı anlamına gelmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Bilimsel Gerekircilik ve Karamsarlık”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, Fethi Naci’nin *İnsan Tükenmez* adlı eserinde bilimsel gerekircilik (Determinizm) ile ilgili ileri sürdüğü görüşler üzerinde durulmaktadır. Yazar, Fethi Naci’nin bilimsel gerekirciliği savunduğunu ve karamsarlığa karşı bir tutum benimsediğini çeşitli örneklerle anlatarak, çağdaş insanın bilime ve akla inanmasının

dışında bir yolu olmadığını vurgulamaktadır. Yazar, bu durumun daha ileri bir dünyayı yaratacağını ifade etmektedir.

Çelenk, Sami, “Keykâvustan bu güne”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.4, (m.)

Yazıda, Keykâvus’un *Kâbusnamesi*’nden Türklerle ilgili olan bölümlere alıntılara yer verilmektedir. Yazar, eserin okunması gerektiğini dile getirmektedir. Keykâvus’un eserde oğluna verdiği öğütlerin bugün de geçerli olduğu bildirilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Tarihin Cilveleri”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.3, (m.)

Yazıda, Felix Somary’nin *Demokrasinin Krizleri ve Geleceği* adlı eserinden bir alıntıyla Avrupa’da ortaya çıkan Haçlı Seferleri, Reform ve Fransız İhtilali’nin amaçladıklarının tersi bir durumla sona erdiğini anlatan yazar, Türkiye’de ise Demokrat Parti’nin demokrasileşme amacıyla yola çıkarak dikta rejimini oluşturduğunu bildirmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.8, (m.)

Yazar, *Objektif Burma* filminde Frank Waxman’ın müzik parçası ile Wagner’in *Walkyrie*’sinin final– beste tekniği bakımından birbirine benzediğini belirtmektedir. Filmin sahnelerinde kullanılan müzikle Wagner’in dramatik bestekârlığıyla karşılaştıran yazar sinema – müzik ilişkisini açıklamaktadır. Ayrıca sessiz sinemayı müzik bakımından değerlendiren yazar, sinemada ses ve gözün etkilerinin harekete bağlı olduğu görüşünü vurgulamaktadır.

Nutku, Özdemir, “Brecht Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.8-11, (m.)

Yazıda, Bertholt Brecht’in yararlandığı kaynaklardan söz edilmektedir. Yazar, Brecht’in iyi bir oyun yazarından çok iyi bir rejisör olduğu görüşünü dile getirmektedir. Herbert Luthy’nin Brecht’i incelerken “O tiyatro tarihine büyük bir

oyun yazarı olmaktan çok büyük bir rejisör olarak geçecektir. O kendi başına hiçbir konu yaratmamıştır... hemen hemen bütün oyunların konusu başka kimselerden kiralanmıştır.” (s.8) dediğini belirten yazar, başka kaynaklardan yararlanmanın doğal olduğunu; ancak Brecht’in iyi bir oyun yazarı olmadığı görüşünü dile getirmektedir. “Malzemeyi, konuyu, karakteri önüne gelen yerden toplar ve onları kendi teknesinde yoğurduktan sonra ortaya çıkarır. <Üç Kuruş Operası>> John Gay’ın <<Beggars Operası (Dilenciler Operası)>>ndan <<Kural Ana>> sı Grimmelshausen’in <<Mutter Courage>>’ından alınmıştır” (s.7)

Çavdar, Tevfik, “Günümüzün Tarih Görüşü”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.5, (m.)

Tarihin belli ve soylu kişilerin destanı olmadığını ve değişen anlayışla toplumsal Determinizme bağlandığı bildirilmektedir. Tarihin artık toplumun geçirdiği gelişmeleri esas aldığını belirten yazar, H. G. Wells’in bu anlayışla *Dünya Tarihi* yazdığını ifade etmektedir. Yazar, tarihin Toplumsal Determinizm anlayışıyla yeniden incelenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Çelenk, Sami, “Turizmin Kökleri”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.4, (m.)

Yazıda, iç ve dış turizmin önemi anlatılarak toplumsal ilerleme ve hoşgörünün sağlanması ve kültürel kalkınma için turizmin gerekliliği üzerinde durulmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Güven Kaynağı”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.3, (m.)

Yazıda, bireysel ve toplumsal güven üzerinde durularak, Osmanlı’da güvenini kaybetmiş Türk toplumunun inancı sayesinde Mustafa Kemal’in öncü olmasıyla devrimlerle güvenini yeniden sağladığı anlatılmaktadır.

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.8, (m.)

Sinema ve müzik ilişkisini ele alan yazar, sessiz sinemada müziğin kullanılmasından sesli sinemanın ortaya çıkışından sonra kullanılmasına kadar çeşitli film ve beste örnekleriyle açıklamaktadır. Sinemanın dramatik müziği yeniden yarattığını dile getiren yazar, müziğin sinemanın ayrılmaz parçası olduğunu savunmaktadır. Yazar ses ve imajların uyumlu olması gerektiğini yine çeşitli filmlerden örnekler sunarak dile getirmektedir.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Atatürk”, s.6, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, (m.)

Yazı, Atatürk’ün 13. ölüm yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Atatürk’ün şahsiyeti, fikirleri ve Türk milletine yaptığı hizmetler anlatılmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Eski Bir İnsan Yeni Bir Durum”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.5, (m.)

Yazıda, İngiliz İşçi Partisi’nin ileri kademelerinde bulunan eski bir kömür işçisi olan Aneurin Bevan’ın sol partiler, Sosyalizm, işçi hareketleri ve işçilerin durumlarıyla ilgili görüşlerine yer verilmektedir.

Çelenk, Sami, “Gene Turizm”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.4, (m.)

Yazıda, turizmin esas yönü olan yeni yerler görme ve gezme isteğinin önemine vurgu yapılmaktadır.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.7 (m.)

Çağdaş sanatın, gerçeklik terimini sanatın savaş alanı olarak kabul ettiğini belirten yazar, bütün sorunun, tartışma ve anlaşmazlığın gerçekliğin ne olduğu ve sanattaki yeriyle ilgili olduğunu dile getirmektedir.

“Bu günün sanatı gerçeklik yaptığı sanısına kapılarak bir çıkmaza girmiş bulunmaktadır. Sanat, hayat ve tabiatın ancak bir hayalini verebileceği bir noktaya ulaşmıştır.” (s.7) diyen yazar, teknik ilerlemenin gerçeği olduğu gibi yansıtmada

etkin bir rol oynadığını belirterek söz konusu hayalin gerçeklikten uzak olduğunu dile getirmektedir.

“Sanatta gerçeklik doğrunun araştırılması ve anlatılmasıdır” şeklindeki görüşe yer veren yazar, sanatçının doğruyu araştırırken ve anlatırken üslup farkını ortaya koyduğunu vurgulamaktadır. Yazar, bu konudaki görüşlerini şöyle sürdürmektedir: “Sanatta hiçbir üslubun gerçekçiliği tekeline olmadığı açıktır. Gerçekçiliğin tabiatını anlamak için ana ilkelerine kadar gitmemiz gerekir. Bu ilkeler; sanatın, tabiatın görünüşünün taklidi olmayıp bir anlaşma aracı olması ve bu anlaşmanın eserin yapısı, dili ve özü yoluyla sağlanmasıdır.” (s.7)

Einstein, Albert, “Eğitim özgürlüğü hakkında Gumbel konusu üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.3, (m.)

Yazıda, M. Gumbel’in bilgeliği üzerinde durulmaktadır. Yazar, Gumbel’in eğitim özgürlüğü hakkındaki görüşlerine yer vermektedir.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.7 (Çev. Alaeddin Bilgi), (m.)

Yazıda, sanatta yapı konusu ele alınmaktadır. Yazar, sanat eserinin yapısının, gerçeğe uyup uymadığını değil, sanatçı ile okuyucu ve seyirci arasında serbest ve kolay anlaşmayı sağlamasının önemli olduğunu dile getirmektedir.

“Sanatın yapısındaki gerçekliğin ayrıcalığı görevini yapmadaki başarısıdır. İnsan ve toplum hakkındaki doğruları açıklamak isteyen sanatçı amacına en uygun yapıyı arayacaktır. Yani kendisini hitab etmek istediği okuyucu ve seyirciye en çok yaklaştıracak ve fikirlerini anlatmak için ona en büyük serbestliği sağlayacak yapıyı bulmaya çalışacaktır. İşte ancak bu faktörler sanatçının seçeceği ve kullanacağı yapı üzerine etkindir, yoksa bunların görünüşteki tabiiilikleri ve yenilikleri değil.” (s.7)

Sanatçının yapıyı bulmasının kolay olmadığını ve hakim güçler tarafından onun özgürlüğünün kısıtlandığını dile getiren yazar, “Sanatın yapısındaki gerçekçiliğin ayrıcalığı görevi ise dilindeki gerçekliğin ayrıcalığı insanı özüdür. Bu araç tabii görüntüler yaratan dile olduğu kadar, tabiatın zıddına görüntüler yaratanlara da uygulanabilir”(s.7) der.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.8-12, (m.)

Yazar, sinemada başlangıçtan ilk hareketli görüntülerin elde edilmesine kadar olan teknik gelişmelerden söz etmektedir. Yazar, La Duca'nın *Sinema Tarihi* adlı eserinden yararlandığını belirtmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Televizyonun Daralttığı Dünya”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, Amerika'da televizyon ve televizyonculuk hakkında bilgi veren yazar, televizyonun zararları üzerinde durmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.8, (m.)

Yazıda, sinemada hareketli görüntülerin elde edilmesine kadar olan teknik gelişmeler ele alınmaktadır. Yazar, Chronophotographer, Eidolscope ve Kinetoscope'un icat edilmesini anlatmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.5, (m.)

Yazıda, Türkiye'de köy ve kent nüfusları incelemekte, köyden kente göç konusu ele alınmaktadır. Yazar, değerlendirmelerinde George ve Barbara Helling'in hazırladığı *Türkiyede Köy* adlı eserden yararlanmaktadır.

Sidney Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım,” (Çev. Alaaddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, (s.10), (m.)

“... sanatın dili teknik yeterlik bakımından ne derece olgunlaşırsa olgunlaşsın gerçekçi yönden faydalılığı, yeni hayaller yaratmada tenki gelişmesine değil, yeni bir insan özüyle tazelenmesine bağlıdır.” (s.10) diyen yazara göre, söz konusu düşünceleri gerçekleştiren Rambrandt'ın başarısını sanatın özünü genişletmesinde bulmaktadır. Yazar, sıradan insanın beğenilerini, yaşamasını ve duygularını sanat eserine yansıtmak için tazelenmesine ihtiyaç olduğunu dile getirmektedir. Yazara göre, Shakespeare'in dramlarında halk türkülerine, halk söyleyişlerine yer vermesi;

Dickens'in roman kahramanlarının sıradan ve zayıf kişiler olması; Schubert'in Wagner'in yaptığına tersine halkın yaşayan duygularını bestelemesi yeni insanı sanat eserine yansıtarak özü tazeleme anlamına gelmektedir.

“Bir sanat dili olarak gerçekçilik üzerine olan fikirlerimizi aydınlatmak için, kendimize sanatçının heyecan ve tabiatın görünüşünü ne derece başarıyla verdiğini sormamalıyız, araştıracağımız taraf sanatına girenlerin kimler ve beraberlerinde ne gibi yeni deneyler getirdikleri olmalıdır. Bundan gayri sanatçının bu yeni deney sahalarını hangi dil yapısı içinde verdiğini de sormalıyız. ” (s.10)

“Sanat dilinin gerçekliği, bir yığın manzara imajları ve ruh tahlillerini musikiye getiren Wagner ile aynıdır. Sanat dilinin gerçekliği, sanatçının hazır bulduğu ifade biçimlerine kattığı çağdaş biçimlerin genişliğiyle ölçülür. Aynı zamanda sanatçının çizmekte olduğu toplum manzarasının bütününe bu örneklerin ve bu örnekle birlikte gelen kişilerin uygunluğu ile ölçülür. Görünüşte yalın, süssüz bir sanat eseri, görünüşünün taklidinden başka bir şey olmayan cilalı bir eserden daha fazla gerçeği yansıtabilir. Eserdeki üslubun gücünü, bizde uygun ve beklediğimiz duygular yaratması veya aklımızı çelmesi ve bizi adeta ipnotize etmesiyle değil, gözümüzü ve kulağımızı açtığı ölçüde değerlendirmeliyiz.” (s.10)

Sanatta desen kavramını da ele alan yazar, her sanatçının söz konusu desenlerden yararlandığını, bunların bir gelenek oluşturduğunu dile getirmektedir. Yazara göre, başlangıçtan itibaren sanat eserlerinde motifler vardır. Sanatçılar motifleri karmaşık bir şekilde kullanarak yeni bir sanat eseri oluştururlar.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.8, (m.)

Yazar, sinemanın teknik gelişmelerini anlatmaktadır. Hareketli görüntülerin elde edilmesinde çalışan mucitlerin çalışmalarına değinen yazar, Amerika’da açılan stüdyodan söz etmektedir. İlk uzun metrajlı film ile ilgili bilgi veren yazar, bu nitelikte hazırlanmış ilk filmlerin adını dile getirdikten sonra sessiz sinema ve sesli sinema üzerinde durmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Nice nice yıllara”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.1, (m.)

Yazı, Cumhuriyetin kuruluşunun 33. yıldönümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Cumhuriyetin yetiştirdiği ilk kuşakının nitelikleri üzerinde durularak devrimlere bağlılığın önemi vurgulanmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Gurbet Vardı Adamlara II”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, kırsal kesimlerdeki tarımsal üretimin nitelikleri ve olanakları üzerinde durulmaktadır.

Çelenk, Sami, “Kadın Asalak Olmamalıdır”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.4, (m.)

Yazıda, kadının çalışma hayatına katılmasının sağladığı yararlar söz konusu edilmektedir.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, (Çev. Alaeddin Bilgi), s.9, (m.)

Yazıda, toplum ve toplum sorunlarını gerçekçi yönden inceleme ve sanat eserlerine yansıtmanın önemli bir problem olduğu dile getirilmektedir. Yazar, sanatçının kolay anlaşılır bir dil kurana kadar, gerçeğin ve doğrunun sanata tam olarak girmesinin imkânsız olduğunu belirtmektedir.

“Sanatın dili ve biçimi hiçbir çağda zamanımızda olduğu kadar birbirine zıt teorilerle karmakarışık olmamıştır. Modern deyimi bugün adeta garip ve anlaşılmaz bir tarzın ifadesi olmuştur. Geçmiş sanatın özeliği olan kolay ve tabii oluşma ortadan kalkmış gibidir. Cezanne, Picasso, Klee, Modigliani, Rouault, Matisse, Backman ve Orozco’yu da içine alan büyük ressamlarımız hemen her zaman teferruatlı ve çoğuncası çelişik açıklamaları gerektirmektedirler. Çağımız edebiyatı, James Joyce’un Ulysses, T. S. Eliot’un The Waste Land, Thomass Mann’ın The Magic Mountain, Marcel Proust’un Geçmiş Zaman Peşinde ve Franz Kafka’nın romanları gibi geniş halk kitlelerinden uzak eserlerin etkisi altındadır. Bartok, Stravinsky, Milhaud, Schoenberg, Hindemith ve Ives gibi önder bestecilerin eserleri, zamanımızdan çok, geçmişin daha kolay anlaşılır bestecilerinin yer aldığı konser proframlarına giremeyecek kadar acayip ve çapraşık görülmektedir.” (s.9)

Çağdaş sanattaki söz konusu duruma bir çok nedenler öne sürüldüğünü belirten yazar, bu yazısında bunlardan üç tanesine yer vermektedir.

“Çağdaş sanattaki bu garip duruma bir çok sebepler gösterilmektedir. Bunlardan birisi bütün sanatlar çoğunlukla anlaşılmaz veya yanlış anlaşılır ve gelecek için yaratılır, hükmüdür. Bazı modernçiler bu gibi eserleri <<geleceğin sanatı>> diye tanımlamaktadırlar. Sanatın çoğunlukla anlaşılamayacağını söylerler. Geçmişteki sanatçılardan çoğu büyük güçlükleri yenmek zorunda kalmışlardır, fakat anlaşılmamaktan asla sıkıntı çekmemişlerdir. Hemen tanınmamalarına ve çoğunun yokluk çekmesine sebep anlaşılmaz dil ve biçimleri kullanmaları değil kişisel bağımsızlıkları ve fikri ataklıklarıydı. Shakespeare’in oyunları ve Beethoven’in senfonileri hemen yazılır yazılmaz oynanıyor veya çalınıyordu. Rembrant’ın çektiği sıkıntı resimlerinin para babası orta sınıfı koltuklayıp pohpohlamamasındandı. Mozart, en popüler besteci olduğu halde aristokratları küstürdüğü ve sanatçıyı uşak sayan geleneğe meydan okuduğu için yokluk içindeydi. Yeni tarzlar çoğu zaman kurulu düzene ve geleneklere uymadığı için hararetle tartışılıyordu., yoksa anlaşılmadıklarından değil.” (s.9)

“Başka bir teori de bu modernçilerin kabiliyetsizliklerini yenilik ve eskinin inkârı ile örtmeye çalışan şarlatanlar olduğudur. Bu iddia umumiyetle anlayamadıkları eserler hakkında hüküm vermek zorunda bulunan ve eski ustaları modern sanatın hücumlarına karşı şiddetle savunan akademik gazete tenkitçileri ve üniversite profesörleri tarafından öne sürülmektedir. Fakat sanatın her dalında şarlatanlar bulunsa da çağdaş sanatın ileri gelenleri geçmişin ustalarına büyük bir hayranlık duymaktadırlar. Kaldı ki modern sanatın doğuşu ile eski ustalar daha iyi anlaşılır duruma gelmişler, geçmiş sanatın bütün alanları daha geniş ölçüde kıymetlendirilme imkânı kazanmıştır: Asya resim ve heykeli, halk sanatı, Rönesans öncesi güzel sanatları, Rönesans ve Elizabeth devri musikisi, 17. ve 18. asır İngiliz şiri bu arada sayılabilir.” (s.9)

“Öne sürülen üçüncü bir sebep, modern sanatın kabiliyetli ve samimim olmakla beraber hasta bir sanat olduğu ve Birinci Dünya Savaşı’nı kovalayan kötümserlik ve hayal kırıklığının olduğudur. Bu teoride bir gerçek payı var. 1920 yıllarında Paris ve Berlin, Futurizm, Dadaizm, Kubizm, Sürrealizm, Ekspresyonizmin iki rakip merkezi halini aldı. Bu devir, sözle açıkladıkları veya

savundukları eserlerin anlaşılmasından daha zor kavranılan yeni estetik teoriler, manifestolar ve tenkitler devri olmuştur. Bu sıralarda yeni ve şaşırtıcı olan her şey sanat diye kabullenilmişti; kurşun kalemle bıyık çekilen Mona Lisa bile...” (s.9)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.8, (m.)

Yazıda, Edison’dan 1914 yılına kadar Amerikan sinemasında meydana gelen gelişmeler anlatılmaktadır. Yazar, kurulan stüdyolar, çevirilen filmler ve oyuncuların adlarına yer vermektedir. Yazının devamında, Fransız sinemasından söz edilerek Fransa’da sessiz sinemanın doğuşu anlatılmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Kahire Bombalanırken”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.1, (m.)

Yazıda, Mısır, Polonya, Macaristan ve Kuzey Afrika’daki çatışmalar söz konusu edilerek, ulusların haklarının korunması ve dünya barışının bozulmaması gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.6, (m.)

Felsefede insanın varoluşuyla ilgili iki görüş olduğunu dile getiren yazar, bunun meteryalist ve ruhçu yaklaşımlar olduğunu belirtmektedir. Egsiztansiyalizmin insanı yaşamak kavramıyla ele aldığını ve ruhçu yaklaşımı genişleterek tanımlamaya çalıştığını belirten yazar, Egzistansiyalizmin insanı hem maddi hem de manevi boyutlarıyla ele aldığını ve yine Egzistansiyalizmin insancıl bir düşüncesinin olduğunu dile getirmektedir. Daha sonra yazar, var olmanın özden önce geldiğini Egzistansiyalist görüş ışığında çeşitli örneklerle açıklamaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ün Adları”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Mustafa, Kemal, Gazi ve Atatürk adlarının anlamları üzerinde durulmaktadır.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.9, (m.)

Yazar, Birinci Dünya Savaşı’nın modern sanat üzerinde etki yaratmaktan uzak olduğunu dile getiren yazar, Joyce, Stein, Picasso, Cezanne, Stravinsky, Schönberg, Diaghilen gibi sanatçıların savaştan önce olgunlaştığını belirtmektedir.

Yazar, hem sanatta hem de tarihte 1870’li yıllardan beri bunalım yaşanıldığını belirten yazar, Avrupa ve Amerika’da pazar mücadelelerinin arttığını, demokrasinin darbe yediği görüşünü dile getirmektedir.

“Küçük ticaretle bağımsız serbest teşebbüsü Amerikan iş hayatından silen mali tekel ve tröstler gittikçe gelişti. İşte bu yıllardan başlayarak sanat dünyası resimde İmpresyonistler, musikide Wagnerciler, edebiyatta İmpresyonist, Sembolist ve sanat sanat için taraftarları gibi yeni okul ve manifestolarla doldu taşı.” (s.9)

1870 – 1914 yılları arasında sanatın politika ile olan ilgisinin az olduğunu belirten yazar, bunun nedeninin teorisyenlerin çoğunun politikasıyla ilgilenmeyi hor görmelerinden kaynaklandığını belirtmektedir.

XIX. yüzyıl Amerika ve Avrupa’sının Kapitalizm dünyası olduğunu, bu nedenle sanatın bir eşya durumuna geldiğini belirten yazar, sanat eserinin pazar malzemesi halini aldığını ifade etmektedir.

“Roman, resim, hikâye ve musiki gittikçe büyüyen bir gelir kaynağı haline geldi. Sanatçı ya amir – memur statüsünün tehditlerini kabullenerek iş adamlarını amir olarak tanıyacak yahutta bağımsızlığı seçerek iş adamlarının yaratacağı rekabete dayanacaktı.” (s.9)

“Halkın sanata karşı duyduğu açlığı gidermek için popüler sanat ürünleri gittikçe büyüyen bir çığ halindeydi. Bu sanat hakiki halk karakterini de geniş ölçüde yansıtıyordu. Küçük bağımsız gazete ve dergiler bir Whittler, Zowell, Mark Twain, O. Henry, Thomas Wast ve Ring Lapdner yetiştirdi. İngiltere’de Dickens birkaç kuruşa satılan dergilerdeki tefrikalarıyla okundu ve tanındı. Fakat bu popüler sanat zamanla halk sanatı niceliğini yitirerek kapitalizm sanatı haline geldi.”(s.9)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.8, (m.)

Yazıda, Melies'nin sinemaya katkısı ele alınmaktadır. Melies'nin “fotoğrafla tiyatro” (s.8) ifadeleriyle sinemanın açıklandığını belirten yazar, Melies'nin montaj tekniğini geliştirmesi üzerinde durmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Bir Mustafa Kemal”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.1, (m.)

Yazı, Atatürk'ün 18. ölüm yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Atatürk'ü gördüğüne dair bir anısına yer vermektedir. Yazar, Atatürk'ün Türk milleti için çalışmış olduğu bildirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Tiyatromuzun devrimizdeki yeri”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.8-9-11, (m.)

Yazıda, Yunan tiyatrosunun doğuşu anlatılmaktadır. 20. yüzyıl tiyatrosuna kadar, tiyatroda belirli bir değişikliğin olmadığını savunan yazar, modern tiyatronun karamsar ve belirsiz nitelikleri üzerinde durmaktadır. Tiyatronun ifade biçimi olduğunu ifade eden yazar, 20. yüzyıl tiyatrosunun ifade orijinalliği nedeniyle bilinç noktasına ulaştığını dile getirmektedir.

Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği, Existentialisme”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.6-11, (m.)

Yazıda, Kant ve Heidegger'den kimi alıntılarla insanın var oluşunun özünden önce geldiği görüşü dile getirilmektedir. Egzistansiyalizmin Tanrı anlayışına yer veren yazar, Tanrı'nın var olmadığı görüşünü savunduğunu ifade etmektedir. Yazar, Egzistansiyalistlerin, Tanrı'nın olmayışını insanların tedirgin edici bir durum olarak algıladıklarını; Tanrı'nın varlığının kabul edilmesinin toplumsal mutluluk için kurulacak ahlâk düzeninin bozulacağı endişesinden kaynaklandığını ön gördüğünü belirtmektedir. Yazının devamında Egzistansiyalist görüş açısından insanın toplumsal sorumluluğu ele alınmaktadır. Yazar, insanın var oluşunu toplumsal sorumluluk kavramıyla gerçekleştirdiğini ifade etmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “İlk Eğitim Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.4, (m.)

Yazıda, ilköğretimi yaygınlaştırmak ve okuma yazma oranını arttırmak için yapılması gerekenlere yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Velhasıl İnsanoğlu Öleceksin”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.5-11, (m.)

Yazıda, İkinci Dünya Savaşı’nın patlak vermesinden önceki son birkaç günün (23-24-25-26-27-28 Ağustos 1939) gelişmelerine yer verilmektedir.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalm”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.9, (m.)

Yazar, Kapitalizmin sanat eserlerinin orijinallliğini bozduğunu ve ortaya konan ürünlerin benzer olması sonucunu doğurduğunu belirtmektedir.

“Sanatçı ve tenkitçiler bu seri imâlatın sanat olup olmadığını, varlığının farkına varır varmaz hararetle tartışmaya koyuldular. Fakat verdikleri hükümler meselenin özüyle pek az ilgiliydi, zira sanat olsun olmasın bu imâlat zamanın kültürünün organik bir parçasıydı.” (s.9)

Yazının devamında yazar, gelişen tekniğin sanat eserini sıradanlaştırdığını, insanlar üzerinde standart etkiler yarattığını ve sanat eserinin içinin boşaltıldığını savunmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.8-11, (m.)

Yazıda, Fry’ın *A Sleep of Prisoners - Mahpusların Uykusu* adlı oyunu incelenmektedir. Oyunun öyküsüne yer veren yazar, oyundaki karakterler üzerinde durmaktadır. Eserin dört karakterinin de esir asker olduğunu belirten yazar, eserde Beckett’in *Godot’yu Beklerken* adlı oyunundaki gibi dinsel kaynaklardan yararlanıldığını ve Tevrat’ın kaynak olarak kullanıldığını belirtmektedir. Yazının devamında oyundaki diyaloglar ile Tevrat’ta yer alan çeşitli ayetler karşılaştırılmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.10, (m.)

Melies'nin sinemaya getirdiği yeniliklerden söz eden yazar, onun *Main Zırhlısı Felaketi* adlı filminin değerlendirilmesine yer vermektedir. Yazar, filmde kullanılan maket teknikleri hakkında bilgi vermektedir. Montaj tekniği üzerinde de duran yazar, söz konusu tekniklerin sinemada ilk olduğunu vurgulamaktadır. Yazının devamında Melies'nin *L'Affaire Dreyfus* adlı filminde de sinemaya temel olan teknikler kullandığını belirten yazar, Melies'nin çevirdiği diğer filmler hakkında (*Cendrillon, Faust, Royaume Fees*) bilgi vermektedir.

Kurtuluş, Baki, “Ölmeyen”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.1, (m.)

Yazıda, Macaristan olayları sırasında Macar gençlerinin şair Petöfi'nin anıtı altında özgürlük için savaşacaklarına ant içmelerini söz konusu eden yazar, özgürlüğün ölmez bir değer olduğunu belirtmektedir.

Şar, Mete, “Çağdaş insan gerçeği”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.7, (m.)

Yazar, önceki yazılarından devamla, Egzistansiyalizmin ahlâk görüşü üzerinde durarak ahlâkın kişisel olduğu görüşüne yer vermektedir. Her insanın kendi ahlâkını oluşturduğunu, sanat eserinde insan paralelinde bir ahlâk geliştirdiğini vurgulayan yazar, Egzistansiyalizmin “İnsanın kendi kendini bulup yaratması” (s.7) olduğunu ifade etmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Yıllar Sonra”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.3, (m.)

Yazıda, Fransa, Rusya, İngiltere ve ABD gibi ülkelerin kendi ülkelerinde özgürlüğe bağlı olduklarını; ancak sömürgeleştirdikleri ülkelerde özgürlüğü, barışı, adaleti yok etmeleri ve bu ülkeleri sömürmeleri anlatılmak istenmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.6-11, (m.)

Eleştirmenin, okurlarınca anlaşılabilir bir nitelikte yazması gerektiğini belirten yazar, Türk edebiyatında eleştirme yazarların neredeyse kendilerince bile anlaşılmadığını savunmaktadır. Anlaşılmamanın nedeninin ortak bir dil anlayışının

olmamasından kaynaklandığını ifade eden yazar, tasartının ruh, bilim ve edebiyatta ele alındığını belirtmektedir. Edebiyatın ruhbilim tanımlamasını kabul ettiğini belirten yazar, tasartıyı “ ... geçmiş bir yaşantıyı temsil eden ruhsal (içsel, zihinsel) bir yapıntı, veya zihnimizin tasarımılaştığı bir resim” (s.6) şeklinde tanımlamaktadır. Yazara göre, şiirde tasartıları getiren kelimelerdir. Bu da geçmiş yaşantıyla ilgilidir. Tasartıların duyu organlarına göre, görsel, işitsel, tadımsal, kokusal, değimsel olduğunu belirten yazar, duyuların temsili ya da kopyası niteliğinde olduğunu dile getirmektedir.

Çavdar, Tefik, “Gurbet Vardı Adamlara III”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.5, (m.)

Yazıda, kırsal kesimlerdeki hayat şartları ve tarımsal-hayvansal olanaklar üzerinde duran yazar, işçi göçünün nedenlerini ele almaktadır.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.10, (m.)

Kapitalizmin etkisiyle sermaye çevrelerinin, sanat eserlerindeki fikirleri daha yakından kontrol etmeye başladığını belirten yazar, bu etkinin edebiyat, müzik ve resimde genişlediğini dile getirmektedir. Sanat eserlerinin anlaşmazlıklarla dolu olduğunu vurgulayan yazar, sanatçıların yeni eserler ortaya koymaktan çok eserlerinin tekrarını yaptıklarını savunmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.9, (m.)

Yazıda, Melies’nin sinemaya kazandırdığı buluşlar üzerinde durulmaktadır. Melies’nin kimi filmlerinin çağının ruhuna uygun olduğunu anlatan yazar, Melies’nin yeni bir dil yarattığını; ancak bunu farkında olmadan yaptığını dile getirmektedir. Melies’nin Montreuil Stüdyosu’nda, filmi kesme, filmi gizleme, örtüleşim kullanma, kişileri çoğaltma, tiyatro tekniğini sinemaya kazandırma, ışık numaraları gibi buluşlara imza attığı bildirilmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Hasret Duyulan”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.1, (m.)

Yazıda, gelişen teknik imkânların, silahlanmayı artırdığı ve insanları mutsuz kıldığı ifade edilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.8, (m.)

Yazıda, Fry’ın *A Sleep of Prisoners - Mahpusların Uykusu* adlı oyunu incelenmektedir. Oyundaki çeşitli diyaloglarla Tevrat’ta geçen ayetleri karşılaştıran yazar, Fry’ın dinsel kaynaklardan yararlandığını dile getirmektedir. Yazının devamında, yazar, Fry’ın toplum ve insan sevgisine önem verdiğini ve bu konuları işlediğini piyesten alıntılarla ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.6, (m.)

Yazıda, tasartı ile duyum kavramları karşılaştırılmaktadır. Tasartıyı, “Bağlı ve serbest tasartılar”, “Yalınç ve karışımli tasartılar” (s.6) şeklinde bölümlere ayıran yazar, tasartı türlerini açıklamaktadır. Bağlı ve serbest tasartıların özgürce geliştiğini savunan yazar, bu tür tasartıların hatırlamayla oluştuğunu belirtmektedir. yazar, Yalınç tasartıların yalnızca bir duyumu, karışımli tasartıların ise birden fazla duyumu temsil ettiğini belirtmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Salgın”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.1, (m.)

Yazıda, suçları özendirici ve kötülük yapan kahramanları işleyen resimli öykü kitaplarının öğrencilerin ruhsal dünyasında olumsuz etkide bulunabileceği gerekçesiyle Kültür Bakanlığı’ndan bir önlem alması istenilmektedir.

Finkelstein, Sidney, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.10, (m.)

Kapitalizmin etkisiyle sanatta eskinin taklidinin sürdüğünü belirten yazar, yaratıcılık ve yenilik için halk kültürüne dönmenin gerekliliğini vurgulamaktadır. Akımların bir tepki sonucu ortaya çıktığını ifade eden yazar, gelişen imkânların yine

de sanatçı üzerinde olumlu etkilerin doğmasını sağladığını, sanatçıya malzeme sağladığını vurgulamaktadır.

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.9, (m.)

Yazıda, David Wark Giriffith’in sinemaya sağladığı katkılar ele alınmaktadır. Griffith’in *The Birth of Naiton* ve *Intolerance* adlı filmleriyle sinemada önemli buluşlara imza attığını belirten yazar, sinemayı tiyatronun ilerisinde gördüğünü ve kamerayı ilgisiz bir alıcı olmaktan kurtardığını vurgulamaktadır. Yazının devamında Griffith’in kısa bir yaşam öyküsüne yer veren yazar, Cecil B. De Mille’e ilham kaynağı olduğunu ifade etmektedir.

Nutku, Özdemir, “Fry: Mahpusların Uykusu”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.10-11, (m.)

Yazıda, Fry’ın *A Sleep of Prisoners - Mahpusların Uykusu* adlı oyununda geçen kimi olaylarla Tevrat’ta geçen olaylar arasındaki benzerliklere yer verilmektedir. Yazar, yazının devamında eseri şu şekilde değerlendirmektedir:

“Fry’ın bu oyunu teknik bakımından olduğu kadar anlam bakımından da eksiksizdir. Şöyle ki, eğer bu oyunu <<nesir>> olarak yazmış olsaydı, belki biraz yabancılik çekerdik. Oysa oyunun şiir olması esere canlılık ve güzellik veriyor. Yer yer Fry’ın iyi bir ozan olduğunu görüyoruz. Yazarı beğenmemizin başka bir nedeni de onun her oyununda bir umut kapısını açık bırakmış olmasıdır. Nitekim bu oyun da bir kelimeyle biter: Meadows: Umutluyuz, umutluyuz.” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.6-9, (m.)

Yazar, tasartının türlerini işlemeye devam etmektedir. Yazar, bu yazısında “Durağan ve oynar tasartılar” ve “Tasviri ve sembolik tasartılar” (s.6) üzerinde durmaktadır. Tasartı tiplerini yediye ayıran yazar, imge tiplerini açıklamaktadır.

Çavdar, Tefik, “Pioner olabilmek”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.5, (m.)

Yazıda, aydınların öncü olması gerektiği görüşü üzerinde durulmaktadır. “Öncü” (s.5) kavramını açıklayan yazar, genç Türkiye’nin ilerlemesini sağlamak ve geleceğe devrimler ışığında aydın bir kuşak bırakmak için her aydının “ pionner-öncü”(s.5) olmak görevi olduğunu ifade etmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.9-11, (m.)

Yazıda, D. W. Griffith’in *The Birth of Nation* ile *Intolerance* adlı filmleriyle sinemaya sağladığı katkılar anlatılmaktadır. *The Birt of Nation* ile Griffith’in sinemanın siyasal bir araç olabileceğini gösterdiğini dile getiren yazar, *Intolerance* ile farklı zamanda ve yerlerde geçmiş öyküleri ilk defa geliştirdiği montaj tekniği sayesinde bir arada verdiğini dile getirmektedir. Griffith’in kameraya özgürlük getirdiğini vurgulayan yazar, kameranin ayağını yerden keserek kamerayı insan gözü fonksiyonunda ilk defa kullandığını da dile getirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.6-12, (m.)

Türk edebiyatında tasartı anlayışı üzerinde duran yazar, tasartıların parlak ve canlı olması gerektiğini şart koşmanın yanlış olduğunu dile getirmektedir. Herkesin imgelerinin farklı olduğunu vurgulayan yazar, tasartının Türk edebiyatında “Hayal” (s.6) e eşit sayıldığını belirtmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.9, (m.)

Yazıda, D.W.Griffith’in sinemaya sağladığı katkılar anlatılmaktadır. Griffith’in küçük hareketlere önem verdiğini, pandomimanın sinemaya alınması yerine davranışın gösterilmesi gerektiğini savunduğunu dile getirmektedir. *Way Down East* adlı filmiyle bir melodram yarattığını anlatan yazar, Griffith’in *Orphans of the Storm* , *Abraham Lincoln* ve *The Struggle* adlı filmlerinin konularının bildik konular olduğunu; ancak söz konusu filmlerinde çeşitli teknikler ile buluşlardan faydalandığı ve geleceğe temel olacak sinema dilini yarattığı bildirilmektedir.

Laurence, William I., “3. Dünya savaşı niçin mümkün değildir”,(Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.4-11, (m.)

ABD’nin Pasifik’teki hidrojen bombası denemelerini izleyen yazar, ABD’nin bu tür denemelerinden ötürü hiçbir milletin savaşı göze alamayacağını dile getirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.8-10, (m.)

Yazıda, Federico Garcia Lorca’nın eserlerindeki kadınların nitelikleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, Lorca’nın kadın kahramanların analık kavramını taşıyan yumuşak, barış dolu kadınlar olduğunu dile getirmektedir. Lorca’nın kadın hakları üzerinde de durduğunu belirten yazar, çizdiği kadın kahramanların, erkekleri kabul etmelerinin aksine hayatı istedikleri gibi bulamadıklarında parçaladıklarını vurgulamaktadır. Yazının devamında yazar, Lorca’nın *Bodas de Sangre- Kanlı Düğün* ve *Yerma* adlı eserlerinde çizdiği kadın kahramanların nitelikleri üzerinde durmaktadır.

Şar, Mete, “Existentializme için Edebiyat”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.7, (m.)

Yazıda, Egzistansiyalizmin edebiyata bakışı ele alınmıştır. Egzistansiyalizmin kendini anlatmak için edebiyatı seçtiği dile getiren yazar, edebiyatta insanın Egzistansiyalist felsefe ışığında canlandırıldığı belirterek, edebiyatın bir araç olarak kullanıldığını ifade etmektedir. Yazar, bu durumun güdümlü bir edebiyat yaratmadığını bildirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Tasartı (image) üzerine”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.7-11, (m.)

“Hayal” ve “image” kelimelerinin aynı anlama gelmediğini ve “hayal” kelimesinin “image” kelimesini karşılayamayacağını anlatan yazar, “imgelem” sözünün de “image”i karşılayamayacağını dile getirmektedir. “Image”ı, en iyi karşılayacak sözcüğün “tasartı” olduğunu dile getiren yazar, yazarların, “tasartı”

sözcüğünü hangi anlamda kullandığını anlatarak “tasartı” kavramını şu şekilde açıklamaktadır:

“İmage kelimesi, bizim bildiğimiz İngiltere ve Amerika’da, yerleşmiş bir edebiyat (eleştirme) terimidir. Karşıladığı kavram, gördüğü iş ve edebiyattaki değeri ana çizgileriyle çizilmiş bulunmaktadır. Yalnız bazı ikinci derecede yönüler üzerindedir ki görüş ayrılıklarına rastlanmaktadır. Bunların da ruhbilimin eleştirel âletlerin incelmesi ile azalacağı beklenebilir.” (s.6-11)

“Bizde image kavramının, bu günkü duruma bakılırsa, biraz daha yakından ve daha inceden bilinmesine, ona uygun bir ad bulunarak ortak bir terim olarak kullanılmasına ve son olarak, edebiyat ve eleştirmedeki yerinin iyice bilinmesini sağlamağa yarayacak başkaca çalışmaların yapılmasına ihtiyaç olduğuna hükmedilebilir.” (s.6-11)

Kakınç, Tarık, “Sinemada 60 Yıl”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.9, (m.)

Yazıda, Mack Sennett (Michael Sinnott)’in sinemaya yaptığı katkılar üzerinde durulmaktadır. Sennett’in sinema yaşamına Biograph’ta figüran olarak başladığı, daha sonra Griffith’in çoğu filminde başarılı rollerde yer aldığı, Mary Picford’un *Owen Moore* serilerinde oynadığı ve Los Angeles’te yönetmenliğe başlayarak *Coney Island*, *Luna Park of New-York*, *The Comrades* ve *Keystone* filmlerine imza attığı ifade edilmektedir. Sennett’in ustası Griffith’in izinde yürüdüğünü belirten yazar, yetiştirdiği yıldız isimlerine de yer vermektedir.

Nutku, Özdemir, “Garcia Lorca’nın kadınları”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.8-10, (m.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 16 Aralık 1956 tarihli 51. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda, Lorca’nın *Yerma* adlı oyunundaki Yerma ve Duan adlı kadın kahramanlarının nitelikleri ve *La Casa de Bernarda Alba – Alba Bernarda’nın Evi* adlı oyunundaki Bernarda ve Adela adlı kadın kahramanların nitelikleri üzerinde durulmaktadır.

Kakıncı, T., “Sinemada 60 Yıl:Thomas Harper Ince”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.9, (m.)

Western filmler ve Thomas Harper Ince'in western filmlere getirdiği yenilikler anlatılmaktadır. Yazar, Amerika'da western filmin ilk defa Edwin S. Porter'ın *The Great Train Robbery* (1903) ile başladığını, D. W. Giriffith'in *The Birth of a Nation* ve Cruze'un *Covered Wagon*'u sayesinde geliştirildiğini belirtmektedir. Thomas Harper Ince'in bir çok western film çevirdiğini belirten yazar, western filmlerine yeni bir boyut getirdiğini dile getirmektedir. Yazıda, Ince'in kısa bir yaşam öyküsüne de yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Bir Tiyatro Fakültesi kurulmalıdır”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.8-11, (m.)

Yazıda, oyuncuların eğitimlerini tam alabilmeleri için bir Tiyatro Fakültesi'nin kurulması gerektiği önerisi üzerinde durulmaktadır. Yazar, konservatuardan gelen oyuncuların, maaş kaygısı içinde işlerini yürüttüklerini, kültürsüz olduklarını, yeteri cesaretleri olmadığını, disiplinli olmaları için eğitime ihtiyaç duyduklarını belirtmektedir. Rejisörlerin de Avrupa'ya gidip orada gördüklerinin dışına çıkmadıklarını, yaratıcı olmadıklarını belirterek, tiyatro alanında daha iyi sanatçı yetiştirmek için Tiyatro Fakültesi'nin kurulması gerektiğini savunmaktadır.

İsimsiz, “Dehşete Teslim Olan Memleket Çin”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.9, (m.)

Yazıda, Çin'de Mao'nun önderliğindeki Komünist hareketin gerçekleştirdiği katliamlardan söz edilmektedir. Ayrıca, Mao'nun yardımcısı olan Lo Jui Ching'in uyguladığı dehşet politikaları da söz konusu edilmektedir.

Kakıncı, T., “Sinemada 60 Yıl:Ince'den Sonrası”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.9, (m.)

Yazıda, 'western' ve 'gang' filmlerinin Thomas Harper Ince tarafından yetiştirilen yıldızlarından söz edilmektedir. Yazar, William S.Hart'ın, Thomas

Harper Ince'in "bir numaralı kahramanı" (s.9) olduğunu, birlikte ünlendiklerini anlatarak Hart'ın kısa bir yaşam öyküsüne yer vermektedir. Ince'in Bassie Barriscale, Frank Keenan, William Dasmond gibi yıldızlar yetiştirdiğini belirten yazar, Ince'dan sonraki western yıldızlarından da söz edilmektedir.

Atar, İhsan, "Eski Yunanda Düşün ve Söz özgürlüğü", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Antik Yunan'da Socrates, Aristo ve Eflatun'dan çeşitli alıntılarla düşünce ve söz hürriyeti ele alınmaktadır.

Kakınç, Tarık, "1900-1914 Yılları", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9, (m.)

Yazıda, 1900-1914 yılları arasında Amerika ve Avrupa'da sinemadaki gelişmeler anlatılmaktadır. La Duca'nın *Histoire Du Cinema* adlı eserinden bir alıntıya yer veren yazar, sinemanın ilk çağının 1914 yılı olduğunu, bundan önce 1908 yılında opera sinemasının var olduğu yönündeki görüşlerine yer vermektedir. 1900-1914 yılları arasında, ABD ve İtalya sinemasındaki gelişmelere yer veren yazar, İtalya dışındaki Avrupa ülkelerinde az da olsa sinema denemelerinin olduğunu, ancak yalnız Almanya'da durgunluk olduğunu belirtmektedir.

Kurtuluş, Baki, "Nazar Değmesin", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.1, (m.)

Yazıda, MTTB'nin bazı dans çeşitlerinin yasaklanması gerektiği görüşünü içeren bildirisi eleştirilmektedir.

Nutku, Özdemir, "Tiyatroda Neo-Realizm", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, tiyatrodaki Neo-Realizm hareketi üzerinde durulmaktadır. İnsanı açıktan açığa gösteren ve insanı dürüstçe ele alıp bunu ayıp olarak değerlendirmeyen Neo-Realizm'in sinema sanatında ortaya çıktığını ve tiyatroya uygulandığını belirten yazar, Neo-Realist ölçülerle eser veren yazarın Tennessee Williams olduğunu dile getirmektedir. Tennessee Williams'ın *İhtiras Tramvayı*, *Gül Döğme* ve *Kızgın Çinko*

Damlar Üzerinde Kedi adlı oyunlarındaki Neo-Realistik öğelere yer veren yazar, Williams'ın Neo-Realizm'in öncüsü olduğunu dile getirmektedir. Neo-realizmi,

“Sinema sanatında bu İtalya ve Fransa'dan gelişti ve çeşitli Avrupa memleketlerinde yerleşti. İnsanı açıktan açığa gösteren bir yönü var. Hiçbir şeye örtülü geçmiyor. Hiçbir yeri ayıp değil. İnsanı dürüstçe göstermek gerektiği gibi onu meydana getiren kavramları apaçık belirtmek hiçte ayıp olamaz çünkü; hele ayıp diye kınadığımız bir takım kavramlar insanı anlatmak için gerekliyse ve bu bir sanat eserinde karşımıza çıkıyorsa değeri üzerinde tartışmanın hiçbir olumlu yanı olamaz.”(s.8) şeklinde anlatan yazar, Tennessee Williams'ın kişilerini bu açıdan değerlendirmektedir:

“Williams'ın seçtiği tipler hayatın içindedir. Hiçbir ayrılıkları yoktur gerçekten. Bu kişileri oturttuğu dekor ve ya hava realisttir. Tüm bu tiplere göredir. Hiç acemilik çekmeyiz oyunun havasından. Ya bu tiplerin davranışları öyle masal gibi gelmez bize. Etleriyle kemikleriyle gözümüzün önündedir Williams'ın kişileri. İşte böylece ortaya bir hayat problemlerini koyduğu vakit sonuna değin duygularımız. Çünkü güçlüdür getirdiği anlam.” (s.8)

Şar, Mete, “Gerçek resmin evrimi”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.7, (m.)

Plastik sanat eleştirmecilerinin gerçek resmin başlangıcını XIV. yüzyılda Giotto'ya dayandırdıklarını ifade eden yazar, Giotto'dan önce primitif resmin var olduğunu dile getirmektedir. Primitif resimde, boyutun olmadığını, öykülemenin amaçlandığını ifade eden yazar, Giotto'nun resmi süsleme sanatı olmaktan çıkardığını bildirmektedir. Giotto'nun resmi doğaya yaklaştırdığını ve duyuların gerçeğine yer verdiğini vurgulayan yazar, resimlerinin rölyef görüşünde olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Simone Martini'nin resmin üç boyutlu niteliklerine az da olsa yer verdiğini dile getirerek Giotto'nun realist olarak kabul edilmesine rağmen, soyut kavramlara da yer verdiği ifade edilmektedir.

Holroyd, Stuart, “Modern şiir ve Metafizik”, (Çev.Ulkü Başsoy), *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.6-7-10, (m.)

Yazı şiir, metafizik ve şair ilişkisini açıklamak amacıyla ele alınmıştır. XIX. yüzyıl iyimser ilerlemeci inancının sarsıldığını, XIX. yüzyıl insanının çevresine ve kendisine eğilmesi sonucunda bir boşlukla karşılaştığını dile getiren yazar, XIX. yüzyıl insanında bir değişiklik meydana geldiğini, bunun şiirde metafizik öğelere dönüşmesiyle sonuçlandığını dile getirmektedir.

“Şiirde metafizik kabullenilmezse günümüzün şiiri hoş bir eğlence ya da yaşantı sorunlarından bir kaçış anlamına gelir. Büyük şiir ise bu kaçış değildir. O, görünüşünün ardında, yaşantıyı kendi gereksinme ve anlayışımıza uygun olarak değiştiren prizmadan gözlüklerimizin yarattığı duman perdesinden sıyrılarak son gerçeği bilinçlemek için bir teşebbüstür. Çoğumuz yaşantımıza güç veren gerçekliklerin salt küçük bir bölümünü kavrarız. Ozan, psikolojik nedenlerle süresiz olarak bazen devrimin gereksinmesinden özgürdür.” (s.6)

Metafiziği, “Metafizik çeşitli bakımlardan tanımlanabilecek bir tilciktir. Bir bakıma o, Var oluş bilimidir. Oluşu konu edinir, onu bulmaya çalışır.”(s.6) şeklinde yapan yazar, şiir ve metafizik ilişkisini de şu şekilde açıklar:

“Şiir, görünüş perdesini yırtıp da, özde derinlemesine araştırmalarda bulunduğu tilciğin bu anlamıyla metafiziktir” s.6 Felsefeci metafizikçiyle ozan metafizikçinin arasındaki ayrımı, birinin evreni açıklaması diğerrinin evreni kabule taraftar olması şeklinde açıklamaktadır.

Yazının devamında yazar şu görüşleri dile getirmektedir:

“Böylece şiir, ebedi sorunlarla dolu ögesi ya da evrenin görünen kısımları dışında insan yaşantısının üzerine çöken karışıklıklara dayandığı zaman metafizik bir nitelik kazanıyor. Şiir, doğrudan doğruya bu sorunlarla ya da onların çözümüyle de ilgili olmaya bilir, salt onlara uyanık olan bir bilinç başlangıcından çıkar. Böylece sorunu kavradıktan sonra metafizik şiirin dış kişiliğini nesnel kuramlarla düşünüp gözliyelim.” (s.10)

“Bu özelliklerden ilki <<Entelektüel Çeviklik>> olarak nitelenebilir. Ebedi sorunların gerçekleştiği yüksek bir bilinç seviyesine erişmekte olan insan usu tam anlamıyla canlı devinimlidir. O, ince düşünce, çok yönlü imaj ve düşüncelerden hoşlanır. Bunun içindir ki şiir çoğu zaman güç ve fantastik görünür. Aynı zamanda o, zıt düşünülerden de hoşlanır ve bu durum içinde yaşantı görüşünü belirir. Jung’un Psychology And Alchemy adlı yapıtında belirttiği gibi <<salt paradokslar yaşantının

doluluğuna yaklaşır. Tek anlamlılık ve paradoks'suzluk tek yönlü olup anlaşılmayanı söylemede yetersizdir. Metafizik Ozanın kafası o kerte faaldir ki bazan düşünceler arasındaki bağı koparır ve bu bağların kurulmasını entelektüel okuyucunun kendisinden bekler. Fakat Ozanın sık sık beklenilmez sözler, şaşırtıcı imajlar, fantastik söz dizileri kurması tilcik oyunları değil, kendine özgü çevresini verebilmesi için kaçınılmaz bir oluşturdur.” (s.10)

Kakınç, T., “1915-1917”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.9, (m.)

Yazıda, 1915-1917 yılları arasındaki Amerikan sinemasında yaşanan gelişmelere yer verilmektedir. Bu yıllarda, Cecil B. De Mille, D.W.Griffith, Ince ve Sennect'in Amerikan sinemasına pek çok katkılarının olduğunu belirten yazar, Cecil B. De Mille'in *Glamour Girl*'ü sinemaya getirdiğini belirtmektedir. Mille, Griffith, Ince ve Sennect'in 1915-17 yılları arasındaki filmografisine yer veren yazar, Charles Chaplin'in bu yıllarda Mack Sennett olduğunu belirtmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Devrimlerin Bütünlüğü Sorunu”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Türk toplumsal hayatında yaşanan değişim ve gelişimlerin birlikte değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Yazar; siyaset, ekonomi, fikir ve sanatta meydana gelen tüm değişim ve dönüşümlerin birlikte incelenmesi görüşünü dile getirmektedir.

Kakınç, Tarık, “Made in U.S.A.”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.9, (m.)

Yazıda, 1915-1917 yılları arasındaki Amerikan yapımı filmlerin önemli olanlarının adlarına yer verilmektedir. Yazar, Amerikan sinemasının Birinci Dünya Savaşı sırasında durgunluk içine girdiğini ve bu sırada bine yakın filmin yapıldığını ifade etmektedir. Ayrıca, Harry Carey, John Ford ve William S. Hartinkiler'in filmografisine yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Yo hoho bir de rom şişesi”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.3, (m.)

Yazıda, kimi sanat dergilerinde, eleştirinin amacından saptırılarak özel kişiliğe hakaret edilmesine çekilmesi konusu üzerinde durulmaktadır. Ayrıca yazar, sanat yapıtlarının üretiminde yöntemsizlik sorunu olduğunu vurgulamaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İnsan ve Kalkınma”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.2, (m.)

Yazıda, her iki dünya savaşında yok edilen teknik imkânlarla rağmen, Almanya’nın elindeki beyin gücü sayesinde yeniden kalkınması anlatılmaktadır.

Finkelstein, Sidney, “T. S. Eliot Üzerine”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.7-11, (m.)

Romantik sanatın 1910-1930 yılları arasında en düşük seviyesine indiğini belirten yazar, bu dönemde, Wagner, Dostoyevski, Monet, E. E. Cummings, Schönberg, Hans Arp, Brancusi, Rembrandt, Beethoven’in eserlerinin yaşadıkları döneme hapsedilmek istendiği ve günü yansıtmadığı görüşlerinin hakim olduğunu dile getirmektedir. Eliot’un romantik sanatın bu şekilde anlaşılmasını önlemek için şiirleriyle duruma çare olduğu bildirilmektedir. Eliot’un *The Love Song of J. Alfred Prufrock* adlı uzun şiirinin Wagner ve 19. yüzyıl romantiklerinin “Aşk-Ölüm” (s.7) felsefesini yansıttığını belirtmektedir. Yazar, Eliot’un *The Wast Land* ve *Ash Wednesday* adlı şiirleriyle romantik sanatın yeniden yaşadığı çağı yansıttığını dile getirmektedir.

Kakıncı, T., “İngiliz Sineması 1914-1918”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.9, (m.)

Yazıda, 1914-1918 yılları arasında, İngiliz sinemasında yaşanan gelişmelere yer verilmektedir. Bu yıllarda, İngiltere’de faaliyet gösteren film stüdyolarının adlarına yer veren yazar, söz konusu stüdyolarının 1914-1918 yılları arasındaki filmografisini ifade etmektedir. Yazıda, “Barker Motion Photography”, “British Actors Film Company”, “International Exclusives” ve “Master Film” adlı sinema şirketlerinin çalışmalarına yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Toplum Gerçeğine Doğru 1: Allons, Enfants de la Patrie....”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.3, (m.)

Ekonomi ve iktidarın Avrupa ve Amerika’daki tarihsel gelişim ve değişimini anlatan yazar, Osmanlı Devleti’nin Tanzimat öncesi ekonomisini ve iktidar durumunu incelemektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Bir Kitap Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Doğan Kardeş Yayınları tarafından çocuklar için uyarlanarak basılan *Don Kişot* romanından söz edilmektedir. Cervantes’in insanlığa ölmez bir eser bıraktığını anlatan yazar, *Don Kişot*’un dünya edebiyatının malı olduğu görüşünü dile getirmektedir. Ayrıca, yazar, “Horror Comics”(s.2) salgınının çocukları etkilediği bir dönemde, eserin basılmasını son derece olumlu bulmaktadır.

Mollem, Guy, “Antlaşmaların Hastalağı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.5, (m.)

Yazıda, NATO ve uluslar arası alanda yapılacak benzer organizasyonların savaşları durduracağı ve dünyaya barışı egemen kılacağı dile getirilmektedir. Ayrıca yazar, 10 yıl boyunca Avrupa’da ülkelerin birleşmek için çalıştığını dile getirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Cezayir’in Yolları Kara”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Fransa’nın Cezayir’deki sömürgeciliği ve gerçekleştirdiği katliamlar eleştirilmektedir.

İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor”, (Çev. A. Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.5, (m.)

Yazıda, USSR muhalifliği yapan *Hürriyeti Seçtim* adlı kitabın yazarı Victor Kravchenko’nun muhalif olduğu gerekçesiyle Sovyet ajanlarınca öldürülme tehlikesi yaşadığı anlatılmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Mağlup edilmeyenler”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.3, (m.)

Yazıda, toplum doğrularının bulunması, bu doğrulara inanılması ve bu doğruların gerektirdiğine göre hareket eden aydın tipinin mağlup olmayacağı görüşüne yer verilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Hizmet ve kadirbilirlik”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Dr. Wittek ve Van Moltke de Totte söz konusu edilerek E. Frank adlı bilginin Almanya’dan kaçarak Türkiye’de yaptığı çalışmalar anlatılmaktadır.

Dursunoğlu, Leyla, “Görünmez hükümdarlar I”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.5-11, (m.)

Yazıda, Masonluğun doğuşuna, Londra’daki tarihsel gelişimine ve Masonların 18. yüzyıldaki ayin biçimlerine yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, “George Stevens”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9, (m.)

George Stevens’in yaşam öyküsünün yer aldığı yazıda, *I Remember Mamma-Annemi Hatırlıyorum* (1948) adlı filmiyle tanındığı bildirilmektedir. George Stevens’in filmografisinin ifade edildiği yazının devamında, filmlerinin kısa bir tanıtımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Hürriyeti seçenler korku içinde yaşıyor II”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.4-11, (m.)

Yazıda, Iogor Gouzenko adlı Sovyet elçilik görevlisinin SSCB’nin istihbarat ve silahlanma bilgilerini deşifre ettiği için korku içinde yaşamasına yer verilmektedir.

Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi II”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.7-11, (m.)

Yazıda, Massaccio, Piero Della Francesca, Uccello, Jan Van Eyck, Provost, Boticelli ve Leonardo Da Vinci'nin resme getirdikleri yeniliklere yer verilmektedir. Yazar, Massaccio'nun resimde derinliği temel olarak işledikten sonra insanı keşfettiğini, Piero Della Francesca'nın resme perspektifi getirdiğini, Uccello'nun resimde perspektifi geliştirdiğini, Jan Van Eyck'in resimde tasarıyla doğayı birleştirdiğini, Jan Provost'un doğa resimlerine kusursuzluğu getirmeye çalıştığını, Boticelli'nin resim sanatında deformasyona yer verdiğini ve Leonardo Da Vinci'nin resimde fon ile figürleri birleştirerek doğanın bütünlüğünü ele aldığını ifade etmektedir.

Çavdar, Tevfik, “İnsanları da mı satın alacaksınız?”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.4-5, (m.)

Yazıda, Abraham Lincoln'ün beyaz-zenci ayrımını kaldırmak için ve zencilere insanca yaşama hakkı tanınması için giriştiği mücadeleler anlatılmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Doldurulmayan bir boşluk”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.2, (m.)

Yazıda, halk evlerinin kapanması sonucunda duyulan üzüntü anlatılmaktadır.

Dursunoğlu, Leylâ, “Gizli Derneklerin Dünyayı Saran Ağları Görünmez hükümdarlar Masonlar Gerçekte Oldukları Gibi I”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.4-11, (m.)

Yazıda, Masonluğun Almanya ve Fransa'da yayılması ile bu ülkelerde Mason teşkilatçılığına karşı yürütülen baskı ve engellemelere yer verilmektedir.

Ölmez, Ümit, “Çeviri Yöntemi Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6-8, (m.)

Yazıda, çeviri yöntemleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, iki tür çevirinin var olduğunu; birincinin kelimesi kelimesine, ikincinin ise uyarlama yoluyla yapıldığını dile getirmektedir. Çeviri yöntemlerinin farklı olması nedeniyle çevirmenlerin birbirleriyle anlaşamadıklarını vurgulayan yazar, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e değin çeviri tarihi üzerinde durmaktadır. Yazar, çevirinin birebir yapılmasına karşı

olduğunu belirterek, çevrilecek eserde anlatılmak istenenin Türkçeye uydurulması gerektiği görüşünü benimsemektedir. Yazar, Nurullah Ataç'ın kelimesi kelimesine çeviri yaptığını dile getirilerek çeviri konusunda anlaşmazlıkların oluşunu, dil ve kültürlerin farklı nitelikte olmasına bağlamaktadır. Yazının devamında sağlam bir çeviri için uyulması gereken ilkelere de yer verilmektedir.

Şar, Mete, “Gerçek Resmin Evrimi III”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.7, (m.)

Yazı, 24 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 9. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda; Raffaello, Franciabigio, Michelangelo, Brünwald ve Dürer'in resme getirdikleri yenilikler anlatılmaktadır. Raffaello'nun sanat için sanat ilkesini resme getirerek akademik resmin kurucusu olduğu, Franciabigio'nun resimde biçimleri bir duygu ya da anlam olmaktan çıkarıp salt biçim güzelliğini amaçladığı, Michelangelo'nun insan vücudunun ayrıntılarını plastik bir değerle ele aldığı, Brünwald'ın resimlerinde figürlerin hakim olduğu ve resimleriyle gelenekten ayrıldığı, Dürer'in ifadeci nitelikte resimler yapıldığı anlatılmaktadır. Ayrıca, yazıda sözü edilen ressamların resim sanatlarına da yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Eğilmesini Bilmeyen Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.3, (m.)

Yazıda, modern sömürgecilik konusu üzerinde durulmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmenin üç yönüsü”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.6, (m.)

Yazıda, eleştirme konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, eleştirmenin üç yönünün olduğunu vurgulayarak bunların “Ortaya yeni (yeni) edebiyat ve eleştirme sorunları atmak suretiyle edebiyat ve eleştirme üzerine düşünmeyi teşvik etmek, düşünmeye yeni ortam yaratmak bir, bu sorunların tartışılmasına imkân vermek üzere bir eleştirme göreneğinin kurulmasına çalışmak iki. (...) Eleştirmeden beklediğimiz üçüncü görev, bizce hepsinden de önemlisidir: Memleketimizde bir

eleştirme göreneğinin kurulmasına çalışmak.” (s.6) şeklinde olduğunu dile getirmektedir.

Ayrıca yazıda, *Pazar Postası* ve Muzaffer Erdost’un eleştirmeye katkılarından şöyle söz edilmektedir: “Yeni bir misal vermek gerekirse, M. Erdost’u gösterebiliriz. <<İkinci yeniler>> konusunu öne sürmekle bir çok yazar ve şairlerimizin şiirle ilgili düşünülerini ortaya dökmelerine sebep olmamış mıdır? Erdost’un bu işi yaparken ileri attığı bazı düşünüler yanlıştır diye onun bu sırada edebiyatımıza sağladığı fayda küçümsenebilir mi? (...) Erdost da bir eleştirme göreneğinin kurulmasında hizmet edenlere yeni bir örnek teşkil ediyor. Çeşitli düşüncelere kendi iddialarının tersini savunan yazılara *Pazar Postası*’nda yer vermekle eleştirmede gögölüğün güzel bir misalini vermiş oluyor.” (s.6)

Ercan, İsmet, “Halikarnas Balıkçısı’nda İnsan ve Tabiat”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.10-11, (m.)

Yazıda, Halikarnas Balıkçısı’nın eserlerinde doğa ve hayata bakışı ele alınmaktadır. Yazar, Halikarnas Balıkçısı’nın eserlerindeki insanların nitelikleri üzerinde durarak deniz ile ilgili insanı ve tabiatı işlediğini vurgulamaktadır.

Lefebvre, Henri, “Devlet ve Sosyalizm”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.4, (m.)

Yazıda, Macaristan ve Polonya olayları nedeniyle Sosyalizm ve devlet konusu ele alınmaktadır. Yazar, Marx, Engel gibi düşünürlerin devlete bakışı üzerinde durarak SSCB’deki devlet uygulamaları hakkında görüşlere yer vermektedir.

Rodoslu, Ali K., “Orta-Doğunun kalkınma plânları”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.5, (m.)

Yazıda, Mısır’a yapılan yatırımlar ve Mısır’ın kalkınma çalışmaları hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Aksoy, Erol, “Havva’nın Karısı”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.8-12, (m.)

Yazar, bir arkadaşının yazdığını belirttiği *Havva'nın Karısı* adlı tiyatro eserinin öyküsüne ve piyes kahramanı Adem'in Türk tiyatrosuna ilişkin yaptığı tirada yer verilmektedir. Bu 'tirad'da Türk tiyatrosunun sorunları ele alınmaktadır.

Alpöge, Attilâ, “İonesco Efsanesi I”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.8-11, (m.)

Yazı, Ionesco'yu inceleyen yazı dizisinin ilkidir. Beckett'in dünyanın her yerinde *Godot'yu Beklerken* adlı piyesinin oynanmasıyla efsanesini yarattığını belirten yazar, Ionesco'nun da eleştirmenleri alaya alarak efsanesini yarattığını belirtmektedir. Eleştirmenlerin, anlaşılma güclüğü olduğu için Ionesco'yu empresyonist, sembolist şeklinde değerlendirdiğini dile getiren yazar, yazının devamında Ionesco'nun kısa bir yaşam öyküsüne yer vermektedir.

Ercan, İsmet, “Halikarnas balıkçısında insan ve tabiat”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.10, (m.)

Yazı, 24 Mart 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 13. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazar, Halikarnas Balıkçısı'nın insanlarına verdiği adların aynı olduğunu; fakat seçtiği insanların rollerinin değiştiğini, kadınların düşkün olduğunu, yarattığı karakterlerin etiyle kemiğiyle denize ait olduğunu dile getirmektedir.

Gabran, Cüneyt, “500'ler”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.5, (m.)

Yazıda, yurt dışında eğitim görüp yurda dönmeyen yaklaşık 500 doktorun Türkiye'ye dönmemelerinde etkili olan toplumsal ve ekonomik nedenler üzerinde durulmaktadır.

Aksoy, Erol, “Batılı oyuncular”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.8, (m.)

Yazıda, batılı oyuncunun nitelikleri ele alınmaktadır. Yazar, Türk tiyatrolarında oynayan oyuncuların batı sahnelerinde de temsil verebilecekleri yönündeki görüşlere değinerek batılı oyunun niteliklerini anlatmaktadır. Yazara göre, batılı bir oyuncu olabilmek için, sahneye konan yapıtı anlamak gerektiğini, yapıttaki

anlamın sahnede değerlendirilebilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Yazar, alaturka oyuncunun kişisel bir oyun tutturarak yapıtın bütününden ayrıldığı görüşünü dile getirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Yeni şiir ve yeni müzik”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.6-7-11, (m.)

Yeni şairlerin çoğunun anlamdan kaçtığını, kolay anlaşılır olmayı reddettiğini dile getiren yazar, yeni şiirin kelimeye ve kelime dizilişine aşırı bir önem verdiğini ifade etmektedir. Anlamı arka plâna atan yeni şiirin diğer sanatlarla benzerliğini “1 – Modern heykel, mimarlık gibi plastik sanatlara, plastik zanaatlara, modern resme (formative etki, soyutlama etkisi). 2- Modern müziğe (ritimsel etki, soyutlama etkisi).3- Kübizm, sürrealizm ve lettrism gibi çağımız akımlarına. 4- Primitive dile, primitive şiirsel dile (duygusal etki, hareketli etki). 5- Sembolik deyimlere (duygusal ve büyüsel etki). 6- Bilmediğimiz yabancı bir tür bir dile (siyasal etki, dinsel etki).” (s.6) biçiminde açıklamaktadır.

Yazıda, özellikle modern müzik ile yeni şiir arasındaki benzerlik üzerinde durulmaktadır. Yazar, modern müzik ile “Atonal Müzik”(s.6) ve “Musique Cencrete” (s.6) i amaçladığını belirtmektedir.

Yazar, atonal müzik ile musique concrete’i şu şekilde açıklamaktadır. “Bilindiği gibi atonal müzik, bilimsel olarak değil de, etkisel bakımdan şöyle tanımlanabilir: Alışmadığımız bir müzik. Alıştığımız müzikte bir <<şartlanma, şartlaşma>> vardır. Bu biraz da tabiatımızın icabıdır. Bir parçayı dinlemeğe başlayınca ilk notalar bizi şartlar, bizi öyle bir havaya alıştıtır. Öyle bir yola sokar ki parçanın arkasını ancak o yolun içinde bulursak beğeniriz. Beğenme bir türlü sürekli alışma, alışılana bulma demektir. Atonal müzikte ise beklenmedik şekilde hava değiştirme, birden askıda kalma, bir yola alışmadan başka bir yola atlama vardır. Alışma, beklediğini bulma olmayınca da böyle bir müziği <<anlamsız>> bulma duygusunun duyulması çok defa tabi olur. Bazı yeni şiirler karşısındaki durumumuz gibi.” (s.6)

“Atonal müzik bize benzer bir insan tabiatına çokluk aykırı gelse bile anlaşılacak bir şey değildir. Çünkü o rastgele bir müzik olmayıp onun da kendine göre kuralları, özellikleri vardır. Bir sanat kaygısı taşımaktadır. Çağımızdaki

şiiirde atonal müzik teknik ve etkisinin izlerini, bulmak mümkündür. Çünkü ne de olsa her ikisi de şiir ve müzik çağımız şartlarının ürünleridir. O şartları yaratan ürünlerdir. O şartların böyle <<aykırı>> bir müziği doğuracak aykırılıkta olduğu da herkesçe malum olsa gerek.” (s.6)

“<<Musique Concrete>> e gelince, burada alışılmazlığın aşırılığa itildiğini, ayrıca <<çalınamaz>> bir müzik yaratıldığını görüyoruz: ya çalan insanın, ya da çalınan aletlerin yetersizliğini aşan bir müzik. Bu müzik, müzik aletleri ile çıkarılamayan çoğu tabiatta ve günlük yaşamımızda rastladığımız seslerin özel cihazlarla tespit edilmesi ve yine özel cihazlarla çalınması ile yaratılıyor. Bu müzik kompoze edilirken tabiattaki sesler her zaman tabiatta olduğu gibi alınmaz, ya bölünerek bir parçası alınır, ya da bu sesler bir araya getirilirken frekansları (yavaşlık- çabuklukları) değiştirilerek terkiib edilir. Birkaç ses aynı anda üstüste bindirilebileceği gibi, bazı seslerin kendilerinden sonra gelen kalıncıları içiçe geçirilebilir. Seslerin istenen etkiyi yapmak üzere tabi hallerinin değiştirilmesi, sesler hem alıcı cihaza geçmeden önce, hem de verici cihazdan alınmazdan önce yapılabilir. Bu arada cihaza düz olarak geçirilmiş bir ses terkiibi cihaz tersine çalıştırılarak büsbütün başka bir terkiip haline sokulabilir.” (s.6-7)

“Adından da anlaşıldığı üzere bu müzik somut seslerin müziğidir. Dalgaların hışıltısı, su damlasının bir yere çarpış sesi, masa gıcirtısı, gonk sesi, arı vızıltısı gibi tabiatte bulunan sesler. Onun içindir ki bunlara ses nesneleri (sound object) denilmektedir. Yani bütün bu sesler somut nesneler gibi düşünölmektedir.” (s.7)

“<<Musique Concrete>> fikri ilk olarak 1914’te İtalyan Futuristleriyle doğmuşsa da ancak magnetik alıcı ve verici özel cihazların gelişmesi ile 1948’den sonra Fransız P. Schaeffer’in denemelerinden sonra ürün vermeğe başlamıştır. İngiltere’den yapılan ilk yayım 1954’te radyo ile yapılmıştır. Bugün bu müzikle doldurulmuş plaklar da vardır.

“<<Çalınamayan müzik>>le <<bir şey söylemiyen şiir>> arasındaki benzerlikler arasında biraz durulabilir. Bir şey söylemiyen şiir alışılmayan şiirdir. Konumuz olan yeni şiirler bir şey söylemek iddiasında olmadığına göre, söyleyeceğini rastlantıya bıraktığına göre, öteden beri ortak mal olarak kullandığımız dili, dil aracısını (medium9 başka bir kullanışa sokuyor demektir. Bu, dile kendi yapageldiği işten başka bir iş yaptırmak gibi bir şey oluyor biraz da. Gündelik

kullanılışı aşan bir dille yapılan şiir ise, çıkış bakımından, müzik aletleri aracını aşan <<musique concrete>> e az benzemese gerektir. ” (s.7)

“Turgut Uyar (Forum, 1 Şubat 1957), Ahmet Köksal (Şairler Yaprağı, Şubat 1957), Ahmet Oktay (Pazar Postası, Şubat 1957) ve Demir Özlü (Pazar Postası, 10 Mart 1957) yeni şiirin ön savunuculuğunu yapan Muzaffer Erdost’un şiiri resim ve heykelle, başkaca zanaatlarla bir tuttuğunu, oysa bu kümedeki sanatlarının malzemelerinin, araçlarının şiirinkinden, yani dilden, farklı olduğunu, bunları karıştırmanın doğru olmayacağını söylüyorlar. Biz de onlar gibi düşünmekle beraber, böyle bir karıştırmayı yadırgamıyoruz. Büyük devrim ve geçiş çağlarında, <<yenilik>> çağlarında, çeşitli sanat kollarının göreve ve olanaklarının karıştırılmasından tabi ne var? Sonra, bu iki kümedeki sanatların kullandıkları malzeme –araçların farklı oluşu bu sanatların karşılıklı olarak birbirlerinin tekniklerinden faydalanmaları, birinin yaptığı estetik etkiyi ötekinin kendi araçları ile yaratmağa çalışmasına engel değildir. Bu bakımdan ele alınınca, yeni şiir, bizim görüşümüze göre, resim ve heykelden çok müzikten faydalanabilir. ” (s.7)

“<<Musique concrete>> bazıları <<müzişyensiz şiir>> diyor. Bu o demektir ki <<musique concrete>> çalınmadan, icra edilmeden meydana getirilen bir müziktir, ayrıca, kendine göre kompozisyon özellikleri olsa da, artistik bir ürün değildir. Öte yandan, Messien, Milhaud gibi büyük müzisyenlerin <<musique concrete>> ile yakından ilgilendiklerini de biliyoruz. ” (s.7)

“Kelimeleri alışılmış yerlerinden oynatarak anlamı rastlansal bütüner kurmaya dayandıran Ece Ayhan tipi bir şiire de <<şairsiz şiir>> demek hatıra gelebilirse de biraz acele etmemek daha uygun olur sanırım. Ortadaki ürünler henüz pek azdır, ayrıca, onların başarı derecesi hakkında kolayca yargıda bulunabilecek kadar eleştirel aletlerimiz de gelişmemiştir. Bu tip ürünleri başarısının zayıf olduğuna bir gün karar da verilse, orhan Veli tipi şiirin tadını çıkarmış bir kuşağın veya bir zümrenin, ancak böyle cesur araştırmacıların daha ileriye sıçrayabileceğine biz kendi hesabımıza şüphe etmiyoruz. ” (s.7)

Çavdar, Tevfik, “Bohawani istasyonu yol vermedi reis”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.3, (m.)

Yazıda, halkın Bohawani’de özgürlük için kendilerini tren raylarına bağlayarak Hindistan’ın kurtuluş mücadelesini verdikleri anlatılmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Tarihten...”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.1, (m.)

Yazıda, İkinci Dünya Savaşı’nın bitmesiyle Mussolini’nin görevden çekilmesi için gördüğü baskılar sonucu ‘Faşist Parti’nin toplantısında yaptığı konuşmaya yer verilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.6-8, (m.)

Yazıda, T. S. Eliot’un *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba* adlı şiirinin tahliline yer verilmektedir. Yazar, Eliot’un, şiirin insan davranışlarına iki yoldan bir şeyler verdiğini belirterek bu iki yolu “Yolun biri duyarım (sense) ve duygu (feeling) dünyasını belirtir ve kapsar; öbürü bu dünyanın sınırlarını daha geniş ve yüce sahaya dağıtır.” (s.6) biçiminde açıklamaktadır. Yazar, *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba*’nın Oruç Çarşambası olarak çevrildiğini; ancak Hristiyanlıkta oruç olmadığı için ‘ash’ sözcüğünün ‘kutlu’ olarak çevrilmesi gerektiğini belirtmektedir. *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba* ile Dante’nin *İlahi Komedya*’sı arasındaki benzerliklere yer veren yazar, Eliot’un şiirlerinde önemli bir yere sahip olan Hristiyan kültürü üzerinde durmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Devrim Konuları: Yeni bir anlayış”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün söz ve icraatlarının Türk milli kurtuluş hareketini zaferle sonuçlandığı, bu söz ve icraatların Cezayir için iyi bir örnek olduğu ifade edilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Dikkat Cezayir, Mustafa Kemal Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Mustafa Kemal Atatürk’ün söz ve icraatlarının Cezayir halkı için örnek teşkil ettiği görüşü savunulmaktadır.

Doğangüneş, Nihat, “Boş”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Yunanistan’ın Kıbrıs sorununu kendi içinde suni bir biçimde gündemde tuttuğu dile getirilerek Yunanistan’ın Kıbrıs sorununa bakış açısı ele alınmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri II”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.6-11, (m.)

Yazı, 31 Mart 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 14. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazar, bu yazısında da, Eliot’un *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba* adlı şiirinin tahliline yer vermektedir. Şiirin öyküsüne de yer veren yazar, Protagonist’in özelliklerinin ve yaşantısının Hristiyanlık bağlantısı üzerinde durmaktadır. Yazar, İncil ve Tevrat’ta geçen ifadelerle şiirde yer alan mısralar arasındaki benzerlikleri de ortaya koymaktadır.

Alpöge, Attilâ, “İonesco Efsanesi II”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.8-10, (m.)

Yazıda, Eugene Ionesco’nun *Kel Şarkıcı* adlı tiyatro oyunu tanıtılmaktadır. Yazar, *Kel Şarkıcı*’nın kimi alıntılarla öyküsüne yer vermektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Gima ve Hatıra”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.1-11, (m.)

Yazar, Ağrı’da bir otelde geçirdiği günlerle ilgili anılarına yer vermektedir. Ayrıca, Ankara’da açılan Gima’nın verim sorununa değinen yazar, Devletçiliğin kalkınmadaki önemi üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri III”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.6, (m.)

Yazı, 7 Nisan 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 15. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazı, Eliot’un *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba* adlı şiirinin tahlilinden ibarettir. Tahlilin bu bölümünde, söz konusu şiirle Dante’nin *İlahi Komedy* adlı eseri arasındaki benzerlikler üzerinde durulmaktadır. Ayrıca şiirde

bulunan cinsel öğelerin, Hristiyanlık kültürünün ve Freud'un teorilerinin izlerine de yer verilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Sağlam bir dünya görüşü üstüne”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Sovyet Komünizmi ile dünyadaki Komünist ve Sosyalist hareketler ele alınmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: İki dünya görüşü”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.1, (m.)

Yazıda, suçsuzların cezalandırılmasındansa suçluların cezalandırılması gerektiği görüşü savunulmaktadır. Yazar, çeşitli ülkelerden suçsuzların da suçlularla birlikte cezalandırıldığını dile getirerek adaletin buna karşı olduğunu vurgulamaktadır.

Nutku, Özdemir, “Kutlu Çarşamba şiiri V”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (m.)

Yazı, Eliot'un *Ash Wednesday-Kutlu Çarşamba* adlı şiirinin IV. ve V. bölümlerinin tahlilinden ibarettir. Yazıda, kitabın IV. ve V. bölümleri, Hristiyan dini metinleri ve inanışlarıyla karşılaştırılmaktadır. Eliot'un mısraları ile İncil'de geçen ifadeleri ele alan yazar, söz konusu mısralarla Tevrat arasındaki benzerliklere de yer vermektedir. Aynı zamanda yazar, Protagonist'in geçirdiği gelişim evrelerine de yer vermektedir.

Serpente, Haldun, “Batılılaşan Orkestra”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6, (m.)

Yazıda, müzik alanında II. Mahmut döneminde yapılan yenilikler ele alınmaktadır. II. Mahmut'un Mehterhane'yi kaldırıp yerine Müzika-i Humayun'u kurması ve Donizetti'nin getirilmesiyle bu dönemde müzik alanında yapılan çalışmalar anlatılmaktadır.

Alpöge, Atilâ, “Ionesco Efsanesi”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8-10, (m.)

Yazıda, Ionesco’nun *İskemleler* adlı oyunu değerlendirilerek oyunda geçen ve “Adam” ile “Kadın” arasındaki diyaloglara yer verilmektedir. Yazar, Ionesco’nun belirli bir şeyi anlatmadığını, bu yüzden eleştirmenlerin sıkıntıya düşerek Ionesco’yu “Orişinalite düşkünü bir züppe” (s.8) şeklinde nitelediklerini ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmecinin Bağımsızlığı”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7-12, (m.)

Yazıda, eleştirmenin bağımlı olduğı görüşü savunulmaktadır. Şiiirin bağımsız, eleştirmenin bağımlı olduğunu dile getiren yazar, eleştirmenin bağımlılığını edebiyat yapıtına ya da sanat eserine duyduğı ihtiyaca bağlamaktadır. Yazar, sanat yapıtının var olmaması durumunda eleştirmenin de var olmayacağı görüşünü ifade etmektedir. İzlenimci eleştirmenin eleştirmede bağımsızlığı savunduğunu dile getiren yazar, A. France ve J. Lemaitre’nin edebiyat yapıtında kendilerini ifade etmeyi amaçladıklarını belirtmektedir. Sanat eserini, kendini ifade etmede bir araç olarak gören izlenimci eleştirmenin, eleştirme üsûlleri içinde en az saygın olanı olduğunu ifade eden yazar, Ataç’ın da bu eleştirme yöntemini seçmesini Türk eleştirmeciliğinin ilerlemesi yolunda bir talihsizlik olarak gördüğünü vurgulamaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Kültür Konuları: Bir anlaşma üzerine”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Federal Almanya Devlet Başkanı Prof. Heugs’un Türkiye ziyaretinin ayrıntısına ve Almanya ile Türkiye arasında gerçekleştirilen kültür konularını içeren anlaşmaya değinilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Kitle eğitiminin meselesi”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.3, (m.)

Yazıda, kitle iletişim araçlarının halk eğitimindeki işlevi ele alınmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Onun Ardından”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.6, (m.)

Yazıda, Nurullah Ataç’ın eleştirmeciliği üzerinde durulmaktadır. Yazar, Ataç’ın A. Tate’in eleştirmede savunduğu “Eleştirmenin yaptığı iş, mesele çözümlmekten çok, ortaya yeni meseleler atmak, yeni soruların zihinlerde doğmasına sebep olmaktır. İyi eleştirme, daha çok soruları sorduktan sonra eleştirmektir.” (s.6) şeklindeki sözler ışığında eleştiri yaptığı ifade etmektedir. Yazara göre, Ataç’ın eleştirme anlayışı şu şekildedir: “Ataç’ın değerinin dil bilmeyenlerce büyük olduğunu sanmak da doğru olmaz. Evet, o, çağdaş modal eleştirme anlayışına göre, batının ileri gelen eleştirmenleriyle böy ölçüşemez belki. Bu yüzden de, dil bilenlerimiz, onun yapıtları yerine batı eleştirmenlerinin yapıtlarından faydalanmayı tercih edebilirler. Fakat eleştirel yazılar geometri dâvalarına benzemezler, her yerde değil, bazı yerlerde uygulanacak şekilde devşirilirler. Türk edebiyatı potasında düşünülüp eritilmedikçe batının eleştirel düşüncelerinden fazla bir şey beklemek yerinde olmaz. İşe evrensel soyut geometri dâvaları değil de Türk edebiyatının somut meseleleri esas olunca, hiçbir eleştirmen Ataç’ın bıraktığı zengin hazineye başvurmadan adım atamaz.” (s.6)

Çavdar, Tevfik, “Savaş, Barış ve Führer’in Ekmeğine Dairdir”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.3, (m.)

Yazıda, İkinci Dünya Savaşı’nın çıkmasında ve Hitler’in fikirlerini yaymasında 1929 dünya ekonomik buhranının Almanya’da yarattığı yoksulluk ve işsizliğin etkili olduğu savunulmaktadır. Yazar, savaşların ortaya çıkmasında, ihtiyaçların etkili olduğunu vurgulamaktadır.

Doğangüneş, Nihat, “Samsun’a Çıktım”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Mustafa Kemal’in 19 Mayıs 1919’da Samsun’a çıkışının Türklerin bağımsızlığını yeniden kazanmasının dönüm noktası olduğu vurgulanmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Kelimedden Biçneye”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6, (m.)

Yazıda, edebiyatta yeni özlerin yeni biçimleri getirdiği görüşü üzerinde durulmaktadır. Yazar, şiirin kelimelerle yapıldığını, her kelimenin en az bir anlamının olduğunu, anlamın kurduğu bütüne “anlam yükü”(s.6) dendiğini dile getirmektedir. Bundan sonra öz ve biçim ilişkisini ele alan yazar, Yeni Şiir’de kelime ve biçim anlayışı üzerinde durmaktadır: “Biçne, ana ve yardımcı kelimelerin yanyana gelmesiyle kurulur. Her kelimenin bir anlamı veya görevi olduğuna göre, yanyana gelen anlamların kurduğu bir toplumsal anlam vardır. Birlikte bir bütün kuran bir kelimeler dizisinde bir kelimenin birden çok anlamı rol alabiliyorsa toplumsal anlam da birden çok olabilir. Bir kelimenin yeri değiştirilir yahut dışarıdan yerine bir başkası konursa, toplumsal anlam da, eğer kalırsa, değişir. Buradaki toplumsal anlama içne diyebiliriz” (s.6)

“Yaşayış ve kültür hayatımıza yeni nesne ve kavramlar, yeni faaliyetler karışması sonucu beğeni ve anlayışlarımız, duyarlıklarımız (sensibility) değişir. Duyarlıkların değişmesi ise yerine konan içnelerin değişmesi sonucunu doğurur.” (s.6)

“Toplumsal bir ürün olan şiiri öteki yazı türlerinden ayıran nitelikler, çağın bazı özelliklerinin duyarlılığının damgasını taşır. Bu niteliklerin içneye ve biçneye ait olmak üzere iki sınıfta ele alınması doğru olmamakla beraber, meselenin daha iyi incelenmesi ve anlaşılmasında faydalı olabilir. Dünden gelen edebiyat ürünlerine bakılınca bunların biçnelerinin (kuruluş biçimi, ayak ve vezin biçimi, ritim biçimi, deyiş biçimi ve gramer biçimi) değişme hızının içnenin çağdan çağa gösterdiği değişme hızından, bazı kıyaslama ölçülerine göre, çok defa düşük olduğu görülür. Bu o demektir ki yeni kuşaklarla gelen yeni özler, eski biçnelerin yükü, toplumsal anlamı, değiştirilmek yahut arttırılmak suretiyle, bir müddet daha eski olan ufak tefek değişikliklerle eski kalan biçnelere içne şeklinde sokulmaktadır (abstrakt form). Kimi çağlarda ise, eski biçnelerin böylece yükletilmesi mümkün olmamakta, hiç değilse tercih edilmemektedir. Bu da yeni biçnelerin çok farklı biçnelerin (organic form) doğuşu demektir. ” (s.6)

“<<Soyut biçne>> den <<organik biçne>> ye geçiş sebepleri nelerdir ve daha çok hangi çağlarda olmaktadır? Bu soru eski kelimelerden yeni kelimelere geçişle ilgili olmak üzere sorulacak soruya koşut olup onunla sıkı sıkıya bağlıdır ve en az onun kadar edebiyatçıları ilgilendirir. ” (s.6)

“H. Read’e göre çağımız organik biçne çağıdır. Bizdeki edebiyatta da eski biçneleri bozarak, kırarak yepyeni organik biçnelerle karşımıza çıkanların sayısı çoktur. Öte yandan yeniler içinde T. Uyar gibi <<Tersine kelimelere belki de her çağda olduğundan daha fazla birtakım yükler vermeğe çalışıyor ozanlarımız.>> diyenler de var. Yani yeni şairlerimiz aynı düşünüşte değiller.” (s.6)

“Bugünkü durum üzerinde düşünüler aynı olmasa da, genel olarak, her yeni gelen nesne, kavram ve faaliyetin yeni kelime yaratmadığı, her yeni gelen duyarlık ve özün yeni biçim yaratmadığı, bu yeni gelenlerin, her zaman olmasa da çok defa eski kelime ve biçnelere yüklendiği kabul edilebilir.” (s.6)

Ağaoğlu, Adalet, “Bertholt Brecht”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.8, (m.)

Yazıda, Bertholt Brecht’in tiyatro görüşü üzerinde durulmaktadır. Yazar, Brecht’in piyes yazarına düşen sınırlar içinde kalmadığını; aynı zamanda piyesin müzik, kostüm, dekor gibi unsurları üzerinde durduğunu ifade etmektedir. Brecht’in eserlerinde açıklamaların önemli bir yer tuttuğunu ifade eden yazar, piyesin pratik ve teorik yanlarını da ortaya koyduğunu belirtmektedir. Brecht’in “mesafe tesiri” (s.8) anlayışının, aktörün üzerinde ısrarla dirması ve seyircinin temsil karşısında objektif ve eleştirici bir konum kazanmasını sağlamak olduğunu dile getirmektedir. Brecht’in mesafe tesiri anlayışını örneklerle açıklayan yazar, tiyatroyu hem bir eğitim hem de bir eğlence aracı olarak gördüğünü ifade etmektedir.

Brecht’in komik unsurun daima trajik unsuru desteklemesi gerektiği yönündeki görüşlerine yer veren yazar, aktörün seyirci karşısında tarihi bir olayı sergiler gibi oynaması gerektiğini ifade ettiğini belirtmektedir. Brecht’in oyunlarının oynanmasının güç olduğu gibi görüldüğünü belirten yazar, gerçekte Brecht’in oyunlarının temsil edilmesinin kolay olduğunu savunmaktadır.

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi: Jacques ya da itaat”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, Ionesco’nun *Jacques ya da İtaat* adlı oyunun öyküsüne ve adları oyunda geçen Jacques Ana, Jacques Baba, Jacques ve Roberte arasında geçen diyaloglara yer verilmektedir. Eserde Jacques ile Roberte’nin evlenmeye karar

vermeleri anlatılmaktadır. Eser, Jacques Ana, Jacques Baba, Jacques ve Roberte arasında evde geçen gündelik konuşmalarla başlamaktadır. Yazar, Ionesco'nun daha iyi tanınmasını sağlamak için bu yazıyı kaleme aldığını belirtmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Dilde İçne”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)

Yazıda, şiirde muhteva konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, muhtevaya ‘içne’ demektedir. Muhtevanın, “etkililik-deyimler kuvveti” (s.6) bakımından üçe ayrıldığını dile getiren yazar, bunların “mantıksal yük, duygusal yük, şiirsel yük” (s.6) olduğunu ifade etmektedir. Yazıda, mantıksal, duygusal ve şiirsel yük şu şekilde açıklanmaktadır. “Mantıksal yük, yani düşünç yahut kurtartı (idea), nesneler, kavramlar ve faaliyetler arasındaki mantıksal ilintileri ortaya koyan ve duygusal-duygusal boyutu sıfır olan sırf zihinsel bir üründür. Bilimsel sözler, deyimler bu başlık altına düşer. Mantıksal olan yükler, mantıksal olan dilsel biçnelerle (formlarla) tertiplenir, kalıplanır. Mantıksal dil biçneler ile uğraşan bilime gramer diyoruz.” (s.6)

“Duyusal-duygusal yük, konuşan kimselerin duydukları ile bunların dinleyici üzerinde olan etkilernden, bu sebeple de toplumsal-çevresel olan sonuçlarından ibarettir. Duyusal-duygusal yüklerüzerinde çalışan bilime de stylistics deniyor. Bu bilimin Bally (1921) tarafından yapılan tanımlaması şudur: <<Stylistics, organize edilmiş bir dildeki deyimleme olgularını duygusal içne bakımından ele alır, yani duyu olgularının dille deyimlemesi ve dilin duyular üzerine olan tesirini inceler.>> Biz, kısaca, deyimleme sırasında yaptığımız seçmelerin (kelime, dizi ve ses seçmeleri) içne üzerindeki etkilerini araştıran bilimdir, diyebiliriz.” (s.6)

“Mantıksal yük duygusal-duygusal yükten bir basamak aşağıda gibidir ve onun özel bir hali sayılabilir. Nitekim duygusal-duygusal etkililik miktarı deyimden deyimde azalır, çoğalır. Bu arada sfıra düşerse mantıksal yük şeklini almış olur.” (s.6)

Duyusal-duygusal yükün mantıksal yükten öte kazandığı anlamı artık fazlalığına, farkına, <<değer>> (value) adını veriyorlar” (s.6)

“O halde stylistics’in çalışma alanı bir deyim <<değer>> kazanmaya başladığı yerde başlar.” (s.6)

“Peki nerede biter? Bu bir tartışma konusu ise de şimdilik Bally (1921) ve Winkler (1929) in düşüncesini kabul edebiliriz. Stylistics edebiyatsal (şiirsel) etkililiğin eşiği ile sınırlandırılabilir.” (s.6)

“Demek oluyor ki şiirsel yük (içne), etkililik ve duygusallık seviyesinde üçüncü basamağı teşkil ediyor, bu basamakta dile etkililik-deyimlilik bakımından en yüklü halini alıyor. Bir şairimiz, Tefik Akdağ, <<Diğer kelime sanatlarında kelimeye yüklenen rolün ağırlık nisbeti yanında çok hafif kalır.>> demişti ki bu da aşağı yukarı aynı kapıya çıkar bir sözdür (Pazar Postası, 27 Ocak 1957).” (s.6)

“Bir dilsel deyimdeki şiirsel yükün incelenmesi ile uğraşan disipline eleştirme diyoruz. Şiirin felsefesini yapmak, üslubun incelenmesini yapmak da denilebilir.” (s.6)

“Yukarıda belirtmeğe çalıştığımız üç basamaklı sınırlandırma kolaylık olsun diye yazılmıştır. Yoksa bu basamaklara körlemesine bağlanmak insanı yanıltabilir.” (s.6)

Ağaoğlu, Adalet, “Dünya Tiyatrosunun Yarını”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.8, (m.)

Yazıda, I. I. T’nin yayımladığı *La Theatre Dans le Monde* adlı dergide Siegfried Melchinger, Joseph Wood Krusch ve Robert Kemp’e yöneltilen “Tiyatroda yarına kalacak eserler nelerdir?” (s.8) şeklindeki sorunun yanıtı üzerinde durulmaktadır. Yazar, üç eleştirmenin Strindberg, Hauptmann, Shaw, Claudel, Giradaux, Pirandello Montherland, Sartre, Brecht, O’Neill, Williams, Saroyan ve Millet gibi isimleri saydıklarını dile getirmektedir. Yazının devamında 1958-1959 tiyatro sezonunda dünyea edebiyatına mal olacak bir eser değil de Türkiye’de gelecek kuşaklara kalabilecek bir tiyatro eserinin yazılmasının bile güç olduğunu belirtilmektedir.

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 5: Ödev Kurbanları”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.8-10, (m.)

Yazıda, Ionesco’nun *Ödev Kurbanları* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir. Ionesco’nun bu esere, “sahte dram” (s.8) dediğini belirten yazar, oyunun öyküsüne yer vermektedir. Olay, Madelaine ve Choubert adlı karı-kocanın

evde gazete okurken bir polisin kapıyı çalması ve Mallot adında birini sormasıyla gelişmektedir. Choubert önce Mallot’yu tanıdığını, ardın hatırlamadığını söylemesiyle Choubert’in bilinçaltına bir yolculuk yapılmaktadır.

Duru, Orhan, “Gereği...”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6, (m.)

Yazıda, öykü ve roman türleri üzerinde durulmaktadır. Öykü ve romanın tanımını “...hikâye bir olay anlatmak sanatı, roman ise insanları, tipleri anlatma sanatıdır.” (s.6) şeklinde yapan yazar, öykü ve roman arasındaki belli başlı ayrımlara yer vermektedir.

Yazar, öykü ve roman gerekirciliğini ise şöyle açıklamaktadır: “Gerekirciliğe gelince: Romanda olsun, hikâyede olsun, eserin çevresi içinde, olaylarda ve anlatılanlarda, birbiriyle ilgili ve tutarlı bir durum aramak herkesin hakkı. En basit okuyucu bile eser içinde birtakım karşıtlıklar ve zıtlıklarla karşılaşırsa kitabı saçma diye kaldırıp atabilir.” (s.6)

Nutku, Özdemir, “Türk Tiyatrosunun Dönemediği Köşe”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)

Yazıda, tiyatro ve şiir ilişkisi ele alınmaktadır. Yazar, Aristo’nun öne sürdüğü üç birlik kuralından söz ederek üç birlik kuralının tiyatrodaki yalnızca iskelet olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Aristo’nun üç birlik kuralını canlandırmak için “catharsis” (s.6) i öne sürdüğünü dile getirmektedir. Orta Çağ Avrupasına ait kısa bir tiyatro tarihine de yer veren yazar, tiyatro ve şiir ilgisini açıklamaktadır. Shakespeare’den sonra Schiller, Goethe, Cheov, Ibsen, Sartre, Giradaux, Max, Frisch, Yeats, Eliot’un dünya edebiyatında en şairane tiyatro yazarları olduğuna değinen yazar, Yeats ve Craig gibi usta oyun yazarlarının tiyatroyu dekordan kurtarıp şiirsel bir anlatıma yaklaştırdıklarını ifade etmektedir. Ayrıca yazar, Japonların No tiyatrosunun da Yeat’in düşüncelerine destek verdiğini anlatmaktadır. Yazının devamında tiyatro ve şiir ilişkisi şöyle aktarılmaktadır: “... oyun içindeki şiirden ne kasıtladığımızı anlatmaya başlayabiliriz. Şiir salt güzel söylemek değildir; fakat aynı şekilde iyi ve güçlü duyurmakla anlamını bulur. İnsanlığın içinde bulunduğu herhangi bir küçük veya büyük durum kendi oranları içinde insan yaşantısını etkileyen önemli olaylardır. İşte bunların önemini belirtmek, bunlara renk ve yaşantı

vermek de şiirin ödevidir. Bu şiiri tiyatroya uygulamak ise ifade gücünü son aşamaya götürmektir. Buradaki <<şiir>> deyiimi her günkü anlamından daha geniş olarak kullanılır.” (s.7)

“Şiir mutluluktur. Şiir en çirkin şeye insan usunda renk veren, güzellik veren yaratıcılık. Tiyatro ise insanı en derin şekilde uyaran bir durum. Bu iki güç birleşince ölmezlik elde edilir.” (s.11)

“Eliot’un da dediği gibi: <<Eğer gerçek tiyatroyu istiyorsak oyun yazarlarına şiiri değil, ozanlara oyun yazmasını öğretmek gerekiyor.>> (Poetry and Drama; s.33). ülkemizde tiyatro yazmasını öğrenmek de ozanlarımıza düşüyor. Türk tiyatrosunun uluslar arasında saygı kazanması için güçlü bir yönümüz olan şiire dönmesi vakit geçirmeden gerekli. Yalnız burası bıçağın keskin yüzü. Tiyatroda şiirle tiyatrodan aşırı romantizme giden yol arasında kıl payı var. Bizim toplumumuz malenkoliye eğilimli olduğu için <<şairane>> tiyatro deyiimi iyi incelenmeli. Tiyatro bir <<facia>> yeri değil, duyguların arındığı bir görgü yeridir. Yeni şiirimiz realist tutumu içinde anlamını buldu. Tiyatro oyunlarımızın da böyle olmaması için hiçbir engel yok-tiyatro yazmasını öğrenmek gayri!” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Bir Teknede Yoğurmak”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6-7-11, (m.)

Yazıda, eleştirmede sınıflandırma konusu ele alınmaktadır. Yazar, birbirine benzeyen unsurların benzer özellikleri ile sınıflandırılmasına “bir teknede yoğurmak” (s.6) demektedir. Sınıflandırmaların çok çeşitli olduğunu dile getiren yazar, bunlardan en önemli üç tanesinin üzerinde duracağını ifade etmektedir.

Yazara göre, ilk sınıflandırma tipinin tanımlamaların geniş tutulması ve birçok nesnenin belli bir ayrıma tabi tutulmadan sınıflandırılması olduğunu ifade etmektedir. “Şiir nedir? Sanat nedir? ” (s.6) gibi sorulara verilen yanıtların bu sınıflandırma içine girdiğini ve verilen yanıtların kişisel olduğunu dile getirmektedir. Yazar, bu sınıflandırmayı en çok Ataç’ın yaptığını belirtmektedir.

İkinci tip sınıflandırmanın “ya A ya B” (s.7) yazılımı olduğunu belirten yazar, bu tip sınıflandırmanın birinci tip sınıflandırmaya benzediğini dile getirmektedir. “ya A ya B” (s.7) sınıflandırmasına örnekler veren yazar, bu sınıflandırmanın kendi düşüncesinden olanların ‘A’, olmayanların ise ‘B’ olarak nitelenmesi olduğunu ifade

etmektedir. ‘B’nin içinde yer alan farklı düşünüler, yine ‘B’ye dahil edilmektedir. Çünkü ‘B’de olanların hiçbiri ‘A’ değildir. Yazar, ikinci tip sınıflandırmaya Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nda kaleme aldığı yazılardaki kimi düşüncelerini örnek olarak göstermektedir: “Erdost (<<Dörüt Gerçeği>> Pazar Postası, 19 Şubat 1956, 6 Mayıs 1956) tabiata, alışılmışa ve gerçeğe uymayan her şeye <<soyut>> diyor. Hareket noktası da, tabiata, alışılmışa, gerçeğe aynen uyan şeylerin sanat yapıtı olamayacağıdır. Böylece muhayyile ürünü olan, deformasyon sonucu olan her türlü yapıt, bizim kelime olarak kullandığımız soyutlama işi araya girsin veya girmesin soyut tanımlaması içine girebiliyor. Her türlü sanat yapıtına soyut diyebilecek olan (çünkü gerçeği olduğu gibi aksettiren hangi şey sanat olabilir?) Böyle bir yağurmanın bize ne gibi bir şey kazandıracağı haklı olarak sorulabilir sanırız.” (s.7-11)

“Erdost’un soyut anlayışına koşut ve onu tamamlayıcı ikinci bir yağurması daha var: Nesre çevrilemiyen her şiir, rastlantı şiiridir, yani bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın yazılan bir şiirdir. (<<Yeni Bir Kelime Anlayışına Doğru>>, Pazar Postası, 24 Şubat 1957). Oysa bu kümede o kadar çeşitli şiir nazariyeleri, akımları var ki, Erdost’un yenileri bir tekneye koyması üzerine yeni şairlerin yazdıkları bunu göstermeye yeter sanırız.” (s.11)

“Erdost bu yazılarını yazalı epiy oldu. O, derin bir düşünürdür. O zamandan beribu konularda herhalde bazı ilerlemeler yapmıştır. Doğrusu merak ediyoruz.” (s.11)

Üçüncü tip sınıflandırmanın kökünün kelimelere, kavramlara yanlış anlamlar yüklemekten kaynaklandığını belirten yazar, birden fazla anlamı olan kelimelerin yalnızca bir anlamını ifade etmek olduğunu aktarmaktadır. Üçüncü tip sınıflandırmaya yazar, Tektaş Ağaoğlu’nun 15 Haziran 1957 tarihli *Forum* dergisinde yayımlanan “Sanatçı ve Politika” başlıklı yazısında ‘toplumculuk’ ve ‘gerçekçilik’ kavramlarına yüklediği özel anlamı göstermektedir.

Çavdar, Tevfik, “Quo Vadis”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.3-11, (m.)

Yazıda, Asya, Avrupa ve Afrika ülkelerindeki Amerikan düşmanlığı kimi örneklerle ele alınarak dünyada Amerikan aleyhtarlığının yükselişte olduğu vurgulanmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Bir İnceleme-Bir Ders”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.1, (m.)

Yazıda, Almanya’da yayımlanan *Frankfurter Illustrierte* adlı gazetenin 10 Avrupa ülkesinde işçi ücretleri ve yaşam düzeyi konusunda yaptığı araştırmanın sonuçlarına yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Gereği II”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6, (m.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 23 Haziran 1957 tarihli 25. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazar, sanatta gerekirliği çeşitli somut örneklerle açıklamaktadır. Sanatın amacının insanla ilgili birtakım olayları ortaya koymak olduğunu belirten yazar, sanatçının gerçekleri olduğu gibi sanat eserine yansıtmaması gerektiğini ifade etmektedir. Roman ve öyküde gerekirliğin, “birey ile eşya, birey ile doğa, birey ile birey, birey ile toplum” (s.6) altında incelenebileceğini anlatan yazar, birey ile eşya ve birey ile doğa ilişkisi üzerinde durmaktadır. Salt tasviri unsurların roman ve öykü okuyucusunun sıkıldığını dile getiren yazar, tasvir edilen eşya ve doğa parçacıklarının insanı ilgilendiren bir yanının olması gerektiğini ifade etmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Dil Kurultayı”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.1, (m.)

Yazı, VII. Dil Kurultayı’nın toplanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, batılılaşma yolunda dil devriminin önemini vurgulayarak gençliğin dil devrimi yolundaki çalışmalarından övgüyle söz etmektedir.

Nutku, Özdemir, “Modern Tiyatroda Estetik”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.9-11, (m.)

Yazıda, modern tiyatronun estetik nitelikleri ele alınmaktadır. Modern tiyatroda sahnenin bir resim gibi olmaması; bir imaj olması gerektiğini belirten yazar, sahnede gerçeğin aynısı değil de değiştirilerek verilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Sahnedeki estetiğin sanatçının gücüne bağlı olduğunu vurgulayan yazar, sanatçının amacının güzel şeyleri değil; güzelliği araması gerektiğini Platon'dan bir alıntıyla ifade etmektedir. İyi bir oyunda dekorun oyunun havasına göre düzenlenmesi gerektiğini dile getiren yazar, tiyatro oyunun düşler halindeki hareketler olduğunu ifade etmektedir. Düşlerin karanlıkta bırakılmaması gerektiğini söyleyen yazar, oyuncunun ödevinin oyunu anlatmak olduğunu ifade etmektedir.

Çağdaş tiyatronun sinema karşısında gücünü yitirdiği yönündeki görüşlerin doğru olmadığını dile getiren yazar, tiyatronun seyirciye daha yakın olduğunu belirtmektedir. Realizmin tiyatroyu resim haline getirdiğini dile getiren yazar, tiyatro yönetmeninin duygu üzerinde çalışması gerektiğini savunmaktadır. Yazının devamında, tiyatronun sinema karşısında gücünü yitirmemesi için tiyatro yazarlarının hayal ve düşlerden hareket ederek oyunlarını şiirsel olarak güçlü kılmaları gerektiği vurgulanmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Bir de Çevrin”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.6-7-11, (m.)

Yazar, yeni biçimlerin yeni özleri getirip getirmediği sorusu üzerinde durmaktadır. İlhan Berk ve Ece Ayhan'ın yazılarında, yeni özün yeni biçimi gerektirdiği yeni biçimin yeni özü gerektirdiği yönünde görüş belirttiklerini hatırlatan yazar, bunun biçim ile öz arasında bir gereklilik sorununu ortaya çıkardığını ifade etmektedir. “Biçne değiştikçe, içnenin de değişeceğini savunmak, bizce, ancak içnenin dar anlamda alınması ile mümkün olabilir: İçne deyince akla anlam geliyor. Böyle bir dar anlam anlayışında gözden kaçan şey çevrinsel anlam dediğimiz şey oluyor ki, bu bizce anlamın üçüncü boyutudur; ve onsuz ne içne ne biçne düşünülemez” (s.6)

Bir cümleinin kendinden önce ve sonra gelen cümlelerin anlamlarıyla çevrildiğini dile getiren yazar, kelimelerin de bir metin içerisinde kendinden önce ve sonra gelen kelimelerin anlamlarıyla çevrildiğini ifade etmektedir. Bir kelimenin birden fazla anlamının olabileceğini, bazı kelimelerin metinde çıkmaması ya da

bilinmemesi metinsel çevrin (frame of reference) sayesinde metnin anlaşılabilirliğini belirtmektedir. Yazar, okuyucu ile şair arasındaki bağının şiire etki yapması bakımından “çevrinsel bağını” (s.6) olduğunu dile getirmektedir. Yazar, yeni şiir hakkında da şu görüşlere yer vermektedir:

“Şiirimizde bugün büyük bir gelişme göze çarpıyor. Akdağ, Ayhan, Berk, Cansever, Nutku, Rifat, Süreya, Uyar ve daha en az bir düzine şair sayesinde şiirimiz O. Veli kuşağının bıraktığı yerden bir hayli ileride daha şimdiden. Yalnız ne var ki yeni şiirin ağır basan bir niteliği araştırmacılık olduğundan gelişmenin ardı gelmiyor. Bu yüzden de yeni şiir üzerine konuşmak güç oluyor, hem de insan bir haksızlık yapacağından korkuyor.” (s.11)

“Biz kendi anlayışımıza göre, yeni şiirde her türlü araştırmayı iyi karşılayanlarıdır. Biricik kaygımız, şiirin bazı aşırı araştırmalarla kaim olduğunun sanımamasıdır. Evet, en aşırı araştırmalarda bile fayda vardır. Fakat amacı gözden uzak tutmamak, araştırma hengâmesi içinde araştırma ile şiiri bir tutmaya kalkmamak gereklidir. İşte şiirin, sadece dilde yapılacak de değişikliklerle yaratılabileceğine inanmak da öyle aşırı bir anlayış bizce.” (s.11)

“Şiir dilini tümü ile yenilemek, şiir başkasının da okuması için yazılıyorsa, istengen bir şey değildir. Yeni şiir şiir yapan şeyde dilin payı en büyük paydır. Fakat bu her şeyin dilden geldiği, dili ne kadar yenilersek, değiştirirsek, deforme edersek o kadar iyi şiir yaratılacağı anlamına gelmez. Tersine, en yeni şiirde bile kuvvet, dilin yeniliği kadar onun ortaklık niteliğinden, herkesçe konuşulan haline yakın düşünüşünden ileri gelmektedir, denilebilir. Kelime elbise gibi değildir: eskisini çıkar, yenisini giy; bu olmaz. Bir azizin cübbesi nasıl şimdi bile harikasal güçler taşırsa, bir çok kelimeler de dünkü kullanıştan ileri gelen bir yücelikle kutsallaştırılmışlardır, hemen hemen bir şiir halini bile almışlardır.” (s.11)

“Kelimeleri tuğla gibi, yahut dama taşı gibi değiştirerek şiirler yaratmak mümkün ise de bu ancak rastlantı ile olabilir. Rastlantı ile şiir olan şey ise, bir bakıma çevrinsel boyutu hesaba katılmayınca da yapılan şeyin soyut veya anlaşılabilir bir kelimeler dizisi, mekanik bir sürrealizm veya dadaizm, yahut sessel bir şiir olma ihtimali çok olur. Hatırlayalım ki her şiir biraz da okuyucuyu hazırlamakla şiir olur. Hazırlamak demek okuyucuya bir şey umdurup onu veya ona benzer bir şeyi şiirde buldurmak demektir. Okuyucunun umduğunu bulabilmesi için ise soyut bir boşlukta

bırakılması gereklidir. Kısacası, dili değiştirmede, dile bel bağlamada çevrinsel boyut dediğimiz şey çok aşırı gitmemize sınır koymaktır. Bu sınırlar ki şiirin <<dehumanization>>unu önler.” (s.11)

Ölmez, Ümit, “Türk Dilinin Geleceği”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.6-7-9, (m.)

Yazıda, Türkçenin tarihsel gelişimi ele alınmaktadır. Yazar, Türkçede arılaşmanın hedefinin Kaşgarlı Mahmut’un kullandığı dile ulaşmak olduğunu dile getirmektedir. Türkçenin mevcut durumunu Kaşgarlı Mahmut dönemiyle karşılaştıran yazar, “Günümüzde durum daha kötüdür. Çünkü, Kaşgarlı Mahmut çağındaki Türkçe, bugünkü Türkçeden hemen hemen daha arık durumda idi. Ve şimdi bizim ona vermek için çırpındığımız Türkçe, biraz da onun Türkçesidir!” (s.7) der.

Üretürk, Vedat, “Bir betiğın üç çevirisi”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)

Yazıda, André Maurois’nın *Le Cercle de Famille* adlı eserinin üç çevirisi çeşitli cümle karşılaştırmalarıyla ele alınmaktadır. Yazar, eserin 1934 yılında yapılan çevirinin Hakkı Aliřan tarafından *Aile Çemberi*, 1944 yılında yapılan çevirinin Füzuran Tekil tarafından yine *Aile Çemberi*, 1957 yılında Nazife Müren tarafından *Aile Çevresi* adı altında yayımlandığını ifade etmektedir. Yazar, aynı metnin her üç çeviride de farklı olarak çevrildiğine örneklerle dikkat çekmektedir. Ayrıca yazar, son çeviride dilin ilk iki çeviriye göre arılaştığını ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Dil de deformasyon gerekliliği”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)

Yaşantıların üç boyutlu olduğunu ifade eden yazar, dilin tek boyutlu (linear) olduğunu dile getirmektedir. Yazar, dilin tek boyutlu olmasından vtürü deformasyonun gerekli olduğunu “... Dilin tek boyutlu olmak, satıra uymak zorunluluğu yüzünden ileri gelen yetersizliği ise yaşatılarımızın bütünlüğünü yansıtmamıza engel olur. Dilde alışılagelen biçneleri zorlayarak, sarsarak yeni

biçnelerin kurulmasına çalışılması, deformasyona gidilmesi işte bu sebeplerden zaruret olur.”(s.6) şeklinde ifade etmektedir.

Vurgu ve tonlamaların anlatımda mesajın iletilmesi bakımından önemli bir rol üstlendiğini belirten yazar, “Organik tarşın (rebspense) ”(s.6) olarak tanımladığı kavramın, dilde ussal bir yargı ve hareketten önce bulunması anlamına geldiğini vurgulamaktadır.

Yeni biçimlerin her zaman yeni özler getirmeyeceği üzerinde duran yazar, biçimde değişiklik yapmanın öz düşünülmeden mümkün olmayacağını dile getirmektedir. Şiirde deformasyona alışılmış buçumlerden kurtulmak için gidildiğini ifade eden yazar, “Deformasyona, çokluk alışıldan usanma sonucu geçiyoruz. Anlaşılan, biçneleri artık pek beylik buluyor, bunların görevini bitirdiğini sanıyoruz. <<Bunalım>> dediğimiz şeyin bir sebebi herhalde buraya, eldeki biçnelerin bizi ölü bir kalıp gibi kasdığını duymamıza dayanıyor. (...) Bunalım daha çok eldeki biçnelere yeni özler yüklenemeyeceğini sezmekten, duymaktan ileri geliyor. Bu sezişinde aşirin haklı olup olmadığı, tabii, verdiği yapıtla anlaşılır. (...) Şair ne kadar başarı gösterirse, deformasyona gittiği takdirde başarı ihtimali o kadar yüksek olur.”(s.6)

“Deformasyonun başka sebepleri daha var. Şair yaşayan nesne ve biçimlere, yaşamın kendisine soğukluk duyabilir, yahut onları önemseyemiyebilir. Onun için artık insansal öz ha var ha yok demektir. Kelimelerle istediği gibi oynamak suretiyle öz üzerinde egemenlik kurmak ve sadece bu egemenliğin verdiği mutluluk için yazmaktır onun amacı. Bazıları <<nihilizm>> de mutluluk bulabilir. Hiçliğin bile bir biçneye sokulması kaygısı şair tarafından duyulabilir. Yalnızca sessel etki yaratmak için de biçneleri deforme etmek yoluna giden şairler vardır. Bütün bunlara <<formalizm>>, <<poesie pure>> gibi karanlık adlar verilmektedir.”(s.10)

“Şairlerin şiir anlayışı çeşitli oluyor. Bir kısmı şiiri şairden okuyucuya bir haber, bir bilgi, bir duygu eriştiren şey diye sayıyor. Kimisi de şiir bir yaratıktır, diyor, tıpkı Tanrı’nın yarattığı tabiat gibi. Bu ikincilerde deformasyona kaçanlar daha çok oluyor. Birinciler, bir şey iletmek derdinde olduklarından alışılmış şiir biçnelerinden ve alışılmış dilden pek ayrılamıyorlar. Bizde deformasyona giden şairlerin çoğunun şiir anlayışları henüz derlenip toparlanmış değil. Bu yüzden birtakımı bakıyorsunuz şiirin toplumsal görevinden söz açıyor, şiir bir şey anlatmalıdır, diyor, bir yandan da

belki kendilerinden başka kimsenin anlayamayacağı biçne ve içnelerle ortaya çıkıyor. Oysa kelimelerle oynamanın bir sınırı vardır, eğer yazdığımızın okunmasını istiyorsak. Dil gibi şiir de durmadan gelişen, yeni biçnelere giren bir varlık. Denilebilir ki şiirde bilerek yahut bilmiyerek deformasyona gidilmesi çok defa zaruridir. Fakat yine dil gibi şiirde de alabildiğine deformasyon yapılamaz. Bunu sınırlayan faktörler vardır.”(s.10)

Duru, Orhan, “Gereği”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.6-10, (m.)

Yazı, 30 Haziran 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 26. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazar, önceki yazısından devamla, sanatçı gözüyle insanın doğa ile ilişkisini özetledikten sonra insanın insanla ilişkisini incelemektedir. Bilinçaltı incelemesinin sanatta olumsuz bir durum olmayacağını ifade eden yazar, insanın çevre ile ilişkisi üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Japon Tiyatrosu Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.8, (m.)

Yazı, Japon tiyatrosunu tanıtmak amacıyla kaleme alınmıştır. Yazıda, Japon tiyatrosu olan No tiyatrosu tanıtılmaktadır. Yazar, Japon tiyatrosunun şiir üzerine kurulduğunu, No tiyatrolarının da dramatik şiir üzerine kurulduğunu ifade etmektedir. No tiyatrosunda iki önemli ögenin bulunduğunu belirten yazar, “Baş dansörün ilk ve ikinci sahneye çıkışı arasındaki ara ve seyircinin arayla bölünmüş bu iki parçayı birbirine bağlamak için hayallerini kullanmalarıdır.” (s.8) der. No tiyatrosunun seyirciyi oyundan bir parça yaptığını dile getiren yazar, bu tiyatronun şiirsel yönünün Yeats’i Uzak Doğu’ya çektiğini ifade etmektedir. Yazar, No tiyatrosunun şiirsel yönünü şöyle açıklamaktadır: “Yunan tiyatrosunda olduğu gibi, önemsiz sahneler nesir ile, oysa duygu sahneleri şiir ile ifade edilir. Bu sahnelerdeki şiirler ise çok zor ve soyuttur. Japon dilinin kelimeler üzerinde çeşitli buluşlar yapmaya uygun olması da şiir yönünü bir kat daha arttırır bu oyunların.” (s.8)

Çavdar, Tevfik, “Bütün Savaş Kara Altın İçin”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Orta Doğu petrollerine hakim olma mücadelesine yer verilmektedir. İngilizlerin bu bölgede petrol için kanlı müdahaleler yaptığını anlatan yazar, Amerika'nın ise bu bölgeye hakim olmak için Kral Suud aracılığıyla hakimiyet kurmaya başladığını ifade etmektedir. Yazının devamında Aramco gibi batılı büyük petrol şirketlerinin Orta Doğu'da oluşturdukları sömürü de ele alınmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrimlerin Dış Etkileri”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.1, (m.)

Yazıda, esaret altında bulunan doğu toplumlarına Türk kurtuluş mücadelesinin örnek olduğu görüşüne yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Gereği IV”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (m.)

Yazıda, birey ve toplum ilişkisinin sanattaki etkileri ele alınmaktadır. Eski çağlardan beri bireyin toplumla çatışma içinde olduğunu söyleyen yazar, sanatçının alışılan toplum anlayışına karşı koyduğunu, bu yüzden de dışlandığını vurgulamaktadır. Sanatın toplumda meydana gelen değişimler ve teknikte ortaya çıkan gelişimler nedeniyle yalnızlaştığını, bu yüzden de yalnızlığını aşmak için toplumun yanında yer aldığını savunan yazar, “Yazar toplumsal meselerler eğildikçe ve yazdıklarının doğru olmasını istedikçe çıkar yol budur. Bu arada kişileri görüşlere mümkün olduğu kadar az yer verilmelidir. Nasıl toplum içindeki kişisel ilişkilerimiz beş-on kişiyle kalıyorsa bir kişi yalnız kendi kafasıyla toplum meselelerinin çözümüne erişemez. Öyle olsaydı birtakım kişisel tesbitlerle yetinmesi gerekirdi. Onun için bilimi yardımına çağıracaktır.”(s.11) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Japon Kukla Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8, (m.)

Yazıda, Japon kukla tiyatrosunun tanıtımına yer verilmektedir. Joruri adı verilen şarkıcılarla kukla oynatanların birleşmesiyle Japon kukla tiyatrosunun doğduğunu ifade eden yazar, bu tiyatronun doğmasında Osuka, sonradan Joruri olan biri ve Chikamatsu adındaki oyun yazarının etkili olduğunu dile getirmektedir.

Yazının devamında Japon kukla tiyatrosunun tarihsel gelişimine ve kukla teknikleri hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

S., Ömer Atilâ, “Hukuk Dilimizde Devrim”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.2, (m.)

Yazıda, hukuk dilimizin Türkçeleşmesi ve Arapça ile Farsça olan terimlerin yerini yavaş yavaş Öz Türkçe terimlerin almaya başladığı ifade edilmek istenmektedir

Nutku, Özdemir, “Gene Japon Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.8, (m.)

Yazıda, Japon tiyatrosunun tarihsel gelişimi ele alınmaktadır. 1680 yıllarında yaşadığı sanılan Kabuki adında bar kadının Kyoto ırmağının kuru yatağında dans edip şarkı söylemesiyle Kabuki tiyatrosunun doğduğunu anlatan yazar, No tiyatrosundan farklı olduğunu dile getirmektedir. Yazar, Kabuki tiyatrosunun No tiyatrosundaki sahne anlayışını derinleştirdiğini ve dekoru iyice göstermek için sahneyi genişlettiğini ifade etmektedir. Ayrıca yazar, Kabuki tiyatrosunun sahneden gelip seyircinin tiyatronunu arkasına değin giden yol olan ‘çiçek yolu’nu ilk defa ortaya koyduğunu belirtmektedir. Yazının devamında, Kabuki tiyatrosunun kimi nitelikleri, No tiyatrosundan ayrılan yönleri ve bu tiyatroyla ilgili önemli isimlere yer verilmektedir.

Tamer, Erdoğan, “Doğu ve Atatürk üniversitesi”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.5-11, (m.)

Atatürk Üniversitesi temel atma töreniyle Erzurumda bulunan yazar, Erzurum şehri ve halkı hakkında kimi bilgilere yer vermektedir. Yazar, üniversitenin Erzurum’da Atatürk devrimlerini gerçekleştireceği görüşünü dile getirmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Viva Liberta Popular”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.3-1, (m.)

Yazıda, Amerika’nın Guatemala’daki sömürü faaliyetleri anlatılmaktadır. Yazar, Guatemala’nın öz kaynaklarının Amerikalı şirketlerce sömürüldüğünü,

Amerika'nın isyan eden halka Sovyet gemisinin silah yardımı yaptığı gerekçesiyle bombalar yağdırdığını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Kazan’ların okulu”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.9, (m.)

Yazıda, Elia Kazan ve Strasberg'in kurdukları Actors Studio tanıtılmaktadır. Actos Studio'nun amacının savaş öncesinde dağıtılan Group Theater'i devam ettirmek olduğu belirtilmektedir. Elia Kazan'ın öğretim metodunun Stanislavsky metodunun psikanalize göre uyarlanan şekli olduğu bildirilmektedir. Elia Kazan'ın sinir buhranının coşkunuğunu oyun sanatının temeli saydığı dile getirilmektedir. Elia Kazan'ın, oyuncu olmak için Acros Studio'ya baş vuranlara neşe, pişmanlık, keder gibi hislerin eşya ve hayvan taklidi de yaptırdığı ifade edilmektedir. Okulu bitirenlerin ya Broadway'e ya da Hollywood'a gittiği belirtilerek Marlon Brando, James Dean, Montgomery, Clift, Eva Maria Saint, Carrol Baker gibi sanatçıların Actors Studio öğrencileri olduğu bildirilmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Küçük güneşler artık birer birer uyanın”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.3, (m.)

Yazıda, aydın bağımsızlığı ve özgürlüğü üzerinde durulmaktadır. Yazar, Tevfik Fikret'i örnek göstererek aydının bağımsız olması gerektiğini ve yozlaşmış toplumun karşısında kendi gerçeklerini ve doğrularını savunabilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Nutku, Özdemir, “Japon tiyatrosu üzerine son yazı”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.8, (m.)

Yazıda, çağdaş Japon tiyatrosu üzerinde durulmaktadır. 1850'den itibaren Japon tiyatrosunun batı tiyatrosuyla ilişkiye geçtiğini anlatan yazar, 1850'de Japonya'da ortaya çıkan Shinsei Shipa adlı hareketin batıyı örnek aldığını ve Shakespeare oyunları ile Ibsen, Wilde, O'Neill, Strinberg'in eserlerinin sahnelendiğini ifade etmektedir. Çağdaş Japon tiyatrosunun avante-garde tiyatroyla ilgilendiğini belirten yazar, klasik Japon tiyatrosunun dar bir topluluğa seslendiğini ifade etmektedir. Çağdaş Japon tiyatrosunda batıdan kazanılan kavramlar ile klasik

yöntemi sentezlediğini dile getiren yazar, Japon tiyatrosunun gelişimini sağladığını ve Hiroşima'ya atılan bombadan sonra insanlık kavramı üzerinde düşünmeye başladığını vurgulamaktadır.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-I-“, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.7-11, (m.)

Yazıda, sanat eserinin kalıcılığı konusu üzerinde durulmaktadır. Sanat eserlerinin çağının ve toplumunun aynası olduğunu dile getiren yazar, eserin yarına kalmasında iki ayrı düşünüş olduğunu; bu görüşlerden birincisinin yarına kalınamayacağını, ikincisinin ise yarına kalabilmenin mümkün olduğunu savunduğunu dile getirmektedir. Sanat eserinin çağını yansıtmaması nedeniyle geleceğe kalmasının mümkün olmayacağını ifade eden yazar, Nurullah Ataç ve Salâh Birsell'in bu görüşte olduğunu belirtmektedir. Victor Hugo'nun sanat eserinin hiç ölmeyeceğine inandığını dile getiren yazar, Victor Hugo'yla aynı inancı taşıdığını vurgulamaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Ankara'nın Taşına Bak”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Millî Mücadele Hareketi'nin haklılığı ve gerekliliği üzerinde durularak Kurtuluş Savaşı'nın bağımsızlık mücadelesi veren uluslara örnek olduğu dile getirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “‘Sinema-Konusu’ üzerine”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.9, (m.)

Yazıda, Türk-Film İmâlcileri Derneği'nden Çetin Karamanbey, Faruk Kenç, Baha Gelenbevi, Haki Erol ve Vehbi Belgil'in hazırladıkları sinema kanunu hakkında bilgi verilmektedir. 20th Century Fox'un başkanı Spiros Scouras'ın Türkiye ziyaretini de değinen yazar, yeni kanunla sinemanın içinde bulunduğu keşmekeşten kurtulduğu ve Mussollini İtalyasından alınan sansür yönetmenliğini de değiştirildiğini bildirmektedir. Yeni kanunun, sinemanın endüstrileşmesine önemli katkılarının olduğunu ifade eden yazar, film sınıflandırmalarından ve sinema salonlarındaki kimi zorunluluklardan söz etmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Aydınların günlerin ilki”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.1, (m.)

Yazı, 30 Ağustos Zafer Bayramı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Atatürk’ün büyük bir kararlılık ve cesaretle Taarruz’u yürüterek başarıya ulaştırdığı ve bu süre sırasında Atatürk’ün yakalanarak İstanbul’da esir edildiği haberlerinin yayıldığı; ancak bu haberin asılsız olduğunun ortaya çıktığı ifade edilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Ulusal Tiyatro Kavramı Tiyatro Sanatını sınırlandırmaz mı?”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.8, (m.)

Yazıda, batı tiyatrosunun çağdaş gelişimi ve Türk tiyatrosunun ulusal kaynaklara dönmesi gerektiği düşüncesi ele alınmaktadır. batı tiyatrosunun Hugo’nun *Hernani* ve *Cromwell* piyesleriyle özgürleşmeye başladığını anlatan yazar, çağdaş Avrupa tiyatrosunun ulusal kaynaklardan çok evrensel Antik Yunan tiyatrosuna yeni biçimlerle denediği ifade etmektedir. Japon tiyatrosunun da batılı kaynakları referans alarak güçlendiğini dile getiren yazar, Türk tiyatrosunda Karagöz ve Orta Oyunu motiflerini kullanmanın tiyatroyu sınırlandıracağını, onun yerine evrensel konuları işlenmesine Tür tiyatrosuna daha faydalı olacağını ifade etmektedir.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatı Yarına Kalmak Meselesi-II:Kalıcığın Dayanakları nelerdir?”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7, (m.)

Yazıda, edebiyat eserinin geleceğe kalmasındaki dayanaklar üzerinde durulmaktadır. Yazar, eleştirmecilerin edebi eserin geleceğe kalmasının nedenlerini araştırdıklarını, geleceğe kalma konusuyla ilgili başlıca üç anlayışın olduğunu ifade etmektedir. Biçimcilerin edebi eserin biçim unsuru sayesinde yarına kaldığını, öncülerin edebi eserin geleceğe kalmasının içerik sayesinde mümkün olduğunu, üçüncü anlayışın ise edebi eserin geleceğe kalmasının onun gerçeğin kopyası olmamasından ileri geldiğini savunduğunu dile getirmektedir.

Gürler, Galip, “yüzüstü bırakılan bir kültür müessesesi: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.2, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin kadınlara okuma-yazma eğitimi vermesi konusu ele alınmaktadır. Yazar, yasal bir değişiklik nedeniyle kız öğrencilerin eğitime katılmasının güçleştirildiğini dile getirmektedir.

Tamer, Erdoğan, “Bu Yoldan dönmek lâzım”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.2-11, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin öğretmen okullarına dönüştürülmesinin doğru bir tasarruf olmadığı görüşü dile getirilerek Köy Enstitülerinin kalkınmadaki rolü ele alınmaktadır.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-3:Konunun yeri ve değeri”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.7-11, (m.)

Yazı, 8 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 35. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Önceki hafta özcülerin bir kolu olan tabiatçıları incelediğini, bu yazısında ise konucuları ele alacağını belirtmektedir. Konucuların, sanat eserini işlediği konuya bakarak değerlendirdiğini anlatan yazar, konucuların biçime hiçbir değer vermediklerini ifade etmektedir. Yazar, kimi örneklerle konucuların yanıldıklarını belirterek sanatta politika, bilim ve dini birbirine karıştırdıklarını savunmaktadır.

“... tek başına konu (öz), eserin değerlendirilmesi için sağlam bir birim, estetik bir ölçü olamıyor. Çünkü öz, ancak biçim içinde ve biçimle beraber var oluyor, anlaşılıyor, yaşıyor” (s.7) diyen yazar, konunun (öz) sanat eserini yaratmakta yeterli olmayacağını ifade etmektedir. Yazının devamında ‘Bütüncüler’in özle biçim ayrımını yanlış buldukları ve öz ile biçimin sanat eserinde bütünlük kurduğu görüşünü savunduklarını belirtmektedir. Yazar, bu görüşe katıldığını dile getirerek, özün güzelliğiyle biçimin güzelliğiyle de özün yakından ilgisi olduğunu ifade etmektedir.

Aydın, M., “Okumak Bakımından Hür müyüz”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.5, (m.)

Yazıda, Türkiye’de eğitim imkânları ve bu imkânların eksiklikleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, imkânların sınırlı ve belirli bölgelerde yoğunlaştığını dile getirerek eğitimde fırsat eşitliğinin olmadığını savunmaktadır.

Edgü, Ferit, “Bir büyük tedirgin Lautréamont”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.6-12, (m.)

Yazıda, Lautréamont’un sanat anlayışı *Les Chants de Moldoror-Moldoror’un Şarkıları* adlı eserine ait değerlendirmeler yer almaktadır. Yazar, makalesinin Philippe Soupault’un bir incelemesi ve Camus’nun “Lautréamont ve Bayağılık” adlı yazısını okuduktan sonra kaleme aldığını belirtmektedir. Yazıda, Comte de Lautréamont’un toplumla uyuşmadığı, dinin baskısına karşı koyduğu, toplum değerlerine baş kaldırdığı, bunaltı yolunu seçtiği anlatılmaktadır. Lautréamont’un Gerçeküstücüler ve Varlıkçılar tarafından benimsendiğini dile getiren yazar, *Les Chants de Moldoror* adlı eserine ilişkin değerlendirmelerde bulunmaktadır: “Les Chant de Moldoror’daki parçalar birer psikanaliz verileri gibidir. Taşlanan adam, örümceğin kanını emdiği adam, köpeklerin kanını emdiği adam, köpeklerin kovaladığı adam, Felmer’in, Reginald’ın, Mervyn’in beynine çakılmış anıları... Kaanlık, pis, bayağı bir dünyada yaşayan insanların, iğrençliklerin mahkûmları, bizzat Lautréamont’un simgeleridir.” (s.6)

“O daima bir kaçış bir arayış, bir tedirginlek içindedir. Bütün değerleri kokmuş bu dünyayı temizlemenin güçlüğüne görüyor, bu onu umutlamaktan alıkoyuyor. Güçsüzdür. Kendisini bir düzene ulydurmuyor. Yıkıcılığı seçiyor, insanı (fakat bireyi kurtarmanın, bireyi değiştirmenin yolunu seçiyor, aynı zamanda kendi kurtuluş yoludur. Her şeyi sakıncasız söylemek vaktinin gelip geçtiğini biliyor.” (s.6)

S., Ömer Atila, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.8-12, (m.)

Yazıda, dinleyici ve oyun yazarı ilişkisi ele alınmaktadır. Oyun yazarının yetişmesinin yalnızca Türk tiyatrosuna mahsus bir sorun olmadığını dile getiren yazar, düzenleyici yokluğunun da tüm dünya tiyatrosunda yakınılan bir sorun olduğunu ifade etmektedir. Tiyatronunu altın çağlarını yaşamasında düzenleyici ile oyun yazarının birlikte çalışmalarının etkili olduğunu belirten yazar, Shakespeare,

Moliere, Cocteau gibi hem yazar hem de düzenleyiciler dışında, düzenleyici ve oyun yazarının birbirine ihtiyaç duyduğunu ifade etmektedir. Giraudaux-Jouvet, Lugné-Poe-ibsen, Copeau-Charles Vildrac ve Tennessee Williams-Elia Kazan işbirliğine değinen yazar, düzenleyici ve oyun yazarı ilişkisinin önemine yer vermektedir.

Bourgeois, Jacques, “Eleştiri Boğuluyor: Kurtuluş Yolu Nedir? IV Müzik Alanında”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, müzik eleştirisi üzerinde durulmaktadır. Kompozitörlerin az oluşunun nedenini, konser düzenleyicilerine bağlayan yazar, Paris’te verilen konserlerin yalnızca yüzde beşinin yeni eserlerden oluştuğunu dile getirmektedir. Paris’te verilen konserlerin yüzde doksan beşinin eski eserlerden oluşmasının konser düzenleyicileri tarafından halkın müzik zevkinin bu yönde olduğu yönündeki görüşlerine yer veren yazar, eleştirmenlerin böyle bir durumda yalnızca temsil edilen eserleri değerlendirebileceğini ifade etmektedir. Eleştirmenlerin durmadan tekrarlanan bir repertuvarda görüş bildirmesinin onları sınırlayacağını dile getiren yazar, iyi bir virtüöz ile genç bir sanatçı hakkında aynı dili kullanmak zorunda kalacağını belirtmektedir.

S., Ömer Atila, “Düzenleyicilere Oyun Yazarı II”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.8-11, (m.)

Yazı, 22 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 37. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından ibarettir. Türk tiyatrosunda, düzenleyici - oyun yazarı ilişkisine değinen yazar, Saim Alpago ve Mahir Canova dışında Devlet Tiyatrosu’nda iyi düzenleyici olmadığını savunmaktadır. Türk oyun düzenleyicilerin oyun seçmeyi bilmediklerini, batı ülkelerinde denenmiş ve tutulmuş ‘mise en scène’leri tasarlanmış oyunları Türk yazarlarının oyunlarının yaratıcı çalışma güçlüğüne yeğlediklerini dile getiren yazar, Türk tiyatrosunda oyun yazarlarının yokluğundan yakınırken düzenleyicilerin de olmadığından yakınmak gerektiğini ifade etmektedir.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-4: Biçimce olgunluk ve özce değerlilik”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.6-11, (m.)

Yazıda, edebî eserlerde biçim ve öz konusu ele alınmaktadır. Yazar, biçim ve özün ahenkli bir bileşim olduğunu, eserin kalıcılığının yalnızca özde ya da biçimde aramanın yanlış olduğunu dile getirmektedir. Yazar, edebî eserin ölümsüz olması için, “biçimde olgunluk” ve “özde değerlilik” (s.6) ilkelerini savunmaktadır. Edebî eserde biçimce bir olgunluğun olması gerektiğini dile getiren yazar, sanatçının eserine en uygun biçimi bulup uygulaması gerektiğini ifade etmektedir. Tek başına biçimin edebî eserin kalıcı olmasına yetmeyeceğini belirten yazar, özün özellikleri üzerinde durmaktadır. Özün milli olması gerektiğini dile getiren yazar, aynı zamanda evrensel nitelikleri de taşıması gerektiğini kimi örneklerle savunmaktadır.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-5: Millî olmanın ikinci yolu çağının meselelerini karşılamak”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.7-12, (m.)

Yazıda, ölümsüz eserler ortaya koyabilmek için millî olmanın ikinci yolu olan çağın meselelerini dile getirmek olduğu görüşü üzerinde durulmaktadır. Ölümsüz eserlerde çağın sorunlarının yansıtıldığını ve çağının sorunlarını yansıtan sanatçıların, duyarlı, devrimci ve gerçekçi oldukları vurgulanmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.7-11, (m.)

Yazıda, edebiyat eserinin özellikleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, eleştirmeye geçmeden önce, eserin özelliklerinin ortaya konması ve ortaya konan özellikler sonucunda eserin değerinin belirlenmesi gerektiği ifade edilmektedir. Öznel ve nesnel eleştiriye açıklayan yazar, eserin özelliklerinin ortaya konmadan değerinin belirlenmesi şeklinde yapılan eleştirme yönteminin nesnel olmadığını belirten yazar, eserin özelliklerinin nasıl belirleneceği üzerinde durmaktadır.

“Bir yapıttaki özellikler nazari bakımdan sayısızdır. Bunların bir eleştirmence tam olarak sayılabilmesi iki sebepten mümkün değildir. Bir kere bir eleştirmen her özelliği göremez, görüşü sınırlıdır. Sonra, bir eleştirmen her özelliğe karşı ilgi

duymaz, onu görebildiği halde görmez, görmek istemez. Olan özellikler üzerinde durmak ona zevk vermez. Her eleştirmen, sonuç olarak, yapıtın başka bir özelliğini görür daha çok. O halde özelliklerin hepsinin (ya da çoğunun) ortaya dökülebilmesi için eleştirmenlerin her birinin bulduğu özellikleri bir araya getirmek gerekir. Eleştirmenlerin bir iş birliği yapmasının bir zorunluluğu da buradan gelir.” (s.7)

Yazının devamında, eleştirmede özelliklerin belirlenen bir ölçüyle bulunması gerektiğini belirten yazar, eleştirmeye geçmeden önce bir edebiyat anlayışına varmak gerektiğini dile getirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Tiyatro Konusunda Ulusallaşma”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.8, (m.)

Yazıda, tiyatrodaki ulusallaşma anlayışında aşırılığa kaçıldığı görüşü dile getirilmektedir. Elia Kazan’ın yönettiği, Tennessee Williams’ın senaryosunu yazdığı *Baby Doll* filminin Avrupalı eleştirmenlerce eleştirildiği; eleştirmenlerin filmi beğenmediği ve filmde mahalli renk dozunun taşırıldığı görüşünü dile getirdikleri bildirilmektedir. Yazar, bu durumun nedeninin Carrol Baker adlı kadın başrol oyuncusunun “cinsel yönde çocuk ve şımarık” (s.8) olduğu ve bunun Avrupa insanını yansıtmadığına değinmektedir. Evrensel yönü güçlü olan eserlerin, mahalli yanının da olduğunu belirten yazar, evrensel yönü olan eserlerin mahalli yanının kendiliğinden ortaya çıktığını savunmaktadır. Antik Yunan kültüründe tiyatrodaki ele alınan karakterlerin evrensel olduğunu ve mahalli yönünün kendiliğinden ortaya çıktığını, seçilen karakterlerin Yunan insanı olduğunu dile getirmektedir.

Sait Faik, Orhan Veli, Malraux, Camus, Sartre gibi sanatçıların hiçbir zorlama olmadan mahalli insanı seçtiklerini; ama evrensel olanı anlattıklarını dile getiren yazar, sanatta tek değişmeyen özün insan olduğunu vurgulamaktadır. Türkiye’de ulusallaşma çabasında aşırı bir mahalli renk kaygısının olduğunu, bu aşırı kaygıyla evrenselliğe ulaşmanın mümkün olmadığını savunan yazar, söz konusu kaygının tiyatroyu salt yerli renge boyaması yönüyle özü yadsıyabileceğini ifade etmektedir. Turgut Özakman’ın *Pembe Evin Kaderi* adlı oyununun mahalli yönü güçlü; ancak evrensel yönünün zayıf olmasını, insanın incelenmesi önceliğine yer verilmemesine bağlamaktadır. Yazar, Türk tiyatrosunda ulusallaşma-evrenselleşme sorununu şöyle değerlendirmektedir: “Sanımızca, Türk tiyatrosunun gelişimi

ulusallık formülüyle başarılamaz. Bugün biçim yönünden on yıl öncekinden bir adım ileri gidemiyen tiyatromuzu başka bir biçimcilik ile kısıktırak bağlamak aynı durumdan bir santim ileri götürmeyecektir. Türk tiyatrosunun gelişimi ancak çeşitli sanatçıların yeni buluşlarıyla ve bu buluşların denemesi ile olacaktır. Bunun için de ulusal tiyatro etiketi gerekli değildir.” (s.8)

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti I”,(Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.5-11, (m.)

Yazı, Siegeried’in *Milletlerin Ruhu* adlı eserinden alınarak yayımlanmıştır. Yazıda, batı medeniyetine Yunan kültürünün kaynaklık ettiği, batı medeniyetinin akla dayandığı ve doğu medeniyetinden farkının akla dayanması olduğu ifade edilmektedir. Yunan medeniyetinin de akla dayandığını hatırlatan yazar, batı medeniyetine Musevilik ve Hristiyanlık kültürünün de kaynaklık ettiğini dile getirmektedir.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-6: Gene Millî Olmak Üstüne İnsanı Toplumdaki Yerine Oturtmak”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.7, (m.)

Yazar, millî olmanın, milleti meydana getirmenin temel gerçeklere bağlı olmanın temel şartlarından birinin “insanı toplumdaki yerine, çevresine yerleştirmek” (s.7) olduğunu dile getirmektedir. Edebiyatın temel konusunun insan olduğunu, sanatçının eserinde insanı canlandırması gerektiğini belirtmektedir yazar. Yazara göre, edebi eserde insanı canlandırmak için, insanı yaşadığı çevresi içinde ele almak, insanı psikolojik yönleriyle ele almak ve toplum ilişkisi içinde sebep-sonuç bağlantısıyla değil; karşılıklı tesir ve ilintilerle ele almak gerektiğini belirtmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.7-11, (m.)

Yazıda, eleştirinin tanımı üzerinde durulmaktadır. Edebiyat ve eleştirinin ayrı şeyler olduğunu; eleştirmeyi edebiyat gibi yaratıcı sanatlar kategorisinde değerlendirmenin yanlış olduğunu ifade eden yazar, eleştirinin disiplinli bir uğraşı olduğunu dile getirmektedir. Eleştirinin sohbet demek olmadığını anlatan yazar,

eleştirmecinin edebiyatla ciddi bir şekilde uğraşması gerektiğini ve eleştirinin bağımsızlığını koruması gerektiğini vurgulamaktadır.

Redden, Doris, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Ümit Alev- Anıl Boduroğlu), s.8, (m.)

Yazıda, Amerikan şiiri ele alınmaktadır. Yazar, çağdaş Amerikan şiirindeki yenilik, duygu coşkuluğu, belirsizlik ve boşluk nitelikleri üzerinde durmaktadır. Yazar, çağdaş Amerikan şiirinde olduğunu savunduğu belirsizlik, boşluk ve yenilik kavramlarını şöyle açıklamaktadır: “Üzerinde çalışılmış arlaşılmazlık hakkında çok şey söylenmiştir. Bunun bir kısmı öğrenilmiş sembollerin kullanılmasıyla (ki bunları sadece bilginler anlar) bir kısmı da kişisel bazı sembollerin kullanılmasıyla (ki bunu sadece yazar anlar) meydana gelmiştir. Tabiidir ki sonuç olarak böyle bir şiir rastlansal veya özkülüke, okuyucuya bir şey vermez.” (s.8)

“Çağdaş sanatın başka bir özelliği de okuyucuya bir şey vermemesi ve muhtevanın yokluğudur. Bu şiir de, resim gibi, hiçbirşey soyutlamadan soyut görmeğe çalışır. Her şey yüzeysidir. Altındaysa bir şey yoktur.” (s.8)

“Düz yazıda olduğu gibi şiirde de tuhaf ölçü ve şekillerin, acaip kelimelerin alışılmamış bir alanda yan yana dizilmesinin, yalnızca bir topluluğun anlıyabildiği heceleme ve gramer varlığının farkına varmaktayız.” (s.8)

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-7: Millî Olmanın Son Şartı Çağının Meselelerini Karşılama”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.7-10, (m.)

Yazıda, sanatta geleceğe kalma konusu işlenilmektedir. Edebiyatta geleceğe kalmanın şartlarından biri de yazara göre, tipik olmaktır. Edebiyatta tipik olmanın iki yolla sağlandığını belirten yazar, bunların toplumsal ve kişisel olduğunu dile getirmektedir. Yazının devamında toplumsal tipiklik ve kişisel tipiklik olduğunu belirtmektedir. Yazar, tipik sözcüğü ile toplumsal ve bireysel nitelikteki olay, durum ve düşünceleri en iyi aktarabilecek “örnek” (s.7) i kastetmektedir.

Alpöge, Atilâ, “Ionesco Efsanesi”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.8-10, (m.)

Yazıda, Ionesco'nun *Yeni Kiracı* adlı tiyatro oyunu üzerinde durulmaktadır. Söz konusu oyunun Ionesco'nun son oyunu olduğunu bildiren yazar, 1954 yılında yazıldığını dile getirmektedir. Yazar, oyunun öyküsüne ve Adam, Kapıcı ile İki Hamal arasında geçen diyaloglara yer vermektedir. Oyunda, evlerini bir çok eşyayla dolduran insanların eleştirisi yapılmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Dövüşenler Yahut Kölelerin İsyanı”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.4-5, (m.)

Yazıda, köleliğin kısa bir tarihine yer verilerek Küba'daki özgürlük mücadelesi hakkında bilgiler verilmektedir.

İsimsiz, “Sinema’da Müzik”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.9-10, (m.)

Yazıda, sinema-müzik ilişkisi ele alınmaktadır. Müziğin, sinemanın temel unsurlarından biri olduğunu savunan yazar, eleştirmenlerin film müziklerini bağımsız müzik eserleri olarak görmemeleri ve bunlar hakkında eleştiri yazmamalarına değinilmektedir. Yazar, eleştirmenlerin bu tutumunun doğru olmadığını dile getirerek film müziğinin eseri seyirciye yansıtmanın önemini anlatmaktadır.

Redden, Doris, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Anıl Boduroğlu-Ümit Alev), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.7, (m.)

Yazıda, çağdaş Amerikan şiiri üzerindeki umutsuzluk, karamsarlık ve yolunu şaşırılmışlık gibi etkiler üzerinde durulmaktadır. Yazar, bu etkileri şöyle açıklamaktadır:

“<<Modernizm>> in kuvveti şekle karşı gelmesindendir. İrminci yüzyılın başlangıcı bu yıkıcılığa bütün tanık oluyordu. Örneğin 1906’da müzik, Schonberg vasıtasıyla, sanat şeklinden, tonalitesinden ve armonik gelişmelerinden uzaklaşmıştı. Onun radikal <<İkinci Yaylı Kuartet>> i 1907’de, Stravinsky’nin <<Le Sacre du Printemps> ni 1913’te çıktı.” (s.7)

Resim de aynı yola düşmüştür. Les Fauves, die Brücke, die Blau Reiter 1900’ün akademizmini sarsmış ve temel bölümleri olan renk, çizgi ve ölçüyü

özgünlüğe kavuşturmuştur. Örneğin Birinci Dünya savaşından önce Kandinsky soyut resme ulaşmıştı. ” (s.7)

“Düz yazı ondokuzuncu yüzyıl sonlarının realizmini izleyerek Victorianizmin süslü konuşma sanatını yıkmıştır. 1922 ve 1925 yıllarında yayınlanan <<Ulyssess>> ve <<The Trial>> bu akımın en iyi örnekleridir. ” (s.7)

“Yüzyılın sonlarına doğru gelenek haline gelmiş olan dil kullanılmaz olmuştur. Örnek olarak Whitman, Hopkins ve Dickinson’ı alabiliriz. Bir başka örnek de 1908’de soyut bir dil yaratmaya çalışan Gertrude Stein’dır. Kelimelerin ses ve sembolizmi, hatta zeka ve güzelliği olan, fakat kendi çevresi içinde bir anlam ifade etmeyen özellikli soyut bir dil onun <<Yağan Su>> isimli bir mısralık şiirinden daha <<modern>> olabilir. ” (s.7)

“Çağdaş şiirde en çok tenkid edilen iki öncü artık genç değildir. Ezra Pound 71, T. S. Eliot 68 yaşlarında. Bu iki yazarın eserlerinden <<Hugh Selwyn Mauberly>> 1920, <<The Wasteland>> 1922’de yayınlanmıştır.” (s.7)

“Bugün topluma ulaşan sanat, müzik ve edebiyatın çoğu elli yıl önce çizilen yoldan ilerlemektedir. Yarım yüzyıl önce modern olan ise artık modern değildir. ” (s.7)

“... Bu akım da geçmektedir belki. Bir eksikliğin varlığını duyuran boşluk duygusu her halde buna iyi bir delildir. İnsan ruhunun derinliklerinde kendinden büyük bir şeye karşı istek vardır. İyi yazarlar kültürün maddi ve mekanik tanımlanmasıyla yetinmiyorlar. Eliot, Auden ve diğerleriyle ruhi bir yeniliğe gidilmektedir. ” (s.7)

“Peter Viereck gibi genç şairler bir sanat görüşü olan anlamlı şekil ve öze dönmektedirler. Onlar ilgi, mizah ve sıcaklığıyla birlikte geçmişin bütün çocukça direnmelerinden uzaktırlar. ” (s.7)

“Belki şiir kelimelerle kurulan bir müziktir. O, müzik gibi doğrudan doğruya ruha seslenir. Müziği anlamak gerekmez. O duyulur. Fakat <<şiir bir şey anlatmamalı, özgürlükle yaşatmalıdır.>> demek, şiirde anlaşırlığın gerektiğini söylemek değildir. ” (s.7)

“Edebiyattaki bu yıkıcılık bitmiştir artık. Çağımızın gerçek şairleri bundan sonraki adımı atmağa çalışıyorlar. ” (s.7)

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti II”,(Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.5, (m.)

Yazıda, batı medeniyetinin temel unsurları olduğu ifade edilen Hristiyan ve Musevi dinlerinin batı kültürüne kaynaklık ettiği ifade edilmektedir. Yazının devamında Avrupa kültürü üzerinde, Musevi dininin etkileri ele alınmaktadır.

Acarı, Halis, “Araştırma: Edebiyatta Yarına Kalmak Meselesi-8: Özde değerliliğin ikinci özelliği: insanlıcıl olmak”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.7-11, (m.)

Yazıda, geleceğe kalmanın koşullarından birinci ögesi olan özce değerlilik, ikinci ögesi olan insanlıcıl olmak üzerinde durulmaktadır. Özce değerliliğin birinci koşulu olan millî olmak üzerinde duracağını belirten yazar, insanlıcıl olmayı açıklamaktadır. Yazara göre, insanlıcıl olmak, insan duygularını, beğenilerini, düşüncelerini okuyucunun kendini ve çevresini eserde bulabilecek nitelikte işlemesi olmasıdır. Yazar, edebi eserde işlenen insan tipinin gelecek kuşakları kapsayacak nitelikte evrensel olması gerektiğini dile getiren yazar, insanda sürekli olan duygu ve düşüncelerin ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

İsimsiz, “Destan Kişi: ‘Şarlo’”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.9-10, (m.)

Yazıda, Charlie Chaplin’in yarattığı Şarlo tipi ve filmlerinde seçtiği temalar üzerinde durulmaktadır. Yazar, Chaplin’in *Great Dictator* filmiyle Şarlo tipi yerine M. Vedoux ve Calvero adlı tipleri yerleştirmesi üzerinde durarak Şarlo’nun giyim-kuşamını değiştirmesini konu edinmektedir. Yazar, Chaplin’in ip cambazlığının sürekliliğini, değişen dünyaya ayak uydurduktan sonra uygun görmediğini vurgulamaktadır. Şarlo’yla Chaplin’in eski Yunan’daki Tanrıların elindeki oyuncak değil; makinenin, doğa gücünün, diktatörlerin elinde bir oyuncak olduğunu dile getirmektedir.

Charlie Chaplin’in ilk filmlerindeki konuların doğa, toplum, makine ve kıyım; sonraki filmlerinde ise konunun diktatörlerin kıyımı olduğunu dile getirmektedir. Chaplin’in tüm filmlerinde, güçsüzlere karşı sonsuz bir acıma duygusuna yer verdiği bildirilmektedir.

S., Ömer Atilâ, “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.8-10, (m.)

Yazıda, oyuncu ve oyun yazarı ilişkisi ele alınmaktadır. XX. yüzyılın oyuncuyu düzen altına alma çağı olduğunu belirten yazar, Craig, Copeau, Jean-Louis ve Barrault’nun oyuncunun malzeme olup olmadığı yönündeki görüşleri üzerinde durmaktadır. XX. Yüzyılda, Copeau’nun yazarın başatlığını savunan görüşünün kabul edilmiş olduğunu dile getiren yazar, Craig’in oyuncu yerine kukla konabileceği düşüncesi üzerinde durmaktadır. Piscantor ve Brecht’in tiyatroyu temsil etmek değil; anlatmak yoluna götürmek istediklerini ifade eden yazar, Devlet Tiyatrosu’nun hâlâ sahne ruhu anlayışına bağlı olduğunu dile getirmektedir.

Türk tiyatrosunda, oyuncuların rol seçmek, rol beğenmemek gibi bir düzensizliğin içinde bulunduklarını ifade eden yazar, rol beğenmemenin ya da rol seçmenin oyuncunun yetersizliğini dile getirmektedir. Türk tiyatrosunda bu sorunun dışında olacak başarılı kompozisyonlara yer veren yazar, Türk tiyatrosunun ulusallaşması konusunda, “... ulusal tiyatronun kurulması konusunda beklenebilecek en önemli görev Türk yazarının oyunlarına önem vermektir. Böylece o aynı zamanda, oyun yazarının yardımıyla ölümsüzlükten, unutulmaktan da kurtulacaktır. Ancak bu yoldan gelenekleri olan, temelli bir ulusal tiyatroya kavuşabiliriz.” (s.10) şeklindeki görüşü dile getirmektedir.

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti III”,(Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.5-11, (m.)

Batı medeniyetinin adalet ve kanunlardaki temelini Roma medeniyetine dayandığını anlatan yazar, aydınlanma çağına değinerek Avrupa’daki sanayileşme ve makineleşmeyle sağlanan üretimden söz etmektedir. Yazar, Avrupa’nın makineleşmeyle öteki medeniyetlerden üstün hale geldiğini ileri sürmektedir.

A. Korkut, “Atatürk ve Türk devrim hareketi”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.4, (m.)

Atatürk’ün önderliğindeki Türk devrim hareketini, “a) Osmanlı sisteminin feodal kurumlarını kesin olarak ortadan kaldırma mücadelesi. B) Sömürgeciliğe,

yabancı, iktisadi ve siyasi hakimiyetine son verme, ulusal bağımsızlığı sağlama mücadelesi.” (s.4) şeklinde ikiye ayıran yazar, Türk devriminin bu iki yönünü açıklamaktadır. Ayrıca yazar, doğudaki kimi ülkelerin başarılı bir devrim hareketi oluşturmamalarını Atatürk gibi bir lidere sahip olmayışlarına bağlamaktadır.

A. Turgut, “Devrimleri sevmek”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.6, (m.)

Yazıda Atatürk devrimlerini sahiplenmek ve sevmek konusu işlenilmektedir. Atatürk’ün devrimleri büyük bir cesaret ve kararlılıkla gerçekleştirdiğini dile getiren yazar, devrimlerin sürdürülebilir olmasında aydınlara önemli görevler düştüğünü ifade etmektedir. Laiklik ilkesinin özellikle anlaşılması ve uygulanması gerektiğini de dile getiren yazar, dini istismar etmek isteyenlerin durdurulması gerektiğini vurgulamaktadır. “...Atatürk sevgisini sadece duygulara, anılara dayanan bir sevgi olmaktan çıkarmalıyız. Onu gedekten sevmek, yaptıklarına inanmak, varmak istediğine devam etmek demektir. Bu sevginin, ulusça, bilinçli bir hamle, bir yöneliş, bir güç, bir ideoloji haline geterilmesi gerekmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Beldemin Tok Sözlü Türküleri”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.6-11, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün sanatta halkı ön plânda tutması konusu ele alınmaktadır. Yazar, Atatürk’ün daima halkın duyularını, söyleyişlerini, gerçekliklerini esas aldığını, halk zevkinin sanata uygulanmasında öncü olduğunu ve sanata halkı getirdiğini vurgulamaktadır. “Yeni Türkiye’nin sanattaki ölçüsü ne olmalıdır? Her zaman sorulan bu sorunun cevabı sanırım çok açıktır. Yeni Türkiye’nin sanatı, daima bir gelişme içerisinde olan halkın özlemini, isteğini, savaşını dile getiren sanat olacaktır. Yani halkçı, devrimci bir sanat anlayışının tanımladığı bir sanat.” (s.6)

Duru, Orhan, “Atatürk’ü yeniden okumak”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.7, (m.)

Yazıda, Atatürk’ü yeniden anlamak için çalışmak gerektiği görüşü üzerinde durulmaktadır. Atatürk’ün fikirlerinin ilericilik kaynağı olduğunu ifade eden yazar, Atatürk’ün alışlagalan tanıtımının yerine, “Onu büyük yapan nedir? Onun şartarı

neydi? Yöntemleri nelerdi? Düşünceleri nelerdi? Yaptıkları, yapmak istedikleri nelerdi? Bu büyük güç kaynağını nereden alıyor? İstilâcılara karşı yeni bir Hector gibi nasıl karşı koymuştu? Devrimleri nasıl gerçekleştirebildi?” (s.7) şeklindeki sorulara verilecek yanıtların konması gerektiğini dile getirmektedir. Okullarda Atatürk hakkında öğretilenlerin çoğunlukla onun şekli yapısından ibaret olduğunu ifade eden yazar, Atatürk’ün düşüncelerinin, kitaplarının, sözlerinin yeniden okunması ve anlatılması gerektiğini bildirmektedir.

Ütük, Etem, “Atatürkçülük”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.7, (m.)

Yazıda, Atatürkçülük konusu üzerinde durulmaktadır. Atatürkçülüğü “O’nu anlıyarak sevmek, eserlerine bağlı kalmak ve korumak, gösterdiği yolun doğruluğuna inanıp o yoldan şaşmamaktır.” (s.7) şeklinde tanımlayan yazar, devrimlere bağlı kalmanın Atatürkçülüğün birinci koşulu olduğunu vurgulamaktadır. Bazı kimselerin harf devrimine rağmen hâlâ eski yazıyı kullandığını ifade eden yazar, Arap alfabesini kullananların devrim bilincinde olmadığını dile getirmektedir. Atatürk’ün Türkçenin sadeleşmesini istediğini belirten yazar, kimi gazete ve dergilerin yabancı asıllı sözcüklerde ısrar etmesini eleştirmektedir.

A. Korkut, “Aydınlara yergi I:Anlamı belirsiz bir kelime”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.4, (m.)

Yazıda, ön plânda olan yazarların yazılarını uzatmak için subjektif bir anlam yükledikleri kelimeleri kullandıkları savunulmaktadır. Yazar; demokrasi, batı, aydın, doğru, seviyeli düşünen insan gibi ifadelerle tam olarak neyi ifade ettikleri kavramların okuyucu tarafından anlaşılmadığını ve herkesin bu kavramlara kendine göre bir anlam yüklediğini dile getirmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.3-11, (m.)

Yazıda, Kurtuluş Savaşı’nın sona ermesinden ve düşmanın yenilmesinden sonra esas mücadelenin başladığını anlatan yazar, Türklerin tarihlerini bilmesi ve

dillerini yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarması gerektiğini dile getirmektedir. Atatürk'ün Osmanlı devletinden kalan çeşitli anlayışların yıkılması gerektiğini tespit ettiğini ve bu yolda çalışmalar yaptığını ifade eden yazar, Osmanlı devletindeki tarih anlayışı üzerinde durmaktadır.

A. Korkut, “Aydınlara yergi II:Yeni bir ‘Aydın’ tanımı”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.4-11, (m.)

Yazıda, aydın kavramı üzerinde durulmaktadır. Aydın kavramının iktisadi tanımlarına yer veren yazar, söz konusu iktisadi tanımlamaların aydın kavramını tam olarak yansıtmadığını ifade etmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk'ün öncülüğünde gerçekleştirilen Türk tarih araştırmaları konusu ele alınmaktadır. Ayrıca, yazıda, Türkçenin arılaştırılması konusu üzerinde de durmaktadır.

Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan'ın Filmleri”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.12, (m.)

Yazıda, Elia Kazan'ın çevirdiği filmlere ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Elia Kazan'ın filmlerini sanatsal ve ticari yönden başarılı olduğunu dile getiren yazar, prodüktörlerin güvenini kazanması sayesinde istediği sanatçıyı seçme özgürlüğünün olduğunu, kimi filmlerinde hiç tanınmayan sanatçılara da başrolü verdiğini ifade etmektedir. Kazan'ın ustalığının teknik ve konu arasında kurduğu bağa dayandığını, sinemanın imkânlarından ve teknik ilerlemelerden yararlandığını belirten yazar, seçtiği konuların toplumsal bakımdan öneminin olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, Elia Kazan'ın toplumsal sorunları ele alış biçimi ve çözme yöntemi üzerinde de durmaktadır. Yazar, Elia Kazan'ın *A Tree Grows in Brooklyn* filminde Brooklyn'in dış mahallelerindeki fakir hayatını gerçeklikle yansıttığını; *Deep Are The Roots* filminde zencilerin dışlandığı bir ortamda Güneyli beyaz bir kızla zenci bir erkeğin aşkını el aldığını, *Boomerang* filminde yargıladığı bir tutuklunun susuzluğuna karar veren bir savcının politik baskıya rağmen

görüşünde ısrarlı olmasını el aldığını, *Gentlemen's Agreement* filminde Yahudi düşmanlığını işlediğini ifade etmektedir. Elia Kazan'ın *Pinky* adlı filmde de zenci sorununu işlediğini belirten yazar, söz konusu filmin ayrıntılı bir öyküsüne yer vererek yönetmenin zenci sorununa bakış açısını incelemektedir. Yazara göre *Pinky* 'de Amerikan filmlerinde zencilere giydirilen kötü tipin, bu defa beyazlara verildiğini ve zenci tipinin olumlu bir biçimde yansıtıldığını dile getirmektedir.

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti IV”, (Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.5, (m.)

Avrupa'nın coğrafi yerleşimi hakkında kimi bilgilere yer veren yazar, batı dünyasında yaşanan felsefi gelişmeler ve teknik ilerlemeler üzerinde durmaktadır.

A. Korkut, “Aydınlara yergi III:Aydın ve Halk”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.4-11, (m.)

Yazıda, aydınlar ve halk arasında çeşitli karşılaştırmalara yer verilmektedir. Yazar, aydınların toplumu ileriye taşıyacak niteliklere sahip olmadıklarını; ancak halkın kendi kendini ileri taşıyabileceği vurgulanmaktadır.

Bilgi, Alâeddin, “Elia Kazan'ın Filmleri”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, Elia Kazan'ın *Pinky*, *Viva Zapata*, *On The Waterfront* ve *East Of Eden* adlı filmlerine ilişkin değerlendirmelere ve bu filmlerde ele alınan sosyal temaların işlenişine ait görüşlere yer vermektedir. *Pinky*'de, Amerika'daki ırkçılık sorununun işlendiğini, filmde zaman zaman beyazların kötü olarak gösterildiği bildirilmektedir. *Pinky* rolünün bir artiste verilmesini stüdyo idarecilerine bağlayan yazar, Kazan'ın *Pinky* ile gerçeklerden uzaklaştığını dile getirmektedir. 1947 yılında Amerikan Aleyhtarı Faaliyetler Komitesi'nin Hollywood'ta geniş bir soruşturma başlattığını anlatan yazar, filmin söz konusu soruşturma ve baskı ortamında çevrildiğini ifade etmektedir.

Viva Zapata'nın senaryosunu John Steinbeck'in yazdığını dile getiren yazar, filmde Zapata'nın iktidarı reddederek köye döndüğünü işlemekte; ancak gerçekte Zapata'nın Mexico City'yi ordu baskını sonucunda terk ettiğini dile getirmektedir.

Filmde iktidar konusunun işlendiğini dile getiren yazar, Zapata'nın cahil ve düşüncesi kıt biri olarak tanıtıldığını, karakterlerin tahrif edildiğini, filmde gerçeklerin tahrif edilmesini baskı ortamına bağlamaktadır.

On The Waterfront'ta Amerikan Alyhtarı Faaliyetler Komitesi'nin baskısıyla gangsterlere savaş ilan eden liderin rahip olarak değiştirildiğini ifade eden yazar, *East Of Eden*'in ise iyinin kötü, kötünün iyi olarak gösterildiğini ve Habil ile Kabil arasındaki olayların anlatıldığını belirtmektedir. Yazının devamında Elia Kazan'ın sanatını kötüye kullandığını şu sözlerle savunulmaktadır: “Elia Kazan'ın sanatını böylece kötüye kullanması siyasi ve toplum ahlâkı anlayışıyla da bağdaşıyor. Einstein başta olmak üzere Amerika'nın bütün ileri gelen ilim, sanat ve din adamları Amerikan Aleyhtarı Faaliyetler Komitesinin, Amerikan fikir ve sanat hayatı üzerinde bir çeşit kontrol yaratmak istediğini bu komiteyle işbirliği yapmanın demokrası ve insan haklarına aykırı hareket etmek olduğunu söylemelerine ve yazmalarına rağmen Kazan sözü geçen komite önünde sanat hayatının bir bilânçosunu vermekle kalmamış, bir zamanlar fikir birliği ettiği arkadaşlarını da ispiyonlamıştır.” (s.11)

Kurtuluş, Baki, “O Saltanat Ergeç Yıkılacaktır”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.3-11, (m.)

Yazıda, Saltanatın kaldırılması öncesinde meydana gelen gelişmeler ele alınmaktadır.

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti V”,(Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.5, (m.)

Yazıda, Avrupa'nın sınırları üzerinde durulmaktadır. Yazar, Avrupa'nın sınırları ile ilgili kimi görüşlere yer vermektedir.

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 7: Bundan Nasıl Kurtulmalı?”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, Ionesco'nun sahnede sergilenmesi gereken güç dekorlara nasıl çözüm bulduğu söz konusu edilerek *Bundan Nasıl Kurtulmalı?* adlı oyunun öyküsüne yer verilmektedir. Oyunun Ionesco'nun onayıyla birkaç farklı şekilde oynadığını dile getiren yazar, bir karı ve kocanın apartman katından çıkmadıkları, evlendikleri gün

eve gelen ve yan odada ölen adamın her gün büyümesiile bu ölünün evden nasıl atılacağı etrafında gelişen olaylar anlatılmaktadır.

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 8: İonesco ve Çevresi”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.8-11, (m.)

Yazıda, Ionesco'nun yaşama, sanata bakış açısı ele alınmakta ve bunu eserlerine nasıl yansıttığı konusu üzerinde durulmaktadır. Yazının başında “Gergedan” adlı öyküsünün özetine yer veren yazar, öyküde “... yaygınlaşan ve insanlıkla bir ilgileri tamlayan bir şehrin insanları” (s.8) insanların anlatıldığını ifade etmektedir. Ionesco'nun, “... toplumunu bulamamışlık, çağını bulamamışlık duygusu” (s.8)’nu işlediğini ve bu duyguların Beckett ve Michel de Ghelderode’da bulunduğunu dile getiren yazar, Ionesco’nun bir yabancılık duygusu içinde olduğunu ve bunu eserlerine yansıttığını belirtmektedir. Ionesco’nun hiçbir şeyin tam olarak bilinemeyeceğini savunan Nihilist felsefeyi benimsediğini anlatan yazar, bu görüşlerini kimi oyunlarından alıntılarla ifade etmektedir.

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti VI”,(Çev. Selâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.5, (m.)

Yazıda, Avrupa’da tarımsal üretim üzerinde durularak Avrupa’nın coğrafik sınırları hakkında bilgilere yer verilmektedir. Yazar, Avrupa’yı beyaz ırkın kurduğunu savunmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Aydın ve Sorumluluğu”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.1, (m.)

Toplumu uyarma görevini aydının üstlendiğini bildiren yazar, ekonomik refah yerine manevî kalkınmanın sağlanması gerektiği görüşünü vurgulamaktadır. Yazar, aydınların demokrasinin yerleşmesinde öncü olmaları gerektiğini ifade etmektedir.

Alpöge, Atilâ, “İonesco Efsanesi 9: İonesco ve Temleri”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.9-11, (m.)

Yazıda, Ionesco’nun eserlerinde işlediği temalar ele alınmaktadır. Inesco’nun önemli temalarından birinin ölüm olduğunu belirten yazar, *İskemleler, Bundan Nasıl*

Kurtulmalı, Yeni Kiracı ve *Ders* adlı piyeslerinde ölüm temasını işlediğini ifade etmektedir. Inesco'nun başrollerinde genellikle ölümlerin oynadığını bildiren yazar, kimi piyeslerinde insanların kişiliklerini kaybederek eşya olduklarını dile getirmektedir. Ionesco'nun kimi piyeslerinde aşk ve sevgi temalarını da ele aldığını bildiren yazar, *Yeni Kiracı* ve *Kel Şarkıcı*'da, burjuvazinin bağınaz olduğunu ve bu nedenle sol çevrelerin düşmanlığını kazandığını ifade etmektedir.

Baydar, Mustafa, “Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.12, (m.)

Yazıda, Menemen Olayları ve genç subay Kubilay'ın şehit edilişi anlatılmaktadır.

Göğüş, Ali İhsan, “Gaziantep Kurtuluş Yıldönümü Münasebetiyle: Bir Kanlı Bayrak Şahin Bey”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.4, (m.)

Yazı, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 37. yılı münasebetiyle kaleme alınmıştır. Yazar, Şahin Bey'in Gaziantep'in Fransızlardan kurtarılması için verdiği mücadeleden söz etmektedir.

Tamer, Erdoğan, “Toplumumuz Varoluş Şartını Anlamıştır”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.3, (m.)

Yazıda, Türk toplumunun var oluş şartının batılılaşma ve çağdaşlaşma olduğu vurgulanmaktadır.

M. H., “Davalarımız: Orman Davası”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Türkiye'nin kalkınmasında önemli bir işlevi olduğu bildirilen orman ve ormancılık konusu üzerinde durulmaktadır.

Tamer, Erdoğan, “Atatürk'ün Ankara'ya Gelişi”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.3, (m.)

Yazı, Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 29. yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin önemi üzerinde durmaktadır.

A. Korkut, “Hafif Sanayi mi?”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.1, (m.)

Yazıda, Türkiye’nin kalkınmasında ağır ve hafif sanayilerden hangisinin ön plânda tutulması gerektiği konusu üzerinde durulmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Tanımlamların Kurulması”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.6, (m.)

Cöntürk, bu yazısında tanımlama kavramı üzerinde durmaktadır. Eleştiri yollarından bahseden Cöntürk, eleştirinin ne olduğunu aktarmaktadır.

A. Korkut, “Boş Meydanda At Oynatmak”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Aydın Yalçın’ın “Yeni bir cemiyet görüşü” adlı yazısı üzerinde durulmaktadır. Yazar, Yalçın’ın Hürriyet Partisi ile ilgili ifade ettiği görüşleri üzerinde durmaktadır.

Siegeried, Andre, “Batı Medeniyeti: VII”, (Çev. Salâhattin Odabaşı), *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.4-11, (m.)

Yazıda, batılı insanın yaşama bakışı ve Avrupa’nın tehdidi altında olduğu sorunlar üzerinde durulmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “aydınlar ve demokrasi”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.1, (m.)

Yazıda, aydın olmanın gerekleri ve aydının siyasetle ilgisi ve demokrasi düşünceleri üzerinde durulmaktadır.

A. Korkut, “Kadınlar Partisinin Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.3, (m.)

Yazı, Türkiye’de kadınlar partisinin kurulacağı iddiaları üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, kadın ve siyaset konusu üzerinde durulmaktadır.

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.3, (m.)

Yazıda, batılı insanın İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki durumu ve XIX. yüzyıl insanının özellikleri üzerinde durulmaktadır.

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme, Tiyatro Pazarı”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.8-11, (m.)

Yazıda, Türkiye’deki tiyatro pazarının kurulma ve oluşturma yolları üzerinde durulmaktadır. Yazar, Anadolu’da bir tiyatro pazarının olmayışı sonucunda Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü Muhsin Ertuğrul’un Bölge Tiyatrolarını kurduğunu belirtmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Neden Yabancı Kalıyoruz”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.1-11, (m.)

Yazı, Bülent Ecevit’in bir yazısında batı medeniyetine beşiklik eden Anadolu’da neden batılı bir edebiyatın yaratılamadığını sorgulaması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ecevit’in maddi yapı ile zihni yapıyı birbirine karıştırdığını savunarak Anadolu’da batılı bir edebiyatın yaratılabilmesi için yalnızca maddi yapıların bir yarar sağlamayacağını ifade etmektedir. Yazar, batılı bir edebiyatın kurulabilmesi için aydınlar da bir zihniyet değişiminin yaşanması gerektiğini vurgulamaktadır.

A. Korkut, “Halkın, Halk Tarafından Halk İçin İdaresi”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Abraham Lincoln’ün demokrasi tanımlamaları üzerinde durularak demokrasinin doğru tanımları ele alınmaktadır.

M. H., “Davalarımız: Köy Davası”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylerin kalkınması ve köylünün eğitimindeki işlevi ele alınarak kapatılmasının yanlış olduğu görüşüne yer verilmektedir.

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.5, (m.)

Yazıda, XX. yüzyıldaki değişim ve dönüşümler söz konusu edilerek değişen dengeler üzerinde durulmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Karıştırım”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.6-10, (m.)

Yazısına “Karşılaştırma” sözcüğünün tanımını yaparak giriş yapar Cöntürk. Ayrıca karıştırım’ın altı farklı tanımına yer verir. Yazara göre karıştırımı Baudelaire bulmuştur. Fakat Baudelaire, karıştırımı, Poe’dan belki de De Quincey’den alarak formüle etmiştir. Cöntürk, özellikle Poe’nun karıştırıma örnek olarak kullandığı sözlere yer vermektedir. Karıştırımın her dilde, o dilin olanakları nisbetince kullanılabileceğini söyleyen Cöntürk, bunu yapanların genellikle hasta, nörotik, ruhça anormal olanlarla, uyuşturucu kullananlar olduğunu söyler. Şairleri de bu kümeye koyar Cöntürk. Mistikleri de karıştırım yapanlar olarak kabul eder.

Karıştırımların sembolizm olduğunu söyleyen yazar, Rimbaud ve Huysmans gibi şairlerinde birden çok duyuyu birbiriyle birleştirerek bir duyuya indirgediğini belirtmektedir. Bu da bir karıştırımdır.

Yazara göre, başka bir karıştırım çeşidi de şimdiki zamanda olan duyuları geçmişinkiyle karıştırmaktır. Proust ve Baudelaire, bunu yapar.

Kuyucak Prof. Dr., “Demokrasi”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.12-11, (m.)

Yazıda, demokrasiyle ilgili tanımlara ve demokrasinin tarihsel gelişimine yer verilmektedir.

A. Korkut, “Saltanatın Kaldırılması”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.3-11, (m.)

Yazıda, Saltanatın kaldırılmasının öncesi ve sonrasında yaşanan gelişmeler üzerinde durulmaktadır.

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.5-11, (m.)

Yazıda, XX. yüzyıldaki değişim ve dönüşümler söz konusu edilerek değişen dengeler üzerinde durulmaktadır.

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme III: Bölge Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (m.)

Yazıda, yeni kurulan bölge tiyatrolarının neler yapması gerektiği anlatılmaktadır.

M., H., “Davalarımız: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.2-11, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin kapatılmasının yanlışlığı üzerinde durulmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof Dr., “Siyaset İlmî”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.2, (m.)

Yazıda, siyaset ilmi ve kimi siyaset tanımları üzerinde durulmaktadır.

A. Korkut, “Çalışma Hakkı”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.3, (m.)

Yazıda, insan özgürlükleri söz konusu edilerek çalışma hakkı üzerinde durulmaktadır.

Siegeried, Andre, “Dünyanın Yeni Çehresi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.5, (m.)

Yazıda, XIX. ve XX. yüzyıldaki değişim ve dönüşümler söz konusu edilerek değişen dengeler üzerinde durulmaktadır.

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme: Üç Kollu Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.8, (m.)

Yazıda, ulusal bir tiyatronun kurulması için yapılması gerekenler anlatılmaktadır.

A. Korkut, “Dinlenme Hakkı”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.2, (m.)

Yazıda, insan özgürlükleri söz konusu edilerek dinlenme hakkı üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.9, (m.)

Yazıda, Türkiye’de sinema tarihi üzerinde durulmaktadır. Sinemanın bulunuşundan iki yıl bile geçmeden Türkiye’ye geldiği belirtilerek “... çarçabuk ticaret metaı haline de getirilmiş Sigmund Weinberg adlı Romanya uyruklu bir Leh Yahudisi ile aktüalite ve konulu filmleri çevirmiştir.” (s.9) sonraki gelişmeler ele alınmaktadır. Sinemanın, Sigmund Weinberg’le başlayan zincirin Fehim Efendiler, Şadi Gazanferoğulları ve Muhsin Ertuğrullarla günümüze kadar geldiğini anlatan yazar, Muhsin Ertuğrul Okulu ile Vedat Örfi Okulu hakkında bilgilere yer vermektedir. Hadi Hün, Kani Kıpçak, Sami Ayanoğlu, Avni Dilligil, Cahide Sonku, Suavi Tedü, Kadri Ögelman, Sırrı Gültekin, A. Rahman Palay, Muzaffer Aslan ve Vedat Ar’ın Muhsin Ertuğrul Okulu’na bağlı olduklarını söyleyen yazar, Seyfi Havzeri, Dr. Arşayir Alyanak, A. Tekin, Ömer Aykut, Münir Hayri Egeli’nin ise Vedat Örfi Okulu’na mensup olduğunu dile getirmektedir.

A. Korkut, “Bilimsel Gelişmenin Doğurduğu Meseleler”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.2-3, (m.)

Yazıda, bilimsel gelişme söz konusu edilerek bilimin ilerlemesinin yarattığı sorunlar üzerinde durulmaktadır.

G. P., “Eleştirmede Çözümleme Metodu”, (Çev.Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.6-11, (m.)

Yazıda, eser çözümleme yöntemi üzerinde durulmaktadır. Yazar, film, öykü, roman gibi sanatsal ürünlerin eleştirilmesinde kullanılacak yöntemleri açıklamaktadır. Yazar, eleştirmede izlenecek yolları maddeler halinde özetlemiştir.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar ”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.9, (m.)

Yazıda, Türk sinemasında Muharrem Gürses Okulu üzerinde durulmaktadır. Bu nedenle Muharrem Gürses’in yaşam öyküsü ve sinemacılığı anlatılmaktadır.

Karataş, Mustafa, “Oniki Yılın Hikâyesi”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.4, (m.)

Yazıda, 1945 ile 1957 yılları arasında değişen dünya dengeleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Avcıoğlu, Hamdi, “Atatürk Köşesi: Devrimleri Savunacak Genç Kuşak Nerede”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk ilke ve inkılaplarını sahiplenen genç kuşağın sorumlulukları üzerinde durulmaktadır.

Tamer, Erdoğan, “Atatürk Köşesi: Laikliğin 30. Yılı”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.3, (m.)

Yazı, Türkiye’nin laikliği seçişinin yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Laikliğin kimi tanımlarına yer veren yazar, Türkiye’deki laiklik uygulamalarını söz konusu etmektedir

Dursunoğlu, Cevat, “Kuruluşlarının On Sekizinci Yıl Dönümü Dolayısıyla: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.2, (m.)

Tanzimat döneminden itibaren Türk kültür ve eğitim sisteminin kısa bir tarihine yer veren yazar, Köy Enstitülerinin köylülerin eğitilmesindeki önemi üzerinde durmaktadır.

Çineli, Ö. A., “Atatürk Köşesi: Bir Devrim Düşmanı”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.3, (m.)

Yazı, Ulunay’ın bir camide Atatürk’e dil uzatması iddiaları üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Türk çağdaşlaşma hareketinin Atatürk devrimlerine bağlı olduğunu vurgulamaktadır.

Akçam, Dursun, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin çocukların eğitimindeki önemi üzerinde durularak öğretmen okullarına dönüştürülmesi eleştirilmektedir.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şadan Kâmil Okulu ”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.13, (m.)

Yazıda, Türk sinemasında Şadan Kamil Okulu tanıtılmaktadır. Yazar, Şadan Kamil Okulu’nun diğer okullar kadar başarılı olmadığını savunmaktadır. Ayrıca, yazıda, bu okula mensup Aydın Arakon, Nejat Duru, Mümtaz Yener, Nedim V. Otyam hakkında da kısaca bilgilere yer verilmektedir.

Öz, Erdal, “Hikâyenin Kovaladığı Şiir”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.8, (m.)

Yazıda, öykü ve şiir iki ayrı tür olarak karşılaştırılmaktadır. Şiir ve öykünün benzer yanlarını ortaya koyan yazar, iki türün gerçekte birbiri içine girip kaynaştığını dile getirmektedir.

Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.6, (m.)

Yazının önce *L’express*’te yayımlandığı; ancak yasaklanınca *Die Weltwoche*’te yayımlandığı bildirilmektedir. Fransa’nın Cezayir’de gerçekleştirdiği işkence ve insanlık dışı muameleleri ele alan yazar, Henri Alleg’in *La Question* adlı eseri hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: 17 Nisan Unutulmaz”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.5, (m.)

Yazı, Köy Enstitülerinin Atatürk ilke ve inkılapları açısından önemi üzerinde durulmaktadır.

Atar, İhsan, “Dil Devrimi Nereye Gidiyor”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.3, (m.)

Yazıda, ibadetlerin Arapça yapılması eleştirilmektedir. Yazar, Türkçe okunan dualarda bile Arapça ve Farsça pek çok sözcüğe yer verildiğini dile getirerek Türkçenin özleştirilmesi gerektiğini bildirmektedir.

Şimşek, Salâhattin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Günün Getirdiği”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin öğretmen okullarına dönüştürülmesi eleştirilmektedir.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Çetin Karamanbey Okulu”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.13, (m.)

Yazıda, Türk sinemasında Çetin Karamanbey Okulu tanıtılmaktadır. Yazar, Karmanbey’in Turgut Demirağ’dan sonra geldiğini belirtmektedir. Karamanbey’in sinemanın her alanında çalıştığını ifade eden yazar, Turgut Ören’le ortaklık kurarak Aslan Film’i kurduğunu ve *İstanbul Canavarı* adlı film ile yönetmenliğe başladığını bildirmektedir. Çetin Karamanbey’in melodram havasında film çevirdiğini belirten yazar, bu yüzden zarar etmediğini vurgulamaktadır. Çetin Karamanbey’in filmlerinin değerlendirmesine yer veren yazar, Çetin Karamanbey Okulu’na mensup olan Şinasi Özönük, Rahmi Kafadar, Orhan Elmas, Muammer Çubukçu ve Hicri Akbaşlı hakkında da kimi bilgilere yer vermektedir.

Sartre, Jean Paul, “Zulme Zafer”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.6, (m.)

Yazıda, Fransa’nın Cezayir’de uyguladığı tedhiş politikası ve Cezayir halkının kurtuluş mücadelesi ele alınmaktadır.

Çoruh, Hakkı Şinasi, “Atatürk Köşesi: Atatürk ve Sonrası”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün düşüncelerine ve Türk ulusu için yaptığı fedakârlıklara yer verilmektedir.

Arifoğlu, “Orada Bir Köy Var Uzakta: Köy Okulunda Bahçe”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.6, (m.)

Yazıda, köy okullarının masrafını karşılamak amacıyla uygulama bahçelerinin açılması gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

Esmer, Mithat, “Bilimin Bir Başarısı”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.6, (m.)

Yazıda, Harwelladlı bilim adamının atom enerjisinin gündelik hayatta kullanımı ile ilgili buluşu anlatılmaktadır.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Hüseyin Peyda Okulu”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.13, (m.)

Yazıda, Hüseyin Peyda’nın sanat hayatına yer verilmektedir. Peyda’nın çevirdiği filmler hakkında kimi bilgilere yer verildikten sonra Atıf Yılmaz, İhsan Sedat, Esat Özgül, Orhan Erçin, Nejat Saydam’ın söz konusu Hüseyin Peyda Okulu’na mensup oldukları dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Şakir Sırmalı Okulu”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.13, (m.)

Yazıda, Şakir Sırmalı Okulu tanıtılmaktadır. Şakir Sırmalı’nın sinemada “Şarlocu” (s.13) olduğunu belirten yazar, bir yönetmenin çevirdiği filmde oynaması ve filmin senaryosunu yazması gerektiğini savunduğunu dile getirmektedir. Şakir Sırmalı Okulunun Charlie Chaplin’i model aldığını belirten yazar, çeşitli tartışmaların yaşanmasında bu okulun rolü olduğunu ifade etmektedir. Şakir Sırmalı Okulu’ndan gelenlerin Lütfü Ö. Akad, Semih Evin, Temel Karamahmut, Memduh Ün ve İhsan Yurdakul olduğunu dile getiren yazar, devamında Semih Evin ve Lütfü Ö. Akad’ın filmografisine yer verilmektedir.

Karaosmanoğlu, Yakup, “Garp Medeniyeti ile neden bağdaşamıyoruz”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.1, (m.)

Yazıda, Türkiye'nin batılılaşması konusu üzerinde durulmaktadır. Türkiye'nin neden batılılaşmadığını sorgulayan yazar, bilimin batıdan alınmasını ile gelenek ve adetlerin korunması yolundaki batılılaşma anlayışının Türk batılılaşma hareketinde paradoks olduğu bildirilmektedir.

Zeren, Yıldırım, “Ninette de Valois’in Gelmesiyle: İngiliz Balesi Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12, (m.)

Avrupa'da balenin ortaya çıkışı hakkında kısaca bilgi veren yazar, İngiliz Balesi'nin üç önemli solistinin olduğunu dile getirmektedir. Bu solistlerin Marie Rambert, Ninette de Valois ve Margot Fonteyn olduğunu belirten yazar, bu üç solistin sanat yaşamları hakkında bilgi vermektedir.

Özlü, Demir, “Politikacılar Zümresi”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.3, (m.)

Türkiye'de siyasi partilerin doktrin partileri olmadığını dile getiren yazar, doktrin partilerinin kurulması için çalışmaların yapılması gerektiği bildirilmektedir.

Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin Türk halkını eğitmede ve Türkiye'nin kalkınmasındaki yeri ve önemi anlatılmaktadır.

A. Turgut, “Ataç'ın Ölüm Yıldönümü: Şiirle Ataç”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.7, (m.)

Yazar, Ataç'ın bir çok düşüncesinin değiştiğini; yalnız şiir anlayışının değişmediğine dikkati çekmektedir. Yazara göre Ataç, yazı hayatına şiirle başlamış; ancak şiirde başarılı olamayınca düzyazı biçiminde yazılar kaleme almıştır. Ataç'ın bir çok farklı yelpazeye ait şairleri beğendiğini; şiir değerlendirmelerinde de biçim ve dilin yanında insani değere önem verdiğini ve bunlardan sapmadığını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Türk Sinemasında Okullar: Bu Okulun Adı Yoktur”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.13, (m.)

Yazıda, çıraklık çağı geçirmemiş yönetmenler anlatılmaktadır. Bu rejisörlerin kimseye bağlı olmadıklarını dile getiren yazar, bu isimlerin Metin Erksan, Ziya Metin, Şuayip Şener, Baki Çallıoğlu, Belül Dal, Hüsnü Contürk, Selehattin Burçkin, Abra Kadabra, Vahi Öz, Renan Fosforoğlu, Zeki Alpan ve Süha Doğan’dan oluştuğunu dile getirmektedir. İsmi sayılan yönetmenlerin sinemaya nereden geldiklerini belirten yazar, içlerinde Metin Erksan ve Ziya Metin dışındakilerin tek film çevirdiklerini bildirmektedir. Yazının devamında, Metin Erksan ve Ziya Metin’in sanat yaşamları ile filmografilerine yer verilmektedir.

Atar, İhsan, “Atatürk Köşesi”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk kültür tarihindeki yeri ve önemi ele alınarak okullarda Atatürk’ün düşüncelerinin aşılması gerektiği görüşü ifade edilmektedir.

Arifoğlu, “Atatürkçü Olam Gerek”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk ulusu için yaptığı fedakârlıklar yer verilerek, bilim, eğitim, kadın, endüstri konularındaki görüşleri ifade edilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Şiirin İki Türüsü”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.8, (m.)

Yazar, edebiyatta özün mü, biçimin mi önce geldiği konusu üzerinde durmaktadır. Yazar, çeşitli bilim dallarından örneklerle öz ve dilin önceliği üzerinde durmaktadır. Yazara göre, bilim adamı önce bir özü, sonra bir dili ortaya koyar. Bu durumu şiire uygulayan yazar, şairdeki potansiyelin (şiir yazma eğiliminin) özü oluşturduğunu, özün daha sonra bir dili getirdiğini dile getirmektedir. Yazara göre gelenekçi, Sürrealist ve Dadaist şiirde potansiyelin önce geldiğini, daha sonra dilin oluştuğunu, dolayısıyla özün biçimden önce geldiğini savunmaktadır. Gelenekçi, Sürrealist ve Dadaist şiire realist şiir diyen yazar, “nominalist şiir” (s.8) den söz eder.

Nominalist şiirde, potansiyelin ağır basmasının ara olay olmadığını belirten yazar, nominalist şiirin realist şiirden farklı olduğunu vurgulamaktadır.

“Bir de nominalist denilebilecek şiir tipi vardır. Burada bir şiirsel potansiyelin ağır basması ana olay değildir, bu potansiyel bulunmayabilir de. Onun yerine <<bitmiş bir şiir>> veya yazış anında <<kelimelerin (dilin) getirdiği bir potansiyel vardır. Elimizde veya kafamızda bitmiş olarak bulunan fakat (örneğin bize modası geçmiş gibi görüldüğü için) beğendiğimiz bir şiirin, şu veya bu kelimesini mekanik bir şekilde değiştirecek ya da aklımıza ilk gelen bir söz dizisine aynı mekanik uygulamayı yaparak bize kendisini beğendirecek <<yeni>> bir şiir terkbine varabiliriz.”(s.8)

“Nominalist şiirle realist şiir arasındaki başlıca ayrılık, denilebilir ki şudur: Birincisi ortaya yük koyar, ikincisi bir yükü.”(s.8)

“Ayrıca realist şiirde oluşma sırası şair için yük-dil, o şiirin okuyucusu için dil-yük iken nominalist sıra hem şair hem de okuyucu için dil-yüktür. Şu bakımdan ele alınırsa nominalist şairin şiirine <<okuyucu şiiri>> denilebilir. Çünkü bu tip şairin şiiri karşısındaki kendi durumu ile okuyucusunun durumu aynı kategoriye düşmektedir. Şair de okuyucusu gibi, şiirini okuyarak, ortaya koyduğu gerçeği öğrenir.”(s.8)

“Realist şair şiirini bir potansiyel itmesiyle yaratmasına karşılık, nominalist şair şiirini mal eder. Realist şair izlenim, zeka ve sezgi yolları ile bulduğu bir gerçeği (yükü) muhayyilesinin de yardımı ile bir dile büründürmeğe çalışır. Nominalist şair ise yükten dile değil, dilden yüke gider ve dil üzerinde oynamalar, zorlamalar yapmak suretiyle (yeni) gerçeklere varmak amacını güder.”(s.8)

“Nominalist şiirde kelimeler bir şiirsel itme ile olmaktan çok bir <<şapkadan çekime>> ile şiire girmiş olduklarından (Wimsatt) elde edilen söz dizeleri (şiir) deformasyon bakımından <<anlamı şarta bağlı kaziyeler) başlığı altında ele alınabilir...”(s.8)

“Nominalist şiir belki de sadece son kuşaklara vergi bir şiirdir. Mekanik tipte olan dadaist şiirle onun arkadaşı olan önemsele aykırı (non-significant, non sense) tipteki sürrealist şiir de bu kümeye girer.”(s.8)

“Nominalist şiire örnek vermek istenirse Stevens’in bazı şiirleri (Blackmur) Perçemli Sokak’ta şiirlerden çoğu ve bazı yeni şairlerin bir çok şiirleri gösterilebilir.”(s.8)

Çineli, Ömer, “Eğitimde Özgürlük”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Amerikan eğitim sistemi hakkında kimi bilgilere yer verilerek okullarda yapılan eğitimin pratik hayata hazırlayıcı nitelikte olması gerektiği görüşü savunulmaktadır.

İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırıyorlar”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.13, (m.)

Yazıda, İtalya ve İsviçre’de hazırlanan kimi filmler hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Akad’ın Ettikleri”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.13, (m.)

Yazıda Lütfi Ö. Akad’ın Türk sinemasındaki yeri ve sanat yaşamı ele alınmaktadır. Akad’ın filmografisine de yer veren yazar, kimi filmlerine ilişkin kısa değerlendirmelere de yer vermektedir.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Batı Düşüncesi”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Hümanizm, Rönesans ve Rasyonalizmin doğuşları üzerinde durulmaktadır.

Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy okuluna devam”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.6, (m.)

Yazıda, köy okullarında devam sorunu ele alınmaktadır.

Aykın, Cemalettin, “Atatürk Devrimleri”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk devrimlerinin gerekçeleri ve nitelikleri üzerinde durulmaktadır.

Hisarlı, Lütfü, “Eğitim Meselesi: Amerikan Öğretiminin İçinde Bulunduğu Durumu”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.4-5, (m.)

Yazıda, Amerikan eğitim sisteminin mevcut durumu ele alınmaktadır. Yazar, *Life* dergisinin 12 Mayıs 1958 tarihli sayısında yayımlanan ve Sloan Wilson’un “Karnavala Son Vermenin Zamanı Geldi” adlı yazıyı özetlediğini bildirmektedir.

İsimsiz, “Festival Sularında”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.13, (m.)

Yazıda, Cannes Film Festivali hakkında bilgilere yer verilmektedir. Kısa ve uzun metrajlı film seçimi jürisinin adlarına yer veren yazar, festivalde gösterilen filmlerin kısa bir öyküsünü anlatmaktadır.

Yüksel, Turan K., “Atatürk Düşmanlığının Düşünce Alanı”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk düşünce ve devrimlerine yöneltilen suçlamalara yanıt verilmektedir.

Atkinson, Brooks, “Beşi Birden: Arthur Miller Kendini Eleştiriyor”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.13, (m.)

Yazıda, tiyatro yazarı Arthur Miller’in *The Man Who Had The Luck*, *All My Sons*, *The Crucible*, *A Memory Of Two Mondays* ve *A View From The Bridge* adlı beş oyununu bir kitapta topladığı ve bu kitaba ön söz yazdığı bildirilmektedir. Söz konusu yazıda, Miller’in kendisini katı bir şekilde eleştirdiği vurgulanmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hümanist Düşüncenin Karakteri”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Hümanist düşüncenin temel niteliklerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ünlü Senaryocular”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.13, (m.)

Yazıda, ünlü senaristin önemi üzerinde durularak kimi ünlü senaristler hakkında bilgilere yer verilmektedir. Adı geçen senaristler ise şunlardır: Jean Aurenche, A. I. Bezerides, Bordon Case, Jean Femy, Adolf Green, Ben Hecht, Garson Kanin, Dudley Nicholas, Clifford Odets, Jacques Prevert, Charles Spaak, Philip Yordan ve Zavattini. Söz konusu senaristlerin birlikte çalıştıkları yönetmenlerin adlarına da yer verilmektedir.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Atatürk ve Batı Kültürü”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün batı kültürüne dair düşüncelerine yer verilmektedir.

Arseven, Veysel, “Aatürk Köşesi: Atatürk ve Yeni Türk Müziği”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk müziği hakkındaki görüşlerine ve müzikle ilgili çalışmalarına yer verilmektedir.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Lâyiklik Prensibi”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.2, (m.)

Yazıda, laikliğin batıda ortaya çıkışı ile yararlandığı kaynaklar hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Güner, İ. Safa, “İlk Okuma Kitapları”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.4-5, (m.)

Yazıda, çocuklar için ilk okuma kitaplarının nitelikleri ele alınmaktadır. Yazar, çocuk kitaplarının niteliklerini ayrıntılarıyla işlemektedir.

Sinopluoğlu, Behzat, “Atatürk Köşesi: Atatürk’e Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk ulusu için yaptığı fedakârlıklara ve gençliğin ulu öndere karşı sorumluluklarına yer verilmektedir.

Tathoğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.5, (m.)

Yazıda, çağlar boyunca laiklik kavramının devlet sistemlerindeki gelişi ve ortaya çıkışı anlatılarak nitelikleri hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca Cumhuriyet’ten 1958 yılına kadar Türkiye’de laikliğin gelişimi üzerinde duran yazar, İslam dini ile ilişkisini incelemektedir.

Tathoğlu, Güran, “Laiklik Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.5-6, (m.)

Yazıda, İslam ve Laiklik konusu ele alınmaktadır. Ayrıca, Laiklik kavramı, demokrasi, Atatürk devrimleri ve siyasal partiler açısından da değerlendirilmektedir.

Çağatay, İlker, “Atatürk Köşesi: Ordu Yaratmakla Kalmadı, Ulus Yarattı...”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.4-5, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk ulusu için gerçekleştirdiği devrimler ele alınarak Türk ulusuna yaptığı katkılar işlenmektedir.

Russell, Bertrand, “batılı Aydınlarla Çağrı”, (Çev. Murat Aldeniz), *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.3-4, (m.)

Yazı, Bertrand Russell’in Basel şehrinde açılan Atom Silahsızlanması adlı kampanyanın açılışında yaptığı konuşmadan ibarettir. Yazar, biyolojik ve kimyasal silahlanmanın insanlık üzerinde yaratabileceği yıkıcılığa dikkat çekerek bu tür silahlanmanın önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

F. S., “Halkın Selameti En Büyük Yasa Olsun”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.4-5, (m.)

Yazıda, Cicero’nun “Salus populi suprema lex esto – Halkın selameti en büyük kanun olsun”(s.4) sözünden hareketle devletin kaynakları işlenilmektedir.

Meriçelli, Anıl, “Ezra Pound Anlamalı”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.8, (m.)

Yazar, yazının amacını, “Pound’un şiiri karamsardır, karanlıktır, karışıktır, ama <<anlamsız>> değildir. Bu düşünceyi bir kere daha kanıtlamaya çalışacağım yazımda.” (s.8) şeklinde açıklamaktadır. Yazar, daha önce de “Birkaç ay önce Yeditepe’de” (s.8) bu amacı taşıyan bir yazı kaleme aldığını bildirmektedir. Yazar, görüşünü kanıtlamak için Ezra Pound’un Canto’larını ele almaktadır. Canto’ların konusunu anlatan yazar, “Pound’un şiirlerinde yer, zaman ve tarih kavramları belirli değildir. Yukarıda isimlendirdiğim en önemli üç konu da (eski zamanlar, Rönesans İtalyası ve Yirminci Yüzyıl) ustaca birleştirilmiştir bu şiirlerde. Pound’un şiirlerinin karanlık oluşu, bir bakıma bu yüzdendir. Ama bu üç konuyu birleştirebilmek, sadece Pound’un başarabileceği bir usta işidir. Ve T. S. Eliot’ta bile rastlanılmayan bu güçte bir uğraşı, Pound’un şiirlerini <<anlamsız>> kılmaz hiçbir zaman. Tam tersine, şiirsel yükünü arttırdığı kadar, incelenmesi gereken anlam yükünü de arttırır.” (s.8)

Pound’un Canto’larındaki biçim olgusunu ele alan yazar, söz konusu şiirlerde biçim yeniliğinin olduğunu, biçim yeniliğinin anlaşılabilmesi için şiirlerinin toplu olarak okunması gerektiğini belirtmektedir. “Allen Tate’e göre akademik Amerikan eleştirmecileri daha uzun yıllar boyunca Pound’un getirdiği biçim yeniliğini tanımlıyamayacaklardır. Ama şimdiden bu yeniliği biçimsizlikle suçlamaya kalkışanlar olmuştur. Biçimsizlikle ya da salt öze dayanmakla. Ben bazı Amerikan eleştirmecilerinin bu suçlamasından gene anlam konusuna geçmek istiyorum: Salt öze dayanan şiirlerin belli bir söyleyeceği vardır.” (s.8)

Biçimden sonra, Pound’un konuşma dilinin kullandığını ve anlamsız olmadığını yazar şu sözlerle dile getirir: “Canto’ların biçimini incelerken göze çarpan ilk özellik konuşma dilidir. Giderek buna <<monolog>> tekniği, çok sesli bir <<monolog>> tekniği de denilebilir. Çünkü bu şiirlerde konuşan tek bir insan, tek bir ses değildir.” (s.8)

İlhan Berk’in Pound’un şiirlerinin anlamız olarak nitelendirdiğini; ancak Pound’un gerçekte anlamsız olmadığını dile getiren yazar, yine İlhan Berk’in Pound’u karalamaya çalıştığı görüşünü savunmaktadır.

Özbilir, Selâmi Tahir, “Atatürk Köşesi: İrtica Karşısında”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk devrimlerinin irtica karşısındaki tutumu ele alınmaktadır.

Şimşek, S., “Orda Bir Köy Var Uzakta: Seksenlerin Suçu”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.5, (m.)

Yazıda, göç olgusunun sosyal sonuçları üzerinde durulmaktadır.

Ullmo, J., “Modern Bilimde Aklın Serüveni”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.2, (m.)

Yazıda, modern bilimlerde aklın yeri ve önemi üzerinde durulmaktadır.

Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmenlerinin Kaygıları”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Türkiye’de eğitimde yaşanan ikilik söz konusu edilmektedir. Yazar, ailelerin çocuklarını hem modern eğitime hem de din eğitimine göndermesini eleştirmektedir.

B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Öcü Müfettiş”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.5, (m.)

Yazıda, teftişin öğretmenler üzerindeki olumsuz etkileri ele alınarak teftiş kurumunun anti-demokratik olduğu savunulmaktadır.

Neret, Lucien, “Hayatın Kaynakları Üzerine Araştırmalar”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.2, (m.)

Yazıda, insan yaşamının temel kaynakları üzerinde durulmaktadır.

Güven, Ferit, “Osmanlı İmparatorluğunun Birinci Dünya Savaşında Ayağı Nasıl Kaydırılmıştı”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Osmanlı Devleti’nin Birinci Dünya Savaşı’na Almanlar tarafından nasıl sokulduğu anlatılmaktadır.

Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Halk Aydınları”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylüyü eğitmesi ve köylüye yol göstermesi üzerinde durulmaktadır.

Sinopluoğlu, Behzat, “Devrimlere Saygı Gerek”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.6, (m.)

Yazıda, kimi dini kitaplarda kullanılan ağır dil eleştirilerek Atatürk’ün Dil Devrimiyle ön gördüğü dilin kullanılması gerektiği görüşü vurgulanmaktadır.

Bayet, Albert, “Yirminci Yüzyılda Hür Düşünce”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Fransa’da 1902-1905 yılları arasında Kilise yobazlığıyla savaşmış bir başbakan olan Bayet’in düşünce özgürlüğü konusundaki görüşlerine yer verilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Yenileşen Şiirimiz”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.9, (m.)

Yazar, Türk şiirinin 1956’dan beri bir değişim içinde olduğunu belirterek eskiye benzemeyen şiirlerin sayısının gün geçtikçe arttığını dile getirmektedir. Yazar, 1956-1957 yıllarında gazete ve dergilerde şiiri yayımlanan şairler üzerinde bir istatistik çalışması yaptığını ifade ederek bu çalışmanın sonuçlarına yer vermektedir. Yazar, 1956-1957 yıllarının karşılaştırmalı olarak şiiri yayımlanan şairlerle ilgili istatistikleri açıklayarak ortaya çıkan rakamlara ilişkin şu görüşleri ifade etmektedir: “1. İnsan dergilere bakınca şu yargıyı veriyor: <<Yeni şiir ortalığı kapladı>> Oysa bugünkü şiirimizin ana karakteri bu değil. Ana karakter <<eskilerin ortadan çekilişi>> dir. Çünkü yenilerin artışı yüzde yirmi oranında iken eskilerden devr alınanların azalışı 29’dur. Bu sebeple <<eski şiir ortadan çekiliyor>> demek daha doğru olur.” (s.9)

“2. Bir edebiyatta yenileşme alabildiğine sürüp gitmez. Yavaş yavaş bir durulma ve yerleşme başlar. O andan itibaren de, her yıl şiir hayatına atılanlarla her yıl çekilenlerin bir dengeye kavuşacaklarını sayıca birbirine eşit olacaklarını kabul

edebiliriz. Nitekim 1954-1957 ortalamaları da girenlerle çıkanların aşağı yukarı eşit olduğunu (144 ile 160) gösteriyor. (Burada dökülenler girenlerden biraz fazla ise, bu belki şiirimizde yenileşmenin 1954'ten beri başladığına işaret olur.) Yukarıda 1958 yılı için devr alınanların dökülmesi yüzde 29, yenilerin artışı yüzde 20 olarak bulunmuştu. O halde yenilerin artış hızı eskilerin dökülüş hızından azdır. Sözünü ettiğimiz denge ise, gelecek yıllarda eskiden devr alınanlardan dökülenlerin sayısında büyük bir azalış olmazsa, yeni gelenlerin daha da artması ile mümkün olabilir. Bu o demektir ki şiirimizde <<yeni>> dediğimiz akım da şiddetlenerek devam edecektir. ” (s.9)

“3. Yeni imzalardan göründükleri yıl dökülenler 1954-1957 ortalamalarına göre yüzde 61 iken bu oran 1957 yılı için yüzde 79’dur. Dökülme oranı 54’ten 57’ye doğru çoğalıyor demektir. 1958’de bu böyle devam ederse 3’üncü maddede sözü edilen dengenin sağlanması güçleşecek demektir. Bu da yine yeni şiirin daha da şiddetlenerek artması gerektiği sonucuna iter bizi. ” (s.9)

Demirhan, Hüseyin, “Gittikçe günlük hayata giren bir bilim”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.6, (m.)

Yazıda, psikoloji biliminin tarihsel gelişimine ve bağımsız bir bilim haline gelişine yer verilmektedir.

Hisarlı, Lütfü, “Birleşik Devletlerin Tarih ve Ekonomisinde: Zenci Meselesi”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.5, (m.)

Yazıda, ABD’deki zenci sorunu üzerinde durulmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinema: Eleştirmecilerin Seçtikleri”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.14, (m.)

Yazıda, Biritish Film Institute’nun yayın organı olan *Sight and Sound* dergisinin eleştirmeciler arasında açtığı yılın en iyi on filmi konulu soruşturmanın sonuçlarına yer verilmektedir. Yazar, Alexandre Astruc, Andre Bazin, François Bolen, La Duca, Richard Griffith ve Jacques Danial-Valcroze’un seçtikleri en iyi on filmin adlarına yer verilmektedir.

Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını: Çağdaş Fransız Yazınının Bir Bilânçosu”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.9, (m.)

Yazının hemen üstünde yer alan notta, ünlü Fransız eleştirmeni olduğu bildirilen Pierre de Boisdeffre’in Fransız edebiyatını inceleyen bir kitap yazdığı ve yayımlanan bu yazının kitabı için yazdığı özetten ibaret olduğu bildirilmektedir. Fransa’da edebiyatın öneminin, Fransız vicdanının uğradığı siyasi ve felsefi bunalımın sonucu olduğunu belirten yazar, politika adamlarının eksikliğinin yazarları düşünce ustası rolüne çıkardığını dile getirmektedir. Fransız edebiyatının dilin erdemlerine inandığını belirten yazar, “İnsan nedir?” ve “İnsan ne yapmalıdır?” (s.9) sorularının yanıtını aradığını ifade etmektedir. 1920-1945 yılları arasındaki Fransız edebiyatını değerlendiren yazar, bu dönemde bireysel sorunların ele alındığını, amacı olmayan bir edebiyat anlayışının hakim olduğunu; fakat İspanya’daki iç savaşın ve İkinci Dünya Savaşı’nın edebiyatçılara yeniden bir misyon kazandırdığını dile getirmektedir.

1940-1945 yılları arasındaki şiir ve yazın hareketini değerlendiren yazar, bu dönemde Marksizm, Egzistansiyalizm ve Personnalizm adlı üç akımın etkili olduğunu belirtmektedir.

İkinci Dünya Savaşı’nın yazarlar üzerinde derin etkiler yarattığını belirten yazar, aydınların çoğunun ortak bir dil kullanan, az ya da çok toplumcu ve devrimci bir Hümanizm’i gerçekleştirmek isteyen üç fikir akımının etrafında toplandığını ifade etmektedir.

Cinlioğlu, Halis, “Atatürk’ün ışığı altında yeni bir <<dava>> ya ihtiyacımız var”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Türk ulusunun Atatürk devrimlerini milli bir dava olarak görmesi görüşü vurgulanmaktadır.

Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.11-12, (m.)

Yazının, Pierre de Boisdeffre’in Fransız edebiyatını inceleyen kitabı için kaleme aldığı özetten ibaret olduğu bildirilmektedir. Yazının ilk bölümünde Simone

de Beauvoir ve Jean Genet tanıtılarak sanatları ve eserleri hakkında bilgilere yer verilmektedir. Yazının ikinci bölümünde 1940-1950 yıllarının savaş yılları olduğu dile getirilerek bu dönemde bir bunalımın yaşandığı ifade edilmektedir. Bunalıma rağmen Camus'nün *Veba'sının* altı ayda yüz bin adet sattığını bildiren yazar, bunalım döneminde eser vermiş yazar ve şairlerin adlarına yer vermektedir. Yazının devamında 1950-1956 yılları arasında eser veren Fransız yazar ve şairlerin adları verilerek bu dönemin edebiyat yayımlarından söz edilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Deformasyonu Haklı Kılan”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.8-9, (m.)

Yazıda, şiirde deformasyonu gerekli kılan bazı sebepler haberleşme teorisi uygulanarak açıklanmaktadır.

Hisarlı, Lütfü, “Zenci Sanatı, Kültürü ve Türküleri”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.10, (m.)

Yazıda, Amerika'da yaşayan zencilerin mücadeleleri, kültürleri, Spiritual ve Blues denilen türkü ve müzikleri ele alınmaktadır. Yazının başında Afrika'dan Amerika'ya köle olarak getirilen zencilerin XX. yüzyılın ortalarına kadar olan durumları ve özgürlüklerini kazanma yolundaki mücadeleleri anlatılmaktadır. Zencilerin dünya kültürüne birçok katkılarının olduğunu belirten yazar, Spiritual denilen din türkülerinin ve Blues'un bütün dünyayı etkisinde bıraktığını dile getirmektedir. Yazının devamında Shimba ve Git Back Blues imzasıyla iki Spiritual'e yer verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema: Geri Kalanı”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.14, (m.)

Yazıda, Biritish Film Institute'nun yayın organı olan *Sight and Sound* dergisinin eleştirmeciler arasında açtığı yılın en iyi on filmi konulu soruşturmanın sonuçlarına yer verilmektedir.

Kutay, Doğan, “Eğitim Problemleri: Okul Programlarından Avrupa Tarihini Kaldırmalı mıyız?”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Avrupa tarihinin ders müfredatından çıkartılması gerektiği yönündeki görüşleri reddeden yazar, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için okullarda Avrupa tarihinin öğretilmesi görüşünü savunmaktadır.

Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçilik Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.3-4, (m.)

Yazıda, ırk ve ırkçılık konuları üzerinde durulmaktadır.

Özerdim, S. N., “Din Sorunu”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Kur'an'ın Türkçeye çevrilmesi üzerine yapılan tartışmalara yer verilmektedir. Kur'an'ın Türkçeye çevrilmesini sakıncalı bulan kişileri eleştiren yazar, dinde reform yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Boisdeffre, Pierre de, “1940’dan Bu Yana Fransız Yazını”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.11, (m.)

Yazının, Pierre de Boisdeffre’in Fransız edebiyatını inceleyen kitabı için kaleme aldığı özetten ibaret olduğu bildirilmektedir. Yazıda, 1940 sonrası Fransız edebiyatında roman, öykü ve oyun türleri ele alınmaktadır. Yazının ilk bölümünde, “Kaygısız Bir Kuşak”(s.11) adıyla verilen Antoine Blondin, Roger Nimier ve Françoise Sagan’ın eserlerine ve sanat anlayışlarına yer verilmektedir. Söz konusu üç yazarın özelliğini yazar, “Kaygısızlık, hayâlcilik, mizah, zamanının olaylarını küçümseme, utanmazlıkla karışık bir küstahlık, <<Les Temps Modernes>> de <<hafif süvariler>> adıyla verilen bu yeni kuşağın özelliklerini meydana getirir.”(s.11) şeklinde açıklamaktadır. Yazının ikinci bölümünde ise “Batınî (ésotérique) Roman”(s.11) adıyla verilen grupta Julien Gracq, Samuel Beckett, Alain-Robbe Grillet, Pierre Gascar, Raymond Abellio’nun eserlerine ve sanat anlayışlarına yer verilmektedir. Bu yazarların anlayışlarını “Natüralist romanın yanında, gerçeğin şairce bir değişimine uğratılmasını savunan”(s.11) biçiminde açıklayan yazar, sürrealizmi, anlamsızlığı ve soyut olmayı denediklerini dile getirmektedir.

Yazar, araştırmasını şu sonuca bağlamaktadır: “Bugünkü Fransız yazınının verdiği ders budur. Yazınımız, kendini aratıyor, az zaman öncesine kadar Gide’le

Valéry'nin temsil ettiği klasik geleneklerle Anlamsız'ın tanıklarından çelişik etkiler arasında bocalıyor. Çeşitli ilkeler adına insanı suçlandırıyor, yerine ne koyacağını iyice bilmeden dili reddediyor. İnsan tabiatını inkâr ederek bir üst tabiatı övüyor, ama çoğu zaman, gerek kısırlığın, gerek tutkularla kötü hallerin hüküm sürdüğü bir alt tabiat içine düşüyor. Yazınımız, dünyanın tasvirini tüketti, ama onu yeniden yaratamadı daha. Dilleri de, kahramanları da Promete tarzı serüvencileri de anormalleri de el üstünde tutuyor. Bütün insanlar adına konuşmak istiyor. Ama dili kendini yalnız bırakıyor ve bize halka uzanan eserlerden çok laboratuvar deneyçileri gibi sunuyor. Yeni hayal ve ses uygarlıklarıyla sarılmış olarak, daha şimdiden kültürün ancak bir parçasını temsil eder olmuştur. Yirminci yüzyılın tehlikeli burnunu geçmesi için ya kendini yenilemesi ya da ölmesi gerekiyor: bütün modern dünya gibi. ”(s.11)

“İçinde bulunduğu tehlikelerin bilincinde olması zamanımızın bütün problemlerine açık bulunması belki de şuna işaretler ki, insanın ve kaderinin boyuna mesele haline getirilişi olan yazınımız, çağdaş dünyanın büyük çağrılarına başka yazınlardan daha fazla açık kalmaktadır. Ölümlü olduğunu artık bilen ama insana inanmaktan geri kalmayan bir uygarlığın aynasıdır. ”(s.11)

Avcıoğlu, Doğan, “Sosyalizmin Bugünkü Meselesi”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Sosyalizmin az gelişmiş ülkelerde uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunlar ele alınmaktadır.

Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.12, (m.)

Yazıda, Franz Kafka üzerine yapılan bir incelemeye yer verilmektedir. Kafka'nın yakın bir arkadaşı olduğunu belirten yazar, ölümünden sonra kimi yayınevleriyle anlaşarak eserlerini bastırıldığını ve bu konudaki sorumluluğunu yerine getirdiğini bildirmektedir. Yazısını, Kafka'yı daha iyi tanıtmak amacıyla kaleme aldığını belirten yazar, öncelikle Kafka'nın düşünceleri ve sanatı üzerinde durmaktadır. Yazının devamında ise, Kafka'nın *Dava* adlı romanının tahliline yer verilmektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Sosyalizm ve Komünizmin mülkiyet ve ekonomik hukuk düzenleri hakkında öngördüğü görüşlere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Emperyalizm”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, Emperyalizm üzerinde durulmaktadır.

Tekin, Talât, “Dinde Reform Şarttır”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, dinde reformun zorunlu olduğu görüşü savunulmaktadır.

Cinlioğlu, Halis, “Bir Kurtarıcı İhtiyacı”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Atatürk’ün Türk milletinin kurtarıcısı olduğu belirtilerek Atatürk’ün Laiklik ve Millet anlayışı hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, İdeoloji Sosyalizmi ile Tekâmülcü Sosyalizm arasındaki ayrımlar ortaya konarak İdeoloji Sosyalizminin temel niteliklerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Kapitalizm”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, Kapitalizmin ekonomik düzeninin nitelikleri anlatılarak Avrupa’da ortaya çıkışına yer verilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema: Karar ertesinde durum”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.15-16, (m.)

Yazıda, ekonomik sıkıntıları nedeniyle Amerika'dan film getiremeyen şirketlerin artık Türk filmlerini ön plânda tutması konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, film ithal eden şirketlerin beş yıllık birikmiş borçlarının olduğunu, Amerikan film şirketlerinin film ithal eden Türk şirketlerine borçlarını ödememeleri durumunda film vermeyeceklerini ihtar ettiklerini ifade eden yazar, sinema salonlarının mecburen Türk filmi oynatmaya başladığını bildirmektedir. Yazar, sinema sezonunun geç başlamasının bu durumdan kaynaklandığını da sözlerine eklemektedir.

Nafiz, İ., “Harf Devrimi”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.4, (m.)

Yazı, Harf devriminin 30. yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Arap alfabesinin Türkçeye uymadığı ve Türkçeye en uygun alfabenin Latin alfabesi olduğu görüşü dile getirilmektedir.

Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi:İthal Taleplerine Ait Bedellerin Önceden Yatırılması”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.5, (m.)

Yazıda, ithal taleplerine ait bedellerin önceden yatırılması söz konusu edilmektedir.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “İki Devrim Anlayışı”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Marksist Devrim ile Ülkücü Devrim hakkında bilgilere yer verilerek iki devrim türünün karşılaştırılması yapılmaktadır.

Brod, Max, “Kafka Üzerine Notlar”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.15, (m.)

Yazı, 2 Kasım 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 44. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda, Franz Kafka'nın *Dava* ve *Şato* adlı romanlarının tahliline yer verilmektedir. *Şato* ve *Dava*'yı karşılaştırmalı olarak ele alan yazar, bu eserlerdeki kahramanları ve Kafka'nın hayata bakış açısını değerlendirmektedir. Yazının devamında, Kafka'nın kişilik ve fiziksel özellikleriyle eşî olan Dora Dymant'ın bir anısına yer verilmektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.4, (m.)

Yazıda, İdeoloji Sosyalizmi ile Tekâmülcü Sosyalizm hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Devletin Fiyat Teşekkülüne Müdahalesi”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, devletlerin fiyat oluşumuna olan müdahalelerinin tarihine ve devlet güçlerinin fiyat teşekkülüne müdahale nedenlerine yer verilmektedir.

Özsezgin, Kaya, “Resim: Dokuz Kuşağın Emeği”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.14, (m.)

Yazı, Ankara’da, Türk Amerikan Derneği’nde Mr. Floischman’ın yönetiminde düzenlenen Dokuz Nesilden Beri Amerikan Resim Sanatı adlı serginin açılması üzerine kaleme alınmıştır. Serginin Amerikan resim sanatının son 185 yılını kapsadığını bildiren yazar, sergide sunulan eserlerin tanıtımına yer vermektedir. Sergide, Copley, Dunlop, Wilson Reale, Alistone, Eakins, Johnson, Anshutz, Sargent, Marin, Demuth, Shahn ve Nobili adlı ressamın eserlerine yer verildiği bildirilmektedir.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Siyaset ve Güzellik Ülküsü”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.4, (m.)

Yazıda, siyaset ve estetik ilişkisi üzerinde durulmaktadır.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Japon Edebiyatından Notlar 2: Takuboku’nun Şiiri”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.12, (m.)

Yazı, *Kokinşu* adlı derginin önsözünü yazan Ki-No-Tsurayuki’nin sözlerinden alıntı ile başlamaktadır: “Yamato şiirinin kökü insan yüreğinde, yaprakları ise binlerce sözcüktedir. İnsanların çok karışık işlerle uğraştıkları bu acunda, şiir; duyulan ve görülen nenler arasında, yüreğindeki ortaya dökülmektedir. Bu nenler, çiçekler içinde bulbulün şakıması, kurbağanın suyun

yüzünde dağılan sesidir ki, onları işitip de kendi türküsünü söylemeden yaşayan bir canlı olabilir mi?” (s.12) *Kokinşu*’nun 25 Mayıs 1950’de İmparator Daigo-Tenno’ya parlak bir törenle sunulan bir dergi olduğunu belirten yazar, Manyoşu’nun Tarık Dursun K. ve Hüseyin Karakan’ın sandıkları gibi Çin ozanının adı olmadığını, Japon tarihinde 710-764 tarihlerini içine alan dönemin adı olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, bu dönemde bütün Japon şairlerinin bir dergide toplandığını ve ortaya çıkan kitabın *Manyoşu* olarak adlandırıldığını bildirmektedir.

Yazının devamında, Takuboku’nun şiiri ele alınmaktadır. Sözlü dizeler yazmadığı, yoksulluğu, acılarını, insanların davranışlarını ele aldığını vurgulayan yazar, Tokuboku’nun Shintaishi’lerini bulamadığını ve bunun önemli olmadığını, zaten tanka ozanı olduğunu ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Büyük Çerçeve”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.11, (m.)

Yazıda, Stylistics denilen eleştirme yönteminin diğer eleştirme yöntemleriyle kurduğu bütünlük ve Stylistics’in bu bütünlük içindeki yeri ele alınmaktadır. Yazar, iki türlü eleştirmenin bulunduğunu, birinin eseri okuyup beğeniye göre değerlendirme, diğerinin ise eseri inceleyip değerlendirme olduğunu belirtmektedir. Birinci eleştirme yönteminin öznel, ikincisinin de nesnel olduğunu ifade eden yazar, eleştirmecinin bir okuyucu olduğu düşünüldüğünde eleştirmenin öznel olabileceğini bildirmektedir. Eleştirmenin iki aşaması olduğunu belirten yazar, bunu “... yapıtın özelliklerini belirtme ve değerini bildirme” (s.11) şeklinde açıklamaktadır. Eleştirme usûllerinin bu açıdan ele alınması durumunda yazar, yine bir sınıflandırma yaparak yapıtın içsel ve dışsal incelemeye tabi tutulduğunu vurgulamaktadır. dışsal eleştirmenin bilgiye dayandığını belirten yazar, içsel değerlendirmenin yapıtın em özelliklerini hem de değerini ortaya koyduğunu dile getirmektedir. İçsel ve dışsal eleştirmenin adlarına yer veren yazar, Stylistic eleştirmenin içsel bir eleştirme yöntemi olduğunu ifade etmektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Tekâmülcü Sosyalizmin niteliklerine yer verilmektedir.

Huxley, Julian, “İnsanın Doğadaki Yeri”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.7, (m.)

Yazıda, insanın canlılar ve doğa içindeki yeri evrimsel bir yaklaşımla anlatılmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Tiyatro Yırı Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.15-16, (m.)

Yazıda, tiyatro şiiri ele alınmaktadır. Tiyatroda şiirin edilgin ve etken biçimlerde bulunduğunu dile getiren yazar, bu şiir türlerine kimi tiyatro eserlerinden örnekler vermektedir. Yazara göre, edilgin nitelikteki şiir, tiyatro eserine, direkt alıntı olmasa da, dışarıdan katılan şiirlerdir. Etkin nitelikteki şiir ise, tiyatro eserinin dramatik akışıyla şiir halini alan bölümlerdir.

“... etkin yır yoluyla hem sahne hareketini ve hem de dramatik <<efekt>> i getirebiliyoruz. Bu durumla sahnedeki hareket düzeninin ve sahne dışı sesleri yalınlığa indirerek yırla sağlıyoruz bunları. Bu da modern tiyatronun gerektirdiği yeni estetik düzeni, başka bir deyişle hareketlerde ve sahne dışı seslerde <<ekonomi>> yi sağlıyor.” (s.16)

“... oyun yazmanın en büyük zorluğu sanatçıların etkin yırı edilgin yırdan ayırt etmediklerinden oluyor. Ozan tiyatroyu kendi gözüyle görünce uyguluyor günlük köğüklerini oyuna. Oysa salt yır kaygusuyla yazılan verilerde, dediğim denli edilgin yır var; bu da tiyatro için yetersiz.” (s.16)

Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi:Kalkınmanın Ölçüsü”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.3, (m.)

Yazıda, devletlerin ekonomik durumları ile ilgili kimi istatistiksel bilgiler verilerek ekonomik kalkınmasında etkili olan faktörler üzerinde durulmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Hürriyet Kahramanı”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Montesquieu'nun *Esprits des Lois- Kanunların Ruhu* adlı eserinden özgürlük türleri ile ilgili görüşlere yer veren yazar, özgürlüğün temel nitelikleri üzerinde durmaktadır.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.7, (m.)

Yazıda, Thomas Morus'un VIII. Henri'nin boşanmasını hukukî bulmadığı için idam edildiğini belirten yazar, ayrıca ekonomi ile ilgili bir eser yazarak İngiltere'deki ekonomi hayatının değişmesinde etkili olduğu vurgulanmaktadır. Yazının devamında, Thomas Morus'un ekonomi fikirlerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi:Mutlakiyet- Solcu Partiler- Devalüasyon”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.5, (m.)

Yazıda, solcu partiler, mutlakiyet ve devalüasyon kavramı hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

Ovacıklıgil, Refik, “Ekonomi: Nisbi Fiyatlar ve Son Zamlar”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.2, (m.)

Yazıda, nisbi fiyatlar ve zam konusu ele alınmaktadır.

Toros, Aydos, “Orda bir köy var uzakta: Köy Eğitim Merkezleri”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.6, (m.)

Yazıda, köylerin kalkındırılması ve köylünün eğitimi için Köy Eğitim Merkezlerinin kurulması önerilmektedir. Yazar, Köy Eğitim Merkezlerinin işleyiş biçimini de anlatmaktadır.

Yücel, Can, “Ne Yerdedir Ne Gökte”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Türk aydınının yakınmaya alıştığı savunularak yine Türk aydınının sorumluluklarının bilincinde özgürlüğe atılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Abadan, Yavuz Prof. Dr., “Liberalizm ve Hürriyet”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.2, (m.)

Yazıda, özgürlük ve ekonomik kalkınma ilişkisi ele alınmaktadır.

Bettencourt, Anne de, “İrk ve İrkçilik Üzerine II”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.8, (m.)

Yazıda, ırk ve ırkçılık konusu üzerinde durulmaktadır. İrkin kimi tanımlamalarına yer veren yazar, dünyanın kimi bölgelerinde yaşanan ırkçılık sorununu işlemektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.6, (m.)

Yazıda, Babeuf ve Owen’ın Komünist ideolojiye olan katkıları ve düşüncelerine yer verilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Bir kültür çıkmazı”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.1, (m.)

Yazıda, Lozan Antlaşmasından kalan yabancı okullar sorunu üzerinde durulmaktadır.

Güner, E., “Niçin Sosyalizm”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.2-8, (m.)

Yazıda, Kapitalist sistemde emek, üretim ve kalkınma gibi sorunlar ele alınarak Sosyalist ekonomik düzenin kurulmasının önemi üzerinde durulmaktadır.

Öngören, Mahmut Tali, “Kral Lear”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.15, (m.)

Yazı, Shakespeare’in *Kral Lear* adlı eserinin Devlet Tiyatrosu’na sahnelenecek olması üzerine kaleme alınmıştır. *Kral Lear*’e ait kaynaklar, metinler ve tarih hakkında bilgiler veren yazar, Shakespeare’in eseri *The True Chronicle History of King Leir and His Three Daughters* adlı masaldan esinlenerek yazdığını ifade etmektedir. Yazının devamında, Shakespeari’nin söz konusu eseri ne şekilde yazdığı anlatılmaktadır.

Uyguner, Muzaffer, “Prodüktivite çalışmaları ve memleketimizdeki durumu”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.5, (m.)

Yazıda, Türkiye’deki prodüktivite çalışmaları söz konusu edilmektedir.

Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İlköğretim Dâvası”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.4, (m.)

Yazıda, ilköğretimlerde öğretmen ve öğrencilerin çektiği sıkıntılar ele alınarak mevcut durumda ilköğretim davasının başarıya ulaşmasının olanaksız olduğu vurgulanmaktadır.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.7, (m.)

Yazıda, sınıf mücadeleleri ve Marx’ın bu sınıf mücadeleleri konusundaki görüşlerine yer verilmektedir.

Tamer, Erdoğan, “Şiddet Hal Çaresi Değildir”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.3, (m.)

Yazıda, II. Abdülhamit dönemindeki baskı ve şiddet ortamı ele alınmaktadır.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.3, (m.)

Yazıda, Sosyalist ekonomi modellerinde üretim konusu üzerinde durlanmaktadır.

Karataş, Mustafa, “Yalnız Zenciler mi?”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.2, (m.)

Yazıda, Amerika’da zenci ve Kızılderililere yönelik baskı ve şiddetten söz ederek ırkçılık konusu üzerinde durmaktadır.

Toros, Aydos, “Devletçi Eğitimde Krizler”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.7, (m.)

Yazıda, öğretmenlerin özel öğretim kurumlarında çalışma izinleri için hazırlanan yasa tasarısı ele alınmaktadır. Yazar, tasarının bir önce kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Uyguner, Muzaffer, “Orhan Veli ve Dil”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.13-14, (m.)

Yazıda, Orhan Veli’nin dile bakışı ve dil hakkındaki değerlendirmelerine yer verilmektedir. Dilin halk kurulan bir müessese olduğunu belirttiği bildirilen Orhan Velinin dilin kullanımı konusunda titiz olduğu dile getirilmektedir. Öz Türkçeden yana olduğu belirtilen Orhan Veli’nin dilin zenginleşmesi için yeni sözcükler türetilmesi gerektiğini savunduğu ifade edilmektedir.

Baydar, Mustafa, “Şehit Edilmesinin Yıldönümü Dolayısıyla: Genç Subay Kubilay Nasıl Şehit Edildi”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.8, (m.)

Yazıda, genç subay Kubilay’ın nasıl şehit edildiği anlatılmaktadır.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Sosyalist ekonomik sistemde toprak konusu söz konusu edilerek toprağa dayalı üretim üzerinde durulmaktadır.

Nayman, Oğuz Bülent, “Kral Lear”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.15, (m.)

Yazıda, Shakespeare’in *Kral Lear* adlı eseri hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir. Eserin 1861 yılında Tate Nahum tarafından birçok değişikliklerle oynandığını dile getiren yazar, Nahum’un oyunda yaptığı değişiklikler üzerinde durmaktadır. 1892 yılında ise Irving’in oyunu yeniden canlandırıldığını belirten yazar, İtalyan asıllı oyuncu Tomasso Salvini ile Kral Lear karakterinin klasikleştiğini bildirmektedir. Yazar, Türkiye’de *Karl Lear*’in Muhsin Ertuğrul tarafından Şehir Tiyatrosu’nda sahnelendiğini sözlerine eklemektedir.

Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Din derslerinden sonra lâyük eğitim”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.5, (m.)

Yazıda, din dersinin okul müfredatına konması söz konusu edilerek din öğretiminin laik eğitim açısından sakıncaları üzerinde durulmaktadır.

K., Tarık Dursun, “Halkla Olmaktan Uzak”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.4, (m.)

Yazıda, basın hürriyeti konusu ele alınmaktadır. Yazar, basın suçlarının çokluğuna dikkat çekerek basınla ilgili yeni bir düzenlemenin yapılması ve basın hürriyetinin sağlanması gerektiğini vurgulamaktadır.

Tekin, Talat, “’Sis’ şiiri ve Şairi”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.10, (m.)

Yazıda, Tevfik Fikret’in “Sis” adlı şiirinin tahliline yer verilmektedir. Tevfik Fikret’in unutulmasından yakınan yazar, ölüm ve doğum yıldönümleri de olmasa bütünüyle unutulacağını savunmaktadır. Baskıya karşı, taassuba karşı büyük mücadele veren Fikret’in unutulmaması gerektiğini ifade eden yazar, Laiklik, batılılaşma ve çağdaşlaşma yönünden Türk kültür ve edebiyatna pek çok katkılarının olduğunu vurgulamaktadır. “Sis”in Tevfik Fikret’in şahsiyetini en iyi anlatan şiirlerinden biri olduğunu belirten yazar, kanlı boğuşmalardan ibaret gördüğü tarihe. Dikta rejimine, iki yüzlülüğe, kıskançlığa, ahlâk düşkünlüğüne, menfaatçiliğe, kayıtsızlığa karşı duyduğu ve içinde büyüttüğü nefreti olanca açıklığı ve çıplaklığıyla anlattığını ifade etmektedir. Yazının devamında, “Sis” şiirinde yer alan kimi mısralar açıklanmaktadır.

Toros, Aydos, “Türk Harflerinin 30. Yılında Kitapçılığımız”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.5-8, (m.)

Yazıda, Latin harflerinin kabulünden 1958 yılına kadar kitap basımına ilişkin sayısal verilerin değerlendirilmesine ve yayıncılık sektöründeki gelişmelere yer verilmektedir.

Diehl, Karl, “Komünistlik Sosyalistlik Anarşistlik:Çiftçi Sosyalistliğinin Tenkidi”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.5, (m.)

Yazıda, Sosyalizmin faiz, kâr, sermaye ve mülkiyet konularındaki görüşleri ve Anarşizmin devlet, mülkiyet, özgürlük gibi konulardaki temel nitelikleri ele alınmaktadır.

Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyede Süre”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.11-12, (m.)

Yazıda, öyküde süre konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, öykünün roman, makale gibi türlerden ayrıldığını ve öyküde olayların meydana geliş sürelerinin verilmesi sırasında bir bütünlüğün göz önünde tutulması gerektiğini vurgulamaktadır. Öyküde sürenin bölüntüsüz bir biçimde verilmesi gerektiğini dile getiren yazar, öykünün süresinin verilmesinde “süreyi oluşları anlatarak vermek” (s.12) ve “oluşlar yerine oluşları yapan durumları vererek değişimlere ve dolayısıyla süreye götürecek bileşimi okuyucuya vermek” (s.12) şeklinde iki farklı yöntemin olduğunu ifade etmektedir.

B., Mehmet, “Kahveler”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.4, (m.)

Yazıda, köy kahveleri konusu seçilerek Osmancık Köy Öğretmeni Hüsrev’in köy kahvesinin bir kültür yuvası haline getirmesi anlatılmaktadır.

Kuyumcu, İbrahim, “Bir avuç toprak için”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.4, (m.)

Köylerdeki toprak çatışmaları ve tarlalar arasındaki sınır taşlarının değiştirilmesi konusu ele alınmaktadır.

Hızlan, Doğan, “Şiirimizde insan kavramı”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.16, (m.)

Yazıda, Türk şiirinde insan kavramı ele alınmaktadır. Divan edebiyatında insanın bir boyutla belirdiğini, dış görünüşüyle anlatıldığını ve insan tipinin kalıplaşma sonucu standartlaştığını belirten yazar, insanı insan olarak ilk defa Şeyh Galip’in değerlendirdiğini ifade etmektedir. Şeyh Galip’le ‘ben’in ilk defa ortaya

çıkışını dile getiren yazar, yine de mistik platformu aşip toplumsal platforma ulaşmadığını ifade etmektedir. Yazıda, Halk şiirinde, insanın toplumdan bir parça olarak değerlendirdiği belirtilerek, Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa ile somut insanın ortaya çıktığı savunulmaktadır. Abdülhak Hâmit için insanın bir çağrışım ögesi olduğu, Tefik Fikret kuşağıyla baskı sonucu insanın sıkıştırıldığı, Ahmet Haşim'in şiirinde insanın toplumla kaynaşmadığı, Necip Fazıl ve Rıza Tefik'in şiirlerinde ise insanın mistik bir muhteva kazandığı belirtilmektedir.

Necip Fazıl ve Rıza Tefik'in geliştirdiği mistik muhtevaya sahip insan Asaf Halet'le Buda felsefesinin katıldığı, Orhan Veli üçlüsünün yıllarca kapalı kalan insanı birdenbire topluma kattığı ve söz konusu insanın aklına geleni söylediği, iyi ile kötüyü, değerli ile değersiz ayırt edemediği ifade edilmektedir.

Necatigil'de insanın yalnızlığı ve toplumdaki işlevi ile bir denge kurarak şiirde yerini bulduğu, Dranas'ta Fahriye Abla ile vatandaşın şiirleştirdiği Tecer'de insanın folklor içinde eritildiği, Tanpınar'daki insanın “ben” olarak alındığı ve ben'in zamanda aldığı biçimler ve durumlar olduğu, Atilla İlhan'ın insanının başına buyruk, duygulu ve avare bir tip olduğu ifade edilmektedir. Yazar, yeni şiirin ortaya koyduğu insanı da şu şekilde anlatmaktadır: “Bundan sonra Türk şiirinde geç kalmış bir yanın ortaya konulması gerekiyordu. Yirminci yüzyı insanının bir tedirginliği vardı, bilimsel ve teknik ilerlemeler doğuşmuştu bunu. O insan hikâyemize şiirimizden önce geldi ama toplumsal koşullar gözönünde tutulmadığından ithal malı olmaktan ileri gidemedi. Cansever, Yerçekimli Karanfil'de aşırı soyutlamalarla tedirgin insanı ele aldı. (Umutsuzlar Parkı) Bizim şiir için şekilden yana büyük bir yenilikti, tümüyle insan gerçeğine, insanın sorunlarına çözüm arıyordu. Bunun ötesinde bir de şiir vardı, onu unutmaya gelmezdi. Umutsuzlar Parkı'yla somut insan kavramı yerleşti, fakat manzum hikâyeye biçimiyle anlatılmaktadı öteye gidemedi.” (s.16)

Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta:Öğretmenin Türkiyesi”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.8, (m.)

Sağlıklı bir toplum için eğitimin önemini anlatan yazar, köy öğretmenlerinin yaşadıkları maddi sıkıntılara dikkat çekmektedir.

Beauvoire, Simone de, “İkinci Eşem’den”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.11, (m.)

Yazıda, çocukların zihinsel, fiziksel, cinsel ve sosyal gelişim evreleri anlatılmaktadır. Yazar, düşüncelerini Freud’ün görüşlerinin temelinde ifade etmektedir.

Glazer, Mark, “Existentializm ve Kirkegaard”, (Çev.İsimless), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.9, (m.)

Yazıda, Egzistansiyalizme ait görüşlerle Kirkegaard’ın düşüncelerine yer verilmektedir. Jean Paul Sartre, Julliette Greco, Albert Camus’nün isimlerinin Egzistansiyalizm ile anıldığını belirten yazar, Egzistansiyalizm’in iki önemli birleştirici ögesinin “Bir savaş ve savaş sonrası felsefesidir. Egzistentialism, hatta biri silahı, öteki de kişinin olumsuzluğa karşı açtığı iki savaşın felsefesidir. İki önemli birleştirici ögesi vardır. Bunlardan ilk Egzistentialism’in kişiyi, insanı, olan varlığı olumsuzluk içinde bir oluş içinde (yeniden olumsuzluğa karışacak bir oluş noktası) olarak görmesidir. Olan ama her an olumsuzluğa karışabilecek ve sonunda karışan bir varlıktır kişi. Hayatı olumsuzluk yüzünden bir endişe (anxiety) içinde geçip gider. İkinci birleştirici öge kişinin özgürlüğü çevresinde toplanır. Kişi varoluş felsefesinde kayıtsız isterse de istemese de özgürdür. Bu özgürlük kişinin istediğini seçebilemesiyle belirir. Unutulmamak gerekir ki, kişi ancak yapabileceği şeylerde bu seçim özgürlüğüne sahiptir. Olmak ya da olmamak arasında bir seçim yapılabilir, ama aynı anda hem İstanbul, hem de Ankara’da olmayı isteyemez. Böyle bir seçime imkân yoktur. Kişi için başkası karar veremez, çünkü o kararı kabul edip etmemekte özgürdür kişi.” (s.9) olduğunu ifade etmektedir.

Egzistentialism’in Romantizm ve Anti-Rationalizm antitezinin rasyonel görüşlere dayanan felsefelere ve Hegel felsefesine uygulanması olduğunu belirten yazar, günlük yaşantıyı önemli gördüğünü, bu nedenle Egzistentialistlerin roman, öykü, oyun yazmaya yöneldiklerini belirtmektedir. Simone de Beauvoir, Miguel Unamuno, Franz Kafka, Jean Paul Sartre, Eric Von Rilke ve Albert Camus’nün çağın en karışık felsefî eserlerini bu türler içinde verdiklerini dile getirmektedir.

Tanrı düşüncesinin Egzistentialistler arasında ayırı öğelerinden biri olduğunu vurgulayan yazar, Sartre, Nietzsche, Jaspers ve Heidegger’in Tanrı’yı

tanımadığını; Unamuno, Nicholas Boroyaeve, Gabriel Marcel ve Martin Buber ve Egzistansiyalizmi kuran Kirkegaard'ın Tanrı'nın varlığını kabul ettiğini belirtmektedir.

Kirkegaard'a göre çağın en önemli sorunu kişinin kendi anlayışını ve oluşunu kurmasıdır. Kirkegaard'ın gerçeği, kişinin kendisiyle uğraşması olduğu görüşünü belirten yazar, "Çağdaş felsefe ve bilimlerin hayallerle uğraştığını, genel ilkeler peşinde olduğunu" (s.9) düşünerek gerçeği bulmak ve aldatan gölgelerden uzaklaşmak istediğini bildirmektedir: "Gerçek kişinin kendisiyle uğraşmasıydı. Sorun, metafizik değil, etik'ti. Cevap ise, Hegel'in yaptığı gibi iki karşı tezin sentezini aramakla değil, <<şu ya da bu>> durumun ve yolun birisini sevmekle bulunabilir ilkeler değil. Kişinin kendi kendiliğiydi. Hayatta kendi yolunu bulmasıydı. Oluş, yokluğun eşiğindedir çünkü. Kişiyi yokluğun kendisi değil, yokluğa karışması ilgilendirir. İşte Kirkegaard, insanın kişisel hayatını çatışan mantığa üstün görerek ilk adımı attı." (s.9)

Özkan, Refet, "orda bir köy var uzakta:ilk eğitim ilkin gerçekleşmelidir", *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.8, (m.)

Yazıda, ilk eğitime yeteri önemin verilmesi, okulsuz köylere okul yapılması, köylere öğretmen atamasının yapılması ve okul çağına gelmiş iki milyon çocuğun okullara kazandırılması gerektiği görüşlerine yer verilmektedir.

Seyda, Mehmet, "San'atçı'nın Yayılması", *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.15-16, (m.)

Yazı, Hikmet Dizdaroğlu'nun *Varlık* dergisinin 498. sayısında yayımlanan ve M. Sünnullah Arısoy'un *Karapürçek* adlı romanını değerlendiren bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Yazar, Romain Rolland'ın çeşitli görüş ve düşüncelerinden alıntılar yaparak sanat eserinde neyin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Romain Rolland'ın "... Yokuşun başında, sanatçı, işin pek farkında değildir. Daha iyi bir ozan, oyun yazarı, hikâyeci, romancı olmanın baş koşulu sanır ki, en uygun sözcüğü arayıp bularak, onu kullanmakla bilecektir. Gelgelelim tuttuğu sanat dalında ilerledikçe, sözcüklerle oynamakla ustalaştıkça o genç yazar anlar ki, asıl güçlük aranılan <<uygun

sözcüğü>> yakalamakla değil, gerçekleri kuşatan özgür düşüncelerin kendisindedir. Düşünceyi en kısa, en seçik, en dokunaklı açıklayabilmektedir. Çünkü düşünce erkinliği, her çeşit süsten sıyrılmış dille birlikte gelişir. Bütün kaygısı güzel <<üslup>>la toplanmış sanatçının çilesi, bütün kaygısı doğruyu söylemekte toplanmış sanatçının çilesi yanında bir hiçtir. Hele hele, içinde yaşadığı toplum sorunlarını ele almağı da aklından geçiriyorsa işte o zaman, yalnız o zaman, çanına ot tıkanıldığını, kalemini tutan bir sürü pürüzün ortaya çıktığını görüp şaşıracaktır. Öyle sanıyor ki; -hiç değilse bugün için- <<Aman şu insanların başına çeşitli dertler açan teknik gelişim bir dursa!>> yollu bir direnişimiz, bir dileğimiz olamaz. Ama bizim Batı uygarlığına tez ulaşmamız için teknik gelişimi de hızlandırmamız gerektiğini savunan sayısız yazarımız olabilir. Gene bizim <<şiirin sözlerle hazırlanan soyut bir yolculuk olduğunu savunan, giderek bu düşüncelere dökülen sanatçılarımların karşısında; şiirde olsun, romanda, hikâyede olsun ‘biçim’ kaygısıyla birlikte ‘öz’ kaygısını da taşımış, bunu alıp oluşturmuş, kendisinden sonrakilere bırakmış sağlam bir sanatçı kuşağı yer alır. Bunlar zaman zaman çalışırlar, gene <<zaman>> hangisinin haklı hangisinin haksız olduğunu, kimin kalıcı, kimin gidici olduğunu her savlama (iddia)dan daha iyi iyi belli eder. Salt biçim kaygısını taşıyıp ötesine boş verenler <<şiirin özlerle hazırlanan soyut bir yolculuk olduğunu savunanlar ötekileri <<güdümlü sanat>> -bu devrimde ömür hani, insanın aklına içgüdümlü mermileri getiriyor!- yapmakla suçlarken; salt <<öz>> kaygısı duyup biçim üstünde pek durmayalım da ötekileri <<fildişi kule>>ye kapanmış olmakla suçlar.” (s.15) şeklindeki görüşleri dile getiren yazar, en soyut olarak düşünülen eserin somut yanlarının olduğunu ve “sanat sanat içindir” (s.15) anlayışını benimseyen sanatçıların da toplumla mutlaka ilgiler kurduğunu belirtmektedir. Bunradan hareketle, Hikmet Dizdaroğlu’nun M. Sünnullah Arısoy’un “Karapürçek” adlı romanın değenlendirirken, şair olan bir sanatçının roman da yazabileceğı yönündeki görüşlerine katıldığını belirtmektedir. Yazar, sanatçının ayrı türlerde eser vermesinin nedenleri üzerinde durmaktadır. Yazara göre birinci neden, sanatçının tek türle geçinemediğı ve bu yüzden farklı türlerde de eser vermeye yöneldiğı, ikinci neden ise sanatçının kendi doğrularını anlatmak için daha geniş ortamlara yayılmak istemesidir.

Toros, Aydos, “orda bir köy var uzakta: Öğretmen Hürlüğü”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.8, (m.)

Yazıda, öğretmenlerin sosyal ve ekonomik haklarının geliştirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Ünüvar, M. Başaran, “Bir Eğitim Savaşı”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.8, (m.)

Eğitimin 20. yüzyılın en önemli sorunu olduğunu anlatan yazar, Türkiye’de eğitimi sisteminin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Ütük, Etem, “Köye yararlı olmak”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.8-14, (m.)

Öğretmenin köyde yaşadığı sıkıntılara işaret eden yazar, köy öğretmenin köylü insanlara yaşamayı öğretmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Deniz, F., “İlk Öğretmen Okullarında Olup Bitenler”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.7, (m.)

Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla köylü insanın eğitiminde yaşanan sıkıntılara ve doğan boşluklara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Bölge Kalkınma Programları ve Köy Enstitüleri”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.8, (m.)

Köy Enstitülerinin kırsal kalkınmada dünyaya örnek olduğu ve BM’nin Bölge Kalkınma Programları’nın dünyanın çeşitli yerlerinde benzer uygulamalara yer verdiği bildirilmektedir.

Çetin, Yalçın, “Karikatür Mektubu: Havaya Asılı aşamalar”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.11-16, (m.)

Yazıda, karikatürün Türk sanatındaki gelişimine ve karikatür tanımlamalarının değerlendirilmesine yer verilmektedir. Türk karikatürcülüğünde, niteliğin yerini “lafazanlık” (s.11) çabasının aldığını savunan yazar, bir kesimin karikatür üzerine görüş belirtmeyi kendine mal ettiklerini dile getirmektedir.

Karikatür üzerine, kayda değer bir görüşün olmadığını ifade eden yazar, Orhan Veli'nin yazısının karikatür üzerine yazılmış tek kalıt olduğunu anlatmaktadır. 1950 kuşağının karikatürü “çizgi ile mizah” (s.11) şeklinde tanımladığını; ancak yazar, bu tanımın bilimsel olmadığını ayrıntılarıyla ele almaktadır.

Malik, Ahmet, “Örnek Bir Ders Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.8, (m.)

Yazıda, öğretmenlerin ders işlemlerinde “aktif metot” (s.8)un önemine ve etkililiğine yer verilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.9-13, (m.)

Yazı, Memet Fuat'ın *Varlık* dergisinin 15 Şubat 1959 tarihli 496. sayısında yayımlanan “Bilimsel Eleştiri”, Suut Kemal Yetkin'in 1 Mart 1959 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Bilimsel Eleştirme”, Suut Kemal Yetkin'in 15 Mart 1959 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Başka Bir Örnek” ve yine Suut Kemal Yetkin'in 29 Mart 1959 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “İmpressionisme ve İki Temsilcisi” başlıklı yazılarında nesnel ve öznel eleştiriye konu edinmeleri üzerine kaleme alınmıştır. Bilimsel eleştirme denilince, eleştirmecinin bilginler gibi hareket etmesinin anlaşıldığını belirten yazar, mantıklı olmanın bilimsel olmanın şartı olduğunu dile getirmektedir. Ancak bilimsel olmanın, mantıklı olmaya göre daha geniş bir anlamı içerdiğini ifade eden yazar, bilimselliğin çalışılan konu ile yakından ilgili olduğunu belirtmektedir.

Alanları “kat” (s.9) olarak adlandıran yazar, çalışma alanlarını şu şekilde özetlemektedir: “1. Şiir (genel olarak edebiyat yapıtları) nesnel mi olmalı, öznel mi? Şiir bilimsel olmalı mı? Şair nesnel olmalı mı? v.b. 2. Şiir eleştirme nesnel mi (bilimsel mi) olmalı, öznel mi? 3. Birinci ve ikinci katlarda çalışırken, ya da edebiyatla ilgili başka konularda tartışırken, nesnel mi (bilimsel mi) olmalı, öznel mi? ” (s.9) söz konusu katlardaki sorulara verilecek yanıtların ayrı olmasının gerektiğini ifade eden yazar, üç katın da içerik olarak birbirinden ayrı olduğunu dile getirmektedir. Yazar, üç katın nesnellik ve öznellik değerlendirmesini şöyle yapmaktadır:

“Şiir eleştirirken nesnel değil de öznel davranılması gerektiğini savunanları ben hoş karşılarım (ikinci kat). Ama şiir eleştirmesinin nesnel mi yoksa öznel mi olması gerektiği meselesini nesnel (bilimsel, mantıksal) değil de öznel yollarla tartışmanın daha iyi olacağını iddia eden olsa bunu garip bulurum (üçüncü kat). Kısacası, bir konu üzerinde duraneleştirel yazıların bilimsel (mantıksal) olmasını, ben, şartın en azı sayarım. Birinci kattaki meseleye gelince, bu öteki ikisinden, kökünden farklıdır: Çünkü bu bir eleştirme meselesi değil, sanat meselesidir. ” (s.9)

Yazar, yazısına üçüncü kat, yani eleştirinin nesnel mi, öznel mi olması gerektiği konusu üzerine sürdüreceğini belirtmektedir. Şiirin hem akla hem de duygulara hitap etmesi yönüyle, salt nesnel eleştiri ya da öznel eleştirinin geçerli olmadığını saavunan yazar, şiir eleştirisinin şiir anlayışına bağlı olduğunu vurgulamaktadır. Eleştirmede en ileri düzeyde mantıklı davranılması gerektiğini dile getiren yazar, Aristo mantığının bu konuda geçerli olmadığını, iki önerme dışında bir üçüncü önermenin var olabileceğini ifade etmektedir. Suut Kemal’in her şeyi kurallara bağlayan eleştirmeyi nesnel eleştirme olarak değerlendirdiğini belirten yazar, savunduğu mantığın mutlakiyet olduğunu vurgulamaktadır.

Bilimselliğin mutlaklaşabileceğini anlatan yazar, eleştirmenin bir bilim dalı olmadığını dile getirmektedir. Yazar, yine de eleştirinin bir dereceye kadar bilimsel olabileceğini sözlerine eklemektedir. Yazar, eleştirmenin bilimselliğinin ölçüsünün şiir anlayışlarına göre değiştiğini ifade etmektedir.

Toros, Aydos, “Bir Işık Sönüyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.8, (m.)

Yazıda, Hasanoğlu Köy Enstitüsü söz konusu edilerek, enstitülerin kültürel ve ekonomik kalkınmadaki önemi ve kapatılmasının haksız bir tasarruf olduğu belirtilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.9, (m.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 26 Nisan 1959 tarihli 9. sayısında “Bilimsel, Mantıksal ve Öznel Eleştirme” başlığı ile yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda bilimsel eleştiri konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, bilimsel eleştirmenin

bilimselliğinin, ya bilimlerin ürünlerini, bulgularını kullanmak ya da bilimlerin kullandığı metotları kullanmak olmak üzere iki türlü olduğunu belirtmektedir. Eleştirmenlerin bilimsel yöntemleri kullanmaları gerektiğini ifade eden yazar, bilimsel yöntemi; “Bilimsel oluşma ve gelişmenin üç safhası var görünüyor: 1) bilimsel doğrunun bulunması, 2) ispat edilmesi, 3) başkalarına bildirilmesi.”(s.9) şeklinde özetleyerek eleştirme ve bilimlerin kullandığı metodun aynı olabileceğini belirtmektedir.

Eleştirmede ve bilimlerde, bilimsel yöntemin ilk ilkesinin “şüpheli olmak” (s.9) olduğunu dile getiren yazar, Memet Fuat’ın, eleştiriyi sanat olarak kabul ettiğini ve eleştirinin öznel olduğunu savunduğunu ifade etmektedir. Bilimselliğin, malzemeyi toplanması, toplanan malzemeden gereksiz olanının elenmesi, kaynak gösterilmesi, aynı kavramların kullanılması gibi ilkelerinin de var olduğunu dile getiren yazar, “Sadece içini dökmekten, sadece yapıtın sebep olduğu izlenimleri kâğıda geçirmekten ibaret olan <<toplumdışı>> eleştirmelerle fazla katılmış bilim hastası eleştirmecileri bir yana bırakırsak, her türlü eleştirme mantıklı olmayı benimser. Bu ise eleştirmenin az ya da çok bilimbellesi demektir. Öte yandan, en bilimsel eleştirmede bile bir öznellik vektörü vardır. Nesnel ile öznel eleştirmeyi birbirinden tersi saymak yanlıştır. Eleştirme, nesnel ile öznelin bir karışımıdır. Öznel eleştirme ile nesnel eleştirmenin farkı, sadece davranışta: birincisi kişisel itmelere, eğilimlere kendisini bırakan, öteki onlarla mücadeleden eleştirmedir. ” (s.9) şeklindeki görüşleri ifade etmektedir.

Saraycıklı, Alev, “Biraz da Bizi İnceleyin Bizi”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Köy Enstitülerinin kalkınma ve eğitimdeki rolünü ele alan yazar, Türkiye’ye bu alanlardaki katkılarını işlemektedir.

Toros, Aydos, “Kadillaklı Evliyalılar”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Yazı, Nezihe Araz’ın yeni yayımlanan *Anadolu Evliyalıları* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, din sömürüsü ve evliya menkıbelerine dayanan batıl inançları işlemektedir.

Topçu, Halis, “Neden Köy Enstitüsü”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylü insanın eğitimindeki işlevi ve öğretmen okullarına dönüştürülmesinin sakıncaları ele alınmaktadır.

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Yazıda, Türkiye’de köyden kente doğru göç olgusu üzerinde durularak göçün nedenlerine yer verilmektedir.

Tuna, Alper, “Ece Ayhan ile Fayton”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.11-16, (m.)

Yazıda, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabının ilk şiiri olan “Fayton”un incelenmesine yer verilmektedir. “Fayton”un yapısını inceleyen yazar, şiirin üç bölümden oluştuğunu, ilk iki bölümünün dörder; son bölümünün üç mısradan meydana geldiğini dile getirmektedir. İlk iki bölümde bildiri mısralarının resim mısraları arasına başarıyla yerleştirildiğini belirten yazar, son bölümün şiirin yargı bölümü olduğunu ve kötü kurulduğunu belirtmektedir. Şiiri ses yönüyle de ele alan yazar, sözcüklerin dikkatle seçildiğini belirtmektedir. Şiirde intihar konusunun ele alındığını anlatan yazar, söz konusu temanın modern insanın yaşamını yansıtacak biçimde ele alındığını vurgulamaktadır. Yazının devamında Ece Ayhan ile ilgili şu görüşlere yer verilmektedir. “Ece Ayhan kendi şiirini götürüyor. Hiçbir şairin kendisini taklit etmeye çalışsa da başaramıyacağı kıskançlıkta götürüyor. Önce bir şairin şair sayılabilmesi için gerekli olan kendine özgü usluba sahip. Kırk kılığa girerek şair olmağa çalışanlardan değil Ece Ayhan. Sonra, yeni akıma ad takarak, anlamsız diyerek herkesi şaşırtan, şiirimizi kösteklemeye çalışan eskimiş eleştirmen, şair, yayınevi sahiplerinin (Suut Kemal, İlhan Berk, Yaşar Nabi v.s.) karşısına Fayton’la çıkıyor. Ve Fayton’un tekerlekleri arasında can veriyor eskimişler. Diyeceğim Dadaistlerle, Letristlerle de ilgisi yok Ece Ayhan’ın. Sait, zor söyleyişi seçmiş. Şiirde sesi reddeden Orhan Veli ordusuna karşı intihar karası Fayton’uyla çıkıyor, şimdilik” (s.11-16)

Ece Ayhan'ın "Fayton" adlı şiirini Sait Faik'in "Karabiber", "Lüzumsuz Adam" ve "Menekşeli Vadi" adlı öykülerinden etkilenerek yazdığını dile getiren yazar, şiir ve öykülerdeki benzerlikleri ortaya koymaktadır. Ayrıca yazar, Ece Ayhan'a adı geçen öyküleri okuyup okumadığını sorduğunu ve Ece Ayhan'dan öyküleri okuduğu yönünde yanıt aldığını da sözlerine eklemektedir.

B., Mehmet, "Düşmanlık havasını çözümleme cesareti gösterilmeli", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Yazı, Cemil Sait Barlas'ın 19 Nisan 1959 tarihli *Pazar Postası*'nı 8. sayısında yayımlanan "Bir yıldönümünde düşündüklerimiz" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Köy Enstitüleri'nin Öğretmen Okullarına dönüştürülmesi konusunu işlemektedir.

Ölmez, Ümit, "Dilin Evrimi", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.9-15, (m.)

Yazıda, dilin gelişimi konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, başlangıçta dilin uydurulduğunu ve ihtiyaçlar sonucunda geliştirildiğini belirterek dilin güçlenmesinin uzun zaman konuşulması ve üzerinde çalışılmasına bağlı olduğunu dile getirmektedir. Doğal dillerin kurallarının sonradan konduğunu, toplumun ortak çabası sonucunda doğduğunu ifade eden yazar, Türkçenin benzer bir gelişim çizgisini takip ettiğini, Osmanlıcanın bir dil sayılamayacağını, Türkçenin eski doğal gelişim çizgisini yeniden yakaladığını dile getirmektedir. Dillerin var olma savaşının sınıflandıran yazar, bu savaşım sonucunda kimi dillerin öldüğünü, kimi dillerin ölmeye doğru gittiğini, kimi dillerin hiç ölmeyeceğini ve kimi dillerin de yeni doğduğunu belirtmektedir.

Türkçenin kendisinin ölümden kurtarma savaşı içinde olduğunu savunan yazar, özleşmesi ve eski doğal gelişimini yeniden sağlaması için yabancı sözcük ve kuralların yerine yeni sözcük ve kuralların konması, sözcük türetilmesi, yeni kök ve sözcükler uyudurulması gerektiğini dile getirmektedir. Türkçenin gelişmesi için aydınlara büyük sorumluluklar düştüğünü ifade eden yazar, aydınların dil devrimi bilincine sahip olmaları gerektiğini öğütlemektedir.

Sartre, Jean Paul, “Varoluşçuluk Nedir?”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.11-16, (m.)

Yazının, Sartre’ın *Existentialisme est un Humanisme* adlı eserinden çevrildiği belirtilmektedir. Yazıda, Egzistansiyalist felsefenin genel görüşlerine yer verilmektedir. Yazar, Egzistansiyalizmin genel bir ahlâk yasasının olmadığını, eldeki olanakları değerlendirdikten sonra bir işe girişmeyi ve istenen bir şeye umut bağlamamayı öngördüğünü, insanın özgür bir iradesinin olduğu görüşünü savunduğunu dile getirmektedir.

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.8, (m.)

Yazıda, köyden kente göçün nedenleri üzerinde durulmaktadır.

Apasaraycıklı, Alev, “Biraz Zor Durdurursunuz”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.8, (m.)

Köyden kente göç konusunu ele alan yazar, köyden kente göçün mevcut şartlarda durmayacağı görüşünü dile getirmektedir.

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.8, (m.)

Yazıda, köyden kente göçün nedenleri üzerinde durulmaktadır.

Toros, Aydos, “Köyden Şehire Göçler”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.8, (m.)

Yazıda, Osmanlı İmparatorluğu’nda köylerin ekonomik yükümlülükleri ve Osmanlı’nın köy politikaları ele alınmaktadır.

Acarı, Halis, “Türk Dilinde ve Başka Dillerde Özleşme”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.11-14, (m.)

Yazı, Türk Dil Kurumu’nun *Türk Dilinde ve Başka Dillerde Sadeleşme* (Ankara, 1959) adlı kitapçığının özetlenmesinden ibarettir. Yazıda, özleştirme kavramı açıklanarak Türk Dil Kurumu’nun özleştirme politikası ele alınmaktadır.

Türk Dil Kurumu'nun özleştirme politikası; Türkçedeki yabancı sözcüklerin yerine Türkçe sözcükleri kullanma, karşılığı olmayan yabancı sözcüklere Türkçe karşılık bulma, Türkçe terim üretme şeklinde özetlenmiştir. Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan, Norveç, Rusya, İngiltere ve İsrail'deki özleştirme hareketleri anlatılarak Ziya Gökalp ve Atatürk'ün Türkçeyi özleştirme konusundaki görüşlerine de yer verilmektedir.

Başaran, M., “Köy Enstitüleri ve Halk Eğitimi”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.8, (m.)

Köy Enstitülerinin halkın eğitimindeki işlevleri söz konusu edilmektedir.

Tokatlı, Erdoğan, “Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.12, (m.)

Yazıda, film endüstrisinin içinde olduğu darboğaz söz konusu edilmektedir. Avrupa, Amerika ve Uzakdoğu'da sinema seyircisinin her geçen yıl azaldığını, film maliyetlerinin ve vergilerin arttığını çeşitli istatistiksel bilgilerle anlatan yazar, 10 Eylül 1959'da Viyana'da prodüktörlerin toplanarak bu sorunu geniş bir biçimde ele alacaklarını dile getirmektedir. Yazının devamında, prodüktörlerin, sinema seyircisinin azalmasında televizyonun etkili olduğu yönündeki görüşleri üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Beat Generation:Yılgın Kuşak”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.12-13, (m.)

Yazının, *L'Express*'in 21 Mayıs 1959 tarihli sayısından çevrildiği ifade edilerek 'Beat Generation-Yılgın Kuşak'ı okuyucuya tanıtmak amacıyla yayımlandığı belirtilmektedir. Yazıda, “Kim bunlar? Hasta ve homoseksüel insanlar mı? Yolunu şaşırılmış kişiler mi? Önemli bir davranışın önderleri mi? Utanması arlanması olmayan sapıklar mı? Özlü şairler mi?” (s.12) şeklindeki spot ifadelerle de yer verilmektedir.

'Beat Generation-Yılgın Kuşak''ın Amerika Birleşik Devletleri'nin ve dünyanın tek edebi davranışını gösterdiğini ifade eden yazar, Gerçeküstücüler gibi rezalet çıkararak tatsız bir etki yaratmak istediklerini; ancak bu hareketin ardında

birtakım gerçek yazarların olduğunu belirtmektedir. Hareketin öncüsünün Jack Kerovac olduğunu dile getiren yazar, *On The Road- Yolda* adlı eserinin az tanındığını ve dördüncü romanı olan *Doktor Sax*'ın Amerika'da yeni yayımlandığını belirtmektedir.

'Beat Generation-Yılgın Kuşak''ın Hemingway ve Fitzgerald'ın 1920'lerdeki 'Lost Generation-Yitik Kuşak' kadar 1950'lerin edebi ve anlamlı hareketini gösterdiğini belirtilmektedir. Amerikalılara göre, Beat Generation'ın kirli, ilişkiye düşkün sapıtmışlardan, homoseksüellerden ve zenci kadınlarla düşüp kalkan amatörlerden kurulu bir topluluk olduğu dile getirilerek, söz konusu hareketi anlatan ve ahlâk kurallarını hiçe sayan örneklerle yer verilmektedir. Yazıda, John Kerovac ve John Cicilan Holmes'le birlikte 1948 yılında New York'taki bir apartman dairesinde ortaya atılan bir fikir olduğu belirtilerek Holmes'in "New York Times"ta yayımlanan ve 'Beat Generation'ı tanıtan makalesinden alıntılara yer verilmektedir. Holmes bu yazıda, 'Beat Generation'ın kandırılmış kuşak anlamına gelmediğini, 1947'den sonra barış rüzgârlarının estirildiğini ve barışın gelmemesi üzerine eğlence alemine dalmayı hedefleyen bir hareket olduğunu dile getirmektedir.

Yazının devamında, 'Beat Generation-Yılgın Kuşak'ın öncüsü olan Jack Kerovac'ın yaşam tarzına yer verilmektedir. Ayrıca 'Beat Generation-Yılgın Kuşak'ın edebi görüşü şu şekilde özetlenmektedir: "Ben bu tekniği, Neal Cassady'den kazandım. O, Southern Pasific'te frencidir ve hakkında iki kitap yazdım. O bir kere bana 40.000 kelimelik uzun bir mektup yazmıştır, edebi bir başyapıttır bu mektup, bana bu mektupta bir futbol maçında Denver'de geçirdiği bir günü, kılı kırk yararcasına anlatıyordu. Dostoievski kesilmişti sanki. Olayları işte böyle anlatmanın gerektiğine inandım." (s.12)

"Benim kendiliğinden gelme cümle adını verdiğim kırk-dökük bir tekniğim var. Bir hata olduğuna inandığı için hiçbir zaman kelimelerimi aramadım. Kimi yazarlar, tam kelimeyi bulmadılar mı, düşünmek için dururlar. Ben ise böyle şey yapmam. Güzel bir kelime bulamayınca, gene devam ederim; fanfinifonfon diye..." (s.12)

Tokatlı, Erdoğan, "Film Endüstrisi Kriz Geçiriyor", *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.13, (m.)

Yazıda, sinemanın içinde bulunduğu ekonomik darboğaz söz konusu edilmektedir. Sinemadaki ekonomik krizin özellikle Avrupa ve Amerika’da kendini hissettirdiğini ifade eden yazar, Hollywood’un dünya piyasalarında üstünlüğünü yitirdiğini ve İngiltere’deki film stüdyolarının çoğunun kapatıldığını dile getirmektedir. Yazının devamında, Fransa, İtalya ve Almanya’da sinema sektöründe yaşanan ekonomik krizin boyutlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Beat Generation Yılgın Kuşak”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.12-13, (m.)

12 Temmuz 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 19. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Holmes’in *New York Times*’e yazdığı yazının devamına yer verilmektedir. Holmes, Jack Kerovac’ın sanat ve edebiyata bakış açısını anlatmayı sürdürmektedir. Jack Kerovac’ın Allen Ginsberg ile olan ilişkileri ve dostluklarının da anlatıldığı yazıda şu ifadeler dikkat çekicidir: “Ben bu şiiri, diyor, İbrani âyinininden mülhem bir vezin üzerinde yazdım –Peygamberlerin Tevrat’taki şarkılarının vezni üzerinde. Bu şiirle de şunu göstermek istedim; Çölde uluyan peygamberler. Yılgın Kuşak da zaten başka bir şey değildir. Saçma bir uygarlığa karşı çölde uluyan peygamberler. Başlığı bulan Jack Kerovac’tır. El yazısını ona göndermiştim de bana şu karşılığı vermişti: <<Ulumanı alıp kabul ettim iyice...>>” (s.12)

“1921 yılından bu yana yazı yazıyorum. Şimdi 1959’da bulunuyoruz ve ben hiçbir kuşağa bağlı değilim. <<Güneş de Doğar>> adlı romanımın bir yerine Gertrude Stein’in bir cümlesini, bizim kuşağın yittiğini ileri süren cümlesini koymaktan memnun oldum. Ben, kuşağımızı hiç de yitik bulmuyordum ve bu söylentiye Kilise’den bir başkası tarafından atmıştım ortaya. Biri bir kadının düşüncesini gösteriyordu. Öbürü de bir erkeğinkini.” (s.13)

Toros, Aydos, “Okuma bilmeyenler çoğalıyor”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.8, (m.)

Yazıda, 1935-1956 yılları arasında Türkiye’de okur-yazar oranı ve okullaşma konusu üzerinde durulmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Makale, belli bir görüşü savunmak amacıyla kaleme alınan yazılardır. *Pazar Postası*'nda eleştiri ve deneme ile birlikte en çok yayımlanan düz yazı türü makaledir. *Pazar Postası* gazetesinde, okur, her türlü konuda bilgilendirilmek istenmiş ve böylelikle makale türünde yazılan yazılara ağırlık verilmiştir.

Pazar Postası'nda yayımlanan makalelerde, şiir, roman, öykü, oyun, eleştiri, dil, kitap, plâstik sanatlar, müzik, tiyatro, sinema, felsefe, düşünce tarihi, tarih, siyaset, sosyoloji, psikoloji, ekonomi vs. konularda bilimsel yazılar kaleme alınmıştır.

Pazar Postası'nda yayımlanan makalelerde en çok, Hüseyin Cöntürk, Cevat Dursunoğlu, Prof. Dr.Yavuz Abadan, Baki Kurtuluş, Sami Çelenk, Tevfik Çavdar, Tarık Kakinç, Seyfettin Başçılar, Halis Acarı, A.Turgut, A.Korkut, Erol Aksoy, Atılâ Alpöge, Nihat Doğangüneş, Mecdut Mansuroğlu, Nurettin Sevin, Malik Aksel, Füzûzan Hüsrev Tökin, Mustafa Emil Elöve, Oğuz Bülent Nayman, Ali Fuskoğlu, Özdemir Nutku, Mete Şar, Dr.Hikmet Gürtav, Ahmet Oktay, Orhan Duru, Alâeddin Bilgi, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Refik Ovacıklıgil ve Mustafa Karataş adlarıyla karşılaşmak mümkündür. Ayrıca *Pazar Postası*'nda Karl Diehl, Andre Siegeried, Sidney Finkelstein vs. yabancı yazarların da kimi makaleleri de yayımlanmıştır.

Pazar Postası, her görüşten sanatçıya sayfalarını açmış bir gazete olarak burada yayımlanan makalelerde pek çok görüşe yer verilmiştir. *Pazar Postası* gazetesinin zengin içeriğinin önemli bir parçasını oluşturan makalelerde, özellikle toplumsal ve düşünsel konuların yanında tarihe ışık tutacak kimi konular ele alınmıştır. Ayrıca, yeni şiir konusu makalelerde enine boyuna irdelenmiş ve bu konuda kimi sonuçlara varılmıştır.

C. 3. 4. Deneme

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Giriş”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Şubat 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, *Pazar Postası*’nda yayımlanmaya başlanan “Okuruma Mektuplar” başlığını niçin kullandığını anlatmaktadır. Yazar, bu sayıdan itibaren düşüncelerinin okurla bir sohbet havasında paylaşacağını ifade etmektedir.

Mansuroğlu, Mecdut, “Türkçe Anlayışımız”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Şubat 1951, s.3, (d.)

Yazar, Türkçenin ne batının ne de doğunun etkisine girmeden kendi yolunu seçmesi gerektiğini ifade etmektedir. Yapılan yapay tartışmaların Türkçeyi ileri taşımayacağı savunulmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Kitap”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.2, (d.)

Yazıda, Ali Nihad Tarlan’ın *Fuzûlî Divanı*’nın I. Cildi ile Fuzûlî’nin *Farsça Divan* adlı eserlerinin yayımlanması ele alınmaktadır. Yazar, Divan şiirinin yeni kuşaklardan uzaklaştığını dile getirmektedir. Tarlan’ın Divan şiiri alanında uzman olduğunu ifade eden yazar, İbnül Emin Mahmud Kemal’in yerini bu alanda doldurabilecek kimsenin olmadığını savunmaktadır. Fuzûlî’nin söz konusu divanlarına sahip olmak gerektiğini ifade eden yazar, divan şiirini anlamaya çalışmanın gerekliliği üzerinde durmaktadır. Yazar, Tarlan’ın *Farsça Divan*’ı nazım olarak çevirmemesine sitem etmektedir. Fakat nesir olarak çevrilmesini de bütünüyle olumsuz olarak değerlendirmemektedir. Tarlan’ın *Farsça Divan*’daki mazmunlarla *Türkçe Divan*’daki mazmunları neden karşılaştırmadığı üzerinde duran yazar, eseri bu yönüyle eksik bulmaktadır. Yazar, Fuzûlî’yi okumanın yeni şiirin daha kolay ve iyi anlaşılacağı demek olduğunu vurgulamaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hürriyet Şairi”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.2, (d.)

Yazar, çocukluğundan beri Tevfik Fikret'i beğenerek okuduğunu dile getirmektedir. Zaman zaman Fikret'i anlamakta güçlük çektiğini anlatan yazar, şairin dilinin yapay olduğunu savunmaktadır. Türkçe bir mısranın hemen ardında suni ve kapalı mısraların oluşunun Tevfik Fikret'in yapaylığına ve dile inanmamasına bağlayan yazar, tüm şiirlerinde böyle bir olgunun varlığından söz etmektedir. Fikret'teki bu eksikliklerin onun okunmaması anlamına gelmeyeceğini belirten yazar, Fikret'i Namık Kemal ile karşılaştırmaktadır. Gerçek 'Hürriyet Şairi'nin Fikret olduğunu dile getiren yazar, Namık Kemal'in bireysel hürriyeti değil de toplumsal hürriyeti savunduğunu ifade etmektedir. Gerçek bireysel hürriyeti ilk defa Fikret'in savunduğunu dillendiren yazar, Fikret'in ince duygular, büyük düşünceler getirmiş, titiz bir sanat kaygısı ile eser vermiş bir şair olmadığını da vurgulamaktadır.

Baydar, S. Y., "Dilde Zevk", *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.7, (d.)

Yazıda, Türkçe ve kullanımda olan yabancı asıllı sözcükler ele alınmaktadır. Yabancı dillerdeki sözcüklerin Türkçede kullanımı söz konusu edilerek Öz Türkçe sözcüklerle konuşmayanlar alaycı bir dille eleştirilmektedir. Türkçe karşılığı olan kelimelerin neden yabancı olanının tercih edildiğini soran yazar, bu biçimde davrananların batılılaşma meraklısı olanların ya da doğuda hapis kalanların tutumu olduğunu vurgulamaktadır.

Valery, Paul, "Paul Valery'den Fıkralar", (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.3, (d.)

Paul Valery'nin siyaset ve Avrupa hakkındaki görüşlerini içeren özlü sözlerine yer verilmektedir.

Ataç, Nurullah, "Okuruma Mektuplar: Daldan Dala", *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, bu yazısının girişinde 've' bağlacını yapay bulduğunu belirterek kullanmadığını dile getirmektedir. Bir okurundan aldığı ve Gerard de Nerval'i sevmediği yönündeki eleştiriye yanıt veren yazar, Baudelaire'den geçebileceğini; ancak Nerval ile Mallarmé'dan vaz geçemeyeceğini dile

getirmektedir. Yazar, Nerval’i en beğendiği Fransız şairleri grubunda değerlendirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kara Sevdalı Melek”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.2, (d.)

Yazıda, Ahmet Haşim ve şiiri ele alınmaktadır. Mallarmé’ın “kıpırdanmaz göllerin kara sevdalı meleği”(s.2) mısrasından bahseden yazar Haşim’i anmaktadır. Haşim’in okunmadığından yakınan yazar, Türk şiirinde unutulmaz bir yer edindiğini vurgulamaktadır.

Gökberk, Macit Prof. Dr., “Dilimizdeki Huzursuzluk”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.2, (d.)

Son zamanlarda dilde huzursuzluk olduğu belirtilmektedir. Bu huzursuzluğun nedeninin, oluşturulan yeni dil ve eski dil kavramlarından kaynaklandığı bildirilmektedir. Bu tür çatışmaların millî bütünlüğü bozduğu yönündeki görüşlere katılmadığını vurgulayan yazar, yeni dili savunduğunu ifade etmektedir.

İsimsiz, “Özdeyişler”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.3, (d.)

Çeşitli yazar, şair, devlet ve din büyüklerine atı özlü sözler ile atasözlerine yer verilmektedir.

Alain,Emile-Auguste Chartier, “Alain’dan Parçalar: Uzağa bak”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.10, (d.)

“Göz uzak mesafelerde dinlenir” (s.10) sözünün açıklamasına yer veren yazar, insanın gözlerini dinlendirmesi ve rahatlama yolları üzerinde durmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.2, (d.)

İnsanların başka insanlar nazarındaki değerini ele alan yazar, sevmek ve sevilme konularını ele almaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene Yalnızlık”, *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.2, (d.)

Aşk konusunu ele alan yazar yalnızlık duygusu üzerinde durmaktadır.

Kavafoğlu, Süha, “İşsiz Münevver”, *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.4, (d.)

Yazıda, işsiz üniversite mezunları söz konusu edilerek Türkiye’deki aydın azlığı sorunu üzerinde durulmaktadır.

A. B. C., “Zavallı Sosyoloji”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.4, (d.)

Yazıda, toplum ve sosyoloji sorunları üzerinde bilir bilmez görüş belirten kimseler eleştiri konusu edilmektedir.

Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bahar”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.2, (d.)

Baharın gelişini anlatan yazar, insandaki sevmeye duygusu üzerinde durmaktadır.

Sevin Nurettin, “Bir tiyatro eseri hakkında”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.5, (d.)

Yazı, Thornton Wilder’in *Fareler ve İnsanlar* adlı piyesinin Ankara’da oynanması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, bu piyesin başarısından söz ederek eseri örnek olarak alıp başarılı bir tiyatro oyununun nitelikleri üzerinde durmaktadır. Yazar, başarılı bir tiyatro oyunu için, “Münekkidd Margeret Shedd 1937’de yazdığı tenkidinde ‘Tiyatronun istediği şey edebiyat değil fotoğrafik realitedir.’ diyor.”(s.5) ve “Theatre Arts’in meşhur münekkitlerinden Edith J. Lsaacs <<Bu dram sosyal bir oyunun nasıl olabileceğinin mükemmel bir misalidir: vaaz etmeye kalkışan ne bir satır, ne bir kelime, yalnız ve yalnız san’atkârın mevzuu ile karakterlerini yaratıcılıkla kurup ortaya atması, o kadar>> diyor.” (s.5) şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Denen Güzel”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.2, (d.)

Yazıda, şiir yazma konusu ele alınmaktadır. Şiir yazarken, okurken insanların hangi duygular içine girdiği anlatılmaktadır.

Birsel, Salâh, “Şiir ve Hayat”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.5, (d.)

Yazıda şiir ve hayat konusu ele alınmaktadır. “Bir mısra nedir, yaşantılar mı? Göz kırpmadan cevap veriyorum: evet.” (s.5) diyen yazara göre, mısranın meydana gelebilmesi için yaşantıların şairin zihninde etki gücünü kaybetmesi gerekmektedir. “Yaşantılar bize, hiç mi hiç, hâkim durumda bulunmamalıdır. İstenilecek şey; onları bizim buyruğumuz altında tutabilmektir.” (s.5) şeklindeki görüşlerine Chaderlos de Laclos’un bir aşk romanı olan “Tehlikeli Alaklar” adlı eserini hiç âşık olmadan yazmasını örnek olarak sunmaktadır. Yazının devamında, okuyucunun sanat eserini değerlendirirken sağlam bir temele dayanmadığını dile getiren yazar, “İnsan nasıl olur da, bütün organların muhasebesini kendi bağrında toplıyan aklı, gönlün, ruhun hizmetinde görür? Nasıl, nasıl?” (s.5) şeklindeki sözleriyle Edgar Allen Poe’nun görüşlerine karşı olduğunu bildirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şöyle Perişan”, *Pazar Postası*, S. 10, 8 Nisan 1951, s.2, (d.)

Yazıda, çocukluk konusu ele alınmaktadır. Yazar, ünlü Fransız eleştirmen Julien Benda’nın kişisel yaşamından örnekler vererek insanın ilerlemiş yaşlarında bile içinde bir çocukluğun var olduğunu vurgulamaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Karaca Oğlan”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.2, (d.)

Yazar, Sadettin Nüzhet Ergun’u anarak yazısına giriş yapmaktadır. Bu yazıda dikkat çeken, Nurullah Ataç’ın okura sürekli “Okurum Efendim” ifadesiyle seslenmesidir. “...bir kimse beni kıracak bir şey yaptı mı, unutamam, ölümünden sonra dahi o yara sızlar içimde, öfkelenirim.” (s.2) diyen yazar, bu sözlerini Ergun için sarf etmediğini belirtmektedir. Yazar, Ergun’un Türk şiirine katkılarını anlatarak yeni yazı ile Bakî, Neşatî, Fehim-i Kadim ve Bahayî Divanlarını bastırıldığını dile

getirmektedir. Yazar, Ergun'un Türk edebiyatına en büyük hizmetinin Karacaoğlu'nın bulduğu tüm şiirlerini bastırması olarak gördüğünü vurgulayarak Karacaoğlu'nın şiirlerinden de alıntılara yer vererek sanatından söz etmektedir.

Buruşuk N., “Musiki bâbında”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.11, (d.)

Alaturka (Enderun) müziğin Türk halkının hislerini yansıtmadığı ve saray müziği olduğu vurgulanarak Türkiye’de batı müziğinin yerleşmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Hasan Kaptan”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.5, (d.)

Hasan Kaptan adlı ressam çocuk hakkında çeşitli bilgilere yer verilmektedir. 8 yaşındaki çocuğun yeteğinin “précocé” (s.5) olduğunu dile getiren yazar, çizdiği resimlerin değerlendirmesine yer vermektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Ömrünün Bütünü...”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.2, (d.)

Yazıda yaşamdan zevk alma konusuna yer verilmektedir. Yazar, kimi şairlerin bu konuda söyledikleri çeşitli mısralar ile örneklere yer vermektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Sevmek”, *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.2, (d.)

Şiir sevmek konusunu ele alan yazar, çeşitli şairlerden beyitlere ve yazarlardan anekdotlara yer vermektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Var Olmak”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.2, (d.)

Varoluş sorunları üzerinde duran yazar, yaşamın geçiciliği, insanın değersizliği ve boşluk konularını ele almaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Eleştirmeci ”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.2, (d.)

Yazıda, Nurullah Ataç, kendi eleştirmenliği hakkında değerlendirmelere yer vermektedir. Yazar, Fazıl Hüsnü Dağlarca ile aralarında geçenleri konu edinmektedir.

Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Yaşamak”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.2, (d.)

Yazıda, insanın yaşama bağlılığı konusu ele alınmaktadır. İnsanın ölümü dilemesinin bile onun yaşama bağlılığı anlamına geldiği görüşü vurgulanmaktadır.

Rey, Cemal Reşit, “Falso Oryantal”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.5, (d.)

Yazara göre, bir milletin en yüksek sanat musikisi o milletin halk nağmelerindeki renklerden çok millî dehadan yararlanmış olan müziktir. Yazar, bu görüşünden yola çıkarak “Türk musikisi (polifonik, müterakki, modern anlayışa göre medeni Türk musikisinden bahsetmiyorum) her kompozitörün şahsi buluşları, yaratmaları, çalışmaları ile teşekkül edebilir, ancak; yoksa, (Türk melodileri)ni alıp birbirine kötü şekilde ekleyip, altına birkaç ‘dissonant’ akor alıp, berberim Hüsnü Efendinin bu kabil parçalardan birini tesadüfen bizde duyduğu bir gün dediği gibi: ‘Falso oryantal, yapma değil!’”(s.5) şeklindeki görüşleri ifade etmektedir.

Rey, Cemal Reşit, “Les Jeunesses Musicales mi? Sütlü Börek mi?”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.2, (d.)

Yazıda gençlerin müzikten anlamadıkları savunularak Türkiye’deki müziğe bakış açısı eleştirilmektedir. Yazıda, Les Musicales Jeunesses de France’ın Başkanı Marquis de Contant’ın Cemal Reşit Rey’den Türkiye’den kendilerine eğitilmeleri için iki genç gönderilmesi konusu ele alınmaktadır. Yazar, “Kendi kendime: ‘Jeunesses Musicales’ tohumunu, ortaya atarsam, gençler bunu ekip biçerler, diyorum. Yanılıyor muyum? Bu fikir alaka uyandıracak mı acaba? Yoksa... filan makam üzerine ‘Les Jeunesses Musicales mi? Bize ne gerek, sütlü börek...’ mi diyecek?” (s.2) der.

Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Hulyaya Davet”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.2, (d.)

Yazar, genel olarak mektup ve okur ilişkisinden söz etmektedir. Kendi üslubuna da değinen yazar, insanın içinden geldiği gibi yazmasını öğütlemektedir. Ancak bu yazıda üzerinde asıl dikkatle durulması gereken Ataç’ın daha 1950’li yılların başlarından, yeni bir şiir hareketini müjdeliyor olmasıdır: “Hani gerçek-üstücüler, sürrealistler diyorlar, birtakım şairler, ressamalar var, onlar öyle yapıyormuş. Ben pek alınmıyorum onların dediklerini, ama anlıyanlar, beğenenler var. Bir gün bizde de o türlü şairler yetişirse bu sözlerim için, ‘Benliğinizi düşünceye bağlamaksızın içinizden neler geliyorsa onları söyleyiverin, yazıverin’ dediğim için belki beni kendilerinin habercisi, muştucusu sayarlar. O sayede benim de adım anılır.” (s.2)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Canım”, *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, ‘ruh’ kavramını ele almaktadır. Ruh sözcüğünü sevmeyişini anlatan yazar, Ahmet Haşim ve Yahya Kemal’in kimi şiirlerinde geçen bu ifadeyi bir türlü beğenemediğini anlatmaktadır. Ahmet Haşim ve Yahya Kemal’in ‘ruh’ sözcüğünü kullandığı kimi mısralarına da yer veren yazar, bu mısraları yavan bulduğunu belirtmektedir. Ataç, ‘ruh’ yerine ‘can’ ve ‘canım’ sözcüklerini daha sıcak bulduğunu ifade etmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Sayıklama”, *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, bu yazısında hastalığını anlatmaktadır. Fakat bunu anlatırken Nijat Gülen adlı bir şairin şiirinin bir bölümünü çok sevdiğini belirtmektedir. Yazar, Sait Faik’in özensizce yazdığını ifade ederek Fuzûlî’nin kimi beyitlerine yer verip çeşitli sonuçlara ulaşmaktadır.

Çağlar, Behçet Kemal, “Öksüz yeğenler”, *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.5, (d.)

Yazıda, “İncedayımız” olduğu belirtilen Binbaşı Cevdet Kerim’in vatan yolunda çarpışması ve şehit olması anlatılmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Darmadağın”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısına hastalığından bahsederek giriş yapmaktadır. Yazı bir tartışma havası içinde kaleme alınmış ve Yusuf Mardin’in *Pazar Postası*’nın 10 Haziran 1951 tarihli 19. sayısında yayımlanan “Can Bâbında” adlı yazısına cevap niteliği taşımaktadır. Yazar, ruh sözcüğünü ele almaktadır. Eski şiirimizde de canım sözcüğünün kullanıldığı savunularak Yahya Kemal eleştirilmektedir: “Ruh’u da nereden çıkarmışlar, a Efendim? Onun kullanıldığı şiirleri de pek bilmem, belki de hoşlanmadığım için pek ezberlemem de ondandır. Gene aklım Yahya Kemal Bey’in şiirlerine takılıyor. Hani bir gün şair oltasını alıp balığa çıkmış da farkına varmadan ufka varmış: Fanileri gökten ayıran perdeye değdim diyor, orada, Yunanlıların Poseidon’u mu nedir? yosun yosun sakalına karışmış deniz ihtiyarı ile karşılaşmış, o da kendisine: Boynundan o çânan denilen lâşeyi silk, at deyivermesin mi? Belli şenlik görmemişin biri olduğu! Sevgiliye, cânana ‘lâşe’ denir mi hiç? Yahya Kemal Bey de ona nasıl kızmamış, nasıl dinlemiş onu, anıyamıyorum. Ben olsam, öfkelenirdim, kovardım başımdan o bunağı! Bir sevdiğime, artık gönlümde yeri kalmamış olsa bile, öyle kötü sözler söyletir miyim? Neyse o ihtiyar terbiyesizce bir adammış, ama edebiyatça konuşmasını biliyor: Sen bir susamış ruh, o bütün ten ve biraz saç diyor, ‘tün-tan’ gibi şiire yakışmayacak bir ahenksizlikten kaçınmıyorsa da ruh demesini biliyor, belli ki şairleri okumuş. Sonunda da gene dönüyor o ruh sözüne pek hoşlanmış adam: At kalbini firdâba, açıl engine, rûh ol! Diyor. Şu ‘Ruh ol’ sözünü güzelleştirerek okumanın yolunu bir arayın, bakalım bulabiliyor musunuz? Tatsız bir şey, Efendim, yadırgıyor insan... Canâna ‘lâşe’ diyebilenler öyledir işte, ‘tün-ten’lerle karışık ‘ruh ol’ demekten de çekinmezler.” (s.2)

Maurois, André, “Gizli Hazine”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.8, (d.)

Yazıda, hayatın anlamı sorgulanarak bilim ve tekniğin ilerlemesinin insan maneviyatı üzerindeki etkileri üzerinde durulmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Öz ile Biçim”, *Pazar Postası*, S. 21, 24 Haziran 1951, s.2, (d.)

İyileştğini anlatan yazar, özellikle *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazılarındaki dizgi yanlışlıkları üzerinde durmaktadır. Öze de etkiyen dizgi yanlışlıklarının biçimi de bozduğuna yer veren yazar, bu konudaki yakınmalarını dile getirmektedir.

Sevin, Nurettin, “İstanbul Türkçesi nereye gidiyor ”, *Pazar Postası*, S. 21, 24 Haziran 1951, s.5, (d.)

Yazıda, İstanbul Türkçesi üzerinde durulmaktadır. Yazar, İstanbul Türkçesinin unutulması ve öğretilmemesinden yakınmaktadır. Maarif Nezareti’nin Darülmuallimat’a Makedonya asıllı iki Türkçe ve edebiyat öğretmenini atamasını eleştiren yazar, Londra’da Kral İngilizcesinin korunmasına ilişkin anekdota yer vermektedir.

Gölge, “Ankara’da Bir Tiyatro ve Müzik Festivali”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.5, (d.)

Yazı, Ankara’da düzenlenen Türk-İngiliz festivallerinin yeterli ilgiyi toplayamaması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, festivalin uluslar arası bir nitelik kazanması için neler yapılması gerektiğine ve bu konuyla ilgili çeşitli önerilerine yer vermektedir.

Maurois, André, “Bir iktisadî rölâtivizm tasavvuru”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.9, (d.)

Yazıda, Kapitalizm, Komünizm ve Sovyet ekonomisinin mülkiyet, üretim sorunları üzerinde durulmaktadır.

Maurois, André, “Bir İktisadî Rölâtivizm Tasavvuru”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.9, (d.)

Yazıda, Sovyet rejimindeki ekonomik konular ve Komünist sistem ile Kapitalist düzenin karşılaştırmasına yer verilmektedir.

Maurois, André, “Sonsuzluk Çarpımları: Kadın ‘Allah’ın mimarisi güzeldir’ diyor”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.10, (d.)

Uzayın gizleri üzerinde duran yazar, dünyanın yaratılış sürecine ve yaşam konusuna değinmektedir.

Hüsnü, A. Sabahattin, “Ömer Hatipoğlu Resim –İş Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12, (d.)

Yazıda, Bahçelievler Ortaokulu’nun düzenlediği resim sergisinden söz edilmektedir.

Maurois, André, “Ferdî Dünyalar”, (Çev. Y. Z.), *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.5, (d.)

Yazıda, insanların bireysel yaşamlarına ve insan ile gerçek arasındaki bağlantıya ilişkin çeşitli görüşlere yer verilmektedir

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Dönüş”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısında *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazılarına niçin ara verdiğini anlatmaktadır. Dizgi yanlışlıklarından yakınan yazar, bu yüzden *Pazar Postası*’ndaki yazılarına son verebileceğini belirtmektedir.

Maurois, André, “Kış gün dönümü”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.8, (d.)

‘Talebe’ ve ‘İhtiyar Astronom’ arasında geçen konuşmalarla, dünyanın nasıl olduğu ve bir gün çok güzelleşeceği hakkında görüşlere yer verilmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kendini Beğenmek”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.2, (d.)

Yazar, kendini beğenme konusunu ele almaktadır. Okura, kendisini beğenmesini tavsiye eden yazar, Abdülhak Hamit Tarhan’ı beğenmediğini vurgulamaktadır.

Bonnard, Abel, “Aşka ve dostluğa dair düşünceler”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.2, (d.)

Yazarın aşk ve dostluk hakkındaki güzel sözlerine yer verilmektedir.

Buruşuk, Nihat, “Konser Salonları”, *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.8, (d.)

Yazının girişinde İstanbul ve Ankara’da müzik dinlemeye uygun salonların azlığından ya da yokluğundan yakınılmaktadır. Yazının devamında Debussy ve Chopin gibi tanınan müzik adamlarının dışında yenilerinin bilinmemesi Türkiye’de müziğe olan ilginin azlığını gösterdiği görüşü ifade edilmektedir: “...memleketlerine gerçek musiki eserleri kazandıran sanatçılardan çoğunu tanıyan yoktur. Glinka, Smetana, Grieg, Granados, de Falla hadi neyse ama Paccius, Sibellius, Carl Nielsen’in, Mussorsky’nin, Bartok’un ismini kaç kişi duymuştur, musiki sever görünenlerin içinde?” (s.8)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazıda İstanbul’dan söz etmektedir. Yazıdan hareketle, Ataç’ın İstanbul’u sevmediği sonucuna ulaşılabilir. Ataç, İstanbul’un ulaşım sorunundan ve büyüklüğünden yakınmaktadır. Ataç’a göre, Ankara İstanbul’dan daha güzeldir.

Baudelaire, Charles, “Kalabalıklar”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.6, (d.)

Yazar, insan ruhunun kalabalıklara karışması konusunu ele alarak şairin bu konudaki yaklaşımına dikkat çekmektedir.

“Meşrebimce hem kendi hem de başkası olabilmektir şairin başkalığı. O, kendine bir beden arıyan başıboş ruhlar gibi aklına esti mi istediği kimsenin kişiliğine bürünebilendir. Bu onun için ardına kadar açıktır her şey. Önünde kapalı gibi duran kapılar varsa, hor görüp yanaşmadığı içindir bu. O düşünceli, yapayalnız gezgin bu evrensel kaynaşmadan bir acayip sarhoşluğa varır. Yalnız, kalabalıkla

sarmaş dolaş oluveren kimsedir ki, kasalarca kapalı benciller, istiridyelerce kabuk bağlamış tembellerden oldum olası uzak, o alev gönenliklere karşı çıkar, rast geldiği her uğraşı, her kederi, her sevinci benimser, basar bağrına.” (s.6)

Taşer, Suat, “Toplum önünde okuma”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.6-12, (d.)

Yazar, toplum önüne çıkmanın güzellikleri ve faydalarından söz etmektedir. Eski Yunan’da okutulan derslerden birinin retorik (hitabet) olduğunu belirten yazar, sesli okuma hakkında bilgilere yer vermektedir.

Arısoy, M. Sünnullah, “Münekkid yokluğu”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (d.)

Yazıda, sanatta eleştirinin önemi üzerinde durulmaktadır. Sanatın eleştirisiz var olmasının zor olduğunu vurgulayan yazar göre, Türkiye’de sanat alanında geri kalmanın nedeni eleştirmenlerin ve eleştirinin yokluğudur. “Türk sanatı tenkidden yana yoksul, münekkidden yana öksüzdür.. onun için, sanatı seveni de, sanatçısı da şikâyetçidir.” (s.12)

Ecevit, Bülend, “Brancusi”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.7-12, (d.)

Yazıda, ünlü heykeltıraş Constantin Brancusi’nin sanat görüşlerine yer verilmektedir. Yazar, Brancusi’nin sanatında öncü olduğunu vurgulamaktadır.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmenleri”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.8, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin köylerdeki görevleri sırasında yaşadıkları sıkıntılar örnek olayla anlatılmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gene İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.2, (d.)

Yazıda, İstanbul sevgisini dile getirenlerin aslında bir yapaylık içinde olduğu bildirilerek, eskiye bağlılık ve özlem eleştirilmektedir.

Fırat, Ertuğrul, “Fikir Esareti”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (d.)

Yazıda, kimi düşüncelere körü körüne bağlılık söz konusu edilerek din istismarı üzerinde durulmaktadır.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.10, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin köylerdeki görevleri sırasında yaşadıkları sıkıntılar örnek olayla anlatılmaktadır.

Arısoy, M. Sünnullah, “Güz”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.7, (d.)

Güz mevsimi ile hüznü sembolleştiren yazar, güzün kendi üzerindeki etkilerini işlemektedir. Yüzür, hüznün duygusuyla birlikte aşkı da ele almaktadır.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.10, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin köylerdeki görevleri sırasında yaşadıkları sıkıntılar örnek olayla anlatılmaktadır.

Tökin, Füzruzan Hüsrev, “Yine Dil Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Türkçenin özleştirilmesi konusu üzerinde durulmaktadır. Türkçenin özleşmesinin bir medeniyet sorunu olduğunu belirten yazar, “Zaman zaman Yeni Lisan, Milli Dil, Öz Türkçe adları altında yapılmak istenilen hamleler, sadece melez Osmanlı dilinden kurtulma hareketinin ifadesidir.” (s.6) demektedir.

Gider, Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.10, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin köylerdeki görevleri sırasında yaşadıkları sıkıntılar örnek olayla anlatılmaktadır.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Yalnızlık Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6, (d.)

Yazıda, yalnızlık konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, yalnızlığın kişi için gerekli ve yapıcı olduğunu ifade etmektedir.

Nietzsche, F. W., “Okumaya ve yazmaya dair”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Nietzsche’nin okuma ve yazma konusunda söylediği özlü sözlerine yer verilmektedir.

Usmanbaş, İlhan, “Kişi Eğitiminde Güzel Sanatlar”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (d.)

Yazıda, insanların eğitiminde güzel sanatların rolü ele alınmaktadır. Ayrıca güzel sanatların eğitiminin nasıl verileceği de ifade edilmektedir.

Usmanbaş, İlhan, “Besteci ve dinleyicilerin arası açılıyor mu?”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.7, (d.)

Yazıda, besteci ve dinleyici arasındaki ilişki ele alınmaktadır. Bestecilerin geleneğe bağlı kaldığını anlatan yazar, dinleyicinin de alıştığı için sanatçıdan geleneğe uygun eserler vermesini beklediğini belirtmektedir. Dinleyicinin bu nedenle yeni olana alışmadığını ifade eden yazar, sanatçının yeni malzemelerle sanat eseri ortaya koyması durumunda dinleyiciye yabancılaştığını bildirmektedir. Yazarın bu konuda belli bir önerisine rastlanılmayan yazıda, konu yalnızca bir sorun olarak dile getirilmektedir.

Arısoy, M. Sünnullah, “Okumak”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Türk toplumunun okumamasından yakınılmaktadır: “Sanatı bizdeki kadar himayesiz, sanatçısı bizdeki kadar ciddiye alınmayan, ilgi gösterilmeyen başka memleket var mıdır, bilmem?” (s.6)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kış”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısının girişinde neden gazeteye yazı yollamadığını anlatmaktadır. Ataç, içinden yazma isteği gelmediği için köşesinin boş kaldığını dile getirmektedir. Yazının devamında, sonbahar ve kış konusuna yer verilmektedir. Yazar, hayata ve mevsimlere pesimist bir gözle bakmaktadır. Ayrıca Ataç, Baudelaire’in “Chant d’automne” adlı şiirinden alıntı yaparak çeşitli açıklamalarda bulunmaktadır.

İsimsiz, “Kitaplar Der”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.9, (d.)

Yazıda, Divan edebiyatı şiirlerinin anlaşılmadığı, Halk edebiyatının halka ait olması nedeniyle halk arasında sevilip tutulduğu ifade edilmektedir.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Sanat Adamı üzerine”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.6, (d.)

Yazıda sanat adamından söz edilmektedir. Sanat adamını tanıtan yazar, şu görüşlere yer vermektedir: “Sanat adamı herkese benzemez; o, bir mustarip adamdır ki duyar ve duyurur; asabi, ince ve keskindir; her his ona dokundukça süzülüp temizlenerek ihtizaz eder. Sanat adamı, muhitindeki dağınık şuaları toplar ve oradan toplu olarak geri gönderir.” (s.6)

Ecevit, Bülend, “Radyo ve Şiir”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.6, (d.)

Yazar, yazısında İngiltere’de radyo kanallarının çeşitli kültür seviyelerine mensup halka göre yayın yaptığını belirtmektedir. Buna göre radyolar, alt kültür için ‘hafif program’, orta kültür için ‘yurt sevgisi’ ve yüksek kültür için de ‘üçüncü program’ adıyla yayın yapmaktadır.

Ecevit, bu yazısında radyo-şiir ilişkisini incelerken şiir tarihi hakkında da farklı iddialarda bulunmaktadır. İkinci Yeni şiirinin ortaya çıkışı aslında *Pazar Postası*’nın ve Türkiye’de yayımlanan benzer nitelikteki dergi ve gazetelerin bir okul hüviyetini kazanmasıyla da ilişkilendirilebilir. 1956’larda ismi konulan ve varlığı kabul edilen bu hareket için elbetteki bir hazırlık devresi gerekmektedir. Bu hazırlık

devresi de şair ve yazarların düşüncelerini bu tür yayımlar aracılığıyla ifade etmeleri şeklinde tamamlanmıştır. Ecevit de İkinci Yeni hareketinin temel noktalarından biri olan şiirde kapalılık hakkında şu görüşlere yer vererek kapalılığın batıdaki gelişimini ele almaktadır: “İngiliz radyosunun (...) şiire mikrofonlarını açması şiirin kaderine hiç tesir etmez mi? Etmemesi akıl almaz! Şiirin yüksek sesle toplulukta okunduğu çağlarda ona göre şiir yazılırdı. Şiirlerin declamation, inşad için elverişli olması düşünülürdü. Eski Yunan, Latin şiirlerinde bu kaygı apaçık görülür. Zamanlar değişip şairle toplum ayrı düştükten beri, şairin inşada elverişli şiir yazma kaygısı da ortadan kalkar oldu. Bu, içten okunacak şiiri doğurdu. Öyle olunca şiir de kendi içine kapandı. Ve Batının bugünkü hazmı güç, koyu, kapalı şiiri çıktı” (s.6)

Batıda da kapalı şiirin bir tarihinden söz edilebiliyorsa, İkinci Yeni’nin en çok bağlandığı değerlerinden biri olan kapalılık ilhamını batıdan alıyor demektir. Çünkü savaş sonrasında ortaya çıkan yeni kuşak savaşın tüm bunalımlarını derinden hissetmiştir.

Yazının devamında radyonun şiirinin yayılımı ve gelişimindeki etkisi üzerinde durulmaktadır. Yazar, “Son yıllarda İngiliz şairleri uzun şiire hattâ bir cins destan tarzına eğiniyorlar. Ama bu, olayları, hikâyeleri değil, doğrudan doğruya düşünce ve duyguları ele alan bir destan tarzıdır. Böylece, bir düşünce ve duygu epik’i ortaya çıkmaktadır. Sonra âhenk meselesi var. Yeni âhenk meseleleriyle karşılaşılıyor. Âhenkte ağırlık ve sıkışıklık yerine –fazla akıcılığa ve hafifliğe kaçmayan- ağır başlı bir rahatlık aranıyor. Şimdilik mânâ açıklığına pek aldırış edildiği yok! Fakat mânâyı örtenin üslup olmamasına dikkat ediliyor. Yani anlaşılması en güç şiirin bile dinleyiciyi çekecek, soracak bir yanı olması gözetiliyor. İngiliz şiirindeki bütün bu yeni belirtilerin radyodan ileri geldiğine elimizde kanıt yoktur; ama öyle düşünmek de akla yakındır, sanırım.” (s.6)

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Bir Filozof Bekliyorum”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.6, (d.)

Tanzimat öncesinde Türk tarihinde Cumhuriyet fikrini aramanın güç olduğunu dile getiren yazar, Tanzimat sonrasında Cumhuriyet fikrinin Türk politik ve sosyal yaşamına girmesi anlatılmaktadır.

Usmanbaş, İlhan, “Musiki: Musiki Hakkında”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.7, (d.)

Yazıda, Türk ve Avrupa müzikleri karşılaştırılmaktadır. Yazar, Türk müziğinin çok sesliliğe doğru yönelmesini istemektedir. Ayrıca yazıda, Türk müziğinin sorunlarından da söz edilmektedir: “Osmanlı-Türk musikisini müdafaa etmek lüzumsuzdur. Çünkü o ortadadır: onu kabul etmek lazım. Şu halde asıl münakaşalarımızı alaturka mı alafranga mı çatışmasına değil de Türk musikisi içinde yapacağımız değişikliklere yöneltelim.” (s.7)

Çalımsız, Hüseyin, “Kırlar, Köyler”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (d.)

Yazıda, köy ve şehir hayatları konu edinilmektedir. Yazar, kır hayatının sevmediğini belirtmektedir.

Tökin, Füzûzan Hüsrev, “Divan Edebiyatı Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Divan edebiyatının eleştirisine yer verilmektedir. Yazar, Divan edebiyatının insanın iç dünyasının yansıtmadığını, “Klasik” ifadesine yaraşır bir edebiyat olmadığını, millî olmadığını, anlaşılmadığını, Divan şairlerinin yapmacık olduğunu savunmaktadır. Divan edebiyatının yeni nesiller tarafından okunup anlaşılamayacağını vurgulayan yazar, “Tarih’in malını tarih’e bırakalım; onunla edebiyat tarihçileri uğraşsınlar.”(s.6) şeklindeki görüşü dile getirmektedir.

Tonguç, Saim, “Tenkit ve Münekkit”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.7, (d.)

Yazıda, “tenkit” ve “münekkit” kavramları ve bunların içerikleri ele alınmaktadır. Ayrıca, münekkit ve münevver olmanın şartlarına da yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “Sinemanın Ehemmiyeti”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.7, (d.)

Yazıda sinemanın önemi üzerinde durulmaktadır. Amerika, Rusya ve Avrupa’da sinemanın millî bir endüstri haline getirildiğini anlatan yazar, sinemanın

güçlüklerini konu edinmektedir. Yazar, Türkiye’de iyi bir sinema eleştirisinin kurulamadığını belirterek sinema haberciliğinin ya da dergiciliğinin magazin olarak anlaşıldığını ifade etmektedir.

Hodeir, Andri, “Caz müziği”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (d.)

Yazıda, caz müziği konu edinilmektedir. Yazar, caz müziğinin öldüğünü savunanlara katılmadığını belirterek Honegger’in şu görüşüne yer vermektedir: “Yirmi beş seneden beri devam eden bir moda, artık moda sayılamaz; zira yirmi beş sene bir devirdir.” (s.7) Caz müziğinin pek çok tartışmaya neden olduğunu da anlatan yazar, Amerika siyahlarının müziği olduğu için çok düşmanının olduğunu dile getirmektedir.

Arcayürek, Cüneyt, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Salim Şengil’in çıkardığı *Seçilmiş Hikâyeler* dergisi ele alınmaktadır. Yazar, çabası nedeniyle Salim Şengil’i kutladığını dile getirerek, Şengil’in amatör bir ruhla sanatla uğraştığını vurgulamaktadır.

Çelenk, Sami, “Tiyatro Dili”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (d.)

Yazı, Baltacıoğlu’nun *Türk Dili* dergisinde tiyatro dili üzerine yazdığı bir yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, tiyatro eserlerinde kullanılan kitabî dilden yakınmaktadır. Yazara göre, tiyatro eserlerinde konuşma dilinin kullanılması gerekmektedir. Fakat söz konusu konuşma dili günlük hayattakinin aynısı değildir.

Öymen, Altan, “Büyükler ve Klasikler”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7, (d.)

Millî Eğitim Bakanlığı’nın klasik eserlerin basımıyla uğraşması konu edinilmektedir. Yazar, Millî Eğitim Bakanlığı’nın çabasını takdir etmektedir.

Steinbeck, John, “Roman-Piyas tarzına dair”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.6, (d.)

Yazar, neden “roman-piyes” (s.6) tarzını seçerek yazdığını ayrıntılarıyla anlatmaktadır.

Giray, Fethi, “Kitapsızlık”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Türkiye’de kitap okunmamasından ve kitaba olan ilginin az olmasından yakınılmaktadır. Fransa’yı bu konuda olumlu örnek olarak gösteren yazar, Türkiye’de gençlerin zihinsel faaliyetlerden çok bedenen yapılan faaliyetlere ve spora yöneldiklerini dile getirmektedir.

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “Şiir üzerine”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.7, (d.)

Yazıda, şiir değerlendirmenin esasları ve iyi eleştirmenin nitelikleri ele alınmaktadır. Batıl inanışları ve ön yargıları olan insanların şiir münekkidi olamayacağını anlatan yazar, yazdıkları şiirlere de itibar edilemeyeceğini dile getirmektedir:

“...ekserimiz kendi ihtiyarlarıyla kıymet takdiri yapacak derecede serbest düşünceli değilizdir. Hakiki şiir hakkında tam bilgiye sahip bulunmamız kafi gelmez. Çünkü bilgilerimeze karşılık görüş sahasını tahdit eden nice geleneklerimiz vardır. Bu gelenek, bazılarımızda bir itikad, bazılarımızda ise bir fikri sabit halindedir. Bu arızalara müptela olan bir kimsenin yapacağı kıymet takdiri de her bakımdan isabetsizdir.” (s.7)

“...şiirde kıymet takdiri tamamen izafidir. Kıstaslar da gayri muayyendir. Şimdiye kadar gerek mutlak, gerekse izafî bir ölçü bulmaya muvaffak olunamamıştır.” (s.7)

“Bu günün şiirleri ele alındığında daha ziyade şekil serbestliğine ve ifade tarzlarına önem verilmesi dolayısıyla ilk nazarda bunların benzerlerini olduğu sahada uyarmaktadır. Halbuki iyi bir tetkikte büyük bir kısmının her bakımdan orijinal olduğu gerek mevzu, gerekse deyim fark ve özellikleri göze çarpar.” (s.7)

Yukarıdaki görüşleri ifade eden yazar, yeni şiirin gidiş yönünü ifade etmektedir. Zira İkinci Yeni şiirine yapılan eleştirilerden biri de bu şiirin aşağı yukarı aynı ifade tarzını ve dünyayı seçmesidir.

Aksel, Malik, “Sanatta Geçimsizlikler”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.2, (d.)

Yazıda, sanatın beğeniye dayanması nedeniyle farklı görüşlerin bulunabileceği ve sanatçıların farklı görüşlere karşı tahammül etmeleri gerektiği ifade edilmektedir. Çeşitli ressam ve bunlara ait resimlerden söz eden yazar, sanatta farklı görüşlerin yenilikleri getireceğini vurgulamaktadır.

Çelenk, Sami, “İstanbul Şehir Tiyatrosunun Bir Azizliği”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.6, (d.)

Yazıda, Müsahipzâde Celal Bey’in İstanbul Şehir Tiyatrosu’ndan aldığı 120 TL olan aylığının kesilmesi üzerinde durulmaktadır. Aylığın kesilmesini haksız bir tasarruf olarak değerlendiren yazar, Türkiye’de sanatçının değerinin bilinmediğini vurgulamaktadır.

Tuncar, Ahmet Ziyaeddin, “En tanınmış şair”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.7, (d.)

Yazıda, medyatik olma konusu ele alınmaktadır. Şöhret konusu üzerinde duran yazar, medya aracılığıyla insanların hayatına etki edildiğini ve sanata olan ilginin azaldığını dile getirmektedir. Şiirin en az ilgi duyulan sanat alanlarından biri haline geldiğini vurgulayan yazar, şiirin medyayla bir ilişkisinin olmadığını ifade etmektedir. Medyatik olmanın ya da tanınmanın sanatsal bakımdan bir değer arz etmediğini anlatan yazar, tanınmayan sanatçıların tanınan, medyatik olan sanatçılardan daha etkili olabileceğini dile getirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar:Aylardan Sonra”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, aylardan sonra yeniden yazı yazma konusu üzerinde durmaktadır. Yazının devamında ise yazar, ölüm konusu ele almaktadır.

İsimsiz, “Rejide seyircinin önemli ve sayın A. Schröder’den bi dilek”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951,s.6, (d.)

Yazının ilk bölümünde, bir tiyatro eserinin izlenilebilirlik niteliğini rejisörün o oyunu ortaya koyuşuyla doğru orantılı olduğu görüşü dile getirilmektedir.

Yazının ikinci bölümünde ise, Devlet Tiyatrosu ve Operası'nın yeni rejisörü Arnulf Schröder'den söz edilmektedir. Yazıda, Schröder'den Ankara seyircisine iyi oyunlar sunulması rica edilmektedir. Ayrıca, Schröder'den önce Devlet Tiyatrosu ve Operası Rejisörü Renato Mardo'nun *Sevil Berberi* adlı bir eser sahnelediği ancak izleyici tarafından beğenilmediği dile getirilmektedir.

Aksel, Malik, “Sanatımızda İkilik”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.4, (d.)

Yazıda, yerli sanat zevkinin yabancı sanat zevkiyle bulanması konusu ele alınmaktadır. Ayrıca doğu-batı tartışmaları da ele alınmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: En Derin Yaram”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, bu yazısında romanın sanat değerini ele alarak şiirin romandan sanatsal bakımdan daha güçlü ve tercih edilebilir olduğunu vurgulamaktadır. Yazıda, tiyatronun gerçeği ifade etmesi konusu da ele alınmaktadır. Tiyatronun gerçekleri ifade etmesi nedeniyle çeşitli devirlerde yasaklandığını anlatan yazar, tiyatronun halkın inanç, duygu ve rüşünce dünyasını yansıttığı vurgulanmaktadır: “..tiyatro halkın yani asıl sahibinin elinde kaldıkça gerçeklerle beslendiği, hayatla bağlarını koparmadığı için hem vazifesini daha iyi başarıyor, hem de gittikçe gelişiyor ve kuvvetleniyor.” (s.7)

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Gerçek”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.7, (d.)

Yazar, tiyatronun gerçeği ifade etmesi gerektiği görüşünü dile getirmektedir. Tiyatronun gerçekleri ifade etmesi bakımından kimi zamanlarda yasaklandığını hatırlatan yazar, tiyatronun halkın ortak malı olduğunu vurgulamaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Gün Dönümü”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yeni yıl konusu üzerinde durulmaktadır. Bahar konusunu da ele alan Ataç, yazısında Necati Cumalı'nın "Güzel Aydınlık" adlı şiirine de yer vermektedir.

Aksel, Malik, "Sanatın Kaderi", *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.4, (d.)

Yazıya iki önemli tarihi anekdotla giriş yapılmaktadır. İran şahının oğlu için yapılan saray ve Van'ın Hoşap Kalesi hakkında ilgi çekici bilgiler veren yazar, sanatçının eski zamanlardan beri toplum içinde aşağılanmasını konu edinmektedir. Sanatçının hafife alınmayla sürekli karşı karşıya olduğunu anlatan yazar, "Bu hal sanatkarın cemiyetteki müşterek kaderidir. Buna boyun eğmemek sanatın icaplarına biraz da razı olmamak demektir." (s.4) şeklindeki görüşünü dile getirmektedir.

Ataç, Nurullah, "Okuruma Mektuplar: Yeni Yıl", *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, mevcut öykü yazarlarının tuhaf olduğunu savunarak okuyucuyu sürükleyemediklerini ve içinde hiçbir şey olmayan gündelik yaşamı işlediklerini dile getirmektedir. Yazının devamında, Ataç, yeni yıl konusunu işlemektedir. Hayatın geçiciliği üzerinde de duran yazar, zaman ölçümünün gerçeği yansıtmadığını ve yalnızca bir sanı olduğunu şu cümleyle ifade etmektedir: "Büyük İskender öleli '562 yıl olmuş' demekle '2274 yıl olmuş' demek arasında bir fark göremiyorum." (s.2)

Ataç, Nurullah, "Okuruma Mektuplar: Şiirin Sesi", *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısında *Pazar Postası*'nda nitelikli şiirlerin yayımlandığını ve bunların okunması gerektiğini dile getirmektedir. Ataç, İbrahim Cüceoğlu'nun 30 Aralık 1951 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Çam Sakızı XIII" şiirini ele alarak değerlendirmelerde bulunmaktadır. Söz konusu şiiri beğendiğini ifade eden Ataç, "Bu şiiri neden o kadar sevdim, bilmiyorum. Bir yenilik yok konusunda; şair sevdiğinin güzelliğini söylüyor, bir güzelleme yazmış, o kadar." (s.2) der. Ataç, Necati Cumalı'nın, "Neredeyse uzat ellerini / Başım dönüyor" (s.2) şeklindeki iki

dizesini vererek, bu iki dizeyi çok beğendiğini dile getirmektedir. Yazısının devamında Nurullah Ataç, şiirde konu ve biçim hakkında şu görüşlere yer vermektedir: “Bugünün şairleri pek özenmiyorlar aşk şiirleri yazmağa, dudak büküyorlar, küçümsüyorlar o konuyu. Büyük büyük düşüncelere saplanmışlar, bize onları bildireceklermiş... (...) Ama korkuyorlarmış aşk şiiri yazmaktan, aşk üzerine yeni bir söz bulmanın çok güç olduğunu bildikleri için korkuyorlar. Yüzyıllardan beri bunca şairler gelmiş, aşkı söylemişler, tüketmişler o konuyu. Bizim bugünkü şairlerimiz ise ille yeni sözler bulacaklar, eskiler yolundan gitmiyecekler. Yanılıyorlar. Yeniliği aradıkları için yanılmıyorlar, çok iyi ediyorlar yeniliği aradıklarına. Ama yenilik konuda değildir ki, yenilik söylenilen sözlerde değildir ki... Yenilik bulunan biçimlerde dir.” (s.2) diyen Ataç, daha 1956’larda ismi koncak olan İkinci Yeni’nin savunduğu görüşlere paralel görüşleri savunmaktadır. Çünkü yeni şiir anlayışı da her şairin kendi biçimini oluşturması gerektiği inancını taşımaktadır.

Çelenk, Sami, “Bu musiki Türkün ruhunu ifade edemez”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.7, (d.)

Yazı, Ankara Devlet Tiyatrosu’nun haftalık olarak satışa sunduğu orkestra konserleri biletlerinin karaborsaya düşmesi üzerine kaleme alınmıştır. Karaborsa olayından hareket eden yazar, ülkemizde artık batı müziğinin benimsendiğini ve alaturka müziğin Türk insanının ruhunu yansıtmadığını vurgulamaktadır. Ayrıca yazar, Atatürk’ün Dolmabahçe Sarayı’nda kimi batı bestekârlara ait parçaları dinledikten sonra alaturka faslının başlaması üzerine konser salonunu terk etmesini şu şekilde dile getirmektedir: “Sonunda da bizim bilmem ne makamlarımız başlayınca, biraz önce dinlediklerinin yanında bu kadar bücür kalan bir musikinin kendi milletini temsil etmesine dayanamayan Ata, birdenbire yerinden fırlayarak <<Bu musiki Türk’ün ruhunu ifade edemez.>> deyip salonu terk ediyor.” (s.7)

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Kar Yağarken”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.2, (d.)

Yazı, kar yağması nedeniyle kaleme alınmıştır. Ataç, sevgiden, sevgiliden ve ölümden söz etmektedir. Konuyu ayrıntılarıyla ele alan Ataç, konuyla ilgili, kimi şairlerden çeşitli mısralara da yer vermektedir.

Tökin, Fűrüzan Hüsrev, “Düşünceler:Devlet Adamı filozof olabilir mi?”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (d.)

Yazar, devlet adamının filozof olup olamayacağı konusu üzerinde durmaktadır. Yazar, Platon’un “Ne zaman filozoflar hükümdar ve hükümdarlar filozof olursa insanlar o zaman mesut olacaklardır.” (s.6) şeklindeki görüşünü savunmaktadır. Yine de yazar, filozof ve hükümdarlığın gerçeklikleri bakımından bir olmasının zor olduğunu ifade etmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Şiir Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.2, (d.)

Zamanın şairlerinin takip edilmesi gerektiğini vurgulayan Nurullah Ataç, şairlerin çoğalmasını olumlu karşıladığını dile getirmektedir. Ayrıca Recaizâde Mahmut Ekrem ve benzeri şairleri beğenmediğini anlatan Ataç, Türk şiirinin olumlu bir gelişme içinde olduğunu da dile getirmektedir.

İlhan, Attilâ, “Anlatmak ve anlatmak”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.7, (d.)

Yazıda, sanat eserini ortaya koyuş (anlatma) konusu ele alınmaktadır. Sanat eserinin gerçekten ayrıldığına dikkat çeken yazar, edebî eserlerin anlatım sorunu üzerinde de durmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Şiir”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, okuruna küçük bir açıklama yaptıktan sonra sözü asıl konuya, üzerinde durmak istediği Ahmet Kabaklı’nın bir şiirine getirmektedir. Şiirin tümüne yazısında yer veren Ataç, Ahmet Kabaklı’nın bu şiirini Valery, Nedim ve Hafız’dan aldığı çeşitli mısralarla değerlendirmektedir. Ataç Kabaklı’nın söz konusu şiirini çok beğendiğini ifade etmektedir.

Karaca, Metin, “Üniversite ve Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.7, (d.)

Yazı, Siyasal Bilgiler Fakültesi Temsil Kolu'nun *İki Efendinin Uşağı* piyesini temsil etmesi münasebetiyle yayımladığı beyannameden alınmıştır. Yazar, tiyatronunu görevi konusu üzerinde durmaktadır.

Özdemir, Emin, “Beğenmezliğe Dair”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazar, yazıyı Metin Eloğlu'nun *Düdüklü Tencere* adlı eserini okuyup beğenmediklerini söyleyen arkadaşlarının görüşleri üzerine kaleme almıştır. Yazarın arkadaşları, “...şu çışinden, şiirinde bahseden değil mi?” (s.6) Bu ifadelerin sahiplerinin Metin Eloğlu'nun eserini küçük gördüklerini belirten yazar, “Kendi kendime ‘İşte yeni şiir, işte onu beğenmiyenler...’ diye düşündüm. İçimden bunların yeni şiirin unsurlarını, onun yüklendiği insani sorumluluğu anlatayım dedim. Fakat, hatırıma rahmetli Orhan Veli'nin ‘Ölü Doğmuş Çocuklar’ adlı yazısı geldi: vazgeçtim. Bunlar onlardan yani ‘ölü doğmuş çocuklar’dan değil miydi?..” (s.6) der.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Çürüten Hayranlık”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısında şairlerin çokluğu konusunu ele almaktadır. İyi şiirin ortaya çıkabilmesi için yüzlerce iyi olmayan şairin gerekli olduğunu dile getiren yazar, Narsizmin insanı çürüttüğünü ve insanın hayranlığını kendi dışına yönlendirmesi gerektiğini vurgulamaktadır: “Ne demektir güzel olmayan şiir? Bir yenilik getirmiyen, yeni bir şey getirmiyen gücemli, yani zaruri olmıyan şiir demek değil midir? Bir şair çıkıyor, yenilik getiriyor, yeni bir ses getiriyor, yazdıklarının gücemli olduğunu, yazılması gerekli olduğunu seziyorsunuz, beğeniyorsunuz onun dediklerini, o sözler etkiliyor sizi. Peki onları beğenen onların etkisinde kalan yalnız siz misiniz? Yalnız sizseniz, o sözler, o şiirler çevreye işleyememiş demektir.” (s.2)

Çelenk, Sami, “Cyrano’nun Sevdığım Tarafı”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazıda *Cyrano de Bergerac* piyesi değerlendirilmektedir. Eserden çeşitli manzum alıntılara yer veren yazar, Cyrano’nun asaleti ve aşkı üzerinde durmaktadır.

Aras, Feridun, “Hülya”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (ş.)

Yazıda hayâl konusu ele alınmaktadır. Hayâlin insanı gerçeğe ulaştıracağı vurgulanmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Erişilmez Rahatlık”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, yazısında insanın bir et ve kemik yığını olduğu görüşünü dile getirmektedir. İnsanın varoluşsal sorunlarını ele alan yazar, sevgi, nefret vb. duyguların geçici olduğunu vurgulamaktadır.

İsimsiz, “Öteye Doğru”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazı, Saim Alpago’nun, Sutton Vane’in *Outward Bound-Öteye Doğru* adlı piyesini sahneye koyacak olması üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Sutton Vane’in sanat hayatı ve *Outward Bound-Öteye Doğru* adlı piyesinin teknik bilgilerine yer verilmektedir.

Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davamız Bakımından Okul Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazı, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinin 24/1/1952 günü Carlo Goldoni’nin *İki Efendi’nin Uşağı* adlı piyesini temsil etmeleri üzerine kaleme alınmıştır. S.B.F.’nin sanatsal faaliyetlerinin diğer fakültelere de örnek olması gerektiğini dile getiren yazar, tiyatronun bir eğitim aracı olduğu görüşünü savunmaktadır.

Gökçer, İstiklâl, “Gordon Graig, aktörü ve aktörlük sanatını inkâr ediyor”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazıda, Gordon Graig’in aktörlükle ilgili düşüncelerini ele almaktadır. Graig’e göre, aktör sanatçı değil; yalnızca taklitçidir.

Taşer, Suat, “Milli Eğitim Davamız Bakımından Amatör Okul Tiyatrolarının önemi”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.6, (d.)

Yazıda, bir ülkede aydınlanma olabilmesi için tiyatro ve benzeri sanatlarla uğraşan amatör ruhlu insanlara destek verilmesi gerektiği görüşü ele alınmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Adsız Mektup”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.2, (d.)

Yazıda, kadın konusu ele alınmaktadır. Öz Türkçeciliğin ve devrimlerin ortadan kaldırılamayacağı konusuna da değinen yazar, kadının aşağılanmasını ele alarak bilimsel ve sanatsal faaliyetlerden “kadının aklı ermez” (s.2) denilerek sosyal yaşamın dışına itilmesini eleştirmektedir. Baudelaire'in, “Akıllı kadınları sevmek, oğlancılık zevkidir.” (s.2) şeklindeki görüşünü de eleştiren yazar, bu sözü nedeniyle Baudelaire'den soğuduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca yazar, Samipaşazâde Sezai'yi de “Kadının asaleti güzelliğidir.” (s.2) şeklindeki sözü nedeniyle eleştirmektedir.

Rimbaud, Arthur, “Tufandan Sonra”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (d.)

Yazıda, bahar konusu ele alınmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Süslenmek”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.2, (d.)

Yazıda, Nurullah Ataç, kadının ve erkeğin süslenmesi ve güzel görünmek için çaba sarfetmesi gerektiğini dile getirmektedir. Yazar, bu durumun bir medeniyet ölçütü olduğunu vurgulamaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Beyaz Zambaklar Memleketi”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7, (d.)

Yazı, Mahmut Makal'ın yeni çıkan *Beyaz Zambaklar Memleketi* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, eseri tanıtarak köylünün geri kaldığını ve köylerin kalkındırılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Ünsal, Ömer, “Köy öğretmeni sırtını devlete inanarak ve güvenerek dayamalıdır”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.5, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin köylerde karşılaştıkları sıkıntılara yer verilerek köy öğretmenin devlete inanması ve güvenmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Çelenk, Sami, “Lisan-ı Türki”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.2, (d.)

Eski sözcükler ile Türkçe sözcüklerin kullanımının bir dünya görüşü tercihi olduğunu anlatan yazar, Öz Türkçe sözcüklerle konuşmayanların birtakım dini esaslara dayanarak yaşayanlar olduğunu dile getirmektedir..

Kurtuluş, Baki, “Unutulmayan Şiir”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.6, (d.)

Yazıda, ezberlenmiş bir şiirin neden unutulduğu konusu üzerinde durulmaktadır. Şiirin şekli ya da muhtevası unutulmasında etkili olmadığını anlatan yazar, ezeberlenen şiirin unutulmasını hafızaya bağlamaktadır.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar: İki Beyit”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.2, (d.)

Nurullah Ataç, baharın gelmesi ile ilgili duygularını aktararak yazısına giriş yapmaktadır. Yazıda, iki beyitin açıklamalarına ve bu beyitlerle ilgili olabilevek görüşlerine yer veren yazar, “Erdi bahâr, sen yine şâd olmadın gönül / Güllerle, lâlelerle küşad olmadın gönül” (s.2) ve “Bülbüller öter, güller açar, şâd gönül yok, / Bir böyleliğin görmemişiz fasl-ı bahârın” (s.2) şeklindeki beyitlerden yola çıkarak kendini anlatmaktadır. Ayrıca Ataç, Yahya Kemal’in ilk beyitte geçen “r” ve “l” harflerini iyi bulmayışını eleştirerek bazı kusurları kendinde değil de başkalarında bulunduğunu dile getirmektedir. İnsanın kendini eleştirebilmesi konusuna da değinen Ataç, Yahya Kemal’in bu anlayışa sahip olmadığını çeşitli örneklerle anlatmak istemektedir.

Gökçer, İstiklal, “Tiyatroda Pasif Unsur”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.3, (d.)

Yazıda, tiyatrodaki “pasif unsur” (s.3) yani seyirci konusu üzerinde durulmaktadır. Yazara göre seyircisiz var olması düşünülmeyen tiyatronun estetik

değerinin oluşabilmesi için seyirci gereklidir. Aktif unsurların aktör, rejî, oyuncu ve dekor gibi elemanlar olduğunu anlatan yazar, tiyatrodaki seyircinin önemi üzerinde durmaktadır.

İsimsiz, “Munis Faik’ten Hikmetler”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (d.)

Yazıda Munis Faik Ozansoy’un Abdülhak Hamit Tarhan’ı yücelten sözlerine yer verilmektedir.

Aksel, Malik, “Yeşil renkler”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.2, (d.)

Açılan sergilerde ressamın ağırlıklı olarak yeşil rengne yer verdiklerini anlatan yazar, yeşilin güzellik ve hayat kaynağı olduğunu dile getirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Okuruma Mektuplar:Başka Bahar”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.2, (d.)

Yazıda, Nurullah Ataç, baharı konu edinmektedir. Baharla ilgili olabilecek kimi beyitleri ve bu beyitlerin okunuşları üzerinde duran yazar, Yahya Kemal Beyatlı’yı da eleştirerek Osmanlı zamanında kız ayartma yollarını anlatmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Muhteva Ne?”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.6-12, (d.)

Yazıda, muhteva konusu ele alınmaktadır. Yazar, şeklin ve muhtevanın birbirinden ayrılmayacağını belirterek öyküde muhtevanın beraberinde şekli getirdiğini vurgulamaktadır.

Konu, muhteva ve vak’a’nın ayrı şeyler olduğunu savunan yazar, konu ve muhtevanın birbirinden ayrı olduğunu ve konunun muhtevaya götürdüğünü ifade etmektedir. Konunun muhtevanın bir alt birimi olduğunu belirten yazar, muhtevayı şu şekilde tanımlamaktadır: “...Muhteva bayağı ifadesi ile realitenin mütalaa ediliş tarzı: Tabiatın, cemiyetin, insanın ve bunların birbirleriyle olan münasebetlerinin. ” (s.6) Yazının devamında, Türk hikâyeciliğinde realite ve sosyal gerçekçilik konusu üzerinde durulmaktadır.

Nayman, Oğuz Bülent, “Nezihe Meriç”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.7, (d.)

Yazı, Nezihe Meriç’in *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde öykü yazmaya başlaması üzerine kaleme alınmıştır. Nezihe Meriç’in kadın oluşunu ön plânda tutan yazar, Nezihe Meriç’in kadın bir öykücü olarak Türk edebiyatına yeni bir soluk kazandıracağını bildirmektedir.

Çelenk, Sami, “Seçilmiş Hikâyeler Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.6, (d.)

Yazı, *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin okunulabilirliği üzerine kaleme alınmıştır. Önceleri söz konusu dergiyi salt öykü yayımlandığı için okumayı sıkıcı bulduğunu anlatan yazar, derginin daha sonra öykülerle birlikte şiirlere de yer vermesiyle okunabilirlik kazandığını ifade etmektedir. Ayrıca yazıda, Celal Vardar’ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde yayımlanan “Yaz Kokusu” adlı bir şiirine de yer verilmektedir.

Jacob, Max, “Adamına Göre, Japon Ailesi”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.6, (d.)

Yazıda, bir doğa parçası tasvirine yer verilmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Âşık Veysel Gecesi”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.7, (d.)

Yazıda, 20 Nisan 1952 gününde Küçük Tiyatro sahnesinde Devlet Tiyatrosu sanatçıları tarafından ve Âşık Veysel’in de katılımıyla da gerçekleştirilen “Halk Şiirleri Gecesi” ele alınmaktadır. Yazının devamında Âşık Veysel’in sanatı hakkında bilgilere de yer verilmektedir.

Rimbaud, Arthur, “Cehennemde Bir Mevsim”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6, (d.)

Yazarın, yaşam, mutluluk, ölüm ve karamsarlıkla ilgili görüşlerini içeren bir denemesine yer vermektedir.

Sonsoysal, İ., “Bahara övgü”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.11, (d.)

Yazıda, baharın gelişine ve çevredeki değişimlere dair izlenimlere yer verilmektedir.

Taşer, Suat, “600.000 Amatör Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6, (d.)

Yazıda, İngiltere’de altı yüz bin amatör tiyatronun faaliyet gösterdiği bildirilmektedir. Yazar, bu bilgiyi İngiliz Standard Electric Co adlı şirketin ışık teknisyeni Mr. W. Lorraine’den aldığını belirterek Türkiye’de amatör tiyatroyu destek olunduğu taktirde kültürel kalkınmanın sağlanacağını ifade etmektedir. Yazar, Türk tiyatrosunun Ankara ve İstanbul şehirlerinin tekeline kurtararak Anadolu’da amatör tiyatrolar tarafından yaygınlaştırılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Aksel, Malik, “Sanattan Şöhrete”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.2, (d.)

Şöhret ve sanatta şöhret konusu ele alınmaktadır. Yazıda, özellikle şöhretin getirdiği olumsuzluklar üzerinde durulmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Hareketçi Bir Realizm”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.6, (d.)

Yazar, Türk öyküsünün bunalımdan kurtulması için hareketçi bir realizme ulaşması gerektiği görüşünü dile getirmektedir. Yazara göre, yalnızca memleket sorunlarını işlemek hareketçi realizm değildir. Önemli olan sorunlara çözümler bulmaktır. Memleketteki sorunların bilinmesini ve bunlara çözüm getirilmesini hareketçi realizm olarak tanımlayan yazar, “Hareketçi bir realizm, eski mücerret ve hayali bir insan yerine sanata sahici fakat sosyal olarak alışmamış bir insanı getiren alelâd, tesbitçi realizmi aşar ve insanı sosyal mânâda ve sosyal hareketi içinde düşünür. Ve bütün neticeleriyle. Meselâ böyle bir hik âye işsizlik var deyip bu yüzden çekilen kahrırları geveleyip durmaz; ya ne yapan, işsizliği, sosyal çerçevesi içinde alır ve neden ve niçinini kafasına vurur.” (s.6) der.

Sevin, Nurettin, “Bizim Carl Ebert’e Tekrar kavuştuk”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.7-12, (d.)

Yazar, uzun bir aradan sonra yine Carl Ebert ile çalışmanın memnuniyet verici olduğunu dile getirmektedir. Ebertin sanat hayatına da yer verilen yazının devamında yazar, Carl Ebert ile olan anılarına da yer vermektedir.

Akınsal, B.Fahri, “Düşündükçe:Özenti”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.7, (d.)

Yazıda, millî olmayana duyulan özenti, millî değerlere sahip çıkma konusu ve kalkınmış bir toplum olmak için çalışmanın önemi işlenmektedir.

Akınsal, Bülent Fahri, “Ayaklı Sefalet”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.7, (d.)

Yazıda, dilencilik müessesesinden yakınan yazar, sosyal yardım kurumlarının gerektiği gibi çalışmadığını dile getirmektedir.

İlhan, Attilâ, “14 Mayıs Yazısı”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.3-5, (d.)

Yazıda, Demokrat Parti’nin iktidardaki icraatları eleştirilerek, Demokrat Parti’nin Atatürk devrimlerinden saptığını ve ülkeyi geriye götürdüğü ileri sürülmektedir.

Pamirli, Osman Turgut, “Sanat: Halk Sanatı”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.6, (d.)

Yazıda, Halk sanatı konusu ele alınmaktadır. Yazar, sanatın Halka hitap etmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Kalafka, “Köy Sohbetleri:Toprak-Nüfus-Gurbet”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (d.)

Yazıda, toprağın aileler içinde miras yoluyla paylaşılması, köylerdeki nüfusun artması ve kişi başına düşen payın azalması sonucu geçim olanaklarının kısıtlanması konusu ele alınmaktadır.

Ataç Nurullah, “Okuruma Mektuplar: Bir Cevap”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.2, (d.)

Yazının girişinde yazar *Varlık* dergisini sevdiğini; fakat sonradan bu dergiye kırıldığını belirtmektedir. Nedeni ise, Muhtar Körükçü’nün *Varlık*’ta kendisini eleştirmesi üzerine bu dergiye gönderdiği yazının, daha doğrusu cevabın yayımlanmayıp kendisine iade edilmesidir. Bu nedenle Ataç, bu yazıyı *Pazar Postası*’na gönderir. Söz konusu yazının başlığı “Beni de Bir Dinleyin” dir. *Pazar Postası*’nın bu sayfasında yayımlanan iç başlık ise “Ummazdım Bay Muhtar”dır. Muhtar Körükçü’nün *Varlık*’ın Haziran 1952’de yayımlanan yazısının adı ise “Bir Söyleşi Etrafında”dır. Ataç, ilk defa Körükçü ile Asım Aksoy’un Türk Dil Kurumu’ndaki odasında karşılaştığını belirtiyor.

“O yazıda ne anlatılıyor. Bay Muhtar Körükçü? Benimle bir yerde konuşmuş, yanımda gençten biri varmış. Nasıl bir kişiymiş o delikanlı? Onu Bay Körükçü’den dinleyelim: ‘Anadolu’dan yeni gelmiş... Sittin sene köy köy dolaşmış, âmiyene tabiriyle patriğin eşeğini kovalamış bir öğretmen mi, savcı mı, böyle bir genç. Üstadı cidden sevdiği ve hürmet ettiği her halinden belliydi. Huzurunda konuşmaktan sıkıldığı için midir, fazla mahviyetkâr olduğundan mıdır, yoksa dağdan yeni geldiğinden mi, bahis Ahadolu’ya ve Anadolu’nun dertlerine gelince heyecanlandı. Üstada: Siz bir takım meseleleriyle uğraşırsınız, sanat iyi şey büyük şey; ama benim derdim, benim uğraştığım dertlerle meşgul olsun o sanat. Hâlâ birtakım mücerret ve afakî konulara sapar dururlar, halbuki önümüzde koca bir umman gibi Anadolu ve onun sonsuz konuları var, diye hülâsa edebileceğim bir şeyler söyledi.” (s.2)

Nurullah Ataç, Körükçü’nün belirttiği gibi aralarında bir üçüncü kişinin olmadığı, yukarıda belirtilen diğer kişinin yine Körükçü olduğunu ifade eder. Bu yüzden de Körükçü’nün olayları değiştirdiğini, hikâyeleştirdiğini belirtmektedir. Bundan sonra Ataç, Asım Aksoy’un odasında ve ilk tanıştıklarında kendisinin sanat davasıyla uğraştığını bildirmektedir.

Nurullah Ataç, daha sonra Körükçü ile odalarında Ömer Asım Aksoy’un odasında geçen diyalogları “Ulus” gazetesinde yayımladığını dile getirmektedir; fakat isim vermeden bunları yazdığını ve amacının sanat ve dil davasını toplumun önemli davalarından saymayanlara toplu bir cevap olduğunu belirtmektedir bu

yazının. Ayrıca, bu yazıyı yayımladıktan 15-20 gün sonra Körükçü'yü gördüğünü ve yazıyı sorduğunu; fakat Körükçü'nün yazıyı okumadığını anlatmaktadır Ataç. Daha sonra Körükçü'nün söz konusu yazıyı bulduğunu ve okuyup “Bir Söyleşi Etrafında” adlı yazıyı yazdığını belirtmektedir.

“Yazısında çok şeylere dokunuyor Bay Muhtar Körükçü, ciddi olmaya çağırıyor yazarları: Öyle sanatı manatı bırakıp da halk ile uğraşmalıymış. Herkes ince sanattan anlayamazmış, beş parmak bir değilmiş, küçüklere, halka nitap vermeliymiş...” (s.2)

Nurullah Ataç, Körükçü'nün halk için yazmak gerektiği şeklindeki görüşüne karşıdır. Körükçü'ye göre iyi yazar olmak halk için yazmak demektir.

“Bay Körükçü o yazısında dil işine de şöyle bir değinmiş, bana öğütler veriyor. Beniceleyin bir denemeci haddini bilmeliymiş de öyle işlere burnunu sokmamalıymış. Böyle demiyor o der mi hiç? Bir denemci kendi başına borijinal bir empoze edebilir mi? Diyor. Görüyorsunuz neler de bilmiyor Bay Muhtar Körükçü! Orijinal empoze... bülbül gibi söylüyor Frenkçe sözleri! Ben hele sözlüklere bakayım, o Frenkçe sözlerin ne demek olduğunu bir öğreneyim Bay Muhtar Körükçü'nün dil üzerine de söylediklerine de belki bir cevap veririm.” (s.2)

Aksel, Malik, “İki İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.2, (d.)

İstanbul'daki tarihî sanat yapıtlarının ön pânda olduğu belirtilerek yeni eserlerin ortaya konmayışı eleştirilmektedir.

Aksel, Malik, “Sanat ile Fayda”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.2, (d.)

Yazıda, sanatta fayda konusu ele alınarak, sanatın kültürel ve bilimsel kalkınmadaki dolaylı etkisine vurgu yapılmaktadır.

Aksel, Malik, “Eski Kahve Resimleri”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.2, (d.)

Yazıda, Osmanlı döneminden kalan ve kahveleri süsleyen resim ve yazılar hakkında bilgi verilerek bu resim ve yazıların yeterince korunamadığı ve ilgi görmediği dile getirilmektedir.

Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris: Neticeler”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.5, (d.)

Yazıda, Türkiye’deki sanatsal faaliyetlerin artırılması gerektiği üzerinde durulmaktadır. Yazar tüm sanatçıların bir araya gelerek ülke sanatıyla ilgili ortak bir tutuma varmaları, sanat için ilgili kurumların desteklerinin sağlanması ve modern müze ve sergilerin açılması gerektiğini dile getirmektedir.

Çelikkan, Ali İhsan, “Devrimler ve Biz”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.7, (d.)

Yazar, Atatürk’ün gerçekleştirdiği devrimler konusunu işlemektedir. *İnkılâp Gençliği* adlı dergiden iktibas edilerek alındığı belirtilen yazıda, devrimler konusunda aydınlara düşen görevler üzerinde durulmaktadır. Yazar, aydınların bir misyoner edasıyla Atatürk’ün gerçekleştirdiği devrimleri Anadolu’da yeni yetişen nesillere anlatması gerektiğini ifade etmektedir.

Heredia, José Maria de, “Kartalın Ölümü”, (Çev. İsimiz), *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7, (d.)

Özgürlüğün güzelliği ve erişilmez tadı üzerinde duran yazar, gökte özgürce uçan kartalın yıldırım çarpması sonucu ölmesini anlatmaktadır.

İlhan, Attilâ, “Kemalist Ayдынın Sorumluluğu”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.2, (d.)

Ayдынın kendi vicdanına, tarihine ve halkına karşı sorumlu olduğunu anlatan yazar, Kemalist ayдынın Atatürk’ün davasına ve devrimlerine bağlı olduğunu dile getirmektedir. Demokrat Parti’nin demokratlık adına neredeyse Kemalizmi yasaklayan tutumlar içinde olduğunu ifade eden yazar, gerçek aydınlarnın Atatürk’ün ülküsünden sapmayacağını vurgulamaktadır.

Danışman, Bedrettin, “Artist”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.10, (d.)

Yazıda, örnek bir olayla, Türkiye’de sinema ve tiyatro oyuncusu olmak isteyen çocuklara karşı olumsuz tavırlar ve ailelerin bağnaz yapıları işlenilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Sanattan Anlamak”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.6-11, (d.)

Yazıda, sanatla ilgilenen insanlar sınıflandırılmaktadır. Yazar bu sınıflandırmayı şu şekilde yapmaktadır: “Başlangıçtan beri elimizden geldiği kadar ortaya koymağa çalıştığımız şudur: Her toplumda sanat hareket ve olayları ile ilgilenen iki sınıf vardır: 1. Sanatla kültür seviyesi ve sanatların özel tekniklerine ait bilgisi nisbetinde eleştirci bir görüşle ilgilenen, kendince eser hakkında bazı değer yargılarına ulaşmağa çalışan aydın kişi. 2. Sanatla bir eğlence vasıtası olarak ilgilenen, hisleri ve görgüsü nisbetinde eser hakkında yargılamalar yapan, her nevi gerçek sanat, fikir ve telakkisinden uzak, gazete münevveri.” (s.11)

Karaahmetli, C., “Armağanlar Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.6, (d.)

Yazıda, sanata olan ilgisizlikten yakınılmaktadır. Sanatçıların pek çok maddî sıkıntı içinde olduğunu anlatan yazar, sanata desteğin az olduğunu ifade etmektedir. Sanatçının maddî imkânsızlıklardan kurtarılması için armağan mekanizmasının geliştirilmesi gerektiğini ifade eden yazar, bir de “Sanatçılar Derneği” (s.6)nin kurulmasını istemektedir.

Richer, M. Jean, “Bugünkü Fransız Şiirinin Yaratıcıları”, (Çev İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7-11, (d.)

Yazıda, Baudelaire, Rimbaud, Lautréamont ve Verlaine ayrı başlıklar altında ele alınıp değerlendirilmiştir. Baudelaire, Rimbaud, Lautréamont ve Verlaine’in kısa bir şairlik hayatına yer verilerek şiir sanatları hakkında bilgiler verilmiştir.

Başçılar, Seyfettin, “Çirkin, Güzel”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, her sanat eserinin amacının kendi alanında güzel biçimler kurmak olduğu örneklerle açıklamaktadır yazısında. Yazara göre, sanat eserini, kullanılan malzemeyi çirkin de olsa güzele dönüştürmek gerekir.

Erdost, Muzaffer, “Ölümsüz Yazar mı?”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7-11, (d.)

Muzaffer Erdost, yazısında “ölümsüz eser” ve “yazar” kavramlarını irdelemektedir. Yazı, Samim Kocagöz’ün *Yeditepe* yayımlanan “Yeni” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, çoğunlukla bu konuda Kocagöz’e katıldığını gösteren ifadeler kullanmaktadır. Erdost, yazısının sonunda “ölümsüz yazar” ı şöyle açıklığa kavuşturmaktadır: “Yazarın ölümsüzlüğü <<insan, insanın geleceğidir.>> sözünde gizlidir. O bugün okurunu etkileyip değiştirmişse ölümsüzlüğe erişmiş sayılır. Öteki çeşit ölümlü olmaya ne için katlanmıyoruz?” (s.11)

Ataç Nurullah, “Konuşu: Okurken”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.6-10, (d.)

Ataç, yazısını Salâh Birsell’in *Günlük* adlı eseri üzerine kaleme almıştır. Ataç, Birsell’in ‘günlük’ sözcüğünü ‘journal’ın karşılığı olarak kullandığını belirtmektedir. Ataç, kendisinin buna ‘günce’ dediğini ifade etmektedir. Ataç, Birsell’in gerçekte bu eserinin ‘journal’ olmadığını ve bunu kendisinin de kabul ettiğini dile getirmektedir. Ataç, bizde ‘günlük’ün tam anlamıyla yazılmadığını savunmaktadır. Ataç, kendi kendimize açılarak bunu başkalarıyla paylaşmanın geleneğimizde, toplum yapımızda olmadığını dillendirir. Bunun için, bir Delecroix, bir Rousseau, bir Gide gibi eser veremeyeceğimiz savunulmaktadır. Ataç, Birsell’in *Günlük*’ünü bazı eleştirilere rağmen yine de beğendiğini ifade eder.

Duru, Orhan, “Arpa Boyu”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.6, (d.)

Yazar, belirli bir “hikâyecilik geleneğimiz”(s.6)in olmadığını belirterek yazısına giriş yapmaktadır. Yazara göre, bizde öykücülüğümüzün yarım yüzyıllık bir geçmişi vardır. Kimsenin öyküyle ilgilenmediğini, bu yüzden de çok cılız eserler ortaya konulduğunu belirtir. Roman için de aynı görüşü savunan Duru, bizde şiirin

böyle olmadığını, bunun için geliştiğini ve sürekli yeni akımların ortaya çıktığını savunmaktadır:

“Hikâyeciliğimiz karşısında yıkılacak bir anlayış bulamıyor. Bu konuda hep batılı kaynaklara inmek zorundayız. Bu durum hem hikâyeciliğimizin iyiliği hem de hem de kötülüğüne oluyor. Hikâyeciliğimiz ilgi görmedikçe yazıp çizdikleri üzerine söz açılmadıkça kendi kendine bir şeyler yapmağa çalışıyor. Böylece cılız yapıtlar çıkıyor ortaya. Öte taraftan geleneğin baskısı olmadığına göre hikâyeciliğimizde batı düşünüşüyle, anlayışıyla at oynatabiliriz demektir. Bugün hikâyeciliğimizle gerek toplumsal, gerek bireysel kişi oğlunu bütün davranışlarıyla içine alan olgun bir sanat yapılabilir. Yalnız iş bu olanakları bilen, bugünkü durumu kavrayan hikâyecilerimizin gelmesidir.” (s.6)

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 2”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.6-11, (d.)

Nurullah Ataç, 22 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*’nda aynı başlıkla yayımlanan yazısında işlediği konuyu irdelemeyi sürdürmektedir. Bu yazıda Ataç, Salâh Birsel’in J. B. Priestley’in *Komşu Geldi* adlı piyesi hakkındaki değerlendirmelerini ele almaktadır. Nurullah Ataç, Birsel’in bu oyunu başarılı bulmasını, konuya tek yönlü bakmasına bağlamaktadır. Ayrıca Ataç, Birsel’in kesin kanılar ifade etmekten kaçınmadığını savunmaktadır.

Duru, Orhan, Soru”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.6, (d.)

Yazar, batı ülkeleri ile ülkemizi karşılaştırarak yazısına giriş yapmaktadır. Ülkemizde bir çok şey batıdaki gibiyken batılı olmadığımızı, doğulu olarak kaldığımızı ifade eden yazar, batılı olabilmemiz için, çok çalışmaya ihtiyacımız olduğunu belirtmektedir. Yazar, bizde güçlü sanat eserlerinin olmayışını yöntemli çalışmanın eksikliğine bağlamaktadır. Bunun için yazar, Louis Aragon’un şiir dışında günde yirmi sayfa yazdığını örnek olarak sunmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Okurken 3”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6-11, (d.)

Nurullah Ataç, Salâh Bisel'in *Günlük* adlı eserinin daha ilk satırını okurken, bir yadırgama duyduğunu, anlatılanlara katılamayacağını sezdiğini belirtmektedir.

Salâh Birsell'in kuşak kaygısı taşıdığını, kendisini yalnız olarak değerlendiremediğini belirten Nurullah Ataç, "Salah Birsell kendini yalnız olarak düşünmüyor, yaşlıların arasında görüyor <<kuşak>> kaygısı çekiyor."(s.6) der. Ataç, yaptığı eleştiride şairin yalnız olduğunu vurgulamak istemektedir.

Başçılar, Seyfettin, "Eleştirmecinin İşi", *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7, (d.)

Yazar, eleştirmecinin yaşadığı güçlükleri ele almıştır. Yazara göre, eleştirmeci, sanatçıya göre daha kısıtlıdır. Çünkü sanatçı eserini yaratırken özgürdür. Halbuki eleştirmeci, sanat eserini incelerken onun şartlarına uymak zorundadır. Bu yüzden de yeteri kadar özgür değildir.

Eleştirmecinin yaşadığı ikinci ve önemli güçlük ise zamandır. Yazara göre, eleştirmeci gününün adamı olmak, kendisini sürekli aşmak ve alışkanlıklarını bir yana koymak zorundadır.

Eleştirmecinin yaşadığı bir başka güçlük de, eleştirmenin pozitif bilimlerde olduğu gibi kesin bir ölçüsünün olmayışdır.

Maurois, André, "Zorunlu Erdemler: Tehlikeyi Göze Almak", (Çev. A. Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.4, (d.)

Tehlikeyi göze almanın bir erdem ve cesaret sorunu olduğunu anlatan yazar, aşırı ihtiyacın zararlarına yer vermektedir.

Tunalıgil Baha Galip, "Düşünceler:Fikir Tartışmasında Suçlamak", *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, yazısında fikir tartışmalarının nezaket ölçüleri içinde yapılması gerektiği görüşünü savunarak suçlamanın doğru bir davranış olmadığını ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, "Dörüt Gerçeği", *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.7, (d.)

Muzaffer Erdost, yazısında sanatın çağdaş gelişmelere ve yeniliklere paralel olarak bir soyutlamaya yöneldiği gerçeğini savunmaktadır.

“Bugün başta resim, sonra şiir, daha sonra öykü bir soyut dizgiye (sisteme) doğru kaymaktadır. Bilim geliştikçe, toplumsal düzende yeni iş bölümleri doğdukça, resim, şiir, öykü bir bunaltı içinde kalmıştır.” (s.7)

Erdost’a göre, sanat dallarında soyuta gidişte, sanat dallarının kapsadığı kurallar ve yöntemler içinde bütün olanıklarını denemesiyle kendi kendini tıkaması da etkilidir. Bu durum sanatçının yeni değerler aramasına neden olmaktadır:

“Dörütmenin soyutlamaya gitmesi onun yaratma gücünü, yaratma olanaklarını çok genişletmiştir.” (s.7) diyen Erdost soyutlamanın tanımını şu şekilde yapar: “Dış gerçeği kuran varlıklar, kesiksiz bir düzgü kurmuşlar, birbirleriyle içiçe girmişler. Soyutlama, bu düzgüyü kaldırmak, bu içiçe geçişi parçalamaktır. O zaman kavramlar, bağlarından kurtuluyor, sanırsınız bir özgürlüğe kavuşuyor.” (s.7)

Erdost, sanatta soyutlama hakkındaki düşüncelerini şu şekilde sürdürür:

“Bir ağaç resmine neden tutuluyoruz? Acunumuzda bir ağaç gerçeği vardır da ondan... Oysa evrende ağaç diye bir şey olmasaydı, ağaç biçiminde yapılan bir resim nasıl karşılanırdı? Dörütmenin işi yeni gerçekler koymaktır. Acuna bir ağaç, bir karanfil, bir deniz, bir tavşan, getiren yaratıcı gibi, dörütmen de kendi kuralları, yöntemleri içinde yeni varlıklar getirecektir... İşte bu dörüt gerçeğidir. Dörütün dirimsel özelliği vardır. Kesiksiz büyür, yeni gerçekler doğurur. Kertenkele ilk var olduğunda, acunda nasıl bir gerçek var olmuşsa, dörüt de kendi gerçeklerini var eder, bize yeni gerçekler kazandırır. Bunun için yaratıcı gücü bağımsızlığa, özgürlüğe götüren soyut düzgülüye önemle bakıyorum” (s.7)

Ataç Nurullah, “Konuşu: Ası-I”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.6-11, (d.)

Nurullah Ataç, sanatta fayda konusunu işlemektedir. Bir sanat eserinin yaratımını yalnızca faydayla ilişkilendirenlere katılmadığını belirten yazar, sanat eserinin ortaya konuluşunda “estetik” değerlerin ön plânda olması gerektiğini vurgulamaktadır. Ataç, yazısında müzikten de örnekler sunarak edebiyatta faydayı sanattan uzak bulur. Ancak Ataç, sanatın salt faydasız olamayacağını da dile getirmektedir.

Tunalıgil, Baha Galip, “Öz Dilimize Yönelme”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, Öz Türkçeciliği savunmak amacıyla yazıyı kaleme almıştır. Türkçenin güçlü bir dil olduğuna işaret eden yazar, Öz Türkçe kelimeleri kullanmanın düşünce ve duyguları iletmede yeterli olacağını ifade etmektedir. Yazar, dil devrimini savunduğunu belirterek dil devrimine karşı olanların kendi dillerine olan inançlarının yetersiz olduğunu savunmaktadır.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası II”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.6-11, (d.)

Nurullah Ataç, Şinasi ve Namık Kemal’in edebiyat ve tiyatro hakkında sarfettikleri “edep – edip” ile ilgili sözlerini alıntılıyarak, sanatın mutlaka toplum düzenini koruması gerektiği görüşüne karşı olduğunu dile getirir. Ataç, toplum düzenine karşı çıkan, onun tersini isteyen eserlerin de var olabildiklerini, zamanla ortaya çıkan tepkiyle yasaklara rağmen benimsendiğini açıklamaktadır.

Stalin’in “Yazarlar, tinlerin (ruhların) mühendisleridir.”(s.6) sözüne yer veren Ataç, bunun Şinasi ve Namık Kemal’in sözlerinden pek farklı olmadığını belirterek eleştirir. Ataç’a göre sanatçı, mühendis değildir. Sanat, teknik’in dayattıkları değildir. Engels sanat ile ilgili görüşlerini aktaran Ataç, Şinasi ve N. Kemal’in sözlerinin Engels’inkine daha yakın olduğunu, özgürlüklerin var olduğunu, halbuki Stalin’in sözünde tamamen bir yasaklama olduğunu savunur:

“...yazın, dörüt yapıtlarının doğrudan doğruya bir ise yaramasını, toplumu güzellikten başka bir ası sağlamasını isteyenlerden değilim.” (s.11)

Çelenk, Sami, “Düşünebilmek, konuşabilmek”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, düşünerek konuşmak gerektiğini belirtmektedir. Katıldığı bir toplantıda “Kalbur üstü” insanların bir düşünce disiplini içinde konuşmaması üzerine yazısını kaleme alan yazar doğru ve yerinde konuşmanın güç bir iş olduğunu dile getirmektedir.

Soğuksulu, Mehmet, “Sinema Sevgisi”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.6, (d.)

Yazar, Adnan Ufuk’tan yaptığı bir alıntıyla gerçek sinema adamını ortaya koymaktadır: “...anlatacak bir şeyi olup da, bunu şiir, hikaye, roman, resimle değil de sinemayla anlatan adam gerçek sinema adamıdır.”s.6

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası-III”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.6-9, (d.)

Nurullah Ataç, sanatın yalnızca solcular tarafından değil, aynı zamanda sağcılar tarafından da güdüm altına alındığını belirtmektedir. Ataç, bütün kesimlerin edebiyatı güdüm altına almaya çalıştığını savunur. Sanat’ın toplumun amacı doğrultusunda bir araç olarak kullanılmasını bir saygısızlık olarak değerlendiren Ataç, her kesimin sanatı bir araç olarak kullandığını ifade etmektedir. Ataç, aynı zamanda sanatı toplum davalarının tamamen dışında tutanların, buna karşı olduğunu söyleyenlerin de sanatı güdüm altına almak istediklerini vurgulamaktadır.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası ”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.6, (d.)

Nurullah Ataç, yazısında edebiyatı bir dava aracı olarak kullananları eleştirmektedir. Ataç’a göre, sanat amaç olmalıdır. Yazar, tezli edebiyat ürünlerimin ülkemizde alkışla karşılandığını; fakat Fransız edebiyatında bunun terk edildiğini ifade etmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Senaryo’nun Yeri”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.8, (d.)

Yazı, sinemada senaryonun önemini vurgulamak amacıyla kaleme alınmıştır. Zavattini olmasa, De Sica’nın *Bisiklet Hırsızları* ve *Milano Mücizesi*’ni yaratamayacağı belirtilmektedir. Amerikanın sinemasının endüstrileşmesinden sonra senaryonun ısmarlama yazıldığını ve sanat zevkinden uzaklaştığı da dile getirilmektedir.

Rim, Carlo, “Sinema Üzerine”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.8, (d.)

Yazıda, Carlo Rim’in oyuncu, sinema, seyirci, senarist vb. sinema unsurları üzerine söylediğı sözlere yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Canlı Geçmiş”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, tarih konusunu işlemektedir. Tarihin günümüze faydasını ele alıp değerlendiren yazar, tarih metodolojisi üzerinde durmaktadır. Ayrıca, doğru tarihin üzerinde duran yazar, tarihin kronoloji bilgisi olmadığına dikkat çekmektedir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ası IV”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, aydınlarımızın Avrupa’da yazılmış bir eseri okuduğunda körü körüne inandığını ifade etmektedir. Bunun batıyı körü körüne taklit etmekten ileri geldiğini belirten Ataç, buna Sartre ile örnek verir. Ataç’a göre Sartre’ın davalı eser yazmayı savunmasını, salt güzellik kaygısıyla yazılmış bir esere karşı olduğunu ya da onu sevmediğini göstermez. Ataç, bizde sanat eserinin bir davayı savunması gerektiğine inananların ve sanat eserinin yalnızca güzellik kaygısıyla yaratılması gerektiğini savunanların, bu işin iki başlı olduğunu anlamaktan uzak bir şekilde birbirine saldırıda bulunduklarını belirtmektedir. İnancın göreceli olduğunu belirten yazar, insanların inandıklarına karşı olanı yok saydığını onların da doğru düşünebileceğini hesaba katmadığını ifade etmektedir

Duru, Orhan, “Açık-Seçik”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, yazısında kapalılık – açıklık konusunu ele almaktadır. Karanlık yazmanın moda haline geldiğini savunan yazar, bunun öykü ve şiirde bol bol görüldüğünü belirtmektedir. Yazar, Turgut Uyar’ın şiirin biraz karanlık olması gerektiği görüşüne yer verdikten sonra bunun yenilik adına savunulduğunu ifade etmektedir. Eski çağlarda, Yunan ve Roma İmparatorlukları döneminde, açık yazma isteğinin bulunduğunu; ancak kapalı ve karanlık yazmanın Ortaçağda ortaya çıktığını

ifade eden Duru, totaliter devletlerde baskıdan dolayı şairin karanlık şeyler yazdığını dile getirmektedir. Yazar, kendi edebiyatımızdaki karanlık yazma eğilimini, “Bizde olsa olsa kamu düşüncesinin yazar üzerine baskı yaptığı söylenebilir.” (s.6) şeklinde açıklamaktadır. Duru, bir şiirin ya da hikâyenin karanlık yazılmasına karşı olduğunu belirterek; “Ama öyle şiirler, hikâyeler olabilir ki onlar ilk bakışta anlaşılmaz, karanlık gözükürler. Bir de bakarsınız altından pırıl pırıl bir gün ışığı çıkıyor.” (s.6) demektedir.

Erdost, Muzaffer, “Rmv2e”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.7-11, (d.)

Muzaffer Erdost, yaşanılanla yazılanın ayrı ayrı şeyler olduğunu belirtmektedir. Erdost, burada sanatın temelde bir soyutlamaya gitmek olduğunu vurgulamaktadır.

Yazar, sanatçıyla okurun sanat eseri karşısında ayrı yerde değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Yazar, sanat ve gerçeklik konusunu şu şekilde işlemektedir:

“... dörüt gerçeği kurmak çabasındadır. Ama bu hiçbir zaman kişiöğlunun gerçeklerinden, kopmak ayrılmak gibi bir şey değildir. Çünkü dörüt gerçeği, kişiöğlunun gerçeklerinin anlatılmasıdır. İşte bu anlatım dörüt gerçeğinin kendisidir.” (s.7)

Şar, Mete, “Yeni Gerçek Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.7, (d.)

Yazıda, toplumsal değişimlerin öncüsünün sanatçı olduğu vurgulanmaktadır. Sanatçının olaylara nedeniyle yaklaştığını dile getiren yazar, sanatçının yeni gerçekleri bulmakla görevli olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Soyut”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.6-11, (d.)

Yazara göre, insanın özgür düşünmeye ulaşması, alışılmış olandan kurtulmakla mümkündür. Yazar, düşüncesini bir zamanlar popüler olan “ıssız ada” karikatürlerinden örnekler vererek geliştirmektedir. Erdost, Cemal Süreya ve Attilâ

İlhan'dan çeşitli dizeleri örnek vererek soyutlamayı açıklamaktadır. Erdost'a göre soyutlama, insan yaşantısının ve doğa gerçeklerinin dışına çıkmaktır:

“Kişioğlu diltiklerle düşünürse – ki doğrudur – kişioğlu içindeki düşünceleri diltiklerle biçimlendirir. Yeni söz dizeleri, yeni söz kuruluşları içimizde biriken duyguları, düşünceleri biçimlendirmeyi, dolayısıyla kendi kendimize boşalmayı sağlar. Bugün yılda, daha çok bir yaşantıyı anlatmıyorlar; diltikler arasındaki olanakları deniyorlar, ya da yaşantıları yep yeni bir noktadan anlatıyorlar. Bu ancak diltiklerin soyutlamasıyla ulaşılır bir şey.” (s.11) diyen Erdost'a göre, soyutlamaya ulaşmak için, kelimeleri anlamlarından koparmak gerekmektedir.

Bertan, Mehmet, “Dörütte Bilinç ve Bilinç Altı”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.6, (d.)

Yazar, sanatçının yapıtını kurmasında iki ana etkinin önemli olduğunu belirtmektedir. Bu ana etkiler bilinç ve bilinçaltıdır. Yazar, bilinçaltının bir eserin yaratılmasında etkili olduğunu; fakat bunun Sürrealizm demek olmadığını vurgulamaktadır.

Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçı Tutkuları”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, sanatçıların bazı konuları ele almamalarının nedenini onlardaki korkaklığa bağlar. Yazara göre sanatçının bu korkaklığı onun kişisel tutumlarından ileri gelmektedir. Yazar, bu bakımdan sanatçıları ikiye ayırır: “Bir: toplumsal dertleri yitirmiş, kendi çıkarlarından korkanlar. İki: toplumsal dertleri söyleyemeyeceklerinden korkanlar”(s.6) Bu tasnifi yapan yazar, sanatçının kişisel tutkularının nedenlerini açıklamaktadır.

Ölmez, Ümit, “Halk Şiirinin Değeri”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.6-11, (d.)

Halk şiirini ele alan yazar, Halk şiirinin Türkçeyle yazıldığını, gerçek ulusçu şiir olduğunu, içinde yazıldığı dönemi yansıttığını dile getirmektedir. Halk şiirini Divan şiiriyle de karşılaştıran yazar, bütün Halk şiirinin gerçek sanat değerine ulaşamadığını, yalnızca on şairin gerçek sanat değerine ulaşmayı başardığını

savunmaktadır. Yazar, Halk ve Divan şiirinin çağının geçtiğini, gerçek şiirin Cumhuriyetle birlikte ortaya çıktığını da savunmaktadır.

Bertan, Mehmet, “Gerçek Anlayışı Üzerine Düşünüler”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, yazısında gerçekliğin sanat eserinde nasıl ele alınması gerektiği üzerinde durmaktadır. Yazara göre, sanatçı gerçekle bağlarını koparmamış şeyleri kendi bilinç kalıplarında şekillendirerek yapıtına yansıttığı ölçüde gerçekliği sanatsal yönüyle ele almış demektir. Yine yazara göre, gerçekleri olduğu gibi yansıtmakta sanat eseri yaratılmış olamaz. Eserde, salt saptama yapmakla sanat eseri yaratılamayacağı vurgulanmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Beyaz zambaklar memleketi”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.1, (d.)

Yazıda aydın insan yetiştirme konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, bu konuda, aydınlara büyük sorumluluk düştüğünü belirtmektedir.

Arısoy, M. Sünullah, “Her Ülkede Aynı Derd”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, ülkemizde sanat yapıtlarına yeteri kadar ilgi gösterilmediğinin savunulduğunu, bunun da ülkenin kalkınmaya olan ihtiyacı nedeniyle böyle olduğunu dile getirmektedir. Sanat dergilerinin on yıl önceki satışları üzerinde duran yazar, içinde bulunan yılda önceki yıllara göre daha ileride olunduğunu ve sanat alanında gelişmenin var olduğunu dile getirmektedir. İngiltere’deki sanat dergilerinden söz eden yazar, sanata ve sanat yapıtlarına ilgisizliğin evrensel bir sorun olduğunu dillendirmektedir. Yazara göre, sanatın ve ilk önce sanat yapıtının ilgisizlikten kurtulabilmesi için aydın kesimin ilgisi gereklidir.

Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.8-11, (d.)

Yazıda, Carl Dreyer'in 1955 yılında Venedik Film Festivalinde *Ordet* adlı eseriyle "Saint-Marc Arslanı" ödülü kazandığı belirtildikten sonra sinema hakkındaki görüşlerine bu sayıdan itibaren yer verileceği ifade edilmektedir.

Dreyer, kameranın gerçekleri olduğu gibi yansıtmasının artık eskide kaldığını, rejisörün kamerayı sanatsal fonksiyonuna ulaştırması gerektiğini ifade etmektedir. Rejisörün, bir filmde sanatsal bir kompozisyona ulaşmasının gerekliliğini dile getiren yazar, sinema eserinde en önemli kişinin rejisör olduğunu vurgulamaktadır.

Eloğlu, Metin, "İstanbul", *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, İstanbul'a olan özlemini dile getirmektedir. Yazar, Anadolu'nun doğusundaki memuriyet yaşamından kurtularak İstanbul'daki hayata ulaşmanın güzelliklerinden söz etmektedir.

Kurtuluş, Baki, "Düşman", *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.1, (d.)

Yazıda, çeşitli anlaşmazlıklar nedeniyle ve cehaletten kaynaklı insan hayatına son verme eylemleri eleştirilmektedir.

Bertan, Mehmet, "Şair Şiiri Sevmeli", *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.6. (d.)

Yazar, şiirin bir edebiyat dalı olmadığını, bağımsız bir sanat dalı olduğunu savunmaktadır. Orhan Veli'nin de bu görüşü savunduğunu söyleyen yazar, şiirin edebiyattan bağımsız ilkelerinin olduğunu belirtmektedir. Şairin şiire yalnızca onu severek ve şiir olduğu için yaklaşması gerektiğini ifade eden yazar, salt fikir açıklamak ya da başka bir amaçla yazmak, şiiri sanat olmaktan çıkaracağı görüşünü dile getirmektedir. Her yeni şiirin ilkelerinin tam olarak bilinmediğini vurgulayan yazar, "Dünün şiirini yazmak bugünküne kıyasla daha kolaydı. Dünün şairi şiirinin dayandığı tüm iç ve dış ilkeleri, kuralları biliyordu. Bugün ise şiirin iyice ilkeleini iyice bilmiyoruz daha. Ama bakmayın, bir Salah Bırsel şiirin tüm ilkelerini söz

konusu olarak alabiliyor. Bir Özdemir Nutku şiirin ilkelerini beşe indirecek kadar çocuklaşabiliyor.” (s.6) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema II: Sanat Sineması”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.8, (d.)

Yazar, sanat değeri olan filmlerin niteliklerini anlatmaktadır. Sinemayı en çok mimarlığa benzeten yazar, ikisinin de kendi içindeki parçaları uyumla birleştirmesi gerektiği görüşünü savunarak sinemayla mimarî arasında bir benzerlik ilgisi kurar.

Sinemada yeniliğe ulaşabilmek için ‘abstraction’ tekniğinden yararlanılması gerektiğini belirten yazar, bu kavrama şu şekilde açıklık kazandırmaktadır: “Ben sanatçının içinde, kendi içsel dünyasının niteliklerini daha da güçlendirmek dileğiyle kendi kendini gerçekten ayırması olumuna abstraction diyorum.” (s.8)

Kurtuluş, Baki, “Yol”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.1, (d.)

Yazıda, Türkiye’de üniversite mezunlarının işsizlikten yakındığı, gerçekte çalışılabilecek çeşitli işlerin var olduğu; ancak aydın gençlerin daha iyi görev bekledikleri için işsiz kaldıkları bildirilmektedir.

Dreyer, Carl, “Dreyer’e göre Sinema III: Yenilik”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.8, (d.)

Yazıda, sinemada yenilik yapabilmek amacıyla yazar, düşüncelerini belirtmek için kaleme almıştır. Dreyer’e göre, fotoğrafçılık tekniğinden yararlanmak ve oyunculara yeteri kadar önem vermek sinemada yeniliğin temelidir. Yazar, bu yazısında da “abstraction” (s.8) kavramını kullanmaktadır.

Duru, Orhan, “Prospero ile Caliban”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.7-8, (d.)

Yazar, Prospero ile Caliban karşıtlığı üzerinde durmaktadır. Halkı için çalışan insanlarla çıkarları uğruna çalışan insanları karşılaştıran Duru, Prospero’ların Caliban’lara karşı mücadelelerine değinmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Bilmece”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.1, (d.)

Yazıda, batılı olma yolunda biçimsel değişikliklerin önemi olmadığı, önemli olanın zihinsel yapının ve düşünce şeklinin değiştirilmesi gerektiği anlatılmaktadır.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Bizim Kuşak Tiyatroya”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.8, (d.)

Yazar, sanatçının sözünü en rahat söyleyebileceği sanat dallarından olan sinema ve tiyatroyla sözün daha büyük bir kitleye ulaştırabileceğini anlatmaktadır. Sinema ve tiyatroyu diğer sanatların bileşkesi sayan yazar, tiyatroya ilginin sinemaya göre daha az olduğunu ve aydınların daha çok tiyatroyla ilgilenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Arısoy, M. Sünullah, “Dilimizi Araştıralım Derken”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s. 6-11, (d.)

Yazar, dilin araştırılmasını olumlu karşılarlarken Nurullah Ataç'ın dil araştırmalarında emeğinin çokça geçtiğini ifade etmektedir. Yazar, dilin araştırmasının yanında bunun aşırıya kaçıldığını, önüne geçilmediği takdirde dilin çıkmaza gireceğini belirtmektedir. Herkesin yeni kelime türetme çabasında olduğunu söyleyen yazar, bu durumun ikiliğe neden olacağını savunmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Haa, evet...”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.1, (d.)

Yazıda, orman yangınlarına karşı duyulan kayıtsızlık eleştirilmekte ve eldeki ormanların korunması istenmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Eugène Ionesco”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.8, (d.)

Yazı, Eugene Ionesco'yu Türk okuruna tanıtmak amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Ionesco'nun soyutu sahnede somutlaştırdığını dile getirmektedir. Yazar, Avrupa'nın Cocteau Expresyonizmini eskittiğini ve yeni deyince Ionesco ve Brecht'i gösterdiğini belirtmektedir. Ayrıca yazar, Ionesco'nun *Bundan Nasıl Kurtulmalı, Ders ve Kiracı* adlı oyunlarından da söz etmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Berlin Festivali ve Hititlerin Güneşi”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.8-11, (d.)

Yazar, Uluslar arası VIII. Berlin Film Festivali’nde ödül alan *Hititlerin Güneşi* adlı film hakkında bilgi vermektedir. Yazar, uluslar arası bir alanda Türkiye’den ilk defa ödül alan bir film olan *Hititlerin Güneşi*’ni Mazhar Şevket İbşiroğlu ve Sabahattin Eyüboğlu’nun birlikte hazırladıklarını belirtmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Kadın Denen”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.1, (d.)

Yazıda, erkeklerin çok kadınlı evlilik yapmaları eleştirilerek çok eşliliğin medeni kanuna aykırı olduğu ve kadının sömürülmesine neden olduğu ifade edilmektedir.

Ceyhun, Demirtaş, “Batılılık-Doğululuk”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7-10, (d.)

Doğuluk ve batılık sorunu üzerinde duran yazar, zihniyetin tam değişmeden batılı olunamayacağını savunmaktadır. Batılılık kavramıyla yeniliği bir tutan yazar, batılı anlamda sanat eserlerinin ortaya konmasını devrim ilkelerinin daha iyi yerleşmesine bağlamaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Hasta Adam mı”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.1, (d.)

Yazıda, Osmanlı ve Türkler için söylenen Hasta Adam söyleminin yeniden diriltilmemesi için aydınların durmadan çalışmaları gerektiği vurgulanmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Gerçek Üzerine Çeşitlemeler”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.6-10, (d.)

Yazar, gerçekçiliğin içinde bulunduğu çağ ve toplumla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini kimi örneklerle savunmaktadır. Bireysel gerçekçiliği ele alan yazar, her kişinin bakış açısına göre gerçekliğin farklı bir değer kazanacağını ve gerçek’in göreceli olduğunu savunmaktadır. Yazar, sanatçının da kendisine göre bir gerçeği eserlerinde yansıtacağını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Kim Kime Düşman”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.6, (d.)

Pazar Postası, devrimler, yenilik ve istifa konusunda Attilâ İlhan'ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin 53. sayısında ve Peyami Safa'nın *Türk Düşüncesi* adlı derginin 31. sayısında yayımlanan yazılardan iki küçük alıntı yapmıştır. Attilâ İlhan, yazısında milli kalkınmada, Toplumcu-Gerçekçi bir yöntemin belirlenmesi gerektiğini, Peyami Safa ise Yenilikçi-Devrimci bir yöntemin belirlenmesi gerektiğini savunmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Okumak denilen”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.1, (d.)

Yazıda, Türkiye’de okuma eksikliği üzerinde durulmaktadır. Yunanistan ile Türkiye arasında çeşitli rakamlarla karşılaştırmalar yapan yazar, okumanın gerekliliği üzerinde durmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Tiyatroda Hareket mi Söz mü”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.8-11, (d.)

Yazar, tiyatronun hareket ve söz nitelikleri üzerinde durarak karşılaştırma yapmaktadır. Avrupada 1945 yılından itibaren pandomimanın tiyatrodaki önemli bir sanat kolu oluşunu Barrault'nun *Les Enfants du Paradis* adlı eserine bağlayan yazar, Barrault'nun yeni bir Debora olduğu görüşünü dile getirmektedir. Etienne Decroux'nun tiyatrodaki hareket ve söz hakkındaki görüşlerine de yer veren yazar, hareketin söze göre daha realist olduğunu dile getirmektedir. Yazara göre, hareket, gerçeği daha yalın bir şekliyle sunmaktadır.

Yazar, bir tiyatro eserinde hareket ve sözün uyumlu bir biçimde düzenlenmesi gerektiğini, hareketin olduğu yerde sözün, sözün olduğu yerde hareketin geri planda tutulması gerektiğini savunmaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Üstüne:Notlar”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.8-11, (d.)

Yazının ilk bölümünde, sinemada sansür konusu üzerinde durulmaktadır. René Char'ın sansür konusundaki görüşlerine yer veren yazar, Amerikan

sinemasında sansüre ait 10 ilkeyi anlatmaktadır. Yazının ikinci bölümünde, bir sanat dergisinde, bir yazarın yazarlara yönelik yerli filmciliğimizi kalkındırmak amacıyla ortak hareket çağrısı ele alınmıştır. Attilâ İlhan ve Bumin Gaffar'ın daha önce *Yeditepe*'de böyle bir çağrı yaptıklarını; ancak kimsenin buna kulak asmadığını belirtmektedir. Yerli filmciliğimizde eleştirinin kabul edilmediğinden yakınan yazar, ortak hareketin tehdit ve şantajlar nedeniyle mümkün olmadığını dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Niçin”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.1, (d.)

Yazıda, batıda sağlanan pek çok teknik ilerlemenin Türkiye’de geriden takip edildiği belirtilerek F. Rıfkı Atay’a ait “Acaba, biz niçin garp ilerleyişinin hep kuyruğundan tutarız? ” (s.1) şeklindeki sorunun yanıtı aranmaktadır.

Öz, Erdal, “Bir Yan Tutmak”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, sanat eserinin öznel olduğunu, onu değerlendiren kişilerin de buna bağlı olarak öznel olacağını savunmaktadır. Sanatta nesnellik olmayacağını belirten yazar, eleştirmenin de nesnel olmayacağını dile getirmektedir. Ancak yazara göre, eleştirmenin yargılarını açıklamak zorunda olduğunu, kendine göre olan nedenleri ortaya koymak zorunda olduğunu dile getirmektedir.

Çelenk, Sami, “Yıldız İstemiyoruz”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.4, (d.)

Yazıda, sporun ruh ve beden terbiyesini sağladığı, aşağılık çekişmelere izin vermediği belirtilerek her türlü faaliyetin bir takım oyunu olduğu ve yıldız yaratmacılığının doğru olmadığı dile getirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Üstüne:Notlar”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.8, (d.)

Türk sinemasındaki prodüktörlerin sinemayla ilgili olmayan alanlardan geldiklerini belirten yazar, sinemada zaman kavramı üzerinde durmaktadır. John Forrow’un *Hondo* filminden yararlanan John Wayne’nin hemen kalktığı anlatılarak; sinemada zamanın gerçek olmadığı ve ancak kısa anlarla filme aktarıldığı

anlatılmaktadır. Kimi dergilerin okurlarına yönelttiği sinema sorularını da ele alan yazar, Sam Katzman'ın Stockholm ve Andrea Doria adlı gemilerin çarpışarak batışını konu alan bir film hazırladığını bildirmektedir. Yazının devamında Amerika'da bir sinema sahibinin eleştirmecilere yönelik suçlamaları ele alınmaktadır.

Sümer, Güner, “Burası İstanbul”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, İstanbul'da geçirdiği günlerden söz ettikten sonra sözü Attilâ İlhan'ın gençleri kınayan yazısına getirmektedir. Attilâ İlhan'la Baylan Patanesinde görüştüğünü belirten yazar, Mavi hareketi içinde neler yapıldığını anlatmaktadır. Yazara göre Attilâ İlhan, Mavi hareketiyle önce avangard şairlerle hesaplaşmayı, daha sonra çevresinde toplanan gençleri sosyal realizme inandırmak istemiştir. Yazar gençlerin yalnızca hesaplaşma hareketine katıldığını; ancak sosyal realizmi benimsemediklerini belirtmektedir. Yazar, Attilâ İlhan'ın hesaplarının tutmadığını görünce kınama yoluna gittiğini savunmaktadır.

Sümer, Güner, “Burası İstanbul II”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.6-11, (d.)

Yazıda, Küçük Sahne ve Şehir Tiyatrosu'nun seyredilmeyecek duruma gelmesi Haldun Dormen'in ağzından anlatılmaktadır. İstanbul Teknik Üniversitesi Tiyatrosu'nun Ankara'da *Ayyar Hamza*'yı oynayacağını bildiren yazar, sinema mevsimi nedeniyle İstiklal'de gösterimde olan filmlerin isimlerini vermektedir. Ayrıca *Mavi* dergisinin daha hareketini tamamlamadan kapandığını bildirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Son devir edebiyatımıza toplu bir bakış 1: Önce”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.3, (d.)

Tanzimat dönemi edebiyatımızda bir sahtelik ve yapmacılık olduğunu dile getiren yazar, okullarda Tanzimat yıllarına ait şiir, roman ve öykülerin okutulmasını zevksizlik olarak değerlendirmektedir. Birkaç iyi şiirin, birkaç iyi eser vermiş edebiyatçının dokunulmaz olarak görülmesini eleştiren yazar, Namık Kemal, Ömer Seyfettin, Abdülhâk Hamit gibi edebiyatçıların ilkel bir edebiyat anlayışını

sürdürüklerini; ancak ilkokul seviyesindeki öğrencilere hitap edebileceklerini dile getirmektedir. Yazar, okuyucu düşünüldüğünde, Tanzimat dönemi edebiyatçılarının bir çoğunun anlaşılmayan eserler meydana getirdiğini belirterek, takip edecek yazılarında okuyucu temel alınarak inceleme yapacağını ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatroda Biçim”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.8, (d.)

Bir sanat eserinde öz ve biçimin birbirinden ayrılmayacağı görüşünü dile getiren yazar, sanat eserinin karşısındakilerin (okuyucu, dinleyici, izleyici vs.) sanat eserine göre tavır aldıklarını ifade etmektedir. Okuyucunun roman gibi kimi sanat eserlerinde özden biçime yöneldiğini, heykelcilik gibi kimi sanat türlerinde ise biçimden öze yöneldiğini vurgulayan yazara göre, sanatçının yaratımında böyle bir ayrımın olmadığını ifade etmektedir. Ancak yazar, sanat eserinin karşısındakilerin öz ve biçimi birbirinden ayırt ettiğini savunmaktadır. Tiyatro eserinde, öz ve biçimin oyun yazarı, rejisör oyuncu ve dekaratörler tarafından birlikte oluşturulduğunu dile getiren yazar, birindeki eksikliğin, kusurun oyunun özüne ve biçimine yansıtacağı görüşünü dile getirir. Yazara göre, tiyatro izleyicisi ne romandaki gibi önce özü, ne de heykeldeki gibi önce biçimi kavrar. Tiyatro izleyicisi hem biçimi hem de özü birlikte kavrar. Yazara göre tiyatrodaki öz ve biçim birlikte anlaşılır.

Dursunoğlu, Cevat, “Eski bir teklifin gerçekleşmesi:Alp Arslan Anıtı”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.3, (d.)

Yazıda, Bulanık Belediyesi’nin Alparslan Anıtını diktirdiği belirterek müspet milliyetçilik anlamında tarihe olan borcun benzeri çalışmalarla sürdürülmesi gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

Ölmez, Ümit, “Gerçeküstü ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (d.)

Yazar, “Dörütte, gerçeküstü anlayışın yer tutması, gerçeküstü bir akımın uygulanması ne kazanç sağlar, ya da zararları nelerdir?” (s.7) sorusunu yanıtlamaya çalışmaktadır.

Gerçeküstücülüğün mantıksızlık karşıtı olarak kullanılmasının yanlış olduğunu dile getiren yazar, gerçeği ele aldığını; söz konusu akımın ancak anlatımla yani üslupla ilgili olduğunu ifade etmektedir. Gerçeküstünün düş, bilinçaltı gibi yansımalarla ortaya çıktığını belirten yazar, “... yine de gerçekle iç içe bulunuyorlar. Şaşırtıcıdır, fakat mantıksız değildir. Gerçeküstünü gerçek besliyor. Böylece gerçeküstünün gerçekle sıkı ilişkisini açıklamış oluyoruz.” (s.7) demektedir.

Gerçeküstücü sanatçıların toplumsal gerçekçi temele dayanması gerektiğini ifade eden yazar, verilmek istenen katı gerçeklerin yumuşatılması gerektiğini savunmaktadır. Yazar, Türkiye’de Adnan Özyalçın, Erdal Öz, Ergin Günce ve Cemal Süreya gibi kimi sanatçıların Gerçeküstücü bir anlayışla eser verdiklerini sözlerine eklemektedir.

Râna, M., “Fikirsiz Kalkınma”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.5, (d.)

Yazıda, ekonomik tedbirlerle asıl kalkınmanın sağlanmayacağı; ancak düşünceyle mümkün olacağı dile getirilmektedir.

Sümer, Güner, “Önce Edebiyat”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.8, (d.)

Oyun yazarının özellikle bir edebiyatçı olduğunu belirten yazar, tiyatro adamının edebiyatla ilintisi olması gerektiğini ifade etmektedir. Oyunun doğru anlaşılıp sahneye konması için oyun yazarını anlamak gerektiğini ifade eden yazar, rejisörlerin, oyuncuların iyi bir okuma terbiyesinden geçmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Şar, Mete, “Eleştirmenin Önemi”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.7-11, (d.)

Yenilik resminde eleştirmecinin önemine değinen yazar, eleştirmecinin ressamın dilini, halkın konuşma diline çeviren bir çevirmen olduğunu belirtmektedir. Sanat eserinin anlaşılmasında, eleştirmenin aracı rolünden söz eden yazar, bunun sanatçının gelişmesine katkı sağlayacağını belirtmektedir. Eleştirmecinin başarılı

sanat eseriyle başarısız sanat eserini ayırt ettiğini dile getiren yazar, eleştirmecinin iyi bir gözlemci ve bilgili olması gerektiğini savunmaktadır.

Javfferov, Alain, “Yeni Bir Sevgi Dolayısıyla: Henri Matisse’in Evreni”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, (Çev. İsimsiz), s.7-11, (d.)

Yazı, Modern Sanat Müzesi’nde Henri Matisse’in 95 tablosuyla açılan sergisi nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Henri Matisse’in hayatı, resim sanatına nasıl başladığı ve sanatının özellikleri anlatılmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Aydın Kişinin Çilesi”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.1, (d.)

Yazıda, aydınların içinde yaşadıkları toplumda yalnız olduğu konusu üzerinde durulmaktadır.

Sümer, Güner, “Batı Özlemi”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.6, (d.)

Yazar, şiirde geçen yabancı sözcüklere bir dönem çok rastlandığı; ancak yapılan eleştirilerle yabancı sözcüklerin artık kullanılmadığını belirtmektedir. Yazara göre, bu tür kullanımlara ne Attilâ İlhan “Kaptan” adlı şiiriyle ne de başkası öncülük etmiştir. Ancak yazar, bir süre sonra yapılan eleştirilerle artık yabancı yer isimlerinin ve sözcüklerin kullanılmadığını, bunun da şiire kısıtlama getirdiğini savunmaktadır. Savaş sonrası Avrupalı insanın umutlu yaşamını anlatan yazar, yabancı yer isimlerinin ve sözcüklerinin kullanımına kısıtlama getirilmemesi ve batıyı daha yakından tanımak gerektiğini savunmaktadır.

Uyar, Turgut, “Yakında Bitiririm”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, şiirini yazarken yapılacak eleştirileri hatırlayarak neden bitiremediğini anlatmaktadır. Yazara göre, şiir yazma uzun ve yorucu bir iştir. Yazar, şiir ürünü ortaya konduğunda eleştirilerin olmamasını arzulamaktadır.

“Sonra senin bir türlü sınavdan, bir türlü deneyden, bir türlü yorumdan, duygulanmadan kanlı kanlı çekip çıkardığınız bir şiir için, bakıyorsunuz biri çıkıyor.

Aydınlık değil diyor, eski diyor, nasıl bulurlar akıl ermez bin türlü şey bulup söylüyor. Hakları olur mu olamaz mı bilmiyorum. Evet bitirmedim şiiri” (s.6)

Duru, Orhan, “Görüp Göreceğimiz”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.6-11, (d.)

Yazarların, sanatçıların en önemli sorunlarından birinin okunmamak ve ilgi görmemek olduğunu belirten yazar, Türkiye’de bunun başlıca nedeninin halkın cahil olduğu görüşünün olduğunu dile getirmektedir. Yazara göre, sanatçıların ilgi görmeyişinin başka bir nedeni de aydın tabakanın eserlerine ilgi göstermeyişidir. Yazara göre, sanatçının ilgi görebilmesi için halkın sorunlarıyla da ilgilenmesi gerekmektedir. Yazar, sanatçının kendi sanatı dışındaki konularla ilgilenmesi gerektiğini savunmaktadır.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 2: Önce’den Sonra”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, yazısında Tanzimat edebiyatını ve onun getirdiği yenilikleri ele almaktadır. Yazara göre, Tanzimat edebiyatçıları, Türk edebiyatına çeşitli yenilikler getirmiştir. Bunlar, yeni kavramlar, yeni türlerdir. Yazar, Tanzimatçıların getirdiği yeni türler üzerinde durmaktadır. Tanzimat edebiyatçılarını sayan yazar, yaptıklarının daha önemli olmasını gerekçe göstererek yazısında Şinasi, Namık Kemal ve Abdülhak Hâmit üzerinde duracağını belirtmektedir.

Şinasi’ye bu yazısında yer veren yazar, Şinasi’nin batıdaki eserlere uygun düşen eserler verdiğini, kasideleriyle yeni fikirler getirdiğini, yeni kavramlar kullandığını, noktalama işaretlerine ilk defa yer verdiğini dile getirmektedir. *Münacat*’tan alıntı yapan yazar, Şinasi’nin tarihi görevini yerine getirdiğini; fakat artık okunmaya değer olmadığını dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Tehlikeli Yol”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.1, (d.)

Yazıda, İstiklal mahkemesinin kararlarını, ihtilal mahkemeleri olduğu için tartışmanın ve tek parti döneminde yaşanmış olayları gündeme getirmenin gereksiz

olduğu, önemli olanın Türkiye'nin bütünlüğünü düşünmek olduğu ve Türkiye'yi kalkındırmanın önemli olduğu ifade edilmektedir.

Sümer, Güner, “Üniversiteliler Tiyatro Festivali”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.8, (d.)

Yazar, Dünya Üniversiteler arası Tiyatro Festivali'nin Türkiye'de yapılacak olmasını haber vermektedir. Yazar, organizasyona öncülük eden Milli Türk Talebe Federasyonu'nu kutlamaktadır. Türkiye'de avangart tiyatronun gelişmesine öncülük edeceklerin gençler olduğunu dile getiren yazar, yapılacak festivalde kayda değer pek çok unsurun olacağını, bu sayede yabancı tiyatroların daha iyi tanınacağını dile getirmektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 3: Namık Kemal”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, Namık Kemal'in vatan şairi olmasından kaynaklı olarak “dokunulmaz”(s.6) olarak görüldüğünü; ancak siyasi tarih ya da edebiyat tarihi yazmadığını belirterek eleştirinin de yapılabileceğini dile getirmektedir.

Namık Kemal'in bir dava adamı olduğunu, onun kendini topluma adadığını anlatan yazar, “hürriyet”, “vatan”, “millet” ve “istiklal” (s.7) gibi sözcükleri ilk defa kullandığını dile getirmektedir. Namık Kemal'in sade bir dili savunduğunu; ancak eserleriyle, bu görüşüyle çeliştiğini belirten yazar, hem şiirinden hem de nesrinden örnekler vermektedir.

Yazar, Namık Kemal'in de tarihi görevini yaptığını; artık okunmaya değer bir yanının kalmadığını savunmaktadır.

Duru, Orhan, “Kısaca: Aydınlarımız İçin”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.6, (d.)

Yazıda aydın kimliği ve bunalımı üzerinde durulmaktadır. Yazara göre, Türk aydını dayanaktan yoksundur. Aydınlarımız, bir toplumsal gereklilik sonucu değil de, kendi akılları, kafaları sayesinde ortaya çıkmışlardır. Yazara göre, aydınların karşıtlık içinde olmalarının nedeni, söz konusu karşıtlığın Devrimcilik ve Doğululuk

(Gericilik ve Batılılık) ikilemidir. Osmanlı aydını ile Cumhuriyet aydını karşılaştıran yazar, her iki aydın tipinin devrimci olduğunu dile getirmektedir.

Özlü, Demir, “Kurama Bağlanmak”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.7-11, (d.)

Yazıda, “kuruma bağlanma”(s.7) konusu ele alınmaktadır. Rahatlıkla ve araştırmadan herhangi bir kurama bağlananların sorgulayıcı olmadıklarını belirten yazar, bu kişilerin doğruyu bulmalarının güç olduğunu ifade etmektedir. Yazara göre, bu kişiler rahat olmak isteyenlerdir. Bunların doğruyu bulmaları tesadüfidir. Yazar, araştırarak ve sorgulayarak bir kurama bağlananların huzursuz olduğunu, doğruyu bulana dek pek çok sıkıntılar çektiklerini dile getirerek herhangi bir kuramı bu şekilde seçmiş olanların doğruya daha yakın olduğunu vurgulamaktadır.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 4: Abdülhak Hâmid”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.6-11, (d.)

Abdülhâk Hâmid’in *Makber*’in ön sözüne rağmen yanlış anlaşıldığını dile getiren yazar, kendisine “Şair-i Âzam” (s.6) demenin yanlış olduğunu vurgulamaktadır. Söz konusu tabirin bir gelenek haline getirildiğini belirten yazar, Hâmid’in şiire kimi yenilikler getirdiğini, tabiatı şiire soktuğunu, vatan ve millet sevgisini işlediğini dile getirmektedir. Hâmid’in kadın düşüncesinin batılı anlayışa uygun olduğunu belirten yazar, şairin şiirlerinin yüksek şeylerden bahsettiği için anlaşılmadığını savunmaktadır. Yazar, Hâmid’in okunmaya değer eserlerinin olduğunu bildirerek “... Makber gibi, Sahra gibi, Ölü gibi, Bir Sefilenin Hasbihali gibi eserlerini okumayı tavsiye eder, tiyatrolarımızda oynanan eserleri olursa –veya varsa- seyretmelerini öğütleriz.” (s.6) demektedir. Yazının devamında, Hâmid’in Namık Kemal’e gönderdiği bir mektubunun tam metnine yer verilmektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 5: Servet-i Fünuncu’lar”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.6-11, (d.)

Tanzimat ile Servet-i Fünûn dönemini karşılaştıran yazar, “Tanzimat devri edebiyatçıları, Servet-i Fünûn edebiyatçılarına göre bile, bu kadar yapmacık, bu kadar <<edebiyatçı olma>> özelliğinden yoksundurlar” (s.6) der. Servet-i Fünûn

edebiyatını değerlendiren yazar, bu hararekete mensup sanatçıların Fransızca öğrenerek batının hayranı olduklarını savunur. Dillerinin eski ve biçimsiz olduğunu dile getiren yazar, batıda gelişen edebi akımların etkisi altında kaldıklarını belirtmektedir. Yazının kalan bölümünü Cenab Şahabettin'e ayıran yazar, onun Recaizade Mahmut Ekrem'in, Abdülhak Hamit'in ve Fransız şairlerinin etkisinde kalarak şiir yazdığını dile getirmektedir. Cenab Şahabettin'in güçlü bir şairliğinin olmadığını dile getiren yazar, nesir yazdığını; ancak nesir dilinin de şiirleri gibi eski olduğunu dile getirir. Şiirlerini okuyuculara önermeyen yazar, *Tiryaki Sözler*'iyle kimi nesirlerinin okunabileceğini savunur.

Şar, Mete, “Çağdaş Heykel Sanatı”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.7-11, (d.)

Heykelciliğin bir soyutlama (abstraction) sanatı olduğunu belirten yazar, çoğu heykeltıraşın heykeli figüratif ya da non-figüratif diye tanımlamaktan çekindiğini dile getirmektedir. Ressamların dilinin hacim olduğunu vurgulayan yazar, sanatçının kendini hacim yoluyla ifade ettiğini dile getirmektedir. Çağdaş heykelcilikte üç anlayışın olduğunu söyleyen yazar, bunları gelenekçiler, yenilik hacim kaygısı ve virtüle hacimler-ritmik düzenler altında sınıflandırıldığını sözlerine eklemektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 6: Tevfik Fikret”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.6-11, (d.)

Yazar, Tevfik Fikret'in Türk şiirine yenilikler getirdiğini, şiire toplum olaylarını aldığını, bir fikrin savunuculuğunu yaptığını, şiirde ve düşüncede yeni şeyler ortaya koyduğunu ve çocuklara şiirler yazdığını dile getirmektedir. Yazara göre Tevfik Fikret'in çocuklara yazdığı şiirler dışında okunacak bir yanı kalmamıştır. Yazar, Tevfik Fikret'in hakkındaki görüşlerini daha iyi belirtmek için Tanzimat ve Servet-i Fünûn edebiyatlarını şöyle değerlendirmektedir: “Tanzimat devri olsun, Servet-i Fünûn devri olsun, hemen onlardan sonra gelen edebiyatlarımızdaki devirler olsun; bu edebiyat devirlerinin yazarları yalnızca büyük büyük konuşmasını öğrenmişler ve bu öğrendikleri şeyi bizlere satmaya çalışmışlardır. Eserleri, bir yaratıcılıktan uzak, bir çeşit taklitçilikten ileri gidemeyen bir çalışmanın ürünleridir. Hele dilleri, ne dün ne de bugün bizim olmayacak olan dilleri meydana iken, onları,

bizim için lüzumsuz olan inanışlar ve çabalamanın uğruna okumak boşuna vakit kaybetmek demektir.” (s. Ayrıca yazıda “Sabah Olursa” adlı şiirede yer verilmiştir.

Moravia, Alberto, “Gölgede Kalan Sanatçı”, (Çev.Fikret Ariel), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.8-11, (d.)

Yazar, senaryo ve senarist kavramları üzerinde durmaktadır.Yazara göre, bir sinema filminde en önemli rol senariste aittir. Fakat senarist gölgede kalmakta ve ona yeterince önem verilmemektedir. Yazar, senaryonun rejisöre mal olduğunu, senaristin senaryosunu yazarken özgür olmadığını, rejisörün isteklerini yerine getirmek zorunda olduğunu savunmaktadır. Yazının devamında, senaristin çalışma ortamındaki sıkıntılar ele alınmaktadır.

Steinbeck, John, “Aldığım Mektuplar”, (Çev. D.A.), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.6-11, (d.)

John Steinbeck, yazısında aldığı mektupların nitelikleri üzerinde durmaktadır. Yazar, kendisine gönderilen mektupların kiminin imza için, kimisinin para isetmek için, kimisinin de roman konusu için yazıldığını belirtmektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 7: Hüseyin Rahmi Gürpınar”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.6-11, (d.)

Yazıda, yazarların savundukları gerçeklerle sanat eserine yansıttıkları gerçeklerin farklı oluşundan yakınılmaktadır. Yazar, Hüseyin Rahmi’nin sade bir dil taraftarı olmasına rağmen eserlerinde kullandığı eski ifadeleri eleştirmektedir. Hüseyin Rahmi’nin romanlarını meddah öykülerine benzeten yazar, ortaya koyduğu romanların romandan başka her şeye benzediğini savunmaktadır. Halit Ziya’yı da değerlendiren yazar, Halit Ziya’nın batılı romancıları taklit ettiğini; ortaya iyi eser koymadığını ifade etmektedir. Her iki romancının da Fuzûli ve Baki gibi, artık edebiyat tarihine mal olduğunu savunan yazar, okunacak nitelikte eserlerinin olmadığı görüşünü dile getirmektedir.

Arısoy, M. Sünnullah, “Şiirimize bir kuş bakışı”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.6-9-11, (d.)

Cumhuriyet devri Türk şiirini değerlendiren yazar, Cumhuriyet döneminde 33 yıllık sanat hayatının bilançosunu verme gerekliliği üzerinde durmaktadır.

Cumhuriyet'in ilanından sonra Türk şiirinin uyanma devrine girdiğini belirten yazar, yeni çağın gereklerine uyan bir çabanın söz konusu olduğunu ifade etmektedir.

“Şiirimizin ufkunda bir genişlik daha bir aralık iyiden iyiye kendini belli ediyor. Bunu, dilde olduğu kadar konuda da görüyoruz.” (s.6) diyen yazar, Haccileri ve Yedi Meşalecileri değerlendirmektedir. Garip şiirini de ele alan yazar, şiirin fildişi kulesinden çıkarak yaşama katıldığını belirtmektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 8: Millî Edebiyatçılar”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.6-11, (d.)

Millî Edebiyatçıların, sade bir dil ile milliyetçi bir görüşü savunduğuna yer veren yazar, Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul'un sanatları üzerinde durmaktadır.

Ömer Seyfettin'in sade bir dille öyküler yazdığını belirten yazar, halkın diline ve yaşamına yer verdiğini ifade etmektedir. Yazar, öykülerinin sanatkârane yazıldığı ve okunması gerektiğini ifade etmektedir.

Ziya Gökalp'in bir fikir adamı olduğunu belirten yazar, şiirlerinin ve nesirlerinin sade olmasına karşın okunacak nitelikte olmadığını dile getirmektedir.

Mehmet Emin Yurdakul'un sade şiirler yazdığını, kimsenin pek cesaret edemediği görüşleri dile getirdiğini belirten yazar, okunacak nitelikte olmadığını ifade etmektedir.

Cinlioğlu, Halis, “Dil devrimini nasıl yürütebiliriz”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.3-11, (d.)

Yazıda, dil devrimini yürütebilmesi için gerekli koşullara yer verilmektedir. Yazar, dil devriminin kanun ve zorlamalarla değil; ancak, kişisel benimsemelerle yürütebileceğini ifade etmektedir. Ayrıca, dil devriminin kurumlaşmayla yürütebileceğini de vurgulayan yazar, gazete ve dergilerde kullanılan dilin aynı olması ve dil konusunda büyük bir toplantı yapılması gerektiğini dile getirmektedir.

Demirel, Hakkı Dr., “Kullandığımız Kelimeler”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.3-11, (d.)

Yazıda, kullanılan kavramların herkesçe aynı anlaşılması için sözlüklerden yararlanmak ve iyi bir Türkçe sözlüğün hazırlanması gerektiği dile getirilmektedir.

Kurtuluş, (Baki), “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 9: Mehmet Akif”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.6, (d.)

Tanzimattan beri Türk edebiyatında bir okullaşmanın olduğunu belirten yazar, Yahya Kemal, Ahmet Haşim, Mehmet Âkif gibi sanatçıların bağımsız olarak eser verdiğini dile getirmektedir. Mehmet Âkif'in hakkındaki düşüncelerin bir inceleme sonunda söylenmediğini, daha çok hissi yaklaşımlarla söylendiğini ifade eden yazar, mısra yapısını nesir diliyle kurduğunu ifade etmektedir. Mehmet Âkif'in şiirinde öyküye önem verdiğini dile getiren yazar, bir dava adamı olduğunu belirtmektedir. Mehmet Âkif'in din heyecanına sahip olduğunu belirten yazar, geri bir cemiyet anlayışını savunduğunu vurgulamaktadır. Yazar, Mehmet Âkif'in sanatçı kişiliğiyle değil, bir dava adamı olması nedeniyle sevebileceğini sözlerine eklemektedir.

Ölmez, Ümit, “Öznellik”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.6-11, (d.)

Sanatın konusunun insan olduğunu belirten yazar, toplumdan söz açmanın insanı anlatmak olduğunu belirtmektedir. Yazar, sanatçının eserini oluştururken şu etkiler altında kaldığını savunmaktadır: Çağ, dünya toplumu, millet ve din anlayışı ve kendi kişiliği. Yazara göre, her sanatçı öznedir ve sanatçıyı kendisine özgü kılan onun sanat eserlerindeki öznelliğidir.

Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.5, (d.)

Yazıda, “verbalizm- lafazanlık” (s.5) üzerinde durulmaktadır. Yazar, bazı bilim adamlarının her türlü kurala uyarak konuştuklarını; ancak hiçbir şey söylemediklerini dile getirmektedir.

Gruda, Yılmaz, “Mavi Perde Üzerine Yazdıklarım”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.8, (d.)

Yazıda, yazarın tiyatro hakkında söylediği kısa sözlere yer verilmektedir. Yazar, tiyatronun bir kürsü olmadığı, Moliere’in en büyük hatasının Fransız olması olduğu, tiyatronun hayata isyan etmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Headens, K., “Roman ve Romancı”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.6-11, (d.)

Yazıda, roman kişileri üzerinde durulmaktadır. Yazar “canlı kişiler” (s.6) ifadesiyle pitoresk, tasviri niteliklerin ortaya konulduğunu; fakat gerçek bir romanda söz edilen nitelikte canlı kişilerin olmalarına gerek olmadığını vurgulamaktadır. Yazara, romandaki kişilerin gerçek hayattan alınmaları ya da alınmamaları romanın sanat gücüne etki edemeyeceğini ve kişilerin işlenişinin etkili olduğunu belirtmektedir.

Çelenk, Sami, “Lafazanlıktan kurtulmalıyız II”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.4, (d.)

Yazıda, “Verbalizm- Lafazanlık” üzerinde durularak, gençlere matematiksel düşünceyi kazandırmak gerektiği bildirilmektedir.

Ölmez, Ümit, “Büyük yaşantı”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.7-12, (d.)

Yazar, yazısında Türk edebiyatında evrensel nitelikte eserler verilmeyişinden yakınmaktadır. Yazar, yazının devamında bu nitelikteki eser yokluğunun nedenleri üzerinde durmaktadır. Yazara göre, birinci neden tembelliktir. İkinci neden Türkçeye yeterli değerin verilmemesi ve Türkçenin yabancı dillerden bağımsız bir şekilde gelişmesine destek olunmamasıdır. Üçüncü neden ise, edebiyatçılarda meydana gelmesi beklenen “büyük yaşantı” (s.12) eksikliğidir.

Sümer, Güner, “Nasıl gerçek”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.8-11, (d.)

Yazıda, tiyatrodaki gerçeklik konusu ele alınmaktadır. Türkiye’de gerçeklik denince, Ömer Seyfettin, Orhan Kemal, Yakup Kadri ve nihayet Turgut Özakman ve Cevat Fehmi’ye kadar aynı şeyin anlaşıldığını dile getiren yazar, “direct” (s.8) anlatımın esas alındığını belirtmektedir. Yazara göre, roman ve öyküdeki gerçeklik anlayışının tiyatroya uygulanması tiyatroya aykırıdır. Yazar, Avrupa’da Ionesco, Amerika’da O’Neill’in “indirect” (s.8) anlatım yolunu seçtiğini ve eserlerinde Ekspresyonist akımının etkili olduğunu belirtmektedir. Yazara göre, tiyatrodaki olaylar, doğrudan değil, dolaylı olarak anlatılmalıdır.

Çavdar, Tevfik, “Otomobili ölü gençlik üzerine pavan”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.5-11, (d.)

Yazıda, kişilik konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, başkalarına yaltaklanmanın ve herkese aynı güler yüzle davranmanın kişiliksizlik olduğu dile getirmektedir

Kurtuluş, Baki, “Çalışan Kadınların Özlemi”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.1, (d.)

Yazıda, kadınların çalışma hayatına katılmaları üzerinde durulmaktadır. Yazar, Hâmede Topçuoğlu’nun çalışan kadınlar arasında yaptığı bir anketin sonuçları üzerine değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Öykü üzerine”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.7-11, (d.)

Yazıda, öykü üzerine eleştirmelerin yokluğundan yakınarak, öykücülerin tutumlarını açıklamamalarının nedenleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, batı kültürüne uymaktaki gecikmenin, öykünün yeni bir tür olmasının etkili olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca, Hacıvat Karagöz, Orta Oyunu , Leyla ile Mecnun gibi tahkiyeci anlatım eserlerinin halkın zevklerini oluşturduğunu ve bunların uygar bir halkın zevki olmadığını savunmaktadır. Öykücülüğün profesyonelce yapılması gerektiğini anlatan yazar, Türk öykücülüğünün gelişmesi için şu görüşleri dile getirmektedir: “Her öykü, hayattan olduğu gibi aktarılmış bir görünüm, bir fotoğraf değil, bir şeyler anlatan, duyurtan (ihtisas ettiren), bir sorumu olan nendir. Öykücü

bu tipe uygun bir biçimde öyküsünü sunar. Öykücünün romantik, varlıkçı, gerçek-öteci oluşu art görünümde kalır. O okulunu, ortaya koyduğu yapıtlarıyla sevdirecek, yayacaktır. Bence öz olan (asıl olan), onun olumlu ve ileri örnekler, örneklerin en güzelini ortaya dökmesidir.” (s.11)

“Yapıt veren öykücü, öte yönden, elbet, öykü üzerine yazılar yazmak, düşüncelerini açıklamakla bile görevlidir. Guy de Maupassant Pierre ile Jean romanının önsözünde bunu yapmıştır. Öykücü bunu yapmıyorsa, en az bu konuda onun kadar yetkili eleştirmenler, onun adına yapacaklardır. Bizde, bu güne değin , öykücüler olsun, eleştirmenler olsun, öykü konusu üzerine gereği gibi durmamışlar, gereği kadar aydınlatıcı açıklayıcı yazılar yazmamışlar, sadece anılarını, içkievi dostluklarını, kadın avı uğruna yitirdiklerini sayıp dökmüşlerdir. Oysa, öykü üzerine yazılacak yazılarda bunların değil, daha çok sanatın, sanat endişelerinin ve sorunlarının yer alması gerekir. Bunsuz bir yazı, güneşi balçıkla sıvamak kadar gülünç olur.” (s.11)

Sümer, Güner, “Nasıl gerçek II”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.8, (d.)

Yazar, *Pazar Postası*’nın 16 Aralık 1956 tarihli 51. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazısında, “indirect”(s.8) anlatımı savunduğunu ve doğal anlatıma (direct) karşı olduğunu dile getirerek, “indirect” anlatımının temelde doğallığa karşı olduğunu, çağın seyircilerinin sürpriz beklediğini belirtmektedir. Söz ettiği sürprizin doğal anlatım yoluyla tepeden inme olmadığını dile getiren yazar, Haldun Taner’in *Günün Adamı* adlı oyununda “direct” anlatımla sürpriz yaptığını vurgulamaktadır. Yazar, konuda değil anlatımdaki sürprizi temel aldığı dile getirerek Ionesco’nun *Ders* adlı piyesinde anlatımdaki sürprize yer verdiğini ifade etmektedir.

A. Korkut , “Süveyş’in ettiği” , *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.5,(d.)

Yazıda, İngiltere’nin Süveyş hareketiyle kapanan Süveyş kanalın bu ülkeye verdiği ekonomik zararlardan söz edilmektedir.

Çelenk, Sami, “Zamaneler”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.3, (d.)

Yazıda, Amerika'nın teknik ilerlemeleri anlatılarak Amerikan gençliğinin salt maddeci ve "Sallan Yuvarlan" (s.3) olarak hayatı algıladığı belirtilerek Amerikan gençliği eleştirilmektedir.

Ecevit, Bülent, "Siyaset ve edebiyat", *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.1, (d.)

Edebiyatın toplumcu olabileceği gibi toplum meselelerine ilişmeyebileceğini de dile getiren yazar, her iki edebiyat anlayışının yan yana çağlar boyunca yaşadığı ve topluma yararlı olduğunu dile getirmektedir. Yazar, toplum meselelerini ele alabilen edebiyatçıların günlük siyasete ilişmeden toplum sorunlarını ele aldıklarını, oysa, günlük siyasetle ilgilenmeden toplum meseleleriyle ilgilenilemeyeceğini dile getirmektedir.

Einstein, Albert, "Dünyayı Nasıl Görüyorum", (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.5, (d.)

Yazıda, yaşamın anlamı, özgürlük, varlık, adalet ve toplumsal iş gibi konular üzerinde durulmaktadır. Einstein, dünyaya ve yaşama bakış açısını dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, "Toplum Zoru", *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (d.)

Yazıda, sanatçının insan hakları, özgürlük, ekonomik kalkınma gibi sorunları gidermesi ve sanat eserinin bu işlevi yerine getirmesi gerektiği savunulmaktadır. Yazar, Cumhuriyet'le birlikte özgürlük sorununun çözüldüğünü; ancak toplumun kendi içinde özgürlüğü, insan haklarını yerleştiremediğini vurgulamaktadır. Sanatçının, tıkanan toplumun önünü açmak sorumluluğunun olduğunu dile getiren yazar, Cumhuriyet kuşağında, Namık Kemal'in kendi devrinde yerine getirdiği görevi getiren şairlere ihtiyaç olduğunu belirtmektedir.

Kurtuluş, (Baki), "Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 10: Ahmet Haşim", *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.7, (d.)

Ahmet Haşim'in dönemin bağımsız şairlerinden olduğunu belirten yazar, Haşim'in şiirde musikiye ve sembollere önem verdiğini dile getirmektedir. Haşim'in şiir sanatı hakkındaki görüşlerini anlatan yazar, fıkra yazarlığına değinilmekte ve "Müthiş Bir Böcek" adlı yazısının tam metnine yer verilmektedir.

Kurtuluş, Baki, "Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 11: Yahya Kemal", *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.6, (d.)

Yahya Kemal'in batı özentilerinin olduğu bir çağda ortaya çıktığını belirten yazar, şiirlerinin dilden dile dolaştığını vurgulamaktadır.

"Yahya Kemal, böyle, doğu mu? batı mı? kavgaları sürüp giderken, ne tam batılı olan, ne doğulu kalan bir anlayış içinde, bize artık bir rüya gibi gelen eski divan edebiyatının, eski edebiyatın <<en>> güzel örneklerini verdi." (s. 6) Yahya Kemal'in şiirlerinin yeni biçimlerle birlikte eskinin devamı olduğunu belirten yazar, onun büyük bir şair olarak anılacağını savunmaktadır. Yazının devamında Yahya Kemal'in "Yol Düşüncesi" adlı şiirine yer verilmektedir.

Einstein, Albert, "Dünyayı Nasıl Görüyorum ", (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Einstein, siyasal görüşlerine, eğitim özgürlüğü, iyilik ve kötülük hakkındaki düşüncelerine yer vermektedir.

İsimsiz, "Notlar", *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.9, (d.)

Yazı, Hollywood filmleri ile Avrupa filmleri arasındaki anlayış farklılığına değinilmektedir. Amerika film yapanlar birliği yönetmeni olan Geoffrey Shurlock'un Avrupa'da gözden düşen Hollywood filmlerinin gözdeliğinin elde edilmesi amacı ile Avrupa'da gezdiği ve filmlerinin neden gözden düştüğünü araştırdığı bildirilmektedir. Shurlock'a göre Avrupalılar, Amerikan filmleri şiddete çok yer verdiği için ve töresel anlayış farklılıkları nedeniyle gözden düşmüştür. Shurlock, Avrupa'da filmlerde büyük izleyici ve küçük izleyici ayrımının yapıldığını; ancak Amerika'da böyle bir ayrımın yapılmadığını ve küçük büyük herkesin birlikte izlediğini belirtmektedir. Ayrıca, filmdeki kötü karakterin mutlak ölmesi gerektiği yerine, karaktere vicdan azabı çektirmenin daha ilgi çekici olacağını belirtmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Meselelerimiz”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.1, (d.)

Yazıda, ilkokul ve ortaokullardan sonra lise müfredatına konması düşünülen din dersi üzerinde durulmaktadır. Yazar, din dersinin laikliğe aykırı olduğunu dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Oyunda Konu”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.8-11, (d.)

Yazıda, tiyatrodaki konu olarak insanın seçilmesi gerektiği görüşü savunulmaktadır. Yazar, tiyatro ve sinemanın diğer sanatlara göre halka en açık sanat olduğunu dile getirmektedir. Tiyatroya gelen seyircinin aydın olmadığını, bu nedenle eserlerde eğitici olan konuların seçilmesi gerektiğini belirten yazar, izleyicinin kendinden bir şeyler bulmasının oyunda önemli olduğunu, bu nedenle insanı anlatan konuların işlenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum III ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.5, (d.)

Yazıda, birey ve toplum ilişkileri ile çağdaş dünyada bireyin durumu ele alınmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Gerekli olan”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.3, (d.)

Yazıda, aydınların ve sanatçıların toplumcu sanatı memleket gerçeklerine göre düzenleyerek uygulamaları gerektiği görüşü dile getirilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları:Küçük olaylar önemli sonuçlar”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.2, (d.)

Yazıda, Atatürk'ün gerçekleştirdiği devrimlerin tüm dünyaya örnek olduğu vurgulanarak, kimi gazetelerde yayımlanan taziye ilanlarında isim ve soy isimlerle birlikte “Hanımefendi” ya da “Beyefendi” sözleriyle soyadı kanununa muhalefet

edildiği bildirilmektedir. Ayrıca, Türk Devrim Ocakları'nın merkezinin Ankara'dan İstanbul'a taşınmaması gerektiği ifade edilmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum IV ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.5, (d.)

Yazıda, H. A. Lorentz'in bilim ve siyasette uluslar arası işbirliğine yaptığı katkılar ve bu alandaki çalışmaları anlatılmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum V ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.5, (d.)

Yazıda, H. A. Lorentz ve Arnold Berliner'in çeşitli çalışmalarından ve varlık, eğitim ve eğitimci konusundaki görüşlerine yer verilmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 6 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Einstein'ın Japon öğrencilerine yazdığı mektuba, öğretmen ve öğrencilere verdiği öğütlere, din ve bilim ilişkisine dair görüşlerine yer verilmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 7”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.5, (d.)

Yazar, din ve bilim ilişkisi ile ilgili görüşlerini dile getirmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Bir temenni ki...”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.1, (d.)

Yazıda, aydın ve siyasetçilerin fikir ve karakter çelişmeleri eleştirmektedir. Yazar, demokrasi çabasının iyi sonuçlanmasını aydınların fikir ve karakter çelişmezliğine bağlamaktadır.

A. Korkut, “Anlaşılmak Zorunluluğu”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6-11, (d.)

Toplumcu sanat akımlarının anlaşılma kaygısının olduğunu dile getiren yazar, “bireyci, biçimci” (s.6) dediği sanat akımlarının anlaşılma kaygısının olmadığını ifade etmektedir. Anlaşılmanın daha çok okuyucu yönüyle ele alınması gerektiğini vurgulayan yazar, herkesin sanat eserini kültür seviyesine göre yorumlayabileceğini ifade etmektedir. Yazar, “Sanatçı bir istatistikçi titizliğiyle bugünkü ve yakın gelecekte kazanmayı umduğu okuyucusunu tanımaya uğraşacak. Sanatla hangi sınıf, kimler, hangi meslekten insanlar ilgili? Bu ilgi kimlerde uyanmaya hazır bekliyor? Önce sanatçı bunları bulup çıkarmalı. Sanata karşı hiçbir ilgisi, eğilimi olmayan insanlar, zümreler bugün için zaten kazanılamaz. Sanatla zaten az çok ilgili veya ilgilenmeye eğilimli kimseleri (diyelim ki lise, üniversite gençliği, öğretmen okulu öğrencileri, bazı memurlar, sanat okulu mezunları, teknisyenler vs.) öğrendikten sonra sanatçı çabasını yönelteceği kimseleri kısmen tanımış olur. Artık kimin tarafından anlaşılması gerektiğini bilmektedir. Şimdi yapacağı şey anlaşılmayı kolaylaştırmak; bütün bu insanların ilgisini çekmeyi, onlarca okunmayı, benimsenmeyi sağlamak için kullanacağı araçları tayin etmektir.” (s.6-11) şeklinde, sanatçının anlaşılma için neler yapması gerektiğini dile getirmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 8”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.5-10, (d.)

Yazıda, din-bilim ilişkisi ele alınmaktadır.

Safa, Peyami, “Beden ve Ruh Çıplaklığı”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.12, (d.)

Yazı, *Türk Düşüncesi* adlı derginin 36. sayısından alınmıştır. Yazar, samimilik ve ahlâk konusundaki görüşlerine yer vermektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 9”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Davos Yüksek Okulunun çalışmalarına, Bernard Shaw ve Amerika hakkında görüşlere yer verilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Yeni bir kelime anlayışına doğru”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (d.)

Yazıda, yeni şiirde kelime ve anlam konusu ele alınmaktadır. Cemal Süreya, Ece Ayhan, Tefik Akdağ, İlhan Berk, Edip Cansever, Yılmaz Gruda ve yeni şiire örnek eserler veren diğer şairlerin Cahit Sıtkı, Cahit Külebi, Ziya Osman, Orhan Veli ve Fazıl Hüsnü’den ayrıldığını dile getiren yazar, yeni şiir oluşumunun kabul edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Yazar, *Pazar Postası*’nın 23 Aralık 1956 tarihli 52. sayısında yayımlanan “Bir şey söylemeyen Şiir” başlıklı yazısının anlaşılmadığını dile getirerek “Şiir geldi kelimeye dayandı.” (s.6) şeklindeki ifadeye açıklık getirmektedir.

“<<Bir şey söylemeyen şiir>> adlı yazım, böyle bir kaygı ile yazılmıştır. Ben ne demek istedim: Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmaksızın da mısralar kurulabilir. Ama, mısraları kuran kelimeler, kendi kelimelerimiz olduğu için, önünde-sonunda gene de bir şey söylerler, kendiliğinden bir şey söylemiş olurlar, bir şey söylemekten kurtulamazlar da... Turgut Uyar’ın, Tefik Akdağ’ın yazdıkları gibi, kelimeler kendileriyle birlikte yüklendikleri kavramları da getirirler. Bunlarla mısrasını kuran biri, gene derdemez bu kelimelerin çağrışımları içersine düşer. Doğru.”(s.6)

“Ben yazılarımda ille şiir baştan-sona hiçbir söylemesin demedim. Bir şey söylemeden de güzel şiir yapılabilir dedim. Bu <<bir şey söylemeyen>> sözü yanlış yorumlandı. Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmaksızın şiir yazmak, kafanızda önceden var olan bir düşünceyi anlatmamak demektir. Benim kafamda bir düşünce var. Bunu yazacağım okura bunu ileteceğim, diyorum. Bu düşünceye bağlandığımda, şiire ulaşmak serbestliğini yitiriyorum. Şiir burada, bendeki düşünceyi başkalarına iletecek araç konumuna giriyor. Ama böyle bir koşul altında kalmamam, yani kafamda çizili bir düşünüyü anlatmak, şiirle bu düşünüyü etkinleştirmek, başkalarına iletir konuma getirmek zorunluluğu içinde değilsem, o zaman bir düşünüyü, bir duyguya bağlanmaksızın şiir yazmaya hazırım demektir.” (s.6)

“Kelimeleri alıyorum. Kelimeler bana birşeyler çağırıyor, birşeyler hatırlatıyor, ben onların çağırdığı yüklerden yüzde yüz kurtulamıyorum. Kelimelerle birlikte gelen kavramlar rastlansal olduğu gibi, bu mısraların kurulmasıyla ortaya çıkacak anlam da rastlansaldır. Zaten bir şey söylemeyen mısra bile, kendi

kelimelerimizden kurulmuşsa, onu ille de bir anlama bağlamak sıkıntısını duyarız. İlhan Berk <<Nehirler aylar çevirmişler o Aylalar, Münibeler>> diyor. Bu mısırda, İlhan Berk, ben şunu şunu anlatmak istedim, derse, yanılır... Çünkü bu mısırda öncelik bir düşünce anlatılmak istenmişse bile; her okur bundan kendine göre anlamlar çıkaracaktır. O zaman ozan; yapmak istediği şeyi yapmış sayılmaz. Cemal Süreya <<Bulut kestiler bulut üç parça- Kanım yere aktı bulut üç parça- İki gemiciyken Van Gogh'tan aşırılmış- Bir kadının yüzü ha ha ha>> mısralarında öncelik bir düşünceyi anlatmak istediye, bunu başaramamış (...)"(s.6)

“Bu örneklerden anlaşılacağı gibi ozan kelimeleri öncelik bir düşünceyi, bir duyguyu iletmek için araç olarak kullanıyor. O zaman <<kelime>> anlamı bütünü bütününe deşiyor. Bakkaldan yirmi kuruşluk domates isteyen birisi, kelimeleri bir isteğini, bir dileğini karşısındakine iletmek için kullanır kelimeler onda bir anlatım aracıdır. Ama yeni ozanlar, kelimeleri böyle ele almıyorlar. Dolayısıyla o sürüp giden kelime anlayışını yıkıyorlar. Kelime, öncelik bir düşünceyi okura iletir bir konuma getiren bir araç olmaktan kurtuluyor, özgürlüğüne kavuşuyor. Salt <<yeşil>> renk diye bir şey var mıdır? yeryüzünde. Bir yaprağın rengi yeşildir, bir boyanın rengi yeşildir. Ama ben bu yeşil rengini yapraktan, boyadan ayırıp soyutlaştırdığımda, yeşil renk özgürlüğe kavuşuyor, yeni resimde sadece bir renk olarak kullanılıyor. Kelime de öyle... Örneğin <<yeşil>> kelimesini günlük yükünden, sözlük karşılığından koparıyorum, <<yeşil>> kelimesi özgürlüğe kavuşuyor. Ama yeşil kelimesi, insan kafasında yüzde yüz özgürlüğe erebilir mi? Bu bir eğitim, bir anlayış, bir davranış konusudur.” (s.6)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 10”, (Çev. Vedat Üretürk), Pazar Postası, S. 11, 10 Mart 1957, s.5, (d.)

Yazar, Amerika hakkındaki görüşlerine yer vermektedir

Erdost, Muzaffer, “Özleşme, mutlu çoğunluk, bitli azınlık konusu değildir”, Pazar Postası, S. 11, 10 Mart 1957, s.6-11, (d.)

Yazı, Öz Türkçe tartışmalarının yoğunlaşması üzerine, Öz Türkçeciliği mutlu azınlığa mal etmek isteyenlerin eleştirilerini karşılamak amacıyla kaleme alınmıştır.Yazıda, Türkçenin özleşmesi konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, dilde

özleşmenin salt yazarlara değil, tüm topluma mal olması gerektiği görüşünü savunmaktadır. Cumhuriyet kültürünün eski kültürden farklı olarak geliştiğini ifade eden yazar, eski kültürü temsil eden dilin Cumhuriyet insanını anlatamayacağını vurgulanmaktadır. Yeni sözcüklerin üretilmesi ve yeni bir yaşayış için yeni bir dil gerektiğini ifade eden yazar, “Özleşme, ne bilinçli ne bilinçsiz bitli çoğunluk, mutlu azınlık diye sınıf yaratmaya çalışmamıştır. Özleşme, yeni bir uygarlığın kurulmasını, beğenileriyle, düşünöleriyle, değeriyle batılı bir uygarlığın kurulmasını isteyenlerin bir davasıdır.” (s.6) der.

Üretürk, Vedat, “Aile Çevresi II”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.7-11, (d.)

Yazıda, çeviri yanlışlıkları üzerinde durulmaktadır. Yazar, çeviride “... öz tümceyi parçalamak ve öz tümceyi ortadan kaldırmak” (s.7) şeklinde iki yöntemin olduğunu dile getirmektedir. Öz tümceyi parçalamanın sözcüklerin yerlerini değiştirmek olduğunu anlatan yazar, bu durumun cümleyi çoğunlukla karikatüre çevirdiğini ileri sürmektedir. Yazara göre, çevirmenin öz tümce parçalamaları çoğunlukla devrik cümle kullanmalarına ve öğelerin cümle içinde uygun yerlerde bulunmamasına neden olmaktadır. Öz tümceyi kaldırmanın çevirisi yapılan eserin birtakım cümlelerinin atlanması anlamına geleceğini ifade eden yazar, bunun ahlâki bir davranış olmayacağını savunmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 11”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.5, (d.)

Yazar, barış, kalkınma ve silansızlanma hakkındaki görüşlerine yer vermektedir.

Rimbaud, Arthur, “Şiir Üstüne”, (Çev. A. Necati), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.7, (d.)

Rimbaud, şiir üzerine düşündüklerini ortaya koymaktadır. Şiirin kökenini eski Yunan sanatına dayandıran yazar, ozan olmak isteyen kişinin öncelikle kendini tanıması gerektiğini dile getirmektedir. Yazar, şairin kişiliğini “Demek istiyorum ki, ozanın ileriye gören biri olması gerekiyor, kendini böyle eğitmesi düşüyor.(...)”

İnsanlarla yüklüdür o, buna hayvanları bile katmalı, onları da taşır kendinde, buluşlarını duyurması, dinletmesi, sezdirmesi gerek. Bu dünyadan biçimse bulduğu, onu bir biçim olarak kor önümüze, bir biçmi yoksa getirdiğini, onu öylece bir biçimsizlik içinde yapıp verir. Bir dil bulur. Onu kurar. Öyle yapar sanatını” (s.7) şeklinde ele almaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir aşağılık duygusu”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.2, (d.)

Yazıda, giyim nedeniyle Türk toplumunda bir ikilik yaşandığı ve mantıksız yasaklamaların yaşama saygının düşmanı olduğu örnek olaylarla anlatılmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 13”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.5, (d.)

Yazıda, insanlığın savaşlar karşısında barışa ve yaşama sarılmasına, Sigmund Freud’a yazılmış bir mektuba ve Süel görev konusuna ilişkin görüşlere yer verilmektedir.

Ölmez, Ümit, “Tilcik Ya da Anlamsız Yenilik”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.7-11, (d.)

İkinci Yeni’nin daha çok özle ilgili bir akım olduğunu savunan yazar, genç kuşaktan ayrılan birkaç ozanın davranışı olarak görüldüğünü dile getirmektedir. İkinci Yeni ozanlarının ortak düşünceden çok ortak bir tutuma sahip olduğunu vurgulayan yazar, daha önce *Pazar Postası*’nda yayımlanan soruşturmada sorulan soruların benzerlerini yanıtlamaya çalışmaktadır.

Dil bakımından İkinci Yeni ozanlarının arasında bir uyuşmazlık olduğunu vurgulayan yazar, Yılmaz Gruda’yı İkinci Yeni’ye mensup sayar. İkinci Yeni’ye mensup olan ya da onu savunanların şiirde kelimeye farklı yaklaştıklarını dile getiren yazar, şiirin anlamsızlığa götürüldüğü görüşüne katılmadığını belirtmektedir.

İkinci Yeni’nin okuyucuyu karşısında “bozgun” (s.7)a uğrayacağını savunan yazar, okuyucunun bu şiiri anlamak için çaba göstermeyeceğini iddia etmektedir.

İkinci Yeni'nin bir okul ya da akım olmadığını belirterek, “Olsa olsa birkaç ozanın görüşlerindeki benzerliklerin sunuluşudur.” (s.11) diyen yazar. İkinci Yeni'nin şiire sağladığı faydanın şiiri gündemde tutmak olduğunu ifade etmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 14”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, (Çev. Vedat Üretürk), s.5, (d.)

Yazıda, Fransa-Almanya ilişkilerine, silahsızlanma konusuna ve bilimin evrensel olduğu görüşüne yer verilmektedir. Societe des Nations'un kurduğu Düşünce İşbirliği Komisyonu'na ilişkin görüşlerine de yer vermektedir yazar.

Sümer, Güner, “Seyirciyi güldürmek”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.8, (d.)

Yazıda, tiyatro eserinin yalnızca güldürme amacıyla yazılmaması, sahneye konmaması gerektiği görüşü dile getirilmektedir. Yazar, tiyatronun bir düşündürme sanatı olduğunu, yazarın, sahneye koyucunun ve oyuncunun seyirciyi güldürme kaygısı taşımasının sanatın bağımsızlığını yok ettiğini ve bu durumda güçlü yapıtların ortaya konmasının mümkün olamayacağını dile getirmektedir.

Başçılar, Seyfettin, “Şiirin Faydası”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7, (d.)

Yazar, şiirin faydalı olup olmadığı konusunda pek çok tartışmanın yapıldığını, bunun nedeninin “fayda” (s.7) kavramının kapalı kalmasından kaynaklandığını vurgulamaktadır. Yazar, şiirin faydası nedir, sorusuna muhatap olan kişinin, yetişme durumuna, bilgisine göre değişeceğini ifade etmektedir. Bir bilim adamına, bir çiftçiye, bir işçiye sorulan “... en çok faydalandığınız araçlar nedir?” (s.7) sorusuna farklı cevaplar alınacağını dile getiren yazar, sanat eserinin faydasına şu şekilde açıklık kazandırmaktadır: “Sanat hiçbir çağda, bütün toplumu kapsamamıştır. Bunu unutmamalıyız... Şiirde, resimde, musikide, ancak onunla ilgilenen kişi içindir. Faydası da o kişiden başlar. Bu da, çalışırken, türkü söyleyen adamın o türküden faydalanması gibi bir şey. Gene de kökü toplumdan gelir, topraktan beslenen ağaç gibi... Yemişlerine kişi derler...” (s.7)

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 15”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.5-11, (d.)

Yazıda, Societe des Nations’un oluşturduğu Düşünce İşbirliği Komisyonu’na ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilerek silahsızlanma konusu üzerinde durulmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Acun Yırına Doğru”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.6-11, (d.)

Yazıda, Türk şiirinin dünya şiiri içindeki yeri ele alınmaktadır. Halihazırdaki Türk şairlerinin tutumunun kişisel olduğunu, Türk şiirinde çeşitli oluşumlar meydana gelmişse de belirli bir akımdan söz etmenin mümkün olmadığını dile getiren yazar, “Türk yırı bugün şu yöne doğru gidiyor, denilemez. Önce belli bir felsefeye dayandırılmış değil günümüzün yırı. Bu yüzden yeniliklerle ortaya çıkan ilkeler, ancak yır eskidikçe bilnebilir oluyor. ” (s.6) demektedir. Türk şairlerinin görüş farklılıkları nedeniyle farklı yönlerde doğru ilerlediklerini ifade eden yazar, Türk şiirinin dünya şiiri içindeki yerinin belirlenmesi gerektiğini dile getirmektedir. Ulusal olmanın Türk şiirine bir katkı sağlamadığını vurgulayan yazar, evrensel olabilmenin yolunun şiirde evrensel değerleri işlemekten geçtiğini belirtmektedir. Türk şiirinin dünyaca tanınan önemli bir isminin olmadığını ifade eden yazar, Türk şiirinin dünyaca tanınması için Pound, Neruda, Whitman, Eliot gibi evrensel şairlerin evrenselliği nasıl yakaladıklarının araştırılması gerektiğini savunmaktadır.

Duru, Orhan, “El Yordamıyla Yürüyen Sanat”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.6, (d.)

Yazıda, sanatın içinde bulunduğu kötü durumdan yakınılmaktadır. Yazar, “Gidişimiz mantıkî, bilimsel değildir. İnsandan vce hayattan uzaklaşmıştır.” (s.6) diyerek sanatın içinde bulunduğu duruma şöyle açıklık kazandırmaktadır: “Bulanıklık şurdan geliyor: kimse ne dediğini, neyi koruduğunu, neyin adına konuştuğunu bilmiyor. Belki de neyi anlatması gerektiğini, bir sorun üzerine genişliğine, derinlemesine incelemeler yapılamıyor. Denemeler pek az yazılıyor. Varsa yoksa tartışma. Gene pek çok kimse çeşitli sanat konularında insanı şaşkınlığa uğratan usa vurmalarla acaip düşüncelere erişiyor. Bunları yenilik adına ortaya atıyor

çekinmeden. Kısacası daha çok bizim kuşaktan olanlar içinde <<Avant-Garde>> sanat yapmak bir moda oldu.” (s.6)

Sanatın gelişebilmesi için incelenmesi gerektiğini ifade eden yazar, batının asırlarca körükörüne taklit edildiğini vurgulamaktadır. Yazara göre, batının yöntemleri alınırsa sanatta gelişme olur. Ayrıca yazara göre, sanatta gelişmeyi sağlamak için sanatçının hayattan ve insandan uzak durmaması gerekmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 16”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.5, (d.)

Yazıda, silahsızlanma konusu üzerinde durulmaktadır.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Gene Partilere Dair”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.2, (d.)

Yazı *Ulus* gazetesinden alınmıştır. Yazıda, siyasi partilerin çalışma vaadiyle iktidara geldiklerini; ancak daha sonra iktidarı amaç edindikleri anlatılmaktadır.

Özlü, Demir, “Parça:Altın Cedvelli Saat”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7-11, (d.)

Yazıda, yalnızlık, karamsarlık, zamanın geçişi gibi konular üzerinde durulmaktadır. Yazar, özellikle Edgar Allen Poe etkisiyle zamanın geçişini işlemektedir.

S., Ömer Atılâ, “Alafranga Falcılar”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.3, (d.)

Yazıda, yaygınlaşan falcılık ve astroloğun bilime, gerçeklere ve 1925’te çıkan Tekke ve Zaviye Kanunu’na aykırı olduğu bildirilmektedir.

Aykın, Cemalettin, “Bizde Çocuk Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8, (d.)

Yazıda, Çocuk tiyatrosunun sorunları üzerinde durulmaktadır. Yazar, tiyatronun çocuk eğitiminde önemli bir işleve sahip olması için çalışmaların yapılması, mevcut tiyatro anlayışının çocuğu içe dönük olarak eğittiğini ifade

etmektedir. Toplumsal sorunların çocuk tiyatrolarında aynen işlendiğini ve hastalıklı bir nesil yaratmamak için tiyatroya sağlam bir düşünce ve sanat anlayışının getirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Çelenk, Sami , “İnsan Sevgisi”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.4-11, (d.)

Yazıda, düşünsel ve siysal ayrılıkların insan sevgisini engellememesi gerektiği görüşü anlatılmak istenmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 17”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Avrupa ve Amerika insanı arasındaki düşünsel ayrılıklar ile dünyada barış konusu üzerinde durulmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 18”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.5, (d.)

Yazıda, kadınların da cepheye gitmeleri gerektiği konusu üzerinde duran yazar, dünyanın ekonomik durumu ile ilgili görüşlere yer vermektedir.

Ataç, Nurullah, “Günce: Eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.5, (d.)

Nurullah Ataç, yazılarının okunup okunmaması konusu üzerinde durarak kendisinin yazılarını okumayanların yazılarını okumadığını dile getirmektedir. Yazar, eleştirmeci olduğu için gazete ve dergilerde yayımlanan tüm yazıları okumak gibi bir zorunluluğunun olmadığını; ancak kendisine yarayan yazıları okuduğunu ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Halk şiiri üzerine bir konuşma”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.5-11, (d.)

Yazı, Nurullah Ataç, Adnan Benk ve Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun *Küçük Dergi*'nin 8., *Varlık*'ın 389 ve 390., *Ulus*'un 11156., *Türk Dili*'nin 17. sayılarında yazdıkları yazılardan alınmıştır.

Nurullah Ataç, Halk şiirinin sevilmesinin temelinde kolaycılık olduğunu, Halk şiirinin kolay anlaşıldığını, Halk şiirinin sanat kaygısı olmadığı için sevildiğini, Halk şiirinin Türk şiirini aruzdan kurtardığını, Halk şiirinin öz dilimizi sevdirdiğini, Halk şiirinin durgun olduğunu, Halk şiirinin geleneğe mal olduğunu, Halk şiirinin sürdürülemeyeceğini ve Orhan Veli'nin Halk şiiri geleneği içinde değerlendirildiğini ifade etmektedir.

Bedri Rahmi Eyuboğlu, Ataç'ın Halk sanatını kötülediğini, Halk sanatını sevmenin onu taklit etmek anlamına değil; Halk sanatının sonsuz yayılma ve yaşama gücüne inanmak anlamına geldiğini dile getirmektedir.

Adnan Benk ise, salt yaratıcısına bağlı olarak Halk şiirinin sanat yönünü değerlendirmenin doğru olmadığını, Halk şiirinin içinde iyi ve kötü eserlerin bulunduğunu, Halk şiirinin tümünü iyi veya kötü göstermenin doğru olmadığını, Orhan Veli'nin Halk şiirine yönelmesinin onu Halk şairi geleneğine eklemeyeceğini ifade etmektedir.

Sümer, Güner, “Perdeler Kapanıyor”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.8, (d.)

Yazıda, 1956-1957 tiyatro sezonunun sona ermesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, 1956-1957 tiyatro sezonunun genel bir değerlendirilmesine yer verilmektedir. Devlet Tiyatrosu'nun 4 tiyatrodaki 15 temsil verdiğini, bunlardan Richard Nash'in *The Rainmaker- Yağmurcu* ve Giraudaux'nun *Ondine- Su Perisi* adlı eserlerinin akılda kaldığını belirtmektedir. 4 yerli oyunun temsil edildiğini dile getiren yazar, Devlet Tiyatrosu'nun Bölge Tiyatroları çalışmasının tiyatronun yayılmasında önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ankara Üniversiteler Tiyatrosu'nun 1956-1957 sezonu çalışmalarına da yer veren yazar, tüm bunlardan sonra Türk tiyatrosunun umut verici bir gelişme yolunda olduğunu ifade etmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Genç kuşakların sesi”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.1, (d.)

Yazıda, Ankara'da yapılan Tabibler Odası seçimlerinde ve İstanbul'da verilen gazetecilik ödülünü gençlerin kazandığını dile getiren yazar, önceki kuşağın halka ve insanlara artık tercüman olamadığını ifade etmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 20”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.5, (d.)

Yazıda, ekonomide verimin artması, satın alma gücü ile uygarlık ve mutluluk arasındaki ilişki ele alınmaktadır.

Oğuztaş, Argun, “Ulusal Tiyatromuz”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8-11, (d.)

Yazıda, ulusal tiyatronun kurulması konusu üzerinde durulmaktadır. Karagöz gibi oyunların artık tiyatrodan sayılmayacağını ve işlevini yitirdiğini savunan yazar, tiyatro yazarlarımızın ulusal tiyatroyu yanlış anladıklarını ve eski oyunları işleyerek eser yazdıklarını dile getirmektedir. Yazar, Geleneksel Türk Tiyatrosunu “..tamamlanmamış yaratı” (s.11) olarak değerlendiren yazar, “...tamamlanmamış yaratılara yeni bir biçim vermekle başarıya erişemez.” (s.11) der. Ulusal tiyatronun kurulabilmesi için yeni özler yaratmak gerektiğini vurgulayan yazar, ulusal olanda elde edilenleri evrenselleştirmek gerektiğini ifade etmektedir.

Çavdar, Tevfik, “Bombalara, Küçük adamave başkalarının dünyasına dair”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.3, (d.)

Yazıda, tüm savaş ve yıkımların daima sıradan insanları yok ettiği; ekmeği, adaleti ve özgürlüğü için sadece sıradan insanın mücadele ettiği vurgulanmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.5-11, (d.)

Yazıda, iş ve verim ilişkisi, azınlık sorunları, Avrupa’nın mevcut durumu ve insanlığa bırakılan miras konuları üzerinde görüşlere yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Amatör tiyatro sorunu”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.8-9, (d.)

Yazıda, amatör tiyatroların anlayış geliştirmesi gerektiği görüşü üzerinde durulmaktadır. amatör tiyatroların Türkiye’de sayıların arttığını belirten yazar, amatör tiyatroculuğun gelişmesi için salt okuyucunun yeteneğinin kâfi

gelmeyeceğini ifade etmektedir. Yazar, Ionesco, Barrault, Brecht gibi tiyatro yazarlarının yeni anlayışlar getirdiklerini, amatör tiyatroların yeni anlayışları takip ederek kendi tutumlarını belirlemeleri gerektiği görüşünü ifade etmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.5, (d.)

Yazıda, 1933 yılında Almanya’daki zulme karşı olduğunu dile getiren yazar, Fransa ve Amerika’nın bu zulme karşı açtığı savaşta yer almasını anlatmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 22 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.5-11, (d.)

Yazıda, 1933 yılının Almanyasını anlatılarak Einstein’ın Bavyera Bilimler Bilimtayını ile yaptığı mektuplaşmalara yer verilmektedir.

Tahsuğ, Suat, “insanlar, heykeller ve böcekler”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.9-11, (d.)

Yazıda, var olma sorunu, yalnızlık ve bir mutlu bir yaşam isteği konuları üzerinde durulmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum 24 ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Einstein, Alman vatandaşı bir Yahudi olduğunu belirterek Almanya’da Yahudilere haksızlık yapıldığını ifade etmektedir. Yahudilerin bağımsızlık ve adalete aşkla bağlı olduklarını savunan yazar, Yahudilik kavramı üzerinde durmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Yüzlem düzeni”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.7-10, (d.)

Yazıda, Türk basınındaki yüzlem düzeni (mise en page) sorunu üzerinde durulmaktadır. Türkiye’de yayımlanan pek çok dergi ve gazetenin mizanpajının okur beğenesini kazanmak amacıyla olması gerektiğini bildiren yazar, dizgi yanlışlıklarının okuru yayımlanan dergi ve gazeteleri okumaktan soğuttuğunu

belirtmektedir. Yazının devamında, dergi ve gazelerde iyi bir mizanpaj için yapılması gerekenler ele alınmaktadır.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.5, (d.)

Yazıda, Yahudi gençliğine ait değerlendirmelere yer veren yazar, Yahudilerin Filistin’de Araplarla birlikte yaşayabileceği görüşünü savunmaktadır. Ayrıca yazar, yeni kurulan İsrail devleti hakkındaki görüşlerini de ifade etmektedir.

Yurdusev, Hüsnü, “Şiirin Tanımı Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiir tanımlamaları üzerinde durulmaktadır. Şiir üzerine farklı tanımlamaların yapıldığını dile getiren yazar, şiir tanımlamalarının faydasız olduğunu savunmaktadır. Yazının devamında, Carlyle, Chateaubriand ve Cocteau’nun şiir tanımlamalarına yer verilmektedir.

Einstein, Albert, “Dünyayı Nasıl Görüyorum ”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.5-11, (d.)

Yazıda, İsrail devletine ve Yahudilere ilişkin görüşlere yer verilmektedir.

Üretürk, Vedat, “Aşk güzel şeydir”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.9, (d.)

Yazıda, aşkın yanlış anlaşıldığı ve salt mutluluk anlamına gelmediği ifade edilmektedir. Yazar; aşka, acılardan, yaşanan gerçeklerden , aydın olmanın açısından yükselmenin güzel olduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Roman mı Hikâyeci mi”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.7-10, (d.)

Yazıda, roman ve öykü arasındaki ayrımlar anlatılmaktadır. Yazar, Tarık Dursun’un, Yaşar Nabi’nin “Rıza Bey Aile Evi” adlı bir öyküyü roman olarak tanıttığını söylediğini dile getirmektedir. Yazar, “K.’nın Ettiği” adlı yazısını daha önce Tarık Dursun’un *Hasangiller* adlı öykünün roman mı yoksa öykü mü olduğunu

sorduğu için kaleme aldığını ve yine Tarık Dursun'un yaptığı yanlışlıktan ders alarak Yaşar Nabi'nin "Rıza Bey Aile Evi" adlı öyküye roman dediğini bildirmektedir. Yazının devamında, roman ve öykünün çoklukla birbirine karıştırıldığını ifade edilerek roman ve öykü arasındaki ayrımlar aktarılmaktadır.

Ütük, Etem, "Okumak Üzerine", *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.7, (d.)

Yazıda, ortaöğretimde okuyan öğrencilere okuma zevkinin aşılması gerektiği görüşü savunulmaktadır. Yazar, Türkiye'nin farklı yörelerinden okumanın ilgi gördüğüne dair örnekler sunarak okumanın önemi üzerinde de durmaktadır.

Ölmez, Ümit, "Yırda Öz", *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.6-11, (d.)

Dünya edebiyatı içinde şiir özünün ortak bir değer taşıdığını ifade eden yazar, özün şiirin kendisini ifade ettiğini belirtmektedir. Özün her türlü düşünceyle, biçimle yapılan şiirde mutlaka var olduğuna değinen yazar, şiirdeki en önemli ve köklü yeniliğin öze inmek olduğunu şöyle değerlendirmektedir: "Öyleyse yırdaki en sağlam ve köklü yenilik, yırın köküne inmeğe çalışan yeniliktir. Yoksa biçimin ve diğer yanlıtan görünüşlerin hek önemi yoktur. En iske çağlarda yazılmış bir yır bile yepyeni kalmış olabilir. Yapılacak olan yenilik denemelerinde yüzeyde kalınmaması gerekir." (s.11)

Gabran, Cüneyt, "Karikatür üzerine deneme", *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.6-10, (d.)

Karikatürün insanların günlük davranışlarında etkili olduğunu dile getiren yazar, karikatür sanatının öneminin anlaşılması ve kendine özgü estetiğinin kurulması gerektiğini dile getirmektedir. Karikatürün düşünceleri iletmede önemli bir araç olduğuna vurgu yapan yazar, karikatür sanatının tarihsel gelişimine yer vermektedir. Karikatürün tanımı konusu üzerinde duran yazar, karikatürün tanımının şiirin tanımı kadar güç olduğunu dile getirmektedir. Yazar, "Karikatür, çizgilerin gerçek bilimidir." (s.6) şeklindeki tanımın karikatür tanımlamaları içinde en uygunu olduğunu ifade etmektedir.

Huyghe, Rene, “Yabancı Basından Özetler-kısaltmalar: Sanat ve İnsan”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.7-11, (d.)

Sanatın anlattığı, yansıttığı insanla sıkı sıkıya bağlı olduğunu söyleyen yazar, sanatın insan psikolojisini yansıttığını dile getirmektedir. “... sanat eseri kafaları ve yürekleri yoğurur, biçimlendirir, onlara kendi damgasını basar.” (s.11)

Gabran, Cüneyt, “Karikatür üzerine deneme”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.6-11, (d.)

Yazar, İstanbul’da bir gazetenin açtığı karikatür yarışmasında kazanan karikatürün Londra’ya uluslar arası bir yarışmaya gönderdiğini; ancak eserin Avrupa’da yayımlanan karikatürlerin kopyasından ibaret olduğu için geri gönderildiğini ifade etmektedir. Türk karikatürünün ulusal bir nitelik kazanması gerektiğini savunan yazar, karikatürün endüstriyel bir sanat olduğunu ifade ederek toplum üzerindeki etkilerine yer vermektedir.

Yurdusev, Hüsnü, “Sanat Konuşmaları: Başka Olmak...”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.7-11, (d.)

Yazar, ‘orijinal’ sözcüğüne karşılık olarak ‘başka’ sözcüğünü kullanmaktadır. Orijinal sözcüğünün tanımını, “hiçbirine benzemeyen, ayrı, değişik, başka” (s.7) şeklinde yapan yazar, orijinal yapıtların taklitle ortaya konmadığını ifade etmektedir. Yazar, bazı sanatçıların halkın ya da batının yapıtlarını örnek olarak eserler ortaya koyduklarını, bir sentez yaptıklarını; ancak orijinal eserler yaratamadıklarını vurgulamaktadır. Resim, müzik ve edebiyatta halk kültüründen yararlanmanın ya da batıdan yararlanıp yeni bileşimler kurmanın orijinal olmaya yetmeyeceğini vurgulamaktadır. Yazara göre, sanatta orijinal olabilmek için başka yöntemler kullanmak gerekmektedir.

Acarı, Halis, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.7, (d.)

Yazar, *Arts* dergisinin eleştirinin kurtuluşu için bir soruşturma açtığını ve yazarların soruşturmaya yanıt verdiklerini bildirerek R. M. Alberes’ten “Paris’in

Havası Boğuyor Bizi” başlıklı yazıyı çevirmiştir. *Arts* dergisinde yazarlara “Eleştiri için çıkar yol nedir?” (s.7) sorusunun yöneltildiğini ifade eden yazar, Alberes’in bu soruya yanıt olarak, edebi ürün ortaya koymanın bir yarış haline geldiğini, ortaya konan eserlerin birbirine benzer sıradanlık içinde olduğunu belirterek bu durumun eleştirinin yokluğundan kaynaklandığını dile getirdiğini ifade etmektedir.

Edgü, Ferit, “Güvensizlik mi?”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.6-9, (d.)

Toplumda yer alan tüm aksaklıkların çözümünün mümkün olmayacağını savunan yazar, devrimlerin sorunları gidermede yetersiz olacağını vurgulamaktadır. Yazar, sanatçının bu anlamda toplum için şunları yapması gerekmektedir: “Bu toplumun bütünüyle hürriyetleri, töreleri eksik ve yetersizdir. Kendi kendimizi öz yalanlarımızla aldatmayı bırakıp, bu toplumun her katına sinen köle ruhunu silkip atmayı düşünelim. Bir yandan bu düzenin törelerinin yıkılmasına çalışırken, öbür yandan yeni töreler yaratmaya savaşalım. Bugün, içinde bulunduğumuz durumun bu düşünürlere olsun, sanatk’arlarına olsun bundan daha önemli bir gereksinmeye zorladığını sanmıyorum.” (s.9)

M. E, (Muzaffer Erdost), “Orah Duru”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.10, (d.)

Yazıda, Orhan Duru’nun öykücülüğü üzerinde durulmaktadır. Yazar, Orhan Duru’nun öykülerinin iyi olduğunu dile getirirerek henüz belli bir okur kitlesinin oluşmadığını ifade etmektedir. “Bugünlerde bankada biraz parası var. Onun için de cimriliği üzerinde. Dilerim cimriliği gün geçtikçe artar, büyük bir hırs halini alır, çünkü Orhan Duru’da eksik olan tek şey <<hırs>>tır. Benden kendisine öğüt... Ya bankada parasını artırsın ya da sümüklü aşklar olsun.” (s.10)

M. E, (Muzaffer Erdost), “Tarık Dursun K.”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.10, (d.)

Yazıda, Tarık Dursun’un sinemayla ilgilendiği, Berlin’de festivale katıldığı, işsiz kaldığı, durmadan çalışarak kendini geliştirdiği, yazdığı öykülerin anlaşılmadığı kaygısını taşıdığı anlatılmaktadır.

Süreya, Cemal, “Pencere: Kapalı Kedi”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6, (d.)

Yazıda, yeni şiir konusu ele alınmaktadır. Yazar, yeni şiirde anlam ve deformasyon için şunları söylemektedir: “İlhan Berk şimdilerde şiiri götüren şairlerden biri. Bir mektubunda şöyle diyor: <<ben bundan böyle nesir olarak bir anlamı olan bir mırsam varsa onu atacağım...>> Yeni şiir davranışının en belirgin niteliğini bu sözde bulabilirsiniz... Bugünün en yavuz şiirlerinde şiiri ayırıcı nitelikleriyle yaşatmak hırsı var. Çalışmalarını, yatırımlarını bu yolda yapıyorlar. Bu yüzden deformasyonda çok aşırı gittiklerine, ipin ucunu kaçırdıklarına sık sık rastlıyoruz. Söz gelimi Oktay Rifat’ın Perçemli Sokak’ına girin şiirin noktasını bulamazsınız. Ama bir de Jean Cocteau’nun içinde <<Kapalı Kedi>> imajı geçen şiiri okuyun, huylanmanız için yetecek. La Table Ronde dergisinin son sayısında <<Nonfigüratif edebiyat>> başlıklı bir yazı var. Ahdre Theriue bu yazısında yeni şiir hamlesini yeriyor, yadsıyor, kötü örnekleri ele alarak inceliyor. Başarısızlık suçunu sözünü ettiğimiz tip soyut sanatta buluyor. Ona göre bin yıl sonraki kitaplarda bugünkü şiir eğilimleri ancak ilginç birer deneme anılacaktır o kadar. Ben böyle düşünmüyorum. Deformasyonun çok daha serilip serpileceğine güvenim var.” (s.6)

Sezai Karakoç’un 25 Ağustos 1957 tarihli 33. sayısında yayımlanan “Balkon” adlı şiirinin yeni şiir için iyi bir örnek olduğunu dile getiren yazar, “Balkon, siz ne dersiniz deyin ben o şiire aşk şiiri diyorum. Bu şiirin imkânlarıyla Charles Baudelaire’in <<Le balcon>> u arasındaki fark günümüz şiirinin değişik bir yönünü anlatır. Daha paradoks düşkünü, daha kaprisli, simetriye pek önem vermeyen ya da simetriyi belirsiz bir noktadan alıp götüren bir şiir karşısındayız. Sezai Karakoç’un <<Balkon>> u güzel şiirdir. Fakat asıl önemi yeni ve daha güzel şiirler yazdıracak bir yatırım olmasında toplanıyor.” (s.6)

Yazının devamında, yazar yeni şiirin oluşumundan ve özelliklerinden şöyle söz etmektedir: “Şimdilerde bütün genç şairlerimiz hatırı sayılır şiir yatırımları yapıyorlar. İlhan Berk’i yukarda söyledik. Turgut Uyar da, şiirlerinin git gide bir <<ünlemler baladı>> olduğunu gördüğümüz ve bundan azıcık korktuğumuz Edip Cansever de, çok kere şiiri evde bırakıp sokağa yalnız çıkmalarına rağmen Tevfik Akdağ da, Hilmi Yavuz da bu yoldalar. Ayrıca yüzeyde kalan fakat çok önemli

denemelere giriştiğine inandığım Ece Ayhan'ı dasayabiliriz. Bu arkadaşlar, bunlar gibi daha birçok arkadaşlar yeni şiir alanları, yeni açılar elde edebilmek için çalışıyorlar. Cesaretlerinin ucuna mavi, garip ama alımlı birer yıldız takmışlar gidiyorlar.” (s.6)

“Sanatın sadece spekülasyonuyla gün geçiren bazı arkadaşlar şaşmaz bir kesinlikle şiirimizdeki yeni davranışı dolduran doğruya Isidor Isou'nun ilkel letrizmine bağlamakla hata ediyorlar. Şiirimiz Isidor Isou'ya ve benzerlerine uğramadan geçmiştir., onları atlamıştır. Çok atlamıştır hem. Kısa günde bebek gibi şiirler yazıldığı zaman görecekler, <<ihtisas tezgahları>> işlemiye başlasın. Kişilikler iyiden iyiye belirsin. Kitaplar ortaya dökülsün. Bebek gibi şiirler çıkacak ortaya.” (s.6)

Erdost, Muzaffer, “Şiirin yapamadığı”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7, (d.)

Yazıda, şiirin özgürlük için verdiği mücadele ele alınmaktadır. Halkların özgürlüğü yolunda şiirin önemli bir rol üstlendiğini vurgulayan yazar, günün şiirinin imkânlarıyla şiirden beklenen özgürlük mücadelesinin verilmediğini dile getirmektedir. Yazar, şiirin politikacı sözlerine kapılmadan özgürlük meselesini işleminin olanaksız olduğunu savunmaktadır: “... bugün özgürlüğü işleyen bilim yazıları, araştırmalar, incelemeler, betikler, dal budak salmış, derinliğine dağılmış özgürlük sorununu ancak belirtebilmektedirler. Kişi, ancak bu derinliğine bilgiyi kavradıktan sonradır ki, o sorunun bilincine erişebilir. Şiir anlayışımız için de, bu bilgiyi vermek – bence olmayacak şeydir. Bu bilgiyi vermedikçe de, şiir, bugünkü özgürlük bilincini uyandıramaz diyorum; çünkü, günümüz şiirinin imkânlarıyla şiirden beklenileni yapamıyoruz.” (s.7)

M. E. (Muzaffer Erdost), “Güner Sümer”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.10, (d.)

Yazıda, Güner Sümer'in öykücülüğü ele alınmaktadır. Lise öğreniminin son yıllarında öykücülüğe başladığı bildirilen Sümer'in tiyatroyla ilgilendiğini; ancak öykü yazmayı bırakmadığı dile getirilmektedir.

d'Alayer, Michel, “Günde 600 resim! Kolay mı incelemek”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.6-11, (d.)

Yazar, Paris’te sergilerde çok sayıda resmin izleyiciye sunulduğunu, eleştirmenin tüm resimleri eleştirmesinin mümkün olmadığını belirterek eleştiride önemli sanatçıların eserlerinin ele alınması gerektiğini ifade etmektedir. Ancak, yalnız sanat gücünü ispatlamış sanatçıların eserlerinin ele alınmasının doğru olmadığını anlatan yazar, eleştirme için iki yol tutulması gerektiğini belirtmektedir. Yazar, eleştirmenlerin eğilimli oldukları sanat görüşünü içeren eserleri ele aldıklarını belirtmektedir.

Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak I”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiirde biçim konusu üzerinde durulmaktadır. Şiirde anlam konusuna da değinen yazar, özcülerin anlamı fazla ileri götürerek biçimi unuttuklarını dile getirmektedir. Özün şiir için tek başına yeterli olmayacağını ileri süren yazar, şiirde biçimin ne olduğunu ve biçim-öz ilişkisini şöyle aktarmaktadır: “... dünyada biçimi olmayan bir şiir yazılmadı galiba. En özcü şairlerden biri olan Maiakovski bile <<Sosyal siparişlerini>> şiirsel bir formla vermeseydi ne olacaktı. Kendisi fazla jambon yiyen bir politikacıdan başka bir şey olmayacak, mısraları da sadece birtakım sosyal siparişler olarak kalacaktı. Demek ki şu var: biçimden hiç vazgeçilemiyor, şimdiye dek vazgeçen de görüşmemiş. Jean Cocteau’nun <<bir şiir başka bir dile çevirilemez. Hatta yazıldığı dile bile.>> derken şiirde biçimin önemini de onca ortaya koyuyor mu acaba. Hem cins sanatçılar da sanat eserinin biçimi sanatçının salt kişiliğine ilişkin bir şeyden, <<üslûp>>tan ayrı olamıyor. Bu daha çok şiirde böyle. Çünkü şiiri doğrudan kişisel biçimlerdir.” (s.6)

“Biçimi geniş anlayınca, onu şiirin kişiliğiyle, üslûbuyla birleştirince şu şekilde düşünebilmek fırsatı da doğuyor: bir şiirin biçimini söküp çıkaramazsınız, ama, öz bazı yazarların anladığı cinsten bir özse, kolayca alabilir, bir kâğıda yazabilir. İşte bu şiirin özü budur diye odanın duvarına asabilirsiniz.” (s.6)

Yazının devamında, şiirde özü savunanların neden çıkmaza düştüklerini ele almaktadır: “Diyeceğim şiirde öz, biçim diye bir ayırma yapan arkadaşlar bu ayırmayı nereden yapacaklarını bilmiyorlar. Bir şiirin özünü, sosyalist bir şairin

sosyalist olmasına bağlıyorlar. Peki yüz tane sosyalist şair varsa ne olacak. Öz sanat eserini sanat eseri kılan bir şey olmaktan çıkacak. Çünkü yüz kişinin yüzünde de var bu eğilim. Şiirlerindeki asıl sanat birbirine benzemedikleri noktaya yakın bir yerden, şiir bakımından daha bir üst kesitten sonra başlayacak. Yine biçimin imkânları gelecek bu şairleri kurtaracak. Çünkü bir şiiri şiir eden o şairin genel fikir eğilimi değil, onun kişiliğinden ayrı olmayan özel perspektifidir. Yani biçim.” (s.6)

Lautréamont, Comte de, “Moldoror’un Şarkıları’ndan”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.7, (d.)

Yazıda, bir odada bulunan yazarın sayıklamalarına yer verilmektedir. Yazar, bir örümcekte söz etmektedir. Örümceğin kanını içtiğini dile getiren yazar, örümceklerle konuşmaktadır.

Süreya, Cemal, “Pencere: Biçimi Anlamak II: Ufak özler biçimin içindedir”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.6, (d.)

Şiirde biçimin öteki edebiyat türlerindeki biçimlerle aynı işleve sahip olmadığını belirten yazar, biçimin temel olduğunu dile getirmektedir. Şiir biçimlerinin getirdiği bir öz gelişmesinin olduğunu söyleyen yazar, “Yani o şiirin anlatmak istediği değilse bile anlattığı bir şey yok mudur? Vardır bizce. O şiirin de şiir olarak kazandığı bir aksiyon, bir <<act>> vardır. Ancak bu yalnız şiirsel bir act’tır, başka değil. O söylediğimiz soğuk bir simetriyumu ya da eşyaya soyut birtakım kadrolar uygulama işi olarak anlatmaktan kurtulursak göreceğiz ki, biçim şiirin sıcak ve yaratıcı iç evreninin bir sembolüdür. Eşyayı kavrar, tutar kaldırır, götürür, ona yeni yerler kazandırır.” (s.6) der.

Uyar, Turgut, “Dikiş Payı”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.6-11, (d.)

Yazar, klasik biçimlerle yazılan şiirin iyi şiir olmadığını, hata payı bırakılan şiirin iyi şiir olduğu görüşünü dile getirmektedir. Okuyucunun ne istediğini bilmediğini belirten yazar, okuyucunun ne istediğine bakılarak şiir yazılamayacağını, bizde şiir okuyucusunun tembelliğe alıştırıldığını, okuyucuyu dürtten şiirler yazmak gerektiğini ifade eden yazar, yeni şiirin hata payı bırakarak başarıya ulaştığını şöyle

dile getirmektedir: “Gerçek özdenliğin kendisini kolay kolay vermeyen bağı, utangaçlığı vardır onlarda. O şiirlerde, başarısızlığa, yanılmaya en az başarıya verildiği kadar pay verildiğindendir. Yerlerini kendileri yapmak dileğindedirler. Bu işte dördüncü dikili başı bulmaktır, bulma çabasıdır. Bunlar çoğu zaman güzel şiirlerdir, tutarlar. Ozan şiirini bitirdiğinde, daha çoğu el yüzüne çıkarmaya yeytendiğini de, önüne geçmediği bir kuşku içindedir. Şiirin bir yeri eksikmiş yahut fazlaymış yahut hepten saçmaymış gibi kavranır, kaşınır, keşke der durur ama yapacağı bir şey re yoktur artık. Yapmak da istemez. Bunlar, eh şöyle böyle şiirler değildir, olamaz. Ya sevilir, ya yadısınırılar.” (s.11)

“Bu durumun ozanın kapanık karanlık anlaşılmaz olması ile doğruca bir ilintisi yoktur. Kapanık, karanlık, kolay anlaşılmaz olmak bu durumlardan ancak birisi olabilir olsa olsa. Şiir türlü biçimlerde maceraya koyulabilir.” (s.11)

“Dört başı dikili, kusursuz şiirler yazanlardan yana değilim. Yanılmayan ozanı iyi ozan bellemiyorum. Bir şiir herzededen, saçmadan, düttürcülüğten ayıran fark son direncine kadar gerilemil, zorlanmalı, kıl kadar olmalı bu fark. Emek verilmiş, özden bir saçma yazanı, otekdüze mırıltıları yazandan daha çok ozan sayarım.” (s.11)

“Ozan bu iteleyici kuşkuyu hep duymalı içinde. Acaba bir yeri mi eksikti, kuşkusunu. Yanılabilmeyi övüyorum.” (s.11)

Uyar, Turgut, “Ölçüler eskidi”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiir eleştirmeleri üzerinde durulmaktadır. Şairi üstünkörü ve bayağı bir biçimde tanıtmanın yalnız Türk edebiyatına mahsus olmadığını dile getiren yazar, dünya edebiyatında buna benzer örnekler bulunduğunu ifade etmektedir. Anatole France’ın Paul Verlaine’ı tanıttığı, eleştirdiği bir yazısından da alıntı yapan yazar, benzer değerlendirmelerin, tanıtımların şiiri ileri götüremediğini savunmaktadır. Türk şiirinde değerlendirme ölçülerinin eskidiğini dile getiren yazar, “Şiir için kullandığımız, inandığımız ölçüler eskimiştir, geride kalmıştır, yetersizdir. Ozanlarımız da büyük, gerçek, iyi şiire doğrulan bilinçli yöneliş, kelime, mısra, biçim kavramlarının anlamını hattâ uygulanmaları değiştirmiştir. 1940’tan bu yana yapılan denemeler, şiirin kendine özgü sorunlarının sık sık tartışılması, büyük imkânlar getirmiştir şiirimize. Buna karşılık ölçülerimiz, on-onbeş yıl önceden beri

kendini kabul ettirtmeye savaşan şiirimiz, on-onbeş yıl önce konulmuş, kavranılmış ve artık alışılmış, belenmiş, on-onbeş yıl önceki şiirle birlikte kabul edilmiş ölçülerdir. Hâlâ o günlerin değerlerindeyiz.” (s.6) der.

Yazar, şiir eleştirmelerinde, ölçülerin yenilenmesi ve yeni değerlerin bulunup saptanması gerektiğini dile getirmektedir. İyi şiirin sekiz-on kişi arasında mektuplaşılır gibi yazılıp okunduğunu ifade eden yazar, şiir için kullanılan değerlerin yetersiz olduğunu ve eskidiğini savunmaktadır.

Duru, Orhan, “Kelimeler Deyimler”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6-11, (d.)

Yazıda, tartışmaların çoğunda kavramlar üzerinde anlaşma sağlanamadığı ve bu nedenle tartışmaların uzadığı vurgulanmaktadır. Dilde özleşmenin eski bir geğmişinin olmadığını, edebiytta meydana gelen değişimlerin dilde meydana gelen değişimlerden hızlı olduğunu ifade eden yazar, tartışmalarda önce tarafların birbirinin anlaması gerektiği savunulmaktadır. Kelime ve deyim anlamlarında bir könsensüsün da sağlanması gerektiğini dile getiren yazar, kelime ve deyimlerde bir anlaşma sağlanamadığı sürece herhangi bir sonuca varılmayacağı görüşünü ileri sürmektedir.

Uyar, Turgut, “Her Çağda Yenilenen”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6, (d.)

Yazar, çağla birlikte değişen şiir üzerinde durmaktadır. şiirin belirli bir tanımının yapılmasının güç olduğunu dile getiren yazar, şir tartışmalarında daha çok şiirin ne olmadığı üzerinde durulduğunu ifade etmektedir. şiir tanımlarının yalnızca ozan sayısını artıracağını söyleyen yazar, her şiirin çağında yaşanan değişim ve gelişimlerden etkilendiğini vurgulamaktadır: “Evet şiir her çağda yenilenir. Ama şiiri, toplumdan, toplumsal değişmelerden önce bir ozan yeniler. şunu demek istiyorum. Belki başka hiçbir sanat ürünü şiir kadar sanatçısına, sanatçısının kişiliğine bağlı değildir. Yani bir bakıma şiirin tanımı ozanın tanımıdır denebilir.” (s.6)

Disney, Walt, “ ‘Canlı resimler’in işi”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.9-11, (d.)

Yazıda, canlı film tekniğıyle çevrilen filmlerin amacı ve işlevi ele alınmaktadır. Canlı resimde, konuşan, düşünen ve insan kişiliğine sahip hayvanlar dünyasını yarattıklarını ifade eden yazar, canlı resmin dolaylı da olsa insan yaşamı ile ilgili olduğunu ifade etmektedir. Yazar, canlı resmin evrensel bir dilinin ve eğitici bir yönünün olduğunu vurgulamaktadır.

Karakoç, Sezai, “Pergünt Üçgeni”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.6-11, (d.)

Yazar, “pergünt üçgeni” (s.6) adını verdiği üç ilkedен söz etmektedir. Yazara göre, birinci ilke şairin kendisi olmasıdır. Turgut Uyar ve Cemal Süreya’nın kendi kendisi olduğunu, Attilâ İlhan’ın *Duvar* ve *Limon Kaptan* adlı eserlerde kendi kendisi olduğunu; fakat daha sonra kendisiyle oynayarak bu durumdan çıktığını savunmaktadır. Yazara göre, kendisi olabilmek için şunları yapmak gerekmektedir: “Eşya, cevherinde, şairin kattığı bir şema, bir yamukluk bulmalı; şair, kendi bulanıklığı içinde kendi aydınlığı, aydınlığını yakalayabileceği ruh direncini, kendi öz olgusunu, şuuruna çıkamıyan arı oluşu aramalı, denemeli.” (s.6)

İkinci ilke, şairin kendisine yetmesidir. Yazar, kendisine yetmenin fildişi kuleye çekilmek değil; şairin realiteyle ilgisini korumak şartıyla gerçekleşebileceğini belirtmektedir.

Üçüncü ilke, şairin kendinden memnun olmasıdır. Memnuniyeti, şairin eserini sevmekle sağlayabileceğini, “ne oldum delisi” (s.6) olmamakla gerçekleştireceğini dile getirmektedir. Yazar, şairin sevinç elde edebilmesi için nüanslara takılmaması gerektiğini, Cemal Süreya’nın şiir farklarını biçim farkı olarak algıladığını savunmaktadır.

Tamer, Ülkü, “Hikâyede Yeni Bir İmza: Fevzi Günenç”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.10, (d.)

Yazıda, Fevzi Günenç’in şiirle edebiyata başladığı, sonra şiiri bırakarak öykü yazmaya başladığı ve öykücülükte başarılı olduğu ifade edilmektedir.

Duru, Orhan, “İkinci Meslek”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)

Yazıda, Türkiye’de ikinci bir mesleğe sahip olmadan yazar olmanın güçlükleri ele alınmaktadır. Yazar, bir arkadaşının “... yazarlıktan başka bir meslek düşünemiyorum.” (s.6) dediğini aktararak hiçbir yazarın emeğinin hakkını almadığını ve ikinci bir meslekte çalışmasının gerektiğini vurgulamaktadır. Yazıda, yazarların emekleri karşısında aldıkları ücretlerin azlığı, yayınevi ya da dergi sahiplerinin sanatçının emeğini sömürmesinden yakınılmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Şiirimizi götürenler”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)

Yazıda, yeni şiir konusu ele alınmaktadır. Yazar, şiirde anlamın rastlansal olduğu yönündeki görüşlerinin bazı kimseler tarafından da yanlış anlaşıldığını dile getirmektedir. Görüşlerini doğru anlayanların şiirlerini yürüttüğünü, yanlış anlayanların ise anlamsızlığı büyüttüğünü ifade etmektedir. Daniel Anselme’in şiirin hayat üzerinde bir etkisinin kalmadığı yönündeki görüşlerine katıldığını söyleyen yazar, şiirin, tekniğin ilerlediği çağlarda siyasi işlevini yitirdiğini savunmaktadır. Yazar, şiirin işlevini yitirmekle birlikte şiirin imkânlarını zorladıklarını, öz-biçim engelini yıktıklarını ve böylelikle anlamı rastlantısallığının doğduğunu dile getirmektedir.

“Anlam rastlansallığı ile bir mısranın doğuşunu burada, birleştirmek gerekiyor. Mısra taslağının doğuşu çok çeşitlidir. Ozanın ustalığı daha çok bu mısra taslağını bitirdikten sonra başlar. Mısra taslağında anlamı hesaba katmadan kelimeleri oynatması, yer değiştirmesi, öz şiiri bulması, bizim savunduğumuz imkânın, rahatlığın cesaretin kendisidir.” (s.6)

“Savunduğumuz şiire değil savunduğumuz bu imkâna, bu rahatlığa, bu cesaretle örnek verdiğimiz bir iki mısranın arkasından sökün eden birkaç ozan, anlıyamadıkları, ama salt bir akım olarak beliren şiire bilinçsizce katıldılar. Savunduğumuz şiiri değil, savunduğumuz imkânları amaç bilerek bir çok şeyler yazdılar. Başlangıçta ben bu ozanlara imkân verdim, şiirlerini yayınladık. Ama onlar savunduğumuz şiiri değil, savunduğumuz şiirin bir imkânı olan yanını yazmakla yetindiler, kendilerini çıkmaza soktular.” (s.6)

“İşte <<şiiirlerde anlam rastlansallığı>> nı yanlış anlıyanlar bunlardır. Öte yanda bu şiiri sağlam temellere oturtanlar şiiri büyütüyor, sağlamlaştırıyorlar. Şimdilerde öyle görünüyor ki, Türk şiirini ancak onlar götürüyorlar. Alfabe sırasına koyarak bir iki ozan adı da vermeliyim: Tevfik Akdağ, İlhan Berk, Edip Cansever, Sezai Karakoç, Cemal Süreya, Turgut Uyar. Bunlar arasına Ülkü Tamer’le Alim Atay’ı da katmam gerekiyor.” (s.6)

K., “Hayırlı Olsun”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.9, (d.)

Yazıda, Çetin Karamanbey ve Metin Erksan’ın film çalışmaları hakkında bilgi verilmektedir. Yazar, Karamanbey’in *Kanlı Pınar* adlı bir film ile şehirlerde türeyen avare gençler hakkında bir film hazırladığını; Metin Erksan’ın da Halikarnas Balıkcısı’nın bir öyküsüne dökümanter bir film hazırladığını dile getirmektedir. Yazar, her iki yönetmenin de filmleriyle uluslar arası festivallere katılmayı düşündüklerini dile getirmektedir.

Mazlum, Osman, “Artıra Artıra Rimbaud”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6, (d.)

Yazıda, yeni şiirin vardığı aşama ve batı şiirine göre durumu irdelenmektedir. Yazar, yeni şiiri kurmaları için genç şairlere Rimbaud’dan başlattığı şiiri takip etmeleri gerektiğini ifade ederek Lautréamont, Apollinaire, Jules Lafargue, Max Jacob, Eluard, Lorca ve Robert Desnos’u okumalarını öğütlemektedir. “Bugün bizim genç kuşak şairlerine en çok bunları okumayı öğütlüyorum. Şiir yatırımlarımızı ancak bunlar destekleyecek.” (s.6) diyen yazar, Türk şiirinin gelişimini ve batı şiirine göre durumunu şöyle değerlendirmektedir:

“Bugünkü şiirin çıkış noktası değişmiştir. Eskizlerini başka davranışlarla yapmakta, şiiri başka noktalardan yakalamaya çalışmaktadır. Diyorum ki şairler hiç bugünkü kadar şair olmadılar. Çünkü şiiri hiç bugünkü kadar şiir olarak düşünmediler. Gerçi şiirin mutlaka kendinden ibaret olması gerekip gerekmediği de düşünülebilir. Şiir biraz tavşan kulağı, biraz saat kapağı, biraz söğüt yaprağıdır ya da öyle olmalıdır denebilir. Bu sözün de doğru olduğu yanlar olacak. Ne varki biz şimdi devrim günündeyiz. Yaratıcılığımız, şiirimiz uğruna bir kısım ikinci derecede nitelikleri bir köşede bekletmemiz hoş görülsün.” (s.6)

“Ne var biliyor musunuz, şiirimiz Batı şiiriyle hiçbir zaman bugünkü gibi atbaşı gitmedi. Eski üstadlar Batı sanatını hep elli yıl geriden izliyorlardı. Çünkü söz gelimi Batı şiiri adına bildikleri o ülkelerin okul kitaplarına girecek kadar (ortaokul kitaplarına) herkeslerce kabul edilmiş, klasikleşmiş şairlerin eserlerinden ibaretti. Tevfik Fikret çok yıpranmış, eski ve ikinci sınıf bir François Coppé’yi biliyordu. Yahya Kemal’in şiirlerinden Mallarme’den bu yana kimseyi bilmediğini kolayca çıkarabilirsiniz. İlk savaşılar olan Orhan Veli ve arkadaşları anlam bakımından mısralarında Philippe Soupault’a kadar gelirler. Fakat çok kere kolay fantezi ve basit oyunlar olarak gelirler. Şiirin kemiğini sızlatacak davranışları o oyunlarda bulamıyacaksınız. Bugünde şiirimiz imkânları bakımından çağdaş şiirin ön sıralarında genç şairlerimizin şiirleri daha aşağı değil, Tournsky’nin, R. Ouenot’nun, A. Artaud’un şiirlerinden. Çalışılırsa Batı şiirinden bütün bütüne başka bir yola da gidilebilir.” (s.6)

(S.), Ömer Atilâ, “Nesnel Eleştiri Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.7-10, (d.)

Yazıda, eleştiri konusu üzerinde durulmaktadır. Türk edebiyatında eleştirinin olmadığı yönündeki görüşlere katılmadığını belirten yazar, “eleştirinin eleştirisinin” (s.7) olmadığı görüşünü dile getirmektedir. Yazar, Hüseyin Cöntürk’ün *Yenilik* dergisinin 57. sayısında “Eleştiri öznel bir çalışmadır.” (s.7) şeklindeki düşüncelerini uç olarak değerlendirdiğini belirtmektedir. Cöntürk’ün söz konusu değerlendirmesini yanıtlayacağını dile getiren yazar, eleştirinin sözcük kökeni ve tarihi üzerinde durmaktadır. Sanat eserinin mutlaka estetik yönüyle değerlendirilmesini gerekeceğini, bunun da eleştiriye öznellik katacağını ifade eden yazar, eleştirinin öznel bir çalışma olduğunu savunmaktadır.

Duru, Orhan, “anlamak güçlüğü”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.6-10, (d.)

Yazıda, sanat eserini anlamak güçlüğü üzerinde durulmaktadır. Yazar, izlediği bir filmin çıkışında bir gencin “Bir şey anlamadım bu filmde yahu” (s.6) demesini ele almaktadır. Yazar, filmin Rossellini, Visconti, Zampa gibi yönetmenlerin çevirdiği *Biz Kadınlar* adlı film olduğunu belirterek genç izleyicilerin

filmden bir şey anlamamasını üç nedene bağlamaktadır. Yazara göre, birinci neden, seyircinin Amerikan filmlerine şartlandırılması ve seyircinin takdüzeliğe alıştırılmasıdır. İkinci neden, filmde anlatılanların bir sonuca bağlanmaması sonucunda belirli bir şey anlatılmamasıdır. Üçüncü neden ise, filmin Neo-Realist oluşuyla günlük hayattaki olayların karmaşık bir biçimde verilmesidir.

Yazar, filmin sıradan bir film olduğunu belirterek sözü okuyucuya getirmektedir: “İşte benim sıralayabildiğim üç etken. Ama sanatçı bunlardan faydalanmalıdır. Attilâ İlhan’ın dediği gibi <<Yazar seyircinin aynı zamanda sinema seyircisi olduğunu unutmamalıdır.>> Bu sözü şöyle değiştirmek gerekiyor: Yazar okuyucunun kötü bir sinema seyircisi olduğunu unutmamalıdır.” (s.11)

Uyar, Turgut, “Şiirdekiler I”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.6, (d.)

Yazıda, Türk şiirinin Cumhuriyet dönemindeki gelişimi ele alınmaktadır. Son 25-30 yıl içerisinde şiirin bir buhran geçirdiğini belirten yazar, bunalıma ilk çareyi Orhan Veli’nin bulduğunu ifade etmektedir. Hececiler, Fecr-i Âti ve Servet-i Fünûncuların kötü geleneği izlediğini, şairane söyleyişlere yer verdiğini ve konuyu ihmal ettiğini dile getiren yazar, Yahya Kemal’in de benzer eğilimler içinde olduğunu ifade etmektedir. Yazar, yeni şiirin doğuşunu ve amaçlarını şöyle anlatmaktadır: “Benim asıl söylemek istediğim bugün bile, şiirde, açık bir öz, konu, biçim, öykü, anlam kavramına varamadığımızdır. Özün, konunun, öykünün çok kere birbirine karıştırıldığıdır.” (s.6)

“Şiir anlatılamaz. Anatılmaya elverişli, anlatılabilir şiirin sağlamlığından, şiir oluşundan şüphe edilebilir. Ama şiirin, öyle santıyorum en soyut şiirin bile, anlatılabilir veya anlatılamaz bir öyküsü vardır. Kelimeler birer anlam taşıdıkça bundan kaçınmanın mümkün olmadığı geliyor aklıma. Kelimelerin taşıdığı anlam yükleri ve bağıntıları hiç değilse çağrışımların zorladığı, bazı alışkanlıklarımızın uydurduğu bir öyküyü getireceklerdir. Ozan istemese bile. Bütün mesele ozanın öyküye bağlı kalmasını öyküye boyun eğmemesindendir. Yoksa öyküyü kötülemiyorum. Bizim önceleri yazılmış, şimdilerde bile yazılmakta olan aşk şiirlerimizin çoğu bir öykü, çoğu kez, aralarında kolayca bir mantık bağı kurulabilen bir anılar yığıntısı hafifliğini taşır.” (s.6)

“Orhan Veli’nin şiirine uyanan tepki, her şeyden çok bu tahkiye anlayışına, bu tahkiye sağlamlığına, bu kötü geleneğe karşıdır. Bugün şiiri sürdüren ozanlarımızın çoğu ilkin bu gelenği yıkmağa savaşıyor sanırım. Taze şiirimiz ilkin bu yönden ayrılıyor öbürlerinden. Şiirin bütün öbür meseleleri de galiba bir yanlarından buraya bağlı. Şiirde anlamı, öyküye, konuya bağlı olmaktan kurtarıp, dilin, özel bir dil ve mısra yapısının eline gücüne bırakmak ozanlarımızın şimdiki çabası. Böylece şiirin öbür imkânları da kendiliğinden gün yüzüne çıkıyor. ” (s.6)

C. O., “Atatürk Filmini Biz Çevirmeliyiz”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.9, (d.)

Yazıda, Atatürk’ü anlatacak filme Amerikalılar ve Fransızların talip olduğunu dile getiren yazar, Atatürk filminin Türkler tarafından çevrilmesi gerektiğini savunmaktadır. Yabancıların Atatürk’ün fikirlerini bilmediği için filmi macera filmi haline getireceğini dile getiren yazar, Atatürk’ü Türklerin daha iyi tanıması nedeniyle filmi çevirmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Yeni Şiire Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.6, (d.)

Yazıda, eleştirmecilerle şairlerin yeni şiire karşı sorumlulukları konusu ele alınmaktadır. Yeni şiirin, eskiye göre “ayrılıtlı” (s.6) olduğunu belirten yazar, “Bu şiirin bir ortak niteliği, dünkünden daha az anlaşılır olmasıdır. dadaizm, sürrealizm, letrizm, formalizm, vb. gibi damgalar vurularak ona dirsek çevirmek çok kolay, fakat zararlı bir yoldur. Dirsek çevirmek, <<yeni şiir>>olayına göz yummak, o gerçeği yadsımak olur. Yadsınamaz ki o dergiler önümüzde, o şiir önümüzde. Bu gerçek karşısında yadsınmaya geçecek yerde bize düşen ödevleri hatırlamak daha yerinde olmaz mı? ” (s.6) demektedir.

Yazar, eleştirmecinin yeni şiire karşı olan ödevlerini şöyle dile getirmektedir: “Birincisi, eleştirmeciye düşen ödevdir. Yeni şiirin dünküne benzememesi gerçi eleştirmenler için güç bir durum yaratmış bulunuyor. Ama bu güç durum karşısında eleştirmenlere sahneyi bırakıp gitmek değil, ödevlerini yerine getirmeğe çalışmak yaraşır. ” (s.6)

“Eleştirmecinin bir ödevi yeni şiiri anlamaya ve tanıtlamaya yarayacak alet ve üsullerin derlenmesine çalışması olsa gerektir. Şüphesiz ki bu kolay bir iş değildir. Amam tutlu su eleştirmeciliği yapmak istemiyorsak, güç de olsa, bu işe koyulmaktan geri kalamayız. Bunun için de, bilgili ve hele sabırlı olmalıyız; yeni şiiri sabırla okumak, anlamasak bile anlamaya çalışmakta inat etmek şart görünüyor bize. Ancak böyle yapmakla bilgimizi arttırmak, aletlerimizi bilemek duygusunu kazanabilir ve sonunda da bilgimizin meyvalarını toplıyabiliriz. ” (s.6)

“Yeni şiir yeni konuşmaya başlayan bir çocuğun diline benzetilebilir. Anne ve babanın o dili anlamak için ne kadar çaba sarfettiklerini hep biliriz. Sabırlı ana baba, sonunda, çocuğun dilini anlamaktan ileri gelen bir mutluluk duymakla kalmaz, çocuğun dilinin gelişmesine de yardım etmiş olur. İşte eleştirmecilerimiz de yeni şiiri anlamakta en az o ana baba kadar sabırlı olmalıdır. Şiir ve eleştirmemiz böyle daha kolay ilerler sanıyoruz. Yeni şiiri anlamaya çalışmak tabii, onu beğenmek, onun güzelliğine karar vermek demek değildir. ” (s.6)

Yazar, yeni şairin yeni şiire karşı sorumluluklarını ise şöyle ifade etmektedir: “Şimdi yeni şairimize düşen ödevlere gelem. O, kendisini tanıtlayacak ve topluluğa duyurup onu eğitecek eleştirmecilerin görünüre çıkmakta gecikmesine bakıp heves kırıklığına düşmemelidir. <<Öz>> şairler herhalde düşmez de. Ama bugün yazan yeni şairlerin hepsini de öz saymak mantıksal olmaz. Aşırı bir iddia olarak da denilebilir ki hiçbiri öz değildir., hepsi de <<şair>> olmaktan uzaktır. Böyle bir sayımsal (farazi) iddiaya yeni şair dudak bükmemeli, tersine, bu, kendine düşen bir ödevi hatırlatmalıdır: Yeni şiirin öncülüğünü yapan en az onbeş şair, bu şiirin meyvelerini kendi ömrü sırasında toplamaya çalışmalı, bunu gelecek kuşaklara bırakmamalıdır. ” (s.6)

“Sadece güdük bir araştırma çapında kalsa bile yeni şiir gelecek kuşak şairlerinin oluşumunu etkileyecek, belki öz şairlerin doğmasına zemin hazırlıyacaktır. Fakat asıl marifet, yeni şiir şairinin zaferi kendisinin kazanmasıdır. Buna çalışmak onun ödevidir bizce. Başarı, girilen işin önemi ile orantılı bir çaba harcanması ile, kesilen çeklerin bir karşılığı bulunması gerekeceğinin unutulmaması ile gerçekleşebilir. Yapılacak yatırımın, ortaya konacak çabanın cins ve miktarı, tabii, şairden şaire değişecektir. Çünkü <<yeni şairler>> ile andığımız şairlerin şiir anlayışları, varmak istedikleri amaçlar çeşitlidir. Fakat şairin şiir anlayışı ne olursa

olsun, başarı ihtimali, yeni şairin Türk ve Dünya şiiri düzleminde dolduracağı yerin bilincine varması ile başlar. ” (s.6)

Erdost, Muzaffer, “Uzaktan Orhan Veli’ye bakmak”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.6-11, (d.)

Yazıda, Orhan Veli’nin Türk şiirine getirdiği yenilikler üzerinde durulmaktadır. Orhan Veli’nin yerleşmiş bir şiir düzenini yıktığını dile getiren yazar, Cahit Sıtkı, Cahit Külebi ve Fazıl Hüsnü’nün şiirlerinden farklı olduğunu ifade etmektedir. Cahit Sıtkı, Cahit Külebi ve Fazıl Hüsnü’nün eski şiiri yıkmak gibi bir amaçlarının olmadığını ifade eden yazar, “O. Veli’nin devrimci gücünü, onun deyişinde (üslubunda) değil, şiirlerine oturttuğu hikâyelerde, kelimelerde aramalıdır.” (s.6) der.

Orhan Veli’nin Türk şiirinde yaptığı devrimleri yazar şu şekilde anlatmaktadır: “Çoğumuzun ezberinde olan bu şiirleri bugün Türk şiirinde bir devrim yaptı. Oktay Rifat’ın onun için söylediği bir sözü buraya alalım: <<Orhan Fransız şairlerinin birkaç nesillik macerasını kısacık ömründe yaşadı.>> Bu sözlerin içinde gizlenen gerçek, Orhan Veli şiirinin bir değişim hareketine basamaklar koyduğudur. Onun şiiri, şiirimizi yıkmış, değiştirmiştir. Bugün onun gibi şiirlerini espiye oturtanlar az değildir. ” (s.6)

Ayrıca yazar, Orhan Veli’den hareketle yeni şiir hakkında şu yorumda bulunmaktadır: “... o, şiirlerinden çok, şiirleriyle yaptığı, başardığı işlerle yaşıyor. Bir devrin macerasını, şiirlerinde sürdürdü. Şimdi ise, onun yıktığı yerden, şiirin macerasını değil, şiirin kendisini yaşayan bir kuşak geliyor. ” (s.6)

Nutku, Özdemir, “Ulusal tiyatro konusunda üçüncü yazı”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.8-11, (d.)

Yazıda, tiyatrodaki eskiye bağlılık konusu ele alınmaktadır. Yeniye getirmek için eskiyi bilmek gerektiğini dile getiren yazar, Türk tiyatrosunun geleneğinin olmadığını ve bazı ilkel tiyatroları klasik Türk tiyatrosu olarak tanıtmamanın yersiz olduğunu savunmaktadır. Şiir, öykü ve romanda Türk edebiyatının ulusallaştığını, köklü bir geçmişe dayanması nedeniyle çağdaşlaştığını dile getiren yazar, klasik Türk tiyatrosu gibi bir anlayışı ifade etmenin Türk tiyatrosuna herhangi bir yarar

sağlamayacağını ileri sürmektedir. Avrupa ve Amerika tiyatro geleneğinden söz eden yazar, Avrupa'nın Amerika'ya göre tiyatro geleneği bakımından yarım yüzyıl ilerde olduğunu dile getirmektedir.

Avrupa ülkelerinde eskiye bağlılık üzerinde duran yazar, ulusal tiyatroya bağlı kalmanın aşırı bir şekilde yerine getirilmesinin kimi sorunlara yol açtığını ifade etmektedir. Yazar, ulusal tiyatroya dönüşün yeni buluşları itmekte olduğunu ve yaratmayı engellediğini savunmaktadır.

Duru, Orhan, “Basamaklar”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.6, (d.)

Yazıda, sanatçının özgürlüğü ve sanatçılar arasındaki dayanışma üzerinde durulmaktadır. Sanatçının daima baskıyla, zorlamayla, horlanmayla karşılaştığını bildiren yazar, sanatçının modern çağlara kadar özgürlüğünün farkına varmadığını; ancak modern çağlarda özgürlüğün bilincine vardığını dile getirmektedir. Özgürlüğünün bilincinde olan sanatçının her türlü baskıya dayanışma içinde karşı koyduğunu ifade eden yazar, batıda sanatçıların dayanışmasının bir yöntem olduğunu, Türkiye’de ise sanatçı dayanışmasının olmadığını ve dayanışmanın geliştirilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Karakoç, Sezai, “Pergünt Piramidi”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.6-11, (d.)

Yazıda, şiirde öz ve biçim ilişkisi ele alınmaktadır. “Peer Gynt’in eline bir soğan aldığını, yapraklarını serücenlerini anlatarak teker teker attıktan sonra çekirdeğinin olmadığını şaşkınlıkla kavrar.” (s.6) şeklindeki örneği veren yazar, öz-biçim ilişkisini anlatmak istemektedir. Yazar, öz ve biçim ilişkisini kimi felsefi akımları da dikkate alarak açıklamaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Halk için yazmak”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.5, (d.)

Yazıda, halk için yazma konusu üzerinde durulmaktadır. Toplumcu görüşü savunan yazar, halkın yanında olmak ve onun yararına eserler vermek gerektiğini vurgulamaktadır.

Karakoç, Sezai, “Pergünt Heykeli”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şairin nitelikleri üzerinde durulmaktadır. Şair için Peer Gynt heykelini örnek veren yazar, Peer Gynt’in en önemli özelliğinin “alışkanlıksızlığı” (s.6) olduğunu, evreni kendi çıkarına göre yorumladığını, “alışkanlıksız” (s.6), “taze” (s.6) ve “çocuk” (s.6) olduğunu dile getirmektedir. Yazar, Peer Gynt ile şair arasında şöyle bir benzerlik ilgisi kurmaktadır: “Şiir de, sondan başa dönerek, birden, baştanberi var olur. Şair de, Peer Gynt gibi, çocuk ve hep yeni, alışkanlıksız, figürler yapan bir heykel... Şair, kendisi olarak kalmak için, heykelliğini koruyacak, ama figürlerini durmamacasına değiştirecektir. ” (s.6)

“Şiirin birden var oluşunu, ben <<ölü>>yle açıklıyorum. Ölü, bir çerçeve, deney ve sonuçlardan, sınavlardan kurtulmuş bir biçim, saf bir varlıktır. Yaşamayı, baştan beri, kenidne göre aydınlatır. Eşyaya takılmaz. Takıntısız, engelsiz yaşar. ” (s.6)

Uyar, Turgut, “Şiirdekiler II”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiirde konu üzerinde durulmaktadır. Türk şiirinin gelişimini yalnız bir topluluğa bağlamanın yanlış olduğunu dile getiren yazar, gelişimin bir süreç sonunda ortaya çıktığını ve gelişimine katkısının olduğunu belirtmektedir. Yeni şiirin geleneğinin Hececilerden başladığını belirten yazar, Necip Fazıl’ın birkaç şiirini örnek olarak aldıktan sonra, “keder, hırs yahut gözler üstüne” gibi konuların eski şiirde işlendiğini dile getirmektedir. Eski şiir ifadesiyle son 25-30 yılı kastettiğini ifade eden yazar, şairlerin belli konulara zorlandıklarını ve belli konuları işlediklerini dile getirmektedir.

“Bütün o yılların ozanları, hiç değilse çıracılık dönemlernide, keder, hasret, gözler, istasyon, hüznün, ayrılık, ölüm adlı, açıkça bu adı taşımasa bile bu konularda şiirler yazmışlardır.” (s.6)

Eski şiirin, birer tasvir olmaktan öteye geçemediğini dile getiren yazar, Divan şiirinde olduğu gibi bu şairlerden yola çıkarak şairin kişiliğine varmanın güç olduğunu vurgulamaktadır. Ahmet Hamdi, Ahmet Muhip, Faruk Nafiz’in konu baskısından kurtulabildiğini belirten yazar, yeni şiirde konuyla ilgili olarak şu görüşlere yer vermektedir: “Konunun bugün geçerli olan şiirimizdeki durumu da aşağı yukarı bu. Yalnız toplumun, dolayısıyla şiirin ilgilendiği konular değişmiştir. Belki de, toplum düzenini etkilemeyen, buna gücü yetmeyen, hiç değilse ozan olarak şiire gücü yetmeyen kişinin tek umudu, kaçmak duygusu, esenlik özlemi, insan sevgisi büyük ana <<Theme>> ler halinde şiire girmiş, hüznün, keder, hırs, hasret, ayrılık çekip gitmişlerdir. Galiba şiirin tek gerçek macerası da bu.” (s.6)

Duru, Orhan, “Deneme:Eşyalar”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.6-11, (d.)

Yazar, üzerine giydiği elbiselerin eskimesinden, yırtılmasından söz ederek insan-eşya ilişkisini ele alınmaktadır. Yazar, eşyanın insan üzerindeki olumsuz etkiler üzerinde durmaktadır.

Sümer, Güner, “Anne Frank’ı Oynamak Bir Borçtur”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.8-11, (d.)

Yazıda, tüm tiyatrolara seslenen yazar, *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* adlı oyunun oynanması çağrısında bulunmaktadır. Anne Frank’ın savaş yıllarında insanlık kavramını her şeyin üzerinde tuttuğunu ve küçük bir kız olarak insanlığa sevgiyi öğrettiğini belirten yazar, başta genç tiyatrolar olmak üzere tüm tiyatroların bu oyunu defalarca oynaması gerektiğini dile getirmektedir.

Uyar, Turgut, “Şiirdekiler III”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiirde somutlama konusu ele alınmaktadır. Max Jacob’un şiir üzerine söylediklerinin çoğunu anlayamadığını belirten yazar, “Somutlayınız” (s.6) sözüyle

Jacob'u anladığını ifade etmektedir. Yazar, şiirde somutlamanın öyküyle sağlandığını şu sözlerle dile getirmektedir: “Kişilerin <<somutlanması>>, elle tutulur, inanılır hale gelmesi, ancak, bir olay dizisinde bir <<sergüzeşt>>te kısaca bir <<öykü>> mümkün olur. Hayatla bağını koparmamış her şiirin, iyi kötü, gizli açık bir öyküsü vardır. En azından ozanını şiir yazmağa iteleyen bir öykü. Ozan şiir yazmağa ilkin, yaşamasından çıkardığı yahut yaşamasını etkileyen bu öykü iteler. Çok zaman bu öyküdür gizliden şiiri besleyen, geliştiren, bütünleyen, ozanın diyeceğine, şiire yön veren. Bizim hemen bütün güzel şiirlerimiz bir öyküden, kimi zaman kısacık, anlık, kimi zaman büyük derin bir öyküden çıkıp gelmişlerdir. Cahit Külebi Tokat'a Doğru, İlhan Berk Buruk Çay, Cemal Süreya Dalga, Attilâ İlhan Pia ile hep bir öyküden çıkarlar.”(s.6)

Yazar, şiirde öyküye karşı oldğunu; ancak görüşlerinin değiştiğini ve şiirde artık öyküye karşı olmadığını belirterek şiirde öykü konusuna şöyle açıklık kazandırmaktadır: “Yalnız öykü dediğimden bütün ölçü ve değerleriyle <<öykü sanatı>> anlaşılmasın. Bir kişioğlunun öyküsü, anlık yahut uzun, bir tek durumunu veya türlü durumlarını anlatan bir öykü. Bir<<başangeçen>>, bir <<yazgı>> demek istediğim, ancak, şiirde öykünün başlı başına bir değer haline getirilmesine, şiirin bu öyküye araç edilmesine ve öykünün şiirde bir tahkiye sağlamlığına ulaşmasına karşıyım. Örneğin Han Duvarları, Mehmet Emin'in Kesildi mi Ellerin'i Yahya Kemal'in Ses'i. Yaşanmış, içe sindirilmiş, şiirin altında gizlice gelişen ve şiiri yöneten öyküye karşı değilim yoksa, o kadar değilim ki, bunsuz şiir yazılabileceğini sanmıyorum şimdilik.” (s.6)

“Gene geçen yazıda, <<şimdi ozanlarımız öyküye karşı duruyorlar>> dedim. Dediğim, bu tahkiye anlayışına karşı durmalarıydı. Yoksa şiirimizde, hep birlikte öyküyü büyütüyoruz. Bakın ozanlarımıza, birinci tekil kişinin ağzından konuşurlar. Ben diye başlayan kişi ister istemez bir öyküye girecektir sonunda.” (s.6)

Yazar, yeni şiirin, içinde olduğu yeni çağın öyküsünü, “Ben çağı ile bağını koparmak, hatta gevşetmek istemiyen şiirimizin, çağının ve bu çağ kişilerinin öyküsünü, vermeye doğru gittiğini düşünüyorum. Başka türlü çağına uygun olması mümkün değil zaten.” (s.6) şeklindeki ifadelerle anlatmaktadır.

Berk, İlhan, “Yeni Şiirin İlkeleri”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.6-11, (d.)

Yazıda, yeni şiir konusu üzerinde durulmaktadır. Andre Gide’in “Mallarmé’yi anlamış sayılmayız.” (s.6) dediğini bealirten yazar, Gide gibi büyük bir yazarın şairi anlamamasına rağmen, Mallarmé’a büyük demesinin aklın pek alacağı şeylerden olmadığını vurgulamaktadır. Şairin anlaşılmasını onu, küçülten bir durum olmadığını dile getiren yazar, “Bizim şiirimiz, Mallarmé serüvenini hiç mi hiç bilmiyor. Bunun için, yeni bir şiirle karşılaşınca, anladım, diye parmaklar kalkıyor.” (s.6) demektedir.

Yazar, yeni şiirin ilkelerini şöyle dile getirmektedir: “Poe’nin Raven Helen şiirlerini düşünüyorum. Jean Rousselet, Poe’yu çevirmek için az çok yeni bir dil gerektiğini ileri sürüyor. O yüzyıllar boyunca işlenmiş Fransız dilinin buna yetmediğini söylüyor. Benim şiir dili dediğim, onca yadırganan bundan başka bir nen değil aslında.” (s.6)

“Bizim dilimizi düşünün. Bunun gereğini daha bir an anlar sanırım. Bence, yeni bir şiir getiren her ozan savaşına ilk dille girmek zorundadır. Bunun adına dili bozmak diyorlar. Dilin salt bir yönlü tadına alışmış olanlar için bu böyle olabilir. Oysa yeni güzelliklerin bunsuz kalıcı olmayacağını bilmek gerek. Bugün, dilin, öbür yönlerinin bilinmeyişi sadece ama sadece bu ülkeye büyük ozanların gelmemesidir. Hep bir türlü şiiri sürdüren ozanları biliyoruz bir. Anlayacağınız, o kadar az ozanınız var.” (s.6)

“Şiiri salt şiiri düşünmek var ya, Poe’nin: The poetry is the rytmie eretion of beauty>> sözü, işte böylesine düşünmeğe alışmamışız şiiri. Üstelik, şiiri böyle anlamak şiirden beklediğimiz erdemleri, yücelikli insanlığımızı anlamamak. Kısaca kötüyü iyi kılmamak demek değildir bu. Şiir, kendi ilkelerine bağlandıkça, şiiri şiir eden nenlere sıkı sıkı sarıldıkça bütün bu erdemleri kazanır. Şiirin erği, kendi ereği, yani güzellik erğidir.. bir şiir güzel değilse, gerçekten, <<insancıl da değildir, hiçbir şey değildir.>>” (s.6-11)

“Şiirimiz bu ereğin sıkı sıkı peşinde şimdi. Biz şimdiye kadar galiba şiirin ilkelerini bir yana bırakıp, kendi ilkelerimizi var kuvvetimizle kullanmaya çalışmışız. Onun için de şiiri bir yana bırakıp hep o ilkeleri aramışız. Bu da bizi şiirden uzaklaştırmış. Şimdiye değin bir şiirimiz galiba bunun için olmadı.” (s.11)

“Yeni şiir, şiiri salt şiiri düşünmeyi bu yüzden öne sürüyor. Şiir, insancı böyle olabilir.” (s.11)

Karakoç, Sezai, “Şiirde İnsan”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.6, (d.)

Yazıda, şiirde insan konusu ele alınmaktadır. Romandaki insanın somut olduğunu belirten yazar, şiirin insanı soyutlaştırarak ele aldığını ifade etmektedir. Yazar, şiirde insanın soyut olmasını şöyle belirtmektedir: “...genel insanı bile özelleştirir, somutlaştırırken şiir özel kişiyi, genel insanı olduğu gibi niteliklere indirir, soyutlar. Bu şartla özel kişilerin kokusunu taşıyabiliriz. Somut insan, en çok bir enstantane olarak şiire girebilir. (Prevet örneği).” (s.6)

Antik kültürde, insanın tanrılarla, yarı tanrılarla kişileştirildiğini belirten yazar, Orta Çağ insanının aşk yönüyle ele alındığını ifade etmektedir. Yazar, Modern Çağ’da ise insanın şiire şu şekilde girdiğini dile getirmektedir: “Yüzyılımızda, şiirin insanları daha bir çeşitlenir, çoğalır (genel olarak, sanatın insanları): Bergson insanı, Freud insanı, toplumcuların insanı... Apollinaire, Max Jacob, Eluard, Aragon, azar azar, şiirinin gerisine, çağdan anladıkları, insanı koydu. Claudel, kilisenin açısından inanç ve acıma, iyilik ışığında yürüyen insana vardı. Bulutu, nasıl her insan, kendi iç evrenine göre yorumlarsa şairlerde insanı fon olarak öyle yerleştirdi eserlerine. Her gerçek şiirde, fırtınanın suda açtığı izler cinsinden, insan titriyor. Bunu önemsemeyen şair çabuk unutuldu.” (s.6)

Yazar, Türk şiirinde insanın şöyle ele alındığını vurgulamaktadır: “Fuzuli acısını, Bâki büyüklüğünü Nedim, sevgi, sevinç ve uçarılığını, Şeyh Galip derinlik ve yücelliğini, Yunus Tanrı ve ölüm arasındaki umut ve korkusunu, Köroğlu erliğini, Karacaoğlan ilkel aşkını, uç noktalarıyla kişilikle çizdi insanı eski şiirinde. Cumhuriyetten sonra, şiirimize, Nezip Fazıl ile, şehir insanı, aydın insan, eşyanın ötesini kurcalayan, gerçeğin peşindeki insan, insan mistisizmi girer. Han otelle, bahçe odayla yer değiştirmiş. <<Atılmış elbiseler boğazlanmış bir adam>> şiirine geçilmiştir. Cahit Kısım bu eylimi, yaşamının önemli dönüm noktalarından günlük yaşayışa götürür. Ve yakaladığı insanın figürlerini saydam çerçeveler içinde sıkı sıkı tutar. Fazıl Hüsnü çocuğu, üstün insanı, insanın gerisindeki hayvanı gerçeği, karanlıkta, olanca çıplaklığıyla, taze ve canlı olarak avlar. Orhan Veli, insanı, kendi

içinde değil toplumda arar, istatistikçidir, toplumdur. Oktay Rıfat, halktan aldığı çizgileri, toplumcu yapılı şiirinde kullanır.” (s.6)

Yazar, İkinci Yeni’de insanın ele alınışını ise şöyle dile getirmektedir: “İlhan Berk, hürlik gibi bir takım insanlık değerleri peşinde koşan erkeği, tek fonksiyonu sevişmek olan kadınları egzotik plânlara kor. Necatigil’in insanları daha çok içlerine kapanık, dönük, toplumdan kaçmış yada durumunu kabullenmiş, ezik T. Uyar tatlı yumuşak bir Freud (yumuşak şehvetler), kolay kurtulan ve mutluluğunu bulan Sartre insanını şiirinin yedeğinde bulunduruyor. C. Süreya, Jung ve Adler’in bilimini kurduğu, aşağılık duygusu içinde kıvranan kişilerden (Yüzü koyun <<Üstümde briç oynadılar>>), korkmuş, ürkmüş mazlum insanlardan, Van Gogh (Dalga), Modigliani kişilerine ruhça değişiklikleri, saplantıları, vucut yapılarında ruhi kamaşmaları fiziğinde beliren insanlar: <<Üvercinka>> varıncaya kadar, geniş bir alanda insanını aramıştır.” (s.6)

Yeni şiirin, iyi olmayan şiirler nedeniyle tepki uyandırmasını da yazar, “Şiirine insan ya insanlık fonunu koymayanlar kaybedecek, okuyucu, şiirlerinde, bozuk bir geometriden başka bir şey bulunmayanları farkedecektir hemencecik.” (s.6) şeklinde dile getirmektedir.

Oktay, Ahmet, “Öncesi”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8, (d.)

Yazıda, İkinci Yeni şiiri söz konusu edilmektedir. Yazar, İkinci Yeni’ye ilişkin görüşlerini şöyle ifade etmektedir: “...şiirimiz değişmiştir. Genç ozanların çoğu, İkinci yeni diye tanımlananlar da, toplumcular da, garip üçgeninin tam karşısı bir anlayışla yazıyorlar. Bunun böylece bilinmesi gerek. O dobra dobra, hiç saklısı olmayan söyleyiş, eşyanın duyusal gücünü tanımayan usçu anlayış - usu, usçuluğu yermiyorum bu sözümle. Eşyanın başka başka zamanlarda başka başka algılar, karmaşık duygular uyandırdığını görmiyerek, masayı hep aynı, hep o bir türlü masa olarak almayı söylemek istiyorum - ömrünü tamamladı bugün. Hak yememek için - çünkü bu anlayışı sürdüren M. Eloğlu gibi usta ozanlar var - Çoğu ozanlara yetmiyor bu anlayış, olarca bırakıldı demek en iyisi.” (s.8)

“Kökten olarak dış etkilerle değişir şiir çoğunlukla. Devrim ve bunalım çağlarında, ozanın kendini yenilemesi başka şey. Birinci durumda biliyoruz, gelişen toplumsal kuvvetler zorunlu olarak kendileriyle birlikte yeni bir dünya görüşü

getirirler. Devrimin yanında olan ozanlar yepyeni bir şiir çıkarılar ortaya. İkinci durumdaysa şiir, fantazist ve sembolik bir kılığa bürünür. Ozanlar zorluyarak - bunalım çağlarında ki değişimler doğal ve sürekli değildir - şiiri yeni bir taban üzerinde bina etmeğe çalışırlar. Ben şiirimizin bu ikinci etki altında değiştiğini sanıyorum. Elbet bulanımın nedenleri de araştırılacaktır. Şimdilik bir yana bırakalım bunu. Daha ilginç bir soru var: Her yeni doğru ve güzel olur mu? ” (s.8)

“Nedir yenilenme? O güne kadar kullanılan, biçimlendirilen gerçekten uzaklaşma, onu yeni kadrolar, perspektifler içinde kavramak, <<ben>> in içine kapatıldığı nesneler dünyasının sınırlarını parçalamak, ötesini görmek değil mi? Ne var ki, bu özel ve yeni duruma ulaşmak için en usa sığmaz acayiplikleri yapmak dört elle abstre - deformasyonist bir görüşe sarılıp, ortak nesneli yadsımak yeni olsa bile, ne derece güzel olur? inatla ortak nesnelin yadsıması, sonunda şiirde gerçekleştirilen bir solipsizme varmaz mı? Bu da intiharın bir türü olsa gerek ” (s.8)

Oysa ki asıl yeninin, güzel olan yeninin ödevi evrenle daha derin ilişkiler kurmaktır. İnsancıl öğeleri geliştirmek, sanatı bir özel işaretler topluluğu olmaktan kurtarıp, daha anlamlı bir dil yaratmaktır. Çünkü sanat ne kadar kendine benzemek isterse istesin, Bazaine'in dediği gibi <<İnsanda var olan ve çok az figiratif bir bünyeye sahip olan fizik reflekslere, itmelere, isteklere, duygulara, dünya anlayışına benzememesi imkânsızdır.>> ” (s.8)

Şiirimizdeki değişmeyi bu yönden ele almadık henüz. Bir olup bitti olarak kabullendik. Ne S. Karakoç'un üçgenli, piramitli yazıları, ne de C. Süreya ve T. Uyar'ın kılalar sorunu açıklayabildi. Asıl iş, bu değişimin yeni bir perspektif getirip getirmediğini, kökten olup olmadığını araştırmaktır. Nesneler dünyasını, insanı, çağını nasıl görüyor? Açıklanmalı bunlar, ancak ondan sonra <<ikinci yeni>> nin varlık ve doğruluk derecesi, bu çıkıştan şiire nelerin kalıp, nelerin kalmayacağı anlaşılacaktır. Tezelden dış dünya, insan, soyutlama, deformasyon, rastlansallık sorunları ele alınmalı, tartışılmalıdır.” (s.8)

Aksoy, Erol, “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (d.)

Yazıda Türk ulusal tiyatrosunun gelişmesi için bir takım çözüm önerileri sunulmuştur.

Duru, Orhan, “57’de Hikâyeciliğimiz”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6, (d.)

Yazar, öykücülüğe olan ilginin azalmasından yakınmaktadır. Yazar, daha sonra 1957 yılını, genel olarak öykücülük açısından değerlendirmektedir. Öykülerin süreli yayınların sayfalarında kalarak unutulabilceğini belirten yazar, şu isimlerin öykücülüğünden kısaca söz etmiştir: Tarık Dursun K., Vüsat O. Bener, Orhan Kemal, Muzaffer Buyrukçu. Ayrıca 1957 yılında yayınlanan çeşitli öykülerin adlarını ve yazarlarına yer veren yazar, 1957 yılında Vedat Günyol, Cemal Süreya ve Bilge Karasu’nun öykünün yeniye gidişini inceleyen yazılarından da söz etmektedir. Yazar, bu yazılardan yalnızca Vedat Günyol’unkini beğendiğini dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Oyun Seçmek”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.8-11, (d.)

Yazar, oyun seçmenin önemi üzerinde durmaktadır. İyi seçilen oyunun iyi oynanılabileceğini savunan yazara göre, oyun seçmek birinci derecede önemlidir. Ankara’daki tiyatroların seçtiği oyunlar üzerinde de duran yazar, bu oyunlardan hangilerinin iyi yada kötü olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca, gençlik tiyatrolarının seçtiği oyunların avangart olduğu vurgulanmaktadır..

Duru, Orhan, “Başkaları”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda toplum baskısı konusu ele alınmaktadır. Yazar, insanların davranışlarıyla birbirini etkilediğini vurgulamaktadır.

Sümer, Güner, “Tiyatroyu Tanıtmak”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.8, (d.)

Ankara ve İstanbul’daki tiyatro seyircisinin neyi izleyeceğini, tiyatroya neden geldiğini bildiğini belirten yazar, Anadolu’da yaşayan insanların tiyatrodan pek haberlerinin olmadığını dile getirmektedir. Bu yüzden yazara göre, Anadolu turnesine çıkmayı amaçlayan Gençlik Tiyatrolarına gereken destek verilmeli, Anadolu insanı tiyatrodan mahrum edilmemelidir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Ataç’a Saygı”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.6, (d.)

Yazı, Nurullah Ataç’ı anmak amacıyla yazılmıştır. Onun eski kuralları yıktığını, Türkçeye yeni bir soluk kazandırıldığını belirten yazar, Ataç’tan övgüyle söz etmektedir. Yazar, “Dilde özleşmeye varma ancak onun gibi güçlü bir yazarın elinden geldi. Her çeşit engeli göze alarak bu yolu bırakmadı. Gönül istiyor ki sanatçılarımız dilde özleşmeye gitmeyi istemiyorlarsa, hiç olmazsa Ataç’ın edebiyatımıza getirdiği yenilik anlayışını sürdürmeye çalışsınlar.” (s.6) demektedir.

Uyar, Turgut, “Ozanın İşi”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.6-11, (d.)

Uyar, bu yazısında şiirin ne olduğunu, şairin neyi anlatmak istediğini ele almıştır. Uyar, şiir açıklamalarına geniş yer verir. Şiir açıklamalarının şiiri bütünüyle aydınlatamayacağını savunur. İkinci Yeni ismini vermese de İkinci Yeni şairlerinin genellikle şiir açıklamalarını yersiz hatta gereksiz bulmaları yönündeki görüşüyle paraleldir bu düşünceler.

İlbaş, M. Hadi, “Garcia’ya Güldürecek Mektup”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.5-11, (d.)

Yazıda, Türk gençliğinin Türkiye’nin kalkınmasında geceli gündüzlü ve sorgusuz-sualsiz olarak çalışması gerektiği görüşü savunulmaktadır.

Duru, Orhan, “Fazla Duygulu”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.6-11, (d.)

Şehir yaşamından söz eden yazara göre, kalabalık yerlerde yaşayan insan fazla duygulu değildir.

Edgü, Ferit, “Kuzgun Bur Kurtuluş Günü”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.7-11, (d.)

Çağın bunalımlarından söz eden yazar, değerlerin sarsıldığı ifade etmektedir. Yeniliğin resimde, müzikte, heykelde, edebiyatta vs. kendini hissettirdiğini söyleyen yazar, yeniliğe direnenleri küçümsemektedir. Her alanda yeni bir dilin oluştuğunu belirten yazar, bir heykeltıraşın heykellerini sanatsal açıdan değerlendirmektedir.

Sanatçının bu çağda kendini bulma arayışı içinde olduğunu vurgulayan yazar, herkesin kurtuluş yolunu aradığını dile getirmektedir. “Hiçbir zaman sanat alanında bunca okulun çıktığı, akımların iflas edip, yeni baştan bir yenisinin kurulduğu görülmemiştir. Ordan oraya yalpalamak, bir noktada direnmemek, arayış, günümüz sanatçısının en belirgin özelliklerinden biri, belki de başlıcasıdır. Resimde, müzikte, heykelde, yeni bir dile gidiliyor.” (s.11)

Onaran, Mustafa Şerif, “Yenilik Anlayışı”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.6, (d.)

Yeniliği Tanzimata kadar götürerek bunun edebiyatımız açısından gerekli olduğunu vurgulayan yazar, yeniliğin ilgiyle incelenmesi gerektiğini belirtmektedir.

“Bugünün sanatçısı insandaki değişen ruh durumunu anlayabilmek için kelimeler arasındaki ilgiden yeni bir düzenle bir bileşim kurmaya uğraşıyor.” (s.6)

“Demek ki belli bir gerçeği anlatan kelimelere inanmamak, kelimeler arasındaki ilgiden aşılınarak daha yeni anlatım biçimleri bulmak gerekiyor.” (s.6) diyen yazara göre, belli bir gerçeğin olmayışı sanatçıyı yenilik yapmaya itmiştir: “Sanatçıyı alışılmış söyleyişlerden uzaklaştıran bu yenilik anlayışı olmuştur.” (s.6)

Yazar, *Pazar Postası*’nda öteden beri “<<İkinci Yeni>>lerin savunması yapılıyor.” (s.6) diyerek *Pazar Postası*’nın İkinci Yeni’yi savunduğunu dile getirmektedir. İkinci Yeni şiirinin kapalı olduğunu söyleyen yazar, “.....yenilik anlayışının ışığında <<İkinci Yeni>> bir <<Kapalı Hava>> olarak kalmaktadır.” (s.6) diyerek kapalılığa vurgu yapmaktadır. “Açıklama şiiri ne kadar zayıflatırsa, kapalılık da o kadar zayıflatır. (...) Haşım’ın <<Vuzuhu kurşuna dizmeli>> sözünü yanlış anlamamalıdır.” (s.6) diyen yazar, İkinci Yeni’nin şiir anlayışıyla A. Haşım’ın anlayışının bir olmadığını savunmaktadır. Yazara göre, bugünün sanatçısının alışılmış söyleyişlerden uzaklaşarak yeni anlatım biçimleri araması gerekir. Bundan sonra biçim kurulmalıdır. Biçimin bir eğitim işi olduğunu söyleyen yazar, bunun şairi kalıcı kılacağını belirtmektedir.

Yenilik heveslisi olmaktan çok bunu güzel örnekleriyle ortaya koymak gerektiğini savunan yazar, “Bakıyorum da günümüzde her hangi bir yenilik anlayışına inanmadan, bu anlayışın nasıl bir zorluluktan geldiğini bilmeden, şaşırtıcı

güzellikteki örneklerini vermeden bir takım yıldızlı ilkelerini savunan yenilik heveslileri belirdi.” (s.6) der.

Rimbaud, Arthur, “güneş daha sıcaktı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.12-11, (d.)

Yazı, Rimbaud’nun 10 yaşındayken (1864) kaleme aldığı denemesinden ibarettir. Rimbaud, ailesine ve yaşamına ilişkin bilgilere ve gelecekte ne olmak istediğine yer vermektedir. Ayrıca, Rimbaud, Latince hakkındaki görüşlerini de ifade etmektedir.

Demir, Özlü, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda, yalnızlık konusu üzerinde durulmaktadır. Yalnızlığını anlatan yazar, her şeyin anlamsız olduğunu belirtmektedir.

Sümer, Güner, “Perdenin Gerisi”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.8-11, (d.)

Yazıda, tiyatro oyunlarının temsili sırasında sahnenin gerisinde yaşananlar anlatılmaktadır. Yazar, bir oyunun arka plânındaki kişiler özellikle de dekor, perde vs. yi hazırlayan işçiler hakkında bilgi vermektedir.

Süreya, Cemal, “Pencere: Şiir Adamı Rahatsız Etmeli”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6-11, (d.)

Şiirin baskı ile birlikte anılması gerektiğini vurgulayan yazar, baskı olmadığı zamanlarda şiirin kendisine yeni bir baskı bulduğunu dile getirmektedir. Yeni şiirin de baskıya karşı koyduğunu dile getiren yazar, daha sonra şair şiirde düşünce konusunu ele alır.

“....şiirde genel olarak düşünce hem kişiseldir, hem de öyle pek belli kurallara bağlı sayılmaz. Bu daha çok yeni şiirde böyle” (s.6) diyen yazar, düz yazıdaki düşünce ile şiirdeki düşüncenin farklılığından söz etmektedir. Yazara göre, şiirdeki düşünce oynaktır, delidir, değişkendir.

Duru, Orhan, “İzlenimler”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.7-11, (d.)

Duru, bu denemesinde geçirdiği bir Pazar gününü anlatmıştır. Yazar, aldığı kararları, bu boş günde ne yapacağını anlatmaktadır.

Edgü, Ferit, “Ahlâk, Ahlâk, Ahlâk...”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.7-11, (d.)

Ferit Edgü, batı edebiyatıyla at başı giden bir Türk edebiyatının var olmadığına inandığını belirterek başlıyor yazısına. Edgü, yaratma çağına geçemediğimizden yakınmaktadır.

“Doğrusu istenirse bağınazlık, halkın bağınazlığı her toplumda vardır. Bir sanatçı, bir yazar, karşısına dikilen tehlikeyi aşmaya savaşırsa, öyle sanıyorum ki işi daha baştan yitirmiş olur.” (s.7)

“Jean Genet’in unutamadığım bir sözü vardır, bir mektubunda <<sanatın ödevi>> diyor Genet, <<en büyük ödevlerinden biri mutlak bir dinsel bağlılığı açacak, onun çok üstüne çıkacak güzelliği yaratmaktır. Bu güzellik en azından bir şiirin gücünde olmalıdır, yani bir cinayetin.” (s.7)

Edgü, gerçek mükemmelliğe ancak ahlâkçı bir edebiyatla ulaşılacağını savunmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eskiye”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.6, (d.)

Yazıda, eski-yeni çatışması hakkında görüşlere yer verilmektedir. Eski ve yeniye karşılaştıran yazar, “... çoğunluk eskiden yanadır. Yerleşmiş kanıların birden değişmesi, yeni bir düşünüşün bunların yerine geçmesi kolayca olmuyor. Yenilik akımlarına karşı eskinin direnmesi ilk çağlardan bu yana hızını kaybetmemiştir.” (s.6) şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Sümer, Güner, “Yeni Devlet Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.8-11, (d.)

Yazıda, ABD’de yayımlanan *Theatre Arst* adlı derginin son üç sayısından yararlanılarak Broadway ve ABD’nin diğer tiyatrolarında oynanan tiyatro eserleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Türlerin Karıştırılması”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7-10, (d.)

Yazıda, müzik, resim ve şiirin iç içe olduğu görüşü üzerinde durulmaktadır. Sanatta birebir bir karıştırımın olamayacağını belirten yazar, bu türlerin ancak birbirinden etkilendiğini dile getirmektedir.

“Müzikle biçne-anlam bağıntısı diye bir şey olmadığı halde şiirde kelimeleri ne yapsak bütün bütün anlamsız kılamayacağımız açıktır.” (s.7)

“Kelimelerin anlamsızlığına dokunulunca bir şey daha söylemek yerinde olur. Şirle başka sanatların karıştırılması yalnız kendisini yabancı sanatın büyüsüne kaptıran şairlerde görülüyor değil. Felsefi bazı inanışlar da sanatçı ve eleştirmecileri oraya itebiliyor.” (s.7)

“Bu, yapıtın anlam olduğu değil de bir varlık olduğu öğretisinin benimsenmesi oluyor. Bizdeki yeni şairler ve yenici eleştirmenler içinde anlamsız şiiri savunanlardan bir kısmı (İ. Berk ve M. Erdost gibi) aslında bu öğretiye yakınlık duyan kimselerdir. Ne var ki onların bu yakınlık duyuşlarında bir felsefi disiplinden, estetik tarihinden faydalandıklarına dair ortada bir belirti yoktur.” (s.10)

Güden, F., “Ali Büyükhelvacı’nın Resimleri Ya da Paul Klee’ye Selam”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.10, (d.)

Yazı, Andre Gide’den bir alıntı ile başlamaktadır: “Benim amacım okunmak değil, tekrar tekrar okunmaktır.” (s.10) Ali Büyükhelvacı’nın resimlerine bakarken aynı şeyleri düşündüğünü dile getirmektedir. Büyükhelvacı’nın sanatından söz edilerek onun Paul Klee’ye varmak istediği öze yöneldiği belirtilmektedir.

Lesoualch, Theo, “Tiyatro ve Geleceği”, (Çev.Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.8, (d.)

Yazıda, tiyatronun tanımı ve işlevi üzerinde durulmaktadır. Ayrıca yazar, kısa bir tiyatro tarihine de yer vermektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Açıkça”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6, (d.)

Yazıda, açık yazma konusu üzerinde durulmaktadır. Süslü yazmaktan kaçınmak gerektiğini ifade eden yazar, kimi yazarların açık olamadıklarını ve anlama sorumluluğunu okuyucuya yüklemelerini haksız bulduğunu belirtmektedir.

Süreya, Cemal, “Pencere: Chagall’ın Şiirleri”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6, (d.)

Yazar, “Yazmam daha aşk şiiri” adlı şiirini Chagall’ın etkisinde kalarak yazdığını ifade etmektedir. “Şiir, Chagall’da her yerde şiir vardır.sevişmek, Chagall’da her yerde sevişilir. Her resmin bir köşesinde özel bir sevişme yeri vardır.” (s.6)

Yazar, şiirlerindeki Chagall etkisini şöyle açıklamaktadır: “Chagall gibi perspektifini türlü nüanslar halinde ama hiç tekrara düşmeden verebilmiş sanatçı pek yoktur. Fazıl Hüsni’yü düşünün ufak bir nüans alabilmek için son yıllarda ne şiirler <mahkûm> etti. Cahit Sıtkı nüansı da şiiri de birlikte kurtarayım derken ikisini feda etmiyor muydu? Genç şairlerimizin çoğundaysa yeni bir şiir oluyor. Bir şiirin yeni olması, tek başına bir ayrı oluşla değerlendirilecek sanki. (...) Oysa ki, o şiirin değil şairin ayrı olması iş. Kişiliğin ilk belirtisi ayrı olmaktır ama, ikinci ve daha önemli bir belirtisi de yapıtlar arasında düzenli bir görüşü yaşantıyı, ya da zevkler bütünü gösterebilmektir. Asıl odur.” (s.6)

Duru, Orhan, “Deneme: Akış”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda, zaman konusu ele alınmaktadır. Yazar, insanın çalışmaktan kaçtığını ve zamanının çoğunu boşuna geçirdiğini savunmaktadır.

M. E., (Muzaffer Erdost), “Havadan Sudan Ya da Yanlış Mücadeleler”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.12, (d.)

Yazının bütününde Aziz Nesin’den söz edilmektedir. Nesin’in eserlerinin adlarına yer veren yazar, mizahın önde gelen temsilcisi olduğunu dile getirmektedir. Yalnızca Peyami Safa’nın onu övmeye cesaret ettiğini belirten yazar, “Samimi ve açık olmayan mücadeleler, mücadeleyi güçleştirir. Aziz Nesin meselesi, bir davamızı bünyesinde topluyor. Bunun halli açıkça konuşulmalıdır.” (s.12) ve

“Aziz Nesin’e tek yer veren dergi Akbaba’dır... Nedir? Ne oluyoruz? Bir yanlış yolda olduğumuzu hesap edebiliyor muyuz?” (s.12) şeklindeki görüşleri dile getirerek Aziz Nesin’e sahip çıkmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Çalışmak”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda, Knut Hamsun’un *Dünya Nimeti* adlı romanının kahramanı İsak’ın çalışmaya olan düşkünlüğü üzerinde durulmaktadır. Daha sonra Balzac, Goethe gibi kimi yazarların yaşamlarından anekdotlar sunan yazar, sanat çalışmalarının bir yan uğraşı olup olmadığı sorunu üzerinde durmaktadır. Sanatçıların her türlü şartta ilgi ve istekle çalışabileceğini ifade eden yazar, Balzac’ın borçlarını ödemek için bir çok kitap yazdığını; Goethe’nin ise bilim adamlığı ve yöneticiliğinin yanı sıra Weimar’da 133 kitap yazdığını bildirilmektedir.

Oktay Ahmet, “Kule”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.7-11, (d.)

Yazıda, yalnızlık konusu ele alınmaktadır. Yazar, çağdaş insanın kullanıldığı ve kendisinden uzaklaştırılmaya çalışıldığı görüşünü dile getirmektedir.

Edgü, Ferit, “hayırlama ve olumlamlar”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)

Yazar, ölüm, aşk, acı ve yokluk konularındaki görüşlerine yer vermektedir.

Mazlum, Osman, “Yeditepe Armağanı Dolaylarında”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.12, (d.)

Yazar, Yeditepe Şiir Armağanı’na aday olan dört şairi ve onların eserlerini tanıtmaktadır. Özdemir Asaf, Mahmut Kuru ve Edip Cansever’i ve eserlerini tanıtan yazar, “Ben olsam oyumu Yerçekimli Karanfil’e verirdim” (s.12) der.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Ölüm”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)

Yazıda, ölüm konusu ele alınmaktadır. Yazar, kimi şairlerin ölüm ile ilgili mısraları üzerinde durmaktadır.

Sümer, Güner, “Festival Modası”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.8, (d.)

Yazıda, Şubat 1958’de yapılan amatör tiyatro festivalinden sonra amatör tiyatroların kabuğuna çekildiği görüşü üzerinde durulmaktadır. Yazar, amatör tiyatroların neden çalışmadıklarını sorgulamaktadır.

Uyar, Turgut, “Yenide Aranması Gereken”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.6, (d.)

Yazıda, şiirde biçim ve değişme konusu ele alınmaktadır. Yazara göre, şairi şiir yazmaya yönlendiren birinci etken biçim kaygısı değildir. “Son günlerde, şiirimizde bir yenileşme, bir değişme olduğunu fark edip bu değişmenin niteliklerini, onu, kendinden öncekilerden ayrı kılan <<Caractère>> i araştıranların çoğu yanlış bir tutumla, bu şiirin biçimi ile hatta bazı <<teknik>> değişimleri ile ilgileniyorlar. Yeninin bütün ayrıcalığını bunlara dayamak istiyorlar.” (s.6)

Orhan Veli’nin yenileşme çabalarından da söz eden yazar, değişimin toplumsal şartlarla ilgili olduğunu vurgulamaktadır.

Karakoç, Sezai, “Şiir ve Mantık”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda, Yeni şiirde anlam ve biçim konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, Türk şiirinin çağdaş şiire gelinceye dek kafiye ve ölçü dışında mantık kurallarıyla yürütüldüğünü dile getirmektedir. “... günümüz, her şeyin temelinden şüphe ederek, dış şartları, şiirin tekniğini ve biçimini yapmaya yeter olmaktan çıkardı. Şiirde devrim, kafiye nasip olmamıştı. Şiiri dıştan gelen baskıdan değil, içten büyüten bir cevherden beklemek gerekti.” (s.6)

“... anlam, yeni şiirde kendi öz fonksiyonunu yitirmiştir. Bir uyurgezerdir. Hafızasını kaybetmiştir belki. Şüphesiz şiir mantığı düz yazı mantığı ile başlar; en az odur. Ama onunla yetinmez; onu, kendi yapısının gereği işlerle yükler. Gerçi yeni şiir, yer yer anlamsızlığı dener. Yer yer anlam boşlukları bırakabilir, anlam sıkıntıları çıkabilir, anlam tatilleri yapabilir. Ama büsbütün anlamsız şiir düşünülemez. Çünkü; şiir mantığı ne kadar değişik olursa olsun, genel mantıktan çıkmaz. ” (s.6)

“Yeni şiirin klasik şiirden farkı, fon olarak, düşüncenin yanı sıra, şuuraltını, davranışları, benliğin en geniş anlamıyla vaziyet alışını da seçmesidir. Yeni şiirin oluşunda zekanın payı eski şiiri kat kat aşkındır gerçi. Ama, günümüz şiirinde zekanın hüküm payı, şiiri bağlamaktadır daha çok. Şiirin çıkışı, klasik şiirdeki gibi yalnız zekadan ötürü değil. Klasik şiir, düşünceyle başlıyor. Kafiye ve ölçü ile dinlendiriliyordu. Yeni şiir ise, en az düşünceyle başlıyor, bütün yaratma jesti harekete geçiyor, ancak zeka ile dinlendiriliyor. Düşünce dediğim, genel mantığa göre düzenlenen ilk kütle. ” (s.6)

“Yeni şiir, yeni mantığı deniyor. Freud, Bergson, W. James’in doğuşunu hazırladıkları mantığı. Aristo ve Kant’ın (mantık) ve (akıl), yerine, insanı soyut değil, somut olarak anlayan yeni mantık Dostoyevski’de ilkel şemalar halinde insani olguların gerisinde duran şaşırtıcı ruh halleri. ” (s.6)

“Rimbaud’daki fantezi, isyan ve gizli alay, Sartre’daki bunalım, Eliot’daki Tanrıya yakışır ağırbaşlılık, sessizlik, eser kahramanlarıyla yazarların kavgaları, sebepsiz cinayetler hep bu yeni mantığın evrenle ufaktan yaptığı alışma denemeleri. Klasik idrakten sapışlar. Pragmacılık, hayattan ilgisini kesmiş düşünceden kaçıyor, gerçeğin pek öyle dışta ve eşyada var bir şey değil, insanların yarattığı bir şey olduğunu ortaya koyuyor. ” (s.6)

“Yeni şiir, mantık karşısında aktiftir. Her şiir geldikçe mantık değişiyor. Giderek bir özel mantık doğuyor (Şiir Mantığı). Bu yeni mantığın genel eğilimi yenilenmektir. Boyuna yenilenmek. Bunun için, eski şair olgun bir insansa, yeni şair bir çocuktur. Çocuk gibi idrakleri taze ve hürdür. Çocukça vehimleri vardır. Korkmaz ve utanmaz. Topluma aykırı şeyler de söyler. Çelişikliğe bile düştüğü olur. Yeni insanın iç oluşunu, bu çelişik yapının gerisinde, iyi niyet bulmakta güçlük çekmez ama Yeni şiir, Eskimo şiirlerine benziyecek, zenci türkülerini andıracak papirüslara yazılan şiirleri hatırlatacak, benziyecek hatta andıracak ve hatırlatacaktır. Çünkü o da, onlar gibi, insanı doğrudan doğruya verir ve araya bir balmumu tabaka koymaz. Tarih içinde insanın deneyle bulduğu ve var ettiği anlama sıkı sıkıya yapışmaz. Evreni yeniden deniyecek kadar cesurdur. Ama yeni şiiri ilkel şiirlerle eşit bulmamalı, benzerliği buraya kadar götürmemeli, çünkü yeni şiir, bir yandan klâsik anlamı son ucuna götürür, öbür yandan jest ve harekete ön plânda yer verir, çift değerli bir fonksiyon sahibidir. Çok defa sebep-hareket zorunluluğunu bozar, ama

sebeup ve hareketi at başı yürütmekten de kendini alıkoymaz. Bu yüzdendir ki, onda, açık ve seçik sebepli her şey kadar, sebepsiz gibi gözüken olaylar, kaçışlar, aptallığa varan kahramanlık, fedakârlık ve aşklar aydınlanır. ” (s.6-11)

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Korku”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.6, (d.)

Yazıda, toplum baskısı nedeniyle kişi ve sanatçılarda ortaya çıktığı savunulan korku konusu ele alınmaktadır. Yazar, toplum baskısı nedeniyle kimi korkuların ortaya çıktığını belirtmektedir. Sanatçının bu korkuyu farklı şekillerde ortaya koyduğunu savunan yazar, asıl konunun toplum baskısı iken söz gelimi şairin bu durumu şiirlerine aşk olarak yansıttığını dile getirmektedir. Söz konusu korkuyu yazar, Necati Cumalı, Cahit Sıtkı, Fazıl Hüsni, Ugo Betti, Orhan Asena ve Stefan Zweig gibi sanatçıların eserlerinden yaptığı kimi alıntılarla işlemektedir.

Özlü, Demir, “Kış Yazıları: Ahlâk”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.7-11, (d.)

Yazıda, sanatçılarımızın içten olmadıkları, sağtöre baskısını yaşadıkları ve yeteri cesareti gösteremedikleri görüşü dile getirilmektedir. Yazar, içten olmayan bir toplumda yaşadığımızı dile getirmektedir. İnsanların gerçekleri gizleyerek, şirin görünme adına içten olamadıklarını belirtmektedir. Kapsamı özelleştiren yazar, bizim sanatçılarımız da sağtöre değerlerini aşmadığını, yeteri yürekliliği gösteremediğini ifade etmektedir. Bu durumu içtenliğe bağlayan yazar, Türk yazarların batılı yazarlar gibi cesur olamadığını savunmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.6, (d.)

Yazıda, Salâh Birsell’in son çıkan kitabı olan *Sen Beni Sev* ile ilgili tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Özerdim, S. N., “Millî Kütüphaneye Yardım Derneği”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.12-11, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane Yardım Derneği'nin gelirlerinin azlığından yakınılmaktadır. Türkiye'de faaliyet gösteren kütüphanecilik ve kitaplarla ilgili derneklerin adlarına, kuruldukları yerlerin adlarına ve başkanlarının adlarına yer verilmektedir. Yazının devamında edebiyat ve çocuk edebiyatı alanlarında haftanın bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Uyar, Turgut, “Çağını Yitirmek”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.6-11, (d.)

Yazıda, şairin çağına bakışı ele alınmaktadır. Yazar, Orhan Veli'nin eski kalıpları yenilemeyi başardığını belirterek şiirde bir yeniye gidişin olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, şair kavramına da açıklık getirmek istemektedir. Şairin çağını yansıtmayı “Ozanın çağını yansıtmayı dedim. Çağının meseleleri mi bu. Belki evet. Ama bir tedirginlik yahut mutluluk, yahut isyan yahut bir başka şey halinde, ozanın kişi yaşamasından şiirine vuran şeyler kendine ait oldukça çağına da ait olan şeyler. Büyük büyük laflar, mutluluklar değil yoksa.” (s.11) şeklinde açıklanmaktadır.

Gündüz, Okan, “Duraklama Devri”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6, (d.)

Yazıda, Türk şiirinde bir duraklamanın var olduğu görüşü savunulmaktadır. Orhan Veli, Sait Faik ve Nurullah Ataç'ın ölümünden sonra Türk şiirinin bir duraklama dönemine girdiğini savunan yazar, “Şu beş yıl içerisinde, Mavi hareketiyle, Pazar Postası'ndaki yeni şiir hareketi bir yana bırakılacak olursa geriye, özensiz birkaç ufak tartışma ve kendi ölçüsünde ufak tefek yankılar uyandırabilen birkaç kitaptan başka bir şey kalmaz.” (s.6)

“Mavi hareketinin yetersizliği veya köksüzlüğü yüzünden olumlu bir sonuca varamadığını ve yeni şiirin ise daha meyvalarını veremediğini düşünürsek, koskocaman bu beş yılın sadece bir uyku devresi olduğunu zorunlu olarak kabulleniriz. ” (s.6)

“... Mavi'nin sonuç olarak sona ermesiyle yetiştirdiğimiz umutlarımızı, şimdi Pazar Postası'na bağlamak, Pazar Postası'nın bugünkü çırpınmaları ise bence yetersizdir. Bir yıldır süregelen bu uğraşmalar, gökçe yazınımızı bu duraklamalardan

kurtaramamıştır. Bu da, Pazar Postası'ndaki davranışın yetersizliğini apaçık gösterir. Niçin yetersizdir? Orhan Veli şiiri, şiirimize, şekil yönünden bir yenilikle beraber – hatta ondan defalarca daha önemli- insan anlayışında da bir yenilik getirmişti. Sait de hikâyede aynı şeyi yapmıştır. Pazar Postası ise, sırf şekil yönünden bir yeniliği arzuluyor. Bence, sonu bir başarısızlıktır. ” (s.6)

“İkinci olarak, gökçe-yazınımızı ayakta tutacak, ileri götürecek güçte kişiler yok diye düşünüyorum. ” (s.6) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Yazar, yazının devamında *Varlık* ve *Yeditepe* dergilerinin eski sanat güçlerini yitirdiklerini ve eski satış rakamlarına ulaşamadıklarını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.12, (d.)

Yazıda, edebiyat, halk edebiyatı ile ilgili olarak haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir. Ayrıca S. N. Özerdim, yazısında Amerika'da bibliyografya eserleri yayımlamakla ün salmış bir kuruluşun tarihçesi ile ilgili konferansa az katılım olmasından yakınmaktadır. Yazıda, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere de yer verilmektedir.

Örkün, İlginç, “Elemtere Fiş”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.10, (d.)

Yazıda, Avrupa'da düzenlenen karikatür yarışması üzerinde durulmaktadır.

Öz, Erdal, “Karşı Durulmayan”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.7, (d.)

Yazıda, farklı türlerde eser vermek isteyen yazar ve şairler söz konusu edilmektedir. Yazar ve şairler için bir diğer alana geçiş ve o alanda eser verme çekingenliğinin söz konusu olduğunu belirten yazar, Cemal Süreya, Turgut Uyar ve İlhan Berk gibi şairlerin düzyazı da yazdıklarını ifade etmektedir. Romancı ve öykücülerin eleştiri yazabileceklerini dile getiren yazar, sanatçıların farklı türlerde eser vermelerinin doğal olduğunu vurgulamak istemektedir.

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.12, (d.)

Yazıda, edebiyat, halk edebiyatı ile ilgili olarak haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir. Ayrıca S. N. Özerdim, yazısında Amerika’da bibliyografya eserleri yayımlamakla ün salmış bir kuruluşun tarihçesi ile ilgili konferansa az katılım olmasından yakınmaktadır. Yazıda, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere de yer verilmektedir.

Acarı, Halis, “Şair ve Şiir Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, 7, (d.)

Yazar, kimi şair, yazar ve sanatçıdan şiir ve şair hakkında söylenmiş özlü sözlerine yer vermektedir.

Inge, William, “Tiyatro Yazarı ve Görevi”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.8, (d.)

Yazar, tiyatro ile ilgili görüşlerine yer vermektedir. Tiyatronün görevi konusunu işleyen yazar, tiyatronun gerçek görevinin gerçeği olduğu gibi yansıtmak olduğunu dile getirmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: İnanmak”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.6, (d.)

Yazıda, felsefi şüphe konusu ele alınmaktadır. Descartes’tan örnekler veren yazar, onun sağlam mantığa şüpheyile vardığını dile getirmektedir. Bir şeylere inanmak için şüphe etmek gerektiğini; ancak toplumun yozlaştığını anlatan yazar, inanmanın ve bir şeylere tutunmanın insana mutluluk getireceğini vurgulamaktadır.

Uyar, Turgut, “Anlamak mı?”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.6, (d.)

Yazıda, yeni şiirde anlam konusu ele alınmaktadır. Yazar, yeni şiiri anlamadıklarını söyleyenlere yanıt olarak şiirin anlamı konusunda şu görüşlere yer vermektedir: “Yeni şiirimizi, şiirimizde belirip gelişen yenileşme üstünde konuştuğum bazı kimseler <<anlamıyoruz>> dediler. <<Kelimelerin durup dururken

yerlerinden uğratılmasını, dile, acayip bozuk bir düzen bozuk bir düzen verilmesinin nedenlerini, bir bakıma isteyerek varılan bir anlamsızlık düşkünlüğünü anlamıyoruz.>>” (s.6) Yazara göre bu görüşleri ifade edenleri, “<<anlamak>>ı dildeki, düşüncedeki karşılıklarından, en çok, <<bir şeyin ne demek olduğunu kavramak>> karşılığında kullanıyorlar. ” (s.6) şeklinde değerlendirmektedir. Yeni şiiri beğenmeyenleri ise anlam konusunda “hoşlanmadıklarını, beğenmediklerini, doğru bulmadıklarını anlatmak için, şöyle yukarıdan <<anlamıyoruz<< diyenler de yok değil. ” (s.6) şeklinde değerlendirmektedir.

Yazar, yeni şiiri anlamayanlara, yeni şiirin şu niteliklerinden söz etmektedir: “Doğrusu anlamayanları, anlatmakta güçlük çekenleri kınayamadım. Bir ozanın çok özel, çok kişisel yaşamasına girmek mümkün değildi elbet. Hele böyle, ozanın, pek özel bir bakışı, bir düzeni de olunca, üstelik, yurdumuzda şiir, hiçbir çağda, günümüzde olduğu kadar ozanına bağlı, ozaniyle açıklanabilir olmamıştı. Şiirde biz, çoğu zaman ortaklaşa duyguları bulmaya alışmıştık. ” (s.6)

“Anlamak, en son gelir bir yaşama düzenine, bir alışkanlığa bağlanır diye düşünüyorum. ” (s.6)

“... bizim, onu anladığımızı sanarak <<şair-i azam>> dediğimiz günlerde Hamit ne diyordu. <<Sanmayın yer katında bir bodurum- Açmıştım gök yüzünde bir uçurum- Ki derunumdan ben varımı ancak- Anlayan kimse var mı- Anlayan kimse var mı hatırdı- Ben eminim ki devr-i hazırda- Yazdığım şeyler anlaşılmayacak>>” (s.6)

“Şimdilerde, şimdilerde değil daha baştan beri, ozanların kendileri de ne yaptıklarını anlamıyorlardı. ” (s.6) diyen yazar, ozanları küçümsemek istediğinden değil, ozanları yeniliğe iten, başka düzenlere, değişmelere gitmek zorunda bırakan anlamak ya da anlatmak olmadığını dile getirmektedir. “Bir güzellik sevgisidir olsa olsa. Bir ozan da yeni güzellikler sezinledi mi, bu eninde sonunda gerçekleşecek demektir. İşte Haşim’e, Yahya Kemal’e, Fazıl Hüsnü’ye inanmışlığımız. Git gide ozan, kendi yeniliğinin, kendi özel görüşünün, kendi değerlerinin kapılarını kurar ve şaşarsınız, sonunda anlaşılır. ” (s.6)

A. Turgut, “Dergilerde: Küçük Dergilere Çağrı”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.8, (d.)

Yazar, Anadolu’da yayımlanmakta olan küçük dergilerde çağrıda bulunarak büyük kentlerde de okunabilmek için her türlü çalışmayı yapmalarını istemektedir. Yazar, söz konusu dergilerin bulundukları küçük yerlerde hapis kalmamalarını ve daha fazlasını aramaları gerektiğini ifade etmektedir.

Uyar, Turgut, “Eskilerle Anlaşalım”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.6, (d.)

Yazıda, yeniliğin yerleşmesi gerektiği görüşü savunulmaktadır. Yazar, sanat alanında ortaya çıkan birçok yeniliğin ilkin şiirimizde ortaya çıktığını belirtmektedir. Yazara göre, Türk toplumunda da sanattaki pek çok yenilik şiirle başlamıştır ve tüm sanat dalları için şiir bir ‘avante-garde’dir. “Eskiye, eskimişi, alışılmışı, kabarık büyük çizgilerle küçümserseniz, kendi getirdiklerinizin karşılığına yeniliğine dikkat çekemezsiniz.” (s.7)

“Bir yeniliği kabul ettirmenin, belletmenin öbür yönü <<arkadaş dayanışması>>dır, birbirini desteklemedir.” (s.7)

“Bir can bile olsa inanan, aradıkları budur. Böyledir ozan kişi. Her kişioğlu böyledir. Kendisine, inanan, bağlandığı, yazdıklarının etkileyip uygulandığı çevre olmadan gelişmesi, hatta yazması mümkün değildir. Aksi halde şiir gayesine varmamış olur.” (s.7)

“Yeni şiirimiz, yeni ozanlarımız, bu çok meşru yollardan yararlanmak istemediler. Hiçbirinin eskileri, yadsıdığını, gerçekten değer taşıyan hiçbir yaşlıyı küçümsediğini söyleyemezsiniz. Arkadaş dayanışmasına yüz vereni de yok üstelik. Bu bir bakıma, bu yeniliğin. Bu bir bakıma, bu yeniliğin pek kökünden kopmamış olduğunu, bu çeşit düzenlere gereksinme duymayacak kadar eskiden çıkıp geldiğini anlaşılmış, bilinmiş, hiç değilse öyle sayılan bir <<eski>>ye, bir alışılmışa bir geleneğe bağlı olduğunu gösterir.” (s.7)

“Bu gelişen yeniliğimiz, şiirimiz için iyi bir nottur. Ama buna rağmen <<eskilerle barışalım>> diyorum.” (s.7)

Okta, Ahmet, “Politika Korkusu”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.3, (d.)

Yazarların da politikayla ilgilenmeleri gerektiğini savunan yazar, yazar sorumluluğu üzerinde durmaktadır.

Atkinson, Brooks, “Soyut Tiyatro”, (Çev.Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Samuelli Beckett ve Eugene Ionesco üzerinde durulmaktadır. Ionesco’nun Romanya’da, Beckett’in İrlanda’da doğduğunu belirten yazar, ikisinin de Paris’te yaşadığını belirtmektedir. Hem Samuelli Beckett hem de Eugene Ionesco’nun kendi gelenek kalıplarını ülkelerinde kıramadıklarını, göç ettiklerini ve toplum yapısına dıştan bakma rahatlığına ulaştıklarını ifade etmektedir. “Bu kişiler geldikleri toplumdan kesin olarak kopmuş, yaşadıkları toplumun kuralları ile de hiçbir zorunlu ilgi kuramamışlardır. Böylece asılları ile ilgilerini kesmeyen insanların gelenek haline gelmiş hayatlarını kuşatan çemberin dışında kalmışlar ve onlara oradan bakabilme kolaylığına ermişlerdir. Soyut sanatçı kendi başına yaşar ve alışılmış hayatın güvenliğini kabul etmez. Ögeleri, geleneği sürüp çıkarmıştır. (...) Aslında kendileri de seçik bir bildiri veremedikleri için, ben de beraber, birçok tiyatro sever, Ionesco ve Mr. Beckett’in oyunlarına gerçek ve belirli bir açıklama altında toplamağa korkuyoruz. Herkes kendi açısından tanımaya çalışıyor onları.” (s.12)

Yazının devamında ise, Ionesco’nun *The Chairs*, *The Lesson*; Beckett’in *Endgame* adlı oyunlarını anlatan yazar, iki sanatçının sanat anlayışlarını ortaya koymaktadır. “Sonuç olarak Mr. Ionesco, kuvvetli tipler canlandırma gücü ve oynak kalemi ile hem kendini hem de seyircisini doyuracak yolu bulmuştur. Yalnız ortaya getirdiği konular üstüne fazla düşünmemek gerek.” (s.12)

“Mr. Beckett’in oyunlarındaki karamsarlığa ancak onun usta bir yazar olması hak verdiriyor. Öyle kolaya giden, azımsanacak bir yazar değil. Katılmış, ulaşılması zor, çetin bir yazar. Kendine has inançları var. Oyunları gibi. Kolay anlaşılmıyor ama büyüleyici bir tarafı var.” (s.12)

Ernart, Ege, “Güner’e Sevi”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.11, (d.)

Yazıda, Güner Sümer’den kaynaklı bir aşk acısı anlatımı vardır.

Işık, Adnan, “Ey Benim Dev Memelerinde”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Türkiye’de çalışan “Pav” adlı bir Fransızın yaşamı ile Türkiye insanının yaşamları arasındaki farklar ele alınmıştır. Yazıda Anadolu insanının yaşama biçimi ve kültürüne yer verilmektedir.

Michaux, Henri, “Deneyler, Tılsımlar’a Önsöz”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.8, (d.)

Yazının, Henri Michaux’nun 1945 yılında yayımlanan *Epreuvesf Exorcismes* adlı kitabının ön sözünün çevirisinden ibaret olduğu bildirilmektedir. Yazıda, şiir üzerinde tılsımın etkisi olduğu savunulmaktadır. Tılsımın düş olduğunu, bütün şairlerin bu aldatmayla şiirler yazdığını hatta bilimin felsefenin de bir düştan ibaret olduğunu savunan yazar, şiir için tılsım ya da düşü gereklilik kabul etmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.9, (d.)

Yazıda, Amerika’da yayımlandığı bildirilen “Comles” adı verilen resimli macera romanları ve niteliksiz kimi dergilerin ve bunların çevirilerinin piyasada artmasından yakınılmaktadır. Dostoyevski bibliyografyasına da yer verilen yazıda, ayrıca 1858 yılı edebiyat bibliyografyası da sunulmaktadır.

Şendil, Sabih, “Atatürk Köşesi: Kıyafet Kanunu”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.3, (d.)

Yazıda, kıyafet kanununa uyulmaması eleştirilmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.9, (d.)

Yazıda, bir öğretmenin bir köyde yaptığı fedakârlıklar anlatılmaktadır. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir. Bu bibliyografya edebiyat, çocuk edebiyatı başlıklarını taşımaktadır. Bibliyografya N. Erdem tarafından derlenmiştir. Ayrıca N. Duranoğlu tarafından derlenen kütüphane ve kitap dünyasına ilişkin “Milli Kütüphane Kuarteti’nin İlk Konseri”, “Amerikan Haberler

Merkezi, Beyazıt Kütüphanesi'ne kitap hediye etti", "Bir çocuk kütüphanesi kuruluyor", "Bir kütüphane evlenme dairesi oluyor" ve "Zararlı dergilerin satışı yasak edilecek" (s.9) başlıklı haberlere yer verilmektedir.

Üretürk, Vedat, "İnanmamak", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.8, (d.)

Yazıda, Mustafa Şerif'in "Neye inanmayacağını bilmeyen insanın toplumla olan bağları kopmuş gibidir."(s.9) sözü ele alınmakta ve bu sav çeşitli örneklerle çürütülmektedir. Yazar, her insanın mutlaka bir şeylere inandığını ve toplumla bağlarının kopamayacağını savunmaktadır.

Güçbilmez, Erdoğan, "Atatürk Köşesi: Niçin Devrim", *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.3, (d.)

Yazıda, Atatürk devrimlerini zorunlu kılan nedenler üzerinde durulmaktadır.

Ataç, Nurullah, "Günce: Uyku", *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.9, (d.)

Yazarın *Günce*'leri'nin yazı hayatında önemli bir yer tuttuğu belirtildikten sonra Ataç'a ait güncelerin çoğunun *Son Havadis*'te yayımlandığı; bunların toplanıp kitap halinde basılması gerektiği belirtilmektedir. Örnek olsun diye Ataç'ın 24 Nisan 1954 tarihli *Son Havadis*'te yayımlanan "Uyku" başlıklı güncesine yer verilmiştir. Yazıda Ataç'ın son zamanlarda uyumaya yenik düştüğü, uyuma isteğinin ihtiyarlık ve tembellikten kaynaklandığı hayatından çeşitli örnekler vererek dile getirilmektedir.

Aksoy, Erol, "Haldun Dormen Yahut Tiyatro", *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Haldun Dormen'in Amerika'dan gelerek Haldun Dormen Tiyatrosu'nu kurması ve yaptığı çalışmalar anlatılmaktadır. Yazar, Dormen'le *Kamp 17* oyunu sırasında kuliste görüştüğünü, Dormen'in tiyatro çalışmalarında disiplini ön plâna çıkarması anlatılmaktadır.

Duru, Orhan, “Alışkanlıktan Yana”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.8, (d.)

Sanat eserine ve sanatçıya zaman tanımak gerektiğini belirten yazar, bir beğeni düşüncesinin ortaya sürülebilmesi için sanatçıya alışmak gerektiğini ifade etmektedir.

Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.9, (d.)

Akıl ilerledikçe yine aklın toplum baskısına direndiğini belirten yazar, sanatçıların bu baskıya baş kaldırdığını dile getirmektedir. Sanatçıların baş kaldırmasıyla kendini bulduğunu dil getiren yazar, Sait Faik’in kitabındaki bir çok öyküsünün zulme, haksızlığa baş kaldırmanın aforizmalarıyla dolu olduğunu ifade eder.

İsimsiz, “Kılavuzu Karga Olunca...”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.13, (d.)

Yazıda, Ziya Metin’in *Namus Düşmanı* adlı filmini çevirirken İstanbul’un dışındaki bir köyde yaşanan bir olay anlatılmaktadır. Söz konusu olayla, filme gerekli iki kadın figüran için köylüden yardım istemesi ve köylünün filmde oynamayı günah olarak görmesi anlatılmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri I”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11, (d.)

Yazıda, kütüphanecilik mesleği tanıtılmaktadır. Bu yazının bir giriş yazısı olduğunu belirten yazar, kütüphaneciliğin zor bir meslek olduğunu savunmaktadır. Yazıda Milli Kütüphane’de çalışan bölümlerin isimleri verilmiştir. Ayrıca yazının devamında edebiyatla ilgili yeni yayımlanan eserlerin bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Arioğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: İlköğretmen Okullarına Dair”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.5, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin öğretmen okullarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan sorunlar üzerinde durulmaktadır.

Duru, Orhan, “Tekdüze”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.7, (d.)

Yazar, modern dünyanın inanları sıradanlaştırdığını, baskı araçlarının tekdüze bir yaşam ortaya çıkardığını dile getirmektedir. Yazar, Grek kültüründeki çeşitliliğin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Yazara göre, çeşitliliğin savunulması gerekmektedir. Sanatçının tekdüzeliğe, tek tip olmaya karşı durması gerekmektedir.

Öz, Erdal, “Aşk İdi Beni İten”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9, (d.)

Yazıda, insanın içsel yalnızlığına değinilmektedir. Dünya savaşlarının umutsuz insan karakterini ortaya çıkardığını savunan yazar, aşkın insanın gerçek dermanı olduğunu ve yalnızlığı, umutsuzluğu, karamsarlığı yok ettiğini vurgulamaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri II”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.11, (d.)

Milli Kütüphane’ye giren yayınların dört yoldan geldiğini anlatan yazar, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer vermektedir.

Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde II”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8, (d.)

Yazar, Sait Faik’in haksızlığa, zulme karşı baş kaldırmasının öykülerinde önemli bir öge olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, Vedat Günyol’un, Sait Faik’in sağlığında yayımladığı bir yazısında *Son Kuşlar*’la kendi gerçekleri, huyları ve ahlâkı üstüne konuşmaya başladığını dile getirdiğini belirtmektedir. Memet Fuat’ın da böylesi yazıların gençlerin kafasını karıştıracağı düşüncesini ileri sürdüğünü ifade etmektedir. Yazara göre, bir sanatçının kişisel özelliklerinin bilinmesi eserin daha iyi anlaşılmasına olanak sağlayacaktır. Yazının devamında, Sait Faik’in toplumun çürüyen yanları ile verdiği savaş ele alınmaktadır.

Kaner, Rıza, “Müzik: Tzipine, Sarıca, Wiesbaden’liler”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.12, (d.)

Yazıda, George Tzipine ve Ayşegül Sarıcan’ın 8 Mayıs 1958 günü İstanbul Şehir Tiyatrosu’nda verdikleri konser ile Türk-Alman Dostluk Derneği’nin Teutonia’da 9 Mayıs 1958 günü verdiği konser ele alınmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Günlük”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8, (d.)

Yazıda, Nurullah Ataç’ın *Günce*’si ile Salâh Birsell’in *Günlük*’ü günlük türü değeri olarak karşılaştırılmaktadır. Yazara göre, Ataç söz konusu eserindeki yazıları haftalık olarak gazetelere yazdığını ve bu nedenle günlük sayılamaz. Birsell’in söz konusu eserinin ise tümüyle bir günlük olduğunu vurgulayan yazar, Delecroix’nın günlüğün çelişme ve değişmelerle derinleşen bir bütünlüğü olması gerektiği yönündeki görüşlerine yer vermektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri:Sürelî Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.11, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane’nin sürelî yayınları tasnif etmedeki yöntemleri anlatılmaktadır. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Arzak, Aydın, “Festival Hangisi Bir Anlasak...”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.13, (d.)

Yazıda, İsveçli yönetmen Anne Lüksdoff’un *Endugelsaya* ismini taşıyan filmi üzerinde durulmaktadır

Dilmen, Dünder, “Atatürk Köşesi: Atatürk Devrimlerinin Anlamı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.3, (d.)

Yazıda, Atatürk devrimlerinin gerekçelerine yer verilmektedir.

Edgü, Ferit, “Sait Faik’in Çevresinde”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.7, (d.)

Yazıda, Sait Faik'in ahlâk anlayışı üzerinde durulmaktadır. Sait Faik'in parayı yegane ahlâk anlayışı olarak bilen anlayışa tepki gösterdiğini *Öyle Bir Hikâye* ve *Kumpanya* adlı eserlerinden kimi örnekler veren yazar, toplumun yozlaşan ahlâk kurallarına karşı mücadele ettiğini bildirmektedir. Yazar, Sait Faik'in eserlerinde insanı tanıma ve bütün yönleriyle anlatmanın esas olduğunu vurgulamaktadır.

Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Kavga başlamıştı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.5, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylerin kalkınmasındaki işlevi ele alınmaktadır.

Öz, Erdal, “içkilerle aşkla da gelen”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.8, (d.)

Yazıda, sanat eserinin yaratımı üzerinde durulmaktadır. Sanat eserinin ne salt bilinçle ne de bir psikanaliz yöntemiyle ortaya konduğunu belirten yazar, “... bir ayrışım, bir bireşim işidir, bir kompozisyon işidir; görülen, bilinen, denenilen şeylerin yeni bir anlayışla yeniden yoğrulup, yeni baştan kalıplara dökülüşüdür; her şeyden önce de bir biçimleme çabasıdır, öze en uygun, onu en iyi verecek, yaşatacak, onunla en iyi uyuşacak biçimi bulup yakıştırmak, ilkel özle o biçimi bir bütün olarak en iyi uygulamaktır.” (s.8) olduğunu dile getirir. İlhamın Baudelaire'in belirttiği gibi “durmadan çalışmak” (s.8) olduğunu belirten yazar, “... yaratmanın salt mekanik bir işlem olduğunu söylemek istemiyorum. Yaratmanın da yaratıcısına ve yaratma anına özgü, değişken, özel bir serüvenler ağıtı olduğunu biliyorum.” (s.8) der.

Sanat eserinin üretiminin değişik etkilerle gerçekleştiğini savunan yazar, her türlü özel durumun, sarhoşluğun, aşkın bilinç halinin, bilinç dışının gibi birçok faktörün etki ettiğini dile getirmektedir. Sanatçının bilinçaltını bile bilinç düzeyinde kullandığını vurgulayan yazar, sanatçıyı ortadaki somut gerçekliklerin üstüne çıkıp eserini yarattığını ifade etmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: Katalog İşleri”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.10, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane'nin katalog sistemi ele alınmaktadır. Ayrıca, yazının devamında haftanın bibliyografyasına ve kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Kısa Hikâye Buhranı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.11-12, (d.)

Yazıda, son zamanlarda kimi çevrelerce ileri sürülen ve kısa öykü yazılmadığı yönündeki iddialara yanıt verilmektedir. Kısa öykülerin eskisinde oranla daha çok yazıldığını belirten yazar, bu nedenle kısa öykü buhranından söz edilemeyeceğini; ancak nitelikli kısa öykü buhranının var olduğunu savunmaktadır. Bu buhranın kimi nedenlerden kaynaklandığını açıklayan yazar, Sait Faik, Sabahattin Ali, Orhan Kemal gibi öykücülerin yetişmemesini, yayınevlerinin öykü kitabı basmamasına ve usta öykücülerin roman türüne yönelmesine bağlamaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Havasında Olmak”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.8, (d.)

Yazıda, şairin şiir yazma anına odaklanan yazar, şiir ürününün ortaya konmasını “havasında olmak” (s.8)a bağlamaktadır. Söz konusu deyiimi “şiiri yaşamak” (s.8) biçiminde açıklayan yazar, şiir yazmak için çalışmanın da önemli olduğunu belirtmektedir. Erdal Öz'ün içki ve aşkın etkisiyle kurulan şiirlerin biçimden uzak olduğu yönünde görüş belirttiğini dile getiren yazar, şiirde biçimin içki ve aşkın etkisiyle de kurulabileceğini ifade etmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IV: İstifade İşleri”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.11, (d.)

Yazıda, okuyucuların Milli Kütüphane'den nasıl yararlanacakları anlatılmaktadır. Ayrıca haftanın ve M. Maeterline'in bibliyografisine yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Oyuncuda Bilincin Önemi”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.12, (d.)

Yazıda, tiyatro oyununda oyuncunun önemi ve konsantre kavramı üzerinde durulmaktadır. Yazar, Shakespeare'in *Hamlet* adlı eserini oynayan Sir Lawrance Olivier'in oyun sırasında konsantresiyle ilgili bir anekdota yer veren yazar, rastgele oynayan oyuncunun iyi bir oyun çıkaramayacağını dile getirmektedir. Yazar, oyuncunun rolüyle özdeşleşmesi ve oyunda bilincini koruması gerektiği görüşünü savunmaktadır.

Alleg, Henri, “La Question”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.6, (d.)

Yazıda, *Algier Republican* gazetesinin editörü olan Henri Alleg'in Fransanın Cezayir'deki zulmünü anlatan *La Question- Sorgu* adlı eserinden bir bölümün çevirisine yer verilmektedir. Alleg, Fransız ordusunun paraşütçüleri tarafından yakalanmasını ve hapse konmasıyla gördüğü işkenceleri anlatmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Eylemlerde Karıştırım”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.9-10, (d.)

İmajları altı başlık altında ele alan yazar, göz, kulak, dil, burun ve cilt duyu organlarıyla iç duyu organlarının ilgili olduğunu dile getirmektedir. İmajların statik olabileceğini belirten yazar, eylem karıştırımını anlatmaktadır. Yazara göre, eylemlerde karıştırım, bir duyu organıyla algılanabilecek bir durumun; başka bir duyu organıyla anlatılmasıdır. Kulağa ilişkin duyumların gözle anlatılması eylemlerde karıştırımdır. Eylemlerde karıştırıma örnek olacak dizeleri alıntılarla açıklayan yazar, tüm yazıda eylemlerde karıştırım konusu üzerinde durmaktadır.

Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi”, (Çev. Teo), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.13-14, (d.)

Yazar, niçin tiyatro eseri yazdığı yönündeki soruya yanıt vermektedir. Yazar, tiyatroyu, roman, sinema, öykü gibi uğraşlarla karşılaştırmaktadır. Önceleri tiyatroyla hiç ilgilenmediğini, oyuncuların davranışlarını anlayamadığını, her şeyi uydurma olarak gördüğünü belirten yazar, temelde gerçekliklerden kaçarak tiyatroya ulaştığını bildirmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema Kanunu Nerde?”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.14, (e.)

Yazıda, Türk Film İmalleri Cemiyeti’nin Türk sinemasının gelişmesi için yeni kanuna ihtiyaç duyulduğu görüşüyle yasa çıkartmak için harekete geçtiği; ancak kanunun henüz çıkmamış olması eleştirilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Dışımızın Zarı”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.7-8, (d.)

Yazıda, Cumhuriyet sonrası Türk şiiri değerlendirilmektedir. Necip Fazıl, Ahmet Hamdi ve Ahmet Kutsi’nin şiirinin, “şairane, soyut insani” (s.7) konuların şiiri olduğunu belirten yazar, bu şairlerin toplumun karşısına “Tanı, ölüm, hayat ve kadın konularında bir bildirimi olmak, toplumun karşısına köklü, sağlam ve parlak belgelerle çıkmak”(s.7) zorunda olduğunu ifade etmektedir.

Fazıl Hüsnü, Cahit Sıtkı, Ahmet Muhip ve Behçet Necatigil’in şiiri “yüce yaşamalar şiiri” (s.7)inden yaşama alanına çektiğini belirten yazar, konuların sürdüğünü, insanın belirmeye başladığını dile getirmektedir. Dilin Türkçeye şairlerle daha çok yaklaştığını vurgulayan yazar, “Necip Fazıl ve arkadaşlarının şiirimizde yalnız (mutlak) varken, Cahit Sıtkı ve arkadaşlarının şiirinde (mutlak)’la yaralı ya zengin yaşamak vardır. Bu iki şairin arka arkaya gelmesi normal bir evrime uygun düşer. Değişmelerin gerisindeki gerçeği, insanı ya ön, ya arka plâna alarak aydınlatan şiirlerdir bunlar.” (s.7) demektedir.

Yazının devamında Garip şiiri, Attilâ İlhan’ın kurduğu şiir anlayış ve İkinci Yeni şiiri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VI: Bibliyografya ve Biyografya Araştırmaları”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.12, (d.)

Yazıda, 1952 yılında Milli Kütüphane bünyesinde kurulan Bibliyografya Enstitüsü ve Biyografya Araştırmaları Bölümü’nün görevleri ve çalışmaları söz konusu edilmektedir. Kütüphane dünyasından kimi haberlerin de bulunduğu yazının devamında haftanın bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Yayılan Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.13, (d.)

Yazıda, tiyatronun eskiden yalnızca İstanbul ve Ankara’da var olduğunu; ancak zamanla yayılarak Anadolu’ya da geçtiği ifade edilmektedir. Yazar, gelinen konumun önemli olduğunu vurgulayarak tiyatronun Anadolu’ya yayılmasını bölge tiyatroları ile genç tiyatrocuların çalışmalarına bağlamaktadır. Yazar, bölge tiyatrolarının oyunda değer düşüklüğüne neden olduğu görüşünü benimsediğini de ifade etmektedir.

Bosquet, Alain, “Rijeka’da yapılan II. şiir Festivali Üzerine”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.9, (d.)

Yazıda, Yugoslavya’nın Rijeka şehrinde düzenlenen şiir festivaline Fransa’yı temsilen katılan Alain Bosquet’nin izlenimlerine yer verilmektedir.

Okta, Ahmet, “Şiir ve Madde”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11-12, (d.)

Yazıda, şiir ve madde ilişkisi ele alınmaktadır. Şiir ile madde arasında organik bir bağ olduğunu belirten yazar, şiirin en uçta bile soyutlaşması ya da bağımsızlaşması halinde de maddenin varlığını sınırlayan boyutlarından kurtulamayacağını dile getirmektedir.

Şiirin kelime sanatı olarak tanımlandığını ifade eden yazar, şiirin, dilin formal mantığı ile kuruluşu içinde geliştiğini dile getirmektedir. “Şiir bir yerde dili zorlamaya başladığı zaman bile bunu dilin iç yapısını bozarak değil kavramları zenginleştirerek, benin henüz biçimlenmemiş duygu ve düşüncelerini, silüet halinde vererek kısırlaşan maddeden çoğalmış bir maddeye gidiyor.” (s.11-12)

“Bazı <<İkinci yeni>>ciler dili zorladıklarından bahsediyor. Bir tür yukarıdan aşağıya yapılan devrim tersine çevrilmiş bir tarih felsefesi, zaman kiplerini bir yana atarak fiilleri mastar halinde kalmakla sağlanan hürriyeti zahiri bir kelimeler dizisi dile zenginleştirir, sanıyorlar. Asıl olan dilin nasıl kısırlaştığıdır. Kavramlar düşünmeye ve anlamaya yetmediği zaman kısırlaşır dil. Yeni kavramlar doğunca da beraberinde yeni birimleri yeni kelimeleri getirirler. Yoksa yüzyıllar boyu gelişip oturan dilin iskeleti mutlak bir değişmeye uğramaz. Şairin dili zorlaması, aslında

insanın ve genel varlığın zorlanmasıdır. Bu noktada gelişen şiir yeni özler getirir. O özler ilkin kolay anlatılmaz yerleşmiş dille. O zaman şair yeni kuruluşlar, o öze ait görüntüleri verebilecek kelime ilişkileri arar. Ama dil hep aynı dildir yorumu bakımından. Şimdilerde vaktiyle vezin ve kafiyenin yaptığını dilticilik yapıyor şiire. Yani eline koluna zincir. Ellerindeki Türkçeyi ne derece kullandıkları meçhul olan kişiler dil kurmaya kalkışıyor.” (s.12)

“”Madde şiirin baş tâcı ve baş belâsı. Ancak maddenin yardımıyla simgesel bir düzen kurulabiliyor şiir. Yalnızca soyut kavramlarla şiir kurmanın mümkünü yok. Çünkü kendini dille çözümleyen insanın, Berkeley’vari bir Solipsizme de ulaşsa maddeye ihtiyacı var” (s.12) diyen yazar, maddenin şiirde zorunluluğunu dile getirmektedir. Yazar, maddenin şiire nasıl girdiğini ise şöyle açıklar: “ Madde iki türlü giriyor şiire: doğrudan doğruya ve şairin kendisince. Birinci durumda şair doğacı bir resim çizerek şiirsel gücün gelişeceği bir ortam hazırlıyor. Bu maddenin ayrıntı ve detay olarak kullanıldığı durum. Ayrıntılardan, doğacı ortamdan şiir ansızın –kendi mantıksal gelişimi içinde- ruhsal bir eyleme ya da kompleks görüntülere geçiyor. Yalın bir madde –nitelik ve nicelikleri bilinen yani.” (s.12)

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneleri”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane’nin mikrofilm, harita ve müzik bölümü tanıtılmaktadır. Ayrıca yazının devamında, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere ve haftanın bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Sahne Yeni Düzenler”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.12, (d.)

Yazıda, sahne dekoru ile oyuncu hareketlerini uyumu konusu işlenilmektedir. Yazar, sahneye koyucunun işinin oyuncuya rol öğretmek olmadığını, oyuncuya hareketi ile sahne dekoru arasında uyumu sağlamak olduğunu dile getirmektedir. Tiyatronun, gerçek hayatın taklidi olmadığını belirten yazar, dekor ve hareketler içinde tiyatronun plastik sanatlar arasında sayılabileceğini belirtmektedir. Yazar, sahneye koyucunun bu nedenle, dekor ve hareketlere arasındaki uyu sağladığında başarılı olabileceği görüşünü vurgulamaktadır.

Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi II”, (Çev. Teo), *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.13-14, (d.)

Tiyatroyla niçin ilgilendiğini anlatan yazar, Shakespeare, Corneille, Hugo ve Moliere gibi ustaların oyun tarzını benimsemediğini, gerçeklik ve doğruluk duygusunu hiçbir şeyde bulamadığını ifade etmektedir. Yazar, bütün değerlerin yitirilişini tuiyatroya başlamak olarak değerlendirmektedir.

İsimsiz, “Soyut Sanat”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.9, (d.)

Yazı, soyut sanatı ve resimde soyut davranmayı ele almak amacıyla kaleme alınmıştır. Soyut sanatın çağdaş sanatta önemli bir yer tuttuğunu vurgulayarak üstünlüğünü kabul ettirdiği ifade edilmektedir. “Gerçekten de bugün resimlerin yarısı soyut sanat resimleridir. Ressamların yarısı, resim meraklılarının manzara, kişi, natürmort, deniz, mitolojik, dini, işçi veya askeri sahneler gibi şimdiye kadar bizzat resim yapmanın doğrulaması olan figüratif unsurların hiçbirini bulamadıkları eserleri meydana getirmektedirler. Soyut sanatı geleneksel sanattan ayıran temel özellik şudur. Soyut sanat, bir tuval üzerinde <<hayatımızın doğal çevresini meydana getiren nesnel gerçek>>in herhangi bir unsurunu tanımamıza imkân verecek her şeyden kaçınır.” (s.9)

Nesin, Aziz, “sanat hikâyesi”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.7-8, (d.)

Yazı, yazarın bir arkadaşının *Dost* dergisinde yayımlanan bir öyküsünü beğenmediğini savunması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, *Dost* dergisinde yayımladığı ve “o türde” (s.7) dediği öykülerin beğenilmediğini belirtmektedir. Yazar, “o türde” dediği öykülerine şöyle açıklık kazandırmaktadır: “Hikâyenin ilk çıkış noktası, tipler, karakterler, olaylar değil de düşünce olan hikâyeler...” (s.7)

Yazar, öykünün çıkış noktasında üç önemli etken olduğu görüşünü savunmaktadır. Yazara göre, kimi öykülerin çıkış noktası, karakter; kimilerinin olaylar; kimilerinin ise düşüncedir. Çıkış noktası karakter ve olay olan öyküleri kısaca anlatan yazar, bu tür öykülerde karakter ve olayın gerçeklere uygun olduğunu dile getirmektedir. Kendisinin çıkış noktası düşünce olan öyküyü benimsediğini

belirten yazar, bu tip öykünün birçok yaşantının ürünü olduğunu ve daha karmaşık bir yapıya sahip olduğunu ifade etmektedir. Düşünce ağırlıklı öykünün yazarın zihninde ortaya çıkmasına değinen yazar, bu tür öyküde gerçekçi kalabilmenin karakter veya olay ağırlıklı olan öyküye göre daha zor olduğunu belirtmektedir. Öyküde gerçekçi kalmaya çalıştığını vurgulayan yazar, gerçekçi kalmayı üç koşula bağlamaktadır. Yazara göre, çıkış noktası düşünce olan öyküde, düşüncenin gerçek ve doğru olması; düşüncenin dayanacağı bir olayın bulunması ve karakterlerin gerçeği yansıtması gerekmektedir.

Yazının devamında yazarın öyküsünü beğenmediğini söyleyen arkadaşına neden beğenmediği yönünde sorular sorulmaktadır. Yazarın arkadaşı, öyküsünü sanat öyküsü olarak gördüğü için beğenmediğini ifade ettiğini belirtmektedir. Yazar ise mizah öyküsü yazdığını dillendirerek arkadaşının öyküden pek anlamadığını ileri sürmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri VIII: Çeşitli İşler, Şube Kütüphaneleri”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane’nin tercüme bürosu, cilt işleri, ödünç verme servisi, tamir atölyesi ve idari işler gibi birimlerinin çalışma alanlarından söz edilmektedir. Yazının devamında ise, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere ve haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Özlü, Demir, “kış yazıları”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.10, (d.)

Yazıda, gençlik, gençliğin geleceği, ahlâk ve insanın var oluşu gibi konular ele alınmaktadır. Yazar, geleceğin daha güzel bir dünya yaratacağına inandığını vurgulamaktadır.

Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Anadolu’da Yaşamak”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.5, (d.)

Yazıda, yurt sevgisi işlenerek, Türk toplumunun henüz eğitimde ikilikten kurtulamadığı ve çağdaşlaşamadığı vurgulanmaktadır.

Naci, Fethi, “İşin Kolayına Kaçmak”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.9, (d.)

Yazıda, şüphe ve gerçeklik konusu ele alınmaktadır. Yazar, kesin kanıların esasında bir şüphe ile ileri sürüldüğünü vurgulamaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri IX: Yapılacak İşler”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane’nin 10-12 yıllık bir geçmişinin olduğu, bu nedenle kütüphane işlerinin tam yerleşmesi için birtakım olanaklara ihtiyaç olduğu görüşü dile getirilmektedir. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Broadway’de Sezon Sonu”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Broadway tiyatrolarından söz edilmektedir. Broadway’de sezon sonunun olmadığını belirten yazar, yaz mevsimiyle birlikte yeni oyunların afişe çıktığını bildirmektedir. *The Theatre Arts* dergisinin Haziran 1958 tarihli sayısından yararlandığını belirten yazar, yaz mevsiminde Amerika’da sahnelenen oyunların adlarına yer vermektedir.

Uyar, Turgut, “Anlam Sancısı”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.7-8, (d.)

Yazıda, şiirde anlam konusu ele alınmaktadır. Yazar, anlam konusunun edebiyatımızda uzun süredir tartışıldığını, herkesin bu konuda farklı görüşler ileri sürdüğünü belirterek kendi bakış açısını ortaya koyacağını ifade etmektedir. Şiiri düzyazıya çevirmenin anlam demek olmadığını vurgulayan yazar, şiirin düzyazı mantığından farklı olduğunu dile getirmektedir. Ahmet Haşim’in Türk şiirinde anlam konusunda ilk defa farklı görüşler savunduğunu ve şiirini görüşleri ışığında kurduğunu ifade eden yazar, “Haşim, şiirde anlamın; sanıyorum, kelime ilişkilerinden, görüntü tekniği ve kişiliğinden, böylece sağlam bir biçimden arta kalan <<hava>> olduğunu biliyordu.” (s.7) der. Kendi döneminde bazı ozanların

kendi şiirlerini bile anlamadığını belirten yazar, bu biçimde yazılan şiirlerin bile anlamsız olmadığını savunmaktadır.

Anlamı önemsemekle, anlamsız olmak arasında ayrım olduğunu belirten yazar, “Anlam’dan, o korkunç tahkiye edâsını, o mantık düzenini anlıyorsak, ben de yokum orda. Ozana bütün duyarlığını söyleyebilme, her türlü söz ilişkilerini, görünümlerini, daha doğrusu yaşayan kişiliklerini şiirine koyma olanaklarını veren özgürlükten yanayım. Ozan (...) her türlü mantık düzeninin, anlam sınırının, hatta biçimin bile dışına çıkacaktır elbet. Böylece, ozana, şiirine kendi yaşamasını, kendi kişiliğini, Türkçesi, kendi anlamını getiren, tanıyan özgürlükten yanayım. Yanlış anlaşılmasın, anlamsızlıktan yana değilim, anlamsız olunamayacağını söylemek istiyorum.” (s.8) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Işık, Rüçhan, “Allahaismarladık”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.5, (d.)

Yazıda, siyaset, demokrasi, vatandaşlık ve özgürlük gibi konular ele alınarak Türkiye’de 1789 Romantizminin terk edilip yerine 1958 gerçekçiliğine geçildiği anlatılmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kütüphanecilik Dersleri X: Sonuç ”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.12, (d.)

Yazıda, Türkiye’de kütüphaneciliğin gelişimi ve değişiminden söz edilmektedir. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin haberlere ve haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Vexliard, Alexandre, “Yirminci yüzyıla özgü bir sosyalizm”, (Çev. Hüseyin Demirhan), *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.4, (m.)

Yazıda, Fransız İşçi Partisi’nin, Sosyalistler Birliği tarafından ortaya konan *Yirminci Yüzyıl Sosyalizmi* adlı eser hakkında yaptığı değerlendirmelere yer verilmektedir.

Ege, Süleyman, “Ezra Pound Anlamlı”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.4, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylerin kalkınması ve köylünün eğitimindeki işlevi ele alınmaktadır.

Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi IV”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.13, (d.)

Yazıda, Wilde, Ibsen, Cocteau, Giradoux ve Pirandello hakkında kimi değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, oyun yazarlığı, tiyatronun amacı, tiyatronun işlevi, tiyatro oyuncusu gibi konular hakkında bilgiler vererek kendi tiyatro görüşünü açıklamaktadır.

Özeren, Erdoğan, “Türkçemizi Zenginleştirmek”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.11-12, (d.)

Yazıda, Türkçenin özleşmesinde izlenmesi gereken yöntemler üzerinde durulmaktadır. Yazar, zengin dilin tanımını yaptıktan sonra Türkçenin Cumhuriyet yıllarına kadar kısa bir gelişim öyküsüne yer vermektedir. Dil devriminin aceleye getirildiğini savunan yazar, kelime uydurmacılığının yapıldığını, dilden atılan yabancı kökenli sözcüklerin yerine yenilerinin konulmadığını, bu nedenle de dilde bir boşluk oluştuğunu vurgulamaktadır. Yazara göre, Türkçenin özleşmesi için kullanılacak sözcük ve eklerin Türkçenin yapısına uygun olması gerekmektedir. Ayrıca yerine Türkçe sözcük bulunana kadar yabancı kökenli sözcüklerin kullanılabileceğini, türetilcek sözcüklerin Türkçenin gramer yapısına uygun olması gerektiğini dile getirmektedir.

Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.9, (d.)

Yazıda, sanayileşen kentlerle birlikte burjuvazinin doğuşu ele alınmaktadır. Yazara göre, burjuva da dinsizdir. Burjuvanın açmazlarıyla kentli insanın kurtuluşunu irdeleyen yazar, kentli bunalımının ya da değer kaybının insanların önündeki en büyük engel olduğunu vurgulamak istemektedir.

Sümer, Güner, “Çirkine Yasak”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.13, (d.)

Yazar, Nurullah Ataç'ın bir konuşma sırasında, Fransız komedyen Fernandel'e "Ne çirkin herif o –demişti- bir kere gittim filmine bir kere daha gitmem... O kazma gibi dişlerini gördükçe midem ağzıma geldi." Demesini hatırladığını, tiyatro ve sinemada çirkin görünümlü insanlara yer verilmemesi gerektiğini savunmaktadır. Yazar, seyircinin gözünün rahatsız edilmemesi gerektiğini belirterek kimi tiyatro oyunlarında rol alan çirkin-güzel karakter değerlendirmesi yapmaktadır. Tennessee Williams'ın eserlerinde çirkin şeylere yer verdiğini belirten yazar, seyircinin bu şekilde yaratılan eserleri izlemek istemediğini savunmaktadır.

Aykın, Cemalettin, "Sanat ve Toplum", *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.9, (d.)

Yazıda, sanat ve toplum ilişkisi ele alınmaktadır. Sanatın toplumsal bir kurum olduğunu belirten yazar, sanatçının toplum sınırları içinde yaşadığını dile getirmektedir. "Sanatta biçime özelliğini veren özün değişimleridir. Biçim sorunu dolaylı olarak toplumsal nedenlere bağlıdır. Biçimde yenilik çabası bir zorunluluktan doğuyorsa tutar; toplum içindeki oluşlara dayanmıyorsa, sanat varlığının, toplumsal nedenlerine aykırı bir yola girerek sanatçıda başlayıp sanatçıda biter. " (s.9) diyen yazar, sanatın özgür olması görüşünün, sanatta bireyciliğe ve toplumdan kopmaya neden olacağını savunmaktadır. Toplumu değiştirme ya da topluma yön vermenin toplum ihtiyacına bağlı olduğunu dile getiren yazar, bu iddialarla yola çıkan kişinin başarılı olamayacağını ifade etmektedir.

İsimsiz, "Hızlı Japonlar: Japon Sineması", *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Japon sinemasının düşüşü ele alınmaktadır. Akira Kurosawa'nın Cannes ve Venedik festivallerinde ödül kazandığını belirten yazar, Brüksel Film festivalinde Japon sinemasının başarı kaydedemediğini belirtmektedir. Yazar, bu durumun asıl nedeninin Japonların filmciliği bir ticari kazanç kapısı olarak görmeye başlaması ve Japonların batıyı taklit etmesi olduğunu belirtmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: 1729-1928 ile 1928-1958 ”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.12, (d.)

Yazıda, 1729 –1928 yılları ile 1928-1958 yılları arasındaki dönem kitap baskısı bakımından karşılaştırılmaktadır. Yazar, 200 yılda 30000 kitap basıldığını; halbuki Latin alfabesinin kabul edilmesiyle Cumhuriyet döneminde 65000 kitap basıldığını aktarmaktadır.

Sümer, Güner, “Susanlar”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.13, (d.)

Yazıda, tiyatroyla ilgisi olmayan kimi insanların gazete ve dergilerde yazdıkları yazılarla tiyatroya yeni kurallar koymaya çalışmalarından yakınılmaktadır. Yazar, Ahmet Bey dediği kişinin Ionesco, Beckett, Adamov, Brecht gibi sanatçılarla ilgili kesin ifadeler kullanmasını eleştirmektedir.

Uygar, Filiz, “Atatürk Köşesi: Devrimlerimiz ve Düşünme Yönü”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.3, (d.)

Yazıda, Atatürk devrimlerinin yanlış anlaşılmasını engellemek için felsefesinin yapılması ve sınırlarının çizilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

A. U., “Zincir”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.7, (d.)

Yazıda, şiir görüşünün ifade edilmesinin gereksiz olduğu ve küçük ozanların şiir görüşlerini açıkladıkları savunulmaktadır. “Bugün şiir üstüne bütün konuştuklarımız edebiyatımızın geleneği, olanakları, sınırları içinde döner. Ancak olup bitmişler, yapmışlar üstünde düşünüp yargılara varabiliriz. Bir takım verilerdir düşüncelerimizi yeden. Şiir üzerine, gerçekten yeni olan şiirle bir şeyler öğrenebiliriz ancak. Şiir üzerine yargılarla değil.” (s.7)

Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır I”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.12, (d.)

Yazıda, kütüphanelerden kitap çalma konusu üzerinde durulmaktadır. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere ve haftanın bibliyografyasına da yer verilmektedir.

Özerdim, S.N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır II”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.12, (d.)

Yazıda, kütüphaneden ödünç alınıp geri getirilmeyen kitaplar üzerinde durulmaktadır. Yazının devamında, kütüphane dünyasına ilişkin bir habere ve Vedide Baha Pars’ın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Ölü Mevsim Üzerine Notlar”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.12, (d.)

Yazıda, yaz aylarında tiyatroya ara verilmesinden yakınılmaktadır. Yazar, çadır ve arena tiyatrolarının bu mevsimde kurulabileceğini belirterek turneler düzenlenebileceğini ifade etmektedir.

B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var uzakta”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.6, (d.)

Yazıda, Köy Enstitüleri ve Halk Evleri’nin önemi üzerinde durulmaktadır.

Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi V”, (Çev. TEO),), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.12-13, (d.)

Yazıda, Ionesco’nun tiyatro sanatına ilişkin görüşlerine yer verilmektedir. Tiyatronun belli fikirlere aracılık etmemesi gerektiğini savunan yazar, tiyatronun amacının sanat olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Bir Demette: Doğan Işıksaçan”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.10, (d.)

Doğan Işıksaçan adlı şairin arkadaşı olduğunu belirten yazar, onunla ilgili kimi anılarına yer vermektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır III”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.11, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane’den alınıp geri getirilmeyen kitaplar üzerinde durulmaktadır. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere de yer verilmektedir.

Seyda, Mehmet, “Köy Edebiyatı, Şehir Edebiyatı”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.7-8, (d.)

Yazar, köy edebiyatı ve şehir edebiyatı diye bir ayrımın ilk bakışta tuhaf geleceğini dile getirerek gerçekte böyle bir ayrımın var olduğunu ifade etmektedir. Kendine konu olarak köyü seçen edebiyatın Mahmut Makal’ın ulaştığı son noktaya geldiğini belirten yazar, Yaşar Kemal, Orhan Kemal ve son olarak Fakir Baykurt’un köyü konu alan eserler ortaya koyduğunu dile getirmektedir. “Şehir insanlarını konu alan, onların yaşama sorunlarını ele alan edebiyat” (s.7) ın köy edebiyatının yanında temelde sönük kaldığını ifade eden yazar, şehirli Türk insanını öyküde Sait Faik’in , şiirde ise Orhan Veli’nin ele aldığını bildirmektedir.

Yazar, şehir-şehirli insanı ele alan yapıtların yeterli olmamasını, devrim konularının istendiği gibi ele alınamamasına bağlamaktadır. Yazarların, şehirli insanı yeterli ölçüde anlatamamalarını baskıya da dayandıran yazar, “... şehir insanlarını anlatacak yazarın yazı alanı, hem aşırı sol hem de aşırı sağdan gelen, bir de tepeden bastıran Liberalistlerin üçgen baskısıyla daralmış durumda.” (s.8) demektedir.

Atay, Alim, “Şey”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.9, (d.)

Yazıda, şiirin kelime ve olaylarla olan ilişkisi üzerinde durulmaktadır. Yazar, şiirin kelimeye dayandığını dile getirmektedir. Şiiri ilk harekete geçiren durumun olay olmaması gerektiğini ya da şiirin herhangi bir olaydan esinlenilerek yazılmasına karşı olduğunu bildiren yazar, “Olayların egemenliğine girmektense kelimelerinkine girerim.” (s.9) demektedir. Olaya bağlı olarak şiir yazan şairleri kötü ozan olarak değerlendiren yazar, şairin okuyucusunun ya da eleştirmecinin beğenisini kazanmak amacıyla şiir yazmaması gerektiğini de dile getirmektedir. Şiir hakkında yapılan tartışmaları olumlu bulan yazar, “Bugünlerde bazı eleştirmecilerin ikinci yeni şiirimize kıyasıya çatmaları hoşuma gidiyor. Çatsınlar. Eleştirmecilerle ozanların çatışmamızda şiire saygılı okuyucular çıkar. ” (s.9) der.

Kakıncı, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Senaryo Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Türk sinemasının bir çok teknik imkândan yoksun olduğu dile getirilmektedir. İstanbul Ticaret Odası’na kayıtlı 140 film şirketinin olduğunu; ancak on beş tanesinin film işiyle uğraştığını dile getiren yazar, senaryoların kalıplaştığını, aynı kişilerin aynı karakterleri oynadığını, iyi senaryo yazarlarının bulunmadığını, senaryoları sinema ile ilgili terimleri dahi bilmeyenlerin yazdığını ifade etmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Türkçe Düşünmek”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.8, (d.)

Yazar, dilde sadeleşmenin başarıya ulaşması için Türkçe düşünmek gerektiği görüşü üzerinde durmaktadır. Yabancı yazarlardan yapılan çevirilerde, anlamın kapalı olmasının farklı düşünce biçimlerinden kaynaklandığını belirten yazar, bu durumun Türkçenin yetersiz oluşundan kaynaklanmadığını ifade etmektedir. Bir sözcüğün Osmanlıcası yerine Türkçesinin kullanılmasının dilde özleşmeyi sağlamayacağını bildiren yazar, bu tutumun cümle içerisinde yamalama işlemi olarak görüleceğini savunmaktadır. Dil devrimini savunan yazarlara büyük sorumlulukların düştüğünü dile getiren yazar, Nurullah Ataç’ın Türkçe düşünmesiyle iyi bir örnek olduğunu vurgulamaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Bir Kütüphane Nasıl Boşalır IV ”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.10, (d.)

Yazıda, kütüphanelerden kitap çalma yöntemleri üzerinde durulmaktadır. Okuyucunun ya bir kütüphane memurunu araç ederek ya da kitabın sayfalarını kopararak bu işlemi gerçekleştirdiğini ifade etmektedir. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Üretürk, Vedat, “Godot Geldi”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.9, (d.)

Yazıda, karamsarlık duygusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, her insanın kimi sorunlar yaşadığını belirterek, herkesin karamsarlığını yenmek için Godot’sunu beklediğini ifade etmektedir.

Ionesco, Eugene, “Tiyatro Deneyi ”, (Çev. TEO), *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.13, (d.)

Yazıda, tiyatro eseri ile bilimsel yapıt arasında karşılaştırmalar yapılmaktadır. Yazar, tiyatro eserinin salt doğruyu bulmak amacıyla olmadığını vurgulamaktadır. Bir yeni teorinin bilimde öncekini yanlışlayabileceğini ve hükmünü ortadan kaldıracabileceğini belirten yazar, sanat eserlerinin ise bir bütünlük kurarak var olduğunu dile getirmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Kitap Tekeli ”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.11, (d.)

Yazıda, kütüphanelerden ödünç olarak alınan kitapların uzun süre iade edilmemesinden yakınılmaktadır. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Baudelaire, Charles, “Journaux Intimes’ten Çırlıçıplak Yüreğim”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.10, (d.)

Yazıda, aşkın verdiği ıstırap, kadın ve ahlâk konuları işlenilmektedir. Yazar, aşkın insanı alçalttığını, kadının hayvanımsı ve basit bir varlık olduğunu, sanatta ahlâktan bahseden insanların temelde ahlâklarının zayıf olduğunu dile getirmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Anlam üstüne:genel sunu”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.7, (d.)

Yazıda, şiirde anlam konusu üzerinde durulmaktadır. Son iki yıldır üzerinde en çok durulan konunun anlam olduğunu belirten yazar, anlam etrafında kümелendirdiği on soruya yanıt vereceğini ifade etmektedir.

Cinlioğlu, Halis, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köyün, Köylünün Üç Derdi”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.6, (d.)

Yazıda, köylerdeki ahlâk zayıflığı üzerinde durularak buralardaki tekke ve şeyh sorunu söz konusu edilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema: İki Aradaki Adam eleştirmeci”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Biritish Film Institute’nun yayın organı olan *Sight and Sound* dergisinin dünya sinema eleştirmecileri arasında düzenlediği en iyi on film anketinin sonuçlarına yer verilmektedir. Yazar, *Ladri di Biciclette* (Vittorio De Sica), *City Lights*, *Monsieur Verdoux* ve *The Gold Rush* (Charlie Chaplin), *Potemkin* ve *Que Viva Mexico* (Eisenstein), *Louisiana Story* (Flaherty), *Intolerance* ve *Broken Blossoms* (D. W. Griffith), *Greed* (Eric Von Stroheim), *Le Sour se Léve* (Marcél Cornél), *Passion de Jean d’Arc* (Carl Dreyer), *Brief Encounter* (David Lean), *La Règle du Jeu* (Jean Renoir), *Citizen Kane* (Orson Welles), *La Grande Illusion* (Jean Renoir), *Grape Of Wrath* (John Ford), *Zero de Dondiute* (Jean Vigo), *Dames du Bois de Boulogne* (Robert Resson), *Hallelujah* (King Vidor) adlı filmlerin en iyi on filme en yüksek oyları alarak seçildiğini bildirmektedir.

Nutku, Özdemir, “Tiyatro eleştirmesi üzerine”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.13, (d.)

Yazıda, tiyatro eleştirmeciliği konusu ele alınmaktadır. Yazar, tiyatro eleştirmecisinin tiyatroyu sevmesi, bir oyunun açılış gecesini dikkate alıp eleştirme yazmaması, bir oyunun en az beşinci temsilini gördükten sonra eleştirisini yazması, her türlü tiyatro faaliyetiyle ilgilenmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Özertim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Boş Kağıt ”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.12, (d.)

Yazıda, kitap ve defter fiyatları arasındaki uçurum söz konusu edilmektedir. Defterin kitaplardan pahalı olmasını, bilimin ve bilginin önemsiz olarak karşılanmasına bağlayan yazar, kitap fiyatları ile defter fiyatları arasındaki uçurumun giderilmesini istemektedir. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere ve haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Ziyalan, Nihat, “Şiirde Evrensel Olmak”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.10, (d.)

Yazı, Fethi Naci'nin 6 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 27. sayısında yayımlanan “Bir Şiir” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Naci'nin söz konusu yazısında, Başaran'ın şiir görüşünden bahsettiğini, şiirlerindeki doğruların yalnızca genel doğrular olarak kaldığını dile getirdiğini belirtmektedir. Fethi Naci'nin görüşlerine katıldığını ifade eden yazar, yeni şiirde bilincin şiirin sonunda geldiğini, büyük bir ozana ihtiyaç duyulduğunu, sanatçıların kendilerini ortaya koyabilmek için yeterince çalışmadıklarını ifade etmektedir. Yazar, yeni şairlerin batılı sanatçıları örnek aldıklarını ve kendi folklor değerlerine önem vermediklerini savunmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (d.)

Yazar, M. Sünnullah Arısoy'un *Karapürçek* adlı romanı üzerinde durmaktadır. Eseri okuduğunu belirten yazar, eserle ilgili izlenimlerine yer vermektedir. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına ve kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Sartre, Jean Paul, “Yükümlü Edebiyat Üzerine”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.11, (d.)

Yazar, edebiyat sanatçısının yükümlülükleri üzerinde durmaktadır. Yazarların, toplum, yönetici katlar ve burjuvazi tarafından lekelendiğini dile getiren yazar, Balzac, Flaubert, Dreyfus, Goncourt gibi yazarların bir yükümlülüğe sahip olarak yazdıklarını, yazarın temel amacının sömürüye karşı koyması ve devrimi gerçekleştirme kaygısı taşıması gerektiğini ifade etmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.10, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane'ye miras olarak bağışlanan kitaplar üzernide durulmaktadır. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Akçesiz Tiyatrolar”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.13, (d.)

Yazı, 1958 yılının Kasım ayında İstanbul’da gerçekleştirilecek olan Üçüncü Uluslararası Gençlik Tiyatroları Festivali nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, akçesiz tiyatrolar dediği amatör tiyatrolar için yararlı olacağını ifade etmektedir. Yazının devamında Türkiye’deki amatör tiyatroların çalışmalarından söz eden yazar, amatör tiyatroların her geçen yıl daha da geliştiği görüşünü vurgulamaktadır.

Ağaoğlu, Tektaş, “Şiirimizin bir efsanesi”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.9-10, (d.)

Yazıda, şiirde öz ve biçim konusu ele alınmaktadır. Yazar, Hüseyin Cöntürk’ün *Varlık* dergisinde öz ve biçimin bir yere kadar ayrılabilceğini ve uygunluk, bütünlük içinde olduğu görüşünü dile getirdiğini belirterek bu görüşlere katıldığını ifade etmektedir. Yazar, öz ile biçimin birbirinden ayrılmayacağını, her şiirde öz ve biçimin iç içe geliştiğini kimi şiirlerden mısralar aktararak dile getirmektedir. Özün bir haberleşme olmadığını dile getiren yazar, şiiri anlamak için çaba sarf etmek yerine duyumsamak gerektiğini vurgulamaktadır. Eliot’un şiirin yaşantıyı ifade ettiği yönündeki görüşlerine katıldığını belirten yazar, her şiirin kendi öz ve biçimini beraberinde getirdiğini sözlerine eklemektedir.

Kocakurt, Hüseyin, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Eğitim Gücü”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.4, (d.)

Yazıda, Köy Enstitüsü ve Öğretmen Okulu öğretmenlerinin mektuplarından alıntılar yapılarak Köy Enstitüsü öğretmenin çalışma isteğiyle dolup taşıdığı, Öğretmen Okulu öğretmenin ise karamsarlıktan harap bir hal içinde olduğu anlatılmak istenmektedir.

Cunbur, M., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Soyadsız Yazarlar”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.11, (d.)

Yazıda, kimi yazarların kaleme aldıkları yazı ve eserlerde soyadlarını kullanmaları eleştirilmektedir. Yazar, bibliyografya çalışmaları sırasında yazarın

soyadının bulunmamasının güçlükler yarattığını bildirmektedir. Yazının devamında, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Sinek”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.14, (d.)

Yazıda, yerli sinemacılık üzerinde durulmaktadır. Yazar, yerli sinemayı rejî, foto, müzik gibi öğelerin kötüleştirmedeğini, asıl yerli sinemayı kötüleştirenin kötü kurulmuş diyaloglar olduğunu ifade etmektedir. Türk sinemasında kötü film üretilmesinin bir diğêr nedeni de, yazara göre, seslendirmenin rejî kontrolünde yapılmamasıdır.

Arifoğlu, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Ege’ye Mektup”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.5, (d.)

Yazar, *Pazar Postası* gazetesinin kendisine olan katkılarından söz etmektedir.

Duranoğlu, N., “Kitaplar ve Kütüphaneler: Tanrı korusun”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.9, (d.)

Yetenekli kimi insanların sıradan piyasa işlerinde çalıştırılmalarından yakınan yazar, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer vermektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.16, (d.)

Yazıda, yerli filmlerde nutuk çekme alışkanlığından yakınılmaktadır. Yazar, nutuk çekmenin emniyet mensuplarına yapıldığını, bunun nedeninin sansür işlerine bakan Emniyet Genel Müdürlüğü’nün engeline takılmamak olduğunu belirtmektedir.

Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Nelerle Uğraşıyoruz”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.5, (d.)

Yazıda, kimi köylerde irtica nedeniyle öğretmenlerin işkence ve ölümlere maruz kaldıklarını anlatan yazar, Türkiye’de bu gibi sıkıntıların artık geride kaldığı ve köylünün artık öğretmen istediğı ifade edilmektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Okuyucu! ”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.11, (d.)

Yazıda, üniversite öğrencilerinin kütüphanelerden yeterince yararlanmadıkları belirtilerek kütüphaneleri sınavlara hazırlanma yeri olarak görmelerinden yakınmaktadır. Yazının devamında kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere de yer verilmektedir.

Aykın, Cemalettin, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyenin Öğeleri”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.12, (d.)

Sanatçının gerçekleri verişte değişik olanaklar arayışının yeni akımlar yarattığını belirten yazar, sanatın özel durumunun olduğunu, kimi sanatların bazı yönleriyle genel akım ilkelerinin dışında kaldığını vurgulamaktadır. klâsik öykü ile çağdaş öyküyü karşılaştıran yazar, klâsik öykünün belli kalıp ve yöntemlere dayandığını dile getirmektedir. yazar, çağdaş ve yeni öyküye ise şöyle açıklık kazandırmaktadır: “Hikâye, temellerine, özelliklerine ve toplumsal ortama bağlı evrimiyle birçok aşamalardan sonra çeşitli yönleriyle değişmiş, yeni bir anlam kazanmıştır. Günümüzdeki hikâye anlayışını inceleyerek eski anlayışla karşılaştırdığımızda önemli sonuçlara varıyoruz. Gelişimin en belirgin yönü yapıda kullanılan öğelerin özellik ve önem değişimleri göstermektir. Eskiden zorunluk olmadıkça bütünlüğü bozulmamaya çalışılan olay ve yer bölünmüştür. Konunun sert, kesin çizgilerle plânlı olarak verilmesi anlayışından, dağınık yaşantıların anlatımına, çağrışımlardan yararlanmaya doğru bir kayma olmuştur. Artık olayların kesintisiz bir aralanışı yerine seçimi ve bağlantısı vardır. Gerçekleri olduğu gibi canlandırma anlayışını savunanlar azalmıştır. Günümüzde hikâye daha ilginç, daha etkin olmak için gerekli gördükçe doğal düzeni bozan bir <<bileşim>> sanatıdır. Diyalektik ilişkilerden yararlanma biçiminde de bir yenilik görülmektedir. Karşıtlar çatışmasının serim, gelişme, sonuç plâniyle verilmesi bırakılmıştır. Çatışmalar baştan sona değin hikâyenin bütünlüğünü bozacak kuramsal bölümler göstermeden gelişmektedir. Bu konuda görülen, bir öğenin değişmesi değil, bir uygulama yenilgidir. Bütün hikâyenin amacı, şiir ve müzikte olduğu gibi bir temayı vermektir. Öğretmek değil, duyurmaktır.” (s.12)

Camus, Albert, “Sanat ve Başkaldırma”, (Çev. Ergin Günçe), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.11, (d.)

Yazı, Albert Camus’nün *L’Homme Revolte* adlı eserinin İngilizce olan baskısından çevrilmiştir. Yazının girişinde, sanatı reddeden eğilimler hakkında bilgi veren yazar, sanatın baş kaldırı anlamına geldiğini ifade etmektedir. Rus ihtilalinin, Fransız devriminin sanata bakış açısını ele alan yazar, sanat eserlerinde güzelliğin esas olması gerektiğini vurgulamaktadır. Sanatın bütünüyle gerçeklikten koparılamayacağını anlatan yazar, Rus ihtilalinin sanata fayda yönü ile yaklaşması ve sanatı faydasız bir uğraşı olarak değerlendirmesi üzerinde uzunca durmaktadır. Yazının devamında ise sanat ile başkaldırı arasındaki ilişki açıklanmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Atatürk ve Biz ”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.10, (d.)

Yazı, Milli Kütüphane’de III. Atatürk Kitapları Sergisi’nin 10 Kasım’da açılacak olması üzerine kaleme alınmıştır. *Nutuk*’un iyi bir baskısının olmadığından yakınan yazar, genç kuşakların anlayacağı bir biçimde Türkçeye çevrilerek iyi bir baskısının yapılması gerektiği üzerinde durulmaktadır. Yazının devamında, kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Seuphor, Michel, “Soyut Resim Çağımızın Bir Gereği mi?”, (Çev. Osman Mazlum), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.10, (d.)

Yazı, Michel Seuphor’un, Buffet’nin soyut resim yerine figürü öne çıkarması üzerine hazırladığı *Dictionnaire de la Peinture Abstraite- Soyut Resim Sözlüğü* adlı eserinin ilk bölümünden yapılan bir özetlemeden oluşmaktadır. Yazar, eserinde soyut resmin, sanat tarihinin ve çağın bir gereği olduğunu savunmaktadır. Çağın özgürlüğü ön plânda tuttuğunu dile getiren yazar, soyut resmin doğuşunu şöyle açıklamaktadır: “... yarım yüzyıllık deneyler öğretti ki nüler, peyzajlar, natürmortlar gibi geleneksel imajlar iyiden iyiye boşalmışlardır, onlar artık bu çağın insanına ilişkin hiçbir özü taşıyorlar. Şimdilerde o peyzajlar, o mandolinler ancak arkalarında gizledikleri asıl sujet’lerle önem kazanıyorlar. Giderek ön plâna bu dediklerimiz geçiyor: Kendiliğinden resim yapmak ya da kendini resmetmek.” (s.10)

“Kübizmin sonunda vardığı uçlar konumuz bakımından önemli. Kübizmle geleneksel sujet yürürlükten kaldırılıyor; katıksız sanat değerleri her türlü hürriyet içinde, her sanatçının kendi özel davasına göre ve aydınlık bir anlatımla verilmeye başlanıyordu.” (s.10)

Yücel, Can, “İzin Kıravatı”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.2, (d.)

Yazıda, demokrasi kanunu ele alınarak, yöneticilerin halktan gerekli olan izni aldıktan sonra demokrasinin gereklerine uymadıkları anlatılmak istenmektedir.

B., Mehmet, “Türkiye Köy Enstitüleriyle Bir Kat Daha İftihar Edebilirdi”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.6, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylerin kalkındırılmasında ve köylünün eğitilmesindeki önemine yer verilerek kapatılmasının yanlış olduğu görüşü vurgulanmaktadır.

Baudelaire, Charles, “Sarhoş Olun”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.13, (d.)

Yazıda, tutku konusu üzerinde durulmaktadır. Her zaman sarhoş olmak gerektiğini savunan yazar, “Zamanın zulmedilen tutsakları olmamak için sarhoş olun. Ara vermeden, şarapla, şiirle, erdemle, canınız neyi çekiyorsa onunla. Yeter ki olun.” (s.13) demektedir.

Ege, Süleyman, “Orda bir köy var uzakta: Aynı Yolda aynı Emek”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.6, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin ortak çalışma azimleri, kültürel ve ekonomik kalkınmadaki yeri ve önemi ele alınmaktadır.

Einstein, Albert, “Kara Sorun”, (Çev. E. Güner), *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.8, (d.)

Zenci sorunu üzerinde duran yazar, Amerika’daki zenci ayrımını eleştirilmektedir.

Makal, Mahmut, “Pirzola Göbek ve Ötesi”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.5, (d.)

Yazıda, köy öğretmenlerinin ekonomik sıkıntılarına yer verilmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Yahya Kemal’i Beğenirken”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.10, (d.)

Yazıda, Yahya Kemal’in şiirleri üzerinde durulmaktadır. Yahya Kemal’in şiirlerinde kendini kolaylıkla sevdiren bir özelliğinin olduğunu belirten yazar, “Arûzun alışılmış, uyumu dışında bilinen, kalıplara yeni bir uyum sığdıran, bunu sağlamak için iyice ölçülmüş yabancı sözcüklere, çeşitli uyaklara yer veren, sabırlı bir çalışmayla gelişen bir güzelliştir bu. Yatağını bulmuş bir ırmak gibi oturmuş, dinlenmiş, biçim kaygısıyla üzerinde çalışılan şiirlerdir bunlar.” (s.10) demektedir. Yahya Kemal’in kurduğu biçimlerin yine de eskidiğini belirten yazar, Osmanlı sanatından kalma bir havayı sürdürdüğünü dile getirmektedir. Yazar, Yahya Kemal’i beğenirken eskiyen yanlarını da göz önünde tutmak gerektiğini sözlerine eklemektedir.

Özerdim S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu ”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.12, (d.)

Yazıda, üniversite öğrencilerinin kütüphaneden yararlanma kurallarına uymamalarından yakınılmaktadır. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına ve kütüphane dünyasından derlenmiş kimi haberlere yer verilmektedir.

Macgowan, Kenneth, “Tiyatro: Türk Tiyatrosu”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.14-15, (d.)

Yazıda, Türkiye’de Ankara DTCF’de tiyatro yazarlığı konusunda ders veren Kennett Macgowan’ın *The New York Times*’ta yayımlanan bir yazısının çevirisine yer verilmektedir. Yazar, Türkiye’nin batının yeni üyesi olarak modern bir yaşamı seçtiğini ve Türkiye’de tiyatro alanında önemli gelişmelerin yaşandığını dile getirmektedir. Türk tiyatrosunda Atatürk ve Muhsin Ertuğrul’un önemli yerlerinin olduğunu belirten yazar, Türk tiyatrolarında Shakespeare, Molière, Goldoni, Bernard

Shaw, Arthur Miller, Thornton Wilder gibi yazarların oyunlarının sahnelendiğini dile getirmektedir. Yazının devamında Muhsin Ertuğrul'un Türk tiyatrosuna yaptığı katkılar ele alınmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Üniversiteli Okuyucu ”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.13, (d.)

Yazıda, üniversite öğrencilerinin kütüphanelerden doğru bir biçimde yararlanmalarını sağlamak için, kütüphane kurallarını el alan bir broşürün basıldığı bildirilerek söz konusu broşürün içeriği hakkında bilgi verilmektedir. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına ve kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Festivalden Notlar”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.15, (d.)

Yazıda, İstanbul'da düzenlenen Üçüncü İstanbul Dünya Gençlik Tiyatroları Festivali hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır. Yazar, festivale katılan gençlik tiyatrolarının temsil ettiği oyunlara yer vererek sahnelenen kimi oyunların değerlendirmesine yer vermektedir.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: ‘Kültür’ dediğin”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.13, (d.)

Yazıda, Milli Kütüphane tarafından çıkartılan *Bibliyografya Dergisi*'nin herhangi bir kazanç amacıyla çıkmadığı görüşü savunulmaktadır. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına ve kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir.

Üretürk, Vedat, “Gerçek Küfü”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.14-15, (d.)

Yazıda, şehirde yaşayan insanlar anlatılmaktadır. Yazar, gördüğü insanları, bulundukları ortamla birlikte tasvir etmektedir.

Char, René, “Jacquemard ile Julia”, (Çev. İlhan Berk), *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.9, (d.)

Yazıda, aşk konusu ele alınmaktadır. Yazar, aşkın sabır, karşılık ve istekle elde edilebileceğini vurgulamaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Yahya Kemal Beyatlı’nın Kitapları”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Yahya Kemal’in ölümünün ardından bıraktığı kişisel kitapların hangi kütüphaneye bağışlanacağı konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, Yahya Kemal’in vasiyetinde kitaplarının İstanbul’daki bir kütüphaneye bağışlanmasını istediğini bildirmektedir. Yazının devamında haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Çıkmaz”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.10, (d.)

Yazıda, sanatçının içinde olduğu savunulan çıkmaz konusu üzerinde durulmaktadır. Edebiyatın eski önemini yitirdiğini belirten yazar, “Sanatçının toplum içindeki yeri, önemi, yapıtlarının aydınlığı ve güven uyandırıcılığı eski ilgi çekiciliğini yitirmiştir.” (s.10) demektedir. Dünyada ve Türkiye’de yaşanan değişimlerin sanatçıyı çıkmaza soktuğunu dile getiren yazar, sanatçının çağlar boyunca saldıracak değirmenler bulduğunu; fakat teknolojik gelişmelerin farklı bir ortam yarattığını, bunun da beraberinde varlık sorunun getirdiğini ifade etmektedir. Yazar, artık saldıracak tek değirmenin kaldığını, bunun da sanatçının kendi varlığı olduğunu ifade etmektedir. Türkiye’de halkın her şeye ilgisiz olduğunu, bu nedenle Türk sanatçısının kendisine yönelmekten başka bir yolu olmadığını savunan yazar, sanatçının çıkmazdan kurtulmasının zor olduğunu savunmaktadır.

Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Çıkmaza Giren Köy Eğitimi”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.5, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin öğretmen okullarına dönüştürülmesiyle eğitim ve öğretimde ortaya çıkan sıkıntılar üzerinde durulmaktadır.

Yücel, Can, “İnsan Hakları Üstüne Mesaj”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.4, (d.)

Yazıda, Türkiye’deki insan hakları sorunları ele alınarak iktidarın insan hakları konusundaki görüşlerine yer verilmektedir.

Faulkner, William, “New Orleans Çizgileri: Varlıklı Yahudi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.14, (d.)

Yazıda, Yahudi ırkının sürgün edilmesi konusu alegorik bir tarzda anlatılmaktadır.

Kocakurt, Hüseyin, “Orda bir köy var uzakta: Uyuyabilersen uyu”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.5, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin kapatılması eleştirilerek öğretmen okullarının Köy Enstitülerinin işlevini yerine getiremediği görüşü savunulmaktadır.

Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.11-12, (d.)

Yazıda, Georges Simenon’un 3 Ekim 1958 günü Brüksel Sergisi Oditoryumunda roman türü ve kendi romanları üzerine yaptığı konuşmaya yer verilmektedir. Yazının *Arts* dergisinden kısaltılarak çevrildiği bildirilmektedir.

Yazıda, kişinin neden sanatçı olmak istediği ve romancının neden romancılığı tercih ettiği konusu üzerinde durulmaktadır. Roman yazmaya nasıl başladığını da anlatan yazar, Charles Chaplin’le bir sohbet sırasında, Chaplin’in söylediklerinin sanatını icra etmekteki amacını ortaya koyduğunu şöyle ifade etmektedir: “Bütün dünyayı en çok güldürmüş olan adamın gök gözlerindeki pırıltıyı yeniden görür gibi oluyorum. <<Gerçekte, bu, hepimizin az çok ruh hastası olduğumuz anlamına gelir.>> dedi. Bir an daldı, alayla dolu bir iç çekme ile şunları söyledi: <<Siz de ben de, öyleyiz sanıyorum. Ama bizim, inanılmayacak kadar büyük bir talihimiz var. Yokuş aşağı kaydığımı duydum mu, bir filme başladım. Siz de kalıbınızın içinde tedirginlik duymağa başladınız mı, bir roman yazıyorsunuz. Böylece; kişisel ilâcımızı bulmuş olduğumuzdan, ne ruh hekimlerini gereksinirsiniz ne de psikanalistleri...>> Omzuma vurarak şu sözleri ekledi: <<İşin güzeli, bize bunun için para vermeleridir.>>” (s.11) Yazar, *Au Pont des Arches* adlı romanını yazarken Chaplin’in ifade ettiği bu görüşlerinden hareket ettiğini vurgulmaktadır.

Yücel, Can, “Özçoban Meselesi”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.2, (d.)

Yazıda, Basın Kanunu ve sansür nedeniyle hapisanede bulunan gazeteciler söz konusu edilmektedir.

Duru, Orhan, “Çıkmaz II”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.9, (d.)

Yazıda, kimi yazarların, genç kuşağın gerçeklerden ve gerçekliklerden kaçtıkları yönündeki iddiaları üzerinde durulmaktadır. Yazar, söz konusu iddianın doğru olduğunu belirterek genç kuşağın gerçeklerden siyasal baskı nedeniyle kaçtığını ifade etmektedir. Toplumun sanatı dışlamasının da genç kuşağın gerçeklerden ve gerçekliklerden kaçmasında etkili olduğunu belirten yazar, gerçeklik ve gerçekçilik kavramlarının da herkes tarafından farklı yorumlandığını dile getirmektedir. Yazar, yaşanan çağda sanatçının gerçeklik karşısında neden çıkmazda olduğunu şu şekilde ifade etmektedir: “Çünkü sanatçı geçmiş yüzyıllarda olduğu gibi köşesine çekilemez, ateşin ortasındadır. Toplumların artıklarıyla kıyıya itilmiş garip insanlarla karşı karşıyadır. Bunu, dolayısıyla bu durumun yarattığı umutsuzluğu verenler oluyor. (Dostoyevski) Bugünkü durum: gerçekçi sanat çıkmazdadır, bizde ve dünyada. İki bakımdan gerçekçilik hem yapılamaz. Hem de sanatçıyı daha çok ilgilendiren başka bir sorun vardır ortada. Gerçeğe yakınlığı ölçmek için elimizde bir mihenk taşı olsaydı kendimizi büyük bir karışıklık içinde bulacaktık. Gerçeği vermek naslı dün bir ölçü değilse bugün de değildir. Söz aramızda gerçekçiliğin sanatçıyı belli bir biçime zorladığı açık. Biçimciliğin karşısına çoğu zaman gerçekçiliği koyarlar da onun için söllüyorum. Gerçekçilik ile biçimcilik çoğu zaman uzlaşmıştır. Çünkü gerçekçilik belli birtakım düşünsel kadroların öne sürdüğü bir biçim anlayışıdır. Bugün sanatçıyı düşündüren varlık sorununun büyük acılar ve büyük yoksulluklar sorununun, çağımızın yarattığı büyük ve korkunç yok etme araçları karşısında küçüklüğünü, hiçliğini, saçmalığını duyan insanların içinde bulundukları duruma çözümleme sorununun karşısında gerçekçi bir biçim anlayışının, gerçekçi düşüncelerin ve gerçekçi sanat anlayışının çıkar yol gösterip göstermeyeceğidir. İşte çıkmaz burada” (s.9)

Simenon, Georges, “Kişioğlunun Romanı II”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.14-16, (d.)

Yazıda, romanın insanların olay dinleme isteğine seslendiğini ve evreni tanıma isteğinin bir parçası olduğu tarihsel süreci de göz önünde tutularak anlatılmaktadır. Yazar, insanlığın tarihsel anlatı geleniğinin gelişimine de değinmektedir.

Akçam, Dursun, “Geriye I”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.5, (d.)

Yazıda, köylerdeki okuma sorunu ele alınmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Tartışmanın Bu Denlisi”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.5, (d.)

Yazı, DTCF’deki münazara nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, bu münazarada tartışma kurallarına uyulmadığını belirterek doğru tartışmanın nitelikleri üzerinde durmaktadır.

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Nurettin Artam’ın Kitapları ”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.13, (d.)

Yazıda, Nurettin Artam’ın kitaplarının Millî Kütüphane’ye verilmesini vasiyet ettiğini ve ölümü üzerine kardeşi Cemalettin Artam tarafından 2500’ü bulan kitabın Millî Kütüphane’ye bağışlandığı ifade edilmektedir. Yazar, kitapların arasında çeşitli mektup ve belgelerin çıktığını, bunların ayrıştırılarak saklandığını bildirmektedir. Yazının devamında N. Erdem tarafından derlenen “Haftanın Bibliyografyası”na da yer verilmektedir.

Rimbaud, Arthur, “Şimşek”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.10, (d.)

Yazar, yeni din kitabının bilimi hedef gösterdiğini, ruhun çektiği ıstırapları ve rahat bir hayatı reddettiğini savunmaktadır. Yazara göre ancak çalışmayla aydınlık günler gelecektir.

Aytekin, Halil, “orda bir köy var uzakta: Derekızık Köyü Öğretmeni Hüseyin Naz”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.4, (d.)

Bursa’ya bağlı Derekızık köyünde öğretmenlik yapan Hüseyin Naz’ın tayinini istemesine ve köyde yaptığı çalışmalara yer verilmektedir.

(Onaran), Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Okumak”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.13, (d.)

Yazıda, insanların okumaya yeterli zaman ayırmamaları konusu ele alınmaktadır. Yazar, bu konuda arkadaşıyla yaptığı bir tartışmayı anlatmaktadır. Sözleri arasında Rilke’nin “Bibliothèque Nationale”i anlatan bir yazısından da alıntı yapan yazar, Millî Kütüphane’de sürekli okur gisi görünen öğrencilerin aslında ders çalıştıklarını ve ders dışındaki kitaplarla ilgilenmediklerini belirtmektedir.

Simenon, Georges, “ Tanrılarının Efsanesinin Yarattıktan Sonra, Kişioğlu Kendi Romanını Yazıyor III ”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.14-16, (d.)

İnsanın Tanrı’ya bakışı ve kendi zayıflığını fark etmesiyle kendi tarihini ve efsanesini oluşturma yoluna gittiği ifade edilmektedir. Tanrı’nın, insanoğlunu benzeri olarak yanattığını ve doğaya egemen kıldığını dile getiren yazar, edebiyatın ilkel çağlarda Tanrı’nın öfkesini yumuşatmak için söylenmiş kutsal bir şarkı, bir destan olduğunu dile getirmektedir. İnsanların kendilerini zamanla, Tanrı’yla özdeşleştirdiğini ve Tanrı gibi saygı gösterilmesi gerektiğine inandığını,; böylece insanın kendi öyküsünü yaratma ihtiyacı içine girdiğini ifade etmektedir. İnsanlığın tarihsel dönüşümler ve gelişimler ışığında serüvenini anlatan yazar, romanın tarihsel gelişimine yer vermektedir: “Aşk yüzünden canına kıyan öteki delikanlılardan pek başka olmayan – bir delikanlı, geçen yüzyılın başında, yığınla okuru ağlatacak; bu örnek karşısında kendinden geçen binlerce delikanlı, canlarına kıyacaktırlar. Okurların, açgözlü bir taşralının Paris’teki maceralarına, bir bankacının kurnazlıklarına, yaşlı bir pintinin dramına ilgilenmeleri istenecek, sonunda, hapisten kaçmış bir mahkûmu bir roman kahramanı haline getirmekten çekilmeyecektir. Birkaç yıl sonra, pek adi bir fahişenin adı, bir kitabın da adı olacaktır. Piramid tuzla

buz olmuştur. Artık kölelik, sertlik olmadığı gibi, derisinin rengi yüzünden bir zamanlar yabanıl diye bakılanlar da insan sayılma hakkını kazanmaktadır.” (s.16)

İsimsiz, “Yunan Güldestesi epigramından: Dört Mezar Yazıtı”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.11, (d.)

Yazıda, üçünün isimsiz, birinin Astronom Ptolemaios’a ait dört mezar taşının üzerindeki yazılara yer verilmektedir.

Naci, Fethi, “Bunalan genç aydınlar”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.9-10, (d.)

Yazıda, Türkiye’deki aydın gençlerin bunalımı ve bu bunalımın nedenleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, İngiltere’de “Öfkeli Genç Adamlar”ın (s.9) geleneklere savaş açtıklarını, Amerika’da “Beat Generation”ın (s.9) baş kaldırdığını, Fransa’da Butor, Nimier, Pingaud, Cayrol, Frank, Claude, Simon ve Sollers gibi sanatçıların “Yeni Romantizm”i (s.9) geliştirdikleri belirterek “Türkiye’de olsa olsa, bir <<bunalan genç adamlar>> topluluğu” (s.9) olduğunu dile getirmektedir. Aydın gençlerin bunalımını iki ayrı bölümde inceleyen yazar, birinci bunalım türünün, gönlünce yaşayamamanın verdiği bir huysuzlukla özenti sonucu, toplumla çatışmalardan ortaya çıkmayan bir bunalım olduğunu belirtmektedir: “Kendiliğinden bunaltının, toplumla bilinçli çatışmanın değil değil de günlük yaşamının kendiliğinden getirdiği bunaltının bir belirtisine de, bir Fransız yazarın deyimiyle, <<evasion physiologique>> diyebiliriz. Bir ara rejisörlerin, özellikle kovboy filimlerinde, pek hoşlandıkları bir görüntü vardı: Filimdeki kişilerden birinin bacakları arasından karşıdaki kişileri göstermek. Kimi genç şairlerimiz, hikâyecilerimiz de kişilere, olaylara, toplumsal gerçeklere kadın bacakları arasından bakar gibidirler. Cinsel sevi yoluyl toplumsal gerçeklerden kaçmak çabası; mutluluğu cinsel sevide aramak çabasıdır.” (s.9)

İkinci bunalım türünün genç kuşaktan önceki kuşağın aydınları olduğunu; bu aydınların birincilerden farklı olarak toplumsal oluşun bilincine varmış olduklarını, bunalıma düşmeden önce sıkı bir kitaplık çalışması yaptıklarını belirten yazar, söz konusu genç aydınların bunalımını şu şekilde açıklamaktadır: “Bu gençler, yalnız yüzeydeki olayları görmekle yetinmezler, olayların tarihsel akışı içinde, birbirleriyle

ilişkileri içinde görür, değerlendiriler. Toplumsal sorunların çözüm yollarının da toplumsal olduğunu bilirler. Bireysel çıkışların, toplumda bir dayanağı olmayan çıkışların bir kahramanlık gösterisiyle kişiyi bir süre oyalasa da, avutsa da olumlu bir sonucavaramayacağı için, pek de önemli olmadığını, birey için de toplum için de kurtarıcı olmadığını kuramsal bilgileriyle de, başlarını toplumsal gerçeklere çarpa çarpa yaşama deneyleriyle de iyice öğdrendikleri için, alışılmış yolların çıkmzlığını da görmüşlerdir. Toplum yapısında kendi düşüncelerini dayıyacak bir dayanak olmayışının acısını yaşarlar. BİR başlarına kalmış gibidirler.” (s.9)

Yazının devamında, Teoman Aktürel ve Ömer Sakıp’ın aydın bunalımının çözümü için eylem ile düş arasındaki ayrılığın giderilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini yüzeysel bulan yazar, “<<Ne yapmalı?>> sorusuna açık seçik, kesin, herkesin katılabildiği bir yanıt verilmemiştir. Geçmişteki yanılığlara bakarak nelerin yapılmaması gerektiğini oldukça öğrendik. Ama nelerin yapılması gerektiğini kesin olarak henüz bulmuş değiliz. Herkes gücünün yettiğince bir yol bulmağa çalışıyor, kişisel çabalarla, bu koşulların ağırlığı altında ezilmeden yaşamağa çalışıyor. Bizim kuşak gibi bir geçit kuşağının durumu bir Lorca’nın <<Bilirim de yolları – Varamam Kurntuba’ya, mısralarını bütün acılığıyla yaşamak. Bunaltılar içinde düşünmeğe, yürümeğe çalışmak” (s.10) demektedir.

Süreya, Cemal, “Jüri”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.10, (d.)

Muzaffer Erdost, Cemal Süreya’nın Yeditepe Şiir Armağanını kazanmasından önce yazıyı *Pazar Postası*’na yolladığını ve ödül verildikten sonra yazının yayımlanmasını istediğini belirterek *Pazar Postası*’nın iki aylığına ara verdiğini, bu nedenle derginin aradan sonra çıkan ilk sayısında yayımlandığını belirtmektedir: “*Pazar Postası*’nın şu iki ay çıkmaması Türk şiirini iki ay geciktirdi, dense yer var....” (s.10) Süreya, bu yazısında dergilerin verdiği armağanların jürilerine ilişkin ironik bir yazı kaleme almıştır. Süreya, şiir alanında verilecek bir armağanın jürisine, M. Cevdet, O. Rifat, S. Karakoç, S.Birsel, C.Atuf, T. Uyar ve M. Erdost’u seçeceğini dile getirerek toplantının bir ilk okulda yapacağını ve ödülü her biri şiir alanında farklı görüşe sahipkişilerin vermesi gerektiğini bildirmektedir.

“Hal oylama biterdi. Sanırım en iyi yapıdı bulurlardı. Bulup çıkarırlardı. Çıkarmasalar da az şey miydi bir sanatçı için şiirini böyle bir juriye emanet etmek.

Benim Yurdumuzda şiir beğenilerine en çok önem verdiğim kişiler bu dediklerim. Daha bir çokları var ya bunlar en güvendidiklerim. Daha bir çokları var ya bunlar en güvendidiklerim. (...) biraz da jüri üyesi olarak. Ve uine tabii öznel bir takım nedenler vardır onları başkalarından ayırmamda. Belki de şiir konusunda bana en uygun düşüklerimden böyle düşünüyorum.” (s.10)

“Hadi oylama bitti, bir yapıt seçildi. Ertesi gün ne olurdu. Ertesi gün, hangi yapıt seçilmiş bulunursa bulunsun, her jüriye olduğu gibi bu jürinin kararına, beğenisine karşı da Atilla İlhanın yazacağı yazının başlığı aynı olurdu.: <<Cebren ve hile ile...>> ” (s.10)

İsimsiz, “Seçme Sözler”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12, (d.)

Yazıda, Sallusi, Shakepeare, La Rochefoucauld, Pope, Wilde, Jacques Maritain, Finandi, Kenna, De Gaulle, Kahleon Landsdale’in güzel sözlerine ve bir Macar atasözüne yer verilmektedir.

Lehman, Leonard, “Çağdaş Kahramanlar”, (Çev. Zeynep Güre), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10, (d.)

Yazıda, edebî eserlerde yer alan kahraman tiplerinin evrimine ve çağdaş ve edebî eserlerdeki kahramanların özelliklerine yer verilmektedir. Edebî eserlerde iki tür kahramanın geliştirildiğini belirten yazar, bunların “İlki eski masallardan doğup Ortaçağ şiirlerine bir Beowulf olarak büyüyen ve şimdi Hollywood fimlerinde bir Victor Mature kılığında karşımıza çıkan şanslı, güçlü üstün kişidir. Hep kazanır. Daha dün Tepegöz’ü yerlere serdi. Bugün magazin sayfalarında ne gemiler batırılıyor, ne hayaller sunuyor seyircilere, okuyuculara! Bu yapma –kaharmanın üstünde daha fazla durmak istemiyorum. İnsana daha yakın olan ikinci kahramanı düşünmek istiyorum biraz. O şanssız, zavallı kişi Eski Yunan’da belirdi galiba. Rabelais’de, Gargantua, Cervantes’de Don Kişot oldu. Çağdaş romanda, hikâyede, ara sıra da sinemada yaşayıp gidiyor. O yine bir şövalye... ama bugün şehirlerde dolaşüyor ve yeniliyor.” (s.10) şeklinde olduğunu bildirmektedir.

Edebî eserlerde yer alan ikinci kahraman tipinin çağımızın insanını en güzel şekilde yansıttığını belirten yazar, sürekli isyan ettiğini, şehir bunalımlarını

yaşadığını, ahlâk ve hukuk kurallarına karşı geldiğini, kendi yıkıntısı üzerinde yükselen bir kişi olduğunu ifade etmektedir.

Simenon, Georges, “Roman Kahramanı Arayan Bir Kuşak”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13-16, (d.)

Yazar, insanlığın korkularının birleşerek bir tepki halinde “mythos”ları oluşturduğunu ve ülküsel birtakım simgeleri doğurduklarını ifade ederek “mythos”lara roman ismini vermektedir. Her dönemin kendi özelliklerine göre kişiler yarattığını belirten yazar, insanın kendini olduğu gibi görmekten daima kaçtığını dile getirmektedir. Modern insanın makina ve çeşitlenen gerçekler arasında neye bağlanacağını bilmediğini anlatan yazar, makinanın mutluluk getirmediğini; ancak yarınlara umutla bakmanın insanlığı yeni bir serüvene taşıyacağını ve kendi çağının insanını yaratacağını ifade etmektedir.

Üretürk, Vedat, “Bir İstanbul Aranıyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.10-16, (d.)

Yazıda, İstanbul’un mekân ve insanlarını anlatılarak şehir tasvirine yer verilmektedir. Yazar, İstanbul’daki semtleri ve semt insanın yapısını anlatmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Çöl Tanrıları”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.10-15, (d.)

Yazıda, insanın ihtiyaçlarını kölesi olduğu savunularak yalnızlığı ve zayıflığı anlatılmaktadır. Yazar, insanın sonsuz isteklerini “Tanrı” sözü ile ifade ederek, insanın ihtiyaçlarının boyunduruğu altında yaşadığı vurgulanmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Fincanı Taştan Oyarlar”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.14, (d.)

Yazıda, İstanbul’da yaşayan bir memur, bir çaycı ve bir fahişenin sıkıntı dolu yaşamları anlatılmaktadır. Yazar, İstanbul’da yaşayan insanların farklılıklarına ve sıradan insanın yaşamına ışık tutmak istemektedir.

Ütük, Etem, “Ataç’ı Okurken”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.11, (d.)

Yazıda, Nurullah Ataç’ın Türk edebiyatındaki yeri ele alınmaktadır. Yazar, Ataç’ın kendisine “Ataç Usta” denilmesine kızdığını, bir yazıda “Ataç Usta” ifadesini kullandığı için Ataç tarafından paylandığını dile getirmektedir. Yazar, ölümünün ardından kendisine “Usta” diyenlerin olduğunu, bu şekilde davrananların Ataç’ın anısına uygun hareket etmediklerini belirtmektedir. Ataç öldükten sonra *Varlık* tarafından yayımlanan “Diyelim” adlı eserinin arkasında bulunan yazıda kendisine “Ataç Usta” dendiğini belirten yazar, bu ifadenin eserden çıkartılması gerektiğini vurgulamaktadır. Ataç’ın eserlerini yeniden okuma ihtiyacı duyduğunu belirten yazar, Ataç’ın unutulacağını düşündüğünü; ancak unutulmadığını ifade etmektedir. Yazının devamında, Nurullah Ataç’ın dil devrimine ve Atatürk devrimlerine bağlı olduğunu, Türk diline pek çok katkısının olduğunu ifade eden yazar, “Ulus”ta yayımlanan “Söyleşi” başlıklı yazıları, “Son Havadis”te yayımlanan “Ataç’ın Güncesi” adlı yazıları ile diğer gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarının kitap haline getirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Ceyhun, Demirtaş, “Sanatçının Kahramanlığı”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.9-14, (d.)

Yazıda, sanatçının özellikleri üzerinde durulmaktadır. Yazar, Oktay Akbal’ın *Varlık* dergisinde yayımlanan bir yazısından etkilendiğini, yazısını Oktay Akbal’ın yazısı üzerine kaleme aldığını ifade etmektedir. Yazar, sanatta ilham ve kabiliyete inanmadığını, yalnızca “İnsanın kendine güveni ve yaşama aşkı” (s.9)na inandığını belirtmektedir. Hayatı yenen insanın sanatta başarılı eserler ortaya koyabileceğini, düşünürler ve sanatçıların cesur ve kahraman olması gerektiğini savunan yazar, düşünce alanı ile eylem alanının arasında fark olduğuna inandığını ve eylem alanında çalışan bir sanatçı olmadığını, düşünce alanında çalışan bir sanatçı olduğunu dile getirmektedir.

Ergöktaş Faruk, “Sorumsuz Eleştirmen”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.9-16, (d.)

Yazıda, şiir eleştirmenlerinin nesnel olması gerektiği konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar nesnel yargıların, ön yargılardan, çokça değişen kişisel ölçülerden uzak, sadece yapıyla ilişkisi olması gerektiğini belirtmektedir. Eleştirmecilerimizin şiiri değiştirmeye çalışmadan, şiirin şairinin kim olduğuna bakmadan eleştirisini yapması gerektiğini ifade eden yazar, şiirin öncelikle genel bir yargıya bağlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Genel yargıyı “... şiirin, geniş şiir anlamı çerçevesi içinde değerlendirilmesidir.” (s.9) şeklinde tanımlayan yazar, şiirin olabildiğince geniş bir şiir anlayışı içinde ele alınması gerektiğini dile getirmektedir. Yazının devamında yazar, şiirin genel değerlendirilmesi yapıldıktan sonra ek unsurlarına geçilmesi gerektiği görüşünü ifade etmektedir.

Karaçam, Nazif, “Zeka ve Sevgi”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.10, (d.)

Zeka ve sevgi ilişkisini ele alan yazar, sanat eserinin bir zeka ürünü olarak sevginin ve yaratma heyecanının sancıları ile meydana getirildiğini ifade etmektedir. Zekası ve sevgisi olmayan insanın yaşayamacağını savunan yazar, zeka ve sevginin insan yaşamındaki yeri ve sanat eseri üzerindeki etkilerini ele almaktadır: “..zeka aydınlığa, sevgi aka gider. Karanlığın bittiği nokta ile sevinin aşka vardığı noktada artık insan için (YARATMAK OLAYI) vardır. Ve insanın hayatla izdivacı da buradan başlar.” (s.10)

Üretürk, Vedat, “Ya Gelinir Ya Gelinmez”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.10, (d.)

Yazıda, insanın kendi esaretine mahkûm olduğu anlatılmak istenmektedir. Hırsın, insan hayatına kötülüğü, cahilliği, zulmü getirdiğini belirten yazar, modern çağdaki putun insanın kendisi olduğunu vurgulamaktadır.

Faulkner, William, “Kundura Tamircisi”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.13, (d.)

Yazıda, gençliğin güzel günlerinin sona ermesi ve yaşlılığın kişiyi hayatın tüm güzelliklerinden alıkoyduğu anlatılmak istenmektedir.

Üretürk, Vedat, “Beni Öldürmeğe Fermanın mı Var?”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.10-16, (d.)

Yazıda, İstanbul’da bulunan bir esnaf kahvesini anlatmaktadır. Yazar, esnaf kahvesine gelip oturanları anlatarak kahvenin tasvirine yer vermektedir.

Erdost, Muzaffer, “Evet Doğru”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.9, (d.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 15 Ocak 1959 ve 15 Mart 1959 tarihleri arasında iki ay süreyle ara vermesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, “İki ay Pazar Postası’nın yayınına ara vermesi, Türk şiirini iki ay geciktirdi dense, yeri var.” (s.9) şeklindeki sözlerinin *Yeditepe* dergisinde “Sürme Bal” (s.9) adı altında “Bu ne tevazu” (s.9) başlığıyla alayla karşılanan sözler arasına konduğunu belirtmektedir. Söz konusu sözlerinde gerçeklik payı olduğunu dile getiren yazar, “Aradan geçen zaman bizim çıkardığımız Pazar Postası’nın o derme çatma haliyle de olsa, Türk şiir için en büyük dayanak ve imkân olduğunu yeniden gösterdi. Bunu övünmek için söylemiyorum. Çıkardığımız Pazar Postalarının hiçbirini doğru dürüst sevedim. Sanat sayfaları çok zaman dökülüyordu bile denilebilir. Ama bütün bu perişanlığına rağmen Pazar Postalarının önemini anlamamak ve yokluğunu duymamak elde değil. Bugün şiir tartışmaları <<sanat ne içindir>> tartışması olmaktan çıkmış, az çok şiirin meselelerine eğilmişse, bunda Pazar Postalarının payı büyüktür. Bugün sözü edilen beş-on şairin çoğu ilk rahatlığı Pazar Postası’nın sayfalarında bulmuşlardır. Bu rahatlığın, onların şiirlerinde yeri olduğuna inanıyorum. Biz bunu kolaylıkla yaptık. Sırrı çok basitti: Şiirin gelişmesini dergicilerin elinden alıp şairlere, eleştirmenlere vermiştik.” (s.9)

Yazının devamında, *Pazar Postası*’nın ara verdiği sıralarda şiirde meydana gelen gelişmelere yer verilmektedir. Yazar, *Yaditepe Şiir Armağanı*’nın Arif Damar ve Cemal Süreya arasında paylaştırıldığını, Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı şiir kitabını yayımladığını belirtmektedir. Eski Bakan Sıtkı Yırcalı’nın da bir şiir kitabının yayımlandığını belirten yazar, Turgut Uyar’ın eserinden söz edilmediğini, Sıtkı Yırcalı’nın eserinin henüz “mürekkebi kurumadan” (s.9) övgülere boğulduğunu savunmaktadır.

Faulkner, William, “Magdalen”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12, (d.)

Geçmiş günleriyle yaşadığı günü karşılaştıran yazar, yaşamın eski tadı vermediği konusu üzerinde durmaktadır

Üretürk, Vedat, “Ayağına Giymiş Sedef Nalini”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.13-14, (d.)

Yazıda, insanın çocukluğu ve hazzı olan esareti ele alınmaktadır. Hayatın geçiciliğine de yer veren yazar, Luigi Lucatelli’nin “Elveda aziz dostlarım! İstikbale gidiyorum. İnsanlığı üç yüzyıl daha köşe başlarında beklemek isterim.” (s.13) sözü üzerinde düşüncelerini ifade etmektedir. Yazıda, ayrıca İstanbul’un bir sabah manzarasına da yer verilmektedir.

Ataç, Nurullah, “Günce: Para İçin”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.9, (d.)

Yazıda, sanat eserinin ısmarlanılıp ısmarlanılamayacağı konusu üzerinde durulmaktadır. Yazar, marangozluk, aşçılık gibi mesleklerde ısmarlamanın yanlış anlaşılmadığını, sanat eserinin de ısmarlama üzerine ya da para için yaratılabileceğini; bu durumun sanat eserinin değerinden bir şey eksiltmeyeceğini dile getirmektedir. Yazının devamında yazar, şairin nitlekleri üzerinde durarak şaire olmadığı bir gözle bakıldığını, şairin yalnızca bir sanat insanı olduğunu, şairin yol göstermek gibi bir kaygısının olmadığını ve sanatını kazanç için yürütebileceğini belirtmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Şiir Kendini Eskitir”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.10-16, (d.)

Yazıda İkinci Yeni şiiri üzerinde durularak şiirin eskimesi konusu hakkında görüşlere yer verilmektedir. Bazı şiirlerden ilk okuduğu tadı her zaman alamadığını belirten yazar, bunun şiirin eskimesi olduğunu dile getirmektedir. Şiir eskiten nedenlerin şiirin içinde aranması gerektiğini söyleyen yazar, “Şiirin içinde, yani şiirin yapısında, kuruluşunda, kelimelerin birbirlerine olan durumlarında aramalıyız.” (s.10) der. Şiirin biçiminin şiiri eskitip eskitmeyeceğini tartışan yazar, biçimi iyi olan

şiiirin eskimeyeceğini savunmaktadır. Şiiirin biçiminin eskimede etkili olan tek önemli unsur olduğunu dile getiren yazar, Yeni Şiiirin anlamsız olarak nitelendirilmesinin temel nedeninin biçim olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, bu konuyla ilgili şu görüşleri dile getirmektedir: “Son yıllarda bize karşı duranlar, en çok anlamsız şiiiri savunduğumuzu söylediler. Hayır, biz anlamsız şiiiri savunmadık, şiiirin anlamsız olabileceğini de söyledik. Yani şiiirin anlamsız olabileceğini savunduk. Bizce şiiir anlamsız olduğu zaman, karşı duranların söylediği gibi şiiir olmaktan çıkmaz, çünkü şiiirin tabiatı anlamla sınırlandırılmaz.” (s.10-16)

“Bize karşı duranları yanıltan, belki de <<Anlam şiiirden sonra gelir>> sözünde ısrar edişimiz olmuştur. Bu şairin davranışına bağlıdır. Bir şaire <<Bu mısra ile ne söylemek istiyorsunuz?>> dersiniz, ona politik bir soru sormuş olursunuz ki, bu da şaire sorulacak sorulardan değildir.” (s.16)

“Dikkat edilirse, biz burada bir takım toplum meselelerini değil de şiiirin meselelerini konuşuyorduk. Çünkü konumuz şiiirdi. Üst yanı şairin bileceği şeydi. Gürültü koparanlar, daha çok şairin toplum meselelerine mutlaka ışık tutmasını isteyenlerdi. Oysa, kişi şiiir yazmak için şair olur, politika yapmak, felsefe öğretmek, istatistik çıkartmak için değil. Ama onun şiiiri, politika da yapar, felsefe de öğretir, istatistik de çıkarır.” (s.16)

“Biz karşıtlarımızla şu noktada ayrılıyoruz: Onlar şairi davalı olmakla şartlandırıyorlar, bizim ise şartlarımız yok.” (s.16)

“Yeni şiiirin kurulabilmesi, gelişebilmesi için, böyle düşünmekte fayda görüyoruz. Onlar, toplum davaları şiiirde ihmal edilirse, bir zarardır, bir kayıptır, diyorlar. Bir kere biz toplum davalarını halletmek için tartışmıyoruz. Şiiirin ne olup olmadığını tartışıyoruz. Zarar-zıyan için açılacak tazminat davasını, şiiirin ne olduğunu saptadıktan sonra açmalılardı, buna yanaşmadılar. İkincisi, biz dedik ki, bu şiiir eskimeye, etkisel gücünü yitirmeye başlamıştır, bu şiiirlene söyleseniz güçlü, duyurucu olmayacaktır. Bu da hem şiiirin, hem de iddia ettikleri davaların zararına işlemiş, hesap sormaya yeltenenler zaman önünde kaybetmiye başlamışlardır.” (s.16)

G., Turan Ceyhun, “İncelemeler: Modern Hikâye Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.13, (d.)

Yazıda, Türk öykücülüğü üzerinde durulmaktadır. Türk öykücülüğünün kişiliğinin oluşup oluşmadığını soran yazar, herkesin bu soruya farklı yanıtlar verdiğini, konunun tam olarak aydınlatılmadığını belirtmektedir. Yazar, modern öykücülük üzerinde duracağını belirterek Türk öykücülüğünün kısa bir geçmişine yer vermektedir. Yazının devamında yazar, modern öykücülüğü şu şekilde anlatmaktadır: “Hikâyeciliğimiz bütün bunlardan başka bir yenileşme hareketi peşinde koşmaktadır. Onu sürüklemeye çalışıyor. Ama bu yenileşme hareketi bizde çoğu süre yanlış tanımlanıyor. Bir kısmımız hikâyeyi, sadece konusunda, bir kısmımız da sadece şeklinde yenileştirmeye çalışıyoruz. İkisi de yanlıştır bence. Bence her iki yolla da varılmaz modern hikâyeye. Ne kadar şekilden –yani şiirden- kaçması gerekirse hikâyenin, konusunda da –yani romandan da- o kadar turtulması gerekir. Hikâye için gerekli olan olayı kahramanlar yaratar, onların sırtına yüklemek, onları vermeğe çalışmak olsa olsa romanın olanaklarındandır. Hikâyenin o dar çerçevesi bir kişiyi dört başı mamur olarak vermeğe şüphesiz ki gücü yetmez. Öyleyse, olayın hikâye için gerekliliğini yatsımıyorum, fakat, hikâye sadece olaydan ibaret değildir diyorum. –Yani modern hikâye diyorum-” (s.13)

“... bence modern hikâye, herhangi bir olayın orada bulunan kişiler üzerine yaptığı etkileri çözmeli, anlatmalıdır. Olay yürür, hikâyeci, olayın çevresindeki insanların çözümlenmemiş yönlerini yakalamağa, açıklamağa çalışır. Klâsik hikâye, olay ve olayın açıkladığı özü önemsemiş, onun üzerine kurulmuştur. Ama modern hikâye içinse olay bir araç olmaktan ileri gitmez. Bir takım kişileri bir araya getirmeğe yarar. Kişilerin psikolojik durumlarının nesnel belirtilerini açığa vurdukları için vardırırlar. Olaylar, kişilerin psikolojik davranışlarını düzenler. Sonra doğa, daimi bir hareket içindedir. Hareketlerse olaylardan ötürüdür. Bu yüzden hikâye olaysız olamaz diyorum. Çağımızın en yeni en suta hikâyecilerinde de bu vardır. William Faulkner’i alın, Franz Kafka’yı alın hepsinde böyledir. Olay vardır, fakat ikinci plândadır. ” (s.13)

Kemal, Orhan, “Sinema: Olmayan”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.15, (d.)

Yazı, Çetin Özkırım’ın *Sinema-59* adlı derginin ilk sayısında yayımlanan “Türk Sineması Üzerine” başlıklı yazısı nerdeniyle kaleme alınmıştır. Yazar,

Özkırım'ın söz konusu yazısında "... Çetin Özkırım, Türk sinema sanatının, gerçek sinema sanatına uygun kişilik kazanmasını sağlayacak olgun kadronun bizde var, ama kendilerini göstererek imkânlar bulamadıklarına inanıyor. " (s.15) şeklinde görüş belirttiğini bildirmektedir. Özkırım'ın görüşlerine katıldığını belirten yazar, Türk sinemasında kötü filmin ticari kaygı nedeniyle ortaya konduğunu çeşitli örneklerle aktarmaktadır.

Üretürk, Vedat, "Giden Gelmiyor", *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.13, (d.)

Yazı, Nihat Sami Banarlı'nın 14 Mart 1959 günlü "Hürriyet" gazetesinde yayımlanan bir yazısında "Dil Donkişotları" (s.13) suçlandırması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Banarlı'nın bu suçlamayı kendisine yönelttiğini belirterek dil devrimine uygun yazı yazmadığını ironik bir üslupla anlatmaktadır.

Apasaraycıklı, Alev, "Memleketin Efendileri", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.8, (d.)

Yazıda, köylünün mevsimlik işçi olarak tarım dışı sektörlerde çalışması işlenilmektedir.

Canpolat, Müşür Kaya, "Yenilgiyi Savunuyorum", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.11, (d.)

Yazıda, başarılı ve başarısız olmanın getirdikleri üzerinde durmaktadır. Başarının insanları tarih boyunca alçalttığını, yenilginin buruk tadını vermediğini savunan yazar, yalnızca başarıya giden yolun iyi olarak değerlendirilebileceğini ifade etmektedir.

Kemal, Orhan, "Yazar Üstüne", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.12-15, (d.)

Yazının Nurullah Ataç'ın ölümünden önce yazıldığı belirtilirken kendisine gönderilen derginin kapanması üzerine yayımlanamadığı bildirilmektedir. Yazıda, toplum sorunlarının ele alınması konusu işlenilmektedir. Nurullah Ataç'ın, *Varlık* dergisinin Şubat 1957 tarihli sayısında yayımlanan "Yoksulluk-1" adlı yazısında

öykü ya da roman yazarlarının yoksulluk sıkıntısı çekmesinin daha iyi olduğu yönündeki görüşleri eleştirilerek Proust, Balzac, Stendhal ve Tolstoy gibi yazarların varlıklı olduğunu, bu sorunun yazarlık için ölçüt olamayacağını savunduğunu dile getirmektedir. Ataç'ın bu görüşlerine katıldığını belirten yazar, toplum sorunlarını işlemenin yoksul ya da varıl olmakla ilgili olmadığını; ancak yazarın kişiliğine bağlı olduğunu vurgulamaktadır.

Üretürk, Vedat, “Uzun Olur Gemilerin Direği”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.13-14, (d.)

Yazıda, bilgisizlik sorunu üzerinde durulmaktadır. Sıradan insanın bu konudak profilini çizen yazar, aydınların üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmediğini ve sıradan insanın cehaletleriyle başbaşa kaldıklarını anlatmak istemektedir.

Karahan, Edip, “Gece”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.16, (d.)

Yazar, gecenin bastırmasıyla pencereden gördüğü sokağı, İstanbul'u, Çamlıca'yı, Dicle'yi ve Burdur'u anlatmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Yazı Parası”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.9, (d.)

Yazıda, sanatçının maddi kazanç sağlaması konusu üzerinde durulmaktadır. Sanatçının ortaya koyduğu sanat eserinden belirli bir kazanç sağlamasının normal olduğunu, bunda ayıplanacak bir durumun söz konusu olmadığını dile getiren yazar, Türkiye'de sanatçının hakkının ödenmediğini vurgulamaktadır. Yazar, sanat eserini ortaya koyan sanat insanının masrafının olduğunu, bunun sanat eserinden sağlanacak kazançla giderilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Yazar, salt para kazanmak için çalışan kişilerin işin kolayına kaçtıklarını ve bunlara sanatçı denilemeyeveğini sözlerine eklemektedir.

Ölmez, Ümit, “Hiçlik”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.11, (d.)

Yazıda, varlık ve yokluk konuları üzerinde durulmaktadır. Varlığın göreceli olduğunu; bilince göre duyulanın varlık, bilinçsizliğe göre duyulanın yokluk olduğunu dile getiren yazar, varlık ve yokluğun aslında aynı şeyler olduklarını

savunmaktadır. Gerçeğin görece olduğunu, yalnızca hiçliğin bilinebileceğini ifade eden yazar, “Varlık (hiçlik) bir bütündür. Varlık ancak bir var bulunuş sürecidir. Böyle olunca, dörüt alanına tümüyle sokulması, yerleştirilmesi doğru olur. Gerçek ötesi bir anlayışla da yapıt verilebilir.” (s.11)

“Evrende başlangıç ve son noktaları sonsuzlukta bulunan hiçlik, sonsuza doğru akıp gitmekte olduğundan varlık durumumuzu (var oluş süresini) en iyi biçimde değerlendirmek gerekir. Yine de her nen hiçlikte erimekten, hiçliğin bir parçası olmak durumundan kurtulamıyacaktır. Başlangıç ve ereğ noktası aynı noktada sonsuzlaşmışlardır. Bu sonun varlığını düşünenler korkunç bir yanılmaya uğrayacaklardır.” (s.11) der. Bu görüşler ışığında yazar, hiçliği işleyen sanat yapıtlarının ortaya konulmasını istemektedir.

Malik, Ahmet, “Sayfa ve Sütunlar Arasında”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.8, (d.)

Yazıda, Köy Enstitülerinin köylü insanların eğitiminde ve köy kalkınmasındaki rolü ile alınmaktadır.

İlgaz, Rıfat, “Mizah mı?”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.16, (d.)

Yazıda, mizah konusu üzerinde durulmaktadır. Mizahın ancak başka insanlarla ayırımın oluştuğu zamanlarda gerçekleştiğini, aynı durumda olanların birbirine gülmeyeceklerini dile getiren yazar, güldürmenin insanın aptal tarafını işletmek olduğunu dile getirmektedir. Mizahta sanatçı ve okur ilişkisini ise yazar şu sözlerle ifade etmektedir: “Güldürmeyi iş edinenlerin, işin kolayına kaçmalarını sanatlarını iyi bilmelerinin en canlı örneği. Bütün mesele seyircinin gülmemek için direnmesini bilmesinde. İşin ustalığı da halkın bu direnmesiyle başlıyor. Gülme reçetesi bir gün bekleneni vermezse, sanatçı daha başka incelikler aramaya doğru gider. Halkın kötü bir özelliği de alışkanlığı... Kimi sanatçı bu alışkanlığı sömürerek ömrünü doldurur. (...) Sanatçının kötüsü ise alışkanlıklarının dar sınırı içinde tıkanır kalır.” (s.16)

DEĞERLENDİRME

Herhangi bir konu üzerinde, kesin hükümlere varmadan, kişisel görüş ve düşüncelerin anlatıldığı yazı türüne deneme denir. Sanatın her dalı ile ilgilenen ve yabancı kültürleri tanıyan yazarların sıklıkla kaleme aldıkları deneme türü, *Pazar Postası*'ndaki önemli yerini bulmuştur. Şair, yazar ve eleştirmenler *Pazar Postası*'nda deneme türünü özellikle tercih etmişlerdir. Eleştiri, tartışma ve makale ile birlikte *Pazar Postası*'nda en çok yayımlanan düz yazı türü olan denemelerde, aşk, yalnızlık, var olma, şiir, roman, öykü, oyun, eleştiri, dil, kitap, plâstik sanatlar, tiyatro, müzik, sinema vs. konularda kişisel görüşlere yer verilmiştir.

Pazar Postası'nda yayımlanan denemelerde en çok, Nurullah Ataç, Suat Taşer, Baki Kurtuluş, Güner Sümer, Demir Özlü, Erdal Öz, Tevfik Çavdar, Vedat Üretürk, Orhan Duru, Muzaffer Erdost, Sami Çelenk, Salâh Birsell, Bülend Ecevit, Mustafa Şerif Onaran, Füzûzan Hüsrev Tökin, Attilâ İlhan, Malik Aksel, Sami Çelenk, Seyfettin Başçılar, T. Kakinç, Özdemir Nutku, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Sezai Karakoç, Ömer Atılâ S., Hüseyin Cöntürk, İlhan Berk, Ahmet Oktay ve Ferit Edgü adlarıyla karşılaşmak mümkündür. Ayrıca *Pazar Postası*'nda Arthur Rimbaud, André Maurois, Charles Baudelaire, Albert Einstein vb. yabancı yazarların da kimi denemeleri yayımlanmıştır.

Pazar Postası her görüşten sanatçıya sayfalarını açmış bir gazete olarak yayımlanan denemelerde pek çok görüşe yer verilmiştir. *Pazar Postası* gazetesinin zengin içeriğinin önemli bir parçasını oluşturan denemelerde, aşk, yalnızlık, ölüm gibi bireysel konuların yanında; kentleşmenin yarattığı sorunlar, eğitim, kalkınma, makineleşme, dünya barışı gibi toplumsal konular da işlenilmiştir. Ayrıca, yeni şiir konusu bu denemelerde enine boyuna irdelenmiş ve bu konuda kimi sonuçlara varılmıştır.

C. 3. 5. Tartışma

Kazar, C., “A. Hâmid’den Külebiye”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (tart.)

Yazı, Cahit Külebi’nin *Türk Dili* dergisinde Abdülhâk Hâmid için övgü dolu bir yazı yayımlaması üzerine kaleme alınmıştır. Hâmid hakkında ortaya çıkan pek çok tartışma onun 100. doğum günü dolayısıyladır. Yazar Hâmid için, “Bir adamı, hayatı boyunca sıkıntısız yaşamış, dededen, babadan kalma kitaplar okumuş, bulunduğu topluluklarda sözü sohbeti dinlenir cinstenmiş, bir ara şiir yazmaya özenmiş –özenmez olsaydı keşki- kendini şair sanıvermiş, etraf da onu itelemiş, şiir yazacağım diye hayatı boyunca ıkınmağa başlamış, <<Koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler.>> Ona da şair demişler. (...) Bu adam bundan tam yüz yıl önce doğmuş, doğar a demeyiniz... Önemli bir olaymış bu... Unutulmamalıymış... Bütün edebiyat öğretmenleri, çeşitli güncelerde, dergilerde, bugün yaşasaydı yüz yaşında olması lâzım kişiyi hababam övmeye başladılar. ” (s.7) der. Yazının devamında, Cahit Külebi’nin *Türk Dili*’nde Hâmid için söyledikleri ele alınmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Gene Hâmid”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.6, (tart.)

Yazı, *Hisar* dergisinde Abdülhâk Hâmid hakkında yazı yazan Munis Faik Ozansoy’u eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, Hâmid’i beğenmediğini dile getirerek ne yazdığını hatırlamayan kişinin iyi sanatçı ve şair olamayacağını belirtmektedir. “İki mısra düzene, vezinli kafiyeli kitaplar yazana şair dendiğine göre iyi şair, büyük şair olabilmek için başka şeyler aramamız gerektir. Bu Hâmid için de böyledir, Munis Faik için de. ” (s.6) şeklindeki görüşleri dile getiren yazar okuyucunun Abdülhâk Hâmid’e bakış açısını şöyle ifade eder: “<<Hâmid’i okuyamıyorum>> diyen birinin, bu sözleri Hâmid’in şöhretini gölgeleyebilmek için söylediğini nasıl diyebiliriz. Bu sözler Hâmid’in tahammül edilmez bir şair olduğunu, o kişi için diyelim, göstermez mi? Ne yazdığı hatırlanmayan bir şairin de yalnızca, gene o kişi için, iyi bir şair olmadığını göster mez mi? ” (s.6) demektedir.

Kurtuluş, Baki, “İthaf”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7, (tart.)

Yazı, Baki Kurtuluş’un 18 Mayıs 1952 tarihli *Pazar Postası*’nın 67. sayısında yayımlanan “Gene Hâmid” başlıklı yazısını Munis Faik Ozansoy’un eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Söz konusu yazısında, “Abdülhak Hâmid’in edebiyat tarihimize kaleminin kudretiyle hak ettiği sayfaları ve eserlerini, doğumunun yüzüncü yılında yırtmak isteyen gayretler –maksatlı değilse- şuursuz, marazîdir.” (s.7) diyen Munis Faik’e yine Hâmid’i büyük bir şair olarak kabul etmediğini söylemektedir. Yazar, Hâmid’in beğenilmeyişinin bir eleştiri içerisinde Munis Faik’in verdiği yanıtların uygun düşmediğini belirterek söz konusu eleştiriye “seviyesiz tenkid” (s.7) olarak gördüğünü dile getirmektedir. Hâmid’i beğenmediğini, önceki yazısında ondan herhangi bir şeyler hatırlamamayı yalnız beğeniyle ilgili olarak gördüğünü ifade eden yazar, bundan ötürü bir eksiklik duymadığını da belirtmektedir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı?”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.6-11, (tart.)

Ataç, bu yazısında eleştirmenin nasıl olması gerektiğini ifade etmektedir. Vedat Günyol’un bir sözünü ele almıştır. Yer yer Fransızlardan da bahsetmiştir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı II”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.6-11, (tart.)

Ataç, bu yazısında yine Vedat Günyol’un söylediklerini ele almıştır. Günyol’un nitelikli aydın olmadığını savunmaktadır. Ataç, Günyol’un “Güçsüzün yanında yer almak”(s.6) düşüncesini çürütmektedir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Ak mı, Kara mı III”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.6-8, (tart.)

Ataç, bu yazısında da Vedat Günyol’un söylediklerini ele almıştır. Günyol’un nitelikli aydın olmadığını savunmaktadır.

Duru, Orhan, “İstatistikçi Bay And”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.6, (tart.)

Yazı, *Forum* dergisinde (142.ve 43. Sayılar), Metin And’ın “Türkiye’de Aydınlar” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Yazıda, Metin And’ın “toplama – çıkarmacı” (s.6) olduğu ve özel yargılarına yer vermediği söylenmektedir. Yazara göre And’ın söz konusu yazısı da aynı yöntemle yazılmıştır.

And’ın eleştirmeye neden olan ifadeleri, “Bay And sanat eserini eserini yalnız sınırlı bir gerçekçilik yaptıkları için suçluyor.” (s.6) den ibarettir. And’ın söz konusu yazısında özellikle eleştiri konusu olan ifadeleri şunlardır:

“Edebiyatımızın tek düzenliliğini, dar ufukluluğunu, kısırlığını giderecek eserlerin bile adları anılmamakta. Bunlardan bir ‘Kafka biraz tanıtılıyor, o kadar. Bu yazıda sanatlarını değerlendirmekten hiç değilse şimdilik kaçınarak diyebiliriz ki yalnız Bilge Karasu, Feyyaz Kayacan gibi bir iki sanatçı gerek çevirileri, gerek kendi eserleri ile çağdaş batı edebiyatımızın sanatçılarına etki yapabilecek görüşlerin öğreticiliğini yapıyorlar.” (s.6)

Yazar yukarıda verilen bu ifadeler üzerinde durmaktadır. Duru, And’ın Sartre, Camus, Green, Beckett ve Ionesco’dan haberinin olmadığını savunmaktadır. Bilge Karasu’nun sınırlı bir gerçekliğe dahi ulaşamadığı hatta alabileceğine karanlık bir Gerçeküstülüğe geçtiği ve Karasu’nun öğretici olamayacağı belirtilmektedir. And’ın bu ifadeleriyle yalnız Orhan Kemal’i kastettiği belirtilerek Sait Faik için ne diyeceğini merak ettiğini, ifade ediyor yazar. “Bundan böyle bay And’ın toplama – çıkarmalarında daha dikkatli davranmasın dileriz.” (s.6)

Çelenk Sami, “Yalnız bir düşünce mi?”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Vedat Günyol ile Nurullah Ataç arasındaki tartışma nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, genel olarak tartışma kuralları ve hoşgörüyü işlemiştir. Nurullah Ataç’ın bu yazıya verdiği yanıtta çeşitli alıntılara da yer verilmiştir.

Erdost Muzaffer, “Bir avuç yazarın derdi”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.7-8, (tart.)

Eleştiri olarak yazılan bu yazı, Yaşar Nabi Nayır’ın *Varlık* dergisinin Ocak 1956 sayısında yayımlanan bir yazısında kullandığı ifadeler üzerine kaleme alınmıştır. Eleştiri konusu olan ifadeler şunlardır: “Ne oluyor a dostlar? diyor, nedir paylaşmadığınız? Şurada bir avuç insanız oturup güzel güzel geçinsek, herkes kendi hakkına razı olsa ne olur sanki, kıyamet mi kopar? (s.7)

Erdost, Yaşar Nabi’nin bu sözlerini sahibi olduğu yayınevi nedeniyle eleştiriyor. Çünkü Erdost’a göre, Yaşar Nabi yazarların hakkı vermiyor. Birinci Dünya Savaşı’ndan kalma fiyatlar vererek onların emeğini sömürüyor. Bu yayınevlerinde bir çok eser bastığını ve bu yolla zengin olduğunu belirtiyor.

“Yaşar Nabi, bütün bu gelirini yazarlara borçludur. Onun telif haklarını gerektiği gibi ödemeyen, ödese de, birinci dünya savaşı ayarlaması üzerinden ödeyen bir dergici olarak bilinir. Yaşar Nabi’den bir, aydın olarak beklenen kaleminden yükseldiği yazarın kalemini bir çöpçü süpürgesi kadar da ayağa düşürmemesiydi.” (s.7)

Yazının genelinde, Yaşar Nabi Nayır’ın “herkes kendi hakkına razı olsa”(s.7) sözleri eleştirilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “İkili”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7, (tart.)

Yazı, Güner Sümer’in *Forum*’da yayımlanan “Şiir Kitapları Üzerine” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Güner Sümer, bu yazısında Metin And’ı tek yönlü, kişi tutan bir yazar diye tanıtmaktadır. Zira And, Attilâ İlhan’ı eleştirerek Cahit Külebi, Necati Cumalı gibi şairleri övmektedir. Güner Sümer, söz konusu yazısında, “Bay And’ın alkış tuttuğu Birseller, Asaflar, Cumalılar, Külebiler ne yapıyor? Topluma sırtlarını çevirmişler, şiirleri öz bakımdan şöyle bir teraziye vurulacak olursa sıfır noktasında oldukları görülür. Birisi tekerlemelerle, birisi şiir olmayacak hikmetlerle, bir diğeri de düşleriyle tüketiyor gününü. Sayın And’a ve övdüğü şairlere sormak isterim: Güllük gülistanlık, sancısız bir dünyada mı yaşıyor?” (s.7) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Erdost, Güner Sümer’in kişi tutan bir yazarı eleştirirken kendisinin de kişi tuttuğunu belirtmektedir. Yazar, Sümer’in övdüğü şair olan Attilâ İlhan’ın da

eleştirdiği diğer şairler gibi bireysel konuları (aşk) işlediğini dile getirmektedir. Erdost, kendi kuşağının genel anlamıyla toplumsal sorunlara ilgisiz olduğunu savunmaktadır.

Ataç Nurullah, “Konuşu: Varlık Yayınları”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.6-11, (tart.)

Yazar, Muzaffer Erdost’un 22 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Bir avuç yazarın derdi” başlıklı yazısında ifade ettiklerini eleştirmektedir. Ataç, Erdost’un Yaşar Nabi hakkındaki eleştirilerini mesnetsiz bulmaktadır. Onun yalnızca Yaşar Nabi’ye çatmak amacıyla yazısını kaleme aldığını savunmaktadır. Nurullah Ataç, Yaşar Nabi’nin hem dergisinin hem de yayın evince basılan kitapların belli bir sanat kaygısıyla yayımlandığını dile getirmektedir. Erdost’un Yaşar Nabi’ye yönelik para kazanmak için bu işleri yaptığı şeklindeki eleştirisine Ataç şu şekilde karşılık verir: “Bir yazmana para kazandığı için çatmak... İnanılacak iş değil doğrusu. Sonra da bunu bir yazar yapıyor. Birtakım yazarlarımızın tanınmasını sağladığı, bir çok Batı yazarının yaptıklarını dilimize çevirip yayımladığı için Bay Yaşar Nabi’yi öveceğine para kazanmış olmasını başını kalkıyor, çatıyor ona.” (s.6)

Erdost Muzaffer, “Yanlış Anlaşılan”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.7-11, (tart.)

Muzaffer Erdost, Nurullah Ataç’ın kendisine yaptığı eleştirilerin yalnızca yanlış anlamadan kaynaklandığını ve ifade etmek istediklerini yansıtmadığını belirtmiştir. Erdost, *Pazar Postası*’nın 22 Ocak 1956 tarihli sayısında yayımlanan ‘Bir avuç yazarın derdi’ başlıklı yazısında, Yaşar Nabi’nin eserlerini bastığı yazar ve şairlerin hakkını yateri kadar ödemediğini vurgulamaya çalıştığını dile getirmek istediğini belirtmiştir. Erdost’a göre Ataç, eleştirisini önemli olanı görmeden belirttiği düşünce ışığında gelişen ayrıntılara yönelttiğini savunmaktadır. Erdost, hiçbir yazar ve yayıncının kazancına karşı olmadığını; ancak herkesin hakkını alması gerektiğini savunduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca Erdost, yazısını başka bir yazara çatmak amacıyla kaleme almadığını belirtmiştir.

A. (Nurullah Ataç), “Anlamamışım”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.6, (tart.)

Ataç, yazısını Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nın 12 Şubat 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Yanlış Anlaşılan” adlı yazısı üzerine kaleme almıştır. Erdost’un ‘çatma’ anlamına gelen bir takım ifadelerini yazısında alıntı olarak verdikten sonra, “Yoksa Bay Muzaffer Erdost o Sözlerle Bay Yaşar Nabi’ye sevgisini, saygısını bildirmek istemiş?” (s.6) şeklindeki eleştirisini dile getirmektedir.

Ataç, Nurullah, “Konuşu: Derin derin”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.6-11, (tart.)

Pazar Postası’nın 1 Ocak 1956, 8 Ocak 1956 ve 15 Ocak 1956 tarihli sayılarında “Ak mı, Kara mı?” başlıklı bir yazı dizisi yayımlayan Ataç’a Vedat Günyol, *Yeni Ufuklar*’ın Şubat 1956 tarihli sayısında “Aka Ak, Karaya Kara” şeklinde cevap vermiştir. Ataç da bu yazısını Günyol’un söz konusu eleştirisi üzerine kaleme almıştır.

Günyol, belirtilen yazısında Ataç’ın yavan düşündüğünü, kendisini anlamadığını vurgulamaktadır. Ataç, bunlara ironik bir biçimde cevap verdikten sonra “Ezilmiş olanın haklı olup – olmadığı” (s.6) konusuna geçer. Vedat Günyol, Ataç’ı güçsüzlerin yanında yer almakla suçlamıştır. Yenilenin haklı almayacağı ya da her durumda haklı olmadığı gerçeğini dile getiren Ataç, güçsüzün yanında yer almak gibi bir kaygının olmadığını dile getirmektedir. Söz konusu güçsüzün yanında yer alma tartışması, Ataç’ın CHP’ ye üye olması üzerinedir.

“Bay Vedat Günyol’un dediğine göre ben de güçsüzlerden yanaymışım. <<Öyle olmasa, düşmüş bir partiye geçmiş günlerinde bucağında kaldığı, bir partiye yazılır mıydı?>> diyor.” s.11 Ataç, Vedat Günyol’un ifade ettiği bu görüşlere, “Benim, Cumhuriyet Halk Partisine yazılmış olduğumu söylemek istiyor. Doğru değil yorumlayışı, ben o bölüme düşmüş olduğum için, eski gücünü yitirdiği için yazılmadım. Ötedenberi o bölmenin ilkelerini beğenirdim, ancak bir görevmen (memur) olduğum için bir bölme yazılamazdım, emekliye ayrılınca gidip o bölme üye oldum.” (s.11) şeklinde cevap vermektedir.

Duru, Orhan, “Yazarlar Yazarının Yazarı”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.6-9, (tart.)

Yazı, *Forum* dergisinin 44. sayısında Metin And’ın, daha önce Orhan Duru’nun 15 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “İstatikçi Bay And” adlı yazısına cevap vermesi üzerine kaleme alınmıştır.

Metin And yazısında, Duru’yu Faulkner’in eserlerinin İngilizce adını bilmemekle suçlar; fakat Duru, bir eserin İngilizce adını bilmemeyi bilgisizlik olarak kabul etmez. Duru, And’ın James Joyce, Virginia Woolf, William Faulkner gibi yazarların And tarafından “yazarlar yazarı” (s.6) olarak nitelişini göreceli bulur. Yazara göre, And’ın bu isimlerin Bilge Karasu ve Feyyaz Kayacan’ın tekeline verilışı, öğreticiliğini bunların yapıyor iddiası gerçek dışıdır. Duru’ya göre yazarlık öğretilbilecek bir meslek değildir. And’ın Philip Toynbee’nin denemesini yanlış anladığı savunulmakta, bunun yazarlara And’ın iddia ettiği gibi olmak sağlayamayacağı, söz konusu denemenin yalnızca bir oyundan ibaret olduğu savunulmaktadır.

Duru, And’ın Türk sanat dergilerini okumadığını, bilmediğini ifade ederek Sait Faik’i tanımadığını savunmaktadır.

“En çok Sait Faik’in yazarlar yazarı denilen kimselerden daha güçlü değildir belki de. Ama Bay And’ın böyle bir takım yenilikleri, yalnız Bilge Karasu ile Feyyaz Kayacan’ın tekeline bırakmağa hakkı yok. Sonra bu biçimci önermeler boşu boşun yapılmışsa, böyle yapmak için elle tutulur bir etmen, bir düşünce yoksa bence gereksizdir bunlar. Yazar yeni biçimler neye arar? Ancak kendi düşüncelerini eski biçimlerle anlatılmadığı için. Sait Faik te düşüncelerini daha iyi anlatabilmek için, buna eski biçimler yetmediği için yapmıştır bu değişiklikleri. Aradaki ayrılık bu. Ben iş olsun diye yenilik yada başka bir şey olsun diye, yapılanları doğru bulmuyorum. Anlatacak bir şeyi olan yazar ona en uygun, en iyi gelecek biçimi arar. Bilmiyorum bay AND bu dediklerimi kabul eder mi?” (s.6-9)

“Bir şey daha söyleyeyim. Bay AND bütün söyledikleri bir yana, yirmi dört kitap adı, on altı yazar adı saymakla gerçek bir toplamacı olduğunu ispat etmiştir.” (s.9)

Erdost, Muzaffer, “Öcüler”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (tart.)

Muzaffer Erdost, *Varlık* dergisi ve Yaşar Nabi hakkında yazdığı 22 Ocak 1956 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Bir Avuç yazarın derdi” adlı yazısından sonra gerek Ataç ve gerekse *Varlık* çevresinden kendisine yöneltilen eleştirilere cevap vermektedir.

Erdost, kendisine bir eleştirmen tarafından söylenen “Ne için çatıyorsun Yaşar Nabi’ye, yazı gönderdiniz de basmadı değil mi?” (s.7) şeklindeki ifadeler nedeniyle cevap hakkını kullanmaktadır. Erdost, buna karşılık olarak, “Yöresel (ahlakî) davranış, bence yazarın beş yıl önce, on yıl önce bir dergiye gönderdiği şiirlerin basılmadığını böbürlene böbürlene söylemek değil, o yazarın düşüncelerini yanıtlamaktır.” (s.7) şeklindeki düşünceleri dile getirmektedir. Erdost, yazı ya da şiirlerinin *Varlık*’ta yayımlanmamasını eksiklik olarak değerlendirmedığını belirterek bu dergiye dört şiir gönderdiğini ve bunlardan üçünün yayımlanmadığını ifade eder. Düz yazı konusunda ise, sadece eleştiri yazısı yarışması nedeniyle bir defa yazı gönderdiğini; ancak çok polemik yaratır, diye yayımlanmadığını vurgulamaktadır.

Muzaffer Erdost, yazısının devamında, *Varlık*’ın Orhan Veli ve Sait Faik’in eserlerinin ilk örneklerini yayımlamasından başka iyi bir sanat – edebiyat dergisi olmadığını savunan değerlendirmelerde bulunur:

“Bugün ise ne *Varlık* benim yazılarımı yayınlar, ne de ben o dergiye bir satır yazı yollarım. Ben gencim, kırk – elli yaşındaki adamın rolünü oynayamam. *Varlık* kadar pısırıklaşamam. Orada artık Fevzi Halıcılar, İlhan Geçerler, Aptullah Rıza Ergüvenler yazıyor. *Varlık* için bu yetmez mi? Orhan Velilerin, Sait Faiklerin ilk yazılarını yayınlayan bir dergi olması başka, bugün kimlerin nelerini yayınladığı daha başka bir konudur. *Varlık*’ın bugünkü tutumu üzerine tartışılırken on yıl önce, yirmi yıl önce yaptıklarını saymak, *Varlık*’ın bugünkü tutumunun doğruluğunu ortaya koymaz.” (s.7 – 11)

Yazının devamında, “Bir Avuç yazarın derdi” adlı yazısını yayımlayan *Özgörü* dergisiyle bir ilişkisinin olmadığını ve Ataç’ın kendi ifadelerini yine yanlış anladığı belirtilmektedir.

Ataç Nurullah, “Konuşu: Yazmak”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.6-11, (tart.)

Yazı, Vedat Günyol’un “Aka Ak, Karaya Kara” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Ataç, Günyol’un söz konusu yazısından çeşitli alıntılar yaparak eleştirisini ortaya koymaktadır.

Günyol’un “Bay Ataç, her şeyden önce, dilimizdeki aksaklıklarla beni vurmayı deniyor. İnsan kelimelerle düşündüğüne göre, bunlardaki yanlışlık, düşüncenin hamlığını, belki de yokluğunu göstermez mi? (s.6) ifadesinden yola çıkan Ataç, Günyol’un kelimelere önem verdiğini belirterek kelime olmadan doğru, büyük düşünceler olmaz, görüşünü savunur. Ataç, Günyol’un kendisine affettiği “denemek” sözcüğü üzerinde durarak çocukça düşlere kapıldığını ironik bir dille anlatır.

Günyol’un eleştiriye neden olan bir diğer ifadesi de “Ben hiçbir düşüncenin yabancı değilim. Yaradılışım buna engeldir. Hiçbir şeyde, meselâ Bay Ataç’ın dil konusunda gösterdiği <<mollalığı>> gösteremiyorum. Mesalâ kelimeler illâ da Türk kökünden olacak demiyorum.” (s.6) şeklindedir. Ataç, Günyol’un dilden, kelimelerden anlamadığını savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, “İkili Düşünü”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.7, (tart.)

Egzistansiyalizmin tanınmasını, daha doğrusu Türkiye’de tanıtılması gerektiğini savunan yazar, Ataç – Günyol tartışmasına da katılmaktadır yazısında. Zararlı ya da zararsız olsun, her fikir akımının bilinmesi gerektiğini ifade eden Erdost, bir düşüncenin başka bir düşünceyle savaşmasının olağan olduğunu belirtmektedir.

“<<Bölmeli kafalar>> sözünden, iki karşıt düşünürün aynı zamanda var olması anlaşılıyorsa, öz gerçeği hem tanıyıp tanımaz, hem de kaderci olabilir deniliyorsa, bu eksiksiz bir yanıldır; ama ‘bölmeli kafalar’ sözünden bir toplulukta çeşitli düşünüşde kişiler bulunabilir deniliyorsa, işte bu düşünülerin tipini aydınlatmak zorundayız.”(s.7)

Oktay, Ahmet, “Gerçeküstüne kapalı yorumlar”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Metin And’ın *Forum* dergisinde yayımlanan “Gerçekliğin İki Türüsü” ve “Ben Romanı ile Onlar Romanı” başlıklı yazıları üzerine kaleme alınmıştır. Yazı, numaralandırılan 9 bölümden oluşmaktadır.

Yazar, birinci bölümde, gerçeğin kesin olarak tanımının yapılması gerektiğini vurgulamaktadır. Daha sonra yazar, gerçeğin tanımını yaparak felsefede ülkücü <idealist> olan bir yazarın gerçekçi olamayacağı belirtmiştir.

İkinci bölümde, Metin And’ın ülkücü <<idealist>> olduğu ve gerçeği tam olarak ortaya koyamayacağını belirtmiştir.

Üçüncü bölümde, Metin And’ın toplumsal gerçekçiliğin 19. yüzyılda ortaya çıktığını belirttiği bildiriliyor. Yazara göre, toplumsal gerçekçilik 19. Yüzyılın görüşü değildir. 19. Yüzyılın sezgiye dayandığını ve bu yüzyılda dış etkilere dayanan bir görüşün bilimsel açıklamasının yapıldığını belirtmektedir. And’ın izafiyeti bütün toplumsal ve kişisel olaylara uyguladığı belirtilerek bunun sakıncalı olacağı dile getirilmektedir.

Dördüncü bölümde, Metin And’ın ahlâkı bireysel olarak değerlendirmesi eleştirilmektedir. Bunun insanı toplumsal ödevlerinden koparacağı dile getirilmektedir.

Beşinci bölümde, Metin And’ın halkçı bir sanata yönelenlere karşı olması ve Faulkner’i, Joyce’u Çukurova insanını anlatan yazarlardan üstün tutması eleştirilmektedir.

Altıncı bölümde, *Onlar* Romanını eleştiren Metin And’ın “Duyguları arasında bir nedensellik bir sonuç – sebep bağıntısı bulunuyor.” (s.7) dedikten sonra bunun göreceli bir durum oluşunu eleştirmesi üzerinde duruluyor. Ahmet Oktay, gerçekliğin kişiden kişiye değişmeyeceğini savunmaktadır.

Yedinci bölümde, Metin And’ın üstünde durduğu çoğu meselenin gerçekliği değil; romanın estetik yapısını ilgilendirdiği dile getirilmektedir.

Sekizinci bölümde, Metin And’ın, Bilge Karasu ve Feyyaz Kayacan gibi isimleri çağdaş batı edebiyatının öğreticiliğini yaptığı yönündeki görüşleriyle su götürür yargılardan ve isim anma tutkusundan vazgeçmesi gerektiği savunulmaktadır.

Dokuzuncu bölümde, Metin And'ın Wurmser'in ismini anmakla ben romanına karşı olan herkesi solculukla suçlayıp suçlamadığını açıklaması istenmektedir.

Ayrıca yazının devamında “Açıklama” başlıklı bir eleştiri bölümü vardır. Söz konusu eleştiri, Ahmet Oktay, kendisinin, bu yazıyı *Forum* dergisinin okuyucu mektupları sayfasına gönderdiğini; ancak yayımlanmadan Metin And'ın bu yazıyı kendisine göre özetlediği ve kendi yazısında yer verdiği şeklinde eleştirmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Trafik Cezası”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (tart.)

Yazı, Paolo Levi'nin Devlet Tiyatrosu sahnesinde temsili verilen *Trafik Cezası* adlı oyunu üzerine kaleme alınmıştır. Paolo Levi'nin karamsar bir sanatçı olduğu anlatılmaktadır. Oyunun konusu ve olay örgüsüne yer verilmektedir yazıda. Paolo Levi, başarılı bulunmaktadır. Oyunun sahneye koyucusu Cüneyt Gökçer de başarılı bulunuyor yazarca. Yazının devamında oyunun temsilinde görev alan Çetin Köroğlu, Ragıp Haykır, Saim Alpago, Ekmel Hürol, Ümrân Uzman, Asuman Korat ve Serap Sezer adlı oyuncuların eleştirisine yer verilmektedir.

Yalt, A. Rıza, “Dil Konusunda: Kayıtsızlık”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.7, (tart.)

Yazı, Besim Atalay'ın 22 Nisan 1956 günlü *Son Havadis*'te yayımlanan “Kuran Tercemeleri ve Baltacıoğlu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Besim Atalay'ın kullandığı dil eleştirilmektedir. Atalay'ın aynı anlama gelen bir çok sözcüğü yazısında bir arada kullandığı belirtilmektedir. Örnek olarak Atalay'ın yazısında hem “tercüme” hem “terceme” hem de “çeviri” sözcüklerini kullandığı bildirilmektedir.

Yazar, hem yeni hem eski kelimeleri bir arada kullananları da eleştirerek makalelerde sade bir Türkçenin kullanılması gerektiğini savunmaktadır.

Atalay, Besim, “Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt'a”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s. 6-11,(tart.)

Yazı, A. Rıza Yalt'ın 6 Mayıs 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Kayıtsızlık" adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Besim Atalay, A. Rıza Yalt'a kendisini eleştirdiği için cevap vermektedir. "çevirme" sözcüğünün "tercüme"nin karşılığı olamayacağını belirten yazar, Yalt'ı bilgisizlik suçlamaktadır.

Atalay, Yalt'ı yazısında yer verdiği "tilcik", "örneğin", "kuşku", "zorunlu"(s.6-11) sözcüklerinin doğru türetildiğini ya da anlamlarına uygun kullanılmadığı biçiminde eleştirmektedir. Atalay, fiil olan sözcüğün, cümlelerin sonunda olması gerektiği biçiminde bir kural olduğunu savunarak bu kuraldan hareketle devrik cümlelerin yanlış olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca Atalay, yazısında Öz Türkçeci bir tavır sergilediğini vurgulamaktadır.

Duru, Orhan, "Antoloji", *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.7, (tart.)

Yazı, *Yeditepe* dergisi yayınlarının 5 ciltten oluşacak bir antoloji hazırlayacak olması üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, mevcut antolojileri eleştirmektedir. Türkiye'de yayımlanan antolojilerin batı standartlarına uygun olmadığı dile getiren yazar, yayın evlerinin yalnız darda kaldıkları zaman, kazanç sağlamak amacıyla antoloji hazırladıklarını ileri sürerek *Varlık* yayınlarından sonra *Yeditepe*'nin de aynı yolda girdiğini savunmaktadır.

Yalt, A. Rıza, "Dil Köşeciği: Bay Besim Atalay'a", *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6-11, (tart.)

Yazı, Besim Atalay'ın 20 Mayıs 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Yine Dil İş: Bay Rıza Yalt'a" başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Atalay'ın yanlış türedildikleri ya da yanlış olduğunu savunduğu kelimeleri ele alınmaktadır. Söz konusu kelimelerin yanlış türedilmesine karşılık kullanımında olduğu uygulanmaktadır. Yalt, Atalay'ın oyunu anlama gelen öz Türkçe ve yabancı asıllı kelimelerin bir metin içinde aynı anda kullanımının yanlış olduğunu savunmaktadır. Devrik Cümle kullanımının yanlış olduğunu değerlendiren yazar, Atalay'ın söz konusu yazısı anlamadığını ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, "Oyun Biçimi", *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.6, (tart.)

Yazı, Paolo Levi'nin Küçük Tiyatro'da sahneye konulan *Trafik Cezası* adlı eseri üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, bir tiyatro eserinde olayın seyircinin gözünün önünde canlandırılması gerektiğini ve olay anlatmanın yalnızca roman ve hikâyeciye mahsus olduğunu savunarak “Trafik Cezası’ndaki olayların parça parça olduğunu, yer yer olay ögesinin anlatımla sağlandığını savunmaktadır. Yazının ikinci bölümü “Bay Tahsin Yücel’e” başlığını taşımaktadır. Erdost, *Varlık*’ın son sayısında kendisine eleştiri olarak kaleme aldığı “Küçükler” başlıklı yazısına cevap vermeyeceğini bildirmektedir.

Ertop, Konur, “Bay Orhan Duru’ya Yanıt”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Orhan Duru’nun *Pazar Postası*’nın 20 Mayıs 1956 tarihli 21. sayısında yayımlanan “Antoloji” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Duru’nun *Yeditepe*’yi maddi kazanç sağlamak amacıyla antoloji hazırladığı yönünde eleştirmesi hakkında bilgi vererek, “Böyle suçlayıcılığa giriyorsanız sizden yana değilim. Eleştirmecinin görevi sunulan betiğin değerini tartışmaktır. İşin kazanç yönü ancak basmaları ilgilendirir. Tutup okuyucuların hazırladığı <<Yeni Türk Şiiri Antolojisi>> adlı betiği bir değer yargısına vurmağa kalkışsanız daha yararlı bir çaba göstermiş olursunuz.” (s.11) şeklindeki görüşleri ifade etmektedir.

Duru, Orhan, “Tutanak”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.6-11, (tart.)

Yazar, genç kuşağın çıkmazları üzerinde durmak istediğini belirtmektedir. Kendisinin de genç kuşağa mensup olduğu dile getiren yazar, özeleştiri niteliğindeki yazısında, genç kuşağın gerçekliğe sarılması gerektiğini, ortamdaki dağınıklığın ancak bu şekilde giderebileceğini dile getirmektedir.

“Şimdi açıktır ki ne yaptığımızı pek bilmiyoruz. Bu soru da bundan çıkıyor. Aramızda bunu arayanlar, bir takım doğrulara, düşüncelere varanlar vardır. Daha şimdiden herkes kendi başına buyruk bir durumdadır. Ortaklaşa tutumumuz eski yazarlara karşı oluşumuzda beliriyor. Ama bu arada onlara karşı çıkarken bir çok yanlış işler yaptık. Ne olduğunu kesin olarak açıklayamadık. Oysa eski yazarları ayırıp ayıklamamız, bir eleştirme süzgecinden geçirmemiz gerekirdi. Bu biraz olsun

yapıldı. İş ortaya koyduğunun yapıtlara geldi mi biraz tuhaflaşıyor. Kendisine gerçekçi adını takan bir takımımız eski gerçekçi yazarlara karşı çıktı ve gerçekçilikle uyuşmayacak yapıtlar ortaya koydu. Hepimiz bunu yaptık. Eski yazarlara karşı gerçekçi gözüktük. Turgut Uyar, Yılmaz Guruda gibiler, Orhan Veli çevresinin şipşakçı gerçekliğinden kurtulayım derken bir karanlığa, hemen hemen bir mistikliğe düştüler. Cemal Süreyya bal gibi bir biçimciliğe (formalisme) kapıldı. Hikâyeciler içinde buna benzer örnekler gösterilebilir.” (s.6)

“Kimi zaman tarihi bir zorunluluk sonucu ortaya çıktığımızı bile yazdılar.” (s.6)

Yazının ikinci bölümünde, Konur Ertop eleştirilmektedir. *Yeditepe* dergisinin hazırladığı Antoloji ile ilgili görüşlerini savunduğunu belirten yazar, söz konusu antolojinin hazırlanmasında ticari kaygı güdülmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Yeni Biçimler Aramak”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.8-10, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nın 10 Haziran 1956 tarihli 24. sayısında yayımlanan “Oyunun Biçimi” adlı yazısında savunduklarını eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Sümer, Erdost’un görüşleriyle tiyatrodaki üç birlik kuralını savunduğunu, *Trafik Cezası* adlı oyunun yazarı Paolo Levi’yi kınadığını belirtmektedir. Sümer, Erdost’un çağdaş yazarları, görüşüyle yok saydığını, savunduğu anlayışa uygun yazarın bulunmadığını dile getirdiğini ifade etmektedir. Yazar, Erdost’un “Trafik Cezası” adlı oyunu eleştirmesini doğru bulmamaktadır. Levi’nin yeni biçimler denediğini, seyirciyi oyuna katmakla tiyatroya daha çok bağladığını dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “İç İçe”, s.6-11, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, (tart.)

Yazı, Güner Sümer’in *Pazar Postası*’nın 1 Temmuz 1956 tarihli 27. sayısında yayımlanan “Yeni Biçimler Aramak” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Erdost, Sümer’in *Trafik Cezası* adlı oyunu yüceltme saplantısı içinde olduğunu savunmaktadır. Güner Sümer’in, savunduğu görüşleri anlamadığını belirten Erdost,

yabancı adların şaşmaz doğrular olarak görülmesini eleştirmektedir. Yazar, Sümer'in söz konusu yazısında kendisine yönelttiği eleştirileri de yanıtlamaktadır.

Ertop, Konur, “İkinci Yanıt”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.6, (tart.)

Orhan Duru'nun 10 Haziran 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Antoloji” başlıklı yazısına “Bay Orhan Duruya Yanıt” başlıklı yazıyla yanıt veren Ertop, Duru'nun son yazısında kendisine yönelik olarak bir şeyi bilmediğini savunmasına kızdığını belirtmektedir. Orhan Duru'nun “Antoloji” başlıklı yazısında cümle bozukluklarını ele alan Ertop, Duru'nun bir şey bilmediğini savunmaktadır.

Sümer, Güner, “Yanıt”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.8-11, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nın 10 Haziran 1956 tarihli 24. sayısında yayımlanan “Oyun Biçimi”adlı yazısında ileri sürdüğü görüşler üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Erdost'un Paolo Levi'nin *Trafik Cezası* adlı oyunu hakkındaki değerlendirmelerini doğru bulmadığını belirterek eski Yunan tragedyalarındaki gibi üç birlik kuralını savunduğunu, gelenekten kopmadığını ve yenilikçi olamadığını ifade etmektedir. Erdost'un kendisinin görüşlerini yanlış algıladığını ve kimi görüşleriyle kendisinin savunduğu düşünceleri ifade ettiğini dile getirmektedir.

Aksoy, Erol, “Sahne Gerçeği:Sahnedeki Ses”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.8-12, (tart.)

Yazı, Özdemir Nutku'nun 26 Ağustos 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses Tonu” başlıklı yazısında ileri sürülen görüşleri eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Aksoy, Nutku'nun Refik Halit'in Karagöz oyununda ses hakkında yaptığı alıntının çağdaş tiyatroya uymadığını ve söz konusu düşüncenin yalnızca Karagöz oyununa mahsus olduğunu dile getirmektedir. Karagöz oyununun bir kukla oyunu olduğunu, dolayısıyla kuklaya kişiliğini giydirenin ses olduğunu vurgulayan yazar, sahne oyuncusunun ses tonunun gerçek hayattan farklı olması gerektiğini savunmaktadır. Nutku'nun doğal sesi

savunduğunu belirten yazar, ancak modern tiyatrodaki sesin doğal sestten ayrılması gerektiğini ifade etmektedir.

Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Cemal Süreya’nın *Yeditepe* dergisinin 107. sayısında yayımlanan “Buyrukçu’nun Adamları” başlıklı yazısı üzerine yazılmıştır. Cemal Süreya’nın eleştiriye neden olan sözlerini yazar şu şekilde aktarmıştır: “Muzaffer Buyrukçu’nun adamları en savruk, en acemice hikâyelerinde bile sağlam bir sahicilikle karşımıza çıkıyorlar. Daha doğrusu olayın sahiciliği, bizi, şaşılacak bir şekilde, zaten bütün ödevleri olayı yürütmek olan adamların sahiciliğine götürüyor, (...) iğne batırırız, batırdığınız yerden kıpkırmızı kan sızdığını göreceksiniz. Öylesine canlı kişiler Muzaffer Buyrukçu’nun adamları.” (s.7) Yazar, Cemal Süreya’nın bu sözlerle tabiatla sanatı karıştırdığını belirtmektedir. Buyrukçu’nun ayna gerçekliği yaptığını dile getiren yazar; Cemal Süreya’nın bu durumu bir erdemmiş gibi göstermesine şaşırdığını belirtmektedir. Yazar, Cemal Süreya’nın şiirleriyle, sanatın tabiatın bir taklidi olmadığını gösterdiğini; ancak öyküde bunun tam tersini savunmasına anlam vermediğini dile getirmektedir.

Yazar, yazısının devamında sanatın tabiatı taklit etmek demek olmadığını çeşitli yazarların sözlerini alıntılararak ispat etmeye çalışmaktadır. Yazara göre, sanat, tabiatın yorumlanmış halidir.

Öz, Erdal, “Canlı Kişiler”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.7, (tart.)

Yazı, Cemal Süreya’nın *Yeditepe* dergisinin 109. sayısında yayımlanan “Buyrukçu’nun Adamları” adlı yazısından yola çıkılarak kaleme alınmıştır. Cemal Süreya’nın, yazarın görüşlerini ifade etmesine neden olan sözleri şunlardır: “O bazı arkadaşları gibi yaşamıyan kişilerin doldurduğu hikâyeler yazmaya sapmıyor. Bugün çoğu genç hikâyecimizin başına bela olan o olayın sadece kelimelerle, kelimelerin de en kolay en basit bağlantılarıyla gelişmesi tehlikesi Muzaffer Buyrukçu’da yok. Böylece yazar çıkış noktasında kendisini arkadaşları gibi verimsiz bir toprağa ayak basmaktan korumuş oluyor.” (s.7) Yazar, Cemal Süreya’nın ifadelerine katıldığını belirtmektedir. Yazara göre, yenilik doğru olana bakılmadan yalnızca bir taklit halini

almıştır. Yazar, yeniliğin bir hastalık haline geldiğini, yeniliğin gözü kör yapıldığını belirtmektedir. Öykünün şiir gibi kelime oyunlarına dayanmadığını belirten yazar, yeniliğin popüler bir eğilim olmasını eleştirmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Gerçek Kişiler İçin Sanat” *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Erdal Öz’ün 16 Eylül 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 38. sayısında yayımlanan “Canlı Kişiler II” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Yazar, Cemal Süreya’yı eleştiren Erdal Öz’ün gerçekçilik konusunda, Natüralizm ve Realizmi karşısına aldığı ve Cemal Süreya’yı bu bakımlardan eleştirdiğini dile getirmektedir.

Erdal Öz’ün savunduğu gerçekçilik anlayışına tam olarak açıklamadığını dile getiren yazar, sanatı gerçekçilik karşıtı bir yerde konumlandığını savunmaktadır.

“Bay Öz, gerçeğe tam karşıt sözler etmeğe karar vermiş gibi: <<Olani anlatmak ayrıntı işidir. Oysa sanat eseri ayrıntılardan sıyrır kendini>> Bay Öz’ün ayrıntı sözü ile anlatmak istediği sanatın en gerçek temelini, konuyu ortaya koyar. Sanat eserinde ilk olarak bir konu gözetir sanatçı. Bunun ardından kendine özgü olarak konuyu işler, sanat eserinin çeşitliği bu ikinci çalışma sırasında ortaya çıkar: Tabiatı taklit, Varlığı olduğu gibi kabul etmek, biçimlerde değişiklik (Transfiguration), ya da gerçeğin derinleşmesine incelenmesi gibi.” (s.7)

“Bu çeşitli yollardan birini seçmek daha da güç bir iştir. Klasik estetik sorunlarını inceleyen Platon, Diderot, Kant gibi filozoflar bu konuda, Bay Öz’den çok önce incelemeler yapmışlar ve sonuçlara varmışlardır. Bu sonuçlara kısaca dokunmak yararlı olsa gerek.” (s.7)

“Platon: Sanat eserinin ereği güzelliği, ideal güzelliği aramak olduğunu savunarak, görüşünü açıklamıştır. Buna karşılık Fransız Romantikleri ‘Güzel’e karşı ‘Çirkin’i de savunma gerektiğini açıklayarak, sanatın ereğini: <<İnsan için güzel>> şekline çevirmeyi önemsemişlerdir. Platon’un güzelliği kendi başına (Absolut) olarak almasına karşılık, 19uncu asır yazarlarının bir dayanırlık ileri sürmeleri, sanatın gelişmesi için yararlı olmuştur. Her çağın, her sınıfın bir güzellik kavramı vardır. Sanatın ereğini insanların şartlarından alılabilmeyin imkânsız olduğu açıktır.” (s.7)

“Diderot: Varlığın değişik bir konumu olması gerektiğini ve bu zorunluluğun intellektüel çalışma sonucu olduğunu ileri sürmüştür. Yani sanatçı tabiat verilerini başka biçimde yakalamaktadır. Diderot’daki tek eksik, araştırmanın bir sentez haline varamamasındandır. Biçim ve Natüralizm arasında bir gidip gelme yapılması Realizmin iki kavramdan çıkarılmasını, anlatımlarını ancak çağlarının kendilerinde sonuçlandırdığı biçimde yapabilirler. Diderot’nun tarihi gerçekçiliği bir kenara bırakması ile soru yine aydınlatılmamış olarak kalmıştır.” (s.7-11)

“Kant: İşi genel olarak bir <<Muhteva Biçim>> işi gibi öne sürmüştür. Formalist bir filozof olan Kant, sanat üzerinde bir iç kesinlik ileri sürmüştür. Kant’a göre sanat eserini öteki çalışmalardan ayıran da budur. Sanat eserlerinde ilk verinin biçim olduğu ve muhtevanın onun ardından söz konusu edilmesi demek olan Kant estetiği de soruya yeteri kadar derinlik sağlayamamıştır.” (s.11)

Yazının devamında yazar, Erdal Öz’ün muhtevayı biçimden önce kabul etmesiyle muhtevanın sanatçının görüşüne dayandığını ileri sürmesinin çelişki olduğunu vurgulamaktadır.

Nutku, Özdemir, “Sahne Ses Ölçüsü”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.8, (e.)

Yazı, Erol Aksoy’un 16 Eylül 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 38. sayısında yayımlanan Sahne Gerçeği: Sahnedeki Ses” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, ses tonu ve sahne fonetiği konusunda yazdıklarını Erol Aksoy’un yanlış anlayıp yorumladığını, kendisinin Devlet Tiyatrosu sanatçılarının diksiyonu ve sahne fonetiğini yadsımadığını dile getirmektedir. Doğal ses konusunda Aksoy’un kendisini yanlış yorumlarda bulunduğunu dile getiren yazar, ses tonunun aktörle birlikte sahne imkânlarıyla ilgili olduğunu ifade etmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Devlet Tiyatrosu Yanlış Yoldadır”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.1, (tart.)

Yazıda, Devlet Tiyatrosu’nun Orhan Asena’nın *Korku* adlı eserini sahneye koyma biçimi eleştirilmektedir. Yazar, söz konusu eserin konusunun Kurtuluş Savaşı yıllarında geçmediğini; ancak Devlet Tiyatro’sunun olayı Kurtuluş Savaşı yıllarında

geçiyor gibi temsil ettiğini ifade etmektedir. Yazar, eserdeki zamanın bu şekilde değerlendirilmesinin Kurtuluş Savaşı ruhuna aykırı olduğunu vurgulamaktadır.

Sümer, Güner, “Orhan Asena’nın Korkusu”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.8-11, (tart.)

Yazı, 1956-1957 tiyatro mevsiminin ilk oyunu olarak Küçük Tiyatro’da sahnelenen ve Orhan Asena’ya ait *Korku* adlı eserin temsil edilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, söz konusu eserde Kurtuluş Savaşı’nda iki kahraman tipinin işlendiğini; birincisinin ülkesi için hemen ölmek istediğini, ikincisinin ise vatan için ölmeyip çalışmayı öngördüğünü dile getirmektedir. Yazar, Asena’nın ikinci kahraman tipini işlediğini; ancak kahramanı derinliğine incelemediğini savunmaktadır. Kahramanın sürekli korkuyor olmasını Türk Milli Mücadele ruhuna aykırı olduğunu vurgulayan yazar, seçilen konunun iyi olduğunu; ancak zaman olarak mücadele döneminin seçilmesini uygunsuz bulmaktadır. Asena’nın Osmanlı tiyatrosu gelenğinden kopmadığını ileri süren yazar, oyunun başarılı olmadığını savunmaktadır.

Nutku, Özdemir, “Korku”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.8-10, (tart.)

Yazı, Orhan Asena’nın *Korku* adlı oyunu değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Metindeki çelişkileri ele alan yazar, bunları örneklerle göstermektedir. “...Orhan Asena’nın en büyük kusuru acele edişi ve anlayışının yeni olmayışıdır. Hiçbir iyi şey yazamaz diyemeyiz.” (s.8) diyen yazar, karakterleri değerlendirerek işlenen psikolojinin yanlış işlendiğini, bunun sahnedeki oyunculara da yansıdığını dile getirmektedir.

Öz, Erdal, “Korkak Kuşak”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.6-11, (tart.)

Yazı, Asaf Çiyiltepe’nin *Pazar Postası*’nın 30 Eylül 1956 tarihli 40. sayısında yayımlanan “Gerçek Kişiler İçin Sanat” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, daha önce *Pazar Postası*’nın 16 Eylül 1956 tarihli 38. sayısında yayımlanan “Canlı Kişiler” başlıklı yazısında doğa gerçekliği ile sanat gerçekliğini ayırdığını dile

getirmektedir. Türkçenin değiştiğini, kullanılan sözcüklerin yanlış anlaşıldığını belirten yazar, söz konusu yazısında gerçeklik sözcüğü yerine gerçekçilik sözcüğünü kullandığını; gerçekçiliğin Realizmin karşılığı olduğunu ve Çiyiltepe'nin ise yazısında yaptığı eleştiriye sözcüklerin yanlış kullanımını dayanak yaptığını ifade etmektedir. Yazar, Çiyiltepe'nin "Gerçek Kişiler İçin Sanat" adlı yazısında, yanlış anladığı gerçeklik ve gerçekçilik sözcüklerini ele aldığını ve bu tutumun doğru bir tutum olmadığını savunmaktadır.

Yazının devamında, Asaf Çiyiltepe'nin yaptığı cümle yanlışlıkları üzerinde duran yazar, gerçeğin göreceli olduğunu, bunun için her sanatçının kendi bakış açısına göre gerçeği ele aldığını vurgulamaktadır.

Nutku, Özdemir, "Korku", *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.10, (tart.)

Yazıda, Orhan Asena'nın *Korku* adlı piyesindeki oyuncular değerlendirilmektedir. Yazar, oyunda rol alan Oğuz Bora, Handan Uran, Haluk Kurtoglu, Yıldırım Önal, Umran Uzman, Meliha Ars, Semih Sergen'in oyundaki performanslarını ele almaktadır. Yazının devamında oyun hakkında bir sonuç yazan yazar, şu görüşleri dile getirmektedir: "Yerli bir oyun olarak <<Korku>>yu alkışlamayı çok isterdik. Fakat elimizden gelmedi. Ancak bu kanımızla bizce herşey bitmiş değildir. Tiyatroyu sevdiğini sandığımız Orhan Asena'nın oyun yazma konusunda kendini biraz daha eğitmesi ve beğenilerini biraz daha ileri götürmesi gerek. İlerde bizi yanıltabilir. İyi bir oyun yazabilecek iyelikte olduğunu kanıtlayabilir. Bekleyelim." (s.10)

İsimsiz, "Cevap", *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.1-11, (tart.)

Yazıda, Orhan Asena'nın *Korku* piyesi etrafında ortaya atılan iddialara yanıt verilmektedir. Orhan Asena'nın *Korku* adlı piyesinde yer ve zaman olarak rejisörünü serbest bıraktığı, olayın Milli Mücadele döneminde değil, mütareke yıllarında geçtiği, başroldeki kahramanın Atatürk olduğu görüşünün tarihi gerçeklere aykırı olduğu, Küçük Tiyatro'da temsili verilen oyunun çok beğenildiği ve mütareke yıllarında korkak askerlerin olduğu ve bu duruma ışık tutulduğu ifade edilmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.7-9, (e.)

Yazı, Erdal Öz’ün 14 Ekim 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 42. sayısında yayımlanan “Korkak Kuşak” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır.

Çiyiltepe, Erdal Öz’ün savunduğu gibi sanat ve doğa gerçekliğinin ayrı ayrı bulunmadığını; sanattaki gerçekliğin doğadan çıktığını savunmaktadır. Erdal Öz’ün kendi yazısını yalnızca kelime yanlışları, cümle düşüklükleri açısından değerlendirdiğini belirten yazar, Erdal Öz’ün tanınmış yazarların sözlerine ilgili olmadan yazısında gerçeği tek olarak görmediğini, dolayısıyla bireycilikle yol aldığını ve bilimden söz edilmesini sevmediğini dile getirmektedir.

Çiyiltepe, Asaf, “Korkak Yazar Bireycidir”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.7-11, (tart.)

Yazı, Erdal Öz’ün Orhan Kemal’i toplumcu-gerçekçi bir sanatçı olarak nitelemesinin yanlış olduğunu savunan yazar, bir sanatçıyı değerlendirirken eserlerinden yola çıkmak gerektiğini, Orhan Kemal’in toplumcu-gerçekçi bir sanatçı kimliğinden eserleriyle uzaklaşmış olduğunu dile getirmektedir.

Erdal Öz’ün kimi kuramlara bağlı sanatçıların seçme yaptıkları için, gerçeği veremeyeceklerini, dolayısıyla sanatçının soyutlamak zorunda olduğunu savunmasını eleştiren yazar, soyutlamanın kendi toplum ve birey sorunlarını ele alan bir sanatçı için doğru olmadığını vurgulamaktadır. Geri toplumlarda gerçeklikten söz etmek gerektiğini dile getiren yazar, görüşlerini şöyle sürdürmektedir: “Ben sanatın gereğinde insanları eğiten bir yön ararım. Yazarın bu eğitici duruma gelebilmesi için önce kendini, sorunlarını halletmiş olması gerekir. Bir sürü eksik içinde yetersizliklerini, sıkıntılarını yücelten yazarları ileri insanlar sayamam.” (s.7)

Erdost, Muzaffer, “Şiir diline doğru”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.6-12, (tart.)

Yazı, Melih Cevdet Anday’ın Aralık 1956 tarihli *Yeditepe*’de “Bir Sözün Anlamı” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Melih Cevdet Anday, yazısında şiirin kelimelerle kurulduğunu savunmaktadır. Ayrıca Anday, yazısında Orhan Veli’nin “Söz” adlı şiirini, şiirin kelimelerle kurulduğu savına örnek olarak

göstermektedir. Erdost, Orhan Veli'nin "Söz" adlı şiirinin kelimelerle değil, dil ile yani günlük konuşma diliyle kurulduğunu savunmaktadır. Şiirin kelimelerle kuruluşunun söz konusu örnekten farklı olduğunu belirten Erdost, Orhan Veli'nin sevdiği sözleri bir araya getirdiğini, bunun da kelimelerle şiir kurmak demek olmadığını dile getirmektedir.

"Şiiri kelimelerle yapmak, bir konuya bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın kelimelerle mısra kurmak, yanyana gelen kelimeler arasındaki olanakları deniyerek yeni bileşkelere, yeni sözlere varmaktadır. Bugün ozanlarımızın bir çoğu bunu deniyor. Böylece bir şiir dilinin kurulmasına çalışıyorlar. Örneğin, Pazar Postası'nın bu sayısında yayımlanan Ece Ayhan'ın <<Deniz Kızı Eftelya>> adlı şiiri şöyle bitiyor: <<Halklar olmak istemişti Cumhuriyette üç aylar salılara>>. Bu mısranın kuruluşu konuşma dilinden alınmamış. Aynı zamanda bu kuruluş, bu söyleyiş dolayısıyla burda kelimelerin yeniden kazandığı yükler konuşma diline geçecek de değil. Yalnız şiir dilinde kalacak, şiir dilinin kurulmasına belki ilk basamaklar olacak. Bu çabaları, bu çalışmalarını yüklenen bir sözü Orhan Veli'de, Cahit Sıtkı'da ne için harcıyoruz, onları sızlaştırıyoruz." (s.12)

"Yeni yeni kurulmaya başlayan bir şiir dili var. Ancak onlar şiirin kelimelerle yapıldığını bilinçle anlıyorlar, uyguluyorlar... Bundan ötesi söz ola..." (s.12)

Erdost, Muzaffer, "Bir şey söylemiyen şiir", *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.6-11, (tart.)

Yazı, Ece Ayhan'ın şiirlerinin anlamsız olduğu yönündeki görüşler nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, İkinci Yeni'nin anlamsızlığı seçmediğini şu sözlerle ifade etmektedir:

"Ece Ayhan'ın şiirleri iyi ya da kötü olabilir. Önemli olan, ikinci yeni diyebileceğimiz bir şiirin ozanlarından birini, <<Bir şey söylemiyor.>> diye kınamak, günümüzün şiirinde beliren akınlardan birini anlamamaktır." (s.6)

"Yeni şiir de (bir iki ozanı ayırırsak) doğrudan doğruya kelimeler arasındaki olanakları deniyerek, yeni bileşkelere, yeni güzelliklere varıyor. Bu, yeni şiire aynı zamanda şiir diline atılmış ilk adımdır. Bu şiir bir şey söylese söylediği rastlansaldır. Yani ozan bir düşünceyi, bir duyguyu, bir olayı anlatmak için mısra kurmaya gitmez. Kelimeleri alır, onlardan mısrasını kurar. Ama sonunda şiir gene bir şey söyler.

Çünkü, ozanın kelimeleri uydurma, ya da yabancı kelimeler değildir. Bizim kelimelerimizdir. Onların bizde uyandıracığı elbette yükleri vardır. <<El>> deyince, bu kelime herkese bir şey çağırır, kimse de bu çağrışımından kendisini kurtaramaz. Dolayısıyla bu kelimelerin birleşiminden de bir şey doğacaktır. O mısralar da bir şey söyleyecektir. Ama bu <<söylenen>>, mısra kurulduktan sonra, kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Çünkü, bu şiirin amacı bir şey söylemek değil, şiirin kendisini kurmaktır. Böylece şiir dili, konuşma dilinden, ayrılıyor. Çok zaman tartışmanın konusu olarak ileri sürülen bir söz vardı: Şiiri yazından (edebiyattan) ayırmak, dürüst adıyla tanımak... Bu günkü şiir akımı kurmaya başladığı şiir diliyle, öyküden, romandan, denemeden giderek ayrılacak. Şiir doğrudan doğruya kelimelerle yapılan kurulan bir nitelik kazanacak, dörütün bir kolu olacak. Salt geometrik biçimlerle, reklerle kurulmuş bir desen, bir nakış gibi.” (s.6)

“Gelecek şiirin kişioğluluyla ilgili bağıntısı böyle olarsa, o şiiri işlemi, önemi olmamakla suçlandıracak mıyız? Mısrasında, ekmek isteyen bir dilenciği bulamamak o şiirde kişioğlunun sorunlarını bulamamak değildir. Çünkü şiir öğretene, vaaz veren bir kürsü değil, bir eğitim aracıdır.” (s.6)

Fazıl Hüsnü’nün şiirlerinin karanlık olduğunu, İkinci Yeni’nin Fazıl Hüsnü’nün şiirine benzemediğini belirten yazar, bir şey anlatmadığını, bir şey söylemediğini dile getirerek İkinci Yeni’nin geleceğini şu şekilde açıklamaktadır:

“... İkinci yeninin ölümsüz bir şiir getireceğini söylediğim sanılmasın. Şiirimizin bunaltı içinde olduğu su götürmez bir gerçektir. Cumhuriyetten sonra getirdiği akımlar içinde tıkanıp, kendisini yeniden söylemeye başladı. Bu akımlar içinde yeni şeyler düşünmek yeni sözler etmek güçleşti. Cemal Süreya’nın dediği gibi, yeni şiir geldi, kelimeye dayandı.” (s.11)

“Belki beş-on yıl bu akım gelişecek, ustalaşacak. Sonra bu akım da eskiyecek. Ama onun üzerine kurulacak şiir, elbetteki başka şiir, elbetteki daha ileri bir şiir olacaktır.”s.11

“Biraz Yılmaz Gruda ile, biraz Ahmet Oktay ile toplumcu bir şiirimiz olduğunu söyleyemeyiz. Turgut Uyar, şiirlerinde bütüne gidiyor, ama toplumcu mudur? İlhan Berk, Cemal Süreya, Tevfik Akdağ, Ece Ayhan, Edip Cansever, yani solda bulunan, üstelik ikinci yeniyi kurduklarını söylediğimiz bu ozanlar toplumcu

mudurlar? Uzun zaman toplumcu bir gerçeklik üzerine boy boy yazılar yaza Attilâ İlhan'ın toplumculuğu nereye dayanır?" (s.11)

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Bir Kırık Çizgi”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7-11, (tart.)

Yazıda, Oktay Rıfat'ın *Perçemli Sokak* adlı eseri üzerinde durulmaktadır. Oktay Rıfat'ın şiirlerinde yeni bir şiirin gerektiği duyduğunu dile getiren yazar, Ferit Edgü ve Can Yücel'in kendi düşüncelerine yalnızca bir yönüyle yaklaştığını ve yanılığa düştüklerini dile getirmektedir. Oktay Rıfat'ın şiiri kelime sanatına götürdüğünü ifade ettiğini dile getiren yazar, şiiri unuttuğunu bildirmektedir. "... Oktay Rıfat betiğinde şiir için kelime sanatından aşılammış şiiri <<kelime sanatı>> olarak düşünmüş. Yani şiiri yitirmiş. Şiir yok ortada, kelime sanatı adına bir yığın tamlama var. "Taranmış göz" , "Lambanın saçı" gibi tamlamalar kurmak kelime sanatının amacı olmuştur. Onun içinde betiği pek cılız..." (s.11)

Sümer, Güner, “O'Neill'in Kişileri”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.8-11, (tart.)

Yazıda, O'Neill'in piyeslerindeki kişiler üzerinde durulmaktadır. Yazar, O'Neill'in eserlerinde, olayların merkezine çoğunlukla bir kişiyi koyduğunu, söz konusu kişinin bütün oyunlarda aynı nitelikleri taşıdığını belirtmektedir. O'Neill'in temel kişinin, istediğini elde ettiğini ve hırsı nedeniyle insan olmaktan çıktığını belirtmektedir. O'Neill'in çeşitli eserlerinden (*Yağ*, *Altın*) söz konusu kişilerle ilgili çeşitli alıntılara yer veren yazar, yine O'Neill'in kadınlarının renksiz ve çaresiz olduğunu savunmaktadır. Yazar, O'Neill'in rejisörlüğü içinde şu görüşleri dile getirmektedir:

“Buradan da anlıyoruz, O'Neill'in rejisörlere pek az iş bırakan bir yazar, oyunun her hangi bir yerindeki küçük bir hareketi bile yazması bunu gösteriyor. Yine anlıyoruz ki O'Neill, rejisörün kendisinden ayrılmasına hiçbir zaman razı olmaz. Oyunun içinde en ufak jestleri, mimikleri göstermesiyle rejisörü kendisine sıkı sıkıya bağlamıştır.” (s.11)

Yücel, Can, “Bulanık suda balık avlamak”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.6-10, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost’un 16 Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 51. sayısında yayımlanan “Şiir diline doğru” başlıklı yazısı ve Oktay Rifat’ın *Perçemli Sokak* adlı şiir kitabına yazdığı önsöz dolayısıyla kaleme alınmıştır. Yazının başında Çinli bir yazar olduğunu belirten Wang Bi’den bir alıntı yapılmıştır. Wang Bi, sözlerinde sanat eserine ulaşmanın izlenimleri ve tilcikleri unutarak mümkün olacağını ve anlamın kavranması için söz konusu etkinliğin gerçekleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazar, Erdost’un “şiir kelimelerle yapılır.” (s.6) sözünü eleştirerek, anlamın unutulduğunu dile getirmektedir. Oktay Rifat’ın *Perçemli Sokak* adlı kitabın önsözünde de, izlenimleri esas aldığını dile getiren yazar, Wang Bi’nin belirttiği sözcük ve izlenim bütünlüğünü yakalayamadığını savunmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Yazar ile İşçi Bağıntısı”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.3-11, (tart.)

Yazı, Nurullah Ataç’ın “Yazar ile İşçi” adlı *Varlık* dergisinde yayımladığı yazı dizisinden sonra ortaya çıkan tartışmalar üzerine kaleme alınmıştır. Tartışmaların yeterli bilgi düzleminde gerçekleşmediğini anlatan yazar, tanımlamaların yapılmadan tartışmaların yapıldığını dile getirmektedir. Yazıda, Nurullah Ataç’ın yazarın işçi olmadığı yönündeki görüşlerin dayanıksız olduğunu ifade eden yazar, yazarın işçi olduğu görüşünü vurgulamaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Gülüyorum,öyleyse...”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-7, (tart.)

Yazı, Attilâ İlhan’ın, Erdost’un *Pazar Postası*’nın 30 Aralık 1958 tarihli 1.sayısında yayımlanan “Toplum Zoru” başlıklı yazısını eleştirmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, CHP’nin toprak reformunu ve devletçi yapılanmayı doğru bulduğunu dile getirmektedir. Buradan hareketle toplumcu gerçeklerin “kaçış” ı işlediklerini belirtmektedir. Toplumcu- gerçekçilerin kaçışı işlemekle, çevresinde bunalan kişinin tanık olduğu sorunları dile getirmek istediklerini savunduğunu; bu yüzden “kaçış”ı gerçekleştirdiklerini dile getiren yazar, bu tutumun toplumsal sorunlara çözüm üretmek demek olmadığını savunmaktadır.

Günçe, Engin, “Yanlış bir anlayış”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.7-11, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nın 23 Aralık 1956 tarihli 52. sayısında yayımlanan “Bir şey söylemeyen şiir” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Erdost’un yazısından çeşitli alıntılarla, görüşlerini çürütmeye çalışmaktadır. Erdost’un Ece Ayhan’ın şiirlerinin bir şey söylemediği için kınandığını dile getirdiğini ifade eden yazar, Erdost’un iyi ya da kötü şiir ayrımı yapmadığını, Ece Ayhan’ın anlamsızlık yanında kötü şiirler yazdığını dile getirmektedir. Yazar, Erdost’un savunduğu yeni akımın daha önce batıda denendiğini, Habibi’nin çok önceleri anlamsız şiir ile ilgili görüşler dile getirdiğini belirtmektedir.

Yazar, kelimelerin rastgele bir araya getirilmesiyle her zaman bir anlamın ortaya çıkamayacağını belirtmektedir. Erdost’un kelimelerin bir araya gelmesiyle rastlantısal bir anlamın ortaya çıktığı yönündeki görüşlerini eleştiren yazar, Erdost’un öncelikle şiirin ne olduğunu tanımlaması gerektiğini savunmaktadır. Yazar, bu görüşünü Erdost’un, yeni şiirin amacının bir şey anlatmak olmadığını, şiirin kendisini kurmak olduğu yönündeki görüşleri nedeniyle dile getirmiştir.

“Batıda Can Yücel’in bir şiirinde kullandığı bir kavramla sanat sevicilerini oyalayan akımların çabucak gelip geçtiğini herkes bilir. Hastalıklı doğup okula gitmeden ölen çocuklar gibi vakitsiz öldüler. Öncüler <<söz ebeliği yaptılar, mutlu azınlığa konuştular, ülke insanını unuttular, ülke gerçeğini bir yana koydular.>> diye kınandı. Şimdi Erdost’un savunduğu şiirde aynı şey yapılıyor. Üstelik bir anlam üzerinde de kurulmuyor. M. Erdost tarzanlık oyunu oynayan çocuklar gibi mısraları olanlara yenilik diye sarılıyor. <<Ben gidiyor deniz kenarı bu akşam karanlık>> diyen çocukların sözlerine benzeyen <<Halklar olmak istemişti Cumhuriyette üç aylar salılara>> sözüne yenilik diyor. Öncüleri de şimdiki yenileri kendi silahlarıyla vurabileceklerini hatırlatarak bitiyorum.” (s.11)

Nutku, Özdemir, “O’Neill’in kişileri üzerine bence”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.8-11, (tart.)

Yazı, Güner Sümer'in 30 Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 1. sayısında yayımlanan "O'Neill'in Kişileri" başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Sümer'in O'Neill kişilerini oluştururken bir kişiyi merkeze aldığını ifade ettiğini ve buna *İp*, *Yağ* ve *Altın* gibi oyunlarını örnek olarak gösterdiğini belirtmektedir. Yazar, söz konusu oyunların O'Neill'in "üçüncü ve dördüncü sınıf" (s.8) oyunları olduğunu ve batıdaki eleştirmenlerin bu oyunları O'Neill'in eleştirisinde, dikkate almadıklarını belirtmektedir. Yazar, O'Neill'in *Ufkun Ötesinden*, *Karaağaçlar Altında Tutku*, *Araya Giren Garip Oyun* ve *Buz Adam Geldi* adlı oyunlarında bir kişiyi merkeze olmadığını, oyunlardaki her karakterin ayrı bir öneminin olduğunu örneklerle açıklamaktadır. Yazar, Güner Sümer'in O'Neill'in kadınlarının silik, çaresiz olduğu yönündeki görüşlerini de eleştirerek *Kıllı Maymun* ve *Araya Giren Garip Oyun* oyunlarından çeşitli örneklerle O'Neill'in kadınlarının silik ve çaresiz olmadığını, Sümer'in O'Neill'in denemelerini esas alarak eleştirisini yaptığını belirtmektedir. Yazının devamında Sümer'in O'Neill'in rejisörlüğü konusundaki görüşleri şu şekilde eleştirilmektedir:

"Eğer Güner'in dediği rejisöre gerçekten çok az çaba kalmış olsaydı bütün tiyatrolar O'Neill'i koyarlardı sahneye. Hattâ bizim Devlet Tiyatrosu bilir alır koyardı bir O'Neill. Ne var ki bugün bizim tiyatromuz buna henüz cesaret edemiyor. Korkularına hak veriyorum. Çünkü O'Neill öyle kolayca sahneye konabilen bir yazar olmakta çok uzak. O'Neill en küçük bir hareketi bile gelirttiği için bugün rejisörlüğe en büyük güçlüğü çıkartmıştır. Bir kere rejisörün duygusunu sıfıra indirmiş. Hayaline karışmış ona kendi istediklerini etkilemek istemiştir. Bunlar gibi rejisörün özgürlüğüne bile el koymuştur. Bu da O'Neill'in zayıf yönü. Rejisörü bu kadar bağlamak ona en büyük zorluğu yüklemek demektir. Yoksa Güner'in sandığı gibi rejisörü rahatlatmak değil." (s.11)

Yücel, Can, "Yazar İşçidir", *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s. 6-10, (tart.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın 'yazar ile işçi' konusu üzerine *Varlık* dergisinde yayımladığı yazı dizisi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç'ın "15 Ekim" tarihli *Varlık*'ta yayımlanan yazısı üzerinde (yazı başlığı verilmemiş) duracağını belirtmektedir. Yazar, Nurullah Ataç'ın yazarı işçi olarak görmemesini eleştirmekte

ve ileri sürdüğü gerekçeleri çürütmeye çalışmaktadır. Yazının devamında, Nurullah Ataç'ın işçi ve yazar ayrımında kullandığı ölçütler ele alınmakta ve yazar, Ataç'ın işçiler için belirlediği ölçütlerin yazara da uyduğunu dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Bir artı daha”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.6-11, (tart.)

Yazar, olaylara ve durumlara farklı anlayışlarla yaklaşılabilceğini dünyada gelişen bir takım siyasi olaylarla kanıtladıktan sonra, insan hakları bilimcinin yerleşmesi için eğitim ve öğretim ordusuna görev düştüğünü dile getirmektedir. Toplumsal sorunların yalnızca toplumsal düzenin değiştirilmesiyle çözülemeyeceğini belirten yazar, eğitimin sorunları çözmede farklı bir yöntem olduğunu ifade etmektedir. Kendisine yapılan eleştirilerde eğitim ve öğretimin aynı anlam çerçevesi içinde değerlendirildiğini belirten yazar, eğitim ve öğretimin farklı şeyler olduğunu örneklerle açıklamaktadır. Salt şiirin okuru eğitebileceğini belirten yazar, *Pazar Postası*'nın 23 Aralık 1958 tarihli 52. Sayısında yayımlanan “Bir şey Söylemeyen Şiir” başlıklı yazısına da açıklık getirmektedir.

“Ben ikinci yeni üzerine söz ederken bunları düşündüm. Ama ikinci yeniyi savunurken de sürüp gelen şiirimize <<Vay hınzırlar, kâfirler>> diye karşı çıkmadım. O şiir bir şey yapmamıştır demedim. İkinci yeni ille şiirimizin en güzel örneklerini verecek, bin yıllar yaşayacak demedim. İkinci yeni, şiirimizin imkânlarını deniyor, dedim. Belki bu, beş yıl, on yıl sonra tıkanacak, ona bu şiirin üzerinde kurulacak şiir elbetteki daha denenmiş, daha kendini aramış bir şiir olacaktır, dedim. Bir genç yazar olarak, düşündüklerimi yazdım. İddia makamına oturmadım. Karşılıklı konuşmalı, bu yeni akımın soyu –sopu aydınlığa çıkmalı istedim. Bu sayfalara giren yazılardan da sözlerimde ne kadar özden olduğumu doğrulamıya yeter sanıyorum. Oysa, gençlerin bir kısmında, edebiyatta çete kurmak tutkusu var. Bu edebiyatın, sanatın kendisini adıyanların işi değil, edebiyatın, sanatın politikalarını yapanların işi.” (s.11)

İlhan, Attilâ, “Pazar Postası Gazetesine”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.6, (tart.)

Yazar, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında yayımlanan "Gülüyorum, Öyleyse..." başlıklı yazısında kendisine atfedilen fikirlerin kendisine ait olmadığını dile getirmek için bu yazıyı kaleme almıştır. Yazar, Erdost'un kendi düşüncelerini algılamak istediği gibi anladığını savunmaktadır.

Sümer, Güner, "Yanlışlıklar komedisi", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.8-10, (tart.)

Özdemir Nutku'nun *Pazar Postası*'nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında yayımlanan "O'Neill'in kişileri üzerine bence" adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, *Altın, Yağ, İp* gibi oyunların O'Neill'in sanat hayatını hazırlayan oyunlar olduğunu, batıda yeteri kadar söz edildikten sonra üzerinde söylenecek bir şey kalmadığı için konuşulmadığını dile getirmektedir. Yazar, O'Neill'in hakkında *Pazar Postası*'nda uzun bir deneme hazırladığını, "O'Neill'in Kişileri"nden sonra "O'Neill'in kişileri: II- III" , "O'Neill'de Konu" , "O'Neill'de Anlatım" gibi yazılarının takip edeceğini bildirmektedir. "O'Neill'in Kişileri" adlı yazının geniş bir O'Neill incelemesinin ilk adımı olduğunu dile getiren yazar, Özdemir Nutku'nun eleştirisini kaleme almak için aceleci davrandığını ve zaten O'Neill'in kişilerinin üç-dört eseriyle incelenemeyeceğini belirtmektedir. Yazar, Özdemir Nutku'nun iddialarını kendini savunmak amacıyla yine de yanıtlanacağını bildirmektedir. O'Neill'in kişilerini değerlendirirken kendini eleştiren Özdemir Nutku'ya şu yanıt vermektedir:

"Gelelim rejisör konusuna. Buraya da takılmışın. Benim ortaya koyduğum doğruları kullanarak benim yazımı, çökertmeye çalışmışın. Dediklerim o kadar ter anlaşılmış ki. O'Neill rejisöre az iş bırakmış, en küçük harekete kadar kendisi göstermiş, demek onu alkışlamak mıdır? Bunu demek, O'Neill'in rejisörün işine el atmasını söylemek, O'Neill'in rejisörün özgürlüğünü kısıtığını söylemek demektir. Bir yazar rejisörün ne kadar kendisine, rejisör o kadar sıkılır. İşi o kadar güçleşir. Yazar, rejisöre ne kadar çok iş ne kadar fazla hareket sahası bırakırsa rejisörün işi o kadar rahatlaşır." (s.10)

Yazının devamında, Özdemir Nutku'ya kadınlar ve rejisör hakkındaki eleştirilerine "O'Neill'in oyuncularının merkezinde çoğunlukla bir kişi vardır, diyorum. Bu, bir genelleme değil, asıl genellemeye varmak için atılan ilk adımdır.

Sonra, merkezdeki kişiyi tanımlıyorum. Asıl genelleme burada. Bu kişi normal değildir, diyorum. Büyük bir duygunun ya da (fikri sabit) in etkisi altındadır. Manyaklaşmıştır. Buradaki merkezdeki kişi sözünü çok yüzeyden almışsın. Biraz sağ duyunu kullansan ve varılan asıl genellemeye baksan buradaki kişi kelimesinin <<tip>>in karşıtı olarak kullanıldığını anlardın. O’Neill’i az çok okuyan birisi Yunan tragedyalarındaki üçlemelere öykündüğünü bilir. Ne var ki O’Neill’in merkeze <<Kara Ağaçlar Altında>> olduğu bir üçgen koyması hiçbir şeyi değiştirmez. Çünkü bu üç kişi benim genellemeye vararak yaptığım tanımda birleşirler. Tek tip tek kişi olup çıkıverirler. O kadar uzağa gitmek gereksiz. Benim örnek olarak aldığım ippte de aynı şeyi görüyoruz. Ağırlık üç kişinin üzerinde. Abraham Bentley , Pat Sweeney, Luke Bentley. O’Neill’in yazıma aldığın sözleri de benim vardığım genellemeyi doğrulamıyor mu?” (s.10)

“Bir de O’Neill’in kadınları çapraşığı var. Bu kadınlar üzerine yazdığım cümlelerin ilkinin almışın. Örneğin <<Ne var ki kocalarına etki eden yine de onlardır.>> cümlesine es geçmişin. Herneyse. Bu cümlelerden de anlaşılıyor ki ben erkeklerle münasebetleri içinde kadınları alıyorum. Anna Christte’yi almışsın. Bir kere Anna, oyunun merkezine konan ki’dır. Çevredeki noktalarla münasebet hâlinindedir. Bu yüzden renklenmek zorundadır. Oysa benim ilk yazımda sözünü ettiğim kadınlar bir tek noktayla, merkezdeki erkekleriyle münasebet hâlinindedirler.” (s.10) şeklindeki yanıtı vermektedir.

Yücel, Can, “Yazar İşçidir”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.6-10, (tart.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda, Nurullah Ataç’ın yazar ve işçi ayrımında ileri sürdüğü görüşler eleştirilmektedir. Yazarın ve işçinin ortaya koyduğu ürünün kalıcı olduğunu, herkesin ortaya konan üründen yararlanabildiğini, ikisinin geçimini ürünün ortaya konması ve sonrasında yaptıkları çalışmalarla sağladığını ifade eden yazar, yazarın işçi olduğunu vurgulamaktadır.

Nutku, Özdemir, “Dön baba dönelim”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.8-10, (tart.)

Yazar, O'Neill üzerinde söylemesi gerekenleri söylediğini, ancak Sümer'in kendini "anlayışsızlık"(s.8) ve "yüzeyde olmak"la(s.8) suçlandığını; yanıtını bunun için verdiğini dile getirmektedir. Sümer'in "O'Neill'in Kişileri" adlı yazısının bir dizi olduğunu sonradan ortaya attığını; eğer bir dizi olsaydı söz konusu yazısının yanında bir rakam olması gerektiğini belirtmektedir. Yazar, Güner Sümer'in yuvarlak sözler ettiğini, sıkıştığında genellemelerle konuşmaya başladığını, konuyu iyice aydınlatmadan okuyucunun sağduyusuna seslenmeye başladığını dile getirmektedir. Yazar, Güner Sümer'le, rejisör konusunda aynı görüşte olduklarını belirtmektedir. O'Neill'in kişileri ve kadınlarında Sümer'in şu yanılgılara düştüğünü ifade etmektedir:

"Bakındı hele. Pek iyi ama, tip kelimesi dururken bunu kişi diye yazmak neden? Kalksa biri evet ben insan yazdım ama aslında kuş demek istemiştım dese, ne düşünürsünüz? Bu değin dolambaçlı yazı neden? Nerdeyse Güner'in yazısından anlam çıkarmak için kişinin münecim başıya danışacağı geliyor." (s.8)

"Eğer genel olarak kişilerinden söz edecekse bize O'Neill'in oyunlarını vermeli örnek diye. Bu böyleyken ve kişilerden söz ederken, O'Neill'i anlatmak için A'dan başlamak niye? Eğer A'dan başlayacaksa O'Neill'in yaşantısından da söz etmeliydi. Çünkü onun yaşantısının oyunlarına çok etkisi vardır. Hem O'Neill'in kişileri diyor hem de O'Neill'i anlatmak için A dan başlamalı, diyor. Anlaşılmaz bir çelişme bu." (s.8)

"Gene gelelim O'Neill'in kadınları konusuna. Ben Güner'in <<renksiz ve çaresiz>> deyimine takılmışım. O'Neill'in kadınları hiçbir anlamda renksiz ve çaresiz değildir dedim. Bir oyunda renksiz karakter deyince, silik ve güçsüz nitelikte yaratılmış bir karakteri anlarız. Yoksa oyunun içindeki durumu çaresiz yahut kötü diye ona renksiz niteliğini yapıştıramayız. Dostum Güner galiba renksiz deyimini yüzeyde alıyor. Çünkü Anna Burke'yi sevdikten sonra nasılda çaresiz oluyor, diyor." (s.10)

Yazının devamında Sümer'in O'Neill'in eserlerinin tümünü okumadığını ve çeşitli çeviri yanlışlıkları da yaptığı bildirilmektedir.

S., Ömer Atılâ, "Yazarın İşçiliği", *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.7-11, (tart.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın *Varlık* dergisinde yayımlanan “Yazar ile İşçi” başlıklı yazı dizisinin açtığı tartışmalar üzerine kaleme alınmıştır. Can Yücel'in *Pazar Postası*'nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında ve 13 Ocak 1957 tarihli 3. sayısında yayımlanan “Yazar İşçidir” başlıklı yazısıyla tartışmaya katıldığını belirten yazar, Tevfik Çavdar'ın *Pazar Postası*'nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında yayımlanan “Yazar ile İşçi Bağıntısı” adlı yazısı üzerinde duracağını belirtmektedir. Yazar, Tevfik Çavdar'ın 3008 sayılı İş Kanunu'nda çeşitli içtihadlarla yazarın işçi olduğu sonucuna vardığını dile getirmektedir. Yazar, Tevfik Çavdar'ın iddiasının gerçeklerle örtüşmediğini dile getirerek, yazarın işçi olup olmadığı konusunda Avrupa'da tartışmaların halen sürdüğünü, Türkiye'de de bu konunun geniş araştırmadan sonra aydınlanabileceğini vurgulamaktadır.

Sümer, Güner, “Bir küçük not: Hacı baba”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.8, (tart.)

Yazar, Özdemir Nutku'nun, kendisine verdiği cevaplara içerlediğini, bu nedenle sayfalar dolusu yazı yazdığını, kendisini bilgisizlikle suçlandığını ve bilgisini göstermekten hoşlandığını dile getirmektedir. Yazar, “Garip Intermezzo” (s.8) etrafında gelişen ve Özdemir Nutku'nun kendisini suçlandırıcı açıklamalarına karşılık olarak orijinal isminin hoşuna gitmediği için çeviriyi değiştirerek verdiğini ifade etmektedir. Yazar, tartışmanın sürdürülmesinin yararsız olacağını belirterek yazısına son vermektedir. Ayrıca, yazar, Özdemir Nutku'yla kişiler, kadın ve rejisör konusunda aynı görüşleri paylaştığını dile getirmektedir.

Yücel, Can, “Aktöre Karatöre”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.6-11, (tart.)

Yazar, sermaye patronlarının emeği sömürmek adına ön yargılarla ve ağız birliğiyle sanatçıyı hor gördüğünü savunmaktadır. Yazarın işçi olduğu görüşüne vurgu yapan yazar, töre adı altında insanların, emekçilerin sömürülmek istendiğini ifade etmektedir.

Aksoy, Erol, “O'Neill'in Tiyatroculuğu”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.8-10, (tart.)

Yazıda, O'Neill'in oyunlarında, rejisörün işini güçleştirip güçleştirmedeği sorunu üzerinde durulmaktadır. Sümer ve Nutku'nun tartışmalarında, O'Neill'in eserlerinin oynanmasının salt yazarın eserinde hareketleri, kostümleri ve ışığı en ayrıntılı bir şekilde işlemesine bağladıklarını dile getiren yazar, Sümer ve Nutku'nun bu konuda yanıldıklarını ve konunun kapalı kaldığını vurgulamaktadır. Yazar, ayrıntıların işlenmesinin eserin oynanmasını güçleştirmeyeceğini, yönetmenin ayrıntıları işleyen yazarı dikkate alması gerektiğini ve bir çok ünlü rejisörün bunu yaptığını belirtmektedir. O'Neill'in eserlerinin oynanmasındaki asıl güçlüğün, sahneye konması değil, oynanması olduğunu ifade eden yazar, "...kişiliklerin çok belirtilmesi niteliği O'Neill'in oynanmasını güçleştirmektedir." (s.10) şeklindeki görüşü savunmaktadır.

Erdost, Muzaffer, "Küçük Oda Konuşmaları: Tartışma yanılgıları", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6, (tart.)

Yazar, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerinin çeşitli eleştiriler alması üzerine yazıyı kaleme almıştır. Yazar, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerine açıklık kazandırmaktadır:

"İkinci yeni denince, çokları bir kere duraklıyor. İlkeleri, yöntemleri, kuralları çizgili bir akıma konmuş bir ad gibi <<İkinci yeni>> sözünü ele alıyorlar. Oysa <<İkinci Yeni>> sözü ilkeleri, kuralları çizgili bir akımın adı değildir; onun için de bu sözün içine aldığı ozanlar arasında geniş ikilikler vardır. İkinci yeni sözü daha çok 1950 yıllarına kadar en iyi çağını yaşamış yeni şiirin üzerine gelen, şiirleriyle onlardan yavaş yavaş ayrılan ozanları içine alır. Yani, ikinci yeni bir okulun adı değil, kendisinden önceki şiire göre yeni olan bir şiirin sınır çizgisidir."(s.6)

"Konuşmalarımızı, tartışmalarımızı bu noktadan devindirirsek, bugünkü tartışmaların, çekişmelerin bir yanlışa, hatta bir çıkmaza gittiğini ortaya koyabiliriz."(s.6)

"İkinci yeni birkaç yıldır sessiz sessiz kendi kendine gelişip, büyümekteydi. Bu demek değildi ki her ozan bir tek noktaya yönelmişti. Böyle bir şey olamazdı, çünkü ikinci yeni bir bakıma bilinçsiz geliyordu. Bu şiir, şiiri araken bulunuyordu. Önce şiirlerde birer, ikişer mısra belirdi; giderek yeni şiir düşünceleri, söyleyişleri ağır basmaya başladı. Ama bu şiirin doğmasındaki gerekçeler neydi? Nereye gidecekti? Ne yapacaktı? Belli değildi. Bugün de belli değil, ama tartışılanlar bunu

ortaya koyacak... Böylece bilinçli bir şiir doğacak... okur için de, yazar içinde bir akımın soyunun sopunun belli olması elbette ki faydalı olacaktır. Ama bugün ortada tartışılan bir kaç sorun, çözümlenmesi gereken birkaç soru , bir de ozanların eğilimi vardır. ”(s.6)

“<<İkinci yeni>> sözü işte bu eğilimi içine alıyor. Üzerine yapılan tartışmalar da bu sorunları bir karara bağlayacak, sorunları çözecektir. Ancak o zamandır ki, ilkeleri, kuralları belli olan bir şiir akımı kurulacak, adı da ancak o zaman konabilecek. Bugün ortada bir şiir var, ama ne için ne yapacağı tam belli değil. Bunun adını koymak gülünç olur, bu bir... ”(s.6)

“İkincisi, ikinci yeni üzerine yazdığım yazılar yanlış hücumlara uğradı. Benim işim, belirmiye başlayan bir şiirin değerini belirtmekti. Ben o şiiri, yanlış anlamış, yanlış değerlendirmiş olabilirdim. Bana karşı duranlar, o şiiri göstererek benim yanıldığımı söylemediler de, yazılarımı hiç düşünmeden <<doğru>> diye ele alıp, doğrudan doğruya sözlerime cephe aldılar. Oysa kaç kere söyledim. Bizim işimiz bu şiirin soyunu sopunu gün ışığına çıkarmak olmalıdır. Bir kere bu şiirin ne olduğunu bilelim ki, ondan sonra tutumumuzu saptıyalım. Bu sözlerime yanaşan yok. <<İkinci yeniyi ben yıkacağım>> diye bir şeref yarışına girdiler. Ama yıkacakları şeyin ne olduğu belli değil, orası umurlarında mı? ”(s.6)

“Söylediklerimle, daha çok bu şiiri kuracaklarını söylediğimiz ozanların düşünceleri arasındaki ayrılığı göstermek için bir soruşturma açtık. Soruşturmadan da çok şeyler çıkarılacaktır. Yalnız ne var ki, ozanlar da kendi şiirlerini değerlendirirken çok kere yanılmaktadırlar. Bunlar üzerinde de ayrı ayrı durmak gerekiyor. Bence ilk soru da ikinci yeninin doğmasındaki gerekçe üzerinde olmalı. Gelecek yazısında bu gerçekler üzerinde duracağım.”(s.6)

Özlü, Demir, “İkinci Yeni Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6-7-11, (tart.)

Yazar, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nda yazdığı yazılarda İkinci Yeni diye bir şiir akımının başladığını dile getirdiğini belirterek, Erdost’u bu konuyla ilgili yazılar yazmaya iten nedenler üzerinde duracağını belirtmektedir. Erdost’un görüşleriyle edebiyat yapıtını düşünceden ayrı tuttuğunu dile getiren yazar, edebiyat akımlarının düşünceden, felsefeden ayrı tutulamayacağını savunmaktadır. Batıdaki

tüm akımların belli bir düşünce ve felsefeden doğarak geliştiğini çeşitli örneklerle anlatan yazar, “Erdost bu yeni akım bir duyguyu, bir düşünceyi anlatmaz, diyor. Böyle şey düşünemiyorum ben. Edebiyat yapıtı, özellikle şiir bir duyguyu, bir düşünceyi anlatır. Bir özü vardır onun. Bu mutlaka vardır. Bunun dışında olan şeyler edebiyatın da dışındadır. Edebiyat yapıtı salt kelimelerle kurulamaz. Kelimeler arasında bağlar kurmayı gerektirir, bir düşün çabası, bilişsel bir çalışma gerektirir, öteki sanat kollarından da bu bilişsel çalışmayı gerektirmesiyle ayrılır. Sonunda edebiyat yapıtı bir şey anlatır. Kişiyi etkiler, değiştirir. Kendi düşündüklerine, sağtöresine getirmek ister. Yalnız bu öz değişir çağlarla. Hep toplumsal şartlara uyar, doğaya, topluma, değişen kişiöğlunun yeni gerçeğine uyar. Örneğin bu gün toplumcu hareketlere uyar, ya da <<existence>> düşüncesine uyar. Edebiyat yapıtı düşünceden ayrı, havada düşünülemez” (s.7)

“Birinci yeni hareketi, bu topluma yerleşmek isterken, <<mesele bir sınıfın müdafaasını yapmak olmayıp sadece zevkini aramak, bulmak, sanata onu hâkim kılmaktır.>> (Orhan Veli) diyordu. Halkçılığı böyle tersten anlıyordu. İkinci yeni halka bu kadar da yaklaşmıyor. Günümüz toplum şartları içinde haklı olamıyor” (s.11)

Erdost, Muzaffer, “Küçük Oda Konuşmaları: Zar Tutan Kazanıyor mu?”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7-11, (tart.)

Yazıda, bir derginin (dergi ismi, tarihi ve sayısı belirtilmemiş) ikinci yeni üzerine açtığı soruşturmaya yanıt veren Asaf Çiyiltepe ve Demirtaş Ceyhun eleştirilmektedir. Asaf Çiyiltepe’nin “<<Söyleyeceklerinden korkup bir çeşit istemiyerek Lettrisme yapmak hiç değerli değildir. Üstelik bunu O. Rifat yaptı. Şimdiki halde kimse önemsemedi bile. Yalnız bunlar biraz daha düzenli etkimekteler. Çünkü bazılarını da savunucu olarak yola getirmeyi becermişler.>>” (s.7) şeklinde sözler sarf ettiğini dile getiren yazar, kendisine tutulmuş bir savunuculuk atfedildiğini ifade etmektedir. İkinci Yeni’yi savunacağını dile getiren yazar, ikinci yeni şairlerinin korkaklıkla itham edilmesini eleştirerek, Çiyiltepe’nin kullandığı “Lettrisme”(s.7) kavramını açıklamasını istemektedir. Demirtaş Ceyhun’un İkinci Yeni şiiri için “Böyle şey olmaz.” (s.11) ifadesini ise gerçeklikten uzak bulduğunu dile getirmektedir yazar.

Erdost, Muzaffer, “Şiirden çok şey beklemeyelim”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6-11, (tart.)

Önceki kuşakların toplum sorunlarını dile getirdiklerini, bir anlamda düzene “şikâyet mektubu”(s.6) yazdıklarını dile getiren yazar, aydınların tek partili dönemde savundukları ile çok partili dönemde savunduklarının ayrı şeyler olduğunu ifade etmektedir. Günün sorunlarının insan hakları sorunları ile ilgili olduğunu dile getiren yazar, “Bugün bu konuları işliyecek, yazacak bir ozan düşünebilir miyiz? Daha doğrusu, bu konuları içine alan bir şiir anlayışı var mıdır? Hem bugünün insanı bir düşünceye, bir ilkeye bağlanması için şiirin büyüleyici etkisine burun kıvrıyor.”(s.6) der. Eski kuşaklarla yeni kuşakların farklı ortam ve şartlar içinde bulunduklarını bildiren yazar, toplum ve şiir ilişkisini şu şekilde açıklamaktadır: “ Bugün toplum mu şiiri değiştiriyor, şiir mi toplumu değiştiriyor. Toplumun şiiri değiştirdiği daha büyük bir gerçek. Yukarda da söylediğim gibi iş bölümlerinin çoğalması olayları, düşünceleri kısa zamanda yayan çeşitli araçların bulunması, yönetimde iş bölümünün genişlemesi olayları hızlandırdı. <<Verem>> ile savaş şiirin değil, Verem ile Savaş derneğin işi oldu.” (s.11)

Ayrıca yazar, yeni şiirin kaçış şiiri olduğunu savunan Yılmaz Gruda’ya şu yanıtı vermektedir:

“Yılmaz Gruda’nın <<kaçış>> diye adlandırdığı bu toplum sorunlarından uzaklaşma, gerçekten bir <<kaçış>> mıdır?” (s.11)

Acaba günün sorunları şiirden mi kovulmuştur, yoksa şiir toplum sorunlarından kaçmış mıdır? Bu soruyu enine boyunu konuşmadan, bunu aramadan, şiirin bugünkü eğilimini bir <<kaçış>> diye değerlendirmek eksiksiz bir haksızlıktır. Kaçmak için bir sebep gerek, acaba Yılmaz Gruda bu sebepleri gösterebilecek mi?” (s.11)

Oktaay, Ahmet, “Tek ayak üzerindeki Erdost”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7-10, (tart.)

Yazar, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Toplum Zoru”, “Gülüyorum Öyleyse...” ve “Bir Artı Daha” başlıklı yazılarında öne sürdüğü ve İkinci Yeni’ye ilişkin görüşlerini eleştirmektedir. Erdost’un her üç yazıda yeni şiire

toplumsal temeller aramasını eleştiren yazar, “Ne var ki, bu <<üslup>> ve anlayış değişikliğinin toplumla olan ilgisi üstüne söyledikleri havada kalıyor. Bu da salt, nasılsa gönül verdiği ve <<ikinci yeni>> diye isim babalığını yaptığı bir görüşü savunmaya çalışmasından ileri geliyor. Burada Erdost’un üç yazısı üzerinde duracağım.” (s.7) der.

Yazar, Erdost’un “Toplum Zoru” adlı yazısında, toplumu ayağa kaldıracak bir sorunun ve mülkiyet konusunun çözümlenmesi nedeniyle toplumsal sorunları dile getirmenin işlevini yitirdiğini ifade ettiğini belirtmektedir. Yazar, toplumsal sorunları işlemenin yalnızca toplumu ayağa kaldıracak sorunlarla sağlanmayacağını ve temelde mülkiyet, üretim gibi sorunların devam ettiğini dile getirmektedir.

Yazar, Erdost’un “Gülüyorum Öyleyse...” adlı yazısında savunduğu insan haklarının şiire konu edilmesinin gerçekçi olmadığını ifade etmektedir. Yazar, insan haklarının işlenmesiyle sorunların ortadan kalkmayacağını vurgulamaktadır. Aynı yazıda, Erdost’un “kaçış”ı (s.7) gençliğe bağlamasını eleştiren yazar, “kaçış”a neden olan duygunun toplumsal düzene bağlı olduğunu ifade etmektedir.

Yazar, Erdost’un “Bir Artı Daha” adlı yazısında savunduğu şiirin bir eğitim aracı olduğu görüşlerini de eleştiren yazar, Erdost’un plastik sanatlarla edebiyatı birbirine karıştırdığını ileri sürmektedir. Yazının devamında, İkinci Yeni’ye ilişkin şu değerlendirmelerde bulunmaktadır: “Erdost’un savunduğu ikinci yeni, bir şey söyleyen şiirin yerini almıyacaktır. Birkaç yıl önce Fransa’da Lettrisme diye bir akım çıkmıştı. Altı ay içinde göçüp gittiler.” (s.10)

“Erdost ikinci yeninin çıkışında boş yere toplumsal sebepler aramıya çalışıyor. Bu çıkışın hiçbir toplumsal itmeyle ilgisi yok. Daha çok bir korkuyu deyimliyor bence. Toplumsal sorunları gördükleri halde onları söylemekten korkan insanların bir başka türlü kaçışı ikinci yeni. Bilmem bunu hiç düşündü mü Erdost?” (s.10)

“Açıklamalarını toplum sorunlarına, iktisada el atmadan, salt estetik planda yapmalıydı Erdost. Böylelikle yanlış şeyler söylemekten kurtulmuş olurdu. İyi bir yazarın böyle yanılgılara düşmesini istemiyor insan.” (s.10)

Sel, Mehmet, “Tiyatronun Yazarı”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (tart.)

Yazı, Erol Aksoy'un *Pazar Postası*'nın 3 Şubat 1957 tarihli 6. sayısında yayımlanan "O'Neill'in Tiyatroculuğu" adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Aksoy'un yazısında oyunun sahnelenmesinde yazarı hiç önemsemediğini, yönetmeni yazardan üstün tutarak yazarın söylemek istediklerini dikkate almadığını ifade etmektedir. Oyunun oynanması ve sahnelenmesinde yazarın söylediklerinin mutlaka yansıtılması gerektiğini ifade eden yazar, "Bay Aksoy'a göre oyunun sahneye konuluşunda böylece yönetmenin yorumu üstün gelecektir. Bu arada yazarın söylemek istedikleri güme gidebilir. Belki de yönetmen oyunu yeniden yazmış olabilir. O zaman yazara saygı nerde kalır." (s.8) görüşlerini dile getirmektedir.

Yücel, Can, "Yenicii!Yeniler Alayımı!", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6, (tart.)

Değişmenin ozanın hakkı ve ödevi olduğunu dile getiren yazar, okuyucunun karşısına yeniliklerle çıkması gerektiğini ifade etmektedir. Yazar, *Hernani* oyunu çerçevesinde romantik akımın klasik akıma gösterdiği tepkiye alışamayan okuyucunun kızgın olduğunu ifade ederek romantik akımın getirdiği yeniliklerin gücünü toplumdan ve toplumsal temellerden almasına rağmen Avrupa şiirinin söz konusu toplumsal temellerden yoksun olduğunu dile getirmektedir. Avrupa şiirinin yalnızlığa dayanması nedeniyle okuyucu ile arasının açıldığını ve aşırı bir soyutlaştırmaya gittiğini anlatan yazar, Dadaist, Letrist ve Sürrealist akımların Avrupa'da şiiri bir çıkmaza götürdüğünü ileri sürmektedir. Yazar, bu nedenle, Avrupa'da sonra gelen akımların okuyucu ile şair arasındaki anlaşmazlığı gidermek için çabaladıklarını belirtmektedir.

Yazar, yenilik hakkında şu görüşlerini dile getirmektedir: "Demek ki yenilikten yanayız. Ozan, şiirini yaşar, yaşanır bir değer olarak ayakta tutabilmek için değişecektir elbet, ama toprakla ilintisini kesmeden güneşe, aydınlığa dönen bitkiler gibi, örgensel bir gereksinmeyi karşılamak için değişecektir. Yoksa deliye her gün bayram kabilinden pranga kızıl çengi bayram çocukları gibi ortalığa yenilik afişi kesmek için değil. René Char, Michaux markalı kırıvatları boynuna üçgen bağlayıp sanat sevicisi hanımlara caka satmak, eskici Mişon kafalı yenilik delilerini tavlama için değil. Bugün ak dediğine yarın kara demek, bir gün en somut şiiri avaz avaz savunurken, ertesi günü ortaya çıkıp en soyut sanatın davulunu çalmak bir

ozanın düşündüğünü değil, olsa olsa işini alaya aldığını, sizin anlayacağınız, düşünmediğini gösterir. Sorarım size, şiir yoğunluğuna ulaşan, yaşanır hale gelen bir düşünce, davranış, ten fanilâsı gibi hamamdan hamama değiştirilir mi? Böylesi şiir şiir değil, rüzgâr horozu gibi şey, ozanı da ozan değil, horozcu.”(s.6)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmede Tanımlama”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6-7-10, (tart.)

Yazı, Nurullah Ataç, Tevfik Çavdar ve Can Yücel’in tartıştıkları yazarın işçi olup olmadığı konusu üzerine kaleme alınmıştır. Nurullah Ataç’ın yazarın işçi olmadığını; Can Yücel ve Tevfik Çavdar’ın ise yazarın işçi olduğu görüşünü dile getirdiklerini ifade eden yazar, her üç yazarın işçi kavramını kendine göre tanımladıklarını belirtmektedir. Bu tartışmaya katılmayacağını ifade eden yazar, tanımlamanın nasıl olması gerektiğini bildirmektedir. Çavdar ve Yücel’in tanımlama yaparken bilimsel verilerden yararlandıklarını; fakat yalnızca ekonomi ve toplumbilim verilerinden yararlandıklarını dile getirmektedir.

Yazar, kullanılan verilerin ölçümünün yapıldığı yerin önemli olduğunu belirterek, her bilim dalında tanımlamaların farklı olabileceğini, tanımlamayı kendilerini ilgilendirdiği ölçüde yaptıklarını ifade etmektedir. Tanımlamaların sosyal bilimlerde her zaman doğru olmayacağını, yalnızca fen bilimlerinde kesin olabileceğini vurgulamaktadır yazar. Sosyal bilimlerde belli bir kesinlik olamayacağını belirten yazar, görüş bildiren uzmanların görüşlerinin ortalamasının dikkate alınması, uçtaki tanımlamaların tamamen yanlışlanmaması gerektiğini ifade etmektedir. Eleştirmede tanımlamanın nasıl yapılması gerektiğini yazar şu sözlerle anlatmaktadır: “Son olarak tanımlamanın eleştirme ile olan ilgisini biraz derinleştirmeğe çalışalım. Eleştirme sistemi, edebiyat sisteminden çok bir düşünüyü sistemine daha yakındır. Ama niteliği sağlam bir düşünüyü ameliyesine ihtiyaç göstermesidir. Sağlam bir düşününün yolu ise herşeyden çok bir yöntem bilgisi ile elde edilir. Bu bilginin kurulmasında yardımcı dokunan başlıca sistemlerin ruhbilim, dilbilim, antropoloji ve riyazi mantık olduğu anlaşılıyor.”(s.10)

“Sağlam bir düşünüyü ameliyesi, önveritlerden (axiom), doğruluğu herkesçe kabul edilen gerçeklerden, göresel bir tanımlama sisteminden, varsayımlardan (hypothesis) çıkış yapar ve bazı sonuçlara varır.”(s.10)

“Bir eleştirmen incelemesi sırasında kendi çıkış noktalarına sadık kalabilmiş midir? Bu arada tanımlamalarına sonuna kadar uymuş mudur? En son bulduğu şeylerin önem bakımından değeri nedir? Bizce, ilk araştırılacak şey bu olmalıdır. Eleştirmecinin aldığı sonuçları önemli, faydalı buluyorsak eleştirmecinin çıkış yaptığı yöntem ve tanımlamaları, başarılı demektir.”(s.10)

“Tanımlamalar içinde en iyi, en iş görür sonuçlar verebilecek olanını araştırmak, bu arada çeşitli tanımlamalarla bunlardan çıkış yapan düşünüş gidişlerine –onları takibedebilecek şekilde- alışmak, hele birbirini tutmayan iki sonuçla karşılaştığımız zaman her ikisinin de, kendi tanımlama sistemleri içinde doğru olabileceğini tabii saymak, bizi bilimsel eleştirmeye götürecek ilk istenirlerden olsa gerektir.”(s.10)

Çiyiltepe, Asaf, “Bileşim Yapmak”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.7-11, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost’un 10 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 7. sayısında yayımlanan “Zar Tutan Kazanıyor mu?” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Erdost’a “değersiz bir akımın savunucusu” (s.7) dediğini, bunu Erdost’u İkinci Yeni safında görmek istemediği için söylediğini ifade etmektedir. Erdost’un dil bilmediğini, bilimsellikten uzak olduğunu, çevresindekilerin kendisini yanlış yönlendirdiklerini ileri süren yazar, şu gödrüşleri dile getirmektedir: “Yoksa Erdost da mı <<neden çelişmelerden bu kadar çekiniyorsunuz>> diyebilen bir ikinci Ataç olacak. Erdost’tan yazılarının dışında tanıdığım gibi olabilmesini; çok beğendiğim efendiliğini yazılarına da geçirmesini dilerim. Yazılarında hiç de o Büyükkulüp sigarasını herkese ikram eden kişinin gülümserliği yok. Herkesin de kendisi gibi yanılacağını ve bunları düzeltmenin ayıp olmadığını öğrensın; bana yeter. <<İkinci yeni>> filan, bunlar geçer gider daha kalıcı insan değerlerine inanmak için Erdost’un hiçbir eksiği yok. Baylanda oturan insanlara küfür edip ardından trenden iner inmez oraya koşanlara ben güvenmiyorum. Erdost isterse devam etsin.” (s.11)

S., Ömer Atılâ, “Türk Hukuku Bakımından Yazar”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.7-12, (tart.)

Yazıda, Fikir Hukuku üzerinde durulmaktadır. Yazar; sinema, müzik, edebiyat gibi sanat dallarında ortaya konan eserlerinin sahiplerinin haklarını yürürlükteki kanunlara göre ele almaktadır.

Erdost, Muzaffer, “Üç Ayaklı Masa ”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6-7-11-12, (tart.)

Yazı, Ahmet Oktay’ın 10 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 7. sayısında yayımlanan “Tek Ayak Üstündeki Erdost” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Erdost, kendisini üç yazısı nedeniyle eleştiren Ahmet Oktay’ın eleştirisine cevap vererek söz konusu yazılarında, söylemek istediklerine açıklık getirmektedir:

“Ben yazılarımda, toplumsal düzen değişikliklerin bütün kötülükleri kaldıramayacağını, bir yandan da bireyin yapısını, tabiatını değiştirmek gerektiği halk tarafından bir yönetim kurulabilmesi için, kuvvetin yurt yönetmenlerinden topluma geçmesini, bunun için de toplumun insan hakları bilincine ermesini, o mutlu insan anlayışıyla eğitilmesini gerekli bulduğumu söyledim. Kapitalist ülkelerde, sosyalist, komünist ülkelerde kötü çevirgenlerin kolay kolay kötülük edebileceğini söyledim. Halk tarafından yönetimin en güvenilir yolu, halkta bu bilincin uyanmasıdır. Toplumsal düzen değişimleri yetmiyor, bireyin tabiatını da değiştirmek gerekiyor. Bir çok kuramların (nazariye) uygulandığı bir çağdayız. Ama o yerlerde hayal ettikleri toplumsal güvenlik kurulmuş, insanlık o mutluluğa erebilmiş midir?” (s.6)

Yazılarımda üzerinde durduğum başka bir nokta da, şiirimizi bugünkü duruma götüren etmenler arasında, toplumsal olayların bir işlevi olup olmadığıydı. Bu soruya verdiğim yanıtı genellersem şöyle söylemem gerekecek: bugün şiire yüklediğimiz işler, şiirin konuları dışına çıkmıştır. Bunun ilk gerekçesi, şiir anlayışının değişmesi değil, toplumsal olayların hızlanması, günlük damgasını yemesidir. Hattâ üzerinde durduğumuz konuları kapsıyan şiirler yazıldıysa, dâvâyla bu şiirin içine giren kişileri hiç mi hiç bu şiir ilgilendirmemiştir. Bu şiirler, ancak doğrudan doğruya şiirle ilgilenenlerin çevresinde dönüp kalmıştır. (s.6)

S., Ömer Atilâ, “Türk Hukukuna göre yazar”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6, (tart.)

Yazı, 24 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 9. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Yazıda, mevcut yasalara göre yazarın telif hakkı üzerinde durulmaktadır.

Özlü, Demir, “Daha mutlu yaşanabilir”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.6-7, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nın 10 Şubat 1957 tarihli 7. sayısında yayımlanan “Şiirden çok şey beklemeyelim” başlıklı yazısında ileri sürdüğü görüşleri eleştirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Erdost'un ilk bakışta doğru şeyler söylediğini dile getiren yazar, yazılarının çelişmelerle dolu olduğunu savunmaktadır. Yazar, Erdost'un yazılarında “Deneysel kanunları, yöntemler, sosyal bilimlere karıştırılıyor; bilimin olanakları sanata; sanat kollarının olanakları birbirine karıştırılıyor.” (s.6) şeklindeki görüşü ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Nane Mollaları ”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.6-7-11, (tart.)

Yazar, yazıyı, *A* dergisinde *Pazar Postası*'nın 23 Aralık 1958 tarihli 52. sayısında yayımlanan “Bir Şey Söylemeyen Şiir” başlıklı yazısının mizahi bir dille eleştirilmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Fransa'dan bir anekdot aktararak yıkılamayan, çürütülemeyen görüş ve düşüncelerin alaya alınmak istendiğini dile getirmektedir. Kendi düşüncülerine de böyle yaklaşıldığını savunan yazar, *A* dergisinin Adnan Menderes'ten ilham aldığını ifade etmektedir. Yazının genelinde, *A* dergisinin yazarlarının kendi yazısını anlayamadığını; fakat yine de alaya almak istediklerini savunmaktadır. “Bir şey söylemeyen şiir”(s.11) sözüyle, anlamı rastlansal olan şiiri kastettiğini vurgulayan yazar, bu konuya şöyle açıklık getirmektedir:

“Yazımı okuyan pek iyi anlar ki, <<bir şey söylemeyen şiir>> sözüyle anlamı rastlansal olan şiiri kastediyorum. Yani bir şiir vardır. “Leyl sizin, şeb sizin, gece bizimdir- Değildir bir mâna üç ada muhtaç” örneğinde olduğu gibi, söylenecek söz önceden belirlidir, bu düşünüyü şiir biçimine sokulur. Bir de vardır, ozanın kafasında böyle bir fikir yoktur, mısrasını kurduktan sonra, kendiliğinden şiir bir şey söyler. Çünkü kelimeler, bizim kelimelerimizdir, onları yükledikleri anlamlarından sıyrıp

atamayız. Nane çıkarılan yazımda, bundan daha geniş bir açıklama vardır. Arkadaşlarımızın o yazıyı bir kere daha tetkik etmeleri, ama bir komisyon kurarak tetkik etmeleri, kendi iyilikleri içindir sanıyorum. Öyle değil mi sevgili arkadaşım Bay Erdal Öz?” (s.11)

Varda, Aydın, “Et Reçeli”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7-11, (tart.)

Yazar, İkinci Yeni’ye temel olan şiirleri pek okuyamadığını, okuduklarını da anlamadığını dile getirmektedir. Yazar, yapılan tartışmalarla şiir örnekleri üzerinde durulmadığını, tartışmalarda yalnızca bir-iki şiirden alınan bazı mısralarla yola çıkıldığını dile getirerek İkinci Yeni tartışmalarına, Muzaffer Erdost’un sözlerinin neden olduğunu ifade etmektedir. Erdost’un tartışmaları ustaca yönettiğini savunan yazar, Erdost’un yazılarında önemli çelişmelerin değil de önemli hataların var olduğunu dile getirmektedir. “Bay Erdost, ilk yanılmalarını sonraki yanılmaları ile desteklemiştir. Öyle ki, yazıları bir yanılmalar bütünü olmuş bulunuyor. ” (s.7) diyen yazar, Erdost’un ikinci Yeni’de anlamın rastlantısallığı, şiirin eğitim aracı olduğu, yeni şiirin bir şey söylemediği şeklindeki görüşlerini özetlemektedir. Yazar, anlamı rastlantısal olan şiirden bir şey beklemediğini, şiirin eğitim aracı olduğu gibi kesin yargılara bağlanmadığını; ancak şiirden çok şey beklediğini ifade etmektedir. Yazar, Muzaffer Erdost’un İkinci Yeni şiiri ile ilgili yaptığı savunuları şu şekilde değerlendirmektedir: “... Bay Erdost bu işi ustaca yönetti. Bir et reçeli pişirdi, kotardı. Pek çok kişi ağız tadıyla bu reçelden yedi. Kimbilir, belki ben de payıma düşeni yemekteyim de farkında değilim. ” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Egemenlik Kimde?”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7-11, (tart.)

Yazıda, sanat yapıtında egemenlik konusunun okur ve sanatçı arasındaki paylaşımı ele alınmaktadır. Yazar, sanat eserinde ‘egemenlik’ kavramına şöyle açıklık getirmektedir:

“Edebiyat yapıtında toplum kaygısı deyince, o yapıtın toplum sorunlarını ele alması, öğretici ve eğitici olması, yani faydacı bir yanı bulunması gerekliliğine inanılmasını anlıyoruz. ” (s.7)

“<<Sanat>> amacı önde tutulmuş bir yapıtta egemen olan şey sanat kaygısı, <<fayda amacı>> güdülen bir yapıtta bunlardan hangisinin egemenliği elde bulundurduğunu anlamak her zaman kolay olmaz. Çünkü yaşam kompleks bir faaliyetler bütünüdür. Bu faaliyetler içinde yaşantılarımız çok defa bağımsızlığa sahip değildir. Salt estetik olan bir yaşantının varlığı nasıl oldukça nadirse, salt hareketlere düzen vermek yaşantısının (moral experience) varlığı da öylece nadirdir. Yaşam içinde yaşantı çeşitleri birbiri içine girmiştir ve hep birlikte bir bütün kurmaktadır. Bu yüzden yalnız sanat kaygısıyla yazılmaya kalkılan bir yapıta bile ahlâksal (moral) sonuçlara, etkilere rastlamak az olan şeylerden değildir. Tabi bunun tersi de öyle. ” (s.7)

“Egemenlik göze batar bir şekilde bazen sanat kaygısında, bazen toplum kaygısında olmakla beraber, bazen bu ikisinin uyumlu bir şekilde paylaşıldığı da görülür. Belki de en büyük sanat yapıtları bu kümeye düşenlerdir. Her ne ise, şurası kabul edilebilir ki bu iki kaygı arasında egemenliğin nasıl paylaştırıldığı sanatçıya kalmış bir iştir. İşte bu da sanatçının egemenliği demektir. ” (s.7)

Başka bir yönden, yaratıcılık yönünden, alırsak egemenliği yapıtın yaratıcısına tanımak uygun gibi gelir. Yalnız hatırlamak gerektir ki okuyucu olmazsa yapıt da olmaz. O halde yapıtın yaratıcıları sanatçı ile okuyucudur. ” (s.7)

Sanatçı yalnız ve yalnız kendisi için yazarsa. Hiç okuyucusu olmayacak demektir. Bu halde tam egemenlik kendisinde kalırsa da yaratılan şey sanat yapıtı olmayacağından egemenlik suya düşmüş olur. ” (s.7)

“Bir sanatçının okuyucuyu düşünerek yapıtını gönlünce değil de ona göre yazması ise egemenliğin, bütününe değilse de çoğunun, okuyucuya geçmesi sonucunu doğurur. Usta yazarlar egemenliği okuyucu ile uygun oranlarda paylaşan yazarlar olsa gerektir. Bu da yine yazarın özel bir egemenliğini tazammun eder. ” (s.7)

“Bir de edebiyatın malzemesi, aracı bakımından egemenliğin düşünülmesi var.

“Edebiyat yapıtlarında malzeme –araç dildir, kelimelerdir. Kelimeler toplum bireylerinin ortak malıdır. Yapıt bu kelimelerle yapıldığından onda (dünkü ve bugünkü) toplumun egemenliği var demektir. Fakat toplumun diline özel bir kişilik

katamıyan, öz katamıyan, onu özel bir şekilde kullanamıyan yazar sanatçı sayılamıyacağından sanatçının da egemenliği var demektir.” (s.7)

Sanat yapıtında egemenlik konusunu yukarıdaki sözlerle açıklayan yazar, “Ece Ayhan tipi” (s.7) olarak söz ettiği İkinci Yeni şairlerinin şiirlerinde egemenlik konusu üzerinde durmaktadır. “Bu tip şiir anlamı rastlantıya bıraktığına göre toplumcu maksatlara pek yaramıyacak, egemenlik olsa olsa sanat kaygısında olacaktır. ” (s.7) diyen yazar, sanatçı ile okuyucu arasındaki bağlantıyı kuran ana faktörün sanatçının amacı olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Ece Ayhan gibi şairlerin eserlerindeki egemenlik konusunu şu sözlerle değerlendirmektedir:

“Ece Ayhan tipi şiirin yazar ile okuyucu arasındaki bağlantıyı rastlantıya bırakması, onu sallantıda bırakması, yahut en çoğundan pamuk ipliğine bağlanması demektir. Bu, egemenliğin, hemen hemen bütünü ile, kelimeye geçmesi demektir. Bu tip şiirde okuyucuya düşen egemenliğin miktarı düşük olduğu gibi bunların uyumlu bir bütün kurmaları rastlantı ile olacağından bu türlü yapıtlar da rastlantı ile sanat yapıtı olabilir. ” (s.11)

“Kelimelerin egemenliğini önde tutan bir şiir anlayışı yeni değildir. Bunun en iyi misalini Marinetti sonrası Futuristlerinde görüyoruz. ” (s.11)

“Peki o Futuristlerin sonu ne oldu? Hiçbir iz kaldı mı onlardan? deyip bugün o tip şiire karşı gelmek , onu hiçe saymak bizce biraz insafsızlık olur, biraz da tarihsel gerçeklere göz yummak olur. Bilindiği üzere, biçnenin (formun) egemenliğini önde tutan Rus formalistlerinin (Sovyet Sosyalist realistleri ile ilgili değil) başarılarında Fütüristlerin bu yepyeni kelime anlayışının büyük yardımı olmuştur ve bugünkü bir çok formalistler (bu kelimeyi iyi anlamı ile kullanıyoruz) Rus formalistlerinin teknik ve görüşlerinden çıkış yapmaktadırlar. Diyeceğimiz, Futurizm arayışının meyvaları en olgun halile bugün elimizdedir. ” (s.11)

“Eğer yeni tip şiiri, yalnız bir yönü ile de olsa, tanıtlamağa çalışan yukarıdaki görüşlerimiz doğru ise, okuyucunun egemenliğini sıfıra indirmeyen, okuyucu (miktarı çok az olabilir) ile yazar arasındaki ortak bir anlayışa dayanan, en az kelimenin egemenliği kadar bir yazar-okuyucu egemenlik bütünü kurabilen bir tutuma kaymayı başarabildikleri takdirde bu yeni tip şiirin en faydalı sonuçları doğuracağına inanılabilir. ” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Şiirde Bağımsızlık”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (tart.)

Şiirde bağımsızlığın, “... sanatın kendine özgü bir iş olması düşüncüsü” (s.6) olduğunu belirten yazar, ilk defa Immanuel Kant tarafından derli toplu biçimde ifade edildiğini dile getirmektedir. “Kant’a göre estetiğin bilim, ahlâk, faydalılık gibi dünyalardan farklı bir dünyası vardır. Çünkü, estetik yaşantılarımız zevk veren, faydalı olan, doğru olan, iyi olan şeyleri algılamaktan ileri gelen yaşantılarımızdan farklıdır. Estetik zevk, maksatsız bir zevktir (interesseloder wohlgefallen), estetiğini <<maksatsız bir maksadı>> vardır. Buradaki <<maksatsız>> sıfatı sanat yapıtına kestirme ilgi gösterilmesi, araya başka yabancı şeylerin, bu arada <<fayda>> amacının, girmemesi anlamına geliyor. Hiçbir bilim, hiçbir sanat, eğer özel bir faaliyet alanı olmazsa var sayılamaz. Eğer sanat sadece zevk vermek, faydalı olmak, anlatım aracı olmak, yaşantı olmak, veya mantık olmak amacını güderse sanat olmak haysiyetini tüketir, başka bir faaliyet kolunun alanını dolduran bir nesne olur. Sanat sanattan başka bir şey değildir, bu arada ne zevk içindir, ne de fayda için. ” (s.6) şeklinde Kant’ın sanat bağımsızlığını açıkladığını belirten yazar, Kant’ın “maksatsız maksat”(s.6) ifadesinin tartışmalara yol açtığını dile getirmektedir. Fakat “maksatsız maksat” (s.6) ifadesinin yalnızca şiirin çıkışıyla ilgili olduğunu, şiirin sonucu ile ilgili olmadığını vurgulayan yazar; Kant’ın şiirin bağımsızlığını savunduğunu dile getirmektedir.

“Şimdi de, günümüzün sevindirici bir olayı olarak, M. Erdost’un eski faydacılık düşüncülerini bir yana bırakarak, şiirin bağımsızlığını savunanların sırasına katılmış olduğunu görüyoruz. Yalnız ne var ki Erdost, toplumsal özden, faydacılıktan sıyrılalım derken , yağmurdan kaçarken, doluya tutuluyor. Sakalı toplum kaygısının uyruğundan kurtarıken bu defa şiirden başka sanatların uyruğuna kapılıyor. ” (s.6) Yazar, Erdost’un bu ifadelerle şiirde aşırı bağımsızlık istediğini dile getirmektedir. Yazar, şiirin bağımsızlığı konusuna şu şekilde açıklık kazandırmaktadır: “Şiirde bağımsızlık çok iyi bir şey ama, başka işlerde olduğu gibi, onun da bir ölçüsü var. Fazlasını istemek insanı bağımsızlığın kuyusunu kazmağa götürür. Erdost’un Salkım’ın Nisan 1957 sayısında çıkan <<İkinci Yeni Üzerine İleri Geri>> adlı yazısını okuyunca bunları düşündük. Şiiri edebiyattan çıkarıp sanat kümesine

sokmak gibi aşırı bir bağımsızlık kaygısı taşıyan bu yazısı Erdost'un öteki yankılarından da cesur. " (s.6)

Sanat kollarına yukarıda belirtmeğe çalıştığımız bağımsızlıktan ileri bir özgürlük vermek mümkün değildir. Her sanat ancak kullanıldığı malzeme-aracın imkân verdiğiince özgür olabilir. Bu da sınırlıdır. Hele bir malzemeye başka bir malzemenin işini yaptırmak, uygun yerine keçiyi ortaya sürmek gibi bizi verimi düşürtücü işler yapmağa götürür. " (s.6)

"Şiirin aracı dildir. Gerçek şair, dilden, dilin mukavemetinden kaçıp başka sanatların, örneğin resim ve müziğin, gölgesine sığınmaya kalkmaz, dili yenmeğe çalışır. <<Bir sanat yapıtının aracı (medium) sanatçının kişiliğini anlatımlaması için yenmesi gerektiği bir engel olmakla da kalmıyor. O, ayrıca gelenek icabı kullanılan bir etkindir ve güçlü bir gerektirici özelliğe maliktir. Bu gerektiricilik her bir sanatçının anlatımını betimlemekte, ona değişiklikler vermesini sağlamaktadır. Sanatçı genel zihinsel kavramlarla değil somut malzeme ile düşünür, her sanat aracının, malzemesinin ise bir tarihi vardır ve bu tarihi çok defa öteki araç-malzemelerin tarihlerinden farklıdır.>> (Warren ve Wellek). Dil ne kadar istenirse de başkaca sanatların araçlarına benzemez. Bu yüzden dille yazılan her şiir edebiyat olmaktan yakayı kurtaramaz. " (s.6-11)

"Şiiri araştırmada, resim heykel-müzik kadar da özgürlüğe sahip değildir. Çünkü o malzemesine öteki sanatlardan çok bağlıdır. Fakat bu bağlılık, engelleyici olmaktan çok, şiiri insani yapan bir canlılığa kaynaktır. Dil araçlar içinde en insani, en canlı ve akıcı olanıdır. Bu yüzden şiir en çok tutulan sanattır. Şairin yapacağı iş, dilin bu özelliğinden kurtulmaya çalışmak değil, onu daha da inceltmeğe, değerlendirmeye bakmak olmalıdır, düşünüsündeyiz. " (s.11)

"Dilin şiire yüklediği engelleme kaçınılmaz bir şeydir. Gerçi büyük şairler kendilerini dilin çemberinden kurtarmış kuruntusunu duymaktan geri kalmayabilirler. Fakat bütün sanatçılar gibi onlar da dilin istibdadına içgüdüsel olarak boyun eğmekten başka bir şey yapamazlar. Bu boyun eğmek sanatsal yaratmada gelenek diline uymak demek değildir, sadece dili dil olarak bilmektir. " (s.11)

"Modern sanatta araç-malzemenin imkânlarını aşmak üzere aracın kendisinden kurtulmaya çalışmaya çabalayan bir çok başkaldırmalar olmuştur. Fakat

her sanatçı yine kendi aracının kadrini bilmiş, ona daha çok sıkı sıkıya bağlanmıştır.
” (s.11)

İdris D., “Yeni Perspektifler”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.6-11, (tart.)

Yazı, Hüseyin Cöntürk’ün, *Pazar Postası*’nın 31 Mart 1957 tarihli 14. sayısında yayımlanan “Yeni Şiir ve Yeni Müzik” başlıklı yazısında ifade ettiği görüşleri değerlendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Yazar, ikinci Yeni hareketinin ortaya çıkışını ve gelişimini şu şekilde özetlemektedir: “Yeni Şiir konusundaki çeşitli yazışmalar, yeni perspektifler getirenlerin, buna karşı çıkmaları doğal sayılabilecek olan <<status quo>>calurayı <<şano>>dan alaşağı etmesiyle sona erdi. Bu, denebilir ki birinci perdeydi. Ve böylece ölümsüz bir tutumbilimsel yasa daha yine kendisinden beklenen sonucu vermiş oluyordu. Tabi bu arada gürültü çıkaran, ısıklık çalan; heyecanlarını sağduyuya, özneliği nesnelliğe tercih edenler olmadı değil. Ama, çok şükür, sonunda iş tatlıya bağlandı, hatta buradan da ileri gidilerek bazı arkadaşlar birbirlerini dünya ve ahret kardeş ilan ediverdiler. Hatta ve hatta başlangıçlarda Büyük Çin Seddi’ni bu Yeni Şiir’e karşı çıkarmak isteyenler bile sonunda çıkarlarını bu Yeni Şiir’e kapağı açmakta buldular. Ve bülbül yemiş duta döndüler (herhal bu kez yanlış basılmaz, geçen kezki yazımın başlığı Kaşıktan Dönenin Pilâvı Kırılısın idi). Eleştirmeleri dergilerde falan pek görülmez oldu.” (s.6)

İkinci Yeni’nin savunusunda ikinci perdede Hüseyin Cöntürk’ün yazılarıyla ortaya çıktığını anlatan yazar, “Bay Cöntürk’ün bu konularda ya da bu konulara yakın, bu konuların çevresinde dolaşan yazılarının belki ilki (Yeni Şiir ve Yeni Müzik)-Pazar Postası, sayı: 14, 31 Mart- başlığını taşıyan yazısıydı. Bunu, yine aynı gazetede yayınlanan (Egemenlik Kimde?) ve (Şiirde Bağımsızlık) adlı yazılar izledi. –Sayı: 16-18-” (s.6) demektedir. Yazar, ikinci Yeni’ye ilişkin görüşlerini şöyle sürdürmektedir:

“Biz kendi hesabımıza, bugünkü şiirin öteki benzer kardeşleri, uzak yakın akrabaları gibi artık hep dinamik öğelerle izah edildiği ya da hiç değilse artık hep böyle dinamik öğelerle izah edilmesi gerektiği kanısındayız. Bugünkü şiir derken de, öncü şiir, ileri şiir demek istiyoruz. ” (s.6)

“Yeni Şiir konusunda (birinci perdedeki) eleştirmen Bay Muzaffer Erdost’un başka dörüt kollarından örnekler göstermesi, örnekler getirmesi hiç su götürmez cinsten yerinde olduğu halde ileri geri söz söyleyenler, bu dörüt kollarının olanaklarının birbirine karıştırıldığını sananlar çıkmış ve bu vesileyle de Bay Erdost’un başka yazıları da söz konusu edilerek bazı üniversiteye giden yazar arkadaşların derslerde tuttıkları notlarının Pazar Postası sayfalarına aktarılmasına yol açmıştı. Oysa, büyük devrim ve geçiş çağlarında, çeşitli sanat kollarının görev ve olanaklarının karıştırılmasından tabi ne var?>>dı. Sonra, iki kümedeki sanatların kullandıkları malzeme-araçların farklı oluşu bu sanatların karşılıklı olarak birbirlerinin tekniklerinden faydalanmalarına, birinin yaptığı estetik etkiyi ötekinin kendi araçlarıyla yaratmağa çalışmasına engel değildi.” (s.6)

“Bugünkü toplumsal, tutumbilimsel, siyasal yaşamımız canlı, değişken bir organizmadır tabi. Bütün bunları kavrayabilmek için ötekilerinin yaptığı gibi enstantanelere değil, bir filme (renkli, CineScope, VistaVision...) gereksinme duyuyoruz. Bir dörüt kolu, öteki dörüt koluna etkiliyor. Neden bir CinemaScope şiir de olmasın? Neden arka plânlar da net olduğu halde bütünlüğünü ön plânlarının netliğini yitirmiyen bir VistaVision şiir de olmasın? İşte bunun için çağdaş şiir en büyük petek göz oluyor.” (s.6)

Yazar, Hüseyin Cöntürk’ün, *Pazar Postası*’nın 31 Mart 1957 tarihli 14. sayısında yayımlanan “Yeni Şiir ve Yeni Müzik” başlıklı yazısından alıntılar yaparak bu yazısında yeni şiir ile atonal müzik arasında kurduğu ilişkiyi şöyle değerlendirmektedir: “Evet, Yeni Şiir, Atonal (On-iki-ton) müzik gibi kurulmaktadır çok kez. Müzikçi (ya da ozan) başlangıçta yapıtının bittikten sonra kazanacağı anlamı bilmez. Bilmesi gerekmediği gibi, belemes de ondan; oturru müziğini (şiirini) Atonal teknikle (Oniki-ton sistemiyle) kurar, yapıt bitince, anlam kendiliğinden ortaya çıkmış olur. İşte bu yüzdendir ki yeni özler arkasında fellik fellik koşan, yeni özlere sarkıntılık etmekten çekinmeyen bir müziğin (şiirin) anlamı rastlansal olur; ya da bu anlam rastlansallığa indirgenebilir. Bize kalırsa (Yeni Şiir ve Yeni Müzik) yazısında işte en çok bu nokta üzerinde durulmalı. <<Çağımızdaki şiirde atonal teknik ve etkinin izlerini bulmak mümkündür.>> çünkü. Bugün Ankara’da Atonal (Oniki-ton) müzikle ilgilenen bunun etkisini almış müzisyenler, müzikseverler topluluğu var. Ayrıca Bülent Arel ve İlhan Usmanbaş gibi genç kompozitörlerin bu

konudaki çalışmaları, yapıtları bilinmektedir. Bu yılın başlarında Üniversiteler Müzik Derneği'nin düzenlediği birinci Ankara Müzik Festivali bu çağdaş, bu öncü, bu ileri müzikten Türk ve yabancı yapıtı olarak birkaç örnek vermişti. Schönberg'in, Berg'in, Webern'in Dallapiccola'nın yapıtları bir vakitler hor görüldüğü halde, bugün, dünyanın her yerinde, budalalar bir yana, herkesçe anlayışla karşılanmakta, gerçekliğine inanılmakta ve üstün tutulmaktadır. Yalnız totaliter devletlerin bu müziği yasakladığı gerçekliği bizlere başka gerçeklikleri daha iyi anlatabilir sanıyorum.” (s.11)

“Elbet, Bay Hüseyin Cöntürk de bilir ki, tilcikleri alışılmış yerlerinden oynatarak ya da başka bir deyimle tilcikleri özdeğinden kurtararak, yeni perspektifler getiren, anlamı rastlansal bütünler kurmaya dayandıran Ece Ayhan tipi bir şiire, salt tilcikleri özdeğinden kurtarıyor, tilcikleri alışılmış yerlerinden oynatıyor gerekçesiyle <<şairsiz şiir>> demek gelse gelse ancak <<hatıra>> gelebilir. Yoksa böyle bir ad kolay kolay takılamaz, takılsa bile bir gerçekliğin ifadesi olmaktan hayli uzaktır bu. Hem mutlaka bir ad takmak gerekiyorsa, atonal müzikle ilgisi bakımından <<Atonal Şiir>> adı takılabilir belki. Gerçekten ton-dışıdır da ondan, diyeceğim.” (s.11)

Duru, Orhan, “Bir Karşı Koyma”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.6-11, (tart.)

Yazı, Metin And'ın *Forum* dergisinin 75. sayısında yayımlanan ve Derek Patmore'dan yaptığı çeviri üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Metin And, Feyyaz Kayacan ve Bilge Karasu'nun başını çektiği ve *Forum* çevresinde birleşen bir topluluktan söz etmektedir. Yazar, Metin And'ın Derek Patmore'un çevirisiyle kurmaya çalıştığı topluluğun amaçlarını ortaya komak istediğini ileri sürmektedir. Yazar, topluluğun kurulduğunu şu sözleriyle dile getirmektedir: “Önce Metin And'ın geçen yıl ve daha önceleri yazdığı yazılardan edebiyatımızda yeni bir topluluğun ortaya çıktığını, bu toplulukta bulunan birtakım yazarların bir çeşit öğreticilikle meşgul olduğunu biliyorduk. Daha o zaman Metin And'ın ileri sürdüğü fikirlerde bizim anlayışımıza uymayanları göstermiştik. Ve gene Metin And o zamanlar kendi sanat anlayışını tutarlı bir çerçeve içinde ortaya koyamamıştı. Zamanla gerçekten bur topluluğun ortaya çıktığını, Metin And'ın yöneticiliği ve etkisi altında yapıtlarını verdiğini gördük. Belki Metin And'a fazla bir şeref yüklemiş oluyorum ama bu

böyle. Bu topluluğun varlığı vardır ve seslerini duyurmağa çalışıyorlar. Başka yazarlarla birlikte bu topluluğun sözcülüğünü yapan dergi Forum'dur. Hikâyecileri Bilge Karasu ve Feyyaz Kayacan temsil etmektedir. Şimdilik şairleriyoksa da kendi anlayışlarına uygun gelen şairleri desteklemektedirler. Oktay Rifat'ta olduğu gibi. Hikâyeciler daha çok yenilik dergisinde yapıtlarını yayınlarlar.” (s.69)

“İşte en sonunda bu topluluğun ne yapmak istediğine dair gerçek bir ipucunu Derek Patmore'un yazısında buluyoruz. Metin And kendi topluluklarının anlayışı hakkında Derek <<Forum'a yazanlar ikinci grubun çekirdeğini teşkil etmektedir. Bizim amacımız daha liberal ve salt edebîdir. Modern Türk edebiyatının belli bir bölgeye inhisar etmesi gerektiğine inanmıyoruz. Tam tersine, gurubumuza mensup bazı genç yazarlar açıkça tecrübelidirler. Meselâ bunlardan Bilge Karasu ve Feyyaz Kayacan James Joyce ve Virginia Woolf'a olan borçlarını itiraf etmekten çekinmezler. Biz bir yandan da edebiyatımızın milletlerarası bir temele dayanmasını istiyoruz.>>”(s.6)

Yazar, Metin And'ın Derek Patmore'dan yaptığı çeviri üzerinde durarak şu görüşlerine yer vermektedir: “Bizim için en iyi ipucu <<Bizim amacımız daha liberal ve salt edebîdir.>> sözüdür. Bu sözü aşağıdaki tecrübi sözüyle birleştirirsek ortaya biçimcilik (formalisme) çıkar. Salt edebî olmaktan kasıt herhalde sanatın özünden çok biçimiyle, yaratılış sorunlarıyla ilgilenmek anlamına geliyor. Zaten adı geçen hikâyecilerin yapıtlarında görülen deyiş kaygısı (üslup endişesi) da bunun böyle olduğunu ortaya çıkarmağa yetiyor. Bu kaygı Feyyaz Kayacan'da sentaksı kırıp acaip cümleler kurmaya kadar gidiyor. Bu deyiş ve biçim kaygısıyla okuyucuların önüne değişik ve yeni biçimler çıkarmak için kendilerini zorluyorlar. Belki de tecrübi olmaları böyle çeşitli biçimler denemelerine yol açıyor. Peşin yargılarla durulmamış bir okuyucu belki bu yapıtları okuyunca, yeniliklerin, değişikliklerin büyüüne kapılabilir. Ama bu tıpkı ilk defa bir dişli yahutta çark gören ilkel bir insanın hayretine benzer. Sonra bu ilkel adam bu çarkın veya dişlinin yeryüzünde bulunuş sebebini, faydasını anlayabilir. İşte Feyyaz Kayacan ve Bilge Karasu'nun hikâyeleri bir dişlidir, bir çarktır. Ama yeryüzünde bulunuş sebebini, faydasını bir türlü anlayamadığım bir çark. Bu yazarların ne yapmak istediklerini bir türlü anlayamıyorum. Ve acaba ne zaman delirecekler diye merakla bekliyoruz.”(s.6)

Metin And ve çevresinin edebiyatta uluslar arası bir temele dayanmak istediklerini; ancak yalnızca Joyce ve Woolf'un etkilerinden söz ettiklerini dile getiren yazar, Metin And'ın oluşturmak istediği edebî hareketin genel edebiyat anlayışına bir reaksiyon olmaktan öteye geçemeyeceğini savunmaktadır.

Cöntürk, Hüseyin, “Yapıt: Metafiziksel Varlık”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.6-7-10, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost'un 29 Nisan 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 18. sayısında yayımlanan “Rmv2e” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Sanat yapıtının çeşitli felsefî görüşlere göre tanımlarına yer veren yazar, sanat eserinin fiziksel ve metafiziksel metin olmadığı konusu üzerinde durmaktadır. İdealistlerin sanat eserini fiziksel nesne ile tanımladıklarını, Realistlerin sanat eserini fiziksel nesne olarak gördüğünü, Saueel Alexander ve Jean Paul Sartre'ın iki görüş arasında olduğu; ancak İdealistlere yakın olduklarını dile getirmektedir. Yazar, Eliot'un sanat yapıtını okuyucu ile yazar arasında olduğu yönündeki görüşlerine ayrıntılarıyla yer vermektedir. Yine de Eliot'un sanat yapıtını okuyucudan bağımsızlaştırmak istediğini dile getirmektedir.

Eliot'un sanat yapıtını sınırlandıracak ya da daraltacak eleştiri tutumlarından kaçınmak gerektiği yönündeki görüşlerine yer veren yazar, sanat yapıtını okuyucudan koparmanın metafiziksel bir varlık yapacağını ifade etmektedir. Yazar, Erdost'un söz konusu yazısının İkinci Yeni etrafında yapılan tartışmalarda tutumunu daha iyi göstereceğini belirtmektedir. Yazının devamında yazar, Erdost'un söz konusu yazısındaki görüşlerini şöyle değerlendirmektedir: “O yazıda yaşanılanla yazılanın (yani yazarın yaşantısı ile yapıtına koyduğu yaşantının) ayrı şeyler olduğu anlatıldıktan sonra yazılanın bize getirdiği, kapsadığı <<gerçek>> apayrı bir <gerçek>> olmakla beraber sanatçı onu kurarken hiçbir zaman kişiöğlunun gerçeklerniden ayrılamaz, deniliyordu. Bu düşünöde yazar-yapıt-okur arasındaki ilintinin sağlam bir anlayışı parlamıyor mu? Ne var ki Erdost düşöncesinde biraz fazla derine dalması sonucu, yapıtın kişiöğlü gerçeklerniden ayrı bir şey olmakla beraber, yanılma gibi görönsö de, apayrı bir gerçeğı bulunduğunu da ekliyor.” (s.7-10)

“Bu yazıyı anlamdaki bir güçlük Erdost’un <<gerçek>> kelimesine hem gerçek (reality) hem de yaşantı (experience) anlamını vermesi, bu anlamlardan sırasında birini sırasında ötekini yüklemesidir.”(s.10)

“Erdost bu yazısında bu estetik yaşantıyı kendi deyimleri içinde kabul etmiş olmakla beraber, sonraları unutmuş görünüyor ve bu yüzden kendisini sanatın metafiziksel gerçeğine kaptırmış oluyor. Kaptırınca da kendisinin bugünkü <<bir şey söylemeyen şiir>> anlayışı doğmuş oluyor.” (s.10)

“Nitekim <<bir şey söylemeyen şiir>> anlayışı şairi ile okuyucusu arasındaki bağları hemen hemen kopardığından eleştirel olmaktan çok metafiziksel bir yönü taşıyor. Çünkü <<bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın>> yazılan, <<kafamızda önceden var olan bir düşünceyi>> anlatmayan, söyleyeceğini <<mısra kurulduktan sonra>> söyleyen şiirin şairi ile bağlantısı pamuk ipliğine bağlanmış demektir. Böyle bir şiire herhalde yalnız dadaistlerde ve birtakım sürrealistlerde rastlanır. Bunlar bir yana bırakılırsa, şairler şiirlerini, az da olsa bilerek kurar. Bu da şairin yapıtı ile ilintisini sağlar. <<Bir şey söylemeyen şiir>> anlamını, sonucunu rastlantıya bıraktığından okuyucu ile de ilintisini kesmiş oluyor demektir. Yine belirli bir azınlık bir yana, bizim bildiğimiz, şairler şiirlerini bir kümenin, küçük ve ideal de olsa bir kümenin duyarılık ve anlayışına seslenecek şekilde yaratırlar. Onun akibetini rastlantıya bırakmak istemezler. Rastlantıdan gelecek değerlendirmeye belki karşı gelmezler, fakat asıl istedikleri değerlendirme yapıtı ile okuyucunun yaşantıları arasında az çok belirli bir uyum kuran bir değerlendirmedir. Erdost da bu düşünüyü desteklememiş değildi. Ne var ki şimdi yapıtın metafiziksel varlığına ve ayrıca dilsel varlığına kendisini fazlaca kaptırmış görünüyor.” (s.10)

“Biz bu yazımızda <<rastlansal şiir>> anlayışının doğuşunu ve içyüzünü belirtmeğe çalıştık. Yoksa bu ad altında sözü edilen şiirlerin metafiziksel bir varlık olduğunu ileri sürmüyoruz. Yeni şiir içinde böylesi var mıdır yok mudur, doğrudan doğruya şiirlerin incelenmesi ile anlaşılabilir.” (s.10)

Çavdar, Tevfik, “İngiliz Muhiplerinde Metin And Beyefendiye”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.6-7-11, (tart.)

Yazı, Metin And’ın *Forum*’un 75. sayısında Derek Patmore’dan çevirdiği yazı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Derek Patmore’un yazısının *Times*’ta

yayımlandığını ve yazının Metin And'ın Türk edebiyatı hakkında Patmore'a verdiği bilgiler ışığında kaleme alındığını vurgulamaktadır. Yazar, And'ın Patmore'a verdiği bilgilerin yalnızca kendini bağladığını, Türk edebiyatını yansıtmayacağını ve And'ın Türk edebiyatını istediği gibi dışa tanııtma hakkını kendinde görmemesi gerektiğini ifade etmektedir. Yazar, And'ın Patmore'dan yaptığı çeviride, Türkiye'de iki aydın tipinin olduğunu; birincisinin batıyı körü körüne taklit ettiğini, ikincisinin ise batıyı Türk kültürüyle sentezleyerek aldığını ifade ettiğini belirtmektedir.

Yazar, söz konusu tasnifte, Metin And'ın taklitçi gruba girdiğini, *Forum* dergisinin *Spectator* ve *New Statesman And Nation*'ı örnek aldığını dile getirmektedir. Yazar, And'ın uluslar arası bir edebiyatı istemesinde taklitçilik düşüncesinin etkili olduğunu savunarak “Kusura bakmayın ama Bay And sizin ve çekirdeğini teşkil ettiğiniz gurubun isteği milletlerarası temel İngiliz ölü aristokrasisinin son basamaklarıdır. Ve onun için size rahatça İngiliz Muhibi diyebiliyoruz.”(s.11) demektedir.

Alp, Musikâr, “Yadsınan Gerçekler”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9, (tart.)

Yazıda, Erol Aksoy'un Seyfi Özgen ve Ömer Atılâ S.'nin Üniversiteler Tiyatrosu hakkındaki görüşleri üzerinde durmaktadır. Yazar, söz konusu yazarların *Pazar Postası*'nda yayımlanan yazılarında iyimser davrandıklarını ve Erol Aksoy'un rejisörlüğü hakkında aynı yargılarda bulunduklarını ifade etmektedir.

Aksoy, Erol, “Saklanbaç oyunu”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.8-11, (tart.)

Yazı, Musikâr Alp'in 2 Haziran 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 22. sayısında yayımlanan “Yadsınan Gerçekler” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Alp'in, kendisinin S. Özgen'e alındığı için S. Özgen'i tartışmaya çağırdığını söylediğini belirtmektedir. Yazar, S. Özgen'le metot üzerine tartışmak istediğini dile getirmektedir. Yazının devamında, yazar, Alp'in kendisini çelişkiye düşmekle suçladığını belirterek çeşitli örneklerle yazılarında çelişkili ifadelere yer vermediğini savunmaktadır.

Alp, Musikâr, “Tiyatromuzdaki Bakus”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.8-9-11, (tart.)

Yazı, Erol Aksoy’un *Pazar Postası*’nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında yayımlanan “Saklanbaç Oyunu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Erol Aksoy’un bu yazısında ileri sürdüğü görüşleri eleştirmektedir.

And, Metin, “Geç olsa da”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.6-7-11, (tart.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 12 Mayıs 1957 tarihli 19. sayısında yayımlanan “Bir Karşı Koyma” ve Tevfik Çavdar’ın *Pazar Postası*’nın 19 Mayıs 1957 tarihli 20. sayısında yayımlanan “İngiliz Muhiplerinden Metin And Beyefendiye” başlıklı yazılar üzerine kaleme alınmıştır. “İngiliz Muhiplerinden Metin And Beyefendiye” adlı yazının isimsiz çıktığını; ancak yazının Tevfik Çavdar’a ait olduğunu söyleyen yazar, söz konusu yazıların, kendisinin *Forum* dergisinde yayımlanan “Modern Türkiye’de Temayüller” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alındığını belirtmektedir. Yazar, Orhan Duru’nun yazısını daha önce yanıtladığını, bu yazısında ise Tevfik Çavdar’a yanıt vereceğini ifade etmektedir.

“İngiliz muhibi” (s.6) sözünün açıklamasına yer veren yazar, Patmore’dan çevirdiği yazısında, kendisinin Woolf ya da Joyce isimlerini tercih etmediğini, aynı konuda daha önce yazdığı yazılarda, Faulkner, Proust ve Kafka’dan söz ettiğini dile getirmektedir. Tevfik Çavdar’ı’ münazaracı bir üsluba sahip olduğunu savunan yazar, okuyucunun milliyetçi duygularını kışkırtmak istediğini aktarmaktadır. Yerli bir senteze karşı olmadığını önceki yazılarından alıntılarla ifade eden yazar, edebiyatta yeni deneyler yapmaktan korkmamak gerektiğini vurgulamaktadır. Yazıda, “İngiliz Muhiplerinden Metin And Beyefendiye” adlı yazıda ileri sürülen ve And’ın çevresiyle birlikte grup oluşturduğu yönündeki haber yalanlanmamaktadır. Metin And, oluşturdukları grubun yalnızca mutlu azınlığı kapsamadığını ifade ederek görüşlerini şöyle aktarmaktadır: “ Ben gerçekten eski yazılarımda <<İngiliz muhibbi>> yazarının dediği gibi birinci tip ile ikincisi arasında bir seçim yapmış mıyım? Gene bu yazılardan aynen aldığım şu satırları beraber okuyalım: <<... çağdaş gidişe ayak uydurulacak diye ille de bu yeni teknikleri taklit etsinler. Hele birinci tip ikinciler gibi yazsın, hayır demek istediğimiz bu değil. Bizim bütün söylemek

istediğimiz romancılarımızı, hikâyecilerimizi dar ufukluluktan kurtaracak, onlara yazarlık mesleğinin hünerlerini, sırlarını püf noktalarını gösterecek olan bu tekniklerin onlarca incelenmesi, tanınmasıdır.>>” (s.7)

Çavdar, Tevfik, “Yeniler, Eskiler”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.6-12, (tart.)

Yazıda, eski ve yeni tartışmaları üzerinde durulmaktadır. Yazar, yazıyı Demirtaş Ceyhun’a yazdığını ifade etmektedir. Eski ve yeni kavramlarının tam olarak bilinmeden bu konu ile ilgili tartışmalar yapıldığını savunan yazar, yeni gelenlerin daima eskiyi inkâr ettiğini ve bunun gerekli olduğunu dile getirmektedir. Garipçilerin inkârının haklı olduğunu belirten yazar, 1950’li yıllarda ortaya çıkan genç kuşağın Garip hareketini inkâr etmelerinin yerinde bir davranış olmadığını dile getirmektedir. Yazar, 1950’den itibaren ortaya çıkan yeni kuşağın, topluma sırt çevirdiğini ve bilimsel bir dünya görüşüne sahip olmadığını savunarak gençlerin kalıcı sanat eserleri yaratmadıklarını ifade etmektedir.

“1950 kuşağı ortaya atıldığı zaman sanata dünya görüşünü, gerçek toplum endişesini getireceğini ileri sürmüştü. Ve bunları getirmediği için, tutkularıyla, alaycı bir sanat yaptığından ötürü de kendinden evvelki nesli suçlandırmıştı. biraz da bu suçlandırmayı inceleyelim. Bir kere yenilerin de söyledikleri kadar bilimsel bir dünya görüşünün adamı olmadıkları şu geçen zaman içinde verdikleri eserlerle meydana. (Bu iddianın, yenilerin eserleri ele alınarak saptanması, en basit eleştirme kuramıdır; böylesine bir eleştirme ileride yapılacaktır.) Toplum endişesiyle hareket etmekse; yalnız sözlerde ve türlü anketlerde verilen cevaplarda kalmıştır. 1950 kuşağı toplum kaygısıyla hareket etmenin gerçek anlamını kavramış değildir. Başlangıçta daha yeni ve daha bir eğlenceli geldiği için bunu benimsemiş, zamanla aralarında bazıları bu denlisine bir endişeyi içinde duymuş, diğer bazıları da toplum endişesinin tamamen dışında kalan eserler vermişlerdir. Bir süre içinde anlayış bakımından meydana gelen bu ayrılma da, işin başında toplum endişesi düşüncesinin gerçekten benimsemediği, bir cümbüş havası olduğu için sarıldığını gösterir. Fakat hemen ilave etmeliyim ki bir yazarın kalıcılığı sırf toplum endişesiyle hareket etmesine bağlı değildir. Kalıcılığın bağlandığı tek nokta bir dünya görüşüne sahip olmadır. Bu dünya görüşü şüphesiz ki çevre şartlarını içine alan bir dünya görüşüdür.

Toplum endişesi bir daha tekrar ediyorum, sağlam bilimsel bir dünya görüşünün içersinde kalıcılığı temin eder. Özetlersek 1950 kuşağı bütün tanımamazlığına, reddedişlerine rağmen eski diye suçlandıkları hâlâ yanındadır. Zaten mesele de buradadır.” (s.12)

“İnkâr ise on beş senede bu memlekette gidilmiş bir adımlık yol varsa onu da geriletecektir. Orhan Seyfili Behçet Kemalli Faruk Nafizli bir gerici anlayışın etkileri silinmemiştir. Daha bu memlekette Bekir Sıtkı Erdoğan’ın, Arif Nihat’ın şiirleri el üstünde gerçek şiirmiştir gibi tutulmaktadır. Gazetelerimizin yüklü paralar vererek aldıkları tefrikalar Ethem İzzet, Esat Mahmut ya da Kerime Nadir’den ibarettir. Tek tük bir evvelki nesle ait tefrika görüyorsak sevinmemiz gerekir. Çünkü o nesli eskimiş değil, daha hâlâ bizden olan bizim endişelerimizi yakından bilen bir nesildir. Yapılacak tek şey eski ya da yeni demeden batılı bir dünya görüşü anlayışının içinde kalıcı eserler vermeğe çalışmaktır. Unutmıyalım ki bugün Yunanistan bile Nobel edebiyat ödülüne sahip olabilecek yazarlara sahiptir. Eskilerin kabahatı, her şeyin kendi nesilleriyle bittiğine arkadan gelenlere fazla bağlanılmıyacağına inanmalarıdır. Yenilerin suçu, kendi etkilendikleri çevreyi inkâr etmeleridir. Fakat 1950’den sonra tam anlamıyla yeni, bir Özcan Ergüder, bir Nezihe Meriç, bir Cemal Süreyya, bir Ahmet Oktay, bir Gruda, bir Çiğiltepe yetişmiştir, daha yetiyecekler vardır. Gene unutmıyalım ki Türk romanı hâlâ Yaban yazarını ileri bir yazar olarak kabul etmek durumundadır. Sait ya da Orhan Veli bütün güçleriyle mezarlarından o günkü mücadelelerine devam ediyorlar. Mesele meşaleyi bırakmamaktır.” (s.12)

Üretürk, Vedat, “Eleştirme Sorumluluğu ”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.7-11, (tart.)

Yazıda, eleştiri sorumlulukları üzerinde durulmaktadır. Yazar, eleştirinin bazı kuralları olduğunu; bunların ciddiyle yazmak, çalışmalarını geniş araştırmalara dayandırmak, doğru sözcük seçimi yapmak olduğunu dile getirmektedir. Yazar, yukarıda ifade edilen görüşler ışığında, Hüseyin Cöntürk’ün 21 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 28. sayısında yayımlanan “Bir de çevrin” başlıklı yazısında kullanılan kimi sözcüklerin Türkçe olup olmadığını değerlendirmektedir. Söz konusu yazıda yer alan kimi cümle yanlışlıklarını da ortaya koyan yazar, Cöntürk’ün yazıları hakkında şu görüşlere yer vermektedir: “Eleştirmeci, tümcelerindeki tilcikleri

seçerken, güzeli bir yöne bırakıyor. Daha çok, dil karışıklığı diyebileceğimiz bir yöntem üzerinde duruyor. Böylece, dörütmeni olsun, okuyucuyu olsun, kendi garip beğenisi içinde, çocuk avutur gibi avurtmak istiyor. Fakat eleştirmeci, yıldızlardan mı oy bekliyor, yoksa okuyucudan mı?” (s.11)

“Eleştirmenin faydası, dörüt üzerinde, sağlam usa uygun, mantığa yan bakmayan toplumsal gerçekleri gözden uzak tutmayan yargılar vermek, bir bakıma, karanlık alanı ışıklandırmak demektir. Bu işi kim yapar? Her halde, marangoz, limonatacı değil. Bu iş, doğrudan doğruya eleştirmecinin işidir. Fakat eleştirmeci, tilciklerinde, tümce dizilerinde duyarlık göstermezse, bu iş olmaz. Olsa bile, böyle olur. Yazılan yazı, havaya sıkılmış bir kurşun olur. Ve bunun, ne zaman, nereye düşeceği, kime etki edeceği, etkinin ne oranda olacağı bilinmez. Bilinmeyince de, artık, eyleştirmeden ne beklenir?” (s.11)

Cöntürk, Hüseyin, “Parçalı Düşünme”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.6-10, (tart.)

Yazıda, ‘parçalı düşünmek’ kavramı üzerinde durulmaktadır. Yazar, dergilere, eleştirmelere ve dile karşı ‘parçalı düşünmek’ konusu üzerinde duracağını dile getirmektedir. Yazar, parçalı düşünmenin belli bir düşünceyi, savunuyu, olayı vs. sadece bir yönüyle ele alıp değerlendirmek olduğunu ifade etmektedir. Yayımlanan birçok dergi olmasına rağmen okurların kendi anlayış ve düşünceleri çerçevesinde yayım yapanları takip ettiğini ve bir yazının yalnızca kullanılan dil yönüyle beğenilip beğenilmediğini dile getirmektedir. Vedat Üretürk’ün, *Pazar Postası*’nın 28 Temmuz 1957 tarihli 29. sayısında yayımlanan “Eleştirme Sorumluluğu” başlıklı yazısında düşüncelerini dile bakarak beğenmediğini ileri sürdüğünü ifade eden yazar, “<<Bir de Çevrin>> adlı yazımda ortaya koymağa çalıştığım bazı eleştirel kavram ve meselelerin varlığına gözlerini kapayarak, sadece dil bakımından ele almağa çalışmış, böylece de bir parçalı düşünmeye, bir türlü formalizme, kendini kaptırmış.” (s.6) demektedir.

Yazar, Vedat Üretürk’ün parçalı düşündüğünü ve söz konusu yazısında ileri sürdüğü düşüncelere katılmadığını ifade ederek kullandığı dilin güçlüklerini şöyle aktarmaktadır: “Ben genel olarak dil konusunda konuşmayı bugün için programıma almış değilim. Beni şimdilik yalnız terimleri ilgilendiriyor. Devşirdiğim terimlerin

dil bakımından kusurlu olduğunu göstermek pek güç olmasa gerek. Dilerim ki, Üretürk, bu kolay işe düşmesin, benim çoğuna İngilizce’de rastladığım kavramları Türkçeye aktarırken çektiğim sıkıntıyı sezerek içinde bana yardım etme duygusu belirsin. Ne yazık ki yazısında böyle bir duygudan eser görülüyor. Sebebi basit: Üretürk, kelimeleri dil bakımından ele alırken onların içnelerinden, kullanılış amaçlarından ayrı olarak düşünölemeyeceğini hatırlıyamıyor, ayrıca, eleştirel kavramlara karşı bir ilgi duymuyor.” (s.6)

Cöntürk, Hüseyin, “Eleştirmeden önce”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.7-11, (tart.)

Yazar, Vedat Üretürk’ün *Pazar Postası*’nın 4 Ağustos 1957 tarihli 30. sayısında yayımlanan “Eleştirme Sorumluluğu” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, eleştirme dili üzerinde durmaktadır. Normal dilin düşünceleri aktarmada yetersiz olabileceğini, bu yüzden de eleştirme için özel terimlerin kullanılması ya da bulunması gerektiğini ifade etmektedir. Terim kavramı üzerinde duran yazar, Türkiye’de eleştirmede ortak bir terim dilinin kurulabilmesi için kavramların iyice bilinmesi gerektiğini ve uzun vadeli bir çalışmaya ihtiyaç olduğunu savunmaktadır.

Çavdar, Tefik, “Gereğine Dokunu”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.6-12, (tart.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın Orhan Duru’nun 23 Haziran 1957 tarihli 25., 30 Haziran 1957 tarihli 26., 28 Temmuz 1957 tarihli 29. ve 4 Ağustos 1957 tarihli 30. sayılarında yayımlanan “Gereği” başlıklı yazı dizisi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Duru’nun kesin konuşmayı sevdiğini, kimliğinde bilgisizliğin izleri olduğunu savunmaktadır. Yazar, bireyin toplumla çatışma halinde olmadığını, toplumun Orhan Duru’nun ileri sürdüğü gerekirci yasalardan haberinin olmadığını dile getirmektedir: “Duru çalışmaları ve bir şeyler öğrenme üstüne çabası yönünden takdir edilecek bir sanatçı. Ne var ki bir konu üzerinde uzun boylu inceleme yapmadan, bu incelemeleriyle bir yargıya varmadan sezileriyle yazıyor.” (s.12)

Duru, Orhan, “Bu da Gerekiyor”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6-11, (tart.)

Yazı, Tevfik Çavdar’ın 25 Ağustos 1957 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Gereğine Dokunu” başlıklı yazı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, kesin konuşmayı sevmediğini, Tevfik Çavdar’ın *Pazar Postası*’nda yayımlanan ve Orhan Duru’nun “Gereği” başlıklı yazı dizisinden yanlış sonuçlar çıkardığını, söz konusu yazı dizisinde ileri sürülen görüşlere katıldığını dile getirmektedir.

Osman Mazlum, “Ömer Haybe”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6, (tart.)

Yazar, Attilâ İlhan’ın *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde Sosyal Realizmi, ‘Realisme Social’den ayırdığını belirterek, kendisine ihanet ettiğini savunmaktadır: “Bay Attilâ İlhan’a göre sosyal realizm salt <<tesbit ve teşhir>> edici ve gerisine pek karışmayıcı bir akım olmalıdır. Yani sosyal realistler biraz çekidüzen verilmiş, biraz toplumbilim okumuş birer Zola’dan başka bir şey değildirler. Fazlaca, davranışları metod açısından bir bilim adamının davranışdır. Bay Attilâ İlhan buna diyor. Böyle olunca elbette o sanat yapıtında politikanın payı ya hiç olmaz ya da ihmal edilebilecek kadar az olur.” (s.6)

Attilâ İlhan’ın Mavi hareketiyle “faydacı”, “Atatürkçü”, “ulusun ve memleketin esinliğine çalışıcı” (s.6)) gibi amaçları benimsediğini vurgulayan yazar, amacını politikaya getirdiğini ve kendisiyle çelişkiye düştüğünü ifade etmektedir.

Osman Mazlum, “Toplumculuştıramadıklarımızdan”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.6-11, (tart.)

Yazı, Attilâ İlhan’ın *Forum* dergisinde yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Attilâ İlhan’ın kendi yapıtlarını Toplumcu olarak değil de toplumsal olarak değerlendirdiğini belirtmektedir. Yazar, her şeyin toplumsal olabileceğini, Attilâ İlhan’ın savunduğu toplumsallığın eskiden beri var olduğunu ve toplumsallığı yeniden pazarladığını dile getirmektedir: “Attilâ İlhan Sosyoloji, Ekonomi ve öbür toplumbilimlerinin metodlarını aynen sanata alıyor. Roman için neyse ne, ama gerçekten iyi bir şair olan Attilâ İlhan şiir içinde <<Sosyal realist>> devrede aynı şeyleri mi istiyordu? Şiir sadece sosyal mı olacak diyordu? Bunun da

yeni bir şey olduğuna mı inanıyordu? Bunca yıllık realizmin <<hayat tecrübeleri>> sosyal realiteyi kavramaya yetmiyor mu sanki. Ne gereği vardı buncacık şeyi allayıp pullayıp bir akım adı altında sanat pazarına yollamaya.” (s.6-11)

İlhan, Attilâ, “Osman Mazlum’a karşı Ömer Haybo”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7, (tart.)

Yazı, Osman Mazlum’un *Pazar Postası*’nın 1 Eylül 1957 tarihli 34. sayısında yayımlanan “Ömer Haybe” ve yine *Pazar Postası*’nın 6 Ekim 1957 tarihli 39. sayısında yayımlanan “Toplumculaştıramadıklarımızdan” başlıklı yazıları üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, özetle Osman Mazlum’un kendisinin eskiden sosyal realist olduğunu ve şimdilerde “toplumsalım” (s.7) dediğini belirtmektedir. Yazar, Osman Mazlum’un bu konuda yayımladığı yazılarını anlamadığını dile getirerek “PP. daki iki yazı da toplumsal ve toplumcu kelimelerinin soyut anlamları arasındaki farka dayanılarak yazılmış.” (s.7) demektedir.

“Mazlum’un düşünce gidişi bu. Epeyce ‘mazlumca’ bir gidiş. Çünkü o yazılarımı okuyanlar görmüşlerdir ki söz konusu olan mücerret toplumculuk toplumsallık kelime ve kavramları değildir; her biri bir dünya ve sanat yöntemini tanımlayan ‘Toplumcu Gerçekçilik’ akımlarıdır. Bu akımlardan birincisinin Frenkçe adını artık herkes biliyor: <<Realisme Socialiste – Sosyalist Gerçekçilik>> Öteki ise << Realisme Social- Toplumsal Gerçekçilik>> Sosyalist Gerçekçiler aslında Sosyalizme değil Marxisme’in Leninist yorumuna dayanan komünist ve partici bir sanat tutumu tutmuşlardır. Sosyalist Gerçekçilik toplum düzenini milletlerarası komünizmin metodlarına uyarak görmeğe, göstermeğe, yorumlamağa ve değiştirmeğe parti buyruklarına baş eğerek çalışırlar. Bunlar görünüşte toplumcudurlar ama bu toplumculuk topyekûncü, tartışmasız ve güdümlüdür.” (s.7) diyen yazar, Toplumsal Gerçekçiliğin toplumcu ve özcü olmadığı yönünde görüş belirtmediğini savunmaktadır. Yazar, kenidsinin Sosyalis- Realist görüşü güdümlü olmasından ötürü benimsemediğini dile getirmektedir. Yazar, Toplumsal – Gerçekçiliği benimsediğini ifade etmektedir.

Osman Mazlum, “Ömer Heybe”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.7, (tart.)

Yazı, Attilâ İlhan'ın 17 Kasım 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 45. sayısında yayımlanan “Abasın Yol Defteri: Osman Mazlum’a Karşı Ömer Haybo!” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Attilâ İlhan'ın söz konusu yazısında “Reailsme Socialiste-Sosyalist Gerçekçilik” ve “Realisme Social-Toplumsal Gerçekçilik” kavramları çerçevesinde savunduğu görüşler şöyle eleştirilmektedir:

“Üçüncü perde, Attilâ İlhan şimdi de toplumcu olduğunu söylüyor, Toplumsal kavramı toplumcu olmayı da içeriyor demeye getiriyor. Toplumsal demekle kendini tek tipçi, partici, diktacı toplumlardan ancak ayırabileceği kanısındadır sanki. Böylelikle de bütün <<toplumcu>> kavramını diktacı, partici, tek tipçi olarak tesbit ya da mahkûm etmiyor mu? İşte Attilâ İlhan'ın majüskül samimiyetsizliği burada. Bir yerde toplumcu kavramını mahkûm ederken bir yerde toplumcu olduğunu söylüyor. Toplumsal kavramının toplumcu oluşu da içerdiğini, daha doğrusu o kadar içerdiğini ileri sürmek birazcık bilgisizliği anlatır. Bilimsel metodun <<toplumcu>> olarak geniş rol oynayacağını savunmak da boş, çok genel bir davranış. Le Play'ın metodu çok bilimsel metoddur, ama toplumcu plânda bir şey ifade etmeyebilir. Toplumcu bir yazar için asıl olan bilimsel metod değil, belki toplumcu-bilimsel metoddur. Attilâ İlhan yazısını sorumsuzca yazmış. Partici, diktacı, tek tipçi bir toplumculuktan kimse söz açmamıştı.” (s.7)

“Toplumbilimlerin en taş yüreklişi ekonomide bile Sismondi'den bu yana, toplumsal oluştan toplumcu oluşa bir kayma vardır. Fakat toplumcu oluş toplumsal oluşla pek fazla geçinemediğinden olacak ekonomi biliminin yanı sıra sosyal ekonomi, ekonomi politikası belirmiştir. Yüzyıldır ekonominin tarihi nerdeyse ekonomi politikasının tarihi olmuştur. Bu böyleyken sözünü ettiğimiz kavramları o gibi anlamak ancak Attilâ İlhan'ın kendine öz düşüncesünün orijinal bir sonucu olarak kalacaktır.” (s.7)

Süreya, Cemal, “Sirk”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6-11, (tart.)

Yazı, Attilâ İlhan'ın *Dost* dergisinin 3. sayısında yayımlanan yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Attilâ İlhan'ın yeni şiir davranışını geliştiren şairlerin arasında çelişmeler, uyumsuzluklar olduğunu, “... bir curcuna içinde, bir anlaşmazlıklar sirkinde pala sallayan adamlar” (s.6) ve “Şiiri bir tarafa götürmeğe niyetlenen sanatçıların hiç olmazsa metoda ve ana ilkelerde anlaşmaları gerekir.”

(s.6) şeklindeki görüşleri dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar, Attilâ İlhan'ın ilk bakışta haklı olduğu gibi bir izlenimin oluşacağını ve her şeyin genel olarak önermelere bağlanmasının doğru olmadığını ifade etmektedir. Yazar, Attilâ İlhan'ın belirtilen düşüncelerini karşılayan ve İkinci Yeni hakkındaki görüşlerini şöyle dile getirmektedir: “Yeni şiir davranışı öyle üç kişinin kafa kafaya verip saptadığı bir davranış değil. Örneğine bol bol rastladığımız gibi masa başında aceleler, edebiyat dışı sebeplerle ya da kulis uğraşlarıyla kurulmamıştır. O davranışın içindeki şairlerin çoğu birbiriyle tanışmamışlardır bile. Yeni şiir davranışı şiirimizin dildeki geçici, frictionnel bir kısım tikanıklıkları, bunalımları arasında kendini bulduğu bir yoldur, çıkış kapısıdır, penceresidir. Hız kazanmış bir evrim, Genç kuşağın getirdiği. Masa başı ya da pastahane akımlarına olduğu kadar, yapmacıklarına da uzaktır. Orhan Veli kuşağı Türkçenin en görünür olanaklarını denemişti, yeni şiir dilin daha derin, daha gizli olanaklarını bulup ortaya çıkarma yolunda... Yazılanlar ise daha çok yeni şiirin şimdiye kadar ortaya çıkmış niteliklerini tesbit etmekten ileri geçmiyor. Geçmiyor ama geçecek. Yapılmadı ama yapılacak elbet. Zaten en esaslı şiir davranışlarının <<poetika>> so sonradan yapılmıştır. Yazılanların ayrı ayrı olması biraz her şairin kendi şiirini açıklamış bulunmasından, biraz da yeni şiirin çok yönlü bir durumu göstermesindendir. Sözü edilen ayrılıklar karşısında yine de bileşik nitelikli bir şiir var mı, bu bileşik nitelik o ayrılıklara göre daha baskın mı, mesel bu işte” (s.6)

“Gerçeğin gerçeği bir şey var; bugün şiir artık eskisi gibi yazılmıyor. Yeni şiir davranışının dışında gibi görünen şairler bile bu davranıştan az çok etkilenmişlerdir. Bir iki yıl var ki bu böyle. Attilâ İlhan'ın dediği gibi sınırları pek belli değil, bulanıkça bir şiir karşısındayız. Ama yeni, değişik, yiğit ve çok yönlü bir şiir bu. Bulanık ve bilirsiniz; çünkü daha çok yeni. Bizim yapacağımız şimdilik bu şiirleri yazarlar arasında ayrılıklar değil, birleşme noktaları bulmak olmalıdır. Çünkü bu şairler müşterek bir takım taraflarıyla eski şiirden ayrılıyorlar. Yoksa Attilâ İlhan'ın yaptığı gibi peşin bir yargıyla üstlerini çizmek iş değil.” (s.6)

Yazar, kendisinin biçim hakkında söyledikleriyle İlhan Berk'in biçim hakkında ifade ettiklerinin aynı olduğunu; fakat ifade yolunun farklı olduğunu dile getirerek Attilâ İlhan'ın bu durumu çelişme olarak algıladığını savunmaktadır. Yazar, “Biçimi Anlamak” adlı yazısında, şiirde konuyu yadsımadığını, Attilâ İlhan'ın

yazıdan “fotomontajlar” (s.11) yaparak görüşlerini kendi çıkarlarına alet ettiğini ifade etmektedir.

Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.6, (tart.)

Yazıda, İkinci Yeni şiiri üzerinde durulmaktadır. Tehlikenin göze alınmadığı yerde büyüme ve gelişmenin mümkün olmadığını savunan yazar, yeni şiirin gelişmesi için yapılan araştırmaların sürdüğünü ifade etmektedir. Yazar, yeni şiir ve İkinci Yeni hakkında şu görüşlere yer vermektedir: “Bugün bizde sayıları en az bir düzineyi bulan birtakım yeni şairlerde araştırma ve aramızda O. Veli’yi gölgede bırakacağı benziyorlar. O. Veli sağ olsaydı belki kendisi böyle yapıp kendisini aşacaktı” (s.6)

“Yeni şiirimizin bugün sıkı bir araştırma ve arama dönemine girmiş olması bizi çok sevindiriyor. O. Veli grubunun eski şiir anlayışlarını yıkması ile temizlenen alanda yeni şiir anlayışlarının sonucu olan yapılar yükseltilebilecek demektir. ” (s.6)

“Biz araştırma yapmanın yerinde olduğuna inandığımız için bugün yapılmakta olan her türlü araştırmaları iyi niyetle karşılıyor ve yarına biraz daha umutla bakıyoruz. ” (s.6)

“Umutla bakıyoruz çünkü yeni şairler bir yandan şiirde araştırma yaparken, bir yandan da kendi şiir nazariyelerini kurmakta çaba harcamayı, bilgi ve beğeni kaynaklarını geliştirmeyi de ihmal etmiyorlar. Şiir üstüne eleştirel yazılar da yazıyorlar. ” (s.6)

yapılan araştırmaların çok; ama eldeki bilgililiğin ve bilinçliliğin az olduğunu belirten yazar, “Kesilen çek çok büyük, karşılığı çok küçük. ” (s.6) demektir.

Yazar, yapılan araştırmalardan bir sonuç çıkacağına inanasının gelmediğini; ancak çalışmaların sürdüğünü dile getirerek yeni şiirin başarıya ulaşmasını istediğini bildirmektedir. Yazının devamında Nihat Ziyalan ve Edip Cansever’in ifade ettiği görüşler üzerinde durarak İkinci Yeni hareketi hakkında şu görüşleri dile getirmektedir: “Nihat Ziyalan, şiirde aşırı araştırmalarda bulunan bir yeni şair. Yeni Ufuklar’ın Eylül 1957 sayısında çıkan <<Gerçeklere Koşarak>> adlı yazısında <<İkinci Yeniler>> akımının yaptığı işin Rimbaud, Pound, Char gibi ustaların yaptıkları işin bir benzeri olduğunu söyledikten sonra bu akımın Amerika’da

1950'den sonra Rukeyser, Schwartz ve Shapiro tarafından yürütülen akıma eşit olduğunu iddia ediyor. İşte burada kestiği çeklere sifıra yakın bir karşılıktan fazla bir karşılığa malik olmayan bir şairle karşı karşıyayız. Bizim bildiğimize göre, bu ikinci kümedeki şairlerin birincilerle sözü edilmeğe değer bir ilintisi olmadığı gibi bizim yeni şairlerin bu ikinci kümedeki şairlerle gözle görülebilir bir ortaklığı da yoktur. Eğer Ziyalan sadece kendi şiirlerini bu şairlerin şiirlerine benzetiyorsa, yarın o şairleri daha iyi anladığı zaman başka türlü düşüneceğini ummak isteriz.” (s.6)

“Edip Cansever, <<anlaşılmayana özel bir saygı beslemiyen>> şiirin <<kişioğlu ile bir ilgi kurmasını>> isteyen; <<şiir yapmak, toplumla ilgiler kurmaktır en önce>> diyen, <<insanın devinimini >> değiştiren şiirden yana olan: <<yazarın toplumsal bir işlemi>> ve <<insancıl bir davranışı>> bulunmasını şart koşan şair (Pazar Postası, 27 Ocak 1957, <<Perçemli Sokak>>). Bu düşüncelerin doğruluğu yanlışlığı üzerinde tartışacak değiliz. Fakat bu düşüncelerde olan bir şairin biraz da onlara uygun şiirler vermesini, kısacası, biraz daha anlaşılır olmasını beklemek hakkımız diye düşünmek istiyoruz.” (s.6)

“Ne var ki Cansever, <<bütün sanat yapıtlarının bir soyutlama>> olduğuna inandığı için (A, 1 Kasım 1956) yukarıda sıraladığımız düşüncelere bağlansa da onlara uygun şiirler vermekte her zaman başarı gösteremiyor. << Soyutlama>> üzerinde biraz daha düşünüp işlerse pek âlâ bunun bir çıkar yolunu bulabilecek güçte bir şair o. <<Dışardakiler>>i olduğu gibi değil de bir başka türlü ortaya koymak, örneğin <<çay>> yerine << çok isimli bir çay>>, << yuvarlak bir masa>> yerine, << çok yuvarlak bir masa>> demek (A, 1 Kasım 1956), << soyutlama>> yapmak mı demektir? Burada Cansever'in <<soyutlamayı>> M. Erdost'la yakın bir anlamda kullandığı anlaşılıyor. Peki,kabul edelim ki, ortada bir <<soyutlama>> işi vardır. Bu, şairin şiirinin de, Cansever'in bir çok şiirleri gibi, << soyut>> olacağı anlamına mı gelir? Şair yazmamanları (malzemeyi) <<somut>> bir şekilde ortaya koymalı değil midir?” (s.6)

Erdost, Muzaffer, “Şiir üzerine ileri geri”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.10-11, (e.)

Yazıda, Attilâ İlhan'ın İkinci Yeni için yazdığı eleştiriye yanıt verilmektedir. Yazar, İkinci Yeni'nin gelişimini kendi bakış açısıyla anlattıktan sonra Attilâ İlhan'ın

bu konudaki eleştirilerini yanıtlamaktadır: “Şiir konusunda, bizi kendilerine karşı sananlar, vardığımız sonuçlar üzerinden hareket ediyorlar. Biz, ise onları ancak çıkış noktalarında ayrıldığımız için bizden sayamıyoruz. Bu sözlerimi biraz daha açayım. Yeni şiir üzerine bizler yazmaya başlarken ön kanılarımızdan, ya da o güne kadar bizde yerleşen şiir anlayışından hareket etmedik. Şiirin kendisine eğildik, şiirin ne olduğunu ne olabileceğini düşündük. Vardığımız sonuçlar yanlış mıdır, doğru mudur? Ya da iyi midir, kötü müdür? Bunlar ancak bizim yanılmalarımız, ya da başarılarımız olabilirdi. Bu zamanla belirecek, ortaya çıkacaktır. Bizi kendilerine karşı sananlar ise ne yaptılar? Parmağımızı basarak söylemek gerekirse, varılan sonuçlar üzerinde bizim gibi düşünmediler. Yani şiirin kendisine yeni baştan eğilerek: <<Acaba doğru mu?>>, <<Acaba ufacık da olsa hakları yok mu?>> demek zahmetine katlanmadılar. Vardığımız sonuçları, kendilerinde daha önceden yerleşmiş kanılarla kayıtsız, şartsız yıkmaya, bozmaya çalıştılar. Bu sonuçlar üzerinde mantık oyunları oynatarak, dondurulmuş bir şiirin savunmasını yaptılar, daha doğrusu, şiiri dondurmaya çalıştılar. Aramızdaki ayrılığı genellersek şöyle diyeceğiz: Biz şiiri öne aldık, bunun ne olduğunu aradık. Onlar şiir hakkındaki kanılarını öne aldılar kayıtsız, şartsız bunu savundular.” (s.10)

“Bir yıl kadar önce yeni şiir üzerine hiç kimse ile görüşüp konuşmadan belli noktalar üzerinde anlaşmadan yazılar yazdım. Ben bir partici gibi programımı bildirip, onları yazacak, savunacak, adamlar aramıyordum. Ben ilkelerimi, doğrularımı arıyordum. İşim o ilkeleri, doğruları bulup söylemektir. Akli yatan onları kabul eder, akli yatmayan kabul etmez. Attilâ İlhan da, hiç yüzüne gözüne bulaştırmamış alınının akıyla işin içinden çıkmış gibi hâlâ bir şeref payesi ile andığı o sosyal realizmini realizm sosyaldan mı böyle söyliyerek ayırmamışdı? Ben de aynen öyle arıyan insanlardan biriydim. Sonuçlar ortaya koyup, bunları savunacak ırgatlar armadım, böyle bir işin edebiyata, akla yakışmıyacağını çok iyi biliyordum. Tartışılmış, her yönden sağlam olduğu denenmiş doğrulara varmış gibi davranmadım. Yeni bir şiir geliyordu. Bunu özelliklerini kendimce belirtmeye çalıştım. Bu şiirleri yazarların adları yazılarıma girdi. Onlarla birlikte, önceden tartışılmış, karalaştırılmış bir cephe kursaydım, o zaman benim söylediklerimle, o ozanların söyledikleri arasındaki ikilikler gösterilir.<<Sizin yaptığınız bu mu?>> denir.” (s.10)

“Yazılmış şiirler üzerinde görüşümü, düşündüğümü yazdım. Bazı ozanlar da yazılarımı sebep göstererek kendi şiir tutumlarını açıkladılar. Benimle onların söyledikleri arasında ikilik varsa, o zaman benim yanıldığım kendiliğinden ortaya çıkacakmış gibi davrananlara şaşarım. Ortada bir şiir var, ben o şiir için şöyle diyorum. Ozan çıkıyor diyor ki, hayır benim tutumum öyle değil böyle, o zaman kimin yanıldığını anlamak için önce o şiire bakmak gerekmez mi? Örneğin Yılmaz Gruda, şiddetle bana karşı durduğu günlerde, benim söylediklerimden bile çok ileriye giden şiirlerini yazıyordu. Çoban Ateşi'nin üçüncüsü, o ara Şairler Yaprağı'nda yayınlanan şiirleri, bu yüzden sağduyusu olan okuru şaşırtmıştır. ” (s.10)

“Yazılarımı başından beri izliyenler bilirler ki, söylediklerimin şaşmaz doğrular olduğunu hiç bir zaman söylemedim. Yanıldığım yerleri gösterebilirler, beni de kendi fikirlerine getirsinler, dedim. Ama şimdi Attilâ İlhan çıkmış Erdost ile Süreyya'nın Erdost ile Uyar'ın, Süreyya ile Süreyya'nın, Süreyya ile Berk'in, Berk ile Berk'in çeliştiğini örnekleriyle yazmış. Ben bu yazı üzerinde pek durmayacağım. Kısaca neden o yazının Attilâ İlhan'ı Attilâ İlhan'a yanıltacak kadar tam bir sirk cambazına yakışır oyunlar içerisinde olduğunu göstereceğim. ” (s.10)

“1-Ben artık şiirin toplumsal sorunları kapsıyamayacağımı yazıyorum. C. Süreyya ise bunun karşıtını söylemiş, yani onunla çelişiyoruz. ” (s.10)

“Ama, o yazıda garip bir şey var. Biraz aşağıda deniyor ki; C. Süreyya istediği kadar <<biçim>> ayakları koşsun, gine kendisinin <<bun>> şiiriyle kendi kendisi ile Erdost'la çelişiyor. Yani Attilâ İlhan'a göre C. Süreyya'nın sözleri, C. Süreyya'nın şiiriyle çelişiyor. Ayrıca Erdost'un sözleri, C. Süreyya'nın sözleri ile çelişiyor. ” (s.10)

“<<Bun şiirinin özü Erdost'un ve kendi (C. Süreyya) sanısının aksine bir şiir olduğunu söylerken, acaba C. Süreyya'nın sanısının ne olduğunu neden söyleniyor? Erdost ile C.Süreyya'nın çeliştiğini söyledikten biraz sonra <<BUN> şiirine karşı Erdost ile C. Süreyya'yı aynı kanıda göstermiş. Çünkü, C. Süreyya'dan aldığı yazı parçasını, Pazar Postası'nda yayınlanan o kadar yazının bütününden öyle ayırmıştır ki, o örnek, C. Süreyya'nın yazılarının bütününe karşı durmuştur.(Bu gösteri için tepsie bir beş kuruş atalım). ” (s.10)

“2-Yazara göre T. Uyar'ın sözleri de benim sözlerimle çalışmaktadır. Bakınız niye çelişiyormuş: T.Uyar, yazısında şöyle demiş: Çoğu kez şiire büyük hareketlerin,

açık yahut içten içe oluşan toplumsal kaynaşmalardan, değişimlerden geldiği söylenebilir. Ya da şiir bu kaynaşmaların ilk belirtisidir. Büyük savaş ertelerinin, büyük ekonomik gelişmelerin doğurduğu toplumsal dengesizlik, duygularda yarattığı kargaşalık, yoğunlaşmalar, değerlerle yetmez ya da gülünç duruma gelmesi sanırım ilkin şiire yansır. ” (s.10)

“Oysa bu sözlerdeki gerçek, benim sözlerimle hiç bir zaman çelişmez. Toplumdaki değişimlerin ilkin şiirde yansması, toplumdaki değişimlerin şiirde anlatılması demek değildir. İkinci yeni üzerine ilk yazılarımız çıktığı zaman, <<İkinci yeni bir korkuyu deyimliyor>>, <<İkinci yeni doğuran sebepleri iktisadi meselelerde aramalı>>, <<İkinci yeni gençliğin bunalımından doğuyor.>> gibi sözler edildiğini çok iyi hatırlayacaklardır. Yani ikinci yeni, iktisadi meseleleri anlatıyor mu deniliyordu; yani ikinci yeni korkuları anlatıyor mu deniliyordu. Elbette değil. Onlar ancak toplumdaki değişimlerin bu şiirde yansıdığını iddia ediyorlardı. Turgut Uyar’ın söylediği de bundan başka nedir? ” (s.10)

“3-C.Süreyya, İlhan Berk’le çelişmediğini <<Sirk>> adlı yazısında yazdı. Hatta bu oyunu düzenlemenin pek zekice bir iş olmadığını yazdı. ” (s.10)

“4-İlhan Berk’in <<Galile Denizi Baladı>>nı istediği gibi bozup, değiştirecek kadar şiiri hafife alan bu yazar, <<Galile Denizi Baladı>> şiiri ile İlhan Berk’in savunduğu şiirin ayrı şeyler olduğunu söyledi. Bizler ne dedik?. Bazı ozanların şiirlerinde, bir kıpırdanma, bir yerleşme var, dedik. Önemli olan İlhan Berk’in şiirlerinde bazen eski şiiri götürmesi değil, yeni şiire örnek bir çok mısralar yazmasıdır. Çünkü yeni şiir bir eğilimdir, bir yöneşiltilir, bu bir... İkincisi ben <<Şiirimizi Götürenler>> adlı yazımda da söylediğim gibi, şiiri baştan başa anlamsız kelimeler yığını sananlar yanılmıştır. Gerektiği, zorlandığı yerde, şiir için anlamdan rahatça vazgeçilmelidir, dedim. Neden hep bu noktayı çiziyorlar. Bu noktayı çizdikleri içindir ki, Sezai Karakoç’un, o şiirin imkânlarını zorlayan, yeni imkânlar içerisinde gelişen şiiri de <<anlamsız>> olmadığı için bize <<koz>> olarak yöneltiyor. ” (s.10-11)

“5- <<Bun>> şiirindeki toplum sorunlarına gelince, gene yazılarımı şöyle üstün körü bir karıştırmak gerekir. Ben, şiirimizin toplumsal sorunları artık kapsayamayacağını söylerken, sebep olarak bu toplumsal sorunların hızlandığını, günlük damgasını yendiğini söyledim. Bugün ülkemizde bir çok baskılar yapılıyor,

bir çok haklar çiğneniyor, bunları şiirle anlatamazsınız, diyordum. <<Günlük>> meselesi açısından, bugün Cezayir ile Amerika'daki zenci hikâyeleri biraz değişiklik gösterir, bu bir... İkincisi, yeni şiirde bu <<toplumsal sorunlar>>ın ikinci plâna itildiğini, şiire vasıta edildiğini anlamak için, o <<Bun>> şiirini yeni baştan okumak gerekir. Bunu <<Yerçekimi Karanfil>> adlı kitaptan da bol örnekleriyle gösterebiliriz. <<Bun>> şiirini gene bu sayfalara alıyoruz. Şiirin girişine bakınız. İkinci bölüme bakınız. Üçüncü bölümün girişine bakınız. Ve sonra şiirin sonlarına... Acaba şiir sözü edilen sorunlar için mi kurulmuştur?. Acaba sözü edilen sorunlar şiirin içinde ezilmiyor mu?. Arka plânlara itiliyor mu?. Bunları anlamak için zeki mi olmak lazım?. Hayır... ” (s.10-11)

Cöntürk, Hüseyin, “Çekin Karşılığı”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.7, (tart.)

Yazı, Hüseyin Cöntürk'ün 15 Aralık 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 49. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından ibarettir. Yazıda, İlhan Berk'in kimi denemelerinde ifade ettiği görüşleri ele alınmaktadır. Yazar, “Bir yazısında (A, Şubat 1957) Berk <<Şiirin konuşma dili ile ilgisi hiç ama hiç yoktur. Valery, bunun için olacak, şiire, l'art du verse (şiir sanatı) diyor. Yani tamamen bir yaratma, bir sanat işi olarak görüyor>> diyerek kendisine Valery'yi örnek tutarken başka bir yazısında (Yeditepe, 15 Eylül 1957) Poe, Baudelaire, Rimbaud, Lautréamont, Mallarme, Pound, Eliot ve Thomas'ı örnek şair diye gösteriyor: <<Öykülü şiire karşıyım. Öykü dediğim konusu anlatılan bir yerde başlayıp bir yerde biten şiir. Fakat Edgar Allan Poe ile bu şiir birden bire kapanıyor, yeni bir çağı başlıyor diyeceğim.>> <<Bu, şiirin kendi serüvenini, kendi ereğini kendisinin çizmesi demektir. Şiirin kendi serüvenini kendisinin sürmesi olayının, ilk köğüğün gidişine uymak, şiiri öylece kurmak... Yani önceden hiçbir beli öyküsü olmamak... Edgar Allen Poe ile başladığını söylediğim bu şiiri Baudelaire, Rimbaud, Lautremont daha da uzatıyorlar, Mallarme ile de bugüne abğlanıyor. T. S. Eliot, Ezra Pound, Dylan Thomas da bu dediğim şiirin en büyük ozanlarından gibi görünüyor.>> <<Edgar Allen Poe ile <<the poem written for the poem's sake>> söz ü yeni bir anlam kazanıyor.>>” (s.7)

“Bilindiği gibi, Poe bazılarınca Rimbaud, Mallarme, Valery gibi Sembolist airlerin babası sayılır. Poe, şiir için yazılan, ereği güzel olan şiiri savunmuş, güzeli de müzik sayesinde elde edebileceğimizi söylemiştir. Bu müzik Poe’ya göre, belirgin olmayan, örtülü olan, sezdirici olan niteliklere haiz olmalı, insanda <<ruhsal bir etki>> yaratmalıdır. İşte Fransız Sembolistlerinin çıkış yaptıkları bir nokta. Her ne kadar Sembolistlerin işlenmiş görüşleri Poe’da sadece belirti halinde kendini gösteriyorsa da Berk’in Poe’yu Sembolistlerin çizgisi üzerine oturtması yerinde sayılabilir. Fakat bu, Poe’nun her şeyi ile Sembolistlere benzediği, bu arada <<öykülü şiire>> karşı geldiği anlamına gelmez tabii. Nitekim, Sembolistlerin neye karşı geldikleri şimdilik bir yana, Poe <<öykülü şiire>>, <<konusu olan şiire>> değil, <<didaktik>> şiire karşı gelmiştir. Didaktik şiiri ise, Poe, ereği bir doğruyu vermek, bir ahlâkı aşlamak olan şiir diye tanımlamıştır.” (s.7)

“Berk’in Pound ve Eliot’u Poe’dan çıkan aynı çizgi üzerine oturabileceğini sanması da bizce yanlıştır. Pound ve Eliot, Sembolist şairlerde olduğu gibi, şiirin bağımsızlığını korumak, işçiliğe ve müziksel etkilere önem vermek kaygısını taşımakla beraber, toplumsal ve ahlâksal meselelere şu ya da bu şekilde ilgilenmek yolunu da benimsemiş şairler.” (s.7) şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Taşan, Berin, “Şiir Üzerine Tartışmalar: Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8-11, (tart.)

Yazıda, İkinci Yeni’nin bir anlamsızlığa bürünerek kendinden kaçtığını savunan yazar, Cemal Süreya, Turgut Uyar ve arkadaşlarının ortaya koydukları eğilimin yeni olmadığını vurgulamaktadır.

“Bu eğilim yeni değil. Önceleri Fazıl Hüsnü Dağlarca söylüyordu. Biz o zaman bu şiirlerden (Bu yol çıkmaz) (2) Havaya çizilen şiir. (3) Bu avare edebiyat.(4) diye bahsetmiştik. Beş sene sonra olaylar bizi yalanlamadı, teyit etti. Şimdi o sözlerine yine aynen aynen iştirak ediyorum. Evvela bazı şairlerimizin (İkinci Yeni) dedikleri bu eğilim bir şiir tutumu olabilir mi? Yahut olmuş mudur? Sanatta her yeni eğilim önce problemini ortaya koyar. Sonra o iddiayı kuvvetlendirilen ona uygun eserler verir. Halbuki ikinci yeni sadece ismiyle ortaya çıkıyor. Bugüne kadar bu çeşit şiiri söylemeye zorlayan nedenler, bu şiirin neye karşı olduğu ve neyi nasıl söyleyeceği

izah edilmiş değildir. Yanlız Turgut Uyar'ın Forum'da <<şiiirde söylenecek bir sözün olup olmamasına>> dair bir yazısını okuduk. Muzaffer Erdost'un Pazar Postası'nda çıkan yazıları ise izah etmekten daha çok tanıtıcı mahiyette. Bu hususta yazılan diğer yazılar birbiriyle çelişmeye düştüğü için hatta bir sonraki yazı bir evvelkini yalanladığı için onların üzerinde durmuyorum. Bu yazıların nasıl birbirine karşı olduğunu Attilâ İlhan Dost'un 3'üncü sayısında misalleriyle açıkladı. O kadar bir çelişmedeki ikinci yeni şiir akımında ortak özellik olarak duyurulmaya çalışan <<anlaşılr olmak>> konusunda bile İlhan Berk Yeditepe'de (Anlaşılmaması en az anlaşılması değin gönendirmedir. Anlamsız bir şey eksilmiyecek, anlamadığımız için eksilmediği gibi) derken Turgut Uyar Forum'da ve Pazar Postası'nda (Yeni şiirimizin anlaşılması, anlaşılır olması, güçlüğünden ötürü değil, yenilğinden ötürü, yolunda ozanların ve eleştirmecilerin ödevleri olduğunu söyleyenler var. Doğru elbet) (Ama şiirin öyle sanıyorum en soyut şiirin bile anlatılabilir ve anlatılamaz bir öyküsü vardır. Kelimeler birer anlam taşıdıkça bundan kaçınmanın mümkün olmadığı geliyor aklıma) diyor. Ben bu çelişmezlik içerisinde yinede yeni akımın ortak öelliğinin şiirde bir şey söylememek ve gerçekten kaçış olduğunu görüyorum. Geçen gün bir resim galerisinde sanattan konuşulurken bir şair arkadaşımız söz arasında <<Bu şiir kuruluş yolundadır. Konuşmak için daha beklemeniz lâzım.>> yolunda bir söz söylemişti. Biz bekliyelim ama okuyucu daha bekliyebilir mi? Okuyucu hiç bir zaman bu gün kadar sabırsız olmamıştır. Bu güne kadar umudunu şaire bağlamamıştır. Onu daha fazla soyut, anlamsız, rastlansal sözlerle oyaliyamayız. Eğer şairsek diyecek bir sözümüz varsa açık açık, tek tek söylememiz gerekir. Yoksa pipomuzu yakar bağdaş kurup otururuz. Bunun için bu eleştirmeye acele denemez. Çünkü sözümüzün başında da da söyledığımız gibi bu şiir anlayışı son bir iki senenin yürüttüğü bir akım değil. Yavaş yavaş şiirden hikâyeye geçiyor. Birtakım genç şair ve hikâyecilerimiz âdeta kendilerini zorlarcasına anlaşılmaktan, aydınlıktan kaçıyorlar.” (s.8)

İkinci Yeni'nin gereksiz bir şiir olduğunu söyleyen yazar, şu görüşlere yer vermektedir: “İkinci yeninin bir gerekçesi yoktur. Doğuş sebebi nedir neyi götürmek istiyor belli değil. Daha doğrusu yapılmak istenilen belirli bir şekilde anlatılmamıştır. Oratk bir görüş olmayınca bu akıma uyduğunu söyleyen şair ve hikâyeciler de ister istemez çelişmeye düşüyorlar, birbirlerini tekzip ediyorlar. Şiiri ve hikâyeyi alıp

götürmüyorlar, şiirleri ve hikâyeleri onları alıp götürüyor. Sonra buna anlam rastlansallığı diyorlar. Bu rastlansal söz dizisi belki bir âmâ şiiri olabilir. Ama yarına çıkabilir mi? Bunu bilmek için de herhalde kahin olmaya lüzum yok. Hece akımı şekilde Türk diliyle uyuşamıyan aruz veznine ve özde tasannua karşı idi. Yedi meşaleciler Türk devrimlerine paralel olarak bir mill şiir gerekçesiyle ortaya çıktılar. Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Garip'te izah ettikleri gerekçelerinin sağlam ve inandırıcılığı neticesinde kabul edildiler, yayıldılar ve bugüne kadar geldiler. ” (s.8)

Yeni şiirin diyecek sözü olmadığını savunan yazar, “İkinci yeni şiir bunu bir ayrıcalık olarak ileri sürüyor. Oysa ki bu tutum bir şiire kalıcılık ve yarına kalma özelliği veremez. Bu bir paradoks olabilir, fantezi olabilir. Bütün problemleri halledilmiş bir batı ülkesinde ileri sürülürse yine bir paradoks adına bir fantezi adına hoşgörülükle karşılanabilir. Ama memleketimizde bir sanat dergisinin 5000 basamadığı, ilk öğretim seferberliğinin tamamlandığı henüz en lüzumlu ihtiyaç maddelerini karşılamak için kalkınma hamlelerinin yeni başladığı bir memlekette bir şair kalkar da (Şiir hiçbir şey söylememeli, şiirde anlam aramayın, konu aramayın) derse (Büyük bir tiyatrodaki moliyeri oynuyorlar bizse alışkanlık işte –sosislere siyah havylara patates kızartmalarına gülüyoruz -O kadar gülüyoruz ki ağlamışa dönüyoruz bir bakıma- sonra çocuk olarak gülmeyi tekrarlıyoruz kırmızı balonlara- Sonra özür diliyoruz öyle ya balon çok önemli bir yuvarlaktır) Edip Cansever - Yerçekimli Karanfil diye yazarsa bir şair olarak, bir eleştirmeci olarak değil evvelâ sorumlu bir aydın olarak gülüp geçemeyiz. Memleketimizde nefes alıp veren bir şairin nasıl söyleyecek bir sözü olamaz, inanamıyorum. ” (s.8) şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Yazar, yeni şiirin gerçeklerden kaçtığını şu sözlerle dile getirmektedir: “İkinci yeni bir sorumsuzluk içerisinden, günümüzden, gerçeklerimizden uzaklaşmak istiyor. O kadar ki Edip Cansever insanın ekmek yemesini bile tuaf buluyor. (Saçma güzün hiçbir saatin- de bu kadar eğlenilmez- Bir yumurta alanına giriyoruz- Biraz da ekmek- Karnımız doydu diye söylemiyorum. Ben bu son günlerde ekmek yemeği tuhaf buluyorum- İnsanın ekmek yemesi var ya- İşte onu- Tuhaf buluyorum- Ben.) Yerçekimli Karanfil. Bu gerçekten kaçışı Turgut Uyar şu şekilde izah ediyor. (Konunun bugün geçerli olan şiirimizdeki durumu da aşağı yukarı bu. Yanlız

toplumun dolayısıyla şiirin ilgilendiği konular değişmiştir. Belki de toplum düzenini etkileyemiyen, buna gücü yetmiyen hiç değil de o zaman olarak şiiriyle gücü yetmiyen kişinin tek umudu, kaçmak duygusu esenlik özlemi, insan sevgisi büyük ana themler halinde şiire girmiş, hüznün, keder, hırs, hasret, ayrılık çekip gitmişlerdir.) Bu güçlü olmayan bir şair için bir itiraf belki de bir mazeret olabilir. Ama biz Turgut Uyar'ı toplumu etkileyecek güçlü bir şair olarak biliyoruz.” (s.8)

Yazar, yeni hareketin halkla şiirin arasını açtığını şu sözlerle savunmaktadır: “Bu akımı yeni yeni okul kitaplarına giren halk matinerlerinde alkışlanan şiirimizi gene mutlu bir azınlığa doğru götürmektedir. Buna kimsenin hakkı yoktur. Şiirimizi daha da yaymak zorundayız. Türklerimiz gibi kırdan, okulda, yolda söylenmeli. Şiirimiz daha radyoya gireli, okul kitaplarına alınalı, toplantılarda okunalı kaç sene oldu? Bir mutlu azınlık hatırına halkımızı şiirsiz mi bırakacağız? Bu akıma uyulursa yazılan şiir kitapları yazarıyla şahsi dostları arasında dururken sonra bir yazar bakın ne diyor: (Halk üzerindeki, halkı estetik yönden hazırlamak duygu eğitiminden geçirmek yolundaki etkisi öbürlerine yani anlamlı şiire öyküye toplumcu sanata nisbeten daha verimli olacak.) N.Ziyalan - Yeni Ufuklar. Tabii şeyhin keremeti rivayetinden menkul olursa muteber olmaz.” (s.8-11)

Yazar, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerini, “Sözümüzü bağlarsak ikinci yeni güneşte değildir, halkın içinde değildir. Rastlansal duygular içinde ışıktan, anlaşılmaktan kaçmaktadır. Mutlu azınlık ne kadar vefakâr olursa olsun, her gün onu çoğunluktan ayırmaktadır. Uzaklaşan, giden Edip Cansever'in dediği gibi sadece balık değildir. (...) (Sana ben olmalıyım, eskimeyi hızlandırdık -Bir gemici var da geçenlerde eskidi gitti- Balıklar demiyordu, balığın gittiğini, çünkü sadece bir gidendi balık). Bize gelince denizin gülmesiydi ayrıca- Bay konserve taciri için iyi tuzlanmalı o kadar) Yerçekimli Karanfil. Biz yinede diyecek sözü olan şairlerimizin çoğunlukta olduğuna inanıyoruz.” (s.11)

Bozбекirolu, “1940 Kuşanın Hık Deyicileri”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.7-11, (tart.)

Yazı, Berin Taşan'ın 29 Aralık 1957 tarihli Pazar Postası'nın 51. Sayısında yayımlanan “Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar” başlıklı yazısı üzerine kaleem alınmıştır. Yazar, İkinci Yeni şiirine yapılan eleştiriler

üzerindu durmaktadır. “Varolduğunu kabul ettirmiştir: tepkiler bundan geliyor.” (s.7) diyen yazar, Yeni şiirin kendini kabul ettirdiğini, yeni şiire eleştiri yapanların yapıtlara yüz çevirdiğini dile getirmektedir. Yazar göre, olumsuz eleştiri yapanlar, kesin konuşmakta ve acele davranmaktadır. Yeni şiire katlanamayanların doğal olarak onu anlamayanlar olduğunu belirten yazar, Berin Taşan’ın 1940 sonrası ortaya çıkan şiire burun kıvırdığını savunmaktadır. Berin Taşan’ın iddia ettiği gibi yeni şiirin çıkmazda olmadığını vurgulayan yazar, söz konusu görüşlerinin gerçeği yansıtmadığını ifade etmektedir.

Berin Taşan’ın “Sanatta her yeni eğilim önce problemini ortaya koyar. Sonra o iddiayı kuvvetlendiren ve ona uygun eserler verir.” (s.7) şeklindeki görüşlerinin doğru olmadığını, bu görüşlerin 1940 öncesi kuşağının eğitimci ve sıkıcı anlayışlarını diriltmeye yönelik olduğunu belirtmektedir.

1940 sonrası kuşağın kalıpları yıktığını ve her şeyin açıkça söylenmesi anlayışını getirdiğini vurgulayan yazar, Berin Taşan’ın “Memleketimizde nefes alıp veren bir şairin nasıl söyleyecek bir sözü olamaz, inanamıyorum.” (s.7) şekllenderki sözlerini yine gerçekçi bulmadığını ifade etmektedir.

Kocataş, Ünal, “İkinci Yeni’yi Seviyoruz Yahut Savunma”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7, (tart.)

Yazı, İkinci Yeni’yi savunmak kaleme alınmıştır.. Yazısını üç madde halinde yazan yazar, öncelikle İkinci Yeni’yi benimsediğini vurgular. Yazının birinci maddesinde, yazar, şiirin sınırsız bir kavram olduğunu belirterek bilinçli – bilinçsiz her şeyin ele alındığını, bunun da zaman zaman deli saçması sözlere vurucu mısraları beraberinde getirdiğini savunur. Bilinç geçişleri doğallığı sağlar. Bu yüzden de hiç düşünülmeden güzel mısralar oluşturulabilir.

İkinci maddede yazar, İkinci Yeni şiirinin ölçsüz olduğunu ve bunu başardığı dolayısıyla onu benimsediğini savunur. Yazara göre, ölçünün olmayışı şiire özgürlük kazandırır.

Üçüncü maddede ise yazar, İkinci Yeni şiirinin bol bol delice sözler okuduğunu dile getirir. Erasmus’un delice bir sözün, davranışın insanı mutlu ettiği şeklindeki görüşünü savunur yazar. Yazara göre, delice sözlerin okunması demek anlamsız olmak demek değildir. “Ama anlamsızlığa bir anlam kazandırmak bugün olmazsa yarın bir gereksinme olacak.”(s.7)

Kuralsızlığın insana mutluluk getirdiğini savunan yazar, Erasmus'un *Deliliğe Övgü* adlı eserini okuyanların bu şiiri niye beğenmediğini anlamadığını belirtir.

Aksoy, Erol, “İki Yiğit Meydana: Bir Hesaplaşma”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.17, (tart.)

Yazı, Güner Sümer'in “Ionesco Üzerine” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, “Ionesco Üzerine” adlı yazıda “Akis Yazarı” (s.8) olarak söz edilen kişinin kendisi olduğunu dile getirerek yazısına giriş yapmaktadır. “Öyleyse <<Öylesine bilgisizce, öylesine anlayışsızca cümleler sıralayan; kulaktan dolma bilgilerle yazan; kuru sıkı atan; hiçbir düşüncüsü olmadığı belli; ancak asma budalayan; dünyası pek küçük; kendini komprime bilgiye, kolay yargılamaya alıştırmış; yüzeyden düşünen; hazırlopçu, çalakalem, bilgisizce yazı yazan; okumadan, düşünmeden yargılara varan>> Erol Aksoy'dur demeğe getiriyorsun.” (s.8)

“Benim asıl üzerinde durmak istediğim bir nokta var. O yazıyı, Akis'te çıkan yazının avante-garde tiyatro topluluklarına zararlı olduğu düşüncesiyle yazdığını söylüyorsun. (...) Yani dost işi yazıların, doğruluğu bozulmuş, yanlış yazıların genç topluluklara zararlı olduğunu söylüyorsun. Benim de istediğim bu. Haftaya Pazar Postası'nda çıkacak yazımı çok görmeyeceğini ümit ederim.” (s.8)

“Basın ve Ceza Kanunlarına <<çimenlerinde otlayan bu cümleleri>> bir vakitler sahne arkadaşlığı yaptığın bir kişi için fazla bulduğumu söyleyeceğim. Yine de önemli değil benim için...” (s.8)

Erol Aksoy ve Güner Sümer arasında söz konusu tartışma olurken *Pazar Postası* yayın yönetmeninin kullandığı başlıkların tartışmayı alevlendirmeye yönelik olduğunu belirtmekte yarar var. Erol Aksoy'un yukarıda yer yer alıntılarımız ve “Güner” (s.8) hitabıyla başlayan mektubunun çerçevesinin üst bölümünde Güner Sümer ve Erol Aksoy'un yan yana verilmiş iki fotoğrafı ile altına “İki Yiğit Çıktı Meydana, Bir Hesaplaşma” (s.8) başlıklarının kullanılması tartışmanın alevlendirilmek istendiği kanaatini güçlendirmektedir.

Duru, Orhan, “üvercinka hariç değil”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.12, (tart.)

Yazı, Muzaffer Erdost’un 23 Mart 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 12. sayısında yayımlanan “Üvercinka’nın İlk Noktasında Tartışma” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Cemal Süreya’nın *Üvercinka* adlı şiir kitabı söz konusu edilmektedir. Erdost’la birtakım anlaşmazlıklarının olduğunu belirten yazar, bu anlaşmazlıklara şöyle açıklık getirmektedir: “Erdost’la anlaşmazlık noktamız bu: O, daha çok şiir konusunda bu kitabın getirdiği sorular üzerinde duruyor. Ben, başka konularda getirdiği sorular üzerinde durmayı gerekli bulmuyorum.” (s.12)

Yazar, Cemal Süreya’nın şiir kitabını ve şiire kazandırdıklarını şöyle değerlendirmektedir.

“... nasıl O. Veli Bolu üzerinden İstanbul’a giderken karaborsadan benzin aldığını anlatıp günlük olayları şiire sokuyorsa aynı şeyi Cemal Süreya <<enflasyon parasıyla otuz lira>> demekle yapıyor. Bu hiç de bir balyoz değil, bile bile.” (s.12)

“İnsanın kapsamına aldığı bir parça, doğrudan doğruya insanoğlunun meselelerini görmeye çalışırsa şiir ezilir, imkânlarını kaybeder, hürriyetini bağlar.>> diyerek eski düşüncelerini sürüyor, gene Erdost. Ben bu düşüncenin yanlış olduğunu savunuyorum. Yapılacak iş çoktur. İnsan ve onun ilgileri bugün bütün sanatçıları ilgilendiren şiir belki bu konular rahatça konuşulmadığı bunların savunmasını üzerine almadığı için eziliyor. Geçen yazımızda anlattığımı tekrarlayacağım gene. Cemal Süreya <<Bileşimci bir şair, düşünce yönünden. O, insanı bireysel davranışlarından başlayarak toplumla ilişkilerine varıncaya inceliyor. Bu yandan yaptığını bilen, erdemli bir şair o.” (s.12)3

“Bugün, çağımızla ilgili, insanla ilgili bütün pencereleri insanlara, topluma açılmış bir sanat kurulmaktadır.” (s.12)

“Bunlar belki önce bir espri uğruna işleri karıştırıyormuş gibi görünseler bile, yaptıkları gözlemin, götürdükleri yöntemin çok eski, denenmiş, sağlam olduğunu biliyorlar. Bunun örnekleri gittikçe çoğalmaktadır ülkemizde. Bütün <<avante-garde>>ler giderek bu düşünceye varıyor. Yapıtlarını ortaya koyuyorlar. Ve Üvercinka hariç değil.” (s.12)

Gençer, Ercüment, “Ionesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.14, (tart.)

Yazıda, Ionesco konusu nedeniyle Erol Aksoy’u eleştiren Güner Sümer eleştirilmektedir. Yazar, yazısına Karel Çapek’in “Kaybolan Bacak” adlı öyküsünde geçen ve eleştirmenlerin nasıl çelişik yargılar içinde olduğunu alaylı bir şekilde ifade eden örneği anlatarak başlamaktadır. Güner Sümer’in Erol Aksoy’u bilgisizlikle suçlamasını, hazırlopçu ve çalakalem olarak değerlendirmesine “Şaka bir yana, ülkemizde Ionesco’yu Güner Sümer’in anladığı şekilde anlayıp ifade etmek şart sanki. Hem bu kimsenin tekelinde değildir. Aksi olursa <<Ionescoluk bir doğma>> çıkar ortaya. O zaman da kalıplaşan inançları donmuş düşünceleri yere vuran Ionesco’ya ihanet olur. ” (s.8) şeklindeki sözleri söyleyerek yanıt vermektedir.

“Güner Sümer’e göre, non-figürasyon figürü deforme etmek anlamına geliyor. Oysa sözlük anlamına göre <<figürsüz>> olması gerekiyor. Öyleyse bu Güner Sümer’in gerçekte Ionesco <<non-figüratif>> bir tiyatroya gitmek istememiş midir? ” (s.8)

Aksoy, Erol, “Açık oturum”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.12, (tart.)

Yazar, Güner Sümer’e yanıt vermektedir. Güner Sümer’in, Neveaux’nun Almanya’da oynanan *İkili Sistem* adlı oyunuyla ilgili Türk basınına yanlış bilgi verdiğini ispatlamaya çalışan yazar, onun tüm sorununun *Akis* gazetesinde tiyatro bölümüne kendisinin onun yerine geçirilmesi olduğunu savunmaktadır.

Redif, “Manevî Faiz”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.9, (tart.)

Yazıda, Yaşar Nabi Nayır’ın İkinci Yeni hakkında söyledikleri ele alınmaktadır. “... Bay Yaşar Nabi Varlık’ın 1 Nisan sayısında bir okur mektubuna cevap veriyor; İkinci Yeni diye bir laf duymamışmış, hem yeniye sayıyla ifade etmek ne kadar gülünçmüş. O okur yanılıp da <<Varlık dergisi dışında edebiyat var mıdır?>> deseydi alacağı cevap yine pek farklı olmayacaktı.” (s.9)

“Bay Yaşar Nabi’ye göre Varlık dışında hiçbir şey yoktur. Olsa da gülünçtür, ufaktır, değmezdir. Ama bis sözü yine yine İkinci Yeni’ye getirelim. Her şey neyse

ne ama bizi Bay Yaşar Nabi'nin üstünü çizdiği bu gülünçlerin yerine kimleri koyduğu sorusu oldukça meraklandırdı.” (s.9)

“Kimleri acaba? Ergüvenleri mi, İlhan Geçer'i mi, Şahin Kayadil'i mi, Nesrin Mavi(yi mi? Yoksa Hasan Şimşek'i, Özker Yaşın'ı, Başaran'ı mı? Ama kimleri? Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Necatigil gibi iki değerli sanatçı dışında, eski kuşak yazarları bakımından da Varlık dergisi bir sanat <<Darülacezesi>> durumunu almadı mı? Ve Bay Yaşar Nabi bütün bunları görmüyor mu?” (s.9)

Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.8, (tart.)

Yazıda, Edip Cansever'in şiir sanatı ve *Yerçekimli Karanfil* adlı eseri üzerinde durulmaktadır. Edip Cansever'in materyalist şiir yazdığını ifade eden yazar, şiirlerinde yalnızca maddeyi ele aldığını eşyanın mistik ya da ruhi yönüne değinmediğini dile getirmektedir: “Ünlü Fransız kritikçisi G. Picon, <<Materyalist bir şiir olamaz.>> diyor. Çünkü: materyalizmin atmosferinde şiire yer yok. Şiir soluk alamaz ve ölür. Çıkış noktaları, büyüüş ve gelişme şartları ayrı, şiirin ve materyalizmin. Bu hüküm nereye kadar doğru, bir şey demezse de, materyalist bir şiir olsa olsa, Yerçekimli Karanfil'deki gibi olur.” (s.8)

Edip Cansever'in eşyanın materyal olan yanıyla ilgilendiğini dile getiren yazar, mistik bir şair olmadığını savunmaktadır: “Mistisizm eşyanın ötesindeki gerçeği arar, belki eşyadan geçerek. Cansever'e göre ise, gerçek maddedir, eşyadır. Şiirinde eşya çıplak bir madde, negatif bir şimdiki zamandır. Eşyanın hafızası, geçmiş zamanı ve geleceği yoktur. Cansever, Tanrıdan hiç, hatta inkâr için bile söz açmaz. Materyalizme kuşkuların en güçlü ve en pozitifini yönelten ölümü, inkârla yetinir (ölüm arktı insanlardan olmuyor). İnsan bile bir maddesel motif olarak girer şiire (kim biner bu gemiye insandan kıyıları yapılrken).” (s.8)

Eşyanın, *Yerçekimli Karanfil*'de insan için bir fon olmaktan çıkarak başına buyruk olduğunu ifade eden yazar, söz konusu eserde eşyayla insan arasında nitelik değil bir nicelik ilgisi olduğunu dile getirmektedir: “Cansever'in insan kuramı bence <<çokçu>>luktur. Çoğa övgü diye de özetlenebilir. Bu kadarla yetinir ve ileri gitmez. Çünkü: biraz kurcalansa bu, altından insana eğilme zorunluluğu çıkacaktır. Bu da, maddeci şairin işi değildir. Onu belki toplumcu sayacaksınız. Ben de uzun

zaman bu şiirleri toplumcu saydım. Ama değil. Toplumcuların da insanla uğraştığını, insanı belli bir nitelikte donatma ilkelerini unutmayalım. Cansever toplumcu olmaktan çok <<çokçu>>dur.” (s.8)

Cansever’in maddeciliğiyle batı şiirinde de karşılaşmadığını belirten yazar, materyalizmin yayıcısı değil uygulayıcısı olduğunu savunmaktadır: “Aşkın onca anlaşılır yanı <<kaşıkları ağmak’tır, çok çok sevişmektir. Sevişmek.>> Çünkü: ancak sevişmekte insanların madde yakınlaşmalarına yer vardır. Maddeden başka hiçbir şeye inanmamanın bu noktaya varışına batı şiirinde de rastlanmaz.” (s.8)

Sümer, Güner, “Kolay Yazı”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.12, (tart.)

Yazar, Eugene Ionesco üzerine bir araştırma yazısı yazdığını; ancak bu yazıyı eleştirenlerin bir yöntemden çok bir dedikodu havasında eleştirdiklerini dile getirmektedir. Yazar, yazıda “Açık Oturum” başlıklı yazı üzerinde durmayı yersiz bulduğunu; ancak birkaç konuya açıklık kazandıracağını ifade etmektedir. Yazar, *İkili Sistem* oyunu hakkında söylediklerinin yanlış olmadığını; Erol Aksoy’un iddiaları delil göstermeden ileri sürdüğünü ve Almanya’da temsil edilen Karagöz adlı oyun hakkında Türk okuyucusuna yanlış bilgi verdiğini dile getirmektedir.

Karakoç, Sezai, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.7, (tart.)

Şiirin maddesel değil maddeci olacağını belirten yazar “Şiir, bir kere maddeci olunca, madde nitelikleriyle yüklenecek, maddenin ne ve nasıl olabileceğini arayacak, deneyecek, madde değişimlerinin gelişimiyle kurulacaktır. Madde dizilir (dizilmiş kutu), bükülür (bükülmüş teneke), yuvarlak olur (çok yuvarlak bir masa, yusuvarlak bir kişilik ediniyor, balon çok önemli bir yuvarlaktır), çok olur, az olur (çok isimli bir çay; bir karanfil çok, bir karanfil azala azala) ve büyük, küçük, derin, dolgun (dolgunluk kuşları), doygun olur.”(s.7) der.

Cansever’in şiirinin maddeci olduğunu dile getirmektedir yazar. Cansever’in şiirini kurmasını şu şekilde açıklamaktadır: “ Bir iki madde alınıyor, nitelikleri ve olabilirlikleri, fiil çekimi gibi çeşitlendiriliyor. Sonra bir adım daha atılıyor, maddeden çok maddeci olunarak alınıyor. Canlılar, madde bakımından

çözömleniyor. Analiz: İşte birinci metod.(...) Çözömlleme gittikçe <<soyutlama>> oluyor. Yeni resmin çağrışım yönteminden faydalanılıyor bu ara. Madde üzerinde küçük küçük soyut güzellik farkları yakalayabiliyoruz. Şairin maddeden kaçanı bile, bir masaya yatırarak parçalamak, bir maddeyi indirmek, soyutlamak gereğini duyduğunu sezimliyoruz. İkinci metod zayıf bir çizgi halinde de olsa, madde niteliklerini çoğaltma eğilimi seçiliyor Cansever'in ve seçiliyor yaratılış yolu labirentleri..."

"Orhan Veli, gerçekçi ve toplumcuydu. Oktay Rifat ve Melih Cevdet toplumculukları uğruna gerçekçiliği harcayan şairler... Cansever bu temelden çıkar; alır bu şiiri (materyalize) eder. Yerçekimli Karanfil: << Bir çift güvercin havalansa, Yanık yanık koksa karanfil>> şiiriyle başlar. << Yerçekimli Karanfil>>, << Güneşin Yazdığı>>, << Kaybola>> bu etkiyle yazılan iyi örnekler. Ama daha sonra kitap bütün bütün materyalcilik oynar. Gerçi bu kadar özel şartlı bir şiirle uğraşmak her yığidin işi değil ama, şairin sorumu güç alanda azalmaz, belki başarısı, büyük ve köklü değer yargıları çeker."

Karakoç, Canseverin kurduğu şiirin "düşey gidişteki yeri"(s.7) olduğunu belirtir. Buradan İ.Berk'in, T.Uyar'ın, C.Süreya'nın şiirlerinin " yatay durum" (s.7)da olduğunu dile getirir:

"Bu şiirin düşey gidişteki yeri. Bir de yatay durumu var. İ.Berk'in, T.Uyar'ın, C.Süreya'nın çıkageldiği. Uyar'ın bazı şiir (Uyanma Çocuk Olmak) ve mısralarda << beni sevmek haşlanmış pirinçleri beyazlatır Günaydın:>> havasıyla İlhan Berk'in, sentaksıyla (Gözlerin bir balığın onu tutma denizlerinde), Cemal Süreya'nın mısra bağlantılarıyla (sen o karanfile eğilimlisin alıp sana veriyorum işte – sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel – o başkası yok mu? Bir başkasına veriyor çıkageldiği."(s.7)

Yazının devamında Cansever'in Orhan Veli akımından farklılaştığını ve koptuğunu dile getiren yazar, yeni akımın kurucusu ve yürütücüsü olmadığını, yeni akımın güçlüğünden ötürü yaralandığını ifade etmektedir. "Böylece baştan sona Cansever'in şiiri, iki yenilik akımında bağımsız bir kişilik, değişkenlik göstermiş olacak, hep öncekilerin ve sonrakilerin fonksiyonu olmaktan öteye geçemeyecek, tek şansı, bu fonksiyonu, pek başkalarının at oynatamadığı bir taşlık alanda çizmekten başka bir şey olmayacak." (s.7) Oktay Rifat'ın yenilik olsun diye *Perçemli Sokak*'ı

yayımladığını savunan yazar, Cansever'in "Bakmalar Denizi" ni *Yerçekimli Karanfil*'e ek yaptığını, halbuki bu ekin *Perçemli Sokak*'a daha uygun düşeceğini belirtmektedir.

Erdost, Muzaffer, "Afedersiniz", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.9, (tart.)

Yazar, *Varlık* dergisinin Nisan 1958 sayılı nüshasında "İkinci Yeni mi? Öyle bir şeyden haberimiz yok. Hem yenilikleri rakamlarla adlandırmanın gülünçlüğü anlamıyor musunuz?" (s.9) ifadeleri ile *Varlık* dergisinin Mayıs 1958 sayısında "Bir zamandır şiir alanında üzerinde bir hayli söz edilen şu ikinci yeni hareketi..."(s.9) ifadelerinin çelişki yarattığını belirten Erdost, dergi sorumlusunun İkinci Yeni şiirini bildiğini ancak bilmezlikten gelerek aşağılamaya, küçümsemeye çalıştığını dile getirmektedir. *Varlık* dergisi bu tavrı nedeniyle eleştirilmektedir.

Ceyhun, Demirtaş, "Genç Ökeler", *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.9, (tart.)

Yazının genelinde, sanatçı sorumluluğunun çalışmayı gerektirdiğini ve çalışırken de ünlü olma kaygısı taşımanın ve kendini yetenek olarak görmenin yanlış olduğu düşüncesine sahip olmak gerektirdiğini vurgulamaktadır. Eski sanatçıların hazır buldukları düşüncelere sarıldıklarını, ünlü olduklarında da farklı olduklarını ispat etmek için yenilik avcılığına çıktıklarını savunan yazar, gençlerin kendini beğenme ve önemli bir yetenek sayma hastalığına yakalanmasını, ünlü olma kaygısı taşımadan çalışmaları gerektiği görüşünü anlatmaktadır.

Karakoç, Sezai, "Nokta-Eleştirmeciler: Vesikalar", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11, (tart.)

Yazı, *Yeditepe* dergisinin, Sezai Karakoç'un "Edip Cansever'in şiirinde yenilerin etkisinin gittikçe arttığı" (s.11) yönündeki görüşünün "müneccimlik" olarak değerlendirilmesi nedeniyle kaleme alınmıştır. Ozanın, büyücünün değişmiş hali olduğunu, dolayısıyla eleştirmenin de müneccimin değişmiş hali olabileceğini belirten yazar, yine de kesin konuşmadığını ve geleceğe ait hükümlerde bulunmadığını ifade etmektedir. Cansever'in şiirinde yenilerin etkisinin arttığı

yönündeki görüşünü, Cemal Süreya'nın "Sürek Avı" adlı şiiriyle yine Cansever'in "Bir Ay Aldım Diyarbakırdan, Tokatta Biri Öldü O Zaman" adlı şiirinin benzerlikler taşıdığını ve iddiasının doğru olduğunu savunmaktadır.

Tamer, Ülkü, "Karakoç'un Yanıldığı", *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.10, (tart.)

Sezai Karakoç'un, Edip Cansever'in hakkını yediğini belirten yazar, "Bir Materyalist Şair" yazısında Cansever'in Cemal Süreya ve Turgut Uyar'dan bir etki taşımadığı görüşünü dile getirmektedir. Yazar, Karakoç'un içinde balık sözcüğünün geçtiği ve Süreya ile Uyar'a ait dizelerden etkilenmediğini ve taklit etmediğini dile getirmektedir. Yazara göre, Karakoç'un görüşünü doğrulaması için Homeros'tan Necmettin Çanga'ya kadar her şaire ait balıklı dizeleri göstermesi gerekmektedir. Şairlerin dizeleri arasında bir benzerlik bulunmasının normal olduğunu belirten yazar, "<<Balık>>lardan, <<an>>lardan tam bir şairin hayal gücüyle faydalanarak sonuçlara varan Karakoç bunlara ne cevap verir, bilmiyorum. Ama öyle sanıyorum ki, kendini birtakım <<manevra>>ların dışında bulan herkes bunlara benim gibi güler geçer." (s.10)

Ölmez, Ümit, "Günlük Yazmak", *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.11, (tart.)

Yazıda, günlük türü üzerinde durulmaktadır. Sartre'ın bir sözüne yer veren yazar, 'günlük'ün sanat işi olduğunu belirtmektedir. Günlük tutmanın sanatçının bir zorunluluğu olmadığı bildirilmektedir.

Çavdar, Tevfik, "Zeytindağında Barışı Dinledim", *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.10-11, (tart.)

Yazar, Falih Rıfkı'nın *Zeytindağı* adlı eserini yeniden okuduğunu belirterek Tahsin Yücel'in günlük hakkındaki eleştirisini ele almaktadır. Yazar, günlük türüne Tahsin Yücel'in bu türün değerini bilmediği için alaylı baktığını dile getirmektedir. Günlük türünün kimi olaylarla merak edilen gerçekliklere ışık tuttuğunu belirten yazar, *Zeytindağı*'ndan kimi örneklerle düşüncelerini kanıtlamaktadır.

Özlü, Demir, “Günlük”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.7-8, (tart.)

Yazı, Demirtaş Ceyhun’un ve Ümit Ölmez’in *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Genç Ökeler” ve “Günlük Yazmak” başlıklı yazıları üzerine kaleme alınmıştır. “Feuillets” başlıklı günlüklerini yayımladıktan sonra birçok yerde günlük sözünün edilmeye başlandığını dile getiren yazar, *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Feuillets” başlıklı yazılarını yayımlatmaya devam edeceğini ifade etmektedir. “Feuillets”den başka başlık bulamadığını bildiren yazar, Yapraklar, Gece Yaprakları ya da Gün Yaprakları başlıklarını da kullanabileceğini belirtmektedir. Rene Char’ın, Gide’in “Feuillets”lerinin olduğunu, biçimin batılı yazarlara ait olduğunu, söz konusu türün günlük olmadığını; fakat günlüğe benzeyen yanlarının olduğunu dile getirmektedir.

Tartışmanın ilk defa Mustafa Şerif’in *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Günlük” başlıklı yazısından sonra Tahsin Yücel’in konu sıkıntısı yüzünden Türk Dili dergisinde yayımlanan bir yazısı nedeniyle ortaya çıktığını ifade etmektedir. Günlük yazmanın cesarete bağlı olduğunu dile getiren yazar, günlük makale ve öyküden üstün olduğunu savunmaktadır. Günlük konusunda yazılanları üstüne alınmadığını ifade eden yazar, Tahsin Yücel’in günlük türünün önemini bilmediğini ve bu nedenle konuya alaylı yaklaştığını ileri sürmektedir. Yazının devamında, roman geleneğinin günlük türünden çıktığına değinen yazar, bu türün önemi üzerinde durmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Gene Günlük”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10-11, (tart.)

Yazıda, günlük türü üzerinde durulmaktadır. Tahsin Yücel’in *Türk Dili* dergisinde çıkan yazısında, kendisinin 1 Haziran 1958 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Günlük” başlıklı yazısı üzerinde duran yazar, günlük tartışmalarına katılmaktadır. Tartışmanın gelişimine kısaca değinen yazar, Tahsin Yücel’in günlük hakkındaki görüşlerini eleştirmektedir. Yazar, Yücel’in günlük yazarları küçümsemesini; günlük türünü gereksiz bulmasını, adi romanların bir parçası saymasını ve yayımlanmaya değer bulmayı eleştirmektedir.

Karakoç, Sezai “Noktalar: Tilki”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.7-8, (tart.)

Yazı, Ülkü Tamer’in 13 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 28. sayısında yayımlanan “Karakoç’un Yanıldığı” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ülkü Tamer’in kendisini suçladığını dile getirerek görüşlerini ifade etmektedir: “Ben, o mısralarda, çok değişik bir Orhan Veli Akımı şairi gördüğüm Cansever’in aslında çok farklı bir malzeme kullandığı halde, nadir durumlarda da olsa, Yeni Akımla ortak noktalara çıkmıyor denemiyeceğinin örneklerini bulmuştum. Yani ayrı çıkışları olan, ayrı yönlerle giden bu şairlerin bazı noktalarda birleştiğini tesbit etmiştim. Bu bir <<taklit>> miydi? Araştırmadım. Herhalde tehlikeli noktalardı. Orhan Veli Akımında birinci sınıf ve önder olamamış söz konusu şair, Yeni Akım karşısında boş bulunmamalıydı. Beni ilgilendiren buydu. Hatta o kadar ki, meşhur mısraların, kronolojisinin dizdiğim gibi olup olmadığına bile bakmış değildim.” (s.7)

Cansever’i yeni şiir hareketin şairleri arasında saymayışının Ülkü Tamer ve Adnan Yalçın tarafından tepkiyle karşılandığını belirten yazar, “... Cansever’i Yeni Akımın şairleri arasında saymak, asıl o, bütün kişiliğiyle silip süpürmek olacaktır. ” (s.7) demektedir. “Şimdi böyle konuşan baylar, o vakit, kimbilir neler diyeceklerdi? Farklı Akımların kesiştiği noktalar olmaz mı? İşte benim belirttiğim buydu. Tehlikeli olan, bu ortak noktada, kişiliği eski akıma ait olan şairin, bir tek kararla birden, Yeni Akıma uymasıydı. Cansever’in dikkatini işte bunun için çekmiştim. Daha sonraki şiirlerde, Cansever’in, bir rota değişimi yapmağı düşündüğünü dediğim için, şairi her türlü etki ve ilgiden münezzeh tutanlara, olmamış bir ilhamdan tenzih edenlere, bizi müneccimlik ile suçlayanlara, Türk Edebiyatını bir üçgene indirdiğimiz iddiası nı ağızda sakız yapanlara Cemal’le Edib’in, Pazar Postası’nda çıkan ve birbirini hayli andıran iki şiirini örnek vermiştim. Kafiyelerindeki sesin bile ortak olduğuna işaret etmiştim. ” (s.7)

Yazar, Ülkü Tamer’in taklitçilikle suçlandığı görüşünü eleştirerek bazı kafiyeeler üzerinde durmasını samimi bulmadığını belirtmektedir.

Yazar, Ülkü Tamer’in söz konusu yazısında kendisinin ve Cemal Süreya’nın şiirleri arasında kimi benzeşen mısraların bulunduğunu ifade ettiğini dile getirmektedir. Aralarındaki arkadaşlıklarının ya da ortak değerlerinin zaman zaman

şiiirlerine de yansıdığını belirten yazar, Tamer'in verdiği dize örneklerinin konuyla ilgisi bulunmadığını savunmaktadır.

Acarı, Halis, “Bir Materyalist Şair”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.10-11-12-13, (tart.)

Yazı, Sezai Karakoç'un 24 Nisan 1958 ve 4 Mayıs 1958 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazıları üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Karakoç'un Edip Cansever ve Ülkü Tamer ile ilgili yargıları ele alınarak değerlendirilmektedir.

Yazar, Sezai Karakoç'un Gaetan Picon'dan yaptığı “Materyalist bir şiir olamaz” (s.10) şeklindeki alıntı üzerinde durmaktadır. Yazar, düşünsel bir şiir olabileceği gibi maddeci bir şiirin de var olabileceği görüşünü dile getirmektedir. Bir şiirde konu olarak maddenin ele alınabileceğini vurgulayan yazar, buna kimi şairlerin şiirlerinden örneklerle açıklık kazandırmaktadır. Resimde nature-morte'ların maddeyi temsil ettiğini, şairin de şiirinde nesnelerle, cansız tabiatla ilgilenebileceğini savunan yazar, Karakoç'un ileri sürdüğü görüşlerle *Yerçekimli Karanfil*'deki şiirlerin örtüşmediğini belirtmektedir. Yazara göre, *Yerçekimli Karanfil*'deki şiirler, Karakoç'un iddialarını çürütmektedir. Yazar, *Yerçekimli Karanfil*'deki şiirlerde Karakoç'un ileri sürdüğü ve her şeyin maddeyle ilgili olduğu görüşünü kimi istatistiki bilgilerle çürütmeye çalışmaktadır.

Yazıda, Karakoç'un yazılarında Cansever'i Cemal Süreya'dan etkilemekle suçladığını; halbuki etkilenmenin olağan olduğunu yazar, “Aldığı etki ve malzemeye kendi kişiliğinin orijinal damgasını basabilsin” (s.13) şeklindeki sözlerle dile getirmektedir.

Naci, Fethi, “Gerçeği Zorlamak”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.7, (tart.)

Yazıda, öyküde gerçeklik konusu üzerinde durulmaktadır. Sanat eserinde insanların olması gerektiği gibi değil de oldukları gibi yansıtılması gerektiğini dile getiren yazar, mükemmeliyetin karşılığının gerçekte bulunmadığını ifade etmektedir.

Süreya, Cemal, “Şiiri Unutanlar”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7, (tart.)

Yazı, Halis Acarı'nın 17 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 33. sayısında yayımlanan “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, eleştirmede istatistik metodunun şiir için önemli olmadığını belirterek “... eleştirmede istatistik metodu şiir için pek önemli değil. Yeni şiir içinse, hiç...” (s.7) demektedir.

Yazar, Halis Acarı'nın Edip Cansever'in *Yerçekimli Karanfil* adlı eserindeki şiirlere ilişkin istatistik çalışmasını kastederek şu görüşlere yer vermektedir: “... şu sıralar şiirde çözümlemeyi kaba bir sınıflama ölçüsüne indiren arkadaşlar çoğalıyor. Şiiri sadece mekanik kuruluşu ile ele alıyor, ufak parçalar üstünde çalışmaktan çok hoşlanıyorlar. Ya kelimeler arasında çok görünür ilgi ve bağıntılar kırmak ya da kelimeleri saymak onların işi. Ayrıca şiire sağlam bir giriş noktası elde edemedikleri için sık sık yanlışlara düşüyorlar. Gerçi bu yolla da bir takım gerçekler bulunmaz, bir takım sonuçlara varılmaz değil. Ancak o gerçekler, sonuçlar şiirin düzyazı olarak gerçekleri, sonuçları olacaktır.” (s.7)

Tamer, Ülkü, “Karakoç kendine karşı”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.11, (tart.)

Yazıda, Sezai Karakoç'un “Tilki” başlıklı yazısına yanıt verilmektedir. Yazar, Karakoç'un Claudel çevirisinde yer alan “Kutsal” ifadesiyle kendi şiirindeki “Kutsal (At)” sözcüklerine neden o kadar yer verdiğini sorarak her şairde etkilenmenin olağan olduğunu dile getirmektedir. Karakoç'un kendisinin bir çok ifadesini yanlış anladığını belirten yazar, onun “evhamlı” olduğunu savunmaktadır. Karakoç'un kendisini ve Arif Yalçın'ı Cansever'in fedaisi olarak değerlendirdiğini dile getiren yazar, “... <<Tilki>> den anlaşılıyor ki bizi kendine karşı sanan Karakoç, herkesten önce kendine karşıdır.” (s.11) der.

Cöntürk, Hüseyin, “Dergileri Okurken: Bir eleştirel usul”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.9, (tart.)

Yazı, Sezai Karakoç'un “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazısı sonrasında ortaya çıkan tartışma üzerine kaleme alınmıştır. Halis Acarı'nın “Bir Materyalist

Şiir” başlıklı yazısında, istatistiklere dayanan “Stylistic” üsul kullandığını belirten yazar, bu eleştirme yöntemini açıklamaktadır. Söz konusu eleştirme yöntemini kelimeleri saymaya dayanan yöntem olarak değerlendiren yazar, ilk defa sınırlı da olsa Metin And’ın kullandığını dile getirmektedir. Yazının devamında Halis Acarı ile Cemal Süreya’nın bu tartışma etrafında yazdıkları yazılar ele alınmaktadır.

Naci, Fethi, “Bir Autocratique denemesi”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.7-8, (tart.)

Yazar, yanılmaktan korkmadığını, eski kuşakların miras olarak gelecek nesillere bir şey bırakmadığını, gerçekleri öğrenmenin deneme yanılma yoluyla mümkün olabileceğini belirtmektedir. Yazıyı kendi kendini eleştirmek amacıyla kaleme aldığını ifade eden yazar, *İnsan Tükenmez* adlı eserinin kendisi için geçilmesi gereken bir aşama olarak değerlendirdiğini dile getirmektedir. Oktay Deniz takma adıyla yazdığı yazılar dönemini de geçilmesi gereken bir dönem olarak gördüğünü belirten yazar, zamanla düşüncesini geliştirdiğini ifade etmektedir. *İnsan Tükenmez*’deki hatasının batılı yazarlara ait düşünceleri Türkiye’de de doğruymuş gibi yansıtması olduğunu bildiren yazar, söz konusu düşüncelerini düzeltme ihtiyacı içerisine girdiğini vurgulamaktadır. Gerçekçi oldukları için birtakım yazarları desteklediğini belirten yazar, bireyci oldukları için de bazı yazarları yediğini dile getirmektedir. Bu tutumunun yanlış olduğunu belirten yazar, “Bugün kitabımdaki yazıları okurken bunları görüyor, kendimi düzeltmek istiyorum. Kişioğlunun düşüncesi sürekli bir oluş içinde. Fikir, sanat sorunları için kesin, değişmez, donmuş sonuçlar yok.” (s.8) demektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Olması Gereken”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.8, (tart.)

Yazı, Fethi Naci’nin 17 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*’nın 33. sayısında yayımlanan “Gerçeği Zorlamak” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Fethi Naci’nin, yazarların olması gerekeni değil de yalnızca olanı anlatması gerektiğini dile getirdiğini belirtmektedir. Naci’nin görüşlerine katılmadığını belirten yazar, olanın anlatılmasını kaba bir Natüralizm olarak değerlendirmektedir. Yazar, Fethi Naci’nin söz konusu düşüncelerinin sanatçıyı bir röportajcı, bir fotoğrafçı

konumunda bırakacağını belirterek sanatçıların olması gerekeni gerçek yaşamdan bulup çıkarmasının gerekli olduğunu vurgulamaktadır.

Ağaoğlu, Tektaş, “Kısaca”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10, (tart.)

Yazı, Fethi Naci'nin 14 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*'nin 37. sayısında yayımlanan “Bir Autocritique Denemesi” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar Fethi Naci'nin daha önce Forum dergisinde yayımlanan iki yazısında *İnsan Tükenmez* adlı eseri ile ilgili iki yazı yazdığını ve bu yazıların “edebiyat eleştirisinden çok başka bir şey” (s.12) olduğunu ifade ettiğini belirtmektedir. Yazar, söz konusu iki yazının da *İnsan Tükenmez* hakkında olmadığını, batıdaki Sosyalist Realizmi işlediğini dile getirmektedir. Ayrıca, yazar, Fethi Naci'den söz konusu iki yazısının eleştirme değil de ne olduğunu açıklamasını istemektedir.

Nesin, Aziz, “Doğulu Yazar”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.8, (tart.)

Yazı, Vedat Üretürk'ün 31 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*'nin 35. sayısında yayımlanan “Doğulu Yazara Mektup” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Üretürk'ün söz konusu yazısını, kendisini 6 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*'nin 27. sayısında yayımlanan “Batılı Yazara Mektup” başlıklı yazısı üzerine kaleme aldığını belirtmektedir. Yazar, ilkin Fethi Naci'nin 14 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*'nin 37. sayısında yayımlanan “Bir Autocritique Denemesi” başlıklı yazısından bir alıntı yapmaktadır: “Artık yanılmaktan korkmadığım için, bir ekin kalıdımız olmadığından (Bizden önceki kuşaklar ne bıraktı bize?) ancak yanıla yanıla kendi doğrularımızı bulabileceğimize inandığım için bu tartışma yararlı olacak.” (s.8) yazar, eski kuşakların, sonraki nesillere bir şeyler bıraktığını; fakat bırakılan mirası yeterli bulmadığını dile getirmektedir. Yazar, önceki kuşakların kendilerine kaydadeğer bir şeyler bırakmadığının acısıyla 6 Temmuz 1958 tarihli *Pazar Postası*'nin 27. sayısında yayımlanan “Batılı Yazara Mektup” başlıklı yazısını kaleme aldığını bildirmektedir.

Vedat Üretürk'ün söz konusu yazısını yanlış anlayarak “Doğulu Yazara Mektup” adlı yazıyı yazdığını vurgulayan yazar, “Batılı Yazar” (s.8) sözü ile

coğrafyanın batısını kastettiğini ifade etmektedir. Üretürk'ün kendisini para kazanmak amacıyla yazdığı şeklinde suçladığını, mirasyedi olarak değerlendirdiğini ifade eden yazar, söz konusu suçlamaları reddetmektedir.

Halûk, Oğuz, “Üçüncü Adam”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.12, (e.)

Yazı, Aziz Nesin'in 28 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 39. sayısında yayımlanan “Doğulu Yazar” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Aziz Nesin'in doğulu yazar olduğunu, bu konuda Vedat Üretürk ile aynı görüşü paylaştığını dile getirmektedir. Aziz Nesin'in kafaca doğruya ait olduğunu belirten yazar, batılılığın salt coğrafyaya indirgenemeyeceğini ifade etmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Bir bay Yazara”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.13, (tart.)

Yazı, *Dost* dergisinde Ömer Haybo imzalı olarak çıkan “Pazar Postası” başlıklı yazı üzerine kaleme alınmıştır. Haybo, yazısında, *Pazar Postası*'nı Muzaffer Erdost'un elinden kurtarmak gerektiği görüşünü ifade etmektedir. Yazar ise, Haybo'ya Cemil Sait Barlas'ı -telefon numarasını da yazarak- isteklerini iletmesi önerisinde bulunmaktadır. “İstanbul'da olduğunuza göre 63 69 02'ye Cemil Sait Barlas'a telefon ediniz. Belki o zaman kendinize yakışıklı bir iş bulmuş, bu olmasa bile okul kızlarının defterine düşmüş şiirinizi yeniden şiir pazarına çıkarma imkânı bulmuş olursunuz” (s.13)

Naci, Fethi, “Gerçeklik üzerine”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.7, (tart.)

Yazı, Muvaffak Şeref'in *Pazar Postası*'nın 21 Eylül 1958 tarihli 38. sayısında yayımlanan “Olması Gereken” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Muvaffak Şeref'in söz konusu yazısında kendisinin olumlu tip yerine toplumu ve onun sorunlarını işlemek gerektiği yönündeki görüşlerini içiren ve *Pazar Postası*'nın 17 Ağustos 1958 tarihli “Gerçeği Zorlamak” adlı yazısındaki görüşlerini eleştirdiğini belirtmektedir. Yazar, “Gerçeği Zorlamak” yazısında savunduğu görüşleri yeniden

dile getirerek Muvaffak Şeref'in herkesin bildiği sözleri tekrarladığını, olumlu tip diye karakter oluşmanın gerekli olmadığını ifade etmektedir.

Karakoç, Sezai, “Varan Üç: Mösyö İstatistik”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.7-8, (tart.)

Yazı, “Bir Materyalist Şair tartışmalarının devamından ibarettir. Yazıda, Halis Acarı'nın “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazısındaki istatistiksel yöntem eleştirilmektedir. Yazar, Acarı'nın kullandığı istatistiksel yöntem için şu görüşlere yer vermektedir: “İstatistik metot, tanımlara, sınıflamalara, yorumlara dayanıyor. Tanımlar, yanlış, sınıflamalar eksik, yorum da kötü oldu mu, çok gülünç sonuçlara varabiliriz. Fordun zincirine benzer istatistik metot! Düzgün işledikçe, bir ucundan ne verdin mi, neyi kaptırdın mı, öbür ucundan o, istediğin biçimde çıkar. Ufak bir aksaklık oldu mu, çıkan şey acayip kaos ya da garibe olur.” (s.7)

“Üstelik bu metot, kötü niyete en elverişli metottur. Ölçüler kafamızda olduğuna göre, istediğimiz istatistik sonuçları çıkarmak ve hecelediğimiz şiiri istediğimiz yoruma sokmak, işten bile değildir. ” (s.7)

“Edip Cansever'in şiirinin, istatistikle materyalist olmadığını bulan(!) Bay Acarı (Peki materyalist değil de nedir, o niçin, söylemiyor), kitaptaki kelimelerin 822sinin (dikkat 820 ya ortalama 800 değil de 822; bayımızın o deli ayarı tamdır!) insanlarla ilgili olduğunu söylüyor. Bir kelimenin insanla ilgili olduğunu belirten soyut bir kural konulabilir mi? Hiç şüphe etmiyorum ki Bay Acarı, bu nüfus sayımını yaparken bir sezgiyle, Cansever'in öteden beri şiirini okuya okuya edindiği konuyla çalışmıştır. Yani öznel, kişiseldir. İşte istatistik metodun püf noktası... ” (s.7)

Naci, Fethi, “Gerçeklik Üzerine II”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.9, (tart.)

Yazı, Muvaffak Şeref'in *Pazar Postası*'nın 21 Eylül 1958 tarihli 38. Sayısında yayımlanan “Olması Gereken” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Muvaffak Şeref'in kendi yazısında savunduğu bazı görüşlerini eleştiren yazar, Şeref'in olumlu tiplerin yalnızca Türk edebiyatının dışındaki edebiyatlara atfetmesinden söz ederek edebiyatta estetiğin olumlu tiplere indirgenemeyeceğini belirtmektedir. Yazar, Türk toplumunun bugünkü durumuna göre eleştirel gerçeklik

istenebileceğini, Türk toplumunun yapısıyla batı toplumlarının yapısının ayrı olduğunu vurgulamaktadır. Olumlu tipin işlenip işlenmemesinin sanatsal değere bir katkı yapmayacağını savunan yazar, olanın işlenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Muvaffak Şeref'in olması gerekenin değil; olanın işlenmesi durumunda sanatçının Natüralizm'i seçmek zorunda kalacağı ve fotoğraf gerçekliğine düşeceği yönündeki eleştirilerini yanıtlayan yazar, bu durumun Şeref'in belirttiği durumla bir ilişkisinin olmadığını ifade etmektedir.

Yazar, sanatçının toplum hayatının bilincine varabilmesi için, toplum gerçeğine nüfuz etmesi gerektiğini dile getirerek bununla, toplumsal şartlarla ilgili olduğunu; yoksa araştırma, inceleme yöntemiyle ilgili olmadığını belirtmektedir.

And, Metin, “Dışardan Birisi”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.7-8, (tart.)

Yazar, “Bir Materyalist Şair” konulu tartışmalara bu yazısıyla katılmaktadır. Yazar, Sezai Karakoç'un 19 Ekim 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 42. sayısında yayımlanan “Mösyö İstatistik” yazısını ilgiyle okuduğunu belirterek, edebî tenkitte sayıların çekiciliğine kapıldığını dile getirmektedir. “Bu bakımdan şimdiki uğraşım ne olursa olsun kelime saymanlığı birliğinin bir eski üyesi sayılırım; tartışmanın bu kesiminde benim de söyleyecek bir çift sözüm var” (s.7) diyerek tartışmaya katılan yazar, kendisine “İstatistikçi Bay And” (s.7) denilmesini yadırgadığını dile getirmektedir. İstatistik yönteminin diğer şiir çözümleme yöntemlerinden aşağı olmadığını belirten yazar, “Bu yöntemin ne ölçüde, ne yaygın uygulandığını, bu işin ustası Pierre Cuiraud'nun hazırladığı <<Bibliographie de la Statistique Linguistique>> adlı, içinde 1500'e yakın önemli incelemesinin künyesi bulunan bibliyografya uyarmıştı. ” (s.7) demektedir.

Cuiraud'nun Valéry'yi de bu yöntemle incelediği *Langage et Versification d'Après l'Oeuvre de Paul Valéry* adlı eserinin de kendisini bu yöntemin doğruluğuna inandırdığını belirten yazar, şiirin zaten hiçbir yöntemle incelenmesinin mümkün olmadığını; ancak şiirin anlaşılmasında çeşitli yöntemlerin gücünün yadsınmasının doğru olmadığını ifade etmektedir. Sezai Karakoç'un görüşlerine katılmadığını belirten yazar; ancak Halis Acarı'yı bu yöntemi uygulayışı nedeniyle eleştirmesini haklı bulduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Ingoratio Flenchi”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.8-9-10, (tart.)

Yazı, Halis Acarı'nın *Dost* dergisinde yayımlanan yazısında yeni şiiri anlam bakımından eleştirmesi ve anlamsız bulması üzerine kaleme alınmıştır. Acarı'nın, yazısında, genç şairlerin bir kısmının yenilik kaygısı içinde olduğu, biçimciliğe saplanıp kalarak anlamsızlığa düştüğü, batının geçmiş deneyimlerini taklit ederek yenilik diye sunduğu yönünde görüş belirttiği bildirilmektedir.

Karakoç, Sezai, “Sorumlu”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.9, (tart.)

Yazı, Ömer Haybo'nun “İlhan Berk, Turgut Uyar, Muzaffer Erdost, Cemal Süreya ve şürekâsının sorumsuzluk örneği düşünce ve eserleri...” (s.9) şeklinde sözler sarf etmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, *Pazar Postası* gazetesi etrafında gelişen her türlü eylemi sorumsuzluk olarak değerlendiren Ömer Haybo'ya şöyle yanıt vermektedir: “Peki, kim sorumlu? Sorumluluk ne? Sorumlu mu, sorumluluk mu? Sorumlu ve sorumluluk, Attilâ İlhan'dır. Attilâ İlhan'ın düşünce ve eserleridir. Hatırlanırsa, bir vakitler Attilâ İlhan bir sanat okulu kurmuş, sonra kalkmıştı da bu okulun iktisadi tutumundan bahsetmişti! Bu sanat okulunun temeli de, Büyük nutuklardan alınma genel olarak sanata övgü olabilecek sözlerdi. Yine Bay Attilâ İlhan, okulunda sanat eserinin sosyal olmasını ön plâna korken, kendi eserleri hep bireyciydi. Eserine toplum ancak, negatif bir fon olarak giriyordu. Sorumluluk bu olsa gerekti. Yoksa kendisi her dergide ayrıkotu gibi biterken bütün bir genç bu çağa <<ayrık otları>> diyen, bugünlerin Zaloğlu Rüstemi bir kişiye aynı dergide, yan yana boy göstermek midir sorumluluk?” (s.9)

“Belki de, hiçbir iddiası olmayan şiirle Varlık Dergisi yıllar kapatır birbirinden Afganlı ve Amerikalı kadar ırak şiirleri, en ufak bir kızarma duymadan yayımlayarak *Dost* Dergisi ciltler doldururken, Attilâ İlhan'ın kıyasıya gençliği vurmağa yıkmağa çalışmasıdır sorumluluk! Sorumluluğa bir örnek olarak Attilâ İlhan'ın (üç eski bir veya <<yeniler>>i takdim) olduğunu nedense kabul eden yazar, bu akıma örnek olarak, Oğuz Arıkanlı'nın <<Maça Kızı>> Özdemir Nutku'nun <<Bölük Yaşantı>> ve Cemal Süreya'nın >>Üvercinka>>sını alıyor. Artık neler söyleyebileceğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Çünkü örnekleri, tipleri, oldukça

sorumlu bir davranışla seçmiştir! Maça Kızı'nın yeni şiirin örneği değil, eski şiirin, Attilâ İlhan şiirinin bir uzayış ve değişimin son örneği olduğunu göstermek için, sanırım, bir Attilâ İlhan olmamak yetecek. Öte yandan Özdemir Nutku'nun şiirinin ise şiir katına çıkmamış, Türk şiir zincirinde bir yeri olmayacak, okunan batı şiirinin hemen etkisinde kalınarak çiziktirilmiş şeyler olduğu apaçık. Yeni şiirin kitap çapında örnekleri olarak Galile Denizi, Üvercinka, yakında çıkacağı bilinen Dünyanın En Güzel Arabistanı göz önünde duruyor. Bu böyleyken Attilâ İlhan'ın yaptığı seçmenin samimiliğine kim inanır?" (s.9)

Şeref, Muvaffak, "İnsan Tükenmez", *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.9-10, (tart.)

Yazı, Fethi Naci'nin 17 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 33. sayısında yayımlanan "Gerçeği Zorlamak" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yine yazının kaleme alınmasında Fethi Naci'nin 14 Eylül 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 37. sayısında yayımlanan "Bir Autocritique Denemesi" adlı yazısı da etkilidir. Yazar, yazıda Fethi Naci'nin görüş değiştirdiğini ifade etmesi üzerinde durmaktadır. Fethi Naci'nin "Bir Autocritique Denemesi"nde çelişkili yargılarda bulunduğunu belirten yazar, Fethi Naci'ye şu eleştirileri yöneltmektedir: "Gerçek şu ki yeni durumun nedenlerini anlatmakta, açıklamakta güçlük çekiyor Fethi Naci. Samimi değil, yalan söylüyor, demek istemiyorum. Görünüşe bakılırsa, kendi içinde bir tedirginlik, bir bocalama var da ondan. Söyledikleri bunun ürünleri. Tabi bölük pörçük. Nesnel koşullardan sonra, araya bir de kitap unsuru katmış. Kitabı, nesnel koşulların içinde mi, yoksa dışında mı görüyor, o da belli değil. İçinde görüyor, desek kitaptan gördüklerimizin de ilkin mutlaka yanlış, sahte olması gerekecek. Dışında görüyor desek, bu kez gökten zenbille inmiş olacak kitap." (s.10)

"Gökten inmiyor, Batı'dan geliyor desek, Batı nesnel koşulların dışında kalacak. Öyledir, dışındadır, desek, yüzyıldan beri Batı'dan getirilerek kitaplara konulan, hatta okunan kitapların memleketimizin kendi nesnel koşulları uygun oluncaya değin kimseye bir şey öğretmediği gerçeğine aykırı düşecek. Olmuyor, yeni teoriyi değil gerçeklere biçimsel akla bile uygulamak imkânsız." (s.10)

"Yazardan Fethi Naci'nin dar anlamında nesnel koşulları aşmasını istemek de yanlış değil. Hem kendi aşabiliyor da sanatçı yazarlarımız neden aşamıyorlar?"

Aşanlar yok mu zaten? Bir kere, bu geniş, tezatlı, ama türlü ilintilerle bütünleşmiş dünya içinde yaşıyorlar. Tarihin, dünyanın en derin, en geniş nesnel koşulların da etkisi altındadır. Sonra sanatçımız da toplumsal bir birey, bir insan olarak kendi çevresiyle çalışma halinde değil mi? Kimi bu çelişmede yenilir, için için kendini yer. İçine kapanır, tükenir, susar; kimi susmaz, tükenmez, kurcalar. Birey 1 toplum ilintilerinde bu da var. ” (s.10)

“<<Kalıplaşmış bilgiler, sahtelik, toplumumuzun koşulları...>> hep hep soyut sözler. Nelerdir söylemiyor. Sonunda bir de itiraf: <<Gerçekçi oldukları için bir bunun için, birtakım yazarları tuttum, bireyci oldukları için, bir bunun için, birtakım yazarları yerdim.>> diyor. Yapmamalıydı. Ya şimdi tersini yapar, bireycilikleri tutar, gerçekleri yererse, kim inanır ona? Bir bunun için tutuyor, bir bunun için yeriyor, denmez mi? ” (s.10)

“Bence Fethi Naci’nin yapacağı iş, sepetindeki elmaları iyice gözden geçirmek. ” (s.10)

Ayhan, Ece, “Nereden de andım şimdi”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.9, (tart.)

Yazıda, İkinci Yeni şiiri üzerinde durulmaktadır. Yazar, İkinci Yeni diye bir oluşumu kabul etmediğini “Dünlerde olduğu gibi, yâni Orhan Veli’nin bir bakıma zamanını iyi seçmiş ölümünün öncelerinde olduğu gibi, bugünlerde de şiirimizde bir futbol takımından söz ediyor. Türk dili şiirinde yeni bir (ikinci) Futbol Takımı kavramı tutundurulmak isteniyor.” (s.9) şeklinde ifade etmektedir. Yazar, İkinci Yeni adı verilen şiir hareketinin şairlerinin birbiriyle ilişkisi olmadığını ve belli, ortaklaşa bir tutumlarının olmadığını dile getirmektedir. İkinci Yeni hareketini ve şiirini yazar şöyle değerlendirmektedir: “Sadece şiir oynadıkları gerekçesiyle bir Turgut Uyar’ın, bir Cemal Süreya’nın, bir İlhan Berk’in, bir Edip Cansever’in aynı bir değer sistemi içerisinde sayılmalarına imkân var mıdır? Bu ozanların kendi gerçekliklerinin ifadesi aynı bir plânda yer alabilir mi hiç? Sanki, bir Halk Cephesi hareketi midir bu? Hangi tehlikeye, hangi De Gaulle’e karşı kurulmuş? ” (s.9)

“Sığ denizler sahibi, ihtiyar bir İlhan Berk ile tartışmalarında nedense daima bir kaktüs tonuyla konuşmayı seven, beyaz, çocuk bir Sezai Karakoç yanyana düşünülebilir mi? Bal gibi sağdakiler arasında oturduğu halde, soldakilerle bir

özdeşleme halinde bulunan bir Cemal Süreya ile hayal gücü kötü (ya da iyi) geçmiş çocukluğuyla sınırlı bir Turgut Uyar'ın; bu iki artistin, aralarında ne çeşitten bir ilgi kurulabiliyor? Akıl almaz, anlatılamaz. ” (s.9)

“... ortak ideolojileri olmıyan adamların, belirli bir konuda, belirli bir plânda (şiirde işte) vaziyet alışlarının örgütlenmesi vetiresi mümkün müdür hiç? O halde nerede birleşiyor, anlaşıyor bu ozanlar? <<Kelime>> de mi? Bir <<kelime>> de mi? Bir <<kelime>> anlayışlarında mı? Elim tabancama bile gitmiyor, böylesi lafları işittiğim zaman. Evet, bir <<kelime>> anlayışları, bir <<kelime>>yi anlayışları vardır bu ozanların, kabul. Orhan Veliler'den ayrı, ama birbirlerinden de ayrı. Üstelik, (ben kendi hesabıma) bir <<kelime>> anlayışının başlı başına bir değer sisteminin temelini, yapı malzemesini teşkil edebileceğini düşünemem. Tamam mı? ” (s.9)

“Örneğin, toplum, Tevfik Akdağ'da kendini unutturup silecek bir anlamdadır. Bir saradır âdeta (Ahmet Oktay gibi). Edip Cansever, toplumu tuhaf bir mahalleye indirgemiş durumdadır. Toplum, Sezai Karakoç için her hâlükârda <<ümme>> anlamına gelir. İlhan Berk, toplumun, toplum diye bir şeyin farkında değildir daha, ya da öyle gözükmeyi seçmiştir. Cemal Süreya'da, (her türlü mihnetiyle) odaların duvarlarına kaplanan çiçek deseni kâğıtlar gibidir, bir fondur (lütfen) toplum. ” (s.9)

“Şiirlerinin hangi bir ögesini ele alırsak alalım, (kimilerinin birbirleriyle yaptıkları köğük, sözcük değiş-tokuşları, değişimleri bir yana) bir birlik (bağıntı), bir özdeşlik göremeyiz yine. Cemal Süreya'da, ressamcasına görsel imajlar çoğunluktadır. Örneğin, Sezai Karakoç'da, bir düş kamerasıyla çekilmiş izlenimini veren imajlar (bana yakın biraz bu) daha başattır. Örneğin, İlhan Berk'de, bir kelimenin laflarıyla örülmüş imajlar dikkati çeker. Örneğin, Edip Cansever'de, keçi boynuzu tadında bir aşağı bir yukarı imajlar vardır. ” (s.9)

“İmdi, sadece 1955-58 yılları arasında şiir oynadıkları gerekçesiyle, Orhan Veliler'den ayırırlar gerekçesiyle, bu ozanları, aynı bir Futbol Takımı'ndan saymak mümkün değildir diyorum ben. Yukarki paragraflarda ortaya koymıya çalıştığım doğrulara dayanarak, bir Futbol Takımı kavramının doğru bulmadığımı söylüyorum. Bir değil, birçok İkinci Yeniler vardır. Şahıs şirketleri, menfaat grupları değil, birçok Şiir Fakülteleri vardır. Ben, bunu böyle biliyor, böyle anlıyor, böyle diyorum işte. ” (s.9)

Türeyen, Ayhan, “Bilgiden Öte”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.10, (tart.)

Yazı, Ece Ayhan'ın *Pazar Postası*'nın 30 Kasım 1958 tarihli 48. sayısında yayımlanan “Nereden de Andım Şimdi” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Ece Ayhan'ın İkinci Yeni şiir hareketi üzerine düşündükleri eleştirilmektedir. Ece Ayhan'ın "... bir değil birçok ikinci yeniler vardır. Şahıs şirketleri, menfaat grupları değil, birçok şiir fakülteleri vardır.” (s.10) şeklindeki düşüncelerinin gerçeği yansıtmadığını belirten yazar, İkinci Yeni için “İkinci yeni çok geniş, çok yaygın bir gelişmenin adı olmalıdır. Belki <<caractere>>i kadar geniş. Böyle anlaşılmalıdır İkinci yeni.” (s.10) denmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazar, Ece Ayhan'ın İkinci Yeni şiiri etrafında ortaya çıkan tartışmalarla, kendi şiirinin rahatça yerleştirdiğini ve İkinci Yeni'nin yarattığı ortamdan yararlandığını dile getirmektedir. Ece Ayhan'ın İlhan Berk, Sezai Karakoç ve Turgut Uyar hakkında ileri sürdüğü görüşlerin yanlış olduğunu savunan yazar, Türkiye’de saygı duyduğu tek bir ozanın bile olmadığını ifade etmektedir.

Uyar, Turgut, “Bir Yanıt”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.9, (tart.)

Yazı, Necdet Eruygur'un *Yeni Ufuklar* dergisinin Eylül-Ekim 1958 tarihli 76-77. sayısında yayımlanan “İkinci Yeniler” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Necdet Eruygur'un yeni olandan yana olduğunu, Orhan Veli kuşağına karşı çıkan İkinci Yenileri umutla, sevgiyle izlediğini ifade ettiğini ve “İkinci yeni'nin eksik, yavansız bir fikri, bir temeli, yalınç anlayışı ile bir felsefesi olmayan bir kıpırdanış” (s.9) şeklinde değerlendirdiğini dile getirmektedir. Yazar, ayrıca, Necdet Eruygur'un 20 Nisan 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 16. Sayısında yayımlanan “Eskilerle Barışalım” adlı yazısındaki görüşlerini eleştirdiğini ifade etmektedir. Necdet Eruygur'un çelişik ifadeler kullandığına dikkat çeken yazar, “... anlatım güçlüğüne veya değişikliğinin İkinci yeni'yi yapan özelliklerden biri olduğunu fark etmiyor mu? Kaldı ki, bu akımın hiçbir ozanı, hiçbir yazarı, <<anlık izlenimlerden ve kişi psikolojisinden>> üzerinde durarak söz etmediğine göre, bu nitelikleri, ikinci yeni'nin tek özelliği, tek zaafı gibi anlamayı nereden çıkarıyor? <<Anlık izlenimleri

haydi bir yana itelim; ama kişi psikolojisini bilmek başka şey, biliyorum sanmak ise daha başka bir şeydir. İşte İkinci yeniler, yeni olabilmek, fakat bazı şeyleri bilmeden veya kulaktan dolma olarak ortaya atılmışa benziyor.>> sözlerini, böyle kanıtsız, ispatsız kaldıkça nasıl ciddiye alabiliriz?” (s.9) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Yazar, Necdet Eruygur’un “Eskilerle Barışalım” adlı yazısından eskileri küçümseyelim diye bir sonuç çıkardığını belirterek; esasında eskileri küçümsemediğini, tersine eskilere gelenek adına sahip çıktığını vurgulamaktadır. “... benim niyetim eskiyi küçümsemek değil, tersine, bu <<eskiyi küçümseme>> geleneğine karşı durmaktı. İkinci Yeni’nin, şiirimizin kaynaklarına, geleneğinin sağlam olan yönüne pek yakın durduğunu düşündüğüm için <<barışalım>> dedim.” (s.9)

Uyar, Turgut, “Kısır Döngüde”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.9, (tart.)

Yazı, Memet Fuat’ın 8 Aralık 1958 tarihli *Yeditepe*’nin 167. sayısında yayımlanan “Yeniliğin Yasakları” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Özetle Memet Fuat, bu yazıda, her yeniliğin yasaklarla geldiğini, Hececilerin, Garip’in ve İkinci Yeni’nin birtakım yasaklamalar getirdiğini ifade etmektedir. Yazar da Memet Fuat’ın görüşlerine katıldığını belirterek “Sanat alanında her yenilik bir umuttur. Ama kendinden öncekilere ekleniyorsa, onları genişletiyorsa, ileri doğru çekiyorsa, sanatı daha bir güçlendiriyorsa başarıya erer. Yoksa bir yasağa karşı bir yasakla gelen yenilikler sanatın gidişini çelmelemekten başka bir işe yaramaz.” (s.9) demektedir.

Hızlan, Doğan, “Bir Anışın Düşündürdüğü”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.11, (tart.)

Yazı, Ece Ayhan’ın *Pazar Postası*’nın 30 Kasım 1958 tarihli 48. sayısında yayımlanan “Nereden de andım şimdi” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, “Bugünlerde de şiirimizde bir futbol takımından söz ediliyor.” (s.11) diyen Ayhan’ı şiiri futbol takımı ile bağdaştırmasını eleştirmektedir. Ece Ayhan’ın düşüncelerinin kişiyi çıkmaza götürdüğünü belirten yazar, söz konusu yazısında Edip

Cansever, İlhan Berk ve Orhan Veli üzerine yaptığı değerlendirmeleri eleştirmektedir. Ece Ayhan'ın kimi sözlerinin kapalı olduğunu ve tam anlaşılmadığını belirten yazar, “Cemal Süreya bir konuşmasında <<... bugün okulların dağıldığı yeni okulların esaslı bir şekilde kurulamadığı bir çağdayız. Her şair, ayrı bir şiir alanı bugün. Hepsinin demir gibi kişiliği var.>> diyordu. Doğru da söylüyordu. Son cümlesi doğruluktan biraz sapıyor. Ece Ayhan'ın İkinci Yeni yok, İkinci Yeniler var demesi buna yakın. Demir gibi kişiliğin (ki ülkemizde böyle bir kişilikten söz edilemez) sanatçı etkilerine kapanması yönünden zararlı buluyorum. Ben de Futbol Takımını kabul etmiyorum, olsa olsa bir Voleybol takımından söz açmak gerekir, ancak o zaman oyuncular birbirinin yerinde oynayabilirler. Belki <<demir gibi kişiliğe>> aykırı ama edebiyatımızdaki geleneklere, tarihsel gerçeğe daha yakın bir yargı. ” (s.11) şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “‘Anlam’ Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.14-16, (tart.)

Yazıda, Oktay Rifat'ın *Yeditepe* dergisinin 8 Aralık 1958 tarihli 167. sayısında yayımlanan bir yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Oktay Rifat'ın Cenab Şahabettin'in “saat-i semenfâm-yasemin renkli saatler” şeklindeki tamlamasının yanlış olmadığını savunduğunu, kendisini eleştirenlere “... bu tamlamanın anlamsız gibi görünen ama gerçekte sevdâ ile geçen hoş saatleri anlatan bir geçi <<mecaz>>”(s.14) olarak taçıkladığını belirtmektedir. Yazar, Rifat'ın söz konusu yazısında tamlamanın kullanıldığı “Terâne-yi Meh-tâb” adlı şiiri okumadığını, tamlama yorumunun yanlış olduğunu ve Cenab Şahabettin'in söz konusu şiirde sevgiliyle vakit geçiremediğinden yakındığını ifade etmektedir. Yazının devamında, Oktay Rifat'ın “kendisi gibi yeni şiiri deneyen” (s.14) İlhan Berk ile alay ettiğini ifade eden yazar, Oktay Rifat'ın bu yöndeki eleştirisini yanıtlamaktadır.

Tekin, Talât, “Tilcikli Türkçe”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.11, (tart.)

Yazıda, aşırıya gidildiği savunulan Öz Türkçecilik anlayışı eleştirilmektedir. Cumhuriyet dönemiyle, Eleştirmen Türkçesi, Mahkeme Türkçesi, Sevgili Türkçesi

gibi pek çok Türkçenin ortaya çıktığını savunan yazar, dilde sadeleşmeyi benimsediğini; ancak özleşme tutumlarında aşırıya gidildiğini belirtmektedir. Bazı yazarların kimi sözcüklerin Öz-Türkçe olmasına rağmen bunlara karşılık olabilecek yeni sözcükler ürettiklerini dile getiren yazar, bu tutumun Türkçeye zarar vereceği görüşünü dile getirmektedir: “Evet, araştırılırsa daha başka örnekler bulunabilir ama, şimdilik şu üç kelime de iddiamızı ispata yeter. Türkçeyi sadeleştirmek, halka mal olmamış yabancı asıllı kelimeleri dilden kovmak, hatta yalnız halka mal olmamışları değil bütün yabancı menşeli kelimeleri kapı dışarı etmek... Bunları anlarız: mutedil veya aşırı fakat iyi niyetli emel ve hareketlerdir bunlar. Fakat bütün gibi, başka gibi, gibi gibi saf kan Türkçe kelimeleri de değiştirmek istemek, dilden kovmağa kalkışmak... İşte bunu anlayamayız. Tasfiyeciliğin bu türlüüne dili geliştirmek değil, değiştirmek denir. Bile bile dili değiştirmek denir. Bile bile dili değiştirmeye kalkışmak ise, imkânsızlığı bir yana, kötü niyetlilerin işidir.” (s.10)

Cengiz, Halil Erdoğan, “Biraz ciddileşelim mi?”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.14, (tart.)

Yazıda, Talat Tekin’in, *Pazar Postası*’nın 11 Ocak 1959 tarihli 2. Sayısında yayımlanan “Tilcikli Türkçe” adlı yazısı eleştirilmektedir. “tüm” sözcüğünün Anadolu’nun pek çok yerinde kullanıldığını belirten yazar, Tekin’in “bütün” sözcüğünün atıldığı ve Türkçe tasfiyeciliğinin başladığı yönündeki görüşlerini eleştirmektedir. Tekin’in Türkçe sözcüklerin neler olduğunu bilmediğini, dil konularını kötü niyetlilikle açıkladığını belirten yazar, Tekin’den ciddi yazılar yazmasını istemektedir.

Tekin, Talât, “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.16, (tart.)

Yazı, Halil Erdoğan Cengiz’in 11 Ocak 1959 tarihli *Pazar Postası*’nda 2. sayısında yayımlanan “Anlam Üzerine” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Türkçede tasfiyecilik adına bazı sözcüklerin Türkçe olmaması nedeniyle atılarak yerine ölü kelimelerin konulmaya çalışılmasını eleştirmektedir. Halil Erdoğan Cengiz’in söz konusu yazısında “şey” yerine “nen”, “şiiir” yerine “yır”, “sahip” yerine “ıssı”, “akıl” yerine “us” kullanıldığını belirtmektedir. Halil Erdoğan

Cengiz'in kullandığı sözcüklerin ölü olduklarını savunan yazar, bazı sözcüklerin yabancı kökenli bile olsa Türkçeye mal olduğu için kullanılması gerektiğini dile getirmektedir. Yazar, kimi sözcüklerin atılmasıyla beraberinde kullanılan deyimlerin de atılması gerektiği sonucunu doğuracağını belirtmektedir.

Tekin, Talât, “Tasfiyeciliğin Sınırları”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13, (tart.)

Yazı, Halil Erdoğan Cengiz'in *Pazar Postası*'nın 15 Mart 1959 tarihli 4. sayısında yayımlanan “Biraz Ciddileşelim mi?” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, kendisinin *Pazar Postası*'nın 11 Ocak 1959 tarihli 2. sayısında yayımlanan “Tilcikli Türkçe” adlı yazısında, aşırı tasfiyecilerin Türkçeye mal olmuş sözcükleri dilden attıklarını, bunu yapanların iyi niyet sahibi olduklarını; ancak bilgisizlik sonucunda böyle bir tutum içine girdiklerini belirttiğini dile getirerek Halil Erdoğan Cengiz'in söz konusu yazısındaki eleştirileri yanıtlamaktadır. Yazar, Halil Erdoğan Cengiz'in dil konusunda kötü niyetli olmadığını; ancak görüşleriyle demagoji yaptığını, kendisiyle eğlendiğini ve üslubunu onaylamadığını dile getirmektedir. Ayrıca yazıda, Halil Erdoğan Cengiz'in kimi sözcükler için öne sürdüğü anlamsal, yapısal ve kökensel çözümlemelerin yanlış olduğu vurgulanmaktadır.

Naci, Fethi, “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.9-16, (tart.)

Yazıda, Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam* adlı romanının incelenmesine ve değerlendirmesine yer verilmektedir. Yazar, *Aylak Adam*'ın Lermantov'un romanını hatırlattığını, hem Türk hem de batı edebiyatlarında sık işlenen bir konuyu işlediğini belirtmektedir. Romanın okuyucuyu şaşırtacak kadar ustaca yazıldığını dile getiren yazar, “zamanın kahramanı” (s.9) örneğini yansıttığını ifade etmektedir. Romanın üslubunun orijinal olduğunu vurgulayan yazar, Atılgan'ın söz konusu romanında dilini ustaca kullandığını belirtmektedir. Romanda, yer yer göze çarpan dil, anlatım ve mantık yanlışları olduğunu anlatan yazar, bu yanlışlarla ilgili örneklerle de yer vermektedir. Romanın genç aydın tipini yansıttığını ifade eden yazar, romancının yer yer araya girdiğini de dile getirmektedir.

Son olarak, romanın bildirisi üzerinde duran yazar, *Aylak Adam* romanında kahramanın kurtuluşuna yer verilmediğini; böylelikle okuyucuya roman üzerinde düşünme olanağının verildiğini dile getirmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.11-16, (tart.)

Yazı, yazarın Talat Tekin ile yaptığı tartışmalar üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Talat Tekin’in “denli” ve “tüm” sözcüklerinin anlamlarını bilmediğini, bilmediği bir şeyi öğretmeye kalkıştığını; “denli” sözcüğünü Ataç’ın kullandığını ve bu sözcüğün “gibi” anlamına değil de “kadar” anlamına geldiğini vurgulamaktadır. Talat Tekin’in “denli” sözcüğünü “gibi” anlamında algılayarak “gibi” yerine “kadar”ın kullanılmasını dilde tasfiyecilik olarak değerlendirdiğini belirten yazar, “denli” sözcüğünü kimi yazarların “gibi” anlamında kullanarak Tekin’i haklı kıldıklarını ifade etmektedir. Dil konularında yanılmanın mümkün olabileceğini, Ahmet Cevat Emre’nin de yanıldığını belirten yazar, tartışmaya konu olan çeşitli sözcüklerin “Tarama Sözlüğü”ndeki anlamlarına da yer vermektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Kimi Bilir”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.16, (tart.)

Yazı, 3 Mayıs 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 10. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. “tüm” ve “bütün” sözcüklerinin anlamsal ve kökensel araştırmalarını sürdüren yazar, Talât Tekin’in kendisini kötü niyetlilikle suçladığını, Talat Tekin’den hesap sormayacağını ve her insanın yanılmasının mümkün olduğunu dile getirmektedir. Yazar, Talât Tekin’in yanıldığını savunarak 22 mart 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 5. sayısında yayımlanan “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler” başlıklı yazısında ileri sürdüğü görüşleri yanıtlayacağını dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Aylak Adam Romanı Üzerine Tartışma”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12, (tart.)

Yazı, Fethi Naci’nin *Pazar Postası*’nın 5 Nisan 1959 tarihli 7. sayısında yayımlanan “Aylak Adam Üzerine: Zamanımızın Kahramanı” adlı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Fethi Naci’nin, *Aylak Adam*’ın bunalan aydın tipinin

örneği olduğunu ifade ettiğini; ancak *Aylak Adam*’ın “... Bilinçaltı komplekslerinin güdüsü ile sürten tipik bir hasta” (s.12) olduğunu belirtmektedir. Fethi Naci’nin Yusuf Atılgan’ın romanını yanlış teşhislerle değerlendirdiğini belirterek, çeşitli alıntılarla roman kahramanının bunalan aydın tipinin örneği olmadığını, salt bilinçaltı dürtüleriyle hareket ettiğini dile getirmektedir. Ayrıca yazar, Fethi Naci’nin romanı kusursuz olarak değerlendirdiğini; ancak bu görüşe katılmanın mümkün olmadığını vurgulamaktadır.

Uyar, Turgut, “Yasaklar Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.9, (tart.)

Yazı, Memet Fuat’ın 5 Ocak 1959 tarihli *Yeditepe* dergisinin 494. sayısında yayımlanan “Yeni Şiir Anlamak”, *Yeditepe*’nin 157. sayısında yayımlanan “Yeniliğin Yasakları” ve yine *Yeditepe*’nin 15 Nisan 1959 tarihli 1. sayısında yayımlanan “Gene Yeniliğin Yasakları” başlıkları altında çıkan yazıları üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Memet Fuat’ın söz konusu yazılarını, kendisinin 21 Aralık 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 51. sayısında çıkan “Kısır Döngüde” başlığı altında ele alınan görüşlerini eletirdiğini çeşitli alıntılarla ifade etmektedir. Yazar, “Kısır Döngüde” adlı yazıdan Memet Fuat’ın, kendisini yeni şiirin karşısında gördüğü ve kendisine kızıldığı şeklinde sonuçlar çıkardığını dile getirmektedir. Memet Fuat’a yeniliğin karşısında olduğu anlamında bir şeyler söylemediğini, aslında Memet Fuat için yeniliğin karşısında olmaktan korktuğunu dile getirdiğini belirten yazar, Memet Fuat’a kızmadığını ifade etmektedir.

Yazar, “Kısır Döngüde” adlı yazısında, her yeniliğin yasakları getirdiğini, Memet Fuat’ın yenilikte yasak olmamalı şeklinde bir edayla görüşlerini ifade ettiğini dile getirdiğini belirtmektedir. Yazara göre, yasağı olmayan yenilik olamaz. Yazar, Memet Fuat’ın Hececiler ve Orhan Veli arasında şiirin politika ile yürümesi yönünde bir görüş savunduğunu; söz konusu görüşün zayıf, Türk şiirine aykırı bir çıkış olduğunu ifade etmektedir.

Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.13, (tart.)

Yazı, Halil Erdoğan Cengiz'in 3 Mayıs 1959 tarihli *Pazar Postası*'nın 10. Sayısında yayımlanan "Kimi Bilir" başlıklı yazı nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Halil Erdoğan Cengiz'in tartışmayı "bilirim-bilmezsin"e döktüğünü, bunun tartışma âdabına aykırı olduğunu belirtmektedir. Yazar, "denli", "gibi", "tüm", "bütün" sözcükleri etrafında gelişen tartışmayı yalnızca okur için yanıtlayacağını dile getirmektedir. Özdemir Nutku'nun "Türk Dili" dergisinin 1 Nisan 1959 tarihli sayısında, "denli"yi "gibi" anlamında kullandığını, bunun Türkçedeki "gibi" sözcüğünün atılmak istendiği yönünde görüş belirttiğini ifade eden yazar, "gibi" ve "denli" sözcüklerinin hiçbir zaman aynı anlama geldiğini savunduğunu dile getirmektedir.

Yazar, Cengiz'in "tüm" sözcüğünü Kastamonu ve Tosya ağızlarından getirmek istediğini, bunun yerine Türkçede kullanılan "bütün" sözcüğünü tasfiye etmek istediği görüşünü dile getirmektedir. Cengiz'in verdiği örneklerin yanlış olduğunu dile getiren yazar, Cengiz'i kötü niyetli olmakla suçlamadığını belirtmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, "Geceleri Okumayınız", *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.14, (tart.)

Yazı, Talât Tekin'in yazılarına yanıt niteliğindedir. Yazar, Talât Tekin'in devrimci olarak geçindiğini, Ankara'da başka İstanbul'da başka konuştuğunu ve aklen özürlü olduğunu savunmaktadır. Özleştirmecilikte, Peyami Safa, Ahmet Cevat Emre gibi yazarların farklı görüşlerinin olduğunu belirten yazar, "tüm" sözcüğünü kullanan herkesi kötü niyetli olmakla suçladığını iddia ettiği Talât Tekin'in Türk Dil Kurumu'nun "tümdengelim" ve "tümevarım" gibi sözcüklerden haberinin olmadığını ileri sürmektedir. Yazar, özleştirme hareketini benimsediğini; ancak farklı yakıştırmalara karşı duramayacağını ifade ederek, önemli olanın bu konudaki ilkeleri kabul etmek olduğunu dile getirmektedir.

Yazar, Talât Tekin'in *Pazar Postası*'nın 22 Mart 1959 tarihli 5. sayısında yayımlanan "Dil Konuları: Hortlak Kelimeler" ve 29 Mart 1959 tarihli 6. sayısında yayımlanan "Tasfiyeciliğin Sınırları" adlı yazılarında, kendisini "a) Demagoji yapan bir kişi, b) Aşırı tasfiyeci, c) Talat Tekin'in takıldığı öztürkçeci şair ve yazarların savunucusu, ç) Yazı dilini Tosya ve Kastamonu ağızına göre yeniden kurmak isteyen

garip bir yaratık, d) Bir ölü hortlaticısı.” (s.14) şeklinde suçlandığını ifade ederek, bu suçlamalara yanıt vermektedir. Yazar, yanıtlarında, demagoji yapanın Talât Tekin olduğunu, tasfiyeciliğin suç olmadığını ve “us” sözcüğü ile kurulan pek çok deyim olduğunu, kimsenin savunucusu olmadığını, Tosya ve Kastamonu ağzına göre başka bir yazı dili kurmak gibi bir amacının olmadığını, ölüleri hortlatmadığını dile getirmektedir.

Tekin, Talât, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.12, (tart.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 31 Mayıs 1959 tarihli *Pazar Postası*’nın 14. sayısında yayımlanan “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet” adlı yazının devamıdır. Yazar, bazı sözcüklerin Türkçe olduğunu bile bile onları dilden atmanın tasfiyecilik olduğunu, bunu Halil Erdoğan Cengiz’e sorduğunu; ancak Halil Erdoğan Cengiz’in yazılarında bu soruyu yanıtlamaktan kaçındığını dile getirmektedir. Yazar, Cengiz’in kendisine çeşitli yakıştırmalarda bulunduğunu belirterek söz konusu yakıştırmaların bayat birer nükteden ibaret olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Cengiz’in yazılarında kendisini övdüğünü; ama sorulan sorulara yanıt vermekten sürekli kaçındığını dile getirmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Geceleri Okumayınız”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.13, (tart.)

Yazıda, Talât Tekin’in *Pazar Postası*’nda yayımlanan kimi yazılarında ifade ettiği kelime hortlatılması yönündeki görüşleri eleştirilmektedir. Yazar, Talât Tekin’in ‘hortlak’ sözcüğüyle çocukları korkutmak istediğini, *Pazar Postası*’nda devrim konularıyla ilgili yazılar yazmasına rağmen *Pazar Postası*’nı tasfiyeci bir dergi olmakla suçladığını belirterek *Pazar Postası*’nda yazdığı için tasfiyeci sayılması gerektiğini dile getirmektedir. Kendisinin Nurullah Ataç’ın değil, Sadri Maksudi’nin izinden gittiğini belirten yazar, Talât Tekin’in alay ettiği sözcüklere kendi yazılarında yer verdiği için çelişkiye düştüğünü vurgulamaktadır.

Ceyhun, Demirtaş, “Aylak Adam”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.13, (tart.)

Yazıda, Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam* adlı romanına ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Can Yücel ve Fethi Naci'nin romanı, psikolojik bir roman olduğu yönünde değerlendirdiklerini belirten yazar, psikolojik romanların kişilerin psikolojik durumlarını saptamakla yetinmemesi gerektiğini ifade etmektedir. Kişisel psikolojinin ikiye ayrılması gerektiğini dile getiren yazar, özel ya da kişisel psikolojiden söz ettiğini belirtmektedir. Yüzara, toplum psikolojisi olan psikoloji dışında kişisel psikolojinin “Özel Kişisel Psikoloji” ve “Genel Kişisel Psikoloji” şeklinde iki başlık altında incelenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Romancıların Türkiye’de bazı kişisel özellikleri genelleştirdiklerini ve *Aylak Adam*’da da özel kişisel psikolojiye yer verilmediğini şu şekilde dile getirmektedir: “Psikolojik ayırım yapmanın gerekliliğini düşündüm. Bakıyorsunuz Yusuf Atılgan çok güzel psikolojik saptamalar yapmış. Yalnız etkisiz kalıyor. Olsa olsa şaşırtıcı oluyor. Ötesi yok.” (s.13)

“Özel kişisel psikoloji dediğim psikolojik durum her kişinin kendine özgü durumudur. Bizim yazarların, psikolojik roman-hikâye orijinal birtakım psikolojik durumları saptamak. Bu, ne tek başına kişiyi çözümlemeğe, ne de toplumsal kişiyi (tipikleştirilmiş kişi demektense kişi demeyi yeğ tutuyorum.) çözümlemeğe yetmiyor. Yapıtları karanlıklaştırıyor, amaçlarından uzaklaştırıyor, enezleştiriyor. Bu türlü saptamaları da yadsımıyorum., gereklidir bir kişinin bütünlüğünü vermekte. Küçümsemiyorum hiçbir zaman. Yalnız bizdeki psikolojik hikâye-roman anlayışının bundan öte olmamasının yanlışlığını söylüyorum.” (s.13)

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası'nın elde bulunan tüm sayılarında yaptığımız inceleme sonucunda 24 tartışma yapıldığını saptamış bulunmaktayız. Bu tartışmalar edebiyat, dil ve tiyatro konuları üstünedir. Edebiyat türleri içinde değerlendirildiğinde yapılan tartışmaların geneli şiir üzerine yapılmıştır. Şiir üzerine yapılan ve iki yıla yakın süren esas tartışma konusu ise İkinci Yeni hareketi ve şiiridir.

Pazar Postası'nda yapılan tartışmalar belirli bir kronolojik sıraya göre yayımlanmamıştır. *Pazar Postası*'nın 1956 yılından sonraki yayımlarında,

çoğunlukla tartışmalar iç içe geçmiş ve değişik sayfalarda yayımlanmıştır. Bu arada, *Pazar Postası* gazetesi idaresinin tartışmaları alevlendirmeye yönelik çabalarının olduğunu da belirtmekte yarar vardır.

Pazar Postası'nda yapılan ilk tartışma, Abdülhak Hâmid'in "Şâir-i Âzam" olarak değerlendirilmesi üzerine yapılmıştır. Bu tartışma, Cahit Külebi'nin *Türk Dili* ve Munis Faik Ozansoy'un *Hisar* dergilerinde kaleme aldıkları yazılar üzerine ortaya çıkmıştır. *Pazar Postası* sayfalarında ise, C. Kazar ve Baki Kurtuluş kimi yazılarıyla tartışmaya katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan ikinci tartışma, Vedat Günyol'un Nurullah Ataç'ı eleştirmeciliği ve kimi kişisel yönleriyle eleştirmesi üzerine yapılmıştır. Bu tartışmaya, Nurullah Ataç, Sami Çelenk ve Muzaffer Erdost *Pazar Postası*'ndaki kimi yazılarıyla katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan üçüncü tartışma, Metin And'ın *Forum* dergisinde yaptığı bir eleştirmede istatistiksel yöntemleri kullanması üzerine, Orhan Duru'nun *Pazar Postası* gazetesinde bir eleştiri yazısı kaleme alması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışmaya, Metin And ve Orhan Duru'nun yanı sıra Muzaffer Erdost, Ahmet Oktay ve Tevfik Çavdar kimi yazılarıyla katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan dördüncü tartışma, Muzaffer Erdost'un Yaşar Nabi Nayır'ın Varlık Yayınları'nın sahibi olarak yazarların hakkını ödemediği ve yazarları sömürdüğünü ileri sürmesi üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Nurullah Ataç ve Muzaffer Erdost arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan beşinci tartışma, Muzaffer Erdost'un Paolo Levi'nin *Trafik Cezası* adlı oyunu hakkında kimi değerlendirmeler yapması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Güner Sümer ve Muzaffer Erdost arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan altıncı tartışma, A. Rıza Yalt'ın, Besim Atalay'ın yaptığı Kuran tercümesinde aynı anlama gelen kimi Öz Türkçe ve yabancı sözcükleri bir arada kullanması üzerine kaleme aldığı yazı nedeniyle ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Besim Atalay ve A. Rıza Yalt arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan yedinci tartışma, Orhan Duru'nun Yeditepe Yayınları arasında çıkacak olan şiir antolojisinin ticari amaçlarla hazırlandığını ileri

sürmesi üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Konur Ertop ve Orhan Duru arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan sekizinci tartışma, Özdemir Nutku'nun tiyatro oyuncularının sahnede seslerini kullanmaları hakkında kaleme aldığı yazısı üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Erol Aksoy ve Özdemir Nutku arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan dokuzuncu tartışma, Cemal Süreya'nın, Muzaffer Buyrukçu'nun öykülerindeki kişilerin canlı kişiler olduğunu savunması üzerine ortaya çıkmıştır. Tartışmaya Cemal Süreya'nın yanı sıra, Erdal Öz ve Asaf Çiyiltepe katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan onuncu tartışma, Orhan Asena'nın Devlet Tiyatrosu sahnelerinde temsil edilen *Korku* adlı piyesinin temsil edilmesi üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışmaya, Güner Sümer ve Özdemir Nutku katılmışlardır. İmzasız olarak çıkan bir yazıda da tartışmalar söz konusu edilmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan on birinci tartışma, Güner Sümer'in Eugene O'Neill'in tiyatro eserlerini inceleyen bir yazısı üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışmaya, Güner Sümer'in yanı sıra, Özdemir Nutku, Erol Aksoy ve Mehmet Sel katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan on ikinci tartışma, yazarın işçi olup olmadığı konusu üzerine ortaya çıkmıştır. Tartışmanın nedeni, Nurullah Ataç'ın *Varlık* dergisinde bu konuyu sorgulayan bir yazı dizisi yayımlamasıdır. *Pazar Postası* sayfalarından ise, tartışmaya, Can Yücel, Ömer Atılâ Sav ve Hüseyin Cöntürk katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan on üçüncü tartışma, Erol Aksoy ve Musikâr Alp arasında yapılan Üniversiteler Tiyatroları konusunu içermektedir.

Pazar Postası'nda yapılan on dördüncü tartışma, Vedat Üretürk'ün kimi eleştirmenlerin kullandıkları terminolojik dil nedeniyle anlaşılamadığını savunması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Vedat Üretürk ile Hüseyin Cöntürk arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan on beşinci tartışma, Orhan Duru'nun sanatın gerekirci yasalarının olduğunu anlatan yazı dizisinin yayımlanması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Orhan Duru ve Tevfik Çavdar arasında gerçekleşmiştir.

Pazar Postası'nda yapılan on altıncı tartışma, Cemal Süreya ve Attilâ İlhan arasında Sosyal Realizm ve Mavi hareketiyle ilgilidir.

Pazar Postası'nda yapılan on yedinci tartışma, Güner Sümer, Erol Aksoy ve Ercüment Gençler arasında, Eugene Ionesco üzerine ortaya çıkmıştır.

Pazar Postası'nda yapılan on sekizinci tartışma, Sezai Karakoç'un, bir yazı dizisi halinde kaleme aldığı ve Edip Cansever'in *Yerçekimli Karanfil* adlı eserindeki şiirlerinin Materyalist şiirler olduğunu savunması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışmaya Sezai Karakoç'un yanı sıra, Ülkü Tamer, Asım Bezirci, Cemal Süreya, Hüseyin Cöntürk ve Metin And katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan on dokuzuncu tartışma, günlük türünün nitelikleri üzerinedir. Bu tartışmaya Ümit Ölmez, Tevfik Çavdar, Mustafa Şerif Onaran ve Demirtaş Ceyhun katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan yirminci tartışma, öyküde ve sanatta gerçeklik konusunu içermektedir. Bu tartışmaya, Fethi Naci, Mustafa Şerif Onaran, Tektaş Ağaoğlu ve Muvaffak Şeref kimi yazılarıyla katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan yirmi birinci tartışma, doğruluk ve batıllık konusunu içermektedir. Bu tartışmaya, Aziz Nesin, Vedat Üretürk ve Halûk Oğuz katılmışlardır.

Pazar Postası'nda yapılan yirmi ikinci tartışma, Öz Türkçecilik konusunda Talât Tekin ve Halil Erdoğan Cengiz arasında geçen ve hakaret boyutlarına varan tartışmadır.

Pazar Postası'nda yapılan son tartışma ise, Fethi Naci'nin Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam* adlı romanı hakkında bir değerlendirme yazısı kaleme alması üzerine ortaya çıkmıştır. Bu tartışma, Fethi Naci'nin yanı sıra Muzaffer Erdost ve Demirtaş Ceyhun arasında gerçekleşmiştir.

Yukarıda numaralandırarak vermediğimiz; ancak *Pazar Postası*'nın tartışma helezonları düşünüldüğünde merkeze oturan esas tartışması, İkinci Yeni hareketi ve şiiri konusunu içermektedir. İkinci Yeni tartışmaları, Muzaffer Erdost'un 1956 yılının sonlarına doğru açıkça yeni bir şiirin geldiğini savunması üzerine ortaya çıkmış ve *Pazar Postası*'nın yayımının sona erdiği 1959 yılının ortalarına kadar sürmüştür. İkinci Yeni Tartışmaları olarak adlandırdığımız bu tartışmaya, *Pazar Postası* sayfalarından Muzaffer Erdost'un yanı sıra, Can Yücel, Engin Günçe, Attilâ

İlhan, Demir Özlü, Ahmet Oktay, Asaf Çiyiltepe, Aydın Varda, Hüseyin Cöntürk, Ece Ayhan, Tefik Çavdar, Berin Taşan, Yahya Bozbekiroğlu, Ünal Kocataş, Orhan Duru, Redif, Ayhan Türeyen, Turgut Uyar ve Doğan Hızlan kimi yazılarıyla katılmışlardır. Ancak türsel olarak sınıflandırmamızda, kimi İkinci Yeni şiiri ile ilgili deneme, makale, mektup gibi türleri bu bölümde vermediğimiz için tartışmada, tartışma türü dışında yazı yazan yazarları adı geçen isimler arasında saymadık.

Pazar Postası'nın Türk edebiyatında önemli bir yere sahip olmasının esas nedeni, gazete sayfalarında aylarca hatta yıllarca süren tartışmaların yayımlanmış olmasıdır. Bu tartışmalar içinde, İkinci Yeni tartışmalarının ne kadar önemli olduğu ortadadır.

C. 3. 6. Soruşturma

İsimsiz, “Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.7-11, (sor.)

Pazar Postası, ilk defa bu tarihte ve sayıda soruşturma açmaktadır. Soruşturmanın sorusu şu şekildedir:

“İki yıldır ülkemizde çeşitli dergi ve kurumlar sanat fikir eserlerine armağan yahut ödül vermektedir. Bu armağan ve ödüllerin:

- I – a) Faydası oldu
- b) Zararı oldu
- c) Hiçbir şeyi değiştirmede

II – Niye” (s.7)

Bu soruşturmaya Salim Şengil, Güner Sümer, Orhan Duru, İlhami Soysal, M. Sünullah Arısoy katılmışlardır. Verilen yanıtlar şu şekildedir:

Salim Şengil, ödüllerin faydalı olduğunu belirtmekte; ancak jürinin yetersiz olduğunu, en iyi eserin seçilmediğini dile getirmektedir.

Güner Sümer, ödüllerin faydalı olmadığını savunmakta, ancak verilen ödüllerin yenilere değil, eskilere verildiğini dile getirmektedir.

Orhan Duru, ödüllerin faydalı olduğunu savunmakta; ancak ödüllerin dağıtılışında bir isabet olmadığını dile getirmektedir.

İlhami Soysal, ödüllerin faydalı olmadığını savunmakla beraber, Sanat dergisinin ve sanatçıları birbirine düşürdüğünü dile getirmektedir.

M. Sünnullah Arısoy, ödüllerin faydalı ve gerekli olduğunu savunmakta; ancak amacına ulaşmadığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Geçen yıl için soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.6-11, (sor.)

Soruşturmada, yazar ve şairlere “1- Geçirdiğimiz 1956 yılında Türk edebiyatına ve sanatına en çok hizmet eden dört imza sayar mısınız? 2- Geçirdiğimiz 1956 yılında Türk edebiyatına ve sanatına kazandırılmış en iyi dört eser (kitap şart değil) sizce hangisidir?” (s.6) soruları yöneltilmiştir. Soruşturmaya, Tevfik Akdağ, Oğuz Arıkanlı, Ece Ayhan, İlhan Berk, Tevfik Çavdar, Orhan Çetinkaya, Orhan Duru, Ergin Günçe, Özdemir Nutku, Erdal Öz, Şükran Özkutlu, Yılmaz Pütün, İlhami Soysal, Güner Sümer, Kemal Şenadam, Turgut Uyar, Halim Ünsal, Can Yücel ve Nihat Ziyalan yanıtlarıyla katılmışlardır.

İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.6-7-10-11, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nda İkinci Yeni hakkında yapılmış ünlü soruşturmadan ibarettir. Söz konusu soruşturmaya katılan şairlere şu sorular yöneltilmektedir:

“1- <İkinci yeni>> diye adlandırabileceğimiz şiiri, toplum sorunları arasında değerlendirenler ona <<faydasız şiir>> diyorlar. Bu şiir sizce faydasız mıdır? Faydalı ise bunu nasıl açıklarsınız?

2- Sizce bu şiir:

a) Toplumsal bir kaygı ile mi?

b) Şiirimizin içine düştüğü bir bunalımın itmesi ile mi?

c) Şiirimizin geçirdiği tabii bir evrimin sonu mu? ortaya çıkıyor. Her üç halde de, şiirin kelimeye dayanmasını ne dereceye kadar iyi karşılıyorsunuz?

3- Yazdığımız şiirlerin başı boş bir şiir olduğunu söyleyebilir misiniz? Başboş bir şiir değilse tutumunuz nedir? Bu şiirle ne yapmak istiyorsunuz?

4- İkinci yeni bir şey söylemeyen, daha doğrusu anlamı rastlansal olacak, yani anlamı mısra, şiir kurulduktan sonra belirebilecek bir şiire doğru gidiyor mu? Böyle bir şiire gidip gitmemesi bir yana, siz bu tutumu nasıl karşılıyorsunuz?

5- Birinci sorumuzda toplum sorunları yönündeki bu şiirin faydası olmadığını sorduk. Bir de bu şiir başlangıçtan sonsuza giden şiiri etkileyecek, faydası olacak mıdır? Bu akım silinse bile onun üzerine kurulacak şiir, yeniye katılabilir mi?

6- Oktay Rıfat son çalışmalarıyla, kendi kuşak kendi yeniliği üzerine gelen bu ikinci yeniliğe katılabilir mi?” (s.6)

Soruşturma, *Pazar Postası*’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısı, 3 Şubat 1957 tarihli 6. sayısı, 10 Şubat 1957 tarihli 7. sayısı, 17 Şubat 1957 tarihli 8. sayısı ve 24 Şubat 1957 tarihli 9. sayısında yer almaktadır. Soruşturmaya, İlhan Berk, Tevfik Akdağ, Yılmaz Gruda, Edip Cansever, Ece Ayhan, Turgut Uyar, Özdemir Nutku, Nihat Ziyalan ve Ahmet Oktay yanıtlarıyla katılmışlardır.

Pazar Postası’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısında, soruşturmada sorulan sorulara, İlhan Berk, Yılmaz Gruda, Tevfik Akdağ, Edip Cansever ve Ece Ayhan yanıtlarıyla katılmışlardır.

İlhan Berk, soruşturmaya şöyle yanıt vermektedir:

“<<C’est l’irrational, magistrale de l’irrational dans tous les domaines de l’art, de la poeste, de la science>> Max ernst” (s.6)

“1- Tugut Uyar’ın, Cemal Süreya’nın, Edip Cansever’in, Tevfik Akdağ’ın, Ece Ayhan’ın, (Yılmaz Gruda, Ahmet Oktay’ın)

Şiirleri okunursa, ilk sorunluğun şiir adına,şiiri kurtarma adına olduğu görülür. Şu demektir bu: şiirin öğelerini, ilkelerini saptamak, kendi ilkelerinin dışındaki bütün öbür araçları atmak. Şiiri, şiir olarak ama bir şiir olarak düşünmek yani. İkinci yeni şiir, ilk bunu düşünüyor işte. Ben bundan daha da büyük bir sorunluluk bilmiyorum. En yüce asının, şiir için bu olduğu kanısındayım. Bu şimdiye değin böylesine düşünülmedi diyeceğim. Bu duyu, bir divan şiirimizde de var, varsa. Ozanın ilk işi bu olmalı derim: şiiri, şiir olmayan araçlardan sıyırmak, şiirin kendi niteliğini baş tacı etmek.”(s.6)

Şiir böylesine bir anlam edindi mi, yararlı şiirin ta kendisidir o.” (s.6)

“Ondan daha başka yararlık beklemek, şiiri şiir olarak düşünmemektir, o yüce silâhı, yadsımdır. Orhan Veli bu konuda, ilk kaba ayıklamayı yaptı. Katıksız şiiri vermeden de göçtü. İkinci yeninin ilk sorunu burada işte. Halis şiir. ” (s.6)

“Şiir bu niteliği bir edindi mi, silip atamayacağı pislik olamaz. Onun için şiir, her zaman, en büyük silâhtır dedim. Gene bunun için, bir şiir yazılmaya görsün, bu gördüğümüz acun var ya, değişir, nasıl bir acun olur, büyür nasıl anlatamam, diyorum. ” (s.6)

“Şimdi bu şiirin acunu daha bir büyüttüğünü görmüyor musunuz?” (s.6)

“II- Şiirimiz ilk, şiir olma yolunda. Bunun bir adı da, evrim belki. Bu evrimin tilciklere gelip dayanmasında, işe ilk oradan başlamasında niçin bir sakınca görmeli anlamıyorum. Tarancı’nın Dıranas’ın başlaması da böyle, denecek belki. Değil. Tilciği sevmekle başlamak başka, ona anlam vermek başka. Tilciği sevmek işin başı, ama anlam edindirmek büsbütün başka. Birincisi, her ozanın ilk bileceği uğraş gereği, ikincisi ozanlığın ta kendisi. İkinci yeninin tilcikle olan bağıntısı, anlam adına olanıdır. Yadırganışı da bundan.” (s.10)

“III- Ne başıboşluğunu ne tutumunu biliyorum. Ama şiir olduğunu, ilk kez, şiir olduğunu biliyorum. Bu yetmez mi? Dünyada bir şiir yazmaktan, onu gönlümüzce bulmaktan daha büyük bir şey yoktur. ” (s.10)

“IV- İkinci Yeni dediğimiz şiiri, yeni yapan ilkelerin başında, şiirin araçlarını saptadıktan sonra, bu dış yapısından sonra, iç ilkesi olarak öne sürdüğü nen, anlamın, şiirden çok nesre vergi olduğudur bence. Bu, bir nen dememek değildir ama. Her şair, şiir okuduktan, yani yazıldıktan sonra, bir nendir. Bu konuda ben, şimdiye değin şiirlerimde ne diyordumsa, gene onu diyorum. Aynı nene, öbür yüzlerinden bakıyorum, öbür yüzlerinin de olduğunu gördüm, o kadar.” (s.10)

“Anlama gelince, şimdiye değin anlamın bir yönü biliniyordu bizde; usa bağlı yönü.” (s.10)

“Oysa, şiirin en yüce ögesi, usu allak bullak etmesi, onu yıkmasıdır. Batı şiiri bir elli yıldır bu. Usa bağlı şiirin son yaratıcısı Valery idi. Mallarme, en büyüğüdür.” (s.10)

“Şimdi ise, Batı, yeni bir şiiri, Rimbaud’dan Lautreamont’dan gelen şiiri, o şiiri deniyor. Bunun şimdiden büyük ozanları bile var: T.S. Eliot, Ezra Pound, Dylan

Thomas. Fransa’da ise, şiir, Rimbaud’nın, bir onun bu, Apollinaire ile başladı. Eluard, Rne Char, Tristan Tzara, Henri Michaux’nun elinde yüceldi.” (s.10)

İkinci yeninin getirdiği şiir bu işte. Bunun okuyucusu yok henüz. Eleştirmeni ise hiç yok. Ama okuyucuyu, eleştirmeni, hele ikincisini, hep ozanlar getirmişlerdir. Gene onlardan beklemeli. Eleştirmeni eğitecekler ilkin, sonra bırakıverecekler. Onunla, eleştirmenle bu yeni dediğimiz şiir alışılır oluverecek, yani yadırgası kalkacak. İkinci yeni, eleştirmeni eğitme yolunda şimdi. Rimbud’yu, Dylan Thomas’ı sevdirecek, anlıyacaksınız.” (s.10)

“V- Şiir sanatı, kuruluşundan bu yana, iki büyük yol üzerinden gitti: biri, usa bağlı şiir: Sophokles’den Valery’ye değin olan; ikincisi: Rimbaud’dan, Rene Char’a, Dylan Thomas’a değin olan yeni yola bağlanmışa benziyor. Bu çağ, Homerosları verecek bir gün.” (s.10)

“Böylece, modern şiir Dante’nin, Viktor Hugo’nun oturduğu yere, onlarleyin güçlü ama başka bir yere oturacak. Bize düşen, buna var gücümüzle çalışmak. Şiirimizin Batı ile at başı gitmesi böyle olacak olsa. Bütün iş Batının şiir çizgisine katılabilmekte, o çizgiyi uzatmakta, ondan sonrası o vakit düşünülmeli. Bunun her şeyden önce, yeni bir dil yaratmaya bağlı olduğunu da söylemeliyim. Belki ilk bunu kurmak gerek. Rene Char’ı bu dille anlıyoruz çünkü” (s.10)

“Oktay Rifat’ın süveni yeni bir serüven kendisi için bizim için de yeni. Batı içinse eski bir serüven biliyorsunuz. Oktay Rifat, adlandırmıyor ama, bunun hiçbir önemi yok. Surrelisme bunun adı. Dediğim ikinci yol şiirine giden yolun ilk belirtisi. Bunu hemen bütün büyük uluslar geçirdi. Rimbaud’nın ışığını yamak için yapılıyordu. Batı bunu, özellikle Fransa, iyice yaşadı. Resimde şiirde bunun ustaları bile çıktı. Ama Batı, resimde şiirde şimdi yeni yönde, başta dediğim yönde. Oktay Rifat, çağdaş şiir düşünülürse bunun gerisinde kalmış görünüyor.” (s.10)

“İkinci Yeni, Oktay Rifat serüveninin yaşamadan, çağdaş şiirin çizgisinden işe başlar. Bunun için Oktay Rifat İkinci yeninin gerisinde. Ama onun çağdaşları düşünülürse, Oktay Rifat onların önündedir. Buna da sevinmek gerek. Oktay Rifat iyi bir ozandır.” (s.10)

Yılmaz Gruda, soruşturmaya şöyle yanıt vermektedir:

“1) Önce, ikinci-yeni ayrımına tutulduğumu belirteyim. Bir şiir, ya yenidir, ya eski! Sonra böylesi bir adlandırmayı gerektiren şiirler henüz <<bağır>> bir

durumda olmamakla beraber benim gördüğüm, bir kör kelimeler dizisi şiir olarak sunulmak isteniyor. Bu çabada <<immediate>> fayda, kelimeler arasındaki olanakları yeni ve <<rastlansal>> olmayan güzelliklere ulaştırabilmekle oranlıdır. Ne var ki, ben, her davranışın faydasını, değerini daha çok sonraki kuşaklar, ortamlar tanımlar (tayin eder), diyeceğim.”(s.6)

“2) Bu şiir, sorunun a, b, c bölümlerindeki <<mi?>>ler yüzünden doğmamıştır. Bir doğma vakıası olamaz da! Bu bir kaçıştır. Bu, bir yığın toplum sorunlarını açık-seçik söylemekten korkmaktır. Bu, birtakım doğruların gerektirdiği çalışmadan, davranıştan uzak kalmaktır.; yani <<aydınsal>> bir tembelliktir. Toplum kaygusu, şiirimizin içine düştüğü bunalımın itmesi, şiirimizin geçirdiği tabii evrimin sonucu olamaz bu şiir. Aksine, O. Veli, A. İlhan tutumlarının özeliliği olan <<espri>> tekerleme; <<kaçış, ağlamaklılık>> şiirinin ve özellikle bu şiirin dışında, daha bir topluma eğilmiş bir şiirdir gereken. Kaldı ki, ikinci yeniyi kurdukları söylenen kişilerden önce, usa aykırı, mısracı şiirler bir hayli yazıldı. Bu halde, denenmiş bir <<eski-yeni>> nin daha bir karmaşığının, olumsuzunun sözü ediliyor. - <<Şiirin kelimeye dayanması>> diye de bir şey düşünülemez. Şiir zaten kelimelerle söylenir.>>, ama rastlantı anlatımlara ulaşmak için değil.” (s.6-7)

“3- Şiirlerim başı-boş değillerdir. Amacım, bilimsel, dolayısıyla olumlu bir doğru üzerinde, şiirde yaratılan, yarattığım ya da yaratacağım olanaklarla kişilerin mutluluğu için <<bana-kadar>> ı yapabilmek, bu mutluluğa gidişi hızlandırabilmektir.” (s.79)

“4- Bence, ikinci yeni, kolaya, dolayısıyla iyi karşılamadığım <<suç>> bir yöne gidiyor. Suç’u doğuran birkaç sebep var. A)Halk. Bırakın halkı, aydınlar bile, O. Veli ile gelen şiire ısınmak üzereyken, böylesi, birbirile ilgisi olmayan mısralar içinde, kelimelere usu aşan deyimler yüklemeye çalışan bir tutum karşısında duraklıyacaktırlar. B) 1952 yılından bu yana şiirimizi birtakım molozlardan temizleme hareketi henüz son bulmamışken daha bir kolay söylenen bir şiirle başka türden molozlara fırsat vermek gibi bir durum yaratılıyor, ki şimdiden birkaç moloz adı verilebilir. C) Üçüncü olay da bazı şairlerin <<beraber>> gösterilmek. Örneğin, İ. Berk’in Te Daum’u ile Paul Klee’de Uyanmak ya da M şiiri arasında hiçbir yeni yön yok. Üstelik bu çabaya T. Akdağ’ın bir şiiriyle yaptığı <<iştirak>> kadar iştiraki yok. Diğer taraftan, C. Süreya, Edip Cansever bir E. Ayhan kadar kelimeci değiller.

Aksine toplum kaygıları, uslu kelime buluşları daha bir baskın- Bu şiir, eğer bir yere gidiyor denirse, suça gidiyor. Gereken şiiri geciktirmeye gidiyor.” (s.7-11)

“5- Bu sorunun cevabını, sonraki şartlar, oluşlar verecektir.” (s.11)

“6- Eserlerden, vakılardan yargılara varmamız gerektiğine göre O. Rıfat, <<Perçemli Sokak>> ile tükenişini ustaca örtmeğe çalışan bir şair rolündeydi. Beceremediği Chagall’cılığı gitmeden önce M. Cevdet’e asıl şiiri bir kere daha sormalıydı. İkinci yeniliğe katılamaz O. Rifat. İkinci yeni henüz genç, durulacaktır elbette!” (s.11)

Tevfik Akdağ, soruşturmaya şöyle yanıt vermektedir: “Sorulara bir arada cevap vermeyi uygun buluyorum. Çünkü bazıları (I, II, III soruları) pek birbirinden ayrı değiller” (s.7)

“Önce Muzaffer Erdost’un <<İkinci Yeni>> diye adlandırdığı son şiir akımının biçim-öz meselesi karşısındaki durumunu, dolayısıyla, anlamı tesadüfi olup olmaması konusunu ve toplumca sanat grafiğindeki yerini tesbit ederek, faydalı olup olmamasına geçebiliriz. Sonra da bu şiirin ortaya çıkış sebeplerini ve kalıcı, etkileyici durumu bulunup bulunamayacağını düşünebiliriz. ” (s.7)

“Yeni şiirin en önemli meselesi, öz-biçim konusunda kendini gösteriyor. Zaten diğer meseleler de buna bağlı ve bunun sonucu oluyor.” (s.7)

“Öz ve biçim, diğer sanatlarda olduğu gibi, şiirde de kaçınılmaz iki unsurdur. Ne özsüz biçim, ne biçimsiz öz düşünülemez. Her sanatta, anlatılan, söylenen bir şeyler vardır. Bunlar da, çeşitli araçları, çeşitli şekillerde kullanarak yapılır. Bunun dışında, başka türlü sanat düşünülemez ve olmaz. Yeni şiirde de öz vardır ve değişik biçimde anlatılmaktadır. ” (s.7)

“Muzaffer Erdost’un, yeni şiir için <<Bir şey söylemiyen, anlamı rastlansal olan şiir>> demesi, bence yanlıştır. Yani, mısra, şiir kurulduktan sonra belirebilecek bir anlam düşünülemez. Şiirin kurulmasına takaddüm eden en kısa anda veya kuruluş anında kaçınılmaz olarak bir öz düşünülmüş, tasarlanmıştır. Ancak bundan sonra bir şekil ortaya çıkabilir. Demek oluyor ki, önce bir öz vardır ve bu öz, şeklini getirir. Hiçbir zaman öz olmadan, bir düşünce olmadan şekil ortaya çıkamaz. Bunun başka türlü olmasının imkânı da yoktur. Anlam da, özün görünüşü, verilişidir. Eğer bir şiirde anlam varsa o şiirin bir özü var demektir. Ve bu hale göre, anlamı olan bir şiirin, özü de olacağından biçim kurulduktan sonra anlamın tesadüfi olarak meydana

gelmesi imkânsızdır. Muzaffer Erdost'u bu yanlış yargıya götüren sebep, bu şiirin bileşik özünden dolayı zor anlaşılır olması ve değişik sentaks üsulleri sebebiyle ilk bakışta kelime cambazlıkları gibi görünmesidir sanıyorum. ” (s.7)

“Şiirin, kelimeye dayanması da özü bırakması, özden uzaklaşması demek değildir. Kelimenin önemli bir anlatma aracı oluşu, şiirde özel bir durum kazanıyor. Bu da, şiirin, kelimeyle yapılan diğer sanatlarla göre, daha yoğun olmasından doğuyor. Diğer kelime sanatlarında, kelimeye yüklenen rolün ağırlık nisbeti yanında çok hafif kalır. İşte, bunun için, her zaman şiirin kelimeye dayanması, kelime üzerinde çok durulması gereklidir. Ve hep böyle olmuştur. Yalnız, kelime derken, onu, cümle dışında, anlama etkimiyen, anlamı kurmıyan soyut bir varlık olarak düşünemeyiz. Önce de söylediğimiz gibi, şiirin bir özü vardır. İşte, bu özü anlatan, onlara anlam veren kelimelerdir. Bu da, bir mısradan veya birkaç mısradan ibaret olan cümle içinde kelimelerin yan yana gelmesi sonucu olabilir. Fakat, bu yanyana gelişler çeşitli sebeplerle değişik şekiller gösterdiği için, şiirin anlamsız olduğu, kelime oyunu olduğu kanısına varılabilir. Örnek olarak, sentaksın değiştirilmesi sonucu, bütün kelimelerin yerinden oynaması, şiiri anlamsız gibi gösterebilir, bazı kelimelerin soyut olarak göze batırılmak istendiği sanılabilir. İkinci bir örnek olarak da, imajı gösterebiliriz. Asıl önemli ve tehlikeli olan budur. Şiiri, anlaşılması güç ve tuhaf sözler dizisi haline sokabilir. Örneğin, basit konuşma ve yazı dilinde yan yana getirilmeyen sıfatlarla diğer kelimelerin yan yana getirilmesi ile olur. Bunu şöyle anlatabiliriz. Basit konuşma ve yazı dilinde, belli sıfatlar belli kelimelerin önüne getirilerek, belli tanımlamalar, terkipler yapılabilir. Bir kelimenin önüne konacak belli sıfatları vardır. Bu, o kelimenin ifade ettiği eşya veya mefhumun cinsine göre belirir. İşte, o eşya veya mefhumun şeklini değişik görmek veya göstermek için, onun önüne başka eşya veya mefhumun sıfatlarını koyarak, dış gerçeği başka türlü yansıtırız. Sonra, sonsuz olarak, her eşya veya mefhumu fizik veya moral imkânları dışında çeşitli fiiller yükliyerek çeşitli imajlar yapabiliriz. Bunlar, bir özü daha iyi veya güzel anlatabilme çabası ile yapılan bir anlatım aracı olmaktadır. İşte yeni şiir de bu imaj aracının sentaks başkalıklarından faydalanmakta, daha iyi veya daha güzel anlatabilme yollarını araştırmaktadır.” (s.7-11)

“Buradan, bu şiirin toplumsal faydacı yönü olup olmadığı meselesine geçebiliriz. Yeni şiir, alışılmış anlamıyla daha doğrusu alışılmış şekliyle toplumsal

meslelere dayanmakta, bu toplumsal gerçekleri çok yönlü olarak değişik şekilde ele almak istemekte görünmektedir. Yalnız, bu gerçekleri psiko-sosyal açıdan ele aldığı ve değişik sentaksı ve imajları denediği için, öz, karanlık ve anlaşılmaz görünmekte, istihsal etmek istediği faydayı şimdilik elde edememektedir. Oysa bu şiir, toplumcu bir platform üzerine kurulmak yolunda ve amacındadır. Kolay şiir olmadığı için kolay şiir olmadığı için, fayda temini için okurlardan kafa yormalarını ister bulunmaktadır.” (s.11)

“Bu şiirin ortaya çıkış sebeplerini de şimdilik belli bir ifadeyle çerçevelemek gerekli sanıyorum. Bu akımı, Orhan Veli’den sonra, geçirilen bir evim sayabileceğimiz gibi yeni özlerin ortaya çıkması ve yeni toplumsal şartların belirmesi sonucu yeniden kurulma devresine girme durumunda da sayabiliriz. Böyle olunca da, gelecek için söz etmek, acele olur sanırım.” (s.11)

Ece Ayhan, soruşturmaya şöyle yanıt vermektedir: “1- Yeni ozan yeni müteşebbistir, toplum içinde halen var olan ya da var olması istenilen gereksinimleri duyar, sezer, piyasaya gelir, üretime başlar. Yeni gereksinimleri karşılayacak olan müteşebbisin üretimi denli, belki de daha çok, önemlidir. Buna örnek olarak, piyasada daha çengelli iğne yokken bu gereksinmeyi duyan sezen ve çengelli iğneyi üreten yeni bir müteşebbisin üretimi gösterebilir. Bugünkü yır da toplum içinde (belki de bir yır toplum içinde) bir gereksinmeyi karşılamaktadır.” (s.7)

“Bana kalırsa, bugünkü yıra toplumsal açıdan bakarak <<faydasız yır>> diyenler, tutumbilimi yalnız okullardan ibaret sanıp, bunların toplum yaşantısı içindeki yankısını <<sınıf kavgası>> şeklinde görüp ve mutlaka bu okullardan (ister anti-kapitalizm) birinin savunulması gerektiğine inanan <<yoğun cahil>> kişilerdir.” (s.7)

“Bir yırın <<doğrudan>> halka hitap etmemesi, <<doğrudan>> halkı gıdıklamaması, kullandığı kendine özgü yöntemler yüzünden kolay kolay anlaşılabilmesi, kendini kolay kolay vermemesi ise toplumsal açıdan bakanların bile <<faydasız yır>> yargısına varabilmesi için bir ölçü olamaz. Yır elbette toplumun birtakım verileriyle kurulur. Ama toplumun dahi insancıl bir yönü olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır.” (s.7)

“Bu yırın <<sosyalizma’dan falan bir <<metresi>> olmasa bile, toplumumuza toplum sorunları yönünden de yaralı olabileceğine inanıyorum.” (s.7)

“2-Bu yır akımının ortaya çıkmasında, üç şıkta saydığınız nedenlerin üçünde de bir gerçeklik payı var. Ama asıl değerlendirebildiğim kadarı şu daha çok: bu yır, yırımızın içine düştüğü bir bunalımın itmesi ile oluşmuştur. Belki başlangıçta buradan devinmiştir.” (s.7)

“Yırın, tilciğe dayanması demek, tilcikle <<kurulur>> demek gibi yalın bir anlama geliyorsa âmennâ (ötekiler tilcikle <<yazıyorlardı>>), ama <<salt>> tilcik olanakları bakımından bir anlam veriliyorsa, hayır. Tilcik, <<salt>> görütü yakalamak için bir araçtır demek de, yırı, bugünkü yırı anlamak, yırın kendisini, tilciğin <<değerini>> bilmemektir.” (s.7)

“3-Çocukların yırları bir yana, hiçbir yır başıboş değildir. Tutumuna, ne yapmak istediğine gelince: ikinci cephe’yi açmak, us dışında da bir anlam olduğunu savunmak, yır kuralları konusunda anarşist davranmak, anlamsızlığın anlamına doğru gitmek, bu gerçeklikleri dil kurallarıyla sınırlayamadığım için dili aşmak, tilcikleri özdeğinden kurtararak, yeni özün sorumlu sonucu olan yeni biçimi, yeni biçimin de zorunlu olan yeni özü getirmek diye özetliyebilirim.” (s.7-11)

“4-Evet, bu yır, anlamı mısra, yır kurulduktan sonra belirebilecek bir yıra doğru gidiyor. Bu yeni bir yöntem sorunudur. Ama bugün için bu yır her zaman böyle kuruluyor demek biraz erken gibime geliyor.”s.11)

”5- Bu yır, kendinden sonra gelecek yıra bir şeyler bırakacaktır elbet. Ama yine yır kendinden önce gelen yırın devamı değildir. Yeni yır yeniden kurulur (ancak kendinden önce gelen yırın bir takım verileri vardır, o kadar). Yeni yeniyle kurulur. Bunu için yeni özün yeni biçim getirmesi zorunludur. Yeni öz, yeni biçimi getiremiyorsa, ya o öz yeni öz değildir ya da yapıt daha bitmemiştir, yeni biçimi ortaya çıkarıncaya dek bitmemiştir.” (s.11)

“Sonra gelecek bir yırın daha sağlam, daha denenmiş bir yır olacağını sanmıyorum. 15-20 yıl sonra belki.” (s.11)

“Bay Horozcu, mahalleye yeni gelen kiracıların çocukları gibi süregelmekte olan bir oyunun başından başlamak istiyor. Üstelik bu oyunun kurallarını bilmeden, salt öykünerek, dün dediğinin tam aksini söyliyerek, acemice yapıyor bunu. Mahallenin elebaşlarıyla bir anlaşmazlık çıkacağı doğaldı. En iyisi, annesi (hüsam) onu sokağa bırakmamalıydı, diyorum. Perçemli Sokak, bayramlarda çocukların salt

patlatmak için ağıya, tepine annelerine satın aldirttikları düdüklü balonlara benziyor, o kadar.” (s.11)

Edip Cansever, soruşturmaya şöyle yanıt vermektedir: “1- Sorunuzu yanıtlamaya geçmeden önce, şu <<İkinci Yeni>> deyimini daha bir aydınlığa çıkarmak gerekiyor. Bu konuda konuşan, hatta tek başına konuşan M. Erdost yazdığı yazılarla <<İkinci Yeni>> nin tutumunu, çıkış noktalarını tanımlamaya çalışıyor. Sözlerinin özeti de şu olsa gerek: Ozan diyor; bir duyguya, bir düşünceye, bir konuya bağlanmaksızın kelimeler arasında olanakları deneyerek yeni bileşkelere varmalı. Modern resim, modern yönü, nakış insana bir şeyler söylüyor mu? Hayır. O halde şiir de bu yolu tutmalı işte. Şiirin değeri okuyucunun çağrışım gücüne bağlı olmalı.” (s.7)

“Ben bu sözlerin tartışmasına gidecek değilim. Şu var ki <<İkinciYeni>> yi güden ilkeler bunlarsa, örnek diye gösterilen şiirlerin de topluma bir fayda sağlayacağına inanmıyorum.” (s.7)

“2- Bu türlü şiirler, adı geçen üç şartın üçüyle de barışık olamazlar. Niye olamazlar? Gayet açık: kişi oğluyla bir ilgi kuramazlar da onun için. Şimdilerde, ya O. Rifat gibi ortalığı şaşırtma amacını güdenler, ya da E. Ayhan gibi şiirin ne olduğundan habersiz gençler tarafından yukarıdaki ilkelere uygun şiirler yazılabiliyor.” (s.7)

“Bence <<İkinci Yeni>> gene Erdost’un adını andığı ozanlarla kuruluyor. Ne var ki onları anlamsız şiirin çemberi içinde düşünmek yanlış bir yol. Can Yücel’in de belirttiği gibi bu yeni silkiniş, tilcik-görüt-anlam üçlemesini çözecek ozanlarla kendini bulacak. Hatta böyle bir oluşmanın içinde bulunduğumuzu da ekleyebiliriz o sözlerle. İşte <<İkinci Yeni>> bu açıdan gözlemlenebilirse, onun bir evrim sonucu olduğunu kabul edebiliriz.” (s.7)

“3- <<Yazdığınız şiirlerin başı boş bir şiir olduğunu söyleyebilir misiniz?>> demek <<yazdıklarınız şiir mi-değil mi?>> demekle bir oluyor galiba. Sorunuzun ikinci yarısına gelince, öyle sanıyorum ki o da fazlaca tüketilmiş. Tutup <<yapmak istediğim ne varsa şiirlerimdedir.>> yanıtına yöneltiveriyor ozanları. Ama, gene de bir şeyler söylemek gerekiyorsa,; beni inandıran şiirin, anlamı olan, kişinin şiir gereksinmesini karşılayabilen bir şiir olduğunu biliyorum. S. Birsal’in dediği gibi anlaşılmayana özel bir saygı beslemiyorum ben. Kelimeciliği, <<Şiirin amacı bir şey

söylemek değildir.>> fikrine karşıt olarak ele alıyorum. Ozan kutsal bilindiği, ozanlık tacını başında taşıdığı çağlarda bile, örneği olmayan bir davranış bu. Çoğu zaman kişinin bilinçli olarak söz haline getiremediklerini biçimleyip, onlara yeni bir mut kazandırmak amacını güdüyorum. İnsanlığın ortaklaşa yönlerini bulup çıkaramıyorsam, yazdıklarımı da kendime saklıyorum. Ayrıca iç dünyamız yeni özler ediniyor. İnsan konusunda toplum-bilimciler, felsefeciler, politikacılar bir yarışmaya çıktılar sanki. İnsan gerçek çizgileriyle beliriyor artık. Ama şiir de boş mu duruyor. O da çağımızın sorunlarını karşılamaya savaşıyor elbette. Yaşantılarımızın hesabını veriyor. Kötü davranışları, insanı insanlığından eden inançları kovmaya uğraşıyor. Kendimi anlattığımı söylüyordum. Bunu da çevrem sağlıyor. Ben ozanlarla birlikte varım, onlarla birlikte tükeneceğim. Geleceğin insanı nasıl olacak bilmiyorum. Şiirlerim bir yere kadardır. Kelimelerimse hemen hemen her yerde kullanılan kelimelerdir. Onları öylesine birleştirmeye çalışırım ki, halkların gel geç bildiklerini işaretlemiş olurum. ” (s.7)

“4- bu soruyu daha önce de yanıtladım. Anlamı mısra ve şiir kurulduktan sonra belirebilecek bir şiire, çalışma tarzına aklım yatmıyor. Hem de bir marifet değil bu. Divan edebiyatının mısraçılığına bile dönmek değil. Şiirimiz böyle bir akımın içinde olmadığı gibi, o akıma cephe alıyor bana kalırsa. ” (s.7)

“5- Bence en ilginç soru. Vereceğim yanıt şimdiye dek söylediklerimle çelişmeye düştüğüm sanısını uyandırabilir. Ama ben tehlikeyi göze alıyorum. <<Şiir gerileyemez. Neden? İlerleyemez de ondan>> diyor Victor Hugo. Şiir, salt şiirle ölçüldüğü zaman ya vardır ya da hiç yoktur. Geliştiğini sandığımız sadece onun dış görünüşüdür. İnsan oğlunun bitmez tükenmez bıkkınlığı her yeniyi daha bir yeniye ekliye durmuştur. Bu akışın bizdeki sonuçlarıysa pek öyle ele alınır cinsten olmamıştır. Nedeni de şu: Şiirimiz bugüne gelinceye dek hep kaba yanları, dil değişimleri, kapsadığı fikirler bakımından sürgit edilmiştir. Bence bu bir gelişmeyi değil, şiirin iyi anlaşılmadığını gösterir. Hâlâ belli fikirleri, belli inançları sıralamayan şiirler, o fikirleri savunanlar tarafından aforoz ediliyor. Onların yapıtları da, onlara karşı çıkanlar tarafından hırpalanıyor bir o kadar. Oysa 2. sorunuzu yanıtlarken <<İkinci Yeni>> yi bir evrim olarak kabullenmişim. O söze şunu da eklemek gerekiyor: Şiirimiz bazı yeni özlere varıyor. Biraz güç anlaşılması da bu yüzden. İşte ben, bu fazlalığı bir evrim olarak belliyorum. Yoksa O. Veli, F. Hüsnü

kuşağı içindeki ozanların da, gerçekten başarılı eserler verdikleri yadsınamaz. ” (s.7-11)

“6- O. Rifat’ın <<Perçemli Sokak>> da yaptığı şu: Batıda çoktan işlemini yitirmiş bir akımı yurdumuza ithal etmiş olması. Bana göre <<İkinci Yeni>> nin başarısı, şiirin ne olduğunu bilerek, O. Rifat ve onun gibi yazarlara cephe almasından ibarettir. ” (s.11)

İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6-7-11, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısında açılan “İkinci Yeni için ozanlar ne diyor” başlıklı soruşturmanın devamından ibarettir. Soruşturmanın bu bölümünde, sorulan sorulara Turgut Uyar yanıt vermiştir:

“1- Şiirin, genel olarak sanat yapıtının, çeşitli birtakım açılardan değerlendirilmesini anlamıyorum. Bana bu işin bir tek açısı var gibi geliyor. Önemli de değil zaten o kadar. Ben sanat yapıtlarının faydasına da inanmıyorum zaten. Şiirin, kişiyi, eğitmesine, yüceltmesine bile fayda demek gelmiyor içimden. Böylece, bi ikinci yeni dediğiniz şiirin de, kimselere, ne zararı vardır ne de faydası, ozanından başka.” (s.6)

“2- Şiirin, toplumsal kaygılarla, zorlarla değişmesi, yenilenmesi sanırım, toplumsal şartların da değişmesine, yenilenmesine bağlıdır. Bizim toplumumuzda uzun zamandır böyle şiiri etkileyecek değişiklikler yok. Bir de, okur-yazar, şiirin doğruca kendisiyle, kaderiyle ilgili bir toplumun, bıkmı, kanıksama sonucundaki baskısını kastediyorsanız, başka toplumlar için de pek düşünemiyorum ya, hele bizim toplumumuz için hiç aklıma gelmiyor böylesi. Nerde o toplum. Sanırım en iyisi bunalımla evrimi birlikte düşünmek. Alışılmış şiirin hazırladığı ortamda, söylenecek yeni şeyler bulmak, söylenecek bu yeni şeyler için yeni biçimler aramak, önce bir bunalım görüntüsü verirse de, hatta hatta düpedüz bir bunalım ise de, bu yeniliğin, öğeleri belirdikçe bir evrim olduğu anlaşılır sanıyorum. İyi karşılıyorum. Şiir bu, başka nereye dayanacak Allahaşkına. Bu, kelimeye yeniden yeni yüklenmiş bir yük, bir iş değil ki. Yalnız sık sık kelime anlayışımız değişiyor. Bütün mesele, kelimenin macerasını, söz olarak, anlam olarak, değerini bilmekte, alabileceği, taşıyabileceği yükleri ölçmektir.” (s.6-7)

“3- Söyliyemem. Başiboş şiir yazmayı istemedim çünkü. Kim der sonra benim şiirim başiboş şiir diye yani. Aslında başiboş şiiri de pek anlamadım. Herhangi bir tutumu olmayan şiir ile bir yere varmak istemeyen bir ozanın şiirleri başiboş mu oluyor yani. Bizim divan ozanlarımızın tutumu neydi ki. Bir sürü o yabancı ozanların. Benim bir tek tutumum var bu konuda, yazdıklarımı <<şiir>> etmeye çalışmak. Şiirle ne yapmak istenebilir. Hiçbir şey yapmak istemiyorum. İşte, şiir yazmak istiyorum yazıyorum o kadar.” (s.7-11)

“4- Ben tam tersi kanıdayım. Bir kez bu, bizim şiirimizin, doğal evrimi olamaz. Şiirimiz, ne dendiğini hiç değilse anlayabildiğimiz dili değişikliğinden beri, hatta ondan önce bile, ne söyledi ki şimdiye dek, düşünceden bunalmış bıkmış olsun o kadar. Bir şeyler söylemenin tadına, gereğine yeni yeni varıldı şiirimizde. Batılılar için bir diyeceğim yok. Düşüncenin, duygunun her çeşidi ile haşır neşir olmuşlar, söylemedikleri nen kalmamış, bir kanıksama hatta bir yozlaşma bile başlamış, elbet bir şey söylememeyi yeğlerler. Kaldı ki onlar bile bu anlayışı çok gerilerde bıraktılar. Düşüncenin, büyük anlamın değeri yitmez sanıyorum. Ben böyle bir şiirin gereğini duymuyorum. İnanmıyorum üstelik. Hiç değilse bana göre değil. Yazan varsa mübarek olsun. Hem, şakayı, evrimi falan bir yana bırakın, anlamdan kaçmanın mümkün olmayacağını nasıl düşünmüyorlar. Ozan, bildiğimiz kelimeleri kullandıkça, ne kadar çabalarsa çabalasın, bize bir şeyler anlatmaktan, hatırlatmaktan, hiç de ilse çağrışımımızdan kurtulamayacaktır. ” (s.11)

“5- Elbet olur. Her akım, her anlayış, nasıl kendinden bir önce gelen akıma dayalı ise, bundan önce o, şiirimizde olumlu faydalanacaklardır. Daha denenmişliği olur ama, daha sağlamlığı olur mu olmaz mı bilinmez. Başarısız bir akım bile olsa, sonunda bir çıkmaz yolu göstermiştir. elbet olur faydası. ” (s.11)

“Şiirimizdeki, özellikleri henüz kesinleşmemiş, iyice belirmemiş bu akım ondan çok önce başladı. Yani son kitabından önce. O, şiirimizde olumlu bir yeniliğin kurucularındandı, bu yenilge katılabilmesini de isterdim, güçlü bir ozandır çünkü. Ama bir ozan, bir akıma, bir önsözle değil, şiirleriyle katılır daha çok. Oktay Rifat’ın şiirleri ise, bırakın yeniyi eskiyi, kendi anlayışının bile çok kötü örnekleri. ” (s.11)

“Bence Oktay Rifat bu yenilge filan katılma kaygısında değil. Bir ozan için en iyi tutumlardan biri sayılabilecek <<kendini yenileme>> ye çabalıyor. Kendi

başına, önceden de denenmiş bir denemeye girişmiş. Belki iyi bir sonuca varır da <<üçüncü yeni>> yi getirir bakarsınız.” (s.11)

İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7-11, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısında açılan “İkinci Yeni için ozanlar ne diyor” başlıklı soruşturmanın devamından ibarettir. Soruşturmanın bu bölümünde, sorulan sorulara Özdemir Nutku -Nutku’ya 3. sorunun sorulmadığı belirtilmektedir- yanıt vermiştir:

“1 ve 2- Yeni olan bir nen bir önce yeni olan bir nenin devamıdır. Bir nenin yeni niteliği kazanması için devamlı ve aralıksız bir gelişiminin nedeni ile ortaya çıkması gerekir. Hiçbir yeni eskiye dayanmadan yeni olamaz. Erdost’un <<İkinci Yeni>> diye ortaya sürdüğü betim bunun için yanlış oluyor. İkinci yeniden benim anladığım: ortada bir yeni varken, bunun yanı sıra bir öncesine bağlanmıyan ikinci bir yeninin gökten düşmesi. Yani birinci yeninin yanı sıra bir ikincisinin dikilmesi. Oysa Erdost’un <<İkinci Yeni>> diye adlandırdığı akım bir gelişimden doğmuştur. Sadece <<yeni>> desek daha doğru olurdu bunun açıklaması. Hiçbir yeni, yani araştırma faydasız değildir. Bütün araştırmaların bir faydası, ileriye götürücü bir gücü vardır. Buna da bir diyeceğimiz var. Araştırmanın (yani yeninin) faydalı olabilmesi için bilinçli olması gerekir. Yeniliği yapan sanatçı ne yaptığını, neden yaptığını betimliyebilmeli. 20. Yüzyıl her şeyi bilinçle anlatıyor. F. R. Leavis’in de dediği gibi öyle bir devirdeyiz ki her şey gelip bilince dayandı. bu bilincin olabilmesi için de yıkılmaz bir bilginin yavaş yavaş sarması gerek, Yeni demek araştırma demektir. Bu araştırmayı bir sonuca yönleltebilmek için de elimizde yanılmaz bir pusula olmalı. Yılların pişirdiği bir seyyah yola çıkarken kendine gerekli olan eşyayı alır yanına. Hele pusulasını hiç düşürmez elinden. Yolu sık ağaçlıklı bir ormana düştü mü, gayetle kolay çıkar, yolunu bulur. Yolunu pusulası ile bulurken bir yığın şey de arar durur, çoğunu bulur. Hazırlıksız ormana giren bir adam ise kendi kendini yitirmekten başka bir şey yapamaz. Dolanır durur sık ormanın içinde, şaşkındır. Ne pusula, ne bir nen... Sonunda ya kaybolur, ya da gelir vurur burnunu bir çıkmaza. Sanatta, bilhassa şiirde pusula bilgidir. Arayışın iyi sonuç vermesi buna dayanır. Bu

denli yenilik getirenler de ileriye bir kapı açmış olurlar, dolayısıyla faydalıdırlar.” (s.7)

“Bu yenilik bir gelişim olmakla beraber bunalımın önemli bir rolü var bunda. Zaten 20. Yüzyılda gelişim birtakım bunalımlarla çıkıyor ortaya. Her yolda olduğu gibi. Kendi çevresini en çok düşünen bir insan olarak bir bunalmışlığı var sanatçının. Yeniye doğru itme gücü zorlama ile yapılan bir gelişim oluyor bugün. Yani hem doğasal bir gelişim var, hem de bunu hızlandıran bir bunalım var.” (s.7-11)

“Ne var ki bu denli gelişmede salt tilciğe önem vermek tehlikeli. Her tilcik kendi oranında bir estetik yapıt ve anlamla donanmış. Parça parça estetik ve anlam olan bu tilcikleri bir bütün estetiği kurmadan sıralamak nirvanaya götürür bizi. Sanat kollarını düşünelim. Güzel olan bir bütün güzeldir. Parça parça güzellikleri alıp birleştirmek kırk yamalı bohçadır. Tek tek güzel olan birleşince güzel olma niteliğini yitirir. Çünkü bu tek tek güzellik birbirinden ayrı düzende güzeldir. Oysa bir bireşimden sonuçlanan güzellik, tam ve yıkılmayan bir güzelliştir. Bir kırmızı, bir turuncu ve bir mavi kendi başlarına güzeldir. Bunların birleşince güzelliğini sağlam birtakım renkleri yan yana getirince olur. Yoksa hepsini bir arada kullanmak çirkini verir bize. İşte bu renkleri beğentisi –üstün bir nitelikte koyabilmek için gerekli olan görgüye ve bilgiye sahip olmamız gerekiyor. Tilcik konusunda da bu böyle. Parça-estetikten bir bütün- estetik yapabilmek için bilinç önemli.” (s.11)

“4 ve 5- Atomdan her alanda faydalanma yolları aranan bu devirde, aya gidilmek için de çalışılıyor. Bütün dünya bir bunalım içinde. Barışa ulaşmak istiyor bütün insanlar. Ama nasıl Devletler benliklerini korumak ve ötekine üstünlük sağlamak için durmadan yeni bir şey biliyor. Bu devir öyle bir devir işte; bugün yeni bir şey bulunuyor, fakat yarın bulunacak olan yeni bir şey bugünün yenisini silip süpürüyor. Bir yazımda da belirttiğim gibi, insanlık nasıl daha çok artan bir hız içindeyse, sanat ve edebiyat da öyle. Bugün edebiyatın değişim gücündeki değişim ve gelişimin akselerasyonu daha çok artmış durumda. İşte böyle bir hava içinde bir şiir biçimi geliyor ve anlamsız yola giriyor. Bugün yapılanlar bir araştırmanın ilk adımlarıdır. Oturmamıştır yerine. Bugün için değeri azdır. Ancak bu yeniliğin önce faydası ileriye geniş bir kapı açmış olmasıdır. Bu akım silinse bile (ki bu çaba ve atılım henüz bir akım olma niteliğinden uzaktır) ileride şiire yeni ve bilinçli bir nen getirecektir. Bu atılım ilerinin şiirini filizlendirecek bir tohumdur. Ne var ki, ne denli

toprakta yetişeceğini daha bilmiyoruz. Fakat arayarak bulacağız, killi toprak mı, kara toprak mı, fosforlu toprak mı. Bir bulduk mu toprağın adını şiirimiz de yeni yeni filizler sürecektir.” (s.11)

“Oktay Rifat’ın alkışlanacak bir yönü var. O da yaşına rağmen çevresinin havasını duyarak şiirinde bir yeniliğe başvurmuş olmasıdır. Onun yaşında olan birçok ozanlarımız kendi yollarında gelişmiş ve işlerini bitirmişlerdir. Oktay Rifat ise, yaptığı şimdilik gereksiz olsa dahi, yeni bir yol bulmanın gereğine kendini inandırmıştır. Ancak Oktay Rifat’ın hataya düştüğü bir nokta var. Kitabının başında birtakım noktalar üzerinde durmuş. Kitabının bir açıklaması oluyor bu kısa ve yetersiz yazıda. Bu yazıdan anlıyoruz ki Oktay Rifat’ın derdi şöyle bir savurmak şiirlerini havaya. Bilince ve bilgiye dayanmıyor çokluk. Sonra şiirlerinin havasında onun eski sesi hâlâ devam ediyor. Bir ayağı eski yolda, bir ayağı yeniye uzanmış. Yollar şu kaviste birbirinden ayrılınca kimbilir ne olacak. Ya bacaklarının ortasından ayrılacak ozan, ya da gene eskiye dönecek. Çünkü attığı ayağının ucu ancak değişiyor yeniye. Eskide duran ayağı ise sımsıkı, yerinden kımıldamaz. Bunları bir bir açıklamak için yerimiz yeterli değil. Düşünümüz Oktay Rifat’ın havada kalmış olmasıdır. Şimdi ne eskide, ne de yenide duruyor ozan” (s.11)

İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6-7, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısında açılan “İkinci Yeni için ozanlar ne diyor” başlıklı soruşturmanın devamından ibarettir. Soruşturmanın bu bölümünde, sorulan sorulara Nihat Ziyalan yanıt vermiştir:

“I- Önceleyin <<Dörütçünün topluma asısı>> - derken- anlaşılan; bence yanlış bir yorumlamaya varmıştır. Dörütçü toplumdan ayrılır, kendini dört duvar arasına kapayıp, her nene sırtını dönerse -ancak- asısız olur- Bunun da ararsak asısı olan yanı çıkar bir bakıma- Biz, yılda böyle bir devinme yaparken toplumdan ayrılmış değiliz. Esasen dörütçünün topluma asısı: Bilim yazılarının kavramlarından ayrı olarak; tilcik tasarılarıyla süzölmüş yıra varmaya çalışmasıyla. Namusluluk işte tam burada kendini gerektirir. Bu da, dörütçünün batı ekini almasıyla sonuçlanmış olur.” (s.6)

“II- Benim bildiğim; bunun tabii bir evrim sonucu olmasıdır. Öyle olsa, bu değin tepkimeyle karşılaşmazdık. Yapmak istediğimizde başarı gösterdiğimizi kanıtlar bu.” (s.6)

“Salt bir bunalım sonucu –bunalımı hissedener- işin başlangıcında da olsa devinme göstermiş oluyoruz.” (s.6)

“Tilciğe dayanması benim için zorunludur. Burada, herkesin anlamak istemediği nen; tilcikleri yan yana koyarken; bizi, salt biçimci göstermeleridir. Oysa tilciklerin kendi çağrışımlarıyla –yaptığımız paradokslar- bir kelime gerçeği yaratarak; özü kendi kendine döleğe çıkarmış olacaktır. Bu salt biçimcilikle adlandırılmaz. <<Öz –derken- konuyu kasıtlamayıp; bir bütünü –tilcikler bütünü- açıkladığım bellidir.” (s.6)

“III- Başboş yır yoktur. <<Yır>> -dendi miydi- başboşluktan sıyrılıp ad almış olmaz mı?” (s.6)

“Konu kuyusuna düşmeden; bir bütüne varıp, tilciklerin us dışı gerçeğini vermek –diyebilirim.-” (s.6)

“IV- Bu apaçık bir nen. Tilciklerle (mısrayı) kurarken şunu: <<şunu şunu söylemeye çalışacağım.>> -deyip- bunu bilinçlendirmeye hizbir zaman –zaman kalkmıyoruz – Hoş bu, yırlarımızda bir başlangıç olarak görülür. Böylece oluşumdan sonra, okuyucu –kendi çekirdeğinden- anlamına rastlansal olarak varacaktır. Ozan için de böyledir. <<Yeri gelmişken, tilcikci yırı sürükleyeceğine inandığım ozanları sıralıyorum: İlhan Berk, Özdemir İnce, Ece Ayhan, Nureddin Yerdelen. Öbür arkadaşlar şimdilik; topluma ası –sıkı sarıldıkları- konunun derinliğine inme terimlerinden pek uzaklaşmışlardır.>>

“Fransa’da Henri Michaux, Rene Char, bizde tanınan Eluard, İngiltere’de bir Dylan Thomas, arkasından Ezra Pound, T.S. Eliot yapmak istediğimizi korkunçça başarmışlardır. Gündelik yaşam içerisinde; tilciklerin us dışı gerçeğini, makine devrinin dörüt gerçekliliğini; ne denli bir çizgiye ulaştırdıktan –Batı çizgisi- sonra, sonrasını sonra yargıya vardırırım.” (s.6-7)

“V- Şimdiye değin süregelen yır, bizi anıkladı (hazırladı). Bir devinim ile ondan koparak, yavaş yavaş aşılması gereken yolu salt çabuklaştırdık. İstenilen dil kendini getirince. Bu bizim çalışmamızla olur. –kolaya kaçmadan yalına varmak, tek ereğimiz olacak belki de ilerde.” (s.7)

“V- Yerseler de, herkesin benden bahsetmesinden niye yalan söyleyim, insan yönüm pek hoşlanır. ” (s.7)

İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısında açılan “İkinci Yeni için ozanlar ne diyor” başlıklı soruşturmanın devamından ibarettir. Soruşturmanın bu bölümünde, sorulan sorulara Ahmet Oktay yanıt vermiştir:

“1- Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmadan yazılacak şiirlerin, salt toplum sorunları yönünden değil, toplu olarak faydasız olduğuna inanıyorum. İnsanla ilgisini koparan her sanat yapısı çürümek zorundadır. Bir sanat yapısının ana özelliği, insanlar arasında bir anlaşma aracı olmasıdır. Seslendiği insanlar arasında bir ortak dil kurmaktır. Bu ortak dil kurulduktan sonradır ki, o sanat yapısının varlığı, faydası üstünde konuşulabilir. Sentaksı bozmak, cümle yapısını tanınmaz hale getirmek, salt akıl dışı organizasyonlardan faydalanmak suretiyle ortak bir şiir dili kurulacağına inanmıyorum.” (s.6)

“2- Bu şiirlerin toplumsal şartların itmesi ile yazıldığını sanmıyorum. İ. Berk’in, T. Uyar’ın, T. Akdağ’ın bazı denemelerini ve E. Ayhan’ı toplu olarak dışarda bırakırsak, ikinci yeni içinde toplanan şairler, bir bunalım sonucu olarak O. Veli hareketine karşı çıkmışlardır. Bu çıkışta dünya şiirini biraz daha fazla tanımının da etkisi olsa gerek. Yalnız bu tanımada bir çok yanılmalar var. Örneğin D. Thomas’a, Eliot, Pound gibi şairler akıl dışı bir tutumdan yanaymışlar gibi gösteriliyor. Oysa ki Eliot dini, Thomas Freudien sembollerine ve Pound imagism’ine rağmen yine gerçeğe bağlı, akılcı şairlerdir. Ama biz bir şairin bütünlüğüne değil, mısralarına bakarak bir genelleme yapıyoruz. Bir şiirin bütünü içinde akıl dışı mısralara rastlanabilir. Ama bütünü hiç de öyle değildir. Sonra bu akılcılık sorusunu bilim yönünden ele almak gerekir. Bugün şairlerimizin yürüdükleri yol toptan bir akıl dışıcılık değildir. Sonunda yanlış anlaşılan bir folklorculukta tıkanan şiirin soluk kazanmasına çalışmaktır. Bu çalışmanın ise toplum kaygısıyla falan ilgisi yok. Zaten toplum kaygısı başladığı zaman ikinci yeni adı verilen harekette de bir durulma olacaktır. ” (s.6)

“Her üç halde de kelimenin bir fetiş haline getirilmesine karşıyım. Kelime şiirin aracıdır o kadar. ” (s.6)

“3- bu sorunun bana sorulmamasına bir şair olarak sevindim. ” (s.6)

“4- Anlamı rastlansal olan bir şiir aklın ve yaratıcılığın kurallarına aykırı en önce. Şiir bir sentez işi bence. Kelimeler, duygular, olaylar, eşyalar arasında bir seçme ve birleştirme işi yapılırken de rastlantıya yer yoktur. Amaç kasıtlı olarak anlamsız bir şiir yaratmaksa, tut kelin perçeminden derim. ” (s.6)

“5- Sizin anladığınız anlamda, yani bir duyguya, bir düşünceye bağlanmadan şiir yazmak şeklinde ele alırsam, bu şiirin kalıcı bir yönü olmayacaktır. Çünkü gelişmiyecektir. Yık şiirin olanaklarını geliştirmek şeklinde düşünürsem etkileri şimdiden ortada. Ama bu, saçma söz tüccarlığı deil elbet. ” (s.6)

“6- Oktay Rifat surrealisme’i ile sizin anladığınız ikinci yeni’nin içine girebilir. Çünkü ikisi de gerçek ve toplum dışı. İkisi de gerçek şiirin ayağına köstek oluyor. İstiyen güle güle kullansın. ” (s.6)

İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9, (sor.)

Yazıda, sinema üzerinde açılan soruşturmada, *Pazar Postası* okurlarına şu soruların yöneltileceği bildirilmektedir: “1956-57 sinema mevsiminde seyrettiğiniz yerli filmlere bakarak: 1-) En kötü film, 2-) En Kötü rejisör, 3-) En kötü senario yazarı, 4-) En kötü kadın oyuncu, 5-) En kötü erkek oyuncu sizce kimlerdir?”(s.9)

Soruşturmaya Hamdi Kuralay, N. L. Kotan, Kâmil Tok, Suna Mengel, Ali Akdağ, Galip Göksel, H. Doğmeci, Şerafettin Baylan, Hasan Zafer, Şükran Akdağ, Fahri Özer, M. Dilsizoğlu, Tarık Fulya, Madalet Fulya, A. Bekirgil, Ökkeş Öztürk, F. Güler, Nermin Güneşoğlu, Metin Özziyad, Refik Utlılığ, Cevdet Erdost ve Sabahat Özmiş katılmışlardır.

İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.9, (sor.)

Yazıda, 12 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 19. sayısında sinema üzerine açılan soruşturmanın devamına yer verilmektedir. Soruşturmanı bu bölümünde, Mehmet Orçun, İbrahim Özkan, Ali Özkan, Hüseyin Öcal, K. Ağar, Eşref Karpat,

Ömer Körüstan, Ali Rıza Öner ve Tarık Öker adlı okuyucuların yanıtlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.8, (sor.)

Yazıda, tiyatro üzerine açılan soruşturmada, *Pazar Postası* okurlarına şu soruların yöneltileceği bildirilmektedir: “Bu tiyatro mevsimi Ankara Devlet Tiyatrosunda oynayan oyunlar içinde, 1- En iyi yerli piyes yazarı, 2- En iyi yabancı piyes yazarı, 3- En iyi yönetici, 4- En iyi kadın oyuncu, 5- En iyi erkek oyuncu.” (s.8).

Soruşturmaya, Tevfik Akdağ, İbrahim Gönen, Asım Mutlu, Üner Birkan, Halim Dağlı, Yılmaz Deniz, Mehmet Sekban, Oğuz Onaran, Şükran Akdağ, Fahri özer, M. Dilsizoğlu, Tarık Fulya, Madalet Fulya, A. Bekirgil, Ökkeş Öztürk, F. Güler, Nermin Güneşoğlu, Metin özziyad, Refik Utlılığ, Cevdet Erdost, Sabahat Özmiş, Ergun Sav, Nuyan Sav, Cevdet erdost, Gencay Sav, Orhan Güral, Necla Seroğlu, Sadettin Akalın, Güner Oral, Nuray Bolel, Haşim Avcı, Metin Tozkoparan, Necdet Önal, Ercan Meftunoğlu ve Olcay Aksoy yanıtlarıyla katılmışlardır.

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.8, (sor.)

Yazıda, 19 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 20. sayısında tiyatro üzerine açılan soruşturma devamına yer verilmektedir. Soruşturmanı bu bölümünde, Tevfik Akdağ, İbrahim Gönen, Asım Mutlu, Üner Birkan, Halim Dağlı, Yılmaz Deniz, Mehmet Sekban ve Oğuz Onaran’ın yanıtlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9, (sor.)

Yazıda, 12 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 19. sayısında sinema üzerine açılan soruşturma devamına yer verilmektedir. Soruşturmanın bu bölümünde, Şükran Akdağ, Fahri Özer, M. Dilsizoğlu, Tarık Fulya, Madalet Fulya, A. Bekirgil, Ökkeş Öztürk, F. Güler, Nermin Güneşoğlu, Metin Özziyad, Refik Utlılığ, Cevdet Erdost ve Sabahat Özmiş adlı okuyucuların yanıtlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8, (sor.)

Yazıda, 19 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 20. sayısında tiyatro üzerine açılan soruşturmanın devamına yer verilmektedir. Soruşturmanın bu bölümünde, Ergun Sav, Nuyan Sav, Cevdet erdost, Gencay Sav, Orhan Güral, Necla Seroğlu, Sadettin Akalın, Güner Oral, Nuray Bolel ve Haşim Avcı’nın yanıtlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.8, (sor.)

Yazıda, 19 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 20. sayısında tiyatro üzerine açılan soruşturmanın devamına yer verilmektedir. Soruşturmanın bu bölümünde, Metin Tozkoparan, Necdet Önal, Ercan Meftunoğlu ve Olcay Aksoy adlı okurların yanıtlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor: Atılâ Alpöge’nin Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.8, (sor.)

Soruşturmada, ilk sorular Atılâ Alpöge’ye sorulmaktadır. Yazıda Alpöge’ye 5 soru sorulmuştur. Alpöge, “Ulusal Türk tiyatrosu’nun kurulabilmesi için neleri gerekli görüyorsunuz?”(s.8) şeklindeki soruya, ulusal tiyatro kavramı üzerine bir anlaşmanın olmadığı, ulusal tiyatronun zaten yüzyıllardır kurulu olduğu Muhsin Ertuğrul’un tiyatronun ulusallştırılması yönünde önemli çalışmalar yaptığı, Türk tiyatrosunda güçlü ve evrensel olacak sanatçılar yetirmek gerektiği yönünde yanıt vermiştir.

Alpöge, “Bir amatör tiyatro yöneticisi olarak söyler misiniz: ülkemizdeki amatör tiyatroların görevi ne olmalıdır?”(s.8) şeklindeki soruya, amatör tiyatroların zaten görevini yaptığı; ancak profesyonel tiyatroların yapamayacağını yaparak tiyatro hayatının öncü, hamleci yanını temsil etmek olduğu yönünde yanıt vermektedir.

Atılâ Alpöge, “Elinizde devamlı bir tiyatronuz olsa halkın karşısına nasıl bir repertuvarla çıkardınız?”(s.8) şeklindeki soruya, sanat kaygısıyla ortaya konulmuş piyesleri temsil edeceği, klasik eserleri yeni bir anlayışla yorumlayacağı ve genç

yazarların sanat kaygısıyla yazılmış eserlerini sahneleyeceği yönünde yanıt vermektedir.

Alpöge, “Bizde tiyatro eleştirmesi... Bu konuda bir düşünceniz vardır sanıyorum.”(s.8) şeklindeki soruya, tiyatro eleştirmesinin güç olduğu, Türkiye’de yaşadıkları şehrin dışına etki eden bir eleştirmenin olmadığı, Amerika ve Avrupa’da yurt dışına bile etki eden eleştirmelerin yazılabildiği yönünde yanıt vermektedir.

Alpöge, “Son günlerde çağdaş oyun yazarı Ionesco üzerinde fazlaca düşünüyorsunuz. Ionesco’nun bugünün tiyatrosu içindeki önemi ne olabilir sizce?”(s.8) şeklindeki son soruya ise, bu sorunun yanıtının ancak geniş bir inceleme sonunda verilebileceği, Ionesco hakkında *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazı dizisinin bu konuyu aydınlatacağı yönünde cevap vermektedir.

İsimsiz, “Yılmaz Gruda’nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8, (sor.)

İlkinin *Pazar Postası*’nın 21 Temmuz 1957 tarihli 28. sayısında yayımlandığı “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor” adlı soruşturmanın ikinci yazısıdır.

Yazıda, Yılmaz Gruda’ya 5 soru sorulmuştur. Yılmaz Gruda, “Ülkemizde bir ulusal tiyatrosu kurulabilmesi için neleri gerekli görüyorsunuz?”(s.8) şeklindeki soruya, Türk tiyatrosunda geleneksel oyunların örnek alınması sonucunda ulusal bir tiyatronun kurulabileceği yönünde yanıt vermiştir.

Gruda, “Siz amatör bir tiyatro adamısınız. Söyler misiniz amatör bir tiyatro adamı olarak görevleriniz nelerdir?”(s.8) şeklindeki soruya, amatörlüğün isas görevi olduğu yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Ülkemizin bugünkü tiyatro durumu sizi iyimserliğe mi, kötümserliğe mi götürüyor?”(s.8) şeklindeki soruya, kötümser olmadığını, amatör olarak çalıştığı ve Muhsin Ertuğrul’un tiyatroyu yaydığı yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Tiyatro eleştirmesi hususunda diyecekleriniz var mı?”(s.8) şeklindeki soruya, eleştirmede bilimsel yöntemlerle hareket etmek gerektiği, eseri ve yazarı yönetmenin anlayıp anlamadığı ve oyuncu değerlendirmesinde sıranın takip edilmesi gerektiği yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Bizde oyun yazılıyor mu? Yazılmıyorsa nedenleri nelerdir?”(s.8) şeklindeki son soruya ise, yalnızca Oktay Rifat’ın Kadınlar Arasında

ve Ahmet Kutsi'nin Köşebaşı adlı piyesinin önemli olduğunu; ancak ortaya iyi eserler konamamasının, yazarların “Tiyatro nedir?”, “Bizim tiyatrolarımız nasıl olmalıdır?” (s.8) sorularını kendilerine sormamalarından kaynaklandığı yönünde yanıt vermektedir.

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? I”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.7, (sor.)

Yazı, Fransa’da yayımlanan bir dergide roman üzerine yapılan bir soruşturmadan oluşmaktadır. Soruşturmaya katılan yazarlara, “Romancı yaşadığı zamanı, çevresini tanımalı ve tanıtmalı mıdır? Başka bir deyişle, zamanının ve toplumunun bir tanığı olmalı, eserleriyle onlara tanıklık etmeli miydi? Etmek zorunda mıdır? Edebilir mi? Etmiş midir? Yahut da, bunun tersine olarak romancı, tanıklığa boş vermeli, salt muhayyilesinin fantezilerine mi kaptırmalıdır kendini?” (s.7) şeklindeki sorular yöneltilmiştir. Soruşturmaya, Jules Romains, Daniel Rops, Marcel Aymé, Mareşal Juin, Thyde Monnier, Pierre Fresnay, Jean Louis Curtis, Roland Dorgeles, René Clair, Felicien Marceau, Robert Merle, Romain Gary, André Maurois, André François-Poncet, Paul Guth, Pierre Daninos, Jean Rousselot, Pierre de Boisdeffre ve Marcel Auclair’in yanıtlarıyla katıldığını bildirmektedir. Soruşturma, 1 Aralık 1957, 8 Aralık 1957 ve 15 Aralık tarihli *Pazar Postası*’nın 47., 48. ve 49. sayılarında yayımlanmıştır. İlk bölümde, Jules Romains, Daniel Rops, Marcel Aymé, Mareşal Juin, Thyde Monnier ve Pierre Fresnay’ın yanıtlarına yer verilmektedir. Jules Romains, soruşturmaya verdiği yanıtta, romancının çevresine tanıklık etmesi gerektiğini; Daniel Rops, yazarın ilk işinin çevresini ele alıp çağını işlemesi gerektiğini; Marcel Aymé, romancının gelişen iletişim araçları nedeniyle zamanına tanıklık etmesine gerek olmadığını ve vicdanına tanıklık etmesi gerektiğini; Mareşal Juin, romancının zamanına tanıklık etmesi ve onu işlemesi gerektiğini; Thyde Monnier, yazarın çağına tanıklık etmesinin mümkün olmayacağını; ancak zamanına tanıklık etmesinin zorunlu olmadığını; Pierre Fresnay ise romancıya zorunluluklar yüklemenin doğru olmadığını; ancak romancının iyi roman yazmakla yükümlü olduğunu vurgulamaktadır.

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? II”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.7, (sor.)

Yazı, 1 Aralık 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 47. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazıda, Jean Louis Curtis, Roland Dorgeles, René Clair, Felicien Marceau, Robert Merle ve Romain Gary’nin soruşturmaya verdikleri yanıtlara yer verilmektedir. Jean Louis Curtis, romancının bir yükümlülüğünün bulunmadığını, ancak zamanına tanıklık ettiğini; Roland Dorgeles, sorunun şimdiki zaman mı yoksa geçmiş zaman mı olduğunun anlaşılmadığını, ancak yazdığı son romanda geçmişi anlattığını; René Clair, zamana tanıklık etmenin sanatçının kararıyla değil, tesadüfi olduğunu ve birçok eserin geçmişi anlattığını; Felicien Marceau, bu tür soruları önemli bulmadığını ve romancının zamanına atınlık etmesi gerektiğine inanmadığını; Robert Merle, romancının çevresine ve zamanına tanıklık ettiğini; Romain Gary, romancının zamanını yansıtmasının büyük oranda iradesi dışında olduğunu ve hiçbir kurala boyun eğmemesi gerektiğini dile getirmektedir.

Pierre, M. de Saint, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? III”, (Çev. HalisAcarı), *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.12-11, (sor.)

Yazı, 1 Aralık 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 47. sayısında aynı başlıkla yayımlanan soruşturmanın devamından oluşmaktadır. Yazıda, André Maurois, André François-Poncet, Paul Guth, Pierre Daninos, Jean Rousselot, Pierre de Boisdeffre ve Marcel Auclair’in soruşturmaya verdikleri yanıtlara yer verilmektedir. André Maurois, romancının ister istemez zamanının tanığı olduğunu ve zamanını aşması gerektiğini; André François-Poncet, romancının zaten çağına tanıklık ettiğini ve büyük yazarların tüm zamanları aştıklarını; Paul Guth, romancının mecburen zamanının tanığı olduğunu; Pierre Daninos, yazarın hür olduğunu fakat yine de zamanına tanıklık ettiğini; Jean Rousselot, yazarın yaşadığı zamana tanıklık etmesi gerektiğini; Pierre de Boisdeffre, yazarın zamanına tanıklık etmesi gerektiğini ve tanıklığının bir gazeteci baskısıyla değil de tüm zamanları hesaba katarak gerçekleştirmesi gerektiğini; Marcel Auclair ise romancının zamanına tanıklık

etmesinin zorunlu değil isteğe bağlı olduğunu, ancak tanıklık etmemesinin mümkün olmadığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Armağan Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.11, (sor.)

Sait Faik Hikâye Armağanı’nı Orhan Kemal’in kazanması üzerine soruşturma açılmıştır. Soruşturmada şu sorulara yer verilmiştir:

“1. Sait Faik hikâye armağanını, Orhan Kemal’in kazanmasının nasıl karşıladınız?

2. Armağan alan kitabı okudunuz mu?

3. Armağana katılan öbür kitaplardan hangilerini okudunuz?

4. Orhan Kemal’i şahsen tanıdınız mı, ilk nerede?

5. Varsa, bir anınızı anlatır mısınız?” (s.11)

Soruşturmaya Fikret Otyam, Mahmut Makal, Metin Eloğlu, Orhan Duru, Tarık Dursun, Şükran Özkutlu, Nezihe Meriç, İlhami Soysal, M. Sünullah Arısoy,ERCÜMENT UÇARI, Salim Sengil, Yılmaz Gruda, Yüksel Arslan, Ümit Yaşar Oğuzcan, Erdal Öz, Tevfik Çavdar ve Mustafa Şerif yanıtlarıyla katılmışlardır.

İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.6, (sor.)

Yazı, *Pazar Postası*’nda yazı yazarlara yöneltilen “Niçin PP’de yazıyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtlardan ibarettir. Yazıda, Orhan Duru ve Tevfik Çavdar’ın yanıtlarına ve kısa bir yaşam öykülerine yer verilmektedir. Orhan Duru, soruya verdiği yanıtta Muzaffer Erdost ile yakın ilişkisinin olduğunu, *Pazar Postası*’nın politik sanat ve edebiyat bakımından gelecek kuşağın öncülüğünü yaptığı için yazdığını dile getirmektedir. Tevfik Çavdar ise, yazma amacı ile *Pazar Postası*’nda yazma amacının aynı olduğunu, *Pazar Postası*’nda devrimci ve ilerici bir havanın olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Niçin Pazar Postasında Yazıyorsunuz?”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.6, (sor.)

Başlıkta geçen soruya Vedat Üretürk yanıt vermiştir. Üretürk daha önce *Vatan*, *Dolmuş* ve *Yeditepe*'de yazdığını dile getirmektedir. Yazı hayatını yolculuk olarak gördüğünü belirten yazar, öz yaşam öyküsüne de yer vermektedir.

İsimsiz, “Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.10, (sor.)

Yazı, *Arts* dergisinde yapılan bir soruşturmanın çevirisinden ibarettir. Soruşturma, Amerikan sinema şirketlerinin, yazarlara yazacakları romanların yayımlanmadan önce filme alınması yönünde yaptıkları teklifler üzerine yapılmıştır. Elli civarında filmin bu şekilde çevrileceği; Romain Gary, Pierre Boulle, Art Buchwald, Alberto Moravia ve Irvin Shawin'in bu teklifi kabul ettikleri bildirilmektedir. Twentieth Century Fox'un da dünyaca tanınan bir takım romancılara kendi hazırlayacakları senaryolara göre “bestseller”lar yazmayı teklif edeceği ifade edilmektedir. Yukarıda belirtilen gelişmeler doğrultusunda *Arts* dergisi de bir soruşturma açarak yazarlara “Yazarlar sipariş üzerine çalışmağı kabul edecekler mi?” (s.10) sorusunu yöneltmiştir. Yapılan çeviride, soruşturmaya, Andre Maurois, Felicien Marceau, Jacques Perret, Pierre Boulle, Marcel Ayme, Joseph Kessel, Julien Gracq, Roger Peyrefitte, Pierre Gascar ve Françoise Sagan yanıtlarıyla katılmışlardır. Andre Maurois, Pierre Boulle, Marcel Ayme, Joseph Kessel, Julien Gracq ve Françoise Sagan romancıların sipariş üzerine roman yazmalarına karşı olduklarını belirtirken; Felicien Marceau, Jacques Perret ve Roger Peyrefitte sipariş üzerine roman yazılmasından yana olduklarını dile getirmişlerdir.

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.9, (sor.)

“Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru” başlıklı soruşturmanın nedenlerinin anlatıldığı yazıda, yirmi beş karikatüriste sorulan sorulara yer verilmektedir. Soruşturmayı Yalçın Çetin'in hazırladığı belirtilmektedir. Karikatür üzerine yazılan yazıların sınırlı olduğunu, daha önce *Pazar Postası*'nda tartışan iki karikatüristin görüşlerinin konuyu aydınlatmaması nedeniyle soruşturmanın açıldığı belirtilmektedir. Soruşturmada, karikatüristlere şu sorular yöneltilmiştir: “1-

Karikatürümüz 1950-55 yıllarında önemli bir değişime uğradı. O güne değin uzanan karikatür, Cemal Nadir – Ramiz imzalarıyla popüler bir ortam yaratmıştı. Toplum, karikatüre yaklaştırması yönünden yararı olan o kuşak anlayışı bir süre sonra eskidi. 1950 karikatür kuşağıyla belli bir noktada duyulan bunalım giderildi. Çizgide ve konuda yeni anlamlara bağlı çizgi mizahçıları ile karikatürümüz soluk kazandı. Bugün de 1950 karikatürünün kesin canlılığı hâlâ var denemez. Sizce (varsa) bu cansızlığın sebepleri nelerdir?” (s.9)

“2- Karikatürümüz basının gazetecilik ve dergicilik dallarında ödevini yapıyor. Gazetecilik ve dergiciliğin gerektirdiği koşullar karikatürü, karikatürcüye sınırlıyor olabilir mi?” (s.9)

“3- Karikatür, okur kafasında belli bir kavram yarattı... Bu gün verilenlerde bu yönden karikatürcü ile okur arasındaki ilgiyi rahatça devam ettiriyor. Bu konuda, çizdikleriniz sizi doyuruyor mu? doyurmuyorsa nasıl karikatür çizmek isterdiniz?” (s.9)

“4- Konu ve çizgi karikatürün belli iki ögesi, sizce, bunlardan başka öğelerle de karikatür yapılabilir mi?” (s.9)

“5- Karikatürümüzün geleceği hakkında düşündükleriniz?” (s.9)

Soruşturmaya, Turhan Selçuk, Nehar Toblek, Tonguç, Ferruh Doğan, Necmi Rıza, Suat Yalaz, Orhan Enez, Cafer Zorlu, Metin Gökçe, Sinan Bıçakçioğlu, Mısıtık, Zeki Beyner, Bülent Şeren, Mim Uykusuz, Oğuz Aral, Halim Büyükbulut, Semiramis, Yurdağın Göker, Altan Erbulak, Eflatın Nuri, Sade Yalçın ve Mehmet Polat cevaplarıyla katılmışlardır. Soruşturmadaki sorulara, Bedri Koraman, Semih Balcıoğlu ve Ferit Öngören yanıt vermemişlerdir.

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.10-11, (sor.)

Soruşturmanın bu bölümünde, Turhan Selçuk, Nehar Toblek, Tonguç ve Ferruh Doğan’ın yanıtlarına yer verilmektedir. Özetlemede, sorulara verilen yanıtlar numaralandırılarak belirtilecektir.

Turhan Selçuk:

1. 1950-1955 kuşağının daha olgun ve güzel karikatür çizdiklerini belirtmektedir.
2. Dergi ve gazetelerin karikatürcüyü sınırlandığı belirtilerek toplumun, editörün, gazete sahibinin ve karikatürcünün kabiliyetinin onu sınırlandığını ifade etmektedir.
3. Sanatın doğası gereği yaptığı işi geliştirmek istediğini belirtmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında başka öğelerle karikatür çizmenin insan düşüncesi ve sanatına bir şey kazandırmayacağını anlatmak istemektedir.
5. İyi bir geleceğin beklediğini belirtmektedir.

Nehar Toblek:

1. çizgi ve konudaki bunalımın giderildiğini, karikatürün yeni bir soluk kazandığını ve karikatürde bir canlılığın var olduğunu anlatmaktadır.
2. Dergi ve gazetelerin sınırlandırmakla beraber takip ettikleri politikaya mecbur ettiklerini ifade etmektedir.
3. Karikatürcünün her konuda fırça oynatmasının doyurucu olmadığını tek bir konuya yoğunlaşıp çalışma inancında olduğunu belirtmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında karikatürün başka bir öğeyle çizilemeyeceğini belirtmektedir.
5. Özellikle yeni bir anlamın geleceğine inandığını ifade etmektedir.

Tonguç:

1. 1950-1955 kuşağının bir bunalım sonucu sanatını icraya başlamadığını, gelişimine karikatürün önceki kuşaktan geride olmadığını ifade etmektedir.
2. Karikatürcünün gazete ve derginin yayın politikasına uyma zorunluluğu bulunduğunu, bu nedenle kendini sınırlayamayacak ve düşüncelerine paralel yayın yapan bir dergiyi veya gazeteyi tercih etmesi gerektiğini ifade etmektedir.
3. Yaptığı karikatürlerin kendisini doyuma ulaştırdığını belirtmektedir.
4. Çizgi ve konunun tek öge halini aldığını, temelde bunları ayırmak gerektiğini ifade etmektedir.

5. Karikatürün çizgisinin olanaklarını zorladığını, son on yıl içinde fazla aşama geçirdiğini ve gelecekte umutlanmamak gerektiğini ifade etmektedir.

Ferruh Doğan:

1. Karikatürün basın tarafından baskı altına alındığını belirtmektedir.
2. Dergi ve gazeteler ticari kaygıdan dolayı karikatürü sınırlandırmaktadır.
3. “karikatür kavramı” ve “karikatür anlayışının” birbirine karıştırıldığını, eserlerin okuyucu anlayışını değiştirdiğini belirtmektedir.
4. Başka bir ögenin karikatüre katılmasının zorlama olacağını belirtmektedir.
5. Karikatürün mevcut durumunun düşünülmesinin geleceği kendinden getireceğini ifade etmektedir.

Adı verilmeyen bir sanatçının soruşturmaya verdiği yanıt:

1. Savaş nedeniyle batıyla olan kültür bağlarının kesilmesi nedeniyle karikatürümüzün durgunluk içine girdiğini, 1950-1955 kuşağıyla bir sıçrama yaptığını ve karikatürde halihazırda bir durgunluğun olmadığını belirtmektedir.
 2. Dergi ve gazetelerin karikatürcünün asıl işini yapmasını engellediğini bildirmektedir.
 3. Okurun zihnindeki karikatürün macerası, geçmişi olmayan bir karikatür olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle sanatçının doyurulmadığını ifade etmektedir.
 4. Karikatürün dergi, gazete ve albüm sayfalarında kaldığı müddetçe çizgi ve konu dışında herhangi bir ögenin karikatüre katılmasının mümkün olmadığını dile getirmektedir.
- Geleceğin tahmin ve temennilere bağlı olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.10-11, (sor.)

Semih Balcıoğlu:

Cevap vermemiştir.

Necmi Rıza:

1. Türk karikatüründe cansızlık ya da gücünü kaybetme diye bir şeyin olmadığını dile getirmektedir.
2. Gazete ve dergilerin karikatüristi sınırlandırmadığını belirtmektedir.
3. Sanatçının hiçbir tesir altında kalmaması gerektiğini ifade etmektedir.
4. Konu ve çizgi dışındaki ögenin huzur olduğunu belirtmektedir.
5. Türk karikatürcülüğünün geleceğinin iyi olacağını savunmaktadır.

Ferit Öngören:

Cevap vermemiştir.

Suat Yalaz:

1. Karikatürcülüğümüzün 1950-1955 yıllarındaki canlılığını koruduğunu bildirmektedir.
2. Dergi ve gazetelerin karikatürcüyü sınırlandırıdığını belirtmektedir.
3. Yaptığı karikatürün kendisini maddi olarak doyurduğunu ancak sanatsal anlamda doyum sağlayamadığını dile getirmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında karikatüre başka bir ögeyi getirmenin gerçekçi olmayacağını dile getirmektedir.
5. Birkaç sanatçı dışında geleceğe kalmanın mümkün olmayacağını ifade etmektedir.

Orhan Enez:

1. Karikatürümüzün durumunun batıyla boy ölçüşebilecek nitelikte olduğunu savunmaktadır.
2. Dergi ve gazetelerin karikatürcüyü sınırlandırıdığını dile getirmektedir.
3. Okur kafasındaki karikatür anlayışı ile sanatçı kafasındaki karikatür anlayışının örtüşmemesi nedeniyle sanatçının doyuma ulaşmadığını dile getirmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında konu ve çizgi dışında bir ögeden söz etmenin güç olduğunu dile getirmektedir.
5. Gelecekte umutlu olduğunu dile getirmektedir.

Cafer Zorlu:

1. karikatürün halihazırda duraklama içinde olduğunu belirtmektedir.
2. Gazete ve dergilerin yayın anlayışından ötürü karikatürcünün kendini sınırlandırdığını ifade etmektedir.
3. Sanatçının kendini doyuramadığını ve resim tesirinden kurtulmak istediğini ifade etmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında bir ögeden söz edilemez.
5. Soyuta bir meylin olduğunu ifade ederek soyutçuların çoğalmasıyla geleceğe aydınlık olarak bakmanın güç olduğunu vurgulamaktadır.

Metin Gökçe:

28 Haziran 1959 tarihli *Pazar Postası*'nın 17. sayısında adı verilmeyen kişinin soruşturmaya verdiği yanıtın Metin Gökçe'ye ait olduğu ve baş tarafı çıkmadığı için yeniden yayımlandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.10, (sor.)

Bedri Koraman:

Yanıt vermemiştir

Sinan Bıçakçioğlu:

1. 1950-1955 kuşağının getirdiği yeniliklerin sürdürüldüğünü ve daha ileriye taşındığını dile getirmektedir.
2. Karikatürcünün gazete ve dergilerin tutumunu aşamayacağını ve sınırlandırıldığını ifade etmektedir.
3. Dergi ve gazete yönetmenlerinin okuyucunun karikatür anlayışını belirlediklerini ve karikatürcünün doyuma ulaşamamasının sorumlusunun yönetmenler olduğunu belirtmektedir.
4. Karikatüre çizgi ve konu dışında başka bir ögenin girmesinin gelecekte mümkün olabileceğini dile getirmektedir.
5. Geleceğin daha iyi olacağını umduğunu belirtmektedir.

Mıstık:

1. 1950-1955 kuşağının getirdiği canlılığın sürdürüldüğünü dile getirmektedir.
2. Dergi ve gazetelerle beraber kanunların, tehditlerin sanatçıyı sınırlandırıldığını belirtmektedir.
3. Doyumun göreceli olduğunu ifade etmektedir.
4. Konu ve çizginin dışında karikatürün başka öğelerle de yapılabildiğini dile getirmektedir.
5. Geleceğe daha iyi hazırlanmak gerektiğini ifade etmektedir.

Zeki Beyner:

1. 1950-1955 kuşağının getirdiği canlılığın yitirildiğini belirtmektedir.
2. Dergi ve gazetelerin karikatürcüyü sınırlandırmadığını dile getirmektedir.
3. Doyuma ulaştığını dile getirmektedir.
4. Karikatürün konu ve çizgi dışında başka öğelerle de yapılabileceğini dile getirmektedir.
5. Gelecek için umutlu olduğunu söylemektedir.

Bülent Şeren:

1. 1950-1955 kuşağına getirdiği canlılığın olmadığını, bunun nedeninin karikatürcü olduğunu belirtmektedir.
2. Dergi ve gazetelerin karikatürcüyü sınırlandırmadığını ifade etmektedir.
3. Okur ve sanatçı arasındaki dengesizlik nedeniyle doyuma ulaşamadığını ifade etmektedir.
4. Konu ve çizgi dışında yazı ve mimiklerin karikatürün öğeleri olduğunu belirtmektedir.
5. Mevcut durumun geleceği hazırladığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.10, (sor.)

Mim Uykusuz:

1. Karikatürde 1950-1955 kuşağına göre, konuda, duraklama olmasının nedeninin gazete patronlarının rejim karşısındaki tutumu olduğunu; çizgide ise, ileride olduğunu dile getirmektedir.
2. Gazete ve dergilerin karikatürcüyü sınırlandırıldığını dile getirmektedir.
3. Sanatçının doyumunu sanatını ilerletmekle sağlayacağını belirtmektedir.
4. Karikatürün konu ve çizgi dışında başka bir ögeyle yapılabileceğini dile getirmektedir.
5. Geleceğe dair umutlu olduğunu dile getirmektedir.

Oğuz Aral:

1. Karikatürde 1950-1955 kuşağının canlılığının olmadığını nedenleriyle ifade etmektedir.
2. Karikatürü gazetelerin sınırlandırıldığını ancak karikatürcünün dergilerde bir çıkış yolu bulabileceğini ifade etmektedir. Albümün sanatçıya bir çıkış olanağı sağladığını dile getirmektedir.
3. Okurla bir anlaşma zemini oluşturduğunu, bunun kendisini doyuma ulaştırdığını; okuyucuya veremediği öykü çizimleri ve yayımlayamadığı karikatürlerle basın kanununun kendisini doyuma ulaşmasını engellediğini dile getirmektedir.
4. Karikatürde konu ve çizgi dışında başka bir ögenin olmadığını dile getirmektedir.
5. Gelecekte karikatür alanında bir gelişme sağlanacağını ifade etmektedir.

Halim Büyükbulut:

1. Karikatürün bağımsızlığını sosyal baskılar ve ticari kaygılar nedeniyle yitirdiğini, bu nedenle 1950-1955 kuşağının canlılığının yitirildiğini belirtmektedir.
2. Dergi ve gazetelerin ticari kaygılarının karikatürcüyü sınırlandırıldığını ifade etmektedir.

3. Okuyucuyla olan ilişkisinin kendisini doyurmadığını dile getirmektedir.

4. Konu ve çizgiyi yüceltme uğraşısında olduğunu, karikatürün farklı bir ögeyle yapılıp yapılamayacağını düşünmediğini dile getirmektedir.

5. Karikatürün detaylardan ayrılıp renklerle birleşeceğini, insan psikolojisini anlatmaya devam edeceğini, iğneleme gibi yönlerini yitirmeyeceğini ve bilmece kadar düşündürücü olacağını ifade etmektedir.

Semiramis:

1. Karikatürün 1950-1955 kuşağına göre yerinde saydığını dile getirmektedir.

2. Dergilerin karikatür için önemli bir olanak olduğunu, istendiği takdirde çok şeyler yapılabileceğini belirtmektedir.

3. Karikatürün kendisini doyurmadığını, bütün sanat türlerini takip etmek istediğini dile getirmektedir.

4. Karikatürde konu ve çizgi dışında bir ögenin olamayacağını dile getirmektedir.

5. Gelecekte umutlu olduğunu dile getirmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesi denildiğinde, ilk olarak İkinci Yeni üzerine açılan soruşturma akla gelmektedir. Özellikle İkinci Yeni tartışmalarının alevlendiği bir dönemde, İkinci Yeni şiirinin nitelikleri üzerinde açılan “İkinci Yeni İçin Ozanlarımız Ne Diyor?” başlıklı soruşturmada, tartışmaların odağı haline gelen İkinci Yeni şairlerinin, şiirde anlam, kelime, yenilik, toplum kaygısı, bunalım, deformasyon gibi konularda görüş açıklamasına olanak tanınmış ve tartışmalara konu olan görüş ayrılıklarının büyük bir oranda çözüme kavuşturulması sağlanmıştır.

Pazar Postası'nda yapılan soruşturmalar, edebiyatla sınırlı değildir. Sinema, tiyatro ve karikatür sanatlarında da birer soruşturma açılmıştır. Ayrıca, kimi sanat dallarında verilen ödüllerin sanata katkısı konulu soruşturma da açılmıştır.

Pazar Postası'nda yapılan ilk soruşturma, "Soruşturma" başlığıyla verilmiş ve sanatta ödül konusu sorgulanmıştır. Bu soruşturmaya Salim Şengil, Güner Sümer, Orhan Duru, İlhami Soysal ve M. Sünullah Arısoy katılmışlardır. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 15 Temmuz 1956 tarihli 29. sayısında yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nda yayımlanan başka bir soruşturmada, "Geçen yıl için soruşturma" başlığıyla verilmiş ve yazarlardan 1956 yılında Türk edebiyatı ve sanatının değerlendirilmesi istenmiştir. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 30 Aralık 1956 tarihli 1. sayısında yayımlanmıştır. Soruşturmaya, Tevfik Akdağ, Oğuz Arıkanlı, Ece Ayhan, İlhan Berk, Tevfik Çavdar, Orhan Çetinkaya, Orhan Duru, Ergin Günçe, Özdemir Nutku, Erdal Öz, Şükran Özkutlu, Yılmaz Pütün, İlhami Soysal, Güner Sümer, Kemal Şenadam, Turgut Uyar, Halim Ünsal, Can Yücel ve Nihat Ziyalan yanıtlarıyla katılmışlardır.

Yukarıda sözünü ettiğimiz ve Türk şiirinin modern hüviyetine kavuşmasında önemli bir rolü olan "İkinci yeni için ozanlar ne diyor" adlı soruşturma, *Pazar Postası*'nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısı, 3 Şubat 1957 tarihli 6. sayısı, 10 Şubat 1957 tarihli 7. sayısı, 17 Şubat 1957 tarihli 8. sayısı ve 24 Şubat 1957 tarihli 9. sayısında yer almaktadır. Soruşturmaya, İlhan Berk, Tevfik Akdağ, Yılmaz Gruda, Edip Cansever, Ece Ayhan, Turgut Uyar, Özdemir Nutku, Nihat Ziyalan ve Ahmet Oktay yanıtlarıyla katılmışlardır.

Pazar Postası'nda "Sinema Üzerine Soruşturmamız" adı altında bir soruşturma açılmış ve soruşturmaya katılanlardan 1956-1957 sinema sezonunun değerlendirilmesi istenmiştir. Bu soruşturmaya Hamdi Kuralay, N. L. Kotan, Kâmil Tok, Suna Mengel, Ali Akdağ, Galip Göksel, H. Döğmeci, Şerafettin Baylan, Hasan Zafer, Şükran Akdağ, Fahri Özer, M. Dilsizoğlu, Tarık Fulya, Madalet Fulya, A. Bekirgil, Ökkeş Öztürk, F. Güler, Nermin Güneşoğlu, Metin Özziyad, Refik Utlılığ, Cevdet Erdost ve Sabahat Özmiş yanıtlarıyla katılmışlardır. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 12 Mayıs 1957 tarihli 19., 19 Mayıs 1957 tarihli 20. ve 2 Haziran 1957 tarihli 22. sayılarında yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nda "Tiyatro Üzerine Soruşturma" adı altında bir soruşturma açılmış ve soruşturmaya katılanlardan 1956-1957 tiyatro sezonunun değerlendirilmesi istenmiştir. Soruşturmaya, Tevfik Akdağ, İbrahim Gönen, Asım Mutlu, Üner Birkan, Halim Dağlı, Yılmaz Deniz, Mehmet Sekban, Oğuz Onaran, Ergun Sav, Nuyan Sav, Cevdet Erdost, Gencay Sav, Orhan Güral, Necla Seroğlu, Sadettin Akalın, Güner Oral, Nuray Bolel, Haşım Avcı, Metin Tozkoparan, Necdet Önal, Ercan Meftunoğlu ve Olcay Aksoy yanıtlarıyla katılmışlardır. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 19 Mayıs 1957 tarihli 20., 26 Mayıs 1957 tarihli 21., 2 Haziran 1957 tarihli 22. ve 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayılarında yayımlanmıştır.

"Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor" adındaki soruşturmada ulusal tiyatro konusu sorulmuş ve ulusal tiyatronun kurulabilmesi için neler yapılması gerektiği anlatılmıştır. Bu soruşturmaya, Atilâ Alpöge ve Yılmaz Gruda yanıtlarıyla katılmışlardır. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 21 Temmuz 1957 tarihli 28. İle 4 Ağustos 1957 tarihli 30. sayılarında yayımlanmıştır.

Pierre, M. de Saint tarafından açılan ve Halis Acarı (Asım Bezirci)'nin "Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı? Yansıtmak zorunda mı?" başlığıyla Türkçeye çevrilen ve başlıkta verilen sorunun konu edinildiği soruşturmaya, Jules Romains, Daniel Rops, Marcel Aymé, Mareşal Juin, Thyde Monnier, Pierre Fresnay, Jean Louis Curtis, Roland Dorgeles, René Clair, Felicien Marceau, Robert Merle, Romain Gary, André Maurois, André François-Poncet, Paul Guth, Pierre Daninos, Jean Rousselot, Pierre de Boisdeffre ve Marcel Auclair'in yanıtlarıyla katılmışlardır. Soruşturma, 1 Aralık 1957, 8 Aralık 1957 ve 15 Aralık tarihli *Pazar Postası*'nın 47., 48. ve 49. sayılarında yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nda Sait Faik Hikâye Armağanı'nı Orhan Kemal'in kazanması üzerine "Armağan Üzerine Soruşturma" adlı bir soruşturma açılmıştır. Soruşturmaya Fikret Otyam, Mahmut Makal, Metin Eloğlu, Orhan Duru, Tarık Dursun, Şükran Özkutlu, Nezihe Meriç, İlhami Soysal, M. Sünullah Arısoy, Ercüment Uçarı, Salim Sengil, Yılmaz Gruda, Yüksel Arslan, Ümit Yaşar Oğuzcan, Erdal Öz, Tevfik Çavdar ve Mustafa Şerif yanıtlarıyla katılmışlardır. Bu soruşturma, 11 Mayıs 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 19. sayısında yayımlanmıştır.

"Niçin Pazar Postası'nda Yazıyorsunuz?" başlıklı soruşturmada ise, katılanlara başlıktaki soru sorulmuş ve bu soruyu Orhan Duru, Tevfik Çavdar ile

Vedak Üretürk yanıtlamışlardır. Soruşturma, 18 Mayıs 1958 ve 1 Haziran 1958 tarihli *Pazar Postası*'nın 20. ve 22. sayılarında yayımlanmıştır.

“Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız” adlı soruşturma *Arts* dergisinde yapılan bir soruşturmanın çevirisinden ibarettir. Soruşturma, Amerikan sinema şirketlerinin, yazarlara yazacakları romanların yayımlanmadan önce filme alınması yönünde yaptıkları teklifler üzerine yapılmıştır. Bu soruşturma, Andre Maurois, Felicien Marceau, Jacques Perret, Pierre Boulle, Marcel Ayme, Joseph Kessel, Julien Gracq, Roger Peyrefitte, Pierre Gascar ve Françoise Sagan tarafından yanıtlanmıştır. Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 11 Ocak 1958 tarihli 2. sayısında yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nda yayımlanan son soruşturma ise, 14 Haziran 1959, 21 Haziran 1959, 5 Temmuz 1959, 12 Temmuz 1959 ve 19 Temmuz 1959 tarihli 16., 17., 18., 19. ve 20. sayılarda yayımlanan “Yirmibeş Karikatürcüye Beş Soru” başlıklı soruşturmadır. Bu soruşturmada, karikatüristlere, ana hatlarıyla Türk karikatürcülüğü sorulmuştur. Soruşturmaya, Turhan Selçuk, Nehar Toblek, Tonguç, Ferruh Doğan, Necmi Rıza, Suat Yalaz, Orhan Enez, Cafer Zorlu, Metin Gökçe, Sinan Bıçakçioğlu, Mıstık, Zeki Beyner, Bülent Şeren, Mim Uykusuz, Oğuz Aral, Halim Büyükbulut, Semiramis, Yurdağün Göker, Altan Erbulak, Eflatun Nuri, Sade Yalçın ve Mehmet Polat yanıtlarıyla katılmışlardır. Soruşturmadaki sorulara, Bedri Koraman, Semih Balcıoğlu ve Ferit Öngören yanıt vermemişlerdir.

Yukarıda verdiğimiz bilgiler ışığında denilebilir ki, *Pazar Postası* gazetesinde açılan soruşturmalar, Türk edebiyat ve sanat tarihinde önemli bir yer edinmiştir.

C. 3. 7. Röportaj

O. B., “Otuzüç yıllık bir sanatkârla mülâkat”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6, (röp.)

Yazıda, Müzisyen Hüsniye Sevim Selen ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Hüsniye Sevim'in bir güfteyi 36 ayrı makamla peş peşe okuyabileceğini dile getiren yazar, Atatürk'ün iltifatlarına mazhar olduğunu ifade

etmektedir. Öğrencilere müzik dersi verdiği de bildirilen Hüsniye Sevim, kendisine sorulan “Radyoda neden konser vermiyorsunuz?” (s.6) şeklindeki soruya “İmtihan olmam lazımmış efendim. ” (s.6) diye cevap vermektedir. Kendisinin sınava tabi tutulmasına tahammül edemeyeceğini ifade eden Hüsniye Sevim, sanat hayatına olan katkıları nedeniyle Udi Yorgo, Fahri Kopuz, Nobar Tekyay, Hakkı Derman, Cevdet Çağla ve Nevder Hanım’a şükranlarını sunmaktadır.

Güçbilmez, Cahit, “Neden ve nasıl Paris: Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.5, (röp.)

Yazıda, Paris’te yaşayan Ressam Selim Turan ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Turan, Paris’e yerleştikten sonra çalışmalarına yeni bir sayfa açarak başladığını, Türkiye dışında yaşayan Türk ressamların kendilerini bulmak için çalışmaları gerektiğini, Türk resmini takip edemediğini, figüratif ve nonfigüratif tarzları resmin iki farklı anlayışı olarak gördüğünü dile getirmektedir.

Güçbilmez, Cahit, “Neden ve Nasıl Paris?” Avni Arbaş Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.10, (röp.)

Yazıda, Ressam Avni Arbaş ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Arbaş’ın kısa bir yaşam öyküsüne de yer veren yazar, Çallı ve Lévy ile çalıştığını bildirmektedir. Arbaş, kendisine sorulan sorular ışığında, sanatın geniş kitlelere iletilmesi ve millî olması gerektiğini, resim sanatımızın henüz batı tesirinden kurtulamadığını, Türkiye’de sanata yeterince devlet desteğinin sağlanmadığını, nonfigüratif resmin kendi anlayışına uymadığını ve muhtevanın ancak figürasyon yoluyla oluşturulabileceğini belirtmektedir.

Kemal, Yaşar, – Coşar, Ömer Sami, “Röportaj: Köy köpekleri bile kaçan düşmana yetişemiyorlardı”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.10-11, (röp.)

Yazıda, Yaşar Kemal ve Ömer Sami Coşar’ın Kurtuluş Savaşı’nda kahramanlaşan Fedal Ali’yle yaptıkları röportaja yer verilmektedir. Bombacı Fedal Ali adındaki Gazi’nin Kurtuluş Savaşı’na ilişkin anılarına yer verilmektedir.

Aksoy, Erol, “Yazarına göre ‘korku’”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.9-11, (röp.)

Yazıda, Orhan Asena ile *Korku* adlı oyun hakkında yapılan röportaja yer verilmektedir. Asena, *Korku*’daki olayın herhangi bir zamanda geçtiğini belirterek, olayın ne zaman geçeceğini rejisöre bıraktığını ifade etmektedir. Yer konusunda da benzer bir tutumda olduğunu belirten Asena, oyunun Millî Mücadele zamanına denk getirilmesinin uygun olmadığını, söz konusu korkuyla bekleyen kahramanın Atatürk olamayacağını dile getirmektedir. Yazının devamında, Orhan Asena’nın Devlet Tiyatrosu’nda oyunun temsili ve oyunun mesajı hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Azra Erhat ile Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.7-11, (röp.)

Yazar, röportajı Homeros’un *İlyada* adlı eserinin Azra Erhat ve A. Kadir tarafından Türkçeye çevirilmesi üzerine yaptığını dile getirmektedir.

Azra Erhat, *İlyada*’nın çevrilmesini ilkin kendisinden Ahmet Hamdi Tanpınar’ın istediğini, buna gülüp geçtiğini, sonra da dostlarının isteği ile çalışmaya başladığını dile getirmektedir. *İlyada*’nın bütün batı dillerine çevrildiğini dile getiren Erhat, iyi bir şairle çalışmak istediğini, bir çok denemeden sonra Homeros’un şiirlerinin havasına girebilecek şairin A. Kadir olduğuna karar verdiğini ve birlikte çalıştığını belirtmektedir. Homeros’un Anadolu’da yaşadığını belirten Erhat, Homeros’un vezinli yazdığını; ancak söz konusu veznin modern dillere çevrilemediğini; bu nedenle bir çok batı çevirilerinde olduğu gibi eseri vezinsiz çevireceğini dile getirmektedir. Kafiye konusuna da değinen Erhat, Homeros’un eseri kafiyesiz yazdığını, çevirisinin de kafiyesiz olacağını belirtmektedir.

Aksoy, Erol, “Mahir Canova’ya göre ‘Finten’”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.8-11, (röp.)

Yazıda, Erol Aksoy’un Mahir Canova’yla Devlet Tiyatrosu’nda oynanan *Finten* adlı oyun üzerine yaptığı bir röportaja yer verilmektedir. Canova, *Finten*’i Türk tiyatro tarihinin bir klasiği olarak gördüğünü, *Finten*’in kötü bir oyun olmadığını, Shakespeare’den etkiler taşıdığını; ancak Shakespeare’in *Macbeth* ya da

Othello’sunun kopyası olmadığını, Devlet Tiyatrosu’nda verilen temsillerin başarılı olduğunu dile getirmektedir.

Aksoy, Erol, “Konuşmalar 1: Müşfik Kenter”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.8-10, (röp.)

Yazının, Devlet Tiyatrosu sanatçılarıyla yapılacak tiyatrodaki tartışmalara neden olan konularla ilgili röportajlardan ilki olduğu belirtilmektedir. Yazıda, Müşfik Kenter’in kısa bir yaşam öyküsüne yer verilerek, Müşfik Kenter’e tiyatro eleştirmeni, tiyatro eleştirisi, bölge tiyatroları ve oyuncu hakkındaki görüşlerinin ne olduğu sorulmaktadır. Kenter, tiyatro eleştirmesinin kendi anladığı anlamda yapılmadığını, eleştiri yazarlardan memnun olduğunu, bölge tiyatrolarının, tiyatroların halka yayılmasında önemli bir işlevi yerine getirdiğini, iyi oyuncunun kendini rolünün içinde erittiğini ifade etmektedir.

Aksoy, Erol, “Konuşmalar: Yalın Tolga”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.8-12, (röp)

Yazıda, Yalın Tolga’nın kısa bir yaşam öyküsüne yer verilerek, Yalın Tolga’ya Bölge Tiyatrolarının Türk tiyatrosuna katkısının ne olduğu, Bölge Tiyatroları’nın Ankara’daki oyunlara etkisinin ne olduğu, oyunlarda kalıplaşmamak için ne yapılması gerektiği, rollere nasıl hazırlandığı gibi sorular sorulmaktadır.

Başçılar, Seyfettin, “Ataç’la bir konuşma”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.6-7-11, (röp.)

Yazıda, Nurullah Ataç’a sanat ortamının bağımsız olup olmadığı, sanatçının devlet tarafından korunup korunmaması ve Türkiye’de iyi bir sanat için nelere ihtiyaç olduğu yönünde üç soru sorulmaktadır. Ataç, sanat adamının tam bağımsız olmadığını, işlediği konular nedeniyle sıkıntılar yaşayabileceğini; Türkiye’de sanatın pek gelişmediği ve yerleşemediği için devlet tarafından desteklenmesi gerektiğini ve okullarda Yunanca ile Latince’nin ders olarak konması gerektiğini ifade etmektedir.

İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Yaşıyanların konuşması” (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.7, (röp.)

Yazıda, André Maurois ile yapılan bir röportaja yer verilmektedir. Röportajın kimin tarafından yapıldığı ve yayımlandığı yer hakkında bilgi verilmemektedir. Maurois, kendisine sorulan sorulara verdiği yanıtlarda, sanatçının yaşlanmasını konu edinmektedir. Hugo'nun en güzel dizelerini yaşlılık döneminde yazdığını dile getiren Maurois, Matisse'nin, Bragueton'ın Reunault'nun, Villon'un, Claudel'in, Alain'in en güzel eserlerini yaşlılık dönemlerinde verdikleri ifade etmektedir. Clemenceau'nun, Churchill'in, Adenauer'in yaşlılık dönemlerinde iyi işler ortaya koyduklarını savunan Maurois, yaşlı devlet adamları ve sanatçıların ortak özelliklerinin cesaret olduğunu vurgulamaktadır.

Parry, Gisele, “Malaparte ile konuşma”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.8, (röp.)

Röportajda, Curzio Malaparte'a kısa sorular sorulmaktadır. Gisele Parry, Malaparte'a “Sevdiğimiz şairler?”, “Okuduğunuz romancılar?” (s.8) şeklinde kısa sorular sormuş, Malaparte da kısa yanıtlar vermiştir. Malaparte; Homeros, Apollinaire, Copardi, Tillon adlı şairleri sevdiğini, Sthendal, Dostoyevski, Tolstoy'u okuduğunu, Bacha, Vivaldi, Debussy ve Haandel'in de beğendiği kompozitörler olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Amerikan sinemasına karşı”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.8, (röp.)

Yazıda, Federico Fellini ile yapılan bir röportaja yer verilmektedir. Fellini, Amerikan sinemasında yapılan iyi işlerin Hollywood'a rağmen yapıldığını, Amerikan sinemasının propaganda, spekülasyon, bürokrasi ve ticaretten kurtulma yolu göremediğini, Hollywood'un sinemanın gelişimin kösteklediğini ve Avrupa sinemasına kötü örnek olabileceğini dile getirmektedir. Ayrıca, Fellini, Hollywood sinemasının etkisinde kalmadığını ve hiçbir Hollywoodlu yönetmenden etkilenmediğini savunmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Vüs'at O. Bener Yeni Yaşamalar Peşinde”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.10-11, (röp.)

Vüs'at O. Bener, kendisine sorulan sorulara özetle şu yanıtları vermiştir: Yeni biçimler denediğini ve bu biçim farklılığının –eski öykülerine göre- “tinsel eğilimlerin gerçeklerin yakın ve uygun davranmak” (s.10) zorunluluğundan ileri geldiğini, salt cinsel konuları işlemekle sanat yapıtı oluşturulamayacağını, öykücünün öykülerinde kişiliğini yansıtmaması durumunda tek yanlı kalacağını ve insanı bulunduğu ortamda tümüyle ele almak gerektiğini dile getirmektedir. Yazının devamında, Bener, gerçekçi yazar ve toplum konuları hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

Pons, Maurice, “Daniel Anselme İle Bir Konuşma”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.10-11, (röp.)

Yazıda, Maurice Pons'un Daniel Anselme ile yaptığı bir röportaja yer verilmektedir. Anselme, Almanlara karşı savaştığını, ilk şiirlerini 1944'te ve 1948'de yayımladığını, şiiri yaşadığı döneme ve hayata hiç etkmediği için bıraktığını, romanı serbest bir kürsü olarak gördüğünü ifade etmektedir. Anselme, yine kendine sorulan sorulara yanıt olarak insanlığı ilgilendiren sorunlar üzerinde durmak istediğini, fikirlerini yayma amacının olduğunu belirtmiştir.

Bourin, Andre, “Yabancı Sanatçıları Tanıyoruz: Sagan ile Konuşma”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.12, (Röp.)

Françoise Sagan, Robert Kemp'in kendisini, eleştirmelerinde, olduğundan farklı gösterdiğini, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanıyla daha çok eleştiri aldığını, bunu isteyerek yaptığını, çevre ve kişilerin *Bonjour Tristesse* ile *Dans Un Mois Dans Un An*'da aynı olmasının önemli olmadığını, kahramanlarının romantik olduğunu, eleştirilere aldırmadığını, geleceğe umutla baktığını, yazmayı bir yaşama biçimi olarak gördüğünü, edebiyatı insanları etkileyen bir kürsü olarak algıladığını. Sartre'ı beğendiğini, metafizikle uğraşmadığını, romanlarında politikayı işlemediğini dile getirmektedir.

Acarı, Halis, “Konuşma: üvercinka dedi ki...”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.14, (röp.)

Yazıda, Cemal Süreya ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Cemal Süreya, *Üvercinka*'nın bir kadının adı olduğunu belirtmektedir. Cemal Süreya, röportajda şu görüşlere yer vermektedir: “Genç kuşakla yeni bir anlatım dönemine girdik. Yeni şairler şiirin araçlarını yalnız kullanmıyorlar, o araçlarla oynuyorlar da. Çok kere ipin ucunu kaçırdıkları, şiirlerinin niteliklerini o araçların kuru bağlantılarına düşürdükleri görülüyor değil. Ama bu konuda iyimser olmak gerek. Şiirimizin bugünkü genel çizgisi dünküne göre yukardadır. Yeni şairler Fazıl Hüsni, Behçet Necatigil, Melih Cevdet, Oktay Rifat gibi ustalardan çok şey öğrendiler. Bu işin elbet üstesinden gelecekler.(...) Yeni şiir soyut şiir olmaya doğru gidiyor.” (s.14)

İsimsiz, “Yabancı Dergilerde: Hemingway’le Bir Konuşma”, (Çev. Mazlum Osman, s.11, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, (röp.)

Yazıda, *Arts* dergisinde yayımlanan ve Ernest Hemingway’in öykücülüğü ve romancılığı konusunda sorulan sorulara verdiği yanıtlara yer verilmektedir. Hemingway’in öykücülüğe dair verdiği yanıtta, öykünün gelişmesinin öykü yazıldıkça ortaya çıktığı ve önceden bilinemediği yönündedir. Romancılığı için de kişilerini gerçek hayattan seçtiğini, kahramanları ve olayları kendisinin belirlediğini; fakat sonuçta ortaya çıkan malzemeye göre romanın şekil aldığını dile getirmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, “Türkiye Ziyareti Dolayısıyla Masoi Mori ile Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.5, (röp.)

Yazıda, Japon Profesör Masoi Mori ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Mori, Türk ve Japon edebiyatları hakkındaki görüşlerini açıklamaktadır.

Naci, Fethi, “Kemal Tahir’le Konuşma”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.8, (röp.)

Yazı, Fethi Naci’nin Kemal Tahir’le yaptığı röportajdan ibarettir. Yazıda, Kemal Tahir’e 11 soru yöneltilmiştir. Kemal Tahir ise kendisine hayatı ve sanatı hakkında sorulan sorulara yanıt vermektedir.

Dessaigues, G. Rimbemont, “G. Rimbemont Dessaigues’in François Mauriac ile yaptığı görüşme”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8, (röp.)

Yazıda, François Mauriac ile yapılan röportaja yer verilmektedir. Mauriac, eserinden memnun olmadığını, iyi niyetli insanlar gibi kitaplar yazmaya çalışmadığını; bunun nedeninin ise yapmadığı şeyleri yapmış olma duygusunu engellemek olduğunu ifade etmektedir. Yazının devamında Mauriac’ya üç soru sorulmaktadır. Mauriac, özetle bu sorulara, döneminin edebiyatının fakir olduğu, öncülerin olmadığı, dilin her zaman canlı olduğu, kendini şair olarak gördüğü, şiirin rüya ve hayal olmadığı ve şiiri ressamlardan öğrendiği yönünde görüş belirterek yanıt vermiştir.

Üretürk, Vedat, “Mizah Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.14, (röp.)

Yazı, mizahın sanat olup olmadığı yönündeki tartışmalar üzerine kaleme alınmıştır. Rıfat Ilgaz’la bu konuda bir röportaj yapan yazar, Rıfat Ilgaz’ın mizahı bir sanat olarak görmediğini ifade etmektedir.

Pasiner, Sunuk, “İdil Biret ile Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.14-15, (röp.)

Yazıda, İdil Biret’in Nadim Boulanger ile dostlukları anlatılmaktadır. İdil Biret’in öğrenim hayatına yer veren yazar, aralarında geçen kimi konuşmalara yer vermektedir. İdil Biret, Stefanska’nın övgüyü sevmediğini ve Schönberg ile Stravinsky’yi sevdiğini ifade etmektedir.

Gogus, “Lenin’i Ziyaret”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.6, (röp.)

Yazıda, Lenin’i ziyaret eden Gogus’un, pek çok kişiye rüşvet vermesi ve ziyaret sırasında yaşadıkları anlatılmaktadır. Yazar, Lenin’in İhtilal, Komünizm ve Marx hakkındaki düşüncelerine de yer vermektedir.

İsimsiz, “Faulkner Japonya’da”, (Çev. Fethi Naci), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.10, (röp.)

Yazı, *Arts* dergisinin 23 Aralık 1958 tarihli salısından alınarak çevrilmiştir. Yazıda, William Faulkner'in Japonya'da iken, Japon gençlerinin kendisine sordukları edebiyat, Güney ve ırk sorunu, yurt yönetimi gibi konularda sorulan sorulara verdiği yanıtlara yer verilmektedir. Faulkner, kendisine sorulan "Romanlarınızı nasıl yazıyorsunuz?" (s.10) sorusuna, asıl mesleğinin çiftçilik olduğu; fakat yazmaktan hoşlandığı için romancı olduğu şeklinde yanıt vermektedir. Faulkner, "Shewood Anderson'un yapıtlarının etkisinde kaldığınızı düşünür müsünüz?" (s.10) sorusuna, bütün Amerikan yazarlarının üzerinde etkili olduğu şeklinde yanıt vermektedir. Faulkner, "Yazarken hangi cins okurları düşünürsünüz?" (s.10) sorusuna sadece hoşlandığı için yazdığı ve okuyucuyu düşünmediği şeklinde yanıt vermektedir. Faulkner, "Güney'iniz pek karışık. Anlatınızın karışıklığı, acaba anlattığınız çevrelerin de karışık olmasından mı?" (s.10) sorusuna ise, soruda belirtilen ilgilinin kurulamayacağı şeklinde yanıt vermektedir.

İsimsiz, "Pasternak'ın Bugünkü Hayatı", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.13, (röp.)

Yazıda, Boris Pasternak ile yapılmış bir röportaja yer verilmektedir. Pasternak'ın yaşadığı evi ve yaşadığı yerin çevresini anlatan yazar, *Dr. Jivago* adlı eseriyle Avrupa'da ünlendiğini ifade etmektedir. Yazar, *Dr. Jivago*'nun Rusya'nın ihtilal senelerini anlatan panoramik bir eser olduğunu vurgulayarak Pasternak'ın yaşamını anlatmaktadır. Pasternak'a yaşamı ve sanatı ile ilgili sorular soran yazar, Pasternak'ın Yahudi olduğunu; ancak Hristiyanlığın insanlık için evrensel bir umut ışığı olduğu yönünde mesaj verdiğini de ifade etmektedir.

Perruchot, Henri, "Blaise Cendrars ile Konuşma: Kader kapınızı ne zaman çaldı?", (Çev. Fethi Naci-Orhan Duru), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.12, (röp.)

Yazıda, Blais Cendrars ile yapılan bir röportaja yer verilmektedir. Kaderinin kapısını çalmasını, evden kaçması ile açıklayan Cendrars, Almanya'ya gittiğini, orada bir Yahudiyle tanışarak dünyayı dolaştığını ifade etmektedir. Birçok işe girdiğini, Paris'ten sonra Londra ve New York'a gittiğini anlatan Cendrars, ilk şiiri

olarak “New York’ta Paskalya” adlı şiiri olduğunu ve bu şiirini New York’ta iken yazdığını anlatmaktadır.

Bofilli, Fernando, “Sinema Dünyası: Federico Fellini Sinemaya Gitmiyor”, (Çev. Turgut Dikmen), *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.10, (röp.)

YAZI, Fernando Bofilli’nin Federico Fellini ile yaptığı bir röportajdan ibarettir. Yazar, yazıyı derleyerek yayımlamıştır. Fellini, kendisi ile yapılan röportajda, Guiletta Masina’nın ilham perisi olduğunu, en iyi filminin *La Strada* olduğunu, en fazla maliyetle yaptığı filmin *Il Bidone*; en az maliyetle yaptığı filmin *Il Vitelloni* olduğunu, filmlerinin bildirisinin olmadığını, filmlerinde acıya da sevince de yer verdiğini, filmlerinin içten ve duygulu olduğunu, film çevirmenin tek işi olduğunu, iyi filmlerin olmayışından sinemaya gitmemeyi tercih ettiğini, en iyi sahneye koyucunun kendisi olmadığını, Chaplin, Dreyer, De Sica ve Rossellini’nin en iyi sahneleyici olduklarını, Sophia Loren’in büyük bir kişiliği olduğunu anlatmak istemektedir.

Muller, Robert, “Sinema Dünyası: Vittorio De Sica Kendini Herkesten aşağı Görüyormuş”, (Çev. Turgut Dikmen)*Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.10, (Röp.)

YAZI, Vittorio De Sica’nın Londra’da bir İngiliz televizyonunda Robert Muller’e verdiği mülâkattan ibarettir. De Sica, para kazanmak için aktörlük yaptığını, rejisörlüğü sanatçı yanını tatmin etmek için yaptığını, yaşamını Roma’da sürdürdüğünü, filmlerinde özel bir bildiriye yer vermediğini, mizacının mutlu bir yaratılıştan olmadığını, kendini herkesten aşağı gördüğünü anlatmaktadır.

Kemal, Yaşar, “La Question Üstüne Amerikalı Yazar Eduard Roditi ile Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.12-13, (röp.)

Çağımızda her türlü işkencenin, savaşın, katliamın ve haksızlığın olduğunu belirten yazar, insanlığın zulme daima karşı koyduğunu ve zulme karşı koymanın efsaneleştiğini dile getirmektedir. Henri Alleg’in Fransa’nın Cezayir’de estirdiği terörün anlatımını yaptığını vurgulayan yazar, *La Question* yazarının görülmezden

gelindiğini bildirmektedir. Haksızlığın, işkencenin, emperyalizmin özgürlük ülkesi olan Fransa’da da kök salmasını eleştiren yazar, Auden ve Alleg’in bu konularda yazdıklarının yasaklandığını vurgulamaktadır. Henri Alleg’in nerede hapsedildiğinin dahi bilinmediğini dile getiren yazar, Eduard Roditi ile İsviçre’de karşılaştığını ve röportajını orada yaptığını ifade etmektedir.

Eduard Roditi, kendisine sorulan sorulara, Alleg’in kitabı Kuzey Afrika’da yazdığını, kitabın hapishaneden kaçırılarak Fransa’da bastırıldığını, Dördüncü Cumhuriyet’teki Yayın evlerinin kitabı önce yayımlamadıklarını, kitabın daha sonra Editions Minuit Yayınevi tarafından cesur bir tavırla bastırıldığı, ilk baskısının 60 bin adet olduğunu, toplatılma kararıyla ancak beş bin tanesinin toplanabildiğini ve İhtilâlden bu yana Fransa’da yasaklanan ilk kitap olduğunu belirtmektedir. Eduard Roditi, Sartre’ın kitap hakkında yazdığı makalenin kitabın tercümelerinde önsöz olarak kullanıldığını, Sartre’ın makalesinin yayımlandığı gazetenin toplatıldığını, makalenin İngiliz *Observer* gazetesi sayesinde Fransa’da yeniden okunabildiğini ve *La Question*’un dünyada satış rekorlarını kırdığını dile getirmektedir.

La Question’un önemsenecek bir edebî değerinin olmadığını, önemli bir gazetecilik olayı olduğunu belirten Eduard Roditi, kitabın asıl öneminin Fransız aydınlarını ilgilendiren bir problem oluşuna bağlamaktadır. Eduard Roditi, haksızlıklara, yüzyıllardır baş kaldıran Fransız aydınının sustuğunu belirterek İkinci Dünya Savaşı sırasında Faşizme karşı duran Andre Malraux’nün sustuğunu ve Cezayir’de söz konusu işkenceleri yaptıran Fransız hükümetinde bakanlık yaptığını belirtmektedir. Fransa’da bir polis diktatoryasının egemen olduğunu, polisin birçok özgürlüğü kısıtlayarak telefon dinlediğini, hükümete karşı olan Sartre, Aragon, Mauriac, Cocteau ve Camus gibi yazarların telefonlarının da dinlenildiğini dile getiren Eduard Roditi, kendisinin de evinde bir Faslıyı misafir ettiği için sınırışı edildiğini ifade etmektedir.

Valcroze, “Sinema: Visconti ile Konuşma”, (Çev. Erdoğan Tokmaklı), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.14, (röp.)

Yazıda, Luchino Visconti’nin Paris’te yayımlanan *Cahiers du Cinema* adlı dergiye verdiği bir röportaja yer verilmektedir. Visconti, 1942 yılında çevirdiği *Ossessione – Tutku* filmini Faşist baskı altında çektiğini, Renoir’a yardımcılık

ederken ondan çok etkilendiğini, filmlerini çekerken tiyatrodan zaman zaman yararlandığını, sinema ve tiyatronun iç içe olduğunu ve her iki sanat dalının birbirinden yararlandığını dile getirmektedir. Yazının devamında, Visconti'nin sinemada Neo-Realizm hakkındaki düşüncelerine ve çevirdiği kimi filmlerinde işlediği konulara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Kenter Kardeşlerle Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.11, (röp.)

Yazı, John Osborne'un *Öfke* adlı oyunun temsilinden sonra, Karaca Tiyatrosu'nun kulisinde *Öfke*'nin sahneye koyucusu ve oyuncusu Yıldız Kenter ve başrol oyuncusu Müşfik Kenter ile yapılan röportajdan oluşmaktadır. Yıldız Kenter ve Müşfik Kenter kendilerine sorulan sorularla; ilk temsil ettikleri rolleri, en beğendikleri ya da benimsedikleri ve oynadıkları rolleri, beğendikleri yerli ve yabancı yazar hakkında bilgiler vererek Muhsin Ertuğrul'un Devlet Tiyatrosu'ndaki görevinden ayrılması konuları üzerine görüş belirtmektedirler.

Özkan, Hakkı, “Rıfat Ilgazla Bir Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.10-11, (röp.)

Yazı, Rıfat Ilgaz ile mizah üzerine yapılan röportajdan oluşmaktadır. Yazar, Rıfat Ilgaz'a; mizah öyküleri ile tanındığını; ama şiir yazıp yazmadığı, neden şiir yazmadığı, mizahı neden tercih ettiği, mizahın ne olduğu, mizaha olan ilgisinin neden arttığı, bugünkü mizahın neden kalıcı olmayacağını savunduğu, başarılı bir mizah öyküsünün nasıl olması gerektiği, Türkiye'de neden bir mizah edebiyatının olmadığını savunduğu, “mizah kabiliyetleri”(s.11) ile kimleri kastettiği, nasıl bir dil kullandığı ve ıssız bir adaya düştüğü takdirde yanına hangi kitapları alacağı şeklinde sorular yöneltilmektedir. Rıfat Ilgaz, bu sorulara; 1954'te yayımlanan şiir kitabı olan “Devam”dan sonra beş altı şiir yazdığını, ve bu şiirleri bugünkü anlayışına uygun bulmadığını, değişen şiir anlayışı nedeniyle şiir yazmadığını, geçinmek ve sanatını sürdürmek için mizah öykücülüğünü tercih ettiğini, mizahın bir edebî tür olmadığını, mizahın toplum meselelerini farklı ifade yollarıyla dile getirdiği için mizaha ilgisinin arttığını, mizahın amacının yalnız güldürmek değil; aynı zamanda düşündürmek olduğunu, bugünkü mizahın salt güldürme amacına yöneldiği için kalıcı

olmayacağını, başarılı bir mizah öyküsünün konunun gerektirdiği tempoyla işlenmesi şeklinde ortaya konabileceğini, bugünkü mizahın kalıcı olup olamayacağını zamanın göstereceğini, Aziz Nesin, Adnan Veli, Burhan Felek ve Çetin Altan'ın mizah kabiliyetlerinin olduğunu, halkın içinde yaşamayan bir sözcüğü Türkçe olsa bile kullanmadığını, halkın konuştuğu dille yazdığını, bir adaya düşmesi durumunda kendisine günlük hayatta faydalı olabilecek kitapları seçeceğini ifade eden yanıtlar vermektedir.

İsimsiz, “İtalyan Sinemasının iki büyüğü yeni gerçekçiliğin bilançosunu yapıyor”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.13, (röp.)

Yazı, *Settimo Giorno* adlı İtalyanca dergiden alınarak çevrilmiştir. Yazıda Vittorio De Sica ve Federico Fellini, kendilerine sorulan “1-Harp sonrasında güzel örnekler veren İtalyan sinemasının gerilemesinin sebepleri nelerdir? 2- Halen bir İtalyan Neorealizminden bahsedilebilir mi?” (s.13) şeklindeki sorulara yanıt vermektedirler. De Sica, Neo-Relazmin İtalyan sinemasına bir ilerleme sağladığını, savaşla birlikte İtalyan sinemasının baskılara maruz kalması nedeniyle durakladığını, İtalyan sinemasını doğru bir Neo-Relaizmin ileriye taşıyacağını dile getirmektedir. Fellini ise, savaş yıllarında bir konu bolluğunun yaşandığını, savaşın sona ermesiyle birden konu kıtlığının yaşandığını ve İtalyan sinemasının bunun neticesinde gerilediğini, Neorelazmin İtalyan sinemasına çeşitli olanaklar sağladığını ancak estetik tüccarlarının ellerine bırakılmaması gerektiğini dile getirmektedir. Yazının devamında, Clement'in, Raymond Quencau'nun *Zazic Dans le Metro* adlı romanını sinemaya adapte ettiği bildirilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesinde sanat ve edebiyat dünyasında önemli bir yer edinmiş pek çok isimle yapılmış röportajlara yer verilmiştir. Yayımlanan röportajlarda, edebiyat, sinema, tiyatro, resim, müzik sanatlarında ön plâna çıkmış ya da kimi tartışmalara neden olan sanatçılarla görüşülmüştür. *Pazar Postası*'nda

yayımlanan röportajlarda, söz konusu sanatçılar, genellikle icra ettikleri sanat hakkındaki görüşlerini açıklamışlardır.

Pazar Postası'nda yayımlanan ilk röportaj, O. B.'nin Hüsniye Sevim Selen ile yaptığı röportajdır. *Pazar Postası*'nda, Cahit Güçbilmez'in Selim Turan ve Avni Arbaş ile; Yaşar Kemal ve Ömer Sami Coşar'ın Millî Mücadele'de üstün yararlılıklar gösteren Fedal Ali ile; Erol Aksoy'un Orhan Asena, Mahir Canova, Müşfik Kenter ve Yalın Tolga ile; Orhan Duru'nun Azra Erhat ile; Seyfettin Başçılar'ın Nurullah Ataç ile; Tevfik Çavdar'ın Vüs'at O. Bener ile; Halis Acarı (Asım Bezirci)'nin Cemal Süreya ile; Fethi Naci'nin Kemal Tahir ile; Vedat Üratürk'ün Rıfat Ilgaz ile; Halil Erdoğan Cengiz'in Masoi Mori ile; Sunuk Pasiner'in İdil Biret ile; Yaşar Kemal'in Eduard Roditi ile; Hakkı Özkan'ın Rıfat Ilgaz ile; Parry Gisele'nin Malaparte ile; Maurice Pons'un Daniel Anselme ile; Andre Bourin'in Françoise Sagan ile; G. Rimbemont Dessaignes'in Françoise Mauriac ile; Gogus'un Lenin ile; Henri Perruchot'un Blais Cendrars ile; Fernando Bofilli'nin Federico Fellini ile; Robert Muller'in Vittorio De Sica ile; Valcroze'nin Visconti ile yaptıkları röportajlara yer verilmiştir. Ayrıca, imzasız olarak çıkan ve André Maurois, Federico Fellini, Ernest Hemingway, William Faulkner, Boris Pasternak, Müşfik ve Yıldız Kenter kardeşlerle yapılan röportajlar da *Pazar Postası*'ndaki yerini bulmuştur.

C. 3. 8. Öykü

Esendal, Memduh Şevket, “Hikâye: Hanife”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Şubat 1951, s.6-8, (öyk.)

Dursun Efendi'nin yanında çalışan öykü kahramanının Hanife'yi beğendiğinin anlaşılması sonucu işten atılması, Etem Ağa'nın Hanife'yi oğluyla evlendirmesi ve Hanife'nin öldürülmesi anlatılmaktadır.

Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.6, (öyk.)

Keten kuşunun su faresine anlattığı öyküden ibarettir. Öykü, Hans ve Değirmenci arasında geçmektedir. Öykünün bu bölümünde, kış mevsiminde güçlük çeken Hans’a yardım etmeyen değirmencinin baharın gelişiyile ve kurnazlıkla Hans’ı görmeye gitmesine yer verilmektedir.

Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.6, (öyk.)

Değirmenci’nin kışın bitimiyle Hans ile görüşmesi, el arabası vaadi ve dostluk kandırmacısıyla Hans’a çeşitli işlerini yaptırması anlatılmaktadır.

Wilde, Oscar, “Küçük Hikâye: Fedakâr arkadaş”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.6, (öyk.)

Hans’ın el arabası vaadi ve dostluk söylemine kanarak Değirmencinin çeşitli işlerini yapması ve merdivenden düşen çocuğuna ilaç getirmeye giderken ölmesi anlatılmaktadır.

Esendal, Memduh Şevket, “Hikâye: Bekir Usta”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.9, (öyk.)

Bekir Usta adlı öykü kahramanının Basımevine makinist olarak girmesini ve çalışmaya başlamasını bir bayram gününde yanındaki gence anlatmasına yer verilmektedir.

Maugham, W. Sommerset, “Hikâye: Bilgiç”, (Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanı olan yazar ve Mr. Kellada adlı konuşkan, bilgiç kişinin Amerika’dan Japonya’ya gitmek için aynı geminin kamarasını paylaşmaları anlatılmaktadır. Mr. Kellada, gemide, bilgiç geçinmekte ve öykü kahramanı ve anlatıcısı olan yazar tarafından sevilmemektedir. Mr. Kellada, çok iyi bildiğini savunduğu bir konuda girdiği iddiayı kaybetmektedir.

Barlas Orhan, “Hikâye: Bir yılbaşı hikâyesi”, *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanı olan Doktor ve eşinin bir yılbaşı gecesinde konuk oldukları İhsan Bey'in evinde geçirdikleri gece anlatılmakta ve ertesi gün olanlara yer verilmektedir. Öykü kahramanı Doktor, gönlünce bir yılbaşı geçiremediği ifade etmektedir.

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.11, (öyk.)

Pablo, Juan ve Ibbieta'nın sorgulanması, İspanya'daki iç isyanlara karıştıkları gerekçesiyle idama mahkûm edilmeleri anlatılmaktadır. Öykü kahramanı yazar, hapiste yaşadıklarını anlatmaktadır.

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 10, 8 Nisan 1951, s.10, (öyk.)

Pablo, Juan ve Ibbieta'nın sorgulanması, İspanya'daki iç isyanlara karıştıkları gerekçesiyle idama mahkûm edilmeleri anlatılmaktadır. Öykü kahramanı yazar, hapiste yaşadıklarını anlatmaktadır.

Sartre, Jean Paul, “Hikâye: Duvar”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.10, (öyk.)

Öyküde Tom ve Juan'ın idama götürülmesi ve Ibbieta'nın idam için sırasını beklemesi anlatılmaktadır. Tom ve Juan Falanjistler tarafından kurşuna dizilir, Ibbieta ise Ramon'un yerini söylemesi karşılığında serbest kalacaktır. Ibbieta, Ramon'un mezarlıkta saklandığını öylesine söyler. Falanjistler de mezarlıkta yaptıkları arama sonucunda Ramon'u bulup öldürdükten sonra Ibbieta'yı da kurşuna dizerler.

Maugham, W.Sommerset, “Hikâye: Muhtaç Bir Arkadaş”,(Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.11, (öyk.)

Edward Burton adlı öykü kahramanının muhtaç olması nedeniyle üç mil yüzme karşılığında işe alınacağı vaadi ile yüzmeye girişmesi ve bir akıntı sonucunda ölmesi anlatılmaktadır.

Mikszath, K., “Hikâye: İhtiyar Kont”, (Çev. Sami N. Özerdim), *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)

Öykü kahramanı olan çocuğun, İhtiyar Kont’un gösterişli yaşamına merak duyması, daha sonra gözleri iyi görmeyen İhtiyar Kont’a okuyucu olarak şatoya yerleşmesi ve gördükleri ile hayal ettikleri arasındaki uçurum nedeniyle hayal kırıklığına uğraması anlatılmaktadır. Jonas, İhtiyar Kont’un en önemli uşağıdır; fakat Kont öldüğünde şatodan ilk ayrılan da kendisi olmuştur.

Maupassant, Guy De, “Hikâye: İltimasçı”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)

Jean Marin adlı danıştay üyesinin Ceinture adlı rahibe yardım etmesi ve rahibin çeşitli kötü olaylarla tanınması anlatılmaktadır. Jean Marin, tanımadığı rahibe yardım etmekten pişmanlık duyarak kimseyi kayırmayacağına dair söz vermektedir.

Maurois André, “Hikâye: Kıt imanlı adamlar”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.11, (öyk.)

Olay, Marakeş’te Mösyö Cherqauen ile öykü kahramanı yazar arasında geçmektedir. Cherqauen’in mütevekkil yaşamından öykü yazarı çok etkilenmektedir ve doğulu insan ile batılı insan karşılaştırılmaktadır.

Mardin, Seniha, “Hikâye: Sınır”, *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.11, (öyk.)

Nusaybin’de yaşayan Zehra’nın Demokrat Partililerin vaadine kanarak partiye oy vermesi ve Demokrat Parti’nin seçimleri kazanması sonucu sınırı geçeceği hayaliyle yaşaması anlatılmaktadır. Demokrat Parti’nin seçimi kazandığını öğrenen Zehra, sınırı geçeceği sırada jandarma tarafından geri çevrildikten sonra Demokrat Parti’nin sınırların kaldırılacağı vaadinin doğru olmadığını öğrenmektedir.

Lewis, Sinclair, “Hikâye:Saf Adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.11-12, (öyk.)

Hukuk eğitimini yeni bitiren ve bir şirketin kâtip yamağı olan öykü kahramanı genç adamın bir celpnameyi Oliver Lutkins’e götürmek için New-Mullion

kasabasına gönderilmesi anlatılmaktadır. Oliver Lutkins de öykü kahramanı olan genç adamı kasabanın girişinde karşılayarak yine genç adamla kendisini aramalarına yer verilmektedir.

Saroyan, William, “Sevgili ile mülâkat”, (Çev. Seza Köksal), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.11, (öyk.)

Üsteğmen Blend Ford’un okuduğu bir kitapta el yazısını gördüğü bir kızla mektuplaşmaya başlaması ve yıllar sonra New York’ta Grend Central İstasyonunda mektuplaştığı Hollis Meynell tarafından görüşmeden önce bir sınava tabi tutulması anlatılmaktadır.

Saroyan, William, “İspanyadaki harp”, (Çev. Seza Köksal), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.11, (öyk.)

Drake’nin İspanya iç savaşında, ailesini terk ederek savaşa katılması ve bu durumun ailesi üzerindeki etkileri anlatılmaktadır.

Wegeul, Willi, “İspanya’ya Ait Bir Hikâye:Son Gece”, (Çev. Sevim Budak), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.3, (öyk.)

Olay, İspanya iç savaşı nedeniyle tutuklanan ve ertesi gün kurşuna dizilecek olan Joze ve nöbetçi asker Pedro arasında geçmektedir. Pedro, Joze ile arkadaşır. Joze’yi acı vermeden kurşuna dizecektir. Fakat ertesi gün, birtakım adamlar gelip silahı Joze’den alıp Pedro’ya devreder. Bu defa da Pedro kurşuna dizilecektir.

Mardin, Seniha, “Hikâye: Yargıç Balıkesirliydi”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.7, (öyk.)

Balıkesirli olan bir hakimin seçim sırasında adaleti elden bırakmadan görevli olduğu ilçede tuttuğu partinin oy almasına sevinmesine yer verilmektedir.

Tarus, İlhan: “İlhan Tarus’un Bir Hikâyesi: Kese”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.8, (öyk.)

Köyde yaşayan Mahmut Efendi'nin çocuğu Atilâ'nın hastalanması, bir türlü iyileşememesi ve kimsenin hastanın iyileşmesi için yardım elini uzatmaması anlatılmaktadır.

Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Doğum Sancısı”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde Van Gogh'un resim yapması, kulağını kesmesi ve resim yaparken çektiği sıkıntılar anlatılmaktadır.

Tarus, İlhan, “İlhan Tarus'un Bir Hikâyesi: Kese”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.12, (öyk.)

Mahmut Efendi'nin hasta olan oğlunun İstanbul'da tedavi görmesi için yardım toplaması ve hastanın İstanbul'da iyileştirilmesi anlatılmaktadır.

Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)

Bir geminin okyanusta batması sonucunda, James Cotton adlı öykü kahramanının ölümle burun buruna gelmesi ve bir tahta parçası bularak üzerine çıkması ve böylece yaşam mücadelesi vermesi anlatılmaktadır.

Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.10-11, (öyk.)

James Cotton adlı öykü kahramanının okyanusta tahta parçası üzerinde verdiği yaşam mücadelesine yer verilmektedir.

Waro, Julian, “Hikâye: Okyanustaki adam”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.11, (öyk.)

James Cotton'un yaşam mücadelesi, sevdiği kadın Jennie ile olan anılarını hatırlaması, şuurunu kaybetmesi ve kendini bir kumsalda bulması anlatılmaktadır.

Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Kapı Kapandı”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde, köylerde makineleşmenin getirdiği işsizlik konusu işlenilmektedir. Ağanın işlerini yaparak geçimini sağlayan Osman'ın köye traktör ve kamyon alınması sonucu kış için düşündüğü hazırlıkları yapamaması anlatılmaktadır.

Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde, Crispucci'ye Napoli'de ölen karısından önemli bir miktarda mirasın kalması ile gelişen olaylara yer verilmektedir. Herkes, Crispucci'nin mirası alıp almayacağını merakla beklemektedir.

Pirandello, Luigi, “Wagon-Restaurant”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde, Crispucci'ye Napoli'de ölen karısından kalan mirası kabul etmesi ve kızı Fina'yı sevindirmesine yer verilmektedir.

Ermumcu, Rukiye, “Kaygı”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı olan Bekçi'nin bir kadınla sohbeti ve başına bela olan Sağır'ı kovmaya çalışmasına yer verilmektedir.

Ermumcu, Rukiye, “Hikâye: Durak”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.11, (öyk.)

Kendisinden kaçarak başka erkeklerle olmaya başlayan karısını ve karısının birlikte olduğu erkeği öldürdüğünü anlatan öykü kahramanı, gördüğü kabusları anlatmaktadır.

Caldwell, Erskine, “Hikâye:Zavallı Kız”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.11, (öyk.)

Zenci olan Jim'in, sürekli aç olduğunu söyleyen kızını öldürmesi ve hapse atılması anlatılmaktadır.

İmamoğlu, İsmet, “Hikâye: Tanrının üvey kulları”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.11, (öyk.)

Ağır işlerde çalıştırılan kız çocuklarının emeklerinin sömürülmesi anlatılmaktadır.

Twain, Mark, “Hikâye: Bir ortaçağ hikâyesi”, (Çev. Sıddık Tümerkan), *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.11, (öyk.)

Brandenburg Dükası Klugenstein’in erkek çocuğunun olmaması nedeniyle kızı Konrad’ı herkesten gizleyerek erkek olarak tanıtmayı ve Dükalık koltuğuna geçirmesi anlatılmaktadır. Öykünün devamında Konrad’a âşık olan kuzeni Kontans’ın hamile kalması ve Konrad’ın çocuğunun babası olduğunu iddia etmesiyle mahkemeye verilmeleri işlenmektedir.

Charteris, Leslie, “Hikâye: Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.9, (öyk.)

Öyküde, Teal adlı dedektifin Lewis Enstone’nun intiharını araştırması, bu nedenle uşağını, Hammel’i ve Castello’yu sorguya çekmesi anlatılmaktadır.

Charteris, Leslie, “Hikâye: Tabanca”, (Çev.Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.9, (öyk.)

Öyküde, Enstone’ın öldürülmesinin oyuncak sevgisi nedeniyle gerçekleştiği ve oğluna vermesi üzerine kendisine verilen oyuncak tabancanın Hammel ve Castello tarafından değiştirildiği anlatılmaktadır. Enstone, oyuncak tabanca sandığı gerçek tabancayla oynarken kendini öldürmüştür.

Maugham, Somerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.9, (öyk.)

Öyküde denizde seyreden geminin bir koya yanaşması; kaptanın gemiden inerek kayığa binmesi, çevreyi incelemesi anlatılmaktadır.

Maugham, Somerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.10, (öyk.)

Öyküde İsveçli Neilson ve Kaptan arasındaki tartışmaya yer verilmektedir. Neilson'un bölgeye sağlık sorunları nedeniyle yerleştiği anlatılmaktadır.

Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.9, (öyk.)

Mısır'da yaşayan Kont Luppi ve karısı hakkında çeşitli bilgilere yer verilmektedir. Kont Luppi'nin aspis türü yılanla karısını öldürmek için Musa adlı yılan oynatıcısından iki aspis yılanı alarak karısı için yaptığı sepete koymaktadır.

Maugham, Sommerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.10, (öyk.)

Neilson'un Kaptan'a Kızıl'ı tanıyıp tanımamasını sormasıyla devam eden öyküde, Kızıl'ın özelliklerine yer verilmektedir.

Knittel, John, “Aspis Yılanı”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.9, (öyk.)

Kont Luppi ve karısının Afrika seyahatine çıkmaları, Kont Luppi'nin karısının servetini almak için yatağına bir aspis yılanı koyması, yılanın Kontes Luppi'yi sokmaması anlatılmaktadır. Öykünün devamında, Kont Luppi'nin başka bir aspis yılanı ile gelerek karısını sokmasını sağlamasına, yılanın Kont Luppi'yi sokmasına ve Kontes Luppi'nin kurtulmasına; ancak doktorun tüm çabalarına rağmen Kont Luppi'nin ölmesine yer verilmektedir.

Maugham, Sommerset, “Hikâye: Kızıl Saçlı Genç”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.10, (öyk.)

Öyküde, Kızıl'ın genç bir kızı sevmesi ve genç kızla aralarındaki aşk anlatılmaktadır.

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Asfalt”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.10, (öyk.)

Kâzım Bey adlı kişinin yaşadığı şehirde belediye başkanı olması ve şehrin Cumhuriyet alanının asfaltlanması sırasında yaşanan güçlükler anlatılmaktadır. Öyküde, asfalt medeniyetin işareti olarak sunulmaktadır.

Lagerkvist, Pär, “Bodrum”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.10-11, (öyk.)

Öykü kahramanı genç ile Lindgren adındaki ihtiyar dilenci arasındaki dostluk anlatılmaktadır. Öykü kahramanı olan genç, Lindgren’i hasta olduğu için evine götürüp misafir etmektedir. Genç, Lindgren’in tüm yoksulluğa karşın mutluluğunu anlatmaktadır.

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Birbirinin Hürriyeti”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.9, (öyk.)

Babasının işinden ötürü kendisine “Arabacı” (s.9) denilen Ali adlı öykü kahramanını Tarih dersinde sözlü sırasında yaşadığı psikolojik gerilim ve okul sonrasında rahatlaması anlatılmaktadır.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.11, (öyk.)

Öyküde, köyde yaşayan bin ailenin yaşamı ve köyde sabah olması anlatılmaktadır.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.9, (öyk.)

Yusuf ve Emmioğlu arasında düğün ve Ayşe hakkındaki diyaloglara yer verilmektedir. Yusuf, Ayşe ile evlenmek istediğini anlatmaktadır.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz toprağın insanları”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.11, (öyk.)

Yusuf ve Emmioğlu’nun yanına gelen Ömer’in evlilik konusu hakkında konuşmalarına, Yusuf’un Ayşe ile evlenmek istemesine yer verilerek bu evliliğin imkânsızlıklar nedeniyle ertelenmesi anlatılmaktadır.

Sarıücel, Hasan Latif, “Hikâye: Çamaşır Günü”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.7, (öyk.)

Köylünün çamaşıra gitmesi ve öykü kahramanı gencin, kendisinden iki yaş büyük ve on yıllık evli olan Ayşe ile evlilik hakkında konuşmasına yer verilmektedir.

Anadol, Selahattin, “Hikâye: Hürriyet”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.7, (öyk.)

Portakal Ahmet adlı öykü kahramanının evlendiği kadını namus meselesi yüzünden öldürmesi, hapse girmesi ve genel ayla hapisten çıktığı ilk günde içki komasına girip ölmesi anlatılmaktadır.

Öcal, Şevki, “Hikâye: iriyarı adam”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.9, (öyk.)

Öyküde batıl inançlar konusu işlenmektedir. Köyde hayvanlarıyla birlikte ahırda yaşayan öykü kahramanının verimsizleşen tarlası için hocaya gidip fidanları üflettirmesine yer verilmektedir.

İmamoğlu, İsmet, “Hikâye: Alınyazım”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.9, (öyk.)

Öykü kahramanı gencin sevgilisi olan Zeynep’ten ayrılması ve yalnız bir şekilde sokaklarda dolaşarak güzel günleri hatırlamasına ve hayallerine yer verilmektedir.

Turhan, Seyfettin, “Hasta”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.4, (öyk.)

Hasta olan öykü kahramanının odasında geçirdiği hastalık günlerine ve içinde bulunduğu durumla ilgili düşüncelerine yer verilmektedir.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Boz Toprağın insanları IV”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.8, (öyk.)

Yusuf'un Ayşe'yi su taşırken görmesi ve ikisinin birbirlerini sevdiklerini itiraf etmelerine yer verilmektedir. Ayşe'nin annesi bu durumu fark edince Ayşe'yi oradan uzaklaştırır.

Bölükbaşı, Coşkun, “Posta Pulu”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.9, (öyk.)

Lüks semtlerden birinde postanede memur olarak çalışan Refik'in pulsuz bir mektubu açıp okuması, ardından pul yapıştırarak göndermeye karar vermesine yer verilmektedir.

Hemingway, Ernest, “Hikâye: Küçük bir Sorgu”, (Çev.Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde, Orduda görevli Binbaşının, 19 yaşındaki Pinin adlı ere, âşık olup olmadığını ve orduda yükselmek isteyip istememesini sormasına yer verilmektedir.

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Bahçenin İnsanları”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.9-12, (öyk.)

Öyküde, eğlenti ve toplantıların ev sahipliğini yapan bir bahçenin tasvirine ve bu bahçeye gelen insanların niteliklerine yer verilmektedir.

İlhan, Cengiz, “Hikâye: Yağlı Boyoz”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.11, (öyk.)

Yağlı boyoz satan öykü kahramanı çocuğun, içinde bulunduğu durum ve çalışma koşulları anlatılmaktadır.

Kalafka Kömürcüsü, “Millî Roman”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.6, (öyk.)

Yazıda, yokluk çeken bir insanın ölümü anlatılmaktadır.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Röportaj Gibi”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.9, (öyk.)

Şehirden ayrılan ve Anadolu'nun bozkırlarında kamyonla yolculuk eden öykü kahramanın yolculuğuna yer verilmektedir.

Ege, Süleyman, “Hikâye: Röportaj Gibi”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.11, (öyk.)

Öyküde, Konya'ya yapılan yolculuk anlatılmaktadır. Ankara'dan yola çıkılmıştır. Yazarın, yolculuğuna dair izlenimlerini anlatmasına ve Konya'ya varılmasına yer verilmektedir.

Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde, düşman işgali sırasında şehirleri yıkılan ve çocukluk dönemlerinde yaşayan Fuat, Hulusi, Hüsnü, Hüseyin, İsmail'in yaşadıklarına yer verilmektedir. Ayrıca Bakkal Topal Mustafa'nın dükkânının ve Bekçi'nin evinin geniş bir tasvirine de yer verilmektedir.

Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.10-11, (öyk.)

Hulusi ve Fuat'ın Bakkal Topal Mustafa'nın dükkânına girip hırsızlık etmeye teşebbüs etmeleri; ardından Fuat'ın evindeki kapının dükkâna açıldığı sırrını arkadaşlarıyla paylaşması neticesinde ve arkadaşlarıyla beraber Bakkal Topal Mustafa'nın dükkânına girip hırsızlık etmelerine yer verilmektedir.

Manav, Kemal Bekir, “Hikâye: Bakkal Topal Mustafa”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.10-11, (öyk.)

Bakkal Topal Mustafa'nın dükkânından hırsızlık yapmayı alışkanlık edinen çocuklar, Bakkal Topal Mustafa'nın bir gece gizlenerek dükkânda kalması sonucunda yakalanmaktadırlar. Ancak, Fuat Topal Mustafa'ya bıçak çeker. Topal Mustafa hiç sesini çıkarmadan dükkânını başka bir yere taşır ve çocuklar vicdan azabı duyarlar.

Thurber, James, “Amerika’nın Mizahından Örnekler:Karyolanın Çöktüğü Gece”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.4, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı anlatıcının çatı katındaki karyolada uyuması sonucunda karyolanın çökmesi ve evde yaşanan panik ve komediye yer verilmektedir.

Göktürk, Mümtaz, “Bürokrasi Hikâyeleri: Hastalık”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.10, (öyk.)

Resmi bir dairede çalışan öykü kahramanı memurun midesinin ağrması üzerine iş arkadaşlarının doktor gibi davranıp kendisini iyileştirmek için uğraşmaları, vizite kâğıdı almak için dil dökmesi ve hastaneye ulaştığında öğle tatili olması anlatılmaktadır.

Göktürk, Mümtaz, “Hikâye: Dünya Vatandaşı”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, bir meyhanede içki içerken birbirlerini tanıyan Muammer, Kazaklı ve Gözlüklü adlı kişilerin birbirlerine geçmişlerini anlatmalarına yer verilmektedir. Sarhoş olan üç kafadar, dünya vatandaşlığı hakkında görüş belirtmektedirler.

Saroyan, William, “Hikâye: Bir Seyahatin Hikâyesi”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde, verilen öğütlere uyulmadığı takdirde de bir şey olmayacağı görüşü ifade edilmektedir. Öykü kahramanı Fresno’dan New York’a yolculuğa çıkmadan önce amcasından bolca öğüt dinler. Kendisine verilen öğütleri dinlemeyen öykü kahramanı başına kötü bir şey gelmediğini vurgulamaktadır.

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Dede”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.10-11, (öyk.)

Hamam Sokağı adlı sokakta yaşayan Dede adlı yaşlı adamın günün birinde gelinin hakaretlerine dayanamayıp kaybolması anlatılmaktadır.

Alp, Câhid, “Hikâye: Tahsin”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)

Bir müddet İngiltere’de çalışmış olan ve İngilizce öğrenen Tahsin’in evlendirilmesi ile ilgili çalışmalara ve Tahsin’in Türkiye’den kaçıp gitmek istemesine yer verilmektedir.

Alp, Câhid, “Hikâye: Birisi”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde yoksulluk konusu ele alınmaktadır. Acıkan öykü kahramanının lokantaya gidişi, çorba içmesi ve istediklerinin münade bulunmaması nedeniyle zengin izlenimini uyandırarak ve hesap ödemedi lokantadan ayrılmasına yer verilmektedir.

Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)

İnsanlara tepeden bakmayı seven öykü kahramanının Rencé adlı hayat kadını bir otele götürüp insanları aciz ve aptal görmek istemesi nedeniyle türlü şekillere sokmasına yer verilmektedir.

M. Ş. E., “Haydar beyin sakalı”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.5-9, (öyk.)

Vali Bey, Kumandan, Mühendis Haydar Bey ve diğer davetlilerin katıldığı bir gecede; Vali Bey’in, Mühendis Haydar Bey’den yüzünü gördüğü için sinirlendiğini ve bu yüzden yüzünü değiştirerek sakal bırakmasını istemesine yer verilmektedir.

Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanının tabancısından duyduğu emniyete, bir insan öldürme düşüncesine, Erostrate adlı mitik kişiye özenmesine ve Mösyö hitabıyla önemli olduğu belirtilen bir kişiye yazdığı mektuba yer verilmektedir. Öykü kahramanı, önemli olduğu belirtilen Mösyö’ya yazdığı mektubunda, ileri sürdüğü hümanist düşüncelere karşı olduğunu anlatmaktadır.

Sartre, Jean Paul, “Erostrate”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.10-11, (öyk.)

Mösyö’nün insanları baskı altında tuttuğunu ve insanları sömürdüğünü mektubunda anlatan Paul Hilbert adlı öykü kahramanı, mektubunu ülkede tanınmış yüzlerce yazara göndermektedir. Mektubunu gönderdiği kişileri ölümle tehdit eden Paul Hilbert’in bir cinayet işlemeye karar vermesi, parasız ve aç kalması, cinayeti işlemeye karar verdiği Odessa sokağına gelmesi, kendisine adres soran birine ateş etmesi, kaçması ve ardından teslim olması anlatılmaktadır.

Yağmur, Mahmut, “Karakoyunun karaciğeri”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.7, (öyk.)

Öyküde, din simsarlığı yapan Molla Eyüp’ün Rüstem’in çocuk yaşta kör olan kızını iyileştirememesi ve kızın ölmesi anlatılmaktadır.

Kalafka, “Köy Sohbetleri: Cihan Mezardan Çıktı”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.6, (öyk)

Yazıda, Vecihe adlı kadının ölen çocuğu Cihan’ı batıl inançlar ve cehalet nedeniyle mezardan çıkarması anlatılmaktadır.

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.7, (öyk.)

Yaşadığı kasabada, belediye başkanı seçilen Nino Mendola’nın aile büyükleri gibi felç olmaktan korkması ve mezarlık ziyareti sırasında Bekçi Nacio Pampina’dan Şovalye Gerolamo Piccarone’nin bir aya yakın öleceğini ve bir tabut hazırlattığını öğrenmektedir. Öykünün devamında Piccarone’nin köpeğinin yirmi sosini yediği Hancı Dolcemascolo, hakkını almak için Piccarone’nin yanına parasını almak için iki şahidiyle gitmektedir.

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.7-10, (öyk.)

Piccarone'nin fiziksel ve ruhsal özelliklerine yer verilen öyküde, Piccarone'nin pek vergi vermediği ve eski bir avukat olduğu anlatılmaktadır. Han işleten Dolcemascolo, bir köpeğin sosislerini yediğini ve şahitleri de olduğunu anlatarak köpek sahibinin sosis bedelinin ödemekle yükümlü olup olmadığını sormaktadır. Piccarone ise, köpeğin sahibinin zararı tazmin etmekle yükümlü olduğunu belirtmektedir. Dolcemascolo da, Piccarone'den parasını vermesini istemektedir. Dolcemascolo, sosislerini yiyen köpeğin Piccarone'nin Turco adlı köpeği olduğunu anlatmaktadır.

Turhan, Seyfettin, “Hikâye: Sessiz Film”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.8, (öyk.)

Aynı kahvede oturan ihtiyar bir adamın gençlerin heyecanlı bir biçimde ülke meselelerini tartışmasına şahit olması ve gençliğini lüks ve sefahat içinde geçirdiğini hatırlamasıyla bunalım yaşaması anlatılmaktadır.

Alp, Cahit, “Hikâye: Mustafa”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanı, komşusu olan arkadaşının doğum için çektiği acılarına ve doğan çocuğun isminin Mustafa konmasına yer vermektedir. Öyküde, ıstıraptan sonra mutluluğun gelmesi anlatılmak istenmektedir.

Pirandello, Luigi, “Danışma”, (Çev. Özer Çınar), *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.7-9, (öyk.)

Dolcemascolo'nun kendisine danıştığı için 25 lira borçlu olduğunu dile getiren Piccarone, danışma ücretinden iki kilo sosisin bedeli olan dört lirayı düşürerek yirmi bir lira borçlu olduğunu belirtmektedir. Dolcemascolo, dört liralık hakkından vazgeçerek Piccarone'den kendisini affetmesini istemektedir. Bu teklifini reddeden Piccarone'ye sinirlenen Dolcemascolo, onu boğarak öldürür. Bekçi Nacio Pampino'dan bir aya kadar öleceği için tabutunu hazır tutmasını isteyen Piccarone'nin tabutu getirilmektedir.

Soran, Sabri, “Hikâye: Hür Ufuklara Doğru”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.5, (öyk.)

İşçi olup kötü şartlar içinde yaşayan öykü kahramanının yaşama arzusu ve dünyanın daha güzel olacağına dair umutları ele alınmaktadır. Öykü kahramanı dünyanın güzel olacağına ve daha iyi bir yaşam sürmek için kararlı davranmaktadır.

Özdemir, Numan, “Hikâye: Sekreter”, *Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde, çalışkan, tecrübeli ve iyi kazanan Necmettin Doğrusöz adlı yüksek mühendisin bürosuna aldığı sekreterle eğlenmeye başlaması, işini ihmal etmesi sonucunda şirketteki işlerin bozulması, her şeyini kaybetmesi ve yoksullaşması anlatılmaktadır.

Bayur, Özdemir, “Hikâye: Huzur”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.10-11, (öyk.)

Huzuru arayan ve yaşadığı şehrin tekdüzeliğinden bıkip uzaklara gitmek isteyen; ancak çevresinde deli olarak görülen kahramanın öyküsü anlatılmaktadır.

Çubukçu, Orhan, “Hikâye: Grev”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)

Öyküde fabrikada çalışan işçilerin geçim sıkıntısı içinde oldukları anlatılmaktadır. Fabrikada çalışan Ramiz’in eşinin doğum masrafı için patrondan para alabilmek amacıyla üç parmağını makinenin dişlileri arasına koyarak kaybetmesine yer verilmektedir. Ramiz, patrondan kaybettiği üç parmağı karşılığında 150 Lira alır.

Soran, Sabri, “Hikâye: Köstebekler ve İnsan”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)

Bir köstebeğin ağzından insanların kötülüğü, yıkıcılığı, güvensizlikleri ve insan olmanın zorlukları anlatılmaktadır. Öyküde köstebekler insan olmayı reddetmekte ve insanlar da köstebek olmak istemektedir.

Kalafaka Kömürcüsü, “Hikâye: Ekmek Kokusu”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.9, (öyk.)

Öyküde, köyden şehre kömür satmaya giden Kömürcü Hasan’ın ve ailesinin yoksulluğu anlatılmaktadır.

Koylan, Nevzat, “Hikâye: Kravat”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanı, çocukluk günlerinin sıkıntılı anlarına ait hatırlarına yer vererek bu günlere özlem duyduğunu ifade etmektedir.

Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.9, (öyk.)

Öyküde, Sarah ve Julie adlı iki kız kardeşin evde bir takım gürültüler duymasına yer verilmektedir. Sarah ve Julie’nin merdivenlerden yukarıya doğru birinin çıkmasını duymalarıyla korkmaları ve ağlamaları anlatılmaktadır.

Bearn, Pierre, “Hikâye: Korku”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.9, (öyk.)

Seslerin devam etmesi üzerine Sarah ile Julie’nin kavga etmelerine ve korkudan ne yapacaklarını şaşkınlıklarına yer verilmektedir. Sarah’ın hava gazıyla intihara teşebbüsü ve Julie’nin pencereden atlayarak intihar etmesi anlatılmaktadır.

Sümer, Güner, “Birisine hikâye”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.7-11, (öyk.)

Evde yalnız olan öykü kahramanının sevgilisinin yağmurlu bir havada eve gelmesiyle mutlu dakikalar geçirmeye başlaması anlatılmaktadır.

Hemingway, Ernest, “Hikâye: Kızılderililer mahallesi”, (Çev. Mete Akyol), *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.9-11, (öyk.)

Nick, doktor olan babası ve George Dayı’nın, Kızılderili mahallesine giderek bir evde doğum yaptırmaları ve doğumu yapan kadının kocasının doğum sırasında intihar etmesi anlatılmaktadır.

Edgü, Ferit, “Hikâye: Kötü”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.8-11, (öyk.)

Öykü kahramanı, kadın arkadaşı olarak söylediği kişinin annesinin hasta olması nedeniyle ziyarete evine gitmektedir. Evli olan kadın arkadaşının annesini kısa bir süreyle ziyaret eden kahraman, kadın arkadaşıyla birlikte olmaktadır.

Duru Orhan, “Hikâye:İkinci Sanık”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.8, (öyk.)

Trende yolculuk eden öykü kahramanının trendeki bir cinayet sonunda, yalnız oturduğu kompartımana gelen ilginç adamdan şüphelenmesi anlatılmaktadır. Kalabalık arasında gittikçe sarhoşlaşan adamın katil olduğunu bağırması üzerine, katilin daha önce suçunu itiraf ettiğine ve katilin sarhoş adam olmadığına yer verilmektedir.

France, Anatole, “Jessy”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.8-11, (öyk.)

Öyküde Bogus adlı bilginin 10 ciltten oluşan İnsansal Hatalar adlı eserine yıllar vermesi; ölen kız kardeşinin kızı olan Jessy’den yaşamına ve çevreye dair yeni şeyler öğrenmesiyle söz konusu eserini hazırlamaktan vazgeçmesi ve kendini adadığı bilgilerden dönüp yaşama katılması anlatılmaktadır.

Saroyan, William, “Telgrafhane”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.10-11, (öyk.)

Homer’in Spangler ve Grogan’ın çalıştığı telgrafhaneye geçici memur olarak alınması anlatılmaktadır. Homer, 14 yaşındadır. Kazandığı parasını annesine vermektedir. Şarkılı telgrafları ve diğer telgrafları adreslerine götürmek için işe alınmıştır. Homer’in Grogan ve Spangler tarafından yeni bir dost olarak görülmesi anlatılmaktadır.

Aksoy, Fahir, “Hikâye: Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.8-11, (öyk.)

Öyküde, türlü yoksulluklarla boğuşan ve borçlu olan ressamın para kazanmak için resim sergisi açması ve güzel günler yaşayacağını hayal etmesi anlatılmaktadır. Kahraman, Remzi diye eski bir arkadaşının, tüm resimleri alacağını umarken kendisinden borç para istediğini anlatmaktadır.

Sümer, Güner, “Hikâye: Sait”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.10, (öyk.)

Yazar, bir bahar günü İstanbul’da yaşadıklarını anı tarzında anlatmaktadır.

Yaşar, Muammer, “Beş Kuruş”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.8, (öyk.)

Cebinde beş kuruş olan ve bilinçaltı sayıklamalarına yer veren kahramanın, ay çarpması sonucu ölmesi anlatılmaktadır.

Saroyan, William, “Fakir İnsanlar”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.10-11, (öyk.)

Bir bakkalda çalışan öykü kahramanı, alış verişe gelen fakir insanların paralarının olmadığını, sürekli bir şeyler çaldıklarını ve buna göz yumduğunu anlatmaktadır. Öykü kahramanının, yoksul olmasına rağmen hırsızlık yapmayan Cassal’a olan hayranlığına da yer verilmektedir.

Çehov, Anton, “Zamanı Geçirmek İçin”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.8-11, (öyk.)

Öyküde Nicolas Andreevitch’in karısı Anna Semonovno’nın kocasını aldatması konusu işlenmektedir. Semonovna, kocasını genç bir öğretmenle aldatmaktadır. Yine öyküde, evliliğin gerekli; ancak zamanı geçirmekten öteye gitmeyen bir kurum olduğu vurgulanmaktadır.

Sümer, Güner, “Hikâye Gibi: Bir şehir için prolog”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, şehir ve şehri dolduran insanları seven bir kişinin anlatımına yer verilmektedir. Yazar, şehrin sorunsuz, mutlu ve barış içinde yaşanmasını istediğini vurgulamaktadır.

Sümer, Güner, “Hikâye: Aktör Sâdi’nin Evreni”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde Aktör Sadi adlı sinema oyuncusunun ölüm endişesine, hastalığına rağmen sanatına dört elle sarılmasına, insanları kendine hayran bıraktırmasına ve tüm sorunlarının yanında hayatı, sanatı sayesinde aydınlık gördüğüne yer verilmektedir.

Üretürk, Vedat, “Hikâye: Diş”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.10-11, (öyk.)

Yazıda, Pierre adındaki çocuğun duyduğu yalnızlığı gidermek amacıyla anne ve babası tarafından bir pansiyona verilmesi kararı anlatılmaktadır.

Arısoy, M. Sünullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, hapisteki Kürt Bekir’in öyküsüne yer verilmektedir. Cinayetten 18 yıla hükümlü Kürt Bekir’in iyi olan başgardiyana çalıştığı işte yapamadığını ve asıl mesleğini yapmak istemesini ifade etmesine yer verilmektedir.

Arısoy, M. Sünullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Kürt Bekir’in başgardiyana nalbant olduğunu ve maden ocağında kendisine verilen işi yapmadığını anlatmasına yer verilerek Bekir’in ünlü bir nalbant olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca, Ermeni ve Nalbant olan Agop’un Bekir Ağa’nın hapse düşmesine neden olduğu dile getirilmektedir.

Arısoy, M. Sünullah, “Hikâye: Meslek Aşkı”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, Kürt Bekir’in Ermeni Nalbant Agop’u nasıl öldürdüğü, Ermeni öldürmenin cezası bu kadar yüksek olduğunu bilmediği ve teslim olmayacağı

anlatılmaktadır. Çıkan af sayesinde özgürlüğüne kavuşan Kürt Bekir'in tekrar döndüğü, sıra hasreti gidermek için gittiği memleketinde Agop'u öldürdüğü yerde öldürüldüğü ve küçük küçük doğranıp çuvala doldurulduktan sonra evinin kapısına bırakıldığı anlatılmaktadır.

Sümer, Güner, “Öykü: Yalnızlığın Övgüsü”, *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.7-11, (öyk.)

Öyküde, fakültede okuyan öykü kahramanının evindeki yalnızlığı ve sevgilisinin ardından düşündüklerine yer verilmektedir. Öyküde, savaşlar ve kıyınlar nedeniyle bütün kızları sevmeye vakit olup olmayacağı sorulmaktadır.

Edgü, Ferit, “Hikâye: Düş”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.9, (öyk.)

Öyküde, iki sevgilinin aşkı erkeğin gözüyle anlatılmaktadır. Öykü kahramanı, şehir izlenimlerine yer vererek gördüğü bir düşü anlatmaktadır.

Edgü, Ferit, “Hikâye: Düş”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.9, (öyk.)

Öyküde, aşk konusu işlenmektedir. İki sevgilinin birbirlerine bakış açlarına yer verilmektedir. Çizilen dekorda, düşler ve gerçekler içi içedir. Daha çok Joyce'un tekniğine yakındır.

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Müdürünün yolsuzlukla suçlandığı Upton Oil and Renining adlı benzin şirketinde işçi olarak çalışan Mike'ın benzinlikteki yaşamına ve Gloria ile tanışmasına yer verilmektedir.

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Mike'ın benzin deposuna gelen Gloria'yı aboneliği yaptığı Magazin dergisine üye olacağı vaadiyle kandırmasına ve bu olayı Joe adlı arkadaşına anlatmasına yer verilmektedir.

Güngör, Yaşar, “Hikâye: Sinemalar”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.9-11, (öyk.)

Öyküde, bir sinema filminde yaşananlar ile gerçek hayatta yaşananlar karşılaştırılmaktadır. Öykünün içinde öyküye yer verilmiştir. Sevgilisiyle film izleyen öykü kahramanı film arasında sevgilisinin kendisine yaslanışını anlatmaktadır. Filmde ise, kocasının kendisiyle tanıştırdığı sevgilisini öldüren kadının öyküsüne yer verilmektedir.

Farrell, James T., “Hikâye: Peki Öyle Olsun”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.9, (öyk.)

Öyküde, Gloria’nın Mike’ı abone yapma ve onunla yemeğe çıkma umuduyla benzinliğe yeniden gelmesi ve ardından isteğine kavuşamadan benzinlikten kaçıp gitmesi anlatılmaktadır. (Öykünün James T. Farrell’in *Meet the Girls* adlı eserinden alındığı bildirilmektedir.)

Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Dan adlı kahramanın kendisini pencereden seyreden ve sevdiği kız olan Helen’e kendisini ispat etmek için Dick ile giriştiği tartışmaya yer verilmektedir.

Farrell, James T., “Çeviri Hikâye: Seni Seviyorum Helen”, (Çev. Enis Turgut), *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Dick adlı öykü kahramanı, kavga etmek istemediğini belirterek ayrılmaktadır. Dan’ın Helen’in evinin önünde beklemesi, Helen’i sevdiğini sürekli tekrar etmesi, Helen’e kavuşma düşleri kurmasına yer verilmektedir.

France, Anatole, “Bitkiler bahçesinde yalnızlık köşesi”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.10, (öyk.)

Öyküde, Pierre Noziere adlı öykü kahramanı çocukluğunda meşhur bir ermiş olma isteğini anlatarak sonradan bu isteğinden eğlenceler dolayısıyla bir eser kalmadığını anlatmaktadır.

Saroyan, William, “Burun üzerine bir konuşma”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.7, (öyk.)

Öyküde, Bayan Hicks adlı tarih öğretmeninin burun konusu üzerine sınıfa sorduğu soruyla Holmer’in verdiği yanıtlara yer verilmektedir. Holmer, burnun insanoğlunu tarih öncesiyle bağlarını sağladığını savunmaktadır.

Kafka, Franz, “Kanun Kapısı”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.7, (öyk.)

Öykü Bir Adam ve Kapıcı arasında geçmektedir. Sembolist bir öyküdür. Öykü kanunlar, kanun koruyucu ve vatandaşlarla ilgilidir.

Saroyan, William, “Bütün Dünya Beni Kıskanacak”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.7-11, (öyk.)

Yazı, 2 Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 49. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Öykü, Holmer’in kardeşi olan Ulysess’in annesine kardeşi ve gördüğü şeyler hakkında sorduğu sorulara yanıtlardan oluşmaktadır.

Duru, Orhan, “Hikâye: Kafadan Bacaklılar”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.10-11, (öyk.)

Öyküdeki olay, Ahmet ve babasının dostu olan Süleyman arasında geçmektedir. Ahmet, Süleyman’ın sözlerine pek kulak asmamakta ve kendisini eleştirmesini pek önemsememektedir. Olay işsizlik hakkındadır.

Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, Telgrafhanede çalışan Holmer’e yemek götüren Bess ve Mary adlı genç kızların yolda üç askerle tanışarak postanede üç askerin telgraf çekmelerinin ardından sinemaya birlikte gitmeleri anlatılmaktadır.

Saroyan, William, “Üç Asker”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, Mary ve Bess'in üç askerle sinemada film izlemelerine ve burada gelişen olaylara tanık olmalarına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Perşembeli Yağmur”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.6-7, (öyk.)

Öyküde, sevgilisini bekleyen ve sevgisiyle buluşmaya giden öykü kahramanının düşüncelerine yer verilmektedir.

Edgü, Ferit, “Gidenler”, s.6-7, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, (öyk.)

Öyküde, sevgilisinden ayrılan öykü kahramanının yalnızlığına ve geçmiş günleri anmasına yer verilmektedir.

Edgü, Ferit, “Gidenler”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.7-11, (öyk.)

24 Mart 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 13. sayısında aynı başlıkla yayımlanan öykünün devamından ibarettir. Sevgilisinden ayrılan öykü kahramanının geçmişi anması ve neden sevgilisinden ayrıldığını anlatmasına yer verilmektedir.

Maurois, André, “Ev”, (Çev. Coşkun Arda), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanının düşünde güzel manzarası olan bir yerde bulunan kadının gezme merakı sonunda gittiği evi gerçekte görmesi anlatılmaktadır.

Akpınar, Ünal, “Öykü: Göç”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7-11, (öyk.)

Öyküde, göç eden insanların duyguları, hayata bakış açıları ve göçün bu insanlar üzerindeki etkileri anlatılmaktadır.

Özsu, M. Necati, “Öksürük”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.9-11, (öyk.)

Öyküde, Ahmet Ulaş adlı öykü kahramanının kendi arazisine tütün ekmek için yola çıkmasıyla başına gelenler anlatılmaktadır.

Yerdelen, Füzulan, “Ondine”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6-11, (öyk.)

Öyküde, kendisinin Hike Draper’ın metresi ve bir ‘ondine’ olduğunu anlatan öykü kahramanı kadın, New York’tayken İstanbul’u hayal etmesine yer verilmektedir.

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7, (öyk.)

Öyküde, Ömer adlı öykü kahramanının pencereden sokağa bakan ve arada Suphi’yi süzen Leman ablasını pencerenin önünden alıkoyup içeri çekmesine yer verilmektedir.

Kayadan, Cahit, “Muzaffer’in Ablası”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.7-12, (öyk.)

Öykünün bu bölümünde, Muzaffer’in evden çıkarak Suphi’den ablası Leman’a kur yaptığı için kavga istemesi ve Suphi’nin Muzaffer’e bir tokat sallayarak göndermesi anlatılmaktadır.

Akpınar, Ünal, “Göç II”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7, (öyk.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 7 Nisan 1957 tarihli 15. Sayısında aynı başlıkla yayımlanan öykünün devamından ibarettir. Öyküde, göçün yarattığı tragedyaya sembolik bir dille anlatılmaktadır.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.4, (öyk.)

Yazı, Sovyetler Birliği’nin Macaristan’da Komünizmi hakim kılmak amacıyla yaptığı katliamları ve uyguladığı Komünist sistemin gerçek yüzünü ortaya koymak amacıyla kaleme alınmıştır. Yazıda, Joseph Toth adlı bir işçinin Komünist Parti A.V.O.’nun yaptığı baskı, katliam ve işkencelere karşı kurulan örgütlenme içinde yer almaya başlaması anlatılmaktadır.

Çehov, Anton, “Bir kadının intikamı”, (Çev. M.Kırmacıoğlu), *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.7-11, (öyk.)

Öyküde, Nedeşda Petrouna’nın kocasının dişlerinin ağrmasıyla doktor çağırması, kocasının dayanamayarak hastaneye gitmesi ve ardından doktorun gelip tedavi etmemesine rağmen sırf geldiği için vizite istemesine yer verilmektedir. Öykü kahramanı olan Petrouna kendini doktora fakir olarak göstermesi ve doktordan tüm parasını alması anlatılmaktadır.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.4-10, (öyk.)

Öyküde, Josef Toth’un A.V.O. ve Sovyet askerlerine karşı giriştiği özgürlük mücadelesi anlatılmaktadır. Yazıda, Macar halkının SSCB’ye karşı giriştiği özgürlük mücadelesi öyküleştirilerek Josef Toth’un şahsında sembolize edilmektedir.

Tamer, Ülkü, “Kalde Suyu”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.7-10, (öyk)

Öyküde, küçük bir kız ve erkek çocuğuna kendilerini Kalde suyuna götüreceğini söyleyen büyücü kadının çocukları başka bir büyücüye götürmesi anlatılmaktadır.

Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)

Öyküde, Almanya’da kaçırdığı tren nedeniyle bir gün geç gitmek zorunda kalan öykü kahramanının Paris’te geçirdiği bir gece anlatılmaktadır.

Farrell, T., “Sabun”, (Çev.Gencay Sav), *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.7-10, (öyk.)

Öyküde, Paris’ten Amerika’ya giden karı ve kocanın burada yaşadıkları yoksulluklar anlatılmaktadır.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.4, (öyk.)

Yazıda, Macaristan’ın özgürlüğü için A.V.O. ve Sovyet Komünizmiyle savaşıyan Joseph Toth’un ayağından vurulması anlatılmaktadır.

France, Anatole, “Üzüm Salkımı”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)

Öykü yazarı, çocukluğunda tanıdığı Alphonse’nin yoksulluğunu anlatarak ona özenmesine yer vermektedir.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü IV”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.4, (öyk.)

Yazıda, Istvan Bologh adlı Komünist Parti üyesinin Macaristan’ın özgürlüğü için düşüncelerini değiştirmesine yer verilmektedir.

Zweig, Stefan, “Ayışığı Sokağı”, (Çev. Aydos Minos), *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.9-11, (öyk.)

Yazı, *Pazar Postası*’nın 16 Haziran 1957 tarihli 24. sayısında aynı başlıkla yayımlanan öykünün devamıdır. Öyküde, Alman Bestekâr Freichüh’ün bir şarkısını duyan kahramanın sesinin ardından gitmesi ve girdiği barda gördükleri anlatılmaktadır. Yazar, Fransa’da bara girmek isteyen ve kendisine kötü davranılan bir Alman’ın öyküsüne yer vermektedir.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü VII”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.4, (öyk.)

Öyküde, Istvan Bologh’un, halkın A.V.O. bürolarını basması ve Stalin heykelinin yıkılmasına tanık olmasıyla Komünizmden vazgeçmesi anlatılmaktadır.

Poe, Edgar Allen, “Gölge”, (Çev.Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.9-11, (öyk.)

Öyküde, öyküde fantastik düş öğelerinden yararlanılmaktadır. Yedi arkadaşın ve bir ölünün odadaki durumunu anlatan yazar, içeriye bir gölgenin girişini tasvir etmektedir.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 8”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.4, (öyk.)

Yazıda, Peder Szigeti’nin, Macaristan’ın SSCB’nin boyunduruğundaki Komünizmden kurtulması için eylemlere katılması anlatılarak bu eylemlerden birinde bir A.V.O. askerinin kalabalık üzerine rastgele ateş ederek bir annenin kucağındaki bebeğin ölümüne neden olduğu ifade edilmektedir.

Michener, James, “Macar Hürriyet Savaşı’nın Kanlı Hikâyesi: Andau Köprüsü 9”, (Çev. A.Rıza Yalt), *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.5-10, (öyk.)

Yazıda, Macar halkının A.V.O.’ya ve Rus sömürüsüne karşı giriştiği özgürlük mücadelesi anlatılmaktadır. A.V.O. askerlerinin gösteri yapan kalabalığın üzerine rastgele ateş açarak 600 kişinin ölümüne neden olduğu anlatılmaktadır. A.V.O. askeri olan Çavuş Soki’nin Killian kışlasında da Rus sömürüsüne karşı başlattığı direnişe de yer verilmektedir.

Edgü, Ferit, “Hikâye: Karanlık bir adım ilerimde”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.10-11, (öyk.)

Evden ayrılan öykü kahramanının evinin ilerisindeki rıhtımda bulunan balıkçılardan dayak yemesi, karısını özlemesi; ama bir türlü eve gidememesi anlatılmaktadır.

Duru, Orhan, “Hikâye: Gökyüzünden Geçen Kamyonlar”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, Ali adlı öykü kahramanının yaşadığı geçim sıkıntısına ve hayattan duyduğu mutsuzluğa yer verilmektedir.

K., Tarık Dursun, “Hikâye: Ak Sandalya Kara Sandalya”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, sandalyelere insan kişiliği verilerek sandalyelerin yaşamı anlatılmaktadır.

Sümer, Güner, “Hikâye: Kavga Kaçağı”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.10-12, (öyk.)

Öyküde, kendini Kavga Kaçağı olarak tanıtan öykü kahramanının şehirde gördükleri ele alınarak buradan kaçması anlatılmaktadır.

Özlü, Demir, “Hikaye: Güniz”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.10-12, (öyk.)

Öyküde, Güniz adlı çalışan bir kadının İhsan’a duyduğu aşk ve bu aşkı uğrunda verdiği mücadele anlatılmaktadır.

Tamer, İlhan, “Kalde Suyu 2: Elam Heykelleri”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, Elam Heykelleri ele alınmaktadır. Sümer’i görmek isteyen öykü kahramanı Elam Heykellerini anlatmaktadır.

Günenç, Fevzi, “Hikâye: Ay Bulvarı”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, çocuk yaştaki kahramanının sokak kadını olan Bahar’ı abla olarak bilmesi ve sevmesi anlatılmaktadır.

Gelen, İrfan, “Hikâye: Göl Masalı”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, Van Gölü kıyısında birkaç çocukla bir adamın şehir ışıkları hakkında konuşmalarına yer verilerek Van Gölü’nün içinde beliren bir ışığın hortlak olduğu anlatılmak istenmektedir.

Pütün, Yılmaz, “Hikâye: Ona”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, hasta olan öykü kahramanı çocuğun doktora yetiştirilmesi sırasında yaşananlar anlatılmaktadır.

Edgü, Ferit, “Hikâye: havana”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, yalnızlık, yabancılaşma, aşk cinsellik, mutsuzluk konuları işlenilmektedir.

Erturan, Gökarp, “Hikâye: Çaresiz”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, ailesi tarafından yasaklanan aşkı için mücadelesini sürdüren Nejla'nın düşüncelerine ve hayata bakış açısına yer verilmektedir.

Gelen, İrfan, “Hikâye: Kötülükler geliyor”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, Ankara'da yaşayan yoksul insanların içinde bulunduğu kötü koşullar anlatılmaktadır.

Duru, Orhan, “Hikâye: adam-ev”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.10, (öyk.)

Öyküde, bir mezarlığa defalarca ev yapan öykü kahramanın evinin bir daha yıkılması anlatılmaktadır.

Baykurt, Fakir, “Hikâye: Para dalgası”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, köylü insanın yaşamına ve okuyan gençlere bakış açısına yer verilmektedir.

Baykurt, Fakir, “Hikaye: para dalgası II”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.10-11, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı olan Halil'in okul okuması için Kel Abdi'den aldığı borç üzerinde durulmaktadır. İmkânı olmayan Kumpir Osman, Abdi'ye parasını taksit olarak ödeyeceğini söylemesi üzerine Kel Abdi öneriyi reddetmektedir. Halil, Kel Abdi'yi tutuklatacağını söylemesi üzerine Kel Abdi Halil'i bir güzel döver ve ondan parasını alır.

Sümer, Güner, “Hikâye-Oyun: iki kişilik oyun”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.10-11, (öyk.)

Öyküdeki, olay diyaloglarla kurulmuştur. İki kişinin arasındaki aşk hakkındaki konuşmalarını yer verilmektedir. İki sevgili dünyaya, çevreye ve aşka ilişkin görüşlerini anlatmaktadır.

Sümer, Güner, “Hikâye: iki kişilik oyun”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, iki sevgiliden birinin gitmesi üzerine, diğerinin de vedalaşarak evden ayrılması anlatılmaktadır.

Ceyhun, Demirtaş, “vay kurban”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.10-12, (öyk.)

Öyküde, tren yolculuğu öncesinde istasyon manzaraları anlatılmakta ve terenin bir çocuğa çarpmasına yer verilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: tren düdükleri”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6, (öyk.)

Öyküde, okuduğunu söyleyen kahramanın bir makinistle meyhanenin birinde tanışmalarına ve sohbetlerine yer verilmektedir.

Gaureschi, Giovanni, “ve ...tanrı kadını yarattı”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, Clothilde ve Giorgino'nun aşk ve sevmek hakkındaki konuşmalarına yer verilmektedir. Filimario'yu seven Clothilde, kendisini seven Giorgino'yu vazgeçirmeye çalışmaktadır.

Özlü, Demir, “Atılmış”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.7-11, (öyk.)

Öyküde, bunalım ve boşluk duyguları ele alınmaktadır.

Duru, Orhan, “ölük”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.10-11, (öyk.)

Öykü kahramanı olan adamın Süleyman adlı arkadaşını araması ve Süleyman'ın ölümü anlatılmaktadır.

Kansu, Ceyhun Atuf, “Üvercinka, Soylu Uygarlığın Şiiri”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.7, (öyk.)

Yazıda, Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eserinde yer alan şiirler öyküleştirilmiştir. Çiçek satan bir genç kıza Üvercinka adı verilmiştir. Öyküde, söz konusu çiçekçi kızın meyhanede akşamüstü civarlarında oturup bira içen bir adama düşündürdüklerine yer verilmektedir.

Özyalçın, Adnan, “Hikâye: Kırık”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanın yaşadığı kentte eve gidişine ve çevre gözlemlerine yer verilmektedir.

Kafka, Franz, “Galerideki Seyirci”, (Çev. Arif Gelen), *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)

Franz Kafka'nın kısa bir öyküsüne yer verilmektedir.

Günenç, Fevzi, “Oh Sonumutya”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, kahraman bir kavga sırasında Sarı Saçlı Kız'ı koruması anlatılmaktadır.

Aykın, Cemalettin, “Hikâye: Geceleyin”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, deniz kıyısında yaşayan bir adamın kavgaları ve kızını yabancı ve kötü insanlara karşı koruması anlatılmaktadır.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “artık hava kararmıyacak”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, İstanbul şehri betimlemelerine yer verilerek yaşama sevinci teması üzerinde durulmaktadır.

Işık, Adnan, “Kısa Hikâyeler: Gölgesiz”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde bilinçaltı konuşmalarına yer verilmektedir. Öykü kahramanı gölgesiyle konuşmakta ve onu istediğini anlatmaktadır.

Türker, Doğan, “Kısa Hikâyeler: Beklerken”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde bilinçaltı ele alınan kahramanın bir şeyleri beklemesi anlatılmaktadır.

Yaşar, İ., “Kısa Hikâyeler: Telefon, Bir Kız, Akşam”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, kızlarla konuşmaktan çekindiğini bildiren öykü kahramanının kendisini bekleyen kızla görüşmesi ve konyak içmesi anlatılmaktadır.

Erbil, Leyla, “Hikâye: incik boncuk”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.10-14, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı kadın ile kocası olan Hasan’ın tuhaf olan bir kadın ile kocası ile tartışmaları ve onları misafir olarak ağırlamaları anlatılmaktadır.

Duru, Orhan, “Madam Frenkestein”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.7-8, (öyk.)

Öyküde, öğrenci olduğu ve bilimsel çalışma yaptığı bildirilen öykü kahramanının açlık yüzünden dilencilik yapması anlatılmaktadır.

Edgü, Ferit, “Açık-Kapalı”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.8-9, (öyk.)

Öyküde, kahramanın Davut’un eşi olduğu belirtilen kadını düşlemesi anlatılmaktadır.

Gelen, İrfan, “Mutlu Günler Türküsü”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.9-10, (öyk.)

Öyküde, köy öğretmenliği yapan öykü kahramanının yaşadığı sıkıntılar arasında okul ve öğrencilik yıllarını hatırlaması anlatılmaktadır.

K., Tarık Dursun, “Bıkkınlar Sokağı”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanının evinin karşısındaki kadını kocasından kıskanması ve söz konusu kadının kocasının ölmesi üzerine sokaktan taşınmaya karar vermesi anlatılmaktadır.

Öz, Erdal, “Yorgunlar babamdı”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.11-12, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı, çocukluk yıllarını anlatarak, babasının bahçede rakı içişine, Kubi adlı arkadaşının erik koparmak için savurduğu küreğin kaşının üzerinde patlamasına yer verilmektedir.

Özyalçiner, Adnan, “peştamal”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.13-14, (öyk.)

Öyküde uçan bir böceğin nitelikleri anlatılarak açık artırma sırasında yaşananlara yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “Hasan Ahmet Bir de Ben”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.12-13, (öyk.)

Öyküde; Hasan, Ahmet ve öykü kahramanı yazar arasında geçen şehir, sevmeye ve kadın konularında diyaloglara yer verilmektedir.

Nayman, Oğuz Bülent, “Hikâye: Dağınık düşleri kendimin”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.12-13, (öyk.)

Yaptığı bir yolculuk sırasında başından geçenleri anlatan öykü kahramanının yanında yolculuk yapan kişinin anne ve babasının ölümüne yer verilmektedir.

Çelen, Meral, “Hikâye: Uzakta Kalan”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.12-13-14, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı olan kişinin çocuğunun bakımsızlık ve cehalet nedeniyle ölmesi anlatılmaktadır.

Apaydın, Talip, “Orda bir köy var uzakta: İtbükü”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.4, (öyk.)

Remzi'nin çeltik tarlasının susuz kalması nedeniyle soruna çözüm bulmak için Osman Ağa ve Kara Mehmet ile konuşmalarına yer verilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Hikâye: Adam”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.11-12, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı kadının gzinoda bir adamla tanışması ve on beş gün aynı adamla birliktelik yaşaması anlatılmaktadır.

Seyda, Mehmet, “İlle Beni”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.9, (öyk.)

Gelen, İrfan, “Hikâye: Receb'in Gözleri”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.11-12, (öyk.)

Yazıda, çocukların doğa ile iç içe yaşaması anlatılmaktadır.

Güney, Yılmaz, “İyi Günler Pazarı”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.12-13, (öyk.)

Öyküde, aşk konusu işlenilmektedir. Üniversite öğrencisi olan öykü kahramanının şehirden ayrılmasıyla yaşananlar anlatılmaktadır.

Işık, Adnan, “Hikâye: Düşsel”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.12, (öyk.)

Öyküde, düşünde annesini gören öykü kahramanının birden uyanması anlatılmaktadır.

Aykın, Cemalettin, “Düğüm”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.13-14, (öyk.)

Öyküde, bir köy ağasının deli olan kızını evlendirmek için düzenlediği düğün anlatılarak damat ve gelinin kaçışına yer verilmektedir.

Buyrukçu, Muzaffer, “Mızıka çalan tahtakuruları”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.12-13, (öyk.)

Öyküde, Türkiye’de yaşayan bir Arnavut ailenin tahtakuruları ile olan mücadelesi ve Balkanlara duyduğu özleme yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Kadınlar Ölüsü”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.13-14, (öyk.)

Öyküde, İbrahim adlı öykü kahramanı ile İzabel’in kaldıkları otelden ve şehirden kaçma plânlarına yer verilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Ayşe”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.13., (öyk.)

Öyküde, genç öykü kahramanının Ayşe ile aralarında geçenler ve Ayşe’ye olan aşkı anlatılmaktadır.

Kafka, Franz, “Akbaba”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.12, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanının bir akbaba tarafından gaga darbeleriyle yaralanması ve akbabanın ölmesi anlatılmaktadır.

Akutagawa, Ryunosuke, “Raşomon”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.13-14, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanı olan Samuray’ın Kyoto şehrinde Raşomon adlı kapıda ölü bir kadını soyması anlatılmaktadır.

Kafka, Franz, “Köprü”, (Çev. İsimli), *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10, (öyk.)

Öyküde, köprünün başında oturan öykü kahramanının kendisine doğru gelen biri tarafından yapılan fiziksel uyarılarla her şeyi farklı bir biçimde görmesi anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Nirvana”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10, (öyk.)

Öykü kahramanı öğrencinin hocasından Nirvana’ya ulaşmayı öğrenmesi anlatılmaktadır.

Duru, Orhan, “Lök”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.14-15, (öyk.)

Öyküde, Edmond adındaki öykü kahramanının sevgilisine ulaşmak için çöpçatan Ahmet ile pazarlık yapması anlatılmaktadır.

Kafka, Franz, “İsimli”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.11, (öyk.)

Yazıda, Franz Kafka’nın üç öyküsüne yer verilmektedir. “Topaç” adlı öyküde, filozofların bildiklerini insanlarla paylaştığı; ancak kendilerine bir şeyin kalmadığı ve insanlara yol gösterme uğruna kendini feda ettikleri anlatılmaktadır. “Kent Arması” adlı öyküde, tarihin kimi devirlerinde yaşamış insanların sanata bağlılıkları ve sonra gelen nesillerin sanat düşmanlığı anlatılmaktadır. “Dümenci” adlı öyküde ise, insanın elindekileri yitirmesi ve yeni olanın eskinin yerini alması işlenilmektedir.

Gani, Sedat, “Hikâye: Çember”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.15, (öyk.)

Evden ayrılan öykü kahramanının gece geç saatlerde sokaktaki serseriler tarafından ıslatılması, dövülmesi ve soyulması anlatılmaktadır.

Kafka, Franz, “Sınav”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.14, (öyk.)

Öyküde, çalıştığı yerden ayrılmak isteyen öykü kahramanı olan uşağın düşüncelerine yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Büyük otobüsteki küçük adam iki defa büyük otobüsteki küçük adam”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.14, (öyk.)

Öyküde, Küçük Adam adlı öykü kahramanının bindiği otobüste şoförden kaynanasını öldürmesini istemesine yer verilmektedir. Küçük Adam, otobüs şoförüyle kaynanasını kimin öldüreceğini belirlemek için poker oynar ve kazanır. Ancak, şoförün uyuması sonucunda otobüs şarampole yuvarlanır ve Küçük Adam ölür.

Kafka, Franz, “Bir melezleme”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.15, (öyk.)

Öyküde, öykü kahramanının yarı kedi ve yarı kuzu olan baba yâdigarı hayvanı söz konusu edilmektedir.

Ağaoğlu, Tektaş, “Kedi”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.11, (öyk.)

Öykü kahramanı olan genç adamın kımıltısız durması ve evin kedisinin sabah uyandığında sahibinin ölmesini fark etmesi anlatılmaktadır.

Oktay, Ahmet, “Sorgu”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.11, (öyk.)

Sorguya alınan öykü kahramanın konuşmadığı için işkence görmesi ve sonradan dilsiz olduğunun anlaşılması anlatılmaktadır.

Arsan, Atilâ, “Hikâye: Kaçaklar”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.15, (öyk.)

Meyhanedeki gözlemlerini anlatan öykü kahramanının ayrı düştüğü eşini hatırlaması, hayatına ve yaşama dair düşüncelerine yer verilmektedir.

Duru, Orhan, “Hikâye: Darağacı Arayan Adam”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.11, (öyk.)

Kendini asarak intihar etmeye karar veren öykü kahramanı adamın, önce marangozu öldürmesi sonra da kendini asmaktan vazgeçip çevresinde gördüğü insanları asmaya başlaması anlatılmaktadır.

Selçuk, Füzûzan, “Hikâye: Telefon”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.15, (öyk.)

İki öykü kahramanının arkadaşlarını çağırmak için telefon aramalarına yer verilmektedir.

Göçmen, Çetin, “Her hafta bir hikâye: Cennette bir yabancı”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.15, (öyk.)

Öyküde, Tanrının bir din büyüğü ve bir genç ile konuşmasına yer verilmektedir. Tanrı, önce iyileri cennete gönderir; kötüler de affederek cennete gönderir. Din büyüğü ise kötülerin cennete gönderilmesine taraftar değildir. Genç de iyi mi kötü mü olduğuna karar verememiştir.

Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Misafir Leylek”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.12, (öyk.)

Öyküde, şehrin boğucu olduğu anlatılmak istenmektedir. Öykü kahramanı, düşünle gerçek arasında kendisini rahatsız eden birtakım insanlar görmektedir.

Thomas, Dylan, “Hikâye: Fuardan Sonra”, (Çev. Ülkü Tamer), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.15, (öyk.)

Öyküde, şişman adam adlı öykü kahramanın Annie adlı kadına ve çocuğuna sahip çıkması anlatılmaktadır.

Gelen, İrfan, “Hikâye: Kavga”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.15, (öyk.)

Öğretmenlik yaptığı sıralarda yaşadığı kasabayı eğiten ve sözleri insanlar arasında atasözü değerinde yaşayan öğretmenin, daha sonra sokaklarda sürekli içerek geçirdiği yaşamı anlatılmaktadır.

Maupassant, Guy de, “Vandetta: Öc alma”, (Çev. Deniz Tanca), *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.15-16, (öyk.)

Öyküde, Paolo Savessini’nin dul karısının oğlu olan Antoine Savessini’nin Nicholas Ravolati tarafından öldürülmesi üzerine dul kadın bir intikam plânı hazırlayarak Ravolati’yi köpeği Semillante’ye parçalatarak öldürmesine yer verilmektedir.

B., Mehmet, “Tohum Eken Heykel”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.8-14, (öyk.)

Öykü kahramanının Köy Enstitüsündeki çalışmaları anlatılarak iktidar değişikliğiyle Enstitülere yöneltilen eleştiriler ve saldırılar ele alınmaktadır.

Güneç, Fevzi, “Hikâye: Z. Sonrası”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.15-16, (öyk.)

Öykü kahramanının evlilik nedeniyle bilinçaltı sayıklamalarına ve evlilik hakkındaki düşüncelerine yer verilmektedir.

Ütük, Etem, “İyiki Böyle Oldu”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.8, (öyk.)

Öyküde, hayat pahalılığı nedeniyle kitap alamayan bir öğretmenin kitap alan kişileri izledikten sonra, kıskançlık içerisinde kitap okumanın insana bir yarar getirmeyeceği şeklindeki görüşlerine yer verilmektedir.

Gelen, İrfan, “Hikaye: Sarı Kadın Masalı”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.15, (öyk.)

Öyküde, Sarı Kadın adlı öykü kahramanı hayat kadınının üç çocuk doğurması ve kasabanın yakınındaki dağa götürölüp öldürölmesi anlatılmaktadır.

Maugham, W., Sommerset, “Yara İzi”, s.15-16, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, (öyk.)

Öyküde, Guatemala’da darbeye karışan ve yüzünde büyükçe bir yara izi olan generalin kurşuna dizilecekler arasında yer almasına rağmen serbest bırakılmasına yer verilerek yüzündeki yara izinin nedeni anlatılmaktadır.

Kemal, Yaşar, “Bir Evlenme”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.13, (öyk.)

Babası ile dedesi de sığirtmaçlık yapan Ramazan, köyde babası ve dedesinden daha çok sevilmektedir. Çukurovalıların sığirtmaç ve nahırcıya kız vermediğini öğrenen Ramazan, Anşa Kadın’ın kızını ister. Anşa Kadın da evi erkeksiz olduğu için hiç düşünmeden kızını Ramazan’a verir. Ramazan da daha sonra sığirtmaçlığı bırakır.

Şimşek, Selahattin, “Hikâye: Tokat Yazması”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)

Hasan Ağa’dan kızını isteyen ve alan Kasaba Reisi Hacı Bey, köye bir cip göndererek Zeynep’i kasabaya aldirmek ister. Babası ve annesinin cipe bindirerek kasabaya Hacı Bey’in eşi olarak göndermek istedikleri Zeynep, kasaba yolundayken Kızılırmak’ın sularına elindeki tokat yazmasıyla atlayarak intihar etmektedir.

Caldwell, Erskine, “Yalnızlık”, (Çev. Fatma Tanoğlu), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)

Catherine adlı yaşlı bir kadına hizmet eden genç kızın, civara gelen gençlerin eğlenmelerinden etkilenmesi ve dalgınlıkla yalnız olduğunu düşündüğü sırada bir otomobilin altında kalarak ezilmesi anlatılmaktadır.

Mrozek, Slawomir, “Hikâye: Arslan”, (Çev. Alev Güçlü), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)

Yazıda, aslan eğitmeni olan Bondoni Calis'un arenada bir aslanı Hristiyanları yemesine ikna etmeye çalışmasına ve aslanın bunu reddetmesine yer verilmektedir.

Yordam, Ergun, “Godo Öldü”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.15, (öyk.)

Öyküde, Hamlet şehrinde dört kişinin Godot'yu beklediği, bekleme sırasında beşinci kişiye yer olmadığı ve Godot'nun öldüğü anlatılmaktadır.

Tathoğlu, Güran, “Ange”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)

Öyküde, yaşadığı şehirden ve sevgilisinden ayrılmak istemeyen öykü kahramanının bu konulardaki düşüncelerine yer verilmektedir.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, “Öykü: Üşümek”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)

Yaşanan yerin çok soğuk olması ve her şeyin donmasından şikâyet eden öykü kahramanı olan belediye su işlerinde görevli memur Rasim'in güneşe bir telgraf çekmesi sonucunda havanın ısınması ve tekrar soğuması anlatılmaktadır.

Güney, Yılmaz, “Hikâye: Karanfil”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.14, (öyk.)

Öyküde, kimsenin sevmediği Şişko Adam adlı öykü kahramanının birahane oturunca karşıdaki çiçekçiye gelen sevgililere özenip ev sahibi kadına bir demet çiçek götürmesi anlatılmaktadır.

Cılızoğlu, Tanju, “Boşluk Yenilikleri”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.13, (öyk.)

Öyküde, yoksulluk, sıradan insanın açmazları ve içindeki boşluklara yer verilmektedir.

Tulgay, Tahir, “Ördek”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.14, (öyk.)

Öyküde, bir hastanede yanlış anlamaya dayalı bir olaya yer verilmektedir. Yaşlı bir hasta adamla hastanenin aynı odasını paylaşan genç öykü kahramanı, gece kendisinden ördek isteyen yaşlı adam için hastaneyi ayağa kaldırır. Ancak yaşlı adamın gerçek ördek istemediği, ördek biçimindeki ‘helalık’ını istediği anlatılmaktadır.

Necmi, Ahmet, “Hikâye: Dam”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.15, (öyk.)

Öyküde, bir gecekonduda yaşayan ve evinin yıkılacak olmasıyla anılarının da silineceğini düşünen öykü kahramanı ve ailesinin eşyalarını ve eve ait taşınabilir yapıları başka bir yerde kurmak için taşınmaları anlatılmaktadır.

Habora, Bülent, “Hikâye: Sinek Ya da Put Perisi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.14, (öyk.)

Öyküde Tanrı I, Tanrı II, Tanrı III ve Tanrı IV’ün aralarında tabiat olaylarına ilişkin konuşmalara yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Öykü, *Pazar Postası*’nda sayfalarında özellikle üzerinde durulan türlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. *Pazar Postası*’nda ilk defa Memduh Şevket Esendal’ın “Hanife”⁶⁹ adlı öyküsü yayımlanmıştır.

Pazar Postası’nda yerli ve yabancı pek çok yazara ait öyküler yayımlanmıştır. Türk edebiyatında 1950-1960 yılları arasında öykü yazan yazarların kahir çoğunluğunun öyküleri *Pazar Postası* sayfalarında çıkmıştır. *Pazar Postası*’nda en az bir öykü yazan Türk yazarlar şunlardır: Memduh Şevket Esendal, Orhan Barlas, Seniha Mardin, İlhan Tarus, Rukiye Erumcu, İsmet İmamoğlu, Seyfettin Turhan, Süleyman Ege, Hasan Latif Sarıyücel, Selahattin Anadol, Şevki Öcal, Coşkun Bölükbaşı, Cengiz İlhan, Kalafaka Kömürçüsü, Kemal Bekir Manav, Mümtaz Göktürk, Câhid Alp, Mehmet Yağmur, Sabri Soran, Numan Özdemir,

⁶⁹ Memduh Şevket Esendal, “Hikâye: Hanife”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Şubat 1951, s.6-8

Özdemir Bayur, Orhan Çubukçu, Nevzat Koylan, Güner Sümer, Ferit Edgü, Orhan Duru, Fahir Aksoy, Muammer Yaşar, Vedat Üretürk, M. Sünullah Arısoy, Yaşar Güngör, Ünal Akpınar, M. Necati Özsu, Fűrüzan Yerdelen, Cahit Kayadan, Ülkü Tamer, Demir Özlü, İlhan Tamer, Fevzi Günenç, İrfan Gelen, Yılmaz Güney (Yılmaz Pütün), Gökalp Erturan, Fakir Baykurt, Demirtaş Ceyhun, Erdoğan Tokmakçioğlu, Tarık Dursun K., C. Atuf Kansu, Adnan Özyalçiner, Cemalettin Aykın, Adnan Işık, Doğan Türker, İ. Yaşar, Erdal Öz, Oğuz Bülent Nayman, Meral Çelen, Talip Apaydın, Mehmet Seyda, Muzaffer Buyrukçu, Ahmet Oktay, Sedat Gani, Tektaş Ağaoğlu, Atilây Arsan, Selahattin Şimşek, Mehmet B., Etem Ütük, Yaşar Kemal, Ergun Yordam, Güran Tatlıoğlu, Tanju Cılızoğlu, Tahir Tulgay, Ahmet Necmi ve Bülent Habora.

Pazar Postası'nda yabancı yazarlara ait öyküler de önemli yer tutmaktadır. En az bir öyküsü yayımlanan yabancı yazarlar şunlardır: Oscar Wilde, W. Sommerset Maugham, Jean Paul Sartre, K. Mikszath, Guy de Maupassant, André Maurois, Sinclair Lewis, William Saroyan, Willi Wegeul, Julian Waro, Luigi Pirandello, Erskine Caldwell, Mark Twain, Leslie Charteris, John Knittel, Pär Lagerkvist, Ernest Hemingway, James Thurber, Pirre Bearn, Anton Çehov, James T. Farrell, Anatole France, Franz Kafka, James Michener, Stefan Zweig, Edgar Allen Poe, Giovanni Guareschi, Rynosuke Akutagawa ve Slawomir Mrozek.

Pazar Postası'nda yayımlanan öykülerde en çok aşk teması işlenmiştir. Yalnızlık, ölüm, boşluk, yabancılaşıma gibi bireysel temaların yanında toplumsal temalara da büyük önem verilmiştir. Yoksulluk, Anadolu insanının yaşamı ve gelenekleri, köylerde çekilen sıkıntılar, köylerdeki batıl inançlar ve makineleşmenin getirdiği sorunlar üzerinde durulmuştur. *Pazar Postası*'nda yayımlanan öykülerde dikkati çeken bir diğer nokta ise, İkinci Yeni şiir hareketinin ortaya çıkması ve tartışmaların yapılmasına paralel olarak belirgin bir değişimin yaşanmasıdır. 1956 yılı sonlarında ortaya çıkmaya başlayan İkinci Yeni tartışmalarıyla birlikte yerli öykülerde, klasik öykü anlayışı terk edilmiş, modern öykücülük adına dilde deformasyona gidilmiş ve makineleşmenin birey hayatında yarattığı derin izler, yabancılaşıma, yalnızlaşma, toplumdan kaçma, bilinçaltı itmeleri işlenmeye başlamıştır. Bu anlamda İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa sanatındaki boşluk,

yıkım, karamsarlık, yabancılaşma fikirleri Türk öykücülüğünde de kendini göstermiştir.

C. 3. 9. Tefrika Romanlar

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Şubat 1951, s.4, (rom.)

Romanın bu bölümünde, Noland’ın Miami gazetelerinden birinde verdiği ve bir yatı New York’a götürebilecek bir kaptanın arandığı ilanını görmesi ve Lenore Calvert ile geçmiş hakkında konuşmalarına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.4-5, (rom.)

Romanın bu bölümünde, Randall’ın yat kaptanlığına kabul edilmesi ve Gifford ile işin içeriğini ve kazancını konuşmalarına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.4-5, (rom.)

Romanın bu bölümünde Randall’ın Noland ile gemi kaptanlığı işini konuşması ve geminin anahtarlarını teslim alması anlatılmaktadır. Yazının sonunda Randall’ın Lenore Calvert ile akşam yemeğine çıkmasına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.4, (rom.)

Lenore ve Randall’ın akşam yemeğinde Noland hakkında görüş alış verişine yer verilmektedir. Noland’ın üzerine ateş edildiği ve bunu Erni Mondello’nun gerçekleştirdiği belirtilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.6-7, (rom.)

Randall’ın Lenore ile tanışmaları anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.6, (rom.)

Lenore’nin arkadaşı Knox’un gemi yolculuğuna çıkmaya karar vermesi ve Randall ile tartışmalarına yer verilmektedir. Ayrıca, Randall’ın gemiye çıkması ve yolcuların gemideki yerlerini alması anlatılmaktadır.

Coxe Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.6-7, (rom.)

Randall’ın Nora Graham adlı genç kızı boş bir kamaraya götürmesi, Nora Graham ile tanışması ve gemiyi New York’a götürmek için yaptığı hazırlıklara yer verilmektedir. Noland’ın karısı Julia’nın gemi yolculuğuna katılmak istemesine ve geceyi gemide geçirmek istemesi de anlatılmaktadır. Ayrıca yapılan plâna göre Randall, Julia’yı Kelly olarak tanıtacak ve Noland’dan gizleyecektir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)

Konx Randall’ın Perry Noland’ın evine gitmesi ve onu ölü bulması anlatılmaktadır. Randall, geminin yolculuğa çıkabilmesi için durumu polise bildirmemektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 10, 8 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)

Randall’ın geminin yola çıkması için hazırlıklarına devam etmesi ve gördüğü cinayeti unutamasına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)

Silahlı iki adamın gemiyi basması, Harding tarafından çekilen baskın fotoğraflarının Randall'a gönderilmesi anlatılmaktadır. Ayrıca Nora Graham ve Harding'in tartışmasına da yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, "Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)

Nora Graham'ın Nora Harding olduğu ve B. Harding'in kız kardeşi olduğu anlatılmaktadır. Ayrıca Noland'ın ölmediği ve gemiyi uğurlamaya gelmesi ile Randall'ın bu duruma şaşırmasına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, "Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 13, 29 Nisan 1951, s.6-7, (rom.)

Randall'ın, Noland'ın evindeki cinayet için yine Noland'dan şüphelenmesi, Nora Harding ile dostluk kurmaları, Alan Harding'in özelliklerinin anlatılmasına yer verilmektedir. Ayrıca Randall'ın Nora'dan hoşlanması ve geminin Lake Woorsth'a yanaşması anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, "Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)

Geminin Lake Voorsth'ta mola vermesi ve yolcuların yemeğe çıkması anlatılmaktadır. Gemiye basan silahlı adamlar Lenore'yi sorarlar. Lenore ise kendisini soran silahlı iki adamdan haberi olmadığını söylemektedir.

Coxe, Harmon, "Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 15, 13 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)

Lake Woorsth'ta yemek yiyen gemi yolcularının gemiye dönmeleri anlatılmaktadır. Arabalı iki saldırganın Lenore'yi kaçırmaya çalışmaları ve Harding ile Randall'ın Lenore'yi kurtarmalarına yer verilmektedir.

Coxe Harmon, "Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)

Lenore, kendisini kaçırmaya gelenlerden birinin Mondello olduğunu anlamaktadır. Mondello'nun karıştığı bir soygunu ihbar etmesinden çekindiği için Lenore'nin peşinde olduğu anlatılmaktadır.

Coxe Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 17, 27 Mayıs 1951, s.6-7, (rom.)

Geminin Gallio limanına demirlemesiyle Gifford ve polis şefinin Randall ile Julia'yı sorguya çekmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)

Polisin, Noland'ın ne amaçla öldürüldüğü ile ilgili olarak Randall, Gifford ve Julia'yı sorguya çekmesine yer verilmektedir. Randall'ın geminin Miami'de yola çıkmadan 24 saatten fazla bir süre önce öldürüldüğünü ifade etmektedir. Ancak gemiyi yolcu etmeye geldiği bir çelişki olarak okuyucunu zihninde merak uyandıracak bir biçimde bırakılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)

Julia ve avukatı Gifford'un gemiden ayrılması, St. Augustine'de gemiye tekrar binmeleri, sorgunun bitmesi ve geminin yoluna devam etmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)

Bernard, Noland ile olan ortaklığını anlatmaktadır. Gemi Dayton'da demirleyip mola almaktadır. Yazının devamında Randall ve Nora birlikte yemeğe çıkmaya karar vermektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 21, 24 Haziran 1951, s.6-7, (rom.)

Harding'in Dalton'un eşyalarını karıştırması anlatılarak eşyalar arasında otuz bin dolar olduğuna yer verilmektedir. Ayrıca geminin St. Augustine limanına

demirleyerek mola almasına da yer verilen romanın bu bölümünde Julia ve Randall özel olarak görüşmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)

Julia’nın Randall’a geçmişini ve Noland’la tanışmalarını anlatmaktadır. Ayrıca geminin mola yerinden ayrılıp yeniden yola koyulmasına da yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)

Okyanustaki fırtına nedeniyle geminin Neuse-River’da mecburî olarak demirlemesi ve yolcuların geceyi burada geçirmesine yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)

Alan Harding’in Fournierlerin kamarasında yakalanması ve Florida plakalı bir araba ile götürülerek öldürülmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.6-7, (rom.)

Harding’in öldürülmesi, gemi yolcularının karakola götürülüp sorgulanması ve Julia’nın avukat istemesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.6-7, (rom.)

Polis şefi Gates’in Fournier ve Dalton’u Harding cinayeti ile ilgili olarak sorguya çekmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.6-7, (rom.)

Fournier’in Harding’i öldürdüğünü itiraf etmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.10-11, (rom.)

Celine Fournier’in katilin, kocası Louis Fournier olmadığını ifade etmesine, vizeleri olmadığı için gemide arama yapılmasını engellemek için katilin kendisi olduğunu söylediğine yer verilmektedir. Celine Fournier, kocasının kendisinin güvenle New York’a varmasını temin etmek için yalan ifadede bulunduğunu ancak gemi buraya vardıkdan sonra gerçeği açıklayacağını plânladığını dile getirmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.8-9, (rom.)

Geminin yola çıkması ve Dalton’un Lenore’ye evlenme teklifinde bulunması anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)

Randall’ın Julia’dan gemiyi Folmouth’a götürmeden New York’ta iki gün daha kalmak istemesine ve gemiyi yeniden limana yanaştırmasına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.8-9, (rom.)

Nora’nın evine giren birinin etrafı dağıtması, yeniden eve girip Randall ve Nora’ya ateş etmesine yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)

Randall, Nora’nın evine girip ateş eden kişinin ilişkileri üzerinde durmaktadır. Randall’a göre, ateş eden kişi Julia ile bir ilişkisi vardır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.10-11, (rom.)

Randall'ın Nora'nın evinde ateş açan kişiyi bir otelde tanınması ve ardına düşmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.10-11, (rom.)

Randall'ın Perry Noland cinayetini aydınlatmak için New York'ta Nora'nın kendisine verdiği fotoğraflarla araştırma yapması, Soughin adlı polis hafiyesi ile görüşmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.8-9, (rom.)

Randall'ın Noland cinayetini Joe'nun işlediğini Julia'ya anlatması ve polis hafiyesi Soughin ile görüşmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.10-11, (rom.)

Randall'ın Bay X dediği kişinin Noland'ı öldürdüğünü ileri sürer. Randall, Bay X'in sonradan Noland'ın yerine geçtiğini kurgular. Ayrıca Randall'ın Julia ile fotoğraflara bakması ve Julia'nın fotoğraftaki kişinin eski kocası Joe olduğunu teşhis etmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.10-11, (rom.)

Randall'ın fotoğrafçı Ol Brady ile Noland'ın kaldığı otelin önünde fotoğrafını çekmeleri ve fotoğraf olayını Soughin'e anlatmasına yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)

Joe Klimm'in Clay Oteli yakınlarında öldürölmesi, Randall'ın Noland cinayeti etrafında şekillenen bütün cinayetlerle ilgili bildiklerini anlatması ve şüphelerin Gifford üzerinde yoğunlaşmasına yer verilmektedir. Ayrıca Klimm'in Noland'ın kılığına girdiği ihtimaline de yer verilmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)

Randall’ın polislerin yanından ayrılıp Julia’nın evine gitmesi, cinayetle ilgili şüphelerini Julia’ya anlatması ve Gifford’un Randall’a silah çekmesi anlatılmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)

Randall, Julia ve Gifford’a cinayeti nasıl gerçekleştirdiklerini anlatmaktadır. Randall, cinayetleri Gifford ve Julia’nın birlikte plânlayıp işlediklerini ifade etmektedir. Yine Randall, Joe Climmm ve Randall’ı öldürmeye Julia’nın azmettirdiğini belirtmektedir.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.10-11, (rom.)

Randall’ın cinayetle ilgili olarak Julia’nın Noland, Harding ve Climmm cinayetlerinde katil olduğunu çeşitli delillerle anlatmasına yer verilmektedir. Julia, Noland’ı öldürdüğünü ve Gifford ile Climmm’den yardım aldığını itiraf etmektedir. Ayrıca Harding ve Climmm cinayetlerinden yine Julia sorumlu tutulmaktadır.

Coxe, Harmon, “Polis Romanı: Bir Gemi, Üç Ölü”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.10-11, (rom.)

Yazı, romanın 42 nolu tefrikasıdır. Roman bu yazıyla son bulmaktadır. Romanın bu bölümünde, Julia’nın Randall’a silah doğrultması, Gifford’u yaralaması; polis hafiyesi Soughin’in gelip Julia’yı tutuklaması ve Julia’nın suçunu itiraf etmesi anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)

Yazıda, *Vincent Van Geogh’un Hayatı* adlı romanı yazma düşüncesinin nasıl doğduğu anlatılmaktadır. Yazar, Paris’te bir arkadaşının tavsiyesi üzerine gezdiğini,

Paris'ten çok etkilendiğini belirterek New York'a döndükten sonra romanı kaleme aldığını dile getirmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)

Romanın yayımlanan bu ilk bölümünde, Van Gogh’un Ursula adlı genç kıza âşık olmasına ve Ursula ile evlenme kararı almasına yer verilmektedir. Ayrıca Van Gogh’un, çalıştığı iş yerinde terfi etmesi de anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.10-11, (rom.)

Vincent Van Gogh’un kardeşi Theo’ya mektup yazması, Ursula’ya evlenme teklif etmesi ve Ursula’nın nişanlı olduğunu söylemesine yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, (Çev. Bülend Sokullu), s.10-11, (rom.)

Vincent Van Geogh’un Ursula’yı zorla öpmesi, Ursula’nın annesi ve aynı zamanda ev sahibi olan Madame Loyer’in Van Gogh’u evden çıkartması ve Van Gogh’un Londra’dan ayrılıp Breda’ya ailesinin yanına dönmesi anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh’un Ursula’ya yaptığı teklifin etkisinde kalması, yeniden Londra’ya dönmesi, çalıştığı iş yerinde aşkı nedeniyle huzursuzluğa neden olması ve bir Noel gecesinde Ursula’yı görmeye gitmesine yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)

Ursula’nın Van Gogh’un yüzüne kapıyı kapatması, Van Gogh’un amcasının onu Londra’daki işinden Dordrecht’teki bir işe alması işlenmektedir. Yazının devamında Van Gogh’un, Zundert’ta ailesinin yanına dönmesi ve ardından

Londra'ya dönerek r Ursula'yı kazanmak için bir kiliseye yerleşip rahip olmaya karar vermesine de yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)

Ursula'nın evlenmesi ve Van Gogh'un Londra'dan ayrılması anlatılmaktadır. Van Gogh'un Wilhelmina adlı teyzesinin yanına gitmesine ve burada teyzesinin kızı Kay ile tanışmalarına da yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.10-11, (rom.)

Von Gogh'un Kay'in evli olduğunu anlaması, kitap okuması ve dil öğrenmesi anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh'un ders çalışması ve Mendes ile görüş alış verişinde bulunmasına yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.8, (rom.)

Kaçakçılık için Fransa'nın Marsilya kentine giden Hasan, Rıza ve Adil'in İstanbul'a dönüş yolculuklarına yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh'un Mendes'ten ne olmak istediği ile ilgili fikir alması, Evangelist olmaya karar vermesi ve Evangelist papazı olarak atanmasına şartlarının yetmemesi anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.8, (rom.)

Roman kahramanı, İstanbul'daki plânlarını ve Marsilya'dan İstanbul'a kadar olan yolculuğunu anlatmaktadır. Gemi İstanbul'a varır, gemide arama yapılır. Yapılan aramada kimse yakalanmamıştır.

Stone, Irving, “Vincent Von Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.10-11, (rom.)

Vincent Van Gogh’un Petit Waswes adlı kasabaya Evangelist papazı olarak atanması ve Madame Denis’in evine misafir olması anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.8, (rom.)

Roman kahramanı olan Kamarot Hasan ve arkadaşı Yakup’un bir Rum meyhanesine gidip içki içmeleri ve ardından Melahat adlı hayat kadının da olduğu randevu evine gitmeleri anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh’un Jacques ve Decrucq ile tanışmasına yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.8, (rom.)

Kamarot Hasan’ın Melahat’ın odasına çıkmasına ve Melahat ile tanışmalarına yer verilmektedir. Romanda hem Kamarot Hasan’ın hem de Yakup’un ağzından I. tekil kişi ağzıyla bir anlatıma yer verilmektedir. Yakup, Nubar ve Leon’un telefona çıkmayışlarını ve sokaklarda başıboş dolaşmalarını anlatmaktadır. Ayrıca gemideki malların Nubar veya Leon’a satılacağı da bildirilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh’un başarılı bir Evangelist olması, kendisine aylık bağlanması, dinî vaazlar için yer tutması ve Jacques Verney’in kızı ile kömür toplamaya gitmesi anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
***Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.8, (rom.)**

Yakup ve Kamarot Hasan’ın Kapalıçarşı’ya Nubar’ı bulmaya gitmeleri; ancak kürkçü dükkânının mühürlendiğini ve Nubar’ın da kaçakçılık nedeniyle hapse girdiğini öğrenmelerine yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
***Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)**

Van Gogh’un Kilisede ilk vaazını vermesi ve Jacques ile kömür ocaklarına inmesi anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
***Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.8, (rom.)**

Leon’un gönderdiği adam olan Ahmet’in Hasan’ı bulması, Leon’un korktuğu için gelmediğini ve gemideki malları almak istemediğini haber vermesine yer verilmektedir. Ahmet ile Hasan gemideki kaçak mallar için pazarlık yapmaktadırlar.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
***Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)**

Kömür ocağının tasvirine ve Van Gogh’un kömür ocağındaki izlenimlerine yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
***Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.8, (rom.)**

Kaçak malların Leon adına Ahmet’e teslim edileceği kararıyla Ahmet ve Hasan muhallebiciden çıkarlar. Hasan’ın Yakup ve Muhlis ile görüşmesi ve ardından tekrar Ahmet ile buluşması anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
***Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)**

Van Gogh'un kömür ocaklarında çalışan işçilerin sıkıntılarını dinlemesine yer verilmektedir. Van Gogh, kömür ocaklarında çalışan işçilerin yoksulluğu nedeniyle üzülür ve Madam Devis'in evindeki rahat ortamı terk ederek derme çatma bir kulübeye yerleşir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.8, (rom.)

Hasan'ın Ahmet ile görüşmesi, kaçak malların Leon'un metresi olan Meryem'in evine bırakılmasına karar verilmesi ve Yakup ile Muhlis'in bir araya gelmesine yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh'un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.10-11, (rom.)

Van Gogh'un kulübeye yerleşmesi ve kömür işçilerinin bazı haklarını dile getirmesine yer verilmektedir. Yazının devamında Van Gogh'un kışı kulübede geçirecek olması nedeniyle Şubat ayının soğuşundan söz edilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.8, (rom.)

Hasan, geçmişini anlatarak İstanbul'daki hatıralarına yer vermektedir. Ahmet'in de geçmişinin anlatıldığı romanın bu tefrikasında, özellikle İstanbul tasvirlerine yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh'un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.10-11, (rom.)

Kasabada yaşayan işçilerin ve ailelerin yoksulluk nedeniyle yaşadıkları sıkıntılar, Van Gogh'un kasaba halkının yardımına koşması, kışın bitmesi ve baharın gelmesine yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.8, (rom.)

Ahmet, Şevket Nuri ile Hasan'ın söylediği mallar hakkında görüşerek Meryem'in evine gider ve malların kendi evine Leon'un yarı hissesi karşılığında bırakılacağını anlatır. Ahmet, Hasan ile malları ne zaman teslim alacağı konusunda ilgili olarak görüşmektedir. Kaçak malların birkaç güne kadar teslim edileceğini söyler.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.10-11, (rom.)

Maden ocağında grizu patlaması olması, Van Gogh'un yardım etmesi ve maden ocağında işlerin durması üzerine kasabada kıtlığın baş göstermesine yer verilmektedir. Pieterse ve De Jong'un kasabaya gelişi de anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.8, (rom.)

Ahmet'in kaçak malları Adem'in de yardımından yararlanarak teslim almasına yer verilmektedir. Ayrıca Hasan'ın Meryem'in evine teslim ettiği kaçak malların parasını almak için gitmesi ile İstanbul'dan sıkıldığını anlatmasına ve randevu evine giderek hayat kadınları ile konuşmasına da yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.11, (rom.)

Van Gogh'un Evangelist papazlığından men edilmesi, Madame Denis'in evine yeniden yerleşmesi ve günlerini boş bir biçimde geçirmesi anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.8, (rom.)

Hasan'ın Meryem'den parasını ve telefon numarasını alarak evden ayrılması, parka gidip bira ve badem içiyle karnını doldurması; ardından Meryem'e telefon ederek eve gidip geceyi Meryem'le geçirmesi anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.11, (rom.)

Van Gogh'un boş geçirdiği günlerin birinde resim çizmeye başlaması ve son parasını harcayarak resim malzemeleri almasına yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 69, 1 Haziran 1952, s.8, (rom.)

Romanın bu bölümünde, İstanbul’un geniş tasvirine yer verilmektedir. Ayrıca Meryem kendi ağzından yaşamını ve hayat kadınlığını anlatmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.8, (rom.)

Meryem, Hasan’dan hoşlandığını, Hasan’la pavyona gittiklerini ve Selami’yle tanıştıklarını ve kendisine Ayhan’ın sorulmasıyla sinirlendiğini anlatmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.11, (rom.)

Van Gogh’un sefalet içinde yaşamasına devam etmesine, resimle daha çok uğraşmaya başlamasına ve yaptığı resimleri Pieterseon’a göstermek üzere Brüksel’e gitmesine yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.8, (rom.)

Hasan’ın pavyondan Meryem’den önce çıkıp Meryem’in evine gitmesi, Meryem’in Hasan’ı evde uzanırken bulması anlatılmaktadır. Hasan, Selami’ye kızmıştır. Yazının devamında, Yakup, İstanbul ve Hasan’a dair düşüncelerini dile getirerek Beşiktaş ve Fenerbahçe arasında oynanan maçı anlatmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.10, (rom.)

Van Gogh’un Pieterseon’dan ilk derslerini aldıktan sonra Borinage (Wasnes)’e dönmesi, yeni bir yer kiralaması, resim sanatıyla daha çok uğraşması ve usta bir ressam ile konuşma ihtiyacı içerisinde girip De Corrieres’ye Jules Breton’la görüşmeye gitmesi anlatılmaktadır.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
***Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.8, (rom.)**

Beşiktaş’ın Fenerbahçe’yi yendiği maçı anlatmaya devam eden Yakup’un Hasan’ı beklemesi, Hasan’ın gelmemesiyle endişelenerek gemiye çıkması ve Hasan’ın gelmesi sonucu paraları paylaşırması anlatılmaktadır. Hasan’ın Meryem’le yeniden görüşmesi, ardından Yakup’la tekrar görüşmesine ve kavga etmiş olmasına yer verilmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
***Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.11, (rom.)**

Van Gogh’un Courrier’de Breton’u bulamayıp Borinage’e geri dönmesi ve kardeşi Theo’nun Borinage’e gelip kendisine bakması anlatılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
***Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.11, (rom.)**

Theo’nun Van Gogh’a her türlü desteği sunacağı ve Van Gogh’un kendini yalnızca resme vereceği anlatılmaktadır. Ayrıca, Van Gogh’un Borinage’den ayrılması kararlaştırılmaktadır.

Stone, Irving, “Vincent Van Geogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
s.11, (rom.)

Van Gogh’un ailesinin yanına yerleşerek resim yapmayı sürdürmesi ve sürekli çalışmasına yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
***Pazar Postası*, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.8, (rom.)**

Meryem’in evinde olan Hasan yalnızlığını, nefretini ve hiçliğini anlatmaktadır. Meryem’in de düşüncelerine yer veren Hasan, Meryem ve Hrisula ile gemiye gitmektedir. Ayrıca Meryem, Hasan’a Leon’un Filistin’e gitmek istediğini anlatmaktadır.

**Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
Pazar Postası, S. 75, 27 Temmuz 1952, s.11, (rom.)**

Van Gogh’un resim hakkında araştırmalar yapması ve sürekli çalışmasına yer verilmektedir.

**İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
Pazar Postası, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.8-9, (rom.)**

Hasan’ın Hrisula ve gemiye yeni gelen Bünyamin ile yeni kurulan İsrail devleti hakkında konuşmalarına ve Leon’un yeni devlete gitme isteğine yer verilmektedir. Ayrıca, Hasan’ın İstanbul’a dair gözlemlerine yer verilmektedir.

**İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
Pazar Postası, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.8, (rom.)**

Leon, İsrail’e gitmek istediğini, kendisine neden İsrail’e gitmek istediğinin sorulmasını yadırgadığını, düşünüldüğü gibi korkak olmadığını, Nubar’ın hapse konulmasıyla kendisinin de takip edildiğini anlatmaktadır.

**Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
Pazar Postası, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.11, (rom.)**

Van Gogh’un kocası ölen Kay ile kırlara çıkması ve Kay’a açılmasına yer verilmektedir.

**İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil’den öte götüreceğim”,
Pazar Postası, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.8, (rom.)**

Leon, İsrail’e gitmek istediğini, Ahmet’in yakalanmasına sevineceğini ve yaşadığı yakalanma korkusunu anlatmaktadır. Ayrıca Hasan’ın Meryem’i sinemaya götürmesi ve orada Meryem’le tartışıp kavga etmesi, ardından bir yerde oturup votka içmesine yer verilmektedir.

**Stone, Irving, “Vincent Van Gogh’un Hayatı”, (Çev. Bülend Sokullu),
Pazar Postası, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.11, (rom.)**

Van Gogh'un Kay'a aşkını ilan etmesi, evlilik teklifinde bulunmasa ve Kay'ın bu teklifi reddetmesine yer verilmektedir.

İlhan, Attilâ, “sokaktaki adam : ve seni babil'den öte götüreceğim”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.8, (rom.)

Kendisini telefonla arayan Meryem'in önerilerini reddeden Hasan, daha sonra fikrini değiştirerek Meryem'in yanına gitmektedir. Hasan'ın Hiççi ve bunalım yönü ağır bastığından Meryem'i hakir görmektedir.

Stone, Irving, “Vincent Van Gogh'un Hayatı”, (Çev.Bülend Sokullu), *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.11, (rom.)

Kay'ın Amsterdam'a dönmesi ve ailesiyle olan geçimsizlikler nedeniyle başka bir yere yerleşme düşüncesine yer verilmektedir.

Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.10, (rom.)

Mahkûm Willi Kufalt'ın hapishaneden çıkacağı zaman ile ilgili kurduğu hayallere yer verilmektedir.

Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın Emil Bruhn ile karşılaşması ve Emil Bruhn'un ceza indiriminden faydalanması anlatılmaktadır.

Fallada, H., “insan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın hapishaneye gelmesine, 100 mark sızdırmasına ve çıkış plânları kurmasına yer verilmektedir.

Fallada, H., “İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.10, (rom.)

Mahkûm Willi Kufalt'ın tahliyesine iki gün kaldığı ve hapse sağladığı uyum ile sürekli ağ öreerek para kazanması anlatılmaktadır.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'a 100 Markını kaptıran ağ ustasının yine Kufalt'ın odasını karıştırmasına yer verilmektedir

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”,(Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.10, (rom.)

Doktora gidecek olan Kufalt'ın 100 markı saklayacak yer aramasına ve Başgardiyan Rusch'un hücrelerine gelmesine yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, (Çev. İsimsiz), s.10, (rom.)

Kufalt'ın Başgardiyan Yahudinin hırsızlık yaptığını söylemesi ve yüz markı saklayamadan doktora gitmesi anlatılmaktadır.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın doktora çıkarken Petrov ile karşılaşması ve Petrov'un yeni gelen mahkûmları kurtarmasına yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın revir sırasına girmesine, Başgardiyan Petrov'dan izin alarak tuvalete gitmesine ve sıradayken Bruhn ile sohbet etmesine yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz) , *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın tuvalete gidip yüz markı çorabının arasına saklamasına, dönüp sıraya girmesine ve muayene olmasına yer verilmektedir.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 13, 25 Mart 1956, s.10, (rom.)**

Bruhn’un Kufalt’a hapisten çıktıktan sonra beraber kalıp çalışmalarını önermesine yer verilmektedir. Kufalt, hapishanenin olduğu kasabadan ayrılarak başka bir yere gitme taraftarıdır.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 15, 8 Nisan 1956, s.10, (rom.)**

Kufalt’ın tuvalete gidip yüz markı çorabının arasına saklamasına, dönüp sıraya girmesine ve muayene olmasına yer verilmektedir.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 16, 15 Nisan 1956, s.10, (rom.)**

Willi Kufalt’ın’nin doktorda tedavi olduktan sonra hücreğine dönmesi ve kunduracı ile tartışmasına yer verilmektedir.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 18, 29 Nisan 1956, s.10, (rom.)**

Bruhn’ın Willi Kufalt’a beraber çalışma ve kalma teklifini yenilemesi, Kufalt’ın reddederek Hamburg’a yerleşeceğini söylemesine yer verilmektedir.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.10, (rom.)**

Kufalt’ın hapishanede mahkûm çalıştıran şirketin, mahkûmların yaptıkları fazla iş karşılığında şirketten para aldığını Bruhn’a anlatmaktadır.

**Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimless),
Pazar Postası, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.10, (rom.)**

Şirketin mahkûmlara fazla mesai karşılığında verdiği ücret ve aşçıbaşının hapishanede hırsızlık yapması anlatılarak Sethe’nin aşçıbaşı ile işbirliği yaptığı bildirilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.10, (rom.)

Sethe’nin aşçıbaşını şikâyet etmesine; Sethe’nin suçlu bulunup üç aya daha mahkûm edilmesine ve Kufalt’ın hapishanede geçirdiği günlere yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.10, (rom.)

Batzke’nin Kufalt’a hapisten çıktıktan sonra beraber çalışmalarını taklit etmesine yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.10, (rom.)

Kufalt’ın hapisten çıkmadan önceki son gecesi ve Batzke ile sözleşerek Hamburg’da görüşeceği anlatılmaktadır.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.10, (rom.)

Kufalt’ın hapiste geçirdiği son gece ve iyi biri olmaya karar vermesi anlatılmaktadır.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.10, (rom.)

Kufalt’ın tahliye olmasına ve soyulma korkusu yaşamasına yer verilmektedir.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.10, (rom.)

Kufalt’ın Guanz’a vurması, bir otele yerleşmesine yer verilerek soyulmamak için çorabının içine koyduğu paranın terden ve yağmurdan ıslanarak hamur haline gelmesi anlatılmaktadır.

Fallada, H., “Roman: İnsan bir kere düşmeyegörsün”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.10, (rom.)

Kufalt'ın çorabının arasındaki paranın hamurlaşması olayının rüya olduğu bildirilerek, gördüğü rüyadan korkarak hapishanede kazandığı parayı kendisiyle götürüp götürmeme tereddüdünü yaşamasına yer verilmiştir.

Sartre, Jean Paul, “Tarihsiz Yaprak”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.6-11, (rom.)

Yazıda, J. P. Sartre'ın *Neusseau-Bulantı* adlı romanının giriş bölümünün çevirisine yer verilmektedir. Yazar, romanın kahramanı günlük tutma ihtiyacı duyduğunu belirterek, söz konusu günlüğe yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış Ses Geliyor mu?”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.6, (rom.)

Yanlışlıkla uzaya gönderilen bir gazetecinin başka bir gezegene düşmesi, dünyaya bu gezegenden haber vermesi ve söz konusu gezegende bir anlaşma hapi verilerek, Oturya, Çinkarya ve Salakantiya devletlerinin barışmasını sağlamak amacıyla yapılan toplantıya götürülmesi anlatılmaktadır.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aman Yavaş Mareşalim”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.6, (rom.)

Ygezegendeki gazeteci tanıtılarak gazetecinin Mareşal'i yaptığı görevin dışına çıktığı için uyarmasına yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.6, (rom.)

Oturanya, Çingarya ve Salakantiya delegeleri arasındaki görüşmelere yer verilmektedir. Anlaşma sağlanamayınca taraflar savaş istemektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bayon Muyuşak konuşmaya başladı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.6, (rom.)

Oturanya, Salakantiya ve Çingarya delegeleri arasındaki sorunlar ile ilgili tartışmalara yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Savaş savaş savaş”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.6, (rom.)

Oturya, Çingarya ve Salakantiya devletleri arasında yapılan görüşmelere ve tarafların savaş istemelerine yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Yapmayın Etmeyin Savaşmayın”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.2, (rom.)

Çingarya ve Salakantiya ülkeleri arasında geçen barış pazarlıklarına yer verilmektedir.

Passo, John dos, “Yenilgiden Sonra”, (Çev. A. Korkut), *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.11-12, (rom.)

Yazı, Amerikalı yazar John dos Passo’nun *The Big Money* adlı romanının bir bölümünün çevirisinden ibarettir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Nutuk Nişanlarımı Ver...”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.6, (rom.)

Oturanya, Salakantiya ve Çingarya devletleri arasında barış görüşmeleri devam etmekte; ancak taraflar savaş istediklerini yenilemektedirler.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Listede Adı Var...”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.6, (rom.)

Oturya, Çingarya ve Salakantiya kabileleri arasındaki barış görüşmeleri sürdürülmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Parmak Savaşı Çok Yakında”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.6, (rom.)

Oturya, Salakantiya ve Çingarya kabileleri arasında yapılan barış görüşmelerine ve tarafların savaş kararı almasına yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Bütün Elini Isır”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.6, (rom.)

Salakantiya ve Çingaryalı iki subay arasında yapılacak savaş anlatılmaktadır.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Buyurun Efendim”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.6, (rom.)

Salakantiya, Oturanya ve Çingarya kabileleri arasında çıkan savaştan söz edilmektedir.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Aynalar Fora”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.6, (rom.)

Salakantiya, Oturanya ve Çingarya kabileleri arasındaki savaş ve iki mareşalin kapışması anlatılmaktadır.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Çekil Karşımdan”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.6, (rom.)

Salakantiya ve Çingarya kabileleri arasında geçen savaş anlatılmaktadır.

Nesin, Aziz, “Savaş ve Barış: Benim Toz Bombalarım”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.6, (rom.)

Salakantiya ve Oturya kabileleri arasında yapılan savaş anlatılmaktadır. Savaş, gülme nöbetleriyle sürmektedir.

Öztürk, Hüseyin, “Viva Zapata”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.14, (rom.)

Yazıda, *Cumhuriyet* gazetesinin düzenlediği roman yarışmasında ödül alan Hüseyin Öztürk’ün *Viva Zapata* adlı romanından bir bölüme yer verilmektedir. Romanın bu bölümünde, Mahmut’un köyden şehre gelerek burada izlediği filmin kahramanı Zapata’nın etkisiyle kitap okumaya başlaması anlatılmaktadır.

Baykurt, Fakir, “Irazca ananın şikâyetidir”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.8, (rom.)

Yazı, Fakir Baykurt’un *Yılanların Öcü* adlı romanından alınmıştır. Irazca Ana, köye gelen kaymakama fakir köylülerin isteklerini ve şikâyetlerini iletmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesinde tefrika romanlara da yer verilmiştir. 1951-1952 yıllarında üç tefrika roman yayımlanmışken 1956 yılından sonraki yayımında iki tefrika roman yayımlanmıştır. İki yılda üç, dört yılda iki romanın yayımlanmasının nedeni ise, *Pazar Postası*'nın 1956 yılından sonra sayfalarını özellikle eleştiri ve tartışmalara ayırmasından kaynaklanmaktadır.

Pazar Postası'ndaki ilk tefrika roman Harmon Coxe'un imzasız olarak yayımlanan *Bir Gemi Üç Ölü* adlı romanıdır. Attilâ İlhan'ın *Sokaktaki Adam*, Irving Stone'un Bülend Sokullu tarafından Türkçeye çevrilen *Vincent Van Geogh'un Hayatı*, H. Fallada'nın imzasız olarak yayımlanan *İnsan Bir Kere Düşmeyegörsün* ve Aziz Nesin'in *Savaş ve Barış* adlı romanları da *Pazar Postası*'nda tefrikalar halinde yayımlanmıştır. *Bir Gemi Üç Ölü* ve *İnsan Bir Kere Düşmeyegörsün* adlı romanlar, polisiye; *Sokaktaki Adam* adlı roman, sosyal; *Vincent Van Geogh'un Hayatı* adlı roman, biyografik ve *Savaş ve Barış* adlı roman ise mizahi türlerde yazılmış romanlardır. Ayrıca, *Pazar Postası*'nda tümü tefrika edilmemesine rağmen bir bölümünün yayımlandığı kimi roman bölümlerine de yer verilmiştir. Jean Paul Sartre'ın *Buluntu*, John des Passo'nun *The Big Money*, Hüseyin Öztürk'ün *Viva Zapata* ve Fakir Baykurt'un *Yılanların Öcü* adlı romanlarından bir bölüm yayımlanmıştır.

C. 3. 10. Anı

Ermumcu, Rukiye, “Prospektüs”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.4, (anı)

Yazar, İzmir Kız Öğretmen Okulu'nda bir sözcüğün kullanımı ile ilgili anısına yer vererek dilimizde kullanılan kimi yabancı asıllı sözcüklerin yarattığı sıkıntılar üzerinde durmaktadır.

Kanık, Adnan Veli, “Kardeşinin gözü ile Orhan Veli”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (anı)

Yazıda, Adnan Veli, Orhan Veli ile olan hatıralarına yer vermektedir.

Saverbruch, Ferdinand, “Profesör Ferdinand Saverbruch ve Beşinci Sultan Mehmet Reşat”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.5-9, (anı)

Tıp Bilgini Ferdinand Saverbruch, Osmanlı sarayında görevliyken çocukluk arkadaşı ve aynı zamanda Sultan Mehmet Reşad’ın haremi olan Erika’yı görmesini anlatmaktadır. Yazar, Erika’yı Harem’den kurtarmak için teşebbüslerde bulunduğunu dile getirmektedir.

Soysal, Emin, “Bir Hatıra: Atatürk Harf İnkılabında”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.4, (anı)

Atatürk’ün Harf Devrimi sonrasında teftiş için Sinop iline gitmesi hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir..

Groth, John, “İkinci Dünya Savaşında:Ernest Hemingway”, (Çev. Halûk Tuncalı), *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.9, (anı)

Yazı, John Groth’un, Ernest Hemingway’in *Kadınsız Erkekler* adlı eserine yazdığı ön sözden alınmıştır. Yazar, Ernest Hemingway’le İkinci Dünya Savaşı sürerken 1944’ün Eylül ayında ABD’nin Almanya’daki ordularının birinde tanıştığını belirterek Almanya’da aralarında geçen anılarına yer vermektedir.

Taşer, Suat, “Halkımızın Sanat Dehâsı”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.6-7, (anı)

Yazar, *Merhaba* adlı şiir kitabına kapak kompozisyonu ararken eline bir kitap geçtiğini ve bu kitapta halı, kilim, kese, çorap, kıyafet motifleri gördüğünü; hangisini seçeceğine karar veremediğini anlatmaktadır. Daha sonra Hüseyin Mumcu adındaki arkadaşı, yazarı, Sıhhiye’de benzer desenlerin olduğu bir bodrum katına

götürmektedir. Yazar, bu bodrum katında bulunan eserlerin çok değerli olduğunu ve buradan kurtarılarak halka bir sergi olarak sunulması gerektiğini belirtmektedir.

Brougher, W. E., “Pantolu Düşük”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.8-11, (anı)

İkinci Dünya Savaşı sırasında bir Japon’un esir kampındayken, kamp komutanı Pantolu Düşük tarafından şiirlerinin beğenilerek okunması ve bu sayede kamp komutanı Pantolu Düşük ile dostluk kurması anlatılmaktadır.

Özsu, A. Necati, “Köy Yolları: Denizcinin Hikâyesi”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.9-10, (anı)

Yazar, köyde geçirdiği çocukluk yıllarına ait bir anısına yer vermektedir.

Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk devrinden hatıralar”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.2, (anı)

Yazıda, Atatürk’ün gerçekleştirdiği devrimlerin insanüstü nitelikte olduğunu ifade eden yazar, Cumhuriyet’in kuruluş yıllarında geçen şapka devrimiyle ilgili bir anısına yer verilmektedir.

Atay, Falih Rıfkı, “Atatürk Devrinden Hatıralar:Şeref”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.5, (anı)

Yazıda, Saltanatın Hilafetten ayrılması ve kaldırılması sorunu üzerinde durulmaktadır. Saltanatın kaldırılması sırasında büyük güçlükler yaşandığını, medreselerin ayaklandığını dile getiren yazar, Atatürk’ün bu konudaki kararlılığını anlatarak hakimiyetin Türk milletine ait olması yönündeki sözlerine yer vermektedir.

Atay, Falih Rıfkı, “Güçlükler”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.7, (anı)

Yazı, *Dünya* gazetesinden alınarak yayımlanmıştır. Yazıda, Atatürk’ün milli bağımsızlık konusunda taviz vermemesi konusu üzerinde durularak kişisel özellikleri anlatılmaktadır. Yazının devamında Fevzi Çakmak’ın Yugoslavya’da ve İsmet İnönü’nün İtalya’da yaşadıkları protokol sorununa yer verilmektedir.

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın gözü ile Albert Schweitzer”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.7, (anı)

Yazının girişinde Yusuf Kars’ın kısa bir yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Bu anıda Yusuf Kars, Albert Schweitzer’i anlatmaktadır. Kars, Albert Schweitzer’e çeşitli sorular yönelmiştir. Schweitzer’in şu konuşması dikkat çekicidir:

“İsa zamanımızda ortaya çıksa nasıl karşılanırdı, diye sordum. Schweitzer bana şöyle bir baktı ve sakın sesiyle; <<Halk onu hiç mi hiç anlamazdı?>> dedi. <<Peki öyleyse On Emir’den en önemlisi hangisidir?>> Sorumu uzun uzun düşündü. Granit yüz aydınlanıyor, destanın ardındaki kişi görünüyordu. <<İsa>> dedi; <<yalnız bir Emir verdi. O da Aşk’dı?>>” (s.7)

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Jakop Epstein”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.7, (anı)

Yazıda, Yusuf Kars, Jacop Epstein ile olan anılarına yer vermektedir. Yazar, çoğunlukla Epstein’in heykeltçilik sanatındaki yerini ve önemini anlatmaktadır.

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: İngilizce Merhaba”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.12-11, (anı)

Yazar, Hüseyin Cöntürk’ün yeni çıkan *Eleştirmeden Önce* adlı yapıtının matbaa aşamasındayken yaşadığı anılara yer vermektedir. Yazar, “Bugünlerde Hüseyin Cöntürk bizimle iki şey üzerine konuşuyor... Biri eleştirme, öbürü yeni şiir... Ama benimle üçüncü bir şeyi de konuşuyor: kitabını...” (s.8) Yazar, Cöntürk’e “İngiliz Centilmeni” (s.12) demektedir. Özellikle Cöntürk’ün araştırmacı kişiliğinden söz edilmektedir.

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Ernest Hemingway”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7, (anı)

Yusuf Kars, Ernest Hemingway’i anlatmaktadır. Hemingway’in romancılığından söz eden yazar, Hemingway ile olan görüşmesini anlatmaktadır: “Lafı şaheserleri üzerine getirmeye çalıştımsa da bunlar üzerinde konuşmak istemiyordu. Bir kere kitabı yazıp bitirdi mi tamamen unuttuğunu ve artık esere ilgi

duymadığını söylüyordu. Bir kitaptan ötekine hiçbir şey bulaşmamalıydı. Her kitap yeni bir engel, yeni bir deneme ve maceraydı. <<Yeni bir eser tamamlamam için öncekileri büsbütün unutmalıyım.>> diyordu.” (s.7)

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Basın Denen Kutsal ve Resim Altı”, *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.12, (anı.)

Yazıda, basında fotoğraflarla ilgili olarak yapılan kurnazlıklar ele alınmaktadır. Masa başı uydurulan haberlere ve bu haberlere uydurulan ve defalarca kullanılmış resimlerden söz edilerek Ava Gardner ve Frank Sinatra’nın bir fotoğrafının nasıl onlarca kez kullanıldığı gözler önüne serilmektedir.

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Martha Graham”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.7, (anı)

Yazıda, Yusuf Kars’ın Martha Graham ile görüşmesine yer verilmektedir. Yazı, Martha Graham’ın evinin tasviriyle başlamaktadır. Yusuf Kars, Martha Graham’ın dans sanatı hakkında kimi bilgilere de yer vermektedir.

Kars, Yusuf, “Yusuf Kars’ın Gözüyle Pablo Casals”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.7, (anı)

Müzisyen Pablo Casals’ın fotoğrafını çekmeye giden Yusuf Kars, burada Casals ile olan anılarına yer vermektedir.

İsimsiz, “Küçük Oda Konuşmaları: Tam Bir Kral Gibi Rahat”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.10-11, (anı.)

Yazar, Tefik Akdağ ile olan anılarına yer vermektedir. Yazar, Tefik Akdağ’la tanışmasını ve aralarında geçen kimi anılarını anlatmaktadır.

İsimsiz, “Ülkücü Başyazarla Eleştirmeciler”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.9, (anı)

Yazıda, *Akis* gazetesinde sinema eleştirmenlerinin istedikleri yazıları yazamadıkları ifade edilerek söz konusu gazetenin eleştirmeciler üzerindeki baskısı ele alınmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Esendal’dan Anılar”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.7-14, (anı)

Yazıda, Cevat Dursunoğlu’nun Memduh Şevket Esendal’ın yakın arkadaşı olduğu belirtilerek Esendal’ın kişiliğine, sanatına ve Cevat Dursunoğlu’nun Esendal’la olan bazı anılarına yer verilmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “ Uzaktan Sait Faik”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.10, (anı)

Yazar, Sait Faik’i uzaktan tanıdığını belirtmektedir. Sait Faik’i İstanbul’da okurken görmesi anlatılmaktadır. Sait Faik ile ilgili birkaç küçük anısına yer veren yazar, Sait Faik’in yazdıkları hakkında konuşmak istemediğini bildirmektedir.

Otyam, Fikret, “Orhan’dan Bir Anı”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.10, (anı)

Yazar, Orhan Kemal ile ilgili bir anısına yer vermektedir. Söz konusu anı, Orhan Kemal’in hastalanması ile ilgilidir.

Alleg, Henri, “Gerçek İlacı”, (Çev. Alaeddin Bilg), *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.5-6, (anı)

Yazı, Henri Alleg’in *La Question- Sorgu* adlı eserinden alınarak çevrilmiştir. Yazar, Cezayir’de gazetecilik yaparken Fransız askerlerince yakalanmasının ilk günlerini anlatmaktadır.

Arseven, Veysel, “Şair İlhan Berk”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.9, (anı)

Yazıda, İlhan Berk’in kişiliği üzerinde durulmaktadır.

B., Mehmet, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Okulculuk”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.5, (anı.)

Yazıda, köylerdeki öğretmen sıkıntısından söz edilerek bir orman yangınına karşı alınan tedbirler anlatılmaktadır.

Kakınç Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Notlar”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.13-14, (anı.)

Yazar, sinema dünyasında geçirdiği üç anısına yer vermektedir.

Kakınç, Tarık, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Köprüdeki Adam”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.13-14, (anı)

Yazıda, sinemacı olduğu bildirilen bir sanatçının film çekimleri sırasında yaşadığı ilginç olaylar anlatılmaktadır.

Makal, Mahmut, “Perşembenin Gelişi”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.3, (anı)

Yazıda, İmam-Hatip okullarının açılması ile eğitim konusu üzerine ortaya çıkan endişelere yer verilmektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Atatürk’ten Anılar: İlk Günlerden”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.2, (anı)

Yazar, Atatürk ile Erzurum Kongresi sırasındaki bir anısına yer vermektedir. Anıda, İstanbul hükûmetinin Atatürk’e ait telgrafların çekilmesini yasaklaması üzerine Millî Mücadele taraftarlarının Erzurum telgraf müdürünü görevden alarak yerine Zihni Bey’i getirmeleri anlatılmaktadır.

Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta:Gericilik”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.4, (anı.)

Yazar, köyde öğretmenlik yaptığı sıralarda, köylünün ve köy imamının bağınazlığı ile ilgili kimi anılarına yer vermektedir.

Makal, Mahmut, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Köy Öğretmeni Bin Veli Sarı”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.7, (anı.)

Yazıda, köy öğretmeni olan Veli Bin Sarı’nın öğretmenlik mesleği nedeniyle çektiği geçim sıkıntıları işlenmektedir.

Apaydın, Talip, “Orta Çağa Doğru”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.4, (anı.)

Yazıda, Kur'an'ın Türkçe mealinin yazılması gerektiği vurgulanarak Türkçe mealin yazılmamasını savunanların dini istismar etmek istedikleri anlatılmak istenmektedir.

Cinlioğlu, Halis, “Köy Sosyal Hastalıklardan Kurtulmalıdır”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.6, (anı)

Yazıda, köyde öğretmenlik yaptığı yıllara ilişkin kimi anılarına yer veren yazar, köylerdeki kimi sosyal hastalıklardan kurtulmak için gerekli önlemlerin alınması gerektiği vurgulamaktadır.

B., “Mehmet, “Köy çocuğunun okuyabilmesi mucizeye bağlıdır”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.5, (anı)

Yazıda, köylerde, çocukların ilköğretime yönlendirilmemesi konusu üzerinde durulmaktadır.

Şimşek, Selahattin, “orda bir köy var uzakta: Günaydın Çocuklar II: Hacer”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.6, (anı)

Hacer adlı çocuğun sürekli bitkin oluşuna ve ardından ölmesine yer verilmektedir.

Apaydın, Talip, “Şükrü Dayıya Selâm”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.5, (anı)

Şükrü Dayı'nın Kâzım adlı torununu şehre getirtip her türlü fedakârlığı göstererek okutma çabasına yer verilmektedir.

İ. K., “Köyümden Anılar”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.13, (anı)

Yazar, köyüne ilişkin anılarına yer vermektedir. Yazıda, köyün sıkıntıları, toprak sorunları, imkânsızlıklar, köylünün dertleri ve eğitim sorunu ele alınmaktadır.

Steinbeck, John, “Kahvaltı”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.15-16, (anı)

Yazar, pamuk işçisi olan bir gencin, seyahati sırasında kendisine “Pamuk toplamak isterseniz belki sizi de işe alabiliriz.” (s.15) şeklindeki sözlerinin üzerinde yarattığı etkiyi öyküleyici bir anlatımla ifade etmektedir.

Şimşek, Selahattin, “17 Nisan Yazıları”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.13, (anı)

Yazar, “Ev Hanımı”, “Ülkücülük”, “Bu da Öylesi” ve “Kayserili Ahmet Emmi’nin Dersi” başlıkları altındaki anılarına yer vermektedir. Söz konusu yazılarda, yazar, tanık olduğu bir kavgayı, iki üniversite öğrencisinin bozulan saç nedeniyle tartışmasını, bir üniversite öğrencisinin köyde öğretmenlik yapmayı enayilik olarak gördüğünü, Kayserili Ahmet Emmi’nin üniversite mezunlarını masa başında oturarak çalışması gerektiğini söylemesini aktarmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası’nda kimi isimler tarafından zaman zaman anı türünde yazılar yazılmıştır. Anılar, edebiyat, sinema, tiyatro, resim, heykel gibi sanat; tarih, sosyoloji, felsefe gibi insani bilim dallarında yapılacak araştırmalarda önem arz etmektedir. Dönem içinde yaşanan kimi gerçekleri, olaylara tanık olan yazarların anlatması bu bakımdan anı türünün önem derecesini artırmaktadır.

Pazar Postası’nda toplam 40 adet anıya yer verilmiştir. Özellikle de fotoğraf sanatçısı olan Yusuf Kars’ın Albert Schweitzer, Jocop Epstein, Martha Graham, Ernest Hemingway, Pablo Casals’ın fotoğraf çekimleri sırasında yaşadıklarını anlatması ve Falih Rıfkı Atay’ın Atatürk dönemine ilişkin anılarına yer vermesi ön plâna çıkmaktadır.

Pazar Postası’nda yayımlanan ilk anı, Rukiye Ermumcu’nun “Prospektüs”⁷⁰ başlıklı yazısıdır. *Pazar Postası*’ndaki anılar, edebiyat, sinema, köy gerçeklikleri, Atatürk dönemi, şairlerin ve yazarların yaşamı, müzik, heykel gibi konuları

⁷⁰ Rukiye Ermumcu, “Prospektüs”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.4

kapsamaktadır. John Steinbeck, William Faulkner ve Ferdinand Saverbruch gibi yabancı yazarların da kimi anılarına yer verilmektedir. Ancak *Pazar Postası*’nda anı türüne, eleştiri, deneme, makale gibi türler kadar yer verilmemiştir.

C. 3. 11. Bibliyografya Çalışmaları

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.9, (bibl.)

Varlık ve Yeditepe yayınları arasında çıkmış son kitapların bibliyografyasına yer verilmektedir. Adları verilen yazar ve eserleri şunlardır: Alberto Moravia (*Taşralı Kız*-VarlıkYay.), Anton Çehov (*Öyle Bir Hikâye*-Varlık Yay.), André Maurois (*İklimler*-Varlık Yay.), Marcel Aymé (*Kaş Baba*-Varlık Yay.), Burhan Arpad (*Dolayısıyla*- Yeditepe Yay.), Fakir Baykurt (*Çilli*- Yeditepe Yay.), Salâh Birsell (*Günlük*- Yeditepe Yay.), Halikarnas Balıkcısı (*Ötelerin Çocuğu*-Yeditepe Yay.)

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.9, (bibl.)

Yazıda, haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.10, (bibl.)

Yazıda, Temmuz 1956 ayı içerisinde gazete ve dergilerde yayımlanan makalelerin adlarına, yazar ismine, yayım yerine ve sayfa sayısına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.10, (bibl.)

Temmuz 1956 tarihinde yayımlanan gazete ve dergilerde fıkra, makale, eleştiri ve deneme yazıları bibliyografyasına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.10, (bibl.)

İş Bankası'nın kuruluş yıldönümü nedeniyle bastığı altı eserinin künyesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Geçen Ayın Toplaması”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.10, (bibl.)

Yazıda, edebiyat, resim, müzik, sinema, tiyatro, gezi, folklor türlerinde Ağustos 1956'da dergi ve gazetelerde yayımlanan makale, deneme, araştırma, eleştiri vs. türlerdeki yazılar, yazar, sayfa numarası ve yayım yeri adlarına göre dizilmiştir.

İsimsiz, “Bize Gelen Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.8, (bibl.)

Yazıda, kimi yayınevlerinden çıkan ve *Pazar Postası* gazetesine gönderilen kitapların ismine ve fiyatlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “İş-Bankasının yeni kitapları”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7, (bibl.)

Haberde, İş Bankası'nın 34. kuruluş yıldönümü nedeniyle 10 adet yeni kitap yayımladığı bildirilerek bu eserlerden 8 tanesinin adlarına yer vermektedir.

İsimsiz, “Dostoyevski Bibliyografyası”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.9, (bibl.)

Yazıda, Dostoyevski'nin bibliyografyasına yer verilmektedir. Ayrıca yazının devamında haftanın çocuk edebiyatı bibliyografyasına da yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası'nda kimi isimler tarafından zaman zaman bibliyografya dizinleri verilmiştir.

Ülkemizde, yapılan bibliyografya çalışmaları düşünüldüğünde, sanat ve bilim dallarında yapılan bu çalışmalar son derece eksik kalmaktadır. *Pazar Postası* da bu eksikliği görerek bibliyografya çalışmaları yayımlamak istemiştir. Bu bölümde verdiğimiz bibliyografya yazılarının yanı sıra deneme bölümüne aktardığımız ve Sami N. Özerdim (dönemin Millî Kütüphane müdür yardımcısı), genellikle her hafta yayımlanan “Kitaplar ve Kütüphaneler” adlı köşesinde, *Pazar Postası*’nın 23 Mart 1958 tarihli sayısından 11 Ocak 1958 tarihli sayısına kadar kütüphane dünyasına ilişkin kimi denemelerle birlikte N. Duranoğlu tarafından derlenen ve “Haftanın Bibliyografyası” adlı bibliyografya yazılarına da yer vermiştir. Yayımlanan bibliyografya çalışmalarında genellikle edebiyat ve çocuk edebiyatı alanlarındaki eserlerin adları verilmiştir.

C. 3. 12. Biyografi ve Otobiyografi

İsimsiz, “Bugünkü İngiliz Edebiyatından: Parkın Gediklisi Kanbur”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.5, (byg.)

Dylan Thomas’ın 1914’te Wales’te doğduğu, gençliğinde çok ünlü olduğu, 1934-1936 yıllarında İngiltere’de Sürrealist akımın en önemli temsilcisi olduğu ve Wales Halk türkülerinden yararlandığı anlatılmaktadır. Yazının devamında Dylan Thomas’ın *Deaths and Entrances* adlı eserinden alınan ve yaşlı bir adamın öyküsünün anlatıldığı bir manzumeye yer verilmektedir.

Barker, Dorothy C., “Bir Rejisör Temsil Dersi Veriyor”, (Çev: Nureddin Sevin), *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.10, (byg.)

Carl Ebert’in yaşam öyküsüne yer verilerek Türkiye’de Tiyatro ve Opera Sanatları Mektebi’ni açtığı bildirilmektedir. Ayrıca Ebert’in Nazi rejiminden kaçtığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Siyasî lûgatten:Aristo”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.7, (byg.)

Aristo'nun M.Ö. 384'te Makedonya'da doğduğu, Platon'un öğrenciliğini yaptığı bildirilmektedir. Aristo'nun yaşam öyküsü kısaca anlatılarak devlet, mülkiyet, kölelik ve halk hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

Foldes, Lili, “Finlandiya’nın en büyük musikişinası Jean Sibelius”, (Çev. İsimlessiz), *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.8, (byg.)

Yazının *Musikrevy* dergisinden alındığı belirtilmektedir. Jean Sibelius’u görmeye gittiğini belirten yazar, bu ziyareti sırasında ondan duyduğu kimi sözlerle yer vermektedir. Sibelius ile yaptığı bir röportajın kimi bölümlerine de yer veren yazar, Sibelius’un “Hayatı daima bir granit parçası telakki ettim. İnsan, irade denilen çelik kalemle bunu işler. Fakat her şeyden evvel ne istediğini bilmelidir. Muvaffakiyet için şart olan bu iki şeydir.” (s.8) dediğini bildirmektedir.

H. B. Dr., “ Çok para kazanan fakir adam”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.4, (byg.)

ABD’li cinayet romanı yazarı Edgar Wallace’ın kumar tutkusu anlatılmaktadır.

Çınar, Ö., “Jean-Paul Sartre”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.10-11, (byg.)

Jean Paul Sartre’ın biyografisine yer verilmektedir. Jean-Paul Sartre’ın 46 yaşında olduğu, Existansiyalizmin öncüsü olduğu, *La Neuise* adlı romanı yazdığı ve *Kirli Eller* adlı bir tiyatro eserinin olduğu belirtilmektedir. Yazının devamında Sartre’a yapılan eleştirilerle Sartre’ın bu eleştirilere cevaplarına da yer verilmektedir.

Yücel, Can, “Modern İngiliz Edebiyatından: W.H.Auden”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.4, (byg.)

Yazıda, Auden’in biyografisine ve şiir görüşüne yer verilmektedir. Auden’in 1907’de doğduğu, Oxford’dan mezun olduğu belirtilerek Auden Okulu’nun özellikleri anlatılmaktadır. Auden Okulu’nun, ihtilalci bir tavrı benimsediği, harbin önsezisini dile getirdiği ve toplum düzeni ile çatıştığı bildirilmektedir. Auden’in “zihinci öğretici” (s.4) şiiri ile yeni ufuklar açtığını ifade eden yazar, Freud ve

Marx'ın görüşleriyle örtüşen ve bu görüşleri sembolik kıymetlerle dile getiren şiirler kaleme aldığını vurgulamaktadır.

İsimsiz, “Karl Jasper Kimdir?”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Temmuz 1951, s.5, (byg)

Karl Jasper'ın önemli bir felsefeci olduğu anlatılan yazıda, tıp okuduğu, üç ciltlik psikopatoloji adlı eserini yayımladığı ve Egzistansiyalist felsefeye yöneldiği belirtilmektedir. Ayrıca yazıda, Karl Jaspers'in görüşlerine de yer verilmektedir.

Sisson, Edgar Grant, “Jack London”, (Çev. Y.Z.), *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.9, (byg.)

Yazıda, Jack London'ın hayatı anlatılmaktadır. London'ın fakir bir ailede yetiştiği, çeşitli işlerde çalıştığı, 1897'de altın bulma hırsıyla Alaska'ya gittiği ve burada edebiyat yeteneğini keşfettiği anlatılmaktadır. Ayrıca yazıda, Jack London'ın *L'appe de la Forêt* adlı eserinin ve bu eserde yer alan Buck adlı köpeğin öyküsüne de yer verilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.7-12, (byg.)

Yazıda, asıl adı Paolo Doni olan Paolo Ucello'nun yaşam öyküsüne ve resim sanatına olan katkılarına yer verilmektedir.

Ecevit, Bülend, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.7-12, (byg.)

Yazıda, Paolo Ucello'nün resim sanatındaki öncü rolü ele alınarak perspektifin bulunmasının modern resim açısından önemi üzerinde durulmaktadır.

Ecevit, Bülend, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.7, (byg.)

Alfred Noyes'in yaşamı anlatılmaktadır. Noyes'in 1880'de doğduğu, İngiliz olduğu, çok şiir yazdığı, yaşayan İngiliz şairlerden olduğu, şiirlerinde ahengi ön plânda tuttuğu belirtilmektedir.

Barlas, Fatma, “Caldwell Erskine”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.11, (byg.)

Erskine Caldwell'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Caldwell'in Georgia'da doğduğu, hem çalışıp hem üniversiteyi okuduğu, gazete muhabirliği yaptığı, 1930'dan sonra adını edebiyat alanında duyurduğu, öykülerinde Georgia'yı anlattığı ifade edilmektedir.

Toprak, Ömer Faruk, “Erskine Caldwell'in Hayatı”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.6, (byg.)

Erskine Caldwell'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazıda, hem yazarın ağzından hem de Caldwell'in ağzından biyografiye yer verilmektedir. Caldwell'in Güneyli olduğu, Coweta eyaletinin Georgia şehrinde doğduğu, bir süre doğduğu şehirde eğitimine devam ettiği, Virginia Üniversitesi'nde okuduğu, Amerika'da çeşitli yerleri gezdiği ve edebiyata ilgi duyduğu anlatılmaktadır. Ayrıca yazının sonunda Caldwell'in bibliyografyasına da yer verilmektedir.

İsimsiz, “Bilinmeyen tarafları ile Ahmet Rasim”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.2, (byg.)

Yazıda, Ahmet Rasim'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Ahmet Rasim'in ilk yazılarını Darüşşafaka'da öğrenciyken yazdığı, Ahmet Mithat Efendi ile karşılaşmaları, yine Ahmet Mithat Efendi tarafından Türk edebiyatına kazandırılması anlatılmaktadır. Ayrıca Ahmet Rasim'in “Taş Oda” (s.2) adlı odasında nadir bulunabilen pek çok eserin bulunduğu bildirilmektedir.

Tökin, Füzün Hüsrev, “Ahmet Mithat”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6, (byg.)

Yazıda, Ahmet Mithat Efendi'nin Türk kültürü ve edebiyatına yaptığı katkılar ele alınmaktadır. Ahmet Mithat'ın ilk defa, klasiklerin Türkçeye çevrilmesini sağladığını, Türkçede Latin alfabesinin kullanılmasını savunduğunu belirten yazar, Babıâli Caddesinde ilk matbaayı kurduğunu, ilk felsefe dersini verdiğini ve Avrupa'dan harf getirttiğini dile getirmektedir.

İsimsiz, “Cassanova (Kazanova) kimdi”, *Pazar Postası*, S. 56, 2 Mart 1952, s.4, (byg.)

Yazıda, Cassanova'nın efsanevî yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Çoban, Argun, “Hürriyet Âşıkı Beethoven”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7, (byg.)

Yazıda Beethoven'ın hayatına ve hürriyet tutkunluğuna yer verilmektedir.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Beethoven”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6-8, (byg.)

Yazıda, Beethoven ile ilgili çeşitli anekdotların yanı sıra sanat anlayışına ilişkin kimi görüşlerine yer verilmektedir. Özellikle de Beethoven'ın sağırılığı nedeniyle *Fidelio* operasında yaşanan kargaşa ve bunun neticesinde Beethoven'ın yaşadığı ruhsal çöküntüyü ele alan yazar, Guiletta adlı öğrencisine âşık olduğu fakat sınıf farkı nedeniyle evlenemediğine yer vermektedir.

Barlas, Orhan, “Franz Liszt”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.6, (byg.)

Yazıda Franz Liszt'in kısa bir yaşam öyküsü anlatılarak eserlerinin tanıtımına yer verilmektedir.

Engin, Sabahattin, “Ölümünün 125inci yıl dolayısıyla:Büyük Bestekâr Beethoven”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.7, (byg.)

Yazıda Beethoven ile ilgili kimi anekdotlara yer verilmektedir. Beethoven'ın büyük bir sanat adamı olması ve hürriyet tutkusu üzerinde durulmaktadır.

Seuphor, Michel, “Piet Mondrian ve Neo-Plastizm”, (Çev. G.G.), *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.7-11, (byg.)

Yazıda, Hollandalı Ressam Piet Mondrian'ın sanat hayatına yer verilmektedir. Yazar, Mondrian'ın Kübizm'den yola çıkarak abstrait resme vardığını

vurgulamaktadır. Ayrıca Mondrian'ın Neo-Plastizm'e de bağlı olduğunu anlatan yazar, yaşam öyküsüne yer vermektedir.

İsimsiz, “Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.12, (byg.)

Yazıda, 19 Mayıs 1952 gününde Büyük Tiyatro sahnesinde Soprano Şadan Candar ve Bass Hilmi Girginkoç'un konser verecekleri bildirilerek her iki sanatçının yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Doğangüneş, Nihat, “Öfkeli Arslan”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7, (byg.)

Yazıda, Eugene Delecroix'nın yaşamı ve sanatı üzerinde durulmaktadır. Yazar, müzikte Chopin'i, edebiyatta Balzac'ı, resimde ise Eugene Delecroix'yı deha olarak gördüğünü belirtmektedir. Delecroix'nın eserlerinden de söz eden yazar, onun Empresyonist bir eğilimle sanatını icra ettiğini vurgulamaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 1”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.4, (byg.)

Eski yunan medeniyeti hakkında kimi bilgilere yer verilerek Socrates'in yaşamı anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 2”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.4, (byg.)

Eski yunan medeniyeti hakkında kimi bilgilere yer verilerek Socrates'in yaşamı anlatılmaktadır.

Durant Will, “Büyük Filozoflar 3”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 4, 22 Ocak 1956, s.4, (byg.)

Socrates'in fikirleri ve mücadelesine yer verilmektedir.

Durant Will, “Büyük Filozoflar 4”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.4, (byg.)

Socrates'in fikirleri, mücadelesi ve Platon'un yetişmesine yer verilmektedir.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 5", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.4, (byg.)

Platon'un görüşlerine yer verilmektedir.

Durant Will, "Büyük Filozoflar 6", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 7, 12 Şubat 1956, s.4, (byg.)

Platon'un düşüncelerine yer verilmektedir.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 7", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.4, (byg.)

Platon'un düşüncelerine yer verilmektedir.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 8", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.4, (byg.)

Platon'un düşüncelerine yer verilmektedir.

Durant Will, "Büyük Filozoflar 9", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.4, (byg.)

Platon'un düşüncelerine yer verilmektedir.

Durant Will, "Büyük Filozoflar 11", (Çev. Cami Demli) *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.4, (byg.)

Aristo'nun düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 12", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.4, (byg.)

Aristo'nun düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 13", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.4, (byg.)

Aristo'nun düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 14”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 14, 1 Nisan 1956, s.4, (byg.)

Aristo'nun düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 15”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.4, (byg.)

Aristo'nun düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 16”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.4, (byg.)

Aristo ve Bacon'un düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 17”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.4, (byg.)

Bacon'un düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 18”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.4, (byg.)

Bacon'un düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 19”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.4, (byg.)

Bacon'un ve Spinoza'nın düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 20”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.4, (byg.)

Spinoza'nın düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 21”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.4, (byg.)

Spinoza’nın düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 22”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.4, (byg.)

Spinoza’nın düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 23”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.4, (byg.)

Spinoza’nın düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 24”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.4, (byg.)

Spinoza ve Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 25”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 26”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 27”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 28”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 29”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 30”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.4, (byg.)

Voltaire’in düşünceleri ve felsefe tarihindeki yeri anlatılmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 31”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.4, (byg.)

Kant, Rousseau, Berkeley, Hume’un kimi konulardaki görüşlerine yer verilmektedir.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 32”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.4, (byg.)

Kant, Rousseau, Berkeley, Hume’un kimi konulardaki görüşlerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Bertholt Brecht Öldü”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.7, (byg.)

Yazıda, Bertholt Brecht’in 1956 Ağustos’unun ortalarında öldüğü bildirilmektedir. Brecht’in kısa bir yaşam öyküsü ve eserlerinin adlarına da yer verilmektedir.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 33”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.4, (byg.)

Kant’ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 36”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.4, (byg.)

Kant'ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Esmer, Refika, “Paul Valery”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.5, (byg.)

Yazıda Valery'nin yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Valery'nin 1871'de doğduğu, hukuk öğrenimini yarıda bırakarak Sorbonne Üniversitesine geldiği ve burada Jose Maria Heredia ile tanıştığı, çeşitli işlerde çalıştığı anlatılmaktadır. Racine'den Verlaine'a kadar hiçbir Fransız şairinin onun kadar insan zekasını mükemmel işleyemediğini belirten yazar, Valery'nin ileri görüşlü olduğunu bildirmektedir.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 35”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.4, (byg.)

Kant'ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Cahit Sıtkı Tarancı”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.6, (byg.)

Yazıda, Cahit Sıtkı'nın yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Cahit Sıtkı'nın 13 Ekim 1956'da Viyana'da hastalığı nedeniyle öldüğü bildirilmektedir.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 36”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.4, (byg.)

Kant'ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 36”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.4, (byg.)

Kant'ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 37”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.4, (byg.)

Kant’ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 38”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.4, (byg.)

Hegel’in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 39”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.4, (byg.)

Hegel’in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 40”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.4, (byg.)

Hegel’in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 41”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.4, (byg.)

Hegel’in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.4, (byg.)

Schopenhauer’in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 43”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.4, (byg.)

Schopenhauer ve Herbert Spencer'inn düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 44”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.4, (byg.)

Herbert Spencer'ın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Britanya'nın yenilmez ihtiyar adamı”, (Çev. Nihat Doğangüneş), *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.3, (byg.)

Yazıda, Sir Winston Churchill'in emeklilik yaşamına yer verilmektedir. Yazının kimden ve nerden çevrildiği belirtilmemektedir.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 45”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.4, (byg.)

Herbert Spencer'inn düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 46”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.4, (byg.)

Herbert Spencer'inn düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 47”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.4, (byg.)

Herbert Spencer'inn düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 48”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.4, (byg.)

Herbert Spencer'inn düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 49”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 50”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 51”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 52”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 53”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 54”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche’nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 55”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.4, (byg.)

Friedrich Nietzsche'nin düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 56", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.4, (byg.)

Bergson'un düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 57", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.4, (byg.)

Bergson ve Benedetto Croce'un düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 58", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.4, (byg.)

Benedetto Croce ve Hans Driesch'in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Balaban, "David Oistrakh", *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.8-11, (byg.)

Yazıda, David Oistrakh'ın yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Biyografi, David Oistrakh'ın Türkiye'ye gelmesi nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Oistrakh'ın keman virtüözü olduğunu belirterek, Miaskowski, Kabatevsky, Prokofieff ve Glazounoff keman konçertolarını eşsiz bir şekilde icra ettiğini bildirmektedir.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 40", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.4, (byg.)

Bertrand Russell'in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, "Büyük Filozoflar 41", (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.4, (byg.)

Santayana'nın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.4, (byg.)

Santayana'nın düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Durant, Will, “Büyük Filozoflar 42”, (Çev. Cami Demli), *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.4, (byg.)

William James ve John Dewey'in düşünceleri, yaşam öyküsü ve felsefe tarihindeki yeri ele alınmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Iorama” *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7, (byg.)

Yazıda, Paul Gauguin'in kısa bir yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Gauguin'in 1903'te öldüğünü ifade ederek resim sanatına ilişkin değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Üretürk, Vedat, “Iorama” *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.6-7, (byg.)

Yazıda, Paul Gauguin'in kısa bir yaşam öyküsüne yer verildikten sonra, onun kimi kitaplarında yayımlanan deneme ve mektuplarından oluşan hayat, sanat, kadın, para gibi konuları içeren görüşlerini açıklayan yazıları alıntılanmıştır.

Üretürk, Vedat, “Iorama” *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6-7, (byg.)

Yazıda, Gauguin'in, Charles Morice, Emile Schuffenecker ve eşi Mette'e yazdığı mektupların bazı bölümlerine yer verilmektedir. Gauguin, mektuplarında yaşamını, yalnızlığını ve kimi sanat sorunları hakkındaki görüşlerini anlatmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Hâlâ Susmayan Bir Ağız Varsa...”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.3, (byg.)

Yazıda, baskıya, Hristiyan bağnazlığına ve Orta Çağ’daki din sömürüsüne karşı görüşler savunan Michael Servetus (Miguel Serveto)’nun yaşamına ve mücadelesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yabancı Basından özetler-kısaltmalar: Curzio Malaparte”, (Derleyen ve Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.8, (byg.)

Yazıda, Curzio Malaparte’in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Malaparte’in 1896’da Toscana’da doğduğu, geleneklere bağlı olarak yetiştiği, 1914’te Fransız ordusuna katıldığı, Polonya’dan sonra İtalya’ya giderek Faşist milislere katıldığı ve 1930’da *La Stampa* gazetesinin yazı işleri müdürlüğü yaptığı anlatılmaktadır. Malaparte’in daha sonra Fransa’ya geçerek *Théorie du Coup d’Etat –Hükûmet Darbesi Nazariyesi* ve *La Bonhomme Lénine* adlı eserlerini yayımladığı, ardından Roma’ya geçtiği ve burada tutuklandığı bildirilmektedir. 1940’ta Avrupa’da gezerek savaş muhabirliği de yaptığı belirtilerek, Fransa ve İtalya arasındaki savaşı *Le Sole Aciecot- Güneş Kördür* adlı eseriyle anlattığı, *Kaputt* adlı eseri için Avrupa’yı yeniden gezdiği, 1945’te *Volga Nait en Europe- Volga Avrupa’da Dönüyor* adlı eserini yazdığı ifade edilmektedir. Yazının devamında Malaparte’in Paris’te *Das Kapital*, *La Peste- Veba*, *La Christ Interdit- İsa Bırakmadı* ve *Kadınlar da Savaşı Kaybettiler* adlı oyunları yazdığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Amerikan sinemalarının öldürdüğü adam”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, sinema oyuncusu Eric von Stroheim’in sanat hayatına yer verilmektedir. Stroheim’in sinemada görüntüyü dış hayata uygulamak ve perdeden başka hiçbir şeyi tanımamak görüşünü benimsediği, bir zamanlar sinemada aranılan yüzlerden biri olduğu; ancak dışlanma sonucunda 1927 yılından sonra sanat yaşamının sona erdirildiği bildirilmektedir. Stroheim’in Renoir’ın *La Grande Illusion* adlı filminde von Rauffenstein rolünü oynadığı, Amerika’ya gidip sanat yaşamına devam ettiği ifade edilmektedir. Stroheim’in sanat yaşamına da yer verilen yazıda,

Stroheim'in daha sonra Avrupa'ya döndüğü ve sanat yaşamının burada sona erdiği dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Albert Camus”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.12, (byg.)

Yazıda, Albert Camus'nün yaşam öyküsüne yer verilmektedir. 17 Ekim 1957'te İsveç Kraliyet Akademisi'nin Nobel Edebiyat Armağanını Camus'ya verdiği bildirilmektedir. Camus'nün Cezayir'de doğduğu, *L'Etranger* –Yabancı ve *La Peste-Veba* adlı eserleri yazdığı, Egzistansiyalizmi savunduğu anlatılarak Jean Paul Sartre ile küfür boyutuna kadar varan bir tartışmaya girdiği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Alfred Weidenmann”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, Alman yönetmen Alfred Weidenmann'ın kısa bir yaşam öyküsüne ve filmografisine yer verilmektedir. Weidenmann'ın Stuttgart'ta doğduğu, resim ve grafik sanatları üzerinde öğrenim görmüş olmasına rağmen bir-iki bobin tutarındaki yerel bir dökümanter film hazırladığı bildirilmektedir. Yazının devamında, Weidenmann'ın *Junge Adler*, *Die Zuchanke zu Ewigen Liebe*, *Weg Indie Freiheit*, *Der Himmel ist nic Ausverkauft*, *Canaris*, *Alibi*, *Kitty und Grosse Welf*, *Dr. Stern won Afriko* adlı filmlerine ilişkin kimi bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Jules Dassin: En çok sözü edilen adam”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, Jules Dassin'in yaşam öyküsüne ve filmografisine yer verilmektedir. Jules Dassin'in Connecticut eyaletinde doğduğu, ilkokul çağlarından itibaren müsamerelerle oyunculuk tutkusunun oluştuğu, Avrupa'yı dolaştığı, New York'taki Musevi tiyatrosunda yönetmen ve oyuncu olarak çalıştığı bildirilmektedir. Jules Dassin'in *The Tell Tale Heart*, *Nazi Agent*, *Once Upon A Thursday*, *Reunion*, *Young Ideas*; Charles Laughton ile *The Conterville Ghost* ve *Affairs of Martha*'yı, Rifi ile *A Letter For Evil*, *Brute Forse*, *Naked City* ve *Thieves Highway*'i çevirdiği ifade edilmektedir.

Jules Dassin'in senaryosunun Kazancakis tarafından yazıldığı *Celui Qui Droit Mourir* adlı filminde Türk karşıtlığı işlendiği için söz konusu filmin

Türkiye’de gösteriminin yasaklandığı belirtilmektedir. Ayrıca, Jules Dassin’in Rififi ile çevirdiği *Thieves Highway* adlı filmin hırsızlığa özendirmesi nedeniyle yine Türkiye’de yasaklandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Satyajit Ray”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, Hintli yönetmen Satyajit Ray’in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Ray’in *Pather Panchali* adlı filmiyle 1956 yılı Cannes festivalinde birincilik ödülünü, 1957 yılı Venedik film festivalinde ise *Aparajito* filmiyle yine birincilik ödülünü kazandığı bildirilmektedir. Ray’in güzel sanatlar akademisinde resim eğitimi aldığı, batılı yönetmenlerin filmlerini izleyerek sinemayla ilgilenmeye başladığı, Renoir’ın Hindistan’da *The River* adlı filmi çevirirken yanından ayrılmadığı belirtilerek adı geçen filmlerin senaryolarının Bibhutiphusan Bandapaddhay’in *Pather Panchali* adlı eserinin sinemaya uyarlaması olduğu ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Akira Kurosawa: Doğuyu Batıya Getiren Adam”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, Akira Kurosawa’nın yaşam öyküsüne ve filmlerinin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Kurosawa’nın *Rashomon* adlı filmiyle 1951 yılı Venedik film festivalinin en büyük ödülünü aldığını bildirilmektedir. Kurosawa’nın Tokyo’da doğduğu, resim ile sanat hayatına başladığı, *At* filminin yönetmeni Kajiro Yamamoto’nun yanında asistanlık yaptığı ifade edilmektedir. Yazının devamında, *Rashomon*, *Judo Saga*, *Ichiban Utsukushiku*, *Kaplanın Kuyruğunda Yürüyenler* adlı filmlerinin öyküsü anlatılarak Kurosawa’nın filmografisine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Jacques-Yves Cousteau: ‘Denizler Büyücüsü’”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.9, (byg.)

Yazıda, Kaptan Cousteau’nun *Le Monde du Silence- Sessiz Dünya* adlı renkli filmiyle 1956 yılı Cannes film festivalinde Altın Palmiye ödülünü aldığı belirtilmektedir. Cousteau’nun 1910’da Bourdeaux’da doğduğu, deniz harp okulunu bitirdiği, Fransız donanmasında görev aldığı bildirilmektedir. Emekli olduktan sonra Cousteau’nun deniz altının gizemli dünyasını anlattığı, *Epaves, Paysages du Silence*,

Autour d'un Recif, Une Sortie du Rubis, Carnet du Plognes adlı kısa metrajlı filmlerle sinema hayatına başladığı, Fransız deniz bakanlığından Calypso adlı bir araştırma gemisini alarak incelemelerini sürdürdüğü ve uzun metrajlı ilk filmi olan *Le Monde du Silence- Sessiz Dünya'yı* çevirdiği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Stanley Kubrick: Sinemanın Harika Çocuğu”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.9-11, (byg.)

Yazıda, Stanley Kubrick'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Kubrick'in kimi filmlerinden de söz ederek sanatı hakkında bilgilere yer vermektedir.

İsimsiz, “Lamorisse Sechan: Kırmızı Balon'un Kahramanları”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.9, (byg.)

Yazıda, Fransız yönetmen Albert Lomorise'nin yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Şair Jaques Provert'in onun *Binr* adlı filmi üzerine en güzel eleştirme ve açıklama yazdığını belirten yazar, *La Bailon Rouge- Kırmızı Balon* adlı kısa metrajlı filmin şiiri işlediğini dile getirmektedir.

İsimsiz, “Luigi Comencini İtalyan Esprisi”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.9, (byg.)

Yazıda, Luigi Comenci'nin hayatının yanısıra *La Finestra Sui Luna Park- Luna Parka Bakan Pencere* adlı filmi hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir. Bu film, baba – çocuk ilişkisinin değişimini ele aldığını bildiren yazar, filmin sonunda Luigi Comenci'nin bir Fellini, bir De sica, bir Visconti kadar olmadığı ancak sıradan bir yönetmen olmadığını belirtmektedir.

Edgü, Ferit, “Rêne Char”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.7, (byg.)

Yazar, bu yazısında Rêne Char'dan kısaca söz ettikten sonra onun sanat anlayışını ele almaktadır. Yazar, Char'ı “Savaş ardı insanının bunalımları, ezilmişliği, yok olmaya, hiçliğe varan düşüncelerine, duygulanmalarını söyler, onları bu durumdan kurtaracak bir dayanak arar.” (s.7) şeklinde tanıtmaktadır. Yazının sonunda Edgü , Rêne Char'dan kısa bir de şiir çevrisi yapmıştır.

İsimsiz, “George Stevens, Beş Büyüklerden Biri”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.9, (byg.)

Amerikan sinemasının İkinci Dünya Savaşı’ndan sonraki durumuna yer veren yazar, George Stevens’in yaşam öyküsünü ve sinema sanatını konu edinmektedir. Ayrıca yazıda, George Stevens’in çevirdiği filmlerin kısa bir öyküsüne de yer verilmiştir.

İsimsiz, “Andre Cayatt: ‘Hepimiz Kaatiliz’”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.9, (byg.)

Yazıda, Andre Cayatt’ın yaşam öyküsü, sinema anlayışı ve filmleri hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Robert Aldrich ‘Hollywood’a Karşı’”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.9-11, (byg.)

Yazıda, Amerikan karşıtı bir yapım olan ve yönetmenliğini Robert Aldrich’in yaptığı *The Attack* adlı filme, Roma’nın Birleşik Devletler büyükelçisinin Venedik Film Festivalinde verdiği tepkiden söz edilmektedir. Daha sonra Aldrich’in yaşam öyküsüne yer verilerek, sinema sanatı hakkında yorumlarda bulunmaktadır.

İsimsiz, “William Wyler ‘Hayatımızın En Güzel Yılları’”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, (Çev. İsimsiz), s.9-11, (byg.)

Yazıda, William Wyler’in yaşamı, Hollywood’a uzanma yolu ile çevirdiği filmler ele alınmaktadır.

Lesoualch, Theo, “Bir Tiyatro Yolcusu”, (Çev. İlhan Berk-Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.8, (otobyg.)

Yazıda, pandomima oyuncusu olduğu bildirilen Theo Lesoualch’ın kendi ağzından yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Apaydın, Talip, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.12, (otobyg.)

Yazar, öz yaşam öyküsüne yer vermektedir. 1956 yılında Polatlı'nın Ömerli köyünde doğduğunu, öğretmenlik yaptığını, *Bozkırda Günler*, *Susuzluk* ve *Sarı Traktör* adlı eserlerinin olduğunu vurgulamaktadır.

Tunalı, Muzaffer, “Albert Einstein”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.5, (byg.)

Yazıda, Albert Einstein'ın yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Edgü, Ferit, “Henri Michaux”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.8, (byg.)

Yazı, Henri Michaux'un hayatını ve şiir anlayışını içermektedir. Yazara göre, Henri Michaux'un şiirlerinde mantık yoktur. Şiirini anlamak için mantık kurallarını bir yana bırakmak gerektiğini belirten yazar, Michaux'un şiirlerin bir sarhoşun kendi kendine mırıldanmasını, çırpınmasının andıran gizli bir anlamın olduğunu dile getirmektedir.

Tunalı, Muzaffer, “Sigmund Freud”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.5, (byg.)

Yazıda, Sigmund Freud'un yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Aykın, Cemalettin, “Cemalettin Aykın”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.10, (otobyg.)

Cemalettin Aykın'ın öz yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, 1928'de Niksar'da doğduğunu, Tokat Lisesinde okuduğunu ve beş öykü yayımladığını bildirmektedir.

Tunalı, Muzaffer, “Arşimed”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.4, (byg.)

Yazıda, Arşimed'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Arşimed'in bilim alanındaki çalışmaları ve bilime yaptığı katkıları da ele almaktadır.

İsimsiz, “Doğumunun 200. Yılında: Robespierre”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.2, (byg.)

Yazıda, Robespierre’in yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

İsimsiz, “İlk Yıllarında Hollwood: Griffith’in Serüvenleri”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.14, (byg.)

Yazıda, David Wark Griffith’in sinemaya ilgi duyması ve sanat yaşamı ele alınmaktadır. Yazar, Griffith’in önceleri geçimini öykü yazarlığı, komisyonculuk, gazete muhabirliği gibi mesleklerle sağladığını belirtmektedir. Griffith’in daha sonra sinemaya ilgi duyduğunu anlatan yazar, Edwin S. Porter ile tanıştığını ve *Kartal Yuvası* adlı filmde rol aldığını ifade etmektedir. Yazının devamında Griffith’in Biograph adlı şirkete geçip burada yönetmenliğe başlaması ifade edilmektedir.

Turçin, Mehmet, “Federico Garcia Lorca”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.10, (byg.)

Yazıda, Federico Garcia Lorca’nın yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Lorca’nın 1898’de Granada’nın yakınında bulunan Fuentevaqueros’da doğduğu, ilk eserini 1918 yılında yayımladığı, kimi tiyatro eserleri yazdığı, konferanslar verdiği ve İspanya’da gezici üniversite tiyatrosunda direktörlük yaptığı bildirilmektedir. Lorca’nın 1936 yılında yine Granada’da Falanjistler tarafından iç savaş sırasında öldürüldüğü ifade edilmektedir.

C. Ç. (Cevat Çapan), “Wallace Stevens”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.8, (byg.)

Yazıda, Wallace Stevens’in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Stevens’in 1879 yılında Pennsylvania’nın Reading şehrinde doğduğu, Sembolist etkilerle şiirler yazdığı, ilk kitabı olan *Harmonium*’dan sonra *Ideas Of Order* ve *The Man With The Blue Guitar* adlı şiir kitaplarını yayımlattığı ve 1955’te Connecticut’un Hartford şehrinde öldüğü bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sinema: Mario Monicelli”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.13, (byg.)

Yazıda, ünlü yönetmen Mario Monicelli'nin sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Monicelli'nin üslup olarak Steno'ya çok yaklaştığını ifade eden yazar, *Guardie e Ladri, Vita de Cani, Toto e Carolina, Donatella, Padre e Figli* adlı filmlerin yönetmeni olduğunu belirtmektedir. *Padri e Figli* filmi hakkında kısa bilgilere yer veren yazar, fimin Berlin'de Altın Ayı ödülünü kazandığını ifade etmektedir.

Tunalı, Muzaffer, “Ebül Vefa”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.4, (byg.)

Yazıda, Ebül Vefa adlı bilginin yaşam öyküsü anlatılarak astronomi ve matematik alanlarındaki çalışmalarına yer verilmektedir.

Apaydın, Talip, “Orda Bir Köy Var Uzakta: Fakir Baykurt'a Övgü”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.5, (byg.)

Yazıda, Fakir Baykurt'un Köy Enstitülerinde okuduktan sonra *Yılanları Öcü* adlı eseri yazarak ünlenmesi ve pek çok sanatçının takdirini kazanması anlatılmaktadır.

Müdüroğlu, Ülker, “Ezra Pound”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.10, (byg.)

Yazıda, Ezra Pound'un yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Pound'un 1885'te Idaho'da doğduğu, Hamilton College'de okuduğu, Avrupa'da Lope de Vega'yı incelediği, Hindistan'da öğretmenlik yaptığı, ilk şiir kitabı *Alume Spente*'i yayımladığı, İngiliz 'Avante-Garde' hareketine karıştığı, birçok yazarı etkilediği, 1925-1940 yılları arasında 71 kanto yayımladığı ve Kapitalizme karşı olan nefretinden Yahudi düşmanlığı yaptığı belirtilmektedir.

Müdüroğlu, Ülker, “E. E. Cummings”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.9, (byg.)

Yazıda, Cummings'in kısa bir yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Cummings'in 1894'te Amerika'da doğduğu, B. A. ve M. A. derecelerini Harvard'tan aldığı, savaş sırasında gezici bir hastanede çalıştığı ve savaştan sonra

sanat için Paris'e yerleştigi bildirilmektedir. Yazar, Cummings'in sanatı ve sanatçılığı hakkında ise şu görüşlere yer vermektedir: "Caz ritmi, argo, alışılmamış birleşimler kullanır asrımızın görgüsüyle ilgili alaylı bir sonucu iletirken. <<Mutlu azınlık>> için yazar Cummings. <<Bu şiirler benim ve senin için, çoğunluk için değil. Çünkü sen ve ben kişioğluyuz; çoğunluksa züppedir. " (s.9)

VED, "Ai Tsing", *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.8, (byg.)

Yazıda, Çinli şair Ai Tsing'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Ai Tsing'in zengin bir toprak sahibinin oğlu olduğu, yoksul bir köylünün yanında yaşadığı, toprak için savaştığı, Fransa'ya gittiği; Çin'e döndükten sonra savaşa katıldığı ve hâlâ Pekin Üniversitesinde profesör olduğu bildirilmektedir.

Ataman, Yekta, "Carl Sandburg", *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8, (byg.)

Yazıda, Amerikalı yazar ve şair Carl Sandburg'un yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Ayrıca yazının devamında Sandburg'un şiirleri hakkında kısa bir değerlendirme de yapılmaktadır.

Ataman, Yekta, "James Langston Hughes", *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.9, (byg.),

Yazıda, James Laughton Hughes'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Hughes'in kendi ağzından yaşam öyküsünü anlatan yazar, sanat hakkındaki görüşlerine de yer vermektedir

Nafiz, İ, "Hüseyin Cahit Yalçın", *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.2, (byg.)

Yazı, Hüseyin Cahit Yalçın'ın 2. ölüm yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, Hüseyin Cahit Yalçın'ın fikir ve hürriyet mücadeleleri söz konusu edilmektedir.

Cengiz, Halil Erdoğan, "Japon Edebiyatından Notlar: İshikawa Takuboku", *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.11, (byg.)

Yazıda, Japon şair İshikawa Takuboku'nun yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Manzimi Giuseppe”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.5, (byg.)

Yazıda, İtalya'da özgürlük mücadelesi veren Manzimi Giuseppe'nin düşüncelerine ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir.

Miller, Arthur, “Tanrılar Dile Geldi”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.13-14, (byg.)

Yazıda, Arthur Miller'in yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Miller'in Dostoyevski, Ibsen, Schyle ve O'Neill'den etkilendiğini belirten yazar, eserlerindeki dramın kaynağı üzerinde durmaktadır.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Lenin Wladmir Iljitsch”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.6, (byg.)

Yazıda, Rus ihtilali lideri Lenin Wladmir Iljitsch'in yaşam öyküsüne ve düşüncelerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi:Makyavel”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.3, (byg.)

Yazıda, Niccolo Machiavelli'nin yaşam öyküsüne ve düşünceleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Siyasi Ansiklopedi: Allen V. Dulles”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.4, (byg.)

Yazıda, CIA Başkanı olduğu bildirilen Allen Dulles'in yaşam öyküsüne ve çalışmalarına yer verilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Tarihin en büyük 100 bestekârı”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.8-9, (byg.)

Yazıda, Isaac Albeniz'in yaşam ve sanat öyküsüne yer verilmektedir. Albeniz'in 29 Mayıs 1860'ta İspanya'da doğduğu, çocuk yaşlardan itibaren piyanoya ilgi duyduğu, ilk konserini Barçelona'da verdiği, çocuk yaşlardayken Havana'ya kaçtığı, Havana'da bir kulüpte çalıştığı, babasının gayretiyle Avrupa'ya döndüğü, Leipzig'te okuduğu, Arthur Rubinstein ile Amerika'ya müşterek bir turneye çıktığı, evlenip Paris'e yerleştiği, çeşitli besteler yaptığı; Debussy, Chausson, Faurer D'indy, Dukas ve Arbos'la arkadaşlık ettiği ve 18 Mayıs 1909'da bir hastalıktan öldüğü bildirilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Tarihin En Büyük 100 Bestekârı: Johann Sebastian Bach”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.8-9, (byg.)

Yazıda, Bach'in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazıda, Bach'in Eisenach'ta doğduğu, çocukluğundan itibaren müziğe ilgi duyduğu, org çalmakla müzisyenliğe başladığı ifade edilmektedir. Bach'in kuzeni Maria Barbara ile evlendiğini, Weimar'a yerleştikten sonra org çalmakla ünlendiğini, Prens Leopold'un sarayına çağırıldıktan sonra asıl ününe kavuştuğunu bildiren yazar, Bach'in eserlerinin adlarına yer verdikten sonra felçten öldüğünü anlatmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı 3: Carl Emmanuel Bach”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, Johann Sebastian Bach'ın oğlu olan Carl Emmanuel Bach'ın sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Carl Emmanuel'in babasının bazı bestelerini küçük gördüğü, isyankâr olduğu, modern piyanonun kurucusu olduğu, Haydn ve Mozart'a *Lied*'leriyle yol gösterdiği ve Shubert'in ilham kaynaklığını yaptığı bildirilmektedir. Ayrıca yazıda, Carl Emmanuel'in Prusya Kralı Büyük Friedrich'in saray müzisyenliği yaptığı ve 21 sene boyunca Hamburg'ta beş büyük kilisenin müzik direktörlüğünü yaptığı da anlatılmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Samuel Barber”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.14, (byg.)

Yazıda, Samuel Barber'ın sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Barber'ın çocukken müziğe ilgi duyduğunu ifade eden yazar, 1924'te Curtis Müzik Enstitüsü'ne kabul edildiğini, Giancarlo Monetti ile okuldayken arkadaşlık yaptığını ve halen New York'ta beraber olduklarını anlatmaktadır. Yazar, Barber'ın 1928 yılında Monetti ile ödül kazandığını ve İtalya'da besteler yaptıklarını ifade ederek Barber'ın birtakım maddi sıkıntılar yaşadığını belirtmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Bela Bartok ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, Bela Bartok'un sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Bartok'un Macaristan'da doğduğu, küçük yaşlardan itibaren müziğe ilgi duyduğu, Petersburg'ta devamlı bir iş bulduğu ve Macar Kraliyet Müzik Akademisi'nde öğrenimini tamamladığı bildirilmektedir. Bartok'un aşçısından etkilenerek Halk şarkıların derlediğini, Slav, Romen ve Macar Halk şarkılarını topladığı, daha sonra Halk şarkılarının ölçülerinden hareket ederek yeni armoniler oluşturduğu anlatılmaktadır. Yazının devamında, Bartok'un 26 yaşında Budapeşte'de piyano hocası olduğu, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra sanat hayatını Amerika'da sürdürdüğü belirtilmektedir. Yazıda, Bartok'un eserlerinin adlarına da yer verilmektedir.

İsimsiz, “Federico Garcia Lorca”, (Çev. Yekta Ataman), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.11, (byg.)

Yazıda, Federico Garcia Lorca'nın sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Lorca'nın Fuente Vaqueros adlı bir kasabada doğduğu, çocukluğunu çiftlikte geçirdiği, folklor ve müzikle ilgilendiği, 1917'de *Impresiones y Viajes* adlı mensur eserini yazdığı, hukuk öğrenimi gördüğü, 1921'de *Libro de Poemas* adlı folklor çalışmasının yayımlandığı, 1922'de Cante Zonto festivalini Alhambra'da düzenlediği, 1927'de *Canciones*, 1928'de *Romancero Gitano* adlı şiir kitaplarını yayımlandığını, 1927'de Barcelona'da kara-kalem resim sergisi açtığı ve *Mariana Pineda* adlı tiyatro eserini Madrid'te sahnelediği anlatılmaktadır. Lorca'nın daha sonra Amerika'ya giderek Columbia Üniversitesinde çalıştığı, *Odeal Rey de Mariem* adlı eserini yazdığı, *La Zapatera Prodigiosa*, *Titeresde* ve “Amor de Don

Porlimplin con Belisa en su Jardin adlı eserleriyle tiyatro başarısı kazandığı bildirilmektedir. Meksika, Küba ve Arjantin'i gezdiği ifade edilen Lorca'nın 7 Ağustos 1936'da Franco taraftarı askerlerce öldürüldüğü ve kitaplarının yakıldığı anlatılmaktadır. Yazının devamında, Lorca'nın fiziksel özelliklerine de yer verilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ludvig Van Beethoven ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, Beethoven'in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Beethoven'in çok erken yaşlarda babasından aldığı eğitimle müziğe başladığı, saray oyunculuğu ve piyanistliği yaptığı, Bonn Elektörünün orkestrasında viyolonist olarak çalıştığı bildirilmektedir. Beethoven'in Mozart ile çalışmak için Viyana'ya gittiği; ancak Mozart'ı göremediği, Haydn ile çalışmak için daha sonra Viyana'ya taşındığı anlatılmaktadır. Prens ve Prenses Lichnowsky'nin sarayında çalışmaya başladıktan sonra besteler yapan Beethoven'in eserlerinin adlarına yer verilen yazıda, 31 yaşında sağırlaşmaya başladığı belirtilmektedir. 50 yaşında tam sağır olduğu bildirilen Beethoven'in, bundan sonra, *Fidelio* operasını, 4. ve 5. *Piyano Konçertoları* ile 6., 7. ve 8. *Senfoni* 'lerini ve *Rasumowsky Kuarteti*'ni bestelediği anlatılmaktadır.

Yazının devamında, Beethoven'in çalışma şekli, 9. *Senfoni* ve *Sokmn Mass* adlı bestelerini yaptıktan sonra verdiği bir konserin son konseri olduğu ve 1827'de zatürreye yakalanarak öldüğü ifade edilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alban Berg ”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, Alban Berg'in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Berg'in Viyana'da doğup büyüdüğünü, ağabeyi ve ablasından etkilenecek müziğe ilgi duyduğunu, Schönberg ile tanıştıktan sonra müzisyenliği bir meslek olarak benimsediğini, 1913'te *Altenberg Şarkıları*'nı bestelediğini ve bestedeki çok sesli gürültü yüzünden dinleyicilerin salonu terk ettiğini, I. Dünya Savaşı'ndan önce *Wozzeck*'i bestelediğini, Oda müziği bestelediğini, bir genç kızın ölümünü konu edinen *Keman Konçertosu* bestelediğini, üzerinde yedi yıl çalıştığı *Lulu* operasını tamamlayamadan 1935'te Viyana'da öldüğünü anlatmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Hector Berlioz”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.13, (byg.)

Yazıda, Hector Berlioz’un sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Napoleon’un imparator olduğu sıralarda doğduğu belirtilen Berlioz’un 18 yaşına kadar müzikten habersiz yaşadığı, müzik yaşamına gitar ve flüt dersleri alarak başladığı, doktorluk mesleğini reddedip müzisyenliği tercih ettiği anlatılmaktadır. Berlioz’un bir çok konseri takip ettiği, armoni konusunda yıkıcı fikirler öne sürdüğü, “Roma Mükafatı”nı kazandığı ve Paris’te *Fantastik Operası*’nın çaldığı ifade edilmektedir. Berlioz’un *Orkestrasyon* ve *Enstrümantasyon* adlı eserinin klasikleştiğini, *İnsanın Çocukluğu* adlı oratoryosunun tutulduğunu, *Romeo ve Juliet* ve *Faust’un Lanetlenmesi* adlı operalarının da beğenildiğini anlatan yazar, önce sesleri nedeniyle tepki çektiğini; sonra benimsendiğini ifade etmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Leonard Bernstein”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.12, (byg.)

Yazıda, Leonard Burnstein’in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Rus asıllı bir Amerikalı müzisyen olduğu bildirilen Leonard Burnstein’in müzikle olan ilk ilgisinin sekiz yaşındayken Sinagogtaki org ve koro şarkısıyla başladığı belirtilmektedir. Leonard Burnstein’in bundan sonra bir piyanoya sahip olduğu, Harward’ı bitirene kadar piyano eğitimi aldığı, ilk defa New York’ta bir orkestraya şeflik ettiği ve New York Şehir Senfoni Orkestrası Boston, Cincinnati, St. Louis ve Israeli orkestralarını idare ettiği anlatılmaktadır. Yazının devamında Leonard Burnstein’in üç senfoni bestelediği ve New York’ta yaşadığı anlatılmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Georges Bizet”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, George Bizet’nin sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. George Bizet’nin Prosper Merimee’nin romanındaki Carmen karakterini operada canlandığı, ilkin büyük tepkiler çektiği; ancak ölümünden sonra söz konusu operanın mükemmel olarak değerlendirildiği belirtilmektedir. George Bizet’nin müzik eğitimi sırasında uysal bir yapıya sahip olduğunu, daha sonra Berlioz ve

Debussy'nin isyankârlığını benimsediğini, 19 yaşındayken Roma ödülünü kazandığını ifade eden yazar, *İnci Avcıları* operasını bestelediğini, hocası Halevy'nin kızıyla evlendiğini ve *La Jolie Fille de Perth*, *Djamilleh* *L'Arlesienne*, iki ve dört el piyano çalışmaları yaptığını ve iki senfoni bestelediğini dile getirmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Ernest Bloch”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.11, (byg.)

Yazıda, Ernest Bloch'un sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Ernst Bloch'un Genova'da Jacques Dalerozo ile çalıştığını, Iwan Knorr'dan Berlin'de ders aldığını, Romain Rolland'ın *Macbeth* adlı operasını övdüğünü, *Piyano ve Keman Switi* ile 1919'da Amerika'da Coolidge ödülünü aldığını, *Fionzaley Kuarteti*'ni bestelediğini, New York'ta öğretmenlik yaptığını, Cleveland'da bir müzik enstitüsünü idare ettiğini anlatmaktadır. Ernest Bloch'un Musevi temleri üzerindeki kompozisyonları ile tanındığına da yer veren yazar, Oregon'da yaşadığını sözlerine eklemektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Luigi Boccherini”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.10, (byg.)

Yazıda, Luigi Boccherini'nin sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Luigi Boccherini'nin besteleri bakımından Haydn'ı andırdığını belirten yazar, minuetlerinin dışında pek çok yaylı kuartet, yaylı triyosextet, yaylı kentet ve piyano kentetlerinin bulunduğunu dile getirmektedir.

Luigi Boccherini'nin Abbé Vanucci'den çello ve kompozisyon dersleri aldığı, Viyolonist Filippo Manfredi'yle çalıştığı, Manfredi ile Avrupa'da turneler düzenlediği, İspanya Kralının kardeşi Infante Don Louis tarafından saraya alındığı ve daha sonra saraydan kovulduğu anlatılmaktadır. Yazının devamında, Luigi Boccherini'nin Prusya Kralı II. Wilhelm'in sarayında on sene çalıştığı, Madrid'e gittiği ve daha sonra sanatını icra edemeyecek hale gelerek sefalet içinde öldüğüne yer verilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Alexander Borodin”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.11, (byg.)

Yazıda, Alexander Borodin'in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Alexander Borodin'in bir Rus prensinin gayrimeşru çocuğu olduğunu belirten yazar, tıp öğrenimi sırasında müzikle tanıştığını ifade etmektedir. Yazıda, Alexander Borodin'in César Cui, Mily Balakireff, Modest Mussorgsky ve Nikolai Rimsky-Korsakoff ile milliyetçi beş Rus bestekârından biri olduğu, Balakireff'in yönlendirmesiyle ilk senfonisini bestelediği, Franz Liszt'i Weimar'da ziyaret ettiği, tıp öğrenimi nedeniyle müzik çalışmalarına zaman ayıramadığı, güzel şarkılarının yanı sıra iki kuarteti, *Orta Asya'nın Steplerinde* adlı senfonik poemi ve tamamlayamadığı *Prens Igor* adlı bir operasının bulunduğunu anlatılmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Max Bruch”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.11, (byg.)

Yazıda, Max Bruch'un sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Max Bruch'un *6 Minör Keman Konçertosu*'yla bilinmesine rağmen farklı bestelerinin de olduğunu, ilk müzik eğitimine annesi sayesinde Cologne'de başladığı, Frankfurt'taki Mozart Okulu'nda öğrenim gördüğü, çeşitli Alman şehirlerini dolaşarak öğretmenlik yaptığı ve daha sonra beste yapmaya başladığı anlatılmaktadır. Max Bruch'un, *6 Minör Keman Konçertosu*'nu tamamlamak için Viyolonsel Joseph Joachim'den fikir aldığı, İngiltere'de Liverpool Filarmonik Orkestrası'nı idare ettiğine yer verilerek Clara Tucek adlı bir şarkıcıyla evlendiği ve 82 yaşındayken öldüğü ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Bronte Kardeşlerin Garip Hayatı”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.15, (byg.)

Yazıda, Bronte Kardeşlerin yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Bronte Kardeşlerin Yorkshire'da doğduğu, dul bir rahibin çocukları olduğu, annelerinin genç yaşta öldüğü, kardeşlerden Charlotte'un Emily'den daha uzun yaşadığı bildirilmektedir. Charlotte ve Emily'nin yazdıkları romanların dünyaca tanındığı ifade edilerek, Charlotte'un *Birch Pfeiffer* adlı romanının sinemaya uyarlandığı ve Jane Eyre tipinin ebedileştiği belirtilmektedir. Emily Bronte'nin yazdığı *Anafor Tepe* adlı romandan da söz edilen yazıda, Emily'nin Charlotte'tan daha yetenekli olduğu savunulmaktadır.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Anton Brnckner”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.14, (byg.)

Yazıda, Anton Brnckner’in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Anton Brnckner’in Avustunya’da doğduğu, fakir ve dindar bir köylü olduğu, üç yaşındayken babasını kaybettiği, St. Florian Manastırında müzik öğrenimine başladığı, öğretmenlik yaptığı, birinci sınıf orgçu olduğu, 12 sene boyunca kompozisyon, armoni ve kontrpuan çalıştığı, Viyana Müzik Akademisinde çalıştığı bildirilmektedir. Yazının devamında, Anton Brnckner’in Wagner’den etkilendiğine, Wagner’le çalıştığına, Wagner’in onu en büyük senfonik yazar ilan ettiğine, Brahms taraftarlarının onu suturduğuna, *Dramatik Senfoni*’yi bestelediğine, 9. *Senfoni*’sini tamamlayamadan 72 yaşında öldüğüne yer verilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Johannes Brahms”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.14, (byg.)

Yazıda, Johannes Brahms’ın sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Johannes Brahms’ın ilk müzik öğrenimine babası sayesinde başladığı, babasından ilk derslerini aldığı, Bach ve Beethoven’ın yöntemlerini benimsediği, Edward Remenyi ve Joachim ile çalıştığı, Liszt’e bir bestesini çaldırdığı, Schuman’la çalıştığı ve karısı Clara Brahms ile bir üçlü oluşturduğu belirtilmektedir. Prenses Fredrika’ya hocalık yaptığı belirtilen Johannes Brahms’ın yaşam tarzı ve çalışma biçimine de yer verilmektedir.

Kaufmann, Helen L., “Yüz Bestekarın Hayatı: Carlos Chavez”, (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (byg.)

Yazıda, Carlos Chavez’in sanat ve yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Yazar, Carlos Chavez’in Meksika’da yetişirken ciddi bir müzik kültürünün bulunmadığını, ilk derslerini ağabeyinden aldığını, Meksika’da folklorcu Ponce’la çalıştığını ve daha sonra Berlin’e gittiğini ifade etmektedir. Carlos Chavez’in, müziğini İspanyol müziği olarak kabul ettiği, New York’a 1923 yılında *El Fuego Nuevo-Yeni Ateş* adlı balesiyle gittiği, Meksika halk şarkıları hakkında konferans verdiği, konuşmalarını Kızılderili enstrümanlarıyla canlandığı, Meksika’da senfoni orkestrası şefi

olduğu, *Liamadon* adlı orkestrasını bestelediği, son operası olan *Panfilo ve Lauretta*'nın 1957'de New York'ta oynandığı ve Chaultepec şehrinde yaşadığı bildirilmektedir. Yazar, eleştirmenlerin, Carlos Chavez'i folkloru iyi kullanan müzisyenler arasında olduğu ve en önemli Meksikalı besteci olduğu şeklinde değerlendirdiklerini belirtmektedir.

DEĞERLENDİRME

Biyografi ve otobiyografi türünde yazılan yazıların, sanatçıların tanınmasında önemli bir yeri vardır. Sanat eserinde sanatçı kişiliğinin de önemi düşünüldüğünde, klasikleşmiş sanatçıların okur kitlelerine tanıtılmasında biyografi ve otobiyografi türünde yazılan yazılar son derece önemlidir.

Pazar Postası'nda biyografi ve otobiyografi türlerinde yazılan yazılar önemli bir yere sahiptir. İlk yayımlanan biyografi, imzasız olarak “Bugünkü İngiliz Edebiyatından: Parkın Gediklisi Kanbur”⁷¹ başlığını taşıyan ve Dylan Thomas'ın yaşamının anlatıldığı yazıdır. İlk yayımlanan otobiyografi ise pandomima sanatçısı olan Theo Lesoualch'un “Bir Tiyatro Yolcusu” başlığını taşıyan yazısıdır.⁷² Yayımlanan biyografilerde, edebiyat, sinema, müzik, felsefe, resim sanatları ve bilim alanlarında önemli bir yer edinmiş sanatçı ve bilim adamlarının yaşam ve sanat öykülerine yer verilmiştir.

⁷¹ İsimsiz, “Bugünkü İngiliz Edebiyatından: Parkın Gediklisi Kanbur”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Şubat 1951, s.5

C. 3. 13. Eser Tanıtımları

Özerdim, S. N., “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.11, (eser tanıtımı)

Osman Tolga'nın *Ziya Gökalp ve İktisadi Fikirleri*, Orhan Azizoğlu'nun *Amerikan Hikâyeleri Antolojisi*, Hilmi Yücebağ'ın *Bütün Cepheleriyle Cemal Nadir* ve Türk-Amerikan Kadınlar Derneği'nin hazırladığı *In Memorin Atatürk* adlı eserlerinin kısa tanıtımlarına yer verilmektedir.

Derbil, Süheyla Prof., “Düşünceler: Alain'in Cenneti”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.4, (eser tanıtımı)

Yazıda, Alain'in *Les Dieux* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir. Yazar, Alain'in eserinde insanların çocukluk çağını anlattığını ve çocuklukta acziyet içinde olduklarını belirttiğini dile getirmektedir. Ayrıca yazar, Alain'in çocuklukta insanların zamanlarını yalvarmayla geçireceklerine çalışma ile doldurmaları gerektiğini vurguladığını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Kitaplar-Dergiler:Atatürk Diyor ki”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, Mustafa Baydar tarafından derlenen ve Varlık Yayınları tarafından basılan *Atatürk Diyor ki* adlı eser tanıtılmaktadır. Eserde, Atatürk'ün özlü sözlerine yer verildiği ifade edilmektedir.

Çelenk, Sami, “Üç Duvarlı Dünya”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, Suat Taşer'in tiyatro hakkında bilgi veren *Üç Duvarlı Dünya* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir. Eserin içeriğinden söz eden yazar, tiyatroyu merak edenlerin bu didaktik eseri okuması gerektiğini vurgulamaktadır.

⁷² Lesoualch, Theo, “Bir Tiyatro Yolcusu”, (Çev. İlhan Berk-Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.8

Elöve, Mustafa Emil, “Kütüphanelerimize umumî bir bakış”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.2, (eser tanıtımı)

Yazıda, Dr. Yaşar Karayalçın’ın *Kütüphanelerimize Umumi Bir Bakış* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir. Eserin kütüphanecilik alanında Türkiye’de ilk çalışmalardan olduğunu vurgulayan yazar, söz konusu kitabın içeriğini anlatmaktadır.

Nayman, Oğuz Bülent, “Roman ve Kaderimiz”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7, (eser tanıtımı)

Yazıda, Falih Rıfkı Atay’ın *Roman* adlı romanı tanıtılmaktadır. Romanın şekil ve içerik bilgilerine yer veren yazar, 16 bölümden oluştuğunu ve güncel konuları işlediğini bildirmektedir.

Taşer, Suat, “Kuşluk Vakti”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, Avni Dökmeci’nin *Kuşluk Vakti* adlı şiir kitabının tanıtımına yer verilmektedir. Yazar, bir şiirine de yer vermektedir.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (eser tanıtımı)

Yazıda, Türkiye’deki telif eser basımının sevindirici olduğu dile getirilmektedir. Yazının devamında Samim Kocagöz’ün *Sam Amca* ve Halikarnas Balıkcısı’nın *Ege’nin Dibi* adlı eserleri tanıtılmaktadır.

Tökin, Fûruzan Hüsrev, “Yeni Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 64, 27 Nisan 1952, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, yeni yayımlanan üç eser tanıtılmaktadır. Sait Faik Abasıyanık’ın “Birtakım İnsanlar” (Eski ismi: Medar-ı Maişet Motoru), Muzaffer Reşit’in “Türk Nesir Antolojisi” ve Melih Cevdet Anday’ın “Telgrafhane” adlı eserleri hakkında bilgilere ve eserlerin yazarları hakkında kısa bir tanıtıma yer vermektedir.

Günel, İbrahim, “Ne Demeli”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, Niyazi Gözenoğlu’nun *Ne Demeli* adlı şiir kitabının tanıtımına yer verilmektedir.

Yıldırım, Nevzat, “Çevre Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.7, (eser tanıtımı)

Yazıda, Behçet Necatigil’in *Çevre* adlı şiir kitabının tanıtımına yer verilmektedir. Eserden yer alan şiirlerden çeşitli mısralar aktaran yazar, *Çevre*’yi okuyuculara tavsiye etmektedir.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Batı Edebiyatından Seçme Metinler”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda iki eser tanıtılmaktadır. Bunlardan birinci Dr. Süheylâ Bayrav ve Eva Buck’un Maarif Vekaleti Yayınları arasında çıkan *Edebiyatından Seçme Metinler* adlı eseridir. İkincisi ise, Gazi Eğitim Enstitüsü Psikoloji Öğretmeni Ziya Dalat tarafından hazırlanan *Çocuk ve Genç Ruhu* adlı eserdir.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Mevlânâya Eskişehirden Sesleniş”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Cevdet Savgar tarafından Mevlânâ’nın ölümünün 628. yıldönümünde *Mevlânâ’ya Eskişehir’den Sesleniş* adlı eserle Ekrem Güven tarafından hazırlanan ve İnkılap Kitapevi tarafından yayımlanan *Resimden Anlamak ve Yapmak Bilgileri* adlı eser tanıtılmaktadır.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.8, (eser tanıtımı)

Yazıda iki eser tanıtılmaktadır. Birinci eser *Pedoloji Cemiyetinin IV. Eğitim Kongresi Raporları* (İst., 1956, yayınevi belirtilmemiş) adlı kitaptır. İkinci eser ise, *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni* (TTK Matbaası, İst, 1955) dir.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazı, toplam 10 sayfadan oluşan ve Mehmet Emin Buğra ile İsa Yusuf Alptekin’in hazırladıkları *Doğu Türkistan Kızıl Muhtariyeti Reddeder* (Ank.,1955, Son Havadis Matbaası) adlı kitapçık üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda söz konusu eser tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Hasan Âli Yücel’e ait *Hürriyete Doğru* (Gün Basımevi-İkılâp Kitabevi,İst., 1955, 304 s.) adlı eser tanıtılmakta, eserden çeşitli alıntılara yer verilmektedir.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda, Dr. Turhan Akbulut’un *İş Yerlerinde Mediko – Sosyal Problem* (İstanbul Matb., 1955, İst, 372 s.) adlı eseri ve Burhaneddin Şener’in sahibi olduğu *Ocak* adlı gazete tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Özer Şahingiray’ın derlediği *Atatürk’ün Nöbet Defteri* (Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yay., Ank., 1955) adlı eser tanıtılmaktadır. Eser, Cumhurbaşkanlığı nöbetçi yaverlerinin 8 Kasım 1931’den 10 Kasım 1938’e kadar tuttıkları 24 saatlik raporlardan oluşmaktadır.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda, Sabri Sevsevil’in Nizami’den çevirdiği ve Maarif Vekaleti Yayınları arasında çıkan *Hüsrev ve Şirin* (459 s.) adlı eser tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, M. D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda, M. Rauf İnan'ın yazdığı ve Öğretmen Dergisi Yayınları arasında çıkan *Çocuğa Göre Okulun Binası ve Eşyası* (Ankara 1955, 239 s.) adlı eser tanıtılmaktadır.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar: Türk Medenî Hukuku”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.9-11, (eser tanıtımı)

Yazıda, Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu'nun İ. Ü. Yayınları arasında çıkan *Türk Medeni Hukuku* (İst. 1956.) adlı eseri tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar: Basın ve yayın tarihi”, *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Hasan Refik Ertuğ'un Fakülteler Matbaası'nda basılan *Basın Yayın Tarihi* (İst., 1955, 92 s.) adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda, Ruhi Sel'in yazdığı ve Osman Bey Matbaası'nda basılan *Yeni Oyunlar ve Öğretim* adlı eser (İst, tarih belirtilmemiş, 144 s.) adlı eser tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.6, (eser tanıtımı)

Muzaffer Gökmen'in Maarif Vekaleti Yayınları arasında çıkan *Beyazıt Umumi Kütüphanesi* adlı eseri (İstanbul, 1956, 19 s.) tanıtılmaktadır. Söz konusu eserde 14 Nisan 1956'da açılan Beyazıt Devlet Kütphanesi tanıtılmaktadır.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.8-11, (eser tanıtımı)

Yazıda, Dr. Nezih Sağlam'ın Hepak Basımevi tarafından yayımlanan *Cemil Sağlam* (İzmir, 1956, 152 s.) adlı eseri tanıtılmaktadır. Söz konusu eserde gazeteci Cemil Sağlam'ın hayatına ve çeşitli gazetelerde yayımladığı makalelere yer verilmektedir.

Mercanlıgil, Muharrem D., “Yeni Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.9, (eser tanıtımı)

Yazıda, Mitat Atakurt’un *Psikolojik Yönden Dünya Barışı İmkânları* (Yeni Matbaa, Ankara, 1956, 107 s.) adlı eseri tanıtılmaktadır.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Fethi Naci’nin *İnsan Tükenmez*, Muzaffer Gökmen’in *Tiyatro Tahlilleri*, Fikret Baha Berke’nin *İnsan Pazarı* ve Şükran Kurdakul’un *Giderayak* adlı eserlerinin kısa tanıtımlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Sami Gürel’in *Son Kuşak Şairleri* adlı eserinin kısa bir tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Eserin genç şairlerin şiirlerine pek yer vermediğini genellikle eski şairlere yer verdiğini dile getiren yazar, Gürel’in günümüz şairlerinden habersiz olduğunu savunmaktadır.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Orhan Asena’nın *Korkunç* adlı üç perdelik oyunun yayımlandığı bildirilmektedir. Söz konusu eser kısaca tanıtılmaktadır.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Hüseyin Karakan’ın hazırladığı *Atatürk Şiirleri Antolojisi* adlı eserin tanıtımına ve Atatürk hakkında hazırlanan eserlerine ticari amaçla hazırlanmaması gerektiği görüşüne yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Cavit Orhan Tütengil'in *Ziya Gökalp Üzerine Notlar* ve Arif Damar'ın *Günden Güne* adlı eserlerinin kısa bir tanımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Halim Yağcıoğlu'nun *Anzelha* ve Ahmet Şeküri Ataman'ın *Kültür Ordusu Teorisi veya Biyolojik Sosyal Muvaneze Plânı* adlı eserlerin yeni yayımlandığı bildirilerek bu eserlerin kısa tanıtımlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Sinema Dergisi Yayınları arasında çıkan olan *Sinema Sanatı* adlı eserin tanıtımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Vasfî Mahir Kocatürk'ün *Hikâye Defteri* adlı eserinin kısa bir tanıtımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yayınlar”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.10, (eser tanıtımı)

Yazıda, Dr. Cavit Orhan Tütengil'in *Montesquieu'nün Siyasi ve İktisadi Fikirleri* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir.

Karadede, Ali, “Ölüm Gemisi”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.12, (eser tanıtımı)

B. Traven'in yazdığı ve Adalet Cimcoz'un Türkçeye çevirdiği *Ölüm Gemisi* adlı roman tanıtılmaktadır. B. Traven'in eserinde, vatansızların insan olduğunu hatırlattığını, merhamet dilemediğini, isyan ettiğini dile getiren yazar, romanın Türkçeye çok güzel bir biçimde çevrildiğini dile getirmektedir.

Karasu, Bilge, “Yazar-Okurun Defteri: Hadrionus’un Andaçları’ndan”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6-11, (eser tanıtımı)

Yazıda, Marguerite Yourcenar’ın *İmparator Hadrianus* adlı romanının tanıtımına yer verilmektedir. Romanın ilk bölümünde geçen iki alıntıya yer veren yazar, bu bölümlerde; Roma İmparatoru Hadrianus’un hastalığını ve aşkını konu edinmektedir.

T. B., “Eleştirmede Yeni Bir Şey Var”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.12, (eser tanıtımı)

Yazıda, eleştiri türü ve eleştiri ölçüleri üzerinde durulmaktadır. Hüseyin Cöntürk’ün *Eleştirmeden Önce* adlı eserini tanıtan yazar, kitabı okurlara tavsiye etmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Eleştirmecinin Ettikleri”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6, (eser tanıtımı)

Yazıda, Salâh Birsâl’in *Günlük*, *Şiirin İlkeleri* ve *Sen Beni Sev* adlı eserleri tanıtılmaktadır.

Kaner, Rıza, “Müzik: Üç Betik”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.14, (eser tanıtımı)

Yazıda, Mahmut Ragıp Gazimihal’in *55 Opera*, Fuad Koray’ın *Müzik Formları* ve Adnan Saygun’un *Musiki Nazariyatı* adlı eserleri tanıtılmaktadır.

Atar, İhsan, “Kitaplar: Karapürçek”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.12, (eser tanıtımı)

Yazıda, M. Sünnullah Arısoy’un *Karapürçek* adlı eserinin tanıtımına yer verilmektedir. Arısoy’un eserinde anlattığı bir köyle Türkiye’de bulunan 40 bin köyün sorunlarını da anlatmış olduğunu belirten yazar, eserde yer yer mahalli söyleyişlerin bulunduğunu ifade etmektedir.

İsimsiz, “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.13, (eser tanıtımı)

Yazıda, Suut Kemal Yetkin'in *Günlerin Götürdüğü*, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın *Delice Böcek*, Aziz Nesin'in *Biraz Gelir misiniz?* ve Dr. Cemil Toksöz'ün *Efes* adlı eserlerine ilişkin tanıtımlara yer verilmektedir.

Tungar, “Kitaplar”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.13, (eser tanıtımı)

Yazıda, kimi kitapların tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazar, Behçet Necatigil'in *Arada* ve Abdülhak Şinasi Hisar'ın *Geçmiş Zaman Fıkraları* adlı eserlerini ele almaktadır.

Oryas, K., “Dergiler”, *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.12, (eser tanıtımı)

Yazar, *Pazar Postası*'nın bayram nedeniyle yayımına bir hafta ara verdiğini, bu nedenle bu yazısında dergileri eleştirmek yerine tanıtacağını ifade etmektedir. Yazıda *A*, *Demet*, *Dost*, *Salkım*, *Sinema 59*, *Yeditepe* ve *Yelken* dergilerinin Nisan ayı içinde yayımlanan sayılarına ilişkin tanıtıma yer verilmektedir.

İsimsiz, “Rene Clair’in kitabı: ‘Comedi et Commantaire’”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (eser tanıtımı)

Yazıda, Rene Clair'in *Comedi et Commantaire* adlı kitabının tanıtımına yer verilmektedir. Eserde, Rene Clair'in 1947'den bu yana çevirdiği beş filmi hakkındaki görüşlerine yer verdiği ifade edilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası'nda eser tanıtımlarına yer verilmiştir. *Pazar Postası*'nda, haftalık bir gazete olmanın avantajları kullanılmış ve yeni yayımlanan eserlerin kısa bir tanıtımı yapılmıştır. Bununla, gündelik siyaseti de takip eden okuyucunun edebiyat, müzik, sinema, aktüalite, sosyoloji, psikoloji, tarih, hukuk gibi dallarda yeni yayımlar hakkında bilgisinin olması sağlanmıştır. *Pazar Postası*'nda yayımlanan eser tanıtımları, genellikle imzasız olarak çıkmasına rağmen, M. D.

Mercanlıgil, Ali Karadede, T. B., Rıza Kaner, İhsan Atar, Tungar, K. Oryas imzalarıyla da yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nda ilk tanıtım yazısında, Sami N. Özerdim tarafından başlıksız⁷³ olarak kaleme alınan, Osman Tolga'nın *Ziya Gökalp ve İktisadi Fikirleri*, Orhan Azizoğlu'nun *Amerikan Hikâyeleri Antolojisi*, Hilmi Yücebağ'ın *Bütün Cepheleriyle Cemal Nadir* ve Türk-Amerikan Kadınlar Derneği'nin hazırladığı *In Memorin Atatürk* adlı eserleri okuyucuya tanıtılmıştır.

Cumhuriyetle birlikte doğmuş ve *Pazar Postası*'nın yayımlandığı yıllarda (1950-1959) öğrenimini sürdüren ya da yeni tamamlamış ve Cumhuriyetin ön gördüğü çağdaşlaşma düşünceleriyle yetişen genç neslin yayım dünyasını takip etmesi önemli görülmüştür. *Pazar Postası* gazetesinde, okura tanıtılan eserler çoğunlukla tenkit de edilmiştir. Bu bağlamda, biz de çalışmamızda aynı zamanda eserlerin tanıtıldığı yazıların çoğunu eleştiri bölümünde incelemeyi uygun bulduk.

C. 3. 14. Gezi

Maclean, Fritolay, “Semerkand’a Seyahat”, (Çev. C. D.), *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.8, (gezi)

Yazar, Semerkand’a olan seyahatini anlatmaktadır. Churchill’in irtibat zabiti olarak Tito’nun yanında bulunmuş olan yazar, Sibirya, Almaata, Taşkent ve Semerkand’a ait izlenimlerine yer vermektedir.

Yazıkuşu, N., “Haydi sizinle bir köy gezelim”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.5, (gezi)

Ankara’ya bağlı Bağlum köyünün imkânları, yaşam şartları, sosyal ve ekonomik hayatı ile ilgili bilgilere yer verilmektedir.

⁷³ Sami N. Özerdim, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.11,

Taşan, Berin, “Doğudan Haber”, *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.7-11, (gezi)

Yazar, Anadolu’nun hücre bir kasabasında geçirdiği günleri anlatmaktadır. Söz konusu yerde sürekli kar yağdığı ve kış şartlarının yoğun olarak yaşandığı belirtilmektedir. Sözü edilen yerde yokluk çekilmektedir.

Taşan, Berin, “Doğuda Yirmi Aydın”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.7-11, (gezi)

Yazar, bir devlet memuru olarak doğuda yaşadıklarını anlatmaktadır. Söz konusu yerin bir kasaba ve soğuk olduğu ifade edilmektedir.

Taşan, Berin, “İsa Şiranda Bir Kayanın İçinde”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.5-12, (gezi)

Yazıda, Şiran ilçesinin Kalur köyü civarında bulunan ve Kelkit Çayı’nın hemen yanındaki kilise anlatılmaktadır.

Özlü, Demir, “Kış Yazıları”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7-11, (gezi)

Yazar, yaşadığı şehirden ayrılarak kenar bir yerde bir otelde günlerini geçirmektedir. Yazar, bu تنها yerdeki duygulanmalarını anlatarak Andre Gide’in *Dar Kapı*’sından kimi anekdotlar sunmaktadır.

İlbaş, M. Hadi, “Akçakoca”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.6, (gezi)

Yazar, Akçakoca ilçesinde karşılaştığı konukseverliği anlatmaktadır.

Camus, Albert, “Seçmek”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.12, (gezi)

Yazı, Albert Camus’nün *La Chute* adlı eserinden alınmıştır. Yazar, Hollanda’yı anlatmaktadır. Hollanda vatandaşlarına ait kimi değerlendirmelerine de yer veren yazar, burada gittiği yerlerle ilgili kimi anekdotlar aktarmaktadır.

Faulkner, William, “Gezi”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.12, (gezi)

Yazar, New Orleans’ı vazgeçilmez bir sevgili olarak niteleyerek sembolik bir dille anlatmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası’ndaki gezi yazıları sınırlı olmasına karşın, bu yazılarda gerek yurt içi gerekse de yurt dışından kimi yerler tanıtılmıştır. Yazarlar, gezip gördükleri yerleri betimlemekten öte bu yerlere ilişkin izlenimlerine de yer vermişlerdir. *Pazar Postası*’nda yayımlanan ilk gezi yazısı, Fritolay Maclean’ın, “Semerkand’a Seyahat”⁷⁴ başlıklı yazısıdır. Fritolay Maclean, N. Yazıkuşu, Berin Taşan, Demir Özlü, M. Hadi İlbaş, Albert Camus ve William Faulkner’in gezi yazılarının yayımlandığı *Pazar Postası*’nda Sibiryâ, Orta Asya, Hollanda ve Amerika’yla birlikte özellikle Türkiye’de tarihi mekânların yanı sıra şehirlerden uzakta yer alan تنها yerler söz konusu edilmiştir.

C. 3. 15. Günlük

Beethoven, Ludvig Van, “Beethoven Kendi Kendine”, (Çev. İlhan Usmanbaş), *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.7, (günlük)

Yazıda, Beethoven’ın günlük notlarına yer verilmektedir. Beethoven, bu notlarında, sanatına, yapacağı işlere ve hayata bakışına yer vermektedir.

Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.10, (günlük)

⁷⁴ Fritolay Maclean, “Semerkand’a Seyahat”, (Çev. C.D.), *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.8

Yazının N. H.'ye ithaf edildiği bildirilmektedir. Yazar, yalnızlık ve aşk üzerine duygulanışlarına yer vermektedir.

Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.11, (günlük)

Yazıda, yazarın 24 Haziran ve 23 Haziran tarihlerini taşıyan günlüklerine yer verilmektedir. Söz konusu günlüklerde aşk konusu işlenilmektedir.

Özlü, Demir, “Feuillets”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.9, (günlük)

Yazıda, 11 Mayıs tarihini taşıyan bir günlüğe yer verilmektedir. Yazar, yalnızlığını işlemektedir.

Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8, (günlük)

Yazar, Rimbaud'yu tanınmaması durumunda düşsever bir yazar olamayacağını belirterek onun en çok *Un Saison en Enfer* ve *Illuminations*'unu okuduğunu ve bu eserlerin etkisiyle artık akli hor görmeye başladığını ifade etmektedir. Mallarmé ve Valéry'den Rimbaud kadar etkilenmediğini dile getiren yazar, “Mallarmé'ye olsun, Valéry'ye olsun sözcüklere verdikleri önemden, soyut bir dil isteğimi onlarda bulmamdan bağlandım.” (s.8) der. Mallarmé ve Valéry'yi anlama çok bağlanmalarından ötürü sevedemediğini belirten yazar, anlamı gizlemelerini beğendiğini ifade etmektedir: “Anlamın böylesine gizliliğini, Charles Chassé'nin, Cles de Mallarmé adlı betiği daha önemlisi Henri Mondor'ın Les Poésies de Mallarmé'si, bir de François Porché'nin Paul Valéry'si, bunu gayet açık gösteriyor. Oysa, Rimbaud'ya bağlılığım usa, anlama o kadar bağlanmamasından geliyor. Anlam Rimbaud için ayrı bir önem taşıyor. Anlamsız mı Rimbaud? Hayır. Diyeceğim, önemli bir öge değil onda anlam.” (s.8)

“Dylan Thomas'a, Cummings'e kimi Pound'a sarılışım da bununla ilgili; Rimbaud ile yakınlıkları. Cummings'in bildiğim şiirleri, ya da Thomas'ın Poeme in October, Fern Bill'i sevişim buradan geliyor. Rimbaud'da sevdiğimi, bilinçli,

bilinçsizlik diye tanımlayabilirim. Bunu için usu hor görüyorum dedim. Buna belki usu hor görüyorum dememek gerekir. Ama bir kez bunu diyeyim.” (s.8)

Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.7, (günlük)

Yazar, ölçüsüz şiiri artık anlamadığını, durak ve uyaklardan korktuğunu dile getirmektedir. Ölçülü şiiri Dıranas’ta sevdiğini ifade eden yazar, Mallarmé’ın “Ben yeni bir dili izliyorum, bu ister istemez yeni bir şiiri getirecektir.” (s.7) şeklindeki sözlerine katıldığını belirtmektedir. Yazar, şiirinin biçim ve kuruluş özelliklerini “... usumda, önce hep şiir aradığımı anıyordum. Ölçüye sonra bakıyordum. Giderek ölçü düzeni kendiliğinden kuruluyor zaten. Şimdi sözcükleri görür görmez kaç hece olduklarını anlıyorum, eskiden sayardım. ” (s.7) şeklinde ifade etmektedir.

“Artık bana öyle geliyor ki, ölçüsüz bir şiir olamaz benim için. Büyük bir eksiklik buluyorum çünkü özgür koşukla. Bununla özgür koşuğun bir ölçüsü olmadığını da söyleyemiyorum. Var. Ama o ölçü artık beni ilgilendirmiyor, o kadar. Eksik diyorum ona, hep bir eksiklik buluyorum. Özgür koşuğu yadsımam yeni bir dil gereğini çok duymuş olmamdan geliyor. Beni buralara o getirdi. O dilin soyut olması konuşma diliyle hiçbir bağı olmaması gerektirdi, bunu belki de. Özgür koşuk dili değil benim düşündüğüm dil. Whitman, Claudel, T. S. Eliot’un dilinin bir bağı vardır konuşma diliyle. Bu konuşma dili ölçü dili olamaz da değil. Ama özgür koşuğun konuşma diliyle bir bağı var demek istiyorum. Claudel’in de T. S. Eliot’un da dilleri özgür koşukla bağdaşıyorlar. İkisinde tiyatro diline uzanıvermeleri bunun için kolay oluyor galiba. Soyut bir dili, özgür koşukta bulamaz mıyım? Bilmem. Rene Char’lı düşünerek böyle diyorum. Belki özgür koşukta bir eksiklik var demem daha doğru. ” (s.7)

“Bir gün özgür koşuk şiir yazar mıyım bilmiyorum. Şimdi ondan çok çok uzaktayım. ” (s.7)

Tahsuğ, Suat, “Mara”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.12, (günlük)

Yazıda, aşk, var olma sorunu gibi konuların yanında günlük yaşamın sıkıntıları üzerinde durulmaktadır.

Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.12, (günlük)

Yazar, yalnızlığını ve geçirdiği sıradan bir günü anlatmaktadır.

Sartre, Jean Paul, “Günlük”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.12, (günlük)

Yazar, sıkıntılı geçen bir gününü kimi anılarından da söz ederek anlatmaktadır.

Ziyalan, Nihat, “Günlük veya Gecelik”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.10, (günlük)

Yazar, alışkanlıklarından söz ederek Çehov’un okuduğu bir öyküsünde evliliğin akıllıca bir iş olmadığını anlattığını ve bu görüşe katılmadığını dile getirmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası’nda günlük türü sınırlı bir biçimde yayımlanmıştır. İlk çıkan günlük, Beethoven’ın İlhan Usmanbaş tarafından Türkçeye çevrilen “Beethoven Kendi Kendine”⁷⁵ başlıklı yazısıdır. *Pazar Postası*’nda, günlük türünde, Ludvig Van Beethoven, Demir Özlü, İlhan Berk, Suat Tahsuğ, Jean Paul Sartre ve Nihat Ziyalan’ın yazılarına yer verilmiştir. Günlüklerde, genellikle yalnızlık, aşk, yaşamın sıkıntıları gibi konular işlenmiştir. Ancak, İlhan Berk’in “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”⁷⁶ ve “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”⁷⁷ başlıklı günlükleri şiir görüşünü ortaya koyması bakımından son derece önemlidir. Berk, bu yazılarında şiirde dil, şiirde anlam ve şiirde us hakkındaki düşüncelerini ifade etmiştir.

⁷⁵ Ludvig Van Beethoven, “Beethoven Kendi Kendine”, (Çev. İlhan Usmanbaş), *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.7

⁷⁶ İlhan Berk, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8

C. 3. 16. Konferans

Faulkner, William, “ Bugünün Yazarından Beklenenler”, (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.6, (konferans)

Yazı, William Faulkner’in Nobel Edebiyat Ödülünü kazanmasıyla ödül töreninde yaptığı konuşmadan ibarettir. Yazıda, yazarların görevinden söz edilmektedir: “Erkek, kadın, bugünün genç yazarları, insan kalbinin kendi kendisiyle mücadele eden meseleleri bulunduğunu, zorluk ve ıstırap çekmeğe layık olmaları ve mevzu olarak ele alınmağa değer bulunmaları dolayısıyla ancak bu meseleler hakkında muvaffak eserler yazılabileceğini unutmuşlardır. Genç yazar bu meseleleri yeniden tanımalı, kendi kendinden korkmanın dünyanın en sefil bir hali olduğu hakikatına tek başına çalışarak ermelidir.” (s.6)

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Sinema ve Tiyatro Üzerine Konuşuyor”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.8, (konferans)

Yazının girişinde, Stanley Kramer’in *Champion- Şampion, Cyrano De Bergerac* ve *Death of Salesman- Satıcının Ölümü* adlı filmlerin yönetmeni olduğu ve bu filmleri sanat kaygısıyla hazırlandığı belirtilmektedir.

Kramer, konuşmasında filmleri çevirirken özellikle tiyatrodan yararlandığını dile getirmektedir. Kramer, Hollywood’ta iki türlü yönetmenin olduğunu, bunlardan birincisinin filmi bir endüstri olarak görenler (çoğunlukta) olduğunu; ikincilerinin filmi sanat olarak görenler (azınlıkta) olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, sinemayı bir sanat olarak gördüğünü dile getirmektedir. Yazar, yazının devamından rejiliğini yaptığı filmler hakkında yukarıda belirtilenler ışığında görüş belirtmektedir.

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor II: Sanat Filmleri Uğrunda”, (Çev. Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.8-11, (konferans)

⁷⁷ Berk, İlhan, “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.7

Stanley Kramer, sanat filmlerinin nitelikleri üzerinde durmaktadır. Kramer, *The Member of the Wedding* adlı filmiyle niçin başarısız olduğunu anlatmaktadır. Kramer, sinemadaki anılarını da dile getirmiştir.

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor IV: Rejisör-Prodüktör”, (Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.8, (konferans)

Stanley Kramer, rejisörlük ve prodüktörlük yaşamını anlatarak ile rejisörlük ve prodüktörlük yaşamıyla ilgili düşüncelerini ortaya koymaktadır.

Kramer, Stanley, “Stanley Kramer Konuşuyor V: Tiyatro ve Genç Oyuncular Peşinde”, (Ali M. Tok), *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.8, (konferans)

Yazar, sinemadan tiyatroya geçmeyi hedeflediğini anlatarak sinema ile tiyatroyu çeşitli yönleriyle karşılaştırmaktadır.

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.6-12, (konferans)

Yazıda, tiyatrodaki insan unsuru ve insan unsurunun genel nitelikleri ele alınmaktadır.

Taşer, Suat, “Tiyatro ve Eğitim”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.6-12, (konferans)

Yazıda, tiyatrunun eğitimdeki rolü ve önemi üzerinde durulmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası’nda kimi zaman konferans metinlerine de yer verilmiştir. yayımlanan konferanslar, edebiyat, sinema ve tiyatroyla ilgilidir. William Faulkner, yazardan beklenenleri işlemiş; Stanley Kramer sinema sanatıyla ilgili görüşlerini dile getirmiş; Suat Taşer ise tiyatrunun eğitim yönü üzerinde bilgiler vermiştir. *Pazar*

Postası'nda ilk konferans metni 4 Mart 1951 tarihli sayıda "Bugünün Yazarından Beklenenler"⁷⁸ başlığını taşımaktadır.

C. 3. 17. Mektup

Tanpınar, Ahmet Hamdi, "Pazar Postasına", *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.2, (mktp)

Mektuba "Kardeş" seslenmesiyle başlanmaktadır. Mektup, *Pazar Postası*'nın imtiyaz sahibi Cemil Sait Barlas'a yazılmıştır. Tanpınar, mektubunda gazetenin yayımlanmasından duyduğu sevinci dile getirerek bir kutlama yazısı kaleme almıştır.

Tanpınar, Ahmet Hamdi, "Pazar Postasına", *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.2, (mktp.)

Mektup *Pazar Postası*'na yazılmıştır. Siyasi değerlendirmelere yer veren yazar, gazetenin gerekliliği üzerinde durmaktadır. Yazar, politikanın kendisine göre olmadığını vurgulamaktadır.

Moltke, V., "Türkiye'den Mektuplar", (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.4, (mktp.)

Yazı, Mahmut II döneminde Osmanlı ordusunda göreve başlayan Moltke'nin Osmanlı ülkesinin devleti, ordusu ve yaşayışı hakkında kaleme aldığı bir mektubundan ibarettir.

Moltke, V., "Türkiye'den Mektuplar II", *Pazar Postası*, S. 8, 25 Mart 1951, s.8, (mktp.)

Moltke'nin Osmanlı Devleti'nde bulunduğu sıralarda, gördüklerini anlatmasına yer verilmektedir. Yazar, Anadolu ve Rumeli'deki seyahatlerini anlatarak Osmanlı ordusu ve sanayisi hakkında çeşitli bilgilere yer vermektedir.

⁷⁸ W. Faulkner, "Bugünün Yazarından Beklenenler", (Çev.İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.6

Mardin, Yusuf, “Gündönümü Şiirleri”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.3, (mktp.)

Mektup olarak kaleme alınan yazı, şair Mehmet Çakırtaş’a yazılmıştır. Mehmet Çakırtaş’ın yazdığı *Gündönümü* adlı eserindeki şiirleri eleştiren yazar, şiir görüşüne de yer vermektedir. “Şiir şiir oldukça şekline bakılmaksızın insanı büyüler. (...) Şiirimiz ister aruz, ister hece ve ister serbest vezin kıyafetine bürünsün, ancak muhtevastaki yenilikler nisbetinde ilerleyecektir.” (s.3) şeklindeki görüşleri dile getiren yazar, Mehmet Çakırtaş’ın şiirlerinden çeşitli örneklerle çeşitli eleştirilere yer verilmektedir.

Gogh, Vincent van, “Van Gogh’un bir mektubu”, (Çev. Can Yücel), *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.12-9, (mktp.)

Van Gogh, bu mektubu kardeşi Theo’ya göndermiştir. Genel olarak yazar, yaşama ve sanata bakış açısını anlatmaktadır.

“Zaman zaman içinde bir boşluk duyduğundan bahsediyorsun, ben de duyuyorum aynı şeyi.” (s.9)

“Garip değil mi, amcam da, babam da ilerde bir hayatın varlığına inanıyordu.” (s.9)

“Kısacası, bir şey bildiğim yok. İçinde yaşadığımız gerçek hayatı bir kısa tren yolculuğuna benzeten de bu his değil mi zaten! Hiçbir şeyi iyice seçmeden hızla yol alırsın, lokomotif desen hiç mi hiç görmezsin.” (s.9)

Akyelli, Gökhan, “Yazarıma Mektup”, *Pazar Postası*, S. 29, 19 Ağustos 1951, s.2-12, (mktp.)

Yazar, Nurullah Ataç’a olan hayranlığını dile getirmektedir.

Gaugin, Paul, “Gaugin’denStrindberg’e Mektup”, (Çev. Bülend Ecevit), *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.7, (mktp.)

Ressam Paul Gaugin’in August Strindberg adlı ressam arkadaşına gönderdiği mektuba yer verilmektedir. Mektubun içeriğini, Gaugin’in *Tahitili Kadınlar* adlı

resminin yorumu ve savunusu oluşturmaktadır. Mektup, Gauguin'in sergisinin ön sözüne konulmuştur.

Çelenk, Sami, “Sayın Ataç’a Mektup”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.7, (mktp.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın yeniden *Pazar Postası*'nda yazmaya başlamasını sağlamak amacıyla kaleme alınmıştır. Nurullah Ataç'ı ikna etmek için görüşlerini anlatan yazar, dizgi yanlışlıklarını ele almaktadır.

Özdemir, Emin, “Bir köy öğretmenine mektup’lar”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.8, (mktp.)

Yazı, Köy Öğretmeni Se'ye hitaben yazılmıştır. Se'ye çektiği sıkıntıları anladığını anlatan yazar, öğretmenin köylü insanlara medeniyet götürmekle yükümlü olduğunu dile getirmektedir.

Öymen, Altan, “Bir Mektup”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.6, (mktp.)

Yazar, Hanımefendi hitabıyla başladığı yazısında, konsere gelip de kürkünü, şapkasını ve benzer eşyalarını gösteren insanları eleştirmektedir. Bu tür insanların konser, tiyatro ve sergi gibi etkinliklere yalnızca gösteriş yapmak için geldiklerini ve sanatseverleri rahatsız ettiklerini belirten yazar, bu biçimde davranan bir kadın yüzünden Franz Liszt'in *Les Preludes*'ini dinleyemediğini dile getirmektedir.

Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.4-9, (mktp)

Mektup Se'ye hitaben yazılmıştır. Yazar, Se'den daha metanetli olmasını isteyerek aralarındaki anılara yer vermektedir.

Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar III”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.8-9, (mktp)

Köy öğretmeninin çektiği sıkıntılar ve köydeki sorunlar ele alınmaktadır. Mektup Se'ye hitaben yazılmıştır. Yazar, Se'ye çalışmasını ve sabretmesini tavsiye etmektedir.

Tökin, Füzün Hüsrev, “Genç bir şaire mektup”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.6, (mkt.)

Yazar, bir okuyucunun kendisine sorduğu “Büyük bir şair olabilmek için ne yapmalıyım? ” (s.6) ve “Şiirlerimi nasıl bastırabilir ve nasıl okutturabilirim? ” (s.6) şeklindeki sorulara yanıt aramaktadır. Yazar, bu sorulardan hareketle sanat ve edebiyat dünyasının durumunu anlatmaya çalışmaktadır.

Kurtuluş, Baki, “Genç Bir Şaire Mektup”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6, (mkt.)

27 Ocak 1952 tarihli *Pazar Postası*'nın 51.sayısında bir okuyucu tarafından Füzün Hüsrev Tökin'e sorulan sorulara bu defa da Baki Kurtuluş yanıt vermektedir. Yazar, “Büyük bir şair olabilmek için ne yapmalıyım? ” (s.6) ve “Şiirlerimi nasıl bastırabilir ve nasıl okutturabilirim? ” (s.6) şeklindeki sorulara yanıt aramaktadır. Yazar, bu soruları soran okuyucu ve genç şaire eskilere aldırış etmemesini öğütlemektedir.

Taşer, Suat, “Salim Şengil'e Mektup”, *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.7, (mkt.)

Yazı, Salim Şengil'in çıkardığı *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinin 60. sayısının yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Genellikle dergiye ve Şengil'e övgünün hakim olduğu yazıda, Türkiye'de sanatın yeterince ilgi görmediği ve sanatla uğraşan insanların amatör bir ruhla çalıştıkları ifade edilmektedir.

Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar IV”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.4, (mkt.)

Mektup, Se'ye hitaben yazılmıştır. Her köy öğretmeninin birtakım sıkıntılar çektiğini anlatan yazar, köyde öğretmenlik yapmanın kutsallığına dikkat çekerek çalışmanın gerektiğini vurgulamaktadır.

Özdemir, Emin, “Bir Köy öğretmenine mektuplar ”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.11-12, (mktp.)

Se’ye hitaben yazılmış olan bu mektupta, köyün kalkınmasında ve köylünün eğitilmesinde köy öğretmenlerine düşen görevler ve köy öğretmenlerinin çalışmaları anlatılmaktadır.

Özdemir, Emin, “Bir Köy Öğretmenine Mektuplar”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.5, (mktp.)

Mektup, Se’ye hitaben yazılmıştır. Köy öğretmenliği yapan mektup yazarı, baharın gelişini, çalıştığı köye dair hatıralarını ve izlenimlerini anlatarak köylerdeki toplumsal ve kültürel kalkınmanın önemine değinmektedir.

Çelenk, Sami, “Ataç Ustamıza”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.7-11, (mktp.)

Yazar, “Ataç Usta” (s.7) ifadesinden Ataç’ın hoşlanmadığını; ancak dil konusunda usta olduğunu ve dil konusundaki ustalığını herkesin kabul ettiğini belirtmektedir. Ayrıca, yazının devamında büyük tartışmalar olmadan iyi fikirlerin ortaya çıkmayacağı görüşü savunulmaktadır. Yazının yazılmasında Ataç’ın, Vedat Günyol’un “Bölmeli Kafalar” adlı yazısına yaptığı eleştiriler etkilidir.

Bumin Gaffar, “Mektup: Neye Niyet, Neye Kismet”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.8-11, (mktp.)

Yazıda, film çevirmek amacıyla Anadolu’ya gittiğini belirten yazar, buradaki misafirperverlikten övgüyle söz etmektedir. *Pazar Postası*’nın sanat ve edebiyat alanlarındaki çalışmaların da övgüyle söz eden yazar, Güner Sümer’in *Pazar Postası*’nın 8 Temmuz 1958 tarihli 28. sayısında yayımlanan “Bizim Kuşak Tiyatroya” başlıklı yazısında kendisinin genç kuşak arasında değerlendirilmesini memnuniyetle karşıladığını belirtmektedir.

Bumin Gaffar, “Mektup: Ak Altın Yüreğinde Kişinin”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.8-11, (mktp.)

Yazar, yazının ilk bölümünde *Ak Altın* filminin çekimlerinden söz etmektedir. Yazının ikinci bölümünde ise *Akis*'in 112. sayısında yayımlanan “Yeni Mevsime Doğru” adlı yazının yerli sinemayı yansıtmadığını ve bilgiçlik koktuğunu savunmaktadır. Yazının son bölümünde ise, *Kamelyalı Kadın* adlı film çeşitli yönlerden eleştirilmektedir.

İsimsiz, “Okurların da Bir Diyeceği Var”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.10-11, (mktp.)

Necati Sönmez, A. Rıza Ülgen ve Birsen Özler'in *Pazar Postası*'na güncel konularla ilgili gönderdikleri mektuplarına yer verilmektedir.

Karamanbey, Çetin, “Bir Cevap”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.9, (mktp.)

Yazı, Bumin Gaffar'ın 5 Ağustos 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 32. sayısında “Ak Altın Yüreğinde Kişinin” başlıklı yazısında “<<Katiller Kralı>> adlı film için diyeceğim yok. Gerçekten, ismi filmin ne mal olabileceğini sezdiriyor.” (s.11) demesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Bumin Gaffar'ın Fikret Hakan olduğunu belirttikten sonra, henüz piyasaya sürülmemiş bir film hakkında bu şekilde konuşmanın yasalara aykırı olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Fikret Hakan'ın söz konusu filmde rol alamadığı için böyle bir karalamaya giriştiğini savunarak, isteklerini farklı şekillerde iletmesi gerektiğini savunmaktadır.

Çavdar, Tevfik “Salvatore Esposito, ev yok. Ne yapalım”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.5, (mktp.)

Yazı, Salvatore Esposito'ya yazılmış açık bir mektuptur. Yazar, evsiz olduğunu, yeni çıkan imar kanunuyla gecekonduların yıkıldığını, dünyada her yerde böyle sorunların olduğunu, BM'nin evsizlerle ilgili araştırmalar yaptığı ve ev için mücadele etmek gerektiğini dile getirmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Küçük cari hesaplar”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.6-10, (mktp.)

Yazı, Demir Özlü'nün *Pazar Postası*'nın 10 Mart 1957 tarihli 11. sayısında yayımlanan "Daha Mutlu Yaşanabilir" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazı, Demir Özlü'ye açık mektup olarak yazılmıştır. Demir Özlü'nün kendisinin ilk bakışta doğru şeyler söylediğini dile getirdiğini belirten yazar, yazılarının çelişmelerle dolu olduğunu savunduğunu ifade etmektedir. Erdost, sanatta fayda konusunda Turgut Uyar'ın görüşlerini değerlendirirken yanılmadığını vurgulamaktadır. "Bak. Turgut'un yanıtı, senin yazın ile yan yana yayımlanmıştı; orada Turgut: <<Ben sanatlarının faydasına inanmıyorum zaten. Şiirin, kişiyi, eğitmesine bile fayda demek gelmiyor içimden.>> diyor." (s.6)

"Şiir günlük sorunlarla uğraşamaz. Günlük sorunlar şiirin dışındadır. Onun için de şiire yüklenen bir çok konular, kendiliğinden şiirin dışına çıkmıştır. Görülüyor ki, alışageldiğimiz konular, giderek şiirin dışına çıkıyor. İşte bu, toplumun şiiri değiştirmesidir. Yani sözü edilen konulardan ozan kaçmamış; o konulardan ozan kaçmamış, o konular toplum değişmeleriyle öyel bir nitelik kazanmış ki, şiir anlayışının dışına çıkmıştır." (s.6)

Özlü, Demir, "Aralık Kapı", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.6-7, (mktp.)

Yazı, Muzaffer Erdost'a yazılmış açık bir mektuptur. Yazar, İkinci Yeni tartışmaları çerçevesinde yazılan yazıları Erdost'un düşünce karışıklığından çok bir yarış olarak gördüğünü, bunun için yenilmeden söz ettiğini ifade etmek için kaleme almıştır. Yazının devamında, hürriyet konusu üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, "Bize göre de...", *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.8, (mktp)

Yazıda, C. Ünlütürk, Ahmet Ataer, İ. Ateşoğlu ve Fahri Karadağ adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri ve sinemayla ilgili mektuplarına yer verilmektedir. C. Ünlütürk, Berlin Film Festivali ödüllerinin iyi olmayan filmlere verildiği üzerinde eleştirmenler arasında görüş birliği olduğunu; Ahmet Ataer, Şakir Sırmalı'nın gazetelerde eleştirmenlere cevap yetiştirmesinin doğru olmadığını; İ. Ateşoğlu, *Pazar Postası*'nda yazan eleştirmenlerin Ziya Metin'in *Namus Düşmanı*

adlı filminin gerçekte iyi olmadığını; Fahri Karadağ ise, yerli filmciliğin basının desteğine ihtiyacı olduğunu belirtmektedir.

İsimsiz, “Bize Göre de...”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.9, (mktp.)

Yazıda, Ö. Ş. Kutlu, Erhan Danışmaz ve A. Yaşat adlı *Pazar Postası* okurlarının gönderdikleri sinema hakkında gazeteye gönderdikleri görüşlerine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Bize göre de”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.9, (mktp.)

Yazı, Cemal Özkıvançer adlı okurun *Pazar Postası*’na gönderdiği mektuptan ibarettir. Yazıda, Ankara sinemalarında daha önce iyi filmlerin gösterimine pek yer verilmediği, yeni sezonunda bu sorunların çözülmesi gerektiği ve *Pazar Postası* gazetesinin bu sorun hakkında da yazması gerektiği ifade edilmektedir.

Halis Acarı, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.7-11, (mktp.)

Mektup, Tahsin Yücel’e hitaben yazılmıştır. Yazar, Tahsin Yücel’in 15 Ağustos 1957 tarihli *Varlık* dergisinde yayımlanan “Bir Çeviri Üzerine” başlıklı yazısını söz konusu etmektedir. Tahsin Yücel, söz konusu yazısında, Halis Acarı’nın Türkçeye J. Remais’ten çevirdiği *Mort de Quelle- Birisinin Ölümü* adlı romanındaki çeviri yanlışlıkları üzerinde durmaktadır. Yazar, Tahsin Yücel’in söz ettiği çeviri parçalarının yanlış olmadığını, Yücel’in yanlış olduğunu kimi eserlerden yaptığı alıntılarla savunmaktadır. Tahsin Yücel’in kendisini Ataç’ı okumamakla suçladığını belirten yazar, aslında kendisinin Ataç’ı okumadığını ve anlamadığını dile getirmektedir.

Halis Acarı, “Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine II”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.7, (mktp.)

Yazı, 22 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 37. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından ibarettir. Yazıda, Tahsin Yücel’in 15 Ağustos 1957 tarihli *Varlık* dergisinde yayımlanan “Bir Çeviri Üzerine” başlıklı yazısında, Acarı’nın çeviri yanlışlıkları şeklinde söz ettiği görüşlerine yanıt verilmektedir.

Yazar, Yücel'in ileri sürdüğü çeviri yanlışlıklarının doğru olmadığını, kimi kaynaklardan alıntılar yaparak savunmaktadır. Yazar, Yücel'in iddialarıyla oyunlara baş vurduğunu, küçük sorunları çokça büyüttüğünü, çeviriden yalnızca bir parçayı alarak kendisini değerlendirdiğini dile getirmektedir.

Duru, Orhan, “Mektup”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6-12, (mktp.)

Yazı, Cemal Süreya'ya yazılmış açık bir mektuptan ibarettir. Yazıda, Cemal Süreya'nın şiirde biçim üzerine yazdığı yazılar ele alınmaktadır. Yazar, edebî eserlerin biçim-öz ayırımına tabi tutulmadan değerlendirilmesi gerektiğini, öz-biçim tartışmalarının içinde şiirin asıl varlığının unutulduğunu, Cemal Süreya'nın biçim uğruna özü önemsizleştirdiğini, şiir özünün en iyi biçim içerisinde verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazar, Cemal Süreya'nın “ufak özler” (s.12) sözüyle neyi kastettiğini anlayamadığını belirterek, “Sonra ufak özler diye bir şey çıkarıyorsun. Bunu pek anıyamadım. Açıklanmağa muhtaç. Yoksa kelimelerin yüklendikleri kavramlar yüzünden tesadüfen gözüken anlamlardan mı söz açmak istiyorsun? Bu ise, buna öz ya da ufak öz demek doğru değil. Çünkü şiirin bütününden ileri gelmiyor bir. Tek tek kelimelere bağlı kalıyor iki.” (s.12) der.

İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.9, (mktp.)

Yazıda, Mertek ve Mehmet Orçun adlı *Pazar Postası* okuyucularının gazeteğe gönderdikleri ve sinema hakkındaki görüşlerini içeren mektuplarına yer verilmektedir. Mertek, Şakir Sırmalı'nın Yılmaz Gruda'ya bir tartışmada dil bilgisi öğretmeye kalkıştığını, Mehmet Orçun da sinema kanununun yerli filmciliğe bir katkı sağlamayacağını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Bize göre de...”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.9, (mktp.)

Yazıda, Ş. Talay, Ö. Kırimer ve N. Kara'nın *Pazar Postası*'na gönderdikleri ve sinema ile ilgili kısa mesajlarına yer verilmektedir. Ş. Talay, *Pazar Postası*'nda Büyük Sinema'nın aynı konulu filmlere yer verildiği görüşünü içeren bir okur mesajının yayımlandığını ifade ederek yeni sezonda Büyük Sinema'nın *Marty* ve *Biz Kadınlar* adlı filmlerle farklı konulu filmlere yer vereceğini bildirmektedir. Ö.

Kırimer, Şakir Sırmalı'nın *Yeditepe*'de Halit Refiğ'i eleştiren yazısının öç alma duygusuyla kaleme alındığını savunmaktadır. N. Kara ise Kemal Film'in *Bir Avuç Toprak İçin* adlı filmi "Aşkî içtimaî köy dramı" (s.9) şeklinde tanıttığını dile getirmektedir.

İsimsiz, "Bize göre de...", s.9, (mktp.)

Yazıda, E. Tamer ve H. Tok adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri sinema hakkındaki mesajlarına yer verilmektedir. E. Tamer, *Gelinin Muradı* adlı filmin müziğini yapan Muzaffer Sarısözen'in filmi batırdığını, H. Tok ise Yenişehir'deki Büyük Sinema'da gösterimde olan *Dişi Canavar* adlı filmin iş filmi olduğunu bildirerek *Gelinin Muradı* gibi iyi filmleri bu sinemada oynatmak gerektiğini dile getirmektedir.

Çumralı, Celal, "Açık Mektup", *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.7-11, (mktp.)

Yazı, Berin Taşan'ın *Pazar Postası*'nın 29 Aralık 1957 tarihli 51. sayısında yayımlanan "Diyecek sözü olmamak başka deyimle karanlıkta vuruşanlar" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Taşan, bu yazısında İkinci Yeni'yi yermiştir. Bu yazıyı Celal Çumralı "geri"(s.7) diye tanımlamıştır. Çumralı, İkinci Yenici olmadığını söyler. Ancak niçin İkinci Yeniyi savunduğunu da belirtmektedir. Yazar, Tarsus'ta yayımlanan *Özgörü* dergisinde İkinci Yeni ile ilgili yazılar kaleme almıştır. Taşan'ın söz konusu yazısıyla kendisini ve çabasını eleştirdiğini düşünmektedir. Taşan'ın İkinci Yeni'yi bir çıkmaz olarak görmesine karşı çıkar.

"Çıkmaz sokağa saptığı halde belki yıkıp geçecek, dört başı mâmur yol bulunur mu her yerde, hele gerçek sanatçılar yollarını tellim öz çabalarıyla bulmamışlar mıdır? Orhan Veli'ye kim yol gösterdi, o zaman da aynı tepkiyle karşılaşmadılar mı?" (s.7)

"İçlerinden biri gerçek sanat alanına kavuşursa yeter bize. Sanatı sonu gelmeyen bir savaş bilmeliyiz." (s.7) diyen yazar, İkinci Yeni'nin aslında bir arayış olduğunu dile getirmek istemiştir. Burada dikkat çeken o dönemin pek çok yazısında İkinci Yeni ismiyle ilgili küçük ironilerden de bahsetmek gerekir. Bu yazısında

yazar, “bu bakımdan bin yıl sonra onbininci yeni ile de bağdaşır anlayışım.” (s.7) der.

“İkinci Yeni’lerden değilim dedim ya gene de yeni arama ve çabaların dilde, biçimde, özde olacağını bende inanıyorum” cümleleri İkinci Yeni’nin bir arayış şiiri olduğu kanaatini dile getirmektedir. Fakat yazar, İkinci Yeni’yi savunmaktadır: “...bu yeni arayış ve uğraşların dağınıklığını, bağısızlığını, başıboşluğunu göstermez.” (s.7)

“”Kendi aralarında bile birlik olmaması bizi kötümser yapmamalı.” (s.7)

Kişiliklerimizi bulmamız için bu ayrılıklara sevinmeliyiz üstelik. Belli bir tasarı ve tüzükleri olmaması çabalarını küçük düşürmek için bir ölçü sayılmaz bence.”(s.7)

“Çoğu zaman “yapıt” Önde gelmiş, sonra “okul” kurulmuştur, diye bir söz vardır. Diğer yönden işi İkinci Yeni diye ele almak bence doğru değil.”

İkinci Yeni şiirinin tekdüzeliği kırdığını belirten yazar, bu şiirin kapalı olmasını da açıklar: “En aydın yapıtlar karanlık görünür gözümüze. Anlaşılmaz olmayı özümüzdeki eksiklikte aramalıyız ilkin.” (s.7) Yazar, bu şiirin anlaşılmamasından şikâyet edenleri kültürsüzlükle suçlamaktadır. Halkın yaşantısını yaşatan şiirlerin gerçek halk şiiri olduğunu belirtmektedir.

İsimsiz, “Fikir Ahlâkı Konusunda Mektup”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.7, (mktp.)

Mektubu kimin yazdığı ve mektubun kime yazıldığı bildirilmemiştir. Ancak olaya sebep olan, *Pazar Postası*’nda karşı tarafın yayınlatacağı yazıdır. Burada mektubu yazan, kendisine hitap ettiği kişiye yönelik fikir ahlâkı ile ilgili ağır ithamlarda bulunmaktadır.

İsimsiz, “Aç Bezirgânbaşı, Aç, Aç, Aç...”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.7, (mktp.)

Yazı, A. Turgut’a hitaben yazılmış açık bir mektuptan oluşmaktadır. *Varlık* dergisinin A. Turgut için düştüğü yazının konusudur. Fakat bu notun ne olduğu belirtilmemektedir. *Varlık* dergisinin genç yazarlara, şairlere, eleştirmecilere yer vermediğini; fakat *Pazar Postası*’nın gençlere yer verdiği belirtilmektedir. Ayrıca, İkinci Yeni şairlerinin birçoğunu bünyesinde barındıran *Pazar Postası*’nın şairleri ve

yazarları savunulmaktadır: "... Pazar Postası'nda gelişen yeni şiirden, eleştirmeden habersizmiş ya da bu şiir, bu eleştirme pek önemsizmiş gibi yaşamıştır. Hatta pusuya yatmış avcılar gibi, kendi lehine büyük kazançlar sağlayacağını sandığı zaman hemen o senin dediğin gibi pek amiyane laflarla hücumla geçmişir." (s.7)

"Varlık, o daima övündüğü okur sayısıyla şiir piyasasını avucunun içinde tuta-cağını sandı. Daima da, daha çok bu sayfalarda söylenenlerden, yazılanlardan hiç haberi yokmuş gibi kendi şiirini yaşatacağını sandı. Bir sızma olunca <<budala>>, <<sersem>>, <<çocuk>> manasına gelen laflarla işi örtbas etti. Oysa bir kere bu sayfalarda yazanlarabir kere bak: Cemal Süreya, Turgut Uyar, İlhan Berk, Hüseyin Cöntürk, Sezai Karakoç, Ferit Edgü, Orhan Duru, Demir Özlü, Tevfik Akdağ, Ece Ayhan, Yılmaz Gruda, Ahmet Oktay... Bu arkadaşlar genç kuşağın en güçlü yazarları. Bunların ne idüğü belirsiz olduğunu söylemek kolay. Varlık bunların tek yazılarını ele alıp da şiir üzerine konuşabilmiş midir? Kendi şiir anlayışını bu yazılara karşı savunabilmiş midir? Ona sorarsanız, böyle bir tartışmaya girecek yazı bulamadığını söyleyecektir." (s.7)

"Bunu söylemek kolay olduğu gibi, şiirimizin yeni meseleleri üzerinde konuşacak kadar şiirden anlamadığını belli etmek de ayrıca işine geliyor. Hergün biraz daha eskiyen, her sayıda bir kere daha çiğnenen aynı fikirler 80000 kuru afyunlayıp duruyor. " (s.7)

"Zamanında iyi şiir yazmış, adı büyük şaire çıkmışların arkasından kim gelmiştir... Varlık'da 25 ile 30 yaş arasında, dişe dokunur hangi şairi, hangi şiir eleştirmenini bulabilirsin? Bir tane bile bulamayacaksın? " (s.7)

"... önemli olan meselelerdir. Biz gençler bunu elimizden geldiği kadar yapıyor, kendi içimizde tartışıyoruz. Valık'ın da gücü yetiyor, kendi bileğine güveniyorsa oturur bu yazılara cevap verir. " (s.7)

İsimsiz, "Pazar Postasından Mektup", *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.12, (mktp.)

Yazıda, *Pazar Postası*'nın bu sayısından itibaren okuyucuların göndereceği mektupları yayımlayacağı bildirilmektedir. Sezgin Kurtiz, Adnan Akkor, Erdoğan Sezer, Ali Yüce, Nihat Coşkun, Muhteşem Sünter, Halime Benli ve Oktay Tuncer adlı okuyucuların kimi konularda görüşlerini içeren mektuplarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.10-11, (mktp.)

Pazar Postası’da 9 Mart 1958 tarihli 10. sayıdan itibaren yayımlanmaya başlanan “PP’den Mektup” başlıklı bu köşede okuyucuların gazete, şiir, öykü gibi konularda gazeteye gönderdikleri mektuplara ve bunların yanıtlarına yer verileceği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.10, (mktp.)

Yazıda, “Gazete Üzerine” ve “Şiir Üzerine” adlı iki bölüme yer verilmektedir. Gazete ile ilgili olan bölümde Anadolu’daki okurlara seslenilerek muhabir arandığı bildirilmektedir. “Şiir Üzerine” adlı bölümde ise, Şahin Yavuz Karacırıköğlu, İsmail Sadık ve Kutlu Türkay adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirlerin değerlendirmesine yer verilmektedir. Yazının devamında Anıl Boduroğlu’nun adının Ünal Boduroğlu ile karıştırıldığı gerekçesiyle, soyadını Meriçelli olarak değiştirdiği bildirilmektedir.

Ege, Süleyman, “Orda Bir Köy Var Uzakta”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.5, (mktp.)

Yazı, İngiltere Kraliçesine yazılan açık bir mektuptan oluşmaktadır. Yazar, Kraliçeden doğu toplumlarında yaşayan kadının haklarını savunmasını istemektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.11, (mktp.)

Yazıda, *Pazar Postası* gazetesinin yapmak istedikleri üzerinde durulmaktadır. Salih Sıtkı Gör’e yanıt olarak ifade edilen görüşler *Pazar Postası*’nın yayın politikasını kısaca açıklamaktadır: “Pazar Postası’nın özelliği, sanat eserine, fikir eserine avantajlı değerler vermek, değerleri isimlere göre değerlendirmektir... Biz yeni ve ileri olmamızın içinde, birtakım küçük hesaplar yürütmüyoruz. Pazar Postası’nda o kadar ki, sahibinin, yazı işleri müdürünün söz hakkı kadar, herhangi bir yazara da söz hakkı vardır.” (s.11)

“Şiir Üzerine” adlı bölümde T.Y.T. adlı bir okura şu yanıt verilmektedir: “Şiirimiz bir <<geçiş>> dönemindedir. Birçok değerleri eskimiş, yıkılmış, birçok yeni değerler, kalıplar kazanmıştır. Ölçülerin, değerlerin gün günden değişmesi, yeni yeni nitelikler kazanması, sizlere şiir konusunda yardımcı olmaya çalıştığımız bu yerde, bizi her zaman yanılgıya götürebilir. (...) Belki de değersiz bulduğumuz adlar arasından yarının en iyi ozanları çıkacak.” (s.11)

“... yenileşen şiirimizdeki bazı aşırılıklara kapılmamalarını, şiirimizdeki yenileşmeyi, salt birtakım <<mekanik deformasyonlardan>> ibaret saymamalarını öğütleyeceğiz. Şiirin, hemen her çağda vaz geçilmez birtakım <<insan değerlerine>> bağlı olduğunu söyleyeceğiz.” (s.11)

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.11, (mktp.)

Yazıda, “Gazete Üzerine” adlı bölümde, gazetenin fiyatı ve J. P. Sartre’ın yayımlanacak yazısı hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir. “Şiir Üzerine” adlı bölümde ise Z. İpekdağ, U. Algül, A. E. B. adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri yazı ve şiirlerinin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.11, (mktp.)

“Gazete Üzerine” adlı bölümde; Adnan Işık, Ali Rıza Özdemir, M. Demirtaş, Kaya Öden, A. Erdem Beyazıt adlı okurların sorularına yanıt verilmektedir. “Şiir Üzerine” adlı bölümde ise Ömer Nida, O. Ortun, B. H. ve H. F. Erginsoy adlı okurların gazeteye gönderdikleri şiirler değerlendirilmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Okurken: Cemal Süreya’da Bir Mısra”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.9, (mktp.)

Yazar, mektubunda, Cemal Süreya ile ilgili olarak yazdığı önceki mektubunun yanlış anlaşıldığını belirtmektedir. Yazar, Cemal Süreya’nın “aşırma mısralarla şiir yazıyor gibi” (s.9) gibi bir intiba edindiğini ifade ederek “Umarım bu sezişimde yanılmış olayım.” (s.9) der. Yazar, Cemal Süreya’nın şiirleri ile Ahmet

Muhip Dıranas'ın şiirleri arasında dize benzerliğinin bir aşırma olmadığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.11, (mktp.)

“Gazete Üzerine” adlı bölümde; *Pazar Postası* gazetesı muhabirlerinden devrimle ilgili haberlerde titiz davranmaları istenmektedir. “Şiir Üzerine” adlı bölümde ise H. Zeyrek adlı okurun *Pazar Postası*’na gönderdiği şiirler değerlendirilmektedir. Zeyrek’in şiirlerinde gereksiz ifadelere yer verdiği ve geçmişten kalan bir şiir anlayışıyla şiirler yazdığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Einstein ile Freud’ün Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.5, (mktp.)

Yazı, Einstein Freud’a gönderdiği ve barışı işleyen mektubuna yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.12, (mktp.)

“Gazete Üzerine” adlı bölümde, *Pazar Postası*’nın bu sayısında yer darlığı nedeniyle yayımlanamayan yazıların adları verilmektedir.

“Şiir Üzerine” adlı bölümde ise *Pazar Postası*’na şiir gönderen B. Dirikolu, Cengiz Çelikten ve F. Cüreklibatır adlı şairlere şiirleri üzerine cevaplar verilmektedir. B. Dirikolu’ya, şiirinde yersiz benzetmelerin olduğu, Cengiz Çelikten’e şiirlerinin yayınlanacağı ancak biçimce yeterli olgunlukları olmadığını, F. Cüreklibatır’a ise şiirlerinin ucuz şaşırtmalar ve karşıtlıklar düzenine dayandığı biçiminde cevaplar verilmektedir.

İsimsiz, “Einstein ile Freud’ün Savaş Üzerine Mektupları”, (Çev. Muzaffer Tunalı), *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.4-5, (mktp.)

Yazı, Sigmund Freud’un Albert Einstein’a barış konusu üzerine yazdığı mektuba yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)

Pazar Postası gazetesine şiir ve öykü gönderen okurlara verilen yanıtlardan ve şiir ile öykü değerlendirilmesinden ibarettir.

T. Uçarol, C. Ertuğay, A. Nasuh, S. Öztürk ve İ. Gürkan’ın şiirleri ve Üstün Erendor ile Tunçel Kurtiz adlı okurların da öyküleri değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)

Pazar Postası’na gönderilen şiir ve öykülerin değerlendirilmesinden ibarettir. Yazıda, K. Üredi’nin *Pazar Postası*’na gönderdiği şiir ve mektubu; Bedrettin Danışman’ın *Pazar Postası*’na gönderdiği “Bir Irmak” adlı öyküsü değerlendirilerek eleştirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.14, (mktp.)

Pazar Postası’na gönderilen şiir ve öykülerin değerlendirilmesinden ibarettir. Yazıda, Y. Gümüşbaş, B. Evranosmanoğlu ve İ. Yıldız’ın *Pazar Postası*’na gönderdiği şiirleri; Remzi İnanç, Ferruh Toksöz ve Fahrettin Cüreklibatır’ın *Pazar Postası*’na gönderdiği öyküleri değerlendirilerek eleştirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, Özgür Asoğlu, C. Ç., Alpertunga, G. Aysun ve T. Tolunguç’un şiirleri ve Meral Celen’in öyküleri değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.12, (mktp.)

Yazıda, İ. Yıldız ve Y. Örtten adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, T. Zengingönül’ün Bursa’da *Yeni And* gazetesinde yayımlanan yazısının “PP’den mektup” köşesinde eleştirildiği bildirilerek söz konusu eleştiriye yanıt verilmektedir. Ayrıca, H. T. adlı okurun gazeteye gönderdiği şiirler de değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.13-14, (mktp.)

Yazı, T. Tolunguç’un “PP’den Mektup” başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, T. Tolunguç’un “PP’den Mektup” adlı köşeyi eleştirmesine yanıt verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, B. D., H. Şevket, C. Ruhi, Z. İpekdağ, H. Aker adlı okuyucuların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, Ferudun Bilge, A. Nasuh, D. R. T., S. Kazan, K. K., Varter, Ü. Sağıroğlu ve T. Tekin adlı okuyucuların *Pazar Postası*’na gönderdikleri mektup ve şiirleri değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, H. Avni, Ç. Gövez, İ. Ö., B. H. Hakeri, U. Ünal ve H. K. Eker adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirlerin kısa değerlendirmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, F. Korkut, Ö. Aşoğlu, Asena G., Y. Örtten, Ş. Can, Alpertunga ve H. Gürsevenler adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, M. İleri, T. U., D. Mutlu, M. Ç. Ersöz, Ö. Konuk, G. Demiray, B. H. ve İ. R. Yavaş adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”,), *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.14, (mktp.)

Z. Mehmetoğlu, H. Aker, E. Onar, İ. Özer'in *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin; Nurdan Orpen, Fuat Agapınar ve Kılıçkaplan Arıtürk'ün *Pazar Postası*'na gönderdikleri mektupların değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.14, (mktp.)

K. Türkay, U. Algül, B. Akbaş, Z. İpekdağ, F. Uygur adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, Ö. Aydınoglu ve A. Kozlu adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazının devamında ise, “Eski Bir Pazar Postası Yazarı” (s.14)'nın yazdığı bildirilen mektubun tam metnine yer verilmektedir. Mektupta, İş Bankası Yayınları'nın yayın politikası eleştirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.14, (mktp.)

A. Özaras, T. U., A. Öz, M. Akten, S. Üney ve O. G. H. adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, B. D., Ü. Kocataş, Ü. Sağıroğlu, M. E. Balcı, İ. Yıldız, U. Önal, İ. Yıldız ve C. Zengin adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler hakkında kimi değerlendirmelere yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, S. G., A. Arsan, Ü. Nuray ve S. Gönen adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, Y. Örtten, M. E. B., B. Karacaören, Y. Diken, T. Elâgöz ve Varter adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.14, (mktp.)

Yazıda, M. İleri, Z. İpekdağ, Ç. Gövez, Ü. Sağıroğlu ve H. Avni adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Güneş, Uygur, “Hem Aziz Nesin’e Hem Üretürk’e Mektup”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.12, (mktp.)

Yazı, Aziz Nesin ve Vedat Üretürk arasındaki tartışmalar nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıyı iki tarafa da açık bir mektup olarak yazan yazar, Üretürk ve Nesin’in haklı ve haksız yanlarının olduğunu; ancak batılı olma konusunun bu kadar büyütülmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Eski kuşakların sonraki kuşaklara büyük kültürel miraslar bıraktığını belirten yazar, Türklerin kültürleri bakımından

batılı toplumlardan geride olmadığını ifade etmektedir. Tiyatromuzun Tanzimat öncesi döneme dayandığını, batının da kimi yobazlıklarının olduğunu dile getiren yazar, tartışmanın gereksiz olduğunu belirtmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, F. Ağapınar, R. Türköz, E. Karakoç, M. Çaltı adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirler ve İ. H. Timur, H. F. Erginsoy ve İ. Yaşar adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri öyküler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, s.16, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, (mktp.)

Yazıda, Ş. Yavuz, H. H. Kılıç, E. Vural, Ö. Özgüven, Y. Teker, O. Önder adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirler ve E. Dinga, Ş. Tekgündüz adlı okurların ise *Pazar Postası*’na gönderdikleri öyküler değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, İ. Özer, Ö. E. Erus, M. Tekoğlu ve T. U. adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirler ve A. Arsan adlı okuyucunun gönderdiği öykü değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, R. Işık adlı okurun *Pazar Postası*’na gönderdiği öykünün değerlendirmesine yer verilmektedir.

Ağaoğlu, Adalet, “Amerika’dan Mektup”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.15, (mktp.)

Mektup, *Pazar Postası*’na Columbus şehrinden yazılmıştır. Yazar, John Osborne’nun *Look Back in Anger* adlı piyesinin Amerika’nın her yerinde olumlu tepkiler aldığını, en iyi yabancı eser olarak N. Y. Tiyatro kritikleri ödülünü aldığını

ve Columbus'un Hartmann tiyatrosunda izlediğini belirtmektedir. Kenneth Haigh'i Jimmy Porter rolünde izlediğini bildiren yazar, Peter Ustinov'un *Rodmanoff and Juliette* adlı eserini de izlediğini sözlerine eklemektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, İ. İleri, O. Arayıcı, G. Bozacı, A. Öz adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler ve Ş. Y. Karacırkoğlu, M. E. Balcı adlı okurların yine *Pazar Postası*'na gönderdikleri öyküler değerlendirilmektedir.

Hakan, Memlûk, “Bir Devrimcinin Mektubu: Gençlik nereye gidiyor?”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.7, (mktp.)

Yazıda, gençlerin Atatürk ilke ve devrimlerinden bihaber bir biçimde yetiştikleri, popüler kültür ya da gericiliğin etkisiyle kişilik kazandıkları vurgulanmak istenmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, İ. Üren, M. Aydın, H. A. Uzal, M. N. İşken adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler ve K. S. adlı okurun yine *Pazar Postası*'na gönderdiği öykü değerlendirilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, E. Korkut, A. Kozlu adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri şiirler ve M. K. Kaya adlı okurun yine *Pazar Postası*'na gönderdiği öykü değerlendirilmektedir.

Yücel, Can, “Bir Devrimcinin Mektubu: Bir Destan Çağının Arifesinde”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.2, (mktp.)

Yazıda, tekel ürünlerine zam yapılması üzerine bir polis memurunun intiharı söz konusu edilmektedir. Yazar, hayat pahalılığı nedeniyle insanların çektiği sıkıntılar üzerinde durmaktadır.

Einstein, Albert, “Aydınlara Bir Bildiri”, (Çev. E. Güner), *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.6, (mktp.)

Yazıda, aydınlara, barışın korunması ve dünyanın mevcut karmaşık durumunun düzeltilmesi yönünde çalışmak için çağrıda bulunmaktadır.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, T. Kurtiz adlı okurun *Pazar Postası*’na gönderdiği iki öyküsünün değerlendirilmesine yer verilmektedir.

Lawrance, D. H., “D.H. Lawrence’in Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.12, (mktp.)

Yazıda, D. H. Lewrance’ın sevgilisiyle Münih’e gitmesi üzerine 2 Haziran 1912 tarihini taşıyan ve “Mrs. Hopkin”(s.12)e yazılan bir mektubuna yer verilmektedir. Lawrance, mektubunda Münih’te yaşadıklarını anlatmaktadır. Ayrıca yazıda, D. H. Lawrance’ın kısa bir yaşam öyküsüne de yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.16, (mktp.)

Yazıda, H. Sulha, H. Isıg, ve G. Bozkurt adlı okurların *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirlerin değerlendirilmesine yer verilmektedir.

İsimsiz, “PP’den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.16, (mktp.)

S. Kaya ve İ. İleri’nin *Pazar Postası*’na gönderdikleri şiirlerin; C. Cultan’ın *Pazar Postası*’na gönderdiği öykü değerlendirilmektedir.

Lawrance, D. H., “D.H. Lawrence’in Mektupları”, (Çev. Cevat Çapan), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.11, (mktp.)

Yazıda, Lawrence'in, Edward Garnett'a Almanya'dan ve A. D. Mcleod'a İtalya'dan yazdığı mektuplara yer verilmektedir. Lawrence, Garnett'a yazdığı mektupta İngiltere'ye dönmek istemediğine ve sevgilisi olan F.'nin Avrupa'dan ayrılmak istediğine yer vermektedir. Lawrence, A. D. Mcleod'a yazdığı mektupta ise F. ile olan yaşantılarını ve İtalya'da gördüklerini anlatmaktadır.

İsimsiz, “PP'den Mektup”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.16, (mktp.)

Yazıda, H. Faruk ve G. Demiray adlı okurların *Pazar Postası*'na gönderdikleri öykülerin değerlendirmesine yer verilmektedir.

Taşan, Berin, “Bir Sayın Baya Kapalı Mektup”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.13, (mktp.)

Yazı, “Sayın B.” diye başlamaktadır. Ancak yazının kime yazıldığı açık olarak belirtilmemiştir. “B.”nin o yıllarda “Bay” ifadesinin karşılığı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Yazar, “Sayın B.”nin, kendisini, *Pazar Postası*'nın 29 Aralık 1957 tarihli 51. sayısında yayımlanan “Diyecek Sözü Olmamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar” adlı yazısında geçenleri eleştirdiğini ve eleştirme ahlâkından uzaklaştığını belirtmektedir. Yazar, Türk şiirinin sahipsiz olmadığını ve kimsenin de yeni şiiri kendi öz malı sayarak sahiplenmesinin doğru olmayacağını ifade etmektedir. Ayrıca yazar, *Pazar Postası*'nın 29 Aralık 1957 tarihli 51. sayısında yayımlanan “Diyecek Sözü Olmamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar” adlı yazısında Cemal Süreya, Turgut Uyar ve Edip Cansever'e ilişkin görüşlere yer verdiğini, yazıda adı geçmeyen “Sayın B.”nin cevap hakkının olmadığını savunmaktadır.

Karaçam, Nazif, “orda bir köy var uzakta: Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.8, (mktp.)

Yazı, 16 Mart 1959 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Vatan'a Mektup” adlı yazıyı kaleme alan Ali Çalışkan'a açık mektup olarak kaleme alınmıştır. Köy Enstitülerinin Türkiye gerçekliklerine uygun olduğunu anlatmak isteyen yazar, bu enstitülerin eğitimdeki yeri ve önemini ele almaktadır.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Birinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.10-14, (mktp.)

Mektubun Temmuz 1943 tarihinde yazıldığı belirtilmektedir. Yazar, Fransız halkının giriştiği özgürlük mücadelesine yer vererek Fransız ve Alman halklarını karşılaştırmaktadır. Mektubu bir Alman dostuna yazdığını belirten yazar, bu dostunun kim olduğunu açıklamamaktadır. Yazar, kendisine beş yıl önce mektup yazan Alman dostunun, kendisinin Fransa’yı sevmediği yönündeki görüşlerine katılmadığını ifade etmektedir. Yazar, beş yıl önce gerçekte birçok Fransız gibi vatanını sevmediğini; ancak ülkesi için herkesin yine de canını vermeye hazır olduğunu, Fransızlarla Almanların hakim olma ve kötü arzulara girişme yönünden birbirine benzediğini dile getirmektedir. Fransızların Almanlar gibi zekanın oyunlarına kapılmadıklarını, düşünceyle daha özgür olduklarını anlatan yazar, Fransızların kahraman olduklarını; ancak kahramanlıklarına artık güvenmediklerini ifade etmektedir. Fransız halkının türlü acılar yaşadığını ve şimdi her zamankinden çok barışı istediğini ifade eden yazar, savaştan kendi kendilerine karşı kazandıkları zafer ile galip çıkacağını belirtmektedir. Yazar, gerçeğin kendiliğinden gelen kuvvetine inanmadığını, memleketini anlaşılan şekilde değil de kendi geliştirdiği düşüncelerle sevdiğini dile getirmektedir.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: İkinci Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.12-15, (mktp.)

Yazar, Fransız aydınlarının Fransa’yı sevdikleri konusu üzerinde durmaktadır. Fransızların Almanlara göre, ülkelerini farklı şekilde sevdiklerini dile getiren yazar, Fransız aydınının kendi gerçeği ile yaşamayı öğrendiğini, Alman aydınının ise ulusunun kudretine el uzatmaktan hoşlandığını ifade etmektedir. Almanların uluslarını sevme konusunda tek tipçi olduklarını, farklı düşüncelere inananları hoş görmediklerini anlatan yazar, Fransızların vatanına bağlı olmayanların hukukuna saygı gösterdiklerini dile getirmektedir. Savaş sırasında Almanlara esir olan on bir Fransız askeriyle Alman askerleri arasında geçen bir öyküye de yer veren yazar, çocuk yaştaki esir askerin kaçıışı ve yakalanışı ile Fransızların vatan sevgisine işaret etmektedir.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.13, (mktp.)

Yazıda, *Pazar Postası*’nın 7 Haziran 1959 tarihli 15. sayısında yayımlanan “Bir Alman Dosta Mektuplar” adlı mektupta anlatılan öykünün devamına yer verilmektedir. Öyküyle, Alman askerlerinin bir papazı da yanlarına alarak Fransız esirleri öldüklerini dile getiren yazar, Almanların Tanrı’yı da silah altına aldıklarını ve her türlü hırsın kölesi olduklarını vurgulamaktadır. Fransızların erdemli olduklarını ifade den yazar, barışı istemekle ve kendi kendilerine karşı bir savaşa girmelerinden ötürü Alman halkından üstün olduklarını ifade etmektedir.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Üçüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.11-16, (mktp.)

Yazar, 1939 yılından önce kullandığı ifadelerle şimdiki ifadelerinin çelişmediğini, Alman dostunun eleştirilerinin gerçeği yansıtmadığını belirtmektedir. Aynı dili konuşmayanların Almanlar olduğunu dile getiren yazar, Almanların Avrupa’yı esaret altında yönetmek istediğini ve Avrupa’ya bu gözle baktıklarını dile getirmektedir. Fransızların Avrupa’ya candan bağlı oldukları bir alan, hür düşüncenin geliştiği yer o olarak değerlendirdiklerini ve Hristiyan geleneğinin Avrupa’dan bir parça olduğunu vurgulamaktadır. Avrupa kültürünün ve sanatının birbirini beslediğini, *Faust* ve *Don Quijote*’un ortak bir misyonu temsil ettiğini anlatan yazar, Almanların *Faust*’u yadsıdığını ve sadece güce kölelik ettiklerini vurgulamaktadır. Avrupa’daki tüm aydınların –Almanlar dışında- bu inançta olduğunu belirten yazar, Almanların yenileceğini; ancak bunun Avrupa’nın tüm sorunlarının çözüleceği anlamına gelmeyeceğini ifade etmektedir.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar: Dördüncü Mektup”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.13, (mktp.)

Almanların bozguna uğrayacağını ve yeniden özgürlüğün geleceğini ifade eden yazar, Alman dostunu, insanın iyilik ve kötülüğü yarattığını, şeytani olanın şiddet ve hile olduğunu; böylelikle insanın kendi ruhunu öldüreceğini, bireyin görevinin ahlâk zaferi sağlaması olduğunu dile getirdiğini belirtmektedir. Yazar,

Alman dostunun savaş öncesinde dile getirdiği bu görüşlerine katıldığını ifade ederek Almanların savaşla birlikte Tanrılarla bir olarak adaletsizliği seçtiklerini; fakat Fransızların adaleti ve umudu tercih ettiklerini vurgulamaktadır.

Camus, Albert, “Bir Alman Dosta Mektuplar”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.13, (mktp.)

Fransızların her türlü güzelliği ve gülümseyişi yüreklerinde sakladıklarını ifade eden yazar, Almanlara benzemediklerini, benzedikleri takdirde ölüp gitmiş olacaklarını dile getirmektedir. Kahramanlığın önemli olmadığını, mutluluğun zor elde edilebildiğini, Almanların adaletsizliğin kulu olduğunu belirten yazar, Almanların yaptıkları işkence ve katliamlara karşı kin tutmayacaklarını ifade etmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesinde önemli bir yere sahip edebî türlerden biri de mektuptur. *Pazar Postası*’nda yayımlanan mektuplar, kimi zaman yapılan tartışmalara yanıt vermek, kimi zaman ünlü bir yazarın dostuna hayatını anlatması, kimi zaman bir çağrıda bulunmak, kimi zaman eleştiri yapmak gibi amaçlarla yayımlanmıştır. Ayrıca, Emin Özdemir’in arkadaşı Se’ye hitaben köy öğretmenliği hakkında yazdığı mektuplar sosyo-kültürel açıdan dikkat çekicidir. “PP’den Mektup” başlığını taşıyan yazılar ise okuyucuların *Pazar Postası*’na gönderdikleri mektup, şiir ve öyküler değerlendirilerek açık mektup tarzında yazılmıştır. Kimi okurların sinema ve çeşitli konularda kaleme aldıkları mektuplar da *Pazar Postası* gazetesindeki yerini bulmuştur.

Pazar Postası’nda yayımlanan ilk mektup, Ahmet Hamdi Tanpınar’ın gazetelerin demokratik hayattaki önemini anlattığı ve Cemil Sait Barlas’ı *Pazar Postası* gazetesinin ilk sayılarının çıkması üzerine yayımlanan “Pazar Postasına”⁷⁹ başlıklı yazısıdır. Albert Camus, ve Emin Özdemir’in mektuplarının yanı sıra imzasız olarak çıkan; ancak Turgut Uyar’ın hazırladığı “PP’den Mektup” adlı mektuplar bir dizi

⁷⁹ Ahmet Hamdi Tanpınar, “Pazar Postasına”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Şubat 1951, s.2

olarak yayımlanmıştır. Bu isimlerin dışında, *Pazar Postası* gazetesinde, Ahmet Hamdi Tanpınar, Bumin Gaffar, Altan Öymen, Yusuf Mardin, Tevfik Çavdar, H. Acarı, Muzaffer Erdost, Sami Çelenk, Baki Kurtuluş, Suat Taşer, Füzûzan Hüsrev Tökin, Altan Öymen, Can Yücel, Memlûk Hakan, Güneş Uygur, Mustafa Şerif Onaran, Süleyman Ege, Celal Çumralı, Orhan Duru, Gökhan Akyelli, Albert Einstein, Paul Gauguin, Vincent Van Gogh, D. H. Lawrence ve V. Moltke'nin mektuplarına rastlamak mümkündür.

C. 3. 18. Mizah

İsimsiz, “Eski Yunanistan’dan Fıkralar”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, (Çev.İsimsiz), s.5, (mzh.)

Yazıda, eski Yunanistan’a ait çeşitli nükte ve anekdotlara yer verilmektedir.

Altan, Çetin, “Ciddiyet: Nokta: Demokrasinin nimeti”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Yazıda, Demokrat Parti kabinesinde yer alan milletvekillerinin gerçek yaşamdan geldikleri farklı mesleklerle ilgili mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bu akşamki radyo programından”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ve Adnan Menderes ile ilgili mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil Sünnetli mi? İmamlığı da ortaya atılıyor”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Churchill hakkında mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Güler Yüzlü İdare Yaratımı”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Hasan Polatkan ve Samet Ağaoğlu hakkında mizaha yer verilmiştir.

İsimsiz, “Ciddiyet: İrtica yoktur:İleri’nin beyenatı”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizaha yer verilmiştir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kayıp”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ali Naci Karacan ile ilgili mizaha yer verilmiştir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Maria Montez’in ölümü”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Maria Montez’in ölümü ile ilgili mizaha yer verilmiştir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Stalin’in Demeci:Tek emelimiz sulh”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Stalin ve SSCB ile ilgili mizaha yer verilmiştir.

Altan, Çetin, “Ciddiyet:Nokta: Son Durum ”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Yazıda, Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü’nün Kurtuluş Savaşı’na zorla katıldıklarına ilişkin iddialara cevap verilmektedir.

Gider Bedri, “Köy Öğretmeni”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.10-11, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Millî Servetimiz Artıyor Yeni Para Baskı Makinaları Geline Daha da artacak”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti’nin mali ve iktisadî tutumu ile ilgili mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’ye Gaipden Gelen Ses”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet:Kayıp”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Muhip Dıranas ile ilgili mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kurtbek’in Tamimi”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Seyfi Kurtbek ile ilgili mizaha yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Resmî ilân İki Tarihî Kumandan aranıyor”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti’nin Kurtuluş Savaşı’na ilişkin açıklamaları mizahi bir dille eleştirilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tek Kurtuluş Yolu Faredir”, *Pazar Postası*, S. 36, 14 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Emin Yalman ve Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizaha yer verilmektedir.

Altan, Çetin, “Ciddiyet: Özür”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ali Naci Karacan ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanla Özyörük arasında telgraflar Plâka özyörükte kalıyor”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ve Halil Özyörük ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Beyaz Kitap”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Sarıçizmeli'nin "Beyaz Kitap"ı ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Bir Cevher", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

AA Genel Müdürü Ziya Gevher Etili ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Bradley Newyork basın konferansı yapmadı", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

General Bradley ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Kadirşinas Resmî makamların dikkat nazarına", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ciddiyet sayfasının resmi ilan almaya başladığı belirtilmektedir.

İsimsiz, "Ciddiyet: Muhip Yüce Divanda", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Muhip Dıranas ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Peron diktatör olamaz:Çünkü güler yüzlüdür Yalman bu kanaatte", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Emin Yalman'ın Arjantin Cumhurbaşkanı Peron'a ilişkin görüşleri ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Valinin Beyanatı:Ezilirsem diye korktum", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ord. Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, "Ciddiyet: Yeni bir hastalık", *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti'nin delegelerinin konuşmacılara yönelik alkış tutmaları ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Benderlioğlu da çam deviriyor”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ankara Belediye Başkanı Atıf Benderlioğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Cemiyet Hayatı:Teşekkür”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ratıp Tahir Budak ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi niçin kazıkliyorum”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Ali Naci Karacan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Forklar Sütunu:Kadifeli Gelin”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh)

Halil Özyörük ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Havada Fırtına Dinmedi:üçüncü safranin da atılması bekleniyor”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ve Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: İleri’nin iddiası teyit olunuyor”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Haberler”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Korkut Dedeoğlu ve Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Memurların günahı niçin affedilmiyor”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh)

Demokrat Parti ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Sadak’ın Hatası”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Fuat Köprülü ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tasfiye başladı”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ve Demokrat Parti icraatları ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tevfik İleri inkâr ediyor”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Çörçil’in Yalmana Mektubu:Kabinede Bakanlık teklif ediliyor”, s.12, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, (mzh.)

Ahmet Emin Yalman ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Piyangosu çekildi: Kazananları bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Kabine üyeleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. 954 listesi”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Hangi şarkıları söyler ve severler”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti’nin kimi kabine üyeleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede değişiklik”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Orhan Seyfi’nin vasiyeti bulundu! Metnini aynen neşrediyoruz”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh)

Orhan Seyfi Orhon ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tavsiye”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Pazar Postası’nın “Ciddiyet” adlı sayfası ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yaşasın Menderes”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Mümtaz Faik Fenik ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir Türk filmi”, *Pazar Postası*, S. 39, 4 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Türk sineması ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Ahmet Haşim’den:Merdiven”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Haşim’in “Merdiven” şiirine nazire yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Atlantik Bakanlığına kim gelecek”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Fuaüt Köprülü, Ethem Vassaf ve Ahmet Hamdi Başar ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Cevat Üstün’ün Demeci”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh)

Cevat Üstün ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Başkanı ile Başbakan arasındaki Tebrik Telgrafları”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. Teşkilâtı ayakta kalacak”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Niçin D.P. liyim?”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Selim Ragıp Emeç ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Pul Serisi”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Halil Özyörük ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bütçe”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Hasan Polatkan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Ziya Gevher Anadolu Etili Ajansı”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Ziya Gevher Etili ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bir maç tafsilatı”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Spor yazarları ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Celal Yardımcının Teklifi”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Celal Yardımcı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü: Habu diyor, Habu diyor”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet:Gazeteciler Sovyet dış bakana gülüyor:Vişinski bıyık bıraktı”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

SSCB Dışişleri Bakanı Vişinski ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Her iktidarın adamıyım”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Burhan Belge ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan, gazeteciler yeni kolaylık buldu: M.vekillerinin faaliyetlerini tetkik için bir pencere açıldı”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan’ın nutku: Bizim Demikrasimiz patlıcanlar gibi olgun domatesler gibi kızarmıştır”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bütçe hazırlanıyor”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Yeni bütçe; Hasan Polatkan, Muhlis Ete ve Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinenin yeni şekli”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet:Küçük Hikâye: Sol, sağ ve ileri”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet:Nihayet istifa etti”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Ziya Gevher Etili ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tekrar dönüyorum”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Emin Yalman ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tevfik İleri için:Nefes”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Tevfik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Bir Bayram:Samet kına yakıyor”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Enteresan Fıkralar”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.5, (mzh.)

Sanat, siyaset, edebiyat ve bilim dünyasına ilişkin fıkralara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: ‘Aşk’ Ceza kanunu Tadil ediliyor”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Erkek-kadın ilişkileri, aşk ve Demokrat Parti’nin bu konulara bakışı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Dertliyim”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Ali Naci Karacan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Gazetemizin büyük fedakârlığı: Sürprizimizi bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük Hikâye: İstifa ettim, diyorum, ve edeceğim”,
***Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)**

Ziya Gevher Etili ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Samet sülâlesini İskan etme Bakanlığı kuruluyor”,
***Pazar Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)**

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Zafer mahzenlerinde yeni bir yazı serisi ”, ***Pazar***
***Postası*, S. 43, 2 Aralık 1951, s.12, (mzh.)**

Zafer gazetesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P. pahalılık vaatlerini yerine getiriyor”, ***Pazar***
***Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)**

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kısa Hikâyeler:Değişenler”, ***Pazar Postası*, S. 44, 9**
Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Köprülü’nün yeni elbisesi ve paraya kıyması”, ***Pazar***
***Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)**

Fuat Köprülü ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet:Küçük Hikâye: İsimsiz Hikâye”, ***Pazar Postası*, S. 44,**
9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Maliye Bakanı ile Mülâkat”, ***Pazar Postası*, S. 44, 9**
Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Hasan Polatkan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Sempatik ve antipatik ”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Sıtkı Yırcalı ile ilgili mizah yapılmıştır.

Arcayürek, Cüneyt, “Ciddiyet: Bunlara Sakın ‘Olamaz’ Demeyin!... ” *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti İktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bilmece ”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Ziya Gevher Etili ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Ciddiyet’in müjdesi:Yeni Yazı Serimizi Bekleyiniz!...”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Zafer gazetesi ve İbrahim Devoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kabinede Gedik”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Millet bu cambazların numaralarını yutmuyor!...”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tefik İleri Susuyor”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951,s.12, (mzh.)

Tefik İleri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Fıkra: Tatbikat”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Ankara Emniyet Müdürü ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Horoz dövüşü”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ve Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: irtihal”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Ziya Termen’in ölümü ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Milletlerarası yan ve yol kesiciler federasyonu açıldı”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Pek Muhterem Samet Ağaoğlu’nun Tercüme-i Hali”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu’nun Beyanatı”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Şiir”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Faruk Nafiz Çamlıbel’in bir şiirine nazire yapılarak Ali Naci Karacan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yahya Kemal döndü”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Yahya Kemal Beyatlı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir gazete”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Gazetecilik ve resmi ilan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bir deha bulduk”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı yanlısı gazeteler ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D. P.nin bir kongresi”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Demokrat Partinin Piyangosu”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Fevzi Lütflü sınırı”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

İçişleri Bakanı Fevzi Lütflü Karaosmanoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Gazeteler müşkül vaziyette”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Gazetelerin baskı kurnazlıkları ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: İştah kapama ilâcı”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Küçük tiyatrodaki yeni temsil”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Yankesicilik ve Küçük Tiyatro’da oynan *Kadının Fendi* adlı piyes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Pakistan’dan memleketimize öğrenci geliyor”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Türkiye ve Pakistan arasındaki öğrenci alış veriş ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Saçma”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ve Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Salih Korur ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Samet Ağaoğlu külliyesi”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Verem Haftası münasebetiyle Verem savaşı hızlandırıldı”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti’nin ekonomi politikaları ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir mükâfat ihdas edildi”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Soygunculuk ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir roman”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir tayin”, *Pazar Postası*, S. 47, 30 Aralık 1951, s.12, (mzh.)

Ahmet Muhip Dıranas ile ilgili mizah yapılmıştır.

Altan, Çetin “Ciddiyet: Sana ne”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu: Büyük Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Devlet Tiyatrosu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Devlet Tiyatrosu: Küçük Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Devlet Tiyatrosu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Dıranas’ın yeni buldukları”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Ahmet Muhip Dıranas ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Pacos Bill ve Bizimkiler”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Siyasi lûgatten: Samedodinasti”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Tapulama kanununda değişiklik yapılacak”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Veremle savaş haftası sona erdi”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Sağlık Bakanı Recep Üstündağ ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir vesika ele geçirdik”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Zafer gazetesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir film:Allahaismarladık”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Türk sineması ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni Yılın Birinci Haftası”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: “Bir nutukta neler vardı”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bir ses”, s.12, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, (mzh.)

Radyonun iktidar yanlısı tutumu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: D.P.yi mutbuata sevdirme tasarısı hazırlandı”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Diyorki Mertlik”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Kasım Gülek ve Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Gözümüze ilişenler:Bulduk!...”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Burhan Belge ve Demokrat kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Haftanın Vecizeleri”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: İki muhalefet”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Kabineye tabanca hediye ediliyor”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Korkaklar”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Ulus gazetesine yönelik saldırılara cevap verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Meşhur Koraltan’a dair”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni basketbol takımımız”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir telefon rehberi hazırlanıyor”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarı ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Başbakanlık Sekreter Arıyor”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bir mizah üstadına dair!...”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Çetin Altan hakkında yapılan yorumlarla ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Büyük bir Tiyatro münekkidimizin yazısından”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Tiyatro eleştirileri ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Değişen mısralar”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: “Edebiyat Sayfasından:Eşref Demiş ki!...”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Şair Eşref’in bir dördlüğüne nazire yapılmaktadır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Halk Türküsü:Yürük Abdüssamet”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Okuyucu Mektubu: Refik Koraltan;Sanki neden muzlardan bahsetmedin”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Radyoda Meclis saatinin yeni şekli”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir hastalık bulundu”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

İktidarın muhalefete karşı tutumu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni bir şiir”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Orhan Veli’nin “Kitabe-i Sengi Mezar” adlı şiirine nazire yapılarak Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Allah kimseyi cahil etmesin”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Mümtaz Faik Fenik ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Aranıyor”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Polis muhabirliği ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bir devri saadette Fethi’nin atlatması”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Fethi adındaki bir kişi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Bizdeki siyasî münakaşa”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Bakan ve gazeteci tipi arasında gelişen diyaloglarla ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Çekilen Nutuk”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Adnan Menderes ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Gazete başlıklarından çıkanlar”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti iktidarıyla ilgili gazetelerde kullanılan başlıklara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ciddiyet: Koraltan ses çıkarmadan konuştu:O Ne Nutuk O!...”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Refik Koraltan ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Ne çıkar”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Zafer gazetesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Neleri Severler”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Demokrat Parti kabinesi ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Yeni zamlar”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.12, (mzh.)

Samet Ağaoğlu ile ilgili mizah yapılmıştır.

İsimsiz, “Ciddiyet: Hükûmetin gazetemize ihsan ettiği ilanları koyacak yer bulamadığımız için Gazetemizi kapatmağa karar verdik Ciddiyet bu sayıdan sonra bir daha çıkmıyacak”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.12, (mzh.)

Pazar Postası’nın son sayfasını ayırdığı “Ciddiyet” bir daha yayımlanmayacağı bildirilerek mizahî bir açıklamaya yer verilmektedir.

İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.9, (mzh.)

Yazıda, çeşitli mizahi fıkralara ve ünlü kişilere ait nüktelere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.9, (mzh.)

Yazıda, çeşitli mizahi fıkralara ve ünlü kişilere ait nüktelere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Gülelim”, *Pazar Postası*, S. 72, 22 Haziran 1952, s.9, (mzh.)

Yazıda, çeşitli mizahi fıkralara ve ünlü kişilere ait nüktelere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Mizah”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.9, (mzh)

Yazıda mizahî fıkralara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.9, (mzh.)

Yazıda, sinema dünyasına ilişkin çeşitli nüktelere yer verilmektedir. Bu nükteler, “Recep Oğlu Recep” , “Makastar” ve “Rejisörmüş de...” başlıklarıyla verilmektedir. İlkinde, bir film ofisinde prodüktörün rejisör olarak tanıtıldığı, ikincisinde, S. M. Eisentein’in *Alexander Nevsky* adlı filmini montajlayan makinist Muzaffer Özbiçer’in filmi çokça makasladığı dile getirmektedir. Sonuncuda ise, Venedik Film Festivali sonuçlarına yer verilerek festival haberlerini yapan çeşitli yayımların yanlış bilgi verdikleri bildirilmektedir.

İlgaz, Rıfat, “Çarşaf”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Çarşafın yakılması gerektiği ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İlgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Yazıda, bir gazete baş yazarının para karşılığında yazı yazması anlatılmaktadır.

İlgaz, Rıfat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Başyazar Naci’nin yazdığı makaleyi beğenen Hurşit Bey, kızı Pakize için de bir makale yazmasını ister. Naci, makalesini para karşılığında sürekli hale getirir. Hurşit Bey’in oğlu için de spor sayfası yazan Naci, para karşılığında her isteği yerine getirmektedir.

İlgaz, Rıfat, “Görülmemiş İndirme”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Yazıda, Sümerbank’ın indirimleri ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İlgaz, Rifat, “Hırsız Türleri”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Hırsız ve hırsız türleri ile ilgili mizah yapılmaktadır.

İlgaz, Rifat, “Zil”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Mizahi bir fıkra yer verilmektedir.

İsimsiz, “Sanatçılar arasında”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.11, (mzh.)

Yazıda, “Efe” ve “Demirtaş” başlıkları altında iki nükteye yer verilmektedir. İlki, Metin Erksan ve Erdoğan Tokatlı arasında, ikincisi A. Kadir ve Orhan Kemal arasında geçmektedir.

İlgaz, Rifat, “Efendinin Sağ Kolu”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.16, (mzh.)

Öyküde, Naci’nin Hurşit Sayar adına yazdığı yazılar nedeniyle gazeteden kovulması ve yine Hurşit Sayar tarafından yeniden işe alınması anlatılmaktadır.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası gazetesinde kimi tarihli sayılarında mizaha yer verilmiştir. *Pazar Postası*’nın, 21 Ekim 1951 tarihli 37. sayısından 3 Şubat 1952 tarihli 52. sayısına kadar toplam 16 sayısında 12. sayfa “Ciddiyet” başlığı altında tamamen mizaha ayrılmıştır. Bu sayfayı, Çetin Altan ve Bülent Ecevit birlikte hazırlamışlardır. Ancak çıkan yazıların çoğu, isimsiz olarak yayımlanmıştır. *Pazar Postası*’nın “Ciddiyet” adlı sayfasında, “Demokrasi Ciddiyetindir” klişesi kullanılmıştır. Demokrat Parti, kabine üyeleri; özellikle Adnan Menderes, Samet Ağaoğlu, Refik Koraltan ve Hasan Polatkan ile ilgili mizah yapılmıştır. Demokrat Parti’nin ekonomi, eğitim, dışişleri politikalarının yanı sıra dönemin süper güçleri ile ilgili mizaha da yer verilmiştir. İktidar yanlısı olduğu bilinen Zafer gazetesi, Ali Naci Karacan ve Burhan Belge adlı gazetecilerle ilgili mizahi yazılara da rastlamak mümkündür. Faruk Nafiz

Çamlıbel, Ahmet Muhip Dırnas, Orhan Seyfi Orhon ve Yahya Kemal de “Ciddiyet” sayfasında mizahi bir dille eleştirilmiştir. *Pazar Postası*’ndaki mizah “Ciddiyet” ile sınırlı değildir. *Pazar Postası*’nda zaman zaman imzasız olarak çıkan kimi nüktelere ve fıkralara yer verilmiş, Rıfat Ilgaz da mizahi yazılar kaleme almıştır.

C. 3. 19. Nekroloji

Ataç, Nurullah, “Monsieur Gide”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.4, (nek.)

Yazı, Andre Gide’in ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Andre Gide’in hayatını ve sanatını ele almaktadır. Yazar, Gide’in ölümünü “Ölmesi bir bakımdan da iyi oldu: Yeniler arasında ona bir tepki uyanmıştı.” (s.4) şeklinde değerlendirmektedir.

Arcayürek, Cüneyt, “Orhan Veli’nin Kabri İçin”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (nek.)

Yazıda, Orhan Veli’nin değerinin bilinmemesinden yakınılmaktadır. Orhan Veli’nin kabrinin yapılması gerektiğini dile getiren yazar, *Varlık* dergisinin bu amaçla para topladığını fakat hiçbir şey yapmadığını ifade etmektedir.

Giray, Fethi, “Ölümünün birinci yıldönümünde Orhan Veli”, *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.6, (nek.)

Yazı, Orhan Veli’nin birinci ölüm yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Orhan Veli’nin kişiliğinden ve edebî şahsiyetinden söz eden yazar, “Anlatamıyorum” ve “Yolculuk” adlı şiirlerinden çeşitli mısralara yer vermektedir. Ayrıca Orhan Veli’nin “Ada” adlı şiirinin tümüne de yer verilmiştir.

Barlas, Cemil Sait, “Memduh Şevket Esendal’ın Ölümü”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.4, (nek.)

Yazı, Memduh Şevket Esendal’ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Sanat ve politika camiasının büyük kayba uğradığını vurgulayan yazar, Memduh Şevket Esendal’ın sanat yönünü sanatçıların incelemesi gerektiğini belirterek politika yaşamı üzerinde durmaktadır.

Güle, Kasım, “Memduh Şevket Esendal”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.1, (nek.)

Yazı, Memduh Şevket Esendal’ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Esendal’ın ölümünden duyduğu üzüntüyü dile getiren yazar, Esendal’ın devlet adamlığı üzerinde durmaktadır.

Selgil, A. H., “Her Pazar: Esendal İçin”, *Pazar Postası*, S. 68, 25 Mayıs 1952, s.3-4, (nek.)

Yazı, Memduh Şevket Esendal’ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Esendal’ın ölümünden duyduğu üzüntüyü dile getiren yazar, Esendal ile olan anılarına yer vermektedir.

Soysal, İlhami, “İki Yıl Olmuş”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6, (nek.)

Yazı, Sait Faik’in ölümünün ikinci yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, gazetelerden Sait Faik’in ölüm haberini okuduğu günü anlatmaktadır.

Çelenk, Sami, “Tarancı’nın Ardından”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.7-11, (nek.)

Cahit Sıtkı’nın ölümünün ardından yazar, edebiyat dünyası ile ilgili düşüncelerini aktarmaktadır. Yazara göre, sanatçının elinden tutulmamaktadır. Sanatçıya destek olunduğu takdirde sanatçının daha olgun eserler ortaya koyacağını ifade eden yazar, eski sanatçıların himaye ve destek konusunda daha şanslı olduklarını savunmaktadır. Yazının devamında Cahit Sıtkı’nın yaşama sevgiyle

bağlıyken huzursuz bir yaşam sürdüğü şiirlerinden çeşitli alıntılarla dile getirilmektedir.

Erdost, Muzaffer, “Cahit Sıtkı”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.6, (nek.)

Cahit Sıtkı'nın ölümünün Türk şiiri için “kayıp” (s.6) diye nitelemenin yanlış olduğunu dile getiren yazar, şairin kendini tamamlamış bir ozan olduğunu belirtmektedir. Cahit Sıtkı'nın belli bir akım içinde yer almadığını belirten yazar, yeni bir şiirin öncüsü olmadığını ve sürüp gelen bir geleneği yansıttığını ifade etmektedir. Yazar, Cahit Sıtkı'nın “Otuz Beş Yaş” şiirini herkesin beğendiğini savunan yazar, ilk çıktığı günden ölümüne kadar aynı kaldığını, şiirle savaştığını, şiirin sıkıntısına, değişimine katlanmadığını dile getirmektedir. Yazar, Cahit Sıtkı'nın ustalık nedeniyle rahat ettiğini belirtmektedir.

İsimsiz, “Ne Diyorlar”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.7-9, (nek.)

Yazı, Cahit Sıtkı'nın ölümünün ardından Cahit Sıtkı hakkında görüşlerini belirten Nurullah Ataç, Oktay Akbal, İlhan Berk, Salih Çelebi, Bülent Ecevit, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Müşerref Hekimoğlu, Ayhan Hünalp, Yakup Kadri, Mehmed Kemal, Peyami Safa, Mükerrrem K. Su ve Suat Taşer'in düşüncelerinden ibarettir. Yazılarda Cahit Sıtkı'nın ölümünün ardından duyulan üzüntü ve onun Türkçeyi kullanma gücünden söz edilmektedir.

Yazılar, *Pazar Postası*'nda; *Vatan*, *Son Havadis*, *Dünya*, *Ulus*, *Cumhuriyet*, *Yeni Sabah*, *Tercüman*, *Milliyet* ve *Zafer* gazetelerinden alınarak yayımlanmıştır.

M. Rana, “Berrak Gökyüzü Güneşi”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.7-11, (nek.)

Yazar, Cahit Sıtkı'yla ilk tanışmasını anlatmaktadır. Söz konusu tanışma, ders hocasının “Otuz Beş Yaş” şiirini okumasıyla olmuştur. Yazının devamında yazar, Cahit Sıtkı'yı hava alanından Viyana'ya uğurlamasından söz etmektedir.

Soysal, İlhami, “Neylersin Ölüm Herkesin Başında”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.6-11, (nek.)

Yazar, Cahit Sıtkı'nın Viyana'ya götürülüşünden söz etmektedir. Yazar, Cahit Sıtkı'nın Viyana'ya götürüleceğini bir şair arkadaşından *Pazar Postası* matbaasında çalışırken duyduğunu dile getirmektedir. Yazar, Cahit Sıtkı'yı Viyana'ya hava alanından uğurladığını; ancak çok kişinin “gelirim” diyerek uğurlamaya gelmediği bildirmektedir. “Türk edebiyatı çevrelerinde hep onun hastalığı konuşuluyor. Bir gazeteci arkadaş onun yattığı hastanenin Başhekimine telefon ederek sağlığı hakkında bilgi edinmek istiyor. Başhekimden aldığı cevap şu: <<Cahit Sıtkı Tarancı da kim?>>” (s.6-11)

Dursunoğlu, Cevat, “Reşat Nuri Güntekin”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.3, (nek.)

Yazı, Reşat Nuri Güntekin'in ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Reşat Nuri'yi *Çalikuşu* romanıyla ilk olarak tanıdığını, daha sonra onunla dost olduklarını anlatan yazar, Reşat Nuri'nin kişisel özelliklerine yer vermektedir. Ayrıca, *Çalikuşu*'nun bir devrin romanı olduğu görüşü dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Reşat Nuri Güntekin 1892-1956”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.6, (nek.)

Yazı, Reşat Nuri'nin 7 Aralık 1956 günü Londra'da tedavi görürken bir hastanede ölmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Reşat Nuri'nin kısa bir yaşam öyküsüne yer verilerek edebiyat dünyasındaki yeri üzerinde durulmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Devrim Konuları: Bir Hizmetin Anısı”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.2, (nek.)

Yazıda, Paul Bonatz, Bruno Taut ve Ernst Egli'nin modern Türkiye için yaptıkları mimarî çalışmalar anlatılmaktadır. Yazı, Paul Bonatz'ın ölmesi üzerine kaleme alınmıştır.

Kaner, Rıza, “Toscanini”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.9-11, (nek.)

Yazı, Toscanini'nin ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Toscanini'nin kişisel özelliklerine yer veren yazar, baskı ve zulüm rejimlerine yardımcı olmadığını belirtmektedir. Toscanini'nin Beethoven icralarının tartışıldığını belirten yazar,

Wagner, Debussy, Ravel, Brahms ve Mozart'ı yorumlamakta eşsiz olduğunu bildirmektedir

Erdost, Muzaffer, “Ataç Öldü”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.6-11, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç'ın kendisine “rajoncu başı” ve “Eskiden zaten sevmezdim onu, şimdi büsbütün tiksiniyorum.”(s.6) dediğini belirterek yazıyı yazmasının nedeninin Ataç'ın Türk edebiyatına ve diline getirdiği değerler olduğunu ifade etmektedir. Yazar, Ataç'ın Türk dilinin özleştirilmesindeki öncülüğünden, usçu oluşundan, doğu ile batıyı iyi kavramış olduğundan ve devrimlere bağlılığından söz etmektedir. “Ataç bir söylediğini bir kere, beş kere yeniden söylerdi. Artık <<bitti, tükendi>> dediğimiz gün, bir de bakıyorduk, yazıları gürültü koparıyordu. Yeni kavgalar başlıyordu. Ataç için <<sözünü söylemişti>> demek bu yüzden yanlış olur. Gökçe yazınınımızın en büyük tipi, en ilginç kişisi bu sabah artık yok.” (s.11)

Kurtuluş, Baki, “Ataç İçin”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.1, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar Ataç ile olan anılarına yer vermektedir.

Dursunoğlu, Cevat, “Gönüldeşim Ataç”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.1-11, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç'ın kişisel özellikleri ve fikir hayatı üzerinde durmaktadır.

Duru, Orhan, “Ataç İçin”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç'ın Türk edebiyatına katkılarına yer vererek ölümünden duyduğu üzüntüyü dile getirmektedir.

İsimsiz, “Ne Dediler”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)

Yazıda, Sevgi Batur'un *Ulus*'ta, Burhan Belge'nin *Zafer*'de, Orhan Asena ve Cevat Dursunoğlu'nun *Yeni Gün*'de Ataç'ın ölümü üzerine kaleme aldıkları yazılara yer verilmektedir. Yazarlar, Ataç'ın Türk diline ve edebiyatına yaptığı katkıları anarak ölümünden duydukları üzüntüyü dile getirmektedirler.

İsimsiz, “Ataç İçin Ne dediler”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.5, (nek.)

Yazıda, Ayhan Hüenalp'in *Tercüman*, Yurdakul Mehteroğlu'nun *Ulus*, Orhan Seyfi Orhon'un *Havadis*, Mehmed Kemal'in *Yeni Gün*'de Ataç'ın ölümü üzerine kaleme aldıkları yazılara yer verilmektedir. Yazarlar, Ataç'ın Türk diline ve edebiyatına yaptığı katkıları anarak ölümünden duydukları üzüntüyü dile getirmektedirler.

İsimsiz, “Ne Dediler”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.7-10, (nek.)

Yazıda, Turgut Özakman, Lütfi Ay, Seyfi Özgen ve O. Fehmi Özçelik'in *Yeni Gün*'de, Oktay Akbal'ın *Vatan*'da, İlhan Ada ve Nihat Subaşı'nın *Ulus*'ta, Adnan Benk'in *Dünya*'da, Cemalettin Ünlü'nün *Son Havadis*'te Vedat Nedim Tör'ün *Tercüman*'da kaleme aldıkları yazılara yer verilmektedir. Yazarlar, Ataç'ın Türk diline ve edebiyatına yaptığı katkıları anarak ölümünden duydukları üzüntüyü dile getirmektedirler.

S., Ömer Atılâ, “Ataç'a ağıt”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.7, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Ataç'ın ölümünden duyulan üzüntüye yer verilerek gençlere yol göstermesi konusu üzerinde durulmaktadır.

Ölmez, Ümit, “Ataç ve Gençlik”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.5-11, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Ataç'ın ölümünden duyulan üzüntü dile getirilerek Türk diline yaptığı katkılar açısından gençler için önemli bir örnek olduğu vurgulanmaktadır.

Tamer, Erdoğan, “Ataç’tan Sonra”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.7-11, (nek.)

Yazıda, Ataç’ın ölümünden sonra dil tutumunda izlenecek yol ele alınmaktadır. Ataç’ı Türk Dil Kurumu’nda gördüğünü ifade eden yazar, Ataç sonrası dil tutumunun şöyle olmasını istemektedir: “17 Mayıs Pazar gününe dek, dil sorununda adımıza da çalışmış olan biricik savaşçı Ataç yok artık. Şimdi bizim yapacağımız, bir yandan onun daha iyi tanıtmaya ne yaptığını ne yapmak istediğini topluma iyice açıklamaya çalışırken, öte yandan dil sorununda daha bilimsel, daha düzenli çalışmak olabilir. Kısacası Ataç gibi çalışmak olabilir.” (s.11)

Varda, Aydın, “Ataç’ın Önemi”, *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.6, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç’ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Ataç’ın asıl öneminin duraklamaya karşı olmasından ileri geldiğini vurgulayan yazar, onun sürekli kendini geliştirip yenilediğini ifade etmektedir.

Gürgen, Erdoğan, “Ataç’tan Kalan”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6-10, (nek.)

Yazıda, Ataç’ın düşünceleri ve sevilip sevilmediği konusu üzerinde durulmaktadır. Sevme ve beğenmenin ayrı şeyler olduğunu söyleyen yazar, Ataç’ın sevilip sevilmemesinin önemli olmadığını, önemli olanın onun Türk edebiyatına kazandırdıklarının beğenilip beğenilmemesi olduğunu dile getirmektedir. Yazar, Ataç’ın Türk düşünce ve edebiyat hayatına katkılarından ötürü, duygusal bir biçimde yaklaşmadığı vakitçe beğenileceğini savunmaktadır. Ataç’ın beğenilmesinde, dil alanında yaptığı katkıların önemli olduğu vurgulanmaktadır.

Dursunoğlu, Cevat, “Bir Mukaddesat Satıcısı”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.1, (nek.)

Yazıda, “mukaddesat satıcısı” (s.1) olarak nitelenen İsmailiye tarikatının kurucusu olan Ağa Han’ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, doğu

toplumlarının dini istismar ederek sömürüyü ve baskıyı sürdüren kişilerden kurtulması gerektiğini vurgulamaktadır.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, “Ağa Han”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.5, (nek.)

Yazı, İsmailiye tarikatının kurucusu olan Ağa Han'ın ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Ağa Han'ın Avrupa'daki yaşamına yer verilen yazının *Ulus* gazetesinden alındığı bildirilmektedir.

Ütük, Etem, “Ataç'ın Ardından”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.7, (nek.)

Yazar, Ataç'ın Türk edebiyatına ve fikir hayatına önemli katkılarının olduğunu belirterek, yaşarken onun hakkında *Pazar Postası*'nın 11 Mart 1956 tarihli 11. sayısında yayımlanan “Ataç Usta ve Yeni Dergiler” başlıklı yazıyı yazdığını dile getirmektedir. Ataç'ın 25 Mart 1956 tarihli *Pazar Postası*'nın 13. sayısında yayımlanan “Dergiler arasında” başlıklı yazısında kendisine “Usta” denmesine kızdığını hatırlatmaktadır. Yazar, Ataç'ın, kızmasına rağmen, ölümünden sonra kendisine “Usta” denmesinden yakınmaktadır. Yazının devamında yazar, Nurullah Ataç'ın çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarının toplanıp yayımlanması gerektiğini ifade etmektedir.

Gedikoğlu, Cenap Ş., “Şairce düşündüğüm: Büyük insan ve fikir adamı”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.5, (nek.)

Yazıda, Hüseyin Cahit Yalçın'ın Türk düşünce ve sanat yaşamında önemli bir yerinin olduğu vurgulanarak ölümünden duyulan üzüntü dile getirilmektedir.

İsimsiz, “17 Mayıs 1957 Saat 14.45'de”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.7, (nek.)

Yazıda Ataç'ın ölümü üzerinde durularak kısa bir yaşam öyküsüne yer verilmektedir. Ayrıca Ataç'ın Türk diline olan katkıları da ele alınmaktadır.

“Türk Dilini tek başına özleştiren, arılaştıran odur, Ataç’la birlikte gençler öztürkçe yazmaya başlamışlar “ve”, “dair”, “eğer”, “sair”, “diğer” gibi sözleri kullanmışlardır. Yazılarını yazarken, her zaman Ataç’ın korkusunu üzerlerinde duymuşlardır. Ataç, bizim kuşağa çok şey getirmiştir. Ataç’tan önceki yazın ile Ataç’tan sonraki yazın dil yönünden, düşünce yönünden, davranış yönünden birbirinden çok ayrı, çok başkadır. <<Öleceğime üzülmiyorum, öldüğümde <<vefat etti>> diyecekler de ona üzülüyorum.>> derdi. Bugün Ataç’ı ananlar <<vefat etti>> demiyorlar, <<öldü>> diyorlar...” (s.7)

Özerdim, S. N., “Kitaplar Kütüphaneler: Erdoğan Özeren ”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.12, (nek.)

Yazı, Milli Kütüphane’nin Konu Kataloğu Bölümü’nde çalışan Erdal Özeren’in ölmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Özeren’in yaşam öyküsü ve kimi anılarına yer verilmektedir. Yazının devamında ise kütüphane dünyasına ilişkin kimi haberlere de yer verilmektedir.

İsimsiz, “Asaf Halet Çelebi Öldü”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.7, (nek.)

Yazıda, Asaf Halet Çelebi’nin öldüğü bildirilmektedir. Yazının devamında, Çelebi’nin kısa bir yaşam öyküsüne ve eserlerinin adlarına yer verilmektedir.

Nesin, Aziz, “Asaf Halet Çelebi”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.11, (nek.)

Yazı, Asaf Halet Çelebi’nin ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Fransa’da Paris kahvelerinin, Almanya’da Berlin birahanelerinin edebiyat tartışmalarındaki yeri üzerinde durmaktadır. Türkiye’de ise Küllük kahvesinin sanat yuvası olduğunu belirten yazar, İstiklâl Caddesi’ndeki Nisnaz kahvesinin de edebiyat tartışmaları açısından önemini ifade etmektedir. Yazar, esas olarak Sait Faik’le Nisnaz’da otururken Asaf Halet Çelebi ile tanışmalarını anlatmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Yahya Kemal Beyatlı”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.12, (nek.)

Yazı, Yahya Kemal'in ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Yahya Kemal'in büyük bir şiir ustası olduğunu, tek başına bir dönemi açıp kapadığını, herkesin birkaç şiirini ezbere bildiğini, şiire titiz bir biçim kaygısıyla yaklaştığını ve Türkçeyi şiirinde temiz bir şekilde kullandığını ifade etmektedir.

Özsezgin, Kaya, “Resim: Bir ‘Fauve’ Öldü”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.16, (nek.)

Yazı, ressam Maurice de Vilaminck'in ölümü üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda, Vilaminck'in sanat hayatı anlatılmaktadır. Vilaminck'in Van Gogh etkisiyle resim yapmaya başladığını dile getiren yazar, Cezanné Empresyonizminin, Matisse Fauvizminin etkisinde kaldığını ifade etmektedir.

Bilgi, Alâeddin, “Diego Rivera”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.11, (nek.)

Yazı, Meksikalı ressam Diego Rivera'nın 24 Kasım 1957'de ölmesi üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, Rivera'nın yaşam öyküsüne yer vermektedir.

Erdost, Muzaffer “Öfkeli Ataç”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.9, (nek.)

Yazı, Nurullah Ataç'ın 2. ölüm yıldönümü nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazar, Ataç'ın kişiliği üzerinde durmaktadır. Ataç'ın “... kavga ile, öfke ile, hiddet ile” (s.9) anlatılabileceğini savunan yazar, hayattayken kendisine kızgın olduğunu belirtmektedir. Ataç'ın Türk edebiyatına ve diline olan katkılarına da değinen yazar, en önemli yönünün getirdiği metotlar olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Ölümünün 5inci Yılında Sait Faik İçin Ne Dediler ki”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.13, (nek.)

Yazıda, Sait Faik'in 5. ölüm yıldönümü nedeniyle Mim Uykusuz, Rıfat Ilgaz ve Vedat Üretürk'ün Sait Faik için söylediklerine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Nekroloji herhangi bir yazarın, şairin ya da sanatçının ölümü üzerine kaleme alınan yazılardır. Bu yazılar ölen şair, yazar ya da sanatçı ile ilgili bir değerlendirme olabileceği gibi öz yaşam öyküsü, anı, deneme, makale de olabilir.

Pazar Postası'nın on yıllık yayım süresi boyunca ölen yazar, şair ve sanatçılarla ilgili olarak yazılar yayımlanmıştır. Yayımlanan nekrolojilerde, genellikle ölen sanatçının ölümünden duyulan üzüntüyle birlikte, bu sanatçıların zaman zaman öz yaşam öykülerine de yer verilmiştir. Kimi anıların da yer verildiği nekrolojiler, başka gazete ve dergiler de alınmak suretiyle de *Pazar Postası* sayfalarındaki yerini bulmuştur. *Pazar Postası*'nda ilk yayımlanan nekroloji, Nurullah Ataç'ın Andre Gide'in ölümü üzerine kaleme aldığı "Monsieur Gide"⁸⁰ başlıklı yazısıdır.

Pazar Postası'nda, Nurullah Ataç, İlhami Soysal, Sami Çelenk, Muzaffer Erdost, M. Râna, Cevat Dursunoğlu, Rıza Kaner, Baki Kurtuluş, Orhan Duru, Ömer Atılâ Sav, Ümit Ölmez, Erdoğan Tamer, Aydın Varda, Erdoğan Gürgen, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Etem Ütük, C. Şahabettin Gedikoğlu, S. N. Özerdim, Aziz Nesin, Mustafa Şerif Onaran ve Alâeddin Bilgi nekroloji yazıları kaleme almışlardır. Bu nekrolojiler, Orhan Veli Kanık, Memduh Şevket Esendal, Sait Faik Abasıyanık, Cahit Sıtkı Tarancı, Reşat Nuri Güntekin, Nurullah Ataç, Hüseyin Aahit Yalçın, Erdal Özeren, Asaf Halet Çelebi, Yahya Kemal Beyatlı; Andre Gide, Paul Bonatz, Toscanini, Ağa Han, Maurice de Vilaminck ve Diego Rivera'nın ölümü üzerine kaleme alınmıştır.

Pazar Postası'nda ölümü üzerine hakkında en çok yazı yazılan yazar Nurullah Ataç'tır. Nurullah Ataç'ın ölümünden büyük üzüntü duyan edebiyat dünyası, *Pazar Postası*'ndaki yazılarında üzüntüsünü aylarca ifade etmiştir.

⁸⁰ Nurullah Ataç, "Monsieur Gide", *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.4

C. 3. 20. Oyun

Shakespeare, William, “İsimsiz”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.8, (oyun)

William Shakespeare’in *V. Henry* adlı oyununda, Kral V. Henry’nin Agincourt önlerinde Fransızlar ile savaşmadan önce ordusuna çektiği nutuka yer verilmektedir. Yazı, *V. Henry*’nin 4. Perde, 3. Sahne’sinden alınmıştır. Kral ordusuna cesaret aşlamaktadır.

Arnaoud, Georges, “Oyun:Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.12-13, (oyun)

Yazı, George Arnaud’un *Les Aveux Les Plus Doux- Tatlı İtiraf* adlı piyesinin metninden ibarettir. Söz konusu oyunun, 8 Mayıs 1953’te Théâtre du Quarter Latin’de Michel de Ré tarafından sahneye konulduğu bildirilmektedir. Oyunda ise, polisler Jean Dubreil adlı suçluyu yaptığı soygunu itiraf etmesi için sıkıştırmaktadır.

Arnaoud, Georges, “Oyun:Tatlı İtiraf”, (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.12-13-14, (oyun)

Yazı, George Arnaud’un *Les Aveux Les Plus Doux- Tatlı İtiraf* adlı piyesinin metninden ibarettir. Oyunun bu bölümünde, Jean adlı soyguncunun suçunu itiraf etmesi ve Lehidex ile Michaud’nun sorgusuna yer verilmektedir.

Thomas, Dylan, “Ak Kuru’nun Altında: Under Milkwood”, (Çev. Tektaş Ağaoğlu), *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.13-14, (oyun)

Yazıda, Dylan Thomas’ın radyofonik bir piyesi olan *Under Milkwood- Ak Kuru’nun Altında* adlı oyununun metnine yer verilmektedir. Oyunda, bilinçaltının derinliklerine inilerek doğanın ürperti veren yanları anlatılmak istenmektedir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası'nda kimi zaman piyes türü eserlerin metinlerine de yer verilmiştir. Bu çalışmamızda, piyes türünde yazılmış eserlerden alınma yazıları oyun metni olarak değerlendirdik. *Pazar Postası*'nda William Shakespeare'in Bilge Karasu tarafından isimsiz olarak Türkçeye çevrilen *V. Henry* adlı oyunu, Georges Arnaud'un Alâeddin Bilgi tarafından çevrilen *Les Aveux Les Plus Doux- Tatlı İtirafı* adlı oyunu ile Dylan Thomas'ın radyofonik bir oyunu olan ve Tektaş Ağaoğlu tarafından Türkçeye çevrilen *Under Milkwood- Ak Korunun Altında* adlı oyunun metnine yer verilmiştir.

C. 3. 21. Açık Oturum

Aksel, Malik, “Yarının Modelleri”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.5, (açık oturum)

Yazı, sanat hamisi olarak tanıtılan F. C. ile Ressam Sa arasında resim ve sanatıyla ilgili geçen diyaloglardan oluşmaktadır. Konuşmanın çıkış noktası konu mankeninin ressamlara örnek olmasıdır. Yazıda ayrıca sanatın baskıyı yenmesi ve taassubun modayı engelleyemeyeceği konuları üzerinde de görüşlere yer verilmektedir.

Eloğlu, Metin, “İlk Sergisi Dolayısıyla Metin Eloğlu'nun Konuşması”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6-11, (açık oturum)

Yazı, Metin Eloğlu'nun Karaburçak Galerisi'nde bir resim sergisi açmasından sonra, resim üzerinde yaptığı bir konuşmasından ibarettir.

Metin Eloğlu, bu serginin ilk sergisi olduğunu dile getirmektedir. Eloğlu, konuşmasında kendine sorulan sorulara cevap vermiştir.

Eloğlu, ziyaretçilerin bir kısmının kendisinde soyut resmin izahını istediğini belirterek, “İlle de bir öykü arıyorlar onlarda. Bildikleri ezberledikleri bir anlatım

düzeni bulamayınca yadırgıyorlar. Oysa hepsinin anlam, anlatım, imkânlar, değerleri, belli bir anlayışın yapıp yakıştırma tarzının sonucu. Anlam derken yan yana gelmiş iki rengin birbirlerini değerlendiren çizgilerin durumunu kastediyorum. Nasıl ki şiirde, hikâyede kelimelerin sözlerin yan yana gelişlerinden bir anlam çıkıyor, resimde de aynı şeyi becermek renklere, çizgilere, istif düzenine vergi.” (s.6) der.

Ayrıca bu tarz bir sanatın fayda getirip getirmeyeceği sorusuna Eloğlu, sanatın temel malzemesinin renkler, çizgiler olduğunu belirterek faydanın aranmaması gerektiğini savunmaktadır.

İsimsiz, “Savunulamayanlar”, (Konuşanlar Demir: Özlü, Hilmi Yavuz, Asaf Çiyiltepe) *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-11, (açık oturum)

Açık oturum, Muzaffer Erdost’un 23 Aralık 1952 tarihli *Pazar Postası*’nın 52. sayısında yayımlanan, “Bir Şey Söylemiyen Şiir” başlıklı yazısı nedeniyle yapılmıştır. Erdost’un düşüncelerinin kabul edilemeyeceği vurgulanmaktadır. Asaf Çiyiltepe, Erdost’un yeni şiiri derinlerine incelemediğini, dile getirdiği niteliklerin bilinçsiz şiirin işi olduğunu belirtmektedir. Demir Özlü ise, Erdost’un kelimeler arasındaki bağı kopardığını, şiirin kelimeler arasındaki bağ kurmayı gerektirdiğini dile getirmektedir. Hilmi Yavuz, anlamsızlığı deneyen şairlerin Oktay Rifat’ın takipçileri olduğunu belirtmektedir. Asaf Çiyiltepe, şiirimizin Erdost’un savunduğu gibi “kelimecilik” (s.11) akımı ile ayarlanmayacağını dile getirmektedir. Hilmi Yavuz, Erdost’un düşüncelerinin edebiyatın temeli olan duygu ve düşüncüyü yadsıdığını, sözünü ettiği yeni akımın insan dışı olduğunu ve resim ile şiiri birbirine karıştırdığını savunmaktadır. Yazar, Oktay Rifat’ın batının kötü bir taklitçisi olduğunu belirtmektedir.

S., Ömer Atılâ, “Açık hava söyleşileri”, s. 8-10, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, (açık oturum)

Yazı, “İyi niyetli seyirci” ile “Kötü niyetli eleştirmen” arasında tiyatro üzerinde yapılan açık oturumdan ibarettir. Yazar, söz konusu kişileri kurgulamıştır. Açık oturumun Ankara sokaklarında yapıldığı ifade edilmektedir. Açık oturumda,

Devlet Tiyatrosu'nun yaz ayları nedeniyle ara verdiği ve devlet desteği ile ayakta durduğu belirtilerek tiyatro eleştirmenliği konusu üzerinde konuşulmaktadır.

S., Ömer, Atilâ, “Açık Hava Söyleşileri”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.8-9-11, (açık oturum)

Yazı, ilkinin *Pazar Postası*'nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamıdır. Konuşmalarda, Kötü Niyetli Eleştirmen, Devlet Tiyatrosu'nun bölge tiyatrolarını hazırlıksız bir şekilde açtığını, dünya edebiyatına mal olmuş iyi eserlerin çoğunu temsil ettirmediğini, iyi olmayan oyunları temsil ettirdiğini ve üzerine düşen eğitici rolünü yerine getirmediğini savunmaktadır. İyi Niyetli Seyirci ise Devlet Tiyatrosu'nun faaliyetlerine iyimser ve olumlu bir biçimde bakmaktadır.

S., Ömer Atilâ, “Açık Hava Söyleşileri III”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.8-11, (açık oturum)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Konuşmalarda, Muhsin Ertuğrul'un eleştirisine yer verilerek onun Devlet Tiyatrosu'na yaptığı katkılar üzerinde durulmaktadır. İyi Niyetli Seyirci, Ertuğrul'un her yönüyle Türk tiyatrosuna katkıda bulunduğunu ifade etmektedir. Kötü Niyetli Eleştirmen ise, Ertuğrul'un Türk tiyatrosuna katkısının olduğunu; ancak savunulduğu gibi Devlet Tiyatrosu'nu tek başına kurmadığını, ilk olmasıyla yenilik yaptığı sonucunun çıkarılmayacağını, Ankara'da kurulan her dört sahnenin aynı anlayışta olduğunu ve salt gişe kaygısıyla yeni sahnelerin açıldığını savunmaktadır.

S., Ömer Atilâ, “Açık Hava Söyleşileri IV”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.8, (açık oturum)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında yayımlanan yazı dizisinin devamından oluşmaktadır. Kötü Niyetli Eleştirmen, Devlet Tiyatrosu'nun 1956-1957 sezonu repertuvarını eleştirerek repertuvarda Yunan-Latin tiyatroları, Japonya ve Çin gibi Uzak Doğu tiyatroları ve Yeni Çağ tiyatrolarına yer vermesi gerektiğini savunmaktadır. İyi Niyetli Seyirci ise, çağdaş tiyatroya yer vermenin

daha tutarlı olduğu görüşünü dile getirmektedir. Kötü Niyetli Eleştirmen, İyi Niyetli Seyirci'nin tiyatronun seyirciye göre düzenlenmesi gerektiği görüşüne katılmadığını belirterek tiyatronun salt seyircinin isteğine göre düzenlenmesinin tiyatroyu çıkmaza götüreceğini ifade etmektedir. Ayrıca, Kötü Niyetli Eleştirmen, Devlet Tiyatrosu yönetmenlerinin batı ülkelerini gezerek gösterimde olan iyi oyunları Türk tiyatrosuna kazandırması gerektiğini vurgulamaktadır.

S., Ömer Atilâ, “Açık Hava Söyleşileri V”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.8, (açık oturum)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında yayımlanan yazı dizisinin devamından oluşmaktadır. Kötü Niyetli Eleştirmen, Avrupa'da J. Paul Barrault, Jacques Capeau, Brecht ve Renaud gibi büyük sanatçıların oyunlarında oyuncuların her türlü rolü kabul ettiklerini dile getirerek Devlet Tiyatrosu sanatçılarının ise daha önce oynadıkları küçük rolleri meşhur olduktan sonra kabul etmediklerini ifade etmektedir. Yazının genelinde Devlet Tiyatrosu'nun yıldız yaratmacılığı eleştirilmektedir.

S., Ömer Atilâ, “Açık Hava Söyleşileri”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.8, (açık oturum)

Yazı, *Pazar Postası*'nın 9 Haziran 1957 tarihli 23. sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının devamından oluşmaktadır. Yazıda, Devlet Tiyatrosu ile İstanbul Şehir Tiyatroları karşılaştırılmaktadır. Lütfi Ay'ın *Türk Dili* dergisinde İstanbul tiyatrolarının üstünlüğü Ankara tiyatrolarına verdiğini dile getiren Kötü Niyetli Eleştirmen, İstanbul tiyatrolarının yeni hamlelerden uzak bir biçimde kendi gelenek ve görenekleriyle yetindiğini ifade etmektedir. Kötü Niyetli Eleştirmen Devlet Tiyatrosu'nun modern açıdan ilerlemediğini ve yeni atılımlar gerçekleştirmediğini savunmaktadır.

Miller, Arthur, “Amerikan Yazarlar Birliğinin Yıllık Toplantısında Arthur Miller'in Yaptığı Bir Konuşma”, (Çev. A.B), *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.7-10, (açık oturum)

Arthur Miller, sanatçıların ve gazetecilerin politikaya alet edilmesini eleştirmektedir. Ona göre görüşler serbestçe ifade edilmelidir. Ayrıca konuşmada, bir gazeteci ve politikacı arasında geçen diyaloglar verilmiştir.

A. Korkut, “Açık Oturum: Sömürgeciliğin Faydaları Üzerine Tartışma”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.2-3, (açık oturum)

Yazıda, sömürgecilik konusu üzerinde durulmaktadır.

A. Korkut, “Açık Oturum: Kutsal Batı”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.2-3, (açık oturum)

Yazıda, batı medeniyeti ve sömürgecilik konularında görüşlere yer verilmektedir.

A. Korkut, “Açık Oturum”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.2, (açık oturum)

Yazıda, ırklar arasındaki temel ayrımlar üzerinde durularak ırk üstünlüğü konusu hakkında görüşlere yer verilmektedir.

A. Korkut, “Açık Oturum: Sinema, reklam ve hürriyet üzerine konuşma”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.2, (açık oturum)

Yazıda, sinema ve reklamın birey özgürlüğü üzerindeki etkileri söz konusu edilmektedir.

A. Korkut, “Doğu-Batı”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.4, (açık oturum)

Yazıda, doğu-batı çatışmaları üzerinde durulmaktadır. Yazar, doğu ve batıyı karşılaştırmaktadır.

Çavdar, Tevfik, “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.14, (açık oturum)

Yazıda, Orhan Kemal’in roman anlayışı ele alınmaktadır. Orhan Kemal, Tevfik Çavdar’ın roman çözümlemesinde yazar, toplum ve yapıt arasındaki bağlantının

hesaba katılması gerektiği yönündeki görüşlerine katılmaktadır. Çağdaş insanın bunalımdan kurtulmasını yapacağı seçime bağlayan Orhan Kemal, romanda işlenen tiplerin gerçekçi olması gerektiğini savunmaktadır. Orhan Kemal'e göre kalıcı yazarların olumlu tiplerinde gerçekçilik vardır. Romanlarında bilimsel gerçekliklerden, neden-sonuç ilişkilerinden yararlandığını belirten Orhan Kemal, bunalım karşısında kaçışa yönelmemek gerektiğini vurgulamaktadır. Orhan Kemal'e göre, sanatçı gerçekliklerden korkmamalıdır: "Yazar gerçekler karşısında kuvvetli olmalı. Onların yarattığı, önüne sürdüğü engellerden yılıp da gerici bir tutumun içine düşmemeli. Bizde anlamsız kaçışa yönelen edebiyatın çıkış noktası budur. Gerçeklerden korkma. Bakın bu korkuyu işliyerek yazarı gerçeklerden öteye iten Ataç olmuştur." (s.14)

Yazının devamında, biçimin önemli olduğunu, yazarın kişiliğini verdiğini vurgulayan yazar, özün biçimden önemli olduğunu şu sözlerle savunmaktadır: "... öz bence biçimden daha önemlidir. Biçim ve deyiş oyunları okuyucuyu aldatmayı sevmem. Sanatı ya bir akrobat gibi ya da insan olma haysiyetiyle bir ödev gibi kabul etme var. Ben ikinciye inanıyorum." (s.14)

A. Korkut, "Açık Oturum: Demokrasi üzerine konuşma", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.2, (açık oturum)

Yazıda, demokrasi ile ilgili görüşlere yer verilmektedir.

Sakıp, Ömer, "Basınımızın Hali", *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.4, (açık oturum)

Açık oturum, Birinci Adam ve İkinci Adam arasında geçen diyaloglardan ibarettir. Yazıda, Türkiye'deki gazetelerin asli görevlerini yapmadıkları savunularak basının sorumlulukları konusu hakkında görüşlere yer verilmektedir.

Aldeniz, Murat, "Açık Oturum: İnsanları Sevmek", *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.5, (açık oturum)

Yazıda, insan sevgisi konusu ele alınmaktadır.

Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: batı sokaklarında serbestçe öpüşülen ülke”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.4-5, (açık oturum)

Yazıda, batı dünyasındaki özgürlükler söz konusu edilmektedir.

Tokmakçioğlu Erdoğan, “Hikâye üzerine konuşmalar”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.11, (açık oturum)

Yazı, A ve B adlı kişilerin öykü hakkında karşılıklı konuşmalarına yer verilmektedir. Söz konusu kişiler tiyatro ve dil ilişkisi üzerinde durmaktadır. Konu olarak öyküde somut şeyler dışında soyut düşünce ve duyguların da işlenebileceği belirtilmektedir. Dil konusunda ise ılımlı Öz Türkçecilik görüşü savunulmaktadır.

Aldeniz, Murat, “Açık Oturum: Ekmek, Ruh ve Özgürlük”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.4-5, (açık oturum)

Yazıda, isimleri verilmeyen iki yazar emek, ruh ve özgürlük konuları üzerinde konuşmaktadırlar.

Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.3-4, (açık oturum)

Yazıda, Birinci Adam ve İkinci Adam arasında geçen diyaloglarla Türkiye’de fikir hayatı üzerinde durulmaktadır.

Sakıp, Ömer, “Fikir Hayatımız II”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.3-4, (açık oturum)

Yazıda, Birinci Adam ve İkinci Adam arasında geçen diyaloglarla Türkiye’de fikir hayatı üzerinde durulmaktadır.

Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Sözden Söze”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.11, (açık oturum)

Yazar, eski bir şair arkadaşıyla aralarında geçen sohbeti aktarmaktadır. Yazarın eski ozan arkadaşı, Yahya Kemal’in büyük bir şair olduğuna inandığını, ve yazarın önceki yazılarını, erken eleştirmeler olarak gördüğünü dile getirmektedir.

Yazar ise, Yahya Kemal'in hem beğenilen hem de eski diye nitelenebilecek yönlerinin olduğunu belirtmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: ‘Koskoca bir hiç”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.11, (açık oturum)

Yazıda, yazarın eski ozan arkadaşı ile Muzaffer Uyguner arasındaki tartışma söz konusu edilmektedir. Yazar, Uyguner'in kendisini yanlış anladığını, Dil Kurumundaki dil bayramında onunla karşılaştığını ve kendisine küskün olduğunu dile getirmektedir.

Onaran, Mustafa Şerif, “Oda Konuşmaları: Türkçesi”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.11, (açık oturum)

Yazıda, sözcüklerin Öz Türkçesinin kullanılması gerektiği görüşü savunulmaktadır. Ayrıca yazar, Nurullah Ataç'ın *Pazar Postası*'nda belirli bir süre yayımlanan “Okuruma Mektuplar” adlı yazılarının aynı adla kitap olarak okurlara sunulduğunu sözlerine eklemektedir.

İsimsiz, “Rejisörler Konuşuyor”, (Çev. Ayhan Yılmaz), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.14, (açık oturum)

Yazı, *Tiyatro-Sinema* dergisinden alınarak yayımlanmıştır. Sohbet, Boistront, Molinar,, Astruc, Aubert, Vadim ve Malle arasında geçmektedir. Astruc, sinemanın seçilmediğini, seçtiğini; Molinaro, sinemayı bir anlatım aracı olarak seçmediğini; Aubert, sinemayı toplum problemlerini yansıtmada bir araç olarak gördüğünü, sinemanın çağın anlatım aracı olabileceğini; Malle, sinemanın anlatım aracı olmadığını dile getirmektedir. Malle, Bresson, Tati ve Renoir'dan etkilenmek istediğini; Astruc, Bresson ve Rene Clair'den etkilenmek istediğini; Boistront, Rene Clair'den etkilenmek istediğini ve Labit Sch'den etkilendiğini; Molinaro, Orson Welles ve Bresson'dan etkilendiğini dile getirmektedir.

Yazının devamında, söz konusu yönetmenler, “Sizce Rejisör (komple) bir yaratıcı mı olmalıdır, yoksa ekip ekip halinde çalışmayı mı tercih edersiniz?” (s.14), “Çalışırken, seyircinin zevklerini hesaba katar mısınız?” (s.14), “Profesyonel aktörlerle mi, yoksa amatörlerle mi film çevirmeyi tercih edersiniz?” (s.14), “Bir film

çevirmek için çok parayı gerekli buluyor musunuz? ” (s.14), “Seçme içinde tamamen serbest bırakılsaydınız, hangi filmi çevirirdiniz? ” (s.14) şeklindeki sorular yöneltilmektedir.

Göçmen, Çetin, “Okur Soruları”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.9-14-15, (açık oturum)

Yazıda, okur sorunları, sanatçının niçin yazdığı, sanatçının okuma kaygısı gibi okuyucu-yazar ilişkisini açıklayan konular ele alınmaktadır. Yazı, N. Zeynep ve A. Hamdi arasında geçen diyaloglardan ibarettir.

DEĞERLENDİRME

Pazar Postası’nda açık oturum türü içinde değerlendirilebilecek kimi yazılara yer verilmiştir. Ömer Atilâ Sav, A. Korkut, Murat Aldeniz, Erdoğan Tokmakçioğlu ve Ömer Sakıp’ın yazı içerisinde kurguladıkları kimi isimleri tartışarak, konuşturarak görüşlerini açıklamışlardır. Ömer Atilâ S.’nin “Açık Hava Söyleşileri” dönemin tiyatrosu hakkında pek çok bilgiyi içermektedir. Demir Özlü, Hilmi Yavuz ve Asaf Çiyiltepe arasında geçen ve İkinci Yeni şiirini konu edinen “Savunulamıyanlar”⁸¹ adlı açık oturum son derece önemli bir yere sahiptir. Tevfik Çavdar ve Orhan Kemal arasında roman konusunun konuşulduğu “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”⁸² başlıklı yazı da dikkat çekicidir.

⁸¹ “Savunulamıyanlar” (Konuşanlar: Demir Özlü, Asaf Çiyiltepe, Hilmi Yavuz), *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-11

⁸² Tevfik Çavdar, “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.14

C. 3. 22. Haber

İsimsiz, “Eyüboğulları Yazma Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (hbr)

Yazı, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Eren Eyüboğlu’nun Ankara’da açtıkları yazma sergisi üzerine kaleme alınmıştır. Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Eren Eyüboğlu’nun açtıkları sergiler genellikle olumlu bulunmaktadır.

İsimsiz, “Yahya Kemal ve Peyami Safa”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.12, (hbr)

Peyami Safa’nın şiir günlerinin sonunda ifade ettiği ve Yahya Kemal ile ilgili olan görüşlerine yer verilmektedir. Safa, Yahya Kemal’in söz kalabalığı eden bir hiç olduğunu ve şiirin ne demek olduğunu bilmediğini dinleyicilere aktarmıştır. Yazının devamında, Yahya Kemal’in Türk milletine seslenmediğine ve aristokrat kesimin şairi olduğuna yer verilmektedir.

Buruşuk, Nihat, “1950-51 mevsiminde İstanbul’un sanat olayları”, *Pazar Postası*, S. 27, 5 Ağustos 1951, s.10-11, (hbr.)

Yazıda, 1950 ve 1951 yıllarında İstanbul’da tiyatro, sinema, resim, müzik vb. alanlarda gelişen sanat olayları hakkında bilgi verilmektedir. İstanbul’a yurt içinden ve yurt dışından gelen sanatçıların adları sayılmaktadır. Yazının devamında Orhan Veli’nin öldüğü de bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 30, 26 Ağustos 1951, s.7, (hbr.)

Haberde, Fransız oyuncu ve yönetmen Louis Jouvet’nin öldüğü, Salzburg’ta Alman ve Avusturyalıların bir festival düzenlediği ve Güzel Sanatlar Birliği’nin Galatasaray Lisesi’nde resim sergisi açtığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 31, 2 Eylül 1951, s.7, (hbr.)

Sanat ve edebiyat dünyasına ait kimi haberlere yer verilmektedir. Haberlerde, PEN Kulübü'nün İsviçre'de toplandığı, Edinburg Festivali'nin başladığı ve İstanbul'da İ. Galip Arcan adına bir anma programının düzenlendiği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 32, 9 Eylül 1951, s.7, (hbr.)

Sanat ve edebiyat dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir. Haberlerde, Londra'da uluslar arası bir halk dansları festivalinin düzenleneceği, Soldati'nin *Fuga in Francia* filmiyle geniş yankılar uyandırdığı, Dr. Samuel Noah Kramer'in Amerika'dan Türkiye'ye Sümer tabletlerini araştırmak amacıyla geldiği, Marshall Plânı çerçevesinde Yunanistan'daki tarihi eserlerin restore edileceği ve Devlet Operası ve Tiyatrolarının yeni sezon için provalara başladığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6, (hbr.)

Sanat dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir. Haberlerde, Güney Doğu Anadolu'da İngiliz arkeologlarca yürütülen çalışmalarda Asur dönemine ait 2600 yıllık bir kütüphanenin ortaya çıkartıldığı ve Igor Stravinsky'nin yeni bestelediği operasının ilk olarak Venedik'te sahneye konduğu bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 35, 7 Ekim 1951, s.6, (hbr.)

Haberde, Devlet Tiyatrosu'nun 1951-1952 kış sezonu sezonunu açtığı bildirilerek opera, dram, komedi türlerinde oynanacak oyunların adlarına yer verilmektedir. Ayrıca T. S. Eliot'un *Murder in the Cathedral* adlı eserinin George Hoellering tarafından filme çekildiği; Türk Dil Kurumu'nun 1 Ekim 1951 tarihinden itibaren aylık bir fikir-sanat dergisi yayımlayacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sanat-Edebiyat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 37, 21 Ekim 1951, s.7, (hbr.)

Sanat dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir. Sommerset Maugham'ın tiyatro ve romandan sonra kısa öyküyü de bıraktığı bildirilmektedir.

Maugham'ın bu konuda "Eğer mesleğime şimdi yeniden başlıyorsa olsaydım, bugüne kadar ulaşmış olduğum tarzda bir başarıya kolay kolay ulaşamazdım." (s.7) dediği ifade edilmektedir. İsveç'te Uluslar arası başyazarlar konferansının düzenleneceği bildirilmektedir. Küçük Sahne'de Sutton Vane'in *Outward Bound -Öteye Doğru* adlı piyesinin oynanacağı bildirilmektedir. Edmond Rostand'ın *Cyrano de Bergerac* adlı eserinin sinemaya uyarlanacağı ve filmin başrolünü José Femer'in oynayacağı bildirilmektedir. İngiltere'de lokanta ve çayhanelerde çeşitli ressamaların litografyalarının satıldığı bildirilmektedir.

İsimsiz, "Sanat-Edebiyat Haberleri", *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.7, (hbr.)

Sanat dünyasına ilişkin kimi haberlere yer verilmektedir. Pablo Picasso'nun 70. yaş günü dolayısıyla Londra'da 77 adet resmini içeren bir serginin açıldığı, Paris'te uluslar arası bir fotoğraf sergisinin açıldığı, Japon sanatçılara ait fotoğrafların hem teknik hem de sanatsal yönden en iyi olduğu, Viyolonist Feriha Talay'ın Avrupa turnesine çıktığı, Orson Welles'in Londra'da William Shakespeare'in *Othello* piyesini oynadığı, Turgut Özakaman'ın *Pembe Evin Kaderi* adlı piyesinin Ankara Küçük Sahne'den sonra İstanbul Şehir Tiyatroları'nda oynanacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, "Kaynak", *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.6, (hbr.)

Haberde, *Kaynak* dergisinin 57. sayısını Atatürk'e ayırdığı bildirilmektedir.

İsimsiz, "Beş Sanat", *Pazar Postası*, S. 41, 18 Kasım 1951, s.7, (hbr.)

Eminönü Halkevi tarafından yayımlanan *Beş Sanat* adlı derginin, halkevleri kapandıktan sonra da yayımını sürdürdüğü bildirilmektedir.

İsimsiz, " 'Sanat ve Edebiyat'ın Müsabakası", *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.6, (hbr.)

Ahmet Muhip Dranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat Horozcu, Melih Cevdet Anday, Fethi Giray, Suat Taşer, Behçet Necatigil, Necati Cumalı, Attilâ İlhan, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Salâhattin Aldanır ve Muzaffer

Uyguner'in şiirlerinden alınan mısralar isimsiz biçimde yayımlanmıştır. Söz konusu mısraların kime ait olduğunu bilen okuyucular için bir yıllık *Pazar Postası* aboneliğinin ücretsiz yapılacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “ ‘Sanat ve Edebiyat’ın Müsabakası”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.6, (hbr.)

Ahmet Muhip Dranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat Horozcu, Melih Cevdet Anday, Fethi Giray, Suat Taşer, Behçet Necatigil, Necati Cumalı, Attilâ İlhan, Fazıl Hüsni Dağlarca, Salâhattin Aldanır ve Muzaffer Uyguner'in şiirlerinden alınan mısralar isimsiz biçimde yayımlanmıştır. Söz konusu mısraların kime ait olduğunu bilen okuyucular için bir yıllık *Pazar Postası* aboneliğinin ücretsiz yapılacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri ”, *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.7, (hbr.)

Sabri Esat Siyavuşgil'in Edmond Rostand'ın *Aiglon-Yavru Kartal* adlı eserini Türkçeye çevirdiği, Alexandre Barovsky'nin Ankara'da bir konser verdiği, Suttone Vane'in *Öteye Doğru* adlı eserinin Küçük Tiyatro'daki temsiline devam edildiği, Devlet Tiyatrosu'nda henüz *Cyrano de Bergerac* oyununun temsilinin başlamadığı ve Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde “Şiir Günü” adlı etkinliğin gerçekleştirildiği bildirilmektedir. Haberin devamında, Yeditepe Yayınları'nın Samim Kocagöz'ün *Sam Amca*, Umran Nazif'in *Gar Saati*, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın *Sivaslı Karınca* adlı eserlerini yayımladığı da okuyucuya iletilmektedir.

İsimsiz, “Müسابakamız sona erdi:Neticeyi Bildiriyoruz”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.6, (hbr.)

Yazıda, “Sanat ve Edebiyat'ın Müsabakası” adlı yarışmanın sonuçlandırıldığı bildirilmektedir. Verilen mısraların şairlerini 84 kişinin bildiği; ancak 84 kişi arasında çekilen kurada, Sait Hür, Dündar Ulutürk, Akdoğan Mat, Mehmet Veral ve Bilsay Kurç adlı okuyucuların *Pazar Postası* aboneliği kazandığı belirtilmektedir.

İsimsiz, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.7, (hbr.)

Edmond Rostand’ın Sabri Esat Siyavuşgil tarafından Türkçeye çevrilen *Cyrano de Bergerac* adlı oyununun temsilinin gerçekleştirildiği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Suat Taşer’in Konferansı”, *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7, (hbr.)

Yazıda, Suat Taşer’in Gazi Eğitim Enstitüsü’nde “Tiyatro ve Eğitim” konulu bir konferans verdiği ve bu konferansın tam metninin bir sonraki hafta *Pazar Postası*’nda yayımlanacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Yüksek Okullarda Müzik Hareketleri”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.7, (hbr.)

Yazıda, üniversitelerdeki müzik etkinlikleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Gençlik:Yüksek Tahsil Gençliğinin Sayfası:A.ÜT.B. Şiir Yarışması”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.9, (hbr.)

Ankara Üniversitesi Talebe Birliği Kültür Kolu’nun, birliğe mensup fakülte öğrencileri arasında düzenlediği şiir yarışmasının sonuçlarına yer verilmektedir. Yarışmada, birinciliği Mustafa Arif Arık’ın “Yollar”, ikinciliği Jülide Gülizar Ergüven’in “Uzun Kavak”, üçüncülüğü ise Erdoğan Tokmakçioğlu’nun “İstanbul Üzerine” adlı şiirleriyle kazandığı bildirilmektedir.

Kurtuluş, Baki, “Dergiler Arasında: Ufuklar Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 76, 3 Ağustos 1952, s.6, (hbr.)

Ufuklar dergisinin gazete bayilerinde satılmadığını, yalnızca abonelere dağıtıldığını ve 500 abonesinin olduğunu ifade eden yazar, bu dergi tarafından düzenlenen “İnkılâp Mükâfatı” adlı öykü yarışmasının sonuçlarına yer vermektedir. Nurullah Ataç ve Orhan Burian’ın jüriliğini yaptığı yarışmada, Orhan Çubukçu’nun “Grev” ve Özdemir Buyur’un “Huzur” adlı öyküleriyle birinciliği paylaştıklarını belirten yazar, Nurulllah Ataç ve Orhan Burian’ın isimler üzerinde anlaşımadıkları

için henüz ikinci ve üçüncü olan eser ve yazarların açıklanmadığını dile getirmektedir.

İsimsiz, “Charles Laughton Rejisörlük Yapıyor”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.8, (hbr)

Charles Laughton’ un oyunculuğunun yanı sıra rejisörlüğe de başladığı ifade edilmektedir. Laughton hakkında çeşitli bilgiler de verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “1955 Yılı: Batı sinemasına toplu bir bakış”, *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.8-10, (hbr.)

Yazıda, 1955 yılında batı sinemasında ortaya konan faaliyetler anlatılmaktadır. Yönetmenlerin bu yıl içinde çevirdikleri filmlerin ismi verilmektedir. Çeşitli filmlerde oynayan oyuncuların adları sayılmaktadır. 1955 yılındaki sinema kayıplarından da söz edilmektedir. Yazıda, sözü edilen yönetmenler ve filmleri şunlardır: Vittorio de Sica’nın *Umberto D.*, Bunuel’in *L’Age d’Or* ve *The Osiminal Life of Archi Baldo de la Cruz*, Renoir’ın *French Cancan*, Olivier’ın *Richard III* ve *Shan – Po and Ying – Tai*, Charles Laughton’ın *The Night of the Hunter*, Akira Kurosawa’nın *Seven Samurai*, Rene Clair’in *Les Grandes Manoeuvres*, Dassin’in *Rififi* ve Benedik – Brando ikilisinin *The Wild One* adlı filmlerinden söz edilmektedir. Ayrıca James Dean’in 24 yaşında bir trafik kazasında öldüğü bildirilmektedir.

Sümer, Güner, “Tiyatro: Notlar”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.8, (hbr.)

Yazar, tiyatro dünyasından dört haber üzerinde durmaktadır.

Birinci konu, *Zafer* gazetesinde, Aydın Gün’ün tiyatro eleştirisi ve eleştirmenin olmayışı yönündeki görüşleridir. Yazar, Aydın Gün’ün Türkçeyi bilmediğini, biraz kitap okuduktan sonra yazı yazmasını önermektedir. İkinci konu, İlhan Berk’in haber verdiği Sanatsevenler Kulübü Lokalinde yeni bir tiyatro topluluğunun perde açmasıdır. Üçüncü konu, tiyatro severlere yapılan sanatlarını geliştirme çağrısıdır. Dördüncü konu ise, Devlet Konservatuvarı tiyatro bölümü öğrencilerinin 9 Nisan 1956’da Oscar Wilde’ın *Salome* adlı oyununun temsilidir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Notları: Gerard Philippe ve Sinema”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.8-11, (hbr.)

Yazıda, sinema dünyasıyla ilgili beş habere yer verilmektedir. İlk haber, Fransız oyuncu Gerard Philippe’e sorulan “Bir gün film rejisörlüğü yapacak olsanız en çok neden faydalanırsınız: tiyatro rejisörlerinden mi, yoksa film rejisörlerinin yanında edindiğiniz tecrübeden mi?” (s.8) soruya verdiği yanıtta oluşmaktadır. Gerard Philippe, bu soruyu “Sinema rejisörleri yanında edindiğim tecrübelerden faydalanırım.” (s.8) şeklinde yanıtlamıştır. İkinci haber, Fronçois Traffaut’nun Oscar ödülü üzerine yaptığı eleştiriyi içermektedir. Üçüncü haber, *Newsweek* dergisinin açtığı sinema konulu anket ile ilgilidir. Dördüncü haber, Ben Hecht’in *Notre Dame de Paris*’i sinemaya uyarlaması ile ilgilidir. Son haberde ise, 1955 yılında Amerikan sineması ile ilgili çeşitli istatistiksel bilgilere yer verilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Notları: Gerçeğin Gerçeği”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.8, (hbr.)

Yazı, üç farklı sinema haberinden oluşmaktadır. Birinci haber, André Coyette’in Türkiye ziyareti sırasında Lütfi Ö. Akad’ın *Beyaz Mendil* filmine dayanarak yerli filmciliğimizin yerli izleri taşıdığı yönündeki görüşleriyle ilgilidir. İkinci haberde, André Bazin’in sinema üretimi ve işletmeleri hakkındaki görüşleri ele alınmıştır. Üçüncü haberde ise, Cannes Film Festivali’nin sonuçları ile ilgili çeşitli bilgilere yer verilmiştir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.8, (hbr.)

Yazının birinci bölümünde, *La Strada* filminin yönetmeni Federico Fellini’nin Amerikan sineması hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir. Fellini, görüşlerinde, Amerikan sinemasını ticari ve sanatsal bakımlardan eleştirmektedir. Yazının ikinci bölümü Cannes Film Festivali’nde 1956 yılında dağıtılan ödüllerle ilgilidir. Yazar, *Cinéma* dergisinden yararlanarak kesin sonuçları açıklamaktadır.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.8, (hbr.)

Yazıda ilk bölümünde, Robert Aldrich’in 1955 yılında Parklane film şirketi adına çevirdiği *Kiss Me Deadly-Öp Beni Öldüresiye* adlı filminden söz edilmektedir. Filmin oyuncularını ve temasını anlatılmaktadır. Aldrich’in Charlie Chaplin’in yetiştirmelerinden olduğunu belirten yazar, *Kiss Me Deadly* filmi hakkında Charles Bitch ve François Traffaut’nun da görüşlerine yer vermektedir.

Yazının ikinci bölümünde ise, Uluslar arası VII. Berlin Film Festivali’nde ödül alan film ve oyuncuların adlarına yer verilmektedir. Türkiye’den Mazhar Şevket İbşiroğlu ve Sabahattin Eyyuboğlu’nun birlikte hazırladıkları *Hititlerin Güneşi* adlı filmin gümüş madalya aldığı dile getirilmektedir.

Kakıncı, Tarık, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.8, (hbr.)

Hüseyin Peyda’nın *Gelen Ağalar Birden Gelin* adlı filmi hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir. *Sinema* dergisinde yayımlanan yerli sinema hakkındaki soruşturmadan da söz eden yazar, derginin sorularını yanıtlamak üzere Lütfi Ö. Akad, Atıf Yılmaz, Turgut Demirdağ, Metin Erksan, Baha Gelenbevi, Şadan Kâmil ve Çetin Karamanbey’e yönelttiğini; ancak soruşturmaya yalnızca Baha Gelenbevi’nin yanıt verdiğini bildirmektedir. Yazının devamında ise, Türkiye’den Venedik Film Festivaline katılmak üzere seçilen *Kanlarıyla Ödediler* (Osman F. Seden) adlı film hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Uluslar Arası Başarımız”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7, (hbr.)

İtalya’da yapılan uluslar arası bir yarışmada Aziz Nesin’in *Fil Hamdi* adlı mizah öyküsüyle birinci; Turhan Selçuk’un da bir karikatürüyle ikinci olduğu belirtilmektedir.

İsimsiz, “C. Sıtkı Viyana’ya Götürüldü”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.7, (hbr.)

Haberde, Cahit Sıtkı'nın rahatsızlandığı, ülkede yapılan müdahalelerin sonuç vermemesi üzerine hükûmet kararıyla tedavi olmak amacıyla Viyana'ya götürüldüğü bildirilmektedir.

İsimsiz, “Leyla Gencer Amerika’da”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.6, (hbr)

Saprono Leyla Gencer'in bir çok Avrupa ülkesinde operalarda rol aldıktan sonra 28 Eylül 1956'da San Francisco'da *Francisco da Rimini* operasında rol alacağı gerekçesiyle Amerika'ya gittiği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Konya’da Devlet Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.7, (hbr.)

Konya'da Devlet Tiyatrosu'nun açıldığı bildirilmektedir. Konya Devlet Tiyatrosu'nun 600 kişilik kapasitesinin olduğu, Ankara Devlet Tiyatrosu'nun Konya'da temsil vereceği ve burada haftada iki oyunun oynanacağı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Dil Bayramı”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.3, (hbr.)

Yazıda, Dil Bayramı'nın 26 Eylül 1956 Çarşamba günü Türk Dil Kurumu binasında yapılan bir toplantı ile kutlanmasının ayrıntılarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.10, (hbr.)

Yazının ilk bölümünde, *Yeditepe*'de Ziya Metin'in Oscar'ın Chaplin gibi ustalara verilmediği yönündeki yakınmalarına yer verilmektedir. Ziya Metin'in, ödülün, Cecil B. De Mille gibi işten anlamayanlara da verilmemesini teselli edici bulması üzerine yazar, Oscar'ın yine de Cecil B.De Mille'e verildiğini hatırlatmaktadır. Yazının ikinci bölümünde, film afişlerinde orijinal ismi ile ilgili hatalar ele alınmaktadır. Yazının son bölümünde ise, romandan sinemaya aktarılan adaptasyon filmler hakkında bilgi verilerek bu filmlerin isimleri zikredilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.9, (hbr.)

Yazıda, “Ortaklaşa Prodüksiyonlar”, “Halkın Sesi Halkın Sesi” ve “Yerli Yenilik” başlıklı üç habere yer verilmektedir. Birinci haberde, Cayette’in çeşitli ülkelerin bir araya gelerek ortak prodüksiyonlar yapmaları fikirlerinin eleştirmesine yer verilmektedir. İkinci haberde, Cannes film festivalinde, yarışma dışı bırakılan *Gece ve Pusu* filmini seyreden çeşitli meslek gruplarına ait seyirciye uygulanan bir anketin sonucuna yer verilmektedir. Son haberde ise, Orhon Murat Arıburnu’nun yönettiği, Safa Önal’ın başrollerinde oynadığı *Lejyon Dönüşü* adlı filmin yabancılardan çevrildiği ve filmde yenilik uğruna soyunmanın “Rock’n Roll” (s.9) soyunması olarak algılandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.9, (hbr.)

Yazıda, “Yağma mı Var” ve “Bu da Bir Yıldızımızla Konuşma’dan” başlıklı iki habere yer verilmektedir. Birinci haberde, köylülerin bir film setinde, figüranlık için aktör gibi yüksek ücret talep etmeleri; ikinci haberde ise, Neriman Köksal’la evinde yapılan bir röportajdan çeşitli alıntılarla Köksal’ın seksi giyimi üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.9, (hbr.)

Yazıda, “Hayırlısı Allah’tan”, “Para Kimde ise...” , “Bayan Köksal’ın huyu ve hastalığı” başlıklarını taşıyan nüktelere ve “Ziya Metin’in Filmi” başlığını taşıyan habere yer verilmektedir. İlk nüktede, Basın Yayın Umum Müdürlüğü’nün kutlama törenlerini kapsayan filmlerinin birinde yapılan gafa, ikinci nüktede Fikret Hakan ve Zeki Müren’in aldığı film ücretleriyle ilgili söylentilere, son nüktede ise Neriman Köksal’ın şirketlere borçları olduğunu ancak hastalık nedeniyle sinemayı bırakmadığı bildirilmektedir. Haberde ise Ziya Metin’in seslendirmelerine başlanan *Namus Düşmanı* adlı filmi ile ilgili bilgi verilmektedir.

İsimsiz, “Yeditepe’nin Yeni Üç Kitabı”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.6, (hbr.)

Yazıda, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak*, Melih Cevdet Anday'ın *Yanyana* ve Eflatun Cem Güney'in *Bir Varmış Bir Yokmuş* adlı eserlerinin Yeditepe Yayınları arasında çıktığı bildirilmektedir.

Bilgi, (Alaeddin), “Batıdan sinema haberleri”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.9, (hbr.)

Yazıda, Elia Kazan'ın yönettiği, senaryosunu Tennessee Williams'ın yazdığı *Baby Doll- Taş Bebek* adlı filmin çekiminin bittiği, Fransız yönetmen Jean Paul Le Chanois'in Viktor Hugo'nun *Sefiller*'ini 1957 yılı içinde filme alacağı, Bolşoya Bale Grubu'nun *Giselle Bolesi*'nin filme alınmasında çalıştığı ve King Vidor'un Marylyn Monroe ve Marlon Brondo'nun başrollerinde oynayacağı *Karamozof Kardeşler*'i İtalya'da filme alacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.9, (hbr.)

Yazı, “Bilirkişi”, “Avrupa Sığınağı” ve “Sinemanın Geleceği” başlıkları altında verilmiştir. “Bilirkişi”de, *Aşıklar Kâbesi- Mevlâna* adlı filmin gösterilmesiyle seyircinin yaptığı eleştirilere yer verilmektedir. “Avrupa Sığınağı”nda Hollywood'ta vergilerin yüksek olması nedeniyle yapımcıların Avrupa'da şirket kurdukları anlatılmaktadır. “Sinemanın Geleceği”nde ise Andre Cayette'in oyuncuların istediği biçimde rol yapmaları üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.8, (hbr.)

Haberde, Milli Türk Talebe Birliği Üniversiteler Tiyatrosu'nun Jean Giraudoux'nun *Bellac Apollonu* ve Eugene O'Neill'in *Yağ* adlı piyeslerini sahneleyeceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “İstanbul Cep Tiyatrosundan haber”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, İstanbul Cep Tiyatrosu'nun 16 Ocak Çarşamba'dan itibaren 3. Sezonu açtığı bildirilerek burada Plautus'un *Anplifryon* ve Jean Cocteau'nun *Le Bel Indifferent-Kaygısız* adlı piyeslerinin sahneleneceği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, *Akis*’in 115., 122., 138. ve 238. sayılarından çeşitli alıntılara yer verilmektedir. Yapılan alıntılarla, *Akis*’in yerli sinemanın kalkındırılması için birlik çağrısı yapmasına karşın, yabancı filmler hakkında eleştirmeler yapmasına dikkat çekilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, tiyatro eleştirmeciliği üzerinde durulmaktadır. Yazı, Çetin Karamanbey’in *Pazar Postası*’nın 16 Eylül 1956 tarihli 38. sayısında yayımlanan “Bir Cevap” başlıklı yazısı ile A. Cemal Arı’nın *Ulus*’un 15 Ocak 1957 günlü sayısında yayımlanan yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Sinema ve tiyatro eleştirmecilerinin işin kolayına kaçtıkları ve yapılan eleştirmelerin niteliklerinin iyi olmadığı vurgulanmaktadır.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Yazı, “Yerli Düşmek” ve “Cine-Clup” şeklindeki iki alt başlık halinde verilmektedir. “Yerli Düşmek”te Neriman Köksal, bir gazeteye verdiği röportajda, Rita Hayworth gibi çamaşırlarını satılığa çıkarması üzerinde konuşmaktadır. “Cine-Clup”ta ise “Cine Clup” kavramının “Fun-Clup” kavramından farklı olduğu ve Galatasaray Lisesi öğrencilerinin bir “Cine-Clup” kurdukları bildirilmektedir.

A. E. (Aslan Ebiri), “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8-11, (hbr.)

Yazıda, sinema dünyasına ait iki habere yer verilmektedir. “Bir Yıldız Tanıtıyoruz: Robert Morley” alt başlığıyla verilen bölümde, Robert Morley’in kısa bir yaşam öyküsüne ve filmografisine; “İki Yeni Film” alt başlığıyla verilen bölümde ise, Jean Delanoy’un yönetmenliğini yaptığı ve Antony Quin ile Gina Lollo’nun oynadığı *The Hunchback Of Notre Dame-Notrdam’ın Kamburu* adlı film ile Clark Gable, Eleanore Parker, Sara Shane, Barbara Nichola ve Jean Willes’in başrollerini paylaştığı *The King And Four Queen- Kral ve Dört Kraliçe* adlı filmin tanıtımına yer verilmektedir.

A., E. (Aslan Ebiri), “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, sinema dünyasına ilişkin üç habere yer verilmektedir. Birinci haberde, Hendrik Van Loon’un *The Story of Makind İnsanlığın Tarihi* adlı romanının Ronald Colman’ın yönetmenliğinde filme alındığı bildirilmektedir. İkinci haberde, Jean Seberg adlı 18 yaşındaki genç kızın sinema yeteneğinden söz edilmektedir. Son haberde ise, *Variety* dergisinin sinema tarihinde en çok kâr sağlayan on film araştırmasına yer verilmektedir.

Ebiri, Aslan, “İstanbul Sinemalarında”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, İstanbul sinemalarında gösterimde olan filmlerin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmektedir. Yazıda, Michael Curtiz’in *Egyptian-Firavunun Gözdesi*, Danny Kaye’in *Court Jester-Kralın Soytarısı*, Disney’in *Littleests out Law-Kahraman Asi*, ve George Sherman’ın *Comanche-Komançolar Savaşı* adlı filmlerinin tanıtımına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, Semih Tuğrul, Halit Refiğ ve Adnan Ufuk’un Türk sinema eleştirmeciliğinde öncü oldukları ifade edilmektedir.

Ebiri, Aslan, “Sinema Dünyası”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, Cecil B. De Mille’in *The Ten Commandante-On Emir* adlı filminin nasıl çevrildiği ele alınmaktadır. Mille’in filme çokça emek ve masraf sarf ettiğini dile getiren yazar, yine de Amerikan eleştirmenlerince yeteri kadar başarılı bulunamadığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9, (hbr.)

Haberde, Galatasaray Lisesi Sinema Derneği’nin Orson Welles’in *Othello* filmi ile Akira Kurosawa’nın *Rashomon* adlı filmini göstereceği ve sinema üzerine

konferanslar tertip edeceği bildirilmektedir. Haberin devamında, Barlas Erikon'un, James Dean Derneği'ni eleştirenlere, Dean'in önemli bir sanatçı olduğunu anlatan ve *Tercüman*'ın 13 Şubat 1957 günlü sayısında yayımlanan yazısına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.9-11, (hbr.)

Yazıda, AA'nın Hollywood'un Sinema Sanatkârları Akademisi'nin en iyi beş filmi seçtiği yönündeki haberlerinde çeviri yanlışlıkları olduğu ve haberlerin masa başı hazırlandığı bildirilmektedir. Yazının devamında 1957 Oscar ödüllerine “en iyi kadın oyunu” , “en iyi erkek oyuncu”, “en iyi film”, “en iyi rejisör” dallarında aday olan isimlere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ankara Üniversiteler Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, Ankara Üniversiteler Tiyatrosu'nun 7-8-9 Şubat 1957 tarihlerinde Eminönü Öğrenci Lokali'nde *Yağ ve Bellac Apollonu* adlı oyunları sahneledikleri ve *Sekiz-Buçuk* adlı eseri sahnelemek için çalışmaya başladıkları bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar:Fazlası Göz Çıkarır”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, Türk filmlerinin basındaki abartılı tanıtım metinleri söz konusu edilmektedir. Yazının devamında Screen Actors Build üyelerinden Robert Shafto'nun Oscar'a adaylığını açıkladığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Üniversiteler Tiyatrosu Konya'da”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, Ankara Üniversiteler Tiyatrosu'nun *Yağ ve Bellac Apollonu* adlı eserleri Konya'da bir matine ve bir suvare şeklinde temsil ettiği bildirilmektedir.

Kaner, Rıza, “İzmir'den Haber”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.9, (hbr.)

Yazı, İzmir'de İzmir Filarmoni Derneği orkestrasının verdiği konser üzerine kaleme alınmıştır. Yazar, konsere ilişkin değerlendirmelerine yer vermektedir.

İsimsiz, “İstanbul Teknik Üniversite Tiyatro çalışmaları”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, Teknik Üniversiteler Tiyatrosu’nun kısa bir Anadolu turnesine çıkarak *Ayyar Hamza*’yı oynadığı ve Ahmet Kutsi’nin *Yazılan Bozulmaz* ve *Bir Pazar Günü* adlı piyeslerini hazırlamakta olduğu bildirilmektedir. Yazının devamında İ.T.Ü. Sanat Kulübü’nün düzenlediği sanat haftasına da değinilmektedir.

İsimsiz, “Üniversiteliler Tiyatrosu Kırıkkale’de”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu’nun hazırladıkları, J. M. Synge’in *Dereye Vuran Gölge* ve George Neveaux’nun *System Two- İkili System* adlı oyunlarını Kırıkkale’de sahneleyeceği, ardından bu iki oyunun Ankara’da Üçüncü Tiyatro’da sahneleyeceği ve geniş bir anadolu turnesine çıkacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, “Metin Erksan Üzerine” ve “Festival Başladı” alt başlıklarıyla verilen iki habere yer verilmektedir. İlk haberde, Metin Erksan’la bir gazetede yapılmış bir röportajden söz edilmektedir. İkinci haberde ise, 1957 yılı Cannes Film Festivali’nin başladığı bildirilerek festivaldeki seçici kurulda yer alan üyelerin adlarına yer verilmektedir.

Esin, Muzaffer A., “Paramount ile Yedi Yolcu Cengi”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.9-11, (hbr.)

Yazıda, Fitaş Filmcilik ve Cosmos Films arasında kimi filmlerle ilgili olarak yaşanan gösterim sorunu konusu üzerinde durulmaktadır. Yazıda, iki şirket arasında ihtilaf konusu olan filmlerin adlarına da yer verilmektedir.

İsimsiz, “Pulitzer Armağanını O’Neil aldı”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.7, (hbr.)

Haberde, Amerika’da yılın en iyi piyesine verilen Pulitzer Armağanı’nı Eugene O’Neill’in *Uzun Gecler Boyunca* adlı eseriyle kazandığı ve Pulitzer Tarih

Armağanı'nı ise Amerika'nın eski SSCB elçisi George F. Kennan'ın *Rusya Harpten Bıktı* adlı eseriyle kazandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sait Faik Armağanı”, s *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957,.7, (hbr.)

Yazı, Sait Faik Hikâye Armağanı'nı Necati Cumalı'nın *Değişik Gözle* adlı eseriyle kazanması üzerine kaleme alınmıştır. Tahsin Yücel'in önceki yıl armağanı kazandığı dile getirilerek bu yüzden pek çok tartışmanın ortaya çıktığını ifade edilmektedir. Necati Cumalı'nın da ödül kazanmasının yeniden pek çok tartışmaya neden olduğunu bildiren yazar, *Seçilmiş Hikâyeler* ve *Dost* dergileri yayınlarının sahibi olan Salim Şengil'in bir bildiri yayımlayarak armağandan çekildiğini ifade etmektedir. Ayrıca yazıda, Salim Şengil'in bildirisine yer verilmektedir.

Aksoy, Erol, “Bir Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, 1956-1957 yılının en iyi tiyatro oyunu, en iyi oyuncu ve en iyi sahneye koyucuyu seçmek için bir soruşturmanın açılacağı bildirilmektedir. Yazının devamında Ankara'da Küçük Tiyatro, Büyük Tiyatro, Oda Tiyatrosu ve Üçüncü Tiyatro'da oynanan eserlerin adlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Hazırlıyorlar?”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.13, (hbr.)

Yazıda, İtalya ve Fransa'da hazırlanan kimi filmler hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Sinema Notları”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.8-11, (hbr)

Yazının ilk bölümünde, Nuri Sarıdoğan'ın Lo Duca'nın *Sinema Tarihi* adlı eserini Türkçeye çevirirken yaptığı yanlışlıklardan söz edilmektedir. Yazının ikinci bölümünde, Albert Lamorisse'nin kısa bir hayatına ve sanat serüvenine yer verilmiştir. Yazının son bölümünde ise, Christian Jacques adlı bir Fransız yönetmenin *Atatürk* adlı bir film hazırladığı duyumu söz konusu edilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, *Pazar Postası*’nın tiyatro konusunda yeniyi tutan bir tavır içinde olduğu bildirilerek, genç tiyatroculara, oyuncu, oyun yazarı ve sahneye koyucu olarak sorular sorulacağı ve gelecek yanıtların *Pazar Postası*’nda bir yazı dizisi olarak yayımlanacağı belirtilmektedir. soruların Haldun Dormen, Atılâ Alpöge, Ergun Köknar, Turgut Özakman, Adalet Ağaoğlu, Erhan Dilligil, Güner Sümer, Özdemir Nutku, Ömer Atılâ S., Nihal Türkmen, Ergun Sav, Fikret Hakan, Yılmaz Gruda, Erol Aksoy ve Argun Oguztaş’a yöneltileceği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, “Ankara Üniversitesi Tiyatrosu Saarbruchen Festivalinde”, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor” ve “Yeni Bir Amatör Tiyatro Topluluğu: Genç Oyuncular” başlıklı üç habere yer verilmektedir. İlk haberde ETSU’nun düzenlediği VIII. Amatör Tiyatrolar Festivali’nin Almanya’nın Saarbruchen kentinde düzenleneceği ve Türkiye’yi George Neveaux’dan Adalet Ağaoğlu’nun çevirdiği, Güner Sümer’in sahneye koyduğu *İkili Sistem* adlı oyunla Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu’nun temsil edeceği ifade edilmektedir. İkinci haberde, *Pazar Postası*’nın “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor” adlı yazı dizisinin ilkinin gelecek sayıda yayımlanacağı ve İstanbul Teknik Üniversitesi sanatçılarından Atılâ Alpöge’nin yazısına yer verileceği bildirilmektedir. Son haberde ise İstanbul’da Genç Oyuncular adında yeni bir amatör tiyatro topluluğunun kurulduğu belirtilerek söz konusu topluluğun ilkelerine ve çalışmalarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu Gitti”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, ETSU’nun Almanya’nın Saarbruchen kentinde düzenlediği VIII. Milletlerarası Üniversite Tiyatroları Festivali’ne katılmak üzere Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu’nun 18 Temmuz 1957 Perşembe günü Ankara’dan festivale katılmak üzere ayrıldığı, 28 Temmuz-3 Ağustos 1957 tarihleri arasında yapılacak

festivalde George Neveaux'nun *İkili Sistem* adlı oyunun temsilini 2 Ağustos 1957'de vereceği bildirilmektedir. Oyunun Güner Sümer tarafından sahneye konulacağı, Mete Polat, Erol Aksoy, Güneşi Akol, Güner Sümer, Nuri Alan, Nihal Türkmen, Ercüment Gencer ve Olcay Aksoy tarafından oynanacağı ifade edilmektedir. Ayrıca oyunda yeni bir mizansen sistemi denendiği, bale anlayışıyla ortaya konduğu ve oyunda Ortaoyunu ve Karagöz'den motif olarak faydalandığı belirtilmektedir.

İsimsiz, “Birkaç Söz”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, T. Kakinç'ın Berlin Film Festivalinde olduğu için sinema yazılarına ara verdiği bildirilmektedir. T. Kakinç'ın bu sayıdan itibaren sinema yazılarını yeniden yazacağı belirtilmektedir. Ayrıca, son birkaç sayıda gazetenin “okunmıyacak kadar bozuk” (s.9) çıktığı, bu durumun düzeltileceği ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, Charles Dickens'in *İki Şehrin Hikâyesi* romanının filme alınacağı ve başrolünde Dirk Bogarde'ın oynayacağına, Amerika'da yayımlanan *Motion Picture Herald* gazetesince Dirk Bogarde'ın İngiltere'nin en büyük aktörü ilan edildiğine, Kenneth Moore'un aktörlüğü basit bir iş olarak gördüğüne ve Hollywood istatistikçilerine göre 1956 yılında 196 filmin çevrildiğine yer verilmektedir.

İsimsiz, “Kalkınan Türk Sineması”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, İstatistik Genel Müdürlüğü'nün Türkiye'de 1956 yılında 4.090.935 Liralık sinema ve 283.445 Liralık röntgen filminin ithal edildiğini açıkladığı belirtilmektedir. İthalatın sırasıyla ABD, İngiltere, Fransa, İtalya, Hindistan, Mısır ve Sovyetlerden yapıldığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sacha Guitry öldü”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)

Haberde, Fransız tiyatro ve sinema oyuncusu Sacha Guitry'nin öldüğü bildirilmektedir. Ayrıca, Guitry'nin başarısız bir sinema yönetmeni ve oyuncusu olmasına karşın ünlü bir tiyatro yazarı ve oyuncusu olduğu ifade edilmektedir.

Acarı, Halis, “Dışarda Sanat Haberleri: Fransa’da dağıtılan Sanat armağanları”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, Fransa’da dağıtılan sanat haberleri ile ilgili habere yer verilmektedir. Louis Martin Chauffier’nun Prix National, Claude Roger Marx’ın Prix Vacaresco, Jean Pierre Monnier’in Charles Veillon Kurumu, Michel Aime Baudy’nin Dünya Çocuk, Marie Noel’in Prix de L’Unanimité, Pierre Casson’un Prix Richelieu, Raymond Cogniat’nın Peintres, Michl Françoise Braive ve Bernard Villaret’nin Grand Prix Littéraire du Tourisme, Roger Ferlet’in Prix de la Pensée, Jean Bottero ve Sylère Luneau’nun Le Prix du Miller Livre Etranger, Denis ve Rougemont’nun Prix Eve Delecroix, Micheline Mourel’in Prix des Critique, P. Du Vauvray’ın Prix Edouard Herriot, Robert Mallet’nin Prix Pellman, MAurice Fombeure, Louis Dulca, A. Gunle, G. L. Mauroy ve P. Dresse’in Grand Prix Petit Didier, André Veinstéin’in Prix Georges Jamati, Serge Bec ve Henri Chabrol’nun Prix Théodore Aubanel, Nam Kim’in Louis BOrthan, Alice Barthourt’nın France Delmotie, Jacques Chalanne’nin Grand Prix du Roman Populaire, André Berry, Suzanne Norman’ın Henry Pourrat, Fernand Lequenne’in Fransız akademisinin büyük edebiyat ödülünü kazandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sinema Üzerine Notlar”, *Pazar Postası*, S. 31, 11 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, “Liste” ve “San Sebastian Festivali” başlıklı iki habere yer verilmektedir. “Liste” başlıklı haberde, Amerikalı yönetmenlerin oyuncu olmak isteyenlere yaptığı bir şakaya yer verilmektedir. “San Sebastian Festivali” başlıklı haberde ise, San Sebastian Festivalinin sonuçlarına yer verilmektedir. *La Notti di Casiris*’in yarışma dışı bırakılarak ödüllerin *Nonna Sabella*, *Güney Kıyıları*, *Eski Otomobil*, *Ich Suche Dich* adlı filmlere verildiği bildirilmektedir. Ayrıca Giuletta Masina ve Charles Vanel’in ‘Zulucta’ ödülünü kazandıkları belirtilmektedir.

İsimsiz, “Aziz Nesin Bu Yıl da Birinci”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.2, (hbr.)

Yazıda, Aziz Nesin'in İtalya'da uluslar arası mizah yazarları arasında düzenlenen yarışmada birincilik ödülünü aldığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.9, (hbr.)

28 Ağustos 1957'de başlayıp 8 Eylül 1957'de bitecek olan Venedik Film Festivalinde yer alan jürinin sanat değeri olmayan filmleri göstertmeyeceği ve festivale başlamadan önce 15 film seçerek seyirciye izlettireceği bildirilmektedir.

Acarı, Halis, “Dışardan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.7, (hbr.)

Yazıda, üç habere yer verilmektedir. İlk haberde, Fransa'da Üçüncü Cumhuriyet süresince yayımlanan en iyi 12 aşk romanı konulu soruşturmanın sonuçları açıklanmaktadır. İkinci haberde, İtalyan yazar, Curzio Malaparte'in vasiyetnamesinin açıldığı ve evini Çinli aydınlara miras olarak bıraktığı bildirilmektedir. Son heberde ise Marcel Proust'un Dostları Derneği'nin Proust'un daha iyi anlaşılması için bir toplantı düzenlediğini ve toplantıda “Proust ve Müzik”(s.7) adlı konunun konuşulacağı ifade edilmektedir.

H. C. (Halis Cinlioğlu), “Dışardan sanat haberleri”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.6, (hbr.)

Yazıda, edebiyat dünyasından derlenen haberlere yer verilmektedir. Haberlerde, İngiliz öykücü A. E. Coppard'ın olduğu, İngiltere'de Oricle mistik şiir yarışmasını J. Evelegh ile G. D. Godfrey'in kazandığı, Amerika'da Caedmon şirketinin Walter de la Mare'ın on iki şiiri, bir öyküsünü ve modern şiir antolojisini 'plâk'a aldığı, şair Richard Wilbur'un Pulitzer ödülünü kazandığı ve Amerikan şairi Robert Frost'un İngiltere Devlet Başkanlığı tarafından davet edildiği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Yerli Filmciliğimiz Yeni İnkışaflar Kaydetti: Adliye Önünde Cinayet”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.9, (hbr.)

Yazı, *Yeni Sabah* gazetesini 6 Eylül 1957 günlü sayısından alınmıştır. Bir polis memurunun bir film setindeki cinayet sahnesini gerçek sanarak oyuncuyu tutuklaması anlatılmaktadır.

İsimsiz, “Üniversiteli genç oyuncular derneği kuruldu”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, İstanbul’da Üniversiteli Genç Oyuncular Derneği adlı amatör bir tiyatro topluluğunun kurulduğu bildirilerek söz konusu topluluğun kuruluş bildirisine ve repertuvarına aldığı oyunların adlarına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “8. dünya üniversite tiyatroları festivalinden notlar:1”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.8-11, (hbr.)

Yazıda, Almanya’nın Saarbrüchen kentinde yapılan 8. Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali programına yer verilmektedir. Yazar, festivalin 25 Temmuz 1957’de başlayıp 3 Ağustos 1957’de sona erdiğini dile getirerek festivalin tüm günlerinde gerçekleştirilen etkinliklerin adlarına yer vermektedir.

İsimsiz, “Bu sayfa için”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.10, (hbr.)

Yazıda, *Pazar Postası*’na gönderilecek öykülerin kısa olması istenmektedir. Ayrıca, altı yedi sayıda bir, 10. sayfanın şiir sayfası olarak düzenleneceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Turgut Uyar Pazar Postası’nda”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.7, (hbr.)

Yazıda, Turgut Uyar’ın 22 Eylül 1957 tarihli 37. sayıdan itibaren *Pazar Postası* ’nda yazmaya başlayacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Yeni Mevsime Girerken:İkinci liste”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.9-11, (hbr.)

Yazı, MGM, Paramount, Columbia ve 20th Century Fox’un temsilciliğini yapan Fitaş’ın 1957-1958 sinema sezonunda gösterime sokacağı filmlerin listesinin

yayımlanması üzerine kaleme alınmıştır. Listede 31 filmin yer aldığını belirten yazar, listede çoğunlukla renkli müzikallerin olduğunu dile getirmektedir.

Yazının devamında, Joseph Antony'nin *The Rainmaker*, Nunnaly Johnson'un *The Man in the Gray Flanel Suit*, Anatole Litvak'ın *Anastasia*, Alfred Hitchcock'un *The Man Hwo New Too Much*, Joshua Logan'ın *Picnic* ve *Bus Stop* adlı filmlerinin tanıtımına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar II”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.8, (hbr.)

Yazıa, VIII. Dünya Üniversite Tiyatro Festivalinin I. ve II. gününde sahnelenen oyunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Venedik Cafoscari Tiyatrosu'nun sahnelediği *Goldoni'nin Venediği*, Tibüngenliler Tiyatrosu'nun sahnelediği Paolo Levi'nin *Pinedus Davası* ve Barcelonalılar Tiyatrosu'nun sahnelediği Lope de Vega'nın *El Castigo Sin Vengenza* adlı oyunlarının eleştirisi yapılmaktadır. Yazının devamında, disküsyonlar hakkında bilgi verilerek festivalde her gün yayımlanan *Spotlight* adlı derginin tanıtımına yer verilmektedir.

Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar III”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.8-12, (hbr.)

Yazıda, VIII. Dünya Üniversite Tiyatro Festivalinin seyircisi ve dördüncü gününe ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Seyircinin “nümayişçi” (s.8) olduğunu dile getiren yazar, yeniliğe ve folklorik değerlere ilgi duyduğunu ifade etmektedir. Yazının devamında, festivalin üçüncü ve dördüncü gününde oynanan, Frankfurt Goethe Tiyatrosunun *Hochwasser*, *Ludus Coventride* ve Ankara Üniversiteliler Tiyatrosunun *İkili Sistem* adlı oyunlarına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Ankara Üniversiteliler Tiyatrosunun sahneye koyduğu oyunun beğenildiğini belirten yazar, oyunda rol aldığı için, oyuna ait eleştirmeleri kendisinin yazmasının doğru olmayacağını ifade etmektedir.

H. A. (Halis Acarı), “Dışardan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.7, (hbr.)

Yazıda, yurt dışında müzik, resim, felsefe ve bilim alanlarında ortaya çıkan gelişmeler aktarılmaktadır. Count Basie'nin 6 Eylül 1957'de Olympia'da caz sezonunu açtığı, Calais kentinde Hotel de Ville'in büyük salonunda 25. Güzel Sanatlar Sergisinin açıldığı, Büyük Resim Armağanını Henri d'Anty'nin kazandığı, France Outre Mor Armağanını Marie Louise Cire'in kazandığı, Romancı Albert Paraz'ın öldüğü, Charles Pegu'nin dostlarının 43. anma yıldönümü düzenledikleri, Atlantik Birliği Fransa Komitesinin gazetecilik, siyasal bilimler ve sanat alanında bir yarışma açtığı, Aix en Provence'da Fransız Felsefe Derneklerinin kongresinin yapıldığı ve 1957 yılı Büyük Bilim Armağanını Lucien Sogart'ın kazandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Festivalin Sonuçları”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, 1957 yılı Venedik Film Festivali sonuçlarına yer verilmektedir. En iyi film dalında birinciliği Hintli yönetmen Satyajit Ray'ın *Aprajita*, ikincilik ödülünü ise Visconti'nin *La Notti Bianche* adlı filminin kazandığı bildirilmektedir. En iyi kadın oyuncu ödülünü *The Story of Esther* filminin başrolündeki Jonn Crawford ve *Malva* filmideki rolüyle Zidra Rittlenberg'in palastıkları belirtilmektedir. En iyi erkek oyuncu ödülünü ise *A Hat Full of Rain* filmindeki rolüyle Anthony Franciosa'nın kazandığı ifade edilmektedir.

Sümer, Güner, “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar IV”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, 8. Dünya Üniversite Tiyatro Festivalinin 4. gününün suaresi ve 5. gününde oynanan oyunlara ilişkin tanıtım ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, Heidelberg Üniversitesi Tiyatrosu'nun *Ping-Pong*, Erlangenliler Tiyatrosu'nun *İspanyol Komedi* ve Brüksel Genç Oyuncular Grubu'nun sahnelediği *Saint Nicholas Oyunu* adlı eserlerin değerlendirmesine yer vermektedir.

İsimsiz, “Karlov Vary”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.9-11, (hbr.)

Yazıda, Çeklerin düzenlediği Karlov Vary Festivali tanıtılarak bu festivale katılan filmlerin tanıtımına ve festivalin sonuçlarına yer verilmektedir. Karlov Vary

Festivalinin alternatif sinema festivali olduğunu dile getirilerek ödüllerin yerinde verildiği ifade edilmektedir. Karlovy Vary Festivalinde, birinci büyük armağanın Raj Kapoor'un *Jagte Raho*, Yargıcılar Kurulu özel armağanının Sang Chu'nun *Yeni Yılın Kurbanı* adlı filmine verildiği, en iyi yönetmen armağanını Andrej Munk ve Vladimir Pogacic'in aldığı, en iyi dökümanter film armağanını *Nuit et Brouillard*, en iyi oyuncu armağanını Ramond Rouleau, ikinci başarılı oyuncu armağanını S. Armaudo kazandığı, en iyi senaryo armağanını Eisuke Takizawa'nın *Korkusuz Adam* filmine verildiği, genç filmciler armağanını Masselli'nin *La Dona Del Giorno*'nun Horst Bucholtz'un, yargıcılar kurulu armağanını Jules Dassin'in, Çek eleştirmeciler armağanını kazandığı bildirilmektedir.

Nutku, Özdemir, “Alman Tiyatorları Yeni Döneme Hangi Oyunlarla Giriyorlar”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.8-11, (hbr.)

Yazıda, Almanya'da yeni tiyatro sezonunda temsil edilecek tiyatro oyunları ile operaların adlarına ve temsiller hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Yazar, Almanya'da tiyatro sezonlarının sonunda 1 aylık ara verildiğini ve yeni sezona geçildiğini belirterek önemli ve dünyaca kabul edilmiş G. Gründgens, Helmut Gmelin, Boris Gudunov gibi yönetmenlerin Berlin, Hamburg, Göttingen, Munchen ve Stuttgart'ta temsiller verdiğini bildirmektedir. Yazının devamında, Almanya'da yeni sezonda, Hamburg Tiyatrosu, Hamburg il Operası, Berlin Operası, Dornröshen Balesi, Schlosspark Tiyatrosu, Munchen Prinzregens Tiyatrosu, Munchen İl Operası, Kommerspiele Tiyatrosu, Deutsches Theater, Dusseldorf İl Tiyatrosu, Braunschweig Tiyatrosu, Stuttgart İl Tiyatrosu, Bonn Küçük Tiyatro, Aachen Tiyatrosu, Bremen Tiyatrosu, Bremen Operası, Duisburg Operası, Duisburg Tiyatrosu, Ballhof, Hannover İl Tiyatrosu, Kassel Tiyatrosu, Kiel Tiyatrosu, Lubeck İl Operası, Oberhausen İl Operası, Wuppestal İl Tiyatrosu ve Wuppestal İl Operası'nın pogramlarına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Asya Festivali”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, Asya Film Festivaline ilişkin tanıtımlara, katılan filmler hakkında kimi bilgilere ve festival sonuçlarına yer verilmektedir. Festivalin Japonya'nın öncülüğünde gerçekleştirilmeye başlandığı, 1957 yılı festivalinin Tokyo'da

gerçekleştirildiği bildirilmektedir. Festivalde, Japonya, Çin Halk Cumhuriyeti, Kore, Endonezya, Hong Kong, Singapur, Filipinler, Tayland ve Malaya'nın temsil edildiği ifade edilmektedir. En iyi oyuncu ödülünün Hong Kong, Singapur ve Malaya'ya; en iyi fotoğraf ödülünün Endonezya'ya gittiği bildirilmektedir. En başarılı komedi filmi ödülünü *Düğün Günü*, birinci büyük armağan Altın Başak'ın *Shujaki-Mon*, en iyi dökümanter film ödülünü *Korobe Gorge* adlı filmlerin kazandığı ifade edilmektedir. Ayrıca, en iyi yönetmen ödülünün *Badja* filminin yönetmenine gittiği belirtilmektedir.

İsimsiz, “Hüseyin Cahit Yalçın Öldü”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.1, (hbr.)

Yazıda, Hüseyin Cahit Yalçın'ın 19 Ekim 1957'de öldüğü bildirilmektedir.

Halis Acarı, “Açıklama”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.7, (hbr.)

Bir okuyucunun kendisine sanat ve dünya görüşünü sorduğunu belirten yazar, görüşünün “Atatürkçülükten ilham alan milli, yurtsever, insancıl ve bilimsel bir görüş...” (s.7) olduğunu dile getirmektedir.

İsimsiz, “Nobel Armağanını Camus Aldı”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.12, (hbr.)

Yazıda, Gaetan Picon'un Camus hakkındaki eleştiriyi yazdığı ve önemli bir denemeci ve araştırmacı olduğu ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Benjamino Gigli Öldü”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6, (hbr.)

Yazıda, dünyanın en büyük tenorlarından biri olduğu bildirilen Benjamino Gigli'nin Roma'da öldüğü ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, “İstanbul'daki Festival”, “Beşinci Tiyatro Açılıyor” ve “Hindistan'da Tiyatro” başlıklı üç habere yer verilmektedir. “İstanbul'daki Festival” başlıklı

haberde, İstanbul'daki dünya amatör tiyatrolar festivaline katılan ülkelerin ve temsil ettikleri oyunların adlarına yer verilmektedir. “Beşinci Tiyatro Açılıyor” başlıklı haberde, Beşinci Tiyatro'nun açıldığı ve Tennessee Williams'ın *The Glass Menagerie* adlı oyunun bu sahnede oynanacağı belirtilmektedir. “Hindistan'da Tiyatro” başlıklı son haberde ise, Hindistan'ın Türkiye Büyükelçiliğinin Hint tiyatrosunu tanıtmak amacıyla tanıtım broşürleri bastırdığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.9, (hbr.)

Yazıda, *Şanlı Maraş* adlı filmin setinde yaşanan bir olay anlatılmaktadır. Yoldan çevrilen bir gence, dayak yiyen figüran rolünün teklif edilmesi ve gencin Sadri Alışık'tan dayak yemeyi kabul etmemesi anlatılmaktadır. Genç, Sadri Alışık'ı dövmek için izin istemektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.8, (hbr.)

Yazıda, “Üniversiteliler Tiyatrosu Çalışıyor”, “Beşinci Tiyatro Açıldı” ve “Genç Oyuncular Derneği” başlıklı üç habere yer verilmektedir. İlk haberde, Ankara Üniversiteliler Tiyatrosu'nun festivalden dönerek William Saroyan'ın *Merhaba Dışarıdaki*, Erol Aksoy'un *Helena'nın Tahta Atı* adlı eserlerinin provalarına başladığı ve Ionesco'nun *Kel Şarkıcı*, Güner Sümer'in *Sekiz Buçuk*, Tennessee Williams'ın *Çökme Tehlikesi Var* ve Arthur Adamov'un *Ping-Pong* adlı oyunlarını repertuvarına aldıkları bildirilmektedir. İkinci haberde, Ankara Beşinci Tiyatro'nun Tennessee Williams'ın *Sırça Kümes* adlı oyunu ile sezonu açtığı ve John Steniback'in *Mukaddes Alev*, Shakespeare'in *Julius Ceaser* ve Gore Vidal'ın *Küçük Dünyamızı Ziyaret* adlı oyunları repertuvarına aldığı ifade edilmektedir. son haberde ise, Genç Oyuncular Derneği'nin Elmar Rice'in *Hesap Makinesi*, Ionesco'nun *İskemleler* ve *Oyun* ile Marchel Archard'ın *Benimle Oynar mısınız?* adlı oyunlarını sahneleyeceği ve Ankara'ya gelerek çeşitli temsiller vereceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Ötelerden Sesler: Neler Yapıyorlar”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.9-11, (hbr.)

Yazıda, Fransa, İngiltere, Amerika ve İtalya’da hazırlanan filmlerin adlarına, yönetmenlerine ve oyuncu kadrosuna yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* adlı eserin Karaca Tiyatrosu’nda oynanması üzerine çıkan tartışmalardan söz edilmektedir. Yazının devamında ABD’nin ünlü tiyatro okulunun Mart ayı içinde Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali’yle ilgili olarak Türkiye’den bir amatör tiyatro grubu gönderilmesini istemesi ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Sahne Z Gençlik Tiyatrosu”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, Sahne Z Gençlik Tiyatrosu’nun kurulduğu bildirilmektedir.

Kaner, Rıza, “Ankara Müzik Festivali”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.10, (hbr)

Yazıda, Üniversiteliler Müzik Derneği’nin Ankara’da düzenlediği Ankara Birinci Müzik Festivali’ne ilişkin haberlere, festival programına, Ankara Filarmoni Derneği’nin “Açılış Konserleri” adı altında düzenlediği müzik etkinlikleriyle ilgili habere ve 15-20 Ocak 1957 tarihleri arasındaki müzik programına yer verilmektedir.

Kaner, Rıza, “Festival Başladı”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.8-9-11, (hbr)

Yazı, “Ankara Birinci Müzik Festivali” adıyla düzenlen festival nedeniyle kaleme alınmıştır. Yazıda, festivale ilişkin görüş, değerlendirme ve tanıtımlara yer verilmektedir.

İsimsiz, “Beşinci Sinema Sanat Sineması”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.9, (hbr.)

Yazıda, Beşinci Sinema’nın Japon, İtalyan, Fransız, İngiliz filmleri günleri düzenleyeceği bildirilmektedir. Yazar, söz konusu sinemanın Rene Clair, Andre

Cayatt, N. G. Clouzat, John Ford ve Vittorio De Sica gibi ünlü isimleri getireceğini ifade etmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri: Sahne Z Perdesini Açtı”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.8-11, (hbr.)

Yazıda, Ankara’da Kurulan Sahne Z’nin ilk temsilini Ionesco’nun *Kel Şarkıcı* adlı oyunuyla verdiği, Yale Üniversitesine gönderilecek genç tiyatrocuların seçimine başlandığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Değişen Sansür Maddeleri”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.9, (hbr.)

Yazıda, sinema filmleri ile ilgili ortaya konan değişiklikleri (Madde:1,-6,-24) aktarılmaktadır.

İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.9, (hbr.)

Yazıda, batıdaki sinemaların, Avrupa sinemalarının seyirci kitlesini yitirdiği ve bunalımda olduğu, İstanbul’da kapatılan iki sinemanın yeniden açılacağı, Hollywoodlu patron Jesse Lasky’nin Louvis B. Mayer’den sonra olan ikinci patron olduğu bildirilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, Ankara’da Ankara Üniversiteler Tiyatrosu’nun Karagöz Tiyatrosu’nu açtığı, Yale Üniversitesinin düzenlediği amatör tiyatrocular festivalinin iptal edildiği, Ankara Üniversitesi’nde tiyatro enstitüsünün kurulduğu ve Sanat Sevenler Kulübü Sahnesi’nde Eguene Ionesco’nun *İskemleler* adlı eserinin oynanacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, Rouault Öldü”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6, (hbr.)

Haberde, ünlü ressam Rouault’nun öldüğü bildirilmektedir.

İsimsiz, “Ödemişli Öğrencilerin Örnek Hareketi”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.7, (hbr.)

Yazıda, Ödemişli öğrencilerin müzik, resim ve edebiyatla ilgili yapacakları program ele alınmaktadır. Programın tam metnine yer veren yazar, söz konusu öğrencileri takdir etmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, üç habere yer verilmektedir. Birinci haberde, Ugo Betti’nin *Kraliçe ve Asiler* adlı oyununun Sahne 8 tarafından oynanacağı bildirilmektedir. Ayrıca aynı oyunu temsil eden Devlet Tiyatrosu’nun oyunu iyi oynayamadığı belirtilmektedir. İkinci haberde, Sahne 2’nin *Kel Şarkıcı* ve *Merhaba Dışarıdaki* adlı oyunlardan sonra F. Molnar’ın *Çocuklar* adlı oyununu temsil edeceği bildirilmektedir. Ayrıca Teo Lesoulach’ın bir pandomim hazırlayacağı da belirtilmektedir. Son haberde ise Robert Kolej Türk Talebe Birliği Tiyatrosu’nun Adana, Eskişehir ve Antep’te Ugo Betti’nin *Tatiller Ülkesi* adlı oyununu oynadığı belirtilmektedir.

İsimsiz, “Fransız Kültür Merkezinin Çalışmaları”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, Fransız Kültür Merkezi’nde düzenlenen çalışmalar ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Tekzip idim Yazdılar”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.9, (hbr.)

Yazıda, *Duvaklı Göl* adlı film hakkında *Milliyet* gazetesine gönderilen bir tekzip yazısı ele alınmaktadır.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasıyla ilgili kimi haberlere yer verilmektedir. Birinci haberde, Sahne Z, Devlet Tiyatrosu ve Teo Lesoulach’ın Ionesco’nun *İskemleler* adlı oyununu aynı anda hazırladıkları ifade edilmektedir. İkinci haberde, Beşinci Tiyatro’nun İbnürrefik A. Nuri’ *Ceza Kanunu* adlı oyununu temsil ettiği bildirilmektedir. Üçüncü haberde, İtalyan Kültür Ateşeliği’nin Comedie del l’arte ile ilgili bir konferans tertip ettiği bildirilmektedir. Son haberde ise, Broadway’da en

çok tutulan oyunun Terence Rattigan'ın *The Sleeping Prince* adlı oyunu olduğu ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.12, (hbr.)

Pazar Postası'nda bu sayıdan itibaren “Kitaplar ve Kütüphaneler” başlıklı bir köşe yayımlanacağı bildirilmektedir. Yazıda, “Haftanın Bibliyografyası” adı altında yayımlanan kitapların adlarına da yer verilmektedir. Ayrıca “Dertler-Dilekler” başlığı altında yazan S. N. Özerdim'in kütüphane ile ilgili küçük bir anısına yer vermektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasına ilişkin dört habere yer verilmektedir. Birinci haberde, İstanbul Cep Tiyatrosu'nun ortaya koyduğu iki piyes (*İki Sıkılgan*- Eugene Labicne ve *Hey Merhaba*- William Saroyan) ele alınmaktadır. İkinci haberde Sahne Z'nin oynayacağı ve F. Molnar'dan *Çocuklar* ve E. Ionesco'dan *Sandalyeler* adlı piyeslerinin provalar üzerinde durulmaktadır. Üçüncü haberde Theo Lesoualch'in Fransız Kültür Merkezi'nde yaptığı konuşmadan söz edilmektedir. Son haberde ise, Tiyatro Sevenler Kulübü'nün temsil ettiği bir oyunun dekorunun Ulrich Damnaw'dan alındığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasına ilişkin dört habere yer verilmektedir. Birinci haberde, Genç Oyuncular Derneği'nin kimi şehirlerde ortaya koydukları faaliyetler hakkında bilgi verilmektedir. İkinci haberde, Sahne Z'nin çalışmalarından söz edilmektedir. Üçüncü haberde, Çetin Altan'ın *Çemberler* adlı oyununun İstanbul Gençlik Tiyatrosu'nda oynandığı bildirilmektedir. Son haberde ise, Devlet Tiyatrosu'nun ortaya koyduğu çalışmalar hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Delinin Zoru”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9, (hbr.)

Yazıda, sinema eleştirmenleri söz konusu edilmektedir. T. Kakıncı, Burhan Arpad, Semih Tuğrul, Halit Refiğ gibi eleştirmenlerin yazılarına film yapan yönetmen ve prodüktörlerin tepkisi üzerinde duran yazar, gazete ve dergilere reklamların kesileceği yönünde gönderilen tekzip ve tehditlerin eleştirmenleri susturmayacağını vurgulamaktadır.

İsimsiz, “İzmir Özel Türk Kolejini Bitirenler Cemiyeti Hikâye Yarışması Açtı ”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.10, (hbr.)

Yazıda, İzmir Özel Türk Kolejini Bitirenler Cemiyeti’nin bir öykü yarışması açtığı bildirilmektedir. Söz konusu öykü yarışmasında, Samim Kocagöz, Kemal Bilbaşar, Özdemir Hazar, İlhan İleri, Faruk Nişil, Himmet Bilgehan ve Behçet Altın adlı yazarların jüri olarak görev yaptığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasıyla ilgili dört habere yer verilmektedir. Söz konusu haberlerde, Nur Sabuncu’nun Devlet Tiyatrosu ile sözleşme imzaladığı, Beşinci Tiyatro’nun Ionesco’nun *Sandalyeler* adlı oyunundan sonra İbnürrefik Ahmet Nuri’nin *Ceza Kanunu* adlı oyununu sunduğu, Genç Oyuncular’ın *Ayyar Hamza*’dan sonra *Tevatürü Kütepati* adlı oyunu hazırladığı, Sahne Z’nin tiyatro çalışmalarını sürdürdüğü bildirilmektedir.

İsimsiz, “Kitaplar ve Kütüphaneler”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda haftanın bibliyografyasına yer verilmektedir. Ayrıca, S. N. Özerdim’in “Gümrük” başlıklı yazısında Amerikalı bilimsel bir kuruluşun kendilerine hediye olarak gönderdiği takvimden vergi alınmasını yadırgamaktadır.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.8, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasıyla ilgili dört habere yer verilmektedir. Söz konusu haberlerde, Devlet Tiyatrosu’nun *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* adlı oyunu Adana’da

oynayacağı, Ankara Devlet Konservatuar'ının William Shakespeare'in *Hırçın Kız*'ını oynadığı, Sahne Z'nin Mersin'e turna düzenlediği ve Oda Tiyatrosu'nun açılışının *Misafir* adlı yapıldığı bildirilmektedir.

Kaner, Rıza, “Müzik: Bir Piyanist Bir Konferans”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.10, (hbr.)

Yazıda, Hans Henkemans'ın icra ettiği ve Mozart'a ait *La Major Konçertosu* ile Debussy'nin birkaç parçasından söz edilmektedir. Yazının devamında Türkiye Filarmoni Derneği'nin caz ile ilgili verdiği konferansta Fletcher, Henderson, Armstrong, Tristano, Parker, Gillespie, Hawkins ve Macero'nun tanıtıldığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Kısa Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.10, (hbr.)

Yazıda, Sivas Lisesi öğrenci ve öğretmenlerinin A. Vivaldi'nin *La Minor Keman Konçertosu*'nu icra ettikleri bildirilmektedir.

İsimsiz, “S. B. F. Fikir Kulübünün Konferansı”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.11, (hbr.)

Yazıda, S. B. F. Fikir Kulübü'nün şiir üzerine verdiği konferans söz konusu edilmektedir. F. Hüsnü, B. Necatigil, T. Uyar, C. Süreya ve İ. Berk'in şiirlerinin okunduğu belirtilerek İ. Berk'in konferansta yeni şiirle ilgili tartışmalı bir konuşma yaptığı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasıyla ilgili dört habere yer verilmektedir. Söz konusu haberlerde, Avignon'da yapılacak kültür ve tiyatro festivaline hangi tiyatro grubunun gideceğinin merakla beklendiği, Büyük Tiyatro'da W. Shakespeare'in *Hamlet* adlı oyunun sezonun son oyunu olarak oynanacağı, Küçük Sahne'nin çalışmalarını sürdürdüğü ve Beşinci Tiyatro'nun Zonguldak'ta kimi temsiller vereceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Münih’te Türk Halk Motifleri”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.11, (hbr.)

Ressam dekoratör Hamiye Çolakoğlu’nun “Türk Kahvesi” adlı yerin dekorasyonunu yapmak amacıyla 29 Nisan Salı günü Münih’e gideceği bildiriliyor.

İsimsiz, “Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.11, (hbr.)

Yazıda, Aziz Nesin’in birçok ünlü yazar ve şairin sanat hayatına nasıl başladıklarını, aldıkları eleştiri ve öğütleri eski gazete ve dergileri tarayarak seçtiğini ve bu sayıdan itibaren bu konuda bir yazı dizisi yayımlayacağı bildirilmektedir. Serinin ilk yazısının Fikret Otyam’a ait olacağı bildirilmektedir. Ayrıca, *Pazar Postası*’nda adresi, fotoğrafı, özgeçmişi, eserlerinin isimleri olmayan sanatçı ve edebiyatçıların söz konusu belgeleri gazeteye göndermesi rica edilmiştir. Bu isimler şunlardır: “Ömer Faruk Toprak, Oğuz Özdeş, Orhan Asena, Orhan Kemal, Kenan Harun, Fevzi Halıcı, Şükrü Enis, Mustafa Baydar, Aziz Nesin, Mehmet Kemal, Fikret Otyam, M. Sami Onat, Şinasi Özden, İhsan Göğüş, Firuzan Tökin, Selehattin Evcitoğlu, Ziya Hanhan, Seyfi Kurtbek, İlhan Geçer, Edip Cansever, Fethi Naci, Hamit Akınlı, Çetin Altan, Sebahattin Kudret, Ü. Yaşar Oğuzcan, Ayhan Hünalp, Ercüment Uçar, Necdet Evliyagil, Attila İlhan- Mustafa Şerif, Melih Başar, Sabih Şendil.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda, Brüksel’de yapılacak olan Tiyatro Festivali’nde DT’nin Türkiye’yi William Shakespere’in *On ikinci Gece* adlı oyunuyla temsil edeceği, Tiyatro Mevsimi’nin sonuna yaklaşıldığı için sezonu değerlendiren bir yazı dizisinin PP’de yayımlanacağı, İzmir’de temsil edilmesi düşünülen *Fareler ve İnsanlar* piyesi oyuncularının trafik kazası geçirdiği ve bu yüzden temsilin belirli bir süre afişe çıkamayacağı, Küçük Sahne’nin 8 Mayıs’tan itibaren Beşinci Tiyatro’da temsiller verileceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine 2 Hafta Sonra Başlıyoruz:Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12, (hbr.)

Haberde, sanat ve politikada önemli bir yer edinen kişilerle ilgili bir araştırma dizisine yer verileceği bildirilmektedir. Araştırmanın temel konusu bu kişilerin alanlarındaki çıkışının incelemesidir.

İsimsiz, “Sait Faik Hikâye Armağanı”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.10, (hbr.)

Yazıda, Sait Faik Hikâye Armağanı’nı Orhan Kemal’in kazandığı bildirilmektedir. Ödül için yarışan yazar ve eserlerinin isimleri verilmektedir. Jürinin isimleri sayılmaktadır. Ayrıca Sait Faik Hikâye Armağanı’nın tarihçesine de yer verilmektedir. Orhan Kemal, armağanı *Kardeş Payı* adlı eseriyle kazanmıştır.

İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz:Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.14, (hbr.)

Haberde, sanat ve politikada önemli bir yer edinen kişilerle ilgili bir araştırma dizisine yer verileceği bildirilmektedir. Araştırmanın temel konusu bu kişilerin alanlarındaki çıkışının incelemesidir.

İsimsiz, “Yurt’dan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.14, (hbr.)

Haberde, Malatya, İzmir, Bursa ve Sivas’taki çeşitli sanat olaylarına yer verilmektedir.

Malatya’da “Doğa üstü olayların etkisi” başlıklı konferansın düzenlenmesi, İzmir’de Ömer Sümer’in bir resim sergisi açması ve Bursa’da edebiyat matinesi düzenlenmesi Sivas’ta düzenlenen afiş sergisinin açılması, halk kitaplığının açılması ve Halim Yağcıoğlu’nun Sivas Lisesi edebiyat öğretmenliğine atanması haber olarak işlenmektedir.

İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Yakında Başlıyoruz:Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.14,(hbr.)

Pazar Postası'nın 18 Mayıs 1958 tarihli 20. sayısında aynı başlıkla yayımlanan haberin aynısıdır. Haberde, Aziz Nesin'in dergileri tarayarak edebiyata, sanata ve politikaya yeni başlayanlara; ancak ünlü olabilmiş kişilere verilen öğütlerin derlediği dile getirilmektedir. Yeni başlamış kişiye verilen öğütlerle, yaşanan gündeki durumunun karşılaştırılacağı bildirilmektedir.

İsimsiz, “Aziz Nesin’in Yeni Yazı Serisine Savaş ve Barıştan Sonra Başlıyoruz: Nasıl Başladılar”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.14, (hbr.)

Yazıda, Remzi İnanç'ın Erdost'a yazdığı açık mektuba yer verilmektedir. İnanç, öykülerini *Pazar Postası*'nda yayımlanmak üzere göndermediğini bildirerek yapılan değerlendirmelerin yanlış olduğunu savunmaktadır.

İsimsiz, “Neler Hazırlıyorlar: Ötelerden Sesler”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.13, (hbr.)

Yazıda, İngiltere ve İtalya'da hazırlanan kimi filmler hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasında meydana gelen kimi olaylara ilişkin haberlere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Yurt'dan Sanat Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.14, (hbr.)

Yazıda, Malatya, İskenderun ve Antalya'daki kimi sanat olayları hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Erdek tiyatro şenliği ve kültür bayramı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.14, (hbr.)

Yazıda, Erdek'te 28 Haziran ile 6 Temmuz tarihleri arasında düzenlenecek olan festivalin programına yer verilmektedir.

İsimsiz, “Haberler: Siyasal Bilgiler Fakültesinde Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.14, (hbr.)

Haberde Ankara Üniversitesi S. B. F. öğrencilerinin resim ve süsleme sergisi açması üzerinde durulmaktadır.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.12, (hbr.)

Haberde, oyuncu Ronald Cohman’ın öldüğü ve Brüksel’de uluslar arası bir sergi nedeniyle kimi tiyatro oyunlarının temsil edileceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasına ilişkin üç habere yer verilmektedir. “Caspar Neher Öldü” başlıklı haberde, Brecht’in dekoratörü Neher’in ölmesi bildirilmektedir. “Şehir Tiyatrosu Geldi” başlıklı haberde İstanbul Şehir Tiyatrosu komedi bölümünün Ankara’da Küçük Tiyatro’da üç oyun sergileyeceği belirtilmektedir Masif İskele” adlı haberde ise, Karaca Tiyatrosu’nun Ankara Açık Hava Tiyatrosu’nda *Masif İskele* adlı oyunu sahnelediği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.12, (hbr.)

Yazıda, tiyatro dünyasına ilişkin gelişmelere yer verilmektedir. “Erdek’teki Şenlik” başlıklı haberde, Erdek’teki tiyatro şenliğinde oynanacak tiyatro eserlerinin adlarına yer verilmektedir. “İzmir’de” başlıklı haberde ise, Devlet Tiyatrosu’nun İzmir Fuarı’nda Onikinci Gece ve Çöl Faresi adlı oyunların temsillerini vereceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sinema: Brüksel Festivali”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.14, (hbr.)

Yazıda, Uluslar arası Brüksel sergisinde düzenlenen Dünya Film Festivali hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Sinema: Festival Filmleri”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.13, (hbr.)

Yazıda, Carol Reed’in *The Key* ve Orson Welles’in *Touch of Evil* adlı filmleri tanıtılmaktadır.

Arseven, Veysel, “Rüya Gibi”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.10, (hbr.)

Yazıda, Filarmoni Derneği’nin çalışmaları ve amaçları hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

Sayiner, Artuğ, “I. Erdek ve Bandırma Tiyatro Şenliği ve Kültür Bayramı”, *Pazar Postası*, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.12-13, (hbr.)

Yazıda, I. Erdek ve Bandırma Tiyatro Şenliği ve Kültür Bayramında tiyatro, sinema, resim, karikatür, müzik sunumları ile ilgili haberlere yer verilmektedir.

Demirhan, Hüseyin, “Sinema: Büyük Bir Sinema ve Yazın Olayı: Kafka’nın ‘Şato’su Filme Alınıyor”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.13, (hbr.)

Yazıda, iki habere yer verilmektedir. Birinci haberde, Kafka’nın *Şato* adlı eserinin sinemaya uyarlanacağı bildirilmektedir. İkinci haberde ise, Kafka’nın tüm mektuplarının eser olarak yayımlanacağı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Paul Neff Kitabevi Bir Seri Hikâye Antolojisi Yayımlayacak”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7, (hbr.)

Yazıda, Paul Neff Kitabevi’nin aşk, mizah, çocuk, av ve hayvan konulu öykülerden düzenlenen yarışma sonucunda oluşacak bir antoloji hazırlanacağı duyurulmaktadır.

İsimsiz, “İstanbul’dan Tiyatro Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.13, (hbr.)

Yazıda, İstanbul tiyatrolarında yeni sezonda oynanacak oyunların adlarına yer verilmektedir.

Özsezgin, Kaya, “Resim: Sergiler”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.14, (hbr.)

Yazıda, resim sergileri söz konusu edilmektedir. Yazar, Türk Ressamlar Cemiyeti’nin, Türk Ressamlar Birliği ve Türk Amerikan Derneği’nin birer sergi açtıklarını ifade etmektedir. Ayrıca Çin Resim ve Elişleri Sergisi ile Kıvılcım Pamir ile Nevzat Çıdamlı’ya ait kişisel sergilerin açıldığını bildirmektedir.

Dikmen, Turgut (Derleyen), “Jerry Lewis Sütçüsüne Hayran”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.10, (hbr.)

Yazıda, Aktör Jerry Lewis’in bir gazeteye verdiği mülâkata yer verilmektedir. Lewis, eleştirmenleri dinlemediğini, eleştirmenleri dinlediği takdirde izleyicisini kaybedeceğini, bunun için seyircisinin söylediklerinin kendisi için önemli olduğunu ve iyi kazandığını dile getirmektedir.

Dikmen, Turgut (Derleyen), “Marilyn Monroe’yi Kocası Arthur Miller Anlatıyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.10, (hbr.)

Yazı, Arthur Miller’in *All About Eva* adlı eserinden derleme yoluyla alınmıştır. Yazıda, Arthur Miller, Marilyn Monroe’nün stüdyoda verdiği bir pozun kendisinin ve güzelliğini yansıttığını ve Lillian Russel, Theda Bara, Marlene Dietrich’in mirasçısı olduğunu anlatmaktadır.

İsimsiz, “Meksika’nın Sanat eserleri çalınıyor”, (Çev. Deniz Tanca), *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.11, (hbr.)

Yazıda, Meksika’daki arkeolojik sanat eserleri ve heykel kaçakçılığı konusu ele alınmaktadır. Yazının *Times* dergisinden alındığı bildirilmektedir.

E. T., “Sinema: Cannes”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.12-13, (hbr.)

Yazıda, Cannes Film Festivali’ne katılan ancak yarışma dışı bırakılan *Hiroşima Sevgilim* ve *Anne Frank’ın Hatıra Defteri* adlı filmler hakkında kimi

bilgilere yer verilmektedir. Bunuel'in Nazarin ve Rosellini'nin India adlı filmleri hakkında bilgilere yer veren yazar, söz konusu filmlerin öykülerini anlatmaktadır.

İsimsiz, “Beş Büyük Film: Altın Palmiye”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.12, (hbr.)

Yazıda, Marcel Camus'nün *Orpheu Negro* adlı filmiyle Altın Palmiye ödülünü ve François Truffaut'nun *Dötryüz Darbe* adlı filmiyle en iyi “mise en scene” ödülünü aldığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Yılın En iyi On Filmi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.12, (hbr.)

Yazıda, sinema eleştirmenleri ve Galatasaray Sinema Derneği'nin seçtiği ve 1958-1959 sinema sezonunun en iyi on filminin adlarına yer verilmektedir.

Çetin, Yalçın, “II. Erdek Şenliği Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.9, (hbr.)

Yazı, II. Erdek Şenliği nedeniyle kaleme alınmıştır. Erdek ilçesini tanıtan yazar, 28 Haziran 1959- 6 Temmuz 1959 tarihleri arasında düzenlenen Erdek Şenliği hakkında bilgilere yer vermektedir. “II. Erdek Şenliği Bildirisi”ne yer veren yazar, bildiride, gidiş-kalış-dönüş sorununun ele alındığını ve gerekli adreslerin verildiğini dile getirmektedir. Bildirinin tiyatro bölümünden söz eden yazar, tiyatro bölümünün *Şair Evlenmesi*'nin 100. Yılı'nı kutlamaya ayrıldığını belirterek şenliğin programına yer verildiğini ifade etmektedir. Ayrıca şenlikte tiyatro, resim, karikatür sergilerinin açılacağı ve film gösteriminin yapılacağı dile getirilmektedir.

Sezer, Baykan, “Berlin Film Festivali Başladı”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)

Yazıda, Berlin Film Festivali'nin dokuzuncusunun 26 Haziran 1959 - 7 Temmuz 1959 tarihlerinde yapılacağı bildirilmektedir. Festival hakkında kimi bilgilere yer veren yazar, düzenlenecek olan Moskova Film Festivali'nin Berlin Film Festivali'ni gölgede bırakacağını savunmaktadır. Yazının devamında 9'uncu Berlin Film Festivali'nde gösterilecek filmlerin adlarına yer verilmektedir.

Sezer, Baykan, “Festivalin tarihçesi”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)

Yazıda, Berlin Film Festivali’nin 1959 yılı itibariyle “A” sınıfına alınacağı ve 1957-1959 yıllarında dağıtılan festival ödülleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Sezer, Baykan, “Sinema Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.12, (hbr.)

Yazıda, “Venedik Festivali ve Bir Engel”, “Lolita’yı Kubrick Çeviriyor”, “Cannes Festivali ve Sonrası”, “Doktor Jivago Filme Alınıyor mu?” ve “Büyük Usta Bunuel” alt başlıklarını taşıyan beş habere yer verilmektedir.

İlk haberde, Venedik ve Moskova Film Festivallerinin eş zamanlı olarak başlayacağı bildirilmektedir. İkinci haberde, Stanley Kubrick’in Nabokon’un romanı olan *Lolita*’yı filme çekeceği bildirilmektedir. Üçüncü haberde, Cannes Film Festivali’nde gösterilen filmlerin büyük çoğunluğunun siyah-beyaz olduğu bildirilmektedir. Dördüncü haberde, Boris Pasternak’ın *Doktor Jivago* adlı eserini G. Feltrinelli’nin filme almak istediği, Joshua Logan’ın da bunun için gönüllü olduğu bildirilmektedir. Son haberde ise, Bunuel’in Meksika’da çevirdiği ve Gerard Philippe’in oynadığı *El Pao*’nun çekimlerinin yakın bir zamanda sona ereceği bildirilmektedir.

Çetin, Yalçın, “Erdek’te Şenlik Başladı”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.11, (hbr.)

Yazıda, II Erdek Şenliği’nde yaşananlara yer verilmektedir. Yazar, şenlikler sırasında yağmur yağdığını, ve birçok çalışmanın aksadığını dile getirmektedir. Şenliğin Sıtkı Yırcalı’nın konuşmasıyla açıldığını anlatan yazar, sergide organizasyon aksaklıklarının yaşandığını ifade etmektedir.

İsimsiz, “Türk Edebiyatçılar Birliğinin Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.9, (hbr.)

Yazı, 1 Temmuz 1959 tarihinde Şehir Galerisi’nde açılan Kitap Sergisi üzerine kaleme alınmıştır. Yazarlar Birliği’nin üye kaydetme dışında faaliyet

yapmadığını, Şehir Tiyatrosu’nda gerçekleştirilen şiir gecesinde gençlerin zevksizliğe ve kalitesizliğe karşı koymaları sonucunda kitap sergisinin açıldığını belirten yazar, serginin umulanın üzerinde bir ilgiyle karşılandığını belirtmektedir. Sergiye, Orhan Hançerlioğlu, Behçet Kemal ve Fazıl Hüsni’nün ev sahipliği yaptığını belirten yazar, sergiyi Bayar’ın da ziyaret ettiğini dile getirmektedir.

İsimsiz, “Bir Örnek: ‘Le Bel Age”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)

Yazıda, Pierre Kast’ın *Le Bel Age-Güzel Çağ* adlı filminin sahneleri hakkında kimi bilgilere yer verilmektedir.

İsimsiz, “Cocteau’nun Vasiyetnamesi”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)

Haberde Jean Cocteau’nun bunca yaşına rağmen *Testament d’Orphee-Orphee’nin Vasiyetnamesi* adlı filminin çekimine başladığı ifade edilmektedir.

İsimsiz, “Moskova festivali”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)

Moskova Film Festivali’nin A sınıfı festivaller arasında sayılmasına ve festivaldeki ödül konuları hakkında bilgilere yer verilmektedir

İsimsiz, “Sinema Haberleri”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.13, (hbr.)

Yazıda, “Pastrone’nin ölümü”, “Yapımcılardan ne haber” ve “Rossellini hazırlanıyor” başlığını taşıyan üç habere yer verilmektedir. İlk haberde, sessiz sinemanın yönetmenlerinden olan Pastrone’in ölümüne yer verilmektedir. İkinci haberde, Fransız sinemasının Amerika ve Avrupa sinema piyasasında önemli bir yere sahip olduğu bildirilmektedir. Son haberde ise, Hindistandan *India* filminin çekimlerinden dönen Roberto Rossellini’nin Fransız-Yugoslav ortak yapımı olan *Dönüş Bileti Yok* adlı filmi yöneteceği bildirilmektedir.

İsimsiz, “Sovyetler Amerikan Filmi alıyor”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)

Haberde, 13 yıldan sonra Sovyetlerin ilk defa Amerikan filmi satın almaya başladığı bildirilmektedir. Sovyet ve Amerikan temsilciler arasında film alış verişi konusunda anlaşma sağlandığı ifade edilerek bu anlaşmayla her iki ülkenin birbirine film ihraç edebileceği dile getirilmektedir.

İsimsiz, “Sovyetlerin ilk ‘Suspense’ filmi”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14, (hbr.)

Haberde, 1944 yılında Almanların, Kowak şehrinden yıkmaya fırsat bulamadıkları deponun Sovyet uzmanlarca yıkıldığını ve bu olayın filme alındığı bildirilmektedir.

Sezer, Baykan, “Berlin Festivalini de Genç bir Fransız Kazandı”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.13, (hbr.)

Yazıda, IX. Berlin Film Festivali’nin sonuçlarına yer verilmektedir. Fransızların Cannes Film Festivali’nde olduğu gibi Berlin’de de genç sinemacıları sayesinde pek çok ödül aldığını dile getiren yazar, Altın Ayı ödülünü 21 yaşındaki Fransız Genç Claude Chabrol’un *Les Cousins-Yegenler* adlı filmiyle aldığını dile getirmektedir. Yazıda, en iyi reji armağanını Akira Kurosawa’nın, en iyi aktrist armağanını Shirley Mac Laine’in, en iyi aktör armağanını Jean Gabin’in aldığı bildirilmektedir. Yazının devamında söz konusu festivalde dağıtılan tüm armağanların tam listesine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

Sanat ve edebiyat dünyasında ortaya çıkan gelişmelerin takip edilmesi okur açısından son derece önemlidir. 1950’li yıllarda gazete ve dergi dışındaki kitle iletişim araçlarının yokluğu,⁸³ sanat takipçileri için sıcak haber alma yalnızca gazete

⁸³ Radyo da o dönemin etkin kitle iletişim araçları arasında yer alır.

ve dergiler yoluyla sağlanmıştır. Sanatla ilgilenen kesimler için *Varlık*, *Yeditepe*, *Hisar* gibi dergilerin on beş günde ya da ayda bir yayımlandığı düşünüldüğünde *Pazar Postası*'nda bu tür haberlerin takip edilmesi zorunluluğunu doğurmuştur. Ayrıca günlük yayımlanan gazetelerin sayfalarını politikaya ayırması ve sanata yeteri kadar yerin ayrılmaması da dikkate alındığında *Pazar Postası*'nda sanat ve edebiyat haberleri önemini artırmıştır.

Pazar Postası gazetesi haftalık olarak yayımlandığı için sanat ve edebiyat dünyasında gerek yurt içi gerekse de yurt dışında meydana gelen gelişmeler takip edilmiş ve okuyucuya duyurulmuştur. Yayımlanan sanat ve edebiyat haberleri, özellikle sinema, tiyatro, edebiyat ve resim sanatlarında yaşanan gelişmeler okuyucuya duyurulmuştur. Sinema haberlerinde, Cannes, Berlin, Venedik, Brüksel, San Sebastian, Tokyo gibi şehirlerde düzenlenen sinema festivalleri takip edilmiş ve okuyucuya buralardaki gelişmeler duyurulmuştur. Yine sinemada, Türkiye'de ve batıdaki film çekimleri, gösterimleri okuyucuya düzenli olarak bildirilmiştir. Tiyatroda haberlerinde ise, okuyucuya, ülke içinde yaşanan gelişmeler, oyun temsilleri hakkında bilgi sunulmuş, yurt dışından da haberler verilmiştir. Ayrıca, *Pazar Postası*'nın avangard tiyatroyu benimsemesi ve desteklemesi nedeniyle gençlik tiyatrolarındaki gelişmeler özellikle takip edilmiştir. Tiyatro alanında düzenlenen uluslararası festivaller hakkında da okuyuculara bilgi veren *Pazar Postası*'nda edebiyat dünyasındaki gelişmeler de takip edilmiştir. Yeni yayımlanan bir kitap, düzenlenen bir şiir gecesi, yarışmalar, tartışmalar hakkında haberler yazılmış ve derlenmiştir. Gerek yurt içi gerekse de yurt dışında düzenlenen resim sergileri hakkında da okuyucu bilgilendirilmiştir. Müzik dinletilerini ve programlarını da okurlarına ileten *Pazar Postası*'nda konser programlarına da zaman zaman yer verilmiştir.

Pazar Postası'nda çıkan haberler genellikle imzasız olarak yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nda yayımlanan sinema haberlerinde, Tarık Kakinç, Aslan Ebiri; tiyatro haberlerinde Güner Sümer, Özdemir Nutku; müzik haberlerinde Rıza Kaner; edebiyat haberlerinde ise Halis Acarı ve Halis Cinlioğlu imzalarına en çok rastlanmaktadır. Bununla birlikte imzasız olarak yayımlanan haberlerin çoğu bu isimler tarafından yazılıp yayımlanmıştır. *Pazar Postası*'nda, sanat ve edebiyat alanındaki haberlerde, zaman zaman N. Buruşuk, Alaeddin Bilgi, Veysel Arseven,

Artuğ Sayiner, Hüseyin Demirhan, Kaya Özsezgin, Turgut Dikmen, E. T., Çetin Yalçın ve Sezer Baykan imzalı yazılara da rastlamak mümkündür.

BÖLÜM II

PAZAR POSTASI'NIN TÜRK EDEBİYATINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ

A. PAZAR POSTASI'NIN SİYASAL TAVRI

Pazar Postası, yayım hayatı boyunca; Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, devrimci, yenilikçi, çağdaş ve ilerici bir gazete olarak varlığını sürdürmüştür.

Pazar Postası'nın sanat-edebiyat sayfalarında gördüğümüz çok yönlülüğün siyasetle ilgili değerlendirme ve makalelerin yer aldığı sayfalarda da bulunduğunu öncelikle belirtmemiz gerekir. Yayımlanan siyasal değerlendirmelerde, *Pazar Postası*'nda siyasal yelpaze içinde sol görüş benimsenmiş ve buna uygun düşüncelere yer verilmiştir. *Pazar Postası*'nın yayım politikasının belirlenmesinde çoğunlukla Cumhuriyet Halk Partisi içerisinde siyaset yapan isimlerin etkili olduğunu da ifade etmekte yarar vardır.

Gazetenin kurucusu ve sahibi Cemil Sait Barlas gazetenin çıkış amacını ilk sayıda yayımlanan “Pazar Postası niçin çıkıyor?” başlıklı makalesinde şöyle ifade eder:

“Avrupa’da hâkim olan ve birbiriyle boğuşan iktisadî ve içtimaî fikir cereyanları memleketimize de aksetmektedir. Bundan da tabii bir şey olamaz. Bizim kanaatimize göre bu fikir hareketlerine karşı memleketin mukavemet kaabiliyetini artırmak, bunları doğuran âmilleri bilmek ve önleyici tedbirler almakla mümkün olur. Bunun için her şeyden evvel sosyal ve ekonomik cereyanları, memleketimizdeki iktisadî hareketleri ilmî metotlarla tetkik etmek ve sistemleştirmek lâzımdır. O vakit görülecektir ki (devletçilik) dediğimiz iktisadî hareket memleket için tek koruyucu ve kurtarıcı yoldur. Bidayette (devlet tarafından fabrika kurmak) mânasına gelen bu mefhum, tatbikatta içtimaî unsurları da bünyesinde toplayarak olgunlaşmış tıpkı liberalizm, marksizm gibi bir doktrin haline gelmiştir. Bu yolda esaslı ve metotlu olarak çalışmak lâzım geldiğine kaniiz. Hiçbir

iktisadî doktrinden haberi olmayan veya öyle görünen, (devletçilik) i, haksız yere kasden hususî teşebbüsün ve milliyetçiliğin düşmanı gösteren bazı fikir ve sermaye spekülâtörlerinin tezvirlerinden kurtarmak gerektiğine inanıyoruz. Bundan başka yine yukarıda da dediğimiz gibi genç Türkiye Cumhuriyetini yaratan ve ortaçağ zihniyetinden bu cemiyeti kurtaran (inkılâpçılık) prensiplerinin müdafaası lâzım geldiği fikrindeyiz. Bunun yapılabilmesi için de inkılâbın sebeplerini araştırmak ve (tez)leştirmek zarureti vardır. Çıkmağa başlayan (Pazar Postası) bu yolda memlekete ufak bir hizmet ederse gâyesine erişmiş olacaktır.”⁸⁴

Pazar Postası’nın sahibi ve başlangıçta idaresini bilfiil yürüten Cemil Sait Barlas, gazeteyi, halkı batıdan gelen zararlı fikir hareketlerine karşı bilinçlendirmek, Atatürk’ün devletçilik ilkesinin yerleşmesini sağlamak ve savunmasını yapmak, genç Cumhuriyet’in ön gördüğü çağdaş yaşamın korunmasını ve Atatürk’ün İnkılâpçılık ilkesinin sistemleştirilmesini sağlamak amacıyla çıkarttığını dile getirmektedir.

Gazetenin siyasal amaçlarla çıktığını, yine gazetenin yayım hayatı boyunca yazar kadrosu arasında bulunan Tevfik Çavdar da savunmaktadır. Tevfik Çavdar, 1950’li yıllarda muhalefette bulunan CHP’nin yeni arayışlar içinde girdiğini ifade ederek Cemil Sait Barlas’ın *Pazar Postası*’nda yapmak istediklerini şöyle aktarmaktadır: “... Cemil Sait Barlas’ın CHP’ye ılımlı bir sosyalist parti niteliği kazandırma yönündeki gayretleridir. Cemil Sait Barlas bunu, çıkardığı haftalık Pazar Postası dergisinde yazdığı yazılarla ortaya koymuştur.”⁸⁵

Pazar Postası’nın siyasal tavrının belirlenmesinde, Cemil Sait Barlas, Falih Rıfkı Atay, Altan Öymen, Baki Kurtuluş, Bülent Ecevit, Nihat Doğanüneş, Vedat Üretürk, Tevfik Çavdar, İlhami Soysal etkili olan başlıca isimlerdir. Bu nedenle *Pazar Postası*’nın siyasal tavrını incelerken çoğunlukla adı geçen yazarların düşüncelerinden yararlanmanın doğru olacağı kanaatini taşıyoruz.

Pazar Postası, Atatürk devrimlerine bağlı bir gazete olarak başlangıçtan itibaren yayımını sürdürmüş ve hep aynı çizgide yayım yapmıştır. Özellikle yurt içinde Atatürk karşıtlığına karşı gazetede etkin mücadelede bulunulmuş, devrimlerin anlatılmasında önemli bir sorumluluk anlayışı benimsenmiştir. Demokrat Parti’nin İkinci Dünya Savaşı sonrasında, batılı devletlerin tavassutuyla Türkiye’nin

⁸⁴ Cemil Sait Barlas, “Pazar Postası niçin çıkıyor”, *Pazar Postası*, S.1, 4 Şubat 1951, s.1

⁸⁵ Tevfik Çavdar, *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1950’den Günümüze)*, İmge Kitebevi, İstanbul, 2004, s.64

liberalleşmesinde ve kapitalistleşmesindeki öncü ve destekleyici tutumları, *Pazar Postası* gazetesince eleştirilere neden olmuştur. Cemil Sait Barlas'ın, "Devletçiliğimizi doğuran zaruretler" (11 Şubat 1951), "Devletçilik ve hususi teşebbüs" (25 Şubat 1951), "Devletçiliğin Mahiyeti" (4 Mart 1951) gibi yazılarında, Kapitalist sisteme karşı millî ekonomide Atatürk'ün öngördüğü Devletçilik ilkesinin uygulanması gerektiğini bildirir. Falih Rıfkı Atay da, 22 Nisan 1951 tarihli "Devletçilik" adlı yazısında, Devletçilik'in önemini şöyle ortaya koyar: "Devletçilik, bizim bütün milletçe adeta kökten bir istihsale geçirmek, asker, rençber, memur bir nüfus yığınınan iktisadî bir millet varlığı çıkarmak meselemizdir."⁸⁶

Pazar Postası'nda, ülkede önemli bir gündem halini alan irtica konusu üzerinde durulmuş ve irticaya karşı önlemlerin alınması istenmiştir. Özellikle DP iktidarının işbaşına gelmesinden sonra Atatürk'ün büstlerine, düşüncelerine ve devrimlerine saldırılmasıyla irticanın yükselişte olduğu vurgulanmış ve Laik Cumhuriyet'in korunması istenmiştir. Falih Rıfkı Atay da *Pazar Postası*'nda kaleme aldığı yazılarda, DP iktidarının irticayı körüklediğini savunmuştur. Falih Rıfkı Atay, irtica konusunda, "Boşuna yorulmıyalım, ne kendimizi, ne halkı aldatmıyalım. İnkılâp, tek kelime ile, medeniyet, irtica, tek kelime ile, barbarlık demektir"⁸⁷ şeklindeki görüşlere yer vermiştir.

Gazetenin birinci yayım yılındaki ilk yazısında, Atatürk'ün devletçilik ve inkılapçılık ilkelerinin yayılması için çıktığını bildiren Barlas, İkinci yayım yılı dolayısıyla kaleme aldığı yazıda, ortaya çıkan gelişmelerin *Pazar Postası*'nın siyasal tavrına şu etkilerde bulunduğunu dile getirir: "Geçen bir yıl bunların yayılması değil, korunması zarureti apaçık meydana çıkarmıştır. (...) İnkılapçılık prensibi memleketimizde müdafaa durumundadır."⁸⁸ Barlas, böylelikle, ülkedeki irtica sorununun kök saldığını ve Atatürk ilkelerinin esaslı olarak korunması gerektiğini vurgulamıştır.

Atatürk'ün gerçekleştirdiği sosyal devrimler içerisinde değerlendirilebilecek nitelikte olan kılık ve kıyafetlerle ilgili düşüncelerine ters düşen eylemlerin artması *Pazar Postası*'nda geniş olarak eleştirilmiştir. Çağdaş giyime aykırı olan giyim tarzının artmasından DP iktidarının gösterdiği müsamaha sorumlu tutulmuştur. Bu

⁸⁶ Falih Rıfkı Atay, "Devletçilik", *Pazar Postası*, S.12, 22 Nisan 1951, s.12

⁸⁷ Atay, "Tarihçe", *Pazar Postası*, S.18, 3 Haziran 1951, s.1

yönde pek çok yayımın yapıldığı *Pazar Postası*'nda, türbe ziyaretleri gibi batıl inançlara karşı mücadele eden kimi yazılara da yer verilmiştir. Böylelikle *Pazar Postası* okurlarına Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması ile ilgili kanununun önemi vurgulanmıştır.

Belirttiğimiz gibi *Pazar Postası*'nda Atatürk ilke ve inkılâplarına büyük önem verilmiştir. Denilebilir ki *Pazar Postası*'nın siyasal tavrını belirleyen en başat ilkeler Atatürk devrimleridir.

Pazar Postası'nda çok partili hayata geçiş desteklenmiş ve çok partili demokratik sistemin ülkenin sosyal ve siyasal gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Pazar Postası, yayım hayatı boyunca DP muhalefeti yapılmış ve 1950-1960 yıllarında muhalefette bulunan CHP desteklenmiştir. *Pazar Postası*'nın siyasal tavrını belirlerken DP muhalefetine özellikle göz atmak gerekir.

Falih Rıfki Atay, DP iktidarının icraatlarını, “Yeni iktidar, bu memlekette yeniden bir eski ve yeni nizam kavgası açmıştır. Memleketi yeniden tarihe gömülen ve kıvılcıdaması için ancak hortlatılması gereken irtica tehlikesi ile karşı karşıya bırakmıştır. İçtimaî ve iktisadî davaların anlayışında, bizzat, geniş halk yığınlarının menfaatine aykırı ve geri bir yola sapmıştır. Başarmayı ve itibarlanmayı müsbet işlerde değil, menfî didişmelerde aramıştır.”⁸⁹ şeklindeki sözlerle eleştirir.

DP iktidarı ile birlikte Atatürk ilkeleri ve Laiklik konusunda yaşanan tartışmalar nedeniyle Cemil Sait Barlas, CHP ve DP'nin inkılaplar konusunda şöyle bir tutum içinde bulunmaları gerektiğini vurgular: “... iktidar ve muhalefet partileri inkılâba taalluk eden mevzularda anlaşıp bunları münakaşa dışı bırakmalıdırlar.”⁹⁰

14 Mayıs 1950 seçimlerinden birinci parti olarak iktidar olan DP hakkında hüküm vermenin erken olduğunu belirten Cemil Sait Barlas, CHP'nin DP iktidarına kalkınmakta olan bir ülkeyi devrettiğini ifade eder. Barlas, bu konuda, “Demokrat Parti 1954 seçiminde memleketin kalkınmasını devam ettiren, milletin gelişmesini sağlayan bir iktidar olarak seçime giderse 14 Mayıs Türk tarihinde mutlu bir gündür.”⁹¹ der.

⁸⁸ Cemil Sait Barlas, “İktidar da muhalefet de memleket vazifesini iyi yapmamaktadırlar”, *Pazar Postası*, S.53, 10 Şubat 1952, s.1

⁸⁹ Falih Rıfki Atay, “Dikta”, *Pazar Postası*, S.4, 25 Şubat 1951, s.1

⁹⁰ Cemil Sait Barlas, “Partiler arası münasebet”, *Pazar Postası*, S.14, 6 Mayıs 1951, s.1

⁹¹ Barlas, “14 Mayıs”, *Pazar Postası*, S.15, 13 Mayıs 1951, s.1

DP iktidarı vaatlerini yerine getirmediği gerekçesiyle eleştirilmiş ve söz konusu iktidarın Türk milletini aldattığı görüşü dile getirilmiştir.

Pazar Postası'nda DP'ye karşı yürütülen muhalefet 1952 yılına doğru şiddetlenmiştir. Cemil Sait Barlas ve Falih Rıfkı Atay'ın makalelerindeki muhalefet dozu 1952'den sonra etkisini artırmıştır. *Pazar Postası*'nda Çetin Altan ve Bülent Ecevit tarafından hazırlanan "Ciddiyet" sayfasında DP iktidarı ve icraatları mizahî bir dille eleştirilmiştir. DP iktidarının bu tarihlerde koşturarak artan baskısı "Ciddiyet" adlı sayfanın kapanmasına neden olmuştur.

Toplumsal ve siyasal baskısını artıran DP'ye yönelik eleştiriler; *Pazar Postası*'nda serbestçe yapılan muhalefet yerine fikir hürriyetinin savunusu şeklini almıştır. Menderes'in uyguladığı baskı politikalarıyla diktatörlük yolunda olduğu savunulmuştur.

31 Ağustos 1952'den 1 Ocak 1956'ya kadar yayım hayatına ara veren *Pazar Postası* yeni yayım döneminde de belirli bir süre etkin olarak DP ve iktidar muhalefeti sürdürmüştür. Baki Kurtuluş, yeni yayım döneminde çıkan ilk *Pazar Postası*'nda şu görüşleri dile getirir: "Sanırsınız ki, üç-dört yıllık bir uykudan yeni uyanmışsınız. Uykuya daldığınız zamanlarda birtakım meselelerin tartışmasını görmüştünüz. O zaman size, basının yeni yeni kayıtlar altına alındığı, üniversite hocalarının serbestçe yazı yazmaktan yavaş yavaş vazgeçmeye başladıkları, memurların bir <<görülen lüzum üzerine>> korkusu içinde bocaladıkları söylenmişti. O zaman size, memleketin o günkü çalışma şartlarına ve yapılması istenen işlere göre bir iktisadi buhrana doğru gittiği söylenmişti. O zaman size siyasi partilerin bir <<emniyetsizlik havası>> içinde bocalamak durumunda kaldıkları söylenmişti. O zaman size hayatın günden güne pahalılaştığı, devrimlerin <<tutanlar-tutmayanlar>> diye ayrılmaya başladığı söylenmişti."⁹²

Pazar Postası'nın 1956 yılından sonra çıkan ilk sayılarında belirttiğimiz gibi DP muhalefeti tüm etkililiğiyle sürdürülmüştür. Adnan Menderes'in Konya mitingindeki konuşmasını rejimin temel niteliklerinin tartışılmaya açılması olarak başyazısında değerlendiren Cemil Sait Barlas, "Menderes'in konuşması yalnız Anayasaya aykırı değildir. Onu yalnız bu bakımdan tenkit etmiyoruz. Onu, bugün bütün İslam alemi, Mustafa Kemal'in bundan otuz yıl önce gerçekleştirdiği laiklik

⁹² Baki Kurtuluş, "Bir uyku ki", *Pazar Postası*, S.1, 1 Ocak 1956, s.1

mücadelesini yaparken bu güzel örneği gölgelendirdiği için de ayıplıyoruz. Gölgelemedi diyoruz, çünkü bu müsbet ilim devrinde binbir Menderes değil, bütün irtica şaha kalksa bu yoldan Türk milletini döndüremeyeceklerdir.”⁹³ der.

Pazar Postası’nın 1956 yılından sonraki yayımlarında DP’nin dini siyasete alet ettiği açıkça savunulmuştur. Baki Kurtuluş da, “Sayın Menderes, ortaokullara da din öğretiminin konacağını söylemekle ve <<lâik devlet>> anlayışına uymayan görüşlerini açıklamakla, bizim için iyi olmayacak bir politika taktiğinin örneğini vermiştir.”⁹⁴ diyerek DP’nin kimi politikalarını eleştiri konusu yapmıştır. 1956 yılında, ortaokullara din dersinin konacağı yönündeki DP eylemleri geniş olarak eleştirilmiştir. Ancak orta okullara din dersinin 1956 yılında konulmasından sonra gündeme gelen ve liselere de zorunlu din dersinin konacağı yolundaki haberler üzerine Tevfik Çavdar, “... neyleyelim ki, arada-sırada da olsa, lâik Bir Cumhuriyet olduğumuzu, Batı medeniyetine yönelmiş bir millet olduğumuzu hatırlamadan edemiyoruz.”⁹⁵ der.

Pazar Postası’nda çıkan birçok yazıda din öğretiminin devlet eliyle gerçekleştirilmesinin laik eğitime aykırı olduğu vurgulanmıştır. DP’nin basın üzerindeki tahdit ve sansürleri de *Pazar Postası*’nda sıklıkla eleştiri konusu olmuştur. DP’nin üniversiteler üzerindeki baskısı eleştiri alan konulardan bir diğeridir.

Pazar Postası’nda, 1951, 1952 ve 1956 yılının ilk yarısında DP muhalefeti şiddetli bir biçimde yapılmıştır. 1957 yılının başlarında da, *Pazar Postası*’nda DP’ye karşı yürütülen muhalefet gittikçe etkisini kaybetmeye başlamış ve DP’ye yönelik eleştiriler azaltılmıştır.

Kurtuluş yolunun solculukta ve sol düşüncelerde olduğu vurgulanan *Pazar Postası*’nda yeni “Basın Kanunu”nun etkisiyle DP muhalefeti 1956 yılının İkinci yarısından sonra hız kesmeye başlamıştır. 1956 yılının Haziran ayından sonra günlük siyasetle ilgili değerlendirmelerde, daha dikkatli bir dil kullanılmış ve sayfaların çoğu kuramsal siyaset yazılarıyla ve çoğunlukla yabancı yazarlardan yapılan tercümelerle doldurulmaya başlanmıştır. *Pazar Postası*’nın 1956 yılının ikinci yarısından sonra yayımlanan sayılarında muhalefet ibresinin aşağı çekilmesine en güzel kanıtı, *Pazar Postası*’nın ilk sayfasında yayımlanan ve genellikle DP iktidarını

⁹³ Cemil Sait Barlas, “Lâiklik küçük oyunlara âlet edilemez”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.1

⁹⁴ Baki Kurtuluş, “Bir Macera ki”, *Pazar Postası*, S.3, 15 Ocak 1956, s.1

⁹⁵ Baki Kurtuluş, “Meselelerimiz”, *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.4

eleştiren karikatürlerin Haziran 1956'da çıkartılan Basın Kanunu'na paralel olarak neredeyse rastlanılamayacak kadar az yayımlanmasıdır.

DP'nin iktidara gelmeden önce hazırladığı parti programında belirttiği ilkelere uymaması sıklıkla eleştiri alan konulardandır. Cemil Sait Barlas DP'nin ve Menderes'in parti programına uymadığını şu sözlerle ifade eder: “1956 yılı Türkiye tarihinde enteresan bir sayfa olarak yer alacaktır. (...) DP'nin 1956'daki icraatıyla iktidara geçmeden evvel CHP'si ile yaptığı mücadele ve bir nev'i <<yeminli>> telâkki edilecek vaadler karşılaştırıldığı zaman bir partinin kendini ne dereceye kadar inkâr edebileceği görülecektir. (...)Menderes'in 1950'de söylediği <<İktidardakilerin bugünkü ihtiyatlarından ve telâkkilerinden vaz geçmesi>> bunun ilk şartıdır. Menderes bu noktada haklı imiş.”⁹⁶

Pazar Postası'nın 1957'den sonraki yayımlarında DP muhalefetine ilişkin yazılarda daha dikkatli bir dil kullanılmıştır. DP'nin Demokrasiye müdahale ettiğini Cemil Sait Barlas şu sözlerle dile getirir: “Bizim kanaatimize göre, bir memlekette siyasî iklimin demokrasiye müsait olmadığına hükmetmek için geniş halk kütlelerinin verilen hürriyetleri kötüye kullanması ve memlekette anarşi çıkması icap eder. Halbuki vaziyet hiç de böyle değildir.”⁹⁷

Attilâ İlhan daha 1952 yılında, DP'nin bir azınlık partisi olduğunu dile getirmiştir.⁹⁸ 1957 yılında yapılan seçimlerde ise toplam oy oranının yarısından azını alarak iktidarı yeniden kazanan DP'nin bir azınlık hükûmeti olduğu vurgulanmış ve *Pazar Postası*'nda bu yönde pek çok yayım yapılmıştır. 21 Ekim 1957'de yapılan seçimlerde Gaziantep'ten aday olan Cemil Sait Barlas seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra tutuklanarak cezaevine konur. Bu olay *Pazar Postası* sayfalarında infiale yol açar. DP hükûmetinin tavassutuyla tutuklanan Barlas, gelen tepkiler üzerine beraat eder. Bülent Ecevit, ülkede yaşanan bu baskı koşullarından hareketle “Devrimciliğin Geçirdiği Son Sınav” adlı yazısını kaleme alır. Ecevit, DP'nin seçimleri dini istismar ederek kazandığını belirtmiş ve CHP'nin Türk milletini arkasına alarak köklü bir muhalefet yürütmesini istemiştir. Ecevit, bu konuda, “... Atatürk'ün en büyük eseri, Türk milletine en değerli armağanı olan

⁹⁶ Cemil Sait Barlas, “Meğer Menderes haklı imiş”, *Pazar Postası*, S.35, 26 Ağustos 1956, s.1

⁹⁷ Barlas, “Demokrasi iklimi”, *Pazar Postası*, S.13, 24 Mart 1957, s.1

⁹⁸ Attilâ İlhan, “DP bir azınlık partisidir”, *Pazar Postası*, S. 71, 15 Haziran 1952, s.1

Cumhuriyet, sosyal ve kültürel alanda olduğundan çok, siyasal alanda ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya kalmış sayılabilir.”⁹⁹ der.

Demokrat Parti’nin 1957 seçimlerini kazanması *Pazar Postası*’nda büyük üzüntüyle karşılanmış ve CHP muhalefetine neden başarılı olamadığı sorgulanmaya başlamıştır. Bülent Ecevit, Cemil Sait Barlas, Baki Kurtuluş gibi yazarlar, muhalefetin DP iktidarına karşı el birliği etmesini istemiş ve özellikle CHP’nin Türk halkıyla bütünleşmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

DP’nin irticaya müsamaha gösterdiği ifade edilen *Pazar Postası* sayfalarında, Cemil Sait Barlas, “Bu memlekette çok partili hayatın yerleşmesinin mücadelesi devam ederken fırsatçı bazı kimseler Cumhuriyetin temel prensiplerinden olan laiklik müessesesine çeşitli vasıtalarla yıkmaya uğraşıyorlar. Bunlar metodu onlar gibi sistemli olmamakla beraber komünistlerinkine çok benzemektedir.”¹⁰⁰ şeklindeki görüşleri dile getirir.

Pazar Postası’nın başlangıçtan son sayısına kadar Kapitalist ve Sosyalist ekonomik modeller ve sistemler tanıtılmış; Türk insanının bu iktisadî sistemleri daha iyi anlaması sağlanmak istenmiştir. Ancak *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazılarda Komünizmin Türkiye açısından tehlike oluşturduğu savunulmuş, Kapitalist ekonomik modelin de sömürüye neden olduğu ifade edilmiştir. Cemil Sait Barlas, kimi yazılarında Sosyalist ekonomik modelin Atatürk’ün Devletçilik ilkesini andırması yönüyle savunmuştur. Bu bağlamda, Türkiye’de benimsenmesi gereken ekonomik modelin Atatürk’ün Devletçilik ilkesi olduğu vurgulanmıştır. Zaten gazetenin ön plâna çıkartılan çıkış nedenlerinden biri de Devletçilik’i aydınlara ve halka her türlü yönünü ortaya koyarak tanıtmak ve Devletçilik’in ekonomide uygulanması için uğraş vermektir.

DP’nin uyguladığı liberal ekonomik modelin Türkiye’ye uymadığı ve başarılı olmayacağını Ali Fuskoğlu şöyle dile getirir: “DP’nin temsil ettiği liberalizm muvaffak olacak mıdır? Kapitalizmin vaktiyle gelişemediği memleketlerde, liberalizmin tutunamadığı, gümrük tahditlerinin kaldırılması vs. gibi teşebbüslerin millî endüstriyi tahrip ederek yeni bir ekonomik buhran hazırladığı vakıası tarihi misallerle sabittir.”¹⁰¹

⁹⁹ Bülent Ecevit, “Devrimciliğin Geçirdiği Son Sınav”, *Pazar Postası*, S.44, 10 Kasım 1957, s.1

¹⁰⁰ Cemil Sait Barlas, “İrtica ile Mücadele”, *Pazar Postası*, S.18, 4 Mayıs 1958, s.1

¹⁰¹ Ali Fuskoğlu, “14 Mayıs ve DP”, *Pazar Postası*, S.67, 18 Mayıs 1952, s.3

İşçilerin sendikal örgütlenmelerini destekleyen *Pazar Postası*, sendikal hakların batılı ülkelerdekiyle benzer niteliklerde olması için mücadele vermiştir. Özellikle, 1952’de kurulan ilk sendika olan Türk-İş örgütlenmesi memnuniyetle karşılanmıştır. *Pazar Postası*’nın 1956’dan sonraki yayımlarında, sendikal hakların genişletilmesi amacıyla, iş saatlerinin adil olarak ayarlanması ve işçilere grev hakkının tanınması istenmiştir.

Pazar Postası’nda DP’nin Milli Korunma Kanunu’nun kimi maddelerinde değişiklik yaparak ülkenin ekonomisinde bozulmalara yol açtığı savunulmuştur. DP’nin Türkiye’yi artan ithalat hacmiyle yoksullaştırdığı ve yerli üretimin ülkeye serbestçe giren ithal mallarla mücadele edemeyecek bir duruma getirdiği ifade edilmiştir. Hayat pahalılığından sıkça şikayet edilen *Pazar Postası*’nda ülkenin ekonomik bir bunalım içerisine girdiği önceden sezilmiş ve alınması gereken tedbirler konusunda kabine uyarılmıştır.

Cemil Sait Barlas, *Pazar Postası*’nın CHP yanlısı bir gazete olarak bilinmesini ve yayım yapmasını sağlamıştır. CHP ile ilgili her türlü sorun *Pazar Postası*’nın gündemindeki yerini ve ifadesini bulmuştur. İsmet İnönü’nün CHP’nin geçirdiği buhranın müsebbibi olduğu yönündeki görüşler *Pazar Postası* sayfalarında reddedilmiş, bu tür söylemlerin DP’ye ait olduğu ve DP’nin İnönü’yü CHP başkanlığından ayırmak istediği belirtilerek İnönü’nün CHP’nin başkanı olarak görevini sürdürmesi istenmiştir. Cemil Sait Barlas, İnönü’nün genel başkanlığı yürütmesini, “Hadiseyi İsmet İnönü meselesi olarak ortaya atmak bugünkü iktidarın ekmeğine yağ sürmekten başka bir şeye yaramaz.”¹⁰² şeklindeki sözlerle vurgular.

Pazar Postası’nda ifade ettiğimiz gibi, başlangıçtan itibaren CHP’de İnönü’nün partinin genel başkanlığı desteklenmiştir. Her ne kadar, Kasım Gülek’in parti içerisindeki muhalefeti ve yükselişi söz konusu olsa da, konu *Pazar Postası*’nda da tatlıya bağlanmıştır. Aslında *Pazar Postası*’nda İsmet İnönü’ye karşı muhalefetin olmayışı, henüz başkanlık hakkında değerlendirmelerin gündeme taşınmamasından kaynaklanır. İnönü, DP iktidarı süresince tartışmasız genel başkan olarak mutabakat halinde kabul edilmiş ve *Pazar Postası*’nda bu anlamda muhalefet edilen bir yazı çıkmamıştır.

¹⁰² Cemil Sait Barlas, “CHP’nin geçirmekte olduğu buhranın sebebi ismet inönü’nün liderliği meselesi değildir”, *Pazar Postası*, S.35, 7 Ekim 1951, s.1

Cemil Sait Barlas, CHP için batılı bir parti programının bulunmasıyla yaşanan buhranın ortadan kalkacağını vurgulamıştır. Barlas, Kasım Gülek ve *Pazar Postası*'nin başlangıçtan beri yayımına etkin olarak katılan Bülent Ecevit gibi gençlerin CHP içinde yükselişlerini desteklemiş, ancak genel başkanlık konusunda herhangi bir tartışmaya yer vermemiştir.

Türkiye'nin iç politikada olduğu kadar dış politika da laik olması gerektiğini her fırsatta dile getiren *Pazar Postası* gazetesi yazarları, DP'nin 1957 yılının başlarında, Yemen-İngiltere ihtilafında Müslüman olduğu gerekçesiyle Yemen'e destek olmasını eleştirmişlerdir. Cemil Sait Barlas, Türk dış politikasının laik esaslara dayandığını, "Türkiye'yi koruyan ve geliştiren iç politikada değil, dış politikada laik devlet olmasıdır."¹⁰³ şeklindeki sözlerle vurgular.

Birleşmiş Milletler kararından sonra Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi, *Pazar Postası*'nda destek görmüştür. Her ne kadar Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi *Pazar Postası*'nin ilk çıkan sayısına kadar güncelliğini yitirmişse de zaman zaman gazetede bu konuya atıfta bulunan yazılara yer verilmiştir. Özellikle Cemil Sait Barlas, gazetede yayımladığı başyazılarda, hükûmetin Kore konusunda daha dikkatli davranmasını istemiştir. Kore'ye gönderilen Türk askerinin komutasının Amerika Birleşik Devletleri'ne verilmesi, *Pazar Postası*'nda Anayasanın ihlal edildiği gerekçesiyle eleştirilmiştir. *Pazar Postası*'ndaki ileri sürülen görüşlerde, Türk askerinin komutasının yine Türk komutanlar tarafından gerçekleştirilmesi istenmiştir.

Türkiye'nin NATO'ya üye olmasının *Pazar Postası* gazetesi yazarları tarafından desteklendiğini ifade ettik. NATO konusunda aksi yönde görüşün belirtildiği herhangi bir yazıya rastlamadık. *Pazar Postası*'nda, NATO'nun batı medeniyetinin çıkarlarını ve güvenliğini korumak amacıyla kurulduğu belirtilmiştir. Türkiye'nin, bu örgütten yaşama biçimini de tam anlamıyla batılı hayatın gereklerine uygun biçimde değiştirerek gerçek anlamda yararlanabileceği vurgulanmıştır. Bülent Ecevit, bu konuda, "Batı ile münasebetlerimizi ayarlarken şunu göz önünde tutmamız gerekir ki günümüzde dış siyasetle iç siyaset birbirinden ayrı mevzular değildir. İç siyasette doğuya, dış siyasette batıya gidilemez."¹⁰⁴ der. Bu yönüyle, Türk dış siyasetinin ancak Atatürk ilke ve inkılâplarının ön gördüğü değerler

¹⁰³ Barlas, "Türkiye Dış Politikada da Lâiktir", *Pazar Postası*, S.4, 20 Ocak 1957, s.1

sistemiyle belirlenmesi gerektiği ifade edilmiş ve DP iktidarından batılı yaşam tarzını koruması istenmiştir. NATO üyeliği *Pazar Postası*'nda bu çerçevede değerlendirilmiş, Türkiye'nin batılılaşmasında kültürel, sosyal ve siyasal eylemlerin yanı sıra, soğuk savaş döneminde batıda kurulan geniş ölçekli siyasal oluşumlara üye olması gerekli görülmüştür.

Pazar Postası gazetesinde başlangıçtan beri, SSCB'nin balkanlardaki uygulamaları eleştirilmiştir. *Pazar Postası*, Türkiye'nin dış siyasette SSCB'nin yanında yer almasına şiddetle karşı çıkmış; Atatürk'ün belirlediği dış politika doğrultusunda hareket etmesi gerektiğini savunmuştur. Bu anlamda, Türkiye'nin batıya yaklaşmasının daha doğru olduğu ifade edilmiştir. Başta Cemil Sait Barlas olmak üzere *Pazar Postası*'nda siyasî değerlendirme yapan yazarlar, SSCB'nin demir perde ülkelerinde yürüttüğü siyaseti eleştirmiştir. SSCB'nin emperyalist bir politika yürüterek Balkan ülkelerini ezdiği ve sömürdüğü savunulmuştur. İnönü dönemi siyasetinin önemli ana hatlarından ve esasında Atatürk döneminden kalma Rus politikasının sürdürülmesi *Pazar Postası*'nda destek bulmuştur. SSCB'nin Türkiye'ye dostluk önerdiği 1956'larda bu isteğe temkinle yaklaşılmış ve Cemil Sait Barlas, SSCB'nin Türkiye'yle ittifak yapmak isterken öncelikle Türkiye'yi ittifak içinde olduğu batı devletleriyle birlikte anarak kabul etmesi gerektiğini bildirmiştir.

Pazar Postası'nda Türk-Yunan ilişkilerinde dostluğun egemen olması gerektiği savunulmuştur. Cemil Sait Barlas, bu konuda, "Koparılacak bazı hasis menfaatler iki millet arasındaki dostluğu bozar. Onun için biz Türk-Yunan dostluğunu hasis emeller yerine büyük millî menfaatlere dayanmasını istiyoruz, bunu da mümkün görüyoruz."¹⁰⁵ der.

Pazar Postası'nda Mao rejiminin egemen olduğu Çin'deki Komünist düzen eleştirilmiş ve Çin, batılı ülkelerin adlandırılmasıyla belirlenen, böylelikle diplomasi terminolojisinde yerini bulan "Sarı Tehlike" olarak görülmüştür. Nihat Doğangüneş "Dehşete Teslim Olan Memleket: Çin" adlı yazısında, Çin'in Mao rejimi hakkında "Komünist olmayan dünya, Peking propagandasının pek insanıyetçi Attlee ile Nehru'yu inandırmış olmasına rağmen bu başarının Mao amcanın değil, katliamın zaferi olduğunu bilmektedir."¹⁰⁶ der.

¹⁰⁴ Bülent Ecevit, "İnkılâplar ve dış siyaset", *Pazar Postası*, S.28, 12 Ağustos 1951, s.2

¹⁰⁵ Cemil Sait Barlas, "Türk-Yunan Dostluğu", *Pazar Postası*, S.76, 3 Ağustos 1952, s.1

¹⁰⁶ Nihat Doğangüneş, "Dehşete Teslim Olan Memleket: Çin", *Pazar Postası*, S.2, 6 Ocak 1957, s.4

Doğan Avcıoğlu da, hükûmetin dış politika konusunda doğru yolda olduğunu şu ifadelerle dile getirir: “Orta Doğu meselelerinde hükûmet, gayet haklı olarak bu bölgede komünizmin gelişmesinden endişe etmektedir.”¹⁰⁷ Bu görüşlerle hükûmetin Orta Doğu politikasının doğru olduğunu belirten Avcıoğlu esassından hükûmetin dış politikada doğru davranışlar ortaya koyduğunu bildirir.

Pazar Postası’nda ekonomi, iç siyaset, laiklik, din vs. konularda genellikle DP iktidarına karşı muhalefet yapılmıştır. *Pazar Postası*’nın dış politika konusunda dikkati çeken en önemli yönü ise, iç politikada muhalefet yapılmasına karşın, dış politikada DP icraatlarına istisnalar hariç eleştiri yapılmamasıdır. Bunun en önemli nedeni ise, DP’nin Atatürk ve İnönü dönemlerinde ana hatlarıyla belirlenen dış siyaset çizgisini takip etmiş olmasıdır.

Pazar Postası’nda kadının iş ve siyaset hayatındaki yerini alması istenmiş, Türkiye’de erkek egemen bir toplum yapısından eşitlikçi toplum yapısına geçilmesi gerektiği savunulmuştur. *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazılarda, kadınların sosyal ve siyasal yaşama daha etkin bir şekilde katılması gerektiği vurgulanmıştır. Kadınlara yönelik ayrımcılık üzerinde *Pazar Postası* sayfalarında uzun müddet durulmuş ve kadının medeni yaşam içindeki asıl yerini sağlaması için her türlü mücadele verilmiştir. Baki Kurtuluş, kadınların çalışma hayatına katılmalarının önemini, “... devrimlerin benimsenmesi, medeni bir millet olabilme kavgaları, biraz da kadınların bu devrimleri, bu medeni olma hareketlerini benimsemeleri ile mümkün olabilir. Yirminci yüzyılda, artık, bunun başka bir çözüm yolu kalmamıştır.”¹⁰⁸ şeklindeki sözlerle dile getirmiştir.

Pazar Postası’nda gençlik üzerinde ayrıca durulmuş ve gençliğin Atatürk devrimlerinin yürütücüsü ve bekçisi olduğu vurgulanmıştır.

Pazar Postası’nda, aşırı solda ve aşırı sağda tehlikenin olduğu bildirilmiştir. Türk siyasetinde orta bir yolun benimsenmesi ve Atatürk devrimlerine uygun bir yolun takip edilmesi gerektiği dile getirilmiştir.

Pazar Postası’nda, Halkevlerinin ve Köy Enstitülerinin kapanmasının yanlış bir icraat olduğu her fırsatta vurgulanmıştır. Bülent Ecevit, Halkevlerinin kapatılmasının doğru bir tasarruf olmadığını, CHP’nin Halk Evlerinin

¹⁰⁷ Doğan Avcıoğlu, “Dış politika ve muhalefet”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.2

¹⁰⁸ Baki Kurtuluş, “Çalışan Kadının Özlemi”, *Pazar Postası*, S.52, 23 Aralık 1956, s.1

kapatılmasından sonra aydınların ve CHP'nin öncülük ederek Halk Evlerinin yerini tutabilecek bir oluşum içine girmesi gerektiğini vurgulamıştır.¹⁰⁹

Pazar Postası'nda üniversitelere yönelik baskılar da eleştiri konusu olmuştur. Özellikle üniversite özerkliğinin dönemin hükûmeti tarafından kimi uygulamalarla tartışılmaya açılması üzerine *Pazar Postası*'nda pek çok yazı çıkar. Cemil Sait Barlas da, üniversite özerkliğinin batıdaki gibi kazanılmış bir hak olduğunu ve bunun geri alınamayacağını bildirmiştir.¹¹⁰

Pazar Postası gazetesi, yayımına başladığı 1951'den kapandığı yıl olan 1959'a kadar, Atatürk devrimlerine bağlılığı ve DP muhalefeti ile ön plâna çıkmıştır. Her ne kadar 1956 yılının ikinci yarısından itibaren ve 'Basın Kanunu'na koşut olarak muhalefet ibresi aşağılara çekilmişse de DP muhalefeti *Pazar Postası*'nın siyasal bakımdan ana karakterinin belirlenmesinde önemli bir yere sahiptir. İç ve dış siyasetin Atatürk'ün ilke ve inkılâpları doğrultusunda yapılması gerektiğinin her fırsatta vurgulandığı *Pazar Postası*'nda; gençlik, kadın, sendikal haklar, ekonomi konularında çağdaş ve ilerici görüşler ortaya konmuştur. İfade ettiğimiz gibi, *Pazar Postası*'nın siyasal tavrının belirlenmesinde, Cemil Sait Barlas isminin yanı sıra, Falih Rıfkı Atay, Altan Öymen, Baki Kurtuluş, Bülent Ecevit, Nihat Doğangüneş, Vedat Üretürk, Tevfik Çavdar, İlhami Soysal etkili olan başlıca yazarlar arasında sayılır.

¹⁰⁹ Bülent Ecevit, "Halk Evlerinden sonra", *Pazar Postası*, S.2, 8 Ocak 1956, s.10

¹¹⁰ Cemil Sait Barlas, "Üniversite Muhtariyeti Yanlış Anlaşıyor", *Pazar Postası*, S.1, 30 Aralık 1956, s.1

B. PAZAR POSTASI VE İKİNCİ YENİ

İkinci Yeni, Türk edebiyatında, önemli bir kırılma noktasını oluşturan şiir hareketinin adıdır. Garip şiirinin kanıksanmaya başlandığı 1950’li yılların başından itibaren kimi belirtileriyle ortaya çıkan İkinci Yeni hareketinin esaslı olarak tartışıldığı yer *Pazar Postası*’dır.

İkinci Yeni, çağlar boyunca oluşan Türk şiirinde mantıksal çizgiyi ve geleneği bertaraf etmiş; şiirde dil, anlam, gerçeklik bakımından yepyeni görüşler getirmiştir. Garip’in şiirde kıldığı sanatsallık ve yapmacıklık İkinci Yeni şiirinin mecrasının belirlenmesini sağlamış; ancak Türk şiiri İkinci Yeni’yle daha ileri taşınmış, modern çizgisine kavuşmuştur. Tüm bunlara rağmen İkinci Yeni; Türk edebiyatında Fecr-i Âtî, Yedi Meşale ve Garip gibi şiir hareketleri düşünüldüğünde bildirisi olmayan bir şiir hareketidir.

Yazar ve şairler, 1950’li yılların başından itibaren Garip’in Türk şiirinde önemli bir dönüşümü sergilediği görüşünde birleşmişler ve şairler tarafından bazı istisnalar dışında Garip hareketinin sanat anlayışına uygun eserler ortaya konulmuştur. Garip’ten sonra belirli bir oluşum sürecine giren İkinci Yeni şiirine kimi eser, dergi ve gazetelerde zamanla örnek sayılabilecek şiirler yayımlanmıştır. 1956 yılının sonlarına doğru ise, İkinci Yeni şiirinin öncü şairleri olan Edip Cansever, İlhan Berk, Cemal Süreya, Sezai Karakoç, Turgut Uyar, Ece Ayhan’ın poetik görüşleri ışığında¹¹¹, pek çok şair, eser vermiştir.

İkinci Yeni ifadesi şüphesiz ki Birinci Yeni’nin ardından gelen yenilik olduğu için kullanılmıştır. Ancak bu ifadeyi, Birinci Yeni yani Garip şiirinin devamı olarak değerlendirmemek gerekir. Bu bağlamda, “İkinci” ifadesi “post” ifadesinin karşılığı olarak yani postmodernizmin modernist akımın devamı olmadığı; ancak ondan kaynaklandığı ve sonra geldiği için bu adlandırmayı alması biçiminde değerlendirilmelidir. İkinci Yeni şiiri de Birinci Yeni’nin devamı değil; ancak ondan kaynaklanmış ve sonra gelmiştir.

1950’li yıllarda belirli aralıklarda yayımını sürdürmüş olan *Yeditepe*, *A*, *Yenilik*, *Şiir Sanatı* ve *Seçilmiş Hikâyeler* gibi sayfalarını her türlü yeniliğe açmış ve

¹¹¹ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara, 2005, s.90

İkinci Yeni poetikasına¹¹² uygun şiirler yayımlayan dergilerin yanında *Pazar Postası*'nın İkinci Yeni hareketinin doğmasında üstlendiği önemli rolden söz etmek gerekmektedir. Özellikle Muzaffer Erdost'un 16 Haziran 1956'dan itibaren *Pazar Postası*'nın yazı işleri müdürlüğü görevine getirilmesiyle, açıkça İkinci Yeni şiirinden söz edilmeye ve İkinci Yeni'nin Türk edebiyatında uzun seneler boyunca konuşulacak edebî tutumunun nedenleri açıklanmaya başlanmıştır. Her ne kadar, İkinci Yeni şiirinin etrafında toplandığı belli bir yayımın olmadığı yönünde görüşler sarf edilse de İkinci Yeni'nin esas yayım organı *Pazar Postası*'dır. Yukarıda adlarına değindiğimiz dergiler ise, İkinci Yeni hareketine destek olmuştur. Bu anlamıyla *Pazar Postası*, İkinci Yeni'nin geniş olarak tartışıldığı ve konuşulduğu bir gazete olarak Türk edebiyat tarihindeki yerini almıştır.

Ece Ayhan, İkinci Yeni şiirinin *Pazar Postası*'nda doğduğunu, "İkinci Yeni'nin 'çıkış' ('mısrayım', 'rahim', 'exodus') yeri de, -ki ilk 'İkinci Yeni' soruşturması (Ocak ve Şubat 1957) da, 'İkinci Yeni' şairlerinin yazıları ve şiirleri de orada çıkardı- *Pazar Postası* haftalık gazetesidir."¹¹³ şeklindeki görüşleriyle dile getirmiştir. Memet Fuat, *Pazar Postası*'nın İkinci Yeni hareketindeki önemini şöyle vurgular: "Bu akımın ortaya çıkışını destekleme onuru başka hiçbir dergiye tanınamaz."¹¹⁴

İkinci Yeni ifadesi, ilk defa Muzaffer Erdost'un 19 Ağustos 1956 tarihli *Son Havadis*'teki "İkinci Yeni" başlıklı yazısında kullanılmıştır. Ancak Edebiyat tarihi incelemelerinde, bir hareketin ortaya çıkışında etkili olan sosyal ve siyasal ortam ile sanat edebiyat ortamının ortaya çıkardığı önemli süreç hesaba katıldığında bıçak sırtı gibi bir ayrımın ortaya konmasının doğru olmayacağı kanaatini taşıyoruz. Nitekim Alâattin Karaca da, bu konuyla ilgili olarak, "... İkinci Yeni, edebiyat tarihi açısından Muzaffer Erdost'un 19 Ağustos 1956 tarihli *Son Havadis*'teki 'İkinci Yeni' başlıklı yazısıyla başlatılabilirse de, hareketin doğuş sürecini göz ardı etmeye neden olabileceğinden böyle bir yaklaşımdan kaçınmak gerekiyor."¹¹⁵ der.

İkinci Yeni şiirinin *Pazar Postası*'ndaki doğuş sürecini ilk sayılardan itibaren ele alıp değerlendireceğiz. *Pazar Postası*'nda ilk defa İkinci Yeni ifadesiyle

¹¹² Bkz. Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara, 2005, s.237-462

¹¹³ Ece Ayhan, "Ayağa Kalkarak İkinci Yeni Akımı", *Bir Şiirin Bakır Çağı*, YKY, İstanbul, 2002, s.16

¹¹⁴ Memet Fuat, "Kulaktan Kulağa", *Tartışmalar*, Adam Yay., İstanbul, 2001, s.518

¹¹⁵ Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara, 2005, s.89

Muzaffer Erdost'un 26 Ağustos 1956 tarihli "Artı Bir" başlıklı yazısında karşılaşmaktayız. Muzaffer Erdost'un yukarıda söz ettiğimiz iki yazısını ise, İkinci Yeni şiiriyle ilgili olarak geniş ölçüde yapılacak tartışmaların esas kaynağı olarak görmek gerekir. Bu yönüyle, İkinci Yeni şiirinin ortaya çıkışını incelerken zaman boyutunun da göz önünde tutulmasını sağlayacağız.

B. 1. Türk Şiirinde (1951-1952 Yılları Arasında) Yeni Arayışlar

4 Şubat 1951 tarihinden 19 Ağustos 1952'ye kadar yayımlanan *Pazar Postası* sayfalarında Türk şiirinin Garip'ten sonra ikinci bir yeniliğe girdiği sezilmiş ve bu yönde yayımlar yapılmıştır. *Pazar Postası*'nda yenilikçi ve devrimci bir anlayış benimsenmiş ve başlangıçtaki yayımlarında Garip'in şiirde benimsediği değerler savunulmuştur. *Pazar Postası*'nın 1951-1952 yayım döneminde, pek çok şair, şiirlerini Garip anlayışının öngördüğü görüşler ışığında kaleme almıştır. Fakat Nurullah Ataç, zaman zaman Garip şiirine uygun eser veren kimi şairlerin şiirlerini yavan bulmuş; böylece yeni Türk şiirinin de genel sınırlarını ana hatlarıyla ortaya koymuş ve *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Okuruma Mektuplar" adlı köşesinde bu yöndeki görüşlere yer vermiştir.

Nurullah Ataç, 13 Ocak 1952'de yayımlanan "Şiirin Sesi" adlı yazısında *Pazar Postası*'nda nitelikli şiirlerin yayımlandığını ve bunların okunması gerektiğini dile getirmiştir. Ataç, İbrahim Cüceoğlu'nun 30 Aralık 1951 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Çam Sakızı XIII" şiirini ele alarak değerlendirmelerde bulunur. Söz konusu şiiri beğendiğini ifade eden Ataç, "Bu şiiri neden o kadar sevdim, bilmiyorum. Bir yenilik yok konusunda; şair sevdiğinin güzelliğini söylüyor, bir güzelleme yazmış, o kadar."¹¹⁶ der. Ataç, Necati Cumalı'nın da, "Neredeysen uzat ellerini / Başım dönüyor"¹¹⁷ şeklindeki iki dizesini vererek, bu iki dizeyi çok beğendiğini dile getirir. Nurullah Ataç, bu yazısında şiirde konu ve biçim hakkında şu görüşlere yer verir: "Bugünün şairleri pek özenmiyorlar aşk şiirleri yazmağa, dudak büküyorlar, küçümsüyorlar o konuyu. Büyük büyük düşüncelere saplanmışlar, bize onları bildireceklermiş... (...) Ama korkuyorlarmış aşk şiiri yazmaktan, aşk

¹¹⁶ Ataç Nurullah, "Okuruma Mektuplar: Şiirin Sesi", *Pazar Postası*, S. 49, 13 Ocak 1952, s.2

üzerine yeni bir söz bulmanın çok güç olduğunu bildikleri için korkuyorlar. Yüzyıllardan beri bunca şairler gelmiş, aşkı söylemişler, tüketmişler o konuyu. Bizim bugünkü şairlerimiz ise ille yeni sözler bulacaklar, eskiler yolundan gitmiyecekler. Yanılıyorlar. Yeniliği aradıkları için yanılmıyorlar, çok iyi ediyorlar yeniliği aradıklarına. Ama yenilik konuda değildir ki, yenilik söylenilen sözlerde değildir ki... Yenilik bulunan biçimlerde dir.”¹¹⁸ diyen Ataç, 1956’larda ismi konacak olan İkinci Yeni’nin savunduğu görüşlere paralel düşünceleri savunmaktadır. Çünkü yeni şiir anlayışı da her şairin kendi biçimini oluşturması ve yeni bir dil kurması gerektiği inancını taşımaktadır. Yeni şiirin yoğunlukla bireysel temaları işlemesi de Nurullah Ataç’ın daha 1952’de gelmekte olan İkinci Yeni şiirini sezdiğini ortaya çıkarmaktadır.

Nurullah Ataç’tan önce, Bülent Ecevit, *Pazar Postası* sayfalarında yayımlanan “Radyo ve Şiir” adlı yazısında İkinci Yeni’nin öncü şairlerinin şiirde kapalılık konusunda genel olarak öne sürdükleri görüşlere benzer düşüncelere yer vermiştir. İkinci Yeni şiirinin ortaya çıkışı aslında *Pazar Postası*’nın ve Türkiye’de yayımlanan benzer nitelikteki dergi ve gazetelerin bir okul hüviyetini kazanmasıyla ilişkilendirilebilir. 1956’larda ismi konulan ve varlığı kabul edilen bu hareket için elbette bir hazırlık devresi gerekmektedir. Bu hazırlık devresi de şair ve yazarların düşüncelerini bu tür yayımlar aracılığıyla ifade etmeleri şeklinde tamamlanmıştır. Ecevit de İkinci Yeni hareketinin temel özelliklerinden biri olan şiirde kapalılık hakkında şu görüşlere yer vererek kapalılığın batıdaki gelişimini ele alır: “İngiliz radyosunun (...) şiire mikrofonlarını açması şiirin kaderine hiç tesir etmez mi? Etmemesi akıl almaz! Şiirin yüksek sesle toplulukta okunduğu çağlarda ona göre şiir yazılırdı. Şiirlerin declaration, inşad için elverişli olması düşünüldü. Eski Yunan, Latin şiirlerinde bu kaygı apaçık görülür. Zamanlar değişip şairle toplum ayrı düştükten beri, şairin inşada elverişli şiir yazma kaygısı da ortadan kalkar oldu. Bu, içten okunacak şiiri doğurdu. Öyle olunca şiir de kendi içine kapandı. Ve Batının bugünkü hazmı güç, koyu, kapalı şiiri çıktı”¹¹⁹

Batıda da kapalı şiirin bir tarihinden söz edilebiliyorsa, İkinci Yeni’nin en çok bağlandığı değerlerinden biri olan kapalılık ilhamını batıdan alıyor demektir. Çünkü

¹¹⁷ Ataç, a. g. m., s.2

¹¹⁸ Ataç, a. g. m., s.2

¹¹⁹ Bülent Ecevit, “Radyo ve Şiir”, *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.6

savaş sonrasında hayatını sürdüren kuşak, savaşın tüm bunalımlarını derinden hissetmiştir. Batı şiirinin Türk şiirine etkisi hesaba katıldığında, Garip'in öngördüğü açık ve anlaşılır şiir anlayışı yavaş yavaş kabul edilebilirliğini yitirmiş ve Bülent Ecevit de İkinci Yeni şiiri ile ilgili pek çok tartışmaya konu olan kapalılık konusuyla ilgili görüşlerini *Pazar Postası* sayfalarından okura duyurmuştur.

Pazar Postası gazetesinde İkinci Yeni şiirinin kimi nitelikleriyle ilk defa 22 Nisan 1951'de Yusuf Mardin'in "Söylemeden Söylemek" adlı yazısında karşılaşmak mümkündür. Yusuf Mardin'in bu yazısı, Tosun Bayraktaroğlu adlı şairin *Söylemeden Söylemek* adlı şiir kitabının eleştirisinden ibarettir. Fakat burada dikkati çeken Yusuf Mardin'in ilk defa İkinci Yeni poetikasına uygun görüşler ifade etmesidir. Ayrıca Tosun Bayraktaroğlu'nun şiirlerinde geçen kimi ifadeler ile İkinci Yeni şairlerinin şiirlerinde kurdukları ifadeler arasında benzerliklere rastlamak mümkündür.

"Tosun Bayraktaroğlu'nun <<Söylemeden Söylemek>> adlı şiir kitabını elime alıp sayfalarını çevirdikçe aklıma T. S. Eliot'un şu sözleri geliverdi: <<İnsanlar anlayamadıkları şiire karşı tahammülsüz, kolayca anladıklarına karşı ise istihfâfkârdır.>> Hakikaten daha az bir zaman evvel, <<Şairâne>> olmıyan kelime ve buluşların şiirde kullanılması zannolunuyordu. Süleyman Efendi nasırını, rahmetli Orhan Veli vesikalı yârini nereye saklıyacağını bilemiyordu. Hele rakı şişesi içerisindeki balık, Melih Cevdet'le Oktay Rifat'ın ağaca atmış oldukları taş üzerine düşer endişesiyle sağa sola yalpalıyor, gizlenecek bir köşe arıyordu. Nihayet bunlara da alışıldı. Nasıl ki bir zamanlar Divan Edebiyatının 'Servi simin, mihrabı niyar, hançeri elmas, halkai zülfü siyah' mazmunlarına alışılmıştı."¹²⁰ Yusuf Mardin, şiir hakkındaki görüşlerini şu şekilde sürdürmektedir: "...hâlâ kompleks, anlaşılması zor cümlelerle örülmüş şiire cephe alan yaygaracı bir grup vardır. Bunlar karanlık ve anlaşılmazlıkla şiiri itham ederler. Bu belki kendi anlayış kabiliyetlerinin kifayetsizliği için bir mazerettir. Yalnız şurası teslim olunmalıdır ki şiir, onu okumağı tahsil etmiş olanlara kapılarını açan bir iklimdir. Ve şiir yazmak için ne kadar maharet lazımsa, şiir okuyup anlamak için de o kadar maharet lâzımdır."¹²¹ Bu ifadeler İkinci Yeni'nin öncü şairlerinin genel olarak şiirde anlam konusuyla ilgili görüşlerini andırmaktadır.¹²²

¹²⁰ Yusuf Mardin, "Söylemeden Söylemek", *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.4

¹²¹ Mardin, a. g. m., s.4

¹²² Bkz. Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara, 2005, s.318-349

Mardin, şairin ‘cinsellik’ teması üzerinde durmasına geniş yer ayırır: “Tosun Bayraktaroğlu’nun şiirlerinde, hakikaten (sex) duygusu hiç de küçümsenemeyecek bir mevki işgal ediyor. ‘En yakın şey dışarımda yani vücudum’ diye başlayan şair ‘Tek bir vücutta yaşamının âzâbını’ hissederek (Bomba) gibi patlıyan şu şiirine geçiyor: ‘Ve dişilerin dişsiz ağızları gibi kanıyan- Rahimleri etrafında, aç hadım erkeklerin, Ağızlarında salyalar akıyor- Bacaklarının erişemediği yere’” (s.4) diyen yazar, “... şair, D. H. Lawrance’in ‘The Tortoise Shout’ ve ‘The Elephant is slow to mate’ şiirlerini andıran (Solucan ve Bekaret) adlı manzumesinde ise sex duygusunu ifade bakımından heyecanın son zirvesine ulaşmaktadır: ‘Suçlu kanla paslanmış-Ehli şeytanların-Ucu sivri kuyruğu-Daracık ve karanlık-Cehennemin içinde-Uzaya kısala..’ Lawrance bunu ‘Ve derin, gizli, herşeyi delen kuyruk- Dıvarları altında kıvrılmış-Uzaniyor, daha uzanıyor.’ şeklinde ifade eylemişti.”¹²³ gibi görüşleri dile getirir.

Yusuf Mardin’in, *Pazar Postası*’nda ilk defa İkinci Yeni hareketi ile daha sonra üzerinde sıklıkla durulacak ve hakkında tartışmalar yapılacak anlam ve cinsellik gibi konuları ele alması dikkate değerdir. Bu bağlamda, İkinci Yeni şiirinin ortaya çıkmasında önemli bir yere sahip olabilecek belirli bir hazırlık döneminden söz etmek mümkündür. Bununla birlikte Yusuf Mardin, Tosun Bayraktaroğlu’nun kurduğu şiir tarzı için “yeni bir çığır”¹²⁴ ifadesini de kullanmaktadır.

Yusuf Mardin, Sürrealizme meyleden Tosun Bayraktaroğlu’na bu eğilimini sürdürmesini öğütlemektedir: “Tosun Bayraktaroğlu için, belki münekkitler, Ezra Pound ve onun çığırında yürüyenleriyle D.H. Lawrance’in şiirlerini iklimleştirmiştir, diyeceklerdir. Belki de Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Orhan Veli ve arkadaşlarının yolunda yürümüştür damgasını basacaklardır. Bu görüşlerin her ikisinde de hakikat payı bulunabilir. Diğer eskiye, klasik şekle bağlı münekkitler ise, ‘aklın vücudu terk ettiği bir anda yazılmış parçalar’ şeklinde mütaalalar yürütecek, ‘vezin, kafiye ve iç ahenkten mahrum seçme saçmalar’ gibi tavsifler yapacaklardır. Ama, şair bundan müteessir olmasın.”¹²⁵

Görüldüğü gibi, *Pazar Postası*’nın 1951-1952 yayım döneminde, Garip’in hareketinin şiirde öngördüğü düşüncelere karşıt görüşler dile getirilmiş ve şiirin

¹²³ Mardin, a. g. m., s.4

¹²⁴ Mardin, a. g. m., s.4

¹²⁵ Mardin, a. g. m., s.4

kapalı olabileceği ifade edilmiştir. *Pazar Postası* sayfalarında rastlansal olarak kimi zamanlarda yayımlanan bu yazılar, kapalı şiire yapılan eleştirilere cevap niteliğinde ve şiirde yenilik olgusu üzerine kaleme alınmıştır. Nitekim dönemin *Pazar Postası* sayfalarında, anlamı kapalı olarak beliren şiirlerle karşılaşmak mümkündür. Edip Cansever'in, "Büyümüş bir göz koca caddeyi içine almış / Bir helvacı dükkanı köşede"¹²⁶ şeklindeki dizeleri ile Tosun Bayraktaroğlu'nun, "Kadınlarımla olduğum zaman kadıncığımla / Bakıp da etrafıma tanıdığım zaman tanıdığım"¹²⁷ şeklindeki dizeleri, anlamda kapalılığa uygun düşebilecek örnekler olarak yeni bir şiirin doğduğunu müjdelere niteliktedir.

B. 2. İkinci Yeni Hareketinin Başlaması

Pazar Postası'nın ikinci yayım dönemi olarak değerlendirdiğimiz 1956-1959 yıllarında, İkinci Yeni şiiri anlayışına uygun pek çok şiir yazılır; İkinci Yeni'yi işleyen tartışma, makale ve deneme yayımlanır. Böylece *Pazar Postası*, 1956'dan sonraki yayım döneminde asıl kimliğini bulur ve İkinci Yeni tartışmalarıyla geniş yankılar uyandırır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Muzaffer Erdost'un 19 Ağustos 1956 tarihli *Son Havadis*'te yayımlanan "İkinci Yeni" başlıklı yazısına kadar olan dönemi hazırlık dönemi olarak değerlendireceğiz. *Pazar Postası*'nda ise yine Muzaffer Erdost'un 26 Ağustos 1956 tarihli "Artı Bir" başlıklı yazısını başlangıç olarak kabul edeceğiz. Çünkü bilindiği gibi Muzaffer Erdost'un "İkinci Yeni" ve "Artı Bir" başlıklı yazıları İkinci Yeni ile ilgili tartışmaların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu tarihlerden sonra, *Pazar Postası* sayfalarında yazar ve şairler İkinci Yeni şiiri hakkındaki görüşlerini geniş olarak açıklamaya başlamışlardır. Biz de çalışmamızda, *Pazar Postası*'nın 26 Ağustos 1956 tarihli sayısına kadar İkinci Yeni şiirine temel olan görüşlerin açıklandığı yazıları genellikle kronolojik sıra gözeterek inceleyeceğiz. Çalışmamızın devamında ise, şair ve yazarların İkinci Yeni ile ilgili ifade ettikleri görüşleri konularına göre tasnif ederek ele alacağız.

¹²⁶ Edip Cansever, "Görüş", *Pazar Postası*, S. 24, 15 Temmuz 1951, s.12

¹²⁷ Tosun Bayraktaroğlu, "Zaman", *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7

Pazar Postası'nın 1956'dan sonraki yayım döneminde İkinci Yeni şiirini imleyen ilk yazının Muzaffer Erdost'un 5 Şubat 1956 tarihli "İkili" başlıklı yazısıdır. Yazı, Güner Sümer'in *Forum*'da yayımlanan "Şiir Kitapları Üzerine" başlıklı yazısı üzerine kaleme alınmıştır. Güner Sümer, bu yazısında Metin And'ı tek yönlü, kişi tutan bir yazar olarak tanıtmıştır. Zira Metin And, Attilâ İlhan'ı eleştirerek Cahit Külebi, Necati Cumalı gibi şairleri övmüştür. Güner Sümer ise, söz konusu yazısında, "Bay And'ın alkış tuttuğu Birseller, Asaflar, Cumalılar, Külebiler ne yapıyor? Topluma sırtlarını çevirmişler, şiirleri öz bakımdan şöyle bir teraziye vurulacak olursa sıfır noktasında oldukları görülür. Birisi tekerlemelerle, birisi şiir olmayacak hikmetlerle, bir diğeri de düşleriyle tüketiyor gününü. Sayın And'a ve övdüğü şairlere sormak isterim: Güllük gülistanlık, sancısız bir dünyada mı yaşıyor?"¹²⁸ şeklindeki görüşleri dile getirir.

Muzaffer Erdost, Güner Sümer'in kişi tutan bir yazarı eleştirirken kendisinin de kişi tuttuğunu belirtir. Erdost, Sümer'in övdüğü şair olan Attilâ İlhan'ın da eleştirdiği diğer şairler gibi bireysel konuları (aşk) işlediğini dile getirir. Muzaffer Erdost, kendi kuşağının genel anlamıyla toplumsal sorunlara ilgisiz olduğunu savunmuştur. İkinci Yeni şiirinin genellikle toplumdan kopuklukla suçlandırıldığı dikkate alınırsa, bu yazıdaki görüşlerden 1956 yılının başında ,şiir ve toplum konusunun tartışıldığı ortaya çıkmaktadır.

İkinci Yeni tartışmaları henüz geniş yankı bulmadan *Pazar Postası*'nda yine Muzaffer Erdost imzalı ve şiirde soyutlamayı işleyen, ilkinin 5 Şubat 1956'da yayımlandığı kimi yazılarla karşılaşmaktayız. Şiirde soyutlama yapmanın İkinci Yeni tartışmaları içinde baştan sona kadar güncelliğini koruduğu düşünüldüğünde ele alacağımız yazılar, İkinci Yeni'nin ilk belirtilerinin ortaya çıktığı yazılar olarak edebiyat tarihimizdeki yerini almıştır.

Muzaffer Erdost, "Dörüt Gerçeği" adlı yazısında sanatın çağdaş gelişmelere ve yeniliklere paralel olarak bir soyutlamaya yöneldiğini savunur. "Bugün başta resim, sonra şiir, daha sonra öykü bir soyut dizgiye (sisteme) doğru kaymaktadır. Bilim geliştikçe, toplumsal düzende yeni iş bölümleri doğdukça, resim, şiir, öykü bir bunaltı içinde kalmıştır."¹²⁹ Erdost'a göre, sanat dallarında soyuta gidişte, sanat

¹²⁸ Muzaffer Erdost, "İkili", *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.7

¹²⁹ Muzaffer Erdost, "Dörüt Gerçeği", *Pazar Postası*, S. 8, 19 Şubat 1956, s.7

dallarının kapsadığı kurallar ve yöntemler içinde bütün olanaklarını denemesiyle kendi kendini tıkaması da etkilidir. Bu durum sanatçının yeni değerler aramasına neden olmaktadır.

“Dörütmenin soyutlamaya gitmesi onun yaratma gücünü, yaratma olanaklarını çok genişletmiştir.”¹³⁰ diyen Erdost soyutlamanın tanımını şu şekilde yapar: “Dış gerçeği kuran varlıklar, kesiksiz bir düzgülü kurmuşlar, birbirleriyle iç içe girmişler. Soyutlama, bu düzgüyü kaldırmak, bu içiçe geçişi parçalamaktır. O zaman kavramlar, bağlarından kurtuluyor, sanırsınız bir özgürlüğe kavuşuyor.”¹³¹ İkinci Yeni tartışmalarının mihenk noktalarından birini oluşturan ve sözcüklerin anlam bağından çözülerek rastlansal bir anlamı meydana getirmesi ve şiirin kelimeye dayanmasının ilk nüveleri olarak değerlendirilebilir.

Muzaffer Erdost, “Dörüt Gerçeği” adlı yazısında bu konuyla ilgili görüşlerini şöyle sürdürür: “Bir ağaç resmine neden tutuluyoruz? Acunumuzda bir ağaç gerçeği vardır da ondan... Oysa evrende ağaç diye bir şey olmasaydı, ağaç biçiminde yapılan bir resim nasıl karşılanırdı? Dörütmenin işi yeni gerçekler koymaktır. Acuna bir ağaç, bir karanfil, bir deniz, bir tavşan, getiren yaratıcı gibi, dörütmen de kendi kuralları, yöntemleri içinde yeni varlıklar getirecektir... İşte bu dörüt gerçeğidir. Dörütün dirimsel özelliği vardır. Kesiksiz büyür, yeni gerçekler doğurur. Kertenkele ilk var olduğunda, acunda nasıl bir gerçek var olmuşsa, dörüt de kendi gerçeklerini var eder, bize yeni gerçekler kazandırır. Bunun için yaratıcı gücü bağımsızlığa, özgürlüğe götüren soyut düzgülüye önemle bakıyorum”¹³²

Muzaffer Erdost, 29 Nisan 1956’da yayımlanan “Rmv2e” adlı yazısında ise yaşanılanla yazılanın ayrı ayrı şeyler olduğunu belirtir. Erdost, burada sanatın temelde bir soyutlamaya gitmek olduğunu vurgular: “... dörüt gerçeği kurmak çabasıdır. Ama bu hiçbir zaman kişioğlunun gerçeklerinden, kopmak ayrılmak gibi bir şey değildir. Çünkü dörüt gerçeği, kişioğlunun gerçeklerinin anlatılmasıdır. İşte bu anlatım dörüt gerçeğinin kendisidir.”¹³³

Muzaffer Erdost’un 6 Mayıs 1956 tarihli *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Soyut” adlı yazısında, yeni şiirin soyutlamayı seçtiğini dile getirir. Erdost’a göre,

¹³⁰ Erdost, a. g. m., s.7

¹³¹ Erdost, a. g. m., s.7

¹³² Erdost, a. g. m., s.7

¹³³ Muzaffer Erdost, “Rmv2e”, *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.7

insanın özgür düşünmeye ulaşması, alışılmış olandan kurtulmasıyla mümkündür. Erdost, Cemal Süreya ve Attilâ İlhan'dan çeşitli dizeleri örnek vererek soyutlamayı açıklar. Erdost'a göre soyutlama, insan yaşantısının ve doğa gerçeklerinin dışına çıkmaktır.

“Kişioğlu diltiklerle düşünürse – ki doğrudur – kişioğlu içindeki düşünceleri diltiklerle biçimlendirir. Yeni söz dizeleri, yeni söz kuruluşları içimizde biriken duyguları, düşünceleri biçimlendirmeyi, dolayısıyla kendi kendimize boşalmayı sağlar. Bugün yılda, daha çok bir yaşantıyı anlatmıyorlar; diltikler arasındaki olanakları deniyorlar, ya da yaşantıları yepyeni bir noktadan anlatıyorlar. Bu ancak diltiklerin soyutlamasıyla ulaşılır bir şey.”¹³⁴ diyen Erdost'a göre, soyutlamaya ulaşmak için, kelimeleri anlamlarından koparmak gerekir.

Muzaffer Erdost'un sanatta soyutlama, anlam ve sözcüklerle ilgili görüşlerinin uyandırdığı tesir ile Orhan Duru, *Pazar Postası*'nın 15 Nisan 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Açık-Seçik” adlı yazısında şiirde kapalılık – açıklık konusunu ele alır. Karanlık yazmanın moda haline geldiğini savunan Duru, bunun şiir ve öykülerde bol bol görüldüğünü belirtir. Duru, Turgut Uyar'ın şiirin biraz karanlık olması gerektiği görüşüne yer verdikten sonra bunun yenilik adına savunulduğunu ifade eder. Eski çağlarda, Yunan ve Roma İmparatorlukları döneminde, açık yazma isteğinin bulunduğunu; ancak kapalı ve karanlık yazmanın Orta Çağ'da ortaya çıktığını ifade eden Duru, totaliter devletlerde baskıdan dolayı şairin karanlık şeyler yazdığını savunur. Orhan Duru, Türk edebiyatındaki karanlık yazma eğilimini, “Bizde olsa olsa kamu düşüncesinin yazar üzerine baskı yaptığı söylenebilir.”¹³⁵ şeklinde açıklar. Duru, bir şiirin ya da öykünün karanlık yazılmasına karşı olduğunu belirterek; “Ama öyle şiirler, hikâyeler olabilir ki onlar ilk bakışta anlaşılmaz, karanlık gözükürler. Bir de bakarsınız altından pırıl pırıl bir gün ışığı çıkıyor.”¹³⁶ der.

Muzaffer Erdost'un M. Sünnullah Arısoy'un *Rapor* dergisinin 5. sayısında yayımlanan “Bitmeyen Kavga” adlı yazısı üzerine kaleme aldığı “Boş Kavga” başlığını taşıyan yazısı bu hazırlık dönemi için dikkate değerdir. Arısoy, söz konusu yazısında kuşak kavgasından söz eder. Arısoy, söz konusu yazısında genç ve yaşlı

¹³⁴ Erdost, “Soyut”, *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.11

¹³⁵ Orhan Duru, “Açık-Seçik”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6

¹³⁶ Orhan Duru, “Açık-Seçik”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.6

kuşak diye iki ayrı sınıflandırma yaparak genç kuşağı eleştirir. Gençlerin bir lidere ihtiyacı olduğunu savunan Arısoy’u eleştiren Erdost, kuşak kavgalarının sanata ve sanat eserine bağlı olmadığını, bunun bir boşluk ve dedikodu havası içinde geliştiğini vurgular

Genç kuşağın toplumcu görüntüsünün yalnızca bir dış görünüş olduğunu belirten Erdost, karşı çıktığı eski kuşaktan daha bireyci olabileceğini dile getirir: “Genç kuşağın tuttuğu yazarlar var ki bunlar karşı oldukları yazarlardan kimi zaman daha çok bireycidirler, kimi zaman daha çok dış yaşıntılardan, dış gerçeklerden kopmuşlardır. Örnek mi? İlhan Berk’in son yırları... Örnek mi? Cemal Süreyya, Turgut Uyar, Attilâ İlhan...”¹³⁷

Genç öykücülerin kendi işlerine, kendi karanlıklarına yöneldiğini ifade eden Erdost, Oktay Akbal’ın eski kuşağa mensup olmasına karşın daha gerçekçi olduğunu ileri sürer. Muzaffer Erdost, gençlerin toplumcu, eskilerin bireyci olarak gösterilmelerinin doğruyu yansıtmadığını belirterek, gerçek guruplaşmanın eski-yeni şeklinde değil, fikir guruplaşması şeklinde olduğunu belirtir: “.... bizdeki bu ikilik nerden geliyor: Bence bu ikilik, belli bir düşünüyü ayrılığının sonuçları değildir. Gençlerin alışılmışı karşı olan tepkisidir. Bizden önceki kuşağın getirdiği yenilik, bugün <<alışılmış>>ın kendisidir. Genç kuşak, işte bu alışılmışı karşı duruyor, sanıyorum. Bunun için de, bizdeki kuşak kavgası, salt eski-yeni kavgası olmaktan kurtulamıyor.”¹³⁸

Muzaffer Erdost’un 26 Ağustos 1956’ya kadar yayımlanan ve yeni şiirin gelmekte olduğunu imlediği son yazısı “İlhan Berk” başlığını taşımaktadır. Muzaffer Erdost, İlhan Berk’in yeniliğe son şiirlerindeki (üç şiir) değişiklikler ve mısralarındaki değişimlerle vardığını ifade eder: “Şiiri önce mısra mısra düşünmek, mısralardan bütüne varmak, ozanı değişik bir takım sonuçlara götürdü sanıyorum.”¹³⁹ İlhan Berk’in şiiri kurmasını, yenilik olarak değerlendiren Erdost, bunun yeni mısra şekliyle sağlandığını vurgular: “Bir şiirde mısralar üzerinde iyice durmak ayrı bir şey. İlk mısralardan işe başlamak, mısraları ayrı ayrı bulmaktır ki, bu, mısraları bir çeşit bağımsızlığa götürüyor. Bir mısranın kapsayacağı (içine alacağı) düşünceler, duygular, yaşıntılar, ne kadar yerleştirildiği bir şiirde altındaki, üstündeki mısralarla

¹³⁷ Muzaffer Erdost, “Boş Kavg”, *Pazar Postası*, S. 26, 24 Haziran 1956, s.7

¹³⁸ Erdost, a. g. m., s.7

¹³⁹ Muzaffer Erdost, “İlhan Berk”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7

bağlar kuruyorsa da bunların bütünü bir olayı belirli bir düzeyde anlatmıyorlar.”¹⁴⁰ Bu görüşler yeni şiirde anlamın rastlansal olduğu yönündeki görüşlerle benzerlik taşımaktadır.

Muzaffer Erdost, yeni bir şiirin ortaya çıktığını şu sözlerle ifade eder: “Bugün Orhan Velilerin, Fazıl Hüsnülerin, Behçet Necatigil’in ilerisinde yeni bir şiirimiz var mıdır? Yeditepe Dergisini okuyanlar, orada İlhan Berk’i, Turgut Uyar’ı, Cemal Süreyya’yı, Tevfik Akdağ’ı, Yılmaz Gruda’yı, bunlarla birlikte ayrı bir şiirin gün geçtikçe geliştiğini görmüşlerdir. Acaba bu şiir neleriyle yenidir, bu gidişin geleceği nedir?”¹⁴¹ Erdost, İlhan Berk’in “Paul Klee’de Uyanmak”, “Ağır Ot” ve “Sokak” adlı şiirlerinden yola çıkarak yeni şiirin dayanaklarını anlatmak istemektedir. Erdosta göre, bu yeni dayanaklar, şairin şiire mısradan varması ve kelimeler arasındaki anlam bağlarını koparıp yen anlamlara varmasıdır.

1956 yılının başlarından itibaren kuramsal olarak açıklanmak istenen yeni şiire eş zamanlı olarak *Pazar Postası*’nda örnek sayılabilecek mısralar yayımlanır.

Turgut Pojon’un “Verem üstüne verem / Mehmet üstüne Mehmet” (“Bereket”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.6), Hasan Can’ın “Yağız atlar kişnedi / hi hi hi ” (“Armonize”, *Pazar Postası*, S. 10, 4 Mart 1956, s.7), Cemal Süreyya’nın “Ben nerde bir çift göz gördümse / Tuttum onu güzelce sana tamamladım” (“Kanto”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6), Metin Eloğlu’nun, “O ne biçim Âdem beylik öyle / O İsmail, yahu o ne biçim işçi öyle” (“Beni Âdem”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.6), Ece Ayhan’ın, “Bacakların uzun / nereye gitsem uzun” (“İbraniceden çizmek”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.7) ve “Sazların arasında bir asya / su kuşu iniltili ayna” (“Cambazlar Çadırı”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.6), Turgut Uyar’ın, “Bu kıvırcık ateşten yalanlar 300.000 / Kimi sularca inanıyorum kimi zulum yakıcı” (“Üçyüzbin”, *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.6), İlhan Berk’in “Çok oldu, bir akşam, beni sıkıverdi etin türküsü / Ön kapıdan bir adım attım doğru o karanlık” (“Sokak”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.10) şeklindeki mısraları, İkinci Yeni şiirinde, sözdizimsel sapmalar ve alışılmamış bağdaştırmaların ilk örnekleri olarak gösterilebilir. Bu da gösteriyor ki *Pazar Postası*’nda, kuramsal yazıların yanı sıra, henüz adı bile konmayan; ancak genellikle Muzaffer Erdost’un yazılarında

¹⁴⁰ Erdost, a. g. m., s.7

ifadesini bulan yeni şiire örnek sayılabilecek ilk örnekler yayımlanmaya başlanmıştır.

B. 3. İkinci Yeni'yle İlgili İlk Yazılar

Muzaffer Erdost, “Artı Bir” adlı yazısını İlhami Soysal’ın 5 Ağustos 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 32. sayısında yayımlanan “Dergiler Arasında” adlı köşesinde iyi şiirin birkaç örnek dışında yazılmadığı yönündeki görüşleri üzerine kaleme alır. Muzaffer Erdost, bu yazısında, yeni şiirin kurulduğunu ve Türk şiirinin duraklama içinde olduğu iddialarının temelsiz olduğunu dile getirir: “İlhami Soysal, geçen yazısından birinde günümüz şiirinin duruklaştığını, giderek kötüleştiğini yazıyordu. Bilmem İlhami Soysal, şiirimizin ikinci bir yeniliğe girdiğinin farkında değil mi? Çünkü başka yazılarda da günümüz şiirinin güngüne kötüleştiğini yazarken, hep Fazıl Hüsnülerin, Attilâ İlhanların, Cahit Sıtkıların bazı şiirlerini örnek vererek <<Böyle şiirler yazılıyor mu?>>” diye soruyor. Yeni bir şiirin sessiz sessiz gelmekte olduğunu bilse böyle bir yargılama yapmaz, son günlerin şiirini, bir önceki şiir tutumuyla, beğenisiyle değerlendirmez, sanıyorum”¹⁴²

Erdost, yeniliğe karşı çıkanların “Gençler, yeniler diyorsunuz, hani onlar bir Orhan Veli bir Fazıl Hüsnü yetiştirdiler mi?” (s.7) dediklerini belirterek “Kafa tutanlar hep bu çeşit düşünüler ileri sürüyor. Oysa bu kuşak, ya da bu akım Orhan Veli’yi yetiştirmeyecektir. Bu kuşakla, bu akımla Turgut Uyar, Cemal Süreyya gelecektir. Biz çıkıp da <<Sizin Turgut Uyar’ınız var mıydı?>> diyor muyuz? Orhan Veliler, divan şiirini savunanlara <<Evet bizim Fuzulimiz yok, ama onların Orhan Velileri var mıydı?>> dediler mi?” (s.7) şeklindeki görüşlere yer verir.

Devrimci akımla gelişen şiirin iki kola ayrıldığını belirten Erdost, bunları şöyle açıklar: “Biri, bu güne kadar gelen şiiri devam ettirenler, ustalar. Ötekiler –ki daha yenidir –kolay şiire, ustalığa başkaldıranlardır.”¹⁴³

İşin kolayına gidenlerin öncülerin şiirlerini bir masalın, bir esprinin, bir düşüncenin üzerine kurduklarını bildiren Erdost, bunların şiirin olanaklarını bir düşünyle sınırlandırdığını şöyle dile getirir: “İ. Berk, T. Uyar, C. Süreyya, T.

¹⁴¹ Erdost, a. g. m., s.7

¹⁴² Muzaffer Erdost, “Artı Bir”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.7

¹⁴³ Erdost, a. g. m., s.7

Akdağ, Ece Ayhan, Y. Gruda (Çoban ateşi adlı şiirleriyle) gibi ozanlar şiiri artık başka çeşit düşünüyorlar. Bu başka çeşit düşünme, birkaç yıldır sessiz sessiz gelişen akımın özelliklerinden biridir. Bizde başlayan ilk yenilik hareketi daha çok, doğasal gerçeği, gerçekliğe elinden geldiği kadar bağlı kaldı. Şiirin dili, mısra yapısı konuşma diline iyice yaklaştı. Bugünkü akım yıllardır süregelen gerçekliğin, şiir dilinin sınırlarını zorluyor. Bir kere mısra yapısı, konuşma dilinden giderek ayrılıyor. Bir şiir dili kuruluyor. İkincisi, doğasal gerçeği yer yer yıkan bu şiir, yeni bir evreni, ancak düşüncede var olabilecek bir evreni koruyor. Şiir böyle bir gerçek açısından düşününce, şiir mısra yapısıyla, diliyle, özüyle yeni olanaklara (imkânlarla) kavuşacak, yeni bir yola girecektir. Hatta yoluna girmiş gibidir de...¹⁴⁴

Turgut Uyar, henüz İkinci Yeni şiirinin geniş olarak kapalılıkla suçlandırılmadığı ve tartışmaların ortaya çıkmadığı bir zamanda, 16 Eylül 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Yakında Bitiririm" adlı yazısıyla anlam konusunu gündeme taşır. Uyar, yazısında şiirini yazarken yapılacak eleştirileri hatırlayarak neden şiirini bitiremediğini anlatır. Uyar'a göre, şiir yazma uzun ve yorucu bir iştir. Uyar, şiir ürünü ortaya konduğunda eleştirinin yapılmamasını arzular: "Sonra senin bir türlü sınavdan, bir türlü deneyden, bir türlü yorumdan, duygulanmadan kanlı kanlı çekip çıkardığınız bir şiir için, bakıyorsunuz biri çıkıyor. Aydınlık değil diyor, eski diyor, nasıl bulurlar akıl ermez bin türlü şey bulup söylüyor. Hakları olur mu olamaz mı bilmiyorum. Evet bitirmedim şiiri."¹⁴⁵

İkinci Yeni tartışmalarının *Pazar Postası*'nda geniş olarak yankı bulmasında etkili olan ve Sidney Finkelstein tarafından kaleme alınan "Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım" adlı yazı dizisi son derece önemlidir. İkinci Yeni tartışmalarının daha iyi anlaşılması için Finkelstein'in söz konusu yazı dizisine göz atmanın yararlı olacağı kanaatini taşıyoruz.

Çağdaş sanatın, gerçeklik terimini sanatın savaş alanı olarak kabul ettiğini belirten Sidney Finkelstein, bütün sorunun, tartışma ve anlaşmazlığın gerçekliğin ne olduğu ve sanattaki yeriyle ilgili olduğunu dile getirir. "Bu günün sanatı gerçeklik yaptığı sanısına kapılarak bir çıkmaza girmiş bulunmaktadır. Sanat, hayat ve tabiatın

¹⁴⁴ Erdost, a. g. m., s.7

¹⁴⁵ Turgut Uyar, "Yakında Bitiririm", *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.6

ancak bir hayalini verebileceği bir noktaya ulaşmıştır.”¹⁴⁶ diyen Finkelstein, teknik ilerlemenin gerçeği olduğu gibi yansıtmada etkin bir rol oynadığını belirterek sanat ve edebiyatın oluşturduğu hayalin bilinen gerçekliklerden uzak olduğunu vurgular.

“Sanatta gerçeklik doğrunun araştırılması ve anlatılmasıdır.”¹⁴⁷ şeklindeki görüşe yer veren Finkelstein, sanatçının doğruyu araştırırken ve anlatırken üslup farkını ortaya koyduğunu vurgular. Finkelstein, bu konudaki görüşlerini şöyle sürdürür: “Sanatta hiçbir üslubun gerçekçiliği tekeline olmadığı açıktır. Gerçekçiliğin tabiatını anlamak için ana ilkelerine kadar gitmemiz gerekir. Bu ilkeler; sanatın, tabiatın görünüşünün taklidi olmayıp bir anlaşma aracı olması ve bu anlaşmanın eserin yapısı, dili ve özü yoluyla sağlanmasıdır.”¹⁴⁸

Finkelstein, sanat eserinin yapısının, gerçeğe uyup uymadığını değil, sanatçı ile okuyucu ve seyirci arasında serbest ve kolay anlaşmayı sağlamasının önemli olduğunu belirtir: “Sanatın yapısındaki gerçekliğin ayrıcalığı görevini yapmadaki başarısıdır. İnsan ve toplum hakkındaki doğruları açıklamak isteyen sanatçı amacına en uygun yapıyı arayacaktır. Yani kendisini hitab etmek istediği okuyucu ve seyirciye en çok yaklaştıracak ve fikirlerini anlatmak için ona en büyük serbestliği sağlayacak yapıyı bulmaya çalışacaktır. İşte ancak bu faktörler sanatçının seçeceği ve kullanacağı yapı üzerine etkindir, yoksa bunların görünüşteki tabiiilikleri ve yenilikleri değil.”¹⁴⁹ Finkelstein’in sanatta gerçeklik ve biçim konularındaki düşünceleri ile, dikkat edilirse, Muzaffer Erdost’un “Rmv2e”, “Soyut”, “İlhan Berk” “Artı Bir” gibi yazılarında ifade ettiği görüşleri benzerlik arz etmektedir. Ancak, Muzaffer Erdost’un yazıları, Sidney Finkelstein’in ilkinin 7 Ekim 1956’da yayımlandığı yazılarından önce çıkmıştır.

Sanatçının yapıyı bulmasının kolay olmadığını ve hakim güçler tarafından onun özgürlüğünün kısıtlandığını dile getiren Finkelstein, “Sanatın yapısındaki gerçekçiliğin ayrıcalığı görevi ise dilindeki gerçekliğin ayrıcalığı, insancı özüdür. Bu ayrıcalığı tabii görüntüler yaratan dile olduğu kadar, tabiatın zıddına görüntüler yaratanlara da uygulanabilir”¹⁵⁰ der. “... sanatın dili teknik yeterlik bakımından ne derece

¹⁴⁶ Sidney Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.7

¹⁴⁷ Finkelstein, a. g. m., s.7

¹⁴⁸ Finkelstein, a. g. m., s.7

¹⁴⁹ Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.7

¹⁵⁰ Finkelstein, a. g. m., s.7

olgunlaşırsa olgunlaşsın gerçekçi yönden faydalılığı, yeni hayaller yaratmada tepki gelişmesine değil, yeni bir insan özüyle tazelenmesine bağlıdır.”¹⁵¹ diyen Finkelstein, söz konusu düşünceleri gerçekleştiren Rembrandt’ın başarısını sanatın özünü genişletmesinde bulur. Finkelstein, sıradan insanın beğenilerini, yaşamasını ve duygularını sanat eserine yansıtmak için tazelenmesine ihtiyaç olduğunu dile getirir. Finkelstein’e göre, Shakespeare’in dramlarında halk türkülerine ve halk söyleyişlerine yer vermesi; Dickens’in roman kahramanlarının sıradan ve zayıf kişiler olması; Schubert’in Wagner’in yaptığına tersine halkın yaşayan duygularını bestelemesi yeni insanı sanat eserine yansıtarak özü tazelemek anlamına gelir. “Bir sanat dili olarak gerçekçilik üzerine olan fikirlerimizi aydınlatmak için, kendimize sanatçının heyecan ve tabiatın görünüşünü ne derece başarıyla verdiğini sormamalıyız, araştıracağımız taraf sanatına girenlerin kimler ve beraberlerinde ne gibi yeni deneyler getirdikleri olmalıdır. Bundan gayri sanatçının bu yeni deney sahalarını hangi dil yapısı içinde verdiğini de sormalıyız.”¹⁵²

“Sanat dilinin gerçekliği, bir yığın manzara imajları ve ruh tahlillerini musikiye getiren Wagner ile aynıdır. Sanat dilinin gerçekliği, sanatçının hazır bulduğu ifade biçimlerine kattığı çağdaş biçimlerin genişliğiyle ölçülür. Aynı zamanda sanatçının çizmekte olduğu toplum manzarasının bütününe bu örneklerin ve bu örnekle birlikte gelen kişilerin uygunluğu ile ölçülür. Görünüşte yalın, süssüz bir sanat eseri, görünüşünün taklidinden başka bir şey olmayan cilalı bir eserden daha fazla gerçeği yansıtabilir. Eserdeki üslubun gücünü, bizde uygun ve beklediğimiz duygular yaratması veya aklımızı çelmesi ve bizi adeta ipnotize etmesiyle değil, gözümüzü ve kulağımızı açtığı ölçüde değerlendirmeliyiz.”¹⁵³

Sanatta desen kavramını da ele alan Sidney Finkelstein, her sanatçının söz konusu desenlerden yararlandığını, bunların bir gelenek oluşturduğunu dile getirir. Finkelstein’e göre, başlangıçtan itibaren sanat eserlerinde motifler vardır. Sanatçılar motifleri karmaşık bir şekilde kullanarak yeni bir sanat eseri oluştururlar.

Sidney Finkelstein, toplumu ve toplum sorunlarını gerçekçi yönden inceleme ve sanat eserlerine yansıtmanın önemli bir problem olduğu dile getirir. Finkelstein,

¹⁵¹ Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım,” (Çev. Alaaddin Bilgi), *Pazar Postası*, S.44, 28 Ekim 1956, s.10

¹⁵² Finkelstein, a. g. m., s.10

¹⁵³ Finkelstein, a. g. m., s.10

sanatçının kolay anlaşılır bir dil kurana kadar, gerçeğin ve doğrunun sanata tam olarak girmesinin imkânsız olduğunu savunur. “Sanatın dili ve biçimi hiçbir çağda zamanımızda olduğu kadar birbirine zıt teorilerle karmakarışık olmamıştır. Modern deyimi bugün adeta garip ve anlaşılmaz bir tarzın ifadesi olmuştur. Geçmiş sanatın özelliği olan kolay ve tabii oluşma ortadan kalkmış gibidir. Cezanne, Picasso, Klee, Modigliani, Rouault, Matisse, Backman ve Orozco’yu da içine alan büyük ressamlarımız hemen her zaman teferruatlı ve çoğuncası çelişik açıklamaları gerektirmektedirler. Çağımız edebiyatı, James Joyce’un Ulyssess, T. S. Eliot’un The West Land, Thomass Mann’ın The Magic Mountain, Marcel Proust’un Geçmiş Zaman Peşinde ve Franz Kafka’nın romanları gibi geniş halk kitlelerinden uzak eserlerin etkisi altındadır. Bartok, Stravinsky, Milhaud, Schoenberg, Hindemith ve Ives gibi önder bestecilerin eserleri, zamanımızdan çok, geçmişin daha kolay anlaşılır bestecilerinin yer aldığı konser programlarına giremeyecek kadar acayip ve çapraşık görülmektedir.”¹⁵⁴

Çağdaş sanattaki söz konusu duruma bir çok nedenler öne sürüldüğünü belirten Finkelstein, bunlardan üç tanesine yer verir: “Çağdaş sanattaki bu garip duruma bir çok sebepler gösterilmektedir. Bunlardan birisi bütün sanatlar çoğunlukla anlaşılmaz veya yanlış anlaşılır ve gelecek için yaratılır, hükmüdür. Bazı modernçiler bu gibi eserleri <<geleceğin sanatı>> diye tanımlamaktadırlar. Sanatın çoğunlukla anlaşılamayacağını söylerler. Geçmişteki sanatçılardan çoğu büyük güçlükleri yenmek zorunda kalmışlardır, fakat anlaşılmamaktan asla sıkıntı çekmemişlerdir. Hemen tanınmamalarına ve çoğunun yokluk çekmesine sebep anlaşılmaz dil ve biçimleri kullanmaları değil kişisel bağımsızlıkları ve fikri ataklıklarıydı. Shakespeare’in oyunları ve Beethoven’in senfonileri hemen yazılır yazılmaz oynanıyor veya çalınıyordu. Rembrandt’ın çektiği sıkıntı resimlerinin para babası orta sınıfı koltuklayıp pohpohlamamasındandı. Mozart, en popüler besteci olduğu halde aristokratları küstürdüğü ve sanatçıyı uşak sayan geleneğe meydan okuduğu için yokluk içindeydi. Yeni tarzlar çoğu zaman kurulu düzene ve geleneklere uymadığı için hararetle tartışılıyordu., yoksa anlaşılmadıklarından değil.”¹⁵⁵

¹⁵⁴ Sidney Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.9

¹⁵⁵ Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev.Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.9

“Başka bir teori de bu moderncilerin kabiliyetsizliklerini yenilik ve eskinin inkârı ile örtmeye çalışan şarlatanlar olduğudur. Bu iddia umumiyetle anlayamadıkları eserler hakkında hüküm vermek zorunda bulunan ve eski ustaları modern sanatın hücumlarına karşı şiddetle savunan akademik gazete tenkitçileri ve üniversite profesörleri tarafından öne sürülmektedir. Fakat sanatın her dalında şarlatanlar bulunsun da çağdaş sanatın ileri gelenleri geçmişin ustalarına büyük bir hayranlık duymaktadırlar. Kaldı ki modern sanatın doğuşu ile eski ustalar daha iyi anlaşılır duruma gelmişler, geçmiş sanatın bütün alanları daha geniş ölçüde kıymetlendirilme imkânı kazanmıştır: Asya resim ve heykeli, halk sanatı, Rönesans öncesi güzel sanatları, Rönesans ve Elizabeth devri musikisi, 17. ve 18. asır İngiliz şiiri bu arada sayılabilir.”¹⁵⁶

“Öne sürülen üçüncü bir sebep, modern sanatın kabiliyetli ve samimim olmakla beraber hasta bir sanat olduğu ve Birinci Dünya Savaşı’nı kovalayan kötümserlik ve hayal kırıklığının olduğudur. Bu teoride bir gerçek payı var. 1920 yıllarında Paris ve Berlin, Futurizm, Dadaizm, Kubizm, Sürealizm, Ekspresyonizmin iki rakip merkezi halini aldı. Bu devir, sözle açıkladıkları veya savundukları eserlerin anlaşılmasından daha zor kavranılan yeni estetik teoriler, manifestolar ve tenkitler devri olmuştur. Bu sıralarda yeni ve şaşırtıcı olan her şey sanat diye kabullenilmişti; kurşun kalemle bıyık çekilen Mona Lisa bile...”¹⁵⁷

Birinci Dünya Savaşı’nın modern sanat üzerinde etki yaratmaktan uzak olduğunu dile getiren Finkelstein, Joyce, Stein, Picasso, Cezanne, Stravinsky, Schönberg ve Diaghilen gibi sanatçıların savaştan önce olgunlaştığını belirtir.

Finkelstein, hem sanatta hem de tarihte 1870’li yıllardan beri bunalım yaşanıldığını belirterek, Avrupa ve Amerika’da pazar mücadelelerinin arttığını, demokrasinin darbe yediği görüşünü dile getirir: “Küçük ticaretle bağımsız serbest teşebbüsü Amerikan iş hayatından silen mali tekel ve tröstler gittikçe gelişti. İşte bu yıllardan başlayarak sanat dünyası resimde İmpresyonistler, musikide Wagnerciler, edebiyatta İmpresyonist, Sembolist ve sanat sanat için taraftarları gibi yeni okul ve manifestolarla doldu taşı.”¹⁵⁸

¹⁵⁶ Finkelstein, a. g. m., s.9

¹⁵⁷ Finkelstein, a. g. m., s.9

¹⁵⁸ Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.9

1870 – 1914 yılları arasında sanatın politika ile olan ilgisinin az olduğunu belirten Finkelstein, bunun nedeninin teorisyenlerin çoğunun politikayla ilgilenmeyi hor görmelerinden kaynaklandığını vurgular.

XIX. yüzyıl Amerika ve Avrupa'sının Kapitalizm dünyası olduğunu, bu nedenle sanatın bir eşya durumuna geldiğini belirten Finkelstein, sanat eserinin pazar malzemesi halini aldığını şu sözlerle ifade eder: “Roman, resim, hikâye ve musiki gittikçe büyüyen bir gelir kaynağı haline geldi. Sanatçı ya amir – memur statüsünün tehditlerini kabullenerek iş adamlarını amir olarak tanıyacak yahutta bağımsızlığı seçerek iş adamlarının yaratacağı rekabete dayanacaktı.”¹⁵⁹

“Halkın sanata karşı duyduğu açlığı gidermek için popüler sanat ürünleri gittikçe büyüyen bir çılgınlık halindeydi. Bu sanat hakiki halk karakterini de geniş ölçüde yansıtıyordu. Küçük bağımsız gazete ve dergiler bir Whittler, Zowell, Mark Twain, O. Henry, Thomas Wast ve Ring Lapdner yetiştirdi. İngiltere’de Dickens birkaç kuruşa satılan dergilerdeki tefrikalarıyla okundu ve tanındı. Fakat bu popüler sanat zamanla halk sanatı niceliğini yitirerek kapitalizm sanatı haline geldi.”¹⁶⁰

Finkelstein, Kapitalizmin sanat eserlerinin orijinalliğini bozduğunu ve ortaya konan ürünlerin benzer olması sonucunu doğurduğunu savunur: “Sanatçı ve tenkitçiler bu seri imâlatın sanat olup olmadığını, varlığının farkına varır varmaz hararetle tartışmaya koyuldular. Fakat verdikleri hükümler meselenin özüyle pek az ilgiliydi, zira sanat olsun olmasın bu imâlat zamanın kültürünün organik bir parçasıydı.”¹⁶¹

Finkelstein, gelişen tekniğin sanat eserini sıradanlaştırdığını, insanlar üzerinde standart etkiler yarattığını ve sanat eserinin içinin boşaltıldığını vurgulayarak kapitalizmin etkisiyle sermaye çevrelerinin, sanat eserlerindeki fikirleri daha yakından kontrol etmeye başladığını belirten Finkelstein, bu etkinin edebiyat, müzik ve resimde genişlediğini dile getirir. Sanat eserlerinin anlaşmazlıklarla dolu olduğunu bildiren Finkelstein, sanatçıların yeni eserler ortaya koymaktan çok eserlerinin tekrarını yaptıklarını savunur.¹⁶²

¹⁵⁹ Finkelstein, a. g. m., s.9

¹⁶⁰ Finkelstein, a. g. m., s.9

¹⁶¹ Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 47, 18 Kasım 1956, s.9

¹⁶² Finkelstein, “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım”, (Çev. Alaeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.10

Görülüyor ki Sidney Finkelstein, batı sanatında bir durgunluk olduğu, sanat eserlerinde kapalılığın esas alındığı ve sanatçıların Kapitalizme esir edilerek sömürüldüğü görüşlerini vurgulamıştır. Mevcut durumun oluşmasında, savaşın sonuçlarının ve kapitalist sistemlerin etkili olduğunu bildirerek batı sanatının esaslı bir yeniliğe gitmekle durgunluk ortamının sona erdirmesi gerektiğini savunan Finkelstein, böylelikle Türk edebiyatında da uzun süredir tartışması yapılan konulara değinmiştir.

Muzaffer Erdost, 19 Ağustos 1956 tarihli Son Havadis gazetesindeki “İkinci Yeni” ve ardından 26 Ağustos 1956 *Pazar Postası*’ndaki “Artı Bir” başlıklı yazılarından sonra şiirde bir yeniliğin gerçekleştiği yönündeki görüşlerine daha çok yer vermeye başlar. Ancak Erdost, İkinci Yeni konusunda 1957 yılı başlarına kadar yalnız kalmıştır. Muzaffer Erdost bu dönemde yayımladığı yazılarda, “İkinci Yeni” kavramına genellikle açıklık kazandırmaya çalışmıştır. Kimi dergilerde yayımlanan ve kendisine yönelik eleştirilere genellikle *Pazar Postası* sayfalarından yanıt veren Erdost, geniş olarak İkinci Yeni’nin savunusunu yapar.

İkinci Yeni tartışmalarında Muzaffer Erdost’un “Şiir Diline Doğru” adlı yazı son derece önemlidir. Bu yazıda, uzun süre tartışılacak ve şiirin kelimelerle kurulduğu konusu yeniden gündeme taşınır. Muzaffer Erdost, “Şiir Diline Doğru” adlı yazısını, Melih Cevdet Anday’ın Aralık 1956 tarihli *Yeditepe*’de yayımlanan “Bir Sözü Anlamı” başlıklı yazısı üzerine kaleme alır. Melih Cevdet Anday, yazısında şiirin kelimelerle kurulduğunu savunmuştur. Ayrıca Anday, Orhan Veli’nin “Söz” adlı şiirini, şiirin kelimelerle kurulduğu savına örnek olarak göstermiştir.

Muzaffer Erdost ise, Orhan Veli’nin “Söz” adlı şiirinin kelimelerle değil, dil ile yani günlük konuşma diliyle kurulduğunu savunur. Şiirin kelimelerle kuruluşunun söz konusu örnekten farklı olduğunu belirten Erdost, Orhan Veli’nin sevdiği sözleri bir araya getirdiğini, bunun da kelimelerle şiir kurmak demek olmadığını dile getirir. Erdost, şiirin kelimelerle kurulmasına şöyle açıklık kazandırır: “Şiiri kelimelerle yapmak, bir konuya bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın kelimelerle mısra kurmak, yanyana gelen kelimeler arasındaki olanakları deniyerek yeni bileşkelere, yeni sözlere varmaktadır. Bugün ozanlarımızın bir çoğu bunu deniyor. Böylece bir şiir dilinin kurulmasına çalışıyorlar. Örneğin, *Pazar Postası*’nın bu sayısında

yayımlanan Ece Ayhan'ın <<Deniz Kızı Eftelya>> adlı şiiri şöyle bitiyor: <<Halklar olmak istemişti Cumhuriyette üç aylar salılara>>. Bu mısranın kuruluşu konuşma dilinden alınmamış. Aynı zamanda bu kuruluş, bu söyleyiş dolayısıyla burda kelimelerin yeniden kazandığı yükler konuşma diline geçecek de değil. Yalnız şiir dilinde kalacak, şiir dilinin kurulmasına belki ilk basamaklar olacak. Bu çabaları, bu çalışmaları yüklenen bir sözü Orhan Veli'de, Cahit Sıtkı'da ne için harcıyoruz, onları anlamsızlaştırıyoruz. Yeni yeni kurulmaya başlayan bir şiir dili var. Ancak onlar şiirin kelimelerle yapıldığını bilinçle anlıyorlar, uyguluyorlar... Bundan ötesi söz ola..."¹⁶³

Pazar Postası'nın 23 Aralık 1956 tarihli sayısında yayımlanan ve İkinci Yeni tartışmalarında önemli bir yeri olan "Bir şey söylemiyen şiir" başlıklı yazısını, Ece Ayhan'ın şiirlerinin anlamsız olduğu yönündeki görüşler nedeniyle kaleme alan Erdost, İkinci Yeni'nin anlamsızlığı seçmediğini şu sözlerle ifade eder: "Ece Ayhan'ın şiirleri iyi ya da kötü olabilir. Önemli olan, ikinci yeni diyebileceğimiz bir şiirin ozanlarından birini, <<Bir şey söylemiyor.>> diye kınamak, günümüzün şiirinde beliren akınlardan birini anlamamaktır."¹⁶⁴

Muzaffer Erdost, "Bir şey söylemiyen şiir" adlı yazısında İkinci Yeni'nin temel niteliklerinden söz eder: "Yeni şiir de (bir iki ozanı ayırırsak) doğrudan doğruya kelimeler arasındaki olanakları deniyerek, yeni bileşkelere, yeni güzelliklere varıyor. Bu, yeni şiire aynı zamanda şiir diline atılmış ilk adımdır. Bu şiir bir şey söylerse söylediği rastlansaldır. Yani ozan bir düşünceyi, bir duyguyu, bir olayı anlatmak için mısra kurmaya gitmez. Kelimeleri alır, onlardan mısrasını kurar. Ama sonunda şiir gene bir şey söyler. Çünkü, ozanın kelimeleri uydurma, ya da yabancı kelimeler değildir. Bizim kelimelerimizdir. Onların bizde uyandıracığı elbette yükleri vardır. <<El>> deyince, bu kelime herkese bir şey çağırır, kimse de bu çağrışımından kendisini kurtaramaz. Dolayısıyla bu kelimelerin birleşiminden de bir şey doğacaktır. O mısralar da bir şey söyleyecektir. Ama bu <<söylenen>>, mısra kurulduktan sonra, kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Çünkü, bu şiirin amacı bir şey söylemek değil, şiirin kendisini kurmaktır. Böylece şiir dili, konuşma dilinden, ayrılıyor. Çok zaman tartışmanın konusu olarak ileri sürülen bir söz vardı: Şiiri

¹⁶³ Muzaffer Erdost, "Şiir diline doğru", *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.12

¹⁶⁴ Muzaffer Erdost, "Bir şey söylemiyen şiir", *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.6

yazından (edebiyattan) ayırmak, dürüst adıyla tanımak... Bu günkü şiir akımı kurmaya başladığı şiir diliyle, öyküden, romandan, denemeden giderek ayrılacak. Şiir doğrudan doğruya kelimelerle yapılan kurulan bir nitelik kazanacak, dörütün bir kolu olacak. Salt geometrik biçimlerle, reklerle kurulmuş bir desen, bir nakış gibi.”¹⁶⁵

Muzaffer Erdost, aynı yazısında şiirin bir eğitim aracı olduğunu şu ifadelerle savunur: “Gelecek şiirin kişioğluyula ilgili bağıntısı böyle olaksa, o şiiri işlemi, önemi olmamakla suçlandırarak mıyız? Mısrasında, ekmek isteyen bir dilenciye bulamamak o şiirde kişioğlunun sorunlarını bulamamak değildir. Çünkü şiir öğretene, vaaz veren bir kürsü değil, bir eğitim aracıdır.”¹⁶⁶

Fazıl Hüsnü’nün şiirlerinin karanlık olduğunu, İkinci Yeni’nin Fazıl Hüsnü’nün şiirine benzemediğini belirten Erdost, İkinci Yeni’nin bir şey anlatmadığını, bir şey söylemediğini dile getirerek geleceğini şu şekilde açıklar: “... İkinci yeninin ölümsüz bir şiir getireceğini söylediğim sanılmasın. Şiirimizin bunaltı içinde olduğu su götürmez bir gerçektir. Cumhuriyetten sonra getirdiği akımlar içinde tıkanıp, kendisini yeniden söylemeye başladı. Bu akımlar içinde yeni şeyler düşünmek yeni sözler etmek güçleşti. Cemal Süreya’nın dediği gibi, yeni şiir geldi, kelimeye dayandı. Belki beş-on yıl bu akım gelişecek, ustalaşacak. Sonra bu akım da eskiyecek. Ama onun üzerine kurulacak şiir, elbetteki başka şiir, elbetteki daha ileri bir şiir olacaktır. Biraz Yılmaz Gruda ile, biraz Ahmet Oktay ile toplumcu bir şiirimiz olduğunu söyleyemeyiz. Turgut Uyar, şiirlerinde bütüne gidiyor, ama toplumcu mudur? İlhan Berk, Cemal Süreya, Tefik Akdağ, Ece Ayhan, Edip Cansever, yani solda bulunan, üstelik ikinci yeniyi kurduklarını söylediğimiz bu ozanlar toplumcu mudurlar? Uzun zaman toplumcu bir gerçeklik üzerine boy boy yazılar yazan Attilâ İlhan’ın toplumculuğu nereye dayanır?”¹⁶⁷

Muzaffer Erdost, Oktay Rıfat’ın *Perçemli Sokak* adlı eseri üzerinde durduğu “Bir Kırık Çizgi” adlı yazısında, Oktay Rıfat’ın şiirlerinde yeni bir şiirin gerektiğini duyduğunu dile getirerek, Ferit Edgü ve Can Yücel’in kendi düşüncelerine yalnızca bir yönüyle yaklaştığını ve yanılgıya düştüklerini ifade eder. Oktay Rıfat’ın şiiri kelime sanatına götürdüğünü ifade ettiğini vurgulayan Erdost, yine Oktay Rıfat’ın

¹⁶⁵ Erdost, a. g. m., s.6

¹⁶⁶ Erdost, a. g. m., s.6

¹⁶⁷ Erdost, a. g. m., s.11

şiiiri unuttuğunu bildirir. “... Oktay Rıfat betiğinde şiir için kelime sanatından aşılammamış şiiri <<kelime sanatı>> olarak düşünmüş. Yani şiiri yitirmiş. Şiir yok ortada, kelime sanatı adına bir yığın tamlama var. “Taranmış göz” , “Lambanın saçı” gibi tamlamalar kurmak kelime sanatının amacı olmuştur. Onun içinde betiği pek cılız...”¹⁶⁸

Erdost, “Bir Kırık Çizgi”de sanatçının insan hakları, özgürlük, ekonomik kalkınma gibi sorunları gidermesi ve sanat eserinin bu işlevi yerine getirmesi gerektiği savunur. Erdost, Cumhuriyet’le birlikte özgürlük sorununun çözüldüğünü; ancak toplumun kendi içinde özgürlüğü ve insan haklarını yerleştiremediğini vurgular. Sanatçının, tıkanan toplumun önünü açmak sorumluluğunun olduğunu dile getiren Erdost, Cumhuriyet kuşağında, Namık Kemal’in kendi devrinde yerine getirdiği görevi getiren şairlere ihtiyaç olduğunu belirtir.¹⁶⁹

Muzaffer Erdost, Attilâ İlhan’ın, “Toplum Zoru” başlıklı yazısını eleştirmesi üzerine “Gülüyorum, öyleyse...” adlı yazısını kaleme alır. Erdost, devletçi yapılanmayı ve CHP’nin toprak reformunu doğru bulduğunu dile getirerek toplumcu gerçeklerin “kaçış” ı işlediklerini belirtir. Toplumcu-gerçekçilerin kaçışı işlemekle, bunalan kişinin çevresinde tanık olduğu sorunları dile getirmek istediklerini savunduğunu; bu yüzden “kaçış”ı gerçekleştirdiklerini bildiren Erdost, bu tutumun toplumsal sorunlara çözüm üretmek demek olmadığını ifade eder.¹⁷⁰

Pazar Postası’nda Muzaffer Erdost’un kimi yazılarında ifade ettiği görüşleri eleştirmek amacıyla yayımlanan ilk yazı Engin Günçe’nin “Yanlış bir anlayış” başlıklı yazısıdır. Bu yazı, 6 Ocak 1957’de yayımlanır. Böylelikle Muzaffer Erdost’un Ağustos 1956’dan 1957’nin başlarına kadar İkinci Yeni üzerine savundukları hakkında *Pazar Postası*’nda herhangi bir yazar tarafından değerlendirme yapılmamıştır. Demek ki Muzaffer Erdost’un İkinci Yeni üzerine yayımlanan yazılarına karşılık olarak uzun bir süre *Pazar Postası*’nda yanıt verilmemiş ve Erdost tek başına İkinci Yeni’nin savunucusu olarak kalmıştır. İşte, *Pazar Postası*’nda her türlü görüşün yayımlanması ve İkinci Yeni’nin öncü şairlerde ifadesini bulan poetik görüşlerine aykırı nitelikte yazıların çıkması yine *Pazar Postası*’nın İkinci Yeni tartışmaları içindeki önemli yerini gösterir.

¹⁶⁸ Erdost, “Küçük Oda Konuşmaları: Bir Kırık Çizgi”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.11

¹⁶⁹ Erdost, “Toplum Zoru”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.7-11

¹⁷⁰ Erdost, “Gülüyorum, öyleyse...”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.6-7

“Yanlış bir anlayış”, Muzaffer Erdost’un “Bir şey söylemeyen şiir” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alınır. Engin Günçe, Erdost’un yazısından çeşitli alıntılarla, görüşlerini çürütmeye çalışır. Erdost’un Ece Ayhan’ın şiirlerinin bir şey söylemediği için kınandığını dile getirdiğini ifade eden Günçe, Erdost’un iyi ya da kötü şiir ayrımı yapmadığını; Ece Ayhan’ın anlamsızlık yanında kötü şiirler de yazdığını ileri sürer. Günçe, Erdost’un savunduğu yeni akımın daha önce batıda denendiğini, Türk edebiyatında ise, Habibi’nin çok önceleri anlamsız şiir ile ilgili görüşler dile getirdiğini belirtir.

Engin Günçe, kelimelerin rastgele bir araya getirilmesiyle her zaman bir anlamın ortaya çıkamayacağını ifade eder. Erdost’un kelimelerin bir araya gelmesiyle rastlansal bir anlamın ortaya çıktığı yönündeki görüşlerini eleştiren Günçe, öncelikle şiirin ne olduğunu tanımlaması gerektiğini savunur. Engin Günçe, bu konuyla ilgili olarak şu görüşlere yer verir: “Batıda Can Yücel’in bir şiirinde kullandığı bir kavramla sanat sevicilerini oyalayan akımların çabucak gelip geçtiğini herkes bilir. Hastalıklı doğup okula gitmeden ölen çocuklar gibi vakitsiz öldüler. Öncüler <<söz ebeliği yaptılar, mutlu azınlığa konuştular, ülke insanını unuttular, ülke gerçeğini bir yana koydular.>> diye kınandı. Şimdi Erdost’un savunduğu şiirde aynı şey yapılıyor. Üstelik bir anlam üzerinde de kurulmuyor. M. Erdost tarzanlık oyunu oynayan çocuklar gibi mısraları olanlara yenilik diye sarılıyor. <<Ben gidiyor deniz kenarı bu akşam karanlık>> diyen çocukların sözlerine benzeyen <<Halklar olmak istemişti Cumhuriyette üç aylar salılara>> sözüne yenilik diyor. Öncüleri de şimdiki yenileri kendi silahlarıyla vurabileceklerini hatırlatarak bitiyorum.”¹⁷¹

Muzaffer Erdost’un “Bir şey söylemeyen şiir” başlıklı yazısı, 6 Ocak 1957 tarihli *Pazar Postası*’nda Demir Özlü, Hilmi Yavuz ve Asaf Çiyiltepe arasında yapılan bir açık oturumla da eleştirilir. Bu açık oturum, tartışma ortamına girileceğinin önemli belirtilerindendir. Açık oturumda, Erdost’un düşüncelerinin kabul edilemeyeceği her üç yazar tarafından da vurgulanır. Asaf Çiyiltepe, Erdost’un yeni şiiri derinlemesine incelemeyi, dile getirdiği niteliklerin bilinçsiz şiirin işi olduğunu ve şiirimizin Erdost’un savunduğu gibi kelimecilik akımı ile ayarlanmayacağını belirtir. Demir Özlü, Erdost’un kelimeler arasındaki bağ kopardığını; gerçekte ise şiirin kelimeler arasındaki bağ kurmayı gerektirdiğini dile

¹⁷¹ Engin Günçe, “Yanlış bir anlayış”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.7

getirir. Hilmi Yavuz da, anlamsızlığı deneyen şairlerin Oktay Rifat'ın takipçileri olduğunu, Erdost'un düşüncelerinin edebiyatın temeli olan duygu ve düşünceyi yadsıdığını, sözünü ettiği yeni akımın insan dışı olduğunu ve resim ile şiiri birbirine karıştırdığını savunur.

Engin Günçe'nin "Yanlış bir anlayış" ve Asaf Çiyiltepe, Demir Özlü, Hilmi Yavuz arasında yapılan "Savunulamıyanlar" adlı açık oturum üzerine, Muzaffer Erdost, 13 Ocak 1957 tarihli *Pazar Postası*'nda "Bir Artı Daha" adlı yazısını yayımlar. Erdost, olaylara ve durumlara farklı anlayışlarla yaklaşabileceğini dünyada gelişen bir takım siyasi olaylarla kanıtladıktan sonra, insan hakları bilincinin yerleşmesi için eğitim ve öğretim ordusuna görev düştüğünü dile getirir. Toplumsal sorunların yalnızca toplumsal düzenin değiştirilmesiyle çözülemeyeceğini belirten Erdost, eğitimin sorunları çözmede farklı bir yöntem olduğunu ifade eder. Kendisine yapılan eleştirilerde eğitim ve öğretimin aynı anlam çerçevesi içinde değerlendirildiğini bildiren Erdost, eğitim ve öğretimin farklı şeyler olduğunu örneklerle açıklar. Salt şiirin okuru eğitebileceğini belirten Erdost, *Pazar Postası*'nın 23 Aralık 1958 tarihli 52. sayısında yayımlanan "Bir şey söylemiyen şiir" adlı yazısına da açıklık kazandırır: "Ben ikinci yeni üzerine söz ederken bunları düşündüm. Ama ikinci yeniyi savunurken de sürüp gelen şiirimize <<Vay hınzırlar, kâfirler>> diye karşı çıkmadım. O şiir bir şey yapmamıştır demedim. İkinci yeni ile şiirimizin en güzel örneklerini verecek, bin yıllar yaşayacak demedim. İkinci yeni, şiirimizin imkânlarını deniyor, dedim. Belki bu, beş yıl, on yıl sonra tıkanacak, ona bu şiirin üzerinde kurulacak şiir elbetteki daha denenmiş, daha kendini aramış bir şiir olacaktır, dedim. Bir genç yazar olarak, düşündüklerimi yazdım. İddia makamına oturmadım. Karşılıklı konuşmalı, bu yeni akımın soyu –sopu aydınlığa çıkmalı istedim. Bu sayfalara giren yazılardan da sözlerimde ne kadar özden olduğumu doğrulamıya yeter sanıyorum. Oysa, gençlerin bir kısmında, edebiyatta çete kurmak tutkusu var. Bu edebiyatın, sanatın kendisini adıyanların işi değil, edebiyatın, sanatın politikalarını yapanların işi."¹⁷²

¹⁷² Muzaffer Erdost , "Bir artı daha", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.11

B. 4. İkinci Yeni Soruşturması

Pazar Postası'nda yayımlanan "İkinci Yeni İçin Ozanlar Ne Diyor" adlı soruşturma İkinci Yeni'nin bir olgu olarak kabul edilmesi açısından son derece önemlidir. Bu soruşturma, varlığı fiilen kabul edilen İkinci Yeni'nin varlığının artık resmen kabulünün açık bir göstergesidir. Bu soruşturmaya katılan isimler de dikkate alındığında, Muzaffer Erdost'un tek başına savunuculuğunu belirli bir süre yürüttüğü İkinci Yeni'nin bu tarihten itibaren kimi yazar ve şairler tarafından benimsenmesini sağlar ya da kimi yazar ve şairler tarafından reddedilmesine neden olur. Yani bu soruşturmaya, İkinci Yeni, her türden yazar ve şairin ortak sorunu haline almış; böylelikle İkinci Yeni şiirinin temel nitelikleri geniş ölçüde tartışılmaya başlanmıştır.

Henüz "İkinci Yeni İçin Ozanlar Ne Diyor" adlı soruşturma yapılmadan, *Pazar Postası*'nda yayımlanan; aynı zamanda kronolojik olarak I. Bölüm'de dizdiğimiz şiirlerin ilk mısraları dikkate alındığında, şiir dilindeki değişim ve yeni arayışlar açıkça görülecektir. Bu anlamda, İkinci Yeni tepeden inme bir hareketin adı değil; temelde Türk ve batı şiirlerinin doğal bir itmesi ile ortaya çıkmıştır. İkinci Yeni, en az bildirisi olan şiir hareketleri kadar Türk şiirinde etkili olmuştur.

İkinci Yeni üzerine yapılan soruşturma, *Pazar Postası*'nın 27 Ocak 1957 tarihli 5. sayısı, 3 Şubat 1957 tarihli 6. sayısı, 10 Şubat 1957 tarihli 7. sayısı, 17 Şubat 1957 tarihli 8. sayısı ve 24 Şubat 1957 tarihli 9. sayısında yer almaktadır. Soruşturmaya, İlhan Berk, Tevfik Akdağ, Yılmaz Gruda, Edip Cansever, Ece Ayhan, Turgut Uyar, Özdemir Nutku, Nihat Ziyalan ve Ahmet Oktay yanıtlarıyla katılmışlardır.

Soruşturmaya katılan şairlere şu sorular yöneltilmiştir:

"1- <İkinci yeni>> diye adlandırabileceğimiz şiiri, toplum sorunları arasında değerlendirenler ona <<faydasız şiir>> diyorlar. Bu şiir sizce faydasız mıdır? Faydalı ise bunu nasıl açıklarsınız?

2- Sizce bu şiir:

a) Toplumsal bir kaygı ile mi?

b) Şiirimizin içine düştüğü bir bunalımın itmesi ile mi?

c) Şiirimizin geçirdiği tabii bir evrimin sonu mu? ortaya çıkıyor. Her üç halde de, şiirin kelimeye dayanmasını ne dereceye kadar iyi karşılıyorsunuz?

3- Yazdığımız şiirlerin başı boş bir şiir olduğunu söyleyebilir misiniz? Başıboş bir şiir değilse tutumunuz nedir? Bu şiirle ne yapmak istiyorsunuz?

4- İkinci yeni bir şey söylemeyen, daha doğrusu anlamı rastlansal olacak, yani anlamı mısra, şiir kurulduktan sonra belirebilecek bir şiire doğru gidiyor mu? Böyle bir şiire gidip gitmemesi bir yana, siz bu tutumu nasıl karşılıyorsunuz?

5- Birinci sorumuzda toplum sorunları yönündeki bu şiirin faydası olmadığını sorduk. Bir de bu şiir başlangıçtan sonsuza giden şiiri etkileyecek, faydası olacak mıdır? Bu akım silinse bile onun üzerine kurulacak şiir, yeniye katılabilir mi?

6- Oktay Rıfat son çalışmalarıyla, kendi kuşak kendi yeniliği üzerine gelen bu ikinci yeniliğe katılabilir mi?”¹⁷³

İncelememizde, “İkinci yeni için ozanlar he diyor” adlı soruşturmaya katılan şairlerin her bir soruya verdikleri yanıtlar üzerinde ayrı ayrı duracağız.

İlhan Berk, birinci soruya verdiği yanıtta, İkinci Yeni’nin faydasını salt şiire olan katkıları bakımından değerlendirir: “Tugut Uyar’ın, Cemal Süreya’nın, Edip Cansever’in, Tevfik Akdağ’ın, Ece Ayhan’ın, (Yılmaz Gruda, Ahmet Oktay’ın) şiirleri okunursa, ilk sorunluğun şiir adına, şiiri kurtarma adına olduğu görülür. Şu demektir bu: şiirin öğelerini, ilkelerini saptamak, kendi ilkelerinin dışındaki bütün öbür araçları atmak. Şiiri, şiir olarak ama bir şiir olarak düşünmek yani. İkinci yeni şiir, ilk bunu düşünüyor işte. Ben bundan daha da büyük bir sorunluluk bilmiyorum. En yüce asının, şiir için bu olduğu kanısındayım. Bu şimdiye değin böylesine düşünülmedi diyeceğim. Bu duyu, bir divan şiirimizde de var, varsa. Ozanın ilk işi bu olmalı derim: şiiri, şiir olmayan araçlardan sıyırmak, şiirin kendi niteliğini baş tacı etmek. Ondan daha başka yararlık beklemek, şiiri şiir olarak düşünmemektir, o yüce silâhı, yadsımdır. Orhan Veli bu konuda, ilk kaba ayıklamayı yaptı. Katıksız şiiri veremedi de göçtü. İkinci yeninin ilk sorunu burada işte. Halis şiir.”¹⁷⁴

Yılmaz Gruda, İkinci Yeni’nin faydasını ancak gelecek kuşakların belirleyebileceğini; fakat İkinci Yeni’yle anlamsız birtakım sözcük dizilerinin verildiğini savunur: “Önce, ikinci-yeni ayrımına tutulduğumu belirtiyim. Bir şiir, ya

¹⁷³ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.6

¹⁷⁴ İsimsiz, a. g. m., s.6

yenidir, ya eski! Sonra böylesi bir adlandırmayı gerektiren şiirler henüz <<bağır>> bir durumda olmamakla beraber benim gördüğüm, bir kör kelimeler dizisi şiir olarak sunulmak isteniyor. Bu çabada <<immediate>> fayda, kelimeler arasındaki olanakları yeni ve <<rastlansal>> olmayan güzelliklere ulaştırabilmekle oranlıdır. Ne var ki, ben, her davranışın faydasını, değerini daha çok sonraki kuşaklar, ortamlar tanımlar (tayin eder), diyeceğim.”¹⁷⁵

Tevfik Akdağ, yeni şiirin henüz sağlamak istediği faydayı elde edemediğini şu sözlerle dile getirir: “... öz, karanlık ve anlaşılmaz görünmekte, istihsal etmek istediği faydayı şimdilik elde edememektedir. Oysa bu şiir, toplumcu bir platform üzerine kurulmak yolunda ve amacındadır. Kolay şiir olmadığı için kolay şiir olmadığı için, fayda temini için okurlardan kafa yormalarını ister bulunmaktadır.”¹⁷⁶

Ece Ayhan, yeni şiirin ihtiyaç üzerine ortaya çıktığını belirterek toplumsal fayda temelinde bakanların İkinci Yeni’yi faydasız bulacağını şu sözlerle ifade eder: “Bugünkü yır da toplum içinde (belki de bir yır toplum içinde) bir gereksinmeyi karşılamaktadır. Bana kalırsa, bugünkü yıra toplumsal açıdan bakarak <<faydasız yır>> diyenler, tutumbilimi yalnız okullardan ibaret sanıp, bunların toplum yaşantısı içindeki yankısını <<sınıf kavgası>> şeklinde görüp ve mutlaka bu okullardan (ister anti-kapitalizm) birinin savunulması gerektiğine inanan <<yoğun cahil>> kişilerdir.”¹⁷⁷

Edip Cansever, Muzaffer Erdost’un kimi yazılarında ifade ettiği gibi, şairin bir duyguya, bir düşünceye, bir konuya bağlanmaksızın kelimeler arasında olanakları deneyerek şiirini okuyucunun çağrışım gücüne bağlı kılması durumunda faydalı olmayacağını; böyle anlaşılan İkinci Yeni’nin de fayda getirmeyeceğini belirtir.

Turgut Uyar, sanat eserinde faydayı aramanın gereksiz olduğunu şu sözlerle dile getirir: Şiirin, genel olarak sanat yapıtının, çeşitli birtakım açılardan değerlendirilmesini anlamıyorum. Bana bu işin bir tek açısı var gibi geliyor. Önemli de değil zaten o kadar. Ben sanat yapıtlarının faydasına da inanmıyorum zaten. Şiirin, kişiyi, eğitmesine, yüceltmesine bile fayda demek gelmiyor içimden. Böylece,

¹⁷⁵ İsimiz, a. g. m., s.6

¹⁷⁶ İsimiz, a. g. m., s.11

¹⁷⁷ İsimiz, a. g. m., s.7

bu ikinci yeni dediğiniz şiirin de, kimselere, ne zararı vardır ne de faydası, ozanından başka.”¹⁷⁸

Özdemir Nutku, yeninin araştırılmasının her durumda fayda sağlayacağını; bu nedenle yeni şiirin faydalı olabileceğini vurgular: “Sanatta, bilhassa şiirde pusula bilgidir. Arayışın iyi sonuç vermesi buna dayanır. Bu denli yenilik getirenler de ileriye bir kapı açmış olurlar, dolayısıyla faydalıdır.”¹⁷⁹

Nihat Ziyalan, soruşturmaya verdiği yanıtta, şairin her durumda topluma bir faydasının olabileceğini vurgular. Ziyalan’a göre, şair ister toplumsal konuları işlesin ister topluma kendini tamamen kapatsın sonuçta kurduğu dil ile topluma katkıda bulunur. “Biz, yılda böyle bir devinme yaparken toplumdan ayrılmış değiliz. Esasen dörütçünün topluma asısı: Bilim yazılarının kavramlarından ayrı olarak; tilcik tasarılarıyla süzölmüş yıra varmaya çalışmasıdır.”¹⁸⁰

Ahmet Oktay ise, *Pazar Postası*’ndaki soruşturmaya verdiği yanıtta, Attilâ İlhan’la savunuculuğunu yaptığı toplumsal-gerçekçi edebiyat görüşleri ışığında değerlendirmelerde bulunmuştur. Oktay, yeni şiirin topluma sırt çevirdiğini ve topluma sırt çeviren her türlü eylemin faydasız olduğunu dile getirir: “Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmadan yazılacak şiirlerin, salt toplum sorunları yönünden değil, toplu olarak faydasız olduğuna inanıyorum. İnsanla ilgisini koparan her sanat yapısı çürümek zorundadır. Bir sanat yapısının ana özelliği, insanlar arasında bir anlaşma aracı olmasıdır. Seslendiği insanlar arasında bir ortak dil kurmaktır. Bu ortak dil kurulduktan sonradır ki, o sanat yapısının varlığı, faydası üstünde konuşulabilir. Sentaksı bozmak, cümle yapısını tanınmaz hale getirmek, salt akıl dışı organizasyonlardan faydalanmak suretiyle ortak bir şiir dili kurulacağına inanmıyorum.”¹⁸¹

İlhan Berk, İkinci Yeni şiirinin bir evrim sonucunda doğduğunu ve asıl kimliğini bulduğunu şu sözlerle ifade eder: “Bunun bir adı da, evrim belki. Bu evrimin tilciklere gelip dayanmasında, işe ilk oradan başlamasında niçin bir sakınca görmeli anlamıyorum. Tarancı’nın Dıranas’ın başlaması da böyle, denecek belki. Değil. Tilciği sevmekle başlamak başka, ona anlam vermek başka. Tilciği sevmek

¹⁷⁸ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6

¹⁷⁹ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7

¹⁸⁰ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6

¹⁸¹ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6

işin başı, ama anlam edindirmek büsbütün başka. Birincisi, her ozanın ilk bileceği uğraş gereği, ikincisi ozanlığın ta kendisi. İkinci yeninin tilcikle olan bağıntısı, anlam adına olanıdır. Yadırganışı da bundan.”¹⁸²

Yılmaz Gruda, İkinci Yeni şiirin toplumdan kaçışın şiiri olduğunu, benzer yöntemlerin Türk şiirinde daha önce denendiğini ve şiirin zaten kelimelerle yazıldığını şöyle dile getirir: “Bu şiir, sorunun a, b, c bölümlerindeki <<mi?>>ler yüzünden doğmamıştır. Bir doğma vakıası olamaz da! Bu bir kaçıştır. Bu, bir yığın toplum sorunlarını açık-seçik söylemekten korkmaktır. Bu, birtakım doğruların gerektirdiği çalışmadan, davranıştan uzak kalmaktır.; yani <<aydınsal>> bir tembelliktir. Toplum kaygusu, şiirimizin içine düştüğü bunalımın itmesi, şiirimizin geçirdiği tabii evrimin sonucu olamaz bu şiir. Aksine, O. Veli, A. İlhan tutumlarının özeliliği olan <<espri>> tekerleme; <<kaçış, ağlamaklılık>> şiirinin ve özellikle bu şiirin dışında, daha bir topluma eğilmiş bir şiirdir gereken. Kaldı ki, ikinci yeniyi kurdukları söylenen kişilerden önce, usa aykırı, mısraçı şiirler bir hayli yazıldı. Bu halde, denenmiş bir <<eski-yeni>> nin daha bir karmaşığının, olumsuzunun sözü ediliyor. - <<Şiirin kelimeye dayanması>> diye de bir şey düşünülemez. Şiir zaten kelimelerle söylenir.>>, ama rastlantı anlatımlara ulaşmak için değil.”¹⁸³

Yeni şiirin toplumsal kaygı ile yazılmak istendiğini savunan Tevfik Akdağ, “Yeni şiir, alışılmış anlamıyla daha doğrusu alışılmış şekliyle toplumsal meselelere dayanmakta, bu toplumsal gerçekleri çok yönlü olarak değişik şekilde ele almak istemekte görünmektedir.”¹⁸⁴ der. Yeni şiirin bir öz ve biçim sorunu olduğunu söyleyen Akdağ, İkinci Yeni’nin gelip kelimeye dayandığı yönündeki görüşleri ise şöyle değerlendirir: “Şiirin, kelimeye dayanması da özü bırakması, özden uzaklaşması demek değildir. Kelimenin önemli bir anlatma aracı oluşu, şiirde özel bir durum kazanıyor. Bu da, şiirin, kelimeyle yapılan diğer sanatlara göre, daha yoğun olmasından doğuyor. Diğer kelime sanatlarında, kelimeye yüklenen rolün ağırlık nisbeti yanında çok hafif kalır. İşte, bunun için, her zaman şiirin kelimeye dayanması, kelime üzerinde çok durulması gereklidir. Ve hep böyle olmuştur. Yalnız, kelime derken, onu, cümle dışında, anlama etkimiyen, anlamı kurmayan soyut bir varlık olarak düşünemeyiz. Önce de söylediğimiz gibi, şiirin bir özü vardır.

¹⁸² İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.10

¹⁸³ İsimsiz, a. g. m., s.6-7

¹⁸⁴ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.11

İşte, bu özü anlatan, onlara anlam veren kelimelerdir. Bu da, bir mısradan veya birkaç mısradan ibaret olan cümle içinde kelimelerin yan yana gelmesi sonucu olabilir. Fakat, bu yanyana gelişler çeşitli sebeplerle değişik şekiller gösterdiği için, şiirin anlamsız olduğu, kelime oyunu olduğu kanısına varılabilir. Örnek olarak, sentaksın değiştirilmesi sonucu, bütün kelimelerin yerinden oynaması, şiiri anlamsız gibi gösterebilir, bazı kelimelerin soyut olarak göze batırılmak istendiği sanılabilir. İkinci bir örnek olarak da, imajı gösterebiliriz. Asıl önemli ve tehlikeli olan budur. Şiiri, anlaşılması güç ve tuhaf sözler dizisi haline sokabilir. Örneğin, basit konuşma ve yazı dilinde yan yana getirilmeyen sıfatlarla diğer kelimelerin yan yana getirilmesi ile olur. Bunu şöyle anlatabiliriz. Basit konuşma ve yazı dilinde, belli sıfatlar belli kelimelerin önüne getirilerek, belli tanımlamalar, terkipler yapılabilir. Bir kelimenin önüne konacak belli sıfatları vardır. Bu, o kelimenin ifade ettiği eşya veya mefhumun cinsine göre belirir. İşte, o eşya veya mefhumun şeklini değişik görmek veya göstermek için, onun önüne başka eşya veya mefhumun sıfatlarını koyarak, dış gerçeği başka türlü yansıtırız. Sonra, sonsuz olarak, her eşya veya mefhumu fizik veya moral imkânları dışında çeşitli fiiller yükliyerek çeşitli imajlar yapabiliriz. Bunlar, bir özü daha iyi veya güzel anlatabilme çabası ile yapılan bir anlatım aracı olmaktadır. İşte yeni şiir de bu imaj aracının sentaks başkalıklarından faydalanmakta, daha iyi veya daha güzel anlatabilme yollarını araştırmaktadır.”¹⁸⁵

Ece Ayhan, yeni şiirin yaşanan bunalımın itmesiyle oluştuğunu ve toplumsal kaygıyı taşıdığını dile getirerek “Yırın, tilciğe dayanması demek, tilcikle <<kurulur>> demek gibi yalınç bir anlama geliyorsa âmennâ (ötekiler tilcikle <<yazıyorlardı>>), ama <<salt>> tilcik olanakları bakımından bir anlam veriliyorsa, hayır. Tilcik, <<salt>> görüntü yakalamak için bir araçtır demek de, yırı, bugünkü yırı anlamak, yırın kendisini, tilciğin <<değerini>> bilmemektir.”¹⁸⁶der.

Edip Cansever, İkinci Yeni’nin Türk şiirinin geçirdiği bir evrim sonucunda ortaya çıktığını dile getirerek “Bence <<İkinci Yeni>> gene Erdost’un adını andığı ozanlarla kuruluyor. Ne var ki onları anlamsız şiirin çemberi içinde düşünmek yanlış bir yol. Can Yücel’in de belirttiği gibi bu yeni silkiniş, tilcik-görüt-anlam üçlemesini

¹⁸⁵ İsimsiz, a. g. m., s.7-11

¹⁸⁶ İsimsiz, a. g. m., s.7

çözecek ozanlarla kendini bulacak. Hatta böyle bir oluşmanın içinde bulunduğumuzu da ekleyebiliriz o sözlere.¹⁸⁷ şeklindeki ifadelerle yer verir.

Türk şiirinin yenileşmesinde hem bunalımın itmesi hem de evrimin etkili olduğunu ifade eden Turgut Uyar, “Şiirin, toplumsal kaygılarla, zorlarla değişmesi, yenilenmesi sanırım, toplumsal şartların da değişmesine, yenilenmesine bağlıdır. Bizim toplumumuzda uzun zamandır böyle şiiri etkileyecek değişiklikler yok. Bir de, okur-yazar, şiirin doğruca kendisiyle, kaderiyle ilgili bir toplumun, bıkmama, kanıksama sonucundaki baskısını kastediyorsanız, başka toplumlar için de pek düşünemiyorum ya, hele bizim toplumumuz için hiç aklıma gelmiyor böylesi. Nerde o toplum. Sanırım en iyisi bunalımla evrimi birlikte düşünmek. Alışılmış şiirin hazırladığı ortamda, söylenecek yeni şeyler bulmak, söylenecek bu yeni şeyler için yeni biçimler aramak, önce bir bunalım görüntüsü verirse de, hatta hatta düpedüz bir bunalım ise de, bu yeniliğin, öğeleri belirdikçe bir evrim olduğu anlaşılır sanıyorum. İyi karşılıyorum. Şiir bu, başka nereye dayanacak Allahaşkına. Bu, kelimeye yeniden yeni yüklenmiş bir yük, bir iş değil ki. Yalnız sık sık kelime anlayışımız değişiyor. Bütün mesele, kelimenin macerasını, söz olarak, anlam olarak, değerini bilmekte, alabileceği, taşıyabileceği yükleri ölçmektedir.”¹⁸⁸ der.

Özdemir Nutku, yeni şiirin ortaya çıkmasında Türk şiirinde yaşanan gelişme ile birlikte bunalımın da etkili olduğunu belirtir. Nutku, yeni şiirin kelimeye dayandığı konusuna ise şöyle açıklık kazandırır: “Ne var ki bu denli gelişmede salt tilciğe önem vermek tehlikeli. Her tilcik kendi oranında bir estetik yapıt ve anlamla donanmış. Parça parça estetik ve anlam olan bu tilcikleri bir bütün estetiği kurmadan sıralamak nirvanaya götürür bizi. Sanat kollarını düşünelim. Güzel olan bir bütün güzeldir. Parça parça güzellikleri alıp birleştirmek kırk yamalı bohçadır. Tek tek güzel olan birleşince güzel olma niteliğini yitirir. Çünkü bu tek tek güzellik birbirinden ayrı düzende güzeldir. Oysa bir bireşimden sonuçlanan güzellik, tam ve yıkılmayan bir güzelliştir. Bir kırmızı, bir turuncu ve bir mavi kendi başlarına güzeldir. Bunların birleşince güzelliğini sağlam birtakım renkleri yan yana getirince olur. Yoksa hepsini bir arada kullanmak çirkini verir bize. İşte bu renkleri beğentisi – üstün bir nitelikte koyabilmek için gerekli olan görgüye ve bilgiye sahip olmamız

¹⁸⁷ İsimlessiz, a. g. m., s.7

¹⁸⁸ İsimlessiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6-7

gerekiyor. Tilcik konusunda da bu böyle. Parça- estetikten bir bütün- estetik yapabilmek için bilinç önemli.”¹⁸⁹

Nihat Ziyalan, yeni şiirin ortaya çıkışının tabii bir evrim sonucu olduğunu belirtir. Ziyalan, şiirin kelimeye dayanmasının zorunlu olduğunu şu gerekçelerle savunur: “Burada, herkesin anlamak istemediği nen; tilcikleri yan yana koyarken; bizi, salt biçimci göstermeleridir. Oysa tilciklerin kendi çağrışımlarıyla –yaptığımız paradokslar- bir kelime gerçeği yaratarak; özü kendi kendine döleğe çıkarmış olacaktır. Bu salt biçimcilikle adlandırılmaz. <<Öz –derken- konuyu kasıtlamayıp; bir bütünü –tilcikler bütünü- açıkladığım bellidir.”¹⁹⁰

Ahmet Oktay, İkinci Yeni’nin toplumsal bir itme ile ortaya çıkmadığını, bir bunalım neticesinde ve esasında batı şiirini yanlış anlamaya dayalı olarak geliştiğini şu ifadelerle savunur: “İ. Berk’in, T. Uyar’ın, T. Akdağ’ın bazı denemelerini ve E. Ayhan’ı toplu olarak dışarda bırakırsak, ikinci yeni içinde toplanan şairler, bir bunalım sonucu olarak O. Veli hareketine karşı çıkmışlardır. Bu çıkışta dünya şiirini biraz daha fazla tanımanın da etkisi olsa gerek. Yalnız bu tanımada bir çok yanlışlar var. Örneğin D. Thomas’a, Eliot, Pound gibi şairler akıl dışı bir tutumdan yanaymışlar gibi gösteriliyor. Oysa ki Eliot dini, Thomas Freudien sembollerine ve Pound imagism’ine rağmen yine gerçeğe bağlı, akılcı şairlerdir. Ama biz bir şairin bütünlüğüne değil, mısralarına bakarak bir genelleme yapıyoruz. Bir şiirin bütünü içinde akıl dışı mısralara rastlanabilir. Ama bütünü hiç de öyle değildir. Sonra bu akılcılık sorusunu bilim yönünden ele almak gerekir. Bugün şairlerimizin yürüdükleri yol toptan bir akıl dışıcılık değildir. Sonunda yanlış anlaşılan bir folklorculukta tıkanan şiirin soluk kazanmasına çalışmaktır. Bu çalışmanın ise toplum kaygısıyla falan ilgisi yok. Zaten toplum kaygısı başladığı zaman ikinci yeni adı verilen harekette de bir durulma olacaktır.”¹⁹¹ Ahmet Oktay, kelimenin ancak belli olay ve durumları anlatmada aracı olduğunu dile getirerek “kelimenin bir fetiş haline getirilmesine karşıyım.”¹⁹²

İlhan Berk, başı boş şiirler yazmadığını; amacının salt şiiri yazmak olduğunu şu ifadelerle dile getirir: “... şiir olduğunu, ilk kez, şiir olduğunu biliyorum. Bu

¹⁸⁹ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.11

¹⁹⁰ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6

¹⁹¹ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6

¹⁹² İsimli, a. g. m., s.6

yetmez mi? Dünyada bir şiir yazmaktan, onu gönlümüzce bulmaktan daha büyük bir şey yoktur.”¹⁹³

Şiirlerinin başı boş olmadığını ve belli bir tutumla yazıldığını vurgulayan Yılmaz Gruda, amacının “... bilimsel, dolayısıyla olumlu bir doğru üzerinde, şiirde yaratılan, yarattığım ya da yaratacağım olanaklarla kişilerin mutluluğu için <<bana-kadar>> ı yapabilmek, bu mutluluğa gidişi hızlandırabilmektir.”¹⁹⁴ olduğunu dile getirir.

Tevfik Akdağ, yeni şiirin başı boş olmadığını ve kendi tutumunun da böyle bir niteliğinin bulunmadığını vurgular.

Hiçbir şiirin başıboş olmadığını söyleyen Ece Ayhan, kendi şiirsel amacını, “... ikinci cephe’yi açmak, us dışında da bir anlam olduğunu savunmak, yır kuralları konusunda anarşist davranmak, anlamsızlığın anlamına doğru gitmek, bu gerçeklikleri dil kurallarıyla sınırlayamadığım için dili aşmak, tilcikleri özdeğinden kurtararak, yeni özün sorumlu sonucu olan yeni biçimi, yeni biçimin de zorunlu olan yeni özü getirmek diye özetliyebilirim.”¹⁹⁵ şeklinde açıklar.

Şiirin artık toplumu anlatmak olduğunu ve başıboş şiir yazmadığını belirten Edip Cansever, amacını şöyle dile getirir: “Ben ozanlarla birlikte varım, onlarla birlikte tükeneceğim. Geleceğin insanı nasıl olacak bilmiyorum. Şiirlerim bir yere kadardır. Kelimelerimse hemen hemen her yerde kullanılan kelimelerdir. Onları öylesine birleştirmeye çalışırım ki, halkların gel geç bildiklerini işaretlemiş olurum.”¹⁹⁶

Başıboş şiirin olamayacağını dile getiren Turgut Uyar, salt şiiri hedeflediğini şu sözlerle vurgular: “Benim bir tek tutumum var bu konuda, yazdıklarımı <<şiir>> etmeye çalışmak. Şiirle ne yapmak istenebilir. Hiçbir şey yapmak istemiyorum. İşte, şiir yazmak istiyorum yazıyorum o kadar.”¹⁹⁷

Nihat Ziyalan, başıboş şiirin olmadığını belirterek, kurmak istediği şiirin amacını, “Konu kuyusuna düşmeden; bir bütüne varıp, tilciklerin us dışı gerçeğini vermek –diyebilirim.-”¹⁹⁸ şeklinde açıklar.

¹⁹³ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.10

¹⁹⁴ İsimli, a. g. m., s.7

¹⁹⁵ İsimli, a. g. m., s.7-11

¹⁹⁶ İsimli, a. g. m., s.7

¹⁹⁷ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.7-11

¹⁹⁸ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6

İlhan Berk, İkinci Yeni'nin anlamsız olmadığını, İkinci Yeni ile kurulmak istenen şiirin usa bağlandığını, şiirin usa bağlanmasının batıda da gerçekleştirildiğini, “Şimdi ise, Batı, yeni bir şiiri, Rimbaud’dan Lautreamont’dan gelen şiiri, o şiiri deniyor. Bunun şimdiden büyük ozanları bile var: T.S. Eliot, Ezra Pound, Dylan Thomas. Fransa’da ise, şiir, Rimbaud’nın, bir onun bu, Apollinaire ile başladı. Eluard, Rene Char, Tristan Tzara, Henri Michaux’nun elinde yüceldi. (...) Böylece, modern şiir Dante’nin, Viktor Hugo’nun oturduğu yere, onlarleyin güçlü ama başka bir yere oturacak. Bize düşen, buna var gücümüzle çalışmak. Şiirimizin Batı ile at başı gitmesi böyle olacak olsa. Bütün iş Batının şiir çizgisine katılabilmekte, o çizgiyi uzatmakta, ondan sonrası o vakit düşünülmeli. Bunun her şeyden önce, yeni bir dil yaratmaya bağlı olduğunu da söylemeliyim. Belki ilk bunu kurmak gerek. Rene Char’ı bu dille anlıyoruz çünkü”.¹⁹⁹ şeklindeki sözlerle belirterek yeni bir şiir dilinin kurulması gerektiğini vurgular. İlhan Berk yeni şiirin anlamı nesre vergi olarak gördüğünü, bu yönüyle şiirdeki anlamın rastlansal olduğunu dile getirir: “İkinci Yeni şiirinin başıboş bir şiir olmadığını, şiir tutumunun salt şiiri yakalamak olduğunu belirten Berk, şiirde anlam konusuyla ilgili olarak, “İkinci Yeni dediğimiz şiiri, yeni yapan ilkelerin başında, şiirin araçlarını saptadıktan sonra, bu dış yapısından sonra, iç ilkesi olarak öne sürdüğü nen, anlamın, şiirden çok nesre vergi olduğudur bence. Bu, bir nen dememek değildir ama. Her şair, şiir okuduktan, yani yazıldıktan sonra, bir nendir. Bu konuda ben, şimdiye değin şiirlerimde ne diyordumsa, gene onu diyorum. Aynı nene, öbür yüzlerinden bakıyorum, öbür yüzlerinin de olduğunu gördüm, o kadar. (...) Oysa, şiirin en yüce ögesi, usu allak bullak etmesi, onu yıkmastır. Batı şiiri bir elli yıldır bu. Usa bağlı şiirin son yaratıcısı Valery idi. Mallarme, en büyüğüdür.”²⁰⁰ der.

Yılmaz Gruda, İkinci Yeni şiirinin anlamsız olduğunu; böylelikle suça yöneldiğini ve gereken şiiri geciktirdiğini şöyle savunur: “Bence, ikinci yeni, kolaya, dolayısıyla iyi karşılamadığım <<suç>> bir yöne gidiyor. Suç’u doğuran birkaç sebep var. A)Halk. Bırakın halkı, aydınlar bile, O. Veli ile gelen şiire ısınmak üzereyken, böylesi, birbirile ilgisi olmayan mısralar içinde, kelimelere usu aşan deyimler yüklemeye çalışan bir tutum karşısında duraklıyacaklardır. B) 1952

¹⁹⁹ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.10

²⁰⁰ İsimsiz, a. g. m., s.10

yılından bu yana şiirimizi birtakım molozlardan temizleme hareketi henüz son bulmamışken daha bir kolay söylenen bir şiirle başka türden molozlara fırsat vermek gibi bir durum yaratılıyor, ki şimdiden birkaç moloz adı verilebilir. C) Üçüncü olay da bazı şairlerin <<beraber>> gösterilmek. Örneğin, İ. Berk'in Te Daum'u ile Paul Klee'de Uyanmak ya da M şiiri arasında hiçbir yeni yön yok. Üstelik bu çabaya T. Akdağ'ın bir şiiriyle yaptığı <<iştirak>> kadar iştiraki yok. Diğer taraftan, C. Süreya, Edip Cansever bir E. Ayhan kadar kelimeci değiller. Aksine toplum kaygıları, uslu kelime buluşları daha bir baskın- Bu şiir, eğer bir yere gidiyor denirse, suça gidiyor. Gereken şiiri geciktirmeye gidiyor.”²⁰¹

Tevfik Akdağ, soruşturmaya verdiği yanıtta, şiirde öz ile biçimin birbirinden ayrılamayacağını, her şiirde bir özün bulunduğunu; böylece anlamın ortaya çıktığını vurgular. İkinci Yeni şiirinin anlamsız olmadığını; ancak zor anlaşılır bir niteliğe sahip olduğunu dile getirir. “Muzaffer Erdost'un, yeni şiir için <<Bir şey söylemeyen, anlamı rastlansal olan şiir>> demesi, bence yanlıştır. Yani, mısra, şiir kurulduktan sonra belirebilecek bir anlam düşünülemez. Şiirin kurulmasına takaddüm eden en kısa anda veya kuruluş anında kaçınılmaz olarak bir öz düşünülmüş, tasarlanmıştır. Ancak bundan sonra bir şekil ortaya çıkabilir. Demek oluyor ki, önce bir öz vardır ve bu öz, şeklini getirir. Hiçbir zaman öz olmadan, bir düşünce olmadan şekil ortaya çıkamaz. Bunun başka türlü olmasının imkânı da yoktur. Anlam da, özün görünüşü, verilidir. Eğer bir şiirde anlam varsa o şiirin bir özü var demektir. Ve bu hale göre, anlamı olan bir şiirin, özü de olacağından biçim kurulduktan sonra anlamın tesadüfi olarak meydana gelmesi imkânsızdır. Muzaffer Erdost'u bu yanlış yargıya götüren sebep, bu şiirin bileşik özünden dolayı zor anlaşılır olması ve değişik sentaks üsulleri sebebiyle ilk bakışta kelime cambazlıkları gibi görünmesidir sanıyorum.”²⁰²

Ece Ayhan, yeni şiirde anlamın şiir oluşturulduktan sonra ortaya çıktığını şu sözlerle ifade eder: “... bu yır, anlamı mısra, yır kurulduktan sonra belirebilecek bir yıra doğru gidiyor. Bu yeni bir yöntem sorunudur.”²⁰³

Edip Cansever, anlamı mısra kurulduktan sonra ortaya çıkan şiirin olamayacağını şu sözlerle ifade eder: “Anlamı mısra ve şiir kurulduktan sonra

²⁰¹ İsimsiz, a. g. m., s.7-11

²⁰² İsimsiz, a. g. m., s.7

²⁰³ İsimsiz, a. g. m., s.11

belirebilecek bir şiire, çalışma tarzına aklım yatmıyor. Hem de bir marifet değil bu. Divan edebiyatının mısralılığına bile dönmek değil. Şiirimiz böyle bir akımın içinde olmadığı gibi, o akıma cephe alıyor bana kalırsa.”²⁰⁴

Turgut Uyar’a göre, Türk şiirinde ilk defa İkinci Yeni bir şeyleri söylemenin tadına varılmıştır. Turgut Uyar, anlamın yeni şiirde rastlansal olmadığını şu ifadelerle belirtir: “Bir şeyler söylemenin tadına, gereğine yeni yeni varıldı şiirimizde. Batılılar için bir diyeceğim yok. Düşüncenin, duygunun her çeşidi ile haşır neşir olmuşlar, söylemedikleri nen kalmamış, bir kanıksama hatta bir yozlaşma bile başlamış, elbet bir şey söylememeyi yeğlerler. Kaldı ki onlar bile bu anlayışı çok gerilerde bıraktılar. Düşüncenin, büyük anlamın değeri yitmez sanıyorum. Ben böyle bir şiirin gereğini duymuyorum. İnanmıyorum üstelik. Hiç değilse bana göre değil. Yazan varsa mübarek olsun. Hem, şakayı, evrimi falan bir yana bırakın, anlamdan kaçmanın mümkün olmayacağını nasıl düşünmüyorlar. Ozan, bildiğimiz kelimeleri kullandıkça, ne kadar çabalarsa çabalasın, bize bir şeyler anlatmaktan, hatırlatmaktan, hiç değilse çağrışımımızdan kurtulamayacaktır.”²⁰⁵

Özdemir Nutku, modern insanın her türlü olasılığı denediğini, bu durumun şiire de etkidiğini; şiirin de böylelikle anlamsız bir yola saptığını belirtir.

Nihat Ziyalan, İkinci Yeni şiirinin kurmak istediği anlamın rastlansal olduğunu ve şiirde anlamın mısra kurulduktan sonra belirdiğini şu sözlerle ifade eder: “Tilciklerle (mısrayı) kurarken şunu: <<şunu şunu söylemeye çalışacağım.>> - deyip- bunu bilinçlendirmeye hiçbir zaman –zaman kalkmıyoruz – Hoş bu, yıllarımızda bir başlangıç olarak görülür. Böylece oluşumdan sonra, okuyucu –kendi çekirdeğinden- anlamına rastlansal olarak varacaktır. Ozan için de böyledir. <<Yeri gelmişken, tilcikci yırı sürükliyeceğine inandığım ozanları sıralıyorum: İlhan Berk, Özdemir İnce, Ece Ayhan, Nureddin Yerdelen. Öbür arkadaşlar şimdilik; topluma ası –sıkı sarıldıkları- konunun derinliğine inme terimlerinden pek uzaklaşmışlardır.>>”²⁰⁶

Ahmet Oktay, şiirde anlamın rastlansal olarak kurulamayacağını savunur: “Anlamı rastlansal olan bir şiir aklın ve yaratıcılığın kurallarına aykırı en önce. Şiir bir sentez işi bence. Kelimeler, duygular, olaylar, eşyalar arasında bir seçme ve

²⁰⁴ İsimiz, a. g. m., s.7

²⁰⁵ İsimiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.11

²⁰⁶ İsimiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.6

birleştirme işi yapılırken de rastlantıya yer yoktur. Amaç kasıtlı olarak anlamsız bir şiir yaratmaksa, tut kelin perçeminden derim.”²⁰⁷

Yeni şiirin öncü şiir olduğunu ve Türk şiirini etkileyeceğini savunan İlhan Berk, şöyle der: “Bunun okuyucusu yok henüz. Eleştirmeni ise hiç yok. Ama okuyucuyu, eleştirmeni, hele ikincisini, hep ozanlar getirmişlerdir. Gene onlardan beklemeli. Eleştirmeni eğitecekler ilkin, sonra bırakıverecekler. Onunla, eleştirmenle bu yeni dediğimiz şiir alışılır oluverecek, yani yadırgısı kalkacak. İkinci yeni, eleştirmeni eğitme yolunda şimdi. Rimbud’yu, Dylan Thomas’ı sevdirecek, anlıyacaksınız.”²⁰⁸

Yılmaz Gruda, soruşturmaya verdiği yanıtta, söz konusu edilmek istenen şiirin geleceğe kalıp kalmayacağını sonraki şartların belirleyeceğini dile getirir.²⁰⁹

İkinci Yeni’nin geleceğe kalıp kalmayacağını mevcut şartlarda bilinemeyeceğini belirten Akdağ, “Bu şiirin ortaya çıkış sebeplerini de şimdilik belli bir ifadeyle çerçevelemek gerekli sanıyorum. Bu akımı, Orhan Veli’den sonra, geçirilen bir evim sayabileceğimiz gibi yeni özlerin ortaya çıkması ve yeni toplumsal şartların belirmesi sonucu yeniden kurulma devresine girme durumunda da sayabiliriz. Böyle olunca da, gelecek için söz etmek, acele olur sanırım.”²¹⁰ der.

Ece Ayhan, yeni şiirin geleceğe bir şeyler bırakacağını; ancak her yeni şiirin kendinden önceki şiirin devamı olmadığını ve gelecek şiirlerin de bir öncekilerin devamı olmayacağını dile getirir.

Edip Cansever, yeni gelen şiirin geleneğe katılması dolayısıyla geleceğe kalacağını şöyle belirtir: “Bence en ilginç soru. Vereceğim yanıt şimdiye dek söylediklerimle çelişmeye düştüğüm sanısını uyandırabilir. Ama ben tehlikeyi göze alıyorum. <<Şiir gerileyemez. Neden? İlerleyemez de ondan>> diyor Victor Hugo. Şiir, salt şiirle ölçüldüğü zaman ya vardır ya da hiç yoktur. Geliştiğini sandığımız sadece onun dış görünüşüdür. İnsan oğlunun bitmez tükenmez bıkkınlığı her yeniye daha bir yeniye ekliye durmuştur.”²¹¹

Turgut Uyar’a göre, yeni şiirin gelecek şiire faydası dokunacak, başarısız bile olsa sonra gelen şiire yol gösterecektir.

²⁰⁷ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (sor.)

²⁰⁸ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.10

²⁰⁹ İsimli, a. g. m., s.11

²¹⁰ İsimli, a. g. m., s.11

²¹¹ İsimli, a. g. m., s.7

Özdemir Nutku, yeni şiirin henüz bir akım niteliği kazanmadığını; zamanla geleceğe etki edeceğini şu sözlerle dile getirir: “Bugün yapılanlar bir araştırmanın ilk adımlarıdır. Oturmamıştır yerine. Bugün için değeri azdır. Ancak bu yeniliğin önce faydası ileriye geniş bir kapı açmış olmasıdır. Bu akım silinse bile (ki bu çaba ve atılım henüz bir akım olma niteliğinden uzaktır) ileride şiire yeni ve bilinçli bir nen getirecektir. Bu atılım ilerinin şiirini filizlendirecek bir tohumdur.”²¹²

Nihat Ziyalan, yeni şiirin geleceğe şu şartlarla kalacağını vurgular: “Şimdiye değin süregelen yır, bizi anıkladı (hazırladı). Bir devinim ile ondan koparak, yavaş yavaş aşılması gereken yolu salt çabuklaştırdık. İstenilen dil kendini getirince. Bu bizim çalışmamızla olur. –kolaya kaçmadan yalına varmak, tek ereğimiz olacak belki de ileride.”²¹³

Ahmet Oktay, İkinci Yeni’nin geleceğe etkilerini şöyle değerlendirir: “Sizin anladığınız anlamda, yani bir duyguya, bir düşünceye bağlanmadan şiir yazmak şeklinde ele alırsam, bu şiirin kalıcı bir yönü olmayacaktır. Çünkü gelişmiyecektir. Yok şiirin olanaklarını geliştirmek şeklinde düşünürsem etkileri şimdiden ortada.”²¹⁴

İlhan Berk, Oktay Rifat’ın İkinci Yeni şiirine katılamayacağını ve İkinci Yeni’nin gerisinde olduğunu şu sözlerle savunur: “Oktay Rifat’ın süveni yeni bir serüven kendisi için bizim için de yeni. Batı içinse eski bir serüven biliyorsunuz. Oktay Rifat, adlandırmıyor ama, bunun hiçbir önemi yok. Surrelisme bunun adı. Dediğim ikinci yol şiirine giden yolun ilk belirtisi. Bunu hemen bütün büyük uluslar geçirdi. Rimbaud’nın ışığını yamak için yapıyordu. Batı bunu, özellikle Fransa, iyice yaşadı. Resimde şiirde bunun ustaları bile çıktı. Ama Batı, resimde şiirde şimdi yeni yönde, başta dediğim yönde. Oktay Rifat, çağdaş şiir düşünülürse bunun gerisinde kalmış görünüyor.”²¹⁵

Yılmaz Gruda, Oktay Rifat’ın Perçemli Sokak adlı eseriyle yaptıklarından hareketle İkinci Yeni’ye dahil edilemeyeceğini şu sözlerle dile getirir: “Eserlerden, vakıalardan yargılara varmamız gerektiğine göre O. Rifat, <<Perçemli Sokak>> ile tükenişini ustaca örtmeğe çalışan bir şair rolündeydi. Beceremediği Chagall’cılığı

²¹² İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.11

²¹³ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.7

²¹⁴ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (sor.)

²¹⁵ İsimli, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.10

gitmeden önce M. Cevdet'e asıl şiiri bir kere daha sormalıydı. İkinci yeniliğe katılamaz O. Rifat. İkinci yeni henüz genç, durulacaktır elbette!”²¹⁶

Ece Ayhan, Oktay Rifat'ın eserinin yeni şiire dahil edilemeyeceğini mizahi bir dille anlatır: “Bay Horozcu, mahalleye yeni gelen kiracıların çocukları gibi süregelmekte olan bir oyunun başından başlamak istiyor. Üstelik bu oyunun kurallarını bilmeden, salt öykünerek, dün dediğinin tam aksini söyliyerek, acemice yapıyor bunu. Mahallenin elebaşlarıyla bir anlaşmazlık çıkacağı doğaldı. En iyisi, annesi (hüsam) onu sokağa bırakmamalıydı, diyorum. Perçemli Sokak, bayramlarda çocukların salt patlatmak için ağılıya, tepine annelerine satın aldirttikları düdüklü balonlara benziyor, o kadar.”²¹⁷

Edip Cansever, İkinci Yeni'nin Oktay Rifat gibilere cephe alarak ortaya çıktığını savunur: “O. Rifat'ın <<Perçemli Sokak>> da yaptığı şu: Batıda çoktan işlemini yitirmiş bir akımı yurdumuza ithal etmiş olması. Bana göre <<İkinci Yeni>> nin başarısı, şiirin ne olduğunu bilerek, O. Rifat ve onun gibi yazarlara cephe almasından ibarettir.”²¹⁸

Oktay Rifat'ın şiirleriyle İkinci Yeni içinde değerlendirilemeyeceğini belirten Turgut Uyar, “Bence Oktay Rifat bu yeniliğe filan katılma kaygısında değil. Bir ozan için en iyi tutumlardan biri sayılabilecek <<kendini yenileme>> ye çabalıyor. Kendi başına, önceden de denenmiş bir denemeye girişmiş. Belki iyi bir sonuca varır da <<üçüncü yeni>> yi getirir bakarsınız.”²¹⁹ şeklindeki görüşlere yer verir.

Özdemir Nutku, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak*'ta yaptığı denemelerle yeni şiire katılamayacağını ve eski şiirden de koptuğunu şöyle açıklar: “Düşünümüz Oktay Rifat'ın havada kalmış olmasıdır. Şimdi ne eskide, ne de yenide duruyor ozan.”²²⁰

Ahmet Oktay, Oktay Rifat'ın İkinci Yeni içinde yer aldığını savunur: “Oktay Rifat surrealisme'i ile sizin anladığınız ikinci yeni'nin içine girebilir. Çünkü ikisi de gerçek ve toplum dışı. İkisi de gerçek şiirin ayağına köstek oluyor.”²²¹

²¹⁶ İsimsiz, a. g. m., s.11

²¹⁷ İsimsiz, a. g. m., s.11

²¹⁸ İsimsiz, a. g. m., s.11

²¹⁹ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.11

²²⁰ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.11

²²¹ İsimsiz, “İkinci yeni için ozanlar ne diyor”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6, (sor.)

B. 5. İkinci Yeni Şiirleri

Pazar Postası'nda kuramsal olarak tartışılan İkinci Yeni'ye ilk yayımından itibaren uygun şiirler yayımlanmıştır. İkinci Yeni'nin, şiiri düşünme, kurma ve ele alma biçimlerinde Garip hareketinin ardından yarattığı köklü devrimler, şiir dilini kurma üzerinde de etkili olmuştur. Önemli bir yönünün dilde yaşanan değişimler (sessel sapmalar, yazımsal sapmalar, sözdimisel sapmalar, sözcüksel sapmalar, alışılmamış bağdaştırmalar) olduğu düşünüldüğünde, *Pazar Postası*'nın harekete ivme kazandıran bir niteliğe sahip olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Hatta, İkinci Yeni şiirini toplumcu-gerçekçi açıdan değerlendirerek bu şiire karşı olduğunu bildiren Ahmet Oktay'ın da İkinci Yeni'ye uygun kimi şiirlerini *Pazar Postası*'nda yayımlattığını görmekteyiz. Ahmet Oktay'ın, "Kaçıp sana saklanıyorum akşam oldu mu / Sen dokununca mı denizleşiyor masa / Senin avcılarını mı kovalıyan çok hayvanları / Ormanımda sıkıntımın" ("Sığınak", *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.10) ve "Bir çılgınlığın içinde yakalıyorum seni kaç kez / kaç kez İstanbulsu / parıldayan, ısıtan, yakan bir alev gibi" ("Eski Bakır", *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.9) şeklindeki mısraları, İkinci Yeni'nin sıklıkla denediği, anlamda kapalılık, alışılmamış bağdaştırmalar ya da mantık dışına çıkmaya örnek sayılabilecek niteliktedir. Şiirlerde geçen "denizleşmek" ve "İstanbulsu" sözcükleri bu yönüyle dikkate değerdir.

İkinci Yeni'nin *Pazar Postası*'nda yayımlanan örnekleri Türk şiirinde bütünüyle öncü bir hüviyete sahiptir. *Pazar Postası*'nda açılan İkinci Yeni soruşturmasında ve kimi deneme ya da makalelerinde yeni şiiri destekleyen ve buna uygun eserler veren öncü şairler şunlardır: Ece Ayhan, Cemal Süreya, İlhan Berk, Turgut Uyar, Sezai Karakoç ve Edip Cansever.

Ece Ayhan'ın *Pazar Postası*'nda başlangıçtan beri yayımlanan şiirleri, İkinci Yeni hareketine uygun niteliktedir. Hatta denilebilir ki *Pazar Postası*'nda yayımlanan şiirleri itibarıyla Ayhan, İkinci Yeni şiirinin öncü şairleri arasında en önde gelen şairdir. Ece ayhan'ın *Pazar Postası*'nda yayımlanan "bir pandomima olarak düşünüyorum korkunç bir pandomima / türkçe cumartesilerle gelen türkçe cumartesileri" ("Kanto Ağacı", *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6), "harmonilerle çekilmiş orospular gibi kantoları / o kantoları soyutlanmış ırmaklarda

kantocu peruz'un" ("Ölü Bütün", *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7), "Sam yeli de dalgınlıklarla bir çocukmuş / iğilip barışlıklar çizermiş evler üzerine" ("Ecegiller", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.7), "dipsiz kuyularda analırının kahrı / azalmış Galata'da iki deli çocuk" ("Gül Gibi Kanto", *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10), "Lağım yollarından girdi metropollere / uyandırdı türkçeledi barok bilincini" ("Çocukların Ölüm Şarkıları", *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6), "benim hiç çin'de bir ablam olmamış korkunç hû / gecelerin ilerlemiş saatlerinde tramvaya binen" ("Put Zangalak Ağacı Saffet Nezihi Şener Zincifre Ölüm", *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.7) ve "Kalkıp pencereyi açıyorsun operet / denizlere çıkan uzak hala" ("Uzak Hala", *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.7) şeklindeki dizeleri İkinci Yeni'ye örnek sayılabilir.

İkinci Yeni şiirinin öncü şairleri arasında yer alan Cemal Süreya'nın yeni şiiri savunduğu yazılarının yanı sıra şiirleri de dikkate değerdir. Süreya'nın şu dizeleri önemlidir: "Elim geçiyor aptaldan / Kapital" ("Bun", *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6), "Ben nice gözle nice denizle nice gazelle / Rimle gördüm rimle bildim rimle yaşadım seni" ("Eskizler:Gazel", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6) ve "Ben kibriti çaktığım zaman / Her şey kırmızıydı yüzün olarak" ("Dünyayı Seviştik Az Yaşadıksa da...", *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.9).

İkinci Yeni içinde yer alan ve şiirleri ile bu şiire en uç örnekleri veren öncü şair İlhan Berk'in *Pazar Postası*'nda yayımlanan şu dizeleri dönemin şiirini ifade etmesi bakımından önemlidir: "Ben senin kırıllığın ülkene yetiştim / Kaldım gölge tanımayan güzelliğinle" ("Sonnet", *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.6), "Ur alfabetine vuran yüzünüz Mısır'da en / Çok Mısır'da bizim en çok olduğumuz sabah" ("Bu Karanlık Böyle Yalnız Kalmayalım", *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.6), "Sahi siz mi geldiniz saksılarım ısıdı / Güzel ağzın belli çarşılarından geçmişsiniz" ("Sonnet", *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.6) ve Güneşler, Bütün o, durdum bir denizde / Bir Ağa Sabahta Menelas gibiyim" ("Sonnet", *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.9).

Turgut Uyar'ın *Pazar Postası*'nda yayımlattığı şu dizeleri yeni şiirin örneklerindendir: "Büyük, kavrulmuş soy kırlar gelir aklıma hep hep tükenmez insan dayanıklığım / Ağır bakır kalkanlarımızla, demir kargılarımızla döğüşüp döğüşüp geri çekilince" ("Büyük Kavrulmuş...", *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.7),

“Öyle çalıştılar ki bir kadını hak ettiler şuralarda buralarda / Sıcağıyle bir kadını, elleri ayakları doğurganlığıyla تنها” (“O Zaman Av Bitti”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.7), “Unulmaz / Derin, mavi gözlerdi bütün akabakan. Ak, büyük avcılardan gözlenmiş bir geyikti. ” (“Akabakan”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.9) ve “Susuz bir akılık başlayımınca aramızda / yavaşça oluyor ellerime bulaşması” (“Yavaşça Oluyor Ellerime”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.9).

İkinci Yeni şiirinin öncü şairleri arasında yer alan Sezai Kaakoç’un “Kadın azaltır çocukları için / kullanmasını yabancıları genç gördükçe” (“Sabun”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.12) ve Edip Cansever’in “Bu böyle kimin gittiği? Sen dur ey / Belki de ellerimiz mi? Biraz ince, biraz da çok kelimesi” (“Ey”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.12) şeklindeki mısraları da *Pazar Postası* sayfalarında okuyucuyla buluşmuştur.

İkinci Yeni şiirine şiddetle karşı çıktığını bildiren şairler de hareketin cezbedici etkisinden kurtulamamış ve bu şiir anlayışına uygun bazı mısra ve şiirler kaleme almışlardır. *Pazar Postası*’nı incelememiz sonucunda, İkinci Yeni hareketi kadrosuna öncü şairlerin yanı sıra farklı isimleri de dahil etmek gerektiği kanaatini taşıyoruz. Bu bağlamda, kaynaklarda pek adı geçmeyen; ancak tartışmaların sürdüğü dönemde *Pazar Postası*’nda yayımlanan yeni tarz şiirleriyle ön plâna çıkan Alim Atay ve Yahya Bozбекiroğlu adlarını anmak gerekir. Bu anlamda, Alim Atay’ın *Pazar Postası*’nda yayımlanan kimi şiirlerinden bazı mısralara göz atmakta yarar vardır: İkinci Yeni’yi değerlendirirken öncü şairlerin yanında, Alim Atay’ın “Bu bir kahbecik gecenin gülleri / Sen esma gözlü kara sevda mısın” (“En İyi Kızlar Sonesi”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7), “Bu şe dudağın yakışıyor öpölpeğe / İyisin ya işte umduğumuz iyilerden” (“Okşama Gecesi III”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6), “A’ya baktım çocuklar oluyor / Gözleri Manisada” (“Şiirlerime”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.7), “Tutup bir gün meyhanesinde içtiğim tutup / Bir kadının leblebi yer gibi öpüşmesi” (“İbrahim”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.6), “Sabah güneşisin gibisin İstanbul’dan bir / En Aytenli her öpüşün daha pek çocuk” (“Birinci Yeşil”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7), “Kaç mektup yolladımsa güvercin gagasından / Günaydın saçınıza bir top gül” (“Gül Gül”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.9), “En gonca gül pek Ayten / Kadifesi mor hele” (“Koro”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8), “Lokantada üç kadar adam /

Üçünün de gözleri ne kadar Süleyman” (“Tink”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.9), “üçüncü yılında hamit / simitçi maskarası hiç” “Kikulata”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.10), “Bu adam ne arıyor öyleyse Kurbağada / Ve baktık ve gördük vişne bahçeleri dünyada” (“İki Siyah Kıravat”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.10), “Üç ayaklı falan fotoğraf makinası / Tutup resim çekirmek hiç ağlamadan” (“Çay”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.9).

Yahya Bozbekiroğlu’nun *Pazar Postası*’nda genellikle “Bozbekiroğlu” imzasıyla çıkan şiirleri de başlangıçtan beri yeni şiir hüviyetine sahiptir. İkinci Yeni şiirine örnek olması açısından Bozbekiroğlu’nun şu mısralarını seçtik: “O çay hazır diyor ben demli çaya girmiş / girmiş ve çıkmamış” (“Paul Gaugin”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7), “benim gözüm kimi görür çoğalırsa insanlar gelen yeli / hiçe sayıp gün aşırı sokaklarda” (“Yaşasın Ay Tutulacak”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12), “ne vardı ki daha önce insanlardan sen misin buyur gel / sesi bile yeşildi kurbağanın sen misin buyur gel” (“Hazret-i Nuh”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8) ve “8 / bir olsam” (“Leyla ile Mecnun”, *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.8).

Pazar Postası’nda Ülkü Tamer, Özdemir İnce, Kemal Özer, Yılmaz Gruda, Gökalp Erturan, Günal Sayın, Ali Yüce, Tekin Kipöz, Ömer Nida, Nihat Ziyalan, Seyfettin Başçılar, Ersun Korkut, G. Asena ve Güran Tatlıoğlu İkinci Yeni şiirine örnek sayılabilecek şiirler yazmışlardır. Söz konusu şairlerden örnek olarak seçtiğimiz mısralar şunlardır:

Ülkü Tamer: “Yetişkin bir oğlan gibi flüt çalmaktadır / Öte yanda bildiğimiz duyular kahır-gidiş” (“Walter Mitty Yergisi”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.6), “Kıralın içinde eski aslan benzeri / Ya da bir kürk kendisine-öyle sansın” (“Viva Le Kırıl”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.7), “Yeni bir biçim hem de görülmedik bir örnekle bir başka benzer getirdiler / Sular hep yeni yeni yetişmişti, ah siz hiç bilmediğiniz bilmezler yaşadınız” (“Des Taureaux Du Dauphin”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.7), “Çarşılarda çiçekler kokluyorlar uygarlığın bu yanına / Kapalı yerlerden bunalıp aydınlığa çıkıyorlar çok iyi” (“Oh”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10), “Bu ne kadar büyük bir Asya / Eski hanlarla inen ellerime dağlardan” (“Asya Şarkıları: Çin Çocuk”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.7), “Birdenbire ne çok saçlar oldun Asya’da / Şahların köprülerinden geçtin

ellerime benim” (“Asya Şarkıları”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.7), “Ceviz sabahlarına uzanmak bir adanın / Yerli kadınlarını bırakmak bir kolyeye” (“Çadır”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.9).

Yılmaz Gruda: “Yine mi o güneş o hiç kimselerin yaşadığına şimdi / gitmek o varmak o ben o” (“Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6), “Gitmek onlar, varmak onlar dediydik: / cehennemli Cabbar, yaba, İlyas, Recep II” (“Çoban Ateşi”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.6), “Bir şey tükendim benden habersiz, bir boşluğu boyuyorum asyada, afrikada / Bilsem ki benim, senin, o amerikalarda, avrupada” (“evet adam yahut ‘l’homme qui objet trouvé”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.6), “-Peki / Bir beyaz boşluğunda durur buldular şah ve siyah /-upuzun bir çırılçıplak” (“Biraz Su Vermez misiniz Sigara İçecektim”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.8), “Deniz bağıriyorum bir nehir odasında / Ve ben neden burdayım” (“Kara Şapkalı Haydutun Dönüşü”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.8).

Özdemir İnce: “eski çağda sürünge soluklu yüzey bir / tükenince şaşırarak arakesite düzlemer beyazladı” (“Soyut Belma”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7), “bunlarmış o arenalarda o çocuk gözlü ölümlerde kimbilir / bir sigara içimli dişi kulları tanrının tek ayak gemilerinde” (“Pergamum”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.10), “iyi okşadınız da dizleriniz sofalara açıldı içinde / uzun gölgeli kandilleri çünkü gecenizde hep derin” (“Dar”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.7), “Bardaklara varıyor elim kaldırılıyorsunuz ya güzel başınızı / Hele bir damla bulut akıyor canlı siyahlarda iyi evlerde” (“Kırlangıç Doksan dokuz”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12), “kararan saçlarıyla korkmuş nasıl güvercinleri / bırakırsanız taşımak için kısa bir denizin” (“99 Güvercin Bir Güneş”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10), “soyulmuş bulutları takma gözleriyle ölünce yatakta / muz yiyen büyütmelerde su geçitleri gibi ekvator da” (“Milâd”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.10), “kumrular mı uçuyor bil ki paskalya / bakıyorum her eylül seni gölgeleyen şeyi” (“La Pleiade”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.9).

Kemal Özer: “taşlığına uzanmış zayıf terliklerimin Leylâ / ay gibi Leylâ gibi ay gibi Leylâ” (“Leyla”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.7), “herkesin başladığı onlar için bir gün / uzatılmış bütün iskemlelerden ayakları” (“Gül Yordamı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.7), “gözlerini kutsalsız bıraktı başkası görmeyeli / hıncı tüter bakireliğin meryem ana’dan” (“Yorgo”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran

1958, s.8), “siz bir kraldınız nasıl hatırlamam / koyacak yer bulmayan ellerine” (“Kralın Adamları”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10), “kuş mu uçarlar o çıplaklığın üstünde şimdi / neler katan neler sürdüren en kanatlı sözleri” (“Ölü İçin Şafak”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.10), “açılmış bir uykudur masada gözleri / çocuğun böyle baktığı harita” (“Perçem”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8), “Sargınız birağızdan çünkü aşk uğrağına / Çünkü ödemek onu bilmediğimiz bir ağı” (“Sargınız Biragızdan”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.9).

Gökalp Erturan: “Solundan kalkmış evrenci bir Cuma kutsallık suçlu / Ve yasak susmaklar varken salt bağırmaklar gemide” (“Kolomb’un Yumurtası”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.6), “humanite-humanite biliyorsun son kalıntımızda pek yorulmuştuk / dolaylı tümcelerın verdiği yepyeni bir işitim duygusu dimi erek” (“Dost Yaşantının Çarkı”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7), “Bu kaçınıcı katlar ölmeklere benziyordu Davy’lerin ışığında / Ya da İncil taşıyan bir bitik İncil’deki Babil öyküsüne” (“Babil Kulesi”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6), “Artık kanını yorgunluktan gelen toksinlerle zehirleyen / Atlas denizlerinde birkaç daha silik kalacaktı birkaç daha zengin” (“Sendika Adam”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.14).

Günel Sayın: “O kimdir diyelim portakal görünüşlü bir Süheylâ / Her karanlık bir nilüfer konusunda yaşamaktan” (“Halimli Süheyla Tutkusu”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.10), “Duymadınız oysa büyük bir gürültüyle geldim size / Bütün o güneş yalnızlığınıza gözlerinizden çiçekli” (“Ayışığı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958), “Susun bırakın en yeni bir ehramdayız / Saçlarını tararken işbaşı saçlarını” (“Denizin Ortası Ehram”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.12), “Gün iyice pazar saat iyice on iki / Ben iyice Aliyim balkonda olarak” (“Kahverengi Sevda”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11), “Çivilerin ucu yırtıldı masa dizinde romatizma / Bekleyen gözleri kahve kapısı yapıyorlar” (“Kukuriku”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.11), “Aynanın içinde bir hayli toplu iğne / bir kışlık urbanın provasını yapıyor şimdi” (“İdentiklik”, *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.11).

Tekin Kipöz: “Ben oyum ya böyle aşk konusunda ellerini tutuyorum / gece-gündüz demiyorum sana gelmelerim denizlerde su oluyor” (“Öyle Bir Balad”, *Pazar*

Postası, S. 30, 27 Temmuz 1958, s.9), “kuş oldukça belki saksılarda gülüşen / en iyisi kardeşimdir çoğul bir karanfil” (“Kuş”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.10), “sabahlarım gül-suları belki de yağmur / güzel oluyorlar çoğu bir kuş soluyorlar” (“Kuş II”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.15).

Ömer Nida: “Çıldırıldık karanlıklar bizi sevmez biz maviydik çıldırıldık / şarkılarım odalarda seni bin yıl güzelledim kendimden” “Yok”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10), “Rüzgâr çiçeklerde konukluğumuz tükenecek yaşamaktan / erkek portakallar güney gecesi sessiz uykulu” “Görünü”, *Pazar Postası*, S. 51, 21 Aralık 1958, s.15), “karanlık karanlık bir yanıyla beyaz gelişini buluyorum, dilimde yüreğim hep o sokak / başlarında kusmakla tam da rezil bir akşam yanıma oturuyor, ben oturuyorum” “Çıplaklığım Çoğalıyordu”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.11).

Nihat Ziyalan: “gayetleyin az güzel gülmekler bilmiyorum kabuk söküyor manastırımızda / bırakın kızıl denizi asıp baştanbaşa bir el baştanbaşa ellerleyin altında üç çatal kadın” (“Manastır Eli”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.7), “Cascavlık istediğinizle yenicilikten kaytarmış / kaplumbağaların sırtında olabildiğine mutlak” (“Çoktansılar”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.8).

Seyfettin Başçılar: “Bir dilim Cezayir masamda ekmek yerine / Geçmiş günlerin Cezayir’i bu ondan böyle güzel” (“Cezayir”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.9), “Batılarda gençliğimiz iki kere az / Düğünlerden kaçıyoruz Ahmet’in gelinleri” (“Batı Kapısı”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.11).

Ersun Korkut: “Ah ahlarla doluysa hahambaşı çıra ah / Ahsılarda bütünlüğüyle dolu çıplak süt ah” (“El”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10), “Gökte mavi tencere eviydi / Tuttum güldüm amma güldüm” (“Üzümlü Meyhane”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.14).

Asena G. : “Hep böyle yıldızleyin cepleri elli kaç kimse senin / Sevda mıydı ne bir uzak kelime de ismini yürüyordu” (“Aşklara”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10), “Hiç bu kadar bahçesiz kalmadık gittiğinden bu yana ablam / Eylüller giyinmiş deniz çıkarken sabahlara” (“Ay Işığı Fareleri”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13).

Güran Tatlıoğlu: “Ben seni güzellemek fukarasıyım birden ikiye ikiden bire / yolunda ufalandım can-kentim bu kaç kere” (“Can Kentim”, *Pazar Postası*, S. 7, 5

Nisan 1959, s.11), “güneşlemek pazarına hoşgeldiniz, gözlerinizden anlıyorum içiniz milyonlarca güneş / bakın, elleriniz ne güzel mimoza kokuyor.” (“Karanfil”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.15).

Çok sınırlı da olsa, *Pazar Postası*’nda, İkinci Yeni şiirine en az bir örnek sayılabilecek şiir yazan başlıca isimler de şunlardır: Asaf Çiyiltepe, Alpertunga, Doğan Aslanbey, Cengiz Çelikten, Ali Çulha, Beşir Dirikoğlu, Ege Ernat, Turgay Gönenç, Ergin Günçe, Yusuf Gür, Bülent Habora, Oğuz Halûk, Taşkut İnan, Anıl Meriçelli (Boduroğlu), Uğur Önal, Aclan Sayılğan, Muhteşem Sünter, Ercüment Uçar ve Can Yücel. Söz konusu şairlerden örnek olarak seçtiğimiz mısraları şöyledir:

Asaf Çiyiltepe: “Natalya Begoviç benim gibi sokağı seviyor / Esmer üzgün saat dokuzlu yarı yarıya geceli” (“Sıkıntılı Lâternalar İçin Döngüler 1”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.8), Alpertunga: “Belli yerlerinin tomurcuk kanatları / Horoz vakti uçuştular üstümüzden” (“Kapı”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10), Doğan Aslanbey: “Ankara’lar hep akşamlara akşamlara yürürken / Acunlar aylara yıldızlara doğru” (“Üç Damla Karanlık”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12), Cengiz Çelikten: “Siz ne güzel pencerelerde öyle çağrılara duruk / Apak dişleriniz nedense gülen ağzından belli” (“Gülen”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.10), Ali Çulha: “Anlatısız sevilerde bulurdunuz seleneleri öyle iyi / Nasıl hafifti elleriniz ışırdı ülkem o kez” (“Endimiyon Düşü”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.12), Beşir Dirikoğlu: “Hiçbir dilenciliği karanfillerini ama hiçbir / Gülüşün yaklaşık Kadıköy denizi yine yükselmiş denizle” (“Düğüm”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9), Ege Ernat: “O köşeyi dönseydim belki kurtulurdum-kurtulamadım / dalay-lama burcunda şimdi ya da sonra broki sefal lamalar” (“Dalay-Lama Burcu”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.7), Turgay Gönenç: “hep yedisinde dedikleri öyle cumaların, kesik ve ıslak / öyle ki yedisinde, dedikleri cumaların selamsız ve demirli” (“Cumalar Korkusunda Yadsınan”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.7), Ergin Günçe: “Gölü turnayla doldurunca batı yeli / Yüzün daha bir yüz oluyor kavaklarda” (“Göl”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10), Yusuf Gür: “Gözleri devrik dişilerden döndüm yöreme / Dikizlerde uyaklı dudaklar mor” (“Cangama Bitti”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.7), Bülent Habora: “Bakışlı kızlar değişmiş süresiz / Buz gibisiniz derinlerde neden içli”

(“Görüntü”, *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.12), Oğuz Halûk: “Yasemin benizli bir aydınlıkta o sıcak upuzun gözleri var / Her kadehle bakışlarını bir yudumda isteğim” (“Artık Hep O Aşk Var”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.9), Taşkut İnan: “Hovardaca bir gidişti seninki / Böyle yapmalıydın ayıp M” (“M Balâdı”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.11), Anıl Meriçelli (Boduroğlu): “Serin sulara bakardınız uyanınca / kumral çıplaklığına uzanıp” (“Anı”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10), Uğur Önal: “Hangi martılı sabahları vardı unutulmuş bir kıyıda / O sultan gözlerinle daha bir mavi” (“Hep Seni Düşündüm”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9), Aclan Sayılğan: “Hiç korkma kalmayacak bu mezarlıklar da / N’oluyorsa sana oluyor miyop sularında yeşilin” (“Hititsi Sevi”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.10), Muhteşem Sünter: “Seven kendini üstün tutar ötekileri hiç / Seni bir sarışında ezilir içimde bir nokta” (“Üstünsüz”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.7), Ercüment Uçarı: “Gökyüzünden biraz daha resimli horoz / Somut bir horoz oval bir horoz” (“Horoz”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.9), Can Yücel: “Belkim bir kertenkeleydim / piç edilmiş bir yağmurun serini” (“Belkim Bir Kertenkeleydim”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.7).

B. 6. İkinci Yeni Soruşturmasından Sonra

Muzaffer Erdost, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerinin çeşitli eleştiriler alması üzerine 3 Şubat 1957’de “Tartışma Yanılmaları” adlı yazıyı kaleme alır. Yazar, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerine şöyle açıklık kazandırır.

“İkinci yeni denince, çocukları bir kere duraklıyor. İlkeleri, yöntemleri, kuralları çizgili bir akıma konmuş bir ad gibi <<İkinci yeni>> sözünü ele alıyorlar. Oysa <<İkinci Yeni>> sözü ilkeleri, kuralları çizgili bir akımın adı değildir; onun için de bu sözün içine aldığı ozanlar arasında geniş ikilikler vardır. İkinci yeni sözü daha çok 1950 yıllarına kadar en iyi çağını yaşamış yeni şiirin üzerine gelen, şiirleriyle onlardan yavaş yavaş ayrılan ozanları içine alır. Yani, ikinci yeni bir okulun adı

değil, kendisinden önceki şiire göre yeni olan bir şiirin sınır çizgisidir.”²²² diyerek İkinci Yeni kavramını açıklayan Erdost, yeni şiirin ortaya çıkışını ise şöyle aktarır:

“İkinci yeni birkaç yıldır sessiz sessiz kendi kendine gelişip, büyümekteydi. Bu demek değildi ki her ozan bir tek noktaya yönelmişti. Böyle bir şey olamazdı, çünkü ikinci yeni bir bakıma bilinçsiz geliyordu. Bu şiir, şiiri araken bulunuyordu. Önce şiirlerde birer, ikişer mısra belirdi; giderek yeni şiir düşünceleri, söyleyişleri ağır basmaya başladı. Ama bu şiirin doğmasındaki gerekçeler neydi? Nereye gidecekti? Ne yapacaktı? Belli değildi. Bugün de belli değil, ama tartışılanlar bunu ortaya koyacak... Böylece bilinçli bir şiir doğacak... okur için de, yazar içinde bir akımın soyunun sopunun belli olması elbette ki faydalı olacaktır. Ama bugün ortada tartışılan bir kaç sorun, çözümlenmesi gereken birkaç soru , bir de ozanların eğilimi vardır.”²²³

“<<İkinci yeni>> sözü işte bu eğilimi içine alıyor. Üzerine yapılan tartışmalar da bu sorunları bir karara bağliayacak, sorunları çözecektir. Ancak o zamandır ki, ilkeleri, kuralları belli olan bir şiir akımı kurulacak, adı da ancak o zaman konabilecek. Bugün ortada bir şiir var, ama ne için ne yapacağı tam belli değil. Bunun adını koymak gülünç olur, bu bir...”²²⁴

“İkincisi, ikinci yeni üzerine yazdığım yazılar yanlış hücumlara uğradı. Benim işim, belirmiye başlayan bir şiirin değerini belirtmekti. Ben o şiiri, yanlış anlamış, yanlış değerlendirmiş olabilirdim. Bana karşı duranlar, o şiiri göstererek benim yanıldığımı söylemediler de, yazılarımı hiç düşünmeden <<doğru>> diye ele alıp, doğrudan doğruya sözlerime cephe aldılar. Oysa kaç kere söyledim. Bizim işimiz bu şiirin soyunu sopunu gün ışığına çıkarmak olmalıdır. Bir kere bu şiirin ne olduğunu bilelim ki, ondan sonra tutumumuzu saptıyalım. Bu sözlerime yanaşan yok. <<İkinci yeniyi ben yıkacağım>> diye bir şeref yarışına girdiler. Ama yıkacakları şeyin ne olduğu belli değil, orası umurlarında mı?”²²⁵

Demir Özlü, 3 Şubat 1957’de, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nda yazdığı yazılarda İkinci Yeni diye bir şiir hareketin başladığını dile getirdiğini belirterek, “İkinci Yeni Üzerine” adlı yazısında, Erdost’u bu konuyla ilgili yazılar yazmaya iten

²²² Muzaffer Erdost, “Küçük Oda Konuşmaları: Tartışma yanılmaları”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6

²²³ Erdost, a. g. m., s.6

²²⁴ Erdost, a. g. m., s.6

²²⁵ Erdost, a. g. m., s.6

nedenler üzerinde duracağını belirtir. Erdost'un görüşleriyle edebiyat yapıtını düşünceden ayrı tuttuğunu dile getiren Duru, edebiyat akımlarının düşünceden ve felsefeden ayrı tutulamayacağını savunur. Batıdaki tüm akımların belli bir düşünce ve felsefeden doğarak geliştiğini çeşitli örneklerle anlatan Duru, "Erdost bu yeni akım bir duyguyu, bir düşünceyi anlatmaz, diyor. Böyle şey düşünemiyorum ben. Edebiyat yapıtı, özellikle şiir bir duyguyu, bir düşünceyi anlatır. Bir özü vardır onun. Bu mutlaka vardır. Bunun dışında olan şeyler edebiyatın da dışındadır. Edebiyat yapıtı salt kelimelerle kurulamaz. Kelimeler arasında bağlar kurmayı gerektirir, bir düşün çabası, bilişsel bir çalışma gerektirir, öteki sanat kollarından da bu bilişsel çalışmayı gerektirmesiyle ayrılır. Sonunda edebiyat yapıtı bir şey anlatır. Kişiyi etkiler, değiştirir. Kendi düşündüklerine, sağ-töresine getirmek ister. Yalnız bu öz değişir çağlarla. Hep toplumsal şartlara uyar, doğaya, topluma, değişen kişioğlunun yeni gerçeğine uyar. Örneğin bu gün toplumcu hareketlere uyar, ya da <<existence>> düşüncesine uyar. Edebiyat yapıtı düşünceden ayrı, havada düşünülemez"²²⁶ der.

Orhan Duru, aynı yazısında Garip şiirini de değerlendirerek İkinci Yeni'nin topluma sırtını çevirdiğini şöyle dile getirir: "Birinci yeni hareketi, bu topluma yerleşmek isterken, <<mesele bir sınıfın müdafaasını yapmak olmayıp sadece zevkini aramak, bulmak, sanata onu hâkim kılmaktır.>> (Orhan Veli) diyordu. Halkçılığı böyle tersten anlıyordu. İkinci yeni halka bu kadar da yaklaşıyor. Günümüz toplum şartları içinde haklı olamıyor"²²⁷

Muzaffer Erdost, 10 Şubat 1957'de yayımlanan "Zar Tutan Kazanıyor mu?" adlı yazısında, bir derginin İkinci Yeni üzerine açtığı soruşturmaya yanıt veren Asaf Çiyiltepe ve Demirtaş Ceyhun'u eleştirir. Asaf Çiyiltepe'nin "<<Söyleyeceklerinden korkup bir çeşit istemiyerek Lettrisme yapmak hiç değerli değildir. Üstelik bunu O. Rifat yaptı. Şimdiki halde kimse önemsemedi bile. Yalnız bunlar biraz daha düzenli etkimekteler. Çünkü bazılarını da savunucu olarak yola getirmeyi becermişler.>>"²²⁸ şeklinde sözler sarf ettiğini dile getiren Erdost, kendisine İkinci Yeni şiiri için tutulmuş bir savunuculuk atfedildiğini ifade eder. İkinci Yeni'yi savunacağını dile getiren yazar, İkinci Yeni şairlerinin korkaklıkla itham edilmesini eleştirerek,

²²⁶ Demir Özlü, "İkinci Yeni Üzerine", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.7

²²⁷ Demir Özlü, "İkinci Yeni Üzerine", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6

Çiyiltepe'nin kullandığı “Lettrisme” kavramını açıklamasını ister. Erdost, Demirtaş Ceyhun'un İkinci Yeni şiiri için “Böyle şey olmaz.”²²⁹ ifadesini ise gerçeklikten uzak bulunduğunu belirtir.

Pazar Postası'nın yine 10 Şubat 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Şiirden çok şey beklemeyelim” adlı yazısında önceki kuşakların toplum sorunlarını dile getirdiklerini, bir anlamda düzene “şikâyet mektubu”²³⁰ yazdıklarını ifade eden Erdost, aydınların tek partili dönemde savundukları ile çok partili dönemde savunduklarının ayrı şeyler olduğunu belirtir. Günün sorunlarının insan hakları sorunları ile ilgili olduğunu dile getiren Erdost, “Bugün bu konuları işliyecek, yazacak bir ozan düşünebilir miyiz? Daha doğrusu, bu konuları içine alan bir şiir anlayışı var mıdır? Hem bugünün insanı bir düşünceye, bir ilkeye bağlanması için şiirin büyüleyici etkisine burun kıvrıyor.”²³¹ der. Eski kuşaklarla yeni kuşakların farklı ortam ve şartlar içinde bulunduklarını vurgulayan Erdost, toplum ve şiir ilişkisini şöyle açıklar: “Bugün toplum mu şiiri değiştiriyor, şiir mi toplumu değiştiriyor. Toplumun şiiri değiştirdiği daha büyük bir gerçek. Yukarda da söylediğim gibi iş bölümlerinin çoğalmasi olayları, düşünceleri kısa zamanda yayan çeşitli araçların bulunması, yönetimde iş bölümünün genişlemesi olayları hızlandırdı. <<Verem>> ile savaş şiirin değil, Verem ile Savaş derneğın işi oldu.”²³²

Ayrıca Erdost, “Şiirden çok şey beklemeyelim” adlı yazısında yeni şiirin kaçış şiiri olduğunu savunan Yılmaz Gruda'ya şu yanıtı verir: “Yılmaz Gruda'nın <<kaçış>> diye adlandırdığı bu toplum sorunlarından uzaklaşma, gerçekten bir <<kaçış>> mıdır? Acaba günün sorunları şiirden mi kovulmuştur, yoksa şiir toplum sorunlarından kaçmış mıdır? Bu soruyu enine boyunu konuşmadan, bunu aramadan, şiirin bugünkü eğilimini bir <<kaçış>> diye değerlendirmek eksiksiz bir haksızlıktır. Kaçmak için bir sebep gerek, acaba Yılmaz Gruda bu sebepleri gösterebilecek mi?”²³³

Ahmet Oktay, 10 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Tek ayak üzerindeki Erdost” adlı yazısında, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nda yayımlanan

²²⁸ Muzaffer Erdost, “Küçük Oda Konuşmaları: Zar Tutan Kazanıyor mu?”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7

²²⁹ Erdost, a. g. m., s.7

²³⁰ Erdost, “Şiirden çok şey beklemeyelim”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6

²³¹ Erdost, a. g. m., s.6

²³² Erdost, a. g. m., s.11

²³³ Erdost, a. g. m., s.11

“Toplum Zoru”, “Gülüyorum Öyleyse” ve “Bir Artı Daha” başlıklı yazılarında öne sürdüğü görüşleri eleştirir. Erdost’un her üç yazıda da yeni şiire toplumsal temeller aramasını eleştiren Oktay, “Ne var ki, bu <<üslup>> ve anlayış değişikliğinin toplumla olan ilgisi üstüne söyledikleri havada kalıyor. Bu da salt, nasılsa gönül verdiği ve <<ikinci yeni>> diye isim babalığını yaptığı bir görüşü savunmaya çalışmasından ileri geliyor.”²³⁴ der.

Ahmet Oktay, Erdost’un “Toplum Zoru” adlı yazısında, toplumu ayağa kaldıracak bir sorunun ve mülkiyet konusunun çözümlenmesi nedeniyle toplumsal sorunları dile getirmenin işlevini yitirdiğini ifade ettiğini belirtir. Oktay, toplumsal sorunları işlemenin yalnızca toplumu ayağa kaldıracak sorunlarla sağlanmayacağını ve temelde mülkiyet, üretim gibi sorunların devam ettiğini dile getirir.

Muzaffer Erdost’un “Gülüyorum Öyleyse...” adlı yazısında savunduğu insan haklarının şiire konu edilmesinin gerçekçi olmadığını ifade eden Ahmet Oktay, insan haklarının işlenmesiyle sorunların ortadan kalkmayacağını vurgular. Aynı yazıda, Erdost’un kaçıışı gençliğe bağlamasını eleştiren Oktay’a göre, kaçışa neden olan duygu, toplumsal düzene bağlıdır.

Ahmet Oktay, Erdost’un “Bir Artı Daha” adlı yazısında savunduğu şiirin bir eğitim aracı olduğu görüşlerini de eleştirerek Erdost’un plastik sanatlarla edebiyatı birbirine karıştırdığını ileri sürer. Ahmet Oktay, İkinci Yeni’ye ilişkin şu değerlendirmelerde bulunur: “Erdost’un savunduğu ikinci yeni, bir şey söyleyen şiirin yerini almıyacaktır. Birkaç yıl önce Fransa’da Lettrisme diye bir akım çıkmıştı. Altı ay içinde göçüp gittiler. Erdost ikinci yeninin çıkışında boş yere toplumsal sebepler aramıya çalışıyor. Bu çıkışın hiçbir toplumsal itmeyle ilgisi yok. Daha çok bir korkuyu deyimliyor bence. Toplumsal sorunları gördükleri halde onları söylemekten korkan insanların bir başka türlü kaçıışı ikinci yeni. Bilmem bunu hiç düşündü mü Erdost? Açıklamalarını toplum sorunlarına, iktisada el atmadan, salt estetik planda yapmalıydı Erdost. Böylelikle yanlış şeyler söylemekten kurtulmuş olurdu. İyi bir yazarın böyle yanılgılara düşmesini istemiyor insan.”²³⁵

Pazar Postası’nın 10 Şubat 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Yenicii! Yeniler Alayım!” adlı yazısında, değişimin ozanın hakkı ve ödevi olduğunu dile

²³⁴ Ahmet Oktay, “Tek ayak üzerindeki Erdost”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.7

²³⁵ Oktay, a. g. m., s.10

getiren Can Yücel, şairin okuyucusunun karşısına yeniliklerle çıkması gerektiğini ifade eder. Yücel, *Hernani* oyunu çerçevesinde romantik akımın klasik akıma gösterdiği tepkiye alışamayan okuyucunun kızgın olduğunu belirterek romantik akımın getirdiği yeniliklerin gücünü toplumdan ve toplumsal temellerden almasına rağmen Avrupa şiirinin söz konusu toplumsal temellerden yoksun olduğunu dile getirir. Avrupa şiirinin yalnızlığa dayanması nedeniyle okuyucu ile arasının açıldığını ve aşırı bir soyutlaştırmaya gittiğini anlatan Yücel, Dadaist, Letrist ve Sürrealist akımların Avrupa’da şiiri bir çıkmaza götürdüğünü ileri sürer. Yücel, bu nedenle, Avrupa’da sonra gelen akımların okuyucu ile şair arasındaki anlaşmazlığı gidermek için çabaladığını belirtir: “Demek ki yenilikten yanayız. Ozan, şiirini yaşar, yaşanır bir değer olarak ayakta tutabilmek için değişecektir elbet, ama toprakla ilintisini kesmeden güneşe, aydınlığa dönen bitkiler gibi, örgensel bir gereksinmeyi karşılamak için değişecektir. Yoksa deliye her gün bayram kabilinden pranga kızıl çengi bayram çocukları gibi ortalığa yenilik afişi kesmek için değil. René Char, Michaux markalı kırıvatları boynuna üçgen bağlayıp sanat sevicisi hanımlara caka satmak, eskici Mişon kafalı yenilik delilerini tavlamak için değil. Bugün ak dediğine yarın kara demek, bir gün en somut şiiri avaz avaz savunurken, ertesi günü ortaya çıkıp en soyut sanatın davulunu çalmak bir ozanın düşündüğünü değil, olsa olsa işini alaya aldığını, sizin anlayacağınız, düşünmediğini gösterir. Sorarım size, şiir yoğunluğuna ulaşan, yaşanır hale gelen bir düşünce, davranış, ten fanilâsı gibi hamamdan hamama değiştirilir mi? Böylesi şiir şiir değil, rüzgâr horozu gibi şey, ozanı da ozan değil, horozcu.”²³⁶

Muzaffer Erdost’un “Zar Tutan Kazanıyor mu?” başlıklı yazısında kendisi ile ilgili iddialara yer verilmesi üzerine Asaf Çiyiltepe, “Bileşim Yapmak” adlı yazısını 17 Şubat 1957’de yayımlar. Çiyiltepe, Erdost’a “...değersiz bir akımın savunucusu”²³⁷ dediğini; ancak bunu Erdost’u İkinci Yeni safında görmek istemediği için söylediğini ifade eder. Erdost’un dil bilmediğini, bilimsellikten uzak olduğunu, çevresindekilerin kendisini yanlış yönlendirdiklerini ileri süren Çiyiltepe, şu görüşlere yer verir: “Yoksa Erdost da mı <<neden çelişmelerden bu kadar çekiniyorsunuz>> diyebilen bir ikinci Ataç olacak. Erdost’tan yazılarının dışında

²³⁶ Can Yücel, “Yenicii! Yeniler Alayımı!”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.6

²³⁷ Asaf Çiyiltepe, “Bileşim Yapmak”, *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.7

tanıdığım gibi olabilmesini; çok beğendiğim efendiliğini yazılarına da geçirmesini dilerim. Yazılarında hiç de o Büyükkulüp sigarasını herkese ikram eden kişinin gülümserliği yok. Herkesin de kendisi gibi yanılacağını ve bunları düzeltmenin ayıp olmadığını öğrensin; bana yeter. <<İkinci yeni>> filan, bunlar geçer gider daha kalıcı insan değerlerine inanmak için Erdost’un hiçbir eksigi yok. Baylanda oturan insanlara küfür edip ardından trenden iner inmez oraya koşanlara ben güvenmiyorum. Erdost isterse devam etsin.”²³⁸

Muzaffer Erdost, 24 Şubat 1957’de yayımlanan “Yeni bir kelime anlayışına doğru” adlı yazısında, şiirde anlam ve kelime konusunu ele alır. Cemal Süreya, Ece Ayhan, Tevfik Akdağ, İlhan Berk, Edip Cansever, Yılmaz Gruda ve yeni şiire örnek eserler veren diğer şairlerin Cahit Sıtkı, Cahit Külebi, Ziya Osman, Orhan Veli ve Fazıl Hüsni’den ayrıldığını dile getiren Muzaffer Erdost, yeni şiir oluşumunun kabul edilmesi gerektiğini savunur. Erdost, *Pazar Postası*’nın 23 Aralık 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Bir şey söylemiyen şiir” başlıklı yazısının anlaşılmadığını dile getirerek “Şiir geldi kelimeye dayandı.”²³⁹ şeklindeki ifadeye açıklık getirir.

“<<Bir şey söylemiyen şiir>> adlı yazım, böyle bir kaygı ile yazılmıştır. Ben ne demek istedim: Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmaksızın da mısralar kurulabilir. Ama, mısraları kuran kelimeler, kendi kelimelerimiz olduğu için, önünde-sonunda gene de bir şey söylerler, kendiliğinden bir şey söylemiş olurlar, bir şey söylemekten kurtulamazlar da... Turgut Uyar’ın, Tevfik Akdağ’ın yazdıkları gibi, kelimeler kendileriyle birlikte yükledikleri kavramları da getirirler. Bunlarla mısrasını kuran biri, gene derdemez bu kelimelerin çağrışımları içersine düşer. Doğru.”²⁴⁰

“Ben yazılarımda ille şiir baştan-sona hiçbir söylemesin demedim. Bir şey söylemeden de güzel şiir yapılabilir dedim. Bu <<bir şey söylemiyen>> sözü yanlış yorumlandı. Bir duyguya, bir düşünceye bağlanmaksızın şiir yazmak, kafanızda önceden var olan bir düşünceyi anlatmamak demektir. Benim kafamda bir düşünce var. Bunu yazacağım okura bunu ileteceğim, diyorum. Bu düşünceye bağlandığımda, şiire ulaşmak serbestliğini yitiriyorum. Şiir burada, bende ki düşünceyi başkalarına

²³⁸ Çiyiltepe, a. g. m., s.11

²³⁹ Muzaffer Erdost, “Küçük Oda Konuşmaları: Yeni bir kelime anlayışına doğru”, *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.6

²⁴⁰ Erdost, a. g. m., s.6

iletecek araç konumuna giriyor. Ama böyle bir koşul altında kalmamam, yani kafamda çizili bir düşünüyü anlatmak, şiirle bu düşünüyü etkinleştirmek, başkalarına iletir konuma getirmek zorunluluğu içinde değilsem, o zaman bir düşünüyü, bir duyguya bağlanmaksızın şiir yazmaya hazırım demektir.”²⁴¹

“Kelimleri alıyorum. Kelimeler bana birşeyler çağırıyor, birşeyler hatırlatıyor, ben onların çağırdığı yüklerden yüzde yüz kurtulamıyorum. Kelimelerle birlikte gelen kavramlar rastlansal olduğu gibi, bu mısraların kurulmasıyla ortaya çıkacak anlam da rastlansaldır. Zaten bir şey söylemiyen mısra bile, kendi kelimelerimizden kurulmuşsa, onu ille de bir anlama bağlamak sıkıntısını duyarız. İlhan Berk <<Nehirler aylar çevirmişler o Aylalar, Münibeler>> diyor. Bu mısrada, İlhan Berk, ben şunu şunu anlatmak istedim, derse, yanılır... Çünkü bu mısrada öncelik bir düşünce anlatılmak istenmişse bile; her okur bundan kendine göre anlamlar çıkaracaktır. O zaman ozan; yapmak istediği şeyi yapmış sayılmaz. Cemal Süreya <<Bulut kestiler bulut üç parça- Kanım yere aktı bulut üç parça- İki gemiciyken Van Gogh’tan aşırılmış- Bir kadının yüzü ha ha ha>> mısralarında öncelik bir düşünceyi anlatmak istediye, bunu başaramamış.”²⁴²

“Bu örneklerden anlaşılacağı gibi ozan kelimeleri öncelik bir düşünceyi, bir duyguyu iletmek için araç olarak kullanıyor. O zaman <<kelime>> anlamı bütünü bütününe değişiyor. Bakkaldan yirmi kuruşluk domates isteyen birisi, kelimeleri bir isteğini, bir dileğini karşısındakine iletmek için kullanır kelimeler onda bir anlatım aracıdır. Ama yeni ozanlar, kelimeleri böyle ele almıyorlar. Dolayısıyla o sürüp giden kelime anlayışını yıkıyorlar. Kelime, öncelik bir düşünceyi okura iletir bir konuma getiren bir araç olmaktan kurtuluyor, özgürlüğüne kavuşuyor. Salt <<yeşil>> renk diye bir şey var mıdır? yeryüzünde. Bir yaprağın rengi yeşildir, bir boyanın rengi yeşildir. Ama ben bu yeşil rengini yapraktan, boyadan ayırıp soyutlaştırdığımda, yeşil renk özgürlüğe kavuşuyor, yeni resimde sadece bir renk olarak kullanılıyor. Kelime de öyle... Örneğin <<yeşil>> kelimesini günlük yükünden, sözlük karşılığından koparıyorum, <<yeşil>> kelimesi özgürlüğe kavuşuyor. Ama yeşil kelimesi, insan kafasında yüzde yüz özgürlüğe erebilir mi? Bu bir eğitim, bir anlayış, bir davranış konusudur.”²⁴³

²⁴¹ Erdost, a. g. m., s.6

²⁴² Erdost, a. g. m., s.6

²⁴³ Erdost, a. g. m., s.6

Muzaffer Erdost, Ahmet Oktay’ın 10 Şubat 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 7. sayısında yayımlanan “Tek ayak üstündeki Erdost” başlıklı yazısı üzerine “Üç Ayaklı Masa” adlı yazısını kaleme alır. Erdost, kendisini üç yazısı nedeniyle eleştiren Ahmet Oktay’ın eleştirisine yanıt vererek söz konusu yazılarında, söylemek istediklerine açıklık getirir:

“Ben yazılarımda, toplumsal düzen değişikliklerin bütün kötülükleri kaldıramayacağını, bir yandan da bireyin yapısını, tabiatını değiştirmek gerektiği halk tarafından bir yönetim kurulabilmesi için, kuvvetin yurt yönetmenlerinden topluma geçmesini, bunun için de toplumun insan hakları bilincine ermesini, o mutlu insan anlayışıyla eğitilmesini gerekli bulduğumu söyledim. Kapitalist ülkelerde, sosyalist, komünist ülkelerde kötü çevirgenlerin kolay kolay kötülük edebileceğini söyledim. Halk tarafından yönetimin en güvenilir yolu, halkta bu bilincin uyanmasıdır. Toplumsal düzen değişimleri yetmiyor, bireyin tabiatını da değiştirmek gerekiyor. Bir çok kuramların (nazariye) uygulandığı bir çağdayız. Ama o yerlerde hayal ettikleri toplumsal güvenlik kurulmuş, insanlık o mutluluğa erebilmiş midir?(...)Yazılarımda üzerinde durduğum başka bir nokta da, şiirimizi bugünkü duruma götüren etmenler arasında, toplumsal olayların bir işlevi olup olmadığıydı. Bu soruya verdiğim yanıtı genellersem şöyle söylemem gerekecek: bugün şiire yüklediğimiz işler, şiirin konuları dışına çıkmıştır. Bunun ilk gerekçesi, şiir anlayışının değişmesi değil, toplumsal olayların hızlanması, günlük damgasını yemesidir. Hattâ üzerinde durduğumuz konuları kapsıyan şiirler yazıldıysa, dâvâyla bu şiirin içine giren kişileri hiç mi hiç bu şiir ilgilendirmemiştir. Bu şiirler, ancak doğrudan doğruya şiirle ilgilenenlerin çevresinde dönüp kalmıştır.”²⁴⁴

Demir Özlü, Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nın 10 Şubat 1957 tarihli 7. sayısında yayımlanan “Şiirden çok şey beklemeyelim” başlıklı yazısında ileri sürdüğü görüşleri eleştirmek amacıyla “Daha mutlu yaşanabilir” adlı yazısını kaleme alır. Erdost’un ilk bakışta doğru şeyler söylediğini dile getiren Özlü, gerçekte Erdost’un yazılarının çelişmelerle dolu olduğunu savunur. Özlü, Erdost’un yazılarında her şeyin birbirine karıştırıldığını şu sözlerle ifade eder: “Deneysel

²⁴⁴ Muzaffer Erdost, “Üç Ayaklı Masa”, *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.6

kanunları, yöntemler, sosyal bilimlere karıştırılıyor; bilimin olanakları sanata; sanat kollarının olanakları birbirine karıştırılıyor.”²⁴⁵

Muzaffer Erdost, “Daha Mutlu Yaşanabilir” başlıklı yazı üzerine Demir Özlü’ye açık bir mektup yazar. Demir Özlü’nün iddia ettiklerinin gerçeği yansıtmadığını vurgulayan Erdost, sanatta fayda konusunda Turgut Uyar’ın görüşlerini değerlendirirken yanılmadığını belirtir. “Bak. Turgut’un yanıtı, senin yazın ile yan yana yayımlanmıştı; orada Turgut: <<Ben sanatlarının faydasına inanmıyorum zaten. Şiirin, kişiyi, eğitmesine bile fayda demek gelmiyor içimden.>> diyor.”²⁴⁶

“Şiir günlük sorunlarla uğraşamaz. Günlük sorunlar şiirin dışındadır. Onun için de şiire yüklenen bir çok konular, kendiliğinden şiirin dışına çıkmıştır. Görülüyor ki, alışageldiğimiz konular, giderek şiirin dışına çıkıyor. İşte bu, toplumun şiiri değiştirmesidir. Yani sözü edilen konulardan ozan kaçmamış; o konulardan ozan kaçmamış, o konular toplum değişmeleriyle öyel bir nitelik kazanmış ki, şiir anlayışının dışına çıkmıştır.”²⁴⁷

Muzaffer Erdost, “Nane Mollaları” adlı yazısını, *A* dergisinde, *Pazar Postası*’nın 23 Aralık 1958 tarihli 52. sayısında yayımlanan “Bir Şey Söylemeyen Şiir” başlıklı yazısının mizahi bir dille eleştirilmesi üzerine kaleme alır. Erdost, Fransa’dan bir anekdot aktararak yıkılamayan, çürütülemeyen görüş ve düşüncelerin alaya alınmak istendiğini dile getirir. Kendi düşüncülerine de böyle yaklaşıldığını savunan Erdost, *A* dergisinin Adnan Menderes’ten ilham aldığını belirtir. “Bir şey söylemeyen şiir” sözüyle, anlamı rastlansal olan şiiri kastettiğini vurgulayan Erdost, bu konuya şöyle açıklık getirir: “Yazımı okuyan pek iyi anlar ki, <<bir şey söylemeyen şiir>> sözüyle anlamı rastlansal olan şiiri kastediyorum. Yani bir şiir vardır. “Leyl sizin, şeb sizin, gece bizimdir- Değildir bir mâna üç ada muhtaç” örneğinde olduğu gibi, söylenecek söz önceden belirlidir, bu düşünüyü şiir biçimine sokulur. Bir de vardır, ozanın kafasında böyle bir fikir yoktur, mısrasını kurduktan sonra, kendiliğinden şiir bir şey söyler. Çünkü kelimeler, bizim kelimelerimizdir, onları yükledikleri anlamlarından sıyrıp atamayız. Nane çıkarılan yazımda, bundan daha geniş bir açıklama vardır. Arkadaşlarımızın o yazıyı bir kere daha tetkik

²⁴⁵ Demir Özlü, “Daha mutlu yaşanabilir”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.6

²⁴⁶ Muzaffer Erdost, “Küçük cari hesaplar”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.6

²⁴⁷ Erdost, a. g. m., s.6

etmeleri, ama bir komisyon kurarak tetkik etmeleri, kendi iyilikleri içindir sanıyorum. Öyle değil mi sevgili arkadaşım Bay Erdal Öz?”²⁴⁸

İkinci Yeni’nin daha çok özle ilgili bir akım olduğunu savunan Ümit Ölmez, genç kuşaktan ayrılan birkaç ozanın davranışı olarak görüldüğünü dile getirir. İkinci Yeni ozanlarının ortak düşünceden çok ortak bir tutuma sahip olduğunu vurgulayan Ölmez, “Tilcik ya da Anlamsız Yenilik” adlı yazısında daha önce *Pazar Postası*’nda yayımlanan soruşturmada sorulan soruların benzerlerini yanıtlamaya çalışır. Dil bakımından İkinci Yeni ozanlarının arasında bir uyumsuzluk olduğunu vurgulayan Ölmez, Yılmaz Gruda’yı İkinci Yeni’ye mensup sayar. İkinci Yeni’ye mensup olan ya da onu savunanların şiirde kelimeye farklı yaklaştıklarını dile getiren Ölmez, şiirin anlamsızlığa götürüldüğü görüşüne katılmadığını belirtir. İkinci Yeni’nin okuyucuyu karşısında “bozgun”²⁴⁹ a uğrayacağını savunan Ölmez, okuyucunun bu şiiri anlamak için çaba göstermeyeceğini iddia eder. Ayrıca, İkinci Yeni’nin bir okul ya da akım olmadığını belirterek, “Olsa olsa birkaç ozanın görüşlerindeki benzerliklerin sunuluşudur.”²⁵⁰ diyen Ümit Ölmez, İkinci Yeni’nin şiire sağladığı faydanın şiiri gündemde tutmak olduğunu ifade eder.

7 Nisan 1957’de yayımlanan “Et Reçeli” başlıklı yazıda, Aydın Varda, İkinci Yeni’ye temel olan şiirleri pek okuyamadığını; ancak okuduklarını da anlamadığını dile getirir. Varda, yapılan tartışmalarla şiir örnekleri üzerinde durulmadığını, tartışmalarda yalnızca bir-iki şiirden alınan bazı mısralarla yola çıkıldığını dile getirerek İkinci Yeni tartışmalarına Muzaffer Erdost’un sözlerinin neden olduğunu ifade eder. Erdost’un tartışmaları ustaca yönettiğini savunan Aydın Varda, Erdost’un yazılarında önemli çelişmelerin değil de önemli hataların var olduğunu dile getirir.

“Bay Erdost, ilk yanılmalarını sonraki yanılmaları ile desteklemiştir. Öyle ki, yazıları bir yanılmalar bütünü olmuş bulunuyor.”²⁵¹ diyen Varda, anlamı rastlansal olan şiirden bir şey beklemediğini, şiirin eğitim aracı olduğu gibi kesin yargılara bağlanmadığını; ancak şiirden çok şey beklediğini vurgular. Varda, Muzaffer Erdost’un İkinci Yeni şiiri ile ilgili yaptığı savunuları şu şekilde değerlendirmektedir: “... Bay Erdost bu işi ustaca yönetti. Bir et reçeli pişirdi, kotardı. Pek çok kişi ağız

²⁴⁸ Muzaffer Erdost, “Nane Mollaları”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.11

²⁴⁹ Ümit Ölmez, “Tilcik Ya da Anlamsız Yenilik”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.7

²⁵⁰ Ölmez, a. g. m., s.7

²⁵¹ Aydın Varda, “Et Reçeli”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.7

tadıyla bu reçelden yedi. Kimbilir, belki ben de payıma düşeni yemekteyim de farkında değilim.”²⁵²

31 Mart 1957 tarihine gelindiğinde, Hüseyin Cöntürk’ün kimi makaleleriyle karşılaşmaya başlamaktayız. Cöntürk bu tarihten sonra, İkinci Yeni şiirin ele alır ve geniş tahlillerde bulunur. Muzaffer Erdost’un, bu yönüyle, sahnenin gerisine çekilmesi ve artık İkinci Yeni ile ilgili yazılarıyla okurun karşısına çıkmaması, Cöntürk’ün değerlendirmeleri nedeniyledir. Bu bağlamda, *Pazar Postası*’nda, Muzaffer Erdost’un konuyu gündeme getirerek tartışmaya açışını bir kenara koyarsak Cöntürk’ün poetik yazıları İkinci Yeni’nin kök salmasında ve iyice tanınmasında son derece önem arz etmektedir. 31 Mart 1957 tarihli “Yeni şiir ve yeni müzik” adlı yazısında Hüseyin Cöntürk, yeni şairlerin çoğunun anlamdan kaçtığını, kolay anlaşılır olmayı reddettiğini dile getirerek yeni şiirin kelimeye ve kelime dizilişine aşırı bir önem verdiğini ifade eder. Cöntürk, anlamı arka plâna atan yeni şiirin diğer sanatlarla benzerliğini “1 – Modern heykel, mimarlık gibi plastik sanatlara, plastik zanaatlara, modern resme (formative etki, soyutlama etkisi). 2- Modern müziğe (ritimsel etki, soyutlama etkisi).3- Kübizm, sürrealizm ve lettrism gibi çağımız akımlarına. 4- Primitive dile, primitive şiirsel dile (duygusal etki, hareketsel etki). 5- Sembolik deyimlere (duygusal ve büyüsel etki). 6- Bilmediğimiz yabancı bir tür bir dile (siyasal etki, dinsel etki).”²⁵³ biçiminde açıklar.

31 Mart 1957 tarihli “Yeni şiir ve yeni müzik” adlı yazısında, özellikle modern müzik ile yeni şiir arasındaki benzerlik üzerinde duran Cöntürk, modern müzik ile “Atonal Müzik” ve “Musique Concrete”²⁵⁴ i amaçladığını belirtir.

Cöntürk, atonal müzik ile musique concrete’i şu şekilde açıklar. “Bilindiği gibi atonal müzik, bilimsel olarak değil de, etkisel bakımdan şöyle tanımlanabilir: Alışmadığımız bir müzik. Alıştığımız müzikte bir <<şartlanma, şartlaşma>> vardır. Bu biraz da tabiatımızın icabıdır. Bir parçayı dinlemeğe başlayınca ilk notalar bizi şartlar, bizi öyle bir havaya alıştırır. Öyle bir yola sokar ki parçanın arkasını ancak o yolun içinde bulursak beğeniriz. Beğenme bir türlü sürekli alışma, alışılana bulma demektir. Atonal müzikte ise beklenmedik şekilde hava değiştirme, birden askıda kalma, bir yola alışmadan başka bir yola atlama vardır. Alışma, beklediğini bulma

²⁵² Varda, a. g. m., s.11

²⁵³ Hüseyin Cöntürk, “Yeni şiir ve yeni müzik”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.6

²⁵⁴ Cöntürk, a. g. m., s.6

olmayınca da böyle bir müziği <<anlamsız>> bulma duygusunun duyulması çok defa tabi olur. Bazı yeni şiirler karşısındaki durumumuz gibi.”²⁵⁵

“Atonal müzik bize benzer bir insan tabiatına çokluk aykırı gelse bile anlaşılamayacak bir şey değildir. Çünkü o rastgele bir müzik olmayıp onun da kendine göre kuralları, özellikleri vardır. Bir sanat kaygısı taşımaktadır. Çağımızdaki şiirde atonal müzik teknik ve etkisinin izlerini, bulmak mümkündür. Çünkü ne de olsa her ikisi de şiir ve müzik çağımız şartlarının ürünleridir. O şartları yaratan ürünlerdir. O şartların böyle <<aykırı>> bir müziği doğuracak aykırılıkta olduğu da herkesçe malum olsa gerek.”²⁵⁶

“<<Musique Concrete>> e gelince, burada alışılmazlığın aşırılığa itildiğini, ayrıca <<çalınmaz>> bir müzik yaratıldığını görüyoruz: ya çalan insanın, ya da çalınan aletlerin yetersizliğini aşan bir müzik. Bu müzik, müzik aletleri ile çıkarılamayan çoğu tabiatla ve günlük yaşamımızda rastladığımız seslerin özel cihazlarla tespit edilmesi ve yine özel cihazlarla çalınması ile yaratılıyor. Bu müzik kompoze edilirken tabiattaki sesler her zaman tabiatla olduğu gibi alınmaz, ya bölünerek bir parçası alınır, ya da bu sesler bir araya getirilirken frekansları (yavaşlık- çabuklukları) değiştirilerek terkiib edilir. Birkaç ses aynı anda üstüste bindirilebileceği gibi, bazı seslerin kendilerinden sonra gelen kalıncıları içiçe geçirilebilir. Seslerin istenen etkiyi yapmak üzere tabi hallerinin değiştirilmesi, sesler hem alıcı cihaza geçmeden önce, hem de verici cihazdan alınmazdan önce yapılabilir. Bu arada cihaza düz olarak geçirilmiş bir ses terkiibi cihaz tersine çalıştırılarak büsbütün başka bir terkiip haline sokulabilir.”²⁵⁷

“Adından da anlaşıldığı üzere bu müzik somut seslerin müziğidir. Dalgaların hışıltısı, su damlasının bir yere çarpış sesi, masa gıcirtısı, gonk sesi, arı vızıltısı gibi tabiatte bulunan sesler. Onun içindir ki bunlara ses nesneleri (sound object) denilmektedir. Yani bütün bu sesler somut nesneler gibi düşünölmektedir.”²⁵⁸

“<<Musique Concrete>> fikri ilk olarak 1914’te İtalyan Futuristleriyle doğmuşsa da ancak magnetik alıcı ve verici özel cihazların gelişmesi ile 1948’den sonra Fransız P. Schaeffer’in denemelerinden sonra ürün vermeğe başlamıştır.

²⁵⁵ Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁵⁶ Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁵⁷ Cöntürk, a. g. m., s.6-7

²⁵⁸ Cöntürk, a. g. m., s.7

İngiltere’den yapılan ilk yayım 1954’te radyo ile yapılmıştır. Bugün bu müzikle doldurulmuş plaklar da vardır.”²⁵⁹

“<<Çalınamayan müzik>>le <<bir şey söylemeyen şiir>> arasındaki benzerlikler arasında biraz durulabilir. Bir şey söylemeyen şiir alışılmayan şiirdir. Konumuz olan yeni şiirler bir şey söylemek iddiasında olmadığına göre, söyleyeceğini rastlantıya bıraktığına göre, öteden beri ortak mal olarak kullandığımız dili, dil aracısını (medium) başka bir kullanışa sokuyor demektir. Bu, dile kendi yapageldiği işten başka bir iş yaptırmak gibi bir şey oluyor biraz da. Gündelik kullanılışı aşan bir dille yapılan şiir ise, çıkış bakımından, müzik aletleri aracını aşan <<musique concrete>> e az benzemese gerektir.”²⁶⁰

“Turgut Uyar (Forum, 1 Şubat 1957), Ahmet Köksal (Şairler Yaprağı, Şubat 1957), Ahmet Oktay (Pazar Postası, Şubat 1957) ve Demir Özlü (Pazar Postası, 10 Mart 1957) yeni şiirin ön savunuculuğunu yapan Muzaffer Erdost’un şiiri resim ve heykelle, başkaca zanaatlarla bir tuttuğunu, oysa bu kümedeki sanatlarının malzemelerinin, araçlarının şiirinkinden, yani dilden, farklı olduğunu, bunları karıştırmanın doğru olmayacağını söylüyorlar. Biz de onlar gibi düşünmekle beraber, böyle bir karıştırmayı yadırgamıyoruz. Büyük devrim ve geçiş çağlarında, <<yenilik>> çağlarında, çeşitli sanat kollarının göreve ve olanaklarının karıştırılmasından tabi ne var? Sonra, bu iki kümedeki sanatların kullandıkları malzeme –araçların farklı oluşu bu sanatların karşılıklı olarak birbirlerinin tekniklerinden faydalanmaları, birinin yaptığı estetik etkiyi ötekinin kendi araçları ile yaratmağa çalışmasına engel değildir. Bu bakımdan ele alınınca, yeni şiir, bizim görüşümüze göre, resim ve heykelden çok müzikten faydalanabilir.”²⁶¹

“<<Musique concrete>> bazıları <<müzişyensiz şiir>> diyor. Bu o demektir ki <<musique concrete>> çalınmadan, icra edilmeden meydana getirilen bir müziktir, ayrıca, kendine göre kompozisyon özellikleri olsa da, artistik bir ürün değildir. Öte yandan, Messien, Milhaud gibi büyük müzisyenlerin <<musique concrete>> ile yakından ilgilendiklerini de biliyoruz.”²⁶²

²⁵⁹ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁶⁰ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁶¹ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁶² Cöntürk, a. g. m., s.7

“Kelimeleri alışılmış yerlerinden oynatarak anlamı rastlansal bütüner kurmaya dayandıran Ece Ayhan tipi bir şiire de <<şairsiz şiir>> demek hatıra gelebilirse de biraz acele etmemek daha uygun olur sanırım. Ortadaki ürünler henüz pek azdır, ayrıca, onların başarı derecesi hakkında kolayca yargıda bulunabilecek kadar eleştirel aletlerimiz de gelişmemiştir. Bu tip ürünleri başarısının zayıf olduğuna bir gün karar da verilse, orhan Veli tipi şiirin tadını çıkarmış bir kuşağın veya bir zümrenin, ancak böyle cesur araştırmacıların daha ileriye sıçrayabileceğine biz kendi hesabımıza şüphe etmiyoruz.”²⁶³

Sanat yapıtında egemenlik konusunu “Egemenlik Kimde?” adlı yazısında açıklayan Hüseyin Cöntürk, “Ece Ayhan tipi”²⁶⁴ olarak söz ettiği İkinci Yeni şairlerinin şiirlerinde egemenlik konusu üzerinde durur. “Bu tip şiir anlamı rastlantıya bıraktığına göre toplumcu maksatlara pek yaramıyacak, egemenlik olsa olsa sanat kaygısında olacaktır.”²⁶⁵ diyen Cöntürk, sanatçı ile okuyucu arasındaki bağlantıyı kuran ana faktörün sanatçının amacı olduğunu ifade eder. Cöntürk, Ece Ayhan gibi şairlerin eserlerindeki egemenlik konusunu şu sözlerle değerlendirir:

“Ece Ayhan tipi şiirin yazar ile okuyucu arasındaki bağlantıyı rastlantıya bırakması, onu sallantıda bırakması, yahut en çoğundan pamuk ipliğine bağlanması demektir. Bu, egemenliğin, hemen hemen bütünü ile, kelimeye geçmesi demektir. Bu tip şiirde okuyucuya düşen egemenliğin miktarı düşük olduğu gibi bunların uyumlu bir bütün kurmaları rastlantı ile olacağından bu türlü yapıtlar da rastlantı ile sanat yapıtı olabilir.”²⁶⁶

“Kelimelerin egemenliğini önde tutan bir şiir anlayışı yeni değildir. Bunun en iyi misalini Marinetti sonrası Futuristlerinde görüyoruz.”²⁶⁷

“Peki o Futuristlerin sonu ne oldu? Hiçbir iz kaldı mı onlardan? deyip bugün o tip şiire karşı gelmek , onu hiçe saymak bizce biraz insafsızlık olur, biraz da tarihsel gerçeklere göz yummak olur. Bilindiği üzere, biçnenin (formun) egemenliğini önde tutan Rus formalistlerinin (Sovyet Sosyalist realistleri ile ilgili değil) başarılarında Fütüristlerin bu yepyeni kelime anlayışının büyük yardımı olmuştur ve bugünkü bir çok formalistler (bu kelimeyi iyi anlamı ile kullanıyoruz)

²⁶³ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁶⁴ Cöntürk, “Egemenlik Kimde?”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.7

²⁶⁵ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁶⁶ Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁶⁷ Cöntürk, a. g. m., s.11

Rus formalistlerinin teknik ve görüşlerinden çıkış yapmaktadırlar. Diyeceğimiz, Futurizm arayışının meyvaları en olgun halile bugün elimizdedir. ”²⁶⁸

“Eğer yeni tip şiiri, yalnız bir yönü ile de olsa, tanıtlamağa çalışan yukarıdaki görüşlerimiz doğru ise, okuyucunun egemenliğini sıfıra indirmeyen, okuyucu (miktarı çok az olabilir) ile yazar arasındaki ortak bir anlayışa dayanan, en az kelimenin egemenliği kadar bir yazar-okuyucu egemenlik bütünü kurabilen bir tutuma kaymayı başarabildikleri takdirde bu yeni tip şiirin en faydalı sonuçları doğuracağına inanılabilir.”²⁶⁹

Ece Ayhan, İdris D. müstear ismiyle Hüseyin Cöntürk’ün, *Pazar Postası*’nın 31 Mart 1957 tarihli 14. sayısında yayımlanan “Yeni Şiir ve Yeni Müzik” başlıklı yazısında ifade ettiği görüşleri değerlendirmek amacıyla 12 Mayıs 1957’de “Yeni Perspektifler” adlı yazısını kaleme alır.

Ece Ayhan, bu yazısında İkinci Yeni hareketinin ortaya çıkışını ve gelişimini şu şekilde özetler: “Yeni Şiir konusundaki çeşitli yazışmalar, yeni perspektifler getirenlerin, buna karşı çıkmaları doğal sayılabilecek olan <<status quo>>calurayı <<şano>>dan alaşağı etmesiyle sona erdi. Bu, denebilir ki birinci perdeydi. Ve böylece ölümsüz bir tutumbilimsel yasa daha yine kendisinden beklenen sonucu vermiş oluyordu. Tabi bu arada gürültü çıkaran, ıslık çalan; heyecanlarını sağduyuya, özneliği nesnelliğe tercih edenler olmadı değil. Ama, çok şükür, sonunda iş tatlıya bağlandı, hatta buradan da ileri gidilerek bazı arkadaşlar birbirlerini dünya ve ahret kardeş ilan ediverdiler. Hatta ve hatta başlangıçlarda Büyük Çin Seddi’ni bu Yeni Şiir’e karşı çıkarmak isteyenler bile sonunda çıkarlarını bu Yeni Şiir’e kapağı açmakta buldular. Ve bülbül yemiş duta döndüler (herhal bu kez yanlış basılmaz, geçen kezki yazımın başlığı Kaşıktan Dönenin Pilâvı Kırılısın idi). Eleştirmeleri dergilerde falan pek görülmez oldu.”²⁷⁰

İkinci Yeni’nin savunusunda ikinci perdede Hüseyin Cöntürk’ün yazılarıyla ortaya çıktığını anlatan Ece Ayhan, “Bay Cöntürk’ün bu konularda ya da bu konulara yakın, bu konuların çevresinde dolaşan yazılarının belki ilki (Yeni Şiir ve Yeni Müzik)-Pazar Postası, sayı: 14, 31 Mart- başlığını taşıyan yazısıydı. Bunu, yine aynı

²⁶⁸ Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁶⁹ Hüseyin Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁷⁰ İdris D., “Yeni Perspektifler”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.6

gazetede yayınlanan (Egemenlik Kimde?) ve (Şiirde Bağımsızlık?) adlı yazılar izledi. –Sayı: 16-18-”²⁷¹ der.

Ayhan, “Yeni Perspektifler” adlı yazısında, İkinci Yeni’ye ilişkin görüşlerini şöyle sürdürmektedir: “Biz kendi hesabımıza, bugünkü şiirin öteki benzer kardeşleri, uzak yakın akrabaları gibi artık hep dinamik ögelerle izah edildiği ya da hiç değilse artık hep böyle dinamik ögelerle izah edilmesi gerektiği kanısındayız. Bugünkü şiir derken de, öncü şiir, ileri şiir demek istiyoruz.”²⁷²

“Yeni Şiir konusunda (birinci perdedeki) eleştirmen Bay Muzaffer Erdost’un başka dörüt kollarından örnekler göstermesi, örnekler getirmesi hiç su götürmez cinsten yerinde olduğu halde ileri geri söz söyleyenler, bu dörüt kollarının olanaklarının birbirine karıştırıldığını sananlar çıkmış ve bu vesileyle de Bay Erdost’un başka yazıları da söz konusu edilerek bazı üniversiteye giden yazar arkadaşların derslerde tuttıkları notlarının Pazar Postası sayfalarına aktarılmasına yol açmıştı. Oysa, büyük devrim ve geçiş çağlarında, çeşitli sanat kollarının görev ve olanaklarının karıştırılmasından tabi ne var?>>dı. Sonra, iki kümedeki sanatların kullandıkları malzeme-araçların farklı oluşu bu sanatların karşılıklı olarak birbirlerinin tekniklerinden faydalanmalarına, birinin yaptığı estetik etkiyi ötekinin kendi araçlarıyla yaratmağa çalışmasına engel değildi.”²⁷³

“Bugünkü toplumsal, tutumbilimsel, siyasal yaşamımız canlı, değişken bir organizmadır tabi. Bütün bunları kavrayabilmek için ötekilerinin yaptığı gibi enstantanelere değil, bir filme (renkli, CineScope, VistaVision...) gereksinme duyuyoruz. Bir dörüt kolu, öteki dörüt koluna etkiliyor. Neden bir CinemaScope şiir de olmasın? Neden arka plânlar da net olduğu halde bütünlüğünü ön plânlarının netliğini yitirmiyen bir VistVision şiir de olmasın? İşte bunun için çağdaş şiir en büyük petek göz oluyor.”²⁷⁴

Ece Ayhan, Hüseyin Cöntürk’ün “Yeni Şiir ve Yeni Müzik” başlıklı yazısından alıntılar yaparak bu yazısında yeni şiir ile atonal müzik arasında kurduğu ilişkiyi şöyle değerlendirir: “Evet, Yeni Şiir, Atonal (On-iki-ton) müzik gibi kurulmaktadır çok kez. Müzikçi (ya da ozan) başlangıçta yapıtının bittikten sonra kazanacağı anlamı bilmez. Bilmesi gerekmediği gibi, bilemez de ondan; oturu

²⁷¹ İdris D., a. g. m., s.6

²⁷² İdris D., a. g. m., s.6

²⁷³ İdris D., a. g. m., s.6

müziğini (şiiirini) Atonal teknikle (Oniki-ton sistemiyle) kurar, yapıt bitince, anlam kendiliğinden ortaya çıkmış olur. İşte bu yüzdendir ki yeni özler arkasında fellik fellik koşan, yeni özlere sarkıntılık etmekten çekinmiyen bir müziğin (şiiirin) anlamı rastlansal olur; ya da bu anlam rastlansallığa indirgenebilir. Bize kalırsa (Yeni Şiir ve Yeni Müzik) yazısında işte en çok bu nokta üzerinde durulmalı. <<Çağımızdaki şiiirde atonal teknik ve etkinin izlerini bulmak mümkündür.>> çünkü. Bugün Ankara’da Atonal (Oniki-ton) müzikle ilgilenen bunun etkisini almış müzisyenler, müzikseverler topluluğu var. Ayrıca Bülent Arel ve İlhan Usmanbaş gibi genç kompozitörlerin bu konudaki çalışmaları, yapıtları bilinmektedir. Bu yılın başlarında Üniversiteliler Müzik Derneği’nin düzenlediği birinci Ankara Müzik Festivali bu çağdaş, bu öncü, bu ileri müzikten Türk ve yabancı yapıtı olarak birkaç örnek vermişti. Schönberg’in, Berg’in, Webern’in Dallapiccola’nın yapıtları bir vakitler hor görüldüğü halde, bugün, dünyanın her yerinde, budalalar bir yana, herkesçe anlayışla karşılanmakta, gerçekliğine inanılmakta ve üstün tutulmaktadır. Yalnız totaliter devletlerin bu müziği yasakladığı gerçekliği bizlere başka gerçeklikleri daha iyi anlatabilir sanıyorum.”²⁷⁵

“Elbet, Bay Hüseyin Cöntürk de bilir ki, tilcikleri alışılmış yerlerinden oynatarak ya da başka bir deyimle tilcikleri özdeğinden kurtararak, yeni perspektifler getiren, anlamı rastlansal bütünler kurmaya dayandıran Ece Ayhan tipi bir şiiire, salt tilcikleri özdeğinden kurtarıyor, tilcikleri alışılmış yerlerinden oynatıyor gerekçesiyle <<şairsiz şiiir>> demek gelse gelse ancak <<hatıra>> gelebilir. Yoksa böyle bir ad kolay kolay takılamaz, takılsa bile bir gerçekliğin ifadesi olmaktan hayli uzaktır bu. Hem mutlaka bir ad takmak gerekiyorsa, atonal müzikle ilgisi bakımından <<Atonal Şiir>> adı takılabilir belki. Gerçekten ton-dışıdır da ondan, diyeceğim.”²⁷⁶

Hüseyin Cöntürk, 28 Nisan 1957’de yayımlanan “Şiirde Bağımsızlık” adlı yazısında, Muzaffer Erdost’un başlangıçtan beri yazdıklarını şöyle değerlendirir: “Şimdi de, günümüzün sevindirici bir olayı olarak, M. Erdost’un eski faydacılık düşüncelerini bir yana bırakarak, şiiirin bağımsızlığını savunanların sırasına katılmış olduğunu görüyoruz. Yalnız ne var ki Erdost, toplumsal özden, faydacılıktan sıyrılalım derken, yağmurdan kaçarken, doluya tutuluyor. Sakalı toplum kaygısının

²⁷⁴ İdris D., a. g. m., s.6

²⁷⁵ İdris D., a. g. m., s.11

²⁷⁶ İdris D., a. g. m., s.11

uyruğundan kurtarıırken bu defa şiirden başka sanatların uyruğuna kapılıyor.”²⁷⁷ Cöntürk, Erdost’un bu ifadelerle şiirde aşırı bağımsızlık istediğini dile getirir. Cöntürk, şiirin bağımsızlığı konusuna açıklık kazandırır ve İkinci Yeni şiirin değerlendirdi: “Şiirde bağımsızlık çok iyi bir şey ama, başka işlerde olduğu gibi, onun da bir ölçüsü var. Fazlasını istemek insanı bağımsızlığın kuyusunu kazmağa götürür. Erdost’un Salkım’ın Nisan 1957 sayısında çıkan <<İkinci Yeni Üzerine İleri Geri>> adlı yazısını okuyunca bunları düşündük. Şiiri edebiyattan çıkarıp sanat kümesine sokmak gibi aşırı bir bağımsızlık kaygısı taşıyan bu yazısı Erdost’un öteki yankılarından da cesur.”²⁷⁸

“Sanat kollarına yukarıda belirtmeğe çalıştığımız bağımsızlıktan ileri bir özgürlük vermek mümkün değildir. Her sanat ancak kullanıldığı malzeme-aracın imkân verdiğince özgür olabilir. Bu da sınırlıdır. Hele bir malzemeye başka bir malzemenin işini yaptırmak, uygun yerine keçiyi ortaya sürmek gibi bizi verimi düşürtücü işler yapmağa götürür.”²⁷⁹

“Şiirin aracı dildir. Gerçek şair, dilden, dilin mukavemetinden kaçıp başka sanatların, örneğin resim ve müziğin, gölgesine sığınmaya kalkmaz, dili yenmeğe çalışır. <<Bir sanat yapıtının aracı (medium) sanatçının kişiliğini anlatımlaması için yenmesi gerektiği bir engel olmakla da kalmıyor. O, ayrıca gelenek icabı kullanılan bir etkindir ve güçlü bir gerektirici özelliğe maliktir. Bu gerektiricilik her bir sanatçının anlatımını betimlemekte, ona değişiklikler vermesini sağlamaktadır. Sanatçı genel zihinsel kavramlarla değil somut malzeme ile düşünür, her sanat aracının, malzemesinin ise bir tarihi vardır ve bu tarihi çok defa öteki araç-malzemelerin tarihlerinden farklıdır.>> (Warren ve Wellek). Dil ne kadar istenirse de başkaca sanatların araçlarına benzemez. Bu yüzden dille yazılan her şiir edebiyat olmaktan yakayı kurtaramaz.”²⁸⁰

“Şiiri araştırmada, resim heykel-müzik kadar da özgürlüğe sahip değildir. Çünkü o malzemesine öteki sanatlardan çok bağlıdır. Fakat bu bağlılık, engelleyici olmaktan çok, şiiri insani yapan bir canlılığa kaynaktır. Dil araçlar içinde en insani, en canlı ve akıcı olanıdır. Bu yüzden şiir en çok tutulan sanattır. Şairin yapacağı iş,

²⁷⁷ Hüseyin Cöntürk, , “Şiirde Bağımsızlık”, *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6

²⁷⁸ Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁷⁹ Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁸⁰ Cöntürk, a. g. m., s.6-11

dilin bu özelliğinden kurtulmaya çalışmak değil, onu daha da inceltmeğe, değerlendirmeğe bakmak olmalıdır, düşünüsündeyiz.”²⁸¹

“Dilin şiire yüklediği engelleme kaçınılmaz bir şeydir. Gerçi büyük şairler kendilerini dilin çemberinden kurtarmış kuruntusunu duymaktan geri kalmayabilirler. Fakat bütün sanatçılar gibi onlar da dilin istibdadına içgüdüsel olarak boyun eğmekten başka bir şey yapamazlar. Bu boyun eğmek sanatsal yaratmada gelenek diline uymak demek değildir, sadece dili dil olarak bilmektir.”²⁸²

“Modern sanatta araç-malzemenin imkânlarını aşmak üzere aracın kendisinden kurtulmaya çalışmaya çabalıyan bir çok başkaldırmalar olmuştur. Fakat her sanatçı yine kendi aracının kadrini bilmiş, ona daha çok sıkı sıkıya bağlanmıştır.”²⁸³

Muzaffer Erdost’un 29 Nisan 1956 tarihli *Pazar Postası*’nın 18. sayısında yayımlanan “Rmv2e” başlıklı yazısı üzerine Hüseyin Cöntürk bir yıldan aşkın bir süre sonra “Yapıt: Metafiziksel Varlık” adlı yazısını kaleme alır. Sanat yapıtının çeşitli felsefi görüşlere göre tanımlarına yer veren Cöntürk, sanat eserinin fiziksel ve metafiziksel metin olmadığı konusu üzerinde durur. İdealistlerin sanat eserini fiziksel nesne ile tanımladıklarını, Realistlerin sanat eserini fiziksel nesne olarak gördüğünü, Saue Alexander ve Jean Paul Sartre’in iki görüş arasında olduğu dile getirir. Cöntürk, Eliot’un sanat yapıtını okuyucu ile yazar arasında olduğu yönündeki görüşlerine ayrıntılarıyla yer vererek yine de Eliot’un sanat yapıtını okuyucudan bağımsızlaştırmak istediğini vurgular.

Eliot’un sanat yapıtını sınırlandıracak ya da daraltacak eleştiri tutumlarından kaçınmak gerektiği yönündeki görüşlerine yer veren Cöntürk, sanat yapıtını okuyucudan koparmanın metafiziksel bir varlık yapacağını ifade eder. Cöntürk, Erdost’un söz konusu yazısının İkinci Yeni etrafında yapılan tartışmalarda tutumunu daha iyi göstereceğini belirtir. Yazının devamında Cöntürk, Erdost’un söz konusu yazısındaki görüşleri şöyle değerlendirir: “O yazıda yaşanılanla yazılanın (yani yazarın yaşantısı ile yapıtına koyduğu yaşantının) ayrı şeyler olduğu anlatıldıktan sonra yazılanın bize getirdiği, kapsadığı <<gerçek>> apayrı bir <gerçek>> olmakla beraber sanatçı onu kurarken hiçbir zaman kişioğlunun gerçeklerinden ayrılamaz,

²⁸¹ Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁸² Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁸³ Cöntürk, a. g. m., s.11

deniliyordu. Bu düşünöde yazar-yapıt-okur arasındaki ilintinin sağlam bir anlayışı parlamıyor mu? Ne var ki Erdost düşöncesinde biraz fazla derine dalması sonucu, yapıtın kişioğlu gerçeklerinden ayrı bir şey olmakla beraber, yanılna gibi görünse de, apayrı bir gerçeğı bulunduğunu da ekliyor.”²⁸⁴

“Bu yazıyı anlamdaki bir güçlük Erdost’un <<gerçek>> kelimesine hem gerçek (reality) hem de yaşantı (experience) anlamını vermesi, bu anlamlardan sırasında birini sırasında ötekini yüklemesidir.”²⁸⁵

“Erdost bu yazısında bu estetik yaşantıyı kendi deyimleri içinde kabul etmiş olmakla beraber, sonraları unutmuş görünüyor ve bu yüzden kendisini sanatın metafiziksel gerçeğine kaptırmış oluyor. Kaptırınca da kendisinin bugünkü <<bir şey söylemeyen şiir>> anlayışı doğmuş oluyor.”²⁸⁶

“Nitekim <<bir şey söylemeyen şiir>> anlayışı şairi ile okuyucusu arasındaki bağları hemen hemen kopardığından eleştirel olmaktan çok metafiziksel bir yönü taşıyor. Çünkü <<bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın>> yazılan, <<kafamızda önceden var olan bir düşünceyi>> anlatmayan, söyliyeyeğini <<mısra kurulduktan sonra>> söyliyien şiirin şairi ile bağlantısı pamuk ipliğine bağlanmış demektir. Böyle bir şiire herhalde yalnız dadaistlerde ve birtakım sürrealistlerde rastlanır. Bunlar bir yana bırakılırsa, şairler şiirlerini, az da olsa bilerek kurar. Bu da şairin yapıtı ile ilintisini sağlar. <<Bir şey söylemeyen şiir>> anlamını, sonucunu rastlantıya bıraktığından okuyucu ile de ilintisini kesmiş oluyor demektir. Yine belirli bir azınlık bir yana, bizim bildiğimiz, şairler şiirlerini bir kümenin, küçük ve ideal de olsa bir kümenin duyarılık ve anlayışına seslenecek şekilde yaratırlar. Onun akibetini rastlantıya bırakmak istemezler. Rastlantıdan gelecek değerdendirmeye belki karşı gelmezler, fakat asıl istedikleri değerdendirme yapıt ile okuyucunun yaşantıları arasında az çok belirli bir uyum kuran bir değerdendirmedir. Erdost da bu düşünüyü desteklememiş değildi. Ne var ki şimdi yapıtın metafiziksel varlığına ve ayrıca dilsel varlığına kendisini fazlaca kaptırmış görünüyor.”²⁸⁷

“Biz bu yazımızda <<rastlansal şiir>> anlayışının doğuşunu ve içyüzünü belirtmeğe çalıştık. Yoksa bu ad altında sözü edilen şiirlerin metafiziksel bir varlık

²⁸⁴ Cöntürk, “Yapıt: Metafiziksel Varlık”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.7-10

²⁸⁵ Cöntürk a. g. m., s.10

²⁸⁶ Cöntürk, a. g. m., s.10

²⁸⁷ Cöntürk, a. g. m., s.10

olduğunu ileri sürmüyoruz. Yeni şiir içinde böylesi var mıdır yok mudur, doğrudan doğruya şiirlerin incelenmesi ile anlaşılabilir.”²⁸⁸

Hüseyin Cöntürk, “Kelimedен Bıçneye” adlı makalesinde, yeni şiirde biçim konusu üzerinde durur. Cöntürk Türk şiirindeki değişimi şu sözlerle açıklar: “Toplumsal bir ürün olan şiiri öteki yazı türlerinden ayıran nitelikler, çağın bazı özelliklerinin duyarlılığının damgasını taşır. Bu niteliklerin içneye ve bıçneye ait olmak üzere iki sınıfta ele alınması doğru olmamakla beraber, meselenin daha iyi incelenmesi ve anlaşılmasında faydalı olabilir. Düünden gelen edebiyat ürünlerine bakılınca bunların bıçnelerinin (kuruluş biçimi, ayak ve vezin biçimi, ritim biçimi, deyiş biçimi ve gramer biçimi) değişme hızının içnenin çağdan çağa gösterdiği değişme hızından, bazı kıyaslama ölçülerine göre, çok defa düşük olduğu görülür. Bu o demektir ki yeni kuşaklarla gelen yeni özlere, eski bıçnelerin yükü, toplumsal anlamı, değiştirilmek yahut arttırılmak suretiyle, bir müddet daha eski olan ufak tefek değişikliklerle eski kalan beçnelere içne şeklinde sokulmaktadır (abstrakt form). Kimi çağlarda ise, eski bıçnelerin böylece yükletilmesi mümkün olmamakta, hiç değilse tercih edilmemektedir. Bu da yeni bıçnelerin çok farklı bıçnelerin (organic form) doğuşu demektir.”²⁸⁹

“<<Soyut bıçne>> den <<organik bıçne>> ye geçiş sebepleri nelerdir ve daha çok hangi çağlarda olmaktadır? Bu soru eski kelimelerden yeni kelimelere geçişle ilgili olmak üzere sorulacak soruya koşut olup onunla sıkı sıkıya bağlıdır ve en az onun kadar edebiyatçıları ilgilendirir.”²⁹⁰

“H. Read’e göre çağımız organik bıçne çağıdır. Bizdeki edebiyatta da eski bıçneleri bozarak, kırarak yepyeni organik bıçnelerle karşımıza çıkanların sayısı çoktur. Öte yandan yeniler içinde T. Uyar gibi <<Tersine kelimelere belki de her çağda olduğundan daha fazla birtakım yükler vermeğe çalışıyor ozanlarımız.>> diyenler de var. Yani yeni şairlerimiz aynı düşünöde değiller.”²⁹¹

“Bugünkü durum üzerinde düşünöler aynı olmasa da, genel olarak, her yeni gelen nesne, kavram ve faaliyetin yeni kelime yaratmadığı, her yeni gelen duyarlık

²⁸⁸ Cöntürk, a. g. m., s.10

²⁸⁹ Hüseyin Cöntürk, “Kelimedен Bıçneye”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6

²⁹⁰ Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁹¹ Cöntürk, a. g. m., s.6

ve özün yeni biçim yaratmadığı, bu yeni gelenlerin, her zaman olmasa da çok defa eski kelime ve biçimlere yüklendiği kabul edilebilir.”²⁹²

Hüseyin Cöntürk, eleştirmeyi sınıflandırdığı “Bir Teknede Yoğurmak” adlı makalesinde, Erdost’un kimi tartışmalara neden olan görüşlerini şöyle değerlendirir: “Erdost (<<Dörüt Gerçeği>> Pazar Postası, 19 Şubat 1956, 6 Mayıs 1956) tabiata, alışılmışa ve gerçeğe uymayan her şeye <<soyut>> diyor. Hareket noktası da, tabiata, alışılmışa, gerçeğe aynen uyan şeylerin sanat yapıtı olamayacağıdır. Böylece muhayyile ürünü olan, deformasyon sonucu olan her türlü yapıt, bizim kelime olarak kullandığımız soyutlama işi araya girsin veya girmesin soyut tanımlaması içine girebiliyor. Her türlü sanat yapıtına soyut diyebilecek olan (çünkü gerçeği olduğu gibi aksettiren hangi şey sanat olabilir?) Böyle bir yoğurmanın bize ne gibi bir şey kazandıracağı haklı olarak sorulabilir sanırım.”²⁹³

“Erdost’un soyut anlayışına koşut ve onu tamamlayıcı ikinci bir yoğurması daha var: Nesre çevrilemeyen her şiir, rastlantı şiiridir, yani bir düşünceye, bir duyguya bağlanmaksızın yazılan bir şiirdir. (<<Yeni Bir Kelime Anlayışına Doğru>>, Pazar Postası, 24 Şubat 1957). Oysa bu kümede o kadar çeşitli şiir nazariyeleri, akımları var ki, Erdost’un yenileri bir tekneye koyması üzerine yeni şairlerin yazdıkları bunu göstermeye yeter sanırım.”²⁹⁴

Hüseyin Cöntürk, “Bir de çevrin” adlı yazısında yeni biçimlerin yeni özleri getirip getirmediği sorusu üzerinde durur. İlhan Berk ve Ece Ayhan’ın yazılarında, yeni özün yeni biçimi gerektirdiği ve yeni biçimin yeni özü gerektirdiği yönünde görüş belirttiklerini hatırlatan Cöntürk, bunun biçim ile öz arasında bir gereklik sorununu ortaya çıkardığını ifade eder: “Biçne değiştikçe, içnenin de değişeceğini savunmak, bizce, ancak içnenin dar anlamda alınması ile mümkün olabilir: İçne deyince akla anlam geliyor. Böyle bir dar anlam anlayışında gözden kaçan şey çevrinsel anlam dediğimiz şey oluyor ki, bu bizce anlamın üçüncü boyutudur; ve onsuz ne içne ne biçne düşünülemez”²⁹⁵

Bir cümlenin kendinden önce ve sonra gelen cümlelerin anlamlarıyla çevrildiğini dile getiren Cöntürk, kelimelerin de bir metin içerisinde kendinden önce

²⁹² Cöntürk, a. g. m., s.6

²⁹³ Cöntürk, “Bir Teknede Yoğurmak”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.7-11

²⁹⁴ Cöntürk, a. g. m., s.7

²⁹⁵ Cöntürk, a. g. m., s.6

ve sonra gelen kelimelerin anlamlarıyla çevrildiğini vurgular. Cöntürk bir kelimenin birden fazla anlamının olabileceğini, bazı kelimelerin metinde çıkmaması ya da bilinmemesi metinsel çevrin (frame of reference) sayesinde metnin anlaşılabilirliğini belirtir. Cöntürk, okuyucu ile şair arasındaki bağının şiire etki yapması bakımından “çevrinsel bağlantı” olduğunu dile getirir. Cöntürk, yeni şiir hakkında da şu görüşlere yer vermektedir:

“Şiirimizde bugün büyük bir gelişme göze çarpıyor. Akdağ, Ayhan, Berk, Cansever, Nutku, Rifat, Süreya, Uyar ve daha en az bir düzine şair sayesinde şiirimiz O. Veli kuşağının bıraktığı yerden bir hayli ileride daha şimdiden. Yalnız ne var ki yeni şiirin ağır basan bir niteliği araştırmacılık olduğundan gelişmenin ardı gelmiyor. Bu yüzden de yeni şiir üzerine konuşmak güç oluyor, hem de insan bir haksızlık yapacağından korkuyor.”²⁹⁶

“Biz kendi anlayışımıza göre, yeni şiirde her türlü araştırmayı iyi karşılayanlarız. Biricik kaygımız, şiirin bazı aşırı araştırmalarla kaim olduğunun sanılmamasıdır. Evet, en aşırı araştırmalarda bile fayda vardır. Fakat amacı gözden uzak tutmamak, araştırma hengâmesi içinde araştırma ile şiiri bir tutmaya kalkmamak gereklidir. İşte şiirin, sadece dilde yapılacak değişikliklerle yaratılabileceğine inanmak da öyle aşırı bir anlayış bizce.”²⁹⁷

“Şiir dilini tümü ile yenilemek, şiir başkasının da okuması için yazılıyorsa, istenen bir şey değildir. Yeni şiir şiir yapan şeyde dilin payı en büyük paydır. Fakat bu her şeyin dilden geldiği, dili ne kadar yenilersek, değiştirirsek, deforme edersek o kadar iyi şiir yaratılacağı anlamına gelmez. Tersine, en yeni şiirde bile kuvvet, dilin yeniliği kadar onun ortaklık niteliğinden, herkesçe konuşulan haline yakın düşünüşünden ileri gelmektedir, denilebilir. Kelime elbise gibi değildir: eskisini çıkar, yenisini giy; bu olmaz. Bir azizin cübbesi nasıl şimdi bile harikasal güçler taşırsa, bir çok kelimeler de dünkü kullanıştan ileri gelen bir yücelikle kutsallaştırılmışlardır, hemen hemen bir şiir halini bile almışlardır.”²⁹⁸

“Kelimeleri tuğla gibi, yahut dama taşı gibi değiştirerek şiirler yaratmak mümkün ise de bu ancak rastlantı ile olabilir. Rastlantı ile şiir olan şey ise, bir bakıma çevrinsel boyutu hesaba katılmayınca da yapılan şeyin soyut veya anlaşılmaz

²⁹⁶ Cöntürk, a. g. m., s.11

²⁹⁷ Cöntürk, “Bir de Çevrin”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.11

²⁹⁸ Cöntürk, a. g. m., s.11

bir kelimeler dizisi, mekanik bir sürrealizm veya dadaizm, yahut sessel bir şiir olma ihtimali çok olur. Hatırlayalım ki her şiir biraz da okuyucuyu hazırlamakla şiir olur. Hazırlamak demek okuyucuya bir şey umdurup onu veya ona benzer bir şeyi şiirde buldurmak demektir. Okuyucunun umduğunu bulabilmesi için ise soyut bir boşlukta bırakılması gereklidir. Kısacası, dili değiştirmede, dile bel bağlamada çevrinsel boyut dediğimiz şey çok aşırı gitmemize sınır koymaktır. Bu sınırlar ki şiirin <<dehumanization>>unu önler.”²⁹⁹

Hüseyin Cöntürk, *Pazar Postası*’nın 28 Temmuz 1957 tarihli sayısında yayımlanan “Dilde deformasyon gerekliliği” adlı yazısında, İkinci Yeni’nin dilde yaptığı deformasyonu konu edinir. Yaşantıların üç boyutlu olduğunu ifade eden Cöntürk, dilin tek boyutlu (linear) olduğunu dile getirir. Cöntürk, dilin tek boyutlu olmasından ötürü deformasyonun gerekli olduğunu “... Dilin tek boyutlu olmak, satıra uymak zorunluluğu yüzünden ileri gelen yetersizliği ise yaşantılarımızın bütünlüğünü yansıtmamıza engel olur. Dilde alışlagelen biçimleri zorlayarak, sarsarak yeni biçimlerin kurulmasına çalışılması, deformasyona gidilmesi işte bu sebeplerden zaruret olur.”³⁰⁰ şeklindeki sözlerle ifade eder.

Vurgu ve tonlamaların anlatımda mesajın iletilmesi bakımından önemli bir rol üstlendiğini belirten Cöntürk, “organik tarşın (response)”³⁰¹ olarak tanımladığı kavramın, dilde ussal bir yargı ve hareketten önce bulunması anlamına geldiğini vurgular.

Yeni biçimlerin her zaman yeni özler getirmeyeceği üzerinde duran Cöntürk, biçimde değişiklik yapmanın öz düşünülmeden mümkün olmayacağını dile getirir. Şiirde deformasyona alışılmış biçimlerden kurtulmak için gidildiğini ifade eden Cöntürk, “Deformasyona, çokluk alışıldan usanma sonucu geçiyoruz. Anlaşılan, biçimleri artık pek beylik buluyor, bunların görevini bitirdiğini sanıyoruz. <<Bunalım>> dediğimiz şeyin bir sebebi herhalde buraya, eldeki biçimlerin bizi ölü bir kalıp gibi kasdığını duymamıza dayanıyor. (...) Bunalım daha çok eldeki biçimlere yeni özler yüklenemeyeceğini sezmekten, duymaktan ileri geliyor. Bu sezişinde aşırın haklı olup olmadığı, tabii, verdiği yapıyla anlaşılır. (...) Şair ne kadar

²⁹⁹ Cöntürk, a. g. m., s.11

³⁰⁰ Cöntürk, “Dilde deformasyon gerekliliği”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.6

³⁰¹ Cöntürk, a. g. m., s.6

başarı gösterirse, deformasyona gittiği takdirde başarı ihtimali o kadar yüksek olur.”³⁰² der.

Hüseyin Cöntürk, dilde deformasyon yapmanın zorunluluğu konusunda görüşlerini şöyle sürüdür: “Deformasyonun başka sebepleri daha var. Şair yaşayan nesne ve biçimlere, yaşamın kendisine soğukluk duyabilir, yahut onları önemseyemiyebilir. Onun için artık insansal öz ha var ha yok demektir. Kelimelerle istediği gibi oynamak suretiyle öz üzerinde egemenlik kurmak ve sadece bu egemenliğin verdiği mutluluk için yazmaktır onun amacı. Bazıları <<nihilizm>> de mutluluk bulabilir. Hiçliğin bile bir biçneye sokulması kaygısı şair tarafından duyulabilir. Yalnızca sessel etki yaratmak için de biçneleri deforme etmek yoluna giden şairler vardır. Bütün bunlara <<formalizm>>, <<poésie pure>> gibi karanlık adlar verilmektedir.”³⁰³

“Şairlerin şiir anlayışı çeşitli oluyor. Bir kısmı şiiri şairden okuyucuya bir haber, bir bilgi, bir duygu eriştiren şey diye sayıyor. Kimisi de şiir bir yaratıktır, diyor, tıpkı Tanrı’nın yarattığı tabiat gibi. Bu ikincilerde deformasyona kaçanlar daha çok oluyor. Birinciler, bir şey iletmek derdinde olduklarından alışılmış şiir biçnelerinden ve alışılmış dilden pek ayrılamıyorlar. Bizde deformasyona giden şairlerin çoğunun şiir anlayışları henüz derlenip toparlanmış değil. Bu yüzden birtakımı bakıyorsunuz şiirin toplumsal görevinden söz açıyor, şiir bir şey anlatmalıdır, diyor, bir yandan da belki kendilerinden başka kimsenin anlayamayacağı biçne ve içnelerle ortaya çıkıyor. Oysa kelimelerle oynamanın bir sınırı vardır, eğer yazdığımızın okunmasını istiyorsak. Dil gibi şiir de durmadan gelişen, yeni biçnelere giren bir varlık. Denilebilir ki şiirde bilerek yahut bilmiyerek deformasyona gidilmesi çok defa zaruridir. Fakat yine dil gibi şiirde de alabildiğine deformasyon yapılamaz. Bunu sınırlayan faktörler vardır.”³⁰⁴

Hüseyin Cöntürk, 17 Kasım 1957’de yayımlanan “Yeni Şiire Karşı Ödevlerimiz” adlı yazısında eleştirmeciler ve şairlerin yeni şiire karşı sorumluluklarını ele alır. Yeni şiirin, eskiye göre “ayrılıklı”³⁰⁵ olduğunu belirten Cöntürk, “Bu şiirin bir ortak niteliği, dünkünden daha az anlaşılır olmasıdır.

³⁰² Cöntürk, a. g. m., s.6

³⁰³ Cöntürk, a. g. m., s.10

³⁰⁴ Cöntürk, a. g. m., s.10

³⁰⁵ Cöntürk, “Yeni Şiire Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.6

Dadaizm, sürrealizm, letrizm, formalizm, vb. gibi damgalar vurularak ona dirsek çevirmek çok kolay, fakat zararlı bir yoldur. Dirsek çevirmek, <<yeni şiir>>olayına göz yummak, o gerçeği yadsımak olur. Yadsınamaz ki o dergiler önümüzde, o şiir önümüzde. Bu gerçek karşısında yadsınmaya geçecek yerde bize düşen ödevleri hatırlamak daha yerinde olmaz mı?”³⁰⁶ der.

Hüseyin Cöntürk, eleştirmecinin yeni şiire karşı olan ödevlerini şöyle dile getirir: “Birincisi, eleştirmeciye düşen ödevdir. Yeni şiirin dünküne benzememesi gerçi eleştirmenler için güç bir durum yaratmış bulunuyor. Ama bu güç durum karşısında eleştirmenlere sahneyi bırakıp gitmek değil, ödevlerini yerine getirmeğe çalışmak yaraşır.”³⁰⁷

“Eleştirmecinin bir ödevi yeni şiiri anlamaya ve tanıtlamaya yarayacak alet ve üsullerin derlenmesine çalışması olsa gerektir. Şüphesiz ki bu kolay bir iş değildir. Amam tutlu su eleştirmeciliği yapmak istemiyorsak, güç de olsa, bu işe koyulmaktan geri kalamayız. Bunun için de, bilgili ve hele sabırlı olmalıyız; yeni şiiri sabırla okumak, anlamasak bile anlamaya çalışmakta inat etmek şart görünüyor bize. Ancak böyle yapmakla bilgimizi arttırmak, aletlerimizi bilemek duygusunu kazanabilir ve sonunda da bilginin meyvalarını topluyabiliriz.”³⁰⁸

“Yeni şiir yeni konuşmaya başlayan bir çocuğun diline benzetilebilir. Anne ve babanın o dili anlamak için ne kadar çaba sarf ettiklerini hep biliriz. Sabırlı ana baba, sonunda, çocuğun dilini anlamaktan ileri gelen bir mutluluk duymakla kalmaz, çocuğun dilinin gelişmesine de yardım etmiş olur. İşte eleştirmecilerimiz de yeni şiiri anlamakta en az o ana baba kadar sabırlı olmalıdır. Şiir ve eleştirmemiz böyle daha kolay ilerler sanıyoruz. Yeni şiiri anlamaya çalışmak tabii, onu beğenmek, onun güzelliğine karar vermek demek değildir.”³⁰⁹

Hüseyin Cöntürk, yeni şairin yeni şiire karşı sorumluluklarını ise şöyle ifade eder: “Şimdi yeni şairimize düşen ödevlere gelelim. O, kendisini tanıtlayacak ve topluluğa duyurup onu eğitecek eleştirmecilerin görünüre çıkmakta gecikmesine bakıp heves kırıklığına düşmemelidir. <<Öz>> şairler herhalde düşmez de. Ama bugün yazan yeni şairlerin hepsini de öz saymak mantıksal olmaz. Aşırı bir iddia

³⁰⁶ Cöntürk, a. g. m., s.6

³⁰⁷ Cöntürk, a. g. m., s.6

³⁰⁸ Cöntürk, a. g. m., s.6

³⁰⁹ Cöntürk, a. g. m., s.6

olarak da denilebilir ki hiçbirisi öz değildir., hepsi de <<şair>> olmaktan uzaktır. Böyle bir sayımsal (farazi) iddiaya yeni şair dudak bükmemeli, tersine, bu, kendine düşen bir ödevi hatırlatmalıdır: Yeni şiirin öncülüğünü yapan en az onbeş şair, bu şiirin meyvelerini kendi ömrü sırasında toplamaya çalışmalı, bunu gelecek kuşaklara bırakmamalıdır.”³¹⁰

“Sadece güdük bir araştırma çapında kalsa bile yeni şiir gelecek kuşak şairlerinin oluşumunu etkiliyecek, belki öz şairlerin doğmasına zemin hazırlıyacaktır. Fakat asıl marifet, yeni şiir şairinin zaferi kendisinin kazanmasıdır. Buna çalışmak onun ödevidir bizce. Başarı, girilen işin önemi ile orantılı bir çaba harcanması ile, kesilen çeklerin bir karşılığı bulunması gerekeceğinin unutulmaması ile gerçekleşebilir. Yapılacak yatırımın, ortaya konacak çabanın cins ve miktarı, tabii, şairden şaire değişecektir. Çünkü <<yeni şairler>> ile andığımız şairlerin şiir anlayışları, varmak istedikleri amaçlar çeşitlidir. Fakat şairin şiir anlayışı ne olursa olsun, başarı ihtimali, yeni şairin Türk ve Dünya şiiri düzleminde dolduracağı yerin bilincine varması ile başlar.”³¹¹

Hüseyin Cöntürk, 15 ve 22 Aralık 1957’de yayımlanan yazılarında da, İkinci Yeni şiiri üzerinde durur. Tehlikenin göze alınmadığı yerde büyüme ve gelişmenin mümkün olmadığını savunan Cöntürk, yeni şiirin gelişmesi için yapılan araştırmaların sürdüğünü ifade eder. Cöntürk, yeni şiir ve İkinci Yeni hakkında şu görüşlere yer verir: “Umutla bakıyoruz çünkü yeni şairler bir yandan şiirde araştırma yaparken, bir yandan da kendi şiir nazariyelerini kurmakta çaba harcamayı, bilgi ve beğeni kaynaklarını geliştirmeyi de ihmal etmiyorlar. Şiir üstüne eleştirel yazılar da yazıyorlar.”³¹²

Yapılan araştırmaların çok; ama eldeki bilgililiğin ve bilinçliliğin az olduğunu belirten Cöntürk, “Kesilen çek çok büyük, karşılığı çok küçük.”³¹³ der. Cöntürk, yapılan araştırmalardan bir sonuç çıkacağına inanasının gelmediğini; ancak çalışmaların sürdüğünü dile getirerek yeni şiirin başarıya ulaşmasını istediğini bildirir. Cöntürk, bu değerlendirmeleri yaptıktan sonra, Nihat Ziyalan ve Edip Cansever’in ifade ettiği görüşler üzerinde durarak İkinci Yeni hareketi hakkında şu

³¹⁰ Cöntürk, a. g. m., s.6

³¹¹ Cöntürk, a. g. m., s.6

³¹² Cöntürk, “Çekin Karşılığı”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.6

³¹³ Cöntürk, a. g. m., s.6

görüşleri dile getirir: “Nihat Ziyalan, şiirde aşırı araştırmalarda bulunan bir yeni şair. Yeni Ufuklar’ın Eylül 1957 sayısında çıkan <<Gerçeklere Koşarak>> adlı yazısında <<İkinci Yeniler>> akımının yaptığı işin Rimbaud, Pound, Char gibi ustaların yaptıkları işin bir benzeri olduğunu söyledikten sonra bu akımın Amerika’da 1950’den sonra Rukeyser, Schwartz ve Shapiro tarafından yürütülen akıma eşit olduğunu iddia ediyor. İşte burada kestiği çeklere sifıra yakın bir karşılıktan fazla bir karşılığa malik olmayan bir şairle karşı karşıyayız. Bizim bildiğimize göre, bu ikinci kümedeki şairlerin birincilerle sözü edilmeğe değer bir ilintisi olmadığı gibi bizim yeni şairlerin bu ikinci kümedeki şairlerle gözle görülebilir bir ortaklığı da yoktur. Eğer Ziyalan sadece kendi şiirlerini bu şairlerin şiirlerine benzetiyorsa, yarın o şairleri daha iyi anladığı zaman başka türlü düşüneceğini ummak isteriz.”³¹⁴

“Edip Cansever, <<anlaşılmayana özel bir saygı beslemiyen>> şiirin <<kişioğlu ile bir ilgi kurmasını>> isteyen; <<şiir yapmak, toplumla ilgiler kurmaktır en önce>> diyen, <<insanın devinimini >> değiştiren şiirden yana olan: <<yazarın toplusal bir işlemi>> ve <<insancıl bir davranışı>> bulunmasını şart koşan şair (Pazar Postası, 27 Ocak 1957, <<Perçemli Sokak>>). Bu düşüncelerin doğruluğu yanlışlığı üzerinde tartışacak değiliz. Fakat bu düşüncelerde olan bir şairin biraz da onlara uygun şiirler vermesini, kısacası, biraz daha anlaşılır olmasını beklemek hakkımız diye düşünmek istiyoruz.”³¹⁵

“Ne var ki Cansever, <<bütün sanat yapıtlarının bir soyutlama>> olduğuna inandığı için (A, 1 Kasım 1956) yukarıda sıraladığımız düşüncelere bağlansa da onlara uygun şiirler vermekte her zaman başarı gösteremiyor. << Soyutlama>> üzerinde biraz daha düşünüp işlerse pek âlâ bunun bir çıkar yolunu bulabilecek güçte bir şair o. <<Dışardakiler>>i olduğu gibi değil de bir başka türlü ortaya koymak, örneğin <<çay>> yerine << çok isimli bir çay>>, << yuvarlak bir masa>> yerine, << çok yuvarlak bir masa>> demek (A, 1 Kasım 1956), << soyutlama>> yapmak mı demektir? Burada Cansever’in <<soyutlamayı>> M. Erdost’la yakın bir anlamda kullandığı anlaşılıyor. Peki,kabul edelim ki, ortada bir <<soyutlama>> işi vardır. Bu, şairin şiirinin de, Cansever’in bir çok şiirleri gibi, << soyut>> olacağı anlamına mı

³¹⁴ Cöntürk, a. g. m., s.6

³¹⁵ Cöntürk, a. g. m., s.6

gelir? Şair yazmanları (malzemeyi) <<somut>> bir şekilde ortaya koymalı değil midir?”³¹⁶

İlhan Berk’in kimi denemelerinde ifade ettiği görüşleri ele alan Hüseyin Cöntürk, “Bir yazısında (A, Şubat 1957) Berk <<Şiirin konuşma dili ile ilgisi hiç ama hiç yoktur. Valery, bunun için olacak, şiire, l'art du verse (şiir sanatı) diyor. Yani tamamen bir yaratma, bir sanat işi olarak görüyor>> diyerek kendisine Valery'yi örnek tutarken başka bir yazısında (Yeditepe, 15 Eylül 1957) Poe, Baudelaire, Rimbaud, Lautreamont, Mallarme, Pound, Eliot ve Thomas'ı örnek şair diye gösteriyor: << Öykülü şiire karşıyım. Öykü dediğim konusu anlatılan bir yerde başlayıp bir yerde biten şiir. Fakat Edgar Allan Poe ile bu şiir birden bire kapanıyor, yeni bir çağ başlıyor diyeceğim.>> <<Bu, şiirin kendi serüvenini, kendi ereğini kendisinin çizmesi demektir. Şiirin kendi serüvenini kendisinin sürmesi olayının, ilk köğüğün gidişine uymak, şiiri öylece kurmak... Yani önceden hiçbir bel öyküsü olmamak... Edgar Allen Poe ile başladığını söylediğim bu şiiri Baudelaire, Rimbaud, Lautremont daha da uzatıyorlar, Mallarme ile de bugüne bağlanıyor. T. S. Eliot, Ezra Pound, Dylan Thomas da bu dediğim şiirin en büyük ozanlarından gibi görünüyor.>> <<Edgar Allen Poe ile <<the poem written for the poem's sake>> söz ü yeni bir anlam kazanıyor.>>”³¹⁷

“Bilindiği gibi, Poe bazılarınca Rimbaud, Mallarme, Valery gibi Sembolist airlerin babası sayılır. Poe, şiir için yazılan, ereği güzel olan şiiri savunmuş, güzeli de müzik sayesinde elde edebileceğimizi söylemiştir. Bu müzik Poe'ya göre, belirgin olmayan, örtülü olan, sezdirici olan niteliklere haiz olmalı, insanda <<ruhsal bir etki>> yaratmalıdır. İşte Fransız Sembolistlerinin çıkış yaptıkları bir nokta. Her ne kadar Sembolistlerin işlenmiş görüşleri Poe'da sadece belirti halinde kendini gösteriyorsa da Berk'in Poe'yu Sembolistlerin çizgisi üzerine oturtması yerinde sayılabilir. Fakat bu, Poe'nun her şeyi ile Sembolistlere benzediği, bu arada <<öykülü şiire>> karşı geldiği anlamına gelmez tabii. Nitekim, Sembolistlerin neye karşı geldikleri şimdilik bir yana, Poe <<öykülü şiire>>, <<konusu olan şiire>> değil, <<didaktik>> şiire karşı gelmiştir. Didaktik şiiri ise, Poe, ereği bir doğruyu vermek, bir ahlâkı aşlamak olan şiir diye tanımlamıştır.”³¹⁸

³¹⁶ Cöntürk, a. g. m., s.6

³¹⁷ Cöntürk, a. g. m., s.7

³¹⁸ Cöntürk, a. g. m., s.7

“Berk’in Pound ve Eliot’u Poe’dan çıkan aynı çizgi üzerine oturabileceğini sanması da bizce yanlıştır. Pound ve Eliot, Sembolist şairlerde olduğu gibi, şiirin bağımsızlığını korumak, işçiliğe ve müziksel etkilere önem vermek kaygısını taşımakla beraber, toplumsal ve ahlâksal meselelere şu ya da bu şekilde ilgilenmek yolunu da benimsemiş şairler.”³¹⁹ şeklindeki görüşlere yer vermektedir.

Hüseyin Cöntürk, 12 Ekim 1958’de yayımlanan “Deformasyonu Haklı Kılan” adlı yazısında da şiirde deformasyonu gerekli kılan kimi sebepleri haberleşme teorisini uygulayarak açıklığa kavuşturmuştur.³²⁰

Müzik, resim ve şiirin iç içe olduğu görüşünü “Türlerin Karıştırılması” adlı yazısında savunan Hüseyin Cöntürk, sanatta birebir bir karıştırmının olamayacağını belirtir. Cöntürk, bu türlerin ancak birbirinden etkilendiğini dile getirir.

“Müzikle biçne-anlam bağıntısı diye bir şey olmadığı halde şiirde kelimeleri ne yapsak bütün bütün anlamsız kılamayacağımız açıktır. (...) Kelimelerin anlamsızlığına dokunulunca bir şey daha söylemek yerinde olur. Şirle başka sanatların karıştırılması yalnız kendisini yabancı sanatın büyüüne kaptıran şairlerde görülüyor değil. Felsefi bazı inanışlar da sanatçı ve eleştirmecileri oraya itebiliyor.”³²¹

“Bu, yapıtın anlam olduğu değil de bir varlık olduğu öğretisinin benimsenmesi oluyor. Bizdeki yeni şairler ve yenici eleştirmenler içinde anlamsız şiiri savunanlardan bir kısmı (İ. Berk ve M. Erdost gibi) aslında bu öğretiye yakınlık duyan kimselerdir. Ne var ki onların bu yakınlık duyuşlarında bir felsefi disiplinden, estetik tarihinden faydalandıklarına dair ortada bir belirti yoktur.”³²²

25 Mayıs 1958’de “Şiirin İki Türüsü” adlı yazısında, edebiyatta özün mü, biçimin mi önce geldiği konusu üzerinde duran Hüseyin Cöntürk, kimi bilim dallarından örneklerle öz ve biçimin önceliği hakkında görüşlere yer verir. Cöntürk’e göre, bilim adamı önce bir özü, sonra bir dili ortaya koyar. Bu durumu şiire uygulayan Cöntürk, şairdeki potansiyelin (şiir yazma eğiliminin) özü oluşturduğunu, özün daha sonra bir dili getirdiğini dile getirmektedir. Hüseyin Cöntürk, gelenekçi, Sürrealist ve Dadaist şiirde potansiyelin önce geldiğini, daha

³¹⁹ Cöntürk, a. g. m., s.7

³²⁰ Cöntürk, “Deformasyonu Haklı Kılan”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.8-9

³²¹ Cöntürk, “Türlerin Karıştırılması”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7

³²² Cöntürk, a. g. m., s.7

sonra dilin oluştuğunu, dolayısıyla özün biçimden önce geldiğini savunur. Gelenekçi, Sürrealist ve Dadaist şiire realist şiir diyen Cöntürk, “nominalist şiir” (s.8) den söz eder. Nominalist şiirde, potansiyelin ağır basmasının ara olay olmadığını belirten Cöntürk, nominalist şiirin realist şiirden farklı olduğunu vurgular.

“Bir de nominalist denilebilecek şiir tipi vardır. Burada bir şiirsel potansiyelin ağır basması ana olay değildir, bu potansiyel bulunmayabilir de. Onun yerine <<bitmiş bir şiir>> veya yazış anında <<kelimelerin (dilin) getirdiği bir potansiyel vardır. Elimizde veya kafamızda bitmiş olarak bulunan fakat (örneğin bize modası geçmiş gibi görüldüğü için) beğendiğimiz bir şiirin, şu veya bu kelimesini mekanik bir şekilde değiştirecek ya da aklımıza ilk gelen bir söz dizisine aynı mekanik uygulamayı yaparak bize kendisini beğendirecek <<yeni>> bir şiir terkibine varabiliriz. Nominalist şiirle realist şiir arasındaki başlıca ayrılığı, denilebilir ki şudur: Birincisi ortaya yük koyar, ikincisi bir yükü. Ayrıca realist şiirde oluşma sırası şair için yük-dil, o şiirin okuyucusu için dil-yük iken nominalist sıra hem şair hem de okuyucu için dil-yüktür. Şu bakımdan ele alınırsa nominalist şairin şiirine <<okuyucu şiiri>> denilebilir. Çünkü bu tip şairin şiiri karşısındaki kendi durumu ile okuyucusunun durumu aynı kategoriye düşmektedir. Şair de okuyucusu gibi, şiirini okuyarak, ortaya koyduğu gerçeği öğrenir. Realist şair şiirini bir potansiyel itmesiyle yaratmasına karşılık, nominalist şair şiirini mal eder. Realist şair izlenim, zeka ve sezgi yolları ile bulduğu bir gerçeği (yükü) muhayyilesinin de yardımı ile bir dile büründürmeğe çalışır. Nominalist şair ise yükten dile değil, dilden yüke gider ve dil üzerinde oynamalar, zorlamalar yapmak suretiyle (yeni) gerçeklere varmak amacını güder. Nominalist şiirde kelimeler bir şiirsel itme ile olmaktan çok bir <<şapkadan çekime>> ile şiire girmiş olduklarından (Wimsatt) elde edilen söz dizeleri (şiir) deformasyon bakımından <<anlamı şarta bağlı kaziyeler) başlığı altında ele alınabilir...Nominalist şiir belki de sadece son kuşaklara vergi bir şiirdir. Mekanik tipte olan dadaist şiirle onun arkadaşı olan önemsele aykırı (non-significant, non sense) tipteki sürrealist şiir de bu kümeye girer. Nominalist şiire örnek vermek istenirse Stevens’ın bazı şiirleri (Blackmur) Perçemli Sokak’ta şiirlerden çoğu ve bazı yeni şairlerin bir çok şiirleri gösterilebilir.”³²³

³²³ Cöntürk, “Şiirin İki Türüsü”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.8

Hüseyin Cöntürk, 28 Eylül 1958’de yayımlanan “Yenileşen Şiirimiz” başlıklı yazısında Türk şiirinin 1956’dan beri bir değişim içinde olduğunu belirterek eskiye benzemeyen şiirlerin sayısının gün geçtikçe arttığını dile getirir. Cöntürk, 1956-1957 yıllarında gazete ve dergilerde şiiri yayımlanan şairler üzerinde bir istatistik çalışması yaptığını ifade ederek bu çalışmanın sonuçlarına yer verir.

Hüseyin Cöntürk, 1956-1957 yıllarının karşılaştırmalı olarak şiiri yayımlanan şairlerle ilgili istatistikleri açıklayarak ortaya çıkan rakamlara ilişkin şu görüşleri ifade eder: “1. İnsan dergilere bakınca şu yargıyı veriyor: <<Yeni şiir ortalığı kapladı>> Oysa bugünkü şiirimizin ana karakteri bu değil. Ana karakter <<eskilerin ortadan çekilişi>> dir. Çünkü yenilerin artışı yüzde yirmi oranında iken eskilerden devr alınanların azalışı 29’dur. Bu sebeple <<eski şiir ortadan çekiliyor>> demek daha doğru olur. 2. Bir edebiyatta yenileşme alabildiğine sürüp gitmez. Yavaş yavaş bir durulma ve yerleşme başlar. O andan itibaren de, her yıl şiir hayatına atılanlarla her yıl çekilenlerin bir dengeye kavuşacaklarını sayıca birbirine eşit olacaklarını kabul edebiliriz. Nitekim 1954-1957 ortalamaları da girenlerle çıkanların aşağı yukarı eşit olduğunu (144 ile 160) gösteriyor. (Burada dökülenler girenlerden biraz fazla ise, bu belki şiirimizde yenileşmenin 1954’ten beri başladığına işaret olur.) Yukarıda 1958 yılı için devr alınanların dökülmesi yüzde 29, yenilerin artışı yüzde 20 olarak bulunmuştu. O halde yenilerin artış hızı eskilerin dökülüş hızından azdır. Sözü ettiğimiz denge ise, gelecek yıllarda eskiden devr alınanlardan dökülenlerin sayısında büyük bir azalış olmazsa, yeni gelenlerin daha da artması ile mümkün olabilir. Bu o demektir ki şiirimizde <<yeni>> dediğimiz akım da şiddetlenerek devam edecektir. 3. Yeni imzalardan göründükleri yıl dökülenler 1954-1957 ortalamalarına göre yüzde 61 iken bu oran 1957 yılı için yüzde 79’dur. Dökülme oranı 54’ten 57’ye doğru çoğalıyor demektir. 1958’de bu böyle devam ederse 3’üncü maddede sözü edilen dengenin sağlanması güçleşecek demektir. Bu da yine yeni şiirin daha da şiddetlenerek artması gerektiği sonucuna iter bizi.”³²⁴

İkinci Yeni’nin öncü şairlerinden olan Cemal Süreya, 1 Eylül 1957’de ilk defa “Kapalı Kedi” adlı yazısı ile İkinci Yeni ile ilgili görüşlerini *Pazar Postası* okurlarıyla paylaşır. Cemal Süreya, yeni şiirde anlam ve deformasyon için şunları söyler: “İlhan Berk şimdilerde şiiri götüren şairlerden biri. Bir mektubunda şöyle

³²⁴ Cöntürk, “Yenileşen Şiirimiz”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.9

diyor: <<ben bundan böyle nesir olarak bir anlamı olan bir mırsam varsa onu atacağım...>> Yeni şiir davranışının en belirgin niteliğini bu sözde bulabilirsiniz... Bugünün en yavuz şiirlerinde şiiri ayırıcı nitelikleriyle yaşatmak hırsı var. Çalışmalarını, yatırımlarını bu yolda yapıyorlar. Bu yüzden deformasyonda çok aşırı gittiklerine, ipin ucunu kaçırdıklarına sık sık rastlıyoruz. Söz gelimi Oktay Rifat'ın Perçemli Sokak'ına girin şiirin noktasını bulamazsınız. Ama bir de Jean Cocteau'nun içinde <<Kapalı Kedi>> imajı geçen şiiri okuyun, huylanmanız için yetecek. La Table Ronde dergisinin son sayısında <<Nonfigüratif edebiyat>> başlıklı bir yazı var. Ahdre Theriue bu yazısında yeni şiir hamlesini yeriyor, yadsıyor, kötü örnekleri ele alarak inceliyor. Başarısızlık suçunu sözünü ettiğimiz tip soyut sanatta buluyor. Ona göre bin yıl sonraki kitaplarda bugünkü şiir eğilimleri ancak ilginç birer deneme anılacaktır o kadar. Ben böyle düşünmüyorum. Deformasyonun çok daha serilip serpileceğine güvenim var.”³²⁵

Sezai Karakoç'un *Pazar Postası*'nın 25 Ağustos 1957 tarihli 33. sayısında yayımlanan “Balkon” adlı şiirinin yeni şiir için iyi bir örnek olduğunu dile getiren Süreya, “Balkon, siz ne dersiniz deyin ben o şiire aşk şiiri diyorum. Bu şiirin imkânlarıyla Charles Baudelaire'in <<Le balcon>> u arasındaki fark günümüz şiirinin değişik bir yönünü anlatır. Daha paradoks düşkünü, daha kaprisli, simetriye pek önem vermeyen ya da simetriyi belirsiz bir noktadan alıp götüren bir şiir karşısındayız. Sezai Karakoç'un <<Balkon>> u güzel şiirdir. Fakat asıl önemi yeni ve daha güzel şiirler yazdıracak bir yatırım olmasında toplanıyor.”³²⁶ der.

Cemal Süreya, yeni şiirin oluşumundan ve özelliklerinden ise şöyle söz eder: “Şimdilerde bütün genç şairlerimiz hatırı sayılır şiir yatırımları yapıyorlar. İlhan Berk'i yukarda söyledik. Turgut Uyar da, şiirlerinin gitgide bir <<ünlemler baladı>> olduğunu gördüğümüz ve bundan azıcık korktuğumuz Edip Cansever de, çok kere şiiri evde bırakıp sokağa yalnız çıkmalarına rağmen Tevfik Akdağ da, Hilmi Yavuz da bu yoldalar. Ayrıca yüzeyde kalan fakat çok önemli denemelere giriştiğine inandığım Ece Ayhan'ı da sayabiliriz. Bu arkadaşlar, bunlar gibi daha birçok arkadaşlar yeni şiir alanları, yeni açılar elde edebilmek için çalışıyorlar. Cesaretlerinin ucuna mavi, garip ama alımlı birer yıldız takmışlar gidiyorlar.”³²⁷

³²⁵ Cemal Süreya, “Pencere: Kapalı Kedi”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6

³²⁶ Süreya, a. g. m., s.6

³²⁷ Cemal Süreya, a. g. m., s.6

Cemal Süreya, İkinci Yeni şiirinin geleceğe bir yatırım olduğunu şu sözlerle ifade eder: “Sanatın sadece spekülasyonuyla gün geçiren bazı arkadaşlar şaşmaz bir kesinlikle şiirimizdeki yeni davranışı dolduran doğruya Isidor Isou’nun ilkel letrizmine bağlamakla hata ediyorlar. Şiirimiz Isidor Isou’ya ve benzerlerine uğramadan geçmiştir., onları atlamıştır. Çok atlamıştır hem. Kısa günde bebek gibi şiirler yazıldığı zaman görecekler, <<ihtisas tezgahları>> işlemeye başlasın. Kişilikler iyiden iyiye belirsinsin. Kitaplar ortaya dökülsün. Bebek gibi şiirler çıkacak ortaya”³²⁸

B. 7. İkinci Yeni’ye İlişkin Son Yazılar

İkinci Yeni şiiri ile ilgili tartışmaların hız kesmesi üzerine, belirttiğimiz gibi şair ve yazarlar şiir sanatı hakkındaki görüşlerini ortaya koymuşlardır. İkinci Yeni hareketi ışığı altında şiir sanatının ifade edilmesi ve *Pazar Postası*’nın İkinci Yeni’yi savunan bir gazete olarak tanınması gibi nedenlerle burada şiir hakkındaki görüşler genellikle İkinci Yeni’ye bağlanmıştır. Biz de Turgut Uyar, Cemal Süreya, Ece Ayhan, Sezai Karakoç, İlhan Berk gibi öncü şairlerin şiir sanatlarını ortaya koyan yazılarının yanı sıra Muzaffer Erdost ve Hüseyin Cöntürk gibi yazarların bu konudaki deneme ve kuramsal yazılarını inceleyerek *Pazar Postası* sayfalarında İkinci Yeni’nin ele alınışına daha fazla ışık tutmak istedik.

Muzaffer Erdost, 8 Eylül 1957’de yayımlanan “Şiirin Yapamadığı” adlı yazısında, şiirin özgürlük için verdiği mücadeleyi ele alır. Halkların özgürlüğü yolunda şiirin önemli bir rol üstlendiğini vurgulayan Erdost, günün şiirinin imkânlarıyla şiirden beklenen özgürlük mücadelesinin verilmediğini dile getirir. Erdost, şiirin politikacı sözlerine kapılmadan özgürlük meselesini işlemesinin olanaksız olduğunu şu sözlerle savunur: “... bugün özgürlüğü işleyen bilim yazıları, araştırmalar, incelemeler, betikler, dal budak salmış, derinliğine dağılmış özgürlük sorununu ancak belirtebilmektedirler. Kişi, ancak bu derinliğine bilgiyi kavradıktan sonradır ki, o sorunun bilincine erişebilir. Şiir anlayışımız için de, bu bilgiyi vermek – bence olmayacak şeydir. Bu bilgiyi vermedikçe de, şiir, bugünkü özgürlük bilincini

³²⁸ Cemal Süreya, a. g. m., s.6

uyandıramaz diyorum; çünkü, günümüz şiirinin imkânlarıyla şiirden beklenileni yapamıyoruz.”³²⁹

Cemal Süreya, 15-22 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*’nda “Biçimi Anlamak I” ve “Biçimi Anlamak II” başlıklı yazılarında şiirde biçim ve anlam konusunu ele alır. Süreya, özcülerin anlamı fazla ileri götürerek biçimi unuttuklarını dile getirir. Özün şiir için tek başına yeterli olmayacağını vurgulayan Süreya, biçim-öz ilişkisini şöyle aktarır: “... dünyada biçimi olmayan bir şiir yazılmadı galiba. En özcü şairlerden biri olan Maiakovski bile <<Sosyal siparişlerini>> şiirsel bir formla vermeseydi ne olacaktı. Kendisi fazla jambon yiyen bir politikacıdan başka bir şey olmayacak, mısraları da sadece birtakım sosyal siparişler olarak kalacaktı. Demek ki şu var: biçimden hiç vazgeçilemiyor, şimdiye dek vazgeçen de görüşmemiş. Jean Cocteau’nun <<bir şiir başka bir dile çevirilemez. Hatta yazıldığı dile bile.>> derken şiirde biçimin önemini de onca ortaya koyuyor mu acaba. Hem cins sanatçılar da sanat eserinin biçimi sanatçının salt kişiliğine ilişkin bir şeyden, <<üslûp>>tan ayrı olamıyor. Bu daha çok şiirde böyle. Çünkü şiiri doğrudan kişisel biçimlerdir.”³³⁰

“Biçimi geniş anlayınca, onu şiirin kişiliğiyle, üslûbuyla birleştirtince şu şekilde düşünebilmek fırsatı da doğuyor: bir şiirin biçimini söküp çıkaramazsınız, ama, öz bazı yazarların anladığı cinsten bir özse, kolayca alabilir, bir kâğıda yazabilir. İşte bu şiirin özü budur diye odanın duvarına asabilirsiniz.”³³¹

Cemal Süreya, şiirde özü savunanların neden çıkmaza düştüklerini ele alır: “Diyeceğim şiirde öz, biçim diye bir ayırma yapan arkadaşlar bu ayırmayı nereden yapacaklarını bilmiyorlar. Bir şiirin özünü, sosyalist bir şairin sosyalist olmasına bağlıyorlar. Peki yüz tane sosyalist şair varsa ne olacak. Öz sanat eserini sanat eseri kılan bir şey olmaktan çıkacak. Çünkü yüz kişinin yüzünde de var bu eğilim. Şiirlerindeki asıl sanat birbirine benzemedikleri noktaya yakın bir yerden, şiir bakımından daha bir üst kesitten sonra başlayacak. Yine biçimin imkânları gelecek bu şairleri kurtaracak. Çünkü bir şiiri şiir eden o şairin genel fikir eğilimi değil, onun kişiliğinden ayrı olmayan özel perspektifidir. Yani biçim.”³³²

³²⁹ Muzaffer Erdost, “Şiirin yapamadığı”, *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.7

³³⁰ Cemal Süreya, , “Pencere: Biçimi Anlamak I”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.6

³³¹ Süreya, a. g. m., s.6

³³² Cmal Süreya, a. g. m., s.6

Şiirde biçimin öteki edebiyat türlerindeki biçimlerle aynı işleve sahip olmadığını belirten Süreya, biçimin temel olduğunu dile getirir. Şiir biçimlerinin getirdiği bir öz gelişmesinin olduğunu söyleyen Süreya, “Yani o şiirin anlatmak istediği değilse bile anlattığı bir şey yok mudur? Vardır bizce. O şiirin de şiir olarak kazandığı bir aksiyon, bir <<act>> vardır. Ancak bu yalnız şiirsel bir act’tır, başka değil. O söylediğimiz soğuk bir simetriyumu ya da eşyaya soyut birtakım kadrolar uygulama işi olarak anlatmaktan kurtulursak göreceğiz ki, biçim şiirin sıcak ve yaratıcı iç evreninin bir sembolüdür. Eşyayı kavrar, tutar kaldırır, götürür, ona yeni yerler kazandırır.”³³³ der.

Şiirin baskı ile birlikte anılması gerektiğini vurgulayan Süreya, baskı olmadığı zamanlarda şiirin kendisine yeni bir baskı bulduğunu dile getirir. Yeni şiirin de baskıya karşı koyduğunu dile getiren Süreya, daha sonra şair şiirde düşünce konusunu şöyle ele alır: “....şiirde genel olarak düşünce hem kişiseldir, hem de öyle pek belli kurallara bağlı sayılmaz. Bu daha çok yeni şiirde böyle”³³⁴ diyen Süreya, düz yazıdaki düşünce ile şiirdeki düşüncenin farklılığından söz etmektedir. Cemal Süreya’ya göre, şiirdeki düşünce oynaktır, delidir, değişkendir.

Cemal Süreya, “Yazmam daha aşk şiiri” adlı şiirini Chagall’ın etkisinde kalarak yazdığını ifade eder. “Şiir, Chagall’da her yerde şiir vardır.sevişmek, Chagall’da her yerde sevişilir. Her resmin bir köşesinde özel bir sevişme yeri vardır.”

Süreya, şiirlerindeki Chagall etkisini şöyle açıklar: “Chagall gibi perspektifini türlü nüanslar halinde ama hiç tekrara düşmeden verebilmiş sanatçı pek yoktur. Fazıl Hüsnü’yü düşünün ufak bir nüans alabilmek için son yıllarda ne şiirler <mahkûm> etti. Cahit Sıtkı nüansı da şiiri de birlikte kurtarayım derken ikisini feda etmiyor muydu? Genç şairlerimizin çoğundaysa yeni bir şiir oluyor. Bir şiirin yeni olması, tek başına bir ayrı oluşla değerlendirilecek sanki. (...) Oysa ki, o şiirin değil şairin ayrı olması iş. Kişiliğin ilk belirtisi ayrı olmaktır ama, ikinci ve daha önemli bir belirtisi de yapıtlar arasında düzenli bir görüşü yaşantıyı, ya da zevkler bütünü gösterebilmektir. Asıl odur.”³³⁵

³³³ Süreya, “Pencere: Biçimi Anlamak II: Ufak özler biçimin içindedir”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.6

³³⁴ Süreya, a. g. m., s.6

³³⁵ Süreya, “Pencere: Chagall’ın Şiirleri”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6

İkinci Yeni üzerine yapılan soruşturma dışında *Pazar Postası*'nda yeni şiir üzerine yazılan yazılarda ismine pek rastlanılmayan Turgut Uyar, 22 Eylül 1957 tarihli *Pazar Postası*'ndaki "Dikiş Payı" adlı yazısıyla yeniden görülmeye başlanır. Bu tarihken *Pazar Postası*'nın kapatılmasına kadar, şiir sanatını açıklayan, A. Turgut müstear ismiyle yayımlanan dergiler hakkında değerlendirmelere yer veren ve "PPden Mektup" adlı köşede, gazeteye gönderilen şiirleri eleştirip yayımlanması hakkında görüş belirten Turgut Uyar, bu yönleriyle İkinci Yeni şiirin öncü şairleri arasında poetik anlamda en çok mücadele veren şairlerin başında gelir.

Turgut Uyar, "Dikiş Payı" adlı yazısında, klasik biçimlerle yazılan şiirin iyi şiir olmadığını, hata payı bırakılan şiirin iyi şiir olduğu görüşünü dile getirir. Okuyucunun ne istediğini bilmediğini belirten Uyar, okuyucunun ne istediğine bakılarak şiir yazılamayacağını, bizde şiir okuyucusunun tembelliğe alıştırıldığını, okuyucuyu dürtten şiirler yazmak gerektiğini ifade eder. Uyar, yeni şiirin hata payı bırakarak başarıya ulaştığını şöyle dile getirir: "Gerçek özdenliğin kendisini kolay kolay vermeyen bağı, utangaçlığı vardır onlarda. O şiirlerde, başarısızlığa, yanılmaya en az başarıya verildiği kadar pay verildiğindendir. Yerlerini kendileri yapmak dileğindedirler. Bu işte dördüncü dikili başı bulmaktır, bulma çabasıdır. Bunlar çoğu zaman güzel şiirlerdir, tutarlar. Ozan şiirini bitirdiğinde, daha çoğu el yüzüne çıkarmaya yeltendiğini de, önüne geçmediği bir kuşku içindedir. Şiirin bir yeri eksikmiş yahut fazlaymış yahut hepten saçmaymış gibi kavranır, kaşınır, keşke der durur ama yapacağı bir şey re yoktur artık. Yapmak da istemez. Bunlar, eh şöyle böyle şiirler değildir, olamaz. Ya sevilir, ya yadsınırlar."³³⁶

"Bu durumun ozanın kapanık karanlık anlaşılmaz olması ile doğruca bir ilintisi yoktur. Kapanık, karanlık, kolay anlaşılmaz olmak bu durumlardan ancak birisi olabilir olsa olsa. Şiir türlü biçimlerde maceraya koyulabilir."³³⁷

"Dört başı dikili, kusursuz şiirler yazanlardan yana değilim. Yanılmayan ozanı iyi ozan bellemiyorum. Bir şiir herzeden, saçmadan, düttürcülüğten ayıran fark son direncine kadar gerilemil, zorlanmalı, kıl kadar olmalı bu fark. Emek verilmiş, özden bir saçma yazanı, otekdüze mırıltıları yazandan daha çok ozan sayarım"³³⁸

³³⁶ Uyar, "Dikiş Payı", *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.11

³³⁷ Uyar, a. g. m., s.11

³³⁸ Uyar, a. g. m., s.11

“Ozan bu iteleyici kuşkuyu hep duymalı içinde. Acaba bir yeri mi eksikti, kuşkusunu. Yanılabilmeyi övüyorum”³³⁹

İlhan Berk, Rimbaud’yu tanımaması durumunda düşsever bir yazar olamayacağını belirterek onun en çok *Un Saison en Enfer* ve *Illuminations*’unu okuduğunu ve bu eserlerin etkisiyle artık aklı hor görmeye başladığını ifade eder. Mallarmé ve Valéry’den Rimbaud kadar etkilenmediğini dile getiren Berk, “Mallarmé’ye olsun, Valéry’ye olsun sözcüklere verdikleri önemden, soyut bir dil isteğimi onlarda bulmamdan bağlandım.”³⁴⁰ der. Mallarmé ve Valéry’yi anlama çok bağlanmalarından ötürü sevedemediğini belirten yazar, anlamı gizlemelerini beğendiğini ifade etmektedir: “Anlamın böylesine gizliliğini, Charles Chassé’nin, Cles de Mallarmé adlı betiği daha önemlisi Henri Mondor’ın Les Poésies de Mallarmé’si, bir de François Porché’nin Paul Valéry’si, bunu gayet açık gösteriyor. Oysa, Rimbaud’ya bağlılığım usa, anlama o kadar bağlanmamasından geliyor. Anlam Rimbaud için ayrı bir önem taşıyor. Anlamsız mı Rimbaud? Hayır. Diyeceğim, önemli bir öge değil onda anlam.”³⁴¹

“Dylan Thomas’a, Cummings’e kimi Pound’a sarılışım da bununla ilgili; Rimbaud ile yakınlıkları. Cummings’in bildiğim şiirleri, ya da Thomas’ın Poeme in October, Fern Bill’i sevişim buradan geliyor. Rimbaud’da sevdiğimi, bilinçli, bilinçsizlik diye tanımlayabilirim. Bunu için usu hor görüyorum dedim. Buna belki usu hor görüyorum dememek gerekir. Ama bir kez bunu diyeyim.”³⁴²

İlhan Berk, ölçsüz şiiri artık anlamadığını, durak ve uyaklardan korktuğunu dile getirir. Ölçülü şiiri Dıranas’ta sevdiğini ifade eden Berk, Mallarmé’nin “Ben yeni bir dili izliyorum, bu ister istemez yeni bir şiiri getirecektir.”³⁴³ şeklindeki sözlerine katıldığını belirtir. Berk, şiirinin biçim ve kuruluş özelliklerini “... usumda, önce hep şiir aradığımı anşıyorum. Ölçüye sonra bakıyordum. Giderek ölçü düzeni kendiliğinden kuruluyor zaten. Şimdi sözcükleri görür görmez kaç hece olduklarını anlıyorum, eskiden sayardım.”³⁴⁴ şeklinde ifade eder.

³³⁹ Uyar, a. g. m., s.11

³⁴⁰ İlhan Berk, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8

³⁴¹ Berk, “İlhan Berk’in Günlüğü: 20 Haziran 58”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.8

³⁴² Berk, a. g. m., s.8

³⁴³ Berk, “İlhan Berk’in Günlüğü: 5 Ekim 58”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.7

³⁴⁴ Berk, a. g. m., s.7

“Artık bana öyle geliyor ki, ölçüsüz bir şiir olamaz benim için. Büyük bir eksiklik buluyorum çünkü özgür koşukla. Bununla özgür koşuğun bir ölçüsü olmadığını da söyleyemiyorum. Var. Ama o ölçü artık beni ilgilendirmiyor, o kadar. Eksik diyorum ona, hep bir eksiklik buluyorum. Özgür koşuğu yadsımam yeni bir dil gereğini çok duymuş olmamdan geliyor. Beni buralara o getirdi. O dilin soyut olması konuşma diliyle hiçbir bağı olmaması gerektirdi, bunu belki de. Özgür koşuk dili değil benim düşündüğüm dil. Whitman, Claudel, T. S. Eliot’un dilinin bir bağı vardır konuşma diliyle. Bu konuşma dili ölçü dili olamaz da değil. Ama özgür koşuğun konuşma diliyle bir bağı var demek istiyorum. Claudel’in de T. S. Eliot’un da dilleri özgür koşukla bağdaşıyorlar. İkisinde tiyatro diline uzanıvermeleri bunun için kolay oluyor galiba. Soyut bir dili, özgür koşukta bulamaz mıyım? Bilmem. Rene Char’lı düşünerek böyle diyorum. Belki özgür koşukta bir eksiklik var demem daha doğru.”³⁴⁵

Sezai Karakoç, “Şiir ve Mantık” adlı yazısında Yeni şiirde anlam ve biçim konusu üzerinde durur. Karakoç, Türk şiirinin çağdaş şiire gelinceye dek kafiye ve ölçü dışında mantık kurallarıyla yürütüldüğünü dile getirir. “... günümüz, her şeyin temelinden şüphe ederek, dış şartları, şiirin tekniğini ve biçimini yapmaya yeter olmaktan çıkardı. Şiirde devrim, kafiyeyle nasip olmamıştı. Şiiri dıştan gelen baskıdan değil, içten büyüten bir cevherden beklemek gerekti.”³⁴⁶

“... anlam, yeni şiirde kendi öz fonksiyonunu yitirmiştir. Bir uyurgezerdir. Hafızasını kaybetmiştir belki. Şüphesiz şiir mantığı düz yazı mantığı ile başlar; en az odur. Ama onunla yetinmez; onu, kendi yapısının gereği işlerle yükler. Gerçi yeni şiir, yer yer anlamsızlığı dener. Yer yer anlam boşlukları bırakabilir, anlam sıkıntıları çıkabilir, anlam tatilleri yapabilir. Ama büsbütün anlamsız şiir düşünülemez. Çünkü; şiir mantığı ne kadar değişik olursa olsun, genel mantıktan çıkmaz.”³⁴⁷

“Yeni şiirin klasik şiirden farkı, fon olarak, düşüncenin yanı sıra, şuuraltını, davranışları, benliğin en geniş anlamıyla vaziyet alışı da seçmesidir. Yeni şiirin oluşunda zekanın payı eski şiiri kat kat aşkındır gerçi. Ama, günümüz şiirinde zekanın hüküm payı, şiiri bağlamaktadır daha çok. Şiirin çıkışı, klasik şiirdeki gibi yalnız zekadan ötürü değil. Klasik şiir, düşünceyle başlıyor. Kafiye ve ölçü ile

³⁴⁵ Berk, a. g. m., s.7

³⁴⁶ Sezai Karakoç, “Şiir ve Mantık”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.6

³⁴⁷ Karakoç, a. g. m., s.6

dinlendiriliyordu. Yeni şiir ise, en az düşünceyle başlıyor, bütün yaratma jesti harekete geçiyor, ancak zeka ile dinlendiriliyor. Düşünce dediğim, genel mantığa göre düzenlenen ilk kütle. ”³⁴⁸

“Yeni şiir, yeni mantığı deniyor. Freud, Bergson, W. James’in doğuşunu hazırladıkları mantığı. Aristo ve Kant’ın (mantık) ve (akıl), yerine, insanı soyut değil, somut olarak anlayan yeni mantık Dostoyevski’de ilkel şemalar halinde insani olguların gerisinde duran şaşırtıcı ruh halleri.”³⁴⁹

“Rimbaud’daki fantezi, isyan ve gizli alay, Sartre’daki bunalım, Eliot’daki Tanrıya yakışır ağırbaşlılık, sessizlik, eser kahramanlarıyla yazarların kavgaları, sebepsiz cinayetler hep bu yeni mantığın evrenle ufaktan yaptığı alışma denemeleri. Klasik idrakten sapışlar. Pragmacılık, hayattan ilgisini kesmiş düşünceden kaçıyor, gerçeğin pek öyle dışta ve eşyada var bir şey değil, insanların yarattığı bir şey olduğunu ortaya koyuyor.”³⁵⁰

“Yeni şiir, mantık karşısında aktiftir. Her şiir geldikçe mantık değişiyor. Giderek bir özel mantık doğuyor (Şiir Mantığı). Bu yeni mantığın genel eğilimi yenilenmektir. Boyuna yenilenmek. Bunun için, eski şair olgun bir insansa, yeni şair bir çocuktur. Çocuk gibi idrakleri taze ve hürdür. Çocukça vehimleri vardır. Korkmaz ve utanmaz. Topluma aykırı şeyler de söyler. Çelişikliğe bile düştüğü olur. Yeni insanın iç oluşunu, bu çelişik yapının gerisinde, iyi niyet bulmakta güçlük çekmez ama Yeni şiir, Eskimo şiirlerine benziyecek, zenci türkülerini andıracak papirüslara yazılan şiirleri hatırlatacak, benziyecek hatta andıracak ve hatırlatacaktır. Çünkü o da, onlar gibi, insanı doğrudan doğruya verir ve araya bir balmumu tabaka koymaz. Tarih içinde insanın deneye bulduğu ve var ettiği anlama sıkı sıkıya yapışmaz. Evreni yeniden deniyecek kadar cesurdur. Ama yeni şiiri ilkel şiirlerle eşit bulmamalı, benzerliği buraya kadar götürmemeli, çünkü yeni şiir, bir yandan klâsik anlamı son ucuna götürür, öbür yandan jest ve harekete ön plânda yer verir, çift değerli bir fonksiyon sahibidir. Çok defa sebep-hareket zorunluluğunu bozar, ama sebep ve hareketi at başı yürütmekten de kendini alıkoymaz. Bu yüzdendir ki, onda,

³⁴⁸ Karakoç, a. g. m., s.6

³⁴⁹ Karakoç, a. g. m., s.6

³⁵⁰ Karakoç, a. g. m., s.6

açık ve seçik sebepli her şey kadar, sebepsiz gibi gözüken olaylar, kaçışlar, aptallığa varan kahramanlık, fedakârlık ve aşklar aydınlanır.”³⁵¹

Pazar Postası’nda şiir sanatlarının ifade edilmesi bakımından Edip Cansever’in ismine hiç rastlanmayışıdır. Cansever, *Pazar Postası*’nda yalnızca soruşturmaya yanıt vermiştir. Öyle ki Edip Cansever, kendisi ve şiirleri hakkında yapılan ‘Materyalist şiir-şair’ tartışmalarına bile katılmamıştır.

Turgut Uyar, 29 Eylül 1957’de kaleme aldığı “Ölçüler eskidi” adlı yazısında, şiir eleştirmeleri üzerinde durur. Şairi üstünkörü ve bayağı bir biçimde tanıtmının yalnız Türk edebiyatına mahsus olmadığını dile getiren Uyar, dünya edebiyatında buna benzer örnekler bulunduğunu ifade eder. Anatole France’ın Paul Verlaine’ı tanıttığı ve eleştirdiği bir yazısından da alıntı yapan Uyar, benzer değerlendirmelerin, tanıtımların şiiri ileri götürmediğini savunur. Türk şiirinde değerlendirme ölçülerinin eskidiğini dile getiren Uyar, “Şiir için kullandığımız, inandığımız ölçüler eskimiştir, geride kalmıştır, yetersizdir. Ozanlarımız da büyük, gerçek, iyi şiire doğrulan bilinçli yöneliş, kelime, mısra, biçim kavramlarının anlamını hattâ duygulanmaları değiştirmiştir. 1940’tan bu yana yapılan denemeler, şiirin kendine özgü sorunlarının sık sık tartışılması, büyük imkânlar getirmiştir şiirimize. Buna karşılık ölçülerimiz, on-onbeş yıl önceden beri kendini kabul ettirtmeye savaşan şiirimiz, on-onbeş yıl önce konulmuş, kavranılmış ve artık alışılmış, bellensmiş, on-onbeş yıl önceki şiirle birlikte kabul edilmiş ölçülerdir. Hâlâ o günlerin değerlerindemiz.”³⁵² der.

Turgut Uyar, şiir eleştirmelerinde, ölçülerin yenilenmesi ve yeni değerlerin bulunup saptanması gerektiğini dile getirir. İyi şiirin sekiz-on kişi arasında mektuplaşırlar gibi yazılıp okunduğunu ifade eden Uyar, şiir için kullanılan değerlerin yetersiz olduğunu ve eskidiğini savunur.

“Her Çağda Yenilenen” adlı yazısında Turgut Uyar, çağla birlikte değişen şiir üzerinde durur. Şiirin belirli bir tanımının yapılmasının güç olduğunu dile getiren Uyar, şiir tartışmalarında daha çok şiirin ne olmadığı üzerinde durulduğunu ifade eder. Şiir tanımlarının yalnızca ozan sayısını artıracağını söyleyen Uyar, her şiirin çağında yaşanan değişim ve gelişimlerden etkilendiğini vurgular: “Evet şiir her çağda yenilenir. Ama şiiri, toplumdan, toplumsal değişmelerden önce bir ozan

³⁵¹ Karakoç, a. g. m., s.6

³⁵² Turgut Uyar, “Ölçüler eskidi”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.6

yeniler. Şunu demek istiyorum. Belki başka hiçbir sanat ürünü şiir kadar sanatçısına, sanatçısının kişiliğine bağlı değildir. Yani bir bakıma şiirin tanımı ozanın tanımıdır denebilir.”³⁵³

Şiirde biçim ve değişme konusunu ele alan Turgut Uyar’a göre, şairi şiir yazmaya yönlendiren birinci etken biçim kaygısı değildir. Yazar, yeni şiirin salt biçimle ilgilenmediğini şu sözlerle vurgular: “Son günlerde, şiirimizde bir yenileşme, bir değişme olduğunu fark edip bu değişmenin niteliklerini, onu, kendinden öncekilerden ayrı kılan <<Caractère>> i araştıranların çoğu yanlış bir tutumla, bu şiirin biçimi ile hatta bazı <<teknik>> değişimleri ile ilgileniyorlar. Yeninin bütün ayrıcalığını bunlara dayamak istiyorlar.”³⁵⁴

Turgut Uyar, yeni şiirde anlam konusu ele alır. Uyar, yeni şiiri anlamadıklarını söyleyenlere yanıt olarak şiirin anlamı konusunda şu görüşlere yer verir: “Yeni şiirimizi, şiirimizde belirip gelişen yenileşme üstünde konuştuğum bazı kimseler <<anlamıyoruz>> dediler. <<Kelimelerin durup dururken yerlerinden uğratılmasını, dile, acayip bozuk bir düzen bozuk bir düzen verilmesinin nedenlerini, bir bakıma isteyerek varılan bir anlamsızlık düşkünlüğünü anlamıyoruz.>>”³⁵⁵ Uyar’a göre bu görüşleri ifade edenler, “<<anlamak>>ı dildeki, düşüncedeki karşılıklarından, en çok, <<bir şeyin ne demek olduğunu kavramak>> karşılığında kullanıyorlar.”³⁵⁶ şeklinde bir eylem içindedir. Yeni şiiri beğenmeyenleri ise anlam konusunda “Hoşlanmadıklarını, beğenmediklerini, doğru bulmadıklarını anlatmak için, şöyle yukarıdan <<anlamıyoruz>> diyenler de yok değil.”³⁵⁷ şeklinde değerlendirir.

Turgut Uyar, yeni şiiri anlamayanlara, yeni şiirin şu niteliklerinden şöyle söz eder: “Doğrusu anlamayanları, anlatmakta güçlük çekenleri kınayamadım. Bir ozanın çok özel, çok kişisel yaşamasına girmek mümkün değildi elbet. Hele böyle, ozanın, pek özel bir bakışı, bir düzeni de olunca, üstelik, yurdumuzda şiir, hiçbir çağda, günümüzde olduğu kadar ozanına bağlı, ozaniyle açıklanabilir olmamıştı. Şiirde biz, çoğu zaman ortaklaşa duyguları bulmaya alışmıştık.”³⁵⁸

³⁵³ Uyar, “Her Çağda Yenilenen”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6

³⁵⁴ Uyar, “Yenide Aranması Gereken”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.6

³⁵⁵ Uyar, “Anlamak mı?”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.6

³⁵⁶ Uyar, a. g. m., s.6

³⁵⁷ Uyar, a. g. m., s.6

³⁵⁸ Uyar, “a. g. m., s.6

“Şimdilerde, şimdilerde değil daha baştan beri, ozanların kendileri de ne yaptıklarını anlamıyorlardı.”³⁵⁹ diyen Turgut Uyar, ozanları küçümsemek istediğinden değil, ozanları yeniliğe iten, başka düzenlere, değişmelere gitmek zorunda bırakan anlamak ya da anlatmak olmadığını dile getirir. “Bir güzellik sevgisidir olsa olsa. Bir ozan da yeni güzellikler sezinledi mi, bu eninde sonunda gerçekleşecek demektir. İşte Haşim’e, Yahya Kemal’e, Fazıl Hüsnü’ye inanmışlığımız. Git gide ozan, kendi yeniliğinin, kendi özel görüşünün, kendi değerlerinin kapılarını kurar ve şaşarsınız, sonunda anlaşılır. ”³⁶⁰

Turgut Uyar, 20 Temmuz 1958 tarihli “Anlam Sancısı” adlı yazısında yine şiirde anlam konusunu ele alır. Uyar, yazısında, anlam konusunun edebiyatımızda uzun süredir tartışıldığını, herkesin bu konuda farklı görüşler ileri sürdüğünü belirterek kendi bakış açısını ortaya koyacağını ifade eder. Şiiri düzyazıya çevirmenin anlam demek olmadığını vurgulayan Uyar, şiirin düzyazı mantığından farklı olduğunu dile getirmektedir. Ahmet Haşim’in Türk şiirinde anlam konusunda ilk defa farklı görüşler savunduğunu ve şiirini görüşleri ışığında kurduğunu ifade eden Uyar, “Haşim, şiirde anlamın; sanıyorum, kelime ilişkilerinden, görüntü tekniği ve kişiliğinden, böylece sağlam bir biçimden arta kalan <<hava>> olduğunu biliyordu.”³⁶¹ der. Kendi döneminde bazı ozanların kendi şiirlerini bile anlamadığını belirten Uyar, bu biçimde yazılan şiirlerin bile anlamsız olmadığını savunur.

Anlamı önemsemekle, anlamsız olmak arasında ayırım olduğunu belirten Turgut Uyar, “Anlam’dan, o korkunç tahkiye edâsını, o mantık düzenini anlıyorsak, ben de yokum orda. Ozana bütün duyarlılığını söyleyebilme, her türlü söz ilişkilerini, görünümelerini, daha doğrusu yaşayan kişiliklerini şiirine koyma olanaklarını veren özgürlükten yanayım. Ozan (...) her türlü mantık düzeninin, anlam sınırının, hatta biçimin bile dışına çıkacaktır elbet. Böylece, ozana, şiirine kendi yaşamasını, kendi kişiliğini, Türkçesi, kendi anlamını getiren, tanıyan özgürlükten yanayım. Yanlış anlaşılmasın, anlamsızlıktan yana değilim, anlamsız olunamayacağını söylemek istiyorum.”³⁶² şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

³⁵⁹ Uyar, a. g. m., s.6

³⁶⁰ Uyar, a. g. m., s.6

³⁶¹ Uyar, , “Anlam Sancısı”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.7

³⁶² Uyar, a. g. m., s.7

A. Turgut müstear ismiyle “Bir Şiiri Anlamak” adlı yazısında 10 Mayıs 1959’da anlam konusunu yeniden ele alan Turgut Uyar, şairi aynı olan bir şiiri, Kemal Özer ve Memet Fuat’ın farklı değerlendirdiklerini ve yorumladıklarını belirterek şiir açıklamalarının gereksiz olduğunu ifade belirtir.

“Bize göre, bir şiirin altında yatan <<hikâye>> yi öğrenmek, bilmek, açıklamak o şiire ayrıca bir şeyler katmaktadır. Belki tersine şiirin zararına bile olmaktadır.”³⁶³ şeklindeki görüşleri dile getiren Turgut Uyar, yargısını şu şekilde bağlar: “Şiiri ille usla çözebileceğimiz bir yere bağlamak. Denebilirsi, nesir düzenine indirgemek. Akla uydurmaya, inanılan duruma getirmeye kalkmak. Ozanlarımızın çoğunun çoktandır karşı durmaya çalıştığı şeylerin tümü yanı”³⁶⁴

“Bize göre, bir şiirin bir tek <<anlam>, bir tek <<açıklaması>> vardır. O da, o yazılmış, o bitmiş halidir. O kesin biçimdir. O biçimin o bitmişliğin dışında hiçbir anlamı, hiçbir açıklaması olamaz. Kendisini getiren <<hikâye>> ile, yazılmasının gerektiren sebeplerle, ilgisi çoğu zaman o kadar az olabilir ki, ozanın açıklaması bile, artık yazılıp bitmiş, biçimini bulmuş bir şiir karşısında, bir <<vehim>> olmaktan öteye geçemez.”³⁶⁵

Turgut Uyar, 20 Nisan 1958 tarihli “Eskilerle Anlaşalım” adlı yazısında, şiirde gelenek konusunu ele alarak yeni şiirin yerleşmesini işler. Uyar, sanat alanında ortaya çıkan birçok yeniliğin ilkin şiirimizde ortaya çıktığını belirtir. Uyar’a göre, Türk toplumunda da sanattaki pek çok yenilik şiirle başlamıştır ve tüm sanat dalları için şiir bir ‘avante-garde’dir. “Eskiye, eskimişi, alışılmışı, kabarık büyük çizgilerle küçümserseniz, kendi getirdiklerinizin karşıtlığına yeniliğine dikkat çekemezsiniz.”³⁶⁶

Eski şairlerimizle yeniden bağ kurulmasını Uyar, şu görüşlerle dile getirir: “Yeni şiirimiz, yeni ozanlarımız, bu çok meşru yollardan yararlanmak istemediler. Hiçbirinin eskileri, yadsıdığını, gerçekten değer taşıyan hiçbir yaşlıyı küçümsediğini söyleyemezsiniz. Arkadaş dayanışmasına yüz vereni de yok üstelik. Bu bir bakıma, bu yeniliğin. Bu bir bakıma, bu yeniliğin pek kökünden kopmamış olduğunu, bu çeşit düzenlere gereksinme duymayacak kadar eskiden çıkıp geldiğini anlaşılmış, bilinmiş,

³⁶³ A.Turgut, “Bir Şiiri Anlamak”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.11

³⁶⁴ A.Turgut, a. g. m., s.11

³⁶⁵ A.Turgut, a. g. m., s.11

³⁶⁶ Turgut Uyar, “Eskilerle Anlaşalım”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.6

hiç değilse öyle sayılan bir <<eski>>ye, bir alışılmışı bir geleneğe bağlı olduğunu gösterir.”³⁶⁷

Turgut Uyar, İkinci Yeni hakkında kimi dergilerde yayımlanan yazıları da değerlendirmiştir. A. Turgut müstear ismiyle, 7 Eylül 1958’de “Muammaya Saygı” adlı yazısında Muzaffer Hacıhasanoğlu’nun İkinci Yeni hakkındaki görüşlerini eleştirir. Hacıhasanoğlu, söz konusu yazısında, ozanların anlaşılacak kaygısı içinde olduğunu, şiirin kişinin duygu ve düşüncelerini ifade etmek anlamına geldiğini savunarak “Şimdikilerin adı şiir (...) Şaşıyor insan; akli duruyor. Güzellik mi? Yok. Fikir mi? Yok. Ne var? Yenilik... Sadece yenilik yazı yazmak, akli almıyor insanın”³⁶⁸ der.

Hacıhasanoğlu’nun eleştirmecilik ya da denemecilik geçmişinin olmadığını belirten Uyar, verdiği yargıların önemsiz olduğunu savunur. Uyar, Hacıhasanoğlu’nun verdiği şiirlerle “dili zorlamaya” ve “dili bozmaya”³⁶⁹ örnek olarak sunduğunu dile getirmektedir. Yazar ise, yeni şiirin dili zorlamaya ya da bozmaya çalışmadığını; sadece anlamı zorladığını kimi mısralarla ifade etmektedir. “M. Hacıhasanoğlu dikkatli bir şiir okuyucusu olsaydı, hemen her şiirde, ozanın kişiliğinden, kişisel yaşamasından gelen bir <<muamma>> daha doğrusu bir <<anlam güçlüğü>> bulunduğunu bilirdi. Ozanın kendine özgü izlenimleri, duygulanmaları, şiirde ister istemez <<karanlık>> yerler bırakacaktır. Bu önce, her kişinin, olayları, gerçeği kavrayış ve yorumlayış ayrımına dayanmaktadır. Bizim şiirimizde hiçbir yenilik gerekçesi ile birlikte gelmemiştir. Bu herşeyden önce, bizim kültür yapımıza, kültür geleneğimize bağlı birşeydir. Haşim’in <<mukaddime>>si bir gerekçe değil bir açıklamadır. <<Garip>> de öyle. Yenilgi tutturana da hiçbir zaman gerekçeleri olmamıştır. Şiirlerin kendisi olmuştur. Bir akımın, bir yeni anlayışın daha başlangıcında, dili yeni imkânlar için zorlamayı, bir deneme, bir arama değil de bir başarısızlık saymak fazlaca taraf tutmak değil mi?”³⁷⁰

“Bu yeni anlayışı daha başında, bütün değerleri belirmeden, durulmadan, yermeğe kalkışmak, üstelik inandırıcı hiçbir kanıt vermeden, hiçbir ölçüye dayanmadan kalkışmak, sonunda ancak yazarını güç duruma düşürmez mi?

³⁶⁷ Uyar, a. g. m., s.6

³⁶⁸ A.Turgut, “Dergilerde: ‘Muamma’ya Saygı”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.10

³⁶⁹ A.Turgut, “a. g. m., s.10

³⁷⁰ A.Turgut, a. g. m., s.10

Sevmemek, tutmamak, o anlayıştan yana olmamak başka, yermek, kötülemek gene başka. Şiirimiz gerçekten, belki de bir çok yönü tutmayacak, bir dirileşme, -bu yenileşmeden çok dirileşmedir- çabasına girişmiştir. Her akımda olduğu gibi bunda da gerçeği ile sahtesi, ılımlısı ile aşırısı yanyana bulunacaktır. O. Veli akımının ilk günlerinde olduğu gibi. Bugün, o günlerin şiir bolluğundan kaç şiir kalmıştır elimizde.”³⁷¹

Turgut Uyar, Necdet Eruygur’un *Yeni Ufuklar* dergisinin Eylül-Ekim 1958 tarihli 76-77. sayısında yayımlanan “İkinci Yeniler” başlıklı yazısı üzerine 14 Aralık 1958’de “Bir Yanıt” adlı yazısını kaleme alır. Uyar, Necdet Eruygur’un yeni olandan yana olduğunu, Orhan Veli kuşağına karşı çıkan İkinci Yenileri umutla, sevgiyle izlediğini ifade ettiğini ve “İkinci yeni’nin eksik, yavansı bir fikri, bir temeli, yalınç anlayışı ile bir felsefesi olmayan bir kıpırdanış”³⁷² şeklinde değerlendirdiğini dile getirir.

Necdet Eruygur’un çelişik ifadeler kullandığına dikkat çeken Turgut Uyar, “... anlatım güçlüğü’nün veya değişikliğinin İkinci yeni’yi yapan özelliklerden biri olduğunu fark etmiyor mu? Kaldı ki, bu akımın hiçbir ozanı, hiçbir yazarı, <<anlık izlenimlerden ve kişi psikolojisinden>> üzerinde durarak söz etmediğine göre, bu nitelikleri, ikinci yeni’nin tek özelliği, tek zaafı gibi anlamayı nereden çıkarıyor? <<Anlık izlenimleri haydi bir yana itelim; ama kişi psikolojisini bilmek başka şey, biliyorum sanmak ise daha başka bir şeydir. İşte İkinci yeniler, yeni olabilmek, fakat bazı şeyleri bilmeden veya kulaktan dolma olarak ortaya atılmışa benziyor.>> sözlerini, böyle kanıtsız, ispatsız kaldıkça nasıl ciddiye alabiliriz?”³⁷³ şeklindeki görüşleri ifade eder.

Sezai Karakoç, “Pergünt Üçgeni” adlı yazısında “pergünt üçgeni”³⁷⁴ adını verdiği üç ilkedен söz eder. Karakoç’a göre, bu ilkelerin birincisi şairin kendisi olmasıdır. Karakoç; Turgut Uyar ve Cemal Süreya’nın kendi kendisi olduğunu, Attilâ İlhan’ın *Duvar* ve *Limon Kaptan* adlı eserlerde kendi kendisi olduğunu; fakat daha sonra kendisiyle oynayarak bu niteliğini kaybettiğini savunur. Karakoç’a göre, kendisi olabilmek için şunları yapmak gerekir: “Eşya, cevherinde, şairin kattığı bir

³⁷¹ A.Turgut, a. g. m., s.10

³⁷² Turgut Uyar, “Bir Yanıt”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.9

³⁷³ Uyar, a. g. m., s.9

³⁷⁴ Sezai Karakoç, “Pergünt Üçgeni”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.6

şema, bir yamukluk bulmalı; şair, kendi bulanıklığı içinde kendi aydınlığı, aydınlığını yakalayabileceği ruh direncini, kendi öz olgusunu, şuuruna çıkamıyan arı oluşu aramalı, denemeli.”³⁷⁵

Sezai Karakoç’a göre, ikinci ilke, şairin kendisine yetmesidir. Karakoç, kendisine yetmenin fildişi kuleye çekilmek değil; şairin realiteyle ilgisini korumak şartıyla gerçekleştirebileceğini belirtir.

Üçüncü ilkenin, şairin kendinden memnun olmasını içerdiğini bildiren Karakoç, memnuniyeti, şairin eserini sevmekle ve “ne oldum delisi”³⁷⁶ olmamakla sağlayabileceğini dile getirir. Ayrıca Karakoç bu yazısında, Cemal Süreya’nın şiir farklarını biçim farkı olarak algıladığını savunur.

Sezai Karakoç, *Pazar Postası*’nın 1 Aralık 1957’de yayımlanan “Pergünt Heykeli” adlı yazısında ise yeni şairde olması gereken temel özellikler üzerinde durur. Şair için Peer Gynt heykelini örnek veren Karakoç, Peer Gynt’in en önemli özelliğinin orijinallliği, “alışkanlıksız”, “taze” ve “çocuk”³⁷⁷ olduğunu, evreni kendi çıkarına göre yorumladığını dile getirir. Karakoç, Peer Gynt ile şair arasında şöyle bir benzerlik ilgisi kurmaktadır: “Şiir de, sondan başa dönerek, birden, baştan beri var olur. Şair de, Peer Gynt gibi, çocuk ve hep yeni, alışkanlıksız, figürler yapan bir heykel... Şair, kendisi olarak kalmak için, heykelliğini koruyacak, ama figürlerini durmamacasına değiştirecektir.”³⁷⁸

Muzaffer Erdost, 20 Ekim 1957’de kaleme aldığı “Şiirimizi götürenler” adlı denemesinde, yeni şiirde anlam konusunu irdeler. Erdost, şiirde anlamın rastlansal olduğu yönündeki görüşlerinin bazı kimseler tarafından yanlış anlaşıldığını dile getirir. Erdost, görüşlerini doğru anlayanların şiirlerini yürüttüğünü; yanlış anlayanların ise anlamsızlığı büyüttüğünü savunur. Daniel Anselme’in şiirin hayat üzerinde bir etkisinin kalmadığı yönündeki görüşlerine katıldığını söyleyen Erdost, şiirin, tekniğin ilerlediği çağlarda siyasi işlevini yitirdiğini belirtir. Erdost, İkinci Yeni’yi destekleyenlerin şiirin işlevini yitirmesine neden olmakla birlikte şiirin imkânlarını zorladıklarını, öz-biçim engelini yıktıklarını ve böylelikle anlam rastlansallığını yarattıklarını dile getirir:

³⁷⁵ Karakoç, a. g. m., s.6

³⁷⁶ Karakoç, a. g. m., s.6

³⁷⁷ Karakoç, “Pergünt Heykeli”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6

³⁷⁸ Karakoç, a. g. m., s.6

Muzaffer Erdost, aynı yazısında İkinci Yeni’yi yanlış anlayanların bulunduğunu, bu kişilerin şiiri çıkmaza soktuklarını şu sözleriyle ifade eder: “Anlam rastlansallığı ile bir mısranın doğuşunu burada, birleştirmek gerekiyor. Mısra taslağının doğuşu çok çeşitlidir. Ozanın ustalığı daha çok bu mısra taslağını bitirdikten sonra başlar. Mısra taslağında anlamı hesaba katmadan kelimeleri oynatması, yer değiştirmesi, öz şiiri bulması, bizim savunduğumuz imkânın, rahatlığın cesaretin kendisidir.”³⁷⁹

“Savunduğumuz şiire değil savunduğumuz bu imkâna, bu rahatlığa, bu cesaretle örnek verdiğimiz bir iki mısranın arkasından sökün eden birkaç ozan, anlayamadıkları, ama salt bir akım olarak beliren şiire bilinçsizce katıldılar. Savunduğumuz şiiri değil, savunduğumuz imkânları amaç bilerek bir çok şeyler yazdılar. Başlangıçta ben bu ozanlara imkân verdim, şiirlerini yayınladık. Ama onlar savunduğumuz şiiri değil, savunduğumuz şiirin bir imkânı olan yanını yazmakla yetindiler, kendilerini çıkmaza soktular.”³⁸⁰

“Öte yanda bu şiiri sağlam temellere oturtanlar şiiri büyütüyor, sağlamlaştırıyorlar. Şimdilerde öyle görünüyor ki, Türk şiirini ancak onlar götürüyorlar. Alfabe sırasına koyarak bir iki ozan adı da vermeliyim: Tevfik Akdağ, İlhan Berk, Edip Cansever, Sezai Karakoç, Cemal Süreya, Turgut Uyar. Bunlar arasına Ülkü Tamer’le Alim Atay’ı da katmam gerekiyor.”³⁸¹ diyen Muzaffer Erdost, yeni şiiri yürütenlerin saydığı isimler olduğunu belirtir.

1957 sonlarına doğru *Pazar Postası* sayfalarında bir süre Türk şiirinin batı şiirine göre durumu ele alınır. Cemal Süreya, Osman Mazlum müstear ismiyle 27 Ekim 1957’de “Artıra Artıra Rimbaud” adlı yazısını yayımlar. Süreya bu yazısında, yeni şiirin vardığı aşamayı ve batı şiirine göre durumunu irdeler.

Cemal Süreya, yeni şiiri kurmaları için genç şairlere Rimbaud’dan başlattığı şiiri takip etmeleri gerektiğini ifade ederek Lautréamont, Apollinaire, Jules Lafargue, Max Jacob, Eluard, Lorca ve Robert Desnos’u okumalarını öğütler. “Bugün bizim genç kuşak şairlerine en çok bunları okumayı öğütlüyorum. Şiir yatırımlarımızı ancak bunlar destekleyecek.”³⁸² diyen Süreya, Türk şiirinin mevcut durumunu şöyle

³⁷⁹ Muzaffer Erdost, “Şiirimizi götürenler”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6

³⁸⁰ Erdost, a. g. m., s.6

³⁸¹ Erdost, a. g. m., s.6

³⁸² Osman Mazlum, , “Artıra Artıra Rimbaud”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6

değerlendirir: “Bugünkü şiirin çıkış noktası değişmiştir. Eskizlerini başka davranışlarla yapmakta, şiiri başka noktalardan yakalamaya çalışmaktadır. Diyorum ki şairler hiç bugünkü kadar şair olmadılar. Çünkü şiiri hiç bugünkü kadar şiir olarak düşünmediler. Gerçi şiirin mutlaka kendinden ibaret olması gerekip gerekmediği de düşünülebilir. Şiir biraz tavşan kulağı, biraz saat kapağı, biraz söğüt yaprağıdır ya da öyle olmalıdır denebilir. Bu sözün de doğru olduğu yanlar olacak. Ne varki biz şimdi devrim günündeyiz. Yaratıcılığımız, şiirimiz uğruna bir kısım ikinci derecede nitelikleri bir köşede bekletmemiz hoş görülsün.”³⁸³

Türk şiirinin batı şiirine göre mevcut durumunu ise Cemal Süreya şu ifadelerle dile getirir: “Ne var biliyor musunuz, şiirimiz Batı şiiriyle hiçbir zaman bugünkü gibi atbaşı gitmedi. Eski üstadlar Batı sanatını hep elli yıl geriden izliyorlardı. Çünkü söz gelimi Batı şiiri adına bildikleri o ülkelerin okul kitaplarına girecek kadar (ortaokul kitaplarına) herkeslerce kabul edilmiş, klasikleşmiş şairlerin eserlerinden ibaretti. Tevfik Fikret çok yıpranmış, eski ve ikinci sınıf bir François Coppé’yi biliyordu. Yahya Kemal’in şiirlerinden Mallarme’den bu yana kimseyi bilmediğini kolayca çıkarabilirsiniz. İlk savaşçılar olan Orhan Veli ve arkadaşları anlam bakımından mısralarında Philippe Soupault’a kadar gelirler. Fakat çok kere kolay fantezi ve basit oyunlar olarak gelirler. Şiirin kemiğini sızlatacak davranışları o oyunlarda bulamıyacaksınız. Bugünde şiirimiz imkânları bakımından çağdaş şiirin ön sıralarında genç şairlerimizin şiirleri daha aşağı değil, Tournesky’nin, R. Ouenot’nun, A. Artaud’un şiirlerinden. Çalışılırsa Batı şiirinden bütün bütüne başka bir yola da gidilebilir.”³⁸⁴

Hatırlanacağı üzere, daha İkinci Yeni tartışmaları patlak vermeden, Sidney Finkelstein’in “Gerçeklik ve Bugünün Sanatındaki Bunalım” adlı yazı dizisinde batı sanatı hakkında genel değerlendirmelere yer verilmişti. *Pazar Postası*’nda 1957 yılının sonlarına doğru gelindiğinde ise benzer nitelikteki bir yazı dizisiyle daha karşılaşılır. Doris Redden’in “Çağdaş Amerikan Şiiri” başlıklı yazıları İkinci Yeni’nin oluşum süreci içinde yine batı sanatının takip edilmesi açısından dikkate değerdir. Ancak bu yazılarda batı sanatı tüm yönleriyle ele alınmamış, genellikle Amerikan şiirinin mevcut durumu değerlendirilmiştir.

³⁸³ Osman Mazlum, , “Artıra Artıra Rimbaud”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.6

³⁸⁴ Osman Mazlum, a. g. m., s.6

Doris Redden, 27 Ekim 1957’de yayımlanan söz konusu yazısında Amerikan şiirini ele alır. Redden, özellikle çağdaş Amerikan şiirinin yenilik, duygu coşkunluğu, belirsizlik ve boşluk nitelikleri üzerinde durur. Redden, çağdaş Amerikan şiirinde olduğunu savunduğu belirsizlik, boşluk ve yenilik kavramlarını şöyle açıklar: “Üzerinde çalışılmış anlaşılabilirlik hakkında çok şey söylenmiştir. Bunun bir kısmı öğrenilmiş sembollerin kullanılmasıyla (ki bunları sadece bilginler anlar) bir kısmı da kişisel bazı sembollerin kullanılmasıyla (ki bunu sadece yazar anlar) meydana gelmiştir. Tabiidir ki sonuç olarak böyle bir şiir rastlansal veya özgüluke, okuyucuya bir şey vermez.”³⁸⁵

“Çağdaş sanatın başka bir özelliği de okuyucuya bir şey vermemesi ve muhtevanın yokluğudur. Bu şiir de, resim gibi, hiçbir şey soyutlamadan soyut görmeğe çalışır. Her şey yüzeyledir. Altındaysa bir şey yoktur.”³⁸⁶

“Düz yazıda olduğu gibi şiirde de tuhaf ölçü ve şekillerin, acaip kelimelerin alışılmamış bir alanda yan yana dizilmesinin, yalnızca bir topluluğun anlayabildiği heceleme ve gramer varlığının farkına varmaktayız.”³⁸⁷

Doris Redden tarafından ifade edilen ve çağdaş Amerikan şiirindeki bu nitelikler, İkinci Yeni şiirindeki kimi özelliklerle örtüşmektedir. Bu yönüyle *Pazar Postası* sayfalarında geniş anlamıyla ifadesini bulan yeni Türk şiirinin batı şiiriyle benzer eğilimler içinde olduğu yadsınmaz bir gerçekliktir.

Yine Doris Redden’in aynı yazısının 27 Ekim 1957 tarihli bölümünde, çağdaş Amerikan şiiri üzerindeki umutsuzluk, karamsarlık ve yolunu şaşırılmışlık gibi etkiler üzerinde durulur. Redden, İkinci Yeni’nin doğuşunda ve genel anlamıyla biçimlenmesinde etkili olan kimi konular üzerinde şu görüşlere yer verir: “<<Modernizm>> in kuvveti şekle karşı gelmesindendir. Yirminci yüzyılın başlangıcı bu yıkıcılığa bütün tanık oluyordu. Örneğin 1906’da müzik, Schönberg vasıtasıyla, sanat şeklinden, tonalitesinden ve armonik gelişmelerinden uzaklaşmıştı. Onun radikal <<İkinci Yaylı Kuartet>> i 1907’de, Stravinsky’nin <<Le Sacre du Printemps> ni 1913’te çıktı. Resim de aynı yola düşmüştür. Les Fauves, die Brücke, die Blau Reiter 1900’ün akademizmini sarsmış ve temel bölümleri olan renk, çizgi ve ölçüyü özgünlüğe kavuşturmuştur. Örneğin Birinci Dünya savaşından önce

³⁸⁵ Doris Redden, “Çağdaş Amerikan Şiiri”, (Çev. Ümit Alev- Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 41, 27 Ekim 1957, s.8

³⁸⁶ Redden, a. g. m., s.8

Kandinsky soyut resme ulaşmıştı. Düz yazı on dokuzuncu yüzyıl sonlarının realizmini izleyerek Victorianizmin süslü konuşma sanatını yıkmıştır. 1922 ve 1925 yıllarında yayınlanan <<Ulysses>> ve <<The Trial>> bu akımın en iyi örnekleridir. Yüzyılın sonlarına doğru gelenek haline gelmiş olan dil kullanılmaz olmuştur. Örnek olarak Whitman, Hopkins ve Dickinson'ı alabiliriz. Bir başka örnek de 1908'de soyut bir dil yaratmaya çalışan Gertrude Stein'dir. Kelimelerin ses ve sembolizmi, hatta zeka ve güzelliği olan, fakat kendi çevresi içinde bir anlam ifade etmeyen özellikli soyut bir dil onun <<Yağan Su>> isimli bir mısralık şiirinden daha <<modern>> olabilir. Çağdaş şiirde en çok tenkid edilen iki öncü artık genç değildir. Ezra Pound 71, T. S. Eliot 68 yaşlarında. Bu iki yazarın eserlerinden <<Hugh Selwyn Mauberly>> 1920, <<The Wasteland>> 1922'de yayınlanmıştır. Bugün topluma ulaşan sanat, müzik ve edebiyatın çoğu elli yıl önce çizilen yoldan ilerlemektedir. Yarım yüzyıl önce modern olan ise artık modern değildir. (...) Bu akım da geçmektedir belki. Bir eksikliğin varlığını duyuran boşluk duygusu her halde buna iyi bir delildir. İnsan ruhunun derinliklerinde kendinden büyük bir şeye karşı istek vardır. İyi yazarlar kültürün maddi ve mekanik tanımlaştırılmasıyla yetinmiyorlar. Eliot, Auden ve diğerleriyle ruhi bir yeniliğe gidilmektedir. (...) Belki şiir kelimelerle kurulan bir müziktir. O, müzik gibi doğrudan doğruya ruha seslenir. Müziği anlamak gerekmez. O duyulur. Fakat <<şiir bir şey anlatmamalı, özgürlükle yaşatmalıdır.>> demek, şiirde anlamsızlığın gerektiğini söylemek değildir.”³⁸⁸

Yukarıdaki değerlendirmeler, yeni Türk şiirinde sıkça konuşulan ve tartışılan yeni şiir ve yeni müzik ilişkisi açısından önemlidir. Redden'in "...şiir bir şey anlatmamalı, özgürlükle yaşatmalıdır." ifadesi, İkinci Yeni'nin öncü şairlerinin oluşturmak istediği esas mecranın ilk eylemlerindendir.

İlhan Berk, "Yeni Şiirin İlkeleri" adlı yazısında, Andre Gide'in "Mallarmé'yi anlamış sayılmayız."³⁸⁹ dediğini belirterek, Gide gibi büyük bir yazarın şairi anlamamasına rağmen, Mallarmé'a büyük demesinin aklın pek alacağı şeylerden olmadığını vurgular. Şairin anlaşılmasını onu, küçülten bir durum olmadığını dile

³⁸⁷ Redden, a. g. m., s.8

³⁸⁸ Doris Redden, "Çağdaş Amerikan Şiiri", (Çev. Ümit Alev-Anıl Boduroğlu), *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.7

³⁸⁹ İlhan Berk, "Yeni Şiirin İlkeleri", *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.6

getiren Berk, “Bizim şiirimiz, Mallarmé serüvenini hiç mi hiç bilmiyor. Bunun için, yeni bir şiirle karşılaşınca, anladım, diye parmaklar kalkıyor.”³⁹⁰ der.

İlhan Berk, yeni şiirin ilkelerini şöyle dile getirir: “Poe'nin Raven Helen şiirlerini düşünüyorum. Jean Rousselet, Poe'yu çevirmek için az çok yeni bir dil gerektiğini ileri sürüyor. O yüzyıllar boyunca işlenmiş Fransız dilinin buna yetmediğini söylüyor. Benim şiir dili dediğim, onca yadırganan bundan başka bir nen değil aslında.”³⁹¹

“Bizim dilimizi düşünün. Bunun gereğini daha bir an anlar sanırım. Bence, yeni bir şiir getiren her ozan savaşıma ilk dille girmek zorundadır. Bunun adına dili bozmak diyorlar. Dilin salt bir yönlü tadına alışmış olanlar için bu böyle olabilir. Oysa yeni güzelliklerin bunsuz kalıcı olmayacağını bilmek gerek. Bugün, dilin, öbür yönlerinin bilinmeyişi sadece ama sadece bu ülkeye büyük ozanların gelmemesidir. Hep bir türlü şiiri sürdüren ozanları biliyoruz bir. Anlayacağınız, o kadar az ozanınız var.”³⁹²

“Şiiri salt şiiri düşünmek var ya, Poe'nin: The poetry is the rhythmic creation of beauty>> sözü, işte böylesine düşünmeğe alışmamışız şiiri. Üstelik, şiiri böyle anlamak şiirden beklediğimiz erdemleri, yücelikli insanlığımızı anlamamak. Kısaca kötüyü iyi kılmamak demek değildir bu. Şiir, kendi ilkelerine bağlandıkça, şiiri şiir eden nenlere sıkı sıkı sarıldıkça bütün bu erdemleri kazanır. Şiirin erği, kendi ereği, yani güzellik erğidir.. bir şiir güzel değilse, gerçekten, <<insancıl da değildir, hiçbir şey değildir.>>”³⁹³

“Şiirimiz bu ereğin sıkı sıkı peşinde şimdi. Biz şimdiye kadar galiba şiirin ilkelerini bir yana bırakıp, kendi ilkelerimizi var kuvvetimizle kullanmaya çalışmışız. Onun için de şiiri bir yana bırakıp hep o ilkeleri aramışız. Bu da bizi şiirden uzaklaştırmış. Şimdiye değin bir şiirimiz galiba bunun için olmadı. Yeni şiir, şiiri salt şiiri düşünmeyi bu yüzden öne sürüyor. Şiir, insancı böyle olabilir.”³⁹⁴

Anıl Meriçelli (Boduroğlu), 3 Ağustos 1958 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Ezra Pound Anlamlı” adlı yazısında Ezra Pound'un şiirleri ile yeni Türk şiirini karşılaştırır. Meriçelli, yazısının amacını, “Pound'un şiiri karamsardır,

³⁹⁰ Berk, a. g. m., s.6

³⁹¹ Berk, a. g. m., s.6

³⁹² Berk, a. g. m., s.6

³⁹³ Berk, a. g. m., s.6-11

³⁹⁴ Berk, a. g. m., s.11

karanlıktır, karışıktır, ama <<anlamsız>> değildir. Bu düşünceyi bir kere daha kanıtlamaya çalışacağım yazımda.”³⁹⁵ şeklinde açıklamaktadır. Meriçelli, “Birkaç ay önce Yeditepe’de”³⁹⁶ de bu amacı taşıyan bir yazı kaleme aldığını bildirir. Meriçelli, görüşünü kanıtlamak için Ezra Pound’un Canto’larını ele alır. Canto’ların konusunu anlatan Meriçelli, “Pound’un şiirlerinde yer, zaman ve tarih kavramları belirli değildir. Yukarıda isimlendirdiğim en önemli üç konu da (eski zamanlar, Rönesans İtalyası ve Yirminci Yüzyıl) ustaca birleştirilmiştir bu şiirlerde. Pound’un şiirlerinin karanlık oluşu, bir bakıma bu yüzdendir. Ama bu üç konuyu birleştirebilmek, sadece Pound’un başarabileceği bir usta işidir. Ve T. S. Eliot’ta bile rastlanılmayan bu güçte bir uğraşı, Pound’un şiirlerini <<anlamsız>> kılmaz hiçbir zaman. Tam tersine, şiirsel yükünü arttırdığı kadar, incelenmesi gereken anlam yükünü de arttırır.”³⁹⁷ der.

Pound’un Canto’larındaki biçim olgusunu ele alan Meriçelli, söz konusu şiirlerde biçim yeniliğinin olduğunu, biçim yeniliğinin anlaşılabilmesi için şiirlerinin toplu olarak okunması gerektiğini belirtir. “Allen Tate’e göre akademik Amerikan eleştirmecileri daha uzun yıllar boyunca Pound’un getirdiği biçim yeniliğini tanımlıyamayacaklardır. Ama şimdiden bu yeniliği biçimsizlikle suçlamaya kalkışanlar olmuştur. Biçimsizlikle ya da salt öze dayanmakla. Ben bazı Amerikan eleştirmecilerinin bu suçlamasından gene anlam konusuna geçmek istiyorum: Salt öze dayanan şiirlerin belli bir söyleyeceği vardır.”³⁹⁸

Biçimden sonra, Pound’un konuşma dilinin kullandığını ve anlamsız olmadığını Meriçelli şu sözlerle dile getirir: “Canto’ların biçimini incelerken göze çarpan ilk özellik konuşma dilidir. Giderek buna <<monolog>> tekniği, çok sesli bir <<monolog>> tekniği de denilebilir. Çünkü bu şiirlerde konuşan tek bir insan, tek bir ses değildir.”³⁹⁹

İlhan Berk’in Pound’un şiirlerinin anlamız olarak nitelendirdiğini; ancak Pound’un gerçekte anlamsız olmadığını dile getiren Meriçelli; İlhan Berk’in Pound’u karalamaya çalıştığı görüşünü savunur.

Pazar Postası’nda zaman zaman Türk şiirinin tarihsel gelişimini inceleyen kimi yazılar da yayımlanmıştır. Bu yazılarda, Türk şiirinin tarihsel gelişiminin genel

³⁹⁵ Anıl Meriçelli, , “Ezra Pound Anlamlı”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.8

³⁹⁶ Meriçelli, a. g. m., s.8

³⁹⁷ Meriçelli, a. g. m., s.8

³⁹⁸ Meriçelli, a. g. m., s.8

³⁹⁹ Meriçelli, a. g. m., s.8

olarak ele alınış amacı, İkinci Yeni şiirini Türk şiir geleneği içindeki yerine oturtmaktır.

Turgut Uyar, ilkinin 3 Kasım 1957’da yayımlandığı “Şiirdekiler” adlı yazı dizisinde Cumhuriyet dönemi Türk şiirini anahatlarıyla değerlendirir. Son 25-30 yıl içerisinde şiirin bir buhran geçirdiğini belirten Uyar, bunalıma ilk çareyi Orhan Veli’nin bulduğunu ifade etmektedir. Hececiler, Fecr-i Âti ve Servet-i Fünûncuların kötü geleneği izlediğini, şairane söyleyişlere yer verdiğini ve konuyu ihmal ettiğini dile getiren Uyar, Yahya Kemal’in de benzer eğilimler içinde olduğunu ifade etmektedir. Turgut Uyar, kısaca Türk şiirinin geçmişini değerlendirdikten sonra, şiir görüşünü, yeni şiirin doğuşunu ve amaçlarını şöyle anlatır: “Benim asıl söylemek istediğim bugün bile, şiirde, açık bir öz, konu, biçim, öykü, anlam kavramına varamadığımızdır. Özün, konunun, öykünün çok kere birbirine karıştırıldığıdır.”⁴⁰⁰

“Şiir anlatılamaz. Anlatılmaya elverişli, anlatılabilir şiirin sağlamlığından, şiir oluşundan şüphe edilebilir. Ama şiirin, öyle sanıyorum en soyut şiirin bile, anlatılabilir veya anlatılamaz bir öyküsü vardır. Kelimeler birer anlam taşıdıkça bundan kaçınmanın mümkün olmadığı geliyor aklıma. Kelimelerin taşıdığı anlam yükleri ve bağıntıları hiç değilse çağrışımların zorladığı, bazı alışkanlıklarımızın uydurduğu bir öyküyü getireceklerdir. Ozan istemese bile. Bütün mesele ozanın öyküye bağlı kalmasını öyküye boyun eğmemesindendir. Yoksa öyküyü kötülemiyorum. Bizim önceleri yazılmış, şimdilerde bile yazılmakta olan aşk şiirlerimizin çoğu bir öykü, çoğu kez, aralarında kolayca bir mantık bağı kurulabilen bir anılar yığıntısı hafifliğini taşır.”⁴⁰¹

“Orhan Veli’nin şiirine uyanan tepki, her şeyden çok bu tahkiye anlayışına, bu tahkiye sağlamlığına, bu kötü geleneğe karşıdır. Bugün şiiri sürdüren ozanlarımızın çoğu ilkin bu geleneği yıkmaya savaşıyor sanırım. Taze şiirimiz ilkin bu yönden ayrılıyor öbürlerinden. Şiirin bütün öbür meseleleri de galiba bir yanlarından buraya bağlı. Şiirde anlamı, öyküye, konuya bağlı olmaktan kurtarıp, dilin, özel bir dil ve mısra yapısının eline gücüne bırakmak ozanlarımızın şimdiki çabası. Böylece şiirin öbür imkânları da kendiliğinden gün yüzüne çıkıyor.”⁴⁰²

⁴⁰⁰ Turgut Uyar, “Şiirdekiler I”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.6

⁴⁰¹ Uyar, a. g. m., s.6

⁴⁰² Uyar, a. g. m., s.6

Türk şiirinin gelişimini yalnız bir topluluğa bağlamanın yanlış olduğunu dile getiren Uyar, gelişimin bir süreç sonunda ortaya çıktığını ve bu sürecin Türk şiirinin gelişimine katkısının olduğunu belirtir. Yeni şiirin geleneğinin Hececilerden başladığını belirten yazar, Necip Fazıl'ın birkaç şiirini örnek olarak aldıktan sonra, “keder, hırs yahut gözler üstüne”⁴⁰³ gibi konuların eski şiirde işlendiğini dile getirmektedir. Eski şiir ifadesiyle son 25-30 yılı kastettiğini ifade eden Uyar, şairlerin belli konulara zorlandıklarını ve belli konuları işlediklerini dile getirmektedir.

Eski şiirin, birer tasvir olmaktan öteye geçemediğini dile getiren Turgut Uyar, Divan şiirinde olduğu gibi bu şairlerden yola çıkarak şairin kişiliğine varmanın güç olduğunu vurgular. Ahmet Hamdi, Ahmet Muhip, Faruk Nafiz'in konu baskısından kurtulabildiğini belirten Uyar, yeni şiirde konuyla ilgili olarak şu görüşlere yer vermektedir: “Konunun bugün geçerli olan şiirimizdeki durumu da aşağı yukarı bu. Yalnız toplumun, dolayısıyla şiirin ilgilendiği konular değişmiştir. Belki de, toplum düzenini etkilemeyen, buna gücü yetmeyen, hiç değilse ozan olarak şiire gücü yetmeyen kişinin tek umudu, kaçmak duygusu, esenlik özlemi, insan sevgisi büyük ana <<Theme>> ler halinde şiire girmiş, hüznün, keder, hırs, hasret, ayrılık çekip gitmişlerdir. Galiba şiirin tek gerçek macerası da bu.”⁴⁰⁴

Şiirde somutlama konusunu da ele alan Turgut Uyar, şiirde somutlamanın öyküyle sağlandığını şu sözlerle dile getirir: “Kişilerin <<somutlanması>>, elle tutulur, inanılır hale gelmesi, ancak, bir olay dizisinde bir <<sergüzeşt>>te kısaca bir <<öykü>> mümkün olur. Hayatla bağını koparmamış her şiirin, iyi kötü, gizli açık bir öyküsü vardır. En azından ozanını şiir yazmağa iteleyen bir öykü. Ozan şiir yazmağa ilkin, yaşamasından çıkardığı yahut yaşamasını etkileyen bu öykü iteler. Çok zaman bu öyküdür gizliden şiiri besleyen, geliştiren, bütünleyen, ozanın diyeceğine, şiire yön veren. Bizim hemen bütün güzel şiirlerimiz bir öyküden, kimi zaman kısacık, anlık, kimi zaman büyük derin bir öyküden çıkıp gelmişlerdir. Cahit Külebi Tokat'a Doğru, İlhan Berk Buruk Çay, Cemal Süreya Dalga, Attilâ İlhan Pia ile hep bir öyküden çıkarlar.”⁴⁰⁵

Turgut Uyar, şiirde öyküye karşı olduğunu; ancak görüşlerinin değiştiğini ve

⁴⁰³ Uyar, “Şiirdekiler II”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.6

⁴⁰⁴ Uyar, a. g. m., s.6

⁴⁰⁵ Uyar, “Şiirdekiler III”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.6

şiiirde artık öyküye karşı olmadığını belirterek şiiirde öykü konusuna şöyle açıklık kazandırır: “Yalnız öykü dediğimden bütün ölçü ve değerleriyle <<öykü sanatı>> anlaşılmasın. Bir kişioğlunun öyküsü, anlık yahut uzun, bir tek durumunu veya türlü durumlarını anlatan bir öykü. Bir<<başlangeçen>>, bir <<yazgı>> demek istediğim, ancak, şiiirde öykünün başlı başına bir değer haline getirilmesine, şiiirin bu öyküye araç edilmesine ve öykünün şiiirde bir tahkiye sağlamlığına ulaşmasına karşıyım. Örneğin Han Duvarları, Mehmet Emin'in Kesildi mi Ellerin'i Yahya Kemal'in Ses'i. Yaşanmış, içe sindirilmiş, şiiirin altında gizlice gelişen ve şiiiri yöneten öyküye karşı değilim yoksa, o kadar değilim ki, bunsuz şiiir yazılabileceğini sanmıyorum şimdilik.”⁴⁰⁶

“Gene geçen yazıda, <<şimdi ozanlarımız öyküye karşı duruyorlar>> dedim. Dediğim, bu tahkiye anlayışına karşı durmalarıydı. Yoksa şiiirimizde, hep birlikte öyküyü büyütüyoruz. Bakın ozanlarımıza, birinci tekil kişinin ağzından konuşurlar. Ben diye başlayan kişi ister istemez bir öyküye girecektir sonunda.”⁴⁰⁷

Turgut Uyar, yeni şiiirin, içinde olduğu yeni çağın öyküsünü, “Ben çağı ile bağıni koparmak, hatta gevşetmek istemiyen şiiirimizin, çağının ve bu çağ kişilerinin öyküsünü, vermeye doğru gittiğini düşünüyorum. Başka türlü çağına uygun olması mümkün değil zaten.”⁴⁰⁸ şeklindeki ifadelerle anlatır.

Sezai Karakoç, 29 Aralık 1957’de yayımlanan “Şiiirde İnsan” adlı yazısında, Türk şiiirinde insanın konu edilişini başlangıçtan itibaren değerlendirir. Romandaki insanın somut olduğunu belirten Karakoç, şiiirin insanı soyutlaştırarak ele aldığını ifade eder.

Antik kültürde, insanın tanrılarla, yarı tanrılarla kişileştirildiğini belirten Karakoç, Orta Çağ insanının aşk yönüyle ele alındığını ifade eder. Karakoç, Modern Çağ’da ise insanın şiiire şu şekilde girdiğini dile getirir: “Yüzyılımızda, şiiirin insanları daha bir çeşitlenir, çoğalır (genel olarak, sanatın insanları): Bergson insanı, Freud insanı, toplumcuların insanı... Apollinaire, Max Jacob, Eluard, Aragon, azar azar, şiiirinin gerisine, çağdan anladıkları, insanı koydu. Claudel, kilisenin açısından inanç ve acıma, iyilik ışığında yürüyen insana vardı. Bulutu, nasıl her insan, kendi iç evrenine göre yorumlarsa şairlerde insanı fon olarak öyle yerleştirdi eserlerine. Her

⁴⁰⁶ Uyar, a. g. m., s.6

⁴⁰⁷ Uyar, a. g. m., s.6

⁴⁰⁸ Uyar, a. g. m., s.6

gerçek şiirde, fırtınanın suda açtığı izler cinsinden, insan titriyor. Bunu önemsemeyen şair çabuk unutuldu.”⁴⁰⁹

Sezai Karakoç, Türk şiirinde insanın şöyle ele alındığını vurgular: “Fuzuli acısını, Bâki büyüklüğünü Nedim, sevgi, sevinç ve uçarılığını, Şeyh Galip derinlik ve yücelliğini, Yunus Tanrı ve ölüm arasındaki umut ve korkusunu, Köroğlu erliğini, Karacaoğlan ilkel aşkını, uç noktalarıyla kişilikle çizdi insanı eski şiirinde. Cumhuriyetten sonra, şiirimize, Nezip Fazıl ile, şehir insanı, aydın insan, eşyanın ötesini kurcalayan, gerçeğin peşindeki insan, insan mistisizmi girer. Han otelle, bahçe odayla yer değiştirmiş. <<Atılmış elbiseler boğazlanmış bir adam>> şiirine geçilmiştir. Cahit Kısım bu eylemi, yaşamının önemli dönüm noktalarından günlük yaşayışa götürür. Ve yakaladığı insanın figürlerini saydam çerçeveler içinde sıkı sıkı tutar. Fazıl Hüsnü çocuğu, üstün insanı, insanın gerisindeki hayvanı gerçeği, karanlıkta, olanca çıplaklığıyla, taze ve canlı olarak avlar. Orhan Veli, insanı, kendi içinde değil toplumda arar, istatistikçidir, toplumcudur. Oktay Rıfat, halktan aldığı çizgileri, toplumcu yapılı şiirinde kullanır.”⁴¹⁰

Sezai Karakoç, aynı yazısında, İkinci Yeni’de insanın ele alınışını ise şöyle dile getirir: “İlhan Berk, hürlik gibi bir takım insanlık değerleri peşinde koşan erkeği, tek fonksiyonu sevişmek olan kadınları egzotik plânlara kor. Necatigil’in insanları daha çok içlerine kapanık, dönük, toplumdan kaçmış yada durumunu kabullenmiş, ezik T. Uyar tatlı yumuşak bir Freud (yumuşak şehvetler), kolay kurtulan ve mutluluğunu bulan Sartre insanını şiirinin yedeğinde bulunduruyor. C. Süreya, Jung ve Adler’in bilimini kurduğu, aşağılık duygusu içinde kıvranan kişilerden (Yüzü koyun <<Üstümde briç oynadılar>>), korkmuş, ürkmüş mazlum insanlardan, Van Gogh (Dalga), Modigliani kişilerine ruhça değişiklikleri, saplantıları, vucut yapılarında ruhi kamaşmaları fiziğinde beliren insanlar: <<Üvercinka>> varıncaya kadar, geniş bir alanda insanını aramıştır.”⁴¹¹

Yeni şiirin, iyi olmayan şiirler nedeniyle tepki uyandırmasını da Karakoç, “Şiirine insan ya insanlık fonunu koymayanlar kaybedecek, okuyucu, şiirlerinde,

⁴⁰⁹ Sezai Karakoç, “Şiirde İnsan”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.6

⁴¹⁰ Karakoç, a. g. m., s.6

⁴¹¹ Karakoç, a. g. m., s.6

bozuk bir geometriden başka bir şey bulunmayanları fark edecektir hemencecik.”⁴¹² şeklinde dile getirmektedir.

Bireysel temaları işlemesi yönüyle İkinci Yeni'yi sürekli eleştiren Ahmet Oktay, “Öncesi” adlı yazısında, İkinci Yeni'ye ilişkin görüşlerini şöyle ifade eder: “...şiirimiz değişmiştir. Genç ozanların çoğu, İkinci yeni diye tanımlananlar da, toplumcular da, garip üçgeninin tam karşıtı bir anlayışla yazıyorlar. Bunun böylece bilinmesi gerek. O dobra dobra, hiç saklısı olmıyan söyleyiş, eşyanın duyusal gücünü tanımayan usçu anlayış - usu, usçuluğu yermiyorum bu sözümle. Eşyanın başka başka zamanlarda başka başka algılar, karmaşık duygular uyandırdığını görmiyerek, masayı hep aynı, hep o bir türlü masa olarak almayı söylemek istiyorum - ömrünü tamamladı bugün. Hak yememek için - çünkü bu anlayışı sürdüren M. Eloğlu gibi usta ozanlar var - Çoğu ozanlara yetmiyor bu anlayış, olanca bırakıldı demek en iyisi. Kökten olarak dış etkilerle değişir şiir çoğunlukla. Devrim ve bunalım çağlarında, ozanın kendini yenilemesi başka şey. Birinci durumda biliyoruz, gelişen toplumsal kuvvetler zorunlu olarak kendileriyle birlikte yeni bir dünya görüşü getirirler. Devrimin yanında olan ozanlar yepyeni bir şiir çıkarılar ortaya. İkinci durumdaysa şiir, fantazist ve sembolik bir kılığa bürünür. Ozanlar zorluyarak - bunalım çağlarında ki değişmeler doğal ve sürekli değildir - şiiri yeni bir taban üzerinde bina etmeğe çalışırlar. Ben şiirimizin bu ikinci etki altında değiştiğini sanıyorum. Elbet bulanımın nedenleri de araştırılacaktır. Şimdilik bir yana bırakalım bunu. Daha ilginç bir soru var: Her yeni doğru ve güzel olur mu? Nedir yenilenme? O güne kadar kullanılan, biçimlendirilen gerçekten uzaklaşma, onu yeni kadrolar, perspektifler içinde kavramak, <<ben>> in içine kapatıldığı nesneler dünyasının sınırlarını parçalamak, ötesini görmek değil mi? Ne var ki, bu özel ve yeni duruma ulaşmak için en usa sığmaz acayıplıkları yapmak dört elle abstre - deformasyonist bir görüşe sarılıp, ortak nesnel yadsıma yeni olsa bile, ne derece güzel olur? inatla ortak nesnelin yadsıması, sonunda şiirde gerçekleştirilen bir solipsizme varmaz mı? Bu da intiharın bir türü olsa gerek Oysa ki asıl yeninin, güzel olan yeninin ödevi evrenle daha derin ilişkiler kurmaktır. İnsancıl öğeleri geliştirmek, sanatı bir özel işaretler topluluğu olmaktan kurtarıp, daha anlamlı bir dil yaratmaktır. Çünkü sanat ne kadar kendine benzemek isterse istesin, Bazaine'in dediği gibi <<İnsanda var olan

⁴¹² Karakoç, a. g. m., s.6

ve çok az figiratif bir bünyeye sahip olan fizik reflekslere, itmelere, isteklere, duygulara, dünya anlayışına benzememesi imkânsızdır.>> ” Şiirimizdeki değişmeyi bu yönden ele almadık henüz. Bir olup bitti olarak kabullendik. Ne S. Karakoç'un üçgenli, piramitli yazıları, ne de C. Süreya ve T. Uyar'ın kılar sorunu açıklayabildi. Asıl iş, bu değişimin yeni bir perspektif getirip getirmediğini, kökten olup olmadığını araştırmaktır. Nesneler dünyasını, insanı, çağını nasıl görüyor? Açıklanmalı bunlar, ancak ondan sonra <<ikinci yeni>> nin varlık ve doğruluk derecesi, bu çıkıştan şiire nelerin kalıp, nelerin kalmayacağı anlaşılacaktır. Tezelden dış dünya, insan, soyutlama, deformasyon, rastlansallık sorunları ele alınmalı, tartışılmalıdır.”⁴¹³

Yeniliği Tanzimata kadar götürerek bunun edebiyatımız açısından gerekli olduğunu vurgulayan Mustafa Şerif Onaran, yeniliğin ilgiyle incelenmesi gerektiğini belirtir.

“Bugünün sanatçısı insandaki değişen ruh durumunu anlayabilmek için kelimeler arasındaki ilgiden yeni bir düzenle bir bileşim kurmaya uğraşiyor.”⁴¹⁴

“Demek ki belli bir gerçeği anlatan kelimelere inanmamak, kelimeler arasındaki ilgiden aşılınarak daha yeni anlatım biçimleri bulmak gerekiyor.”⁴¹⁵ diyen yazara göre, belli bir gerçeğin olmayışı sanatçıyı yenilik yapmaya itmiştir: “Sanatçıyı alışılmış söyleyişlerden uzaklaştıran bu yenilik anlayışı olmuştur.”⁴¹⁶

Musafa Şerif Onaran, *Pazar Postası*'nda öteden beri <<İkinci Yeni>>lerin savunması yapıyor.”⁴¹⁷ diyerek *Pazar Postası*'nın İkinci Yeni'yi savunduğunu dile getirir. İkinci Yeni şiirinin kapalı olduğunu söyleyen Onaran, “.....yenilik anlayışının ışığında <<İkinci Yeni>> bir <<Kapalı Hava>> olarak kalmaktadır.”⁴¹⁸ diyerek kapalılığa vurgu yapar. “Açıklama şiiri ne kadar zayıflatırsa, kapalılık da o kadar zayıflatır. (...) Haşim'in <<Vuzuhu kurşuna dizmeli>> sözünü yanlış anlamamalıdır.”⁴¹⁹ diyen Onaran, İkinci Yeni'nin şiir anlayışıyla A. Haşim'in anlayışının bir olmadığını savunur. Onaran'a göre, bugünün sanatçısının alışılmış söyleyişlerden uzaklaşarak yeni anlatım biçimleri araması gerekir. Bundan sonra

⁴¹³ Ahmet Oktay, “Öncesi”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8

⁴¹⁴ Mustafa Şerif Onaran, “Yenilik Anlayışı”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.6

⁴¹⁵ Onaran, a. g. m., s.6

⁴¹⁶ Onaran, a. g. m., s.6

⁴¹⁷ Onaran, a. g. m., s.6

⁴¹⁸ Onaran, a. g. m., s.6

⁴¹⁹ Onaran, a. g. m., s.6

biçim kurulmalıdır. Biçimin bir eğitim işi olduğunu söyleyen Onaran, bunun şairi kalıcı kılacağını belirtir.

Yenilik heveslisi olmaktan çok bunu güzel örnekleriyle ortaya koymak gerektiğini savunan Onaran, “Bakıyorum da günümüzde her hangi bir yenilik anlayışına inanmadan, bu anlayışın nasıl bir zorluluktan geldiğini bilmeden, şaşırtıcı güzellikteki örneklerini vermeden bir takım yıldızlı ilkelerini savunan yenilik heveslileri belirdi.”⁴²⁰ der.

Okan Gündüz, “Duraklama Devri” adlı yazıda, Türk şiirinde bir duraklamanın var olduğu görüşünü savunur. Orhan Veli, Sait Faik ve Nurullah Ataç’ın ölümünden sonra Türk şiirinin bir duraklama dönemine girdiğini savunan Gündüz, “Şu beş yıl içerisinde, Mavi hareketiyle, Pazar Postası’ndaki yeni şiir hareketi bir yana bırakılacak olursa geriye, özensiz birkaç ufak tartışma ve kendi ölçüsünde ufak tefek yankılar uyandırabilen birkaç kitaptan başka bir şey kalmaz.”⁴²¹ der.

Okan Gündüz, yazısının devamında, “Mavi hareketinin yetersizliği veya köksüzlüğü yüzünden olumlu bir sonuca varamadığını ve yeni şiirin ise daha meyvalarını veremediğini düşünürsek, koskocaman bu beş yılın sadece bir uyku devresi olduğunu zorunlu olarak kabulleniriz. (...) Mavi’nin sonuç olarak sona ermesiyle yetiştirdiğimiz umutlarımızı, şimdi Pazar Postası’na bağlamak, Pazar Postası’nın bugünkü çırpınmaları ise bence yetersizdir. Bir yıldır süregelen bu uğraşmalar, gökçe yazınımızı bu duraklamalardan kurtaramamıştır. Bu da, Pazar Postası’ndaki davranışın yetersizliğini apaçık gösterir. Niçin yetersizdir? Orhan Veli şiiri, şiirimize, şekil yönünden bir yenilikle beraber –hatta ondan defalarca daha önemli- insan anlayışında da bir yenilik getirmişti. Sait de hikâyede aynı şeyi yapmıştır. Pazar Postası ise, sırf şekil yönünden bir yeniliği arzuluyor. Bence, sonu bir başarısızlıktır. (...) İkinci olarak, gökçe-yazınımızı ayakta tutacak, ileri götürecek güçte kişiler yok diye düşünüyorum.”⁴²² şeklindeki görüşleri dile getirir.

Sezai Karakoç da, “Dişimizin Zarı” adlı yazısında, Cumhuriyet sonrası Türk şiirini değerlendirir. Necip Fazıl, Ahmet Hamdi ve Ahmet Kutsi’nin şiirinin,

⁴²⁰ Onaran, a. g. m., s.6

⁴²¹ Okan Gündüz, “Duraklama Devri”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.6

⁴²² Gündüz, a. g. m., s.6

“şairane, soyut insanı”⁴²³ konuların şiiri olduğunu belirten Karakoç, bu şairlerin toplumun karşısına “Tanı, ölüm, hayat ve kadın konularında bir bildirimi olmak, toplumun karşısına köklü, sağlam ve parlak belgelerle çıkmak”⁴²⁴ zorunda olduğunu ifade eder.

Fazıl Hüsnü, Cahit Sıtkı, Ahmet Muhip ve Behçet Necatigil’in şiiri “yüce yaşamalar şiiri”⁴²⁵inden yaşama alanına çektiğini belirten Karakoç, konuların sürdüğünü, insanın belirmeye başladığını dile getirmektedir. Dilin Türkçeye şairlerle daha çok yaklaştığını vurgulayan Karakoç, “Necip Fazıl ve arkadaşlarının şiirimizde yalnız (mutlak) varken, Cahit Sıtkı ve arkadaşlarının şiirinde (mutlak)’la yaralı ya zengin yaşamak vardır. Bu iki şairin arka arkaya gelmesi normal bir evrime uygun düşer. Değişmelerin gerisindeki gerçeği, insanı ya ön, ya arka plâna alarak aydınlatan şiirlerdir bunlar.”⁴²⁶ der.

Sezai Karakoç aynı yazısında, İkinci Yeni’nin Türk şiir geleneği içindeki yeri için şunları söyler: “<<Lâleliden dünyaya doğru giden bir tramvaydayız>>. İşte yeni şiiri özetleyen bir mısra. Bu artık klâsik şairin yolculğuna benzemiyor. Klâsik şair, <<azgın bir dâvet>>le <<nerdeyse toprağın sonu>>na gider. <<Uçmak, kayıp gitmek, kaçıp dönmemek>> şartıyla. Orhan Veli akımında ise insan, Lâleliden çıkar bir yolculuğa ve tramvaya atlar; ama mutlaka Sirkeciye gider. Yeni gerçekçi akımda ise (çünkü bence, yeni akım, bir çeşit neo-realist akımdır), Lâleliden çıkar yolculuğa, tramvayla, ama dünyaya gider. (Ben)in en küçük davranışı bile büyük bir haber gibidir. Yaşama vardır ve önemlidir, ama bir haber olarak. Neyin haberi? Bunu şair de bilmez. Orhan Veli akımı günlük çırpınışların şiiriydi, bu şiir ise yaşamayı, gerçek yaşamayı cevheriyle görmeğe, yakalamaya çalışıyor.”⁴²⁷

Pazar Postası’nın 1959 yılının başlarında İstanbul’a taşınmasından sonra, İkinci Yeni şiiri ile ilgili tartışmalar neredeyse sona ermiştir. Her ne kadar *Pazar Postası*’nda benimsenen şiir anlayışı, İkinci Yeni’ye uygun da olsa, yazılarda artık yeni şiire ilişkin pek değerlendirmelere yer verilmez. *Pazar Postası*’nda İkinci Yeni şiirini irdeleyen son yazı Muzaffer Erdost’a aittir. 17 Mayıs 1959’da yayımlanan “Şiir Kendini Eskitir” adlı yazısında, Erdost, İkinci Yeni şiiri üzerinde durarak şiirin

⁴²³ Sezai Karakoç, “Dışımızın Zarı”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.7

⁴²⁴ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴²⁵ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴²⁶ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴²⁷ Karakoç, a. g. m., s.7-8

eskimesi konusu hakkında görüşlere yer verir. Bazı şiiirlerden ilk okuduğu tadı her zaman alamadığını belirten yazar, bunun şiiirin eskimesi olduğunu dile getirmektedir. Şiiir eskiten nedenlerin şiiirin içinde aranması gerektiğini söyleyen yazar, “Şiiirin içinde, yani şiiirin yapısında, kuruluşunda, kelimelerin birbirlerine olan durumlarında aramalıyız.”⁴²⁸ der. Şiiirin biçiminin şiiiri eskitip eskitmeyeceğini tartışan yazar, biçimi iyi olan şiiirin eskimeyeceğini savunmaktadır. Şiiirin biçiminin eskimede etkili olan tek önemli unsur olduğunu dile getiren yazar, Yeni Şiiirin anlamsız olarak nitelendirilmesinin temel nedeninin biçim olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, bu konuyla ilgili şu görüşleri dile getirmektedir: “Son yıllarda bize karşı duranlar, en çok anlamsız şiiiri savunduğumuzu söylediler. Hayır, biz anlamsız şiiiri savunmadık, şiiirin anlamsız olabileceğini de söyledik. Yani şiiirin anlamsız olabileceğini savunduk. Bizce şiiir anlamsız olduğu zaman, karşı duranların söylediği gibi şiiir olmaktan çıkmaz, çünkü şiiirin tabiatı anlamla sınırlandırılmaz.”⁴²⁹

“Bize karşı duranları yanıltan, belki de <<Anlam şiiirden sonra gelir>> sözünde ısrar edişimiz olmuştur. Bu şairin davranışına bağlıdır. Bir şaire <<Bu mısra ile ne söylemek istiyorsunuz?>> dersiniz, ona politik bir soru sormuş olursunuz ki, bu da şaire sorulacak sorulardan değildir. Dikkat edilirse, biz burada bir takım toplum meselelerini değil de şiiirin meslelerini konuşuyorduk. Çünkü konumuz şiiirdi. Üst yanı şairin bileceği şeydi. Gürültü koparanlar, daha çok şairin toplum meselelerine mutlaka ışık tutmasını isteyenlerdi. Oysa, kişi şiiir yazmak için şair olur, politika yapmak, felsefe öğretmek, istatistik çıkartmak için değil. Ama onun şiiiri, politika da yapar, felsefe de öğretir, istatistik de çıkarır. Biz karşıtlarımızla şu noktada ayrılıyoruz: Onlar şairi davalı olmakla şartlandırıyorlar, bizim ise şartlarımız yok. Yeni şiiirin kurulabilmesi, gelişebilmesi için, böyle düşünmekte fayda görüyoruz. Onlar, toplum davaları şiiirde ihmal edilirse, bir zarardır, bir kayıptır, diyorlar. Bir kere biz toplum davalarını halletmek için tartışmıyoruz. Şiiirin ne olup olmadığını tartışıyoruz. Zarar-zıyan için açılacak tazminat davasını, şiiirin ne olduğunu saptadıktan sonra açmalıydı, buna yanaşmadılar. İkincisi, biz dedik ki, bu şiiir eskimeye, etkisel gücünü yitirmeye başlamıştır, bu şiiirlene söyleseniz güçlü,

⁴²⁸ Muzaffer Erdost, “Şiiir Kendini Eskitir”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.10

⁴²⁹ Erdost, a. g. m., s.10-16

duyurucu olmayacaktır. Bu da hem şiirin, hem de iddia ettikleri davaların zararına işlemiş, hesap sormaya yeltenenler zaman önünde kaybetmiye başlamışlardır. »⁴³⁰

B. 8. İkinci Yeni'yle İlgili Tartışmalar

Pazar Postası'nda İkinci Yeni'ye ilişkin tartışmalardan Attilâ İlhan'la yapılan polemikler önemli bir yer tutar. Attilâ İlhan, tartışmaların yaşandığı dönemde kimi yazar ve şairleri, *Pazar Postası* çevresinden ayırıp *Dost* dergisine kazandırmak ister.

Attilâ İlhan, Muzaffer Erdost'un *Pazar Postası*'nın 6 Ocak 1957 tarihli 2. sayısında yayımlanan "Gülüyorum, öyleyse..." başlıklı yazısında kendisine atfedilen fikirlerin kendisine ait olmadığını dile getirmek için "Pazar Postası Gazetesine" başlıklı kısa bir yazı kaleme alır. Attilâ İlhan, bu yazısında Erdost'un kendi düşüncelerini anlamak istediği gibi ele aldığını savunur.⁴³¹

Muzaffer Erdost, 15 Aralık 1957'de yayımlanan "Şiir üzerine ileri geri" adlı yazısında, Attilâ İlhan'ın İkinci Yeni için yazdığı eleştirilere yanıt verir. Erdost, İkinci Yeni'nin gelişimini kendi bakış açısıyla anlattıktan sonra Attilâ İlhan'ın bu konudaki eleştirilerini yanıtlar: "Şiir konusunda, bizi kendilerine karşı sananlar, vardığımız sonuçlar üzerinden hareket ediyorlar. Biz, ise onları ancak çıkış noktalarında ayırdığımız için bizden sayamıyoruz. Bu sözlerimi biraz daha açayım. Yeni şiir üzerine bizler yazmaya başlarken ön kanılarımızdan, ya da o güne kadar bizde yerleşen şiir anlayışından hareket etmedik. Şiirin kendisine eğildik, şiirin ne olduğunu ne olabileceğini düşündük. Vardığımız sonuçlar yanlış mıdır, doğru mudur? Ya da iyi midir, kötü müdür? Bunlar ancak bizim yanılmalarımız, ya da başarılarımız olabilirdi. Bu zamanla belirecek, ortaya çıkacaktır. Bizi kendilerine karşı sananlar ise ne yaptılar? Parmağımızı basarak söylemek gerekirse, varılan sonuçlar üzerinde bizim gibi düşünmediler. Yani şiirin kendisine yeni baştan eğilerek: <<Acaba doğru mu?>>, <<Acaba ufacık da olsa hakları yok mu?>> demek zahmetine katlanmadılar. Vardığımız sonuçları, kendilerinde daha önceden yerleşmiş kanılarla kayıtsız, şartsız yıkmaya, bozmaya çalıştılar. Bu sonuçlar üzerinde mantık

⁴³⁰ Muzaffer Erdost, "Şiir Kendini Eskitir", *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.16

⁴³¹ Attilâ İlhan, "Pazar Postası Gazetesine", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.6

oyunları oynatarak, dondurulmuş bir şiirin savunmasını yaptılar, daha doğrusu, şiiri dondurmaya çalıştılar. Aramızdaki ayrılığı genellersek şöyle diyeceğiz: Biz şiiri öne aldık, bunun ne olduğunu aradık. Onlar şiir hakkındaki kanılarını öne aldılar kayıtsız, şartsız bunu savundular. Bir yıl kadar önce yeni şiir üzerine hiç kimse ile görüşüp konuşmadan belli noktalar üzerinde anlaşmadan yazılar yazdım. Ben bir partici gibi programımı bildirip, onları yazacak, savunacak, adamlar aramıyordum. Ben ilkelerimi, doğrularımı arıyordum. İşim o ilkeleri, doğruları bulup söylemektir. Akli yatan onları kabul eder, akli yatmayan kabul etmez. Attilâ İlhan da, hiç yüzüne gözüne bulaştırmamış alınının akıyla işin içinden çıkmış gibi hâlâ bir şeref payesi ile andığı o sosyal realizmini realizm sosyaldan mı böyle söyliyerek ayırmamıştı? Ben de aynen öyle arıyan insanlardan biri idim. Sonuçlar ortaya koyup, bunları savunacak ırgatlar armadım, böyle bir işin edebiyata, akla yakışmıyacağını çok iyi biliyordum. Tartışılmış, her yönden sağlam olduğu denenmiş doğrulara varmış gibi davranmadım. Yeni bir şiir geliyordu. Bunu özelliklerini kendimce belirtmeye çalıştım. Bu şiirleri yazarların adları yazılarıma girdi. Onlarla birlikte, önceden tartışılmış, karalaştırılmış bir cephe kursaydım, o zaman benim söylediklerimle, o ozanların söyledikleri arasındaki ikilikler gösterilir.<<Sizin yaptığınız bu mu?>> denir. Yazılmış şiirler üzerinde görüşümü, düşündüğümü yazdım. Bazı ozanlar da yazılarımı sebep göstererek kendi şiir tutumlarını açıkladılar. Benimle onların söyledikleri arasında ikilik varsa, o zaman benim yanıldığım kendiliğinden ortaya çıkacakmış gibi davrananlara şaşarım. Ortada bir şiir var, ben o şiir için şöyle diyorum. Ozan çıkıyor diyor ki, hayır benim tutumum öyle değil böyle, o zaman kimin yanıldığını anlamak için önce o şiire bakmak gerekmez mi? Örneğin Yılmaz Gruda, şiddetle bana karşı durduğu günlerde, benim söylediklerimden bile çok ileriye giden şiirlerini yazıyordu. Çoban Ateşi'nin üçüncüsü, o ara Şairler Yaprağı'nda yayınlanan şiirleri, bu yüzden sağduyusu olan okuru şaşırtmıştır. Yazılarımı başından beri izleyenler bilirler ki, söylediklerimin şaşmaz doğrular olduğunu hiç bir zaman söylemedim. Yanıldığım yerleri göstereyim, beni de kendi fikirlerine getirsinler, dedim. Ama şimdi Attilâ İlhan çıkmış Erdost ile Süreyya'nın Erdost ile Uyar'ın, Süreyya ile Süreyya'nın, Süreyya ile Berk'in, Berk ile Berk'in çeliştiğini örnekleriyle yazmış. Ben bu yazı üzerinde pek durmayacağım. Kısaca neden o yazının Attilâ İlhan'ı Attilâ İlhan'a yanıltacak kadar tam bir sirk cambazına yakışır oyunlar

içerisinde olduğunu göstereceğim. 1- Ben artık şiirin toplumsal sorunları kapsıyamayacağımı yazıyorum. C. Süreyya ise bunun karşıtını söylemiş, yani onunla çelişiyoruz. Ama, o yazıda garip bir şey var. Biraz aşağıda deniyor ki; C. Süreyya istediği kadar <<biçim>> ayakları koşsun, gine kendisinin <<bun>> şiiriyle kendi kendisi ile Erdost'la çelişiyor. Yani Attilâ İlhan'a göre C. Süreyya'nın sözleri, C. Süreyya'nın şiiriyle çelişiyor. Ayrıca Erdost'un sözleri, C. Süreyya'nın sözleri ile çelişiyor. <<Bun şiirinin özü Erdost'un ve kendi (C. Süreyya) sanısının aksine bir şiir olduğunu söylerken, acaba C. Süreyya'nın sanısının ne olduğunu neden söyleniyor? Erdost ile C. Süreyya'nın çeliştiğini söyledikten biraz sonra <<BUN> şiirine karşı Erdost ile C. Süreyya'yı aynı kanıda göstermiş. Çünkü, C. Süreyya'dan aldığı yazı parçasını, Pazar Postası'nda yayınlanan o kadar yazının bütününden öyle ayırmıştır ki, o örnek, C. Süreyya'nın yazılarının bütününe karşı durmuştur. (Bu gösteri için tepsiye bir beş kuruş atalım). 2- Yazara göre, T. Uyar'ın sözleri de benim sözlerimle çalışmaktadır. Bakınız niye çelişiyormuş: T. Uyar, yazısında şöyle demiş: Çoğu kez şiire büyük hareketlerin, açık yahut içten içe oluşan toplumsal kaynaşmalardan, değişmelerden geldiği söylenebilir. Ya da şiir bu kaynaşmaların ilk belirtisidir. Büyük savaş ertelerinin, büyük ekonomik gelişmelerin doğurduğu toplumsal dengesizlik, duygularda yarattığı kargaşalık, yoğunlaşmalar, değerlerle yetmez ya da gülünç duruma gelmesi sanırım ilkin şiire yansır. Oysa bu sözlerdeki gerçek, benim sözlerimle hiç bir zaman çelişmez. Toplumdaki değişmelerin ilkin şiirde yansıması, toplumdaki değişmelerin şiirde anlatılması demek değildir. İkinci yeni üzerine ilk yazılarımız çıktığı zaman, <<İkinci yeni bir korkuyu deyimliyor>>, <<İkinci yeniyi doğuran sebepleri iktisadi meselelerde aramalı>>, <<İkinci yeni gençliğin bunalımından doğuyor.>> gibi sözler edildiğini çok iyi hatırlayacaklardır. Yani ikinci yeni, iktisadi meseleleri anlatıyor mu deniliyordu; yani ikinci yeni korkuları anlatıyor mu deniliyordu. Elbette değil. Onlar ancak toplumdaki değişmelerin bu şiirde yansıdığını iddia ediyorlardı. Turgut Uyar'ın söylediği de bundan başka nedir? 3- C. Süreyya, İlhan Berk'le çelişmediğini <<Sirk>> adlı yazısında yazdı. Hatta bu oyunu düzenlemenin pek zekice bir iş olmadığını yazdı.”⁴³²

“4- İlhan Berk'in <<Galile Denizi Baladı>>nı istediği gibi bozup, değiştirecek kadar şiiri hafife alan bu yazar, <<Galile Denizi Baladı>> şiiri ile İlhan Berk'in

⁴³² Muzaffer Erdost, “Şiir üzerine ileri geri”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.10

savunduğu şiirin ayrı şeyler olduğunu söyledi. Bizler ne dedik?. Bazı ozanların şiirlerinde, bir kıpırdanma, bir yerleşme var, dedik. Önemli olan İlhan Berk'in şiirlerinde bazen eski şiiri götürmesi değil, yeni şiire örnek bir çok mısralar yazmasıdır. Çünkü yeni şiir bir eğilimdir, bir yöneşildir, bu bir... İkincisi ben <<Şiirimizi Götürenler>> adlı yazımda da söylediğim gibi, şiiri baştan başa anlamsız kelimeler yığını sananlar yanılmıştır. Gerektiği, zorlandığı yerde, şiir için anlamdan rahatça vazgeçilmelidir, dedim. Neden hep bu noktayı çiziyorlar. Bu noktayı çizdikleri içindir ki, Sezai Karakoç'un, o şiirin imkânlarını zorlayan, yeni imkânlar içerisinde gelişen şiiri de <<anlamsız>> olmadığı için bize <<koz>> olarak yöneltiyor.”⁴³³

“5- <<Bun>> şiirindeki toplum sorunlarına gelince, gene yazılarımı şöyle üstün körü bir karıştırmak gerekir. Ben, şiirimizin toplumsal sorunları artık kapsayamayacağını söylerken, sebep olarak bu toplumsal sorunların hızlandığını, günlük damgasını yendiğini söyledim. Bugün ülkemizde bir çok baskılar yapılıyor, bir çok haklar çiğneniyor, bunları şiirle anlatamazsınız, diyordum. <<Günlük>> meselesi açısından, bugün Cezayir ile Amerika'daki zenci hikâyeleri biraz değişiklik gösterir, bu bir... İkincisi, yeni şiirde bu <<toplumsal sorunlar>>ın ikinci plâna itildiğini, şiire vasıta edildiğini anlamak için, o <<Bun>> şiirini yeni baştan okumak gerekir. Bunu <<Yerçekimi Karanfil>> adlı kitaptan da bol örnekleriyle gösterebiliriz. <<Bun>> şiirini gene bu sayfalara alıyoruz. Şiirin girişine bakınız. İkinci bölüme bakınız. Üçüncü bölümün girişine bakınız. Ve sonra şiirin sonlarına... Acaba şiir sözü edilen sorunlar için mi kurulmuştur?. Acaba sözü edilen sorunlar şiirin içinde ezilmiyor mu?. Arka plânlara itiliyor mu?. Bunları anlamak için zeki mi olmak lazım?. Hayır...”⁴³⁴

Attilâ İlhan ile *Pazar Postası* gazetesi arasında yaşanan tartışmalar 1957 yılının sonlarında yeniden patlak verir. İkinci Yeni tartışmalarında, Attilâ İlhan ile Cemal Süreya arasında ortaya çıkan, sanatta biçim-öz ve sosyal-gerçekçilik konusundaki tartışmalar önemli bir yere sahiptir. Attilâ İlhan'ın Haziran 1957 tarihli *Seçilmiş Hikâyeler Dergisi*'nde kaleme aldığı “Biçimcilik, Özcülük Konusunda Bazı

⁴³³ Erdost, a. g. m., s.10-11

⁴³⁴ Erdost, a. g. m., s.11

Yanılmalar”⁴³⁵ adlı yazısı tartışmaya neden olur. Cemal Süreya da bu yazı üstüne Osman Mazlum müstear ismiyle *Pazar Postası*’nın 1 Eylül 1957 tarihli sayısında, “Ömer Haybe” adlı yazısını kaleme alır. Süreya, Attilâ İlhan’ın sosyal realizmi, ‘realisme social’den ayırdığını belirterek, kendisine ihanet ettiğini savunur: “Bay Attilâ İlhan’a göre sosyal realizm salt <<tesbit ve teşhir>> edici ve gerisine pek karışmayıcı bir akım olmalıdır. Yani sosyal realistler biraz çekidüzen verilmiş, biraz toplumbilim okumuş birer Zola’dan başka bir şey değildirler. Fazlaca, davranışları metod açısından bir bilim adamının davranışdır. Bay Attilâ İlhan buna diyor. Böyle olunca elbette o sanat yapıtında politikanın payı ya hiç olmaz ya da ihmal edilebilecek kadar az olur.”⁴³⁶ Attilâ İlhan’ın Mavi hareketiyle “faydacı”, “Atatürkçü”, “ulusun ve memleketin esinliğine çalışıcı”⁴³⁷ gibi amaçları benimsediğini vurgulayan Süreya, amacını politikaya getirdiğini ve kendisiyle çelişkiye düştüğünü ifade eder.

Cemal Süreya, *Pazar Postası*’nın 6 Ekim 1957 tarihli sayısında Attilâ İlhan’ın *Forum* dergisinde yayımlanan yazısında toplum ve toplumculuk konusunda görüş belirtmesi ve kendisini eleştirmesi üzerine “Toplumculuştıramadıklarımızdan” adlı yazıyı kaleme alır. Süreya, Attilâ İlhan’ın kendi yapıtlarını toplumcu olarak değil de toplumsal olarak değerlendirdiğini belirtmektedir. Süreya, her şeyin toplumsal olabileceğini, Attilâ İlhan’ın savunduğu toplumsallığın eskiden beri var olduğunu ve toplumsallığı yeniden pazarladığını dile getirir: “Attilâ İlhan Sosyoloji, Ekonomi ve öbür toplumbilimlerinin metodlarını aynen sanata alıyor. Roman için neyse ne, ama gerçekten iyi bir şair olan Attilâ İlhan şiir içinde <<Sosyal realist>> devrede aynı şeyleri mi istiyordu? Şiir sadece sosyal mı olacak diyordu? Bunun da yeni bir şey olduğuna mı inanıyordu? Bunca yıllık realizmin <<hayat tecrübeleri>> sosyal realiteyi kavramaya yetmiyor mu sanki. Ne gereği vardı buncacık şeyi allayıp pullayıp bir akım adı altında sanat pazarına yollamaya.”⁴³⁸

Attilâ İlhan, Cemal Süreya’nın Osman Mazlum müstear ismiyle *Pazar Postası*’nın 1 Eylül 1957 tarihli 34. sayısında yayımlanan “Ömer Haybe” ve yine *Pazar Postası*’nın 6 Ekim 1957 tarihli 39. sayısında yayımlanan

⁴³⁵ Attilâ İlhan, “Biçimcilik, Özcülük Konusunda Bazı Yanılmalar”, *İkinci Yeni Savaşı*, Bilgi Yayınları, Ankara, 1996, s.37-41

⁴³⁶ Osman Mazlum, “Ömer Haybe”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.6

⁴³⁷ Mazlum, a. g. m., s.6

⁴³⁸ Mazlum, “Toplumculuştıramadıklarımızdan”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.6-11

“Toplumculuştıramadıklarımızdan” başlıklı yazıları üzerine “Osman Mazlum’a Karşı Ömer Haybo” başlıklı yazıyı kaleme alır. İlhan, Cemal Süreya’nın kendisini eskiden sosyal realist olarak ifade ettiğini ve şimdilerde “toplumsalım”⁴³⁹ dediğini belirtir. İlhan, Osman Mazlum’un bu konuda yayımladığı yazılarını anlamadığını dile getirerek “PP. daki iki yazı da toplumsal ve toplumcu kelimelerinin soyut anlamları arasındaki farka dayanılarak yazılmış.”⁴⁴⁰ der.

“Mazlum’un düşünce gidişi bu. Epeyce ‘mazlumca’ bir gidiş. Çünkü o yazılarımı okuyanlar görmüşlerdir ki söz konusu olan mücerret toplumculuk toplumsallık kelime ve kavramları değildir; her biri bir dünya ve sanat yöntemini tanımlayan ‘Toplumcu Gerçekçilik’ akımlarıdır. Bu akımlardan birincisinin Frenkçe adını artık herkes biliyor: <<Realisme Socialiste – Sosyalist Gerçekçilik>> Öteki ise << Realisme Social- Toplumsal Gerçekçilik>> Sosyalist Gerçekçiler aslında Sosyalizme değil Marxisme’in Leninist yorumuna dayanan komünist ve partici bir sanat tutumu tutmuşlardır. Sosyalist Gerçekçilik toplum düzenini milletlerarası komünizmin metodlarına uyarak görmeğe, göstermeğe, yorumlamağa ve değiştirmeğe parti buyruklarına baş eğerek çalışırlar. Bunlar görünüşte toplumcudurlar ama bu toplumculuk topyekûncü, tartışmasız ve güdümlüdür.”⁴⁴¹ diyen Attilâ İlhan, toplumsal gerçekçiliğin toplumcu ve özcü olmadığı yönünde görüş belirtmediğini savunur. İlhan, kendisinin Sosyalist-Realist görüşü güdümlü olmasından ötürü benimsemediğini, toplumsal-gerçekçiliği benimsediğini ifade eder.

Cemal Süreya, Attilâ İlhan’ın 17 Kasım 1957 tarihli *Pazar Postası*’nın 45. sayısında yayımlanan “Osman Mazlum’a Karşı Ömer Haybo!” başlıklı yazısı nedeniyle Osman Mazlum müstear ismiyle “Ömer Heybe” adlı yazısını kaleme alır. Cemal Süreya, Attilâ İlhan’ın söz konusu yazısında “Realisme Socialiste-Sosyalist Gerçekçilik” ve “Realisme Social-Toplumsal Gerçekçilik” kavramları çerçevesinde savunduğu görüşleri şöyle eleştirir:

“Üçüncü perde, Attilâ İlhan şimdi de toplumcu olduğunu söylüyor, Toplumsal kavramı toplumcu olmayı da içeriyor demeye getiriyor. Toplumsal demekle kendini tek tipçi, partici, diktacı toplumlardan ancak ayırabileceği kanısındadır sanki. Böylelikle de bütün <<toplumcu>> kavramını diktacı, partici, tek

⁴³⁹ Attilâ İlhan, “Osman Mazlum’a karşı Ömer Haybo”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7

⁴⁴⁰ İlhan, a. g. m., s.7

⁴⁴¹ İlhan, a. g. m., s.7

tipçi olarak tesbit ya da mahkûm etmiyor mu? İşte Attilâ İlhan'ın majüskül samimiyetsizliği burada. Bir yerde toplumcu kavramını mahkûm ederken bir yerde toplumcu olduğunu söylüyor. Toplumsal kavramının toplumcu oluşu da içerdiğini, daha doğrusu o kadar içerdiğini ileri sürmek birazcık bilgisizliği anlatır. Bilimsel metodun <<toplumcu>> olarak geniş rol oynayacağını savunmak da boş, çok genel bir davranış. Le Play'ın metodu çok bilimsel metoddur, ama toplumcu plânda bir şey ifade etmeyebilir. Toplumcu bir yazar için asıl olan bilimsel metod değil, belki toplumcu-bilimsel metoddur. Attilâ İlhan yazısını sorumsuzca yazmış. Partici, diktacı, tek tipçi bir toplumculuktan kimse söz açmamıştı.⁴⁴²

Cemal Süreya, Attilâ İlhan'ın söz konusu kavramları karıştırdığını şöyle anlatır: “Toplumbilimlerin en taş yüreklişi ekonomide bile Sismondi'den bu yana, toplumsal oluştan toplumcu oluşa bir kayma vardır. Fakat toplumcu oluş toplumsal oluşla pek fazla geçinemediğinden olacak ekonomi biliminin yanı sıra sosyal ekonomi, ekonomi politikası belirmiştir. Yüzyıldır ekonominin tarihi nerdeyse ekonomi politikasının tarihi olmuştur. Bu böyleyken sözünü ettiğimiz kavramları o gibi anlamak ancak Attilâ İlhan'ın kendine öz düşüncesinin orijinal bir sonucu olarak kalacaktır.”⁴⁴³

Cemal Süreya, Attilâ İlhan'ın Aralık 1957 tarihli *Dost* dergisinin 3. sayısında yayımlanan “Anlamsızlıklar Sirki ya da Şiirimizi Götürenler”⁴⁴⁴ adlı yazısı üzerine 8 Aralık 1957 tarihli *Pazar Postası*'nda “Sirk” adlı yazısını kaleme alır. Cemal Süreya, Attilâ İlhan'ın söz konusu yazısında yeni şiir davranışını geliştiren şairlerin arasında çelişmeler, uyumsuzluklar olduğunu, “... bir curcuna içinde, bir anlaşmazlıklar sirkinde pala sallayan adamlar” ve “Şiiri bir tarafa götürmeğe niyetlenen sanatçıların hiç olmazsa metoda ve ana ilkelerde anlaşmaları gerekir.”⁴⁴⁵ şeklindeki sözlerle dile getirdiğini belirtir. Süreya, Attilâ İlhan'ın ilk bakışta haklı olduğu gibi bir izlenimin oluşacağını; ancak her şeyin genel olarak önermelere bağlanmasının doğru olmadığını ifade eder. Süreya, Attilâ İlhan'ın belirtilen düşüncelerini eleştirerek İkinci Yeni hakkındaki görüşlerini dile getirir: “Yeni şiir davranışı öyle üç kişinin kafa kafaya verip saptadığı bir davranış değil. Örneğine bol bol rastladığımız gibi

⁴⁴² Osman Mazlum, “Ömer Heybe”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.7

⁴⁴³ Mazlum, a. g. m., s.7

⁴⁴⁴ Attilâ İlhan, “Anlamsızlıklar Sirki ya da Şiirimizi Götürenler”, *İkinci Yeni Savaşı*, Bilgi Yayınları, Ankara, 1996, s.32-47

⁴⁴⁵ Cemal Süreya, “Sirk”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6

masa başında aceleler, edebiyat dışı sebeplerle ya da kulis uğraşlarıyla kurulmamıştır. O davranışın içindeki şairlerin çoğu birbiriyle tanışmamışlardır bile. Yeni şiir davranışı şiirimizin dildeki geçici, frictionnel bir kısım tikanıklıkları, bunalımları arasında kendini bulduğu bir yoldur, çıkış kapısıdır, penceresidir. Hız kazanmış bir evrim, Genç kuşağın getirdiği. Masa başı ya da pastahane akımlarına olduğu kadar, yapmacıklarına da uzaktır. Orhan Veli kuşağı Türkçe'nin en görünür olanaklarını denemişti, yeni şiir dilin daha derin, daha gizli olanaklarını bulup ortaya çıkarma yolunda... Yazılanlar ise daha çok yeni şiirin şimdiye kadar ortaya çıkmış niteliklerini tesbit etmekten ileri geçmiyor. Geçmiyor ama geçecek. Yapılmadı ama yapılacak elbet. Zaten en esaslı şiir davranışlarının <<poetika>> sonradan yapılmıştır. Yazılanların ayrı ayrı olması biraz her şairin kendi şiirini açıklamış bulunmasından, biraz da yeni şiirin çok yönlü bir durumu göstermesindendir. Sözü edilen ayrılıklar karşısında yine de bileşik nitelikli bir şiir var mı, bu bileşik nitelik o ayrılıklara göre daha baskın mı, mesele bu işte”⁴⁴⁶

Attilâ İlhan kimi dergi ve gazetelerde *Pazar Postası* ve İkinci Yeni'ye karşı yürüttüğü muhalif tavır 1958 yılında da sürer. Sanatta gerçeklik, toplumculuk, şiirin amacı gibi konularda İkinci Yeni hareketinin konuşulmaya başlamasından itibaren *Pazar Postası*'yla yolları ters düşen Attilâ İlhan, 1958 yılının sonlarında özellikle *Dost* dergisindeki yazılarıyla kimi tartışmalara neden olur.

Muzaffer Erdost, Attilâ İlhan'ın *Dost* dergisinde Ömer Haybo müstear ismiyle çıkan “Pazar Postası” başlıklı yazısı üzerine 12 Ekim 1958'de “Bir Bay Yazara” adlı yazısını kaleme alır. Attilâ İlhan, söz konusu yazısında, *Pazar Postası*'nı Muzaffer Erdost'un elinden kurtarmak gerektiği görüşünü ifade etmiştir. Erdost ise, İlhan'a Cemil Sait Barlas'ı -telefon numarasını da yazarak- isteklerini iletmesi önerisinde bulunur: “İstanbul'da olduğunuza göre 63 69 02'ye Cemil Sait Barlas'a telefon ediniz. Belki o zaman kendinize yakışıklı bir iş bulmuş, bu olmasa bile okul kızlarının defterine düşmüş şiirinizi yeniden şiir pazarına çıkarma imkânı bulmuş olursunuz.”⁴⁴⁷

Sezai Karakoç, 2 Kasım 1958'de yayımlanan “Sorumlu” adlı yazısında, Attilâ İlhan'ın Ömer Haybo müstear ismiyle “İlhan Berk, Turgut Uyar, Muzaffer

⁴⁴⁶ Süreya, a. g. m., s.6

⁴⁴⁷ Muzaffer Erdost, “Bir Bay Yazara”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.13

Erdost, Cemal Süreya ve şürekâsının sorumsuzluk örneği düşünce ve eserleri...”⁴⁴⁸ şeklinde sözler sarf ettiğini belirtir. Karakoç, *Pazar Postası* gazetesi etrafında gelişen her türlü eylemi sorumsuzluk olarak değerlendiren Attilâ İlhan’a şöyle yanıt verir: “Peki, kim sorumlu? Sorumluluk ne? Sorumlu mu, sorumluluk mu? Sorumlu ve sorumluluk, Attilâ İlhan’dır. Attilâ İlhan’ın düşünce ve eserleridir. Hatırlanırsa, bir vakitler Attilâ İlhan bir sanat okulu kurmuş, sonra kalkmıştı da bu okulun iktisadi tutumundan bahsetmişti! Bu sanat okulunun temeli de, Büyük nutuklardan alınma genel olarak sanata övgü olabilecek sözlerdi. Yine Bay Attilâ İlhan, okulunda sanat eserinin sosyal olmasını ön plâna korken, kendi eserleri hep bireyciydi. Eserine toplum ancak, negatif bir fon olarak giriyordu. Sorumluluk bu olsa gerekti. Yoksa kendisi her dergide ayrıkotu gibi biterken bütün bir genç bu çağa <<ayrık otları>> diyen, bugünlerin Zaloğlu Rüstemi bir kişiye aynı dergide, yan yana boy göstermek midir sorumluluk?”⁴⁴⁹

Sezai Karakoç, Attilâ İlhan’ın Türk şiirinde yeni hareketi görmezden geldiğini ve yadsıdığını şu sözlerle dile getirir: “Belki de, hiçbir iddiası olmayan şiirle Varlık Dergisi yıllar kapatır birbirinden Afganlı ve Amerikalı kadar ırak şiirleri, en ufak bir kızarma duymadan yayınlayarak Dost Dergisi ciltler doldururken, Attilâ İlhan’ın kıyasıya gençliği vurmağa yıkmağa çalışmasıdır sorumluluk! Sorumluluğa bir örnek olarak Attilâ İlhan’ın (üç eski bir veya <<yeniler>>i takdim) olduğunu nedense kabul eden yazar, bu akıma örnek olarak, Oğuz Arıkanlı’nın <<Maça Kızı>> Özdemir Nutku’nun <<Bölük Yaşantı>> ve Cemal Süreya’nın <<Üvercinka>>sını alıyor. Artık neler söyleyebileceğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Çünkü örnekleri, tipleri, oldukça sorumlu bir davranışla seçmiştir! Maça Kızı’nın yeni şiirin örneği değil, eski şiirin, Attilâ İlhan şiirinin bir uzayış ve değişimin son örneği olduğunu göstermek için, sanırım, bir Attilâ İlhan olmamak yetecek. Öte yandan Özdemir Nutku’nun şiirinin ise şiir katına çıkmamış, Türk şiir zincirinde bir yeri olmayacak, okunan Batı şiirinin hemen etkisinde kalınarak çiziktirilmiş şeyler olduğu apaçık. Yeni şiirin kitap çapında örnekleri olarak Galile Denizi, Üvercinka yakında çıkacağı bilinen Dünyanın En Güzel Arabistanı göz

⁴⁴⁸ Sezai Karakoç, “Sorumlu”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.9

⁴⁴⁹ Karakoç, a. g. m., s.9

önünde duruyor. Bu böyleyken Attilâ İlhan'ın yaptığı seçmenin samimiliğine kim inanır?"⁴⁵⁰

İkinci Yeni'nin genel bir çizgisinin belirlenmediği ve oluşum süreci içinde olduğunu şu sözlerle belirtir: "Gerçeğin gerçeği bir şey var; bugün şiir artık eskisi gibi yazılmıyor. Yeni şiir davranışının dışında gibi görünen şairler bile bu davranıştan az çok etkilenmişlerdir. Bir iki yıl var ki bu böyle. Attilâ İlhan'ın dediği gibi sınırları pek belli değil, bulanıkça bir şiir karşısındayız. Ama yeni, değişik, yiğit ve çok yönlü bir şiir bu. Bulanık ve bilirsiniz; çünkü daha çok yeni. Bizim yapacağımız şimdilik bu şiirleri yazanlar arasında ayrılıklar değil, birleşme noktaları bulmak olmalıdır. Çünkü bu şairler müşterek bir takım taraflarıyla eski şiirden ayrılıyorlar. Yoksa Attilâ İlhan'ın yaptığı gibi peşin bir yargıyla üstlerini çizmek iş değil."⁴⁵¹

Cemal Süreya, kendisinin biçim hakkında söyledikleriyle İlhan Berk'in biçim hakkında ifade ettiklerinin aynı olduğunu; fakat ifade yolunun farklı olduğunu dile getirerek Attilâ İlhan'ın bu durumu çelişme olarak algıladığını savunur. Süreya, "Biçimi Anlamak" adlı yazısında, şiirde konuyu yadsımadığını, Attilâ İlhan'ın yazıdan fotomontajlar yaparak görüşlerini kendi çıkarlarına alet ettiğini ifade eder.

Muzaffer Erdost, İkinci Yeni tartışmalarının pek uzun sürmediğini, "1956'nın ortalarında başlamış, 1957'nin ortalarında tavsamıştı."⁴⁵² diyerek belirtir. Fakat 1957 yılının ortalarından sonra, yani Cemal Süreya ile Attilâ İlhan arasındaki tartışmadan sonra, *Pazar Postası*'nda İkinci Yeni konusuna yeni bir yol izlenmiş ve şairler kişisel şiir sanatları hakkında kimi bilgilere yer vererek İkinci Yeni'nin gündemde kalmasını sağlamışlardır. Ancak yine de *Pazar Postası*'nda İkinci Yeni konusundaki tartışmalar gazete kapanana dek sürer.

Cemal Süreya'nın İkinci Yeni tartışmaları içinde tartışma odağı haline gelmesi son derece açıktır. Bir başka tartışma da Orhan Duru ve Cemal Süreya arasında cereyan eder.

Orhan Duru, Cemal Süreya'ya 29 Eylül 1957'de "Mektup" başlıklı açık bir mektup yazar. Orhan Duru, mektubunda, Süreya'nın şiirde biçim üzerine yazdığı yazılar ele alır. Duru, edebî eserlerin biçim-öz ayrımına tabi tutulmadan

⁴⁵⁰ Karakoç, a. g. m., s.9

⁴⁵¹ Cemal Süreya, "Sirk", *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6

⁴⁵² Muzaffer Erdost, "İkinci Yeni Yazıları Önüne", *İkinci Yeni Yazıları*, Onur Yay., Ankara, 1997, s.7

değerlendirilmesi gerektiğini, öz-biçim tartışmalarının içinde şiirin asıl varlığının unutulduğunu, şiir özünün en iyi biçim içerisinde verilmesi gerektiğini ve Cemal Süreya'nın biçim uğruna özü önemsizleştirdiğini vurgular. Duru, Cemal Süreya'nın "ufak özler"⁴⁵³ sözüyle neyi kastettiğini anlayamadığını belirterek, "Sonra ufak özler diye bir şey çıkarıyorsun. Bunu pek anlıyamadım. Açıklanmağa muhtaç. Yoksa kelimelerin yüklendikleri kavramlar yüzünden tesadüfen gözüken anlamlardan mı söz açmak istiyorsun? Bu ise, buna öz ya da ufak öz demek doğru değil. Çünkü şiirin bütününden ileri gelmiyor bir. Tek tek kelimelere bağlı kalıyor iki."⁴⁵⁴ der.

Cemal Süreya ise, Orhan Duru'nun "Mektup" başlıklı yazısı üzerine 20 Ekim 1957'de "Öz konuyu aşar parantezi" adlı yazısını kaleme alır. Süreya, şiirin salt biçimden ibaret olduğu gibi bir görüşü savunmadığını, şiirde ancak biçimin öze göre daha önemli olduğunu anlatmak istediğini ifade eder. Toplumcu şiire özcü şiir adı verildiğini ve geriye kalan şiirin inkâr edildiğini vurgulayan Süreya, şiirde dava ve özün karıştırıldığını, dava şiirine aykırı şiire biçimci dendiğini belirtir. Cemal Süreya, Orhan Duru'nun "... bir şiirin biçimi onun özü değil midir zaten?" şeklindeki sözlerini yadsıdığını dile getirerek Sezai Karakoç'un kendisine yazdığı mektuptaki görüşlerine katıldığını ifade eder.

"<<Biçim anlamak da genel olarak daha doğrusu çok defa haklısın. Ama bugün şiirin özü deyince, eskilerin şiirin fikir yanı, <<mânâsı>> aklımıza gelmemelidir. Şiirin özü şairin bilinciyle biçimlendirdiği, şiir söylemeye ayarlı somnanbül hali, savunma hali, <<tecavüz>> halidir. Yani şiir ne öz, ne biçim, şiirdir. Ama kimi yalnız birini görüyor, buna öz diyor. (Çünkü şiirde bir alay, bir hüzn süresi görüyor) Demek ki özü eskilerin fikir, biçimi eskilerin şekil dedikleri anlamda anlamadıkça iki yan da haklı, iki yan da haksız. Eskiden bilinçaltı olayları şiire <<immédiatement>> giremediği için , şiirin özü nerdeyse fikirden ibaret oluyordu. Biçim de dıştan gidiyordu. (Vezin) Bunun için bu ikisini ayırmak hattâ bunlara bir üçüncüsünü katmak gerekiyordu (mazmunlar, kelime sanatları). Günümüzde şiirin özü fikirden kopmuş. Ayrılmış, yani öz fikirden ayrı, adeta şiirin dışında geçer akça olamayan bir şey olmuştur, bir kelime oyunu yaparsak biçim selleşmiştir. Biçim ne olmuştur? İçten gelen biçim kaygısı, o öz dediğimiz şeyle adeta birleşmiştir. Yani

⁴⁵³ Orhan Duru, "Mektup", *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.12

⁴⁵⁴ Duru, a. g. m., s.12

biçim de kaybolmuştur. Kelime sanatlarıysa deformasyona uğrayarak bağımsızlığını kaybetmiş bazen biçime, bazen da öz dediğimiz saydam ve sınırlı ruh haline dönebilecek <<extreme>> noktada durmuştur. Daha kısa bir cümleyle öz, biçim ve kelime oyunları hep gelmiş, yoğun şiiri kurmuştur. O zaman bir sürü soracaksın: Yeni şiirde biçim yok mu? Yok ya. Yeni şiirde bir bakıma ayrı ayrı biçim de yok, öz de.”⁴⁵⁵

Cemal Süreya, biçim ve öz ayrımı yapan kişilerin dava ya da konuya her yerde öz dediklerini savunarak şiirin asıl bunlardan oluştuğunu ifade ettiklerini belirtir. Süreya, Orhan Duru’nun kendisini anlamak istemediğini dile getirerek kendisine yapılan eleştiriyi yine Sezai Karakoç’un ağzından yanıtlar. “<<Senin eski adetindir, bir şeyi belirtmek için yazırda ya da konuşmada ağırlık noktasını o şeyin üstünde fazlaca toplayarak başkalarını ihmal edersin. Burada da aşırı gidecek, orijinal cümlelerle topyekûn özü inkâr edeceksin ‘Folklor’ yazında olduğu gibi. Yoksa yine senin dediğin gibi özü şiirden ayırmak imkânsızdır. Ama bu imkânsızlık şiirin özsüz ve sadece biçimden ibaret olduğunu mu gösterir. Bu ayırmayış aynı zamanda şiire öz denebileceğine de imkân hazırlamaz mı? Yoksa sen, T. S. Eliot’un şiirinde biçim kadar koyu has bir özün de bulunduğunu, o uzun manzum şiirler içinde biçimin müthiş yaygın (kaybolacak kadar yaygın) uzamış, yani öze dönüşmüş ve kelimeler üzerinde titizlikle durmaktan başka bir anlamı kalmamış olduğunu bilmez değilsin.>>”⁴⁵⁶

Orhan Duru da Cemal Süreya’nın yukarıdaki ifadeleri üzerine, 13 Ekim 1957 tarihli “Kelimeler ve Deyimler” başlıklı yazısında tartışmaların çoğunda kavramlar üzerinde anlaşma sağlanamadığını ve bu nedenle tartışmaların uzadığını vurgular. Dilde özleşmenin eski bir geçmişinin olmadığını, edebiyat ve dilde meydana gelen değişimlerden hızlı olduğunu ifade eden Duru, tartışmalarda önce tarafların birbirini anlaması gerektiği savunur. Kelime ve deyim anlamlarında bir konsensüsün da sağlanması gerektiğini dile getiren Duru, kelime ve deyimlerde bir anlaşma sağlanamadığı sürece herhangi bir sonuca varılmayacağı görüşünü ileri sürer.⁴⁵⁷

1958 yılının başlarına doğru *Pazar Postası*’ndaki İkinci Yeni tartışmaları yeniden gündemdeki yerini artırır. Berin Taşan’ın 29 Aralık 1957’de yayımlanan

⁴⁵⁵ Cemal Süreya, “Pencere: Öz konuyu aşar parantezi”, *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.11

⁴⁵⁶ Süreya, a. g. m., s.11

⁴⁵⁷ Orhan Duru, “Kelimeler Deyimler”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6-11

“Şiir Üzerine Tartışmalar: Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar” adlı yazısında ifade ettiği görüşler, tartışma ortamına yeniden bir canlılık gelmesine neden olmuştur. Ancak Berin Taşan, adını verdiğimiz yazısında İkinci Yeni hakkında olumsuz görüşlere yer vermiştir. İkinci Yeni’nin bir anlamsızlığa bürünerek kendinden kaçtığını savunan Berin Taşan; Cemal Süreya, Turgut Uyar ve arkadaşlarının ortaya koydukları eğilimin yeni olmadığını şu sözlerle savunur: “Önceleri Fazıl Hüsni Dağlarca söylüyordu. Biz o zaman bu şiirlerden (Bu yol çıkmaz) (2) Havaya çizilen şiir. (3) Bu avare edebiyat.(4) diye bahsetmiştik. Beş sene sonra olaylar bizi yalanlamadı, teyit etti. Şimdi o sözlerine yine aynen aynen iştirak ediyorum. Evvela bazı şairlerimizin (İkinci Yeni) dedikleri bu eğilim bir şiir tutumu olabilir mi? Yahut olmuş mudur? Sanatta her yeni eğilim önce problemini ortaya koyar. Sonra o iddiayı kuvvetlendirilen ona uygun eserler verir. Halbuki ikinci yeni sadece ismiyle ortaya çıkıyor. Bugüne kadar bu çeşit şiiri söylemeye zorlayan nedenler, bu şiirin neye karşı olduğu ve neyi nasıl söyleyeceği izah edilmiş değildir. Yalnız Turgut Uyar’ın Forum’da <<şiirde söylenecek bir sözün olup olmamasına>> dair bir yazısını okuduk. Muzafer Erdost’un Pazar Postası’nda çıkan yazıları ise izah etmekten daha çok tanıtıcı mahiyette. Bu hususta yazılan diğer yazılar birbiriyle çelişmeye düştüğü için hatta bir sonraki yazı bir evvelkini yalanladığı için onların üzerinde durmuyorum. Bu yazıların nasıl birbirine karşı olduğunu Attilâ İlhan Dost’un 3’üncü sayısında misalleriyle açıkladı. O kadar bir çelişmedeki ikinci yeni şiir akımında ortak özellik olarak duyurulmaya çalışan <<anlaşılır olmak>> konusunda bile İlhan Berk Yeditepe’de (Anlaşılmaması en az anlaşılması değin gönendirmedir. Anlamsız bir şey eksilmiyecek, anlamadığımız için eksilmediği gibi) derken Turgut Uyar Forum’da ve Pazar Postası’nda (Yeni şiirimizin anlaşılması, anlaşılır olması, güçlüğünden ötürü değil, yenilğinden ötürü, yolunda ozanların ve eleştirmecilerin ödevleri olduğunu söyleyenler var. Doğru elbet) (Ama şiirin öyle sanıyorum en soyut şiirin bile anlatılabilir ve anlatılamaz bir öyküsü vardır. Kelimeler birer anlam taşıdıkça bundan kaçınmanın mümkün olmadığı geliyor aklıma) diyor. Ben bu çelişmezlik içerisinde yinede yeni akımın ortak öelliğinin şiirde bir şey söylememek ve gerçekten kaçış olduğunu görüyorum. Geçen gün bir resim galerisinde sanattan konuşulurken bir şair arkadaşımız söz arasında <<Bu şiir kuruluş yolundadır. Konuşmak için daha beklemeniz lâzım.>>

yolunda bir söz söylemişti. Biz bekliyelim ama okuyucu daha beklileyebilir mi? Okuyucu hiç bir zaman bu gün kadar sabırsız olmamıştır. Bu güne kadar umudunu şaire bağlamamıştır. Onu daha fazla soyut, anlamsız, rastlansal sözlerle oyaltıyamayız. Eğer şairsek diyecek bir sözümüz varsa açık açık, tek tek söylememiz gerekir. Yoksa pipomuzu yakar bağdaş kurup otururuz. Bunun için bu eleştirmeye acele denemez. Çünkü sözümüzün başında da da söylediğimiz gibi bu şiir anlayışı son bir iki senenin yürüttüğü bir akım değil. Yavaş yavaş şiirden hikâyeye geçiyor. Birtakım genç şair ve hikâyecilerimiz âdeta kendilerini zorlarcasına anlaşılaktan, aydınlıktan kaçıyorlar.”⁴⁵⁸

İkinci Yeni’nin gereksiz bir şiir olduğunu söyleyen Berin Taşan, şu görüşlere yer verir: “İkinci yeninin bir gerekçesi yoktur. Doğuş sebebi nedir neyi götürmek istiyor belli değil. Daha doğrusu yapılmak istenilen belirli bir şekilde anlatılmamıştır. Ortada bir görüş olmayınca bu akıma uyduğunu söyleyen şair ve hikâyeciler de ister istemez çelişmeye düşüyorlar, birbirlerini tekzip ediyorlar. Şiiri ve hikâyeyi alıp götürmüyorlar, şiirleri ve hikâyeleri onları alıp götürüyor. Sonra buna anlam rastlansallığı diyorlar. Bu rastlansal söz dizisi belki bir âmâ şiiri olabilir. Ama yarına çıkabilir mi? Bunu bilmek için de herhalde kahin olmaya lüzum yok. Hece akımı şekilde Türk diliyle uyuşamıyan aruz veznine ve özde tasannua karşı idi. Yedi meşaleciler Türk devrimlerine paralel olarak bir mill şiir gerekçesiyle ortaya çıktılar. Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Garip’te izah ettikleri gerekçelerinin sağlam ve inandırıcılığı neticesinde kabul edildiler, yayıldılar ve bugüne kadar geldiler.”⁴⁵⁹

Yeni şiirin diyecek sözü olmadığını savunan Taşan, “İkinci yeni şiir bunu bir ayrıcalık olarak ileri sürüyor. Oysa ki bu tutum bir şiire kalıcılık ve yarına kalma özelliği veremez. Bu bir paradoks olabilir, fantezi olabilir. Bütün problemleri halledilmiş bir batı ülkesinde ileri sürülürse yine bir paradoks adına bir fantezi adına hoşgörülükle karşılanabilir. Ama memleketimizde bir sanat dergisinin 5000 basamadığı, ilk öğretim seferberliğinin tamamlandığı henüz en lüzumlu ihtiyaç maddelerini karşılamak için kalkınma hamlelerinin yeni başladığı bir memlekette bir şair kalkar da (Şiir hiçbir şey söylememeli, şiirde anlam aramayın, konu aramayın)

⁴⁵⁸ Berin Taşan, “Şiir Üzerine Tartışmalar: Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8

⁴⁵⁹ Taşan, a. g. m., s.8

derse (Büyük bir tiyatroda moliyeri oynuyorlar bizse alışkanlık işte –sosislere siyah havyarlara patates kızartmalarına gülüyoruz -O kadar gülüyoruz ki ağlamışa dönüyoruz bir bakıma- sonra çocuk olarak gülmeyi tekrarlıyoruz kırmızı balonlara- Sonra özür diliyoruz öyle ya balon çok önemli bir yuvarlaktır) Edip Cansever - Yerçekimli Karanfil diye yazarsa bir şair olarak, bir eleştirmeci olarak değil evvelâ sorumlu bir aydın olarak gülüp geçemeyiz. Memleketimizde nefes alıp veren bir şairin nasıl söyleyecek bir sözü olamaz, inanamıyorum.”⁴⁶⁰ şeklindeki görüşleri ifade eder.

Berin Taşan, yeni şiirin gerçeklerden kaçtığını şu sözlerle dile getirir: “İkinci yeni bir sorumsuzluk içerisinden, günümüzden, gerçeklerimizden uzaklaşmak istiyor. O kadar ki Edip Cansever insanın ekmek yemesini bile tuaf buluyor. (Saçma güzün hiçbir saatin- de bu kadar eğlenilmez- Bir yumurta alanına giriyoruz- Biraz da ekmek- Karnımız doydu diye söylemiyorum. Ben bu son günlerde ekmek yemeği tuhaf buluyorum- İnsanın ekmek yemesi var ya- İşte onu- Tuhaf buluyorum- Ben.) Yerçekimli Karanfil. Bu gerçekten kaçışı Turgut Uyar şu şekilde izah ediyor. (Konunun bugün geçerli olan şiirimizdeki durumu da aşağı yukarı bu. Yalnız toplumun dolayısıyla şiirin ilgilendiği konular değişmiştir. Belki de toplum düzenini etkileyemiyen, buna gücü yetmiyen hiç değil de o zaman olarak şiiriyle gücü yetmiyen kişinin tek umudu, kaçmak duygusu esenlik özlemi, insan sevgisi büyük ana themler halinde şiire girmiş, hüznün, keder, hırs, hasret, ayrılık çekip gitmişlerdir.) Bu güçlü olmayan bir şair için bir itiraf belki de bir mazeret olabilir. Ama biz Turgut Uyar’ı toplumu etkileyecek güçlü bir şair olarak biliyoruz.”⁴⁶¹

Berin Taşan, yeni hareketin halkla şiirin arasını açtığını şu sözlerle savunur: “Bu akımı yeni yeni okul kitaplarına giren halk matinerlerinde alkışlanan şiirimizi gene mutlu bir azınlığa doğru götürmektedir. Buna kimsenin hakkı yoktur. Şiirimizi daha da yaymak zorundayız. Türklerimiz gibi kırdan, okulda, yolda söylenmeli. Şiirimiz daha radyoya gireli, okul kitaplarına alınılı, toplantılarda okunalı kaç sene oldu? Bir mutlu azınlık hatırına halkımızı şiirsiz mi bırakacağız? Bu akıma uyulursa yazılan şiir kitapları yazarıyla şahsi dostları arasında dururken sonra bir yazar bakın ne diyor: (Halk üzerindeki, halkı estetik yönden hazırlamak duygu eğitiminden

⁴⁶⁰ Taşan, a. g. m., s.8

⁴⁶¹ Taşan, a. g. m., s.8

geçirmek yolundaki etkisi öbürlerine yani anlamlı şiire öyküye toplumcu sanata nisbeten daha verimli olacak.) N. Ziyalan - Yeni Ufuklar. Tabii şeyhin kerameti rivayetinden menkul olursa muteber olmaz.”⁴⁶²

Berin Taşan, İkinci Yeni ile ilgili görüşlerini, “Sözümüzü bağlarsak ikinci yeni güneşte değildir, halkın içinde değildir. Rastlansal duygular içinde ışıktan, anlaşılmaktan kaçmaktadır. Mutlu azınlık ne kadar vefakâr olursa olsun, her gün onu çoğunluktan ayırmaktadır. Uzaklaşan, giden Edip Cansever’in dediği gibi sadece balık değildir. (...) (Sana ben olmalıyım, eskimeyi hızlandırdık -Bir gemici var da geçenlerde eskidi gitti- Balıklar demiyordu, balığın gittiğini, çünkü sadece bir gidendi balık). Bize gelince denizin gülmesiydi ayrıca- Bay konserve taciri için iyi tuzlanmalı o kadar) Yerçekimli Karanfil. Biz yinede diyecek sözü olan şairlerimizin çoğunlukta olduğuna inanıyoruz.”⁴⁶³ şeklindeki ifadeleriyle son erdirir.

Berin Taşan’ın “Diyecek Sözü Olamamak Başka Deyimle Karanlıkta Vuruşanlar” başlıklı yazısında ifade ettiği görüşlere ilk yanıt Yahya Bozbeiroğlu’ndan gelir. “Varolduğunu kabul ettirmiştir: tepkiler bundan geliyor.”⁴⁶⁴ diyen Bozbeiroğlu, yeni şiirin kendini kabul ettirdiğini ve yeni şiire eleştiri yapanların yapıtlara yüz çevirdiğini dile getirir. Bozbeiroğlu’na göre, olumsuz eleştiri yapanlar, kesin konuşmakta ve acele davranmaktadır. Yeni şiire katlanamayanların doğal olarak onu anlamayanlar olduğunu belirten Bozbeiroğlu, Berin Taşan’ın 1940 sonrası ortaya çıkan şiire burun kıvırdığını savunur. Berin Taşan’ın iddia ettiği gibi yeni şiirin çıkmazda olmadığını vurgulayan Bozbeiroğlu, söz konusu görüşlerinin gerçeği yansıtmadığını ifade eder.

Yahya Bozbeiroğlu, Berin Taşan’ın “Sanatta her yeni eğilim önce problemini ortaya koyar. Sonra o iddiayı kuvvetlendiren ve ona uygun eserler verir.”⁴⁶⁵ şeklindeki görüşlerinin doğru olmadığını, bu görüşlerin 1940 öncesi kuşağının eğitimci ve sıkıcı anlayışlarını diriltmeye yönelik olduğunu belirtir

1940 sonrası kuşağın kalıpları yıktığını ve her şeyin açıkça söylenmesi anlayışını getirdiğini vurgulayan Bozbeiroğlu, Berin Taşan’ın “Memleketimizde

⁴⁶² Taşan, a. g. m., s.8-11

⁴⁶³ Taşan, a. g. m., s.8

⁴⁶⁴ Yahya Bozbeiroğlu, “1940 Kuşağının Hik Deyicileri”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.7

⁴⁶⁵ Bozbeiroğlu, a. g. m., s.7

nefes alıp veren bir şairin nasıl söyleyecek bir sözü olamaz, inanamıyorum.”⁴⁶⁶ şeklindeki sözlerini yine gerçekçi bulmadığını ifade eder.

Berin Taşan’ın söz konusu ifadeleri nedeniyle Ünal Kocataş, İkinci Yeni’yi benimsediğini vurgular. Kocataş, şiirin sınırsız bir kavram olduğunu belirterek bilinçli – bilinçsiz her şeyin ele alındığını, bunun da zaman zaman deli saçması sözlere vurucu mısraları beraberinde getirdiğini savunur. Bilinç geçişleri doğallığı sağlar. Bu yüzden de hiç düşünülmeden güzel mısralar oluşturulabilir.

Ünal Kocataş, İkinci Yeni şiirinin ölçsüz olduğunu ve bunu başardığı dolayısıyla onu benimsediğini savunur. Kocataş’a göre, ölçünün olmayışı şiire özgürlük kazandırır.

Kocataş, İkinci Yeni şiirinin bol bol delice sözler okuduğunu dile getirerek Erasmus’un delice bir sözün, davranışın insanı mutlu ettiği şeklindeki görüşünü savunur. Koacakaş’a göre, delice sözlerin okunması demek anlamsız olmak demek değildir. “Ama anlamsızlığa bir anlam kazandırmak bugün olmazsa yarın bir gereksinme olacak.”⁴⁶⁷

Celal Çumralı da Berin Taşan’ın “Diyecek sözü olmamak başka deyimle karanlıkta vuruşanlar” başlıklı yazısı üzerine “Açık Mektup” adlı yazısını kaleme alır. Çumralı, İkinci Yenici olmadığını söyler. Ancak niçin İkinci Yeni’yi savunduğunu da belirterek Taşan’ın İkinci Yeni’yi bir çıkmaz olarak görmesine karşı çıkar. “Çıkmaz sokağa saptığı halde belki yıkıp geçecek, dört başı mâmur yol bulunur mu her yerde, hele gerçek sanatçılar yollarını tellim öz çabalarıyla bulmamışlar mıdır? Orhan Veli’ye kim yol gösterdi, o zaman da aynı tepkiyle karşılaşmadılar mı?” İçlerinden biri gerçek sanat alanına kavuşursa yeter bize. Sanatı sonu gelmeyen bir savaş bilmeliyiz.”⁴⁶⁸ diyen Çumralı, İkinci Yeni’nin aslında bir arayış olduğunu dile getirmek istemiştir. Burada dikkat çeken o dönemin pek çok yazısında İkinci Yeni ismiyle ilgili küçük ironilerden de bahsetmek gerekir. Bu yazısında Çumralı, “bu bakımdan bin yıl sonra onbininci yeni ile de bağdaşır anlayışım.”⁴⁶⁹ der.

⁴⁶⁶ Bozbekiroğlu, a. g. m., s.7

⁴⁶⁷ Ünal Kocataş, “İkinci Yeniyi Seviyoruz Yahut Savunma”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7

⁴⁶⁸ Celal Çumralı, “Açık Mektup”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.7

⁴⁶⁹ Çumralı, a. g. m., s.7

İkinci Yeni şiirinin tekdüzeliği kırdığını belirten Çumralı, bu şiirin kapalı olmasını da açıklar: “En aydın yapıtlar karanlık görünür gözümüze. Anlaşılmaz olmayı özümüzdeki eksiklikte aramalıyız ilkin.”⁴⁷⁰ Çumralı, bu şiirin anlaşılmamasından şikâyet edenleri kültürsüzlükle suçlamaktadır. Halkın yaşantısını yaşatan şiirlerin gerçek halk şiiri olduğunu belirtir. “İkinci Yeni’lerden değilim dedim ya gene de yeni arama ve çabaların dilde, biçimde, özde olacağını bende inanıyorum” cümleleri İkinci Yeni’nin bir arayış şiiri olduğu kanaatini dile getirir. “...bu yeni arayış ve uğraşların dağınıklığını, bağısızlığını, başıboşluğunu göstermez.”Kendi aralarında bile birlik olmaması bizi kötümser yapmamalı. Kişiliklerimizi bulmamız için bu ayrılıklara sevinmeliyiz üstelik. Belli bir tasarı ve tüzükleri olmaması çabalarını küçük düşürmek için bir ölçü sayılmaz bence. Çoğu zaman “yapıt” Önde gelmiş, sonra “okul” kurulmuştur, diye bir söz vardır. Diğer yönden işi İkinci Yeni diye ele almak bence doğru değil.”⁴⁷¹

İkinci Yeni tartışmaları yapılırken şairler de bir yandan İkinci Yeni hareketine uygun eserler ortaya koyarlar. Edip Cansever’in *Yerçekimli Karanfil*, Cemal Süreya’nın *Üvercinka*, İlhan Berk’in *Galile Denizi*, Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı*, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* ve Sezai Karakoç’un *Körfez* adlı eserleri bu dönemde yayımlanmış; böylelikle eserler hakkında İkinci Yeni görüşlerini de içeren tartışmalar yapılmıştır.

Edip Cansever’in *Yerçekimli Karanfil* adlı eseri 1957 yılının sonlarında yayımlanır. *Yerçekimli Karanfil*’in yayımlanması üzerine eser hakkında pek çok yorum ve tartışma yapılır. Söz konusu yorum ve tartışmalar İkinci Yeni şiiri etrafında gelişir. *Pazar Postası*’nda İkinci Yeni’nin poetik görüşlerini yansıtmaya açısında en çok üzerinde durulan eser *Yerçekimli Karanfil*’dir.

Yerçekimli Karanfil’in yayımlanmasıyla *Pazar Postası*’nda çıkan ilk yazı, Muzaffer Erdost’un M. Rana müstear ismiyle kaleme aldığı 1 Aralık 1957 tarihli “Yerçekimli Karanfil” adlı yazısıdır. Kitapta yer alan şiirlerin “... bir geçiş, bir değişim çağını”⁴⁷² izlediğini belirten Erdost, eserde yer alan şiirlere “... sağlam şiirler”⁴⁷³ gözüyle bakmanın yanlış olduğunu savunur. Ancak Edip Cansever’in

⁴⁷⁰ Çumralı, a. g. m., s.7

⁴⁷¹ Çumralı, a. g. m., s.7

⁴⁷² M. Rana, “Yerçekimli Karanfil”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.12

⁴⁷³ M. Rana, a. g. m., s.12

şiiirlerinde bir zenginlik bulunduğunu dile getiren Erdost, bu durumu şiiirlerinde denediği yeni imkânlarla bağlar: “Yeni şiiirimizde birçok ozanlar, kavramlar ya da kelimeler dizgisiyle espriye pek çok önem veriyorlar. Bu imkân daha çok kelimelerin soyutlaştırılarak mısra içerisinde dizilmesinden doğuyor. Edip Cansever’in şiiirlerinde bol örneklerini gördüğüm bu espriler kimi yerde başarılı, aynı zamanda güzel oluyor, kimi yerde de şiiirin dışına taşıyor, şiiirden uzaklaşıyor.”⁴⁷⁴

Muzaffer Erdost, “Edip Cansever’in küçük etkileri yanında, daha çok Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat şiiirini yürütüyor. Orhan Veli üçlüsünün etkileri, daha çok eski şiiirlerinde. O şiiirin temeline oturtulmuş daha duygulu, bazen çıkışları daha yeni mısralar var. Bunlar kitapta oldukça da bol. Ben bu şiiirlere Orhan Veli artığı şiiirler diyeceğim. Bazen bir fikri söylüyor, ama bu şiiirin içinde eziliyor. Edip Cansever bazı şiiirlerinin arasına, ya da son mısralarına bir fikri oturtuyor. Ama bu fikir, şiiirin altında o kadar eziliyor ki, kimi zaman fikir şiiire vasıta olmuş gibi ikinci plânda kalıyor.”⁴⁷⁵ şeklindeki eleştirileri, kitaptaki kimi şiiir ve mısra örneklerini vererek yapar. *Yerçekimli Karanfil*’in son zamanların en iyi şiiir kitabı olduğunu belirten Erdost, yeni şiiire ait eserlerin yayımlanmasının Türk şiiirinin yolunu açacağını; böylelikle yeni şiiirin yerinin daha iyi saptanacağını ifade eder.

Pazar Postası sayfalarında, İkinci Yeni tartışmaları çerçevesinde değerlendirilebilecek önemli tartışmalardan birinin sebebi, Sezai Karakoç’un 27 Nisan - 4 Mayıs 1958 tarihlerinde kaleme aldığı “Bir Materyalist Şiiir” adlı yazıdır. Karakoç, bu yazısında, Edip Cansever’in şiiirlerinin materyalist niteliklere sahip olduğunu savunmuş; ertesinde pek çok şair ve yazarın katılımıyla “Materyalist Şiiir” tartışmaları başlamıştır.

“Bir Materyalist Şiiir” adlı yazısında, Edip Cansever’in materyalist şiiir yazdığını ifade eden Sezai Karakoç, şiiirlerinde yalnızca maddeyi ele aldığını eşyanın mistik ya da ruhi yönüne değinmediğini dile getirir: “Ünlü Fransız kritikçisi G. Picon, <<Materyalist bir şiiir olamaz.>> diyor. Çünkü: materyalizmin atmosferinde şiiire yer yok. Şiiir soluk alamaz ve ölür. Çıkış noktaları, büyüüş ve gelişme şartları

⁴⁷⁴ M. Rana, a. g. m., s.12

⁴⁷⁵ M. Rana, a. g. m., s.12

ayrı, şiirin ve materyalizmin. Bu hüküm nereye kadar doğru, bir şey demezse de, materyalist bir şiir olsa olsa, Yerçekimli Karanfil'deki gibi olur.”⁴⁷⁶

Edip Cansever'in eşyanın materyal olan yanıyla ilgilendiğini dile getiren Karakoç, mistik bir şair olmadığını savunmaktadır: “Mistisizm eşyanın ötesindeki gerçeği arar, belki eşyadan geçerek. Cansever'e göre ise, gerçek maddedir, eşyadır. Şiirinde eşya çıplak bir madde, negatif bir şimdiki zamandır. Eşyanın hafızası, geçmiş zamanı ve geleceği yoktur. Cansever, Tanrıdan hiç, hatta inkâr için bile söz açmaz. Materyalizme kuşkuların en güçlü ve en pozitifini yönelten ölümü, inkârla yetinir (ölüm arktı insanlardan olmuyor). İnsan bile bir maddesel motif olarak girer şiire (kim biner bu gemiye insandan kıyıları yapılrken).” (s.8)

Eşyanın, *Yerçekimli Karanfil*'de insan için bir fon olmaktan çıkarak başına buyruk olduğunu ifade eden Karakoç, söz konusu eserde eşyayla insan arasında nitelik değil bir nicelik ilgisi olduğunu dile getirir: “Cansever'in insan kuramı bence <<çokçu>>luktur. Çoğa övgü diye de özetlenebilir. Bu kadarla yetinir ve ileri gitmez. Çünkü: biraz kurcalansa bu, altından insana eğilme zorunluluğu çıkacaktır. Bu da, maddeci şairin işi değildir. Onu belki toplumcu sayacaksınız. Ben de uzun zaman bu şiirleri toplumcu saydım. Ama değil. Toplumcuların da insanla uğraştığını, insanı belli bir nitelikte donatma ilkelerini unutmayalım. Cansever toplumcu olmaktan çok <<çokçu>>dur.”⁴⁷⁷

Cansever'in maddeciliğiyle batı şiirinde de karşılaşmadığını belirten Karakoç, Cansever'in materyalizmin yayıcısı değil uygulayıcısı olduğunu savunur: “Aşkın onca anlaşılır yanı <<kaşıkları ağmak'tır, çok çok sevişmektir. Sevişmek.>> Çünkü: ancak sevişmekte insanların madde yakınlaşmalarına yer vardır. Maddeden başka hiçbir şeye inanmamanın bu noktaya varışına batı şiirinde de rastlanmaz.”⁴⁷⁸

Şiirin maddesel değil maddeci olacağını belirten Karakoç “Şiir, bir kere maddeci olunca, madde nitelikleriyle yüklenecek, maddenin ne ve nasıl olabileceğini arayacak, deneyecek, madde değişimlerinin gelişimiyle kurulacaktır. Madde dizilir (dizilmiş kutu), bükülür (bükülmüş teneke), yuvarlak olur (çok yuvarlak bir masa, yusyuyarlak bir kişilik ediniyor, balon çok önemli bir yuvarlaktır), çok olur, az olur

⁴⁷⁶ Sezai Karakoç, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.8

⁴⁷⁷ Karakoç, a. g. m., s.8

⁴⁷⁸ Karakoç, a. g. m., s.8

(çok isimli bir çay; bir karanfil çok, bir karanfil azala azala) ve büyük, küçük, derin, dolgun (dolgunluk kuşları), doygun olur.”⁴⁷⁹ der.

Sezai Karakoç, Cansever’in şiirini kurmasını şu şekilde açıklar: “ Bir iki madde alınıyor, nitelikleri ve olabilirlikleri, fiil çekimi gibi çeşitlendiriliyor. Sonra bir adım daha atılıyor, maddeden çok maddeci olunarak alınıyor. Canlılar, madde bakımından çözümleniyor. Analiz: İşte birinci metod.(...) Çözümleme gittikçe <<soyutlama>> oluyor. Yeni resmin çağrışım yönteminden faydalanılıyor bu ara. Madde üzerinde küçük küçük soyut güzellik farkları yakalayabiliyoruz. Şairin maddeden kaçanı bile, bir masaya yatırarak parçalamak, bir maddeyi indirmek, soyutlamak gereğini duyduğunu sezimliyoruz. İkinci metod zayıf bir çizgi halinde de olsa, madde niteliklerini çoğaltma eğilimi seçiliyor Cansever’in ve seçiliyor yaratılış yolu labirentleri... Orhan Veli, gerçekçi ve toplumcuydu. Oktay Rifat ve Melih Cevdet toplumculukları uğruna gerçekçiliği harcayan şairler... Cansever bu temelden çıkar; alır bu şiiri (materyalize) eder. Yerçekimli Karanfil: << Bir çift güvercin havalansa, Yanık yanık koksa karanfil>> şiiriyle başlar. << Yerçekimli Karanfil>>, << Güneşin Yazdığı>>, << Kaybola>> bu etkiyle yazılan iyi örnekler. Ama daha sonra kitap bütün bütün materyalcilik oynar. Gerçi bu kadar özel şartlı bir şiirle uğraşmak her yiğidin işi değil ama, şairin sorumu güç alanda azalmaz, belki başarısı, büyük ve köklü değer yargıları çeker.”⁴⁸⁰

Karakoç, Canseverin kurduğu şiirin “düşey gidişteki yeri” olduğunu belirtir. Buradan İlhan Berk, Turgut Uyar ve Cemal Süreya’nın şiirlerinin “ yatay durum”⁴⁸¹da olduğunu dile getirir: “Bu şiirin düşey gidişteki yeri. Bir de yatay durumu var. İ.Berk’in, T.Uyar’ın, C.Süreya’nın çıkageldiği. Uyar’ın bazı şiir (Uyanma Çocuk Olmak) ve mısralarda << beni sevmek haşlanmış pirinçleri beyazlatır Günaydın:>> havasıyla İlhan Berk’in, sentaksıyla (Gözlerin bir balığın onu tutma denizlerinde), Cemal Süreya’nın mısra bağlantılarıyla (sen o karanfile eğilimlisin alıp sana veriyorum işte – sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel – o başkası yok mu? Bir başkasına veriyor çıkageldiği.”⁴⁸²

⁴⁷⁹ Karakoç, “Bir Materyalist Şiir”, *Pazar Postası*, S. 18, 4 Mayıs 1958, s.7

⁴⁸⁰ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴⁸¹ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴⁸² Karakoç, a. g. m., s.7

Cansever'in Orhan Veli akımından farklılaştığını ve koptuğunu dile getiren Sezai Karakoç, Cansever'in yeni akımın kurucusu ve yürütücüsü olmadığını, yeni akımın güçlüğünden yararlandığını ifade eder. “Böylece baştan sona Cansever'in şiiri, iki yenilik akımında bağımsız bir kişilik, değişkenlik göstermiş olacak, hep öncekilerin ve sonrakilerin fonksiyonu olmaktan öteye geçemeyecek, tek şansı, bu fonksiyonu, pek başkalarının at oynatamadığı bir taşlık alanda çizmekten başka bir şey olmayacak.”⁴⁸³ Oktay Rifat'ın yenilik olsun diye *Perçemli Sokak*'ı yayımladığını savunan Karakoç, Cansever'in “Bakmalar Denizi”ni *Yerçekimli Karanfil*'e ek yaptığını, halbuki bu ekin *Perçemli Sokak*'a daha uygun düşeceğini belirtir.

Sezai Karakoç, “Bir Materyalist Şiir” adlı yazısından sonra, *Yeditepe* dergisi tarafından, “Edip Cansever'in şiirinde yenilerin etkisinin gittikçe arttığı”⁴⁸⁴ yönündeki görüşünün “müneccimlik” olarak değerlendirilmesi nedeniyle “Nokta: Eleştirmeciler: Vesikalar” adlı yazısını kaleme alır. Ozanın, büyücünün değişmiş hali olduğunu, dolayısıyla eleştirmenin de müneccimin değişmiş hali olabileceğini belirten Karakoç, yine de kesin konuşmadığını ve geleceğe ait hükümlerde bulunmadığını ifade eder. Sezaie Karakoç; Cansever'in şiirinde yenilerin etkisinin arttığı yönündeki görüşünün (Cemal Süreya'nın “Sürek Avı” adlı şiiriyle yine Cansever'in “Bir Ay Aldım Diyarbakırdan, Tokatta Biri Öldü O Zaman” adlı şiirinin benzerlikler taşıdığını belirterek) doğru olduğunu savunur.

Ülkü Tamer ise “Karakoç'un Yanıldığı” adlı yazısında, Sezai Karakoç'un, Edip Cansever'in hakkını yediğini belirterek “Bir Materyalist Şiir” yazısında savunulduğu gibi Edip Cansever'in Cemal Süreya ve Turgut Uyar'dan bir etki taşımadığı görüşünü dile getirir. Tamer, Karakoç'un içinde balık sözcüğünün geçtiği ve Süreya ile Uyar'a ait dizelerden etkilenmediğini ve taklit etmediğini dile getirir. Tamer'e göre, Karakoç'un görüşünü doğrulaması için Homeros'tan Necmettin Çanga'ya kadar her şaire ait balıklı dizeleri göstermesi gerekir. Şairlerin dizeleri arasında bir benzerlik bulunmasının normal olduğunu belirten Taümer, “<<Balık>>lardan, <<an>>lardan tam bir şairin hayal gücüyle faydalanarak sonuçlara varan Karakoç bunlara ne cevap verir, bilmiyorum. Ama öyle sanıyorum

⁴⁸³ Karakoç, a. g. m., s.7

⁴⁸⁴ Karakoç, “Nokta-Eleştirmeciler: Vesikalar”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11

ki, kendini birtakım <<manevra>>ların dışında bulan herkes bunlara benim gibi güler geçer.”⁴⁸⁵ der.

Edip Cansever’in şiirinin materyalist nitelikleri sahip olup olmadığı tartışılırken Ahmet Oktay da “Şiir ve Madde” adlı yazısını 6 Temmuz 1958’de yayımlar. Oktay, bu yazısında, şiir ve madde ilişkisini ele alır. Şiir ile madde arasında organik bir bağ olduğunu belirten Oktay, şiirin en uçta bile soyutlaşması ya da bağımsızlaşması halinde de maddenin varlığını sınırlayan boyutlarından kurtulamayacağını dile getirir.

Şiirin kelime sanatı olarak tanımlandığını ifade eden Ahmet Oktay, şiirin, dilin formal mantığı ile kuruluşu içinde geliştiğini dile getirir. “Şiir bir yerde dili zorlamaya başladığı zaman bile bunu dilin iç yapısını bozarak değil kavramları zenginleştirerek, benin henüz biçimlenmemiş duygu ve düşüncelerini, silüet halinde vererek kısırlaşan maddeden çoğalmış bir maddeye gidiyor.”⁴⁸⁶

Ahmet Oktay, şiirde madde konusunu ele alırken İkinci Yeni’nin dilde yarattığı deformasyonu da şöyle değerlendirir: “Bazı <<İkinci yeni>>ciler dili zorladıklarından bahsediyor. Bir tür yukarıdan aşağıya yapılan devrim tersine çevrilmiş bir tarih felsefesi, zaman kiplerini bir yana atarak fiilleri mastar halinde kalmakla sağlanan hürriyeti zahiri bir kelimeler dizisi dile zenginleştirir, sanıyorlar. Asıl olan dilin nasıl kısırlaştığıdır. Kavramlar düşünmeye ve anlaşılmaya yetmediği zaman kısırlaşır dil. Yeni kavramlar doğunca da beraberinde yeni birimleri yeni kelimeleri getirirler. Yoksa yüzyıllar boyu gelişip oturan dilin iskeleti mutlak bir değişmeye uğramaz. Şairin dili zorlaması, aslında insanın ve genel varlığın zorlanmasıdır. Bu noktada gelişen şiir yeni özler getirir. O özler ilkin kolay anlatılmaz yerleşmiş dille. O zaman şair yeni kuruluşlar, o öze ait görüntüleri verebilecek kelime ilişkileri arar. Ama dil hep aynı dildir yorumu bakımından. Şimdilerde vaktiyle vezin ve kafiye’nin yaptığını dilticilik yapıyor şiire. Yani eline koluna zincir. Ellerindeki Türkçeyi ne derece kullandıkları meçhul olan kişiler dil kurmaya kalkışıyor. Madde şiirin baş tâcı ve baş belâsı. Ancak maddenin yardımıyla simgesel bir düzen kurulabiliyor şiir.”⁴⁸⁷

⁴⁸⁵ Ülkü Tamer, “Karakoç’un Yanıldığı”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.10

⁴⁸⁶ Ahmet Oktay, “Şiir ve Madde”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11-12

⁴⁸⁷ Oktay, a. g. m., s.12

“Yalnızca soyut kavramlarla şiir kurmanın mümkünü yok. Çünkü kendini dille çözümleyen insanın, Berkeley’vari bir Solipsizme de ulaşsa maddeye ihtiyacı var”⁴⁸⁸ diyen Oktay, maddenin şiirde dilde deformasyon nedeniyle zorunlu bir nitelik kazandığını ifade eder. Oktay, maddenin şiire nasıl girdiğini ise şöyle açıklar: “Madde iki türlü giriyor şiire: doğrudan doğruya ve şairin kendisince. Birinci durumda şair doğacı bir resim çizerek şiirsel gücün gelişeceği bir ortam hazırlıyor. Bu maddenin ayrıntı ve detay olarak kullanıldığı durum. Ayrıntılardan, doğacı ortamdan şiir ansızın –kendi mantıksal gelişimi içinde- ruhsal bir eyleme ya da kompleks görüntülere geçiyor. Yalın bir madde –nitelik ve nicelikleri bilinen yani.”⁴⁸⁹

Sezai Karakoç, Ülkü Tamer’in “Karakoç’un Yanıldığı” başlıklı yazısı üzerine, “Tilki” adlı yazısında kendisinin suçlandığını dile getirerek görüşlerini ifade eder: “Ben, o mısralarda, çok değişik bir Orhan Veli Akımı şairi gördüğüm Cansever’in aslında çok farklı bir malzeme kullandığı halde, nadir durumlarda da olsa, Yeni Akımla ortak noktalara çıkmıyor denemiyeceğinin örneklerini bulmuştum. Yani ayrı çıkışları olan, ayrı yönlerle giden bu şairlerin bazı noktalarda birleştiğini tesbit etmiştim. Bu bir <<taklit>> miydi? Araştırmadım. Herhalde tehlikeli noktalardı. Orhan Veli Akımında birinci sınıf ve önder olamamış söz konusu şair, Yeni Akım karşısında boş bulunmamalıydı. Beni ilgilendiren buydu. Hatta o kadar ki, meşhur mısraların, kronolojisinin dizdiğim gibi olup olmadığına bile bakmış değildim.”⁴⁹⁰

Cansever’i yeni şiir hareketin şairleri arasında saymayışının Ülkü Tamer ve Adnan Yalçın tarafından tepkiyle karşılandığını belirten Sezai Karakoç, “... Cansever’i Yeni Akımın şairleri arasında saymak, asıl o, bütün kişiliğiyle silip süpürmek olacaktır.”⁴⁹¹ der. “Şimdi böyle konuşan baylar, o vakit, kimbilir neler diyeceklerdi? Farklı Akımların kesiştiği noktalar olmaz mı? İşte benim belirttiğim buydu. Tehlikeli olan, bu ortak noktada, kişiliği eski akıma ait olan şairin, bir tek kararla birden, Yeni Akıma uymasıydı. Cansever’in dikkatini işte bunun için çekmiştim. Daha sonraki şiirlerde, Cansever’in, bir rota değişimi yapmağı

⁴⁸⁸ Oktay, a. g. m., s.12

⁴⁸⁹ Oktay, a. g. m., s.12

⁴⁹⁰ Sezai Karakoç, “Noktalar: Tilki”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.7

⁴⁹¹ Karakoç, a. g. m., s.7

düşündüğünü dediğim için, şairi her türlü etki ve ilgiden münezzeh tutanlara, olmamış bir ilhamdan tenzih edenlere, bizi müneccimlik ile suçlayanlara, Türk Edebiyatını bir üçgene indirdiğimiz iddiası nı ağızda sakız yapanlara Cemal’le Edib’in, Pazar Postası’nda çıkan ve birbirini hayli andıran iki şiirini örnek vermiştim. Kafiyelerindeki sesin bile ortak olduğuna işaret etmiştim.”⁴⁹²

Sezai Karakoç, Ülkü Tamer’in söz konusu yazısında kendisinin ve Cemal Süreya’nın şiirleri arasında kimi benzeşen mısraların bulunduğunu ifade ettiğini dile getirir. Aralarındaki arkadaşlıklarının ya da ortak değerlerinin zaman zaman şiirlerine de yansıdığını belirten Karakoç, Tamer’in verdiği dize örneklerinin konuyla ilgisi bulunmadığını savunur.

Asım Bezirci, Halis Acarı müstear ismiyle, 17 Ağustos 1958’de Sezai Karakoç ve Ülkü Tamer arasında Edip Cansever’in *Yerçekimli Karanfil*’deki şiirleri hakkındaki yapılan tartışmaya “Bir Materyalist Şair” adlı yazısıyla katılır.

Asım Bezirci, Sezai Karakoç’un Gaetan Picon’dan yaptığı “Materyalist bir şiir olamaz”⁴⁹³ şeklindeki alıntı üzerinde durur. Bezirci, düşünsel bir şiir olabileceği gibi maddeci bir şiirin de var olabileceği görüşünü dile getirir. Bir şiirde konu olarak maddenin ele alınabileceğini vurgulayan Bezirci, buna kimi şairlerin şiirlerinden örneklerle açıklık kazandırır. Resimde nature-morte’ların maddeyi temsil ettiğini, şairin de şiirinde nesnelerle, cansız tabiatla ilgilenebileceğini savunan Bezirci, Karakoç’un ileri sürdüğü görüşlerle *Yerçekimli Karanfil*’deki şiirlerin örtüşmediğini belirtir. Bezirci, *Yerçekimli Karanfil*’deki şiirlerde Karakoç’un ileri sürdüğü ve her şeyin maddeyle ilgili olduğu görüşünü kimi istatistiki bilgilerle çürütmeye çalışır. Karakoç’un yazılarında, Cansever’i Cemal Süreya’dan etkilemekle suçladığını; halbuki etkilenmenin olağan olduğunu bildiren Bezirci, bu savını “Aldığı etki ve malzemeye kendi kişiliğinin orijinal damgasını basabilsin”⁴⁹⁴ şeklindeki sözlerle dile savunur.

Cemal Süreya da, Asım Bezirci’nin “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazısı nedeniyle 24 Ağustos 1958’de “Şiiri Unutanlar” adlı yazısını kaleme alır. Süreya,

⁴⁹² Karakoç, a. g. m., s.7

⁴⁹³ Halis Acarı, “Bir Materyalist Şair”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.10

⁴⁹⁴ Acarı, a. g. m., s.13

eleştirmede istatistik metodunun şiir için önemli olmadığını belirterek “... eleştirmede istatistik metodu şiir için pek önemli değil. Yeni şiir içinse, hiç...”⁴⁹⁵ der.

Yine aynı yazısında Cemal Süreya,, Asım Bezirci’nin Edip Cansever’in *Yerçekimli Karanfil* adlı eserindeki şiirlere ilişkin istatistik çalışmasını kastederek şu görüşlere yer verir: “... şu sıralar şiirde çözümlemeyi kaba bir sınıflama ölçüsüne indiren arkadaşlar çoğalıyor. Şiiri sadece mekanik kuruluşu ile ele alıyor, ufak parçalar üstünde çalışmaktan çok hoşlanıyorlar. Ya kelimeler arasında çok görünür ilgi ve bağıntılar kırmak ya da kelimeleri saymak onların işi. Ayrıca şiire sağlam bir giriş noktası elde edemedikleri için sık sık yanlışlara düşüyorlar. Gerçi bu yolla da bir takım gerçekler bulunmaz, bir takım sonuçlara varılmaz değil. Ancak o gerçekler, sonuçlar şiirin düzyazı olarak gerçekleri, sonuçları olacaktır.”⁴⁹⁶

Ülkü Tamer, Sezai Karakoç’un “Tilki” başlıklı yazısına 24 Ağustos’ta yanıt verir. Tamer, Karakoç’un Claudel çevirisinde yer alan “Kutsal” ifadesiyle kendi şiirindeki “Kutsal (At)” sözcüklerine neden o kadar yer verdiğini sorarak her şairde etkilenenin olağan olduğunu dile getirmektedir. Karakoç’un kendisinin bir çok ifadesini yanlış anladığını belirten yazar, onun “evhamlı” olduğunu savunmaktadır. Karakoç’un kendisini ve Arif Yalçın’ı Cansever’in fedaisi olarak değerlendirdiğini dile getiren yazar, “... <<Tilki>> den anlaşılıyor ki bizi kendine karşı sanan Karakoç, herkesten önce kendine karşıdır.”⁴⁹⁷ der.

Hüseyin Cöntürk, Sezai Karakoç’un “Bir Materyalist Şiir” başlıklı yazısı sonrasında ortaya çıkan tartışma üzerine 31 Ağustos 1958’de “Bir eleştirel üsul” adlı yazıyı kaleme alır. Asım Bezirci’nin “Bir Materyalist Şair” başlıklı yazısında, istatistiklere dayanan “Stylistic”⁴⁹⁸ üsul kullandığını belirten Cöntürk, bu eleştirme yöntemine açıklık kazandırır. Söz konusu eleştirme yöntemini kelimeleri saymaya dayanan yöntem olarak değerlendiren Cöntürk, bu üsulu, Türk edebiyatında ilk defa sınırlı da olsa Metin And’ın kullandığını dile getirir.

Asım Bezirci’nin Edip Cansever’in şiirlerini değerlendirirken istatistiksel yöntemlere başvurması ve Hüseyin Cöntürk’ün bu yönteme açıklık kazandırması üzerine, Sezai Karakoç, 19 Ekim 1958’de “Varan Üç: Mösyö İstatistik” adlı yazıyı

⁴⁹⁵ Cemal Süreya, “Şiiri Unutanlar”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7

⁴⁹⁶ Süreya, a. g. m., s.7

⁴⁹⁷ Ülkü Tamer, “Karakoç kendine karşı”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.11

⁴⁹⁸ Hüseyin Cöntürk, “Dergileri Okurken: Bir eleştirel üsul”, *Pazar Postası*, S. 35, 31 Ağustos 1958, s.9

kaleme alır. Bu yazısında Karakoç, Asım Bezirci'nin "Bir Materyalist Şair"deki istatistiksel yöntemi eleştirir. Karakoç, Bezirci'nin kullandığı istatistiksel yöntem için şu görüşlere yer verir: "İstatistik metot, tanımlara, sınıflamalara, yorumlara dayanıyor. Tanımlar, yanlış, sınıflamalar eksik, yorum da kötü oldu mu, çok gülünç sonuçlara varabiliriz. Fordun zincirine benzer istatistik metot! Düzgün işledikçe, bir ucundan ne verdin mi, neyi kaptırdın mı, öbür ucundan o, istediğin biçimde çıkar. Ufak bir aksaklık oldu mu, çıkan şey acayip kaos ya da garibe olur."⁴⁹⁹

Sezai Karakoç, istatistiksel yöntemle ilgili görüşlerini şöyle sürdürür: "Üstelik bu metot, kötü niyete en elverişli metottur. Ölçüler kafamızda olduğuna göre, istediğimiz istatistik sonuçları çıkarmak ve hecelediğimiz şiiri istediğimiz yoruma sokmak, işten bile değildir. Edip Cansever'in şiirinin, istatistikle materyalist olmadığını bulan(!) Bay Acarı (Peki materyalist değil de nedir, o niçin, söylemiyor), kitaptaki kelimelerin 822sinin (dikkat 820 ya ortalama 800 değil de 822; bayımızın o deli ayarı tamdır!) insanlarla ilgili olduğunu söylüyor. Bir kelimenin insanla ilgili olduğunu belirten soyut bir kural konulabilir mi? Hiç şüphe etmiyorum ki Bay Acarı, bu nüfus sayımını yaparken bir sezgiyle, Cansever'in öteden beri şiirini okuya okuya edindiği konuyla çalışmıştır. Yani öznel, kişiseldir. İşte istatistik metodun püf noktası..."⁵⁰⁰

Metin And da tartışmaya 26 Ekim 1958 tarihli Pazar Postası'nda yayımlanan "Dışarıdan Birisi" adlı yazısıyla katılır. And, Sezai Karakoç'un "Varan Üç: Mösyö İstatistik" adlı yazısını ilgiyle okuduğunu belirtir. Fakat Karakoç'un, edebî tenkitte sayıların çekiciliğine kapıldığını dile getirir.

"Bu bakımdan şimdiki uğraşım ne olursa olsun kelime saymanlığı birliğinin bir eski üyesi sayılırım; tartışmanın bu kesiminde benim de söyleyecek bir çift sözüm var"⁵⁰¹ diyerek tartışmaya katılan yazar, kendisine "İstatistikçi Bay And"⁵⁰² denilmesini yadırgadığını vurgular. İstatistik yönteminin diğer şiir çözümleme yöntemlerinden aşağı olmadığını belirten And, "Bu yöntemin ne ölçüde, ne yaygın uygulandığını, bu işin ustası Pierre Cuiraud'nun hazırladığı <<Bibliographie de la

⁴⁹⁹ Sezai Karakoç, "Varan Üç: Mösyö İstatistik", *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.7

⁵⁰⁰ Karakoç, a. g. m., s.7

⁵⁰¹ Metin And, "Dışardan Birisi", *Pazar Postası*, S. 43, 26 Ekim 1958, s.7

⁵⁰² And, a. g. m., s.7

Statistique Linguistique>> adlı, içinde 1500'e yakın önemli incelemesinin künyesi bulunan bibliyografya uyarmıştı.”⁵⁰³ der.

Cuiraud'nun Valéry'yi de bu yöntemle incelediği *Langage et Versification d'Après l'Oeuvre de Paul Valéry* adlı eserinin de kendisini bu yöntemin doğruluğuna inandırdığını belirten Metin And, şiirin zaten hiçbir yöntemle incelenmesinin mümkün olmadığını; böylece şiirin anlaşılmasında çeşitli yöntemlerin gücünün yadsınmasının doğru olmadığını ifade eder. Sezai Karakoç'un görüşlerine katılmadığını belirten And; Halis Acarı'yı bu yöntemi uygulayışı nedeniyle de eleştirmesini haklı bulduğunu dile getirir.

Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eseri 1958 yılının başlarında yayımlanır. *Üvercinka*'nın yayımlanmasına koşut olarak eser hakkında *Pazar Postası*'nda pek çok tanıtım ve değerlendirmeler yapılır. Zaman zaman eser hakkında kimi tartışmalar da ortaya çıkar.

Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eserinin yayımlanması üzerine *Pazar Postası*'nda, ilk yazı, imzasız olarak çıkan ancak Muzaffer Erdost tarafından yazıldığını saptadığımız 16 Şubat 1958 tarihli “Üvercinka ile Gelenler” adlı yazıdır. Cemal Süreya'yı tanıtan Erdost, şiir sanatından ve onun okunur bir şair oluşundan söz eder. Erdost, Süreya'nın en dikkate değer yönünü şöyle ifade eder: “Pazar Postası'ndaki yazılarımdan dolayı Ataç bana kızgın... Sinirli. Son konuşmamızın son cümlesi Ataç'ındır. Hiç yeri yokken <<Cemal Süreya mıdır nedir (...) bir şair çıkardınız başımıza>> diye ağza alınmayacak sözler etmişti... Cemal Süreya'nın şiiri ve Ataç'ın küfü. Elbette Cemal'in şiirini seçiyorduk.”⁵⁰⁴

Orhan Duru, “Üvercinka” adlı yazısında, Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eseri üzerinde durarak şiir sanatı hakkında bilgilere yer verir. Duru, Cemal Süreya'yı genç ve yeni bir şair olarak tanıtır. “Bir kuşak şairini arıyordu. Galiba buldu. Belki bunu söylemek doğru değil. Olsun. Şimdi herkes kendi şairini bulduğunu sanacak. Doğrusu da bu. Bileşimci bir şair Cemal Süreya.”⁵⁰⁵

Orhan Duru, Süreya'nın işlediği temaları alıntıladığı mısralarla açıklamak ister: “Cemal Süreya aşk şiirleri yazmak isteyen bir şairdir. Şiirleri sanki birtakım

⁵⁰³ And, a. g. m., s.7

⁵⁰⁴ Muzaffer Erdost, “Küçük Oda Konuşmaları: Üvercinka ile Gelenler”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.11

⁵⁰⁵ Orhan Duru, “Üvercinka”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.12

aşkları anlatmıyor da anlatmak istiyor yalnız. Cemal Süreya'nın fantezi düşkünlüğü, alaycı deyişi, okuyucuyu yadırgatmadan, şaşırtmak isteği açıktır. Bunlar da insancıl noktalar bence. İçimizdeki fantezi isteğine karşılık veriyorlar.”⁵⁰⁶

Muzaffer Erdost, 23 Mart 1958'de kaleme aldığı “Üvercinka'nın İlk Noktasında Tartışma” adlı yazısında, Cemal Süreya'nın *Üvercinka* adlı eserine ilişkin değerlendirmelere yer verir. Cemal Süreya'nın yeni şiiri yansıttığını şöyle ifade eder: “Yeni şiirimizde espri bir başka düzende geliyor. Orhan Veli kuşağında espri bir olaya dayanıyordu. O kuşağın şiirlerinde, bir fıkra vardı. Yeni şiirin esprisi ise, olaya, fıkraya dayanmıyor. Örneğin bir aşkı, bir sevgiyi anlatırken, şiirini <<Biz seviştik Süveyş kanalı kapanmıştı- Ellerimizin balıkları bütün kanallarda>> diye bitiriyor... İlk mısraların alt mısralarla hazırlığı yerine, ilk mısralar okuru bir konu içersinde işliyor, aldatıyor, kandırıyor. Tam kapıdan girerken <<küt>> diye başına bir sopa indiriyor.”⁵⁰⁷

Erdost, yeni şiiri Cemal Süreya örneği ile açıkladıktan sonra Nazi Bakan Göbels ile ilgili bir fıkraya yer verir. Daha sonra Cemal Süreya'nın *Üvercinkası*'nda geçen kimi şiirleri (Hür Hamamlar Denizi, Hazma Süiti, Dalga...) ele alan Erdost, Orhan Duru'nun 16 Mart 1958 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan “Üvercinka” başlıklı yazısında ortaya koyduğu görüşlerini eleştirir. “Orhan Duru'ya göre, Süreya <<Bileşimci>> bir ozandır... Yani Cemal Süreya, bir şiirinde bir insanın bütün sorunlarını birleştirmiştir... Oysa, ne Cemal'in şiirinde böyle bir şey vardır, ne de bu gösterilmek istendiği gibi bir erdemdir. Bir kere Cemal, insan üzerinde değil, şiir üzerinde düşünmeyi seçmiştir. (...) Bütün bu gelişmeler, Orhan Duru'nun dediğinin aksine bir <<insan anlayışı>> nda değil de <<şiir anlayışı>> nda oluyor.”⁵⁰⁸

Orhan Duru da, Muzaffer Erdost'un yukarıdaki ifadeleri nedeniyle 6 Nisan 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda “üvercinka hariç değil” adlı yazısını yayımlar. Erdost'la birtakım anlaşmazlıklarının olduğunu belirten Duru, bu anlaşmazlıklara şöyle açıklık getirir: “O, daha çok şiir konusunda bu kitabın getirdiği sorular üzerinde duruyor. Ben, başka konularda getirdiği sorular üzerinde durmayı gerekli bulmuyorum.”⁵⁰⁹

⁵⁰⁶ Duru, a. g. m., s.11

⁵⁰⁷ Muzaffer Erdost, “Üvercinka'nın İlk Noktasında Tartışma”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.12

⁵⁰⁸ Erdost, a. g. m., s.12

⁵⁰⁹ Orhan Duru, “üvercinka hariç değil”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.12

Orhan Duru, yine aynı yazısında, Cemal Süreya'nın şiir kitabını ve şiire kazandırdıklarını şöyle değerlendirir: "... nasıl O. Veli Bolu üzerinden İstanbul'a giderken karaborsadan benzin aldığını anlatıp günlük olayları şiire sokuyorsa aynı şeyi Cemal Süreya <<enflasyon parasıyla otuz lira>> demekle yapıyor. Bu hiç de bir balyoz değil, bile bile. İnsanın kapsamına aldığı bir parça, doğrudan doğruya insanoğlunun meselelerini görmeye çalışırsa şiir ezilir, imkânlarını kaybeder, hürriyetini bağlar.>> diyerek eski düşüncelerini sürüyor, gene Erdost. Ben bu düşüncenin yanlış olduğunu savunuyorum. Yapılacak iş çoktur. İnsan ve onun ilgileri bugün bütün sanatçıları ilgilendiren şiir belki bu konular rahatça konuşulmadığı bunların savunmasını üzerine almadığı için eziliyor. Geçen yazımızda anlattığımı tekrarlayacağım gene. Cemal Süreya <<Bileşimci bir şair, düşünce yönünden. O, insanı bireysel davranışlarından başlayarak toplumla ilişkilerine varıncaya inceliyor. Bu yandan yaptığını bilen, erdemli bir şair o. Bugün, çağımızla ilgili, insanla ilgili bütün pencereleri insanlara, topluma açılmış bir sanat kurulmaktadır. Bunlar belki önce bir espri uğruna işleri karıştırıyormuş gibi görünseler bile, yaptıkları gözlemin, göturdükleri yöntemin çok eski, denenmiş, sağlam olduğunu biliyorlar. Bunun örnekleri gittikçe çoğalmaktadır ülkemizde. Bütün <<avante-garde>>ler giderek bu düşünceye varıyor. Yapıtlarını ortaya koyuyorlar. Ve Üvercinka hariç değil."⁵¹⁰

Üvercinka'nın yayımlanması üzerine, *Pazar Postası*'nın 20 Nisan 1958 tarihli sayısında, Asım Bezirci'nin Halis Acarı müstear ismiyle Cemal Süreya ile yaptığı röportaja yer verilir. Cemal Süreya, *Üvercinka*'nın bir kadının adı olduğunu belirtir. Cemal Süreya, röportajda şu görüşlere yer verir: "Genç kuşakla yeni bir anlatım dönemine girdik. Yeni şairler şiirin araçlarını yalnız kullanmıyorlar, o araçlarla oynuyorlar da. Çok kere ipin ucunu kaçırdıkları, şiirlerinin niteliklerini o araçların kuru bağlantılarına düşürdükleri görülmüyor değil. Ama bu konuda iyimser olmak gerek. Şiirimizin bugünkü genel çizgisi dünküne göre yukardadır. Yeni şairler Fazıl Hüsnü, Behçet Necatigil, Melih Cevdet, Oktay Rifat gibi ustalardan çok şey öğrendiler. Bu işin elbet üstesinden gelecekler.(...) Yeni şiir soyut şiir olmaya doğru gidiyor."⁵¹¹

⁵¹⁰ Orhan Duru, a. g. m., s.12

⁵¹¹ Halis Acarı, "Konuşma: üvercinka dedi ki...", *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.14

Sezai Karakoç da, 6 Temmuz 1958 tarihli “Cemal Süreya’nın Çıkışı” adlı yazısında, Cemal Süreya’nın şiirini ele alıp değerlendirir. Cemal Süreya’nın şiirinin insan şiiri olduğunu belirten Karakoç, Süreya’nın insanı bir ideoloji olarak gördüğünü ifade eder. Cemal Süreya’nın insanı parçalayarak ele aldığını dile getiren Karakoç, “Modern ressamalar gibi uzuvları işler, değiştirir, kişilendirir. Bir Modigliani boynu, bir Chagall horozu, bir <<işlek ağız>>, bir Picasso gözü belirir şiirlerinde. İnsan adeta bir uzva indirilir. <<Kaçan bir kadın yüzü>> bütün bir kadındır. <<Memelerin kahramandı sonra>>da adeta, aşka cesaretle yürüyen bir kadın görür gibi oluyoruz. Yani oluşlarıyla insan, vücutta yerleştiriliyor.”⁵¹² der.

Cemal Süreya’nın şiirinin müzik gibi aralıklarla geliştiğini belirten Sezai Karakoç, “Mısra cümleden kesin olarak ayrılır.”⁵¹³ der. Cemal Süreya’nın mısralarının kültür yüklü olduğunu savunan Karakoç, şiirinin ise savaş sonrası gerçeklerine uygun düştüğünü vurgular: “Cemal’in, tehlikeli, tartışma götürür, aksiyonu olmayan şeylerden kaçması eleştirmede <<yadırganmaz>>lıkla <<uzlaşmaz>>lıkla açıklandı. Bence değil Cemal uzlaştırıcı olmaktan çok, kuvvetlendiren, kurtaran ve kabul ettirendir. O kadar kabul ettiriyor ki gerçeğini, kendisi kaybolur. Siz öteden beri bir gerçekliği vardı sanıyorsunuz. Yani siz de farkında olmadan yenileniyorsunuz. Şiirin eski oluşundan değil derhal kendini kabul ettirmesi, insanı yenileyen bir yapı, pragmatik bir dünya görüşü taşımasından. Eliot’un düşüncelerinden faydalanarak söylersek, yeni bir sanat eseri, yalnız geleceği şarlandırılmaz, geçmişi de değiştirir, yeniler. Eserler düzenine katılan yeni bir eser, bütün düzeni yenilerse genel yenilemedir ki eseri kurtarır. Cemal bugün üçüncü bin plânı zorluyor. Bu toplumdur. Hürlük, ekmek ve kadın konusunda kişi açısından bir aydınlığı, behavior’u işlerken yakalamışsa da bununla yetinmek istemiyor. Eski bir derdi depreşiyor; toplumu bu kadar deneyiştikten sonra artık toplum olarak verebilmeli insan; der gibidir son şiirlerinde. Toplum problemlerini insanı da unsurlar halinde ele almaktan daha ileri planda ırkların hürlüğü ve tutsaklığına önem verir. (Bun, Sürek Avı). Daha önce birtakım gerçekler bulmuştur bu alanda kadın, yalnız yatakta yatmayı bilmez. Aydınca da düşünür. Kadınla erkeğin bir ve eşit olduğu bir gelecek, apokaliptik bir dille çizilir. Şiirinde Cemal’in biçime önem vermesi aydınlanıyor.

⁵¹² Sezai Karakoç, “Cemal Süreya’nın Çıkışı”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.8

⁵¹³ Karakoç, a. g. m., s.8

Jest şiirinin gereği bu. Cemal büyük bir şair. Özünü az az kullanarak gidiyor. Gittikçe formalist bir plâna kaydığını sananlar jest şiirinden çok yavaş da olsa bir üçüncü plâna, toplum katına çıkmağa çalıştığının farkında olmasalar gerek.”⁵¹⁴

Turgut Uyar, Muzaffer Uyguner’in *Çağrı* dergisinde yayımlanan “İkinci Yeni’ler ve Üvercinka” adlı yazısında Cemal Süreya’nın *Üvercinka*’sının değerlendirmesi üzerine 2 Kasım 1958’de görüşlerini dile getirir.

Turgut Uyar, Muzaffer Uyguner’in görüşlerini şöyle değerlendirir: “C. Süreya’nın kitabı ve ikinci yeni üzerine düşündüklerini yazmış Uyguner. İkinci yeni üzerine iyi niyetle eğilmiş olmasına rağmen, bu akımı pek iyi anlamamışa benziyor M. Uyguner. Örneğin şöyle diyor: <<Sözcüklerin çağrışımı ile bir dünya kurmak, gerçek dünyadan uzaklaşmak bu şiirin ilkeleri arasındadır. Bu dünyadan uzaklaşmak, başka iklimlere gitmek çaabsı yeni değildir. Bir zamanın şairleri bizi <<medar iklimlerine>> çağırmışlardı. Şimdikiler ise <<Psikolojik iklim>> çağırıyorlar.>>”⁵¹⁵

“M. Uyguner <<bu şiiri>> gerçek dünyadan uzaklaşır sanmakla yanılıyor ilkin. Tersine <<bu şiir>> gerçek dünyaya varabilmek için yeni imkânlar deniyor bize kalırsa. Aruzun, hecenin ve ondan sonraki şiirin <<gerçek dünyası>> değişmedi mi? Ayrıca <<bu şiir>> sadece <<sözcüklerin çağrışımına>> dayanmaktadır. Psikolojik etmen olarak çağrışımın büyük büyük yerini yadsımak istemiyoruz bu şiirde. Ama bütün yapılanları çağrışımına bağlamak, bu şiiri biraz <<otomatik düşünmekle>> bir değil midir? Bizi, <<psikolojik iklim>> çağırınlar da ilk bu ozanlar değildir. Bu şiir, sadece, bir yeni bir taze anlam peşindedir.”⁵¹⁶

“Bir de ikinci yeni’nin –artık nasıl olsa tescil edildiği bu ad- en belirsiz özelilgi bize göre <<deformasyon>> da değildir. Böylece yerleşen bu yanlış kanının, bir çok genç ozanları da, yanlış yollara götürdüğünü görmekteyiz. Düzeltmek istedik.”⁵¹⁷

“M. Uyguner bir yerde <<anlamı çıkarmak için bir kuvvet harcayacaksınız. Anlam yok dense de gene var.>> diyor. Bir bakıma doğru söylüyor Uyguner <<anlam>> konusunda. Belki güç bir anlamı var bu şiirin, güç varılır bir anlamı daha doğrusu. Ama aslında bakarsanız, her ozanın, eski yeni her ozanın <<anlamına>>

⁵¹⁴ Karakoç, a. g. m., s.8

⁵¹⁵ A.Turgut, “Dergilerde: İki Dergi”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.13

⁵¹⁶ A.Turgut, a. g. m., s.13

⁵¹⁷ A. Turgut, a. g. m., s.13

varmak o kadar kolay mı? Ama en çok demek istediğimiz özellikle bu şiir karşısında sık sık tekrarlanan bu <<anlam>> tutkusu. Değişenin anlamla birlikte ondan daha çok <<iletme>> şekli olduğu düşünülse, bu şiiri anlamakla biraz daha kolay varırız sanıyoruz.”⁵¹⁸

İlhan Berk’in *Galile Denizi*, İkinci Yeni şiirine *Yerçekimli Karanfil*’den sonraki eser bazındaki ilk örnektir. *Galile Denizi* 1958 yılının ortalarında yayımlanır. *Pazar Postası*’nda ise, bu eser ait ilk değerlendirmeyi Orhan Duru kaleme alır.

İlhan Berk’in şairliği ve şiir görüşü üzerinde duran Orhan Duru, iki türlü ozanın olduğunu söyler. Bu şairlerden birinci tür lüsünün yazdıklarının hemen benimsendiğini; ikinci tür lüsünün ise alayla karşılandığını, şiirlerinin hor görüldüğünü dile getirir. Berk’in ikinci tür ozanlardan olduğunu savunan Duru, şair hakkında şu değerlendirmelerde bulunur: “... öz ve biçim bakımından birtakım yenilikler peşinde koşar. Bu durum ozanları kısa zamanda eskitip pabucunu dama atmakta usta edebiyat düşünürlerimizi, sanat dostlarımızı yadırgatır. (...)Çünkü bizde kimsenin -ozanları resmen tasdik edilmiş ozanlar hariç- bu denli inatla, hemen hemen kahramanca şiirle uğraştığı görülmemiştir.”⁵¹⁹

Ahmet Oktay ise, *Pazar Postası*’nın 7 Eylül 1958 tarihli sayısında, “Galile Denizi” adını taşıyan geniş bir değerlendirme yazısı kaleme alır. Oktay, bu yazısında İlhan Berk’in şiir görüşü üzerinde durarak *Galile Denizi* adlı şiir kitabının değerlendirmesine yer verir.

Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* 1959 yılının başlarında yayımlanır. Turgut Uyar’ın İkinci Yeni içinde öncü şairler arasında değerlendirilmesi bakımından söz konusu eseri hakkında kaleme alınan yazılar da bu anlamda nem kazanmaktadır. Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı şiir kitabı henüz yayımlanmadan Cemal Süreya, eser hakkında, 18 Ocak 1959’da “Anılar” adlı yazısını kaleme alır.

Cemal Süreya, Turgut Uyar’ın sanatını *Türkiyem*’le bulduğunu, “Dalga” adlı şiirini Uyar’dan etkilenecek yazdığını, Ataç tarafından “en ilginç şair”⁵²⁰ denilerek onaylandığını belirtmektedir. Uyar’la olan ve öğrencilik yıllarına ait kimi anılarına da yer veren Süreya, Uyar’ın şairliğinden ve yeni şiire olan katkılarından şu şekilde

⁵¹⁸ A. Turgut, a. g. m., s.13

⁵¹⁹ Orhan Duru, “İsimsiz”, *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.8

⁵²⁰ Cemal Süreya, “Anılar”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.9

söz etmektedir: “... şimdi düşününce bütün bunların dışında yine de o sıralar genç, yeni yetme şairlerin yazdıklarında ağırlık noktasının, Turgut Uyar’ın mısralarında toplandığını görüyorum. Zaman geçince her şey daha iyi anlaşılıyor. Sonra ne oldu? Sonra birkaç yıl geçti. Şiirimiz kendine bulduğu yeni çıkış noktasını işledi. Yeni şiiri yapanlardan biri de Turgut Uyar’dı. Şiirine organik bir yapı kurdu. Bir atmosfer kurdu. Dilin orgasm noktalarının büyüsünü elde etti. Turgut Uyar Türkiye’de şiir beğenisine güvenebileceğimiz birkaç kaşaden biri oldu. Kişiyi yavaş yavaş boğan, alıştıkça kişinin soluğunu kesen bir şey van onun şiirlerinde. Tüylü, ıslak ve değişik şiirler. Dil bir araç olduğu kadar da bir ortam onun en yeni şiirleri için. Hatta daha çok bir ortam. Kelimeler çok kere bağlı oldukları kavramları aşarlar. Düşüncenin – Aristo’dan beri olan malum sebepten – varamadığı nice karlı, nice soyut bölgelere sık sık gidip gelme geleneğidir Turgut Uyar’ın kelimeleri, mısraları.”⁵²¹

Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı eserinin yayımlanmasıyla ilk değerlendirme yazısını Orhan Kutlugil kaleme alır. Orhan Kutlugil, “Dünyanın en güzel rabistanı” adlı yazısında, Turgut Uyar’ın yeni yayımlanan şiir kitabına ilişkin kimi değerlendirmelere yer verir. Turgut Uyar’ın Türkiyem’de folklor-lirizmini işlediğini ve bunun sonucu olan şairâneliğin ağır bastığını belirten Kutlugil, yeni eserinde yaşama üstündeki düşüncelerini ağır bastığını belirtir. Bu gelişimin iki yönünün olduğunu ifade eden Kutlugil, bunların “estetik ve öz”⁵²² olduğunu söyler. Uyar’ın şiirlerindeki Halk deyimlerinin verdiği ilkel burukluk ve gariplik duygusunu, alışılan şiir dilini aştığını ve şiirlerinde etkin olan temanın “aşk-sevişme”⁵²³ olduğunu savunur. Kutlugil, Uyar’ın bazı şiirlerinde, eski çağlara olan özleyişini ve Anadolu’nun bir köşesinde yaşayan bir insanın “mythique”⁵²⁴ öyküsünü işlediğini ve zaman zaman çağdaş insanın bunalımına değindiğini belirtir.

Pazar Postası’nda Turgut Uyar’ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı eseri hakkında yazılan son değerlendirme Nihat Ziyalan’a aittir. Ziyalan’ın 21 Haziran 1959’da yayımlanan “Uyar’ın Çizgisi” başlıklı yazısında, *Dünyanın En Güzel Arabistanı* adlı eserine ilişkin görüş, değerlendirme ve eleştirilere yer verilmektedir. Eleştirmenlerin Turgut Uyar’ın önemli olan bu eserinin üzerinde durmadığından

⁵²¹ Cemal Süreya, a. g. m., s.9

⁵²² Orhan Kutlugil, “Kitaplar arasında: Dünyanın en güzel arabistanı”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10

⁵²³ Kutlugil, a. g. m., s.10

⁵²⁴ Kutlugil, a. g. m., s.10

yakınan Ziyalan, Hüseyin Cöntürk ve Can Yücel'in kitap hakkında bir eleştiri yazısı kaleme almaları gerektiğini vurgular. Turgut Uyar hakkında “Yenilik akımlarına karışması, hem çağını izlemesinden hem de kendisinde ötedenberi gördüğümüz ustalaşmak korkusundandır. Deformasyon ya da anlamsızlık diyerek de olsa, kalemini zorlayışı, çıkmaza sokmuştur Bay Uyar'ı”⁵²⁵ şeklinde görüşlere yer veren Ziyalan, Uyar'ın kitabına aktüel bir isim seçtiğini belirtir. Daha sonra Ziyalan, şiir kitabını “Realist Bölüm”, “Düzyazının Etkenliği” ve “Nominalist Şiir Kıyısında” başlıkları altında üç bölümde inceler.

“Realist Bölüm”de inceleyeceği şiirlerin adlarına yer veren Ziyalan, bölümün sonlarında kitabın, Turgut Uyar'a zorla kabul ettirilen İkinci Yeni şiirinin izini taşıdığını savunur. Ziyalan, bu bölüme ilişkin şu görüşlere yer verir: “Objenin artistik durumuna geçerken pek kırıp dökücülüğünü görmeyiz bu bölümde. Çağının diğer ozanlarından epeyce uzaktadır. Seçtiği özler, diğer ozanlarındaki gibi bellidir ama, ustalığını iyi kullanıp, mısra kurumunda, rahat bir espri rahatlığı içinde uyumlar düşürür. biçimi, öz anlatısı özün hizmetindedir. Bu, belirgin bir tahkiye oluşumuna varmaz. Mısralar arası sıçramalar konuyu dağıtmayacak yumuşak, küçüktür. Bu dar çalışmada, şiir sıkıntısını duyması bir şey kazanamaz. Öncelikli olduğu halde, güzel mısralar verir yer yer. Şairaneliğe varan bir duyarlılığı, anlatılmana sıkı sıkı bağlılığı vardır. Espri ise, kendisini şairaneliğe götüren bir duyarlıktan kurtaramaz.”⁵²⁶

“Düzyazının Etkenliği” adlı ikinci bölümde inceleyeceği şiirlerin adlarına yer veren Ziyalan, şu görüşleri dile getirir: “Konuları yine ölü konular, mısra kurulmaları korkunç bir teksifte, ağrısız akıcıklar kazanır.. ölü konular terimini açıklamamız gerekiyor; Bay Turgut Uyar'da çok küçük, ama zekasını ilgilendiren organik ya da inorganik konular düşünülüp, sınırları çizildikten sonra, yine zekanın durdurmaları, koşturmalarıyla bizi kıvrandırır.”⁵²⁷

“Nominalist Şiir Kıyısında” ise, Ziyalan, Turgut Uyar'ın İkinci Yeni'yle ilişkisinin şu şekilde olduğunu savunur: “Bay Turgut Uyar, yenilik akımlarında söz sahibi bir ozandır. Ama bu, ılımlı bir ozan olmasını kurtaramaz. Köğüklernideki

⁵²⁵ Nihat Ziyalan, “Uyar'ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.9

⁵²⁶ Ziyalan, “Uyar'ın Çizgisi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.9

⁵²⁷ Ziyalan, a. g. m., s.9

enerjisine, her şeyden önce susturucusunu iyice belletip, ustalık kazandırmaktan sıyrılmaz.”⁵²⁸

Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabı 1959 yılının başlarında yayımlanır. İkinci Yeni içinde en aykırı ses olarak bilinen Ece Ayhan’ın bu ilk eserine ilişkin *Pazar Postası*’ndaki değerlendirmeleri Orhan Kutlugil ve Alper Tuna Kaleme alır.

“Kınar Hanım’ın Denizleri” yazısında, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabına ilişkin değerlendirmelere ve ve bu kitabın yarattığı etkiye yer veren Orhan Kutlugil, “Ece Ayhan’ın iki yıldan beri yayınladığı son şiirleri okudukça ilgi topladı. Bir ara onu <<İkinci Yeni>> adı verilen şiir anlayışının yürütücüleri arasında sayanlar oldu. Ece Ayhan’ın bu yorumu bir süre benimsemiş olduğu da söylenebilir. Ama sonra kendisi de böyle bir anlayışla ilgisi olmadığını ilan etti. <<Kınar Hanımın Denizleri>> işte bu devreyi ve daha sonraki şiirlerini kapsıyan bir kitap.”⁵²⁹ der.

Ece Ayhan’ın eserindeki şiirlerin kavranmasının ilk bakışta güç olduğunu belirten Kutlugil, eser hakkında, “Sonunda da kavrananın gene o şiirin kendisi olmadığı düşündürüyor kişiyi. Çünkü bu kavranan belki de şiirlerin konularının en kaba çizgileridir. Bunun dışında şiirlerinin estetik kuruluşu üzerinde bazı şeyler söylenebilir. Ece Ayhan şiirlerini küçük masal öğeleri üstüne kuruyor. Ve bu öğeleri en karakteristik görüntülerle sağlamlaştırmayı deniyor. Bunun için de imajlarını dikkatle seçiyor, onların özgün olmalarını istiyor. Sonuç olarak şiirsel yaşantılarını yani şiir yazarkenki yaşantılarını bazı estetik bozunum’lara uğrattıyor. Kitap üstüne şimdilik söylenecek şeyler şunlar olabilir: <<Kınar Hanımın Denizleri>> edebiyatımızda çok ilgi çekici yeni bir kişiliği getiriyor. Değerlendirilmesi güç. Önyargılarla değerlendirilmesi ise yanlış ve tehlikeli olan bir kişiliği, Ece Ayhan’ın en önemli yanı araçsız olarak –mantık v.s. gibi araçların dışında- kavranması gereken şiirler yazmayı denemesidir. Yani imkânsız denemesi. Onu kolayca kaçan İkinci Yenicilerden saymayınız. Ece Ayhan’ı yalnızca Ece Ayhan olarak anlamaya çalışmalı. Gerçek derinlikler –varsa- ancak bu yolla kavranabilir sanıyorum.”⁵³⁰ şeklindeki görüşlere yer verir.

⁵²⁸ Ziyalan, a. g. m., s.9

⁵²⁹ Orhan Kutlugil, “Kınar Hanım’ın Denizleri”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12

⁵³⁰ Kutlugil, a. g. m., s.12

Alper Tuna ise, “Ece Ayhan ile Fayton” adlı yazısında, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabının ilk şiiri olan “Fayton”un incelemesine yer verir. “Fayton”un yapısını inceleyen Tuna, şiirin üç bölümden oluştuğunu, ilk iki bölümünün dörder; son bölümünün üç mısradan meydana geldiğini dile getirir. İlk iki bölümde bildiri mısralarının resim mısraları arasına başarıyla yerleştirildiğini belirten Tuna, son bölümün şiirin yargı bölümü olduğunu ve kötü kurulduğunu savunur. Şiiri ses yönüyle de ele alan Tuna, sözcüklerin dikkatle seçildiğini belirtir.

Şiirde intihar konusunun ele alındığını anlatan Alper Tuna, söz konusu temanın modern insanın yaşamını yansıtabilecek biçimde ele alındığını vurgular. Tuna, Ece Ayhan ile ilgili olarak da şu görüşlere yer verir. “Ece Ayhan kendi şiirini götürüyor. Hiçbir şairin kendisini taklit etmeye çalışsa da başaramıyacağı kıskançlıkta götürüyor. Önce bir şairin şair sayılabilmesi için gerekli olan kendine özgü usluba sahip. Kırk kılığa girerek şair olmağa çalışanlardan değil Ece Ayhan. Sonra, yeni akıma ad takarak, anlamsız diyerek herkesi şaşırtan, şiirimizi kösteklemeye çalışan eskimiş eleştirmen, şair, yayınevi sahiplerinin (Suut Kemal, İlhan Berk, Yaşar Nabi v.s.) karşısına Fayton’la çıkıyor. Ve Fayton’un tekerlekleri arasında can veriyor eskimişler. Diyeceğim Dadaistlerle, Letristlerle de ilgisi yok Ece Ayhan’ın. Sait, zor söyleyişi seçmiş. Şiirde sesi reddeden Orhan Veli ordusuna karşı intihar kararı Fayton’uyla çıkıyor, şimdilik”⁵³¹

Ece Ayhan’ın “Fayton” adlı şiirini Sait Faik’in “Karabiber”, “Lüzumsuz Adam” ve “Menekşeli Vadi” adlı öykülerinden etkilenerken yazdığını dile getiren Tuna, şiir ve öykülerdeki benzerlikleri ortaya koyar. Ayrıca Alper Tuna, Ece Ayhan’a adı geçen öyküleri okuyup okumadığını sorduğunu ve Ece Ayhan’dan öyküleri okuduğu yönünde yanıt aldığını da sözlerine ekler.

Sezai Karakoç’un *Körfez* adlı şiir kitabı 1959 yılının başlarında yayımlanır. *Pazar Postası*’nda Karakoç’un söz konusu şiir kitabına ilişkin değerlendirme yazılarına pek yer verilmemiştir. *Körfez* hakkındaki tek değerlendirme yazısı, 10 Mayıs 1959’da yayımlanan ve Orhan Kutlugil tarafından kaleme alınan “Körfez” adını taşıyır.

Orhan Kutlugil, kitapta yer alan şiirlerin 1953-1955 ve 1957-1959 yılları arasında yazıldığını ve Sezai Karakoç’un söz konusu tarihsel sınıflandırmayı

⁵³¹ Alper Tuna, “Ece Ayhan ile Fayton”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.11-16

okuyucunun görmesini sağlayacak biçimde yaptığını dile getirir. Kutlugil, eser hakkında şu görüşlere yer verir: “Bu şiirlerde şairin evren, insanlar, kendi çevresi ve şiiri karşısında değişik konumlardan aldığı <<tavırlar>> var. Evren ve insanlar karşısında doğru düşüncesi ile ilgili bizi <<giz>>lere bağlı bir tavrı var. Ancak bu tavır pasif ve içe-dönük değil, tersine reaksiyoner, dışa dönük, hatta acı bir yergiyi içeriyor. Bu yanıyla Karakoç’la, kendinde önceki doğucu bir şair arasında bazı bağlar kurmak mümkün. Bazı imaj yakınlıkları da bu kanıyı güçlendiriyor. (ayna, köşe v.s.). Şairin ikinci konumdaki tavrı günlük yaşamak ile ilgili. Bunu daha çok şiirlerinde işlediği sevgi, dostluk, günlük küçük yaşantılardan anlıyoruz. (...) Bu günlük, durumlar, Karakoç’un yukarda açıkladığımız evren karşısında aldığı yarı-gizemci tavra bütünüyle uzak olmakla birlikte, parçalı bir yaşamının bir başka yanı olarak kendilerini zorla sokuyorlar. Bir bakıma konu, bir bakıma somutlama aracı olarak. Şairin üçüncü konumdaki tavrı ise şiirin estetik sorunları karşısında. Bu tavır, zaman zaman imajcı bir davranışı –batılı bir imaj anlayışı bu- zaman zaman da folklor öğelerinden faydalanan bir yöntemi gösteriyor. Ancak bu bölümdeki şiirlerin estetik kuruluşunun özgün, tutarlı olduğunu söyleyemeyeceğiz.”⁵³² şeklindeki görüşleri dile getirmektedir.

Körfez’in ilk bölümünde yer alan şiirlerin değişik bir karakter taşıdığını ifade eden Kutlugil, ikinci bölümünün daha önemli ve tutarlı olduğunu belirtir. Kutlugil, Karakoç’un eserin ikinci bölümündeki şiirlerinde somut psikoloji ve benzetmeli bir imaj dokusu kurması nedeniyle Cemal Süreya ve Ece Ayhan arasında bir yer tuttuğunu savunur.

Sezai Karakoç’un *Körfez* adlı eseriyle dikkat çeken bir şair olduğunu vurgulayan Orhan Kutlugil, şiirde sıçrama yaptığını belirtir.

Ece Ayhan, 30 Kasım 1958 tarihinde yayımlanan “Nereden de andım şimdi” yazısında, İkinci Yeni şiiri üzerinde durarak geniş olarak görüşlerini açıklar. Ayhan, İkinci Yeni diye bir oluşumu kabul etmediğini “Dünlerde olduğu gibi, yâni Orhan Veli’nin bir bakıma zamanını iyi seçmiş ölümünün öncelerinde olduğu gibi, bugünlerde de şiirimizde bir futbol takımından söz ediyor. Türk dili şiirinde yeni bir (ikinci) Futbol Takımı kavramı tutundurulmak isteniyor.”⁵³³ şeklinde ifade eder.

⁵³² Orhan Kutlugil, “Kitaplar: Körfez”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.15

⁵³³ Ece Ayhan, “Nereden de andım şimdi”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.9

Ayhan, İkinci Yeni adı verilen şiir hareketinin şairlerinin birbiriyle ilişkisi ve ortaklaşa bir tutumlarının olmadığını dile getirir.

Ece Ayhan İkinci Yeni hareketini ve şiirini şöyle değerlendirmektedir: “Sadece şiir oynadıkları gerekçesiyle bir Turgut Uyar’ın, bir Cemal Süreya’nın, bir İlhan Berk’in, bir Edip Cansever’in aynı bir değer sistemi içerisinde sayılmalarına imkân var mıdır? Bu ozanların kendi gerçekliklerinin ifadesi aynı bir plânda yer alabilir mi hiç? Sanki, bir Halk Cephesi hareketi midir bu? Hangi tehlikeye, hangi De Gaulle’e karşı kurulmuş?”⁵³⁴

“Sığ denizler sahibi, ihtiyar bir İlhan Berk ile tartışmalarında nedense daima bir kaktüs tonuyla konuşmayı seven, beyaz, çocuk bir Sezai Karakoç yanyana düşünülebilir mi? Bal gibi sağdakiler arasında oturduğu halde, soldakilerle bir özdeşleme halinde bulunan bir Cemal Süreya ile hayal gücü kötü (ya da iyi) geçmiş çocukluğuyla sınırlı bir Turgut Uyar’ın; bu iki artistin, aralarında ne çeşitten bir ilgi kurulabiliyor? Akıl almaz, anlatılamaz.”⁵³⁵

“... ortak ideolojileri olmıyan adamların, belirli bir konuda, belirli bir plânda (şiirde işte) vaziyet alışlarının örgütlenmesi vetiresi mümkün müdür hiç? O halde nerede birleşiyor, anlaşıyor bu ozanlar? <<Kelime>> de mi? Bir <<kelime>> de mi? Bir <<kelime>> anlayışlarında mı? Elim tabancama bile gitmiyor, böylesi lafları işittiğim zaman. Evet, bir <<kelime>> anlayışları, bir <<kelime>>yi anlayışları vardır bu ozanların, kabul. Orhan Veliler’den ayrı, ama birbirlerinden de ayrı. Üstelik, (ben kendi hesabıma) bir <<kelime>> anlayışının başlı başına bir değer sisteminin temelini, yapı malzemesini teşkil edebileceğini düşünemem. Tamam mı?”⁵³⁶

“Örneğin, toplum, Tevfik Akdağ’da kendini unutturup silecek bir anlamdadır. Bir saradır âdeta (Ahmet Oktay gibi). Edip Cansever, toplumu tuhaf bir mahalleye indirgemiş durumdadır. Toplum, Sezai Karakoç için her hâlükârda <<ümme>> anlamına gelir. İlhan Berk, toplumun, toplum diye bir şeyin farkında değildir daha, ya da öyle gözükmeyi seçmiştir. Cemal Süreya’da, (her türlü mihnetiyle) odaların duvarlarına kaplanan çiçek deseni kâğıtlar gibidir, bir fondur (lütfen) toplum.”⁵³⁷

⁵³⁴ Ayhan, a. g. m., s.9

⁵³⁵ Ayhan, a. g. m., s.9

⁵³⁶ Ayhan, a. g. m., s.9

⁵³⁷ Ayhan, a. g. m., s.9

“Şiirlerinin hangi bir ögesini ele alırsak alalım, (kimilerinin birbirleriyle yaptıkları köğük, sözcük değiş-tokuşları, değişimleri bir yana) bir birlik (bağıntı), bir özdeşlik göremeyiz yine. Cemal Süreya’da, ressamcasına görsel imajlar çoğunluktadır. Örneğin, Sezai Karakoç’da, bir düş kamerasıyla çekilmiş izlenimini veren imajlar (bana yakın biraz bu) daha başattır. Örneğin, İlhan Berk’de, bir kelimenin laflarıyla örülmüş imajlar dikkati çeker. Örneğin, Edip Cansever’de, keçi boynuzu tadında bir aşağı bir yukarı imajlar vardır.”⁵³⁸

“İmdi, sadece 1955-58 yılları arasında şiir oynadıkları gerekçesiyle, Orhan Veliler’den ayırdılar gerekçesiyle, bu ozanları, aynı bir Futbol Takımı’ndan saymak mümkün değildir diyorum ben. Yukarki paragraflarda ortaya koymıya çalıştığım doğrulara dayanarak, bir Futbol Takımı kavramının doğru bulmadığımı söylüyorum. Bir değil, birçok İkinci Yeniler vardır. Şahıs şirketleri, menfaat grupları değil, birçok Şiir Fakülteleri vardır. Ben, bunu böyle biliyor, böyle anlıyor, böyle diyorum işte.”⁵³⁹

Ece Ayhan’ın “Nereden de andım şimdi” adlı yazısı üzerine ilk tepkiyi Ayhan Türeyen, “Bilgiden Öte” adlı yazısıyla verir. Ayhan Türeyen, bu yazısında Ece Ayhan’ın İkinci Yeni şiir hareketi üzerine düşündükleri eleştirir. Ece Ayhan’ın “... bir değil birçok ikinci yeniler vardır. Şahıs şirketleri, menfaat grupları değil, birçok şiir fakülteleri vardır.”⁵⁴⁰ şeklindeki düşüncelerinin gerçeği yansıtmadığını belirten Türeyen, İkinci Yeni için “İkinci yeni çok geniş, çok yaygın bir gelişmenin adı olmalıdır. Belki <<caractere>>i kadar geniş. Böyle anlaşılmalıdır İkinci yeni.”⁵⁴¹ denmesi gerektiğini vurgular. Türeyen, Ece Ayhan’ın İkinci Yeni şiiri etrafında ortaya çıkan tartışmalarla, kendi şiirinin rahatça yerleştirdiğini ve İkinci Yeni’nin yarattığı ortamdan yararlandığını dile getirir. Ece Ayhan’ın İlhan Berk, Sezai Karakoç ve Turgut Uyar hakkında ileri sürdüğü görüşlerin yanlış olduğunu savunan Türeyen; Ece Ayhan’ın söz konusu görüşleriyle Türkiye’de saygı duyduğu tek bir ozanın bile olmadığını savunur.

Doğan Hızlan ise, Ece Ayhan’ın “Nereden de andım şimdi” başlıklı yazısı nedeniyle “Bir Anışın Düşündürdüğü” adlı yazısını 4 Ocak 1959’da kaleme alır. Hızlan, “Bugünlerde de şiirimizde bir futbol takımından söz ediliyor.”⁵⁴² diyen Ece

⁵³⁸ Ayhan, a. g. m., s.9

⁵³⁹ Ayhan, “Nereden de andım şimdi”, *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.9

⁵⁴⁰ Ayhan Türeyen, “Bilgiden Öte”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.10

⁵⁴¹ Türeyen, a. g. m., s.10

⁵⁴² Doğan Hızlan, “Bir Anışın Düşündürdüğü”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.11

Ayhan'ı şiiri futbol takımı ile bağdaştırmasını eleştirir. Ece Ayhan'ın düşüncelerinin kişiyi çıkmaza götürdüğünü belirten Hızlan, söz konusu yazısında Edip Cansever, İlhan Berk ve Orhan Veli üzerine yaptığı değerlendirmeleri de yanlış bulur. Ece Ayhan'ın kimi sözlerinin kapalı olduğunu ve tam anlaşılmadığını belirten Hızlan, “Cemal Süreya bir konuşmasında <<... bugün okulların dağıldığı yeni okulların esaslı bir şekilde kurulamadığı bir çağdayız. Her şair, ayrı bir şiir alanı bugün. Hepsinin demir gibi kişiliği var.>> diyordu. Doğru da söylüyordu. Son cümlesi doğruluktan biraz sapıyor. Ece Ayhan'ın İkinci Yeni yok, İkinci Yeniler var demesi buna yakın. Demir gibi kişiliğin (ki ülkemizde böyle bir kişilikten söz edilemez) sanatçı etkilerine kapanması yönünden zararlı buluyorum. Ben de Futbol Takımını kabul etmiyorum, olsa olsa bir Voleybol takımından söz açmak gerekir, ancak o zaman oyuncular birbirinin yerinde oynıyabilirler. Belki <<demir gibi kişiliğe>> aykırı ama edebiyatımızdaki geleneklere, tarihsel gerçeğe daha yakın bir yargı.”⁵⁴³ şeklindeki görüşlere yer verir.

Varlık dergisi ile *Pazar Postası* arasında öteden beri bir tatsızlık yaşanır. Kapılarını İkinci Yeni'ye kapatan *Varlık* dergisinin gençleri küçümsemesi ve Türk edebiyatında köşe başı kapmış isimlere yer vermesi *Pazar Postası*'nın sürekli tepkisini çekmiştir. *Varlık* ve *Pazar Postası* İkinci Yeni tartışmalarında da çatışmıştır.

“Aç Bezirganbaşı Aç, Aç, Aç...” adlı yazı, imzasız olarak Turgut Uyar'a hitaben yazılmış açık bir mektuptan oluşur. *Varlık* dergisinin Turgut Uyar için düştüğü not yazının konusudur. Yazıda, *Varlık* dergisinin genç yazarlara, şairlere, eleştirmecilere yer vermediğini; fakat *Pazar Postası*'nın gençlere yer verdiği belirtilir. Ayrıca, İkinci Yeni şairlerinin birçoğunu bünyesinde barındıran *Pazar Postası*'nın şairleri ve yazarları savunulmaktadır: “... Pazar Postası'nda gelişen yeni şiirden, eleştirmeden habersizmiş ya da bu şiir, bu eleştirme pek önemsizmiş gibi yaşamıştır. Hatta pusuya yatmış avcılar gibi, kendi lehine büyük kazançlar sağlayacağını sandığı zaman hemen o senin dediğin gibi pek amiyane laflarla hücumu geçmiştir. (...) *Varlık*, o daima övündüğü okur sayısı ile şiir piyasasını avucunun içinde tuta-cağını sandı. Daima da, daha çok bu sayfalarda söylenenlerden, yazılanlardan hiç haberi yokmuş gibi kendi şiirini yaşatacağını sandı. Bir sızma

⁵⁴³ Hızlan, a. g. m., s.11

olunca <<budala>>, <<sersem>>, <<çocuk>> manasına gelen laflarla işi örtbas etti. Oysa bir kere bu sayfalarda yazanlarabir kere bak: Cemal Süreya, Turgut Uyar, İlhan Berk, Hüseyin Cöntürk, Sezai Karakoç, Ferit Edgü, Orhan Duru, Demir Özlü, Tevfik Akdağ, Ece Ayhan, Yılmaz Gruda, Ahmet Oktay... Bu arkadaşlar genç kuşağın en güçlü yazarları. Bunların ne idüğü belirsiz olduğunu söylemek kolay. Varlık bunların tek yazılarını ele alıp da şiir üzerine konuşabilmiş midir? Kendi şiir anlayışını bu yazılara karşı savunabilmiş midir? Ona sorarsanız, böyle bir tartışmaya girecek yazı bulamadığını söyleyecektir. (...) Bunu söylemek kolay olduğu gibi, şiirimizin yeni meseleleri üzerinde konuşacak kadar şiirden anlamadığını belli etmek de ayrıca işine geliyor. Hergün biraz daha eskiyen, her sayıda bir kere daha çiğnenen aynı fikirler 80000 kuru afyunlayıp duruyor. (...)Zamanında iyi şiir yazmış, adı büyük şaire çıkmışların arkasından kim gelmiştir... Varlık'da 25 ile 30 yaş arasında, dişe dokunur hangi şairi, hangi şiir eleştirmenini bulabilirsin? Bir tane bile bulamayacaksın? (...) ... önemli olan meselelerdir. Biz gençler bunu elimizden geldiği kadar yapıyor, kendi içimizde tartışıyoruz. Varlık'ın da gücü yetiyor, kendi bileğine güveniyorsa oturur bu yazılara cevap verir.”⁵⁴⁴

Redif imzasıyla çıkan “Manevî Faiz” adlı yazıda, Yaşar Nabi Nayır'ın İkinci Yeni hakkında söyledikleri ele alınır. “... Bay Yaşar Nabi Varlık'ın 1 Nisan sayısında bir okur mektubuna cevap veriyor; İkinci Yeni diye bir laf duymamışmış, hem yeniyi sayıyla ifade etmek ne kadar gülünçmüş. O okur yanılıp da <<Varlık dergisi dışında edebiyat var mıdır?>> deseydi alacağı cevap yine pek farklı olmayacaktı. Bay Yaşar Nabi'ye göre Varlık dışında hiçbir şey yoktur. Olsa da gülünçtür, ufaktır, değmezdir. Ama bis sözü yine yine İkinci Yeni'ye getirelim. Her şey neyse ne ama bizi Bay Yaşar Nabi'nin üstünü çizdiği bu gülünçlerin yerine kimleri koyduğu sorusu oldukça meraklandırdı. Kimleri acaba? Ergüvenleri mi, İlhan Geçer'i mi, Şahin Kayadil'i mi, Nesrin Mavi'yi mi? Yoksa Hasan Şimşek'i, Özker Yaşın'ı, Başaran'ı mı? Ama kimleri? Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Necatigil gibi iki değerli sanatçı dışında, eski kuşak yazarları bakımından da Varlık dergisi bir sanat <<Darülacezesi>> durumunu almadı mı? Ve Bay Yaşar Nabi bütün bunları görmüyor mu?”⁵⁴⁵

⁵⁴⁴ İsimsiz, “Aç Bezirgânbaşı, Aç, Aç, Aç...”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.7

⁵⁴⁵ Redif, “Manevî Faiz”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.9

Muzaffer Erdost da 11 Mayıs 1958’de çıkan yazısında, Varlık dergisinin İkinci Yeni hareketine karşı tutumunu eleştirir. *Varlık* dergisinin Nisan 1958 sayılı nüshasında “İkinci Yeni mi? Öyle bir şeyden haberimiz yok. Hem yenilikleri rakamlarla adlandırmanın gülünçlüğü anlamıyor musunuz?” ifadeleri ile *Varlık* dergisinin Mayıs 1958 sayısında “Bir zamandır şiir alanında üzerinde bir hayli söz edilen şu ikinci yeni hareketi...”⁵⁴⁶ ifadelerinin çelişki yarattığını belirten Erdost, dergi sorumlusunun İkinci Yeni şiirini bildiğini; ancak bilmezlikten gelerek aşağılamaya, küçümsemeye çalıştığını dile getirir.

Pazar Postası’nda gerek yayımlanan şiirlerle gerekse de yayımlanan yazılarla bugün edebiyatımızda kabul edilen İkinci Yeni şiirinin kurulması sağlanmıştır. *Varlık*, *Dost* gibi yenilik karşıtı olan dergilerin tutumları dikkate alındığında, *Pazar Postası*’nın yeni şiire kucak açması, edebiyat tarihimizdeki sarsılmaz yerini almıştır. *Pazar Postası* sayfalarını yalnızca yeni şiiri destekleyen yazılara ayırmamıştır. Şiir hakkında her türden görüşün demokrasi havası içinde tartışıldığı yer olması dolayısıyla Türk edebiyat tarihindeki önemli yerini kuvvetlendirmiştir.

Her ne kadar, hareketin ismi *Pazar Postası*’nda konmamışsa da, İkinci Yeni ile ilgili tartışmaların en kapsamlı şekliyle yapıldığı yer yine *Pazar Postası*’dır. Özellikle Muzaffer Erdost’un 1957 yılına kadar savunusunu tek başına yaptığı yeni şiir hakkında açılan soruşturma sonrasında, İkinci Yeni her türden yazar ve şairimizin ortak sorunu haline gelmiştir.

Yeni şiirle ilgili olarak *Pazar Postası* sayfalarında, en çok dilde deformasyon, şiirde biçim, anlam gibi konular üzerinde durulmuştur. Yazar ve şairlerimiz adı geçen konularda *Pazar Postası* sayfalarında kesinlikle bir anlaşma içine girmemişlerdir. Bu durum, *Pazar Postası*’nın sanata bakış açısının genişliği ve şiirimizde birçok önemli konunun tartışılmasına olanak sağlaması bakımından değerini ortaya koyar.

Pazar Postası’nda İkinci Yeni’den öncelikle Muzaffer Erdost’un yazılarında söz edilir. 1956 yılının sonlarında, İkinci Yeni’nin imlendiği birçok yazı yayımlanmıştır. Bu durum, İkinci Yeni şiirinin tüm etkileriyle kendini hissettirdiği fakat el yordamıyla bu şiirin ne olduğunun anlaşılmaya çalışıldığı bir dönemin yaşandığını gösterir.

⁵⁴⁶ Muzaffer Erdost, “Afedersiniz”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.9

Muzaffer Erdost'un *Son Havadis*'teki yazısından sonra, *Pazar Postası*'nın neredeyse her hafta çıkan yazılarında artık yeni şiir akımından söz edilmeye başlanır. Soruşturmanın yapılmasıyla da yeni şiir her türden yazar ve şairin ortak sorunu olur.

Hüseyin Cöntürk'ün 1957 yılının başlarından itibaren kuramsal yazılarıyla tartışma ortamına katılmasının yeni şiirin anlaşılmasında önemli bir yeri vardır. Özellikle Cöntürk'ün yazılarında, batı şiirinin ve eleştirmesinin bilindiği izlenimiyle çoğunlukla son sözü söyleme hakkınının doğmasını sağlamıştır.

Attilâ İlhan ve Cemal Süreya arasında yapılan tartışmada, yeni şiirin öz ve biçim nitelikleri ele alınmış ve yeni şiiri destekleyenler ile desteklemeyenler ayrı ayrı kümelenmiştir.

Türk şiirinin batı şiirine göre durumu da ele alınmış ve Türk şiirinin panoramik özellikleri görülmek istenmiştir. Bu yönüyle yazar ve şairler genellikle Türk şiirinin batıyla at başı gittiği görüşünde birleşmişlerdir.

C. PAZAR POSTASI VE ÖYKÜ

Türk edebiyatında öykünün, roman, makale ve röportaj türleri gibi ancak 150-200 yıllık bir geçmişi vardır. Türk edebiyatında Tanzimat'tan sonra batı etkisiyle gelişen öykü, klasik öykü türü olarak benimsenmiş ve uzun süre belli bir olay dizisinin anlatıldığı tür olarak görülmüştür. Cumhuriyet'in ilanıyla kültür ve edebiyatımızdaki yaşanan değişmeler kendini öykücülüğümüzde de göstermiştir. Memduh Şevket ve Sait Faik'in durum öyküsünü benimsemeleriyle Türk öykücülüğünde yeni ufuklar belirmiştir. Özellikle Sait Faik'in eserlerinde insanı her yönüyle ele almak istemesi, Türkiye'de modern öykücülüğün öncüsü olarak kabul edilmesini sağlamıştır.

1930'lu yılların ikinci yarısından itibaren eser veren Sait Faik'in, Türk öykücülüğüne getirdiği yeni soluk, bu tarihlerden sonra takip edilmeye başlanmıştır. Sanatsal bakımdan bir karşılaştırmaya gidildiğinde, Garipçilerin şiirde yapmak istediklerini Sait Faik'in de öykücülükte gerçekleştirdiği ifade edilebilir. Türk edebiyatında, edebî hareketler, şiirden kaynaklanmış ve diğer edebî türleri de etkilemiştir. Bu durum, gelenekle ilgilidir. Köklü bir şiir geleneğimizin var olduğu düşünüldüğünde, diğer edebî türlerin şiirin gölgesinde kaldığı bilinen bir gerçekliktir. Servet-i Fünûn döneminin şiir anlayışının roman ve şiire yansması, Millî Edebiyat hareketinin benimsediği görüşlerin tüm edebî türler üzerinde etkili olması iddiamıza kanıt olarak sunulabilir. Bu yönüyle, Sait Faik de Garip'in öyküdeki ayağıdır.

İkinci Yeni hareketinin hazırlık dönemi de düşünüldüğünde, Türk öykücülüğünün batılı anlamda modern karaktere sahip olmaya başlaması, 1950 yıllara rastlamaktadır. Özellikle İkinci Yeni şiirinde kendini belirgin olarak hissettiren kapalılık ve edebî dildeki kimi sapmalar, öykü sanatında da kendini göstermiştir.

Pazar Postası'nda edebî türler içinde şiirden sonra en çok öyküye yer verilmiştir. Belirttiğimiz gibi, *Pazar Postası*'nın şiirle, başka bir ifadeyle, İkinci Yeni hareketiyle ön plâna çıkması, diğer edebî türlerdeki varlığını ve önemini arka plâna itmiştir. Ancak *Pazar Postası*'nda yayımlanan öykülerin yanı sıra, yazılan deneme ve eleştirilerde öykü sanatına geniş yer ayrılmıştır. Özellikle Türk öykücülüğünün İkinci

Yeni şiiriyle eş zamanlı olarak yaşadığı değişim ve dönüşümlerin en iyi *Pazar Postası*'nda incelenebileceği kanaatini taşıyoruz.

Pazar Postası'nda Türk öykücülüğüne ilişkin izlenimlerini ilk olarak Nurullah Ataç kaleme alır. Ataç, öykü yazarlarının tuhaf olduğunu savunarak okuyucuyu sürükleyemediklerini ve içinde hiçbir şey olmayan gündelik yaşamı işlediklerini dile getirir.⁵⁴⁷

Pazar Postası'nda Türk öykücülüğü hakkında ilk etraflı inceleme yazısını Attilâ İlhan kaleme alır. İlhan, “Görmek ve Görmek” adlı yazısında, Ataç'ın, öykücülerimizin eksik ve doyurmayan bir tarafının bulunduğu yönündeki görüşlerine katıldığını belirterek öykücülüğümüzün bir “körlük” ve “buhran” içinde olduğunu vurgular. İlhan, Türk öykücülüğünü realizmin ele geçirdiğini; fakat yine de realizmin tam bilinmediğini dile getirerek süregelen “Memleketçilik” anlayışını eleştirir. “..görmek meselesiyle realizm arasındaki ilgiye ilişmek fikrim var. Realizm'in en aptalca tarifi ‘realiteyi vermek’ tir. Ve hemen hemen, bizim hikâyemizde, bu böylece vardır. Realite’yi vermek için, onu göreceksin. Eh, Ahmet veya Abdurrahman da ne görürse onu yazıyor. Ve realist hikâyeci oluyor. Ve hele üstelik gördüklerini biraz da içinden görmüşse, hani biraz da sefalet çekmişse filan yok mu ya, realistin önde geleni.”⁵⁴⁸ diyen İlhan, köy gerçekliğinin aşıldığını ve Mahmut Makal devrinin kapandığını ifade eder. Attilâ İlhan, sanatçı görüşünün sıradan insanın bakış tarzından ayrıldığına dikkat çekerek “Sanatçı da kendinden evvelkiler gibi aynı realitenin içinde yaşadığı ve aynı realiteye baktığı halde görüş tarzı ötekilerin ikisinden ayrıdır. Sanatçı realiteyi estetik olarak görür.: İmajlar, tablolar halinde. Ve eserine aksettirir. Onun görüş tarzı objektif dünyanın objektif izahından ziyade objektif dünyanın artistik şekiller içerisinde, subjektif akislerini verir.”⁵⁴⁹ şeklindeki ifadeleri kullanır. Ayrıca İlhan, Türk edebiyatında birkaç öykücüyü istisna olarak kabul ederek sanatçı görüşüne sahip öykücünün bulunmadığını ileri sürer.

Attilâ İlhan, “Muhteva Ne?”⁵⁵⁰ adlı yazısında da Türk öykücülüğünün kaba bir realizmin etkisinde kaldığını ve sanatsal öykünün yazılmadığını belirtir.

⁵⁴⁷ Nurullah Ataç, “Okuruma Mektuplar: Yeni Yıl”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.2

⁵⁴⁸ Attilâ İlhan, “Görmek ve Görmek”, *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.3

⁵⁴⁹ İlhan, a. g. m., s.3

⁵⁵⁰ İlhan, “Muhteva Ne?”, *Pazar Postası*, S. 63, 20 Nisan 1952, s.6-12

Türk öyküsünün bunalımdan kurtulması için hareketçi bir realizme ulaşması gerektiği görüşünü dile getiren Attilâ İlhan'a göre, yalnızca memleket sorunlarını işlemek hareketçi realizm değildir. Önemli olan sorunlara çözümler bulmaktır. Memleketteki sorunların bilinmesini ve bunlara çözüm getirilmesini hareketçi realizm olarak tanımlayan İlhan, "Hareketçi bir realizm, eski mücerret ve hayali bir insan yerine sanata sahici fakat sosyal olarak alışmamış bir insanı getiren alelâde, tesbitçi realizmi aşar ve insanı sosyal mânâda ve sosyal hareketi içinde düşünür. Ve bütün neticeleriyle. Meselâ böyle bir hikâye işsizlik var deyip bu yüzden çekilen kahırları geveleyip durmaz; ya ne yapan, işsizliği, sosyal çerçevesi içinde alır ve neden ve niçinini kafasına vurur."⁵⁵¹ der.

Attilâ İlhan, "Hikâyemizin geçirdiği buhran: Eski kafa, eski kılık"⁵⁵² adlı yazısında bu yazısında şekli işliyor. Her şeklin sanat eserinde çoğu zaman muhtevasını beraberinde getirdiğini belirtir. İlhan'a göre Cumhuriyet dönemi öyküsü realizmi işlediği için muhteva da kaba bir realizmdir. Cumhuriyet devri öyküsü şeklini yaratamamıştır. Ömer Seyfettin ve Kenan Hulusi Koray'ın izi takip edilmiştir. İlhan'a göre Sabahattin Ali fikirsel anlamda (fikir disiplini) her ne kadar muhtevayı değiştirebilmişse de şekilde yenilik yapamamıştır. Yalnızca Sait Faik şekilde yeniliğe varabilmiştir. Sait Faik'in yeniliğe varmasında öyküyü ruhî ve maddi realitenin temas yerlerine kaydırabilmesi etkilidir. Fakat İlhan, sıradan insanı işlemesi bakımından Sait Faik'in etkisinin (şekil bakımından) Garip hareketinin şiirdeki tesiri kadar olmadığını savunur. Yine İlhan'a göre Sait Faik'in yaptığıının batıda âlâsı da yapılmıştır. İlhan Türk öyküsünde Ömer Seyfettin'den bu yana şekil bakımından köklü bir değişiklik yapılamadığını ve tüm öykücülerin bir birini andırdığını dile getirir.

Attilâ İlhan, "Hikâyemizin geçirdiği buhran:Kültürsüz hikâye"⁵⁵³ adlı yazısında da Türk öykücülüğü hakkında değerlendirmelere yer verir. İlhan, öykücülüğümüzde tenkit yokluğundan yakınlıkla tenkitsizliği bilgisizlik olarak değerlendirir. Sanat eserinin bir metodunun olması gerektiğini ifade eden İlhan, sanatçının metotsuz olması durumunda piyasadaki fikirlere kapılıp gideceğini

⁵⁵¹ İlhan, "Hareketçi Bir Realizm", *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.6

⁵⁵² İlhan, "Hikâyemizin geçirdiği buhran: Eski kafa, eski kılık", *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.6-12

⁵⁵³ İlhan, "Hikâyemizin geçirdiği buhran: Kültürsüz hikâye", *Pazar Postası*, S.57, 9 Mart 1952, s.6-8

belirtir. Sanatçının bir fikir disipliniyle hareket etmesi gerektiğini vurgulayan İlhan, bir çok Türk öykücüsünün olduğunu; fakat bunlardan hiçbirinin kayda değer eser veremediğini savunur. “Hikâyemiz ve hikâyecilerimizin bir fikri disiplini yoktur.”⁵⁵⁴ diyen İlhan, kimi sanatçıların kurmaya çalıştıkları fikir disiplininin sanat eserine sanatçı kaygısıyla yansıtılmadığını ifade eder.

Pazar Postası’nın 1951-1952 yıllarında yayımlanan sayılarında Attilâ İlhan’ın Türk öykücülüğü üzerine yaptığı incelemenin dışında kayda değer bir yazı yayımlanmamıştır. Bu dönemde, öykü üzerine yayımlanan yazılar, genellikle öykü yarışmaları ve kimi eserler hakkında verilen bilgilerden ibarettir. *Pazar Postası*’nın 1956’dan sonra yayımlanan sayılarında, Türk öykücülüğü üzerinde daha çok durulur ve şiirde yaşanan değişimler öyküye de yansıdığı görülür.

Pazar Postası’nda öykü üzerine yazılan eleştirme ve denemeler 1956 yılının ortalarından itibaren önem kazanır. Özellikle Sait Faik’in ölümü, *Pazar Postası*’nda öykü sanatına ilişkin yazılara ayrılan yerin artmasını sağlar.

Muzaffer Erdost, Sait Faik’in ölümü üzerine *Seçilmiş Hikayeler* ve *Mavi* dergilerinin soruşturmalar açtığını belirterek *Mavi* dergisinde yayımlanan soruşturmaya yanıtlarıyla katıldığını ifade eder. Erdost, *Mavi* dergisindeki görüşlerinde, Sait Faik’in yaşanan zamanın en iyi öykücüsü olduğunu; ama usta bir öykücü olmadığını dile getirdiğini vurgular. Erdost, *Mavi* dergisinin kendi söylediklerinin sonuna “Üzüntümüz büyüktür, açtığı boşluğu doldurmak kolay olmayacak”⁵⁵⁵ şeklindeki ifadelerin eklendiğini, söz konusu ifadelerin kendisine ait olmadığını ve bu ifadelere katılmadığını dile getirir. Erdost, Sait Faik olmasaydı bunun bir eksiklik olmayacağı görüşünü savunur. Erdost, Sait Faik’in ölmesiyle bir boşluk oluşmadığını, yeni öykücülerin onu taklit etmesinin edebiyatımıza bir şeyler katmayacağını dile getirir. Yeniliğin ancak yeni anlayışlarla eserler ortaya koymak olduğunu savunan Erdost, “İyi olan, doğru olan şey; yenilerin, onun gibi yazamayacakları. Sait Faik’ten sonra yazılması gereken öyküyü yazacaklardır. Bu da Sait Faik’in boşluğunu doldurmak değildir.”⁵⁵⁶ der.

Muzaffer Erdost, “Dörüt Gerçeği” adlı yazısında da, sanatın çağdaş gelişmelere ve yeniliklere paralel olarak bir soyutlamaya yöneldiğini görüşünü dile

⁵⁵⁴ İlhan, a. g. m., s.6

⁵⁵⁵ Muzaffer Erdost, “Dolu-Boş”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7

⁵⁵⁶ Muzaffer Erdost, “Dolu-Boş”, *Pazar Postası*, S. 25, 17 Haziran 1956, s.7

getirir. Erdost Türk sanatında yaşanan değişimlerin öyküde de gerçekleştiğini şöyle ortaya koyar: “Bugün başta resim, sonra şiir, daha sonra öykü bir soyut dizgiye (sisteme) doğru kaymaktadır. Bilim geliştikçe, toplumsal düzende yeni iş bölümleri doğdukça, resim, şiir, öykü bir bunalıtı içinde kalmıştır.”⁵⁵⁷

Erdost’a göre, sanat dallarında soyuta gidişte, sanat dallarının kapsadığı kurallar ve yöntemler içinde bütün olanaklarını denemesiyle kendi kendini tıkaması da etkilidir. Bu durum sanatçının yeni değerler aramasına neden olmaktadır: “Dörütmenin soyutlamaya gitmesi onun yaratma gücünü, yaratma olanaklarını çok genişletmiştir.”⁵⁵⁸

Erdal Öz, gerçeğin göreceli olduğunu, bunun için her sanatçının kendi bakış açısına göre gerçeği ele aldığını; dolayısıyla sanatçının soyutlamak zorunda olduğunu dile getirir.⁵⁵⁹

Sanat eserinin ne salt bilinçle ne de bir psikanaliz yöntemiyle ortaya konduğunu belirten Erdal Öz, sanat eserinin şu şekilde yaratıldığını belirtir: “... bir ayrışım, bir bireşim işidir, bir kompozisyon işidir; görülen, bilinen, deneneyen şeylerin yeni bir anlayışla yeniden yoğrulup, yeni baştan kalıplara dökülüşüdür; her şeyden önce de bir biçimleme çabasıdır, öze en uygun, onu en iyi verecek, yaşatacak, onunla en iyi uyuşacak biçimi bulup yakıştırmak, ilkel özle o biçimi bir bütün olarak en iyi uygulamaktır.” olduğunu dile getirir.

İlhamın Baudelaire’in belirttiği gibi, “durmadan çalışmak”⁵⁶⁰ olduğunu belirten Öz, “... yaratmanın salt mekanik bir işlem olduğunu söylemek istemiyorum. Yaratmanın da yaratıcısına ve yaratma anına özgü, değişken, özel bir serüvenler ağıtı olduğunu biliyorum.”⁵⁶¹ der.

Sanat eserinin üretiminin değişik etkilerle gerçekleştiğini savunan Öz, her türlü özel durumun, sarhoşluğun, aşkın bilinç halinin, bilinç dışının gibi birçok faktörün etki ettiğini dile getirir. Sanatçının bilinçaltını bile bilinç düzeyinde kullandığını vurgulayan Öz, sanatçının ortadaki somut gerçekliklerin üstüne çıkıp eserini yarattığını ifade eder.

⁵⁵⁷ Muzaffer Erdost, “Dörüt Gerçeği”, *Pazar Postası*, S.8, 19 Şubat 1956, s.7

⁵⁵⁸ Erdost, a. g. m., s.7

⁵⁵⁹ Erdal Öz, “Korkak Kuşak”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.6-11

⁵⁶⁰ Öz, a. g. m., s.8

⁵⁶¹ Öz, a. g. m., s.8

Erdal Öz, Cemal Süreyya'nın *Yeditepe* dergisinin 107. sayısında yayımlanan "Buyrukçu'nun Adamları" başlıklı yazısı üzerine "Canlı Kişiler" adlı yazısını kaleme alır. Cemal Süreyya'nın eleştiriye neden olan sözlerini Erdal Öz, şu şekilde aktarır: "Muzaffer Buyrukçu'nun adamları en savruk, en acemice hikâyelerinde bile sağlam bir sahicilikle karşımıza çıkıyorlar. Daha doğrusu olayın sahiciliği, bizi, şaşılacak bir şekilde, zaten bütün ödevleri olayı yürütmek olan adamların sahiciliğine götürüyor, (...) iğne batırırız, batırdığınız yerden kıpkırmızı kan sızdığını göreceksiniz. Öylesine canlı kişiler Muzaffer Buyrukçu'nun adamları."⁵⁶² Erdal Öz, Cemal Süreyya'nın bu sözlerle tabiatla sanatı karıştırdığını belirtir. Buyrukçu'nun eserlerinde ayna gerçekçiliği yaptığını dile getiren Öz; Cemal Süreyya'nın bu durumu bir erdemmiş gibi göstermesine şaşırdığını ifade eder. Erdal Öz, Cemal Süreyya'nın şiirleriyle, sanatın tabiatın bir taklidi olmadığını gösterdiğini; ancak öyküde bunun tam tersini savunmasına anlam vermediğini dile getirir.

Fethi Naci, "Gerçeği Zorlamak"⁵⁶³ adlı yazısında, öyküde gerçeklik konusu üzerinde durur. Sanat eserinde insanların olması gerektiği gibi değil de oldukları gibi yansıtılması gerektiğini dile getiren Naci, mükemmeliyetin karşılığının gerçekte bulunmadığını ifade eder.

Orhan Duru, "Gereği II" adlı yazısında, sanatta "gerekirlik" dediği kavramı çeşitli somut örneklerle açıklar. Sanatın amacının insanla ilgili birtakım olayları ortaya koymak olduğunu belirten Duru, sanatçının gerçekleri olduğu gibi sanat eserine yansıtması gerektiğini ifade eder. Roman ve öyküde gerekirliğin, "birey ile eşya, birey ile doğa, birey ile birey, birey ile toplum"⁵⁶⁴ altında incelenebileceğini anlatan Duru, birey ile eşya ve birey ile doğa ilişkisi üzerinde durur. Salt tasviri unsurların roman ve öykü okuyucusunun sıkıldığını dile getiren Orhan Duru, tasvir edilen eşya ve doğa parçacıklarının insanı ilgilendiren bir yanının olması gerektiğini vurgular.

Orhan Duru, "Çıkmaz II" adlı yazısında ise, kimi yazarların, genç kuşağın gerçeklerden ve gerçekliklerden kaçtıkları yönündeki iddiaları üzerinde durur. Duru, söz konusu iddianın doğru olduğunu belirterek genç kuşağın gerçeklerden siyasi baskı nedeniyle kaçtığını vurgular. Toplumun sanatı dışlamasının da genç kuşağın

⁵⁶² Öz, "Canlı Kişiler", *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.7

⁵⁶³ Fethi Naci, "Gerçeği Zorlamak", *Pazar Postası*, S. 33, 17 Ağustos 1958, s.7

⁵⁶⁴ Orhan Duru, "Gereği II", *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.6

gerçeklerden ve gerçekliklerden kaçmasında etkili olduğunu belirten Duru, gerçeklik ve gerçekçilik kavramlarının da herkes tarafından farklı yorumlandığını dile getirir. Duru, yaşanan çağda sanatçının neden gerçeklikten kaçmak zorunda kaldığını şu sözlerle ifade eder: “Çünkü sanatçı geçmiş yüzyıllarda olduğu gibi köşesine çekilemez, ateşin ortasındadır. Toplumların artıklarıyla kıyıya itilmiş garip insanlarla karşı karşıyadır. Bunu, dolayısıyla bu durumun yarattığı umutsuzluğu verenler oluyor. (Dostoyevski) Bugünkü durum: gerçekçi sanat çıkmazdadır, bizde ve dünyada. İki bakımdan gerçekçilik hem yapılamaz. Hem de sanatçıyı daha çok ilgilendiren başka bir sorun vardır ortada. Gerçeğe yakınlığı ölçmek için elimizde bir mihenk taşı olsaydı kendimizi büyük bir karışıklık içinde bulacaktık. Gerçeği vermek nasıl dün bir ölçü değilse bugün de değildir. Söz aramızda gerçekçiliğin sanatçıyı belli bir biçime zorladığı açık. Biçimciliğin karşısına çoğu zaman gerçekçiliği koyarlar da onun için söylüyorum. Gerçekçilik ile biçimcilik çoğu zaman uzlaşmıştır. Çünkü gerçekçilik belli birtakım düşünsel kadroların öne sürdüğü bir biçim anlayışıdır. Bugün sanatçıyı düşündüren varlık sorununun büyük acılar ve büyük yoksulluklar sorununun, çağımızın yarattığı büyük ve korkunç yok etme araçları karşısında küçüklüğünü, hiçliğini, saçmalığını duyan insanların içinde bulundukları duruma çözümleme sorununun karşısında gerçekçi bir biçim anlayışının, gerçekçi düşüncelerin ve gerçekçi sanat anlayışının çıkar yol gösterip göstermeyeceğidir. İşte çıkmaz burada”⁵⁶⁵

Bilge Karasu, Cemal Süreya’nın 4 Kasım 1957 günlü *Vatan* gazetesinde yayımlanan “Tehlikeli Alakalar” adlı yazısı üzerine “Bay Süreya’nın ‘Tehlikeli Alakalar’ı” adlı yazıyı kaleme alır. Karasu, Cemal Süreya’nın özetle, şiir öyküden kaçarken öykünün de şiiri kovaladığını, şiirin öyküyü etkilediğini ve şiirdeki deformasyonun öyküde de görüldüğünü dile getirdiğini belirtir. Bilge Karasu, Cemal Süreya’nın ifadelerinin genellikle kapalı olduğunu ve neleri kastettiğinin tam olarak anlaşılamadığını ileri sürer. Karasu, Cemal Süreya’nın söz konusu yazısına ilişkin şu görüşlere yer verir: “Hikâye şiiri nasıl kovalıyor? Şiir hikâyeden <<kaçtığından>> onu yakalamak; yeniden kendine bağlamak için mi? Şiir <<hesabını görüp>> bu hesabı bir <<sonuca bağlamak>> için mi? İş böyle olsa, şiiri ilgilendirirdi. Bay Süreya, hikâye şiire özeniyor, şiire öykünüyor demek istiyor anlaşılan, bundan

⁵⁶⁵ Orhan Duru, “Çıkmaz II”, *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.9

yakınıyor ikinci cümle bu yakınmayı aydınlatmaktadır: <<Genç hikâyecilerimiz, hele en genç bazı hikâyecilerimiz hikâyeyi şiir metodlarıyla ele alıyor, öyle işliyorlarmış.>> mış.... O halde hikâyenin şiiri kovalaması denen şey, genel bir eğilim yahut bütün hikâyecilerimizin, hele en genç bazı hikâyecilerimizin bir suçu. İlk cümledeki genelleme burada sakatlanıyor”⁵⁶⁶

“Aydınlatılması gereken ikinci sorun da <<Şiir Metodları>> nın neler olduğudur. Şiir yöntemlerinin alınıp işlenmesi insanı hikâyeye nasıl götürebilir, anlayamadım doğrusu. Gerçi Bay Süreya da anlamıyor ama ne düşündüğünü bize anlatması için biraz daha açık konuşmağa çalışması gerekirdi diye düşünüyorum. O da bu yöntemlerin hikâyeye götürmediğini anlatmak için yazıyor bu yazıyı, ancak şiir yöntemleri denen nesne nedir? Bana öyle geliyor ki, şiir yöntemleriyle işlenecek bir yazı, iyi yahut kötü bir şiirin meydana getirilmesine yol açacaktır. Bay Süreya, bu yöntemle çalışan hikâyecilerin iyi olmayan bir şey yaptıklarını söylüyor gerçi, ancak bu yapılan, kötü şiir değil de kötü hikâyedir. Nasıl oluyor bu iş? Hem Bay Süreya’nın, hikâyenin sınırları, hikâyenin << hikâye>> liği üzerinde düşündüklerinin de bilinmesi gerekmez mi?”⁵⁶⁷

“Gelelim üçüncü cümleye: Bu hikâyecilerin hikâyelerinde, << hikâye birimi olay değil, kelime>> oluyormuş artık; << hikâyeyi götüren, geliştiren sanki sadece kelimenin isterleri, bağlantıları, çağrışımlarıdır.>> deniyor.”⁵⁶⁸

“F. Kayacan’ın, E. Öz’ün, A. Özyalçın’ın hikâyeleri, M. Buyrukçu’nun son hikâyeleri buna örnek gösteriliyor. Şiirin yöntemi buysa, şiir <<bir şeyi>> (Nedir acaba? Hikâye olmadığına göre...) <<sadece kelimelerin isterleri, bağlantıları, çağrışımları>> ile götürmek midir? Birimin <<kelime>> olması mıdır? Bay Süreya, güzel şiirlerini salt kelimeleri birim olarak almakla mı yazıyor? Öyle de değil. Bu hikâyeciler, en son <<deformasyonel, kelimeci>> şiirin yöntemleriyle yazıyorlarmış. Ne olur, bir örnek... Bana kalırsa, F. Kayacan hikâyelerini, bu şiirin yöntemlerine uyarak yazmaktan çok, 35-40 yıl önce Joyce’la geniş, kökten bir değişme geçiren bir anlatım yöntemiyle yazıyor. (Şunu belirtmek isterim; Bay Kayacan’ın hikâyelerine

⁵⁶⁶ Bilge Karasu, “Bay Süreya’nın ‘Tehlikeli Alakalar’ı”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.6

⁵⁶⁷ Karasu, a. g. m., s.6

⁵⁶⁸ Karasu, a. g. m., s.6

<<Joyce’a özenme>> damgası vurmak istiyor değilim. Ancak derdimizi birbirimize anlatmaya çalışmalıyız...)”⁵⁶⁹

“Bay Cemal Süreya bir şey daha yazıyor: <<Toplumbilimlerde bile kendini gösteren geniş, yaygın deformasyon eğilimlerinin sanatta daha bir hoşgörüyü karşılanması gerektiğine herkeslerden çok inanıyoruz.>> Bu herkesler arasında olmayı isterdim doğrusu. Toplumbilimlerde (Durkheim, Science Sociale, Gurvitch) mu? Yoksa toplumsal bilimlerde mi (hoş bu tamlamalar da pek bir şeyi aydınlatmıyor) bu deformasyon eğilimleri geniş, yaygın olarak kendini gösteriyor? Bilgisizliğim hoş görülsün, gerçekten bunu anlamak isterdim. Bay Süreya bu cümleyi de ulamış ama: <<Ancak bilimde, teknikte olduğu gibi, sanatta da ihtisaslaşma ikinci ve daha esaslı bir bilim olduğunu unutmamalı.>> İhtisaslaşmanın ikinci bir eğilim sayılması üzücü. Bana kalırsa ihtisaslaşma, sanatçının kendi sanat koluna göstereceği temel saygının belirtisidir. Bay Süreya bir şairdir; böyle anılması, tanınması yazdığı, yazmak istediği, bu kolda ihtisaslaştığı içindir. Ancak <<deformasyon eğilimi>> nin yanında uzmanlaşmasının İkinci - ama daha esaslı, diyor Bay Süreya- bir eğilim olması neden? <<Deformasyon>> uzmanlaşmadan önce mi gelir? Yoksa onu ortadan kaldırır mı? Uzmanlaşma, bu daha esaslı eğilim, Çehof, de Alaroom, Sait Faik, Orhan Kemal’den gelen <<hikâyeci davranışların özünden, hareketinden, cevherinden>> ayrılmamayı mı gerektirebilir? Yeni hikâyecilerimiz <<ihtiyatsızlık, dikkatsizlik>> gösterirken uzmanlaşmayı mı baltalamışlardır? <<Sanatçılar gibi gibi sanatların da birer kişilikleri olduğunu unutmak görün>> mek, uzmanlaşmaya saygı göstermek, yapılan deformasyonların mı sonucudur yoksa kendi sanatları üzerine gerektiği ölçüde düşünmemiş, o sanat kolunu elden geldiğince bir bütün olarak kurmağa çalışmamış kişilerin mi yarattığı bir sonuçtur. Bay Süreya, yazısının sonuna doğru, anlattığı olaya birtakım nedenler bulunabileceğini söylüyor: hikâyelerde daha çok kısa cümleler kullanılması, bir kısım hikâyecilerin hikâyeye şiire geçmeleri yahut aynı zamanda şiir yazmaları, <<şiirimizin öbür edebiyatlara göre>> daha <<hâkim ve işlenmiş>> görünme gibi...”⁵⁷⁰

⁵⁶⁹ Karasu, a. g. m., s.6

⁵⁷⁰ Karasu, a. g. m., s.6

“Bay Süreya, hikâyecilerin <<soyutlamayı da, deformasyonu da hikâye sanatının kendi öz temelleri üstüne kurmaları gerekmez miydi acaba?>> diyor, öz temeller nedir? Bunların sınırı nedir? Soyutlama ile deformasyonu bu temeller üzerine kurmak yahut kurmamış olmak ne demektir? Bu nokta aydınlanmıyor. <<Hikâyeyi götürenler de bunlar olacaklar belki>> yargısıyla tanımlanan, hikâyeci görünen yazarlar, Bay Süreya’ya göre Özcan Ergüder, Orhan Duru, Tarık Dursun K., Leylâ Erbil... Bunları ötekilerden ayıran özellikler üzerinde uzun boylu durup bu özelliklerin bir çerçevesini çizmeğe çalışmak her iki öbektesayılan hikâyecilere karşı bir boyun borcu, bana kalırsa...”⁵⁷¹

Erdal Öz, “Hikâyenin Kovaladığı Şiir” adlı yazısında, öykü ve şiir iki ayrı tür olarak karşılaştırır. Şiir ve öykünün benzer yanlarını ortaya koyan Öz, iki türün gerçekte birbiri içine girip kaynaştığını dile getirir.⁵⁷²

Pazar Postası’nda şiir ve öykü ilişkisi üzerine önemli bir değerlendirmeyi de Alper Tuna yapar. Tuna, Ece Ayhan’ın *Kınar Hanımın Denizleri* adlı şiir kitabının ilk şiiri olan “Fayton”da öykü etkisini ele alır. Ece Ayhan’ın “Fayton” adlı şiirini Sait Faik’in “Karabiber”, “Lüzumsuz Adam” ve “Menekşeli Vadi” adlı öykülerinden etkilenecek yazdığını dile getiren Tuna, şiir ve öykülerdeki benzerlikleri ortaya koymaktadır. Ayrıca Tuna, Ece Ayhan’a adı geçen öyküleri okuyup okumadığını sorduğunu ve Ece Ayhan’dan öyküleri okuduğu yönünde yanıt aldığını da sözlerine eklemektedir.⁵⁷³

Pazar Postası’nda yayımlanan öykülerde zaman zaman fantastik öğelerden yararlanılmıştır. Ülkü Tamer’in “Kalde Suyu”⁵⁷⁴ adlı öyküsünde, masalımsı bir anlatım hakimdir. Salahattin Şimşek, “Misafir Leylek”⁵⁷⁵ adlı öyküsünde, düşünce gerçek arasında kendisini rahatsız eden birtakım insanlar gördüğünü anlatmaktadır. Bülent Habora da “Sinek Ya da Put Perisi”⁵⁷⁶ adlı öyküsünde, Tanrı I, Tanrı II, Tanrı III ve Tanrı IV’ün aralarında tabiat olaylarına ilişkin konuşmalara yer verir.

Türk öykücülüğünün yenileşmesinde yabancı yazarların etkisini unutmamak gerekir. *Pazar Postası*’nda, özellikle Edgar Allen Poe ve Franz Kafka’nın kimi

⁵⁷¹ Karasu, a. g. m., s.6

⁵⁷² Erdal Öz, “Hikâyenin Kovaladığı Şiir”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.8

⁵⁷³ Alper Tuna, “Ece Ayhan ile Fayton”, *Pazar Postası*, S.12, 17 Mayıs 1959, s.11-16

⁵⁷⁴ Ülkü Tamer, “Kalde Suyu”, *Pazar Postası*, S. 24, 16 Haziran 1957, s.7-10

⁵⁷⁵ Salahattin Şimşek, “Hikâye: Misafir Leylek”, *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.12

⁵⁷⁶ Bülent Habora, “Hikâye: Sinek Ya da Put Perisi”, *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.14

fantastik öyküleri çevrilerek yayımlanmıştır. Edgar Allen Poe’nun Vedat Üretürk tarafından çevrilen “Gölge”⁵⁷⁷ adlı öyküsünde bir ölünün durumu ve bir gölgenin ölünün etrafında dolaşması anlatılmıştır. Franz Kafka’nın Aydın Varda tarafından çevrilen “Bir melezleme”⁵⁷⁸ adlı öyküsünde de öykü karamanının yarı kedi ve yarı kuzu olan baba yâdigarı hayvanı söz konusu edilmektedir.

Muammer Yaşar, “Beş Kuruş” adlı öyküsünde insan zihninin parçalanmışlığını seçtiği sözcüklerle gerçeküstü öğelere de yer vererek yansıtır: “Bütün ümidiyle istediği şeylere kavuşmak isteyen bu adam her şeyi yapabilir. Hatta birisini de öldürebilir ve o öldürdüğü kimsenin kanı bu bulvara akabilir. Çünkü damarlarında dolaşan beş kuruş, onu uzaklara fırlatmağa hazır bir füze gibi kıskırtıp duruyor. Bu beş kuruş olmasa iş kolay. Bu adam, namusunla gidebilir. Gecenin dost yanaklı yüzü onu saklayıverecek. Ama olmuyor işte... Eyvah meteoru kaçırdı. Biraz evvel paltosunun iç cebinde tuttuğu meteor birdenbire fırlayıverdi. Adam, arkasından koşacak... Tutamaz gibi geliyor bana.... Beynimin yarısı, görmediğim kısmı anlatıyordu. Ben, meteorun kaçışını haber alınca işi anladım. Hemen beynimin yarısını geri aldım. Yoksa o da adamın arkasından koşacaktı.”⁵⁷⁹ Söz konusu öyküde, cebinde beş kuruş olan ve bilinçaltı sayıklamalarına yer veren kahramanın, ay çarpması sonucu ölmesi anlatılmaktadır.

Ferit Edgü, Joyce’un bilinç akımı tekniğini kullandığı “Düş” adlı öyküsünde iki sevgilinin birbirlerine bakış açılarına yer verir. Edgü, çizdiği dekorda, düş ve gerçeği içi içe verir. Öyküde, öykü kahramanı gerçekte düşü birlikte yaşadığını şu sözlerle ifade eder: “Karanlık yoldayım. Ağaçlara çarpıyorum. Otomobiller, tramvaylar, otobüsler beni ezmek için çevremde dört dönüyor.”⁵⁸⁰

Adnan Işık, “Gölgesiz” adlı öyküsünde, bilinçaltı konuşmalarına yer verir. Öykü kahramanı gölgesiyle konuşmaktadır: “Gece <<kim beni makasla kırpmış?>> dedi. Öncekiler gibi. Uzak, yakını boğuyordu. Böyle mi olacaktık? Ağacın dalları asılanlarla doluydu. Yaşamamızın nedenlerini, bir bir, sallandırdım. Yürüdüğüm küçük cadde, büyük sokaklara açılıyordu. Evet! Sokak, caddeden büyük olmayı istiyordu hep yanımızda mıydı? Sonradan mı geldi? Bilmiyorum. Elleri cebimdeydi.

⁵⁷⁷ Edgar Allen Poe, “Gölge”, (Çev. Vedat Üretürk), *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.9-11

⁵⁷⁸ Franz Kafka, “Bir melezleme”, (Çev. Aydın Varda), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.15

⁵⁷⁹ Muammer Yaşar, “Beş Kuruş”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.8

⁵⁸⁰ Ferit Edgü, “Hikâye: Düş”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.9

Gece kurşuna dizilecek bir karanlığı getirmişti. <<Ben azalıyorum.>> dedi, <<ot bile toprakla anlaşıyor, soluyor.>> Yürümüyorduk. Kent arkamızda kaldı. Önümüzde diye yazabilirdim de. Bulunduğumuz yerin hiç eğrisi yoktu. Doğa burada eğri olmaktan usanmış.”⁵⁸¹

Orhan Duru’nun “Büyük otobüsteki küçük adam iki defa büyük otobüsteki küçük adam” adlı öyküsünde, kapalılığı denemesi yeni şiirin öyküye ne kadar etki ettiğini ortaya koyması açısından önemlidir. Bu öyküde, Küçük Adam adlı öykü kahramanının bindiği otobüste şoförden kaynanasını öldürmesini istemesine yer verilir. Küçük Adam, otobüs şoförüyle kaynanasını kimin öldüreceğini belirlemek için poker oynar ve kazanır. Ancak, şoförün uyuması sonucunda otobüs şarampole yuvarlanır ve Küçük Adam ölür. Öyküde deformasyona yer verilmesi bakımından da şu ifadeler dikkat çekicidir: “<<Şoför, şoför!>> diye bağırıyor küçük adam.<<Lan, şoför, kereste, nerdesin koş, boya kazanımız taşıyacak.>> diye bağırıyor küçük adam, pis bitli ve sarımsaklı elleriyle burnunu karıştırarak. Küçük adamın saçları var: keten ve kenevir, gözleri var: mavi ve inek, burnu var: büyük ve patlıcan, çenesi var: yuvarlak ve iki pi re kare, kulakları var: kepçe ve çorba, boynu var: ince ve giyotin. Küçük adam böyle.”⁵⁸²

Orhan Duru, “Darağacı Arayan Adam” adlı öyküsünde yukarıda belirttiğimiz tavrını sürdürür. Burada ise kendini asarak intihar etmeye karar veren öykü kahramanı adamın, önce marangozu öldürmesi sonra da kendini asmaktan vazgeçip çevresinde gördüğü insanları asmaya başlaması anlatılır: “Uzun boylu. Ramsesin eski Mısır’da bulunmuş mumyasının yüzüne benzeyen yüzlü genç bir adam yolda yürüyor koşarak. Sanırsınız ki üç gemisi vardı bu adamın, battı bu gemilerden biri Ümit burnunda idaresizliği yüzünden kaptanın. Yani öyle bir yüz kapkara. Öyle gözler okunan içinde ölüm. Boynu zayıf ince kıldan, belli ki çökmüş fakirlikten. İşte bu adam gidiyordu kendini öldürmeğe. Almıştı bir ip sonradan yağlıyacağı zeytinyağıyla bakkaldan. Arıyordu şimdi bir darağacı, uygun, güzel, meşeden yapılmış bir darağacı. Gitti bir odun oğlu odun oduncudan, toplumsal yerine ve

⁵⁸¹ Adnan Işık, “Kısa Hikâyeler: Gölgesiz”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.10

⁵⁸² Orhan Duru, “Büyük otobüsteki küçük adam iki defa büyük otobüsteki küçük adam”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.14

öğrenimine uygun bir darağacı almağa. Ama dağdan kesilmiş bir gürgen kütüğüne benzeyen oduncu alay etti onunla (...)"⁵⁸³

Türk öykücülüğünün 1957 yılı içindeki genel durumunu değerlendiren Orhan Duru, 1957 yılında Vedat Günyol, Cemal Süreya ve Bilge Karasu'nun öykünün yeniye gidişini inceleyen yazılarından söz eder. Duru'ya göre, Türk öykücülüğü belirgin bir yenileşme süreci içine girmiştir.⁵⁸⁴

Öykü eleştirmelerinin daha çok öykücünün yaşama sevgisini aşıladıklarını söylemekten öteye geçemediğini savunan Muzaffer Erdost, öykümüzün eski anlayışından kurtulması gerektiğini dile getirir. "Bir olayın hikâyeye aktarılması, biçimlenmesi, anlatılması hikâyeci için bir özellikten ileriye gidemez. Konu, biçim, deyiş hikâyeyi tanımlıyan en gerekli öğelerdir. Oysa biz, hikâye için ortak öğeleri, gerekli öğeleri saymakla, hikâyenin niteliklerini teşhis ettiğimizi sanıyoruz."⁵⁸⁵ diyen Erdost, öykünün teşhis edilemediğini, öykü çözümlemesinin bunalımda olduğunu vurgulayarak iyi öykü yazılmadan iyi eleştiri yapılamayacağı görüşünü vurgular.

Ferit Edgü, Tahsin Yücel'in *Türk Dili* dergisinin Ağustos 1958 tarihli sayısında yayımlanan yazısı üzerine "Nato Mermer" adlı yazısını kaleme alır. Ferit Edgü, Tahsin Yücel'in söz konusu yazısında, "... en büyük yenilikleri onlar getirir, en güzel çevirileri onlar yaparlar. Ülkemizde pek bulunmayan yeni bir yazar buldular mı, onun bir uydusu olurlar hemen, bizim bilmediğimiz ya da bilmediğimizi sandıkları yabancı yazarların düşüncelerini, yöntemlerini, yeniliklerini, kendi buluşlarıymış gibi önümüze sürerler. (...) Pazar Postasını çıkaranlar eksik olmasınlar bu konuda da güzel bir örnek sağlamışlar bize."⁵⁸⁶ şeklindeki görüşleri dile getirdiğini belirtir. Ferit Edgü, Yücel'in "Açık- Kapalı" adlı öyküsüyle kendisini Faulkner taklitçisi saydığını ifade ettiğini belirtir. Yücel'in yazısında, Faulkner gibi noktalama işaretlerini kullanmadığı ve özentî içinde olduğu şeklinde iddialar ileri sürdüğünü ifade eder. Bu iddialara yanıt veren Ferit Edgü, noktasız, virgülsüz, italik harflerle dizilen öyküye Faulkner'dan önce de rastlanıldığını, bunu daha önce Joyce'un denediğini vurgular.

⁵⁸³ Orhan Duru, "Hikâye: Darağacı Arayan Adam", *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.11

⁵⁸⁴ Duru, "57'de Hikâyeciliğimiz", *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.6

⁵⁸⁵ Muzaffer Erdost, "Bir Hikâye Anatomisi Kurmak", *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.8

⁵⁸⁶ Ferit Edgü, "Nato Mermer", *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.10

“Etki altına girmeyen, girmemeye çalışan sanatçılar güçsüz zavallılardır. Kendilerini dahi sananlar her yenilik karşısında irkilenler, bunlar arasında çıkar.”⁵⁸⁷ diyen Ferit Edgü, alışılmışı yıkmaya çalışan yazarların batılı yazarları takip etmeye çalıştığını ve bunun doğal olduğunu belirtir.

Sanatçının gerçekleri verişte değişik olanaklar arayışının yeni akımlar yarattığını belirten Cemalettin Aykın, sanatın özel durumunun olduğunu, kimi sanatların bazı yönleriyle genel akım ilkelerinin dışında kaldığını vurgular. Klâsik öykü ile çağdaş öyküyü karşılaştıran Aykın, klâsik öykünün belli kalıp ve yöntemlere dayandığını dile getirir. Aykın, çağdaş ve yeni öyküye ise şöyle açıklık kazandırır: “Hikâye, temellerine, özelliklerine ve toplumsal ortama bağlı evrimiyle birçok aşamalardan sonra çeşitli yönleriyle değişmiş, yeni bir anlam kazanmıştır. Günümüzdeki hikâye anlayışını inceleyerek eski anlayışla karşılaştırdığımızda önemli sonuçlara varıyoruz. Gelişimin en belirgin yönü yapıda kullanılan öğelerin özellik ve önem değişimleri göstermektedir. Eskiden zorunluk olmadıkça bütünlüğü bozulmamaya çalışılan olay ve yer bölünmüştür. Konunun sert, kesin çizgilerle plânlı olarak verilmesi anlayışından, dağınık yaşantıların anlatımına, çağrışımlardan yararlanmaya doğru bir kayma olmuştur. Artık olayların kesintisiz bir aralanışı yerine seçimi ve bağlantısı vardır. Gerçekleri olduğu gibi canlandırma anlayışını savunanlar azalmıştır. Günümüzde hikâye daha ilginç, daha etkin olmak için gerekli gördükçe doğal düzeni bozan bir <<bileşim>> sanatıdır. Diyalektik ilişkilerden yararlanma biçiminde de bir yenilik görülmektedir. Karşıtlar çatışmasının serim, gelişme, sonuç plâniyle verilmesi bırakılmıştır. Çatışmalar baştan sona değin hikâyenin bütünlüğünü bozacak kuramsal bölümler göstermeden gelişmektedir. Bu konuda görülen, bir öğenin değişmesi değil, bir uygulama yeniliğidir. Bütün hikâyenin amacı, şiir ve müzikte olduğu gibi bir temayı vermektir. Öğretmek değil, duyurmaktır.”⁵⁸⁸

Turan Ceyhun, “Modern Hikâye Üzerine” adlı yazısında modern Türk öykücülüğü üzerinde durur. Türk öykücülüğünün kişiliğinin oluşup oluşmadığını soran Turan Ceyhun, herkesin bu soruya farklı yanıtlar verdiğini, konunun tam olarak aydınlatılmadığını belirtir. Turan Ceyhun, Türk öykücülüğünün kısa bir

⁵⁸⁷ Edgü, a. g. m., s.10

⁵⁸⁸ Cemalettin Aykın, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyenin Öğeleri”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.12

geçmişine yer vererek modern öykücülüğü şu şekilde anlatır: “Hikâyeciliğimiz bütün bunlardan başka bir yenileşme hareketi peşinde koşmaktadır. Onu sürüklemeye çalışıyor. Ama bu yenileşme hareketi bizde çoğu süre yanlış tanımlanıyor. Bir kısmımız hikâyeyi, sadece konusunda, bir kısmımız da sadece şeklinde yenileştirmeye çalışıyoruz. İkisi de yanlıştır bence. Bence her iki yolla da varılmaz modern hikâyeye. Ne kadar şekilden –yani şiirden- kaçması gerekirse hikâyenin, konusunda da –yani romandan da- o kadar turtulması gerekir. Hikâye için gerekli olan olayı kahramanlar yaratar, onların sırtına yüklemek, onları vermeğe çalışmak olsa olsa romanın olanaklarındandır. Hikâyenin o dar çerçevesi bir kişiyi dört başı mamur olarak vermeğe şüphesiz ki gücü yetmez. Öyleyse, olayın hikâye için gerekliliğini yadsımıyorum, fakat, hikâye sadece olaydan ibaret değildir diyorum. – Yani modern hikâye diyorum-”⁵⁸⁹

Turan Ceyhun, modern öykü konusunda şu görüşleri dile getirir: “... bence modern hikâye, herhangi bir olayın orada bulunan kişiler üzerine yaptığı etkileri çözmeli, anlatmalıdır. Olay yürür, hikâyeci, olayın çevresindeki insanların çözümlenmemiş yönlerini yakalamağa, açıklamağa çalışır. Klâsik hikâye, olay ve olayın açıkladığı özü önemsemiş, onun üzerine kurulmuştur. Ama modern hikâye içinse olay bir araç olmaktan ileri gitmez. Bir takım kişileri bir araya getirmeğe yarar. Kişilerin psikolojik durumlarının nesnel belirtilerini açığa vurdukları için vardırırlar. Olaylar, kişilerin psikolojik davranışlarını düzenler. Sonra doğa, daimi bir hareket içindedir. Hareketlerse olaylardan ötürüdür. Bu yüzden hikâye olaysız olamaz diyorum. Çağımızın en yeni en usta hikâyecilerinde de bu vardır. William Faulkner’i alın, Franz Kafka’yı alın hepsinde böyledir. Olay vardır, fakat ikinci plândadır.”⁵⁹⁰

Turan Ceyhun’un “Modern Hikâye Üzerine” başlıklı yazısındaki görüşlerini eleştiren Orhan Kemal, Turan Ceyhun’un çok genç olduğunu, yeni öykü kitabı hazırlığında olduğu için eleştirileri görmezden geldiğini, eleştirdiği öykücülerden kimin önce ya da sonra geldiğini bilmediğini ve yazacağı öykülerle hiçbir yenilik getiremeyeceğini savunur.⁵⁹¹

⁵⁸⁹ Turan Ceyhun, “İncelemeler: Modern Hikâye Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.13

⁵⁹⁰ Ceyhun, a. g. m., s.13

⁵⁹¹ Orhan Kemal, “Notlar: Eleştirme Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.9

Aziz Nesin, “sanat hikâyesi” adlı yazısını bir arkadaşının *Dost* dergisinde yayımlanan bir öyküsünü beğenmediğini savunması üzerine kaleme alır. Nesin, *Dost* dergisinde yayımladığı ve “o türde”⁵⁹² dediği öykülerin beğenilmediğini belirtir. Nesin, “o türde” dediği öykülerine şöyle açıklık kazandırır: “Hikâyenin ilk çıkış noktası, tipler, karakterler, olaylar değil de düşünce olan hikâyeler...”⁵⁹³

Aziz Nesin, öykünün çıkış noktasında üç önemli etken olduğu görüşünü savunur. Aziz Nesin’e göre, kimi öykülerin çıkış noktası, karakter; kimilerinin olaylar; kimilerinin ise düşüncedir. Çıkış noktası karakter ve olay olan öyküleri kısaca anlatan Aziz Nesin, bu tür öykülerde karakter ve olayın gerçeklere uygun olduğunu dile getirir. Kendisinin çıkış noktası düşünce olan öyküyü benimsediğini belirten Aziz Nesin, bu tip öykünün birçok yaşantının ürünü olduğunu ve daha karmaşık bir yapıya sahip olduğunu ifade eder. Düşünce ağırlıklı öykünün yazarın zihninde ortaya çıkmasına değinen Aziz Nesin, bu tür öyküde gerçekçi kalabilmenin karakter veya olay ağırlıklı olan öyküye göre daha zor olduğunu belirtir. Öyküde gerçekçi kalmaya çalıştığını vurgulayan Aziz Nesin, gerçekçi kalmayı üç koşula bağlar. Aziz Nesin’e göre, çıkış noktası düşünce olan öyküde, düşüncenin gerçek ve doğru olması; düşüncenin dayanacağı bir olayın bulunması ve karakterlerin gerçeği yansıtması gerekmektedir.

Aziz Nesin’in söz konusu arkadaşı, öyküsünü sanat öyküsü olarak gördüğü için beğenmediğini ifade etmiştir. Aziz Nesin ise mizah öyküsü yazdığını dillendirerek arkadaşının öyküden pek anlamadığını ileri sürer.

Aziz Nesin’in “Sanat Hikâyesi” başlıklı yazısına Erdoğan Tokmakçioğlu “Sanat Hikâyesi ve gerekli bir açıklama” adlı yazısıyla yanıt verir. Aziz Nesin’in söz konusu yazısında söz ettiği genç öykücünün kendisi olduğunu belirten Erdoğan Tokmakçioğlu, Nesin’le aralarında geçen diyalogun bir dergi idarehanesinde olduğunu ifade eder. Nesin’in genç öykücü demesini tasvip etmediğini dile getiren Erdoğan Tokmakçioğlu, yazarları genç, yaşlı, kadın diye nitelendirmeyi doğru bulmadığını vurgular. Aziz Nesin’in piyes ve öyküyü birbirine karıştırdığını savunan

⁵⁹² Aziz Nesin, “sanat hikâyesi”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.7

⁵⁹³ Nesin, a. g. m., s.7

Tokmakçioğlu, sanat öyküsü olarak açıkladığı öykülerin esasında mizah öyküleri olduğunu belirtir.⁵⁹⁴

Erdoğan Tokmakçioğlu'nun “Sanat hikâyesi ve gerekli bir açıklama” başlıklı yazısı üzerine Aziz Nesin “Genç Hikâyeci” adlı yazısını kaleme alır. Nesin, eski kuşağın Sait Faik ve Orhan Veli'ye genç dediğini ve bununla sanatçıları küçümsediğini; fakat kendisinin Tokmakçioğlu'na genç derken yalnızca yaşını kastettiğini ifade eder. Aziz Nesin, piyes ve öykünün yazma sırasında aynı olduğunu kastettiğini, esasında yazım sırasında birbirine benzediklerini; yoksa okuyucu karşısındaki durumunu ifade etmek istemediğini belirtir.⁵⁹⁵

Cemalettin Aykın, öyküde süre konusu üzerinde durur. Aykın, öykünün roman, makale gibi türlerden ayrıldığını ve öyküde olayların meydana geliş sürelerinin verilmesi sırasında bir bütünlüğün göz önünde tutulması gerektiğini vurgular. Öyküde sürenin bölüntüsüz bir biçimde verilmesi gerektiğini dile getiren Aykın, öykünün süresinin verilmesinde “süreyi oluşları anlatarak vermek” ve “oluşlar yerine oluşları yapan durumları vererek değişimlere ve dolayısıyla süreye götürecek bileşimi okuyucuya vermek”⁵⁹⁶ şeklinde iki farklı yöntemin olduğunu ifade eder.

Orhan Duru, *Pazar Postası*'nda yayımlanan kimi yazılarında öykücülüğe yeteri kadar önem verilmemesinden yakınır. Öykü yazan yazarların öykü görüşlerini ifade etmediklerini belirten Duru, yapılan eleştirilerde beylik ifadelerinin kullanıldığını ya da batıdaki öykü anlayışlarının savunulduğunu dile getirir. Türk edebiyatında çoğunlukla şiir üzerine görüş yazıldığını söyleyen Duru, Türk edebiyatın yalnızca şiirden ibaretmiş gibi görülmesinin yanlış olduğunu vurgular.⁵⁹⁷

Ümit Ölmez, öykü üzerine yapılan eleştirmelerin azlığından yakınır. Ölmez'e göre, öykücülerin tutumlarını açıklamamalarının nedeninin öykü sanatımızda batı kültürüne uymaktaki gecikme ve öykünün yeni bir tür olmasının etkili olduğunu dile getirir. Ölmez, Hacivat Karagöz, Orta Oyunu, Leyla ile Mecnun gibi tahkiyeci anlatım eserlerinin halkın zevklerini oluşturduğunu ve bunların uygar bir halkın

⁵⁹⁴ Erdoğan Tokmakçioğlu, “Sanat Hikâyesi ve gerekli bir açıklama”, *Pazar Postası*, S. 37, 14 Eylül 1958, s.10-11

⁵⁹⁵ Aziz Nesin, “Genç Hikâyeci”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.7

⁵⁹⁶ Cemalettin Aykın, “Hikâye Üzerine Düşünceler: Hikâyede Süre”, *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.12

⁵⁹⁷ Orhan Duru, “Hikâyeciliğimiz”, *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.7

zevki olmadığını savunur. Öykücülüğün profesyonelce yapılması gerektiğini anlatan Ümit Ölmez, Türk öykücülüğünün gelişmesi için şu görüşleri dile getirmektedir: “Her öykü, hayattan olduğu gibi aktarılmış bir görünüm, bir fotoğraf değil, bir şeyler anlatan, duyurtan (ihtisas ettiren), bir sorumu olan nendir. Öykücü bu tipe uygun bir biçimde öyküsünü sunar. Öykücünün romantik, varlıkçı, gerçek- öteci oluşu art görünümde kalır. O okulunu, ortaya koyduğu yapıtlarıyla sevdirecek, yayacaktır. Bence öz olan (asıl olan), onun olumlu ve ileri örnekler, örneklerin en güzelini ortaya dökmesidir.”⁵⁹⁸

Ümit Ölmez, Türk edebiyatında, öykü sanatı üzerinde pek durulmamasını şu ifadelerle savunur: “Yapıt veren öykücü, öte yönden, elbet, öykü üzerine yazılar yazmak, düşüncelerini açıklamakla bile görevlidir. Guy de Maupassant Pierre ile Jean romanının ön sözünde bunu yapmıştır. Öykücü bunu yapmıyorsa, en az bu konuda onun kadar yetkili eleştirmenler, onun adına yapacaklardır. Bizde, bu güne değin , öykücüler olsun, eleştirmenler olsun, öykü konusu üzerine gereği gibi durmamışlar, gereği kadar aydınlatıcı açıklayıcı yazılar yazmamışlar, sadece anılarını, içki evi dostluklarını, kadın avı uğruna yitirdiklerini sayıp dökmüşlerdir. Oysa, öykü üzerine yazılacak yazılarda bunların değil, daha çok sanatın, sanat endişelerinin ve sorunlarının yer alması gerekir. Bunsuz bir yazı, güneşi balçıkla sıvamak kadar gülünç olur.”⁵⁹⁹

Erdoğan Tokmakçioğlu, kimi çevrelerce ileri sürülen ve kısa öykü yazılmadığı yönündeki iddialara “Kısa Hikâye Buhranı” adlı yazısında yanıt verir. Kısa öykülerin eskisine oranla daha çok yazıldığını belirten Tokmakçioğlu, bu nedenle kısa öykü buhranından söz edilemeyeceğini; ancak nitelikli kısa öykü buhranının var olduğunu savunur. Bu buhranın kimi nedenlerden kaynaklandığını açıklayan Tokmakçioğlu, Sait Faik, Sabahattin Ali, Orhan Kemal gibi öykücülerin yetişmemesini; yayınevlerinin öykü kitabı basmaması ve usta öykücülerin roman türüne yönelmesine bağlar.⁶⁰⁰

Orhan Duru, “Gereği” adlı yazı dizisinin ilkinde öykü ve roman türlerini karşılaştırır. Öykü ve romanın tanımını “...hikâye bir olay anlatmak sanatı, roman ise

⁵⁹⁸ Ümit Ölmez, “Öykü üzerine”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.11

⁵⁹⁹ Ölmez, a. g. m., s.11

⁶⁰⁰ Erdoğan Tokmakçioğlu, “Kısa Hikâye Buhranı”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.11-12

insanları, tipleri anlatma sanatıdır.”⁶⁰¹ şeklinde yapan Duru, öykü ve roman arasındaki belli başlı ayrımlara yer verir.

Muzaffer Erdost da, roman ve öykü arasındaki ayrımları “Roman mı Hikâye mi?” adlı yazısında ele alır. Erdost, Tarık Dursun’un, Yaşar Nabi’nin *Rıza Bey Aile Evi* adlı bir öyküyü roman olarak tanıttığını söylediğini dile getirir. Erdost, “K.’nin Ettiği” adlı yazısını daha önce Tarık Dursun’un *Hasangiller* adlı öykünün roman mı yoksa öykü mü olduğunu sorduğu için kaleme aldığını ve yine Tarık Dursun’un yaptığı yanlışlıktan ders alarak Yaşar Nabi’nin *Rıza Bey Aile Evi* adlı öyküye roman dediğini bildirir.⁶⁰²

Orhan Duru, Yaşar Nabi Nayır’ın *Varlık*’ın 454. sayısında yayımlanan “Hikâyeciliğimizin Bugünkü Durumu” başlıklı yazısı üzerine “Sırası Gelmişken” adlı yazısını kaleme alır. Orhan Duru, söz konusu yazıyı kaleme alan Yaşar Nabi’nin Türk öykücülüğünü küçümsediğini savunur. Yazıdan çeşitli alıntılar yapan Duru, Yaşar Nabi’nin öykü ve romanın Türk edebiyatının mazisinde olmadığını, genç sanatçıların ileri bir teknik gerektiren romana girmeye cesaret edemediklerini ve kısa öyküye yöneldiklerini; gençlerin kısa öykülerden vazgeçip romana yönelmeleri gerektiğini ifade ettiğini dile getirir. Duru, Yaşar Nabi’nin söz konusu yazısında ileri sürdüğü düşüncelerini şöyle eleştirir: “... Yaşar Nabi’nin haber verdiği olayın üzerinde durmamız gerek. Yazarlarımız küçük hikâyeleriyle dergi sayfalarına kapanıyorlarsa, bu, onların isteği dışında bir şeydir. Şartlar zorlamasaydı daha güçlü, soluklu şeyler yazmağa gitmiyecekler miydi? Yaşar Nabi’nin sık sık sözünü ettiği Avrupa, bir roman karşılığı yazarının yıllık geçimini sağlayabilecek kadar para verebiliyor. Bizde öyle mi? Yaşar Nabi’ye soruyorum: Kaç lira verebiliyor bir roman yazarına. Onun hiç olmazsa bir aylık geçimini sağlayabiliyor mu? Herhalde <<Hayır>> diyecektir. Sonra ben şartlar elverişli olsa bu ülkede de roman yazılabileceğine inanıyorum. Bu kötü şartlar altında bile tek tük romancı çıkıyor gene de. Yaşar Nabi’nin adını andığı dört başı mamur romancılara gelince-ayrıca onların dört başı mamur oldukları çok su götürür. – onlar başka bir çağın adamlarıydı. Ve öyle sanıyorum ki zengin ailelerin çocuklarıydılar. Roman yazmağı

⁶⁰¹ Orhan Duru, “Gereği...”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6

⁶⁰² Muzaffer Erdost, “Roman mı Hikâyecî mi”, *Pazar Postası*, S. 29, 28 Temmuz 1957, s.7-10

bir zevk işi olarak ele alıyorlardı. Yazdıklarından aldıkları parayla geçindiklerini sanmıyorum”⁶⁰³

“Bugünkü yazarlarımız, yarın için umutlu olan yazarlarımız ise güç şartlar altındadırlar. Çoğu orta sınıf halk tabakasından gelmekte ve ayrıca bir esas meslekleri bulunmaktadır. Yalnız yazdıklarıyla geçinseler aç kalacakları ortadadır.”⁶⁰⁴

“Hikâyecilerimizin yaptığı <<edebiyatın temel taşı>> hor görmek değil, onları böyle bir suçlama altında bırakmamalıyız.”⁶⁰⁵

Pazar Postası’nda değişen Türk öykücülüğü içindeki yerinin belirlenmesi açısından, kimi öykü yazarlarımızın eser yayımlaması üzerine eleştiriler de yapılmıştır. yapılan eleştirilerde genellikle öykü yazarlarımızın sanat görüşleri ele alınmıştır. Bu eleştirilerin incelenmesiyle Türk öykücülüğünün 1950-1960 yılları arasındaki durumunun daha açık bir şekilde ortaya çıkacağı kanaatini taşıyoruz.

Vüs’at O. Bener’in *Yaşamaz* adlı öykü kitabının yayımlanması üzerine pek çok yazar, *Pazar Postası*’nda öykü görüşünü açıklama fırsatını bulur. Tevfik Çavdar, Vüs’at O. Bener ile öykücülük üzerine bir röportaj yapar. Vüs’at O. Bener, kendisine sorulan sorulara yanıt olarak yeni biçimler denediğini ve bu biçim farklılığının –eski öykülerine göre- “tinsel eğilimlerin gerçeklerin yakın ve uygun davranmak”⁶⁰⁶ zorunluluğundan ileri geldiğini, salt cinsel konuları işlemekle sanat yapıtı oluşturulamayacağını, öykücünün öykülerinde kişiliğini yansıtmaması durumunda tek yanlı kalacağını ve insanı bulunduğu ortamda tümüyle ele almak gerektiğini dile getirir.

Tevfik Çavdar, “Yaşamazın Yitik İnsanları” adlı yazısında ise Vüs’at O. Bener’in *Yaşamaz* adlı öykü kitabını değerlendirir. Bener’in eserinde yer alan öykülerdeki kahramanların umutsuz olduğunu dile getiren Çavdar, kitabı okuduktan sonra içinin umutsuzluklarla dolduğunu ifade eder. Yazarın *Dost* adlı öykü kitabında, dünyaya fazla önem vermeyen, boş verici insanların tümünden kaybolduğunu belirten Tevfik Çavdar, *Yaşamaz*’da yer alan öykülerden kimi örneklerle yer verir. “Acaba Bener gerçekten tüm inançlarını yitirme yolunda,

⁶⁰³ Orhan Duru, “Sırası Gelmişken”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.6

⁶⁰⁴ Duru, a. g. m., s.6

⁶⁰⁵ Duru, a. g. m., s.6

⁶⁰⁶ Tevfik Çavdar, “Vüs’at O. Bener Yeni Yaşamalar Peşinde”, *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.10-11

kötümser bir sanatçı mı, yoksa bu kötümserliği olmıyan ergi yolundan olumlu bir sonuca ulaşmak için kullanılan bir yöntem mi? Sonunda Bener'in kitabın gösterdiği kadar olmasa bile, hatırı sayılır kötümser sanatçılarımızdan biri olduğu kararına vardım. Böyle olmasaydı, bize hikâyelerinde küçük bir umudun ışığını bile göstermez miydi? Okuyucuyu tüm karanlıklar içersinde bırakacağına, çıkar yolun parıltısını hissettirmez miydi? Yapmamış.”⁶⁰⁷

Erdal Öz, Vus'at O. Bener'in *Yaşamaz* adlı öykü kitabında yer alan öykülerin Çehov'un öykülerine benzediğini dile getirir. Bener'in öykülerinin sürükleyici olduğunu ifade eden Öz, Bener'in kendini okuyucuya benimsetebildiğini, *Dost*'taki öykülerini daha ileri taşıdığını, yer yer işin kolayına kaçtığını, kırık bir anlatıya yer verdiğini dile getirir. Bener'in uzun ve kısa cümleleri birlikte kullandığını, dil üzerinde titizlikle durduğunu anlatan Öz, “İlki” ve “Kan” adlı öyküleri üzerinde durur.

Cengiz Çelikten, 1957 TDK sanat armağanını Sabahattin Kudret Aksal'ın *Yaralı Hayvan* adlı öykü kitabının kazanması üzerine “Yaralı hayvan'ın dili” adlı yazısını kaleme alır. Eserin dili bakımından armağana layık görüldüğünü bildiren Çelikten, Sabahattin Kudret Aksal'ın dilinin saf olduğunu ifade eder. *Yaralı Hayvan*'da yine de yabancı kökenli sözcüklerin unutkanlık ve dalgınlık sonucu kullanıldığını örneklerle açıklayan Çelikten, söz konusu eserdeki kimi tamlama yanlışlıklarına yer verir. Cengiz Çelikten, Aksal'ın eserinde yer alan cümle yanlışlıklarına, konuşma dilinde yer alan sözcüklerin eserde kullanılmış olduğu ve süslü bir dilin kullanıldığı görüşüne yer verir.⁶⁰⁸

Muzaffer Erdost, M. Rana müstear ismiyle Tarık Dursun K.'nın *Yeditepe*'de yayımlanan “Denklem” adlı öyküsüne ait değerlendirmelere yer verir. Erdost, Tarık Dursun'un söz konusu öyküsüyle biçimi ön plâna çıkardığını ve diyaloglara yer vermemesiyle sıkıcı olmaktan kurtulduğu ifade eder.⁶⁰⁹

Muzaffer Erdost, Tarık Dursun K.'nın *Hasangiller* adlı eserini ele alarak burada kullandığı kimi ifadeleri değerlendirir. Tarık Dursun'un *Hasangiller* adlı eserinin orijinal olduğunu ve yeni ifadeler taşıdığını belirten Erdost, eserin daha çok romana benzediğini vurgular. Muzaffer Erdost, Tarık Dursun'un söz konusu

⁶⁰⁷ Cavidar, “Yaşamazın Yitik İnsanları”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.7

⁶⁰⁸ Cengiz Çelikten, “ ‘Yaralı hayvan'ın dili”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.7-11

⁶⁰⁹ M. Rana, “Dergiler arasında: Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.7

öyküsünü okul sıralarında anlatılan klasik öykü tarzında yazdığını savunur.⁶¹⁰ Muzaffer Erdost daha sonra kaleme aldığı yazısında ise, Türk öykücülüğünde yaşanan belirgin değişmeyi Tarık Dursun'un öykücülüğü konusunda dile getirir. Erdost'a göre, Tarık Dursun, yazdığı öykülerde anlaşılma kaygısını taşımaktadır.⁶¹¹

Güner Sümer, Tahsin Yücel'in 1956 yılında *Haney Yaşamalı* adlı eseriyle Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazanması üzerine "Havadan Sudan" adlı yazıyı kaleme alır. Asaf Çiyiltepe, Ahmet Oktay'ın da konuşturulduğu yazıda, Tahsin Yücel'in başarılı bir öykücü olmadığı; öykülerinde gelenekçi olduğu, eskimiş sürprizlere yer verdiği ve kıssadan hisseler çıkarıp vaazlar verdiği, öykülerinin bitmesi gereken yerde başladığı savunulur. Ayrıca, yazıda, devrimci bir nitelik taşıdığı savunulan Sait Faik Hikâye Armağanı'nın gelenekçi bir yazara verilmiş olması eleştirilir.⁶¹²

Asım Bezirci, Halis Acarı müstear ismiyle değişen Türk öykücülüğü içerisinde Ferit Edgü'nün öykü sanatını "Ferit Edgü'nün Tedirginliği" adlı yazı dizisinde ele alır. Bezirci, Ferit Edgü'nün sanat hayatının, Puşkin ve Peguy gibi ikiye ayrıldığını belirterek, birinci döneminin ülkülü dönem olduğunu ifade eder. Asım Bezirci, Edgü'nün ülkülü dönemde iyimser olduğunu, mutlu yarınların geleceğine inandığını, hayata ve çevresine bağlı olduğunu, kendisine güvendiğini, daha iyi ve ileri bir toplum düzeninin kurulmasını istediğini, yurdunu ve insanları sevdiğini, eserlerinde halkın yaşayış, inanç, acı ve özlemlerine yer verdiğini, halkçı ve toplumcu bir sanatı hedef edindiğini, bilinçli bir aydın gibi davrandığını ifade eder.⁶¹³

Asım Bezirci, aynı yazı dizisinin ikincisinde, Ferit Edgü'nün öykülerinde kahramanlarını yoksul, dertli kişilerden ve halktan seçtiği, kahramanlarının karamsarlığa kapılmadıkları, mücadele ettikleri, hayata bağlı oldukları ifade eder. Bezirci, Edgü'nün kahramanlarının iyimser ve inançlı olmasını yine Edgü'nün ülkülü dönemini yaşıyor olmasına bağlar.⁶¹⁴

Ferit Edgü'nün sanat hayatında ikinci dönem olduğunu bildirdiği ülküsüz dönem üzerinde duran Bezirci, 1956'nın Nisan ayından itibaren Edgü'nün ülkülü

⁶¹⁰ Muzaffer Erdost, "K.nın Ettiği", *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7-11

⁶¹¹ M.E (Muzaffer Erdost), "Tarık Dursun K.", *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.10

⁶¹² Güner Sümer, "Havadan Sudan", *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.10

⁶¹³ Halis Acarı, "İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği I: Ülkülü Dönem", *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.7-11

⁶¹⁴ Acarı, "İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği I: Ülkülü Dönem", *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.7-11

dönemdeki davranışlarına aykırı bir yol tuttuğunu belirtir. Asım Bezirci, Ferit Edgü'nün bu tarihten sonra karamsarlık ve kötümserliğe gömüldüğünü savunur. Bezirci, Edgü'nün topluma bakışının inançsız, kötümser ve amaçsız olduğunu, çevresiyle bağlarını kopardığını, aydın bir geleceğe olan inancını yitirdiğini kimi yazı ve öykülerinden örneklerle ifade eder.⁶¹⁵

Asım Bezirci, Ferit Edgü'nün öykülerinin teknik özelliklerini de ele alır. Bezirci'ye göre, ülküsüz dönemde Edgü'nün kahramanları kötümserdir. Buhranlı yaşarlar. Bezirci, kahramanların psikolojik yönden birbirine benzediğini anlatır. Bu yüzden kahramanlarda derinlik yoktur. Kahramanların Edgü'ye tıpatıp benzediğini söyler. Tüm kahramanlar, sonuçta tek kişiye dönüşüyor. Proust'un, Constant'ın, Goethe'nin de kendisini anlattığını belirten Bezirci, Edgü'nün bunu başarmadığını: yalnızca yanlış düşüncelerini temsil eden kukla kişiler yarattığını belirtir.

Edgü'nün eserlerinde gerçeği işleyişi ele alan Bezirci, yazarın gerçeği kendi görüşlerine göre değiştirdiğini bildirir. “Kısacası gerçeği eksik, tek yanlı ve bölük pörçük bir şekilde canlandırıyor. Gerçeği yoksullaştırıyor.”⁶¹⁶

Bezirci'ye göre, Edgü kişisel görüşlerini öyküye harmanlayamıyor. Bezirci, Ferit Edgü'nün öykülerinin soyut olduğunu ve gerçeklikle bağlantısı olmadığını söyler.

Bezirci'ye göre, Edgü, ülkülü dönemlerinde açık bir dil kullanıyorken ülküsüz dönemlerinde bireyselleşme, soyutlaşmadan dolayı karanlık tıkanık ve ağdalı bir dil kullanır.

Asım Bezirci, “Ferit Edgü'nün Tedirginliği” adlı yazı dizisinin sonuncusunda, Edgü'nün arayış içinde olan bir öykücü olduğunu belirtir. Edgü'nün yeni kuşak için ilgi çekici bir yanının olduğunu ifade eden Bezirci, bunda hem onun kişiliği, ülküsüz, umutsuz, kötümser, kaçak bir edebiyatçı topluluğunun gerçeği anlayış ve yorumlayışının etkisinin olduğunu vurgular. Bezirci, Edgü'nün insan oğlu için kurtuluş olmadığı yönündeki düşüncelerini eleştirir.⁶¹⁷

Orhan Kutlugil, Ferit Edgü'nün *Kaçkınlar* adlı öykü kitabına ilişkin eleştirisini kaleme alır. Kutlugil, kitaptan Ferit Edgü'nün sanat anlayışını çıkarmanın

⁶¹⁵ Acarı, “İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.7-11

⁶¹⁶ Halis Acarı, “İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği II: Ülküsüz Dönem”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.7

⁶¹⁷ Acarı, “İnceleme: Ferit Edgü'nün Tedirginliği”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.7-12

güç olduğunu, karmakarışık bir kompozisyon düzeninin göze çarptığını ve anlatım dokusunun olmasının güçlükler çıkarttığını belirtir. Bu nedenlerden ötürü, Ferit Edgü ile Beckett, Joyce ve Woolf arasında benzerlikler kuran Kutlugil, “Anlatım yönünden Beckett’le Edgü arasında yakın ilgiler buldum. Açık bir etkiyi söz konusu etmek istemiyorum, ama kısa, kesik bir çeşit <<iç monolog>>u andırır anlatım çeşidi her iki yazarı eserlerinde belirgin bir nitelikte.”⁶¹⁸ der.

Ferit Edgü’nün psikolojisi bozuk olan insanları anlattığını belirten Kutlugil, “...<<Kaçkınlar>> estetik örgüsü yönünden oldukça başarılı, özü yönünden de dağınık ve yanılgılı da olsa değişik bir bakış noktasına varmış bir kişiliğin eseri olarak dikkatle okumak gerektiğine inandığımı söylemek isterim.”⁶¹⁹ şeklindeki görüşleri dile getirir.

Muzaffer Buyrukçu’nun *Acı* adlı öykü kitabının değerlendiren Cemal Süreya’ya göre Buyrukçu, farklı türlü bir öykücülüğün başlangıcındadır. Buyrukçu’yu Orhan Duru’dan üstün tutan Süreya, Buyrukçu’nun öykücülüğü hakkındaki görüşlerine yer verir. “Bastığı yeri yeşerten yaşama sevinciyle Muzaffer Buyrukçu, Adnan Özyalçınar, Tarık Dursun K., Özcan Ergüder, Bilge Karasu, Vüs’at O. Bener, Leyla Erbil, Nezihe Meriç gibi genç sanatçıların yanında kendine özel bir yer ayırıyor.”⁶²⁰

Muzaffer Buyrukçu’nun *Acı* adlı öykü kitabını değerlendiren Bilge Karasu, öykülerinde gerçekliğin iyi anlatılamadığını belirtir. “Dünya’da Bir Akşam Üstü” ve “Uçtu Uçtu Sinek Uçtu” adlı öyküleri, Buyrukçu başka yerlerden okuduğunu düşünür. “... bu hikâyelerinde başkalarını tekrarlamış, başkalarından <<kopya>> çekmiş değil.”⁶²¹ diyen Karasu, Buyrukçu’nun yıllarca kullanılan tiplerin değiştirilmeden aynıyla bu öykülerde de kullanıldığını ifade eder. Karasu, Buyrukçu’nun öykülerini okurken Masfield’i hatırladığını sözlerine eklemektedir.

Akıl ilerledikçe yine aklın toplum baskısına direndiğini belirten Ferit Edgü, sanatçıların bu baskıya baş kaldırdığını dile getirir. Sanatçıların baş kaldırmasıyla kendini bulduğunu dil getiren Edgü, Sait Faik’in kitabındaki bir çok öyküsünün zulme, haksızlığa baş kaldırmanın aforizmalarıyla dolu olduğunu ifade eder.⁶²²

⁶¹⁸ Orhan Kutlugil, “Kaçkınlar”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.15

⁶¹⁹ Kutlugil, a. g. m., s.15

⁶²⁰ Osman Mazlum, “Buyrukçu’nun Acısı”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.12

⁶²¹ Bilge Karasu, “Yazar-Okurun Defteri: Acı’ya Değgin”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.6

⁶²² Ferit Edgü, “Sait Faik’in Çevresinde”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.9

Ferit Edgü, Vedat Günyol'un, Sait Faik'in sağılığında yayımladığı bir yazısında *Son Kuşlar*'la kendi gerçekleri, huyları ve ahlâkı üstüne konuşmaya başladığını dile getirdiğini belirtir. Memet Fuat'ın da böylesi yazıların gençlerin kafasını karıştıracağı düşüncesini ileri sürdüğünü ifade eder. Ferit Edgü'ye göre, bir sanatçının kişisel özelliklerinin bilinmesi eserin daha iyi anlaşılmasına olanak sağlayacaktır. Ferit Edgü, Sait Faik'in toplumun çürüten yanları ile mücadele ettiğini vurgular.⁶²³

Sait Faik'in parayı yegane ahlâk anlayışı olarak bilen anlayışa tepki gösterdiğini *Öyle Bir Hikâye* ve *Kumpanya* adlı eserlerinden kimi örnekler veren Ferit Edgü, toplumun yozlaşan ahlâk kurallarına karşı mücadele ettiğini bildirir. Ferit Edgü, Sait Faik'in eserlerinde insanı tanıma ve bütün yönleriyle anlatmanın esas olduğunu vurgular.⁶²⁴

Mustafa Şerif Onaran, "Hikâyede" adlı yazısında, Memduh Şevket Esendal'ın öykü ve öykücülüğe bakış açısını ele alır. Onaran, M. Sünnullah Arısoy'un Esendal ile yaptığı eski bir konuşmayı okuduğunu belirterek Esendal'ın yalın bir dili tercih ettiğini, sanatçıyı toplumun önünde giden ve topluma ışık tutan diye ikiye ayırdığını ve öykülerinde insanı ele aldığını ifade eder.⁶²⁵

Ahmet Oktay, Demir Özlü'nün *Bunaltı* adlı öykü kitabının eleştirisini "Bunaltı'nın Çevresinde" adlı yazısında yapar. *Bunaltı*'nın bir öykü kitabı olmadığını savunan Oktay, eserde olay olmadığı için öykü de olmadığını savunur. Demir Özlü'nün söz konusu eserinde olayın, fonun gerilerine düşürölmüş bir gölge olduğunu ifade eden Oktay, "Hikâyenin dar çerçevesi içinde, onun gerçekleştirmeye çalıştığı laboratuvar çalışması yürütölemezdi."⁶²⁶ der.

Nietzsche'nin <<Tanrı öldü>> sözüyle yükselişini haber verdiği nihilizmin hiçlik metafiziğine vardığı bu çağ, bir bakıma dünya edebiyatını görölmemiş derecede birbirine benzetiyor. Bütün tehlikeler insanoğlu için ortaklaştı artık. Aydınların toplumsal kuvvetlere yenildiğı an, bu tehlikelerin dili de ortaklaşıyor; yeni zamanların esperantosı doğuyor: Varlıkçı'lık... Bunaltı Varlıkçılık çizgisi üzerinde bizden birini aydınlatan donuk görünümlü bir ışıktır. Anlamsızlığın bilinci

⁶²³ Edgü, "Sait Faik'in Çevresinde II", *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.8

⁶²⁴ Ferit Edgü, "Sait Faik'in Çevresinde", *Pazar Postası*, S. 23, 8 Haziran 1958, s.7

⁶²⁵ Mustafa Şerif Onaran, "Hikâyede", *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.7

⁶²⁶ Ahmet Oktay, "Bunaltı'nın Çevresinde", *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.10

olan bunaltıyı bir tutku haline getiren Demir'in kişisi yine Varlıkçı bir ilişkiyle isyanla doğaya, kendini ayırdığı topluma atılmaya çalışıyor."⁶²⁷ diyen Oktay, eserden yaptığı kimi alıntılarla ifade ettiği görüşleri ispat etmeye çalışır.

Bunaltı'nın Jean Paul Sartre'ın romanıyla aynı adı taşımasına rağmen farklı olduğunu dile getiren Oktay, "Bunaltı bir özentinin ürünü olmadığı gibi, kötümser ve gerici bir yapıt da değildir. (...) Bunaltı bir düşünme ürünüdür. Bildirisi ve derinliği vardır. Biçimci ve günlük yenilik kaygularından kurtulmuş, sağlam düşünce temellerine, insancı özlere ve çok güzel bir anlatıya yaslanmış bir kitaptır."⁶²⁸ der.

Ahmet Oktay, daha sonra kaleme aldığı bir yazıda, Demir Özlü'nün öykülerinin biraz kapalı ve buruk olduğunu dile getirir. Özlü'nün Flaubert gibi üslûpçu olduğunu, öykülerinde bir aydının tedirginlik ve kuşkularına yer verdiğini dile getirmektedir.⁶²⁹

Bülent Habora, "Bırakılmış Biri" adlı yazısında, Orhan Duru'nun *Bırakılmış Biri* adlı öykü kitabına ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verir. Orhan Duru'nun öykülerinin çoğunda kısa cümleler kullandığını, öykülerinde ele aldığı konularla bilinen yanlışları düzelttiğini, dil bakımından eski öykülerinden ayrıldığını belirten Habora, öykülerdeki kahramanların birbiriyle çarpıştıklarını, düzgün ve normal olmadıklarını, karmaşa yaşadıklarını; fakat öykülerde kişiler üzerinde önemle durulduğu ifade eder.⁶³⁰

Cemalettin Aykın, Orhan Duru'nun *Bırakılmış Biri* adlı öykü kitabını eleştiren bir yazı kaleme alır. Aykın, Duru'nun bu eseriye, gelişim aşamalarını sessizce atladığını ve güven verici bir eser ortaya koyduğunu belirtmektedir. Kitabın on sekiz öyküden oluştuğunu, biçim yönünde çeşitliliğinin kitabı bütünlükten yoksun kıldığını, bölünlü bir düzenin okuyucuyu daha olumlu etkileyeceğini savunan Aykın, eser hakkında şu görüşlere yer verir: "Bırakılmış Biri kuşağımızın bunaltısını, inançsız kişinin yalnızlığını anlatıyor. Yazar, düşünsel bir temele dayanmıyor görünse de gerçek böyle. İç yapıları ile hasta, toplumsal sorunlarla ilgisiz, özel tipler yaratma çabasına rağmen sonuçta kitap bütün kişileriyle toplumsal bir anlam kazanıyor."⁶³¹

⁶²⁷ Oktay, a. g. m., s.10

⁶²⁸ Oktay, a. g. m., s.10

⁶²⁹ Ahmet Oktay, "Demir Özlü", *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.10

⁶³⁰ Bülent Habora, "Kitaplar: Bırakılmış Biri", *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12

⁶³¹ Cemalettin Aykın, "Bırakılmış Biriyle Gelenler", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.11

“Hikâyelerde genel olarak orta ve alt tabaka kişileri işlenmiş. Çoğu bir toplumun, toplumsal koşulların kişileri olarak değil, iç yapıtlarıyla yaşatılmaya çalışılıyor. Kimi yerde toplumun verdiği bunalım yalnız tipler çizmek için kullanılan bir araç gibi görünüyor. Kişilerin çevreleri iyice belirtilmiyor. Tutkuları, umutları, direnmeleri yok. Toplumla olan bağları örtülü kalıyor. Davranışlarında, çatışmalarında bir kesinlik, yarımlik var. En çok beliren ortak yönleri yalnızlık. Hepsi de birbirinden kopmuş, ayrı ayrı yaşıyorlar. Bir bunaltı havasında, içinden kurtulamayacakları pis bir bataкта kesik kesik çırpıp bocalayıp duruyorlar. Hiçbir şeye sağlamca tutunamıyorlar.”⁶³²

Öykülerdeki kişilerin, Dostoyevski’nin kişilerine benzediğini belirten yazar, Duru’nun kahramanlarına bir çözüm yolu bulmadığını, onları çatışmalarıyla bıraktığını ve yön tutmadığını savunmaktadır. Biçim yönünden değerlendirmelerde bulunan yazar, eserde yer alan öyküleri klasik ölçülere uygun olanlar, gerçeküstücü-birleşimci bir anlayışa uygun olanlar ve gerçekçi-gözlemci anlayışa uygun olanlar, şeklinde üç bölümde incelemektedir. Ayrıca, yazar, Orhan Duru’nun İkinci Yeni şiiri etkisinde öykü yazdığı görüşünü şu sözlerle reddetmektedir: “Orhan Duru’nun bu yola girişinde şiirimizdeki İkinci Yeni akımının etkisini, hikâyeye uygulandığını arayanlar çıkabilir. Ama hangi noktadan başlanmış olursa olsun, bu hikâyeler İkinci Yenini ilkeleriyle açıklanamaz. Duru’nun bulduğu yol, usta bir yazarın, toplumcu bir görüşle rahatça yürüyebileceği bir yoldur.”⁶³³

Nezihe Meriç’in kimi öyküleri hakkında değerlendirmelere yer verilir. Turhan Gürkan “Bir Dergi Üzerine”⁶³⁴, A. Z. “Dergiler arasında”⁶³⁵, Muzaffer Erdost “Topal Koşma”⁶³⁶ ve Erdal Öz “Topal Koşma’nın Özü”⁶³⁷ adlı yazılarında Meriç’in öyküleri ve öykücülüğü hakkında değerlendirmelerde bulunurlar. Meriç’in toplumsal konuları işlediğini belirten yazarlar, genellikle Meriç’in kadın oluşunu ön plâna çıkarmışlardır.

Pazar Postası’nda yayımlanan öykülerde dikkati çeken en önemli nokta, İkinci Yeni hareketinin ortaya çıkması ve tartışmaların yapılmasına paralel olarak

⁶³² Aykın, a. g. m., s.11

⁶³³ Aykın, a. g. m., s.11

⁶³⁴ Turhan Gürkan, “Bir Dergi üzerine...”, *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.7

⁶³⁵ A. Z., “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.7

⁶³⁶ Muzaffer Erdost, “Topal Koşma”, *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.6-11

⁶³⁷ Erdal Öz, “Topal Koşma’nın Özü”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7-11

belirgin bir değişmenin yaşanmasıdır. 1956 yılı sonlarında ortaya çıkmaya başlayan İkinci Yeni tartışmalarıyla birlikte yerli öykülerde, klasik öykü anlayışı terk edilmiş, modern öykücülük adına kapalılık ön plâna çıkarılmış, fantastik öğelere yer verilmiş ve dilde deformasyona gidilmiştir. Her ne kadar deformasyon konusuyla ilgili örnekler sınırlı da olsa, bu tür örnekleri içeren öykülerin yayımlanması *Pazar Postası*'nın Türk öykücülüğünde öncü görevini yerine getirmesini sağlamıştır.

Pazar Postası'nda yayımlanan öykülerde makineleşmenin birey hayatında yarattığı derin izler, yabancılaşma, yalnızlaşma, toplumdan kaçma ve bilinçaltı itmeleri işlenmiştir. Bu anlamda İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa sanatındaki boşluk, yıkım, karamsarlık, yabancılaşma fikirleri Türk öykücülüğünde de kendini göstermiştir. İfade ettiğimiz temalar Türk öykücülüğünde ilk defa 1950'li yıllardan sonra işlenmiş ve *Pazar Postası* da yeni ve modern öykülere kapılarını ardına kadar açmıştır. Böylelikle *Pazar Postası* gazetesi şiirde olduğu gibi Türk öykücülüğünde de yenileşme adına destekleyici işlevini yerine getirmiştir.

D. PAZAR POSTASI VE ROMAN

Türk edebiyatında roman, toplumsal ve yazınsal şartların ortaya çıkardığı edebî bir türden çok doğrudan batıdan alınmış bir tür olarak edebiyatımıza girmiştir. Şemsettin Sami ile Türk edebiyatında yazın alanındaki yerini alan telif romanın yazınsal kaynakları ve toplumsal koşulları da göz önünde tutulduğunda, romanımız 1950’li yıllara kadar batılılaşma ve millileşme serüvenini tamamlamaya başlamıştır. 1950’li yıllardan itibaren Türk romanı türsel olarak dünya romancılık geleneği içinde asıl kimliğini oluşturma sürecine girer. Bu bakımdan 1950’li yıllar, Türk romanında önemli bir değişim ve dönüşümün yaşandığı dönemi açıklar.

Osmanlı Devleti’nin son yılları ile Cumhuriyet’in ilk yılları arasındaki Türk romancılığında Anadolu konusu tüm yönleriyle ele alınıp işlenmiştir. Özellikle romancılarımız, Atatürk’ün Halkçılık ilkesi ışığında Anadolu konusuna fazlasıyla eğilmiş ve romanlarında bu konuyu ön plâna çıkarmışlardır. 1950’li yıllarda da romanımızda Anadolu konusu işlenmeye devam edilmişse de konunun işleniş biçimi Yakup Kadri, Reşat Nuri ve Halide Edip gibi romancılarımızın kaba gerçekçi çizgisinden ayrılmış; her türlü toplumsal koşulun işlenmesi şeklini almıştır. Bu dönemde, Yaşar Kemal, Mahmut Makal, Kemal Tahir, Talip Apaydın ve Kemal Bilbaşar gibi romancılarımız, Türk romanına yeni bir kimlik kazandırmaktan çok var olanı geliştirmişlerdir. Ancak adı geçen romancılarımız, Türk romanına biçimsel olarak yeni bir ivme kazandırmışlardır.

1950’li yılların ortalarından itibaren özellikle şiir, resim, tiyatro gibi sanatlarımızda ortaya çıkan yenilikler, Demokrat Parti iktidarının son zamanlarında roman sanatını da etkisi altına almaya başlamıştır. Bu bağlamda, Yusuf Atılgan’ın *Aylak Adam* adlı romanının Türk romancılığı açısından öncü kimliğini bulması söz konusu sürecin doğal bir sonucudur. Ancak Türk şiiri, resmi ve tiyatrosu düşünüldüğünde romancılığımızdaki modernleşme süreci çok sonradan sağlanmıştır. Bu durumun esas nedeni, 1950’li yıllarda anlatı geleneğine dayanan türlerde eser veren yazarlarımızın öyküye yönelmeleridir.

Pazar Postası gazetesinde önem verilen edebî türlerden biri de romandır. *Pazar Postası*’nda roman konusu üzerine yayımlanan yazılardan bir kısmı roman

sanatını ele alırken diğer kısmı ise yerli ya da yabancı romancıların kimi eserleri üzerine yapılan eleştirilerden ibarettir.

Pazar Postası'nda, roman üstüne yazı yazan pek çok yazar Türk romanının yeni bir çizgiye geçmesi ve çağdaş kimliğini bulması gerektiğini savunmuştur.

Orhan Duru, “Yetenek”⁶³⁸ başlıklı yazısını, Yaşar Kemal'in, *Pazar Postası*'nın 6 Mayıs 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Gerçeklik Üzerine” adlı yazısı nedeniyle kendisine yönelttiği “Bizi Niçin Osmanlı buluyorsun? sorusu üzerine kaleme alır. Yaşar Kemal'in, nedenini belirtmediği ve yargısını rastgele verdiğini belirtmesi üzerine Orhan Duru, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'in neden ‘Osmanlı’ olduğunu açıklar. Duru, her iki yazarın da gerçekliği Hüseyin Rahmi Gürpınar ve Ömer Seyfettin gibi algılayıp yansıttıklarını ve romanlarındaki kişilerin tek yönlü olduklarını ifade eder. Her iki yazarın ele aldıkları kahramanların batılı bir insan tipinden uzak olduğunu savunan Duru, her iki romancının günün okuyucusuna hitap etmediğini belirtir.

Tanzimat dönemi edebiyatımızda bir sahtelik ve yapmacılık olduğunu dile getiren Baki Kurtuluş, okullarda Tanzimat yıllarına ait şiir, roman ve öykülerin okutulmasını zevksizlik olarak değerlendirir. Birkaç iyi şiirin, birkaç iyi eser vermiş edebiyatçının dokunulmaz olarak görülmesini eleştiren Kurtuluş, Namık Kemal, Ömer Seyfettin, Abdülhâk Hamit gibi edebiyatçıların ilkel bir edebiyat anlayışını sürdürdüklerini; ancak ilkokul seviyesindeki öğrencilere hitap edebileceklerini dile getirir. Kurtuluş, Tanzimat dönemi edebiyatçılarının bir çoğunun anlaşılmayan eserler meydana getirdiğini vurgular.⁶³⁹

Baki Kurtuluş, Hüseyin Rahmi'nin sade bir dil taraftarı olmasına rağmen eserlerinde kullandığı eski ifadeleri eleştirir. Hüseyin Rahmi'nin romanlarını meddah öykülerine benzeten Kurtuluş, ortaya koyduğu eserlerin roman türüne benzemediğini savunur. Halit Ziya'yı da değerlendiren Kurtuluş, Halit Ziya'nın batılı romancıları taklit ettiğini; ortaya iyi eser koymadığını ifade eder. Her iki romancının da Fuzûlî ve Bakî gibi artık edebiyat tarihine mal olduğunu savunan Kurtuluş, okunacak nitelikte eserlerinin olmadığı görüşünü dile getirir.⁶⁴⁰

⁶³⁸ Orhan Duru, “Yetenek”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.7-11

⁶³⁹ Baki Kurtuluş, , “Son devir edebiyatımıza toplu bir bakış 1: Önce”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.3

⁶⁴⁰ Kurtuluş, “Son Devir Edebiyatımıza Toplu Bir Bakış 7: Hüseyin Rahmi Gürpınar”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.6-11

Baki Kurtuluş, “Yenilerde Roman”⁶⁴¹ adlı yazısını, Tarık Buğra’nın 2 Ağustos 1952 günlü *Son Haber Gazetesi*’nde yayımlanan “Yenilerde Roman” başlıklı yazısı üzerine kaleme alır. Kurtuluş, Tarık Buğra’nın eski ve yeni konulu roman görüşlerini eleştirir. Tarık Buğra, söz konusu yazısında, Yakup Kadri’nin, Halide Edip’in ve Reşat Nuri’nun son eserlerinde dillerini arıklaştırdıklarını, kendilerini aştıklarını ve konularda yerlileştiklerini belirtir. Eskileri bu şekilde değerlendiren Buğra, yeniler içinse “Roman konusunda nerelerinin yeni olduğu pek anlaşılmayan yenilerin, eskileri okumayışlarını, basımevi bulamayıp yakınmalarını, ithal malı büyük cümleler kullanmalarını belli başlı üç kuvvetleri olarak görüyor.”⁶⁴² der. Kurtuluş, okunan bir romancının eski ya da yeni olarak nitelendirilmesinin anlamsız olduğunu belirterek okunan her romancının yeni kaldığını ifade eder. Ayrıca romancının dilinin arıklaşması konusunda Kurtuluş, eser veren her romancının dönemine uyan bir dil kullanmasının zorunlu olduğunu vurgular.

K. Headens’ten imzasız olarak çevrilen “Roman ve Romancı”⁶⁴³ adlı yazı modern roman sanatını yansıtmayı bakımından son derece dikkat çekicidir. Headens, “canlı kişiler” ifadesiyle pitoresk (tasviri) niteliklerin ortaya konulduğunu; fakat gerçek bir romanda söz edilen nitelikte canlı kişilerin olmasına gerek olmadığını ifade eder. Headens’e göre romandaki dünya kurgusaldır. Bu anlamda, romandaki kişilerin gerçek hayattan alınmaları ya da alınmamaları romanın sanat gücüne etki etmez. Romanın sanat gücünü ancak kişilerin işlenişi ortaya koyar.

Bilindiği gibi, *Pazar Postası* “Devrimci Gençliğin Gazetesi” olarak anıla gelmiştir. Gençlerin her türlü ürününe aynı saygı ve ciddiyetle yaklaşılana *Pazar Postası*’nda Aka Gündüz’ün Mahmut Makal için “Sözüm ona o, on sekiz yaşında roman yazarlarından” demesi eleştiri konusu olmuştur. Tefvik Bozkır da, Aka Gündüz’ü şu sözlerle eleştirir: “... Mahmut Makal; bu on sekiz yaşındaki yazarın verdiği eseri, ihtiyarlık çağında verebilmiş mi Akagündüz edebiyatçı geçinmiş, sohbetçi geçinmiş de ne vermiş toplumuna?.. Laf etmiş.”⁶⁴⁴

İnönü döneminin sosyal-gerçekçi havasında Türk romanında köy konusunu işleme eğilimi sürdürülmüştür. Çok partili demokratik sisteme geçildiği yıllarda da köy gerçekçiliği konusu işlenmiş ve Köy Enstitüsü menşeli yazarlarca köycülük

⁶⁴¹ Kurtuluş, “Yenilerde Roman”, *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.6

⁶⁴² Kurtuluş, a. g. m., s.6

⁶⁴³ K. Headens, “Roman ve Romancı”, (Çev. İsimsiz), *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.6-11

eğilimi sürdürülmüştür. Tevfik Bozkır, “Dereden Tepeden”⁶⁴⁵ adlı yazısında Mahmut Makal’ın köylüyü ve sorunlarını dile getirmedeki ustalığından söz eder. Mahmut Makal gibi romancılarımızın köylülerin kalkınması için savaşlarını sürdürdüklerini vurgular.

Tevfik Çavdar ve Orhan Kemal *Pazar Postası*’nın 27 Nisan 1958 tarihli sayısında roman anlayışı üzerine konuşurlar. Orhan Kemal, Tevfik Çavdar’ın roman çözümlemede yazar, toplum ve yapıt arasındaki bağlantının hesaba katılması gerektiği yönündeki görüşlerine katılır. Çağdaş insanın bunalımdan kurtulmasını yapacağı seçime bağlayan Orhan Kemal, romanda işlenen tiplerin gerçekçi olması gerektiğini savunur. Orhan Kemal’e göre kalıcı yazarların olumlu tiplerinde gerçekçilik vardır. Romanlarında bilimsel gerçekliklerden, neden-sonuç ilişkilerinden yararlandığını belirten Orhan Kemal, bunalım karşısında kaçışa yönelmemek gerektiğini vurgular. Orhan Kemal’e göre, sanatçı gerçekliklerden korkmamalıdır: “Yazar gerçekler karşısında kuvvetli olmalı. Onların yarattığı, önüne sürdüğü engellerden yılıp da gerici bir tutumun içine düşmemeli. Bizde anlamsız kaçışa yönelen edebiyatın çıkış noktası budur. Gerçeklerden korkma. Bakın bu korkuyu işliyerek yazarı gerçeklerden öteye iten Ataç olmuştur.”⁶⁴⁶

Yazının devamında, biçimin önemli olduğunu ve yazarın kişiliğini verdiğini vurgulayan Orhan Kemal, özün biçimden önemli olduğunu şu sözlerle savunur: “... öz bence biçimden daha önemlidir. Biçim ve deyiş oyunları okuyucuyu aldatmayı sevmem. Sanatı ya bir akrobat gibi ya da insan olma haysiyetiyle bir ödev gibi kabul etme var. Ben ikinciye inanıyorum.”⁶⁴⁷

Pazar Postası’nda roman türü hakkında ilk etraflı inceleme Bilge Karasu’nun Georges Simenon’dan çevirdiği “Kişioğlunun Romanı” adlı yazı dizisidir. Üç bölüm halinde yayımlanan yazı dizisi, Georges Simenon’un 3 Ekim 1958 günü Brüksel Sergisi Oditoryumunda roman türü ve kendi romanları üzerine yaptığı konuşmadan ibarettir.

Roman yazmaya nasıl başladığını anlatan Georges Simenon, Charles Chaplin’le bir sohbet sırasında, Chaplin’in söylediklerinin sanatını icra etmekteki amacını ortaya koyduğunu şöyle ifade eder: “Bütün dünyayı en çok güldürmüş olan

⁶⁴⁴ Tevfik Bozkır, “Dereden Tepeden”, *Pazar Postası*, S. 58, 16 Mart 1952, s.7

⁶⁴⁵ Bozkır, a. g. m., s.7

⁶⁴⁶ Tevfik Çavdar, “Orhan Kemal ile Roman Üstüne”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.14

adamın gök gözlerindeki pırıltıyı yeniden görür gibi oluyorum. <<Gerçekte, bu, hepimizin az çok ruh hastası olduğumuz anlamına gelir.>> dedi. Bir an daldı, alayla dolu bir iç çekme ile şunları söyledi: <<Siz de ben de, öyleyiz sanıyorum. Ama bizim, inanılmayacak kadar büyük bir talihimiz var. Yokuş aşağı kaydığımı duydum mu, bir filme başlarım. Siz de kalıbınızın içinde tedirginlik duymağa başladınız mı, bir roman yazıyorsunuz. Böylece; kişisel ilâcımızı bulmuş olduğumuzdan, ne ruh hekimlerini gereksinirsiniz ne de psikanalistleri...>> Omzuma vurarak şu sözleri ekledi: <<İşin güzeli, bize bunun için para vermeleridir.>>⁶⁴⁸ Simenon, *Au Pont des Arches* adlı romanını yazarken Chaplin'in ifade ettiği bu görüşlerinden hareket ettiğini vurgular.

Romanın insanların olay dinleme isteğine seslendiğini ve evreni tanıma isteğinin bir parçası olduğunu tarihsel süreci de göz önünde tutarak anlatan Georges Simenon, insanlığın tarihsel anlatı geleneğinin gelişimine vurgu yapar.⁶⁴⁹

Georges Simenon, insanın Tanrı'ya bakışı ve kendi zayıflığını fark etmesiyle kendi tarihini ve efsanesini oluşturma yoluna gittiği ifade eder. Tanrı'nın, insanoğlunu benzeri olarak yarattığını ve doğaya egemen kıldığını dile getiren Simenon, edebiyatın ilkel çağlarda Tanrı'nın öfkesini yumuşatmak için söylenmiş kutsal bir şarkı, bir destan olduğunu dile getirir. Simenon, insanların kendilerini zamanla, Tanrı'yla özdeşleştirdiğini ve Tanrı gibi saygı gösterilmesi gerektiğine inandığını; böylece insanın kendi öyküsünü yaratma ihtiyacı içine girdiğini belirtir. İnsanlığın tarihsel dönüşümler ve gelişimler ışığında serüvenini anlatan Simenon, romanın tarihsel gelişimini ise şöyle aktarır: “Aşk yüzünden canına kıyan öteki delikanlılardan pek başka olmayan – bir delikanlı, geçen yüzyılın başında, yığınla okuru ağlatacak; bu örnek karşısında kendinden geçen binlerce delikanlı, canlarına kıyacaklardır. Okurların, açgözlü bir taşralının Paris'teki maceralarına, bir bankacının kurnazlıklarına, yaşlı bir pintinin dramına ilgilenmeleri istenecek, sonunda, hapisten kaçmış bir mahkûmu bir roman kahramanı haline getirmekten çekinilmeyecektir. Birkaç yıl sonra, pek adi bir fahişenin adı, bir kitabın da adı

⁶⁴⁷ Çavdar, a. g. m., s.14

⁶⁴⁸ Georges Simenon, “Kişioğlunun Romanı”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.11

⁶⁴⁹ Simenon, “Kişioğlunun Romanı II”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.14-16

olacaktır. Piramid tuzla buz olmuştur. Artık kölelik, sertlik olmadığı gibi, derisinin rengi yüzünden bir zamanlar yabanıl diye bakılanlar da insan sayılma hakkını kazanmaktadır.”⁶⁵⁰

Georges Simenon, Bilge Karasu tarafından Türkçeye çevrilen “Roman Kahramanı Arayan Bir Kuşak”⁶⁵¹ adlı yazısında ise insanlığın korkularının birleşerek bir tepki halinde “mythos”ları oluşturduğunu ve “mythos”ların ülküsel birtakım simgeleri doğurduğunu ifade eder. Simenon, “mythos”lara roman ismini verir. Her dönemin kendi özelliklerine göre kişiler yarattığını belirten Simenon, insanın kendini olduğu gibi görmekten daima kaçtığını dile getirir. Modern insanın makine ve çeşitlenen gerçekler arasında neye bağlanacağını bilmediğini anlatan Simenon, makinenin mutluluk getirmediğini; ancak yarınlara umutla bakmanın insanlığı yeni bir serüvene taşıyacağını ve kendi çağının insanını yaratacağını vurgular.

Leonard Lehman’ın Zeynep Güre tarafından Türkçeye çevrilen “Çağdaş Kahramanlar” adlı yazısında, edebî eserlerde yer alan kahraman tiplerinin evrimine ve çağdaş edebî eserlerdeki kahramanların özelliklerine yer verilir. Edebî eserlerde iki tür kahramanın geliştirildiğini belirten Lehman, bunların “İlki eski masallardan doğup Ortaçağ şiirlerine bir Beowulf olarak büyüyen ve şimdi Hollywood fimlerinde bir Victor Mature kılığında karşımıza çıkan şanslı, güçlü üstün kişidir. Hep kazanır. Daha dün Tepegöz’ü yerlere serdi. Bugün magazin sayfalarında ne gemiler batırılıyor, ne hayaller sunuyor seyircilere, okuyuculara! Bu yapma –kahramanın üstünde daha fazla durmak istemiyorum. İnsana daha yakın olan ikinci kahramanı düşünmek istiyorum biraz. O şanssız, zavallı kişi Eski Yunan’da belirdi galiba. Rabelais’de Gargantua; Cervantes’de Don Kişot oldu. Çağdaş romanda, hikâyede, ara sıra da sinemada yaşayıp gidiyor. O yine bir şövalye... ama bugün şehirlerde dolaşıyor ve yeniliyor.”⁶⁵² şeklinde olduğunu bildirmektedir.

Edebî eserlerde yer alan ikinci kahraman tipinin, çağımızın insanını en güzel şekilde yansıttığını belirten Lehman, yeni insanın sürekli isyan ettiğini, şehir

⁶⁵⁰ Simenon, “Tanrıların Efsanesinin Yarattıktan Sonra, Kişioğlu Kendi Romanını Yazıyor III ”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 3, 18 Ocak 1959, s.16

⁶⁵¹ Simenon, “Roman Kahramanı Arayan Bir Kuşak”, (Çev. Bilge Karasu), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13-16

⁶⁵² Leonard Lehman, “Çağdaş Kahramanlar”, (Çev. Zeynep Güre), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10

bunalımlarını yaşadığını, ahlâk ve hukuk kurallarına karşı geldiğini ve kendi yıkıntısı üzerinde yükselen bir kişi olduğunu ifade eder.

Hikmet Dizdaroğlu'nun *Varlık* dergisinin 498. sayısında yayımlanan ve M. Sünullah Arısoy'un *Karapürçek* adlı romanını değerlendiren yazısı üzerine Mehmet Seyda, "San'atçı'nın Yayılması" başlıklı yazısını kaleme alır. Seyda, Romain Rolland'ın çeşitli görüş ve düşüncelerinden alıntılar yaparak sanat eserinde neyin önemli olduğunu vurgular. Romain Rolland'ın "... Yokuşun başında, sanatçı, işin pek farkında değildir. Daha iyi bir ozan, oyun yazarı, hikâyeci, romancı olmanın baş koşulu sanır ki, en uygun sözcüğü arayıp bularak, onu kullanmakla bilecektir. Gelgelelim tuttuğu sanat dalında ilerledikçe, sözcüklerle oynamakla ustalaştıkça o genç yazar anlar ki, asıl güçlük aranılan <<uygun sözcüğü>> yakalamakla değil, gerçekleri kuşatan özgür düşüncelerin kendisindedir. Düşünceyi en kısa, en seçik, en dokunaklı açıklayabilmektedir. Çünkü düşünce erkinliği, her çeşit süsten sıyrılmış dille birlikte gelişir. Bütün kaygısı güzel <<üslup>>la toplanmış sanatçının çilesi, bütün kaygısı doğruyu söylemekte toplanmış sanatçının çilesi yanında bir hiçtir. Hele hele, içinde yaşadığı toplum sorunlarını ele almağı da aklından geçiriyorsa işte o zaman, yalnız o zaman, çanına ot tıkanıldığını, kalemini tutan bir sürü pürüzün ortaya çıktığını görüp şaşıracaktır. Öyle sanıyor ki; -hiç değilse bugün için- <<Aman şu insanların başına çeşitli dertler açan teknik gelişim bir dursa!>> yollu bir direnişimiz, bir dileğimiz olamaz. Ama bizim Batı uygarlığına tez ulaşmamız için teknik gelişimi de hızlandırmamız gerektiğini savunan sayısız yazarımız olabilir. Gene bizim <<şiirin sözlerle hazırlanan soyut bir yolculuk olduğunu savunan, giderek bu düşüncelere dökülen sanatçılarımla karşımda; şiirde olsun, romanda, hikâyede olsun 'biçim' kaygısıyla birlikte 'öz' kaygısını da taşımış, bunu alıp oluşturmuş, kendisinden sonrakilere bırakmış sağlam bir sanatçı kuşağı yer alır. Bunlar zaman zaman çalışırlar, gene <<zaman>> hangisinin haklı hangisinin haksız olduğunu, kimin kalıcı, kimin gidici olduğunu her savlama (iddia)dan daha iyi iyi belli eder. Salt biçim kaygısını taşıyıp ötesine boş verenler <<şiirin özlerle hazırlanan soyut bir yolculuk olduğunu savunanlar ötekileri <<güdümlü sanat>> -bu devrimde ömür hani, insanın aklına içgüdümlü mermileri getiriyor!- yapmakla suçlarken; salt <<öz>> kaygısı duyup biçim üstünde pek durmayalım da ötekileri <<fildişi

kule>>ye kapanmış olmakla suçlar.”⁶⁵³ şeklindeki görüşlerini aktaran Seyda, en soyut olarak düşünülen eserin somut yanlarının olduğunu ve “sanat sanat içindir” anlayışını benimseyen sanatçıların da toplumla mutlaka ilgiler kurduğunu belirtir. Seyda, Hikmet Dizdaroğlu’nun M. Sünullah Arısoy’un *Karapürçek* adlı romanını değerlendirirken, şair olan bir sanatçının roman da yazabileceği yönündeki görüşlerine katıldığını belirtir. Seyda, sanatçının ayrı türlerde eser vermesinin nedenleri üzerinde de durur. Seyda’ya göre, birinci neden, sanatçının tek türle geçinememesi ve bu yüzden farklı türlerde de eser vermeye yönelmesi, ikinci neden ise sanatçının kendi doğrularını anlatmak için daha geniş ortamlara yayılmak istemesidir.

Pazar Postası’nda roman konusunda yaşanan tek tartışma Yusuf Atılgan’ın *Aylak Adam* adlı romanı üzerinedir. *Aylak Adam* romanı üzerine ilk yazıyı *Pazar Postası*’nda Fethi Naci kaleme alır. Fethi Naci, “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı”⁶⁵⁴ adlı yazısında, Yusuf Atılgan’ın *Aylak Adam* adlı romanının incelemesine ve değerlendirmesine yer verir. Naci, *Aylak Adam*’ın Lermantov’un romanını hatırlattığını, hem Türk hem de batı edebiyatlarında sık işlenilen bir konuyu işlediğini belirtir. Romanın okuyucuyu şaşırtacak kadar ustaca yazıldığını dile getiren Naci, romanın “zamanın kahramanı”⁶⁵⁵ örneğini yansıttığını ifade eder. Romanın üslubunun orijinal olduğunu vurgulayan Naci, Atılgan’ın söz konusu romanında dilini ustaca kullandığını belirtir. Romanda, yer yer göze çarpan dil, anlatım ve mantık yanlışları olduğunu da anlatan Naci, bu yanlışlarla ilgili örneklerle de yer verir. Romanın genç aydın tipini yansıttığını vurgulayan Naci, romancının yer yer araya girdiğini de dile getirir. Romanın bildirisi üzerinde de duran Naci, *Aylak Adam* romanında kahramanın kurtuluşuna yer verilmediğini; böylelikle okuyucuya roman üzerinde düşünme olanağının verildiğini belirtir.

Muzaffer Erdost, Fethi Naci’nin *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı” adlı yazısı üzerine “Aylak Adam Romanı Üzerine Tartışma”⁶⁵⁶ başlıklı yazısını kaleme alır. Erdost, Fethi Naci’nin, *Aylak*

⁶⁵³ Mehmet Seyda, “San’atçı’nın Yayılması”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.15

⁶⁵⁴ Fethi Naci, “Aylak adam üzerine: Zamanımızın Kahramanı”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.9-16

⁶⁵⁵ Naci, a. g. m., s.9

⁶⁵⁶ Muzaffer Erdost, “Aylak Adam Romanı Üzerine Tartışma”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.12

Adam'ın bunalan aydın tipinin örneği olduğunu ifade ettiğini; ancak söz konusu roman kahramanının "... Bilinçaltı komplekslerinin güdüsü ile sürten tipik bir hasta"⁶⁵⁷ olduğunu belirtir. Fethi Naci'nin Yusuf Atılgan'ın romanını yanlış teşhislerle değerlendirdiğini belirterek, çeşitli alıntılarla roman kahramanının bunalan aydın tipinin örneği olmadığını, salt bilinçaltı dürtüleriyle hareket eden bir karakter olduğunu dile getirir. Ayrıca Erdost, Fethi Naci'nin romanı kusursuz olarak değerlendirdiğini; ancak bu görüşe katılmanın mümkün olmadığını vurgular.

Can Yücel ve Fethi Naci'nin romanı, psikolojik bir roman olduğu yönünde değerlendirdiklerini "Aylak Adam"⁶⁵⁸ adlı yazısında belirten Demirtaş Ceyhun, psikolojik romanların kişilerin psikolojik durumlarını saptamakla yetinmemesi gerektiğini ifade eder. Kişisel psikolojinin ikiye ayrılması gerektiğini dile getiren Ceyhun, özel ya da kişisel psikolojiden söz ettiğini belirtir. Ceyhun'a göre, kişisel psikolojinin 'Özel Kişisel Psikoloji' ve 'Genel Kişisel Psikoloji' şeklinde iki başlık altında incelenmesi gerekir. Ceyhun, romancıların Türkiye'de bazı kişisel özellikleri genelleştirdiklerini ve *Aylak Adam*'da da özel kişisel psikolojiye yer verilmediğini şu şekilde dile getirir: "Psikolojik ayırım yapmanın gerekliliğini düşündüm. Bakıyorsunuz Yusuf Atılgan çok güzel psikolojik saptamalar yapmış. Yalnız etkisiz kalıyor. Olsa olsa şaşırtıcı oluyor. Ötesi yok. (...) Özel kişisel psikoloji dediğim psikolojik durum her kişinin kendine özgü durumudur. Bizim yazarların, psikolojik roman-hikâye orijinal birtakım psikolojik durumları saptamak. Bu, ne tek başına kişiyi çözümlemeğe, ne de toplumsal kişiyi (tipikleştirilmiş kişi demektense kişi demeyi yeğ tutuyorum.) çözümlemeğe yetmiyor. Yapıtları karanlıklaştırıyor, amaçlarından uzaklaştırıyor, enezleştiriyor. Bu türlü saptamaları da yadsımıyorum, gereklidir bir kişinin bütünlüğünü vermek de. Küçümsemiyorum hiçbir zaman. Yalnız bizdeki psikolojik hikâye-roman anlayışının bundan öte olmamasının yanlışlığını söylüyorum."⁶⁵⁹

Pazar Postası'nda roman ile ilgili kaleme alınan yazıların önemli bir bölümünü eser tahlili ve eleştirmesi oluşturur. *Pazar Postası*'nın yayım süreci içerisinde basılan romanların çoğunun tanıtımı ve eleştirisi yapılmıştır. *Pazar*

⁶⁵⁷ Erdost, a. g. m., s.12

⁶⁵⁸ Demirtaş Ceyhun, "Aylak Adam", *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.13

⁶⁵⁹ Demirtaş Ceyhun, "Aylak Adam", *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.13

Postası'nda eleştirisi yapılan romanlar şunlardır.⁶⁶⁰ *Bizim Köy* (Mahmut Makal)⁶⁶¹, *İnce Memet* (Yaşar Kemal)⁶⁶², *Yeşilkaya Savcısı* (İlhan Tarus)⁶⁶³, *Teneke* (Yaşar Kemal)⁶⁶⁴, *Sağırdere* (Kemal Tahir)⁶⁶⁵, *Sağırdere* (Kemal Tahir)⁶⁶⁶, *Rıza Bey Aile Evi* (Tarık Dursun K.)⁶⁶⁷, *Göl İnsanları* (Kemal Tahir)⁶⁶⁸, *Bir Gecenin Beyliği* (Yıldırım Keskin)⁶⁶⁹, *Sarı Traktör* (Talip Apaydın)⁶⁷⁰, *Sarı Traktör* (Talip Apaydın)⁶⁷¹, *Sarı Traktör* (Talip Apaydın)⁶⁷², *Rahmet Yolları* (Kemal Tahir)⁶⁷³, *Havada Bulut Yok* (Cevdet Kudret)⁶⁷⁴, *Karapürçek* (M. Sünullah Arısoy)⁶⁷⁵, *Bunaltı* (Demir Özlü)⁶⁷⁶, *Gün Görmeyen Sokak* (Şahap Sıtkı)⁶⁷⁷, *Havada Bulut Yok* (Cevdet Kudret)⁶⁷⁸, *Köyün Kamburu* (Kemal Tahir)⁶⁷⁹, *Aylak Adam* (Yusuf Atılgan)⁶⁸⁰ ve *İnsan Kurdu* (Tarık Dursun K.)⁶⁸¹.

Pazar Postası'nda resim, şiir ve tiyatro gibi sanat ve edebiyat dallarında batıdaki gelişmeler takip edildiği kadar romanda da takip edilmiştir. Özellikle yabancı dil bilmeyen romancılarımızın batı romanı hakkında bilgi sahibi olması istenmiş ve modern-batılı romanın ana yönelimleri konusunda da fikir edinmesi sağlanmıştır.

Gaetan Picon'un Halis Acarı tarafından Türkçeye çevrilen "Albert Camus"⁶⁸² adlı yazıda, Camus'nün *La Mythe de Sisyphe* adlı eseriyle kendini tanıttığı ve *La*

⁶⁶⁰ *Pazar Postası*'nda kimi romanların eleştirisi birden fazla yazar tarafından yapılmıştır. Söz konusu eleştirileri yazılarını göstermek açısından eleştirisi birden fazla olan romanların adlarını yeniden yazdık.

⁶⁶¹ Yaşar Yula, "Tetkikler:İkinci Kitabı", *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.2

⁶⁶² İ. S. (İlhami Soysal), "İnce Memet", *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6-11

⁶⁶³ M. Aydoğan, "Kitap Eleştirisi: Yeşilkaya Savcısı", *Pazar Postası*, S. 45, 4 Kasım 1956, s.10

⁶⁶⁴ Aytekin, Halil, "Kitap Eleştirisi: Teneke", *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.10-11

⁶⁶⁵ Halil Aytekin, "Sağırdere", *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.10

⁶⁶⁶ Aytekin, "Sağırdere", *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.10

⁶⁶⁷ Muzaffer Erdost, "K.da yeni bir şey yok", *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.7

⁶⁶⁸ Halis Acarı, "Tek Camlı Gözlük", *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.6-11

⁶⁶⁹ Tevfik Çavdar, "Bırak dizinde ağılayım", *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.7-10

⁶⁷⁰ Dursun Akçam, "Sarı Traktör", *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.12

⁶⁷¹ Ö. F. Toprak "Sarı Traktör", *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.10

⁶⁷² Fethi Naci, "Sarı Traktör'ün Düşündürdükleri", *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.7-8

⁶⁷³ Ömer Faruk Toprak, "Destan Diline Yatan Roman", *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.10

⁶⁷⁴ İhsan Atar, "Havada Bulut Yok", *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.9

⁶⁷⁵ S. N. Özerdim, "Kitaplar Kütüphaneler: Maceralı kitaplar ", *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.10

⁶⁷⁶ Ahmet Oktay, "Bunaltı'nın Çevresinde", *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.10

⁶⁷⁷ Fethi Naci, "Eleştiri: Gün Görmeyen Sokak", *Pazar Postası*, S. 49, 7 Aralık 1958, s.9-10

⁶⁷⁸ Naci, "Bilgiden Öte", *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.10

⁶⁷⁹ Orhan Kutlugil, "Kitaplar: Köyün Kamburu", *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.12

⁶⁸⁰ Kutlugil, "Kitaplar arasında: Dünyanın en güzel arabistanı", *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.10-16

⁶⁸¹ Kutlugil, "Kınar Hanım'ın Denizleri", *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.12

Peste ile ününü pekiştirdiği ifade edilir. Picon, Camus'nün romansı muhayyileden yoksun olduğunu savunur. Camus'nün *Yabancı*'sının öykü olduğunu belirten Picon, eserlerindeki konuların birbiriyle aynı olduğunu dile getirir. Ancak Camus'nün düşünceleriyle kendine özgü olduğunu ve bu anlamda yeni olduğunu vurgulayan Picon, “Düğünler’deki düşüncelerden çok bir üslupçuyu sağlık verir bize. Yabancı, bir romandan ziyade, bir sanatçıyı koyar önümüze. Modern sanatçının dille yaptığı kavgaya boş verir Camus. Ona bakarsanız, yeni bir dil kurmak değildir bahis konusu olan; eski dili bütün olgunluğu içinde kullanmak, onu yeni duyarlık değerlerine bağlamak bahis konusudur. Görüyorsunuz ki isyancı Camus, dil alanında denenmiş aletlerin mirasını bağrına basan bir bilgedir sadece. Zaten Camus'nün asıl hüneri klasik biçimin olgunluğunu çok modern bir duyarlıkla beslemesi, birleştirmesidir. Denebilir ki, çağdaş insana sahip olduğu efsüanevi (mythique) anlatışı vermek şerefi ona aittir.”⁶⁸³ der.

François Sagan adlı genç bir felsefe bölümü öğrencisinin yazdığı *Bonjour Tristesse* adlı romanının pek çok ülkede en çok satılan kitaplar arasında yer alması üzerine Pazar Postası’nda kimi yazılar kaleme alınır. Romanın öyküsüne yer veren Ünal, Sagan’ın bu eseri sayesinde zengin olduğunu dile getirir. Türkiye’deki sanatçılarla Avrupa’da yaşayan sanatçılar arasında maddi varlık açısından bir karşılaştırma yapan Ünal, Türkiye’de sanata ve aydına olan ilgisizlikten yakınıır.⁶⁸⁴

Andre Bourin, Françoise Sagan ile bir röportaj yapar. Röportajı, Halis Acarı kısaltarak Türkçeye “Yabancı Sanatçıları Tanıyoruz: Sagan ile Konuşma”⁶⁸⁵ adlı yazısıyla çevirir. Sagan, eleştirmelerin kendisini olduğundan farklı gösterdiğini, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanıyla daha çok eleştiri aldığını, bunu isteyerek yaptığını, çevre ve kişilerin *Bonjour Tristesse* ile *Dans Un Mois Dans Un An*’da aynı olmasının önemli olmadığını, kahramanlarının romantik olduğunu, eleştirilere aldırmadığını, geleceğe umutla baktığını, yazmayı bir yaşama biçimi olarak olarak gördüğünü, edebiyatı insanları etkileyen bir kürsü olarak algıladığını, Sartre’ı beğendiğini, metafizikle uğraşmadığını, romanlarında politikayı işlemediğini dile getirir

⁶⁸² Gaetan Picon, “Albert Camus”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.12-11

⁶⁸³ Picon, a. g. m., s.12

⁶⁸⁴ Vedat Ünal, “Bonjour Tristesse”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.7

⁶⁸⁵ Andre Bourin, “Yabancı Sanatçıları Tanıyoruz: Sagan ile Konuşma”, (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.12

Maurice Nadeau'nun Halis Acarı tarafından Türkçeye çevrilen “Sagan Üstüne”⁶⁸⁶ adlı yazısında, François Sagan'ın *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanının eleştirisi yapılır. Nadeau, Sagan'ın başarılı olduğunu, yazarlık görevini sürdürdüğünü, kazandığı üne rağmen çalıştığını dile getirir. Nadeau, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanda, arı bir anlatımın olduğunu, lüzumsuz ayrıntılara girilmediğini, açık sözlülüğün egemen olduğunu; ancak dar ve sıkışık bir üslûbun hakim olduğunu ifade eder. Söz konusu yazının “Celine'in Eleştirisi” başlıklı bölümde Celine adlı eleştirmen, *Dans Un Mois Dans Un An* adlı romanın şehvet duygularını anlattığını, güzel olan iki olaya bile yer vermediğini, küçük bir öyküye benzediğini; olumlu yanının ise açık bir dille yazıldığını dile getirir.

Halis Acarı (Asım Bezirci), M. De Saint Pierre'den “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı?” adlı yazıyı çevirir. Yazı dizisi halinde yayımlanan soruşturmaya katılan yazarlara, “Romancı yaşadığı zamanı, çevresini tanımalı ve tanıtmalı mıdır? Başka birdeyişle, zamanının ve toplumunun bir tanığı olmalı, eserleriyle onlara tanıklık etmeli miydi? Etmek zorunda mıdır? Edebilir mi? Etmiş midir? Yahut da, bunun tersine olarak romancı, tanıklığa boş vermeli, salt muhayyilesinin fantezilerine mi kaptırmalıdır kendini?”⁶⁸⁷ şeklindeki sorular yöneltilmiştir. Soruşturmaya, Jules Romains, Daniel Rops, Marcel Aymé, Mareşal Juin, Thyde Monnier, Pierre Fresnay, Jean Louis Curtis, Roland Dorgeles, René Clair, Felicien Marceau, Robert Merle, Romain Gary, André Maurois, André François-Poncet, Paul Guth, Pierre Daninos, Jean Rousselot, Pierre de Boisdeffre ve Marcel Auclair'in yanıtlarıyla katıldığını bildirmektedir. Soruşturma, 1 Aralık 1957, 8 Aralık 1957 ve 15 Aralık tarihli *Pazar Postası*'nın 47., 48. ve 49. sayılarında yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nın 2 Kasım 1958 ve 16 Kasım 1958 tarihli sayılarında Max Brod'un Ergin Günçe tarafından Türkçeye çevrilen “Kafka Üzerine Notlar” başlıklı yazısında Franz Kafka'nın romanları incelenir. Söz konusu yazılarda, Kafka'nın sanat ve fikir yaşamının yanı sıra *Dava ve Şato* adlı romanlarının geniş bir tahlili yapılır.

⁶⁸⁶ Maurice Nadeau, “Sagan Üstüne”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.8

⁶⁸⁷ M. de Saint Pierre, “Soruşturma: Romancı zamanını yansıtmalı mı?yansıtmak zorunda mı? I”, (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.7

Pazar Postası'nda Fethi Naci tarafından Türkçeye imzasız olarak çevrilen ve William Faulkner ile yapılmış bir röportaj metnine de yer verilir. "Faulkner Japonya'da"⁶⁸⁸ adlı yazıda, Willam Faulkner'in Japonya'da iken, Japon gençlerinin kendisine sordukları edebiyat, Güney sorunu, ırk sorunu, yurt yönetimi gibi konularda sorulan sorulara verdiği yanıtlara yer verilir. Faulkner, kendisine sorulan "Romanlarınızı nasıl yazıyorsunuz?" sorusuna, asıl mesleğinin çiftçilik olduğu; fakat yazmaktan hoşlandığı için romancı olduğu şeklinde yanıt verir. Faulkner, "Shewood Anderson'un yapıtlarının etkisinde kaldığınızı düşünür müsünüz?" sorusuna, bütün Amerikan yazarlarının üzerinde etkili olduğu şeklinde yanıt verir. Faulkner, "Yazarken hangi cins okurları düşünürsünüz?" sorusuna sadece hoşlandığı için yazdığı ve okuyucuyu düşünmediği şeklinde yanıt verir. Faulkner, "Güney'iniz pek karışık. Anlatınızın karışıklığı, acaba anlattığınız çevrelerin de karışık olmasından mı?" sorusuna ise, soruda belirtilen ilgilinin kurulamayacağı şeklinde yanıt verir.

Fotoğraf sanatçısı Yusuf Kars, bir fotoğraf çekimi sırasında Ernest Hemingway ile olan anılarına "Yusuf Kars'ın Gözüyle Ernest Hemingway"⁶⁸⁹ adlı yazısında yer verir. Yusuf Kars, Ernest Hemingway'i anlatır. Hemingway'in romancılığından söz eden Kars, Hemingway ile olan görüşmesini anlatır: "Lafı şaheserleri üzerine getirmeye çalıştımsa da bunlar üzerinde konuşmak istemiyordu. Bir kere kitabı yazıp bitirdi mi tamamen unuttuğunu ve artık esere ilgi duymadığını söylüyordu. Bir kitaptan ötekine hiçbir şey bulaşmamalıydı. Her kitap yeni bir engel, yeni bir deneme ve maceraydı. <<Yeni bir eser tamamlamam için öncekileri büsbütün unutmalıyım.>> diyordu."⁶⁹⁰

İmzasız olarak çıkan ve Osman Mazlum tarafından Türkçeye çevrilen "Yabancı Dergilerde: Hemingway'le Bir Konuşma"⁶⁹¹ adlı yazıda, Ernest Hemingway, *Arts* dergisinde yayımlanan ve kendisine öykücülüğü ve romancılığı konusunda sorulan sorulara verdiği yanıtlara yer verilir. Hemingway'in öykücülüğe dair verdiği yanıtta, öykünün gelişmesinin öykü yazıldıkça ortaya çıktığı ve önceden bilinemediği yönündedir. Romancılığı için de kişilerini gerçek hayattan seçtiğini,

⁶⁸⁸ İsimli, "Faulkner Japonya'da", (Çev. Fethi Naci), *Pazar Postası*, S. 1, 4 Ocak 1959, s.10

⁶⁸⁹ Yusuf Kars, "Yusuf Kars'ın Gözüyle Ernest Hemingway", (Çev. Alâeddin Bilgi), *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.7

⁶⁹⁰ Kars, a. g. m., s.7

⁶⁹¹ İsimli, "Yabancı Dergilerde: Hemingway'le Bir Konuşma", (Çev. Osman Mazlum, s.11, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958

kahramanları ve olayları kendisinin belirlediğini; fakat sonuçta ortaya çıkan malzemeye göre romanın şekil aldığını dile getirir.

Görüldüğü gibi, *Pazar Postası*'nda yayımlanan ve batı romanını konu edinen kimi yazılarda, batı romanının mevcut durumu ele alınmıştır. Ayrıca *Pazar Postası*'nda kimi yabancı romancıların eserlerinin değerlendirilmesine de yer verilmiştir. Eleştirisi yapılan çeviri romanlar şunlardır: *Mort de Quelle- Birisinin Ölümü* (J. Remains)⁶⁹², *La Permission - İzin* (Daniel Anselme)⁶⁹³, *Ölüm Gemisi* (B. Traven)⁶⁹⁴, *İmparator Hadrianus* (Marguerite Yourcenar)⁶⁹⁵ ve *Dünya Nimeti* (Knut Hamsun)⁶⁹⁶.

Pazar Postası gazetesinde Türk ve batı romancılığı hakkında kimi eleştiri ve inceleme yazıları kaleme alınmıştır. Bu eleştiri ve incelemelerde, Türk romanının çağdaş kimliğini bulması gerektiği savunulmuş; işlenen konularda romancılığımızın bir çıkmaza doğru sürüklendiği uyarısında bulunulmuştur.

⁶⁹² Halis Acarı, "Bir çevirmene mektup: Bir Cevap üzerine", *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.7-11

⁶⁹³ Maurice Nadeau, "Yeni bir yazar, Yeni bir eser: Bağımsız Yazar Daniel Anselme'in İlk Romanı: İzin 'La Permission'", (Kısaltarak Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.10-11

⁶⁹⁴ Ali Karadede, "Ölüm Gemisi", *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.12

⁶⁹⁵ Bilge Karasu, "Yazar-Okurun Defteri: Hadrianus'un Andaçları'ndan", *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.6-11

⁶⁹⁶ Mustafa Şerif Onaran, "Okurken: Çalışmak", *Pazar Postası*, S. 9, 2 Mart 1958, s.6-11

E. PAZAR POSTASI VE TÜRK DİLİ

Pazar Postası'nda yazar ve şairlerin genel bir anlaşma içinde oldukları tek konu dil devrimidir. Başlangıçtan itibaren *Pazar Postası* sayfalarında dil devrimi savunulmuş ve dil devrimine uygun nitelikte yazılar yazılmıştır. Özellikle Öz Türkçecilik konusunda yazarlar bir mütabakat içinde olmuşlardır.

Rahatlıkla diyebiliriz ki, *Pazar Postası*'nda yalnızca dil devriminin benimsenmesi açısından tartışma yaşanmamış ve *Pazar Postası* gazetesi başlangıçtan beri dil devriminin hamiliğini üstlenmiştir. Ancak *Pazar Postası*'nda dil konusunda meydana gelen kimi tartışmalar ise dil devriminin yorumlanması bakımından biçimsel farklılıklara dayanır. Zaman zaman *Türk Dili* dergisi ve Türk Dil Kurumu uygulamaları ile ilgili tartışmalar yaşansa da bu durum, *Pazar Postası*'nın dil devrimine olan bağlılığından kaynaklanmaktadır.

Nurullah Ataç'ın denemelerinde kullandığı dil, Türk dilinin özleşmesi açısından son derece önemlidir. *Pazar Postası*'nda başlangıçtan itibaren “Okuruma Mektuplar” ve “Konuşu” adlı köşeleriyle okurun karşısına çıkan Ataç, Türkçenin kullanımında öncü bir rol üstlenmiştir. *Pazar Postası*'nın yazar ve şairleri Ataç'ın dil konusunda ustalığına saygı göstermişler ve Ataç'ın görüşlerini genel olarak kabul etmişlerdir.

Sami Çelenk, “Ataç Ustamıza”⁶⁹⁷ adlı yazısında, Ataç'ın usta ifadesinden hoşlanmadığını; ancak dil konusunda usta olduğunu ve dil konusundaki ustalığını herkesin kabul ettiğini belirtir. M. Sünnullah Arısoy, Nurullah Ataç'ın Türkçeye emeğinin çokça geçtiğini dile getirir.⁶⁹⁸

Mustafa Şerif Onaran, “Ataç'a Saygı” adlı yazısında, Ataç'ın eski kuralları yıktığını, Türkçeye yeni bir soluk kazandırıldığını belirtir. Onaran, Ataç'tan övgüyle söz ederek “Dilde özleşmeye varma ancak onun gibi güçlü bir yazarın elinden geldi. Her çeşit engeli göze alarak bu yolu bırakmadı.”⁶⁹⁹ der.

⁶⁹⁷ Sami Çelenk, “Ataç Ustamıza”, *Pazar Postası*, S. 9, 26 Şubat 1956, s.7-11

⁶⁹⁸ M. Sünnullah Arısoy, “Dilimizi Araştıralım Derken”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s. 6-11

⁶⁹⁹ Mustafa Şerif Onaran, “Ataç'a Saygı”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.6

Yine *Pazar Postası*'nda imzasız olarak çıkan ve Ataç'ın ölümü üzerine kaleme alınan "17 Mayıs 1957 Saat 14.45'de" adlı yazıda onun Türkçeye katkılarından şöyle söz edilir: "Türk Dilini tek başına özleştiren, arılaştıran odur, Ataç'la birlikte gençler öztürkçe yazmaya başlamışlar 've', 'dair', 'eğer', 'sair', 'diğer' gibi sözleri kullanmışlardır. Yazılarını yazarken, her zaman Ataç'ın korkusunu üzerlerinde duymuşlardır. Ataç, bizim kuşağa çok şey getirmiştir. Ataç'tan önceki yazın ile Ataç'tan sonraki yazın dil yönünden, düşünce yönünden, davranış yönünden birbirinden çok ayrı, çok başkadır. <<Öleceğime üzülüyorum, öldüğümde <<vefat etti>> diyecekler de ona üzülüyorum.>> derdi. Bugün Ataç'ı ananlar <<vefat etti>> demiyorlar, <<öldü>> diyorlar..."⁷⁰⁰

Etem Ütük de, Nurullah Ataç'ın dil devrimine ve Atatürk devrimlerine bağlı olduğunu, Türk diline pek çok katkısının olduğunu ifade ederek *Ulus*'ta yayımlanan "Söyleşi" başlıklı yazıları, "Son Havadis"te yayımlanan "Ataç'ın Güncesi" adlı yazıları ile diğer gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarının kitap haline getirilmesi gerektiğini vurgular.⁷⁰¹

Pazar Postası'nda Nurullah Ataç'ın Türk dili hakkında söyledikleri kabul görmüş ve yazarlar bu görüşler ışığında eserlerini kaleme almışlardır. Nurullah Ataç'ın başlangıçtan beri *Pazar Postası*'nda yazması dil devrimine verilen önemle ilgilidir. Ataç'ın *Pazar Postası*'ndan 1956 yılının başlarında ilişkisini kesmesi ise kişisel bir konu nedeniyledir.⁷⁰²

Pazar Postası'nın tüm sayılarında dil ile ilgili yazı yazan yazarlar, Türkçenin özleşmesi gerektiği fikrinde birleşmişlerdir. Ancak özleştirme konusunda nasıl bir tutumun benimsenmesi konusunda zaman zaman görüş ayrılıkları yaşamışlardır.

Pazar Postası'nda dil üzerine ilk yazıyı S. Y. Baydar kaleme almıştır. Baydar, "Dilde Zevk"⁷⁰³ adlı yazısında Türkçe ve kullanımda olan yabancı asıllı sözcükleri ele alır. Yabancı dillerdeki sözcüklerin Türkçede kullanımını eleştiren Baydar, Öz Türkçe sözcüklerle konuşmayanları alaycı bir dille eleştirir. Türkçe

⁷⁰⁰ İsimsiz, "17 Mayıs 1957 Saat 14.45'de", *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.7

⁷⁰¹ Etem Ütük, "Ataç'ı Okurken", *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.11

⁷⁰² 1956 yılının başlarında, Muzaffer Erdost, Nurullah Ataç'ın *Pazar Postası*'na yayımlanmak için gönderdiği yazıyı henüz basılmadan okur. Yazıda kendisinin eleştirildiğini gören Erdost, aynı sayıda Ataç'a yanıt niteliğinde bir yazı kaleme alır. Gazete basıldıktan sonra henüz yayımlanmamış bir yazıya matbaa aşamasında yanıt veren Erdost'un tutumunun tartışma ve eleştiri üsullerine aykırı olduğunu belirten Nurullah Ataç da *Pazar Postası*'yla olan her türlü ilişkisini keser.

⁷⁰³ S.Y. Baydar "Dilde Zevk", *Pazar Postası*, S. 3, 18 Şubat 1951, s.7

karşılığı olan kelimelerin neden yabancı olanının tercih edildiğini soran Baydar, bu biçimde davrananların batılılaşma meraklısı ya da doğuda hapis kalanlar olduğunu vurgular.

Pazar Postası'nın 1951 yılından başlarında çıkan ilk nüshalarında, yayımlanan dille ilgili yazılarda özellikle Mecdut Mansuroğlu ismiyle karşılaşmaktayız. Mansuroğlu, *Pazar Postası*'nda kaleme aldığı birçok yazısında Türkçenin özleşmesi gerektiğini savunmuştur. Mansuroğlu, "Gelişmiş Türkçe"⁷⁰⁴ adlı yazısında, Türkçeye karışmış olan yabancı unsurların arka plânda tutulması gerektiğini Avrupa dillerinden çeşitli örneklerle anlatarak gelişmiş bir Türkçeye ulaşılması konusu üzerinde durur. Mansuroğlu, "Batı klasik dillerinden alınma terimlerimiz"⁷⁰⁵ adlı yazısında batı dillerinden alınma terimlerin yerine Türkçelerinin inşa edilmesi gerektiği görüşünü dile getirir. Özellikle Fransızca hegemonyasına karşı olduğunu vurgulayan Mansuroğlu, "Tutulan ve tutulmayan sözler"⁷⁰⁶ adlı yazısında, dil yeniliği hareketinde yabancı asıllı kelimelerin yerine konan bazı kelimelerin tutulup tutulmaması konusu üzerinde durur. Çeşitli örneklerle de yer veren Mansuroğlu, dile yapılan müdahalelerin dilin önünü kapatacağı endişesi taşıdığını belirtir ve dilin kendi doğal gelişimine bırakılması gerektiğini savunur.

Mecdut Mansuroğlu, "Gençlerimizin Türkçesi"⁷⁰⁷nde, gençlerin Türkçe sözcüklerin telaffuzunda sorunlar yaşadığı ve Türkçeyi yanlış konuştukları yönündeki görüşlere katılmadığını belirterek yeni neslin Türkçeyi doğru konuştuğunu belirtir. VII. Dil Kurultayı'nın toplanması üzerine "Dil Kurultayı" başlıklı yazısını kaleme alan Cevat Dursunoğlu da, batılılaşma yolunda dil devriminin önemini vurgulayarak gençliğin dil devrimi yolundaki çalışmalarından övgüyle söz eder.⁷⁰⁸ Nurullah Ataç ise A. imzasıyla, gençlerin Arapça, Farsça ve Öz Türkçe sözcükleri yan yana kullandıklarını belirterek bunun bir yenilik olmadığını vurgular. Ataç'a göre bu durum, dilde gerçek yenilik sayılamaz; aksine gerçek yenilik Öz Türkçe bir dil kullanmaktan geçer.⁷⁰⁹

⁷⁰⁴ Mecdut Mansuroğlu, "Gelişmiş Türkçe", *Pazar Postası*, S. 7, 18 Mart 1951, s.9

⁷⁰⁵ Mansuroğlu, "Batı klasik dillerinden alınma terimlerimiz", *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.5

⁷⁰⁶ Mansuroğlu, "Tutulan ve tutulmayan sözler", *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.6

⁷⁰⁷ Mansuroğlu, "Gençlerimizin Türkçesi", *Pazar Postası*, S. 25, 22 Temmuz 1951, s.2

⁷⁰⁸ Cevat Dursunoğlu, "Dil Kurultayı", *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.1

⁷⁰⁹ A., "Dergiler arasında", *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.7-11

Prof. Dr. Macit Gökberk, “Dilimizdeki Huzursuzluk”⁷¹⁰ adlı yazısında, son zamanlarda dilde huzursuzluk olduğu belirtir. Gökberk, huzursuzluğun nedeninin, oluşturulan yeni dil ve eski dil kavramlarından kaynaklandığı bildirir. Bu tür çatışmaların millî bütünlüğü bozduğu yönündeki görüşlere katılmadığını vurgulayan Gökberk, yeni dili savunduğunu ifade etmektedir.

Füruzan Hüsrev Tökin, “Yine Dil Üzerine” adlı yazısında, Türkçenin özleşmesinin bir medeniyet sorunu olduğunu belirterek Öz Türkçeciliğe şöyle açıklık kazandırır: “Zaman zaman Yeni Lisan, Milli Dil, Öz Türkçe adları altında yapılmak istenilen hamleler, sadece melez Osmanlı dilinden kurtulma hareketinin ifadesidir.”⁷¹¹

Türkçenin güçlü bir dil olduğuna işaret eden Baha Galip Tunlagil, Öz Türkçe kelimeleri kullanmanın düşünce ve duyguları iletmede yeterli olduğunu ifade eder. Tunlagil, dil devrimini savunduğunu belirterek dil devrimine karşı olanların kendi dillerine olan inançlarının yetersiz olduğunu savunur.⁷¹²

Halis Cinlioğlu, dil devriminin kanun ve zorlamalarla değil; ancak, kişisel benimsemelerle yürütebileceğini ifade eder. Ayrıca, dil devriminin kurumlaşmayla yürütebileceğini de vurgulayan Cinlioğlu, gazete ve dergilerde belli bir dil tutumunun benimsenmesi ve dil konusunda büyük bir toplantı yapılması gerektiğini dile getirir.⁷¹³

Türk edebiyatında evrensel nitelikte eserler verilmeyişinden yakınan Ümit Ölmez’e göre, ölümsüz eser verilmeyişinin bir nedeni de Türkçeye yeterli değerin verilmemesi ve Türkçenin yabancı dillerden bağımsız bir şekilde gelişmesine destek olunmamasıdır.⁷¹⁴

Ümit Ölmez, “Dilin Evrimi” adlı yazısında ise, dilin gelişimi konusu üzerinde durur. Ölmez, başlangıçta dilin uydurulduğunu ve ihtiyaçlar sonucunda geliştirildiğini belirterek dilin güçlenmesinin uzun zaman konuşulması ve üzerinde çalışılmasına bağlı olduğunu dile getirir. Doğal dillerin kurallarının sonradan konduğunu ve toplumun ortak çabası sonucunda doğduğunu ifade eden Ölmez, Türkçenin benzer bir gelişim çizgisini takip ettiğini, Osmanlıcanın bir dil

⁷¹⁰ Prof. Dr. Macit Gökberk, “Dilimizdeki Huzursuzluk”, *Pazar Postası*, S. 5, 4 Mart 1951, s.2

⁷¹¹ Füruzan Hüsrev Tökin, “Yine Dil Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951

⁷¹² Baha Galip Tunlagil, “Öz Dilimize Yönelme”, *Pazar Postası*, S. 11, 11 Mart 1956, s.7-11

⁷¹³ Halis Cinlioğlu, “Dil devrimini nasıl yürütebiliriz”, *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.3-11

⁷¹⁴ Ümit Ölmez, “Büyük yaşantı”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.7-12

sayılamayacağını ve Türkçenin eski doğal gelişim çizgisini yeniden yakaladığını vurgular. Dillerin var olma savaşını sınıflandıran Ölmez, bu savaşım sonucunda kimi dillerin öldüğünü, kimi dillerin ölmeye doğru gittiğini, kimi dillerin hiç ölmeyeceğini ve kimi dillerin de yeni doğduğunu belirtir. Türkçenin kendisinin ölümden kurtarma savaşı içinde olduğunu savunan Ölmez, özleşmesi ve eski doğal gelişimini yeniden sağlaması için yabancı sözcük ve kuralların yerine yeni sözcük ve kuralların konması, sözcük türetilmesi, yeni kök ve sözcükler uydurulması gerektiğini dile getirir. Türkçenin gelişmesi için aydınlara büyük sorumluluklar düştüğünü sözlerine ekleyen Ölmez, aydınların dil devrimi bilincine sahip olmaları gerektiğini vurgular.⁷¹⁵

Muzaffer Erdost, “Özleşme, mutlu çoğunluk, bitli azınlık konusu değildir” adlı yazısında, Öz-Türkçe tartışmalarının yoğunlaştığını dile getirerek, Öz-Türkçeciliği mutlu azınlığa mal etmek isteyenlerin bulunduğunu belirtir. Erdost, dilde özleşmenin salt yazarlara değil, tüm topluma mal olması gerektiği görüşünü savunur. Cumhuriyet kültürünün eski kültürden farklı olarak geliştiğini ifade eden Erdost, eski kültürü temsil eden dilin Cumhuriyet insanını anlatamayacağını vurgular. Yeni sözcüklerin üretilmesi ve yeni bir yaşayış için yeni bir dil gerektiğini ifade eden Erdost, “Özleşme, ne bilinçli ne bilinçsiz bitli çoğunluk, mutlu azınlık diye sınıf yaratmaya çalışmamıştır. Özleşme, yeni bir uygarlığın kurulmasını, beğenileriyle, düşünöleriyle, değöleriyle batılı bir uygarlığın kurulmasını isteyenlerin bir davasıdır.”⁷¹⁶ der.

Orhan Duru, tartışmaların çoğunda kavramlar üzerinde anlaşma sağlanamadığı ve bu nedenle tartışmaların uzadığı vurgular. Dilde özleşmenin eski bir geçmişinin olmadığını, edebiyatta meydana gelen değışimlerin dilde meydana gelen değışimlerden hızlı olduğunu ifade eden Duru, tartışmalarda önce tarafların birbirinin anlaması gerektiğini savunur. Kelime ve deyim anlamlarında da bir anlaşma sağlanması gerektiğini de dile getiren Duru, kelime ve deyimlerde bir anlaşma sağlanamadığı sürece herhangi bir sonuca varılmayacağı görüşünü vurgular.⁷¹⁷

⁷¹⁵ Ölmez, “Dilin Evrimi”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.9-15

⁷¹⁶ Muzaffer Erdost, “Özleşme, mutlu çoğunluk, bitli azınlık konusu değildir”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.6

⁷¹⁷ Orhan Duru, “Kelimeler Deyimler”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.6-11

Etem Ütük, Atatürkçülüğü, “O’nu anlıyarak sevmek, eserlerine bağlı kalmak ve korumak, gösterdiği yolun doğruluğuna inanıp o yoldan şaşmamaktır.”⁷¹⁸ şeklinde tanımlayarak devrimlere bağlı kalmanın Atatürkçülüğün birinci koşulu olduğunu vurgular. Bazı kimselerin dil çalışmaları içinde yer alan harf devrimine rağmen hâlâ eski yazıyı kullandığını ifade eden Ütük, Arap alfabesini kullananların devrim bilincinde olmadığını dile getirir. Atatürk’ün Türkçenin sadeleşmesini istediğini belirten yazar, kimi gazete ve dergilerin yabancı asıllı sözcüklerde ısrar etmesini de eleştirir. İ. Nafiz de, “Harf Devrimi” başlıklı yazısında, Arap alfabesinin Türkçeye uymadığını ve Türkçeye en uygun alfabenin Latin alfabesi olduğu görüşünü dile getirir.⁷¹⁹ Kemal Yılmaz Aybar da, Atatürkçü düşünce ve devrimlere aykırı yayım yapan gazete yazarlarını eleştirir. Bazı yazarların, söylediklerinin Atatürk devrimlerine uyup uymadığını düşünmeden dile getirdiklerini, devrim sözünü alaya aldıklarını ve dil devrimine uygun davranmadıklarını ifade eden Aybar, bu yazarların Atatürk devrimlerine inanmadıklarını savunur.⁷²⁰

Kurtuluş Savaşı’nın sona ermesiyle esas mücadelenin başladığını anlatan Seyfettin Başçılar, Türklerin tarihlerini bilmesi ve dillerini yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarması gerektiğini dile getirir.⁷²¹ Atatürk’ün Osmanlı devletinden kalan çeşitli anlayışların yıkılması gerektiğini tespit ettiğini ve bu yolda çalışmalar yaptığını ifade eden Başçılar, aynı yazısının devamında Atatürk’ün Türkçenin arılaştırılması için birçok çalışmaya da öncülük ettiğini vurgular.⁷²²

İhsan Atar, “Dil Devrimi Nereye Gidiyor”⁷²³ adlı yazısında, ibadetlerin Arapça yapılmasını eleştirir. Atar, Türkçe okunan dualarda bile Arapça ve Farsça pek çok sözcüğe yer verildiğini dile getirerek Türkçenin özleştirilmesi gerektiğini bildirir.

Dilde sadeleşmenin başarıya ulaşması için Türkçe düşünmek gerektiği görüşü üzerinde Mustafa Şerif Onara, yabancı yazarlardan yapılan çevirilerde, anlamın kapalı olmasının farklı düşünce biçimlerinden kaynaklandığını belirtir. Onaran, bu durumun Türkçenin yetersiz oluşundan kaynaklanmadığını ifade eder. Bir sözcüğün

⁷¹⁸ Etem Ütük, “Atatürkçülük”, *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.7

⁷¹⁹ İ. Nafiz, “Harf Devrimi”, *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.4

⁷²⁰ Kemal Yılmaz Aybar, “Bir Takım Yazarlar”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.13

⁷²¹ Seyfettin Başçılar, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.3-11

⁷²² Başçılar, “Atatürk, Tarih, Dil”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.3

⁷²³ İhsan Atar, “Dil Devrimi Nereye Gidiyor”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.3

Osmanlıcası yerine Türkçesinin kullanılmasının dilde özleşmeyi sağlamayacağını bildiren Onaran, bu tutumun cümle içerisinde yamalama işlemi olarak görüleceğini savunur. Dil devrimini savunan yazarlara büyük sorumlulukların düştüğünü dile getiren Onaran, Nurullah Ataç'ın Türkçe düşünmesiyle iyi bir örnek olduğunu vurgular.⁷²⁴

Behzat Sinopluoğlu, “Devrimlere Saygı Gerek” adlı yazısında, kimi dini kitaplarda kullanılan ağır dili eleştirerek Atatürk'ün Dil devrimiyle ön gördüğü sade dilin benimsenmesi gerektiğini dile getirir.⁷²⁵

Pazar Postası'nda Türkçenin özleştirilmesi konusunda kimi yazılar kaleme alan yazarlar, aynı görüşü benimsemişler ve Türk dilinin eski kimliğine kavuşması gerektiğini vurgulamışlardır. Atatürk'ün Dil alanından gerçekleştirdiği devrimlere sadık kalınmasının önemli olduğunu ifade eden yazarlar, dilimizdeki yabancı sözcüklerin yerine Öz Türkçelerinin kullanılması konusunda da aynı görüşü paylaşmışlardır.

Pazar Postası'nda kimi yazılarda ise, Öz Türkçecilikte aşırıya gidildiğini savunulmuş ve orta bir yolun tutulması gerektiği hatırlatılmıştır.

Mecdut Mansuroğlu, Türkçenin Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar olan serüveninden söz eder. Bir zamanlar Türkçenin Arapça ve Farsça dillerinin etkisi altına girdiğini anlatan Mansuroğlu, Türklerin batı medeniyetini tanıdıktan sonra Türkçenin özleşme hareketiyle yeniden kendini bulduğunu ifade eder. Özleşmede aşırılığın çeşitli memnuniyetsizliklere de yol açtığını vurgulayan Mansuroğlu, “...halkçılık ve milliyetçilik düşüncelerinin serpildiği topluluğumuzda kurulan millî devlet Türkçeciliği kırbaçladı ve bunun sonunda bazı aşırılıklar oldu. Bugün Türkçeciliğe karşı duyulan memnunsuzluğun bir mühim sebebi işte bu aşırı hareketlerdir.”⁷²⁶ der.

M. Sünnullah Arısoy, “Dilimizi Araştıralım Derken”⁷²⁷ adlı yazısında dilin araştırmasının yanında bunun aşırıya kaçıldığını, önüne geçilmediği takdirde dilin çıkmaza gireceğini belirtir. Herkesin yeni kelime türetme çabasında olduğunu söyleyen Arısoy, bu durumun ikiliğe neden olacağını savunur.

⁷²⁴ Mustafa Şerif Onaran, “Türkçe Düşünmek”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.8

⁷²⁵ Behzat Sinopluoğlu, “Atatürk Köşesi: Atatürk'e Karşı Ödevlerimiz”, *Pazar Postası*, S.26, 29 Haziran 1958, s.3

⁷²⁶ Mevdut Mansuroğlu, “Tarihimizde Türkçe Meselesi”, *Pazar Postası*, S. 6, 11 Mart 1951, s.5

⁷²⁷ M. Sünnullah Arısoy, “Dilimizi Araştıralım Derken”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.6-11

Erdoğan Özeren de “Türkçemizi Zenginleştirmek” başlıklı yazısında, Türkçenin özleşmesinde izlenmesi gereken yöntemler üzerinde durur. Özeren, zengin dilin tanımını yaptıktan sonra Türkçenin Cumhuriyet yıllarına kadar kısa bir gelişim öyküsüne yer verir. Dil devriminin aceleye getirildiğini savunan Özeren, kelime uydurmacılığının yapıldığını, dilden atılan yabancı kökenli sözcüklerin yerine yenilerinin konulmadığını, bu nedenle de dilde bir boşluk oluştuğunu vurgular. Özeren’e göre, Türkçenin özleşmesi için kullanılacak sözcük ve eklerin Türkçenin yapısına uygun olması gerekir. Ayrıca Özeren, yerine Türkçe sözcük bulunana kadar yabancı kökenli sözcüklerin kullanılabileceğini ve türetilecek sözcüklerin Türkçenin gramer yapısına uygun olması gerektiğini dile getirir.⁷²⁸

Pazar Postası’nda 1950’li yıllarda yayım yapan gazete ve dergilerde zaman zaman dil konusunda çıkan yazılar ele alınmıştır. Yazılarda dil üzerine ileri sürülen görüşler hakkında kimi değerlendirmelerde bulunulmuş ve dönemin dil anlayışı içerisindeki yerini böylelikle sağlamlaştırmıştır. Bu da gösteriyor ki, *Pazar Postası* gazetesinde yalnızca kendi yazar ve şairlerin görüşleri değil; farklı gazete ve dergilerde çıkan görüşler de ele alınmıştır. Çünkü, *Pazar Postası* Atatürk’ün dil devrimine sahip çıkmıştır.

Celal Sılay’ın çıkarttığı *Doğu-Batı* dergisinin dil devrimine inanmadığını anlatan Turhan Gürkan, dergide “müselles, mecmua, musiki, maarif, sükut” gibi pek çok eski kelimenin kullanılmasının dil devriminin benimsenmediği anlamına geldiğini vurgular.⁷²⁹

Pazar Postası’nda O. K. imzasıyla çıkan “Geçmiş Nasıl Unutulur?” adlı yazıda, Fuat Köprülü’nün dil konusundaki görüşleri eleştirilir. Köprülü’nün Atatürk döneminde millî bir dili savunduğunu ve Öz Türkçeye önem verdiğini ifade eden yazar, Demokrat Parti ile meclise girdikten sonra görüşlerinin tam tersini savunmaya başladığını ve geri bir dil anlayışına taraf olduğunu vurgular.⁷³⁰

Muzaffer Erdost, yeni kelime kullanmaya ve üretmeye karşı olanların, ‘öykü, oyuncak, uçak’ gibi kelimeleri kullananları eleştirmesini anlayamadığını belirtir. Dilde özleşmenin ancak bu tarz yeni kelimeleri kullanmakla mümkün olacağı ifade

⁷²⁸ Erdoğan Özeren, “Türkçemizi Zenginleştirmek”, *Pazar Postası*, S. 31, 3 Ağustos 1958, s.11-12

⁷²⁹ Turhan Gürkan, “Yeni Bir Dergi”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.7

⁷³⁰ O. K., “Geçmiş Nasıl Unutulur?”, *Pazar Postası*, S. 78, 24 Ağustos 1952, s.5

eden Erdost, yeni sözcükleri denemekte bir sıkıntı olmaması gerektiği belirtir.⁷³¹

Yine Muzaffer Erdost, M. Rana müstear ismiyle kaleme aldığı bir yazısında, Şerif Hulûsi'nin *Dost* dergisinin 2. sayısında yayımlanan “Tarih Dili-Türk Dili” başlıklı yazısı üzerine Şerif Hulûsi'nin yazısında, özleşme ve sadeleşme hareketleriyle Türkçeden atılan Arapça ve Farsça kökenli sözcüklerden sonra, Türkçeye batı dillerinden sözcüklerin girmesinden yakındığını belirtir. Erdost, Şerif Hulûsi'nin görüşlerini katıldığını dile getirerek, ticarethanelerin adlarının hep batı dillerinden alınma sözcüklerden seçildiğini, Arapça ve Farsça'nın Türkçede yarattığı sorunları şimdi de batı dillerinin yaratmaya başladığını ifade eder. Erdost, batı dillerinden Türkçeye geçen sözcüklere karşılık bulunmasını gerektiğini vurgular.⁷³²

Ali Rıza Yalt, Sabri Esat Siyavuşgil'in 8 Ocak 1956 tarihli *Yeni Sabah*'taki “Vardaisme” başlıklı yazısı üzerine “Uydurma” adlı yazısını kaleme alır. Sabri Esat bu yazısında “Bir iktisadi tabir icat ettim: Vardaisme... Istilâh, Türkçe <<varda>> kelimesiyle, Fransızca <<isme>> lahikâsından yapılmıştır. Bunu Vardacılık şekline çevirmek mesuliyetini Öz Türkçecilere bırakırım, çünkü uydurmacılığın ihtira beratı onlardadır.”⁷³³ demiştir. Yalt da, bu sözlerle karşılık, ‘varda’nın İtalyanca olduğunu belirtir. Yalt, Öz Türkçecilerin uydurmacılıkla suçlanmasını eleştirerek, Sabri Esat ve benzerlerinin aslında dili soysuzlaştırdığını savunur.

Yine Ali Rıza Yalt, Melih Cevdet Anday'ın 15 Nisan 1956 tarihli *Yeditepe* dergisinde yayımlanan “Örneğin demek doğru mu?” başlıklı yazısı üzerine “Örneğin” başlıklı yazısını kaleme alır. Melih Cevdet, söz konusu yazısında “örneğin” sözcüğünün gramer bakımından yanlış kurulduğunu, bunun yerine “örneğin” biçiminde kurulmuş sözcüğün kullanılması gerektiğini savunmaktadır. Yalt ise, yazısında yanlış olsa bile “örneğin” sözcüğünün kullanmayı yeğlediğini belirtir: “Yanlış olduğunu bile bile ‘örneğin’ olarak kullanmağı yeğinlerim.”⁷³⁴

B. Kösemihal ve Nurettin Şazi imzalı “Ataç’ı dinlerken” adlı yazı, Ataç’ın 5 Mart 1956 gününde Devrim Ocakları’nın Tel Sokağında bulunan İl Merkezinde dil konusu üzerinde verdiği konferans üzerine kaleme alınmıştır. Yazıda Ataç’ın batı medeniyetine girmeye çalıştığımız için Grekçe ve Latince den sözcük alma

⁷³¹ Muzaffer Erdost, “Deney Dilcikleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 8 Ocak 1956, s.7

⁷³² M. Rana, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.6

⁷³³ A. Rıza Yalt, “Uydurma”, *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.6

⁷³⁴ Yalt, “Dil Köşeciği: Örneğin”, *Pazar Postası*, S. 20, 13 Mayıs 1956, s.6

yönündeki fikri eleştirilmektedir. Yazarlara göre, bu dillerden alacağımız sözcüklerle ortaya çıkacak Türkçenin Osmanlıcadan pek farkı kalmayacak, Türkçede Osmanlıca'dan ileri gelen sorunların benzerleri yaşanacaktır. Bu yüzden yazarlar, Öz Türkçeciliği savunmaktadır. Ayrıca yazıda, Ataç'ın Öz Türkçecilik konusunda çelişkiye düştüğü savunulmaktadır.⁷³⁵

İlhami Soysal, Tarsus'ta yayımlanan *Özgörü*'nün Haziran-Temmuz 1956 tarihli sayısında çıkan ve Şahinkaya Dil'in "Genç şairin çilesi ve eleştirmeciliğimiz" başlıklı yazısında, Dil'in Öz Türkçecilik konusunda, devletin şairlere ve yazarlara ödenek ayırmasını savunması ve genç şairlerin sayısının artışının olumlu bulması konularında ne demek istediğinin anlaşılmadığını belirtir.⁷³⁶

Prof. Dr. H. Nimetullah Öztürk, Mehmet Kaplan'ın *Türk Dili*'nin Mayıs 1956 tarihli sayısında yayımlanan "Osmanlıca, Türkçe Öztürkçe" başlıklı yazısı eleştirir. Mehmet Kaplan'ın söz konusu yazısında, Osmanlılığa özlem duyduğunu, dil devrimine aykırı görüşler ileri sürdüğünü ve Türk Dil Kurumu üyelerini ağır sözlerle itham ettiğini belirten Öztürk, M. Kaplan'ın söz konusu görüşleriyle "gericilik" yaptığı ve "cehalet" içinde olduğunu savunur.⁷³⁷

Danışmend'in Fransızca – Türkçe sözlük olarak hazırladığı *Büyük Dil Kılavuzu* eleştiren Fikret Arıel, eserin sözcük sayısı bakımından zengin olmadığını, kitaptaki bildiriye aykırı olarak kelimelerin şive özelliklerine yer verilmediğini ve bilimsel deyimleri kapsamadığını kimi örneklerle ifade eder. Ayrıca Arıel, eserde, düzenli bir dil birliğinin olmadığını, birleşik sözcüklere az yer verildiğini ve bazı kelimelere yanlış karşılıklar verildiğini çeşitli örneklerle açıklar.⁷³⁸

Turgut Uyar, A. Turgut müstear ismiyle çıkan "Dergiler Arasında" adlı köşede zaman zaman kimi dergilerde yapılan dil yanlışlıklarını yeni dil anlayışına göre değerlendirir. Adana'da yayımlanan *Vatandaş* dergisi üzerinde duran Uyar, söz konusu derginin 4 Nisan 1958 tarihli sayısında çıkan ve Turgut Kazan'ın dilde özleşme konusu işleyen yazısına ilişkin değerlendirmelerde bulunur. Uyar, Kazan'a katıldığını dile getirerek Türkçenin özleşmede kendini bulduğunu savunur.⁷³⁹ Uyar,

⁷³⁵ B. Kösemihal – Nurettin Şazi, "Ataç'ı dinlerken", *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.6-11

⁷³⁶ İlhami Soysal, "Dergiler arasında", *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.7

⁷³⁷ Prof. Dr. H. Nimetullah Öztürk, "Ayın Seçmeleri Makale: Bir Gericilik Örneği", *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.10

⁷³⁸ Fikret Arıel, "Kitaplar arasında: Danışmend'in Klavuz'u üstüne", *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.10-11

⁷³⁹ A. Turgut, "Dergilerde: Anadolu'daki Dergiler", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.11

Acıpayam’da yayımlanan *Acıpayam* dergisinin meslek dergisi olduğunu; ancak dergide yer alan “mesleki” ifadesinin Türkçeye uygun bir kullanım olmadığını belirterek dergiyi çıkaran öğretmenlerin dil konusunda daha duyarlı olması gerektiğini vurgular.⁷⁴⁰

Sami N. Özerdim, *Akis* dergisinin 16 Ağustos 1958 tarihli 223. sayısında yayımlanan “Bilmece Sevdası” adlı yazıda, *Ulus*’un Öz Türkçeci tutumunun eleştirilmesi söz konusu eder. Özerdim, devrimci bir dergi olmasına rağmen yeni dili desteklemeyen *Akis* dergisinin yanlış yolda olduğunu belirtir.⁷⁴¹

Halil Erdoğan Cengiz *Pazar Postası*’nda kaleme aldığı “Bitmeyen Uğraş” adlı yazısıyla, Cevdet Kudret ve Melih Cevdet arasında dil konusu etrafında ortaya çıkan tartışmaya katılır. Cengiz, Melih Cevdet’in dil konusundaki görüşlerini eleştirir. Melih Cevdet’in Türkçeden bütün yabancı kökenli sözcüklerin atılması gerektiği görüşüne katılmadığını belirterek söz konusu görüşün gerçekçi olmadığını dile getirir. Melih Cevdet’in söz konusu görüşlerinde referans olarak Ziya Gökalp’i gösterdiğini bildiren Cengiz, Ziya Gökalp’in dilci olmadığını, bu konuyla ilgili olan bilginlere danışmanın daha doğru olduğunu belirtir.⁷⁴²

K. Oryas imzalı olarak çıkan “Yeni Bir Dergi” başlıklı yazıda, Adana’da yayımlanmakta olan *Kimsecik* adlı dergide kullanılan dil eleştirilmektedir. Yazar, *Kimsecik* dergisinde yer alan yazılardan çeşitli alıntılar yaparak derginin düz yazı imkânlarını zorladığını ve Türkçeyi yanlış kullandığını şu şekilde ifade eder: “ Özden Özlen’in <<Donmaya yıkım>> başlıklı yazısından birkaç cümleyi alıyorum: <<Örnek anmaya yok: Sayısız binlerce kalıntı, benzersiz adlanmaz nice kişiler. Değilse şiir için.>> <<Ama güzelienin.>> <<Hepsileri avuçlamak var mı?>> <<Evet, özgürlüğüdür şiir sözcülüğün.>> Bu düzyazı anlayışının, türkçe anlayışının nereye uzanacağını merak ediyorum doğrusu. Okuyucu ister istemez böyle yazarların türkçe bilmediklerini, kusurlarını örtmek için bu yola saptıklarını sanıyor.”⁷⁴³

Pazar Postası gazetesinde, zaman zaman kimi gazete ve dergilerde Türk Dil Kurumu hakkında olumsuz eleştirilerin yapılması nedeniyle savunma niteliğinde

⁷⁴⁰ A. Turgut, “Dergilerde: Çağrı-Acıpayam”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.11

⁷⁴¹ Sami N. Özerdim, “Bir Genç Derginin Dilde Gericiliği”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.7

⁷⁴² Halil Erdoğan Cengiz, “Bitmeyen Uğraş”, *Pazar Postası*, S. 39, 28 Eylül 1958, s.11-12-13

⁷⁴³ K. Oryas, “Dergiler: Yeni Bir Dergi”, *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.12

yazılar da kaleme alınmıştır. Ancak *Pazar Postası*'nda Türk Dil Kurumu'nun Atatürk devrimlerine aykırı olduğu düşünülen kimi icraatları da eleştirilmiştir. Yine Türk Dil Kurumu tarafından 1951 yılında çıkartılmaya başlanan *Türk Dili* dergisi hakkında yazılan kimi eleştiriler de bu açılardan düşünülerek kaleme alınmıştır.

Baki Kurtuluş, Türk Dil Kurumu'nun Anayasa'nın dili üzerine yayımladığı bildiriye eleştirir. Söz konusu bildiride, Anayasa'nın dilinin konuşma ve yazma diline aykırı olmadığına savunulduğunu dile getiren Kurtuluş, Anayasa'da yabancı sözcüklerin var olduğunu ve Anayasa'nın dilinin konuşma diline yaklaştırılması gerektiğini ifade eder.⁷⁴⁴

Muzaffer Erdost, "Millî İstihsal mı?" adlı yazıyı, Mehmet Kaplan'ın *Türk Yurdu* dergisinde yazdığı bir yazıda, Öz Türkçe kullananları ve Türk Dil Kurumu'nu eleştirmesi üzerine kaleme alır. Erdost, Kaplan'ın Öz Türkçeyi savunanları bir kenara koyarak onların yaşama tarzını eleştirdiğini belirtir. Erdost, Kaplan'ın Öz Türkçecileri; "1- Para kuvvetiyle yaşamaktadır. 2- Dinsizdir. 3- Çoğunluğu solcu ve aşırı solcudur."⁷⁴⁵ şeklinde eleştirdiğini belirterek, söz konusu iddialara yanıt verir. Erdost, Kaplan'ın ülküsünü ortaya koymaktan çok kişilere eleştiri yaptığını belirterek bunun bir acizyet olduğunu dile getirir. Erdost, Öz Türkçeyi kullananların, para kazanmak amacıyla olmadıklarını, Atatürk devrimlerine sahip çıktıkları için solcu olarak nitelendirdiklerini savunur. Konunun dinsizlikle bir ilgi olmadığını belirten Erdost, Atatürk devrimlerin bir ögesinin de dil devrimi olduğunu vurgular. Erdost, "Bay Mehmet Kaplan, milli damgasını bastığınız istihallerden biz bıktık, usandık artık"⁷⁴⁶ der.

Muzaffer Erdost, M. Rana müstear ismiyle kaleme aldığı "Yeditepe Ayıp Etmiş" adlı yazısında, Sabri Esat Siyavuşgil'in *Yeditepe* dergisinin 1 Aralık 1957 tarihli sayısında yayımlanan "Akademi neye yarar?" başlıklı yazısını söz konusu eder. Erdost, Siyavuşgil'in özetle, dilin anarşiden ve kültürün uyuşukluktan kurtulması için milli bir akademinin kurulmasını istediğini, CHP iktidarı döneminin dil tutumunun keyfi olduğunu ve bu dönemde yapılan çalışmaların dil bilginlerince yapılmadığını ifade ettiğini ve Türk Dil Kurumu'nun mevcut durumunu eleştirdiğini belirtir. Erdost, Siyavuşgil'in söz konusu yazısında, "Milletin en gözde söz

⁷⁴⁴ Baki Kurtuluş, "Şundan Bundan", *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.6

⁷⁴⁵ Muzaffer Erdost, "Millî İstihsal mı?", *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7

⁷⁴⁶ Erdost a. g. m., s.11

sanatkârlarını bir araya getirip kurduğu akademi örneği olmaz da, milyonların ağzından düşmiyen Allah kelimesine dahi tahammül edemeyip onun yerine Çalap diyen ve bunu derken gözünün içine sizi yiyecek gibi bakan, ömründe bir güzel cümlelerin musikisini tatmamış, bir güzel vümlenin mimarisini yaratamamış, hatta bir güzel cümlelerin heyecanını dahi duymamış filolog bozuntusu mu dile karışır, edebiyata hükmeder?”⁷⁴⁷ şeklinde sözler sarf ettiğini bildirir. Bu düşüncelerden sonra Erdost, Siyavuşgil’in görüşlerini eleştirmeden önce kullandığı dil üzerinde durarak Arapça ve Farsça kelimeleri kullanmaktan çekinmediğini savunur. Ataç için kullanılan ifadelerin son derece haksız olduğunu belirten Erdost, Ataç’ın Türk dilinin gelişmesinde katkısının olduğunu, CHP’nin ise dil bilincini uyandırdığını bildirir. Erdost, *Yeditepe*’nin Siyavuşgil’in yazısını yayımlamasını “Yeditepe, o yazıyı yayınlamakla ayıp etmiş doğrusu...”⁷⁴⁸ şeklinde değerlendirir.

Muzaffer Erdost, “Bay Agâh Sırrı Levend” adlı yazısını, *Türk Dili* dergisinde çıkan bir eleştirmede *Pazar Postası*’nda yayımlanan bir yazıdan söz edilirken “İşittiğime göre Mustafa Şerif’in dergi arkadaşları arasında bir hayli baytar varmış...” (s.13) denmesi üzerine kaleme alır. Erdost, bu ifadelerin kullanılmış olmasını şöyle değerlendirir: “Atatürk Türk Dil Kurumuna bağışta bulunurken, hiçbir zaman bu ülkede müsbet bilime dayanan öğrenim ve mesleklere hakaret edilsin, kendi kurduğu müesseselere bir basit espri uğruna küfredilsin diye bağışta bulunmadı. Hatırlatmak isterim.”⁷⁴⁹

Türk Dili’nin Ağustos 1956 tarihli sayısından söz eden İlhami Soysal, derginin söz konusu sayısında Nurullah Ataç’ın yazısının bulunmadığını belirterek, *Türk Dili*’nin Türkiye’de en geniş imkânları olan; fakat en boş dergi olduğunu savunur.⁷⁵⁰

Başka bir yazısında, *Sanat Yolu* dergisinin 12 Ocak 1957 tarihli sayısının kısa bir tanıtımına yer veren İlhami Soysal, Ali Rıza Yalt’ın “Öz Türkçeyi Yaymak” başlıklı yazısına değinir. Soysal, Yalt’ın Öz Türkçe sözcüklerin konuşma diline girmesi gerektiği yönündeki görüşlerine katıldığını ifade eder.⁷⁵¹

⁷⁴⁷ M. Rana, “Dergiler arasında : Yeditepe Ayıp Etmiş”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.7

⁷⁴⁸ M. Rana, a. g. m., s.11

⁷⁴⁹ Muzaffer Erdost, “Bay Agâh Sırrı Levend”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.13

⁷⁵⁰ İlhami Soysal, “Dergiler arasında”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7

⁷⁵¹ Soysal, “Dergiler arasında: Nice Yıllar”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6

Türk Dili dergisinin dilde sadeleşme fikrini savunma esasına bağlı olduğunu; ancak dergide yine de Öz Türkçe olmayan kimi sözcüklerin kullanıldığını örneklerle ifade eden Dursun Akçam, Selahattin Batu'nun dergide yazdığı “İhmal Ettiğimiz” adlı yazısında çeşitli Osmanlıca kelimeleri kullanmasını eleştirir. Akçam, Öz Türkçe karşılığı olan sözcüklerin kullanılması gerektiği söylemini dillendiren derginin kimi yazılarında eski kelimelerin tercih ettiğini belirterek bu durumun çelişki yarattığını vurgular.⁷⁵²

Behçet Kemal Çağlar'ın *Türk Dili* dergisinin Şubat 1957 tarihli sayısında John Keats'ten çevirdiği “Ode on a Gracian Urn” başlıklı şiir nedeniyle “Çevirmen, çevirmen beni de ügüt” adlı yazısını kaleme alan K. Oryas, Çağlar'ın şiirin adını “Bir Yunan Vazosuna” şeklinde çevirdiğini, esasında şiire “Gazel” denilebileceğini belirtir. Ancak Oryas, “Ode”nin Türkçede karşılığının olmadığını, “Kaside” diye çevrilmesinin daha doğru olacağını dile getirir. Oryas, Çağlar'ın 52 mısralık şiiri 42 mısra şeklinde çevirdiğini, çevirinin çoğu yerinde yanlışlık yaptığını örneklerle savunduktan sonra şiirin söz konusu çeviriyle yayımlanması nedeniyle *Türk Dili* dergisini eleştirir.⁷⁵³

Turgut Uyar, *Türk Dili* derginin bilimsel çalışma ve araştırmalara yer vermesi gerektiğini savunarak VIII. Türk Dil Kurultayı'ndan sonra söz konusu yazılara daha çok yer vermeye başladığını bildirir.⁷⁵⁴ Yine Turgut Uyar, Bilge Karasu'nun *Forum* dergisinin 15 Temmuz 1958 tarihli 104. sayısında Türk Dil Kurumu'nun dilin sadeleştirilmesi konusunda otorite olarak kabul edilmesi gerektiği görüşünü dile getirdiğini ve bu görüşe katıldığını dile getirir. Asım Bezirci'nin Halis Acarı adıyla *Dost* dergisinin Ağustos 1958 tarihli 11. sayısındaki yazısında yabancı sözcüklere Türkçe karşılıklar bulduğunu dile getiren Uyar, *Ulus* gazetesinde “Dil Yargıcı” başlıklı yazılarda yanlış kullanılan kimi kelimelerin doğru karşılıklarının verildiğini ifade eder.⁷⁵⁵

Türk Dil Kurumu'nun *Türk Dilinde ve Başka Dillerde Sadeleşme* (Ankara, 1959) adlı kitapçığını özetleyen Asım Bezirci, söz konusu kitapta özleştirme kavramının açıklanarak Türk Dil Kurumu'nun özleştirme politikası ele alındığını

⁷⁵² Dursun Akçam, “Türk Dili Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.7-11

⁷⁵³ K. Oryas, “Çevirmen, çevirmen beni de ügüt”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.12

⁷⁵⁴ A. Turgut, “Dergilerde: Türk Dili”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.11

⁷⁵⁵ A. Turgut, “Dergilerde: Dil Konusu”, *Pazar Postası*, S. 32, 10 Ağustos 1958, s.11

ifade eder. Bezici, Türk Dil Kurumu'nun özleştirme politikasını; Türkçedeki yabancı sözcüklerin yerine Türkçe sözcükleri kullanma, karşılığı olmayan yabancı sözcüklere Türkçe karşılık bulma, Türkçe terim üretme şeklinde açıklar. Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan, Norveç, Rusya, İngiltere ve İsrail'deki özleştirme hareketlerini de anlatan Bezirci, Ziya Gökalp ve Atatürk'ün Türkçeyi özleştirme konusundaki görüşlerine de yer verir.⁷⁵⁶

Pazar Postası'nda dil konuları ile ilgili iki tartışma yapılmıştır. belirttiğimiz gibi, dil konularında yapılan tartışmalar yalnızca dil devriminin yorumlanış biçimiyle ilgilidir; dil devriminin temel yönelimleri bu tartışmalarda söz konusu edilmemiştir.

Pazar Postası'nda dil konularında yapılan ilk tartışma, Ali Rıza Yalt ve Besim Atalay arasında gerçekleşmiştir. A. Rıza Yalt, Besim Atalay'ın 22 Nisan 1956 günlü *Son Havadis*'te yayımlanan "Kuran Tercemeleri ve Baltacıoğlu" başlıklı yazısı üzerine "Dil Konusunda: Kayıtsızlık" adlı yazısını kaleme alır. Besim Atalay'ın kullandığı dili eleştiren Yalt, Atalay'ın aynı anlama gelen bir çok sözcüğü yazısında bir arada kullandığı belirtir. Örnek olarak Atalay'ın yazısında hem "tercüme" hem "terceme" hem de "çeviri" sözcüklerini kullandığı bildiren Yalt, hem yeni hem eski kelimeleri bir arada kullananların doğru bir tutum içinde olmadığını vurgular.⁷⁵⁷

Besim Atalay ise, "Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt'a" adlı yazısında, "çevirme" sözcüğünün "tercüme"nin karşılığı olamayacağını belirterek Yalt'ı bilgisizlik suçlar. Atalay, Yalt'ın yazısında yer verdiği "tilcik", "örneğin", "kuşku", "zorunlu"⁷⁵⁸ sözcüklerinin doğru türetilmediğini ya da anlamlarına uygun kullanılmadığı belirtir. Atalay, fiil olan sözcüğün, cümlede sonunda olması gerektiği biçiminde bir kural olduğunu savunarak bu kuraldan hareketle devrik cümlede yanlış olduğunu dile getirir. Ayrıca Atalay, yazısında Öz Türkçeci bir tavır sergilediğini vurgular.

Ali Rıza Yalt da, "Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt'a " başlıklı yazı üzerine "Dil Köşeciği: Bay Besim Atalay'a" adlı yazısını kaleme alır. Atalay'ın yanlış türetilmediğini ya da yanlış olduğunu savunduğu sözcükleri ele alır. Yalt, söz konusu sözcüklerin yanlış türetilmesine karşılık kullanımda olduğunu belirtir. Yalt, Atalay'ın

⁷⁵⁶ Halis Acarı, "Türk Dilinde ve Başka Dillerde Özleşme", *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.11-14

⁷⁵⁷ A.Rıza Yalt, "Dil Konusunda: Kayıtsızlık", *Pazar Postası*, S. 19, 6 Mayıs 1956, s.7

⁷⁵⁸ Besim Atalay, "Yine Dil işi: Bay Rıza Yalt'a", *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s. 6-11

aynı anlama gelen Türkçe ve yabancı asıllı sözcüklerin bir metin içinde aynı anda kullanımının yanlış olduğunu yeniden dile getirir. Devrik cümle kullanımının yanlış olduğunu belirten Yalt, Atalay’ın söz konusu yazısını anlamadığını ifade eder.⁷⁵⁹

Pazar Postası’nda uzun bir süre devam eden ve hatta hakaret boyutuna varan ikinci ve en önemli tartışma ise Talât Tekin ile Halil Erdoğan Cengiz arasında olmuştur. Bu tartışma, *Pazar Postası*’nın son sayılarında yayımlanır.

Halil Erdoğan Cengiz, Oktay Rifat’ın *Yeditepe* dergisinin 8 Aralık 1958 tarihli 167. sayısında yayımlanan bir yazısı üzerine “‘Anlam’ Üzerine” başlıklı yazısını kaleme alır. Cengiz, Oktay Rifat’ın Cenap Şahabettin’in “saat-i semenfâm-yasemin renkli saatler” şeklindeki tamlamasının yanlış olmadığını savunduğunu, kendisini eleştirenlere “... bu tamlamanın anlamsız gibi görünen ama gerçekte sevda ile geçen hoş saatleri anlatan bir geçi <<mecaz>>” olarak açıkladığını belirtir. Cengiz, Oktay Rifat’ın söz konusu yazısında tamlamanın kullanıldığı “Terâne-yi Meh-tâb” adlı şiiri okumadığını, tamlama yorumunun yanlış olduğunu ve Cenab Şahabettin’in söz konusu şiirde sevgiliyle vakit geçiremediğinden yakındığını ifade eder.⁷⁶⁰

Talât Tekin, “Tilcikli Türkçe” adlı yazısında, aşırıya gidildiğini savunduğu Öz Türkçecilik anlayışını eleştirir. Cumhuriyet dönemiyle, Eleştirmen Türkçesi, Mahkeme Türkçesi, Sevgili Türkçesi gibi pek çok Türkçenin ortaya çıktığını savunan Tekin, dilde sadeleşmeyi benimsediğini; ancak özleşme tutumlarında aşırıya gidildiğini belirtir. Bazı yazarların kimi sözcüklerin Öz Türkçe olmasına rağmen bunlara karşılık olabilecek yeni sözcükler ürettiklerini dile getiren Tekin, bu tutumun Türkçeye zarar vereceği görüşünü dile getirir: “Evet, araştırılırsa daha başka örnekler bulunabilir ama, şimdilik şu üç kelime de iddiamızı ispata yeter. Türkçeyi sadeleştirmek, halka mal olmamış yabancı asıllı kelimeleri dilden kovmak, hatta yalnız halka mal olmamışları değil bütün yabancı menşeli kelimeleri kapı dışarı etmek... Bunları anlarız: mutedil veya aşırı fakat iyi niyetli emel ve hareketlerdir bunlar. Fakat bütün gibi, başka gibi, gibi gibi saf kan Türkçe kelimeleri de değiştirmek istemek, dilden kovmağa kalkışmak... İşte bunu anlayamayız. Tasfiyeciliğin bu türüsüne dili geliştirmek değil, değiştirmek denir. Bile bile dili

⁷⁵⁹ A. Rıza Yalt, “Dil Köşeciği: Bay Besim Atalay’a”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.6-11

⁷⁶⁰ Halil Erdoğan Cengiz, “‘Anlam’ Üzerine”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.14-16

değiştirmek denir. Bile bile dili değiştirmeye kalkışmak ise, imkânsızlığı bir yana, kötü niyetlilerin işidir.”⁷⁶¹

Halil Erdoğan Cengiz, Talât Tekin’in “Tilcikli Türkçe” adlı yazısında ifade ettiği görüşleri “Biraz ciddileşelim mi?” başlıklı yazısında eleştirir. “tüm” sözcüğünün Anadolu’nun pek çok yerinde kullanıldığını belirten Cengiz, Tekin’in “bütün” sözcüğünün Türkçeden atıldığı ve Türkçe tasfiyeciliğinin başladığı yönündeki görüşlerinin gerçeği yansıtmadığını bildirir. Tekin’in Türkçe sözcüklerin neler olduğunu bilmediğini, dil konularını kötü niyetlilikle açıkladığını belirten Cengiz, Tekin’den ciddi yazılar yazmasını ister; böylelikle tartışma da ortaya çıkar.⁷⁶²

Talât Tekin, Halil Erdoğan Cengiz’in 11 Ocak 1959 tarihli *Pazar Postası*’nda 2. sayısında yayımlanan “Anlam Üzerine” başlıklı yazısı üzerine “Hortlak Kelimeler” adlı yazısını kaleme alır. Tekin, tasfiyecilik adına bazı sözcüklerin Türkçe olmaması nedeniyle atılarak yerine ölü kelimelerin konulmaya çalışılmasını eleştirir. Tekin, Halil Erdoğan Cengiz’in söz konusu yazısında “şey” yerine “nen”, “şiiir” yerine “yır”, “sahip” yerine “ıssı”, “akıl” yerine “us” kullandığını belirtir. Halil Erdoğan Cengiz’in kullandığı sözcüklerin ölü olduğunu savunan Tekin, bazı sözcüklerin yabancı kökenli bile olsa Türkçeye mal olduğu için kullanılması gerektiğini dile getirir. Tekin, kimi sözcüklerin atılmasıyla beraberinde kullanılan deyimlerin de atılması gerektiği sonucunu doğuracağını vurgular.⁷⁶³

Halil Erdoğan Cengiz’in *Pazar Postası*’nın 15 Mart 1959 tarihli 4. sayısında yayımlanan “Biraz Ciddileşelim mi?” adlı yazısı üzerine Talât Tekin, “Tasfiyeciliğin Sınırları” başlıklı yazısını kaleme alır. Tekin, kendisinin *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Tilcikli Türkçe” adlı yazısında, aşırı tasfiyecilerin Türkçeye mal olmuş sözcükleri dilden attığını, bunu yapanların iyi niyet sahibi olduğunu; ancak bilgisizlik sonucunda böyle bir tutum içine girdiğini belirttiğini dile getirerek Halil Erdoğan Cengiz’in söz konusu yazısındaki eleştirileri yanıtlar. Tekin, Halil Erdoğan Cengiz’in dil konusunda kötü niyetli olmadığını; ancak görüşleriyle demagoji yaptığını, kendisiyle eğlendiğini ve üslubunu onaylamadığını dile getirir. Ayrıca Tekin, Halil

⁷⁶¹ Talât Tekin, “Tilcikli Türkçe”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.10

⁷⁶² Halil Erdoğan Cengiz, “Biraz ciddileşelim mi?”, *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.14

⁷⁶³ Talât Tekin, “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler”, *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.16

Erdoğan Cengiz'in kimi sözcükler için öne sürdüğü anlamsal, yapısal ve kökensel çözümlemelerin yanlış olduğunu da vurgular.⁷⁶⁴

Halil Erdoğan Cengiz de, Talât Tekin'in kendisine yönelik eleştirilerini *Pazar Postası*'nın art arda gelen iki sayısında yayımlanan "Kimi Bilir" adlı yazılarıyla yanıtlar. Cengiz, Talat Tekin'in "denli" ve "tüm" sözcüklerinin anlamlarını bilmediğini, bilmediği bir şeyi öğretmeye kalkıştığını; "denli" sözcüğünü Ataç'ın kullandığını ve bu sözcüğün "gibi" anlamına değil de "kadar" anlamına geldiğini vurgular. Talât Tekin'in "denli" sözcüğünü "gibi" anlamında algılayarak "gibi" yerine "kadar"ın kullanılmasını dilde tasfiyecilik olarak değerlendirdiğini hatırlatan Cengiz, "denli" sözcüğünü kimi yazarların "gibi" anlamında kullanarak Tekin'i haklı kıldıklarını ifade eder. Dil konularında yanılmanın mümkün olabileceğini, Ahmet Cevat Emre'nin de yanıldığını belirten Cengiz, tartışmaya konu olan çeşitli sözcüklerin "Tarama Sözlüğü"ndeki anlamlarına da yer verir.⁷⁶⁵

"tüm" ve "bütün" sözcüklerinin anlamsal ve kökensel araştırmalarına yer veren Halil Erdoğan Cengiz, Talât Tekin'in kendisini kötü niyetlilikle suçladığını, Talat Tekin'den hesap sormayacağını ve her insanın yanılmasının mümkün olduğunu dile getirir. Cengiz, Talât Tekin'in yanıldığını vurgular.⁷⁶⁶

Halil Erdoğan Cengiz'in "Kimi Bilir" başlıklı yazıları üzerine Talât Tekin, "Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet" adlı yazılarını kaleme alır. Tekin, Halil Erdoğan Cengiz'in tartışmayı "bilirim-bilmezsin"e döktüğünü ve bu durumun tartışma âdabına aykırı olduğunu belirtir. Tekin, "denli", "gibi", "tüm", "bütün" sözcükleri etrafında gelişen tartışmayı yalnızca okur için yanıtlayacağını dile getirir. Özdemir Nutku'nun *Türk Dili* dergisinin 1 Nisan 1959 tarihli sayısında, "denli"yi "gibi" anlamında kullandığını ve Türkçedeki "gibi" sözcüğünün atılmak istendiği yönünde görüş belirttiğini ifade eden Tekin, "gibi" ve "denli" sözcüklerinin hiçbir zaman aynı anlama geldiğini savunmadığını dile getirir. Tekin, Cengiz'in "tüm" sözcüğünü Kastamonu ve Tosya ağızlarından getirmek istediğini, bunun yerine Türkçede kullanılan "bütün" sözcüğünü tasfiye etmek istediği görüşünü yeniden dile

⁷⁶⁴ Tekin, "Tasfiyeciliğin Sınırları", *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.13

⁷⁶⁵ Halil Erdoğan Cengiz, "Kimi Bilir", *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.11-16

⁷⁶⁶ Cengiz, "Kimi Bilir", *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.16

getirir. Cengiz'in verdiği örneklerin yanlış olduğunu vurgulayan Tekin, Cengiz'i kötü niyetli olmakla suçlamadığını belirtir.⁷⁶⁷

Talât Tekin aynı başlıklı yazısının ikinci bölümünde, bazı sözcüklerin Türkçe olduğunu bile bile onları dilden atmanın tasfiyecilik olduğunu, bunu Halil Erdoğan Cengiz'e sorduğunu; ancak Halil Erdoğan Cengiz'in yazılarında bu soruyu yanıtlamaktan kaçındığını dile getirir. Tekin, Cengiz'in kendisine çeşitli yakıştırmalarda bulunduğunu belirterek söz konusu yakıştırmaların bayat birer nükteden ibaret olduğunu ifade eder. Tekin, Cengiz'in yazılarında kendisini övdüğünü; ama sorulan sorulara yanıt vermekten sürekli kaçındığını dile sözlerine ekler.⁷⁶⁸

Talat Tekin'in yazılarına yanıt niteliğinde olan “Geceleri Okumayınız” adlı yazısında Halil Erdoğan Cengiz, Talat Tekin'in devrimci olarak geçindiğini, Ankara'da başka İstanbul'da başka konuştuğunu ve aklen özürlü olduğunu savunur. Özleştirmecilikte, Peyami Safa, Ahmet Cevat Emre gibi yazarların farklı görüşlerinin olduğunu belirten Tekin, “tüm” sözcüğünü kullanan herkesi kötü niyetli olmakla suçladığını iddia ettiği Talat Tekin'in Türk Dil Kurumu'nun “tümdengelim” ve “tümevarım” gibi sözcüklerden haberinin olmadığını ileri sürer. Cengiz, özleştirme hareketini benimsediğini; ancak farklı yakıştırmalara karşı duramayacağını ifade ederek, önemli olanın bu konudaki ilkeleri kabul etmek olduğunu dile getirir. Cengiz, Talât Tekin'in *Pazar Postası*'nın 22 Mart 1959 tarihli 5. sayısında yayımlanan “Dil Konuları: Hortlak Kelimeler” ve 29 Mart 1959 tarihli 6. sayısında yayımlanan “Tasfiyeciliğin Sınırları” adlı yazılarında, kendisini “a) Demagoji yapan bir kişi, b) Aşırı tasfiyeci, c) Talat Tekin'in takıldığı öztürkçeci şair ve yazarların savunucusu, ç) Yazı dilini Tosya ve Kastamonu ağzına göre yeniden kurmak isteyen garip bir yaratık, d) Bir ölü hortlatıcısı.”⁷⁶⁹ şeklinde suçlandığını ifade ederek, bu suçlamalara yanıt verir. Cengiz, yanıtlarında, demagoji yapanın Talât Tekin olduğunu, tasfiyeciliğin suç olmadığını ve “us” sözcüğü ile kurulan pek çok deyim olduğunu, kimsenin savunucusu olmadığını, Tosya ve Kastamonu ağzına göre başka

⁷⁶⁷ Talât Tekin, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.13

⁷⁶⁸ Tekin, “Bilirim-Bilmezsin Yahut Mindere Davet”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.12

⁷⁶⁹ Halil Erdoğan Cengiz, “Geceleri Okumayınız”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.14

bir yazı dili kurmak gibi bir amacının olmadığını, ölüleri hortlatmadığını dile getirir.⁷⁷⁰

Halil Erdoğan Cengiz, “Geceleri Okumayınız” adlı yazısının ikincisi bölümünde, Talât Tekin’in *Pazar Postası*’nda yayımlanan kimi yazılarında ifade ettiği kelime hortlatılması yönündeki görüşlerini eşirmeyi sürdürür. Cengiz, Talat Tekin’in ‘hortlak’ sözcüğüyle çocukları korkutmak istediğini ve *Pazar Postası*’nda devrim konularıyla ilgili yazılar yazmasına rağmen *Pazar Postası*’nı tasfiyeci bir dergi olmakla suçladığını belirterek *Pazar Postası*’nda yazdığı için tasfiyeci sayılması gerektiğini dile getirir. Kendisinin Nurullah Ataç’ın değil, Sadri Maksudi’nin izinden gittiğini belirten Cengiz, Talât Tekin’in alay ettiği sözcüklere kendi yazılarında yer verdiği için çelişkiye düştüğünü vurgular.⁷⁷¹

Halil Erdoğan Cengiz’in yayımlanan “Geceleri Okumayınız” adlı yazısına Talât Tekin’ien yanıt vermemesi üzerine tartışma sona erer. Görüldüğü gibi, *Pazar Postası*’nda dil konusunda yapılan bu son tartışma kişisel kazanmaya başladığı için kesilmiştir.

Dil devrimine inanmış ve dil devriminin gereklerini yerine getirmeye çalışan bir gazete olarak *Pazar Postası*, Türk dilindeki özleşme sürecine etkin bir biçimde katılmıştır. Gerek Nurullah Ataç ve gerekse de dil konusunda onun izinden yürüyen yazar ve şairler, *Pazar Postası*’ndaki yazı ve şiirleriyle Atatürk devrimlerinin bir ögesi olan dil devrimine bağlılıklarını açıkça ortaya koymuşlardır. Bu durum, Cumhuriyet’in ilk genç neslinin dilde ikililiğe karşı olduğunu ve *Pazar Postası*’nın yayım hayatı boyunca kendi kimliğini kavuşmuş öz bir Türkçeyi benimsediğini gösterir. *Pazar Postası*’nda yayımlanan edebî türleri incelememizin sonucunda da sade, açık ve öz bir Türkçenin kullanıldığını açıklıkla söyleyebiliriz.

⁷⁷⁰ Cengiz, a. g. m., s.14

⁷⁷¹ Cengiz, “Geceleri Okumayınız”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.13

F. PAZAR POSTASI VE TİYATRO

Pazar Postası'nın çıkan ilk sayısından kapatılmasına kadar özellikle üzerinde durulan sanatlardan biri de tiyatrodur. *Pazar Postası* gazetesi tiyatro sanatı açısından Türk tiyatro tarihinde son derece önemli bir yere sahiptir. Sanat ve edebiyat sayfalarından birinin hatta zaman zaman ikisinin tiyatroya ayrılması *Pazar Postası*'nın tiyatro sanatına verdiği önemi gösterir.

Pazar Postası'nda tiyatro sanatı her yönüyle ele alınıp değerlendirilmiştir. Özellikle İstanbul, Ankara ve kimi Anadolu kentlerinde ortaya konan piyesler üzerine eleştiriler kaleme alınmıştır. Denilebilir ki *Pazar Postası*, yayım yaptığı yıllarda, tiyatroseverleri haber, eleştiri ve incelemelerle yönlendirmiştir. Bu anlamda, yayım yaptığı yıllarda *Pazar Postası*'nda, 1951-1959 yılları arasında her türlü sahne faaliyeti hakkında okuyucuya daima doyurucu bilgiler sağlanmıştır.

Pazar Postası'nın yayımlanan ilk sayılarından itibaren tiyatro tanımı üzerinde durulmuştur. Nurettin Sevin, “Tiyatro İlmi” adlı yazısında tiyatronun bir bilim dalı olduğunu anlatır. Sevin, tiyatro ilminin Amerika’da artık ders olarak okutulduğunu; fakat Türkiye’de böyle bir anlayışın olmadığını vurgular.⁷⁷²

Pazar Postası'nda zaman zaman tiyatro yazarı ya da yönetmeni olabilmek için neler yapılması gerektiği yolunda kimi makaleler yayımlanmıştır. Nurettin Sevin, “Tiyatro Eseri Yazmak İçin”⁷⁷³ adlı yazısında kendisine sıklıkla yöneltilen “Tiyatro yazarlığı için ne yapmalı?” sorusuna yanıt verir. Roman ve tiyatroyu okunma ve izlenme açılarından karşılaştıran Sevin, ikisinin arasındaki farkları ortaya koyar. Öğretici bir üslupla kaleme alınan yazıda, tiyatro konusunun okul kitaplarında kısa bir bölümle geçirildiği savunularak “Tiyatro bir edebiyat nev’i değildir. Tiyatro başlı başına bir sanat nev’idir. Mektebi de tiyatro fakülteleridir. Onun birinci adımı aktörlük, ikinci adımı rejisörlük, ancak üçüncü adım tiyatro muharrirliğidir. Yani bir tiyatro muharriri evvela aktörün bildiklerini, sonra gayet iyi bir senografi anlayışıyla mücehhez bir rejisörün bütün bildiklerini öğrenmek, nihayet asırlarca taze kalmış tiyatro eserlerini ayakta tutan sırrı gösteren tiyatro tekniğini kavramış olmak,

⁷⁷² Nurettin Sevin, “Tiyatro İlmi”, *Pazar Postası*, S. 9, 1 Nisan 1951, s.5

⁷⁷³ Sevin, “Tiyatro Eseri Yazmak İçin”, *Pazar Postası*, S. 11, 15 Nisan 1951, s.5

tiyatro mimarisini, karakter mimarisini, armoni kontrast, kontrpuvan tarzlarını ve seyirci psikolojisinin met ve cezirlerini bilmek lazımdır. (...) Tiyatro eseri mevzudan değil, karakterden doğar.”⁷⁷⁴ denilmektedir. Nurettin Sevin, “Tiyatro eserinde başlıca unsurlar”⁷⁷⁵ adlı yazısında, Tiyatronun kısa bir tarihine yer vererek müzikle olan ilgisini ele alır. Sevin’e göre iyi bir tiyatro yazarı olabilmek için Howard Lindsey’in *Life With Father* adlı oyununun incelenmesi gerekir.

Nurettin Sevin, “Tiyatro eserinde ölçüye örnek (Life With Father)”⁷⁷⁶ adlı yazısında da, tiyatro yazarı olmak için öncelikle aktörlük yapmak gerektiğini anlatarak aktörlük ve yazarlık ilişkisini açıklar. Tiyatroda oyun yazarı olmak isteyenlerin Howard Lindsey’in *Life With Father* adlı eserini incelemesi gerektiğini belirten Sevin, Howard Lindsey’in eseri nasıl yazdığı konusu hakkında çeşitli alıntılara da yer verir.

Güner Sümer de “Önce Edebiyat”⁷⁷⁷ adlı yazısında, oyun yazarının edebiyatçı olduğunu belirtir. Tiyatro adamının edebiyatla ilintisi olması gerektiğini vurgular. Oyunun doğru anlaşılıp sahneye konması için oyun yazarını anlamak gerektiğini ifade eden Sümer, rejisör ve oyuncuların iyi bir okuma terbiyesinden geçmesi gerektiğini dile getirir.

Kemal Bekir, “Oyun Yazarı Konusunda”⁷⁷⁸ adlı yazısını, Metin And’ın *Dost* dergisinin Temmuz 1958 tarihli sayısında yayımlanan “Oyun Yazarı-Roman Yazarı” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alır. Kemal Bekir, Metin And’ın söz konusu yazısında tiyatronun bir edebi tür olduğunu; ancak Türkiye’de roman yazarlarının, oynanmayacağı endişesiyle oyun yazmaya yönelmediklerini ifade ettiğini belirtir. Bekir de, bu görüşlere katıldığını vurgular.

“Bir Tiyatro Fakültesi kurulmalıdır”⁷⁷⁹ adlı yazısında Özdemir Nutku, oyuncuların eğitimlerini tam alabilmesi için bir Tiyatro Fakültesi’nin kurulması gerektiği önerisini dile getirir. Nutku, konservatuardan gelen oyuncuların, maaş kaygısı içinde işlerini yürüttüklerini, kültürsüz olduklarını ve yeteri cesaretleri olmadığını belirterek disiplinli olmaları için eğitime ihtiyaç duyduklarını vurgular.

⁷⁷⁴ Sevin, a. g. m., s.5

⁷⁷⁵ Sevin, “Tiyatro eserinde başlıca unsurlar”, *Pazar Postası*, S. 12, 22 Nisan 1951, s.5

⁷⁷⁶ Sevin, “Tiyatro eserinde ölçüye örnek (Life With Father)”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Mayıs 1951, s.5

⁷⁷⁷ Güner Sümer, “Önce Edebiyat”, *Pazar Postası*, S. 37, 9 Eylül 1956, s.8

⁷⁷⁸ Kemal Bekir, “Oyun Yazarı Konusunda”, *Pazar Postası*, S. 29, 20 Temmuz 1958, s.9-10

⁷⁷⁹ Özdemir Nutku, “Bir Tiyatro Fakültesi kurulmalıdır”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.8-11

Nutku, rejisörlerin de Avrupa'ya gidip orada gördüklerinin dışına çıkmadıklarını ve yaratıcı olmadıklarını belirterek tiyatro alanında daha iyi sanatçı yetiştirmek için Tiyatro Fakültesi'nin kurulması gerektiğini savunur.

Suat Taşer ise, "Müellif, Aktör, Rejisör"⁷⁸⁰ adlı yazısında, tiyatro eseri yazarı, sahneye koyucu ve oyuncunun bir tiyatro oyunu sırasındaki görevleri konusu üzerinde durur.

Suat Taşer, "Üç Duvarlı Dünya'dan"⁷⁸¹ adlı yazısında, tiyatronun unsurlarını öğretici bir üslûpla anlatır. Suat Taşer, "Tiyatro ve Eğitim"⁷⁸² adlı konferansta, tiyatroda insan unsuru ve insan unsurunun genel niteliklerini ele alır. Aynı konferansın ikinci bölümünde⁷⁸³ ise Taşer, tiyatronun eğitimdeki rolü ve önemi üzerinde durur

Güner Sümer, sanatçının sözünü en rahat söyleyebileceği sanat dallarından olan sinema ve tiyatroyla sözün daha büyük bir kitleye ulaştırabileceğini anlatır. Sinema ve tiyatroyu diğer sanatların bileşkesi sayan Sümer, tiyatroya ilginin sinemaya göre daha az olduğunu ve aydınların tiyatroyla daha çok ilgilenmesi gerektiğini belirtir.⁷⁸⁴

Özdemir Nutku, "Tiyatroda Hareket mi Söz mü"⁷⁸⁵ adlı yazısında, tiyatronun hareket ve söz nitelikleri üzerinde durarak kimi karşılaştırmalara yer verir. Avrupa'da 1945 yılından itibaren pandomimanın tiyatroda önemli bir sanat kolu oluşunu Berrault'nun *Les Enfants du Paradis* adlı eserine bağlayan Nutku, Berrault'nun yeni bir Deborau olduğu görüşünü dile getirir. Etienne Decroux'nun tiyatroda hareket ve söz hakkındaki görüşlerine de yer veren Nutku, hareketin söze göre daha Realist olduğunu dile getirir. Nutku'ya göre, hareket gerçeği daha yalın bir şekliyle sunmaktadır. Nutku, bir tiyatro eserinde hareket ve sözün uyumlu bir biçimde düzenlenmesi ve hareketin olduğu yerde sözün, sözün olduğu yerde hareketin geri plânda tutulması gerektiğini savunur.

Aziz Nesin de, Orhan Asena'nın *Sinema-Tiyatro* dergisinde yayımlanan "Tiyatroda Aksiyon" başlıklı yazısında, aksiyonun hareket olmadığını ve sahnenin

⁷⁸⁰ Suat Taşer, "Müellif, Aktör, Rejisör", *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.6-12

⁷⁸¹ Taşer, "Üç Duvarlı Dünya'dan", *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.7

⁷⁸² Taşer, "Tiyatro ve Eğitim", *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.6-12

⁷⁸³ Taşer, "Tiyatro ve Eğitim", *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.6-12

⁷⁸⁴ Güner Sümer, "Tiyatro: Bizim Kuşak Tiyatroya", *Pazar Postası*, S. 28, 8 Temmuz 1956, s.8

⁷⁸⁵ Özdemir Nutku, "Tiyatroda Hareket mi Söz mü", *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.8-11

hareketi olduğunu dile getirdiğini ifade eder. Nesin, Asena'nın 'aksiyon' konusundaki görüşlerine katılmadığını ve aksiyonun sahnedeki fizikî her türlü hareket olduğunu belirtir. Asena'nın hareketi sahneye giriş ve çıkış olarak algıladığını belirten Nesin, aksiyon kavramına şöyle açıklık kazandırır: "Aksiyon, oyunun öğelerinden biridir. Oyun yazarı, seyirciye anlatmak, vermek istediğini aksiyon araçlarından hangisiyle daha iyi gerçekleştirebilirse, onu seçip kullanmalıdır. Bu aksiyon araçları bir anlatıma yarar. O anlatım, en iyi, giriş-çıkışlarla oluyorsa, yazar oyununda bol giriş-çıkış kullanır. Aksiyon ışıkla sağlanıyorsa, bunu salt ışık değişimleriyle yapabilir. Diyaloglardaki zorluklar, ses iniş-çıkışlarıyla oyun anlatımının aksiyonu sağlanırsa, o zaman bu yolu seçer. Bunlardan hepsi birden gerekirse, hepsi de kullanılır."⁷⁸⁶

Ömer Atılâ Sav, "Düzenleyicilere Oyun Yazarı"⁷⁸⁷ adlı yazısının ilkinde düzenleyici ve oyun yazarı ilişkisi ele alır. Oyun yazarının yetişmesinin yalnızca Türk tiyatrosuna mahsus bir sorun olmadığını dile getiren Sav, düzenleyici yokluğunun da tüm dünya tiyatrosunda yakınılan bir sorun olduğunu ifade eder. Tiyatronun altın çağlarını yaşamasında düzenleyici ile oyun yazarının birlikte çalışmalarının etkili olduğunu belirten Sav; Shakespeare, Moliere, Cocteau gibi hem yazar hem de düzenleyiciler dışında, düzenleyici ve oyun yazarının birbirine ihtiyaç duyduğunu ifade eder. Giraudaux-Jouvet, Lugné-Poe-ibsen, Copeau-Charles Vildrac ve Tennessee Williams-Elia Kazan işbirliğine değinen Sav, düzenleyici ve oyun yazarı ilişkisinin önemini vurgular.

Ömer Atılâ Sav, "Düzenleyicilere Oyun Yazarı II"⁷⁸⁸ adlı yazısında da Türk tiyatrosunda düzenleyici- oyun yazarı ilişkisine değinir. Devlet Tiyatrosu'nda Saim Alpago ve Mahir Canova dışında iyi düzenleyici olmadığını savunan Sav, Türk oyun düzenleyicilerin oyun seçmeyi bilmediklerini, batı ülkelerinde denenmiş, tutulmuş 'mise en scène'leri ve tasarlanmış oyunları Türk yazarlarının oyunlarının yaratıcı çalışma güçlüğüne yeğlediklerini dile getirir. Sav, Türk tiyatrosunda oyun yazarlarının yokluğundan yakınırken düzenleyicilerin de olmadığından yakınmak gerektiğini ifade eder.

⁷⁸⁶ Aziz Nesin, "Tiyatroda Gerilim", *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.10

⁷⁸⁷ Ömer Atıla S., "Düzenleyicilere Oyun Yazarı", *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.8-12

⁷⁸⁸ Ömer Atıla S., "Düzenleyicilere Oyun Yazarı II", *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.8-11

İstiklal Gökçer, “Tiyatroda Pasif Unsur”⁷⁸⁹ adlı yazısında, tiyatrodaki “pasif unsur” yani seyirci konusu üzerinde durur. Gökçer’e göre, seyircisiz var olması düşünülmeyen tiyatronun estetik değerinin oluşabilmesi bu sayede gerçekleşir. Aktif unsurların aktör, rejî, oyuncu ve dekor gibi elemanlar olduğunu anlatan Gökçer, tiyatrodaki seyircinin önemi üzerinde durur. Ergun Sav ise, “Tiyatroda Dikta Rejîmi”⁷⁹⁰ başlıklı yazısında, rejîsörün bir tiyatro eserinde her konuya hakim olması gerektiği görüşünü savunur. Tiyatro oyununun sahnelenmesinde, yazar, rejîsör, dekorcu, sahne müdürü, oyuncu, seyirci ve diğer personelin katkısının olduğunu belirten Ergun Sav, herkesin yorumunun farklı olduğunu ve tiyatro oyununun tek elden yönlendirilmesi gerektiği görüşü üzerinde durur. İmzasız olarak çıkan “Rejîde seyircinin önemi ve sayın A. Schröder’den bir dilek”⁷⁹¹ adlı yazıda, bir tiyatro eserinin izlenilebilirlik niteliğini rejîsörün o oyunu ortaya koyuşuyla doğru orantılı olduğu görüşü dile getirilir.

Güner Sümer, “Seyirciyi güldürmek”⁷⁹² adlı yazısında, tiyatro eserinin yalnızca güldürme amacıyla yazılmaması gerektiği görüşünü dile getirir. Sümer, tiyatronun bir düşündürme sanatı olduğunu, yazarın, sahneye koyucunun ve oyuncunun seyirciyi güldürme kaygısı taşımasının sanatın bağımsızlığını yok ettiğini ve bu durumda güçlü yapıtların ortaya konmasının mümkün olamayacağını vurgular.

Turhan Doyran, “<<Le Theatre en rond>> sahnenin seyirci içine girmesi, seyircinin sahneyi, ister yuvarlak, ister bir başka şekilde kuşatması ile meydana gelen tiyatro şeklidir.”⁷⁹³ biçiminde tanımını yaptığı yeni geliştirilen sahne türünün tiyatronun seyir imkânını güçlendireceği görüşünü savunur.

Pazar Postası’nda tiyatro ile ilgili çıkan yazılarda zaman zaman tiyatro oyuncusunun nitelikleri üzerinde durulmuştur. Erol Aksoy, “Batılı oyuncular”⁷⁹⁴’da, batılı oyuncunun niteliklerini ele alır. Aksoy, Türk tiyatrolarında oynayan oyuncuların batı sahnelerinde de temsil verebilecekleri yönündeki görüşlere değinerek batılı oyuncunun niteliklerini anlatır. Aksoy’a göre, batılı bir oyuncu olabilmek için, sahneye konan yapıtı anlamak ve yapıttaki anlamı sahnede

⁷⁸⁹ İstiklal Gökçer, “Tiyatroda Pasif Unsur”, *Pazar Postası*, S. 61, 6 Nisan 1952, s.3

⁷⁹⁰ Ergun Sav, “Tiyatroda Dikta Rejîmi”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.8

⁷⁹¹ İsimsiz, “Rejîde seyircinin önemi ve sayın A. Schröder’den bir dilek”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.6

⁷⁹² Güner Sümer, “Seyirciyi güldürmek”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.8

⁷⁹³ Turhan Doyran, “Le Theatre En Rond”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.8

⁷⁹⁴ Erol Aksoy, “Batılı oyuncular”, *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.8

değerlendirilebilmek gerekir. Aksoy, alaturka oyuncunun kişisel bir oyun tutturarak yapının bütününden ayrıldığı görüşünü dile getirir.

Güner Sümer, “Oyuncuda Bilincin Önemi”⁷⁹⁵ adlı yazısında tiyatro oyununda oyuncunun önemi ve konsantre kavramı üzerinde durur. Shakespeare’in *Hamlet* adlı eserini oynayan Sir Lawrance Oliver’ın oyun sırasında konsantresiyle ilgili bir anekdota yer veren Sümer, rastgele oynayan oyuncunun iyi bir oyun çıkaramayacağını dile getirir. Sümer, oyuncunun rolüyle özdeşleşmesi ve oyunda bilincini koruması gerektiği görüşünü savunur. Güner Sümer, “Sahnede Yeni Düzenler”⁷⁹⁶ adlı yazısında ise, sahne dekoru ile oyuncu hareketlerini uyumu konusunu işler. Sümer, sahneye koyucunun işinin oyuncuya rol öğretmek olmadığını, oyuncuya hareketi ile sahne dekoru arasında uyumu sağlamak olduğunu dile getirir. Tiyatronun, gerçek hayatın taklidi olmadığını belirten Sümer, dekor ve hareket olarak tiyatronun plastik sanatlar arasında sayılabileceğini ifade eder. Sümer, sahneye koyucunun bu nedenle, dekor ve hareketlere arasındaki uyumu sağladığında başarılı olabileceği görüşünü vurgular.

Ömer Atılâ Sav, “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”⁷⁹⁷ adlı yazısında, oyuncu ve oyun yazarı ilişkisini ele alır. XX. yüzyılın oyuncuyu düzen altına alma çağı olduğunu belirten Sav; Craig, Copeau, Jean-Louis ve Barrault’nun oyuncunun malzeme olup olmadığı yönündeki görüşleri üzerinde durur. XX. yüzyılda, Copeau’nun yazarın başatlığını savunan görüşünün kabul edilmiş olduğunu dile getiren Sav, Craig’in oyuncu yerine kukla konabileceği düşüncesi üzerinde durur. Piscantor ve Brecht’in tiyatroyu temsil etmek değil; anlatmak yoluna götürmek istediklerini ifade eden Sav, Devlet Tiyatrosu’nun hâlâ sahne ruhu anlayışına bağlı olduğunu dile getirir. Türk tiyatrosunda, oyuncuların rol seçmek, rol beğenmemek gibi bir düzensizliğin içinde bulunduklarını da ifade eden Sav, rol beğenmemenin ya da rol seçmenin oyuncunun yetersizliğini gösterdiğini dile getirir.

Bedrettin Danışman ise “Artist”⁷⁹⁸ başlıklı yazısında örnek bir olayla, Türkiye’de sinema ve tiyatro oyuncusu olmak isteyen çocuklara karşı ailelerin olumsuz tavırlarını ve bu ailelerin bağnaz yapılarını işlemektedir.

⁷⁹⁵ Güner Sümer, “Oyuncuda Bilincin Önemi”, *Pazar Postası*, S. 24, 15 Haziran 1958, s.12

⁷⁹⁶ Sümer, “Sahnede Yeni Düzenler”, *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.12

⁷⁹⁷ Ömer Atılâ S., “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.8-10

⁷⁹⁸ Bedrettin Danışman, “Artist”, *Pazar Postası*, S. 79, 31 Ağustos 1952, s.10

Pazar Postası'nda tiyatrodaki konunun ne olması gerektiği zaman zaman sorulmuş ve bu soruya yanıtlar aranmıştır. Güner Sümer, tiyatrodaki konu olarak insanın seçilmesi gerektiği görüşünü dile getirir. Sümer, “Oyunda Konu”⁷⁹⁹ başlıklı yazısında, tiyatro ve sinemanın diğer sanatlara göre halka en açık sanat olduğunu belirterek tiyatroya gelen seyircinin aydın olmadığını, bu nedenle eserlerde eğitici olan konuların seçilmesi gerektiğini vurgular. Sümer, izleyicinin kendinden bir şeyler bulmasının oyunda önemli olduğunu ve bu nedenle insanı anlatan konuların işlenmesi gerektiğini belirtir.

Pazar Postası'nda tiyatro eserinde dil konusunu ele alan yazılar da yayımlanır. Sami Çelenk, “Tiyatro Dili”⁸⁰⁰ adlı yazısını Baltacıoğlu'nun *Türk Dili* dergisinde tiyatro dili üzerine yazdığı bir yazı üzerinde durur. Çelenk, tiyatro eserlerinde kullanılan kitabî dilden yakındır. Çelenk'e göre, tiyatro eserlerinde konuşma dilinin kullanılması gerekir. Fakat söz konusu konuşma dili günlük hayattakinin aynısı olmamalıdır. Oğuz Bülent Nayman da “Alaylı Oyuncuları Uyarı”⁸⁰¹ adlı yazısında, tiyatrodaki dil konusu üzerinde durur. Dil devriminin uzun uğraşları sonunda arı bir dilin yerleştiğini belirten Nayman, tiyatro yazarları ve oyuncularından Türkçeyi doğru kullanmalarını ister. Nayman, alaylı oyuncu dediği konservatuvar oyuncularının Türkçeyi doğru kullanmadığını belirtir. Nayman, tiyatronun okul okuyarak değil; salt ilgi duyarak yetişen oyuncuların Türkçeyi doğru kullanacağını vurgular.

Pazar Postası gazetesinde tiyatrodaki estetik konusu üzerinde de görüş belirtilir. Tiyatrodaki estetik konusunu “Modern Tiyatrodaki Estetik”⁸⁰² adlı yazısında ele alan Özdemir Nutku, modern tiyatrodaki sahnenin bir resim değil de bir imaj olması gerektiğini belirtir. Nutku, sahnede gerçeğin aynısı değil de gerçeğin değiştirilerek verilmesini ister. Sahnedeki estetiğin sanatçının gücüne bağlı olduğunu vurgulayan Nutku, sanatçının amacının güzel şeyleri değil; güzelliği araması gerektiğini Platon'dan bir alıntıyla ifade eder. İyi bir oyunda dekorun oyunun havasına göre düzenlenmesi gerektiğini dile getiren Nutku, tiyatro oyunun düşler halindeki hareketler olduğunu belirtir. Düşlerin karanlıkta bırakılmaması gerektiğini söyleyen Nutku, oyuncunun ödevinin oyunu anlatmak olduğunu vurgular. Çağdaş

⁷⁹⁹ Güner Sümer, “Oyunda Konu”, *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.8-11

⁸⁰⁰ Sami Çelenk, “Tiyatro Dili”, *Pazar Postası*, S. 42, 25 Kasım 1951, s.7

⁸⁰¹ Oğuz Bülent Nayman, “Alaylı Oyuncuları Uyarı”, *Pazar Postası*, S. 21, 25 Mayıs 1958, s.12

tiyatronun sinema karşısında gücünü yitirdiği yönündeki görüşlerin doğru olmadığını dile getiren Nutku, tiyatronun seyirciye daha yakın olduğunu belirtir. Realizmin tiyatroyu resim haline getirdiğini dile getiren Nutku, tiyatro yönetmeninin duygu üzerinde çalışması gerektiğini savunur. Nutku, tiyatronun sinema karşısında gücünü yitirmemesi için tiyatro yazarlarının hayal ve düşlerden hareket ederek oyunlarını şiirsel olarak güçlü kılmaları gerektiğini vurgular.

Pazar Postası’nda tiyatrodaki gerçeklik konusunda kimi yazarlar bağımsız yazılar kaleme alırlar. Tiyatrodaki gerçeklik konusunda ilk yazıyı kaleme alan Suat Taşer, “Tiyatro ve Gerçek”⁸⁰³ adlı yazısında, tiyatronun gerçeği ifade etmesi konusunu ele alır. Tiyatronun gerçekleri ifade etmesi nedeniyle çeşitli devirlerde yasaklandığını anlatan Taşer, tiyatronun halkın inanç, duygu ve düşünce dünyasını yansıttığı şu ifadelerle vurgular: “..tiyatro halkın yani asıl sahibinin elinde kaldıkça gerçeklerle beslendiği, hayatla bağlarını koparmadığı için hem vazifesini daha iyi başarıyor, hem de gittikçe gelişiyor ve kuvvetleniyor.”⁸⁰⁴

İstiklal Gökçer ise, tiyatrodaki gerçekliği güzellik bakımından ele alıp değerlendirir. Gökçer sanatta güzellik ve gerçeklik konusuna şu şekilde açıklık kazandırır: “..modern sanat ideal güzelliği değil gerçeğin özündeki güzelliği arar. Bu sebeple yaratmaktan çok bulma keyfiyeti vardır sanatta, gerçeğin özündeki güzellik bulunmadan önce de vardır çünkü.”⁸⁰⁵

William Inge’nin Oğuz Bülent Nayman tarafından çevrilen “Tiyatro Yazarı ve Görevi”⁸⁰⁶ başlıklı yazısında ise, tiyatronun gerçek görevinin gerçeği olduğu gibi yansıtmak olduğu dile getirilir.

Suat Taşer, İstiklal Gökçer ve William Inge gibi tiyatro yazarlarının yukarıda değindiğimiz görüşlerine ilk defa Güner Sümer geniş olarak açıklık kazandırır. Sümer, “Nasıl gerçek”⁸⁰⁷ adlı yazısında, Türkiye’de gerçeklik denince, Ömer Seyfettin, Orhan Kemal, Yakup Kadri ve nihayet Turgut Özakman ve Cevat Fehmi’ye kadar aynı şeyin anlaşıldığını dile getirir. Roman ve öyküdeki gerçeklik

⁸⁰² Özdemir Nutku, “Modern Tiyatrodaki Estetik”, *Pazar Postası*, S. 27, 7 Temmuz 1957, s.9-11

⁸⁰³ Suat Taşer, “Tiyatro ve Gerçek”, *Pazar Postası*, S. 46, 23 Aralık 1951, s.7

⁸⁰⁴ Taşer, a. g. m., s.7

⁸⁰⁵ İstiklal Gökçer, “Güzellik ve gerçeklik kavramlarının tiyatrodaki yeri”, *Pazar Postası*, S. 51, 27 Ocak 1952, s.7

⁸⁰⁶ William Inge, “Tiyatro Yazarı ve Görevi”, (Çev. Oğuz Bülent Nayman), *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.8

⁸⁰⁷ Güner Sümer, “Nasıl gerçek”, *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.8-11

anlayışında ‘direct’ anlatımın esas alındığını belirten Sümer’e göre, söz konusu anlayışın tiyatroya uygulanması yanlıştır. Sümer, Avrupa’da Ionesco ve Amerika’da O’Neill’in ‘indirect’ anlatım yolunu seçtiğini ve eserlerinde Ekspresyonist akımın etkili olduğunu belirtir. Tiyatroda olaylar, doğrudan değil, dolaylı olarak anlatılmalıdır. Güner Sümer, gerçeklik konusunda yayımlanan ilk yazısının devamı olan “Nasıl gerçek II”⁸⁰⁸’de ise daha önce ‘indirect’ anlatımı savunduğunu ve doğal anlatıma (direct) karşı olduğunu dile getirerek, ‘indirect’ anlatımının temelde doğallığa karşı olduğunu ve çağın seyircisinin sürpriz beklediğini belirtir. Söz ettiği sürprizin doğal anlatım yoluyla tepeden inme olmadığını dile getiren Sümer, Haldun Taner’in *Günün Adamı* adlı oyununda ‘direct’ anlatımla sürpriz yaptığını vurgular. Sümer, konuda değil anlatımdaki sürprizi temel alınması gerektiğini dile getirerek anlatımdaki sürprize Ionesco’nun *Ders* adlı piyesinde yer verdiğini ifade eder

Pazar Postası gazetesinde tiyatro eleştirmecisinin nitelikleri de ele alınır. Özdemir Nutku, “Tiyatro eleştirmesi üzerine”⁸⁰⁹ adlı yazısında, tiyatro eleştirmecisinin niteliklerini anlatır. Nutku, tiyatro eleştirmecisinin tiyatroyu sevmesi, bir oyunun açılış gecesini dikkate alıp eleştirisini yazmaması, bir oyunun en az beşinci temsilini gördükten sonra eleştirisini yazması ve her türlü tiyatro faaliyetiyle ilgilenmesi gerektiğini dile getirir. Vedat Ünal ise “Kolay Eleştirme”⁸¹⁰ adlı yazısında, tiyatro eleştirilerinin oyun yazarı, sahneye koyucu ve oyuncu açısından etkilerini ele alır. Ünal, tiyatrocunun çalakalem yazılan eleştirilere kulak asmaması gerektiğini, “Tiyatro adamı! Eğer ortaya koyduğun eser yarım sütunluk yazılarla eleştiriliyorsa kulak asma... Bir cümlelik yargılara değer verme... Senin kadar çile çekmediğini bildiğin yazarların, eleştirmelerini sadece dudağında küçük bir tebessümle oku.”⁸¹¹ şeklindeki sözlerle dile getirir.

Pazar Postası’nda tiyatro ve şiir ilişkisi ele alınmıştır. Söz konusu değerlendirmeleri *Pazar Postası*’nda yalnızca Özdemir Nutku yapar.

Özdemir Nutku, “Türk Tiyatrosunun Dönemediği Köşe”⁸¹² adlı yazısında, tiyatro ve şiir ilişkisi ele alır. Nutku, Aristo’nun öne sürdüğü üç birlik kuralından söz ederek

⁸⁰⁸ Sümer, “Nasıl gerçek II”, *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.8

⁸⁰⁹ Özdemir Nutku, “Tiyatro eleştirmesi üzerine”, *Pazar Postası*, S. 38, 21 Eylül 1958, s.13

⁸¹⁰ Vedat Ünal, “Kolay Eleştirme”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mart 1957, s.8

⁸¹¹ Ünal, a. g. m., s.8

⁸¹² Özdemir Nutku, “Türk Tiyatrosunun Dönemediği Köşe”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.6-7-11

üç birlik kuralının tiyatrodaki yalnızca iskelet olduğunu ifade eder. Nutku, Aristo'nun üç birlik kuralını canlandırmak için 'catharsis'i öne sürdüğünü dile getirir. Orta Çağ Avrupasına ait kısa bir tiyatro tarihine de yer veren Nutku, tiyatro ve şiir ilgisini açıklar. Shakespeare'den sonra Schiller, Goethe, Çehov, Ibsen, Sartre, Giraudoux, Max, Frisch, Yeats ve Eliot'un dünya edebiyatında en şairane tiyatro yazarları olduğuna değinen Nutku, Yeats ve Craig gibi usta oyun yazarlarının tiyatroyu dekordan kurtarıp şiirsel bir anlatıma yaklaştırdığını ifade eder. Japonların No tiyatrosunun da Yeats'in düşüncelerine destek verdiğini anlatan Nutku, tiyatro ve şiir ilişkisi şöyle aktarır: "... oyun içindeki şiirden ne kasıtladığımızı anlatmaya başlayabiliriz. Şiir salt güzel söylemek değildir; fakat aynı şekilde iyi ve güçlü duyurmakla anlamını bulur. İnsanlığın içinde bulunduğu herhangi bir küçük veya büyük durum kendi oranları içinde insan yaşantısını etkileyen önemli olaylardır. İşte bunların önemini belirtmek, bunlara renk ve yaşantı vermek de şiirin ödevidir. Bu şiiri tiyatroya uygulamak ise ifade gücünü son aşamaya götürmektir. Buradaki <<şiir>> deyişi her günkü anlamından daha geniş olarak kullanılır."⁸¹³

"Eliot'un da dediği gibi: <<Eğer gerçek tiyatroyu istiyorsak oyun yazarlarına şiiri değil, ozanlara oyun yazmasını öğretmek gerekiyor.>> (Poetry and Drama; s.33). ülkemizde tiyatro yazmasını öğrenmek de ozanlarımıza düşüyor. Türk tiyatrosunun uluslar arasında saygı kazanması için güçlü bir yönümüz olan şiire dönmesi vakit geçirmeden gerekli. Yalnız burası bıçağın keskin yüzü. Tiyatrodaki şiirle tiyatrodaki aşırı romantizme giden yol arasında kıl payı var. Bizim toplumumuz malenkoliye eğilimli olduğu için <<şairane>> tiyatro deyişi iyi incelenmeli. Tiyatro bir <<facia>> yeri değil, duyguların arındığı bir görgü yeridir. Yeni şiirimiz realist tutumu içinde anlamını buldu. Tiyatro oyunlarımızın da böyle olmaması için hiçbir engel yok-tiyatro yazmasını öğrenmek gayri!"⁸¹⁴

Özdemir Nutku, "Tiyatro Yırı Üzerine"⁸¹⁵ başlıklı yazısında, tiyatro şiirini ele alır. Tiyatrodaki şiirin 'edilgin' ve 'etken' biçimlerde bulunduğunu dile getiren Nutku, bu şiir türlerine kimi tiyatro eserlerinden örnekler verir. Nutku'ya göre, 'edilgin' nitelikteki şiir, tiyatro eserine, direkt alıntı olmasa da, dışarıdan katılan şiirlerdir. Etkin nitelikteki şiir ise, tiyatro eserinin dramatik akışıyla şiir halini alan bölümlerdir.

⁸¹³ Nutku, a. g. m., s.7

⁸¹⁴ Nutku, a. g. m., s.11

⁸¹⁵ Nutku, "Tiyatro Yırı Üzerine", *Pazar Postası*, S. 47, 23 Kasım 1958, s.15-16

‘etkin’ ve ‘edilgin’ şiirin tiyatroya uygulanmasındaki kimi güçlükleri Nutku şu sözlerle belirtir: “... etkin yır yoluyla hem sahne hareketini ve hem de dramatik <<efekt>> i getirebiliyoruz. Bu durumla sahnedeki hareket düzeninin ve sahne dışı sesleri yalınlığa indirerek yırla sağlıyoruz bunları. Bu da modern tiyatronun gerektirdiği yeni estetik düzeni, başka bir deyişle hareketlerde ve sahne dışı seslerde <<ekonomi>> yi sağlıyor. (...) ... oyun yazmanın en büyük zorluğu sanatçıların etkin yırı edilgin yırdan ayırt etmediklerinden oluyor. Ozan tiyatroyu kendi gözüyle görünce uyguluyor günlük köğüklerini oyuna. Oysa salt yır kaygusuyla yazılan verilerde, dediğim denli edilgin yır var; bu da tiyatro için yetersiz.”⁸¹⁶

Özdemir Nutku, “Eliot’un Şiir Tiyatroları”⁸¹⁷ adlı yazısında ise T. S. Eliot’un şiir tiyatroları hakkında bilgi vererek bu tiyatroların sanatsal kuruluşlarını anlatır. Nutku, şiir tiyatrosu yazmanın zor olduğunu ve çok sesli bir sanat olduğunu; fakat Eliot’un bunu başarıyla ortaya koyduğunu ifade eder. Nutku, Eliot’un çağımızın en güzel şiir tiyatrosunu *The Coctail Party* ile verdiğini belirtir.

Pazar Postası’nda Türk tiyatrosunun ulusallaşması konusunda pek çok yazı kaleme alınmıştır. *Pazar Postası*’nda, Tanzimat yıllarından itibaren batı tiyatrosunun taklit edildiği düşünülerek Türk tiyatrosunun ulusallaşması için neler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Karagöz gibi oyunların artık tiyatrodan sayılmayacağını ve işlevini yitirdiğini savunan Argun Oğuztaş, tiyatro yazarlarımızın ulusal tiyatroyu yanlış anladıklarını ve eski oyunları işleyerek eser yazdıklarını dile getirir. Geleneksel Türk Tiyatrosunu “..tamamlanmamış yaratı”⁸¹⁸ olarak değerlendiren Oğuztaş, “...tamamlanmamış yaratılara yeni bir biçim vermekle başarıya erişilemez.”⁸¹⁹ der. Ulusal tiyatronun kurulabilmesi için yeni özler yaratmak gerektiğini vurgulayan Oğuztaş, ulusal olanda elde edilenleri evrenselleştirmek gerektiğini ifade eder.

Ömer Atılâ Sav, Türk tiyatrosunun ulusallaşması konusunda, “... ulusal tiyatronun kurulması konusunda beklenebilecek en önemli görev Türk yazarının oyunlarına önem vermektir. Böylece o aynı zamanda, oyun yazarının yardımıyla

⁸¹⁶ Nutku, a. g. m., s.16

⁸¹⁷ Nutku, “Eliot’un Şiir Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.7-11

⁸¹⁸ Argun Oğuztaş, “Ulusal Tiyatromuz”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8

⁸¹⁹ Oğuztaş, a. g. m., s.11

ölümsüzlükten, unutulmaktan da kurtulacaktır. Ancak bu yoldan gelenekleri olan, temelli bir ulusal tiyatroya kavuşabiliriz.”⁸²⁰ şeklindeki görüşü dile getirir.

Pazar Postası’nda ulusal tiyatro konusunda ilk etraflı incelemeyi Özdemir Nutku yapar. batı tiyatrosunun çağdaş gelişimine değinen Özdemir Nutku, Türk tiyatrosunun ulusal kaynaklara dönmesi gerektiğini savunur. Batı tiyatrosunun Hugo’nun *Hernani* ve *Cromwell* piyesleriyle özgürleşmeye başladığını anlatan Nutku, çağdaş Avrupa tiyatrosunun ulusal kaynaklardan çok evrensel Antik Yunan tiyatrosuna yeni biçimlerle denediğini ifade eder. Japon tiyatrosunun da batılı kaynakları referans alarak güçlendiğini dile getiren Nutku, Türk tiyatrosunda Karagöz ve Orta Oyunu motiflerini kullanmanın tiyatroyu sınırlandıracağını ve onun yerine evrensel konuları işlenmesinin Tür tiyatrosuna daha faydalı olacağını ifade eder.⁸²¹

Özdemir Nutku, “Tiyatro Konusunda Ulusallaşma”⁸²² adlı yazısında ise, tiyatroda ulusallaşma anlayışında aşırılığa kaçıldığı görüşü dile getirir. Elia Kazan’ın yönettiği ve Tennessee Williams’ın senaryosunu yazdığı *Baby Doll* filminin Avrupalı eleştirmenlerce eleştirildiği; eleştirmenlerin filmi beğenmediği ve filmde mahalli renk dozunun taşırıldığı görüşünü dile getirdiklerini belirten Nutku, bu durumun Carrol Baker adlı kadın başrol oyuncusunun “cinsel yönde çocuk ve şımarık” olmasından ve bu durumun Avrupa insanını yansıtmadığından kaynaklandığını ifade eder. Evrensel yönü güçlü olan eserlerin, mahalli yanının da güçlü olacağını belirten Nutku, evrensel yönü olan eserlerin mahalli yanının kendiliğinden ortaya çıktığını savunur. Nutku, Antik Yunan kültüründe tiyatroda ele alınan karakterlerin evrensel olduğunu ve mahalli yönünün kendiliğinden ortaya çıktığını, seçilen karakterlerin Yunan insanı olduğunu dile getirir.

Aynı yazısında, Sait Faik, Orhan Veli, Malraux, Camus, Sartre gibi sanatçıların hiçbir zorlama olmadan mahalli insanı seçtiklerini; ama evrensel olanı anlattıklarını dile getiren Özdemir Nutku, sanatta tek değişmeyen özün insan olduğunu vurgular. Türkiye’de ulusallaşma çabasında aşırı bir mahalli renk kaygısının olduğunu, bu aşırı kaygıyla evrenselliğe ulaşmanın mümkün olmadığını

⁸²⁰ Ömer Atılâ S., “Oyuncuyla karşı karşıya, yanyana oyun yazarı”, *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.10

⁸²¹ Özdemir Nutku, “Ulusal Tiyatro Kavramı Tiyatro Sanatını sınırlandırmaz mı?”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.8

⁸²² Nutku, “Tiyatro Konusunda Ulusallaşma”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.8

savunan Nutku, söz konusu kaygının tiyatroyu salt yerli renge boyaması yönüyle özü yadsıyabileceğini ifade eder. Turgut Özakman'ın *Pembe Evin Kaderi* adlı oyununun mahalli yönünün güçlü; ancak evrensel yönünün zayıf olmasını, insanın incelenmesi önceliğine yer verilmemesine bağlayan Nutku, Türk tiyatrosunda ulusallaşma-evrenselleşme sorununu şu sonuca vardırır: “Sanımızca, Türk tiyatrosunun gelişimi ulusallık formülüyle başarılamaz. Bugün biçim yönünden on yıl öncekinden bir adım ileri gidemiyen tiyatromuzu başka bir biçimcilik ile kısıktırak bağlamak aynı durumdan bir santim ileri götürmeyecektir. Türk tiyatrosunun gelişimi ancak çeşitli sanatçıların yeni buluşlarıyla ve bu buluşların denemesi ile olacaktır. Bunun için de ulusal tiyatro etiketi gerekli değildir.”⁸²³

Özdemir Nutku, “Ulusal tiyatro konusunda üçüncü yazı”⁸²⁴ başlıklı yazısında da ulusal tiyatro konusundaki görüşlerini açıklamayı sürdürür. Yeniye getirmek için eskiyi bilmek gerektiğini dile getiren Nutku, Türk tiyatrosunun geleneğinin olmadığını ve bazı ilkel tiyatroları klasik Türk tiyatrosu olarak tanıtmanın yersiz olduğunu ileri sürer. Şiir, öykü ve romanda Türk edebiyatının ulusallaştığını ve köklü bir geçmişe dayanması nedeniyle çağdaşlaştığını dile getiren Nutku, klasik Türk tiyatrosu gibi bir anlayışı ifade etmenin Türk tiyatrosuna herhangi bir yarar sağlamayacağını savunur. Avrupa ve Amerika tiyatro geleneğinden de söz eden Nutku, Avrupa'nın Amerika'ya göre tiyatro geleneği bakımından yarım yüzyıl ilerde olduğunu dile getirir. Avrupa ülkelerinde eskiye bağlılık üzerinde de duran Nutku, ulusal tiyatroya bağlı kalmanın aşırı bir şekilde yerine getirilmesinin kimi sorunlara yol açtığını ifade eder. Nutku, ulusal tiyatroya dönüşün yeni buluşları itmekte olduğunu ve yaratmayı engellediğini savunur.

Erol Aksoy, *Pazar Postası*'nın 12 Ocak 1958, 19 Ocak 1958, 2 Şubat 1958 ve 9 Şubat 1958 tarihli 2., 3., 5. ve 6. sayılarında yayımlanan “Ulusal Tiyatro Üzerine Bir Deneme” başlıklı yazı dizisinde Türk Tiyatrosunun ulusallaşması konusunu işler. Bu yazı dizisi, *Pazar Postası*'nda yayımlanan ikinci etraflı değerlendirmedir. Aksoy, söz konusu yazı dizisinde, Türkiye'deki tiyatro pazarının kurulma ve oluşturma yolları üzerinde durarak ulusal tiyatronun kurulabilmesi için birtakım çözüm önerileri sunar.

⁸²³ Nutku, a. g. m., s.8

⁸²⁴ Nutku, “Ulusal tiyatro konusunda üçüncü yazı”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.8-11

Pazar Postası'nda ulusal tiyatro konusunu işleyen son yazı, Ankara DTCF'de tiyatro yazarlığı konusunda ders veren Kennett Macgowan'ın *The New York Times*'ta yayımlanan ve imzasız olarak çevrilen "Türk Tiyatrosu"⁸²⁵ adlı yazısıdır. Macgowan, Türkiye'nin batının yeni üyesi olarak modern bir yaşamı seçtiğini ve Türkiye'de tiyatro alanında önemli gelişmelerin yaşandığını dile getirir. Türk tiyatrosunda Atatürk ve Muhsin Ertuğrul'un önemli yerlerinin olduğunu belirten Macgowan, Türk tiyatrolarında Shakespeare, Molière, Goldoni, Bernard Shaw, Arthur Miller ve Thornton Wilder gibi yazarların oyunlarının sahnelendiğini vurgular. Macgowan, ayrıca ulusallaşma sürecinde Muhsin Ertuğrul'un Türk tiyatrosuna yaptığı katkıları da anlatır.

Pazar Postası gazetesi, profesyonel tiyatrolardan daha çok amatör tiyatrolar üzerinde durmuştur. *Pazar Postası*'nda eleştiri ve inceleme kaleme alan yazarlar, amatör tiyatroların Türk tiyatro sanatında öncü rolü yerini getirdiğini belirtmiş ve Türk tiyatrosunun gelişmesi ve halka yayılmasında önemli bir işlevi yerine getirdiği konusunda görüş birliğine varmışlardır.

Pazar Postası'nın ilk yayım döneminde tiyatro yazılarını kaleme alan Suat Taşer, amatör tiyatroların geliştirilmesi fikrini taşır. Suat Taşer, "Okul ve Tiyatro"⁸²⁶ adlı yazısında tiyatronun insanların hayatında birer okul olarak rol aldığını ve insanları eğittiğini dile getirir. İnsanın eğitiminde tiyatronun da işbölümüne göre bir görev aldığını ifade eden yazar, okullara tiyatro dersinin konması gerektiğini vurgular.

Suat Taşer, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinin 24/1/1952 günü Carlo Goldoni'nin *İki Efendinin Uşağı* adlı piyesini temsil etmeleri üzerine kaleme aldığı "Milli Eğitim Davamız Bakımından Okul Tiyatroları"⁸²⁷ adlı yazıda Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinin sanatsal faaliyetlerinin diğer fakültelere de örnek olması gerektiğini dile getirir. Taşer, "Milli Eğitim Davamız Bakımından Amatör Okul Tiyatrolarının önemi"⁸²⁸ adlı yazısında da bir ülkede aydınlanma olabilmesi için

⁸²⁵ Kenneth Macgowan, "Tiyatro: Türk Tiyatrosu", (Çev. İsimless), *Pazar Postası*, S. 48, 30 Kasım 1958, s.14-15

⁸²⁶ Suat Taşer, "Okul ve Tiyatro", *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.6

⁸²⁷ Taşer, "Milli Eğitim Davamız Bakımından Okul Tiyatroları", *Pazar Postası*, S. 54, 17 Şubat 1952, s.6

⁸²⁸ Taşer, "Milli Eğitim Davamız Bakımından Amatör Okul Tiyatrolarının önemi", *Pazar Postası*, S. 55, 24 Şubat 1952, s.6

tiyatro ve benzeri sanatlarla uğraşan amatör ruhlu insanlara destek verilmesi gerektiği görüşünü vurgular

İngiltere’de altı yüz bin amatör tiyatronun faaliyet gösterdiği bildiren Suat Taşer, bu bilgiyi İngiliz ‘Strand Electric Co’ adlı şirketin ışık teknisyeni Mr. W. Lorraine’den aldığını belirterek Türkiye’de amatör tiyatroyu destek olunduğu taktirde kültürel kalkınmanın sağlanacağını ifade eder. Taşer, Türk tiyatrosunun Ankara ve İstanbul şehirlerinin tekelinden kurtarılacak Anadolu’da amatör tiyatrolar tarafından yaygınlaştırılması gerektiğini vurgular.⁸²⁹

Pazar Postası’nın ikinci yayım döneminde amatör tiyatrolara verilen destek artırılarak sürdürülmüştür. Bu dönemde, amatör tiyatrolarla ilgili yazıları genellikle bir amatör tiyatrocü olarak Güner Sümer kaleme almıştır.

Güner Sümer, Türk tiyatrosunda belirli bir geleneğin oluşmadığını savunarak, amatör tiyatrocularımızın Türk tiyatrosunu ileri taşıdığını vurgular.⁸³⁰ 1957-1958 tiyatro mevsiminde Devlet Tiyatrosu dışındaki tiyatroların çalışmalarının genel değerlendirmesine “Bir Yılın Yenileri”⁸³¹ adlı yazısında yer veren Güner Sümer, Devlet Tiyatrosu’nun halkın beğeni değerlerini aşamadığını belirtir. Sümer, avangard yazarları tanıtmayı gençlik tiyatrolarının üstlendiğini ifade ederek amatör tiyatroların Türk tiyatrosundaki işlevini ortaya koyar. Güner Sümer, Dünya Üniversiteler Arası Tiyatro Festivali’nin Türkiye’de yapılacak olması üzerine Türkiye’de avant – garde tiyatronun gelişmesine öncülük edeceklerin gençler olduğunu dile getirir.⁸³²

Güner Sümer, “Amatör tiyatro sorunu”⁸³³ adlı yazısında ise, amatör tiyatroların anlayış geliştirmesi gerektiği görüşünü dile getirir. Amatör tiyatroların Türkiye’de sayılarının arttığını belirten Sümer, amatör tiyatroculuğun gelişmesi için salt okuyucunun yeteneğinin kâfi gelmeyeceğini ifade eder. Sümer; Ionesco, Barrault ve Brecht gibi tiyatro yazarlarının yeni anlayışlar getirdiklerini ve amatör tiyatroların bu yeni anlayışları takip ederek kendi tutumlarını belirlemeleri gerektiği görüşünü vurgular. Ancak Güner Sümer, Türkiye’deki amatör tiyatroların her geçen yıl daha da geliştiği görüşünü “Tiyatro: Akçesiz Tiyatrolar”⁸³⁴ başlıklı yazısında dile getirir.

⁸²⁹ Taşer, “600.000 Amatör Tiyatro”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.6

⁸³⁰ Güner Sümer, “Goldoni’nin Çocuklarına Selâm”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.8

⁸³¹ Sümer, “Bu Yılın Yenileri”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.12

⁸³² Sümer, “Üniversiteliler Tiyatro Festivali”, *Pazar Postası*, S. 39, 23 Eylül 1956, s.8

⁸³³ Sümer, “Amatör tiyatro sorunu”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.8-9

⁸³⁴ Sümer, “Tiyatro: Akçesiz Tiyatrolar”, *Pazar Postası*, S. 40, 5 Ekim 1958, s.13

Güner Sümer, “Amatörlerimiz”⁸³⁵ adlı yazısını Atılâ Alpöge’nin *Devlet Tiyatrosu Dergisi*’nin 36. sayısında yayımlanan “Yurt Dışından Notlar” başlıklı yazısı nedeniyle kaleme alır. Sümer, Atılâ Alpöge’nin söz konusu yazısında, Türkiye’deki gençlik tiyatrolarıyla batıdaki gençlik tiyatrolarını karşılaştırdığını belirterek Türkiye’deki gençlik tiyatrolarının öncü bir rol üstlendiği görüşünü dile getirdiğini ifade eder. Sümer, Alpöge’nin görüşlerine katıldığını belirterek Türkiye’deki gençlik tiyatrolarının söz sahibi olması üzerinde durur. Türkiye’deki profesyonel tiyatroların arayış içinde olmadığını, bu işlevi gençlik tiyatrolarının yerine getirdiğini vurgulayan Sümer’e göre, gençlik tiyatrolarının öne çıkmasında profesyonel tiyatroların görevlerini tam olarak yerine getirmemeleri etkilidir.

Oğuz Bülent Nayman da “Üniversite Tiyatrosu I”⁸³⁶ adlı yazısında, Üniversite Tiyatrolarının başarılı temsiller verdiğini belirterek kültürel kalkınmanın tiyatro ile mümkün olduğu vurgular. Anadolu insanının içinde bulunduğu karanlıktan tiyatro sayesinde kurtarılmasının mümkün olduğunu anlatan Nayman, Üniversite Tiyatrolarının Anadolu’da temsiller vermesinin yararlı olacağını ve sanat kaygısından uzak bir biçimde hazırlanan filmlerin Anadolu insanı üzerindeki yıkıcı etkisini engelleyebileceğini dile getirir.

Belirttiğimiz gibi, *Pazar Postası* gazetesinde amatör tiyatrolar desteklenmiş ve amatör tiyatroların çalışmaları daima okura duyurulmuştur. Bu amaçla İstanbul, Saarbrücken ve Brüksel gibi kültür başkentlerinde yapılan uluslar arası amatör tiyatro festivalleri takip edilmiş; bu festivallere ilişkin tanıtım ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Pazar Postası’nda, I. İstanbul Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali, II. İstanbul Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali, III. İstanbul Dünya Üniversite Tiyatroları Festivali, Saarbrücken VIII. Milletlerarası Üniversite Tiyatroları Festivali, Yale Üniversitesi Dünya Genç Tiyatrocular Festivali ve Brüksel Tiyatro Festivali önemle takip edilmiş ve söz konusu festivallerdeki gelişmeler ve sonuçlar okura sığağı sığağına duyurulmuştur. Bu bağlamda, Güner Sümer’in Almanya’nın Saarbrücken kentinden *Pazar Postası*’na gönderdiği “8. Dünya üniversite tiyatro festivalinden notlar” adlı yazı dizisi önemlidir.

⁸³⁵ Sümer, “Amatörlerimiz”, *Pazar Postası*, S. 51, 29 Aralık 1957, s.8

⁸³⁶ Oğuz Bülent Nayman, “Üniversite Tiyatrosu I”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.11

Pazar Postası'nda telif eserlerin Türk tiyatrosunda temsillerinin azlığından yakınılmıştır. Ancak Tanzimat dönemi sanatçılarından Şinasi, Namık Kemal ve Hâmid gibi kimi yazarlarımızın eserlerinin sahnelenmesinin Türk tiyatrosunu geliştirmeyeceği ifade edilmiştir. Nurettin Sevin, “San’at gelişigüzelle bağdaşamaz”⁸³⁷ adlı yazısında, Tuluat tiyatrosunun Tuluat geleneğimizi oluşturduğu ifade eder. Sevin’e göre, telif eserlerimizde batı yalnızca taklit edilmiş ve gelenek bir tarafa bırakılmıştır. Bu yüzden Şinasi ve Namık Kemal’in yazdıkları gelenekten kopuktur. Oysa gelenek ve metodu birleştirmek gerekir. Yazılı-metinli tiyatro eserleri bizde geç oluşturulmuştur.

Osman Daloğlu, “Alın Yazısı”⁸³⁸ adlı yazısında, Türkiye’de tiyatro alanındaki telif eserlerin azlığından yakınır. Ortaya konan telif eserlerin ise millî sanat zevkini ve kültürünü yansıtmadığını ve Klasik Fransız tiyatrosunun etkisi altında olduğunu dile getiren Daloğlu, telif eser veren Sabahattin Kudret ve Reşat Nuri’nin dahi Klasik Fransız tiyatrosunun etkisinden kurtulamadığını dile getirir. Yeni yetişen gençlerin de bu kültürün ve etkinin altında kaldığını savunan Daloğlu, Nahit Sırrı Örik’in *Alın Yazısı* adlı eserini eleştirir. Örik’in eserinin Klasik Fransız tiyatrosunun etkisi altında kaldığını anlatan Daloğlu, *Alın Yazısı*’nda işlenen konunun roman türüne daha uygun olduğunu vurgular.

Özdemir Nutku, “Finten”⁸³⁹ adlı eleştirisinde, Hâmid’in oyunlarını sahnede oynanmak için yazmadığını ve sırf anlatımını güçlendirmek için diyaloglardan yararlandığını dile getirir. *Finten*’in Shakespeare etkisi altında yazıldığını belirten Nutku, eseri *Macbeth* ile karşılaştırır. *Finten*’i ile *Othello* ile de karşılaştıran Nutku, Hâmid ve Shakespeare’in kurduğu karakterler arasındaki benzerlikleri ortaya koyar. *Finten*’in kişilerinin istikrarlı olduğunu ve Hâmid’in karakterlerini başarıyla işlediğini dile getiren Nutku, oyunun sahnelenmesi bakımından elverişli olmadığını savunur. Güner Sümer de Namık Kemal, Abdülhâk Hamit gibi tiyatro yazarlarının eserlerinin Devlet Tiyatrosu’nda oynanmasını eleştirir. *Akif Bey*, *Genç Osman* ve *Finten* gibi oyunların oynatılmasını doğru bulmayan Sümer, söz konusu eserlerin kendi çağları içerisinde öncü olduklarını; ancak günümüzde sahnelenmemesi gerektiğini savunur. Tiyatro anlayışı olarak söz konusu eserleri primitif olarak

⁸³⁷ Nurettin Sevin, “San’at gelişigüzelle bağdaşamaz”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.7-11

⁸³⁸ Osman Daloğlu, “Alın Yazısı”, *Pazar Postası*, S. 66, 11 Mayıs 1952, s.7

⁸³⁹ Özdemir Nutku, “Finten”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.8-11

değerlendiren Sümer, yerli tiyatroyu tanıtmak için konferans verilmesinin daha uygun olacağını vurgular: “...bizdendir diye içinde en ufak bir değer görmediğimiz bu oyunları büyük yatırımlarla sahnelerimize koyarak kabul ettirmeye çalışmak bana biraz şovence bir çaba gibi geliyor.”⁸⁴⁰

Erol Aksoy ise “Sahne öncesi çalışma”⁸⁴¹ adlı yazısında, Türk tiyatrosunun kurulmasında Devlet Tiyatrosu’nun genç oyun yazarlarını listesine alması gerektiği yönündeki görüşleri eleştirir. Genç oyun yazarlarının oyunlarının Devlet Tiyatrosu’nca temsil edilmesinin Türk tiyatrosunun kurulmasında etkili olduğu görüşlerinin gerçeği yansıtmadığını belirten Aksoy, Haldun Taner’in *Dışarıdakiler* ve Çetin Altan’ın *Çemberler* adlı oyunlarında yer alan kimi eksikler ve kusurları dile getirir. Aksoy, her iki oyunda, diyalogları aksatan yönler bulunduğunu, espri yapma merakıyla diyalogların kesildiğini, ucuz alkışların oyunun gerçek niteliğini göstermediğini; yazarların oyundaki gereksiz kısımları çıkarmadığını ve ele aldıkları temaları geliştirecek niteliğe sahip olmadığını ifade eder. Aksoy, oyun yazarlarına imkân tanınıp tanınmamasının genç oyun yazarlarının yetişmesinde tek yol olmadığını savunur.

Pazar Postası gazetesinde tiyatro yazıları içinde Devlet Tiyatrosu’na yapılan eleştiriler önemli bir yer tutar. Eleştiriler, çoğunlukla Demokrat Parti iktidarının Devlet Tiyatrosu ile ilgili tasarrufları konusunu içerir.

“Rejide seyircinin önemi ve sayın A. Schröder’den bir dilek”⁸⁴² adlı yazıda, Devlet Tiyatrosu ve Operası’nın yeni rejisörü Arnulf Schröder’den Ankara seyircisine iyi oyunlar sunulması rica edilmektedir. Ayrıca, Schröder’den önceki Devlet Tiyatrosu ve Operası Rejisörü Renato Mardo’nun *Sevil Berberi* adlı bir eser sahnelediği ancak izleyici tarafından beğenilmediği dile getirilmektedir.

Altan Öymen, “Hafta İçi Sanat Hareketleri”⁸⁴³ adlı yazısında, Devlet Tiyatrosu Rejisörü Arnulf Schröder’in söylediklerini eleştiri konusu etmektedir. Öymen, Arnulf Schröder’in Siyasal Bilgiler Fakültesi Salonu’nda verdiği konferansta şu ifadeleri kullandığını belirtir: “Modern insanın fikri varlığı tehlikedeymiş. Çünkü insanın fikri varlığı tehlikedeymiş. Çünkü insanlar dinden

⁸⁴⁰ Güner Sümer, “Eski”, *Pazar Postası*, S. 46, 11 Kasım 1956, s.8-11

⁸⁴¹ Erol Aksoy, “Sahne öncesi çalışma”, *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.8-11

⁸⁴² İsimli, “Rejide seyircinin önemi ve sayın A. Schröder’den bir dilek”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.6

⁸⁴³ A. Ö. (Altan Öymen), “Hafta İçinde Sanat Hareketleri”, *Pazar Postası*, S. 50, 20 Ocak 1952, s.7

uzaklaşıyorlar, manevî değerlere bağlanmayı ihmal ediyorlarmış. Din şuuru insanlarda ölecek olursa, insanın ahlakî değerleri yok olacak, dolayısıyla insanlık mahvolacakmış. İşte zamanımızda tiyatronun vazifesi insan neslini terbiye etmek, insanları Tanrı hizmetinde birleştirmek, onlara güldürerek veya ağlatarak Tanrıyı tanıtmakmış.”⁸⁴⁴ Öymen, Schröder’in yukarıda söylediklerinin gericilik olduğunu, dinin tiyatroyla bir ilişkisinin olmadığını ve tiyatroyu hayatın takip ettiğini vurgular. Altan Öymen, “Tiyatro Herkese Hitabeder”⁸⁴⁵ adlı yazısında da Devlet Tiyatrosu’nun yeni aldığı iki kararı eleştirir. Bu kararlar, “1. Opera ve operet temsillerinin bilet fiyatları eskisinin iki misli olacak. ” ve “2. Bundan sonra sahneye konulan temsillerin ilk gecelerine yalnız frak ve tuvalet sahipleri gidecek.”⁸⁴⁶ şeklindedir. Öymen, Devlet Tiyatrosu’nun bu kararlarının tiyatroyu halka yayma amacından uzaklaştıracağını savunarak tiyatronun ticarî kaygı taşıması gerektiğini ifade eder.

Cevat Geray da “Tiyatro ve Gençlik”⁸⁴⁷ başlıklı yazısını, Devlet Tiyatrosu’nun öğrenci indirimini kaldırması üzerine kaleme alır. Geray’a göre, indirimin kaldırılması zaten Türkiye’de yeni olan tiyatroya karşı ilgiyi azaltacaktır. Geray, Devlet Tiyatrolarının yeni genel müdürü Cevat Memduh Altar’ı da şu sözlerle eleştirir: “...tiyatro bütçesinde bir tasarruf sağlamak isteniyorsa, sayın idarecilere başka rasyonel malî tedbirler tavsiye edebiliriz. Bazı lüzumsuz masraflar kısılabılır meselâ, Sayın Müdür Bey kendi makamına binlerce liralık teşrifat masrafı yapmıyabilirdi.”⁸⁴⁸ Geray, öğrencilere yönelik indirimin kaldırılmasıyla gençlerin tiyatro yerine sinemaya yönlenebileceğini uyarısında da bulunur.

Sami Çelenk, “Devlet Tiyatrosu Gelişme Yolunda mıdır?”⁸⁴⁹ başlıklı yazısını, Demokrat Parti kabinesinin Millî Eğitim Bakanı’nın Mecliste Devlet Tiyatrosu’nun düzene girdiği yönündeki savunması üzerine kaleme alır. Çelenk, Millî Eğitim Bakanı’nın ifadelerinin doğru olmadığını; 1952 yılında temsil edilen oyun sayısının bir önceki yılına kıyasla az olduğunu, kimi oyunların temsilinin sürekli tehir edildiğini ve Devlet Tiyatrosu’nda tercüme sıkıntısının yaşandığını vurgular.

⁸⁴⁴ A. Ö. (Altan Öymen), a. g. m., s.7

⁸⁴⁵ Altan Öymen, “Tiyatro Herkese Hitabeder”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7

⁸⁴⁶ Öymen, a. g. m., s.7

⁸⁴⁷ Cevat Geray, “Tiyatro ve Gençlik”, *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7

⁸⁴⁸ Geray, a. g. m., s.7

⁸⁴⁹ Sami Çelenk, “Devlet Tiyatrosu Gelişme Yolunda mıdır?”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.6

Pazar Postası'nda bazen Devlet Tiyatrosu'na yapılan eleştiriler, Sanat Edebiyat'ın kısaltması olan S. Ed. ya da Seyirci imzalarıyla da çıkmıştır.

Pazar Postası'nda *Cyrano de Bergerac* piyesi temsil edilirken ortaya çıkan bir aksaklık nedeniyle "Ayağına Göre Yorgan, Kadroya Göre Eser"⁸⁵⁰ adlı yazı kaleme alınır. Nuri Altınok adlı oyuncunun hastalanması nedeniyle piyesin temsil edilememesini eleştiren Seyirci, oyuncuların dublörlerinin olmayışını sorgular. Piyenin temsilinde 80 kişinin rol aldığına ifade edildiğini belirten Seyirci, Devlet Tiyatrosu'nun altından kalkılamayacak nitelikteki eylemlerin de içinde olmaması gerektiğini vurgur.

Pazar Postası'nda, Beethoven'ın 125. ölüm yıldönümü nedeniyle Devlet Tiyatrosu'nun hazırladığı anma programı üzerine pek çok eleştiri yapılır. S.Ed. imzasıyla çıkan "Bu kadarına lâübalilik derler"⁸⁵¹ adlı yazıda, "Beethoven'ın 125inci ölüm yıldönümü kutlama haftası" başlığını kullanan Devlet Tiyatrosu'nun "anma" ifadesi yerine "kutlama"yı kullandığı ve bunun yanlış olduğu vurgulanır. Yine S.Ed. imzasıyla çıkan "Hata İçinde: Frak'a, tuvalete, Beethoven'e Dair"⁸⁵² başlıklı yazıda, Devlet Tiyatrosu'nun Beethoven'ın ölümünün 125. yıldönümünde düzenlediği anma programına frak ve tuvaletli katılmanın zorunlu tutulması eleştirilmiştir. "Bu gala gecelerinin seyirci ve dinleyicinin sanatkâra saygı göstermesini sağlamak için ihdas edildiği ileri sürülüyor. Bizce, sanatkâra gösterilecek saygının kıyafetle değil, hareketle, fiille ilgisi vardır."⁸⁵³

İmzasız olarak çıkan "Sinek küçük ama..." adlı yazıda ise, Beethoven'ın Devlet Tiyatrosu'nca temsil edilecek *Fidelio* operasının afişleri eleştirilir. Devlet Tiyatrosu'nun bastırdığı bu afişte Beethoven ve Rejisör Vedat Gürten'in isimleri yazılıdır. Fakat Gürten'in ismi Beethoven'inkinden üç kat daha büyük yazılmıştır. Bu tutumun yanlış olduğu belirtilerek "Bundan, Devlet Tiyatrosu'nun kendi rejisörünü, Beethoven'dan daha büyük telakki ettiği neticesi çıkarılamaz tabii. Ancak bu gibi dikkatsizlikler, biraz çirkince kaçıyor; ona işaret etmek isteriz."⁸⁵⁴ denilmektedir.

⁸⁵⁰ Seyirci, "Ayağına Göre Yorgan, Kadroya Göre Eser", *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.7

⁸⁵¹ S-Ed., "Bu kadarına lâübalilik derler", *Pazar Postası*, S. 59, 23 Mart 1952, s.7

⁸⁵² S-Ed., "Hata İçinde:Frak'a, tuvalete, Beethoven'e Dair", *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7

⁸⁵³ S-Ed., a. g. m., s.7

⁸⁵⁴ İsimsiz, "Sinek küçük ama...", *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7

Özdemir Nutku, “Türk Tiyatrosundan Beklediğim”⁸⁵⁵ adlı yazısında, Türk tiyatrosunun olumlu bir gelişme içinde olduğunu belirterek, Türk tiyatrocuların Avrupa ülkelerinin tiyatrocuları ile kıyaslanabilecek bir nitelik kazandığını belirtir. Alman tiyatrosunun örnek alınmasını olumlu karşılayan Nutku, Türk tiyatrosunun özellikleriyle Alman tiyatrosuna daha yakın olduğunu dile getirir. Fakat Nutku, bunun Türk tiyatrosunun kişiliğinin oluşmasına engel olacağını ve Türk tiyatrosunun bir taklit durumunda kalacağını savunur. Tiyatronun ve Türk oyuncusunun daha özgür olması gerektiğini savunan Nutku, Devlet Tiyatrosu’nun Carl Ebert’in kölesi durumuna düştüğünü dile getirir. Amatör tiyatrolara daha çok destek verilmesi gerektiğini belirten yazar, Devlet Tiyatrosu’nun kimi uygulamalarını eleştirir.

Özdemir Nutku, “Tiyatromuz ve Yerli Oyun Yazarlarımız”⁸⁵⁶ adlı yazısında, Devlet Tiyatrosu’nun başına getirilen Muhsin Ertuğrul’un isabetli bir seçim olduğunu savunur. Nutku, yine de Devlet Tiyatrosu’nun popülist politikalar yürüttüğünü dile getirir. Nutku’ya göre Devlet Tiyatrosu’nun para kazanma amacı, onun sanat yönünden zayıf oyunları uzun süre gösterimde tutmasına neden olmaktadır. Tiyatronun salt izleyiciye ve gişeye endekslendiğini savunan Nutku, bu nedenle Türk tiyatrosunda yenileşmenin sağlanmadığını belirtir. Türk tiyatrosunun eski telif eserlerden kurtulması gerektiğini savunan Nutku, halkı bir tiyatro zevkineandırmak için Devlet Tiyatrosu’nda iyi eserlerin oynanması gerektiğini ifade eder.

Özdemir Nutku, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”⁸⁵⁷ başlıklı yazısında da, Devlet Tiyatrosu’nun tiyatroyu bir eğlence ve para kazanma aracı olarak gördüğünü savunur. Nutku, Devlet Tiyatrosu’nun tiyatronun bir kültür kurumu olmasına yönelik bir çalışmasının olmadığını ve temsil edilen oyunların tiyatrodaki sanat anlayışı dışında komedi oyunları olduğunu ifade eder. Devlet Tiyatrosu’nda temsil edilen oyunların *Finten*, *Korku*, *Bir Yastıkta* ve *Yaz Bekârı* adlı oyunlar olduğunu dile getiren Nutku, söz konusu oyunların sanat zevkinden yoksun olduğunu ve yalnızca tiyatro salonunu doldurmak amacıyla hazırlandığını hatırlatır.

Özdemir Nutku, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”⁸⁵⁸ adlı yazısının ikinci bölümünde ise, *Finten* gibi oyunlarının oynanmasının çok güç olduğunu belirtir. Nutku, *Finten* gibi kimi oyunların sanat yönünden zayıf olduğu gerekçesiyle

⁸⁵⁵ Özdemir Nutku, “Türk Tiyatrosundan Beklediğim”, *Pazar Postası*, S. 29, 15 Temmuz 1956, s.7-11

⁸⁵⁶ Nutku, “Tiyatromuz ve Yerli Oyun Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.8

⁸⁵⁷ Nutku, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.8

harcanan çabanın gereksiz olduğunu savunur. Devlet Tiyatrosu'nun amacının para kazanmak olmadığını ve sanat yönünden güçlü eserleri temsil etmesi gerektiğini belirten Nutku, adı sanı duyulmamış oyun yazarlarının eserlerini hazırlamasının yanlış olduğunu dile getirir. İstanbul'da yapılacak olan amatör tiyatro festivalinde Brecht, Maxwell, Williams, Eliot ve Lorca gibi oyun yazarlarının eserlerinin tüm imkânsızlıklara rağmen temsil edileceğini vurgulayan Nutku, Devlet Tiyatrosu'nun imkân bolluğuna rağmen basit oyunlara yer vermesini eleştirir.

Güner Sümer de “Bölge Tiyatroları”⁸⁵⁹ adlı yazısında, Bölge Tiyatrolarının Türkiye’de tiyatronun yayılmasında üstlendiği önemli görevleri ve Devlet Tiyatrosu sanatçılarının içinde oldukları sıkıntıları ele alır. Sümer, Devlet Tiyatrosu sanatçılarının hem Bölge Tiyatrolarında hem de Ankara’daki tiyatrolarda görev yapmalarının zorluğuna dikkat çeker.

Ömer Atılâ Sav, “Yuhalı Uyarma”⁸⁶⁰ adlı yazısında, Devlet Tiyatrosu’nun Ankaralı seyirciyi ihmal ettiği görüşünü savunur. Devlet Tiyatrosu’nun Bölge Tiyatrolarını üstlenmesi ile mevsimin büyük bir kısmını Bölge Tiyatrolarına ayırdığını belirten Sav, Ankaralı seyirciyi savsakladığı ve küçümsediği görüşünü dile getirir. Sav, Devlet Tiyatrosu’nun bu durumu sürdürmesi halinde *Carmen* ve *Kleopatra* temsillerinde görülen yuhalamalı uyarı biçiminin kökleşebileceğini ve rejisörler için bu uyarı biçiminin büyük sorunlara yol açacağını dile getirir. Ömer Atılâ Sav, yine ilkinin *Pazar Postası*’nın 9 Haziran 1957’de çıkan “Açık hava söyleşileri” adlı yazı dizisinde, Devlet Tiyatrosu’nun kimi icraatlarını eleştirmeyi sürdürür.

Devlet Tiyatrosu’na yöneltilen eleştiriler, *Devlet Tiyatrosu Dergisi*’ndeki imi yazılar nedeniyle de yapılmıştır. Mahmut K., “Devlet Tiyatrosu Dergisi”⁸⁶¹ adlı yazısında, derginin çıkış amacı ile içeriğinin birbirine uymadığını savunur. Dergide yayımlanan ve Adalet Sümer’in “Feyha Talay Konseri” hakkındaki yazısının kimi bilgi yanlışlıkları nedeniyle eleştirisini yapan Mahmut K., “viyolonist” şeklindeki sözcüğün “viyolenselist” biçiminde olması gerektiğini belirtir. Mahmut K.’ya göre yazar, aynı yazıda Mozart’ın *Saraydan Kız Kaçırma* adlı eserinin viyolensel için

⁸⁵⁸ Nutku, “Devlet Tiyatrosunda Hafiflik”, *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.8

⁸⁵⁹ Güner Sümer, “Bölge Tiyatroları”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.8-11

⁸⁶⁰ Ömer Atılâ S., “Yuhalı Uyarma”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8

⁸⁶¹ Mahmut K., “Devlet Tiyatrosu Dergisi”, *Pazar Postası*, S. 57, 9 Mart 1952, s.7

yazılan bir üvertür olduğu yönündeki yanlışa da dikkat çeker. Erdoğan Güler de “Tiyatromuz Kimlerin Elinde”⁸⁶² başlıklı yazısında, Devlet Tiyatrosu’nun aynı yayım organını eleştirir. Dergide yayımlanan ve Şahap Akalın’a ait bir yazıyı eleştiren Güler, Saim Alpago ve Cüneyt Gökçer’in de en az Şahap Akalın kadar niteliksiz yazılar yazdığını ileri sürer.

Pazar Postası’nda batı tiyatrosu da okura tanıtılmış ve bu konu ile ilgili bir çok makale ve inceleme yazısı yayımlanmıştır. *Pazar Postası*’nda batılı tiyatro denilince daha çok Eugene Ionesco, Bertholt Brecht gibi sanatçıların tiyatro görüşü anlaşılmış ve soyut tiyatro temsilcilerinin sanatları ile Samuel Beckett’in epik tiyatro sanatı hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Özdemir Nutku, *Pazar Postası*’nın 9 Eylül 1956, 16 Eylül 1956 ve 23 Eylül 1956’da Bertholt Brecht’i inceleyen “Brecht Üzerine” adlı geniş bir araştırma yazısı yayımlar. Adalet Ağaoğlu, “Bertholt Brecht” adlı araştırmasını 16 Haziran 1957 tarihli *Pazar Postası* sayfalarında yayımlar. Güner Sümer ise “Brecht’in Tiyatrosu” adlı yazısını 4 Ocak 1959 tarihli *Pazar Postası*’nda kaleme alır.

Brooks Atkinson’un kaleme aldığı Oğuz Bülent Nayman’ın Türkçeye çevirdiği “Soyut Tiyatro” adlı yazı ise *Pazar Postası*’nın 27 Nisan 1958 tarihli sayısında yayımlanır. Bu yazıda, Samuel Beckett ve Eugene Ionesco ve eserleri hakkında önemli bilgilere yer verilir.

Pazar Postası’nda yabancı tiyatro yazarları içerisinde en çok Eugene Ionesco üzerinde durulan inceleme yazıları kaleme alınır. Tiyatro hakkında *Pazar Postası*’nda inceleme yazan yazarların pek çoğu Ionesco’nun eserlerini ve sanatını konu alan araştırmalar yayımlamışlardır. Güner Sümer, *Pazar Postası*’nın 15 Temmuz 1956 tarihli sayısında yayımlanan “Tiyatro: Eugene Ionesco” adlı yazısında, ilk olarak Ionesco’yu Türk okuruna ve tiyatroseverlerine bütün yönleriyle tanıtır. Atılâ Alpöge de *Pazar Postası*’nın 24 Mart 1956 ile 29 Aralık 1957 tarihleri arasında yayımlanan kimi sayılarında, dokuz yazıdan oluşan “Ionesco Efsanesi” adlı geniş incelemesini yayımlar. Bu yazı dizisinde, Ionesco’nun tiyatro sanatına getirdiği yenilikler ifade edilerek eserleri hakkında değerlendirmelere yer verilmiştir.

Batı tiyatrosunu *Pazar Postası*’nda özellikle Özdemir Nutku, inceleyen ve Türk aydınına tanıtan yazılar kaleme almıştır. Özdemir Nutku, 16 Aralık 1956 ve 23

⁸⁶² Erdoğan Güler, “Tiyatromuz Kimlerin Elinde”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.7,

Aralık 1956 tarihli *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Garcia Lorca'nın Kadınları" adlı incelemelerinde, Federico Garcia Lorca'nın piyeslerindeki kadın karakterleri ele alır. Nutku, "Tiyatromuzun devrimizdeki yeri" adlı yazısında ise Antik Yunan tiyatrosundan modern tiyatroya kadar tiyatro tarihine yer vererek modern tiyatronun karamsar ve belirsiz nitelikleri üzerinde durur. Nutku "Tiyatroda Neo-Realizm"⁸⁶³ adlı yazısında Amerika'da ortaya çıkan Neo-Realist hareketi tanıtır. Nutku, *Pazar Postası*'nın 28 Temmuz 1957, 4 Ağustos 1957, 11 Ağustos 1957 ve 25 Ağustos 1957 tarihli sayılarında Japon tiyatrosunu etraflı olarak inceleyen "Japon Tiyatrosu Üzerine", "Japon Kukla Tiyatrosu", "Gene Japon Tiyatrosu" ve "Japon tiyatrosu üzerine son yazı" başlıklı makalelerini de yayımlar.

Pazar Postası'nda dönemin tiyatro ortamı ve tartışmaları içinde çocuk tiyatrosu unutulmamış ve zaman zaman bu konuyla ilgili kimi yazılar da çıkmıştır. Osman Daloğlu, "Çocuk Tiyatrosu ve <<Karagöz Amca>>"⁸⁶⁴ adlı yazısında, Çocuk Tiyatrosu'nda yapılan yanlışlıkları ele alır. Çocuk Tiyatrosu'nun çocukların psikolojisine uygun eserler sunmadığını ifade eden Daloğlu, Karagöz oyunun yanlış yazıldığını ve çocuklar üzerinde olumsuz etkiler bırakabileceğini dile getirir. Daloğlu, Çocuk Tiyatrosu'nun kimi teknik niteliklerinin çocukların seviyesine uygun olmadığını vurgular. Cemalettin Aykın da "Bizde Çocuk Tiyatrosu"⁸⁶⁵ başlıklı yazısında, Çocuk tiyatrosunun sorunları üzerinde durur. Aykın, tiyatronun çocuk eğitiminde önemli bir işleve sahip olması için çalışmaların yapılması gerektiğini vurgulayarak mevcut çocuk tiyatrosu anlayışının çocuğu içe dönük olarak yetiştirdiğini ifade eder. Aykın, toplumsal sorunların çocuk tiyatrolarında aynen işlendiğini hatırlatarak hastalıklı bir nesil yaratmamak için tiyatroya sağlam bir düşünce ve sanat anlayışının getirilmesi gerektiğini belirtir.

Pazar Postası'nda kimi zaman tiyatro ile ilgili tartışmalar da ortaya çıkmıştır. Bu tartışmalar genellikle temsil edilen bir oyun üzerine yapılmıştır.

Tiyatro sanatı hakkında *Pazar Postası*'ndaki ilk tartışma Muzaffer Erdost ve Güner Sümer arasında geçer. Tartışma, Ankara Küçük Sahne'de Paolo Levi'nin temsil edilen *Trafik Cezası* adlı eserinden ötürü yapılır.

⁸⁶³ Özdemir Nutku, "Tiyatroda Neo-Realizm", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.8-11

⁸⁶⁴ Osman Daloğlu, "Çocuk Tiyatrosu ve <<Karagöz Amca>>", *Pazar Postası*, S. 60, 30 Mart 1952, s.7

⁸⁶⁵ Cemalettin Aykın, "Bizde Çocuk Tiyatrosu", *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.8

Muzaffer Erdost, “Oyun Biçimi”⁸⁶⁶ başlıklı yazısında, Paolo Levi’nin Küçük Tiyatro’da sahneye konulan *Trafik Cezası* adlı eserini değerlendirir. Erdost, tiyatro eserinde olayın seyircinin gözünün önünde canlandırılması gerektiğini ve olay anlatmanın yalnızca roman ve öykücüye mahsus olduğunu savunarak *Trafik Cezası*’ndaki olayların parça parça olduğunu ve olay ögesinin yer yer anlatımla sağlandığını belirtir.

Güner Sümer ise “Tiyatro: Yeni Biçimler Aramak”⁸⁶⁷ adlı yazısını Erdost’un “Oyunun Biçimi” adlı yazısında savunduklarını eleştirmek amacıyla kaleme alır. Sümer, Erdost’un görüşleriyle tiyatrodaki üç birlik kuralını savunduğunu ve *Trafik Cezası* adlı oyunun yazarı Paolo Levi’yi kınadığını belirtir. Sümer, Erdost’un çağdaş yazarları, görüşüyle yok saydığını ve savunduğu anlayışa uygun yazarın bulunmadığını dile getirdiğini ifade eder. Sümer, Paolo Levi’nin yeni biçimler denediğini ve seyirciyi oyuna katmakla tiyatroya daha çok bağladığını dile getirir.

Güner Sümer, “Tiyatroda Biçim”⁸⁶⁸ başlıklı yazısında ise, sanat eserinde öz ve biçimin birbirinden ayrılmayacağı görüşünü dile getirir. Sümer, sanat eserinin karşındakilerin (okuyucu, dinleyici, izleyici vs.) sanat eserine göre tavır aldıklarını ifade eder. Okuyucunun roman gibi kimi sanat eserlerinde özden biçime ve heykelcilik gibi kimi sanat türlerinde ise biçimden öze yöneldiğini vurgulayan Sümer’e göre, sanatçının yaratımında böyle bir ayrımın olmadığını belirtir. Sümer, sanat eserinin karşındakilerin öz ve biçimi birbirinden ayırt ettiğini savunur. Tiyatro eserinde, öz ve biçimin oyun yazarı, rejisör oyuncu ve dekaratörler tarafından birlikte oluşturulduğunu dile getiren Sümer, birindeki eksikliğin, kusurun oyunun özüne ve biçimine yansıtacağı görüşünü dile getirir. Sümer’e göre, tiyatro izleyicisi ne romandaki gibi önce özü, ne de heykeldeki gibi önce biçimi kavrar. Tiyatro izleyicisi hem biçimi hem de özü birlikte kavrar.

Tiyatro sanatı hakkında *Pazar Postası*’ndaki ikinci tartışma Özdemir Nutku ile Erol Aksoy arasında gerçekleşir.

⁸⁶⁶ Muzaffer Erdost, “Oyun Biçimi”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.6

⁸⁶⁷ Güner Sümer, “Tiyatro: Yeni Biçimler Aramak”, *Pazar Postası*, S. 27, 1 Temmuz 1956, s.8-10

⁸⁶⁸ Sümer, “Tiyatroda Biçim”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.8

Özdemir Nutku, “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses TONU”⁸⁶⁹ başlıklı yazısında, Refik Halit’in Karagöz oyununda ses ile ilgili görüşlerini alıntılarla tiyatrodaki ses konusu üzerinde durur. Sesin oyun ile özdeşleştiğini belirten Nutku, diksiyona yeterince önem verilmesi gerektiğini savunur. Örnek olarak Yıldırım Önal’ı veren Nutku, bu oyuncunun mübalağalı, yapay bir tonla konuştuğunu; ancak Salim Alpago’nun doğal bir tonu öne çıkardığını dile getirir. Aktörün sahnede doğal olması gerektiğini savunan Nutku, oyuncunun kişiliğini hissettirmesi gerektiği görüşünü vurgular.

Erol Aksoy, “Sahne Gerçeği: Sahnedeki Ses”⁸⁷⁰ adlı yazısını, Özdemir Nutku’nun “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses TONU” başlıklı yazısında ileri sürdüğü görüşleri eleştirmek amacıyla kaleme alır. Aksoy, Nutku’nun Refik Halit’in Karagöz oyununda ses hakkında yaptığı alıntının çağdaş tiyatroya uymadığını ve söz konusu düşüncenin yalnızca Karagöz oyununa mahsus olduğunu dile getirir. Karagöz oyununun bir kukla oyunu olduğunu; dolayısıyla kuklaya kişiliğini giydirenin ses olduğunu vurgulayan Aksoy, sahne oyuncusunun ses tonunun gerçek hayattan farklı olması gerektiğini savunur. Nutku’nun doğal sesi savunduğunu belirten Aksoy, ancak modern tiyatrodaki sesin doğal sestten ayrılması gerektiğini ifade eder.

Özdemir Nutku, “Sahnede Ses Ölçüsü”⁸⁷¹ adlı yazısında, Erol Aksoy’un “Sahne Gerçeği: Sahnedeki Ses” başlıklı yazısında ileri sürdüklerini yanıtlar. Nutku, ses tonu ve sahne fonetigi konusunda yazdıklarını Erol Aksoy’un yanlış anlayıp yorumladığını ve kendisinin Devlet Tiyatrosu sanatçılarının diksiyonu ve sahne fonetigini yadsımadığını dile getirir. Doğal ses konusunda Aksoy’un kendisini yanlış yorumlarla değerlendirdiğini dile getiren Nutku, ses tonunun aktör ve sahne imkânlarıyla ilgili olduğunu ifade eder.

Pazar Postası’nda okurla buluşan ve uzun bir müddet süren tartışmalardan biri de Orhan Asena’nın *Korku* piyesi etrafında ortaya çıkmıştır. Tartışmanın çıkış noktası ise, Orhan Asena’nın *Korku* adlı piyesidir. Söz konusu eserde savaş yıllarında iki kahraman tipi işlenir; birincisi ülkesi için hemen ölmek ister, ikincisi ise vatan için ölmeyip çalışmayı ön görür. Özellikle ikinci tip üzerine ortaya çıkan

⁸⁶⁹ Özdemir Nutku, “Okuyucularımızın Sahne Fonetigi ve Ses TONU”, *Pazar Postası*, S. 35, 26 Ağustos 1956, s.8-11

⁸⁷⁰ Erol Aksoy, “Sahne Gerçeği: Sahnedeki Ses”, *Pazar Postası*, S. 38, 16 Eylül 1956, s.8-12

⁸⁷¹ Özdemir Nutku, “Sahnede Ses Ölçüsü”, *Pazar Postası*, S. 40, 30 Eylül 1956, s.8

tartışmalarda vatan için çalışmak için yaşamasını sürdüren kahramanın Mustafa Kemal olduğu yönündeki iddialar söz konusu olmuştur.

Baki Kurtuluş, “Devlet Tiyatrosu Yanlış Yoldadır”⁸⁷² başlıklı yazısında, Devlet Tiyatrosu’nun Orhan Asena’nın *Korku* adlı eserini sahneye koyma biçimini eleştirir. Kurtuluş, söz konusu eserin konusunun Kurtuluş Savaşı yıllarında geçmediğini; ancak Devlet Tiyatrosu’nun olayı Kurtuluş Savaşı yıllarında geçiyor gibi temsil ettiğini ifade eder. Kurtuluş, eserdeki zamanın bu şekilde değerlendirilmesinin Kurtuluş Savaşı ruhuna aykırı olduğunu vurgur.

Güner Sümer, “Orhan Asena’nın Korkusu”⁸⁷³ adlı yazısını, 1956-1957 tiyatro mevsiminin ilk oyunu olarak Küçük Tiyatro’da izleyicinin karşısına çıkan ve Orhan Asena’ya ait *Korku* adlı eserin temsil edilmesi üzerine kaleme alır. Sümer, söz konusu eserde Kurtuluş Savaşı’nda iki kahraman tipinin işlendiğini; birincisinin ülkesi için hemen ölmek istediğini, ikincisinin ise vatan için ölmeyip çalışmayı ön gördüğünü dile getirir. Sümer, Asena’nın ikinci kahraman tipini işlediğini; ancak kahramanı derinliğine incelemediğini savunur. Kahramanın sürekli korkuyor olmasının Türk Millî Mücadele ruhuna aykırı olduğunu vurgulayan Sümer, seçilen konunun iyi olduğunu; ancak zaman olarak mücadele döneminin seçilmesini uygunsuz olduğunu belirtir.

Erol Aksoy da *Korku* adlı eser hakkında tartışmalar sürerken Orhan Asena ile bir röportaj yapar. Böylece *Pazar Postası*’nda çıkan “Yazarına göre ‘korku’”⁸⁷⁴ adlı yazıda Asena, *Korku*’yu yazarken olayın herhangi bir zamanda geçtiğini belirterek, olayın ne zaman geçeceğini rejisöre bıraktığını belirtir. Yer konusunda da benzer bir tutumda olduğunu belirten Asena, oyunun Millî Mücadele zamanına denk getirilmesinin uygun olmadığını ve söz konusu korkuyla bekleyen kahramanın Atatürk olamayacağını dile getirir.

Pazar Postası’nda *Korku* piyesi etrafındaki tartışmalar üzerine imzasız olarak bir bildiri de çıkar. “Cevap”⁸⁷⁵ adlı yazıda, Orhan Asena’nın *Korku* piyesi etrafında ortaya atılan iddialara yanıt verilir. Orhan Asena’nın *Korku* adlı piyesinde yer ve zaman olarak rejisörü serbest bıraktığı, olayın Milli Mücadele döneminde değil;

⁸⁷² Baki Kurtuluş, “Devlet Tiyatrosu Yanlış Yoldadır”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.1

⁸⁷³ Güner Sümer, “Orhan Asena’nın Korkusu”, *Pazar Postası*, S. 41, 7 Ekim 1956, s.8-11

⁸⁷⁴ Erol Aksoy, “Yazarına göre ‘korku’”, *Pazar Postası*, S. 42, 14 Ekim 1956, s.9-11

⁸⁷⁵ İsimli, “Cevap”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.1-11

mütareke yıllarında geçtiği, baş roldeki kahramanın Atatürk olduğu görüşünün tarihi gerçeklere aykırı olduğu, Küçük Tiyatro’da temsili verilen oyunun çok beğenildiği ve mütareke yıllarında korkak askerlerin olduğu ve eserde bu duruma ışık tutulduğu ifade edilir.

Korku piyesi etrafında ortaya çıkan tartışmalara son noktayı Özdemir Nutku koyar. Nutku, “Korku” adlı yazısında, Orhan Asena’nın *Korku* adlı piyesindeki oyuncuları değerlendirerek şu görüşlere yer verir: “Yerli bir oyun olarak <<Korku>>yu alkışlamayı çok isterdik. Fakat elimizden gelmedi. Ancak bu kanımızla bizce herşey bitmiş değildir. Tiyatroyu sevdiğini sandığımız Orhan Asena’nın oyun yazma konusunda kendini biraz daha eğitmesi ve beğenilerini biraz daha ileri götürmesi gerek. İlerde bizi yanıltabilir. İyi bir oyun yazabilecek iyelikte olduğunu kanıtlayabilir. Bekleyelim.”⁸⁷⁶

Pazar Postası’nda önemli bir yer tutan tartışmalardan biri de Eugene O’Neill’in piyeslerindeki karakterler nedeniyle ortaya çıkar. Bu tartışma Güner Sümer’in “O’Neill’in Kişileri” alı incelemesinin ardından Özdemir Nutku’nun “O’Neill’in kişileri üzerine bence” başlıklı yazıyı kaleme alması üzerine alevlenir. Tartışmaya, Sümer ve Nutku’nun yanı sıra Erol Aksoy ve Mehmet Sel de katılır.

Güner Sümer, “O’Neill’in Kişileri”⁸⁷⁷ başlıklı yazısında, O’Neill’in eserlerinde, olayların merkezine çoğunlukla bir kişiyi koyduğunu ve söz konusu kişinin bütün oyunlarda aynı nitelikleri taşıdığını belirtir. Sümer, O’Neill’in temel kişisinin istediğini elde ettiğini ve hırsı nedeniyle insan olmaktan çıktığını ifade eder. O’Neill’in çeşitli eserlerinden (*Yağ, Altın*) söz konusu kişilerle ilgili çeşitli alıntılara yer veren Sümer, yine O’Neill’in kadınlarının renksiz ve çaresiz olduğunu savunur. Sümer, O’Neill’in rejisörlüğü içinde şu görüşleri dile getirmektedir: “Buradan da anlıyoruz, O’Neill’in rejisörlere pek az iş bırakan bir yazar, oyunun her hangi bir yerindeki küçük bir hareketi bile yazması bunu gösteriyor. Yine anlıyoruz ki O’Neill, rejisörün kendisinden ayrılmasına hiçbir zaman razı olmaz. Oyunun içinde en ufak jestleri, mimikleri göstermesiyle rejisörü kendisine sıkı sıkıya bağlamıştır.”⁸⁷⁸

Özdemir Nutku, “O’Neill’in kişileri üzerine bence”⁸⁷⁹ adlı yazısında, Sümer’in “O’Neill’in Kişileri” başlıklı yazısındaki görüşlerini eleştirir. Nutku,

⁸⁷⁶ Özdemir Nutku, “Korku”, *Pazar Postası*, S. 43, 21 Ekim 1956, s.10

⁸⁷⁷ Güner Sümer, “O’Neill’in Kişileri”, *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.8-11

⁸⁷⁸ Sümer, a. g. m., s.11

Sümer'in O'Neill kişilerini oluştururken bir kişiyi merkeze aldığını ifade ettiğini ve buna *İp*, *Yağ* ve *Altın* gibi oyunlarını örnek olarak gösterdiğini belirtir. Nutku, söz konusu oyunların O'Neill'in "üçüncü ve dördüncü sınıf" oyunları olduğunu ve batıdaki eleştirmenlerin bu oyunları O'Neill'in eleştirisinde dikkate almadığını belirtir. Nutku, O'Neill'in *Ufkun Ötesinden*, *Karaağaçlar Altında Tutku*, *Araya Giren Garip Oyun* ve *Buz Adam Geldi* adlı oyunlarında bir kişiyi merkeze olmadığını, oyunlardaki her karakterin ayrı bir öneminin olduğunu örneklerle açıklar. Nutku, Güner Sümer'in O'Neill'in kadınlarının silik, çaresiz olduğu yönündeki görüşlerini de eleştirerek *Kıllı Maymun* ve *Araya Giren Garip Oyun* oyunlarından çeşitli örneklerle O'Neill'in kadınlarının silik ve çaresiz olmadığını; Sümer'in O'Neill'in denemelerini esas alarak eleştirisini yaptığını belirtir. Yazının devamında Özdemir Nutku, Sümer'in O'Neill'in rejisörlüğü konusundaki görüşleri şu şekilde eleştirir: "Eğer Güner'in dediği rejisöre gerçekten çok az çaba kalmış olsaydı bütün tiyatrolar O'Neill'i koyarlardı sahneye. Hattâ bizim Devlet Tiyatrosu bilir alır koyardı bir O'Neill. Ne var ki bugün bizim tiyatromuz buna henüz cesaret edemiyor. Korkularına hak veriyorum. Çünkü O'Neill öyle kolayca sahneye konabilen bir yazar olmakta çok uzak. O'Neill en küçük bir hareketi bile belirttiği için bugün rejisörlüğe en büyük güçlüğü çıkartmıştır. Bir kere rejisörün duygusunu sıfıra indirmiş. Hayaline karışmış ona kendi istediklerini etkilemek istemiştir. Bunlar gibi rejisörün özgürlüğüne bile el koymuştur. Bu da O'Neill'in zayıf yönü. Rejisörü bu kadar bağlamak ona en büyük zorluğu yüklemek demektir. Yoksa Güner'in sandığı gibi rejisörü rahatlatmak değil."⁸⁸⁰

Güner Sümer, "Yanlışlıklar komedisi"⁸⁸¹ başlıklı yazısında, *Altın*, *Yağ*, *İp* gibi oyunların O'Neill'in sanat hayatını hazırlayan oyunlar olduğunu, batıda yeteri kadar söz edildikten sonra üzerinde söylenecek bir şey kalmadığı için konuşulmadığını dile getirir. Sümer, O'Neill'in hakkında *Pazar Postası*'nda uzun bir deneme hazırladığını, "O'Neill'in Kişileri"nden sonra "O'Neill'in kişileri: II- III" , "O'Neill'de Konu" , "O'Neill'de Anlatım" gibi yazılarının takip edeceği bildirmektedir. "O'Neill'in Kişileri" adlı yazının geniş bir O'Neill incelemesinin ilk adımı olduğunu dile getiren Sümer, Özdemir Nutku'nun eleştirisini kaleme almak için aceleci davrandığını ve

⁸⁷⁹ Özdemir Nutku, "O'Neill'in kişileri üzerine bence", *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.8-11

⁸⁸⁰ Nutku, a. g. m., s.1

⁸⁸¹ Güner Sümer, "Yanlışlıklar komedisi", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.8-10

zaten O'Neill'in kişilerinin üç-dört eseriyle incelenemeyeceğini belirtir. Sümer, O'Neill'in kişilerini değerlendirirken kendini eleştiren Özdemir Nutku'yu şu yanıtı verir: "Gelelim rejisör konusuna. Buraya da takılmışın. Benim ortaya koyduğum doğruları kullanarak benim yazımı, çökertmeye çalışmışın. Dediklerim o kadar ter anlaşılmış ki. O'Neill rejisöre az iş bırakmış, en küçük harekete kadar kendisi göstermiş, demek onu alkışlamak mıdır? Bunu demek, O'Neill'in rejisörün işine el atmasını söylemek, O'Neill'in rejisörün özgürlüğünü kısıtığını söylemek demektir. Bir yazar rejisörün ne kadar kendisine, rejisör o kadar sıkılır. İş o kadar güçleşir. Yazar, rejisöre ne kadar çok iş ne kadar fazla hareket sahası bırakırsa rejisörün işi o kadar rahatlaşır."⁸⁸²

Güner Sümer, yazısının devamında, Özdemir Nutku'nun kadınlar ve rejisör hakkındaki eleştirilerine, "O'Neill'in oyuncularının merkezinde çoğunlukla bir kişi vardır, diyorum. Bu, bir genelleme değil, asıl genellemeye varmak için atılan ilk adımdır. Sonra, merkezdeki kişiyi tanımlıyorum. Asıl genelleme burada. Bu kişi normal değildir, diyorum. Büyük bir duygunun ya da (fikri sabit) in etkisi altındadır. Manyaklaşmıştır. Buradaki merkezdeki kişi sözünü çok yüzeyden almışsın. Biraz sağ duyunu kullansan ve varılan asıl genellemeye baksan buradaki kişi kelimesinin <<tip>>in karşıtı olarak kullanıldığını anlardın. O'Neill'i az çok okuyan birisi Yunan tragedyalarındaki üçlemelere öykündüğünü bilir. Ne var ki O'Neill'in merkeze <<Kara Ağaçlar Altında>> olduğu bir üçgen koyması hiçbir şeyi değiştirmez. Çünkü bu üç kişi benim genellemeye vararak yaptığım tanımda birleşirler. Tek tip tek kişi olup çıkıverirler. O kadar uzağa gitmek gereksiz. Benim örnek olarak aldığım ipte de aynı şeyi görüyoruz. Ağırlık üç kişinin üzerinde. Abraham Bentley , Pat Sweeney, Luke Bentley.. O'Neill'in yazıma aldığın sözleri de benim vardığım genellemeyi doğrulamıyor mu? (...) Bir de O'Neill'in kadınları çapraşığı var. Bu kadınlar üzerine yazdığım cümlelerin ilkinin almışın. Örneğin <<Ne var ki kocalarına etki eden yine de onlardır.>> cümlesine es geçmişin. Herneyse. Bu cümlelerden de anlaşılıyor ki ben erkeklerle münasebetleri içinde kadınları alıyorum. Anna Christe'yi almışsın. Bir kere Anna, oyunun merkezine konan ki'dir. Çevredeki noktalarla münasebet hâlinindedir. Bu yüzden renklenmek zorundadır. Oysa benim ilk yazımda sözünü

⁸⁸² Güner Sümer, a. g. m., s.10

ettiğim kadınlar bir tek noktayla, merkezdeki erkekleriyle münasebet hâlindeyler.”⁸⁸³ şeklindeki yanıtı verir.

Özdemir Nutku, “Dön baba dönelim”⁸⁸⁴ başlıklı yazısında ise, O’Neill üzerinde söylemesi gerekenleri söylediğini; ancak Sümer’in kendini ‘anlayışsızlık’ ve ‘yüzeyde olmak’la suçlandığını; yanıtını bunun için verdiğini dile getirir. Sümer’in “O’Neill’in Kişileri” adlı yazısının bir dizi olduğu iddiasını sonradan ortaya attığını; bir yazı dizisi olması durumunda söz konusu yazısının yanında bir rakam olması gerektiğini belirtir. Nutku, Güner Sümer’in yuvarlak sözler ettiğini, sıkıştığında genellemelerle konuşmaya başladığını, konuyu iyice aydınlatmadan okuyucunun sağduyusuna seslenmeye başladığını dile getirir. Nutku, Güner Sümer’le, rejisör konusunda aynı görüşte olduklarını belirterek Sümer’in O’Neill’in kişileri ve kadınlarında şu yanılgılara düştüğünü ifade eder: “Bakındı hele. Pek iyi ama, tip kelimesi dururken bunu kişi diye yazmak neden? Kalksa biri evet ben insan yazdım ama aslında kuş demek istemiştım dese, ne düşünürsünüz? Bu değin dolambaçlı yazı neden? Nerdeyse Güner’in yazısından anlam çıkarmak için kişinin müneccim başıya danışacağı geliyor. Eğer genel olarak kişilerinden söz edecekse bize O’Neill’in oyunlarını vermeli örnek diye. Bu böyleyken ve kişilerden söz ederken, O’Neill’i anlatmak için A’dan başlamak niye? Eğer A’dan başlayacaksa O’Neill’in yaşantısından da söz etmeliydi. Çünkü onun yaşantısının oyunlarına çok etkisi vardır. Hem O’Neill’in kişileri diyor hem de O’Neill’i anlatmak için A dan başlamalı, diyor. Anlaşılmaz bir çelişme bu.”⁸⁸⁵

Özdemir Nutku, Güner Sümer’in Eugene O’Neill’in bütün eserlerini okumadığını vurgulayarak şu görüşlere de yer verir: “Gene gelelim O’Neill’in kadınları konusuna. Ben Güner’in <<renksiz ve çaresiz>> deyimine takılmışım. O’Neill’in kadınları hiçbir anlamda renksiz ve çaresiz değillerdir dedim. Bir oyunda renksiz karakter deyince, silik ve güçsüz nitelikte yaratılmış bir karakteri anlarız. Yoksa oyunun içindeki durumu çaresiz yahut kötü diye ona renksiz niteliğini yapıştırıramayız. Dostum Güner galiba renksiz deyimini yüzeyde alıyor. Çünkü Anna Burke’yi sevdikten sonra nasılda çaresiz oluyor, diyor.”⁸⁸⁶

⁸⁸³ Sümer, a. g. m., s.10

⁸⁸⁴ Özdemir Nutku, “Dön baba dönelim”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.8-10

⁸⁸⁵ Nutku, a. g. m., s.8

⁸⁸⁶ Nutku, a. g. m., s.10

Erol Aksoy da tartışmaya “O’Neill’in Tiyatroculuğu”⁸⁸⁷ adlı yazısı ile katılır. O’Neill’in oyunlarında, rejisörün işini güçleştirip güçleştirmedeği sorunu üzerinde durur. Sümer ve Nutku’nun tartışmalarında, O’Neill’in eserlerinin oynanmasının salt yazarın eserinde hareketleri, kostümleri ve ışığı en ayrıntılı bir şekilde işlemesine bağladıklarını dile getiren Aksoy, Sümer ve Nutku’nun bu konuda yanıldıklarını ve konunun kapalı kaldığını vurgular. Aksoy, ayrıntıların işlenmesinin eserin oynanmasını güçleştirmeyeceğini ve rejisörün ayrıntıları işleyen yazarı dikkate alması gerektiğini ve bir çok ünlü rejisörün bunu yaptığını belirtir. O’Neill’in eserlerinin oynanmasındaki asıl güçlüğün, sahneye konması değil, oynanması olduğunu ifade eden Aksoy, “...kişiliklerin çok belirtili olması niteliği O’Neill’in oynanmasını güçleştirmektedir.”⁸⁸⁸ şeklindeki görüşü savunur.

Mehmet Sel ise “Tiyatronun Yazarı”⁸⁸⁹ adlı yazısını, Erol Aksoy’un “O’Neill’in Tiyatroculuğu” adlı yazısı üzerine kaleme alır. Sel, Aksoy’un yazısında oyunun sahnelenmesinde yazarı hiç önemsemediğini ve rejisörü yazardan üstün tutarak yazarın söylemek istediklerini dikkate almadığını ifade eder. Oyunun oynanması ve sahnelenmesinde yazarın söylediklerinin mutlaka yansıtılması gerektiğini ifade eden Mehmet Sel, “Bay Aksoy’a göre oyunun sahneye konuluşunda böylece yönetmenin yorumu üstün gelecektir. Bu arada yazarın söylemek istedikleri güme gidebilir. Belki de yönetmen oyunu yeniden yazmış olabilir. O zaman yazara saygı nerde kalır.”⁸⁹⁰ şeklindeki sözlere yer verir.

Pazar Postası’nda ortaya çıkan son tartışma ise Eugene Ionesco üzerindir. Erol Aksoy, “İki Yiğit Meydana: Bir Hesaplaşma”⁸⁹¹ adlı yazısında, Güner Sümer’i eleştirir. Aksoy, Sümer’in “Akis Yazarı” dediği kişinin kendisi olduğunu dile getirerek yazısına giriş yapar. Erol Aksoy, Güner Sümer hakkında şu görüşlere yer verir: “Öyleyse <<Öylesine bilgisizce, öylesine anlayışsızca cümleler sıralayan; kulaktan dolma bilgilerle yazan; kuru sıkı atan; hiçbir düşüncüsü olmadığı belli; ancak asma budalayan; dünyası pek küçük; kendini komprime bilgiye, kolay yargılamaya alıştırmış; yüzeyden düşünen; hazırlopçu, çalakalem, bilgisizce yazı yazan; okumadan, düşünmeden yargılara varan>> Erol Aksoy’dur demeğe

⁸⁸⁷ Erol Aksoy, “O’Neill’in Tiyatroculuğu”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.8-10

⁸⁸⁸ Aksoy, a. g. m., s.10

⁸⁸⁹ Mehmet Sel, “Tiyatronun Yazarı”, *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8-11

⁸⁹⁰ Sel, a. g. m., s.8

⁸⁹¹ Erol Aksoy, “İki Yiğit Meydana: Bir Hesaplaşma”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.8

getiriyorsun.(...)Benim asıl üzerinde durmak istediğim bir nokta var. O yazıyı, Akis'te çıkan yazının avante-garde tiyatro topluluklarına zararlı olduğu düşüncesiyle yazdığını söylüyorsun. (...) Yani dost işi yazıların, doğruluğu bozulmuş, yanlış yazıların genç topluluklara zararlı olduğunu söylüyorsun. Benim de istediğim bu. Haftaya Pazar Postası'nda çıkacak yazımı çok görmeyeceğini ümit ederim.”⁸⁹²

Erol Aksoy ve Güner Sümer arasında söz konusu tartışma olurken *Pazar Postası* yayın yönetmeninin kullandığı başlıklar tartışmayı alevlendirmeye yönelik olduğunu belirtmekte yarar var. Erol Aksoy'un yukarıda yer yer alıntıladığımız ve “Güner” hitabıyla başlayan mektubunun çerçevesinin üst bölümünde Güner Sümer ve Erol Aksoy'un yan yana verilmiş iki portresi ile altına “İki Yiğit Çıktı Meydana, Bir Hesaplaşma” başlıklarının kullanılması tartışmanın alevlendirilmek istendiği kanaatini güçlendirmektedir.

Ercüment Gençer de “Ionesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”⁸⁹³ başlıklı yazısında Ionesco konusu nedeniyle Erol Aksoy'u eleştiren Güner Sümer'i eleştirir. Gençer, yazısına Karel Çapek'in “Kaybolan Bacak” adlı öyküsünde geçen ve eleştirmenlerin nasıl çelişik yargılar içinde olduğunu alaylı bir ifade eden örneği anlatarak başlar. Ercüment Gençer, Güner Sümer'in Erol Aksoy'u bilgisizlikle suçlamasını, hazırlopçu ve çalakalem olarak değerlendirmesini “Şaka bir yana, ülkemizde Ionesco'yu Güner Sümer'in anladığı şekilde anlayıp ifade etmek şart sanki. Hem bu kimsenin tekelinde değildir. Aksi olursa <<Ionescoluk bir doğma>> çıkar ortaya. O zaman da kalıplaşan inançları donmuş düşünceleri yere vuran Ionesco'ya ihanet olur.”⁸⁹⁴ şeklindeki sözlerle değerlendirir.

Erol Aksoy, Müşfik Kenter'le yaptığı röportajda⁸⁹⁵, tiyatro eleştirmeni, Kenter'e tiyatro eleştirisi, bölge tiyatroları ve oyuncu hakkındaki görüşlerinin ne olduğu sorar. Kenter, tiyatro eleştirmesinin kendi anladığı anlamda yapılmadığını, eleştiri yazarlardan memnun olduğunu, bölge tiyatrolarının, tiyatronun halka yayılmasında önemli bir işlevi yerine getirdiğini ve iyi oyuncunun kendini rolünün içinde erittiğini ifade etmektedir. Aksoy, Yalın Tolga ile yaptığı röportajda⁸⁹⁶ ise

⁸⁹² Aksoy, a. g. m., s.8

⁸⁹³ Ercüment Gençer, “Ionesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.14

⁸⁹⁴ Ercüment Gençer, “Ionesco Kel Şarkıcı ve Bir Yazı”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.14

⁸⁹⁵ Erol Aksoy, “Konuşmalar 1: Müşfik Kenter”, *Pazar Postası*, S. 15, 7 Nisan 1957, s.8-10

⁸⁹⁶ Aksoy, “Konuşmalar: Yalın Tolga”, *Pazar Postası*, S. 16, 14 Nisan 1957, s.8-12

Tolga'ya Bölge Tiyatrolarının Türk tiyatrosuna katkısının ne olduğu, Bölge Tiyatroları'nın Ankara'daki oyunlara etkisinin ne olduğu, oyunlarda kalıplaşmamak için ne yapılması gerektiği, rollere nasıl hazırlandığı gibi sorular sorar.

İmzasız olarak çıkan “Kenter Kardeşlerle Konuşma”⁸⁹⁷ adlı röportaj, John Osborne'un *Öfke* adlı oyunun temsilinden sonra, Karaca Tiyatrosu'nun kulisinde Öfke'nin sahneye koyucusu ve oyuncusu Yıldız Kenter ve başrol oyuncusu Müşfik Kenter ile yapılan röportajdan oluşmaktadır. Yıldız Kenter ve Müşfik Kenter kendilerine sorulan sorularla; ilk temsil ettikleri rolleri, en beğendikleri ya da benimsedikleri ve oynadıkları rolleri, beğendikleri yerli ve yabancı yazar hakkında bilgiler vererek Muhsin Ertuğrul'un Devlet Tiyatrosu'ndaki görevinden ayrılması konuları üzerine görüş belirtmektedirler.

19 Mayıs 1957 tarihli *Pazar Postası*'nın 20. sayısında tiyatro üzerine açılan soruşturmada, okurlara şu soruların yöneltileceği bildirilir: “Bu tiyatro mevsimi Ankara Devlet Tiyatrosunda oynuyan oyunlar içinde, 1- En iyi yerli piyes yazarı, 2- En iyi yabancı piyes yazarı, 3- En iyi yönetici, 4- En iyikadın oyuncu, 5- En iyi erkek oyuncu.”⁸⁹⁸

Soruşturma, *Pazar Postası*'nın 26 Mayıs 1957, 2 Haziran 1957 ve 9 Haziran 1957 tarihli 21., 22. ve 23. sayılarında yayımlanır. Soruşturmaya, Tevfik Akdağ, İbrahim Gönen, Asım Mutlu, Üner Birkan, Halim Dağlı, Yılmaz Deniz, Mehmet Sekban, Oğuz Onaran, Ergun Sav, Nuyan Sav, Cevdet Erdost, Gencay Sav, Orhan Güral, Necla Seroğlu, Sadettin Akalın, Güner Oral, Nuray Bolel, Haşım Avcı, Metin Tozkoparan, Necdet Önal, Ercan Meftunoğlu ve Olcay Aksoy adlı okurlar yanıt vermişlerdir.

Pazar Postası'nda açılan ikinci soruşturma ise, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor” adını taşır. Soruşturmanın açılacağını ilan eden ilk yazıda⁸⁹⁹, *Pazar Postası*'nın tiyatro konusunda yeniyi tutan bir tavır içinde olduğu bildirilerek, genç tiyatroculara, oyuncu, oyun yazarı ve sahneye koyucu olarak sorular sorulacağı ve gelecek yanıtların *Pazar Postası*'nda bir yazı dizisi olarak yayımlanacağı belirtilir. Soruların Haldun Dormen, Atılâ Alpöge, Ergun Köknar, Turgut Özakman, Adalet Ağaoğlu, Erhan Dilligil, Güner Sümer, Özdemir Nutku, Ömer Atılâ S., Nihal

⁸⁹⁷ İsimsiz, “Kenter Kardeşlerle Konuşma”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.11

⁸⁹⁸ İsimsiz, “Tiyatro Üzerine Soruşturma”, *Pazar Postası*, S. 20, 19 Mayıs 1957, s.8

Türkmen, Ergun Sav, Fikret Hakan, Yılmaz Gruda, Erol Aksoy ve Argun Oguztaş’a yöneltileceği ifade edilir. Ancak soruşturmanın yayımlanan bölümlerinde, yalnızca Attilâ Alpöge ve Yılmaz Gruda’nın yanıtları yayımlanmıştır. Attilâ Alpöge “Ulusal Türk tiyatrosu’nun kurulabilmesi için neleri gerekli görüyorsunuz?”⁹⁰⁰ şeklindeki soruya, ulusal tiyatro kavramı üzerine bir anlaşmanın olmadığı, ulusal tiyatronun zaten yüzyıllardır kurulu olduğu Muhsin Ertuğrul’un tiyatronun ulusallaştırılması yönünde önemli çalışmalar yaptığı, Türk tiyatrosunda güçlü ve evrensel olacak sanatçılar yetiştirmek gerektiği yönünde yanıt vermiştir.

Alpöge, “Bir amatör tiyatro yöneticisi olarak söyler misiniz: ülkemizdeki amatör tiyatroların görevi ne olmalıdır?”⁹⁰¹ şeklindeki soruya, amatör tiyatroların zaten görevini yaptığı; ancak profesyonel tiyatroların yapamayacağını yaparak tiyatro hayatının öncü, hamleci yanını temsil etmek olduğu yönünde yanıt vermektedir.

Attilâ Alpöge, “Elinizde devamlı bir tiyatronuz olsa halkın karşısına nasıl bir repertuvarla çıkardınız?”⁹⁰² şeklindeki soruya, sanat kaygısıyla ortaya konmuş piyesleri temsil edeceği, klasik eserleri yeni bir anlayışla yorumlayacağı ve genç yazarların sanat kaygısıyla yazılmış eserlerini sahneleyeceği yönünde yanıt vermektedir.

Alpöge, “Bizde tiyatro eleştirmesi... Bu konuda bir düşünceniz vardır sanıyorum.”⁹⁰³ şeklindeki soruya, tiyatro eleştirmesinin güç olduğu, Türkiye’de yaşadıkları şehrin dışına etki eden bir eleştirmenin olmadığı, Amerika ve Avrupa’da yurt dışına bile etki eden eleştirmelerin yazılabildiği yönünde yanıt vermektedir.

Alpöge, “Son günlerde çağdaş oyun yazarı Ionesco üzerinde fazlaca düşünüyorsunuz. Ionesco’nun bugünün tiyatrosu içindeki önemi ne olabilir sizce?”⁹⁰⁴ şeklindeki son soruya ise, bu sorunun yanıtının ancak geniş bir inceleme sonunda verilebileceği, Ionesco hakkında *Pazar Postası*’nda yayımlanan yazı dizisinin bu konuyu aydınlayacağı yönünde cevap vermektedir.

⁸⁹⁹ İsimli, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor”, *Pazar Postası*, S. 25, 23 Haziran 1957, s.8

⁹⁰⁰ İsimli, “Tiyatroda Yenilerimiz Konuşuyor: Attilâ Alpöge’nin Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 28, 21 Temmuz 1957, s.8

⁹⁰¹ İsimli, a. g. m., s.8

⁹⁰² İsimli, a. g. m., s.8

⁹⁰³ İsimli, a. g. m., s.8

⁹⁰⁴ İsimli, a. g. m., s.8

Yılmaz Gruda'ya söz konusu soruşturmada beş soru sorulmuştur. Yılmaz Gruda, “Ülkemizde bir ulusal tiyatrosu kurulabilmesi için neleri gerekli görüyorsunuz?”⁹⁰⁵ şeklindeki soruya, Türk tiyatrosunda geleneksel oyunların örnek alınması sonucunda ulusal bir tiyatronun kurulabileceği yönünde yanıt vermiştir.

Gruda, “Siz amatör bir tiyatro adamısınız. Söyler misiniz amatör bir tiyatro adamı olarak görevleriniz nelerdir?”⁹⁰⁶ şeklindeki soruya, amatörliğin esas görevi olduğu yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Ülkemizin bugünkü tiyatro durumu sizi iyimserliğe mi, kötümserliğe mi götürüyor?”⁹⁰⁷ şeklindeki soruya, kötümser olmadığını, amatör olarak çalıştığı ve Muhsin Ertuğrul'un tiyatroyu yaydığı yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Tiyatro eleştirmesi hususunda diyecekleriniz var mı?”⁹⁰⁸ şeklindeki soruya, eleştirmede bilimsel yöntemlerle hareket etmek gerektiği, eseri ve yazarı yönetmenin anlayıp anlamadığı ve oyuncu değerlendirmesinde sıranın takip edilmesi gerektiği yönünde yanıt vermektedir.

Yılmaz Gruda, “Bizde oyun yazılıyor mu? Yazılmıyorsa nedenleri nelerdir?”⁹⁰⁹ şeklindeki son soruya ise, yalnızca Oktay Rifat'ın *Kadınlar Arasında* ve Ahmet Kutsi'nin *Köşebaşı* adlı piyesinin önemli olduğunu; ancak ortaya iyi eserler konamamasının, yazarların “Tiyatro nedir?” ve “Bizim tiyatrolarımız nasıl olmalıdır?”⁹¹⁰ sorularını kendilerine sormamalarından kaynaklandığı yönünde yanıt vermektedir.

Pazar Postası'nda tiyatroya özel bir sayfa ayrılmış ve ülke içinde ortaya konan her türlü tiyatro faaliyeti okuyucuya açıkça duyurulmuştur. Gazeteyi takip eden okurun belirli bir tiyatro ekininin olması istenmiş; böylelikle batıda gelişen tiyatro hareketleri hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur.

⁹⁰⁵ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹⁰⁶ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹⁰⁷ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹⁰⁸ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹⁰⁹ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹¹⁰ İsimli, “Yılmaz Gruda'nın Anlattıkları”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

G. PAZAR POSTASI VE SİNEMA

Pazar Postası gazetesi yayımlandığı dönem içinde bütün sanatlara önem veren bir gazete olarak bilinmiştir. Sinema sanatına gösterilen ilgi bakımından da *Pazar Postası*, yayımlandığı 1951-1959 yılları arasında aranan bir gazete hüviyetini kazanmıştır.

Başlangıçta *Pazar Postası*'nda sinema sanatı ile ilgili herhangi bir yazıya rastlanılmaz. İlk defa 26 Ağustos 1951 tarihli *Pazar Postası*'nın 30. sayısında sinema üzerine bir yazı kaleme alınır. N. Özer imzasıyla yayımlanan “Amerikan <<Neo-Realizm>>i” başlığını taşıyan yazıda, Amerikan sinemasında ortaya çıkan Neo-Realist akım incelenir. Bu yazıdan sonra, *Pazar Postası* sinema ile ilgili yazı ve değerlendirmelere önem verilir ve sinema ile ilgili haber, tanıtım ve eleştirilere yer verilir. 1951-1952 yılı yayım döneminde sinemaya ayrı bir yer ayrılmamışken 1956 yılından sonra 9. sayfada sinema ile ilgili çıkan haber, tanıtım ve eleştirileri genellikle Tarık Kakıncı yazar. Bu bağlamda *Pazar Postası*'nda sinema sanatı hakkında oluşturulan temel görüşlerde Tarık Kakıncı'nın çok önemli bir yeri vardır. *Pazar Postası*'nda sinema sanatı ile ilgili yayımlanan yazılarda Tarık Kakıncı isminin yanı sıra Muzaffer A. Esin, Aslan Ebiri, Attilâ İlhan, Berin Taşan, Erdoğan Tamer, Baykan Sezer ve Orhan Kemal adlarına rastlamak mümkündür.

Pazar Postası'nda Türk sinemasının gelişmesi ve batılı sinema tekniği ve anlayışına uygun hale getirilmesi için pek çok görüşe yer verilmiş; ortaya konulan görüşler dönemin yerli filmciliği üzerinde etkili olmuştur.

Tarık Kakıncı, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”⁹¹¹ adlı yazısında, 1956-1957 sezonunda da Türk filmciliğinin kendini tekrar ettiğini, yeni kanunların sinemanın elini kolunu bağladığını ve bu nedenle yerli film şirketlerinin birleşmesi gerektiğini dile getirir. Kakıncı, “Birinci Toplama Doğru”⁹¹² başlıklı yazısında da sinema yapımcılarının birleşmek suretiyle daha güçlü olabileceklerini vurgular.

⁹¹¹ Tarık Kakıncı, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9-11

⁹¹² Kakıncı, “Birinci Toplama Doğru”, *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.13

Kakınç, İstanbul Ticaret Odası'na kayıtlı 150'ye yakın film şirketinin olduğunu; fakat film yapanların 10 taneden az olduğunu dile getirir. Sinema yapımcılarını birleştirmek için, üç derneğin olduğunu (Yerli Film Yapanlar Cemiyeti, Yerli Film İmalcileri Derneği; Türk Film Sanatçıları Derneği) belirten Kakınç, bu derneklerin esasında görevlerini yapmadıklarını savunur.

Pazar Postası'nda Türk sinemasında ortak hareket etme gerektiği dile getirilmiştir. Türk sinemasının kalkınması için çıkar yollar aranan *Pazar Postası*'nda Tarık Kakınç, "Sinema Üstüne: Notlar"⁹¹³ başlıklı yazısında sinema eleştirmenlerine yönelik yapılan yerli filmciliğimizi kalkındırmak amacıyla ortak hareket çağrısını ele alır. Attilâ İlhan ve Bumin Gaffar'ın daha önce *Yeditepe*'de böyle bir çağrı yaptıklarını hatırlatan Kakınç, kimsenin bu çağrıya kulak asmadığını belirtir. Yerli filmciliğimizde eleştirinin kabul edilmediğinden yakınan Kakınç, ortak hareketin tehdit ve şantajlar nedeniyle mümkün olmadığını dile getirir. İmzasız olarak çıkan "Delinin Zoru"⁹¹⁴ adlı yazıda da sinema eleştirmenleri söz konusu edilir. Burhan Arpad, Semih Tuğrul, Tarık Kakınç ve Halit Refiğ gibi eleştirmenlerin yazılarına film yapan yönetmen ve prodüktörlerin tepkisi üzerinde duran yazar, gazete ve dergilere reklamların kesileceği yönünde gönderilen tekzip ve tehditlerin eleştirmenleri susturmayacağını vurgular.

Pazar Postası'nda prodüktörlerin sinemayla uzaktan yakından ilgisi olmayan mesleklerden geldiği vurgulanır. Bu kimselerin salt ticarî kaygıyla sinemacılıkla ilgilendiğini neredeyse ortak görüş halinde belirten *Pazar Postası* yazarları, mevcut durumun Türk sinemasının ilerlemesinin önündeki en büyük engellerden biri olduğunu savunmuşlardır.⁹¹⁵

Tarık Kakınç, "Başka Cevat Fehmi'ler yok mu?"⁹¹⁶ başlıklı yazısında, Türk sinemasının mevcut durumunu ele alır. Kakınç, Türk sinemasının düzelmesinin artık mümkün olmadığını, düzelme yolundaki düşüncelerin yerini umutsuzluk ve karamsarlıkların aldığını belirterek yerli sinemaya ilginin az olmasından yakınır. Cevat Fehmi'nin *Cumhuriyet*'te yayımlanan "Aynaya Kızalım" adlı yazısından kimi alıntılara yer veren Kakınç, Türk sinemasının içinde bulunduğu kötü durumu anlatır.

⁹¹³ Kakınç, "Sinema Üstüne: Notlar", *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.8-11

⁹¹⁴ İsimsiz, "Delinin Zoru", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9

⁹¹⁵ Tarık Kakınç, "Sinema Üstüne: Notlar", *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.8

⁹¹⁶ Kakınç, "Başka Cevat Fehmi'ler yok mu?", *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.9

Kakınç, Cevat Fehmi'nin söz konusu yazısında, Cannes Film Festivali'nde başarı sağlayacak önemli bir Türk filminin olmadığını, Cannes'da Türk bayrağının rica ile asıldığını, yerli prodüktörlerin sinemayı ticari bir alan olarak değerlendirdiğini ve Türkiye'de sinemasının göbek sahnelerinin uzunluğuyla değerlendirildiğini vurguladığını ifade eder. Kakınç, söz konusu görüşleri teyit eder.

Pazar Postası'nda zaman zaman Türk sineması ile ilgili kimi istatistiklere de yer verilmiştir. “Kalkınan Türk Sineması”⁹¹⁷ adlı yazıda, İstatistik Genel Müdürlüğü'nün Türkiye'de 1956 yılında 4.090.935 Liralık sinema ve 283.445 Liralık röntgen filminin ithal edildiğini açıkladığı belirtilir.

İstanbul Ticaret Odası'na 1957-1958 yılı için 60 film kaydının yapıldığını, bu filmlerden 50 tanesinin köy filmi olduğunu belirten Tarık Kakınç, köy konusunun “işporta”⁹¹⁸ malı haline getirildiğini vurgular. Köy filmlerinde aynı temaların işlendiğini ifade eden Kakınç, bir-iki yönetmenin yaptıklarının dışında iyi filmin çevrilmediğini belirtir. Yönetmen konusuna da değinen Kakınç, yönetmenlerin yönetmenlik sanatını bir kazanç kapısı olarak gördüklerini, sinemayla ilgisi olmayan kimi meslek gruplarından geldiklerini; çoğunun yabancı dil bilmediğini ve sinema dünyasındaki gelişmeleri takip etmediğini dile getirir.

Tarık Kakınç, “1955-56 Sinema Mevsimi Bitiminde: Yerli filmciliğimiz”⁹¹⁹ adlı yazısında yerli filmciliğimizin kişiliğinin olmadığını, zaman zaman Arap, İtalyan ve Hint filmlerini taklit ettiğini savunur

Tarık Kakınç, iki eleştirmenin bir film hakkındaki tartışmaları nedeniyle kaleme aldığı “<<Yeni Ufuklar>>mış”⁹²⁰ başlıklı yazısında, eleştirmenlerden birinin, Fransız lejyonlarında geçen filmin Türk sinemasında yerinin olmadığını, diğerinin ise Türk sinemacılığı için söz konusu filmin yeni bir ufuk açtığı yönündeki görüşünü dile getirdiğini belirtir. Kakınç, her iki eleştirmenin de filmi izlemediğini belirtir. Birbirinin taklidi olan pek çok filmin bulunduğunu ve film üretiminin Türk sinemasında taklide dayandığını ifade eden Kakınç, senaryoların da benzer nitelikler gösterdiğini vurgular.

⁹¹⁷ İsimli, “Kalkınan Türk Sineması”, *Pazar Postası*, S. 30, 4 Ağustos 1957, s.8

⁹¹⁸ Tarık Kakınç, “Köy filmleri dramı”, *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.9

⁹¹⁹ Kakınç, “1955-56 Sinema Mevsimi Bitiminde: Yerli filmciliğimiz”, *Pazar Postası*, S. 22, 27 Mayıs 1956, s.8-11

⁹²⁰ Kakınç, “<<Yeni Ufuklar>>mış”, *Pazar Postası*, S. 36, 15 Eylül 1957, s.9-11

Tarık Kakinç, “Suç Kimin”⁹²¹ başlıklı yazısında, Türk sinemasında, Türkiye’nin yurt dışında tanıtımı için belge ve kültür filmlerinin çekilmemesinden yakınır. Kakinç, yabancı ülkelerdeki filmcilerin Türkiye’yi tanıtmak için yanlış bilgilerle film çevirdiklerini dile getirerek Türk sinemasının, belge filmlerle Türkiye’yi doğru tanıtmaya sorumluluğunu yerine getirmesini ister.

Pazar Postası’nda yerli filmciliğimizde çalışan pek çok kişinin yabancı olduğu belirtilmiş ve Türk sinemacıların önünün açılması gerektiği kimi zaman vurgulanmıştır.⁹²²

Pazar Postası’nda oyuncunun yönetmene müdahale etmesi ve verdiği rolü beğenmemesi, sinema ahlâkı açısından eleştiri bulmuştur. Atıf Yılmaz’ın yönetmenliğini yaptığı ve senaryosunu Esat Mahmut Karakurt’un yazdığı *İlk ve Son* adlı filmde oyuncu Cahide Sonku’nun yönetmene müdahale etmesi üzerine yerli filmcilikte yönetmene yeterli değer ve saygının gösterilmediği belirtilmiştir. *Pazar Postası*’nda oyuncunun yönetmenden üstün tutulması yeri geldikçe eleştirilmiştir.⁹²³ Andre Cayette’in oynadığı, yönetmenliğini Rene Clair’in yaptığı ve Türkiye’de gösterimde olan bir filmin afişlerinde aktörün isminin büyük yazılması da *Pazar Postası*’nda eleştiri bulmuştur.

Türk sinemasının neden gelişmediğini “Gördüklerimiz: 57’den Kalan”⁹²⁴ adı yazısında ele alan Tarık Kakinç’a göre, yerli filmcilik açısından 1957 yılı neredeyse boş geçmiştir. Türk sinemasının bir takım türedi şirketler ile devletin kontrolünden kurtarılmalıdır. Kakinç, yapılan filmlerin boş kasetleri doldurmak amacıyla ortaya konduğunu ve. 1957 yılının en önemli filminin Duru Film’in çevirdiği *Gelinin Muradı*’nın olduğunu bildirir. Tarık Kakinç, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Sinek”⁹²⁵ adlı yazısında ise yerli sinemayı rejî, foto, müzik gibi öğelerin kötüleştirmediklerini; asıl kötüleştirenin kötü kurulmuş diyaloglar olduğunu ifade eder. Türk sinemasında kötü film üretilmesinin bir diğer nedeni de, Kakinç’a göre, seslendirmenin rejî kontrolünde yapılmamasıdır.

Sinema kumpanyalarının Anadolu’nun kimi yerlerini gezerek halka filmlerin izletildiği bir dönemde Türk halkının ve Anadolu köylüsünün sinemaya bakışını

⁹²¹ Kakinç, “Suç Kimin”, *Pazar Postası*, S. 39, 6 Ekim 1957, s.9

⁹²² İsimli, “Yabancılar Akını”, *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9

⁹²³ Tarık Kakinç, “Sinemada yaratıcı kişi: Rejîsör”, *Pazar Postası*, S. 5, 29 Ocak 1956, s.8

⁹²⁴ Kakinç, “Gördüklerimiz: 57’den Kalan”, *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.9-11

⁹²⁵ Kakinç, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden Sinek”, *Pazar Postası*, S. 42, 19 Ekim 1958, s.14

ortaya koyması açısından imzasız olarak çıkan “Kılavuzu Karga Olunca...”⁹²⁶ adlı yazı bize önemli bilgiler sağlar. Söz konusu yazıda, Ziya Metin’in *Namus Düşmanı* adlı filmi çevirirken yaşananlar anlatılır. Köyde kurulan film setinde, filme gerekli iki kadın figüran için köylüden yardım istenir; ancak köylüler filmde oynamayı günah olarak görür.

Pazar Postası’nda senaryonun önemi üzerinde de durulmuştur. Türk sinemasında iyi senaryonu olmadığı görüşünü dile getiren Tarık Kakinç, Türkiye’de eleştirmenlerin sinema hakkındaki görüşlerinin dikkate alınmamasından ve yabancı bir sinema adamının söylediklerini tartışılmaz bir şekilde doğru kabul edilmesinden yakınır.⁹²⁷

Fikret Ariel’in Alberto Moravia’dan çevirdiği “Gölgede Kalan Sanatçı”⁹²⁸ adlı yazıda, senaryo ve senarist kavramları üzerinde durulur. Moravia’ya göre, bir sinema filminde en önemli rol senariste aittir. Fakat senarist gölgede kalmakta ve ona yeterince önem verilmemektedir. Moravia, senaryonun rejisöre mal olduğunu, senaristin senaryosunu yazarken özgür olmadığını ve rejisörün isteklerini yerine getirmek zorunda olduğunu savunur.

Tarık Kakinç, Türk sinemasında senaryoların kalıplaştığını, aynı kişilerin aynı karakterleri oynadığını, iyi senaryo yazarlarının bulunmadığını ve sinema ile ilgili terimleri dahi bilmeyenlerin senaryoları yazdığını ifade eder.⁹²⁹

1957-1958 sinema sezonunun açılması üzerine “Şenlik Başlıyor”⁹³⁰ adlı yazısını kaleme alan Tarık Kakinç, yerli filmlerde aynı senaryoların olduğunu dile getirerek yeni sezonda çoğu filmde benzer öykülerin anlatılacağını savunur.

Pazar Postası’nda sinema üzerine çıkan yazılarda roman-sinema ilişkisi de ele alınır. Tarık Kakinç, “Batı Sinemasında: Roman-Sinema İlişkisi”⁹³¹ adlı yazısında, sinemanın kısa bir tarihçesini vererek senaryosu romandan alınan filmlerin adları, yönetmenleri ve oyuncularını bir monografi halinde sunar. Sinemaya uyarlanan romanların aslına sadık kalınmadığı ve birçoğunun gerçeğinin aksine

⁹²⁶ İsimsiz, “Kılavuzu Karga Olunca...”, *Pazar Postası*, S. 20, 18 Mayıs 1958, s.13

⁹²⁷ Tarık Kakinç, “Gerekli mi? Gereksiz mi?”, *Pazar Postası*, S. 37, 22 Eylül 1957, s.9

⁹²⁸ Alberto Moravia, “Gölgede Kalan Sanatçı”, (Çev.Fikret Ariel), *Pazar Postası*, S. 44, 28 Ekim 1956, s.8-11

⁹²⁹ Tarık Kakinç, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden: Senaryo Yazarlarımız”, *Pazar Postası*, S. 36, 7 Eylül 1958, s.14

⁹³⁰ Kakinç, “Şenlik Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 40, 13 Ekim 1957, s.9

⁹³¹ Kakinç, “Batı Sinemasında: Roman-Sinema İlişkisi”, *Pazar Postası*, S. 12, 18 Mart 1956, s.8-10

“happy – end” lerle bitirildiğini ifade eden Kakınç, aslında sadık kalan roman – filmlerin isimlerini anımsatır. Son olarak Kakınç, romanın sinemaya uyarlanmasında aslından çok şey kaybedeceği ve roman – okur ilişkisinde olan ayrıntıların anlatılmayacağı dile getirir.

Arts dergisinde yapılan bir soruşturmanın çevirisi olan Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız”⁹³² adlı yazıda, soruşturmanın Amerikan sinema şirketlerinin, yazarlara yazacakları romanların yayımlanmadan önce filme alınması yönünde yaptıkları teklifler üzerine yapıldığı belirtilir. Elli civarında filmin bu şekilde çevrileceği; Romain Gary, Pierre Boulle, Art Buchwald, Alberto Moravia ve Irvin Shawin’in bu teklifi kabul ettikleri bildirilmektedir. Twentieth Century Fox’un da dünyaca tanınan bir takım romancılara kendi hazırlayacakları senaryolara göre “bestseller”lar yazmayı teklif edeceği ifade edilmektedir. Yukarıda belirtilen gelişmeler doğrultusunda *Arts* dergisi de bir soruşturma açarak yazarlara “Yazarlar sipariş üzerine çalışmağı kabul edecekler mi?” sorusunu yöneltmiştir. Yapılan çeviride, soruşturmaya, Andre Maurois, Felicien Marceau, Jacques Perret, Pierre Boulle, Marcel Ayme, Joseph Kessel, Julien Gracq, Roger Peyrefitte, Pierre Gascar ve Françoise Sagan yanıtlarıyla katılmışlardır. Andre Maurois, Pierre Boulle, Marcel Ayme, Joseph Kessel, Julien Gracq ve Françoise Sagan romancıların sipariş üzerine roman yazmalarına karşı olduklarını belirtirken; Felicien Marceau, Jacques Perret ve Roger Peyrefitte sipariş üzerine roman yazılmasından yana olduklarını dile getirmişlerdir.

Pazar Postası’nda sinema-müzik ilişkisi de ele alınır. Müziğin, sinemanın temel unsurlarından biri olduğu savunulur. Eleştirmenlerin film müziklerini bağımsız müzik eserleri olarak görmemeleri ve bunlar hakkında eleştiri yazmamalarına da değinilir. Eleştirmenlerin bu tutumunun doğru olmadığını dile getirilerek film müziğinin eseri seyirciye yansıtmanın önemi aktarılır.⁹³³

Pazar Postası’nda sinema tiyatro ilişkisi üzerinde de durulur. Tarık Kakınç, “Sinema mı, Tiyatro mu?”⁹³⁴ adlı yazısında, sinema ve tiyatroyu karşılaştırarak sinema tekniklerinden söz eder. Kakınç’a göre, sinemanın tiyatroya göre daha geniş

⁹³² İsimsiz, “Hollywood romancılara teklif ediyor: ‘Sipariş üzerine Bestseller’ler yazınız”, (Çev. Ferit Edgü), *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.10

⁹³³ İsimsiz, “Sinema’da Müzik”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.9-10

⁹³⁴ Tarık Kakınç, “Sinema mı, Tiyatro mu?”, *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.8

imkânları vardır. Fakat sinema tiyatroyu ortadan kaldıramayacaktır. İkisinin birbirine üstünlük sağlayan yönleri vardır. Kakinç, bir tiyatro eserini sinemaya uyarlamanın mümkün olduğunu söylemektedir.

M. Ali Tok'un Stanley Kramer'dan çevirdiği "Stanley Kramer Sinema ve Tiyatro Üzerine Konuşuyor" adlı yazı dizisinin ilkinde⁹³⁵ sinema ile tiyatroyu çeşitli yönleriyle karşılaştırır.

Luchino Visconti'nin Paris'te yayımlanan *Cahiers du Cinema* adlı dergiye verdiği bir röportajda filmlerini çevirirken tiyatrodan zaman zaman yararlandığını dile getirir. Visconti, sinema ve tiyatronun iç içe olduğunu ve her iki sanat dalının birbirinden yararlandığını vurgular⁹³⁶

Tarık Kakinç'ın "Shakespeare Sineması"⁹³⁷ adlı yazısında, Shakespeare'in oyunlarını sinemaya uygulayanların ikiye ayrıldığı dile getirilir: Bunlardan birincilerinin, yalnızca konuyu ve metni sinemaya uygulayanlar; ikincilerinin ise Shakespeare'in bütünü sinemaya uygulayanlar olduğu belirtilir. Birincilerin Shakespeare'i değiştirdikleri, ikincilerin de Shakespeare'e tamamıyla sadık kaldığı ifade edilir. Kakinç, birincilere örnek olarak, Orson Welles'i; ikincilere de, Castellani ve Olivier'i örnek göstermektedir.

Pazar Postası'nda Türk sinema tarihi ile ilgili en etraflı araştırma yazısı imzasız olarak "Türk Sinemasında Okullar " adlı başlıkla bir yazı dizisi halinde çıkmıştır. Dizi, *Pazar Postası*'nın 23 Şubat 1958, 23 Mart 1958, 20 Nisan 1958, 27 Nisan 1958, 4 Mayıs 1958, 11 Mayıs 1958 ve 18 Mayıs 1958 tarihli sayılarında toplam yedi ayrı yazı olarak çıkmıştır. Sinemanın Türkiye'de gelişim hakkında bilgi verilen yazı dizisinde Muhsin Ertuğrul Okulu, Vedat Örfi Okulu, Muharrem Gürses Okulu, Şadan Kâmil Okulu, Çetin Karamanbey Okulu, Hüseyin Peyda Okulu, Şakir Sırmalı Okulu ile bağımsız oldukları belirtilen Metin Erksan, Ziya Metin, Şuayip Şener, Baki Çallıoğlu, Belül Dal, Hüsnü Contürk, Selehattin Burçkin, Abra Kadabra, Vahi Öz, Renan Fosforoğlu, Zeki Alpan ve Süha Doğan adlı yönetmenler hakkında bilgi verilir.

⁹³⁵ Stanley Kramer, "Stanley Kramer Sinema ve Tiyatro Üzerine Konuşuyor", (Çev. M. Ali Tok), *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.8

⁹³⁶ Valcroze, "Sinema: Visconti ile Konuşma", (Çev. Erdoğan Tokmaklı), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.14

⁹³⁷ T. K., (Tarık Kakinç), "Shakespeare Sineması", *Pazar Postası*, S. 13, 25 Mart 1956, s.8-11

Tarık Kakıncı, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”⁹³⁸ adlı yazısında, 1956-1957 sezonunda da Türk filmciliğinin kendini tekrar ettiğini ve yeni kanunların sinemanın elini kolunu bağladığını dile getirir. Yerli film şirketlerinin birleşmesi gerektiğini anlatan Kakıncı, “Sinema Kanunu Nerde?”⁹³⁹ başlıklı yazısında da Türk Film İmalleri Cemiyeti’nin Türk sinemasının gelişmesi için yeni kanuna ihtiyaç duyulduğu görüşüyle yasa çıkartmak için harekete geçtiğini ifade ederek yeni kanunun henüz çıkmamış olmasını eleştirir. Tarık Kakıncı sinema kanunuyla ilgili kaleme aldığı son yazısında⁹⁴⁰ ise sinemanın batıda Milli Eğitim Bakanlıklarına ya da özerk çalışan sinema genel müdürlüklerine bağlı olduğunu dile getirerek Türkiye’de sinemanın Polis Vazife ve Selâhiyetleri Kanununa tabi olduğunu ifade eder. Kakıncı, söz konusu kanunun otuz sekiz maddeden oluştuğunu ve İtalya’dan 1930 yıllarda aynen alındığını belirtir. Yönetmeliğin iki ve yedinci maddelerine yer veren Kakıncı, filmciliğin sansürlendiğini ve bu koşullar altında Türk sinemasının kalkınmasının mümkün olamayacağını vurgular.

Dönemin iktidarının sinema üzerindeki kimi sansürleri de *Pazar Postası*’nda eleştiri konusu olmuştur. Tarık Kakıncı, “Sinema Üstüne:Notlar”⁹⁴¹ adlı yazısında, sinemada sansür konusunu ele alır.

Yerli filmlerde nutuk çekme alışkanlığından “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden”⁹⁴² adlı yazısında yakınan Tarık Kakıncı, nutuk çekmenin emniyet mensupları için yapıldığını; bunun nedeninin sansür işlerine bakan Emniyet Genel Müdürlüğü’nün engeline takılmamak olduğunu belirtir.

Tarık Kakıncı, “ ‘Sinema-Konusu’ üzerine”⁹⁴³ adlı yazısında ise hazırlanan yeni sinema kanununun çıkartılmasını değerlendirir. Kakıncı, Türk-Film İmâlcileri Derneği’nden Çetin Karamanbey, Faruk Kenç, Baha Gelenbevi, Haki Erol ve Vehbi Belgil’in hazırladıkları sinema kanunu hakkında bilgi verir. 20th Century Fox’un başkanı Spiros Scouras’ın Türkiye ziyaretini de değinen Kakıncı, yeni kanunla sinemanın içinde bulunduğu keşmekeşten kurtulduğu ve Mussollini İtalyasından

⁹³⁸ Tarık Kakıncı, “1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam”, *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9-11

⁹³⁹ Kakıncı, “Sinema Kanunu Nerde?”, *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.14

⁹⁴⁰ Kakıncı, “Sinema Kanunu mu?”, *Pazar Postası*, S. 34, 24 Ağustos 1958, s.13

⁹⁴¹ Kakıncı, “Sinema Üstüne: Notlar”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.8-11

⁹⁴² Kakıncı, “Sinema: Bir Sinemacının Defteri’nden”, *Pazar Postası*, S. 44, 2 Kasım 1958, s.16

⁹⁴³ Kakıncı, “ ‘Sinema-Konusu’ üzerine”, *Pazar Postası*, S. 34, 1 Eylül 1957, s.9

aynen alınan sansür yönetmenliğinin de değiştirildiğini bildirir. Kakınç, yeni kanunun, yerli sinemanın endüstrileşmesine önemli katkılarının olacağını ifade eder.

Pazar Postası'nda Richard Brooks'un *The Blackboard Jungle- Karatahta Cehennemi* adlı filmin Amerikan eğitim sisteminin bozuk ve aksayan yönlerini ortaya koyması nedeniyle USIS (Amerikan Haberler Merkezi)'in Türkiye'ye getiren şirketin listesinden çıkartması eleştirilir. Türkiye'deki sansür kurulunun yanı sıra Amerikalı bir sansür kurulunun Türkiye'de gösterime girecek filmlere sınırlama getirme yetkisinin tanınmaması istenir.

K. imzasıyla yayımlanan "Usis Başka Ne Yapar"⁹⁴⁴ adlı yazıda da USIS'in söz konusu tasarrufu eleştirilir. Tarık Kakınç, Ankara ve İstanbul'da bulunan sansür kurullarının bir filmin Türkiye'de gösterilip gösterilmeyeceğine karar vermesi gerektiğini, söz konusu filmin tüm Avrupa ülkelerinde gösterildiği ve USIS'in sansürleme hakkının bulunmadığını vurgular.

Yasaklamaların Orta Çağ dünyasına ait olduğunu dile getiren Erdoğan Tamer de, USIS'in Türkiye'de gösterilecek bir filmi yasaklama hakkının olmadığını vurgular.⁹⁴⁵ Berin Taşan ise "Sözleşme Serbestisi ve USİS"⁹⁴⁶ başlıklı yazısında, USIS'in başka ülkelerdeki özgürlüklere müdahale edemeyeceğini savunur.

Tarık Kakınç, film işletmecilerinin Türk sinemasında belirleyici niteliklerinin olduğu; ancak Türk sinemasının gelişimine katkıda bulunmadıkları görüşüne yer verir.⁹⁴⁷ İşletmecilerin film türlerini halkın isteklerine göre belirlediklerini görüşünün doğru olmadığını belirten Kakınç, işletmecilerin prodüktörleri yanılttığını dile getirir. Kakınç, yerli filmcilikte özgün üretimlerin daima adaptasyon filmlerinden iyi olduğunu vurgular. Kakınç, "Ya Öbürü?"⁹⁴⁸ adlı yazısında ise Yerli Film Yapanlar Cemiyeti eleştirir. Kakınç, Yerli Film Yapanlar Cemiyeti'nden sonra Türk Film İmalcileri Cemiyeti'nin kurulduğunu belirtir. Av. Feyzi Feyzioğlu'nun Yerli Film Yapanlar Cemiyeti adına yeni kurulan derneğe *Milliyet* gazetesinde yayımlanmak üzere bir tehdit notası gönderdiğini ifade eden Kakınç, söz konusu cemiyetin bu tutumunu eleştirir.

⁹⁴⁴ K., "Usis Başka Ne Yapar", *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9

⁹⁴⁵ Erdoğan Tamer, "Usis'in İşleri: Bu müdahale haksızdır", *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.12

⁹⁴⁶ Berin Taşan, "Sözleşme Serbestisi ve USİS", *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.12

⁹⁴⁷ Tarık Kakınç, "Yerli sinemamız üzerine: Notlar", *Pazar Postası*, S. 35, 8 Eylül 1957, s.9

⁹⁴⁸ Kakınç, "Ya Öbürü?", *Pazar Postası*, S. 14, 6 Nisan 1958, s.9

Pazar Postası'nda beyaz perdeye aktarılacak olan Atatürk'ün biyografisinin anlatılacağı filmin yapımı üzerinde önemle durulmuştur.

İlk defa Tarık Kakıncı, "Atatürk Filmi'nin Tuzu Biberi"⁹⁴⁹ adlı yazısında, Ahmet Emin Yalman'ın çevrilmesi düşünülen Atatürk filmi ile ilgili ifadelerine yer verir. Yalman, Universal-International Film Şirketi'nin sahibi olan senarist Bordon Chase ile görüşüğünü ve onu 50 bin dolar karşılığında Atatürk'le ilgili bir film çevirmeye ikna ettiğini dile getirir.

Pazar Postası'nın 10 Kasım 1957 tarihli sayısının Atatürk özel sayısı olarak çıkan 44. sayısında Tarık Kakıncı, çevrilmesi düşünülen Atatürk'ü anlatan film konusu üzerinde yeniden kimi görüşlere yer verir⁹⁵⁰. Kakıncı, Adil Özkaptan'ın Atatürk filmi hazırlıklarını uzun zaman boyunca dillendirdiğini; ancak ortaya somut bir şey koymadığını ve seyirciyi oyaladığını ifade eder. Yapılacak bir Atatürk filminin salt biyografiye dayanmasının değil; Atatürk'ün adından faydalanılarak çevrilmesi gerektiğini dile getiren Kakıncı, örnek olarak John Steinbeck'in senaryosunu yazdığı ve Elia Kazan'ın yönettiği *Viva Zapata* adlı filmi gösterir. Atatürk filminin yapımı için Universal-International ile anlaşıldığını; filmin prodüktörlüğünü Aaron Rosenberg'in, yönetmenliğini Anthony Mann'in, Bordon Chase'in de senaryosunu üstlendiğini dile getiren Kakıncı, söz konusu ekibin işi olmadığını ikinci sınıf 'western' filmleri çektiği için vurgular. Atatürk filmiyle ilgili pek çok spekülasyonun yapıldığını ve birçok kişinin kendisini Atatürk filminin çekimi için görevlendirildiğini savunduğunu ifade eden Kakıncı, filmin Aaron Rosenberg ekibine teslim edilmesinden önce çevrilmemesinin daha doğru olacağını vurgular.

C. O. İmzasını taşıyan "Atatürk Filmini Biz Çevirmeliyiz"⁹⁵¹ adlı yazıda ise, Atatürk'ü anlatacak filme Amerikalılar ve Fransızların talip olduğu dile getirilerek, Atatürk filminin Türkler tarafından çevrilmesi gerektiği savunulur. Yabancıların Atatürk'ün fikirlerini bilmediği için filmi macera filmi haline getireceği hatırlatılarak Atatürk'ü Türklerin daha iyi tanınması nedeniyle filmi çevirmesi gerektiği vurgulanır.

Pazar Postası'nda sinema üzerine bir soruşturma da açılmıştır. Soruşturmada *Pazar Postası* okurlarına şu soruların yöneltileceği bildirilmektedir: "1956-57 sinema

⁹⁴⁹ Kakıncı, "Atatürk Filmi'nin Tuzu Biberi", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.13

⁹⁵⁰ Kakıncı, "Yılan Hikâyesi 'Atatürk Filmi'", *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.9

⁹⁵¹ C. O., "Atatürk Filmini Biz Çevirmeliyiz", *Pazar Postası*, S. 44, 10 Kasım 1957, s.9

mevsiminde seyrettiğiniz yerli filmlere bakarak: 1-) En kötü film, 2-) En Kötü rejisör, 3-) En kötü senario yazarı, 4-) En kötü kadın oyuncu, 5-) En kötü erkek oyuncu sizce kimlerdir?”⁹⁵² Soruşturma, Pazar Posatsı’nın 12 Mayıs 1957, 19 Mayıs 1957 ve 2 Haziran 1957 tarihli sayılarında yayımlanır. Soruşturmaya Hamdi Kuralay, N.L. Kotan, Kâmil Tok, Suna Mengel, Ali Akdağ, Galip Göksel, H. Doğmeci, Şerafettin Baylan, Hasan Zafer, Mehmet Orçun, İbrahim Özkan, Ali Özkan, Hüseyin Öcal, K. Açar, Eşref Karpat, Ömer Körüstan, Ali Rıza Öner, Tarık Öker, Şükran Akdağ, Fahri özer, M. Dilsizoğlu, Tarık Fulya, Madalet Fulya, A. Bekirgil, Ökkeş Öztürk, F. Güler, Nermin Güneşoğlu, Metin özziyad, Refik Uthılığ, Cevdet Erdost ve Sabahat Özmiş adlı okuyucular yanıtlarıyla katılmışlardır

Tarık Kakinç, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor”⁹⁵³ ve “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor II: Haldun Taner’in Dedikleri”⁹⁵⁴ başlıklı yazılarını, *Yeni Ufuklar* dergisinin sinema konulu bir soruşturma açması üzerine kaleme alır. Kakinç, aydınların sinemayla ilgilenmelerini olumlu bulduğunu dile getirir. Kakinç söz konusu yazılarında Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat ve Haldun Taner’in verdiği yanıtlar üzerinde durur. Sabahattin Eyüboğlu’nun sinemasının devletleştirilmesini gerektiği görüşünü eleştirerek Azra Erhat’ın Türk sinemasının gerilediğini savunmasına katıldığını belirten Kakinç, Haldun Taner’in de yazısında ifade ettiklerini benimsediğini dile getirir. Kakinç, yerli sinemanın gelişmesinin çabayla ve edebiyatçıların, yeni nesil sanatçıların, aydınların sinemayla ilgilenmesiyle mümkün olacağını dile getirdikten sonra Haldun Taner’in söz konusu soruşturmada ifade ettikleri üzerinde durur.

Pazar Postası’nda sinema üzerine yayım yapan kimi dergiler de ele alınıp değerlendirilmiştir.

İmzasız olarak çıkan “Notlar”⁹⁵⁵ adlı yazıda, *Akis*’in 115., 122., 138. ve 238. sayılarından çeşitli alıntılara yer verilir. Yapılan alıntılarla, *Akis*’in yerli sinemanın kalkındırılması için birlik çağrısı yapmasına karşın, yabancı filmler hakkında eleştirmeler yapmasına dikkat çekilmektedir.

⁹⁵² İsimsiz, “Sinema Üzerine Soruşturmamız”, *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9

⁹⁵³ Tarık Kakinç, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor”, *Pazar Postası*, S. 23, 3 Haziran 1956, s.8-10

⁹⁵⁴ Kakinç, “Aydınlarımız sinemayla ilgileniyor II: Haldun Taner’in Dedikleri”, *Pazar Postası*, S. 24, 10 Haziran 1956, s.8

⁹⁵⁵ İsimsiz, “Notlar”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9

Türkiye’de sinema üzerine yayımlanan dergileri “Sinema Yayınları”⁹⁵⁶ başlıklı yazısında söz konusu eden Baykan Sezer, Türkiye’de sinema yayınlarına yeteri kadar önem verilmediğinden yakınır. Baykan, mevcut çalışmaların yine de bu alandaki boşluğu kapatmada iş gördüğünü dile getirerek Nijat Özön’ün Arkın Kitabevi’nden çıkan *Ansiklopedik Sinema Sözlüğü*’nün tanıtımına yer verir. Söz konusu eserin sinema yayınları arasında önemli bir eser olduğunu vurgulayan Baykan, sinema yayıncılığına süreli yayının önemi üzerinde durarak *Sinema-Tiyatro* ve *Sinema 59* dergilerinin tanıtım ve değerlendirmesine yer verir.

Orhan Kemal ise Çetin Özkırım’ın *Sinema-59* adlı derginin ilk sayısında yayımlanan “Türk Sineması Üzerine” başlıklı yazısında “... Çetin Özkırım, Türk sinema sanatının, gerçek sinema sanatına uygun kişilik kazanmasını sağlayacak olgun kadronun bizde var, ama kendilerini göstererek imkânlar bulamadıklarına inanıyor.”⁹⁵⁷ şeklinde görüş belirttiğini bildirir. Özkırım’ın görüşlerine katıldığını belirten Orhan Kemal, Türk sinemasında kötü filmlerin ticari kaygı nedeniyle ortaya konduğunu çeşitli örneklerle aktarır.

Tarık Kakıncı, “Asıl zorunlu olan...”⁹⁵⁸ adlı yazısında, Adnan Ufuk’un *Ulus*’ta çıkan bir yazısında Halit Refiğ’in *Yeditepe*’de sinema yazılarının olmayışını Türk sinemasının gelişimini engellediği yönündeki görüşleri üzerinde durur. Kakıncı, *Sinema Dergisi*’nin yayımlandığını; ancak söz konusu derginin halk arasında ilgi görmeyene kadar, Türk sinemasının ilerlemesinin hızlanmayacağını savunur

Türkiye’de ve esasında dünyada kısa bir geçmişi olan yeni bir sanat olan sinemanın Türk aydınlarına tanıtılması açısından *Pazar Postası*’nda çıkan sinema tarihi ile ilgili araştırmalar önemli bir yere sahiptir.

Sinema tarihi ile ilgili olarak ilk defa Attilâ İlhan imzasıyla *Pazar Postası*’nda bir yazı dizisi çıkar. Dört yazıdan oluşan yazı dizisinde Attilâ İlhan, Amerika, Rusya ve Avrupa’da sinemanın millî bir endüstri haline getirildiğini anlatarak sinemanın güçlüklerini konu edinir. İlhan, Türkiye’de iyi bir sinema eleştirisinin kurulamadığını belirterek sinema haberciliğinin ya da dergiciliğinin magazin olarak anlaşıldığını ifade eder.⁹⁵⁹

⁹⁵⁶ Baykan Sezer, “Sinema Yayınları”, *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.14-16

⁹⁵⁷ Orhan Kemal, “Sinema: Olmayan”, *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.15

⁹⁵⁸ Tarık Kakıncı, “Asıl zorunlu olan...”, *Pazar Postası*, S. 32, 18 Ağustos 1957, s.9

⁹⁵⁹ Attilâ İlhan, “Sinemanın Ehemmiyeti”, *Pazar Postası*, S. 40, 11 Kasım 1951, s.7

Attilâ İlhan “Sinemanın püf noktası-II”⁹⁶⁰, “Fotoğraf ve Sinema-III”⁹⁶¹ ve “Sinema Doğuyor”⁹⁶² adlı yazılarında ise fotoğrafın icadı ve hareketli görüntülerin elde edilmesi gibi sinemadaki teknik gelişmeleri aktarır.

Pazar Postası’nda sinema tarihi ile ilgili tek ayrıntılı gelişim öyküsünü Tarık Kakinç kaleme alır. “Sinemada 60 Yıl” başlığını taşıyan yazı dizisi *Pazar Postası*’nın 26 Ağustos 1956, 2 Eylül 1956, 9 Eylül 1956, 16 Eylül 1956, 23 Eylül 1956, 30 Eylül 1956, 14 Ekim 1956, 21 Ekim 1956, 28 Ekim 1956, 4 Kasım 1956, 11 Kasım 1956, 18 Kasım 1956, 25 Kasım 1956, 2 Aralık 1956, 9 Aralık 1956, 16 Aralık 1956, 23 Aralık 1956, 30 Aralık 1956 ve 6 Ocak 1957 tarihli sayılarında yayımlanır. Bu yazı dizisinin devamı olan “1900-1914 Yılları”⁹⁶³, “1915-1917”⁹⁶⁴, “Made in U.S.A.”⁹⁶⁵ ve “İngiliz Sineması 1914-1918”⁹⁶⁶ başlıklı yazılarda da sinema tarihi anlatılır. Adı verilen incelemelerde dünyada sinemasının teknik bakımdan gelişimi anlatılır. Kakinç, yazı dizisini kaleme alırken La Duca’nın *Sinema Tarihi* adlı eserinden yararlandığını belirtir.

Pazar Postası’nda sinema sanatı ile ilgili yazılarda yerli filmler üzerine yapılan eleştiriler önemli bir yere sahiptir. Dönemin sanat hayatına önemli ölçüde yön veren *Pazar Postası*’nda Türk filmleri ve sineması hakkında çıkan yorum ve eleştiriler Türk sinemasının ilk yıllarının nitelikleri hakkında bize çok önemli bilgiler sağlar. Sinemaseverler çoklukla *Pazar Postası*’nda yayımlanan eleştirilerden yola çıkarak yerli filmler hakkında bilgi sahibi olmuştur. *Pazar Postası*’nın yayım yaptığı yıllarda çevrilen Türk filmlerinin neredeyse tümü hakkında yorumlara yer verilmiştir. Bu anlamda sinemamızın söz konusu dönemdeki bütün gelişim ve evrimi *Pazar Postası* sayfalarından rahatlıkla gözlenebilir.

Pazar Postası’nda eleştirisi yapılan yerli filmler ve yönetmenleri şunlardır: *Beyaz Mendil* (Lütfi Ömer Akad)⁹⁶⁷, *Dalavereciler Kralı* (Nuri Akıncı)⁹⁶⁸, *Kalbimin Şarkısı* (Lütfi Ömer Akad)⁹⁶⁹, *Kanları ile Ödediler* (Osman F.Seden)⁹⁷⁰, *Meçhul*

⁹⁶⁰ İlhan, “Sinemanın püf noktası-II”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.7

⁹⁶¹ İlhan, “Fotoğraf ve Sinema-III”, *Pazar Postası*, S. 45, 16 Aralık 1951, s.5

⁹⁶² İlhan, “Sinema Doğuyor”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.7

⁹⁶³ Tarık Kakinç, “1900-1914 Yılları”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9

⁹⁶⁴ Kakinç, “1915-1917”, *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.9

⁹⁶⁵ Kakinç, “Made in U.S.A.”, *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.9

⁹⁶⁶ Kakinç, “İngiliz Sineması 1914-1918”, *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.9

⁹⁶⁷ Muzaffer A. Esin, “Lütfi Akad’a Övgü”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.8

⁹⁶⁸ Tarık Kakinç, “Dalavereciler Kralı”, *Pazar Postası*, S. 3, 15 Ocak 1956, s.8

⁹⁶⁹ Kakinç, “Gördüklerimiz: Kalbimin Şarkısı”, *Pazar Postası*, S. 16, 15 Nisan 1956, s.8-11

Kadın (Lütfi Ömer Akad)⁹⁷¹, *Kâtibim* (Şinasi Özönük)⁹⁷², *Hititlerin Güneşi* (Mazhar Şevket İbşiroğlu ve Sabahattin Eyüboğlu)⁹⁷³, *Bir Aşk Hikâyesi-Tuş* (Şadan Kamil)⁹⁷⁴, *Gelen Ağalar Birden Gelin* (Hüseyin Peyda)⁹⁷⁵, *Günah Köprüsü* (Muharrem Gürses)⁹⁷⁶, *Sazlı Damın Kahpesi* (Muharrem Gürses)⁹⁷⁷, *İntikam Alevi* (Osman F.Seden)⁹⁷⁸, *Bayırdaki Roman* (Sami Ayanoğlu)⁹⁷⁹, *Görünmeyen Adam* (Lütfi Ömer Akad)⁹⁸⁰, *Ak Altın* (Lütfi Ömer Akad)⁹⁸¹, *Kara Bahtım* (Dr. Alşavir Alyanak)⁹⁸², *Ceylan Emine* (Muharrem Gürses)⁹⁸³, *Kamelyalı Kadın* (Şakir Sırmalı)⁹⁸⁴, *Günah Yolcuları* (Muzaffer Aslan)⁹⁸⁵, *Zeyneb'in İntikamı* (Memduh Ün)⁹⁸⁶, *Üç Yetimin İzdırabı* (Abdurrahman Palay)⁹⁸⁷, *Büyük Sır* (Talat Artemel)⁹⁸⁸, *Aşıklar Kâbesi-Mevlâna* (Hicri Akbaşlı)⁹⁸⁹, *Tuzak Otel* (Aydın Arakon)⁹⁹⁰, *Berduş* (Osman F. Seden)⁹⁹¹, *Lokum Sultanı* (Kenan Fosforoğlu)⁹⁹², *Yedi Köyün Zeynebi* (Muharrem Gürses)⁹⁹³, *Yalancının Mumu* (Semih Evini)⁹⁹⁴, *Kanlı Çevre-Sönen Ocak* (Cahit Günal)⁹⁹⁵, *Gelinin Muradı* (Atıf Yılmaz)⁹⁹⁶, *Öksüz Ayşe* (Semih Evini)⁹⁹⁷, *Beni*

⁹⁷⁰ Kakinç, "Bizim Filmlerimizden: Kanları ile Ödediler", *Pazar Postası*, S. 6, 5 Şubat 1956, s.8

⁹⁷¹ Kakinç, "Gördüklerimiz: Meçhul Kadın", *Pazar Postası*, S. 15, 8 Nisan 1956, s.8

⁹⁷² Kakinç, "Gördüklerimiz: Kâtibim", *Pazar Postası*, S. 21, 20 Mayıs 1956, s.8

⁹⁷³ Kakinç, "Berlin Festivali ve Hititlerin Güneşi", *Pazar Postası*, S. 30, 22 Temmuz 1956, s.8-11

⁹⁷⁴ Kakinç, "Gördüklerimiz: Bir Aşk Hikâyesi-Tuş", *Pazar Postası*, S. 17, 22 Nisan 1956, s.8

⁹⁷⁵ Tarık Kakinç, "Sinema Notları", *Pazar Postası*, S. 31, 29 Temmuz 1956, s.8

⁹⁷⁶ Muzaffer A. Esin, "Gördüklerimiz: Cihan Köprüsü", *Pazar Postası*, S. 50, 9 Aralık 1956, s.9

⁹⁷⁷ Esin, "Gördüklerimiz: Sazlı Damın Kahpesi", *Pazar Postası*, S. 51, 16 Aralık 1956, s.9

⁹⁷⁸ Esin, "Gördüklerimiz: İntikam Alevi", *Pazar Postası*, S. 2, 6 Ocak 1957, s.9

⁹⁷⁹ Esin, "Gördüklerimiz: Kara Çalı", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.9

⁹⁸⁰ Esin, "Gördüklerimiz: Görünmeyen Adam İstanbul'da", *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.9-11

⁹⁸¹ Esin, "Akad'ın Tuttuğu kuş", *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9

⁹⁸² Esin, "Gördüklerimiz: Sinemanın Kara Bahtı", *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.9-11

⁹⁸³ İsimli, "Gördüklerimiz: Ters Gerçekler", *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mart 1957, s.9

⁹⁸⁴ Kakinç, Tarık, " 'Arslan Yürekli Richard' ile Gül Dikenleri", *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.9

⁹⁸⁵ Muzaffer A. Esin, "Gördüklerimiz: Çizgi içi", *Pazar Postası*, S. 19, 12 Mayıs 1957, s.9

⁹⁸⁶ Esin, "Filmler'den: Zeyneb'in İntikamı", *Pazar Postası*, S. 48, 25 Kasım 1956, s.9-11

⁹⁸⁷ Esin, "Gördüklerimiz: Üç Yetimin ıstırabı", *Pazar Postası*, S. 49, 2 Aralık 1956, s.9-11

⁹⁸⁸ Esin, "Gördüklerimiz: Büyük sır", *Pazar Postası*, S. 52, 23 Aralık 1956, s.9

⁹⁸⁹ Esin, "Gördüklerimiz: Aşıklar Kâbesi", *Pazar Postası*, S. 1, 30 Aralık 1956, s.9

⁹⁹⁰ Esin, "Gördüklerimiz: Tuzak Otel", *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.9

⁹⁹¹ Esin, "Gördüklerimiz: Zeki Müren + Kazanç-Seden=Berduş", *Pazar Postası*, S. 8, 17 Şubat 1957, s.9-11

⁹⁹² Esin, "Gördüklerimiz: Acımak", *Pazar Postası*, S. 21, 26 Mayıs 1957, s.9-11

⁹⁹³ Tarık Kakinç, "1956-1957 Sinema Mevsimi Bitti: Toplam", *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9-11

⁹⁹⁴ Muzaffer A. Esin, "Gördüklerimiz: Bu kadar da mı düşülecekti?", *Pazar Postası*, S. 22, 2 Haziran 1957, s.9

⁹⁹⁵ Tarık Kakinç, "Eğri Çizgili", *Pazar Postası*, S. 41, 20 Ekim 1957, s.9-11

⁹⁹⁶ Kakinç, "Gördüklerimiz: Gerçek Türk Sinemasına Doğru", *Pazar Postası*, S. 43, 3 Kasım 1957, s.9

⁹⁹⁷ Kakinç, "Hayırlı işler", *Pazar Postası*, S. 45, 17 Kasım 1957, s.9

Şafakta Vurdular (Rahmi Kafadar)⁹⁹⁸, *Ağlayan Kaya* (Hicri Akbaşlı)⁹⁹⁹, *Bir Serseri* (Memduh Ün)¹⁰⁰⁰, *Gelin Ayşem* (Süha Doğan)¹⁰⁰¹, *Berduş* (Osman F. Seden)¹⁰⁰², *Kör Kuyu* (Hüsnü Cöntürk)¹⁰⁰³, *Meyhaneci Kızı* (Lütfi Ömer Akad)¹⁰⁰⁴, *Duvaklı Göl* (Şadan Kâmil)¹⁰⁰⁵, *Dertli Gönül- Çıksın Bu Can* (Sırrı Gültekin)¹⁰⁰⁶, *Dişi Canavar* (Selâhattin Burçkin)¹⁰⁰⁷, *Kahpe Kurşun* (Nişan Hançer)¹⁰⁰⁸, *Bir Avuç Toprak* (Osman F. Seden)¹⁰⁰⁹, *Bir Şöforün Gizli Defteri* (Atıf Yılmaz)¹⁰¹⁰, *Gelinin Muradı ve Yaşamak Hakkımdır* (Atıf Yılmaz)¹⁰¹¹, *Lejyon Dönüşü* (Orhan M. Arıburnu)¹⁰¹², *Ölmüş Bir Kadının Evrakı Metrukesi* (Semih Evvin)¹⁰¹³, *Yaşamak Hakkımdır* (Atıf Yılmaz)¹⁰¹⁴, *Son Saadet* (Nejat Saydam)¹⁰¹⁵, *Çölde Bir İstanbul Kızı*¹⁰¹⁶, *O Günden Sonra* (İhsan Sedat)¹⁰¹⁷, *İnsanlık İçin Kuduz* (Asaf Tengiz)¹⁰¹⁸, *Gizli El* (Aydın Arakon)¹⁰¹⁹, *Dar Sokaklar* (Hüseyin Örmöz)¹⁰²⁰, *Civan Ali* (Semih Evvin)¹⁰²¹, *Meçhul Kadınlar* (Agâh Hün)¹⁰²², *Üç Arkadaş* (Memduh Ün)¹⁰²³, *Gelinin Muradı, Alageyik, Bu Vatanın Çocukları* (Atıf Yılmaz)¹⁰²⁴, *Gurbet, Beraber Ölelim* (Osman F.

⁹⁹⁸ Kakinç, “Gördüklerimiz: Çelebi böyle olur”, *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.9-11

⁹⁹⁹ Kakinç, “Gördüklerimiz: Yaşasın Ticaret Yaşasın Türk Filmciliği”, *Pazar Postası*, S. 49, 15 Aralık 1957, s.9-11

¹⁰⁰⁰ Kakinç, “Gördüklerimiz: Bacak-Mevlut-Ezan: ölüm-Gözyaşı”, *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.9-11

¹⁰⁰¹ Kakinç, “Gördüklerimiz: Ölüler Sineması”, *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.9

¹⁰⁰² Kakinç, “Gördüklerimiz: Nice Boy, isn’t he?”, *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.9-11

¹⁰⁰³ Kakinç, “Gördüklerimiz: Ölmeyen Moda: “Köy Filmi”, *Pazar Postası*, S. 4, 26 Ocak 1958, s.9-10

¹⁰⁰⁴ Kakinç, “Gördüklerimiz: Bir Parça Daha Umud”, *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.9

¹⁰⁰⁵ Kakinç, “Gördüklerimiz: Yerinde Saymak”, *Pazar Postası*, S. 6, 9 Şubat 1958, s.9-12

¹⁰⁰⁶ Kakinç, “Bu kadarı da...”, *Pazar Postası*, S. 42, 27 Ekim 1957, s.9-10

¹⁰⁰⁷ Kakinç, “Gördüklerimiz: 36 Kısım Tekmili birden”, *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.9

¹⁰⁰⁸ Kakinç, “Gördüklerimiz: Dört ölü var...”, *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9-11

¹⁰⁰⁹ Kakinç, “Gördüklerimiz: Bir Avuç Toprak”, *Pazar Postası*, S. 9 2 Mart 1958, s.9-11

¹⁰¹⁰ Kakinç, “Gördüklerimiz: Çırpıştırmanın İyisi”, *Pazar Postası*, S. 10, 9 Mart 1958, s.9-11

¹⁰¹¹ Kakinç, “Üçüncü Toplam”, *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.13

¹⁰¹² Kakinç, “Gördüklerimiz: Tamburem Çu Guyem”, *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.9-11

¹⁰¹³ Kakinç, “Gördüklerimiz: Yama Üstüne Yama”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.9

¹⁰¹⁴ Kakinç, “Gördüklerimiz: Gidiyorum İşte Gör Hayalde Düşte Gör”, *Pazar Postası*, S. 11, 16 Mart 1958, s.9

¹⁰¹⁵ Kakinç, “Gördüklerimiz: Bir Arpa Boyu”, *Pazar Postası*, S. 12, 23 Mart 1958, s.9

¹⁰¹⁶ Kakinç, “Gördüklerimiz: Vur Beline Kazmayı”, *Pazar Postası*, S. 15, 13 Nisan 1958, s.9

¹⁰¹⁷ Kakinç, “Gördüklerimiz: İyi Niyetli Peynir Gemisi”, *Pazar Postası*, S. 16, 20 Nisan 1958, s.13

¹⁰¹⁸ Kakinç, “Gördüklerimiz: İnsanlık İçin Kuduz”, *Pazar Postası*, S. 17, 27 Nisan 1958, s.13

¹⁰¹⁹ Kakinç, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16

¹⁰²⁰ Kakinç, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16

¹⁰²¹ Kakinç, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16

¹⁰²² Kakinç, “Sinema: Melodram Başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.16

¹⁰²³ Erdoğan Tokatlı, “Sinema: 1958-59’da Yerli Filmler”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.13-16

¹⁰²⁴ Erdoğan Tokatlı, “Sinema: 1958-59’da Yerli Filmler”, *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.13-16

Seden)¹⁰²⁵, *Zümrüt* (Lütfi Ö. Akad)¹⁰²⁶, *Merhametsiz Gençlik* (Çetin Karamanbey)¹⁰²⁷, *Hicran Yarası* (Metin Erksan)¹⁰²⁸.

Pazar Postası'nda uluslar arası alanda yapılan festivaller özellikle takip edilmiş ve Türk sinemasının gelişimi için festivallerde gösterilen ve ödül alan filmler hakkında detaylı bilgiler sunulmuştur. Bu bağlamda *Pazar Postası* gazetesi Türk sinemasının batı sinemasına göre durumunu inceleme fırsatı sağlamıştır. 1950'li yılların Türk sineması için ilkel dönem olduğu düşünüldüğünde ise, kalkınmanın ancak batı sinemasına uygun nitelikte eser vererek gerçekleşebileceği düşünülmüştür. Bu yıllardan günümüze gelindiğinde *Pazar Postası*'nın Türk sineması hakkında yaptığı tespitlerin doğruluğunu daha iyi algılayabiliyoruz. Uluslar arası festivallerde ödül alan Yılmaz Güney, Ferzan Özpetek ve Fatih Akın gibi ünlü Türk yönetmenlerinin yetişmesi, daha o zamanlar *Pazar Postası*'nda temeli atılan görüşlerin etkililiği ile açıklanabilir.

Pazar Postası'nda 1956 Cannes Film Festivali, 1957 Cannes Film Festivali, 1958 Cannes Film Festivali, 7. Berlin Film Festivali, 8. Berlin Film Festivali, 9. Berlin Film Festivali, 1956 Venedik Film Festivali, 1957 Venedik Film Festivali, 1958 Venedik Film Festivali, San Sebastian Film Festivali, Karlovy Vary Film Festivali, Mannheim Dokümanter ve Kültür Filmleri Festivali, Brüksel Dünya Film Festivali, Moskova Film Festivali ve Asya Film Festivali'nde yaşanan gelişmeler okuyucuya sıcaklığına duyurulmuştur. *Pazar Postası*'nda Adı geçen festivallerde gösterilen filmlerin tanıtım ve değerlendirilmesine yer verilmiş; ödül sonuçları açıklanmıştır.

Pazar Postası'nda ünlü yabancı aktör ve yönetmenlerin yaşam öykülerine ve sanat hayatlarına yer verilerek Türk okuru ve aydınının batı sineması hakkında bilgi sahibi olması istenmiştir. *Pazar Postası*'nda şu yönetmen ve aktörlerin yaşam öyküleri yayımlanmıştır: Stanley Kubrick¹⁰²⁹, Andre Cayatt¹⁰³⁰, David Wark Griffith¹⁰³¹, Mario Monicelli¹⁰³², Akira Kurosawa¹⁰³³, Albert Lomoris¹⁰³⁴, Luigi

¹⁰²⁵ Tokatlı, a. g. m., s.13-16

¹⁰²⁶ Tokatlı, a. g. m., s.13-16

¹⁰²⁷ Tokatlı, a. g. m., s.13-16

¹⁰²⁸ Tokatlı, a. g. m., s.13-16

¹⁰²⁹ İsimli, "Stanley Kubrick: Sinemanın Harika Çocuğu", *Pazar Postası*, S. 1, 5 Ocak 1958, s.9-11

¹⁰³⁰ İsimli, "Andre Cayatt: 'Hepimiz Kaatiliz'", *Pazar Postası*, S. 5, 2 Şubat 1958, s.9

¹⁰³¹ İsimli, "İlk Yıllarında Hollywood: Griffith'in Serüvenleri", *Pazar Postası*, S. 26, 29 Haziran 1958, s.14

Comencini¹⁰³⁵, George Stevens¹⁰³⁶, Charles Laughton¹⁰³⁷, Robert Morley¹⁰³⁸, Eric von Stroheim¹⁰³⁹, Jules Dassin¹⁰⁴⁰, Satyajit Ray¹⁰⁴¹, Jacques-Yves Cousteau¹⁰⁴² ve William Wyler¹⁰⁴³.

Pazar Postası'nda batılı sinemanın Türk sinemaseverlere tanıtılması açısından Aslan Ebiri'nin 1957 yılının başlarından itibaren çıkan "İstanbul Sinemalarında" adlı yazıları önemlidir. Ayrıca Alâaddin Bilgi'nin "Elia Kazan'ın Filmleri" adlı yazı dizisi yine batılı sinemanın tanıtılmasında etkili olan yazılar arasındadır.

Pazar Postası yerli filmciliğin gelişmesi için özellikle eleştiri alanında dönemin etkin olan yayımlarından biri olmuştur. Batılı sinemanın Türk sinemaseverlerine tanıtılması açısından da görevini yerini getiren *Pazar Postası* edebiyatta olduğu kadar sinema sanatında da ön plâna çıkmıştır.

¹⁰³² İsimsiz, "Sinema: Mario Monicelli", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958s.13

¹⁰³³ İsimsiz, "Akira Kurosawa: Doğuyu Batıya Getiren Adam", *Pazar Postası*, S. 48, 8 Aralık 1957, s.9

¹⁰³⁴ İsimsiz, "Lamoris Sechan: Kırmızı Balon'un Kahramanları", *Pazar Postası*, S. 2, 12 Ocak 1958, s.9

¹⁰³⁵ İsimsiz, "Luigi Comencini İtalyan Esprisi", *Pazar Postası*, S. 3, 19 Ocak 1958, s.9

¹⁰³⁶ Ebiri, Aslan, "George Stevens", *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.9

¹⁰³⁷ İsimsiz, "Charles Laughton Rejisörlük Yapıyor", *Pazar Postası*, S. 1, 1 Ocak 1956, s.8

¹⁰³⁸ A. E. (Aslan Ebiri), "Sinema Dünyası", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8-11

¹⁰³⁹ İsimsiz, "Amerikan sinemalarının öldürdüğü adam", *Pazar Postası*, S. 33, 25 Ağustos 1957, s.9

¹⁰⁴⁰ İsimsiz, "Jules Dassin: En çok sözü edilen adam", *Pazar Postası*, S. 46, 24 Kasım 1957, s.9

¹⁰⁴¹ İsimsiz, "Satyajit Ray", *Pazar Postası*, S. 47, 1 Aralık 1957, s.9

¹⁰⁴² İsimsiz, "Denizler Büyücüsü", *Pazar Postası*, S. 50, 22 Aralık 1957, s.9

¹⁰⁴³ İsimsiz, "William Wyler 'Hayatımızın En Güzel Yılları'", *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.9-11

H. PAZAR POSTASI VE RESİM

1950’li yıllarda Türk sanatındaki ark değiştirme olgusu, yalnızca bir sanata münhasır kılınamaz. Başka bir deyişle, batı sanatında İkinci Dünya Savaşı’nın ardından yaşanan değişim, edebiyat, tiyatro ve sinema sanatlarında takip edildiği kadar resim sanatındaki değişimler de Türk okuyucusunun ve sanatseverinin bilgisine sunulmak istenmiştir. *Pazar Postası*’nın incelediğimiz tüm sayılarında resim sanatı konusunda öncelikle dikkati çeken nokta, Türk ve dünya ressamlarının soyut resme yönelmesinin işlenmiş olmasıdır. Özellikle şiir, tiyatro ve öyküde soyut temaların işlenmesinin etkisiyle resim sanatına önem verilmiş ve bu yönde pek çok yayım yapılmıştır. Yazar ve şairler resmin diğer türler üzerindeki etkisini de dile getirmişlerdir.

Pazar Postası gazetesinde, Türk edebiyatı ve sanatının 1950’li yılların başından itibaren toplumsal-gerçekçi ya da Realist çizgisinden yavaş yavaş soyut düzğüne kaydığı farkedilerek bu konu üzerinde önemle durulur.

Türk resim sanatında gözlenen değişimi kesin bir tarihle belirlemek yanlış olacaktır. Çünkü resim sanatımızdaki değişim için belirli bir hazırlık devresi gerekir. Ancak diğer sanat dalarında olduğu kadar resimde de yaşanan değişimler ilk defa 1950’li yıllarda belirgin olarak gözlemlenebilme olanağına kavuşmuştur. Bu yıllarda, resim sanatımızda da yaşanan en önemli değişim, figüratif ve nature-morte peyzajlardan non-figüratif ve soyut biçimlere geçme şeklinde sonuçlanmıştır.

Pazar Postası’nın resim sanatı karşısındaki tavrı Avrupa’da Pablo Picasso ve Paul Klee gibi non-figüratif biçimlerle soyut resme yönelen sanatçıların Türk resim sanatı üzerindeki etkilerini incelemek olmuştur. Başlangıçtan itibaren İkinci Yeni hareketine destek veren *Pazar Postası*’nda, yeni resmin şiire etkisi ele alınmış ve sanata bakış açısından aradaki benzerlikler ortaya konulmak istenmiştir.

Pazar Postası’nda resim sanatı açısından dikkati çeken en önemli nokta; daha önce de Birinci Yayım Dönemi olarak adlandırdığımız 1951-1952 yılları ile İkinci Yayım Dönemi olarak adlandırdığımız 1956 sonrasında farklı anlayışların ön plâna

çıkartılmış olmasıdır. Birinci Yayın Döneminde, gelenekçi ve gerçekçi resim söz konusu edilirken İkinci Yayın Döneminde yenilikçi ve soyut resim söz konusu edilmiştir. Başka bir deyişle, *Pazar Postası*'nın 1956 yılı sonrası yayımında resim sanatı üzerinde daha çok durulmuş, non-figüratif ve soyut resim ön plâna çıkartılmıştır.

Pazar Postası'nın Birinci Yayın Döneminde, resim sanatı hakkındaki değerlendirmeleri genellikle Malik Aksel ve Bülent Ecevit yapar. 1951-1952 yıllarında *Pazar Postası*'nın resim sanatına bakış açısını vermesi açısından sözü edilen yazarların yazılarını gözden geçirmek gerekir.

Malik Aksel, “Resim ve Tılsım”, “Yarının Modelleri”, “Bir sanatkar keşfedildi”, “Sanatta Geçimsizlikler”, “Her şey yeni başlıyor”, “Üsküdarlı Ressamlar”, “Hatıralar arasında”, “Kilim ve Resim” adlı yazılarında resim sanatına ilişkin kimi değerlendirmelerde bulunur. Aksel, “Resim ve Tılsım”¹⁰⁴⁴’da resmin doğu toplumlarındaki yerini ele alır. Resim sanatının tarihine de yer veren Aksel, resmi çeşitli inanışlarla ilişkilendirerek gelişimini ele alır. “Yarının Modelleri”¹⁰⁴⁵’nde sanatın baskıyı yenmesi ve taassubun modayı engelleyemeyeceği konuları üzerinde de görüşlere yer veren Aksel, “Bir sanatkar keşfedildi”¹⁰⁴⁶ adlı öyküsünde, resim tutkusu olan ve pek çok sergi, müze gezen bir kişinin evinde ressamlarla tanışmak için düzenlediği toplantı ve bu toplantıda resim hakkında konuşmalarına yer verir. “Sanatta Geçimsizlikler”¹⁰⁴⁷’de, sanatın beğeniye dayanması nedeniyle farklı görüşlerin bulunabileceği ve sanatçıların farklı görüşlere karşı tahammül etmeleri gerektiğini ifade eden Aksel, sanatta farklı görüşlerin yenilikleri getireceğini vurgular. “Her şey yeni başlıyor”¹⁰⁴⁸’da F. Mualla ve S. Mualla’nın Türk resim sanatında iki kadın olarak çalıştıklarını dile getiren Aksel, ikisinin de megalomaniye esir olduğunu savunur.

Malik Aksel, “Üsküdarlı Ressamlar”¹⁰⁴⁹ adlı makalesinde, Üsküdarlı olduklarını bildirdiği Ali Rıza Bey, Seyyit Bey, Üsküdarlı Şeker Ahmet Paşa, Turakeş İsmail Hakkı, Muallim Şevket, Üsküdarlı Muallim Ziya Akbulut, Üsküdarlı

¹⁰⁴⁴ Malik Aksel, “Resim ve Tılsım”, *Pazar Postası*, S. 18, 3 Haziran 1951, s.5

¹⁰⁴⁵ Aksel, “Yarının Modelleri”, *Pazar Postası*, S. 20, 17 Haziran 1951, s.5

¹⁰⁴⁶ Aksel, “Bir sanatkar keşfedildi”, *Pazar Postası*, S. 23, 8 Temmuz 1951, s.8

¹⁰⁴⁷ Aksel, “Sanatta Geçimsizlikler”, *Pazar Postası*, S. 44, 9 Aralık 1951, s.2

¹⁰⁴⁸ Aksel, “Her şey yeni başlıyor”, *Pazar Postası*, S. 53, 10 Şubat 1952, s.5

¹⁰⁴⁹ Aksel, “Üsküdarlı Ressamlar”, *Pazar Postası*, S. 62, 13 Nisan 1952, s.2

Asaf, Zekai Paşa, Üsküdarlı Cevad, Üsküdarlı Abdi Bey, Osman Sümbül Efendi, Çamlıcalı Müfide Kadri Hanım adlı ressamaların resim sanatlarına ilişkin bilgilere yer verir. Malik Aksel, “Hatıralar arasında”¹⁰⁵⁰ adlı yazısında resim sanatı hakkındaki araştırmalarını sürdürür. Burada, İslamiyetin resme bakış açısı ve Osmanlı devletinde resme dair yasaklamalar hakkında bilgi verir. Ayrıca, Abdülhamit II döneminde resim yasağı üzerinde de durur. “Kilim ve Resim”¹⁰⁵¹de Türk kilimlerinin üzerindeki motiflerle resim sanatını karşılaştıran Aksel, Türk kilimciliğinin millî sanatımızdaki yeri ve önemini ifade eder. Malik Aksel’in resim sanatına ilişkin son yazısı ise, “Eski Kahve Resimleri”¹⁰⁵²dir. Aksel bu yazısında, Osmanlı döneminden kalan ve kahveleri süsleyen resim ve yazılar hakkında bilgi vererek söz konusu resim ve yazıların yeterince korunmadığı ve ilgi görmediğini dile getirir.

Bülent Ecevit, “Paolo Ucello”¹⁰⁵³, “Paolo Ucello”¹⁰⁵⁴ adlı yazılarında Paolo Doni’nin resim sanatındaki öncü rolünü ele alarak perspektifin bulunmasının modern resim açısından önemi üzerinde durur. Ecevit, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri: Leyla Gamsız”¹⁰⁵⁵ adlı yazısında ise Leyla Gamsız’ın Matisse ve Gauguin adlı batılı ressamaların sanatlarına benzer bir sanat anlayışı içerisinde eserler verdiğini dile getirerek Leyla Gamsız’ı özellikle Matisse ile karşılaştırır.

Nihat Doğangüneş, “Öfkeli Arslan”¹⁰⁵⁶ adlı yazısında, Eugene Delecroix’nın yaşamı ve sanatı üzerinde durur. Doğangüneş, müzikte Chopin’i, edebiyatta Balzac’ı, resimde ise Eugene Delecroix’ı deha olarak gördüğünü belirtir. Delecroix’nın eserlerinden de söz eden Doğangüneş, onun Empresyonist bir eğilimle sanatını icra ettiğini vurgular.

Cahit Güçbilmez, “Neden ve Nasıl Paris?”¹⁰⁵⁷te, ressam Avni Arbaş ile yaptığı röportaja yer verir. Arbaş’ın kısa bir yaşam öyküsüne yer veren Güçbilmez, Çallı ve Lévy ile çalıştığını bildirir. Arbaş, kendisine sorulan sorular ışığında, sanatın geniş kitlelere iletilmesi ve millî olması gerektiğini, resim sanatımızın henüz batı tesirinden kurtulamadığını, Türkiye’de sanata yeterince devlet desteğinin

¹⁰⁵⁰ Aksel, “Hatıralar arasında”, *Pazar Postası*, S. 65, 4 Mayıs 1952, s.2

¹⁰⁵¹ Aksel, “Kilim ve Resim”, *Pazar Postası*, S. 67, 18 Mayıs 1952, s.2

¹⁰⁵² Aksel, “Eski Kahve Resimleri”, *Pazar Postası*, S. 74, 20 Temmuz 1952, s.2

¹⁰⁵³ Bülent Ecevit, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S. 33, 23 Eylül 1951, s.7-12

¹⁰⁵⁴ Ecevit, “Paolo Ucello”, *Pazar Postası*, S. 34, 30 Eylül 1951, s.7-12

¹⁰⁵⁵ Ecevit, “Hafta İçinde Sanat Hareketleri: Leyla Gamsız”, *Pazar Postası*, S. 52, 3 Şubat 1952, s.7

¹⁰⁵⁶ Nihat Doğangüneş, “Öfkeli Arslan”, *Pazar Postası*, S. 70, 8 Haziran 1952, s.7

sağlanmadığını, non-figüratif resmin kendi anlayışına uymadığını ve muhtevanın ancak figürasyon yoluyla oluşturulabileceğini belirtir.

Pazar Postası'nın Birinci Yayın Döneminde son olarak Irving Stone'un Bülend Sokullu tarafından Türkçeye çevrilen *Vincent Van Geogh'un Hayatı* adlı romanı tefrika edilir. Biyografik bir roman olan *Vincent Van Geogh'un Hayatı* adlı eserde Van Gogh'un resim sanatına nasıl başladığı anlatılır.

Pazar Postası'nın İkinci Yayın Dönemi, resim sanatına ilişkin değerlendirmeler açısından daha kapsamlı ve zengindir. 1956 sonrasında resim hakkında yayımlanan ilk yazı, Metin Eloğlu'nun Karaburçak Galerisi'nde açtığı kişisel sergisi nedeniyle yaptığı konuşmadır. Eloğlu, *Pazar Postası*'nda "İlk Sergisi Dolayısıyla Metin Eloğlu'nun Konuşması" başlığı altında yayımlanan konuşmasında, neden non-figüratif resme yöneldiğini şu sözlerle dile getirir: "İlle de bir öykü arıyorlar onlarda. Bildikleri ezberledikleri bir anlatım düzeni bulamayınca yadırgıyorlar. Oysa hepsinin anlam, anlatım, imkânlar, değerleri, belli bir anlayışın yapıp yakıştırma tarzının sonucu. Anlam derken yan yana gelmiş iki rengin bir birlerini değerlendiren çizgilerin durumunu kastediyorum. Nasıl ki şiirde, hikâyede kelimelerin sözlerin yan yana gelişlerinden bir anlam çıkıyor, resimde de aynı şeyi becermek renklere, çizgilere, istif düzenine vergi."¹⁰⁵⁷ Metin Eloğlu, resmin temel malzemesinin renkler ve çizgiler olduğunu belirterek sanatta faydanın aranmaması gerektiğini savunur.

Pazar Postası'nda resim hakkında en kapsamlı değerlendirmeleri Mete Şar yapar. Şar, resim sanatı hakkındaki ilk etraflı değerlendirmeyi "Yenilik Resim Üzerine Konuşular" adlı yazı dizisiyle gerçekleştirir.

Mete Şar, adı geçen yazı dizisinde, resmin tarihsel gelişimini anlatarak yeni resim anlayışı üzerinde durur. Şar, resmin uzun çağlar boyunca yalnızca doğayı taklit ettiğini; fakat zamanla kişinin iç gerçeğini daha iyi yansıtmak için yeni biçimler kurduğunu dile getirir: "İlk bakışta Doğa'ya aykırı gibi gelen yenilik dediğimiz çeşitli akınların gerçeği küçümsedikleri sanımlanabilirse de, aslında sanatçı

¹⁰⁵⁷ Cahit Güçbilmez, "Neden ve Nasıl Paris?" Avni Arbaş Konuşuyor", *Pazar Postası*, S. 73, 13 Temmuz 1952, s.10

¹⁰⁵⁸ Metin Eloğlu, "İlk Sergisi Dolayısıyla Metin Eloğlu'nun Konuşması", *Pazar Postası*, S. 18, 29 Nisan 1956, s.6

yapıtında, gerçeği sınırsızcasına genişletip kişiyle doğayla daha bir içten kaynaştırmışlar.”¹⁰⁵⁹

Mete Şar, resim sanatında insanın kendini anlatırken iki yol benimsediğini; ancak bu yolların farklı ve birbirinden uzak olsa da birbirini tamamladığını, insanı anlatma amacında olduğunu dile getirir. Şar, söz konusu iki yolu şu şekilde anlatmaktadır: “Sanatçı ilk kendisine ya da çevresine bakarak doğa gerçeğine yöneliyor demiştik. Sanatçının gerçeği bu ilk görüşte; doğanın gözle görülür, elle tutulur, şekillerinde araması sanat yapıtına ölçülü bir plâstik yapı, daha doğrusu bir soğukkanlılık verdi. Resmi, salt birkaç ölçüye dayanan tasvirici bir yapıt olarak düzenledi. Bir takım sanatçılar kendi duyularını, bu doğa varlıklarının dış kalıbıyla birleştirip, daha doğrusu şekillerin dış görünüşlerini parçalayarak; algılarını izlemelerini doğaüstü bir şekilde vermeğe başladılar. Böylece önlerine, gerçeği içten arama yolunda geniş ufuklar açılmış oldu.”¹⁰⁶⁰

Mete Şar, Kübizm ve Empresyonizmin resimde yenilik yaptığını ve gerçeği iç gerçeklikle birleştirerek verdiğini şöyle dile getirir: “Yenilik resimde aşırı bir ferdiyetçilik göze çarpıyor. Bu ferdiyetçiliği, yenilik sanatçının yerilmekten çekilmeden doğadaki şekilleri parçalayıp doğaya kendi kişiliğini katarak, yeni bir biçimler düzeniyle ortaya koyması doğuruyor. Daha sonra doğayı silip doğrudan doğruya kendisini ortaya koyması yapıyor bunu. Böylece gerçek en açık tarifiyle, gizli kapaklı bir yanı kalmadan, salt bugüne dek görmediğimiz biçimler olarak çıkıyor karşımıza.”¹⁰⁶¹

Leger’in “Empresyonistler renge özgürlüğü getirdiler. Biz tutup çizgiyle biçimi de tutsaklıktan kurtardık. Hele aynı şeyi konuda da yapınca büsbütün özgürdük.”¹⁰⁶² şeklindeki sözlerine yer veren Şar, yeni resmin plastik sanatlar içinde yer aldığını ve doğada benzeri olmayan biçimler yarattığını dile getirir. Mağara duvarına resim çizen ilk insan ile Rönesansta kutsal şeyleri resmine konu alan sanatçının da gerçeği değiştirerek ele aldığını, yenilik resminde de bu değişimin yapıldığını belirten Mete Şar’a göre, konu yeni biçimler için yalnızca araç olmalıdır,

¹⁰⁵⁹ Mete Şar, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 1: Yenilik Resmin Gerçeği”, *Pazar Postası*, S. 32, 5 Ağustos 1956, s.7

¹⁰⁶⁰ Şar, a. g. m., s.7

¹⁰⁶¹ Şar, a. g. m., s.11

¹⁰⁶² Şar, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 2: Yenilik Resimde Konu”, *Pazar Postası*, S. 33, 12 Ağustos 1956, s.7

bunun için de konunun yeni resimde bir önemi kalmamıştır. Her çağda gerçekliğin böyle algılandığını savunan Şar’a göre, yenilik resmi boya, çizgi ve konudan bağımsızdır.

Rönesansa kadar olan dönemde, resimlerde doğanın aynen yansıtıldığını belirten Mete Şar, resmin doğa biçimlerine sıkı sıkıya bağlı olduğunu ifade eder. Yeni sanatçının doğa biçimlerinden düşünce ve arzusuyla ayrıldığını dile getiren Şar, doğa biçimlerini işleyen sanatçıyı unutmadığını vurgular. Yeni sanatçının, eski sanatçıya bakışını Şar, şu şekilde değerlendirir: “Onları kendi anlayışlarına göre, yeniden değer süzgecinden geçiriyorlar. Onların evrene açılışlarını tutup daha ileri götürecekler. Böylece eski resimde evrene açılış gelişirken; diğer yönleri sınırlamışken; bugünün sanatçısı hem evrensel görüşünde geniş bir ufuk doğuyor, hem de biçimlerinde renklerinde özgürleşiyor.”¹⁰⁶³

Yenilik resminde dil konusu üzerinde de duran Mete Şar, her ressamın özel bir dili olduğunu ve izleyicisini bu dile alıştırması gerektiğini belirtir. Okuyucunun sanatçının dilini öğrenmesinde, en önemli görev Şar’a göre, eleştirmene düşer. İzleyicinin amacının sanatçının anlatmak istediklerini algılamak olduğunu belirten Şar, resimdeki her türlü unsurun bir anlatım olduğunu vurgular.¹⁰⁶⁴

Mete Şar’ın resim sanatı hakkındaki ikinci önemli değerlendirmesi ise, “Gerçek Resmin Evrimi” başlığını taşıyan yazı dizisidir.

Plastik sanat eleştirmecilerinin gerçek resmin başlangıcını XIV. yüzyılda Giotto’ya dayandırdıklarını ifade eden Şar, Giotto’dan önce primitif resmin var olduğunu dile getirir. Primitif resimde, boyutun olmadığını ve öykülemenin amaçlandığını ifade eden Şar, Giotto’nun resmi süsleme sanatı olmaktan çıkardığını bildirir. Giotto’nun resmi doğaya yaklaştırdığını ve duyuların gerçeğine yer verdiğini vurgulayan Şar, Giotto’nun resimlerinin rölyef görüşünde olduğunu ifade eder. Şar, Simone Martini’nin resmin üç boyutlu niteliklerine az da olsa yer verdiğini dile getirerek Giotto’nun realist olarak kabul edilmesine rağmen, soyut kavramlara da yer verdiği ifade eder.¹⁰⁶⁵

¹⁰⁶³ Şar, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular 3: Yenilik akımlarının Evrensel Görüşü”, *Pazar Postası*, S. 34, 19 Ağustos 1956, s.11

¹⁰⁶⁴ Şar, “Yenilik Resim Üzerine Konuşular: Yenilik Resmin Dili”, *Pazar Postası*, S. 36, 2 Eylül 1956, s.7-11

¹⁰⁶⁵ Şar, “Gerçek resmin evrimi”, *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.7

Mete Şar; Massaccio, Piero Della Francesca, Uccello, Jan Van Eyck, Provost, Boticelli ve Leonardo Da Vinci'nin resme getirdikleri yeniliklere yer verir. Şar, Massaccio'nun resme derinliği temel olarak işledikten sonra insanı keşfettiğini, Piero Della Francesca'nın resme perspektifi getirdiğini, Uccello'nun resimde perspektifi geliştirdiğini, Jan Van Eyck'in resimde tasarıyla doğayı birleştirdiğini, Jan Provost'un doğa resimlerine kusursuzluğu getirmeye çalıştığını, Boticelli'nin resim sanatında deformasyona yer verdiğini ve Leonardo Da Vinci'nin resimde fon ile figürleri birleştirerek doğanın bütünlüğünü ele aldığını ifade eder.¹⁰⁶⁶

Mete Şar; Raffaello, Franciabigio, Michelangelo, Brünwald ve Dürer'in resme getirdikleri yenilikleri de anlatır. Raffaello'nun sanat için sanat ilkesini resme getirerek akademik resmin kurucusu olduğunu, Franciabigio'nun resimde biçimleri bir duygu ya da anlam olmaktan çıkarıp salt biçim güzelliğini amaçladığını, Michelangelo'nun insan vücudunun ayrıntılarını plastik bir değerle ele aldığını, Brünwald'ın resimlerinde figürlerin hakim olduğu ve resimleriyle gelenekten ayrıldığını ve Dürer'in ifadeci nitelikte resimler yaptığını ifade eden yazar, sözü edilen ressamların resim sanatlarına ilişkin kimi görüşlere de yer verir.¹⁰⁶⁷

Pazar Postası'nda devrin iktidarının yeni resim sanatına bakışını da ele alan kimi yazılar kaleme alınmıştır. Bu bağlamda, Can Yücel, "Sanat Karakolu"¹⁰⁶⁸ adlı yazısında, Dr. Burhanettin Onat'ın TBMM'nin 22 Ocak 1956 günlü Bütçe Komisyonu Toplantısı'nda modern resim sanatı konusunda dile getirdiği ifadeleri söz konusu eder. Yücel, Dr. Burhanettin Onat'ın modern resmi "soysuz sanat" şeklinde nitelendirdiğini, modern resmin Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretilmemesi ve Meclis duvarlarını süsleyen resimlerin sökülmesi gerektiğini ifade ettiğini çeşitli alıntılarla dile getirir. Yücel, Avrupa'ya gönderilmiş genç öğretmenlerin bunca maddi kaynak sarf edilerek öğrendikleri resmin "soysuz sanat" şeklinde nitelendirilmesini eleştirir. Yücel, Onat'ın Güzel Sanatlar Akademisi'nin sanatı gözetim altında tutmak isteyenlerin bir karakola dönüştürülme isteğine karşı büyük tepkilerin ortaya konması gerektiği görüşünü dile getirir.

Pazar Postası'nda imzasız olarak kaleme alınan "Soyut Sanat" adlı yazı, soyut sanatı ve resimde soyut davranmayı ele almak amacıyla kaleme alınmıştır.

¹⁰⁶⁶ Şar, "Gerçek Resmin Evrimi II", *Pazar Postası*, S. 9, 24 Şubat 1957, s.7-11

¹⁰⁶⁷ Şar, "Gerçek Resmin Evrimi III", *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mart 1957, s.7

¹⁰⁶⁸ Can Yücel, "Sanat Karakolu", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.6

Yazıda, soyut sanatın çağdaş sanatta önemli bir yer tuttuğunu vurgulanarak üstünlüğünü kabul ettirdiği ifade edilmektedir: “Gerçekten de bugün resimlerin yarısı soyut sanat resimleridir. Ressamların yarısı, resim meraklılarının manzara, kişi, natürmort, deniz, mitolojik, dini, işçi veya askeri sahneler gibi şimdiye kadar bizzat resim yapmanın doğrulaması olan figüratif unsurların hiçbirini bulamadıkları eserleri meydana getirmektedirler. Soyut sanatı geleneksel sanattan ayıran temel özellik şudur. Soyut sanat, bir tuval üzerinde <<hayatımızın doğal çevresini meydana getiren nesnel gerçek>>in herhangi bir unsurunu tanımamıza imkân verecek her şeyden kaçınır.”¹⁰⁶⁹

Cemal Süreya’nın Osman Mazlum müstear ismiyle Michel Seuphor’dan çevirdiği “Soyut Resim Çağımızın Bir Gereği mi?” adlı yazıda da soyut resim üzerinde durulur. Yazı, Michel Seuphor’un, Buffet’nin soyut resim yerine figürü öne çıkarması üzerine hazırladığı *Dictionnaire de la Peinture Abstraite- Soyut Resim Sözlüğü* adlı eserinin ilk bölümünden yapılan bir özetlemeden oluşmaktadır. Seuphor, eserinde soyut resmin, sanat tarihinin ve çağın bir gereği olduğunu savunur. Çağın özgürlüğü ön plânda tuttuğunu dile getiren Seuphor, soyut resmin doğuşunu şöyle açıklar: “... yarım yüzyıllık deneyler öğretti ki nüer, peyzajlar, natürmortlar gibi geleneksel imajlar iyiden iyiye boşalmışlardır, onlar artık bu çağın insanına ilişkin hiçbir özü taşımıyorlar. Şimdilerde o peyzajlar, o mandolinler ancak arkalarında gizledikleri asıl sujet’lerle önem kazanıyorlar. Giderek ön plâna bu dediklerimiz geçiyor: Kendiliğinden resim yapmak ya da kendini resmetmek. Kübizmin sonunda vardığı uçlar konumuz bakımından önemli. Kübizmle geleneksel sujet yürürlükten kaldırılıyor; katıksız sanat değerleri her türlü hürriyet içinde, her sanatçının kendi özel davasına göre ve aydınlık bir anlatımla verilmeye başlanıyordu.”¹⁰⁷⁰

Pazar Postası’nda kimi zaman farklı mekânlarda açılan kişisel sergiler takip edilmiş ve bu sergiler hakkında değerlendirmelere de yer verilmiştir.

Nuri Abaç’ın 22 Mayıs 1957’de Mühendisler Birliği’nde açtığı 43 resimlik sergi üzerine Orhan Çetinkaya ve Ümit Ölmez birer yazı kaleme alırlar. Orhan Çetinkaya, “Abaç’ın Sergisi” adlı yazısında, Abaç’ın sergisinin tanıtımı için

¹⁰⁶⁹ İsimsiz, “Soyut Sanat”, *Pazar Postası*, S. 28, 13 Temmuz 1958, s.9

¹⁰⁷⁰ Michel Seuphor, “Soyut Resim Çağımızın Bir Gereği mi?”, (Çev. Osman Mazlum), *Pazar Postası*, S. 45, 9 Kasım 1958, s.10

bastırdığı broşürde resim sanatı ile ilgili görüşleri söz konusu eder. Türk resim sanatının evrimi hakkında bilgi vermesi bakımından Abaç'ın söz konusu broşüründe ifade ettiği şu görüşler önemlidir: “Biz resim sanatında maddeciliği, eğilmez biçimciliği, kuralcılığı artık bıraktık. (...) Madde korkunçtur. Maddenin çizgilerini tuvale geçirirken kenarlarından canhıraş feryatlar sızıyor. Dimağımızın şuuraltı refleksleri çalışmaya başlayınca boya selleri tuvale akmaya başlar, birbirini takip eden bu selleri tabiatın yerçekimi yasası yoluna koyuyor...Ressam, şairin dimağında beliren, şuuraltında yeşeren kelime yığınlarına karşılık, renk yığınlarına imgeler ve bu saf renk kümelerinden derlediği salkımları o andaki reflekslerine ve yerçekimi yasalarına biçimler ve tuvaline yerleştirir... En güç iş başarılmıştır. Çünkü sanatçı, ancak yogileşme diyebileceğimiz, (şuurlu şuursuzluk) şuur altına inme esnasında, konsantrasyon derecesine göre, en bakir anlamını yaşıyacaktır.”¹⁰⁷¹

Nuri Abaç'ın geleneklere karşı olduğunu belirten Ümit Ölmez, yeni arayışı içerisinde olduğunu dile getirir. Abaç'ın <<yogi>> anlayışına bağlı bir resim anlayışına sahip olduğunu ifade eden Ölmez, “... resimde yapmak istediğini korkusuzca başarmağa ve salt kendisinin olan yeni bir tin ve biçime varmağa doğru ilerlediği görülüyor. Bilinçaltının zengin kaynaklarından azığılanmaktadır.”¹⁰⁷² der. Yazının devamında, Abaç'ın resim sanatına ilişkin bilgiler verilerek resim ile şiiri birbirine yaklaştırdığını şu sözlerle dile getirilir: “Bay Nuri Abaç, resim ile yırın yaklaşmasına parmak basmış, <<Şiirin ve resmin yalnız gereçleri değişiktir.>> diyor. Yırda tilcikle yapılanı o boyalarla yapmaktadır. Kendi deyimi ile ilk olarak yer çekimi yasasını resme o yerleştirmiştir. Kendine özgü bir teknik gücü var. İlk bakışta karışık çizgiler ve anlaşılmaz lekeler biçiminde göze çarpan tablolarında çok sağlam bir iç düzen, uyuşum görülüyor. Herhangi bir lekeyi ya da çizgiyi kaldıramıyorsunuz yerli yerinden. Ortaya konulan ürünün bütünlüğünün yaptığı sağlamlık ve öz buna engel oluyor. Biliyorsunuz ki acunda ilk olarak bu düzeni o kurmuştur.”¹⁰⁷³

Hüsnü Yurdusev, Cehdi Şahingiray'ın 26 Mayıs 1957 günlü *Tercüman* gazetesinde yayımlanan “Bir Gazetecinin Not Defteri” başlığını taşıyan köşesinde resim sanatı hakkında öne sürdüğü görüşler nedeniyle bir yazı kaleme alır. Yurdusev, Cehdi Şahingiray'ın söz konusu yazısında, “Bir ressamımız <<Sanatta fakirizm>>

¹⁰⁷¹ Orhan Çetinkaya, “Abaç'ın Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.6

¹⁰⁷² Ümit Ölmez, “Abaç ve Resimde Yogicilik”, *Pazar Postası*, S. 23, 9 Haziran 1957, s.7

¹⁰⁷³ Ölmez, a. g. m., s.7

diye yeni bir çığır açıyormuş. (...) Modern namı altındaki resimlere, şiirlere, heykellere bakacak olursak hakikaten sanatta fakirlik var...”¹⁰⁷⁴ dediğini belirterek, heykelcilikte uzun bir geçmiş olmasa da resim ve şiirde Türk sanatının batıninkiyile atbaşı olduğunu şu sözlerle vurgular: “Yeni yapıtlarda bir konu, düş (hayal) zenginliği, öz ve biçim sağlamlığı, deyiş güzelliği var. Sadece aşk, doğa (tabiat) gibi şeyler yer almıyor bu yapıtlarımızda. Kişioğlu, kişioğlunun yaşama serüveni, toplum sorunları bütün zenginliğiyle yer alıyor. Bu sanatlarımız değerce de düşük, yoksul (fakir) değildir. Bugünkü şiirimiz dünya şiirinden ileridir belki; fakat geri değildir. Hiç değilse at başı gidiyor. Yeni ressamlarımıza gelince yaptıkları Avrupa sergilerinde ilgi görmekte, beğenilmektedir. Bütün bunları görmemek için kişi gözlerini gerçeğe, güzelliğe ya büsbütün kapamış olmalıdır ya da yeniyi göremeyecek kadar eskiye, geçmişe tutkundur.”¹⁰⁷⁵

F. Güden, Ali Büyükhelvacı’nın açtığı resim sergisini değerlendirir. Andre Gide’in, “Benim amacım okunmak değil, tekrar tekrar okunmaktır.” şeklindeki sözünü hatırlatarak Ali Büyükhelvacı’nın resimlerine bakarken aynı şeyleri düşündüğünü dile getirir. Güden, Büyükhelvacı’nın Paul Klee’ye varmak istediği öze yöneldiğini belirtir.¹⁰⁷⁶

Kaya Özsezgin, “Resim: Dokuz Kuşağın Emeği” adlı yazısını, Ankara’da, Türk Amerikan Derneği’nde Mr. Floischman’ın yönetiminde düzenlenen “Dokuz Nesilden Beri Amerikan Resim Sanatı” adlı serginin açılması üzerine kaleme alır.¹⁰⁷⁷ Serginin Amerikan resim sanatının son 185 yılını kapsadığını bildiren Özsezgin, sergide sunulan eserlerin tanıtımına yer verir. Sergide, Copley, Dunlop, Wilson Reale, Alistone, Eakins, Johnson, Anshutz, Sargent, Marin, Demuth, Shahn ve Nobili adlı ressamların eserlerine yer verildiği bildirilmektedir.

Şahap Sıtkı, “Resim: Elderoğlu Resim Sergisi”¹⁰⁷⁸ adlı yazısını, Abidin Elderoğlu’nun Amerikan Kültür Derneği’nde açtığı kişisel sergiyi değerlendirmek amacıyla kaleme alır. Henri Michaux’dan kimi alıntılara yer veren Sıtkı, “Tabiatın rastlayışları sanat eserine girmez. Çünkü tabiatın kendini vermek için sonsuz imkânı

¹⁰⁷⁴ Hüsnü Yurdusev, “Eski, Yeni...”, *Pazar Postası*, S. 26, 30 Haziran 1957, s.7

¹⁰⁷⁵ Yurdusev, a. g. m., s.7

¹⁰⁷⁶ F. Güden, “Ali Büyükhelvacı’nın Resimleri Ya da Paul Klee’ye Selam”, *Pazar Postası*, S. 8, 23 Şubat 1958, s.10

¹⁰⁷⁷ Kaya Özsezgin, “Resim: Dokuz Kuşağın Emeği”, *Pazar Postası*, S. 46, 16 Kasım 1958, s.14

¹⁰⁷⁸ Şahap Sıtkı, “Resim: Elderoğlu Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 50, 14 Aralık 1958, s.16

vardır. Ruhlu bir sanat adamı tabiatsız değildir ama, tabiattan kurtulmuştur. (...) İşte Elderoğlu'nun kimi resimlerinde unutmış görüldüğü zayıf taraf. Tabiattan kurtulduğu resimlerinde ne kadar canlı, ateşliyse, ötekilerde de o ölçüde zayıf kalmış.”¹⁰⁷⁹ der. Yazının devamında, Abidin Elderoğlu ve açtığı kişisel sergi, “Ruhlu bir sanat adamının sergisindeyiz. Böyle bir devrin başındaki ressamı yakından tanımak için, arayış devrelerini de içine alan resimlerini bir arada görmek gerek.”¹⁰⁸⁰ şeklinde değerlendirilir.

Cemil Eren'in Türk-Amerikan Derneği'nde açtığı kişisel resim sergisini Kaya Özsezgin ve Şahap Sıtkı değerlendirir. “Cemil Eren”¹⁰⁸¹ adlı yazısında, Eren'in sergisinde en belirgin özelliğin ılık olduğunu bildiren Özsezgin, söz konusu resimlerin İyem'in resimlerini hatırlattığını ifade eder. Özsezgin, Eren'e yönelttiği kimi sorulara ve bunların yanıtlarına da yazı içerisinde yer verir. Eren, sorulara verdiği yanıtlarda, soyut resmin çağın bir gereği olduğunu, çağdaş resmin en büyük sorununun renk, biçim ve kişilik olduğunu, resmin evrensel bir dilinin olduğunu dile getirir. Şahap Sıtkı, “Bir Resim Sergisi”¹⁰⁸² adlı yazısında, Cemil Eren'in açtığı sergideki resimlerin çok dikkat edilmediği takdirde birbirine benzetildiğini dile getirerek resimlerde bir kişilik olduğunu vurgular.

Tektaş Ağaoğlu'nun Türk-Amerikan Kültür Derneği'nde açtığı resim sergisi nedeniyle yine Kaya Özsezgin ve Şahap Sıtkı birer yazı kaleme alırlar. Kaya Özsezgin, “Ağaoğlu”¹⁰⁸³ adlı yazısında, Ağaoğlu'nun, resmi, şiir ve hikâye kadar sevdiğini ifade ederek söz konusu sergide birbirinden belirgin olarak ayırt edilebilen üç tür resme yer verdiğini vurgular. Şahap Sıtkı ise “Tektaş Ağaoğlu'nun Düşündürdükleri”¹⁰⁸⁴ adlı yazısında Ağaoğlu'nun bir renkle ılık düzeni içinde mutlu hayaller yakaladığını, zamana ve topluma bağlı olduğunu, kendisinden beklenenin üslup kazanması olduğunu dile getirir.

Görüldüğü gibi temel güzel sanatlardan olan resim, *Pazar Postası*'nda üzerinde durulan ve hakkında geniş yorumların yapıldığı güzel sanatlardan biri olmuştur. *Pazar Postası* sayfalarında, başlangıçta geleneksel resim sanatımız ve

¹⁰⁷⁹ Sıtkı, a. g. m., s.16

¹⁰⁸⁰ Sıtkı, a. g. m., s.16

¹⁰⁸¹ Kaya Özsezgin, “Resim: Cemil Eren”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.16

¹⁰⁸² Şahap Sıtkı, “Bir Resim Sergisi”, *Pazar Postası*, S. 52, 28 Aralık 1958, s.16

¹⁰⁸³ Kaya Özsezgin, “Ağaoğlu”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.16

¹⁰⁸⁴ Şahap Sıtkı, “Tektaş Ağaoğlu'nun Düşündürdükleri”, *Pazar Postası*, S. 2, 11 Ocak 1959, s.16

klasik batı resmi söz konusu edilmişken 1956 yılının sonlarından itibaren İkinci Yeni hareketinden açıkça söz edilmesi ile birlikte soyut resim sanatı üzerindeki araştırmalar artmıştır. Böylelikle, sanat ve edebiyatı *Pazar Postası*'ndan takip eden geniş sanatsever okur kitlesinin soyut ve non-figüratif resim hakkında bilgi sahibi olması sağlanmıştır. *Pazar Postası*'nın incelediğimiz bütün sayılarında, klasik doğa tasvirlerinin bulunduğu figüratif ve nature-morte resim sanatı üzerinde pek durulmamıştır. Özellikle soyut ve non-figüratif resmin benimsendiği ve desteklendiği *Pazar Postası* sayfalarında, yazar ve sanatçılar yeni şiire etkimesi bakımından bu sanatı enine boyuna incelemişlerdir.

I. PAZAR POSTASI VE MÜZİK

Pazar Postası'nın incelediğimiz bütün sayılarında, müzik sanatına önemli bir yer ayrılmıştır. Gazetede yazılarda özellikle yerli müzik ile batı müziği üzerinde durulmuştur. *Pazar Postası*'nın 1951-1952 yılı yayımlarında daha çok Türk müziği üzerinde durulmuşken 1956 sonrası yayımında ise batı müziğine daha çok yer verilir.

Pazar Postası'nın yayımlanan tüm sayılarını incelememiz sonucunda, müzik sanatı ile ilgili yazıların bir bölümü, Türk müziğinde yenileşme ve modernleşme ile birlikte müzik alanında yaşanan ikilikle ilgilidir. Yayımlanan yazıların bir bölümü de yurt içinde gelişen müzik hareketlerini içerir.

Pazar Postası'nda müzik sanatı hakkında yayımlanan yazılarda, dikkati çeken en önemli nokta, Türk müziğinin modernleştirilmesi ve batı tarzına yaklaştırılmasının istenmesidir. Cemal Reşit Rey'e göre, bir milletin en yüksek sanat musikisi o milletin halk nağmelerindeki renklerden çok millî dehadan yararlanmış olan müziktir. Rey, bu görüşünden yola çıkarak "Türk musikisi (polifonik, müterakki, modern anlayışa göre medeni Türk musikisinden bahsetmiyorum) her kompozitörün şahsi buluşları, yaratmaları, çalışmaları ile teşekkül edebilir, ancak; yoksa, (Türk melodileri)ni alıp birbirine kötü şekilde ekleyip, altına birkaç 'dissonant' akor alıp, berberim Hüsnü Efendinin bu kabil parçalardan birini tesadüfen bizde duyduğu bir gün dediği gibi: 'Falso oryantal, yapmakla değil!'"¹⁰⁸⁵ şeklindeki görüşleri ifade eder.

Nihat Buruşuk, "Konser Salonları"adlı yazısında Debussy ve Chopin gibi tanınan müzik adamlarının dışında yenilerinin bilinmemesi Türkiye'de müziğe olan ilginin azlığını gösterdiği görüşünü ifade eder: "...memleketlerine gerçek musiki eserleri kazandıran sanatçılardan çoğunu tanıyan yoktur. Glinka, Smetana, Grieg, Granados, de Falla hadi neyse ama Paccius, Sibellius, Carl Nielsen'in, Mussorsky'nin, Bartok'un ismini kaç kişi duymuştur, musiki sever görünenlerin içinde?"¹⁰⁸⁶ Cemal Reşit Rey de, "Les Jeunesses Musicales mi? Sütü Börek mi?" adlı yazısında gençlerin müzikten anlamadıkları savunarak Türkiye'de müziğe bakış

¹⁰⁸⁵ Cemal Reşit Rey, "Falso Oryantal", *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.5

¹⁰⁸⁶ Nihat Buruşuk, "Konser Salonları", *Pazar Postası*, S. 28, 12 Ağustos 1951, s.8

açısını eleştirir. Rey, Les Musicales Jeunesses de France'ın başkanı Marquis de Contant'ın kendisinden Türkiye'den kendilerine eğitilmeleri için iki genç gönderilmesini istemesini ele alır. Rey, "Kendi kendime: 'Jeunesses Musicales' tohumunu, ortaya atarsam, gençler bunu ekip biçerler, diyorum. Yanılıyor muyum? Bu fikir alaka uyandıracak mı acaba? Yoksa... filan makam üzerine 'Les Jeunesses Musicales mi? Bize ne gerek, sütlü börek...' mi diyecek?"¹⁰⁸⁷ der.

Turhan Gürkan da, "Sanatta İkilik" adlı yazısında, Türkiye Turizm Kurumu'nun düzenlediği gezilerin sonuncusunun İzmit Körfezi Gezisi adıyla yapıldığını, gezide yer alan müzik ve şiir sunumu yapıldığını belirtir. Gürkan, Akile Artun'un şarkı söylemesi sırasında yağmur yağmasına karşın hem iskelede biriken beş yüz kişiden hem de geziye katılanlar tarafından büyük alkış aldığını ifade eder. Ancak Konsetvatuvar Birliği'nin verdiği caz konseri sırasında yuhalamaların olduğunu vurgulayan Gürkan, Türkiye'de sanatın alaturka ve yeni sanat diye ikiye ayrıldığını belirtir. Batı zevkinin yeteri kadar savunulmadığını ifade eden Gürkan, sanatta ikiliğe devletin tasarruflarının neden olduğunu savunur.¹⁰⁸⁸

Bernard Gavoty'nin Jeunesses Musicale de France- Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı'nı tanıttığı ve Bülent Arel tarafından Türkçeye çevrilen "Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı" adlı yazı dizisi *Pazar Postası*'nın 2 Eylül 1951, 23 Eylül 1951 ve 30 Eylül 1951 tarihli 31., 32. ve 33. sayılarında yayımlanır. Bu yazı dizisinde, Jeunesses Musicale de France- Fransız Müziksever Gençlik Teşkilatı'nın çalışmaları da anlatılır.

İlhan Usmanbaş, "Musiki: Musiki Hakkında" adlı yazısında, Türk ve Avrupa müziğini karşılaştırır. Usmanbaş, Türk müziğinin çok sesliliğe doğru yönelmesi gerektiğini vurgular. Usmanbaş, Türk müziğinde köklü değişikliklerin gerektiğini şu sözlerle ifade eder: "Osmanlı-Türk musikisini müdafaa etmek lüzumsuzdur. Çünkü o ortadadır: onu kabul etmek lazım. Şu halde asıl münakaşalarımızı alaturka mı alafranga mı çatışmasına değil de Türk musikisi içinde yapacağımız değişikliklere yöneltelim."¹⁰⁸⁹

¹⁰⁸⁷ Cemal Reşit Rey, "Les Jeunesses Musicales mi? Sütlü Börek mi?", *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.2

¹⁰⁸⁸ Turhan Gürkan, "Sanatta İkilik", *Pazar Postası*, S. 77, 10 Ağustos 1952, s.7

¹⁰⁸⁹ İlhan Usmanbaş, "Musiki: Musiki Hakkında", *Pazar Postası*, S. 38, 28 Ekim 1951, s.7

Haldun Serpente, müzik alanında II. Mahmut döneminde yapılan yenilikler hakkında bir makale yazar. II. Mahmut'un Mehterhane'yi kaldırıp yerine Müzika-i Humayun'u kurması ve Donizetti'nin getirilmesiyle bu dönemde müzik alanında yapılan çalışmaları anlatan Serpente, Türk müziğinin batılılaşma serüvenini ele alır.¹⁰⁹⁰

Veysel Arseven ise, "Müzik Eğitiminde İkilik"¹⁰⁹¹ adlı eleştirisinde, müzik eğitimindeki ikilikten yakındır. Arseven, millî eğitim sisteminin batının majör ve minör tarz sistemi üzerine müzik eğitimi yaptığını dile getirir. Arseven, yukarıdaki görüşlerin tersine millî müzik zevkinin geliştirilmesi ve işlenmesi gerektiğini vurgular. Türk insanının, divan, halk, piyano ve sanat müziğini benimsediğini anımsatan Arseven, batı müzik tarzlarından vazgeçilmesi gerektiğini vurgular. Öğretmen okullarında halk müziği eğitime başlandığını anlatan Arseven, orta dereceli okullarda hâlâ batılı tarzlarda eğitim yapıldığını belirterek bu ikiliğin ortadan kaldırılması gerektiği görüşünü savunur.

Pazar Postası'nda kimi zaman da müzikle ilgili eleştirilerin yokluğundan yakınılmıştır. Necil Kâzım Akses, "Musikide tenkid ve tenkidçi"¹⁰⁹² adlı yazısında müzikte de eleştirinin yapılması gerektiğini belirtir. Eleştirinin sanat eserini mükemmele ulaştıracağı inancını taşıyan Akses, müzik eleştirmeninin en az bir müzisyen kadar teknik bilgiye sahip olması gerektiği görüşünü dile getirir. Müzisyen ile eleştirmeni karşılaştıran Akses, müzisyenin yaratıcı olduğunu; ancak eleştirmenin yaratıcı olmayıp var olandan yola çıktığını anlatır. *Pazar Postası*'nda Jacques Bourgeois'nın, "Eleştiri Boğuluyor: Kurtuluş Yolu Nedir? IV Müzik Alanında"¹⁰⁹³ başlığıyla Türkçeye Asım Bezirci tarafından çevrilen yazıda da, müzik eleştirisi üzerinde hakkında görüşlere yer verilir. Kompozitörlerin az oluşunun nedenini, konser düzenleyicilerine bağlayan Bourgeois, Paris'te verilen konserlerin yalnızca yüzde beşinin yeni eserlerden oluştuğunu dile getirir. Paris'te verilen konserlerin yüzde doksan beşinin eski eserlerden oluşmasının nedeninin konser düzenleyicileri tarafından halkın müzik zevkinin bu yönde olduğu yönündeki görüşleri olduğunu söyleyen Bourgeois, eleştirmenlerin böyle bir durumda yalnızca temsil edilen eserleri

¹⁰⁹⁰ Haldun Serpente, "Batılılaşan Orkestra", *Pazar Postası*, S. 18, 28 Nisan 1957, s.6

¹⁰⁹¹ Veysel Arseven, "Müzik Eğitiminde İkilik", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12

¹⁰⁹² Necil Kâzım Akses, "Musikide tenkid ve tenkidçi", *Pazar Postası*, S. 16, 20 Mayıs 1951, s.5

¹⁰⁹³ Jacques Bourgeois, "Eleştiri Boğuluyor: Kurtuluş Yolu Nedir? IV Müzik Alanında", (Çev. Halis Acarı), *Pazar Postası*, S. 38, 29 Eylül 1957, s.8-11

değerlendirebileceğini ifade eder. Eleştirmenlerin durmadan tekrarlanan bir repertuvarda görüş bildirmesinin onları sınırlayacağını dile getiren Bourgeois, eleştirmenlerin iyi bir virtüöz ile genç bir sanatçı hakkında aynı dili kullanmak zorunda kalacağını savunur. Necil Kâzım Akses ise, “Musikide izah ve izahçı”¹⁰⁹⁴ başlıklı yazısında, müzik eleştirmenlerinin çalışması gerektiğini ifade ederek bazı eleştirmenlerin yersiz eleştiriler yaptığına dikkat çeker. Akses’e göre, sanat eseri ortaya ilk konduğunda genellikle anlaşılamaz. Beethoven’ın, Debussy ve Wagner’in yapıtlarını ve onlara yapılan eleştirileri örnek olarak sunduktan sonra müzik izahatçısının kendi zamanının sanatkarı kadar bilgi ve yetki sahibi olması gerektiğini belirtir.

Pazar Postası’nda Müzisyen Hüsniye Sevim Selen ile bir röportaj da yapılır. Hüsniye Sevim’in bir güfteyi 36 ayrı makamla peş peşe okuyabileceğini dile getirilen yazıda, onun Atatürk’ün iltifatlarına mazhar olduğunu ifade edilir. Öğrencilere müzik dersi verdiği de bildirilen Hüsniye Sevim, kendisine sorulan “Radyoda neden konser vermiyorsunuz?” şeklindeki soruya “İmtihan olmam lazımmış efendim.” diye yanıt verir. Kendisinin sınava tabi tutulmasına tahammül edemeyeceğini ifade eden Hüsniye Sevim, sanat hayatına olan katkıları nedeniyle Udi Yorgo, Fahri Kopuz, Nobar Tekyay, Hakkı Derman, Cevdet Çağla ve Nevder Hanım’a teşekkürlerini sunar.¹⁰⁹⁵

Veysel Arseven, “Atatürk Köşesi: Atatürk ve Yeni Türk Müziği”¹⁰⁹⁶ adlı yazısında, Atatürk’ün Türk müziği hakkındaki görüşlerine ve müzikle ilgili çalışmalarına yer verir.

Lütfü Hisarlı, “Zenci Sanatı, Kültürü ve Türküleri”¹⁰⁹⁷ adlı araştırmasında, Amerika’da yaşayan zencilerin Spiritual ve Blues denilen türkü ve müziklerini ele alır. Afrika’dan Amerika’ya köle olarak getirilen zencilerin XX. yüzyılın ortalarına kadar olan durumları ve özgürlüklerini kazanma yolundaki mücadelelerini anlatan Hisarlı, zencilerin dünya kültürüne birçok katkılarının olduğunu belirtir. Spiritual denilen din türkülerinin ve Blues’un bütün dünyayı etkisinde bıraktığını dile getiren Hisarlı, Shimba ve Git Back Blues imzasıyla iki Spiritual’e yer verir.

¹⁰⁹⁴ Necil Kâzım Akses, “Musikide izah ve izahçı”, *Pazar Postası*, S. 19, 10 Haziran 1951, s.5

¹⁰⁹⁵ O. B., “Otuzüç yıllık bir sanatkarla mülakat”, *Pazar Postası*, S. 48, 6 Ocak 1952, s.6

¹⁰⁹⁶ Veysel Arseven, “Aatürk Köşesi: Atatürk ve Yeni Türk Müziği”, *Pazar Postası*, S. 25, 22 Haziran 1958, s.3

¹⁰⁹⁷ Lütfü Hisarlı, “Zenci Sanatı, Kültürü ve Türküleri”, *Pazar Postası*, S. 41, 12 Ekim 1958, s.10

Pazar Postası'nda, müzikle ilgili yazıların önemli bir bölümünü de batılı önemli müzik sanatçılarının yaşam öyküleri ve sanat yaşamlarının anlatıldığı biyografiler oluşturur. Bu yazılar içerisinde, Fatma Barlas'ın Helen L. Kaufmann'dan çevirdiği ve genellikle "Yüz Bestekarın Hayatı" adlı altında yayımlanan yazı dizisi dikkate değerdir. 1959 yılının başlarından *Pazar Postası*'nın kapanmasına dek yayımlanan biyografilerde, Isaac Albeniz¹⁰⁹⁸, Johann Sebastian Bach¹⁰⁹⁹, Carl Emmanuel Bach¹¹⁰⁰, Samuel Barber¹¹⁰¹, Bela Bartok¹¹⁰², Ludvig Van Beethoven¹¹⁰³, Alban Berg¹¹⁰⁴, Hector Berlioz¹¹⁰⁵, Leonard Bernstein¹¹⁰⁶, Georges Bizet¹¹⁰⁷, Ernest Bloch¹¹⁰⁸, Luigi Boccherini¹¹⁰⁹, Alexander Borodin¹¹¹⁰, Max Bruch¹¹¹¹, Anton Brnckner¹¹¹², Johannes Brahms¹¹¹³ ve Carlos Chavez¹¹¹⁴, in müzik sanatları da anlatılır. Ayrıca, Rıza Kaner de, kaleme aldığı bir nekrolojide Toscanini'nin biyografisine ve sanat yaşamına yer verir.¹¹¹⁵

¹⁰⁹⁸ Helen L. Kaufmann, "Tarihin en büyük 100 bestekârı", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 4, 25 Ocak 1959, s.8-9

¹⁰⁹⁹ Kaufmann, "Tarihin En Büyük 100 Bestekârı: Johann Sebastian Bach", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 5, 22 Mart 1959, s.8-9

¹¹⁰⁰ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı 3: Carl Emmanuel Bach", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 6, 29 Mart 1959, s.10

¹¹⁰¹ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Samuel Barber", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 7, 5 Nisan 1959, s.14

¹¹⁰² Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Bela Bartok ", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 8, 19 Nisan 1959, s.10

¹¹⁰³ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Ludvig Van Beethoven ", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 9, 26 Nisan 1959, s.10

¹¹⁰⁴ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Alban Berg ", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 10, 3 Mayıs 1959, s.10

¹¹⁰⁵ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Hector Berlioz", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 11, 10 Mayıs 1959, s.13

¹¹⁰⁶ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Leonard Bernstein", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 12, 17 Mayıs 1959, s.12

¹¹⁰⁷ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Georges Bizet", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mayıs 1959, s.10

¹¹⁰⁸ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Ernest Bloch", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mayıs 1959, s.11

¹¹⁰⁹ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Luigi Boccherini", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 15, 7 Haziran 1959, s.10,

¹¹¹⁰ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Alexander Borodin", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 16, 14 Haziran 1959, s.11

¹¹¹¹ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Max Bruch", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 17, 21 Haziran 1959, s.11

¹¹¹² Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Anton Brnckner", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 18, 5 Temmuz 1959, s.14

¹¹¹³ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Johannes Brahms", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 19, 12 Temmuz 1959, s.14

¹¹¹⁴ Kaufmann, "Yüz Bestekarın Hayatı: Carlos Chavez", (Çev. Fatma Barlas), *Pazar Postası*, S. 20, 19 Temmuz 1959, s.14

¹¹¹⁵ Rıza Kaner, "Toscanini", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.9-11

Pazar Postası'nda İstanbul ve özellikle Ankara'da düzenlenen müzik festivalleri ve konserlere ilişkin değerlendirmeler de yayımlanır. Müzikle ilgili değerlendirmelerde Rıza Kaner ismi ön plâna çıkar.

Pazar Postası'nda festivallere ilişkin ilk yazı 1951 yılında Gölge imzasıyla çıkar. "Ankara'da Bir Tiyatro ve Müzik Festivali"¹¹¹⁶ başlığını taşıyan yazı, Ankara'da düzenlenen Türk-İngiliz festivallerinin yeterli ilgiyi toplayamaması üzerine kaleme alınır. Söz konusu yazıda, Ankara'daki festivalin uluslar arası bir nitelik kazanması için neler yapılması gerektiğine ve bu konuyla ilgili çeşitli önerilere yer verilir.

Rıza Kaner'in, *Pazar Postası*'nda yayımlanan "Van Gogh Tartışması-Viyolonist Ricci"¹¹¹⁷ adlı ilk yazısında, 26 Mart 1957 gününde Ankara'da Büyük Tiyatro'da verilen müzik dinletisi ile 20 Mart 1957 gününde Sanatsevenler Kulübü'nde Van Gogh üzerine yapılan söyleşiye ilişkin değerlendirmelere yer verilir. Müzik dinletisiyle ilgili olarak Kaner, Ruggerio Ricci'nin, Gail Kubik, Eugenio Bognioli ve Mithat Fenmen'in sundukları dinletiyi değerlendirir. Kaner, Van Gogh hakkında yapılan söyleşide ise, Van Gogh'un müziği ile Nevit Kodallı'nın besteciliği üzerinde görüşüldüğünü ve sahne düzeni hakkında konuşulduğunu belirtir.

Rıza Kaner, "Ankara Müzik Festivali"¹¹¹⁸ adlı yazısında, Üniversiteliler Müzik Derneği'nin Ankara'da düzenlediği Ankara Birinci Müzik Festivali'ne ilişkin haberlere, festival programına, Ankara Filarmoni Derneği'nin "Açılış Konserleri" adı altında düzenlediği müzik etkinlikleriyle ilgili habere ve 15-20 Ocak 1957 tarihleri arasındaki müzik programına yer verir.

Rıza Kaner, "Festival Başladı"¹¹¹⁹, "Festival Olayları"¹¹²⁰ ve "Steber-Festival"¹¹²¹ adlı yazılarında "Ankara Birinci Müzik Festivali" adıyla düzenlenen festivale ilişkin görüş, değerlendirme ve tanıtımlara yer verir.

Ankara'da düzenlenen Ankara Müzik Festivali'ne ilişkin görüş ve değerlendirmelerini "Asıl Saygısız Kim?"¹¹²² ve "Müzik-Müzik"¹¹²³ adlı yazılarında

¹¹¹⁶ Gölge, "Ankara'da Bir Tiyatro ve Müzik Festivali", *Pazar Postası*, S. 22, 1 Temmuz 1951, s.5

¹¹¹⁷ Rıza Kaner, "Van Gogh Tartışması-Viyolonist Ricci", *Pazar Postası*, S. 14, 31 Mart 1957, s.9

¹¹¹⁸ Kaner, "Ankara Müzik Festivali", *Pazar Postası*, S. 3, 13 Ocak 1957, s.10

¹¹¹⁹ Kaner, "Festival Başladı", *Pazar Postası*, S. 4, 20 Ocak 1957, s.8-9-11

¹¹²⁰ Kaner, "Festival Olayları", *Pazar Postası*, S. 5, 27 Ocak 1957, s.8-10

¹¹²¹ Kaner, "Steber-Festival", *Pazar Postası*, S. 6, 3 Şubat 1957, s.8-9-10

¹¹²² Kaner, "Asıl Saygısız Kim?", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.8

¹¹²³ Kaner, "Müzik-Müzik", *Pazar Postası*, S. 7, 10 Şubat 1957, s.10

da sürdüren Rıza Kaner, Ankara Müzik Festivali'nde *Carmen*'in yuhalanması sonucunda meydana gelen tartışmalara yer verir. Kaner, Bedii Sevin'in *Ulus* gazetesinin seyirciyi "yuhalamak" dolayısıyla eleştirdiğini belirterek, salt seyircinin suçlanması doğru olmadığını ve yuhalama olayının seyircinin hiçe sayılmasına karşı verilmiş bir tepki olduğunu ifade eder. Kaner, *Carmen*'in kötü bir şekilde sahnelendiğini ve yuhalanmayı hak ettiği görüşünü savunur. Festivalin 27 Ocak 1957 Pazar günü Cumhurbaşkanlığı Armoni Mızıkasının üniversitede verdiği konserle kapandığını belirten Kaner, festivalin genel değerlendirmesini de yapar.

Rıza Kaner, "İki Genç Sanatçı"¹¹²⁴ adlı yazısında, Üniversiteliler Müzik Kulübü'nün sahne gösterisini ele alır. Kaner, Gitarist Sigfried Behrend ve Piyanist Barbara Hessebukowska'nın programdaki performansları üzerinde durur. Rıza Kaner, "Müzik: İstanbul'da son yıllar"¹¹²⁵da Giuseppe Postiglione'nin verdiği konserleri; "Pazar Konseri"¹¹²⁶nde ise İstanbul'da düzenlenen on beş günlük konservatuvar programı çerçevesinde 9 Şubat Pazar sabahı verilen konserleri değerlendirir.

Rıza Kaner, "Müzik: Bir Piyanist Bir Konferans"¹¹²⁷ adlı yazısında, Hans Henkemans'ın icra ettiği ve Mozart'a ait *La Major Konçertosu* ile Debussy'nin birkaç parçasından söz eder. Kaner, Türkiye Filarmoni Derneği'nin caz müziği ile ilgili verdiği konferansta Fletcher, Henderson, Armstrong, Tristano, Parker, Gillespie, Hawkins ve Macero'nun tanıtıldığını bildirir.

Rıza Kaner, "Beethoven ve Beş Solist"¹¹²⁸ adlı yazısını, 29 Nisan 1958'de İstanbul Komedi Tiyatrosu'nda verilen müzik dinletisini değerlendirmek amacıyla kaleme alır. Bu dinletide Beethoven'ın yapıtlarının icra edildiğini belirten Kaner, Ferdi Statzer'in *Ay Işığı*'nı, Lili Statzer'in *İlkbahar Sonatı*'nı, Feyha Talay'ın Mozart'ın *Sihirli Flüt*'ünden 'Bemol Major Varyasyonu'nu çaldığını belirtir.

Rıza Kaner, "Müzik: Tzipine, Sarıca, Wiesbaden'liler"¹¹²⁹ adlı yazısında ise, George Tzipine ve Ayşegül Sarıca'nın 8 Mayıs 1958 günü İstanbul Şehir

¹¹²⁴ Kaner, "İki Genç Sanatçı", *Pazar Postası*, S. 13, 24 Mart 1957, s.9-11

¹¹²⁵ Kaner, "Müzik: İstanbul'da son yıllar", *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.10

¹¹²⁶ Kaner, "Pazar Konseri", *Pazar Postası*, S. 7, 16 Şubat 1958, s.10

¹¹²⁷ Kaner, "Müzik: Bir Piyanist Bir Konferans", *Pazar Postası*, S.15, 13 Nisan 1958, s.10

¹¹²⁸ Kaner, "Beethoven ve Beş Solist", *Pazar Postası*, S. 19, 11 Mayıs 1958, s.12

¹¹²⁹ Kaner, "Müzik: Tzipine, Sarıca, Wiesbadenliler", *Pazar Postası*, S. 22, 1 Haziran 1958, s.12

Tiyatrosu'nda verdikleri konser ile Türk-Alman Dostluk Derneği'nin Teutonia'da 9 Mayıs 1958 günü verdiği konseri ele alır.

Pazar Postası'nda kimi zaman müzik dünyasına ait eserler de tanıtılmıştır. Rıza Kaner, "Müzik: Üç Betik"¹¹³⁰ adlı yazısında, Mahmut Ragıp Gazimihal'in 55 *Opera*, Fuad Koray'ın *Müzik Formları* ve Adnan Saygun'un *Musiki Nazariyatı* adlı eserlerini tanıtır. S. N. Özerdim de "Kitaplar Kütüphaneler" (*Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.11) adlı köşesinde kaleme aldığı yazıda, Milli Kütüphane'nin müzik bölümünü tanıtır.

Görüldüğü gibi *Pazar Postası*'nda müzik sanatı üzerine yayımlanan yazılarda, özellikle batı müziği üzerinde durulmuştur. Genel olarak Türk müziğinin batı müziğine yaklaştırılması gerektiğini savunan yazarlar, batılı klasik müzik sanatçılarının tanıtımına geniş yer ayırmışlardır. *Pazar Postası*'nda diğer sanat dallarında olduğu gibi müzik alanında da batılı örneklerine uygun yayımlar yapılmıştır.

¹¹³⁰ Kaner, "Müzik: Üç Betik", *Pazar Postası*, S. 27, 6 Temmuz 1958, s.14

SONUÇ

Pazar Postası, yayım hayatı boyunca; Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, devrimci, yenilikçi, çağdaş ve ilerici bir gazete olarak varlığını sürdürmüştür.

İçerik bakımından son derece zengin bir gazete olan *Pazar Postası*'nda, Türk edebiyatında görüşleri ve sanatlarıyla ön plâna çıkmış pek çok yazar ve şaire ait yazı ve şiirler yayımlanmıştır.

Cemil Sait Barlas tarafından çıkartılan haftalık *Pazar Postası*, 1951-1952 ve 1956-1959 yılları arasında olmak üzere iki dönemde yayım yapmıştır. *Pazar Postası* gazetesinde hem siyasal değerlendirmelerin yapıldığı hem de sanat-edebiyat çalışmalarının yayımlandığı iki ayrı bölüm bulunmaktadır. Bu sayfalarda dönemin pek çok yazar, şair, bilim adamı, siyasetçi ve araştırmacısının yazı, şiir ve eserleri yayımlanmıştır.

Pazar Postası'nın 1951-1952 yılları arasındaki yayımında, gerek siyasal değerlendirmelerin yapıldığı sayfalarda gerekse de sanat-edebiyat sayfalarında çoğunlukla şu isimlere rastlanılmaktadır: Cemil Sait Barlas, Falih Rıfkı Atay, Nurullah Ataç, Baki Kurtuluş, Nurettin Sevin, Yusuf Mardin, Can Yücel, Bülend Ecevit, Attilâ İlhan, Mazaffer Tayyip Uslu, Suat Taşer, Nihat Doğangüneş, Füzûzan Hüsrev Tökin, Ömer Faruk Toprak, İlhan Usmanbaş, Sami Çelenk, Muzaffer Uyguner, Mecdut Mansuroğlu, Nermin Abadan, Memduh Şevket Esendal, Sıddık Tümerkan, H. Bornovalı, Kasım Gülek, Cevat Dursunoğlu, Süha Kavafoğlu, Ali Gümrükçü, Vildan Aşır Savaşır, Nevin Arıcan, Malik Aksel, Mustafa Emil Elöve, Ömer Ünsal, Murat Öner, Turgut Dedeşen, Faruk Taşkiran, Yaşar Yula, Salim Çardaklı, Selâhattin Turan, İstiklâl Gökçer, Ali Fuskoğlu, M. Menderes, Ayten Sayman, Cahit Güçbilmez, Cevat Geray, Cami Demli ve Özdemir Çobanoğlu.

Pazar Postası'nın 1956-1959 yılları arasındaki sayılarında ise en çok şu isimlere rastlanılmaktadır: Cemil Sait Barlas, Tevfik Çavdar, Muzaffer Erdost, Baki Kurtuluş, Asım Bezirci, Hüseyin Cöntürk, Turgut Uyar, Cemal Süreya, Tarık Kakıncı, Özdemir Nutku, Güner Sümer, Sezai Karakoç, Ferit Edgü, Aziz Nesin, Mete Şar, Mustafa Şerif Onaran, Orhan Duru, İlhami Soysal, Sami N. Özerdim, Erol Aksoy, Attilâ Alpöge, Aslan Ebiri, Ömer Attilâ Sav, Alim Atay, Ece Ayhan, Tevfik

Çavdar, Sami Çelenk, Seyfettin Başçılar, Nihat Doğangüneş, Sami Çelenk, Cevat Dursunoğlu, Metin Eloğlu, Muzaffer A. Esin, Bedri Gider, Fethi Naci, Ahmet Oktay, Erdal Öz, Kemal Özer, Demir Özlü, Suat Taşer, Ülkü Tamer, Faruk Taşkiran, Nevzat Yıldırım, Can Yücel, Nihat Ziyalan, Attilâ İlhan, İffet Aslan, M. Aydın, Emre Eren, Baha Galip Tunalıgil, Mustafa Cura, B. Öngün, İsmail N. Alkan, Refika Esmer, Dr. Hakkı Demirel, Doğan Avcıoğlu, Seyfettin Başçılar, İhsan Atar, A. Necati, Vedat Üretürk, Halis Cinlioğlu, M. Hadi İlbaş, A. Rıza Yalt, Ali K. Rodoslu, T. Cemal, M. Aydın, Erdoğan Tamer, Mustafa Karataş, Korkut Boratav, İhsan Göğüş ve Prof. Dr. Yavuz Abadan.

Pazar Postası, DP iktidarı sürecinin büyük bir bölümünde yayım yapmıştır. 1950-1960 yıllarının şüphesiz ki en önemli olguları, kentleşme, makineleşme ve liberalleşmedir.

Atatürk döneminin ihtiyaçlar sonucu yürütülen Devletçi politikaları, İkinci Dünya Savaşı'nın etkisiyle İnönü döneminde sürdürülse de 1950'den sonra terk edilmeye başlanmış ve batılı ülkelerle yakınlaşma sonucunda Kapitalist ekonomik model benimsenmiştir.

Tarımda makineleşme, kırsal kesimlerde iş gücü fazlalığına neden olmuştur. Dış kredilerle sağlanan imkânlarla kentlerde artan istihdam olanakları ve genel toplumsal eğilimler, kentlere doğru bir iç göç dalgası başlamıştır. Böylelikle Türkiye'de köylü nüfus, kentli nüfusa göre hızla azalmaya başlamıştır. Ancak bu durum, eğitimsiz köylü nüfusun modern kentlere uyum sağlaması sorununu ortaya çıkarmıştır. Kentlerin kenarlarına doğru itilen köylü nüfus, çarpık kentleşmeye neden olmuş, Türkiye'de köy azmanlarının ortaya çıkmasını hızlandırmıştır. Özellikle köylü nüfusun sosyo-psikolojik, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik bağlamlarda yaşadığı değer çatışmaları 1950'li yılların esas bunalım kaynağını oluşturur.

İkinci Dünya Savaşı'nın savaşa katılan ülkelerin yanında katılmayan ülkeler üzerinde yarattığı dolaylı etkilerin tümü Türkiye'ye de yansımıştır. Erkek nüfusun savaşın bitimine kadar silah altına alınması, ülkedeki nüfus artışını düşürmüş, savaş sonrasında terhisle birlikte nüfus patlaması olmuştur. Çok partili hayata geçiş ve CHP dönemi baskısının sona ermesi, yaşanan göreceli özgürlük ortamıyla Türkiye'deki sosyal yaşama bir canlılık getirmiştir. Avrupa ülkelerinde savaşın ortaya çıkmasıyla insanların yaşadıkları travma savaş sonrasında da etkisini

sürdürmüş ve insanlar Modernizm'e olan inançlarını yitirmişlerdir. Ancak Türkiye'nin savaşın yıkıcı etkisini birebir yaşamaması, toplumsal alandaki dinamizmi korumuş ve savaş sonrasında yurttaşlarımız yaşama daha sıkı sarılmışlardır.

Türkiye'de 1950-1960 yıllarının sosyal, siyasal ve ekonomik yaşamı, daha sonraki yıllardaki çehrenin ilk çizgileridir. Köylerden kentlere yapılan göç, Sovyetlere karşı Amerika Birleşik Devletleri'nin yanında yer alış ve dış krediler Türkiye'nin son yarım yüzyılının şüphesiz ki en önemli olaylarıdır.

1950-1960 dönemi sanat ve edebiyat ortamını değerlendirirken batı sanatının etkisini göz önünde bulundurmak gerekir. 1940 yılların sonlarında, Hasan Ali Yücel'in Milli Eğitim Bakanlığı döneminde çoğu klasik eserlerin Türkçeye çevrilmesi kültürel bir kalkınmayı beraberinde getirmiş ve her türlü toplum kesiminin batı sanatını tanınması sağlanmıştır.

Batıda İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkımlar sonucunda inançsızlık, güvensizlik, karamsarlık, bunalım sanattaki ifadesini bulmuş ve Modernist düşünceler sanat eserlerinden el çektirilmiştir. Sanat ve edebiyatımızda ise, şiir, öykü, tiyatro, resim ve romana yansıyan Varoluşçu felsefenin etkileri ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, Lautréamont, Camus, Sartre, Beckett, Ionesco, Picasso, Miro, Char ve Schaeffer'in etkilerinden söz etmek mümkündür.

Sanat dallarının birbirine olan etkisi de düşünüldüğünde 1950'li yılların başından sonlarına doğru Türk sanat ve edebiyatının genel olarak modernleşme sürecini ilk defa bu dönemde tamamladığı savunulabilir.

Türk edebiyatı ve sanatında, 1950-1960 yılları arasında genellikle soyut ve kapalı bir anlatımın seçilmesini salt baskı ortamına bağlamak doğru olmayacaktır. Türk edebiyatında ve sanatında Tanzimat döneminden beri süregelen batılılaşma serüveni, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kitle iletişim araçlarının yaygın olarak kullanılması nedeniyle batı sanatı eş zamanlı olarak takip edilebilme olanağına kavuşarak son bulmuş ve süreç tamamlanmıştır. Bu anlamda sanatçıların kapalı ve soyut bir anlatımı seçmelerini dönemin baskı koşullarından çok yaşanan değer çatışmalarını açıkça sergilemek istemeyen sanatçıların tavrına ve batı sanatının etkilerine bağlamak gerekmektedir. Türk edebiyatı ilk defa, Garip hareketi de dikkate alınırsa, İkinci Dünya Savaşı yıllarından sonra benliğini bulmaya başlamış ve taklitçi

yönünü bir tarafa bırakarak modernleşme ve özgünleşme sürecine tüm yönleriyle girmiştir. Garip'in benimsediği doğrudan ve açık anlatım tarz, modern edebiyatların benimsediği soyut ve kapalı anlatımların yanında ilkel kalmış; 1950'li yıllardan sonra bu anlatım tarzı terk edilmiştir.

1950-1960 yılları arasındaki sanat ve edebiyatımız her yönüyle değerlendirildiğinde, dönemin sanat yapıtlarının biçimini yalnızca DP döneminin baskısı ile açıklamak yanıltıcı olacaktır. Türk edebiyatı ve sanatının 1950-1960 yılları arasındaki gelişim, değişim ve modernleşme sürecini; toplumsal ve siyasal olguların yanında batı sanatının etkilerine bağlamak en doğru çıkarım olacaktır.

Pazar Postası'nda siyasal yelpaze içinde sol görüş benimsenmiş ve buna uygun düşüncelere yer verilmiştir. *Pazar Postası*'nın yayım politikasının belirlenmesinde çoğunlukla Cumhuriyet Halk Partisi içerisinde siyaset yapan isimler etkili olmuştur. *Pazar Postası*'nın sahibi ve başlangıçta idaresini bilfiil yürüten Cemil Sait Barlas, gazeteyi, halkı batıdan gelen zararlı fikir hareketlerine karşı bilinçlendirmek, Atatürk'ün devletçilik ilkesinin yerleşmesini sağlamak ve savunmasını yapmak, genç Cumhuriyet'in ön gördüğü çağdaş yaşamın korunmasını ve Atatürk'ün İnkılâpçılık ilkesinin sistemleştirilmesini sağlamak amacıyla çıkarttığını dile getirmektedir.

Pazar Postası'nda ekonomi, iç siyaset, laiklik, din vs. konularda genellikle DP iktidarına karşı muhalefet yapılmıştır. *Pazar Postası*'nın dış politika konusunda dikkati çeken en önemli yönü ise, iç politikada muhalefet yapılmasına karşın, dış politikada DP icraatlarına istisnalar hariç eleştiri yapılmamasıdır. Bunun en önemli nedeni ise, DP'nin Atatürk ve İnönü dönemlerinde ana hatlarıyla belirlenen dış siyaset çizgisini takip etmiş olmasıdır.

Pazar Postası gazetesi, yayımına başladığı 1951'den kapandığı yıl olan 1959'a kadar, Atatürk devrimlerine bağlılığı ve DP muhalefeti ile ön plâna çıkmıştır. Her ne kadar 1956 yılının ikinci yarısından itibaren ve 'Basın Kanunu'na koşut olarak muhalefet ibresi aşağılara çekilmişse de DP muhalefeti *Pazar Postası*'nın siyasal bakımdan ana karakterinin belirlenmesinde önemli bir yere sahiptir. İç ve dış siyasetin Atatürk'ün ilke ve inkılâpları doğrultusunda yapılması gerektiğinin her fırsatta vurgulandığı *Pazar Postası*'nda gençlik, kadın, sendikal haklar, ekonomi konularında çağdaş ve ilerici görüşler ortaya konmuştur. İfade ettiğimiz gibi, *Pazar*

Postası'nın siyasal tavrının belirlenmesinde, Cemil Sait Barlas isminin yanı sıra, Falih Rıfkı Atay, Altan Öymen, Baki Kurtuluş, Bülent Ecevit, Nihat Doğangüneş, Vedat Üretürk, Tevfik Çavdar ve İlhami Soysal etkili olan başlıca yazarlar arasında sayılır.

Pazar Postası ile birlikte yayımlanan pek çok dergi vardır. Ortaya koyduğumuz çalışmalar sonucunda, 1950-1960 yılları arasında dergicilik alanında önemli bir canlılığın hakim olduğunu gördük. Bu yönüyle, 1950-1960 yılları arasında, yazar ve okur her türden edebî dergiyi takip etme olanağına kavuşmuştur. *Pazar Postası* da, bir gazete olmasına karşın dergicilik alanından önemli bir konuma sahip olarak aranan önemli bir yayım niteliğinde kendini kabul ettirmiştir.

1950'li yıllarda belirli aralıklarda yayımını sürdürmüş olan *Yeditepe*, *A*, *Yenilik*, *Şiir Sanatı* ve *Seçilmiş Hikâyeler* gibi sayfalarını her türlü yeniliğe açmış ve İkinci Yeni poetikasına uygun şiirler yayımlayan dergilerin yanında *Pazar Postası*'nın İkinci Yeni hareketinin doğmasında üstlendiği önemli rolden söz etmek gerekmektedir.

İkinci Yeni, Türk edebiyatında, önemli bir kırılma noktasını oluşturan şiir hareketinin adıdır. Garip şiirinin kanıksanmaya başlandığı 1950'li yılların başından itibaren kimi belirtileriyle ortaya çıkan İkinci Yeni hareketinin esaslı olarak tartışıldığı yer *Pazar Postası*'dır.

Özellikle Muzaffer Erdost'un 16 Haziran 1956'dan itibaren *Pazar Postası*'nın yazı işleri müdürlüğü görevine getirilmesiyle, açıkça İkinci Yeni şiirinden söz edilmeye ve İkinci Yeni'nin Türk edebiyatında uzun seneler boyunca konuşulacak edebî tutumunun nedenleri açıklanmaya başlanmıştır. Her ne kadar, İkinci Yeni şiirinin etrafında toplandığı belli bir yayımın olmadığı yönünde görüşler sarf edilse de İkinci Yeni'nin esas yayım organı *Pazar Postası*'dır. Yukarıda adlarına değindiğimiz dergiler ise, İkinci Yeni hareketine destek olmuştur. Bu anlamıyla *Pazar Postası*, İkinci Yeni'nin geniş olarak tartışıldığı ve konuşulduğu bir gazete olarak Türk edebiyat tarihindeki yerini almıştır.

Her ne kadar, hareketin ismi *Pazar Postası*'nda konmamışsa da, İkinci Yeni ile ilgili tartışmaların en kapsamlı şekliyle yapıldığı yer yine *Pazar Postası*'dır. Özellikle Muzaffer Erdost'un 1957 yılına kadar savunusunu tek başına yaptığı yeni

şiiir hakkında açılan soruşturma sonrasında, İkinci Yeni her türden yazar ve şairimizin ortak sorunu haline gelmiştir.

Pazar Postası'nda gerek yayımlanan şiirlerle gerekse de yayımlanan yazılarla bugün edebiyatımızda kabul edilen İkinci Yeni şiirinin kurulması sağlanmıştır. *Varlık* ve *Dost* gibi yenilik karşıtı olan dergilerin tutumları dikkate alındığında, *Pazar Postası*'nın yeni şiire kucak açması, edebiyat tarihimizdeki sarsılmaz yerini almıştır. *Pazar Postası*, sayfalarını yalnızca yeni şiiri destekleyen yazılara ayırmamıştır. Şiir hakkında her türden görüşün demokrasi havası içinde tartışıldığı yer olması dolayısıyla Türk edebiyat tarihindeki önemli yerini perçinlemiştir.

Yeni şiirle ilgili olarak *Pazar Postası* sayfalarında, en çok dilde deformasyon, şiirde biçim, anlam gibi konular üzerinde durulmuştur. Yazar ve şairlerimiz adı geçen konularda, *Pazar Postası* sayfalarında kesinlikle bir anlaşma içine girmemişlerdir. Bu durum, *Pazar Postası*'nın sanata bakış açısının genişliğini ve şiirimizde birçok önemli konunun tartışılmasına olanak sağlaması bakımından değerini ortaya koyar.

Türk şiirinin batı şiirine göre durumu da ele alınmış ve Türk şiirinin panoramik özellikleri görölmek istenmiştir. Bu yönüyle yazar ve şairler genellikle Türk şiirinin batıyla at başı gittiği görüşünde birleşmişlerdir.

Pazar Postası'nda yayımlanan öykülerde makineleşmenin birey hayatında yarattığı derin izler, yabancılaşma, yalnızlaşma, toplumdan kaçma ve bilinçaltı itmeleri işlenmiştir. Bu anlamda İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa sanatındaki boşluk, yıkım, karamsarlık, yabancılaşma fikirleri Türk öykücülüğünde de kendini göstermiştir. İfade ettiğimiz temalar, Türk öykücülüğünde ilk defa 1950'li yıllardan sonra işlenmiş ve *Pazar Postası* da yeni ve modern öykülere kapılarını ardına kadar açmıştır. Böylelikle *Pazar Postası* gazetesi şiirde olduğu gibi Türk öykücülüğünde de yenileşme adına destekleyici işlevini yerine getirmiştir.

Pazar Postası gazetesinde Türk ve batı romancılığı hakkında kimi eleştiri ve inceleme yazıları kaleme alınmıştır. Bu eleştiri ve incelemelerde, Türk romanının yeni kimliğini bulması gerektiği savunulmuş; işlenen konularda romancılığımızın bir çıkmaza doğru sürüklendiği uyarısında bulunulmuştur. Böylece Tanzimat'tan beri süregelen klasik roman anlayışı yerini yavaş yavaş modern roman anlayışına bırakmaya başlamıştır.

Pazar Postası'nda yazar ve şairlerin genel bir anlaşma içinde oldukları tek konu dil devrimidir. Başlangıçtan itibaren *Pazar Postası* sayfalarında dil devrimi savunulmuş ve dil devrimine uygun nitelikte yazılar yazılmıştır. Özellikle Öz Türkçecilik konusunda yazarlar anlaşma içinde olmuşlardır. Denilebilir ki *Pazar Postası*'nda yalnızca dil devriminin benimsenmesi açısından tartışma yaşanmamış ve *Pazar Postası* gazetesi başlangıçtan beri dil devriminin hamiliğini üstlenmiştir. Ancak *Pazar Postası*'nda dil konusunda meydana gelen kimi tartışmalar ise dil devriminin yorumlanması bakımından biçimsel farklılıklara dayanır. Zaman zaman *Türk Dili* dergisi ve Türk Dil Kurumu uygulamaları ile ilgili tartışmalar da yaşansa, bu durum, *Pazar Postası*'nın dil devrimine olan bağlılığından kaynaklanmaktadır.

Dil devrimine inanmış ve dil devriminin gereklerini yerine getirmeye çalışan bir gazete olarak *Pazar Postası*, Türk dilindeki özleşme sürecine etkin bir biçimde katılmıştır. Gerek Nurullah Ataç ve gerekse de dil konusunda onun izinden yürüyen yazar ve şairler, *Pazar Postası*'ndaki yazılarıyla Atatürk devrimlerinin bir ögesi olan dil devrimine bağlılıklarını açıkça ortaya koymuşlardır. Bu durum, Cumhuriyet'in ilk genç neslinin dilde ikililiğe karşı olduğunu ve *Pazar Postası*'nın yayım hayatı boyunca kendi kimliğini kavuşmuş öz bir Türkçeyi benimsediğini gösterir. *Pazar Postası*'nda yayımlanan edebî türleri incelememizin sonucunda da sade, açık ve öz bir Türkçenin kullanıldığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Pazar Postası gazetesi yayımlandığı dönem içinde bütün sanatlara önem veren bir gazete olarak bilinmiştir. *Pazar Postası*'nın çıkan ilk sayısından kapatılmasına kadar özellikle üzerinde durulan sanatlardan biri de tiyatrodur.

Pazar Postası'nda tiyatro sanatı her yönüyle ele alınıp değerlendirilmiştir. Özellikle İstanbul, Ankara ve kimi Anadolu kentlerinde ortaya konan piyesler üzerine eleştiriler kaleme alınmıştır. Denilebilir ki *Pazar Postası*, yayım yaptığı yıllarda, tiyatroseverleri haber, eleştiri ve incelemelerle yönlendirmiştir. Bu anlamda, *Pazar Postası*'nda, 1951-1959 yılları arasında her türlü sahne faaliyeti hakkında okuyucuya daima doyurucu bilgiler sağlanmıştır.

Sanat ve edebiyat sayfalarından birinin hatta zaman zaman ikisinin tiyatroya ayrılması, *Pazar Postası*'nın tiyatro sanatına verdiği önemi gösterir. Ayrıca gazetede Türkiye'de modern tiyatroların kurulması için mücadele verilmiş; bu amaçla amatör tiyatrolar daima desteklenmiştir.

Sinema sanatına gösterilen ilgiyle de *Pazar Postası*, yayımlandığı 1951-1959 yılları arasında aranılan bir gazete hüviyetini kazanmıştır.

Pazar Postası, yerli filmciliğin gelişmesi için özellikle eleştiri alanında dönemin etkin olan yayımlarından biri olmuştur. Batılı sinemanın Türk sinemaseverlerine tanıtılması açısından da görevini yerini getiren *Pazar Postası*, edebiyatta olduğu kadar sinema sanatında da ön plâna çıkmıştır.

Pazar Postası'nda üzerinde durulan ve hakkında geniş yorumların yapıldığı güzel sanatlardan biri de resim olmuştur. *Pazar Postası* sayfalarında, başlangıçta geleneksel resim sanatımız ve klasik batı resmi söz konusu edilmişken 1956 yılının sonlarından itibaren İkinci Yeni hareketinden açıkça söz edilmesi ile birlikte soyut resim sanatı üzerindeki araştırmalar artmıştır. Böylelikle, sanat ve edebiyatı *Pazar Postası*'ndan takip eden geniş sanatsever okur kitlesinin soyut ve non-figüratif resim hakkında bilgi sahibi olması sağlanmıştır. *Pazar Postası*'nın incelediğimiz bütün sayılarında, klasik doğa tasvirlerinin bulunduğu figüratif ve nature-morte resim sanatı üzerinde pek durulmamıştır. Özellikle soyut ve non-figüratif resmin benimsendiği ve desteklendiği *Pazar Postası* sayfalarında, yazar ve sanatçılar yeni şiire etkimesi bakımından bu sanatı enine boyuna incelemişlerdir.

Pazar Postası'nda müzik sanatı üzerine yayımlanan yazılarda, özellikle batı müziği üzerinde durulmuştur. Genel olarak Türk müziğinin batı müziğine yaklaştırılması gerektiğini savunan yazarlar, batılı klasik müzik sanatçılarının tanıtımına geniş yer ayırmışlardır.

Pazar Postası gazetesi, gerek yayımlandığı dönemde gerekse de sonraki yıllarda Türk sanat ve kültür tarihine damgasını vuran nadir yayımlardan biridir. Özellikle İkinci Yeni şiirine ev sahipliği yapan *Pazar Postası*, Türk edebiyatındaki, özelde ise şiirindeki belirgin yerini kazanmıştır.

KAYNAKLAR

1. Taranan Gazeteler

Pazar Postası, 4 Şubat 1951-31 Ağustos 1952.

Pazar Postası, 1 Ocak 1956- 26 Ağustos 1959.

2. Tezler

Dönmez, Süheyla, *İkinci Yeni Hareketinde Dil Problemi*, Gazi Üniv., Sosyal Bilimler Enst., Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1993.

Kavşut, Mehmet Said, *Edip Cansever'in Şiirlerinin Tema ve Yapı Bakımından İncelenmesi*, Yüzüncü Yıl Üniv., Sosyal Bilimler Enst., Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Van, 2005.

Kaplan, Ramazan, *Şiirimizde İkinci Yeni Hareketi*, Ankara Üniv., Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1981.

Selçuk, Ali, *İkinci Yeni Poetikası*, Çukurova Üniv., Sosyal Bilimler Enst., Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2004.

3. Kitaplar

Akkanat, Cevat, *Gelenek ve İkinci Yeni*, KTB Yayınları, Ankara, 2002.

Alain, *Edebiyat Üstüne Söyleşiler*, Say Yayınları, İstanbul, 1985.

Alkan, Erdoğan, *Şiir Sanatı*, Yön Yayınları, İstanbul, 1995.

Andaç, Feridun, *Söz Uçar Yazı Kalır*, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul, 1997.

Armaoğlu, Fahir Prof. Dr., *20. Yüzyıl Siyasî Tarihi Cilt 1-2*, Alkım Yayınevi, İstanbul, t.y.

- Ayhan, Ece**, *Bir Şiirin Bakır Çağı*, YKY, İstanbul, 2002.
- _____, *Bütün Yort Savul'lar"! 1954-1957, Toplu Şiirler*, YKY, İstanbul, 2001.
- Batur, Enis**, *Yazının Ucu*, YKY, İstanbul, 1995.
- Berk, İlhan**, *Eşik*, YKY, İstanbul, 2001.
- Berkes, Niyazi**, *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, YKY, İstanbul, Ekim 2003.
- Bezirci, Asım**, *İkinci Yeni Olayı*, Bilgi Yayınevi, Ankara, Ağustos 1996.
- Bolay, Süleyman Hayri Prof. Dr.**, *Felsefi Doktrinler ve Terimler Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1997.
- Cansever, Edip**, *Yerçekimli Karanfil, Toplu Şiirler I*, Adam Yayınları, İstanbul, 1992.
- _____, *Sonrası Kalır I*, YKY, İstanbul, 2005.
- Çetin, Nurullah**, *Şiir Çözümleme Yöntemi*, Öncü Basımevi, Ankara, 2004.
- Dilçin, Cem**, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, TDK Yayınları, Ankara, 1997.
- Doğan, Erdal**, *Edebiyatımızda Dergiler*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 1997.
- Eliot, Thomas Stearns**, *Edebiyat Üzerine Düşünceler*, KTB Yayınları, Ankara, 1983.
- Enginün, İnci**, *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2001.
- Erdost, Muzaffer İlhan**, *İkinci Yeni Yazıları*, Onur Yayınları, Ankara, 1997.
- _____, *Üç Şair, Nazım Hikmet Cemal Süreya Ahmet Arif*, Onur Yayınları, Ankara, 2004.
- _____, *Sosyalizmi Seviyorum*, Onur Yayınları, Ankara, Şubat 2006.
- Fuat, Memet**, *Her Yer Tiyatrodur*, YKY, İstanbul, 1997.
- _____, *İkinci Yeni Tartışması*, Adam Yayınları, İstanbul, 2000.
- _____, *Tartışmalar*, Adam Yay., İstanbul, 2001.
- _____, *Unutulmuş Yazılar*, YKY, İstanbul, 1997.
- İlhan, Attilâ**, *İkinci Yeni Savaşı*, Evrensel Basım Yayın, İstanbul, 2005.
- Kabacalı, Alpay**, *Türk Basınında Demokrasi*, KTB Yay., Ankara, 1994.
- Kaplan, Mehmet**, *Şiir Tahliller I*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1988.
- Karaca, Alâattin**, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara, 2005.

- Karakoç, Sezai**, *Edebiyat Yazıları I-II-II*, Diriliş Yayınları, İstanbul, 1997, 1997, 2000.
- _____, *Şiirler III, körfez/ şahdamar/ sesler*, Diriliş Yayınları, İstanbul, 1996.
- Karpat, Kemal H.**, *Türk Demokrasi Tarihi, Sosyal, Ekonomik, Kültürel Temeller*, Afa Yay., İst., 1996.
- Kili, Suna Prof. Dr.**, *Atatürk Devrimi Bir Çağdaşlaşma Modeli*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 2000.
- Koloğlu, Orhan**, *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın*, İletişim Yay., İstanbul, 1992.
- Kurdakul, Şükran**, *Şairler ve Yazarlar Sözlüğü*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1985.
- Lewis, Bernard**, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, TTK Yay., Ankara, 2000.
- Lyotard, Jean François**, *Postmodern Durum*, Vadi Yayınları, Ankara, 1997.
- Moran, Berna**, *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış, C. 2*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2003.
- Naci, Fethi**, *Türk Romanında Ölçüt Sorunu*, YKY, İstanbul, 2002.
- Necatigil, Behçet**, *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*, Varlık Yayınları, İstanbul, 2000.
- _____, *Düzyazılar II*, YKY, İstanbul, 1999.
- Özkırımlı, Atilla**, *Türk Edebiyatı Ansiklopedisi, Cilt: 1-2-3-4*, Cem Yayınları, İstanbul, 1982.
- Sönmezoğlu, Faruk**, *Uluslararası İlişkiler Sözlüğü*, Der Yayınları, İstanbul, 1996.
- Süreya, Cemal**, *Sevda Sözleri*, YKY, İstanbul, 2004.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi**, *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, Çağlayan Kitabevi, İstanbul, 1988.
- _____, *Edebiyat Üzerine Makaleler*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2000.
- Tevfik Çavdar**, *Türkiye'nin Demokrasi Tarihi (1950'den Günümüze)*, İmge Kitebevi, İstanbul, 2004.
- Toker, Metin**, *Demokrasimizin İsmet Paşa'lı Yılları 1944-1973*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1990.
- Uyar, Turgut**, *Büyük Saat, Bütün Şiirleri*, YKY, İstanbul, 2002.
- Uygur, Nermi**, *İnsan Açısından Edebiyat*, İÜ Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1969.

Ünlü, Mahir - Özcan, Ömer, “20. Yüzyıl Türk Edebiyatı 3”, İnkılap Yayınevi, İstanbul, 1990.

Cumhuriyet Ansiklopedisi 1941-1960, YKY, İstanbul, 2003.

4. Yazı ve Söyleşiler

Altan, Çetin, “Şeytanın Gör Dediği: Eriyen bir yaş kuşağının son elit siyasetçisi de söndü”, *Milliyet*, 8 Kasım 2006.

Berköz, Egemen, “Bizim kuşak, dergi çıkarmaya 60’ların ortalarında başladı”, *Üç Nokta*, S. 6, Ankara, Temmuz-Eylül 2006.

Ecevit, Fahri, “Babanın Son Mektubu”, *Hürriyet*, 3 Şubat 2000.

Erdost, Muzaffer İlhan, “İkinci Yeni şairleri de benim ‘cahil’liğim üzerinde birleşmişler...”, *Üç Nokta*, S. 6, Ankara, Temmuz-Eylül 2006.

_____, “İkinci Yeni’yle Özgürleşmeyi Savundum”, *Klavuz*, S.7, Ekim 2003.

_____, “Şiirin U Dönüşü”, *Edebiyat ve Eleştiri*, S. 74, Ankara, Mayıs-Haziran 2004.

_____, “Pazar Postası İçin Notlar”, *Hayal*, S.20, Ocak-Şubat-Mart 2007.

Kahraman, Hasan Bülent, “Edebiyat, dergiler, gazeteler”, *Radikal*, 17 Şubat 2005.

Kaplan, Ramazan, “Bir Dil Hareketi Olarak İkinci Yeni”, *Milli Eğitim Dergisi*, S.88, 1989.

Karaca, Alaattin, “İdris Damsarsar ve İdris D. kim?”, *Kitap-lık*, S.80, Şubat 2005.

Tamer, Ülkü, “Şiirinin içinde güneş duruyordu”, *Milliyet*, 21 Ekim 2005.

_____, “son yolcunun adı attilâ ilhan’dı”, *Sabah*, 9 Ekim 2006.

ÖZET

Pazar Postası, 1951-1952 ile 1956-1959 yılları arasında iki farklı dönem halinde yayımlanan haftalık siyasî bir gazetedir. Gazete, 1956 yılından sonraki yayımında, DP baskısından ötürü sanat ve edebiyat sayfalarıyla ön plâna çıkmıştır.

Gazetenin Türk edebiyatı açısından en önemli yanı, İkinci Yeni olarak bilinen şiir hareketiyle öne çıkmasıdır. Günümüzde bile tartışmaları yapılan İkinci Yeni hareketinin en canlı ve kapsamlı olarak tartışıldığı yer *Pazar Postası*'dır. Bu bağlamda *Pazar Postası* gazetesi, İkinci Yeni'nin esas yayım organıdır.

Pazar Postası, Türk şiirinin yanı sıra Türk dili, romanı, öyküsü, resmi, müziği, sineması ve tiyatrosuna sağladığı yeni görüşlerle de önemli bir yere sahiptir. Ayrıca 1950 ile 1960 yılları arasında Türkiye'de ortaya çıkan siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmeler, *Pazar Postası* sayfalarından rahatlıkla takip edilebilir.

SUMMARY

Pazar Postasi (The Sunday Post), a political newspaper, was published once a week between 1951-1952 and 1956-1959. However, after 1956 the newspaper gave more priority to the literature and the artistic articles because of the political pressures of the Democrat Party that governed Turkey in 1950-1960.

Pazar Postasi was quite important for the Turkish Literature as İkinci Yeni (The Secondary New) – a new poetry movement of that period- members came together and published their works in the newspaper. The most vivid and comprehensive debates, some of which are still important today, had been reflected through the newspaper's pages. Thus, one may call this newspaper as the main publication of this group of intellectuals.

This newspaper had been reserved a very important place in the History of the Turkish Literature as it was provided significant visions to the Turkish language, novel, story, picture, music, cinema and theatre. Alongside to these all, it also gave great deal of information on the political, social and economic situations and developments of 1950's.

